Nr. 986

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 976 EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 3 ianuarie 1969
4 pag. 25 bani

- Programele examenului de bacalaureat – pag. 2
- Studiul literaturii române în liceu – pag. 3
- Planul de învățămînt al școlii generale de 10 ani (proiect) – pag. 4

HOTĂRÎREA CONSILIULUI DE MINIȘTRI PRIVIND MAJORAREA SALARIILOR ȘI EXPERIMENTAREA NOULUI SISTEM DE SALARIZARE ÎN ÎNTREGUL ÎNVĂȚĂMÎNT

Pe linia înfăptuirii prevederilor Hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. din octombrie anul trecut cu privire la îmbunătățirea sistemului de salarizare și majorarea salariilor, Consiliul de Miniștri a adoptat recent o Hotărîre prin care aprobă, începînd cu data de 1 ianuarie 1969, majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt.

Pe baza acestei Hotărîri salariile în învățămînt vor fi majorate în medie cu 19,1 la sută diferențiat pe grade de învățămînt și categorii de personal. Astfel, pentru cadrele didactice din învățămîntul preșcolar, obligatoriu de cultură generală, liceal, profesional și tehnic creșterile medii vor fi de aproape 20 la sută, iar pentru cele din învățămîntul superior de circa 15 la sută, acordîndu-se creșteri mai mari cadrelor didactice cu salarii mici și celor cu vechime mare în învățămînt.

Noul sistem de salarizare aprobat prevede ca salarizarea să se facă în raport cu funcția îndeplinită, pregătirea cerută pentru ocuparea ei, stagiul în învățămînt, calitatea activității instructiv-educative și științifice, gradul didactic obținut și condițiile specifice de activitate.

Diferențierea salariului tarifar lunar, potrivit cu calitatea muncii instructiv-educative a fiecărui cadru didactic, se va face printr-un număr de 5 gradații ce se acordă din 5 în 5 ani de activitate în învățămînt.

Stagiul de 5 ani va putea fi redus la 4 ani pentru acele cadre didactice care au obținut rezultate deosebit de valoroase în activitatea instructiv-educativă și științifică în perioada în care se acordă gradația. De asemenea, el poate fi redus la 3 ani pentru cadrele didactice din învățămîntul preșcolar, obligatoriu de cultură generală, liceal, profesional și tehnic dacă unitatea de învățămînt este situată într-o localitate rurală cu condiții deosebite.

Se prevede, de asemenea, posibilitatea acordării unei gradații de merit cadrelor didactice cu o vechime de peste 25 ani în învățămînt, care au obținut rezultate remarcabile în activitatea ce au desfășurat-o. Această gradație va da dreptul la salarii tarifare majorate cu circa 10 la sută față de salariile tarifare prevăzute pentru funcțiile îndeplinite, la gradația cea mai mare.

Ținînd seama de necesitatea ridicării continue a calificării și a cunoștințelor profesionale salariile sînt diferențiate și în raport cu gradele didactice obținute. Astfel, salariile prevăzute pentru cadrele didactice care au obținut gradul II vor fi mai mari cu circa 10 la sută față de cele ale cadrelor definitivate, iar cele corespunzătoare gradului I cu circa 15 la sută față de salariile stabilite pentru gradul didactic II. În învățămîntul superior se prevăd salarii diferențiate pentru profesorii și conferențiarii cu titlul științific obținut și cei fără titlu științific.

În cadrul fondului de salarii planificat ca urmare a majorării salariilor se va constitui un fond de premiere de pînă la 2 la sută pentru stimularea, prin acordarea de premii anuale, a personalului didactic, didactic ajutător, tehnico-administrativ și a muncitorilor care au obținut rezultate individuale meritorii.

Tot pe aceeași dată se vor majora corespunzător și salariile personalului didactic care îndeplinește funcții de îndrumare și control la inspectoratele școlare județene.

Pentru personalul didactic ajutător și personalul tehnic, economic și administrativ-gospodăresc (inclusiv personalul din cămine și cantine) majorarea salariului se va aplica pe aceeași dată, noile salarii tarifare fiind stabilite în corelație cu cele prevăzute pentru funcții similare în Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 914/1968 privind experimentarea noului sistem de salarizare în unitățile economice.

Salariații din învățămîntul de toate gradele vor beneficia în continuare de alocația de stat pentru copii sau de alte drepturi care se acordă în funcție de nivelul salariilor tarifare, chiar dacă în urma aplicării noilor salarii sînt depășite plafoanele de salarii stabilite prin actele normative în vigoare.

Hotărîrea prevede că Ministerul Învățămîntului va lua măsuri pentru perfecționarea organizării muncii și pentru mai buna precizare a sarcinilor și atribuțiilor ce revin funcțiilor didactice pe locuri de muncă, asigurîndu-se cu atît utilizarea rațională a cadrelor corespunzător pregătirii lor, cît și folosirea deplină a timpului de lucru, în vederea înfăptuirii consecvente a principiului retribuirii fiecăruia în raport cu îndeplinirea sarcinilor. De asemenea, Ministerul Învățămîntului va îmbunătăți normativele de personal și statele tip de funcții pentru personalul didactic ajutător, tehnic, economic, administrativ, muncitori și personalul operativ din unitățile de învățămînt de toate gradele pentru o mai rațională folosire a acestui personal.

Conducerile unităților de învățămînt vor stabili sarcini individuale fiecărui angajat, în așa fel încît să se asigure o încărcare echilibrată a tuturor salariaților.

Prevederile Hotărîrii asigură atît majorarea simțitoare a salariilor întregului corp didactic cît și o mai bună corelare a acestora cu salariile cadrelor din alte sectoare de activitate.

În Hotărîre își găsește expresia grija permanentă a conducerii de partid și de stat pentru școală și pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale slujitorilor ei. Ea este totodată o manifestare a înaltei aprecieri pe care o dă partidul și întregul popor misiunii de răspundere încredințată corpului didactic pentru instruirea și educarea generațiilor tinere, pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului în Republica Socialistă România.

În preajma Anului Nou, un grup de pionieri și școlari din Capitală au venit la sediul C.C. al P.C.R. ca să aducă conducerii de partid și de stat tradiționalele urări de fericire și de sănătate. În numele celor peste trei milioane de școlari ai țării, micii colindători au exprimat, în plugușorul pe care l-au rostit, mulțumirile cele mai fierbinți partidului comunist pentru copilăria luminoasă pe care o trăiesc în patria noastră socialistă. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit colindătorilor și le-a urat lor, ca și tuturor școlarilor patriei noastre, rezultate cît mai bune la învățătură, o viață tot mai frumoasă. După datina străbună, colindătorilor li s-au oferit covrigi și mere, bomboane, nuci și portocale.

Originalitate și inedit

S-ar putea crede că de la o iarnă la alta vacanța nu-și prea schimbă repertoriul, că bucuriile sale sînt mereu aceleași. Și totuși, nu-i chiar așa. E drept, decorul rămîne întotdeauna neschimbat, dar fiecare vacanță vine cu „încărcătura" sa de nou, cu bogăția sa de originalitate, cu specificul ei inedit, care o deosebește de cele din anii trecuți.

În fiecare școală, pionierii și elevii au sărbătorit în acest an aniversarea Republicii prin entuziaste manifestări artistice, pe care s-au străduit să le prezinte într-un chip cît mai original. Unii au organizat, bunăoară, montaje literare, alții au cîntat frumusețile patriei prin imaginare călătorii pe harta ei sau prin spectaculoase îmbinări de cîntec, dans și vers. Și, indiferent de modalitatea aleasă, pretutindeni serbările închinate Republicii au exprimat dragostea fierbinte a milioanelor de școlari pentru patria noastră socialistă, pentru partidul care le poartă atîta grijă părintească.

Sărbătorile de iarnă au adus cu ele și carnavaluri, serbări ale pomului de iarnă, revelioane. Pionierii din Capitală, bunăoară, și-au petrecut un carnaval pe luciul gheții. Elevii din orașul Sfîntu Gheorghe au ținut ca, la carnavalul lor, fiecare costum să reprezinte un erou îndrăgit din literatură, organizînd, cu sprijinul profesorilor de română, o adevărată paradă unde, sub ghirlandele de brad, și-au dat întîlnire zeci de personaje ale cărților preferate. La Bacău, membrii cercurilor de folclor de la școlile generale nr. 1 și nr. 5, care au participat în timpul primului trimestru, sub conducerea profesorilor, la cîteva expediții pentru culegerea celor mai frumoase datini și obiceiuri locale legate de Anul Nou, au valorificat acum materialul cules în cadrul unui festival deosebit de atrăgător și de original.

Haină nouă a îmbrăcat și vacanța elevilor din Brașov. Fiecare acțiune a căpătat cîte un nume care i-a conferit sensuri și rezonanțe deosebite: „Ștafeta săniuțelor", „Săniuța zburătoare" etc. O drumeție prin pădurea înălbită de ninsoare a fost intitulată de ingenioșii drumeți brașoveni „Călătorie în lumea zăpezii".

Nu ne putem opri decît la cîteva din activitățile acestei vacanțe, căci programul său este altul de la o școală la alta, este pe cît de variat și atractiv, pe atît de bogat. Am ținut să subliniem însă faptul că, indiferent de genul acțiunilor, ceea ce le-a asigurat și le asigură frumusețea, farmecul, adeziunea școlarilor și mai ales valoarea educativă este acel ceva nou și spontan, este aerul de prospețime și inedit pe care cei ce l-au organizat l-au dat fiecăreia.

M. VERDEȘ

O pagină din istoria învățămîntului românesc

„70 DE ANI DE LA CREAREA „SOCIETĂȚII ÎNVĂȚĂTORILOR"

În cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ideea luptei unite pentru propășirea învățămîntului, pentru răspîndirea culturii în lumea satelor, pentru o condiție social-economică acceptabilă a slujitorilor școlii cîștigă tot mai mult teren în conștiința membrilor corpului didactic. Iau ființă, în toate provinciile locuite de români, societăți culturale în care învățătorii și profesorii se numără printre principalii promotori, cît și primele asociații profesionale, care înscriu ca obiective principale ale activității lor promovarea unui învățămînt pentru popor, asigurarea condițiilor materiale de școlarizare, apropierea școlii de cerințele vieții etc.

Un moment de importanță deosebită al luptei pentru unirea în acțiuni comune a reprezentanților corpului didactic și pentru afirmarea cerințelor fundamentale ale învățămîntului îl constituie crearea „Societății Învățătorilor din România", eveniment de la care s-au împlinit recent 70 de ani.

În lucrarea sa „Spovedanie", C. Ionescu-Lungu, unul dintre cei mai activi luptători pentru propășirea școlii și pentru drepturile învățătorimii, zugrăvește, pe baza unor documente și a amintirilor din acele vremi, acțiunile înfăptuite de înaintași și greutățile cu care au avut de luptat aceștia. El îi înfățișează bunăoară pe profesorii de la Școala normală din Ploiești, înființată și susținută de secțiunea din Prahova a „Societății pentru învățătura poporului român", ca pe niște oameni inimoși și harnici, care au dat dovadă de muncă neprecupețită și „jertfelnică". Corpul didactic prahovean scotea și o revistă proprie — „Școala Română". Aici, în redacția acestei reviste, Ionescu-Lungu a luat cunoștință de frămîntările timpului, s-a familiarizat cu ideile socialiste, citind cu nesaț „Contemporanul", „Revista Socială", „Țăranul" și alte publicații. „Cu ce aveam moștenire din sîngele de clăcaș, în suflet din suferințele orfanului bătut de Dumnezeu și de toate vînturile rele, cu ceea ce am împrumutat din pildele profesorilor mei — sfinți de închinat la ei — și cu hrana sufletească, sorbită cu lăcomia flămîndului, din comoara de pe masa administrației revistei «Școala Română», e lesne de înțeles că m-au cîștigat pînă la entuziasm ideile de stînga".

Dar C. Ionescu-Lungu a avut și legături nemijlocite cu socialiștii. „Prin corespondența cu Ioan Nădejde — arată el — am cunoscut, cu mult înaintea multora, pe marele scriitor C. Dobrogeanu-Gherea, pe neînfricatul gazetar Constantin Mille, pe Al. G. Radovici și aproape pe toți militanții socialiști de pe vremuri".

În această perioadă, cînd mișcarea de organizare a corpului didactic încă nu reușise să antreneze masele de învățători, conferințele generale constituiau un important mijloc de legătură între ei. Pe lîngă sarcinile profesionale și de culturalizare a satelor, la aceste conferințe se discutau și căile de lărgire a cercului de militanți pentru alcătuirea unei societăți și a unei reviste a învățătorilor. O asemenea conferință a fost, de pildă, conferința de la Ploiești din 1888 a învățătorilor din județele Prahova și Buzău, la care a participat și Al. Vlahuță, pe atunci revizor școlar, precum și C. Dobrogeanu-Gherea.

Ideile de asociere promovate de prima societate a învățătorilor pe țară și impulsionate în special de Vasile Iftimescu au fost o călăuză care a îndrumat în continuare pașii mișcării spre organizare. O contribuție importantă a adus în această perioadă și revista „Educațiunea", întemeiată în ianuarie 1892 de învățătorul Mihai Timuș și la care a colaborat și Ionescu-Lungu.

În perioada care urmează, învățătorii fruntași ai mișcării își mențin legăturile, întrunindu-se la R. Sărat, la Adîncata (Prahova) la Maia (Ilfov) și la Ploiești. În vara anului 1896 se pun bazele, la întrunirea din comuna Gologanu (R. Sărat), în casa învățătorului M. Mihăilescu, „Asociației generale a învățătorilor din toată țara" al cărei președinte a fost desemnat Ionescu-Lungu. Asociația a ținut prima adunare generală în același an, la Ploiești. Ulterior se alcătuiește la Buzău un comitet de inițiativă pentru crearea unei asociații puternice a învățătorilor români. În acest scop comitetul, larg sprijinit de un mare număr de învățători din întreaga țară, scoate, în februarie 1898, revista „Școala viitoare".

„Școala viitoare" înscrie în programul său de acțiune stimularea mișcării învățătorilor către o asociație proprie. În iulie 1898 se întrunește în comuna Gologanu din județul R. Sărat un grup de 18 învățători, care hotărăsc convocarea primului congres învățătoresc la Ploiești, în 28—30 decembrie 1898.

Congresul a avut loc la data fixată, cu toate greutățile ce i s-au pus în cale. Ionescu-Lungu, care în vederea mobilizării învățătorilor a participat la conferințele generale din 10 județe, a fost sancționat cu oprirea salariului, deși își ceruse concediu, iar mai tîrziu a fost mutat într-un cătun din județul Neamț. Autoritățile vremii au sancționat și pe alți militanți pentru înființarea primei societăți a învățătorilor din România, încercînd să împiedice ținerea congresului. În ciuda tuturor greutăților, însă, acesta s-a desfășurat cu succes. În favoarea lui au intervenit Al. G. Radovici, primar

Prof. ONITA GLIGOR
vicepreședinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură

(Continuare în pag. a 3-a)

Mărturia unei înalte aprecieri față de oamenii școlii

Un nou fapt se adaugă marilor temeiuri de bucurie și optimism ale membrilor corpului profesoral din țara noastră la acest început de an — Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt. Ei văd în această Hotărîre, care se înscrie consecvent pe linia politicii guvernului României socialiste, orientată către creșterea continuă a bunăstării poporului și ridicarea nivelului de cultură și civilizație al țării, o nouă și puternică mărturie a grijii neabătute pe care o arată partidul și guvernul față de școală și față de slujitorii acesteia.

Încă din primele ore ale dimineții de 29 decembrie 1968, imediat după ce au aflat vestea adoptării noii Hotărîri, a cărei aplicare din prima zi a anului 1969 va contribui la ridicarea pe o treaptă superioară a condiției social-economice și profesionale a corpului didactic, zeci și zeci de mii de educatoare, învățători și profesori din instituțiile de învățămînt de toate gradele au ținut să-și exprime, în adunări, satisfacția pentru măsurile cuprinse în acest document.

În adunarea care s-a desfășurat la liceul bucureștean de veche tradiție „Gheorghe Lazăr" a luat cuvîntul profesorul **Victor Iliescu**, directorul școlii, care a subliniat înaltele semnificații ale prevederilor noii Hotărîri, aprecierea implicită pe care o exprimă aceasta față de munca instructiv-educativă desfășurată cu abnegație și talent de întregul corp didactic din țara noastră, față de activitatea valoroasă a acestuia pe tărîm cultural.

În cuvîntul lor profesorii **Vasile Florescu, Nicoară Gălășanu, Natalia Petrin** și alte cadre didactice de la liceul „Gh. Lazăr" s-au referit la îmbunătățirea condițiilor generale de muncă și activitate ale corpului profesoral ca urmare a documentelor adoptate în ultima perioadă în acest domeniu de către partid și guvern și au analizat totodată cu simț de răspundere obligațiile ce revin colectivului pedagogic.

În încheierea adunării colectivul Liceului „Gh. Lazăr" a adoptat cu îndelungi aplauze o telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, în care se spune, printre altele: „Această Hotărîre constituie o nouă dovadă a grijii și prețuirii pe care o acordă conducerea de partid și de stat cadrelor didactice din învățămîntul de toate gradele, cel mai numeros detașament al intelectualității patriei noastre și se înscrie pe linia politicii generale a P.C.R. de ridicare continuă a nivelului de trai al poporului nostru".

În adunarea desfășurată la Școala generală nr. 150, la care au luat cuvîntul profesorii **Alexandrina Dinulescu, Viorel Popescu, Constantin Neagu, Viorica Gavriș, Zamfira Danciu**, s-a adoptat o telegramă către Comitetul Central al partidului, către secretarul general al Comitetului Central, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în care scrie: „Condițiile create învățămîntului de toate gradele, înalta condiție socială și profesională a educatorilor asigură dezvoltarea procesului instructiv-educativ la un nivel mereu mai ridicat.

Ne angajăm în fața conducerii partidului că vom ști să răspundem cu elan și maturitate grijii permanente pe care o arată corpului didactic și că nu vom precupeți nimic pentru pregătirea elevilor la nivelul cerințelor societății noastre socialiste în plin proces de dezvoltare și perfecționare".

După cum ne informează telefonic prof. **Tănase Nejneru**, directorul Liceului „Vasile Alecsandri" din Galați, și cadrele de la acest liceu și-au exprimat într-o adunare care a avut loc zilele acestea simțămintele de recunoștință față de grija neabătută a partidului și guvernului pentru asigurarea unor condiții de muncă și de viață mereu mai bune membrilor corpului didactic. În cuvîntele rostite cu acest prilej profesorii **Gh. Ștefănescu, Aurelia Cataramă, Gh. Chiricuță și Radu Scarlet** au subliniat cu căldură însemnătatea măsurilor luate de partid pentru dezvoltarea învățămîntului, pentru o cît mai temeinică pregătire a tineretului.

Adunări similare au mai avut loc la Liceul „Unirea" din Focșani, la Liceul nr. 3 din Baia Mare, la liceele nr. 2 și nr. 5 din Iași, în sute de alte licee și școli de pe tot cuprinsul țării, în universități și în institutele de învățămînt superior.

Numeroși membri ai corpului didactic — educatoare, învățători și profesori — au ținut să exprime prin

(Continuare în pag. a 3-a)

327.908 [F]

PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT

— DIN SESIUNILE ANULUI 1969 —

(Urmare din nr. 975)

FIZICA

Din materia clasei a XI-a

ELECTRICITATEA

— Forța electromagnetică. Mărimea, direcția și sensul ei. Inducția magnetică. Fluxul de inducție magnetică. Permeabilitatea magnetică.

— Cîmpul magnetic al curentului electric : liniar, circular, solenoid.

— Acțiunea reciprocă a curenților electrici. Forța electrodinamică. Acțiunea cîmpului magnetic asupra particulelor electrizate în mișcare.

— Interacțiunea dintre cîmpul magnetic și substanță. Magnetizarea substanțelor. Substanțe dia — para — și feromagnetice.

— Electromagneții. Circuitul magnetic. Releul electromagnetic. Difuzorul electrodinamic. Aparate electrice de măsurat : ampermetru, voltmetru, legarea în circuit.

— Inducția electromagnetică. Tensiunea electromotoare de inducție. Legile Faraday și Lenz. Explicarea electronică a inducției electromagnetice. Autoinducția. Inductanța. Curenții turbionari.

— Curentul alternativ. Producere. Frecvența, intensitatea și tensiunea curentului alternativ. Reactanța inductivă și capacitivă în circuitul de curent alternativ. Circuit de curent alternativ cu rezistență, inductanță și capacitate în serie. Energia și puterea curentului alternativ. Rezonanța electrică.

— Generatoare de curent alternativ : monofazat și trifazat. Motoare de curent alternativ. Cîmp magnetic învîrtitor. Motorul asincron.

— Dinamul și motorul de curent continuu. Reversibilitatea lor.

— Transportul energiei electrice. Transformarea curentului alternativ. Transformatorul. Bobina de inducție. Telefonul.

— Electrificarea. Centrale termoelectrice și centrale hidroelectrice. Transportul și distribuția energiei electrice. Electrificarea țării noastre.

Din materia clasei a XII-a

ELECTRONICA — OSCILAȚII ȘI UNDE ELECTROMAGNETICE

— Emisiunea termoelectronică. Dioda. Trioda, caracteristica de grilă, panta, factor de amplificare. Folosirea triodei ca amplificatoare și redresoare. Fascicul de electroni dirijat. Oscilograful catodic.

— Semiconductoare. Curentul electric în semiconductoare. Rezistivitatea. Semiconductoare cu impurități. Termistoare. Dioda și trioda semiconductoare.

— Producerea oscilațiilor electrice. Circuitul oscilant. Oscilații electrice amortizate și neamortizate. Perioada oscilațiilor electrice. Rezonanța circuitelor oscilante. Circuit oscilant deschis. Cîmpul electromagnetic. Undele electromagnetice și propagarea lor. Antena. Proprietățile undelor electromagnetice.

— Oscilații electrice întreținute. Folosirea triodei. Radioemisia. Modularea undelor electromagnetice. Radiorecepția. [illegible] de radiolocație.

[FIZ]ICA ATOMICĂ ȘI NUCLEARĂ

— Teoria atomo-moleculară. Legi principale ale teoriei atomo-moleculare. Masa atomică. Izotopi. Număr atomic. Număr de masă. Unitatea de masă atomică. Legea Moseley.

— Învelișul electronic. Sarcina specifică, sarcina electrică și masa electronului. Modele atomice Rutherford, Bohr. Formula lui Balmer și interpretarea ei în teoria Bohr. [Ser]ii spectrale. Dezvoltarea teoriei Bohr : numere cuantice. Pături electronice.

— Nucleul atomic. Radioactivitatea. Structura nucleului atomic. Legea deplasării. Legea dezintegrării. Elemente și serii radioactive.

— Mijloace pentru detectarea particulelor în fizica nucleară : contorul de particule, camera Wilson, camera cu bule, emulsii nucleare.

— Radioactivitatea artificială. Acceleratoare de particule. Reacții nucleare. Izotopi radioactivi și aplicații. Energia nucleului atomic. Defectul de masă. Forțe nucleare. Eliberarea energiei nucleare. Fisiunea nucleară. Reacția nucleară în lanț a uraniului. Elemente transuraniene. Reactori nucleari. Centrale electronucleare.

CHIMIA

Din materia clasei a XI-a

CHIMIE ORGANICĂ

Hidrocarburi

Hidrocarburi saturate. Stare naturală. Gazele naturale. Petrolul brut : extracție, compoziție și prelucrare. Proprietăți fizice și chimice ale hidrocarburilor saturate. Metode de obținere a hidrocarburilor saturate.

Alchene. Preparare. Proprietăți. Diene. Butadiena și izoprenul. Adiția bromului la diene și hidrogenarea dienelor. Sinteza dien.

Polimerizarea alchenelor. Proprietățile polimerilor macromoleculari. Compușii macromoleculari mai importanți. Cauciucul natural și sintetic. Proprietăți. Vulcanizare.

Alchene. Prepararea acetilenei. Proprietăți.

Hidrocarburi aromatice. Benzenul. Structura moleculei de benzen. Proprietăți : caracterul aromatic. Hidrocarburile din seria benzenului. Obținere. Proprietăți. Naftalina, Antracenul.

Alcooli și fenoli

Alcooli. Preparare. Proprietăți. Metanolul, etanolul, ciclohexanolul.

Alcooli polihidroxilici. Glicolul. Glicerina. Trinitratul de glicerină.

Fenolii. Preparare. Proprietăți. Comparație între alcooli și fenoli. Polifenoli.

Combinații organice simple ale azotului.

Nitroderivați. Nitroderivați aromatici și nitroderivați alifatici. Proprietăți.

Amine. Preparare. Proprietăți.

Din materia clasei a XII-a

CHIMIE ORGANICĂ

Aldehide și cetone

Aldehide și cetone saturate. Preparare. Proprietăți. Reacții comune aldehidelor și cetonelor. Reacții specifice ale aldehidelor. Formaldehida, acetaldehida, acetona.

Aldehide și cetone nesaturate. Acroleina și aldehida crotonică. Proprietăți.

Chinone. Antrachinona. Obținere.

Acizi carboxilici

Acizi monocarboxilici saturați. Preparare. Proprietăți. Acidul formic, acidul acetic.

Acizi di-și policarboxilici saturați. Preparare. Proprietăți. Acidul oxalic, acidul malonic, acidul succinic, acidul adipic.

Acizi nesaturați. Acizi nesaturați naturali. Izomeria cis-trans. Acidul maleic și acidul fumaric. Proprietăți.

Derivați funcționali ai acizilor carboxilici și ai acidului carbonic.

Esteri. Reacția de esterificare ; deplasarea echilibrului, cataliza și viteza reacției de esterificare. Proprietățile esterilor. Grăsimi. Compoziție. Biochimia grăsimilor. Tehnologia grăsimilor. Săpunuri. Detergenți. Esteri macromoleculari : teron ; sticla plexi.

Amide. Obținere. Proprietăți. Fibre poliamidice : nylon, relon.

Nitrili. Obținere. Proprietăți. Acidul cianhidric, proprietăți, toxicitate, utilizări. Cianul. Acrilonitrilul, melana, cauciucul nitril.

Ureea, obținere, proprietăți, utilizări.

Hidroxi-acizi

Acizi alcooli. Exemple. Proprietăți. Lactone. Acizi fenolici. Acidul salicilic. Acidul acetilsalicilic. Acidul galic ; proprietăți reducătoare, decarboxilarea. Taninuri naturale.

Amino-acizi și proteine

Amino-acizi naturali. Proprietăți ; amfioni, soluții tampon, peptide.

Proteine : proteinele în organismele vii ; enzimele, anticorpii, pigmenții respiratori, substanța contractilă din mușchi. Caracterul specific. Structura polipeptidică ; denaturarea. Digestia și asimilația proteinelor. Vitaminele.

Izomeria optică.

Activitatea optică, substanțe levogire și substanțe dextrogire. Enantiomeri, amestec racemic. Stereochimie, configurație. Atomul de carbon asimetric. Izomeria optică la hidroxi-acizi, la α — aminoacizi. Substanțe optic active în natură, importanța lor biologică.

Hidrați de carbon

Monozaharide. Aldoze și cetoze. Glucoza, fructoza. Activitatea optică la monozaharide, proprietăți. Structuri ciclice ale monozaharidelor ; formule perspectivice.

Dizaharide. Zaharoza. Fabricarea zahărului.

Polizaharide. Celuloza, compoziție, structură, proprietăți. Celuloza sodată, nitratul de celuloză, celuloidul, acetatul de celuloză. Amidonul, compoziție, proprietăți. Glicogenul.

Hîrtia. Fabricarea hîrtiei. Fabricarea celulozei din lemn. Fibre artificiale ; procedeul viscozei.

ISTORIA ROMÂNIEI

Epoca străveche și veche

A. Orînduirea comunei primitive

Epoca pietrei pe teritoriul României

Paleoliticul ; mezoliticul ; neoliticul ; unelte ; viața economică ; organizarea socială.

Epoca metalelor pe teritoriul României

Dezvoltarea forțelor de producție ; bronzul și fierul ; organizarea socială și politică ; geto-dacii ; cultura lor ; coloniile grecești din Dobrogea ; uniunile de triburi geto-dace ; democrația militară.

B. Orînduirea sclavagistă

Statul dac de la Burebista la Decebal.

Societatea geto-dacă în sec I î.e.n. și sec I e.n. ; statul dac sub Burebista și în timpul lui Decebal ; cucerirea Daciei de către romani.

Dacia în timpul stăpînirii romane

Autohtonii și coloniștii în Dacia Romană ; romanizarea dacilor. Viața economică, socială. Retragerea stăpînirii romane.

Epoca de trecere la feudalism

Continuitatea daco-romană și migrația popoarelor pe teritoriul României.

Continuitatea daco-romană. Popoarele migratoare pe teritoriul României. Rolul lor în procesul de destrămare a orînduirii sclavagiste și formare a orînduirii feudale.

Formarea poporului român și a limbii române

Etnogeneza poporului român. Formarea limbii române ; caracterul romanic al limbii române ; fondul traco-dacic ; influența limbii sud-slave. Teritoriul de formare a poporului român și a limbii române. Încheierea procesului de formare a poporului român și a limbii române.

Epoca medie

C. Orînduirea feudală

Formarea relațiilor feudale pe teritoriul țării noastre.

Formarea relațiilor feudale în sec. IX—XI ; viața economică, socială, politică și culturală. Societatea românească în secolele XI—XIII. Cristalizarea relațiilor feudale în prima jumătate a sec. al XIII-lea.

Formarea statelor feudale : Transilvania, Țara Românească și Moldova.

Formarea voievodatului Transilvaniei și organizarea acestuia. Formarea Țării Românești ; etapele procesului de unificare : cucerirea independenței sub Basarab I. Formarea Moldovei ; cucerirea independenței sub Bogdan I. Însemnătatea formării statelor feudale românești.

Dezvoltarea Țărilor Române de la sfîrșitul sec. al XIV-lea pînă la mijlocul sec. al XV-lea.

Dezvoltarea economică. Raporturile sociale. Organizarea internă a Țărilor Române.

Situația politică a Țărilor Române de la sfîrșitul sec. XIV-lea pînă la mijlocul sec. al XV-lea.

Țara Românească în timpul lui Mircea cel Bătrîn : luptele de apărare împotriva turcilor. Moldova în timpul domniei lui Alexandru cel Bun.

Răscoala de la Bobilna.

Cauzele și forțele sociale participante la răscoală. Desfășurarea răscoalei ; înțelegerile încheiate, „Unio trium nationium". Sfîrșitul și importanța răscoalei.

Țările Române în frontul antiotoman sub conducerea lui Iancu de Hunedoara și Vlad Țepeș.

Lupta antiotomană a Țărilor Române condusă de Iancu de Hunedoara și de Vlad Țepeș. Personalitatea lui Iancu de Hunedoara și Vlad Țepeș.

Moldova în timpul lui Ștefan cel Mare.

Măsuri de consolidare a domniei. Politica lui Ștefan cel Mare pentru crearea unui front comun antiotoman. Consolidarea bazei sociale a domniei. Războaiele de apărare conduse de Ștefan cel Mare. Însemnătatea domniei lui Ștefan cel Mare.

Frămîntări sociale și politice în prima jumătate a sec. al XVI-lea în Țările Române.

Războiul țărănesc din Transilvania (1514) condus de Gh. Doja. Cauzele, desfășurarea, urmările și însemnătatea războiului țărănesc. Frămîntările politice din Moldova, Țara Românească și Transilvania în timpul domniei lui Bogdan al III-lea, Radu cel Mare, Radu de la Afumați și Petru Rareș.

Dominația otomană asupra Țărilor Române în a doua jumătate a sec. al XVI-lea

Regimul economic și politic al dominației otomane ; autonomia Moldovei și Țării Românești. Formarea principatului autonom al Transilvaniei tributar turcilor. Domnia lui Ion-Vodă.

Țările Române în timpul domniei lui Mihai Viteazul.

Începutul domniei și războiul antiotoman ; cîștigarea independenței Țării Românești. Unirea politică a Țărilor Române sub Mihai Viteazul. Însemnătatea domniei lui Mihai Viteazul.

Țările Române în secolul al XVII-lea și la începutul secolului al XVIII-lea.

Situația economică, socială și politică în Țările Române ; Matei Basarab, Vasile Lupu și Gh. Rákóczi I ; coaliția antiotomană a Țărilor Române. Instaurarea dominației habsburgice în Transilvania. Domniile lui Constantin Brîncoveanu și Dimitrie Cantemir.

Regimul fanariot în Moldova și Țara Românească ; regimul habsburgic în Transilvania pînă în a doua jumătate a sec. al XVIII-lea.

Organizarea politică și obligațiile Țărilor Române în timpul regimului fanariot. Regimul habsburgic în Transilvania și Banat. Războaiele ruso-turce ; ocupația austriacă în Oltenia. Reformele lui Constantin Mavrocordat.

Epoca modernă

Răscoala țăranilor din Transilvania din 1784.

Cauzele și [illegible] forțele sociale participante și desfășurarea răscoalei. Însemnătatea și ecoul internațional al răscoalei. Intensificarea luptelor politice ; Supplex Libellus Valachorum.

Mișcarea revoluționară din 1821 de sub conducerea lui Tudor Vladimirescu, prolog al revoluției burghezo-democratice.

Cauzele mișcării ; rolul Eteriei. Izbucnirea și desfășurarea mișcării revoluționare ; răsunetul ei în Transilvania. Însemnătatea mișcării.

Țările Române în perioada premergătoare revoluției de la 1848.

Ocupația turcească ; tratatul de la Adrianopol. Regulamentul organic și situația internă a Principatelor Române. Mișcările revoluționare premergătoare anului 1848. Situația Transilvaniei în preajma revoluției din 1848—1849.

D. Orînduirea capitalistă

Revoluția burghezo-democratică din Țările Române, parte integrantă a revoluției europene.

Mișcarea revoluționară din Moldova ; programele mișcării. Revoluția burghezo-democratică din Țara Românească ; forțele sociale participante, programul, desfășurarea și înfăptuirile revoluției. Revoluția burghezo-democratică din Transilvania ; caracterul, programul și forțele de bază ale revoluției ; desfășurarea revoluției ; încercări de colaborare revoluționară româno-maghiaro-germane. Însemnătatea istorică a revoluției din 1848 din Țările Române.

Unirea Moldovei cu Țara Românească, începutul procesului de formare a statului național român.

Situația Principatelor Române după revoluția de la 1848 ; lupta forțelor unioniste pentru unire. Adunările ad-hoc. Convenția de la Paris. Înfăptuirea unirii — începutul procesului de formare a statului național român.

Reformele înfăptuite în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza. Dezvoltarea României în anii 1866—1877.

Principalele reforme înfăptuite în anii 1862—1865. Sfîrșitul domniei lui Alexandru Ioan Cuza. România în anii 1866—1877 ; instaurarea dinastiei străine ; începuturile mișcării muncitorești și socialiste.

Războiul pentru independența națională a României.

Premisele interne și externe ; proclamarea independenței de stat a României — 9 mai 1877. Războiul pentru independență. Recunoașterea independenței în tratatele de pace.

Dezvoltarea României în anii 1878—1900.

Dezvoltarea economică. Dezvoltarea mișcării muncitorești și socialiste ; răscoala țăranilor din 1888.

Transilvania în a doua jumătate a sec. al XIX-lea (1850—1892).

Situația social-economică ; dezvoltarea relațiilor capitaliste în agricultură și industrie. Situația politică. Lupta de eliberare națională ; mișcarea muncitorească și țărănească.

România între 1900—1914.

Viața economică : dezvoltarea industriei, agricultura, sistemul bancar, transporturile și comunicațiile. Viața politică : alternarea la guvern a celor două partide ale claselor dominante ; mișcarea muncitorească. Răscoalele țărănești din anul 1907. Situația mișcării muncitorești și socialiste în anii 1908—1910.

Transilvania de la Memorandum pînă la primul război mondial (1892—1914).

Mișcarea memorandistă și Memorandumul. Dezvoltarea economică și socială a Transilvaniei. Situația politică, mișcarea muncitorească și mișcările țărănești.

România în timpul primului război mondial.

România în perioada neutralității armate. Lupta clasei muncitoare împotriva războiului. Participarea României la război ; marile bătălii din vara anului 1917 din Moldova. România la sfîrșitul anului 1917 și în 1918. Ecoul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie în România.

Unirea Transilvaniei cu România — făurirea statului național unitar român.

Situația Transilvaniei din anii primului război mondial. Evenimentele din toamna anului 1918. Marea Adunare de la Alba Iulia. Însemnătatea istorică a făuririi statului național unitar român.

Epoca contemporană.

România în primii ani după război.

Viața economică și socială. Politica internă și externă. Mișcarea muncitorească ; greva generală din 1920. Crearea Partidului Comunist Român.

România în perioada stabilizării vremelnice și parțiale a capitalismului (1922—1928).

Viața economică și socială ; stabilizarea relativă a capitalismului în România ; situația maselor. Viața politică internă și externă. Situația mișcării muncitorești ; lupta P.C.R. pentru apărarea intereselor fundamentale ale celor ce muncesc.

Situația României în anii crizei economice din 1929—1933.

Manifestările crizei economice în România și consecințele ei asupra oamenilor muncii. Politica internă. Avîntul luptelor revoluționare în primii ani ai crizei economice ; Congresul al V-lea al P.C.R. Luptele eroice ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie — februarie 1933. Însemnătatea istorică internă și externă a luptelor din 1933.

România în perioada creșterii pericolului fascist.

Politica internă și externă în anii 1934—1938. Lupta P.C.R. pentru stăvilirea pericolului fascist și apărarea intereselor vitale ale poporului ; strînsa colaborare a forțelor antihitleriste române și maghiare. Situația României în perioada dictaturii regale (februarie 1938 — septembrie 1940). Dictatul de la Viena și caracterul său imperialist.

România în timpul dictaturii militaro-fasciste și a războiului antisovietic.

Instaurarea dictaturii militaro-fasciste și urmările ei ; împingerea României în războiul antisovietic. Lupta maselor populare, sub conducerea P.C.R. împotriva dictaturii militaro-fasciste și a războiului antisovietic.

Insurecția națională antifascistă din august 1944. Participarea României la războiul antihitlerist.

Pregătirea și organizarea insurecției armate din august 1944 de către P.C.R. Desfășurarea insurecției armate și însemnătatea ei internă și internațională. Participarea României la războiul antihitlerist.

Desfășurarea revoluției populare în România.

Caracterul unitar al procesului revoluționar deschis de victoria insurecției armate din august 1944. Lupta pentru instaurarea puterii populare, democratizarea țării și reforma agrară. Instaurarea guvernului de largă concentrare democratică Dr. Petru Groza. Conferința Națională a P.C.R. și însemnătatea ei. Victoria forțelor democratice în alegerile parlamentare din 1946. Proclamarea Republicii Populare Române.

E. Orînduirea socialistă

Republica Populară Română — stat al oamenilor muncii. Înfăptuirea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare ; naționalizarea principalelor mijloace de producție ; planificarea economiei naționale ; procesul de industrializare socialistă ; transformarea socialistă a agriculturii ; Plenara C.C. al P.C.R. din martie 1949 ; formarea țărănimii cooperatiste ; întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare ; victoria socialismului la sate. Victoria definitivă a socialismului în patria noastră. Procesul de desăvîrșire a operei de construcție a socialismului în Republica Socialistă România. Dezvoltarea politică a României în anii construcției socialiste ; marile transformări politice între anii 1948—1968 ; creșterea și întărirea rolului conducător al P.C.R. ; însemnătatea Congresului al IX-lea al P.C.R. (1965) și a Conferinței Naționale a P.C.R. din decembrie 1967. Politica externă a României.

LIMBA ENGLEZĂ

Din materia clasei a XI-a

The Beginnings of English Literature (privire generală).

G. Chaucer : activitatea literară ; **The Canterbury Tales** (prezentarea operei).

The Renaissance (privire generală).

W. Shakespeare : activitatea literară ; **The Plays of the First Period ; The Plays of the Second Period ; The Plays of the Third Period** (prezentarea pieselor).

Daniel Defoe : activitatea literară ; **Robinson Crusoe** (fragmente, analiză literară).

J. Swift : activitatea literară ; **Gulliver's Travels** (fragmente, analiză literară).

R. Burns : activitatea literară ; **To a Mountain Daisy** (caracterizarea poeziei).

Romanticism (privire generală).

G. G. Byron : activitatea literară ; **Childe Harold's Pilgrimage** (fragment, analiză literară).

P. B. Shelley : activitatea literară ; **The Cloud** (fragment, analiză literară).

XIX-th Century Literature (privire generală).

Din materia clasei a XII-a

Ch. Dickens : activitatea literară ; **Hard Times** (fragment, analiză literară).

W. M. Thackeray : activitatea literară ; **Vanity Fair** (fragment, analiză literară).

J. Galsworthy : activitatea literară ; **The Mann of Property** (fragment, analiză literară).

G. B. Shaw : activitatea literară ; **Caesar and Cleopatra** (fragment, analiză literară).

R. Aldington : activitatea literară ; **Death of a Hero** (fragment, analiză literară).

Contemporary English Literature (privire generală).

E. A. Poe : activitatea literară ; **The Gold Bug** (fragment, analiză literară).

M. Twain : activitatea literară ; **Huckleberry Finn** (fragment, analiză literară).

E. Hemingway : activitatea literară ; **A. Farewell to Arms** (fragment, analiză literară).

LIMBA FRANCEZĂ

Din materia clasei a X-a

La Fontaine : Le Coche et la mouche (prezentare generală).

Voltaire : Le Corridor de la tentation (prezentare generală).

Alphonse Daudet : Tartarin de Tarascon, tueur de lions (prezentare generală).

Arthur Rimbaud : Le Dormeur du val (prezentare generală).

Anatole France : La Rentrée des classes (prezentare generală).

Din materia clasei a XI-a

Origines de la langue française.

La littérature française du Moyen-âge (privire generală).

La Chanson de Roland (caracterizarea epopeei). **Roland refuse d'appeler au secours** (fragment, analiză literară).

La Renaissance (caracterizare generală).

François Rabelais : Gargantua et Pantagruel — Lettre de Gargantua à son fils (fragment, analiză literară).

Pierre de Ronsard : Pour Hélène (analiză literară).

Le classicisme (caracterizare generală).

Pierre Corneille : Le Cid (caracterizarea tragediei). **Scène des stances** (I, 6) (analiză literară). **Scène de la provocation en duel** (II, 2) (analiză literară).

Jean Racine : Andromaque (caracterizarea tragediei). **Hésitations d'Andromaque** (III, 8) (analiză literară).

Molière : Le Bourgeois gentilhomme (caracterizarea comediei). **Monsieur Jourdain apprend l'ortographe** (II, 4) (analiză literară). **Monsieur Jourdain et le mariage de sa fille** (III, 12) (analiză literară).

La Fontaine : Les Obsèques de la lionne (analiză literară).

Le XVIII e siècle (privire generală).

Voltaire : activitatea literară ; **Jeannot et Colin** (fragment, analiză literară).

J. J. Rousseau : Émile apprend un métier (fragment, analiză literară). **Les Rêveries du promeneur solitaire** (fragment, analiză literară).

Le romantisme (privire generală).

Victor Hugo : activitatea literară ; **Les Misérables** (prezentarea romanului). **La Petite toute seule** (fragment, analiză literară).

Alfred de Musset : La Nuit de Mai (fragment, analiză literară).

Din materia clasei a XII-a

Le réalisme (privire generală).

Honoré de Balzac : Balzac și „comedia umană", **Eugénie Grandet** (prezentarea romanului). **Maladie et agonie de Grandet** (fragment, analiză literară).

Gustave Flaubert : activitatea literară ; **Madame Bovary** (prezentarea romanului). **Le Bal de la Vaubyessard** (fragment, analiză literară).

Charles Baudelaire : L'Albatros (analiză literară).

Émile Zola : activitatea literară ; **Germinal** (prezentarea romanului). **Réunion des mineurs dans la forêt** (fragment, analiză literară).

Guy de Maupassant : Le Père Milon (analiză literară).

Anatole France : activitatea literară ; **Le Crime de Sylvestre Bonnard — Un matin à Paris sur les quais de la Seine** (fragment, analiză literară).

Le XX-e siècle (privire generală).

R. Rolland : activitatea literară ; **Jean-Christophe** (caracterizarea romanului). **Jean-Christophe à 14 ans** (fragment, analiză literară).

Roger Martin du Gard : Les Thibault (prezentarea romanului). **Le Consultation** (fragment, analiză literară).

Paul Eluard : Courage (analiză literară).

LIMBA GERMANĂ

Din materia clasei a XI-a

J. W. Goethe : activitatea literară ; **Faust** (prezentarea fragmentelor, caracterizare generală).

Fr. Schiller : activitatea literară ; **Kabale und Liebe** (caracterizare generală).

Heinrich Heine : activitatea literară ; **Deutschland. Ein Wintermärchen** (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).

Din materia clasei a XII-a

Gottfried Keller : activitatea literară ; **Das Fähnlein der sieben Aufrechten** (caracterizare generală).

Th. Storm : activitatea literară ; **Pole Poppenspäler** (caracterizare generală).

R. M. Rilke : activitatea literară ; **Volksweise** (analiză literară).

Th. Mann : activitatea literară ; **Mario und der Zauberer** (analiză literară).

J. R. Becher : activitatea literară ; **Ein Liebesgedicht** (prezentarea poeziei).

B. Brecht : activitatea literară ; **Leben des Galilei** (caracterizare generală).

Anna Seghers : activitatea literară ; **Das siebte Kreuz** (caracterizare generală).

Erwin Strittmatter : activitatea literară ; **Der Wundertäter** (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).

H. Böll : activitatea literară ; **Die Waage der Baleks** (analiză literară).

Fr. Dürrenmatt : activitatea literară ; **Die Physiker** (caraterizare generală).

Alfred Margul-Sperber : Das Wort meiner Mutter (analiză literară).

Anton Breitenhofer : Am Weltbuckel (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).

LIMBA RUSĂ

Din materia clasei a XI-a

A. S. Pușkin : activitatea literară ; **Evghenii Oneghin** (fragmente, analiză literară).

M. I. Lermontov : activitatea literară ; **Un erou al timpurilor noastre** (prezentarea fragmentelor).

N. V. Gogol : activitatea literară ; **Revizorul** (fragmente, analiză literară).

I. Turgheniev : activitatea literară ; **Mumu** (prezentarea fragmentului).

N. A. Necrasov : activitatea literară ; **Drumul de fier** (analiza literară).

L. N. Tolstoi : activitatea literară ; **Natașa Rostova** (fragment din romanul Război și pace — caracterizare generală).

A. P. Cehov : activitatea literară ; **Grasul și slabul** (prezentarea nuvelei).

Din materia clasei a XII-a

A. M. Gorki : activitatea literară ; **Cuvîntarea lui Pavel Vlasov la judecată** (fragment din romanul Mama — analiză literară).

V. V. Maiacovski : activitatea literară ; **V. I. Lenin** (fragment, analiză literară).

N. A. Ostrovski : activitatea literară ; **Așa s-a călit oțelul** (fragment, analiză literară).

A. N. Tolstoi : activitatea literară ; **Calvarul** (prezentarea fragmentului).

M. A. Solohov : activitatea literară ; **Pe Donul liniștit** (fragment, analiză literară).

K. Fedin : Primele bucurii (prezentarea fragmentului).

E. Evtușenco : Patria (analiza literară a poeziei).

A. Arbuzov : Poveste din Ircutsk (scene din dramă, prezentarea lor).

LIMBA LATINĂ

Din materia clasei a XI-a

C. I. Caesar : texte alese din : **De bello Gallico** (VI, 13, 15, 21, 22 ; VII, 1, 77, 89).

M. T. Cicero : texte alese din : **In Verrem** (I, 2, 3, 14), **In Catilinam** (I, 1, 11).

C. Sallustius Crispus : texte alese din : **De coniuratione Catilinae** : (XX) ; **De bello Iugurthnino** : (LXXX).

T. Lucretius Carus : versuri alese din **De rerum natura** : (I. 1 ; II, 75—79, 573—577 ; III, 59—74).

Din materia clasei a XII-a

P. Vergilius Maro : versuri alese din **Aeneis** (I, 1—11 ; II, 40—49 ; IV, 522—527, 529—533 ; XII, 420—430).

Q. Horatius Flaccus : **Satire**, (I, 1) ; **Carmina** (I, 9) ; versuri alese din : **Ars poëtica** (I, 38—41, 46—48, 60—62, 99—103, 309, 317—318, 408—411).

P. Ovidius Naso : versuri alese din : **Metamorphoseon** (I, 1—25) ; **Tristia** (V, el. 10, 15—38) ; **Epistulae ex Ponto**, (IV, 3, 5—29).

T. Livius : texte alese din : **Ab Urbe condita** (I, 26 ; II, 10, 13 ; VI, 35).

P. C. Tacitus : texte alese din : **Annales** (I, 1, 31 ; V, 51 ; XV, 62).

NOTA

La **limbile moderne**, candidaților li se vor cere expuneri în limba modernă respectivă, cu privire la scriitorii și operele prevăzute în programa de bacalaureat, aplicații ale cunoștințelor de gramatică studiate și conversații uzuale pe temele prevăzute în programele școlare.

La lucrarea scrisă, candidații vor trata un subiect de literatură și vor efectua și o retroversiune.

În timpul examenului scris și oral nu se vor folosi dicționare.

La limba latină, la proba scrisă și la examenul oral, candidaților li se vor cere traducerea și analiza gramaticală a unui text studiat din operele scriitorilor prevăzuți în programa de bacalaureat, precum și noțiuni elementare din prozodie și metrică. În timpul examenului scris și oral nu se vor folosi dicționare.

BIOLOGIA GENERALĂ

Materia vie. Compuși organici : glucide, lipide, protide, acizi nucleici, enzime, vitamine, hormoni — rolul lor biologic. Însușiri fizice (în special starea coloidală). Metabolismul — însușire esențială a materiei vii (asimilație, dezasimilație, autotrofie, heterotrofie, aspecte energetice ale metabolismului).

Reproducerea ca însușire a materiei vii — tipuri de reproduceri și rolul lor biologic.

Organizarea sistematică a materiei vii. Categorii de sisteme, organizare și funcționare a sistemelor cu autoreglare. Individul biologic ca formă elementară de organizare a materiei vii (virusuri, organisme monocelulare, organisme pluricelulare).

Populații și specii (caracterizarea trăsăturilor esențiale ale populațiilor și speciilor). Biocenoza.

Ipoteza actuală privind apariția vieții pe Pămînt. Formarea celor mai simple substanțe organice. Apariția de substanțe organice. Apariția de substanțe organice complexe (proteine și acizi nucleici, ipoteze privind caracterul primordial al apariției lor). Apariția primelor forme de existență a materiei vii caracterizate prin metabolism.

Dovezile evoluției vieții : din paleontologie, din anatomia comparată, din embriologie.

Explicația actuală a procesului evoluției (factorii și mecanismul evoluției). Ereditatea și variabilitatea. Definiții, explicații și legătura lor. Însemnătatea acestora pentru fenomenul evoluției. Baza materială a eredității. Acizii nucleici și însemnătatea lor pentru transmiterea caracterelor ereditare — localizare, cromozomi, gene, cod genetic. Unele legi ale eredității. Sinteza substanțelor proteice. Variabilitatea : variații ereditare — care afectează substratul material al eredității ; variații neereditare — care nu afectează acest substrat. Mutații genice, cromozomice, poliploidie. Importanța lor evolutivă. Cauzele lor. Provocarea artificială a mutațiilor, radio selecție, rezultate practice.

Relațiile organismului cu mediul. Relațiile cu mediul abiotic (temperatură, umiditate, lumină). Relațiile organismului cu mediul biologic (relații interspecifice și relații intraspecifice). Importanța practică a acestor relații.

Selecția artificială, selecția naturală. Rolul creator al selecției.

Originea omului. Primatele, maimuțe străvechi și maimuțe actuale. Asemănări și deosebiri între maimuțe și om (anatomice, fiziologice, biochimice, embriologice).

Factori biologici în procesul transformării maimuței în om. Factori sociali ai umanizării. Rolul muncii și limbajului în procesul apariției omului. Strămoșii fosili ai omului.

Etapa actuală de dezvoltare a biologiei românești.

(Continuare în pag. a 3-a)

CONSFĂTUIRE DE LUCRU LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

STUDIUL LITERATURII ROMÂNE ÎN LICEU

După cum s-a relatat în paginile gazetei noastre, Ministerul Învățământului organizează în prezent o serie de consfătuiri de lucru pentru discutarea problemelor legate de predarea unor materii de studiu în liceu. Au avut loc astfel de consfătuiri privind studiul matematicii, al chimiei și al fizicii, despre care am informat cititorii în numerele trecute. În pagina de față relatăm dezbaterile purtate în consfătuirea privitoare la studiul literaturii române, care a avut loc simbătă 21 decembrie 1968.

Deschizînd lucrările consfătuirii tov. **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului, a subliniat că, pînă la intrarea în vigoare începînd cu anul școlar 1970—1971, a planului de învățămînt elaborat pe baza prevederilor Directivelor C.C. al partidului, se impune să se aducă îmbunătățirile necesare actualelor programe și manuale. Numeroase cadre didactice, ca și o serie de articole apărute în presă a spus vorbitorul, au semnalat un volum exagerat de cunoștințe în programele și manualele de literatură, în special la clasa a XII-a. Numărul mare de scriitori și opere literare prevăzut de programele școlare nu permite profesorului să realizeze o analiză adîncită, multilaterală a fenomenului literar. Din cauza volumului mare de cunoștințe cerut de aceste documente școlare se neglijează tocmai latura esențială a studiului literaturii în școală și anume înarmarea elevilor cu o metodă științifică de analiză a operei literare, formarea unei viziuni sintetice asupra unor curente literare, asupra creației literare dintr-o perioadă sau alta a dezvoltării literaturii noastre. Tov **Traian Pop** a cerut participanților la consfătuire să facă propuneri și sugestii în vederea înlăturării acestor neajunsuri, astfel încît în anul școlar viitor predarea și însușirea cunoștințelor de literatură română să se desfășoare în condiții mai bune.

Vasile Teodorescu, cercetător principal la Institutul de științe pedagogice, a arătat în cuvîntul său că, paralel cu aglomerarea planului de învățămînt cu materii de profil științific în detrimentul celor cu profil umanistic, programele de literatură română au fost și ele încărcate an de an prin introducerea repetată a unor noi scriitori sau a unor noi capitole. Aceasta s-a răsfrînt negativ asupra calității predării și însușirii cunoștințelor. Sînt scriitori care se predau într-o singură oră de curs și a căror operă practic nu pote fi analizată, din lipsă de timp. Nu există suficient timp nici pentru predarea unor scriitori de seamă ca Eminescu, Caragiale, Macedonski. Pentru Camil Petrescu sînt afectate, de asemenea, prea puține ore. Pentru înlăturarea acestei stări de fapt, a arătat prof. V. Teodorescu, ar trebui revizuită repartiția scriitorilor în cele patru clase ale liceului. Vorbitorul a fost de părere ca unii scriitori, ca Bolintineanu, Bălcescu, Vlahuță, incluși și în programele școlii de 10 ani, ar putea fi studiați numai în cadrul acesteia, ceea ce ar permite să se acorde un număr mai mare de ore pentru studierea operelor lui Mihail Eminescu, I. L. Caragiale, Al. Macedonski, care, în actualele condiții, nu sînt suficient adîncite.

Un alt neajuns al programelor, semnalat de V. Teodorescu, este acela că nu în toate cazurile se cere studierea celor mai reprezentative opere ale unui scriitor. La Arghezi, de pildă, rămîn nestudiate opere definitorii pentru arta marelui poet.

Prea puțin timp acordă de asemenea programele și unor probleme de compoziție literară sau de stilistică. Dar elevului nu i se cere numai să cunoască subiectul unei opere literare, ci trebuie și să fie în stare s-o analizeze, să-și exprime o opinie personală despre opera respectivă. În condițiile actualelor programe de literatură, însă, profesorii nu dispun de timpul necesar pentru o analiză adîncită a operelor, ci sînt nevoiți să le expună elevilor considerații generale pe care aceștia nu fac decît să le memoreze. Din această cauză ei înțeleg superficial literatura, nu au posibilitatea de a exprima puncte de vedere personale despre unele opere literare, despre unii scriitori.

Programa viitoare ar trebui îmbunătățită și în sensul rezervării unui număr mai mare de ore la dispoziția profesorului, ore care să poată fi folosite fie pentru probleme de sinteză, fie pentru compunere.

Prof. **Gheorghe Șovu**, de la Liceul nr. 39, salutînd inițiativa ministerului de a organiza dezbateri despre calitatea programelor și manualelor, a spus că ele își vor vădi utilitatea numai în măsura în care vor fi urmate de măsuri practice. Pînă acum, însă, astfel de măsuri au fost foarte puține.

Menționînd că învățămîntul este în general foarte încărcat, astfel încît unui tînăr de 16—17 ani i-ar trebui minimum 10 ore zilnic ca să se pregătească bine, vorbitorul a fost de părere că descongestionarea programelor de literatură română se poate realiza pe două căi. Pe de o parte, în condițiile diversificării liceului în trei secții, este posibil ca la secțiile cu profil literar să se reducă numărul de ore la alte discipline, mărindu-se numărul orelor de literatură. Pe de altă parte, pot fi reduse substanțial actualele programe, fără a se renunța însă la nimic din bagajul cunoștințelor de teorie a literaturii, întrucît acestea sînt un instrument deosebit de necesar în studiul literaturii. S-ar putea opera însă reduceri la literatura veche, în cadrul căreia să fie studiate, în lecții speciale, numai scriitorii cei mai reprezentativi, ceilalți rămînînd să fie tratați în lecții de sinteză. De exemplu, se poate da o prezentare generală a cronicarilor, studiindu-se însă amănunțit numai opera unuia dintre ei — a lui Neculce. La fel se poate proceda la Școala ardeleană, unde s-ar putea insista numai asupra lui Ioan Budai-Deleanu. De asemenea opera lui Ion Eliade Rădulescu sau Mihail Kogălniceanu ar putea fi tratată în lecții de sinteză, prevăzîndu-se în schimb lecții monografice despre Alecsandri, Negruzzi, Filimon, Hașdeu, Odobescu, Eminescu, Creangă, Slavici, Macedonski. La clasa a XI-a ar fi necesar studiul monografic al lui **Delavrancea, Coșbuc, Goga, Ibrăileanu, Iorga, Sadoveanu, Arghezi, Rebreanu, Bacovia, Lovinescu**, iar la clasa a XII-a al lui Camil Petrescu, Blaga, Călinescu, Zaharia Stancu, Geo Bogza, Marin Preda.

Cu privire la relația dintre programă și manual, prof. Șovu a fost de părere că manualul nu trebuie să fie oglinda programei, ci poate să fie mult mai larg.

Arătînd că programa pentru clasa a XI-a prevede 31 de autori, patru capitole mari, 13 subcapitole și 40 de opere importante, iar cea de clasa a XII-a 56 de autori și 66 de opere, prof. **Ion Ivan** de la Liceul „Gh. Șincai" a subliniat că în aceste condiții este practic imposibil să se realizeze un studiu temeinic. El a propus ca problema reducerilor din programe să fie considerată în întregul context al studiului limbii și literaturii. În acest sens, a fost de părere că este indicat să se introducă elemente de compoziție începînd din clasa a V-a, iar studiul stilisticii să fie trecut din clasa a IX-a în clasa a XI-a. Pentru o mai adîncită studiere a scriitorilor este bine să se reducă numărul acestora, mărindu-se în schimb numărul de ore acordat analizei celor mai importante opere.

În urmă cu două luni, a spus prof. **Const Marinescu**, de la liceul „Mihai Viteazul", profesorii de literatură română din Capitală au fost chemați la Liceul nr. 10 să li se comunice reducerile din programa clasei a XII-a. Ni s-au înmînat niște foi în care erau indicate unele reduceri. Am vrut să luăm cuvîntul, dar nu ni s-a dat. Am fost anunțați în schimb, că în numărul din săptămîna respectivă al „Gazetei învățămîntului" se va publica în întregime programa cerută la bacalaureat. A trecut o săptămînă, apoi alta, a trecut o lună și mai bine fără să se publice nimic. S-au difuzat în școli, e drept, unele îndrumări cu privire la reducere, dar acestea diferau total de cele care s-au comunicat în ședința amintită.

Reducerile din actuala programă nu pot fi rodnice, întrucît nu rezolvă problema. Este necesar să fie elaborată o programă nouă, cu participarea reprezentanților Uniunii Scriitorilor și a cadrelor universitare, care să fie însă amplu dezbătută în școli înainte de a fi aplicată.

Pentru a se înlătura supraîncărcarea, a spus în continuare vorbitorul, trebuie să se dea secției umaniste profilul care îi este propriu. Îi chinuim pe elevii acestei secții cu 3 ore de matematică, 2 ore de fizică și 2 ore de chimie și în schimb nu dăm decît o singură oră de literatură universală. Profesorii de matematică predau elevilor de la secția umanistă în 3 ore materia pe care o predau celorlalți în 6 ore și rezultatul este, bineînțeles, că ei nu-și pot însuși cunoștințele respective. Dacă s-ar da secției umaniste un profil într-adevăr umanist, dacă s-ar pune accentul pe studierea limbilor, dacă s-ar adînci și gramatica, am avea timp să predăm materia cum trebuie.

În ce-i privește pe autorii manualului de literatură pentru clasa a XII-a, consider că sînt niște eroi, dacă avem în vedere condițiile de termen în care au lucrat și care au făcut chiar ca manualul să fie difuzat în școli fără ultimele corecturi.

Prof. **Nicolae Saftu**, de la Liceul nr. 21, a arătat că nu numai elevii, dar și profesorii de limba română sînt supraîncărcați, pentru că sînt puși în situația de a asigura ca toate cunoștințele prevăzute de programă să intre în capetele supraîncărcate ale elevilor. Aceștia la rîndul lor trebuie să parcurgă foarte multe texte. Cred că ar trebui să modernizăm predarea și, pe de altă parte, să renunțăm la unele lucruri care depășesc posibilitățile de înțelegere ale elevilor. De aceea manualul nu trebuie redactat de personalități, ci de profesori de liceu, rămînînd ca profesorii universitari să-l avizeze din punct de vedere științific.

În privința programei, aș propune să se renunțe la sistemul predării unui scriitor numai într-o oră sau două. În acest scop, unii dintre ei ar putea fi studiați în școala de 10 ani, în cadrul teoriei literaturii, creîndu-se astfel posibilitatea să se acorde mai multe ore pentru analiza operei unui Eminescu, unui Arghezi etc. În legătură cu literatura contemporană, sînt pentru studierea ei pînă la Ana Blandiana, pe grupe de scriitori. Consider că lecțiile de sinteză sînt generalități care nu folosesc la nimic.

Ar fi bine să se tipărească o antologie școlară de texte literare, deoarece elevii întîmpină greutăți în procurarea operelor ce le sînt necesare.

Prof. **I. Dumitrescu**, inspector la inspectoratul școlar al municipiului București, s-a declarat de acord cu propunerile de simplificare a programelor de literatură română, considerînd însă că este necesară o matură chibzuință asupra modului cum se va realiza această simplificare. Nu e bine, a spus prof. Dumitrescu, să se renunțe la literatura veche. Cronicarii merită să fie studiați. Mi se pare în schimb că lista autorilor propuși de tov. Șovu a fi studiați monografic este rezonabilă. În ce privește literatura contemporană, cred că este bine să se renunțe la amănunte. Aici, rolul principal revine nu manualelor, ci profesorului. Este greșit să se creadă că manualele sînt decisive în pregătirea elevilor. Aceasta înseamnă a ignora rolul profesorului.

În încheiere prof. Dumitrescu a propus ca în ultima clasă a liceului să se facă o privire generală asupra istoriei limbii române.

O atenție mai mare pentru studierea în liceu a problemelor de limbă a cerut și prof. **Caius Pop**, de la Liceul „Tudor Vladimirescu". El a apreciat totodată că unele din neajunsurile predării literaturii provin și din faptul că manualele sînt alcătuite pe criteriul cursurilor universitare și nu țin seama suficient de particularitățile elevilor de liceu.

La numărul de ore de care dispunem, cu toată dorința noastră de a preda cît mai mult, nu putem face față materiei prevăzute în programe — a spus prof. **Grațiela Ștefan**, de la Liceul „I. L. Caragiale". În ce privește problema raportului dintre literatura clasică și cea actuală și ponderea lor în programa școlară cred că trebuie să păstrăm un echilibru în acest sens. Nu putem renunța însă la unele valori cum ar fi cronicari ca Miron Costin, de exemplu. Nu trebuie să se exagereze nici la literatura actuală căci, dacă predăm adîncit pe Blaga, Arghezi, Barbu, elevii vor putea înțelege și pe Marin Sorescu sau Ana Blandiana.

Acum, în școală se pune accent pe lucrările de sinteză, căci în ultimă instanță, la bacalaureat, elevii sînt apreciați după aceste lucrări. Se întîmplă însă ca elevii să învețe lecțiile de sinteză pe dinafară, iar la examenul de bacalaureat doar să le transcrie.

Anul acesta avem o situație foarte grea la clasa a XII-a. Sîntem foarte în urmă cu materia, este imposibil să o putem termina pînă la sfîrșitul anului. Dacă nu vom primi indicații precise în acest sens, fiecare va face cît va putea.

Prof. **Rodica Boțoman**, de la Liceul nr. 25, a arătat că elevii, supraîncărcați în cadrul întregului proces de învățămînt, sînt foarte supraîncărcați și la literatura română. Se impune de aceea, de urgență, o descongestionare a materiei, căci altfel nu ne putem desfășura orele cum trebuie. În liceul nostru, de exemplu, sîntem în situația de a nu le mai putea da elevilor compuneri pentru că nu au timp să le lucreze. Pentru descongestionarea materiei aș propune ca noțiunile de teorie a literaturii să fie foarte atent selectate și să se predea la o clasă mai mică. În mod deosebit mi se pare că trebuie revăzută programa de limba română la clasa a X-a. Cred că nu este bine să se ceară cunoștințele de gramatică la admiterea în facultate, deoarece gramatica nu se studiază aprofundat în liceu și nu toți elevii au posibilitatea să-și ia un meditator.

Anul acesta, a spus prof. **Victoria Manolescu**, de la Liceul nr. 10, au fost multe întîlniri cu scopul de a se afla părerile cadrelor didactice în legătură cu îmbunătățirea programei. Nădejdile noastre ale tuturor se îndreaptă către acel colectiv care trebuie să sintetizeze ceea ce s-a propus. Acest colectiv ar trebui să fie format din învățători, profesori de la clasele V—VIII, profesori de liceu, critici literari și psihologi. Este necesară după părerea mea o reconsiderare a programei de limbă și literatură română de la clasa I pînă la clasa a XII-a.

Elevii, în condițiile actuale, au prea puțin timp să adîncească textul literar, deși acesta are un rol foarte important în formația lor etică, patriotică și estetică. Este necesar, de aceea, să dăm textului literar locul care i se cuvine. În schimb, socotesc că nu trebuie să transformăm obiectul nostru într-o gazetă care informează pe larg asupra fenomenului literar contemporan. Cred că numai pornind de la aceste baze se poate alcătui o programă bună și un manual bun.

S-au propus aici, a spus tov. **Aspazia Faur**, de la Liceul nr. 33 două lucruri care sînt contrare și antitetice. S-a propus, pe de o parte, ca manualul să respecte programa, pe de altă parte ca el să depășească programa. Pentru cine este manualul? Pentru elevi sau profesori? În prezent, manualele apar sub forma unor hibrizi: nu sînt nici cursuri universitare, nici tratate de istoria literaturii, nici manuale. Trebuie să folosim experiența școlii noastre din trecut, precum și experiența deja cunoscută pe plan mondial în ceea ce privește realizarea manualelor. Multe din manualele noastre din trecut erau valoroase, mai ales în ce privește sistematizarea lor. Cei care sînt chemați să întocmească programa și manualele trebuie să fie nu numai specialiști într-un anumit domeniu, ci și buni pedagogi și psihologi, căci dacă manualele nu sînt sistematice, dacă nu țin seama de particularitățile psihice și de vîrstă ale elevilor, aceștia sînt puși în imposibilitate de a le utiliza singuri, în mod independent. Constat că nici pentru mine predarea literaturii române nu mai constituie o plăcere, din cauza avalanșei de date inutile, care nici nu pot fi însușite de elevi.

Ce anume aș propune? Cred că pot fi scoși din programe Ghica, Dinicu Golescu, Cîrlova, care ar putea fi prezentați într-o lecție introductivă. S-ar putea renunța de asemenea la scriitorii care se predau acum într-o singură oră, deoarece sînt studiați prea superficial. Cred de asemenea că încă de la clasa a IX-a ar trebui predată cît de sumar noțiunea de curent literar, descriindu-se pe scurt și curentele literare, căci în prezent le vorbim elevilor despre romantism, parnasianism etc. fără ca ei să știe ce sînt aceste curente.

În încheiere, aș propune să se elaboreze mai multe manuale pentru fiecare clasă, profesorul fiind liber să aleagă pe cel pe care îl consideră mai bun pentru condițiile în care lucrează.

Prof. **Nicolae Nicolae**, de la Liceul „Emil Racoviță" a arătat că el consideră manualul de literatură română pentru clasa a XII-a drept un manual bun din punct de vedere științific. Unii profesori, a susținut vorbitorul, sînt alarmați de cantitatea prea mare de material pe care trebuie să-l predea, se sperie la gîndul că trebuie să citească pe Ion Barbu sau pe alți autori. Pronunțîndu-se în principiu pentru prezentarea în programe și manuale a valorilor consacrate, prof. Nicolae a propus să se acorde un spațiu mai mare analizei operelor marilor clasici. Însă, a afirmat el, dacă nivelul științific al manualului este ridicat, înțelegerea lui este foarte dificilă. Cu fiecare clasă manualele devin mai greu de înțeles. Din această cauză există la elevi tendința de a ocoli manualul. Ei preferă să studieze operele esențiale apelînd la marii noștri critici — la Vianu, Călinescu etc.

Prof. **Ion Haineș** de la Liceul nr. 15, a propus ca din programe să fie eliminați N. Iorga, Cezar Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, I. Ghica, G. Ibrăileanu și alți cîțiva, acordîndu-se mai multe ore pentru studiul operei lui Eminescu.

Prof. **Adriana Niculiu**, de la Liceul „Gh. Lazăr", a cerut ca scriitorii clasici să fie prezentați într-o viziune modernă. Cred că toată literatura clasică trebuie privită în acest fel, a spus vorbitoarea. Cît despre manualul de clasa a XII-a în cadrul unei mese rotunde organizată pe această temă de „Gazeta învățămîntului" am propus ca, pentru anul școlar viitor, să se clarifice și să se sistematizeze unele capitole, făcîndu-se trimiteri la subsol pentru materialul care nu este obligatoriu.

Ca profesor care predau literatura universală în liceu, a spus **Cristina Ionescu**, de la Liceul „Ion Creangă" vreau să subliniez situația delicată în care se află profesorii de această disciplină. Sîntem bucuroși că ea a fost introdusă la clasele umaniste, dar întîmpinăm mari greutăți în predare. Cum poate fi predat Dante, de exemplu, într-o singură oră? La ce mijloace se poate recurge pentru a preda tot într-o oră Renașterea spaniolă și franceză? O dată ce s-a ajuns la concluzia că e necesar să se introducă o disciplină nouă în programă, ar fi trebuit să se creeze condiții pentru ca ea să fie predată cum trebuie. Manualul de literatură universală abundă în date istorice. Antologia care ni s-a pus la dispoziție, și pe care o găsim destul de greu, nu e nici ea bine selectată. Mi se pare absolut necesar ca pentru predarea literaturii universale să se rezerve la clasele umaniste două ore pe săptămînă.

În ce privește literatura română, am salutat cu toții, cu o deosebită bucurie, introducerea unor scriitori ca Blaga sau Barbu. Studiul acestora îșă prezintă numeroase greutăți, care elevilor o anumită cultură filozofică pe care ei nu o au. De aceea consider necesar ca, atît pentru studiul adîncit al literaturii naționale, cît și pentru înțelegerea literaturii universale, să se lărgească pregătirea generală a elevilor astfel încît ei să devină mai receptivi la fenomenul literar.

În încheierea consfătuirii a fost alcătuit un colectiv dintre participanți în scopul revizuirii și îmbunătățiri actualelor programe de literatură. După ce colectivul își va încheia activitatea, programele vor fi supuse dezbaterii tuturor profesorilor de liceu.

Mărturia unei înalte aprecieri față de oamenii școlii

(Urmare din pag. 1)

intermediul unor scrisori și telegrame trimise redacției, sentimentele de adîncă mulțumire pentru noua măsură adoptată de partid și guvern, angajamentul ferm ca prin activitatea lor viitoare să contribuie la înflorirea învățămîntului românesc. „Ca slujitor al școlii — ne scrie prof. **Istvan Nagy**, directorul Școlii generale din comuna Bicsad, județul Covasna, întîmpin noua Hotărîre a Consiliului de Miniștri nu numai cu satisfacția îmbunătățirii condițiilor personale de viață, și cu mîndria pentru atenția pe care ne-o arată partidul, dar și cu un sentiment sporit al înaltei răspunderi ce îmi revine în nobila activitate pusă în slujba formării viitorilor constructori ai socialismului și comunismului. Educatoarea **Ortansa Costache** de la Grădinița de copii M.A.E. din București, ne-a declarat: „După cum se știe, prevederile recentei măsuri avantajează îndeosebi cadrele didactice care primeau pînă în prezent salarii mai mici — educatoarele și învățătorii — cărora li se aplică cel mai ridicat procent la sporirea salariilor. Astfel salariul meu și al colegelor mele sporește în mod substanțial, asigurîndu-ne condiții pentru a ne dedica mai deplin creșterii celor mai mici vlăstare ale patriei. Întregul nostru colectiv înțelege să răspundă acestor măsuri printr-o activitate mereu mai rodnică".

În școala cătunului Drumul Carului, din județul Brașov, una dintre cele mai înalte așezări stabile din țara noastră, își desfășoară activitatea de un lung șir de ani învățătorul **Marin Ionescu**. „Prevederea prin care cadrelor didactice, care își desfășoară activitatea în condiții deosebite, mai dificile, li se reduce durata stadiului pentru obținerea gradațiilor de vechime constituie o recunoaștere a strădaniilor depuse de asemenea învățători și profesori ne-a spus acest dascăl iubit și respectat de toți locuitorii cătunului. Ea este pentru noi un puternic stimulent, îndemnîndu-ne să fim demni de prețuirea ce ni se arată".

Măsurile prevăzute în Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt vor rodi, fără îndoială, puternic pe tărîmul activității instructiv-educative, mobilizîndu-i pe oamenii școlii să contribuie din plin la dezvoltarea învățămîntului, la perfecționarea școlii românești.

70 DE ANI DE LA CREAREA „SOCIETĂȚII ÎNVĂȚĂTORILOR"

(Urmare din pag. 1-a)

la Ploiești, și în special C. Dobrogeanu-Gherea, care a și asistat la lucrări.

Congresul a dezbătut la primul punct al ordinei de zi problema unificării școalelor normale. Ținîndu-se seama de necesitatea ca școala primară în general, fie ea rurală sau urbană, să aibă cadre la fel de bine pregătite, s-a adoptat deziderатul de „a se unifica școalele normale, încît absolvenții lor să fie deopotrivă apți pentru aceeași menire". S-a cerut ca unificarea să se realizeze suprimîndu-se împărțirea firească între școli de învățători școli de institutori și ca pregătirea în școlile unificate — realizate la nivelul școlilor de institutori — să aibă durata de 5 ani. În legătură cu cel de-al doilea punct al ordinei de zi — școlile complimentare și cursurile de adulți — Congresul a exprimat dorința ca școlile complimentare să devină obligatorii și pentru fete și să funcționeze cu un program de conferințe și lecții, a cărui alcătuire să fie lăsată la aprecierea învățătorului. De asemenea, s-a propus ca statul să dea o mai mare impulsiune cursurilor de adulți, ajutîndu-le.

În cadrul Congresului s-a dat citire proiectului de statut al „Societății învățătorilor din România", care a fost votat în unanimitate. Așa cum se arată în art. 3 al Statutului, scopurile societății erau, îndeosebi, acelea de „a întări sentimentul de solidaritate între învățătorii din toată țara, lucrînd pentru îmbunătățirea stării materiale și culturale a membrilor săi" și „de a lucra pentru răspîndirea culturii la sate". Printre mijloacele propuse pentru atingerea acestor scopuri se numărau dizertațiile, conferințele, întrunirile școlare, conferințele sătești, cursurile de adulți, congresele anuale.

După congres, învățătorimea era mulțumită: exista o revistă care reprezenta bine interesele școlii și ale învățătorilor, avusese loc cu succes primul congres învățătoresc pe țară, se înființase societatea care îi încorpora pe toți cei ce aveau de înfăptuit aceeași misiune și de rezolvat aceleași greutăți.

Dar cei care nu vedeau cu ochi buni emanciparea învățătorilor au început să acționeze. Loviturile veneau în special din partea administrației, care îi bănuia pe conducătorii societății de a fi socialiști. Asupra lui Lungu, persecuțiile se țineau lanț. El a fost mutat, pentru a nu-și mai putea duce munca de administrare a revistei. Se urmărea, în același timp și încetarea activității societății. În acest scop au fost mutați și alți doi membri ai consiliului de administrație.

Cu toată hotărîrea învățătorilor militanți de a lupta mai departe, după numărul din iulie-august 1899 revista „Școala viitoare" a trebuit să-și întrerupă apariția. De asemenea, nu s-a mai putut ține nici cel de-al doilea congres al societății, care urma să aibă loc în acel an. În rîndurile învățătorilor conștienți, dornici de progresul activității lor profesionale, această situație a dat loc la multe frămîntări. Ei făceau diferite propuneri spre a se găsi soluții pentru continuarea mișcării. O asemenea propunere era, de pildă, aceea a contopirii Societății învățătorilor cu Societatea corpului didactic de toate gradele sau cu Societatea institutorilor, spre a se forma o societate a întregului corp didactic primar, ceea ce subliniază dorința de federalizare a învățătorilor. Nu se găseau însă soluții practice pentru realizarea acestor propuneri, pentru ieșirea din impas.

În aceste condiții Societatea învățătorilor își încheie activitatea după trei ani de existență. A fost o mare lovitură pentru învățătorime, care, în documentele vremii, și-a exprimat profunda dezamăgire. „În trecutul ei — scria I. G. Dumitrașcu — învățătorimea română nu avusese o mișcare mai însuflețită, mai adînc răscolitoare, ca cea pornită din 1897 și ajunsă în 1899 să se cristalizeze într-o revistă, «Școala viitoare», în neuitatul congres din Ploiești și în Societatea învățătorilor, socotită ca a doua încercare de constituire pe țară întreagă. Dar nici dezastru moral mai nețărmurit n-a cunoscut învățătorimea ca acel ce urma după prăbușirea «Școalei viitoare» și Societății, către sfîrșitul lui 1899 și începutul anului 1900".

Printr-un ultim efort, „Școala viitoare" putu să apară pentru ultima dată cu numerele comasate 10—11—12, din noiembrie-decembrie 1899 și ianuarie 1900.

Adevăratul motiv al frînării mișcării învățătorilor l-a dat în vileag, în ziarul „La Roumanie", Take Ionescu, ministrul conservator al instrucțiunii, care scria că apostolii satelor „se unesc și se înțeleg ca tîlharii în bîlciu pentru a cere pămînt pentru țărani", iar C. Ionescu-Lungu stă „mai mult cu fața spre clubul socialiștilor".

La înfrîngerile suferite de mișcarea învățătorească au contribuit mai multe cauze. Acestea erau în primul rînd „pricinile din afară" — persecuțiile și piedicile puse în calea mișcării de către conducerea de atunci a statului, care vedea în învățători, crunt exploatați prin salariile de mizerie acordate și disprețuiți moralicește, un adevărat pericol, mai ales în ceea ce privește acțiunile de ridicare a țărănimii, cea mai largă pătură socială exploatată în acel timp. Pe de altă parte, cu lefurile lor atît de scăzute învățătorii nu putea suporta cheltuielile pentru susținerea unei reviste și a unui aparat de conducere a mișcării, pentru organizarea unui congres. Se adăuga, la toate acestea, și faptul că învățătorimea nu se ridicase, în totalitatea ei, la un grad înalt de conștiință profesională.

Prin ideile de înaltă valoare socială pe care le-a promovat, prin începutul de cristalizare a unui program de luptă pentru afirmarea școlii ca factor de cultură și de civilizație, dar mai ales prin ecoul acțiunilor ei, care s-a transmis și s-a amplificat chiar după dizolvarea sa, Societatea învățătorilor a înscris o pagină de seamă în istoria luptei pentru unitatea de acțiune a corpului didactic din România.

Programele examenului de bacalaureat

(Urmade din pag. 2-a)

FILOZOFIA ȘI SOCIALISMUL ȘTIINȚIFIC

Filozofia — concepție generală despre lume. Ce este filozofia? Problema fundamentală a filozofiei. Materialismul și idealismul — două linii fundamentale în filozofie. Partinitatea filozofiei.

Apariția marxismului — o revoluție în filozofie. Condițiile apariției filozofiei marxiste. Esența revoluției înfăptuite de marxism în filozofie.

Materialitatea lumii. Noțiunea filozofică de materie. Unitatea lumii materiale. Mișcarea — modul fundamental de existență a materiei. Formele fundamentale ale mișcării materiei. Spațiul și timpul.

Conștiința — formă superioară de reflectare a lumii materiale. Rolul practicii social-istorice în dezvoltarea conștiinței.

Conexiunea universală. Legea — formă a conexiunii universale.

Contradicția — izvorul dezvoltării. Contradicția și rolul ei în dezvoltare. Unitatea și lupta contrariilor. Contradicții antagoniste și contradicții neantagoniste.

Dezvoltarea ca trecere de la o calitate la alta. Noțiunile filozofice de calitate și cantitate. Trecerea de la acumulări cantitative la schimbări calitative. Diversitatea formelor de salt.

Sensul dezvoltării. Negația dialectică și rolul ei în procesul dezvoltării. Caracterul progresiv al dezvoltării.

Teoria cunoașterii. Posibilitatea cunoașterii lumii. Treptele procesului cunoașterii. Rolul practicii în procesul cunoașterii.

Rolul determinant al modului de producție în viața socială. Corelația dintre forțele de producție și relațiile de producție.

Baza și suprastructura. Bază și suprastructură. Raportul dialectic dintre bază și suprastructură.

Poporul — făuritorul istoriei. Rolul poporului și al personalității în istorie. Creșterea rolului maselor populare în socialism.

Clasele sociale și lupta de clasă. Originea claselor sociale. Caracterul istoric al claselor. Lupta de clasă și rolul ei în dezvoltarea societății. Misiunea istorică a clasei muncitoare. Schimbările petrecute în structura de clasă a societății noastre. Clasa muncitoare, clasă conducătoare în țara noastră. Alianța clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare.

Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare în Republica Socialistă România. Partidul Comunist Român — partid marxist-leninist, conducătorul încercat al poporului nostru în construirea socialismului. Creșterea rolului conducător al Partidului Comunist Român în etapa actuală de dezvoltare a țării noastre. Importanța istorică a celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. Conferința Națională a P.C.R. și importanța măsurilor adoptate.

Revoluția socială. Revoluția socială și cauzele ei. Caracterul și forțele motrice ale revoluțiilor sociale. Teoria marxist-leninistă a revoluției socialiste. Revoluția populară în România (cauzele obiective, sarcinile și forțele motrice). Victoria deplină și definitivă a socialismului în țara noastră.

Învățătura marxist-leninistă despre stat. Originea și esența statului. Tipuri de stat. Necesitatea și rolul statului de dictatură a clasei muncitoare. Suveranitatea de stat. Statul socialist român — stat unitar, independent și suveran. Statul socialist român — cucerire istorică a poporului nostru. Creșterea rolului statului în etapa actuală. Profundul democratism al orînduirii noastre socialiste și de stat.

Națiunea. Națiunea — formă istorică de comunitate umană. Națiunea în capitalism. Națiunea în socialism. Dezvoltarea națiunii socialiste române.

Rezolvarea marxist-leninistă a problemei naționale în țara noastră. Frăția dintre oamenii muncii români și cei care aparțin naționalităților conlocuitoare. Unitatea moral-politică a tuturor oamenilor muncii din patria noastră în jurul partidului și guvernului.

Pacea și războiul. Problemele păcii și ale războiului în condițiile epocii contemporane. Cauzele și caracterul războaielor. Problemele păcii și războiului în condițiile contemporane. România — factor activ în lupta pentru pace și progres social.

Patrie și patriotism. Patriotismul socialist — treaptă superioară a patriotismului. Legătura indisolubilă dintre patriotismul socialist și internaționalismul proletar. Politica consecvent internaționalistă a P.C.R.

Conștiința socială și rolul ei în viața societății. Conștiința socială, reflectare a existenței sociale. Rolul activ al ideilor în viața societății. Formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste în țara noastră. Creșterea rolului conștiinței socialiste în etapa actuală de dezvoltare a României. Normele socialiste de conviețuire în societate. Rolul crescînd al colectivității în educarea comunistă a oamenilor.

Absolvenții liceelor pedagogice de învățători și educatoare, absolvențele cursului fără frecvență cu durata de doi ani, organizat pe lîngă liceele pedagogice de educatoare, precum și absolvenții institutelor pedagogice de învățători vor susține examenul de diplomă în condițiile prevăzute în Instrucțiunile M.I. nr. 64 101/1966, difuzate liceelor pedagogice.

Candidații de la liceele pedagogice de învățători și educatoare vor fi examinați la examenul de diplomă după cum urmează:

— la literatura română, literatura maternă, istoria patriei și filozofie din materia prevăzută în programele examenului de bacalaureat;

— la limba română (gramatică), limba maternă (gramatică), metodici, pedagogie generală și pedagogie preșcolară, candidații vor fi examinați din materia prevăzută în programele școlare valabile în prezent în liceele pedagogice.

Candidații de la institutele pedagogice de învățători vor fi examinați din materia prevăzută în programele care se folosesc în prezent în aceste institute.

MODALITĂŢI DE REALIZARE A ÎNVĂŢĂMÎNTULUI OBLIGATORIU DE 10 ANI

Publicăm proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani în vederea discutării lui în consiliile pedagogice ale tuturor şcolilor de cultură generală.

Pentru definitivarea acestui proiect, cadrele didactice sînt solicitate să-l examineze cu toată atenţia şi să contribuie la îmbunătăţirea lui cu observaţii şi propuneri.

Observaţiile şi propunerile vor fi înaintate, pînă la 30/I 1969, inspectoratelor şcolare judeţene, care le vor trimite Ministerului Învăţămîntului (Direcţia generală pedagogică a învăţămîntului de cultură generală) pînă la 15 II 1969.

Potrivit Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învăţămîntului, începînd cu anul şcolar 1969-1970 urmează să se treacă, în mod treptat, la înfăptuirea învăţămîntului obligatoriu de 10 ani. În acest scop, prezentăm în continuare modalităţile de realizare a şcolii generale de 10 ani.

Aşa după cum se arată în Directive, şcoala generală de 10 ani este chemată să asigure întregului tineret o cultură generală mai dezvoltată, potrivit cerinţelor actuale şi de perspectivă ale societăţii noastre, progresului ştiinţei şi tehnicii contemporane. Această pregătire de cultură generală va permite tinerilor care se vor orienta spre şcoli profesionale să dobîndească o calificare la un nivel mult mai ridicat şi într-un timp mai scurt.

Şcoala de 10 ani va urmări să asigure şi o pregătire cu caracter tehnic-practic care să contribuie la orientarea şcolară şi profesională a elevilor şi, în acelaşi timp, să uşureze însuşirea ulterioară a profesiunii, atît prin şcoli profesionale, cît şi prin calificarea la locul de muncă.

Conţinutul învăţămîntului prevăzut pentru şcoala de 10 ani va avea un caracter unitar, cuprinzînd un sistem de cunoştinţe organic închegate pe ansamblul celor 10 clase.

La stabilirea conţinutului învăţămîntului pentru clasele I-X s-a urmărit eşalonarea mai judicioasă a disciplinelor în condiţiile şcolarizării copiilor de la vîrsta de 6 ani, corelarea mai bună a acestor discipline la nivelul fiecărei clase şi pe ansamblul anilor de studii, gradarea treptată a efortului elevilor, astfel încît să se evite supraîncărcarea acestora.

Proiectul planului de învăţămînt prevede un număr mai mic de ore, cu cîte 1-3 ore pe săptămînă la cl. I-VIII, faţă de planul şcolii de 8 ani şi cu cîte 2-4 ore la cl. IX, X, faţă de planul în vigoare pentru anii corespunzători ai liceului, obţinîndu-se astfel o dozare mai judicioasă a efortului elevilor.

La elaborarea noilor programe se va avea în vedere o mai bună organizare şi eşalonare a cunoştinţelor, eliminarea unor amănunte, a datelor nesemnificative, evitarea repetiţiilor şi îmbinarea raţională a organizării concentrice cu cea lineară a materiei, realizarea unei strînse corelaţii a cunoştinţelor în cadrul fiecărui obiect şi a celor predate la diferite obiecte, în vederea sporirii accesibilităţii.

În stabilirea conţinutului programelor se va ţine seama de posibilităţile elevilor de nivel mediu. În acest scop, programele vor prevedea cerinţe minimale, lăsîndu-se totodată profesorilor posibilitatea să dezvolte anumite capitole şi teme, în funcţie de condiţiile clasei cu care lucrează. Totodată, în cadrul fiecărei programe se va rezerva un timp mai mare pentru exerciţii, probleme, lucrări aplicative etc. în scopul fixării şi consolidării mai bune a cunoştinţelor, precum şi al legării lor mai strînse de practică.

În ceea ce priveşte pregătirea de cultură generală a elevilor, în clasele I—VIII se va asigura un fond comun de cunoştinţe de cultură generală, care să le permită, după promovarea clasei a VIII-a, să-şi continue studiile, fie în învăţămîntul liceal, fie în clasele IX—X ale şcolii generale. În clasele IX—X se va lărgi şi aprofunda studiul disciplinelor fundamentale — predate în anii anteriori şi cu o pondere mare în liceu — discipline de însemnătate deosebită pentru pregătirea tînărului.

Astfel, limba şi literatura română se vor preda în cîte 4 ore pe săptămînă la fiecare clasă, matematica în cîte 5 ore, fizica în cîte 3 ore, chimia în cîte 2 ore, limba străină, studiată în continuare din clasa a V-a, în cîte 2 ore pe săptămînă.

Cultura generală va fi întregită şi prin predarea altor discipline ca: biologia, instrucţia civică, igiena cu elemente de puericultură, cultura muzicală, precum şi prin unele acivităţi ştiinţifice, artistice, practice etc.

Întrucît pregătirea de cultură generală pe care urmează să o primească elevii din clasele IX—X ale şcolii generale va fi apropiată de cea din primii doi ani ai liceului, li se creează posibilitatea trecerii în învăţămîntul liceal, după absolvirea clasei a X-a, pe baza unor examene de diferenţă la unele obiecte.

În acest scop, în planul de şcolarizare al liceului va fi rezervat, anual, un anumit număr de locuri care, în momentul generalizării şcolii de 10 ani va ajunge la circa 8—10 la sută, atît la învăţămîntul de zi cît şi la cel seral. Studiile liceale vor putea fi continuate şi prin cursurile serale şi fără frecvenţă.

Toţi elevii claselor IX—X, indiferent de mediul în care funcţionează şcoala, vor dobîndi şi un fond comun de cunoştinţe şi deprinderi tehnice cu caracter general care va constitui pentru ei un mijloc de orientare şcolară şi profesională, uşurîndu-le, totodată, calificarea ulterioară atît prin şcoli profesionale, cît şi în producţie.

Fondul comun de cunoştinţe şi deprinderi tehnice se va realiza prin studiul electrotehnicii şi al desenului tehnic.

Pregătirea practică se propune a fi realizată prin două modalităţi:

1) în cadrul lucrărilor practice organizate pe cercuri (în cîte 2 ore pe săptămînă în fiecare clasă), potrivit opţiunilor elevilor şi bazei didactice-materiale a şcolii (în varianta I prevăzută în proiectul planului de învăţămînt);

2) în cadrul practicii de 1 zi pe săptămînă — 4 ore — (în varianta a II-a a proiectului planului de învăţămînt), organizată în unităţi economice, ateliere ale şcolilor profesionale etc. potrivit condiţiilor în care funcţionează şcoala. În această modalitate elevii nu vor mai efectua lucrările practice organizate în cercuri.

Prima modalitate are în vedere în principal şcolile din mediul rural, precum şi unele şcoli din mediul urban care, pentru început, nu vor dispune de posibilitatea organizării practicii de 1 zi. În acest caz orarul şcolilor de la sate va fi organizat, în perioada muncilor agricole, în 5 zile pe săptămînă, astfel încît elevii să dispună de 1 zi liberă în care să poată participa, alături de părinţi, la lucrările agricole. În perioada de iarnă, procesul de învăţămînt se va desfăşura în 6 zile pe săptămînă. Acelaşi orar, de 6 zile pe săptămînă, se va aplica şi în şcolile din oraşe în care se va folosi prima modalitate de pregătire practică a elevilor.

Adoptarea de către şcoală a celei de a doua modalităţi se va putea face, în funcţie de capacităţile pe care le pot oferi pentru practica elevilor unităţile economice şi şcolile profesionale existente în localitate.

Corespunzător celor două modalităţi de realizare a pregătirii practice au fost elaborate 2 variante de planuri de învăţămînt: varianta I care totalizează cîte 26 de ore pe săptămînă la fiecare clasă şi varianta a II-a — cu 1 zi de practică pe săptămînă — care totalizează cîte 28 ore la fiecare clasă.

Obiectele de cultură generală la clasele IX—X vor fi predate de către profesorii absolvenţi ai universităţilor sau institutelor pedagogice; disciplinele tehnice-practice vor fi predate de profesori de fizică, pentru electrotehnică şi profesori de desen sau matematică pentru desenul tehnic. Lucrările practice din cercuri vor fi conduse, după caz, fie de către profesorii de fizică, fie de către profesori-maiştri. Practica de o zi, în condiţiile în care aceasta se va realiza în atelierele şcolilor profesionale, va fi îndrumată de către maiştrii-instructori din unităţile şcolare respective, iar în cazul unităţilor economice, de tehnicieni şi specialişti din cadrul acestora.

În vederea pregătirii în viitor a cadrelor didactice necesare claselor IX—X vor fi reexaminate profilul şi durata unor facultăţi, precum şi posibilitatea pregătirii pedagogice în învăţămîntul tehnic-postliceal.

Generalizarea şcolii de 10 ani se va realiza treptat, începînd din anul şcolar 1969—1970, pe măsura creării condiţiilor necesare, pornindu-se de la oraş la sat.

În mediul rural clasele IX—X vor fi înfiinţate, mai întîi, în localităţile în care funcţionează şcoli de 8 ani puternice, care dispun de spaţiu de şcolarizare, cadre calificate şi nu necesită internate.

Ţinîndu-se seama de faptul că în ţara noastră se organizează pentru prima dată o asemenea şcoală, primul an va avea un caracter experimental, creîndu-se, astfel, timpul necesar elaborării unor planuri şi programe cît mai adecvate. Pe baza experimentării se vor desprinde concluzii care vor permite perfecţionarea, în continuare, a planului de învăţămînt, a programelor şi manualelor şcolare, a organizării claselor respective, precum şi a modalităţilor de pregătire a cadrelor didactice.

În acest scop, în anul şcolar 1969/1970 se vor organiza cîte 5—10 şcoli în fiecare judeţ, ce vor fi stabilite de inspectoratele şcolare judeţene.

PLANUL DE ÎNVĂŢĂMÎNT AL ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI

(PROIECT)

	CLASELE								Varianta I		Varianta a II-a cu o zi de practică		Liceul actual			Observaţii
													Clasele			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	IX	X	IX	X R.	X U	
Nr. săptămîni	32	32	32	32	34	34	34	32	34	32	34	32	34	34	34	
I. DISCIPLINE UMANISTE	9	9	8	8	10	9	9	9	6	7	6	7	13	10	13	Totalul pe discipline la clasa I indică numărul de activităţi pe săptămînă. Durata unei activităţi la această clasă creşte în decursul anului şcolar de la 25 la 40 minute, activitatea didactică realizîndu-se, astfel, numai în 12—14 ore pe săptămînă. Diferenţa de timp pînă la 22 ore, cît cuprinde orarul pe săptămînă pentru clasa I, este afectată activităţilor libere şi îndrumării individuale a elevilor.
1. **Limba şi literatura română**	9	9	8	6	5	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	
a) Citit-scris	(7)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Dezvoltarea vorbirii	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
c) Gramatica	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(1)	(1)	(1)	(1)	—	—	—	
d) Citire, lectură literară cu elemente de teorie literară	—	(6)	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—	—	—	—	—	—	
e) Compunere-expunere	—	(1)	(2)	(2)	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
f) Cunoaşterea mediului înconjurător	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
g) Elemente de istoria literaturii române	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	(3)	(3)	(3)	—	—	—	
2. **Limba modernă**	—	—	—	—	3	3	3	3	2	2	2	2	6	6	6	
a) Limba modernă (studiată în continuare)	—	—	—	—	(3)	(3)	(3)	(3)	(2)	(2)	(2)	(2)	(3)	(3)	(3)	
b) A doua limbă modernă la alegere (engleza, franceza, germana sau rusa)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	(3)	(3)	
3. **Limba latină**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
4. **Istoria**	—	—	—	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	1	1	
a) Istoria antică	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Istoria medie	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
c) Istoria modernă şi contemporană	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	
d) Istoria României	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	
5. **Instrucţia civică**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	
II. DISCIPLINE REALISTE	4	6	7	8	7	10	12	12	12	11	12	11	12	15	12	Pentru dozarea mai judicioasă a efortului elevilor pe parcursul anului şcolar, la clasa I orele de aritmetică se vor distribui astfel: trimestrul I — 3 ore, trimestrele II şi III cîte 4 ore pe săptămînă. Ora de aritmetică din trimestrul I se va acorda activităţilor libere, care vor totaliza în acest trimestru 3 ore.
6. **Matematica**	4	5	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	4	5	3	
a) Aritmetica	(4)	(5)	(5)	(5)	(3)	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Geometria plană	—	—	—	—	—	(1)	(2)	—	(2)	—	(2)	—	—	—	—	
c) Geometria în spaţiu	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	(2)	—	(2)	—	—	—	
d) Algebra	—	—	—	—	(1)	(1)	(2)	(2)	(3)	(2)	(3)	(2)	—	—	—	
e) Trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	(1)	—	—	—	
7. **Fizica**	—	—	—	—	—	2	2	2	3	3	3	3	3	4	3	
a) Noţiuni de structura substanţei, optică, mecanică, căldură, electricitate	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	—	—	—	—	—	—	—	
b) Mecanică, căldură	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—	(3)	—	—	—	—	
c) Electricitate, optică, noţiuni de structura atomului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—	(3)	—	—	—	
8. **Chimia**	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
a) Chimia generală şi anorganică	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	—	(2)	—	—	—	—	
b) Chimia organică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	(2)	—	—	—	
9. **Cunoştinţe despre natură şi om**	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
10. **Ştiinţe biologice**	—	—	—	—	—	2	2	2	2	—	2	—	2	1	2	
a) Botanica	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Zoologia	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	
c) Anatomia, fiziologia şi igiena omului	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	
d) Biologie (ecologie, evoluţionism, genetică)	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	(2)	—	—	—	—	
11. **Igienă şi puericultură**	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	
12. **Geografia**	—	—	1	2	2	2	2	2	—	—	—	—	1	2	2	
a) Geografia judeţului	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) Geografia R. S. România	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—	—	—	
c) Geografia lumii (fizică, economică, politică)	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. DISCIPLINE ESTETICE ŞI EDUCAŢIA FIZICĂ	6	7	7	7	5	5	4	4	3	3	3	3	4	4	4	
13. **Desenul şi elemente de istoria artelor plastice**	2	2	2	2	2	2	1	1	—	—	—	—	1	1	1	
14. **Caligrafia**	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15. **Cîntul, muzica şi cultura muzicală**	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
16. **Educaţia fizică**	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
IV. DISCIPLINE TEHNICE-PRACTICE ŞI PREGĂTIRE PRACTICĂ	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4	6	6	—	—	—	
17. **Îndeletniciri practice**	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18. **Cunoştinţe tehnice şi lucrări aplicative**	—	—	—	—	—	1	1	1	2	2	2	2	—	—	—	
a) lucrări în lemn (băieţi)	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
b) lucrări în metal (băieţi) — mediu	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	
c) Lucrări de electrotehnică (băieţi) — urban	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—	
d) Lucru de mînă şi gospodărie (fete)	—	—	—	—	—	(1)	(1)	(1)	—	—	—	—	—	—	—	
e) Noţiuni de agricultură cu lucrări practice (băieţi şi fete) — mediu rural	—	—	—	—	—	(1)	(1)	(1)	—	—	—	—	—	—	—	
f) Electrotehnică	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(1)	(1)	(1)	—	—	—	Lucrările practice în cercuri se vor efectua săptămînal, pe grupe de 10—15 elevi.
g) Desen tehnic	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(1)	(1)	(1)	—	—	—	
19. **Lucrări practice în cercuri organizate potrivit opţiunilor elevilor şi bazei didactice-materiale a şcolii (lăcătuşerie, electrotehnică, tîmplărie, croitorie, cusături, ţesut, gospodărie etc.)**	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	
20. **Practică în unităţi economice, în atelierele şcolilor profesionale etc.** (organizată potrivit condiţiilor în care funcţionează şcoala)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	—	
V. CERCURI ŞTIINŢIFICE, TEHNICE, PRACTICE ŞI ARTISTICE	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	Cercurile ştiinţifice, tehnice, artistice, practice la cl. VI—VIII se desfăşoară în cîte 2 ore la interval de 2 săptămîni pe grupe de minimum 15 elevi, orele respective intrînd în norma profesorilor. Toţi elevii sînt obligaţi să activeze în cîte un cerc.
VI. ACTIVITĂŢI LIBERE DE TIP PREŞCOLAR	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
VII. DIRIGENŢIA	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
TOTAL GENERAL ORE SĂPTĂMÎNAL	22	23	23	24	24	27	28	28	26	26	28	28	30	30	30	

NOTĂ. Activităţile sportive pe ramuri şi ansamblul coral şi orchestral la clasele V—X sînt activităţi la alegere, obligatorii şi intră în norma cadrelor didactice. Activităţile sportive pe ramuri la clasele V—X se vor desfăşura, pe clase, în cîte 1 oră, la interval de două săptămîni. Ansamblul coral şi orchestral se va organiza pe grupe de 2—3 clase, în cîte 2 ore, la interval de două săptămîni.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii din unităţile de învăţămînt. **Tiparul:** Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 977 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 10 ianuarie 1969 — 4 pag. 25 bani

■ Consfătuiri de lucru la Ministerul Învățământului — pag. 2

■ Opinii privind desfășurarea activității la clasele I cu copii de 6 ani — pag. 3

■ Preocupări actuale în cercetarea istorică — pag. 4

EXPRESIE A GRIJII PENTRU ȘCOALĂ ȘI PENTRU SLUJITORII EI

Continua dezvoltare a economiei noastre naționale, succesele obținute de poporul nostru, sub conducerea partidului, în îndeplinirea obiectivelor planului cincinal, au făcut posibil ca în acest an, la începutul căruia ne aflăm acum, să se înregistreze noi creșteri ale nivelului de trai al populației de la orașe și sate, satisfacerea în condiții mai bune a cerințelor ei materiale și spirituale. Pentru anul 1969 sînt prevăzute sporuri de salarii însumînd 4 miliarde lei, ceea ce va asigura o creștere de 5,1% a salariului real. Începînd chiar din prima lună a acestui an, acțiunea de majorare a salariilor se aplică corpului profesoral.

Expresie a grijii permanente a conducerii de partid și de stat pentru școală și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale slujitorilor ei, Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt, constituie, totodată, o manifestare a înaltei aprecieri pe care partidul, statul, întregul nostru popor o acordă misiunii de răspundere încredințată corpului profesoral, a grijii pe care o arată pentru instruirea și educarea generațiilor tinere, pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului în Republica Socialistă România.

Adoptată de Consiliul de Miniștri pe linia înfăptuirii prevederilor Hotărîrii Plenarei C. C. al P.C.R. din 5—6 octombrie 1967 cu privire la îmbunătățirea sistemului de salarizare și majorarea salariilor, Hotărîrea cu privire la majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt a intrat în vigoare cu începere de la 1 ianuarie 1969. Majorînd în medie cu 19,1%, diferențiat pe grade de învățămînt și categorii de personal, salariile cadrelor didactice, noul sistem aprobat prevede ca salarizarea să se efectueze în raport cu funcția îndeplinită, pregătirea cerută pentru ocuparea ei, stagiul în învățămînt, calitatea activității instructiv-educative și științifice, gradul didactic obținut și condițiile specifice de activitate.

Aceasta reprezintă o perfecționare a vechiului sistem de salarizare conform căruia retribuirea cadrelor didactice se făcea ținînd seama, în principal, de vechimea lor în activitate. Noul sistem de retribuire va ține seama și de rezultatele obținute în muncă și de realizările cadrelor didactice pe linia perfecționării lor profesionale. În acest scop, în noul sistem de salarizare elaborat pentru personalul didactic sînt prevăzute un număr de 5 gradații care urmează să se acorde din 5 în 5 ani, pe baza caracterizărilor făcute de conducerile unităților, la propunerea consiliilor profesorale, ținîndu-se seama de rezultatele obținute în muncă. Ultima gradație (a 5-a) urmează să fie acordată cadrelor didactice cu o vechime în învățămînt de peste 25 de ani, avîndu-se în vedere că, de regulă, personalul didactic activează la catedră pînă la data pensionării, adică aproximativ 35—40 de ani. O valoare deosebit de stimulativă o are și faptul că pentru rezultate deosebite obținute în munca instructiv-educativă și științifică se prevede ca Ministerul Învățămîntului să poată acorda o gradație de merit unor cadre didactice din unitățile de învățămînt de toate gradele care au fost definitivate (titularizate) pe posturi și catedre și au o vechime de cel puțin 25 ani în învățămînt.

De asemenea, pentru cadrele didactice care au obținut rezultate deosebite se prevede reducerea stagiului necesar pentru acordarea gradațiilor de la 5 ani la 4 ani. Pentru cadrele didactice definitivate care-și desfășoară activitatea în școli situate în localități rurale cu condiții deosebite, stabilite de Ministerul Învățămîntului, stagiul respectiv va putea fi redus chiar la 3 ani.

Perfecționarea profesională a corpului profesoral, factor determinant în ridicarea calității procesului de învățămînt, constituie unul din criteriile cu mare pondere în actualul sistem de salarizare. Cultura și pregătirea pedagogică și de specialitate a cadrelor didactice este aceea care determină, în primul rînd, calitatea pregătirii elevilor. De aceea, în învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic, în condițiile aplicării noului sistem de salarizare se menține posibilitatea obținerii de grade didactice, precum și sporirea salariilor tarifare în funcție de gradul didactic obținut.

Este, de asemenea, luată în considerare în Hotărîre necesitatea de a spori și stimula responsabilitatea celor care conduc, controlează și îndrumă învățămîntul. Capacitatea, conștiinciozitatea, spiritul de răspundere, exigența, sîrguința și dăruirea celui care conduce o școală hotărăsc, într-o largă măsură, nivelul și rezultatele muncii întregului colectiv didactic. Pentru funcțiile de conducere (director și director adjunct) din învățămîntul preșcolar, de cultură generală, liceal, profesional și tehnic se menține modul de constituire a salariului tarifar în sensul adăugirii la salariul funcției de bază (de învățător, educatoare, profesor) a unei indemnizații lunare stabilită în raport cu mărimea școlii respective. Pentru sporirea eficienței activității de îndrumare și control se majorează, totodată, limitele salariilor tarifare ale funcțiilor de inspector general, inspector școlar șef de la inspectoratele școlare județene. O dată cu introducerea noului sistem de salarizare pentru personalul din aparatul comitetelor executive ale consiliilor populare, salariile acestor funcții vor fi reexaminate și corelate cu cele ale altor funcții de conducere comparabile. În același timp, a fost sporită indemnizația pentru inspectorii școlari de toate categoriile.

În buna desfășurare a procesului de învățămînt contribuie într-o mare măsură personalul didactic ajutător și personalul tehnic-administrativ, care beneficiază de la aceeași dată de majorarea salariilor.

Urmărind să stimuleze și să asigure obținerea unor rezultate individuale bune în activitatea unităților de învățămînt, Hotărîrea prevede premii anuale (gratificații), care se asigură dintr-un fond de premiere special constituit.

Noul sistem de salarizare, elementele noi care sînt luate în considerație în retribuirea personalului didactic atrag după sine și necesitatea unei revizuiri a organizării muncii în învățămînt. De aceea, Hotărîrea prevede ca, o dată cu aplicarea noului sistem de salarizare, Ministerul Învățămîntului să ia măsuri pentru perfecționarea organizării muncii și pentru mai buna precizare a sarcinilor și atribuțiilor ce revin funcțiilor didactice pe locuri de muncă, urmărindu-se atît utilizarea rațională a cadrelor, corespunzător pregătirii lor, cît și folosirea deplină a timpului de lucru.

Asigurînd atît majorarea simțitoare a salariilor întregului corp didactic, cît și o mai bună corelare a acestora cu salariile cadrelor din alte sectoare de ac-

Ing. C. NICOLESCU NICA
secretar general
în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 3-a)

La cercul de artă plastică de la Casa pionierilor din Botoșani.

INSTITUȚIA ȘCOLARĂ ȘI FUNCȚIILE ACTUALE ALE DIRECTORILOR

ANCHETA NOASTRĂ

Cadru instituțional al pregătirii tinerelor generații, fiecare unitate școlară este caracterizată de un ansamblu de funcțiuni specifice, didactice și extradidactice, care contribuie la buna desfășurare a procesului instructiv-educativ. Măsurile privind perfecționarea învățămîntului adoptate în ultima perioadă au determinat, printre altele și o sporire a atribuțiilor didactice, organizatorice și administrative ale școlii ca instituție și ale conducerilor de școli ca stat major operativ al acțiunilor din sfera învățămîntului. Despre modalitățile de îndeplinire ale acestor atribuții, despre căile îmbunătățirii continue a muncii de conducere în școală am discutat de curînd cu un număr de directori de la mai multe școli din țară.

Rolul colectivului profesoral în sfera raporturilor didactice și educative

O primă și esențială grupă a atribuțiilor de conducere ale unei școli se referă la funcțiile didactice și educative specifice.

„Lărgirea atribuțiilor pe care le au directorii de școli — ne-a spus prof. GH. ENACHE, directorul școlii generale din Furculești, județul Teleorman—are drept corespondent esențial tendința de întărire a muncii colective, tendință care decurge tocmai din această creștere a competențelor. În prima și în ultma instanță desfășurarea în ansamblu a procesului de învățămînt trebuie să preocupe întregul colectiv profesoral. Pentru activitatea practică din fiecare zi aceasta are deosebite implicații. În primul rînd, ea determină ridicarea nivelului de conținut și ținuta dezbaterilor în consiliul profesoral, prin axarea tematicii acestuia pe problemele majore ale procesului instructiv-educativ și prin mobilizarea cadrelor didactice la o pregătire corespunzătoare pentru o participare fructuoasă la discuții. De altfel, măsura a și început să dea roade, vizibile în calitatea soluțiilor adoptate de consiliu. Soluțiile oricît de bune ar fi, sînt operante însă numai în măsura în care sînt traduse în practică. De aceea, întărirea capacităților de elaborare colectivă a măsurilor pentru buna mers al școlii trebuie corelată strîns cu creșterea capacității

AL. CIUCA

(Continuare în pag. a 3-a)

COLECTIVITATE ȘI INDIVIDUALITĂȚI

Uriașul aflux spre învățămînt caracteristic epocii noastre, extinderea învățămîntului obligatoriu și creșterea ponderii școlarității în bugetul vieții active umane au, după cîte se știe, influențe dintre cele mai pozitive, aducînd o uriașă contribuție la progresul societății contemporane.

Dinamica dezvoltării învățămîntului este atît de intensă, rata anuală a creșterii populației școlare a atins în ultimul deceniu asemenea procente pe plan mondial, încît unii specialiști în știința educației și unele organisme de învățămînt au considerat de stringentă actualitate studierea factorilor organizatorici și didactici de natură să prevină apariția unei contradicții între învățămîntul general pentru mari colectivități școlare și individualizarea predării. În fapt, este vorba aici de determinarea soluțiilor optime pentru ca între creșterea populației școlare și creșterea nivelului de conținut al învățămîntului să existe un raport de direcție proporționalitate, ca școala de masă să asigure pregătirea multilaterală, aprofundată, a întregului tineret, să favorizeze dezvoltarea aptitudinilor, a talentelor, a capacităților creatoare.

Diversificarea școlii de cultură generală pe baza unui sistem judicios de opțiuni, cercetările de psihologie pedagogică, de psihologie experimentală și de pedagogie cibernetică întreprinse în ultimul deceniu, elaborarea unei veritabile strategii didactice flexibile și de înalt randament, incluzînd utilizarea tehnicii și tehnologiei moderne, sînt argumente convingătoare că și în condițiile învățămîntului de masă este pe deplin posibilă instruirea individualizată, diferențiată.

În accepțiunea ei actuală, colectivitatea școlară este cadrul social în care se exercită un proces educativ complex, bazat pe o multiplă și continuă acțiune și interacțiune între individualități, precum și între noua tehnică didactică pe de o parte, profesori și elevi pe de altă parte. Cadrul instituțional colectiv ca formă de organizare a învățămîntului este actualmente în primul rînd o structură educațională menită să permită desăvîrșirea fiecărei personalități pînă la limitele maxime ale capacităților ei potențiale.

O serie de cercetări pedagogice întreprinse în ultimul deceniu, în special, au creat condițiile elaborării unor principii științifice fundamentale, înglobînd și cele mai noi mijloace tehnice asupra cărora pot fi transferate anumite sarcini în cadrul procesului de predare-însușire. Caracterul noii relații dintre tennologia didactică și elev contribuie nemijlocit la individualizarea învățării, creînd posibilitatea ca aceasta să fie programată în ritmul optim adaptat structurii psihice a fiecărui elev. Totodată, prin îndeplinirea efectivă de către corpul didactic a rolului său de conducere în instrucție și educație se asigură individualizarea relațiilor profesorului cu membrii colectivului de elevi pentru depistarea aptitudinilor și realizarea unei orientări școlare și profesionale eficiente.

Didactica individualizării procesului instructiv-educativ în condițiile creșterii neîntrerupte a cerințelor de învățămînt manifestate de uriașe colectivități umane schițează, deocamdată pe plan experimental, o serie de pași înainte deosebit de îndrăzneți. Este vorba de predarea pe grupe interdisciplinare, de exercitarea în echipă a atribuțiilor didactice (astfel încît elevul să se afle plasat focal în atenția specialiștilor), de o alcătuire mai elastică și mai mobilă, în funcție de posibilități și aptitudini, a efectivelor școlare, către un învățămînt de acțiune în toate verigile și etapele. Sînt, desigur, trasee aflate abia în prospecțiune. Premisele lor, ideile lor fundamentale au însă de pe acum deplină acoperire științifică.

M. H.

Oamenii școlii își exprimă profunda recunoștință față de măsurile privitoare la majorarea salariilor în întregul învățămînt

Pe adresa Comitetului Central al P.C.R. continuă să sosească zilnic telegrame în care colectivele de cadre didactice și personalul tehnico-administrativ din învățămînt își exprimă deplina mulțumire, bucuria și recunoștința față de măsurile luate în scopul ridicării nivelului lor de viață. Recenta Hotărîre a Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt a fost primită cu deosebită satisfacție de corpul profesoral din țara noastră, care vede în aceasta o expresie a grijii permanente a partidului și guvernului pentru îmbunătățirea condițiilor materiale ale oamenilor școlii.

„Am luat cunoștință cu multă bucurie — se spune în telegrama adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, de către colectivele de profesori ale Liceului nr. 2 „Vasile Alecsandri" și Liceului economic din Bacău — de Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în învățămînt. Hotărîre care dovedește grija partidului și guvernului nostru față de slujitorii școlii. Colectivele școlilor noastre își exprimă dragostea față de politica înțeleaptă a partidului nostru și mulțumesc conducerii de partid și de stat și dumneavoastră personal, tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru grija și prețuirea pe care o manifestați față de salariații din învățămînt. Ne angajăm să muncim cu și mai multă hotărîre pentru a traduce în viață sarcinile care stau în fața școlii. Sîntem hotărîți să dăm patriei un tineret bine pregătit, educat în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului".

„Ne exprimăm — se spune în telegrama cadrelor didactce de la Liceul din Subcetate-Mureș, județul Harghita — profundu atasament și recunoștința noastră față de grija permanentă a conducerii de partid și de stat pentu școală, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale slujitorilor ei. Noul sistem de salarizare a cadrdor didactice, întreg ansamblul de măsuri luate de partid și de stat în vederea perfecționării învățămîntului românesc ne obligă să muncim cu și mai mult spirit de răspundere pentru a ridica școala noastră la un cît mai înalt nivel, la nivelul cerut de dezvoltarea societății noastre socialiste".

Pretutindeni, Hotărîrea a fost primită nu numai cu bucurie și cu optimism, dar și ca o măsură care îi îndeamnă pe slujitorii școlii la o îmbunătățire continuă a muncii lor, la noi eforturi pentru a asigura o cît mai înaltă calitate a procesului instructiv-educativ. Astfel, în telegrama cadrelor didactice și a personalului tehnico-administrativ de la școlile din orașul Năsăud este exprimată nu numai satisfacția și bucuria pe care a produs-o în rîndurile lor majorarea salariilor în întregul învățămînt, dar și angajamentul lor ca, folosind tradițiile înaintate ale școlii românești, precum și învățămintele pedagogiei moderne, să desfășoare o activitate creatoare, la nivelul cerințelor actuale ale societății noastre, să dea patriei generații tot mai bine pregătite".

„Noi, cadrele didactice și administrativ-gospodărești, români și germani — scriu salariații Școlii generale nr. 3 din Sibiu — am primit cu deosebită satisfacție Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la majorarea salariilor. Această măsură constituie o nouă dovadă a grijii și prețuirii de care se bucură în patria noastră cei care au menirea de a forma tinerele generații. Hotărîrea este un nou stimulent pentru continua perfecționare a cadrelor didactice, pentru perfecționarea învățămîntului din țara noastră. Asigurăm conducerea de partid și de stat și pe dumneavoastră personal, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom răspunde cu abnegație înaltei aprecieri și încrederii pe care partidul ne-o acordă, sporind eforturile noastre pentru ridicarea învățămîntului românesc pe culmi tot mai înalte". Aceleași sentimente îi însuflețesc și pe salariații români și maghiari de la Liceul nr. 3 din Sibiu. „Ne exprimăm și cu acest prilej — spun ei — atașamentul nostru deplin față de politica internă și internațională a partidului și mulțumim Partidului Comunist Român și tovarășului Nicolae Ceaușescu personal pentru grija pe care o manifestă față de slujitorii școlii, cărora li s-a încredințat înalta misiune de a instrui și educa tinerele generații".

Din diferite colțuri ale țării, de la Liceul din Hîrșova, județul Constanța sau de la Școala generală din comuna Mihalț, județul Alba-Iulia, de la Școala generală din comuna Tătărăști, județul Teleorman sau de la Școala generală din comuna Jariștea, județul Vrancea, de la Școala generală nr. 22 din municipiul Brăila sau de la Școala generală nr. 3 din Curtea de Argeș, de la Școala generală din comuna Joseni, județul Harghita sau de la Liceul din Abrud, de la Grupul școlar economic din Brăila sau de la Liceul din comuna Bălcești, județul Vîlcea, pe adresa Comitetului Central al Partidului Comunist Român au sosit zeci și sute de telegrame care cuprind, toate, expresia acelorași calde sentimente de mulțumire față de Hotărîrea privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt, precum și angajamentele ferme ale membrilor corpului profesoral și ale tuturor celor care slujesc învățămîntul românesc de a răspunde grijii partidului și guvernului față de condițiile lor de viață printr-o muncă susținută pentru ridicarea școlii la nivelul înaltelor exigențe impuse de dezvoltarea societății socialiste.

CONSFĂTUIRI DE LUCRU LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

STUDIUL BIOLOGIEI

Marți, 24 decembrie 1968, la Ministerul Învățămîntului a avut loc consfătuirea de lucru la care s-au dezbătut problemele predării științelor biologice în liceu.

Deschizînd lucrările, conf. univ. **Traian Pop,** adjunct al ministrului învățămîntului, a vorbit despre preocupările actuale ale ministerului privind îmbunătățirea și modernizarea predării diferitelor discipline de studiu în liceul de cultură generală ca urmare a sarcinilor trasate de Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului. Referindu-se la necesitatea de a se îmbunătăți programele și manualele actuale de biologie, de a se lua măsuri pentru descongestionarea lor, vorbitorul a solicitat pe participanții la consfătuire să facă propuneri atît în ce privește concepția generală asupra predării biologiei, cît și în ceea ce privește înlăturarea din manuale a unor elemente care sînt necesare specialiștilor, dar nu și elevilor din școlile de cultură generală. Totodată, participanții la consfătuire au fost solicitați să-și spună cuvîntul în legătură cu profilul viitoarei secții de chimie-biologie preconizată a se înființa o dată cu accentuarea diversificării liceului.

Profesorii care au luat cuvîntul au arătat că în modul de alcătuire a programelor școlare și în manuale se vădește tendința de continuă perfecționare și modernizare a studiilor în liceu. În general noile manuale au fost apreciate pentru nivelul lor științific. Mulți vorbitori s-au oprit însă asupra greutăților pe care le întîmpină în predare ca urmare a supraîncărcării manualelor cu material informativ și a caracterului lor inaccesibil.

Prof. Mircea Baldovin, de la Liceul „I. L. Caragiale", a arătat că, deși inițial a fost printre susținătorii unui curs unic de biologie în liceu, în prezent are unele rețineri. Stînd de vorbă cu mulți profesori din București și din țară — a spus vorbitorul — m-am convins că nu a sosit încă momentul introducerii unui curs unic. Trebuie să recunoaștem sincer că în prezent nu toți profesorii sînt pregătiți pentru a face față unui asemenea salt calitativ.

În ceea ce privește manualele românești de științe biologice — a continuat vorbitorul — dacă le compari cu cele din alte țări constați că sînt la un nivel științific ridicat. De pildă, manualul de botanică a căutat să cuprindă cunoștințele cele mai avansate în acest domeniu. Este adevărat că el nu este întru totul accesibil, că nu ține suficient seama de anumite principii psiho-pedagogice, dar în ce privește nivelul științific, valoarea lui nu poate fi contestată. La examenele de admitere în învățămîntul superior sînt cerute tot mai multe cunoștințe în domeniul specialității respective și elevilor trebuie să li se dea asemenea cunoștințe.

În încheierea cuvîntului său, prof. M. Baldovin și-a exprimat părerea că în prezent studiul științelor biologice, îndeosebi la clasa a XII-a, suferă din cauza diferenței numărului de ore afectate predării în cele două secții ale liceului. Aceeași materie trebuie predată în două ore la secția umanistă, dar numai într-o oră la secția reală. În manualele din alte țări, capitolele care urmează să se predea la secții diferite sînt tipărite cu semne distinctive sau cu caractere de literă diferite.

Prof. Victor Nuțu, de la Liceul „D. Cantemir", a menționat că exprimă în cuvîntul său și părerile altor profesori de biologie din sectorul 2 al Capitalei care, recent, au dezbătut aceleași probleme în cadrul cercului lor pedagogic.

Sîntem invitați în fiecare an să ne spunem părerea asupra manualelor și programelor — a spus vorbitorul. S-a vorbit mult, s-a scris mult, dar prea puține din criticile noastre au fost recepționate. O dovadă elocventă este faptul că și cele două manuale noi care au apărut anul acesta — Botanica pentru clasa a IX-a și Biologia generală pentru clasa a XII-a — sînt la fel de inaccesibile ca și cele editate în anii anteriori. Părerea noastră este că manualul se adresează în primul rînd elevului ; or, actualele manuale pot fi folosite de profesori, dar nu și de elevi, în munca lor independentă. În manualele citate unele pagini sînt greu de asimilat nu numai de către elevi, ci uneori chiar și de către studenții care fac practică pedagogică. Așa este de pildă cazul la clasa a IX-a, cu lecția privitoare la structura celulei, în care în decurs de o oră trebuie predate 30—40 de noțiuni noi. Exemple numeroase pot fi date și din alte capitole ale manualului, precum și din celelalte manuale de științe biologice din liceu.

În modul de tratare a unor teme — a continuat prof. Nuțu — se resimte faptul că ele au fost redactate de cadre universitare, care nu au predat niciodată în învățămîntul liceal și, firește, nu cunosc în suficientă măsură particularitățile de vîrstă ale elevilor, nivelul cunoștințelor anterioare ale acestora și programa celorlalte discipline de învățămînt. Sînt tare curios să asist la o oră de botanică a profesoarei Ana Basarabeanu, care a semnat ca referent manualul și care, deci, a fost de acord cu el. De altfel, este singura profesoară de liceu care semnează ca referent.

Prof. Ana Basarabeanu : Aș vrea să precizez că am citit manualul în manuscris și am făcut un amplu referat asupra lui. Nu mică mi-a fost surprinderea cînd am văzut că a apărut altceva și că nu s-a ținut seama de observațiile mele.

Prof. V. Nuțu : Aș mai avea de făcut cîteva propuneri. În ce privește structura manualului de botanică, părerea profesorilor din școlile sectorului nostru este că separarea morfologiei de fiziologie în studiul plantelor nu pare a fi o soluție prea fericită. Este adevărat că la facultatea de specialitate există două catedre separate, dar în liceu aceste două aspecte se pot lega organic și pot fi predate împreună, ca și pînă acum.

Prof. Maria Șoigan, de la Liceul „Ion Creangă" : Eu socot că supraîncărcarea depinde foarte mult și de predare. Un rol de seamă revine aici și profesorului. Din experiența mea am văzut că atunci cînd prezentarea teoretică a cunoștințelor este îmbinată cu lucrări practice, cu folosirea unui material didactic bogat și variat, lecția și apoi munca independentă a elevului nu sînt supraîncărcate.

În continuare vorbitoarea a subliniat necesitatea dotării laboratoarelor și muzeelor școlare. În acest domeniu, a spus prof. Șoigan, este necesar să se întreprindă mai mult atît din partea fiecărei școli cît și din partea inspectoratelor și a ministerului.

Cu privire la predarea biologiei vorbitoarea a fost de părere că introducerea unui învățămînt linear, a unui curs unic de biologie va duce la soluționarea multor probleme discutate azi în legătură cu supraîncărcarea elevilor.

Prof. Cezara Popovici, inspectoare de specialitate în cadrul Inspectoratului școlar al municipiului București : Apreciez conținutul valoros și foarte interesant al manualelor de botanică, anatomie și biologie generală. Socotesc însă că aceste manuale au mari deficiențe din punct de vedere metodic. Manualul trebuie să fie accesibil, trebuie să constituie un ajutor efectiv pentru elevi. De aceea cred că este bine ca pe viitor manualele să fie redactate de profesori de liceu care, eventual, să lucreze sub îndrumarea științifică a unui cadru universitar.

În general ar trebui ca la întocmirea manualelor să fie antrenați în mai mare măsură profesorii de liceu. Apoi, este bine ca pentru elaborarea manualelor să se instituie un concurs, în urma căruia să fie acceptate cele mai bune, cele mai accesibile dintre ele.

La ora aceasta îmi vine foarte greu să mă exprim categoric pentru un învățămînt biologic concentric sau pentru unul linear — a spus în continuare prof. Popovici. Aș vrea să adaug totuși că personal experimentez la clasă cursul unic de biologie și am obținut rezultate foarte frumoase. Este evident că predarea lineară a științelor biologice și concepția nouă care stă la baza acesteia sînt favorabile caracterului formativ către care tinde învățămîntul contemporan.

După ce a făcut aprecieri asupra fiecărui manual în parte, prof. **Niculina Câmpeanu,** de la Liceul nr. 25, a arătat că în general manualele sînt încărcate cu detalii descriptive. Socotind că nu este indicată metoda reducerii, a ciuntirii manualelor, așa cum s-a procedat cu ediția din acest an a manualului de anatomie, vorbitoarea a fost de părere că s-ar putea elimina lucrurile care se repetă — aceleași de la an la an și, din păcate, uneori diferit tratate — și că este necesar să se realizeze o mai bună corelare între biologie și celelalte discipline înrudite.

Prof. Aurel Lepădatu, de la Liceul nr. 43, a arătat că biologia, ca și alte științe, are de făcut față unei adevărate explozii informaționale și că acest lucru presupune o altă optică asupra predării. Trecerea la un alt sistem de predare, a spus prof. Lepădatu, trebuie făcută însă numai după un experiment științific mai larg. De asemenea, el a fost de părere că în cazul elaborării manualelor de către colective de autori din învățămîntul superior și din cel liceal să nu se procedeze ca pînă acum, fiecare redactînd separat anume capitole, ci să se realizeze o conlucrare pe ansamblul lucrării.

Prof. I. C. Voiculescu, după ce a spus cîteva cuvinte critice la adresa manualului de zoologie, al cărui autor este, a analizat și celelalte manuale, subliniind că sînt inaccesibile și supraîncărcate cu date. Dar în bună parte — a spus vorbitorul — manualele sînt așa cum sînt și pentru că se fac după programele pe care trebuie să le luăm în seamă. Modernizarea predării, restructurarea studiului biologiei în liceu trebuie să înceapă de la programe.

În intervenția sa, tov. **Ecaterina Csengeri,** șefă de sector la Institutul de științe pedagogice, a arătat că evitarea supraîncărcării și-ar găsi soluția în viitor printr-un curs de biologie întocmit într-o concepție nouă, în lumina cercetărilor moderne, adică printr-un curs de biologie explicativă. Altfel, dacă se vor menține cursuri descriptive de zoologie sau botanică, acestea vor continua să fie supraîncărcate, căci cursurile care se bazează pe sistematică sînt prin definiție supraîncărcate.

De asemenea, studiul biologiei în liceu trebuie privit în strînsă legătură cu cunoștințele căpătate în școala generală și chiar cu noțiunile despre natură predate în clasele I—IV. Or, în prezent, manualele de limba română sau aritmetică pentru aceste clase conțin greșeli elementare din care rezultă, de pildă, că planta nu este un organism viu, că păsările nu sînt animale etc.

Luînd cuvîntul în încheierea dezbaterilor, conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, **a arătat că, în general,** programele de învățămînt și manualele destinate cursului liceal sînt supraîncărcate, la anumite obiecte ele depășind cu mult posibilitățile de asimilare ale elevilor. Or, aceste posibilități nu cresc proporțional cu ritmul de dezvoltare a științei. În ultimul timp se resimte chiar tendința de alunecare spre specializare, deformîndu-se conținutul liceului de cultură generală. Acest liceu trebuie să dea elevilor nu cunoștințe de mare specialitate, ci o orientare generală și informații care să-i ajute în formarea unei concepții științifice despre lume, în formarea și dezvoltarea gîndirii.

Consultările pe care le-a organizat ministerul și la care au participat un număr însemnat de cadre didactice au ca scop adoptarea unor măsuri de descongestionare pe viitor a programelor și manualelor. Deocamdată, pentru anul școlar viitor, avînd în vedere cele spuse de participanții la consfătuirea noastră, manualele de biologie care urmează să se reediteze nu vor mai fi amputate — a spus în continuare vorbitorul. Noul manual de anatomie — în curs de elaborare — va ține seama de observațiile și propunerile făcute aici. Treptat, în anii viitori se va trece la restructurarea predării biologiei — firește cu multă chibzuință, pentru a nu se mai repeta greșelile de pînă acum.

STUDIUL GEOGRAFIEI

În cadrul consfătuirii care a avut loc joi, 26 decembrie 1968, au fost discutate problemele studiului geografiei în liceu.

Conf. univ. **Traian Pop,** adjunct al ministrului învățămîntului, care a deschis lucrările consfătuirii, a subliniat că scopul acesteia este, pe de o parte, de a-i consulta pe profesori în ceea ce privește măsurile ce trebuie luate neîntîrziat în vederea descongestionării programelor și manualelor de geografie, iar pe de altă parte de a le solicita părerile în legătură cu problemele de perspectivă ale predării acestui obiect de învățămînt. Vorbitorul a cerut astfel profesorilor de geografie să-și spună părerea cu privire la măsura în care programele și manualele răspund cerințelor legate de instruirea științifică și de educația patriotică a elevilor, să facă sugestii cu privire la reeșalonarea materiei, ținînd seama de faptul că trimestrul al treilea a devenit în clasa a XII-a trimestru de recapitulare, să formuleze propuneri în legătură cu programa de geografie a claselor IX-XII în liceul diversificat. Vorbitorul i-a rugat de asemenea pe profesori să arate dacă consideră binevenită, ca soluție de moment, începerea studiului geografiei patriei încă din trimestrul al treilea al clasei a XI-a.

Luînd cuvîntul în cadrul discuțiilor, prof. **Nicolae Florescu,** de la Liceul „M. Eminescu", a subliniat însemnătatea studiului geografiei pentru formarea culturii generale a tineretului, ca și pentru aprofundarea însușirii unor obiecte de învățămînt cum sînt astronomia, matematica, biologia, economia politică etc. Pornind de aici vorbitorul a susținut că este necesar să se acorde o mai mare însemnătate studiului geografiei în liceu, aceasta trebuind să fie inclusă și în programa de bacalaureat. Vorbitorul a arătat, totodată, că pentru a se obține rezultate bune în instruirea elevilor lecțiile nu trebuie să fie supraîncărcate cu date informative, ci predate în mod intuitiv, cu ajutorul schemelor. Tov. Florescu s-a pronunțat pentru cuprinderea tuturor țărilor în programa de geografie.

Prof. Mihai Constantinescu, de la Liceul „M. Sadoveanu", a fost de părere că se fac prea multe transformări în programă în decursul unui an. La clasa a IX-a, unde geografia fizică se predă într-o oră, nu există posibilitatea de a da elevilor o bază solidă pentru studiul ulterior al geografiei. Tov. Constantinescu a propus ca geografia fizică să se predea în clasa a IX-a în 2 ore, în clasa a X-a să se studieze toate țările, iar geografia economică să fie predată pe ramuri, la sfîrșit.

În continuare vorbitorul a criticat manualele de specialitate, arătînd că manualul de clasa a X-a este insuficient din punct de vedere descriptiv, cu hărți foarte prost colorate, iar manualul de clasa a XII-a cuprinde foarte multe greșeli.

Referindu-se la programa examenului de bacalaureat, prof. Constantinescu a propus ca aceasta să cuprindă limba și literatura română, istoria și geografia, precum și o altă materie, în funcție de profilul secției urmate.

Ocupîndu-se de modul cum este structurată predarea geografiei de-a lungul anilor de studiu în școala generală și în liceu, prof. **Teodor Burcescu,** de la Liceul „Dr. P. Groza", a criticat faptul că geografia fizică se reia în liceu în aceeași structură din școala generală, ca și faptul că în clasa a IX-a s-a rezervat geografiei o singură oră. El a cerut ca geografia fizică să fie repusă în drepturile ei și a propus ca în clasa a X-a, unde se studiază geografia regională, să nu se reia toate țările, ci să se prevadă unele cunoștințe de geografie a populației și de etnografie, predate deductiv. Este bine, a spus vorbitorul, să predăm geografia producției pe ramuri, exemplificînd cu situația din cîteva țări. În ce privește geografia patriei, studiată în clasa a XII-a, aceasta trebuie restructurată total, întrucît manualul acestei clase nu face decît să reia la un nivel foarte general cunoștințe care s-au predat în clasele a IV-a și a VIII-a. Eu aș vedea în felul următor programa clasei a XII-a : în primul rînd o privire fizică de ansamblu, foarte pe scurt, apoi studiul geografic fie pe unități mari de relief, fie pe regiuni istorice, fie pe regiuni naturale. Nu trebuie omise nici noțiunile de geologie, peste care acum se trece foarte ușor. În ultima parte ar fi bine să se dea noțiuni generale, o sinteză economică și o sinteză a transportului și comerțului. În felul acesta, fără a relua în aceeași formă cele studiate anterior, am da elevilor elemente noi, le-am dezvolta gîndirea geografică.

Prof. **Dana Vasiliu,** de la Liceul nr. 21, a fost de părere că eliminarea supraîncărcării elevilor se poate realiza prin două coordonate : în primul rînd printr-o restructurare a programei și în al doilea rînd prin pregătirea profesorilor.

Vorbitoarea a arătat, în continuare, că este necesar ca la clasa a IX-a geografia să se predea în două ore. Totodată, a subliniat că, întrucît geografia nu este inclusă în programa bacalaureatului, elevii nu învață suficient la această materie. De aceea, a spus tov. Vasiliu, se impune să se introducă geografia la bacalaureat.

Referindu-se la necesitatea unei concordanțe între planul de învățămînt și programă, prof. **Nicolae Stoica,** de la Liceul „D. Cantemir", s-a declarat de acord cu cei care au opinat că planul nu trebuie să prevadă nici o oră mai mult de 30 pe săptămînă, întrucît elevii au nevoie de timp și pentru studiul individual. Găsesc salutară măsura să se aloce pentru anumite clase un număr de ore pe săptămînă, după necesități — a spus tov. Stoica. O asemenea măsură de moment ar fi începerea studiului geografiei patriei la clasa a XI-a.

Referindu-se în continuare la problemele clasei a XII-a, vorbitorul a arătat că studiul geografiei patriei după textul actualului manual nu asigură realizarea laturii educative a predării. Nu cred că este cazul să aglomerăm memoria elevilor cu date cifrice, căci acestea se găsesc și în statistici — a spus prof. Stoica. În schimb, ar trebui să-i înarmăm cu posibilitatea de a se orienta ei singuri în problemele din acest domeniu. Consider că predarea geografiei trebuie să țină pasul cu dezvoltarea actuală a științei, să utilizeze noile ei cuceriri. La ora actuală sîntem în situația să dăm volume de lucrări privind ipotezele în domeniul formării Pămîntului, care să fie la îndemîna elevilor și să-i ajute în studiul lor individual. Ar fi poate cazul să dăm și noțiuni din științele de graniță, de contact.

Prof. **Ion Sucitu,** de la Liceul „I. Neculce", s-a referit, în prima parte a cuvîntului său, la modul cum sînt alcătuite manualele pentru clasele școlii generale. El a criticat îndeosebi manualul clasei a VI-a care, fiind alcătuit în mare parte de cadre universitare, este extrem de încărcat, ignorînd posibilitățile elevilor de 12 ani. La caracterul inaccesibil al acestui manual contribuie și faptul că el nu are decît foarte puțin material cartografic și vizual, material care ar trebui să predomine la clasele mici. Cred, a spus vorbitorul, că manualele trebuie elaborate cu participarea largă a profesorilor de liceu, care să arate profesorilor universitari adevăratul nivel al elevilor.

În legătură cu manualele de geografie a patriei, vorbitorul a arătat că aceleași probleme sînt tratate de multe ori diferit la clasa a VIII-a și la clasa a XII-a. Unele lecții sînt mult mai bine tratate în clasa a VIII-a decît în clasa a XII-a. Întrucît în manuale nu sînt bine delimitate marile forme de relief, găsim încă destule greșeli.

În cursul primului trimestru — a spus în continuare vorbitorul — în școala noastră s-a predat geografia fizică. Știm acum că geografia economică nu va mai fi predată. Elevii vor fi lipsiți deci tocmai de baza necesară înțelegerii realizărilor dobîndite în țara noastră.

Prof. Sucitu a propus ca în viitor să se predea în clasa a V-a geografia fizică, dar după un manual mai bun decît cel actual. Avînd noțiunile de bază, elevii vor putea trece, ulterior, la studiul geografiei regionale.

Este bine să se prevadă 2 ore pentru studiul geografiei la clasa a IX-a, dar și aici este necesar un alt manual. În anul acesta, la geografia fizică este o adevărată încurcătură. Manualul este conceput pentru două ore pe săptămînă, iar programa nu prevede decît o singură oră. Elevii învață numai după explicațiile profesorului. Propun ca la geografia fizică în clasa a IX-a să se pună un accent deosebit pe geologie și geomorfologie, reducîndu-se atît cît este necesar din geologia dinamică. Pentru a da studiului un caracter modern socot necesar — a spus vorbitorul — să se realizeze o grupare pe probleme mari : geografia petrolului, geografia energiei electrice, geografia industriei constructoare de mașini, geografia agriculturii.

Nu cred că se va ajunge la un rezultat pozitiv acordîndu-se o oră pe săptămînă la clasa a XI-a, în trimestrul III, pentru începerea studiului geografiei patriei. Propun să se acorde cel puțin două ore săptămînal. În felul acesta vom putea preda toată geografia fizică în clasa a XI-a, rămînînd ca geografia economică să fie studiată în clasa a XII-a.

În prezent elevii învață efectiv doar două luni, pentru a-și asigura o medie de promovare. Apoi nu mai învață de loc. Pentru înlăturarea acestei situații cred că geografia patriei trebuie introdusă în programa de bacalaureat.

Propun, a spus în încheiere vorbitorul, ca la minister să se formeze un colectiv de geografi care să studieze cum pot fi rezolvate problemele ce se ridică în studiul geografiei. Consider că și Institutul de științe pedagogice trebuie să întreprindă experiențe mai bogate în acest domeniu.

Prof. **Margareta Ioanițoaia,** de la Liceul nr. 10, a arătat că și în domeniul științelor geografice au apărut multe elemente noi, de exemplu în problema hidrosferei, în problemele cosmosului etc. Vorbitoarea a fost de părere că asemenea probleme trebuie introduse, într-o proporție care să țină seama de posibilitățile de înțelegere ale elevilor, în programa clasei a IX-a.

Referindu-se la experiența pe care a dobîndit-o, vorbitoarea a arătat că a prezentat Africa pe regiuni, tratînd în capitole separate numai cele mai importante țări. Cred, a spus tov. Ioanițoaia, că la fel se poate proceda și cu America și Australia. Astfel, în două trimestre, cu cîte două ore pe săptămînă, se va putea parcurge materia.

Vorbitoarea a criticat, în încheiere, faptul că unele catedre de geografie sînt împărțite, fiind atribuite în completare unor profesori de desen sau de educație fizică.

Abordînd problema supraîncărcării elevilor, prof. **Constantin Mărculescu,** inspector în cadrul inspectoratului școlar al municipiului București, a opinat că geografia nu supraîncarcă nici un elev, începînd de la clasa a III-a și pînă la clasa a XII-a inclusiv. Supraîncărcarea e realizată de alte discipline. De exemplu, în secțiile reale, elevii sînt foarte supraîncărcați de cele 25—30 de probleme care li se dau spre rezolvare de la o lecție la alta. În mod firesc, căutînd să rezolve aceste probleme, elevul ajunge la un grad mare de oboseală, de surmenaj și atunci îl supraîncarcă și o lecție de geografie.

Este necesar să acordăm toată atenția geografiei în clasa a XII-a, a spus vorbitorul. Elevii trebuie să cunoască geografia patriei pentru că studiul ei îi educă în spiritul patriotismului și le arată cum se traduce în viață politica partidului nostru.

Nu sînt de acord cu propunerea de a se elimina unele cunoștințe din programă, ci socot că manualul trebuie îmbunătățit prin concentrarea materiei. Consider că supraîncărcarea provine mai ales din faptul că în unele manuale abundă frazele stereotipe, elaborate într-un stil greoi, că nu există o logică interpretativă. Eliminîndu-se continuu o serie de noțiuni, la unele probleme s-a ajuns la cîteva fraze care nu mai au valoare pentru elevi. Întrebările din manual nu cer gîndire, nu cer interpretare logică. Am avut prilejul să cunosc o serie de manuale de geografie franceze. Acestea sînt alcătuite în proporție de 25% din text și întrebări, iar în rest din hărți și ilustrații. Se cere să se asigure în manuale mai multă claritate, mai multă sistematizare, căci lipsa acestora îngreuiază munca elevilor. Trebuie asigurată totodată concordanța între manuale. În manualul pentru clasa a IV-a, elaborat de prof. univ. M. Iancu, se arată că în Dobrogea sînt munți, în timp ce în manualele pentru clasele a VIII-a și a XII-a se vorbește de podiș. Începînd de la clasa a V-a și pînă la clasa a XII-a manualele sînt lipsite de scheme, de grafice privind producția, de diagrame. Lipsa de materiale ajutătoare îngreuiază și ea predarea. Avem nevoie de hărți fizice și hărți economice, pentru că hărțile existente, în cea mai mare parte distruse, nu mai pot fi folosite.

În continuare vorbitorul a făcut unele propuneri privind structura planului și a programelor de învățămînt. El a fost de părere că în clasa a V-a să se studieze geografia fizică, eventual adaptîndu-se prin reducere, în acest scop, manualul pentru clasa a VII-a, dar cu condiția ca lecțiile să fie predate de profesori de specialitate. În ce privește clasa a X-a, ar fi bine ca în trimestrele II și III să se predea geografia economică a României.

Prof. **Constantin Braga,** de la liceul „C. A. Rosetti", a afirmat în cuvîntul său că elementul hotărîtor în asigurarea succesului muncii didactice îl constituie pregătirea profesorului. Fie manualul cît de bun, a spus vorbitorul, dacă profesorul este slab pregătit, el nu va putea obține rezultate mulțumitoare. Aceasta nu înseamnă, firește, că manualul este lipsit de însemnătate. El joacă un rol de frunte în pregătirea individuală a elevului. Or, manualele de care dispunem în prezent nu cuprind lecții, ci sînt rezumate ale unor tratate din învățămîntul superior.

Referindu-se în continuare la problema supraîncărcării, prof. Braga a arătat că a lua de la geografie o oră nu înseamnă a rezolva această problemă. Geografia nu supraîncarcă, a spus vorbitorul, dar elevii fiind supraîncărcați de la alte obiecte, orice vine în plus este obositor pentru ei. Este necesar, pentru a soluționa această problemă, să se dea mai mare importanță laturii formative la toate obiectele, pentru a da elevilor posibilitatea să selecționeze materialul.

Vorbind în continuare despre materialul didactic, prof. Braga a subliniat necesitatea de a se edita atlase.

În cuvîntul său, prof. **Petre Bărgăoanu,** cercetător principal la Institutul de științe pedagogice, a fost de părere că supraîncărcarea nu poate fi eliminată dacă nu se schimbă concepția care stă în prezent la baza programelor și a manualelor. La geografie, a spus vorbitorul, există o rămînere în urmă în privința modernizării predării. Manualele sînt aceleași ca acum 10 ani, cu unele modificări. Pentru îmbunătățirea programelor și manualelor socotesc necesar să se trateze pe larg, la început, unele probleme mari de ansamblu și în continuare să se studieze numai unele state din Europa, Asia și America. Noul plan de învățămînt va aduce și alte corective.

În legătură cu predarea geografiei patriei, a spus tov. Bărgăoanu, cred că propunerea de a începe studierea ei în trimestrul al treilea al clasei a XI-a și continuarea ei în clasa a XII-a este binevenită ca soluție de moment. În clasa a XII-a ar trebui să se pună accentul pe probleme de geografie economică generală și regională.

În încheierea dezbaterilor, conf. univ. **Traian Pop,** adjunct al ministrului învățămîntului, a arătat că propunerile făcute în cadrul consfătuirii sînt judicioase și că ministerul le va pune în aplicare, evitînd însă introducerea lor pripită. Nu este de dorit — a spus vorbitorul — să dăm programe și manuale insuficient gîndite, cu atît mai mult cu cît este vorba să le întemeiem pe o concepție nouă. La ora actuală manualul pentru clasa a X-a, care va fi restrîns pentru două trimestre, se află la editură. Nu-i vom da drumul pînă cînd nu va fi bine pus la punct.

Proiectul de plan al școlii de 10 ani prevede ca la clasa a V-a să se predea geografia fizică. O atenție deosebită se va da studierii geografiei patriei, care se va preda fie în cîte două ore pe săptămînă în clasele a XI-a și a XII-a, fie în cîte trei ore pe săptămînă numai în clasa a XII-a.

În încheiere conf. univ. Traian Pop a mulțumit profesorilor de geografie pentru propunerile și sugestiile făcute, pentru contribuția adusă la luarea măsurilor menite să asigure îmbunătățirea studiului geografiei în liceu.

Adunarea generală de la Editura didactică și pedagogică

Recent a avut loc adunarea generală a salariaților din Editura didactică și pedagogică, în care comitetul de direcție a prezentat darea de seamă în legătură cu îndeplinirea planului pe anul 1968 și sarcinile de plan pentru anul 1969. La adunare au luat parte și reprezentanți ai centralei editurilor. Din partea conducerii Ministerului Învățămîntului a participat tov. Traian Pop, adjunct al ministrului.

În darea de seamă care a fost prezentată de tov. Emil Bildescu, președintele comitetului de direcție, au fost analizate principalele probleme care s-au ridicat în activitatea editurii în anul încheiat, insistîndu-se asupra aspectelor majore care au trebuit să-și găsească rezolvarea. Vorbitorul a expus apoi pe larg sarcinile ce revin lucrătorilor din editură în anul 1969, an în care vor fi editate 1220 de titluri față de 1051 cîte a cuprins planul anului încheiat. Președintele comitetului de direcție al editurii a arătat că în noul an este necesar să se continue eforturile de organizare științifică a muncii, să se valorifice observațiile critice făcute în consfătuirile cu cadrele didactice organizate de Ministerul Învățămîntului, astfel încît să fie înlăturată supraîncărcarea manualelor, să se ridice nivelul lor științific și didactic, să se modernizeze prezentarea lor grafică.

Participanții la dezbateri au ridicat numeroase probleme de muncă, făcînd propuneri menite să sporească randamentul și calitatea activității fiecărui sector al editurii și a fiecărui lucrător.

În încheierea discuțiilor a luat cuvîntul tov. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, care a apreciat că editura își încheie activitatea pe anul 1968 cu bune rezultate. Există condiții, a spus vorbitorul, ca în anul 1969 să se obțină rezultate și mai bune atît în ce privește îndeplinirea planului, cît și sub raportul ridicării nivelului calitativ al tuturor manualelor școlare. În acest sens, a arătat tov. Traian Pop, va trebui să se înlăture verbalismul și îngrămădirea de date care supraîncarcă unele manuale, să fie accentuat caracterul educativ al cărții școlare și asigurată accesibilitatea ei, iar ilustrarea manualelor să fie mai direct legată de text și mai didactică. Pentru ca manualele să corespundă mai bine cerințelor este indicat ca autorii să fie recrutați dintre profesorii care predau la ciclul de clase căruia i se adresează, urmînd ca pentru controlul științific al unor manuale să se facă apel la cadre didactice universitare sau alți specialiști. În ce privește literatura pedagogică, editura va trebui să asigure, pe lîngă publicarea unui număr sporit de lucrări originale, traducerea și publicarea celor mai valoroase opere din literatura pedagogică universală.

În încheiere tov. Traian Pop și-a exprimat convingerea că lucrătorii editurii își vor îndeplini cu pricepere și devotament sarcinile ce le revin din documentele Plenarei C. C. al P. C. R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră.

Sesiunea Societății de științe istorice

Zilele trecute a avut loc, la Brașov, o sesiune metodico-științifică organizată de Societatea de științe istorice, la care au participat reprezentanți ai filialelor din întreaga țară. Comunicările prezentate au tratat probleme privitoare la istoria patriei noastre, cît și probleme privind metodica predării lecțiilor de istorie.

Cu un deosebit interes au ascultat participanții la sesiune comunicările „Bogdan Petriceicu Hasdeu și problema unității naționale" — prezentată de prof. univ. Vasile Maciu — membru corespondent al Academiei și „Adunarea populară de la Alba Iulia și semnificația ei" de prof. univ. Ștefan Pascu, membru corespondent al Academiei, rectorul Universității din Cluj, ca și comunicările „Glasul Ardealului, ziarul dobrogean al unirii de la 1 dec. 1918" (prof. Ion Nicoară, Brașov) „Aspecte privind lupta pentru unire în Banat, în toamna anului 1918" (prof. Vasile Popeangă, Arad). „Populația autohtonă de la răsărit de Carpați în sec. V - VI e. n." (prof. Ioan Mitrea, Bacău) și „Mișcări țărănești în satele dependente de orașul Brașov în anii 1848 - 1849 (prof. Florin Salvan, Brașov)

În secția de metodică, prof. Gh. Smarandache din București a prezentat lucrarea „Pregătirea lecției de istorie", iar prof. emerit Aurelian Iordănescu din București lucrarea „Metodica lecției de comunicare de cunoștințe, tip prelegere școlară".

În cadrul sesiunii au fost atribuite și premiile acordate de Societate participanților la concursul de lucrări științifice organizat de aceasta pentru profesorii din învățămîntul de cultură generală. Au fost premiate lucrările profesorilor Ion Nania din Pitești (premiul II), Louis Roman din București (premiul II), Ioan Ciurea din Brașov (premiul III). De asemenea, s-au acordat mențiuni profesorilor Emil Persu din Rm. Vîlcea, Kovach Geza din Arad, Paul Păltăneu din Galați, Ion Plesea din Alba Iulia, Pavel Binder din Brașov.

Schimburi de experiență între profesorii de educație fizică

În zilele de 8 și 9 ianuarie a.c. a avut loc la Piatra-Neamț o consfătuire avînd ca temă principală desfășurarea muncii de educație fizică și sport în liceele de specialitate, în școlile profesionale și tehnice din județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

La rîndul lor, profesorii de educație fizică din județul Bistrița-Năsăud au participat recent la un schimb de experiență pe tema modernizării predării în specialitatea lor. S-au desfășurat cu acest prilej, lecții care au propus soluții noi în organizarea activității cu elevii. Printre altele, s-a prezentat o încercare de folosire a muzicii pentru dinamizarea lecției, pentru intensificarea ritmului de lucru al elevilor și ridicarea stării lor afective.

Opinii privind desfășurarea activității la clasele I cu copii de 6 ani

În zilele de 27 și 28 decembrie 1968 au avut loc, în cîteva centre din țară, consfătuiri organizate de Institutul de științe pedagogice și de institutele de perfecționare cu cadrele didactice care predau în clasele I cu copii de 6 ani și cu inspectorii școlari care se ocupă de aceste clase. Tematica discuțiilor a permis sondarea posibilităților de realizare a sarcinilor prevăzute prin planul și programa care se aplică la aceste clase, evidențierea rezultatelor pozitive dobîndite, ca și a neajunsurilor ce se ivesc în buna desfășurare a activității instructiv-educative cu cei mai mici elevi. Consfătuirile au prilejuit totodată și un schimb de exeperiență între cadrele didactice care creează o experiență pedagogică nouă, ce va constitui suportul practic al unor generalizări pedagogice ulterioare.

Discuțiile au abordat aspecte foarte variate ale activității didactice cu copiii de 6 ani — conținutul planurilor și al programelor, tehnica metodică a diferitelor obiecte de învățămînt și activități educative, sistemul de organizare a muncii instructiv-educative, posibilitățile de asigurare a bazei tehnico-materiale, colaborarea cu familia și cu ceilalți factori educativi.

S-a apreciat în unanimitate că sarcinile didactice stabilite prin planul și programa de învățămînt sînt adecvate particularităților de vîrstă ale copiilor, fiind atractive și accesibile pentru ei. Participanții la discuții au arătat valoarea instructiv-educativă a disciplinelor și activităților specifice introduse la clasa I, subliniind că numărul de ore afectate fiecărui obiect de învățămînt este în general corespunzător. Unele cadre didactice însă, manifestîndu-și acordul deplin cu planul de învățămînt și cu cerințele programelor, au arătat că numărul de ore afectat pentru limba română și, mai ales, pentru matematică nu permite consolidarea temeinică a cunoștințelor predate. În acest sens s-a cerut să se asigure cel puțin cîte 6 ore pentru predarea fiecărui grup de litere (3 pentru scriere și 3 pentru citire), ceea ce ar necesita mărirea numărului de ore prevăzute în planul de învățămînt. S-a propus insistent să se mărească numărul de ore la aritmetică (cîte 4 ore în fiecare trimestru), pentru a se putea asigura timpul necesar efectuării exercițiilor de consolidare.

Participanții la discuții au recunoscut importanța perioadei pregătitoare, la limba română și la aritmetică, pentru familiarizarea copiilor cu problemele specifice acestor două discipline de bază și pentru introducerea lor treptată în sistemul de cerințe și în ritmul muncii școlare. În privința duratei acestei perioade părerile au variat. Unele cadre didactice, în special cele din centre urbane mai mari, au cerut să se scurteze perioada respectivă; altele însă, insistînd asupra dificultăților întîmpinate în cadrul ei, au cerut să fie prelungită. Asemenea opinii contradictorii demonstrează că este necesar să se pornească de la indicațiile programei, care prevăzînd 5 săptămîni pentru perioada pregătitoare, urmînd ca aceasta să fie scurtată la 4 săptămîni sau prelungită la 6, în funcție de condițiile concrete ale fiecărui colectiv de copii.

Arătînd că elevii care au frecventat instituțiile preșcolare s-au adaptat mai ușor cerințelor muncii în școală, cele mai multe cadre didactice au cerut să se realizeze generalizarea învățămîntului preșcolar cît mai repede, cel puțin pentru grupa mare, pentru a se asigura o mai bună pregătire a copiilor pentru munca în clasa I.

Marea majoritate a cadrelor didactice au acordat o atenție deosebită problemelor de organizare și de metodică a lecției. Cu toate că au fost și unii care au manifestat rezerve în ceea ce privește folosirea alfabetarului la lecțiile de citire, cei mai mulți au subliniat valoarea acestui material pentru individualizarea și conștientizarea cititului, insistînd asupra îmbunătățirii lui prin introducerea silabelor în alfabetar. Totodată, în consfătuiri s-a reflectat preocuparea din ce în ce mai insistentă pentru căutarea unor procedee metodice noi, originale, cît mai adecvate particularităților de vîrstă ale elevilor mici. Au fost subliniate și unele dificultăți întîmpinate în îmbinarea jocului cu activitatea de instruire sistematică în cadrul lecției; totuși, numărul celor care recunosc valoarea instructiv-educativă a jocului este tot mai mare. Numeroase cadre didactice din județele Bihor, Cluj, Mehedinți, Satu Mare etc. au subliniat că nu pot concepe activitatea cu copiii de 6 ani fără joc și au relatat experiența pe care au dobîndit-o dînd exemple de jocuri și activități recreative, dar și educative.

Participanții la discuții au arătat că simt necesitatea unui ajutor mai substanțial în munca lor. În acest sens au propus ca unele programe (de exemplu cele pentru dezvoltarea vorbirii și cunoașterea mediului înconjurător) să dea indicații mai bogate. De asemenea, s-a cerut să se publice cu mai multă operativitate, atît în presa de specialitate cît și prin Editura didactică și pedagogică, indicații metodice pentru predarea aritmeticii și citit-scrisului, pentru desfășurarea activităților libere etc., ca și materiale ajutătoare (culegeri de jocuri didactice, de cîntece, de exerciții fizice, materiale ajutătoare pentru predarea limbii române în școlile cu limba de predare maghiară, germană sau sîrbă) și totodată să se înzestreze școlile cu materialul didactic necesar, așa cum sînt înzestrate grădinițele.

Referindu-se la condițiile de muncă, numeroși participanți la discuții au scos în evidență preocupările pozitive pe acest plan ale unor organe locale de conducere. De exemplu, în județul Bihor s-a creat un nou prototip de bănci adaptabile diferitelor activități ce trebuie desfășurate de școlarii mici. Totodată, numeroși directori din acest județ se preocupă să înzestreze clasele în care învață copiii de 6 ani cu jucării, cu materiale didactice adecvate etc. În unele locuri, însă, acestor clase nu li s-a asigurat un spațiu corespunzător și nici materialele ce le sînt necesare. S-a arătat, de asemenea, că în unele școli se lucrează cu colective prea numeroase (peste 30 de copii), subliniindu-se că în acest fel nu se pot respecta întru totul cerințele impuse de particularitățile de vîrstă ale copiilor de 6 ani.

Marele număr de participanți la consfătuiri — aproximativ 90 la sută din cei care predau la clasele I cu copii de 6 ani — atenția și interesul cu care au urmărit discuțiile, adeziunea lor la conținutul și organizarea activității instructiv-educative, sinceritatea cu care au descris lipsurile și dificultățile întîmpinate și satisfacția cu care și-au împărtășit succesele, competența cu care și-au formulat propunerile au arătat că munca în îndurile celor mai mici elevi se poate desfășura cu succes, avînd perspective îmbucurătoare.

Prof. CORNELIA MARINESCU
șef de sector la Institutul de științe pedagogice

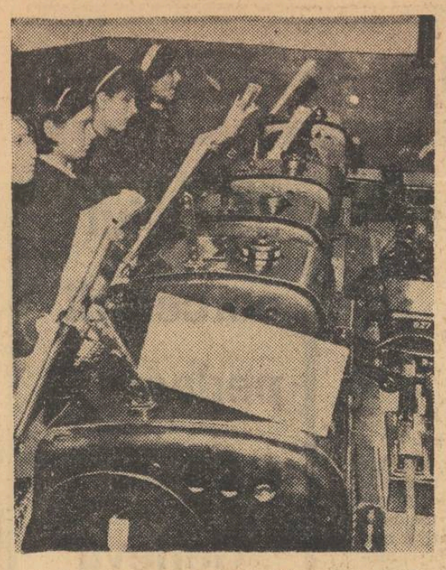

Oră de lucrări practice la Liceul industrial P.T.T. din București

Consfătuire cu directorii liceelor de specialitate

În zilele de 6 și 7 ianuarie a avut loc la Ministerul Învățămîntului o consfătuire cu directorii liceelor de specialitate (industriale, agricole, economice și sanitare) din toată țara. Au participat, de asemenea, reprezentanți ai serviciilor de învățămînt din ministere și alte instituții centrale ale administrației de stat.

Cu acest prilej s-a analizat stadiul îndeplinirii sarcinilor rezultate din hotărîrile Congresului al IX-lea al P.C.R., din Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și din Legea învățămîntului referitoare la organizarea și desfășurarea activității în aceste licee. O atenție deosebită s-a acordat problemelor privind perfecționarea continuă a conținutului învățămîntului, a activității de conducere, îndrumare și control a procesului instructiv-educativ, asigurării unor condiții tot mai bune pentru pregătirea teoretică și practică a elevilor.

În cadrul consfătuirii s-a făcut, totodată, un larg și util schimb de experiență între conducerile liceelor de specialitate.

La încheierea lucrărilor, Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a subliniat sarcinile colectivelor didactice din aceste unități de învățămînt.

Instituția școlară și funcțiile actuale ale directorilor

(urmare din pag. 1)

profesionale și didactico-pedagogice a fiecărui învățător și profesor în parte, astfel încît să poată traduce în fapt măsurile respective la nivelul concepției lor. Iată de ce noi ne străduim să facem din consiliul pedagogic al școlii și un organ de perfecționare colectivă și individuală".

Deschiderea unui cîmp larg de afirmare a inițiativei fiecărui membru al colectivului didactic este — după părerea prof. ALEXANDRINA PĂUȘ, directoarea Liceului din Adjud — impulsul dinamic esențial al activității unui consiliu pedagogic capabil să ajute efectiv conducerea școlii în rezolvarea principalelor probleme ale procesului instructiv-educativ.

„Începînd din primele săptămîni ale anului școlar — ne-a spus tovarășa Păuș — am căutat să mă bizui cît mai mult pe hotărîrile consiliului profesoral în ceea ce privește direcționarea în perspectivă a acțiunilor instructiv-educative. Consiliul s-a ocupat, cu rezultate superioare față de trecut, de întocmirea planificărilor, de organizarea muncii metodice, de fixarea tematicii orelor de dirigenție, a tematicii lectoratului cu părinții.

Se impune cred pentru viitor, în vederea întăririi muncii consiliului profesoral, ca acesta să devină un organ mai operativ, cu care directorii școlilor să se poată consulta ori de cîte ori simt nevoia. (Bineînțeles, în probleme majore care privesc buna desfășurare a întregii vieți școlare). O asemenea consultare, de aproximativ o oră, efectuată la timp, valorează mult mai mult decît o dezbatere „post-festum" întinsă pe parcursul a 5—6 ore".

Subscriem pe deplin la punctele de vedere privind ridicarea pe un plan superior a rolului și atribuțiilor consiliilor profesorale, mai ales că în unele școli importantele rezerve interne ale activității acestor organe de consultare sînt încă ignorate.

„Măsura de a repartiza directorilor de școli un număr de ore pentru predarea disciplinei lor de specialitate se resimte salutar în foarte multe unități școlare — este de părere prof. C. MERICĂ, directorul Liceului din Rișnov, județul Brașov. Această întrucît ea îl apropie mai mult pe director de procesul de învățămînt, îi creează posibilitatea să examineze activitatea didactică din două unghiuri de vedere — ca organ de conducere și ca organ de execuție. Valorificînd valențele acestei duble calități, directorul poate deveni primul experimentator al măsurilor pe care le preconizează pentru ridicarea continuă a nivelului muncii instructiv-educative. El poate urmări concordanța între anumite măsuri și condițiile concrete, psihologico-pedagogice, ale colectivului pe care îl conduce, poate interveni mai prompt și acționa mai elastic în unele situații. Un exemplu care mă vizează direct: anul acesta, predînd la clasa a XII-a, m-am putut integra de la început în atmosfera specifică de lucru din cadrul clasei terminale, am putut verifica „pe viu" solicitările la care sînt supuși elevii. Ca urmare, am avut posibilitatea să apreciez, pe baza unor unități de comparație pe care le-aș numi „interioare", stilul de muncă și orientarea didactică în condițiile date ale fiecărui profesor.

În altă ordine de idei, dar de egală importanță, aș vrea să subliniez că munca nemijlocită la catedră îl determină pe director să se preocupe mai stăruitor de transpunerea pe plan didactic a noilor cuceriri științifice, de folosirea a tot ceea ce este nou în tehnologia școlară, îi dă mai largi posibilități de cercetare în domeniul specialității sale, de experimentare și inovare pe linie metodică.

Corolar logic al tuturor acestor condiții, controlul și îndrumarea directorului prin interasistențe, avînd parametri de referire mai numeroși și mai precișî, cîștigă în profunzime, dobîndește virtuți științifice".

Inspectoratul județean și conducerea școlii

Reașezarea și redistribuirea, la toate nivelele, a atribuțiilor pe care le au organele de învățămînt impun, evident, o reconsiderare a relațiilor între conducerile școlilor, inspectoratele județene și organele comunale sau orășenești care girează pe plan contabil-administrativ activitatea școlilor. Un prim factor, cu evidente repercusiuni pozitive, îl constituie înlăturarea tutelei mărunte, punerea în lumină a personalității fiecărei școli.

„A fost foarte marcată, în primul trimestru al acestui an școlar, străduința inspectoratului școlar județean de a desfășura munca de îndrumare și control pe un plan superior, cu un mai larg orizont de perspectivă — ne-a spus prof. HARALAMBIE DINA, directorul Școlii generale din Baia de Fier, județul Gorj. Această atitudine îndeamnă, și conducerile școlilor la mai multă îndrăzneală și în același timp la întărirea răspunderii personale.

Pe de altă parte, pe linie administrativ-contabilă, școlile generale depind, după cum se știe, de sectorul administrativ al consiliilor populare. Faptul în sine nu ar părea să ridice probleme deosebite. Și nici nu ridică, cel puțin în privința școlii noastre. Din discuțiile cu colegii din alte localități am aflat însă că unele organe locale, în loc să se mărginească la sarcinile ce le revin, tind să exercite un control al activității școlare și consideră cadrele didactice drept salariați suplimentari ai consiliilor populare. De aceea socotesc necesar ca în instrucțiunile privind atribuțiile conducerilor de școli și relațiile unităților școlare cu alte organe și organizații să se specifice limitele atribuțiilor, pentru a se evita situații supărătoare, care dăunează prestigiului cadrelor didactice".

„Principiile pe care se bazează actualmente relațiile între inspectoratele județene și conducerile școlilor sînt calitativ superioare în raport cu situația din trecut — este de părere prof. ALEXANDRINA PĂUȘ. Tocmai pentru traducerea lor deplină în practică mi se pare necesar să se elaboreze mai grabnic regulamentul privind atribuțiile și competența directorilor de școli și raporturile școlilor cu inspectoratele școlare.

În acest fel poziția conducerilor de școli va fi mai clară, personalitatea acestora va cîștiga în prestigiu, vor avea o mai mare capacitate concretă de rezolvare a problemelor. Personal, sînt o partizană a lărgirii în continuare a atribuțiilor pe care le au directorii de școli. Aș înscrie de pildă, printre aceste atribuții, dreptul de a acorda concedii fără plată și învoiri de pînă la 7 zile cadrelor didactice ale școlii pentru perfecționare profesională sau pentru efectuarea unei activități de cercetare, aprobarea suplinirilor pînă la o lună pentru cazuri de boală și concedii de maternitate".

Referindu-se la creșterea competenței organizatorice a directorilor de școli, prof. TEODOR BURCESCU, directorul liceului „Petru Groza" din București, consideră judicios faptul că aceștia răspund direct de încadrarea personalului auxiliar: laboranți, bibliotecari, funcționari administrativi.

„În felul acesta dispunem de posibilitatea unei selecții efective, după capacități și perspective, a celor care doresc să ocupe aceste funcții. S-ar impune însă ca și personalului existent să i se fixeze anumite baremuri de pregătire și de specializare pe funcții, astfel încît școlile să aibă și în acest domeniu cadre temeinic pregătite".

Grupele de școli și școlile de centru

Măsurile organizatorice inițiate la începutul acestui an școlar de majoritatea inspectoratelor județene au conturat mai precis un sistem de grupare a cîtorva școli în jurul unei școli-bază (sau școală de centru). Legătura aceasta comportă două aspecte — unul didactic — organizatoric și unul administrativ.

„Transmiterea sarcinilor didactice și a instrucțiunilor prin intermediul școlii de centru — este de părere prof. HARALAMBIE DINA — este binevenită, întrucît ea prilejuiește, de cele mai multe ori, o consultare rodnică între conducerile întregului grup de școli legate de unitatea de centru. Se poate degaja astfel soluția cea mai bună pentru traducerea în viață a sarcinilor primite. Astfel stabilite, legăturile asigură o colaborare strînsă și o întrajutorare efectivă între colectivele de conducere ale școlilor respective".

Am adăuga un corectiv la acest punct de vedere. Acela ca, în nici un caz conducătorul școlii de centru să nu se transforme într-un „superdirector" al celorlalte școli, întrucît aceasta lezează susceptibilități, frînează inițiative, creează animozități. Iar întîmplări de acest fel se mai petrec din păcate, pe alocuri.

Inspectoratul școlar al municipiului București, ca și alte inspectorate școlare au luat măsura reunirii pe plan financiar a cîtorva școli generale în jurul unui liceu. Liceul „Dr. Petru Groza" asigură de pildă, în lumina acestor măsuri, prin aparatul său administrativ-contabil gestiunea proprie și a trei școli generale din apropiere.

„Este pentru noi o sarcină suplimentară, a cărei necesitate o înțelegem însă și ne străduim s-o ducem la bun sfîrșit — ne spune prof. TEODOR BURCESCU, directorul liceului. Pentru mine personal, vizarea actelor contabile pentru patru școli în loc de una singură înseamnă un consum suplimentar de timp răpit activității de îndrumare și control a activității instructiv-educative. De aceea, pornind de la o experiență din trecut, bună după părerea mea, aș propune ca la școlile cu asemenea gestiuni mai ample să se prevadă posibilitatea delegării tuturor sarcinilor administrativ-contabile unui director adjunct.

Și încă o observație, în legătură cu materialele de inventar (mobilier și material didactic). Acesta vine nominalizat direct pe școli de la inspectoratul școlar și, în marea majoritate a cazurilor, este ridicat de delegatul fiecărei școli fără a mai trece prin magazia liceului nostru. Este un lucru firesc și bun. Dar formele contabile nu urmează aceeași cale. Materialul, deși neintrat în magazia noastră, se contabilizează totuși mai întîi centralizat, apoi defalcat pe fiecare școală, se emit bonuri cu număr de înregistrare etc. În total se utilizează 16 rînduri de fișe pentru înregistrarea unor materiale care n-au intrat niciodată efectiv în inventar.

Cred că se impun în această privință simplificările corespunzătoare".

Creșterea răspunderilor pe care le au conducerile școlilor, corespunzător dezvoltării învățămîntului și creșterii atribuțiilor instituțiilor școlare ca focare de educație și cultură a primit un complement necesar în lărgirea competenței acestor organe de conducere. Rezultatele unui prim trimestru de aplicare a noilor măsuri au confirmat oportunitatea lor. Conturînd modalitățile concrete de aplicare a măsurilor respective, experiența acumulată în această scurtă perioadă a arătat și unele direcții de urmat pentru perfecționarea acțiunilor pe această linie.

Expresie a grijii pentru școală și slujitorii ei

(Urmare din pag. 1)

tivitate, Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în întregul învățămînt s-a bucurat de un larg ecou în rîndurile corpului profesoral. Pretutindeni, în școlile de pe întreg cuprinsul țării, au avut loc entuziaste adunări în care membrii corpului didactic și-au exprimat mulțumirea față de măsurile luate de partid și guvern pentru ridicarea nivelului lor de trai, a bunăstării generale a poporului nostru, pentru grija care se acordă dezvoltării învățămîntului și școlii, factor social important în promovarea culturii și civilizației în patria noastră.

În cuvintele rostite de profesori la adunările pe care le-a prilejuit în școli acest eveniment, ca și în numeroasele telegrame și scrisori trimise pe adresa Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, este exprimată de fiecare dată, alături de satisfacția față de cuprinsul Hotărîrii, și conștiința marilor responsabilități la care obligă ea, conștiința datoriei de a răspunde grijii manifestate de conducerea partidului și statului nostru pentru ridicarea nivelului de trai al corpului profesoral, prin sporirea exigențelor față de calitatea activității desfășurate, prin ridicarea nivelului muncii de instruire și educare a tinerelor generații la nivelul cerințelor societății contemporane.

Într-adevăr, actualul stadiu de dezvoltare a României socialiste solicită într-o largă măsură contribuția școlii la construcția socialistă. În toate domeniile vieții sociale sînt necesare cadre cu o cît mai ridicată pregătire profesională, intelectuală, de cultură generală, cu o cît mai înaltă ținută etică.

Școala și slujitorii ei sînt chemați să-și aducă o contribuție sporită la viguroasa dezvoltare a vieții noastre sociale și politice, la ridicarea nivelului general de pregătire și de cultură al întregului nostru popor. Îndeplinirea acestor sarcini solicită din partea lor și mai mult spirit de răspundere pentru munca pe care o desfășoară, și mai multă grijă pentru promovarea celor mai autentice și mai noi valori științifice și culturale în unitățile în care își desfășoară activitatea. Este necesară o sporire a disciplinei în muncă, o riguroasă conștiinciozitate în îndeplinirea îndatoririlor ce revin personalului didactic de toate gradele.

Hotărîrea privind majorarea salariilor constituie un important eveniment în viața învățămîntului în anul 1969. Alături de Directivele C. C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului, alături de Legea privind dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă România, această Hotărîre se încadrează în mod armonios în ansamblul măsurilor menite să ridice pe noi trepte procesul de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului românesc.

ECOURI
LA MATERIALELE PUBLICATE

„Explozia de informații forțează limitele documentării"

Am citit cu un real interes în „Gazeta învățămîntului" nr. 967 din 1 noiembrie a.c. articolul „Explozia de informații forțează limitele documentării". Este adevărat că, așa cum subliniază introducerea acestui articol, dinamica evoluției contemporane a științelor formulează în fața omului de cultură din zilele noastre astfel de exigențe, încît frecventarea permanentă a surselor de informare privind domeniul specific profesiunii sale devine o necesitate vitală. Am avut totuși, nu o dată, prilejul să constat la unii dintre cei ce practică profesiunea didactică o anumită indiferență față de documentare, iar la alții tendința de a se „documenta" la întîmplare, fără un criteriu anume.

Desigur, documentarea nu înseamnă acumularea arbitrară a unui material cognitiv dezordonat, în afara oricărui principiu direcțional. Este nevoie de o asimilare selectivă, riguros orientată spre componentele și laturile esențiale, caracteristice, ale unei anumite probleme. Documentarea presupune, pe lîngă selecție, reorganizarea, restructurarea bogăției și diversității faptelor, în așa fel încît fenomenul să fie perceput și înțeles în unitatea sa. Se cere apoi ca materialul documentar să fie prelucrat conform unor principii psihopedagogice, în așa fel încît în procesul transmiterii cunoștințelor să se realizeze în condiții optime nu numai aspectul informativ, dar și cel formativ. Documentarea rămîne un act pasiv, de pură înmagazinare, dacă profesorul nu încearcă să-și contureze, să-și definească propria-i părere. De exemplu, la literatură, despre unele probleme cum ar fi simbolismul, sămănătorismul, poporanismul, materialul documentar oferă o mulțime de opinii, deseori contradictorii, pe care profesorul trebuie să le selecteze, să le claseze și să le interpreteze el însuși. Adevărata, fecunda, eficienta documentare implică reacție, judecare, apreciere, negare sau confirmare. Deci, documentarea trebuie să devină o asimilare creatoare. În acest caz profesorul nu va rămîne un simplu înregistrator de opinii, ci va fi un individ care își formează propria opinie filtrînd cele citite.

Dar documentarea științifică implică existența sursei de documentare. Aici întîmpinăm greutăți. A vorbi în fața elevilor despre Lucian Blaga, de pildă, presupune pentru profesori necesitatea unei ample și multilaterale informări în domeniul respectiv. Or, bibliotecile noastre dispun de foarte puțin material în acest domeniu. Rareori se găsește, bunăoară, teatrul lui Blaga.

Încheind aceste rînduri, aș vrea să adaug o propunere. Cred că ar fi foarte util dacă inspectoratele școlare ar organiza din cînd în cînd unele dezbateri pe marginea problemelor pe care le ridică documentarea științifică. Profesorii ar putea să pună astfel în atenția forurilor de organizare și îndrumare a învățămîntului, precum și a celor competente să le faciliteze accesul la diferite surse documentare, problemele pe care le ridică această sferă de preocupări și, totodată, să efectueze un schimb fructuos de idei în ceea ce privește modalitățile documentării.

Prof. G. ILIE
Sibiu

„Încorsetați de instrucțiuni"

Ancheta „Încorsetați de instrucțiuni", publicată în „Gazeta învățămîntului" din 6 decembrie a.c., abordează cîteva probleme importante, care preocupă pe toți diriginții. Mă voi opri aici doar la cîteva aspecte.

De la început aș vrea să subliniez că nu sînt împotriva unor indicații orientative, de principiu, pe care le socotesc necesare, dar cred că trebuie să se renunțe la exagerările formaliste, birocratice și socotesc că, fără a constitui exclusiv cauza neajunsurilor care se manifestă încă în munca diriginților, tendința care există adesea de a „dădăci" această muncă împinge, pînă la urmă, la comoditate, la renunțarea de a se întreprinde eforturi creatoare.

În organizarea și planificarea muncii unor diriginți se constata încă, după cum știm cu toții, tendințe de șablonizare, de copiere „ad litteram" a programei muncii educative, în așa fel încît planurile la clase diverse, cu realități diverse, devin copii în mai multe exemplare ale unuia și aceluiași model, fără a purta amprenta specificului, atît de necesară realizării unei bune activități educative.

De fiecare dată planificările rigide s-au dovedit neeficiente în munca educativă. Este nevoie neapărat ca planurile orelor de dirigenție să țină seama de viața reală a clasei, de problemele neprevăzute care se ivesc în cadrul ei și care, dacă rămîn nerezolvate, pot avea efecte dăunătoare. Problemele acestea apar mereu și ele îmbracă forme extrem de variate, după varietatea tipologiei umane și a caracterelor pe care diriginții le modelează. De ce să încorsetăm posibilitățile lui și să nu-i creăm condițiile pentru o activitate elastică, cu eficiență maximă și imediată? Avem programa elaborată de Ministerul Învățămîntului, care ne servește drept ghid. În condițiile unei munci care ține seama de realități aplicarea ei s-ar realiza în mod creator, ar da rezultate mai bune.

Munca desfășurată de diriginte cere responsabilitate personală, care presupune claritate în concepție, opinie și argumentare proprie, forță înnoitoare, putere de adaptare la neprevăzut, toate dublate de o deosebită sensibilitate. Mănunchi de însușiri care nu se pot realiza decît dacă se renunță la balastul greoi al formalismului, dacă profesorul diriginte nu este un simplu executant, ci un om a cărui activitate este caracterizată prin inițiativă și creație.

Prof. RODICA BOȚOMAN
director adjunct la Liceul nr. 25 — București

Atmosferă de studiu

INFORMARE • DOCUMENTARE

Preocupări actuale în cercetarea istorică

Trecutul țării noastre a devenit, îndeosebi în ultimii ani, un vast șantier abordat cu competență și îndrăzneală. Petele albe ale istoriei patriei tind să dispară și în locul lor valoroase lucrări aduc mereu noi și prețioase lumini prin care istoria României, în ansamblul ei, poate fi mai temeinic înțeleasă și totodată încadrată în marele flux al istoriei universale. Domenii pînă nu de mult neabordate sau insuficient cunoscute sînt astăzi dezvăluite cunoașterii prin străduința și rezultatele pozitive ale unor cercetări. Desigur că ceea ce s-a realizat este foarte mult, dar în egală măsură trebuie arătat că istoriografia noastră are în față sarcini deosebit de grele și că, printr-o activitate neîntreruptă și judicios planificată, prin eforturi susținute și bine dozate, istoricii români trebuie să continue să risipească ceața care învăluie încă anumite aspecte ale trecutului și totodată trebuie să depună străduințe neîntrerupte pentru încadrarea mai temeinică a fenomenului istoric românesc în fenomenul istoric universal și pentru afirmarea realizărilor istoriografiei noastre în domeniul istoriei generale.

Cercetările istorice s-au întemeiat și se întemeiază pe o permanentă îmbogățire a fondului de izvoare. Creșterea în număr și în varietate a surselor asigură abordarea complexă și multilaterală a fenomenelor istorice. A fost dată întreaga atenție, în primul rînd, publicării de documente, editîndu-se o amplă colecție a documentelor privind istoria medie a României, întregită pentru perioada destrămării feudalismului și pentru perioada modernă prin colecții tematice de documente privind problema agrară, fiscalitatea, mișcarea revoluționară din 1821, revoluția din 1848, Unirea Principatelor, războiul pentru cucerirea independenței, răscoalele din 1888 și 1907 etc. Merită de asemenea să fie semnalată editarea seriei noi a colecției de documente externe Hurmuzaki referitoare la istoria României, din care au apărut pînă în prezent trei volume.

O altă preocupare în domeniul editării izvoarelor a fost tipărirea în ediții critice a cronicelor țărilor române, ca și a unor izvoare narative externe cu un bogat conținut referitor la aceste țări. De curînd acestor izvoare li s-a mai adăugat primul volum din seria celor zece pregătite de Institutul de Istorie „N. Iorga" al Academiei, volume care cuprind prețioasele relatări referitoare la țările române ale călătorilor străini. Tot între izvoarele istorice trebuie menționată editarea literaturii istorice juridice, care aruncă lumini asupra evoluției regimului instituțional și a vieții economico-sociale. Publicarea de izvoare continuă, pornindu-se de la premisa că orice nouă sursă istorică cunoscută și utilizată de istorici poate contribui la adîncirea interpretării, la cunoașterea mai temeinică a trecutului.

Istoricii sînt departe însă de a se mărgini la laborioasele editări critice de izvoare. Rezultatele minuțioasei lor cercetări s-au tradus într-un număr important de monografii, ca și în sute de lucrări și articole. S-a studiat cu străduință istoria economică și socială, dar și cea politică și militară, după cum n-a fost neglijat nici importantul sector al problematicii culturale. Lucrări de mai mare anvergură au fost consacrate problemei formării poporului român, marilor momente ale istoriei medii a României — prilej de a se analiza în lucrări de anvergură răscoala din 1437 și războiul țărănesc din 1514 și de a se prezenta figuri ilustre ale conducătorilor poporului român din această frămîntată perioadă (Ioan de Hunedoara, Ștefan cel Mare, Ioan Vodă cel Viteaz etc.). Istoria medie a fost abordată multilateral, realizîndu-se lucrări în care s-a încercat să se surprindă în ansamblu trăsăturile societății feudale de pe teritoriul românesc. Este de remarcat străduința necontenită pentru o cît mai temeinică cercetare a factorilor economico-sociali. O deosebită atenție a fost dată, mai ales în ultimii ani, secolului al XVIII-lea și perioadei de destrămare a orînduirii feudale.

Procesul de formare a statului român modern s-a bucurat de întregul interes al istoricilor, care l-au cercetat în evoluția sa, din ultima parte a secolului al XVIII-lea, odată cu formarea națiunii moderne române și a conștiinței naționale și pînă în 1918, moment de desăvîrșire a procesului de formare a statului național român, căruia i s-a consacrat recent o serie de lucrări. Răscoala din 1784, cunoscutul „Supplex Libellus Valachorum", mișcarea revoluționară din 1821, revoluția din 1848—1849, Unirea din 1859 și cucerirea independenței în 1877 au constituit obiective importante de cercetare, cu rezultate neîndoios remarcabile. O mențiune specială trebuie dată lucrărilor din domeniul istoriei mișcării muncitorești și socialiste din România, urmărită cu minuțiozitate îndeosebi de cercetătorii din cadrul Institutului de studii social-politice și istorice de pe lîngă C.C. al P.C.R.

Istoriei contemporane i s-a dat întreaga atenție, acordîndu-se un legitim interes luptei comuniștilor și acțiunilor forțelor înaintate. Totodată, s-a studiat istoria economică a perioadei, după cum a fost cercetată istoria politică și istoria diplomatică. Procesul de constituire a României socialiste a fost, de asemenea, în centrul atenției specialiștilor în istoria contemporană, el fiind studiat multilateral.

Eforturile istoricilor s-au materializat în lucrări de sinteză primite de public cu un legitim interes. Dintre acestea se detașează prin importanță cele patru volume apărute pînă acum ale **Istoriei României**, în care se prezintă istoria patriei pînă în 1878. Alte sinteze au fost consacrate istoriei literaturii române, istoriei artei, istoriei teatrului etc.

Istoriografia noastră a realizat importante cuceriri, dar cîmpul cercetării continuă să se întindă vast în fața specialiștilor. În fiecare lună noi lucrări văd lumina tiparului și posibilitățile de informare asupra trecutului patriei devin mai mari. Cercetările sînt întreprinse îndeosebi în cadrul institutelor de cercetări ale Academiei și al Institutului de studii social-politice și istorice de pe lîngă C.C. al P.C.R. O deosebită și legitimă atenție continuă să fie dată problematicii economico-sociale, întrucît temeinica ei cercetare poate contribui în măsura cea mai mare la cunoașterea mai profundă a istoriei României în ansamblul ei. Între problemele care sînt în studiu în această privință pot fi amintite organizarea fiscală în Evul Mediu, istoria prețurilor, structura economică a marilor domenii, comerțul țărilor române în secolul al XIX-lea, tocmelile agricole la sfîrșitul secolului XIX și începutul secolului XX etc. Se acordă atenție, în continuare, instituțiilor statului și dreptului, ca și problemelor organizării administrative în perioada feudală și în aceea a destrămării ei. Merită să fie amintite și cercetările din domeniul istoriei politice, centrate mai ales asupra perioadei moderne și contemporane, prin care se urmărește cunoașterea mai temeinică a premiselor și istoriei marilor etape de constituire ale României moderne și contemporane.

Trebuie arătat că o importanță marcată este dată problemelor de cultură, cercetîndu-se, între altele, prezențele românești în afară de hotare în epoca feudală, cultura orășenească feudală, tiparul românesc în secolul XVI, ori dezvoltarea culturii naționale în perioada formării statului național român. În sfîrșit, trebuie semnalat faptul că se depun necontenite străduințe pentru dezvoltarea cercetării în domeniul istoriei generale, studiindu-se îndeosebi istoria relațiilor poporului român cu diferite popoare, dar căutîndu-se, totodată, să se abordeze și o tematică mai generală, cum ar fi istoria cumanilor ori politica orientală a Veneției.

Problematica complexă a istoriei României este supusă unei studieri minuțioase și rezultatele acestela sînt concretizate în lucrări de un neîndoielnic și crescînd interes. Apropiata apariție a unei ample monografii consacrată anului revoluționar 1821 obligă ca în viitorul apropiat să se ajungă la elaborarea unor lucrări similare referitoare la celelalte momente de vîrf ale istoriei României din secolul XIX, după cum trebuie continuată temeinic studierea perioadei feudale. Pregătirea unui dicționar al instituțiilor românești se înscrie, de asemenea, printre viitoarele realizări de seamă ale istoriografiei noastre, dar această lucrare trebuie să fie întregită în viitor printr-un dicționar de persoane și altul de localități. În sfîrșit, continuarea și încheierea publicării sintezei **Istoria României** este neapărat necesară pentru a se putea asigura o largă informare a intelectualilor de toate categoriile în domeniile variate ale istoriei patriei.

DAN BERINDEI
secretar științific
al Institutului de istorie
„N. Iorga"
al Academiei

Un grup de elevi studiind cu interes documente ale istoriei patriei

Serviciul cercetării pedagogice din Geneva

După cum se știe, în Elveția există o tradiție îndelungată în domeniul cercetării pedagogice. Este cunoscută, de exemplu, activitatea desfășurată pe acest tărîm de Robert Dottrens, creatorul Laboratorului de pedagogie experimentală al Institutului de științe pedagogice din Geneva. În prezent, această tradiție este continuată îndeosebi de Serviciul cercetării pedagogice din Geneva, care, începînd din 1958, reprezintă principala instituție elvețiană de cercetare pedagogică.

În planurile actuale ale Serviciului cercetării pedagogice din Geneva sînt cuprinse atît lucrări cerute de Departamentul Instrucțiunii Publice, cît și lucrări propuse de cercetători. Un loc important printre cercetările efectuate în ultimul timp îl ocupă acelea referitoare la creșterea eficacității pregătirii elevilor din clasele mici. Au fost întreprinse astfel studii asupra ortografiei spontane a elevilor, ca și o serie de cercetări privind îmbunătățirea învățămîntului matematicii. Printre acestea se numără experimentarea unor noi programe de matematică pentru copiii în vîrstă de 5-6 ani și de 7 ani, a unor materiale didactice menite să stimuleze gîndirea matematică a elevilor din clasele I și a II-a, a unor modalități speciale de învățare a tabiei înmulțirii etc. De asemenea, se verifică amplu, în școli-pilot, noile programe de învățămînt pentru matematică și limba franceză elaborate de un colectiv de învățători ai claselor I-IV.

Pe lîngă Serviciul cercetării pedagogice din Geneva funcționează un centru de cercetări psiho-pedagogice, avînd misiunea de a studia problemele „ciclului școlar de orientare", care cuprinde pe toți elevii din ultimii 3 ani de școlaritate obligatorie. Centrul se preocupă de problema orientării școlare și profesionale a elevilor, ca și de introducerea unor metode de predare care, asigurînd o bună instruire, să permită în același timp autocunoașterea elevilor și cunoașterea lor de către profesori.

„LIMBĂ ȘI LITERATURĂ"

Apărut recent, volumul XVII al culegerii „Limbă și literatură", editată de Societatea de științe filologice, cuprinde materiale interesante pentru profesorii de specialitate.

Volumul se deschide cu o suită de studii închinate aniversării a 150 de ani de la nașterea lui Mihail Kogălniceanu. Menționăm, printre acestea, „Baza folclorică a artei literare a lui Mihail Kogălniceanu", de **Dan Simonescu**, „Mihail Kogălniceanu, călător peste hotare", de **Emil Boldan**, „Un capitol din existența zbuciumată a unei publicații unioniste: „Steaua Dunării" de **Paul Cornea**, „M. Kogălniceanu în documentele mînăstirilor Neamț și Secu", de **Traian Cantemir**.

La rubrica „Teorie, critică și istorie literară" sînt publicate, printre altele, materialele „Contribuții la biografia lui Gh. Lazăr", de **A. Csetri și I. Dani**, „Oct. Goga și revista «Luceafărul» în lumina unor documente noi", de **A. Vasiliu**. „Aspecte ale eroticii blagiene", de **Mădălina Dumitrescu**.

Sorin Stati, I. Gheție, Eugenia Simian semnează, în rubrica „Limbă și stil", studii despre categoria sintactică a determinanților obligatorii și respectiv despre localizarea textelor vechi după criterii lingvistice și despre numele de persoană și de locuitori. Semnalăm de asemenea, studiul de folclor al lui **A. Balotă**, intitulat „Circulația guslarilor prin Țările Române", și studiul de metodică „Semnele ortografice din punct de vedere lingvistic și didatic", de **G. Beldescu**.

Volumul cuprinde, de asemenea, texte și documente, glose, cronică.

„NATURA"

Numărul 6, pe lunile noiembrie-decembrie 1968 al revistei NATURA cuprinde, în cea mai mare parte a sa, articole închinate savantului Emil Racoviță, cu prilejul împlinirii unui veac de la naștere. Consemnăm astfel articolele „Viața și personalitatea lui Em. Racoviță", de **Em. Pop**, „Expediția corăbiei «Belgica» și rezultatele ei științifice", de **Val Pușcariu**, „Opera zoologică a lui Em. Racoviță", de **R. Codreanu**, Ecologia și sistematica evoluționistă în opera zoologică a lui Em. Racoviță", de **V. Gh. Radu**, „Em. Racoviță creator al biospeologiei moderne" de **Tr. Orghidan**, „Concepția evoluționistă a lui Em. Racoviță", de **Gh. Racoviță** și „Em. Racoviță și problemele învățămîntului și culturii", de **P. Jitariu și C. Ghica**.

În continuare se publică note și recenzii, precum și știri din activitatea Societății de științe biologice.

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PEDAGOGICE

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

1 șef de secție — pedagogie-psihologie — Filiala Cluj

1 șef de Sector — pedagogie-psihologie — Sectorul „Orientare școlară și profesională" Filiala Cluj.

1 cercetător științific principal filozofie — Sectorul „Bazele filozofice ale pedagogiei".

1 cercetător științific — economie sau pedagogie — Sectorul „Eficiența social-economică a învățămîntului".

1 cercetător științific — pedagogie sau filozofie — Sectorul „Educația în procesul de învățămînt".

1 cercetător științific principal — pedagogie sau filozofie Sectorul „Activități pionierești".

Cererile de înscriere la concurs se primesc la Institutul de științe pedagogice din București, str. Sf. Apostoli, nr. 14, Serviciul personal, Telefon 14.84.68, pînă la data de 1 februarie 1969, însoțite de actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetare științifică din unitățile de cercetare din R.S.R., publicat extras din Buletinul Oficial, Partea a III-a nr. 4 din 8 ianuarie 1968.

Concursul se va ține la sediul institutului din București în ziua de 11 februarie 1969, orele 8,00 dimineața.

ANUNȚ

Cooperativa „DESERVIREA" din București execută prin personalul său de specialitate, la domiciliul oamenilor de știință și artă, academicieni, scriitori, cercetători, artiști, profesori etc., lucrări de dactilografie în limbile: română, franceză, engleză, germană și rusă.

Informații la telefon 14.16.83.

BIBLIOTECA

„Desăvîrșirea unificării statului național Român — Unirea Transilvaniei cu vechea Românie"

Editura Academiei a publicat, cu ocazia semicentenarului unirii Transilvaniei cu România, volumul masiv, de 500 pagini, „Desăvîrșirea unificării statului național român — Unirea Transilvaniei cu vechea Românie", apărut în cadrul meritoriei colecții „Bibliotheca historica Romaniae".

Cei unsprezece autori ai lucrării (**Miron Constantinescu, Ștefan Pascu, L. Bányai, V. Curticăpeanu, I. Gheorghiu, C. Göllner, I. Kovács, C. Nuțu, I. Oprea, V. Popeangă, Al. Porțeanu**) au elaborat diferitele capitole ale cărții, sub redacția generală a profesorilor universitari Miron Constantinescu și Șt. Pascu.

De la început trebuie remarcat că autorii s-au bazat pe o vastă documentație, că au investigat surse noi de informație — ca cele ale Arhivelor de la Viena sau ale arhivei lui V. Goldiș — și au realizat o interpretare durabilă unitară și științifică a epocalului eveniment de acum 50 de ani. Cu o structură și o compoziție unitare, lucrarea tinde spre polarizarea tuturor eforturilor de informare și argumentare la o idee centrală — și anume aceea că unirea Transilvaniei cu România „apare în toată măreția sa de desăvîrșire a unui proces profund și milenar". În paginile volumului se urmăresc pas cu pas componentele acestui proces.

Cartea începe prin a analiza ideea, tendințele și lupta pentru făurirea statului național unitar român. În acest prim capitol Șt. Pascu face o incursiune în istoria poporului român de pe ambele versante carpatine, spre a scoate în evidență prezența conștiinței de sine a românilor în întregul ev mediu, transformarea acesteia în conștiință națională și implicit lupta poporului român pentru unitatea sa politică. Capitolul următor, aparținînd aceluiași autor, se ocupă de mișcarea memorandistă și de ecourile ei.

Cel de al treilea capitol (C. Nuțu), tratează perioada 1905—1918, aducînd date informaționale noi. Capitolele IV, V, VI (I. Gheorghiu și C. Nuțu) se referă la acțiunile pentru unire desfășurate în vechiul regat înainte de intrarea României în primul război mondial, de activitatea remarcabilă în această direcție a românilor transilvăneni și regățeni desfășurată peste hotare, în Franța, Rusia, S.U.A., Anglia, Italia, ca și de condițiile internaționale în care s-a desfășurat mișcarea pentru unirea Transilvaniei cu România. Capitolul al VII-lea (V. Popeangă și I. Kovács) pune în lumină lupta organizată a țărănimii transilvane pentru unire, capitolul al VIII-lea (Al. Porțeanu) dă o privire de ansamblu a mișcării muncitorești și socialiste din Transilvania în sprijinul unirii, iar capitolul al IX-lea se ocupă de rolul jucat în această luptă de așezămintele culturale transilvane și din vechiul regat.

Capitolul X, elaborat de Miron Constantinescu, reprezintă partea centrală a studiului. El explică preludiul prăbușirii Austro-Ungariei, rolul Consiliului Național Român Central, al socialiștilor și al diverșilor oameni politici români, maghiari și germani în actul unirii.

Ultimul capitol (L. Bányai și C. Göllner) conturează poziția naționalităților din Transilvania față de unire.

După cum se vede, lucrarea marchează toate etapele și momentele mai importante ale luptei pentru desăvîrșirea unificării statului național român. Ea dă o imagine amplă, complexă și adevărată a acestui măreț act. Materialul ilustrativ are în totalitate valoare de document istoric și o bună parte din el este inedit. Un indice de nume și materie, bine alcătuit, completează repertorial volumul. La o eventuală viitoare ediție cartea ar trebui însă să aibă fie o bibliografie generală, fie bibliografii la sfîrșitul fiecărui capitol, notele de subsol nefiind suficiente ca aparatură critică la un studiu de talia acestuia. Credem de asemenea că scurte rezumate în limbi de circulație universală la sfîrșitul capitolelor sau traducerea integrală a volumului într-o limbă accesibilă străinătății ar aduce un real serviciu cauzei nobile în slujba căreia s-a pus această carte.

DINU MOROIANU

„Studii de stil și limbă literară"

Volumul „Studii de stil și limbă literară" de **Al. Bojin** se înscrie printre lucrările cele mai recente care se adresează profesorilor de literatură română.

Bazîndu-se pe un bogat material ilustrativ, cercetînd problemele într-o viziune modernă și făcînd adeseori apel și la manuscrise, autorul scrutează fenomenul artistic, imaginea artistică, relevînd aspecte noi în creația lui T. Arghezi, Camil Petrescu, G. Coșbuc, Al. Vlahuță.

Volumul se deschide cu un studiu consacrat lui T. Arghezi. Un prim capitol înfățișează, evolutiv, opiniile poetului despre arta literară, oferind o cale de înțelegere a particularităților acestui mare scriitor, a particularităților sale artistice. Distingînd funcțiile estetice ale unor procedee ca deplasările topice, construcția paratactică, construcția polisindetică, anafora, autorul sesizează caracterul novator al artei argheziene, bogăția mijloacelor de expresie utilizate de poet în materializarea intențiilor lui artistice. Celui de al doilea scriitor analizat în volum, O. Goga, autorul îi închină un studiu de 83 de pagini. Notabil este, îndeosebi, primul capitol, intitulat „Elementele lexicale eminesciene în poezia lui Goga". În studiul consacrat lui Camil Petrescu, autorul volumului, dispunînd și de manuscrisele scriitorului, pe care le folosește din plin, pătrunde în procesul creației acestuia, relevînd rolul estetic al monologului interior, al artei de portretist și peisagist a scriitorului. G. Coșbuc este de asemenea prezentat în cîteva din aspectele esențiale ale artei sale literare. Fundamental apare, în finalul volumului, amplul studiu consacrat lui Al. Vlahuță. Comentînd, inițial, părerile scriitorului despre arta literară, Al. Bojin abordează în continuare, multilateral și adîncit, procesul de creație al acestui scriitor, urmărind în detaliu variantele poeziilor, de la întîia lor publicare pînă la ultima ediție îngrijită de poet în 1915 și relevînd valoarea stilistică a intervențiilor în diverse ediții.

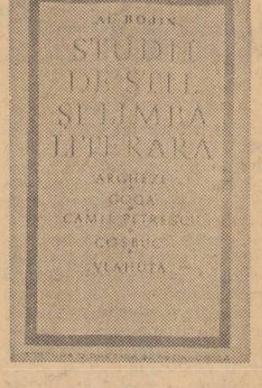

Lucrarea lui Al. Bojin umple un gol resimțit de altfel nu numai în cadrul învățămîntului, ci și, în general, în cercetarea literară.

I. G.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 978 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 17 ianuarie 1969 — 4 pag. 25 bani

■ Educația profesională în liceele de specialitate și modalitățile realizării ei — pag. 2

■ Suprasolicitare, diversificare, profil — pag. 3

■ Clasa și colectivul de elevi — pag. 3

■ Colocviul „Educația și dezvoltarea economică, științifică și socială" — pag. 4

ÎNTREAGA ȚARĂ SE PREGĂTEȘTE DE ALEGERI

Săptămîna aceasta, în întreaga țară a fost declanșată campania electorală pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, în consiliile populare județene, municipale, orășenești și comunale, care vor avea loc la 2 martie 1969.

Alegerile din acest an se desfășoară într-o perioadă de intensă activitate creatoare pentru edificarea României socialiste, la care participă cu elan întregul nostru popor. Realizări remarcabile s-au înscris pe agenda anului încheiat și altele noi se întrezăresc pentru etapa care urmează, dovedind justețea liniei directoare și a sarcinilor de o deosebită importanță istorică trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R. Anul 1969, an hotărîtor al cincinalului, a debutat în atmosfera marilor întreceri în care sînt antrenate colectivele de oameni ai muncii din toate ramurile economiei naționale, științei și culturii. Învățămîntul cunoaște și el o cadențială înnoire, ca urmare a Directivelor Plenarei C.C. al P.C.R., din aprilie 1968 și a noii Legi a învățămîntului. Continuînd o politică permanentă de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului de toate gradele, partidul și statul nostru depun eforturi susținute pentru asigurarea celor mai bune condiții de pregătire și educare a tineretului. Slujitorii școlii, a căror muncă se bucură de o înaltă apreciere, răspund grijii ce le-o poartă partidul, statul și întregul popor prin sporirea continuă a eforturilor lor în activitatea nobilă de educare a tinerei generații.

Reflectînd actuala etapă a societății noastre, schimbările în structura sa socială, campania electorală este organizată sub conducerea Partidului Comunist Român de către Frontul Unității Socialiste, organism politic permanent care unește într-o puternică familie toate forțele poporului român și ale naționalităților conlocuitoare, pe reprezentanții tuturor organizațiilor de masă și obștești în munca și lupta perseverentă pentru desăvîrșirea operei de construire a socialismului, pentru progresul continuu, material și spiritual, al poporului nostru. În alegeri, Frontul Unității Socialiste se prezintă cu un bogat și înfloritor program de dezvoltare multilaterală a țării, de ridicare a nivelului de trai al întregului popor. Alegerea reprezentanților poporului în forul suprem al țării și în organele locale ale puterii și administrației de stat este încă o dovadă a profundului democratism al orînduirii noastre socialiste, orînduire în care puterea se află în mîinile clasei muncitoare aliată cu țărănimea.

De luni, pe tot cuprinsul țării au loc entuziaste întruniri pentru propunerea de candidați ai Frontului Unității Socialiste. Ca expresie a încrederii neabătute a întregului popor față de conducătorul său încercat în opera de construcție socialistă, Partidul Comunist Român, printre primii candidați în alegerile de la 2 martie au fost propuși membrii Prezidiului Permanent, ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și alți conducători ai partidului și statului nostru. Într-o înflăcărată adunare care a avut loc la uzinele „23 August" a fost propus candidat în circumscripția electorală nr. 1 din Capitală pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, președintele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste. De asemenea, în numeroase adunări care s-au desfășurat pînă în prezent în țară au fost propuși drept candidați muncitori, țărani, intelectuali, oameni ai muncii din rîndurile naționalităților conlocuitoare, care se bucură de un binemeritat prestigiu pentru contribuția lor la construcția socialistă, la înfăptuirea sarcinilor trasate de partid. Ne mîndrim că în rîndul celor propuși drept candidați ai Frontului Unității Socialiste se întîlnesc numeroși educatori.

În zilele care vor urma, în atmosfera efervescentă caracteristică acestor mari evenimente, toți cetățenii patriei noastre vor participa la dezbaterea problemelor cetățenești, își vor spune părerea asupra cîrmuirii treburilor obștești, vor face propuneri privind îmbunătățirea vieții sociale. Ceea ce caracterizează activitatea în aceste zile este participarea largă, entuziastă a întregului popor la traducerea în viață a mărețului program trasat de partid pentru înflorirea patriei noastre.

Alături de ceilalți oameni ai muncii, slujitorii școlii, participînd activ la toate manifestările din cadrul campaniei electorale, își exprimă sprijinul neclintit față de însuflețitoarele țeluri înscrise pe steagul partidului, își afirmă hotărîrea de a marca această perioadă premergătoare alegerilor prin noi și prețioase succese în muncă, în marea operă de edificare a României socialiste.

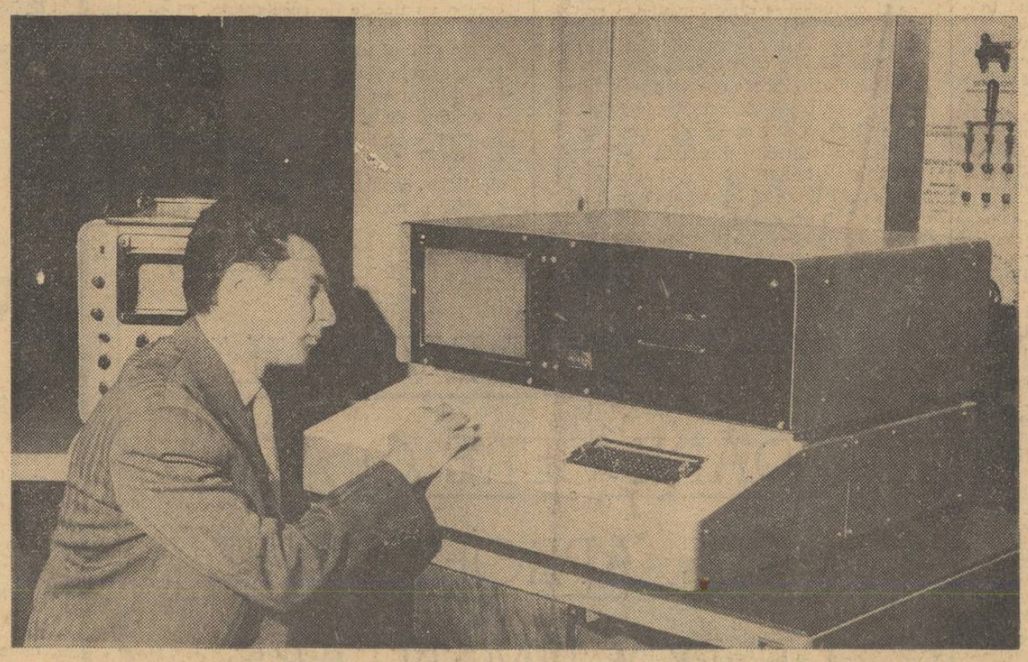

La Institutul politehnic din Timișoara a fost realizat un aparat pentru verificarea după program a însușirii cunoștințelor. Aparatul a fost realizat de un colectiv al Facultății de electrotehnică

PROBLEMELOR ȘCOLII — SOLUȚII PROSPECTIVE REALISTE

Orice lucrare teoretică valoroasă din domeniul pedagogiei este și va rămîne utilă nu numai pentru perfecționarea culturii pedagogice a cadrelor didactice — și deci, în mod indirect, pentru perfecționarea procesului instructiv-educativ — ci și ca suport al cercetărilor aplicative. Restructurarea conținutului învățămîntului și a tehnicii didactice nu se poate înfăptui fără sprijinul unei teorii pedagogice-filozofice cu înalt grad de generalizare, care operează sinteze cuprinzătoare și deschide perspective. Dar restructurarea învățămîntului nu se reduce la elaborarea și propagarea unor teze teoretice, oricît de convingătoare și de avansate ar fi ele. Transformările pe care le cunosc și vor trebui să le cunoască instituțiile de învățămînt, în spiritul Directivelor C.C. al P.C.R. și pe baza Legii învățămîntului, presupun soluționarea științifică a unei multitudini de probleme concrete; acestea trebuie prompt depistate, judicios ierarhizate potrivit importanței lor și apoi cuprinse într-un program de lucru, pentru a primi răspunsuri.

Niciodată în istoria învățămîntului problemele noi nu s-au impus cu atîta insistență și niciodată cercetările aplicative nu au fost atît de necesare și de prețuite. Dacă învățămîntul a devenit una dintre cele mai rentabile investiții ale lumii contemporane și dacă, prin calitatea sa și prin capacitatea de a progresa în ritmul impus de știința contemporană, reprezintă un factor cu rol decisiv în progresul științific, tehnic și spiritual al societății, atunci soluțiile moderne și eficiente oferite cu promptitudine întrebărilor școlii sînt de o inestimabilă valoare. Nu mai putem crede în teza, susținută cu oarecare succes în trecut, dar din ce în ce mai puțin în zilele noastre, că adevărata noblețe a muncii de cercetare ar rezida în investigația întreprinsă fără scopuri imediate bine precizate și că preocupările „aplicative" nu sînt potrivite spiritelor creatoare. De fapt, ingeniozitatea și forța creației științifice se vădesc în primul rînd și cu toată tăria în definirea problemelor deschise și în scrutarea finalizării cercetărilor. A întrevedea, oricînd este posibil și cît mai exact, modificările pe care o cercetare încheiată cu succes le va aduce în planul practicii școlare înseamnă a privi foarte departe și a ști foarte multe lucruri esențiale. Așa încît orientarea aplicativă nu este, cum s-ar putea crede, caracteristică înteligențelor limitate, ci dimpotrivă, spiritelor profunde și multilateral înzestrate. O soluție modernă și eficientă este totdeauna, chiar și atunci cînd aria aplicării ei este limitată, rezultatul unei activități intelectuale complexe și viguroase, cutezătoare în raport cu viitorul și realistă față de cerințele prezentului. Cît timp un cercetător nu-și reprezintă cu destulă exactitate finalul și finalizarea muncii sale el nu poate avea siguranță în determinarea tehnicii de cercetare și în descoperirea soluției optime.

Prin planul de cercetare elaborat pentru anul care a început și pentru anul viitor Institutul de științe pedagogice întreprinde un insistent efort pentru soluționarea unui grup de probleme școlare importante. Colectivul de conducere a acordat toată atenția indicațiilor de partid care cer cercetării științifice să-și stabilească obiective precise și bine alese, să caute modalități de scurtare a duratei investigațiilor și să se intereseze de valorificarea rezultatelor — deci, în cazul nostru, de introducerea în planul practicii școlare a soluțiilor descoperite și verificate.

Accelerarea finalizării cercetărilor pedagogice angajează direct cadrele didactice, nu numai fiindcă prin intermediul lor noutățile științifice vor putea pătrunde în fiecare școală, ci și datorită faptului că, prin experiența și ingeniozitatea lor, învățătorii și profesorii pot contribui ei înșiși la scurtarea duratei unor cercetări. Au început să

Conf. univ.
dr. GEORGE VĂIDEANU
directorul Institutului de științe pedagogice

(Continuare în pag. a 2-a)

Consfătuire cu învățătorii

La 13 ianuarie a.c. a avut loc la Ministerul Învățămîntului o consfătuire de lucru în legătură cu rezultatele experimentului privind sistemul de scriere verticală simplificată și cu unele probleme ale predării la clasele I—IV. Au participat un număr de peste 60 de învățători care în anii școlari trecuți au experimentat scrierea verticală simplificată, precum și reprezentanți ai Institutului de științe pedagogice, ai Editurii didactice și pedagogice, ai presei pedagogice. La consfătuire a participat de asemenea prof. dr. Florica Bagdazar, inițiatoarea experimentului privind scrierea verticală simplificată.

După ce numeroși participanți și-au prezentat opiniile cu privire la programele și manualele folosite în prezent la clasele I—IV, precum și rezultatele obținute în experimentul privind introducerea sistemului scrierii verticale simplificate, conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a vorbit despre preocupările actuale ale ministerului cu privire la ridicarea nivelului întregii activități ce se desfășoară la clasele I—IV, despre extinderea experimentului privind scrierea verticală în anul școlar 1969-1970, precum și despre organizarea unui experiment privind scrierea oblică simplificată, în cadrul ansamblului de măsuri care au ca scop perfecționarea învățămîntului de cultură generală în lumina Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră.

O relatare asupra opiniilor și concluziilor exprimate la această consfătuire va fi publicată într-unul din numerele noastre viitoare.

Premii acordate pentru unele lucrări științifice ale cadrelor didactice

Comisia finală de premiere a Societății de științe filologice din Republica Socialistă România a stabilit următoarele rezultate ale concursului de lucrări științifice ale cadrelor didactice, concurs organizat la fiecare doi ani de către Societate:

Premiul I (3 000 de lei): prof. Ion Dumitrescu (București), pentru lucrarea **Schiță pentru relația de adîncime Schopenhauer — Eminescu. Premiul II** (2 000 de lei): prof. Ioan Codău, Școala generală din Sicula (jud. Arad), pentru lucrarea **Graiul comunei Sicula. Premiul III** (1 000 de lei): prof. Martin Naht (Arad), pentru lucrarea **Despre vocabular.**

Au mai fost acordate trei mențiuni, în valoare de cîte 800 de lei, profesorilor Traian Pătrășcanu (Alba-Iulia), pentru lucrarea **Nume de animale din județul Alba, I.** Basamac (Buzău), pentru lucrarea **Evoluția relațiilor Eminescu-Creangă** și Grațian Jucan (Cîmpulung Moldovenesc, jud. Suceava) pentru lucrarea **Prietenii literare: Eminescu-Creangă.**

Noi filme pentru școală

Printre mijloacele moderne audio-vizuale care își fac un loc tot mai larg în predare se numără, la loc de frunte, filmele didactice. Deosebit de apreciate de elevi, ele constituie un ajutor important pentru profesori în clarificarea și aprofundarea noțiunilor predate, în ilustrarea lecțiilor, în legarea lor de aspectele concrete ale muncii în producție.

La cererea Ministerului Învățămîntului, Casa de filme — București a realizat recent o serie de noi filme didactice, care — prin diferite procedee — expun într-un mod intuitiv teme din programa școlară. Iată cîteva din titlurile acestor filme: „Conice" (realizator ing. Gh. Ciobanu), „Diviziunea celulară" și „Germinația seminței" de Mircea Sterescu, „Prelucrarea țițeiului" și „Țițeiul ca bogăție naturală" de Gheorghe Turcu.

CONVINGERILE OAMENILOR ȘCOLII

În ultimele două-trei luni au avut loc, în aproape toate județele, diferite reuniuni ale cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală, de specialitate, profesional și tehnic, reuniuni în cadrul cărora educatoare, învățători, profesori, ingineri, maiștri au analizat, în spiritul unei înalte exigențe, probleme importante ale învățămîntului de stat și modalitățile concrete de înfăptuire a directivelor partidului cu privire la continua dezvoltare și perfecționare a învățămîntului.

Stabilirea cu exactitate de către partid a locului și rolului de frunte al școlii românești în ansamblul factorilor care contribuie la instruirea și educarea tinerelor generații din patria noastră îi conferă acesteia și slujitorilor ei atribute dintre cele mai valoroase și subliniază, în același timp, îndatoririle multiple și esențiale ce-i revin.

„Comitetul Central al partidului și guvernul țării — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la Consfătuirea pe țară a Uniunii Tineretului Comunist din februarie 1968 — **sînt convinse că și în viitor corpul didactic, intelectualitatea noastră își vor îndeplini cu cea mai mare răspundere misiunea ce le revine, că vor face totul pentru a răspunde cu cinste înaltelor îndatoriri ce le au față de patrie, față de popor.**

Iată de ce — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în continuare — **partidul și guvernul consideră că rolul principal, în condițiile actuale, în formarea și educarea tinerei generații revine școlii...**"

La fel cu toți oamenii muncii, cadrele didactice identifică în Partidul Comunist Român autoritatea supremă în viața națiunii noastre socialiste, forța politică și socială cea mai înaintată pe care se sprijină cu încredere tot ceea ce e mai valoros în sînul societății noastre, port-drapelul celor mai înălțătoare idealuri contemporane ale poporului român.

Caldele cuvinte de mulțumire pentru grija deosebită pe care o poartă partidul școlii, personalului didactic, împletite cu acele simple cuvinte exprimate cu sobrietate și emoție la adresa partidului, a virtuților sale de conducător au constituit nota dominantă, alături de caracterul de lucru, a tuturor întrunirilor cadrelor didactice prilejuite de organizarea cercurilor pedagogice trimestriale, a conferințelor județene pentru alegerea delegaților la Conferința Națională a cadrelor didactice, a miilor de adunări din școli ocazionate de aplicarea noului sistem de salarizare a personalului din învățămîntul de toate gradele.

Numărați vorbitori au subliniat caracterul de program de activitate al Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă România, aprobate de Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968, obligativitatea înfăptuirii lor de către cadrele didactice ca premisă a succeselor de azi și de mîine ale școlii românești. Zecile de mii de educatoare, învățători și profesori din țara noastră și-au însușit și trăiesc organic ideile nobile ale politicii partidului și și-au făcut un țel al vieții lor din a realiza întocmai ceea ce Partidul Comunist Român ne cere nouă tuturor.

Un venerabil profesor de la Ploiești spunea într-o adunare: „Discutăm aici, între oameni care servesc partidul cu hotărîre și devotiune, care, prin calitățile lor personale, prin activitatea și gîndirea lor se găsesc în primele rînduri ale celor ce plămădesc destinele de azi și de mîine ale acestei minunate țări, patria noastră, Republica Socialistă România". La Bistrița-Năsăud cineva arăta: „Nu avem timp pentru retrospectivă decît în măsura în care ea servește mersului nostru înainte. Vom apela mai puțin la istoria scrisă și mai mult la cea care urmează a se scrie, aceasta fiindcă istoria de azi și cea viitoare o realizăm noi sub conducerea partidului și tot sub conducerea lui o vom scrie, glorioasă și eroică, asemenea zilelor pe care le trăim".

Întreaga noastră activitate se desfășoară cu sentimentul declarat al dragostei față de patrie și partid. Pentru noi, cadrele didactice, ca și pentru toți oamenii muncii din țara noastră, nu există țel mai înalt și mai nobil decît acela de a servi fără rezerve idealurile stabilite de partid: propășirea patriei noastre pe drumul luminos al socialismului și comunismului.

Pornind de la premisa că politica Partidului Comunist Român este izvorîtă din înțelepciunea colectivă a partidului și a poporului nostru, că ea se inspiră din adevărurile general valabile ale materialismului dialectic și istoric și că acestea se aplică în mod creator, în funcție de condițiile specifice ale țării noastre, condiții pe care P.C.R. le cunoaște perfect și cărora le dă o rezolvare esențial științifică și patriotică, numeroși vorbitori au arătat că școlii, învățămîntului în general îi revin sarcini grele și de mare răspundere pentru a asigura cadre calificate economiei, științei și culturii în anii viitori.

Activitatea învățămîntului este prin excelență o activitate de perspectivă, cu atît mai dificilă și mai importantă, în același timp, cu cît „bătaia" ei este lungă. Muncim cu gîndul la anii 1975... 1981... 2001... în perspectiva exigențelor și solicitărilor de atunci. Vor fi cadrele didactice la înălțimea sarcinilor pe care partidul le prefigurează pentru viitor? — iată întrebarea gravă pe care

ALEXANDRU GHITERA

(Continuare în pag. a 4-a)

EDUCAŢIA PROFESIONALĂ ÎN LICEELE DE SPECIALITATE ŞI MODALITĂŢILE REALIZĂRII EI

O cercetare cu privire la modalităţile alegerii profesiei de către actualii elevi ai liceelor de specialitate, precum şi la cultivarea în rîndurile acestora a dragostei pentru meseria aleasă a subliniat faptul că, în ultimii ani, a crescut într-o măsură procentul tinerilor care, îndrumaţi de profesorii din şcolile generale, şi-au ales în mod conştient viitoarea profesiune. Cercetarea a relevat însă că un număr de elevi ai liceelor de specialitate au ajuns pînă în anul III cunoscînd destul de puţin despre caracteristicile profesiei pentru care se pregătesc şi manifestîndu-se destul de nestabil în raporturile cu aceasta. Consider semnificative, de pildă, răspunsurile la un chestionar dat elevilor unui liceu industrial de construcţii (sector în care această instabilitate se manifestă cu precădere). La întrebările : „Ce v-a determinat să veniţi la această şcoală ?", „Ce motive v-au făcut să vă alegeţi specialitatea ?" unii elevi au arătat că la baza alegerii lor s-a situat hazardul sau concurenţa relativ mai redusă la admitere. Răspunsurile la întrebarea : „Cu ce ochi priviţi astăzi meseria pe care o studiaţi ?" au arătat că o parte dintre elevii chestionaţi nu manifestă un ataşament deosebit faţă de profesia pe care o studiază.

Lucrurile stau mai bine, din acest punct de vedere, în cazul liceelor industriale cu alte specialităţi şi în cazul liceelor economice. Şi aici însă sînt elevi care nu se simt suficient atraşi de profesiunea de tehnician.

Sondajele efectuate de noi au arătat totodată că poziţia anumitor elevi, optica lor în raport cu pregătirea în liceele de specialitate se răsfrîng şi în modul cum învaţă aceştia : ei acordă o atenţie prioritară disciplinelor teoretice, lăsînd pe planul doi studiul specialităţii şi pregătirea practică. Nu putem face abstracţie nici de faptul că un procent variind între 6—14 la sută dintre candidaţi se dovedesc a fi insuficient de înzestraţi cu aptitudini pentru profesia pe care urmează să o practice.

Toate acestea impun o hotărîtă reconsiderare a muncii de selecţie şi educare profesională, a elevilor din liceele de specialitate. În ceea ce priveşte selecţia, utilizarea experimentală în cursul acestui an a unor probe psihotehnice a arătat că acestea reprezintă în prezent o soluţie demnă de a fi luată în consideraţie. În ceea ce priveşte educaţia profesională, educaţia în spiritul ataşamentului faţă de meseria aleasă, se impune, după părerea noastră, ca activitatea de viitor să fie orientată în trei direcţii majore.

O primă direcţie o constituie realizarea unui front comun al profesorilor de cultură generală cu profesorii de cultură tehnică şi de specialitate, care să aibă ca scop de a sădi în rîndurile elevilor interesul şi dragostea pentru munca de specialist pentru producţie, dorinţa de a se pregăti în consecinţă. Am constatat că, în prezent, unii dintre profesorii de cultură generală nu ţin seama de faptul că lucrează într-un liceu de specialitate, că munca lor educativă trebuie să fie axată pe specificul şcolii. Lipsa unor asemenea valenţe specifice, mai ales în condiţiile în care în anul I de studii la liceele de specialitate disciplinele de cultură generală sînt dominante, împiedică crearea chiar de la început a unei atmosfere apte să determine dragostea elevilor pentru viitoarea lor activitate în producţie. Aşa cum o arată experienţa unor licee industriale cu rezultate pozitive, este pe deplin posibil ca profesorii de cultură generală din liceele de specialitate să contribuie efectiv la realizarea scopurilor educaţiei specifice acestor licee. Desigur însă că este necesar ca ei să se documenteze asupra profilelor pregătirii în şcoala respectivă, asupra perspectivelor fiecărei profesii şi ale sectorului economic sau industrial în ansamblul său, să facă legături, ori de cîte ori este posibil, între cunoştinţele predate şi practică, arătînd îndeosebi cum se aplică acestea în meseria pe care o studiază elevii.

Tematica orelor de dirigenţie, a ansamblului acţiunilor educative se impune, de asemenea, orientată cu precădere spre cunoaşterea multilaterală de către elevi a profesiilor a căror pregătire este asigurată în şcoala respectivă. Eficienţa unei asemenea cunoaşteri se obţine nu atît prin expuneri cît, mai ales, prin întîlniri cu tehnicieni şi specialişti din sectorul de activitate pentru care o anumită şcoală pregăteşte cadre, prin prezentare de proiecţii statice şi dinamice, de expoziţii foto, de grupaje de informaţii cu privire la succesele dobîndite de întreprinderile în care urmează a fi repartizaţi elevii după absolvire etc.

Aceste informaţii şi lămuriri teoretice se impun, desigur, extinse, fundamentate pe suportul practicii. Se cere să prezentăm de la început, clar, elevilor specificul viitorului lor loc de muncă, răspunderile ce le vor fi atribuite în producţie. Intensificarea vizitelor de documentare în întreprinderile pentru care fiecare liceu de specialitate pregăteşte cadre, precum şi în alte întreprinderi moderne din sectorul respectiv constituie o condiţie esenţială în această privinţă, întrucît exercită o puternică influenţă pozitivă asupra lor, le dezvoltă sentimente, emoţii, convingeri. Asemena vizite trebuie înscrise în planificarea calendaristică cu o pondere mai accentuată decît ocupă în momentul actual. Trezeşte de asemenea dragostea pentru profesie antrenarea elevilor în cercurile tehnice pe materii, ca şi organizarea unor concursuri legate de specificul meseriei. Folosirea unor asemenea mijloace determină sesizarea de către elevi a celor mai interesante şi atractive aspecte ale muncii productive, îi ajută să înţeleagă solicitările privind nivelul pregătirii ce se cere unui specialist cu calificare medie în condiţiile aplicării tehnicii celei mai avansate. În acelaşi timp, ei îşi pot da seama că, în prezent, progresul rapid al ştiinţei şi tehnicii, precum şi perfecţionarea unor maşini şi utilaje le oferă perspective largi pentru o deplină realizare profesională. Evident, în felul acesta cresc mult interesul şi dorinţa lor de a se pregăti temeinic în profesiunea aleasă.

Un factor esenţial în cîştigarea ataşamentului profesional îl constituie buna organizare şi îndrumare, ca şi nivelul tehnic şi tehnologic al lucrărilor practice în laborator, în atelierele-şcoală, pe cîmpul didactic experimental, precum şi al practicii în producţie. S-a constatat nu odată că, acolo unde activitatea practică este slab organizată, unde în cadrul ei elevii primesc descrieri în loc de demonstraţii, unde lucrările se execută cu scule rudimentare sau au un caracter de rutină, se ajunge nu numai la scăderea nivelului de calificare, ci şi la atenuarea sau chiar la dispariţia interesului şi dragostei pentru profesie. În schimb, dacă munca practică este pregătită şi desfăşurată astfel încît să răspundă aşteptării elevilor, încrederii lor în tehnica modernă, dacă le produce satisfacţia unor succese cu evidentă valoare în producţie, ea le dezvoltă mult interesul pentru profesie, exercitînd o influenţă pozitivă asupra întregii activităţi educative.

Cele consemnate mai sus reprezintă cîteva dintre cerinţele esenţiale ale educaţiei profesionale — factor determinant al realizării integrale a menirii pe care o au liceele de specialitate. Ni se pare foarte important ca profesorii din aceste şcoli să utilizeze cît mai larg toate mijloacele şi căile ce le stau la dispoziţie pentru a dezvolta ataşamentul elevilor faţă de profesie, pentru a forma profilul moral al acestora ca viitori tehnicieni, buni cunoscători ai profesiunii lor, capabili să participe conştient şi activ la munca productivă şi la viaţa socială.

Conf. ŞTEFAN LINUL
I.P.C.D.-Cluj

O lecţie practică la Liceul industrial minier din Baia Mare

RIDICAREA NIVELULUI PREDĂRII CERE O ACTIVITATE APROFUNDATĂ DE DOCUMENTARE

Perfecţionarea conducerii şi planificării economiei naţionale corespunzător condiţiilor noii etape de dezvoltare socialistă a României constituie unul dintre principalele obiective ale activităţii desfăşurate în prezent de partid şi de stat. În legătură cu aceasta se pun sarcini importante şi în ceea ce priveşte pregătirea cadrelor de specialişti cu calificare medie în liceele economice. Este necesar să se ridice pe o treaptă superioară nivelul ştiinţific al lecţiilor de organizare-planificare, finanţe şi credit, statistică, contabilitate, economie politică, drept, analiza activităţii economice a întreprinderilor, mecanizarea lucrărilor de evidenţă etc.

Conştienţi de sarcinile ce le revin pe această linie, profesorii care predau disciplinele de specialitate în cadrul Liceului economic din Bacău au dezbătut în cadrul comisiei lor metodice, pe baza studierii aprofundate a documentelor de partid vizînd îmbunătăţirea activităţii economice, modalităţile concrete de îmbunătăţire a lecţiilor respective. În acest scop, cu sprijinul conducerii şcolii, profesorii de specialitate au efectuat stagii de documentare în întreprinderi şi în instituţii bancare. În acelaşi timp s-a intensificat studiul lucrărilor de specialitate recent apărute. În cadrul comisiei metodice s-au prezentat recenzii ample asupra acestor lucrări, s-au alcătuit bibliografii şi au fost selecţionate o serie de exemple semnificative care să fie folosite la lecţii.

Pentru a da un ajutor concret cadrelor didactice comisia metodică a organizat lecţii deschise şi interasistenţe la disciplinele economice şi, împreună cu conducerea şcolii, a elaborat unele modele de planuri de lecţie şi unele conspecte ale lecţiilor.

Ca urmare, nivelul lecţiilor de specialitate se îmbunătăţeşte continuu. Respectînd specificul fiecărei discipline de profil şi cerinţele accesibilităţii, profesorii abordează în cadrul lor, într-un spirit ştiinţific, problemele drumului critic al produselor, ale rentabilităţii, ale cibernetcii economice, ale aplicaţiilor în economie a teoriei grafelor, ale introducerii noilor planuri de conturi în domeniul contabilităţii pe ramuri etc.

Pentru ca elevii să nu întîmpine greutăţi în însuşirea cunoştinţelor s-au luat măsuri de natură să suplinească, în parte, carenţa temporară de manuale pentru contabilitatea industrială, contabilitatea comercială, organizarea şi planificarea producţiei, analiza activităţii economice a întreprinderilor etc., făcîndu-se eforturi susţinute pentru a se alcătui cursuri dactilografiate care să fie puse la dispoziţia elevilor pentru studiul individual. De asemenea, li se dau acestora indicaţii bibliografice privind unele lucrări de nivel mediu, unele studii şi articole din publicaţiile cu caracter economic şi de contabilitate pe care le pot consulta în vederea pregătirii lor. Bineînţeles, căutăm ca toate lucrările recomandate să fie procurate în număr suficient şi să se găsească în biblioteca şcolii.

Urmărind să ridice continuu nivelul calitativ al predării, să o lege strîns de dezvoltarea şi perfecţionarea ansamblului activităţii economice pe plan naţional, colectivul nostru se străduieşte să desfăşoare o activitate cît mai aprofundată de documentare individuală şi colectivă, teoretică şi practică asupra tendinţelor şi practicilor înaintate utilizate în activitatea economică.

Prof. N. VINĂTORU
Liceul economic din Bacău

In cabinetul de geografie al Liceului „Dimitrie Bolintineanu" din Capitală

Problemelor şcolii — soluţii prospective realiste

(urmare din pag. 1)

se pună în discuţie planurile de învăţămînt şi programele şcolii de 10 ani şi ale liceului, ca documente pedagogice care îşi propun să realizeze, în spiritul unei concepţii moderne, o restructurare profundă a învăţămîntului nostru. Or, prin observaţii şi sugestii cadrele didactice pot ajuta efectiv pe cercetătorii Institutului şi pe specialiştii din Ministerul Învăţămîntului care au datoria să definitiveze într-un timp extrem de scurt aceste documente. Se va deschide o largă discuţie în jurul tehnicii docimologice, temă insistent şi viu abordată de pedagogia contemporană, în scopul perfecţionării sistemului de verificare şi apreciere a pregătirii elevilor. Şi în acest caz dascălii, care acordă note, simţind cît de mult se greşeşte sau se poate greşi în acest dificil act didactic, sînt primii chemaţi să propună ameliorări.

Institutul a găsit posibilitatea de a reduce substanţial durata unor cercetări fie printr-o reexaminare a metodologiei, fie printr-o participare directă la acţiunea de valorificare şi difuzare a rezultatelor. Astfel, cu sprijinul conducerii Ministerului Învăţămîntului s-a putut stabili că fişa pedagogică (instrument de cunoaştere şi caracterizare a elevilor) va fi introdusă în toate şcolile generale cu un an mai devreme decît era prevăzut iniţial, adică începînd din anul şcolar 1969—1970. Cu alte cuvinte, pînă la acea dată se vor efectua un şir de acţiuni ştiinţifice necesare pentru ca învăţătorii şi diriginţii să fie în situaţia de a da o bună întrebuinţare acestui instrument : se va supune unor ultime experimente, efectuate în şcoli, fişa proiectată de institut, se va pune în discuţia consiliului ştiinţific al acestuia modelul de fişă experimentat în vederea obţinerii aprobării ministerului, se va elabora şi tipări, pînă în septembrie 1969, un îndrumător destinat învăţătorilor şi profesorilor, se va tipări fişa în tirajul cerut de introducerea ei în toate şcolile şi se va pregăti un scurt instructaj, care va trebui să aibă loc în toamna anului viitor, pe judeţe, cu toate cadrele didactice. Este credem evident faptul că o astfel de reducere a duratei unei cercetări, în principiu posibilă, înfruntă mari riscuri, întrucît nici o etapă n-ar putea fi omisă şi, totodată, toate etapele cer şi consumă anumit timp.

Deşi institutul este un for de cercetare şi nu de decizie, ministerul fiind acela care preia, analizează şi propagă, la data considerată optimă, rezultatele obţinute prin investigaţii ştiinţifice, noi am găsit uneori modalităţi de accelerare a finalizării, prin participare directă la procesul de difuzare a noutăţilor produse de cercetare. Vom organiza şi în alte oraşe din ţară demonstraţii didactice cu o variantă perfecţionată a maşinii VERFIX, urmărind în acest scop să determinăm unele şcoli să achiziţioneze şi să instaleze maşina într-o sală de clasă. Vom organiza cursuri cu toţi cei 80—100 de profesori psiho-pedagogi care vor lucra în anul viitor în liceu (în rîndul lor aflîndu-se şi tineri absolvenţi de anul acesta), pentru a propaga cu un ceas mai devreme principiile şi metodele moderne ale acţiunii de orientare scolară şi profesională. Vom invita la un curs de informare şi orientare, în primăvara acestui an, pe toţi profesorii dornici de a cunoaşte principiile programării obiectelor de învăţămînt, pentru a apropia data la care instruirea programată va putea fi integrată, pe măsura valorii ei, în învăţămînt. Vom deschide un studio de televiziune în circuit închis (la un liceu din Bucureşti), ca prefaţă la premiera pedagogică pe care o va reprezenta deschiderea teleşcolii.

Din toate cele spuse mai sus rezultă cu toată evidenţa că cea mai eficientă modalitate de soluţionare promptă a problemelor majore ale şcolii o reprezintă anticiparea, procedarea prospectivă. Cum cercetarea este în principiu dificilă şi reclamă timp, este sigur că cel care ar constata şi ar începe astăzi să se ocupe de o problemă şcolară actuală va obţine o soluţie de abia atunci cînd problema nu va mai fi actuală, sau cînd ea îşi va fi modificat sensibil termenii. De aceea, a cerceta înseamnă a avea „simţul viitorului", a anticipa în vederea găsirii unor soluţii şi formule realiste, viabile şi temeinic verificate.

seo ven te

Întîlnire între membrii cenaclurilor literare

La invitaţia Societăţii literare a elevilor din Timişoara, reprezentanţi ai cenaclului literar şcolar „Săgetătorul" din Bucureşti, conduşi de profesorul Tudor Opriş, au fost în vacanţa de iarnă oaspeţii plaiurilor bănăţene.

Evenimentul a fost aşteptat cu multă emoţie de tinerele condeie din rîndurile elevilor, iar forurile locale ale învăţămîntului şi ale U.T.C. s-au străduit să-i asigure un cadru cît mai plăcut şi mai instructiv. Au avut loc, cu acest prilej, lecturi ale creaţiilor în versuri, de proză şi dramatice aparţinînd elevilor din Timişoara şi Bucureşti, precum şi discuţii asupra acestora. Ele au scos în evidenţă puternicul rezervor de talente existent în liceele noastre, nivelul surprinzător de matur al criticii practicate în cenaclurile elevilor, seriozitatea şi simţul de răspundere cu care sînt îndrumate speranţele literaturii de mîine.

Profitînd de popasul lor în Timişoara, elevii din Capitală au vizitat unele obiective economice, istorice şi culturale ale oraşului-gazdă, moderna sală de concerte a Liceului de muzică, cineclubul de la Liceul de construcţii, planetariul Universităţii.

Desfăşurată într-o atmosferă de caldă prietenie şi entuziasm, întîlnirea — care a dat tinerilor literaţi din Bucureşti şi Timişoara posibilitatea de a-şi cunoaşte reciproc preocupările, de a închega strînse relaţii prieteneşti — a dovedit din plin utilitatea educativă a unor acţiuni de acest gen.

Prof. DOINA MĂRGINEANŢU

În ospeţie pe meleagurile Ţării Oaşului şi în municipiul Ploieşti

Un interesant şi valoros schimb de experienţă a avut loc, în cursul vacanţei de iarnă, şi între micii folcloriştii din Ţara Oaşului şi cei din Ploieşti, care s-au vizitat reciproc.

Întîi, membrii cercului de folclor de la Şcoala generală nr. 21 din Ploieşti au fost oaspeţii colegilor lor de la Şcoala generală din Tirşolţ, judeţul Satu Mare. Primiţi cu căldură de gazdele lor, în frunte cu directorul şcolii, tov. Grigore Torz, folcloriştii ploieşteni au participat la horă şi la „corinde", au făcut excursii, şi-au notat în carnetele lor poezii populare şi ţipuriturile de pe meleagurile oşene, au înregistrat un bogat material folcloric pe benzi de magnetofon, au luat numeroase imagini cu aparatele de fotografiat şi de filmat.

La scurt timp după aceea, elevii din Tirşolţ au fost, la rîndul lor, oaspeţii micilor folcloriştii din Ploieşti. Fără îndoială că şi gazdele ploieştene, în frunte cu directorul Şcolii generale nr. 21, Iacob Balaban, s-au arătat la înălţime. Ei i-au însoţit pe şcolarii oşeni în vizitele făcute la întreprinderile şi instituţiile culturale din oraşul lor, le-au făcut cunoştinţă cu cartierele lui, i-au invitat la teatru. De un deosebit succes s-au bucurat cele două spectacole date la Ploieşti de folcloriştii din Tirşolţ, care au prezentat cu acest prilej un foarte frumos program de cîntece şi dansuri oşene.

Micii fluieraşi din Craiova

De curînd, cei mai mici elevi ai Şcolii generale nr 22 din Craiova au prezentat în faţa învăţătorilor şi profesorilor, a părinţilor şi a colegilor mai mari, primul spectacol din viaţa lor de şcolari. Ei au dovedit că sînt sîrguincioşi nu numai la carte — toţi au învăţat primele litere ale abecedarului — dar şi în activitatea artistică.

Programul serbării a cuprins poezii, coruri, jocuri, precum şi un concert executat la fluiere, căci în primul trimestru micii artişti au deprins de la învăţătoarea lor să cînte la fluier după note. Elevii au hotărît ca în trimestrele următoare să înveţe noi cîntece, pentru ca viitorul lor concert să fie şi mai bogat.

N. S.

Un rodnic schimb de experienţă

Recent, la liceul din Sinaia a avut loc o şedinţă de lucru la care au participat inspectori şcolari, precum şi directori şi directori adjuncţi de la liceele de cultură generală şi liceele de specialitate din judeţul Prahova. Iniţiat de inspectoratul şcolar judeţean, acest schimb de experienţă şi-a propus să analizeze eficienţa măsurilor stabilite de conducerea liceului din Sinaia pentru îndeplinirea prevederilor programelor şcolare în trimestrul trecut şi a măsurilor întreprinse în ceea ce priveşte realizarea unei bune frecvenţe şi discipline a elevilor.

Au fost prezentate cu acest prilej o serie de metode folosite pentru creşterea nivelului calitativ al instrucţiei şi educaţiei. De asemenea s-au cercetat o serie de planuri de muncă, materiale metodice, materiale ale consiliului pedagogic etc. În încheiere a fost vizitată expoziţia liceului din Sinaia, care cuprinde obiecte lucrate în cercurile de elevi.

Prof. ANDREI PETRE

Un cerc de filozofie al elevilor

La Liceul nr. 36 din Bucureşti a fost înfiinţat recent un cerc de filozofie care cuprinde 30 de elevi din clasa a XII-a. În prima şedinţă a cercului a fost dezbătută tema „Ideile social-politice şi filozofice ale lui N. Bălcescu", prezentîndu-se referate despre „Concepţia democrat-revoluţionară a lui N. Bălcescu" şi „Elemente dialectice şi materialiste în gîndirea lui N. Bălcescu", precum şi o culegere de texte alese din opera acestuia.

Viitoarele şedinţe vor lua în discuţie o serie de probleme cum sînt, bunăoară, „Concepţia ştiinţifică despre lume şi viaţă a omului nou", „Creşterea prestigiului internaţional al Republicii Socialiste România" şi altele. În afară de aceasta membrii cercului şi-au propus să alcătuiască culegeri de texte din operele lui Dimitrie Cantemir, Vasile Conta etc.

Prof. ION CODRU

Bogată activitate sportivă

Vacanţa de iarnă a însemnat pentru profesorii de educaţie fizică un bun prilej de a-i antrena pe elevii lor în acţiuni sportive specifice anotimpului.

Peste 1 200 de elevi, evidenţiaţi pentru rezultatele obţinute în activitatea sportivă de performanţă, au fost cuprinşi în cele 8 tabere sportive organizate de Ministerul Învăţămîntului în perioada 22 decembrie 1968 — 4 ianuarie 1969. Schiorii, bunăoară, au fost grupaţi în trei localităţi. La Predeal, elevii din localitate, cei din Sinaia, din Braşov şi Rîşnov au făcut progrese însemnate în zilele petrecute în tabără. Cei mai mulţi dintre ei au evidenţiat aceste progrese cu prilejul concursului de verificare organizat după încheierea activităţii de tabără. Elevii secţiilor de schi ale şcolilor sportive din Vatra Dornei, Topliţa, Gheorhgieni, Piatra Neamţ şi Cimpulung Moldovenesc au participat la tabăra din Vatra Dornei, iar cei de la Şcoala sportivă din Petroşeni la cea din munţii Paring. Şi în aceste tabere schiorii şi-au desfăşurat în bune condiţii pregătirile, activitatea încheindu-se cu izbutite întreceri de verificare.

La Tuşnad, peste 200 de tineri atleţi au participat la alergări prin zăpadă, la întreceri de săniuţe şi, mai ales, la multe excursii. Bineînţeles, nu au lipsit tradiţionalele jocuri şi întreceri. O parte din elevii liceelor cu program de educaţie fizică şi-au dat întîlnire în frumoasa staţiune din munţii Cibinului, Păltiniş. Peste 360 de elevi cu specializările cele mai diferite — atletism, gimnastică, baschet, handbal etc. — au folosit din plin condiţiile oferite de terenurile din Păltiniş pentru a se reconforta şi a-şi consolida pregătirea sportivă. Sporturile cele mai îndrăgite au fost aici schiul şi săniuşul. O parte dintre elevi, mai îndrăzneţi, au încercat „desprinderi" la trambulina de sărituri din localitate. De aprecierea unanimă a elevilor s-a bucurat baby — schiliftul instalat la Păltiniş.

Jocurile sportive s-au desfăşurat, în această vacanţă, în două staţiuni — voleiul şi baschetul la Lacul Roşu, iar handbalul la cabana Roşu de la Petroşeni. Aproape 400 de elevi din echipele şcolare participante în diviziile naţionale şcolare şi de juniori au făcut în aceste localităţi un mic popas între turul şi returul competiţiei.

N-au fost uitaţi nici gimnaştii. Aflaţi la Căciulata, împreună cu scrimeurii şi cicliştii, ei şi-au continuat activitatea pentru perfectionarea elementelor acrobatice şi artistice. Firesc, şi pentru ei s-au organizat întreceri de săniuţe, ca şi coborîri pe schiuri.

G.M.

seo ven te

OPINII

SUPRASOLICITARE, DIVERSIFICARE, PROFIL

Este, poate, pe deplin adevărată afirmația psihologilor că în momentul actual doar un mic procent din totalul capacităților intelectului uman este valorificat în cadrul studiului. Nu este însă mai puțin adevărat faptul că, în condițiile didacticii curente, ale tehnologiei obișnuite utilizate în predarea și însușirea cunoștințelor, uriașa acumulare de informații care capătă viza de intrare în programele școlare determină, în cazul unui învățămînt de cultură generală nediferențiat, un evident fenomen de suprasolicitare, de supraîncărcare a elevilor.

Echilibrarea planurilor de învățămînt și a programelor școlare astfel încît actualizarea lor continuă la nivelul dezvoltării impetuoase a științei și tehnicii contemporane să nu vină în contradicție cu asigurarea unui regim rațional de studiu pentru elevi, să nu suprasolicite capacitatea lor de asimilare a cunoștințelor constituie în prezent una dintre preocupările majore ale învățămîntului și educației. Numeroase reuniuni și colocvii internaționale organizate sub egida UNESCO și a altor organizații de învățămînt și sănătate publică au abordat problema combaterii suprasolicitării copiilor, a igienei pregătirii școlare. De mai mulți ani și în țara noastră discuțiile privind conținutul învățămîntului sînt coordonate cu cercetările psiho-pedagogice și de igienă școlară, realizîndu-se îmbunătățiri în ceea ce privește echilibrarea materialului de studiu, introducerea în procesul de învățămînt a unor noțiuni moderne, realizîndu-se concomitent cu reducerea unor cunoștințe depășite de științele contemporane. Nu s-a ajuns însă la acel stadiu al înlăturării supraîncărcării prin sintetizare și al esențializării studiului în cursul școlarității. Spre aceasta tind recentele consfătuiri organizate de Ministerul Învățămîntului, în care au fost dezbătute problemele programelor și manualelor pentru principalele discipline predate în liceu. Este de așteptat ca pe baza lor să se ia măsuri în vederea unei sistematizări mai riguroase a materiei, să se promoveze o serie de criterii psiho-pedagogice raționale, care să permită combaterea eficientă a fenomenului supraîncărcării constatat în liceu.

Cauzele principale ale acestei supraîncărcări sînt binecunoscute și au fost îndelung discutate : un volum prea amplu de cunoștințe înscrise în programe în raport cu numărul de ore prevăzute în planul de învățămînt cuprinsul unor manuale care ignoră posibilitățile de înțelegere ale elevilor, cerințele exagerate ale unor profesori. Consider că în prezent un factor important al supraîncărcării îl reprezintă și faptul că actuala diversificare a studiului în liceu nu mai răspunde realităților fundamentale de care trebuie să țină seama învățămîntul : cerințele contemporaneității și aptitudinile elevilor.

Avînd drept fundament Directivele C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului și Legea învățămîntului, studiile întreprinse în prezent de organele de învățămînt se vor ocupa desigur mai aprofundat și de problema diversificării învățămîntului. Există după cum se știe, pe plan mondial, sisteme de învățămînt care permit elevilor un număr foarte mare de opțiuni ; de pildă, în învățămîntul suedez elevii au, după terminarea învățămîntului general obligatoriu, posibilitatea să aleagă între nouă secții diferite. Personal sînt pentru un număr de 4—6 opțiuni, considerînd că în acest fel se pot lua în seamă și cerințele societății contemporane și aptitudinile elevilor.

Dar existența unui număr suficient de opțiuni nu rezolvă integral problema fundamentală pusă în discuție. Fiecare secție a liceului diversificat trebuie să se caracterizeze nu numai printr-o pondere mai mare în planul de învățămînt a anumitor discipline, ci și prin despovărarea efectivă a elevilor de materialul de studiu la celelalte discipline. Altfel supraîncărcarea va persista și se va îmbina strîns cu formalismul și superficialitatea. Aceasta este, după părerea mea, situația actuală a predării matematicii superioare la secția umanistică a liceului. Desigur, absolventul unui liceu trebuie să aibă, la absolvire, un anumit orizont de cultură generală, să se orienteze în sfera principalelor științe contemporane. Să stabilim însă realist limitele acestei pregătiri de cultură generală, punînd-o de acord cu posibilitățile efective ale elevilor de a-și însuși temeinic un anume volum de cunoștințe.

Această problemă se pune pregnant și în condițiile școlilor de profil — liceele de specialitate și liceele de artă. După cum se știe, în aceste școli nu se realizează doar o orientare către anumite domenii de activitate, corespunzător unor înclinații, ci și o veritabilă pregătire profesională. Mă voi referi asupra activității cărora m-am putut documenta mai amplu și am urmărit-o direct. Multă vreme elevii acestor școli au trebuit să facă față unui plan de învățămînt deosebit de încărcat la obiectele de cultură generală. Aceasta a avut consecințe negative asupra pregătirii lor, ducînd chiar la frînarea dezvoltării pe plan artistic.

În prezent liceele de artă au la disciplinele de cultură generală un plan de învățămînt mai puțin încărcat, însă nu într-atît încît practica de specialitate să se poată desfășura fără mari eforturi. După părerea mea, planul de învățămînt al liceelor cu profil special ar trebui să prevadă în proporție de 2/3 — sau, cel mult, în proporții de 3/5 — discipline de cultură specială și practică de specialitate, urmînd ca restul orelor să fie rezervat disciplinelor de cultură generală.

Poate că ar fi bine ca, așa cum se procedează pentru învățămîntul liceal teoretic și de specialitate, să se pună în discuția unor specialiști competenți, bine documentați din punct de vedere științific, și problemele liceelor de artă.

Prof. CORNELIA MOSORA

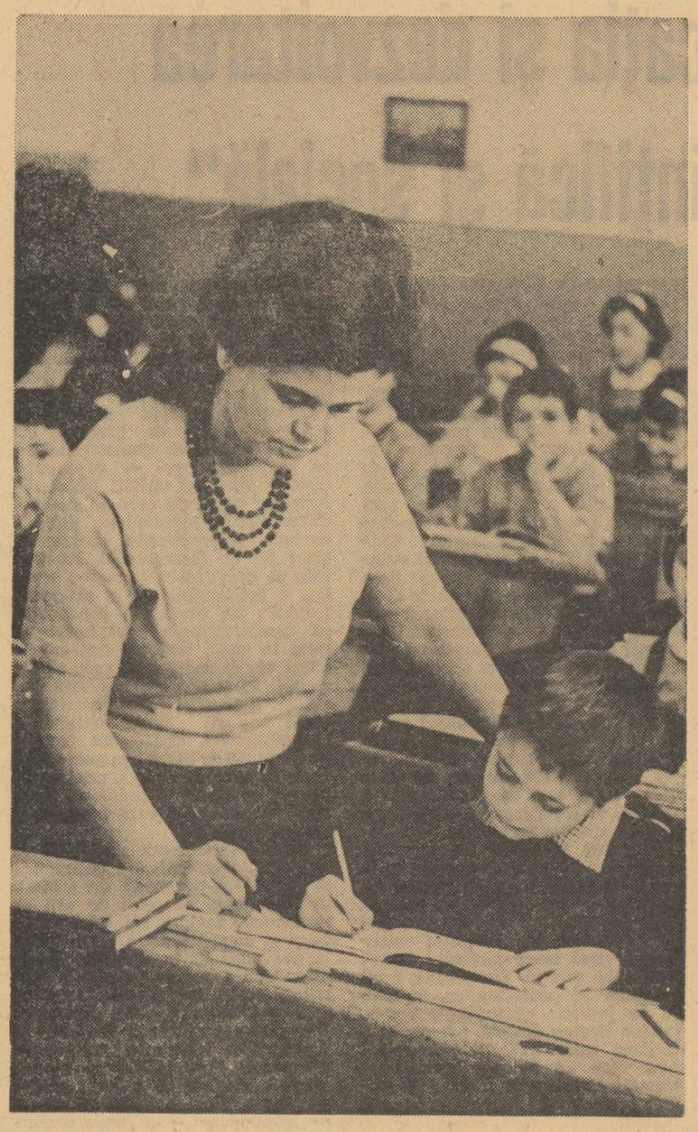

La început a fost mirajul semnelor înlănțuite pe hîrtie. Atunci, mîna învățătoarei trebuia să conducă îndeaproape mișcările nesigure ale mîinilor copiilor Acum, tainele scrisului au început să fie cunoscute și drumul continuă spre noi și noi domenii ale cunoștințelor

Literele din abecedar

Programa școlară a claselor I din acest an, care cuprind și elevi de 6 ani, eșalonează judicios volumul de cunoștințe ce urmează a se preda. Dar și metodica de comunicare a cunoștințelor trebuie să respecte cerințele pedagogice, pornind de la ușor la greu, de la simplu la complex.

În legătură cu aceasta trebuie să reținem faptul că primele contacte cu literele îi solicită elevului un efort cu mult mai mare decît efortul ce-l depune ulterior, după ce a învățat cîteva litere, după ce s-a familiarizat cu paginația abecedarului și a început să-și formeze cîmpul vizual. Or, după părerea noastră, actualul abecedar nu ține seama de acest fapt. Provoacă multe greutăți, de pildă, dispunerea literelor de tipar — majuscule și mici — pe verticală. Toată viața lui elevul va trebui să citească rînduri așezate în linie orizontală. Atunci, de ce să-i prezentăm la început litere dispuse vertical ? Lucrurile devin de altfel cu atît mai dificile cu cît, dacă textul de tipar este dispus în linie verticală, textul scris cu litere de mînă este dispus orizontal. Este limpede că aceasta îi derutează pe copii și, totodată, îngreuiază extinderea cîmpului lor vizual.

Considerăm neindicat și faptul că literele majuscule sînt descompuse în abecedar în elementele lor componente. De altfel, însăși practica didactică a dovedit inutilitatea acestei descompuneri. Într-adevăr, ea ține de analiza literei, realizată în cadrul comunicării cunoștințelor, cînd se fac toate demonstrațiile asupra părților sale componente, cît și asupra modului cum se asamblează acestea pentru a forma litera respectivă. Pînă a ajunge la citirea literei din manual elevii au recunoscut litera și părțile sale componente prin mijloacele indicate de metodică, inclusiv prin confecționarea literei, atunci cînd este posibil, din bețișoare, chibrituri etc. Cînd se ajunge la citirea literei în abecedar, etapa comunicării cunoștințelor a fost încheiată, trecîndu-se la etapa consolidării lor. În aceste condiții, prezența în pagină a literei majuscule descompuse în părțile ei componente nu este decît un balast care împovărează lectia. Este drept că literele descompuse dispar după litera „r", dar neajunsurile provocate de prezența lor sînt cu atît mai mari cu cît ele apar la primele litere învățate, deci în timpul cel mai critic, cînd elevul trebuie să se familiarizeze cu elementele grafice.

Ar putea să dispară, credem, și literele de mînă descompuse din partea finală a paginilor. Întrucît elementele componente ale literelor de mînă au format obiectul perioadei preabecedare, ca și ale lecției de comunicare, ele nu-și mai justifică prezența în manual. Partea finală a paginilor, destinată consolidării citirii și cunoașterii literelor de mînă, ar trebui să fie ocupată exclusiv de acea literă a cărei consolidare se face.

Inv. AMALIA NEACȘU
Inv. GHEORGHE CHIRIȚĂ
Videle-Teleorman

De ce în două exemplare ?

Deși s-a criticat nu o dată practica acelor conducători de școli care cer cadrelor didactice să întocmească planurile calendaristice în două exemplare, în prezent unii din ei continuă să procedeze la fel, considerînd că numai în acest fel pot urmări, prin asistențe, ritmul parcurgerii materiei.

Cum stau însă lucrurile în realitate ? Într-o școală generală cu un rînd de clase I—VIII se desfășoară într-o săptămînă peste 200 de lecții ; directorul are obligația să asiste la 4—8 ore săptămînal, deci la mai puțin de 2—4 la sută din totalul lecțiilor. Este oare logic ca el să ceară să i se indice atîtea titluri de lecții pentru a asista doar la cîteva dintre ele ? (Nu-i vorbă, se întîlnesc și cazuri cînd nu se asistă nici măcar la acestea !). Situația este și mai edificatoare la o școală cu un număr mai mare de clase, de pildă, la o școală cu 14 clase, unde directorul asistă la 1—2 la sută din numărul total de ore dintr-o săptămînă (aproximativ 350). Într-un an școlar, la o școală cu 14 clase sînt aproximativ 11.000 de ore. Obligația anuală de asistențe a unui director este de 125—150 ore. Este justificat ca acesta să primească o listă cu 11.000 de titluri pentru cele 125—150 de care ar avea nevoie ? Nu sînt oare copleșiți numai de titluri acei directori care le cer în cantitatea aceasta ? Nu se creează astfel o situație în care din cauza copacilor nu se vede pădurea ?

Avînd în vedere și faptul că realitatea didactică (o anumită temă mai dificilă, nivelul pregătirii elevilor la un moment dat etc.) impune unele modificări firești ale planului calendaristic, ne dăm seama că o singură schimbare de dată schimbă întreaga planificare. Se poate deci ca lecțiile la care asistă un director să nu fie cele indicate în planificare pentru datele respective, fără ca din această situație să decurgă însă concluzia că programele nu se realizează într-un ritm normal.

În ce mă privește, consider că directorul poate stabili pe alte căi lecțiile la care vrea să asiste. Iată una foarte simplă : consultînd condica de prezență, găsește ultima lecție predată ; din programa școlară pe care o are la colecție și din manual, pe care îl are la biblioteca școlii, poate deduce ușor ce lecție urmează. S-ar crea în acest caz, și o confruntare între concepția directorului și cea a profesorului privind repartizarea materiei pe ore. În acest fel participarea directorului la îndrumarea și controlul procesului de învățămînt ar fi cu adevărat activă, căci el nu s-ar mai mulțumi doar cu ceea ce i se oferă. S-ar putea realiza, de asemenea, o verificare periodică de către director a planurilor calendaristice, el avînd posibilitatea să aleagă cu acest prilej și lecțiile la care vrea să asiste.

Iată dar că directorul are posibilitatea să urmărească parcurgerea programelor școlare și fără să ceară întocmirea planurilor calendaristice în două exemplare. Folosind aceste posibilități, pe lîngă faptul că va înlătura un aspect birocratic din munca școlii, el va duce totodată o activitate neformală, eficientă.

Prof. D. GHEORGHE
Tulcea

Clasa și colectivul de elevi

În viața actuală a școlii noastre, ideea transformării clasei într-o forță de sprijin în munca educativă a pedagogilor s-a conturat și s-a consolidat din ce în ce mai puternic, atît pe măsura orientării activității didactice în lumina pedagogiei științifice, cît și pe baza rezultatelor pozitive confirmate practic în procesul de învățămînt. Sprijinirea pe colectivul de elevi, considerarea lui ca unul din factorii auxiliari de mare eficiență în promovarea sarcinilor instructiv-educative se situează neîndoios, în momentul de față, la nivelul și valoarea unui principiu fundamental de educație.

Nu trebuie pierdut din vedere însă faptul că nu întotdeauna și nici oricum clasa constituie un colectiv și că între aceste două realități școlare o coincidență de extensiune și conținut apare numai în anumite condiții. Clasa este o totalitate numerică de elevi, o formă de grupare pe vîrste, mai mult sau mai puțin artificial și mecanic constituită, cu o omogenitate relativă în ceea ce privește felul de gîndire și comportare. În clasă, inițial elevul se situează ca o unitate dinstinctă și izolată de rest. Ca atare, în formele ei neevoluate, clasa apare ca un mozaic de inși cu slabe legături între ei, fiecare având sfera sa de interese, preocupări, și năzuințe: limitate la el sau cel mult la mediul său imediat de viață. Este firesc ca în această clasă, prin diversitatea de concepții, atitudini, scopuri, opinii și interese să nu poată constitui încă forța de natură să sprijine activitatea educativă a învățătorului sau profesorului.

Clasa devine însă un element prețios de sprijin în munca instructiv-educativă pe măsură ce ea evoluează spre formele structurale și de conținut ale unui colectiv a cărui trăsătură valorică fundamentală este conștiința unui scop comun și a cooperării. Organizarea ei într-o grupare unită și închegată de elevi legați între ei printr-un scop și printr-o activitate comună, călăuziți de o principialitate clară și omogenă, într-un colectiv în care se statornicesc relații stabile de interdependență în procesul unei dinamici constructive este rezultatul unei îndelungate și permanente munci educative. Prin urmare, pe cîtă vreme clasa este inițial o grupare de ordin administrativ-didactic, colectivul de elevi este un rezultat pedagogic promovat în urma unei activități educativ-formative sistematice, a cărei reușită este confirmată prin apartenența integrală și adeziunea conștientă și voluntară la colectiv a tuturor elevilor.

Între noțiunea de clasă și cea de colectiv ar trebui să existe atît coincidență de sferă, cît și identitate de conținut. Aceasta însă nu se întîmplă întotdeauna în practica școlară. Colectivul primar poate fi, uneori, mai restrîns decît clasa, în sensul că o parte din elevi se situează, ca atitudini și orientare, în afara colectivului, deși formal ei fac parte din el. Sînt așa numiții elevi „dificili", refractari spiritului de colectiv. Prezența lor în cadrul clasei, prin influența nocivă exercitată asupra unor colegi cu o rezistență psihologică și morală mai slabă, este profund dăunătoare unității colectivului. Ridicarea clasei, în aceste condiții la nivelul unui colectiv unit se poate obține numai printr-o acțiune viguroasă de anihilare a manifestărilor centrifugale. Nu poate fi vorba în nici un caz de eliminarea elevilor „izolaționiști", refractari spiritului colectiv, singura cale indicată pentru menținerea și apărarea unității și prestigiului colectivului școlar fiind atragerea și integrarea lor în psihologia și stilul de viață al clasei. Reușita deplină a intervenției factorilor educativi în această direcție este însă dependentă de anumite condiții.

În primul rînd este absolut necesar să se cunoască cu precizie cauzele care au determinat la anumiți elevi procesul de izolare și de rupere de viața colectivului. Așanumitul „neconformism", manifestat uneori vădit ostentativ, alteori mai mascat ca și izolarea de colectiv, pot avea cauze foarte diferite. Or, foarte adesea există tendința de a-i eticheta pe toți elevii respectivi drept „dificili" și de a-i trata în bloc, neindividualizat, nediferențiat. Unele acțiuni izolate care se întreprind, discuțiile sporadice sau sancțiunile ce se dau în astfel de cazuri nu sînt eficiente, pentru că nu pornesc de la o bază reală. Ele pot chiar contribui la o și mai accentuată izolare, la îndepărtarea definitivă de colectiv, de școală.

De obicei se cunosc mai bine cazurile acelor elevi ale căror manifestări negative sînt determinate de influențele depresive exercitate asupra lor de neînțelegerile dintre părinți, de tratamentul inuman la care sînt supuși din partea unor părinți vitregi sau a lipsei de supraveghere, îndrumare și stimulare în familie. Aceste împrejurări, ca și influența dăunătoare a unor prietenii necorespunzătoare, a frecventării abuzive a cinematografelor, a atracției străzii etc. sînt mai evidente, ies mai ușor la iveală. Există însă și alte cauze, mai greu de detectat, dar nu mai puțin grave în urmări. De pildă, unii elevi se rup de colectiv și preferă să rămînă izolați datorită sentimentului de inferioritate provocat de anumite infirmități fizice, cum ar fi deficiențele de auz și de văz, malformațiunile aparatului locomotor, obezitatea precoce, strabismul etc. Alteori situarea în afara colectivului este o urmare a unei debilități fizice accentuate sau a unor manifestări psihopatice, consecințe ale unor maladii prezente sau suferite anterior, cu efecte epuizante în ceea ce privește dinamica și capacitatea de efort. Sînt și cazuri cînd izolarea și ruperea de colectiv se datoresc unor trăsături de ordin temperamental sau caracterologic, cum ar fi teama de ridicol, sensibilitatea excesivă față de ironia sau zeflemelile colegilor, neîncrederea în valoarea și forțele proprii. Nu lipsesc nici situații cînd poziția refractară față de colectiv ia forma unei reacții împotriva unor sancțiuni venite de la profesor sau de la colectivul clasei și socotite nejuste de cei în cauză. Jena pe care o simt toți acești elevi le inhibă dorința de a participa activ la viața colectivului și dacă nu sînt ajutați, există riscul să rămînă pentru totdeauna niște singuratici, niște oameni care nu-și pot valorifica aptitudinile nici în folosul propriu, nici în folosul societății.

Varietatea cauzelor care îi abat pe unii elevi de la o participare activă la viața colectivului școlar impune celor ce răspund de îndrumarea și educarea lor o selectare și o folosire adecvată a mijloacelor terapeutice. Nu se pot aplica măsuri identice în tratarea unor cazuri în care vina o poartă mediul familial sau influențele străzii și în acelea unde este vorba, să zicem, de cauze care țin de structura fizică sau psihică a elevilor.

În general, căile pe care le poate folosi profesorul pentru a-i atrage pe elevi la o participare efectivă și eficientă în cadrul colectivului sînt cunoscute — încredințarea de sarcini de răspundere în viața clasei sau a școlii, stimularea încrederii în posibilitățile personale prin evidențierea și recunoașterea publică a rezultatelor meritorii, chiar dacă sînt modeste ca valoare, preîntîmpinarea la timp sau combaterea energică și hotărîtă a influențelor negative provenite din mediul extrașcolar, conlucrarea cu familia, cu medicul sau psihologul, solicitarea sprijinului organizației de pionieri sau U.T.C., unitatea de opinie și exigență din partea întregului colectiv didactic al clasei și școlii etc. Nu vom insista aici asupra lor. Am dori însă să atragem atenția asupra unui fapt frecvent întîlnit în viața școlară : acela că prea adeseori se așteaptă totul de la o măsură la alta, de la o acțiune sau alta. Dar o măsură, o acțiune, nu pot rezolva niciodată, prin ele însele, totul. Ființa umană este foarte complexă, reacțiile ei sînt adesea contradictorii și a socoti că o măsură izolată — fie ea oricît de judicioasă — poate duce neîntîrziat la rezultate înseamnă nu numai a judeca mecanic dar, ceea ce este mai rău, a prejudicia rezultatele. Nu puțini sînt într-adevăr cei care, așteptînd o transformare totală în urma unei acțiuni pe care au întreprins-o și constatînd că ea nu se petrece, se descurajează și renunță de a mai interveni. În realitate, nimic nu se rezolvă dintr-o dată. Este necesară o muncă stăruitoare, de fiecare zi, migăloasă și modestă, dar dusă cu perseverență și încredere. Numai o astfel de muncă, desfășurată cu fiecare elev „dificil", conform cu specificul situației lui, poate ridica clasa la semnificația și valoarea unui colectiv școlar ca un tot unitar, în care fiecare elev, rămînînd el însuși, se simte în același timp parte integrantă dintr-un grup în climatul căruia își desăvîrșește personalitatea.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că integrarea conștientă și voluntară a fiecărui elev în colectivul școlar este o cerință fundamentală a educației comuniste, în al cărei sistem de valori ideea de colectivism, prin rolul pe care-l deține în pregătirea tineretului școlar pentru viața în societatea socialistă, constituie pivotul principal.

Prof. CONST. CUMPĂTĂ
Craiova

„Gazeta matematică"

De peste șapte decenii, „Gazeta matematică" aduce o contribuție de seamă la stimularea activității creatoare, a gîndirii și inteligenței în rîndurile tineretului nostru, îndemnîndu-i pe elevi să se autoperfecționeze în științele despre relațiile cantitative și calitative. În zilele noastre cînd matematicile reprezintă domeniul de bază al revoluției tehnico-științifice a contemporaneității, rolul „Gazetei matematice" crește mai mult ca oricînd. Ea își îndeplinește în general cu cinste acest rol. Totuși, în paginile seriei „B" a gazetei, adresată elevilor, se semnalează și unele lipsuri, unele inadvertențe. Rîndurile de față își propun să arate cîteva dintre acestea, pentru a contribui la îmbunătățirea continuă a gazetei.

Numeroși profesori de specialitate, ca și elevii înșiși, au constatat nu o dată că temele tratate în gazetă nu sînt conforme cu programele claselor cărora li se adresează și, mai ales, sînt în neconcordanță cu materia ce se predă într-o anumită perioadă. Aceasta face ca temele respective să nu prezinte suficient interes pentru elevi, deoarece anumite noțiuni la care se referă gazeta le sînt necunoscute la data apariției sale. Pentru acest motiv nici cercurile de matematică nu pot beneficia totdeauna de temele din gazetă. Or, cum aceasta apare lunar, ea ar putea foarte bine să cuprindă teme care să nu anticipeze capitolele prevăzute în programa școlară din trimestrul respectiv (ca să nu mai vorbim de faptul că uneori nu se ține seama nici măcar de programa școlară dintr-un an).

Se știe că geometria în spațiu ocupă locul central în pregătirea elevilor clasei a VIII-a pentru cursurile de admitere în licee. Totuși, cunoștințele respective sînt neglijate și de multe ori inexistente chiar și în perioada de vîrf a pregătirii elevilor, perioada sistematizării și consolidării cunoștințelor. De exemplu, în numerele din ultimii doi ani au apărut foarte rar probleme de geometrie în spațiu. iar acelea care au apărut n-au adus nimic nou, nimic interesant Pe bună dreptate socotesc profesorii de matematică, ca și elevii claselor a VIII-a, că sînt necesare mai multe — și mai valoroase — probleme de geometrie în spațiu.

În forma în care apare în prezent, „Gazeta matematică" se adresează aproape exclusiv „vîrfurilor", lucru atestat de gradul înalt de dificultate a temelor, ca și de faptul că acestea depășesc programa școlară. Desigur, este necesar să se dea material pentru „vîrfuri", pentru elevii excepțional înzestrați, dar nu numai pentru aceștia. O mai mare atenție acordată elevilor buni — atît de numeroși în clasele noastre — i-ar încuraja mult, ar face ca din rîndurile lor să se desprindă un număr mereu mai mare de „vîrfuri". S-ar putea, de exemplu, ca exercițiile și problemele din gazetă să fie teme de sinteză, care să se adreseze ambelor categorii de elevi (buni și foarte buni) conținînd la început cîteva întrebări cu un grad mai mic de dificultate, iar apoi întrebări adresate în special „vîrfurilor". Firește, ar trebui ca răspunsurile să nu se condiționeze unul pe altul și să se refere la capitole diferite. Acest principiu pedagogic poate fi aplicat foarte simplu nu numai la probleme, ci și la exerciții. De exemplu, simplificarea unei expresii algebrice poate fi dusă pînă la un punct de elevii buni și continuată de elevii cu înclinații deosebite pentru matematică.

Lasă mult de dorit și modul cum sînt verificate din punct de vedere al adevărului matematic unele teme apărute în „Gazeta matematică". Las la o parte o serie de neglijențe de redactare, de greșeli de tipar etc. Se poate strecura un rezultat greșit, o dată greșită, apar însă uneori și demonstrații greșite. Așa s-a întîmplat bunăoară în nr. 3/1968, cu problema nr. 2918, care conduce la o imposibilitate, sau în nr. 5/1968, unde a apărut o demonstrație greșită pe o pagină întreagă. Așa ceva nu poate fi acceptat, după părerea mea, într-o revistă de specialitate.

Socotesc că ar fi bine ca „Gazeta matematică" să-și lărgească cercul de colaboratori din rîndurile celor mai competenți profesori, iar colectivul de redacție să acorde mai multă atenție verificării fondului științific al temelor publicate.

Prof. GRIGORE GHEBA

REVISTA REVISTELOR

Colocviul „Educaţia şi dezvoltarea economică, ştiinţifică şi socială“

PARIS

Colocviul cu tema „Educaţia şi dezvoltarea economică, ştiinţifică şi socială“ care s-a desfăşurat recent la Paris din iniţiativa Federaţiei Internaţionale a Sindicatelor din Învăţămînt (F.I.S.E.) pregătit de un comitet internaţional din care a făcut parte şi Uniunea Sindicatelor din Învăţămînt din ţara noastră, a abordat aprofundat şi din unghiuri diferite problemele majore ale structurii, conţinutului şi didacticii învăţămîntului contemporan de toate gradele, precum şi condiţia actuală a corpului didactic.

Conceput iniţial ca o manifestare pe plan european, Colocviul a trezit un interes mult mai larg, o adeziune internaţională cuprinzătoare. Ca urmare, la lucrările lui au luat parte aproximativ 200 de delegaţi şi observatori din Anglia, Austria, Belgia, Bulgaria, Camerun, Canada, Cehoslovacia, Chile, Danemarca, Franţa, R. F. a Germaniei, Italia, Japonia, Luxemburg, Mexic, România, U.R.S.S., precum şi din partea a 15 organizaţii internaţionale, printre care U.N.E.S.C.O., Federaţia Mondială a Oamenilor de Ştiinţă, Federaţia Sindicală Mondială etc.[1]

Activităţile Colocviului s-au desfăşurat în şedinţe plenare şi în cadrul a şapte comisii care au dezbătut, fiecare, una dintre problemele înscrise în tematica lucrărilor: „Educaţie şi democraţie“, „Structurile învăţămîntului şi evoluţia lor“, „Conţinutul, metodele şi tehnologia educaţiei“, „Cadrele didactice şi alţi educatori“, „Educaţie şi profesie“, „Cultură şi educaţie permanentă“, „Învăţămînt superior şi cercetare ştiinţifică“. Prof. dr. C. I. Botez a fost ales în prezidiul Colocviului, precum şi ca preşedinte şi raportor al comisiei care a dezbătut tema „Educaţie şi profesie“.

Cu privire la democratizarea învăţămîntului s-a exprimat, în unanimitate, părerea că politica în domeniul învăţămîntului a unui stat democratic şi progresist trebuie să urmărească consecvent mărirea duratei şcolarizării obligatorii, afectînd o parte suficient de importantă din venitul naţional pentru organizarea unui învăţămînt modern, legat de viaţă şi degajat de empirism, astfel încît dezvoltarea lui să fie coordonată în perspectivă cu efortul ştiinţific şi tehnologic al ţării. A fost combătută, în acelaşi timp, tendinţa manifestată în unele ţări europene dezvoltate de a se recurge la o specializare prematură, care separă pregătirea profesională de educaţie şi cultură. S-a constatat că în prezent există, în ceea ce priveşte dezvoltarea învăţămîntului general, două tendinţe dominante şi, într-o măsură, complementare. Prima este aceea de a prelungi durata şcolarizării pentru toţi tinerii după învăţămîntul primar, ca rezultat al creşterii volumului şi schimbării calitative a cunoştinţelor care formează conţinutul unei educaţii elementare necesare tuturor oamenilor. A doua tendinţă este aceea de a continua învăţămîntul pe parcursul unui al doilea ciclu de cîţiva ani, diversificarea învăţămîntului efectuîndu-se abia după parcurgerea acestei etape. Numeroşi vorbitori au subliniat că numai această cale este în măsură să asigure o solidă cultură generală şi să permită, în actuala evoluţie a ştiinţelor şi tehnicii, o veritabilă orientare continuă, progresivă şi eficace a adolescenţilor, ca şi diversificarea în continuare a învăţămîntului pe baza unui sistem larg de opţiuni.

[1]) Delegaţia ţării noastre a fost alcătuită din prof. Onita Gligor, vicepreşedinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învăţămînt şi cultură, prof. dr. Constantin Botez şi prof. Gheorghe Florea.

Discuţii largi s-au purtat în legătură cu conţinutul, metodele şi tehnologia educaţiei. Marea majoritate a participanţilor au considerat necesară stabilirea conţinutului educaţiei în raport cu tipul şi gradul de dezvoltare a societăţii, astfel încît să aibă un caracter evolutiv, să prevadă nevoile viitoare ale societăţii. A rezultat, ca o primă concluzie, necesitatea unei strînse concordanţe între planificarea educaţiei şi planificarea economică.

În problema esenţială a conţinutului învăţămîntului şi a educaţiei în general, a conceperii acestora în aşa fel încît să poată răspunde într-o măsură tot mai mare nevoilor impuse de evoluţia extrem de rapidă a ştiinţei şi tehnicii s-a conturat, din intervenţiile majorităţii participanţilor, orientarea dominantă spre programe structurate în cicluri, avînd un caracter de continuitate şi de progresivitate. La punctul terminal al fiecărui ciclu ar urma să se situeze o fixare şi o verificare de sinteză, care să constituie totodată punctul de plecare pentru un studiu ulterior, permiţînd însuşirea unor concepte mai ridicate şi la un nivel superior de abstractizare. S-a considerat totodată necesar să se asigure un echilibru între partea experimentală şi partea teoretică a studiului, între activitatea experimentală depusă de personalul didactic şi cea depusă de elevi — individual sau în grupuri — între activităţile libere şi cele dirijate şi între predarea ştiinţelor şi a celorlalte discipline.

Constatînd că în majoritatea şcolilor timpul consacrat artelor figurative şi muzicii este încă insuficient, participanţii la colocviu au opinat, în general, că o soluţie a acestei probleme poate fi găsită numai în măsura în care învăţămîntul va fi structurat astfel încît să permită desfăşurarea unui sistem de activităţi libere şi totodată se va dezvolta o reţea de instituţii extraşcolare (cercuri, biblioteci, şcoli populare de artă şi muzică).

În legătură cu tehnologia învăţămîntului, discuţiile s-au orientat în special spre căile individualizării procesului instructiv-educativ. În această privinţă a fost scoasă în evidenţă necesitatea de a revedea anumite concepte fundamentale de organizare a şcolii tradiţionale, cum sînt anul şcolar şi clasa, precum şi ideile privind cadrul fizic în care are loc procesul de învăţămînt, începînd cu sala de clasă, întrucît individualizarea învăţămîntului va necesita modificarea acestor scheme tradiţionale. O serie de vorbitori au semnalat că anumite încercări şi experienţe în acest sens au şi fost făcute în unele ţări. S-au purtat de asemenea discuţii în legătură cu folosirea mijloacelor de instruire, cu cercetările întreprinse în această direcţie, precum şi cu investigaţiile care au ca scop să dea mai multă precizie predării ştiinţelor.

Ample dezbateri au fost consacrate pregătirii şi specializării cadrelor didactice, rolului mereu crescînd al profesorului în cadrul programelor naţionale de instruire, educare şi culturalizare. Subliniindu-se că dezvoltarea impetuoasă a ştiinţelor în epoca noastră cere educatorului o pregătire superioară, o reîmprospătare continuă a cunoştinţelor, s-a recomandat să se creeze tuturor educatorilor condiţii pentru a se familiariza cu cibernetica şi informatica, a căror aplicare practică în învăţămînt, ca şi în producţie, capătă un cîmp din ce în ce mai larg. S-a considerat necesară, totodată o apropiere cît mai strînsă între învăţămînt şi cercetare, între teorie şi practică.

După cum s-a menţionat la începutul acestor rînduri, raportul cu tema „Educaţie şi profesie“ a fost susţinut de delegaţia noastră. El a fost urmat de trei corapoarte prezentate de Federaţia din învăţămîntul tehnic şi profesional din Franţa, de Institutul de cercetări pedagogice din Varşovia şi de Federaţia Sindicatelor de învăţămînt din Belgia.

Teza de bază a expunerii prezentate de delegaţia română a fost aceea că în educaţia profesională trebuie integrată o pregătire umanistă şi ştiinţifică, atît pentru a facilita adaptarea la o profesie, cît şi pentru a evita sărăcirea personalităţii umane printr-o specializare îngustă şi prematură. Cultura generală — umanistă şi ştiinţifică — trebuie să constituie baza oricărei pregătiri profesionale şi să contribuie astfel la dezvoltarea personalităţii umane, profesiunea fiind numai unul din mijloacele de realizare a acesteia. S-a subliniat de asemenea că o participare conştientă şi activă a individului la viaţa economică, socială şi politică a naţiunii nu poate avea loc decît într-o societate în care personalitatea umană joacă un rol de prim ordin şi în care se promovează o politică de atragere a maselor largi la toate treburile statului.

Raportul prezentat de delegaţia noastră, a întrunit aprecierile unanime ale participanţilor la discuţii în comisia respectivă. În concluziile dezbaterilor temei „Educaţie şi profesie“ s-a subliniat necesitatea unei largi cooperări internaţionale pentru elaborarea unui dicţionar al profesiunilor, în care să se indice aptitudinile cerute pentru fiecare din ele, precum şi a iniţierii unor întîlniri internaţionale care să dezbată problemele trecerii tînărului din etapa pregătirii profesionale în munca de producţie.

Intervenţiile membrilor delegaţiei Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură, din ţara noastră în dezbaterile celorlalte comisii, audiate cu mult interes, au scos în evidenţă realizările României socialiste în domeniul învăţămîntului şi culturii de masă. Principalele puncte de vedere exprimate de delegaţia noastră au fost însuşite în concluziile discuţiilor.

În încheierea lucrărilor Colocviului a fost adoptat, ca unic document, un Apel adresat educatorilor şi organizaţiilor lor profesionale din întreaga lume. Apelul rezumă în linii generale principalele concluzii care s-au desprins din rapoarte şi discuţii. El subliniază astfel că dezvoltarea tehnico-ştiinţifică actuală cere o cultură din ce în ce mai ridicată, că educaţia este un element esenţial al oricărei politici de progres. „O politică educativă democratică — se spune în Apel — presupune instaurarea unei unităţi organizatorice şi culturale care să includă diferenţierile individuale, dar să excludă diferenţierile sociale şi orice fel de discriminări. Ea trebuie să urmărească formarea omului, a cetăţeanului şi a producătorului“. Se arată, în continuare că democratizarea învăţămîntului cere, în egală măsură, democratizarea conţinutului său, care să fie stabilit în funcţie de evoluţia nevoilor producţiei, de necesităţile vieţii obşteşti şi de activităţile neprofesionale. Conţinutul trebuie să răspundă de asemenea necesităţii însuşirii de către toţi a unei vaste culturi generale, definită ca fiind mijlocul principal care apropie şi uneşte oamenii.

Colocviul cu tema „Educaţia şi dezvoltarea ştiinţifică, economică şi socială“ a constituit un schimb de experienţă deosebit de util în problemele majore ale învăţămîntului şi educaţiei care interesează, la ora actuală, toate ţările lumii. O dovadă a acestui interes o constituie însăşi participarea largă de care s-a bucurat acest Colocviu. Numeroase organizaţii sindicale şi profesionale influente, precum şi numeroase personalităţi — academicieni, oameni de ştiinţă, profesori universitari, activişti cu munci de răspundere — au adus o contribuţie calificată la discutarea unor probleme fundamentale privind rolul educaţiei în dezvoltarea popoarelor. Laolaltă reprezentanţi ai organizaţiilor sindicale şi personalităţi de frunte ale vieţii culturale şi ştiinţifice internaţionale au dezbătut amplu, cu un larg orizont de perspectivă problema caracterului popular — democratic pe care trebuie să-l aibă cultura şi educaţia.

Prof. ONITA GLIGOR
vicepreşedinte
al Comitetului Uniunii Sindicatelor
din învăţămînt şi cultură

Clădirea radio-televiziunii franceze din Paris

U.R.S.S.

Editura „Znanie“ din U.R.S.S. publică numeroase lucrări menite să-i pună la curent pe profesorii sovietici cu ceea ce este nou în domeniul ştiinţelor moderne. Autorii la care face apel editura sînt academicieni, savanţi, reputaţi oameni de ştiinţă, care urmăresc ca lucrările să se distingă prin riguzitatea lor ştiinţifică, prin caracterul actual al informaţiei, prin nivelul ridicat al tratării.

În anul 1969 editura va publica, în seria „Fizică“, lucrări ca „Problemele energeticii atomice“, „V.I. Lenin şi problemele filozofice ale materiei“, „Astrofizica razelor cosmice“, „Cercetări în domeniul fizicii temperaturilor joase“, „Fizicienii despre fizică“ etc., iar în seria „Matematică-Cibernetică“ lucrări ca „Modele cibernetice ale creaţiei“, „Matematica în lumea contemporană“ etc. Se vor publica de asemenea numeroase lucrări în seriile „Chimie“, „Biologie“, „Istorie“, „Literatură“, „Artă“, precum şi în seria „Pedagogie“, care se adresează atît cadrelor didactice cît şi studenţilor în pedagogie şi părinţilor.

BULGARIA

De curînd au avut loc la Sofia lucrările Congresului Naţional al geografilor bulgari, prilejuit de împlinirea unei jumătăţi de veac de la înfiinţarea Societăţii de Geografie bulgare şi a 70 de ani de la înfiinţarea primei catedre de geografie a Universităţii din Sofia.

Lucrările Congresului s-au desfăşurat în secţii de geomorfologie şi hidrografie, geografia populaţiei, geografie economică. S-a organizat de asemenea, în cadrul Congresului, o secţie de metodică la care au fost discutate pe larg o serie de probleme legate de predarea geografiei, privind îndeosebi modernizarea lecţiilor, utilizarea materialului didactic, rolul geografiei în educaţia patriotică a elevilor etc.

COSTA RICA

Şcoala normală superioară pare să răspundă în momentul de faţă cel mai mult stadiului de dezvoltare a învăţămîntului din America Latină. Astfel, inaugurarea unei astfel de şcoli în Argentina (menţionată şi în gazeta noastră), a fost urmată, la scurt timp, de crearea Şcolii normale superioare din Heredia, Costa Rica. Această nouă instituţie şi-a fixat drept scop formarea profesorilor pentru învăţămîntul mediu şi ridicarea nivelului pregătirii învăţătorilor netitularizaţi (circa 65 la sută din totalul învăţătorilor). Şcoala formează de asemenea directori, inspectori şi alţi specialişti din învăţămînt.

„REVISTA DE PEDAGOGIE“

Ultimul număr din anul 1968 al „Revistei de pedagogie“ cuprinde, în deschidere, studiile „Contribuţia şcolii româneşti la făurirea statului naţional unitar“ de Ion Gh. Stanciu, „Reflecţii cu privire la pedagogia comparată“ de Ştefan Bîrsănescu şi „Societate, educaţie, dezvoltare“ de Ştefan Costea. În continuare, la rubrica „Cercetări-Experimente“, se publică materialele „Bugetul de timp liber al elevilor liceelor serale“ de I. Aluaş, P. Bucşa, N. Kallos, A. Roht, G. Tomuţa, I. Venczel, „Folosirea simbolurilor în predarea gramaticii la clasa a III-a“ de Ştefan Rădulescu, „Contribuţii la modernizarea predării botanicii în şcoala generală“ de Oprea Ferentz, „Cercetări privind nivelul actual al cunoştinţelor şi al comportamentului igienic al elevilor“ de Vasile Pavlid şi „Lectura după imagini la copilul preşcolar“ de Emil Verza. Sandu Lăzărescu semnează un material intitulat „Rolul şi tehnica documentării în cadrul cercetării“, iar Silvia Cernichevici articolul de opinii „Educaţia de mîine şi problema angajării“.

Semnalăm, de asemenea, „Corespondenţa şcolară internaţională“ de Mihai Hopulele şi „Contribuţia mijloacelor audio-vizuale în predarea limbii române la clasa a II-a în şcolile cu limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare“, de Paulina Moraru, ca şi materialele din domeniul istoriei şcolii şi gîndirii pedagogice semnate de Simion I. Pop („Concepţia sociologică şi pedagogică progresistă a lui Grigore Antipa“), Anghel Manolache şi Gheorghe Pîrnuţă („Idei pedagogice în opera lui Ion Ionescu de la Brad“) şi Emilian Dumitriu („Alain — lecţia luciditătii generoase“).

Revista cuprinde în continuare „Cronica vieţii ştiinţifice“, recenzii, precum şi unele materiale ale Conferinţei internaţionale a instrucţiunii publice de la Geneva din iulie 1968.

„NATURA“

Numărul 6, pe lunile noiembrie-decembrie 1968, al seriei „Geografie-Geologie“ a revistei „Natura“ închină primul său articol, semnat de V. Cucuc, centenarului naşterii marelui geograf român Simion Mehedinţi. Se publică, în continuare, articolele „Aspecte ale morfohidrodinamicii fundului văii Dunării în sectorul Baziaş- Tr.Severin“ de I. Rădulescu şi I.D.Ilie, „Realizări şi perspective pentru turismul de iarnă în ţara noastră“ de P. Trofin, „Repartizarea geografică şi valorificarea potenţialului hidroenergetic al României“ de I. Popovici şi V. Popovici, „Consideraţii geografice cu privire la sistematizarea aşezărilor rurale din Moldova“, de P. Poghirc şi I. Hîrjoabă, precum şi „Unele probleme ale dezvoltării agriculturii pe plan mondial“ de Elena Cetină.

Rubrica „Îndrumări didactice“ include articolele „Cu privire la metodele de întocmire a hărţii pantelor“ de M. Grigore şi M. Ielenicz, „Imaginea patriei la lecţiile de geografie“ de N. Mocanu, „Cercetarea unor aspecte geografice locale cu elevii“, de Gv. Sabău şi „Construirea unui barometru simplu“ de Al. Tănase.

Materiale variate sînt cuprinse în rubricile „Informaţii, Peisaje geografice“ şi „Cronică“.

INSTITUTUL POLITEHNIC
Timişoara

Anunţă

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MECANICĂ

— Profesor la catedra de Termotehnică, disciplinele: Cazane, Transmiterea căldurii şi dinamica gazelor; poz. 4 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra de Rezistenţa materialelor, disciplina: Rezistenţa materialelor, poziţia 2 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Tehnologia construcţiilor de maşini, disciplina: Maşini unelte, poz 2 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Tehnologia mecanică, disciplinele: Studiul metalelor; Metalurgie fizică structurală, poz. 3 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Maşini hidraulice, disciplinele: Teoria hidrodinamică a reţelelor de profile, Mecanica fluidelor şi hidraulica, poz. 2 din statul de funcţiuni;

FACULTATEA ELECTROTEHNICĂ

— Profesor la catedra Bazele electrotehnicii, disciplina: Bazele electronicii, poz. 3 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Maşini electrice disciplina: Aparate electrice, poz. 2 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Maşini electrice, disciplina: Maşini electrice, poz. 3 din statul de funcţiuni

— Conferenţiar la catedra Matematici I, disciplinele: Metode numerice şi programare; Introducere în programare, poz. 6 din statul de funcţiuni;

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

— Profesor la catedra Beton armat şi clădiri disciplinele: Beton armat; Beton armat şi elemente de construcţii, poz. 3 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Industrii anorganice, disciplina: Construcţii de beton armat, Inginerie antiseismică, Construcţii de beton armat, poz. 6 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Hidrotehnică, disciplina: Alimentări cu apă şi canalizări, poz. 2 din statul de funcţiuni;

— Profesor la catedra Drumuri şi fundaţii, disciplina: Pedagogie ameliorativă, poz. 2 din statul de funcţiuni;

— Conferenţiar la catedra Hidrotehnică, disciplinele: Irigaţii şi desecări; Exploatarea sistemelor de irigaţii;

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

— Profesor la catedra Industrii anorganice, disciplina: Tehnologia substanţelor anorganice, poz. 2 din statul de funcţiuni;

FACULTATEA MECANICĂ AGRICOLĂ

— Profesor la catedra Organizare şi planificare, disciplinele: Economia, organizarea şi planificarea I.I.S.; Analiza activităţii economice, poz. 2 din statul de funcţiuni.

Candidaţii la concurs vor depune la secretariatul Institutului politehnic din Timişoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ, cererea de înscriere însoţită de actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcţiilor didactice în învăţămîntul superior, publicat în colecţia de Hotărîri şi dispoziţii ale Consiliului de Miniştri nr. 31 din 5 august 1958.

Concursul va avea loc la sediul Institutului politehnic Timişoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, la 3 luni de la publicarea acestui anunţ.

Convingerile oamenilor şcolii

(urmare din pag. 1)

şi-au pus-o oamenii şcolii atît de frecvent în ultimul timp.

Alături de problemele care se referă la perfecţionarea conţinutului învăţămîntului, a metodelor de predare etc., un loc important printre preocupările personalului didactic l-a ocupat şi îl ocupă îmbunătăţirea în continuare a muncii educative cu tineretul şcolar. Aşa cum se arată şi în Directive, perfecţionarea educaţiei elevilor se va realiza, în primul rînd, prin creşterea valorii educative a procesului de învăţămînt. O atenţie deosebită se va acorda conţinutului ideologic al învăţămîntului, înarmării elevilor cu temeinice cunoştinţe filozofice şi ideologice — fiecare disciplină de învăţămînt aducîndu-şi contribuţia specifică la dezvoltarea gîndirii şi la educarea elevilor.

Întărirea laturii educative a lecţiilor trebuie să pornească de la sporirea răspunderii fiecărui cadru didactic faţă de pregătirea sa de specialitate, ideologică şi de cultură generală. Stăpînirea materiei, prestanţa ştiinţifică a omului de la catedră şi transmiterea cunoştinţelor în mod sistematic — dîndu-le certificat de veridicitate prin confruntarea lor cu practica social-istorică — reprezintă condiţii principale ale reuşitei muncii educative în şcoală.

Înarmarea elevilor cu politica ştiinţifică a partidului nostru, cu concepţia sa materialistă despre natură şi societate, dezvoltarea dragostei faţă de patrie şi partid, faţă de orînduirea socială socialistă a cărei construcţie o desăvîrşim astăzi sub conducerea P.C.R., constituie sarcini de onoare pentru întregul corp didactic. De aceea este necesar să fie valorificate mai bine multiplele potenţe educative ale istoriei şi geografiei patriei, limbii şi literaturii române, filozofiei, socialismului ştiinţific, economiei politice. Valorile, exemplele şi ideile care alcătuiesc conţinutul lor au o mare putere de influenţare şi trebuie folosite mai bine şi mai larg pentru realizarea scopurilor educaţiei, pentru înarmarea tineretului cu concepţia înaintată despre lume, pentru educarea lui în spiritul patriotismului şi al internaţionalismului socialist.

Hotărîrea adoptată de Plenara C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 cu privire la sarcinile organizaţiilor de partid, de stat şi obşteşti, ale U.T.C., pentru îmbunătăţirea muncii educative în rîndul tineretului, stabileşte că **„în centrul activităţii de formare a tineretului va trebui să se afle educarea prin muncă şi pentru muncă, dezvoltarea pasiunii pentru învăţătură, a respectului şi preţuirii faţă de făuritorii bunurilor materiale şi spirituale“.** Cadrele didactice, familia, organizaţiile U.T.C. trebuie să facă totul pentru a sădi în conştiinţa tineretului convingerea că cea mai înaltă expresie a dragostei de patrie o constituie munca plină de abnegaţie pentru creşterea avuţiei materiale şi spirituale a societăţii, lupta pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste. Întreaga activitate educativă trebuie să urmărească şi să realizeze formarea trăsăturilor morale ale tineretului, o înaltă conştiinţă socialistă, sporirea fermităţii şi combativităţii faţă de influenţele ideologiei burgheze, faţă de manifestările unor mentalităţi învechite, retrograde, a influenţelor mistice.

Partidul a încredinţat învăţătorilor şi profesorilor, tuturor slujitorilor şcolii, sarcina de onoare de a instrui şi educa generaţiile viitorului, pe continuatorii vastei opere destinate prosperităţii şi înfloririi patriei. Aşa cum s-a subliniat în repetate rînduri, pentru îndeplinirea unei asemenea misiuni nobile profesorii şi învăţătorii sînt hotărîţi să se dăruiască cu şi mai multă pasiune, cu întreaga lor pricepere şi experienţă desfăşurării unei bogate munci educative pentru formarea unor tineri cu profil moral-politic înaintat, hotărîţi să închine toate cunoştinţele şi energia lor tinerească înfăptuirii programului elaborat de partid pentru dezvoltarea economiei, ştiinţei şi culturii naţionale.

Un titlu de cinste îşi fac învăţătorii şi profesorii din dezvoltarea la tinerii aflaţi pe băncile şcolilor a dragostei nemărginite faţă de partid şi faţă de conducerea sa, a mîndriei şi recunoştinţei pentru tot ceea ce făureşte partidul pentu patrie şi popor, pentru şcoală. Exemplul comuniştilor constituie pentru toţi tinerii calea ce trebuie urmată, modelul de muncă plină de abnegaţie şi de comportare demnă în societate. În acest sens, de cel mai mare ajutor în viaţa şcolilor este munca organizaţiilor de partid, care pun în centrul activităţii lor preocuparea pentru îmbunătăţirea procesului instructiv-educativ, a conţinutului său ideologic, educarea cadrelor didactice şi a elevilor în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar, al dragostei şi atitudinii înaintate faţă de muncă, al înaltelor principii ale moralei comuniste.

Fii ai acestui minunat popor, învăţătorii şi profesorii îşi identifică destinele şi crezul cu lupta maselor largi populare din ţară pentru construirea socialismului şi comunismului în patria noastră, sub conducerea Partidului Comunist Român. Iată de ce sinteza tuturor luărilor de poziţie ale personalului didactic are un caracter activ, militant.

Sîntem devotaţi trup şi suflet partidului, cauzei socialismului şi comunismului în România. Vom face tot ce ne stă în putinţă pentru a sluji cu credinţă patria şi partidul, valorificînd în acest scop nebănuite rezerve, rezervele sentimentelor, ale capacităţii noastre încă palid fructificate. Asigurăm partidul că vom munci mai mult şi mai bine. Avem idei pe care nu le-am împărtăşit încă nimănui şi pe care sîntem hotărîţi să le valorificăm în folosul învăţămîntului; iubim copiii mai mult decît ne iubim pe noi. Chemarea partidului ne înnobilează şi ne dă noi forţe. Acestea sînt cîteva dintre gîndurile şi convingerile oamenilor şcolii exprimate în mod public cu ocazia întrunirilor la care au participat în anul ce s-a încheiat şi în anul care nu de mult a început, cu care întîmpină apropiata Conferinţă Naţională a cadrelor didactice.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii din unităţile de învăţămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.172

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 979 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 24 ianuarie 1969 — 4 pag. 25 bani

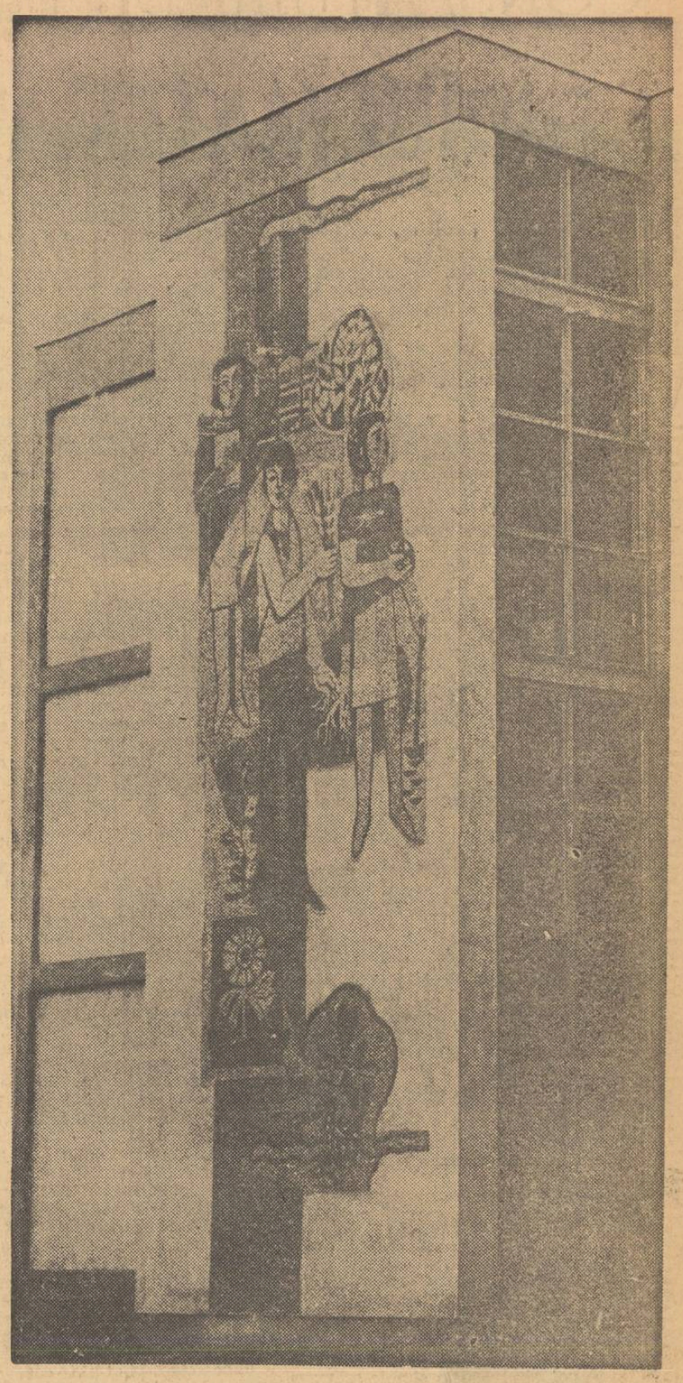

Înalte, luminoase, moderne, împletind elementul funcțional cu cel estetic, noile școli ridicate în anii socialismului împodobesc majoritatea localităților țării. În clișeu: fragment din fațada Școlii generale nr. 103 din Capitală

CONFERINȚA

Este mare și plină de înalte semnificații etapa pe care o străbate acum învățămîntul nostru. Simțim cu toții cum aria peste care se întinde grija atentă și stăruitoare a partidului cuprinde fiecare colț al patriei, fiecare unitate de învățămînt, pe fiecare om al școlii în parte. Sub căldura acestei griji dorința fiecăruia din noi de perfecționare, de înnoire și desăvîrșire crește ca sub soarele cel mai binefăcător.

Învățămîntul trebuie să se ridice permanent la nivelul creației pe care generațiile crescute de el o realizează. Numai această continuă adaptare asigură progresul social. Acest mare adevăr, pe care partidul nostru îl pătrunde în toate profundele lui înțelesuri și implicații, plasează școala permanent în centrul preocupărilor conducerii de partid și de stat.

Avînd în perspectivă marile țeluri ale socialismului și comunismului, partidul a arătat învățămîntului, prin Directivele adoptate în Plenara Comitetului Central din aprilie 1968, direcțiile pe care trebuie să se înfăptuiască perfecționarea sa multilaterală. După importantele momente marcate de adoptarea Directivelor, de votarea în Marea Adunare Națională a Legii învățămîntului și, recent, de Hotărîrea Consiliului de Miniștri privind majorarea salariilor în întregul învățămînt, urmează să aibă loc, peste scurt timp, un alt mare eveniment în viața corpului didactic — întîlnirea lui în Conferința Națională. De pe toate plaiurile țării, stăpîniți puternic de dorința de a realiza, în chipul strălucit în care au fost concepute, Directivele partidului, învățători și profesori, reprezentanți aleși ai învățămîntului nostru de toate gradele, din fiecare județ al țării, vin la o confruntare directă a gîndurilor, a opiniilor, vin să chibzuiască împreună asupra căilor concrete de perfecționare a activității lor, asupra modului cum pot să fie îndeplinite în cele mai bune condiții indicațiile partidului, astfel încît școala noastră să fie mai repede și mai bine adaptată nevoilor țării, cerințelor dezvoltării societății noastre socialiste. Ei vin să-și spună cuvîntul și la definitivarea Statutului personalului didactic din Republica Socialistă România — actul normativ care va defini rolul personalului didactic în viața societății noastre, care va reglementa toate problemele referitoare la condițiile materiale, profesionale și juridice ale celor ce muncesc pe tărîmul învățămîntului. Este încă o mărturie a democratismului socialist promovat consecvent în toate domeniile vieții noastre. Învățătorii și profesorii sînt consultați în toate problemele hotărîtoare pentru bunul mers al activității lor.

Direcțiile mari ale dezvoltării învățămîntului nostru ne sînt tuturor cunoscute. Învățămîntul obligatoriu extins la 10 ani, care va fi urmat de copii de la vîrsta de 6 ani, se va dezvolta și se va îmbogăți radical. Concepută pe un plan net superior, pregătirea de cultură generală în școala obligatorie de 10 ani va crea condiții noi atît continuării studiilor pe treapta medie, cît și activității direct în producție, va ridica nivelul de cultură al întregului popor. Pe această bază se va desfășura pe un plan mai înalt pregătirea în cei 4 ani de liceu, printr un studiu aprofundat, diversificat, care va îngloba ceea ce au cucerit nou știința, tehnica, cultura omenirii. Învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate vor fi concepute astfel încît să răspundă pe deplin nevoilor dezvoltării producției, să asigure absolvenților o pregătire teoretică și practică corespunzătoare nivelului la care îi solicită producția actuală. Perfecționarea de concepție și de formă a procesului instructiv-educativ în școală, ridicarea conținutului său ideologic, creșterea valorii lui educative vor crea condiții ca liceul de 12 ani să asigure o bază solidă pentru învățămîntul de grad superior, a cărui menire este să dea științei și culturii, economiei și administrației cadre de mare specialitate.

Acestea sînt direcțiile dezvoltării. Învățătorii și profesorii, toți cei care sînt chemați să le transpună în viață sînt solicitați să gîndească permanent la căile optime de înfăptuire. La București, în Conferința Națională a cadrelor didactice, despre aceasta se va vorbi pe larg, cu întreaga maturitate și competență de care vor ști să dea dovadă reprezentanții noștri. Va fi cu gîndul alături de ei întregul popor, care păstrează cu școala trainice, vitale legături.

Vitale, da, căci VITAL este nivelul de pregătire al tineretului pentru înfăptuirile de azi și de mîine în industrie și agricultură, în știință și artă, în întreaga viață politică și socială a țării. Vital este învățămîntul pentru tot ce crește în inimi și minți la generațiile care se ridică. Vital și răspunzător.

Da, răspunzător. Învățămîntul este RĂSPUNZĂTOR de cum produc întreprinderile, de cum lucrează șantierele și cum sînt lucrate ogoarele, de cum descoperă cercetarea științifică adevăruri noi.

Nimic exagerat în această categorică recunoaștere. Răspunderea decurge din puterea pe care o are învățămîntul. Și el are într-adevăr puteri foarte mari. El POATE spori randamentul strungului și al furnalului, poate grăbi ritmul coacerii bobului de grîu, el poate face ca poezia să fie mai bogată în idei și sculptura mai încărcată de vibrații.

Și dacă lucrurile stau așa, atunci TREBUIE. Învățămîntul trebuie să dea întreaga măsură a puterii sale.

Partidul a înțeles bine acest imperativ, a înțeles și a acționat ferm, hotărît, cu înțelepciune.

Am urmărit cu toții, cu nemărginită încredere, succesiunea recentă a atîtor mari evenimente din viața școlii noastre. Am fost cu toții participanți la ele. Putem spune că le-am înfăptuit noi. Și, totuși, poate că încă nu putem cuprinde acum, cînd sîntem atît de aproape de ele, măreția lor adevărată. Ceea ce simțim însă puternic este că toate nădejdile noastre stau cu aripile întinse, gata să ia zborul împlinirilor.

La conferința pe care o așteptăm cu solemnă bucurie, deși nu se vor afla în sală, lîngă reprezentanții noștri, cei mai prezenți vor fi elevii și studenții, tinerii pe care îi educăm. Prezența lor la Conferință ne va spune curat, deschis, că generația lor are dreptul să primească de la școală mai mult decît am primit noi, că are dreptul să cunoască toate minunile pe care le creează mintea omenească pentru progresul multilateral pe care îl înregistrează omenirea în toate domeniile. Și noi vom recunoaște, desigur, acest drept al lor.

DRUMUL ASCENDENT AL ȘCOLII

Statisticile oficiale alcătuite de organismele specializate ale O.N.U. clasifică România, între țările lumii, pe unul din locurile fruntașe în ce privește dezvoltarea învățămîntului. Desigur că toți slujitorii școlii, ca și fiecare cetățean al patriei noastre, încearcă un sentiment de justificată mîndrie luînd cunoștință de această realitate, visată în decursul veacurilor de nenumărați cărturari progresiști și înfăptuită în zilele noastre. Ea a fost posibilă datorită prefacerilor adînci și realizărilor de însemnătate istorică obținute de poporul nostru, sub conducerea înțeleaptă a partidului, în toate domeniile de activitate, datorită succeselor obținute în făurirea relațiilor de producție socialiste în întreaga economie, ceea ce a determinat importante schimbări și în viața spirituală a poporului nostru, transformînd știința și cultura într-un bun al întregului popor.

Învățămîntul de toate gradele din țara noastră a urmat un drum ascendent, în strînsă legătură cu transformările revoluționare care au avut loc pe plan politic, economic, social și cultural, constituind mijlocul principal de ridicare a nivelului de cultură al maselor largi populare. Lichidarea analfabetismului, crearea școlii generale de 7 și apoi de 8 ani, trecerea, începînd cu anul 1969, la școala generală de 10 ani creată pe baza Directivelor Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, sînt etape firești ale acestui proces neîntrerupt de dezvoltare a învățămîntului, ca parte componentă a revoluției culturale și ca mijloc de pregătire și educare multilaterală a întregului tineret al țării. În prezent, aproximativ 3 milioane de elevi, adică toți copiii de vîrstă școlară obligatorie, atît de la orașe cît și de la sate, învață în cele aproape 15 000 școli generale.

Concomitent cu dezvoltarea școlii generale s-a lărgit și rețeaua învățămîntului liceal de cultură generală, a învățămîntului liceal de specialitate, profesional și tehnic, astfel încît absolvenții școlii generale au posibilitatea de a-și continua studiile în funcție de înclinațiile și dorințele lor. Numeroase înlesniri, ca desființarea taxelor școlare — care, în trecut, făceau aproape imposibilă pătrunderea fiilor de muncitori și țărani în învățămîntul liceal — atribuirea în mod gratuit a manualelor școlare, acordarea de burse, au făcut învățămîntul postgeneral accesibil tuturor elevilor doritori de învățătură. Aproximativ 2/3 din absolvenții școlii generale frecventează în prezent cursurile celor 566 licee de cultură generală, 210 licee de specialitate (industriale, agricole, economice, pedagogice) și școli profesionale. Este ilustrativ pentru dezvoltarea învățămîntului liceal faptul că în anul școlar 1968/1969 au fost admiși în primul an al liceului de 3 ori mai mulți elevi decît existau în toate liceele teoretice din țară în anul școlar 1938/39. Dimensiunile acestei dezvoltări sînt evidențiate și de faptul că, în prezent, numărul elevilor care învață în licee este de 10 ori mai mare decît în 1938.

Una din realizările majore obținute în vastul proces de dezvoltare a învățămîntului din țara noastră o reprezintă și organizarea și extinderea învățămîntului seral și fără frecvență, care a permis la sute de mii de oameni ai muncii să urmeze școala generală și liceul.

ION RADU
director general
în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 4-a)

Informarea științifică

ANCHETA NOASTRĂ

Impunîndu-se ca una din trăsăturile componente ale contemporaneității, știința a căpătat cuvînt hotărîtor în toate domeniile vieții sociale. „Nici o țară, și mai cu seamă o țară care-și propune să construiască societatea cea mai avansată din lume, societatea comunistă — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la Conferința organizației de partid București — nu poate merge înainte fără a-și baza activitatea pe cele mai înalte și mai moderne cuceriri științifice". Impetuoasa dezvoltare a științelor, determinată de însuși sensul dezvoltării sociale contemporane, a dus la o uriașă acumulare de informații, ceea ce a atras după sine constituirea informaticii ca o disciplină științifică de sine stătătoare. Considerînd știința și învățămîntul ca doi poli ai unui circuit materializat într-un permanent schimb de valori spirituale și umane, se pune cu acuitate problema de a spori volumul și eficiența modalităților informaționale aflate la dispoziția profesorilor. În rîndurile de mai jos facem cunoscute opiniile în această problemă ale cîtorva specialiști din domeniul învățămîntului.

Primejdia rutinei și climatul apt s-o contracareze

Lector univ. dr. PANTELIMON GOLU apreciază că volumul de informații pe care îl poate asimila corpul profesoral și ritmul în care se realizează acest proces sînt în bună parte condiționate de o condiție obiectivă specifică muncii didactice. Anume, de faptul că profesorii au obligația să asigure desfășurarea unei anumite activități într-un ritm și cu o regularitate care deține în ea primejdia rutinării, derivată din faptul că munca în școală are un accentuat caracter repetitiv. Lecțiile, trimestrele, tezele, examenele se repetă uneori în mod stereotip. Acestei stereotipii i se poate rezista și poate fi contracarată în mai multe feluri. Hotărîtoare este neîndoielnic, înainte de orice, vigoarea personalității profesorului, rezistența lui la rutină. Or, acesta este un factor foarte variabil, care diferă de la profesor la profesor. Existența lui depinde desigur de structura individului, dar în mare măsură și de climatul în care trăiește acesta. De aceea, ne-a spus interlocutorul nostru, mi se pare foarte important ca pentru stimularea interesului față de informarea științifică, și, deci, pentru ridicarea calitativă a condiției intelectuale și profesionale a cadrelor didactice să se dea atenție, în primul rînd, creării acestui climat.

Cum s-ar putea realiza aceasta? Firește, în primul rînd pe căile cunoscute: studiul individual, participarea la formele existente de activitate metodică, pregătirea examenelor de grad etc. Dar pentru a deveni cu adevărat eficiente, pentru a contribui cu adevărat la crearea unui atare climat, astfel de forme cunoscute trebuie să-și desfășoare activitatea în lumina unei concepții noi, corespunzătoare necesităților moderne de informare. Cred că s-a mers prea mult în activitatea de informare metodică pe căile simplismului, ale formalismului și empirismului. Prea mult ceea ce trebuia să fie o sursă de informare a profesorului a constituit prilejul unor îndeletniciri anoste.

Apropierea profesorilor de universitate

Pentru a realiza o mai înaltă ținută acestor forme de informare, pentru a schimba însăși mentalitatea care mai persistă nu în puține locuri în legătură cu rolul lor, dr. Pantelimon Golu a propus apropierea profesorilor de universitate, participarea lor la formele în care aceasta le organizează pentru informarea cadrelor proprii.

Cred că ar fi indicată, în localitățile în care există instituții de învățămînt superior, și atragerea corpului didactic din învățămîntul de cultură generală în activitatea științifică a cadrelor universitare prin participarea la unele experimente, la sesiuni de comunicări științifice etc. O mai profundă angajare a corpului profesoral din învățămîntul de cultură generală în cercetarea științifică ar fi de asemenea foarte utilă pentru a asigura o calitate superioară preocupărilor acestora privind informarea. Ei sînt oricum, în mare parte, prin însăși natura profesiei lor, colaboratori ai lucrătorilor din diferitele institute de cercetare pedagogică sau psihologică, fiindcă, atunci cînd merg în școli, aceștia din urmă apelează la sprijinul profesorilor. Dar participarea profesorilor se rezumă uneori la rolul de simpli executanți, deși aceasta ar trebui să reprezinte dimpotrivă, pentru ei, un prilej de a-și manifesta capacitatea științifică.

Pe ce direcții trebuie să se concentreze preocupările de informare ale profesorului? Inevitabil, profesia sa îi cere să aibă în vedere două domenii distincte — unul al științei corespunzătoare disciplinei pe care o predă, iar celălalt al științelor psiho-pedagogice.

Bineînțeles, toate acestea privesc informarea strictă de specialitate a profesorului ca om care predă o anumită disciplină și ca pedagog. Dar, fiind un intelectual, profesorul are în același timp obligația de a realiza o informare generală privind problemele esențiale de cultură, viață socială, politică etc. ale contemporaneității noastre".

Investigația științifică

Problema rolului preocupărilor de cercetare științifică în procesul informării profesorilor, preluată de mai mulți dintre cei pe care i-am solicitat să-și exprime opinia în cadrul anchetei noastre, a fost abordată, de asemenea, de profesorul ROMEO DASCALESCU, director adjunct al Institutului de științe pedagogice, care subliniază că bazele permanentizării interesului profesorului pentru informare ar trebui să fie puse încă din timpul studiilor în învățămîntul superior printr-o insistentă îndrumare a studenților spre

Anchetă realizată de
OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

CANDIDAȚII NOȘTRI

Săptămîna aceasta au continuat să aibă loc în întreaga țară însuflețite adunări cetățenești în cadrul cărora au fost desemnați candidații Frontului Unității Socialiste pentru alegerile din 2 martie. Înțelegînd că desemnarea acelora care în ziua votării vor fi chemați să întrunească sufragiile alegătorilor este un act de supremă responsabilitate, cetățenii orașelor și satelor țării propun drept candidați oameni despre care sînt încredințați că vor fi buni reprezentanți ai intereselor poporului, participanți activi la conducerea treburilor obștești, luptători neobosiți pentru întărirea continuă a patriei socialiste.

Din toate colțurile de țară primim îmbucurătoare vești privind desemnarea drept candidați ai Frontului Unității Socialiste a unui mare număr de cadre didactice, a unor dascăli care, prin munca lor perseverentă, și-au cîștigat un binemeritat prestigiu.

Într-una din serile săptămînii trecute, spre căminul cultural din comuna Bilciurești din județul Dîmbovița se îndreptau cetățeni din Cornești, Conțești, Cornățelu, Cojasca, Finta și Răcari, dornici să-și exprime părerea cu privire la desemnarea celui chemat să-i reprezinte în Marea Adunare Națională. În aplauze unanime a fost propusă aici, drept candidat pentru alegerile de la 2 martie, profesoara Trandafira Petrescu, directoarea Liceului din Răcari.

„Născută într-una din comunele județului nostru — spunea la adunare delegatul Consiliului județean al Frontului Unității Socialiste — consacrîndu-și eforturile și întreaga sa capacitate realizării sarcinilor profesionale, politice și obștești, neobosită căutătoare și promotoare a noului în educația tinerei generații, profesoara Trandafira Petrescu a devenit cunoscută, apreciată și stimată nu numai de locuitorii comunei, ci și de cetățenii din alte localități din împrejurimi". Numeroși colegi ai profesoarei și alți cetățeni din circumscripția electorală care au luat cuvîntul în cadrul adunării au confirmat calitățile pe care le întrunește candidatul propus.

Sus, în minunata țară de legendă a Bucovinei, în circumscripția Salcia, drept candidat pentru alegerile în Marea Adunare Națională a fost desemnată profesoara emerită Stela Rădășanu, de la Liceul „Ștefan cel Mare" din Suceava. La Cristurul Secuiesc a fost propus candidat pentru alegerile în Marea Adunare Națională profesorul Emeric Antal, neobosit activist pe tărîm obștesc, președintele Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară din județul Harghita. În circumscripția electorală Șiria, o entuziastă adunare cetățenească a propus-o candidată pe profesoara Elisabeta Müller-Batjosch, din comuna Sagu. La Prundul Bîrgăului, în județul Bistrița-Năsăud, alegerea s-a oprit asupra directoarei școlii generale din comună, Florea Brișan. Și lista candidaților din rîndurile personalului didactic pentru alegerile de la 2 martie poate fi continuată, căci peste tot dascălii se bucură de aceeași prețuire.

În miile de adunări pentru desemnarea candidaților Frontului Unității Socialiste, peste tot, alături de ceilalți oameni ai muncii, cadrele didactice și-au exprimat adeziunea lor totală la politica înțeleaptă a Partidului Comunist Român și hotărîrea fermă de a munci pentru edificarea României socialiste.

AL. I. VLADIMIR

CONSFĂTUIRI DE LUCRU LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

STUDIUL MATEMATICII ÎN LICEU

În deschiderea lucrărilor consfătuirii, conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a subliniat că aceasta a fost convocată pentru a se îmbunătăți, pe baza consultării cadrelor didactice de specialitate, studiul matematicii în liceu. Anunțînd că în curînd va fi supus discuției cadrelor didactice planul liceului diversificat, elaborat pe baza Directivelor C.C. al P.C.R., plan care va fi aplicat începînd cu anul școlar 1970/1971, vorbitorul a arătat că, pînă la intrarea în vigoare a acestuia, trebuie aduse îmbunătățiri planului, programelor și manualelor actuale și a chemat pe cei de față să facă propuneri în acest sens.

Prof. Virgil Berberu, de la Liceul nr. 39, a fost de părere că întregul set de manuale de matematică pentru liceu are cîteva lipsuri mari, care împiedică buna lor folosire și de către profesori, și de către elevi. În special manualele suferă datorită faptului că au fost întocmite în grabă, de colective diferite, care nu le-au asigurat o concepție unitară.

Firește, a spus vorbitorul, este îndreptățită exigența științifică în manuale. Dar, urmărindu-se satisfacerea acestei exigențe, s-au neglijat aspectele pedagogice. Autorii manualelor sînt oameni foarte competenți, dar unii dintre dînșii au rupt de mult contactul cu liceul și nu au ținut seama suficient de faptul că elevii nu pot fi la același nivel cu studenții unei facultăți de specialitate.

Aș propune să se înființeze la Ministerul Învățămîntului o comisie care să controleze elaborarea manualelor și să dea îndrumări. Cred că trebuie să se țină seama de faptul că manualul de liceu se adresează în primul rînd elevului.

Prof. Crișan Iacob, de la Liceul „Matei Basarab", a subliniat că, urmărind să contribuie la îmbunătățirea studiului matematicii în liceu, cadrele universitare au privit prea mult acest studiu de pe pozițiile specialității lor și prea puțin de pe poziția profesorului chemat să predea cunoștințele respective. Trebuie să asigurăm în același timp — a spus vorbitorul — și ridicarea nivelului științific al studiului matematicii, și accesibilitatea acestuia.

În prezent nu putem preda toate lecțiile după manuale, pentru că nu întotdeauna sînt accesibile. De exemplu, nu putem folosi manualul de algebră pentru clasa a XII-a, care are un nivel științific incontestabil, dar este, după mine, la un nivel superior chiar învățămîntului superior.

Problemele pe care le avem în față acum — a spus în continuare vorbitorul — nu se pot rezolva prin simple reduceri din programe. Cred că manualul de algebră pentru clasa a XII-a trebuie să fie refăcut complet, asigurîndu-i-se și un mai accentuat caracter aplicativ.

Prof. Dalvina Bergheanu, de la Liceul „Spiru Haret", a arătat că studiul matematicii în liceu este îngreuiat de faptul că programele sînt supraîncărcate, nestabile, iar manualele școlare inaccesibile. Să nu credem, a spus vorbitoarea, că dacă programele sînt încărcate cu foarte multe cunoștințe asigurăm însușirea acestora de către elevi. Dimpotrivă, ei le vor învăța mecanic, superficial.

Nu sînt de acord cu programele care se schimbă de la an la an. Ele trebuie să formeze, pe un întreg șir de ani, o gîndire de ansamblu, trebuie întocmite pe cicluri și secții. Nimeni nu poate fi împotriva unor schimbări în mai bine, însă toate acestea să fie coordonate și puse de acord și cu programele de la alte obiecte și, mai ales, pe ansamblul claselor, pentru a nu fi nevoiți, la un moment dat, să dereglăm tot ansamblul predării. La elaborarea manualelor și programelor — a spus în continuare vorbitoarea — trebuie să se aibă în vedere și necesitățile producției, ale tehnicii din țara noastră, care se dezvoltă continuu.

Prof. Bergheanu a făcut o serie de propuneri concrete privind studiul matematicii în liceu, opinînd ca la secția umanistă să nu se predea analiza matematică și să se elimine de la ambele secții unele capitole de algebră abstractă, care nu se cer nici la școlile tehnice, nici la universitate. De asemenea, a cerut să se editeze noi culegeri de probleme.

Prof. A. Hollinger, redactor la „Gazeta matematică", a fost de părere că greutățile ivite în predarea materiei la clasa a XII-a se datoresc faptului că programele nu sînt destul de studiate. El s-a alăturat propunerii de a se institui în minister o comisie permanentă, cu oameni competenți, organizați în grupe, pe specialități, dispunînd de o documentare largă și care să aibă toată răspunderea în elaborarea programelor și manualelor.

Este adevărat, a spus în continuare vorbitorul, că manualul de analiză pentru clasa a XII-a ridică multe probleme. În acest manual au fost introduse, pe lîngă elemente de analiză, și cîteva noțiuni de mecanică, dar la o lună după deschiderea anului școlar acestea au fost înlăturate, ceea ce a provocat greutăți. Foarte sumar sînt tratate în manual integralele și este firesc faptul că unii profesori nu mai știu cum să predea. De altfel, întreg manualul pare a fi format din bucăți ale unui curs universitar. Se dau o serie de cunoștințe nu tocmai clare, și apoi problemele rămîn suspendate.

Referindu-se la necesitatea perfecționării în specialitate vorbitorul a subliniat că în această privință profesorii de matematică trebuie să facă mai multe eforturi, să fie efectiv pătrunși de dorința de a învăța. În același timp, trebuie să li se pună la dispoziție o programă de studiu adecvată.

Reluînd propunerea de a se organiza o comisie care să se ocupe de elaborarea programelor și manualelor, prof. Lucreția Carp, de la Liceul „Dr. Petru Groza, a fost de părere că această comisie trebuie să fie formată din profesori secundari dintre cei mai capabili, astfel încît să prezinte o sinteză a capacităților existente în rîndurile acestora, a posibilităților lor creatoare, a experienței lor.

Pronunțîndu-se pentru menținerea în programă a unor capitole de structură algebrică, prof. Carp a propus ca viitorul manual să fie elaborat cu ajutorul profesorilor clasei a XII-a, care în prezent au dobîndit o experiență și ar putea da cunoștințelor o formă mai accesibilă.

Vorbitoarea a considerat că profesorului de matematică trebuie să i se lase mai multă libertate în ceea ce privește împărțirea materialului pe ore. De asemenea, el ar trebui să dispună de manuale diferite, avînd latitudinea de a alege pe acela pe care îl consideră mai bun.

Pornind și el de la necesitatea de a lega strîns învățămîntul de nevoile dezvoltării economiei, prof. Grigore Bănescu, de la Liceul „C.A. Rosetti", a considerat necesară studierea în liceu a elementelor de teoria mulțimilor, a structurii algebrice, a vectorilor în spațiu ș.a. În acest scop se impune însă să se revadă întreaga materie, începînd de la clasele cele mai mici.

Criticînd manualul de algebră pentru clasa a XII-a vorbitorul a arătat, cu exemple concrete, că acest manual cuprinde o adevărată „invenție" pedagogică — tratarea unui capitol fără nici un exercițiu. Tov. Bănescu a criticat de asemenea faptul că manualele reiau de la clasă la clasă aceleași probleme, tratîndu-le însă în concepții diferite.

Vorbitorul a considerat că pentru găsirea căilor de îmbunătățire a predării matematicii ar fi indicată organizarea unor clase-pilot în care autorii manualelor să experimenteze predarea diferitelor capitole. Pe baza rezultatelor obținute s-ar putea elabora apoi manuale adecvate. În încheiere vorbitorul a propus ca în clasa a IX-a să se introducă studiul unor elemente de logică formală.

Subliniind faptul că programele și manualele din acest an pentru clasa a XII-a sînt foarte încărcate și dificile, de nivel mai curînd universitar decît liceal, prof Gheorghe Călugărița, de la Liceul „N. Bălcescu", a propus ca ministerul să fixeze o anumită programă pentru examenele de admitere în învățămîntul superior, întrucît acestea nu pot fi lăsate la discreția examinatorilor.

În legătură cu elaborarea manualelor vorbitorul a opinat ca acestea să fie puse în discuția largă a cadrelor didactice numai după ce vor fi experimentate în mai multe școli, la clase cu condiții de muncă diferite. Cred că pentru anul viitor nu se poate trece la elaborarea unui nou manual — a spus tov. Călugărița. Totuși, se pot aduce unele corectări. Aș propune ca algebra să nu mai fie predată, în locul ei dîndu-se 2—3 teme cu caracter general. Pentru elaborarea viitoarelor manuale ar fi bine să se studieze cum au rezolvat cei mai buni profesori problemele întîmpinate în predare și să se folosească experiența lor.

Sînt oameni — a spus prof. Ștefan Petrescu, de la Liceul „Gh. Lazăr", care n-au predat la liceu în viața lor, dar fac manuale pentru liceu. Este limpede că ei nu se interesează de partea pedagogică. Ar fi bine ca acei care au elaborat programele și manualele să fie puși în situația să le predea.

Opinînd și el pentru constituirea în minister a unei comisii permanente care să se ocupe de elaborarea manualelor și programelor, prof. Petrescu a fost de părere că aceasta trebuie să fie alcătuită numai din profesori secundari.

Materialul bibliografic indicat în manualul pentru clasa a XII-a, a spus vorbitorul, nu poate fi găsit decît cu mari greutăți și în București, și cu atît mai mult în provincie. Este bine să se editeze cît mai multe lucrări de specialitate.

Referindu-se la situația din acest an a clasei a XII-a, prof. Gh. Rizescu, secretar al Societății de științe matematice, a propus ca manualele pentru clasele a XI-a și a XII-a să fie complet reelaborate pentru viitor, ținîndu-se pasul cu cerințele actuale pe plan mondial, dar avîndu-se în vedere în același timp că ele se adresează elevilor.

Cu privire la conținutul manualelor, prof. Rizescu a fost de părere că acestea trebuie să facă mai mult loc exercițiilor aplicative. El a propus în continuare ca „Gazeta matematică", Seria A, să se ocupe în acest an în mod special de predarea cunoștințelor din manualul de algebră pentru clasa a XII-a.

Prof. Constantin Alexandrescu, de la Liceul nr. 37, și-a exprimat părerea că elevii nu trebuie scutiți de eforturi ci, dimpotrivă, deprinși să lucreze, făcuți să înțeleagă că societatea noastră le cere dragoste de muncă și conștiinciozitate.

Consider, a spus în continuare vorbitorul, că învățămîntul matematic trebuie reorganizat chiar de la clasa I, astfel încît, atunci cînd un copil termină primele patru clase, să aibă o cultură matematică elementară pusă la punct. De asemenea, trebuie îmbuntățită selecția elevilor pentru liceu.

Prof. Constantin Ottescu, de la Liceul nr. 36, a fost de părere că manualul de algebră pentru clasa a XII-a este un manual bun, dar în prezent depășește cu mult posibilitățile elevilor, care, în anii anteriori, nu au fost pregătiți să-l înțeleagă.

Tov. Ottescu s-a asociat părerii celor care au susținut că autorii de manuale care lucrează în învățămîntul superior ar trebui să experimenteze ei înșiși manualele într-o clasă de liceu, să întîmpine dificultățile pe care le întîmpină profesorii. Cît privește exercițiile aplicative, vorbitorul a fost de părere că ele există și în manualul de clasa a XII-a, numai că sînt de un alt tip decît cel obișnuit.

La rîndul său, prof. Dorina Stoicescu, de la Liceul nr. 42, a remarcat de asemenea că nu există un fir călăuzitor în studiul matematicii, începînd de la clasa a V-a pînă la clasa a XII-a. De asemenea, manualul de algebră pentru clasa a XII-a, care urmărește să-i înarmeze pe elevi cu noțiuni de matematică pură, nu este suficient de sistematizat. Este necesar, a spus vorbitoarea, să existe o privire de ansamblu asupra întregului cuantum de cunoștințe care trebuie predate în liceu.

Și prof. Dumitru Ogrezeanu, inspector la inspectoratul școlar al municipiului București, a susținut ideea alcătuirii tuturor manualelor de matematică, de la clasa I pînă la a XII-a, conform unei concepții unitare, care să evite supraîncărcarea elevilor. Elementele de modernizare, a spus vorbitorul, trebuie introduse pe parcurs, nu în ultima clasă, cînd elevii sînt în pragul examenului de bacalaureat.

Prof. Valeria Tomuleanu, de la Liceul „I.L. Caragiale", a subliniat că, din cauză că programa este supraîncărcată, iar manualele dificile, profesorii sînt nevoiți să facă multe ore suplimentare. Arătînd că a elaborat personal o serie de exerciții menite să-i ajute pe elevi în înțelegerea noțiunilor moderne de algebră, a propus ca în viitorul manual de algebră să se introducă asemenea exerciții elaborate de profesori în cadrul practicii.

Referindu-se în mod concret la corectările ce trebuie introduse în manuale, prof. Vasile Ștefănescu, cercetător la Institutul de științe pedagogice, a propus să se păstreze capitolele privitoare la structurile algebrice și la teoria ecuațiilor, dar să fie prezentate într-o formă mai accesibilă. În întregime trebuie refăcut capitolul privitor la calculul integral, care se cere completat și serios sistematizat.

În încheiere, mulțumind participanților la consfătuire pentru sugestiile și propunerile lor, conf. univ. Traian Pop a arătat că acestea vor fi îndeaproape studiate, pentru a se lua pe baza lor măsuri de natură să ducă la îmbunătățirea actualelor programe și manuale, ca și a cursurilor de perfecționare pentru profesori. Vorbitorul a subliniat totodată că se vor face toate eforturile pentru ca programele liceului diversificat să fie gata cît mai curînd, astfel încît autorii viitoarelor manuale să aibă condiții bune de elaborare a acestora, iar editura să le poată pune din timp la dispoziția școlilor.

STUDIUL CHIMIEI ÎN LICEU

După cum am mai informat pe cititorii noștri, în ultima perioadă au avut loc la Ministerul Învățămîntului o serie de consfătuiri de lucru privitoare la studiul unor discipline în clasele liceale. În nr. 972 al gazetei s-a publicat o scurtă relatare despre consfătuirile cu profesorii de matematică și cu cei de chimie. În pagina de față prezentăm mai amplu dezbaterile purtate cu acest prilej.

Deschizînd lucrările consfătuirii, conf. univ. Traian Pop a invitat pe participanți să-și spună părerea cu privire la studiul chimiei în clasele liceale. De asemenea, cei prezenți au fost solicitați să analizeze programele și manualele după care se predă în prezent chimia în liceu și să facă propuneri pentru îmbunătățirea lor în viitor.

La începutul cuvîntului său, prof. Mircea Mironescu, de la Liceul „Gh. Șincai", a arătat că inițiativa Ministerului Învățămîntului de a asculta direct părerile profesorilor despre noile programe și manuale de chimie este salutară. Sinceri să fim, a spus vorbitorul, ne-am făcut mari iluzii cu ani în urmă atunci cînd am auzit că se vor îmbunătăți și moderniza programele și manualele liceale. Dar, după apariția și după lectura atentă a manualelor, am avut deziluzii. Nu atît în privința conținutului, cît asupra modului de tratare a acestui conținut, asupra expunerii cunoștințelor de chimie. Consider că în forma lor actuală manualele de chimie sînt aproape total inaccesibile pentru elevii mijlocii.

La clasa a IX-a de pildă programa este mai judicios întocmită decît cea veche, dar manualul este greoi. Capitolul privitor la structura atomului este conceput într-o viziune mai modernă și asta este un lucru bun. Se introduc însă o serie de noțiuni și termeni noi — orbital, forță mecanică cuantică, nor electronic etc. — care nu sînt suficient de clar explicate, care presupun cunoașterea unor noțiuni mai avansate decît cele pe care le-au căpătat elevii în clasele anterioare. De asemenea, legile chimiei și ale gazelor sînt tratate fragmentar, disparat.

În încheierea cuvîntului său vorbitorul a propus ca în viitor programele de chimie să fie mai bine corelate cu alte discipline contingente (fizica, matematicile), ca legile de bază ale chimiei să fie studiate împreună la începutul cursului și nu răspîndite de-a lungul a 4 ani, să se acorde mai mult timp studiului metalelor, acesta fiind extins, eventual, prin reducerea timpului afectat chimiei organice.

Prof. Oscar Roșianu, de la Liceul „Spiru Haret", a arătat că deși liceul este o școală de cultură generală, unele manuale au tendința de a merge spre specializare. Întîlnim în prezent în manualele de liceu — a spus prof. Roșianu — formule și noțiuni pe care noi le învățam în facultate. Cred însă că trebuie făcut mai mult în domeniul dezvoltării gîndirii logice în studiul chimiei. Chimia este o disciplină frumoasă dar, predînd-o sec, încărcînd-o cu mult material informativ, dînd elevilor manuale inaccesibile, fără să vrem ți facem pe cei care o învață să o socotească grea, neinteresantă.

Actualele manuale sînt greu de folosit de către elevi și uneori chiar de către profesori. În viitor cred că ar trebui schimbate atît manualele, cît și programele de chimie, în sensul unei permanente sporiri a exigenței științifice, dar și al unei accesibilități sporite.

Profesorii de liceu, care predau direct la catedră, ar trebui mai mult consultați la întocmirea programelor — a fost de părere prof. Mariana Filip-Sărățeanu, de la Liceul „Gh. Șincai". Cît privește manualele așteptăm cu interes — așa cum prevăd Directivele C.C. al P.C.R. — elaborarea lor de către autori diferiți, lăsînd ca practica să selecteze pe cele mai bune. Actualele manuale de chimie sînt evident încărcate. Ce să se reducă din ele? Consider că nu este bine să se tot taie, să se amputeze toate capitolele uniform. Părerea mea este că trebuie să se reducă anumite capitole în întregime, iar capitolele care rămîn să fie studiate în toate amănuntele științifice. O privire generală se poate obține tocmai prin aprofundarea unor teme sau capitole reprezentative.

Prof. Ion Stănciulescu, de la Liceul „M. Viteazul", a arătat că între programă și manual trebuie să existe o strînsă legătură, dar aceasta nu înseamnă ca, așa cum se întîmplă uneori, ele să fie făcute de una și aceeași persoană. Alteori s-a întîmplat ca manualul gata redactat să nu corespundă programei; atunci s-a modificat programa după manual, copiindu-se tabla de materii a acestuia. În viitor este necesar să existe o programă judicios întocmită, care să stea la baza elaborării manualelor. Programa să se adreseze profesorilor, iar manualul elevilor.

Prof. Aurora Milea, de la Liceul „N. Bălcescu", s-a oprit în cuvîntul său îndeosebi asupra lipsurilor din manualele de chimie. Se resimte faptul — a spus vorbitoarea — că manualele liceale sînt redactate de personalități științifice remarcabile, dar care nu cunosc suficient particularitățile elevilor și nivelul de cunoștințe al acestora. Începînd cu clasa a IX-a elevii sînt introduși în domenii de strictă specialitate. La elaborarea manualelor este bine să colaboreze în mai largă măsură profesorii de specialitate din liceu.

Prof. Ecaterina Șerbănescu, de la Liceul „Spiru Haret", a arătat că nu consideră indicată alcătuirea unor colective pe clase pentru întocmirea programelor. Este mai potrivită — a fost de părere prof. Șerbănescu — o singură comisie, un singur colectiv care să lucreze pentru toate clasele și care să conceapă în mod unitar predarea chimiei începînd de la clasa a VII-a și pînă la a XII-a. Cred că de data aceasta n-ar mai trebui să ne mulțumim cu tot felul de ajustări sau adausuri la vechile programe. O dată cu reorganizarea învățămîntului trebuie concepute și viitoarele programe. În noua concepție trebuie să se renunțe la unele noțiuni care încarcă și la specializarea strictă.

Subliniind nivelul științific ridicat al manualelor de chimie pentru clasele a IX-a, a XI-a și a XII-a, prof. Marieta Sava, de la Liceul „M. Sadoveanu" a arătat în același timp că ele sînt deficitare din punct de vedere metodic. În continuare vorbitoarea a făcut unele propuneri privind îmbunătățirea manualelor în edițiile următoare.

La manualul de clasa a IX-a, a spus vorbitoarea, am făcut în anul trecut un referat exprimînd poziția profesorului care predă la catedră. Dacă autorii (care sînt din afara școlii) și editura ar ține seama de doleanțele profesorilor, cred că manualul ar putea fi folosit. Se cere, totodată o mai bună corelare a studiului chimiei cu celelalte obiecte de învățămînt. De pildă, în prezent, legile gazelor nu sînt bine fundamentate din punct de vedere fizic, pentru că, după cum se știe, acestea se studiază la fizică abia în clasa a X-a. Ar fi bine însă ca elevii să cunoască întîi aceste noțiuni la fizică și apoi să le aplice la chimie. Tot privitor la studiul chimiei în clasa a IX-a sînt de părere că problemele legate de electroliză sînt tratate insuficient. Ori să se facă toate în clasa a X-a, ori, dacă nu, să se studieze așa cum trebuie în clasa a IX-a.

Manualele pentru clasa a XI-a și a XII-a îmi par extrem de încărcate. Cred că deocamdată, pînă la o totală revizuire a lor, li se pot aduce unele corective. S-ar putea renunța la o serie de experiențe pentru că și așa ele nu se pot realiza într-un laborator liceal, întrucît cer o aparatură de care nu dispunem. Durata acestor experiențe nu se poate încadra în ora de curs, iar substanțele indicate nu figurează în nomenclatorul Ministerului Învățămîntului. În al doilea rînd, din manuale pot fi scoase o serie de metode de preparare a unor substanțe chimice care nu aduc nimic nou, ci dimpotrivă, îi încarcă pe elevi și îi sperie prin dificultatea lor. În sfîrșit, trebuie revăzute manualele din punct de vedere al stilului expunerii.

Veronica Ferarini, cercetător principal la Institutul de științe pedagogice, a arătat că actuala structurare a studiului chimiei în liceu — cîte doi ani pentru chimia anorganică și respectiv organică — corespunde cerințelor învățămîntului modern. Această eșalonare — a spus vorbitoarea — a fost primită cu interes de către profesori. În programa clasei a IX-a, și deci și în manual, s-au introdus unele capitole care conțin teme de importanță capitală din punct de vedere teoretic, cum ar fi cele despre structura atomului și sistemul periodic al elementelor. Din sondajele noastre am aflat însă că aceste capitole nu au putut fi realizate decît după o muncă foarte serioasă din partea profesorului și rezultatele nu au fost bune decît acolo unde acesta a resistematizat materia. În manualul de clasa a XII-a s-au strecurat, pe lîngă o mulțime de formulări greoaie, și unele necorespunzătoare, care îi pun în încurcătură pe elevi și creează dificultăți profesorilor.

Prof. Cornelia Gheorghiu, inspectoare de specialitate la Inspectoratul școlar al municipiului București, a socotit că noile manuale constituie, din punct de vedere științific, un pas înainte în studiul chimiei în liceu. Nu același lucru se poate spune însă despre aspectul metodic al acestor manuale. Știm cu toții — a spus prof. Gheorghiu — că în știință în general, deci și în chimie s-au înregistrat numeroase progrese. Este imposibil însă ca toate cunoștințele noi să fie studiate în liceu. Cred că trebuie introduse numai acele cunoștințe care să ajute la mai buna cunoaștere a fenomenelor chimice.

După ce a analizat unele deficiențe ale noilor manuale de chimie, vorbitoarea a propus ca viitoarele ediții ale manualului de clasa a IX-a să fie însoțite — fie separat în broșură, fie în anexă la programă — de îndrumări metodice pentru profesori. De asemenea, a opinat ca în viitor la elaborarea programelor și manualelor să lucreze efectiv profesori din învățămîntul liceal și cercetători de la Institutul de științe pedagogice.

Prof. Beatrice Petre, de la Liceul nr. 10, a subliniat că în contrast cu conținutul de nivel ridicat al lecțiilor din manualul de clasa a XI-a, problemele și exercițiile practice care însoțesc aceste lecții sînt extrem de simple, ele necontribuind la dezvoltarea raționamentului elevilor.

Prof. Eugen Popa, de la Liceul nr. 24 a arătat că, pregătindu-se pentru lecții, de multe ori consultă și Tratatul de chimie generală. Uneori, a spus vorbitorul, îmi este dat să întîlnesc chiar fraze sau paragrafe cu un conținut foarte asemănător. Este clar însă că un manual școlar nu trebuie să se confunde cu un tratat care se adresează specialiștilor.

Aș mai vrea să vorbesc și despre o altă lipsă a manualelor — a spus prof. Popa. Am observat de pildă că în manual nu se menționează decît prea puțin despre industria chimică din țara noastră și doar avem o chimie dezvoltată, o industrie chimică de faimă mondială, numeroase metode românești se folosesc în prezent de către chimiștii din lumea întreagă, iar școala românească de chimie are o contribuție serioasă la progresul științei mondiale. Și din punct de vedere educativ deci manualele trebuie îmbunătățite substanțial.

Prof. G. Marcoci, de la Liceul nr. 33, a fost de părere că o mare parte din neajunsurile manualelor se datoresc și grabei cu care se lucrează la editarea lor. Introducerea oricărui lucru nou trebuie făcută nu în pripă, ci bine chibzuit și gîndit. Or, după cîte am aflat, unele manuale au fost lucrate pe fugă, în două luni și apoi nici n-au mai fost date la referenți — a spus prof. Marcoci. Pe viitor trebuie să se asigure elaborarea pe îndelete a unor manuale, de către profesori de liceu care au experiență la catedră și care au experimentat chiar manualul respectiv.

Prof. Aurel Petrovan, lector la I.P.C.D. București, a propus Ministerului Învățămîntului să analizeze și să adopte programa discutată la consfătuirea profesorilor de chimie care a avut loc la Iași în 1964, întrucît socotește că aceasta corespunde cerințelor actuale ale studiului chimiei în liceu.

În încheierea discuțiilor a luat cuvîntul conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, care a apreciat ca deosebit de valoroase observațiile și propunerile care s-au făcut. În prezent — a spus vorbitorul — se resimte nu numai la noi, ci și în general, pe plan mondial, o supraîncărcare a programelor și manualelor școlare. Într-adevăr se manifestă o tendință de alunecare spre specializare. Pe viitor trebuie să îmbinăm, în elaborarea manualelor, competența științifică a cadrelor universitare cu experiența la catedră a profesorilor de liceu.

Observațiile și propunerile făcute vor fi luate în seamă imediat, la manualul de clasa a X-a, aflat în curs de elaborare. Întrucît la celelalte trei manuale nu mai pot fi operate în prezent restructurări substanțiale, vor fi aduse îmbunătățiri programelor respective, în anexele cărora se vor da îndrumări cu privire la folosirea manualelor.

Pe viitor se va asigura o mai largă consultare a profesorilor de liceu în elaborarea programelor și manualelor, formîndu-se în acest sens colective de consultanți. Proiectele de programă vor fi dezbătute cu cercuri largi ale profesorilor de specialitate și se vor tipări mai multe manuale, pentru a se da posibilitatea de a se alege cel mai bun.

Vrem să avem un liceu de cultură generală care să dea elevilor o pregătire corespunzătoare și să le creeze posibilitatea ca ulterior, în facultate, să se poată specializa în domeniul ales. În curînd vor fi supuse dezbaterii publice, conform indicațiilor cuprinse în Directivele C.C al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului, și planurile de învățămînt ale liceului diversificat. În cadrul acestor dezbateri sînteți chemați din nou să vă spuneți cuvîntul.

Actul Unirii - o pagină de aur din istoria României

Poporul român a fost profund animat, de-a lungul milenarei sale existențe, de conștiința unității sale. Limba comună, lipsită de dialecte, conștiința originii latine, unitatea în manifestările de cultură și legăturile economice totdeauna vii între țările române, chiar și în timpul orînduirii feudale, au contribuit la menținerea și dezvoltarea ideii unității, au pregătit nașterea națiunii moderne române, a ideii naționale și a aceleia a necesității făuririi statului național. Momentele de apropiere pe plan politic și militar, încercările de unire feudală și îndeosebi glorioasele fapte ale lui Mihai Viteazul, care a reunit în mod vremelnic sub autoritatea sa cele trei țări românești, n-au culminat, în condițiile orînduirii feudale, prin realizarea unui stat unitar românesc, dar ele au contribuit la accentuarea conștiinței de neam.

De-a lungul veacurilor, oamenii de cultură au întreținut vie conștiința unității românilor care, cum scria cronicarul Grigore Ureche, „s-au tras de la un izvod". „Locul dară acesta unde este acum Moldova și Țara Muntenească — însemna cu mîndrie Miron Costin — este drept Dachia, cum și tot Ardealul cu Maramorușul și cu Țara Oltului". Pentru Constantin Cantacuzino Stolnicul toți românii „dintr-o fîntînă au izvorît și cură", iar Dimitrie Cantemir, înțeleptul domnitor al Moldovei, și-a intitulat una din principalele sale lucrări Hronicon a toată Țara Românească (care apoi s-au împărțit în Moldova, Muntenească și Ardealul)... Prin scrierile lor cărturarii perioadei feudale au menținut vie conștiința unității de neam și au pregătit apariția conștiinței naționale.

În cursul secolelor al XVIII-lea și îndeosebi în a doua sa jumătate, procesul de destrămare a orînduirii feudale și adîncile transformări economico-sociale ale acestei etape a istoriei poporului nostru au dus la formarea națiunii moderne, la apariția conștiinței naționale, la dezvoltarea culturii naționale și îndeosebi la apariția unui program de înnoiri care, dezvoltat în cursul secolului al XIX-lea, avea să stea la baza creării României moderne. Făurirea unui stat modern, descătușat de rînduielile feudale, care reprezentau frîne în calea dezvoltării societății, a unui stat unitar, cuprinzînd în hotarele sale cele trei țări istorice, și totodată neatîrnat, smulgîndu-se teritoriul național dominației străine, a devenit obiectivul poporului român. În această nouă etapă și-a desfășurat activitatea pe plan cultural Școala Ardeleană. Reprezentanții ei nu s-au mulțumit să propage ideile referitoare la originea și unitatea poporului român pe care le avuseseră și cărturarii români din perioada anterioară, ci ei au sugerat prin întreaga lor activitate necesitatea formării statului unitar și neatîrnat. Concretizînd pe plan politic, pentru întîia dată, într-un document zguduitor, năzuințele națiunii române, Supplex Libellus Valachorum a reprezentat un act istoric deosebit de însemnat care inaugura pe plan național lupta pe care o deschisese pe plan social, în perioada de destrămare a feudalismului, răscoala condusă de Horia, Cloșca și Crișan. Cîteva decenii mai tîrziu, conducătorul revoluției din 1821 din Țara Românească — al cărei răsunet a fost de altfel deosebit în Transilvania și Moldova — a înțeles să tragă consecințe pe plan politic din comunitatea națională de care el era pe deplin conștient. De pe această poziție, Tudor Vladimirescu a cerut divanului de la București „să dăschiză o corespondență" cu cel din Iași „ca unii ce suntem de un neam, de o lege și supt aceiași stăpînire".

În deceniul următor evenimentelor revoluționare din 1821, ideea unirii țărilor române a devenit mai puternică, Unirea ajungînd să fie definită într-un memoriu al epocii drept „corăbierul iscusit" care trebuia să ducă poporul român la mîntuire. Ideea era atît de puternică încît ea a pătruns în Regulamentele Organice din 1831 și 1832 ale Țării Românești și Moldovei, o secție întreagă din cel dintîi fiind intitulată semnificativ „Începuturi de unire mai de aproape între amîndouă Principatele". Ideea unității statale, atît în versiunea mai largă a unității întregului popor român, cît și în aceea mai restrînsă, dar mai ușor realizabilă în condițiile date, a unirii Moldovei și Țării Românești, a însuflețit mișcarea de eliberare a poporului român în cel de al doilea sfert al secolului al XIX-lea. Ea și-a găsit, de asemenea, o puternică reflectare și pe planul culturii naționale, cultură ce s-a dezvoltat în țările române într-o strînsă interdependență, intelectualii dînd și în această perioadă o contribuție prețioasă luptei de eliberare a poporului român, împlinirii năzuinței sale seculare.

Unitatea statală a constituit unul din obiectivele centrale ale luptătorilor revoluționari de la 1848, idee sintetizată în mod pregnant în strigătul cu rezonanțe peste veac al țărănimii transilvane strînsă pe Cîmpia Libertății de la Blaj în anul 1848: „Noi vrem să ne unim cu Țara". Revoluționarii munteni, moldoveni și transilvani au fost profund animați de ideea unității. În perioada următoare revoluției pașoptiste importanța acestei idei a crescut, unitatea impunîndu-se ca o problemă-cheie a procesului eliberării naționale și sociale a poporului român.

La mijlocul celui de al șaselea deceniu al secolului al XIX-lea, în condițiile dezvoltării pieței unice naționale, ale desăvîrșirii unității economice dintre Moldova și Țara Românească, mai ales după uniunea vamală intrată în vigoare la 1 ianuarie 1848, unirea celor două țări a devenit obiectivul central al poporului român, țelul pe care el l-a urmărit cu abnegație și fervoare, beneficiind totodată de o situație internațională favorabilă creată Principatelor Române în perioada Congresului de pace de la Paris din 1856, care a pus capăt războiului Crimeii. Purtător de cuvînt al năzuințelor de unitate, Mihail Kogălniceanu declara în această vreme Unirea Principatelor „visul de aur", „dorința vie și logică a marei majorități a românilor"

În 1857, Adunările ad-hoc, în care și-au trimis reprezentanți toate clasele și păturile sociale ale Țării Românești și Moldovei pentru a exprima în fața Europei dorințele poporului român, au constituit o nouă dovadă a unanimității cu care era susținută ideea Unirii Principatelor, deși pe plan social ele au oglindit divergențe izvorîte din pozițiile de clasă deosebite ale membrilor lor.

Dacă Franța, Rusia, Sardinia și Prusia au susținut revendicarea fundamentală a muntenilor și moldovenilor, aceeași revendicare a întîmpinat un timp opoziția Angliei și îndeosebi aceea a Imperiului Otoman și a Imperiului Habsburgic. Divergențele dintre puterile europene au făcut ca în Conferința de la Paris din 1858, care urma să statueze viitorul Principatelor, problema Unirii să nu-și găsească rezolvarea dorită a poporului român. Convenția de la Paris a instituit un regim hibrid în cele două țări, deși recunoștea numele de Principatele Unite și crea unele instituții comune. Ea a menținut în ansamblu separația politico-administrativă a Moldovei și Țării Românești, păstrînd mai departe la cîrma acestora doi domni, două guverne, două adunări legislative și două administrații separate. În situația creată în vara anului 1858 poporului român nu-i mai rămînea decît calea de a-și lua soarta în pro-

OPINII

PROIECTUL PLANULUI ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI IN DEZBATEREA CADRELOR DIDACTICE

Zilele acestea, în toate şcolile de cultură generală din ţară au loc şedinţe ale consiliilor profesorale în care cadrele didactice discută proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani, spunîndu-şi părerea cu privire la modalităţile de înfăptuire a sarcinilor trasate în acest domeniu de Directivele C.C. al P.C.R.

Pe lîngă aprecierea soluţiilor de principiu care au stat la baza întocmirii proiectului de plan, în cadrul dezbaterilor din consiliile profesorale se fac numeroase propuneri şi sugestii concrete privind proporţiile între diferitele discipline de studiu, îmbunătăţirea predării unor obiecte, crearea condiţiilor pentru transpunerea în practică a prevederilor proiectului de plan.

Şi pe adresa redacţiei noastre au sosit numeroase scrisori în care se exprimă puncte de vedere privind proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani. Cu numărul de faţă începem publicarea unora dintre acestea.

Cercuri şi pentru elevii mici

În proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani se propune ca cercurile ştiinţifice, tehnice, artistice şi practice la clasele VI—VIII să fie obligatorii pentru toţi elevii, orele respective intrînd în norma profesorilor. După studierea atentă a acestei prevederi a proiectului de plan mi-am pus cîteva întrebări: oare pentru elevii din celelalte clase ale şcolii generale (II—V) nu se vor organiza cercuri?; dacă toţi elevii din clasele VI—VIII sînt obligaţi să activeze la cîte un cerc în cadrul şcolii, atunci aceşti elevi vor mai putea frecventa şi cercurile din cadrul caselor sau palatelor pionierilor? În legătură cu aceste două probleme aş dori să fac şi unele propuneri.

În primul rînd, **să se organizeze cercuri — îndeosebi artistice şi practice — şi pentru şcolarii mai mici.** Apoi toate cercurile organizate în cadrul şcolii generale să fie cuprinse în norma didactică şi **să fie conduse de organizaţiile de pionieri în strînsă colaborare cu direcţia şcolii.**

Avînd în vedere faptul că la casele pionierilor sînt antrenaţi în cercuri un însemnat număr de pionieri şi şcolari, mai ales din clasele V—VII, propun ca pentru aceştia să nu existe obligativitatea de a frecventa cercurile în cadrul şcolii. Menţionarea obligativităţii frecventării cercurilor din şcoli va duce la supraîncărcarea elevilor buni, va crea greutăţi în ce priveşte înscrierea pionierilor la cercurile caselor de pionieri, cercuri care, în majoritate, au tradiţie, experienţă şi activitate îndelungată.

EMIL HUSAR
directorul Casei pionierilor din oraşul Reghin, jud. Mureş

Absolvenţilor şcolii generale le sînt necesare şi cunoştinţe social-politice

Proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani reflectă preocuparea organelor de învăţămînt pentru traducerea în viaţă a Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind înfăptuirea învăţămîntului obligatoriu de 10 ani.

După opinia mea, orele sînt, în general, echilibrat repartizate pe discipline umaniste, discipline realiste, discipline estetice, educaţie fizică şi celelalte activităţi. Consider că realizarea obiectivelor planului va asigura întregului tineret, aşa cum cer Directivele partidului, o cultură generală mai dezvoltată, potrivit cerinţelor actuale şi de perspectivă ale societăţii noastre, progresului ştiinţei şi tehnicii contemporane. Este pozitiv faptul că se urmăreşte ca şcoala generală de 10 ani să asigure elevilor şi o pregătire cu caracter tehnic-practic, care să contribuie la orientarea lor şcolară şi profesională.

Analizînd capitolul „Discipline umaniste" surprinde însă faptul că în ambele variante nu se prevede decît o oră de instrucţie civică, în clasa a X-a. O asemenea oră exista şi în planul de învăţămînt al şcolii de 8 ani, care prevedea predarea în clasa a VIII-a a unei ore de „Educaţie cetăţenească".

Prelungirea duratei învăţămîntului general la 10 ani îngăduie însă, după părerea mea, posibilitatea de a se amplifica cunoştinţele social-politice predate elevilor. Consider că este necesar ca în planul şcolii generale de 10 ani să se menţină, ca şi în cel al şcolii de 8 ani, predarea în clasa a VIII-a a „Educaţiei cetăţeneşti", în cadrul căreia elevii vor primi cunoştinţele pe care le primesc de fapt în prezent în şcoala de 8 ani şi să se introducă atît în clasa a IX-a, cît şi în clasa a X-a, cîte o oră de cunoştinţe social-politice. În cadrul acestor ore ar urma să li se facă cunoscută elevilor politica ştiinţifică, marxist-leninistă a partidului şi statului nostru. De asemenea, li s-ar putea preda noţiuni de etică, educaţie morală şi estetică, s-ar putea contribui în mai mare măsură la formarea priceperilor şi deprinderilor de comportare civilizată în şcoală, în societate, familie etc. Istoria învăţămîntului nostru, istoria învăţămîntului în general, rolul care i-a fost rezervat şcolii de-a lungul timpului, dar mai ales rolul care-i este rezervat şcolii în societatea socialistă pledează în sprijinul unei asemenea propuneri.

V. I. ŞTEFĂNOIU

Mai mult spaţiu materiilor de cultură tehnică

Aşa după cum se arată în Directivele C.C. al P.C.R., şcoala generală de 10 ani este chemată să asigure întregului tineret o cultură generală mai dezvoltată, potrivit cerinţelor actuale şi de perspectivă ale societăţii noastre, progresului ştiinţei şi tehnicii contemporane. Această pregătire de cultură generală va permite tinerilor care se vor orienta spre şcoli profesionale să dobîndească o calificare la un nivel mult mai ridicat şi într-un timp mai scurt. Chiar în preambulul la proiectul de plan se precizează că şcoala de 10 ani va urmări să asigure şi o pregătire cu caracter tehnic-practic, care să contribuie la orientarea şcolară şi profesională a elevilor şi în acelaşi timp să uşureze însuşirea ulterioară a profesiunii, atît prin şcoli profesionale cît şi prin calificarea la locul de muncă. De altfel aş vrea să amintesc faptul că, atunci cînd s-a discutat despre reducerea duratei şcolii profesionale, printre alte motive a fost şi acela că elevii vor avea posibilitatea să dobîndească în prealabil, în şcoala generală de 10 ani, o pregătire tehnică şi practică.

Părerea mea, studiind acum proiectul de plan al şcolii de 10 ani, este că a fost rezervat un spaţiu prea restrîns materiilor de cultură tehnică. Cred că, pentru a se răspunde sarcinilor pe care le-am menţionat mai sus, în viitoarea şcoală generală de 10 ani nu trebuie făcut mai puţin decît s-a făcut pînă acum în ce priveşte înarmarea elevilor cu cunoştinţe şi deprinderi tehnice şi practice, ci mai mult şi mai bine.

Pornind de la ideea — izvorîtă dintr-o practică îndelungată — că lucrările practice nu suprasolicită pe elevi ci, dimpotrivă, îi interesează şi-i antrenează într-o activitate plăcută aş propune ca în clasele V—VIII să se menţină, ca şi pînă acum, cîte două ore de lucrări practice.

În ce priveşte clasele IX—X, optez pentru prima variantă propusă de proiect gîndindumă că a doua variantă, cu o zi de practică, nu va da randamentul dorit, elevii fiind mai mult antrenaţi în lucrări auxiliare sau gospodăreşti. Sînt pentru efectuarea lucrărilor practice în atelierele şcolilor, care, evident, să fie mai bine utilate ca pînă acum şi încadrate cu maiştri bine pregătiţi, cu experienţă în meserie şi în munca didactică.

Varianta I propune pentru clasele a IX-a şi a X-a un program săptămînal de 26 ore, deci mai mic cu două ore decît cel pe care l-au avut elevii în clasele a VII-a şi a VIII-a. Această scădere a duratei programului de activitate nu are, după mine, o motivaţie psiho-pedagogică. După cît văd, programul variantei a II-a prevede tot 28 ore, iar în liceu, în primele clase, se fac 30 de ore săptămînal. Consider, deci, că în clasa a IX-a şi a X-a totalul de ore pe săptămînă poate să fie de 28, iar cele două ore în plus faţă de proiect să fie atribuite pregătirii practice a elevilor.

ION V. COTOMAN
profesor-maistru Şcoala generală nr. 99, Bucureşti

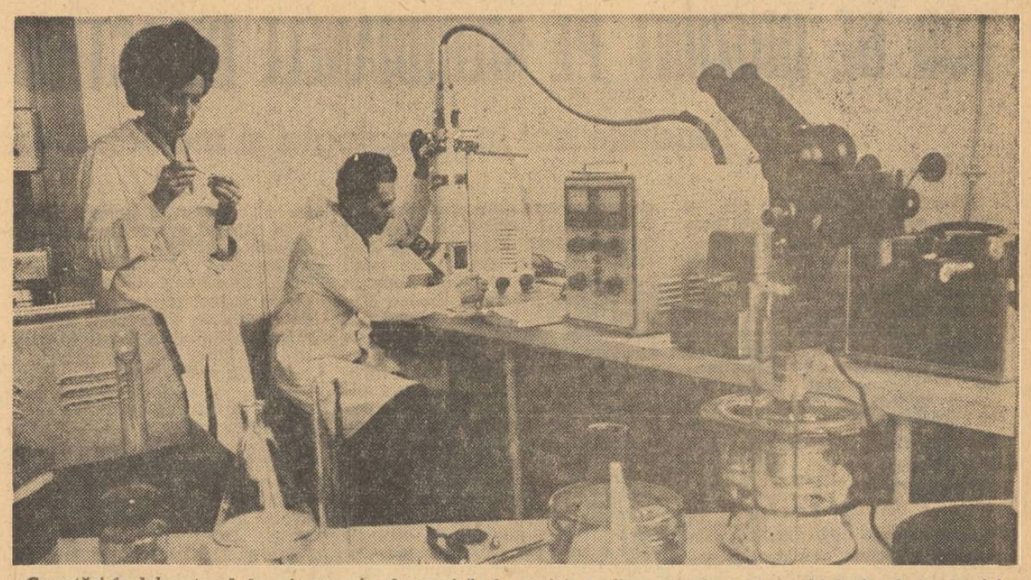

Cercetări în laboratorul de microscopie electronică al secţiei de fitopatologie şi microbiologie al Academiei

ANCHETA NOASTRĂ

INFORMAREA ŞTIINŢIFICĂ

(urmare din pag. 1)

muncă de investigaţie ştiinţifică. Viitorii profesori — ne-a spus d-sa — ar trebui să fie mai mult solicitaţi la activitatea cercurilor ştiinţifice, mai bine orientaţi în tehnica documentării individuale pe marginea problemelor puse la cursuri. Poate că ar fi necesar ca şi în aprecierea lor la examene să se ţină seama de preocupările pe care le manifestă în această direcţie. S-ar crea astfel o necesitate de informare ştiinţifică care ar continua şi după absolvirea cursurilor.

Pentru a stimula şi a întreţine acest interes în rîndurile profesorilor ar fi bine să li se ofere posibilitatea unei mai largi manifestări publicistice. Pentru aceasta ar fi necesar în primul rînd ca «Gazeta Învăţămîntului» să dispună de un spaţiu grafic mai mare decît cel de care dispune în prezent. Pe de altă parte, consider că nu numai publicaţiile de specialitate sînt chemate să trateze problemele învăţămîntului. Acestea pot fi cuprinse în profilul oricărei reviste de cultură din întreaga ţară.

O cale pe care se realizează informarea corpului profesoral o constituie cursurile ţinute în cadrul institutelor de perfecţionare. Dar aceste cursuri nu sînt audiate de întreaga masă a cadrelor didactice. Cred că ar trebui studiată posibilitatea ca ele să fie multiplicate şi difuzate în toate şcolile din ţară.

În legătură cu aceasta, aş mai ridica o problemă. În Bucureşti au fost organizate nu de mult, pentru specialiştii din producţie, cursuri de programatori pentru calculatoare electronice. În treacăt fie spus, nu ştiu de ce nu s-a considerat necesar ca la aceste cursuri să participe şi profesori din învăţămîntul de cultură generală.

O atenţie mai mare ar trebui să se acorde, cred, informării cadrelor didactice asupra evoluţiei fenomenului pedagogic peste hotare. Aceasta s-ar putea realiza pe mai multe căi. Prima este aceea a difuzării mai eficiente, prin Biblioteca centrală pedagogică, a unor materiale care apar în străinătate, căci în condiţiile actuale nu mai poate fi vorba de o documentare pe bază de rezumate. Acestea fac parte şi ele din arsenalul de mijloace al informării, dar cadrele didactice trebuie să aibă în acelaşi timp posibilitatea de a citi lucrări în original. Sînt, pe de altă parte, multe cadre didactice care pleacă în excursii de agrement peste hotare, prin O.N.T. Fiind încadrate în grupuri de o compoziţie profesională eterogenă, ele nu se pot informa acolo asupra problemelor de pedagogie. Ce-ar fi dacă apelîndu-se la sprijinul Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură, s-ar organiza excursii în grup ale cadrelor didactice şi, păstrîndu-se şi latura de agrement a acestor excursii, s-ar face astfel încît în programele lor să fie incluse şi obiective de interes pedagogic?"

Amplificarea resurselor documentare

Referindu-se, de asemenea, la căile prin care se poate realiza informarea şi pregătirea cadrelor didactice, prof. Gh. SMARANDACHE, inspector la inspectoratul şcolar al municipiului Bucureşti, aprecia că un element foarte important este acela al asigurării surselor de documentare. „Ar fi necesar, arăta tov. Smărăndache, ca profesorilor să li se pună la dispoziţie scurte buletine pe specialităţi sau pe grupe de specialităţi, care să fie un instrument operativ pentru a-i orienta în materialul documentar de specialitate. Cred de asemenea că ar trebui să crească rolul bibliotecii în viaţa şcolii. Pînă acum s-a considerat de multe ori că bibliotecile şcolare sînt doar o sursă de informare pentru elevi. De aceea ele au fost foarte puţin dotate cu lucrările de specialitate necesare profesorilor. Şi în prezent unele publicaţii, unele lucrări necesare profesorilor vin cu întîrziere în şcoli şi profesorii nu au posibilitatea să şi le procure.

La solicitarea diferitelor instituţii bibliotecile din marile centre au alcătuit bibliografii largi pe teme de interes deosebit şi de mare actualitate. Îndeobşte, aceste bibliografii sînt utilizate de acel unic beneficiar care le-a comandat. Nu ar fi bine oare ca, odată ce tot sînt alcătuite, unele din ele să fie puse şi la dispoziţia şcolilor? S-ar putea organiza poate şi un schimb de cărţi între bibliotecile şcolare şi bibliotecile publice, împrumuturi trimestriale sau lunare.

*

Indicînd o cale sau alta pentru realizarea unei mai bune informări ştiinţifice a corpului profesoral, cei consultaţi în cadrul anchetei noastre au fost, cu toţii, unanimi în a sublinia absoluta ei necesitate în condiţiile învăţămîntului nostru de astăzi, faptul că ea reprezintă o componentă obligatorie a profilului intelectual al profesorului contemporan.

Analiza activităţii Institutului de ştiinţe pedagogice

Recent a avut loc adunarea generală a salariaţilor din Institutul de ştiinţe pedagogice în care a fost analizată activitatea desfăşurată în anul 1968. Darea de seamă, prezentată de conf. univ. dr. Ion Stanciu, director adjunct al institutului, a înfăţişat principalele realizări ale activităţii de cercetare pedagogică în anul trecut, precum şi direcţiile activităţii în anul în curs. S-a subliniat că, în ansamblu, munca ştiinţifică a institutului a înregistrat în anul 1968 un spor cantitativ şi calitativ, concretizat în îndeplinirea planului de cercetare, în elaborarea unor lucrări peste prevederile planului. Au fost pregătite astfel pentru editare 24 de lucrări, printre care „Introducere în pedagogie", „Studii şi cercetări de didactică modernă", „Educaţia în liceu" etc. De asemenea, institutul a elaborat, în colaborare cu Ministerul Învăţămîntului, planuri pentru şcoala generală de 10 ani, pentru liceul de cultură generală, pentru învăţămîntul fără frecvenţă, pentru unele licee de artă etc., precum şi numeroase programe. Institutul s-a preocupat şi de elaborarea unor manuale şi antologii şcolare, prezentînd spre editare, în acest domeniu, 6 volume.

În cadrul discuţiilor, participanţii la adunare au ridicat numeroase probleme de muncă, făcînd propuneri menite să îmbunătăţească activitatea de cercetare pedagogică, să-i mărească eficienţa.

În încheierea discuţiilor a luat cuvîntul conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învăţămîntului, care a apreciat ca pozitivă activitatea desfăşurată de institut în anul 1968, dar a relevat faptul că s-au manifestat întîrzieri în elaborarea unor lucrări fundamentale de istoria pedagogiei, pedagogie generală, a unor studii privind orientarea şcolară şi profesională, orientarea muncii educative în rîndul elevilor.

În continuare vorbitorul a făcut o serie de recomandări privind îmbunătăţirea stilului de muncă, o mai bună precizare a locului şi rolului ce revin directorilor adjuncţi, şefilor de secţii, şefilor de sectoare în îndrumarea activităţii de cercetare ştiinţifică. Referindu-se la sarcinile care revin institutului, potrivit Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învăţămîntului, vorbitorul a arătat că un loc central în rîndul acestora îl ocupă elaborarea în condiţii optime a planurilor, programelor şi manualelor şcolare pentru învăţămîntul general obligatoriu de 10 ani. De o deosebită importanţă este ridicarea continuă a calităţii cercetării pedagogice.

Conf. univ. dr. G. Văideanu, directorul Institutului de ştiinţe pedagogice, a asigurat ministerul că întregul colectiv de cercetători îşi va intensifica munca, astfel încît cercetarea pedagogică să aducă o contribuţie majoră la traducerea în viaţă a sarcinilor puse de partid în faţa şcolii.

Faza pe localitate a concursurilor pe specialităţi

Faza pe localitate a concursurilor pe specialităţi se organizează în ziua de 16 februarie a.c.

Concursurile încep la orele 10 dimineaţa.

Această fază se organizează în toate localităţile unde există cel puţin un liceu, liceu de specialitate, liceu pedagogic, şcoală profesională sau o şcoală tehnică. În municipiul Bucureşti şi în localităţile cu mai multe şcoli, faza pe localitate se va organiza pe sectoare, respectiv pe grupe de şcoli.

TUR DE ORIZONT PE MERIDIANELE DIDACTICII CONTEMPORANE

– Tendințe noi în tehnologia și metodica școlară –

Nu există sau, în orice caz, nu ne este cunoscută o statistică precisă în această privință, dar anual, în ultimul deceniu, apar pe meridianele lumii sute de metode și procedee care își propun să înnoiască didactica, să îmbogățească tehnologia școlară. Anul 1968 nu a făcut excepție în această privință ci, dimpotrivă, a fost deosebit de prolific. Desigur, dacă unele din aceste metode și procedee aduc schimbări majore în sfera lor de aplicare, altele sînt menite unei vieți efemere.

Deși foarte diferite, formele, metodele și tehnicile preconizate se subînscriu celor două tendințe dominante existente în didactica actuală. O serie de cercetări și experimentări situează pe primul plan schimbările pe care le implică pentru desfășurarea procesului de învățămînt tehnologia didactică modernă — introducerea în școală a mijloacelor tehnice perfecționate, a principiilor ciberneticii și programării. Altă grupă de investigații vizează cu precădere satisfacerea cerințelor psiho-pedagogice privind conștientizarea optimă a procesului de însușire a cunoștințelor, stimularea unei activități individuale și colective intens creatoare a elevilor pe tot parcursul studiului, adaptarea formelor școlarizării la principiul individualizării învățămîntului.

Indiferent de aspectul pe care îl au în vedere — utilizarea intensivă a mijloacelor tehnice sau reconsiderarea căilor existente ale procesului instructiv-educativ — majoritatea didacticienilor, psiho-pedagogilor și specialiștilor în metodică consideră că învățămîntul expozitiv este, la ora actuală, depășit, că se impune o reevaluare a întregului sistem al didacticii atît în aria predării, cît și în domeniul însușirii cunoștințelor.

Evident, o prezentare exhaustivă a afluxului de forme, metode și tehnici care solicită viza de intrare în sfera didacticii contemporane ar fi inoperantă chiar într-un cadru mai amplu decît cel al prezentei rubrici; de altfel, într-o măsură, ar fi și inutilă. Ceea ce ne propunem este de a înfățișa, într-un ciclu de articole înserate în această rubrică, o serie de preocupări și experimente didactice prezente în planurile de investigație ale specialiștilor din mai multe țări, expuse în diferite lucrări și publicații pedagogice recente.

O primă observație cu privire la bilanțul anului 1968 în domeniul tehnologiei școlare: acesta oglindește o anume rezervă, un reflux chiar al învățămîntului programat, care pretutindeni în lume continuă să se mențină la stadiul experimental. Cauza principală a acestei stări de lucruri pare s-o constituie insuficienta posibilitate a experimentatorilor de a argumenta pe plan psihologic și neurofiziologic capacitatea instruirii programate de a se constitui ca învățămînt formativ. Folosirea manualelor cu programare de tip liniar și a mașinilor de instruire și autoinstruire cu programare de același tip (care este, la ora actuală, dominantă) prezintă, după părerea unor specialiști de prestigiu, ca de pildă pedagogul francez Robert Dottrens sau profesorul polonez Csesaw Maziarz cel puțin două neajunsuri majore. În primul rînd, numai cunoașterea de către elevi a rezultatelor privind felul cum și-au însușit materialul predat, fără alte stimulente, constituie un mijloc insuficient de menținere și întărire a atenției și a eforturilor. Pe de altă parte, elevii întîmpină dificultăți în aplicarea informațiilor dobîndite prin studierea fișelor sau a manualului de instruire programată. Atunci cînd li se cere să scrie o temă sau să efectueze o lucrare de laborator bazată pe cele studiate prin metodele instruirii programate, destul de mulți dintre ei nu pot aplica cunoștințele pe care teoretic le expun foarte clar.

Către contracararea acestor neajunsuri se orientează în prezent cîteva interesante experimente și cercetări. Printre ele se numără, de exemplu, studiul întreprins de psihopedagogul american Robert Crist [1]). Acesta a experimentat, în cadrul mai multor clase ale unei școli-pilot, pe de o parte utilizarea unor mijloace de întărire în afara programului de instruire, iar pe de altă parte, dublarea studierii materialului programat cu o serie de experiențe conduse de profesori, menite să-i pună pe elevi în situația de a aplica cunoștințele dobîndite. Constatînd că stadiile diferite de parcurgere a materialului în care se găsesc elevii unei clase obișnuite constituie un impediment, experimentatorul a realizat o serie de grupuri omogenizate, constituite în funcție de ritmul parcurgerii de către componenți a materialului programat; ritmul a fost determinat pe baza stadiului de învățare la care au ajuns aceștia la un moment dat. Membrii fiecărei grupe urmăresc simultan prezentarea materialului, care este proiectat pe un ecran. Rezolvarea întrebărilor pe care le comportă însușirea cunoștințelor astfel prezentate se realizează tot în cadrul grupului omogen. În aceleași condiții se realizează și experiențele aplicative.

Specificul activității în colective mici, stimulentul omogenității grupei în cadrul căreia fiecare individualitate are posibilități egale de afirmare, faptul că în aceste condiții activitatea de îndrumare și de întărire a profesorului nu este dispersată, ci se împarte doar între cîteva grupe asigură un nivel susținut atenției și eforturilor de învățare ale elevilor, ducînd la îmbunătățirea randamentului în raport cu studiul individual al fișelor introduse în mașinile de autoinstruire sau al manualelor programate.

Robert Crist atrage în mod expres atenția că procedeul experimentat de el cere neapărat ca fiecare grupă de elevi să fie cît mai omogenă din punct de vedere al rezultatelor și al capacității de reținere a cunoștințelor.

Descrierea experimentului și faptele cuprinse în argumentare nu contracarează integral, după părerea noastră, obiecțiile formulate în legătură cu instruirea pe baza programării liniare, ci le pot înlătura numai în parte.

În general studiul în grupe omogene, ca și pedagogia de grup, au o pondere deosebită în cercetările actuale de didactică și metodică. Este o preocupare cu deosebire evidentă la pedagogii francezi, belgieni și elvețieni, care caută să facă operante, în condițiile învățămîntului contemporan și în lumina noilor date ale psihologiei, principiile unei educații active susținute încă de acum cîteva decenii de A. Ferrière și C. Freinet, să realizeze o educație funcțională după concepția lui Claparède. Sînt semnificative, în această privință, concepția despre cadrul pedagogic expusă de prof. Y. Letouzey [2]) și tabloul sinoptic al utilizării actuale a metodelor active în învățămîntul liceal prezentat de E. Hatinguais în ultima ediție a „Enciclopediei generale a educației." [3]) Ideea de bază susținută în ambele lucrări, ca și în numeroase alte pledoarii pentru învățămîntul activ, este că metodele specifice acestei forme de studii și educație permit în mare măsură îmbinarea cerințelor individualizării cu acelea ale activității în colectiv.

Modernizarea și dezvoltarea în continuare a ideilor inițiale privind învățămîntul activ sînt reprezentate de introducerea în sistemul activităților individuale a unui complex de fișe, în cadrul cărora sînt utilizați algoritmii învățării și unele metode specifice de programare. Fișele nu se referă însă la un material prelucrat și segmentat „a priori" de către un colectiv de specialiști, ci la materialul acumulat de elevi pe parcursul observațiilor, experimentărilor și lucrărilor practice efectuate direct de ei. Caracterul acestor fișe este diferit, în funcție de utilizarea lor în cadrul lecției curente, al exercițiilor, al dezvoltării accelerate sau al recuperării unor întîrzieri în studiu. Instruirea astfel individualizată se îmbină strîns cu introducerea în grupele de studiu a unor sisteme de investigație și cooperare specializată. Tematica de studiu stabilită este orientată și ea către probleme de deosebită actualitate și valoare practică, permițînd elevilor, dacă nu să facă descoperiri în știință, cel puțin să „descopere" calea prin ce se poate ajunge la acestea.

Fără îndoială că acest mod de abordare nu epuizează nici pe departe pe plan practic, și cu atît mai puțin pe tărîmul filozofiei educației, problema raporturilor între individualizare, colectiv școlar și cooperare în învățămîntul contemporan.

M. AL. H.

[1]) Crist L. Robert: Role of peer influence and aspects of group use of programmeed materials în „Comunication Review" nr. 4, 1968.

[2]) Letouzey Y.: Ma classe en liberté, Ed. du Scarabée, 1967.

[3]) Hatinguais E.: Les méthodes actives dans l'enseignement de second degré, Soc. d'Edit. de Dic. et Encycl., 1968.

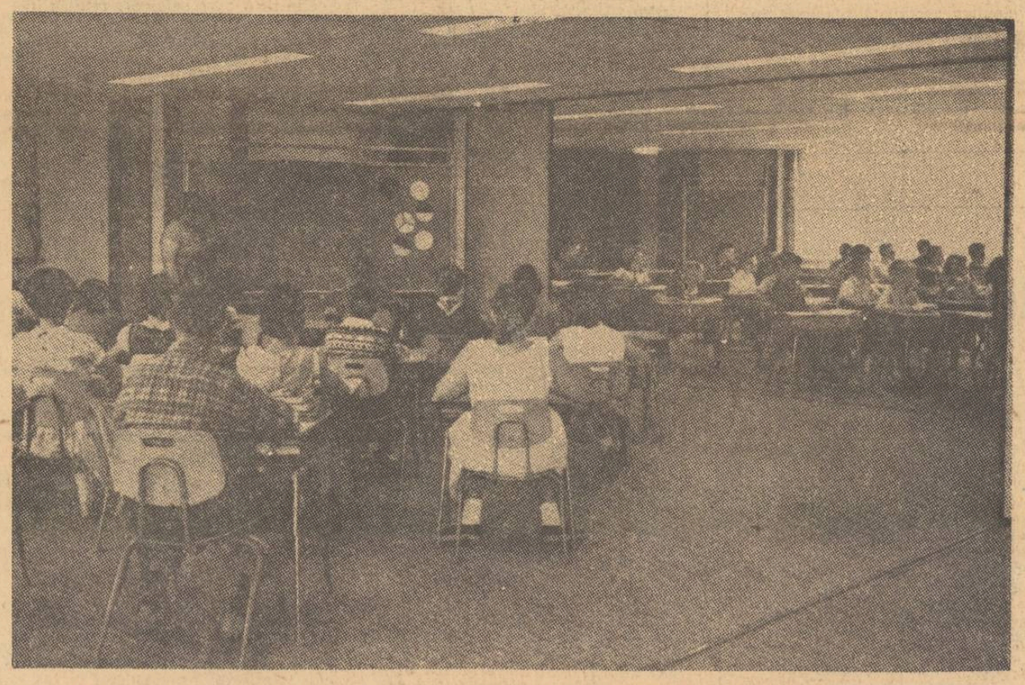

O clasă dintr-o nouă clădire școlară, concepută funcțional. Se văd pereții glisanți care permit împărțirea încăperii în cîteva săli pentru activități cu grupe mai mici. De asemenea, se observă distribuirea mobilierului perpendicular pe axa mediană, ceea ce lărgește cîmpul vizual la recepționarea emisiunilor televizate sau a proiecțiilor

„Studii de literatură universală"

Cel de al XI-lea volum din publicația „Studii de literatură universală", editată de Societatea de științe filologice, cuprinde un material bogat și variat.

Cinstind memoria lui Maxim Gorki, de la a cărui naștere s-au împlinit o sută de ani, Mihai Novicov publică un foarte amplu și interesant articol intitulat Tipuri gorkiene, în care clasifică aceste tipuri după criterii variate: factorul social, idealul estetic al scriitorului, caracterul personajului. Cel de al doilea articol, scris de Galina Maievski și intitulat Sensul filozofic al cîntecelor și legendelor lui Gorki, reliefează faptul că, prin eroii săi legendari, Gorki a dat răspuns la întrebările esențiale ale existenței.

Două articole se referă la literatura antică — Tragedia elină, glorificare a tinereții, de Maria Pîrlog și Variante contemporane ale „Medeei" lui Euripide de György Szabo.

Articolul lui Leon Levițchi Un aspect particular al sinonimiei în opera dramatică a lui W. Shakespeare **subliniază atît valoarea stilistică a hendiadei cantitative, cît și importanța cunoașterii și respectării ei în cadrul traducerilor.**

O serie de articole se referă la influența și răspîndirea unor opere ale literaturii universale în România. Georgeta Loghin și Hertha Perez, în articolul „Robinson Crusoe" și ecourile lui în **România, prezintă robinsoniadele din literatura universală și pe cele din literatura română, Angela Ion și Silvia Pandelescu, în articolul** Răspîndirea operei lui Baudelaire în Romania, **urmărește procesul de pătrundere a poeziei baudelairiene în țara noastră, iar Ovidiu Drîmba,** în Al. Macedonski și simbolismul francez **ajunge la concluzia că poetul „Nopților" a fost factorul principal care a urmărit în acea perioadă sincronizarea poeziei noastre cu lirismul francez.**

Articolul De la De Sanctis la Luigi Russo examinează **comparativ principiile estetice ale lui Croce, De Sanctis și Luigi Russo.**

Alte studii sînt consacrate problemelor referitoare la roman. Ritmica în creația stendhaliană, **de Nicoleta Săvulescu, cercetează ritmul interior al romanelor lui Stendhal.** Valori ale simbolului la Hawthorne, **de Ioana Comino, reliefează valențele multiple ale simbolului hawthorian, urmărind simbolurile esențiale ale operei scriitorului american și analizînd din acest punct de vedere romanul „The Scarlet Lette".** Folosirea montajului în romanul englez modern, **de Mihai Miroiu, își propune să dovedească, analizînd romanele „Mrs. Dalloway" de V. Woolf și „Ulysses" de James Joyce, că literatura a împrumutat de la cinematografie montajul temporal și montajul spațial. În** Motivul măștii la Moravia **Andreia Birtolon urmărește modul în care înfățișează Moravia criza raportului om-realitate. În sfîrșit, în** Motivul obsesional în romanele lui Henry Green, **Virginia Cartianu își propune să descopere tema leit-motiv a operei lui Green.**

Volumul cuprinde de asemenea materiale interesante la rubricile Recenzii, Revista revistelor **și** Cronica.

GRAZIELLA ȘTEFAN

PERSPECTIVE EDITORIALE

Direcțiile actuale de dezvoltare ale învățămîntului românesc, rigorile științifice pe care acesta tinde să-și fundamenteze fiecare dintre compartimentele sale, solicită o atenție mărită pentru sporirea fondurilor documentare, a resurselor de informare științifică puse la dispoziția corpului profesoral. Aceasta presupune un complex de măsuri, între care intensificarea activității editoriale în sectorul pedagogic ocupă un loc de prim rang.

O sumară trecere în revistă a planului de apariții pentru anul 1969 al Editurii didactice și pedagogice ne furnizează în acest sens date semnificative. Se impun în primul rînd atenției cîteva lucrări fundamentale de o deosebită utilitate. Între acestea menționăm **„Tratatul de pedagogie practică"** elaborat de un colectiv condus de conf. univ. Traian Pop, două volume de studii teoretice de pedagogie, intitulate **„Fundamenta pedagogiae"**, elaborate de Institutul de științe pedagogice, precum și compendiul de **„Istoria învățămîntului românesc"**, sub redacția istoricului Constantin C. Giurescu.

În domeniul teoriei educației, al conținutului și organizării învățămîntului editura va publica în cursul acestui an lucrările **„Educația și pedagogia în perspectivă operațională"** de Pavel Apostol, **„Probleme ale învățării în clasele I—IV"** de P. Popescu-Neveanu și colectiv, **„Probleme psihologice și pedagogice ale jocului"** de un colectiv condus de Ursula Șchiopu, **„Școala și colectivitatea socială"** de Vasile Popeangă, **„Sistemul muncii educative în liceu"** elaborat de un colectiv de la Institutul de științe pedagogice, **„Îndrumător cu privire la aplicarea sistemului de notare în școala de cultură generală"** elaborat de un colectiv sub coordonarea lui D. Muster, **„Internatul școlar"** de Nicolae Farcaș, Anton Vasilescu și Andrei Antal, **Culegeri de texte în sprijinul muncii diriginților de la clasele I—IV, V—VIII și IX—XII, „Mijloacele audio-vizuale în predarea istoriei"** de Ion Cerghit și Teodor Mucica, **„Probleme ale conducerii școlii"** de Ion Popescu și Victor Iliescu, **„Din experiența muncii instructiv-educative la casele de copii"** de Ioana Ionescu, **„Cum să folosim mijloacele audio-vizuale moderne la lecție"** de un colectiv condus de M. Bendorfeanu, E. Morărescu și N. Morărescu, **„Demonstrația cinematografică în creșterea eficienței lecției"** de I. Cerghit, **„Contribuții la orientarea școlară și profesională"** de un colectiv.

Dintre lucrările care vor fi dedicate istoriei pedagogiei și învățămîntului amintim volumele IV și V **„Din istoria pedagogiei românești"**, care apar sub egida Institutului de științe pedagogice, **„Contribuții la istoria învățămîntului românesc"** de C. Giurescu și colectiv, **„Istoria logicii"** de Anton Dumitriu, **„Visarion Roman, pedagog"** de Ion Ciolan și Victor Grecu, **„Săulescu Pop Velini"** de N. C. Enescu, **„Borgovanu"** de Gh. Neamțu. În colecția „Dezvoltarea învățămîntului în patria noastră" vor apărea **„Lupta cadrelor didactice din România pentru progresul școlii"** de O. Gligor și **„Pedagogi germani progresiști din România"** de Carol Gölner.

Vor apărea, de asemenea, lucrări de îndrumare metodică pe specialități, cărți destinate problemelor muncii cu pionierii, culegeri de exerciții și probleme, albume și atlase.

În planul editurii sînt înscrise și cîteva traduceri de apreciabilă valoare. Menționăm astfel lucrările **„A educa, a instrui"** de Robert Dottrens, Michel Ray și Rast Edmond, **„Statistică pentru psihologie și educație"** de M. Smith, **„Pedagogia esenței și a existenței"** de B. Suchodolski, **„Cercetări privitoare la gîndire în psihologia sovietică"** editată de Academia de științe a U.R.S.S., **„Psihologia copilului"** de J. Piaget și B. Inhelder, **„Psihologul și profesorul de limbi străine"** de Rives M. Wilga, **„Educarea copiilor handicapați fizic"** de Pierre Oléron.

Un concurs interesant

Comitetul Național pentru apărarea Păcii organizează un interesant concurs cu tema „Mesaj peste veacuri ale generațiilor de ieri și de astăzi". Concursul, care va cuprinde întrebări din istoria și geografia patriei noastre, precum și o serie de teme din știință, artă, cultură, se adresează atît cadrelor didactice, cît și elevilor. Concursul va fi dotat cu importante premii.

Iată cîteva din întrebările concursului: „Unde este ridicată Columna lui Traian și cui aparține concepția sa artistică?"; „Cînd a avut loc inaugurarea expoziției copiei Columnei lui Traian la București și cîte episoade cuprinde acest monument?"; „Ce eveniment important din trecutul istoric al țării noastre evocă Mihail Eminescu în Scrisoarea III?" „La ce vîrstă au scris: Mihail Eminescu — „Epigonii", George Coșbuc — „Nunta Zamfirei", Mihail Sadoveanu — „Șoimii", Nicolae Labiș — „Moartea căprioarei"?; „Cîte medalii au obținut sportivii români la ultima Olimpiadă?" și altele.

În perioada difuzării buletinelor, în școli vor fi expuse afișele pe care delegații Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din Republica Socialistă România le vor pune la dispoziția conducerilor de școli. Buletinele de concurs vor fi predate bibliotecilor școlare de către delegații comitetelor de luptă pentru pace.

Drumul ascendent al școlii

(Urmare din pag. I)

În scopul educării armonioase și multilaterale a copiilor între 3 și 6 ani, al pregătirii lor pentru școală s-a dezvoltat considerabil și rețeaua învățămîntului preșcolar, asigurîndu-se astfel, în timpul cît mamele participă la viața economică și social-culturală, ocrotirea și îngrijirea copiilor. În prezent funcționează peste 9 700 unități preșcolare, frecventate de aproximativ 420 000 copii de vîrstă preșcolară. Faptul că peste 42 la sută din copiii de vîrstă preșcolară sînt educați în instituții preșcolare sporește rolul social și pedagogic al acestora, ele constituind un real sprijin acordat familiei în educarea copiilor și un mijloc de pregătire pentru activitatea școlară.

Pe baza politicii marxist-leniniste a partidului s-a asigurat și o largă rețea de școli, precum și celelalte condiții necesare, pentru a se crea copiilor și tinerilor din rîndul naționalităților conlocuitoare posibilități efective de instruire și educare în limba maternă. Astăzi o rețea cuprinzătoare de școli de toate gradele asigură cuprinderea în învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic a tinerilor provenind din rîndurile naționalităților conlocuitoare.

Ritmul viu de dezvoltare a învățămîntului a necesitat mobilizarea unor forțe și resurse impresionante în vederea asigurării bazei materiale a desfășurării procesului instructiv-educativ. An de an s-au alocat în bugetul de stat importante fonduri bănești pentru lărgirea spațiului de învățămînt prin noi construcții de școli, pentru dotarea laboratoarelor cu aparatură modernă, pentru îmbogățirea fondului de cărți și publicații al bibliotecilor școlare, pentru burse, pentru îngrijirea sănătății și asigurarea odihnei elevilor în vacanțele școlare, ca și pentru alte acțiuni menite să creeze condiții cît mai bune de învățătură și de viață tineretului școlar. În anii de după eliberare, în marea majoritate a localităților țării s-au construit, din investiții de stat, credite rambursabile și prin contribuția voluntară a cetățenilor, grădinițe, școli generale și licee. De exemplu, în perioada 1960—1965 s-au construit peste 24 000 săli de clasă, din care 17 000 în mediul rural. Numai în anul 1968 s-au dat în folosință circa 1 500 săli de clasă, 16 săli de gimnastică, noi internate școlare ș.a. În același an învățămîntului i-au fost acordate sume din bugetul statului în valoare de 8,2 miliarde lei.

De asemenea, în vederea asigurării unui învățămînt realist-științific, a înarmării elevilor cu cunoștințe temeinice și deprinderi practice, la nivelul cerințelor actuale, s-a acordat atenție sporită înființării de laboratoare și dotării acestora cu material didactic. Numeroase școli au fost dotate cu materiale didactice noi (truse pentru emisie-recepție, radiometrie, fotodiode, planșe în relief). Au intrat în dotarea obișnuită a școlilor aparatele de proiecție cinematografică, magnetofoanele, picupurile, epidiascoapele, precum și materialele auxiliare ale acestora, editîndu-se în fiecare an filme și diafilme didactice, diapozitive, discuri.

Dezvoltarea rețelei școlare a determinat și o creștere considerabilă a numărului educatoarelor, învățătorilor și profesorilor, număr care se ridică astăzi la aproape 200 000, corpul profesoral fiind cel mai numeros detașament al intelectualității din țara noastră.

Partidul a acordat necontenit o deosebită atenție școlii, luînd de fiecare dată măsuri menite să întărească rolul și misiunea înaltă a cadrelor didactice ca educatori ai tinerei generații. Atenția și grija permanentă pe care partidul și guvernul o manifestă față de școală și slujitorii ei se oglindesc și în recenta Hotărîre privind majorarea salariilor și experimentarea noului sistem de salarizare în învățămîntul din țara noastră. Entuziasmul cu care au fost primite aceste măsuri, ca o parte a preocupării multilaterale pe care o manifestă partidul și statul nostru pentru slujitorii școlii, este o expresie a unui profund sentiment de recunoștință și o garanție a devotamentului cu care participă învățătorii și profesorii la opera vastă de înflorire a patriei noastre. Ca expresie a acestui devotament, în momentul de față la toate nivelurile învățămîntului se desfășoară o muncă amplă pentru a asigura traducerea în viață a măsurilor stabilite de partid și de statul nostru socialist cu privire la dezvoltarea în continuare a învățămîntului în patria noastră.

Pe baza directivelor partidului s-a trecut la perfecționarea structurii și conținutului învățămîntului. Astfel, în acest an școlar au fost cuprinși în clasele I aproape 1/3 din copiii în vîrstă de 6 ani. La Ministerul Învățămîntului se lucrează intens pentru pregătirea condițiilor necesare funcționării școlii obligatorii de 10 ani, pentru cuprinderea unui număr sporit de copii în vîrstă de 6 ani în clasa I, pentru modernizarea conținutului, metodelor și mijloacelor de învățămînt. În acest scop se vor elabora și experimenta noi planuri, programe și manuale școlare. O atenție sporită se va acorda sistemului de perfecționare a personalului didactic, modernizării bazei didactico-materiale și realizării unei mai bune colaborări cu toate instituțiile și organele ce pot contribui la dezvoltarea învățămîntului din patria noastră.

Cele relatate reprezintă doar o mică parte a înfăptuirilor obținute de poporul nostru în domeniul învățămîntului, a preocupărilor noastre de viitor. Condiția esențială, fundamentală a acestor realizări o constituie grija neobosită a partidului pentru ridicarea învățămîntului nostru pe o treaptă superioară, treaptă cerută de aspirațiile de veacuri ale poporului.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU"

București

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post:

1. Profesor poz. XII/3, din statul de funcțiuni al catedrei de Economie politică.

Candidații la concurs vor depune în termen de o lună de la publicarea acestui anunț, la Rectoratul institutului o cerere de înscriere la concurs însoțită de următoarele acte:

— copie legalizată de pe diploma de Stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent (candidat în științe);

— copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar;

— lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;

— certificatul de caracterizarea activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;

— memoriu de activitate didactică științifică semnat de candidat;

— autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior, sînt obligați să comunice în scris rectoratului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „N. Bălcescu" București Bd. Mărăști nr. 59, în termen de două luni de la publicarea acestui anunț.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 980 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 31 ianuarie 1969 — 4 pag. 25 bani

În zilele de 5, 6 și 7 februarie 1969 va avea loc la București CONFERINȚA NAȚIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE din învățămîntul de toate gradele.

Convocată potrivit hotărîrilor Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 22—25 aprilie 1968, Conferința Națională va dezbate proiectul de Statut al personalului didactic.

În locul clasicelor săli de clasă, laboratoare și cabinete de specialitate

De cîtva timp, în momentul în care clopoțelul sună intrarea la ora de fizică, elevii claselor a IX-a și a X-a de la Liceul „Mihai Viteazul" din Turda trec pragul unui nou laborator, special amenajat pentru predarea mecanicii și căldurii. Este al cincilea laborator al liceului turdean reorganizat în ultimul timp după principii moderne, căci aici funcționează, prin strădania unui entuziast colectiv didactic, și laboratoare nou amenajate de electricitate, de chimie și de științe biologice, un cabinet de matematică, precum și un modern laborator fonetic. În prezent în liceu se lucrează la amenajarea unei săli destinate studiului istoriei și geografiei, în care mijloacele audio-vizuale vor juca un rol preponderent.

Ideea înlocuirii treptate a clasicelor săli de clasă cu laboratoare și cabinete de specialitate — una din direcțiile către care se îndreaptă învățămîntul modern — a găsit o largă adeziune și la alte școli din țară. La Liceul „Ion Neculce" din București, de pildă, există laboratoare și cabinete pentru aproape toate disciplinele de învățămînt. Noi și moderne săli în care se desfășoară cursurile există și la liceele nr. 3 și nr. 1 din Baia Mare, la Liceul „N. Bălcescu" din Craiova, la liceele nr. 3 și nr. 4 din Oradea, la Liceul „Gh. Gheorghiu-Dej" din Bîrlad etc.

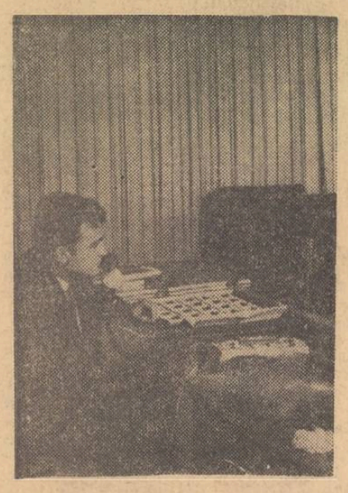

La moderna catedră a laboratorului lingvistic al Liceului nr. 3 din Baia-Mare

Cercurile școlare devin adevărate cercuri științifice

Stimulînd și cultivînd aptitudinile, și înclinațiile elevilor spre activitatea de cercetare, cercurile pe specialități din licee caută să se alinieze tot mai deplin tendințelor generale de modernizare a învățămîntului nostru. Temele și problemele pe care le dezbat membrii acestor cercuri, sub conducerea profesorilor, sînt nu o dată teme pe care însăși cercetarea științifică propriu-zisă le-a trecut printre obiectivele sale.

Un exemplu semnificativ în această privință îl constituie activitatea cercului de cibernetică creat la Liceul nr. 15 din București din inițiativa profesorului Nicolae Stănescu. În cadrul acestui cerc elevii au participat la interesante dezbateri științifice privitoare la modele fizice, operatori logici, modelare, semnale și informații, probabilitate și informație etc. În același liceu, sub conducerea profesoarei Sulamita Mora funcționează un cerc de construcții de aparate ai cărui membri au construit, fie după modele existente, fie chiar după modele elaborate sub îndrumarea profesoarei lor, numeroase aparate utile pentru efectuarea unor experiențe de laborator. Amintim, printre acestea, aparatul pentru verificarea legii lui Ohm în curent alternativ, aparatul pentru demonstrarea problemelor de autoinducție, aparatele pentru demonstrarea problemelor de rezonanță, de cîmp magnetic etc. Demn de menționat este faptul că pentru construcția acestor aparate, dintre care unele au fost omologate ca inovații și vor intra în producție de serie, unii elevi au primit chiar brevet și insignă de inovatori.

GÎNDURI ÎN PREAJMA CONFERINȚEI

O amplă sinteză a tot ceea ce are mai valoros învățămîntul

Apropiata Conferință Națională a cadrelor didactice va dezbate căile pe care pot fi cel mai bine îndeplinite nobilele îndatoriri implicate de funcția didactică și socială a omului de la catedră.

Rolul actual al școlii, al educației, ca factori de pondere majoră în evoluția socială, în dezvoltarea forțelor de producție, în mersul înainte al revoluției științifico-tehnice contemporane implică considerarea prin prisma viitoarei dezvoltări economico-sociale și cultural-științifice a structurilor, conținutului și formelor activității în învățămînt. Principiile de înaltă valoare teoretică și practică, cadrul amplu al înnoirii și înălțării continue a învățămîntului românesc au fost elaborate cu profundă pătrundere științifică de Congresul al IX-lea și Conferința Națională a partidului. Valoroasa experiență a cadrelor didactice din toate colțurile țării, gîndirea lor, realizările lor practice își vor găsi fără îndoială o expresie de sinteză în vasta întrunire a reprezentanților întregului nostru corp profesoral, care va jalona cu deplină claritate domeniul larg al evoluției viitoare a școlii în România Socialistă.

Prof. CONST. BARON
directorul Liceului nr. 1 din Giurgiu

Aflarea căilor concrete pentru înfăptuirea sarcinilor școlii

Prin componența ei, Conferința Națională a cadrelor didactice va reuni cele mai bune, cele mai înaintate valori ale învățămîntului nostru. Aceasta ne îndreptățește să așteptăm din partea ei conturarea soluțiilor la problemele ce ne preocupă, aflarea căilor concrete pentru obținerea unei eficiențe optime în înfăptuirea sarcinilor pe care partidul le-a pus în fața școlii.

Stabilirea unor asemenea căi solicită o generalizare științifică a practicii înaintate, îndrăzneală și spirit novator în abordarea problemelor. Sîntem siguri că marele for al învățămîntului ne va da cele mai bune răspunsuri la întrebările ce se pun în munca noastră practică, ajutîndu-ne să desfășurăm la un nivel tot mai ridicat instruirea și educarea tinerelor generații.

Inv. ION P. POPESCU
com. Cilibia, județul Buzău

Laolaltă, reprezentanți ai unei mari și unite familii

Așa cum, în strînsă prietenie și colaborare muncesc alături în școală și pe tărîm obștesc, și la marea întrunire pe țară a reprezentanților corpului didactic din întreaga țară vor sta alături învățători și profesori români, maghiari, germani și de alte naționalități, luînd parte împreună la dezbaterea pasionantă care va trasa cele mai bune căi de înaintare a învățămîntului nostru pe drumul indicat de partid.

Politica înțeleaptă marxist-leninistă a Partidului Comunist Român a unit pe toți cetățenii țării într-o mare și armonioasă familie, călăuzită de înflăcăratele idealuri ale desăvîrșirii construcției socialiste. Noi, învățătorii și profesorii, indiferent de naționalitatea căreia îi aparținem, sîntem mîndri de misiunea înălțătoare care ni s-a încredințat și sîntem hotărîți să-i formăm pe elevii noștri în spiritul unei dăruiri depline și creatoare pentru propășirea României Socialiste.

Prof. dr. SZIKSZAY IENŐ
Brașov

Cu sentimentul unei înalte responsabilități profesionale

Convocarea Conferinței Naționale a cadrelor didactice constituie o nouă și elocventă dovadă a aprecierii de care se bucură în România Socialistă învățătorii și profesorii, a grijii neabătute pe care partidul o arată celor care au misiunea de a educa tinerele generații. Sînt mărturii de încredere și cinstire pe care învățătorii și profesorii, în totalitatea lor, le primesc cu sentimentul unei înalte responsabilități. Fără îndoială, Statutul personalului didactic ce va fi adoptat în cadrul Conferinței Naționale va consemna amplu, multilateral, condiția actuală a învățătorilor și profesorilor.

În activitatea noastră, consacrată acțiunii de formare a viitoarelor cadre didactice, ne străduiesc cu tot sufletul să asigurăm o temelie solidă activității instructiv-educative pe care vor fi chemați s-o desfășoare studenții noștri de astăzi. Căutăm totodată să le sădim în suflet sentimentul înaltei lor meniri educative, al valorilor etice pe care le presupune vocația de educator, năzuința de a pune întreaga lor muncă didactică sub semnul creației spirituale fecunde. Ei au norocul ca, în preajma începutului de carieră, drumul să le fie luminat de asemenea importante documente de partid și de stat cum sînt Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968 și Legea învățămîntului, de căile ce vor fi trasate de Conferința Națională a cadrelor didactice. Sîntem convinși că rodnicul bilanț de fapte care va fi prezentat la marea întrunire a oamenilor școlii, experiența de înaltă valoare acumulată de aceștia va rodi puternic în viața și activitatea schimbului de mîine al educatorilor.

Conf. univ. dr. GH. HASAN
rectorul Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău

Misiunea educatorului în sfera culturii și civilizației

Munca învățătorului și a profesorului se împletește strîns cu viața socială, solicitînd prezența activă, dinamică a membrilor corpului didactic atît în incinta școlii, cît și dincolo de zidurile acesteia. Este o activitate care se desfășoară astăzi pe coordonatele esențiale ale culturii și civilizației țării, o activitate investită cu înalta încredere a partidului, a întregului popor.

La marea conferință a corpului didactic se vor întruni învățători și profesori care se dăruiesc cu trup și suflet muncii perseverente de formare a tinerelor generații, de ridicare a nivelului cultural al poporului. Sîntem siguri că atmosfera sărbătorească a acestei întîlniri se va împleti cu funcțiile unui remarcabil for colectiv de concepție, care va aborda creator, printre temele sale fundamentale de dezbatere, problema rolului profesional și cetățenesc al pedagogului, misiunea lui de luptător pentru desăvîrșirea marilor valori promovate de partid, de patria noastră socialistă.

Prof. GH. ENACHE
com. Furculești, jud. Ialomița

PLENARA Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură

Luni 27 ianuarie a.c., în sala de festivități a Clubului sindicatelor din învățămînt București s-au desfășurat lucrările Plenarei Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură. La lucrările Plenarei au participat membrii Biroului Executiv și ai Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, membri ai birourilor executive ale consiliilor județene ale sindicatelor, reprezentanți ai sindicatelor din învățămînt și cultură, cadre de conducere din instituțiile de învățămînt, științifice, de cultură și din instituțiile artistice. Au fost de față tovarășii **Ion Teoreanu**, șeful secției învățămînt a C.C. al P.C.R., **Dumitru Gheorghiu**, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului.

Lucrările plenarei au fost deschise de prof. **Vasile Vlad**, secretarul Comitetului Uniunii. După prezentarea ordinei de zi și a programului de desfășurare, tovarășa **Onița Gligor**, vicepreședinte al Comitetului Uniunii, a susținut: **RAPORTUL PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE ORGANELE ȘI ORGANIZAȚIILE SINDICALE DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ ȘI SARCINILE CE REVIN ACESTORA ÎN ANUL 1969 ÎN VEDEREA SPORIRII CONTRIBUȚIEI LOR LA REALIZAREA OBIECTIVELOR STABILITE DE PARTID ÎN DOMENIUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII.**

Plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură — a arătat raportoarea — are loc într-o perioadă de dezvoltare viguroasă, multilaterală, a societății noastre, cînd întregul popor, sub conducerea partidului, a pășit în cel de al IV-lea an al cincinalului, an hotărîtor pentru înfăptuirea integrală a planului pe întreaga perioadă, an în cursul căruia se va sărbători cea de-a XXV-a aniversare a eliberării patriei și va fi întîmpinat Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Faptul că un sfert din bugetul țării noastre se cheltuiește pentru învățămînt, cultură, artă, știință, ocrotirea sănătății și alte acțiuni sociale constituie chezășia materială a înălțării poporului pe trepte mereu mai înalte de cultură și civilizație. Numai în anul 1968 au fost destinate 8,2 miliarde lei pentru învățămînt, iar pentru anul 1969 sînt prevăzute pentru același scop 9 miliarde lei.

Raportul s-a referit apoi pe larg la acțiunile inițiate și organizate de Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură pentru a întări contribuția organizațiilor sindicale din școli la îndeplinirea sarcinilor cuprinse în Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și în Legea învățămîntului, pentru clarificarea conținutului și mijloacelor specifice de contribuție a activului sindical la progresul multilateral al școlii. S-a arătat astfel că Biroul Executiv a organizat în lunile august, septembrie și octombrie 1968 consfătuiri cu caracter de instruire și schimb de experiență cu președinții comitetelor sindicatelor din învățămînt, în care s-au dezbătut principalele probleme specifice noului an școlar și universitar și s-a prelucrat proiectul Statutului personalului didactic, cu care prilej s-au făcut numeroase propuneri pentru îmbunătățirea lui.

Numeroase sindicate din învățămînt au organizat, în perioada la care se referă raportul, variate acțiuni menite să contribuie la îmbogățirea cunoștințelor de specialitate și pedagogice a oamenilor școlii, să sprijine cadrele înscrise la examenele de grad sau în învățămîntul superior fără frecvență. O activitate meritorie în această privință au desfășurat sindicatele de învățămînt din Timișoara, Craiova, Pitești, Brașov, Bacău, Tîrgoviște, Ploiești, Oradea, Iași, Giurgiu etc. Este de subliniat drept pozitiv faptul că asemenea inițiative au fost luate și de birourile unor grupe sindicale de la sate. Așa s-a întîmplat de exemplu în comunele Cuza Vodă, județul Ialomița, Dracea, județul Teleorman, Borsec, jud. Harghita, Moisei, județul Baia Mare. O direcție principală a activității organelor și organizațiilor sindicale din școli a constituit-o promovarea susținută a măsurilor privitoare la modernizarea complexă a conținutului, metodelor și mijloacelor de învățămînt. Prezentînd unele rezultate pozitive ale participării sindicatelor la această acțiune, raportul a chemat la intensificarea acțiunilor specifice de informare a cadrelor didactice în specialitate și în pedagogie și la organizarea de consultații, expuneri, colocvii, simpozioane, excursii documentare, vizite la locuri istorice, centre industriale, unități agricole, locuri pitorești etc.

Raportul a cerut de asemenea organelor și organizațiilor sindicale să se preocupe mai intens de mobilizarea învățătorilor și profesorilor la întărirea muncii educative, chemîndu-i să-și petreacă mult mai activ timpul în mijlocul elevilor și studenților, pentru a le cunoaște năzuințele și pasiunile, pentru a-i ajuta să înțeleagă problemele complexe ale vieții contemporane, să le cultive aptitudinile și înclinațiile în vederea formării lor pentru muncă, pentru viață.

Se consideră necesar — s-a arătat în continuare în raport — ca adunările grupelor și adunările generale ale sindicatelor să devină peste tot o tribună de manifestare a opiniilor colective, în vederea combaterii neajunsurilor în muncă, pentru crearea unui climat optim de activitate creatoare în fiecare unitate [illegible]. Totodată este necesară [illegible] pare activă și competentă [illegible] nelor sindicale la activitatea [illegible] siliilor profesorale. Aceasta [illegible] din partea lor o preocupare [illegible] rită pentru studierea problemelor majore din munca școlilor și institutelor, o legătură permanentă cu membrii de sindicat, consultarea continuă a membrilor corpului didactic astfel încît să poată propune măsuri corespunzătoare fiecărei etape. În același timp, sindicatele din învățămînt trebuie să solicite mai mult sprijinul organelor teritoriale ale U.G.S.R., să colaboreze cu sindicatele din întreprinderi și instituții pentru a asigura participarea părinților — muncitori, tehnicieni, ingineri, funcționari — la ședințele special organizate pentru ei în școli, la lectoratele pedagogice, la serbările școlare etc.

Comitetele sindicatelor din învățămînt trebuie să vegheze la asigurarea celor mai bune condiții de muncă, la prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale, să urmărească felul cum se respectă drepturile și interesele salariaților, să nu îngăduie nici o încălcare a prevederilor legale, luînd poziție fermă, intransigentă, față de cei care, într-un fel sau altul, își permit să se abată de la lege. Este necesar de asemenea ca organele sindicale să susțină cu mai multă perseverență, în fața organelor locale de stat, cerințele îndreptățite ale personalului din școală. La rîndul lor, organele și organizațiile sindicale din comune au datoria să militeze mai activ pentru apărarea și creșterea prestigiului cadrelor didactice, luînd atitudine fermă față de încălcarea legislației în vigoare și față de abuzuri, să se ocupe mai mult de felul cum se rezolvă problemele aprovizionării cu combustibil și alimente a învățătorilor și profesorilor, ca și de modul cum se asigură locuințe pentru aceștia, în special pentru tinerii absolvenți.

Sindicatele sînt chemate în același timp să-și sporească apor-

(Continuare în pag. a 3-a)

Un învățămînt la nivelul imperativelor contemporane

Urmărind etapele dezvoltării învățămîntului în țara noastră din momentul în care poporul însuși și-a luat destinele în propriile mîini și pînă azi, cînd s-a trecut la traducerea în viață a Directivelor Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, putem să ne facem o imagine clară asupra drumului ascendent, de semnificație istorică, parcurs de învățămîntul nostru sub conducerea partidului comunist. Realizarea în etapa precedentă a școlii generale de 8 ani iar acum trecerea la învățămîntul obligatoriu de 10 ani, ca și prelungirea învățămîntului de cultură generală la 12 ani se înscriu ca momente de deosebită însemnătate în istoria școlii românești. Paralel cu măsurile menite să dea învățămîntului nostru un cadru organizatoric adecvat imperativelor contemporane și aspirațiilor la cultură ale tineretului nostru, o deosebită atenție s-a acordat profilării conținutului instrucției și educației, planului de învățămînt, programelor și manualelor școlare.

Rămîne un bun cîștigat pentru școala noastră și o experiență valoroasă dobîndită în acești ani faptul că s-a introdus studiul unor noi obiecte de învățămînt sau al unor noi ramuri ale științei, al unor noi capitole sau teme care reprezintă cuceriri dintre cele mai importante ale gîndirii și experienței umane, de mare valoare teoretică și practică. Studiul economiei politice, al filozofiei, al socialismului științific, al istoriei literaturii universale, al unor elemente de matematici superioare, al unor capitole și teme din fizica și chimia modernă, al unor probleme de biologie prezentate în lumina datelor și teoriilor noi ale științei — toate introduse în predare în ultimii 10 ani — au contribuit substanțial la pregătirea tineretului nostru în pas cu cerințele progresului social, cu cuceririle științei, cu sarcinile construirii socialismului în patria noastră, chiar dacă unele din ele n-au fost suficient rezolvate din punct de vedere pedagogic în programele și manualele școlare, ducînd în multe cazuri la supraîncărcarea elevilor. Propunerile formulate de profesorii de diferite specialități în consfătuirile organizate recent la Ministerul Învățămîntului au arătat modul în care trebuie să se procedeze pentru a se realiza o dozare mai judicioasă a cunoștințelor în programe, o prezentare mai accesibilă a acestora în manuale. Propunerile acestea s-au și concretizat în măsuri practice, unele dintre ele începînd să se aplice chiar în acest an școlar. Ele vor fi pe deplin valorificate prin noile planuri și programe de învățămînt pentru școala generală de 10 ani și pentru noul liceu, aflate în curs de elaborare.

În același timp, s-a accentuat continuu caracterul educativ-patriotic al conținutului programelor și manualelor școlare. Realitățile patriei noastre, realizările poporului, succesele obținute pe drumul construirii socialismului, contribuția adusă de știința și cultura românească la îmbogățirea patrimoniului spiritual al omenirii au fost tot mai mult prezente în cuprinsul programelor și manualelor și mai amplu valorificate în procesul de predare.

Înnoirile aduse în conținutul învățămîntului au impus cu necesitate perfecționarea continuă a cadrelor didactice, sprijinirea lor în ridicarea nivelului pregătirii științifice, ideologice și pedagogice. Perfecționarea științifică și metodică a personalului didactic a constituit o acțiune cu caracter permanent în cadrul procesului general de perfecționare a întregului învățămînt. Cadrele didactice au fost continuu sprijinite, prin variate forme, să-și însușească problemele noi în domeniul specialității lor și al metodicii de predare, să-și lărgească orizontul științific, să cunoască experiența înaintată a învățămîntului pe plan mondial, să-și îmbogățească și să-și valorifice propria lor experiență, pentru a realiza în mod optimal sarcinile instruirii și educării tineretului școlar. Prin scopul și problematica lor, cursurile centrale de informare științifică au avut multe elemente caracteristice sistemului de pregătire post-universitară, care va deveni în viitor una din principalele căi de perfecționare a personalului didactic. Numai în ultimii cinci ani la cursurile de perfecționare au participat peste 7000 de profesori de liceu de diferite specialități.

O contribuție importantă la ridicarea nivelului de pregătire științifică și metodică al personalului didactic au adus-o și cursurile și consultațiile organizate în vederea sprijinirii educatoarelor, învățătorilor și profesorilor înscriși pentru obținerea gradelor didactice. Sistemul de perfecționare prin gradele didactice constituie una din tradițiile înaintate ale școlii noastre, care a fost preluată, reconsiderată și îmbogățită în anii socialismului.

EUGEN BLIDEANU
director general
în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 4-a)

CONSFĂTUIRE DE LUCRU LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

PROBLEME ALE PREDĂRII LA CLASELE I-IV

După cum am anunțat într-unul din numerele noastre anterioare, la Ministerul Învățămîntului a avut loc recent o consfătuire cu învățătorii care au experimentat scrierea verticală simplificată. Deschizînd lucrările consfătuirii, conf. univ. **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului, a adresat participanților invitația de a-și expune concluziile în legătură cu acest experiment, inițiat în urmă cu 5 ani și aplicat în școlile din sectorul 3 al Capitalei, subliniind că ministerul dorește să cunoască ce probleme ridică în predare sistemul scrierii verticale și care este opinia cadrelor didactice cu privire la rezultatele lui. În același timp, vorbitorul a cerut participanților la consfătuire să se refere în cuvîntul lor și la programe, manuale, și, în general, la problemele predării la clasele I—IV.

La începutul cuvîntului său, **Inv. Nina Săvulescu**, de la Liceul nr. 42, a arătat că, din necesitatea de a scrie mai ușor și mai repede, elevii au avut întotdeauna tendința de a-și simplifica scrierea. Ei o făceau însă la voia întîmplării. Considerînd noul sistem de scriere binevenit, a spus vorbitoarea, pentru că astfel copiii vor învăța de la început să folosească o scriere simplificată. M-aș bucura dacă această scriere s-ar generaliza.

Inv. Ion Chioreanu, de la Școala generală nr. 61, a subliniat că, în prezent, volumul incomparabil mai mare de cunoștințe ce se transmit elevilor și studenților, ritmul cu care se transmit aceste cunoștințe, ca și importanța studiului individual și, deci, a conspectării conduc la necesitatea adoptării unei scrieri care să poată fi practicată cu eficiență maximă și, în același timp, să fie lizibilă și estetică.

Comparînd evoluția scrisului la o clasă care practică de la început scrierea cursivă cu evoluția scrisului unei clase care de la început practică scrierea verticală și simplificată, pot pleda cu convingere adoptarea acesteia din urmă. De ex., cei care scriu cursiv manifestă o tendință tot mai evidentă de a da trăsăturilor scrisului o poziție mai mult verticală decît oblică-dreaptă. În timp ce la scrierea cursivă literele se scriu conform regulilor numai în etapa desenării lor, la scrierea verticală și simplificată literele nu numai că își păstrează forma regulată și în etapele următoare desenării, dar forma lor se perfecționează și se desăvîrșește în clasele următoare clasei I. Se poate afirma că la sfîrșitul primului trimestru al acestui an școlar elevii clasei a III-a au un scris omogen, cu evidente tendințe de a deveni frumos. Dacă se găsesc însă și unele aspecte negative în scrierea verticală simplificată, acestea aparțin unor cauze ce trebuie căutate — și recunoscute sincer — în insuficienta muncă a învățătorului cu fiecare elev în parte.

Nu pot să nu subliniez și calitățile pe care le însumează materialul didactic creat de inițiatorii scrisului vertical și simplificat — lotoul cu jetoane, planșa cu litere, lotoul mare cu litere colorate (acesta din urmă ar putea cuprinde și silabe bicolore). Pixul și stiloul, ca instrumente moderne de scriere își justifică necesitatea începînd din clasa I, deoarece asigură un evident spor de viteză și un mai mare grad de acuratețe.

Îndrumările pe care le-am primit noi, învățătorii, în legătură cu desfășurarea experimentului au fost date cu deplină competență, dar uneori au sosit tardiv.

După ce a arătat că simplificarea reduce la maximum deosebirile dintre literele de mînă și cele de tipar și totodată ușurează formarea deprinderilor de scriere rapidă, înv. **Ion Preotu**, de la Școala generală din comuna Troianul, județul Teleorman, s-a referit la rezultatele obținute în doi ani de experimentare a scrierii verticale simplificate la o școală rurală. La început, a spus vorbitorul, am folosit caiete de aritmetică, apoi am trecut la scrierea pe caietul de dictando obișnuit. Paralel am folosit caietul neliniat și am insistat asupra deprinderilor de scriere pe caietul de aritmetică fără respectarea liniaturii. Am constatat că elevii au deprins scrierea cu mai puțin efort, cu mai puțină încordare fizică și mintală. Treptat ei și-au însușit în mod empiric și regulile elementare de ortografie și punctuație.

Din materialele folosite apreciez alfabetarul Floba mare și îndeosebi alfabetarul Floba mic individual. Cu ajutorul lor i-am îndrumat lesne pe copii pe drumul de la analiză la sinteză și invers, procedee caracteristice metodei de predare a citirii și scrierii la clasa I. Pot spune că elevii le stăpînesc așa cum stăpînește o dactilografă mașina de scris. Deosebit de antrenante au fost întrecerile între copii, ei ajungînd să scrie în 40 secunde o propoziție de 4—5 cuvinte.

Personal sînt convins că dacă vom începe predarea scrierii verticale simplificate de la clasa I cu copii de 6 ani vom obține rezultate bune. Propun ca în anul viitor experimentul să fie lărgit, cuprinzînd 5—10 clase de județ. Ar fi bine ca el să fie realizat de cadre cu mai multă experiență, dornice să-l efectueze, și să se asigure instruirea tuturor acestora de către inițiatorii experimentului.

Prima serie de elevi cu care am început să lucrez pe baza sistemului de scriere verticală simplificată — a spus înv. **Victoria Constantin** de la Școala generală nr. 28 a intrat acum în clasa a V-a. Rezultatele pe care le-am obținut sînt foarte bune, ele oglindindu-se și în pregătirea generală a elevilor.

Consider că scrierea simplificată și verticală este mai accesibilă elevilor, ajutîndu-i atît în cunoașterea mai rapidă a literelor cît și în realizarea rapidității scrierii. De exemplu, eliminarea linioarei de legătură de la literele a, o, u, a înlăturat multe din greșelile care apăreau în scrisul unor copii. De asemenea, poziția la scris este mai bună în cazul scrierii verticale, copiii ținînd capul și corpul drept chiar fără să li se atragă atenția.

Țin să subliniez importanța silabelor formate, ca și rolul pozitiv al folosirii culorii în identificarea silabelor și cuvintelor. De asemenea, textele de tipar expuse pe tablă înlătură monotonia lecturii din abecedar.

Experiența acumulată mi-a arătat că este bine să se folosească creionul pînă cînd copilul ajunge să scrie cuvinte. Atunci se poate trece la folosirea pixului sau a stiloului pentru ca elevul să poată scrie fără greșeli și retușări.

La început, a arătat înv. **Angela Ionut** de la Școala generală nr. 55, am privit cu neîncredere scrierea verticală simplificată, pentru că pe parcursul experimentului m-am izbit de multe situații pe care mi-ar fi fost probabil mai ușor să le înlătur dacă aș fi avut asistența unor specialiști.

Aș opta pentru scrierea cursivă simplificată. Din cei 34 de elevi din clasa mea, numai 6 scriu acum vertical. Cu toată intenția de a-și însuși această scriere, majoritatea scriu oblic — poate și din lipsa caietelor potrivite și a trecerii prea rapide la caietul de tip III.

În încheiere aș face cîteva propuneri pentru viitor. Mai întîi este necesar să existe o concordanță între caiete și manual. De asemenea cifrele din manualele de aritmetică să fie scrise și ele vertical, așa cum le pretindem și copiilor să le scrie.

Privitor la materialul didactic vă informez că la ora actuală există în școli material didactic foarte vechi, care nu poate fi folosit. Avem de pildă o planșă care reprezintă munca la țară și care probabil are o vechime de 30 de ani. Propunem să se aducă în școli material didactic nou, în concordanță cu dezvoltarea industriei și agriculturii noastre. De asemenea, am dori foarte mult, întrucît se generalizează cuprinderea în școli a copiilor de la vîrsta de 6 ani, ca îndrumările care se dau învățătorilor să ajungă în școli înainte de începerea cursurilor și tot în perioada premergătoare lui 15 septembrie să se organizeze consfătuiri cu toți învățătorii și profesorii care aplică scrierea verticală.

În practica mea de 15 ani la catedră, a spus înv. **Alexandrina Birlan** de la Școala generală nr. 85, niciodată n-am avut o clasă cu elevi care să învețe cu atîta ușurință scrierea și citirea. Îmi era foarte greu să obțin însușirea perfectă a scrierii pentru că elevii erau obligați să respecte liniatura caietelor. Acum lucrurile merg mult mai bine. Am folosit la clasa mea de la începutul stiloul, pornind de la ideea că, folosindu-l, elevul nu este obligat să apese, așa cum se întîmplă cu pixurile. Propun să se treacă de la început la scrierea cu stiloul.

Materialul didactic indicat pentru clasa I a fost mai mult decît folositor în însușirea scrierii și a citirii. Optez pentru alfabetarele bicolore, deoarece cu ele se obțin rezultate mai bune. Și creioanele bicolore sînt indicate căci îi ajută pe copii să scrie corect, să despartă așa cum trebuie cuvintele în silabe. În prezent, elevii mei din clasa a II-a scriu corect atît din punct de vedere ortografic, cît și caligrafic, astfel încît am posibilitatea să mă preocup mai mult de predarea noțiunilor de gramatică. Consider și eu că se cere să se asigure concordanța între liniatura din abecedar și cea din caiet.

Prof. **Eleonora Fotescu** de la inspectoratul școlar al municipiului București a arătat că un sondaj în rîndurile învățătorilor din sectorul III care au experimentat scrierea verticală simplificată a demonstrat că majoritatea cadrelor didactice apreciază pozitiv acest sistem de scriere. Din 80 învățători doar 3 au răspuns că nu doresc să folosească scrierea verticală. Referindu-se la problemele privind materialul didactic pentru clasele I—IV, tov. Fotescu a spus că învățătorii nu au avut pînă acum material didactic de predare la clasele I, cu toate că la această clasă învățămîntul trebuie să aibă un caracter foarte concret. Am făcut de multe ori parte — a arătat vorbitoarea — din comisia organizată de minister pentru selecționarea materialelor didactice prezentate la concursuri și am văzut cu părere de rău că materialele pentru cei mici erau trecute de o parte. Cred că nu este firesc ca materialul didactic să fie făcut de învățători. Alfabetarele din foi de hîrtie sau cartoane, de exemplu, sînt foarte neindicate. Este bine că s-a înțeles acum că fiecare învățător trebuie să aibă un alfabetar corect, lucrat din mase plastice.

Gramatica se predă în momentul de față foarte bine acolo unde învățătorul este bine documentat. Cu toate acestea cerem prea puțin la clasele I—II la gramatică, iar la clasele a IV-a copiii nu învață toate elementele necesare pentru a face analiza frazei. Sînt de părere că la clasele I copiii trebuie să recunoască cuvîntul care arată despre cine sau despre ce se vorbește în propoziție. Propun să se editeze o culegere de texte gramaticale, deoarece pînă acum învățătorului nu i s-a pus la dispoziție o astfel de culegere atît de necesară.

Părerea mea în legătură cu scrierea verticală, a spus înv. **Ioana Micu**, de la Liceul nr. 42, este că folosirea scrierii verticale simplificate ușurează mult munca elevilor. Aș propune ca atunci cînd se hotărăște efectuarea unui experiment să se dea întotdeauna școlilor material didactic necesar, ca și materiale metodice speciale. Eu folosesc la clasă un singur caiet, întrucît aceasta îi determină pe copii să fie permanent ordonați.

Problema scrierii ocupă un loc de seamă în preocupările pedagogice pe plan mondial și în țara noastră, a spus înv. **Ana-Maria Ichim**, cercetător științific la Institutul de științe pedagogice.

După părerea mea simplificarea literelor, renunțarea la alternanța gros-subțire și la bucle este absolut necesară, dar se poate realiza și în scrierea oblică. De altfel, introducerea instrumentelor moderne de scris, pixul și stiloul, aduce de la sine folosirea firului continuu. În ceea ce privește formarea scrisului, personal cred că scrierea oblică este mai indicată decît cea verticală. Scrierea verticală are o singură posibilitate, aceea a pantei de 0° (90°), pe cînd cea oblică oferă nenumărate posibilități de înclinare și lasă școlarului libertatea de a-și alege panta care îi convine. Prin direcția rigidă a scrierii verticale scrisul are un caracter uniform și impersonal. Cît despre poziția corectă a corpului și a capului, aceasta se poate respecta atît într-o scriere, cît și în cealaltă.

Observațiile făcute în școli, ca și concluziile la care au ajuns unii cercetători de renume mondial, arată că mișcarea cursivă realizată în scrierea oblică este mai ușoară, mai economică din punct de vedere al efortului și cu randament mai mare în ceea ce privește viteza. Această mișcare cursivă ușoară, realizată cu destinderea musculară, nu se poate obține decît pe caietul înclinat. Înclinarea caietului este cerută și de particularitățile morfologice individuale și de vîrstă ale copiilor. Este adevărat că poziția dreaptă a caietului asigură o relație constantă între cel care scrie și spațiul grafic, fapt ce condiționează o mai mare constanță a formei și a volumului literelor. De asemenea, statisticile de analiză factorială a elementelor lizibilității atestă faptul că scrierea verticală păstrează o formă mai bună și mai constantă a literelor și a volumului. Poziția dreaptă a caietului îngreunează însă cursivitatea scrierii. De aceea, se constată o tendință spontană a școlarilor de a înclina caietul o dată cu trecerea în clasa a II-a. O dată cu înclinarea caietului se va înclina și axa de înscriere a literelor, direcția literelor deplasîndu-se de la verticală spre cea oblică spre dreapta. Măsurînd cu ajutorul raporturilor direcția axei literelor unor elevi din clasa a II-a am putut constata că din 4 420 de litere, numai 18,30% se înscriu pe direcția O° (90°), celelalte avînd o înclinare oblică spre dreapta.

În scopul evaluării celor două tipuri de scriere din punct de vedere al lizibilității și vitezei, sectorul de didactică a învățămîntului elementar din Institutul de științe pedagogice a făcut cercetări la 16 clase a II-a (201 elevi la scrierea oblică și 221 elevi la cea verticală), după ce s-au asigurat condiții de muncă egale, lăsîndu-se de la verticală spre ea oblică sau verticală) spre a se vedea influența ei asupra scrierii. Analizînd fiecare factor care determină lizibilitatea (forma literelor, legăturile, paralelismul axelor, distanța între cuvinte și între volumul și alinierea lor) nu s-au constatat diferențe semnificative între cele două tipuri de scriere decît în ceea ce privește forma și volumul literelor, unde scrierea verticală a obținut un procentaj mai mare al performanțelor bune și foarte bune. Pe baza acestui studiu statistic, pe probe luate de la școlarii din cele două tipuri de scriere, s-a verificat ipoteza de lucru care arată că în condițiile unui sistem de predare corect, organizat prin cele două tipuri de scriere, se obțin rezultate asemănătoare în privința lizibilității. Convingerea noastră este că ceea ce determină calitatea scrierii sînt exercițiile pentru educația motricității, pentru maturizarea motrică, exercițiile pentru formarea deprinderilor tehnice și grafice, pentru formarea capacității de control și autocontrol al scrisului după criteriile lizibilității. O bună metodică a educării scrierii, un model permanent corect de scriere oferit școlarului de către învățător prin scrisul său personal asigură un scris lizibil, ordonat, curat, o așezare în pagină armonioasă.

Viteza este a doua calitate a unei scrieri bune. Statistica stabilită de noi arată că media generală a vitezei, la clasa a II-a, este la scrierea verticală de 48,98 litere pe minut, iar la cea oblică de 60,42 litere pe minut. Diferența este de 11,43 litere pe minut în favoarea scrierii oblice. În clasa I cu copii de șase ani această diferență este de 6,58 litere pe minut, iar la clasa I cu copii de șapte ani este de 8,68 litere pe minut. Cauzele care explică ritmul lent al scrierii verticale sînt întreruperile frecvente ale scrierii prin deplasarea succesivă a brațului în timpul mișcării cursive, lipsa elementului de legătură, direcția combinată a mișcării în timpul scrierii (literele se înscriu pe verticală, iar legăturile dintre ele sînt oblice).

Așadar, scrierea verticală, prin forma și volumul mai constant al literelor asigură o lizibilitate mai bună, dar printr-un sistem de predare bine elaborat și consecvent aplicat se poate obține și o scriere oblică lizibilă. În ceea ce privește viteza, scrierea oblică este vizibil superioară celei verticale. Se pune întrebarea cum va rezista scrierea verticală mai lentă la obligația de a accelera scrisul în clasele următoare clasei a IV-a, deoarece practica ne arată că scrisul se deteriorează mai ales în clasa a V-a, cînd școlarii sînt obligați să ia multe notițe. În momentul de față și scrierea oblică se deteriorează în clasa a V-a, tocmai fiindcă de-a lungul claselor I—IV nu a existat preocuparea de a educa și crește ritmul scrierii.

Scrierea oblică, după cum am arătat, oferă posibilități mai mari de perfectibilitate în direcția vitezei. Părerea mea este că pe baza unui sistem de exercitii viteza poate spori la această scriere în așa fel încît în clasele mai mici să nu se deterioreze.

Luînd cuvîntul în încheierea dezbaterilor conf. univ. **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului, a adus mulțumiri celor care au condus și efectuat experimentul. Este necesar, a spus în continuare conf. univ. Traian Pop, ca experimentul să fie dus mai departe, pentru că într-o problemă atît de importantă și care privește pregătirea întregului tineret al patriei noastre practica va trebui să decidă care sistem de scriere este mai indicat. Vom apela și la Institutul de igienă pentru a avea și opinia specialiștilor săi.

Considerăm că ar fi bine să se extindă scrierea verticală simplificată la școlile din 7 sectoare ale Capitalei, un sector urmînd să lucreze sub directa îndrumare a Institutului de științe pedagogice. Socotim bună și propunerea de a se extinde experimentarea scrierii verticale într-un număr de 5—6 școli din celelalte județe, astfel încît în anul viitor să dispunem de mai multe păreri, de mai multe date care să ne dea posibilitatea să tragem o concluzie sau alta. Ceea ce se desprinde din discuțiile purtate în prezent este necesitatea simplificării scrierii, indiferent de sistemul care va fi adoptat. Vom veni mai larg în sprijinul școlilor și al învățătorilor cu materiale didactice adecvate, dînd la o parte tot ceea ce este vechi. Pentru viitorul an școlar vom reedita abecedarul actual, dar cu scrierea verticală, și vom pune la dispoziția școlilor caiete adecvate. O serie de materiale didactice vor ajuta predării indiferent de sistemul de scriere folosit. Urmărim în mod deosebit, a spus vorbitorul, îmbunătățirea manualelor la clasele I—IV, în special în ceea ce privește educația patriotică a elevilor. Este necesar să se ridice în întregime nivelul muncii la aceste clase, întrucît aici se pun bazele dezvoltării tineretului nostru.

Organizarea și desfășurarea predării și recapitulării materiei la clasa a XII-a în perioada 7 aprilie — 24 mai 1969

În conformitate cu „Precizările privind recapitularea materiei în trimestrul al III-lea la clasa a XII-a și desfășurarea examenului de bacalaureat în anul școlar 1968-1969", publicate în „Gazeta învățămîntului" din 18 octombrie 1968, predarea, recapitularea și sinteza cunoștințelor la această clasă se vor efectua după cum urmează :

1. Predarea cunoștințelor se încheie la 22 martie 1969 la obiectele :

Secția reală : Literatura română ; Literatura maternă ; Limbile moderne studiate începînd din școala generală ; Matematica ; Fizica ; Chimia.

Secția umanistă : Literatura română ; Literatura maternă ; Limbile moderne studiate începînd din școala generală ; Limba latină.

2. La următoarele obiecte de învățămînt, activitatea didactică se continuă pînă la 30 aprilie 1969 :

Secția reală : Biologia ; Istoria României ; Geografia Republicii Socialiste România ; Limbile moderne studiate începînd din clasa a IX-a de liceu ; Filozofia și socialismul științific ; Psihologia și logica ; Astronomia ; Educația fizică.

Secția umanistă : Istoria României ; Filozofia și socialismul științific; Biologia; Geografia Republicii Socialiste România ; Matematica ; Astronomia ; Fizica ; Chimia ; Psihologia și logica ; Limbile moderne studiate începînd din clasa a IX-a de liceu ; Educația fizică.

În perioada 7—30 aprilie 1969, activitatea la clasa a XII-a se va desfășura în numărul de ore prevăzut de planul de învățămînt în vigoare.

La obiectele de învățămînt la care predarea materiei continuă și după 7 aprilie a.c., în conformitate cu prevederile programelor școlare și Instrucțiunile de reducere a materiei nr. 101 888/1968 și nr. 12 064/1968, recapitularea materiei se va organiza în orele de recapitulare finală prevăzute de programele școlare.

La obiectele de învățămînt la care predarea cunoștințelor se încheie la 22 martie 1969, în perioada 7—30 aprilie 1969 se va face recapitularea și sinteza materiei din clasa a XII-a și din clasele anterioare, după programele de bacalaureat.

Pînă la data de 30 aprilie 1969, elevii clasei a XII-a vor comunica conducerii liceelor al treilea obiect de examen pentru care optează, iar cei de la secția umanistă vor anunța și limba modernă (sau limba latină) aleasă pentru bacalaureat. În perioada 3—24 mai 1969, elevii vor participa, în continuare și în **mod obligatoriu**, la recapitularea și sinteza materiei de bacalaureat numai la cele trei obiecte de examen. Se recomandă conducerilor liceelor să întocmească un orar special, cu următorul număr orientativ de ore, săptămînal, pe obiecte :

Literatura română	5—6 ore
Matematică	5—6 ore
Limba modernă sau limba latină	4—5 ore
Al treilea obiect (la alegere)	3—4 ore
Literatura maternă de la liceele sau secțiile cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare	5—6 ore

Orele de recapitulare și sinteză se vor planifica în 5 zile pe săptămînă, lăsîndu-se elevilor o zi liberă, pentru studiul individual de preferință sîmbăta. Activitatea va începe o dată cu cea de-a doua oră din programul școlii și se va desfășura numai dimineața (pentru elevii de la cursurile de zi).

Dirigenția va fi planificată, în continuare, într-o oră pe săptămînă.

Situația școlară a elevilor clasei a XII-a se încheie la 30 aprilie 1969. Mediile anuale, la toate obiectele de învățămînt, se încheie pe baza mediilor din trimestrul I și trimestrul al II-lea (semestrul I și semestrul al II-lea pentru seral).

Nota la purtare pe trimestrul (semestrul) al II-lea și media anuală la purtare se vor stabili la sfîrșitul perioadei de recapitulare și sinteză (24 mai 1969). Nota la purtare în trimestrul (semestrul) al II-lea trebuie să reflecte comportarea elevilor și din ultima perioadă de activitate (3—24 mai 1969).

Profesorii care, în perioada 7 aprilie-24 mai 1969, nu vor putea realiza numărul de ore de predare, conform obligațiilor de muncă didactică, vor participa, pe baza planificării făcute de directorul liceului, la diferite activități cu elevii din clasele IX-XII (meditații, consultații, lucrări de laborator, îndrumarea studiului individual al elevilor, activități cultural-educative și sportive, lucrări în biblioteca liceului, confecționarea și întreținerea materialului didactic ș.a.). Aceste activități se consemnează în registrul de prezență al personalului didactic.

Prezentele instrucțiuni se aplică și la învățămîntul seral, precum și la liceele de artă. În afară de prevederile de mai sus, se mai fac următoarele precizări pentru liceele de artă privind disciplinele de specialitate :

a. **Licee de muzică**

La 22 martie 1969 se încheie predarea materiei la teorie și solfegii.

Între 7—30 aprilie 1969 se efectuează recapitularea și sinteza materiei la teorie-solfegii (la ambele secții), precum și pregătirea pentru bacalaureat la instrumentul principal (la secția instrumentală). La celelalte discipline de specialitate se continuă activitatea școlară.

Între 3—24 mai 1969 se continuă pregătirea pentru bacalaureat la teorie-solfegii și instrumentul principal (cîte 2 ore pe săptămînă pentru fiecare, respectîndu-se o zi liberă pentru studiul individual).

b. **Licee de arte plastice**

La 22 martie 1969 încetează predarea desenului artistic, picturii și sculpturii.

Între 7—30 aprilie 1969 se începe pregătirea pentru bacalaureat la desen artistic, pictură și sculptură. La celelalte discipline de specialitate se continuă activitatea școlară.

Pînă la 30 aprilie, elevii clasei a XII-a vor comunica disciplina de specialitate (pictură sau sculptură) pentru care optează în vederea susținerii examenului de bacalaureat.

Între 3—24 mai 1969 se continuă pregătirea pentru bacalaureat la desen artistic și pictură sau sculptură (cîte 3 ore pe săptămînă pentru fiecare, respectîndu-se o zi liberă pentru studiul individual).

c. **Liceele de coregrafie**

La 22 martie 1969 încetează predarea dansului clasic și a dansului de caracter.

Între 7—30 aprilie 1969 se începe pregătirea pentru bacalaureat la dans clasic și dans de caracter, iar la celelalte discipline de specialitate se continuă predarea.

Între 3—24 mai 1969 se continuă pregătirea pentru bacalaureat la dans clasic și dans de caracter (cîte 3 ore pe săptămînă pentru fiecare, respectîndu-se o zi liberă pentru studiu individual).

Pentru liceele pedagogice de învățători și de educatoare și pentru institutele pedagogice de învățători (cursuri de zi), Instrucțiunile privind organizarea și desfășurarea predării și recapitulării materiei, la anul V — licee pedagogice și la anul II — institute pedagogice de învățători, în perioada 7 aprilie — 24 mai 1969, se vor trimite direct inspectoratelor școlare.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința cadrelor didactice care îndeplinesc condițiile prevăzute de Hotărîrea nr. 1.059/1959 pentru acordarea gradului definitiv fără examen, că ultimul termen pînă la care mai pot solicita acordarea fără examen a acestui grad este 15.II. 1969.

Cererile însoțite de acte doveditoare se depun la inspectoratele școlare județene.

Instructaj pentru consilierii de orientare școlară și profesională

În cadrul acțiunilor întreprinse de Institutul de științe pedagogice în sprijinul orientării școlare și profesionale a elevilor, în vacanța de primăvară va avea loc un instructaj cu profesorii psihopedagogi consilieri de orientare școlară și profesională.

Cu această ocazie se va supune dezbaterii proiectul de fișă de cunoaștere a elevilor, întocmit de către un colectiv de specialiști din institut. Fișa se va introduce în practica școlară începînd cu anul școlar 1969/1970.

O sesiune despre lingvistica aplicată și modernizarea predării limbilor străine

În zilele de 19 și 20 ianuarie a.c., în sala de festivități a Liceului „N. Bălcescu" din Capitală s-au desfășurat lucrările unei sesiuni metodico-științifice pe țară cu tema „Lingvistica aplicată și modernizarea predării limbilor străine". În cadrul acestei sesiuni, ale cărei lucrări au fost deschise de prof. univ. Boris Cazacu, membru corespondent al Academiei, președintele Societății de științe filologice, au fost prezentate comunicările „Contribuția lingvisticii aplicate la modernizarea predării limbilor străine" (conf. univ. Clara Chiosa), „Tipologia exercițiilor structurale" (lector univ. V. Ștefănescu Drăgănești, lector univ. Adrian Nicolescu, Zinaida Stere, cercetător științific, Emil Pîrjol, cercetător științific), „Interferența a două sisteme lingvistice în procesul însușirii unei limbi străine în școală" (lector univ. Teodora Cristea), „Însușirea intonației enunțiative din limba rusă de către vorbitorii de limba română" (lector univ. T. Andrei și cercetător științific Zinaida Stere), „Modalități de utilizare a manualelor școlare existente în lumina cuceririlor lingvisticii aplicate moderne" (prof. Inocentiu Măcăreanu — Iași). Pe marginea acestor comunicări au avut loc ample dezbateri.

În cea de a doua zi a sesiunii, prof. Marcel Saraș și prof. Manuela Luca au prezentat demonstrații experimentale în cabinetul fonetic al liceului „Ion Neculce" din Capitală, lector univ. Virgil Ștefănescu-Drăgănești, cercetător științific Zinaida Stere, asist. univ. Ileana Virtosu și B. Abager au efectuat asemenea demonstrații la cabinetul metodologic al Institutului de limbi străine, iar prof. Octavian Nuțescu din Oradea și prof. Ligia Pop din Turda au expus coreferate privind posibilitățile laboratorului fonetic școlar. În programul sesiunii au figurat totodată lecții practice demonstrative de limba franceză, limba engleză, limba rusă și limba germană. Concluziile lucrărilor sesiunii au fost trase de conf. univ. Ion Brăescu, decanul facultății de limbi romanice din București, vicepreședinte al societății.

Cu același prilej, Biblioteca centrală pedagogică a organizat, pentru participanții la sesiune, o expoziție cu cărți de specialitate.

În numerele sale viitoare gazeta noastră va publica unele din comunicările prezentate la sesiune.

Un cenaclu al profesorilor de muzică

Recent, ca urmare a unei inițiative a inspecției generale de specialitate din Ministerul Învățămîntului, a luat ființă un cenaclu de creație al profesorilor de muzică din Capitală. Alături de compozitori consacrați, ca Nicolae Lungu, Nicolae Oancea, D. D. Stancu, Nelu Ionescu, Mircea Bădulescu ș.a., din cenaclu fac parte profesori cu reale aptitudini componistice.

Cenaclul și-a înscris printre obiectivele sale promovarea în școli a unui repertoriu de cîntece potrivit cu cerințele programelor de învățămînt, îndrumarea muncii de cercetare și elaborare în domeniul programelor, metodicilor și manualelor școlare, ca și stimularea preocupărilor pentru arta componistică în rîndurile cadrelor didactice, precum și păstrarea unei strînse legături cu Uniunea Compozitorilor și cu Casa Centrală a Creației Populare.

Profesorii de muzică, învățătorii care manifestă preocupări pe această linie, pot stabili o legătură directă cu conducerea cenaclului, adresîndu-se conducerii Liceului de muzică nr. 2 — str. Lt. Lemnea nr. 30-București — unde își are sediul acesta.

S. D.

Ucenicii penelului

La Școala generală din comuna Cristian, județul Sibiu, există un cerc de artă plastică care a obținut rezultate deosebit de frumoase. Îndrumați cu dragoste și răbdare de profesoara de desen, membrii cercului au obținut realizări care i-au făcut cunoscuți nu numai pe meleagurile sibiene, ci și în Capitală. Într-adevăr, în cei cîțiva ani de cînd ființează, cercul de arte plastice din Cristian a participat la cîteva expoziții. La „Expoziția tinerelor talente" prezentată în anul trecut la sala Dalles, de pildă, ei au trimis 11 lucrări. Una dintre acestea, aparținînd elevei Ana Schune, a fost reținută spre a fi trimisă la o expoziție internațională, iar alte cîteva au fost reproduse în revista „Cutezătorii".

În acest an membrii cercului participă cu cîteva lucrări la expoziția deschisă în cadrul Școlii populare de artă din Sibiu. De asemenea, ei și-au propus să prezinte o expoziție în Capitală. Această expoziție, care va fi inaugurată în luna februarie, va fi găzduită de Institutul pedagogic de pe lîngă Universitatea București.

MARIA BOCA
inspector-Sibiu

Societate literar — artistică a elevilor

De curînd, organizația U.T.C. de la Liceul economic din Arad, sprijinită de profesorii de limba română, a luat inițiativa creării unei societăți literar-artistice care să cuprindă pe toți elevii cu aptitudini în domeniul literaturii și artelor. La prima sa ședință, membrii societății și-au întocmit un interesant program de activitate, care se va desfășura în două secții : de creație literară și de artă plastică. Programul prevede dezbateri privind unele probleme ale literaturii și artei contemporane, întîlniri cu personalități din aceste domenii, simpozioane, seri literare, vizite la expoziții și muzee etc. De asemenea, membrii societății și-au propus să elaboreze o revistă care să oglindească activitatea de creație a elevilor.

HORIA TRUȚĂ
Arad

Al 500-lea pionier

Pionierii și elevii Școlii generale nr. 4 din Capitală au participat de curînd la o emoționantă sărbătoare : înmînarea cravatei roșii celui de al 500-lea pionier al școlii. Totodată, au fost primiți în rîndurile pionierilor și alți școlari. Într-o atmosferă solemnă, sub drapelul detașamentului, noii pionieri au rostit jurămîntul pionieresc, angajîndu-se să învețe bine, să fie parte activă la toate activitățile detașamentului. În cinstea lor, colegii au pregătit un frumos program artistic alcătuit din cîntece închinate patriei, din versuri și dansuri populare.

E. DUMITRU

● OPINII ● OPINII ● OPINII ● OPINII ● OPINII ● OPINII ●

PROIECTUL PLANULUI ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI ÎN DEZBATEREA CADRELOR DIDACTICE

O mai judicioasă distribuire a orelor

Prin distribuţia disciplinelor pe clase şi prin numărul de ore afectat fiecărei discipline, proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani creează condiţiile înarmării elevilor cu o cultură generală conformă cu cerinţele actuale şi de perspectivă ale societăţii noastre.

Studiind cu atenţie totalul de ore trecut în dreptul fiecărei clase, am observat că acesta nu reprezintă totalul real, deoarece la el se adaugă şi activităţile sportive sau ansamblul coral, ca şi unul din cercurile ştiinţifice, tehnice sau artistice la care elevii sînt obligaţi să participe. Credem că, pentru a se asigura o mai reală descongestionare a activităţii săptămînale a elevilor se mai pot aduce unele corective la distribuirea numărului de ore. Astfel, de pildă, se poate renunţa la îndeletnicirile practice de la clasa a V-a, în cadrul cărora se fac diferite modelări în plastilină, lucrări în hîrtie, textile etc. care, de altfel, sînt sub preocupările şi interesul elevilor de această virstă. Îndeletnicirile practice pot fi utile elevilor mai mici, din clasele I—IV. De asemenea, lucrările în metal care se propun pentru elevii din clasa a VI-a pot fi comasate cu unele lucrări de electrotehnică de la clasa a VIII-a, iar lucrul de mînă şi gospodăria pot fi făcute în decursul a doi ani în loc de trei.

Prof. MARIA PETRESCU
directoarea Şcolii generale
nr. 193 — Bucureşti

Mai multă grijă pentru clasele noi ca structură — a IX-a şi a X-a

Cred că în dezbaterea proiectului planului de învăţămînt al viitoarei şcoli generale de 10 ani trebuie să ne oprim mai mult asupra ultimelor clase, cu totul noi ca structură. De asemenea consider că se impune să ţinem seamă de faptul că acestea vor fi frecventate de tinerii care nu vor urma cursurile liceelor de cultură generală sau de specialitate şi care vor fi pregătiţi pentru a urma în continuare diferite şcoli profesionale sau pentru a se încadra în producţie. Ei vor putea să urmeze de asemenea în continuare, după susţinerea examenelor de diferenţă, cursurile liceale. Se înţelege deci că, la intrarea în clasa a IX-a, nivelul mediu al acestor elevi va fi întrucîtva sub nivelul elevilor din prima clasă a liceului. Prin urmare, pe parcursul celor doi ani şcoala va trebui să facă totul pentru a le da atît solide cunoştinţe de cultură generală, cît şi o bună pregătire tehnică şi practică. Iată de ce consider că trebuie să se acorde o atenţie deosebită pregătirii elevilor din clasele a IX-a şi a X-a. Cred că la aceste clase ar trebui să se lase mai multă libertate de acţiune profesorilor de specialitate în ce priveşte parcurgerea programei în funcţie de nivelul elevilor.

După părerea mea, studiul matematicii este fundamental pentru buna pregătire a absolvenţilor şcolii generale de 10 ani. Aş propune, de aceea, ca în clasa a IX-a să se acorde de matematicii un număr mai mare de ore, deoarece la această clasă, care se va alcătui din elevi veniţi din diferite şcoli, va trebui să lucrăm mai mult pentru a realiza un nivel general bun. În clasa a X-a în schimb, cea mai mare parte a activităţii ar trebui să se axeze pe aplicarea practică a cunoştinţelor însuşite în clasele anterioare şi pentru acest scop poate fi suficient numărul de ore prevăzut în plan. Desigur, prevederile planului se pot realiza în condiţii corespunzătoare cînd există un colectiv didactic bun. La clasele mari ale şcolii de 10 ani consider că trebuie selecţionate cadrele cu multă experienţă şi bune rezultate. Dirigintele clasei în mod deosebit va trebui să se bucure de o mare autoritate în rîndul elevilor.

Bine ar fi dacă şcoala unde urmează să funcţioneze aceste clase ar avea semiinternat, în aşa fel ca elevii să poată fi cît mai mult sub îndrumarea şcolii. Propun, de asemenea, ca aceste şcoli să fie încadrate cu unul sau doi pedagogi pentru supravegherea elevilor şi care să-i poată îndruma cu pricepere în studiul individual.

Grija cu care vor fi create toate condiţiile pentru bunul mers al muncii în clasele a IX-a şi a X-a va avea o deosebită înrîurire asupra bunei reuşite a generalizării învăţămîntului de 10 ani.

Prof. GRIGORE GHEBA
Şcoala generală
nr. 146—Bucureşti

Atenţie disciplinelor umaniste

Colectivul didactic al şcolii noastre, dezbătînd proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani, a opinat pentru introducerea în clasele a IX-a şi a X-a a unei ore de gramatică în plus.

Avînd în vedere că unii elevi care termină şcoala generală de 10 ani vor dori să urmeze mai departe cursurile liceului, ne gîndim că la examenele de diferenţă cel mai greu le va veni la limba latină, întrucît se ştie că primele noţiuni ale unei limbi străine se învaţă cel mai bine în prezenţa unui profesor. Credem de aceea că un minim de cunoştinţe în această privinţă trebuie să fie dat în ultimele clase ale şcolii generale de 10 ani.

De asemenea, este de dorit, după părerea noastră, ca o dată cu reorganizarea pe baza unui nou plan de învăţămînt a şcolii generale să se asigure o corelare corespunzătoare a studiului limbilor moderne care se studiază în fiecare liceu şi în şcolile generale din circumscripţia şcolară a acestuia.

Prof. IULIAN C. MARDALE
directorul Liceului
din com. Piatra,
jud. Teleorman

Se cer rezolvate şi problemele predării simultane

Consider că, în forma în care ne-a fost supus spre discuţie, proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de zece ani este, în general, judicios alcătuit. Firește însă că el mai poate fi îmbunătăţit. În acest sens aş face şi eu unele propuneri.

Aş dori să mă refer, anume, la unele probleme ale şcolilor cu predare simultană la 2,3 sau 4 clase. Desigur, dezvoltarea aşezărilor patriei noastre a făcut să scadă numărul şcolilor de acest tip. Totuşi, în prezent sînt încă destule cadre didactice care predau în asemenea şcoli. Este firesc deci să se ia măsuri pentru ca predarea simultană să cîştige în calitate, să se îmbunătăţească, şi astfel de măsuri trebuie prevăzute în primul rînd în planul de învăţămînt.

De pildă, consider că la şcolile cu predare simultană ar trebui să se mai adauge o oră la citit — scris în clasa I, aşa încît în aceste şcoli numărul săptămînal de ore de citit-scris să fie de 8 în loc de 7, cum prevede în general planul. Ora adăugată s-ar putea folosi la sfîrşitul săptămînii, sîmbăta, pentru scrierea după dictare sau pentru verificarea cunoştinţelor asupra literelor predate (prin scrierea rapidă a elementelor grafice ale fiecărei litere). În aceste condiţii ar fi mai eficientă şi consolidarea cunoştinţelor, care s-ar realiza prin munca independentă desfăşurată de copii în clasă sub supravegherea învăţătorului.

Nu cred că este indicat ca activitatea cu elevii clasei I să înceteze cu o oră înainte, de a înceta activitatea clasei a III-a, cu care clasa I este grupată în organizarea procesului de învăţămînt. Dacă însă se va reduce cu o oră şi programa clasei a III-a, ea devenind de 22 de ore săptămînal (cu 4 zile a 4 ore şi 2 zile a 3 ore în loc de 5 zile a 4 ore şi o zi a 3 ore), atunci învăţătorii de la şcolile cu predare simultană ar putea să se ocupe mai mult de elevii clasei a IV-a, clasă a cărei programă este mai încărcată, mai pretenţioasă, astfel încît să-i pregătească mai bine pentru trecerea în clasa a V-a.

Printre problemele deosebi care se pun în şcolile cu predare simultană la mai multe clase se numără şi cele legate de predarea muzicii, desenului, caligrafiei şi educaţiei fizice. Propun ca în clasele mici să nu se predea muzica pe note, întrucît elevii acestora nu pot cînta corect notele „do" şi „re" de jos. Trebuie simplificată de asemenea, după părerea mea, predarea caligrafiei şi a desenului. Cît despre educaţia fizică, consider că aceasta ar trebui să se realizeze la clasele mici în special pe calea jocurilor şi a unor exerciţii uşoare.

Inv. IOAN D. POPA
Arămoaia, Tupilaţi,
jud. Neamţ

În laboratorul de chimie al Liceului nr. 1 din Bistriţa

PLENARA Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură

(Urmare din pag. I)

tul la aplicarea în viaţă a Hotărîrii Consiliului de Miniştri cu privire la experimentarea noului sistem de salarizare şi majorarea salariilor în învăţămîntul de toate gradele, desfăşurînd în acest scop o susţinută muncă politico-organizatorică pentru a asigura cunoaşterea temeinică de către toate cadrele didactice a prevederilor cuprinse în hotărîre. Reprezentanţii sindicatelor care fac parte din comisiile de încadrare şi de aplicare a noului sistem de salarizare au datoria să promoveze spiritul de răspundere şi, în acelaşi timp solicitudinea faţă de toate cadrele didactice.

În continuare raportul s-a referit la activitatea desfăşurată de sindicatele din învăţămîntul superior, din institutele de cercetare ştiinţifică, din poligrafie şi din institutele de teatru şi de spectacole, precum şi la principalele sarcini de perspectivă ale comitetelor sindicatelor din aceste instituţii.

Analizînd în încheiere activitatea desfăşurată de Biroul Executiv al Uniunii, raportul a arătat că o trăsătură caracteristică a acesteia a constituit-o munca de cercetare, de investigare a unor probleme care interesează masa membrilor de sindicat. S-au întreprins astfel studii cu privire la folosirea judicioasă a bugetului de timp al cadrelor didactice de la oraşe şi sate şi în legătură cu conferirea titlurilor ştiinţifice. Pe baza lor s-au desprins unele concluzii privind căile pe care se poate realiza mai buna informare de specialitate şi pedagogică a oamenilor şcolii, valorificarea mai largă a experienţei pozitive, repartizarea mai judicioasă a sarcinilor social-obşteşti etc. Totodată, Biroul Executiv al Uniunii s-a preocupat mai îndeaproape de rezolvarea sesizărilor şi scrisorilor oamenilor muncii din învăţămînt şi cultură, stabilind măsuri concrete şi în această direcţie. Biroul a realizat o mai bună colaborare cu conducerea Ministerului Învăţămîntului, atît prin participarea activă la şedinţele de colegiu, cît şi prin ajutorul dat la elaborarea diferitelor acte normative. El a desfăşurat o activitate susţinută pe linia colaborării cu sindicatele similare din alte ţări şi în cadrul Federaţiei Internaţionale a Sindicatelor din Învăţămînt, participînd la pregătirea şi desfăşurarea Colocviului European pe tema: „Educaţia şi dezvoltarea economică, ştiinţifică şi socială", la reuniuni şi la schimburi de delegaţi cu sindicatele de ramură din R. P. Polonă, U.R.S.S., R.D. Germană, Franţa, Uruguay.

Pentru activitatea de viitor, Biroul Executiv al Comitetului Uniunii îşi propune să promoveze un stil de muncă dinamic, bazat pe metode diferenţiate în funcţie de specificul fiecărei organizaţii, să intensifice îndrumarea multilaterală a activităţii sindicatelor.

Ne exprimăm convingerea — a spus în încheiere raportoarea — că toate organele şi organizaţiile sindicale din învăţămînt şi cultură, muncind sub conducerea organizaţiilor de partid, îşi vor înzeci eforturile pentru a da viaţă indicaţiilor cuprinse în documentele de partid şi de stat.

În cadrul dezbaterilor la raport, numeroşi participanţi şi-au spus cuvîntul în legătură cu problemele actuale ale modernizării şi perfecţionării continue a procesului instructiv-educativ din învăţămîntul de cultură generală şi cu participarea organizaţiilor sindicale din şcoli la această activitate complexă.

Prof. **Ion Talabă**, preşedintele Comitetului sindicatului învăţămînt din Tîrgu Jiu, a arătat că, urmărind să contribuie la perfecţionarea cadrelor didactice, comitetul respectiv a organizat, cu sprijinul Institutului de ştiinţe pedagogice un simpozion cu tema „Pedagogie şi cibernetică" şi un ciclu de schimburi de experienţă privind metodica folosirii mijloacelor audio-vizuale moderne. Vorbitorul s-a referit în continuare la posibilităţile de care dispun în prezent sindicatele din învăţămînt pentru a contribui la întărirea disciplinei în rîndurile cadrelor didactice

Tov. Veronica Livescu, profesoară la Liceul „Dragoş Vodă" din Cîmpulung Moldovenesc, a insistat în cuvîntul său asupra sprijinului ce trebuie acordat activităţii de documentare, care constituie o componentă de bază a muncii de perfecţionare profesională. Referindu-se la cerinţele modernizării învăţămîntului vorbitoarea a criticat rămînerea în urmă a producţiei de filme didactico-ştiinţifice şi a propus ca televiziunea să extindă emisiunile şcolare.

Prof. **Elena Frunză** a analizat în spirit autocritic unele carenţe ale muncii Comitetului sindicatului învăţămînt din municipiul Deva în ceea ce priveşte desfăşurarea acţiunilor cultural-educative. Arătînd, în continuare, unele măsuri pe care îşi propune să le ia comitetul pe linie profesională, vorbitoarea a menţionat că, printre altele, se va organiza un studiu privind mijloacele de îmbunătăţire a muncii de educaţie desfăşurată de cadrele didactice în rîndul elevilor.

Prof. **Aron Sabău**, preşedintele Comitetului sindicatului învăţămînt din Oradea, a relevat în cuvîntul său îmbunătăţirea colaborării între organele teritoriale de învăţămînt şi organele sindicale şi a vorbit despre strădaniile depuse de comitet pentru introducerea unui stil propriu de muncă. Pentru ridicarea nivelului de pregătire al oamenilor şcolii, a spus în continuare vorbitorul, noi am organizat un ciclu permanent de expuneri prezentate de cadre universitare şi specialişti cu înaltă calificare.

În cuvîntul său, prof. **Marioara Popovici**, preşedinta Comitetului sindicatului învăţămînt din Sibiu, s-a referit îndeosebi la condiţiile muncii cultural-educative în rîndul personalului didactic şi a propus să se organizeze la Sibiu un club al sindicatului învăţămînt. Ea s-a referit apoi la unele aspecte ale grijii comitetului sindicatului învăţămînt din Sibiu pentru asigurarea condiţiilor de muncă şi de viaţă ale cadrelor didactice.

Prof. **Steliana Stănescu**, preşedinta Comitetului Sindicatului învăţămînt din Piteşti, a subliniat preocupările acestui comitet pentru stimularea cercetării ştiinţifice originale a profesorilor prin asigurarea unei îndrumări calificate din partea cadrelor didactice universitare

Punctul de vedere exprimat de prof. **Emanoil Petruţa**, preşedintele Comitetului sindicatului învăţămînt din municipiul Cluj, s-a referit îndeosebi la asigurarea unui cadru legiferat al raporturilor între organele de învăţămînt şi sindicatele de ramură, ca şi la problemele colaborării între organizaţiile sindicale şi conducerile de şcoli. El a propus să se stabilească forme organizatorice pentru cuprinderea grupelor sindicale din şcolile sătești în organizaţii sindicale de învăţămînt puternice.

Prof. **Elena Cojan**, membru în Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură, s-a referit în cuvîntul său la unele aspecte privind legătura între Comitetul Uniunii şi grupele sindicale din şcolile sătești, precum şi la necesitatea de a se întări sprijinul acordat acestora de către consiliile judeţene ale sindicatelor. Vorbitoarea a scos de asemenea în evidenţă unele aspecte de conţinut şi metodice ale îmbunătăţirii activităţii profesionale a cadrelor didactice cu activitatea cultural-educativă a acestora.

Conf. univ. **Traian Pop**, adjunct al ministrului învăţămîntului, a spus în cuvîntul său: „Elementul esenţial de care depinde reuşita întregii acţiuni de modernizare şi perfecţionare a învăţămîntului nostru îl constituie cadrele didactice. Cum în prezent întregul nostru corp didactic face parte din Uniunea Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură, aceasta poate acţiona multilateral în direcţia perfecţionării muncii, a creării unor condiţii din ce în ce mai bune de activitate şi de viaţă pentru oamenii şcolii, contribuind astfel la îndeplinirea cu succes a sarcinilor puse în faţa învăţămîntului de conducerea partidului şi statului nostru". Vorbitorul a prezentat în continuare acţiunile întreprinse în ultima perioadă de Ministerul Învăţămîntului pentru restructurarea în conţinut a programelor şi manualelor la nivelul cerinţelor actuale ale dezvoltării ştiinţei şi tehnicii. Atrăgînd atenţia asupra decalajului existent între pregătirea elevilor din diverse şcoli, tov. Traian Pop a solicitat sprijinul sindicatelor din învăţămînt pentru ridicarea generală a nivelului muncii instructiv-educative din şcoli.

În cadrul plenarei au luat cuvîntul, ocupîndu-se de diferite probleme majore ale muncii sindicatelor din învăţămîntul superior, conf. univ. **Haralambie Ionescu**, preşedintele sindicatului de la Institutul politehnic din Bucureşti, conf. univ. **Cornelia Dumitriu**, de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iaşi, şi prof. univ. dr. **Marius Preda**, preşedintele Consiliului sindicatelor din centrul universitar Bucureşti. Problemele activităţii sindicatelor din întreprinderile poligrafice au fost abordate de către tovarăşii **Nicolae Sintion**, de la Întreprinderea poligrafică din Sibiu, şi **Anton Iliescu**, director general adjunct al Trustului industriei poligrafice. Despre activitatea sindicatelor din instituţiile de spectacole a vorbit tov. **Nicolae Rafael**, preşedintele sindicatului de la Opera Română.

În numele comisiei alese special în acest scop de către plenară, tov. **Antim Dringa** a prezentat planul de măsuri privind activitatea în perspectivă a Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură. Planul de măsuri stabileşte, ca principal obiectiv al organizaţiilor sindicale din învăţămîntul de cultură generală, desfăşurarea unei munci politico-organizatorice susţinute pentru antrenarea cadrelor didactice la realizarea programului complex trasat de partid şi de stat în scopul dezvoltării continue a învăţămîntului, mobilizarea lor în vederea asigurării condiţiilor pentru generalizarea şcolii de 10 ani, extinderea şi diversificarea învăţămîntului liceal, perfecţionarea programelor, manualelor şi metodelor de predare, îmbunătăţirea conţinutului ideologic şi ştiinţific al învăţămîntului. Planul cere, de asemenea, comitetelor sindicatelor din învăţămînt să-şi sporească contribuţia la îmbunătăţirea muncii educative, chemînd pe profesori să-şi petreacă mai mare parte din timp în mijlocul elevilor, să le cultive pasiunea pentru studiu şi cercetare, să-i înarmeze cu concepţia materialist-dialectică despre lume. Fiecare organizaţie sindicală trebuie să-şi înscrie ca o îndatorire de mare răspundere generalizarea experienţei înaintate a învăţătorilor şi profesorilor în scopul ridicării eficienţei activităţilor educative. Planul de măsuri cere ca, în legătură cu aplicarea noului sistem de salarizare în învăţămînt, Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură şi organele sindicale din învăţămînt să sprijine perfecţionarea organizării muncii şi să se preocupe permanent de îndeplinirea cu simţ de răspundere şi în mod exemplar a sarcinilor profesionale de către fiecare membru al corpului profesoral, de întărirea disciplinei în muncă. Se prevăd de asemenea măsuri pentru perfecţionarea şi adîncirea activităţii sindicatelor din învăţămîntul superior, din institutele de cercetare ştiinţifică, de la Academia Republicii Socialiste România şi filialele acesteia, din instituţiile de spectacole şi din unităţile economice ale Comitetului de stat pentru cultură şi artă.

Tovarăşul **Ion Teoreanu**, şeful secţiei învăţămînt a C.C. al P.C.R., a formulat cîteva opinii în legătură cu sarcinile ce revin sindicatelor în ansamblul acţiunilor privind modernizarea învăţămîntului. În continuare tov. Ion Teoreanu s-a referit la contribuţia pe care sînt chemate s-o aducă sindicatele în ceea ce priveşte respectarea drepturilor şi obligaţiilor cadrelor didactice, la perfecţionarea activităţii acestora, la întărirea muncii educative desfăşurate în rîndurile tinerei generaţii, la modul în care trebuie să-şi desfăşoare munca sindicatele din instituţiile de învăţămînt. Vorbitorul a cerut colaborarea strînsă a organelor sindicale din învăţămînt cu Ministerul Învăţămîntului, cu conducerile unităţilor de învăţămînt.

În concluzii, tov. **Dumitru Gheorghiu**, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., a subliniat valoarea unor opinii şi propuneri prezentate în cadrul plenarei şi a evidenţiat caracterul de schimb de experienţă pe care l-a avut aceasta. Îndeplinind funcţiile sporite atribuite sindicatelor de hotărîrile Conferinţei Naţionale a P.C.R., a spus vorbitorul, organizaţiile sindicale din învăţămînt au reuşit să desfăşoare o muncă fructuoasă. Ele au datoria să-şi îmbunătăţească în continuare munca, acordînd o atenţie deosebită acţiunilor de educare comunistă şi de perfecţionare profesională a cadrelor didactice, întăririi disciplinei în munca din şcoală. În acelaşi timp, a spus vorbitorul, trebuie să se combată solicitarea exagerată a unor cadre didactice, aglomerarea lor cu treburi administrative, astfel încît să se poată dedica integral muncii instructiv-educative şi sarcinilor social obşteşti. În încheiere, vorbitorul a asigurat pe participanţi la plenară că toate propunerile lor vor fi examinate cu atenţie, căutîndu-se soluţiile cele mai judicioase.

În continuare plenara a aprobat eliberarea tovarăşilor **Ion Apolzan** şi **Marcel Anghelescu** din Biroul Executiv al Uniunii, în legătură cu ieşirea la pensie a acestora.

Apoi, plenara a cooptat în unanimitate în Comitetul Uniunii, a ales în Biroul Executiv şi ca preşedinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură pe prof. **Constantin Drăgulescu**. De asemenea au fost aleşi în Biroul Executiv şi în calitate de vicepreşedinţi ai Uniunii prof. univ. dr. **Marius Preda** şi **Maria Sereda**, de la Teatrul Naţional din Bucureşti. Luînd cuvîntul în încheiere prof. **Constantin Drăgulescu** a mulţumit participanţilor la plenară, în numele celor aleşi, pentru deosebita cinste şi încredere acordată. Lucrările plenarei — a spus în continuare vorbitorul — au demonstrat amploarea şi varietatea sarcinilor care stau în faţa sindicatelor noastre pe linia perfecţionării continue a formelor şi metodelor de activitate în procesul de instruire şi educare a tinerei generaţii, a dezvoltării nivelului cultural al poporului în raport cu cerinţele înalte ale societăţii socialiste, a întăririi contribuţiei la îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de viaţă ale lucrătorilor din învăţămînt şi cultură. Tov. Constantin Drăgulescu a asigurat conducerea partidului, secretariatul Consiliului Central al U.G.S.R. că Biroul Executiv al Comitetului Uniunii va depune toate eforturile pentru a-şi spori contribuţia la ridicarea pe o treaptă superioară a învăţămîntului şi culturii noastre socialiste.

INFORMARE • DOCUMENTARE

Tur de orizont pe meridianele didacticii contemporane

INDIVIDUALIZAREA STUDIULUI

Individualizarea studiului a devenit o adevărată axiomă a învățământului contemporan. Toți specialiștii care investighează problemele însușirii conștiente a cunoștințelor, ale eficienței practice a acestora, cei care se ocupă de afirmarea optimă a copiilor deosebit dotați ca și psihopedagogii care examinează aspectele complexe ale prevenirii și contracarării rămînerilor în urmă la învățătură consideră individualizarea studiului drept factor fundamental în abordarea oricărei soluții.

Se consideră că o primă modalitate de individualizare ar constitui-o instruirea programată de tip liniar, la care ne-am referit în materialul prezentat la această rubrică în numărul nostru trecut.

Pe de altă parte, numeroși specialiști consideră că individualizarea studiului este strîns legată de asigurarea caracterului independent al acestuia. În acest sens s-au întreprins studii și experimente vizînd, în principal, compararea unor forme ale învățării bazate pe studiul independent cu învățarea bazată pe autoritatea profesorului.

Unul dintre aceste studii este cel realizat de profesorul Paul Torrance. Continuînd și augmentînd cercetarea psihopedagogului american T. R. Mc. Connell, P. Torrance a întreprins o investigație asupra unui număr important de subiecți din rîndul elevilor de liceu, urmărind să stabilească comportarea acestora în condițiile desfășurării absolut independente a activității de învățare [1]). Rezultatele au fost de natură să contrarieze pe unii adepți fără rezerve ai independenței totale în studiu a elevilor, ai așa-numitei „auto-individualizări" a învățămîntului. Astfel, concluziile studiului arată că în timp ce unii elevi cuprinși în cercetare au obținut rezultate de-a dreptul surprinzătoare în urma învățării independente, alții — reprezentînd un procent destul de însemnat — s-au simțit dezorientați ca urmare a „eliberării" totale de sub îndrumarea directă a profesorului și au căutat alte îndrumări, în afara clasei și a școlii.

Este aceasta o negare a individualizării reale, a independenței studiului? Numai în măsura în care acestea sînt înțelese în forme extreme, cum o fac unii adepți și discipoli ai concepției de nedirectivare în învățămînt promovate de pedagogul Carl Rogers [2]). Or, a înțelege individualizarea învățării ca un studiu total nedirectivat înseamnă în fapt a-i răpi atributul esențial — acela al adaptării procesului de învățămînt la caracteristicile dezvoltării și structurii psihice a fiecărui elev, al realizării unui sistem de învățare flexibil și de maximă eficiență.

Este știut că unii elevi învață mai ușor dacă materialul este gata structurat; ei au nevoie de o asemenea structură. Depinde însă de caracterul structurii concepute, de locul pe care îl lasă aceasta activității independente, de caracterul ei progresiv, dinamic. Dispunînd de o structură de orientare cu caracter stimulativ, chiar și elevii amintiți mai sus se deprind treptat cu studiul independent, dacă se selecționează în acest scop obiectivele studiului și se sporește treptat gradul de dificultate al acestora. După cum se vede, aici rolul profesorului nu numai că nu dispare, ci se menține la un nivel foarte ridicat, presupunînd o sferă de acțiune mult mai diversă și mai complexă decît în condițiile învățării integral directivate. Dacă nedirectivarea procesului de învățămînt este înțeleasă ca o formă specifică și deosebit de valoroasă a priceperii pedagogice, trăsăturile pozitive ale acesteia sînt evidente. Considerarea nedirectivării drept abdicarea completă a profesorului de la îndrumarea studiului individualizat apare, în această lumină, total neproductivă pentru progresul didacticii.

Caracterul complex, foarte diferențiat, al reacției elevilor față de materialul pe care trebuie să și-l însușească arată că, de fapt, individualizarea învățămîntului, promovarea unui studiu independent intensifică activitatea profesorului pe planul îndrumării și controlului, schimbînd totodată substanțial datele acesteia. De specificul acestor noi solicitări față de activitatea profesorului în cadrul noii sale relații cu elevul, diferită esențial de tradiționala relație între „cel de la catedră" și „cel din bancă" se ocupă, într-un interesant eseu din cuprinsul unei culegeri pedagogul din R.D. Germană Horst Wenge [3]). Acesta consideră că orientarea individualizată a elevilor către activitatea independentă presupune însușirea temeinică de către profesor a tehnicii de utilizare a unor teste standardizate privind funcțiile și caracterul inteligenței fiecărui subiect, motivația și interesele sale, în vederea identificării aptitudinilor. H. Wenge consideră de asemenea că o condiție psihologică de bază pentru asigurarea independenței elevilor în studiu o constituie luarea în seamă a întrebărilor și ideilor formulate de aceștia, axarea îndrumărilor structurale în funcție de caracterul acestor întrebări și idei; orice tendință de ignorare sau ridiculizare a lor șubrezește însăși temeliile noilor raporturi profesor-elev pe care le presupune studiul independent. O altă condiție importantă o reprezintă formularea, pe parcursul activităților de verificare a însușirii cunoștințelor, a unor întrebări stimulatoare pentru gîndirea creatoare și micșorarea la minimum a întrebărilor ce se adresează exclusiv memoriei (Wenge consideră că, în școala tradițională, acestea reprezintă, la unele materii, peste 80 la sută din totalul întrebărilor adresate elevilor). În strînsă legătură cu stimularea creativității se pune problema recunoașterii și aprecierii originalității anumitor răspunsuri, adică a satisfacerii nevoii imperioase pe care o au mulți dintre elevi de a-și verifica unele idei originale. Implicită acestei cerințe este grija pentru dezvoltarea capacității elevilor de a elabora idei, ceea ce presupune și necesitatea de a le forma deprinderi de „lectură creatoare", de rezolvare a problemelor și, pe o treaptă superioară, de a-i înarma cu instrumentele fundamentale de cercetare științifică și de apreciere a rezultatelor propriei activități. În legătură cu aceasta H. Wenge formulează părerea că este bine ca profesorul să se abțină de a evalua permanent lucrările efectuate de elevi, pentru a le permite acestora să se desfășoare fără preocuparea inhibitivă a notării. El subliniază totodată necesitatea de a se prevedea cît mai precis modificările de comportament ale elevilor în funcție de materialele și procedeele folosite și, în sfîrșit, necesitatea de a se asigura, prin acțiuni corespunzătoare, o planificare judicioasă a timpului de studiu individual, independent al elevilor.

Pornind de la constatarea că studiul independent avantajează îndeosebi elevii din clasele mari și pe cei deosebit dotați, prof. Frederick Cyphert urmărește să contureze, pe parcursul unui studiu consacrat aceleiași probleme, condițiile orientării elevilor spre învățare individuală [4]). El consideră drept o condiție esențială a desfășurării oricărei activități independente faptul ca aceasta, prin ea însăși, să constituie în ochii elevilor un obiectiv suficient. O a doua condiție, inclusă de altfel în însăși ideea independenței, este aceea de a acorda fiecărui elev posibilitatea de a învăța în propriul său ritm. Decurgînd din aceasta, orientarea independentă a studiului poate contribui la suplimentarea lui cu materiale neincluse în programa analitică și la cercetarea posibilităților de accelerare a parcurgerii programei. Crearea pentru fiecare elev nu numai a posibilității de a învăța pur și simplu, dar și de a descoperi metodele de învățare cele mai potrivite cu profilul psihic propriu reprezintă o altă condiție a individualizării. De asemenea, individualizarea trebuie să determine întărirea sentimentului de răspundere personală față de propria învățătură, a capacității de folosire a resurselor materiale și tehnice ale civilizației contemporane și să stimuleze creativitatea, prin rezolvarea cu posibilități proprii a unor probleme complexe. Cyphert arată, de asemenea, că este imperios necesară stimularea interesului elevilor pe întreg parcursul studiului și asigurarea posibilității pentru o învățare de adîncime. El consideră în sfîrșit că elevilor trebuie să li se pună la dispoziție materiale și mijloace care să le permită însușirea deprinderilor de muncă intelectuală.

Confruntarea opiniilor privind individualizarea studiului și orientarea spre învățarea independentă pune în lumină primejdiile absolutizării unei metode, indiferent de valoarea ei și a construirii pe această bază a unor didactici univalente. Complexitatea învățămîntului contemporan cere cu necesitate o didactică complexă, bazată pe valorificarea deplină a datelor psihologiei experimentale și a cercetării pedagogice aplicative, ca și utilizarea cu randament maxim a mijloacelor tehnice moderne puse la dispoziția învățămîntului.

M. AL. H.

[1]) Torrance E. Paul: Independent study as instructional tool, Columbus 1968.
[2]) Perretti A. de: Carl Rogers et l'orientation non directive en pedagogie; în „Education et developp." nr. 1 1969
[3]) Klingberg L., Paul H. G., Wenge H. Winge G.: Abriss der allgemeinen Didaktik, „Volk und Wissen" 1968.
[4]) Cyphert, Fr. R.: Independent study; the Dilemma; în Theory into Practice nr. 5 1968.

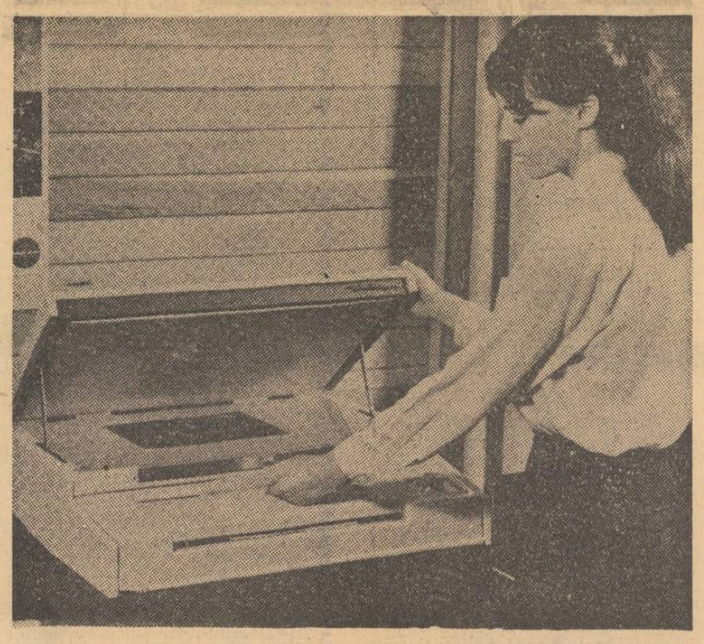

Un aparat modern de multiplicare a materialelor și documentelor de învățămînt larg utilizat în școlile din Olanda

Noi lucrări intrate în Biblioteca centrală pedagogică

În Biblioteca centrală pedagogică au intrat recent noi lucrări apărute peste hotare în domeniul problemelor generale de pedagogie, al istoriei pedagogiei, al pedagogiei comparate, al sociologiei pedagogice, al orientării școlare și profesionale, lucrări pe teme de educație, de didactică și metodică, de psihologie și psihologie pedagogică, defectologie etc.

Menționăm astfel volumele „Pedagogia, didattica, preparazione dell' insegnante" (Brescia, 1968), „Comparative studies and educational decision" de Edmund J. King (Londra, 1968), „L'orientation professionnelle" de Guy Sinoir (Paris, 1968), „Voprosi filosofii i psihologhii" (Culegere de studii — Leningrad, 1968), „Six études de psychologie" de Jean Piaget (Geneva, 1964) etc.

Se găsesc de asemenea la Biblioteca centrală pedagogică și o serie de noi traduceri ale unor lucrări de specialitate apărute peste hotare, ca de pildă „Sarcinile directorului în cadrul colaborării cu diriginții de clasă" (studiu publicat ca supliment al revistei „Pädagogik" din R.D.G.), „Conducerea muncii instructiv-educative în școala de 8 ani", sub redacția lui M. I. Kondakov și N.I.Saițerdotov (Moscova) etc.

Cititorii interesați în mod deosebit de problemele de informare și documentare vor găsi, printre lucrările nou intrate în bibliotecă, studiile „Prikladnaia dokumentalistika" (Academia de științe a U.R.S.S, 1968), „L'organisation de la documentation scientifique" de J. C. Gardin, E. de Gralier, F. Levery (Paris 1966) ș. a.

Printre revistele pedagogice pe care le primește regulat biblioteca menționăm „Sovetskaia pedagoghika" (Moscova), „Education Today" (Londra), „L'Ecole et la nation" (Paris), „Pedagogika" (Praga), „Magyar Pedagógia" (Budapesta), „Science and Children (Washington), „Pädagogik" (Berlin) ș. a.

Fizicienii pledează pentru o reorganizare a învățămîntului

Rezoluția celei de-a 33-a sesiuni a Societății germane de fizică, întrunită la Karlsruhe, s-a pronunțat pentru o resistematizare a predării științelor naturale în ciclul superior al gimnaziilor. Fizicienii sînt de părere că programele analitice actuale împiedică o informare suficientă, corespunzătoare exigențelor epocii noastre. Din această cauză, sesiunea a pledat pentru introducerea unui ciclu superior, de trei ani, în toate gimnaziile în care fizica, chimia și biologia vor fi materii obligatorii, rezervîndu-li-se în fiecare clasă cel puțin cîte două ore de curs pe săptămînă.

Un învățămînt la nivelul imperativelor contemporane

(urmare din pag. 1)

Unul din elementele esențiale care caracterizează în prezent acest sistem, element inexistent în trecut, îl constituie sprijinul ce se acordă învățătorilor și profesorilor în decursul pregătirii lor pentru obținerea gradelor didactice, întrucît acestea sînt considerate nu numai printr-o perspectivă personală (deși stimulentele morale și materiale dețin o anumită pondere în motivația perfecționării pe această cale), ci mai ales printr-o perspectivă socială, ca mijloc de ridicare a calității procesului de instruire și educare a tineretului școlar. Faptul că pînă în prezent peste 100 000 de educatoare, învățători și profesori au luat parte la cursurile de pregătire în vederea obținerii gradelor didactice, marea majoritate a acestora obținîndu-le în urma probelor pe care le-au susținut, constituie o contribuție importantă la perfecționarea învățămîntului nostru.

Un rol tot mai activ în procesul de perfecționare multilaterală a corpului didactic îl au societățile științifice ale cadrelor didactice, care numără circa 18 000 membri. În ultimii ani, activitatea societăților a fost tot mai mult orientată spre informarea științifică a profesorilor de diferite specialități, spre sprijinirea lor în cunoasterea problemelor noi ale didacticii și metodicii, ca și în valorificarea propriei lor experiențe și în munca de cercetare științifică. În acest scop au fost organizate sesiuni de comunicări metodico-științifice, conferințe, colocvii, simpozioane, cursuri de vară, tabere-curs, excursii de documentare științifică în țară și peste hotare.

Progrese însemnate a realizat școala noastră în ceea ce privește modernizarea mijloacelor de învățămînt — a materialului didactic, de care este condiționată modernizarea predării, ridicarea gradului de eficiență al metodelor folosite în procesul instructiv-educativ și, respectiv, realizarea cerințelor planurilor de învățămînt și a programelor școlare. În ultimii zece ani s-au acordat pentru dotarea școlilor peste 400 milioane lei, ceea ce a permis producerea unor sortimente și cantități sporite de materiale didactice, numărul acestora crescînd de aproape patru ori în perioada 1959—1968. Multe sortimente au fost realizate la înalți indici calitativi și cu mari valențe didactice, fiind competitive cu produsele de acest gen pe plan mondial. Așa sînt, de exemplu, aparatul pentru demonstrarea fenomenului de autoinducție, electroscopul, aparatul pentru studiul undelor electromagnetice (microunde) aparatul pentru prepararea gazelor la rece, aparatul pentru demonstrarea interferenței undelor sonore, generatorul de sunete (electronic) cu frecvență variabilă, generatorul de ultrasunete cu accesorii ș.a. Concepția producției de material didactic a evoluat continuu, trecîndu-se la aparate și instrumente individualizate la truse complexe pentru efectuarea experiențelor demonstrative și a lucrărilor practice de laborator, ceea ce a contribuit la activizarea elevilor și la conștientizarea învățării. În acest scop au fost realizate trusele cu aparate și instrumente care acoperă capitole întregi de fizică, (de exemplu electromagnetismul, mecanica lichidelor, mecanica solidelor, optica geometrică, ș. a.), de chimie (chimie generală, îngrășăminte minerale etc.) și de biologie (morfologie vegetală, aparate și sisteme anatomice și altele). Potrivit cerințelor învățămîntului modern și rolului pe care îl au transmiterea și recepționarea informației, s-a extins de la an la an producerea de mijloace audio-vizuale — aparate de proiecție și, respectiv, filme didactice, diafilme și diapozitive, magnetofoane, discuri și benzi de magnetofon. În anul care a trecut s-a încheiat, în linii mari, dotarea liceelor de cultură generală cu aparate de proiecție cinematografică, cu magnetofoane și picupuri, trecîndu-se la dotarea școlilor generale cu astfel de mijloace.

Înfăptuirile realizate în acești ani constituie o bază de plecare pentru și mai mari realizări în viitor, pe care școala noastră este chemată să le realizeze potrivit sarcinilor trasate prin Directivele C.C. cu privire la dezvoltarea învățămîntului și prin Legea învățămîntului din Republica Socialistă România, care deschid perspective luminoase școlii românești și un cîmp larg de activitate pe tărîmul învățămîntului pentru toți slujitorii lui. Aplicarea sarcinilor trasate prin aceste documente programatice se desfășoară pe un plan larg, îmbrățișînd toate laturile și aspectele învățămîntului, toate domeniile sale de activitate.

Acest an școlar a marcat trecerea la școlarizarea copiilor de la vîrsta de 6 ani și experiența dobîndită pînă în prezent demonstrează convingător justețea acestei măsuri. Începînd cu viitorul an școlar se va trece la realizarea școlii generale de 10 ani. În prezent, consiliile profesorale, toate cadrele didactice dezbat proiectele unor planuri de învățămînt elaborate pe baza sarcinilor trasate de Directive și peste puțin timp vor fi supuse discuției și proiectele programelor de învățămînt, astfel încît aceste documente de covîrșitoare importanță pentru școala noastră să fie opera creatoare a întregului corp didactic, care este chemat să le realizeze în procesul de instruire și educare a tinerei generații. În același timp, prin îmbunătățirea sistemului de perfecționare, prin diversificarea formelor acestuia și ridicarea eficienței lor, cadrele didactice vor primi un ajutor mai susținut și mai competent în ridicarea pregătirii lor de specialitate și pedagogice.

Apropiata Conferință Națională a cadrelor didactice, care va discuta căile menite să asigure înfăptuirea deplină, în cele mai bune condiții, a sarcinilor trasate învățămîntului de către partid și va adopta Statutul corpului didactic din Republica Socialistă România va afirma și mai evident rolul și misiunea slujitorilor școlii în societatea noastră, va constitui un îmbold puternic în munca lor nobilă și de mare răspundere.

ANUNȚ

Pe această cale, anunțăm pe toți foștii elevi ai Liceului „Dragoș-Vodă" din Cîmpulung Moldovenesc, membri seniori ai cercurilor pe materii, că duminică 9 februarie 1969, ora 9, va avea loc în aula liceului ședința festivă consacrată aniversării a 20 de ani de activitate neîntreruptă a Cercului „Tinerilor geografi" și a „Tinerilor naturaliști", la care sînt invitați să ia parte.

BIBLIOTECA

„Psihologia copilului și psihologia pedagogică"

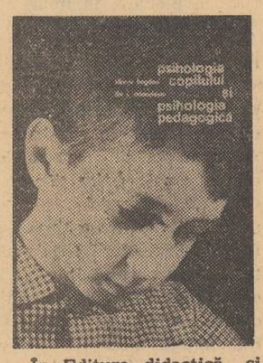

În Editura didactică și pedagogică a apărut recent lucrarea „Psihologia copilului și psihologia pedagogică", de *Tiberiu Bogdan* și *Ilie I. Stănculescu*. Adresîndu-se viitorilor învățători, elevi ai liceelor pedagogice, lucrarea valorifică rezultatele științifice obținute pe plan național și mondial în domeniul de care se ocupă, tratînd problemele, așa cum se arată în prefață, în special prin prisma necesităților concrete ale muncii didactice. Sînt incluse ca atare, pe lîngă problemele de psihologie pedagogică și psihologia copilului, o serie de noțiuni de anatomie, fiziologie, pedagogie, sociologie, etică, logică etc., spre a se oferi viitorilor învățători „un corp de cunoștințe despre copil", cum spun autorii.

După ce tratează o serie de probleme privind obiectul, metodele și problemele principale ale psihologiei copilului și psihologiei pedagogice, ale dezvoltării psihice a acestuia în general și în perioada antepșcolară, cartea se ocupă pe larg de problemele speciale ale dezvoltării psihice a copilului de vîrstă școlară mică (dezvoltarea cunoașterii senzoriale, a procesului memoriei, a atenției, cunoașterea logică-abstractă, dezvoltarea gîndirii și limbajului, a imaginației etc.). Cîteva capitole sînt rezervate formării personalității școlarului mic — insistîndu-se îndeosebi asupra bazelor psihologice ale formării conștiinței și conduitei morale — și cunoașterii psihopedagogice a elevilor. Sînt tratate și aspecte ale perioadei școlare mijlocii și mari, stăruindu-se asupra problemelor legate de dezvoltarea, personalitatea și educația preadolescentului și adolescentului.

Ultima parte a cărții este consacrată unor probleme speciale, legate de psihologia copilului excepțional și de clasa școlară privită ca unitate socială.

Multe din problemele tratate sînt însoțite de ilustrații, grafice, scheme etc., de teme de sinteză și aplicație.

Adresată, după cum am spus, viitorilor învățători, cartea lui T. Bogdan și I. I. Stănculescu poate fi consultată cu bune rezultate de toți cei ce lucrează îndeosebi cu copiii de vîrstă mică, dar și cu preadolescenți și adolescenți.

M. C.

„Educația sanitară în școală"

Tot în Editura didactică și pedagogică a apărut nu de mult lucrarea „Educația sanitară în școală", de *dr. P. Panciu* și *dr. A. Kelemen*, care pun la îndemîna personalului medico-sanitar și didactic o carte cuprinzătoare, bine documentată și de o reală valoare practică, referitoare la cerințele igienice ale așezămintelor școlare și la tematica și metodologia educației sanitare în școli.

Sînt prezentate astfel în lucrare obiectivele activității de educație sanitară a școlarilor, condițiile igienico-sanitare din școală și rolul lor educativ, regimul de activitate și odihnă al școlarilor. Este tratată, de asemenea, metodica educației sanitare la școlari, arătîndu-se ce este specific acesteia în clasele I—IV, în clasele V—VIII și în clasele IX—XII. Un capitol special este rezervat problemelor privitoare la educația sexuală. În sfîrșit, autorii se ocupă de eficiența și coordonarea activității de educație sanitară în școli.

Lucrarea cuprinde de asemenea o anexă cu privire la experiența de laborator ca mijloc de educație sanitară, un ghid privind cerințele elementare de igienă în școli, precum și o serie de tabele. O bogată bibliografie completează informațiile puse la îndemîna celor ce se ocupă de educația sanitară a elevilor.

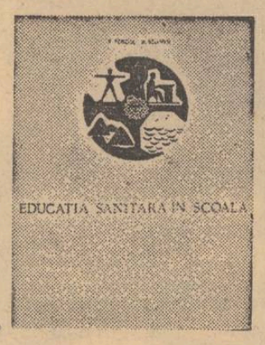

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 981 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Miercuri 5 februarie 1969 | 4 pag. 25 bani

SUCCES DEPLIN CONFERINȚEI NAȚIONALE A CADRELOR DIDACTICE

„Comitetul Central al partidului nostru, guvernul dau o înaltă apreciere activității cadrelor didactice, care aduc o contribuție deosebit de valoroasă la educarea și formarea tinerei generații, la înarmarea ei cu cunoștințe de cultură generală, la educarea și formarea omului nou al societății noastre".

Din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C. C. al P.C.R. din 22-25 aprilie 1968

ACT DE IDENTITATE

Există o expresie de o simplitate austeră și cu o superbă semnificație, sub care se recomandă, poate în primul rînd, identitatea școlii românești contemporane: „învățămîntul general, obligatoriu și gratuit". „General", adică atotcuprinzător, întins de la un hotar la altul al țării pînă în cel mai îndepărtat și mai mărunt cătun. „Obligatoriu" sună asemeni unui apel imperativ, care arată limpede că nimănui nu-i este îngăduit să refuze această binefacere, că nimeni n-are dreptul să disprețuiască acest dar generos, al cărui suprem sens este acela de a fi spre binele oamenilor. „Gratuit" se adaugă ca un corolar primelor două atribute, constituind o garanție a împlinirii lor. Este exprimată, în aceste trăsături, o caracteristică a școlii noastre, care cuprinde sub auspiciile educației întregul tineret. Fie că se naște în centrul unui mare oraș sau în casa pierdută în păpurișul deltei a unui pescar, într-un sat din creierul munților sau în capitala țării, oricare tînăr găsește larg deschise în fața lui porțile tuturor școlilor — de la cea care îl învață primele litere la cea care îi acordă doctoratul. Și asta nu-i puțin. Posibilitatea de a învăța nu mai este condiționată decît doar de capacitatea și dorința individului. Ea nu depinde (și noi știm bine ce a putut să însemne cîndva această dependență) de nu știu ce condiție socială, națională sau de alt fel. Este o posibilitate absolută și fără restricții.

Delimitînd această trăsătură, se cuvine să-i adăugăm o completare. Posibilitatea de a învăța „ce" și „cum"? Fiindcă știm, de asemenea, și ce semnificație are orientarea educației. Iar aceea cultivată de școala românească actuală se constituie ca încă unul din marile ei semne distinctive. Nu o să citățm aici disciplinele școlare. Importantă este concepția filozofică generală căreia îi sînt subsumate acestea, sensul ordonării întregii educații. Școala noastră este situată pe terenul solid al filozofiei materialist-dialectice. Educația pe care o cultivă ea este o educație realist-științifică. Morala sub semnul căreia se educă tineretul patriei este morala comunistă.

●

În trăsăturile sub care se recunoaște identitatea școlii românești contemporane uimește și surprinde de asemenea dinamica evoluției ei în timp. Trebuie să remarcăm că față de timpul la care ne raportăm am înregistrat adevărați pași de uriaș. Vorbeam mai sus despre învățămîntul general (despre care se impune să menționăm, între altele, că însăși titulatura școlii cu cea mai mare rază de acțiune și cuprindere îl indică a fi ca atare). Să facem puțină istorie.

Cînd, abia dezmeticiți în pustiul de pe urma războiului, ne puneam problema alfabetizării? În anul 1955 declaram procesul de alfabetizare încheiat în linii generale. Onoare dascălilor care și-au petrecut seri de-a rîndul în preajma unor oameni obosiți după truda zilei, pentru a le deprinde mîinile să poarte condeiul pe hîrtie. Nu trecuseră nici doi ani de atunci și începusem să realizăm generalizarea învățămîntului de șapte ani. În 1962

(Continuare în pag. a 2-a)

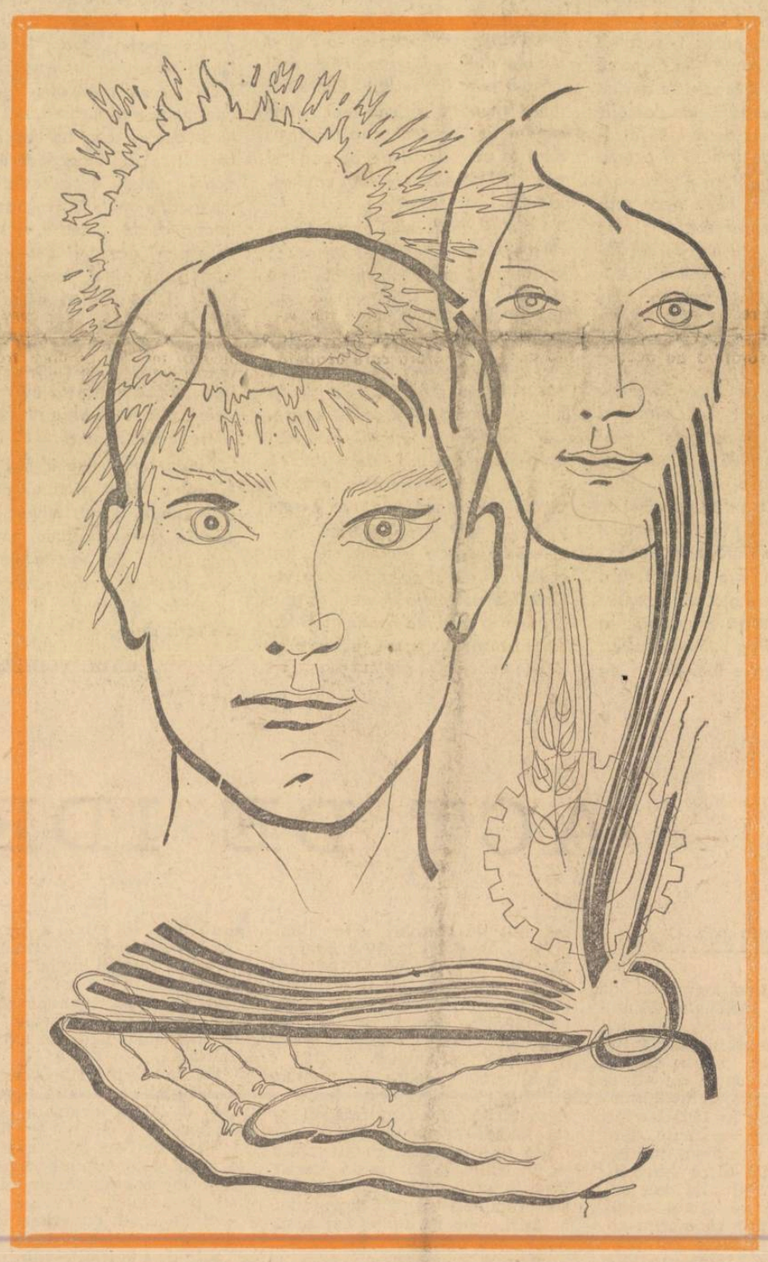

OMAGIU

Pentru mine, ca și probabil pentru toți care au parcurs clasele și anii de studii, școala a însemnat inițierea treptată și perseverentă în valorile cele mai de seamă ale culturii poporului nostru și ale culturii universale.

Îmi aduc aminte cu recunoștință îndeosebi de acei dascăli ai mei care au știut să-mi trezească curiozitatea, interesul și setea de cunoaștere, precum și dorința de a căuta eu însumi adevărul și semnificația lucrurilor.

Prof. univ. AL. ROȘCA
membru corespondent al Academiei

Acum mulți ani în urmă, cînd am pornit la învățătură, știam că trebuie să cuceresc dreptul de a învăța. Pentru tineretul de astăzi, acest drept a fost de mult și deplin acordat. Îi rămîne lui numai să-și îndeplinească datoria.

Ce mîndru m-aș simți dacă în calitatea de beneficiar al instrucției și educației aș putea, drept omagiu, să-mi îndeplinesc datoria dînd poporului meu cît mai mult și cît mai bun!

ION DUMITRESCU
maestru emerit al artei, președintele Uniunii Compozitorilor

Dacă mă gîndesc ce a însemnat pentru mine școala, cred că singurul răspuns pe care îl pot da este că totul. Întîi, școala mi-a dat sentimentul răspunderii sociale, pregătindu-mă să muncesc între oameni, să înțeleg necesitatea participării mele la viața de colectiv. Apoi școala m-a învățat să iubesc munca, să muncesc fără preget.

Am avut o dată, la 10 ani după absolvirea facultății, prilejul să mulțumesc direct profesorilor mei, să aduc un omagiu școlii pentru ceea ce mi-a dat. Aș vrea să o fac încă o dată acum și să-mi exprim prin aceste puține dar sincere rînduri, recunoștința față de toți dascălii.

Ing. JAN BEIU
directorul Uzinelor „Griviția Roșie"

În formația mea școala a avut un rol hotărîtor. Prin ea m-am pregătit să ajung ceea ce sînt astăzi. Îi sînt tributar pentru că m-a instruit și m-a educat. Retrăiesc cu deosebită intensitate anii de școală, imaginea acelor profesori care au reușit să-mi imprime și să-mi încorporeze prin pregătirea, prin metodele lor, disciplina muncii, spiritul perseverent, tenace.

Astăzi sînt și eu pedagog, am și eu în grijă tineri pe care trebuie să-i pregătesc. Este o răspundere pe cît de nobilă, pe atît de grea. Exemplul de înaltă ținută profesională și etică al unora dintre profesorii mei din școală sau din facultate îmi este călăuză.

Prof. dr. docent ILIE ARDELEAN
membru corespondent al Academiei

Pe firul istoriei

Am putea să pornim, genetic, de la chiliile ori pridvoarele mînăstirilor, de la dascălii îndeletnicitori cu alesul buchiilor, în răsăritul evului mediu. Sau poate de la școlile și profesorii unde și sub oblăduirea cărora am învățat noi, slujitorii de azi ai școlii. Ori chiar de la epoca noastră, care a generalizat școala de 8 ani, obligatorie și gratuită, complet gratuită, și se pregătește să generalizeze școala de 10 ani. Căci, de bună seamă, de oriunde am porni, istoria, viața, faptele ne îndreptățesc să aducem cînt de slavă școlii.

E o distanță imensă de la modestul și bătrînul dascăl care descîlcea cu ucenicii lui buchiile în pridvorul de la Putna, Prislop sau Cozia, pe cîte un ceaslov terfelogit, pînă la învățătorii și profesorii de azi, care predau cu mijloace moderne, în săli spațioase, cunoștințe despre ultimele descoperiri în matematică, în chimie, în fizică. E distanța dintre evul mediu și contemporaneitate, dintre feudalism și socialism. Toată această lungă distanță școala a străbătut-o o dată cu istoria poporului, în slujba poporului.

Rolul istoric al școlii românești este strîns legat de rolul culturii, de rolul cultivării graiului, de rolul izvodirii operelor literare, artistice și științifice, de rolul trezirii conștiinței naționale și de rolul luptei pentru dreptate, unitate, libertate.

Nu știu cum, dar rolul istoric al școlii îl văd, îl simt în manuscrisele veacului al XIV-lea sau al XV-lea, în meșteșugul de a rotunji slovele și în marea artă de a încondeia majusculele și de a mîgîli miniaturile pe evangheliarele aflate azi în zestrea muzeistică de la Putna, de la Cozia, de la Dragomirna.

Nu știu cum, dar rolul istoric al școlii îl citesc și-l învăț din cronica lui Ureche, a lui Costin sau a Stolnicului Cantacuzino. Fără școală nu s-ar fi plămădit începuturile culturii românești, n-ar fi aflat oamenii de pe Carpați despre multe ale lumii și ale vieții, ale științei și ale frumosului. De aceea se cuvine slavă lui Vasile Lupu și Matei Basarab, ca și acelei mari pleiade de cărturari — Varlaam și Dosoftei, Milescu și Udriște Năsturel, Simion Ștefan și tuturor celor care, în binecuvîntatul veac al XVII-lea au înființat școli la Alba Iulia, la Trei Ierarhi, la Tîrgoviște. Urmînd neuitata cale deschisă de vitejia lui Mihai Vodă, făptuitorul primei uniri, oamenii culturii de la noi au continuat să suplinească, măcar o vreme, unitatea statală prin întărirea unității culturale, corolar al unității de limbă.

Nu știu cum, dar rolul istoric al școlii se descifrează în zbuciumatul secol al XVIII-lea transilvănean, cînd fiii de iobagi români, învățăcei sau studenți la „De propaganda fide", nu numai că nu și-au uitat sau abandonat neamul, ci i-au redescoperit obîrșia, s-au aplecat mai cu osîrdie asupra lui, i-au analizat științific istoria și caracterul latin al limbii. Și nu ne putem închipui tot fenomenul trezirii conștiinței naționale fără Inochentie Micu, fără Petru Maior, fără Gheorghe Sincai, fără acel înflăcărat și neobosit Gheorghe Lazăr și fără cumintele, chibzuitul, dar nu mai puțin pasionatul întemeietor de școală superioară, moldoveanul Gheorghe Asachi. Școala a stat în sprijinul răscoalei lui Tudor Vladimirescu și în ajutorul „cărvunarilor" izvoditori de planuri unificatoare de țară și de căi democratice în viața poporului, a pregătit și pe Eliad, și pe Alexandrescu, și pe Ghica, și pe Bălcescu, a însuflețit toată generația pașoptistă, toată ilustra pleiadă de scriitori de la jumătatea veacului trecut care a învățat conștiința națională și a intensificat la maximum lupta pentru Unirea din 1859. Într-o vreme în care hotarul mai stăruia încă pe Carpați, slujitori ai școlii ca Simion Bărnuț și Papiu Ilarian, Aaron Florian și August Treboniu Laurian au personificat unirea în cuget și-n simțiri.

Școala a fost creuzetul în care s-a pregătit șirul ilustru al matematicienilor, al medicilor și al chimiștilor noștri, al scriitorilor și al istoricilor noștri, al pictorilor și muzicienilor noștri. Numele lui Creangă ne va evoca întotdeauna chipul acelui modest dascăl de țară care a fost „bădița Vasile", numele lui Eminescu ne va duce întotdeauna cu gîndul la profesorul cărturar Aron Pumnul, căruia îi dedica primele cadențe lirice, numele lui Sadoveanu ne va reaminti întotdeauna de „domnul Trandafir" cel atît de îndrăgostit de eroica noastră istorie.

Dacă pînă în socialism destinul școlii și al poporului s-au împletit și au dat rezultate impresionante, acum, în vremea noastră, școala și-a identificat munca și scopul cu munca și scopul întregului popor, a devenit o cauză și un bun al lui. Acum, în epoca noastră socialistă, școala e casa tuturor copiilor și tinerilor de pe tot cuprinsul patriei. În școală cresc toți, absolut toți oamenii de azi și de mîine. În școală se formează prezentul și viitorul țării.

Partidul a încredințat școlii uriașa sarcină de a instrui și educa întregul popor. Și, ascultînd de înalta povață a partidului, ea își îndeplinește cu pricepere, cu devotament și elan rolul ce-i incumbă: rolul de a pregăti, în fiecare ceas al prezentului, oamenii de mîine.

Iar dascălii de azi, urmașii lui Lazăr, Asachi, Eliad. Poenaru sau Pumnul, contingentul celor aproape 200 000 de slujitori ai școlii care și-au trimis în aceste zile reprezentanții în conferința lor națională, să se sfătuiască asupra metodelor de lucru în viitor, știu că tot acest viitor al poporului și al țării e strîns legat de chipul cum își vor îndeplini ei datoria în școală.

DUMITRU ALMAȘ

Ne vorbesc delegați la Conferință

Profesoara MARIA VLAD
— Pitești —

Prin problemele pe care le dezbate, Conferința este un moment unic în istoria învățămîntului din țara noastră. Ea semnifică înainte de toate grija partidului pentru școală și slujitorii ei, ca o componentă deosebit de importantă în cadrul mai larg al preocupărilor stăruitoare ale conducerii partidului și statului nostru pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului.

Un loc deosebit de important în proiectul de Statut al personalului didactic, pe care îl va dezbate Conferința, îl ocupă problemele legate de perfecționarea pedagogică și de specialitate a oamenilor școlii. Mi se pare că perfecționarea profesională este un lucru hotărîtor. Să caute mereu nou, să lupte pentru promovarea lui, în nenumăratele modalități pe care i le oferă activitatea școlară și cea extrașcolară, așa cum va fi ea statuată în documentul pe care îl vom dezbate la Conferință — iată ce socotesc a fi esențial pentru succesul muncii educatorului.

Învățătorul CORNEL FĂNĂȚEANU
— Cluj —

Conferința Națională a cadrelor didactice dovedește, pe de o parte, importanța ce se acordă învățămîntului de toate gradele în edificarea socialismului, ca și înalta prețuire și încredere pe care conducerea partidului și statului nostru o arată slujitorilor școlii.

Pentru mine personal, Conferința are însă și o altă semnificație. Sînt în al 42-lea an de muncă în școală, dintre care o bună parte i-am petrecut în satele din Maramureș și Sălaj. Privind înapoi, de-a lungul acestor 42 de ani de dăscălie, pot să afirm că nimic nu m-a bucurat atît de mult cum mă bucură faptul că acum, la împlinirea carierii mele didactice, sînt chemat să iau parte, cu modesta mea experiență, la adoptarea unui document de importanță majoră pentru întregul învățămînt, pentru o îndelungată perioadă. Conferința va trasa cadrul în care munca dascălilor se va putea realiza la nivelul cerințelor înalte ale partidului și ale poporului,

Profesorul EIGEL ERNŐ
— Miercurea Ciuc —

Importanța deosebită a Conferinței Naționale a cadrelor didactice decurge din faptul că țelurile pe care și le propune izvorăsc din voința colectivă a educatorilor, din străduința lor comună de a-și înfăptui munca la un nivel mereu mai înalt.

Aprecierea morală și materială de care se bucură în țara noastră corpul profesoral dau măsura îndatoririlor pe care le avem în ridicarea continuă a propriei noastre pregătiri politice și profesionale, în perfecționarea metodelor noastre instructiv-educative, ne mobilizează să muncim cu devotament, cu hotărîrea de a ne îndeplini exemplar sarcina nobilă ce ne-a fost încredințată — educarea tineretului.

Conferința va fi — sîntem siguri — o piatră de hotar pe drumul continuu ascendent al învățămîntului nostru.

Prof. univ. NICOLAE MANOLESCU
— București —

Conferința Națională a cadrelor didactice este o etapă deosebit de importantă în amplul proces de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului, proces declanșat pe dimensiuni multiple de Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968.

Nouă, celor care pregătim noile generații ale patriei, ni se cere dragoste față de meseria aleasă, devotament și entuziasm pentru educarea schimbului nostru de mîine. Munca profesorului este o muncă de o mare complexitate, care include, pe lîngă informarea științifică a tinerilor, și formarea lor ca oameni ai societății socialiste. Simpla predare a cunoștințelor nu-și dă roadele dacă nu este împletită în mod armonios cu munca de educație politico-ideologică.

Sînt convins că dezbaterile Conferinței, prevederile Statutului pe care îl va adopta aceasta ne vor ajuta pe toți cei care muncim în învățămînt, oricare ar fi școala sau institutul unde predăm, să ridicăm pe trepte mereu mai înalte pregătirea tineretului țării.

Învățători și profesori emeriți despre sensul major al misiunii educatorului

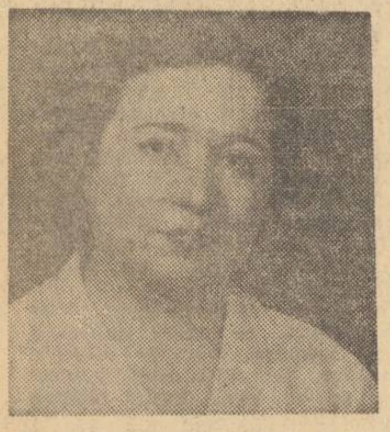

Profesoara **JEANA CHRISTU**, directoarea Liceului nr. 10 din București: **„Dragostea față de copii și tineri și capacitatea de a le transmite cele mai înalte valori spirituale și morale".**

Profesoara Jeana Christu muncește de 21 de ani ca directoare de liceu. În toți acești ani, conștiinciozitatea, înalta pregătire profesională, pasiunea pentru menirea de educator și măiestria ei pedagogică au impus-o ca un exemplu demn de urmat pentru miile de eleve, de la care primește nenumărate dovezi de prețuire și recunoștință.

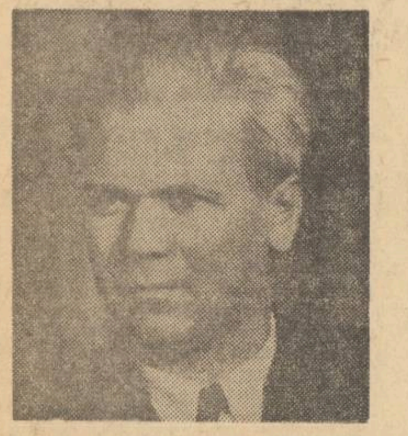

CONSTANTIN ARSENE, de la Școala generală nr. 3 din Pitești: **„Să cultive sentimentul de admirație pentru trecutul de luptă al poporului, pentru cei care și-au închinat viața înfăptuirii idealurilor sale, pentru cei care făuresc astăzi socialismul".**

Învățătorul Const. Arsene este un pasionat cercetător al psihologiei copilului de vîrstă școlară. În fiecare toamnă la școala lui se primesc zeci și sute de cereri din partea părinților care doresc să-și înscrie sau să-și transfere copiii în clasa la care predă el. Învățătorul Const. Arsene este și un militant activ pe tărîm social.

DUȘAN SABLICI, directorul Liceului nr. 10 din municipiul Timișoara: **„Să militeze activ pentru a cultiva în rîndurile tineretului sentimentul înfrățirii între popoare, în lupta pentru progresul social".**

Profesorul Dușan Sablici și-a cîștigat admirația elevilor săi, precum și respectul colegilor și al oamenilor muncii din orașul Timișoara prin înalta sa probitate profesională și cetățenească. Ca director de școală, cu activitate îndelungată, este un eminent îndrumător al procesului instructiv-educativ, care înregistrează la liceul respectiv rezultate deosebite.

STELA RĂDĂȘANU, de la Liceul „Ștefan cel Mare" din Suceava: **„Să fie ca o vioară care să exprime și să transfigureze în sufletele elevilor cele mai pure și înaintate idei ale timpului său".**

Profesoara Stela Rădășanu a educat în acest spirit, începînd din anul 1935, zeci de generații de școlari. Principialitatea, corectitudinea și competența profesională au impus-o ca unul dintre cei mai buni profesori din județul Suceava. În semn de cinstire a muncii ei, a fost recent propusă candidat în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională.

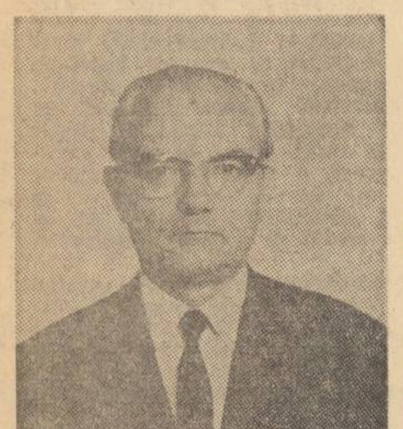

IOAN POPESCU, de la Liceul „Gh. Lazăr" din București: **„Să aibă o pregătire profesională exemplară, să fie permanent la curent cu ce e nou în specialitatea sa și să posede «harul» și voința de a transmite aceste trăsături elevilor lui".**

Profesorul Ioan Popescu s-a remarcat și în afara muncii la catedră, fiind cunoscut de către profesorii de limba română din toate școlile patriei. Este autorul unor manuale școlare pe care învață anual peste un milion de elevi. Prin numeroasele articole, studii și eseuri publicate participă la dezbaterea celor mai actuale probleme ale învățămîntului nostru, contribuind astfel la continua lui perfecționare.

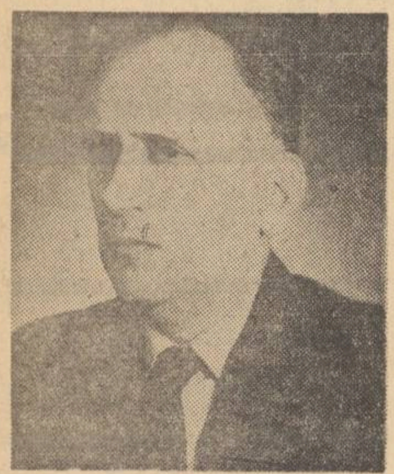

VASILE MITU, de la Școala generală Hunia, comuna Maglavit, județul Dolj: **„Să trezească curiozitatea de a ști, de a cunoaște încă din primele clase ale școlii și să modeleze inimile școlarilor săi pentru a bate la unison cu năzuințele de progres al contemporanilor".**

Clasele la care a funcționat ca învățător Vasile Mitu au dat în decursul îndelungatei lui cariere de dascăl cei mai buni absolvenți, care au dus faima învățătorului lor și mai departe, în universități. Devenind director al Școlii generale din Hunia, el a imprimat și în munca întregului colectiv didactic pe care-l conduce aceeași înaltă exigență față de propria activitate.

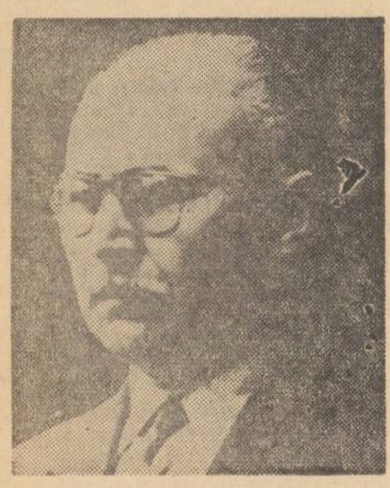

CONSTANTIN P. MĂRCULESCU, inspector la Inspectoratul școlar al municipiului București: **„Să dăltuiască în inimile fierbinți ale tinerilor imaginea patriei noastre socialiste pe dimensiunile ei actuale și pe coordonatele viitorului".**

Profesorul de geografie Const. Mărculescu realizează de 31 de ani acest comandament. Mulți dintre foștii lui elevi i-au îmbrățișat specialitatea, fiind astăzi cercetători științifici sau dascăli în învățămîntul superior. Are numeroase lucrări de specialitate apreciate și folosite de profesorii de geografie din întreaga țară.

Patrii, nu-i poate fi tot una, măcar ce feliu de creștere vor primi mădulările următoare, nici nu poate adiaforisi în cunoștința sufletului cea adevărată, pentru că odihna ei cea din lăuntru, precum și cea din afară, așa și binele cel de obște, precum și cel privat, stau cu creșterea tinerimei următoare într-o analoghie prea strînsă legate.

GHEORGHE LAZĂR

...Scoposul învățăturii este a informa pe copii să poată nimerit întrebuința facultățile (puterea) minții lor, adică să cugete nimerit și să lucreze bine și prin aceasta să ajungă a fi vrednici și folositori chemării căreia se vor hărăzi.

... Nemeritul scopos al învățăturii atîrnă nu numai din alegerea și orînduirea obiectelor, ci mai vîrtos și de metod, adică modul cum să se tradeie acele obiecturi...

GHEORGHE ASACHI

... Creșterea și învățăturile ce se dau tinerimii sînt astfel legate cu soarta oricărui stat, încît toată fericirea unui neam atîrnă de la buna creștere a tinerimii; așadar buna educație a fieșcăruia în parte și fericirea tuturor de obște se țin de mînă.

PETRACHE POENARU

Trebuința școalelor mai totdeauna a fost simțită în țara noastră, și acest simțiment cu adevărat n-a putut fi decît o tradiție moștenită de la cei dintîi străbuni ai noștri... Însă ori cum au fost școalele trecute dar au păstrat scînteea unui foc învălit cu îngrijire în căminul strămoșesc și lăsat moștenire la urmași.

ION HELIADE RĂDULESCU

...Scopul educației nu poate fi altul decît a cultiva umanitatea în fiecare om pe cît se poate mai deplin. Cu cît se cultivă mai deplin toate puterile omului tînăr și cu cît armonesc ele mai frumos și mai deplin, cu atît se apropie învățăcelul mai tare de idealul umanității deplenite.

SIMION BĂRNUȚIU

Dascălilor le sînt colaborator

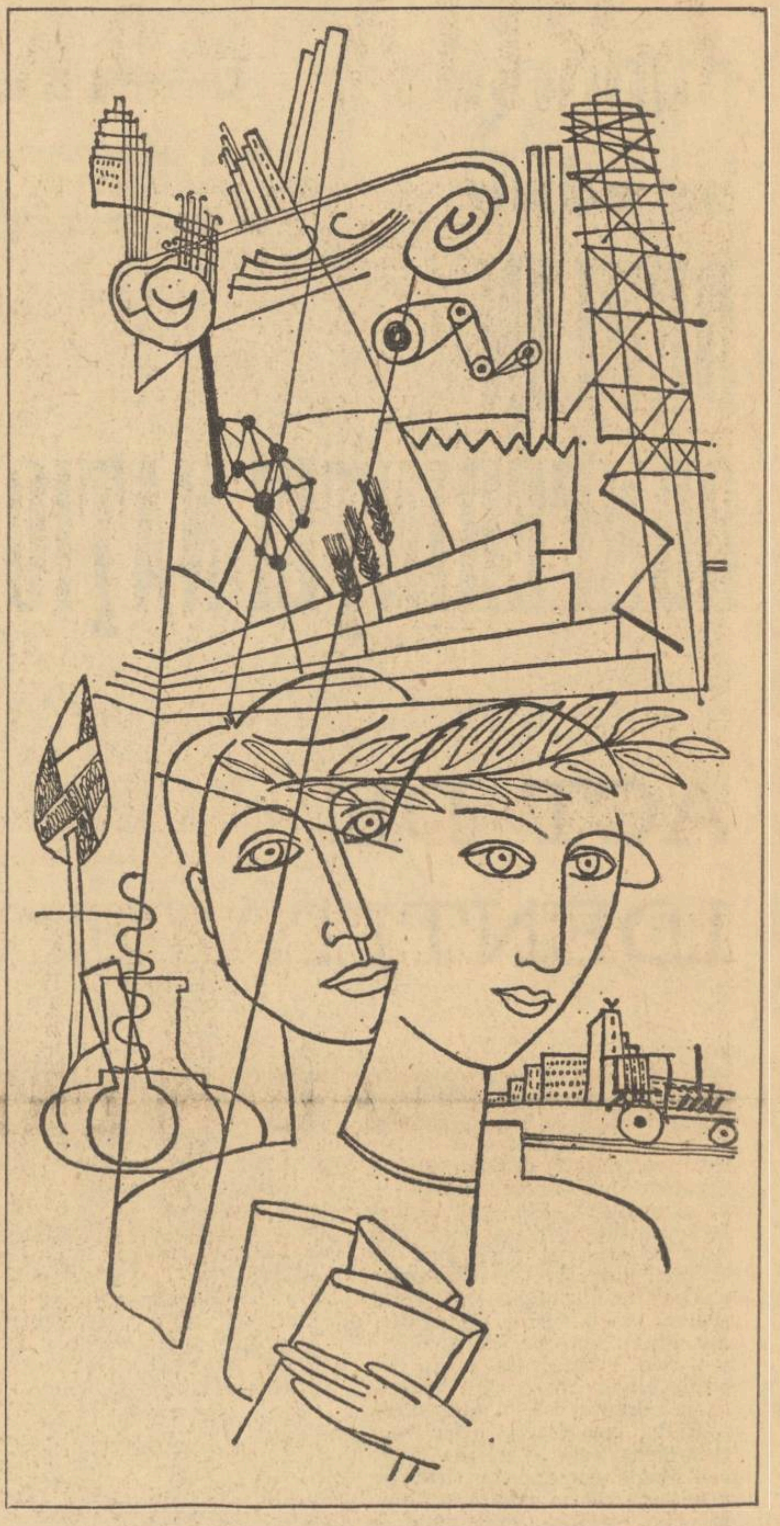

Oricine știe să scrie un rînd și să citească altele — astăzi toată suflarea de oameni în țara noastră — a trecut măcar printr-o școală și a avut măcar un dascăl. Dascălii multora se numără însă cu zecile, dacă nu chiar mai mult decît atîta. De la filosoful din antichitate, poate unul pe generație, care-și instruia învățăceii prin dialoguri înțelepte în plimbări lungi pe alei umbroase, trecînd peste mileniile de istorie uneori întunecată și aspră, cînd știința putea fi socotită erezie și condamnată, am ajuns ca în epoca noastră școala să devină o instituție obștească, iar dascălii, în număr de zeci de mii, să alcătuiască sursa de lumină a acestei obști vaste. Învățătura pentru om înseamnă nu mai puțin decît soarele și ploaia pentru plante.

Fiecare, în primii ani de copilărie, am învățat să umblăm ca oamenii și să vorbim limba lor, de la mamele noastre. Le-om purta recunoștință, așa cum se cade. Cînd această învățătură de acasă a fost desăvîrșită, tot mamele noastre ne-au luat de mînă și ne-au dus la școală, unde ne-au încredințat dascălului. Nimeni nu aveam la vîrsta aceea mai mult decît știința de a sta în bancă și de a asculta sfaturi. Atunci a început marele drum în viață, care de cele mai multe ori nu are capăt. Întîi a fost o plăcuță neagră și un condei de piatră. O mînă pricepută a îndreptat mișcarea mîinii noastre... Dar de ce descriu întîmplări pe care le-a trăit oricine și nici nu cred că se pot uita vreodată? Fiindcă de aici s-au născut filozofia și știința veacurilor, de aici s-a ajuns la cibernetica zilelor noastre. Fără acea plăcuță neagră, fără o mînă de copil trăgînd cu stîngăcie bețișoare aplecate pe stînga, aplecate pe dreapta, fără mîna care s-o îndrepte, fără ochiul care s-o vegheze și glasul care să îndemne, să mustre sau să laude, pămîntul ar fi și astăzi un disc nemișcat, centrul unui univers mort înainte de a se naște. Fără acel început n-ar fi existat Biblioteca din Alexandria și luna n-ar fi fost ocolită de oameni care au ajuns pînă la ea privind de aproape și explicînd ceea ce noi doar contemplasem.

Conduși de dascălii noștri, fiecare am făcut o călătorie fastuoasă printre cele șapte minuni ale lumii din vechime — și numai așa putem să înțelegem minunile din zilele noastre. Dar cele șapte minuni sînt doar o metaforă care acoperă nesfîrșitul șir de minuni aflate în anii de școală — și după aceea. Căci școala mai are și însușirea de a-ți aprinde în minte o flacără care să nu se stingă niciodată. Învățăm tot timpul, după ce ne-am sfîrșit de mult învățătura.

Însemn aceste gînduri ca fost școlar, ca om și ca scriitor. Pe undeva ele sînt puțin dogmatice, dar exprimă o credință nezdruncinată: mi-am început meseria pe care o iubesc cu chin și patimă în ziua cînd, din bețișoare, am izbutit să fac literele, alfabetul omului, și prin mijlocirea lui să grafiez pe hîrtie gîndul copilului. Am făcut, paralel cu școala, o lungă școală a mea pe care o continui și astăzi, și cu cît merg mai departe cu atît descopăr mai multă lumină în prima.

Dintre învățătorii și profesorii mei unii străluceau, alții dădeau doar cîte o licărire. De la toți însă am învățat cîte ceva. Mai toți au rămas acum doar în amintire. Fie-le amintirea binecuvîntată. În locul lor au venit alte generații, mai mulți, mai instruiți, cu concepții noi despre școală și despre viață. Le sînt colaborator, dacă mi se îngăduie credința aceasta. Unele din cărțile mele îi secundează în treaba de la catedră, însoțindu-i pe școlari acasă și prelungind învățătura în altfel. Nu aștept însă laude ci, dimpotrivă, am de adus laudă și omagiu școlii care mi-a dat cititorii. Cu contribuții mai mici sau mai mari, nu putem trăi unii fără alții, dar acesta nu-i un cerc vicios, ci o horă bine ritmată, care nu trebuie să se rupă, ci să crească.

Tuturor care dau învățătură, de la prima clasă primară pînă la universitate, le mărturisesc aici admirație și recunoștință, unite și amplificate de emoția pe care mi-o trezește gîndul că am fost și eu școlar și înainte, și după ce am scris prima carte.

RADU TUDORAN

ACT DE IDENTITATE

(Urmare din pag. 1)

generalizarea învățămîntului de șapte ani era încheiată. Mînați de o neostoită dorință de mai mult, de mai bine, nu am întîrziat să orientăm imensa navă a școlii românești către un alt obiectiv: generalizarea învățămîntului de opt ani. În 1969 trecem, cu pînzele larg desfăcute, dincolo de acest meridian, îndreptîndu-ne hotărîți către generalizarea învățămîntului de zece ani, în rada căruia ne aflăm astăzi.

Cînd am hotărît să oferim copiilor manuale școlare gratuite? În 1960, într-o înmiresmată zi de toamnă, sărbătorească zi de deschidere a cursurilor școlare, pe pupitrele fiecărui elev din școala generală a apărut pentru prima dată un dar emoționant: un teanc de manuale noi, mirosind a hîrtie proaspătă și a cerneală tipografică. Cel care în copilărie n-a putut să-și cumpere o carte atunci cînd a dorit-o, sau care a învățat după un manual ferfenițit de nu știu cîte generații înainte, înțelege valoarea unui astfel de dar. În 1965, ceea ce fusese dăruit doar copiilor din școala generală se oferea și elevilor din învățămîntul mediu. Astfel, școala ajunge să ofere gratuit în anul 1969 elevilor săi 27 de milioane de manuale.

Am citat aici doar două aspecte. Dar această dinamică, această rapiditate a evoluției se regăsește în toate compartimentele universului școlar românesc

Să privim puțin și graficul care indică numărul sălilor de clasă existente în țara noastră. Vedem că numai în ultimii zece ani s-au construit pentru învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic aproximativ 35.000 de săli de clasă. O semnificație asemănătoare o are evoluția cifrelor care prezintă creșterea numărului de membri ai corpului profesoral. Dacă în 1938 au predat în învățămînt 55.000 de cadre didactice, în 1969 numărul lor atinge cifra de aproape 200.000. Pentru că tot am amintit despre manuale, este de ajuns să punem alături o carte școlară editată în 1950 și una care a apărut în 1969. Deosebirile sînt radicale și se recomandă printr-un salt de calitate în concepție, în structură, în ilustrație, în forma de prezentare. Și prezentul clocotește deja de propuneri pentru noi îmbunătățiri, căci de unde am ajuns trebuie să mergem mai departe. Cuprinsul manualelor, ca și al programelor școlare demonstrează în același timp rapiditatea cu care sînt transferate în domeniul disciplinelor școlare cele mai noi cuceriri ale științelor și tehnicii. Există o preocupare neîncetată și generală de a nu rămîne nicăieri în urmă, de a fi la zi și, dacă se poate, de a fi pionier.

●

În egală măsură, școala românească își legitimează personalitatea printr-o pasionată tendință a corpului profesoral de a acumula și a fructifica toate valorile pe care le distilează din experiența colectivă. Nici un educator nu se mai mulțumește cu cele învățate cîndva și nici măcar cu cele pe care le dobîndește prin propria sa perfecționare profesională. A luat o impresionantă dezvoltare transferul de experiență didactică. Învățătorul, profesorul își confruntă mereu metodele, procedeele, mijloacele folosite în activitate și valoarea rezultatelor obținute de el cu cele ale colegului. Vrea să știe mai mult, pentru că vrea să înainteze. Variatele forme de dezbatere colectivă a problemelor profesionale — consilii profesorale, comisii metodice, cercuri pedagogice — constituie un sistem de vase comunicante prin care alunecă neîncetat afluxul de idei acumulate de experiența colectivă.

De la dezbaterile acestea oamenii școlii au trecut, firesc, dincolo de sfera strictă a profesiunii lor, în aceea a cercetării științifice, pe care însă munca lor o implică, o impune. S-au creat și forme consacrate anume acestei preocupări. Sînt la ordinea zilei, în școli, experimentele, sesiunile metodico-științifice organizate de societățile științifice ale cadrelor didactice. S-a ajuns pe alocuri ca în chiar perimetrul școlii, profesorii, constituindu-se în nuclee de cercetare, să organizeze sesiuni de comunicări. Și chiar dacă uneori nivelul lor nu a atins încă plafonul maxim, aceste nuclee trăiesc, grupează forțe și le dinamizează. Ele se constituie astfel într-o premisă viguroasă pe care se construiește viitoarea calitate a corpului profesoral și care impune, atunci cînd descoperă, veritabila creație științifică.

●

Este afirmată puternic, stăruitor, tendința de perfecționare. Ne întrebăm dacă școala noastră poate fi mai bună, și ne răspundem de fiecare dată că da. Și ne angajăm în urcuș. Privim evoluția spirituală a contemporaneității noastre și vedem cum trebuie să fie școala. Și, mai cu seamă, medităm la viitorul societății noastre, la ceea ce va pretinde ea mîine tineretului pe care îl creștem astăzi. Prin atari raționamente a debutat recent un vast proces de analiză a tuturor verigilor și compartimentelor învățămîntului nostru contemporan, care a urmărit să stabilească modalitățile de perfecționare a învățămîntului românesc. Așa au apărut studiile privind perfecționarea școlii de cultură generală, a învățămîntului profesional și tehnic, a învățămîntului superior, elaborate cu participarea întregii mase a corpului profesoral. Avînd în vedere aceste studii, analizînd în mod profund științific toate laturile învățămîntului nostru, partidul a stabilit căile dezvoltării viitoare prin Directivele adoptate în Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1968. Aceste directive reprezintă o puternică piatră de hotar, plasată ferm pe linia de unde școala românească intră într-o nouă ipostază.

●

Progresele pe care le înregistrează școala românească își au izvorul într-o imensă forță colectivă. Este și acesta un aspect definitoriu sub care se legitimează identitatea școlii noastre — alimentarea căilor ei de perfecționare din rezervorul unei cît mai largi participări colective.

Îndeplinind directivele partidului, Ministerul Învățămîntului și-a propus să revizuiască în profunzime conținutul programelor și manualelor școlare, dar, înainte de a opera vreo schimbare, i-a chemat pe profesorii care predau disciplinele respective să-și spună cuvîntul în minuțioase consfătuiri de lucru a căror relatare o urmărim de o vreme în presa pedagogică. Profesorii analizează cu atenție toate articulațiile unuia sau altuia dintre obiectele studiate în școală, își spun părerea asupra a ceea ce merită să fie păstrat, asupra a ceea ce trebuie eliminat, asupra modului cum să fie restructurată materia astfel încît să corespundă cel mai bine exigențelor învățămîntului modern.

Conform acelorași directive, nu de mult a fost publicat proiectul planului școlii de zece ani. Din nou, oamenii școlii au fost solicitați să se pronunțe. Din nou o problemă a școlii este supusă unei largi dezbateri, așa cum sînt supuse toate compartimentele învățămîntului nostru, pentru că pe această cale școala dobîndește garanția deplină a justeței și valorii acțiunilor menite să ducă la propria ei perfecționare.

●

Aceste caracteristici, coordonate toate pe o direcție dinamică și ascensivă constituie actul de identitate al școlii românești contemporane. Semnele distinctive cuprinse în el nu sînt un fenomen în sine, ci efectul general al unei dominante mai puternice, care îi luminează și îi definește fizionomia — permanenta situare a școlii noastre sub conducerea Partidului Comunist Român. Sub conducerea partidului a atins școala valoarea și condiția care îi sînt proprii astăzi. Din imboldul și cu sprijinul lui se îndreaptă acum către tărîmul altor mari cuceriri. Actul de identitate al învățămîntului românesc, multiplicat în mii și zeci de mii de exemplare, în identitatea profesională a celor ce muncesc la catedră pe tot cuprinsul țării, reprezintă o garanție a acestor viitoare cuceriri.

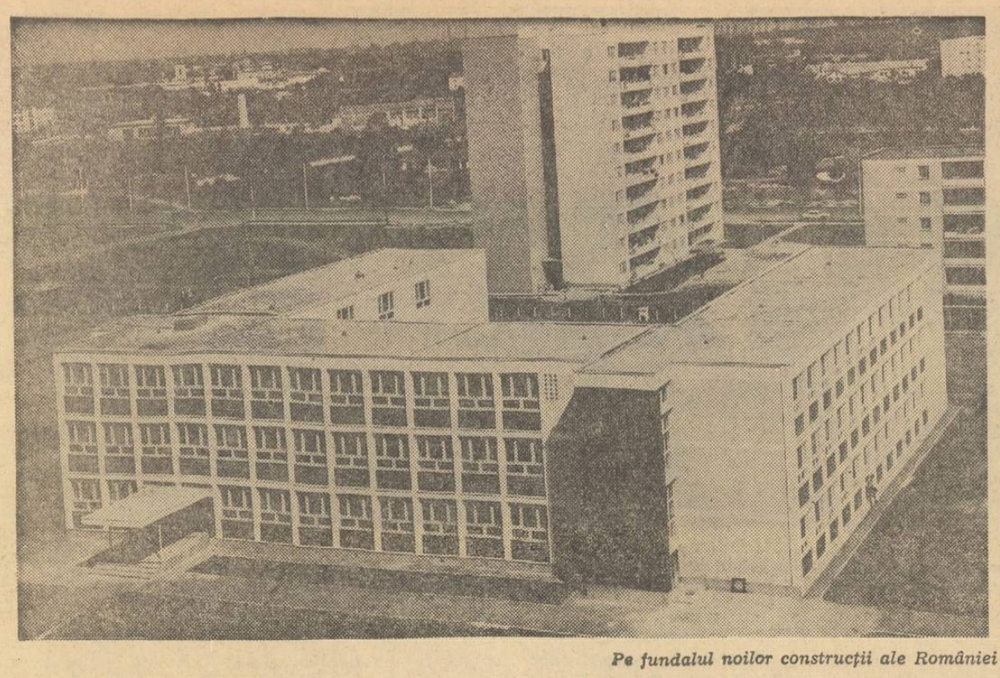

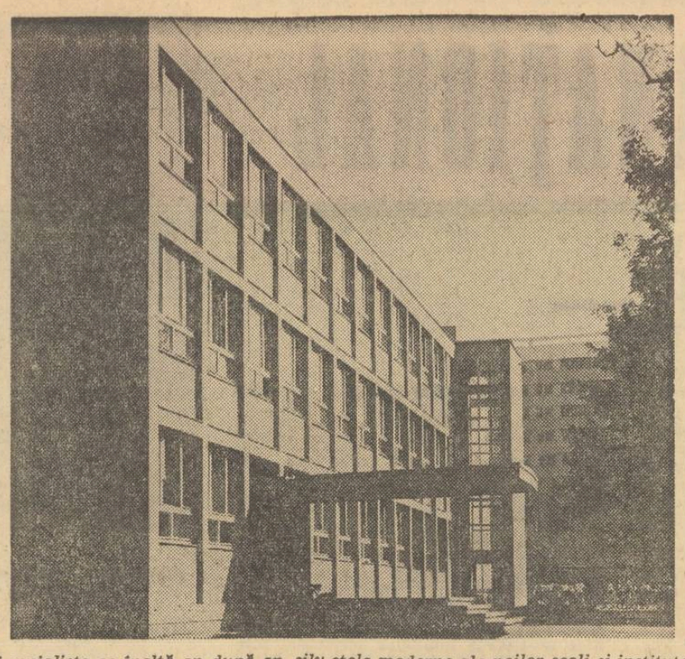

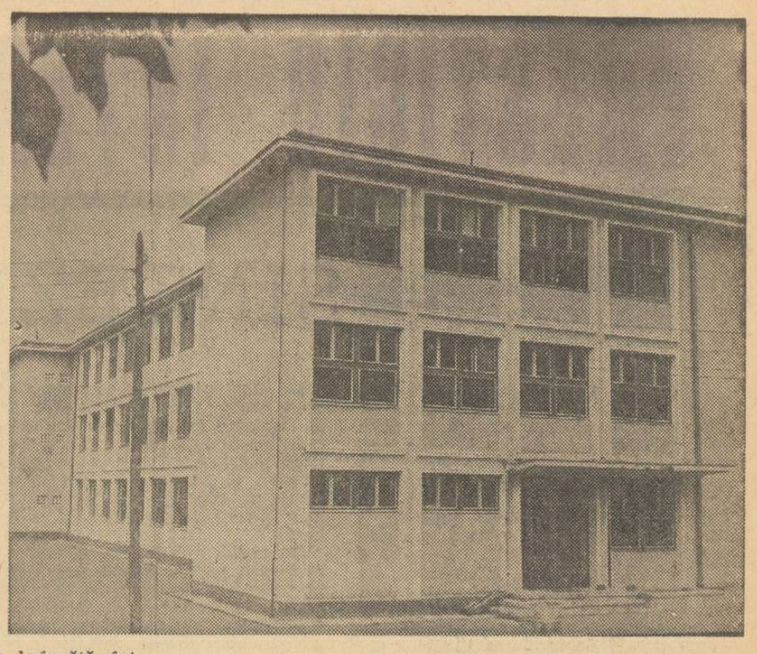

Pe fundalul noilor construcții ale României socialiste se înalță an după an sute de noi moderne ale noilor școli și institute de învățământ

GRIJA PARTIDULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNT

Manualele, darul fiecărui început de an școlar

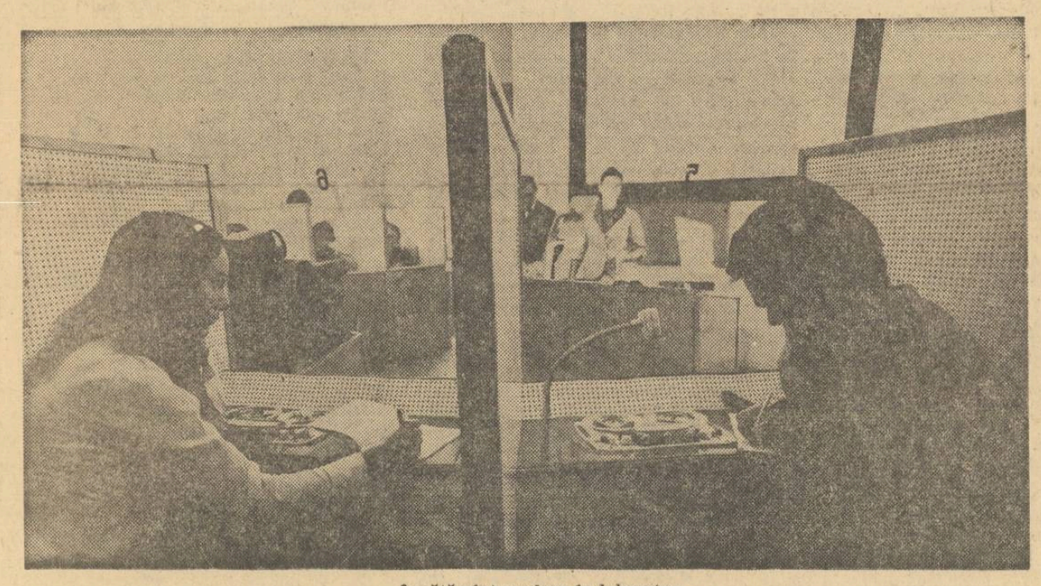

Învățământ modern în laborator

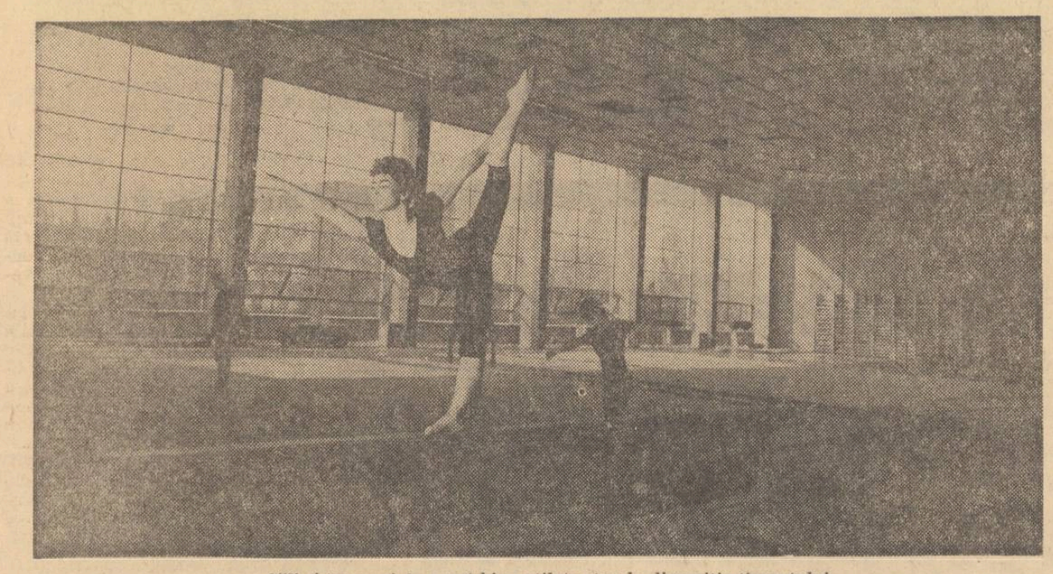

Săli și terenuri de sport bine utilate stau la dispoziția tineretului

Școlarii învață să iubească portul, dansul și cîntecul popular

Dreptul la învățătură este asigurat tuturor cetățenilor

Atragerea masivă a populației țării spre lumina științei și culturii a constituit una din trăsăturile importante ale politicii partidului. Astăzi, din 5 locuitori, unul este cuprins într-o formă de învățămînt.

Dreptul la învățătură este asigurat tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, sex sau religie. Pe băncile școlilor și facultăților au luat loc în acest an școlar aproape 4 272 281 de elevi și studenți.

Rețeaua de școli de cultură generală s-a extins considerabil, astfel încît să se creeze condițiile ca toți copiii de vîrstă școlară obligatorie să frecventeze școala. În cele circa 15 000 școli de cultură generală au fost cuprinși circa 3,3 milioane elevi, în fapt toți copiii de vîrstă școlară.

O puternică dezvoltare a cunoscut și învățămîntul liceal de cultură generală și de specialitate. Rețeaua acestei forme de învățămînt cuprinde 568 licee de cultură generală, 165 licee de specialitate și 50 licee și secții pedagogice.

Numărul elevilor cuprinși în învățămîntul profesional a crescut față de anul școlar 1938—1939 de peste 6 ori, în 1968 - 1969 existînd aproape 250 000 de elevi. În liceele de specialitate, în școlile tehnice și postliceale sînt cuprinși circa 145 000 de elevi.

O dezvoltare deosebită cunoaște învățămîntul superior. Acum trei decenii, numărul total al studenților din România era de circa 26 500, repartizați în 33 de facultăți din 4 centre universitare ale țării. Astăzi avem peste 147 000 de studenți, înscriși la cursurile de zi, serale și fără frecvență în cele 47 de instituții de învățămînt superior, cu 187 de facultăți, situate în 16 centre din țară. Numai la Iași studiază în prezent aproape tot atîția studenți cîți avea toată țara în 1938 — 1939, iar la București de peste două ori mai mulți.

O reflectare a politicii naționale marxist-leniniste a partidului și statului nostru o reprezintă și existența a 2000 de unități școlare pentru elevii din rîndul naționalităților conlocuitoare, în care învață peste 240.000 de elevi.

Peste 56 miliarde lei pentru învățămînt în ultimii 10 ani

Pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de studiu ale elevilor și studenților au fost alocate an de an importante sume din bugetul statului. Numai în ultimii 10 ani au fost alocate pentru nevoile învățămîntului peste 56 miliarde lei. În anul 1968 s-au cheltuit pentru învățămînt 8,2 miliarde lei.

Au sporit sistematic cheltuielile statului ce revin în medie anual pentru un elev din școlile de cultură generală, de la 1040 lei în 1965 la 1190 în 1968 ; pentru un student de la 10 405 lei în 1965 la 11 800 lei în 1968.

A fost extinsă și modernizată baza materială a învățămîntului. Au fost construite noi localuri de învățămînt, săli de cursuri și laboratoare, a sporit numărul internatelor, căminelor, cantinelor.

Numai în 1968 au fost date în folosință în învățămîntul de cultură generală, mediu, profesional și tehnic peste 1 900 săli de clasă, s-au construit peste 32 000 m.p. suprafață destinată spațiilor de învățămînt superior în București și Iași, 10 cămine studențești cu o capacitate de peste 3 480 de locuri și 2 cantine studențești cu o capacitate de deservire pentru 6 000 de persoane.

Prin grija partidului și statului nostru a fost introdusă gratuitatea manualelor pentru elevi. Începînd din anul școlar 1960 - 1961, gratuitatea manualelor școlare a fost introdusă la început pentru școlile generale, apoi și în învățămîntul liceal. Numai pentru actualul an școlar au fost distribuite gratuit peste 700 de titluri de manuale școlare, într-un tiraj de peste 27 milioane exemplare, în valoare totală de 180 milioane lei. În acești opt ani au fost distribuite gratuit manuale în valoare de peste 1 miliard lei.

Anul 1969 marchează continuarea în ritm susținut a creșterii numărului de locuri la cămine și cantine, a dării în folosință a noi spații de învățămînt, a unor noi laboratoare, mai bine dotate.

Pentru noile construcții destinate învățămîntului de cultură generală și liceal s-au alocat pentru 1969 fonduri de investiții cu circa 30 la sută mai mari decît cele prevăzute inițial în planul cincinal. Se vor construi numai în mediul urban peste 1 600 noi săli de clasă, învățămîntul profesional va primi circa 536 noi săli de clasă, iar numărul locurilor în căminele școlare va crește cu circa 22 000.

Pentru învățămîntul superior se vor da în funcțiune în 1969 spații de învățămînt cu o suprafață de aproape 40 000 m.p. Studenții vor beneficia de peste 5 000 de noi locuri în cămine.

Cel mai important șantier al planului cincinal în învățămînt — noul local al Institutului politehnic București — crește pe verticală și pe orizontală. Pînă la sfîrșitul anului 1969 se vor realiza încă 25 000 m.p. de spații clădite.

Peste 63 milioane lei au fost repartizați în 1969 achiziționării de aparatură și utilaje moderne pentru laboratoare și alte dotări necesare.

Pînă la sfîrșitul actualului plan cincinal vor fi date în folosință noi spații de învățămînt, laboratoare, clinici etc. cu o suprafață totală de circa 300 000 m.p., precum și alte asemenea construcții, care vor totaliza o valoare de 1,5 miliarde de lei.

Corpul didactic — puternic detașament al intelectualității

Ritmul impetuos de dezvoltare a învățămîntului de toate gradele a determinat creșterea numărului cadrelor didactice de la 55 000 în 1938 - 1939, la aproape 200 000 în prezent, alcătuind cel mai numeros detașament al intelectualității noastre. Numărul cadrelor didactice în învățămîntul general, liceal, profesional și tehnic se ridică la aproape 187 000. În învățămîntul superior își desfășoară activitatea circa 13 000 de profesori, conferențiari, lectori, asistenți, față de aproape 2 200 cîți existau în 1938—1939.

În ultimii 5 ani, la sesiunile de comunicări și referate — organizate pe plan central și local de către instituții cu profil de cercetare, de societățile științifice ale cadrelor didactice — numeroși învățători și profesori care activează nemijlocit la catedră au prezentat peste 8 000 de lucrări, rod al cercetărilor științifice întreprinse de ei. Între acestea se numără lucrări de didactică și metodică, monografii, studii literare, istorice și de folclor. În societățile științifice ale cadrelor didactice își desfășoară activitatea circa 18 000 de profesori.

În cursul anului 1968 membrii corpului didactic din învățămîntul superior au cercetat și soluționat circa 150 de probleme științifice majore înscrise în planurile naționale de cercetare, precum și în convențiile de colaborare cu institutele de cercetare și proiectare și cu diferite uzine și fabrici. Cadrele didactice din învățămîntul superior au contribuit la elaborarea unor soluții tehnico-științifice în diferite probleme legate de construirea unor obiective industriale, inclusiv asemenea mari obiective ca nodul hidroenergetic de la Porțile de Fier, Combinatul siderurgic din Galați, Combinatul chimic din Craiova etc., au efectuat cercetări fundamentale și aplicative în domeniul științelor naturii, al științelor umaniste și sociale.

Cadre bine pregătite pentru economia și cultura patriei

Învățămîntul a dat țării în ultimii 10 ani peste 700.000 de muncitori calificați și cadre cu studii medii de specialitate și aproape 160.000 de specialiști cu o calificare superioară.

Numai în anul 1968 învățămîntul a dat economiei naționale un număr de peste 119 mii de cadre : 71 mii muncitori calificați prin școli, peste 25 mii cadre cu pregătire medie de specialitate și aproape 23 mii cadre cu pregătire superioară.

Nevoile mereu crescînde de cadre tehnice au determinat creșterea continuă a numărului de ingineri. Numai în 1968, din numărul total de absolvenți la cursurile de zi ale învățămîntului superior, peste 7 300, adică 43 la sută, sînt ingineri pentru industrie, agricultură, construcții și transporturi.

Măsurile de dezvoltare a învățămîntului vor asigura în 1969 pregătirea unui număr sporit de cadre calificate pentru economie, ridicarea pe o treaptă mai înaltă a nivelului de cultură al întregului popor. Învățămîntul va da producției circa 90 000 de muncitori calificați prin școli, circa 30 000 de cadre medii de specialitate și peste 24 000 de specialiști cu studii superioare.

PRESTIGIU INTERNAȚIONAL

—SINTEZE—

Aplauzele care au salutat, la cea de a XX-a sesiune a Adunării Generale O.N.U., votul unanim acordat de delegați Declarației cu privire la educarea tineretului în spiritul ideilor păcii și ale colaborării între popoare, inițiată la propunerea României, consemnau recunoașterea și aprecierea generală a concepțiilor educative profund umaniste promovate de țara noastră. De atunci și pînă astăzi, Declarația a constituit un fertil cîmp de dezvoltare a unor relații internaționale avînd drept bază respectul și înțelegerea reciprocă, sentimentul răspunderii față de formarea tinerelor generații, de al căror profil spiritual depinde în mod determinant soarta lumii de mîine, evoluția civilizației și culturii umane.

O educație în spiritul înțelegerii și cooperării internaționale

Referindu-se la această problemă, într-un interviu privind principalele direcții de orientare în viitor a educației pe plan mondial **RENÉ MAHEU,** directorul general al UNESCO spunea :

„Se impune cu tărie promovarea unei pedagogii noi, a unei educații în spiritul înțelegerii și cooperării internaționale. Inițiativele României în această direcție s-au bucurat de întregul nostru sprijin. Menirea noii pedagogii la care mă refeream constă în lărgirea orizontului procesului instructiv-educativ de la transmiterea unor adevăruri științifice și a modalităților de utilizare practică a cunoștințelor către o preocupare permanentă pentru ansamblul vieții sociale și morale a tineretului. Este un factor urmărit consecvent de întreaga orientare a școlii românești, pentru care merită toată stima și aprecierea noastră".

Aprecierea aceasta, exprimată de o personalitatea de înaltă competență internațională pe planul educației și culturii, care a avut prilejul, în cursul a două vizite întreprinse în țara noastră, să cunoască evoluția și realitățile dinamice ale învățămîntului românesc, constituie o valoroasă și obiectivă unitate de măsură a ascensiunii înregistrate de școala și educația din România Socialistă în considerația celorlalte națiuni ale lumii.

De altfel, autoritatea, morală a unei asemenea aprecieri este întovărășită de semnificative mărturii ale unor fapte și acțiuni. Se înscriu la loc de frunte, printre acestea, recomandările celei de a XXXI-a sesiuni a Conferinței internaționale de instrucțiune publică, pe ordinea de zi a căreia a figurat ca un punct central adoptarea unor măsuri și elaborarea metodică a activităților orientate către educarea tineretului în spiritul ideilor păcii și înțelegerii între popoare. Cel mai reprezentativ for mondial al educației și culturii — UNESCO — și-a însușit propunerile delegației române privind modalitățile de abordare a obiectivelor educative majore și de stabilire a căilor ce trebuie urmate pentru ca idealurile păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare — principii esențiale pentru umanitate — să devină o componentă fundamentală a structurii psihice a tineretului și a înscris în programul acestor acțiuni convocarea periodică a unor reuniuni ale experților în educație. Este semnificativ și faptul că prima dintre aceste reuniuni, care s-a desfășurat la sfîrșitul anului 1968 și la care au participat specialiști în problemele educației din Anglia, Bulgaria, Finlanda, Iran, Iugoslavia, România și Senegal, a avut loc în capitala țării noastre.

Cu acest prilej **PAUL LENGRAND,** din Secretariatul UNESCO, declara unui colaborator al „Gazetei învățămîntului" :

„Inițiativele României pe plan internațional, vizînd formarea tineretului în spiritul ideilor păcii și înțelegerii internaționale, îmi erau de mai mult timp binecunoscute. Vizita pe care am făcut-o acum în țara dumneavoastră mi-a dat prilejul să cunosc și să apreciez nivelul unor preocupări care se împletesc strîns cu inițiativele internaționale menționate anterior. Mă refer la atenția profundă și de mare amploare acordată cercetării științifice a problemelor de educație. Fără îndoială că grija neabătută pentru fundamentarea pe plan psihologic, economic, cultural, pedagogic și social a actului educativ, promovarea și specializarea unui număr mare de experți cu relevabilă competență în știința educației și stimularea cercetării interdisciplinare pe acest tărîm sînt menite să întărească poziția, de recunoscut prestigiu, a României în cadrul nobilelor inițiative care privesc, în cea mai largă măsură, destinele viitoare ale umanității".

„Echilibru deplin între teoria și practica învățămîntului"

Rezolvarea profund principială și umanistă a problemei accesului tinerilor la treptele cele mai înalte ale învățămîntului, modalitățile științifice de planificare a educației, caracterul flexibil al procesului instructiv-educativ al învățămîntului nostru trezesc interesul viu și aprecierea pedagogilor și cadrelor de conducere din învățămînt care ne vizitează țara sau se întîlnesc, la diferite manifestări internaționale, cu specialiștii noștri în educație.

Dintre numeroasele mărturii privind interesul stîrnit dincolo de hotarele țării noastre de structura echilibrată, de conținutul procesului instructiv-educativ și de concepțiile didactice promovate în școala românească ne vom opri la două care, în esența lor, includ majoritatea celorlalte.

Prima dintre ele a fost făcută de prof. univ. **G. H. VARINGA,** ministrul învățămîntului din Olanda, cu prilejul unei vizite întreprinse anul trecut în țara noastră. **„Ceea ce ne-a interesat în mod deosebit pe planul schimbului de experiență cu România** — sublinia prof. G. H. Varinga — **au fost soluțiile elaborate de specialiștii români în învățămînt și aplicate în instituțiile școlare cu privire la accesul în învățămîntul superior și la problema, de mare actualitate mondială, a planificării învățămîntului... Aspectele activității în învățămîntul românesc pe care le-am putut cunoaște în timpul vizitei făcute în țara dumneavoastră, precizările pe care le-am primit din partea unor personalități științifice și didactice cu deosebită competență ne-au avansat pe calea clarificării unor aspecte ale propriilor noastre căutări. De asemenea, lucrurile pe care le-am aflat în privința acțiunilor întreprinse și cercetărilor efectuate de specialiștii din învățămîntul dumneavoastră cu privire la orientarea școlară și profesională și accesul în învățămîntul superior ne-au interesat în cea mai mare măsură".**

Asemenea recunoașteri, venite din partea purtătorului de cuvînt al conducerii forurilor de învățămînt dintr-o țară cu veche tradiție culturală și științifică, pun în evidență progresul evident înscris de școala românească pe coordonatele învățămîntului mondial.

Cea de a doua declarație relevă forța de exemplu pe care a căpătat-o dezvoltarea impetuoasă și armonioasă a învățămîntului românesc pentru învățămîntul din țările în curs de dezvoltare.

„Interesul cu care am venit să cunoaștem învățămîntul din România" — mărturisea **LYDA DIAZ,** membră în conducerea Uniunii învățătorilor din Montevideo — **s-a dovedit pe deplin justificat și a fost integral satisfăcut.**

Aspect de la reuniunea mixtă a Comitetului administrativ de coordonare a O.N.U. și Comitetului pentru programe și coordonare al Consiliului Economic și Social O.N.U. — prestigioasă manifestare internațională găzduită anul trecut în țara noastră

Ne-au impresionat pozitiv rezultatele deosebite pe care le-ați obținut în ridicarea nivelului de cultură al poporului, în concordanță cu nevoile economiei și culturii dv., precum și programul de trecere la învățămîntul general obligatoriu de 10 ani. Mi se pare valoroasă unitatea ce se realizează în învățămîntul dv., de la cel preșcolar la cel universitar. Am convingerea, împărtășită și de colegii mei, că multe dintre metodele de muncă folosite de pedagogii români pot fi aplicate și în țara noastră. Un exemplu concret în această privință l-a constituit cunoașterea de către noi a experimentelor privind predarea de către cadre didactice specializate a obiectelor de învățămînt din programele claselor I—IV. Pot spune că am cunoscut multe încercări de ridicare pe o treaptă superioară a învățămîntului elementar, dar așa ceva n-am mai întîlnit. Rezultatele practice care mi-au fost prezentate au reprezentat un factor deosebit de convingător.

O concluzie generală asupra școlii românești și în același timp o convingere este aceea că s-a reușit realizarea unui raport pe deplin echilibrat între teoria și practica învățămîntului."

Concepții și principii profund științifice și umaniste

Recent, larga confruntare internațională de opinii asupra menirii actuale și sarcinilor de perspectivă ale învățămîntului și educației pe care a constituit-o colocviul cu tema „Educația și dezvoltarea economică, științifică și socială", desfășurat la Palatul Națiunilor din Paris cu participarea reprezentanților unor țări situate pe patru continente și a 15 organizații internaționale, printre care UNESCO, Federația Mondială a Oamenilor de Știință, Federația Sindicală Mondială etc., a confirmat încă o dată prestigiul învățămîntului românesc. Raportul intitulat „Educație și profesie", prezentat de delegația noastră a întrunit aprecierile unanime ale participanților la discuții în comisia respectivă. În mod deosebit a cîștigat aderența majorității delegaților teza de bază a expunerii prezentate de delegații români, cu privire la necesitatea integrării unei pregătiri umaniste și științifice în educația profesională, atît pentru a facilita adaptarea la o profesie, cît și pentru a evita sărăcirea personalității umane printr-o specializare îngustă și prematură. Pe baza propunerilor delegației noastre s-au stabilit principii și domenii de colaborare internațională privind conținutul și metodica unei educații profesionale concepută în spirit contemporan și orientată în perspectiva cerințelor viitorului și s-au stabilit condițiile elaborării unui dicționar al profesiilor, în care să se indice aptitudinile cerute de fiecare dintre acestea.

Competența specialiștilor români în teoria pedagogiei și educației a fost amplu subliniată și la conferința de la Budapesta cu tema „Rolul cercetărilor de istoria pedagogiei în perfecționarea pedagogiei ca știință". Poziția teoretică a pedagogiei românești, potrivit căreia perfecționarea pedagogiei ca știință presupune desăvîrșirea logică a elementelor constitutive ale pedagogiei — noțiuni, teorii, legități, legi și principii pedagogice — îmbinate strîns cu cultura pedagogică realizată critic și selectiv, a fost considerată drept o contribuție de ținută științifică remarcabilă la elucidarea acestei probleme.

„O școală vie și activă, determinantă în formarea valorilor individuale"

Evident, finalitatea dezvoltării teoriei pedagogice, a perfecționării structurilor învățămîntului, conținutului și metodelor procesului instructiv-educativ se verifică în nivelul pregătirii concrete din școală.

Remarcînd că **„cea mai caracteristică trăsătură a învățămîntului românesc, este ampla și efervescenta dezbatere științifică ce se poartă la toate nivelele deschizînd porți largi de afirmare învățămîntului și științei"** — prof. univ. **PAVEL BENEȘ,** de la Universitatea din Brno, reputat specialist în lingvistică romanică, a afirmat în cursul unei convorbiri purtate cu unul din redactorii gazetei noastre, cu prilejul cursurilor internaționale de limbă și literatură ce au avut loc vara trecută la Sinaia :

„Am avut prilejul să cunosc chiar aici, la Sinaia, activitatea unei tabere pentru elevii talentați în domeniul literaturii. Capacitatea lor creatoare, dar mai ales nivelul pregătirii lor de specialitate, siguranța arătată de ei în emiterea unor judecăți de valoare prin veritabile eseuri de teoria literaturii m-au impresionat profund. Sînt sigur că această inițiativă admirabilă — formarea viitorilor literați, ca și a oamenilor de știință, încă din perioada anilor de școală și a primelor încercări — va da, peste o perioadă relativ scurtă, roade deosebit de bogate".

Aprecierea favorabilă a unor specialiști de deosebită valoare îmbrățișează și alte aspecte fundamentale ale pregătirii pe care școala românească contemporană o asigură tinerelor generații. Personalitatea profesorului **GEORGES PAPY,** președintele Centrului belgian de pedagogie matematică, nu mai necesită recomandări. Ca matematician, logician și pedagog el și-a cucerit o faimă mondială. Cu atît mai valoroasă este deci opinia integral pozitivă formulată de el cu privire la principiile pregătirii matematice în școala românească.

„Un merit deosebit al învățămîntului românesc — ne spunea G. Papy — **este faptul că a înțeles nu numai schimbarea esențială privind rolul și situația matematicii în contextul vieții moderne, ci că a știut să desprindă concluzii profunde în această privință. Pregătirea matematică în școlile dv. pornește de la ideea, pe care o împărtășesc integral, că deși matematica progresează înălțîndu-și edificiul prin abstracții succesive și de mare subtilitate, nivelul de abstractizare nu este un element intrinsec al unei noțiuni, ci depinde în mare măsură de maniera în care este prezentată. Sînt convins că perseverînd în direcția amintită, aplicînd integral și consecvent această concepție veți putea realiza obiectivul fundamental propus — asigurarea unui puternic liant matematic și de logică matematică edificiului de cultură generală a tinerei generații".**

Componentă a formației omului modern, educația estetică constituie în prezent una dintre temele frecvent dezbătute de specialiștii în știința educației. Și pe acest tărîm se afirmă amplu realizările învățămîntului românesc. Iată ce a spus, de pildă, cunoscutul specialist **LUIGI VOLPICELLI,** directorul Institutului pedagogic al Universității din Roma, cu privire la expoziția de desene și picturi ale elevilor români care a poposit în cursul anului 1968 în diferite orașe italiene :

„Desenele și, într-o măsură, tablourile elevilor români dezvăluie nu numai personalitatea fiecărui autor, ci și produsul unei școli vii și active, determinantă în formarea valorilor individuale. Principalul atribut al acestei formații este maniera unică, aș preciza chiar specifică, prin care lucrările se inspiră din arta populară românească și o exprimă drept izvor principal de creație".

Un învățămînt în plină dezvoltare, care se bucură de grija permanentă a întregii țări, avînd asigurate condiții materiale dintre cele mai bune și cadre didactice de o deosebită competență — așa se înfățișează învățămîntul nostru tuturor celor care îl cunosc. A confirmat recent acest lucru, între alții, **HENRY RICHARDSON LABOUISSE,** director executiv al Fondului Națiunilor Unite pentru copii (UNICEF), care spunea :

„Am fost deosebit de impresionat de grija acordată în țara dv. copiilor, de condițiile materiale care li s-au asigurat. Ceea ce m-a impresionat deopotrivă în excelentele instituții școlare pe care le-am vizitat este nivelul profesional și competența deosebit de ridicată a cadrelor care desfășoară activitatea educativă. Într-adevăr, în România nu se precupețește nimic pentru ca viața copiilor să fie luminoasă, lipsită de griji materiale".

Sînt, toate acestea, elogii și aprecieri internaționale ale politicii profund științifice și umaniste de învățămînt a partidului și statului nostru, ale orientării actuale a școlii românești, ale muncii creatoare, pline de abnegație, desfășurată de membrii corpului didactic, prețioase confirmări ale realizărilor deosebit de valoroase ce vor fi trecute în revistă, cu siguranță, la marea întîlnire prilejuită de Conferința Națională a cadrelor didactice.

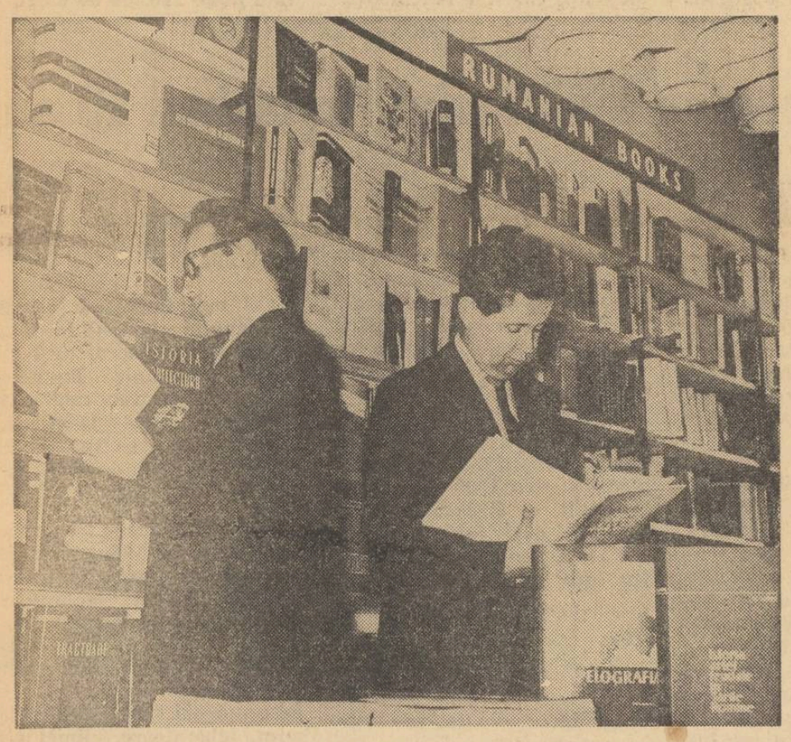

Unul dintre standurile expoziției de lucrări științifice, didactice și beletristice românești deschisă recent la Londra

seco ven te

Forme adecvate pentru timpul liber al pionierilor

A intrat în tradiția Palatului pionierilor din București de a organiza judicios, plăcut, timpul liber al pionierilor și școlarilor, de a iniția activități de natură să completeze pe căi specifice munca instructiv-educativă desfășurată în școală. Devenind un adevărat laborator de creație, Palatul constituie un puternic centru metodic, care experimentează modalitățile de organizare a timpului liber al elevilor prin forme adecvate vîrstei pionieratului.

Și în acest trimestru pe agenda manifestărilor de masă pe care le organizează Palatul se înscriu actiuni educative de mare amploare. Menționăm, printre acestea, medalionul muzical-literar „Grivița 1933", care va evoca una din cele mai glorioase pagini de luptă a proletariatului din România și va constitui un omagiu adus de pionieri acelora care s-au jertfit pentru copilăria lor fericită de astăzi, ca și spectacolul de cîntece și dansuri pe tema „Țara-n treagă în sărbătoare", ce va fi prezentat în ziua de 2 martie, în cinstea alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare.

Palatul organizează de asemenea o gală de filme documentare tehnice, expuneri de educație muzical-coregrafică însoțite de exemplificări, cum sînt : „Dialog cu muzica" sau „Începuturile muzicii vocale și instrumentale," un concert de coruri din repertoriul național și universal, precum și prezentări de filme în cadrul clubului de educație cinematografică.

Învățători îndrăgostiți de arta populară

În satul Ucuriș din comuna Olcea, județul Bihor, lucrează doi învățători îndrăgostiți de arta populară și dornici să transmită mai departe, tinerelor generații, priceperea de a crea noi comori pe acest tărîm. Este vorba de soții Iulia și Ioan Vesa, dascăli pricepuți și harnici și tot atît de harnici și pricepuți activiști pe tărîm cultural.

Iulia Vesa are o adevărată pasiune pentru cusăturile populare. Meșteră neîntrecută în asemenea cusături, ea și-a învățat și elevele să lucreze ii, ștergare, prosoape, fețe de masă împodobite cu fine și migăloase motive naționale. La rîndul său, Ioan Vesa este un vestit meșter al sculpturii în lemn. Lingurile, ramele, cuțitele care ies din mîna lui sînt de o deosebită frumusețe. Sub conducerea lui Ioan Vesa s-a organizat în școală un cerc de sculptură ai cărui membri învață de la el să cioplească în lemn de salcie, de tei, de plop sau de răchită.

Cei care vizitează școala din Ucuriș nu pot să nu admire realizările învățătorilor de aici. Și poate cel mai mult îi impresionează, în cele 40 de rame lucrate de Ioan Vesa, fotografiile înfățișîndu-l în mijlocul celor 40 de serii de elevi pe care i-a crescut în anii lui de activitate didactică.

Inv. NICOLAE BOGLUȚ
Ucuriș, județul Bihor

Tehnica modernă în slujba activității pedagogice creatoare

La Școala specială nr. 2 din Cluj a fost dat recent în folosință un laborator acustic, prima instalație de acest gen din țară. El va contribui, prin aplicarea judicioasă a tehnicii în procesul de învățămînt, la sporirea eficienței exercițiilor de vorbire ale elevilor care dispun de rudimente de auz.

Proiectat și realizat de profesorul de pedagogie-psihologie Emil Kövári din Oradea la cererea Școlii speciale nr. 2 din Cluj, laboratorul dă educatorului posibilitatea să stabilească cu exactitate potențialul rudimentelor de auz ale fiecărui elev și să creeze cu el un contact „mecanic" de intensitate vocală potrivită facultății sale auditive. În felul acesta, pe lîngă faptul că activitatea de corecție auditivă pornește de la o bază sigură, precis măsurabilă, se poate stabili pe cale instrumentală în ce măsură, în urma exercițiilor corective, s-au produs schimbări, deci pot fi obținute date exacte cu privire la posibilitățile corecției, precum și la ritmul individual al fiecărui elev și la perspectivele dezvoltării sale. Concordanța acustică individuală dintre profesor și elev este completată de un autocontrol vizual, realizat printr-o oglindă care înlesnește elevului încercările necesare pentru deprinderea și exersarea diverselor mișcări ale buzelor cerute de pronunțarea sunetelor, silabelor și cuvintelor, ca și pentru autocorectare. Este de menționat și faptul că laboratorul poate fi util și în cazul unei absențe totale a auzului, prin folosirea exclusivă a aparatelor și instalațiilor vizuale.

Laboratorul amenajat pentru Școala specială nr. 2 din Cluj nu este prima realizare a profesorului Emil Kövári în domeniul tehnicii școlare. Încă în urmă cu 4 ani el a instalat un laborator audio-vizual la Liceul nr. 3 din Oradea, iar în anul următor un laborator similar la Liceul nr. 4 din același oraș. În anul școlar trecut a construit un laborator lingvistic la Liceul nr. 3.

Se înțelege că o astfel de activitate pe tărîmul tehnicii pedagogice cere multă statornicie, mari eforturi, muncă asiduă de cercetare teoretică și practică. Trebuie spus totodată că, însuflețit de dorința de a aduce o contribuție concretă la modernizarea învățămîntului, profesorul Emil Kövári a izbutit să conceapă și să realizeze tipuri de laboratoare nu numai utile, dar și puțin costisitoare, posibil de înfăptuit cu mijloace locale.

Conf. univ.
ADALBERT BAKO
Cluj

Un muzeu și o cronică a orașului Siret

În anul viitor se vor împlini 600 de ani de la înființarea orașului Siret, cel mai vechi oraș-reședință al Moldovei, unde și-a avut scaunul, între anii 1365—1374, Latcu Vodă. În cinstea acestei aniversări pionierii și elevii de la Școala generală din Mănăstioara-Siret au organizat de pe acum, sub conducerea colectivului de cadre didactice, un muzeu al istoriei orașului.

Printre exponatele adunate pînă acum se pot vedea piese arheologice, o bogată colecție de monede vechi care au circulat în țara noastră, piese de ceramică locală, dintre care unele împodobite cu multă artă, cu sculpturi în relief, documente și cărți care vorbesc despre trecutul istoric al localității, costume naționale specifice regiunii etc.

Totodată, îndrumați de profesori, elevii lucrează la alcătuirea unei cronici a orașului, în care vor consemna principalele evenimente din istoria lui.

Inv.
DUMITRU OSTAFICIUC

Moment aniversar la 10 ani de activitate

Recent, Școala de muzică și arte plastice nr. 3 din București a sărbătorit împlinirea a 10 ani de la înființare. Cu acest prilej a avut loc o emoționantă festivitate, în cadrul căreia au luat cuvîntul directoarea școlii prof. Maria Donase, profesori, părinți, elevi.

Pe parcursul celor 10 ani de activitate școala a promovat sute de talente muzicale, dintre care unele cu totul remarcabile. Au fost prezentate peste 80 de concerte și audiții muzicale cu lucrări de George Enescu, Marțian Negrea, Sabin Drăgoi și alți compozitori din școala națională, precum și lucrări de Vivaldi, Haendel, Haydn, Mozart, Beethoven, Schumann, Ceaikovski, Schubert.

De un deosebit succes s-a bucurat participarea elevilor secției de plastică a acestei școli la concursurile și expozițiile naționale și internaționale. Printre numeroasele premii și mențiuni cucerite de aceștia se numără, de pildă, cupa de argint și diploma care au răsplătit participarea lor la concursul internațional organizat în anul 1965 la New-Delhi (India).

Colectivul școlii pășește în al doilea deceniu de activitate cu hotărîrea de a îmbunătăți tot mai mult activitatea sa de îndrumare artistică a tinerelor talente.

Prof. TH. NIȚULESCU

Susținute preocupări științifice

Sfera preocupărilor colectivului didactic de la Liceul nr. 1 din orașul Gheorghe Gheorghiu Dej a depășit de mult perimetrul școlii. Răspunzînd cerințelor tot mai sporite pe care societatea noastră le pune intelectualilor, profesorii școlii desfășoară, pe lîngă munca nobilă de instruire și educare a elevilor, și o susținută activitate de cercetare științifică. Tematica cercetărilor întreprinse abordează probleme de pedagogie, de psihologie, de sociologie, de estetică.

De curînd, prof. Constantin Militaru, în colaborare cu prof. Eugenia Mitoni, au început o cercetare sociologică deosebit de interesantă asupra nivelului cultural al populației unor sate din județul Bacău. Pînă acum au fost difuzate o serie de chestionare în comunele Poiana Sărată și Cașin, urmînd ca în curînd acestea să fie difuzate și în comunele Răcăuți, Dumbrava și altele. Sînt sondate preferințele literare ale țăranilor cooperatori, interesul lor pentru presă, radio și televiziune, pentru obiceiurile și tradițiile locale, pentru etnografie și folclor etc. Datele culese vor fi interpretate cu ajutorul unui specialist în probleme de sociologie. Pe baza lor, cei doi profesori vor elabora o comunicare ce va fi prezentată în cadrul unei ședințe a subfilialei Societății de științe filologice din Bacău.

seco ven te

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 982 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Marți 11 februarie 1969 — 6 pag. 25 bani

CONFERINȚA NAȚIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Stimați tovarăși,

Conferința națională a cadrelor didactice — prima de acest fel ținută în țara noastră — are drept obiectiv dezbaterea problemelor de bază ale dezvoltării școlii și stabilirea măsurilor pentru continua perfecționare și modernizare a învățămîntului, corespunzător cerințelor progresului neîntrerupt al societății noastre socialiste. Este deosebit de plăcut pentru mine să vă adresez, cu această ocazie, dumneavoastră, și prin dumneavoastră tuturor cadrelor didactice din țara noastră, un cald salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România. **(aplauze puternice).**

Dezbaterile care au avut loc în cadrul conferinței, cît și în perioada premergătoare ținerii ei, au prilejuit o trecere în revistă a activității desfășurate în acest important sector al construcției socialiste, a realizărilor dobîndite pe tărîmul instrucției publice, cît și un larg și fructuos schimb de păreri asupra problemelor esențiale care stau astăzi în fața școlii noastre, și de care depinde ridicarea continuă a nivelului ei științific și educativ. Cu prilejul acestor dezbateri au fost exprimate și o serie de critici îndreptățite la adresa activității conducerii Ministerului Învățămîntului, a altor departamente, a unor consilii populare județene, au fost relevate numeroase lipsuri și neajunsuri care mai persistă în activitatea școlară, în desfășurarea procesului de învățămînt.

Considerăm că aceste critici se adresează în egală măsură și tovarășilor care au răspuns și răspund pe linie de partid și de stat de îndrumarea activității în domeniul învățămîntului. Participanții la Conferința națională și la dezbaterile purtate anterior au făcut numeroase propuneri pe care le consider în cea mai mare măsură judicioase, deosebit de importante pentru bunul mers al învățămîntului din țara noastră, pentru aplicarea în practică a Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a prevederilor noii Legi a învățămîntului. Criticile, observațiile, propunerile și sugestiile făcute dovedesc înalta competență a cadrelor noastre didactice, capacitatea lor de a asigura progresul neîntrerupt al învățămîntului din țara noastră. **(vii aplauze).**

Dezbaterile din cadrul acestei conferințe ca și întregul schimb de opinii desfășurat de corpul profesoral atît în pregătirea materialelor supuse plenarei Comitetului Central din aprilie anul trecut, cît și după aceea sînt o ilustrare a practicii statornicite de partidul și de statul nostru în întreaga viață socială — practica consultării nemijlocite a tuturor categoriilor de oameni ai muncii în elaborarea hotărîrilor ce privesc mersul înainte al societății noastre, atragerii cadrelor de specialiști, a activiștilor partidului și statului la fundamentarea științifică a politicii noastre de dezvoltare economică și culturală a țării. În felul acesta programul elaborat de partid pentru desăvîrșirea construcției socialiste, pentru perfecționarea tuturor laturilor organizării sociale exprimă nemijlocit voința și înțelepciunea colectivă a întregului popor, interesele supreme ale națiunii noastre socialiste. **(aplauze puternice).** Procedînd astfel, noi pornim de la concepția marxist-leninistă care subliniază că edificarea orînduirii socialiste este opera conștientă a maselor, rodul gîndirii și activității creatoare a întregului popor ce-și făurește liber propriul său destin. Crearea tuturor condițiilor ca oamenii muncii, masele populare să ia parte activă la conducerea treburilor obștești, să-și poată spune cuvîntul asupra tuturor problemelor dezvoltării societății este o lege obiectivă a progresului nostru, un postulat de prim-ordin al construcției socialiste și comuniste. Partidul Comunist Român consideră drept una din marile sale îndatoriri în îndeplinirea misiunii istorice ce îi revine în societatea noastră organizarea și conducerea nemijlocită a procesului de adîncire și perfecționare multilaterală a noii orînduiri sociale, de promovare a tot ceea ce este nou și avansat în gîndirea și creația socială, de dezvoltare continuă a democrației socialiste. Pe această cale, partidul nostru își întărește continuu legăturile cu masele, se afirmă tot mai puternic ca forță politică conducătoare a întregii societăți socialiste. **(aplauze îndelungate).**

Discuțiile din cadrul acestei conferințe au exprimat cu pregnanță voința corpului didactic din țara noastră de a-și consacra forțele propășirii continue a învățămîntului de toate gradele, de a pregăti tot mai temeinic noile generații ale patriei; ele au constituit o nouă și puternică manifestare a atașamentului și adeziunii depline a acestui important detașament al intelectualității patriei noastre la politica internă și externă a partidului și guvernului, a hotărîrii sale de a nu precupeți nimic pentru traducerea în viață a programului partidului de înflorire materială și spirituală a României socialiste. **(vii aplauze).**

Nivelul ridicat al discuțiilor, competența, profunzimea și spiritul de răspundere cu care au fost abordate problemele esențiale ale școlii ne întărește convingerea că această conferință va exercita o influență pozitivă asupra desfășurării întregului proces de învățămînt, va da un nou impuls muncii de perfecționare multilaterală a instrucției publice din țara noastră, de formare a constructorilor socialismului și comunismului. **(vii și puternice aplauze).**

Stimați tovarăși,

Conferința dumneavoastră are loc la începutul anului în care vom aniversa un eveniment memorabil în istoria României — împlinirea unui sfert de veac de la eliberarea de sub jugul fascist; această sărbătoare prilejuiește un amplu bilanț al profundelor transformări petrecute în structura de clasă a societății, în situația forțelor de producție și nivelul de trai al maselor, al realizării marilor idealuri de libertate și dreptate socială pentru care au luptat clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea progresistă, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, în frunte cu partidul nostru comunist. **(aplauze puternice).**

În același timp, în întreaga țară se desfășoară campania politică în întîmpinarea alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în organele locale ale puterii de stat, campanie organizată de Frontul Unității Socialiste — noul nostru organism social care înmănunchează, sub conducerea partidului comunist, principalele organizații de masă și obștești, toate clasele și forțele sociale ale orînduirii socialiste, dînd expresie organizatorică unității moral-politice a întregului popor în jurul partidului și guvernului.

În acest pătrar de veac de existență liberă, România a parcurs o întreagă epocă istorică; au fost răsturnate de la putere clasele exploatatoare, s-a instaurat pentru prima oară domnia poporului în stat. Lichidînd definitiv, atît la orașe cît și la sate, exploatarea omului de către om, clasa muncitoare, aliată cu țărănimea muncitoare, au generalizat relațiile socialiste de producție în întreaga economie. Traducînd în viață politica partidului comunist, poporul a lichidat într-o însemnată măsură înapoierea din trecut, a creat o puternică industrie națională, a trecut la modernizarea agriculturii și la dezvoltarea celorlalte ramuri ale economiei. S-au obținut succese remarcabile în dezvoltarea științei și artei, în făurirea noii culturi socialiste. În vasta operă de transformare revoluționară a societății s-au afirmat viguros forțele creatoare ale națiunii noastre, talentul și puterea de muncă ale întregului nostru popor. Prin efortul unit al tuturor celor ce muncesc, indiferent de naționalitate, pe pămîntul României a triumfat pentru totdeauna orînduirea socialistă — cea mai dreaptă orînduire cunoscută în istorie. **(vii și puternice aplauze).** Pe temelia alianței muncitorești-țărănești s-a înfăptuit unitatea socialistă a poporului — uriașă forță dinamică a mersului nostru înainte; s-a cimentat prietenia dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, problema națională găsindu-și rezolvare în spiritul politicii naționale marxist-leniniste a partidului nostru. Partidul Comunist Român și-a dobîndit recunoașterea unanimă a poporului ca forță politică conducătoare a națiunii noastre socialiste. **(aplauze puternice, prelungite).**

În cadrul marilor realizări dobîndite de țara noastră în acești ani, un loc central ocupă ridicarea nivelului de viață material și spiritual al poporului — obiectiv suprem al întregii politici și activități a partidului și guvernului nostru. La creșterea gradului de cultură a populației de la orașe și sate o contribuție hotărîtoare au adus dezvoltarea rețelei de învățămînt de toate gradele, deschiderea largă a porților școlilor tuturor fiilor patriei. A cunoscut o dezvoltare considerabilă sistemul școlii de cultură generală și învățămîntul liceal; se poate spune că astăzi nu există localitate a țării, comună sau sat în care să nu funcționeze cel puțin o școală de cultură generală. Indicele de școlarizare pentru populația în vîrstă de 7—19 ani din România este aproape egal cu cel înregistrat în Japonia, S.U.A. și Canada și superior celui din țările vest-europene. O puternică dezvoltare a cunoscut învățămîntul superior, numărul studenților la 10 mii de locuitori fiind în prezent de 75 față de 17 în 1938.

Extinderea învățămîntului, dezvoltarea bazei sale materiale au necesitat însemnate eforturi materiale din partea statului, a societății. Numai în primii trei ani ai actualului cincinal, din bugetul statului au fost alocate pentru învățămînt peste 22 miliarde lei, iar în acest an planul prevede fonduri de 8,4 miliarde lei. Ponderea cheltuielilor statului pentru învățămînt, în venitul național, este de peste 4 la sută. România situîndu-se din acest punct de vedere la un nivel ridicat pe plan mondial. Una dintre cele mai mari realizări ale regimului nostru socialist, care oglindește caracterul profund popular al politicii culturale a partidului și statului, este asigurarea gratuității complete a școlii pentru toți tinerii, indiferent de stare socială și de naționalitate.

Eforturile depuse de partid și guvern pentru dezvoltarea rețelei învățămîntului și perfecționarea instrucției publice au dat roade deosebit de valoroase. Școala noastră de toate gradele a pregătit în anii socialismului un puternic detașament de cadre de specialiști de toate profesiile, de ingineri și tehnicieni, de muncitori calificați care au adus o contribuție de preț la soluționarea complexelor probleme ale construcției socialiste, la înflorirea continuă a economiei și culturii patriei. Aceste succese remarcabile în pregătirea cadrelor, rezultatele deosebit de pozitive pe care numeroasele promoții date de școală în acest răstimp le-au dobîndit în producție infirmă în mod zdrobitor concepțiile retrograde susținute în trecut de unii „pesimiști" cu privire la așa-zisa incapacitate a poporului nostru de a face față cerințelor progresului industrial, de a stăpîni tehnica modernă în producție, de a se ridica la nivelul țărilor cu o civilizație economică și tehnico-științifică avansată. Unii spuneau că este greu să treci la crearea unei industrii moderne într-o țară de țărani. În istoria sa, țăranul român a arătat însă, nu o dată, că este capabil să înfăptuiască adevărate minuni. Acest lucru s-a dovedit cu prisosință și în perioada socialismului. **(vii aplauze).** Realitatea a spulberat toate proorocirile pătrunse de neîncredere în forța creatoare a poporului nostru, în inteligența și adaptabilitatea sa la cerințele progresului tehnic și social. Pe întreg cuprinsul țării au fost ridicate uzine și fabrici moderne, utilate cu tehnica cea mai avansată, a crescut într-un ritm impresionant producția în toate ramurile industriei socialiste. Aceasta este rezultatul muncii eroice a clasei noastre muncitoare, al hărniciei și competenței cadrelor de ingineri, tehnicieni și muncitori care, învingînd greutățile, reușesc să-și însușească procesele tehnologice moderne, să-și ridice continuu calificarea profesională. Toate acestea demonstrează că avem un popor minunat, un tineret înzestrat — atît la orașe cît și la sate — căruia, dacă îi creăm condiții pentru a se instrui, pentru a-și însuși cuceririle cele mai noi ale

(Continuare în pag. a 2-a)

Lucrările Conferinței

În sala Palatului Republicii Socialiste România s-au desfășurat, în zilele de 5—7 februarie a.c., lucrările Conferinței naționale a cadrelor didactice.

Eveniment remarcabil în viața școlii românești și a slujitorilor ei, Conferința a urmat unui șir întreg de măsuri elaborate pe baza programului partidului nostru de dezvoltare multilaterală a științei și culturii, a învățămîntului din România socialistă. Aceste măsuri vizează perfecționarea structurii și conținutului învățămîntului nostru, îmbunătățirea întregii activități a cadrelor didactice. Conferința, care a reunit peste 3 000 de delegați și invitați, a prilejuit un larg schimb de experiență și opinii asupra problemelor dezvoltării școlii românești în lumina Directivelor C.C. al P.C.R. și a noii Legi a învățămîntului. Prin luarea în discuție a modalităților de generalizare a școlii de 10 ani, aprobarea Statutului cadrelor didactice, act normativ care va defini rolul corpului profesoral în viața societății noastre și prin adoptarea de măsuri referitoare la modernizarea școlii, Conferința a exprimat hotărîrea unuia dintre cele mai numeroase detașamente ale intelectualității noastre de a ridica învățămîntul de toate gradele pe o nouă treaptă, sporind aportul său la înfăptuirile remarcabile, materiale și spirituale, ale poporului român.

La Conferință au luat parte delegați aleși în adunările județene ale cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar, învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic, în adunările care au avut loc în instituțiile de învățămînt superior, fapt care ilustrează impetuosul proces de lărgire și aprofundare a democratismului socialist în toate domeniile vieții obștești din țara noastră.

Au fost prezenți, de asemenea, numeroși invitați — cadre didactice din învățămîntul de toate gradele, activiști de partid, ai U.T.C. și sindicatelor, reprezentanți ai conducerii unor ministere și ai unor instituții centrale și organizații obștești, ai uniunilor de creație, oameni de știință și cultură.

În prezidiul Conferinței au luat loc tovarășii Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Leonte Răutu, membru al Comitetului Executiv, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Emil Drăgănescu, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, acad. Ilie Murgulescu, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, acad. Miron Nicolescu, președintele Academiei, Ion Iliescu, prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, ministru pentru problemele tineretului, Ion Teoreanu, șeful Secției învățămînt a C.C. al P.C.R., Mircea Angelescu, președintele Uniunii asociațiilor studenților, acad. Petre Constantinescu-Iași, președintele Uniunii societăților științifice ale cadrelor didactice, Constantin Drăgulescu, președintele Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, precum și adjuncți și consilieri ai ministrului învățămîntului, rectori și decani ai instituțiilor de învățămînt superior, profesori universitari, directori și profesori de licee și ai grupurilor școlare profesionale.

Conferința națională a cadrelor didactice a fost deschisă de acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului.

În continuare a fost adoptată următoarea ordine de zi:

— Dezbaterea sarcinilor ce revin cadrelor didactice pentru aplicarea prevederilor Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățămîntului și a Legii învățămîntului; Dezbaterea Proiectului Statutului personalului didactic; adoptarea Chemării Conferinței naționale către toate cadrele didactice.

Au fost alese apoi organele de lucru ale conferinței.

Conferința națională a cadrelor didactice a ascultat Raportul ministrului învățămîntului cu privire la primele două puncte ale ordinii de zi.

Au urmat discuții la care au luat parte numeroși delegați și invitați la Conferință.

Joi dimineața lucrările s-au desfășurat în cadrul a trei secții de specialitate: învățămîntul preșcolar, general și liceal de cultură generală; învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate; învățămîntul superior.

Joi după-amiază au fost reluate dezbaterile în ședință plenară.

În cursul dimineții de vineri au continuat dezbaterile în ședință plenară.

A fost aprobat proiectul Statutului personalului didactic din Republica Socialistă România.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm a fost adoptată Chemarea Conferinței naționale a personalului didactic către toți membrii corpului didactic din Republica Socialistă România.

Pe adresa Conferinței s-a primit un mare număr de telegrame din partea colectivelor de cadre didactice care au urat deplin succes lucrărilor.

Vineri la amiază, lucrările Conferinței au luat sfîrșit.

La ședința de închidere au luat parte tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Ilie Verdeț, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Manea Mănescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajovici, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Mihai Dalea.

În sală se aflau membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, conducători de instituții centrale și organizații obștești.

Sosirea în sală a conducătorilor de partid și de stat a fost salutată, de cei peste trei mii de delegați și invitați, cu puternice și îndelungate aplauze.

Ministrul învățămîntului, acad. Ștefan Bălan, a adresat conducătorilor partidului și statului un cald cuvînt de salut.

Întîmpinat cu vii și călduroase aplauze a luat cuvîntul **tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU**, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat.

Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri de entuziaste și însuflețite aplauze.

În cuvîntul de închidere a Conferinței, ministrul învățămîntului a scos în evidență importanța deosebită a acestei mari întruniri a reprezentanților corpului nostru profesoral, însemnătatea dezbaterilor și măsurilor adoptate pentru dezvoltarea învățămîntului în România. El a exprimat, în numele celor prezenți și al tuturor cadrelor didactice, mulțumiri secretarului general al Comitetului Central al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru înalta prețuire arătată educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, personalului universitar, pentru însuflețitorul îndemn adresat acestora și a subliniat că slujitorii școlii românești sînt hotărîți să muncească neobosit, cu pasiune și răspundere, pentru a educa și pregăti cît mai temeinic tineretul patriei, viitorul națiunii socialiste, în spiritul nobilelor idealuri ale socialismului și comunismului, spre binele și propășirea patriei, România socialistă.

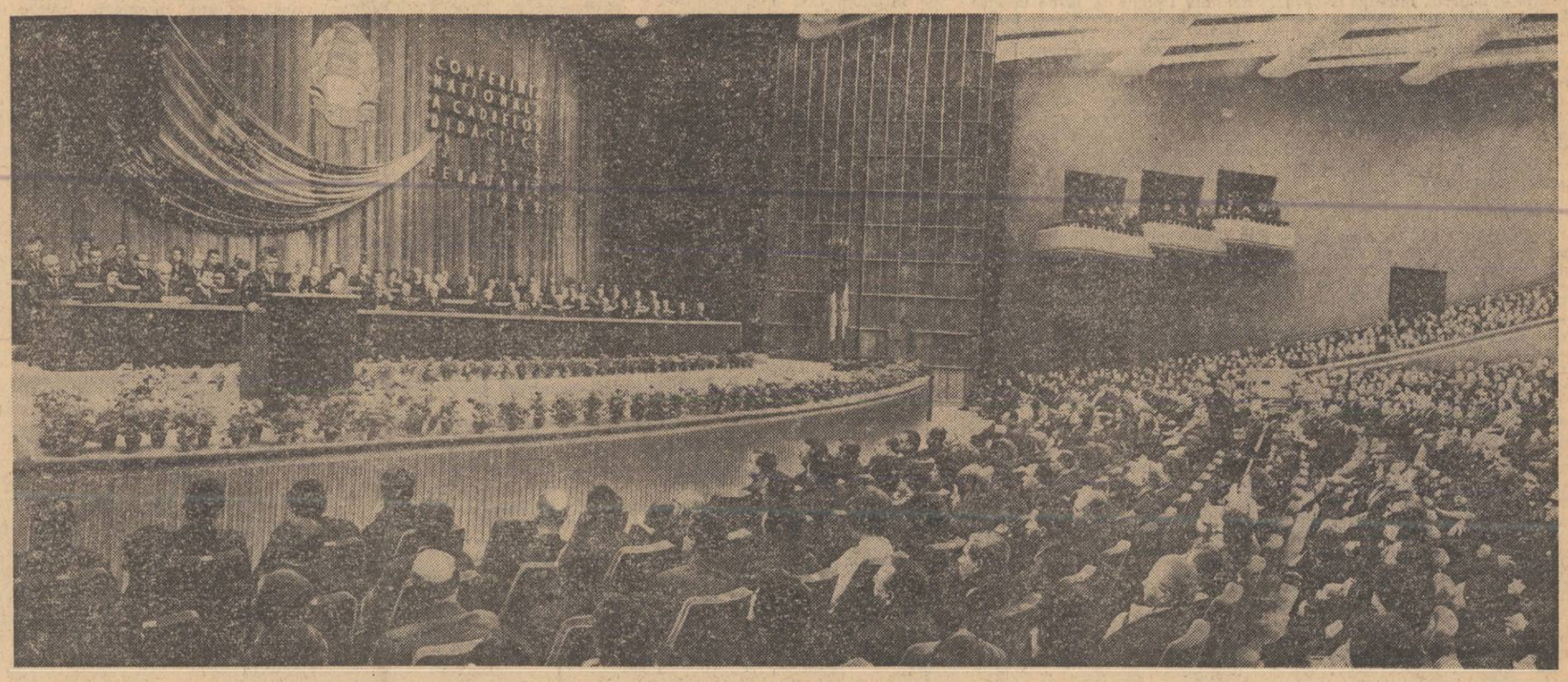

Aspect de la lucrările Conferinței

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

științei, îi putem încredința cu încredere și curaj sarcini oricît de mari în societatea noastră, cu convingerea că le va putea îndeplini cu succes. **(aplauze puternice).**

Marile înfăptuiri obținute în acești 25 de ani în dezvoltarea economiei, în îmbunătățirea condițiilor de viață materiale și culturale, în înflorirea învățămîntului de toate gradele demonstrează justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator adevărurile generale ale ideologiei proletariatului la condițiile concrete ale țării noastre ; ele sînt rodul eforturilor susținute ale clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, ale întregului popor, care înfăptuiește neabătut politica Partidului Comunist Român. **(aplauze puternice, îndelungate).**

Stimați tovarăși,

În prezent oamenii muncii desfășoară o intensă și rodnică activitate pentru transpunerea în viață a prevederilor planului pe 1969 — cel de-al patrulea an al cincinalului, pentru realizarea programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului. Eforturile principale ale poporului sînt îndreptate spre dezvoltarea susținută a forțelor de producție, a bazei tehnico-materiale a socialismului — factorul determinant al progresului multilateral al patriei, al creșterii nivelului de viață și de civilizație al maselor. Oamenii muncii obțin noi și importante realizări în industrializarea socialistă a țării, în modernizarea agriculturii de stat și cooperatiste, în creșterea forței economice a țării, a bogăției noastre naționale. Actualul cincinal marchează nu numai un însemnat progres în creșterea producției de bunuri materiale, ci și importante transformări calitative în întreaga economie, în perfecționarea conducerii și planificării activității economice, în ridicarea eficienței producției de bunuri materiale, în valorificarea superioară a resurselor țării și mai buna fructificare a muncii sociale.

Dezvoltarea dinamică a economiei noastre socialiste are drept corolar creșterea susținută a venitului național, sporirea acumulărilor și a fondului de consum și, ca urmare, ridicarea veniturilor oamenilor muncii de la orașe și sate. Sînt cunoscute măsurile adoptate de partid și guvern în ultimii ani pentru majorarea salariilor, și în primul rînd a celor mici, pentru îmbunătățirea sistemului de pensionare a salariaților și introducerea pensionării țăranilor cooperatori, pentru creșterea duratei concediilor de odihnă și îmbunătățirea ocrotirii sănătății populației. În această perioadă a cunoscut o deosebită amploare construcția de locuințe, s-a dezvoltat baza materială a învățămîntului, a activității de cercetare științifică, s-a lărgit rețeaua de răspîndire a culturii în mase. Prețuind munca de înaltă răspundere pe care o desfășoară cadrele didactice și îngrijindu-se să le creeze condiții materiale de viață corespunzătoare, partidul și guvernul au asigurat corpului profesoral, de la începutul acestui an, în cadrul acțiunii de creștere generală a salariilor, un spor mediu al veniturilor de circa 19 la sută — printre cele mai mari. **(aplauze prelungite).** Știm că pe această cale mai avem încă mult de făcut, dar numai pe măsura întăririi continue a economiei, realizării sarcinilor de creștere a producției industriale și agricole și sporirii rentabilității economice generale se vor crea noi posibilități pentru ridicarea bunăstării poporului, pentru satisfacerea tot mai deplină a cerințelor multilaterale ale maselor, inclusiv a celor legate de dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățămîntului.

Pe drumul parcurs pînă în prezent de partidul și poporul nostru în construcția socialistă s-au manifestat și o serie de lipsuri, s-au săvîrșit și greșeli. După cum cunoașteți însă, partidul nostru a dezvăluit deschis toate aceste neajunsuri, luînd măsuri hotărîte pentru înlăturarea lor. Ceea ce caracterizează întreaga activitate de construcție a socialismului, întreaga luptă a partidului nostru este mersul continuu înainte, neabătut spre împlinirea idealurilor și intereselor fundamentale ale poporului, promovarea cu curaj a tot ceea ce este nou și avansat în viața societății noastre. Prin aceasta partidul nostru s-a dovedit la înălțimea marii răspunderi pe care i-a acordat-o poporul, întreaga noastră națiune socialistă. **(aplauze puternice).**

Avem, tovarăși, toate motivele să privim cu încredere și optimism viitorul ! Întregul nostru popor este animat de convingerea nestrămutată că înfăptuirea mărețului program de înflorire socialistă a patriei se află în mîinile sigure ale partidului comunist ! **(vii și puternice aplauze).**

Tovarăși,

După cum știți, pe baza indicațiilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, plenara Comitetului Central din aprilie 1968 a dezbătut pe larg problemele activității în învățămînt. În cadrul lucrărilor plenarei s-a făcut o analiză amplă a drumului parcurs de școala românească în anii socialismului, s-au evidențiat succesele obținute în acest domeniu și s-au adus totodată critici serioase pentru lipsurile ce s-au manifestat în organizarea și desfășurarea procesului de învățămînt în școli și facultăți, stabilindu-se sarcinile ce revin organelor ce răspund de problemele instrucției publice în țara noastră. Directivele Comitetului Central și Legea învățămîntului oferă o orientare clară și un cadru corespunzător, pe o lungă perioadă de timp, pentru desfășurarea activității școlare, pentru îmbunătățirea continuă a conținutului și structurii învățămîntului de toate gradele, corespunzător cerințelor complexe ale construcției socialiste. Ceea ce se impune acum este să se acționeze cu toată hotărîrea pentru aplicarea în practică a măsurilor stabilite și a indicațiilor date de partid. Directivele și Legea învățămîntului constituie — s-ar putea spune — numai punctul de plecare, numai cadrul legal al acțiunii de perfecționare și modernizare a învățămîntului. Este adevărat că pentru a putea acționa trebuie să existe o orientare clară — și noi considerăm că documentele pe care le avem oferă această orientare — dar hotărîtoare este activitatea organizatorică concretă ce se desfășoară pentru înfăptuirea în practică a obiectivelor stabilite, munca de zi cu zi pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de partid, pentru realizarea obiectivelor pe care societatea le pune în fața învățămîntului de toate gradele. Se pare însă — la fel ca și în trecut — că deficiențele cele mai mari se manifestă și în prezent tocmai în direcția activității organizatorice practice. Pe bună dreptate, în consfătuire s-a arătat că măsurile pentru concretizarea hotărîrilor stabilite de plenară sînt încă timide, anemice. Într-adevăr, tovarăși, ritmul în care se soluționează de către minister problemele de mare importanță de care depinde ridicarea eficienței învățămîntului nostru este lent, nesatisfăcător. Se lucrează încă greoi și neoperativ la perfecționarea planurilor și programelor de învățămînt, a manualelor școlare și universitare, la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ. Persistă practica de a se efectua tot felul de schimbări în programele de învățămînt în cursul anului școlar, ceea ce provoacă perturbații în desfășurarea normală a învățămîntului. Sînt pe deplin îndreptățite criticile pe care dumneavoastră le-ați adus în acest sens. **(aplauze).** Deși plenara Comitetului Central a criticat cu asprime aceste neajunsuri și a cerut înlăturarea lor rapidă, luarea măsurilor pentru pregătirea temeinică, din timp, a tuturor problemelor legate de buna funcționare a școlii în decursul întregului an, trebuie spus că nici acest an de învățămînt nu a început în cele mai bune condiții. S-ar putea invoca motivul că perioada care a trecut de la plenară a fost scurtă, că ea nu a permis elaborarea tuturor măsurilor ce se impuneau pentru pregătirea corespunzătoare a deschiderii anului școlar. Acest argument nu este însă decît în parte valabil, pentru că încă de la Congresul al IX-lea s-au indicat liniile directoare ale perfecționării învățămîntului nostru, iar o serie de sarcini concrete legate de aceasta au fost stabilite de acum doi ani.

Ministerul Învățămîntului era dator să acționeze în acest sens cu promptitudine și energie și să nu aștepte noi și noi impulsuri pentru a-și îndeplini obligațiile ce-i reveneau. Sarcina esențială este astăzi de a se trece la acțiune pentru recuperarea întîrzierii în înfăptuirea hotărîrilor partidului și guvernului. Așa cum s-a cerut în cadrul conferinței dumneavoastră, trebuie să se ia neîntîrziat măsurile impuse de rezolvarea multiplelor probleme legate de perfecționarea învățămîntului. La această muncă, Ministerul Învățămîntului trebuie să țină seama în mai mare măsură de opinia și experiența miilor de cadre didactice dornice să-și aducă contribuția la progresul școlii noastre. Ministerul trebuie să atragă în mai mare măsură colectivele diferitelor instituții de învățămînt, organele de resort locale, în acțiunea de îmbunătățire a structurii și conținutului procesului de învățămînt.

S-a vorbit, în cadrul lucrărilor conferinței, despre importanța trecerii la învățămîntul general obligatoriu de 10 ani ; fără îndoială, aceasta măsură reprezintă un adevărat salt în dezvoltarea instrucției și educației tineretului, avînd efecte deosebit de favorabile asupra lărgirii orizontului de cultură al întregului popor, corespunzător exigențelor actuale și de viitor ale societății noastre. Trebuie însă să spunem că stadiul pregătirilor pentru trecerea la realizarea practică a acestei măsuri nu este pe deplin mulțumitor. Deși urmează ca această hotărîre să intre în vigoare chiar de la toamnă, s-a făcut încă puțin pînă la ora actuală pentru asigurarea bazei materiale necesare și mai ales pentru elaborarea programelor de învățămînt. Ministerul Învățămîntului trebuie să ia de urgență măsuri pentru remedierea acestei situații, asigurînd elaborarea temeinică a noilor programe în așa fel încît viitorul an școlar să nu înceapă sub presiunea unor probleme nerezolvate, să nu trebuiască să se recurgă la improvizații și soluții de moment care — după cum știți — aduc mari daune calității învățămîntului.

Nici în domeniul învățămîntului profesional și tehnic nu s-au luat toate măsurile ce se impuneau, deși în directivele Comitetului Central s-a subliniat cu tărie necesitatea stringentă a dezvoltării mai rapide a acestor categorii de școli. Învățămîntul profesional și tehnic nu se dezvoltă în pas cu cerințele economiei, atît datorită unor deficiențe în activitatea Ministerului Învățămîntului cît și lipsei de preocupare dovedită în acest sens de o serie de ministere economice. Creșterea de aproximativ 5 ori față de anul 1938 a numărului de elevi ai școlilor profesionale și tehnice n-a putut face față ritmului rapid de dezvoltare a industriei, care, în această perioadă, și-a sporit producția de aproape 14 ori și a cunoscut un intens proces de modernizare. Slaba dezvoltare a învățămîntului profesional și tehnic s-a resimțit în producția materială, a făcut ca sectoare importante — construcția de mașini, chimia și altele — să ducă lipsă de muncitori de înaltă calificare, de cadre medii de specialitate. Această stare de lucruri are repercusiuni negative asupra eficienței și rentabilității unor întreprinderi, asupra productivității muncii și folosirii capacităților de producție, asupra realizării în termenele planificate a parametrilor proiectați la o serie de noi obiective industriale. Ministerul Învățămîntului, conlucrînd strîns cu celelalte ministere, trebuie să urgenteze măsurile pentru dezvoltarea cu precădere a învățămîntului profesional și tehnic — fără de care nu se poate concepe asigurarea cadrelor calificate cerute de întreprinderile noastre, de întreaga economie.

Îmbunătățirea situației în domeniul pregătirii muncitorilor și tehnicienilor face necesară reexaminarea duratei de școlarizare în sensul reducerii sale, punîndu-se accentul îndeosebi pe disciplinele de care depinde însușirea temeinică a meseriei.

O situație mai bună avem în privința asigurării cu cadre de nivel superior, deși și aici se resimte un deficit de specialiști, mai ales în ramuri ca automatica, folosirea mașinilor de calcul, în energia nucleară și în alte domenii. Se poate afirma că, per ansamblu, economia noastră nu duce lipsă de ingineri, dar, din păcate, datorită lipsei de cadre medii, unii dintre ei sînt folosiți în munci inferioare pregătirii lor, munci care ar trebui executate de tehnicieni și maiștri. Utilizarea rațională a inginerilor este îngreunată și de faptul că unii dintre aceștia primesc în prezent o pregătire de specialitate prea îngustă. Este, de aceea, necesar ca Ministerul Învățămîntului, în colaborare cu celelalte ministere, să analizeze temeinic această situație și să acționeze — în spiritul indicațiilor plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, din aprilie 1968 — pe linia lărgirii profilurilor de specializare a cadrelor cu pregătire superioară, precum și a reducerii numărului de specialități în învățămîntul superior.

Unul din imperativele fundamentale care se pun în fața școlii noastre este de a răspunde, prin structura și conținutul ei, cerințelor practicii, nevoilor actuale și de perspectivă ale diferitelor sectoare ale vieții economice și sociale. Conducerea partidului a indicat organelor centrale de planificare și sinteză ca, împreună cu Ministerul Învățămîntului, să elaboreze un studiu de perspectivă asupra necesarului de cadre al societății noastre, pe baza căruia să se fundamenteze planul de școlarizare pe o perioadă mai îndelungată, să se asigure concordanța între evoluția rețelei de învățămînt și interesele majore ale întregii societăți.

Pe bună dreptate conferința a acordat o atenție primordială raportului dintre învățămînt și viață, dintre școală și practică. În legătură cu aceasta, una din cele mai importante probleme care se ridică în prezent în școala noastră și de care depinde desfășurarea la un nivel tot mai înalt a procesului de învățămînt este elaborarea unor manuale care să țină seama de cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, precum și de înzestrarea cu utilaje și instalații moderne a întreprinderilor noastre. Or, din păcate, așa cum s-a subliniat și în conferință, în multe manuale, mai cu seamă dintre cele cu caracter tehnic, continuă să se predea cunoștințe depășite. Neținînd seama de schimbările radicale produse în dotarea tehnică și în procesele tehnologice din întreprinderile noastre industriale, unele din aceste manuale predau cunoștințe cu privire la utilaje scoase de mult din uz și aruncate la fier vechi. Este evident că asemenea manuale nu numai că nu aduc nici un folos în calificarea cadrelor, dar provoacă daune serioase intereselor întreprinderilor industriale, societății noastre.

Ministerul Învățămîntului, cu concursul departamentelor economice, al specialiștilor cu înaltă pregătire, trebuie să asigure în cel mai scurt timp eliminarea atît din învățămîntul profesional cît și din învățămîntul superior a manualelor și cursurilor depășite, care nu mai au contingență cu realitățile producției noastre industriale, cu stadiul progresului tehnic și economic. **(aplauze).** Numai o foarte bună informare și cunoaștere a tot ceea ce este nou în știință și o muncă intensă de reexaminare critică și creatoare a fiecărui program de învățămînt și a fiecărui manual sau curs, un deosebit discernămînt în selectarea cunoștințelor predate pot asigura modernizarea reală a conținutului învățămîntului nostru de toate gradele. Învățămîntul trebuie să pornească de la datele realității obiective, de la nivelul actual și de perspectivă al industriei și celorlalte ramuri economice, pregătind specialiști capabili să lucreze cu maximum de randament în condițiile date ale tehnicii și economiei noastre.

Ridicarea nivelului științific al cursurilor și manualelor în învățămîntul profesional, liceal și superior, legarea lor strînsă de realitatea practică a economiei și culturii țării noastre depind, în mod hotărîtor, atît de buna pregătire științifică a cadrelor didactice, cît și de dotarea corespunzătoare a laboratoarelor școlilor și facultăților cu aparatura și utilajele necesare activității practice a elevilor și studenților.

Trebuie să înțelegem, tovarăși, că nu este suficient să vorbim numai despre necesitatea modernizării continue a conținutului științific al învățămîntului, ci să acționăm practic, găsind modalitățile concrete pentru înarmarea tuturor cadrelor didactice cu cele mai noi descoperiri ale cunoașterii umane, în fiecare sector de activitate.

Este întru totul îndreptățită dorința exprimată de o serie de vorbitori în această conferință ca Ministerul Învățămîntului să adopte un sistem operativ și eficient de informare a cadrelor didactice cu tot ceea ce apare nou în știință, în domeniile respective de activitate. Trebuie studiate cu toată atenția propunerile făcute în conferință privitor la crearea unor case sau cabinete județene ale cadrelor didactice, care să asigure atît o bogată documentare tehnico-științifică corpului profesoral, cît și ținerea acestuia la curent cu toate noutățile în domeniul științei pedagogice, în vederea perfecționării pregătirii sale științifice și didactice. **(aplauze prelungite).** Aceste cabinete trebuie să se bucure de sprijinul celor mai bune cadre de specialiști, oameni de știință, profesori cu experiență bogată, devenind în același timp centre ale unui intens schimb de experiență între toți slujitorii școlii, importante nuclee de cercetare științifică ale cadrelor didactice. Esențial este ca toate aceste probleme să treacă din stadiul de deziderat în stadiul organizării concrete, realizîndu-se în fapt doleanțele justificate ale cadrelor noastre didactice. **(vii aplauze).**

Așa cum am mai arătat, o condiție importantă a legării strînse de practică a învățămîntului este îmbogățirea dotării școlilor generale și liceelor cu laboratoare didactice, a școlilor profesionale și tehnice cu ateliere, modernizarea laboratoarelor universitare. Trebuie spus că ministerele economice și Ministerul Învățămîntului au făcut prea puțin, după plenara din aprilie din anul trecut, pentru îmbunătățirea dotării școlilor de diferite grade cu mijloacele necesare unei temeinice pregătiri practice a elevilor și studenților. Este necesar ca aceste organe să acționeze cu cea mai mare operativitate pentru îmbunătățirea situației în acest domeniu, pentru asigurarea condițiilor în vederea desfășurării unei intense și fructuoase activități practice a tineretului nostru studios.

De mare însemnătate pentru progresul școlii românești, pentru ridicarea nivelului învățămîntului nostru este dezvoltarea activității de cercetare științifică a cadrelor didactice. După cum am mai spus, la noi cercetarea științifică în învățămînt a fost multă vreme neglijată și trebuie să arătăm, din păcate, că nici în prezent ea nu se află încă la nivelul dorit. Sînt încă multe catedre care nu se manifestă activ în frontul științific, nu-și aduc aportul la îmbogățirea patrimoniului științei românești cu noi lucrări de valoare. Există încă o pulverizare a forțelor de cercetare în direcția unor teme minore.

E drept, despre cercetarea științifică în învățămînt se vorbește în prezent destul de mult, iar în ce privește necesitatea organizării și dezvoltării sale există un consens unanim. Cu toate acestea, Ministerul Învățămîntului nu se ocupă încă în suficientă măsură de înfăptuirea indicațiilor partidului privind valorificarea forțelor de cercetare din învățămînt, întărirea legăturilor activității de cercetare a catedrelor cu cerințele practicii și aplicarea rezultatelor cercetării în viață.

Nici Consiliul Național al Cercetării Științifice nu acționează cu suficientă energie pentru stimularea activității științifice în instituțiile de învățămînt, pentru coordonarea tuturor forțelor științifice în direcțiile cerute de dezvoltarea țării în cadrul unui plan unic. Este necesar ca Ministerul Învățămîntului și Consiliul Național al Cercetării Științifice să acționeze într-o mai strînsă colaborare pentru activizarea cît mai rapidă a forțelor științifice din învățămînt, pentru folosirea acestui valoros potențial în interesul progresului învățămîntului și al științei românești.

Conferința dumneavoastră a dezbătut pe larg profectul de statut al personalului didactic, care urmează să capete putere de lege ; cuprinzînd drepturile și îndatoririle cadrelor didactice, precum și reglementări precise cu privire la organizarea și desfășurarea activității în școli și facultăți, acest statut va contribui la așezarea mai bună a raporturilor din cadrul instituțiilor de învățămînt, la întărirea spiritului de ordine și disciplină în întreaga viață școlară și universitară. Va fi, desigur, necesar ca Ministerul Învățămîntului să examineze cu atenție sugestiile făcute cu privire la îmbunătățirea statutului, spre a-l face cît mai adecvat importantelor funcțiuni ce-i vor reveni în buna desfășurare a învățămîntului nostru.

Perfecționarea continuă a învățămîntului de toate gradele impune atît studierea atentă a cerințelor societății noastre, generalizarea experienței pozitive pe care am dobîndit-o în decursul timpului în organizarea instrucției publice, cît și cunoașterea documentată a direcțiilor de orientare, a structurii și cursului pe care îl urmează în epoca actuală școala, pe plan mondial. Este știut că problema adaptării școlii la cerințele noi ale dezvoltării sociale, organizarea ei în pas cu marile cuceriri ale revoluției tehnico-științifice internaționale preocupă îndeaproape forurile guvernamentale și de specialitate din toate țările lumii, corpul profesoral și masele tineretului de pretutindeni. Tocmai de aceea este necesar să ținem seama de realizările valoroase dobîndite în alte țări pe planul organizării școlare, să folosim tot ceea ce este mai bun în experiența internațională pentru asigurarea progresului continuu al școlii noastre, corespunzător cerințelor construcției socialiste în România. **(aplauze puternice).**

Stimați tovarăși,

Este un adevăr incontestabil că școala, învățămîntul nostru de toate gradele constituie factorul hotărîtor în instruirea științifică și culturală, în educarea multilaterală a tinerelor generații. Conferința dumneavoastră a acordat un loc important dezbaterii problemelor legate de educația comunistă a tineretului din școli și universități. Consider întru totul justificată această atenție, problema educației comuniste a tineretului situîndu-se în centrul preocupărilor partidului nostru, ale întregii societăți, care acordă o importanță de prim ordin fizionomiei moral-politice a schimbului de mîine — viitorul însuși al patriei. Analizarea atentă a acestei importante probleme sociale se impune cu atît mai mult cu cît paralel cu remarcabilele succese obținute în creșterea și educarea noilor generații în anii socialismului, în activitatea desfășurată de școală în această direcție continuă să persiste încă o serie de neajunsuri serioase

Educația comunistă a tineretului mai este încă concepută de unii tovarăși ca o activitate ce se rezumă exclusiv sau în cea mai mare parte la predarea unor teze generale despre socialism și comunism, la însușirea de către elevi și studenți a prevederilor unor hotărîri de partid și de stat. O asemenea viziune despre munca de educație comunistă are un caracter simplist, nu corespunde exigențelor deosebite ale operei de edificare a unei societăți socialiste moderne, nivelului la care a ajuns cunoașterea umană în epoca contemporană, cerințelor construirii înaltei civilizații comuniste pe pămîntul patriei noastre. **(vii aplauze).**

A crește noile generații în spiritul comunismului înseamnă, pe de o parte, a le ajuta să se ridice la nivelul cunoașterii științifice proprii acestei jumătăți de secol, să-și însușească chintesența științelor moderne fără de care nu poate fi conceput astăzi progresul societății, să devină specialiști de înaltă competență și, pe de altă parte, să asimileze o vastă cultură generală, umanistă, să-și însușească concepția materialist-dialectică care le dă o reprezentare clară asupra rostului lor în societate, îi ajută să înțeleagă perspectivele și sensul dezvoltării istorice, imperativele majore ale vremurilor noastre. Numai îmbinînd armonios aceste laturi fundamentale, inseparabile, ale educației, cristalizînd astfel personalitatea elevilor și studenților, vom putea forma cu adevărat un tineret în stare să ducă mai departe făclia progresului, să continue cu succes măreața operă de construire a socialismului și comunismului în România. **(aplauze puternice, prelungite).**

În acest sens, o importanță deosebită are, pe lîngă perfecționarea predării cunoștințelor de specialitate — la care m-am referit pe larg în cursul acestei expuneri — predarea disciplinelor umaniste și a științelor sociale. Întruchipînd ideile și aspirațiile avansate ale celor mai luminate minți, precum și idealurile umanismului socialist, propriu societății noastre, în centrul căruia se află afirmarea multilaterală a personalității omului, aceste discipline sînt chemate să contribuie la elevarea spirituală a tinerilor, să le insufle profunde convingeri umaniste, să facă din ei militanți revoluționari activi pentru năzuințele de libertate și dreptate socială ale lumii contemporane.

Un loc important ocupă în programele de învățămînt din licee și universități discipline ca istoria, estetica, literatura și lingvistica, istoria artelor — care au menirea de a dezvolta cultura generală a tinerilor. Aceste catedre trebuie să fie tribune de luptă pentru o poziție înaintată în cultură și artă, pentru combaterea concepțiilor idealiste, retrograde, care pot avea repercusiuni negative asupra conștiinței și gîndirii tineretului.

Din păcate, trebuie să spunem că unele din aceste catedre nu-și îndeplinesc în cele mai bune condiții această misiune. În unele cursuri își mai fac loc confuzii, de la tribuna școlii se mai propagă pe alocuri, într-un fel sau altul, concepții sau mentalități inapoiate. Unele capitole de istorie națională și universală, de istorie a curentelor de gîndire filozofice, estetice, literare și artistice sînt prezentate în mod necritic, nedialectic, de pe poziții obiectiviste. În legătură cu aceasta, aș dori să mă refer din nou la ceea ce am spus la plenara Comitetului Central din aprilie anul trecut și anume că se impune ca toți tovarășii care lucrează în acest sector să dovedească mai multă exigență în primul rînd față de ei înșiși și în aceeași măsură față de pregătirea studenților. Trebuie să arătăm că, din păcate, tocmai de la facultățile de științe umanistice unii absolvenți rămîn cu anumite confuzii. De ce se întîmplă lucrul acesta ? Sîntem îndreptățiți să ne punem întrebarea : cum este posibil ca la anumite catedre chemate să se ocupe de predarea filozofiei noastre, de înarmarea tineretului cu concepția materialist-dialectică despre viață să-și facă loc asemenea confuzii ? Nu cumva la unii tovarăși din corpul didactic însuși persistă confuzii ? Cred că putem afirma, fără teama de a greși, că realitatea este tocmai aceasta, că într-adevăr unele cadre didactice nu dovedesc suficientă claritate și combativitate în predarea acestor științe. **(manifestări aprobatoare în sală).** Catedrele la care m-am referit trebuie să-i ajute pe elevi și studenți să se orienteze în selectarea și interpretarea justă a vastului tezaur de valori spirituale ale poporului nostru și ale umanității, să dobîndească criterii științifice — în lumina principiilor filozofiei materialist-dialectice — de apreciere a curentelor de idei vechi și noi care s-au înfruntat și se înfruntă în societate, să-și educe gustul estetic, să militeze pentru o cultură socialistă, angajată, pusă în slujba progresului social. Ele trebuie să-i ajute pe tineri să facă o distincție netă între ceea ce este cu adevărat valoros și avansat în creația contemporană, de ceea ce exprimă influența ideologiei reacționare a imperialismului, de ceea ce reprezintă decadență în cultura promovată de clasele exploatatoare.

Așa cum s-a subliniat pe bună dreptate în cadrul conferinței, neajunsuri serioase continuă să persiste și în activitatea catedrelor de științe sociale. Unele cursuri și seminarii de științe sociale se desfășoară în mod schematic și simplist, se reduc la memorarea mecanică a unor formule generale lipsite de sufluI proaspăt al problematicii vieții, rupte de tumultul creator al gîndirii sociale din țara noastră, de preocupările ideologice multilaterale ale întregului nostru partid. Unele cadre didactice ocolesc dezbaterea vie a unor probleme arzătoare, de stringentă actualitate în gîndirea social-politică și economică, nu stimulează schimbul viu de idei — singura metodă de clarificare aprofundată a problemelor.

Științele sociale trebuie să abordeze cu îndrăzneală procesele lumii contemporane, să răspundă nemijlocit și convingător aspirației legitime a tineretului de a înțelege, de a cunoaște. Filozofia noastră revoluționară, marxism-leninismul, își afirmă superioritatea față de ideologiile adverse tocmai prin capacitatea de a găsi răspunsuri fundamentate la întrebările pe care și le pune tineretul, ca și orice cetățean, cu privire la soarta omului, la perspectivele dezvoltării societății, la multitudinea de aspecte ale existenței sociale. Ideologia noastră trebuie să contribuie la formarea gîndirii creatoare a noilor generații, să stimuleze pasiunea pentru adevăr în știință și viață, să contribuie la dezvoltarea cunoașterii, pe baza generalizării rezultatelor practicii și a noilor cuceriri științifice, a fenomenelor relevate de dezvoltarea socială contemporană.

Știm cu toții că marxism-leninismul nu este o dogmă, ci o știință vie, creatoare ; numai cei care înțeleg și folosesc materialismul dialectic ca o metodă de cercetare a dezvoltării societății sînt în stare să înțeleagă fenomenele, evenimentele, să aibă o perspectivă clară. Trebuie să subliniem că partidul nostru se străduiește ca, folosind materialismul dialectic, învățătura marxist-leninistă ca o metodă de cercetare, să cunoască sensul evoluției sociale, sensul luptei revoluționare în lume și, pe această bază, să elaboreze linia sa politică generală, atît în ce privește dezvoltarea internă, cît și activitatea internațională. Putem spune, fără a ne îngîmfa, că, în liniile generale, partidul nostru reușește să acționeze în acest spirit. Vom realiza și în viitor acest imperativ dacă în toate domeniile de activitate — inclusiv în învățămînt — vom acorda atenție însușirii și înțelegerii creatoare a marxism-leninismului, a materialismului dialectic. **(aplauze puternice, prelungite).**

Școala, întregul corp profesoral trebuie să folosească mai bine largile posibilități de care dispun pentru formarea etică și civică a tinerei generații, pentru a sădi în conștiința acesteia respectul față de muncă, dragostea față de patrie, internaționalismul socialist, devotamentul față de cauza socialismului și comunismului, principiile dreptății și echității sociale, normele unei comportări înaintate în viață. Cadrele didactice au datoria să cultive spiritul de disciplină și ordine în îndeplinirea obligațiilor ce revin elevilor și studenților atît în școli și facultăți, cît și în muncă și viață.

Apare astfel, tovarăși, ca un adevăr incontestabil, faptul că răspunderea pentru educația comunistă a tineretului revine întregului nostru corp didactic, tuturor catedrelor și disciplinelor școlare care trebuie să participe în mod activ și nemijlocit, pe planuri multilaterale, la pregătirea științifică și culturală a elevilor și studenților, la formarea lor spirituală, la cultivarea în gîndirea și conștiința lor a concepției noastre despre lume și viață. Numai astfel școala își va putea aduce o contribuție de mare preț la instruirea și pregătirea pentru viață a tineretului patriei, a noilor generații în fața cărora stă sarcina de onoare de a-și consacra energia, priceperea, competența și entuziasmul tineresc înfloririi națiunii noastre socialiste. **(aplauze puternice).**

Tovarăși,

Un rol deosebit de important în dezvoltarea școlii noastre de toate gradele au organele de partid județene și orășenești, comitetele și organizațiile de partid din școli și facultăți. Reunind un puternic detașament de comuniști — mai mult de jumătate din numărul cadrelor didactice — organizațiile de partid dispun de o mare capacitate de înrîurire pozitivă a întregii vieți școlare.

Organizațiile de partid trebuie să se manifeste mai activ în toate domeniile vieții școlare și universitare, pentru a asigura aplicarea întocmai a politicii partidului cu privire la dezvoltarea continuă a învățămîntului din țara noastră. Ele au datoria să se preocupe în continuare cu toată atenția de primirea în partid a celor mai bune cadre didactice și, totodată, a unui număr mai mare de studenți dintre elementele cele mai valoroase, asigurînd ca în fiecare facultate și în fiecare an să existe puternice organizații de partid, care să promoveze ferm linia partidului și guvernului în întreaga viață universitară. Este necesar ca și comitetele județene, municipale și orășenești de partid să se preocupe mai intens decît pînă acum de îndrumarea școlilor și facultăților, să sprijine în mai mare măsură activitatea organizațiilor de partid din aceste unități. Considerăm că sarcina principală care revine organelor și organizațiilor de partid în învățămînt este aceea de a dinamiza activitatea organizatorică concretă pentru traducerea în viață a directivelor Comitetului Central și a prevederilor Legii învățămîntului.

Organizațiile de partid trebuie să combată cu tărie tendințele de tergiversare a aplicării hotărîrilor adoptate, de înlocuire a muncii organizatorice concrete cu declarații generale și angajamente formale. Ele au datoria de a milita pentru dezvăluirea deschisă a lipsurilor și neajunsurilor din activitatea instituțiilor de învățămînt, de a cultiva un spirit de înaltă exigență partinică în școală, de consecvență în înfăptuirea programului de dezvoltare și modernizare a învățămîntului pentru crearea unei atmosfere de ordine și disciplină indispensabile bunei funcționări a sistemului nostru școlar. Îndatoriri importante revin organizațiilor de partid din învățămînt în direcția activității de educație comunistă a tinerilor, de dezvoltare a conștiinței lor de cetățeni devotați ai patriei noastre, de formare a trăsăturilor etice proprii omului nou al orînduirii noastre socialiste. În felul acesta organele și organizațiile de partid își vor afirma și în acest domeniu rolul de forță dinamică a vieții noastre sociale, misiunea de forță politică conducătoare, încredințată de societatea noastră socialistă. **(vii aplauze).**

În îndeplinirea tuturor obiectivelor la care m-am referit, importante sarcini revin și organizațiilor sindicale din școli și facultăți. Colaborînd mai strîns cu Ministerul Învățămîntului, cu conducerile instituțiilor de învățămînt, Uniunea sindicatelor din învățămînt, organizațiile sindicale ale cadrelor didactice trebuie să aducă o mai mare contribuție la înfăptuirea programului de măsuri stabilit de partid în vederea perfecționării și dezvoltării instrucției publice în țara noastră, ridicării nivelului muncii profesionale și educative a întregului nostru corp profesoral.

Sarcini de mare răspundere revin organizațiilor Uniunii Tineretului Comunist, asociațiilor studențești și organizațiilor de pionieri, care cuprind cea mai largă masă a tineretului din școli și facultăți. Aceste organizații trebuie să aibă un rol mai activ în viața școlii, să acționeze mai intens, prin mijloace variate, pentru educația comunistă a elevilor și studenților, pentru cultivarea dragostei de învățătură a acestora, a spiritului datoriei și responsabilității sociale, unei atitudini demne, înaintate în școală și în societate, a fiecărui tînăr.

La rîndul lor, în conformitate cu noua lege de organizare și funcționare a consiliilor populare, organele locale ale puterii de stat au atribuții lărgite în domeniul conducerii activității de instrucție publică, al eforturilor pentru ridicarea continuă a nivelului științific și educativ al procesului de învățămînt în toate școlile.

Este necesar ca Ministerul Învățămîntului, celelalte ministere și instituții centrale care au răspunderi în buna funcționare a școlii, organele de partid și de stat județene, conducerile instituțiilor școlare să analizeze cu maximum de seriozitate și răspundere criticile și propunerile făcute de cadrele didactice, să tragă concluziile corespunzătoare din analiza făcută în cadrul Conferinței Naționale și mai ales să întreprindă de urgență măsurile practice ce se impun pentru soluționarea numeroaselor probleme ridicate.

Considerăm, tovarăși, că dispunem de tot ceea ce este necesar — un valoros corp profesoral, un tineret harnic și entuziast, o bază materială în continuă dezvoltare și un program de perspectivă clar — pentru a putea înfăptui în cît mai bune condiții indicațiile Congresului al IX-lea al partidului în domeniul dezvoltării și modernizării învățămîntului, hotărîrile plenarei din aprilie 1968, Directivele Comitetului Central și noua Lege a învățămîntului, asigurînd astfel ca școala noastră să-și îndeplinească din ce în ce mai bine înalta ei misiune socială. Sîntem convinși că în cel mai scurt timp vom putea constata o îmbunătățire simțitoare a întregii activități în domeniul învățămîntului. **(aplauze).**

Stimați tovarăși,

Punînd în centrul activității sale desăvîrșirea construcției socialismului, statul nostru acordă în același timp o atenție deosebită problemelor internaționale.

În întreaga lor activitate partidul și guvernul pornesc de la faptul că între sarcinile naționale — făurirea bazei tehnico-materiale, dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii și ridicarea bunăstării întregului popor — și sarcinile internaționale — prietenia și colaborarea cu țările socialiste, promovarea unei politici de pace și prietenie cu toate popoarele lumii, solidaritatea cu toate forțele antiimperialiste — există o strînsă interdependență și unitate dialectică. Numai îmbinînd în mod armonios aceste două laturi ale activității noastre politice se poate asigura rezolvarea cu succes a sarcinilor construcției socialiste și, în același timp, se poate contribui activ la cauza socialismului și păcii în lume. **(aplauze puternice).**

Pornind de la aceste considerente, Comitetul Central al partidului și guvernul țării noastre promovează o politică externă activă în centrul căreia se află prietenia și colaborarea cu țările socialiste. Noi considerăm că în condițiile de azi, cînd între țările socialiste se manifestă deosebiri de păreri și divergențe într-o serie de probleme ale dezvoltării contemporane, avem datoria, atît față de poporul nostru, cît și față de sistemul mondial socialist, față de cauza socialismului în general, de a milita neobosit pentru depășirea situației actuale, pentru normalizarea și întărirea unității țărilor socialiste. **(aplauze puternice, prelungite).**

(Continuare în pag. a 3-a)

Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. a 2-a)

Noi considerăm că deosebirile de păreri sînt vremelnice și că datoria fiecărui partid comunist din țările socialiste este de a acționa pentru lichidarea divergențelor și întărirea unității pe baza principiilor marxist-leniniste — internaționalismul socialist, egalitatea în drepturi, respectarea independenței și suveranității, neamestecul în treburile interne și întrajutorarea tovărășească. Pentru a face să triumfe aceste principii este necesar să se înlăture cu hotărîre greșelile și practicile nejuste care și-au făcut loc în decursul anilor. **(vii aplauze).** Încercările de justificare a greșelilor, precum și apariția unor noi teze care contravin principiilor marxist-leniniste, cum este teza „suveranității limitate", nu fac decît să complice lucrurile, să frîneze procesul de refacere și întărire a unității.

Partidul Comunist Român este ferm hotărît să militeze neobosit pentru înlăturarea neînțelegerilor existente, pentru întărirea prieteniei și colaborării cu toate țările socialiste. **(aplauze îndelungate).**

Partidul nostru acordă o importanță deosebită relațiilor de colaborare frățească cu partidele comuniste și muncitorești din țările capitaliste, manifestîndu-și solidaritatea internaționalistă cu oamenii muncii de pretutindeni. Considerăm că deosebirile de păreri într-o problemă sau alta nu trebuie să afecteze relațiile dintre partidele comuniste. În situația internațională de azi se impune, mai mult ca oricînd, întărirea solidarității comuniștilor din toată lumea. **(aplauze puternice).**

Unitatea mișcării comuniste și muncitorești internaționale poate fi reală și puternică numai dacă se bazează pe unitatea de monolit a fiecărui partid. De aceea noi considerăm că nu trebuie admisă nici o acțiune care slăbește unitatea partidelor comuniste și muncitorești. Dacă într-un partid sînt deosebiri de păreri asupra unor probleme, este evident că ele trebuie rezolvate în spirit partinic în interiorul acestuia, urmărindu-se întărirea unității de luptă a tuturor comuniștilor. În asemenea situații, orice amestec din afară nu poate decît să dăuneze partidului respectiv, cauzei luptei revoluționare și socialismului. Partidul Comunist Român se pronunță pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu celelalte partide comuniste frățești, pentru întărirea unității mișcării comuniste, deoarece numai așa aceasta își va putea realiza rolul său de forță socială de avangardă în dezvoltarea societății contemporane, în lupta pentru pace și socialism. **(vii aplauze).**

Stimați tovarăși,

În împrejurările actuale, cînd în atmosfera politică mondială persistă atîția germeni ai neîncrederii și tensiunii, problema cardinală este înmănunchierea eforturilor tuturor forțelor progresiste, ale tuturor statelor, mari și mici, pentru a asigura continuarea procesului de destindere, pentru eliminarea focarelor de neliniște și conflict, pentru însănătoșirea relațiilor și dezvoltarea colaborării internaționale. Consacrîndu-se acestor obiective, partidul comunist și guvernul Republicii Socialiste România răspund în cel mai înalt grad țelurilor societății noastre socialiste, preocupărilor profund pașnice și constructive ale întregului nostru popor. Înfăptuirea destinderii, dezvoltarea unor relații normale între state reprezintă totodată o cerință obiectivă a vieții internaționale. Ea decurge din interesul vital al întregii omeniri de a evita un cataclism termonuclear, din năzuințele popoarelor de a se consacra ridicării nivelului de trai, din dorința arzătoare a națiunilor recent trezite la viață de a lichida moștenirea trecutului de asuprire colonială, din nevoia intensificării schimbului de bunuri materiale și spirituale, ca o condiție a progresului general în epoca noastră. Tocmai de aceea politica ce se inspiră din aceste cerințe și deziderate supreme se bucură de adeziunea deplină a popoarelor, a opiniei publice de pretutindeni. În același timp, acțiunile care se înscriu în tiparele învechite și discreditate ale „războiului rece", încercările de a frîna cursul spre destindere întîmpină dezaprobarea categorică a opiniei publice internaționale.

Întreaga viață internațională învederează că una din condițiile fundamentale ale progresului pe calea dezvoltării încrederii și colaborării dintre națiuni este așezarea fermă a raporturilor dintre state pe temelia solidă a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Respectarea strictă a acestor principii, a dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur destinele, de a-și alege de sine stătător căile dezvoltării, de a-și exercita prerogativele suveranității naționale, reprezintă premisa esențială a unei colaborări internaționale eficiente și rodnice, chezășia consolidării păcii în lume. **(aplauze puternice).**

Progresul destinderii, consolidarea securității internaționale nu se realizează spontan, de la sine, și nici nu se poate limita numai la declarații de intenții. Destinderea reclamă eforturi stăruitoare din partea tuturor, o politică activă, constructivă, dezvoltarea contactelor și abordarea problemelor majore pe calea tratativelor, găsirea căilor de soluționare a problemelor în suspensie în viața internațională, în relațiile dintre state potrivit cu interesele întregii omeniri, cu interesele păcii și colaborării.

Un rol profund dăunător au măsurile care duc la activizarea cursei înarmărilor — de genul celor luate în cadrul recentelor reuniuni ale N.A.T.O. — actele cu caracter militar — cum sînt organizarea de manevre cu participarea mai multor state, la granițele altor țări. Asemenea manevre nu pot fi socotite decît demonstrații de forță, care urmăresc scopuri de intimidare, tind să creeze neliniște și încordare, nu pot decît să aducă grave prejudicii intereselor popoarelor de pe continentul european și din toată lumea. Nu pe această cale, nu prin zăngănit de arme se poate obține destinderea, se pot îmbunătăți relațiile dintre state; prin caracterul și consecințele lor asemenea manifestări amintesc de practicile discreditate ale „războiului rece" și, în nici un caz, nu au nimic comun cu metodele și interesele destinderii, colaborării și păcii între popoare **(vii aplauze).**

Iată de ce Comitetul Central al partidului, guvernul român consideră că ar fi în interesul tuturor popoarelor, al cauzei păcii și securității dacă s-ar renunța la asemenea manevre și demonstrații militare. **(aplauze puternice, îndelung repetate).**

Ca țară europeană, România este vital interesată în evoluția pozitivă a raporturilor dintre statele continentului nostru, în instaurarea unui climat de pace și securitate. Noi considerăm că absolut toate popoarele de pe continent, ca și popoarele de pretutindeni, care știu că înfruntările armate din Europa au atras în viltoarea lor și populațiile altor continente, sînt interesate ca Europa să nu mai devină niciodată centrul și teatrul unor noi conflagrații mondiale, ci terenul unei conlucrări fertile pentru valorificarea potențialului material și uman al fiecărei țări, în interesul progresului general al păcii pe continent și în întreaga lume. Calea sigură pentru realizarea acestui deziderat este așezarea relațiilor intereuropene pe baze noi, sănătoase, intensificarea colaborării economice, tehnico-științifice, politice și diplomatice dintre toate țările, fără deosebire de orînduire socială, lărgirea contactelor între reprezentanții țărilor europene.

Desigur există încă forțe care se opun unui asemenea curs al dezvoltării relațiilor în Europa. Tocmai de aceea este necesar să se desfășoare o luptă activă împotriva imperialismului și reacțiunii internaționale, a forțelor militariste și revanșarde care se opun tendințelor de însănătoșire a relațiilor și climatului internațional. Un rol esențial în această luptă îl au tocmai acțiunile pozitive pentru normalizarea relațiilor și dezvoltarea colaborării între statele europene. Considerăm că acesta este spiritul în care sînt chemate să acționeze țările europene, mari și mici, care se simt responsabile pentru destinele popoarelor lor și ale întregii Europe. Nu trebuie precupețit nimic pentru ca acest spirit să triumfe în relațiile internaționale! România este hotărîtă să consacre și în viitor toată atenția și eforturile sale înfăptuirii acestor obiective, cu convingerea că aceasta reprezintă o contribuție de seamă la cauza păcii în Europa și în lumea întreagă. **(aplauze puternice).**

În direcția dezvoltării progresiste a lumii contemporane, a apărării păcii și securității popoarelor, acționează în zilele noastre forțe uriașe — țările socialiste, clasa muncitoare internațională, mișcarea comunistă, tinerele state independente, popoarele care se ridică pentru scuturarea jugului colonial, cercurile largi democratice, opinia publică progresistă din întreaga lume. Noi ne exprimăm încrederea că, prin întărirea unității lor, prin acțiunea lor hotărîtă, aceste forțe pot asigura desfășurarea unui curs pozitiv al vieții internaționale, pot înlătura obstacolele ridicate de cercurile imperialiste în calea însănătoșirii relațiilor internaționale, pot asigura succesul luptei pe calea destinderii, păcii și colaborării între popoare. **(vii aplauze).**

Stimați tovarăși,

În încheiere vă rog să-mi permiteți să-mi exprim convingerea că lucrările conferinței dumneavoastră vor constitui un puternic imbold în munca întregului corp profesoral pentru dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățămîntului de toate gradele, pentru realizarea programului Partidului Comunist Român de edificare a socialismului în patria noastră. **(aplauze puternice).**

De munca dumneavoastră, tovarăși, depind pregătirea și formarea unui tineret cult, temeinic instruit, pătruns de idealurile socialismului, animat de înalte sentimente patriotice, a unei generații capabile să ducă mai departe cu succes ștafeta progresului, a socialismului și comunismului în România. **(aplauze puternice, prelungite).** Doresc să subliniez din nou că partidul și guvernul dau o înaltă apreciere învățătorilor și profesorilor din întreaga țară, acordă toată cinstirea muncii de răspundere pe care o desfășoară aceștia pentru instruirea și educarea tineretului patriei noastre, contribuției importante pe care ei o aduc la progresul României pe drumul civilizației socialiste. **(vii și îndelungi aplauze).**

Dați-mi voie, stimați tovarăși, să adresez, de la tribuna acestei conferințe, în numele conducerii de partid și de stat, calde felicitări întregului nostru corp profesoral pentru rezultatele obținute și să vă urez dv. și tuturor cadrelor didactice succese tot mai mari în îndeplinirea nobilei misiuni pe care o aveți. **(aplauze puternice, îndelungate).**

Sîntem încredințați că slujitorii școlii, folosind condițiile create de partid și de stat, preocupîndu-se permanent de îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, își vor îndeplini cu cinste îndatoririle de mare răspundere ce le revin, dînd țării cadre tot mai temeinic pregătite, capabile să ridice pe trepte și mai înalte viața materială și spirituală a patriei, să adauge noi și durabile realizări edificiului nostru socialist, să contribuie la făurirea viitorului fericit al poporului nostru. **(aplauze puternice).**

Să munciți în așa fel, tovarăși, încît generațiile de mîine să poată spune: iată, am avut asemenea învățători și profesori, asemenea dascăli comuniști care au știut să-și facă datoria față de popor, față de idealurile socialismului și comunismului! **(întreaga asistență se ridică, aplaudă puternic, îndelungat).**

În timpul lucrărilor

În pauză, la standul de cărți

RAPORTUL acad. ȘTEFAN BĂLAN
ministrul învățămîntului

Conferința Națională a cadrelor didactice — pe care o deschidem astăzi — prin semnificația și amploarea ei, prin problemele pe care își propune să le dezbată, se înscrie în rîndul evenimentelor de seamă ale învățămîntului românesc. În acest moment solemn — cînd începem lucrările noastre — încredințat fiind că exprim gîndurile și sentimentele celor prezenți și ale întregului corp didactic, îngăduiți-mi să prezint omagiul respectuos și profunda noastră gratitudine Comitetului Central al Partidului Comunist Român și guvernului Republicii Socialiste România pentru grija deosebită și permanentă pe care o poartă școlii românești, pentru prețuirea pe care o acordă corpului didactic, pentru îndemnurile mobilizatoare și valoroasele îndrumări ce ne sînt adresate în toate împrejurările. Școala a constituit și constituie o preocupare de zi cu zi a conducerii partidului, care a elaborat orientarea în problemele fundamentale ale învățămîntului și a conceput soluțiile cele mai importante pentru dezvoltarea și perfecționarea lui, materializată în documente programatice de însemnătate capitală pentru învățămîntul nostru — Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Legea învățămîntului privind dezvoltarea școlii de toate gradele — călăuză a muncii noastre de fiecare zi. Acestora li se adaugă acum proiectul de Statut al personalului didactic pe care vi-l prezentăm spre examinare. Vă rog să-mi permiteți ca, în numele Ministerului Învățămîntului și al dumneavoastră, să adresez educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, personalului universitar, tuturor celor ce activează în învățămînt, un salut cordial și un mesaj de aleasă prețuire pentru munca neobosită consacrată formării tinerelor generații, dezvoltării învățămîntului, științei și culturii în patria noastră.

Conferința noastră își desfășoară lucrările în climatul de puternic entuziasm, în care întregul popor, strîns unit în jurul partidului, al Comitetului său Central, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, înfăptuiește grandiosul program de activitate creatoare stabilit de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională a partidului, pregătindu-se să întîmpine cu realizări importante Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român și împlinirea unui sfert de veac de la eliberarea țării. Ea își propune să dezbată și să găsească noi căi și mijloace prin care învățătorii și profesorii să poată contribui mai mult și mai bine la aplicarea în viață a programului complex privind dezvoltarea și perfecționarea întregului învățămînt și, în același timp, să ia în discuție Statutul personalului didactic.

În continuare, raportul s-a referit pe larg la atenția deosebită ce se acordă învățămîntului în țara noastră datorită importantului rol social pe care acesta îl îndeplinește, la succesele înregistrate în dezvoltarea școlii de toate gradele, în ridicarea nivelului de cultură al întregului popor. Partidul Comunist Român și guvernul țării — a spus vorbitorul — au stabilit obiective precise pentru dezvoltarea școlii românești. Fundamentarea învățămîntului pe concepția științifică materialist-dialectică despre natură și societate, orientarea educației spre marile țeluri ale construcției socialiste, asigurarea unui conținut bazat pe marile cuceriri ale științei și tehnicii, accesul la învățătură și cultură tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate sau vreo altă discriminare; crearea condițiilor materiale necesare; formarea unui corp didactic competent și devotat profesiunii sale — constituie caracteristici ale acestei politici. O expresie a sprijinului acordat școlii de către partidul și statul nostru o reprezintă creșterea, an de an, a fondurilor alocate învățămîntului.

Relevînd unele din aspectele principale ale modului în care s-a început aplicarea importantelor directive ale conducerii de partid și de stat cu privire la dezvoltarea școlii de toate gradele, vorbitorul a făcut apoi o amplă analiză a căilor și modalităților capabile să asigure perfecționarea structurii învățămîntului și a conținutului său, a activității educative în rîndul elevilor și studenților, a cercetării științifice și a sistemului de perfecționare a cadrelor didactice.

În legătură cu structura și organizarea învățămîntului, sarcinile puse de directivele conducerii partidului au în vedere lărgirea accesului întregii populații la un învățămînt mai înalt; diversificarea învățămîntului; corelarea mai strînsă dintre școlile de diferite grade; organizarea modernă și mai economică a sistemului școlar. În învățămîntul de cultură generală, problema de bază este prelungirea duratei școlii generale și obligatorii de la 8 la 10 ani. Generalizarea școlii de 10 ani va fi înfăptuită pînă în anul 1973.

Din problematica deosebit de complexă a acestui sector de învățămînt, raportul a analizat și condițiile în care are loc școlarizarea copiilor de la vîrsta de 6 ani, necesitatea unei restructurări a liceului, care va avea mai multe secții și o distribuție mai rațională a disciplinelor, îmbunătățirea acțiunii de orientare profesională a tinerei generații prin școală. În îndeplinirea acestor obiective, o contribuție hotărîtoare sînt chemate să aibă consiliile populare și inspectoratele școlare județene.

În legătură cu dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic — a spus mai departe vorbitorul — s-au elaborat noi nomenclatoare de meserii și specialități, urmărindu-se într-o măsură mai mare corelarea acestui învățămînt cu necesitățile economiei naționale, a fost extinsă forma de pregătire a muncitorilor prin ucenicie la locul de producție și pregătirea tehnicienilor prin liceele de specialitate. Nu putem însă trece cu vederea unele neajunsuri care s-au manifestat în aceste probleme în învățămîntul liceal de specialitate, profesional și tehnic. În primul rînd, datorită lipsei unor studii de perspectivă asupra necesarului de cadre, școlarizarea nu a ținut suficient seama de nevoile producției. Numărul copiilor și tinerilor cuprinși în școlile profesionale și învățămîntul tehnic este încă prea mic în raport cu nevoile de personal calificat tehnic. Unele ministere nu au dat suficientă atenție acestei probleme. Nici Ministerul Învățămîntului nu și-a îndeplinit în măsură satisfăcătoare rolul său de coordonator. Este necesar ca toate organizațiile centrale care au în subordine școli profesionale și tehnice să aducă o contribuție sporită în ceea ce privește planul de școlarizare, rețeaua de școli, organizarea procesului de învățămînt — atît teoretic, cît și practic.

În învățămîntul superior, în vederea asigurării pregătirii corespunzătoare a viitorilor specialiști este necesară perfecționarea structurii și profilului facultăților, încît să corespundă necesităților practicii, ale dezvoltării economiei și culturii noastre. S-au luat unele măsuri în această direcție, dar acțiunea nu s-a desfășurat la dimensiunile așteptate, s-a ezitat atît în ceea ce privește îmbunătățirea profilului, comasările de secții, cît și duratele de școlarizare. Se cere o mai hotărîtă orientare a planurilor și programelor spre problemele de actualitate, legarea cunoștințelor de cerințele economiei, științei și culturii socialiste, eliminîndu-se din conținutul studiului elementele lipsite de semnificație, depășite, sau care solicită doar memoria, mecanic. Ministerul Învățămîntului, senatele și consiliile profesorale universitare vor trebui să ia măsuri mai hotărîte pentru a se finaliza la timp sarcinile primite.

Vorbitorul s-a referit apoi la preocupările și măsurile pentru îmbunătățirea conținutului învățămîntului, a activității de elaborare a planurilor și programelor, a manualelor și cursurilor. În conformitate cu directivele partidului, conținutul învățămîntului urmează a fi modernizat într-un ritm susținut și structurat în așa fel încît să asigure predominarea funcției formative a școlii, pregătirea științifică a elevilor și studenților în lumina celor mai noi realizări ale științei, cultivîndu-le aptitudinile creatoare, capacitatea de continuă perfecționare intelectuală. Îmbunătățirea conținutului întregului învățămînt va trebui să realizeze, totodată, o pregătire corespunzătoare umanistă și filozofică a tineretului de pe toate treptele școlii, să-l înarmeze cu concepția materialist-dialectică despre natură și societate, cu principiile politicii interne și externe ale partidului și statului nostru. Este necesară și se studiază îmbunătățirea predării în ceea a disciplinelor filozofice, inclusiv a elementelor de istorie a filozofiei, precum și accesibilizarea predării economiei politice și socialismului științific. Totodată, pornind de la analiza neajunsurilor existente, de la cerințele practicii sociale, de la nevoile și specificul facultăților, s-a introdus un sistem îmbunătățit de predare a științelor sociale în învățămîntul superior. Măsurile adoptate urmăresc promovarea spiritului creator, eliminarea prezentărilor simpliste, asigurarea unor condiții cît mai prielnice pentru formarea politică și ideologică a studenților; ele au în vedere studierea unitară a disciplinelor de marxism-leninism, într-o logică și o înlănțuire firească și, totodată, diversificarea predării și îmbogățirea conținutului acestor discipline. În acțiunea de ridicare a eficienței educative a disciplinelor sociale, un rol principal revine cadrelor și catedrelor care asigură predarea acestor discipline. E necesar ca studiul materialismului dialectic și istoric să se facă în spirit combativ față de ideologiile înapoiate, reacționare. Trebuie să avem permanent în vedere că îmbunătățirea conținutului ideologic al învățămîntului este și trebuie să fie o problemă a întregului corp didactic, a tuturor conducerilor de școli și institute.

Perfecționarea învățămîntului este strîns legată de dezvoltarea cercetării științifice desfășurată de personalul didactic. Prezent în cercetarea fundamentală cît și în cea aplicativă, învățămîntul superior participă la realizarea unor teme importante din planul de stat și din planurile departamentale. În spiritul Directivelor va trebui să se acorde toată atenția legării tot mai strînse a tematicii științifice de problemele pe care le pune dezvoltarea economiei și culturii noastre socialiste, punerii în valoare a resurselor de materii prime, a aplicării tehnologiilor de fabricație avansate.

Scoțînd în evidență menirea și contribuția cercetării științifice, a celei pedagogice în perfecționarea învățămîntului, a rolului deosebit de important pe care-l are întregul corp profesoral pentru modernizarea tehnicilor didactice, raportul s-a referit pe larg la exigențele educative pe care societatea noastră socialistă le pune în fața procesului instructiv-educativ și la modalitățile concrete de realizare a lor. Educatoarele, învățătorii și profesorii — a spus vorbitorul — au marea răspundere de a făuri din copiii, elevii și studenții noștri generațiile prin a căror vigoare fizică și spirituală se va înălța societatea comunistă. Conlucrînd strîns cu Uniunea Tineretului Comunist, cu Organizația pionierilor, cu Uniunea Asociațiilor studenților, cu Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport și Asociațiile sportive, sub semnul acelorași țeluri educative, avem datoria, ca slujitori devotați ai școlii, să creștem și să educăm un tineret capabil să ne depășească prin noi cuceriri ale culturii, ale științei și tehnicii, prin noi valorificări ale acestora în împlinirea măreților idealuri ale socialismului și păcii, un tineret gata să învingă greutățile, gata să depună întreaga sa pricepere și putere de muncă pentru înflorirea patriei, pentru libertate, pentru socialism. Școala noastră are importanta menire de a sădi și dezvolta în inimile tineretului școlar și universitar puternice sentimente de dragoste față de patria socialistă, față de popor, față de conducătorul său înțelept — Partidul Comunist Român. Fiecărui învățător și profesor îi revine răspunderea atît în ce privește transmiterea cunoștințelor, cît și în ceea ce privește educarea moral-cetățenească a elevilor, combaterea vederilor înapoiate, a misticismului. În îndrumarea nemijlocită a studenților, cadrele didactice universitare sînt chemate să aibă în vedere nu numai formele de îndrumare profesională, dar și de educație moral-cetățenească a tinărului, asigurîndu-i un permanent sprijin și îndrumare în toate problemele sale, în participarea vie la acțiunile privind formarea sa profesională, științifică, politică. Este o înaltă datorie a tuturor cadrelor didactice de a sprijini pregătirea tineretului pentru apărarea patriei.

În partea a doua a raportului său, ministrul învățămîntului a făcut o amplă prezentare a Statutului personalului didactic. El definește locul și rolul personalului didactic în societatea noastră socialistă, stabilește funcțiile și atribuțiile sale, precizează drepturile și îndatoririle cadrelor didactice, sistemul de pregătire, de promovare și de perfecționare a acestora.

În ansamblul măsurilor luate de partidul și statul nostru pentru continua îmbunătățire a situației sociale și profesionale a cadrelor didactice, un loc important îl are grija pentru ridicarea nivelului de trai al personalului didactic. Pe baza Hotărîrii Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 5—6 octombrie 1967, s-a pus în aplicare, cu începere de la 1 ianuarie 1969, noul sistem de salarizare și majorare a salariilor în toate unitățile de învățămînt. Salarizarea personalului didactic se face diferențiat în raport cu pregătirea profesională, stagiul în învățămînt, calitatea activității instructiv-educative și științifice, cu gradul didactic obținut, stimulîndu-se tendința de continuă perfecționare. Această majorare substanțială a salariilor ne obligă. Va trebui ca toți lucrătorii din învățămînt să se străduiască pentru obținerea unor rezultate mai bune în activitatea lor, să-și organizeze mai bine munca, să dedice mai mult din timpul și experiența lor elevilor și studenților.

Sufluł înnoitor generat de hotărîrile Congresului al IX-lea al partidului — a arătat ministrul învățămîntului — străbate toate domeniile de activitate, asigurînd continua dezvoltare a economiei și culturii, perfecționarea organizării și conducerii vieții sociale. Partidul Comunist Român și-a dovedit marea sa capacitate de a conduce poporul pe calea profundelor prefaceri înnoitoare. Partidul și-a cucerit prin fapte rolul unanim recunoscut de forță politică conducătoare a întregii vieți sociale, de purtător al celor mai scumpe năzuințe și interese ale maselor, de făuritor al vieții socialiste pe pămîntul României. Politica partidului se bazează pe studierea atentă a realității; țelul ei este întărirea continuă a orînduirii socialiste, cucerirea cea mai de preț a poporului, ridicarea bunăstării maselor, grija multilaterală față de om.

Întemeindu-se pe principiile fundamentale ale marxism-leninismului, pe studierea temeinică a realităților economice românești, partidul a așezat în centrul programului său de dezvoltare un ritm rapid al economiei, înfăptuirea industrializării socialiste, transformarea socialistă a agriculturii. Realizările de cea mai mare însemnătate pentru viața poporului nostru obținute în anii construcției socialismului, perspectivele larg deschise ale sporirii continue a potențialului economiei românești, ale afirmării tot mai puternice a țării noastre în concertul mondial al națiunilor, ale ridicării vieții materiale și spirituale a poporului nostru pe trepte tot mai înalte ale civilizației și bunăstării atestă deplina justețe a politicii științifice pe care Partidul Comunist Român a promovat-o cu consecvență în toate domeniile vieții sociale.

În prezent, întregul nostru popor se pregătește să întîmpine alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și pentru consiliile populare. Conștient că activitatea școlii reprezintă o parte integrantă a politicii partidului de desăvîrșire a construcției socialiste, că înflorirea talentelor și realizarea aspirațiilor de progres sînt indisolubil legate de înfăptuirea Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului, corpul didactic își exprimă totala sa aderiune la politica partidului și la Manifestul Frontului Unității Socialiste, angajîndu-se să muncească cu abnegație la realizarea obiectivelor stabilite de partid, pentru întărirea continuă a orînduirii socialiste, pentru desăvîrșirea construcției socialiste pe pămîntul României.

Cu același entuziasm, întreg personalul didactic din țara noastră își exprimă acordul său la politica externă a Partidului Comunist Român. Respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne ale altor țări, egalitatea în drepturi și respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, colaborarea internațională în scopuri pașnice, au fost adoptate de întregul popor ca principii ale politicii externe ale statului nostru. România face parte din sistemul țărilor socialiste și pune în centrul politicii sale externe colaborarea cu țările socialiste și strîngerea legăturilor cu aceste țări, întrajutorarea tovărășească, întărirea necontenită a unității lor. Ghidată de interesele supreme ale păcii, țara noastră promovează o politică activă de cooperare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Politica noastră externă corespunde intereselor fundamentale ale țării noastre și poporului nostru, avînd un profund caracter patriotic; ea și-a demonstrat pe deplin justețea.

În încheiere, referindu-se la îndatoririle deosebit de importante ce revin cadrelor didactice în contextul general al preocupărilor întregului nostru popor pentru înflorirea economică și culturală a patriei, vorbitorul a spus: Cred că exprim gîndurile tuturor participanților la această Conferință, ale întregului personal didactic din patria noastră, asigurînd conducerea partidului și statului că educatoarele, învățătorii, profesorii, întregul personal al școlii superioare își va consacra toată puterea de muncă înfăptuirii cu devotament a politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român.

DEZBATERILE ÎN ȘEDINȚA PLENARĂ

Dezbaterile în jurul importantelor puncte ale ordinii de zi a Conferinței naționale a cadrelor didactice au relevat însemnătatea deosebită a acestei reuniuni pentru ridicarea învățămîntului la nivelul înaltei sale misiuni sociale. De la tribuna conferinței, reprezentanții aleși ai corpului profesoral au exprimat sentimentele de vie recunoștință ale tuturor slujitorilor școlii românești față de Partidul Comunist Român — din inițiativa căruia a fost convocată această conferință — pentru atenția constantă cu care îndrumă și urmărește dezvoltarea învățămîntului în patria noastră, pentru aleasa prețuire acordată muncii oamenilor de la catedră. Într-o impresionantă unanimitate, vorbitorii — de la profesori universitari de renume și pînă la educatorii celor mai mici elevi — și-au manifestat totala adeziune la politica marxist-leninistă a partidului nostru, adeziune exprimată prin eforturi susținute pentru înfăptuirea îndatoririlor de onoare ale cadrelor didactice în opera de înflorire materială și spirituală a patriei noastre socialiste. Analiza drumului străbătut pînă acum de școala românească, a căilor și metodelor celor mai eficiente de modernizare a învățămîntului de toate gradele, a dat prilejul unui fructuos schimb de opinii și experiență, care a subliniat și mai mult caracterul de forum al dezbaterilor creatoare al acestei întruniri.

În cuvîntul său profesorul **ION BORCA**, inspector general al Inspectoratului școlar al municipiului București, s-a referit cu deosebire la necesitatea ridicării continue a nivelului de pregătire al educatorilor și a ținut să aprecieze ca foarte binevenită prevederea din Statut de a se organiza periodic cursuri de informare științifică cu participarea obligatorie a cadrelor didactice, precum și prevederea ca posturile vacante în anumite categorii de școli să fie ocupate numai prin concurs. Vorbind apoi despre locul important pe care-l ocupă orientarea școlară și profesională a elevilor în sistemul de educație, a subliniat necesitatea ca acțiunile întreprinse de școli să nu aibă un caracter izolat, ci să se încadreze organic în sistemul muncii educative a învățămîntului și să fie mai mult sprijinite de ministerele care au școli, de întreprinderile care organizează cursuri de calificare, de radioteleviziune. În încheierea cuvîntului său vorbitorul a făcut cîteva propuneri privind Statutul.

Magistru și dascăl — sublinia prof. dr. docent **ȘTEFAN PASCU**, rectorul Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj — înseamnă omul-cetățean, integrat cu toată ființa sa în contemporaneitate, slujitor al nevoilor obștești, dăruind societății ceea ce are ea mai mult nevoie pentru a progresa, pentru îndeplinirea marilor idealuri socialiste și comuniste — generații care sînt chemate să ducă mai departe făclia luminii și a progresului.

Raportul dintre educație și instrucție este atît de strîns — a spus vorbitorul — încît nu se poate stabili unde se termină una și unde începe cealaltă, deoarece una o include pe alta. Adevăratul magistru și dascăl se găsește într-un permanent dialog cu cei ce-i sînt încredințați spre instruire și educare, deoarece aceste însemnate îndatoriri nu se pot împlini doar de la catedră, doar prin transmiterea de cunoștințe și principii, ci prin stăruința de fiecare ceas de a le transforma în convingeri.

Ne preocupă permanent îmbunătățirea conținutului învățămîntului, a programelor și manualelor, pentru a se asigura o corelare cît mai judicioasă a noțiunilor teoretice cu cerințele practicii — a spus ing. **ALEXANDRU VOINA**, directorul Liceului industrial metalurgic din Hunedoara. Întîmpinăm în această direcție unele greutăți, deoarece între programe, manuale și tehnologia folosită în producție mai există unele discordanțe. De asemenea, nu există o suficientă corelare între unele capitole de la obiectele de cultură generală și cele de cultură tehnică. Simțim nevoia unui sprijin mai substanțial din partea Ministerului Industriei Metalurgice pentru lărgirea spațiului de școlarizare și utilarea laboratoarelor cu noi aparate.

Așa cum oamenii muncii, indiferent de naționalitate, lucrează înfrățiți în uzine, pe ogoare, în laboratoare și institutii — arăta în cuvîntul său învățătoarea **OLAH SIDONIA** de la Școala generală din comuna Sînzieni, județul Covasna — elevii și noi, educatorii lor, români și maghiari, de pe cuprinsul județului nostru, ne bucurăm de aceleași condiții, de aceeași atenție, de același sprijin material și moral ca și copiii și profesorii din celelalte școli de pe cuprinsul României socialiste. Aceasta ne obligă să facem totul pentru a crește și a da patriei noastre scumpe viitori constructori de nădejde ai societății comuniste.

În continuare vorbitoarea a făcut o serie de propuneri privind ridicarea nivelului de pregătire al personalului didactic. Consider, a spus ea, că Ministerul Învățămîntului va trebui să ia unele măsuri concrete pentru crearea unui sistem informațional și de perfecționare a corpului didactic corespunzător cerințelor contemporane. Gazetele de specialitate — „Gazeta Învățămîntului", „Tanügyi Ujsag" — vor trebui să fie mai strîns legate de nevoile școlii, să contribuie în mai mare măsură la perfecționarea personalului didactic.

Învățătoarea emerită **AURELIA AOLARITEI**, de la Școala generală nr. 3 din Suceava, s-a referit în cuvîntul său, printre altele, la școlarizarea, începînd din toamna anului 1968, a copiilor de la vîrsta de 6 ani. Subliniind că la această vîrstă copiii sînt apți să învețe, vorbitoarea a apreciat ca pozitivă introducerea la clasa I a elementelor de teoria mulțimii în predarea aritmeticii. Mai sînt însă probleme nerezolvate în predarea citit-scrisului — a spus ea — pentru că abecedarul existent, editat cu mulți ani în urmă, nu mai corespunde cerințelor și pentru că s-a renunțat la pregătirea copiilor, încă din prima clasă, pentru scrierea rapidă. Vorbitoarea a propus să se elaboreze programe speciale pentru clasele I cu copii de 6 ani, manuale, precum și alte materiale necesare procesului instructiv-educativ.

Primul secretar al C.C. al U.T.C., **ION ILIESCU**, ministru pentru problemele tineretului, a arătat că tînăra generație a țării noastre, însuflețită de idealurile comunismului, de un fierbinte patriotism, înconjurată de dragostea și grija întregului popor, a înscris drept crezul ei decisiv hotărîrea de a-și închina capacitățile și elanul cauzei mărețe — înflorirea patriei și națiunii socialiste. El a exprimat, în numele tuturor tinerilor din patria noastră, cele mai vii mulțumiri cadrelor didactice pentru activitatea lor plină de dăruire și pasiune închinată formării și dezvoltării multilaterale a tineretului nostru. Ocupîndu-se pe larg de sarcinile specifice U.T.C., de necesitatea creșterii influenței organizației în rîndurile tineretului studios, vorbitorul a făcut un apel călduros către toți membrii corpului profesoral de a sprijini activitatea, acțiunile U.T.C. în școli și facultăți. Valorificarea inițiativei tineretului în organizarea propriilor activități — a spus el — canalizarea pe făgașe fertile a spiritului său dinamic și receptiv la nou, stimularea aptitudinilor sale, presupune sfatul apropiat al cadrelor didactice, prezența lor activă — și în afara orelor de curs — la întregul proces de formare a tineretului.

Școala, organizațiile U.T.C. și asociațiile studenților — a spus în continuare vorbitorul — sînt chemate să-și îmbunătățească acțiunea coordonată în vederea pregătirii temeinice a elevilor și studenților, a lărgirii orizontului lor de cunoștințe. Eficiența muncii educative se reflectă, în ultimă instanță, în rezultatele pe care elevii și studenții le obțin în pregătirea profesională, în promovarea unei înalte discipline sociale în întreaga lor activitate, în concordanță cu responsabilitatea pe care o presupune integrarea lor viitoare în viață și muncă.

Prof. **TIT LIVIU LASCU**, directorul Liceului „Horia, Cloșca și Crișan" din Alba Iulia, a propus ca școlile și institutele cu profil pedagogic să asigure viitorilor învățători și profesori, o dată cu pregătirea de specialitate, și o pregătire solidă privind munca de dirigenție, munca în rîndurile pionierilor și U.T.C.-iștilor, în rîndurile părinților, activitatea în cadrul căminelor culturale ori al caselor de cultură.

Pentru a putea crește un tineret bine pregătit din punct de vedere științific — a adăugat vorbitorul, — cu o concepție materialistă despre lume și viață, cu înalte calități morale, viguros și receptiv la tot ce este înaintat, noi înșine vom căuta să ne ridicăm necontenit nivelul profesional și politic, să ne înarmăm tot mai temeinic cu învățătura partidului și să ne sporim măiestria pedagogică.

Rectorul Institutului medico-farmaceutic din Iași, **MIHAI DUCA**, a propus să se reintroducă în planurile de învățămînt universitar sau postuniversitar unele discipline și specialități. De asemenea, a arătat necesitatea ca unitățile medico-sanitare din centrele de învățămînt medical superior să capete un normativ unitar, subordonat nevoilor învățămîntului preclinic și clinic, de staționar și ambulator.

Oprindu-se asupra rolului pe care îl au universitățile în formarea profesorilor, prof. dr. docent **JEAN LIVESCU**, rectorul Universității din București, a arătat că este utilă o cît mai strînsă colaborare între învățămîntul superior și învățămîntul de cultură generală, astfel încît facultățile și secțiile cu profil pedagogic să corespundă cît mai adecvat necesităților. Toate facultățile, îndeosebi cele social-umaniste — a accentuat în continuare vorbitorul — trebuie să devină, prin profesorii și studenții lor, centre puternice de dezbatere științifico-ideologică, de afirmare a concepției științifice, de combatere, în același timp, a ideilor retrograde, mistice, cu nuanțe antiumaniste și reacționare.

Un rol deosebit în lărgirea orizontului de cultură generală al elevilor în perioada actuală de revoluție în știință și tehnică îl are matematica — a spus profesorul emerit **ALEXANDRU COJOCARU**, de la Liceul nr. 1 din Roman. El a socotit binevenită introducerea în clasele mari ale liceului a unor elemente ale matematicii moderne, dar a criticat faptul că unele manuale de un ridicat nivel științific, apărute în acest an școlar, nu țin seama de legătura dintre conținut și metodă. Tentativa de a prezenta noțiunile direct, pe baza sistemelor complete de axiome — a spus vorbitorul — fără să se țină seama de procesul de gîndire, de legile psihologice, implică riscul unei învățări mecanice, lipsită de eforturi creatoare. El a propus ca în elaborarea viitoarelor manuale să fie folosiți profesori cu pregătire și experiență din toată țara și a cerut ca programele să facă o mai judicioasă distribuire a disciplinelor matematice pe clase.

Prof. dr. docent **CORNELIU PENESCU**, de la Institutul politehnic din București, a vorbit despre pregătirea specialiștilor în domeniul tehnic: inginerul cu pregătire universitară și subinginerul care urmează să fie pregătit prin școli postliceale. Vorbitorul a fost de părere că numărul subinginerilor trebuie să fie mai mare și deci este necesar să se lărgească nomenclatorul de specialități și să se înmulțească locurile în școlile care îi pregătesc. În continuare, vorbitorul s-a ocupat de cercetarea științifică desfășurată în învățămîntul superior tehnic, formulînd o serie de propuneri referitoare la sporirea eficienței acestei activități, la legarea ei mai strînsă de cerințele concrete ale producției, la încadrarea ei în aparatul de cercetare existent în statul nostru.

Prof. **GHEORGHE SUSANU**, directorul Liceului agricol din Tecuci s-a referit la problemele învățămîntului profesional și tehnic din județul Galați, oprindu-se în mod deosebit asupra celui agricol. În aceste școli, a spus vorbitorul, prin grija partidului și statului s-a lărgit și consolidat baza materială, s-au îmbunătățit simțitor condițiile în care se desfășoară procesul instructiv-educativ, s-a ajuns la o soluționare a încadrării lor cu specialiști. Totuși, există și unele aspecte care se cer urgent îmbunătățite, cum ar fi, de pildă, procesul de instruire practică a elevilor. Acesta cere existența unei baze proprii de practică.

Prof. dr. docent **GHEORGHE PUSKAS**, rectorul Institutului de medicină și farmacie din Tg. Mureș, s-a referit la condițiile optime pe care le are învățămîntul superior în orașul Tg. Mureș, care a devenit azi un puternic centru universitar unde studiază peste 2 400 de studenți români, maghiari, germani și de alte naționalități. Vorbitorul s-a oprit apoi la activitatea cadrelor universitare, subliniind importantele sarcini ce le revin în îndrumarea și controlul permanent al activității studenților, în instruirea și educarea viitorilor specialiști și cercetători.

Aș vrea să vă aduc aici, tuturor celor 3 000 de membri ai corpului didactic adunați în sala Palatului și, prin dumneavoastră, celor 200 000 de cadre didactice, salutul fierbinte al tuturor scriitorilor din țara noastră — a spus în cuvîntul său acad. **ZAHARIA STANCU**, președintele Uniunii Scriitorilor. Dv. sînteți oamenii care constituiți una dintre cele mai mari nădejdi ale partidului nostru, ale poporului nostru. Gîndiți-vă, vă rog, vin pe lume în țara noastră în fiecare an o jumătate de milion de noi ființe. Părinții acestor noi ființe, ai acestor copii, îi cresc un an, doi, trei, patru, cinci, șase, îi cresc bine sau mai puțin bine, îi cresc cu pricepere sau fără pricepere și apoi vi-i dau dumneavoastră. Iar dumneavoastră răspundeți în fața poporului român de viitorul acestor pui de oameni, de pregătirea lor pentru viitor. Gîndiți-vă dacă poate să existe o mai nobilă preocupare pentru un om în lume.

Prețuindu-vă — a spus în încheiere vorbitorul — noi, scriitorii, ne oferim să dăm mai mult ajutor cadrelor didactice prin scrierile noastre, să scriem mai multe cărți pentru poporul nostru, mai multe cărți pentru tineretul nostru, să scriem mai mult și mai bine pentru cele mai tinere vlăstare ale școlii românești.

Educatoarea **IULIA CIUCĂ** din Bîrlad s-a referit la locul pe care-l ocupă învățămîntul preșcolar în ansamblul măsurilor stabilite pentru perfecționarea învățămîntului. Ea a propus să se întreprindă în continuare măsuri spre a se construi localuri pentru unități preșcolare, pentru pregătirea cadrelor cerute de dezvoltarea acestui grad de învățămînt, pentru reexaminarea și îmbunătățirea programelor și a metodicilor care reglementează munca în învățămîntul preșcolar.

Profesorul **DUMITRU VOICU**, inspector general școlar al județului Dolj, a propus ca, pentru acoperirea necesarului de cadre specializate în școlile cu un singur rînd de clase, unele facultăți să fie reprofilate pentru a asigura pregătirea viitorilor profesori în două specialități. În același scop a considerat necesar să crească planul de școlarizare la învățămîntul superior și, în special, la facultățile care pregătesc profesori pentru limbi moderne. Ar trebui, de asemenea, luată în considerare ideea că profesorii de muzică, desen, educație fizică de la școlile de cultură generală care nu au posibilități de constituire a unor catedre complete să predea disciplina respectivă de la clasa I.

Vorbitorul a făcut cîteva propuneri privind consolidarea liceelor de cultură generală din mediul rural și a susținut înființarea în centrele județene a unor case ale corpului didactic care să organizeze, pe linia prevederilor Statutului, activități științifice, culturale, artistice, să dispună de biblioteci pedagogice, de expoziții de material didactic.

Trecînd în revistă unele realizări obținute în unitățile școlare, profesoara **ANA SĂNDULESCU**, inspector general școlar al județului Bihor, s-a referit la necesitatea de a se acorda o mai mare atenție creării de noi laboratoare, înzestrării lor cu aparatura modernă și perfecționării metodologiei muncii în laborator. Ea a arătat că ar trebui să se pună la dispoziția profesorilor și învățătorilor mai multe materiale cu caracter metodic și s-a referit la aprecierea de care se bucură în rîndul cadrelor didactice din Bihor cursurile periodice de informare științifică și de specialitate, ca și la dorința lor de a participa la tabere-curs și excursii științifice.

Remarcînd că problemele educației patriotice și cetățenești a tinerei generații ocupă un loc central în activitatea pionierească, președintele Consiliului național al organizației pionierilor, **VIRGIL RADULIAN**, adjunct al ministrului învățămîntului, a subliniat că bunele rezultate obținute de organizație au confirmat pe deplin justețea hotărîrii partidului de a așeza pe baze noi mișcarea pionierească. Pionieria devine astfel o formă de activitate socială a copiilor. O contribuție fundamentală pentru realizarea acestui program într-un mod care să corespundă și trebuințelor copiilor, și cerințelor psiho-pedagogice ale muncii educative — a spus vorbitorul — o constituie prezența și participarea activă a cadrelor didactice la organizarea, îndrumarea și desfășurarea activității pionierești. Munca cu copiii, participarea la viața și acțiunile atît de diverse, la inițiativele și interesele atît de dinamice ale acestora cer comandantului un efort serios și continuu de autodepășire, de înnoire și îmbogățire sufletească. Un puternic front al adulților acționează neîntrerupt împreună cu școala și organizația pionierilor pentru educația copiilor. Sperăm că și în viitor scriitorii, artiștii și cineaștii, oamenii de știință vor sprijini cu înțelegere munca organizației de pionieri, oferind noi și influente mijloace de educație.

HERMANN SCHMIDT, director adjunct la Liceul „Gh. Lazăr" din Sibiu, a subliniat în cuvîntul său că ansamblul măsurilor inițiate de conducerea partidului și statului nostru pentru ridicarea pe noi trepte a învățămîntului se bucură de un larg ecou în rîndurile cadrelor didactice — români, germani, maghiari și de alte naționalități, care sînt hotărîți să-și aducă în viitor o contribuție și mai sporită la ridicarea nivelului general de pregătire și de cultură al întregului popor. În continuare vorbitorul s-a referit la rolul important pe care îl are școala în educarea comunistă a tineretului, subliniind că aceasta trebuie să-și găsească expresia în creșterea valorii educative a procesului de învățămînt, prin îmbogățirea conținutului ideologic al învățămîntului, prin înarmarea elevilor cu temeinice cunoștințe filozofice și ideologice, fiecare disciplină aducîndu-și contribuția specifică la dezvoltarea gîndirii și educarea elevilor.

Apreciind realizările de seamă care s-au obținut în învățămîntul muzical prof. **VICTOR GIULEANU**, rectorul Conservatorului „Ciprian Porumbescu" din București, a făcut o seamă de propuneri menite să contribuie la ridicarea calității acestui învățămînt. Astfel, a arătat că este necesar să se facă o selectare mai exigentă a elementelor care se pregătesc în școlile artistice de toate gradele cît și o recrutare mai judicioasă a cadrelor didactice pentru aceste școli. În continuare vorbitorul a arătat că trebuie reînviate o serie de tradiții cultural-artistice ale liceelor și școlilor generale și în legătură cu aceasta a cerut să se reintroducă studiul muzicii în clasele a XI-a și a XII-a. Alte propuneri făcute de vorbitor s-au referit la includerea în Statut a unor prevederi care să consemneze specificitatea învățămîntului artistic de toate gradele.

TRAIAN ȘTEFĂNESCU, secretar al Comitetului U.T.C. al Centrului Universitar București, a menționat ca o îndatorire importantă și operativă a forurilor de conducere colectivă din școli, mai ales din instituțiile de învățămînt superior, de a introduce un stil nou în tratarea și soluționarea problemelor deosebit de complexe ale pregătirii și educării tineretului, orientînd energia și activitatea creatoare a membrilor corpului profesoral spre esența procesului instructiv-educativ, spre dezvoltarea cercetării științifice.

Participînd la actuala conferință a oamenilor școlii — a spus profesoara **MARIA VICOL**, inspector general școlar al județului Bacău — fiecare dintre noi trăiește un moment plin de adînci semnificații. În climatul de entuziasm general al oamenilor muncii, care în plină desfășurare a campaniei electorale, înfăptuiesc angajamentele în cinstea împlinirii unui sfert de veac de la eliberarea patriei și în întîmpinarea celui de-al X-lea Congres al partidului, întregul corp profesoral își închină cu elan toate forțele traducerii în fapt a sarcinilor trasate de partid lucrătorilor din învățămînt. Referindu-se în continuare la cîteva aspecte a căror perfecționare este de natură să ducă la ridicarea nivelului general al școlii românești contemporane, vorbitoarea a arătat că se simte nevoia unei activități mai susținute pentru pregătirea ideologică, politică și moral-cetățenească a elevilor, pentru formarea concepției lor științifice despre lume și viață, pentru dezvoltarea dragostei lor față de patrie, partid și popor.

Ministrul energiei electrice, ing. **OCTAVIAN GROZA**, salutînd conferința în numele ministerului, a subliniat că există posibilități ca în criteriile de repartizare în întreprinderi a absolvenților din institutele de învățămînt superior să se aibă în vedere localitățile de unde provin absolvenții, pentru legarea lor de aceste întreprinderi și stabilitatea lor în același loc de muncă. Referindu-se la învățămîntul profesional, tehnic și liceal din rețeaua Ministerului Energiei Electrice, vorbitorul a arătat că acesta își propune să realizeze, în cadrul unităților școlare, unele baze de instruire care să ofere elevilor posibilitatea de a efectua toate lucrările cerute de specialitate.

Insistînd în mod deosebit asupra unor probleme privitoare la liceele pedagogice, prof. **ILIE STĂNCULESCU**, directorul Liceului pedagogic din Cîmpulung Mușcel, a arătat că acestor licee li s-a creat posibilitatea de a pregăti temeinic pe viitorii învățători. Considerînd însă că există încă largi posibilități de perfecționare a muncii în liceele pedagogice, vorbitorul a menționat cîteva dintre acestea, printre care eliminarea repetărilor și revenirilor în programele unor discipline înrudite și realizarea pe această cale a unei economii de ore menite să lichideze supraîncărcarea și să creeze condiții de a se face un loc mai larg predării cunoștințelor de matematică în aceste școli.

Conf. univ. **EUGEN POP**, secretarul Comitetului de partid al centrului universitar Timișoara, s-a referit în primul rînd la necesitatea de a se acorda o mai mare atenție problemelor de informare ideologică a corpului didactic universitar, de a se organiza sistematic dezbateri ideologice pe probleme de interes comun, dezbateri la care să participe toate cadrele din instituțiile de învățămînt superior. Totodată vorbitorul s-a oprit asupra problemelor pe care le ridică educația comunistă a studenților și a arătat că în acest proces trebuie să se urmărească dezvoltarea spiritului științific și să să se dea atenție creării unui climat de înaltă ținută etică, menit să asigure formarea tinerilor ca intelectuali ai societății noastre socialiste. Crearea acestui climat, care necesită contribuția susținută a cadrelor didactice, presupune în același timp și sporirea exigențelor manifestate în problemele de educație în învățămîntul liceal, mediu în care se formează în primul rînd viitorii studenți.

Învățătoarea **EMILIA PORȚAN**, de la Școala generală din comuna Ip, județul Sălaj, s-a oprit cu deosebire la școala de 10 ani și a arătat că opinează, exprimînd în același timp și părerile altor colegi, învățători și profesori, pentru prima din cele două variante ale proiectului de plan supus discuției de Ministerul Învățămîntului, întrucît poate asigura o bună pregătire de cultură generală și totodată o pregătire tehnică și practică aptă să ușureze calificarea elevilor în diferite domenii de muncă după absolvirea celor 10 clase. Abordînd problema școlarizării copiilor la vîrsta de 6 ani vorbitoarea a arătat că după experiența acumulată în timpul acestui an școlar consideră posibilă cuprinderea în școală, în anii viitori, a tuturor copiilor de această vîrstă.

Prof. **CONSTANTIN IONEL**, directorul Liceului nr. 1 din Călărași, a subliniat că învățămîntul, fiind întemeiat pe concepția științifică despre lume și viață, concepția materialist-dialectică, oferă școlii o bază solidă pentru asigurarea eficienței procesului educativ. Pentru a se realiza această eficiență este însă necesar să se acorde pe viitor o mai mare atenție ridicării valorii programelor și manualelor școlare nu numai din punctul de vedere al conținutului lor științific, dar și din acela al resurselor educative pe care ele le pun la îndemînă profesorilor. Din același punct de vedere ar trebui reconsiderat și sistemul elaborării diferitelor documente și instrucțiuni pe care Ministerul Învățămîntului le trimite corpului profesoral drept îndrumare pentru activitatea educativă.

Prof. dr. docent **MIRCEA OPREAN**, rectorul Universității din Craiova, a arătat că în procesul perfecționării planurilor de învățămînt și a programelor trebuie să se acorde cea mai mare atenție disciplinelor de bază, care asigură dezvoltarea gîndirii studenților și pregătirea teoretico-științifică necesară în vederea aplicării creatoare în practică a unor noi procedee tehnice. Este de asemenea necesar să se revadă, într-o concepție modernă, locul și ponderea disciplinelor de profil pentru a se asigura viitorilor specialiști o pregătire mai largă, astfel încît ei să se poată adapta cu ușurință cerințelor producției.

Sîntem pe deplin conștienți, a spus prof. **CONSTANTIN MARIN**, directorul Liceului energetic din Cîmpina, că prin pregătirea noilor detașamente de muncitori la nivelul cerințelor științei și tehnicii contemporane cadrele didactice din învățămîntul profesional și tehnic contribuie în mod nemijlocit la desfășurarea în bune condiții a procesului de producție, la folosirea mai eficientă a mașinilor și utilajelor moderne și, în ultimă instanță, la înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare susținută a tuturor ramurilor economiei naționale. Apreciez că pentru aplicarea măsurilor inițiate de partid în acest domeniu mai sînt de rezolvat numeroase probleme, ca elaborarea de noi manuale, pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice, îmbunătățirea metodelor, mijloacelor și procedeelor de instruire practică a elevilor, modernizarea bazei didactico-materiale.

Profesorul emerit **FLORIAN CREȚEANU**, directorul Liceului „Unirea" din Tr. Măgurele, a subliniat că modernizarea învățămîntului privește atît perfecționarea metodelor de predare, a climatului general al școlii, a mijloacelor sale materiale, cît și desăvîrșirea personalității profesionale a profesorului. Este de aceea necesar — a arătat vorbitorul — să acordăm atenție tuturor aspectelor care pot să întrețină acest spirit modern al învățămîntului.

Învățătorii și profesorii, comandanții detașamentelor de pionieri — a menționat profesorul **TOMA MAREȘ**, președintele Consiliului județean al organizației pionierilor Constanța — trebuie să găsească cele mai vii și atractive mijloace, să-i învețe pe copii să se respecte pe ei înșiși și pe alții, să apere cu demnitate și curaj dreptatea și adevărul, să înțeleagă că în societatea noastră nu pot exista oameni fără îndatoriri. În continuare, referindu-se la experiența organizației pionierilor din Constanța, vorbitorul a relevat, printre manifestările cu efecte pozitive, ciclurile de acțiuni intitulate „Memoria pămîntului românesc", „Tricolorul românesc pe mările și oceanele lumii" precum și expedițiile pionierești de cunoaștere a patriei și diferite forme ale muncii social-utile. El a solicitat prozatorilor, poeților și dramaturgilor să se aplece cu interes și căldură asupra vieții și preocupărilor pionierești, scriind un număr mai mare de lucrări îndrăgite de copii și a criticat producția de filme educative pentru tinerele generații.

Acad. **MIRON NICOLESCU**, președintele Academiei s-a referit la vastul potențial științific pe care-l reprezintă învățămîntul superior prin specialiștii lui în cele mai variate probleme și la condițiile valorificării mai depline a acestui potențial. Vorbitorul a reliefat contribuția majoră pe care o pot aduce cadrele și catedrele din învățămîntul superior la rezolvarea sarcinilor cu caracter științific și tehnic pe care le ridică economia și cultura noastră socialistă. Acad. Miron Nicolescu și-a exprimat convingerea că învățămîntul superior dispune de posibilități reale pentru rezolvarea acestor sarcini complexe, întrucît activitatea didactică a profesorului este indisolubil legată de cercetarea științifică și de creație, care duce la îmbunătățirea conținutului învățămîntului superior și joacă un rol important în programul economiei, științei și culturii noastre socialiste.

Președintele Academiei a asigurat Conferința națională, în numele înaltului for științific pe care-l conduce, că va fi intensificată și diversificată colaborarea cu învățămîntul în vederea specializării în cercetarea științifică a celor mai valoroase cadre tinere formate de institutele superioare și universitare.

În cuvîntul său, prof. **ION DRAGU**, directorul Liceului „Ion Neculce" din București, s-a referit la o serie de factori care asigură creșterea randamentului școlar: materialul didactic — menit să satisfacă în mai mare măsură exigențele învățămîntului contemporan, introducerea emisiunilor de radio și televiziune, adoptarea unor metode pedagogice moderne de transmitere a cunoștințelor. În acest cadru se cuvine pus un accent deosebit pe autodotarea școlilor, realizată prin mijloace proprii și pe baza producției unităților școlare, prin mijloace locale. Vorbitorul a relatat experiența pozitivă dobîndită în acest domeniu de Liceul „Ion Neculce", care dispune în prezent de 16 laboratoare și cabinete școlare și își propune să asigure în acest timp desfășurarea tuturor lecțiilor numai în asemenea laboratoare și cabinete.

Ocupîndu-se de premisele și condițiile trecerii la învățămîntul general obligatoriu de 10 ani, prof. **MIHAI MATEI**, inspector general școlar al județului Botoșani, a stăruit îndeosebi asupra cerințelor privind asigurarea personalului didactic calificat în ritm corespunzător dezvoltării școlii. Pe această linie vorbitorul a adresat unele critici Ministerului Învățămîntului privind dificultățile existente în pregătirea numărului necesar de cadre didactice la discipline importante — matematică, fizică, chimie, limbi moderne — făcînd totodată propunerea de a se asigura un caracter mai elastic profilului institutelor pedagogice. Vorbitorul a arătat în continuare că, pentru a contribui mai mult la perfecționarea cadrelor, „Gazeta învățămîntului" și revista „Colocvii" ar trebui să-și îmbogățească tematica, să oglindească în mai largă măsură preocupările și aspirațiile învățătorilor și profesorilor.

Arătînd că școala adevărată călește națiunea, acad. **CONSTANTIN DAICOVICIU** a relevat că școala însăși nu poate exista fără om, fără dascăl — animatorul și sufletul ei pe toate treptele învățămîntului. În strînsă legătură cu acest important rol al corpului didactic — a spus vorbitorul — se impune să se acorde o deosebită atenție în recrutarea acestora, în grija acordată nevoilor lui materiale, morale și spirituale, în apărarea prestigiului învățătorilor și profesorilor. Vorbind despre Statutul personalului didactic, acad. C. Daicoviciu a spus că acesta trebuie judecat, în esență, ca primul statut general al dăscălimii românești, o reflectare a organismului viu, în continuă creștere, al școlii. El s-a referit în continuare la legăturile multiple între școală și cercetarea științifică, exprimîndu-și convingerea că fără cercetare proprie nu poate fi nimeni considerat un adevărat profesor, un educator.

Cadrele didactice, a spus prof. **AURORA STAVRACHE**, de la Liceul „Al. I. Cuza" din Focșani, trebuie să-și consacre în nobila lor muncă toate puterile, întregul spirit de responsabilitate, urmărind să formeze elevilor alese trăsături de caracter, spiritul unei discipline conștiente, al unor reguli de comportare civilizată. În acest scop este necesar ca toți învățătorii și profesorii să se afle cît mai mult în mijlocul școlarilor, în împrejurările cele mai diferite, să le prezinte, cu discernămînt și simț de răspundere, cele mai semnificative și mai convingătoare exemple, selectate în funcție de problemele educative concrete ce se ivesc.

General de armată **ION TUTOVEANU**, comandantul Academiei militare generale, s-a referit îndeosebi, în cuvîntul său, la unele probleme ale învățămîntului superior militar. Subliniind în continuare însemnătatea Conferinței naționale a cadrelor didactice, vorbitorul a arătat că, prin problemele majore pe care le dezbate, prin rodnicul schimb de experiență pe care-l prilejuiește, aceasta va da un și mai mare imbold activității personalului didactic din școlile și instituțiile de învățămînt de toate categoriile, pentru traducerea în viață a Directivelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Legii privind învățămîntul în Republica Socialistă România, fapt ce va determina creșterea în și mai mare măsură a rolului școlii ca factor de cultură și progres.

În anii noștri — a spus profesorul **ILYES LADISLAU**, inspector școlar general al județului Harghita — prin grija partidului și statului sînt create condiții minunate pentru ca toți fiii patriei, fără deosebire de naționalitate, să-și dezvolte talentele și aptitudinile, să-și realizeze visurile cele mai îndrăznețe. Școala noastră pune în centrul preocupărilor sale educarea tineretului în spiritul concepției materialist-științifice despre lume și societate, al dragostei fierbinți față de patrie și partid, al frăției de nezdruncinat dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare. Apreciem în mod deosebit faptul că statul nostru înlesnește tineretului din rîndurile naționalităților conlocuitoare însușirea limbii române, pentru ca fiecare cetățean al patriei să se poată afirma din plin în toate domeniile de activitate. Consider că în sprijinul procesului de însușire a limbii române ar fi binevenită realizarea de către Întreprinderea de material didactic și editură a unor filme didactice, imprimarea unor discuri cu cîntece, poezii sau fragmente de proză în lectură expresivă, editarea de cărți bilingve și alte materiale.

Prof. univ. **CONSTANTIN CIOPRAGA**, de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, a accentuat că pentru perfecționarea programelor va trebui să se țină mai mult seama că, în condițiile actualei dezvoltări a științei și tehnicii, sînt necesare nu numai simple eliminări ori adăugiri de capitole, ci adevărate restructurări ale programelor de curs. Se cere o mai hotărîtă orientare spre problemele cele mai stringente, în vederea legării cunoștințelor predate de cerințele prezente și de perspectivă ale economiei, științei și culturii, o mai mare atenție pentru cultivarea gîndirii creatoare.

Vorbind despre necesitatea de a se transmite elevilor cunoștințe moderne în conținut și cu o formă optim structurată, profesorul **GRIGORE GAZDAC**, directorul Liceului „G. Coșbuc" din Năsăud, a arătat că realizarea acestei cerințe depinde nu numai de predarea propriu-zisă, ci și de manual. Dar în unele manuale autorii se lasă robiți de cantitate în dauna calității. Este necesar ca manualele școlare să fie experimentate la clasă înainte de a se trece la utilizarea lor largă, să se evite aglomerarea datelor în dauna esențializării. Ministerul Învățămîntului trebuie să fie mai receptiv la criticile și propunerile ce sosesc din întreaga țară, să asigure o mai largă prezență, în redactarea manualelor, a profesorilor care lucrează la clasele respective.

Folosirea cu măiestrie și pasiune, cu convingere și exigență a întregului complex de mijloace educative menit să contribuie la formarea concepției despre lume și viață a tineretului, a spus conf. univ. **MIHAI PETRESCU**, de la Academia de studii economice, constituie preocuparea principală a catedrelor de marxism-leninism care, ținînd seama de cerințele Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, dau atenție cu precădere luptei pentru lichidarea atitudinilor rigide, dogmatice în predare, formării complexe a personalității tineretului studios, educării lui cetățenești, modelării lui umane. Referindu-se, în continuare, la Statutul cadrelor didactice, vorbitorul a insistat asupra necesității ca cei ce sînt recrutați și promovați în rîndul personalului didactic să probeze, în fața unei comisii de concurs, aptitudinile lor pedagogice, stăpînirea științei și artei didactice, prin susținerea unor seminarii și a unor lecții.

O repartiție mai echilibrată a cadrelor didactice pe discipline de învățămînt, în funcție de necesitatea localităților — a apreciat prof. **TIMOTHEIU PETRIDI**, inspector general școlar al județului Brăila — ar asigura folosirea mai judicioasă a potențialului personalului didactic existent și a absolvenților

(Continuare în pag. a 5-a)

DEZBATERILE ÎN ȘEDINȚA PLENARĂ

(Urmare din pag. a 4-a)

care sînt încadrați în fiecare an la catedră. În legătură cu aceeași problemă a utilizării judicioase a personalului didactic, vorbitorul a făcut unele observații privitoare la diferite articole din cuprinsul proiectului de Statut al personalului didactic, arătînd că ar fi necesar ca în Statut să se adopte formulări mai exigente pentru a sancționa atitudinea acelor profesori care își întrerup activitatea didactică fără motive temeinice. Vorbitorul a considerat, de asemenea, necesar ca în Statut să se prevadă interzicerea dreptului de a suplini acelor profesori care cer și obțin concediu fără plată.

În procesul perfecționării învățămîntului economic, a spus conf. dr. **CONSTANTIN ENACHE**, de la Academia de studii economice, un mare rol îl are studiul cunoștințelor de matematică, de calcul economic și cibernetică economică, de conducere științifică a producției. În același timp, planurile de învățămînt, programele analitice trebuie să fie astfel alcătuite încît chiar în condițiile dezvoltării și înnoirii continue să ofere totuși garanția unei anumite stabilități, de natură să favorizeze îmbunătățirea conținutului activității instructiv-educative, valorificarea cît mai deplină a potențialului de care dispune învățămîntul.

Din prevederile Statutului — a spus, între altele, ing. **IOSIF DEMIAN**, profesor la Grupul școlar minier Baia Mare — am reținut în mod deosebit principiile de bază care dirijează mișcarea personalului didactic de toate gradele. Între criteriile stimulative pentru ocuparea posturilor figurează pe prim plan rezultatele din activitatea didactică și metodică, vechimea la catedră, gradele didactice și calificativele obținute, lucrările de specialitate și activitatea științifică. Consider că măsura prevăzută în proiectul de Statut potrivit căreia în viitor vor fi încadrați în funcția de pedagog școlar persoane cu pregătire corespunzătoare este de mare însemnătate pentru învățămîntul nostru, unde majoritatea elevilor sînt interni. În felul acesta se creează condiții tot mai bune desfășurării procesului educativ.

Prof. **NECULAI ACSINTE** de la Liceul pedagogic din Buzău, s-a oprit asupra muncii școlilor pedagogice. Pentru ca viitorul învățător să-și poată exercita în bune condiții funcția de formare a elevilor — a spus vorbitorul — el trebuie înarmat cu metode de cunoaștere profundă, științifică a copilului. O astfel de cunoaștere presupune dobîndirea unor ample informații de specialitate, precum și stăpînirea unui complex de metode de cercetare. Totodată, în pregătirea viitoarelor cadre didactice pentru clasele I—IV este nevoie să se acorde o atenție egală atît misiunii de a preda, cît și celei de a educa. De un mare ajutor în pregătirea învățătorilor este prevederea din Directive privitoare la înființarea, pe lîngă liceele pedagogice, a școlilor de aplicație, care au o veche și bogată tradiție în învățămîntul pedagogic din țara noastră. Prevederile din proiectul de Statut cu privire la selecționarea prin concurs a învățătorilor și institutorilor de la școlile de aplicație sînt de natură să ajute substanțial la atragerea în aceste școli a unor cadre de înaltă valoare.

Asistenta **OLGA PALL**, de la Institutul agronomic din Cluj, a considerat că trebuie să fie traduse grabnic în viață acele prevederi ale Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului care se referă la perfecționarea profesională a membrilor corpului didactic, căci numai printr-o aprofundată pregătire științifică și ideologică, printr-o intensă situare în actualitatea științifică și culturală, în viața socială și politică a țării, printr-o permanentă muncă științifică și de cercetare personală, un dascăl poate fi apt pentru a servi ca mentor și ca exemplu discipolilor săi.

Exprimînd adînca recunoștință pe care, alături de colegii lor români, maghiari și germani, profesorii de naționalitate sîrbă, o poartă partidului și statului nostru pentru grija permanentă acordată îmbunătățirii continue a situației sociale și profesionale a cadrelor didactice, ridicării nivelului lor de trai, învățătorul **BOJINCO POPOVICI**, de la Școala generală din comuna Socol, județul Caraș-Severin s-a oprit pe larg, în continuare, la principiile diferențiate, deosebit de stimulative, de echitate profesională, care stau la baza noului sistem de salarizare și majorare a salariilor în toate unitățile de învățămînt, pus în aplicare de la 1 ianuarie 1969.

Profesorul **VIRGIL BRĂTUCU**, inspector școlar general al județului Olt, a subliniat în cuvîntul său necesitatea îmbunătățirii calitative a inspectiilor de specialitate. Pentru realizarea integrală a acestui obiectiv — a spus vorbitorul — Ministerul Învățămîntului va trebui să acorde o atenție sporită perfecționării inspectorilor școlari. El a propus să se elaboreze lucrări orientative legate de metodica, cerințele și conținutul inspectiilor de specialitate, care să poată fi folosite de organele de îndrumare și control.

Ing. **DUMITRU SANDU**, directorul Grupului școlar „Steagul roșu" din Brașov, a evidențiat în cuvîntul său raportul între situația și condițiile actuale ale calificării cadrelor de muncitori, tehnicieni și maiștri și cerințele de perspectivă în acest domeniu. Vorbitorul a susținut ideea introducerii unor probe psihotehnice la admiterea în școala profesională. În continuare, el a cerut eliminarea deficiențelor în eșalonarea și corelarea predării unor discipline în școlile profesionale și în liceele industriale care pregătesc cadre pentru industria construcțiilor de mașini.

Învățătorul **HARITON LUNGU**, de la Școala generală din comuna Văleni, jud. Dîmbovița, s-a referit cu precădere la climatul educațional necesar desfășurării activității instructiv-educative din școală, arătînd că normele interne privind îndatoririle în activitatea școlară, mijloacele stimulative și sancțiunile trebuie să contribuie în mai mare măsură la asigurarea acestui cadru. Pornind de la dublul caracter atribuit în Statut perfecționării, care este în același timp și un drept și o îndatorire a cadrelor didactice, vorbitorul a considerat că este necesar să se organizeze un complex de acțiuni de propagandă pedagogică și informare, care să permită o documentare rapidă și eficientă a oamenilor școlii.

Luînd cuvîntul, tov. **MIRCEA SĂVEANU**, profesor la Liceul nr. 3 din Satu Mare, a arătat că prin îndrumarea nemijlocită a colectivelor didactice de către organizațiile de partid din școli toți învățătorii și profesorii au fost antrenați în acțiunile întreprinse și s-a stabilit o legătură mai firească între conducerile școlilor și comitetele U.T.C. pe școală, fapt care se răsfrînge nemijlocit în întreaga activitate educativă. El a propus să se stimuleze mai mult inițiativa uteciștilor, să se folosească în activitatea cu aceștia forme și mijloace mai adecvate condițiilor specifice în care se desfășoară munca fiecărei școli.

Din cuprinsul Statutului — a arătat în cuvîntul său prof. **CONSTANTIN DRĂGULESCU**, președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură — se profilează cu claritate personalitatea omului școlii noastre contemporane, în care funcția de educator al tinerelor generații se împletește cu funcția de militant neobosit pentru atragerea colectivității în mijlocul căreia trăiește și muncește pe drumul ridicării necontenite a nivelului cultural-științific și de civilizație al întregului popor. Referindu-se în continuare, la problemele perfecționării cadrelor didactice vorbitorul a subliniat că, potrivit prevederilor Statutului, aceasta se deplasează pe verticală, dobîndind un mai evident caracter postuniversitar.

Prof. Drăgulescu a prezentat apoi principalele domenii în care Comitetul Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, sindicatele din învățămînt se vor strădui să aducă o contribuție sporită : asigurarea unor condiții mai bune de muncă și de viață pentru cadrele didactice, întărirea disciplinei conștiente, asigurarea unui climat favorabil perfecționării și cercetării, întărirea continuă a prestigiului social și moral al corpului didactic.

Evidențiind rolul important pe care îl are instituția preșcolară în pregătirea copiilor pentru clasa I, **LUCIA RĂDUCANU**, educatoare în orașul Tg. Jiu, a spus printre altele că este necesară o concordanță mai strînsă între activitatea grădiniței și cea a școlii. Programa grădiniței trebuie să țină seama în mai mare măsură de cerințele școlii, să fie elaborată în funcție de aceste cerințe. Totodată, vorbitoarea a cerut ca materialul didactic și cărțile destinate preșcolarilor să fie mai pe înțelesul lor.

În cuvîntul său, prof. univ. **ȘTEFAN PETERFI**, prorectorul Universității „Babeș Bolyai" din Cluj, s-a oprit printre altele asupra problemelor legate de baza materială a institutelor de învățămînt superior. Pentru ca cercetarea din laboratoarele universitare să răspundă necesităților ridicate de economia socialistă — a spus vorbitorul — este necesar să se insiste mai mult asupra colaborării acestora cu întreprinderile productive și din beneficiile rezultate să se completeze dotarea materială a universității. În continuare vorbitorul a arătat că este necesar să sporească numărul cadrelor didactice trimise la specializare sau în schimburi de experiență.

Referindu-se la unele prevederi cuprinse în proiectul de Statut al cadrelor didactice, profesorul **MIHAI ALBOTA**, inspector general școlar al județului Tulcea, a propus ca pentru sporirea competenței directorilor și pentru întărirea autorității lor, să se prevadă pentru aceștia și atribuții în domeniul perfecționării, creîndu-se la nivelul școlilor condiții pentru o bogată documentare științifică. De asemenea, vorbitorul a propus ca sesiunile metodico-științifice de comunicări să nu fie organizate numai de inspectorate, ci și de filialele I.P.C.D. În ceea ce privește bacalaureatul, vorbitorul a propus ca el să se desfășoare după încheierea cursurilor școlare.

Ținînd seama de programul complex de măsuri elaborat sub conducerea partidului pentru perfecționarea învățămîntului — a spus prof. **ARON SABAU**, președintele comitetului sindicatului învățămînt din municipiul Oradea — sindicatelor din învățămînt le revin noi responsabilități atît în sfera îndatoririlor cît și în sfera drepturilor corpului profesoral, astfel încît prin contribuția lor să sporească și mai mult participarea fiecărui învățător și profesor la perfecționarea muncii din toate școlile. Ne revine obligația ca, în colaborare cu conducerile de școli, cu organizațiile de masă și de tineret, sub conducerea organizațiilor de partid, să asigurăm acea atmosferă sănătoasă de muncă plină de dăruire pentru educarea patriotică și cetățenească a întregului tineret școlar.

În cuvîntul său, **GHEORGHE SIMEANU**, șeful comisiei învățămînt a Comitetului județean de partid Vîlcea, s-a referit la o serie de lipsuri privind îndrumarea școlilor de către organele locale și centrale de învățămînt. Credem, a spus vorbitorul, că Ministerul Învățămîntului ar trebui să concretizeze și să stabilească mai exact etapele în care va fi adusă la îndeplinire generalizarea învățămîntului de 10 ani. Dacă se va merge în ritmul existent la această oră, generalizarea învățămîntului de 10 ani nu va fi realizată în termenul fixat de Directivele C.C. al P.C.R. Judecînd după posibilitățile județului nostru, ne-am propus să creăm în anul școlar viitor 8—10 clase a IX-a ale școlii de 10 ani, față de 5 cîte ne-au fost recomandate de minister. În continuare vorbitorul și-a exprimat părerea că Ministerul Învățămîntului nu a ajutat în mod corespunzător și constant inspectoratele școlare pentru a-și realiza obligațiile; tovarășii cu munci de răspundere în minister sînt așteptați să vină mai des prin județ.

Dr. **ION STOIAN**, rectorul Academiei de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu", s-a ocupat în cuvîntul său de predarea științelor sociale, de formarea gîndirii politice și orientarea ideologică a tineretului. Vorbitorul a subliniat caracterul creator pe care trebuie să-l aibă însușirea marxism-leninismului și necesitatea de a le forma tinerilor capacitatea să discearnă valorile ideologice și artistice, să lupte cu hotărîre împotriva idealismului, a concepțiilor burgheze, antiștiințifice.

Remarcînd faptul că din ansamblul prevederilor Statutului personalului didactic se desprinde ideea omului potrivit la locul potrivit, profesorul emerit **COSTEA ACHIM** de la Liceul nr. 1 din Turnu Severin, și-a exprimat acordul cu caracterul stimulativ al acestor prevederi și a cerut ca ele să fie traduse în fapt, integral și cu principialitate. Ocupîndu-se în continuare de problemele perfecționării personalului didactic, vorbitorul a criticat menținerea ca forme ale acestei activități a comisiilor metodice de specialități și a cercurilor pedagogice, care sînt, după părerea sa, depășite la ora actuală.

Implicații ale documentării și informării de specialitate ale cadrelor didactice au fost abordate în cuvîntul profesoarei emerite **PETRA VLAICU**, directoarea Liceului nr. 2 din Giurgiu. Ea a propus să se alcătuiască, din rîndul cadrelor didactice cu bună pregătire, colective care să se ocupe de elaborarea unor materiale privind aspecte esențiale ale modernizării procesului instructiv-educativ și care să fie editate operativ și difuzate în tiraje suficiente. De asemenea, vorbitoarea a propus să se creeze pe lîngă inspectoratele școlare județene cabinete de orientare școlară și profesională.

În numele și din însărcinarea Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, tov. **DUMITRU GHEORGHIU**, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R. a transmis delegaților și invitaților Conferinței naționale un fierbinte salut. Sindicatele, în rîndul cărora în fiecare an intră zeci și sute de mii de tineri absolvenți ai școlilor și institutelor superioare de învățămînt — a spus vorbitorul — au prilejul să observe nemijlocit gradul de pregătire al acestora și să aprecieze după rezultatele lor în muncă felul în care școala și cadrele didactice și-au îndeplinit înalta lor răspundere socială. Învățămîntul are o mare responsabilitate, care se reflectă în modul cum produc întreprinderile, cum se lucrează pe șantiere, cum sînt lucrate ogoarele, cum descoperă cercetarea științifică adevăruri noi. În mîinile dv., stimați tovarăși, care modelați ceea ce are mai de preț un popor — tînăra generație — se află viitorul patriei noastre. În continuare vorbitorul s-a referit la activitatea prezentă și la sarcinile de viitor ale organizațiilor sindicale din școli și institute de învățămînt superior. Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, toate organele și organizațiile sindicale din școli și facultăți — a spus în încheiere vorbitorul — își vor intensifica eforturile pentru a aduce o contribuție mai mare la perfecționarea întregului corp profesoral, vor milita cu energie pentru traducerea în viață a măsurilor ce vor fi adoptate de către Conferința națională și vă vor sprijini în realizarea misiunii dv. nobile de a sluji cu devotament poporul român, patria noastră socialistă.

Faptul că atît Legea învățămîntului cît și Statutul personalului didactic se referă la toate treptele școlii și nu s-au promulgat, ca în trecut, legi separate pentru învățămîntul elementar, liceal sau universitar reprezintă una din manifestările tratării unitare de către partid a școlii românești — a spus acad. **CRISTOFOR SIMIONESCU**, rectorul Institutului politehnic din Iași. Desigur, fiecare treaptă a învățămîntului are aspectele și obiectivele sale specifice. Toate sînt însă subordonate întregului, adică verticalei care urcă de la grădiniță pînă la doctorat. În acest context se impune o mai strînsă legătură între diferitele trepte pentru realizarea progresului întregului învățămînt. De exemplu, a spus vorbitorul, s-ar putea organiza întîlniri ale inspectorilor, care îndrumă munca profesorilor din liceu, cu reprezentanți ai facultăților, pentru a dezbate aspecte privind calitatea pregătirii studenților în vederea profesoratului.

Aducînd Conferinței salutul plin de căldură al studenților, **MIRCEA ANGELESCU**, președintele Uniunii Asociațiilor studenților din România, a mulțumit, în numele lor, celor care ani de-a rîndul le-au îndrumat cu abnegație pașii spre lumina învățăturii de carte. În acțiunea conjugată a tuturor factorilor ce se îngrijesc de pregătirea viitorilor intelectuali, de bunul mers al școlii superioare — a spus în continuare vorbitorul — organizațiile U.T.C. și asociațiile care cuprind totalitatea tineretului universitar au menirea de seamă de a fi un sprijin prețios al cadrelor didactice, al conducerilor institutelor și facultăților în organizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ. Străduințele organizațiilor U.T.C. și ale asociațiilor studenților urmăresc ca spiritul înnoitor și măsurile cuprinse în Directive și în Legea învățămîntului să dobîndească o înțelegere temeinică din partea tuturor studenților, să se materializeze în creșterea răspunderii acestora față de munca individuală și disciplina universitară.

Trebuie să avem în vedere — a spus ing. **IONEL SDIRA**, directorul Grupului școlar al Uzinei de vagoane din Arad — că elevul, ucenicul de azi va fi muncitorul de mîine care va mînui mașinile și aparatele aflate încă pe planșeta proiectanților. De aceea consider necesar să se îmbunătățească în această lumină programele școlare. Cred că este bine ca toate cadrele didactice să ajute, prin observațiile lor, la elaborarea unor programe de învățămînt și a unor manuale cu un conținut corespunzător cerințelor. Consider de asemenea necesar ca profesorii de specialitate din cadrul școlilor cu caracter tehnic să facă mai multe eforturi pentru a se ține permanent la curent cu noile cuceriri ale științei și tehnicii, să participe la lucrările de cercetare și documentare din cadrul uzinelor tutelare.

Vreau să exprim în fața Conferinței — a mai adăugat vorbitorul — entuziasmul cu care profesorii inginerii și maiștrii instructori au primit prevederea Statutului de a li se acorda și lor grade didactice.

Capacitatea învățămîntului de a progresa în ritmul impus de epoca și de societatea noastră nu poate fi asigurată fără un program armonios de cercetare fundamentală și aplicativă efectuată de specialiști și de educatori, a afirmat tov. **GEORGE VĂIDEANU**, directorul Institutului de științe pedagogice, care a apreciat că cercetarea științifică în domeniul învățămîntului nu a fost suficient sprijinită și a rămas deseori necunoscută beneficiarilor ei — școala, inspectoratele, familia. Vorbitorul a propus să se alcătuiască, în funcție de programul de perspectivă al ministerului, un plan unic în domeniul cercetării pedagogice, care să prevadă colaborări permanente și, mai ales, moduri de finalizare. Înnoirile și schimbările impuse de rezultatele sigure ale cercetării pedagogilor ar putea fi realizate prin organizarea treptată a unor școli model în fiecare capitală de județ. Este necesar totodată, a spus vorbitorul, să se reexamineze formele pregătirii pedagogice a viitorilor profesori, îndeosebi sub raportul poziției și prestigiului acesteia, al funcției pe care o îndeplinește în formarea conștiinței dascălilor ca specialiști care se îndreaptă spre o activitate de mare complexitate și cu înalte semnificații umaniste.

Profesorii **PETRU MARTON** din Oradea și **VASILE ISMAIL** din Ajud, s-au referit la condițiile deosebit de bune create de partid și de guvern pentru instruirea și educarea tuturor copiilor țării, fără deosebire de naționalitate. Oprindu-se, în continuare, asupra acelor articole ale proiectului de Statut care privesc continua perfecționare a personalului didactic, vorbitorii au făcut o serie de propuneri : perfecționarea postuniversitară a cadrelor didactice să fie realizată cu ajutorul acelor cadre care întruchipează atît pe savant cît și pe pedagog ; să se elaboreze mai multe lucrări de metodică în care să fie expuse problemele referitoare la specificul muncii practice din școală, întrucît aceste probleme sînt tratate la modul teoretic chiar și de presa pedagogică ; să se înființeze în fiecare județ biblioteci pedagogice.

La rîndul lor învățătoarele **ELEONORA BUZILĂ** de la Școala generală nr. 25 din Constanța și **ELENA RADU** din Costești, județul Argeș, au propus, printre altele ca Institutul de științe pedagogice să colaboreze mai intens cu școlile pilot pentru a studia și generaliza unele procedee bune de muncă ale acestora. Tov. **VIORICA PITUL**, directoarea Casei de copii școlari din Buzău, a cerut ca institutele de perfecționare și specialității din domeniul cercetării pedagogice să acorde un sprijin mai eficient caselor de copii, iar cercetătorii să apeleze mai des la experiența cadrelor didactice din aceste case. Referindu-se la sarcinile legate de continua ridicare a nivelului activității în casele de copii, vorbitoarea a propus ca Ministerul Învățămîntului să revină la editarea buletinului informativ privitor la munca instructiv-educativă din aceste instituții.

Profesorul **ION RUSU**, directorul Școlii generale din comuna Surduc, județul Sălaj, a cerut să se stabilească cu mai multă precizie atribuțiile directorului coordonator din localitățile rurale.

LUCRĂRILE DIN SECȚII

Învățămînt de cultură generală

În lucrările din **secția învățămînt de cultură generală** dezbaterile s-au oprit cu deosebire asupra proiectului de Statut al personalului didactic și asupra celor mai actuale sarcini ce revin învățătorilor și profesorilor din acest sector de învățămînt.

Mulți vorbitori **s-au referit la** acele prevederi ale proiectului de Statut care stabilesc obligațiile cadrelor didactice în ce privește munca educativă. În practica noastră la catedră, a spus inv. **CONSTANTIN ARSENE**, din Pitești, sîntem tentați de a da un cuantum mare de cunoștințe, pierzînd uneori din vedere realizarea scopului educativ. Așa se explică neajunsurile care se înregistrează în comportamentul unora dintre elevii noștri. Se impune să se acorde mai multă atenție lecției însăși, pentru a-i reliefa mai mult valențele educative. În aceeași ordine de idei prof. **GHEORGHE ȘOVU**, din București, s-a referit la rolul școlii în formarea idealului de viață, arătînd că pentru aceasta este necesar ca educatorul să pătrundă în sufletul copiilor, să le insufle sentimente înalte. Referindu-se la planul de învățămînt pentru școala de 10 ani și la programele școlare, vorbitorul a propus să se acorde profesorilor mai largi posibilități de a lucra în funcție de condițiile concrete în care își desfășoară activitatea.

Pentru a spori caracterul educativ al școlii generale de 10 ani prof. **NICOLAE SIMACHE** din Ploiești a propus să se reconsidere locul și rolul științelor umaniste în planul de învățămînt. În același scop este necesar să se sporească numărul orelor de istorie și geografie în liceu — a spus vorbitorul. În continuare, referindu-se la proiectul de Statut, a subliniat că acesta reflectă atît aspirațiile cadrelor didactice, cît și înalta prețuire ce se acordă muncii lor.

În școala în care lucrez, **a arătat** prof **IOAN MICU** din jud. Bacău preocupările extrașcolare ale elevilor au fost canalizate îndeosebi spre două mijloace de afirmare : editarea unei reviste școlare și organizarea unor reuniuni de discuții pe teme științifice. Acestea, alături de celelalte acțiuni și activități au contribuit la orientarea școlară și profesională. Socotim însă că în domeniul orientării școlare și profesionale se simte nevoia de mai multă îndrumare, de extinderea numărului de psihologi școlari, de introducerea, începînd cu anul școlar 1969—1970, a fișelor și caietelor de orientare. Referindu-se la aceeași problemă, profesorul **CONSTANTIN NEGULESCU** din Buziaș a arătat că deși la instruirea din septembrie 1968 s-a promis profesorilor psihologi că vor fi sprijiniți în muncă, pînă acum nu s-au primit nici măcar fișele psihopedagogice care urmau să fie trimise în școli pînă la sfîrșitul lunii decembrie. În continuare vorbitorul a arătat că se simte nevoia ca Ministerul Învățămîntului să revizuiască Regulamentul școlilor de cultură generală, deoarece în prezent unele din prevederile acestuia sînt depășite.

Consiliul județean Timiș al organizației pionierilor, a spus prof. **PAVEL BORDAN**, acordă multă atenție efectului educativ al cercurilor tehnice și științifice ale elevilor, al activității sportive și turistice. Vorbitorul s-a referit în continuare la munca desfășurată de cei ce lucrează cu pionierii în județul Timiș pentru a-și spori contribuția la formarea unui tînăr cu un larg orizont științific și cu o concepție înaintată despre lume și viață. A propus să se ia măsuri pentru extinderea volumului acestor activități.

Considerînd că în momentul de față nu există o suficientă coordonare a acțiunilor organizate în școli, că unele din acestea se planifică pentru un timp prea scurt pentru a se desfășura în bune condiții, prof. **STERIE RADOI**, inspector general școlar al județului Iași a propus ca Ministerul Învățămîntului să editeze anual o agendă sau un calendar care să cuprindă toate acțiunile importante ce urmează să se organizeze în școli. Aceasta ar obliga ministerul să nu mai revină asupra unor acțiuni sau să le amîne, așa cum s-a întîmplat în ultimul timp cu olimpiadele, care au fost deplasate într-o perioadă în care se desfășoară și concursul pionierilor. Obligații similare ar reveni și inspectoratelor școlare și conducerilor de școli în urmărirea, îndrumarea și organizarea acestor acțiuni.

Referindu-se la unele neajunsuri ce se manifestă în activitatea secțiilor serale ale liceelor de cultură generală prof. **AUGUSTIN ȚANDĂU** din Hunedoara a apreciat că prelungirea duratei învățămîntului seral cu un an va fi eficientă numai dacă va fi urmată și de alte măsuri, menite să ducă la folosirea mai eficientă a timpului de studiu în școală al elevilor. El a cerut, printre altele, să se reducă numărul de ore la unele obiecte la care se poate învăța după manual, astfel încît să se ajungă la maximum 3 ore de curs pe zi. De asemenea, a propus ca în învățămîntul seral să se adopte aceeași structură a anului școlar ca și în învățămîntul de zi și a cerut ca radio-ul și televiziunea să-și amplifice preocupările de sprijinire a pregătirii elevilor de la învățămîntul seral și fără frecvență.

Învățămînt profesional, tehnic și de specialitate

În cadrul **secției învățămînt profesional, tehnic și de specialitate**, participanții la discuții au abordat multilateral problemele pregătirii cadrelor de muncitori, specialiști cu calificare medie și maiștri corespunzător cerințelor dezvoltării actuale și în perspectivă a economiei noastre socialiste.

Unul dintre domeniile centrale la care s-au referit vorbitorii a fost acela al condițiilor în care sînt pregătiți viitorii muncitori și specialiști cu calificare medie. După ce a subliniat continua îmbunătățire a înzestrării materiale a învățămîntului tehnic de specialitate, ca și a învățămîntului profesional și tehnic, ing. **CONSTANTIN FOTESCU**, directorul Grupului școlar pentru industria petrolului din Ploiești a propus ca, pentru accelerarea ritmului de dotare a școlilor cu materiale didactice moderne și profilarea mai accentuată a producției acestora, să se realizeze un sector central de cercetare și proiectare a materialului didactic care să defalce pentru producție de serie, în funcție de specialități, diferite tipuri de materiale atelierelor din școlile profesionale și tehnice și din liceele de specialitate. Ing. **PETRE MUNTEANU**, directorul Liceului agricol din Sibiu, a propus să se asigure pentru toate specialitățile din domeniul producției vegetale și zootehniei, ferme didactice în care elevii să poată face practică de specialitate sub îndrumarea inginerilor-profesori și a maiștrilor școlii. Același punct de vedere a fost argumentat și în cuvîntul rostit de ing. **AURELIAN IONETE**, directorul Liceului agricol din Malul-Mare, județul Dolj.

Prof. **IOSEFINA RĂDULESCU**, directoarea Școlii profesionale de la Uzinele „Dîmbovița" din București, a subliniat necesitatea de a se adopta forme mai flexibile și eficiente pentru orientarea profesională, recrutarea, repartizarea și încadrarea în producție a tinerilor pregătiți prin școlile profesionale. La problemele orientării, recrutării și repartizării tinerilor muncitori și specialiști cu calificare medie și la implicațiile psihologice ale acestei acțiuni s-a referit în intervenția sa și **ELENA IORGULESCU**, șefa laboratorului psihotehnic al Căilor Ferate. La rîndul său, prof. **CONSTANȚA FILIP**, directorul Centrului școlar de construcții din Baia Mare, a propus ca școlile care pregătesc cadre

(Continuare în pag. a 6-a)

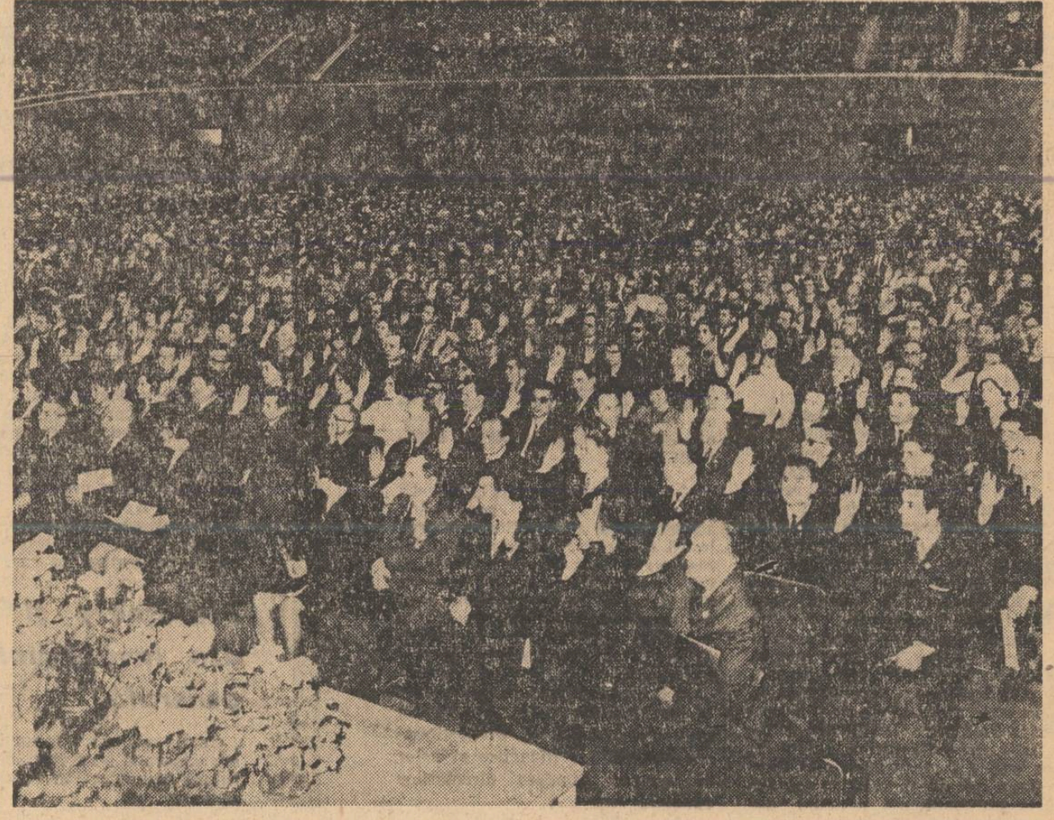

Învățămînt profesional, tehnic și de specialitate

(Urmare din pag. a 5-a)

pentru un anumit sector de producție să fie grupate, în totalitatea lor, la același for central tutelar.

Ing. **GEORGE FILIP,** directorul Grupului școlar minier din Lupeni, a propus ca planul de învățămînt pentru clasele a IX-a și a X-a să prevadă studiul materialelor și electrotehnica, precum și noțiuni de bază de desen tehnic, dîndu-se astfel posibilitatea ca în anul I al școlii profesionale să fie tratate mai aprofundat problemele pregătirii tehnice și practice în specialitate.

Problema muncii educative a constituit și ea una din principalele teme prezente în discuție. Prof. **ELENA BĂDIȚA,** director adjunct al Grupului școlar de construcții din Deva, s-a ocupat de aspectele formării dragostei și răspunderii pentru profesie în condițiile pregătirii practice de șantier a viitorilor muncitori constructori iar dr. **LAURA CERNEI,** directorul Grupului școlar sanitar din Oradea, a vorbit de formarea etică a personalului mediu din sectorul asistenței sanitare.

Exprimîndu-și aderiunea față de prevederile proiectului de Statut al personalului didactic numeroși vorbitori și-au manifestat totodată hotărîrea de a valorifica din plin condițiile de care dispun pentru a-și ridica necontenit nivelul pregătirii. **IOSIF PETCU,** maistru la Grupul școlar electrotehnic din București, a făcut propuneri cu privire la completarea pregătirii de cultură generală a maiștrilor prin formele instituționalizate existente. Tot la această problemă s-a referit în cuvîntul său și **TITUS CIRNAT,** maistru instructor la Școala profesională a Întreprinderii „Tehnofrig" din Cluj. Prof. **ION ARGINT,** de la Grupul școlar metalurgic din Hunedoara și prof. **IOSIF IAKAB,** director adjunct la Grupul școlar minier din Maramureș, au făcut propuneri privind perfecționarea inginerilor-profesori, iar prof. **MIHAI TUFESCU,** directorul Grupului școlar economic din Iași a considerat necesar ca și profesorii din liceele economice să participe la cercetarea științifică.

Ing. **ILIE ȘERBĂNUȚ,** directorul Direcției de învățămînt din Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, a arătat că în viitor școlile din acest sector vor dispune de condiții mai bune, ca urmare a investițiilor ce vor fi făcute pentru dezvoltarea bazei lor materiale, precum și prin organizarea în întreprinderi a unor ateliere speciale de producție în care elevii vor efectua practica sub conducerea unor maiștri desemnați special pentru acest scop. Tov. **ION TOCITU,** directorul Grupului școlar UCECOM din Timișoara, a analizat rezultatele pozitive obținute prin introducerea uceniciei la locul de muncă, ca formă de calificare pentru anumite profesii și specialități și a propus forme mai judicioase de organizare a muncii educative în rîndurile ucenicilor.

În ansamblul lor, dezbaterile purtate în cadrul secției învățămînt profesional, tehnic și de specialitate au evidențiat factorii esențiali meniți să asigure aplicarea integrală și cu deplin succes a măsurilor prevăzute de partid și de stat în legătură cu perfecționarea formelor de pregătire a muncitorilor și specialiștilor cu calificare medie, hotărîrea puternică a lucrătorilor din acest sector de învățămînt de a îndeplini cu succes sarcinile de răspundere ce le revin.

Învățămînt superior

Participanții la dezbaterile din **secția pentru învățămîntul superior** au subliniat sarcinile deosebite care stau în fața cadrelor universitare pentru aplicarea Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului. Ei au arătat că învățămîntul superior trebuie continuu perfecționat spre a face față cu cinste rolului său de a pregăti specialiști de înaltă calificare pentru toate domeniile vieții economice și sociale.

Relevînd însemnătatea actualei reorganizări a învățămîntului superior, mulți vorbitori au făcut propuneri de îmbunătățire a planurilor și programelor de învățămînt, au dat sugestii privind mai buna organizare a unor ramuri ale învățămîntului superior. Astfel, conf. dr. **TAMARA DOBRIN,** prorector al Universității din București, s-a referit în cuvîntul său la necesitatea de a se acorda o atenție sporită facultăților care pregătesc viitoarele cadre didactice. Pornind de la o serie de lipsuri semnalate în conferință de educatoarele, învățătorii și profesorii din învățămîntul de cultură generală, vorbitoarea a făcut propuneri privind îmbunătățirea pregătirii pedagogice a viitorilor absolvenți ai Universității.

Conf. univ. **ȘTEFAN BINDER,** de la Universitatea din Timișoara, a vorbit despre activitatea bogată desfășurată de cadrele universitare timișorene și a propus — avînd în vedere necesitatea de cadre didactice calificate pentru învățămîntul de cultură generală — un sistem de pregătire rapidă a acestora de-a lungul a trei ani.

În cuvîntul său prof. dr. doc. **N. RADULESCU,** prorector al Universității din Craiova, s-a referit la conexiunea între toate treptele învățămîntului, precum și la modalitățile de numire, titularizare și perfecționare a cadrelor universitare sugerînd crearea unor posibilități mai bune de promovare a cadrelor tinere în noile centre universitare ale țării.

Despre alte aspecte ale învățămîntului universitar, precum și despre căile continuei îmbunătățiri a acestuia au mai vorbit prof. dr. ing. **VASILE ABABEI,** prof. dr. **CONSTANTIN CORDONEANU** de la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași și conf. dr. **AL. SĂNDULACHE,** rectorul Institutului pedagogic din Oradea.

Prof. dr. doc. **ALEXANDRU ROȘCA,** de la Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj, a făcut unele propuneri cu privire la îmbunătățirea muncii lectorilor universitari și a propus ca la concursurile pentru ocuparea de posturi în învățămîntul superior să se aibă în vedere și activitatea didactico-metodică.

Probleme ale perfecționării planurilor și programelor din învățămîntul tehnic superior au fost abordate de mai mulți vorbitori. Prof. dr. ing. **GH. NIȚESCU,** rectorul Institutului politehnic din Brașov, a arătat că profilul specialistului cu pregătire superioară va fi determinat în cea mai mare măsură de planul de învățămînt. În acest sens este necesar ca prin plan să se asigure pregătirea fundamentală a unui inginer, pregătire care să permită ulterior utilizarea lui maximă, adaptarea și specializarea în funcție de atribuțiile sale din producție. Prof. univ. **DUMITRU ATANASIU,** de la Institutul politehnic din Iași, a fost de părere că fărîmițarea pe specialități foarte înguste prevăzută de actualul nomenclator din învățămîntul tehnic superior a adus prejudicii bunei pregătiri generale a inginerului. El a propus ca institutele de învățămînt superior să pregătească ingineri cu un profil mai larg, așa cum se pregătesc azi într-o serie de alte țări europene.

În cuvîntul său profesorul emerit **EMIL NEGRUȚIU,** rectorul Institutului agronomic „Dr. Petru Groza" din Cluj, a abordat unele probleme privind învățămîntul superior agricol, iar prof. dr. docent **OCTAVIAN FODOR,** rectorul Institutului medico-farmaceutic din Cluj, a vorbit despre învățămîntul superior medical.

Referindu-se la unele probleme ale învățămîntului artistic, prof. **G. DEM. LOGHIN,** prorector la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", a subliniat dezvoltarea și prestigiul de care se bucură în prezent școala românească de teatru și film. În continuare vorbitorul a propus înființarea unui studio cinematografic în cadrul căruia să-și desfășoare activitatea practică studenții institutului.

În cadrul dezbaterilor din secție s-au făcut numeroase propuneri privind Statutul personalului didactic. Țin să accentuez asupra faptului că munca de educare este una din cele mai frumoase activități ale întregului personal didactic — a spus profesorul emerit **CONSTANTIN DINCULESCU,** membru corespondent al Academiei — și cred că în articolul 1 al Statutului este necesar să se menționeze misiunea de educator al tinerei generații pe care o îndeplinește cu cinste fiecare profesor. Vorbitorul a făcut în continuare o serie de propuneri privind necesitatea ca în viitor cadrele universitare să aibă o mai bogată experiență în producție, ca asistentilor universitari să le fie încredințată conducerea unor proiecte de diplomă. De asemenea, a propus ca Statutul să se refere și la inginerii, tehnicienii, laboranții și muncitorii de înaltă calificare care își desfășoară activitatea în laboratoarele din învățămîntul superior.

Acad. **IORGU IORDAN** s-a referit în cuvîntul său la prestigiul de care trebuie să se bucure cadrele didactice, exprimîndu-și dezacordul față de folosirea acestora în munci care nu sînt pe măsura calificării lor superioare. El a opinat pentru întărirea poziției morale a dascălului. În continuare, vorbitorul s-a oprit asupra unor articole din Statutul personalului didactic, făcînd propuneri privitoare la acordarea gradațiilor și a indemnizațiilor. De asemenea, a cerut o mai mare exigență în promovarea cadrelor didactice și îndeosebi a profesorilor universitari. Tot pentru mai multă exigență față de pregătirea didactică și științifică în promovarea cadrelor universitare s-a pronunțat și acad. **MILTIADE FILIPESCU.**

Mai mulți participanți la discuții au arătat că durata promovării asistenților și a lectorilor este prea lungă și au fost de părere că cei care au obținut titlul de doctor să aibă posibilitatea să se prezinte mai devreme la concursurile pentru ocuparea posturilor vacante de lectori și respectiv conferentiari. Au fost făcute de asemenea numeroase propuneri privind normele didactice, condițiile de prezentare la concursurile pentru ocuparea posturilor didactice, proporționarea activităților didactice și celor de cercetare, numirea directorilor educativi etc.

CHEMAREA

Conferinței naționale a cadrelor didactice

către toți membrii corpului didactic

din Republica Socialistă România

Tovarăși și tovarășe,

Conferința națională a cadrelor didactice convocată din îndemnul Partidului Comunist Român în zilele de 5, 6 și 7 februarie a.c., în capitala țării, reunind pe reprezentanții unuia dintre cele mai numeroase detașamente ale intelectualității, a luat în dezbatere, într-o atmosferă de entuziasm și înaltă răspundere marile probleme ale învățămîntului și ale activității personalului didactic din Republica Socialistă România.

Desfășurîndu-se în lumina Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și a Legii învățămîntului, elaborate pe baza hotărîrilor Congresului al IX-lea al P.C.R., Conferința a constituit un eveniment remarcabil în viața școlii românești.

Parte integrantă a grandiosului proces de transformare revoluționară a societății noastre, desfășurat cu avînt sub conducerea Partidului Comunist Român, învățămîntul din Republica Socialistă România a înregistrat succese importante. Cuprinderea anual în școli a peste 4 milioane de copii și tineri, extinderea învățămîntului obligatoriu la 10 ani, îmbunătățirea neîntreruptă a conținutului învățămîntului, ridicarea nivelului calitativ al muncii corpului didactic reprezintă numai cîteva aspecte ale dezvoltării impetuoase a școlii românești în perioada construcției socialiste. Învățămîntul a dat în acești ani patriei sute de mii de cadre calificate pentru toate sectoarele producției, zeci și zeci de mii de specialiști de înaltă valoare pentru economie, știință și cultură, contribuind substanțial la progresul multilateral al societății noastre. Prin înfăptuirile sale, învățămîntul se înscrie printre realizările de seamă ale politicii partidului și statului nostru.

„Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România" al cărui proiect a fost dezbătut și adoptat de Conferință, consfințește locul și rolul de seamă pe care-l are corpul didactic în societatea românească contemporană. Adăugîndu-se altor evenimente importante ale învățămîntului nostru, Statutul va îmbunătăți, fără îndoială, munca tuturor slujitorilor școlii din România, va contribui la perfecționarea lor neîntreruptă în domeniul activității profesionale și științifice.

Dragi colegi,

Munca noastră, a cadrelor didactice, se înscrie în aria celor mai frumoase și mai importante activități umane. **Ținînd pasul cu progresul necontenit al culturii și științei contemporane, cu avîntul nestăvilit al prefacerilor sociale, școala trebuie să fie o școală a secolului nostru, un organism viu, dinamic și modern, în întelesul cel mai deplin al cuvîntului, receptiv la nou, apt să se adapteze rapid și creator la exigențele societății noastre.**

Școala are îndatorirea de înaltă răspundere de a înarma tineretul cu cunoștințe la nivelul științei și tehnicii actuale. Ea are nobila misiune de a forma caractere, oameni integri cu o concepție clară asupra sensului vieții, înzestrați cu ferme convingeri politice, civice și etice, oameni cinstiți, activi și demni, devotați patriei și Partidului Comunist Român, personalități capabile să preia și să continue efortul înaintașilor pentru ridicarea României spre noi culmi ale progresului. Conferința vă cheamă să dăruiți cu însuflețire și devotament cunoștințele, priceperea, experiența și pasiunea voastră pentru înfăptuirea acestor înalte țeluri, sporind astfel contribuția școlii la edificarea socialismului și comunismului pe pămîntul românesc.

Trăind într-o epocă de adînci prefaceri sociale, de uriaș avînt al științei, tehnicii și culturii, să oferim tineretului o viziune largă și complexă asupra lumii, să-i asigurăm o pregătire corespunzătoare pentru societatea în care îl pregătim să pășească. În acest context modernizarea învățămîntului este nu numai o cerință, ci un imperativ. Ea înseamnă atît fructificarea rezultatelor cercetării științifice, cît și restructurarea, adaptarea creatoare necontenită a școlii la cerințele dezvoltării producției, științei și culturii moderne. Să folosim cu pricepere și creator rezultatele cercetărilor pedagogice, integrînd cu îndrăzneală noul în viața școlii, dînd învățămîntului aptitudinea de a pregăti temeinic cadrele potrivit cu nevoile și exigențele viitorului.

Școala noastră — focar al ideilor înaintate ale epocii socialiste — își îndeplinește cu cinste înalta sa misiune socială și educativă. Formarea unui schimb demn al generațiilor care a deschis drumul socialismului în România, capabil să ducă mai departe și să dezvolte pe o treaptă mai înaltă progresul țării, este una din îndatoririle de cinste ale corpului didactic.

Prin întreaga noastră activitate să contribuim la cunoașterea și studierea de către elevi și studenți a concepției materialist-dialectice și istorice, marxist-leniniste despre lume și viață, a politicii partidului și statului nostru. **Să dăm tineretului școlar și universitar o orientare ideologică clară și fermă. Să-l ajutăm să-și făurească convingerile și sentimentele moral-politice caracteristice omului înaintat al societății socialiste.**

Acestea nu pot fi numai rodul unei ample transmiteri a tezelor generale, abstracte, ci trebuie să fie rezultatul asimilării profunde a culturii umaniste, a legării strînse a cunoștințelor de viață.

Învățămîntul are datoria de a educa pe toți tinerii patriei indiferent de naționalitate: români, maghiari, germani, sîrbi și alții în spiritul prieteniei de nezdruncinat, al respectului reciproc, pentru a-și dedica, în strînsă unitate, întreaga energie dezvoltării continue a patriei comune — România socialistă.

Să nu uităm nici o clipă că Partidul, țara, ne-au încredințat fondul de aur al națiunii, capitalul cel mai de preț al poporului — generațiile tinere. Să le educăm astfel încît ele să dea mîine strălucire și spor culturii și civilizației socialiste din patria noastră.

Educatoare, învățătoare, învățători,

Sînteți călăuza primilor pași ai copiilor pe tărîmul cunoașterii. De priceperea și căldura voastră depind pașii următori pe care îi vor face de-a lungul drumului de învățătură și educație. Folosiți setea de cunoaștere a vîrstelor mici în așa fel încît anii de început să fie dimineți promițătoare, în care încolțesc aptitudinile și capacitățile. Dezvoltați dragostea copiilor față de carte, cultivați-le interesul și respectul pentru muncă. Deschideți-le orizonturile științei.

Formați tinerele vlăstare ale țării în spiritul omeniei, al cinstei, al dragostei față de patrie, al devotamentului față de popor și partid.

Căutați cu ardoare căile care să ducă spre inimile și mințile copiilor pentru a le spori cunoștințele și îmbogăți viața sufletească.

Adresați-vă cu încredere familiei pentru a valorifica în procesul de formare a tinerei generații marile resurse educative de care ea dispune.

Profesoare și profesori din învățămîntul de cultură generală,

Continuați opera începută cu pricepere și migală de educatoare și învățători, dăruiți cu generozitate cunoștințele acumulate în tezaurul culturii și experienței umane.

Oferiți elevilor în mod sintetic și novator datele cele mai importante ale științei moderne, dezvoltați-le gîndirea creatoare, cultivați-le interesul pentru studiu și cercetare.

Stimulați elevilor spiritul realist și fantezia, ca din interferarea și îmbinarea lor să se precizeze profilul personalității apte de inițiativă și creație.

Manifestați receptivitate și sensibilitate, călăuzind cu grijă pașii tot mai siguri și îndrăzneți ai omului ce bate cu încredere la poarta vieții — adolescentul; desfășurați întreaga voastră capacitate de muncă și forță de înrîurire pentru a transforma cunoștințele sale în convingeri statornice, cultivați-i sentimentele moral-politice, generozitatea și modestia, setea de cunoaștere, respectul și dragostea față de muncă, conștiința civică, devotamentul și abnegația în lupta pentru binele public.

Aduceți contribuția voastră entuziastă la organizarea și întărirea școlii de 10 ani, școală obligatorie care va asigura întregii națiuni un spor de învățătură și cultură.

Impletiți cu iscusință, cît mai armonios, cultura generală cu elementele de pregătire profesională din ultimele clase ale școlii generale.

Ridicați nivelul calitativ al lecțiilor pentru a le face atractive și accesibile, apte să trezească și să dezvolte interesul și dragostea tineretului nostru pentru știință, tehnică, artă și cultură.

Profesori și maiștri din învățămîntul profesional și tehnic, din liceele de specialitate,

Pregătiți cu pasiune și răspundere pe muncitorii calificați, maiștrii și cadrele tehnice necesare tuturor ramurilor economiei naționale pentru fabricile, uzinele, șantierele și ogoarele țării. Împletiți armonios pregătirea teoretică cu instruirea practică, asigurați absolvenților cunoștințele profesionale și de cultură generală care să le permită să-și însușească tehnica modernă, cuceririle științifice ce se introduc pe scară tot mai largă în producție.

Cultivați elevilor dragostea pentru meseria și specialitatea aleasă, spiritul de ordine și disciplină, înalta răspundere față de sarcinile ce le revin în procesul de producție.

Obișnuiți pe elevi cu organizarea rațională a locului de muncă și cu respectarea timpului de lucru, dezvoltați-le spiritul de răspundere pentru calitatea muncii depuse.

Deprindeți pe elevi încă de pe băncile școlii să utilizeze și să păstreze cu grijă mașinile, instalațiile și uneltele cu care lucrează, să respecte disciplina tehnologică și sarcinile de producție pe care le au de îndeplinit.

Membri ai corpului didactic universitar, profesori, conferențiari, lectori, asistenți,

Țara v-a încredințat pregătirea cadrelor sale superioare în toate domeniile.

De felul cum desfășurați activitatea depinde în mare măsură nivelul științific, tehnic și cultural al României de mîine. Folosiți din plin posibilitățile pe care vi le-a pus la dispoziție orînduirea socialistă pentru a da tineretului țării o înaltă pregătire științifică, teoretică și practică.

Contribuiți cu competența și experiența voastră la perfecționarea structurii și profilului facultăților și secțiilor.

Îndrumați personal, nemijlocit, cu solicitudine și căldură pe studenți în anii decisivi pentru dezvoltarea personalității lor — anii studenției — pentru a se forma ca oameni de înaltă ținută intelectuală și morală, credincioși ideilor celor mai înaintate ale omenirii, devotați patriei și poporului.

Entuziasmul și pasiunea voastră pentru știință și muncă vor avea rolul hotărîtor în educarea tinerelor generații.

Dați țării cadrele tehnice, culturale, administrative de cel mai înalt nivel, pe care le cere desăvîrșirea construcției socialiste și făurirea comunismului.

Să intensificăm cercetarea științifică pentru a spori tezaurul cultural al țării, pentru a ridica învățămîntul la un nivel tot mai înalt, pentru a mări productivitatea muncii sociale și venitul național, pentru a îmbunătăți conducerea și organizarea științifică a producției. Să valorificăm cît mai bine potențialul uman de cercetare existent în instituțiile de învățămînt.

Toate catedrele din învățămîntul superior să devină centre active de cercetare științifică punînd rezultatele creației lor în slujba progresului social, contribuind astfel și la sporirea prestigiului internațional al țării noastre.

Tovarăși,

Îmbunătățirea neîntreruptă a procesului de învățămînt, adaptarea lui la nevoile actuale și de perspectivă ale economiei, culturii și științei românești, ridicarea calitativă a nivelului de pregătire a elevilor și studenților, formarea creatorilor de mîine, impun preocupări sistematice pentru propria desăvîrșire profesională, pentru ridicarea la un nivel calitativ superior a activității dumneavoastră.

Exigența față de noi înșine, față de înformarea la zi în domeniul specialității, față de pregătirea și perfecționarea noastră profesională neîntreruptă reprezintă astăzi, mai mult ca oricînd, o condiție a succesului muncii instructiv-educative pe toate treptele de învățămînt. Cu conștiința răspunderii ce o avem și a pildei de muncă și de atitudine față de profesie pe care o oferim tinerilor, să ne desăvîrșim fără întrerupere pregătirea, să șlefuim cu grijă arta noastră pedagogică, să îmbogățim și să adîncim necontenit cunoștințele din specialitatea pe care o predăm.

Pregătirea temeinică pentru viață, însușirea culturii și științei, educarea interesului și pasiunii pentru profesie nu pot fi decît rodul muncii stăruitoare, al cercetării și aprofundării datelor transmise de școală, al participării active și creatoare a elevilor și studenților la procesul de cunoaștere. Să stimulăm și să îndrumăm cu grijă activitatea de învățătură a acestora, să le formăm obișnuința studiului sistematic, să le educăm responsabilitatea față de îndatoririle școlare.

Conferința națională a cadrelor didactice din România, în numele întregului corp didactic, adresează calde mulțumiri organizațiilor de partid care lucrează în unitățile și instituțiile de învățămînt pentru imensa muncă de îndrumare și sprijinire a activității instructiv-educative înfăptuită în școli și facultăți.

O colaborare strînsă între corpul didactic și organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, organizațiile sindicatelor care activează în învățămînt, Consiliile Organizațiilor Pionierilor și Uniunea Asociațiilor Studenților din România este chezășia bunului mers al muncii noastre de instruire și de educare a tineretului.

În mîinile celor care continuăm — prin pilda de dăruire și pasiune — valoroasa serie de figuri de dascăli ce au ilustrat învățămîntul românesc, se află ceea ce are mai de preț poporul nostru, tînăra generație. Înalta responsabilitate a profesiei, implicațiile profunde și multilaterale în domeniile creației și afirmării umane, caracterul larg cuprinzător al învățămîntului de toate gradele din țara noastră, funcția acestuia ca forță de propulsie a progresului economic, tehnic, științific și moral pe care sîntem chemați să o înfăptuim, situează personalitatea educatorului în centrul atenției opiniei publice. Aceasta onorează și obligă. **Ținuta științifică, etică și cetățenească a omului de la catedră reprezintă elementul de referință cu ajutorul căruia elevul și studentul deosebește valorile. Sîntem chemați ca printr-un efort susținut și continuu de perfecționare, de autodepășire, prin activitatea noastră directă, nemijlocită cu cei încredințați spre instruire și educare să fim la înălțimea misiunii acordate pe poporul nostru, să slujim cu devotament idealurile celei mai avansate forțe a societății noastre, Partidul Comunist Român.**

Trebuie să fim permanent conștienți de faptul că de nivelul muncii noastre, de pasiunea cu care o desfășurăm, depinde în bună măsură bogăția vieții spirituale a orașului, cartierului, comunei sau satului în care trăim și lucrăm.

Investiți cu o înaltă misiune socială, valorificînd luminoasele tradiții ale școlii românești, învățătorii, profesorii și cadrele didactice din învățămîntul superior de pe tot cuprinsul țării sînt chemați să desfășoare o bogată activitate cultural-educativă, să-și înscrie contribuția la vasta operă de dezvoltare intelectuală, politică și morală a tuturor cetățenilor.

Tovarășe și tovarăși, dragi colegi,

Ne aflăm cu toții în pragul unor evenimente de seamă în viața politică a țării: alegerea deputaților în Marea Adunare Națională și în consiliile populare și cea de-a XXV-a aniversare a eliberării patriei. În anul acesta va avea loc și cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

România a înfăptuit sub conducerea Partidului Comunist Român un adevărat salt istoric. Dintr-o țară înapoiată, exploatată de burghezie și moșierime, slab industrializată, cu o agricultură rudimentară, cu un redus venit național a devenit într-un sfert de veac, sub îndrumarea clasei muncitoare, o republică socialistă cu o industrie în rapidă dezvoltare, cu o agricultură cooperativizată și în plină modernizare, cu un venit național împătrit față de trecut, cu un învățămînt și o cultură înaintată.

Partidul Comunist Român și-a dovedit marea sa capacitate de a conduce poporul pe calea profundelor prefaceri înnoitoare. Partidul și-a cucerit prin fapte rolul unanim recunoscut de forță politică conducătoare a întregii vieți sociale, de purtător al celor mai scumpe năzuințe și interese ale maselor, de făuritor al vieții socialiste pe pămîntul României. Politica partidului se bazează pe studierea atentă a realității. Țelul ei este întărirea continuă a orînduirii socialiste, cucerirea cea mai de preț a poporului, ridicarea bunăstării maselor, grija multilaterală față de om — suprema valoare a societății socialiste.

Consolidarea orînduirii socialiste înseamnă și participarea tot mai largă a maselor populare la dezbaterea și soluționarea tuturor problemelor obștești, adîncirea și perfecționarea continuă a democrației socialiste.

Însuși modul de dezbatere a însemnatelor documente ale învățămîntului, înseși discuțiile asupra proiectului de Statut sînt una din numeroasele dovezi ale profundului democratism al regimului nostru.

Corpul didactic își exprimă totala și entuziasta sa aderiune la politica partidului și a statului nostru, participînd activ la măreața operă de transformare istorică a țării.

Toți membrii corpului didactic vor munci ca și pînă acum cu abnegație pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite de Partidul Comunist Român.

Republica Socialistă România înfăptuiește în mod consecvent politica externă elaborată de Partidul Comunist Român, politică de luptă pentru pace, de afirmare a independenței și suveranității naționale, de neamestec în treburile interne ale altor țări, de egalitate în drepturi și de respectare a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta.

România ca stat socialist pune în centrul activității sale de politică externă strîngerea legăturilor cu statele socialiste și întărirea unității dintre țările socialiste.

Călăuzită de interesele supreme ale păcii, țara noastră promovează o politică activă de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Republica Socialistă România militează activ pentru pace și înțelegere între popoare; politica sa externă derivă din însuși caracterul socialist al statului nostru și din relațiile socialiste care s-au statornicit între cetățenii țării noastre.

Atitudinea consecventă a României care militează pentru respectarea normelor dreptului internațional, pentru făurirea unui climat de bună înțelegere între popoare și împotriva încordării internaționale, considerînd că fiecare stat, mare sau mic, poate și trebuie să-și aducă contribuția la lupta pentru pace, la progresul social, este cald apreciată pentru fermitatea și justețea sa.

Întregul corp didactic consideră că politica noastră externă corespunde intereselor fundamentale ale țării și poporului, **avînd un profund caracter patriotic.**

Expresie a unității și coeziunii întregului popor în jurul Partidului Comunist Român, Frontul Unității Socialiste contribuie activ la înfăptuirea politicii noastre interne și externe, politică la care întregul corp didactic din România își dă deplina și entuziasta sa aderiune.

Tovarăși și tovarășe,

Conferința națională a cadrelor didactice din țara noastră, punînd într-o puternică lumină procesul viu de desăvîrșire a școlii românești contemporane, a subliniat totodată, ca principal izvor al vitalității și eficienței sporite a întregii activități de formare a tinerei generații, mobilizatoarele îndemnuri și învățăminte care s-au desprins din hotărîrile Comitetului Central al partidului, prețioasele sfaturi și îndrumări primite în repetate rînduri din partea conducerii de partid și de stat și personal din partea secretarului general al C.C. al P.C.R. — tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — sfaturi și îndrumări pentru care exprimăm cu toții o profundă recunoștință și devotament. **Ne angajăm din inimă să sporim eforturile noastre stăruitoare în munca de instruire și educare a tineretului țării noastre, de călăuzire a lui spre culmile luminoase ale comunismului.**

Conferința națională a cadrelor didactice, exprimînd încă o dată calda sa recunoștință și devotamentul său față de partid și guvern, manifestă ferma convingere că toți membrii corpului didactic, prin munca și atitudinea lor în viața socială vor aduce o contribuție însuflețită și energică pentru fericirea patriei, pentru triumful socialismului și păcii.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 983 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 21 februarie 1969 — 4 pag. 25 bani

În cadrul „ediției 1969" a tradiționalelor concursuri de literatură română, matematică, fizică și chimie, organizate de Ministerul Învățămîntului cu colaborarea societăților științifice ale cadrelor didactice, duminică, 16 februarie s-a desfășurat faza pe localități, la care au participat mii de elevi din licee și școli profesionale. Obiectivul aparatului de fotografiat a surprins un aspect de la concursul liceenilor din sectorul 8 al Capitalei

Unanimitate

Trei mii de oameni care reprezentau aproape două sute de mii de intelectuali (cîți numără astăzi uriașa armată a corpului profesoral din țara noastră) și-au exprimat, la Conferința națională a cadrelor didactice, adeziunea entuziastă la politica generală a Partidului Comunist Român, politică în cadrul căreia măsurile preconizate pentru perfecționarea învățămîntului ocupă un loc de mare însemnătate.

Cei ale căror voci au răsunat în Conferință au dat glas opiniei tuturor învățătorilor și profesorilor, a tuturor oamenilor interesați de destinele învățămîntului nostru. „Făcîndu-mă ecoul celor aproape 400 de cadre didactice din județul Dîmbovița și din vechea cetate de scaun a Tîrgoviștei — spunea învățătorul Hariton Lungu de la Școala generală din comuna Văleni — îmi exprim adeziunea deplină față de măsurile luate de partid și de stat în domeniul învățămîntului, precum și față de întreaga sa politică". În cuvinte diferite, în imagini diferite, această idee a fost reluată, întărită, subliniată de toți cei ce au urcat la tribună și care încercau parcă o irezistibilă dorință de a dovedi încă o dată și încă o dată unanimitatea și căldura cu care sînt îmbrățișate idealurile, proiectele, hotărîrile, întreaga politică a partidului nostru.

Sol al meleagurilor sibiene, profesorul Hermann Schmidt, aducea, prin cuvîntarea sa, adeziunea învățătorilor și profesorilor, din părțile Sibiului: „Conferința noastră națională se înscrie în mod armonios în ansamblul măsurilor inițiate de conducerea partidului și statului nostru, menite să ridice pe noi trepte procesul de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului din patria noastră. Aceste măsuri sînt o expresie a grijii permanente pe care partidul, statul și întregul nostru popor o acordă instruirii și educării tinerei generații și de aceea s-au bucurat de un larg ecou în rîndurile cadrelor didactice — români, maghiari, germani și de alte naționalități — din județul nostru ca și din întreaga țară". Am putea continua citatele încă pe multe pagini, regăsind mereu, în ele, expresia adeziunii corpului profesoral la întreaga politică a partidului, recunoștința lui profundă pentru măsurile luate în vederea perfecționării învățămîntului, în vederea îmbunătățirii continue a pregătirii, a muncii și a vieții oamenilor școlii.

Dar oamenii școlii nu s-au rezumat la simple declarații, ci le-au asociat angajamentul lor ferm de a traduce în viață politica partidului.

„Profesorii mehedinteni, în numele cărora vorbesc — spunea profesorul Costea Achim de la Liceul nr. 1 din Turnu Severin — transmit Conferinței angajamentul de a fi întotdeauna în primele rînduri ale acelora care vor munci cu abnegație pentru îndeplinirea politicii partidului". La fel de pline de mîndrie, la fel de pline de o tonică și generoasă semnificație au răsunat angajamentele rostite de toți cei care au vorbit de la tribuna Conferinței.

Există în această dăruire o anume aspirație spre o înălțare de cea mai pură calitate umană, o anume sete de perfecțiune care pare să fie un atribut caracteristic al dascălilor, al celor ce se dăruie unanim înfăptuirii politicii de învățămînt a partidului.

O. B.

Ce ne-a spus Conferința

Conferința Națională a cadrelor didactice, care a dezbătut multilateral problemele perfecționării și modernizării învățămîntului de toate gradele în condițiile actualei etape de dezvoltare a societății noastre socialiste și ale progresului general înregistrat de știință, tehnica și cultura mondială, a prilejuit o analiză aprofundată a situației existente în prezent în învățămîntul nostru, a modului cum se aplică Directivele partidului adoptate în plenara Comitetului Central din aprilie 1968.

A fost impresionantă unanimitatea cu care s-a exprimat în Conferință hotărîrea de a ridica substanțial nivelul învățămîntului. A fost exemplară obiectivitatea cu care s-au reliefat neajunsurile și principialitatea cu care s-au exprimat criticile. A fost admirabilă competența cu care s-a făcut analiza și s-au formulat propunerile pentru realizarea la nivel superior a sarcinilor. Chemarea adresată de Conferință tuturor membrilor corpului didactic din țara noastră a valorificat în conținutul ei mobilizator întreaga bogăție de idei, propuneri și concluzii care s-au desprins din această amplă și lucidă analiză.

Valoarea dezbaterilor colective pe care le-a prilejuit Conferința a fost subliniată cu multă prețuire și căldură în cuvîntul rostit de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Comitetului Central al Partidului, cuvînt care, pornind de la indicațiile cuprinse în Directive, s-a oprit stăruitor asupra sarcinilor de imediată urgență pe care le au în momentul de față învățămîntul în ansamblul său, și în mod deosebit cei care au în răspundere conducerea lui.

Directivele și Legea dau o orientare clară pentru dezvoltarea, perfecționarea și modernizarea învățămîntului în toate sectoarele lui. „Ceea ce se impune acum — spunea la Conferință tovarășul Nicolae Ceaușescu — este să se acționeze cu toată hotărîrea pentru aplicarea în practică a măsurilor stabilite și a indicațiilor date de partid". Participanții la dezbateri au arătat, prin numeroase exemple, că măsurile de transpunere în viață a hotărîrilor plenarei se aplică în ritm foarte lent, prin acțiuni timide, nesatisfăcătoare, că se iau măsuri de ultim moment, neîndeajuns studiate, care impun reveniri, că se lucrează încă greoi la perfecționarea planurilor și programelor de învățămînt, a manualelor școlare și universitare, la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, că există în multe privințe serioase rămîneri în urmă. Conferința a cerut să se acționeze cu multă operativitate.

Perfecționarea, modernizarea învățămîntului presupune un amplu efort. Dar există și forțele care să-l realizeze. 200 000 de cadre didactice înseamnă un uriaș potențial care poate înfăptui în practică, în mod strălucit, obiectivele stabilite. Printr-o bună organizare întreg acest potențial trebuie valorificat. Capacitatea nimănui să nu fie lăsată la o parte. Colectivele profesorale, organele de resort locale trebuie atrase în tot mai mare măsură la acțiunea de îmbunătățire a structurii și conținutului procesului de învățămînt. Consultările pe multiplele aspecte concrete trebuie să fie o modalitate obișnuită de lucru. În multitudinea de sarcini care ne stau în față, priceperea de a organiza este solicitată cu deosebire. Sînt probleme care au prioritate, de a căror rezolvare depinde un șir întreg de alte acțiuni. Discernămîntul, stabilirea unor criterii logice de prioritate sînt menite să pună ordine în activitatea noastră. Deci, o bună organizare.

Conferința a exprimat mai mult decît hotărîrea de a valorifica la maximum capacitatea actuală a fiecăruia dintre noi. Ea a făcut să se înțeleagă limpede, din spusele tuturor vorbitorilor, că granițele posibilului trebuie și pot să fie duse mai departe. Cercetarea pedagogică și efortul propriu al fiecărui slujitor al școlii sînt chemate să acționeze hotărît în acest sens. Am înțeles cu toții că nu ne putem mulțumi să lucrăm așa cum am lucrat pînă acum, chiar dacă am obținut rezultate bune. Progresul general al școlii se înfăptuiește prin progresul obținut în activitatea fiecăruia dintre noi. Deci trebuie să crească nivelul profesional, competența.

Modernizarea conținutului învățămîntului — obiectiv amplu dezbătut la Conferință — trebuie realizată pe baza unei profunde înțelegeri a sensului complet pe care îl are. Așa cum s-a arătat, modernizarea presupune o intensă muncă de reexaminare critică, creatoare, de pe poziții științifice a fiecărei programe de învățămînt, a fiecărui manual sau curs, ea cere deosebit discernămînt în selectarea cunoștințelor predate. Conferința a cerut să se adopte un sistem operativ și eficient de informare a cadrelor didactice cu tot ceea ce apare nou în știință, în domeniile de specialitate care constituie obiecte de învățămînt. Oamenii școlii trebuie ținuți la curent cu noutățile în știința pedagogică. Nevoia de documentare prin sisteme operative adoptate pe plan central și local a apărut ca un obiectiv de urgentă actualitate, de el depinzînd în mare măsură perfecționarea pregătirii științifice și didactice.

Conferința a formulat numeroase alte importante imperative. Trebuie grăbite pregătirile pentru trecerea din această toamnă la realizarea practică a învățămîntului obligatoriu de 10 ani. Trebuie elaborate programele de învățămînt, trebuie rezolvate problemele pentru asigurarea bazei materiale necesare școlii de 10 ani. Trebuie să se acționeze fără nici o întîrziere pentru îmbogățirea dotării școlilor generale și a liceelor cu laboratoare didactice — condiție importantă pentru legarea învățămîntului de practică.

Legătura directă, nemijlocită care există între cercetarea științifică și perfecționarea învățămîntului a făcut să se acorde o deosebită atenție activității de cercetare. În rîndul oamenilor școlii sînt numeroși cercetători neobosiți a căror activitate trebuie valorificată, orientată spre temele de majoră importanță. Această forță trebuie înmănunchiată, adusă la albia principală a cercetării pedagogice, evitîndu-se pulverizarea activității și căutarea a ceea ce este deja descoperit. Dar, pe lîngă cercetătorii declarați, întregul corp didactic trebuie mobilizat la îmbunătățirea tehnicilor didactice.

Analiza atentă în Conferință a problemelor legate de educația comunistă a tineretului a dus la formularea unor cerințe de hotărîtoare importanță. Trebuie să se treacă la o muncă vie, activitatea educativă să nu se reducă la predarea unor teze generale. „A crește noile generații în spiritul comunismului — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — înseamnă, pe de o parte, a le ajuta să se ridice la nivelul cunoașterii științifice proprii acestei jumătăți de secol, să-și însușească chintesența științelor moderne fără de care nu poate fi conceput astăzi progresul societății, să devină specialiști de înaltă competență și, pe de altă parte, să asimileze o vastă cultură generală umanistă, să-și însușească concepția materialist-dialectică care le dă o reprezentare clară asupra rostului lor în societate, îi ajută să înțeleagă perspectivele și sensul dezvoltării istorice, imperativele majore ale vremurilor noastre".

Conferința s-a ocupat cu stăruință de formarea etică și civică a tinerei generații. Ea a arătat datoria fiecărui slujitor al catedrei de a participa nemijlocit, prin întreaga sa activitate și, în principal, prin procesul de instruire, la sădirea în conștiința fiecărui tînăr a respectului față de muncă, a dragostei față de patrie, a devotamentului față de cauza socialismului și comunismului, la cultivarea în rîndul tineretului a spiritului de disciplină și de ordine, de respect față de normele unei comportări înaintate în viață.

Contribuția substanțială pe care o aduce învățămîntul la progresul multilateral al societății noastre plasează problemele de învățămînt în atenția stăruitoare a conducerii de partid și de stat. Ca urmare, condițiile de activitate în acest sector s-au îmbunătățit în repetate rînduri și substanțial. Se așteaptă de la noi împlinirea cu spirit de răspundere a sarcinilor încredințate.

Procesul amplu de perfecționare a învățămîntului ne solicită pe toți, ne solicită imediat și concret. Școala noastră trebuie să fie, așa cum o caracterizează Chemarea, o școală a secolului nostru, un organism viu, dinamic și modern, receptiv la nou, capabil să se adapteze rapid și creator la exigențele societății noastre.

Simțim cu toții excepționala forță mobilizatoare a Conferinței. Purtăm această forță în inimă, în conștiință. Cuvîntul rostit de secretarul general al C.C. al P.C.R., Chemarea însuflețită adresată tuturor slujitorilor școlii, reprezintă un punct de plecare pentru o amplă activitate prin care să îndreptățim convingerea partidului că, în cel mai scurt timp, se va înregistra o îmbunătățire simțitoare a întregii activități de învățămînt.

Aspect din timpul lucrărilor Conferinței Naționale a cadrelor didactice

Interviul nostru

cu tovarășul Patița Silvestru, vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor despre:

CENTRUL NAȚIONAL DE PERFECȚIONARE A CADRELOR CARE MUNCESC CU PIONIERII

La începutul acestei săptămîni s-au deschis cursurile Centrului național de perfecționare a cadrelor didactice care muncesc cu pionierii. Înscriindu-se între formele de perfecționare inițiate de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, acest Centru, organizat ca urmare a sarcinilor trasate de Plenara din aprilie 1966 a C.C. al P.C.R. își propune să întregească eforturile depuse pînă în prezent pentru îmbogățirea conținutului activității pionierești, pentru ridicarea la un nivel superior a pregătirii celor ce muncesc cu pionierii. Caracterul postuniversitar pe care-l vor avea cursurile, ca și modul în care este concepută întreaga activitate a Centrului vor permite, în același timp, consolidarea nivelului științific al muncii cu pionierii.

Pentru a da cititorilor noștri informații mai ample în legătură cu Centrul național de perfecționare a cadrelor didactice care muncesc cu pionierii ne-am adresat tovarășului Patița Silvestru, vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

— Ce necesități au determinat organizarea Centrului? — am întrebat pe interlocutorul nostru.

— În cei doi ani care au trecut de la reorganizarea activității pionierești s-au obținut rezultate frumoase, s-a acumulat o experiență bogată, s-a asigurat unitatea procesului de educație a școlarilor, unitatea dintre procesul de învățămînt și activitățile extrașcolare. Dar accentul a căzut în special pe latura organizatorică, instruirea cadrelor care muncesc cu pionierii făcîndu-se la nivelul județelor. Acum punem accentul pe probleme de conținut și dăm la nivel republican, orientare cadrelor care muncesc cu pionierii. Cerințele tot mai înalte ale instrucției și educației presupun ridicarea pe o treaptă superioară a activității pionierești. În esență este vorba de dezvoltarea funcției formative a activității pionierești, de intensificarea educației politico-ideologice, ateist-științifice și moral-cetățenești a pionierilor și școlarilor, de îmbogățirea repertoriului de procedee și mijloace pentru diversificarea activității pionierești. Din acest motiv am socotit necesară acum crearea Centrului de perfecționare, chemat să contribuie la împlinirea deziderateloramintite.

— Care este conținutul cursurilor?

— Aș vrea să subliniez, în cîteva cuvinte, că ele nu vor prezenta comandanților de pionieri niște rețete, ci urmăresc să-i înzestreze cu elemente și cunoștințe noi, absolut necesare celui ce lucrează în rîndurile pionierilor. Cursul își propune, de asemenea, să generalizeze metodele interesante de muncă prin realizarea unui larg schimb de experiență între comandanții unităților de pionieri, să consolideze aptitudinile acestora și, în sfîrșit, să îngăduie o mai largă consultare a lor de către conducerea Consiliului Național.

— Cum se va desfășura activitatea cursanților?

— În cele 7 serii de cîte 200 de cursanți, durînd fiecare cîte 10 zile, pe care le vom organiza pînă la încheierea cursurilor, comandanții de unități vor participa la lecții, seminarii și activități practice. Preponderentă va fi activitatea practică. Lecțiile se vor referi la bazele ideologice, pedagogice și psihologice ale activității pionierești. De asemenea vor avea loc prelegeri cuprinzînd îndrumări practice referitoare la conducerea activității pionierești, la unele probleme ale vieții de organizație, la cultivarea pasiunii pentru știință și tehnică, la acțiunile cultural-artistice, sportive și turistice. Mai concret, în cele 10 zile comandanții de unități vor lua parte la numeroase activități ale cercurilor de știință și tehnică, de muzică sau teatru, la concursuri pe teme științifice sau literare, la medalioane cultural-artistice, la șezători folclorice, la vizionări de filme și spectacole. Ei vor participa de asemenea la concursuri de orientare turistică, la demonstrații privind modul de organizare a taberelor în corturi, a ceremonialurilor pionierești. Activitatea practică se va desfășura la Palatul pionierilor — centrul metodic al Consiliului Național al Organizației Pionierilor — și într-o serie de unități de pionieri din Capitală.

Prin întreaga lor desfășurare cursurile vor constitui o conlucrare între Consiliul Național al Organizației Pionierilor și comandanții de pionieri. Sperăm ca această conlucrare să aibă ca rezultat final înviorarea muncii pionierești, sporirea calității sale.

După Conferința Națională

MĂSURI PENTRU ÎNDEPLINIREA SARCINILOR

În zilele imediat următoare Conferinței naționale a cadrelor didactice, la Ministerul Învățămîntului au fost examinate măsurile care se impun pentru traducerea în viață a propunerilor și hotărîrilor stabilite de Conferință. În cadrul sectorului învățămîntului de cultură generală s-a organizat o dezbatere cu conducerea Institutului de științe pedagogice și cea a direcției generale pedagogice din minister. Conf. univ. Traian Pop, ministru adjunct, a făcut o expunere asupra sarcinilor imediate și de perspectivă care rezultă din lucrările Conferinței și îndeosebi din cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Stat, pentru îmbunătățirea conținutului învățămîntului, pentru urgentarea elaborării programelor și manualelor școlii generale de 10 ani, a planurilor și programelor de învățămînt ale liceului, pentru realizarea unei mai bune pregătiri a tineretului școlar.

În continuare s-a trecut la elaborarea unui plan de măsuri cu privire la rezolvarea urgentă a sarcinilor trasate de partid școlii de cultură generală. În acest plan de măsuri s-a stabilit ca Institutul de științe pedagogice și direcția generală pedagogică să-și reconsidere, în lumina dezbaterilor din Conferință, activitatea legată de elaborarea și definitivarea planurilor și programelor, de alcătuirea metodicilor și a altor materiale orientative a muncii învățătorilor și profesorilor, de orientarea școlară și profesională.

În legătură cu definitivarea programelor s-a subliniat necesitatea ca acestea să fie alcătuite pe baza unei concepții unitare, de la clasa I la clasa a XII-a și să fie însoțite de studii de concepție, cu exemplificări și demonstrații menite să pună în lumină elementele noi ale fiecărei programe și resursele educative pe care le oferă. Acest studiu va înlesni și orienta munca fiecărui profesor și va oferi colectivelor școlare posibilitatea desfășurării unei munci unitare, coordonate atît pe planul educației intelectuale cît și pe cel al educației morale, estetice și cetățenești. Pe baza măsurilor s-a stabilit totodată că programele de algebră, fizică, chimie urmează să aibă un mai accentuat caracter practic, aplicativ. Întregul proces de reexaminare și definitivare a programelor școlii generale de 10 ani în lumina cerințelor formulate la Conferința Națională a cadrelor didactice va fi încheiat la începutul lunii aprilie. Atît studiile de concepție cît și programele vor fi publicate și puse în discuția cadrelor didactice.

Vorbind despre cerința sporirii caracterului formativ al școlii de cultură generală tov. Traian Pop a subliniat necesitatea urgentă de a se revizui și manualele școlare. Institutul de științe pedagogice va alcătui o culegere de texte literare care urmează a fi incluse în manualele școlare, atît pentru clasele I—IV cît și pentru clasele V—VIII. Aceste texte vor fi selectate din cele mai reprezentative opere ale literaturii noastre clasice și contemporane.

S-au stabilit de asemenea măsuri pentru ca manualele de istoria și geografia patriei să-și sporească valențele educative, să facă mai larg cunoscute elevilor trecutul poporului, lupta lui actuală pentru desăvîrșirea construcției socialiste, contribuția pe care a adus-o și o aduce la tezaurul universal al valorilor spirituale, frumusețile patriei. Manualele destinate acestor discipline vor fi ilustrate cu lecturi literare menite să transfigureze artistic diferitele laturi instructive pe care le vizează.

Potrivit acelorași măsuri manualele de fizică, chimie, biologie etc. vor fi revizuite astfel încît să-și sporească aportul la formarea concepției materialist-dialectice a elevilor despre natură și societate.

Un loc important în munca Institutului de științe pedagogice și a direcției generale pedagogice din minister îl va ocupa elaborarea unor lucrări menite să ajute la îndrumarea și perfecționarea muncii cadrelor didactice. În afara studiilor de concepție care vor însoți fiecare programă în parte, vor fi elaborate în scurt timp îndrumătoare metodice cu un pronunțat caracter practic, care să poată fi folosite într-un mod mai eficient. Astfel, pînă la începutul anului școlar se va edita un îndrumător pentru învățătorii care predau la clasele cu copii de 6 ani, pentru cei care predau la clasele cu copii de 6 și 7 ani și pentru cei care predau simultan la mai multe clase. Un astfel de îndrumător se va elabora și pentru educatoarele din învățămîntul preșcolar.

La dezbaterea pe marginea măsurilor care se impun în lumina lucrărilor Conferinței au fost examinate și probleme legate de orientarea școlară și profesională a elevilor. În această privință s-a stabilit ca pînă la 1 mai să se elaboreze fișa colectivă de cunoaștere și caracterizare psihopedagogică a elevilor unei clase, care urmează a fi introdusă în mod experimental începînd cu anul școlar viitor, pînă la 1 iunie — „Regulamentul consilierului de orientare școlară și profesională" și un îndrumător destinat orientării muncii acestuia, precum și fișa individuală a elevului, care va fi de asemenea însoțită de un îndrumător pentru folosirea ei. În vacanța de primăvară se va organiza un curs cu profesorii psihopedagogi care se ocupă de orientarea școlară și profesională, iar în perioada 1—15 septembrie, un curs cu toți profesorii de psihologie pe teme privind orientarea. La consfătuirile din toamnă ale cadrelor didactice una dintre problemele care vor fi dezbătute se va referi la orientarea școlară și profesională a elevilor.

În scopul unej mai bune pregătiri a elevilor din liceele pedagogice s-a stabilit să fie revizuite programele și manualele de psihologie și pedagogie pentru aceste școli, astfel încît să fie cuprinse și problemele orientării școlare și profesionale.

În încheierea dezbaterilor tov. Traian Pop s-a referit la obligațiile majore care revin cercetătorilor de la Institutul de științe pedagogice și lucrătorilor direcției generale pedagogice din minister în elaborarea la timp și în cele mai bune condiții a planurilor și programelor, a metodicilor și celorlalte materiale cerute de sarcinile mari și urgente puse de partid în fața întregului nostru învățămînt.

PROIECTUL PLANULUI ȘCOLII DE 10 ANI

ÎN DEZBATEREA CADRELOR DIDACTICE

Cum se poate realiza fondul comun al cunoștințelor tehnico-practice

În proiectul planului de învățămînt se menționează că „școala de 10 ani va urmări să asigure și o pregătire cu caracter tehnic-practic care să contribuie la orientarea școlară și profesională a elevilor și, în același timp, să ușureze însușirea ulterioară a profesiunii, atît prin școli profesionale, cît și prin calificarea la locul de muncă". Analizînd însă conținutul proiectului constatăm că acest principiu, just și întemeiat, nu este susținut în suficientă măsură cu acțiuni care să asigure realizarea lui.

Se prevede, astfel, că fondul comun de cunoștințe și deprinderi tehnice se va realiza prin studiul electrotehnicii și al desenului tehnic. S-ar părea, deci, că pregătirea în electrotehnică ar sta la baza unei pregătiri profesionale în ansamblu, ceea ce nu este real. Este drept că la clasele V—VIII se prevede, în mediul urban, cîte o oră de tîmplărie, lăcătușărie, electrotehnică și, respectiv, lucru de mînă și gospodărie (pentru fete), iar în mediul rural noțiuni de agricultură cu lucrări practice (băieți și fete). De asemenea se acordă o oră pentru activități în cercurile tehnice-practice. Așa cum a dovedit experiența, lucrările în lemn, în metal sau lucrările de electrotehnică sînt necesare, utile. Ar fi însă o exagerare cu consecințe negative dacă s-ar socoti că se poate realiza o preprofesionalizare numai într-o singură oră de lucrări practice pe săptămînă. Oricine cunoaște cît de cît această problemă va fi de acord că, în asemenea condiții, nu se poate asigura nici însușirea unor noțiuni tehnologice legate de cunoașterea materialelor, semifabricatelor, uneltelor, sculelor și instrumentelor de măsură și control, nici formarea unor deprinderi practice de muncă. Surprinde de asemenea faptul că pentru elevele din mediul sătesc nu sînt prevăzute ore de lucru de mînă și gospodărie, deși ele nu au mai puțină nevoie de cunoștințe și deprinderi în aceste domenii decît elevele din mediul urban.

Formarea unei pregătiri tehnico-practice temeinice, multilaterale se poate asigura prin predarea în clasele IX—X a unor cunoștințe de cultură tehnică generală cu aplicații practice care să aibă o cît mai largă aplicabilitate în diferite sectoare de activitate și care să fie predate la toate școlile, atît în mediul urban, cît și în cel rural.

Cunoștințele de cultură tehnică generală ar trebui să se refere, după părerea noastră, la **materiile prime, materialele și semifabricatele folosite la producerea principalelor bunuri și mijloace materiale, la organe de mașini, mecanisme, organe de transmisie, motoare termice și electrice, la mașinile și utilajele care au o largă întrebuințare în producția industrială și agricolă, în transporturi și telecomunicații.** Tot aici ar putea fi cuprinse și **cunoștințele de electrotehnică generală (mașini, dispozitive, instrumente și aparate electrice), ca și elemente de mecanizare, automatizare și telecomandă, noțiuni despre standardizare, despre toleranțe și ajustaje, despre principalele ramuri de producție din economia națională, despre organizarea și planificarea economiei naționale și despre organizarea și planificarea producției în întreprinderile socialiste.** În sfîrșit, o pondere importantă ar urma să ocupe aici **desenul tehnic,** prevăzut și el cu o oră pe săptămînă la clasele IX—X.

În ce privește cercurile, socotim că ar fi util **să se stabilească în prealabil profilele acestora,** ținîndu-se seama de condițiile și posibilitățile școlilor din toate regiunile țării. Altfel, dacă rezolvarea acestei probleme se lasă la latitudinea fiecărei școli, există pericolul ca forțele să se risipească în felurite încercări care nu au garanția reușitei. Considerăm, totodată, că ar fi bine **să se stabilească criterii științifice pentru orientarea elevilor către un cerc sau altul.** Ar fi de asemenea indicată **stabilirea unor baremuri privind utilajele strict necesare fiecărei școli, în funcție de specificul cercurilor.** S-ar putea, credem, ca **unele școli profesionale, unele școli de maiștri și chiar unele întreprinderi locale să primească sarcina de a executa pentru școlile de cultură generală diferite sorturi de scule, unelte etc.** În sfîrșit, credem că ar trebui elaborate și **îndrumări metodice** pe baza cărora să-și poată desfășura activitatea cercurile de elevi. Nu mai puțin important ni se pare **să se stabilească, prin normative corespunzătoare, răspunderi precise cu privire la practica pe care urmează s-o efectueze elevii claselor IX—X în unitățile economice.**

Un rol important în instruirea elevilor l-ar putea avea și **înființarea în școli a unor cabinete tehnice.** Cele cîteva cabinete de acest fel organizate experimental, încă din anii trecuți, la unele școli din București s-au dovedit de un real folos.

Sintetizînd toate aceste propuneri, reies următoarele modificări în comparație cu proiectul publicat :

— la clasa a V-a se menține predarea traforajului la băieți și a lucrului de mînă și gospodăriei la fete — așa cum este în prezent la școala generală de 8 ani, însă numai într-o singură oră pe săptămînă, conform proiectului de plan al școlii generale de 10 ani ;

— la clasele VI—VIII se acordă 2 ore pentru cunoștințe tehnice și lucrări aplicative ; la clasa a VIII-a (fete) se prevăd o oră de lucru manual și gospodărie și o oră de electrotehnică, astfel încît fetele să cunoască aparatele electrocasnice ;

— la clasele IX—X se prevede o oră pentru predarea cunoștințelor de cultură tehnică generală, în varianta I mărindu-se numărul total de ore săptămînale la 27, iar în varianta a II-a luîndu-se o oră din cele 4 rezervate instruirii practice în producție.

Credem că în acest mod școala de 10 ani va putea să asigure în condiții mai bune pregătirea tehnică-practică a elevilor, să contribuie mai eficient la orientarea lor școlară și profesională și, în același timp, să ușureze însușirea ulterioară a profesiunii.

Ing. NICOLAE DINU
inspector la Inspectoratul școlar al municipiului București

Geografia trebuie studiată și în clasele IX-X

Determinată de larga lor utilitate și aplicabilitate în viață, în producție, de aportul lor considerabil la cunoașterea și justa interpretare a lumii înconjurătoare, necesitatea cunoștințelor geografice a constituit și constituie o axiomă — și aceasta nu de azi sau de ieri, ci de milenii. Punînd în evidență aspectele și laturile constitutive ale mediului înconjurător, geografia instruiește, educă și dezvoltă gîndirea elevilor. Tocmai de aceea se afirmă frecvent că nu atît volumul de cunoștințe geografice, cît deprinderile și capacitatea de a gîndi geografic, de a opera cu noțiuni, cunoștințe și raționamente geografice constituie tezaurul cel mai de preț pe care școala îl transmite tinerilor.

Pentru realizarea temeinică a funcțiilor didactico-științifice și educative ale geografiei școlare — instruire, educare, legarea școlii de viață, de producție — considerăm necesar cel puțin următoarele : predarea fără întrerupere a geografiei de la clasa a III-a pînă la clasa a X-a a școlii generale și pînă în anul IV al liceului ; așezarea geografiei în planul de învățămînt în conformitate cu principiul liniar, elaborarea unor programe și manuale în lumina cerințelor modernizării învățămîntului — preocupare evidentă pe plan mondial ; intensificarea măsurilor de calificare profesională a cadrelor de predare cu pregătire incompletă și de perfecționare postuniversitară sistematică a tuturor geografilor care predau în școli.

În cele ce urmează prezentăm propunerile Societății de științe geografice din Republica Socialistă România cu privire la structura planului de învățămînt la geografie pentru școala generală de 10 ani.

Acordînd prioritate principiului liniar în alcătuirea planului de învățămînt — fără să-l absolutizăm — socotim necesar ca în clasele III—VIII ale școlii generale de 10 ani să se predea — potrivit logicii didactice și logicii sistemului științelor geografice — disciplinele din ramura **geografiei regionale,** iar în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale (și în tot cursul liceal) disciplinele din ramura **geografiei generale** — discipline care participă activ la formarea gîndirii geografice a elevilor.

În contextul celor de mai sus, planul de învățămînt la geografie în școala generală de 10 ani s-ar prezenta astfel :

Clasa a III-a : Geografia județului natal (2 ore) ; *Clasa a IV-a :* Geografia patriei (2 ore) ; *Clasa a V-a :* Introducerea în geografia matematică, învelișurile geografice, populația lumii (2 ore) ; *Clasa a VI-a :* Continentele sudice (geografie regională) (2 ore) ; *Clasa a VII-a :* Continentele nordice (geografie regională) (2 ore) ; *Clasa a VIII-a :* Geografia Republicii Socialiste România (fizică și economică) (2 ore); *Clasa a IX-a :* Geografia fizică generală (1 oră) ; *Clasa a X-a :* Geografia economică generală a lumii (pe ramuri) (1 oră).

În proiectul planului de învățămînt pentru școala generală de 10 ani — publicat în presă — geografia nu este prevăzută ca obiect de învățămînt în clasele a IX-a și a X-a. Noi susținem, cu tot spiritul de răspundere, includerea ei în clasele respective, tocmai pentru faptul că — fiind prin excelență „o știință a teritoriului" — geografia are infinite legături, mai evidente sau mai intime, cu toate disciplinele de pondere cu profil tehnic aplicativ, fie ele agricole, industriale, geologice, financiar-economice ș.a.

Ridicăm cu acest prilej și problema reintroducerii geografiei patriei ca obiect obligatoriu de examen — nu la alegere — atît la admiterea în liceu cît și la bacalaureat alături de limba și literatura română și de istoria României, cunoscînd că principalele elemente constitutive ale fondului culturii generale a elevilor le alcătuiesc limba și literatura română, istoria României și geografia Republicii Socialiste România.

Prof. dr. docent
VINTILĂ MIHĂILESCU
președinte
lector univ. ION D. ILIE
secretar general
Societatea de științe geografice

• Prof. PAVEL OSACI din Feldioara, jud. Brașov, este de părere că, dacă cele cinci ore săptămînal acordate în urmă cu cîțiva ani studiului agriculturii depășeau necesitățile, singura oră prevăzută în actualul proiect de plan este departe de a le satisface. Avînd în vedere că marea majoritate a absolvenților școlii generale de 10 ani rămîne să lucreze la sate, prof. Osaci socotește necesar să se acorde agriculturii cîte două ore săptămînal, în care să se includă și aplicațiile practice după parcurgerea fiecărui capitol. El propune ca aceste ore să fie menținute și în clasele IX—X din mediul rural, aici accentul urmînd să cadă pe latura aplicativă.

• Specificul muncii cu clasele I—IV, multitudinea problemelor educative, preocupările pionierești etc. — este de părere profesorul IOAN CÎMPEANU, directorul Liceului nr. 15 din Cluj — cer învățătorului, în fiecare săptămînă, destul de mult timp, dar planul de învățămînt și programa nu-i permit să folosească în acest scop orele de curs. Cum problemele educative nu sînt mai puțin însemnate la clasele I—IV decît la clasele mari, chiar dacă ele cad în sarcina unui singur învățător, prof. Cîmpeanu propune să se introducă o oră de dirigenție, săptămînal, și la aceste clase.

• Conf. univ. dr. VICTOR GRIGORESCU din București ne-a trimis o scrisoare care se referă, între altele, la studiul limbilor moderne. Ambele variante ale proiectului de plan — scrie conf. univ. dr. Grigorescu — prevăd pentru limba modernă studiată în continuare cîte 2 ore în clasele a IX-a și a X-a. La această limbă ei au deja cunoștințe căpătate anterior, timp de patru ani, cîte trei ore săptămînal. Ținînd seama de faptul că absolvenților clasei a X-a li se dă posibilitatea ca, pe baza unor examene de diferență, să treacă la învățămîntul liceal, ar fi bine să se introducă în clasele IX—X măcar cîte o oră și pentru studiul unei a doua limbi moderne, reducîndu-se la o singură oră studiul limbii moderne studiate în continuare. În acest fel, fără a se încărca planul, s-ar veni mai mult în ajutorul elevilor.

Este necesar un sistem științific de desfășurare a practicii agricole

În prezent, în școala generală de 8 ani predarea cunoștințelor agricole este încărcată cu tot felul de date de specialitate și, cu toate că studiul se realizează empiric, este împins pînă la profesionalizare. Cercetînd locul rezervat cunoștințelor agricole în proiectul planului de învățămînt al școlii de 10 ani am avut impresia că el cade în extrema cealaltă, limitînd predarea acestor cunoștințe, în clasele VI—VIII, la domeniul strict al pregătirii practice a elevilor și întrerupînd pregătirea agricolă științifică în clasele IX—X.

Dat fiind că un număr important de absolvenți ai școlii de 10 ani se vor încadra direct în agricultură propunem ca, la varianta cu o zi de practică în producție, **practica agricolă la clasele IX—X să se desfășoare după un sistem științific, în brigăzi organizate pe clase, sub conducerea cadrelor didactice de specialitate și să fie precedată de o oră de instructaj teoretic, care să se refere în special la problemele tehnico-organizatorice ale sectorului de producție în cadrul căruia se va desfășura activitatea practică, în raport cu profilul întreprinderii agricole respective.** Credem că, procedîndu-se așa, s-ar asigura caracterul științific al însușirii cunoștințelor și deprinderilor practice, s-ar realiza o mai bună corelare între studiul agriculturii și studiul științelor naturale și o mai eficientă legare a învățămîntului biologic și agricol de viață, de practică.

Un experiment realizat în acest sens de Institutul de științe pedagogice a dovedit că este posibilă pregătirea agricolă a elevilor pentru muncile sezoniere, cu condiția ca ea să fie organizată și îndrumată științific. Considerăm că o asemenea pregătire s-ar putea introduce oriunde sînt posibilități.

Prof. DIMITRIE D. ROMAN

Planul de măsuri adoptat de plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură

După cum s-a relatat în gazeta noastră (nr. 980 din 31 ianuarie a.c.), de curînd a avut loc plenara Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură. Cu acest prilej a fost supus dezbaterilor și definitivat planul de măsuri al Comitetului Uniunii, al cărui obiectiv central este mobilizarea membrilor de sindicat din instituțiile de învățămînt și cultură în vederea întîmpinării cu noi succese în muncă a celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei și a celui de-al X-lea Congres al P.C.R., precum și în vederea traducerii în viață a indicațiilor recentei plenare a C.C. al U.G.S.R. privind sarcinile sindicatelor pentru îndeplinirea și depășirea planului de stat pe anul 1969. Publicăm mai jos planul de măsuri :

— Organele și organizațiile sindicale trebuie să desfășoare o muncă politică-organizatorică susținută pentru antrenarea cadrelor didactice la realizarea programului complex aprobat de partid și de stat în scopul dezvoltării continue a învățămîntului, ținînd pentru asigurarea condițiilor necesare generalizării școlii obligatorii de 10 ani, pentru extinderea și diversificarea învățămîntului liceal, pentru perfecționarea programelor, manualelor, cursurilor și metodelor de predare, pentru îmbunătățirea conținutului ideologic și științific al învățămîntului, pentru perfecționarea profilului instituțiilor de învățămînt superior, a planurilor și programelor acestora, pentru dezvoltarea continuă a bazei materiale a învățămîntului conform cu stadiul actual de dezvoltare a științei.

— Comitetele sindicatelor din învățămîntul de toate gradele vor trebui să-și sporească contribuția la îmbunătățirea muncii educative în învățămîntul de cultură generală și superior, la înarmarea elevilor și studenților cu concepția materialist-dialectică despre natură și societate. Valorificînd tradițiile școlii românești, ele sînt chemate să mobilizeze cadrele didactice pentru a-și petrece o mai mare parte din timp în mijlocul elevilor și studenților, insuflîndu-le respectul față de îndatoririle școlare și universitare, cultivîndu-le pasiunea pentru studiu și cercetare, îndrumîndu-le energia și elanul tineresc spre preocupări utile.

Fiecare organizație sindicală are datoria să-și înscrie, ca o îndatorire de mare răspundere și actualitate, generalizarea experienței înaintate a cadrelor didactice din toate unitățile de învățămînt pentru creșterea eficienței activităților educative.

— Comitetul Uniunii, Biroul său Executiv, în strînsă colaborare cu Ministerul Învățămîntului, vor continua să se ocupe de aplicarea prevederilor Hotărîrii Consiliului de Miniștri privind noul sistem de salarizare și majorarea salariilor în învățămînt. În acest scop Biroul Executiv al Comitetului Uniunii, organele sindicale din învățămînt vor sprijini Ministerul Învățămîntului, conducerile școlilor și facultăților în vederea elaborării și realizării unor măsuri eficiente pentru perfecționarea organizării muncii și mai buna precizare a sarcinilor și atribuțiilor ce revin membrilor corpului didactic pe locuri de muncă, în vederea utilizării acestora corespunzător pregătirii profesionale și a folosirii integrale și eficiente a timpului de lucru. Organele și organizațiile sindicale vor trebui să manifeste o permanentă preocupare pentru îndeplinirea cu simț de răspundere și în mod exemplar a sarcinilor profesionale, pentru întărirea disciplinei în muncă, organizînd dezbateri în adunările trimestriale ale grupelor sindicale, stimulînd afirmarea puternică a opiniei colective pentru stricta respectare a obligațiilor de serviciu.

— Biroul Executiv va lua toate măsurile pentru a valorifica concluziile desprinse din studiul privind bugetul de timp al cadrelor didactice și va întreprinde, împreună cu Ministerul Învățămîntului, studii privind perfecționarea stilului de muncă în unitățile școlare, necesarul de cadre și profilul pregătirii lor pentru școala obligatorie de 10 ani, activitatea metodică și de cercetare științifică în rîndul cadrelor didactice, stabilitatea cadrelor didactice în mediul rural, activitatea cultural-educativă în rîndurile salariaților din învățămînt.

— Biroul Executiv al Comitetului Uniunii se va preocupa mai îndeaproape de îndrumarea Consiliului Sindicatelor din Centrul Universitar București, precum și a comitetelor sindicatelor din învățămîntul de cultură generală, și superior, astfel încît acestea să-și sporească contribuția la realizarea sarcinilor profesionale și la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale cadrelor didactice.

— Biroul Executiv va sprijini Ministerul Învățămîntului în organizarea mai judicioasă a activității cadrelor didactice în timpul vacanțelor de iarnă și primăvară, în scopul perfecționării corpului didactic.

— Biroul Executiv va sprijini sindicatele din învățămînt să organizeze excursii didactico-științifice care să corespundă mai mult necesităților de documentare ale învățătorilor și profesorilor.

Planul de măsuri cuprinde, în continuare, acțiuni menite să sprijine presa de învățămînt, să îmbunătățească activitatea sindicatelor Academiei Republicii Socialiste România și din sectorul cercetării științifice, să sporească contribuția acestora la ridicarea pe o treaptă superioară a activității de cercetare, precum și sarcini privitoare la activitatea sindicatelor din instituțiile de spectacole și din industria poligrafică.

Sînt prevăzute, de asemenea, următoarele măsuri care vizează deopotrivă toate organizațiile sindicale din învățămînt și cultură :

— În lunile septembrie și octombrie a.c. Biroul Executiv va organiza în mod eșalonat instruiri și schimburi de experiență, în București și alte centre din țară, cu președinții sindicatelor din toate instituțiile de învățămînt și cultură.

— Comitetele sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură vor fi îndrumate și mobilizate să antreneze pe toți membrii de sindicat în acțiunile inițiate și organizate de Frontul Unității Socialiste, să îndeplinească exemplar sarcinile ce le revin în cadrul campaniei electorale în vederea alegerilor de deputați pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare.

Exprimînd totala adeziune față de politica P.C.R. în domeniul învățămîntului, științei și culturii, față de Hotărîrea Plenarei Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România din 16—17 ianuarie 1969, plenara cheamă sindicatele din învățămînt, știință și cultură să desfășoare o activitate tot mai bogată în conținut, pentru a întîmpina cea de-a XXV-a aniversare a eliberării patriei și cel de-al X-lea Congres al P.C.R. cu noi și însemnate realizări.

Premii pentru studii teoretice și lucrări metodice privind activitatea pionierească

În intenția de a sprijini și stimula cercetarea și fundamentarea științifică a activității pionierești, Consiliul Național al Organizației Pionierilor instituie premii anuale pentru cele mai valoroase studii teoretice și lucrări cu caracter metodic publicate pînă la data de 1 mai a anului respectiv. Acestea sînt următoarele : un premiu în valoare de 12 000 lei ; două premii în valoare de 8 000 lei fiecare și trei premii a cîte 5 000 lei.

În 1969 lucrările vor fi selecționate de un juriu care va prezenta Biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor — pînă la 15 octombrie — lista cu lucrările propuse pentru premiere.

Un experiment în studiul limbii latine

Studiul limbii latine în școala noastră contemporană este justificat atît de considerente etimologice, de faptul că etimologia latină este prezentă în toate științele naturii și în științele umaniste, cît și de faptul că înțelepciunea clasicilor constituie o componentă esențială a culturii.

Un experiment interesant, urmărind asigurarea unei însușiri conștiente a limbii latine bazată pe cunoașterea de către elevi a finalității studiului, a fost inițiat pe parcursul ultimilor ani de prof. Maria Nicolaescu, care predă această disciplină la liceele nr.40 și nr.41 din București. Pornind de la interesul și atracția pe care le au elevii față de maximele și dictoanele limbii latine, ca acumulare condensată a gîndirii și experienței de viață, prof. Nicolaescu a organizat pentru ei o serie de concursuri a căror temă au constituit-o maximele și expresiile latine consacrate. Subliniind utilitatea studierii acestor expresii, profesoara a atras atenția elevilor asupra frecvenței lor folosiri în publicistică, în studiile de specialitate, în literatură. Ea a arătat totodată necesitatea ca aceste maxime să fie menționate în formularea lor corectă, să fie atribuite corect și să li se dea o interpretare corectă.

Elevii au fost solicitați să prezinte într-un concurs expresiile latine întîlnite de ei pe parcursul lecturii cotidiene și să-și spună părerea asupra corectitudinii transcrierii, interpretării și atribuirii lor. De asemenea, li s-a cerut să adune maximele exprimînd anume sentimente, situații sau momente de viață.

Rezultatele pozitive obținute în studiul limbii latine datorită organizării acestor concursuri, care atrag o participare plină de interes din partea elevilor, dovedesc eficiența procedeului folosit de prof. Nicolaescu.

M.F.

Tabere-curs de biologie

Societatea de științe biologice va organiza în vara acestui an pentru profesorii de biologie, ca formă de pregătire postuniversitară, următoarele tabere-curs :

1.Tabăra-curs Cluj (15-30 iulie), la care cadre didactice de la Universitatea „Babeș-Bolyai" vor prezenta conferințe pe teme actuale de biologie și se vor efectua aplicații cu caracter botanic și zoologic în împrejurimile Clujului. Totodată se vor vizita diferite rezervații naturale (Cheile Turzii, finatele Clujului etc.) și se va organiza o aplicație biospeologică și geobotanică în Munții Apuseni.

2.Tabăra-curs Agigea (2-16 august). Se vor audia conferințe pe teme actuale de biologie și se va participa la aplicații privind cunoașterea florei și faunei litoralului Mării Negre, cunoașterea vegetației stepice și de silvostepă din Dobrogea etc. Se va organiza și o aplicație de hidrobiologie marină, participanții deplasîndu-se cu un vas de cercetări pe traseul Constanța-Sulina-Tulcea. Asistența științifică va fi asigurată de cadre didactice de la universitățile din Iași și București, ca și de personalul științific de la Stațiunea de cercetări marine Agigea.

3.Tabăra-curs Sinaia (15-30 iulie). Pe lîngă dezbaterea unor probleme actuale din domeniul biologiei, condusă de cadre didactice de la Universitatea București și cadre universitare din Brașov, se vor organiza aplicații în Munții Bucegi pentru cunoașterea etajelor de vegetație (pădure subalpină și alpină).

4. Tabăra-curs Pîngărați-Bicaz (2-16 august). Cadre didactice de la Universitatea „Al.I. Cuza" din Iași vor prezenta conferințe pe teme actuale de biologie și se vor efectua aplicații hidrobiologice pe lacul Bicaz (cu vasul de cercetări și batiscaful stațiunii, cu scafandrul autonom etc.), aplicații privind cunoașterea florei și faunei Cheilor Bicazului, a Ceahlăului etc.

În decursul aplicațiilor participanții la cele 4 tabere vor vizita și diferite stațiuni științifice, ca și obiective importante din punct de vedere industrial, agricol, istoric și cultural.

Doritorii a se înscrie la una din aceste tabere-curs se vor adresa pînă la 1 aprilie 1969 filialelor S.S.B. din țară sau la sediul Societății (București 7, b-dul Schitu Măgureanu 9), printr-o cerere în care vor menționa : școala unde funcționează, facultatea absolvită, vechimea în învățămînt, la ce tabără au mai participat, la ce tabără doresc să participe (de prima preferință și de a doua preferință). Cererea va fi vizată de directorul școlii. Societatea asigură asistență științifică, costul transportului pe C.F.R. (dus și întors) și cazarea, iar participanții contribuie cu suma de 600 lei (masa, deplasările și cazările în cazul aplicațiilor).

Atenție educației rutiere

Dezvoltarea continuă a traficului rutier necesită măsuri eficiente de educație, pentru a se asigura respectarea conștientă a regulilor de circulație în toate împrejurările, astfel încît să se prevină accidentele. În această privință școala are un rol de seamă. Ea și-l îndeplinește, în prezent, prin lecțiile de circulație care au fost introduse în școlile generale, prin activitatea desfășurată de patrulele școlare de circulație, ca și prin cercurile automobilistice care au luat ființă în diferite licee. Experiența dobîndită pînă acum în acest domeniu arată că este indicată generalizarea în toate școlile a acestor forme de activitate.

În vederea unei susținute educații rutiere, Direcția circulației din Inspectoratul General al Miliției a realizat un număr însemnat de materiale menite să facă cunoscute elevilor regulile de circulație. Numai în cursul anului 1968, bunăoară, au fost tipărite și difuzate în școli broșuri și pliante în tiraje de sute de mii de exemplare. De asemenea, s-au realizat filme, diafilme și diapozitive care tratează probleme de circulație specifice elevilor, ca și emisiuni de radio și televiziune pe această temă. În prezent se pregătește apariția unui manual de circulație, elaborat prin grija Ministerului Învățămîntului în colaborare cu Inspectoratul General al Miliției. Manualul, care va fi pus în curînd la îndemîna cadrelor didactice pentru a fi folosit la lecțiile de circulație, va prezenta într-o formă sistematică principalele probleme de circulație cu care trebuie deprinși elevii.

Trebuie subliniat însă că, pe lîngă toate acestea, este necesară și o permanentă și atentă supraveghere a copiilor atît din partea profesorilor, cît și a părinților, o temeinică înarmare a fiecărui elev cu regulile de circulație, educarea deprinderii de a le respecta. În special în această perioadă, cînd, din cauza gheții, a poleiului etc. pericolele s-au înmulțit, elevii trebuie supravegheați și îndrumați cu deosebită grijă asupra modului cum să circule. Subliniem acest fapt deoarece în ultima vreme, din cauza pericolelor amintite și mai ales a neatenției elevilor, s-au produs o serie de accidente. La Rm. Vîlcea, copiii Mihai Anghel de 9 ani și Valentin Prădălus de 7 ani au fost surprinși și accidentați grav de un autobuz în timp ce se jucau cu sănioța pe partea carosabilă a străzii. În județul Cluj un accident destul de grav a avut loc datorită faptului că însăși profesoara care trebuia să-i învețe pe elevi cum să respecte regulile circulației, le-a încălcat în fața lor. Nu poate fi trecută cu vederea nici greșeala unor părinți care manifestă o totală lipsă de supraveghere a comportării copiilor lor pe stradă. Din analiza statistică a accidentelor de circulație în care au fost angajați elevi rezultă faptul că ei nu cunoșteau regulile de circulație sau nu și-au dat seama de pericolul la care s-au expus. Evident, aceasta denotă lipsa unei educații rutiere corespunzătoare a lor și a părinților lor.

Educația rutieră a elevilor nu este un scop în sine. Eforturile pe care le cere din partea școlii sînt răsplătite de perspectiva prevenirii multor accidente.

Lt. mj. ION FONOȘ
I.G.M. —
Direcția circulației

PROIECTE DE PROGRAME PENTRU ŞCOALA GENERALĂ DE 10 ANI

În vederea definitivării programelor pentru clasele IX şi X ale şcolii generale de 10 ani, Ministerul Învăţămîntului publică, mai jos, proiectele programelor de literatură română, matematică, fizică, chimie şi biologie.
Comisiile metodice de specialitate din şcolile generale şi liceele de cultură generală sînt solicitate să examineze aceste proiecte şi să comunice observaţiile şi propunerile lor ministerului (Direcţiei generale pedagogice de cultură generală), pînă la data de 15 martie 1969.

LITERATURA ROMÂNĂ

În stabilirea conţinutului programelor de **literatură română** pentru clasele IX—X ale şcolii generale de 10 ani, s-a ţinut seama de numărul de ore săptămînal repartizat obiectului prin proiectul planului de învăţămînt al acestei şcoli (3 ore pentru predarea istoriei literaturii şi 1 oră pentru gramatică). S-a avut în vedere, de asemenea, nivelul pregătirii de cultură generală a elevilor, realizată în clasele V—VIII, capacitatea de înţelegere şi de analiză a fenomenului literar.

S-a urmărit ca programele să dea elevilor acestei şcoli o privire de ansamblu asupra literaturii române. De aceea, scriitorii şi operele prevăzute în programe ilustrează momentele principale din evoluţia literaturii române de la origini şi pînă în prezent.

Accentul principal cade pe analizele literare, cea mai mare parte a orelor afectate studiului literaturii în aceste clase fiind folosită pentru analiza operelor.

Programele prevăd un număr sporit de ore pentru compuneri, recapitulări şi la dispoziţia profesorului. Aceasta va permite o aplicare creatoare şi diferenţiată a programelor, în funcţie de nivelul clasei şi de cerinţele noi care apar în activitatea cu elevii în timpul anului şcolar.

În ora săptămînală de gramatică nu se vor preda noţiuni noi. Ea va fi folosită pentru aplicarea cunoştinţelor de gramatică din clasele precedente, în vederea dezvoltării şi consolidării deprinderilor de exprimare corectă, scrisă şi orală. Întrucît pentru ora de gramatică nu se va elabora un manual, profesorii vor primi îndrumări amănunţite din partea Ministerului Învăţămîntului cu privire la conţinutul activităţii pe care o vor desfăşura în aceste ore.

PROIECTUL PROGRAMEI DE LITERATURĂ ROMÂNĂ PENTRU CLASA A IX-A A ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI

3 ore săptămînal = 102 ore anual.

Repartizarea orelor:

Pentru predare	69 ore
Compunere	10 ore
Lucrări scrise şi analiza lor	6 ore
Recapitulare	9 ore
La dispoziţia profesorului	8 ore
TOTAL:	102 ore

Recapitularea cunoştinţelor de teorie literară din clasele V—VIII şi completarea lor . . . . 10 ore

a) Sistematizarea cunoştinţelor de teorie a literaturii însuşite în clasele V—VIII, cu privire la genurile şi speciile literare **(lirica şi epica populară:** doina, strigăturile, balada, legenda, basmul, proverbele şi zicătorile; **lirica şi epica cultă:** pastelul, fabula, schiţa, nuvela, romanul; **genul dramatic:** comedia). b) Completarea cunoştinţelor despre speciile literare cu noţiuni noi: oda, elegia, satira, balada cultă, epopeea, drama. c) Sistematizarea cunoştinţelor despre figurile de stil: epitetul, comparaţia, metafora, personificarea, alegoria. d) Completarea cunoştinţelor despre figurile de stil: hiperbola.

Formarea poporului român şi a limbii române . . . . . . 3 ore

LITERATURA ROMÂNĂ ÎN SECOLELE AL XVI-LEA, AL XVII-LEA ŞI AL XVIII-LEA . . 3 ore

Literatura religioasă în limba română (privire generală). **Istoriografia în limba română în Moldova şi Ţara Românească:** Grigore Ureche şi Miron Costin, Radu Popescu şi Stolnicul Constantin Cantacuzino.

Ion Neculce . . . . . . 2 ore

„Letopiseţul Ţării Moldovei de la Dabija-Vodă pînă la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat". „O samă de cuvinte" (prezentare generală). **Legenda despre Gheorghe Ghica (XXXVII)** (analiză literară). Opera lui Ion Neculce — sursă de inspiraţie pentru scriitorii români din secolele al XIX-lea şi al XX-lea.

Dimitrie Cantemir . . . 2 ore
Prezentarea activităţii şi personalităţii scriitorului.

Şcoala ardeleană . . . . 3 ore
Reprezentanţi. Ideile istorice şi filologice ale învăţaţilor Şcolii ardelene.

Ion Budai-Deleanu — Ţiganiada (prezentare generală).

CULTURA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ÎN SECOLUL AL XIX-LEA.

Dezvoltarea literaturii române în prima jumătate a secolului al XIX-lea . . . . 2 ore
Organizarea învăţămîntului în limba română. Societăţi culturale şi literare. Presa. Teatrul. „Dacia literară" (însemnătatea revistei pentru dezvoltarea literaturii române).

Grigore Alexandrescu . . 3 ore
Activitatea literară. **Umbra lui Mircea. La Cozia** (analiză literară). **Cîinele şi căţelul** (analiză literară).

Costache Negruzzi . . . 3 ore
Activitatea literară. **Alexandru Lăpuşneanul** (analiză literară).

Vasile Alecsandri . . . . 5 ore
Viaţa şi activitatea literară. Poezia (prezentare generală). **Miezul iernii** (analiză literară). **Peneş Curcanul** (analiză literară). **Teatrul** (prezentare generală). **Chiriţa în provincie** (analiză literară).

Nicolae Filimon . . . . 2 ore
Ciocoii vechi şi noi (fragmente — analiză literară).

Alexandru Odobescu . . . 2 ore
Descrierea şi naraţiunea în **Pseudo-Kyneghetikos** (fragmente — analiză literară).

Bogdan Petriceicu Hasdeu 3 ore
Activitatea ştiinţifică şi literară. **Răzvan şi Vidra** (analiză literară).

„Junimea" şi „Convorbiri literare" . . . . 2 ore
Rolul „Junimii" şi al „Convorbirilor literare" în dezvoltarea literaturii române. Rolul de îndrumător cultural şi literar al lui Titu Maiorescu.

„Contemporanul" şi Constantin Dobrogeanu-Gherea . . . 2 ore
Însemnătatea revistei „Contemporanul" în dezvoltarea literaturii.

Mihai Eminescu . . . . 10 ore
Viaţa şi activitatea literară. **Călin (file din poveste)** — analiză literară. **Revedere** (analiză literară). **Sara pe deal** (analiză literară). **Scrisoarea III** (analiză literară). **Luceafărul** (analiză literară).

Ion Creangă . . . . . . 4 ore
Viaţa. **Amintiri din copilărie** (arta narativă şi stilul). Poveşti (prezentare generală). **Povestea lui Harap-Alb** (analiză literară).

I. L. Caragiale . . . . . 5 ore
Viaţa şi activitatea literară. **O scrisoare pierdută** (analiză literară). **Momente** (prezentare generală).

Ioan Slavici . . . . . . 3 ore
Viaţa şi activitatea literară. **Moara cu noroc** (analiză literară).

PROIECTUL PROGRAMEI DE LITERATURĂ ROMÂNĂ PENTRU CLASA A X-A A ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI

3 ore săptămînal = 96 ore anual

Repartizarea orelor:

Pentru predare	63 ore
Compunere	10 ore
Lucrări scrise şi analiza lor	6 ore
Recapitulare	9 ore
La dispoziţia profesorului	8 ore
TOTAL:	96 ore

Literatura română la sfîrşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea (introducere) . . . . 1 oră

Barbu Ştefănescu Delavrancea . . . . 3 ore
Activitatea literară. **Apus de soare** (analiză literară).

Duiliu Zamfirescu . . . . 3 ore
Activitatea literară. **Viaţa la ţară** (analiză literară).

George Coşbuc . . . . . 5 ore
Viaţa şi activitatea literară. **Noapte de vară** (analiză literară). **La oglindă** (analiză literară). **Nunta Zamfirei** (analiză literară). **O scrisoare de la Muselim-Selo** (analiză literară).

Octavian Goga . . . . . 3 ore
Octavian Goga — poet. **Clăcaşii** (analiză literară). **Noi** (analiză literară).

Calistrat Hogaş . . . . . 2 ore
Activitatea literară. **Singur** (analiză literară).

Literatura română între cele două războaie mondiale (introducere) . . . . 2 ore

Mihail Sadoveanu . . . . 7 ore
Viaţa şi activitatea literară. **Judeţ al sărmanilor** (analiză literară). **Fraţii Jderi** (prezentare generală şi analiza literară a unui **fragment** din **„Ucenicia lui Ionuţ"). Ţara de dincolo de negură** (prezentare generală şi analiza literară a unui fragment).

Tudor Arghezi . . . . . 7 ore
Viaţa şi activitatea literară. **Testament** (analiză literară). **Belşug** (analiză literară). **1907** (prezentarea generală a ciclului şi analiza literară a poeziei **„Satul ei"). Cîntare omului** (prezentarea generală a ciclului şi analiza literară a poeziei **„Cel ce gîndeşte singur").**

Liviu Rebreanu . . . . 5 ore
Viaţa şi activitatea literară. **Ion** (analiza literară). **Răscoala** (analiză literară).

George Călinescu . . . 3 ore.
Activitatea literară. **Enigma Otiliei** (analiză literară).

Lucian Blaga . . . . . 3 ore
Lucian Blaga — poet. **Gorunul** (analiză literară). **Din copilăria mea** (analiză literară).

Camil Petrescu . . . . . 3 ore
Activitatea literară. Camil Petrescu — romancier (prezentare generală). **Bălcescu** (analiză literară).

Ionel Teodoreanu . . . . 2 ore
Activitatea literară. **La Medeleni** (vol. I) — analiză literară.

Literatura română după Eliberare (introducere) . . . . 2 ore

Mihai Beniuc . . . . . 2 ore
Activitatea literară. **Mărul de lîngă drum** (analiză literară).

Eugen Jebeleanu . . . . 2 ore
Activitatea literară. **Surîsul Hiroshimei** (fragmente — analiză literară).

Zaharia Stancu . . . . . 2 ore
Activitatea literară. **Desculţ** (fragmente — analiză literară).

Marin Preda . . . . . . 2 ore
Activitatea literară. **Moromeţii** (vol. I) (analiză literară).

Horia Lovinescu . . . . 2 ore
Citadela sfărîmată (analiză literară).

Contribuţia literaturii române la dezvoltarea literaturii universale . . . . 2 ore

MATEMATICA

Proiectul de programă de **matematici** pentru clasele a IX-a şi a X-a a fost elaborat luîndu-se ca bază actuala programă de liceu pentru aceleaşi clase.

Pentru a asigura o mai mare accesibilitate a cunoştinţelor, unele teme prevăzute în programele claselor a IX-a şi a X-a nu figurează în programa şcolii generale. Astfel, la clasa a IX-a au fost reduse teme ca: „Operaţii cu mulţimi", „Elemente de structuri algebrice", „Sisteme incompatibile şi nedeterminate", „Ecuaţii iraţionale", „Sisteme de ecuaţii omogene", „Reciproca teoremei lui Thales" etc. La clasa a X-a, de asemenea, au fost reduse teme ca: „Metoda inducţiei complete", „Discuţia rădăcinilor ecuaţiei de gradul II ai cărei coeficienţi depind de un parametru", „Noţiuni despre vectori" etc.

Programele pentru clasele a IX-a şi a X-a ale şcolii generale acordă o atenţie deosebită aplicaţiilor practice şi rezolvării unor probleme, ca de exemplu „Transmisia mişcării", „Calcule de angrenaje", „Dimensionarea pieselor", „Construirea şabloanelor", „Parcelarea terenurilor", „Rigla de calcul şi folosirea ei în calcule aproximative", „Pasul şurubului", „Filetul", „Măsurători de înălţimi şi distanţe între puncte inaccesibile", „Parcelări", „Greutatea pieselor", „Capacitatea vaselor", „Măsurarea volumelor corpurilor" etc.

S-a urmărit ca programele să asigure nivelul necesar de cunoştinţe din domeniul matematicii pe care se bazează pregătirea de specialitate din şcolile profesionale.

Programele respective acordă, de asemenea, un număr sporit de ore la dispoziţia profesorului pentru adîncirea unor teme esenţiale şi efectuarea unor aplicaţii.

PROIECTUL PROGRAMEI DE MATEMATICĂ PENTRU CLASA A IX-A A ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI.

5 ore săptămînal = 170 ore anual.
128 ore de predare
6 ore lucrări scrise
10 ore recapitulare
26 ore la dispoziţia profesorului.

ALGEBRA — 3 ore săptămînal.

I. Mulţimi de numere . . 3 ore
Numere naturale, întregi, raţionale, iraţionale şi reale. Operaţii definite pe fiecare din aceste mulţimi; proprietăţi ale operaţiilor (se va arăta necesitatea lărgirii noţiunii de număr).

II. **Calcul algebric** (recapitulare) . . . . 15 ore
1. Expresii întregi şi raţionale; valori numerice; domeniu de definiţie al expresiilor algebrice raţionale. Operaţii cu polinoame; exerciţii referitoare la calculul prescurtat; pătratul şi cubul binomului; pătratul polinomului; produs de sumă prin diferenţă; aplicaţii la transformarea expresiilor algebrice. Împărţirea unui polinom cu x — a; aflarea restului. Exerciţii de descompunere în factori ai polinoamelor. Exerciţii recapitulative cu fracţii algebrice. NOTA. Se vor face aplicaţii la calculul unor expresii algebrice conţinute într-o formulă de calcul; formule pentru calculul masei pieselor; formule pentru transmisia mişcărilor; formula spaţiului parcurs de un mobil în mişcarea uniformă etc.

III. **Ecuaţii şi sisteme de ecuaţii de gradul I** . . . . . . 10 ore
1. Exerciţii recapitulative de rezolvare a ecuaţiilor de gradul I cu o necunoscută cu coeficienţi numerici şi literali; 2. Exerciţii recapitulative de rezolvare a sistemelor de ecuaţii de gradul I cu două necunoscute; 3. Rezolvarea sistemelor liniare de trei ecuaţii cu trei necunoscute; 4. Inecuaţii de gradul I cu o necunoscută, rezolvarea lor; inecuaţii simultane de gradul I cu o necunoscută; 5. Probleme.

IV. **Radicali** . . . . . . 12 ore
1. Recapitularea puterilor cu exponent număr natural; operaţii. 2. Definiţia radicalului de ordinul n dintr-un număr pozitiv. Proprietatea unui radical cu privire la înmulţirea şi împărţirea indicelui şi exponentului expresiei de sub radical cu acelaşi număr natural. Aducerea radicalilor la acelaşi indice. Extragerea rădăcinii dintr-un produs, cît, putere, radical. Scoaterea factorilor de sub radical şi introducerea sub radical. Adunarea radicalilor asemenea. Înmulţirea şi împărţirea radicalilor. Ridicarea la putere cu exponent natural a unui radical; 3. Raţionalizarea numitorilor în cazul cînd numitorul este un radical, o sumă de doi sau trei radicali cu indice doi. Radicali cu indice impar din numere negative.

V. **Generalizarea noţiunii de exponent** . . . . 4 ore
Puteri cu exponent întreg şi raţional. Operaţii.

VI. **Ecuaţii de gradul II** . 14 ore
1. Determinarea naturii rădăcinilor ecuaţiei de gradul II cu coeficienţi numerici, cu ajutorul realizantului; 2. Numere complexe sub formă algebrică. Egalitatea a două numere complexe. Opusul unui număr complex şi conjugatul numărului complex. Adunarea, scăderea, înmulţirea, împărţirea numerelor complexe. Pătratul unui număr complex. Rezolvarea ecuaţiei de gradul II (cazul $b^2-4ac < 0$); 3. Relaţii între coeficienţi şi rădăcini. Ecuaţii de gradul II cu rădăcini date. Discuţia rădăcinilor ecuaţiei de gradul II cu coeficienţi numerici. Probleme.

VII. **Sisteme de ecuaţii** . . 12 ore
1. Sisteme de ecuaţii cu două necunoscute în care o ecuaţie este de gradul I şi cealaltă de gradul II; 2. Sisteme de trei ecuaţii cu trei necunoscute, în care două ecuaţii sînt de gradul I şi una de gradul II; 3. Sisteme de ecuaţii care se rezolvă prin procedee speciale (yx=a şi x + y=b).

$$\begin{cases} x^2+y^2=a \\ x+y=b \end{cases} \qquad \begin{cases} x^2-y^2=a \\ x+y=b \end{cases}$$

4. Probleme.

NOTA. La „Radicali" se vor evita exerciţiile dificile care cer, în general, tehnici complicate de calcul. Se va limita pe cît este posibil, în comunicarea cunoştinţelor, partea teoretică şi se va pune accent pe aplicaţii. În conţinutul problemelor, trebuie să se reflecte realitatea tehnică şi economică a ţării noastre. Prin rezolvarea problemelor se va urmări formarea şi dezvoltarea deprinderilor elevilor de a opera practic cu noţiunile abstracte matematice; recunoaşterea generalului matematic în fenomenul concret şi particular, legat de viitoarele cunoştinţe profesionale ale elevilor.

GEOMETRIA — 2 ore săptămînal

I. **Recapitularea unor cunoştinţe din şcoala generală** . . . 6 ore
Dreapta; semidreapta; segmentul de dreaptă: operaţii cu segmente de dreaptă; măsura segmentelor. Unghiuri; operaţii cu unghiuri; unghiuri complementare şi suplementare. Perpendiculare, unghiuri drepte. Suma unghiurilor în jurul unui punct. Triunghiul: clasificare, linii importante în triunghi; cazurile de egalitate a triunghiurilor oarecare. Proprietăţile triunghiului isoscel şi echilateral. Aplicaţii: Măsurarea aliniamentelor în teren; construcţia perpendicularelor cu ajutorul echerului arpentor şi a echerului cu prisme.

II. **Drepte paralele** . . . 5 ore
Teorema unghiului exterior unui triunghi. Axioma paralelelor. Unghiurile formate de două drepte paralele intersectate de o secantă. Unghiuri cu laturi paralele sau perpendiculare. Suma unghiurilor unui triunghi şi a unui poligon convex.

III. **Locuri geometrice** . . 4 ore
Mediatoarea şi bisectoarea ca locuri geometrice. Concurenţa mediatoarelor şi bisectoarelor.

IV. **Patrulatere** . . . . . 5 ore
1. Paralelogramul: paralelograme particulare, trapezul, proprietăţi.

V. **Cercul** . . . . 8 ore
Construcţia cercului prin trei puncte (ca aplicaţie la locuri geometrice). Diametrul perpendicular pe coardă. Poziţia relativă a două cercuri. Unghiul cu vîrful pe cerc, în interiorul cercului, în exteriorul cercului, unghiul format de o tangentă şi secantă. Patrulater inscriptibil. Concurenţa înălţimilor unui triunghi. Poligoane regulate; construcţia lor. Tangente la cerc: paralelă cu o dreaptă dată; tangente duse dintr-un punct exterior; comune la două cercuri; aplicaţii: calculul angrenajelor şi al lungimii curelelor de transmisie, mecanisme de transmisie a mişcărilor, racordarea drumurilor şi a conductelor; aflarea lungimii conductorilor.

VI. **Figuri asemenea** . . . 11 ore
1. Segmente proporţionale, punct care împarte un segment într-un raport dat; teorema lui Thales în cazul segmentelor comensurabile. Aplicaţii: parcelare; măsurarea dimensiunii pieselor cu ajutorul compasului tehnic, 2. Asemănarea poligoanelor. Teorema fundamentală a asemănării, cazurile de asemănare a triunghiurilor. Poligoane asemenea, raportul perimetrelor a două poligoane asemenea; aplicaţii: linia mijlocie a triunghiului şi trapezului şi concurenţa medianelor. Aplicaţii: pantograful, ridicarea planului unui teren cu planşeta şi goniometru.

VII. **Relaţii metrice într-un triunghi** . . . . . . 4 ore
1. Recapitulare: relaţii metrice într-un triunghi dreptunghic. 2. Reciproca teoremei lui Pitagora.

VIII. **Poligoane regulate** . . 6 ore
Relaţii între apotemă, latură şi raza cercului circumscris (pătratul, triunghiul echilateral, exagonul şi octogonul). Aplicaţii: proiectarea pieselor, construcţia şabloanelor.

IX. **Arii** . . . . 5 ore
1. Aria dreptunghiului, pătratului, paralelogramului, triunghiului, rombului, trapezului, poligoanelor regulate, a cercului, a sectorului circular şi a segmentului de cerc (fără demonstraţie); 2. Raportul ariilor a două triunghiuri asemenea şi a două poligoane asemenea; 3. Aplicaţii: parcelarea.

PROIECTUL PROGRAMEI DE MATEMATICĂ PENTRU CLASA A X-A A ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI.

5 ore săptămînal = 160 ore anual.
125 ore predare
10 ore recapitulare
6 ore lucrări scrise şi pregătirea lor
19 ore la dispoziţia profesorului.

ALGEBRA — 2 ore săptămînal.

I. **Recapitularea unor cunoştinţe din clasa a IX-a** . . . . 3 ore
Operaţii cu expresii algebrice întregi şi raţionale. Rezolvări de ecuaţii şi sisteme de ecuaţii. Puteri şi operaţii cu puteri. Radicali şi operaţii cu radicali.

II. **Analiza combinatorie şi binomul lui Newton** . . . . 7 ore
1. Permutări. Aranjări. Combinări; 2. Formula binomului lui Newton. Proprietăţi.

III. **Funcţia de gradul I** . . 5 ore
1. Noţiunea de funcţie. Monotonia funcţiei. Graficul unei funcţii; 2. Funcţia de gradul I. Variaţia şi graficul funcţiei de gradul I.

IV. **Funcţia de gradul al II-lea** . . . . 12 ore
Descompunerea polinomului de gradul al II-lea în factori liniari. Scrierea polinomului de gradul al II-lea sub forma unei sume sau a unei diferenţe de pătrate. Maximum şi minimum funcţiei de gradul al II-lea. Variaţia şi graficul funcţiei de gradul al II-lea. Semnul trinomului de gradul al II-lea. Inecuaţii de gradul al II-lea.

V. **Funcţia exponenţială** . 6 ore
1. Puteri cu exponent raţional. Operaţii cu puteri cu exponenţi raţionali. Mulţimea de **definiţie** şi mulţimea valorilor funcţiei exponenţiale. Variaţia şi graficul funcţiei exponenţiale.

VI. **Funcţia logaritmică** . 13 ore
1. Definiţia logaritmului unui număr. Proprietăţile logaritmilor. Logaritmul unui produs, cît, al unei puteri şi al unui radical. 2. Funcţia logaritmică: definiţia, variaţia şi graficul. 3. Logaritmi zecimali: caracteristică; mantisă. Tabele de logaritmi. Aflarea logaritmului unui număr. Aflarea numărului cînd se cunoaşte logaritmul său. Operaţii cu logaritmi. Cologaritmi. Aplicarea logaritmilor la calculul expresiilor numerice. 4. Rigla de calcul: descriere; folosirea riglei de calcul în calcule aproximative.

VII. **Ecuaţii exponenţiale** 5 ore
1. Ecuaţii exponenţiale care se rezolvă cu ajutorul logaritmilor şi prin aplicarea proprietăţilor operaţiilor cu puteri (forma $a^x=b$; a=b sau a=b); 2. Ecuaţii exponenţiale care se reduc prin substituţii la ecuaţii algebrice de gradul I sau II.

NOTA: Nu se va trata ecuaţia de gradul al II-lea cu coeficienţi variabili. În tratarea capitolului „Analiza combinatorie şi binomul lui Newton" se va pune accent pe aplicaţii. Nu se vor trata ecuaţii logaritmice.

TRIGONOMETRIE — 1 oră săptămînal.

I. **Măsura arcelor** . . . 2 ore
Măsura unghiurilor şi a arcelor: gradul sexagesimal, gradul centesimal, radianul. Relaţii între măsurile arcelor exprimate cu ajutorul diverselor unităţi de măsură. Arce şi unghiuri mai mari decît 2π. Arce şi unghiuri pozitive şi negative.

II. **Funcţii trigonometrice.** . 9 ore
1. Valorile funcţiilor trigonometrice ale unghiurilor de 30°, 45°, 60°. Relaţii între funcţiile trigonometrice ale unghiurilor complementare. 2. Relaţii între funcţiile trigonometrice ale unghiurilor suplementare; ale unghiurilor care diferă prin 180°; a căror sumă este egală cu 360°; a două unghiuri care au măsuri egale în valoare absolută şi de semne contrare. Reducerea la primul cadran. 3. Variaţia şi graficul funcţiilor trigonometrice. 4. Rezolvarea ecuaţiilor: $\sin x=a$, $\cos x=a$, $\operatorname{tg} x=a$, $\operatorname{ctg} x=a$. Aplicaţii: pasul şurubului; filetul.

III. **Formule fundamentale** . . 6 ore.
1. Relaţii între funcţiile trigonometrice ale aceluiaşi unghi. 2. Funcţiile trigonometrice ale sumei şi diferenţei a 2 arce; ale dublului unui arc; ale jumătăţii unui arc. 3. Formule pentru transformarea unei sume sau diferenţe de funcţii trigonometrice în produse.

IV **Aplicaţii ale trigonometriei** . . . . 10 ore
1. Tabele de valori naturale ale funcţiilor trigonometrice. 2. Rezolvarea triunghiurilor dreptunghice. 3. Rezolvarea triunghiurilor oarecare: teorema sinusurilor; teorema cosinusului; formule pentru aria triunghiului: Heron, $\frac{abc}{4R}$, pr, $\frac{ab \sin C}{2}$. Aplicaţii: măsurători de înălţimi, distanţe între puncte inaccesibile, parcelări.

GEOMETRIA ÎN SPAŢIU — 2 ore săptămînal.

I. **Introducerea în geometria în spaţiu** . . . . 2 ore
Elemente fundamentale: punctul, dreapta, planul. Axiomele de apartenenţă. Două plane care au un punct comun se intersectează după o dreaptă care trece prin acel punct. Determinarea planului.

II. **Poziţiile relative ale elementelor fundamentale** . . . . 15 ore
1. Poziţii relative a două drepte. a) Drepte oarecare; b) Drepte situate în acelaşi plan: concurente, paralele. Două drepte paralele cu a treia sînt paralele între ele. Unghiul a două semidrepte în spaţiu. Teorema relativă la unghiurile cu laturile paralele. Drepte perpendiculare. 2. Poziţii relative ale dreptei şi planului. a) Dreapta paralelă cu planul. Dacă o dreaptă este paralelă cu o dreaptă conţinută într-un plan şi trece printr-un punct exterior planului, atunci ea este paralelă cu planul. Dacă o dreaptă este paralelă cu un plan, orice plan care conţine această dreaptă şi intersectează planul dat, îl intersectează după o dreaptă paralelă cu acea dreaptă. Dacă două plane au un punct comun şi sînt paralele cu aceeaşi dreaptă, intersecţia lor este paralelă cu această dreaptă. Dacă un plan este paralel cu dreapta de intersecţie a două plane, atunci intersecţiile lui cu cele două plane sînt două drepte paralele; b) Dreapta perpendiculară pe plan. Dacă o dreaptă este perpendiculară pe două drepte neparalele conţinute într-un plan, ea este perpendiculară pe orice altă dreaptă din plan. Definiţia dreptei perpendiculare pe plan. Perpendicularele pe o dreaptă într-un punct al ei, sînt conţinute într-un plan perpendicular pe dreaptă în acel punct. Printr-un punct dat se poate duce o perpendiculară pe un plan dat şi numai una. Printr-un punct dat se poate duce un singur plan perpendicular pe o dreaptă dată şi numai unul. Două drepte perpendiculare pe acelaşi plan sînt paralele. Simetria în spaţiu: faţă de un plan, o dreaptă, un punct; c) Drepte oblice faţă de plan. Teorema relativă la perpendiculara şi oblicele din acelaşi punct pe un plan. Distanţa de la un punct la un plan. Teorema celor trei perpendiculare. Reciproce. 3. Poziţiile relative a două plane. a) Plane paralele. Două plane perpendiculare pe aceeaşi dreaptă sînt paralele. Dacă două drepte concurente dintr-un plan sînt respectiv paralele cu două drepte concurente din alt plan, atunci cele două plane sînt paralele. Intersecţiile a două plane paralele cu un al treilea plan sînt drepte paralele. Printr-un punct exterior unui plan se poate duce un plan paralel cu acesta şi numai unul. Segmentele de drepte paralele cuprinse între plane paralele sînt egale. Mai multe plane paralele determină pe două drepte oarecare segmente proporţionale; b) Unghiuri diedre. Semiplan. Unghi diedru. Egalitatea unghiurilor diedre. Unghi plan corespunzător unui diedru; c) Plane perpendiculare. Definiţie. Un plan care conţine o dreaptă perpendiculară pe un plan este perpendicular pe acest plan. Dacă două plane au un punct comun şi sînt perpendiculare pe un al treilea plan, intersecţia lor este perpendiculară pe acelaşi plan. Un plan perpendicular pe muchia unui unghi diedru este perpendicular pe feţele lui. Aplicaţii tehnice (aşchierea, rabotarea, frezarea).

III. **Proiecţii** . . . . . . 4 ore
Proiecţia ortogonală a unui punct pe un plan. Proiecţia ortogonală a unei drepte şi a unui segment de dreaptă pe un plan. Unghiul format de o oblică cu proiecţia ei pe un plan este mai mic decît unghiul format de ea cu orice altă dreaptă conţinută în acel plan. Unghiul format de o dreaptă cu un plan. Aria proiecţiei unui triunghi pe un plan.

IV. **Poliedre** . . . . 14 ore
1. Prisma. Definiţie. Clasificare. Secţiunea printr-un plan paralel cu baza. Secţiunea dreaptă. Paralelipipedul. Diagonala paralelipipedului dreptunghi. Aria laterală şi totală a prismei. Noţiunea de volum. (Se vor da axiomele necesare şi noţiunea de corpuri echivalente). Volumul paralelipipedului drept şi oblic. Volumul prismei triunghiulare. Volumul prismei. Aplicaţii: greutatea pieselor, capacitatea vaselor; 2. Piramida. Definiţie, clasificare. Teoremele relative la secţiunea printr-un plan paralel cu baza. Aria laterală şi totală a piramidei. Două piramide care au bazele echivalente şi înălţimile egale sînt echivalente (fără demonstraţie). Volumul piramidei. 3. Trunchiul de piramidă: definiţie, clasificare. Aria laterală şi totală. Volumul trunchiului de piramidă; 4. Aplicaţii practice.

V. **Corpuri rotunde** . . . 12 ore
1. Suprafaţa cilindrică. Cilindrul circular drept. Plan tangent la suprafaţa cilindrică. Desfăşurarea cilindrului; aria laterală şi totală a cilindrului circular drept. Volumul cilindrului (fără demonstraţie). 2. Suprafaţa conică. Conul circular drept. Plan tangent la suprafaţa conică. Desfăşurarea conului; aria laterală şi totală a conului circular drept. Volumul conului (fără demonstraţie). 3. Trunchiul de con circular drept. Desfăşurarea. Aria şi volumul trunchiului de con circular drept. 4. Suprafaţa sferică. Sfera. Determinarea unei sfere. Poziţiile unei drepte faţă de sferă. Poziţiile unui plan faţă de sferă; intersecţia unui plan cu o sferă, calota şi zona sferică. Plan tangent la sferă. Aria zonei, calotei şi sferei (fără demonstraţie). Volumul sectorului sferic, al sferei (fără demonstraţie). Aplicaţii tehnice la măsurarea volumelor şi ariilor corpurilor.

FIZICA

Proiectul programei de **fizică** pentru clasele a IX-a şi a X-a ale şcolii generale prevede studiul celor mai importante capitole de fizică: mecanica, fizica moleculară şi căldura, electricitatea, optica, fizica atomică şi nucleară.

În programă s-au prevăzut probleme fundamentale din punct de vedere teoretic sau cu largi aplicaţii practice, ca: legile dinamicii şi energia mecanică, teoria cinetico-moleculară, motoarele termice, fenomenele electromagnetice — inducţia electromagnetică şi aplicaţiile lor în construcţia şi funcţionarea maşinilor şi dispozitivelor electrice, studiul energiei nucleare şi al aplicaţiilor ei practice.

De asemenea, în cadrul acestor teme s-au subliniat realizările ţării noastre în diferite domenii ale tehnicii şi industrializarii: construirea şi folosirea maşinilor termice, dezvoltarea producţiei de utilaj, maşini şi transformatoare electrice, dezvoltarea sistemului electroenergetic naţional, electrificarea căilor ferate etc.

În programă s-a ţinut seamă de timpul afectat predării fizicii în clasele a IX-a şi a X-a şi de necesitatea de a cuprinde într-un sistem complet şi unitar principalele probleme de fizică din programa liceului. De aceea, programa claselor IX—X cere o tratare mai puţin dezvoltată a acestora decît în liceu.

Programa prevede volumul necesar de cunoştinţe care vor permite elevilor să-şi continue pregătirea de specialitate în şcolile profesionale.

În programă s-au atribuit ore suficiente pentru lucrări de laborator, pentru teze şi recapitularea cunoştinţelor, precum şi ore la dispoziţia profesorului, pentru a fi folosite la aplicaţii, la adîncirea unor teme etc.

PROIECTUL PROGRAMEI DE FIZICĂ PENTRU CLASA A IX-A A ŞCOLII GENERALE

3 ore săptămînal — total 102 ore anual

Repartizarea orelor:

Ore pentru predare	70 ore
Lucrări de laborator	10 ore
Lucrări scrise şi pregătirea lor	6 ore
Recapitulare	6 ore
Ore la dispoziţia profesorului	10 ore
Total:	102 ore

MECANICA

I. **Mecanica punctului şi corpului solid**

A. **Introducere** . . . . . 4 ore
a) Obiectul mecanicii; b) Mărimi fizice (mecanice). Mărimi scalare şi vectoriale. Operaţii cu vectori (adunare şi scădere).

B. **Cinematica** . . . . . 10 ore
1. **Mişcarea mecanică.** a) Mişcare şi repaus. Sistem de referinţă. Relativitatea mişcării şi a repausului; b) Elementele mişcării: traiectorie, spaţiu şi timp. Relaţia dintre spaţiu şi timp, lege a mişcării; c) Vectorul viteză. Viteză medie şi momentană. Unităţi de viteză. 2. **Studiul mişcărilor.** a) Clasificarea mişcărilor; b) Mişcarea rectilinie uniformă. Ecuaţia mişcării rectilinii uniforme; c) Mişcarea variată. Mişcarea rectilinie uniform variată fără viteză iniţială. Acceleraţia. Ecuaţiile mişcării; d) Mişcarea circulară uniformă. Perioadă. Frecvenţă. Viteză liniară. Viteza unghiulară. Ecuaţiile mişcării; e) Noţiuni despre mişcarea oscilatorie. Elementele ei. **Demonstraţii** — Verificarea legilor mişcării uniform variate.

C. **Dinamica** . . . . . 22 ore
1. **Legile dinamicii.** a) Legea inerţiei. Inerţia, Masa — măsură a inerţiei. Unitatea de măsură pentru masă: Kilogramul; b) Densitatea. Unitatea de măsură pentru densitate; c) Legea acţiunilor reciproce dintre corpuri. Forţa, mărime vectorială. Aplicaţii d) Legea **acţiunii forţei.** Relaţia dintre forţă şi acceleraţie. Unitatea de forţă: newtonul. 2. **Forţe în natură şi tehnică.** a) Gravitaţia universală. Cîmp gravitaţional; b) Forţa de greutate. Căderea liberă a corpurilor; c) Frecarea. Forţa de frecare. Coeficient de frecare. Importanţa frecării în natură şi tehnică. Dezvoltarea industriei de rulmenţi în ţara noastră; d) Forţa centripetă în mişcarea circulară uniformă. Forţa centrifugă. Aplicaţii în tehnică. 3. **Energia mecanică.** a) Lucrul mecanic şi puterea mecanică. Unităţi de măsură pentru lucrul mecanic; joule; kilowattoră. Unitatea de măsură pentru putere: watt; b) Randamentul unei maşini; c) Energia mecanică a unui sistem fizic: cinetică şi potenţială; d) Transformarea energiei cinetice în energie potenţială şi invers. Legea transformării şi conservării energiei mecanice. **Demonstraţii.** Inerţia corpurilor (dispozitivul I.M.D.). Demonstrarea legii acţiunilor reciproce cu ajutorul cărucioarelor mobile împinse de acelaşi resort. Mişcarea corpurilor de mase diferite sub acţiunea forţelor egale. Demonstraţii cu privire la frecare. Experienţe cu maşina centrifugă şi accesoriile ei. Pendulul Maxwell.

D. **Statica** . . . . . . 10 ore
1. **Forţe concurente.** a) Solid nedeformabil; b) Compunerea forţelor concurente care acţionează asupra unui solid nedeformabil. c) Descompunerea unei forţe în două componente concurente. Aplicaţie la planul înclinat. 2. **Forţe paralele.** a) Compunerea forţelor paralele care acţionează asupra unui corp solid nedeformabil; b) Descompunerea unei forţe în două componente paralele. Aplicaţii în construcţii. **Demonstraţii.** Compunerea forţelor concurente. Compunerea forţelor paralele.

II. **Mecanica corpurilor solide deformabile.**

Noţiuni de elasticitate . . 2 ore
a) Corpuri elastice şi neelastice; b) Deformarea elastică. Legea lui Hooke.

FIZICA MOLECULARĂ ŞI CĂLDURA

A. **Noţiuni despre teoria cinetico-moleculară** . . . . . 4 ore
a) Existenţa atomilor şi moleculelor; b) Mişcarea moleculară. Energie cinetică medie a moleculelor. Temperatura ca măsură a energiei cinetice medii a moleculelor. Temperatura absolută. Unitatea de temperatură; c) Forţe intermoleculare. Spaţii intermoleculare. Energie internă. **Demonstraţii.** Experienţe de difuziune.

B. **Cantitatea de căldură** . . 9 ore.
a) Variaţia energiei interne. Măsura ei, cantitatea de căldură. Unităţi de măsură; b) Căldura specifică a unei substanţe; c) Calorimetrie. Ecuaţia calorimetrică. d) Legea transformării şi conservării energiei în procesele mecanice şi termice: e) Izvoare de căldură. Combustibili; puterea calorică a combustibililor.

C. **Motoare termice** . . . 9 ore
a) Turbine cu aburi. Construcţie şi funcţionare. Folosirea lor în centralele termoelectrice. Termoficare; b) Motoare cu ardere internă. Motorul cu aprindere prin scînteie şi motorul Diesel. Folosirea lor în transporturi şi agricultură; c) Construirea şi folosirea maşinilor termice în ţara noastră; d) Motoare cu reacţie. Noţiuni asupra principiului de funcţionare şi asupra utilizării lor. **Demonstraţii.** Demonstrarea forţei vaporilor. Model de turbină cu vapori cu reacţie. Prezentarea modelelor: secţiune de motor cu aprindere prin scînteie şi motor Diesel. **Lucrări de laborator.** 1. Verificarea legilor mişcării uniform accelerate; 2. Determinarea densităţii solidelor; 3. Studiul frecării de alunecare; 4. Studiul compunerii forţelor concurente; 5. Studiul compunerii forţelor paralele. 6. Verificarea legii lui Hooke; 7. Studiul planului înclinat. Determinarea randamentului; 8. Determinarea căldurii specifice a substanţelor prin metoda amestecurilor.

(Continuare în pag a 4-a)

(Urmare din pag. a 3-a)

PROIECTUL PROGRAMEI DE FIZICĂ PENTRU CLASA A X-A A ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI

3 ore săptămînal — total 96 ore anual.

Repartizarea orelor:

Ore pentru predare	69 ore
Lucrări de laborator	6 ore
Lucrări scrise și pregătirea lor	6 ore
Recapitulare	6 ore
Ore la dispoziția profesorului	9 ore
TOTAL:	96 ore

ELECTRICITATEA

I. Electrostatica și electrocinetica . . . . . 12 ore

Recapitularea și completarea unor noțiuni mai importante studiate în clasele a VII-a și a VIII-a. a) Cîmpul electric. Potențial electric; diferența de potențial; b) Curentul electric. Generator electric. Circuit electric, sensul curentului electric. Tensiunea electromotoare; c) Efectele curentului electric; d) Intensitatea, tensiunea electrică, rezistența. Legea lui Ohm. Energia electrică. **Demonstrații:** Încărcarea și descărcarea electroscopului. Demonstrarea existenței liniilor de forță. Măsurarea intensității în diverse puncte ale circuitului. Măsurarea tensiunii între două puncte ale circuitului. Demonstrarea efectelor curentului electric. Dependența rezistenței de dimensiunile și de natura conductoarelor. Legea lui Ohm pentru o porțiune de circuit și pentru întreg circuitul. Legarea în serie și în paralel a conductoarelor.

II. Electromagnetismul.

A. Efectul magnetic al curentului electric . . . . . 15 ore

1. Acțiunea cîmpului magnetic asupra conductorului parcurs de curent electric: a) Forța electromagnetică; b) Mărimea, direcția și sensul ei. 2. **Inducția magnetică:** a) Inducția magnetică; b) Fluxul de inducție magnetică. Permeabilitatea magnetică; c) Unități de măsură. 3. **Cîmpul magnetic:** a) Cîmpul magnetic în jurul unui conductor liniar parcurs de curent electric; b) Cîmpul magnetic al solenoidului parcurs de curent electric. 4. **Acțiunea reciprocă a două conductoare parcurse de curent electric:** a) Forța electrodinamică; b) Etalonul unității de intensitate — unitate fundamentală în electricitate. 5. **Aplicații ale fenomenelor electromagnetice:** a) Electromagneții; b) Releul electromagnetic; c) Aparate electrice de măsurat: ampermetru, voltmetru; d) Electromotor. Principiul de funcționare; e) Crearea și dezvoltarea producției de utilaj electric în țara noastră. **Demonstrații:** Acțiunea cîmpului magnetic asupra conductorului parcurs de curent electric. Cîmpul magnetic al curentului liniar și al solenoidului. Acțiunea reciprocă a curenților electrici. Experiențe cu electromagneți. Construcția și funcționarea aparatelor de măsură: ampermetre și voltmetre.

B. Efecte ale variației fluxului de inducție magnetică . . 16 ore

1. Inducția electromagnetică: a) Producerea tensiunii electromotoare induse. Legile inducției: Faraday și Lenz; b) Tensiunea electromotoare indusă într-un conductor liniar mobil într-un cîmp magnetic uniform; c) Noțiuni despre tensiunea electromotoare autoindusă. 2. **Curentul alternativ:** a) Inducția electromagnetică într-o spiră care se rotește într-un cîmp magnetic uniform. Producerea curentului alternativ; b) Frecvența, tensiunea și intensitatea curentului alternativ. 3. **Mașini și transformatoare electrice:** a) Generatorul de curent alternativ monofazat (alternatorul). Funcționarea lui; b) Generatorul și motorul de curent continuu. Reversibilitatea lor; c) Transformarea curentului alternativ. Transformatorul. Transportul energiei electrice la distanță; d) Telefonul; e) Electrificarea țării noastre; importanța ei. Centrale electrice. Sistemul electroenergetic național; dezvoltarea lui. Producția de mașini și transformatoare electrice; realizări și perspective în electrificarea căilor ferate; dezvoltarea și modernizarea rețelei telefonice. **Demonstrații:** Producerea curenților de inducție cu ajutorul magneților permanenți și al curentului electric. Punerea în evidență a factorilor de care depinde tensiunea electromotoare de inducție. Experiențe de autoinducție. Modele de spire pentru curentul continuu și pentru curentul alternativ. Prezentarea modelelor de generatoare și motoare electrice (trusa I.M.D.) Experiențe. Transformarea curentului. Transformatorul școlar. Telefonul școlar.

C. Oscilații și unde electromagnetice . . . . . 7 ore

a) Condensatorul. Descărcarea oscilantă a condensatorului. Circuitul oscilant. Oscilații electrice amortizate și întreținute. Rezonanța electrică; b) Cîmpul electromagnetic. Undele electromagnetice; c) Circuitul oscilant deschis. Antena; d) Noțiuni de radioemisie și radiorecepție. Dezvoltarea rețelei de radioteleviziune și a industriei respective în țara noastră. **Demonstrații:** Încărcarea și descărcarea condensatoarelor. Experiențe de radioemisie și radiorecepție (aparatură I.M.D.).

OPTICA . . . . . 7 ore

A. Optica geometrică.

a) Recapitulare sumară a reflecției și refracției luminii; b) Lentile optice. Elementele lentilelor. Imagini în lentile. Formula lentilelor; c) Aplicații ale lentilelor: aparatul cinematografic; microscopul.

B. Optica fizică: a) Noțiuni despre refracția în prismă. Dispersia luminii. Spectroscopul b) Spectre, spectroscopie. Noțiuni despre radiațiile infraroșii și ultraviolete; c) Analiză spectroscopică. Utilizarea ei în scopuri științifice și industriale. **Demonstrații:** Imagini date de lentile. Prezentarea microscopului. Proiecții cu aparatul de proiecție sau aparatul cinematografic școlar. Refracția în prismă. Producerea spectrului cu ajutorul prismei. Prezentarea spectroscopului, producerea și observarea unor spectre de emisie.

NOȚIUNI DE FIZICĂ ATOMICĂ ȘI NUCLEARĂ . . . 12 ore

1. Învelișul electronic.

a) Fenomene privind emisia electronilor din atom:

Efectul termoelectronic. Efectul fotoelectric; b) Fenomene privind tranziția electronilor în interiorul atomului: Modele atomice (Rutherford și Bohr). Mecanismul emisiei luminii (sumar). 2. **Nucleul atomic:** a) Radioactivitatea naturală. Structura nucleului atomic; b) Reacții nucleare. Energia nucleului atomic. Eliberarea energiei nucleare. Reactori nucleari. Centrale electronucleare. **Lucrări de laborator:** 1. Verificarea legii lui Ohm. 2. Variația rezistenței electrice cu lungimea conductorului, cu secțiunea lui și cu rezistivitatea. 3. Folosirea ampermetrului și voltmetrului în măsurători de intensitate și tensiune electrică. 4. Studiul inducției electromagnetice. 5. Montarea a diferite transformatoare și experiențe de folosire a lor. 6. Determinarea distanței focale a unei lentile convergente subțiri.

CHIMIE

Proiectul programei de **chimie** pentru clasele IX—X, ale școlii generale prevede studiul principalelor capitole ale chimiei.

Se dă o deosebită atenție temelor de chimie generală: structura atomului și sistemul periodic, legăturile chimice, soluțiile și electroliza, noțiuni științifice de bază în înțelegerea fenomenelor chimice și a proprietăților substanțelor.

În partea de chimie neorganică se întregesc cunoștințele asupra grupelor de elemente întîlnite în practica industrială, în biochimie și în viața de toate zilele (halogenii, grupa oxigenului, grupa azotului, metale alcaline, etc.) și se prezintă unitar proprietățile generale ale metalelor.

În partea de chimie organică sînt cuprinse cunoștințe sistematice, însă restrînse, asupra claselor principale de combinații organice: hidrocarburi, alcooli, acizi organici etc.

Programa subliniază aplicațiile practice ale chimiei, cu referire specială la industria chimică din țara noastră; industria de acid sulfuric, producerea îngrășămintelor chimice, obținerea industrială a aluminiului, siderurgia, petrochimia, industria de mase plastice etc.

De asemenea, programa asigură cunoștințele necesare pentru continuarea pregătirii de specialitate în școlile profesionale.

În alcătuirea programei s-a ținut seama de timpul afectat predării chimiei la clasele IX—X ale școlii generale și de necesitatea de a se da în acești doi ani un sistem logic și complet care să includă problemele esențiale ale chimiei studiate în liceu.

În programă au fost prevăzute lucrările de laborator și experiențele demonstrative ce urmează să fie efectuate cu elevii și s-au atribuit ore suficiente pentru predare, lucrări de laborator, pentru teze și recapitularea cunoștințelor, precum și ore la dispoziția profesorului pentru a fi folosite la aplicații și la adîncirea unor teme.

PROIECTUL PROGRAMEI DE CHIMIE PENTRU CLASA A IX-A A ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI

2 ore săptămînal — total 68 ore anual

Repartizarea orelor:

— Ore pentru predare, lucrări de laborator, demonstrații și probleme	55 ore
— Lucrări scrise și recapitulare	6 ore
— Ore la dispoziția profesorului	7 ore
Total	68 ore

CHIMIE GENERALĂ

I. Structura atomului și sistemul periodic al elementelor . . 11 ore

a) Nucleu și înveliș electronic. Nucleul atomic: protoni și neutroni. Număr atomic. Învelișul electronic. Straturi electronice. Masa atomică. Ioni pozitivi și ioni negativi; b) Sistemul periodic al elementelor. Structura sistemului periodic: grupe și perioade; c) Legătura dintre numărul atomic (învelișul electronic) și locul ocupat de un element în sistemul periodic. Izotopi; d) Proprietăți periodice și neperiodice. Elemente electropozitive. Metale. Elemente electronegative. Nemetale. Gaze rare.

II. Legături chimice . . . 4 ore

a) Electroni de valență. Legătura electrovalentă (ionică). b) Legătura covalentă și legătura coordinativă; c) Exemple de substanțe care posedă legătură ionică, covalentă, coordinativă.

III. Soluțiile. Soluții de electroliți . . . . . 10 ore

a) Obținerea soluțiilor. Exprimarea concentrației soluțiilor: procentuală și normală; b) Disociația electrolitică. Soluții de electroliți. Conductibilitatea electrică a soluțiilor de electroliți: acizi, baze și săruri. Ioni în soluție. Reacții ionice; c) Electroliza. Aplicațiile practice ale electrolizei. **Demonstrații și lucrări de laborator.** Încercarea conductibilității apei distilate, a soluției de acid sulfuric, de clorură de sodiu, a hidroxidului de sodiu, a unui alcool. Electroliza apei. Electroliza soluțiilor de clorură de cupru și iodură de potasiu. Reacții ionice: formarea de precipitat, degajare de gaz.

CHIMIE NEORGANICĂ

I. Grupa halogenilor . . . 5 ore

a) Locul ocupat de halogeni în sistemul periodic al elementelor; b) Clorul. Obținere, proprietăți. Acțiune fiziologică. Apa de clor; c) Acidul clorhidric: preparare, proprietăți, întrebuințări. Sărurile acidului clorhidric. Cloruri; d) Clorura de sodiu. Industria clorosodică în țara noastră; e) Caracterele generale ale halogenilor. **Demonstrații și lucrări de laborator.** Prepararea clorului din acid clorhidric. Cercetarea proprietăților clorului. Prepararea acidului clorhidric și cercetarea proprietăților lui. Reacții de recunoaștere a ionului de clor.

II. Grupa oxigenului . . . 9 ore

a) Poziția elementelor din grupa oxigenului în sistemul periodic; b) Oxigenul. Răspîndire în natură, obținere, proprietăți și întrebuințări; c) Sulful. Proprietăți. Stări alotropice. Întrebuințări; d) Hidrogenul sulfurat. (Acidul sulfhidric). Stare naturală. Proprietăți: toxicitatea hidrogenului sulfurat. Sărurile acidului sulfhidric; e) Acidul sulfuric. Noțiuni despre fabricarea industrială a acidului sulfuric: metoda de contact. Proprietăți. Săruri. Sulfați. Importanța dezvoltării industriei de acid sulfuric în țara noastră; f) Caracterizarea elementelor din grupa oxigenului. **Demonstrații și lucrări de laborator.** Topirea sulfului. Obținerea sulfului plastic. Cercetarea proprietăților chimice ale sulfului. Cercetarea proprietăților acidului sulfuric. Reacția caracteristică de recunoaștere a acidului sulfuric și a sărurilor lui cu clorura de bariu.

III. Grupa azotului . . . 9 ore

a) Poziția elementelor din grupa azotului în sistemul periodic. b) Azotul. Răspîndire în natură, obținere, proprietăți, întrebuințări. c) Amoniacul, obținere, proprietăți, întrebuințări. Hidroxidul de amoniu. Clorura de amoniu. Carbonatul de amoniu; d) Acidul azotic, obținere, proprietăți, întrebuințări. Azotați. Întrebuințări. Îngrășăminte minerale cu azot. e) Fosforul. Proprietăți. Alotropie. Întrebuințări; f) Acidul ortofosforic. Sărurile lui. Fosfați, întrebuințări. Îngrășăminte minerale cu fosfor; g) Importanța producerii de îngrășăminte chimice minerale pentru dezvoltarea agriculturii în țara noastră; h) Caracterizarea elementelor din grupa azotului. **Demonstrații și lucrări de laborator.** Prepararea amoniacului și cercetarea proprietăților lui. Descompunerea carbonatului de amoniu prin încălzire. Cercetarea proprietăților acidului azotic. Arderea cărbunelui și a sulfului în salpetru topit. Prezentarea unei colecții de îngrășăminte.

IV. Grupa carbonului . . . 7 ore

a) Poziția elementelor din grupa carbonului în sistemul periodic; b) Carbonul și compușii săi mai importanți (recapitulare sumară a cunoștințelor din clasa a VIII-a); c) Siliciul. Bioxidul de siliciu, stare naturală. Proprietăți. Întrebuințări; d) Silicații în natură. Întrebuințările lor; e) Sticla. Industria ceramică. Cimentul. Industria de sticlă și materiale de construcție în țara noastră. **Demonstrații și lucrări de laborator.** Prepararea bioxidului de carbon din calcar și un acid. Descompunerea unui carbonat prin încălzire. Obținerea silicaților insolubili din silicat de sodiu și săruri ale metalelor. Prezentarea unei colecții de compuși naturali ai siliciului (varietăți de bioxid de siliciu și silicați naturali).

PROIECTUL PROGRAMEI DE CHIMIE PENTRU CLASA A X-A A ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI

2 ore săpămînal — total 64 ore anual

Repartizarea orelor

Ore pentru predare, lucrări de laborator, demonstrații și probleme	52 ore
Lucrări scrise și recapitulare	6 ore
Ore la dispoziția profesorului	6 ore
TOTAL:	64 ore

CHIMIE NEORGANICĂ.

I. Metale. Generalități . . 6 ore

a) Structura metalelor. Locul ocupat de metale în sistemul periodic; b) Proprietățile generale ale metalelor. Activitatea chimică a metalelor. Seria de activitate chimică; c) Stare naturală. Metodele generale de obținere a metalelor; d) Aliaje, proprietățile aliajelor. Importanța metalelor și aliajelor pentru tehnică și pentru industria constructoare de mașini; e) Coroziunea metalelor. Protecția împotriva coroziunii. Importanța economică a cunoașterii și combaterii coroziunii. **Demonstrații și lucrări de laborator:** Proprietățile chimice ale metalelor: a) înlocuirea unor metale din sărurile lor în soluție de către alte metale; b) înlocuirea hidrogenului din acizi printr-un metal; c) reacția dintre un metal mai puțin activ și un acid oxidant. Prezentarea unei colecții de obiecte metalice protejate în diferite moduri împotriva coroziunii.

II. Metale alcaline . . . 3 ore

a) Poziția metalelor alcaline în sistemul periodic; b) Sodiul. Stare naturală. Obținere și proprietăți. Compuși mai importanți: hidroxidul de sodiu, carbonatul de sodiu. Obținere și proprietăți. Întrebuințări; c) Caracterizarea generală a metalelor alcaline. **Demonstrații și lucrări practice:** Acțiunea sodiului asupra apei. Colorarea flăcării cu o sare de sodiu.

III. Metale alcalino-pămîntoase . . . . . 3 ore

a) Poziția metalelor alcalino-pămîntoase în sistemul periodic; b) Calciul. Compuși mai importanți. Oxidul și hidroxidul de calciu. Carbonatul de calciu. Întrebuințări. Sulfatul de calciu. Duritatea apei; c) Caracterizarea metalelor alcalino-pămîntoase. **Demonstrații și lucrări de laborator:** Stingerea varului. Prepararea apei de var. Introducerea bioxidului de carbon în apa de var, dizolvarea precipitatului format și reprecipitarea prin încălzire.

IV. Metale pămîntoase . . 3 ore

a) Poziția acestor metale în sistemul periodic; b) Aluminiul. Stare naturală. Obținerea industrială în țara noastră. Proprietăți. Importanța tehnico-industrială a aluminiului; c) Caracterizarea metalelor pămîntoase. **Demonstrații și lucrări de laborator:** Acțiunea acizilor și alcaliilor asupra aluminiului metalic. Caracterul amfoter al hidroxidului de aluminiu.

V. Metale din familia fierului . . . . . 4 ore

a) Poziția metalelor din familia fierului în sistemul periodic; b) Fierul. Stare naturală; c) Fonta. Oțelul. Industria siderurgică, factor important în dezvoltarea economică a țării noastre. **Demonstrații și lucrări de laborator:** Reacțiile sărurilor de fier cu alcaliile. Oxidarea sărurilor feroase în săruri ferice.

VI. Unele metale importante în tehnica modernă . . . . . 2 ore

a) Germaniu, vanadiu, crom, molibden, wolfram. uraniu. Noțiuni sumare despre proprietățile și întrebuințările lor.

CHIMIE ORGANICĂ

I. Introducere în chimia organică . . . . . 3 ore

a) Generalități. Definiția și obiectul chimiei organice; b) Cauzele multitudinii și varietății substanțelor organice; c) Clasificarea substanțelor organice. Funcțiuni organice.

II. Hidrocarburi . . . . 12 ore

a) Hidrocarburi saturate. Alcani. Proprietăți generale. Metanul. Starea naturală. Chimizarea gazului metan în țara noastră; b) Hidrocarburi nesaturate. Alchene. Etilena. Proprietăți. Reacții specifice: reacția de adiție și polimerizarea alchenelor; c) Monomeri și polimeri. Compuși macromoleculari. Polietilena, policlorura de vinil; d) Alcadiene. Butadiena și izoprenul. Cauciucul natural și sintetic. Industria de mase plastice și de cauciuc sintetic în țara noastră; e) Alchine. Acetilena. Proprietăți. Întrebuințările acetilenei; f) Hidrocarburi aromatice. Benzenul. Proprietățile benzenului. Reacții de substituție și reacții de adiție; g) Hidrocarburi polinucleare. Naftalina, proprietăți și întrebuințări; h) Petrolul. Stare naturală. Zăcăminte de petrol în țara noastră. Compoziția și prelucrarea petrolului brut. Noțiuni despre petrochimie și importanța economică industrială a petrolului. **Demonstrații și lucrări de laborator:** Obținerea etilenei și acetilenei. Comportarea etilenei și acetilenei față de apa de brom și permanganatul de potasiu.

III. Funcțiuni organice . . 16 ore

a) Alcooli. Clasificare. Proprietățile alcoolilor. Alcoolul etilic. Glicerina. Întrebuințări; b) Fenoli. Proprietăți generale. Întrebuințări; c) Aldehide. Proprietățile aldehidelor; hidrogenare, oxidare, polimerizare. Formaldehida. Întrebuințări; d) Acizi organici. Clasificare. Proprietăți generale. Acidul acetic; e) Esteri. Reacția de esterificare. Grăsimi. Săpunuri. Detergenți; f) Zaharide. Monozaharide; glucoza și fructoza. Dizaharide: zaharoza. Polizaharide: amidonul și celuloza. Fibre artificiale; g) Amine și aminoacizi. Noțiuni sumare; h) Produși macromoleculari naturali și sintetici. Proteine. Mase plastice și industria de mase plastice din țara noastră. **Demonstrații și lucrări de laborator.** Recunoașterea fenolului cu clorură ferică. Obținerea formaldehidei din metanol Oxidarea formaldehidei cu o sare de argint (oglinda de argint). Prepararea acidului acetic prin oxidarea alcoolului etilic. Reacția între acidul sulfuric și o sare a acidului acetic. Experimente referitoare la proprietățile soluțiilor de săpunuri și detergenți. Obținerea clorhidratului sau sulfatului de anilină. Tratarea celulozei cu amestec sulfo-nitric și obținerea nitratului de celuloză. Reacția de culoare a amidonului cu iodul.

PROBLEME DE BIOLOGIE

Proiectul de programă **„Probleme de biologie"** pentru clasa a IX-a a școlii generale este conceput spre a fi folosit ca programă de tranziție pentru seriile de elevi care continuă să studieze științele biologice în clasele V—VIII conform planului de învățămînt actual.

Deoarece acești elevi au studiat în clasa a VIII-a o serie de probleme de biologie, ca: originea și evoluția vieții, relațiile dintre organism și mediu, ereditatea și variabilitatea etc., în programa de tranziție nu se mai revine, în general, asupra acestora.

Programa este orientată pe tratarea unor probleme moderne ale biologiei, de mare importanță teoretică și practică: celula, virusurile, elemente de ecologie, biologia eredității, cunoștințe despre protecția solului, a apei, a atmosferei, noțiuni din domeniul cosmobiologiei privind acțiunea acceleratiei, a imponderabilității și a radiațiilor cosmice asupra viețuitoarelor și altele.

Aceste cunoștințe vor permite înțelegerea de către elevi a multor fenomene și procese biologice de importanță vitală pentru omul contemporan.

PROIECT PENTRU CLASA A IX-A A ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI

2 ore săptămînal = 68 ore anual

Predare	46 ore
Recapitulare și lucrări practice	12 ore
Ore la dispoziția profesorului	10 ore
TOTAL =	68 ore

Introducere. Importanța cunoașterii organizării și a legilor lumii vii . . . . . 1 oră

I. Organizarea lumii vii

1. Forme precelulare — virusuri . . . . . 2 ore

2. Forme celulare. Studiul celulei — structura la microscopul electronic și proprietățile fiziologice ale celulei . . . . . 3 ore

— Forme de viață unicelulare. Forme de viață pluricelulare (țesut, organ, sisteme de organe, organism, individ. Integralitatea individilor) . . . . . 3 ore

3. Specia și populația. Exemple, caracteristici, definiție. Heterogenitatea structurală și funcțională în cadrul speciei . . . . 2 ore

Dinamica populației și autoreglarea numărului indivizilor unei populații . . . . . 1 oră

4. Biocenoza. Exemple, caracteristici, definiție . . . . . 2 ore

5. Ecosistemul. Definiție și caracteristici. Exemple de ecosisteme din diferitele zone geografice ale planetei noastre și din țara noastră . . . . . 2 ore

Efectele intervenției omului în ecosistemele naturale. Efecte pozitive și negative ale hidroameliorării, tăierii pădurilor, aplicării substanțelor chimice în agricultură, distrugerii mamiferelor carnivore, ale introducerii unor specii noi în cadrul ecosistemelor constituite . . . . . 10 ore

6. Biosfera. Definiție, caracteristici. Biomasa planetară. Importanța cunoașterii productivității biosferei pentru satisfacerea necesităților de hrană ale oamenilor... 2 ore

II. Biologia eredității.

Baza materială a eredității... 3 ore

Legile eredității . . . . 2 ore

Determinarea sexului și importanța biologică a sexualității (lărgirea și perfecționarea bazei materiale a eredității) . . . . 1 oră

Mutațiile . . . . . 1 oră

Hibridarea la plante și animale ca metodă de creștere a productivității lor . . . . . 2 ore

Boli genetice . . . . . 1 oră

III. Biologia spațială — radiațiile. Radiațiile normale ale Pămîntului. Creșterea radioactivității prin poluarea mediului. Efectele radiațiilor asupra organismelor. Utilizarea substanțelor radioactive și a radiațiilor în industria alimentară, în cercetarea științifică, în medicină (diagnoză și terapie). Protecția biosferei de radiațiile cosmice. Centurile von Allen și zborurile spațiale. Accelerația și imponderabilitatea. Acțiunea lor asupra viețuitoarelor și în special asupra omului. Asigurarea cosmonauților cu biomasă și oxigen (Chlorella) . . . . . 3 ore

IV. Protejarea și conservarea resurselor naturale ale biosferei.

1. Protejarea și conservarea apei . . . . . 1 oră

2. Protejarea și conservarea solului . . . . . 1 oră

3. Protejarea și conservarea atmosferei . . . . . 1 oră

4. Protejarea și conservarea pădurilor . . . . . 1 oră

5. Protejarea și conservarea vînatului și a fondului de pescuit. Protejarea plantelor și a animalelor rare . . . . . 1 oră

Lucrări practice la stațiunea micilor naturaliști de la Palatul pionierilor din Capitală

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII - BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

— Asistent la Catedra de limbi moderne, disciplina „Limba rusă" — poziția 3 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de construcții hidrotehnice, disciplina „Construcții hidrotehnice" proiect și seminar, poziția 8 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului din București, b-dul Republicii nr. 176, în termen de o lună de la data publicării acestui anunț, o cerere la care vor anexa următoarele acte în două exemplare:

— Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;

— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;

— Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;

— Autobiografie.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de trei luni.

INSTITUTUL POLITEHNIC - BRAȘOV

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

— profesor la catedra XXV — Mașini și utilaj de prelucrare la cald, disciplinele „Tehnologia turnării", „Transport uzinal" și „Procedee tehnologice speciale" poz. 2 din stat.

— profesor la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului, disciplina „Mașini-unelte" poz. 3 din stat.

— profesor la catedra IX — Silvicultură — disciplinele „Dendrologie și selecția forestieră" și „Dendrologie" poz. 3.

— profesor la catedra V — Electrotehnică — disciplina „Mașini electrice" poz. 1 din stat.

— asistent la catedra VII — Economie, organizare, planificare — disciplina „Economie, organizare și planificarea producției forestiere" poz. 7 din stat.

— asistent la catedra IX — Silvicultură — disciplina „Silvicultură și protecția pădurilor" poz. 8 din stat.

— asistent la catedra IX — Silvicultură — disciplina „Silvicultură generală" poz. 9 din stat.

— asistent la catedra XI — Amenajament și topografie — disciplina „Dendrometrie" poz. 10.

— asistent la catedra XII — Tehnologia și mecanizarea exploatărilor forestiere — disciplinele „Tehnologia exploatărilor forestiere" și „Exploatarea pădurilor" poz. 8.

— asistent la catedra XIII — Transporturi forestiere — disciplinele „Drumuri forestiere" și „Mașini rutiere" poz. 7.

— asistent la catedra XIV — Filozofie și socialism științific — disciplina „Filozofie" poz. 9.

— asistent la catedra XV — Geometrie descriptivă și desen — disciplinele „Geometrie descriptivă" și „Desen tehnic" poz. 9.

— asistent la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplinele „Automatizarea proceselor tehnologice" și „Mașini unelte" poziția 11 din stat.

— asistent la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplinele „Fabricarea cherestelei" și „Scule, dispozitive, verificatoare" poz. 12 din stat.

— asistent la catedra XXIV — Tehnologia construcției de mașini — disciplinele „Tehnologia construcției de mașini" și „Proiectarea și tehnologia sculelor aschietoare" poz. 17.

— asistent la catedra XXIV — Tehnologia construcției de mașini — disciplinele „Proiectarea și construcția dispozitivelor" și „Toleranțe și măsurări tehnice" poz. 18.

— asistent la catedra XXV — Mașini și utilaje de prelucrare la cald — disciplinele „Cuptoare" și „Utilaj și tehnologia tratamentelor termice" poz. 6.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic Brașov, str. N. Iorga nr. 2, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul oficial al R.S.R., cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute în Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în Colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Concursul se va ține la sediul Institutului politehnic Brașov în termen de 4 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU" - BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

1. — Profesor poz. IV/2 — disciplina îmbunătățiri funciare, de la catedra de Îmbunătățiri funciare, topografie și desen tehnic.

2. — Profesor poz. IV/4 — disciplina culturi irigate de la catedra de Fitotehnie.

3. — Profesor poz. XVI/3 — disciplina pomicultură, de la catedra de Pomicultură.

4. — Profesor poz. XXIX/2 — disciplina anatomie, histologie-embriologie de la catedra de Genetică și ameliorarea animalelor.

Candidații la concurs vor depune în termen de o lună de la publicarea acestui anunț, la rectoratul institutului o cerere de înscriere la concurs însoțită de următoarele acte:

— copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent (candidat în științe);

— copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar;

— lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;

— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituție (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;

— memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat;

— autobiografia;

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectoratului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" București, b-dul Mărăști nr. 59, în termen de două luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL DE MINE - PETROȘANI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— Profesor de la Catedra de Mașini miniere, poz. 1 din statul de funcțiuni, disciplina: „Instalații electromecanice miniere și Instalații de extracție de aeraj și pneumatice miniere".

— Profesor de la Catedra de Chimie și Fizică, poz. 1 din statul de funcțiuni, disciplina „Fizică".

Candidații la concurs vor depune în termen de 30 de zile de la publicarea prezentului anunț, la secretariatul rectoratului Institutului de mine Petroșani, str. Institutului nr. 20, cererea împreună cu următoarele acte:

— copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent;

— lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;

— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;

— memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;

— autobiografia.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului de mine din Petroșani.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 60.128

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 984 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 28 februarie 1969 — 4 pag. 25 bani

Frontul Unității Socialiste adresează slujitorilor școlii: profesori, învățători, educatori — unul dintre cele mai importante detașamente ale intelectualității țării — chemarea de a se consacra și în viitor, cu toate puterile, pregătirii temeinice a elevilor și studenților, lărgirii orizontului lor de cunoștințe profesionale și de cultură generală, educării lor politico-ideologice pe temelia concepției marxist-leniniste despre lume și viață, formării lor ca cetățeni hotărîți să aducă o tot mai activă contribuție la mersul ascendent al societății noastre.

Votăm pentru socialism, bunăstare, democrație și umanism

La 2 martie poporul nostru se va prezenta în fața urnelor pentru a-și alege deputații în Marea Adunare Națională, în consiliile populare județene, municipale, orășenești și comunale. Această manifestare pregnantă a democratismului și umanismului orînduirii noastre — în care puterea se află în mîinile clasei muncitoare, aliată cu țărănimea, realizîndu-se, în fapt, principiul guvernării țării de către popor — se desfășoară în contextul unor adînci transformări înnoitoare, al unor succese însuflețitoare în toate domeniile vieții economice, politice și sociale.

Partidul Comunist Român, forța conducătoare unanim recunoscută a societății noastre, se prezintă în fața alegătorilor — în cadrul Frontului Unității Socialiste — înconjurat de încrederea și devotamentul maselor. Oamenii muncii de la orașe și sate s-au putut convinge încă o dată, pe temeiul propriei lor experiențe, că între vorbele și faptele partidului există o deplină concordanță, că programul înfățișat poporului de Congresul al IX-lea, diversificat și concretizat de Conferința Națională și de plenarele C.C. al P.C.R. se realizează cu consecvență.

Însuflețite de o înaltă conștiință patriotică, de devotament neprecupețit față de cauza socialismului, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, oamenii muncii de toate naționalitățile, entuziastul nostru tineret, piceputul corp didactic înfăptuiesc cu elan și încredere neabătută politica profund științifică, realistă a partidului de edificare pe meleagurile României a socialismului, asigurînd înaintarea țării pe o linie continuu ascendentă.

Principala trăsătură caracteristică a evoluției sociale a României în perioada ultimilor ani este procesul vast și multilateral de adîncire a democrației socialiste, de amplificare a participării maselor la conducerea statului, proces definitoriu pentru dezvoltarea și consolidarea societății noastre. În noul climat al vieții sociale românești contemporane a devenit o practică curentă punerea în dezbaterea opiniei publice a proiectelor de legi precum și a măsurilor privitoare la cele mai importante laturi ale construcției socialiste. Politica națională marxist-leninistă a partidului nostru de asigurare a condițiilor economice, politice și social-culturale pentru realizarea deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, de întărire a frăției tuturor membrilor societății socialiste, a muncii lor unite pentru înflorirea patriei comune se bucură de deplina adeziune a întregului popor. Prietenia, unitatea de nezdruncinat dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare reprezintă unul dintre izvoarele forței și trăiniciei orînduirii noastre, fiind reliefată pregnant și cu prilejul desfășurării campaniei electorale. Constituirea consiliilor naționalităților conlocuitoare a creat un cadru și mai favorabil participării active a acestora, alături de poporul român, la conducerea treburilor obștești.

Realitatea fundamentală care sintetizează transformările petrecute în climatul social al României contemporane, pentru care masele largi vor vota la 2 martie cu încredere nestrămutată și cu sentimentul datoriei patriotice împlinite, o constituie unitatea moral-politică a poporului în jurul Partidului Comunist Român. Consfințind această realitate, rezultat al izbînzii depline și definitive a socialismului în țara noastră, Frontul Unității Socialiste — organism larg democratic, în care sînt reprezentate, alături de P.C.R., principalele organizații de masă, obștești și profesionale, precum și consiliile oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare — întruchipează unitatea trainică a tuturor forțelor națiunii socialiste, contribuind la întărirea coeziunii societății noastre.

Frontul Unității Socialiste a venit în fața alegătorilor cu un bilanț de realizări concrete și cu o perspectivă cuprinzătoare, exprimînd voința fierbinte a poporului de a obține noi succese. La înfăptuirea acestui vast program constructiv sînt chemați să aducă o contribuție esențială, împreună cu toți oamenii muncii, viitorii deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare. Tocmai de aceea Frontul Unității Socialiste a propus drept candidați în alegeri pe cei mai activi muncitori, țărani, intelectuali, printre care și un important număr de vrednici slujitori ai școlii.

Prin puternica efervescență politică și avîntul în muncă pe care le-a generat campania electorală, alegerile de la 2 martie, la care, alături de întregul popor, slujitorii școlii vor participa animați de încrederea și sentimentul datoriei împlinite, se înscriu în constelația anilor socialismului ca un eveniment ce marchează hotărîrea întregii noastre națiuni de a edifica pe pămîntul României societatea bunăstării, democrației și umanismului deplin.

CETĂȚENI ȘI CETĂȚENE!

Votînd candidații Frontului Unității Socialiste, votați pentru dezvoltarea științei și învățămîntului, pentru înflorirea artei și literaturii, pentru ridicarea nivelului de cultură al maselor largi populare!

(DIN „MANIFESTUL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE")

În șirul marilor realizări cu care țara noastră se prezintă la alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în organele locale ale puterii de stat, un loc de frunte îl ocupă și cele care privesc ridicarea nivelului de cultură al poporului. Prin grija partidului învățămîntul cunoaște o continuă dezvoltare, aducînd o contribuție de cea mai mare însemnătate la creșterea gradului de cultură al populației de la orașe și sate, la înflorirea spirituală a națiunii noastre socialiste.

În cele circa 15.000 școli de cultură generală sînt cuprinși circa 3,3 milioane de elevi, în fapt toți copiii de vîrstă școlară. Pe băncile școlilor și facultăților învață în acest an școlar aproape 4.272.281 de elevi și studenți.

În anul 1968 s-au cheltuit pentru învățămînt 8,2 miliarde lei. Au sporit sistematic cheltuielile statului ce revin în medie anual pentru un elev din școlile de cultură generală, de la 1.040 lei în 1965 la 1.190 în 1968. Peste 63 milioane lei au fost repartizați în 1969 achiziționării de aparatură și utilaje moderne pentru laboratoare și alte dotări necesare.

Prețuind munca de înaltă răspundere pe care o desfășoară cadrele didactice și îngrijindu-se să le creeze condiții materiale de viață corespunzătoare, partidul și guvernul au asigurat corpului profesoral creșteri succesive de salariu. De la începutul acestui an, în cadrul acțiunii de creștere generală a salariilor, cadrelor didactice li s-a asigurat un spor mediu al veniturilor de circa 19 la sută — printre cele mai mari.

Înaltul democratism al orînduirii noastre socialiste

Întregul nostru popor întîmpină cu un puternic entuziasm, cu noi succese în muncă alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare județene, muncipale, orășenești și comunale. Acest eveniment deosebit de important are loc într-o etapă caracterizată prin profunde prefaceri în viața economică și socială a țării noastre, prin adîncirea continuă a democratismului orînduirii noastre socialiste.

Înfăptuind sistematic obiectivele adoptate de Congresul al IX-lea, vastul program de măsuri stabilit de Conferința Națională a P.C.R., ale căror direcții principale converg spre perfecționarea organizării și conducerii întregii vieți sociale, poporul nostru pășește neabătut înainte, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist Român. Participarea directă, activă a maselor populare la rezolvarea complexului de probleme pe care le ridică procesul de înaintare a țării pe drumul desăvîrșirii construcției socialismului pune tot mai puternic în lumină valabilitatea legității potrivit căreia dezvoltarea orînduirii socialiste spre forme superioare se află în raport direct, condiționat, cu adîncirea democrației socialiste.

De pe o treaptă pe alta a societății românești, cu prețul a numeroase sacrificii, poporul nostru a năzuit spre cele mai nobile idealuri ale emancipării umane — idealurile de libertate și dreptate socială. Înfăptuirea acestor deziderate n-a fost însă posibilă atita timp cît țara a fost guvernată de clasele exploatatoare, cît timp a existat proprietatea privată asupra principalelor mijloace de producție. Democrația devine autentică numai cînd este generată de baze obiective economice, sociale și politice de natură să asigure înfăptuirea năzuințelor de progres și libertate prin mase și pentru mase.

Societatea care conferă maselor populare adevărate drepturi și libertăți, care asigură cele mai bune premise de exercitare în fapt a năzuințelor de dreptate socială, de afirmare a personalității, de satisfacere a nevoilor materiale și spirituale ale membrilor societății, indiferent de naționalitate, este societatea socialistă. Socialismul înseamnă eliberarea oamenilor de orice asuprire, libertate în sensul cel mai înalt al cuvîntului, egalitate întemeiată pe asigurarea unei poziții egale față de mijloacele de producție. Pe această bază oamenii muncii se bucură de drepturi egale și depline: dreptul și în același timp datoria de a munci, dreptul la învățătură, la odihnă, la asigurare materială în caz de incapacitate de muncă sau de bătrînețe. Socialismul asigură dezvoltarea armonioasă a forțelor și relațiilor de producție, precum și a culturii materiale și spirituale puse în slujba înfloririi națiunii socialiste. El asigură satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale și spirituale ale fiecărui membru al societății, dezvoltarea deplină a omului în întreaga bogăție a personalității sale. Se creează în felul acesta, pentru prima oară în istorie, premisele obiective ca fiecare om al muncii să participe nemijlocit la elaborarea și realizarea politicii în interesul întregului popor.

Democrația socialistă constituie din punct de vedere istoric treapta cea mai înaltă în evoluția tipurilor democrației, democrația ca formă de stat și socialismul ca mod de producție fiind strîns și indisolubil legate între ele. Trăsătura esențială a democrației socialiste o constituie unitatea dintre latura economică și latura politică. Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție constituie temelia trainică a egalității reale a noii orînduiri sociale, din care s-au născut relațiile de colaborare și întrajutorare între toți membrii societății.

Societatea socialistă a prins rădăcini adînci pe pămîntul românesc și, pe măsură ce se consolidează și se maturizează, transmite tuturor membrilor săi largi atribuții de care se pot bucura numai cetățenii unei țări a cărei independență și suveranitate sînt pe deplin asigurate, apărate de întregul popor. Partidul nostru pornește de la ideea că socialismul reprezintă societatea celor mai largi drepturi și libertăți democratice pentru masele muncitoare, societatea în care prin valorificarea nesecatului potențial de înțelepciune și creație colectivă a poporului, se asigură posibilități nelimitate de afirmare multilaterală a personalității umane, libertate deplină de manifestare a individului în cadrul societății. **„Cu cît înaintăm pe calea desăvîrșirii construcției socialiste** — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — **participarea celor ce muncesc la rezolvarea problemelor vieții sociale se extinde, se lărgește democrația socialistă... Superioritatea democrației socialiste stă în faptul că ea asigură participarea la exercitarea puterii, la conducerea treburilor țării, a întregului popor, în interesul propriei sale bunăstări și fericiri. Acesta este izvorul inepuizabil al forței și vitalității societății noastre, garanția mersului victorios înainte pe drumul progresului și civilizației socialiste".**

Generația noastră este participantă și martoră în același timp, la materializarea unor vaste acțiuni inițiate de partid pentru a așeza întreaga dezvoltare a societății noastre socialiste pe bazele trainice ale democratismului și umanismului, în spiritul științific al dialecticii materialiste. Dovedindu-și fidelitatea față de interesele poporului și țării, partidul nostru nu se mărginește numai la afirma-

Dr. GH. DRAGAN
Conf. V. I. ȘTEFĂNOIU

(Continuare în pag. a 3-a)

DUPĂ CONFERINȚA NAȚIONALĂ

PARTICIPAREA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE LA REALIZAREA SARCINILOR CE DECURG DIN CONFERINȚĂ

Vineri 21 februarie a.c. a avut loc ședința lărgită a Biroului Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, în cadrul căreia a fost discutat proiectul de hotărîre privind participarea organelor și organizațiilor sindicale de învățămînt la realizarea sarcinilor reieșite din lucrările Conferinței Naționale a cadrelor didactice. La ședință au participat membrii birourilor executive ale consiliilor județene ale sindicatelor care răspund de problemele învățămîntului în cadrul consiliilor respective.

În discutarea proiectului de hotărîre s-au făcut propuneri cu privire la participarea sindicatelor din învățămînt la acțiunile pentru studierea și dezbaterea documentelor Conferinței Naționale, la inițierea unor dezbateri privind perfecționarea structurii învămîntului și organizarea științifică a procesului instructiv-educativ și la mobilizarea tuturor învățătorilor și profesorilor în vederea realizării acestor obiective. De asemenea, au fost discutate rolul și sarcinile actuale ale Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură și ale sindicatelor din învățămînt în domeniul perfecționării cadrelor didactice, al stimulării muncii de cercetare științifică a corpului profesoral și al îmbunătățirii muncii educative. Numeroase propuneri s-au referit la acțiunile menite să determine ridicarea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale cadrelor didactice.

În lumina discuțiilor purtate s-a stabilit ca Biroul executiv al Uniunii să îmbunătățească și să definitiveze proiectul de hotărîre, prin cuprinderea în cadrul lui a celor mai valoroase propuneri prezentate în dezbateri.

În continuare, sîmbătă 22 februarie a.c., a avut loc o ședință de lucru cu reprezentanții sindicatelor din învățămînt în birourile executive ale consiliilor județene ale sindicatelor. În cadrul acestei ședințe au fost date indicații cu privire la problemele actuale ale muncii organizatorice a sindicatelor, la caracterul relațiilor de lucru în cadrul consiliilor județene ale sindicatelor, precum și al relațiilor între cei care răspund de problemele învățămîntului în cadrul birourilor executive ale consiliilor, inspectoratele școlare și alte organe ale puterii locale de stat. S-au dat de asemenea indicații privind măsurile ce se impun pentru a asigura creșterea rolului sindicatelor în viața socială, economică și culturală, sporirea autorității sindicatelor, rolul acestora în adoptarea măsurilor de protecția muncii, misiunea sindicatelor din învățămînt pe linia dezvoltării și întăririi continue a activității cultural-educative de masă.

Ansamblul indicațiilor prezentate participanților de Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură este menit să promoveze în activitatea sindicatelor din învățămînt o concepție modernă, științifică, un stil de muncă cu înaltă eficiență, puse în slujba îndeplinirii cu succes a sarcinilor de înaltă răspundere încredințate de partid și de stat învățămîntului.

PLANURI DE MĂSURI IMEDIATE LA INSPECTORATELE ȘCOLARE JUDEȚENE

Documentele de o deosebită importanță adoptate de Conferința Națională a cadrelor didactice, sarcinile trasate de partid prin cuvîntul secretarului general al Comitetului Central, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-au bucurat de un larg ecou în rîndul tuturor oamenilor școlii. Învățătorii și profesorii de pe întreg cuprinsul țării au urmărit cu viu interes desfășurarea lucrărilor Conferinței și au citit atent documentele ei, căutînd să pătrundă în profunzime sensul lor adînc, să tragă din cuprinsul lor cît mai multe învățăminte pentru munca lor. Studierea atentă a fiecărui paragraf din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu le-a insuflat încredere în propriile forțe, i-a mobilizat pe toți membrii corpului profesoral la îndeplinirea sarcinilor mari și urgente care stau în fața școlii pentru îndeplinirea întocmai a Directivelor Plenarei C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului. Documentele adoptate la Conferință au constituit pentru toate colectivele didactice punctul de plecare al unor acțiuni menite să contribuie la mersul înainte al învățămîntului românesc.

În prezent, toate inspectoratele școlare județene examinează măsurile concrete ce trebuie întreprinse pentru aplicarea în viață a învățămintelor și a sarcinilor trasate de Conferința Națională. După cum am fost informați, în județele Maramureș, Teleorman, Mureș, Neamț etc. inspectoratele au întocmit deja planuri de măsuri privind problemele imediate care se ridică în munca lor: trecerea la învățămîntul general obligatoriu de 10 ani, înzestrarea laboratoarelor școlare, dezvoltarea inițiativei în domeniul autoutilării școlilor, organizarea unor acțiuni privind perfecționarea profesională etc. Inspectoratul școlar al municipiului București a organizat miercuri, 26 februarie a.c., o consfătuire la care au participat toți directorii unităților din învățămîntul preșcolar, de cultură generală, profesional și tehnic. Cu acest prilej inspectorul general I. Gh. Borca a prezentat pe larg preocupările actuale ale inspectoratului școlar și a supus discuției măsurile preconizate în domeniul dezvoltării bazei materiale a școlilor bucureștene, al modernizării procesului instructiv-educativ, al îmbunătățirii muncii de educație a tinerei generații și al perfecționării continue a corpului profesoral. În cuvîntul lor numeroși vorbitori s-au referit la modul în care școlile au înțeles să răspundă Chemării ce le-a fost adresată de Conferința Națională și sarcinilor trasate de partid prin cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În perioada următoare, în toate școlile din țară va avea loc studierea documentelor Conferinței Naționale și, în cadrul consiliilor profesorale, la nivelul fiecărei școli se vor adopta măsuri privind traducerea în viață a sarcinilor actuale care stau în fața învățămîntului românesc.

Înaltul democratism al orînduirii noastre socialiste

(Urmare din pag. 1)

rea necesității democrației socialiste, ci întreprinde zi de zi măsuri sistematice, concrete, pe baza cunoașterii temeinice a realităților societății noastre, pentru realizarea în practică a acestei legități.

Lărgirea, extinderea și perfecționarea sistematică a democrației socialiste își găsește expresia, de pildă, în măsurile privind perfecționarea structurii sistemului economic și organizatorico-administrativ, lărgirea competențelor, inițiativei și răspunderii conducerii întreprinderilor și organelor locale ale puterii de stat. Perfecționarea continuă a democrației socialiste se realizează prin atragerea mai largă și mai eficientă a maselor la elaborarea planurilor, la descoperirea rezervelor interne, la controlul realizării sarcinilor de producție și al utilizării fondurilor, prin perfecționarea continuă a sistemului de cointeresare materială și aplicarea consecventă a principiului repartiției după calitatea și cantitatea muncii prestate. În acest context are loc îmbinarea conducerii centralizate pe bază de plan a economiei cu acordarea de largi atribuții și drepturi unităților.

Consolidarea continuă a democrației socialiste se realizează prin înfăptuirea politicii partidului de întărire continuă a unității poporului, lichidarea oricăror forme de inegalitate, discriminare și asuprire națională, crearea condițiilor pentru afirmarea liberă în viața socială a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate.

Măsurile luate în ultima vreme privind lărgirea atribuțiilor organelor locale de partid și de stat, ale unităților economice și organizațiilor obștești, creșterea rolului pe care îl au în viața socială organizațiile de masă și obștești, sindicale, de tineret, de femei, cooperatiste, uniunile de creație și asociațiile oamenilor de știință, înființarea senatelor universitare și a consiliilor profesorale, lărgirea atribuțiilor acestora, creează cadrul politico-organizatoric adecvat atragerii nemijlocite a celor mai largi mase populare la rezolvarea problemelor obștești. Ca o încununare a acestor măsuri a fost creat Frontul Unității Socialiste, care asigură intensificarea participării organizațiilor de masă, obștești și profesionale la viața social-politică, consultarea amplă a maselor în vederea adoptării celor mai eficiente soluții privind înfăptuirea politicii partidului, afirmarea deplină a valențelor multiple ale unității moral-politice a întregului nostru popor în jurul partidului.

Ceea ce dă forță și vitalitate democrației socialiste în țara noastră este creșterea continuă, pe măsura înaintării pe drumul socialismului, a rolului de conducător al P.C.R. Creșterea continuă a rolului de conducător al partidului în întreaga viață socială, economică și politică exprimă în cel mai înalt grad suveranitatea poporului nostru. Partidul este singurul în măsură să stabilească principalele obiective în diferitele etape ale dezvoltării societății, să stabilească nivelul, ritmul și metodele dezvoltării. El poate să mobilizeze, să organizeze și să conducă poporul la lupta pentru înfăptuirea celor mai înalte idealuri umane.

Viața confirmă zi de zi că măsurile luate de partid au creat condiții optime pentru ca masele largi să participe efectiv la elaborarea și înfăptuirea programului de care depinde dezvoltarea multilaterală a societății noastre, astfel ca toate problemele cardinale ale procesului de edificare a socialismului să fie dezbătute și rezolvate cu contribuția activă a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, țăranilor, intelectualilor. Acest proces de adîncire a democrației socialiste se cristalizează în însuși stilul de muncă al partidului, în modul în care partidul își dezvoltă legăturile cu masele poporului, în felul în care el concepe și elaborează toate hotărîrile de însemnătate istorică pentru viața țării noastre și care îmbrățișează compartimentele de bază ale societății. Conștient de înaltele răspunderi pe care și le-a asumat în fața poporului, partidul se sfătuiește în permanență cu oamenii muncii, solicită și valorifică — printr-o multitudine de forme și metode — spiritul de inițiativă al maselor în toate acțiunile pe care le întreprinde. Vizitele de lucru ale conducătorilor de partid și de stat în județele țării, întîlnirile cu activul de partid și de stat, cu muncitori, țărani, intelectuali, cu tineri și vîrstnici, dezbaterea publică a celor mai importante măsuri inițiate de partid, sînt tot atîtea dovezi de necontestat ale practicii partidului de a se consulta cu masele, astfel ca politica internă și externă a partidului și guvernului să reprezinte cu adevărat voința poporului, interesele lui fundamentale.

Adoptarea celor mai importante măsuri de care este legat viitorul învățămîntului nostru — Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, Legea învățămîntului și, recent, punerea în discuție a Statutului personalului didactic reprezintă încă o dovadă a practicii partidului nostru de a consulta masele în cele mai importante probleme ale politicii sale. Conferința națională a cadrelor didactice, grandioasă manifestare a corpului profesoral din țara noastră, dezbaterea largă, în Conferință, a problemelor pe care le implică viitorul școlii, cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu acest prilej au exprimat o dată mai mult grija partidului nostru pentru necontenita ridicare a nivelului general de cultură al poporului.

Un exemplu deosebit de grăitor al stilului de muncă încetățenit în practica partidului nostru este actuala campanie electorală. Masele largi de cetățeni, milioane de alegători, au fost chemați să-și spună cuvîntul în conducerea treburilor obștești. Manifestul Frontului Unității Socialiste, cuprinzînd un măreț program de edificare a țării, a avut darul de a mobiliza întregul popor pentru înfăptuirea politicii partidului. În sute și mii de adunări entuziaste au fost formulate nenumărate păreri și propuneri privind cele mai diverse domenii de activitate.

Asemenea metode de muncă au conferit și conferă întregii politici a partidului și statului nostru un conținut profund realist și mobilizator, reliefează faptul că ea este o expresie a însăși voinței poporului, a intereselor fundamentale ale întregii națiuni. Fiecare cetățean al României socialiste se poate convinge, cu realități din viața de fiecare zi, că niciodată ca în actuala etapă de dezvoltare a patriei noastre nu au fost atît de strînse legăturile partidului cu masele largi ale oamenilor muncii de la orașe și sate, că niciodată n-au fost atît de mari prestigiul și autoritatea partidului în fața întregului popor.

Pregătindu-se pentru alegerile de la 2 martie, întregul popor își exprimă prin cuvinte entuziaste, calde, pornite din inimă, aprobarea deplină și atașamentul profund față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, consacrată înfăptuirii vastului program de desăvîrșire a construcției socialismului în țara noastră, dezvoltării legăturilor de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste, cu toate partidele comuniste și muncitorești. Oameni de toate vîrstele, de toate naționalitățile, din toate colțurile patriei noastre socialiste dau glas profundelor sentimente de patriotism și internaționalism de care sînt animați în lupta pe care o desfășoară, sub conducerea înțeleaptă a partidului, pentru prosperitatea, înflorirea și viitorul luminos al României socialiste.

Prin ideologia sa marxist-leninistă, prin țelurile sale, prin principiile și normele care stau la baza organizării vieții sale interne, partidul nostru exprimă esența democratică a societății noastre. El își întemeiază raporturile cu masele pe convingerea, educarea și influențarea politică activă a acestora, unește propria sa inițiativă cu aceea a poporului, ca o expresie pozitivă a unui angajament social conștient, ca o sursă inepuizabilă a propriei sale capacități și cunoștințe. Aceasta reprezintă garanția mersului nostru înainte pe drumul victorios al desăvîrșirii construcției socialismului, al pregătirii condițiilor pentru trecere la construcția societății comuniste — visul de aur al omenirii.

ACTUALITATEA ȘCOLARĂ — ACTUALITATEA ȘCOLARĂ — ACTUALITATEA ȘCOLARĂ — ACTUALITATEA

ABORDARE TEORETICĂ ȘI EXEMPLIFICĂRI ALE UNOR TEME ESENȚIALE DIN MATEMATICA CLASEI A XII-A

UNELE INDICAȚII METODICE

Înarmarea elevilor clasei a XII-a cu cunoștințe de nivel corespunzător din domeniul structurilor algebrice, al elementelor de teoria probabilităților și statistică, al calculului integral și diferențial presupune situarea consecventă pe poziții moderne atît în ceea ce privește conținutul materialului, cît și metodica utilizată. Indeosebi se cer precizate cunoștințele de maximă generalitate și operaționalitate. Acestea trebuie introduse pe baza unei puternice argumentări, urmîndu-se calea de la model la teorii abstracte și formulări axiomatice. Prezentăm în continuare cîteva indicații metodice menite să ajute la mai buna parcurgere a materiei în scurta perioadă de timp ce a mai rămas la dispoziția elevilor clasei a XII-a înaintea recapitulării finale.

Calculul integral și diferențial

S-a impus ca o cerință obiectivă, izvorîtă din practica școlară, limitarea și precizarea tipurilor de cuadraturi. Accentul în predarea calculului integral trebuie pus în acest caz nu pe comunicarea de către profesor a unor algoritmi de rezolvare a exercițiilor într-o formă de-a gata, ci pe organizarea în așa fel a muncii cu elevii încît aceștia să descopere în mod independent căile de rezolvare. În acest scop profesorul poate recurge la anumite prescripții cu caracter algoritmic, ca de exemplu: a) transformarea expresiei de sub semnul integralei, pentru ca elevii să aleagă în rezolvarea exercițiului, în funcție de forma expresiei, procedeul integrării prin părți sau prin schimbarea de variabilă; b) indicarea anumitor procedee curente de rezolvare a problemelor de arii și calcul al volumelor; indicarea sistemului de operații pe care-l îndeplinește elevul în rezolvarea acestor probleme; indicarea modalității de recunoaștere a condițiilor logice prin care se reduce rezolvarea problemei date la o altă cunoscută; c) construcția efectivă a unui model înainte de a se trece la expunerea teoriei matematice.

Prezentarea acestor noțiuni trebuie strîns legată de aplicarea lor la calculul ariilor și al volumelor: volumul unui corp de rotație (volumul sferei, segmentului sferic, conului și al trunchiului de con).

Ținînd seama de reducerile efectuate în programa de calcul integral, este bine să se stăruie asupra cîtorva tipuri de cuadraturi care trebuie reținute de elevi: $\sin^n x \cos^m x dx (m,n = 1,2,3)$; integrale iraționale de forma

$$\int \sqrt{a^2 - n^2} dn;$$

integrale raționale de forma

$$\int \frac{1}{ax^2 + bn + c} = dx;$$

Calculul probabilităților și statistică

Elementele de teoria probabilităților cuprinse în programă oferă posibilitatea de a se asigura realizarea unui sistem unitar de cunoștințe de bază din acest domeniu.

Cerința de a îmbina strîns teoria cu practica impune ca unele probleme globale, mai dificile, să fie fragmentate într-o serie de probleme mici, mai ușor de rezolvat. Este bine să se rezolve întîi probleme care se reduc prin identificări imediate la calcule simple (valori tipice, distribuții etc.) și apoi probleme cu o structură mai complicată (distribuții teoretice și experimentale).

Pentru a facilita înțelegerea temei privitoare la valori tipice este indicat să se prezinte grafic caracteristicile unei distribuții, studiul acestora fiind adîncit cu ajutorul formulelor. Ori de cîte ori este cazul se va urmări paralel, prin mijloace intuitive, legătura dintre distribuția empirică și cea teoretică.

O cerință importantă este aceea de a se selecționa probleme care să le formeze elevilor deprinderi raționale de lucru în vederea folosirii instrumentului statistic în studiul diverselor fenomene de masă.

Elemente de algebră superioară

Pentru a se realiza o înlănțuire logică între cele două părți ale programei — structuri algebrice și ecuații algebrice — la studiul polinoamelor se va preciza, de fiecare dată, din ce mulțime se iau coeficienții și în ce mulțime variabila ia valori.

În recapitularea operațiilor cu polinoame se va pune în evidență structura de spațiu vectorial. Este bine să se evite exercițiile care cer un volum mare de calcul, punîndu-se în schimb accent pe înțelegerea anumitor tehnici de calcul cu polinoame, folosindu-se cunoștințele elevilor despre structuri, care trebuie valorificate în mod creator. Le putem cere elevilor, de exemplu, să recunoască o anumită structură (privitor la legea de compoziție dată) și să aplice proprietăți de bază ale operațiilor în demonstrarea teoremelor privitoare la polinoame. În ce privește notațiile, este bine să le introducem numai pe cele strict necesare, punînd accent pe motivarea fiecărei condiții de calcul.

V. ȘTEFĂNESCU

Lecție de matematică la Liceul „Gh. Lazăr" din Sibiu

PROBLEME DE SINTEZĂ

Se știe că în acest an școlar s-au ivit mari greutăți în predarea matematicii la clasa a XII-a, în primul rînd din pricina manualului de algebră, care în forma lui actuală este indicat numai pentru acei elevi ce vor să urmeze facultatea de matematică-mecanică. Socotesc totuși că materia cerută de programă poate fi însușită efectiv de elevi dacă le este prezentată într-o formă accesibilă, însoțită de un număr mare și variat de exerciții și probleme. Cum timpul de care dispunem pentru predarea a trei discipline matematice (algebră superioară, analiză matematică și teoria probabilităților) paralel cu repetarea materiei din anii precedenți este cu totul insuficient, ceea ce determină adesea o „interferență" între volumul mare de noțiuni noi și noțiunile învățate în anii precedenți, buna organizare a studiului de către profesor dobîndește o importanță și mai mare.

În momentul de față, la analiza matematică consider partea teoretică încheiată, urmînd ca în orele ce au mai rămas pînă la 21 martie să recapitulez cu elevii metodele de calcul al integralelor prin exerciții și probleme cum sînt: 1) Să se studieze variația funcției $g(x) = x^2 (3 - 2x)$ și să se deducă variația funcției $f(x) = x\sqrt{3 - 2x}$. Să se traseze graficul (C) al funcției f (x), raportat la un sistem de axe perpendiculare. 2) Să se calculeze aria suprafeței plane mărginită de curba (C) și axa ox. 3) Ce relație există între integrala nedefinită a funcției f (x) și cea a funcției $\frac{g(x)}{f(x)}$? 4) Să se determine coeficienții a, b, c, astfel ca funcția $F(x) = (ax^2 + bx + c)\sqrt{3 - 2x}$ să fie o primitivă a funcției f (x).

Pentru efectuarea aplicațiilor la partea a doua din algebră voi folosi culegerile de probleme (Sachter, Coșniță etc.), ca și manualul de algebră pentru clasa a X-a de I. Crișan, care cuprind exerciții suficiente.

Perioada de la 7 aprilie la 24 mai am rezervat-o exclusiv pentru continuarea recapitulării materiei din anii precedenți, la care se va adăuga și recapitularea materiei din clasa a XII-a, mai ales prin aplicații. Mi-am propus să încep cu o sumară trecere în revistă, teoretică, pe discipline, pe probleme sau pe capitole. Partea aplicativă va consta în rezolvarea unor probleme de sinteză sau a unor exerciții menite să clarifice noțiuni mai dificile sau să întărească deprinderile elevilor de a folosi o serie de metode de lucru.

La trigonometrie am împărțit materia în trei părți. Prima cuprinde funcțiile trigonometrice ale unui unghi din planul orientat și relații între funcțiile trigonometrice ale aceluiași unghi, ale unghiurilor asociate etc., pînă la ecuații trigonometrice. Socotesc că însușirea temeinică a acestei părți este esențială în ceea ce privește trigonometria.

Partea a doua tratează ecuațiile și inecuațiile trigonometrice. Mi se pare indicat ca, atunci cînd abordăm recapitularea inecuațiilor trigonometrice cu o necunoscută, să facem apel și la unele noțiuni de geometrie analitică. Astfel inecuațiile trigonometrice de forma $f(\cos a, \sin a) > 0$ pot fi înlocuite prin substituția $\cos a = x$, $\sin a = y$ cu sistemul de inecuații algebrice:

$$\begin{cases} f(ny) > 0 \\ n^2 + y^2 = 1 \end{cases}$$

În modul acesta, mulțimea punctelor din plan ce satisfac inecuația f (x, y) > O este un semiplan P sau o anumită regiune din plan Δ, iar ecuația $x^2 + y^2 = 1$ reprezintă cercul trigonometric C. Soluțiile sistemului sînt date de mulțimea P intersectat cu C sau Δ intersectat cu C. Inecuațiile de forma f (tg a) > O, prin substituția tg a = t, devin f (t) > O. Pe axa tangentelor figurăm soluțiile acestei inecuații. Proiecțiile lor centrale, de centru O, pe cercul trigonometric C (O, R = 1) dau soluțiile inecuației date.

În partea a treia, rezervată aplicațiilor trigonometriei în geometrie, voi folosi probleme permițînd trecerea în revistă a principalelor cunoștințe de trigonometrie la care mă refeream mai sus. De exemplu: Unghiurile unui triunghi verifică relația $\sin\frac{B}{2} = \sin\frac{A}{2} \cdot \sin\frac{C}{2}$

Se presupune A > C. 1) Să se arate că această relație este echivalentă cu $tg\frac{A}{2} \cdot tg\frac{C}{2} = \frac{1}{2}$ și să se deducă o relație simplă numai între laturile triunghiului (a + c = 3b). 2) Se dă $\sin\frac{B}{2} = \frac{\sqrt{5}-1}{4}$ Să se calculeze unghiul B, fără tabele (se găsește $B = \frac{\pi}{5}$).

Voi folosi și recapitularea pe probleme sau capitole. De exemplu, în algebra elementară numerele complexe au fost studiate sub forma z = a + bi. După parcurgerea primei părți a algebrei din clasa a XII-a, avem posibilitatea de a prezenta numerele complexe astfel:

I. Mulțimea C = R × R este mulțimea ale cărei elemente sînt perechi ordonate de două numere reale z = (a, b) numite numere complexe. În această mulțime de numere se definește egalitatea a două numere complexe (care este o relație de echivalență), precum și a două legi de compoziție internă — adunarea și înmulțirea numerelor complexe. Se deduce că corespondența între mulțimile C și R este un izomorfism. Avînd în vedere proprietățile adunării numerelor complexe, conchidem că numerele complexe formează un grup aditiv abelian. Avînd în vedere proprietățile înmulțirii numerelor complexe, conchidem că numerele complexe nenule formează un grup multiplicativ abelian. Înmulțirea fiind distributivă față de adunare, deducem că mulțimea numerelor complexe este un corp. Cu acest prilej voi reaminti elevilor și faptul că mulțimea C este un spațiu vectorial pentru C și voi readuce în discuție inelul întregilor lui Gauss.

Urmează în mod firesc considerarea numărului complex i = (O ; 1) și se regăsește astfel expresia cartegiană a unui număr complex z = a + bi. Tot aici ne vom referi la rădăcina pătrată a unui număr complex.

II. Forma trigonometrică a numerelor complexe. Aici vom trata planul lui Gauss, vom efectua operații cu numere complexe scrise sub forma trigonometrică și interpretarea lor geometrică, vom stărui asupra ridicării la o putere, asupra formulei lui Moivre și a folosirii ei pentru exprimarea lui sin n x și cos n x, în funcție de sin x și cos x, n E N. Reprezentarea geometrică a unui număr complex permite să se observe că modulele puterilor 1, z, z^2, . . . , z^n formează o progresie geometrică, iar argumentele lor o progresie aritmetică și că aceste progresii definesc un sistem de logaritmi. În continuare vom trata extragerea rădăcinii de ordinul n dintr-un număr complex și rădăcinile unității, precizînd că rădăcinile de ordinul n ale unității formează un grup multiplicativ abelian.

Am ales acest exemplu întrucît poate servi de model în ceea ce privește predarea lui la diferite nivele și ilustrează legătura care se poate realiza între tratarea clasică și tratarea modernă a cunoștințelor.

Evident, îmbinarea armonioasă a părții teoretice cu cea aplicativă în recapitularea materiei cere alegerea unor teme de natură să solicite gîndirea matematică și folosirea deprinderilor de calcul, să nu implice artificii de calcul sau formule greu de reținut.

Prof. VALERIA TOMULEANU

seco ven te

Sesiune de comunicări științifice a cadrelor didactice și a Institutului de științe pedagogice

În zilele de 4—5 aprilie a.c. va avea loc, la Liceul „N. Bălcescu" din Craiova, sesiunea de comunicări științifice a cadrelor didactice și a Institutului de științe pedagogice cu tema: „CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ÎN SPRIJINUL PERFECȚIONĂRII ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA DE CULTURĂ GENERALĂ".

Sesiunea va fi organizată de Institutul de științe pedagogice, în colaborare cu Consiliul popular al județului Dolj.

După cum s-a mai anunțat în presă, cadrele didactice care doresc să participe la această manifestare științifică vor trimite comunicările (6—8 pagini dactilografiate în trei exemplare), la Institutul de științe pedagogice, București, str. Sf. Apostoli nr. 14, cel mai tîrziu pînă la 10 martie a.c.

Un cabinet metodic pentru cadrele didactice

La liceul din Costești, județul Argeș, și-a început activitatea un cabinet metodic pentru cadrele didactice. Zilnic învățătorii și profesorii din localitățile zonei de sud a județului primesc aici consultații de pedagogie și specialitate. Problemele incluse în planul tematic al cabinetului se referă la predarea cunoștințelor în clasele I cu copii de 6 ani, la utilizarea materialului didactic „clasic", a diafilmului și discului, la organizarea orelor de laborator, la orientarea școlară și profesională a elevilor etc.

Prof. DUMITRU ANGHEL

Concurs de schi și săniuțe

Recent, la Sinaia s-a desfășurat cea de-a doua ediție a concursului de schi și săniuțe dotat cu „Cupa pionierului". Acest concurs, organizat de Consiliul județean Prahova al Organizației Pionierilor, s-a bucurat de participarea a peste 250 de pionieri din județele Argeș, Brașov, Covasna, Harghita, Timiș și Prahova. Pe pîrtiile din apropierea orașului Sinaia au avut loc probe la slalom special, coborîre, schi fond și săniuțe, atît la băieți cît și la fete. Primii 3 clasați la probele individuale, precum și primele trei echipe au primit diplome, cupe și frumoase premii în obiecte.

Prof. NICOLAE STĂNESCU

Un ghid turistic pentru pionieri

Se știe ce mult îndrăgesc pionierii din țara noastră turismul, drumeția. De curînd, pentru a-i sprijini în această direcție, Editura politică a publicat pentru ei un ghid turistic, intitulat „Pionier, cunoaște-ți țara". Ghidul, alcătuit de Florian Frazzei, Tudor Opriș și Lucian Panait, este adecvat orizontului cultural al elevilor și funcțiunii instructiv-educative a excursiei școlare.

Apărut în cadrul colecției „Preludii", ghidul cuprinde două părți. Într-un capitol inițial se prezintă sfaturi utile pentru pionierii și școlarii care pleacă în excursii (echipament, alimentație, orientare, primul ajutor, autogospodărire, aplicații recreative etc.). În partea a doua sînt prezentate principalele zone turistice din țara noastră, folosindu-se criterii originale și practice de organizare a traseelor, de natură să permită o orientare ușoară indiferent din ce colț al țării se pornește în excursie. Autorii au ales traseele cele mai interesante și accesibile pentru pionieri, gradîndu-le după posibilitățile vîrstei participanților și însoțind descrierea acestora de toate datele culturale privind obiectivele parcurse.

Conținutul bogat al informației turistice, forma cursivă și agreabilă de prezentare a materialului fac din acest ghid un prețios instrument de orientare a elevilor și un sprijin pentru comandanții de pionieri în pregătirea și desfășurarea excursiilor.

Expoziția profesoarei Mia Steurer-Moțatu

Profesoara Mia Steurer-Moțatu s-a aplecat o viață întreagă asupra a tot ce este frumos, selectînd din lumea ce o înconjoară temele sale preferate, cărora le-a dat o culoare și strălucire proprie viziunii sale. Îndeosebi în ultimii zece ani numele ei a fost întîlnit în mai toate expozițiile colective ale profesorilor de desen reuniți în cadrul cenaclului „Ion Andreescu". Acum, în sala de expoziții

a Clubului sindicatelor din învățămînt artista se prezintă singură în fața publicului. Expoziția personală cuprinde 42 de lucrări în acuarelă, tuș, cărbune. Este a treia expoziție, cea mai reprezentativă. Din tematica diversă reține atenția, portretele de o puternică expresivitate. Se vede că, dincolo de transpunerea fiecărei trăsături, artista a căutat să pătrundă personalitatea modelelor.

Expoziția profesoarei Mia Steurer-Moțatu deschide seria unor noi expoziții personale ale membrilor cenaclului „Ion Andreescu". Duminică 2 martie a.c., în cadrul acestei serii va avea loc vernisajul expoziției profesoarei L. Popescu-Hrușca.

Un cerc școlar la două decenii de activitate

De pe meleagurile bucovinene ne-a sosit știrea că cercul tinerilor geografi și naturaliști de la Liceul „Dragoș-Vodă" din Cîmpulung Moldovenesc, și-a serbat două decenii de activitate.

Recent, în sala de festivități a liceului, s-au adunat nu numai actualii membri ai cercului, ci și foști elevi ai școlii, azi „membri-seniori".

În fotografie: profesoara emerită Hortensia Șuhan directoarea liceului prezentînd în cadrul cercului o comunicare de specialitate.

F. MICHITOVICI

O frumoasă tradiție

Și formațiile artistice muzicale ale Școlii generale nr. 20 din Ploiești — corul, orchestra și grupul vocal folcloric — au sărbătorit de curînd o aniversare: cinci ani de activitate neîntreruptă.

Sub conducerea tînărului profesor Gheorghe Neagu, formațiile Școlii generale nr. 20 au obținut în acești 5 ani premiul I la toate concursurile organizate pe plan local, au prezentat numeroase programe la radio și televiziune, au dat concerte în școală și în afară de școală. Participarea elevilor la cor, la orchestră și la grupul vocal folcloric a devenit o frumoasă tradiție și, în același timp, un stimulent la învățătură și comportare.

D. D. STANCU

seco ven te

În dezbatere proiectele pentru

PLANUL ȘI PROGRAMELE ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI

Probleme care încă n-au fost rezolvate: supraîncărcarea și neconcordanța dintre disciplinele corelative

Proiectul planului de învățămînt pentru clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale de 10 ani pare să urmărească realizarea unei oarecare sincronizări cu planul claselor a IX-a și a X-a ale liceelor teoretice. Intenția este fără îndoială de apreciat. Însă atît proiectul planului cît și proiectele programelor publicate readuc în actualitate vechile probleme ale supraîncărcării, ale neconcordanței dintre disciplinele corelative etc. Reținem cu surprindere locul modic acordat geografiei, desenului și muzicii, ca și absența aproape totală a orelor de practică, deși majoritatea absolvenților clasei a X-a se vor orienta către producție, deci vor avea cît de cît nevoie de unele noțiuni și deprinderi de natură tehnică. Ne întrebăm, ținînd seama de neconcordanța dintre disciplinele corelative, cum se va putea studia în clasa a IX-a biologia care, așa cum spune proiectul, este orientată pe tratarea unor probleme moderne, cînd chimia organică se studiază doar în clasa a X-a și cînd noțiuni complexe, cum ar fi cele de specie, biocenoză, ecosistem vor trebui demonstrate cu noțiunile extrem de sumare de botanică și zoologie însușite în clasele a V-a și a VI-a, iar problema cum ar fi creșterea radioactivității mediului, utilizarea substanțelor radioactive etc. sînt tratate fără noțiuni de bază, deoarece fizica atomică este introdusă în clasa imediat superioară.

În linii mari, programele ni se par prea încărcate, mai ales ținînd seama de faptul că elevii care vor urma clasele a IX-a și a X-a au un nivel de pregătire întrucîtva mai redus decît al elevilor liceului, în special la limba română și matematici. E drept că este greu să se facă programe diferențiate, însă credem că ar trebui să se reflecteze la această problemă cînd este vorba de dozarea și mai ales de modul de prezentare a cunoștințelor.

Ne vom referi, în cîteva cuvinte, la proiectul programei de română, care încearcă să acopere în doi ani materia ce se parcurge în 4 ani în liceul teoretic.

În ora săptămînală de gramatică, unde se realizează aplicarea cunoștințelor anterioare, considerăm că centrul de greutate trebuie să cadă mai ales pe însușirea unei ortografii corecte și pe deprinderea de a alcătui o compoziție logică — aspecte evident deficitare.

Proiectul programei de literatură reușește să treacă, în linii mari, prin toate momentele importante ale evoluției literaturii române și să cuprindă destul de judicios pe cei mai reprezentativi scriitori. Credem însă că va trebui să se mai reflecteze asupra echilibrării anumitor etape din istoria literaturii și asupra locului ocupat de unii din scriitori. Ne miră de exemplu faptul că ponderea cunoștințelor descrește de la literatura veche spre cea actuală, deși procesul ar trebui să fie invers, pentru a pregăti receptarea fenomenului literar contemporan. Considerăm astfel că s-a pus un accent exagerat pe literatura religioasă și cronicărească (fenomene epiestetice). Opera lui D. Cantemir ar fi trebuit să fie prezentată, după părerea noastră, ca o etapă superioară, a fazei istorice. Ni se pare prea redus locul acordat lui Budai-Deleanu, cel mai mare scriitor al primei perioade, despre care se dă doar o privire generală, deși opera lui e un excelent mijloc de aplicare a noțiunilor de teorie literară, cărora de altminteri li se rezervă 10 ore de recapitulare în clasa a IX-a. Considerăm, în schimb, că poate fi redus numărul orelor acordate lui Hasdeu.

Dacă se rezervă „junimismului" și mișcării „Contemporanului" un spațiu copios, celelalte curente literare, mai apropiate de noi și care explică multe elemente ale literaturii moderne (poporanismul, simbolismul, modernismul etc.) nu sînt menționate. Ar fi necesar ca măcar în cadrul lecțiilor de prezentare generală a perioadelor istorice ale literaturii să se precizeze locul, programul și scriitorii din constelația curentelor moderne, pentru ca elevii să dobîndească și o viziune estetică a literaturii.

Lecția finală, „Contribuția literaturii române la dezvoltarea literaturii universale", ni se pare prea pretențioasă, ținînd seama că elevii nu au noțiuni de teoria literaturii universale, de folcloristică și teorie literară corespunzătoare (nicăieri nu se vorbește în programă de clasicism, romantism, realism, modernism).

În ansamblu proiectul de programă, deși ambițios, ar putea fi parcurs, cu eforturi susținute, de elevul mijlociu, cu condiția unei prezentări adecvate nivelului său de înțelegere și bagajului său de cunoștințe anterioare, renunțării la erudiția istoristă, la balastul amănuntelor biografice și bibliografice nesemnificative.

Prof. TUDOR OPRIȘ
Liceul „M. Eminescu"
București

Aprofundarea geografiei

Considerăm că s-a făcut un pas înainte prin introducerea studiului geografiei fizice la clasa a VII-a. Însă, ținînd seama de dezideratul prevăzut în proiect de a se asigura elevilor o cultură generală mai dezvoltată, nu înțelegem de ce s-a renunțat la studierea geografiei economice și politice a lumii. După părerea noastră introducerea acestui obiect în clasa a X-a și-ar găsi pe deplin justificarea. El este studiat fragmentar, în clasa a V-a și apoi în clasa a VI-a, cînd elevii au un orizont limitat, care nu le permite decît o sumară înțelegere a problemelor de geografie economică și politică a țărilor lumii. În clasa a X-a aceste probleme ar trebui reluate pe baze noi, pe un plan superior, cu o precisă localizare pe hartă, prin prisma a ceea ce este esențial, caracteristic.

Prof. CORNELIU PETRESCU
Însurăței — jud. Brăila

Mai multă atenție culturii generale, cunoștințelor social-politice și pregătirii tehnico-practice

Ținînd seama de scopul școlii generale de 10 ani, de perspectivele ce se deschid elevilor și absolvenților ei, am propune ca numărul săptămînal de ore prevăzut la clasele a IX-a și a X-a să fie egal cu numărul total de ore din planul de învățămînt pentru clasele a IX-a și a X-a liceale, adică 30 ore în loc de 28 ore. În felul acesta s-ar putea afecta cel puțin 2 ore săptămînal pentru predarea istoriei și geografiei, obiecte care lipsesc total din proiectul de plan, în timp ce în liceu se afectează cîte 2 ore în clasa a IX-a și o oră în clasa a X-a pentru predarea istoriei și cîte o oră în clasa a IX-a și 2 ore în clasa a X-a pentru predarea geografiei. Propunem această în primul rînd pentru că socotim că predarea istoriei și geografiei are o importanță deosebită pentru cultura generală a elevilor și pentru educarea lor în spiritul patriotismului. Pe de altă parte, este greu de presupus că, în condițiile în care un elev ar dori să-și continue studiile în învățămîntul liceal, ar putea să susțină examene de diferență la aceste discipline fără să le fi studiat de loc în ultimele clase ale școlii generale.

De asemenea, credem că obiectul „Instrucția civică" poate fi studiat în aceleași condiții ca pînă acum, în clasa a X-a urmînd să se afecteze o oră pentru predarea cunoștințelor social-politice, întrucît și la acest obiect cei ce vor dori să treacă în învățămîntul liceal vor trebui să susțină examene de diferență. Studierea în școala generală a cunoștințelor social-politice ni se pare cu atît mai necesară cu cît în condițiile reducerii duratei școlii profesionale absolvenții școlii de 10 ani n-ar mai putea să primească în această formă de învățămînt decît noțiuni reduse în domeniul respectiv.

Avînd în vedere că majoritatea absolvenților școlii de 10 ani își vor continua pregătirea în școlile profesionale, credem că în planul de învățămînt trebuie să-și găsească mai mult loc preocuparea pentru însușirea cunoștințelor de bază despre principalele procese de producție și pentru formarea deprinderilor practice elementare. De aceea propunem ca dobîndirea fondului comun de cunoștințe și deprinderi tehnice să nu se reducă numai la studierea electrotehnicii și a desenului tehnic, sau nu în exclusivitate la acestea, ci să se introducă și una sau două discipline cu profil mai larg (de exemplu tehnologia, rezistența materialelor etc.). Considerăm neapărat necesară și diversificarea școlii generale de 10 ani în funcție de specificul localității. La ce i-ar folosi de pildă, absolventului care-și continuă studiile într-o școală profesională agricolă, legumicolă, pomiviticolă sau de construcții, textile, confecții etc., studierea electrotehnicii în școala generală? Bineînțeles, atunci cînd vorbim de diversificarea școlii generale ne gîndim numai la clasele a IX-a și a X-a, rămînînd ca la clasele I—VIII planul de învățămînt să fie unic.

În condițiile diversificării școlii generale de 10 ani începînd de la clasa a IX-a ni se pare că se poate renunța la studiul disciplinelor tehnice-practice și la pregătirea practică în clasele V—VIII, rămînînd ca orele respective să fie folosite pentru predarea matematicii și limbii române. În acest fel pregătirea tehnică și practică s-ar realiza în clasele a IX-a și a X-a, cînd poate avea mult mai multă eficiență.

În legătură cu organizarea activităților practice, optăm pentru varianta a II-a, cu o zi de practică pe săptămînă. Este dovedit faptul că structura lecției de instruire practică este total diferită de structura lecției de la celelalte discipline și nu se poate organiza pe o durată de timp scurtă, de numai una sau două ore. Executarea diferitelor operații de către elevi trebuie să conducă la formarea și consolidarea deprinderilor practice. Or, pentru aceasta este nevoie de continuitate, de exerciții repetate.

Sigur că și în cadrul lucrărilor practice este nevoie de diversificare, în funcție de rețeaua învățămîntului profesional și tehnic. Caracterul unitar al școlii generale de 10 ani nu poate consta în caracterul unic al disciplinelor tehnice și al îndeletnicirilor practice.

În legătură cu cadrele care urmează să predea disciplinele tehnice, credem că trebuie să fie ingineri sau subingineri cu o pregătire tehnică de specialitate.

Prof. VASILE MITROFAN
Liceul nr. 9 Iași

Studiul matematicii trebuie să asigure fundamentarea viitoarei pregătiri profesionale

Analizînd proiectul programelor de matematică pentru clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale de 10 ani am cercetat îndeosebi modul cum asigură acestea pregătirea științifică fundamentală a tinerilor care, după absolvire, se vor înscrie la școlile profesionale sau vor intra în producție trecînd prin filiera uceniciei la locul de muncă.

După cum se știe, în perspectiva viitorului apropiat se preconizează ca reducerea duratei de pregătire în școlile profesionale să se realizeze prin limitarea aproape exclusivă a materiilor predate în aceste școli la disciplinele de cultură tehnică. În aceste condiții pregătirea matematică a tinerilor care vin în școlile profesionale va trebui să aibă un caracter finit și pe deplin operant în raport cu solicitările disciplinelor de specialitate și ale activității practice în producție.

Considerăm că proiectul programelor de matematică pentru clasele a IX-a și a X-a este, în general, corespunzător pe această linie. Dar, evident, este loc de mai bine și în această privință dorim să facem cîteva propuneri.

Socotim, de pildă, că problemelor referitoare la calculele aproximative, la aprecierea rezultatelor prin rotunjire, la determinarea erorilor absolute și relative și la utilizarea tabelelor de calcul trebuia să li se acorde un spațiu mai mare. De asemenea, ținînd seama de multiplele implicații ale trigonometriei în anumite operații de prelucrare a materialelor metalice și nemetalice, considerăm că o singură oră de predare este insuficientă. În mod special ni se pare prea redus timpul rezervat transmiterii și însușirii cunoștințelor privitoare la rezolvarea triunghiului dreptunghi, a triunghiului oarecare, precum și la studiul aplicațiile trigonometriei în problemele de fizică, de geometrie și de teren. Credem că, în asemenea condiții, nu se va asigura fundamentarea temeinică a studiului științelor tehnice în care sînt implicate și cunoștințe trigonometrice. Ne referim în mod deosebit la însușirea unor probleme din domeniul tehnologiei meseriei, al studiului materialelor și al electrotehnicii.

În domeniul geometriei, socotim necesar să se pună un mai mare accent pe aplicații practice și probleme cu date din practică, din producție cu privire la calculul suprafețelor și dimensiunilor unor organe simple și piese de mașini, în cadrul cărora să se folosească și o terminologie de specialitate adecvată. Cît privește geometria în spațiu, considerăm că se insistă prea mult pe anumite probleme teoretice fără finalitate practică efectivă, cum ar fi de pildă construirea perpendicularei dintr-un punct dat pe o dreaptă sau reciproca teoremei celor trei perpendiculare. După părerea noastră, scopul principal al predării geometriei în spațiu în clasa a X-a trebuie să fie pregătirea elevilor pentru studiul desenului proiectiv și tehnic.

Prof. LUCREȚIA DUMITRIU
Grupul școlar profesional
și tehnic
al Ministerului Învățămîntului

Cum poate fi redusă aglomerarea cunoștințelor de chimie

Proiectul programei de chimie pentru clasele IX—X ale școlii generale de 10 ani oferă, după părerea noastră, posibilitatea de a le forma elevilor o anumită bază de cunoștințe în acest domeniu. Totuși, se vădesc aici și unele neajunsuri. În primul rînd, se numără între acestea faptul că programa-proiect este extrem de aglomerată, mai ales la clasa a X-a.

După părerea noastră, pentru ca programa să-și atingă scopul este necesar, mai întîi, să se renunțe la predarea chimiei la clasele VII și VIII după sistemul actual. Mecanicist și meșteșugăresc, acesta dă elevilor, inițial, concepte false care ulterior trebuie corectate. Este deci indicat să se treacă, gradat, la predarea noțiunilor de chimie modernă chiar din clasa a VII-a, ținîndu-se seama, bineînțeles, de particularitățile de vîrstă ale elevilor. În acest mod se poate forma, la sfîrșitul clasei a VII-a, o bază de cunoștințe chimice care să fie dezvoltate ulterior, în clasele a VIII-a, a IX-a și a X-a.

Ar urma, deci, să se renunțe la repetarea acelorași capitole în mai multe clase, adică la predarea concentrică. Ca urmare, problemele de structură, soluțiile, hidrogenul, oxigenul, sulful etc. nu s-ar mai preda paralel în clasele a VII-a și a IX-a, carbonul și combinațiile sale anorganice nu s-ar relua și în clasa a VIII-a și în clasa a IX-a, oxizii, acizii, sărurile și bazele n-ar figura în același timp în programele claselor VII și VIII, metalele și noțiunile de chimie organică nu s-ar mai preda simultan și în clasa a VIII-a și în clasa a X-a etc. Aceasta, firește, ar îngădui descongestionarea programei ultimelor două clase ale școlii generale de 10 ani, și îndeosebi a clasei a X-a.

După părerea noastră, programa de chimie a școlii generale de 10 ani ar putea fi restructurată în felul următor: în clasa a VII-a (clasă formativă) — noțiunile generale de chimie generală și chimie fizică; în clasa a VIII-a — structura atomului, sistemul periodic și nemetalele; în clasa a IX-a — ionii în soluție (electroliza) și metalele; în clasa a X-a — chimia organică. În acest mod s-ar putea include și noțiuni omise în actualul proiect de programă, dar fără care nu se poate înțelege chimia — ca de exemplu legile chimiei, legile gazelor etc.

Programa-proiect de chimie pentru clasa a X-a ni se pare foarte dificilă, deoarece cuprinde un volum foarte mare de noțiuni de chimie anorganică (metalele), ca și de chimie organică (hidrocarburi și funcții organice). Predarea atît de „înghesuită" a chimiei organice în numai 28 de ore, cîte sînt rezervate în proiectul de programă, ridică serioase probleme nu numai de conținut, ci și de metodică. Nu este practic posibil ca aceste noțiuni — dificile, dar de importanță primordială pentru formarea viitorului absolvent al școlii generale de 10 ani — să fie predate și învățate într-un asemenea „galop". Sînt neglijate totodată în proiectul de programă pentru clasa a X-a problemele de structură chimică (cu includerea izomeriei), fără de care nu se pot înțelege proprietățile corpurilor, ramurile noi ale chimiei (petrochimia, cocsochimia, sintezele organice), precum și unele funcțiuni simple sau mixte ca cetonele, eterii, nitroderivații, compușii halogenați etc.

Considerăm că restructurarea propusă de noi ar prezenta, în afara avantajelor legate de informarea și formarea elevilor, și avantajul de a da absolvenților școlii generale de 10 ani posibilitatea să susțină mai ușor examenul de diferență pentru echivalarea studiilor liceale.

Prof. MIRCEA MIRONESCU
Liceul „Gh. Șincai"
București

OPINII ÎN PROBLEMA SCRISULUI

Orice problemă se pune și se rezolvă într-un anumit context de realități. Problema scrisului la clasele mici trebuie deci cercetată în funcție de etapa actuală a dezvoltării învățămîntului, de sarcinile și mijloacele acestuia.

În prezent scrisul capătă tot mai pregnant caracterul de mijloc de vehiculare a informației, pierzînd în aceeași măsură aspectul de scop în sine pe care i-l conferea migala caligrafilor de altădată; litera cu înfloriturl, mai mult desenată decît scrisă dintr-un condei, rămîne o preocupare izolată și — firesc — străină învățămîntului de masă. Simplificarea scrisului este o necesitate, rapidizarea lui de asemenea, fără să înțelegem prin aceasta renunțarea la orice caligrafie.

Ni se pare că tocmai acest lucru nu-l înțeleg acei ce se situează pe poziția unei scrieri cursive. Scrierea rapidă poate fi tot atît de caligrafică precum este orice altă scriere, caligrafia fiind garanția lizibilității sale. Situîndu-ne deci pe poziția de acceptare și promovare a unei altfel de scrieri decît cea existentă în abecedarele actualmente în uz, avem în vedere o serie întreagă de argumente de natură teoretică și ne sprijinim pe unele rezultate furnizate de practică. Le amintim pe cele mai importante. Scrierea cursivă, în special aceea predată în școli, înscrisă în rețeaua grafică cunoscută, frînează formarea structurilor senzorimotorii corespunzătoare necesității de exprimare rapidă. Orice practician știe că după primele luni de școală, atunci cînd elevul are posibilitatea să se exprime, să gîndească deci în propoziții mai bogate, deprinderile de scriere nu țin pasul cu fluxul rapid al gîndirii sale. Decalajul se traduce în deformarea scrisului în sensul urîțirii lui, prin nerespectarea rețelei grafice și accentuarea incorectitudinii: eliziuni de litere și cuvinte și deformări ale aspectului clasic al literelor cursive. *Paradoxal, dar adevărat: în loc de caligrafie se obține tocmai opusul ei.*

Explicația acestui paradox este, după părerea noastră, clară. Scrierea cursivă impune unele mișcări în plus (cum ar fi buclele unor litere, îngroșarea unor trăsături etc), care întîrzie lărgirea structurilor senzorimotorii, iar înscrierea în rețeaua grafică specifică — model 1 sau 2 — solicită aproape exclusiv analizatorul vizual; ochiul este cel care coordonează mișcările. Faptul este deosebit de important în consecință: coordonarea mișcărilor complexe ale mîinii nu este trecută pe seama centrilor chinestezici și, deci, automatizarea mișcărilor e redusă; atunci cînd ochiul este solicitat în altă parte — de exemplu în urmărirea unui text ce trebuie transcris, a unui plan sau desen, a unui complex de semne ce trebuie exprimat în scris — ochiul pierde posibilitatea de a mai coordona mișcările mîinii și scrisul se deformează.

Scrierea rapidă, realizată într-o rețea simplificată chiar de la început și redusă apoi la liniatura cea mai simplă, este de natură să înlăture aceste neajunsuri.

Insistăm în special asupra faptului că rețeaua grafică trebuie simplificată cît mai devreme cu putință pentru a da centrilor coordonatori chinestezici posibilitatea să controleze mișcările mîinii. Nu excludem, bineînțeles, nici controlul vizual, dar nu-i acordăm rolul preponderent pe care îl are în prezent în sensul recunoașterii rolului său pledăm pentru o scriere cît mai verticală și argumentăm amintind că, practic, orizontala și verticala sînt pozițiile *firești*, oblicele fiind doar excepții, și că verticala e una, în timp ce oblicele sînt infinit de numeroase. Se formează prin experiență anumite *structuri perceptive* care trebuie respectate.

Rezultatele obținute într-un experiment organizat la una din școlile din Brașov (Școala generală nr. 13), inițiat de cadrele didactice de la această școală și urmărit 3 ani la cîteva clase, au dovedit că simplificarea scrierii cursive și reducerea rețelei grafice este pe deplin posibilă și salutară. Scrisul elevilor nu numai că s-a îmbunătățit sub aspect caligrafic, dar a devenit rapid și mult mai corect. S-a creat posibilitatea ca ei să-și sincronizeze mișcările mîinii cu ritmul gîndirii, să realizeze o corespondență între limbajul interior (mintal) și expresia grafică a acestuia.

Relatări de amănunt nu-și au locul aici. Cîteva informații sînt suficiente pentru a înțelege cum s-a procedat. Scrierea literelor în rețeaua grafică a fost limitată: primele litere și apoi, la fiecare literă, doar modelul. S-a folosit chiar în perioada abecedarului caietul model 2; apoi a fost înlăturat și acesta, folosindu-se caietul dictando simplu. Ca instrument de scris a fost folosit cu preponderență stiloul, dar a fost încercat și pixul.

Experimentul a constituit o preocupare largă a cadrelor didactice din școala respectivă și a fost dezbătut în cadrul cercurilor pedagogice, așa încît foarte multe aspecte au fost lămurite în practica colectivă.

Socotim că succesul lui se datorește în cea mai largă măsură acestui spirit colectiv de muncă, care a făcut ca erorile să fie eliminate cu mai multă ușurință și a asigurat obiectivitatea atît de necesară în asemenea acțiuni. Pornind de la ceea ce s-a obținut la noi, sprijinim inițiativa de modernizare a scrierii la clasele mici atît în ceea ce privește instrumentul de scris, cît și în privința caracterului scrierii.

ELENA GEORGESCU
inspector general școlar
DRAGOMIR NICOLAE
inspector de specialitate la
Inspectoratul școlar al județului Brașov

METODICA UTILIZĂRII METODELOR DIDACTICE

Ceea ce unii cercetători denumesc „frenezia didactică", dinamica trepidantă a dezvoltării acestei ramuri a pedagogiei a generat, alături de schimbul creator de opinii, cîteva însemnate dileme și contradicții.

Evident, toți specialiștii sînt unanimi în a aprecia pozitiv amplificarea continuă a domeniilor didacticii, cercetarea și experimentarea de noi metode și tehnologii de predare. Numeroși sînt însă și acei care formulează o rezervă, arătînd că se riscă o irosire a eforturilor și cercetărilor din primul eșalon în măsura în care drumul parcurs se va dovedi neconsolidat chiar pe porțiunile sale cele mai frecventate.

O argumentare convingătoare asupra primejdiilor pe care le oferă această lipsă de consolidare este cuprinsă, de exemplu, într-un studiu recent al unui cunoscut pedagog din Republica Democrată Germană, prof. K. Haspas [1]. Analizînd una dintre metodele cele mai frecvent utilizate în predarea disciplinelor din sfera științelor naturii — experiența — prof. Haspas demonstrează, bazîndu-se pe datele obținute în cadrul unei anchete, cît de puțin elaborată este încă legătura fundamentală „metodă-proces de cunoaștere" în majoritatea metodicilor de specialitate. Împreună cu colaboratorii săi, pedagogul german a urmărit în cadrul acestei anchete, desfășurate în rîndul unui număr de peste 600 de elevi din clasele a VI-a și a VII-a ale mai multor școli generale nivelul la care se formează diferite noțiuni și cunoștințe predate pe cale experimentală. Semnificativ apare, în acest sens, modul cum au definit elevii din clasa a VII-a noțiunea de greutate specifică : 56 la sută au dat o definiție pur explicativă, legată de conținutul concret al experienței prin intermediul căreia le-a fost înfățișată noțiunea, 25 la sută au dat răspunsuri eronate sau n-au răspuns deloc, în timp ce răspunsuri la un nivel de abstractizare corespunzător au fost primite doar de la un procent de 19 la sută dintre cei anchetați. Aceasta înseamnă că în cazul noțiunii respective conținutul experiențelor și tehnica realizării lor se impun revizuite integral. Ancheta a relevat și faptul că celor mai mulți dintre elevi nu le este suficient de clar scopul predării cu ajutorul experiențelor. Numai 7 la sută din totalul elevilor anchetați au luat în considerare rolul experiențelor ca mijloc de cunoaștere, ceilalți considerîndu-le exclusiv drept o cale de a face mai interesantă, mai ușor de înțeles materia predată sau de a antrena participarea activă a clasei în procesul de transmitere-însușire a cunoștințelor.

Că există o fisură care determină poticnirea metodei experimentale la pragul obiectivului esențial — formarea unor noțiuni și cunoștințe cu o pondere corespunzătoare de abstractizare — au constatat și alți pedagogi. Iată, de pildă, ce spune în legătură cu aceasta un pedagog polonez, prof. Zbigniew Zaborowski [2] : „Metodicile de specialitate, manualele pentru profesori (în unele țări apar și asemenea manuale alături de cele ale elevilor n.n.) — arată clar în ce moment al lecției se impune să fie utilizată experiența, care este tehnica desfășurării ei, modalitatea de a antrena clasa în urmărirea desfășurării acesteia. Dar între întrebarea «în ce a constat experiența ?», cu care se încheie demonstrația practică propriu-zisă și desprinderea esenței fenomenului demonstrat, adică formularea abstractizată a unei noțiuni, are loc un proces cu adînci implicații în psihologia pedagogică și în teoria cunoașterii. Deși acest fenomen este cel puțin tot atît de important cît a fost demonstrația prealabilă, majoritatea autorilor de metodici omit — și nu întîmplător — să-l detalieze".

Căutînd soluții pentru a determina pe baza concepțiilor pedagogice moderne principiile și modalitățile predării prin intermediul experiențelor — metodă care ocupă un loc dominant în aproape toate sistemele de învățămînt ale școlii contemporane — prof. Haspas pornește de la ideea că experimentul didactic este în cadrul procesului de învățămînt, ca și în cercetarea științifică, o componentă esențială a procesului de cunoaștere. El combate definirea îngustă, limitativă a experimentului folosită în general în lucrările de didactică și metodică, considerînd că prin experiment trebuie înțelese nu numai acțiunile demonstrative sau practice care se bazează pe utilizarea unei aparaturi speciale sau a unor acțiuni instrumentale, ci și o gamă largă de alte acțiuni ca, de pildă, crearea unei motivații, formularea unei probleme, construirea de ipoteze, elăborarea unor sisteme de experimentare, adică tot ceea ce în mod curent se înțelege prin experiment în cercetarea științifică. Toate acestea, susține pedagogul german, se cer organizate într-un sistem de predare experimentală fundamentat de psihologia pedagogică și de epistemologie — teoria cunoașterii științifice. Cît privește fiecare experiment în parte, prof. Haspas consideră că el trebuie să cuprindă atît desfășurarea propriu-zisă a experienței, discutarea procedeelor utilizate, formularea concluziilor la care se ajunge, verificarea rezultatelor și aplicarea lor în practică, cît și elaborarea noțiunii abstracte care să permită formularea unor judecăți științifice în condiții diferite. Toate acestea, strîns legate între ele, formează în concepția autorului amintit un „proces experimental" care poate și trebuie să fie utilizat în diferite faze ale procesului de cunoaștere din învățămînt. Referindu-se la accesibilitatea experimentelor prof. Haspas arată că acestea trebuie astfel pregătite, organizate și conduse încît să permită asimilarea unor noțiuni precise, științific exacte și, în același timp, corespunzătoare nivelului dezvoltării intelectuale a elevilor.

Problema modalităților prin care li se pot forma elevilor, prin intermediul diferitelor experimente, noțiuni cu un conținut științific și un grad de abstractizare corespunzător constituie și obiectivul unei lucrări de teoria didacticii elaborate de prof. A. Montealegre [3]. Pornind de la datele teoriei cunoașterii, prof. Montealegre formulează ideea unor trepte succesive de abstractizare în formarea noțiunilor. Pe o primă treaptă noțiunile se formează pe baza unor elemente concrete, a unor demonstrații reale, ridicîndu-se, ca urmare a unui prim proces de abstractizare, la cuprinderea unei anumite grupe de obiecte sau fenomene. De abia pe treptele următoare ele dobîndesc un caracter efectiv de generalizare, capătă o „existență proprie" ca noțiuni.

„Reacția în lanț" orientată spre o asemenea abstractizare superioară poate, în unele cazuri, să nu pornească direct de la observarea unei acțiuni concrete, ci să fie mediată de alte noțiuni. Montealegre dă ca exemplu, în această privință, formarea noțiunii de „formă". O primă treaptă o constituie prezentarea noțiunii de aspect, ca o calitate a corpurilor spațiale. Se trece apoi la demonstrarea faptului că anumite corpuri solide au un anume aspect sau formă specifică. Trecerea la noțiunea de formă păstrează și pe această treaptă legătura cu realitatea. Pe treapta a treia noțiunea capătă un grad mai mare de abstractizare, fiind aplicată la lichide și la gaze. Aici punctul de sprijin „aspect", dispare, rămînînd doar elementul formă. Pe treapta următoare este prezentată forma unei mișcări, renunțîndu-se complet la un anume obiect și ridicîndu-se noțiunea în sfera abstractizării complete.

Astfel, arată Montealegre, lărgindu-se sfera de interpretare a noțiunilor de la domeniul științelor naturii la filozofie, elevii vor putea fi înarmați cu noțiuni avînd un grad de generalitate și de abstractizare corespunzător cerințelor epistomologiei contemporane.

Ocupîndu-se, la rîndul său, de caracterul științific al metodelor și procedeelor din cadrul didacticii și al metodicelor speciale și făcînd analogii cu tehnologia producției materiale, profesorul Kenneth Richmond formulează cerințele elaborării științifice a „brevetului" fiecărei noi metode ce urmează a fi introduse în predare, cu prezentarea „punctelor critice", a interferențelor psihologice și epistomologice și a principalelor argumente aduse într-o prealabilă dezbatere „pro și contra". Pentru deplina fundamentare științifică a didacticii aplicative prof. Richmond susține necesitatea elaborării unor didactici teoretice care să permită constituirea deplină ca știință a acestei ramuri a pedagogiei.

Categoric, numai o strategie didactică globală, în care punctele de înaintare să se susțină pe întărirea tuturor eșaloanelor și pe o consolidare a flancurilor, a domeniilor de contact cu științele înrudite poate asigura constituirea și progresul unei didactici care să fie în același timp științific fundamentată și operațională.

M. Al. H.

---

[1]) Haspas K : Einige erkenntnistheoretische Fragen des naturwissen — schaftlichen Experimentalmiterrichts Berlin, Volk und Wissen, 1968.

[2]) Zaborowski Z. : Struktura metodologiczua eksprymentalnyeh, în Kwartalnik Pedagogiczny, Warszawa nr. 8/1968.

[3]) Montealegre A. : La methode experimentale et son utilisation, Nauwelaerts, 1967.

[4]) Richmond W. Kenneth : The teaching revolution, London, Metheen and Co, 1967.

Experiment cu caracter de cercetare științifico-tehnică în școala pilot din Floral Park — New-York

FILME DIDACTICE *)

Între mijloacele menite să contribuie la modernizarea procesului de învățămînt, filmele didactice ocupă un loc de o deosebită importanță. Pentru a veni în ajutorul profesorilor cărora le sînt necesare, prezentăm, începînd cu numărul de față, o listă a filmelor didactice realizate de diferite studiouri cinematografice la cererea Ministerului Învățămîntului :

MATEMATICA :

Mișcarea de rotație (1 act, 302 m alb-negru. Scenariul, conf. univ. A. Stan ; Regia, Z. Terner ; Imaginea Cl. Soltescu). Filmul explică mișcarea de rotație a corpului solid, consecințele și aplicațiile ei în sport, aviație, marină etc.

Mișcarea circulară (1 act, 310 m alb-negru. Scenariul prof. M. Stănescu ; Regia, Z. Terner ; Imaginea Cl. Soltescu, Ott. Wilfried). Pornindu-se de la elemente și organe de mașini care execută, printre alte feluri de mișcări, și mișcări de rotație, se prezintă cu ajutorul desenului și trucajelor mișcarea de rotație, definindu-se elementele ei caracteristice.

FIZICA :

Curenți electrici în gaze (2 acte, 604 m color. Scenariul, acad. prof. Bădărău și ing. G. Musa. Regia Z. Terner. Imaginea Cl. Soltescu Consultanți, acad. prof. E. Bădărău, ing. G. Musa). Filmul prezintă și explică fenomenele care au loc la trecerea curentului electric prin gaze. Sînt de asemenea demonstrate prin numeroase experiențe, aplicațiile practice ale acestor fenomene.

Semiconductorii (2 acte, 526 m, alb-negru. Scenariul și regia P. Cojocaru. Imaginea C. Mihuț. Consultant ing. Cristina Constantinescu). Se explică ce sînt semiconductorii, structura lor atomică, mecanismul conductibilității electrice și se prezintă aplicațiile variate ale acestora la tehnica modernă din țara noastră.

CHIMIE :

Celuloza (1 act. 314 m color. Scenariul, dr. C. D. Albu; Regia, D. Chesu ; Imagine, V. Popescu). Prin filmări microscopice se prezintă celuloza, element primordial al lumii vegetale. iar prin desene, machete și experiențe de laborator se arată compoziția ei chimică și se demonstrează proprietățile ei fizico-chimice.

Produse cloro-sodice (2 acte 625 m alb-negru. Scenariul și regia, M. Săpătoru ; Imaginea D. Predeanu ; Consultant, prof. ing. A. Ianu). Filmul expune sumar procedeele de extracție a sării și prezintă în continuare diferite procedee chimice de transformare a ei în carbonat de sodiu, clor gazos, acid clorhidric etc. la combinatele chimice din Govora și Borzești.

Produși obținuți din acetilenă. În partea I a acestui film (1 act, 430 m, alb-negru. Scenariul P. Cojocaru. I. Popescu. Regia P. Cojocaru. Imaginea. Fr. Toth. D. Predeanu, consultant ing. Cl. Mătasă) se prezintă procedeele prin care din acetilenă se obțin acetaldehida, acidul acetic, acetatul de vinil, poliacetatul de vinil și alcoolul polivinilic. În partea a II-a, (1 act, 407 m alb-negru, realizat de aceeași echipă) se descrie obținerea policlorurii de vinil și a fibrelor poliacrilonitrilice la combinatele chimice din Borzești și Săvinești.

IOANA POPESCU

---

*) Filmele prezentate mai sus au fost realizate de studioul cinematografic „Alexandru Sahia" și pot fi procurate de la filmotecile didactice care funcționează pe lîngă fiecare inspectorat școlar județean, iar în municipiul București, de la filmoteca din str. Vasile Alecsandri nr. 1.

Revista revistelor

Studii și articole de istorie vol. XII (1968)

De curînd a apărut cel de-al XII-lea volum al culegerii semestriale „Studii și articole de istorie", editată de Societatea de științe istorice.

Volumul cuprinde — alături de o serie de valoroase comunicări cu privire la războiul de independență, la viața și activitatea lui A. D. Xenopol și Mihail Kogălniceanu (prezentate în cadrul unor sesiuni științifice ale S.S.I.) și de cîteva interesante contribuții de istorie locală, semnate de C. Cuciuc și P. Popescu — lucrări cu caracter mai larg, orientativ, de sinteză, privind istoria României sau istoria universală și metodica predării istoriei. Menționăm între acestea **Partidele și grupările politice și atitudinea lor față de problema independenței României**, de prof. univ. V. Maciu, membru corespondent al Academiei ; **Înțelegerea Balcanică și rolul său în apărarea păcii și securității în sud-estul Europei** de D. Tuțu ; **Revoluția prețurilor în Europa**, de Mircea N. Popa și **Problema națională în revoluția din 1848**, de Dumitru Almaș. În cadrul rubricii de **Metodică** este dezbătută o problemă majoră a muncii instructiv-educative : **Contribuția istoriei la educarea elevilor în spiritul umanismului.** Semnat de profesorii Maria Vasilescu, A. Iordănescu, Gh. Smarandache și C. Dinu, studiul cu această temă ilustrează, pe baza unor ample exemplificări și comentarii, faptul că lecțiile de istorie oferă infinite resurse pentru educarea în spirit patriotic și umanist a tineretului.

Volumul se încheie cu o rubrică de **Recenzii** și cu o **Cronică** oglindind activitatea științifică a Societății de științe istorice.

E. P.

Revista de pedagogie

Primul număr din acest an al „Revistei de pedagogie" se deschide cu două articole la rubrica **Studii** — „Bazele metodologice ale legării instrucției cu educația în procesul de învățămînt" de Nicolae Apostolescu și „Structura psihologică a activității extradidactice pionierești" de M. Zlate.

În continuare, la rubrica **Cercetări-experimente,** se publică articolele „Probleme ale predării citit-scrisului în condițiile școlarizării copiilor de la vîrsta de 6 ani", de Maria Georgescu-Boștină, „Rezultate preliminare obținute în predarea matematicii la clasa I cu copii de 6 ani" de Florica Andreescu și Cornelia Marinescu, „Predarea cunoștințelor despre mediul înconjurător și dezvoltarea vorbirii la clasa I" de Olga Oprea, „Priceperea elevilor de a alcătui în mod independent probleme" de M. Boroș și F. Fornvald, „Relațiile socio-afective dintre elevii rămași în urmă la învățătură și colectivul clasei" de Sofia Sorescu, „Timpul de învățătură al elevului din clasa a XII-a" de Traian Lungu. Articolul „Privire de ansamblu asupra etapelor cercetării în pedagogie", de Emilian Dimitriu, este menit să vină în spriijnul activității științifice a cadrelor didactice, iar o serie de articole semnate de Ion Străchinaru, Rodica Ciurea-Codreanu și Mihai Ghivirigă se ocupă de probleme ale orientării școlare și profesionale.

Revista cuprinde, de asemenea, rubricile **Pedagogie comparată, Cronica vieții științifice, Recenzii, Revista revistelor, Fișier.**

Gazeta matematică

„Gazeta matematică" seria A, nr. 12/1968, cuprinde, în deschidere, un material despre Colocviul internațional UNESCO consacrat problemelor actuale ale predării matematicii în învățămîntul mediu și superior din țările europene.

În continuare, Gh. Rizescu semnează articolul „Rolul cercurilor de elevi în stimularea activității matematice", iar V. Daimaca expune o serie de date astronomice.

BIBLIOTECA

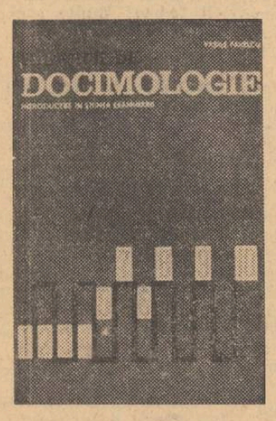

„Principii de docimologie"

Cum putem stabili gradul de pregătire al individului, capacitatea sa, bagajul său de informații ? Iată cîteva aspecte la care răspunde lucrarea „Principii de docimologie" de **Vasile Pavelcu,** apărută recent în Editura didactică și pedagogică.

După cum se știe, docimologia este o știință complexă privind modul cum trebuie examinat și apreciat individul, cum pot fi stabilite posibilitățile și perspectivele sale de dezvoltare, direcțiile în care poate fi util sub raport social. Docimologia face o analiză științifică a examenului, a notării și a factorilor variabilității acesteia, a mijloacelor menite să ducă la obiectivitatea examenelor.

Referindu-se la aceste probleme în lucrarea sa, pe care o subintitulează „Introducere în știința examinării", autorul tratează, în prima parte, o serie de probleme generale. Este subliniat îndeosebi rolul social al docimologiei, decurgînd din contribuția pe care o aduce aceasta la orientarea și selecția școlară și profesională, la indicarea locului potrivit al fiecărui om în sistemul de relații și valori sociale. Tot aici sînt tratate o serie de aspecte ale notării, autorul oprindu-se asupra notei ca indice al unei anumite valori, ca și asupra funcției educative a notei.

În partea a doua, lucrarea tratează probleme speciale : critica examenelor tradiționale, factorii variabilității în notare, soluțiile rezolvării acesteia. Cum trebuie organizat un examen ? ; cum trebuie ascultat un elev ? ; cum să ne comportăm ca examinatori ? — iată probleme la care lucrarea răspunde științific, complex, insistînd asupra necesității de a se crea un climat psihologic favorabil, de a se alege în comisiile de examinare profesori pricepuți, cu competență pedagogică.

Lucrarea se ocupă în continuare de raportul dintre examenul scris și cel oral, de teste, de normele de examinare și normele de notare, precum și de perspectiva examenelor.

Prof. VICTOR VOICU VEDEA
Sibiu

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PEDAGOGICE

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

1 șef secție — pedagogie — secția Conținutul și organizarea procesului de învățămînt ;
1 șef de sector — pedagogie sau științe fizico-chimice, biologie, geografie — Sectorul științele naturii ;
1 șef sector — psihologie-pedagogie — Filiala Iași, Sector orientare școlară și profesională.

Cererile de înscriere la concurs se primesc la Institutul de științe pedagogice din București, str. Sfinții Apostoli nr. 14, serviciul personal, telefon 15.32.00, pînă la data de 12 martie 1969, însoțite de actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetări din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial Partea a III-a, nr. 4 din 8 ianuarie 1968.

Concursul se va ține la sediul Institutului din București în ziua de 27 martie 1969, ora 8.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU" București

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

1. Conferențiar poz. IV/4 — disciplina Îmbunătățiri funciare, de la catedra de Îmbunătățiri funciare, topografie și desen tehnic ;
2. Conferențiar poz. XII/4 — disciplina Entomologie, de la catedra de Protecția plantelor ;
3. Conferențiar poz. XII/5 — disciplina Entomologie, de la catedra de Protecția plantelor.
4. Conferențiar poz. XIII/2 — disciplina Agrochimie de la catedra de Chimie agricolă ;
5. Conferențiar poz. I/3 — disciplina Materialism dialectic de la catedra de Socialism științific.

Candidații la concurs vor depune în termen de o lună de la publicarea acestui anunț la rectoratul institutului o cerere de înscriere la concurs însoțită de următoarele acte :
— Copie legalizată de pe diploma de Stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ;
— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau doctor docent (candidat în științe) ;
— Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar ;
— Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar ;
— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază ;
— Memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat ;
— Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior, sînt obligați să comunice în scris rectoratului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" București, b-dul Mărăști nr. 59, în termen de două luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU" - BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post didactic :

1. Profesor poz. XXIII/6 — disciplina „Patologie veterinară și Legislație sanitar veterinară" de la catedra de Igienă și patologie veterinară, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.

Candidații la concurs vor depune în termen de o lună de la publicarea acestui anunț la rectoratul institutului o cerere de înscriere la concurs însoțită de următoarele acte :
— Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ;
— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent (candidat în științe) ;
— Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar ;
— Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar ;
— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază ;
— Memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat ;
— Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectoratului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „N. Bălcescu" București, b-dul Mărăști nr. 59 în termen de două luni de la publicarea acestui anunț.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 985 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 7 martie 1969 | 4 pag. 25 bani

■ Filmul didactic în contextul lecției (pag. 2)

■ Planul și programele școlii generale de 10 ani în dezbatere (pag. 3)

■ Concepții și sisteme în elaborarea manualelor (pag. 4)

COMUNICATUL

Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatul alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România

Comisia Electorală Centrală, verificînd procesele verbale ale comisiilor electorale de circumscripție și ale comisiilor electorale ale secțiilor de votare cu privire la rezultatul alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională din ziua de 2 martie 1969, a constatat următoarele :

În listele de alegători au fost înscriși 13.582.249 cetățeni.

Din numărul total al alegătorilor înscriși în liste s-au prezentat la vot 13.577.143 alegători, adică 99,96 la sută.

Pentru candidații Frontului Unității Socialiste au votat 13.543.499 alegători, reprezentînd 99,75 la sută din numărul total al alegătorilor care au luat parte la vot.

Au votat împotrivă 30.748 alegători, adică 0,23 la sută din numărul total al votanților.

Au fost declarate nule, potrivit legii, 2.896 voturi, reprezentînd 0,02 la sută din numărul total al voturilor exprimate.

La Comisia Electorală Centrală nu s-au depus contestații cu privire la operațiunile comisiilor electorale de circumscripție.

FERMA OPȚIUNE A POPORULUI

Istoria contemporană a poporului nostru va consemna în analele sale evenimentul petrecut la 2 martie 1969 în România cu litere de aur. Într-o impresionantă unanimitate muncitorii, țăranii, intelectualii, toată suflarea cu drept de vot de pe meleagurile patriei s-a prezentat unită de un ideal comun în fața urnelor, exprimîndu-și voința fermă de a ridica țara pe culmile progresului și civilizației comuniste. În cifre sintetice și dense dar pline de semnificații majore, Comunicatul Comisiei Electorale Centrale arată că din totalul alegătorilor (13 582 249) înscriși în liste s-au prezentat să-și exercite dreptul lor la vot 13.577.143 de cetățeni, adică 99,96 la sută. Dintre aceștia pentru candidații Frontului Unității Socialiste au votat 13.543.499 de alegători, reprezentînd 99,75 la sută. Sînt date care demonstrează convingător că milioanele de cetățeni ai patriei au întărit prin votul introdus în urnă opțiunea lor fermă pentru calea pe care poporul nostru a pășit acum un sfert de veac și pe care este hotărît să înainteze fără preget spre noi izbînzi, și-au reafirmat încă o dată adeziunea deplină față de politica internă și externă marxist-leninistă a Partidului Comunist Român. Ei au acordat cu încredere votul lor candidaților Frontului Unității Socialiste pentru că sînt convinși că deputații aleși, pătrunși de înălțătorul sentiment al responsabilității sociale, le vor reprezenta cu cinste și demnitate interesele în forul suprem și în organele locale ale puterii de stat. Ei și-au dat votul socialismului pentru că această orînduire a redat omului demnitatea, eliberîndu-l de asuprire, exploatare, umilință. Socialismul a asigurat omului un nou cadru social de afirmare, făcîndu-l stăpîn pe vasta bază a economiei, științei și culturii, pe întregul sistem al conducerii treburilor publice, sădindu-i conștiința că el răspunde de țară, că dezvoltarea și înflorirea patriei asigură — prin mecanismul democrației socialiste — prosperitatea personalității sale. Toate aceste realizări au insuflat fiecărui cetățean, indiferent de categorie socială, profesiune sau naționalitate, sentimentul de libertate și mîndrie, convingerea că se poate afirma nestingherit pe tărîmul vieții sociale, că își poate manifesta plenar energia, capacitatea și talentul în slujba patriei, a progresului României pe drumul socialismului și comunismului. Stăpîn pe țara sa, pe ziua sa de azi, cetățeanul patriei noastre este stăpîn pe viitorul său, pe viitorul patriei socialiste pentru care a votat cu sentimentul datoriei împlinite la 2 martie. Pe temelia izbînzilor de pînă acum, acest viitor se înfățișează azi maselor mai limpede decît oricînd, cu certitudinea prevederilor cărora le-a dat glas, în cuvîntul său la marea adunare electorală din Capitală, tovarășul Nicolae Ceaușescu. În cuprinzătoarea sa expunere, care deschide o expresivă priveliște a zilei de mîine a patriei, se spune că, potrivit studiilor preliminare cu privire la programul de dezvoltare a economiei naționale în următorul cincinal, în perioada 1971—1975, se va obține un volum al producției materiale mai mare decît cel realizat în întreaga perioadă a primelor trei cincinale 1951—1965. O țară mai bogată, cu o economie și mai prosperă, cu o cultură, știință, învățămînt înfloritoare, cu oameni demni și fericiți, beneficiind din plin de cuceririle civilizației socialiste — așa dorește poporul să-și vadă patria și pentru aceasta a votat cu entuziasm și încredere !

Poporul nostru și-a dat votul de preamărire a eliberării țării din bezna și sărăcia, de cinstire — în toate limbile celor ce trăiesc pe meleagurile românești — a egalității cetățenești, a stimei umane, a înțelegerii și iubirii reciproce, a solidarității și frăției, a spiritualității creatoare de valori perene, politicii partidului comuniștilor, pentru

(Continuare în pag. a 3-a)

8 MARTIE

Un buchet de flori — simbolic mesager al respectului și dragostei — dăruit celei care de la primii pași pe calea cunoașterii și pînă pe treptele cele mai înalte ale învățămîntului călăuzește tînăra generație.

Sînt mobilizate toate capacitățile locale

În cadrul inspectoratelor școlare județene, al liceelor și școlilor de toate gradele din întreaga țară, corpul profesoral continuă să poarte însuflețite dezbateri pe marginea Documentelor Conferinței Naționale a cadrelor didactice.

Joi 6 martie a.c. Comitetul organizației de partid a județului Ilfov a organizat o consfătuire la care au participat toți directorii și secretarii organizațiilor de partid din școlile generale, liceele teoretice, de specialitate și școlile profesionale din județ. În cadrul acestei ședințe de lucru a fost efectuată o amplă analiză asupra stadiului îndeplinirii sarcinilor care revin învățămîntului în lumina documentelor de partid și asupra măsurilor care trebuie luate pentru continua îmbunătățire a procesului instructiv-educativ în lumina acestor documente. La consfătuire, ale cărei lucrări au fost conduse de tov. **Gheorghe Necula**, prim secretar al Comitetului județean de partid Ilfov și președintele Consiliului popular județean, tov. **Cornel Băjenaru**, secretar cu propaganda al Comitetului județean de partid, după ce a subliniat sucesele obținute de școlile din județ pe linia dezvoltării și perfecționării învățămîntului, a vorbit despre posibilitățile care se cer valorificate în continuare pentru dezvoltarea lui viitoare.

Numeroși vorbitori care au luat cuvîntul pe marginea acestei expuneri, între care profesorul **Dumitru Ciovlică**, director al Liceului din Brănești, **Aurel Lupescu**, directorul Școlii generale din Dragomirești-Deal, **Eliza Burlacu**, secretar al organizației de bază de partid a Liceului din Urziceni, **Marcela Marinescu**, secretar al organizației de partid a cadrelor didactice din comuna Ghimpați și alții, au abordat probleme de un real interes privind dezvoltarea viitoare a învățămîntului în județul Ilfov. Aceștia s-au referit la necesitatea unor măsuri pentru asigurarea unei bogate documentări tehnico-științifice a corpului profesoral, la modul în care pregătirea profesorilor în domeniul specialității pe care o predau, cît și pe planul pedagogiei moderne se va răsfrînge în mod pozitiv asupra perfecționării întregului proces de învățămînt. Au fost, de asemenea, dezbătute probleme privind asigurarea bazei materiale a dezvoltării învățămîntului din județul Ilfov în anii următori.

*

În județul Constanța inspectorul școlar județean a organizat de asemenea consfătuiri pe diferite centre, cu directorii școlilor la Negru Vodă, la Cogealac, la Hîrșova, la Băneasa, în orașul Constanța etc. În cadrul acestor consfătuiri participanților la discuții le-a fost prezentat un plan de măsuri elaborat de inspectoratul școlar al județului Constanța pentru traducerea în viață a hotărîrilor Conferinței Naționale a cadrelor didactice.

(Continuare în pag. a 3-a)

UN AMPLU PROGRAM DE ACTIVITATE PENTRU ORGANELE ȘI ORGANIZAȚIILE SINDICALE DIN ȘCOLI

În climatul de activitate creatoare stimulat de Conferința Națională a cadrelor didactice, în toate sectoarele învățămîntului românesc se inițiază acțiuni menite să ducă la aplicarea în viață a indicațiilor și învățămintelor ce s-au desprins din lucrările acestui înalt forum.

La realizarea sarcinilor trasate de conferință, un important rol revine organizațiilor sindicale. **„Colaborînd mai strîns cu Ministerul Învățămîntului, cu conducerile instituțiilor de învățămînt — a spus la Conferință tovarășul Nicolae Ceaușescu — Uniunea sindicatelor din învățămînt, organizațiile sindicale ale cadrelor didactice trebuie să aducă o mai mare contribuție la înfăptuirea programului de măsuri stabilit de partid în vederea perfecționării și dezvoltării instrucției publice în țara noastră, ridicării nivelului muncii profesionale și educative a întregului nostru corp profesoral".**

După cum am mai informat pe cititorii noștri, în cadrul unei recente ședințe lărgite a Biroului Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură au fost discutate sarcinile care revin sindicatelor din învățămînt după Conferința Națională. În urma acestor dezbateri, biroul a adoptat „HOTĂRÎREA PRIVIND PARTICIPAREA ORGANELOR ȘI ORGANIZAȚIILOR SINDICALE DIN ÎNVĂȚĂMÎNT LA REALIZAREA SARCINILOR REIEȘITE DIN LUCRĂRILE CONFERINȚEI NAȚIONALE A CADRELOR DIDACTICE".

Hotărîrea reprezintă un amplu program de activitate, cuprinzînd sarcini de prim ordin care stau în perioada următoare în fața sindicatelor din școli și măsuri pentru sporirea contribuției acestora la continua dezvoltare și modernizare a școlii din țara noastră, la îmbunătățirea structurii învățămîntului și la organizarea științifică a procesului instructiv-educativ, la antrenarea largă a cadrelor didactice în elaborarea și aplicarea în viață a acțiunilor inițiate în acest scop. În hotărîre se prevede, de asemenea, ca Biroul Executiv al Uniunii să participe la elaborarea studiilor efectuate la Ministerul Învățămîntului în legătură cu necesarul de cadre, definitivarea rețelei școlare de toate gradele, încadrarea cu personal didactic a tuturor unităților, asigurarea condițiilor pentru trecerea la învățămîntul general obligatoriu de 10 ani etc. Cadrele didactice cu o bogată experiență vor fi antrenate să participe la perfecționarea programelor și manualelor școlare și universitare.

De asemenea, organele sindicale din învățămînt vor sprijini organizarea unor concursuri și expoziții de material didactic, soluționarea operativă a propunerilor cadrelor didactice privind îmbunătățirea și îmbogățirea sortimentelor de material didactic în vederea modernizării laboratoarelor și atelierelor școlare.

Problemele esențiale ale îmbunătățirii conținutului învățămîntului vor trebui să stea mai mult în atenția organizațiilor sindicale din școli. Este prevăzut ca, în comitetele sindicatelor și în birourile grupelor sindicale, să se examineze periodic problemele majore care stau în fața unităților de învățămînt și să se stabilească propuneri care vor fi prezentate și susținute de către reprezentanții organizațiilor sindicale în consiliile profesorale și în senatele universitare. La nivelul fiecărei școli, organele sindicale vor trebui să îndeplinească un rol mai activ în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Baza materială a învățămîntului — s-a subliniat la Conferința Națională — se cere continuu îmbogățită și modernizată. În acest scop, Biroul Executiv va sprijini conducerea Ministerului Învățămîntului în ceea ce privește distribuirea și folosirea eficientă a fondurilor prevăzute în buget pentru investiții în construcții școlare și universitare, iar reprezentanții sindicatelor din învățămînt în birourile consiliilor județene ale sindicatelor vor sprijini inspectoratele școlare pentru a determina îndeplinirea ritmică și integrală a planului de construcții.

Pentru aplicarea eficientă a sistemului îmbunătățit de perfecționare profesională, hotărîrea stabilește măsuri menite să asigure larga mobilizare a întregului corp profesoral la acțiunile de informare și documentare, o colaborare strînsă cu conducerile instituțiilor de învățămînt superior din orașe și municipii pentru crearea condițiilor necesare propagării sistema-

(Continuare în pag. a 2-a)

RĂSPUNDEM CHEMĂRII CONFERINȚEI

Muzeul de arheologie al școlii se va îmbogăți

Pentru fiecare învățător și profesor de la școala noastră — Școala generală din comuna Virtop, județul Dolj — Chemarea Conferinței Naționale a cadrelor didactice a constituit un mobilizator îndemn spre a ține pasul cu progresul științei, a desfășura un învățămînt dinamic, viu, spre a înarma elevii cu cunoștințe temeinice. În întreaga școală se poate constata acum un adevărat curent care tinde spre îmbogățirea informației științifice, spre pregătirea amănunțită a fiecărei lecții.

În același timp, dorind să extindă mijloacele de care dispune școala pentru a realiza un învățămînt intuitiv, colectivul didactic și-a propus să lărgească mult, în acest an, cele patru secții pe care le cuprinde muzeul creat cu cîțiva ani în urmă. S-au proiectat în acest scop, pentru vacanța de primăvară, cîteva expediții cu elevii în satele vecine spre a se colecta unelte și arme istorice, obiecte de ceramică sau de lemn, monede etc. Urmărim, desigur nu numai îmbogățirea secțiilor muzeului școlar, ci și deprinderea elevilor cu noțiuni privind investigația științifică și mai ales, dezvoltarea interesului lor pentru cunoașterea trecutului de luptă al poporului, întărirea dragostei lor pentru patrie, pentru pămîntul și oamenii ei.

Înv. GH. ALEXANDRU
comuna Virtopu, județul Dolj

Valorificăm noi surse în acțiunea de autoutilare

Conferința Națională a cadrelor didactice — a cărei Chemare înflăcărată a găsit un larg ecou în rîndurile profesorilor liceului nostru — a acordat o mare atenție multiplelor aspecte pe care le îmbrățișează modernizarea învățămîntului. Este adevărat că de mai mulți ani colectivul nostru didactic se străduiește să-și aducă și el contribuția în această direcție. Prin munca entuziastă a unor profesori și elevi, cu mijloace proprii și cu investiții minime, s-au realizat două laboratoare moderne și s-au modernizat cele vechi. Documentele Conferinței Naționale ne-au mobilizat însă spre noi eforturi în direcția modernizării bazei materiale a procesului didactic, ne-au sugerat și ne-au indicat noi căi prin care să realizăm această majoră cerință. De curînd, de pildă, a început construirea și perfecționarea unor aparate și materiale didactice necesare predării fizicii. Profesorii împreună cu elevii au inițiat acțiuni pentru completarea colecțiilor muzeului de științe naturale.

Pe lîngă larga acțiune de autoutilare și modernizare a laboratoarelor, în toate comisiile metodice din școală se discută despre rezultatele ce s-au obținut pînă acum în folosirea mijloacelor tehnice audio-vizuale.

Prof. MARIN BOBOC
directorul Liceului nr. 1,
Baia-Mare

Un cadru propice dezvoltării aptitudinilor

Chemarea Conferinței Naționale ne adresează nouă, învățătorilor, un îndemn : „Folosiți setea de cunoaștere a vîrstelor mici în așa fel încît anii de început să fie dimineți promițătoare, în care încolțesc aptitudinile și capacitățile".

Pe această cale indicată de Chemarea Conferinței mi-am propus ca, în acest an școlar, să valorific în mai mare măsură înclinațiile și aptitudinile micilor mei școlari, atît în cadrul lecțiilor cît și în activitatea din afara clasei. Constatînd că mulți școlari au înclinații către activități practice, mi-am propus să creez un cerc la care să antrenez pe toți cei cărora le place să meșterească la anumite construcții tehnice, să cioplească în lemn etc. Alții, care dovedesc de pe acum înclinații către muzică, desen etc. vor activa în cercuri cu aceste profile. Dorința mea este să găsesc pentru fiecare copil o preocupare care să răspundă înclinațiilor lui. Socotesc că în felul acesta îl voi ajuta să-și găsească mai repede drumul către care să se îndrepte în viață.

Inițiativa a fost îmbrățișată de fiecare dintre părinți. Acum, avînd sprijinul familiei, sînt convinsă că voi putea îndeplini în condiții și mai bune acest important deziderat al Chemării.

MARIA TRUȘCA
învățătoare — Drăgășani

Prin stimularea cercetării științifice spre ridicarea nivelului muncii educative

Lucrările Conferinței Naționale a cadrelor didactice au scos pregnant în evidență responsabilitățile ce ne revin nouă, profesorilor, pe toate coordonatele muncii didactice. „Oferiți elevilor în mod sintetic și novator — se spune printre altele în Chemare — datele cele mai importante ale științei moderne, dezvoltați-le gîndirea creatoare, cultivați-le interesul pentru studiu și cercetare...".

„Ferm hotărît să răspundă neîntîrziat prin fapte acestor îndemnuri, colectivul didactic al Liceului nr. 25 din București a stabilit o serie de măsuri privind diferitele activități din școală. S-a hotărît, bunăoară, în scopul modernizării mijloacelor de învățămînt, ca fiecare comisie metodică să-și intensifice preocupările pentru folosirea materialelor audio-vizuale, organizînd între altele, demonstrații privind utilizarea acestora la capitolele care implică dificultăți. Pentru finalizarea acțiunii de modernizare a metodelor de predare s-a hotărît să se organizeze, la sfîrșitul anului școlar, simpozioane pentru valorificarea cercetării metodice efectuate în școala noastră".

Prof. RODICA BOȚOMAN
director adjunct al Liceului nr. 25
din București

CORELĂRI TEMATICE ȘI DE STRUCTURĂ COMPOZIȚIONALĂ ÎN LECȚIILE DE LITERATURĂ LA CLASA A XII-A

Programa de literatură română pentru clasa a XII-a prevede într-o măsură considerabilă predarea unor cunoștințe care n-au mai fost predate în liceu : poeți ca Al. A. Philippide, Radu Boureanu, Geo Dumitrescu etc., prozatori ca Eugen Barbu, Oscar Walter Cisek etc., dramaturgi ca G. Ciprian sau Tudor Mușatescu, reprezentanți ai criticii, teoriei și esteticii literare cum sînt Mihai Ralea, Paul Zarifopol, Vladimir Streinu, Dumitru Popovici, L. Rusu și alții.

Întrucît profesorii predau pentru prima oară cunoștințele respective — pe care, în bună parte, nu le-am studiat nici în facultate — ar fi fost necesar ca manualul să le prezinte datele cele mai exacte cu putință. În realitate, însă, lucrurile nu stau așa. Citez, cu totul la întîmplare, cîteva exemple. În capitolul „Alți cercetători" (pag. 124) citim : „În anul 1938, el (Liviu Rusu — n.n.) publică la Paris „Essai sur la creation artistique" și „Les sens de l'existence dans la poésie roumaine" urmată în 1937, de lucrarea sa mai importantă „Estetica poeziei lirice". E greu de înțeles cum poate 1937 să urmeze după 1938. Aflăm că piesa lui Tudor Mușatescu, reprezentată în 1937, este „Visul unei nopți de *vară*" (pag. 100). Numele romancierului Cisek oscilează între Oscar și Oszkar în cuprinsul aceleiași pagini. Exemplele pot fi înmulțite. S-ar putea spune că inadvertențele sau greșelile semnalate sînt lipsite de importanță sau se datoresc tiparului (deși e cam greu de presupus că, de pildă, „vară" în loc de „iarnă" este o greșală de tipar). Părerea mea este însă că nu putem vorbi aici de greșeli mai mari sau mai mici, ci de lucruri exacte și inexacte. Iată temeiurile pentru care consider că o primă sarcină a noastră a profesorilor pentru etapa următoare a anului școlar o constituie sporirea eforturilor în vederea respectării rigurozității științifice. Socotesc că precizarea tuturor problemelor — pornind de la aspectele generale și pînă la cele de amănunt — trebuie să pună la contribuție un număr suficient de surse de informație. În ce mă privește, pe lîngă datele din manual și din lucrări de sinteză ca „Romanul românesc contemporan" de D. Micu sau „Literatura română de azi" consult studii din diverse volume de critică literară, precum „Însemnări despre proză" de Virgil Ardeleanu, „Schițe de critică" de Gabriel Dimisianu, „Mișcarea prozei" de Al. Oprea și altele.

O dificultate importantă în munca noastră e determinată de necesitatea predării în două trimestre a unui volum de cunoștințe conceput — inițial — să fie predat în trei trimestre. E adevărat că s-au făcut unele reduceri din prevederile programei. Firește, reducerile creează posibilitatea parcurgerii integrale a materiei, dar — după părerea mea — prejudiciază tocmai ceea ce manualul afirmă că își propune să realizeze : să dezvolte metodic un proces complet precum literatura. Într-adevăr, se pare că la baza elaborării manualului a stat o concepție unitară și, în consecință, scoaterea unor capitole duce în mod fatal la știrbirea imaginii de ansamblu. Consider, de aceea, că în etapa care urmează străduința noastră trebuie să se îndrepte și în direcția închegării unei imagini globale, care să permită reliefarea pregnantă a momentelor de seamă ale dezvoltării literaturii române. În acest sens, un mijloc pe care l-am experimentat și care duce la rezultate bune este acela al stabilirii unor permanente și cît mai complexe corelații. Studiind, de pildă, romanul „Setea" de Titus Popovici, avem posibilitatea de a defini locul pe care-l ocupă acest roman în literatura noastră prin considerarea unor criterii multiple : tematică, structură compozițională, modalitatea abordării realității etc. În felul acesta putem face referiri la alte romane care zugrăvesc problematica țărănimii în diverse etape ale dezvoltării sociale : „Ion" și „Răscoala" de Rebreanu, „Desculț" de Zaharia Stancu, „Moromeții" de Marin Preda. O atare perspectivă tematică preîntîmpină și ideea împărțirii arbitrare a evoluției literare în „etape". Elevii își dau mai bine seama că ne aflăm în fața unui fenomen cultural organic dezvoltat în ansamblul său, această organicitate avîndu-și suportul — printre altele — și în persistența unei tematici caracteristice. Structura compozițională ne duce apoi la analogii cu „Răscoala" lui Liviu Rebreanu, după cum modalitatea abordării realității determină înscrierea romanului lui Titus Popovici pe linia tradiției prozei ardelenești de observație realistă cuprinzătoare. Caut ca, de fiecare dată, corelațiile stabilite să nu ducă la digresiuni, ci să contribuie la sublinierea originalității creatorului. Întregul proces, pe care l-am schițat doar mai sus, este menit să dea contur unei concluzii care să fie pe deplin clarificată pentru elevi : existența în literatură a unui puternic filon al prozei de observație realistă.

Aș dori să mai subliniez în încheiere un lucru. Programa pentru clasa a XII-a prevede — ținînd seama de reducerile făcute — predarea unui număr de aproximativ 50 de scriitori. Abundența numelor și titlurilor ar putea duce — prin forța împrejurărilor — la atenuarea activității în care ar trebui să rezide greutatea specifică a predării : analiza aplicată pe textul literar. Cred că e foarte necesar să evităm o simplă inventariere de nume, titluri, date, punînd un accent mai mare pe analiza textului literar.

VASILE PARFENIE
Ineu

PLASAREA FILMULUI DIDACTIC ÎN CONTEXTUL LECȚIEI

Prin avantajele pedagogice pe care le oferă, filmul didactic ar trebui să ocupe un loc de prim rang în arsenalul didacticii moderne. Totuși, el continuă să apară încă, în practica unor profesori, ca un „eveniment" (nu odată demonstrativ) menit să ilustreze cu ostentație intenții manifeste de „modernizare". Fenomenul se explică, bănuim, prin aceea că n-au fost încă recunoscute în mod direct, printr-o utilizare judicioasă și sistematică, valorile certe prin care filmul reușește să asigure o considerabilă sporire a randamentului lecțiilor.

Pe de altă parte, producția de filme didactice este încă restrînsă, filmele existente sînt insuficient cunoscute și răspîndite, iar literatura metodică privind folosirea lor e încă destul de săracă.

Teoretic, posibilitățile filmului de a ilustra datele unei lecții prin imagini sînt nelimitate. Utilizînd un asemenea film, profesorul poate să perinde în fața elevilor marile taine ale universului, pe care alte materiale didactice nu le reprezintă decît parțial și incomplet. De la infinitul mic la infinitul mare, de la microcosmos la macrocosmos el permite, prin limbajul său specific, o nelimitată traversare a timpului și spațiului, asigurînd comunicarea unei multitudini de informații comprimate pe o peliculă a cărei derulare durează îndeobște doar circa 10—15 minute. De pildă, profesorul de fizică poate să-i facă pe elevi să vadă și să înțeleagă, în desfășurarea lor, fenomene fizice care nu pot fi redate nici experimental. Adesea, explicațiile asupra unor fenomene ca descompunerea luminii, refracția, difracția, mișcarea electronilor pe orbită etc. rămîn neclare elevilor pentru că nici cuvintele, nici planșele, nici modelele statice și nici experiențele de laborator nu le permit profesorilor să facă pe deplin înțelese mecanismele intime ale unor atari fenomene. Tocmai acest lucru îl poate face filmul didactic. Avînd posibilitatea să prezinte într-un ritm încetinit fenomene care în realitate se desfășoară cu viteze mari sau, dimpotrivă, într-un ritm accelerat fenomene a căror derulare reală este prea lentă pentru a fi perceptibilă, filmul poate să facă vizibilă fluorescența substanțelor în ultraviolet, înmuguri-rea drojdiilor, creșterea și înflorirea unei plante. Lipsit de încorsetarea limitelor de spațiu și timp, el reanimă în fața elevilor civilizații milenare, epoci și societăți străvechi, îi poartă pe toate meridianele globului, în pădurile ecuatoriale sau pe calotele glaciale ale polilor, în străfunduri de peșteri sau pe culmi montane.

Dispunînd de un întreg arsenal de modalități specifice de exprimare — trucajele, stop-camera, desenul animat etc. — și fiind însoțit de un comentariu științific, filmul didactic reușește să orienteze selectiv observația, să lămurească și să sublinieze probleme teoretice. El constituie astfel un instrument pentru analiza și structura realului, pe drumul spre cunoaștere, în cele mai complexe din formele sale. Bazat în permanență pe forme concrete, pe imagini, el nu exclude deloc judecata și articulațiile ei logice, ci dimpotrivă, facilitează desprinderea progresivă a unei rețele coerente de noțiuni generale dintr-o mulțime de imagini ordonate care se subsumează unei idei.

Folosirea filmului nu va duce însă la rezultatele scontate dacă nu vom ține seama și de cîteva reguli elementare pentru a-i asigura eficiența. Prima condiție o constituie selectarea filmelor cu adevărat adecvate temelor care urmează să fie predate. Aceasta presupune informarea prealabilă a profesorului asupra conținutului filmului la care urmează să recurgă, asupra măsurii în care răspunde el obiectivelor urmărite prin lecție. Este de aceea recomandabil ca profesorul să vizioneze filmele înainte de a le folosi la lecție. Pe această cale, nu numai că va afla în ce măsură filmul slujește cerințelor lecției, ci și cum se poate folosi de ei.

Plasarea filmului în contextul lecției constituie o altă condiție, de egală însemnătate pentru randamentul deplin al proiecției. După particularitățile temei, ale filmului, ale clasei etc. el poate fi prezentat integral, sau doar pe secvențe. Pot fi reluate, după vizionare integrală, numai anumite secvențe reprezentative menite să completeze expunerea profesorului. Filmul poate să constituie nucleul lecției, după cum poate să prezinte doar o parte a ei.

Socotim că, în contextul măsurilor generale privind perfecționarea învățămîntului, rolul filmului didactic nu poate fi ignorat. Este necesară, cu deosebire, o preocupare susținută pentru sporirea numărului de filme didactice scurte, la obiect pentru răspîndirea lor în școli, ca și pentru crearea unei experiențe practice și teoretice în ceea ce privește pedagogia utilizării acestui mijloc de învățămînt.

IOANA POPESCU

O sală utilată cu aparatură modernă pentru predarea limbilor străine la Liceul nr. 3 din Arad

Un amplu program de activitate pentru organele și organizațiile sindicale din școli

(Urmare din pag. 1)

tice a cunoștințelor de pedagogie, psihologie, sociologie, etică și estetică .

În viitor, acțiunile cu caracter profesional vor trebui să ocupe un loc mai important în activitatea sindicatelor din școli. În colaborare cu conducerea Institutului de științe pedagogice, cu societățile științifice ale cadrelor didactice și cu organele teritoriale ale U.G.S.R. se vor organiza acțiuni de informare pedagogică și de specialitate privind introducerea metodelor și tehnicilor noi în predarea cunoștințelor. Largul schimb de experiență realizat prin diferite acțiuni — simpozioane, consfătuiri, colocvii etc. — va spori în eficiență și atractivitate. Un număr mai mare de asemenea acțiuni va trebui să fie organizat pentru cadrele didactice din învățămîntul profesional și tehnic, ca și pentru educatoarele, învățătorii și profesorii care activează în școlile sătești.

Pentru a spori eficiența cercetării științifice a cadrelor didactice, hotărîrea prevede o serie de măsuri care să ducă la sprijinirea conducerilor din institutele de învățămînt superior, din liceele de specialitate și de cultură generală în alegerea temelor de cercetare și asigurarea condițiilor pentru aplicarea operativă a rezultatelor cercetării, la informarea cadrelor asupra cunoștințelor noi de specialitate, în organizarea de schimburi de experiență privind metodologia muncii de cercetare etc. O grijă deosebită vor manifesta organele sindicale pentru realizarea angajamentelor luate ca răspuns la chemarea institutelor de cercetări din sectorul VII al municipiului București.

Corespunzător grijii deosebite pe care o acordă partidul educării tinerei generații și sarcinilor ce revin cadrelor didactice în acest domeniu, hotărîrea Biroului Executiv cuprinde, pe larg, măsuri care să ducă la îmbunătățirea muncii educative în școlile de toate gradele. Organelor sindicale le sînt indicate sarcinile ce le revin pentru asigurarea pregătirii temeinice științifice, de specialitate și politico-ideologice a personalului didactic, pentru mobilizarea cadrelor didactice la ansamblul muncii de educare comunistă a tineretului, de formare a profilului etico-cetățenesc și înarmare cu concepția materialist-dialectică despre natură și societate a tinerei generații.

Comitetele sindicatelor și birourile grupelor sindicale vor sprijini conducerile unităților școlare în îmbunătățirea predării disciplinelor umanistice și a științelor sociale, astfel ca ele să contribuie mai activ la educarea patriotică, formarea convingerilor ateist-științifice și elevarea spirituală a întregului tineret studios.

Prin hotărîrea adoptată, Biroul Executiv al Uniunii cheamă toate comitetele sindicatelor și birourile grupelor sindicale din învățămîntul de toate gradele să colaboreze mai strîns cu organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, asociațiile studenților, consiliile Organizației pionierilor în vederea mobilizării cadrelor didactice pentru a participa la buna pregătire și desfășurare a acțiunilor inițiate de aceste organizații și a contribui în comun la instruirea și educarea tineretului.

În conformitate cu sarcinile lor specifice, organizațiile sindicale vor acorda o grijă deosebită îmbunătățirii condițiilor de muncă și viață ale cadrelor didactice. Judicioasa repartizare a sarcinilor profesionale, extrașcolare și obștești este o sarcină deosebit de importantă a organelor sindicale din școli care, în această privință, vor colabora mai strîns cu conducerile școlilor în elaborarea planului general de muncă și a orarului școlar. În acest scop, vor fi valorificate concluziile desprinse din studiul efectuat de Biroul Executiv asupra bugetului de timp al cadrelor didactice și se va analiza în fiecare unitate școlară felul cum sînt repartizate sarcinile profesionale și obștești.

Hotărîrea prevede, de asemenea, ca Biroul Executiv al Comitetului Uniunii să examineze împreună cu conducerea Ministerului Învățămîntului felul cum se aplică hotărîrea Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea sistemului de salarizare în învățămînt, pentru a asigura respectarea principiului cointeresării materiale prin retribuirea cadrelor didactice după cantitatea și calitatea muncii. Biroul executiv va participa la elaborarea Regulamentului de premiere și a altor acte normative care vor reglementa acordarea de stimulente materiale (gratificații anuale, gradații de merit) și morale cadrelor didactice, precum și la alcătuirea altor acte și instrucțiuni care privesc perfecționarea continuă a întregii activități a cadrelor din școli și institute.

În mod deosebit, în perioada următoare sindicatele din învățămînt și organele sindicale teritoriale trebuie să se ocupe cu mai multă perseverență de condițiile de viață și de muncă ale cadrelor didactice din mediul rural.

Măsurile adoptate de Biroul Executiv al Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, privind aplicarea în viață a documentelor Conferinței naționale a cadrelor didactice, care a dezbătut sarcinile ce revin școlii și corpului didactic pentru continua dezvoltare și perfecționare a învățămîntului, în lumina Directivelor plenarei Comitetului Central din 22—25 aprilie 1968 și a Legii învățămîntului din Republica Socialistă România și a adoptat Statutul personalului didactic și Chemarea adresată tuturor cadrelor didactice, vor contribui la intensificarea activității organelor și organizațiilor sindicale din învățămînt.

Mobilizîndu-și întreaga lor capacitate organizatorică, perfecționîndu-și stilul și metodele de muncă, organele și organizațiile sindicale din învățămînt sînt chemate să-și aducă o contribuție sporită la ridicarea nivelului muncii profesionale și educative a membrilor corpului didactic, în vederea îmbunătățirii neîntrerupte a procesului de învățămînt, astfel încît școala și slujitorii ei să-și îndeplinească cu cinste înalta misiune socială încredințată de partid și de stat, întîmpinînd cu noi succese cele două evenimente cu profundă rezonanță în inima și conștiința poporului — cea de a XXV-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.

secvențe

Se solicită propuneri în legătură cu organizarea și conținutul teleșcolii

În cadrul Institutului de științe pedagogice a luat ființă recent sectorul „Televiziune școlară". Cercetările organizate în cadrul acestui sector se orientează în două direcții principale — emisiuni destinate elevilor și emisiuni pentru cadrele didactice — urmărind modalitățile de integrare a televiziunii școlare în procesul de învățămînt, investigarea experimentală a conținutului emisiunilor și sondarea opiniei pedagogilor asupra utilizării cît mai adecvate a acestui mijloc de instruire.

Pentru realizarea acestor obiective colectivul sectorului dorește să cunoască propunerile cadrelor didactice cu privire la conținutul lecțiilor ce ar putea beneficia de transmiterea televizată și la modul de organizare a emisiunilor de televiziune școlară. În formularea acestor propuneri trebuie să se țină seama de faptul că emisiunile pentru elevi vor fi încadrate în orarul școlar, urmînd să preia, timp de 20-25 minute, o parte dintre sarcinile lecțiilor respective. Evident că telelecțiile nu vor putea cuprinde decît parțial programele școlare. De aceea tematica emisiunilor trebuie aleasă după cîteva criterii și anume : importanța temelor în ansamblul disciplinei, necesitatea de sistematizare și organizare a conținutului, necesitățile predării intuitive a temei prin folosirea unor materiale didactice variate. La rîndul lor, emisiunile care se adresează cadrelor didactice, reunite sub denumirea „Cabinet pedagogic", își propun să ofere informații asupra conținutului și metodicii de predare, asupra capitolelor nou introduse în programele școlare, precum și să dezbată unele teme privind modernizarea metodelor de predare.

Cadrele didactice care doresc să-și facă cunoscute propunerile vor menționa succint obiectul, clasa, subiectul și trimestrul la care se referă acestea și le vor trimite pe adresa : Institutul de științe pedagogice, sectorul „Televiziune școlară" str. Sfinții Apostoli nr. 14, Sectorul VI, București.

Pentru serbările sportive ale școlarilor

Consiliul Național al Organizației Pionierilor anunță instituirea primului concurs republican adresat creatorilor de programe de serbări sportive școlare, demonstrații de masă, parăzi și defilări sportive. La concurs sînt invitați să participe, cu lucrări individuale sau colective, comandanți de pionieri, profesori de educație fizică, cadre didactice și alte persoane care au preocupări și realizări în această direcție. Pot fi prezentate programe de gimnastică de ansamblu, cu și fără obiecte portative, pentru reprize mixte sau separat pentru băieți și fete ; diferite inscripții realizate pe stadion, în tribune sau în fața acestora ; teme și modalități diferite de realizare a unor parăzi și defilări ; exerciții acrobatice și piramide executate cu un număr mare de copii ; programe complexe pentru desfășurarea unor serbări sportive școlare (de interior sau în aer liber) ; diferite modele originale de aparate și obiecte portative, necesare pentru demonstrațiile pionierilor și școlarilor. Programele și acțiunile propuse pot fi însoțite și de acompaniament muzical, în acest caz partiturile fiind obligatorii. Lucrările, în formă definitivă (text, desen, formație, muzică, modele de aparate sau obiecte etc.) vor fi trimise Consiliului Național al Organizației Pionierilor, București, b-dul dr. Gh. Marinescu nr. 2, sector 6, în trei exemplare, cu mențiunea „Pentru concursul de programe sportive de masă".

Lucrările, purtînd un motto, vor fi însoțite de un plic închis, pe care va fi scris motto-ul ales și care va cuprinde numele și adresa expeditorului.

Concursul se încheie pe data de 31 iunie 1969.

Pentru cele mai valoroase, originale și adecvate lucrări, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, la propunerea unui juriu format din specialiști, va acorda un premiu I în valoare de 8 000 lei, un premiu II în valoare de 6 000 lei, un premiu III în valoare de 4 000 lei și cinci mențiuni în valoare de 1 000 lei.

Un cabinet metodic pentru cadrele care muncesc cu pionierii

În scopul perfecționării cadrelor didactice care muncesc cu pionierii, Consiliul județean al Organizației pionierilor al județului Prahova a organizat în orașul Ploiești un cabinet metodic unde se pot găsi lucrări de pedagogie, de metodică a organizării unor activități extrașcolare, de organizare și planificare a muncii pionierești, texte de brigadă și montaje muzical-literare, reviste școlare, planșe și scheme privind ceremonialul pionieresc, regulamente și instrucțiuni, recomandări ale Consiliului Național al Organizației Pionierilor, colecții de ziare și reviste, precum și buletine de informare și caiete de recenzii din literatura pedagogică din alte țări. S-au creat astfel posibilități pentru satisfacerea necesității de informare și documentare a comandanților de pionieri, ca și pentru realizarea unui larg schimb de experiență pe linia activității pionierești.

Consiliul județean se preocupă de îmbogățirea continuă a materialului de care dispune cabinetul metodic, de diversificarea și adecvarea lui în raport cu cerințele mișcării pionierești.

Prof. CONSTANTIN DINU

Microfilm didactic realizat de elevi

Membrii cineclubului de la Liceul agricol din Iași au obținut primul succes important în activitatea lor din acest an școlar : realizarea unui microfilm care, sub titlul „Cum ne comportăm în școală și în afara ei", prezintă aspecte concrete din viața elevilor.

Înfăptuită cu mijloacele tehnice audio-vizuale proprii ale școlii, „microproducția" cinematografică este utilizată cu succes în cadrul orelor de dirigenție cu caracter etic și la activitățile educative extrașcolare.

C. VALERIU

„Drumeția"

Numeroși elevi de la Școala generală din comuna Vultureni, județul Cluj, pasionați de cunoașterea geografiei, au străbătut în lung și în lat drumurile țării. Constituiți într-un cerc de geografie și turism, ei au scos de curînd, sub îndrumarea profesorului de geografie Aurel Anton o revistă școlară pe care au intitulat-o „Drumeția". În paginile acesteia sînt descrise excursiile făcute de elevi în ultimii ani, se publică însemnările de drum ale elevilor, prezentări ale obiectivelor industriale, ale monumentelor istorice și naturale vizitate, ale florei și faunei țării noastre. De asemenea, sînt înserate creații literare inspirate de excursii. În rubrici speciale sînt relevate diferite aspecte ale activităților desfășurate de către elevi în cadrul cercului de geografie și turism. De un deosebit interes sînt relatările despre stația meteorologică instalată în curtea școlii, unde, pe baza datelor culese cu regularitate, s-a stabilit microclimatul verii în comuna Vultureni.

Prof. TEODOR FODOR
Cluj

În dezbatere proiectele pentru

PLANUL ȘI PROGRAMELE ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI

La fizică: echilibru între cunoștințe, cu accent pe aspectele aplicative

Proiectul de programă a școlii generale de 10 ani îmbină armonios structura concentrică tradițională a studiului fizicii cu structura liniară, corespunzînd, în general, cerințelor pedagogiei moderne și incluzînd noi cuceriri ale științei în contextul cunoștințelor fizice de bază.

Un aspect pozitiv al proiectului de programă îl constituie faptul că reduce la strictul necesar repetarea unor cunoștințe, asigurînd condiții de timp pentru adîncirea noilor noțiuni. Astfel, în clasa a IX-a s-a renunțat la unele capitole cum sînt „Mașinile simple", „Echilibrul corpurilor suspendate și sprijinite", „Mecanica fluidelor", care se tratează la nivel acceptabil în clasele anterioare. Întrebarea se pune dacă e nevoie să se insiste atît asupra cunoștințelor legate de căldură, căldura specifică, calorimetrie parcurse și în clasa anterioară sau dacă nu ar fi mai eficient să se discute doar problema transformării și conservării energiei, restul noțiunilor fiind doar reîmprospătate prin rezolvări de probleme. S-ar obține, în acest fel, o economie apreciabilă de timp în vederea tratării mai ample și aprofundate a aspectelor practice legate de tema respectivă.

Pozitiv în proiectul noii programe este faptul că, la mecanică, diferitele capitole au fost restructurate, pentru ca noțiunile legate de mișcarea circulară să fie plasate la loc potrivit în cadrul cinematicii. Consider, de asemenea foarte potrivită regruparea cunoștințelor privitoare la problemele gravitației: atracția corpurilor, greutatea corpurilor, aruncările pe verticală etc.

Alegerea și distribuția temelor din capitolele electricității, opticii, fizicii atomice și nucleare ne par și ele satisfăcătoare.

O scădere a proiectului programei de fizică a clasei a X-a o considerăm a fi faptul că ea nu cuprinde suficiente aspecte practice în cadrul problemelor de electricitate, optică fizică și fizică atomică. Cred că nu pot fi neglijate, de exemplu, cunoștințele referitoare la conturul electric — aparat ce se găsește în fiecare casă — sau studiul razelor Röntgen, atît de frecvent folosite atît în tehnică cît și în medicină. Se impune, totodată, clarificarea unor probleme privind tuburile electronice, celula fotoelectrică, fixarea și redarea sunetului, laserul, atît de des întîlnite în activitatea practică. Terenul este, de altfel, pregătit, căci noțiunile de bază ale acestor teme au fost studiate de elevi în clasa a VIII-a, ei avînd deci posibilitatea de a înțelege principiile de funcționare ale unor aparate și dispozitive electronice și cuantice. Desigur, predarea unor asemenea noțiuni nu trebuie să se realizeze prin încărcarea materiei ci prin efectuarea unei reduceri suplimentare a anumitor cunoștințe cu importanță redusă în tehnica industriei noastre moderne.

Îmi exprim speranța că tratarea unor teme ca „Mașinile cu ardere internă și aplicațiile lor în transport și agricultură", „Electrificarea căilor ferate", „Dezvoltarea rețelei telefonice" va fi concepută în legătură cu dezvoltarea tehnicii, fiind înfățișate principiile de construcție și funcționare a diferitelor mașini, a locomotivei electrice, a centralei telefonice automate și aducîndu-se astfel o contribuție reală la lărgirea orizontului tehnic al elevilor.

O problemă de ordin general: sînt de părere ca în niciunul dintre capitolele programei să nu se înghesuie prea multe noțiuni teoretice, ci doar să se releve esențialul.

Desigur nu aici este locul de a aborda problema manualelor. Vreau totuși să subliniez că nu va fi suficientă o programă judicios întocmită; este egală nevoie de un manual bun, accesibil și atractiv.

Prof. GÉZA SZÖCS
Tg. Secuiesc

Cîteva teme necesare în programa de biologie

În general ni se pare că propunerile privitoare la predarea biologiei cuprinse în proiectele de programe pentru școala generală de 10 ani sînt judicioase și vor contribui la formarea orizontului de cultură generală al absolvenților acestei școli. Avînd însă în vedere că majoritatea acestora vor intra după terminarea școlii generale de 10 ani direct în producție, consider că ar fi necesar să se mai adauge unele teme care să le trezească interesul pentru cunoașterea implicațiilor biologiei în diferite ramuri ale industriei, precum și a unor probleme biologice de importanță deosebită, care sînt astăzi larg dezbătute pe plan mondial.

Considerăm, de pildă, că este bine să se introducă în programă, la capitolele respective, teme cum ar fi: „Bazele biologice ale resurselor naturii pentru hrana omenirii", „Adaptarea omenirii la noi condiții de viață", „Valorificarea deplină a potențialului biologic în țara noastră", „Rolul biologiei în industria alimentară", (fermentația lactică, alcoolică și altele), „Industria medicamentelor și biologia" (de la micro-organisme la plante superioare), „Biologia în alte industrii" (construcția de mașini, pielărie etc.), „Deteriorarea biologică a produselor industriale și combaterea ei".

Totodată socotesc că problemele predării biologiei spațiale ar trebui revizuite, astfel încît să se renunțe la menționarea unor aspecte secundare, cum sînt de exemplu datele privitoare la centurile van Allen, insistîndu-se în schimb asupra cercetărilor efectuate pentru cunoașterea organismului uman. Pe de altă parte, ni se pare că este eronat să se combine problemele biologice spațiale cu cele ale radiațiilor. Tematica acestui capitol ar trebui revăzută de specialiști.

În ceea ce privește lucrările practice de agricultură, credem că ar fi bine să se țină seama de sugestiile cadrelor didactice care solicită asigurarea necesarului de o oră pentru fundamentarea teoretică (din punct de vedere biologic și tehnic) a lucrărilor care urmează să fie efectuate.

Ing. I. TARJAN
secretar științific
la Societatea
de științe biologice.

Pentru o „restitutio in integrum" a științelor geografice în școală

Multe cadre didactice de specialitate socotesc necesară realizarea unei anumite continuități în predarea geografiei în școala generală de 10 ani. Acest punct de vedere ni se pare întru totul îndreptățit, considerînd că, dată fiind importanța geografiei în formarea culturii generale a individului, ea trebuie studiată ca un tot unitar și armonic, repartizat pe întreg parcursul școlarizării.

Ignorînd, se pare, aceste opinii bazate pe un adevăr evident și urmărind probabil mai mult o reducere a numărului orelor repartizate săptămînal pe clase, deci o diminuare a suprasolicitării elevilor, proiectul planului școlii generale de 10 ani a văduvit de învățămînt geografic clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale.

Credem că geografia nu poate fi considerată o simplă înșiruire de fapte care se depozitează undeva în memoria elevilor și din care pot fi extrase, după nevoie, date disparate, ci ca un complex de fenomene aflate în relații de strînsă interdependență și care reprezintă un tot unitar. În cadrul acestei științe se interferează atîtea cunoștințe de geologie, botanică, zoologie, etnografie și economie politică, încît ea realizează o adevărată sinteză despre om și mediul înconjurător. Toate acestea fac de neînțeles ușurința cu care s-a renunțat la predarea ei în ultimele două clase ale școlii generale.

Glasuri autorizate ale culturii și științei României de azi — prof. univ. C. Giurăscu, prof. univ. V. Mihăilescu și alții — cer o „restitutio in integrum" a științelor geografice în școala generală. Aceeași cerință a fost formulată nu de mult în dezbaterile unei ședințe care a avut loc la Societatea de științe geografice. Aș mai aminti, pe lîngă toate acestea, opinia profesorului S. Mehedinți, întemeietorul științei geografice românești, care arăta că orice discontinuitate dăunează unei complete și temeinice însușiri a cunoștințelor geografice. Geografia e o știință de judecată, nu de memorie — susținea S. Mehedinți, precizînd că pentru a o înțelege trebuie să se meargă „pe un drum bătătorit, cunoscut și continuu".

EMIL NIREȘTEANU
Școala generală nr. 1
Blaj

Se face simțită o mai rațională repartizare a cunoștințelor de chimie

Proiectele de programe propuse de Ministerul Învățămîntului pentru studiul chimiei în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale de 10 ani dovedesc în general o justă orientare în alegerea și succesiunea capitolelor. Ni se pare judicios faptul că se consideră esențial pentru însușirea rațională a chimiei organice și anorganice capitolul „Chimie generală"

Considerăm de asemenea că în stabilirea numărului de capitole și a conținutului fiecărui capitol s-a ținut seama de necesitățile modernizării predării chimiei în școală. Socotim indicat și faptul că s-au introdus în proiect teme ca „Structura atomului și sistemul periodic al elementelor", „Soluțiile de electrolizi", „Grupa halogenilor" care se vor studia și în clasa a IX-a a liceului. În acest fel elevii care vor dori să treacă la liceu nu vor avea de întîmpinat greutăți mari. Generalitățile prevăzute la începutul fiecărui capitol sînt de natură să contribuie la orientarea elevilor în studiul noilor cunoștințe, iar demonstrațiile și lucrările de laborator prevăzute la finele capitolelor sînt accesibile condițiilor generale ale școlilor noastre. Experiențele sînt concepute într-o astfel de manieră încît să releve cele mai caracteristice proprietăți ale substanțelor studiate. Numărul de ore propus pentru studiul fiecărui capitol permite însușirea de către elevi a cunoștințelor prevăzute. Avînd în vedere orientarea spre producția industrială și agricolă a viitorilor absolvenți ai școlii generale de 10 ani, considerăm că proiectele de programe reușesc în bună măsură să asigure cunoștințele de chimie care le vor fi necesare.

Cu toate acestea considerăm că, pentru o mai bună corelare a materiei prevăzute a fi studiată în clasele IX—X cu materia predată în clasele VII—VIII este utilă o restructurare a programei de la aceste clase. Se simte, credem, nevoia de a se aprofunda studiul cunoștințelor privind terminologia și notarea reacțiilor chimice, legile chimiei, calcule chimice, la care sînt cele mai multe ore de predare și aplicații practice. Întrucît aceste noțiuni nu se mai tratează în clasele următoare, ele ar trebui conturate cît mai clar de la început, cu atît mai mult cu cît însușirea superficială a acestor noțiuni generează mari dificultăți în însușirea ulterioară a cunoștințelor de chimie. De asemenea, de o mare utilitate devine în acest sens formarea la elevi a unor deprinderi practice de mînuire a aparaturii și substanțelor chimice. Evident, aceste modificări în repartizarea pe capitole și teme nu trebuie să afecteze numărul săptămînal de ore. Considerăm, de asemenea, că unele teme ca „Sulful", „Cauciucul", „Zahărul", „Alcoolul etilic" etc. nu-și mai justifică prezența în programele claselor a VII-a și a VIII-a, deoarece vor fi studiate mai complet și mai sistematic în clasele a IX-a și a X-a.

Numai printr-o rațională repartizare a materiei pe tot parcursul școlii generale de 10 ani elevii vor reuși să-și însușească temeinice cunoștințe de chimie.

Prof. ANA DASCĂLU
Liceul nr. 2 Fălticeni

■ Consider că încă din clasa a II-a elevii ar trebui să fie cuprinși în cercuri artistice — de muzică, de desen etc. — care să le îngăduie cunoașterea artei populare. Pentru îndeletnicirile practice cred că ar fi bine să se prevadă la clasele I—IV cîte o oră pe săptămînă, iar începînd din clasa a V-a elevii să fie cuprinși în cercuri pe obiecte, tehnice și practice.

Prof. IOAN SIMAN
directorul Școlii generale din Dumbrăveni — jud. Maramureș

■ Aș dori să fac cîteva propuneri în legătură cu proiectul planului de învățămînt pentru școala generală de 10 ani.

Cred că este bine ca limba și literatura română să se predea în cîte 5 ore săptămînal la clasele V—VIII, introducîndu-se la toate aceste clase disciplina compunere-expunere, care în proiect apare numai la clasa a V-a. Pentru această disciplină ar trebui să se elaboreze și o programă adecvată.

Dirigenția ar trebui introdusă, după părerea mea, începînd din clasa a III-a, deoarece de la această clasă se constituie detașamentele de pionieri.

Pentru absolvenții institutelor pedagogice ar fi bine să se organizeze, prin instituțele de perfecționare, cursuri speciale, la absolvirea cărora să primească un act oficial prin care să li se confere dreptul de a preda obiectele de cultură generală și la clasele IX—X.

Prof. SILVIA CÎRNEANU
Salonta — jud. Bihor

■ Consider că în proiectul planului de învățămînt de 10 ani s-au alocat prea puține ore pentru agricultură. Predarea noțiunilor de agricultură ar trebui continuată, cred, și în clasele a IX-a și a X-a.

În clasa a IX-a, după părerea mea, s-ar putea preda noțiuni de protecția plantelor. Elevii clasei a X-a ar putea studia și sumare noțiuni de contabilitate, deosebit de necesare în munca unităților socialiste din agricultură. De asemenea, acești elevi ar putea să lucreze în timpul practicii agricole în cadrul brigăzilor din C.A.P., al brigăzilor silvice etc. Astfel cunoștințele asimilate în timpul anilor anteriori vor fi aprofundate în procesul producției, sub conducerea inginerilor și tehnicienilor, iar elevii ar fi pregătiți ca după terminarea școlii, să lucreze în agricultură fără să mai aibă nevoie de o inițiere ulterioară.

GHEORGHE D. RAIESCU
Rodeni — jud. Mehedinți

Nu demult corul Sindicatului învățămînt din orașul Bacău a fost sărbătorit pentru 35 de ani de existență. Cu acest prilej unui mare număr de membri ai corului le-a fost înmînată insigna „Pentru merite deosebite în munca artistică".

Sînt mobilizate toate capacitățile locale

(Urmare din pag. 1)

Participanții la dezbateri s-au oprit în cuvîntul lor cu deosebire asupra unor probleme de importanță majoră cum ar fi asigurarea condițiilor pentru trecerea la învățămîntul general și obligatoriu de 10 ani, îmbunătățirea informării științifico-metodice a cadrelor didactice, ridicarea nivelului științific al lecțiilor și legarea lor strînsă de realitatea practică a problemelor economiei și culturii patriei noastre. Ei au făcut, totodată, propuneri concrete privitoare la căile de îmbunătățire a activității desfășurate de către cadrele didactice din județ pe linia educației tineretului, a predării unor discipline menite prin excelență să contribuie la educarea comunistă, cum sînt filozofia, istoria, literatura, artele etc. Interesante observații au fost făcute totodată în legătură cu modalitățile stimulării activității desfășurate în cercurile de elevi, cu atragerea în mai mare măsură a colectivelor didactice la activitatea de perfecționare și modernizare a învățămîntului, cu organizarea casei județene a corpului didactic, cu sprijinirea activității desfășurate de către societățile științifice ale cadrelor didactice.

★

În ședința care a avut loc la Liceul nr. 3 din Ploiești participanții la discuții au subliniat bogatele învățăminte practice care se desprind din documentele Conferinței Naționale a cadrelor didactice, precum și necesitatea aplicării lor operative în munca la catedră. În cadrul acestei ședințe, învățătoarea **Virginia Sîrbu** arăta că este necesar să se manifeste o preocupare activă pentru aplicarea în viață a hotărîrilor Conferinței, iar prof. **Cornelia Peteu** a subliniat că succesele în muncă ale cadrelor didactice, măsura în care profesorii își vor îndeplini îndatoririle care le revin depind, în primul rînd, de felul în care se pregătesc pentru lecții, de conștiinciozitatea și dăruirea lor în activitatea pedagogică. Alți vorbitori, între care prof. **Georgeta Condrescu**, prof. **Suzeta Monea**, prof. **Ruxandra Dinu** și prof. **Rodica Mocanu** au remarcat că pentru o pregătire de înalt nivel a elevilor este nevoie de pregătirea personală permanentă a cadrelor didactice și că pentru stimularea acesteia are o deosebită importanță măsura în care profesorii sînt preocupați de problemele cercetării științifice. Prof. **Doina Ivănuș**, secretara organizației de partid din liceu, sublinia necesitatea situării membrilor de partid în fruntea tuturor acțiunilor menite să ducă la perfecționarea învățămîntului, pentru că numai în felul acesta se va reuși să se creeze un front comun al tuturor factorilor care contribuie la obținerea de succese în domeniul instrucției și educației. Luînd cuvîntul la această ședință, tov. **Ion Jinga**, secretar al Comitetului județean de partid al județului Prahova a insistat asupra contribuției pe care trebuie să și-o aducă fiecare profesor în pregătirea pentru viață a tineretului școlar, asupra necesității de a asigura lecțiilor un cît mai înalt conținut științific, prin conținutul și desfășurarea acestora, la formarea unui înalt profil moral și politic al generațiilor viitoare, astfel încît să răspundă marilor cerințe ale societății noastre socialiste.

In laboratorul de fizică al Liceului nr. 1 din Bistrița

FERMA OPȚIUNE A POPORULUI

(Urmare din pag. 8)

făurirea unei vieți mereu mai fericite în Republica Socialistă România. El a dat votul celor ce reprezintă forțele înaintate ale societății noastre, întruchipate atît de grăitor de Frontul Unității Socialiste. Acest vot exprimă o dată în plus ideea unității de nezdruncinat a întregii națiuni în jurul Partidului Comunist Român, al conducerii sale; el este votul dat faptelor și creațiilor izvorîte din principiile democrației socialiste, umanismului, libertății și independenței depline și neîngrădite ale poporului suveran — principii promovate cu consecvență și hotărîre de partidul nostru.

Alegerile au relevat unanimitatea cu care poporul român sprijină politica externă a partidului și guvernului de dezvoltare a prieteniei și colaborării frățești cu toate țările socialiste, de întărire a unității sistemului mondial socialist și a mișcării comuniste internaționale, a uriașului front al forțelor antiimperialiste, politica perseverentă de cooperare cu toate statele lumii pe temelia trainică a principiilor strictei respectări a independenței și suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Poporul nostru a votat pentru pace și prietenie între popoare, pentru un viitor luminos al omenirii, pentru triumful în lume al dreptății, echității sociale, pentru socialism și comunism.

CONCEPȚII ȘI SISTEME ÎN ELABORAREA MANUALELOR

● Progresele didacticii oglindite în manuale: modernizarea manualului „clasic", apariția manualului programat, manualul teleșcolii ● Armătura didactică a manualului pentru elev: manualul profesorului, lexicoanele școlare pe discipline, caietele de lucrări independente

De la revoluția culturală a tiparului, care a inaugurat în sfera învățămîntului era celei de a doua generații de material didactic, manualul — cap de serie al generației tipăriturilor de uz școlar apărute la începutul secolului al XVI-lea — și-a menținut o poziție de însemnătate majoră în întreg procesul instructiv-educativ. Evident, el a beneficiat din plin de cuceririle

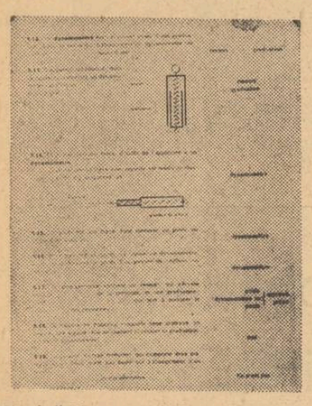

Pagină din manualul programat de fizică de prof. Luis d'Hainant (Franța)

tehnicii poligrafice, a devenit un adevărat instrument didactic menit să slujească unui studiu diferențiat pe vîrste și capacități intelectuale.

Ultimul deceniu a adus, o dată cu reconstrucția întregii teorii și practici a educației școlare, reconsiderări structurale, de concepție, de conținut și de formă în elaborarea, în modul de organizare și în finalitatea manualelor. Se cuvine remarcată sciziunea tipologică netă a manualelor utilizate în procesul actual de învățămînt, sciziune care tinde să se adîncească o dată cu evoluția tehnologiei școlare moderne. Afară de manualul de tip obișnuit, au apărut și se impun din ce în ce mai mult manualele programate și manualele auxiliare ale emisiunilor radio și televizate cu caracter școlar.

Dar, atît aspectul și concepția, cît și funcțiile acestor noi tipuri de materiale au atribute esențial diferite față de manualul de tip clasic. Manualul programat este, potrivit punctelor de vedere ale majorității specialiștilor în pedagogia cibernetică sintetizate de pedagogul ceh Adolf Melezinek[1]), o suită de texte structurate reprezentînd treptele unor informații amplificate și aprofundate continuu, expuse într-o modalitate specifică însușirii lor pe baza modelării procesului de învățare. Chiar atunci cînd un asemenea manual nu servește exclusiv autoinstruirii, ci este integrat unui învățămînt programat cu caracter colectiv condus de profesori, între lecția prezentată în ora de curs și cea din manual există o cvasiidentitate, ambele fiind concepute pe baza aceluiași program, iar omul de la catedră îndeplinind, în principal, funcția de psihopedagog și de conducător de studii.

Manualul pentru instruirea radio-televizată îmbracă altă formă specifică. După cum afirmă reputații specialiști în tehnica audio-vizuală W. Schramm, J. Lyle, F. Kahnert și P. H. Coombs[2]), în amplul studiu redactat sub egida Institutului internațional de planificarea educației de la Paris, aceste manuale sînt menite să se integreze, ca elemente constitutive ale noului sistem de învățămînt, de la distanță, contribuind la eficiența și randamentul acestuia. Ele trebuie să îmbine virtuțile unui caiet de note al cursului televizat, cu reproducerea principalelor scheme și experiențe, ca și cu prezentarea unor teme, exerciții și probleme necesare adîncirii și fixării ulterioare a cunoștințelor emisiunii-lecție prin studiu individual.

Evident, delimitarea teoretică și didactică a celor trei categorii de manuale utilizate astăzi în învățămînt constituie o temă căreia i s-ar cuveni acordat spațiul unei sinteze în aceste coloane. Dar principala preocupare a actualelor considerații o reprezintă determinarea mutațiilor în structura, concepția și conținutul manualelor de tip clasic.

Timp de mai bine de 20 de ani, pînă către mijlocul deceniului nostru, lumea învățămîntului a asistat la o epuizantă cursă de urmărire de către manual a programelor școlare, amplificate la rîndul lor continuu cu teme de modernizare. Rezultatul cel mai evident? Un cunoscut pedagog austriac Franz Prowaznik[3]) îl consemnează într-o recentă analiză cu aproape aceiași termeni pe care îi auzim repetați în ultimii ani de mulți profesori din țara noastră, ca și de reputați specialiști pe plan mondial: „În momentul de față, datorită conținutului și formei în care sînt redactate, multe manuale par a se adresa mai curînd profesorilor, sau celor care-i meditează pe elevi acasă, decît elevilor înșiși".

O problemă principală privind valoarea de concepție a manualelor — arată în continuare prof. Prowaznik — o constituie dilema manual sistematic sau manual metodic. Manualul sistematic, care a cîștigat un număr mare de adepți printre autorii de asemenea lucrări didactice în perioada celor două decenii la care ne refeream anterior, înregistrează temele și cunoștințele într-o ordine proprie disciplinei predate, sau mai precis a științei pe baza căreia s-a constituit respectiva disciplină școlară. Manualul metodic, care a cunoscut o utilizare aproape exclusivă în perioada dintre cele două războaie, prezenta temele și cunoștințele într-o ordine dictată de puterea de înțelegere a elevului, constituind prin aceasta un îndrumător valoros atît pentru elevi cît și pentru profesorii începători. Aceste manuale, amintește pedagogul austriac, cuprindeau la sfîrșitul fiecărui capitol întrebări și teme în vederea lămuririi materialului învățat, care și-au dovedit eficacitatea atît prin faptul că solicitau gîndirea elevului cît și prin deprinderea lui cu folosirea independentă a lucrărilor didactice, a textului de studiu, în general.

Dar oscilațiile în ceea ce privește sistemele și concepțiile de alcătuire a manualelor — semnalează F. Prowaznik — au fost mult mai ample. Sub impulsul unei orientări a învățămîntului excesiv de practiciste și aplicativiste, unele manuale s-au transformat în simple culegeri de probleme cu scurte introduceri teoretice. Recent, unele manuale, în care s-a căutat condensarea celor mai recente concepții și teorii științifice, au devenit veritabile machete ale unor cursuri universitare, la care partea aplicativă este aproape neglijată. Dincolo de inaccesibilitatea pentru elev a unor asemenea manuale, prof. Prowaznik remarcă și caracterul lor artificios, datorat faptului că la unele teme autorii nu au putut ocoli abordarea tradițională, îndepărtîndu-se de propriile principii reformatoare.

Sintetizîndu-și observațiile, prof. Prowaznik pledează pentru conceperea unor manuale moderne, echilibrate și accesibile în cunoștințe, îmbinînd virtuțile reale ale manualului sistematic și metodic cu ceea ce s-a dobîndit în pedagogia cibernetică. Cerința fundamentală de conținut a oricărui manual, arată în continuare autorul studiului citat, este respectarea deplinei corectitudini și exactități în expunerea noțiunilor științifice, utilizarea unei terminologii noi și unitare.

Dezbătînd aceeași temă, pedagogul sovietic E. N. Kabanova-Meller susține într-un articol apărut în revista „Sovetskaia pedagoghika"[4]) faptul că o problemă fundamentală în alcătuirea manualului este ca acesta să fie conceput astfel încît să asigure prezentarea și explicarea principalelor procedee ale activității de învățare pe care le presupune conținutul său științific. Astfel, manualele disciplinelor din aria științelor naturii trebuie să evidențieze clar elementele principale ale demonstrațiilor și în mod special ipoteza și argumentul care sînt adesea insuficient conturate. Manualul, susține prof. Kabanova-Meller, trebuie să-l înarmeze pe elev cu utilizarea corectă a unui complex întreg de procedee: procedeele destinate unei munci independente cu textul, procedee pentru efectuarea lucrărilor independente de laborator, procedee de descifrare a materialului intuitiv convențional (tabele, scheme etc.). Esențială este și indicarea ordinei operațiilor pe care le presupune fiecare procedeu. Însușirea și fixarea corectă a procedeelor solicită de asemenea includerea la fiecare capitol a unor teme care să presupună utilizarea procedeelor respective în condiții noi.

Sublinieri ample privind funcțiile cognitive ale manualului și redactarea acestuia în funcție de cerințele psihologiei învățării, didacticii și metodicii sînt făcute și într-o masivă culegere de studii elaborată de Centrul didactic național din Roma[5]).

Dar să părăsim tărîmul luărilor teoretice de poziție, pentru un succint sondaj „pe viu" printre manualele din diferite țări recent intrate în fondul Bibliotecii centrale pedagogice.

O primă constatare este că, în tot mai multe țări, cursa manualului după programă a fost abandonată în favoarea unor soluții mai eficiente. Astfel o serie de manuale, cum este de pildă Algebra lui N. A. Barsakov folosită în clasele VI-VIII ale școlilor sovietice, a ajuns anul acesta la cea de a 13-a ediție, iar manualele de matematică de Borel în Franța, sau Mocnik în Austria, au depășit și ele ediția a III-a. Asemenea manuale cuprind cunoștințe științifice de bază.

Pentru completarea cunoștințelor, în funcție de cerințele reînnoite ale programelor, se utilizează o gamă de materiale didactice auxiliare cum sînt, lexicoanele școlare pe discipline. Sînt remarcabile de pildă lexiconul matematic realizat în Iugoslavia de Milenko Sevdici, sau lexiconul de geografie al lui Antonio Basso (Italia). Auxiliare prețioase par a fi — judecînd după lucrarea „Du und der Raum" (Tu și spațiul) a pedagogilor germani G. Els și A. Frieke — așa-numitele „Caiete de lucru" care cuprind teme pentru experiențe și lucrări practice, precum și soluțiile prezentate într-un caiet paralel, ca și cunoscutele „Documents pour la classe", auxiliare didactice întocmite pe discipline și lecții.

Cele mai apreciate manuale sînt cele încadrate în seturi pe grupe de clase, însoțite de un manual al profesorului, cuprinzînd indicații metodice, cunoștințe complementare și experiențe anexe pentru fiecare lecție. Un asemenea set, conceput modern și în condiții grafice remarcabile, este, de pildă, „New Mathematics" în 3 volume de R. D. Knight.

Manualul profesorului este cel care se amplifică în funcție de modificările programelor, căci, evident, profesorul de specialitate poate trece fără greutate de la un volum și o structură de cunoștințe la alta.

M. HERIVAN

---

[1]) Melezinek Adolf: Prisperek k problémi efektivnosti linearne programovaných ucebnich textu, Praga, 1968.

[2]) W. Schramm, P. H. Coombs, J. Lyle și F. Kahnert: The New Media: Memo to Educational Planners, UNESCO/IIPE, 1967.

[3]) Prowaznik F.: Probleme des Schulbuches, Wien, 1968.

[4]) Kabanova — Meller, E. N.: Ucebnik i organizțiie poznavatelnoi deiatelnesti uceașcihsea, în Sovetskaia pedagoghica, 1968, nr. 3.

[5]) *** Funzione e uso dei libri di testo, Centro didattica nazionale, Roma, 1967.

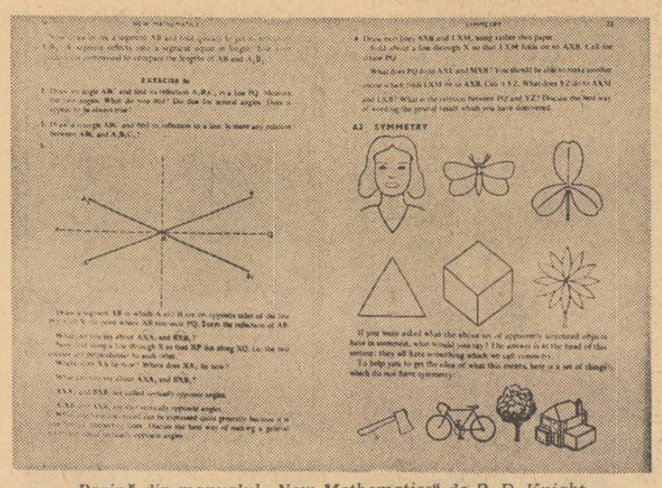

Pagină din manualul „New Mathematics" de R. D. Knight

FILME DIDACTICE *)

GEOGRAFIE:

Fenomenul carstic (1 act, 331 m color. Scenariul și regia, St. Penu, Imaginea L. Mărculescu; Consultant, lector univ. I. Ilie). În imagini sugestive sînt prezentate diferite formații geologice ca lapiezuri, avene, doline, chei, ponoare, peșteri, stalactite, stalagmite etc. rezultate în urma acțiunii în timp a apei asupra rocilor calcaroase.

Valea Oltului (1 act, 379 m alb-negru. Regia Al. Gaspar. Imagine St. Gogiu. Consultant, prof. dr. Ianeu Mihai). Printr-o armonioasă îmbinare de imagini filmul reușește să redea în egală măsură atît frumusețile de un pitoresc particular ale Văii Oltului, cît și informații despre geografia economică și fizică a acestuia.

BIOLOGIE:

Adaptări la animale (1 act 279 m color. Scenariul și regia Dona Barta. Imaginea Fr. Patakfalvi. Consultant, M. Botnariuc, C. Tudorancea). Pornind de la faptul că, pentru a supraviețui unor condiții de mediu și viață, schimbate, diferitele specii de animale au fost obligate să se modifice structural, să se adapteze, filmul prezintă cîteva specii de animale sublinind diversitatea formelor de adaptare la mediu.

Ramificația la plante (1 act, 286 m color. Scenariul și regia, D. Barta. Imaginea, I. Cornea. Consultanți prof. dr. I. Tarnovschi, A. Marin, M. Olteanu). Utilizîndu-se un bogat material ilustrativ, se prezintă tipurile de ramificații ale rădăcinii, tulpinii și regiunii florale proprii diferitelor plante.

Respirația la plante (1 act 290 m color. Scenariul și regia, P. Popescu Doreanu. Imaginea, Ilie Cornea. Consultanți, prof. dr. docent H. Chirilei, prof. Ecat. Cengheri). Prin desene animate și filmări pe viu se arată că respirația este unul din factorii care condiționează dezvoltarea plantelor, subliniindu-se rolul de adevărat laborator al frunzei în acest proces.

Relații între organisme în natură — Biocenoza apelor dulci (2 acte, 486 m color. Scenariul și regia D. Barta. Imaginea, W. Ott. Consultant, Mircea Olteanu, prof. A. Săvulescu). Acest film tratează despre relațiile dintre plante, animale și insecte care trăiesc în apele dulci.

Originea și evoluția mamiferelor (1 act, 346 m color. Scenariul și regia, M. Săpătaru. Imaginea, L. Mărculescu. Consultant, prof. dr. Al. Grosu). Pornind de la ideea enunțată de Darwin că toate speciile de animale și plante sînt rezultatul unui proces de evoluție, filmul demonstrează cum reptilele, adaptîndu-se la condiții de mediu și viață schimbate, au evoluat în timp, devenind mamifere.

I. POPESCU

---

*) Filmele prezentate mai sus au fost realizate de studioul cinematografic „Alexandru Sahia" și pot fi procurate de la filmotecile didactice care funcționează pe lîngă fiecare inspectorat școlar județean, iar în municipiul București, de la filmoteca din str. Vasile Alecsandri nr. 1.

BIBLIOTECA

„Județele României socialiste"

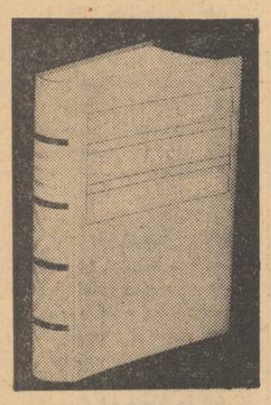

Apărută de curînd, sub egida Editurii politice, lucrarea „Județele României socialiste" cuprinde în cele 548 pagini ale sale o amplă prezentare enciclopedică a celor 39 de județe ale țării noastre și a municipiului București. Volumul debutează printr-un material introductiv privind problemele de ansamblu ale împărțirii administrativ-teritoriale a țării noastre, care explică pe larg modul cum măsurile luate în direcția perfecționării acesteia izvorăsc din necesitatea punerii de acord a organizării administrativ-teritoriale cu schimbările calitative produse în patria noastră ca urmare a dezvoltării impetuoase a forțelor de producție, a sporirii considerabile a potențialului economic al țării.

Propunîndu-și să realizeze o prezentare succintă a monografiilor județelor patriei noastre, lucrarea „Județele României socialiste" pune la dispoziția cititorilor o întreagă diversitate de informații cu privire la geografia fizică, la istoria, populația, localitățile urbane și rurale, resursele naturale și de muncă, economia, instituțiile social-culturale din fiecare județ și din municipiul București. Astfel, fiecare capitol (reprezentînd un județ) începe prin a trata probleme privind așezarea geografică, relieful, clima, hidrografia, solurile, resursele naturale ale solului și subsolului. În continuare este tratat pe scurt istoricul județului respectiv, pentru ca apoi să se treacă la scurte caracterizări ale localităților mai importante care includ și așezarea lor geografică, istoricul, populația, instituțiile culturale, resursele economice etc. Totodată se insistă asupra particularităților care definesc peisajul economic al județului, sînt tratate probleme privind dezvoltarea lui industrială și agricolă, sînt descrise instituțiile social-culturale și se fac aprecieri cu privire la perspectivele dezvoltării de viitor. La sfîrșitul fiecărui capitol este adăugată o listă a municipiilor, orașelor și comunelor componente ale județului. Cîte o hartă și cîteva ilustrații plasate în interiorul capitolelor vin să completeze informațiile cuprinse în text.

Prin caracterul său complex, prin multitudinea datelor pe care le prezintă, ca și prin aspectele variate la care se referă aceste date, considerăm că „Județele României socialiste" este o lucrare deosebit de utilă învățămîntului, putînd servi atît ca valoroasă sursă pentru documentarea învățătorilor și profesorilor, cît și ca material auxiliar în desfășurarea lecțiilor privind geografia, istoria, economia și cultura patriei noastre.

O. B.

CONCURS PENTRU ELABORAREA DE MANUALE ȘCOLARE

Consiliul Superior al Agriculturii, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, anunță scoaterea la concurs a elaborării următoarelor titluri de manuale necesare liceelor agricole:

Nr. crt.	Titlul manualului	An de studii	Nr. pag. dact	Specialitatea pentru care se elaborează
1.	Valorificarea produselor agricole	V	120	Agronomie
2.	Floricultura	III	140	Horticultura spec. floricultură
3.	Floricultură	IV—V	120	Horticultură spec. floricultură
4.	Boli interne și parazitare	III	190	Veterinară
5.	Boli interne și parazitare	IV	140	Veterinară
6.	Fitotehnie	IV—V	220	Agronomie
7.	Controlul produselor de origine animală	V	120	Veterinară
8.	Creșterea păsărilor	III	230	Zootehnie
9.	Creșterea ovinelor	IV	250	Zootehnie
10.	Protecția plantelor (Fitopatologie)	IV	110	Agronomie Horticultură Culturi irigate

Termenul de înscriere a concurenților este 15 martie 1969.

Termenul de depunere a manuscriselor — 1 iulie 1969, dată pînă la care pot fi depuse și manuscrisele pentru concursul din etapa a II-a, anunțat anterior, la 1 iunie 1969.

Instrucțiunile cu privire la organizarea și desfășurarea acestui concurs, programele școlare pe baza cărora se elaborează manualele, indicațiile metodologice și regulamentul de desfășurare a concursului se găsesc la toate unitățile școlare din rețeaua Consiliului Superior al Agriculturii, la la departamentele Consiliului Superior al Agriculturii și la direcțiile județene.

Se precizează că titlul „Protecția plantelor", anul III licee agricole (specialitățile Agronomie, Horticultură și Culturi irigate) va trata problemele de combaterea dăunătorilor animali (Entomologie), iar pentru manualul de Protecția plantelor anul IV, planul tematic va cuprinde problemele de fitopatologie (Combaterea bolilor la plantele de cultură).

Totodată se face cunoscut prelungirea termenului de înscriere pentru etapa III pînă la 31 martie 1969. Predarea manuscriselor pentru etapa III rămîne 1 martie 1970.

Informații suplimentare se pot solicita la Direcția generală a învățămîntului și propagandei agricole din C.S.A.-București, b-dul Republicii nr. 24, tel 14 40 20, interior 139.

INSTITUTUL POLITEHNIC-TIMIȘOARA

ANUNȚĂ
scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ:
— Lector (5 posturi) la catedra de Educație fizică și sport, disciplina: Educație fizică și sport, pozițiile 2, 3, 4, 6 și 11 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ:
— Profesor la catedra de Chimie anorganică și analitică, disciplina: Chimie generală, poziția 16, din statul de funcțiuni.
— Profesor la catedra de Fizică, disciplina: Fizică poziția 1 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului politehnic Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în colecția de hotărîri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Concursul va avea loc la sediul Institutului politehnic din Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2 la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL DE MINE-PETROȘANI

ANUNȚĂ
scoaterea la concurs a următorului post:

— profesor de la catedra de Electrotehnică, poziția 1 din statul de funcțiuni, disciplina: Acționări și automatizări în industria minieră.

Candidații la concurs vor depune în termen de 30 de zile de la publicarea prezentului anunț la secretariatul rectoratului Institutului de mine Petroșani, str. Institutului nr. 20, cererea împreună cu următoarele acte:
— copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
— copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent;
— lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;
— memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;
— autobiografia.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectoratului sau direcțiunii acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului de mine din Petroșani, în termen de 4 luni de la publicarea prezentului anunț.

INSTITUTUL POLITEHNIC-TIMIȘOARA

ANUNȚĂ
scoaterea la concurs a următorului post:

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

—Șef de lucrări la catedra de Hidrotehnică, disciplina: Economia apelor — poziția 6 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului politehnic Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în colecția de hotărîri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Concursul va avea loc la sediul Institutului politehnic din Timișoara b-dul 30 Decembrie nr. 2, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

ANUNȚ

În ziua de 6 iulie a.c., se organizează, la Iași, revederea tuturor absolvenților Școlii normale „Vasile Lupu" din Iași, seria 1943.

Înscrieri și relații la adresa: prof. Moise Constantin, str. Karl Marx 34, Bloc B. 7, ap. 17 — Bîrlad.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.158

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 986 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 14 martie 1969 | 4 pag. 25 bani

■ Proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală (pag. 2)

■ Programele concursului de admitere în liceu pentru anul școlar 1969-1970 (pag. 4)

LUCRĂRILE PRIMEI SESIUNI A CELEI DE-A VI-A LEGISLATURI A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

La Palatul Marii Adunări Naționale au început miercuri dimineața lucrările primei sesiuni a celei de-a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România.

La lucrările sesiunii iau parte numeroși invitați — activiști de partid și de stat, conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, personalități ale vieții economice, științifice și culturale. Asistă șefi ai misiunilor diplomatice acreditați în țara noastră.

Sînt prezenți, de asemenea, ziariști români și corespondenți ai presei străine la București.

La ora 10 deputații și invitații au întîmpinat cu puternice și îndelungi aplauze, la intrarea în sala de ședință, pe tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Petre Lupu, Manea Mănescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu, Ștefan Voitec.

Deputatul Petre Constantinescu-Iași, președintele de vîrstă, a rostit cuvîntul de deschidere a sesiunii.

Marea Adunare Națională a ales apoi în unanimitate Comisia de validare, alcătuită din 19 deputați.

Joi dimineața au fost reluate lucrările primei sesiuni a celei de-a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România.

La începutul ședinței, deputatul Tudor Drăganu, ales președinte al Comisiei de validare, a prezentat raportul acestei comisii. În unanimitate, Marea Adunare Națională a validat prin vot deschis mandatele celor 465 de deputați aleși la 2 martie.

S-a trecut apoi la alegerea Biroului M.A.N. pentru cea de-a VI-a legislatură, avînd ca președinte pe deputatul Ștefan Voitec, iar ca vicepreședinți pe deputații Mia Groza, György Kovacs, Ilie Murgulescu și Gheorghe Necula.

În continuarea lucrărilor, Marea Adunare Națională a aprobat următoarea ordine de zi:

— Alegerea secretarilor Marii Adunări Naționale;

— Proiect de lege pentru modificarea unor articole din Constituția Republicii Socialiste România;

— Proiect de lege pentru modificarea unor articole din Regulamentul de funcționare a Marii Adunări Naționale;

— Alegerea comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale;

— Alegerea Consiliului de Stat;

— Proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 20 din 9 decembrie 1967 privind organizarea și funcționarea Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România;

— Alegerea Consiliului de Miniștri;

— Alegerea Tribunalului suprem;

— Alegerea procurorului general;

— Proiect de lege privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic;

— Proiect de lege privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Apărării;

— Proiect de lege privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România;

— Proiecte de legi pentru adoptarea decretelor cu putere de lege emise de Consiliul de Stat de la ultima sesiune.

Intrîndu-se în ordinea de zi, au fost aleși, prin vot deschis, secretarii Marii Adunări Naționale, deputații Ion Circei, Aurelia Dănilă, Constantin Dăscălescu, Iuliu Fejes, Ion Mărgineanu și Gheorghe Năstase.

La cel de-al doilea punct al ordinii de zi, a fost supus dezbaterii și adoptat prin vot secret Proiectul de lege pentru modificarea unor articole din Constituția Republicii Socialiste România.

Marea Adunare Națională a adoptat prin vot secret, cu bile, Legea pentru modificarea unor articole din Regulamentul de funcționare a Marii Adunări Naționale.

Au fost alese apoi comisiile permanente ale actualei legislaturi:

La începutul sedinței de după-amiază, președintele Marii Adunări Naționale, Ștefan Voitec, a comunicat numele președinților, vicepreședinților și secretarilor comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale alești de către membrii comisiilor respective.

S-a trecut apoi la alegerea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, al Biroului Marii Adunări Naționale și al unui mare număr de deputați din toate județele țării, tovarășul Ion Gheorghe Maurer a propus ca președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R.

Într-o atmosferă de puternică însuflețire deputații Marii Adunări Naționale și invitații aflați în tribune au primit propunerea cu aplauze puternice, îndelung repetate.

Au fost propuși apoi, în aplauzele adunării, vicepreședinții și membrii Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

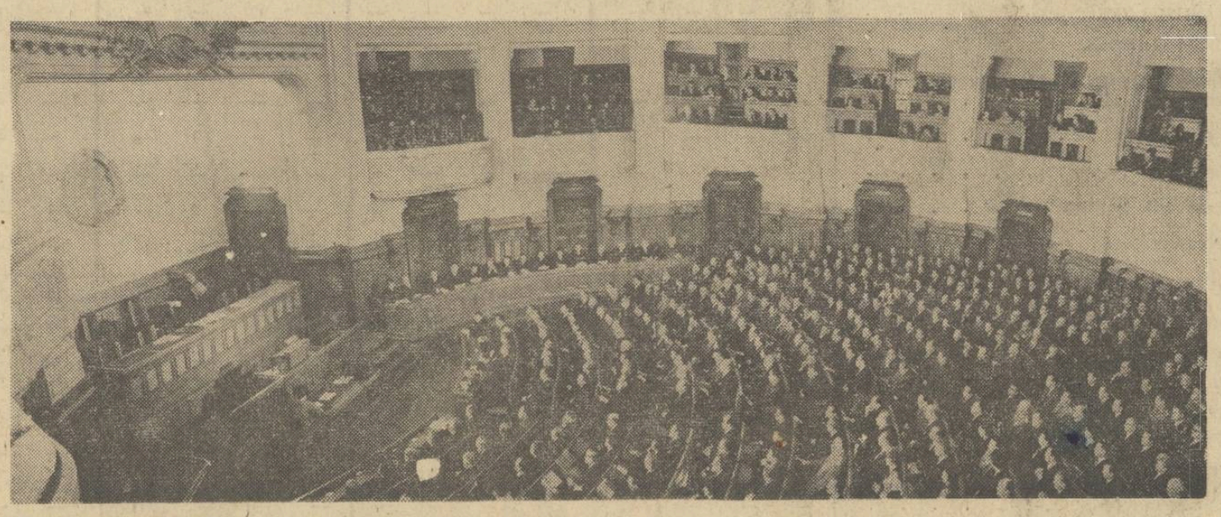

În timpul lucrărilor sesiunii

Marea Adunare Națională a ales în unanimitate, prin vot secret, cu buletine, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România.

Primit cu vii și prelungite aplauze a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

La următorul punct de pe ordinea de zi, a fost discutat pe articole și supus în întregime votului deputaților proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 20 din 9 decembrie 1967, privind organizarea și funcționarea Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

Tovarășul Ștefan Voitec a anunțat pe deputați că a primit din partea tovarășului Ion Gheorghe Maurer scrisoarea cu privire la depunerea mandatului Consiliului de Miniștri, în conformitate cu prevederile Constituției.

Marea Adunare Națională a aprobat depunerea mandatului Consiliului de Miniștri.

Luînd cuvîntul, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** a spus: Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român și plenara Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste au hotărît să propună pentru funcția de președinte al Consiliului de Miniștri pe tovarășul Ion Gheorghe Maurer.

În ședința de joi Consiliul de Stat a analizat această propunere, și-a însușit-o și supune Marii Adunări Naționale investirea în funcția de președinte al Consiliului de Miniștri a tovarășului **Ion Gheorghe Maurer.**

Propunerea făcută a fost primită cu aplauze prelungite de deputați și invitați.

Tovarășul Ion Gheorghe Maurer a rostit o cuvîntare și a prezentat lista guvernului.

Marea Adunare Națională a aprobat în unanimitate, prin vot secret, guvernul Republicii Socialiste România.

La propunerea Biroului M.A.N., Marea Adunare Națională a ales prin vot secret Tribunalul Suprem al Republicii Socialiste România, președintele acestuia și pe procurorul general al Republicii Socialiste România.

Lucrările sesiunii continuă.

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

NICOLAE CEAUȘESCU — Președintele Consiliului de Stat

Emil Bodnaraș — vicepreședinte
Manea Mănescu — vicepreședinte
Dumitru Petrescu — vicepreședinte
Ștefan Péterfi — vicepreședinte

MEMBRII CONSILIULUI DE STAT:

Ion Anton
Gheorghe Bălteanu
Aurel Bozgan
Constanța Ciontu
Ion Coman
Ion Cosma
Constantin Daicoviciu
Constantin Drăgan
Eduard Eisenburger
Suzana Gâdea
Ion Gluvacov
Athanase Joja
Carol Kiraly
Roman Moldovan
Gheorghe Pană
Ion Popescu-Puțuri
Cristofor Simionescu
Ion Spătărelu
Zaharia Stancu
Constantin Stătescu
Gheorghe Stoica
Ludovic Takács

În prima sa ședință Consiliul de Stat a ales ca secretar pe tovarășul **Constantin Stătescu.**

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

ION GHEORGHE MAURER — Președintele Consiliului de Miniștri.

Ilie Verdeț — Prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Janos Fazekas — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Gheorghe Rădulescu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Leonte Răutu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Iosif Banc — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Emil Drăgănescu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Mihai Marinescu — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

Ion Pățan — Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri

MINIȘTRI

Corneliu Mănescu — Ministrul afacerilor externe
Ion Ioniță — Ministrul forțelor armate
Cornel Onescu — Ministrul afacerilor interne
Ion Stănescu — Președintele Consiliului Securității Statului
Maxim Berghianu — Președintele Comitetului de Stat al Planificării
Virgil Pîrvu — Ministrul finanțelor
Nicolae Agachi — Ministrul industriei metalurgice
Ioan Avram — Ministrul industriei construcțiilor de mașini
Alexandru Boabă — Ministrul industriei chimice
Nicolae Toader — Ministrul petrolului
Florian Dănălache — Ministrul căilor ferate
Ion Baicu — Ministrul transporturilor auto, navale și aeriene
Mihai Bălănescu — Ministrul poștelor și telecomunicațiilor
Ion Crăciun — Ministrul industriei ușoare
Bujor Almășan — Ministrul minelor
Octavian Groza — Ministrul energiei electrice
Dumitru Mosora — Ministrul industriei construcțiilor
Mihai Suder — Ministrul economiei forestiere
Simion Bughici — Ministrul industriei alimentare
Aurel Moga — Ministrul sănătății
Petre Lupu — Ministrul muncii
Matei Ghigiu — Ministrul de construcții pentru industria chimică și rafinării
Nicolae Bozdog — Ministrul comerțului interior
Gheorghe Cioară — Ministrul comerțului exterior
Ștefan Bălan — Ministrul învățămîntului
Adrian Dimitriu — Ministrul justiției
Nicolae Murgulet — Președintele Consiliului Național al Cercetării Științifice
Pompiliu Macovei — Președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă
Nicolae Giosan — Președintele Consiliului Superior al Agriculturii
Gheorghe Gaston Marin — Președintele Comitetului pentru prețuri
Petre Blajovici — Președintele Comitetului pentru Problemele Administrației Locale
Președintele Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor — ministru
Președintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție — ministru
Primul secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist — ministru pentru problemele tineretului

SUB SEMNUL GLORIOASEI ANIVERSĂRI A ELIBERĂRII PATRIEI

Opinia publică din țara noastră a luat cunoștință cu unanim interes și cu o mare satisfacție de Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri cu privire la aniversarea a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist.

Constituind piatra de hotar în istoria patriei, un eveniment crucial pentru destinele României, reprezentînd încununarea luptei duse de veacuri de poporul român împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate și independență națională, pentru progres social și propășirea țării, memorabilul act de la 23 August 1944 trezește ecouri adînci în sufletele noastre, devenind marea sărbătoare națională a întregului popor.

Hotărîrea cu privire la aniversarea unui sfert de secol de la eliberarea României de sub jugul fascist face o profundă analiză, de o mare valoare teoretică, a condițiilor în care s-a înfăptuit eliberarea, a semnificațiilor ei pe diferite planuri, a înfăptuirilor obținute de poporul nostru în acest sfert de secol. Istoria a conferit Partidului Comunist Român rolul de stegar neînfricat al intereselor vitale ale poporului nostru, înregistrînd meritul lui nepieritor, de purtător al aspirațiilor uriașei majorități a populației țării, de conducător al luptei de eliberare, de călăuză încercată pe drumul socialismului și comunismului. Dezvoltarea multilaterală a societății noastre în ultimul sfert de veac, uriașele înfăptuiri obținute de poporul român demonstrează că politica Partidului Comunist Român este deplin consacrată înfloririi patriei, cauzei socialismului și păcii, răspunzînd celor mai fierbinți năzuințe ale întregului nostru popor. Astfel se și explică răsunetul profund pe care îl are cuvîntul partidului în rîndurile maselor largi populare.

Potrivit hotărîrii Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat, Consiliului de Miniștri, împlinirea a 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist, eveniment de importanță istorică în viața poporului nostru, va fi aniversată în întreaga țară prin acțiuni și manifestări de o importanță deosebită. Sub semnul acestui jubileu se desfășoară întrecerea socialistă în care sînt angajați cei ce muncesc în întreprinderile industriale, unitățile agricole socialiste, institutele de cercetări științifice, pentru noi și însemnate succese în dezvoltarea economiei, științei și culturii, în perfecționarea și îmbunătățirea întregii activități sociale. Comitetul Central al Partidului Comunist Român cheamă toate organizațiile de partid, pe toți comuniștii, organizațiile sindicale, de tineret, de femei, toate organizațiile obștești să mobilizeze eforturile tuturor oamenilor muncii, să stimuleze spiritul lor novator, pentru înfăptuirea planului de stat pe anul în curs, pentru obținerea unor noi și însemnate realizări în toate domeniile construcției socialiste.

Institutele de cercetări științifice, institutele de învățămînt superior, uniunile de creație vor organiza sesiuni de comunicări și simpozioane cu teme adecvate acestei sărbători.

Editurile vor tipări în cinstea acestei sărbători lucrări despre lupta antifascistă a poporului român, insurecția armată, revoluția populară, participarea României la războiul antihitlerist, despre activitatea și lupta Partidului Comunist Român, precum și lucrări de bilanț privind dezvoltarea economiei, culturii, a vieții sociale în anii construcției socialiste.

Hotărîrea prevede ca unele organe și organizații centrale, printre care și Consiliul Național al Organizației Pionierilor, să organizeze concursuri artistice, festivaluri și alte manifestări culturale și sportive în toate orașele și comunele patriei.

Prin măsurile stabilite în Hotărîre vor fi oferite posibilități largi de afirmare a tuturor talentelor, cel de al IX-lea concurs republican al formațiilor muzical-coregrafice de amatori urmînd să se desfășoare în cinstea aniversării. Totodată, se va institui un concurs pentru cele mai bune cîntece de masă create în cinstea aniversării eliberării patriei; se vor desfășura festivalul și concursul internațional de folclor, însoțite de parada costumelor naționale și expoziția internațională de artă populară; teatrele, cinematografele și celelalte instituții artistice vor programa spectacole adecvate.

Hotărîrea stabilește, de asemenea, ca în școli și instituții de învățămînt superior, în cluburi, case de cultură să se organizeze o amplă activitate de propagandă, conferințe, simpozioane și diferite alte manifestări cultural-artistice. Angajați cu toate forțele în traducerea în viață a măsurilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1968 cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră, cadrele didactice își vor intensifica întreaga energie creatoare pentru ca în cinstea aniversării eliberării patriei să obțină noi succese pe calea ridicării necontenite a nivelului școlii românești pe trepte tot mai înalte.

UNITATEA DIALECTICĂ DINTRE INSTRUCȚIE ȘI EDUCAȚIE

Între instrucția și educația școlară trebuie să existe permanent o interacțiune dialectică: instrucția care este efectuată conform unor înalte exigențe pedagogice și psihologice capătă un rol educativ, după cum educația exercitată într-un mod riguros științific poate dobîndi un efect instructiv. Această dialectică profundă dintre educație și instrucție conferă unitate și eficiență procesului instructiv-educativ.

Lecțiile predate în școală trebuie să fie astfel structurate încît să țină seama de această dialectică dintre cele două aspecte ale unui proces unitar. În condițiile civilizației contemporane, se impune tot mai pregnant o instrucție realistă, orientată după principii practice, o instrucție care să modeleze, să educe personalitatea elevului în conformitate cu caracteristicile societății actuale. Scopul și sarcinile instrucției nu trebuie să aibă în vedere numai comunicarea de noi cunoștințe. Acestea trebuie să vizeze și stimularea și disciplinarea gîndirii pentru a educa și dezvolta capacitatea copiilor de a afla adevărul pe căi proprii pentru a-i pregăti în vederea activității practice.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a cadrelor didactice din 5—7 februarie a.c. sublinia că „educația comunistă a tineretului mai este încă concepută de unii tovarăși ca o activitate ce se rezumă exclusiv, sau în cea mai mare parte la predarea unor teze generale despre socialism și comunism... O asemenea viziune despre munca de educație comunistă are un caracter simplist, nu corespunde exigențelor deosebite ale operei de edificare a unei societăți socialiste moderne, nivelului la care a ajuns cunoașterea umană în epoca contemporană, cerințelor construirii înaltei civilizații comuniste pe pămîntul patriei noastre".

Din cele arătate pînă acum reiese că în conștiința unor cadre didactice e necesară revizuirea conceptului de educație. Preocupîndu-se de conținutul învățămîntului didactica trebuie să se ocupe și de problema selectării și organizării acelor informații necesare pentru ca elevul să aibă, o imagine contemporană a vieții în ansamblu. Aceasta înseamnă alegerea și prezentarea informațiilor în așa fel, încît ele să contribuie la formarea acelor capacități intelectuale și trăsături morale determinate de specificul epocii noastre, cerute și mai mult în perspectivă.

Cristalizînd personalitatea elevilor, în cadrul educației comuniste, se poate realiza și educarea unor particularități mai speciale — dar nu mai puțin importante — cum ar fi: gîndirea dialectică, creativitatea și atitudinea conștientă în învățare.

Ca psiholog interesat de aceste probleme, mă voi opri la modalitățile de educare a acestor trăsături, care pot deveni calități generale ale activității intelectuale. Insist asupra dezvoltării gîndirii, deoarece este una din căile cele mai sigure pentru aprecierea corectă a realității, și, prin aceasta, de adaptare la necesitățile vieții curente, care-l obligă pe elev să fie conștient de obligațiile ce-i revin în societate.

Cercetările psihologice moderne ne sugerează ideea — de mult știută dar, din păcate, deseori uitată — că numai prin descoperirea și amplificarea aspectelor dialectice ale gîndirii se poate dezvolta o gîndire productivă, independentă și suplă, cu alte cuvinte o gîndire cu maximă eficiență, polivalentă. În școală, în genere, se cultivă mai ales gîndirea strict deterministă, de tip univoc care favorizează cu timpul apariția tendințelor mecaniciste, de rigiditate și unilateralitate. Or, gîndirea probabilistă — care a devenit un instrument indispensabil în toate domeniile științei actuale — fără să se opună în mod metafizic gîndirii deterministe, este mai profund dialectică, ea este unitatea dialectică dintre ideea de hazard și cea de necesitate. Psihopedagogia modernă încearcă să depisteze căile de educare a gîndirii probabiliste la elevi, fără a neglija educarea gîndirii deterministe.

Psihologia și pedagogia contemporană a reușit să descopere factorii care duc la dezvoltarea creativității: gîndirea creatoare — instrumentul psihologic principal al creației; factorii motivaționali (atitudinea activă în fața dificultăților, sensibilitate pentru un anumit domeniu, curiozitate etc.): condițiile social-educative; aptitudini speciale.

Se consideră că flexibilitatea gîndi-

ION MÎNZAT
cercetător științific

(Continuare în pag a 4-a)

PROIECTUL

PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Institutul de ştiinţe pedagogice supune, spre discuţie, cadrelor didactice şi tuturor celor interesaţi, proiectul planului de învăţămînt al liceului de cultură generală. Acest proiect a fost elaborat ţinîndu-se seama de experienţa şcolii noastre, de dezvoltarea învăţămîntului pe plan mondial şi de sugestiile unui număr mare de specialişti.

Cadrele didactice sînt rugate să examineze proiectul cu toată atenţia şi să contribuie cu observaţii şi propuneri la definitivarea lui.

Observaţiile şi propunerile vor fi înaintate pînă la 15 aprilie a.c. Institutului de ştiinţe pedagogice, str. Sf. Apostoli, nr. 14, Bucureşti, sect. 6.

Pe baza observaţiilor şi propunerilor, Institutul de ştiinţe pedagogice va definitiva planul şi-l va înainta Ministerului Învăţămîntului pentru aprobare.

În ansamblul sistemului nostru de învăţămînt, liceul reprezintă o verigă fundamentală în formarea tînărului în vîrstă de 14—18 ani, cînd i se conturează aptitudinile, interesele şi convingerile, i se defineşte profilul moral, se structurează întreaga sa personalitate. Aşa cum prevăd Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea învăţămîntului şi Legea învăţămîntului, noul liceu trebuie să asigure cultura generală la nivelul contemporan, necesară continuării studiilor în învăţămîntul superior sau încadrării în diferite sectoare de muncă.

Actualul liceu, structurat pe două secţii — reală şi umanistă — nu mai corespunde pe deplin tendinţelor diversificării şi specializării ştiinţei contemporane, ale producţiei şi vieţii sociale în ansamblu şi nici diversităţii intereselor şi aptitudinilor elevilor. Totodată, profilul actualelor secţii nu este suficient de bine conturat, diferenţele dintre secţii fiind foarte mici.

Cu toate măsurile întreprinse în ultimii ani pentru perfecţionarea conţinutului învăţămîntului liceal, el nu asigură în măsura necesară pregătirea elevilor la nivelul cerinţelor actuale ale societăţii noastre.

Datele noi ale ştiinţei s-au adăugat la fondul existent de cunoştinţe fără să fi fost încorporate, în toate cazurile, în mod organic, în conţinutul programelor şi manualelor şcolare. Din această cauză a crescut volumul de cunoştinţe şi complexitatea acestora, depăşindu-se de multe ori posibilităţile de asimilare şi înţelegere ale elevilor, ceea ce a constituit, între altele, o cauză a supraîncărcării acestora.

Reluarea, în liceu, a studiului majorităţii obiectelor predate în clasele V—VIII ale şcolii generale a încărcat planul de învăţămînt cu un număr mare de ore săptămînal şi n-a permis introducerea unor obiecte noi, reprezentînd ramurile moderne ale ştiinţei, necesare formării culturii generale a tineretului, în condiţiile societăţii contemporane. Astfel, istoria antică, medie, modernă şi contemporană, botanica, zoologia, geografia lumii se studiază în prezent atît în clasele V—VII cît şi în liceu, în aceeaşi formă de structurare a materiei.

Pregătirea tineretului, în raport cu dinamica şi complexitatea vieţii sociale, cu progresul ştiinţifico-tehnic contemporan şi diversificarea activităţilor umane, precum şi cu varietatea intereselor omului zilelor noastre, impune realizarea unei instruiri diferenţiate mai accentuate a elevilor din liceu, pe un fond mai larg şi mai înalt de cultură generală.

Pentru transpunerea în viaţă a sarcinilor trasate prin documentele de partid şi de stat privitoare la dezvoltarea învăţămîntului nostru, s-a elaborat proiectul planului de învăţămînt al liceului, în care se valorifică atît experienţa învăţămîntului liceal din ţara noastră, cît şi realizările învăţămîntului de grad secundar, pe plan mondial.

În proiectul planului de învăţămînt, diversificarea mai accentuată a studiilor se propune să fie realizată prin următoarele modalităţi :

— organizarea unui număr mai mare de secţii ;

— profilarea mai accentuată a secţiilor ;

— organizarea secţiilor din primul an al liceului ;

— introducerea grupei disciplinelor la alegere, facultative.

1. În ceea ce priveşte numărul secţiilor, se propune ca liceul să funcţioneze cu următoarele secţii : matematică-fizică, chimie-biologie şi umanistă.

În toate secţiile se va asigura un fond comun de cultură generală. În acelaşi timp, se va realiza adîncirea studiului unor obiecte, ceea ce va permite o mai bună valorificare a capacităţilor, a aptitudinilor şi intereselor elevilor şi o mai bună orientare în vederea continuării studiilor în învăţămîntul superior sau încadrării în diferite activităţi sociale.

Instruirea diferenţiată constituie şi o modalitate pentru evitarea supraîncărcării elevilor, întrucît ei vor putea studia mai aprofundat anumite discipline şi vor avea posibilitatea să se pregătească mai temeinic, corespunzător intereselor şi aptitudinilor.

2. Profilul secţiilor va fi realizat atît prin adîncirea studiului unor discipline comune pentru toate secţiile, cît şi prin introducerea unor obiecte specifice fiecărei secţii.

Astfel, secţia matematică-fizică va fi profilată prin numărul sporit de ore la matematică şi fizică, **faţă de celelalte secţii şi prin introducerea** desenului tehnic, **ca disciplină specifică. Elevii acestei secţii vor primi pregătirea necesară pentru a urma, în special, facultăţi de matematică şi fizică din cadrul universităţilor sau diferite facultăţi din cadrul institutelor de învăţămînt superior cu profil tehnic.**

Secţia chimie-biologie **va fi profilată prin accentuarea studiului** chimiei şi biologiei, **introducîndu-se, ca discipline specifice, elemente de** biofizică şi biochimie. **În acest fel, se asigură elevilor pregătirea necesară continuării studiilor în facultăţile de biologie, chimie, institute medico-farmaceutice, agronomie şi facultăţi de chimie din cadrul institutelor politehnice.**

Secţia umanistă **va fi profilată prin sporirea numărului de ore la** literatura română, limbile moderne **şi la limba latină, iar ca disciplină specifică se va introduce** studiul gramaticii **în toţi cei patru ani ai liceului. Absolvenţii acestei secţii vor putea să-şi continue studiile, în special, în facultăţi de filologie, de limbi străine ş. a.**

Pentru a se asigura, încă din liceu, pregătirea unor tineri în vederea continuării studiilor în facultăţile profilate pe studiul limbilor şi culturii clasice, se vor organiza, în cîteva licee din principalele centre universitare din ţară, clase în care se va accentua studiul limbii latine şi se va introduce studiul limbii eline.

3. Spre deosebire de actualul liceu, diversificarea prin secţii se va realiza începînd din anul I de studiu.

Introducerea diversificării din prima clasă va permite o mai bună eşalonare şi corelare a disciplinelor de profil ale fiecărei secţii. Totodată, ea va prezenta avantaje pentru închegarea colectivelor de elevi în vederea continuităţii muncii instructiv-educative pe întreaga durată de şcolarizare. Din punct de vedere organizatoric, vor putea fi evitate o serie de dificultăţi pe care le întîmpină în prezent şcolile în regruparea elevilor pentru studiul anumitor discipline, încadrarea profesorilor, folosirea mai raţională a bazei didactice-materiale.

Întrucît nivelul de pregătire al elevilor din şcolile generale este diferit, în primul an de liceu secţiile vor avea un profil apropiat. Aceasta va permite completarea cunoştinţelor elevilor, înlăturarea diferenţelor din pregătirea lor şi, eventual, reorientarea spre alte secţii, potrivit cu interesele şi posibilităţile fiecăruia.

Trecerea de la o secţie la alta va fi posibilă şi în anii următori ai liceului, cu condiţia promovării unor examene de diferenţă la obiectele de profil ale secţiei în care doreşte să se transfere elevul.

O dată cu aplicarea noului plan de învăţămînt, se va examina şi conţinutul concursului de admitere în liceu, în vederea organizării diferenţiate a acestuia, corespunzător profilului secţiei la care candidează elevii.

4. Un element nou al proiectului planului de învăţămînt îl constituie introducerea obiectelor la alegere, facultative (1—2 obiecte), **ceea ce va constitui o altă modalitate de instruire diferenţiată, în raport cu interesele, posibilităţile fiecărui elev şi cu ritmul individual de muncă.**

Sub aspectul conţinutului, aceste discipline vor întregi orizontul de cultură generală al elevilor şi le vor oferi posibilitatea adîncirii anumitor domenii, fiind, totodată o modalitate de pregătire a tinerilor pentru diferite activităţi sociale. Pentru a corespunde scopului, în grupa disciplinelor la alegere vor fi incluse : obiecte din profilul secţiei, obiecte din profilul altor secţii, obiecte şi activităţi care nu figurează la nici una din secţii (a treia limbă străină, stenodactilografia, conducere auto, activităţi artistice, activităţi gospodăreşti pentru fete ş. a.).

Stabilirea acestor obiecte se va face de către fiecare şcoală în funcţie de : cadrele didactice existente, spaţiul de şcolarizare, dotarea şcolii şi condiţiile specifice în care funcţionează aceasta.

Disciplinele la alegere vor fi introduse în planul de învăţămînt, din anul I, acordîndu-se fiecăruia 1—2 ore, în funcţie de conţinutul şi specificul acesteia. Obiectele din această grupă sînt facultative pentru elevi, aceştia avînd posibilitatea de a-şi alege 1—2 obiecte astfel, încît, să nu se depăşească cele 2 ore săptămînal prevăzute în planul de învăţămînt.

OBIECTE	PLANUL ACTUAL DE ÎNVĂŢĂMÎNT								PROIECT PLAN DE ÎNVĂŢĂMÎNT								Secţia umanistă			
	Secţia reală				Secţia umanistă				Secţia matematică-fizică				Secţia chimie-biologie							
	IX	X	XI	XII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Nr. săptămîni	33	33	33	31	33	33	33	31	34	34	34	32	34	34	34	32	34	34	34	32
A. DISCIPLINE UMANISTE	13	10	13	13	13	13	17	16	11	9	12	13	11	9	12	14	14	14	17	17
1. Limba şi literatura română	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
a) Gramatica	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	(1)	(1)	(1)
b) Istoria literaturii române	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(3)	(3)	(3)	(1)	(3)	(3)	(3)	(1)	(3)	(3)	(3)
c) Introducere în teoria literaturii	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	(2)	—	—	—
2. Limbi moderne	6	6	6	5	6	6	6	5	4	4	4	4	4	4	4	4	6	6	5	5
a) Limba modernă studiată în continuare	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(3)	(3)	(2)	(2)
b) A doua limbă modernă (la alegere)	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(3)	(3)	(3)	(3)
3. Limba latină	2	—	—	—	2	2	2	2	2	—	—	—	2	—	—	—	2	2	2	1
4. Istoria	2	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	2	2	3
a) Istoria antică	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—
b) Istoria medie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—
c) Istoria modernă şi contemporană	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—
d) Istoria României	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—	—	—	(3)	—	—	—	(3)
5. Introducere în istoria literaturii universale	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—
6. Psihologia *)	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—
7. Logică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
8. Economia politică	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—
9. Filozofia	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	3
B. DISCIPLINE REALISTE	12	13	14	14	12	12	10	11	14	16	14	14	14	16	15	13	11	11	9	10
10. Matematica	4	5	6	5	4	3	3	2	4	6	5	5	3	4	4	4	3	3	2	2
a) Algebra	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(3)	—	—	(2)	(2)	—	—	(2)	(1)	—	—
b) Geometria	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—	(1)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—
c) Geometria analitică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(1)	—	—	—	—
d) Trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—
e) Calculul diferenţial şi integral **)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—	((2)	((1)
f) Algebra superioară	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—	—		
g) Mecanica raţională	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	—
h) Calculul probabilităţilor, statistică matematică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(1)	—	—	—	—
i) Statistica descriptivă	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)
11. Astronomia	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1
12. Fizica	3	4	4	3	3	3	3	2	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2	2
a) Mecanica	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—	—
b) Fizica moleculară, oscilaţii şi unde elastice, cîmp electrostatic	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—
c) Electricitatea (electrocinetică şi electromagnetism)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—
d) Optica, fizica atomică şi nucleară	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)
e) Elemente de biofizică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—
13. Chimia	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	4	3	3	2	2	2	2
a) Chimia generală şi anorganică	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—	(3)	(2)	—	—	(2)	(2)	—	—
b) Chimia organică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	(2)	(3)	—	—	—	(2)	(2)
c) Chimia biologică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—
d) Chimia fizică şi nucleară	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—
14. Biologia	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	3	3	3	2	2	2	2	1
a) Botanica	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—	—
b) Zoologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—	—
c) Anatomia, fiziologia şi igiena omului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	(3)	—	—	—	(2)	—
d) Elemente de ecologie şi genetică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	(2)	—	—	—	(1)
15. Geografia	1	2	—	2	1	2	—	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
a) Geografia generală — fizică şi economică	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)	—	—
b) Geografia R. S. România	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)	—	—	(1)	(2)
16. Geologia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
C. DISCIPLINE ESTETICE ŞI EDUCAŢIE FIZICĂ	4	4	2	2	4	4	2	2	4	4	3	2	4	4	2	2	4	4	3	2
17. Desenul	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—	1	1	—	—	1	1	—	—
a) Desenul şi istoria artelor plastice	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—	(1)	(1)	—	—
b) Desenul tehnic	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Muzica şi istoria muzicii	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—
19. Educaţia fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
20. Dirigenţia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
TOTAL ORE SĂPTĂMÎNAL	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

OBIECTE LA ALEGERE — FACULTATIVE

— Obiecte din profilul secţiei

— Obiecte din profilul altor secţii

— Obiecte care nu figurează la nici una din secţii (a treia limbă străină, stenodactilografia, conducere auto, activităţi artistice, activităţi gospodăreşti pentru fete : menaj, croitorie, broderie, cusături etc.).

Pentru obiectele din această grupă se vor acorda 1—2 ore pe săptămînă.

NOTĂ. — Pregătirea sportivă şi ansamblul coral (instrumental) sînt activităţi la alegere, obligatorii. Activităţile pe ramură de sport se vor desfăşura pe clase, în cîte 1 oră săptămînal.

Ansamblul coral (instrumental) se va organiza pe grupe de 2—3 clase, în cîte 2 ore, la interval de 2 săptămîni.

* La secţia matematică-fizică şi la secţia chimie-biologie, în cadrul orelor repartizate psihologiei, un trimestru se va afecta studierii logicii.

** La secţia umanistă, în numărul de ore prevăzute în proiectul de plan, la matematică în anii III şi IV se vor preda numai unele noţiuni de calcul diferenţial şi integral şi de algebră superioară.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 987 EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ Vineri 21 martie 1969
4 pag. 25 bani

Statutul personalului didactic un document de semnificație majoră

Prima sesiune a celei de a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale înscrie în istoria învățămîntului nostru un moment deosebit — legiferarea Statutului personalului didactic din Republica Socialistă România.

Elaborat pe baza Directivelor Comitetului Central al Partidului din aprilie 1968, Statutul consfințește drepturile profund democratice de care se bucură cei ce instruiesc și educă tînăra generație, exprimînd pe de o parte responsabilitatea pe care o implică nobila misiune de educator, iar pe de altă parte înalta prețuire ce se acordă acestei activități, neprecupețita grijă pentru a se crea condiții tot mai bune de viață și de muncă slujitorilor școlii. Ideea fundamentală a prevederilor Statutului o constituie realizarea unei îmbinări armonioase între interesele învățămîntului și cele ale personalului didactic.

Urmărind diferitele etape ale elaborării acestui important document se poate afirma, pe bună dreptate, că el este o realizare colectivă, la care și-a adus contribuția întregul corp didactic, participînd la dezbaterea lui cu sugestii și propuneri peste 40 000 de persoane. Desigur, faptul acesta reprezintă o trăsătură fundamentală care caracterizează în fond întreaga viață socială a orînduirii noastre. El reflectă totodată și ecoul profund pe care l-a avut în rîndurile tuturor celor ce slujesc învățămîntul, elaborarea unui document care definește poziția și sarcinile personalului didactic în societatea noastră.

După cum se știe activitatea personalului didactic era, pînă la apariția acestei legi, reglementată prin diferite acte normative elaborate în decursul anilor. Or, Statutul adoptat de Marea Adunare Națională dă o reglementare cuprinzătoare, unitară și stabilă activității corpului didactic și prin aceasta aduce o contribuție importantă la perfecționarea continuă a activității cadrelor didactice, la progresul întregului nostru învățămînt. Sînt încorporate în acest document deziderate ale unor străluciți cărturari și dascăli ai poporului nostru, care au militat pentru înfăptuirea unei școli puse în slujba poporului, și a înfloririi patriei.

În cuprinsul Statutului, în diferite articole și paragrafe, este sintetizată lupta unor dascăli patrioți, comuniști care au militat pentru a se da misiunii de educator prețuirea ce i se cuvine. Încă din primul său articol, Statutul leagă misiunea nobilă și de înaltă răspundere socială și patriotică de a realiza țelurile învățămîntului, de înflorirea orînduirii și națiunii noastre socialiste.

Una din problemele de cea mai mare importanță pentru întregul nostru învățămînt o reprezintă numirea în posturile didactice, căci de competența celor chemați să asigure pregătirea tineretului școlar, de modul cum sînt soluționate problemele de mișcare a personalului didactic depinde în mare măsură succesul muncii de instrucție și educație. Or, în această privință viața a demonstrat necesitatea adoptării unor soluții unitare și stabile, pe criteriul exigențelor societății moderne, al actualului nivel de dezvoltare a științei. Stabilind funcțiile didactice și sarcinile personalului didactic care le îndeplinește, Statutul reglementează condițiile ce se cer celor care urmează să fie numiți în posturi didactice. Pentru a ocupa catedrele vacante către care se îndreaptă mai mulți candidați se preconizează, la școli, și un sistem nou, concursul, menit să asigure încadrarea în aceste posturi a celor mai buni învățători și profesori. Statutul prevede totodată măsuri pentru ca mișcările de personal să se poată face mai operativ, prin forme simplificate, sau prin trecerea unor lucrări din acest domeniu în competența organelor locale de învățămînt. Astfel, se soluționează, de o manieră mai operativă și mai eficientă, una din problemele importante ale învățămîntului nostru.

În societatea contemporană problema conducerii, în toate domeniile vieții sociale, a căpătat dimensiunile unei adevărate științe bine definită. Astfel de imperative se ridică desigur și în domeniul conducerii școlilor, al instituțiilor și organelor de învățămînt. Tocmai de aceea Directivele Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră preconizează crearea unui institut central dedicat perfecționării celor însărcinați cu îndatoriri de conducere în școli și la inspectoratele școlare. Potrivit prevederilor Statutului, promovarea personalului didactic în posturile de conducere a unităților școlare, sau în funcțiile de îndrumare și control se face din rîndurile cadrelor didactice care se disting în activitatea profesională, au aptitudinile necesare unor astfel de funcții și îndeplinesc condițiile prevăzute de lege. După cum se vede, criteriile stabilite de Statut pentru ocuparea acestor funcții au în vedere necesitatea ridicării eficienței muncii celor care conduc direct, sau îndrumă unitățile școlare.

O deosebită atenție o acordă Statutul procesului de perfecționare profesională a personalului didactic de predare, de conducere și de îndrumare. Perfecționarea profesională este concepută ca un drept și totodată o datorie a personalului didactic. Statutul ridică perfecționarea cadrelor didactice la nivelul cursurilor postuniversitare, informarea și documentarea științifică urmînd să revină, pe viitor, acelorași instituții care i-au pregătit pe profesori. Acesta este unul din elementele noi aduse de Statut față de situația existentă în trecut și care va avea consecințe din cele mai pozitive în procesul de perfecționare continuă a personalului didactic. Corpul profesoral va beneficia de astfel de cursuri din 5 în 5 ani, pînă la îndeplinirea unui stagiu de 25 de ani de activitate, cînd participarea la cursurile de perfecționare devine facultativă.

Tot ca un element nou adus de Statut este și crearea Casei corpului didactic, căreia îi revine sarcina de a asigura în fiecare județ documentarea științifică a corpului profesoral, schimbul de opinii în problemele pedagogice, conferințe de specialitate și alte acțiuni similare. Evident, în procesul perfecționării, rolul hotărîtor revine modului în care fiecare educatoare, învățător sau profesor se preocupă continuu de informarea și documentarea personală, de folosirea posibilităților largi care le-au fost create. Această preocupare va fi desigur la înălțimea încrederii și prețuirii ce li se acordă.

În contextul măsurilor stabilite de partid și de guvern cu privire la continua îmbunătățire a situației sociale și profesionale a corpului didactic, un loc important îl are grija pentru creșterea nivelului de viață și de muncă al educatorilor. După cum se știe, importante măsuri în această direcție au și fost luate prin adoptarea unui nou sistem de salarizare. Statutul reglementează în această privință problema gradațiilor de vechime, ce vor fi acordate acelor cadre didactice care se dedică școlii cu pasiune și devotament, contribuind la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului și a științei. Caracterul stimulativ al reglementărilor acestea se mai vădește și în faptul că se prevede reducerea cu un an a termenelor pentru obținerea gradațiilor de către cei care se vor evidenția în activitatea lor. În același timp, învățătorii și profesorii care vor da dovadă — prin munca lor la catedră și prin lucrări personale — că depun eforturi deosebite pe tărîmul școlii și al științei, vor putea dobîndi gradele didactice II și I de calitate, care dau dreptul la noi sporuri de salarii. Pentru rezultatele valoroase în muncă, personalul didactic va putea primi, în același timp, premii individuale anuale, care se pot ridica pînă la un salariu tarifar. Rezultatele deosebite obținute în munca didactică, educativă și științifică de către cei care au peste 25 ani vechime pot fi recompensate printr-o gradație de merit, exprimînd deosebita prețuire pentru cei mai devotați slujitori ai școlii.

Prin Statutul adoptat de forul suprem al țării — Marea Adunare Națională — personalul didactic este chemat să dea dovadă, în îndeplinirea sarcinilor sale, de o înaltă conștiință cetățenească și profesională, să aibă o comportare demnă în școală, în familie și în societate, să se ocupe permanent de ridicarea nivelului pregătirii sale de specialitate, pedagogice și ideologice.

SALUTUL

adresat „Gazetei învățămîntului" din partea Ministerului Învățămîntului și a Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură cu ocazia împlinirii a 20 de ani de existență

Cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la apariția primului număr al „Gazetei învățămîntului", Ministerul Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură adresează un călduros salut membrilor colectivului redacțional și tuturor colaboratorilor acestei publicații.

Pe parcursul celor două decenii de existență, activitatea Gazetei s-a înscris în ansamblul eforturilor depuse de Ministerul Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură pentru înfăptuirea sarcinilor izvorîte din hotărîrile de partid și de stat cu privire la dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățămîntului nostru.

Militînd pentru înfăptuirea politicii partidului și statului în domeniul învățămîntului, promovînd principiile pedagogiei științifice, Gazeta a sprijinit eforturile depuse de slujitorii școlii în vederea ridicării necontenite a nivelului de însușire a științei de către elevi, formării etice și civice a acestora, cultivării respectului și dragostei față de muncă, educării lor patriotice și internaționaliste.

În paginile sale, Gazeta a tratat multiple probleme și aspecte ale muncii perseverente desfășurate de corpul didactic de pe întreg cuprinsul patriei, pentru instruirea și educarea tinerelor generații în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului și comunismului.

Angajată în vasta și creatoarea activitate ce se desfășoară în prezent pentru îndeplinirea mărețului program de dezvoltare și perfecționare a școlii românești, stabilit de Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă România și de Legea învățămîntului, „Gazeta învățămîntului" este chemată să aducă o contribuție sporită pentru sprijinirea școlii și a cadrelor didactice în îndeplinirea înaltei lor misiuni sociale.

Ministerul Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură felicită colectivul redacțional și pe toți colaboratorii gazetei, urîndu-le noi succese în muncă.

MINISTRUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
Academician ȘTEFAN BĂLAN

PREȘEDINTELE BIROULUI EXECUTIV AL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ
Prof. C. DRĂGULESCU

CĂUTĂTORII DE COMORI *)

Sensul educativ-politic al muncii pionierești este dat de deviza pe care cei aproape două milioane de purtători ai cravatei roșii o rostesc în mod curent: „Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste pentru cauza partidului, înainte" Și de răspunsul la deviză: „Tot înainte!"

Străduințele noastre tind să transmită copilului sentimentul locului pe care îl ocupă poporul nostru în lume, pe care îl ocupă partidul în mijlocul și în fruntea poporului, pe care îl ocupă el însuși, ca pionier în acest context. Așadar, prin educație politico-ideologică urmărim limpezirea rostului unui tînăr, iar unul din rosturile majore este acela cetățenesc, de preluare și purtare a acelei ștafete vii, curate și incandescente în care ard idealurile colectivității.

Poate un copil — încă atît de subordonat minoratului său — să înțeleagă aceste lucruri care, prin îmbinarea lor, alcătuiesc însăși „placa turnantă" a exigenței noastre, exprimată triunghiular în cuvintele popor — patrie — partid? Pe un plan hotărîtor al vieții sale, pe planul sentimentelor, categoric da! Copiii pot avea sentimente de mîndrie, de ambiție patriotică, de prețuire a înfăptuirilor de azi și de totdeauna. Dar pentru aceasta cineva trebuie să-i învețe un anumit alfabet, alfabetul valorilor vieții sociale, care se învață la fel ca oricare alt alfabet.

Litera A din acest alfabet ni se pare a fi sentimentul istoriei, „luarea în posesie" de către copil a sentimentului că aparține unui popor care vine de foarte departe și merge foarte departe. Plămădiți din duhul purces de la Decebal și Traian, auzim foarte de timpuriu, încă de pe băncile școlii, porunca lui Tudor, vocea clocotitoare a Bălcescului, fluierul Craiului Munților, sirenele luptelor muncitorești... Și încă din tragedă vîrstă putem înțelege mai bine rostul nostru pe acest pămînt, astăzi curățat de vitregii, mandatari ai atîtor jertfe care se răstrîng în chipul celei care ne-a zămislit pe toți și ne va supraviețui tuturor, Patria-mamă, patria socialistă de azi, patria comunistă de mîine.

Peste paginile și ordinea capitolelor din manualul de istorie, copilul poate înțelege că istoria se face și azi, sub ochii tăi, prin bătălia minților și brațelor alor săi și chiar prin propriile sale puteri. Fără clarificarea dinamicii sociale nu putem descătușa aceste puteri. E adevărat, societatea noastră își demonstrează dinamica la vedere, dar copiii au o vedere socială imperfectă. Ei sînt zoriți spre atingerea tuturor țintelor lor, dar drumul spre socialism nu se străbate la fel de simplu și săltăreț cum apare într-o poezie de trei strofe. Trebuie arătat copiilor subtextul realizărilor noastre, iar subtextul este că drumul acesta a „ieșit la vedere" acum 25 de ani, că a așteptat 2000 de ani, că se construiește pas cu pas, cu trudă și sacrificii, că peste tot unde apare ceva acesta implică un gînd, o nobilă dăruire, un meșter Manole, în același timp vi-

MIRCEA SÎNTIMBREANU

(Continuare în pag. a 3-a)

*) Denumirea acțiunii republicane inițiată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Învățămîntului și Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă pentru înjghebarea de colțuri muzeistice și muzee școlare. Regulamentul acestei acțiuni va apărea în numărul 3/1969 al revistei „Educația pionierească".

20 ANI DE APARIȚIE

Momente din istoria școlii noastre în paginile gazetei

PE PRIMUL LOC ÎN EDUCAŢIE — LECŢIA

LECŢIA — SURSĂ DE EDUCAŢIE MULTILATERALĂ

Profesorul care lucrează azi la catedră este mandatarul celui mai înalt comandament social: formarea omului, a celui mai liber, mai îndrăzneţ, mai instruit şi mai uman dintre toţi oamenii — omul societăţii socialiste. Văzută în această lumină menirea profesorului capătă valenţe de adîncime şi cu rază prelungă de acţiune în modelarea personalităţii tînărului, al cărui suflet rămîne permanent deschis exemplului viu, frumosului, împlinirii. Nu spun nici o noutate cînd afirm că sursa principală a unei educaţii solide şi multilaterale este şi rămîne lecţia.

Abordarea unui asemenea subiect îşi legitimează rostul nu numai prin imperativele ce decurg din recentele documente ale Conferinţei privind creşterea randamentului educativ al predării, dar încorporarea în lecţii a ideilor şi idealurilor comuniste, a realităţilor prezentului atît de bogat în izbînzi este o condiţie etică permanentă a muncii profesorului. Ideea de educaţie prin lecţii se însoţeşte cu formarea unei etici noi faţă de muncă, al cărei prim etalon este însăşi munca profesorului.

Cum se pot realiza eficient funcţiile educative ale orei de curs? Răspunsul nu e simplu, dar premisa de la care trebuie să pornim este aceea că lucrurile nu sînt greu de făcut, e nevoie numai să ne punem în situaţia de a le face. E în fond chestiune nu numai de ştiinţă, ci mai de grabă de conştiinţă.

Esenţial este să existe la fiecare profesor o concepţie limpede asupra rostului educativ al disciplinei lui şi a fiecărei lecţii în parte. Să nu piardă din vedere că face o muncă vie de modelare a conştiinţelor, că e vorba de un proces interior îndelungat şi complex ale cărui resorturi intime nu se pot pune în mişcare la întîmplare.

Prin urmare se pot deosebi două feluri de a preda: pe de o parte comunicare fidelă dar detaşată a cunoştinţelor, iar pe de alta predarea prin prisma personalităţii profesorului cu acel adaos de simţire şi conştiinţă care proiectează cunoştinţele într-un mod convingător pe ecranul extrem de sensibil al receptivităţii elevilor. Oricît de corectă s-ar părea prima modalitate ea înseamnă o rezumare, o îngustare care nu te va ajuta, în primul rînd pe tine profesor, să-ţi desăvîrşeşti personalitatea şi cu atît mai puţin pe cea a elevilor.

În munca noastră contează deopotrivă şi ceea ce comunici, dar şi modul cum comunici cu clasa. Cînd ai izbutit într-o lecţie să inoculezi interesul şi să creezi convingerea utilităţii cunoştinţelor transmise, poţi să-ţi spui cu satisfacţie: „iată, asta este contribuţia mea!"

Confruntarea celor spuse în carte cu realităţile vieţii va crea o înlănţuire mai firească ideilor, o structură mai organică lecţiei. Elevii vor simţi la profesorul lor o independenţă de cugetare, capacitatea de a conjuga litera cărţii cu fenomenul vieţii, vor recunoaşte în el un model de muncă intelectuală, un model de conduită, un călăuzitor. Este o realitate indiscutabilă că valoarea şi considerarea profesorului atîrnă de fertilitatea muncii lui, iar aceasta la rîndul ei e condiţionată de forţa modelatoare a lecţiilor lui! Cred că trebuie să pornim de fiecare dată de la aceste adevăruri ca să ajungem la acea complinire organică dintre instrucţie şi educaţie, dintre cunoştinţe şi conştiinţă.

Realizarea unui astfel de deziderat nu e posibilă fără fundamentarea procesului de învăţămînt pe politica partidului nostru.

Condiţia „sine qua non" este ca profesorul să stăpînească esenţa acestei politici şi să transmită elevilor sensurile ei. Un rol deosebit revine, după cum arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu, ştiinţelor sociale şi disciplinelor umaniste, care prin natura lor au un mare potenţial educativ şi contribuie la formarea concepţiei ştiinţifice şi a trăsăturilor moral-cetăţeneşti ale tineretului.

Marele avantaj al marxismului stă în aceea că e ştiinţa cea mai vie despre om şi societate, care analizează dialectic fenomenele vieţii. Predarea lui trebuie realizată ca atare în strînsă legătură cu realităţile vieţii înconjurătoare. În ultimele clase ale liceului, tînărul avînd un bagaj noţional şi capacitatea de a raţiona nu se mărgineşte numai să asculte şi să buchisească lecţie după lecţie. El caută să-şi explice anumite fenomene, caută răspuns la numeroase probleme. Ştiinţele sociale pot veni foarte bine în întîmpinarea setei de cunoaştere şi de clarificare caracteristică acestei vîrste tumultuoase. Dar pericolul cel mare stă în rezumarea unor teze generale despre marxism, căci simplismul şi dogmatismul creează în mintea elevilor regretabile confuzii.

Marxismul nu se poate învăţa mecanic, buchisind; el trebuie simţit şi înţeles. Din păcate insuficienta legătură cu viaţa, predarea unor teze generale nu-i ajută pe elevi să-şi însuşească conţinutul lui şi să-l aplice în înţelegerea celorlalte ştiinţe şi a vieţii înseşi.

Este cît se poate de ineficient să se vorbească la modul teoretic despre patriotismul socialist, enunţîndu-se nişte principii şi definiţii. Oricît de just ar fi ele formulate, nu vor putea convinge dacă nu sînt susţinute de exemple vii, ca elevii să şi-l reprezinte şi să-l simtă. Începînd cu blocul în care locuiesc, cu şcoala unde învaţă, cu uzina în care muncesc părinţii şi terminînd cu marile realizări ale industriei, ştiinţei şi culturii, care schimbă înfăţişarea patriei de la an la an, elevii trebuie ajutaţi să înţeleagă că toate acestea sînt rodul politicii partidului nostru. Patriotismul socialist nu poate fi conceput în afara acestei politici materializate în atîtea şi atîtea izbînzi. O modalitate simplă, la îndemîna oricărui profesor, este aceea de a imprima lecţiei un pronunţat caracter de dezbatere. Oferim astfel elevilor cele mai largi posibilităţi de a-şi mişca gîndirea, de a stabili conexiuni, de a-şi exprima sentimentele.

Cîte asemenea prilejuri oferă şi lecţiile de literatură unde elevii se întîlnesc cu încorporarea artistică a vieţii şi a personalităţii umane în variate modalităţi de expresie! Dacă ar fi să ne oprim doar la exemplul vieţii unor mari scriitori ca Eminescu, Caragiale, Sadoveanu, Rebreanu, o primă reuşită educativă ne-o asigură relevarea modului în care au lucrat aceştia. Ei îşi găseau relaxarea şi timpul de meditaţie pe parcursul necurmat al muncii; preocuparea intensă a lui Caragiale de a studia oamenii în toate împrejurările; laborioasa tăcere a lui Sadoveanu care crea în timp ce stătea printre oameni sau în mijlocul naturii; epuizanta muncă de zi şi noapte a lui Eminescu, care ajungea să se revolte împotriva ei dar nu o părăsea niciodată. Sensul etic care se degajă este al credinţei în valoarea propriei munci, a bucuriei care întovărăşeşte fiecare izbîndă plătită cu ceasuri de trudă. Recurgînd la asemenea exemple elevii pot lesne conchide că munca este nu numai o necesitate dar şi semnul cel mai cert de sănătate sufletească, chezăşia împlinirii fiecăruia.

Oricît de abstractă şi aridă s-ar părea matematica, profesorul este în măsură să-i potenţeze valoarea educativă prin adevărurile pe care le descoperă împreună cu elevii lui, contribuind la disciplinarea gîndirii şi la formarea deprinderi de a munci ordonat, prin perspectiva utilităţii practice pe care o deschide asupra fiecărui capitol. Asistînd la o lecţie introductivă despre teoria probabilităţilor, capitol al matematicii moderne nou introdus în clasa a XII-a, mă întrebam cîţi profesori au conceput să-l predea în contextul social contemporan, relevîndu-le elevilor valoarea aplicativă a acestei teorii. Privind-o în perspectiva muncii lor viitoare de ingineri, economişti, statisticieni, specialişti în comerţ ş.a., profesorul le-a vorbit elevilor despre ramura aplicativă a acestei discipline — statistica matematică pe care se sprijină orice economie modernă, previziunile planurilor de producţie, a sporului demografic, a balanţei comerciale. Problemele alese de profesor au făcut lumină deplină în mintea elevilor, i-a convins despre importanţa unei discipline cu care se întîlneau pentru prima dată. Din tot studiul matematicii trebuie să se degaje pasiune pentru descoperirea adevărului, refuzul de a se accepta afirmaţii nedovedite.

Dar cum se poate stimula mîndria patriotică prin lecţiile de matematică? Succesele şcolii matematice româneşti, contribuţia unor savanţi la dezvoltarea anumitor ramuri ale acestei ştiinţe sînt cunoscute de toţi profesorii; totul este să găseşti momentul şi modalitatea potrivită de a le transmite elevilor.

La ce exemplu mai semnificativ să mă opresc în privinţa geografiei? Una este să le vorbeşti elevilor despre cursul Dunării şi alta să le aduci în faţă imaginea gigantului de la Porţile de Fier care va modifica, nu numai cursul bătrînului fluviu, ci şi potenţialul energetic al întregii ţări, pas important în prosperitatea economiei noastre!

Pentru ca asemenea resurse educative conţinute virtual în majoritatea lecţiilor să deschidă ferestre către viaţă şi să se transforme în valori etice este nevoie de un popas chibzuit asupra fiecărei lecţii, de informare şi discernămînt politic pentru a se evita alunecarea în convenţionalism, în referinţe de circumstanţă, nesemnificative. Cred că fiecare director a asistat în cariera sa, nu de puţine ori, la încercări făcute ad-hoc, la înjghebarea unor dialoguri stîngace, făcute pentru a se epuiza şi un asemenea punct al lecţiei. Departe de a convinge improvizaţia dovedeşte că elevii n-au fost deprinşi să facă legătura cunoştinţelor cu viaţa, să gîndească dincolo de graniţele manualului şi notiţelor. Asemenea momente stînjenitoare îţi confirmă cît de important este pentru profesor ca ceea ce întreprinde în faţa elevilor să nu fie mînat de formalism, de grabă şi superficialitate.

Formarea unor oameni cu înalte trăsături morale, cu profunde convingeri patriotice şi civice, capabili să slujească cu toate forţele lor cauza nobilă a socialismului este raţiunea etică şi socială în virtutea căreia fiecare dintre noi se află la catedră.

Prof. ZINA SÎRBU
directoarea liceului
„Mihai Eminescu" Bucureşti

HISTORIA MILITANS

În ampla cuvîntare pe care a rostit-o la Conferinţa Naţională a cadrelor didactice, tovarăşul Nicolae Ceauşescu sublinia faptul că studiul istoriei, împreună cu studiul esteticii, al literaturii şi al istoriei artelor are nu numai menirea de a dezvolta cultura generală a tinerilor, ci şi aceea de a fi o tribună de luptă pentru o poziţie înaintată în cultură şi artă, de a contribui la elevarea spirituală a tinerilor, de a face din ei militanţi revoluţionari activi pentru năzuinţele de libertate şi dreptate socială ale lumii contemporane.

Într-adevăr, s-a spus despre istorie că este **axa culturii.** Şi această afirmaţie este la fel de potrivită atît istoriei ca proces obiectiv al dezvoltării omenirii, cît şi istoriei ca ştiinţă şi istoriei ca obiect de studiu în şcoală. Adevărată antologie a civilizaţiei şi culturii omenirii, istoria dă celui ce o studiază orizontul cel mai larg în spaţiu şi în timp, un repertoriu extrem de vast de observaţii, atît asupra omului ca individ cît şi asupra societăţii omeneşti în ansamblu şi în devenirea ei istorică.

Dar, pentru a fi o antologie, istoria predată în şcoală trebuie să selecteze ceea ce este mai semnificativ, să se debaraseze de amănuntele lipsite de însemnătate şi, mai ales, să se ferească de a fi o înşirare seacă de date, nume şi fapte neesenţiale şi neinteresante privind, bunăoară, şoţiile lui Henric al VIII-lea sau garderoba şi caii Mariei Antoaneta. Ea trebuie să fie istoria popoarelor şi a umanităţii în ceea ce are ea specific naţional şi general uman. În acest sens, istoria ca obiect de studiu în învăţămînt nu trebuie să dea atît cunoştinţe, cît cunoaştere, înţelegere. Ea trebuie predată nu pentru a fi memorată — în epoca noastră simpla memorare tinde să devină sarcina maşinilor, a creierelor electronice — ci pentru a fi **înţeleasă, trăită.**

S-a spus, de asemenea, despre istorie că este **magistra vitae,** că ea îi învaţă pe tineri ce trebuie să ştie pentru viaţă. În aceasta stă marea valoare educativă a istoriei, cea dintîi şi cea mai importantă funcţie a ei. Într-adevăr, cunoaşterea istoriei dă tineretului sentimentul încadrării într-o comunitate şi, prin aceasta, în ansamblul umanităţii, sentimentul continuităţii, al comuniunii în timp şi în spaţiu cu tot ceea ce reprezintă umanitatea. Iată de ce gîndesc că nu există prilej mai fericit de a face educaţia patriotică a tineretului decît prin lecţiile de istorie, care reînvie cele mai frumoase pagini ale letopiseţului poporului român. Statornicia poporului român pe pămîntul strămoşilor săi, spiritul de jertfă cu care el a apărat acest pămînt de toate furtunile, generozitatea cu care a luptat pentru toţi cei ce i-au cerut sprijinul, dărnicia cu care a dat lumii oameni şi opere de valoare sînt tot atîtea fapte cu ajutorul cărora urmăresc să transform lecţia de istorie într-o lecţie de patriotism.

Consider că tot atît de strîns şi de trainic îi poate lega istoria pe tineri de marile comandamente, de marile idealuri ale umanităţii, de lupta pentru libertate a popoarelor, de lupta pentru o viaţă mai bună, pentru ridicarea condiţiei umane pînă la cele mai înalte valori spirituale. De aceea caut să fac, din fiecare lecţie de istorie universală, o lecţie de umanism, care să pună în lumină avîntul constructiv al omului, ideile nobile care călăuzesc şi îndrumă dezvoltarea mai departe a omenirii.

Numai aşa, socotesc, orele de istorie se pot transforma în lecţii, adică în învăţături, în reguli de conduită, în principii de viaţă. Numai aşa istoria poate fi o disciplină de învăţămînt care să dea tinerilor o reprezentare clară asupra rostului lor în societate, care să-i ajute să înţeleagă perspectivele şi sensul dezvoltării istorice, imperativele majore ale vremurilor noastre, cum pe bună dreptate se cere în cuvîntarea tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

Bogatul trecut al învăţămîntului nostru cunoaşte nenumărate exemple de dascăli de istorie care au ilustrat catedrele de unde au predat, transformîndu-le în adevărate tribune de propagare a celor mai înaintate idei şi contribuind astfel la elevarea spirituală a tinerelor generaţii. Să ne gîndim numai la marele învăţat şi, în acelaşi timp, marele profesor care a fost Vasile Pîrvan, a cărui figură de purtător al celor mai înalte idealuri ale vieţii omeneşti a rămas vie în adîncul sufletului celor ce au avut fericirea să-i fie discipoli. Am putea cita, fără îndoială, şi alte numeroase exemple, din rîndurile profesorilor de istorie, ca şi din rîndurile învăţătorilor, aceşti nenumăraţi apostoli, ştiuţi şi neştiuţi, care şi-au consacrat viaţa luminării satelor.

Din marele tezaur al civilizaţiei umane noi, profesorii de istorie, sîntem chemaţi să punem în lumină tot ce poate sluji şi astăzi ideilor de dreptate, pace, libertate, progres, tot ce poate educa tineretul în spiritul acestor înalte idealuri. Căci, aşa cum s-a afirmat nu o dată, o ştiinţă ale cărei cercetări nu sînt puse în slujba omului, a progresului său, îşi pierde justificarea şi piere. Şi dacă aceasta este o condiţie de viaţă şi de moarte pentru ştiinţă în general, cu atît mai mult ştiinţa predată în şcoală trebuie să fie pusă în slujba omului şi a idealurilor sale.

Iată de ce, ca profesor, caut ca istoria pe care o predau elevilor mei să fie o **historia militans,** o istorie care să militeze pentru marile năzuinţe umaniste ale vremii noastre şi ale poporului nostru.

Prof. MARIANA VASILESCU

Scrierea dreaptă simplificată

Pe plan mondial, pentru iniţierea în scris a copiilor din clasa I, scrierea cursivă caligrafică oblică, cu majuscule buclate, cu apăsare de gros-subţire şi linioare de legătură înaintea literelor mici a deţinut supremaţia un timp îndelungat. Această scriere a fost însă viu criticată pornindu-se de la argumente de igienă oculară şi posturală. La rîndul ei, practica a demonstrat că scrierea cursivă caligrafică oblică este greu însuşită de elevii începători. Din aceste motive ea este treptat înlocuită cu alte scrieri, dintre care majoritatea se caracterizează printr-o orientare dreaptă verticală şi prin simplificări variate în forma, legătura şi firul scris al literelor. Cele mai răspîndite sînt scrierea cu alfabetul script, nelegat, în care literele sînt verticale şi seamănă cu cele de tipar, şi scrierea dreaptă simplificată cursivă (legată), introduse în multe ţări din Europa, America, Australia, Africa.

În ţara noastră scrierea cursivă caligrafică oblică se predă de peste un secol. Alfabetul din abecedarul oficial, ediţia 1968, asemănător cu alfabetul din primele abecedare editate de I. Creangă şi colaboratorii săi, păstrează majuscule buclate, oblicitatea de 27° în axa literelor (45° pentru majusculele A, M.N), apăsare gros-subţire şi linioare de legătură înaintea literelor mici. Îndrumările metodice prevăd ca elevul, în timpul scrisului să dea caietului aplecare de 30° spre stînga verticalei şi să ţină capul aplecat spre umărul stîng (aplecarea capului fiind necesară pentru a ţine axa globilor oculari paralelă cu rîndul oblic pe care se scrie). În ciuda directivelor metodice primite, ca o reacţie sănătoasă de autoapărare şi de economie de energie, spre finele clasei I aproape toţi elevii renunţă spontan la apăsarea gros-subţire şi mulţi dintre ei folosesc pe caietul de aritmetică o orientare diferită aceleia din caietul cu liniatură oblică; în plus, simplificarea literelor devine evidentă pe măsură ce elevul avansează în şcolaritate. Scrierea exersată în clasa I devine un balast pentru formarea de noi mecanisme adecvate scrierii curente, pe care o recomandă programa de caligrafie pentru clasele II-IV, constituind o risipă inutilă de timp şi energie.

Observaţii îndelungate au demonstrat cu prisosinţă că o mare parte din elevii claselor mari adoptă la întîmplare un alt model de alfabet pentru scrisul de uz personal, după ce în prealabil se dezvaţă de mecanismele exersate în primele clase, cu atîta trudă. Faptul acesta are deseori ca rezultat conflicte neurofiziologice şi psihologice dăunătoare mecanismelor scrisului.

Experienţa proprie şi rezultatele obţinute în reforma scrierii întreprinsă în alte ţări ne determină să propunem ca în predarea scrierii la clasa I din şcolile noastre să se folosească un alfabet simplificat, cu litere drepte (verticale) şi legătură naturală între ele, care prin exerciţii gradate ca dificultate să amelioreze şi să perfecţioneze lizibilitatea şi estetica scrisului pe măsură ce elevul avansează în şcolaritate. Propunerea noastră se bazează pe observaţii personale culese în decurs de zeci de ani, pe rezultatele obţinute în experimentarea modelului de scris preconizat de noi, în ultimii şase ani, cu un număr de peste opt mii de elevi din clasa I, ca şi pe aprecierile pozitive unanime ale cadrelor didactice care au predat şi au urmărit în clasele I-IV evoluţia acestei scrieri în cadrul experimentării. Menţionăm că acest model de scris s-a experimentat în Bucureşti, în 1963-64, la grupa mare de copii de la grădiniţele nr. 7 şi nr. 15, iar în anii următori s-a introdus la mai multe clase întîi din diferite şcoli din Capitală şi din provincie. În urma hotărîrii Ministerului Învăţămîntului, ea se predă începînd din anul şcolar trecut în toate clasele I din şcolile sectorului 3 ale Capitalei, clase care au fost înzestrate cu materialul didactic „Floba", special elaborat de noi pentru predarea citit-scrisului.

Caracteristicile scrierii drepte simplificate cursive (legate) sînt: majuscule simplificate, lipsa linioarelor de legătură înaintea literelor mici, orientare verticală în axa literelor şi fir egal în trasarea lor, bastonade şi majuscule de aceeaşi înălţime şi duble faţă de corpul literelor (excepţie J şi f, care sînt triple faţă de corpul literelor). Modelul de alfabet prezentat alăturat este extras din manuscrisele unor scriitori, poeţi, oameni de ştiinţă de prestigiu ai culturii noastre naţionale. Rezultatele bune obţinute în evoluţia acestei forme de scris în clasele I-IV, verificate de cercetătorii Institutului de ştiinţe pedagogice, se datoresc avantajelor pe care ea le prezintă în comparaţie cu scrierea caligrafică cursivă oblică. S-a constatat astfel că literele drepte simplificate se învaţă uşor, fără să fie necesară descompunerea în elementele lor componente; avînd literele asemănătoare ca formă şi direcţie celor de tipar, scrierea dreaptă simplificată, înlesneşte citirea şi consolidează legătura dintre citit-scris, prin faptul că pentru citirea textului de tipar şi a textului scris de mînă sînt necesare mişcări oculare identice; poziţia la scris a corpului, a capului şi a caietului fiind dreaptă, axa verticală din direcţia literelor este paralelă cu axa de simetrie a corpului, iar axa globilor oculari paralelă cu orizontală rîndului pe care elevul scrie, ceea ce face să se stabilească de la început o bună coordonare oculo-manuală şi o relaţie constantă între elev (scriptor) şi spaţiul grafic (tablă, caiet) şi, deci, să se asigure de la început regularitatea în direcţia literelor şi constanţa în forma lor; poziţia dreaptă a caietului este lesne menţinută de către elev, întrucît el are ca linie de reper marginea băncii; în scrierea oblică, elevul neavînd linii fixe de reper, nu poate păstra din ochi o aplecare constantă de 45° a caietului spre stînga verticalei; în acest caz oscilaţiile caietului dau neregularitate în direcţia literelor; pe cînd în scrierea dreaptă, din oscilaţiile fiziologice ale poziţiei capului, a corpului şi din deplasarea uşoară (de cîteva grade) a caietului de la verticală rezultă condensări în direcţia literelor spre stînga sau dreapta verticalei care nu alterează paralelismul literelor şi nici forma lor. Practica demonstrează că scrierea dreaptă simplificată nu este rigidă şi că ea poate suferi abateri ale direcţiei literelor cuprinse între —10° şi +10° faţă de verticală, fără ca aspectul regulat al scrisului să se altereze. În scrierea caligrafică oblică, însă, o accentuare de 10° în oblicitate (scris cu înclinare de peste 35-40°) îngreuiază cititul textului scris şi alterează forma literelor.

În clasele în care se predă scrierea dreaptă simplificată elevii folosesc în trimestrul întîi caietul cu pătrăţele pentru temele de scris la limba română şi aritmetică, deci un singur fel de liniatură şi un singur fel de scris; în trimestrul al doilea ei trec la caietul cu liniatură orizontală pentru temele de la limba română, menţinînd fără dificultate direcţia verticală a literelor. În predarea scrierii caligrafice oblice, însă, în clasele I-II temele de la limba română se scriu pe caietul cu liniatură oblică, iar temele de aritmetică pe caietul cu pătrăţele; ceea ce dă naştere la contradicţii psihologice, urmate de două feluri de scris, oblic şi drept, „dualitate" frecvent observată din clasa întîia.

Pentru trasarea literelor cu fir egal de apăsare, fără gros-subţire, din scrierea dreaptă simplificată, elevii folosesc încă din clasa întîia instrumentele moderne de scris: creionul, pixul, stiloul. Legătura naturală dintre litere se face prin linii orizontale sau oblice, cu caracteristici personale fiecărui scriptor. Liniile de reper ale spaţiului grafic fiind verticala şi orizontala, se păstrează o regularitate în orientarea şi formarea literelor şi atunci cînd se scrie pe caietul de dictando sau pe foaie neliniată.

Cadrele didactice predau cu uşurinţă scrierea dreaptă simplificată cursivă prin însuşi faptul că în modelul de pe tablă literele simplificate, fără gros-subţire, sînt orientate vertical.

Avantajul deosebit pe care-l prezintă această scriere constă însă în aceea că elevul, în baza modelului de scriere dreaptă simplificată predat în clasa I, îşi însuşeşte un scris pe care îl va folosi în viaţă. Uniformitatea în direcţia literelor, forma constantă a conturului şi a volumului literelor (înălţime, lărgime), distanţa egală dintre litere şi dintre cuvinte, orînduirea literelor pe rînd — reguli elementare pentru un scris citeţ şi estetic — odată însuşite în mecanismele de scris, se menţin şi atunci cînd elevul dă caietului o uşoară aplecare spre dreapta sau stînga verticalei. Scrierea dreaptă simplificată permite ca în scrierea curentă (rapidă) elevul să-şi aleagă singur direcţia pe care o preferă în orientarea scrisului său.

În concluzie, sîntem convinşi că extinderea predării scrierii drepte simplificate cursive reprezintă o uşurare a muncii şcolare a elevilor în vîrstă de 6 ani şi un real progres în modernizarea învăţămîntului la noi în ţară.

DR. FLORICA BAGDASAR

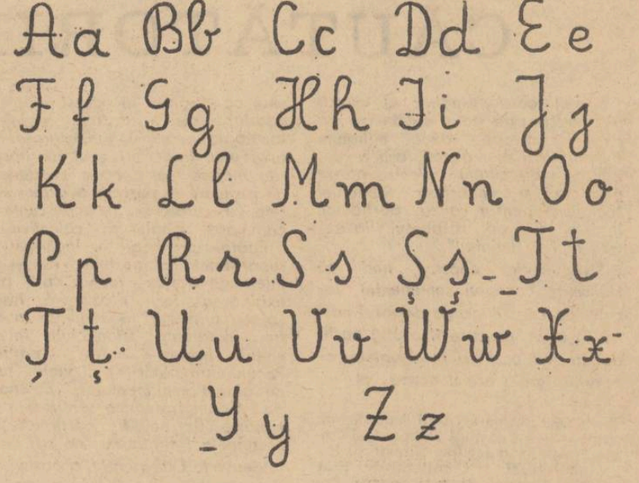

Model de alfabet pentru scrierea dreaptă simplificată

secvente

Pentru zilele vacanţei

Consemnăm şi la acest început de vacanţă (e adevărat, nu prea de primăvară), aşa cum de altfel am făcut-o de fiecare dată, grija deosebită pe care toţi factorii ce răspund de educaţia şcolarilor o manifestă pentru ca zilele lor să fie cît mai bogate şi frumoase. Iniţiativa, originalitatea şi ineditul, verificate practic ca fiind calităţile esenţiale ce asigură succesul tuturor activităţilor organizate în vacanţă sînt chemate să se manifeste din plin. Aşa se face că pe agenda de vacanţă a tuturor şcolarilor de la mic la mare, este înscris pentru cele două săptămîni un program, pe cît de bogat şi variat pe atît de instructiv. Pe primul plan sînt acţiunile în aer liber: excursiile, drumeţiile, plimbările, întrecerile sportive. Cu deosebită grijă sînt pregătite şi o serie de acţiuni pe care şcolarii le închină de pe acum sărbătorii Republicii, precum şi împlinirii a 20 de ani de la crearea Organizaţiei de pionieri, cum sînt simpozioanele, întîlnirile cu oameni de ştiinţă, cultură şi artă, vizitele la monumente şi locuri istorice etc.

Ca în fiecare vacanţă, în aceste zile, elevii vor putea viziona gale de filme organizate special pentru ei, spectacole de teatru, vor putea participa la concerte, audiţii muzicale.

Reamintim că la începutul vacanţei de primăvară se va desfăşura, de asemenea, concursul de literatură română, matematică, fizică şi chimie faza pe judeţ pentru elevii din licee, şcolile profesionale şi tehnice precum şi faza pe localitate a concursului de matematică pentru elevii şcolilor generale.

Consfătuire metodico-didactică a profesorilor de biologie

Societatea de ştiinţe biologice — secţia didactică — organizează în zilele de 4 şi 5 aprilie a.c. la Bucureşti o consfătuire metodico-didactică cu tema: „Predarea biologiei în şcoală în lumina noilor cercetări". Consfătuirea este menită să răspundă sarcinilor trasate de Conferinţa Naţională a cadrelor didactice privind ridicarea nivelului ştiinţific al profesorilor şi informarea lor multilaterală cu noutăţile în domeniul specialităţii.

În programul consfătuirii — alcătuit de societate cu sprijinul Facultăţii de biologie a Universităţii din Bucureşti şi al Inspectoratului şcolar al municipiului Bucureşti — sînt prevăzute conferinţe ale unor cunoscuţi biologi: acad. N. Sălăgeanu, prof. univ. dr. docent N. Botnariuc, prof. univ. dr. P. Raicu, demonstraţii practice de botanică, zoologie, fiziologie vegetală, fiziologie animală şi genetică, precum şi o aplicaţie botanică şi dendrologică la Snagov.

Sesiune ştiinţifică pe teme ale activităţii pioniereşti

În zilele de 27 şi 28 martie a.c. se vor desfăşura la Bacău lucrările primei sesiuni ştiinţifice iniţiată de Consiliul judeţean Bacău al Organizaţiei pionierilor pe tema: „Organizaţia de pionieri ca factor educativ". Dintre comunicările ce vor fi prezentate cu acest prilej amintim: „Cerinţe fundamentale în organizarea activităţilor pioniereşti în etapa actuală", „Autoeducaţia în cadrul activităţilor pioniereşti", „Aspecte legice ale formelor de activitate pionierească", „Contribuţia activităţilor pionereşti la realizarea unei educaţii estetice integrale", „Relaţia educator-educat", „Activitatea pionierească — solicitare complexă a personalităţii copilului", „Activităţile pionereşti în perspectiva educaţiei permanente", „Specific şi diferenţial în activitatea pionierească".

Sînt invitate să participe cadrele didactice care muncesc cu pionierii şi specialiştii în domeniul muncii educative.

C. RUSU

La sala Dalles expoziţia unui elev

Zilele trecute, pe bulevardul Magheru, printre expoziţiile obişnuite ale plasticienilor consacraţi, amatorii de artă au putut zăbovi cîteva minute la sala Dalles (în holul Universităţii populare) unde elevul Daniel Ionescu de la Şcoala generală nr. 169 prezenta publicului cîteva din lucrările sale. Cel care şi-a luat răspunderea de a recomanda pe tînărul plastician de numai 13 ani a fost cunoscutul critic de artă Petru Comarnescu. Şi după cît se vede actul său a fost bine apreciat. Este pe deplin posibil ca micul Daniel să evolueze fericit, afirmîndu-se cu vremea ca un dotat grafician. În prezent desenele sale surprind îndeosebi prin ingeniozitate. Expresii ca „Şi-a luat o piatră de pe inimă", „S-a sculat cu noaptea în cap" etc. îşi găsesc o interesantă transpunere grafică. Sugestive sînt, de asemenea, desenele izvorîte din lectura operelor lui Caragiale. În expoziţie au dominat, nu numai numeric, ci şi ca valoare, caricaturile. Alte lucrări în ulei, acuarelă sau tuş au completat şi conturat personalitatea viitorului artist.

Printre primii vizitatori ai expoziţiei s-au numărat şi colegii săi de clasă şi profesorii care în cuvinte simple şi calde i-au urat lui Daniel Ionescu succes. La aceste urări ne asociem şi noi.

AL. I. V.

În dezbatere

PROIECTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Prevederi care mai trebuie studiate

Proiectul propus de Institutul de științe pedagogice reprezintă, cel puțin în intențiile sale programatice, un pas înainte față de formula actuală a planului de învățămînt liceal. Consider însă că unele prevederi ar putea genera fenomene negative. Mă voi referi doar la două aspecte : stabilirea profilului celor trei secții și introducerea obiectelor facultative.

Stabilirea de către proiect a unei profilări ternare corespunde tendințelor învățămîntului modern și reprezintă, teoretic, un progres față de actuala formulă cu două secții slab diferențiate, începînd din anul II de studiu. Spun numai teoretic, deoarece practic situația se prezintă altfel. Între principiile enunțate în expunerea de motive și oglinda proiectului de plan există serioase decalaje.

Proporția dintre disciplinele umaniste și cele științifice s-a păstrat cu neînsemnate modificări față de planul actual. În graficul săptămînal al secției umaniste a scăzut cu 2—3 ore volumul disciplinelor științifice și a crescut proporțional numărul de ore rezervat grupei disciplinelor umaniste (limba română, istorie). Un fenomen analog, în sens invers însă, se petrece la cele două secții cu profil științific. Ceva mai mult, la aceste secții s-a introdus în primul an de studii și latina.

Mă întreb prin ce depășește acest proiect actualul plan de învățămînt revăzut și dacă cele trei secții de profil nu constituie cumva doar variante mai mult formale ale învățămîntului unitar.

În expunerea de motive se afirmă că acest proiect a fost elaborat „ținîndu-se seama de experiența școlii noastre, de dezvoltarea învățămîntului pe plan mondial". Or, în tradiția învățămîntului românesc dinainte de 1948, diversificarea secțiilor era bine delimitată, matematica și fizica nefigurînd în planul secțiilor „umanistă" și „clasică", iar latina și greaca la cea „realistă", accentul punîndu-se cu precădere pe disciplinele de profil.

Planurile moderne de învățămînt ale unor țări avansate — de pildă cel francez — oferă largi posibilități de opțiune pentru elevii claselor superioare, propunînd un număr apreciabil de variante ale grupării obiectelor de studiu, în vederea unei mai aprofundate cultivări a înclinațiilor și intereselor și a unei mai corespunzătoare și precise orientări profesionale.

Or, slaba diferențiere a profilului secțiilor, așa cum reiese din planul de învățămînt propus, răspunde insuficient cerințelor învățămîntului modern liceal, fundamentat pe necesitatea funcțională a prespecializării și a valorificării plenare a capacității și aptitudinilor elevilor.

Propunem în consecință ca în programa secțiilor să figureze, ca discipline de cultură generală comune : limba română (cîte 2 ore săptămînal la secțiile științifice), filozofia (cîte 2 ore săptămînal la secțiile științifice și 3 la secția umanistă), cele două limbi străine (cîte 2 ore săptămînal la secțiile științifice, și cîte 4 la secția umanistă), istoria patriei (2 ore săptămînal în ultimul an la secțiile științifice), precum și educația fizică (2 ore săptămînal) și dirigenția (1 oră săptămînal). Matematica și fizica ar figura la secția chimie-biologie cu 1, respectiv 2 ore săptămînal pentru fiecare an de studiu, iar chimia ar fi inclusă cu trei ore în primii trei ani de studiu la secția matematică-fizică. Disciplinele de profil ar fi repartizate astfel :

Secția umanistă : limba română (6 ore săptămînal la toate clasele), istoria (5 ore săptămînal la toate clasele), latina (2 ore săptămînal la toate clasele), istoria literaturii universale (1 oră săptămînal la toate clasele), istoria muzicii (1 oră săptămînal la toate clasele), istoria artelor (1 oră săptămînal la toate clasele).

Secția chimie-biologie : chimie (5 ore săptămînal la toate clasele), științe naturale (5 ore săptămînal la toate clasele), geografie (5 ore săptămînal la toate clasele).

Secția matematică-fizică : matematică (7 ore săptămînal la fiecare clasă), fizică (6 ore săptămînal la fiecare clasă), tehnologia (1 oră săptămînal la fiecare clasă), desen tehnic (2 ore săptămînal la fiecare clasă).

Formula pe care o propun cred că ar corespunde mai bine aptitudinilor și intereselor elevilor, ar permite o corelație mai intimă între obiectele de studiu înrudite, ar înlătura supraîncărcarea (fiecare secție cuprinde 10—11 obiecte față de cele 20 prevăzute de proiectul Institutului) și ar netezi terenul orientării profesionale, permițînd o trecere mai firească spre facultățile de profil.

Se pare că autorii proiectului doresc să atenueze lipsa de nuanțare a planurilor pe secții prin introducerea obiectelor la alegere—facultative. Privind prin această prismă, îmi este destul de clară rațiunea propunerii unor obiecte care nu figurează la nici una din secții. Se impune însă un plus de precizare privind obiectele facultative din profilul secțiilor. Probabil că alcătuitorii programei gîndindu-se să asigure „posibilități de instruire diferențiată în raport cu interesele elevilor în vederea adîncirii anumitor domenii", preconizează, de pildă, ca elevii de la secția matematică-fizică să facă un curs de teoria informației, cei de la secția chimie-biologie să studieze bionica, iar umaniștii să-și completeze cultura cu noțiuni de filologie total absente din programa acestui obiect. Soluția este interesantă, dar cum gîndește Institutul s-o reglementeze pentru a satisface polivalența intereselor și pentru a transforma profesorul într-un specialist ?

Cred apoi că nu poate fi vorba de opțiunea elevului dacă „stabilirea acestor obiecte se va face de către fiecare școală în funcție de cadrele didactice existente, spațiul de școlarizare, dotare, condiții specifice" etc. Oare dacă școala nu va putea asigura orele de stenodactilografie sau de conducere auto elevii solicitanți vor fi nevoiți să se mute la altă școală ?

Și aici propun o soluție care mi se pare mai practică și permite o valorificare mai eficientă a acestei măsuri deosebit de valoroase. Obiectele din afara secțiilor, cu caracter evident aplicativ, să devină cercuri de conducere auto, stenodactilografie, pictură, broderie etc., grupînd pe toți elevii amatori din școală o dată pe săptămînă, timp de o oră sau două. În felul acesta orarul nu va mai fi afectat, iar acoperirea cu cadre va deveni mai lesnicioasă. Pentru unele obiecte din această categorie se pot organiza cercuri pe centre școlare.

O diferențiere mai marcată în planul de învățămînt al celor trei secții elimină de la sine introducerea compensatoare a obiectelor facultative, la alegere, din profilul secției, sau din profilul altei secții. Sînt convins că nici un umanist nu va alege facultativ studiul integralelor, precum nici un elev din secția matematică-fizică nu va solicita gramatica latină. În schimb sînt convins că orice elev din cele trei secții va fi interesat să aprofundeze anumite ramuri moderne ale disciplinelor de profil. Acest lucru ar fi perfect posibil dacă s-ar suplimenta studiul disciplinelor de profil cu orele afectate unor discipline care n-au contingență cu specificul secției respective. Astfel, la secția umană s-ar putea renunța la matematică, fizică și chimie (discipline care nu figurează la nici o facultate cu profil umanist) eliberîndu-se astfel săptămînal 7—8 ore utile adîncirii materiilor de profil și achizițiilor moderne ale acestora.

Prof. TUDOR OPRIȘ
Liceul „M. Eminescu"
București

O distribuție mai judicioasă a disciplinelor matematice

Viața societății moderne este dominată de progresul vertiginos al științei. Învățămîntul, cred eu, trebuie să stabilească mai multe puncte de contact între cunoștințele căpătate în școală și stadiul de dezvoltare a științei contemporane. Proiectul de plan pentru liceul de cultură generală oferă condiții deosebite îndeplinirii acestei sarcini. El păstrează un fond comun de cunoștințe de cultură generală pentru toate secțiile, paralel cu creșterea numărului de ore afectate disciplinelor de profil. Diversificarea mai accentuată a secțiilor permite o mai justă orientare profesională a elevilor, potrivit aptitudinilor lor și conduce la formarea unor clase mai puțin eterogene, ceea ce creează un mare avantaj pentru prezentarea lecțiilor la nivelul de înțelegere al elevilor.

În contextul disciplinelor științifice, matematica ocupă o poziție preponderentă și devine tot mai utilă și în studiul disciplinelor umaniste. În ultimul deceniu, matematica predată în liceu a suferit o serie de adăugiri și restructurări, în scopul apropierii ei de matematica modernă. În parte această acțiune a fost încununată de succes. Datorită însă unor greșeli de interpretare a procesului de modernizare a matematicii școlare, precum și a unei evaluări eronate a posibilităților de înțelegere și asimilare a elevilor, învățămîntului matematic i s-a creat o situație precară, caracterizată prin supraîncărcare, printr-o solicitare nepermisă și prin dirijarea elevilor către asimilarea unor cunoștințe matematice care, dacă nu în prezent, după un anumit timp vor avea o importanță cu totul redusă.

O primă observație la proiectul planului se referă la introducerea mecanicii raționale la secțiile matematică-fizică și chimie-biologie. Credem că introducerea acestei discipline nu aduce avantaje învățămîntului matematic liceal, ci mai degrabă reeditează etapa precedentă de supraîncărcare. Predarea mecanicii raționale necesită cunoștințe mai complete de analiză matematică și în special de ecuații diferențiale decît cele pe care elevii le pot căpăta în liceu. Va fi nevoie pentru integrarea unor ecuații de mișcare să se recurgă la metode ocolite și dificile, ceea ce va îngreuia studiul mecanicii. Pe de altă parte, dacă considerăm că absolvenții de liceu care intră în facultățile de profil încep studiul mecanicii fără ca aceasta să fie o continuare a celui din liceu, constatăm că avantajele predării mecanicii în liceu sînt minime. Se întîmplă chiar ca studenții să fie derutați, pentru că noțiunile prezentate în facultate pot diferi foarte mult de cele din liceu. Dacă totuși se pune problema legăturii dintre matematică și științele aplicative, aceasta se poate face la o scară mai redusă, dar utilă, în cadrul predării analizei matematice. Renunțînd la studiul mecanicii, se va crea și o economie de ore în folosul aprofundării celorlalte discipline matematice.

Considerăm că este foarte necesar ca măsura de a destina ultimul trimestru din anul IV recapitulării finale la disciplinele de profil să fie extinsă și în anii II și III. Timp de 12 ani elevul este bombardat cu informații despre matematică. Să-i dăm un pic de răgaz, în care, cu ajutorul profesorului, să încerce să reconstruiască, măcar cu elementele de bază, un sistem de cunoștințe, o structură în care se pot integra în mod logic cunoștințele de matematică și pe care se poate clădi mai departe.

La secția umanistă nu avem obiective prea precise în ceea ce privește utilitatea matematicii în cadrul acestei secții. Credem totuși — și aceasta cu toată convingerea izvorîtă din practica la catedră — că elevii acestei secții, nu au nevoie de matematica conținută în actualele programe de învățămînt. Acești elevi și-au putut forma unele deprinderi ce se referă la matematica rutinieră și această cu mari eforturi. Slabele lor rezultate nu sînt deloc pe măsura eforturilor depuse și mai ales nu justifică enormele fonduri ce se cheltuiesc cu predarea matematicii la secția umanistă.

De aceea predarea matematicii la secția umanistă ar trebui concepută într-o viziune cu totul nouă și diferită. Elevii acestei secții au nevoie de lărgirea orizontului de cultură generală matematică și în același timp au nevoie de cunoștințe de logică matematică. Propunem de aceea ca, în anul III, la secția umanistă să se introducă o oră de istoria matematicii ; paralel să se predea algebra, care va conține elemente de teoria mulțimilor și elemente de structuri algebrice. În anul IV să se introducă o oră de logică matematică, care va stabili o corelație strînsă cu lecțiile de logică generală predate de profesorul de specialitate. Aceste ore ar înlocui orele de analiză matematică prevăzute în anul III.

La secția chimie-biologie propunem ca mecanica rațională să fie înlocuită prin elemente de logică matematică, care să se predea paralel cu calculul probabilităților, realizîndu-se o bună corelație conferită de faptul că atît mulțimea propozițiilor biunivoce, cît și cîmpul de evenimente sînt înzestrate cu aceeași structură algebrică.

Desigur că, după stabilirea disciplinelor matematice și a distribuirii lor pe durata liceului trebuie să se treacă la alcătuirea unor programe analitice cu o mai mare stabilitate, punîndu-se capăt actualelor fluctuații care aduc perturbații procesului instructiv.

Prof. TRAIAN RĂDULESCU
Liceul „Ion Neculce" București

Ministerul Învățămîntului recomandă tuturor liceelor de cultură generală să dezbată în consiliile profesorale proiectul planului de învățămînt pentru liceu, publicat în „Gazeta învățămîntului" nr. 986 din 14 martie 1969, și să înainteze observațiile și propunerile pînă la 15 aprilie a.c. Institutului de științe pedagogice — strada Sfinții Apostoli nr. 14, București, sectorul 6.

De ce se restrînge la secția umanistă studiul istoriei literaturii române ?

Un învățămînt cu pondere umanistă trebuie, înainte de orice, să deschidă larg perspectiva fenomenului artistic, literar, muzical sau plastic, să formeze sentimente, gusturi estetice, să dea impuls și direcție aptitudinilor creatoare ale elevului, structurînd personalitatea acestuia prin asimilarea frumosului și adevărului integrate în adînci trăiri emoționale și de elevație spirituală. În acest ansamblu, istoria literaturii române deține un rol primordial prin multiplele sale posibilități educative și formative. Pînă acum noi spuneam adesea că acest rol este insuficient valorificat prin cele patru ore pe săptămînă care se rezervau literaturii la secția umanistă. În proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală studiului istoriei literare îi sînt rezervate însă numai trei ore. Prevederea aceasta a făcut să se nască multe întrebări și nedumeriri în rîndul profesorilor de specialitate, timpul afectat venind în evidentă contradicție cu amplul material istorico-literar pe care îl avem de predat. Ar fi fost prevenită această nedumerire dacă s-ar fi putut cunoaște concomitent cu planul de învățămînt și conținutul viitoarei programe de literatură română pentru liceu.

Actuala programă este stufoasă, suprasaturată are un relief atît de variat încît energia se risipește mai ales parcurgînd un spațiu întins decît urcînd marile piscuri. Chiar și în cazul unei programe mai reduse, cele trei ore sînt puține. Cred că ar trebui înlăturată eroarea didactică de a comprima în minimum de timp scriitori de valoare deosebită, mai ales cînd este vorba de o secție umanistă.

Sinteză superioară a simțirii omenești, mărturie elocventă a comorilor spiritului uman de pe meleagurile românești literatura are dreptul la cel puțin patru ore pe săptămînă.

Prof. ILIE GUȚAN
Liceul nr. 3, Sibiu

Orizont mai larg în predarea disciplinelor biologice

Ceea ce reține atenția de la început la proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală, este numărul sporit de secții, profilarea mai accentuată a acestora, precum și organizarea lor chiar din primul an de studiu în liceu. Aceasta va asigura, pe de o parte, o aprofundare mai temeinică a unor discipline și va constitui totodată o modalitate de evitare a supraîncărcării, datorită posibilităților pe care le oferă de a elabora programe și manuale mai judicios concepute.

Un alt element care se face remarcat este introducerea obiectelor la alegere, facultative, în funcție de aptitudinile și interesele manifestate de elevi, care, fără îndoială, vor avea un rol anticipativ și determinant în alegerea profesiunii.

Dubla posibilitate de alegere pentru elev — a secției și a anumitor obiecte — se va reflecta implicit în pregătirea lui mai temeinică pentru admiterea în învățămîntul superior și pentru viitoarea profesiune. În aceste condiții elevul va fi pus în situația reală de a se decide mult mai devreme decît a făcut-o pînă acum asupra profesiunii.

Consider, de asemenea că disciplinele de învățămînt înscrise în noul plan sînt mai judicios corelate.

Am să mă refer în special la disciplinele biologice, a căror repartizare o găsesc logică și echilibrată, cu unele precizări. Anume cred că ar fi potrivit ca în anul IV să se studieze biologia generală, care să cuprindă elemente de ecologie, genetică, biologie cosmică, anatomie comparată, embriologie, istoria biologiei etc., întrucît elementele de ecologie și genetică prevăzute în planul propus nu sînt suficiente pentru a le oferi elevilor imaginea cuceririlor spectaculoase ale celorlalte discipline biologice moderne.

Am impresia, de asemenea, că este neglijată paleontologia. Anumite elemente de paleontologie, ce se predau în cadrul disciplinelor botanică și zoologie, nu le pot da elevilor o viziune de ansamblu privind evoluția organismelor în timpul erelor geologice. De aceea, propun ca în anul III sau IV să completăm acest gol prin introducerea unei ore de elemente de paleontologie pentru secția chimie-biologie și eventual a unei ore, numai în trimestrul I, la secțiile matematică-fizică și umanistă. Ora respectivă ar putea fi obținută luîndu-se de la fizică pentru secția chimie-biologie și respectiv de la fizică sau matematică pentru secția umanistă.

În ultimă instanță, se poate recurge și la altă soluție. Întrucît geografia fizică generală din anul I cuprinde un capitol despre roci, geologia să nu fie predată în anul I, ci să fie asociată cu paleontologia în anul III sau IV, respectiv după studiul botanicii și al zoologiei.

Pledez totuși pentru introducerea acestei ore de paleontologie în anul III, cînd cunoștințele de sistematică din domeniul botanicii și zoologiei sînt relativ proaspete.

Și acum o ultimă propunere. Dacă am acceptat ideea diversificării mai accentuate, atunci de ce să nu fim de acord ca la secția umanistă să nu se studieze matematica în ultimii doi ani, cedîndu-se orele afectate acesteia unei limbi moderne sau literaturii române.

În acest fel, consider că n-ar fi afectat fondul comun de cultură generală, adoptîndu-se fără rezerve ideea nouă a diversificării prin care învățămîntul nostru ar avea numai de cîștigat.

Prof. IOAN NADIȘAN
Baia Mare

PRECIZARE

În legătură cu **Proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală** — publicat în numărul trecut al gazetei — precizăm că la Matematică, punctul e (Calculul diferențial și integral), la secția chimie-biologie anul III, se prevăd în proiect 2 ore și nu 1, cum a apărut din greșeală tipografică.

În chemarea nostalgică și amplă a tulnicelor răsună parcă vocea gliei străbune, în adîncile lor modulații vibrează parcă marele și nobilul suflet al neamului românesc

CĂUTĂTORII DE COMORI

(Urmare din pag. 1)

zionar și constructor, adică comunist. Copiii văd dar nu înțeleg pe deplin sau iau tot ceea ce văd ca pe ceva „de la sine înțeles".

Materialul didactic al acestei demonstrații poate fi perfect de bine procurat de înșiși copii, el poate fi clasificat de ei și făcut să vorbească din ce în ce mai clar prin muzeul școlar.

Este o cerință unanim recunoscută aceea de a scoate munca educativ-patriotică din verbalism, de a da hărții patriei nu numai conturul, dar și concretețea necesară. Nici un dascăl nu va susține că patriotismul — acest sentiment decisiv cîștigat, ca și dragostea de mamă, în copilărie — se poate dispensa de suportul intuitiv.

Pe atlasul inimii copilului patria nu va figura prin „semne convenționale", ci prin acele valori imediate și concrete — „rîul, ramul, tot ce mișcă în țara asta" — care au făcut istoria acestui popor mult înainte de limpezirea sa geografică. Lecția despre patrie se realizează într-o suită nesfîrșită de „extemporale", toată viața, și este necesar să le propunem pionierilor, cît mai devreme asemenea teme de cunoaștere nemijlocită a istoriei. Personal sînt convins că ei vor ști să descopere tot ce este mai expresiv pentru chipul patriei în mediul lor (satul, orașul natal) și să ofere cu bucurie școlii aceste „comori" : documente, fotografii, material etnografic și folcloric, colecții de tot felul. Copiii cercetează, iscodesc lumea din jurul lor, colecționează printr-un „hobby" aproape înnăscut. Nimic mai firesc deci decît să le propunem „jurnalul de bord" al inevitabilelor lor expediții.

Acțiunea „Căutătorii de comori" este tocmai „procesul-verbal" al expedițiilor pionierești din fiecare școală, concretizat într-un colț muzeistic. Dinamica suplă cursivă și aproape spontană a acestei acțiuni — care trebuie ridicată la grad de preocupare de prim plan — se realizează prin aceea că : 1) trăiește prin activitatea independentă, a copiilor, îndeosebi în perioada vacanțelor școlare (de ce n-ar transforma fiecare bancnotă de 1 miliard de secunde a timpului său liber într-un ierbar, într-un caiet de legende sau balade, într-un blocnotes de amintiri ale bătrînilor în diferite colecții pornind de la documentele istoricește atestate pînă la monezi și autografe ?). 2) Fructifică activitatea cercurilor de profil din școli (de ce la drumeție ruksacul să fie plin doar la ducere ? Nimic mai firesc decît ca un cerc de fotografi să surprindă și să expună, organizat, rodul „vînătoarei lor de imagini" sau ca un cerc de lucru manual să înjghebe machete ale caselor țărănești, ale uneltelor casnice, să alcătuiască albume ale portului popular ș. a. m. d. care toate, apoi, în loc să fie zvîrlite în cine știe ce magazie, să formeze un alfabet clar atît al realității din jur cît și al talentelor lor. 3) Este o acțiune de durată (3 ani), facultativă deoarece participă numai acele școli care doresc, în funcție de condiții, dar care oferă totuși „trepte" competiționale, fiind concepută ca o întrecere la scara întregii țări, antrenînd pentru cucerirea unor titluri și premii toată gama consiliilor pionierești. 4) Perspectiva — atît de necesară copiilor în orice acțiune — este strict palpabilă, copiii au sub ochi rezultatele străduințelor, întocmai unui pom care ar rodi de îndată ce a fost sădit.

Aici intervine și valoarea general-instrumentală a acestei acțiuni căci, dacă în prezent există 80—100 de muzee școlare în întreaga țară (ce-i drept, unele adevărate „lucrări de doctorat" în domeniul muzeisticii școlare), prin antrenarea numai a 10% din unitățile pionierești în „căutarea de comori" numărul acestor „tocuri vii" ale memoriei pămîntului va atinge într-un singur an cifra de 1700 ! Sînt convins că în întîmpinarea celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei, în anul în care organizația noastră își sărbătorește 20 de ani de existență, după 3 ani de cunoaștere și impulsionare nemijlocită a unităților și detașamentelor lor, dascălii-comandanți se vor angaja în număr mare în această acțiune, inițiind un colț muzeistic în școala lor. Sînt convins că fiecare comandant de unitate va dori să mînuiască pîrghia acestei acțiuni, îndrumînd pionierii pe făgașul ei atît de generos, înnobilînd în acest fel zecile și zecile de acțiuni simple și curente, individuale și de grup ale acestor mereu romantici „căutători de comori".

Acțiunea este concepută ca o mare lecție de istorie a patriei, catalizînd în susținerea sa o mare parte din mijloacele pionieriei. Tocmai de aceea este important ca prevederile regulamentare să se „topească" în conștiința copiilor, ca acțiunea să nu rămînă un fel de „alt" afiș al unei trebi circumstanțiale și, mai ales, ca pe nava aceasta gata să pornească spre atîtea orizonturi, în preajma cîrmaciului — comandantul de pionieri — să se afle, scrutînd descoperirile posibile, pe punte, la vele, de cart, însuși echipajul său, copiii, acești fantastici columbi, pătimași ai tuturor descoperirilor și în primul rînd ai descoperirii de sine, locul unde în adînc și durabil plănuiește ființa de care se leagă o sacră și firească filiație și pe care, din străbuni, o numim mamă : patria. Pentru a cărei înflorire socialistă uriașul stol de cravate roșii se leagă zilnic să zboare cît mai înalt și „tot înainte", dar pentru care au nevoie tiresc de puncte cardinale. Comorile de ieri și de astăzi ale patriei îi pot călăuzi tocmai spre acel tezaur al viitorului nostru, a cărui denumire și cei mai mici copii o cunosc dar a cărui dezvăluire deplină revine tocmai generației lor : comunismul.

Convorbire cu președinții unor comitete ale sindicatelor despre:

ACȚIUNI CU EFICIENȚĂ SPORITĂ ÎN SPRIJINUL PERFECȚIONĂRII ACTIVITĂȚII DIDACTICE

Ansamblul prevederilor cuprinse în documentele de partid și de stat cu privire la dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului, conturează noi și însemnate sarcini și răspunderi ale sindicatelor din învățămînt. Hotărîrea privind participarea organelor și organizațiilor sindicale din învățămînt la realizarea sarcinilor reieșite din lucrările Conferinței Naționale a cadrelor didactice, adoptată de Biroul Executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură și Planul de măsuri votat de Plenara din 27 ianuarie a.c. a Comitetului Uniunii au reprezentat în acest sens coordonate prețioase în stimularea comitetelor unor sindicate din învățămînt către sporirea eficienței întregii lor activități.

Obiectivele, actualitatea și randamentul activităților organizate de sindicatele din învățămînt au constituit tema unui colocviu recent pe care l-a avut unul dintre redactorii noștri cu prof. Steliana Stănescu, președinta sindicatului învățămînt din Pitești, și inv. Elena Butfoi, președinta sindicatului învățămînt din Giurgiu.

Red.: Sîntem informați că, în ultima perioadă, comitetele sindicatelor pe care le prezidați și-au intensificat acțiunile în sprijinul modernizării învățămîntului și al perfecționării cadrelor didactice. Ce trăsături noi caracterizează aceste acțiuni?

Prof. S. Stănescu: Consider că elementul principal care diferențiază acțiunile înscrise în ultimul timp în planul activităților sindicatului nostru consacrate perfecționării profesionale îl constituie anvergura, amploarea deosebită a acestora în raport cu acțiunile similare organizate în trecut. Astfel, recent, s-a desfășurat un ciclu de expuneri pe tema „Metodica activității de cercetare științifică, mijloacele și procedeele cercetării în învățămînt" la care am solicitat concursul unor cadre universitare din București și a unor specialiști ai Institutului de științe pedagogice. Ținuta acestor expuneri, analiza la obiect care s-a întreprins în cadrul lor, schimbul viu de idei între conferențiari și participanți, consultațiile care le-au urmat au dat un deosebit impuls activității de cercetare științifică întreprinsă de membrii corpului didactic din orașul nostru.

O anvergură deosebită au căpătat și acțiunile menite să popularizeze și să generalizeze rezultatele pozitive obținute în aplicarea noilor tehnologii didactice. Spre exemplu, comitetul sindicatului nostru dorind să valorifice experiența deosebit de pozitivă pe planul modernizării procesului de predare pe care a acumulat-o colectivul didactic de la Școala generală nr. 5, a organizat un schimb de experiență în cadrul acestei școli, cu participarea colectivelor didactice de la școlile generale nr. 1 și nr. 3, a directorilor altor școli, a membrilor comitetului sindicatului învățămînt și ai birourilor grupelor sindicale.

Înv. Elena Butfoi: Subscriu și eu la opinia exprimată de tovarășa Stănescu în legătură cu specificul acțiunilor inițiate în ultima perioadă de sindicatele din învățămînt. Într-adevăr, am îndrăznit să trecem la inițiative de mai mare anvergură, mai cuprinzătoare și ele se răsfrîng pozitiv în viața colectivelor noastre didactice. O a doua trăsătură a activităților prezente și de perspectivă pe care aș vrea s-o subliniez, o constituie operativitatea, promptitudinea cu care am căutat să venim în sprijinul unor necesități didactice de stringentă actualitate. Spre exemplu, ne-am ocupat, cu continuitate, de sprijinirea cadrelor didactice care predau la clasele I cu elevi de 6 ani. Am inițiat întîlniri între învățătorii de la aceste clase și educatoarele cu deosebită experiență în muncă pentru dezbaterea unor probleme de psihologie specifice vîrstei celor mai mici școlari, discuții cu privire la planificarea calendaristică și sarcinile specifice trimestrului II, schimburi de experiență cu privire la organizarea activităților la alegere, confecționarea și utilizarea unui material didactic specific, domenii în care se resimte o serioasă carență de îndrumări din partea forurilor centrale competente. Acțiuni similare au fost inițiate de sindicatul nostru și pentru sprijinirea învățătorilor din clasele a III-a care predau geografia județului Ilfov. Au fost prevăzute, din două în două săptămîni, întîlniri cu profesorul de geografie care predă această disciplină în cadrul școlii experimentale din orașul nostru, întîlniri în cadrul cărora se discută atît conținutul lecțiilor ce urmează a fi predate în perioada următoare, cît și materialul didactic care poate fi folosit. În colaborare cu inspectoratul școlar județean, comitetul sindicatului nostru a antrenat un colectiv de profesori de geografie la realizarea hărții fizice și economice a județului Ilfov, care se va tipări în curînd și va fi difuzată tuturor școlilor, formînd un material didactic prețios.

Red.: **Ce alte acțiuni pe planul perfecționării cadrelor didactice, a sporirii contribuției sindicatului la îmbunătățirea procesului de învățămînt figurează în planul dv. de activitate?**

S. Stănescu: Pentru profesorii și învățătorii înscriși la examenele de grade și la învățămîntul superior fără frecvență, comitetul sindicatului s-a îngrijit de dotarea bibliotecii cu materialul bibliografic necesar și a organizat, împreună cu inspectoratul școlar, consultații periodice la disciplinele comune de studiu, respectiv la socialism științific, materialism-dialectic și istoric și pedagogie.

În ultima perioadă, comitetul sindicatului nostru, folosind experiența Biroului Executiv al Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură a trecut la cercetarea științifică a anumitor fenomene ale muncii didactice care solicită restructurări. Este în plină desfășurare acțiunea de elaborare a studiului întreprins împreună cu inspectoratul școlar pe tema „Eficiența activității comisiilor metodice și a cercurilor pedagogice", conturîndu-se încă de pe acum o serie de propuneri și concluzii menite să ridice la un nivel superior activitatea metodică din orașul nostru, ca și din întregul județ.

Utilizînd experiența acumulată prin organizarea unor excursii documentare ale profesorilor în vacanța anului școlar trecut, comitetul sindicatului nostru își propune să organizeze, în această vacanță de primăvară, în colaborare cu filialele societăților științifice ale cadrelor didactice, excursii documentare pe specialități ale profesorilor de științe naturale, geografie, istorie etc. precum și o excursie documentară peste hotare.

E. Butfoi: Principala direcție a acțiunilor în sfera perfecționării activității didactice întreprinse de comitetul sindicatului învățămînt din Giurgiu s-a orientat, în lumina unor constatări și observații întreprinse în anii trecuți, către sprijinirea cadrelor didactice din primele verigi ale învățămîntului, pentru fundamentarea temeinică a întregului edificiu a muncii școlare. Astfel, alături de activitățile organizate pentru învățători, comitetul sindicatului nostru a inițiat un colocviu cu tema „Dezvoltarea gîndirii și vorbirii corecte la preșcolari" care a adus, potrivit constatărilor făcute ulterior de inspectorii de specialitate, o serioasă contribuție la îmbunătățirea activității didactice desfășurate în grădinițe. Aceasta tinde să devină o formă mereu mai eficientă de pregătire a copiilor pentru viața școlară, asigurînd implicit condițiile succesului în cuprinderea copiilor la clasa I de la vîrsta de 6 ani.

Periodice în ediție nouă

Revista pentru învățămîntul superior, FORUM, prezintă în numărul 1/1969, apărut într-o superioară prezentare grafică, aspecte de mare actualitate ale școlii noastre superioare.

Numărul se deschide cu un articol despre Conferința națională a cadrelor didactice, semnat de Stanciu Stoian. Alte articole sînt semnate de Gheorghe Bărăteanu, Mircea Cristea, Gh. Dulgheru, Octavian Fodor, Ion Stoica.

Virgil Radulian, adjunct al ministrului învățămîntului, prezintă învățămîntul superior din Suedia.

La rubrica „Tribuna gîndirii științifice", Ion Tudosescu inserează ample reflecții pe marginea celui de-al XIV-lea Congres internațional de filozofie — Viena, 1968 — sub titlul „Direcții contemporane în gîndirea filozofică".

În noua formulă cu care se prezintă în fața cititorilor, revista învățămîntului superior dorește să dea un mai larg spațiu schimbului de păreri, dezbaterilor menite să ducă la perfecționarea învățămîntului superior românesc. Din rubrica „Opinii" reținem interesantele articole „Pregătirea universitară a profesorilor pentru școala generală și licee" de Adolf Haimovici, „Cercetarea științifică și cadrele tinere" de Emil Oneț și altele.

În a doua sa parte „Forum" conține rubrici diverse, „Interviul nostru", „File de istorie", „Din viața universitară", „Cronică" „Critică și bibliografie" „Vitrina" și „Fișier".

★

Revista Societății de științe geografice din Republica Socialistă România și-a schimbat titlul. Noua denumire — „Terra" — vrea să marcheze nu numai o schimbare de nume, ci și o înviorare a profilului revistei. Continuînd experiența pozitivă cîștigată de revista „Natura — seria geografie-geologie", Terra va cuprinde o tematică mai variată și mai bogată, menită să intereseze atît pe geografi cît și publicul larg.

După cum se conturează încă de la primul număr, revista va înmănunchia studii de sinteză, articole, reportaje, cronici, interviuri, informații prezentate toate într-o formă atrăgătoare și larg accesibilă. Revista se va ocupa de probleme de geografie fizică, geografie economică, geografia populațiilor etc., vor fi abordate probleme actuale privind geneza Pămîntului, explorarea adîncurilor, vulcanismul, seismicitatea. Revista promite interesante articole despre exploratori celebri, note de călătorii, momente din istoria geografiei, precum și pagini edificatoare din viața și activitatea unor mari geografi români și străini.

„Terra" își propune să păstreze și rubricile sale de sprijin pentru îndrumarea metodico-didactică a tinerilor profesori de geografie, solicitînd în acest sens experiența cîștigată pînă acum în țara noastră sau în străinătate. În primul număr, la rubrica „Îndrumări didactice", sînt înserate articolele: „Despre instruirea programată la geografie" de Z. Benedek, „Alcătuirea colecției de diapozitive" de El. Ciudin și „Folosirea laboratorului foto pentru confecționarea hărților" de V. V. Vedea.

Ne exprimăm speranța că și pe viitor articolele care vorbesc despre predarea geografiei în școală vor fi la fel de interesante, vor conține îndrumări metodice competente, vor prezenta lucruri noi.

Colectivul redacției noastre urează revistelor „Forum" și „Terra" succes pe noul lor drum.

Revista de pedagogie

nr. 2, februarie, 1969 închină bună parte a spațiului său marelui eveniment din viața școlii românești — Conferința Națională a cadrelor didactice. Din documentele conferinței sînt publicate: Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, Raportul acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, și Chemarea Conferinței Naționale a cadrelor didactice către toți membrii corpului didactic din Republica Socialistă România. Pe marginea dezbaterilor Conferinței, Augustin Z. N. Pop semnează articolul „Nobila misiune de educator al tinerelor generații".

În continuare, revista publică studiile „Principii de elaborare a conținutului învățămîntului în școala de 10 ani" de Emilia Constantinescu și Valentina Filipescu și „Caracterul activ al educației morale" de O. Safran. Din cuprinsul rubricii „Cercetări-experimente" reținem: „Experimentarea unui curs de matematică modernă la copii de 6 ani" de Vasile Ștefănescu și Mihai Sandu și „Probleme ale înțelegerii fenomenelor de geografie economică la clasa a IV-a" de Ioana Gogan. Prof. Patița Silvestru semnează un studiu intitulat „Adîncirea legăturilor dintre oraș și sat prin activitățile pionierești". La rubrica „Pedagogie comparată" două articole interesante: „Știința comparativă a educației în lumina sociologiei" de Tr. Herseni și „Dezvoltarea învățămîntului și a cercetării pedagogice în Suedia" de Virgil Radulian. O amplă rubrică de critică și bibliografie completează sumarul revistei.

Revista „Natura"

nr. 1 ianuarie-februarie, 1969, publică, așa cum ne-a obișnuit în ultimul timp, un material bogat și variat, cuprinzînd o tematică de mare actualitate în domeniul științelor biologice. Din cuprinsul revistei ne vom opri de data aceasta la rubrica „Biologia în școală", care tratează probleme noi din metodica predării acestei discipline de învățămînt. Sînt înserate articolele: „Despre caracterul problematizat al predării capitolului de genetică" de Mihai Bejenaru, „Metodica predării și învățării prin problematizare a lecției «Concepția actuală despre originea vieții»" de Cezara Popovici și „Pregătirea profesorului de biologie pentru lecțiile cu film" de T. Mirescu și V. Bucan. Rubrica este completată cu un interesant material semnat de Ion Năstase, în care se dau indicații cu privire la creșterea insectelor în laboratorul școlii, în scopul cunoașterii biologiei și ecologiei acestora.

Lucrările scrise trimestriale la aritmetică în școala specială

Prin predarea aritmeticii în școala specială, se urmărește ca elevii să capete un volum de cunoștințe închegate într-un sistem în care se integrează numerația orală și scrisă pînă la un miliard, operații aritmetice cu numere mari întregi (concrete și abstracte) și cu numere zecimale, unitățile de măsură (lungime, capacități și greutăți), fracții, probleme tipice, cunoștințe de geometrie (linii, felurile liniilor, ariile figurilor geometrice, volume) ș.a.

Pentru predarea noilor cunoștințe în școala specială ajutătoare pentru copii debili mintal, ca și în școala de masă, profesorul folosește lecția ca formă de bază a procesului instructiv-educativ. În școala specială ajutătoare pentru copii debili mintal însă, compoziția clasei îl obligă mai mult pe profesor să se ocupe în mod deosebit de elevii care prezintă particularități ce îi împiedică să-și însușească noile cunoștințe în ritmul în care lucrează colectivul de elevi. Rezolvînd sarcinile generale ale predării aritmeticii, profesorul școlii speciale ajutătoare pentru copii debili mintal trebuie să aibă în vedere foarte atent și sarcinile speciale care urmăresc corectarea defectelor individuale ale elevilor săi.

Este știut că în timpul lecției, profesorul nu se mulțumește numai să transmită cunoștințe; el trebuie să-și verifice în ce măsură cunoștințele predate au fost însușite de elevi, s-au transformat în priceperi și deprinderi trainice pentru a putea fi folosite cu succes în viață. Această verificare se face în timpul lecțiilor de zi cu zi, în lecțiile de recapitulare periodică, trimestrială și finală, prin lucrările de control curente și, începînd cu anul școlar 1966—1967, și prin lucrările de control trimestriale (tezele), introduse prin instrucțiuni de către Ministerul Învățămîntului.

Pe baza celor constatate în decursul celor trei ani de cînd s-au introdus lucrările de control trimestriale (tezele) la aritmetică la clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a din școala specială ajutătoare nr. 1 din București, îmi permit să prezint cîteva concluzii parțiale.

Practica de pînă acum cu privire la orele de recapitulare și lucrările de control a arătat că multe dintre elevele școlii noastre pot să rezolve cu pricepere și corect exerciții care fac apel la un volum mai mare de cunoștințe (în urma unui capitol, ori la sfîrșit de trimestru). Mai greu se descurcă în problemele în care apar 3—4 operații aritmetice, și aceasta din cauza gîndirii logice a cărei evoluție rămîne deficitară, precum și din cauza dificitului în procesele de analiză și sinteză la copilul debil mintal.

Apreciez că rolul profesorului în pregătirea elevilor debili mintal, pentru teză are o mare importanță Deși, zi de zi și oră de oră am desfășurat o muncă perseverentă, pentru sintetizarea materiei și eliminarea unor lacune, am prevăzut în planificarea trimestrială un număr de 6 ore pentru recapitularea materiei, desfășurarea și discutarea tezelor.

La clasele care pentru prima oară se găseau în fața unei asemenea forme de activitate am dat unele indicații cu privire la felul în care se va desfășura teza și care va fi în linii mari conținutul acesteia. De asemenea, am luat măsuri din timp pentru a le obișnui pe eleve să lucreze nu numai corect, dar și ordonat, curat și îngrijit, atrăgîndu-le atenția că la notare se va ține seama și de forma în care este prezentată lucrarea.

În orele de pregătire pentru teză (cele 4 ore de recapitulare), ca și în timpul trimestrului, o grijă deosebită am arătat elevelor care au întîmpinat mai multe greutăți și în timpul trimestrului.

În fixarea subiectelor pentru teză am căutat ca ele să cuprindă în mare cunoștințele de bază dintr-un întreg trimestru. Ca urmare am considerat că cel mai indicat este să dau de rezolvat exerciții care să cuprindă, în mare, prevederile programei pentru clasa respectivă.

Tot cu prilejul tezelor mi-am pus și întrebarea: dacă este bine ca la teză să se dea subiectele pe numere pentru a preveni copiatul. Pornind de la efectivul mic de eleve din fiecare clasă (12-15) și de la amplasarea lor într-un spațiu restrîns, deci, ușor de supravegheat în timpul lucrării scrise, am apreciat că se pot da aceleași exerciții tuturor elevelor spre a evita unele diferențieri care ar fi putut duce la nedreptăți în notare și spre a evita deschiderea a două focare în același timp pe scoarța cerebrală pentru fiecare elevă, fapt ce ar fi dus la scăderea puterii de concentrare.

Referindu-mă la respectarea particularităților elevelor școlii în care lucrez mi-am pus și întrebarea dacă nu este potrivit ca subiectele (exercițiile) să se dea în mod diferențiat în funcție de aceste particularități. Avînd în vedere ponderea mare pe care o are nota de la teză în calculul mediei trimestriale, cerințele programei, precum și faptul că sistemul de notare este 1—10, am considerat că o diferențiere la teze în sînul aceleiași clase ar duce la multe nedreptăți, favorizînd pe elevele cărora li se dau teme mai ușoare.

În ceea ce privește unele discuții ce se pot ivi în legătură cu indicațiile ce au trebuit să se dea elevilor după anunțarea exercițiilor (subiectelor pentru teză), precum și în timpul desfășurării tezelor, pornind de la starea emoțională ce se creează cu acest prilej cu totul deosebit (elevele clasei a VI-a dau pentru prima oară teză la acest obiect) și de la instabilitatea acestei categorii de eleve, consider că se pot da cîteva indicații de ordin general la începutul lucrării, fără ca profesorul să transforme aceste indicații într-o rezolvare a exercițiilor împreună cu elevele.

Ținînd seama de unele rezultate contradictorii ce au apărut la teză (unele eleve bune au făcut lucrări mediocre, notate între 5—7, iar unele eleve mediocre au făcut lucrări bune, notate între 7—9), precum și faptul că nota de la teză are o pondere mare (este jumătate din media pe trimestru) îmi permit a propune ca nota de la teză să fie trecută și calculată în catalogul clasei în cadrul notelor de la oral.

Cîteva cuvinte despre corectarea tezelor. Personal, însemnez greșelile de la caz la caz: fie prin corectarea întocmai a greșelilor din fiecare teză, fie numai la elevele slabe, la care o simplă subliniere a greșelilor și unele trimiteri la regulile și procedeele învățate, dar nerespectate la teză nu constituie un ajutor.

Pentru a nu se pierde din interesul stîrnit de pregătirea și desfășurarea tezelor și pentru a se putea lua și unele măsuri de remediere pînă la sfîrșitul trimestrului a lipsurilor semnalate în teze, am asigurat corectarea și discutarea acestora într-un termen scurt (1—2 zile de la ținerea tezei).

În discutarea tezelor am procedat astfel: am înfățișat o imagine de ansamblu asupra tuturor tezelor. Am prezentat apoi lucrările foarte bune și bune, evidențiind elevele care au realizat asemenea lucrări și lucrările slabe, discutînd apoi greșelile tipice unor grupuri de eleve, greșelile anumitor eleve, explicînd cauzele și făcînd recomandări.

În urma tezelor mi-am notat în caietul personal greșelile ce s-au semnalat la fiecare elevă și, pe baza acestor notări, am întocmit un plan de măsuri concrete în vederea ajutorării fiecăreia în parte. Lucrînd după acest plan am reușit să lichidez multe din lipsurile apărute la teze.

Dacă munca profesorului din școala specială ajutătoare pentru copiii debili mintal, oricare este obiectul pe care îl predă, este o muncă grea, munca profesorului căruia i s-a încredințat predarea aritmeticii în această școală este cu atît mai grea pentru că ea se adresează funcțiilor psiho-intelectuale cu deficitul cel mai mare la elevii respectivi, iar obiectul, prin conținutul lui, cere echitate, precizie. Munca aceasta nu poate să fie dusă la bun sfîrșit decît în măsura în care profesorul va stăpîni bine metodele și procedeele ce se folosesc în predare, va ști să mînuiască materialul didactic corespunzător și va cunoaște bine particularitățile fiecărui elev, tratînd pe fiecare în parte ca un pedagog stăpînit de răbdare și pasiune pentru munca încredințată.

Prof. GH. M. DUMITRESCU
Școala specială ajutătoare nr. 1
București

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PEDAGOGICE

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— 1 cercetător științific stagiar, cu peste 3 ani vechime, pedagogie-psihologie, la sectorul de orientare școlară, Filiala Iași;
— 1 cercetător științific principal, pedagogie-psihologie, sectorul de orientare școlară;
— 1 cercetător științific principal, pedagogie-psihologie, sectorul Educație tehnică și activități practice;
— 1 cercetător științific principal, limba română, sectorul Limba română;
— 1 post șef de secție, pedagogie, secția Bazele generale ale pedagogiei;
— 1 post șef de secție, pedagogie, secția Învățămînt programat și mijloace moderne de învățămînt;

Cererile de înscriere la concurs se primesc la Institutul de științe pedagogice din București, str. Sfinții Apostoli nr. 14, biroul personal, tel. 15.32.00, pînă la data de 7 aprilie 1969, însoțite de actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetare din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial, partea a III-a, nr. 4, din 8 ianuarie 1968.

Concursul se va ține la sediul Institutului din București, în ziua de 22 aprilie 1969, ora 8.

INSTITUTUL POLITEHNIC-BRAȘOV

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— conferențiar la catedra VI— Automobile, tractoare, mecanică agricolă — disciplinele „Motoare" și „Exploatarea tehnică a autotractoarelor" poz. 3 din statul de funcțiuni.
— conferențiar la catedra XIII — Transporturi forestiere — disciplinele „Mașini rutiere", „Instalații pasagere, funiculare și căi ferate" și „Poduri și lucrări de artă", poz. 4 din statul de funcțiuni.
— conferențiar la catedra XI: „Amenajarea pădurilor" și „Metode de programare pentru economie forestieră" poz. 4 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra I Matematici — disciplina Geometrie analitică și diferențială poz. 21 din stat.
— asistent la catedra III — Mecanică și rezistența materialelor — disciplina Rezistența materialelor poz. 13 din stat.
— asistent la catedra Mecanică și rezistența materialelor — disciplinele „Mecanică", „Rezistența materialelor", „Mecanică tehnică", poz. 17 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra IV — Termotehnică și mașini termice — disciplinele „Termotehnică", „Hidraulică și mașini hidraulice" și „Mecanica fluidelor", poz. 9 din statutul de funcțiuni.
— asistent la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele „Motoare", „Exploatarea tehnică a autotractoarelor", „Fabricarea și repararea autotractoarelor, poz. 16 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra VII — Economie, organizare și planificare — disciplina „Evidența și analiza activității economice a întreprinderilor" poz. 4 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra X — Împăduriri și ameliorații silvice, disciplinele „Macanizarea lucrărilor silvice" și „Mecanizarea exploatărilor forestiere" poz. 6 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra X — Împăduriri și ameliorații silvice — disciplina „Corectarea torenților" poziția 7 din stat.
— asistent la catedra XI — Amenajament și topografie — disciplinele „Amenajarea pădurilor" și „Metode de programare pentru economia forestieră" poz. 9 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra XI — Amenajament și topografie — disciplina „Dendrometrie" poz. 7 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra XVI — Fizică — disciplina „Fizică" poziția 8 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra XVI — Fizică — disciplina „Fizică" poziția 11 din stat.
— asistent la catedra XVI — Fizică — disciplina „Fizică" poz. 10 din stat.
— asistent la catedra XVI — Fizică — disciplina „Fizică" poz. 13 din stat.
— asistent la catedra XV — Geometrie descriptivă și desen — disciplina „Geometrie descriptivă și desen tehnic" poz. 5.
— asistent la catedra XVIII — Tehnologia lemnului — disciplinele „Tehnologia și industrializarea lemnului", „Tratamente termice" și „Materiale tehnologice" poz. 11 din statul de funcțiuni.
— asistent la catedra XVIII — Tehnologia lemnului — disciplinele „Studiul și bazele producției lemnului" și „Tehnologia și industrializarea lemnului" poz. 7 din stat.

Candidații la concurs vor depune, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute în Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în Colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 35 din 5 august 1958.

Concursul se va ține la sediul rectoratului Institutului politehnic Brașov în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL POLITEHNIC-TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— Asistent la Facultatea de construcții catedra construcții metalice, disciplina „Rezistența materialelor și teoria elasticității și plasticității", poziția 17 din statul din funcțiuni.
— Asistent la Facultatea de mecanică catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, disciplina „Tratamente termice, proiectarea ștanțelor și matrițelor", „Proiectarea și tehnologia sculelor așchietoare", poziția 10 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului politehnic din Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, cererea la care se vor anexa actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în colecția de hotărîri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1968.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului politehnic din Timișoara la două luni de la data publicării acestui anunț.

ANUNȚ

Toți absolvenții fostei școli normale (pedagogice) din Șendriceni — Dorohoi, seriile 1921—1957, sînt rugați a-și comunica adresele la Liceul nr. 1 Dorohoi, prof. Haralambie Prisacaru, în vederea întîlnirii din 6 iulie 1969.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuserii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.138

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 988 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 28 martie 1969 | 4 pag. 25 bani

■ Concurs pentru ocuparea unor catedre și posturi didactice (pag. 2)

■ În dezbatere – proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală (pag. 3)

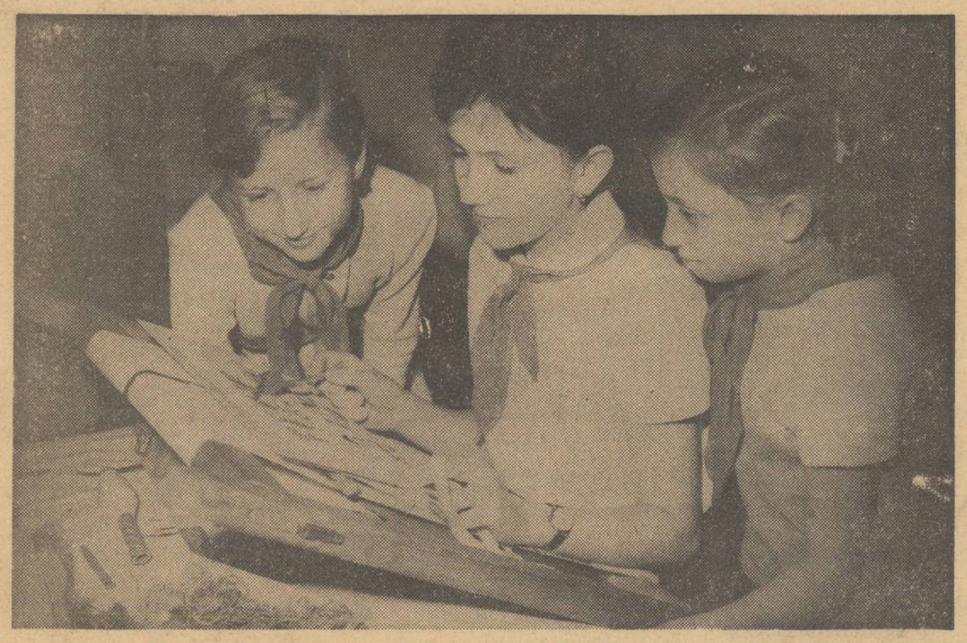

Vacanța de primăvară a adus cu sine și o activitate mai intensă la cercurile Casei pionierilor din Oradea

CUNOAȘTEREA ELEVULUI ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Procesul de învățămînt nu va putea fi redus niciodată la o relație de tip pur „cibernetic", fie și numai datorită faptului că, puse în locul profesorului, mașinile de instruire nu asigură decît schema exterioară a actului de învățare — transmiterea de cunoștințe și verificarea cantitativă a însușirii lor de către elevi, fără a realiza unul din dezideratele esențiale ale muncii instructiv-educative: cunoașterea elevului.

Cunoașterea elevului este un fapt esențialmente uman, pentru că el presupune efectuarea unui fel de mișcare inversă, reconstitutivă, de la răspuns spre mediatorii psihici care au permis elevului să găsească și să formeze răspunsul la întrebarea dată. Ea nu se reduce la „fotografierea" reacțiilor și a conduitei de moment, ci reprezintă un proces discursiv de interpretare și explicare cauzală a performanțelor obținute de elevi și a resorturilor conduitei lor.

Dar la ce servește cunoașterea elevului? O întrebare cu care ar fi trebuit, probabil, să și începem. Se știe doar că, împlinind vîrsta de șapte (respectiv de șase) ani și dobîndind statutul de elev, copilul se angajează într-o activitate socială obligatorie. El trebuie să învețe. Iar profesorul, în virtutea statutului său de profesor, are obligația să-l învețe. Lucrurile par simple pentru că, în principiu, fiecare din cei doi factori e conștient de sarcinile ce-i revin. Și, totuși, practica școlară ne arată la tot pasul că, deși cele două condiții formale se respectă (elevul se așează în bancă și ascultă, profesorul se așează la catedră și explică), apar obstacole, eșecuri, oboseală, fenomene de negativism. Elevul ascultă, dar nu reține sau nu înțelege. Elevul știe „astăzi", nu mai știe „mîine". Elevul a fost „ieri" activ, dar „astăzi" este „absent".

În calitatea lui de subiect al procesului instructiv-educativ, elevul reprezintă o realitate suigeneris, un complex de acțiuni, de atitudini și de stări, un sistem care nu numai că suportă „presiunea" curentului de informații și de influențe din afară, dar care și reacționează la acestea, operînd filtrări și selecții, fixînd anumite cunoștințe și uitîndu-le pe altele, angajîndu-se activ într-o problemă sau privind-o, dimpotrivă, cu indiferență. Și întrucît întreaga muncă didactică-educativă prestată de profesor este destinată elevului, rezultă că e foarte important să știm cît mai exact ce anume se petrece în sfera acestuia din urmă, în procesul interacțiunii lui cu „materialul" transmis de profesor. Devine necesară o operație de diagnostic, menită să determine, ca și în medicină, starea diferitelor aparate și sisteme psihice puse în funcțiune de elev cu prilejul învățării.

La ora actuală, studiile de diagnostic psihic, avînd la bază baterii de teste specializate pentru cercetarea atenției, memoriei, imaginației, inteligenței, aptitudinilor și personalității, cunosc o asemenea amploare, încît s-ar părea că nimic nu e mai simplu decît să aplici un set de probe etalonate și să prelucrezi statistic datele cantitative pentru a descoperi „misterele" gîndirii, motivației sau preferințelor unui om sau unui grup de oameni. Și totuși, rezultatele obținute pe această cale nu ne-au permis încă să precizăm ce trebuie făcut pentru ca atenția, memoria și gîndirea cuiva, în speță a elevului, să-și amelioreze structura și să funcționeze mai eficient.

Sondarea aptitudinilor elevilor prin investigări pe care le-am denumi de tip „secțional" dispune de o anumită rigurozitate grație operației de cantificare meticuloasă a datelor și numărului mare de „subiecți" ce pot fi supuși testării în aceeași unitate de timp. Cu toate acestea, concordanța datelor cu realitatea psihologică a elevului, rămîne foarte relativă. Din mai multe motive. În primul rînd pentru că elevul și situația de învățare în care îl examinăm sînt fenomene extrem de mobile și de variabile.

Și atunci, ce surprindem printr-o probă administrată la un moment dat? Mulți înclină să creadă că tocmai fondul acela primar neafectat de învățare, unde zac „comorile" ascunse ale intelectului: înclinațiile, înzestrările, vocațiile, inteligența. O analiză mai atentă a elevului plasat în situația de învățare ne arată însă că opoziția inteligență-cunoștințe este falsă. Puterile intelectuale ale elevului reprezintă întotdeauna un fenomen cu dublu sens: a) ceea ce poate elevul singur și b) ceea ce poate el în condiții de sprijin și ajutor din partea profesorului. Momentul al doilea este, aici, esențial, deoarece ceea ce poate elevul astăzi în condiții de ajutor mîine va putea să execute singur. Cunoașterea obiectivă a elevului nu va putea face abstracție de aceste confruntări și permutări dinamice.

Pe tărîmul școlii ni se pare că trebuie pornit de la convingerea că elevul este o variabilă dependentă de structura actului instructiv-educativ. Cunoașterea lui nu se poate realiza independent de felul influențelor cărora este supus. Și atunci explicarea faptului că elevul „nu-i atent", că „uită", că „nu înțelege", că apare motivat cînd „pozitiv" cînd „negativ" pentru învățare nu trebuie neapărat căutată în subdotarea lui intelectuală sau în instabilitatea conduitei, ci mai degrabă în structura, intensitatea și calitatea solicitării lui pe linie de învățare. Psihologic, elevul reprezintă un sistem receptiv și multilateral „deschis" spre lumea culturii și gîndirii celorlalți. Și tocmai promptitudinea și încrederea cu care preia el, cel puțin pe treptele inițiale ale învățămîntului, informația și instrumentul de lucru al dascălului său explică de ce ajunge așa de repede, în școală, la intelectul de tip „cultural", construit prin învățare.

Am schițat aici doar cîteva aspecte de principiu, vizînd cu precădere necesitatea și sensul muncii de cunoaștere a elevului în procesul de învățămînt. Rămîne să vedem mai îndeaproape, cu alt prilej, prin ce mijloace, prin ce operații și pînă unde putem merge învingînd diverse dificultăți în munca aceasta extrem de utilă procesului de învățămînt: cunoașterea obiectivă a elevului și a premiselor formării lui raționale.

Dr. PANTELIMON GOLU

Discuție la masa rotundă cu profesori ai Liceului pedagogic „Gh. Șincai" din Blaj

VIITORUL ÎNVĂȚĂTOR ÎN FAȚA EXIGENȚELOR ȘCOLII MODERNE

Este prea lent procesul modernizării învățămîntului pedagogic ● Psihologiei i se cuvine un loc mai important ● Sînt necesare programe de cultură generală cu caracter specific, nu „adaptări" ale programelor liceului teoretic ● Pericolul plafonării și căile evitării lui

Învățătorul este primul pion din biografia școlară a fiecărui individ. În arhitectura celor mai înalte, mai savante și mai moderne studii, prima cărămidă o pune el. Iar în acest edificiu, întreaga „suprastructură" depinde inevitabil de calitatea temeliei și, evident, a celui care a zidit-o. Se pune deci o întrebare imperioasă, de extremă acuitate: cum trebuie să fie învățătorul față de exigențele învățămîntului modern?

Am pus această întrebare unui grup de profesori de la Liceul pedagogic „Gh. Șincai" din Blaj, localitate despre care cunoscutul filolog Jan Urban Jarnik spunea că „este orașul unde mai înainte de toate țările în care se vorbește românește s-au alcătuit niște școli mai înalte românești. De aici plecau dascăli români care se împrăștiau în Ardeal și în principatele dunărene. Meritul Blajului în această privință nu se poate tăgădui".

Prof. Ion Bobițan, directorul liceului: Formația pedagogică a învățătorului se desăvîrșește, în principal, prin studiul pedagogiei, al psihologiei, al metodicii predării diferitelor discipline școlare și al practicii pedagogice.

Red.: Sînt aceste mijloace de natură să satisfacă exigențele formative?

Prof. Ion Bobițan: Ca mijloace în sine, da, întrucît ele pot asigura elevilor pregătirea pedagogică necesară. Ca realități concrete, însă, ele sînt susceptibile de perfecționări.

Red.: În ce sens?

Prof. Ion Bobițan: În primul rînd în sensul adaptării lor la cerințele modernizării învățămîntului. Pedagogia modernă a acumulat un material bogat, pe care manualele și programele noastre de pedagogie nu le-au înregistrat decît într-o slabă măsură. Ca să dau numai un exemplu: acestea nu cuprind nimic, fie și măcar cu titlu informativ, despre programare sau despre mașinile de învățat.

Red.: Deci, din capul locului, în învățămîntul pedagogic procesul modernizării este lent.

Prof. Ion Bobițan: Nu vreau să fiu înțeles greșit. Voiam doar să atrag atenția că în procesul de modernizare care a cuprins întregul învățămînt și care înseamnă o revizuire a planurilor de învățămînt, a conținutului programelor și manualelor, noi am cam fost uitați. Preocupări de modernizare există, însă ele sînt sporadice și vin din inițiativa profesorilor.

Red.: Pentru că vorbim despre modernizare. Această idee are pentru școala dv. un sens deosebit, deoarece schimbările pe care le presupune ea nu privesc numai învățămîntul pedagogic ca atare, dar și adaptarea lui la cerințele învățămîntului modernizat în clasele I—IV.

Înv. Ileana Berghian: Absolut. Un aspect modern și de mare actualitate al învățămîntului la clasele mici îl constituie școlarizarea copiilor la vîrsta de 6 ani. Acest aspect presupune ca imperios necesară informarea elevilor noștri din liceul pedagogic asupra modalităților de lucru specifice cu elevii de această vîrstă. Din cîte am auzit, pe alocuri, unii din învățătorii care lucrează cu elevi de 6 ani aplică la clasele respective aceleași metode ca și cele folosite în cazul elevilor de 7 ani. Se vădește aici, desigur, rezultatul lipsei de pregătire. Este de aceea necesar ca, în cît mai scurtă vreme, problemele predării la clasele I cu copii de 6 ani să fie cuprinse în programele liceelor pedagogice.

Red.: Cum s-a realizat în acest an pregătirea elevilor dv. pentru predarea la clasele I în noile condiții?

Înv. Ileana Berghian: S-a realizat și nu prea, întrucît programele nu au apucat să prevadă nimic în această problemă. Am încercat să realizăm o îndrumare cît mai minuțioasă în cadrul practicii pedagogice. În general, cred că am reușit. Este însă nevoie și de o serioasă pregătire teoretică pentru această muncă nouă, care cere o deosebită competență.

La clasa I s-a introdus predarea teoriei mulțimilor. Toate laudele pentru acest aspect al modernizării învățămîntului, care nu este singurul. Dar nu-i de-ajuns să modificăm optica asupra predării unei discipline. Acesteia trebuie să-i corespundă și modificări în pregătirea celor care vor fi chemați să predea disciplina respectivă. Nu putem pretinde să se predea matematica după o concepție nouă, dacă îi pregătim pe învățători în spiritul unei concepții vechi.

Red.: Aceasta privește, evident, nu numai pregătirea pentru predarea uneia sau alteia dintre discipline, ci însăși formarea concepției pedagogice a viitorilor învățători. Ce loc credeți că ar reveni psihologiei în această modificare de concepție?

Prof. Elena Stanciu: Unul dintre cele mai mari. Pedagogia modernă se bazează în primul rînd pe o mai bună cunoaștere a psihologiei copilului și pe adaptarea metodelor ei la datele pe care i le furnizează psihologia. În acest sens, consider că ar trebui să privim psihologia ca pe una dintre cele mai importante discipline care se învață în liceul pedagogic. Deocamdată mi se pare că dăm prea multă atenție informării elevilor asupra unor probleme de psihologie și prea puțină înzestrării lor cu instrumente de orientare practică în psihologia copilului.

Prof. Eustalia Ivanov: Însăși practica pedagogică, pentru a-și atinge scopul, ar trebui să fie mai mult întemeiată pe cunoașterea noțiunilor de psihologie.

Red.: Ce anume reproșați modului cum este concepută în prezent practica pedagogică?

Prof. Eustalia Ivanov: Practica începe în anul al III-lea, din prima săptămînă de școală, prin asistențe la lecție. În acest moment nici studiul pedagogiei, care debutează cu un capitol introductiv de noțiuni generale, nu a înaintat suficient pentru ca elevii să efectueze observațiile practice pe baza unui minimum de pregătire teoretică, nici cunoștințele lor de psihologia copilului nu sînt într-o situație mai bună. Ca urmare, observațiile pe care le fac elevii în cadrul acestei perioade a practicii au un caracter empiric. Socotesc, de aceea, că ar fi bine ca practica să înceapă în trimestrul II al anului III, adică atunci cînd se cunosc suficiente noțiuni de pedagogie și psihologie pentru ca să se poată face observații eficiente.

Prof. Ion Bobițan: După mine, atenția cea mai mare ar trebui să se acorde practicii curente. În acest domeniu ar trebui să se intensifice munca învățătorului, a profesorului metodist și a profesorului de pedagogie. Ajutîndu-i pe elevi aici, le vom da posibilitatea să se descurce mai ușor în cadrul celorlalte forme de practică. Poate că practica de o zi ar trebui să se desfășoare numai sub îndrumarea învățătorului de la școala de aplicație, iar profesorii de metodică și de pedagogie să-și orienteze mai mult atenția către practica continuă. Știu că sînt unii care neagă rolul profesorilor de metodică în îndrumarea practicii, socotind că de aceasta este cazul să se ocupe numai învățătorii școlilor de aplicație sub conducerea profesorului de pedagogie. În ce mă privește sînt cu totul împotriva acestei idei. Cred că profesorii de metodică sînt cei mai în măsură să-i îndrume pe viitorii învățători atunci cînd este

Convorbire realizată de OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. a IV-a)

Informații — Informații — Informații

Ședință de lucru cu inspectorii generali județeni

La Casa universitarilor din București a avut loc, în zilele de 25 și 26 martie a.c., o ședință de lucru cu inspectorii generali județeni. Ședința a fost deschisă de acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului.

Cu acest prilej a fost prezentată și dezbătută metodologia studiului ce se va efectua în întreaga țară în legătură cu dezvoltarea rețelei școlilor de cultură generală, necesarul de personal didactic și spațiu de învățămînt. De asemenea, în lumina Directivelor Comitetului Central al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și a lucrărilor Conferinței Naționale a cadrelor didactice, s-au examinat măsurile ce urmează să fie luate în continuare în vederea trecerii la învățămîntul general obligatoriu de 10 ani începînd din anul școlar 1969—1970.

Au mai fost discutate probleme privind activitatea didactică în perioada pînă la încheierea anului școlar, organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în liceu, precum și îmbunătățirea activității educative în rîndul elevilor și modul de organizare a vacanței de vară.

Cu același prilej, inspectorii generali au primit îndrumări cu privire la asigurarea școlilor cu personal didactic prin transferări și prin concurs, care se instituie pentru prima dată în acest an.

Pentru concursul de admitere în liceu s-a stabilit ca, începînd din acest an, în sesiunea de vară să se pună la dispoziția candidaților toate locurile planificate. Un alt element nou al concursului de admitere în liceu este media minimă de admitere, care s-a stabilit la 6. În toamnă se va putea organiza concurs de admitere numai pentru locurile care eventual vor rămîne neocupate în sesiunea din iunie.

În cadrul ședinței au luat cuvîntul tov. Constantin Drăgulescu, președintele Uniunii Sindicatelor din învățămînt și Cultură, care a făcut o expunere asupra colaborării sindicatelor din învățămînt cu inspectoratele școlare județene pentru rezolvarea sarcinilor mari puse de partid în fața slujitorilor școlii. În continuare tov. Virgil Radulian, președintele Consiliului Național al Pionierilor, s-a referit la direcțiile principale ale activității pionierești în perioada care urmează. A vorbit apoi tov. Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului, care a trecut în revistă principalele probleme ce se leagă de îndrumarea și controlul liceelor de specialitate și școlilor profesionale.

În încheierea ședinței conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a înfățișat obiectivele de seamă ale învățămîntului de cultură generală și sarcinile ce revin inspectoratelor școlare și unităților de învățămînt pentru anul școlar viitor și în perspectivă. În cuvîntul său vorbitorul a făcut recomandări în legătură cu îmbunătățirea metodelor de muncă, cu sporirea operativității în aplicarea măsurilor stabilite, cu intensificarea eforturilor pentru a se asigura instrucției și educației un nivel tot mai ridicat.

Conferință de presă

În cadrul ciclului de întîlniri ale conducerii unor ministere și instituții centrale cu reprezentanții presei inițiate de Uniunea Ziariștilor, joi a avut loc la Casa ziariștilor, o conferință de presă cu conducerea Ministerului Învățămîntului. În prezența a numeroși redactori ai ziarelor centrale și locale, ai Agenției de presă „Agerpres", Radioteleviziunii și ai unor publicații de specialitate, acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului a făcut o expunere asupra problemelor actuale și de perspectivă ale învățămîntului din țara noastră, în lumina recentelor documente adoptate de conducerea de partid și de stat în acest domeniu.

La întrebările puse de ziariști au răspuns prof. Miron Constantinescu și conf. univ. Traian Pop, adjuncți ai ministrului învățămîntului și ing. Ștefan Sebesan, director general în minister.

CONCURS PENTRU OCUPAREA UNOR CATEDRE ȘI POSTURI DIDACTICE

Pentru anul școlar 1969/1970, transferarea și numirea personalului didactic de predare în posturile și catedrele vacante la liceele de cultură generală, liceele de specialitate, școlile profesionale și tehnice, școlile generale și grădinițele din municipiile București, Arad, Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Sibiu, Timișoara și Tg. Mureș **se fac pe bază de concurs.**

Vor fi ocupate prin concurs **posturile de educatoare, de învățători,** precum **și catedrele la următoarele discipline : lb. română, lb. maternă (în școlile cu predarea în limba naționalităților conlocuitoare), lb. latină, istorie, pedagogie psihologie, socialism științific și economie politică, matematică, biologie și geografie.** Pentru celelalte specialități, catedrele vacante vor fi publicate în Buletinul Ministerului Învățămîntului și vor putea fi ocupate în perioada de numiri și transferări, ce va avea loc în cursul lunii mai a.c.

La concurs se poate înscrie **personalul didactic titular** definitiv și care la 1 septembrie 1969 **are cel puțin 3 ani stagiu în postul în care funcționează.** De asemenea, se pot înscrie persoanele care au funcționat în învățămînt ca personal titular definitiv și care au fost nevoite, pentru motive întemeiate și cu aprobarea Ministerului Învățămîntului sau a inspectoratelor școlare, să întrerupă activitatea didactică.

Candidații se pot înscrie la concurs numai pentru ocuparea catedrelor la specialitățile și pentru gradul de învățămînt la care au dreptul să predea, potrivit studiilor ce le posedă.

Cererile de înscriere la concurs se depun, pînă la data **de 12 aprilie 1969,** la inspectoratul școlar județean (al municipiului București) în raza căruia se găsește unitatea școlară la care figurează postul vacant.

Cererile de înscriere la concurs vor fi însoțite de : copie legalizată de pe actul de studii ; dovezi privind gradele didactice obținute și vechimea în învățămînt ; un memoriu de activitate didactică, metodico-științifică și cultural-obștească; o caracterizare întocmită de conducerea unității școlare la care cel interesat funcționează sau a funcționat pînă la întreruperea activității, vizată de inspectoratul școlar județean (al municipiului București) ; dovadă eliberată de consiliul popular municipal din care să rezulte că concurentul are domiciliul stabil în localitatea solicitată (conform prevederilor Legii nr. 10/1968 și ale H.C.M. nr. 1651/1968).

Concursul constă **dintr-o probă scrisă** la specialitate, pentru profesori, din **două probe scrise** una la limba română (lb. maternă) și alta la aritmetică pentru învățători și **o probă scrisă** la literatura pentru copii și limba română (lb. maternă) pentru educatoare, precum și din **aprecierea activității candidatului.** Probele de concurs se vor susține ținînd seama de cerințele programelor pentru examenul de definitivare în învățămînt. Cadrele didactice care funcționează în școli cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare pot susține proba de concurs în limba maternă.

Pentru organizarea și desfășurarea concursului inspectoratele școlare județene vor numi **comisii alcătuite din inspectori școlari și personal didactic de specialitate.**

Proba scrisă de specialitate se va organiza în centrele stabilite de inspectoratele școlare județene în ziua **de 20 aprilie 1969, orele 10.**

Cadrele didactice care nu vor putea ocupa un post sau o catedră prin concurs pot solicita în cursul lunii mai transferarea sau numirea pe unul din posturile sau catedrele ce se vor publica vacante în Buletinul Ministerului Învățămîntului.

CATEDRE DE LIMBA ROMÂNĂ

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 1. Gr. șc. economic nr. 3.

Sectorul 2. Gr. șc. nr. 3 „Intreprinderea de transporturi-București". Șc. gen. nr. 42 și Șc. gen. nr. 43 com. Voluntari.

Sectorul 3. Șc. gen. nr. 78. Șc. gen. nr. 67 și Lic. „Alexandru Sahia" (seral). Gr. șc. forestier. Gr. șc. „Filatura Română de Bumbac". Gr. șc. „Filatura Română de Bumbac".

Sectorul 4. Lic. ind. pentru ind. ușoară. Lic. economic nr. 2. Lic. ind. de construcții. Lic. ind. de construcții. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Gr. șc. nr. 1 constr.-montaj. Gr. șc. comercial „N. Kretulescu", Gr. șc. constr. (Șos. M. Bravu).

Sectorul 5. Șc. prof. „Autobuzul". Șc. gen. nr. 102.

Sectorul 6. Lic. nr. 27 (seral).

Sectorul 7. Lic. nr. 25 și Șc. gen. nr. 153. Lic. nr. 33. Gr. șc. UCECOM. Șc. prof. „Uzinele mașini electrice". Șc. gen. 159 — com. Cheajna.

Sectorul 8. Lic. nr. 6 (seral). Lic. „Ion Neculce". Lic. ind. transporturi. Gr. șc. „Grivița Roșie". Șc. gen. nr. 187 — com. Mogoșoaia și Șc. gen. nr. 13.

MUNICIPIUL ARAD

Lic. nr. 2. Lic. nr. 2. Lic. nr. 5 și Șc. gen. nr. 10. Lic. economic. Lic. pedagogic. Șc. prof. „30 Decembrie". Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. Arad-Sofronea. Șc. gen. Arad-Sofronea-Sînpaul (cu limbă de predare maghiară). Șc. gen. Arad-Fîntînele-Frumușeni (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL BRAȘOV

Lic. nr. 3. Lic. „Unirea" și Lic. de muzică și arte plastice. Gr. șc. „Steagul Roșu". Gr. șc. „Steagul Roșu". Gr. șc. energetic. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 14.

MUNICIPIUL BRĂILA

Lic. nr. 4 (zi și seral). Lic. nr. 5. Lic. ind. chimie. Lic. economic. Gr. șc. forestier. Gr. șc. „Progresul". Gr. șc. „Progresul". Gr. șc. „Progresul". Șc. gen. nr. 15 și Șc. gen. nr. 23.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. nr. 5 și Lic. arte plastice. Lic. pedagogic și Lic. nr. 1 (seral). Lic. nr. 11 (cu limba de predare maghiară). Lic. ind. de transporturi. Lic. ind. energetic. Gr. șc. energetic și Lic. ind. energetic. Gr. șc. ind. alimentară. Gr. șc. ind. alimentară. Gr. șc. comercial. Gr. șc. construcții. Gr. șc. pt. ind. ușoară. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 12.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Lic. nr. 1. Lic. Mangalia (seral). Lic. Năvodari și Șc. gen. Năvodari. Șc. prof. „Șantierul Naval". Șc. gen. nr. 1 — Constanța-Ovidiu.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Lic. „Frații Buzești" (seral) și Lic. nr. 3. Gr. șc. comercial. Șc. gen. nr. 4 și Șc. gen. nr. 24. Șc. gen. nr. 12 și Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 25 Craiova-Făcăi. Șc. gen. Craiova-Ișalnița.

MUNICIPIUL GALAȚI

Lic nr. 7 (seral). Gr. șc. energetic. Gr. șc. „Al. I. Cuza". Gr. șc. „Combinatul siderurgic". Gr. șc. ind. alimentară. Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 11.

MUNICIPIUL IAȘI

Lic. nr. 1. Lic. nr. 5. Lic. nr. 7. Lic. pedagogic. Lic. pedagogic. Lic. pedagogic. Lic. pedagogic. Lic. Ind. de chimie. Lic. Ind. de construcții. Lic. Ind. energetic. Gr. șc. de construcții pentru ind. chimică și rafinării. Gr. șc. de construcții pentru ind. chimică și rafinării. Șc. prof. auto. Șc. prof. ind. ușoară. Șc. prof. ind. ușoară. Șc. gen. nr. 3 și Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 5 și Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. Iași — Holboca.

MUNICIPIUL ORADEA

Lic. nr. 1 — completare la Lic. nr. 5. Lic. nr. 2. Lic. ind. de construcții. Lic. ind. de construcții. Lic. ind. pentru construcții de mașini și Șc. prof. „Înfrățirea". Gr. șc. agricol și Șc. prof. „Înfrățirea". Șc. prof. „Înfrățirea". Șc. gen. nr. 13 — completare la secția cu lb. de predare maghiară. Șc. gen. Oradea — Sînmartin — Cordău.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Lic. nr. 1. Lic. nr. 1 (seral). Lic. economic. Lic. economic. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Gr. șc. petrol. Gr. șc. de constr. pentru ind. chimică și rafinării. Gr. șc. de constr. pentru ind. chimică și rafinării. Gr. șc. „Uzinele piese auto" Pitești — Ștefănești.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Lic. nr. 1. Lic. nr. 5. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. economic.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. pedagogic. Lic. pedagogic. Lic. nr. 3. Lic. nr. 3 și Lic. nr. 2. Gr. șc. „Independența". Gr. șc. „Independența". Gr. șc. forestier. Gr. șc. forestier. Gr. șc. pt. ind. ușoară. Gr. șc. pt. ind. alimentară. Șc. gen. nr. 20 și Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. Sibiu — Șelimbăr.

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Lic. ind. pt. constr. de mașini. Lic. economic. Lic. agricol. Gr. șc. Forestier. Gr. șc. comercial. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 11 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 11 Tg. Mureș — Sîntana — Curteni (cu limba de predare maghiară).

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 2. Lic. nr. 5. Lic. nr. 6. Lic. nr. 8 și Lic. de arte plastice. Lic. ind. de construcții. Gr. șc. economic și Gr. șc. „Electromotor". Șc. prof. UCECOM. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. Timișoara — Giroc — Chișada.

CATEDRE DE LIMBA ROMÂNĂ — ISTORIE

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Șc. gen. nr. 10.

CATEDRE DE LIMBA ROMÂNĂ — LIMBA FRANCEZĂ

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Șc. gen. Ploiești. Bucov — Pleașa.

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Șc. gen. nr. 21 Tg. Mureș — Cristești. Șc. gen. nr. 19 Tg. Mureș — Sîncrai — Nazna.

CATEDRE DE LIMBA MAGHIARĂ

MUNICIPIUL ARAD

Șc. gen. Arad — Sofronea — Sînpaul.

CATEDRE DE LIMBA GERMANĂ

(limbă maternă în școli cu limba de predare germană)

MUNICIPIUL ARAD

Șc. gen. Arad — Fîntînele — Frumușeni. Șc. gen. Arad — Livada.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. pedagogic și Lic. nr. 2.

CATEDRE DE LIMBA LATINĂ

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 3. Lic. „George Coșbuc".
Sectorul 4. Lic. nr. 43 și Lic. nr. 39.
Sectorul 7. Lic. nr. 33.
Sectorul 8. Lic. „Ion Neculce" și Lic. de muzică nr. 2. Lic. nr. 6.

MUNICIPIUL ARAD

Lic. nr. 5 și Lic. pedagogic.

MUNICIPIUL BRAȘOV

Lic. nr. 4.

MUNICIPIUL BRĂILA

Lic. nr. 1.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. nr. 2 și Lic. de muzică. Lic. nr. 9.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Lic. Năvodari și Lic. nr. 3 Constanța.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Lic. nr. 3. Lic. „Tudor Arghezi".

MUNICIPIUL GALAȚI

Lic. „V. Alecsandri". Lic. nr. 7 și Lic. „Al. I. Cuza" și Lic. de muzică.

MUNICIPIUL IAȘI

Lic. nr. 5 și Lic. de muzică. Lic. nr. 7 și Lic. nr. 2.

MUNICIPIUL ORADEA

Lic. nr. 1. Lic. nr. 4. Lic. pedagogic, — compl. Lic. nr. 5 și Lic. de muzică.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Lic. nr. 2. Lic. nr. 3. Lic. nr. 3.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Lic. nr. 1. Lic. nr. 3 și Lic. nr. 1.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. nr. 1.

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Lic. „Unirea". Lic. pedagogic Lic. „Al. Papiu Ilarian" și Lic. nr. 8 (cu limba de predare maghiară). Lic. „Unirea" (cu limba de predare maghiară).

CATEDRE DE ISTORIE

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 1. Lic. economic nr. 3.
Sectorul 2. Lic. ind. poligrafie.
Sectorul 3. Lic. economic nr. 1.
Sectorul 4. Lic. ind. pentru constr. de mașini și Lic. economic nr. 3. Lic. economic nr. 2.
Sectorul 7. Sc. gen. nr. 158 — com. Cheajna sat. Roșu.
Sectorul 8. Lic. ind. de transporturi.

MUNICIPIUL ARAD

Lic. agricol. Lic. economic. Lic. nr. 4 (cu limba de predare germană). Sc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 6.

MUNICIPIUL BRAȘOV

Lic. nr. 4. Lic. economic nr. 1. Lic ind. pentru constr. de mașini. Șc. gen nr. 3. Șc. gen. nr. 8 și Șc. gen. nr. 14. Șc. gen nr. 10.

MUNICIPIUL BRĂILA

Lic. nr. 5 și Șc. gen. nr. 10. Lic. agricol. Șc. gen. nr. 1 și Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 5 și Șc. gen. nr. 7 Șc. gen. nr. 12 și Șc. gen. nr. 2 Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 24. Șc. gen. nr. 26.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. de coregrafie. Lic. nr. 7 (cu limba de predare maghiară). Lic. ind. energetic și Lic. ind. de construcții. Lic. economic nr. 1. Șc. gen. nr. 3 și Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 12.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 20. Sc gen. Năvodari.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Lic. ind. energetic și Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. de chimie și Lic. agricol nr. 1. Lic. economic. Șc. gen. nr. 12 și Șc. gen. nr. 25 Craiova — Făcăi.

MUNICIPIUL GALAȚI

Lic. nr. 6. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 20.

MUNICIPIUL IAȘI

Șc. gen. nr. 13 și Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 4 și Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 17.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. Pitești — Bascov — Valea Ursului.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Lic. nr. 1 (zi și seral). Lic. nr. 3. Lic. nr. 5 și Lic. nr. 4 (zi și seral). Lic. ind. de petrol și Lic. ind. pentru constr de mașini. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. Ploiești — Bărcănești (completare lb. română). Sc. gen. Ploiești — Bucov.

MUNICIPIUL SIBIU

Șc. gen. nr. 2 Sibiu — Rășinari.

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Lic. nr. 4. Șc. gen. nr. 18 Tg. Mureș — Sîntana — Curteni (cu limba de predare maghiară).

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 3 (seral). Lic. nr. 3 și Lic. nr. 5. Lic. nr. 4 și Lic. nr. 1. Lic. nr. 6. Lic. nr. 8 și Șc. gen. nr. 14. Lic. nr. 10 (seral). Lic. de muzică și Lic. nr. 5 (completare socialism științific). Lic. economic și Lic. agricol. Lic. ind. de construcții și Lic. ind. pentru constr. de mașini. Șc. gen. nr. 1 și Șc. gen. ambliopi. Șc. gen. nr. 2.

CATEDRE DE ISTORIE-GEOGRAFIE

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 8. Șc. gen. nr. 185 — com. Chitila.

MUNICIPIUL ARAD

Șc. gen. Arad — Fîntînele — Frumușeni. Șc. gen. Arad — Sofronea.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Șc. gen. Constanța — Tuzla — Costinești.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Șc. gen. nr. 15 și Șc. gen. nr. 17.

MUNICIPIUL IAȘI

Șc. gen. Iași — Holboca — Rusenii Vechi. Șc. gen. Iași — Rediu. Șc. gen. Iași — Rediu — Horlești.

MUNICIPIUL ORADEA

Șc. gen. Oradea — Sînmartin — Haieu.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Șc. gen. nr. 19 și Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. Ploiești — Brazi. Șc. gen. Ploiești — Brazi — Negoiești.

MUNICIPIUL SIBIU

Șc. gen. Sibiu — Veștem.

CATEDRE DE SOCIALISM ȘTIINȚIFIC ȘI ECONOMIE POLITICĂ

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 4. Lic. ind. energetic și Lic. ind. pentru ind. ușoară.

MUNICIPIUL ARAD

Lic. agricol. Lic. economic.

MUNICIPIUL BRĂILA

Lic. nr. 4. Lic. economic.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. nr. 7 (seral).

MUNICIPIUL IAȘI

Lic. economic și Lic. ind. energetic.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Lic. economic.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Lic. economic.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. nr. 2 și Lic. de muzică și Lic. pedagogic.

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 4 și Lic. nr. 8. Lic. ind. pentru construcții de mașini și Lic. de construcții civile.

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Lic. economic. Lic. „Unirea" (cu limba de predare maghiară).

CATEDRE DE BAZELE CUNOȘTINȚELOR POLITICE

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 3. Gr. șc. „Filatura Română de Bumbac".

MUNICIPIUL CRAIOVA

Gr. șc. de construcții.

MUNICIPIUL GALAȚI

Gr. șc. „Combinatul siderurgic". Gr. șc. „Al. I. Cuza".

MUNICIPIUL IAȘI

Șc. prof. Uzinele mecanice „Nicolina". Șc. prof. ind. ușoară.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Gr. șc. de construcții.

MUNICIPIUL SIBIU

Gr. șc. „Independența".

CATEDRE DE PEDAGOGIE

MUNICIPIUL ARAD

Lic. pedagogic.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Lic. pedagogic. Lic. pedagogic.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. pedagogic. Lic pedagogic.

MUNICIPIUL IAȘI

Lic. pedagogic. Lic. pedagogic.

MUNICIPIUL ORADEA

Lic. pedagogic.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. pedagogic. Lic. pedagogic (cu limba de predare germană).

CATEDRE DE MATEMATICĂ

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 1. Gr. șc. poligrafic. Gr. șc. poligrafic. Gr. șc. economic nr. 3. Gr. șc. economic nr. 3.
Sectorul 2. Șc. gen. nr. 31.
Sectorul 3. Lic. „G. Coșbuc" (seral). Lic. „Al. Sahia". Lic. nr. 38 (seral). Lic. Seral. Lic. „Al Sahia" (seral și zi). Gr. șc. „23 August". Gr. șc. forestier. Șc. prof. „Electroaparataj".
Sectorul 4. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. de chimie. Lic. ind. pentru ind. ușoară. Lic. economic nr. 2. Lic. ind. de construcții. Șc. gen. nr. 89 și Șc. gen. nr. 200. Gr. șc. nr. 1 construcții-montaj. Gr. șc. nr. 1 construcții-montaj. Gr. șc. chimie. Gr. șc. „N. Kretulescu". Șc. gen. nr. 89 și Șc. gen. nr. 200.
Sectorul 5. Lic. „Gh. Șincai" (seral). Lic. ind. energetic. Lic. ind. metrologie.
Sectorul 6. Lic. „Gh. Lazăr". Gr. șc. „Vulcan".
Sectorul 7. Lic. nr. 21 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 153. Șc. gen. nr. 167. Gr. șc. construcții-Militari.
Sectorul 8. Lic. „Ion Neculce" (seral). Lic. „Aurel Vlaicu" (seral). Lic. ind. transporturi. Gr. șc. „Grivița Roșie". Gr. șc. „Grivița Roșie". Gr. șc. nr. 2 construcții Șos. Chitila.

MUNICIPIUL ARAD

Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. economic. Lic. agricol. Gr. șc. comercial.

MUNICIPIUL BRAȘOV

Lic. economic nr. 1 și Șc. prof. de construcții. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. Brașov — Ghimbav. Șc. prof. „Tractorul" și Șc. prof. de ind. ușoară. Șc. prof. de construcții. Șc. gen. nr. 6 (cu limba de predare maghiară).

MUNICIPIUL BRĂILA

Lic. nr. 2 (seral). Lic. nr. 5. Lic. ind. chimie. Lic. ind. chimie. Lic. agricol. Gr. șc. „Progresul". Gr. șc. „Progresul". Sc. gen. nr. 3 și Șc. gen. nr. 23. Sc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 24.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. nr. 10 și Lic. de arte plastice. Lic. nr. 15. Lic. de muzică. Lic. nr. 3 (cu limba de predare maghiară). Lic. nr. 15 și Lic. nr. 3 (cu limba de predare maghiară). Lic. economic nr. 1. Lic. economic nr. 1. Lic. ind. energetic. Lic. ind. transporturi. Gr. șc. pentru ind. ușoară.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Lic. ind. de construcții. Lic. ind. energetic. Lic. Mangalia (seral). Lic. Mangalia (seral). Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. Constanța — Mangalia — Drum-Nou. Șc. gen. Constanța — 23 August — Moșneni. Șc. gen. Constanța — Tuzla. Șc. gen. Constanța — Tuzla — Costinești.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Lic. nr. 3 (seral). Lic. ind. energetic. Gr. șc. „Electroputere". Gr. șc. „Electroputere". Șc. prof. U.C.E.C.O.M. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. Craiova — Simnicul de Sus.

MUNICIPIUL GALAȚI

Lic. nr. 6. Lic. nr. 6. Lic. nr. 7. Lic. nr. 7 (seral) și Șc. gen. nr. 15. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Gr. șc. „Combinatul siderurgic". Gr. șc. „Combinatul siderurgic". Gr. șc. ind. alimentară. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 9 și Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 27 și Șc. gen. nr. 3.

MUNICIPIUL IAȘI

Lic. nr. 1 (seral). Lic. nr. 3 și Lic. nr. 5. Lic. pedagogic. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. construcții. Lic. ind. construcții. Lic. ind. energetic. Lic. ind. de chimie. Gr. șc. de chimie. Gr. șc. construcții. Gr. șc. construcții. Gr. șc. comercial. Gr. șc. economic. Șc. prof. auto. Șc. prof. ind ușoară. Șc. prof. ind. ușoară. Șc. prof. ind. ușoară. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 19.

MUNICIPIUL ORADEA

Lic. nr. 4. Lic. pedagogic — completare. Lic. nr. 3. Lic. ind. pentru constr. de mașini. Lic. ind. de construcții. Gr. șc. agricol. Șc. prof. „Înfrățirea". Șc. gen. nr. 25.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Lic. nr. 1. Lic. nr. 2. Lic. nr. 2. Lic. nr. 3 (seral). Lic. economic. Lic. ind. pentru constr. de mașini și Lic. ind. de chimie. Gr. șc. petrol. Gr. șc. de constr. pentru ind. chimică și rafinării. Gr. șc. de constr. pentru ind. chimică și rafinării. Gr. șc. „Uzinele piese auto" Pitești — Ștefănești. Gr. șc. „Uzinele piese auto" Pitești — Ștefănești. Șc. gen. nr. 5.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Lic. nr. 1. Lic. nr. 1. Lic. nr. 1. Lic. nr. 1 (seral). Lic. nr. 4 (seral). Lic. nr. 5 (seral). Lic. nr. 5 (seral). Lic. nr. 6 (seral). Lic. economic. Gr. șc. comercial. Șc. gen. Ploiești — Bărcănești — Tătărani. Șc. gen. Ploiești — Bucov.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. nr. 2 (cu limba de predare germană). Gr. șc. pentru ind. alimentară. Gr. șc. forestier. Șc. gen. nr. 2 Sibiu — Rășinari.

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Lic. pedagogic. Lic. „Unirea" (cu limba de predare maghiară). Lic. economic. Lic. ind. de construcții. Lic. ind. de construcții. Lic. agricol. Lic. agricol. Gr. șc. forestier. Gr. șc. comercial.

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 6. Lic. ind. de construcții. Lic. ind. de construcții. Lic. ind. de construcții.

CATEDRE DE MATEMATICĂ—FIZICĂ

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 2. Șc. gen. nr. 41. Șc. gen. nr. 42 — com. Voluntari.
Sectorul 3. Șc. gen. nr. 64. Șc. gen. nr. 78. Gr. șc. forestier. Șc. gen. nr. 90 — com. Glina sat. Cățelu.
Sectorul 4. Șc. gen. nr. 77.
Sectorul 5. Șc. gen. nr. 102. Șc. gen. nr. 111.
Sectorul 6. Șc. gen. nr. 127. Șc. gen. nr. 137 — com. Măgurele.

MUNICIPIUL ARAD

Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 13.

MUNICIPIUL BRAȘOV

Șc. gen. nr. 8 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 8 (cu limba de predare maghiară).

MUNICIPIUL BRĂILA

Șc. gen. nr. 26. Șc. gen. nr. 27.

MUNICIPIUL CLUJ

Gr. șc. comercial. Șc. gen. nr. 13 (cu limba de predare maghiară).

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Șc. prof. pentru valorificarea produselor agricole. Șc. gen. Năvodari. Șc. gen. Techirghiol — Agigea și Șc. gen. Tuzla.

MUNICIPIUL IAȘI

Șc. gen. Iași — Holboca. Șc. gen. Iași — Tomești.

MUNICIPIUL ORADEA

Lic. nr. 4. Lic. nr. 5. Lic. nr. 2 — completare la Lic. nr. 1. Lic. nr. 3 — completare la Lic. nr. 5 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 25.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Lic. nr. 1 (seral). Șc. gen. Pitești — Bradu de Sus.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. Ploiești — Berceni — Corlătești. Șc. gen. Ploiești — Tîrgșorul Vechi.

MUNICIPIUL SIBIU

Șc. gen. Sibiu — Șelimbăr (cu limba de predare germană)

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Șc. gen. nr. 5.

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 3. Șc. gen. nr. 8 (cu limba de predare sîrbă).

CATEDRE DE BIOLOGIE

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 1. Lic. „I. L. Caragiale".
Sectorul 3. Șc. gen. nr. 61 — Com. Dobroiești.
Sectorul 4. Lic. nr. 43 și Șc. gen. nr. 200.
Sectorul 5. Lic. „Gh. Șincai". Lic. nr 41 — Com. Jilava.
Sectorul 6. Lic. „Gh. Lazăr".
Sectorul 7. Lic. nr. 21 (cu limba de predare germană).
Sectorul 8. Șc. gen. nr. 171 și Șc. gen. nr. 176.

MUNICIPIUL ARAD

Lic. nr. 1. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. Arad — Fîntînele (cu limba de predare germană). Șc. gen. Arad — Fîntînele Frumușeni (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL BRAȘOV

Lic. nr. 1. Lic. nr. 1 (seral) și Lic. Economic nr. 1 și Șc. gen. nr. 2 Șc. gen. nr. 4 (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL BRĂILA

Lic. nr. 1 și Lic. nr. 3 (seral). Lic. nr. 5 și Lic. nr. 4 (seral). Șc. gen. nr. 8 și Șc. gen. nr. 10.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. nr. 2. Lic. nr. 9 (completare chimie). Lic. nr. 12 și Lic. nr. 15.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Șc. gen. nr. 19.

MUNICIPIUL GALAȚI

Șc. gen. nr. 9 (completare geografie).

MUNICIPIUL IAȘI

Șc. gen. nr. 3 și Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 22.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Lic. nr. 5 (zi și seral). Lic. nr. 6 (zi și seral). Lic. nr. 3 și Lic. economic.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. pedagogic și Șc. gen. nr. 6 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 9.

CATEDRE DE BIOLOGIE—CHIMIE

MUNICIPIUL ARAD

Șc. gen. nr. 6.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Șc. gen. nr. 16.

CATEDRE DE BIOLOGIE—AGRICULTURĂ

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 6. Șc. gen. nr. 140 — Com. Vîrteju.

MUNICIPIUL ARAD

Șc. gen. Arad — Fîntînele. Șc. gen. Arad — Livada. Șc. gen. Arad — Sofronea — Sînpaul (cu limba de predare maghiară).

MUNICIPIUL BRAȘOV

Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. Brașov — Ghimbav (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL CLUJ

Șc. gen. nr. 12.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Șc. gen. nr. 15.

MUNICIPIUL IAȘI

Lic. pedagogic. Șc. gen. Iași — Rediu — Horlești. Șc. gen. Iași — Rediu — Valea Lupului.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Șc. gen. Pitești — Bascov.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Șc. gen. Ploiești — Bucov. Șc. gen. Ploiești — Tîrgșorul Vechi.

MUNICIPIUL SIBIU

Șc. gen. Sibiu — Șelimbăr (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 4 și Lic. nr. 3. Lic. nr. 6 și Lic. nr. 5 și Lic. de muzică. Lic. nr. 8 și Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 8 — completare chimie (cu limba de predare sîrbă).

CATEDRE DE BIOLOGIE—GEOGRAFIE

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Șc. gen. nr. 17.

MUNICIPIUL ORADEA

Lic. nr. 5. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. Oradea — Sînmartin — Betfia.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 9.

CATEDRE DE AGRICULTURĂ

MUNICIPIUL CRAIOVA

Șc. gen. nr. 17.

MUNICIPIUL ORADEA

Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 12.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Șc. gen. Ploiești — Tîrgșorul Vechi — Strejnicu.

MUNICIPIUL SIBIU

Șc. gen. nr. 1 Sibiu — Rășinari.

CATEDRE DE GEOGRAFIE

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 2. Șc. gen. nr. 42 — com. Voluntari.
Sectorul 7. Lic. „T. Vladimirescu" (seral) și Lic. nr. 33. Lic. nr. 21 (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL ARAD

Lic. economic. Șc. gen. nr. 5.

MUNICIPIUL BRĂILA

Lic. nr. 2 și Lic. nr. 3. Lic. nr. 5. Șc. gen. nr. 21 și Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 27 și Șc. gen. nr. 22.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. ind. energetic și Lic. economic nr. 1.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. Eforie Nord și Șc. gen. Agigea. Șc. gen. Limanu. Șc. gen. nr. 1 Ovidiu.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Lic. ind. energetic și Lic. ind. pentru construcții de mașini.

MUNICIPIUL GALAȚI

Șc. gen. nr. 12.

MUNICIPIUL IAȘI

Lic. nr. 1 (zi și seral). Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 22.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Șc. gen. Pitești — Colibași — Racovița de Jos.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Lic. nr. 6 (seral) și Lic. de muzică. Șc. gen. nr. 16 (compl. desen). Șc. gen. Ploiești — Blejoi (compl. desen). Șc. gen. Ploiești — Berceni și Șc. gen. Corlătești.

MUNICIPIUL SIBIU

Lic. ped. și Șc. gen. nr. 6.

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 4 și Șc. gen. ambliopi. Lic. nr. 2 și Șc. gen. nr. 1 (cu l. de predare germană). Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4.

CATEDRE DE GEOGRAFIE—AGRICULTURĂ

MUNICIPIUL SIBIU

Șc. gen. Sibiu — Poplaca.

POSTURI DE ÎNVĂȚĂTORI

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 2. Șc. gen. nr. 30. Șc. gen. nr. 32. Șc. gen. nr. 32. Șc. gen. nr. 32. Șc. gen. nr. 39. Șc. gen. nr. 40. Șc. gen. nr. 42 com. Voluntari.
Sectorul 3. Lic. nr. 29. Șc. gen. nr. 47. Șc. gen. nr. 55. Șc. gen. nr. 59. Șc. gen. nr. 60. Șc. gen. nr. 60. Șc. gen. nr. 61 — com. Dobroești. Șc. gen. nr. 65 — com. Pantelimon.
Sectorul 5. Șc. gen. nr. 100. Șc. gen. nr. 102. Șc. gen. nr. 102. Șc. gen. nr. 103. Șc. gen. nr. 108. Șc. gen nr. 108. Șc. gen nr. 120. Șc. gen. nr. 106 — com. Popești-Leordeni. Șc. gen. nr. 106 — com. Popești-Leordeni. Șc. gen. nr. 212 — com. Jilava.
Sectorul 6. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 138 com. Bragadiru. Șc. gen. nr. 138 com. Bragadiru. Șc. gen. nr. 222 com. Bragadiru. Șc. gen. nr. 137 com. Măgurele.
Sectorul 8. Șc. gen. nr. 185 com. Chitila. Șc. gen. nr. 187 com. Mogoșoaia. Șc. gen. nr. 246 com. Chitila — sat Rudeni. Șc. gen. nr. 246 com. Chitila — sat Rudeni.

MUNICIPIUL ARAD

Liceul nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 7 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. cl. I—IV nr. 20. Șc. gen. cl. I—IV Arad — Fîntînele — Tisa Nouă. Șc. gen. Arad — Sofronea. Șc. gen. Arad — Fîntînele. Șc. gen. cl. I—IV — Arad — Sofronea Canton. Șc. gen. Arad — Vladimirescu — Horia. Șc. gen. cl. I—IV — Arad — Fîntînele — Tisa Nouă (cu limba de predare germană). Șc. gen. cl. I—IV — Arad — Fîntînele — Frumușeni (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL BRAȘOV

Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. Brașov — Ghimbav.

MUNICIPIUL BRĂILA

Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen nr. 13. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 24. Șc. gen. nr. 24. Șc. gen. nr. 26. Șc. gen. nr. 26. Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. cl. I—IV — Brăila — Lacul Sărat.

MUNICIPIUL CLUJ

Lic. nr. 7 (cu limba de predare germană). Lic. nr. 9. Lic. nr. 12. Lic. nr. 14. Lic. nr. 14. Lic. nr. 15. Lic. nr. 15. Lic. nr. 15. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen nr. 14. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. cl. I—IV nr. 3. Șc. gen. cl. I—IV nr. 6.

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Lic. pedagogic. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 24. Șc. gen. nr. 25. Șc. gen. Constanța — Limanu. Șc. gen. Constanța — Limanu. Șc. gen. Constanța — Limanu. Șc. gen. Mangalia — Drum Nou Șc. gen. Mangalia — Drum Nou. Șc. gen. Mangalia — Drum Nou. Șc. gen. Năvodari. Șc. gen. Năvodari. Șc. gen. Năvodari. Șc. gen. cl. I—IV Năvodari — Mamaia-Sat. Lic. Techirghiol. Șc. gen. Techirghiol — Agigea. Șc. gen. cl. I—IV Techirghiol — Lazu. Șc. gen. cl. I—IV 23 August I.A.S. Șc. gen. 23 August — Moșneni. Șc. gen. nr. 2 Ovidiu. Șc. gen. nr. 2 Ovidiu. Șc. gen. nr. 2 Ovidiu. Șc. gen. Ovidiu — Lumina. Șc. gen. Tuzla — Costinești. Șc. gen. Tuzla — Costinești.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Lic. pedagogic învățători. Lic. de muzică și arte plastice. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 25 Craiova — Făcăi. Șc. gen. nr. 26 Craiova — Mofleni. Șc. gen. nr. 27 Craiova — Popoveni. Șc. gen. Craiova — Bucovăț. Șc. gen. Craiova — Bucovăț — Palilula. Șc. gen. cl. I—IV Craiova — Bucovăț — Cîrligei. Șc. gen. cl. I—IV Craiova — Bucovăț — Leamna de Jos. Șc. gen. Craiova — Cernele. Șc. gen. cl. I—IV Craiova — Podari — Braniște. Șc. gen. cl. I—IV Craiova — Podari — Livezi. Șc. gen. cl. I—IV Craiova — Podari — Livezi.

MUNICIPIUL GALAȚI

Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 2. Șc gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9, Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. cl. I—IV Galați — Cătusa.

MUNICIPIUL IAȘI

Liceul nr. 4. Liceul nr. 5. Liceul nr. 5. Liceul nr. 5. Liceul nr. 8. Liceul pedagogic. Șc. gen. nr 2. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen nr. 21. Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 30. Șc. gen. Iași — Bîrnova. Șc. gen. cl. I—IV Iași — Bîrnova — Todirel. Șc. gen. cl. I—IV Iași — Bîrnova — Todirel. Șc. gen. cl. I—IV Iași — Bîrnova — Cercu. Șc. gen. cl. I—IV Iași — Bîrnova — Cercu. Șc. gen. Iași — Holboca. Șc. gen. cl. I—IV Iași — Holboca — Cristești. Șc. gen. cl. I—IV Iași — Holboca — Orzeni. Șc. gen. Iași — Rediu — Horlești. Șc. gen. Iași — Rediu — Horlești. Șc. gen. Iași — Rediu — Valea Lupului.

(Continuare în pag. a 4-a)

În dezbatere

PROIECTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Necesitatea unei modernizări reale a studiului biologiei

Înaintea oricăror observații critice, țin să salut importantul pas spre o reală modernizare a învățământului făcut prin diversificarea liceului în trei secții, între care secția de chimie-biologie, nouă ca profil. Această modificare structurală poate realmente să contribuie la asigurarea pregătirii temeinice a absolvenților liceului pentru a candida la facultățile de medicină, farmacie, biologie, agronomie etc.

Dacă prin înființarea secției chimie-biologie principiul a fost cîștigat, se impune ca profilul acestei secții să fie conturat — și din punct de vedere al conținutului științific — corespunzător cerințelor modernizării învățământului.

Actualul proiect prevede, la toate secțiile, botanica în anul I, zoologia în anul II, anatomia și fiziologia omului în anul III, elemente de ecologie și genetică în anul IV. Știm însă cu toții că, în urma unor experimente, Institutul de științe pedagogice a propus să se predea în liceu un curs unic de biologie, care să țină seama de progresul științei contemporane. Or, după cum rezultă din plan, nu se va realiza încă un asemenea curs. Regretăm acest fapt, întrucît fragmentarea cunoștințelor și descriptivismul exagerat, inevitabile în cazul predării pe discipline — botanică, zoologie etc. — frînează posibilitatea de a prezenta legile și fenomenele biologice în unitatea și complexitatea lor. Practica a dovedit că elevii, nevoiți să memoreze un noian de termeni nu întotdeauna semnificativi, rămîn în cadrul unui orizont mai restrîns și prind cu mult mai greu dragoste față de științele biologice.

Pe de altă parte, datele noi ale științelor biologice sau ale științelor limitrofe, ca biofizica sau biochimia, incluse ca discipline în profilul secției de chimie-biologie, se adaugă la celelalte secții la fondul existent de cunoștințe de botanică, zoologie etc. fără a se putea încorpora în mod organic în conținutul învățămîntului biologic. Ca urmare, volumul de cunoștințe și complexitatea acestora vor depăși inevitabil posibilitățile de asimilare și înțelegere ale elevilor, contribuind astfel în continuare la supraîncărcarea lor.

Susțin de aceea propunerea să se renunțe la predarea pe discipline biologice și să se adopte programa de biologie elaborată de Institutul de științe pedagogice, aceasta fiind, după părerea mea, singura care ar corespunde pe deplin cerințelor unei reale modernizări.

În ansamblu, consider că proiectul planului de învățământ pentru liceu acordă științelor biologice locul cuvenit. Mă întreb însă de ce s-a rezervat disciplinei „Elemente de ecologie și genetică" (disciplină care va avea, după cum se pare, o sferă apropiată în conținut cu cea a biologiei generale predate actualmente în clasa a XII-a), numai o oră pe săptămînă la secția de matematică-fizică și la secția umanistă. Experiența actualei clase a XII-a reală, unde este prevăzută pentru biologie o singură oră pe săptămînă (adică, în total, numai 28 de ore) arată că în aceste condiții se ridică serioase probleme nu numai de conținut, ci și de metodică. Practic nu este posibil ca noțiunile de biologie generală sau genetică, dificile prin caracterul lor abstract, dar deosebit de importante pentru cultura generală și de specialitate, să fie predate și învățate temeinic în ritm de galop.

Pornind de la aceste constatări și gîndindu-mă la necesitatea de a se asigura toate condițiile pentru realizarea eficienței reale și integrale a obiectului „Elemente de ecologie și genetică", propun încadrarea lui la toate secțiile în 2 ore săptămînal în loc de una. Pentru a nu se trece însă nici la anul IV de limita bine echilibrată a celor 30 de ore de curs săptămînal, propun ca acordarea celei de a doua ore pentru biologie sau genetică-ecologie să se realizeze pe seama transferului uneia din cele două ore acordate educației fizice. Nu intenționez de loc, cînd fac această propunere, să neg însemnătatea educației fizice — disciplină care contribuie substanțial la asigurarea dezvoltării fizice armonioase a tineretului și totodată, la formarea deprinderilor de ordine, disciplină etc. Dimpotrivă, sînt de părere că practicarea exercițiilor fizice ar trebui să fie integrată în deprinderile vitale ale tineretului, deprinderi care să se formeze și să se dezvolte sub îndrumarea zilnică a școlii. Propun, de aceea, ca educației fizice să i se acorde un timp minim — de o jumătate de oră pînă la o oră zilnic, în afara programului instructiv propriu-zis, înainte sau după orele de curs, la fiecare clasă. Consider că procedîndu-se astfel nu s-ar crea o supraîncărcare a elevilor, ci s-ar aplica cea mai eficientă metodă de prevenire a surmenajului, astheniei, lipsei de rezistență la efort etc. Totodată s-ar degaja încă două ore — una necesară biologiei, iar a doua unei alte discipline, în funcție de profilul secției respective.

Prof. CEZARA POPOVICI
inspectoare de specialiste

Se cere mai multă atenție pentru studiul logicii

Consider că logica ar trebui să se predea în liceul de cultură generală la secțiile de matematică-fizică și chimie-biologie, în cîte o oră pe săptămînă, întrucît are o deosebită importanță în formarea culturii generale a absolventului de liceu, fiind un adevărat instrument de gîndire, de integrare, de organizare a cunoștințelor elevilor. Rezervînd logicii numai un trimestru (de fapt, în total, 9 ore) se va genera în continuare o sursă de formalism în învățămînt și, totodată, de suprasolicitare a elevilor.

Noțiunile de logică trebuie bine fixate în timpul lecțiilor, ele putînd să devină un adevărat instrument de gîndire numai printr-un număr suficient de exerciții. În cursul predării logicii trebuie făcute, de pildă, exerciții de formulare a definiției noțiunilor, utilizînd genul proxim și diferența specifică sau definiții genetice. De asemenea, sînt necesare numeroase exerciții de prezentare grafică a raportului între noțiuni, diagramarea judecăților, a diverselor forme de raționament pe care apoi elevii le pot utiliza în rezolvarea problemelor de matematică și fizică. În sfîrșit, trebuie făcute mai multe exerciții aplicative pentru capitolul „Demonstrare și combatere" folosindu-se exemple din toate obiectele de învățămînt (geometrie, literatură etc.). Or, toate acestea nu se pot realiza într-un singur trimestru.

Pentru că se dezbate acum planul de învățămînt al liceului credem că este cazul să se studieze și posibilitatea ca logica să fie predată mai devreme, adică în anul III, II sau chiar I. De aceeași părere sînt și mulți dintre colegii de la liceele din Iași cu care am stat de vorbă. De altfel, elevii înșiși simt nevoia de a-și însuși mai devreme cunoștințele de logică. De curînd, în cadrul unui sondaj pe care l-am efectuat după predarea capitolelor „Definiția noțiunii" și „Demonstrația", mulți elevi din clasele a XII-a au fost de părere că aceste cunoștințe le-ar fi fost mai folositoare dacă le-ar fi cunoscut înainte de a-și fi însușit anumite definiții în cadrul diferitelor discipline de învățămînt.

Prof. CONST. IOVU
Liceul nr. 4, Iași

Propuneri pentru planul secției de matematică-fizică

Discutînd proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală aș dori să mă opresc asupra secției de matematică-fizică, secție care va avea, cred, ponderea cea mai mare în ansamblul învățămîntului liceal.

Găsesc că raportul dintre numărul de ore afectate disciplinelor realiste și umaniste în cadrul acestei secții este bine echilibrat, că el ține seama de necesitatea înzestrării elevilor cu un bagaj de noțiuni de natură să constituie fondul culturii lor generale. Este bine, de asemenea, că proiectul planului secției de matematică-fizică prevede și predarea a două limbi moderne, fapt ce va permite absolvenților să se documenteze mai ușor din literatura de specialitate.

Ținînd seama de faptul că diversificarea începe chiar din prima clasă a liceului, iar elevii sînt recrutați din diferite școli, aducînd deci nivele diferite de pregătire, consider că ar fi necesar ca în anul I să se acorde predării matematicii 5 ore săptămînal, creîndu-se astfel posibilitatea de a se omogeniza pregătirea lor matematică. Ora în plus la anul I s-ar putea obține dacă s-ar trece geologia în anul II, unde ar urma ca matematica să se studieze tot în 5 ore săptămînal (în loc de 6 ore), ora rămasă liberă acordîndu-se geologiei. S-ar putea găsi eventual și alte soluții, de exemplu trecîndu-se ora de geologie în anul IV, întrucît cunoștințele pe baza cărora s-ar putea însuși acestei discipline se învață în anii I, II și III.

În altă ordine de idei găsesc că ar fi mai eficientă predarea calculului diferențial și integral în cîte două ore săptămînal în anii III și IV. Pentru păstrarea echilibrului, studiul astronomiei ar putea fi trecut în anul III, ai cărui elevi posedă instrumentul matematic necesar însușirii cunoștințelor respective. Opinez pentru această distribuție a orelor deoarece practica a dovedit că într-o singură oră pe săptămînă se înaintează foarte greu în predarea oricărei discipline: distanța între orele de curs fiind prea mare, trebuie reluate de fiecare dată prea multe noțiuni.

Cred că volumul cunoștințelor prevăzute la fizică pentru anul III este foarte mare, avînd în vedere că aici s-au inclus și noțiunile cu privire la tuburile electronice, la radioemisie și radiorecepție, la semiconductori etc. În cele 4 ore prevăzute săptămînal este imposibilă predarea tuturor acestor cunoștințe, fără să mai vorbim de realizarea lucrărilor de laborator. Consider că ar trebui studiată posibilitatea de a se acorda un număr de 5 ore săptămînal pentru studiul fizicii în anul III. În acest caz s-ar putea include în programa anului respectiv și cunoștințele referitoare la electrostatică, astfel încît cursul respectiv să formeze un tot unitar. Acordarea unei ore în plus s-ar putea realiza, cred, prin reducerea orelor de biologie, întrucît pentru cei ce vor să aprofundeze studiul biologiei există o secție specială cu acest profil, iar la secția de matematică-fizică ea se studiază numai pentru completarea culturii generale.

Ar fi de dorit, în general, ca programele secției de matematică-fizică să nu fie mult amplificate față de programele actualei secții reale a liceului. Mai folositor ar fi să se lase timp pentru rezolvarea de probleme complexe, pentru efectuarea de experiențe și lucrări de laborator, realizîndu-se astfel un învățămînt modern, legat de cerințele actuale ale tehnicii, ale economiei noastre naționale.

Prof. E. TULIPANT

Carențe în profilarea secției umaniste

Proiectul planului de învățămînt are în vedere o imperioasă cerință a zilelor noastre și anume necesitatea instruirii, a pregătirii diferențiate a tineretului, determinată de tendința de diversificare și specializare a producției și a vieții sociale, a științei contemporane.

Diversificarea studiilor liceale încă din primul an trebuie să ofere posibilitatea unei judicioase corelări a disciplinelor specifice fiecărei secții. Așa, de pildă, consider binevenită introducerea, la toți cei patru ani ai secției umaniste a unei ore de gramatică, măsură ce vine și în sprijinul profesorilor de limbi străine, dar care va avea efecte pozitive în primul rînd asupra înțelegerii de către elevi a fenomenelor de limbă și implicit, asupra perfecționării deprinderilor lor de scriere corectă.

Cu toate că proiectul apreciază că prin sporirea numărului de ore la literatura română, la limbile moderne și la limba latină se realizează profilarea secției umaniste, am impresia că aceasta este iluzorie întrucît, la limbile moderne și la limba latină se înregistrează chiar un inexplicabil pas înapoi, care poate lăsa urme nefavorabile în pregătirea elevilor. Mi se pare de pildă anacronic ca, la secția umanistă, numărul orelor de matematică să fie egal cu cel al orelor de literatură română (anii I, II) și de limbi moderne (la toți anii) și mai mare decît al celor de limbă latină, discipline care, alături de istorie și filozofie, trebuie să fixeze profilul acestei secții. Din consultări personale mi-am dat seama că și unii profesori de matematică ce predau la clasele umaniste propun eliminarea din planul de învățămînt al secției respective, la anii III și IV, a orelor de matematică și repartizarea acestora la disciplinele de profil.

Ținînd seama de faptul că, la examenul de bacalaureat, absolvenții liceului vor opta pentru limba latină sau limba modernă studiată în continuare și că acei care vor urma o facultate de limbi străine se vor îndrepta spre aceea pe care o cunosc mai bine, consider cel puțin nejustificată reducerea numărului de ore, în anii III și IV, la prima limbă modernă și nu la a doua, dacă totuși reducerea este necesară. Această carență a proiectului planului de învățămînt continuă greșeala comisă prin planul actualei clase a XII-a, cu toate că profesorii de specialitate și-au exprimat categoric dezacordul în consfătuirile organizate de Ministerul Învățămîntului.

Îmi exprim convingerea că proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală, care este supus discuțiilor întregului corp profesoral, va deveni, în măsura în care va ține seama de propunerile valoroase ce se vor face, un prețios instrument de racordare a învățămîntului din patria noastră la cerințele contemporaneității, ale societății noastre socialiste.

Prof. LUCIAN RAȘCA
Liceul „G. Coșbuc"-București

PROFESORUL PETRE BOGDAN

Este un tip de calendar de birou, care consemnează, pe foaia respectivă a zilelor anului, aniversările marilor evenimente istorice precum și comemorările celor mai de seamă oameni din țara noastră și din străinătate. Uneori, nume de oameni îmi trezesc amintiri de demult, sentimente care s-au păstrat în mine, intacte, cu toată trecerea vremii.

Cu emoție am descoperit astfel, pe foaia zilei de 28 martie: „25 de ani de la moartea chimistului Petre Bogdan". Cu emoție, dar nu fără oarecare surprindere și mirare: cine s-a gîndit, cine l-a cunoscut, cine a putut să prețuiască într-atît pe acest minunat profesor de-o nobilă modestie, încît să-l scoată din anonimat?

Întîmplarea aceasta neobișnuită a deșteptat în mine o sumedenie de amintiri din anii mei de școală, vai! de-acum 60 de ani în urmă. Căci am avut marele noroc de a-l avea pe acest Petre Bogdan profesor de chimie la Liceul internat „Costache Negruzzi" din Iași, prin anii 1909—1910.

Pe vremea aceea chimia, neavînd perspectivele și orizontul de azi, era pentru noi, elevii de liceu, o materie mai mult aridă, înrudită, prin expresiile ei pline de simboluri și abstracțiuni convenționale, cu matematica de care, umaniști înnăscuți încă la vîrsta aceea, aveam oarecare spaimă. Dar orele de chimie aveau loc în amfiteatrul liceului și alături erau laboratoare cu tot ce trebuie pentru experiențe. Poate că și aceasta, dar desigur admirabila metodă pedagogică a lui Petre Bogdan, ne-a făcut chimia una din cele mai îndrăgite materii. Aveam puțin iluzia că sîntem nu chimiști ci alchimiști, și încercam a găsi, precum Faust, dezlegări miraculoase care să revoluționeze lumea.

Petre Bogdan era unul dintre profesorii noștri la care ieșeam cu toții, absolut cu toții, cu lecția învățată din ora în care ni se preda. Ceea ce lucram apoi ni se părea un fel de exercițiu de cercetători care vor să știe sau chiar să descopere. Chimia predată de Petre Bogdan devenea astfel pasionantă prin menținerea mereu vie a unei curiozități științifice mereu reînnoite. Este, cred, tot ce poate da mai valoros un profesor. Atunci, mulți dintre noi eram siguri că vom deveni chimiști. Formulele chimice ne deveniseră încîntătoare, pline de imagini, de fantezie, de nebănuit în toată riguroasa lor precizione și logică.

Cum a izbutit aceasta Petre Bogdan?

Mai întîi prin firea lui apropiată de elevi, prin simplitatea expresiei, prin darul de comunicare ce mărturisea un suflet deosebit. Era un bărbat mai degrabă scund, dar voinic, cu o față luminoasă, netă, cu două mustăți groase pe care obișnuia să le tragă cu un tic ce era numai al lui. Era un om totdeauna bine dispus, care ne sporea și nouă dispoziția, cum o face o dimineață însorită. În afară de orele de clasă, căci am avut fericirea să-l cunosc și astfel, fluxul lui de viață interioară îl îndemna să fredoneze fluierat, în surdină, o melodie, un cîntec, de parcă atunci l-ar fi acompaniat cineva. Buna lui dispoziție era tonică și pentru noi, ne dispunea la atenție și hărnicie, în așa măsură încît tot ce aveam de învățat ni se părea ușor, ca o treabă amuzantă. Un temperament de-o voie bună egală, comunicativă, mi se pare că ar trebui să figureze printre testele bunului pedagog. Firea morocănoasă, închisă a unui profesor creează un climat ostil înțelegerii dintre el și elev și demoralizează. Învățătura nu trebuie să aibă aerul că este o caznă nici pentru profesor, nici pentru elev. Petre Bogdan, prin firea lui, ne ușura învățătura, făcea din ea o plăcere, un act natural de cunoaștere.

O scurtă expunere prefața experiența, care venea ca o demonstrație a unor adevăruri eterne, ca dezlegarea unor taine ale universului văzut și nevăzut. Întrebări repetate puse unui elev, și apoi altuia și altuia, confirmau adevărul ca un fel de plebiscit. Repetiția și darurile ei de convingere și autosugestie nu sînt numai un sistem Coué, o metodă de pătrundere a lucrurilor în adîncime, după cum bătăile repetate într-un cui îl fac să meargă mai adînc. Revenirea cu întrebări asupra unei părți din materie, deja considerată ca reținută, sedimentează mai definitiv cunoștințele, le dă un caracter de fundament pe care apoi se poate ridica un etaj mai sus.

Petre Bogdan avea și o cultură generală și literară bogată. Asta se simțea în ușurința cu care mînuia orice idee, cu care rezolva probleme adiacente, ca și în comportarea lui plină de înțelegere. Cultura generală, o cultură umanistă este un alt test al bunului profesor, indiferent care-i este disciplina științifică. Omul de știință superior are neapărat și o cultură umanistă, fără de care specializarea devine aridă și dă impresia că este dezlipită de viață. Cultura generală și umanistă lărgește orizontul, dă un alt cîmp, mai larg, privirii asupra oamenilor, creează imense posibilități de comprehensiune a vieții interioare a elevilor, atît de complexă și de sensibilă. Toți marii oameni de știință au fost oameni de înaltă și multilaterală cultură.

Petre Bogdan făcea parte din grupul de intelectuali de prestigiu care au înființat la Iași, în 1906, revista „Viața Românească". A fost acolo împreună cu marele savant Cantacuzino și profesorul Paul Bujor, care s-au numărat printre directorii revistei în primii ani de apariție.

Cu aceste calități, Petre Bogdan a trecut apoi la Universitatea din Iași, unde a fost un tot atît de strălucit profesor universitar.

Datoresc profesorului meu Petre Bogdan și altora la fel de superiori — G. Ibrăileanu, Calistrat Hogaș, Axinte Frunză, August Scriban — formarea mea ca om. Pentru tot ce am învățat de la el, pentru amintirile mele neuitate, am voit să aduc memoriei sale, în această zi, mărturia unei aduceri aminte, gratitudinea și omagiul meu recunoscător.

DEMOSTENE BOTEZ

seo ven te

Stagiu de pregătire al profesorilor în domeniul instruirii programate

În dorința de a contribui la pătrunderea mai rapidă a metodelor și tehnicilor didactice moderne în practica învățămîntului nostru, Institutul de științe pedagogice a organizat la București, în colaborare cu Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, un stagiu de pregătire a profesorilor în domeniul instruirii programate. La acest stagiu, care se realizează în patru etape, participă profesori din întreaga țară. Prima etapă îi va familiariza pe cursanți cu bazele teoretice ale instruirii programate, cea de a doua cu tehnologia generală a acesteia, iar cea de a treia cu tehnologiile ei speciale. În sfîrșit, cea de a patra etapă va consta în activitatea individuală pe care o vor desfășura profesorii în cursul ultimului trimestru al anului școlar. Expunerile vor fi urmate, în marea lor majoritate, de lucrări practice și seminarii conduse de lectorii cursului.

Lucrările stagiului de pregătire au fost deschise luni, 24 martie a.c., de Romeo Dăscălescu, director adjunct al Institutului de științe pedagogice, după care a urmat prima prelegere — „Pedagogia cibernetică", expusă de conf. B. Bunescu, director general adjunct în Direcția generală pedagogică din Ministerul Învățămîntului. Prof. dr. docent Gh. Zapan a expus tema „Cibernetica activităților umane". În programul cursului figurează de asemenea teme ca: „Instruirea programată și principiile ei", „Testul de eficacitate a programei", „Matricea Davies" și altele.

În cadrul activităților practice ale stagiului se vor discuta problemele practice ale întocmirii și redactării diferitelor programe, modalitățile de control al eficienței predării programate și alte aspecte ale învățămîntului programat.

În etapa a patra, care coincide, după cum s-a arătat mai sus, cu trimestrul al treilea al acestui an școlar, profesorii participanți la stagiul de pregătire vor prelucra și vor preda după metoda instruirii programate un anumit capitol din materia curentă a claselor lor. La sfîrșitul anului școlar activitatea lor va fi analizată de specialiști de la Institutul de științe pedagogice. În urma rezultatelor stabilite, profesorii cu rezultate remarcabile în domeniul programării vor deveni colaboratori ai Institutului în vederea promovării metodelor și tehnicilor moderne în învățămîntul de toate gradele.

Sesiune națională de comunicări științifice

În zilele de 4—5 aprilie a.c., se vor desfășura, la Liceul „N. Bălcescu" din Craiova, lucrările Sesiunii naționale de comunicări științifice cu tema „Cercetarea științifică în sprijinul învățămîntului și educației în școala de cultură generală".

Organizată de Institutul de științe pedagogice în colaborare cu Inspectoratul școlar județean Dolj, sesiunea se va deschide cu o ședință plenară, după care lucrările se vor desfășura în două secții — didactică și educație. La rîndul ei, secția de didactică va cuprinde subsecții privind didactica generală, mijloace audio-vizuale, instruire programată și ergonomie pedagogică, didactica învățămîntului elementar, științe umaniste, limba și literatura română, limbi străine, matematică, fizică-chimie, științe biologice-geografie, activități practice și artistice, iar secția de educație subsecțiile teoria educației, educația în procesul de învățămînt, activitatea în organizația pionierilor, adolescența și integrarea socială a tineretului, orientare școlară și profesională, școala și familia, munca dirigintelui. În cadrul acestor secții cercetători, inspectori și numeroase cadre didactice din întreaga țară vor prezenta comunicări, concluzii ale experimentelor și ale generalizării rezultatelor dobîndite în practica muncii școlare.

Concursul „Îmi cunosc și îmi iubesc patria"

Începînd încă din trimestrul I al acestui an școlar, în toate unitățile de pionieri din municipiul Mediaș se desfășoară concursul: „Îmi cunosc și îmi iubesc patria", care valorifică, în forme deosebit de îndrăgite de copii, interesul și dragostea lor pentru ținutul natal.

Concursul a pornit la inițiativa Consiliului municipal al Organizației pionierilor în cinstea aniversării a 25 de ani de la eliberarea patriei, prilejuind în școli o gamă variată de inițiative, o mobilizare largă a tuturor școlarilor din clasele III—IV la cunoașterea mai amănunțită a realizărilor, frumuseților și bogățiilor regiunii, a vieții economice, sociale și culturale a oamenilor de pe aceste meleaguri.

În trimestrul I și II s-au inițiat în cadrul acestui concurs acțiuni cu teme ca: „Mediașul în istoria Țării Românești", „Să cunoaștem frumusețile patriei", „Îmi cunosc orașul în care învăț?", concursuri „Cine știe cîștigă".

Deosebit de interesante pe această linie sînt acțiunile pionierilor din cercul de istorie „Avram Iancu" de la Liceul nr. 1, care au început să întreprindă singuri investigații în istoria municipiului Mediaș, prelucrate apoi în ședințele cercului. Așa a luat naștere și micul muzeu școlar cu piese deosebit de valoroase, în totalitate descoperite de elevi.

Fazele concursului „Îmi cunosc și îmi iubesc patria" desfășurate la nivelul detașamentelor și unităților de pionieri, pe lîngă faptul că permit o cunoaștere largă a orașului, a trecutului său istoric și a minunatelor sale perspective de viitor, mai prilejuiesc desemnarea celor mai bine pregătiți dintre pionieri, care vor participa la faza pe municipiu, înscrisă în șirul manifestărilor organizate în cinstea aniversării a 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist.

Prof. AURELIA TATU

Expoziția de pictură a profesoarei Lili Popescu Hrușcă

Cenaclul „Ion Andreescu", de la Clubul sindicatelor din învățămînt, își continuă activitatea lăudabilă de a prezenta expoziții de grup, alternîndu-le cu prezentarea lucrărilor cîte unuia din membrii săi. De data aceasta, profesoara Lili Popescu Hrușcă expune un număr de aproximativ 35 de uleiuri și 15 acuarele.

Fostă elevă a maestrului Steriade, Lili Popescu Hrușcă cultivă un desen sobru, plin de puritate, un colorit remarcabil, în tente calde, din care se degajă o sensibilitate de curată esență lirică. Virtuozități deosebite dovedește mai ales în acuarelă, portretele realizate în această tehnică avînd o transparență delicată. Valoroase sînt și peisajele — Toamna, Mesteceni, Cimpulung, Sibiu — executate în tonuri calde, luminoase.

O selecție mai riguroasă ar fi necesitat prezentarea lucrărilor în ulei. Portretistica în ulei, de exemplu, apare inegală. Foarte izbutit este în schimb peisajul în ulei și e păcat că nu este reprezentat mai amplu. Aici pictorița este cu adevărat inspirată, folosind tușe sigure într-o bogată cromatică, de calmă poezie. Lucrarea „Peisaj de vară" de exemplu, întrunește toate calitățile cerute unei bune picturi peisagiste: adîncime în perspectivă, desen riguros, prospețime în colorit.

În ansamblu, maniera în care profesoara Lili Popescu Hrușcă își concepe lucrările, întreaga ținută a acestora merită o mențiune laudativă.

GHEORGHE COSTIN

seo ven te

CONCURS PENTRU OCUPAREA UNOR CATEDRE ȘI POSTURI DIDACTICE

(Urmare din pag. a 2-a)

Șc. gen. cl. I—IV Iași — Rediu — Șc. gen. cl. I—IV Iași — Rediu — Tăutești.

MUNICIPIUL ORADEA

Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 25. Șc. gen. nr. 25. Șc. gen. Oradea — Sînmartin — Cordău. Șc. gen. Oradea — Sînmartin — Cordău.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 13. Pitești — Papucești. Șc. gen. cl. I—IV Pitești — Izvorani. Șc. gen. cl. I—IV Pitești — Valea Mare Enculești.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr 16. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr 19. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 23 Șc. gen. Ploiești — Bărcănești. Șc. gen. Ploiești — Bărcănești. Șc. gen. cl. I—IV Ploiești — Bărcănești — Ghighiu. Șc. gen. cl. I—IV Ploiești — Bărcănești — Pușcași. Șc. gen. Ploiești — Brazi. Șc. gen. Ploiești — Brazi — Stejaru. Șc. gen. Ploiești — Bucov-Pleașa. Șc. gen. Ploiești — Bucov-Pleașa. Șc. gen. cl. I—IV Ploiești — Bucov — Ceramica Șc. gen. cl. I—IV Ploiești — Bucov — Ceramica. Șc. gen. Ploiești — Păulești — Găgeni. Șc. gen. Ploiești — Tîrgșoru Vechi — Străjnic. Șc. gen. Ploiești — Tîrgșoru Vechi — Străjnic. Șc. gen. cl. I—IV Ploiești — Tîrgșoru Vechi — Stăncești.

MUNICIPIUL SIBIU

Șc. gen. nr. 2 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 10 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 1 Sibiu — Rășinari.

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Lic. „Unirea" (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 14 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 14 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 14 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 21 Tg. Mureș — Cristești. Șc. gen. nr. 16 Tg. Mureș — Singeorgiu de Mureș. Șc. gen. nr. 16 Tg. Mureș — Singeorgiu de Mureș. Șc. gen. nr. 17 Tg. Mureș — Sintana de Mureș.

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Lic. nr. 6 (cu limba de predare sîrbă). Șc. gen. cl. I—IV nr. 6. Șc. gen. cl. I—IV nr. 6. Șc. gen. Timișoara — Ghioroda — Gearmata Vii. Șc. gen. cl. I—IV Timișoara — Ghioroda — Gearmata Vii (cu limba de predare germană).

POSTURI DE EDUCATOARE

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 1. Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 50 (grupă cu limba de predare germană). Grăd. or. norm. nr. 52. Grăd. cu or. norm. „Ana Ipătescu". Grăd. or. red. nr. 9 comuna Otopeni.

Sectorul 2. Grăd. or. red. nr. 14.

Sectorul 3. Grăd. or. norm. „Filatura română de bumbac" I. Grăd. or. norm. „Filatura română de bumbac" II. Grăd. or. norm. „13 decembrie — Ulei".

Sectorul 4. Grăd. or. norm. „Flacăra Roșie". Grăd. or. norm. „Flacăra Roșie". Grăd. or. red. nr. 50 — sat Bobești.

Sectorul 5. Grăd. or. norm. nr. 26. Grăd. or. norm. nr. 26. Grăd. or. norm. „Industria iutei". Grăd. or. norm. I.A.S. Popești sere. Grăd. or. norm. I.A.S. Popești sere. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. — Bumbăcăria Jilava — com. Jilava.

Sectorul 6. Grăd. or. norm. nr. 30. Grăd. or. norm. nr. 32. Grăd. or. norm. nr. 34. Grăd. or. norm. „Tînăra Gardă". Grăd. or. norm. „Uzinele Chimice Române". Grăd. or. norm. „Industria Bumbacului".

Sectorul 7. Grăd. or. norm. nr. 36. Grăd. or. norm. „Drumul Taberei". Grăd. or. norm. „Drumul Taberei". Grăd. or. norm. „Drumul Taberei". Grăd. or. norm. M.F.A. Grăd. or. norm. M.F.A. Grăd. or. norm. M.F.A.

Sectorul 8. Grăd. or. norm. nr. 42. Grăd. or. norm. nr. 42. Grăd. or. norm. nr. 42. Grăd. or. norm. nr. 42. Grăd. or. norm. nr. 42. Grăd. or. norm. nr. 42. Grăd. or. norm. nr. 43. Grăd. or. norm. nr. 45. Grăd. or. norm. „Steaua". Grăd. or. norm. Direcția Generală Construcții Montaj. Grăd. or. norm. Direcția Generală Construcții Montaj. Grăd. or. red. nr. 106 com. Chitila sat — Rudeni.

MUNICIPIUL ARAD

Grăd. or. norm. Arad — I.A.S. — Fîntînele. Grăd. or. norm. Arad — I.A.S. Fîntînele (cu limba de predare germană). Grăd. sez. Arad — Fîntînele — Aluniș. Grăd. sez. Arad — Sofronea. Grăd. sez. Arad — Sofronea. Grăd. sez. Sofronea — Sînpaul (cu limba de predare maghiară). Grăd. sez. Arad — Fîntînele — Tisa Nouă (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL BRAȘOV

Grăd. or. norm. nr. 1. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. C.F.R. Grăd. or. norm. „Fabrica stofe". Grăd. or. norm. „Fabrica șuruburi". Grăd. or. norm. „Fabrica șuruburi". Grăd. or. norm. „Tractorul". Grăd. or. norm. „Tractorul". Grăd. or. red. nr. 13. Grăd. or. red. nr. 14. Grăd. or. red. nr. 17 (cu limba de predare germană). Grăd. or. red. Brașov — Ghimbav (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL BRĂILA

Grăd. or. săpt. „Progresul".

MUNICIPIUL CLUJ

Grăd. or. norm. nr. 4 Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 9. Grăd. or. norm. nr. 20. Grăd. or. norm. „Someșul" II. Grăd. or. norm. „Flacăra". Grăd. or. norm. „Flacăra" (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. red. nr. 19. Grăd. or. red. nr. 24. Grăd. or. red. nr. 24. Grăd. or. red. nr. 18 (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL CONSTANȚA

Grăd. or. norm. nr. 1. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. „Institutul de cercetări hortiviticole". Grăd. sez. „Palazul Mare". Grăd. or. norm. T.B.C. Eforie Sud. Grăd. or. norm. Mangalia. Grăd. or. norm. I.A.S. Mangalia. Grăd. or. norm. T.B.C. Mangalia. Grăd. or. red. Năvodari. Grăd. or. red. Năvodari Peninsula. Grăd. or. red. Techirghiol. Grăd. sez. Techirghiol. Grăd. sez. Constanța — 23 August. Grăd. sez. Constanța — 23 August — Dulcești. Grăd. sez. Constanța — 23 August — Dulcești. Grăd. sez. Constanța — 23 August — Moșneni. Grăd. sez. Constanța — 23 August — Moșneni. Grăd. sez. Constanța — Limanu. Grăd. sez. Constanța — Limanu. Grăd. sez. Constanța — Limanu — Hagieni. Grăd. sez. Constanța — Tuzla. Grăd sez. Constanța — Tuzla.

MUNICIPIUL CRAIOVA

Grăd. or. norm. nr. 1. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 9. Grăd. or. norm. nr. 10. Grăd. or. norm. nr. 11. Grăd. or. norm. nr. 18. Grăd. or. norm. „Electroputere". Grăd. or. norm. „Electroputere". Grăd. or. norm. „Electroputere". Grăd. or. norm. „Electroputere". Grăd. or. norm. „Electroputere". Grăd. or. norm. „Independența". Grăd. sez. Craiova — Ișalnița. Grăd. sez. Craiova — Bucovăț — Palilula. Grăd. sez. Craiova — Simnicul de Sus. Grăd. sez. Craiova — Simnicul de Sus.

MUNICIPIUL GALAȚI

Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. „Combinatul Siderurgic".

MUNICIPIUL IAȘI

Grăd. or. norm. nr. 1. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. „Țesătura A". Grăd. or. norm. „Țesătura A". Grăd. or. norm. „Țesătura A". Grăd. or. norm. „Țesătura A". Grăd. or. norm. „Țesătura A". Grăd. or. norm. „Țesătura B". Grăd. or. red. nr. 8. Grăd. or. red. nr. 9. Grăd. or. red. nr. 15. Grăd. or. red. nr. 17. Grăd. sez. Iași — Holboca — Holboca. Grăd. sez. Iași — Holboca — Cristești. Grăd. sez. Iași — Rediu — Valea Lupului. Grăd. sez. Iași — Rediu — Rediu II. Grăd. sez. Iași — Tomești — Goruni.

MUNICIPIUL ORADEA

Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 9. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 13. Grăd. or. norm. nr. 13. Grăd. or. norm. nr. 14. Grăd. or. norm. nr. 15. Grăd. or. norm. nr. 15. Grăd. or. norm. nr. 15. Grăd. or. norm. nr. 15. Grăd. or. norm. nr. 16. Grăd. or. norm. nr. 17. Grăd. or. norm. nr. 17. Grăd. or. norm. nr. 18. Grăd. or. norm. nr. 18. Grăd. or. norm. nr. 19. Grăd. or. norm. nr. 21. Grăd. or. norm. nr. 21. Grăd. or. norm. nr. 21. Grăd. or. norm. nr. 21. Grăd. or. norm. nr. 21. Grăd. or. norm. nr. 24. Grăd. or. norm. nr. 24. Grăd. or. norm. nr. 24. Grăd. or. norm. nr. 24. Grăd. or. norm. nr. 24. Grăd. or. norm. nr. 24. Grăd. or. norm. C.F.R. Grăd. or. norm. C.F.R. Grăd. or. norm. C.F.R. Grăd. or. norm. „Înfrățirea". Grăd. or. norm. „Solidaritatea". Grăd. or. norm. „Crișul". Grăd. or. red. nr. 8. Grăd. or. red. nr. 9. Grăd. sez. Oradea — Sînmartin — Betfia. Grăd. sez. Oradea — Sînmartin — Cihei. Grăd. sez. Oradea — Sînmartin — Cordău. Grăd. sez. Oradea — Sînmartin — Cordău. Grăd. sez. Oradea — Sîntandrei. Grăd. or. norm. Oradea — Sîntandrei — Palota. Grăd. sez. Oradea — Sîntandrei Palota.

MUNICIPIUL PITEȘTI

Grăd. or. norm. nr. 1. Grăd. or. norm. nr. 1. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. sez. Pitești — Bradu Geamănu. Grăd. sez. Pitești — Colibași — Făgețel. Grăd. sez. Pitești — Colibași — Racovița de Jos. Grăd. sez. Pitești — Mărăcineni — Argeșul.

MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 10. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 13. Grăd. or. norm. nr. 13. Grăd. or. norm. Uzinele „1 Mai". Grăd. or. norm. „Petrolul". Grăd. or. red. nr. 20. Grăd. sez. Ploiești — Bărcănești. Grăd. sez. Ploiești — Blejoi. Grăd. sez. Ploiești — Brazi — Bătești. Grăd. sez. Ploiești — Păulești. Grăd. sez. Ploiești — Găgeni. Grăd. sez. Ploiești — Tîrgșoru Vechi — Strejnic. Grăd. sez. Ploiești — Tîrgșoru Vechi — Strejnic. Grăd. sez. Ploiești — Tîrgșoru Vechi — Stăncești.

MUNICIPIUL SIBIU

Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 3. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. „Independența". Grăd. or. norm. „Libertatea". Grăd. or. norm. „Steaua Roșie". Grăd. or. norm. „Steaua Roșie". Grăd. or. norm. „Steaua Roșie". Grăd. or. norm. „Steaua Roșie". Grăd. or. norm. „Steaua Roșie". Grăd. or. norm. „Steaua Roșie". Grăd. or. norm. „Flamura Roșie". Grăd. or. norm. „Flamura Roșie". Grăd. or. norm. „Flamura Roșie". Grăd. or. norm. „Flamura Roșie". Grăd. or. norm. „7 Noiembrie". Grăd. or. norm. „7 Noiembrie". Grăd. or. norm. „7 Noiembrie". Grăd. or. red. nr. 2. Grăd. or. red. nr. 4 (cu limba de predare germană). Grăd. or. red. nr. 12. Grăd. or. red. nr. 13 (cu limba de predare germană). Grăd. or. red. nr. 1 Sibiu — Cristian. Grăd. or. red. nr. 1 Sibiu — Rășinari. Grăd. or. red. nr. 1 Sibiu — Rășinari. Grăd. or. red. nr. 2 Sibiu — Rășinari. Grăd. or. red. nr. 2 Sibiu — Rășinari. Grăd. sez. Sibiu — Mohu. Grăd. sez. Sibiu — Poplaca. Grăd. sez. Sibiu — Veștem. Grăd. sez. Sibiu — Șelimbăr (cu limba de predare germană).

MUNICIPIUL TG. MUREȘ

Grăd. or. norm. nr. 1 (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 4 (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. norm. nr. 5. Grăd. or. norm. nr. 6. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8. Grăd. or. norm. nr. 8 (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. norm. „Fabrica de piele". Grăd. or. norm. „Fabrica de piele". Grăd. or. norm. „Fabrica de piele" (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. norm. „Fabrica de piele" (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. norm. „23 August". Grăd. or. red. nr. 1 (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. red. nr. 4 (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. red. nr. 9. Grăd. or. red. nr. 13. Grăd. or. red. nr. 14. Grăd. or. red. nr. 17 Tg. Mureș — Cristinești (cu limba de predare maghiară). Grăd. or. red. nr. 15 Tg. Mureș — Sîncraiu de Mureș. Grăd. or. red. nr. 16 Tg. Mureș — Sîncraiu de Mureș — Nazna.

MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Grăd. or. norm. nr. 2. Grăd. or. norm nr. 4. Grăd. or. norm. nr. 7. Grăd. or. norm. nr. 9 .Grăd. or. norm. nr. 10. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 12. Grăd. or. norm. nr. 15. Grăd. or. norm. nr. 18. Grăd. or. norm. „Banatul". Grăd. or. norm. „Banatul". Grăd. or. norm. „Banatul". Grăd. or. norm. „Electromotor". Grăd. or. norm. „Industria lînii". Grăd. or. norm. „Industria lînii". Grăd. or. norm. „Industria lînii". Grăd. or. norm. „Industria lînii". Grăd. or. norm. „Modern". Grăd. or. norm. „Uzinele textile". Grăd. or. norm. „Uzinele textile". Grăd. sez. Timișoara — Giroc.

ÎNVĂȚĂTORUL ÎN FAȚA EXIGENȚELOR ȘCOLII MODERNE

(Urmare din pag. 1)

vorba de predarea unor anumite discipline, cu atît mai mult cu cît revoluția științifică prin care trece epoca noastră face să apară foarte multe elemente noi chiar și în cunoștințele elementare ce trebuie transmise elevilor din clasele I—IV.

Prof. **Elena Stanciu**: Într-adevăr, se înșeală cei care cred că la clasele I—IV nu intervin probleme „savante" de specialitate. Ele nu sînt savante din punctul de vedere al noțiunilor ce trebuie predate copiilor, dar pot fi cînd este vorba de cunoștințele cu care trebuie să fie înzestrat cel ce le predă. Nu mai vorbesc de discipline ca muzica sau caligrafia, care cer și aptitudini deosebite.

Red.: Învățătorul trebuie să posede o temeinică cultură generală, pentru că el este chemat să predea toate disciplinele, atît de diverse, prevăzute în planul de învățămînt al claselor I—IV. Cum ar trebui concepută deci pregătirea lui în acest domeniu?

Prof. **Anton Zeller**: Într-adevăr învățătorul trebuie să fie o mică enciclopedie, să știe de toate. Liceul pedagogic este chemat, de aceea, să împletească în mod organic pregătirea de specialitate cu o largă pregătire de cultură generală. Cum se realizează însă practic această pregătire? Se iau planurile, programele și manualele destinate liceelor teoretice și se operează, mai mult la întîmplare, tăieturi destinate să facă loc pregătirii pedagogice.

Prof. **Gavril Revnic**: Iată de pildă cum este predată matematica, una din componentele de bază ale culturii generale, al cărei loc în cadrul liceului pedagogic mi se pare a fi foarte puțin definit. În anul I se face matematică în condiții bune. În anii următori, însă, programele creează o confuzie generală. Sînt prevăzute aceleași discipline ca la secțiile umaniste ale liceului teoretic, dar predarea lor se efectuează într-un număr restrîns de ore. S-a scos pe ici pe colo cîte o teoremă și cîte un capitol, ceea ce, departe de a ne ușura munca, nu face decît s-o încurce pentru că, știută fiind relația strînsă a cunoștințelor de matematică, acestea nu pot fi predate „pe sărite". În anul III se predau trei discipline matematice (algebră, geometrie și aritmetică), atribuindu-se fiecăreia cîte o oră pe săptămînă, așa că de la o săptămînă la alta elevii încurcă între ele cunoștințele celor trei discipline. Este neapărat necesar să se elaboreze un plan de învățămînt și o programă bine gîndită, adecvată cerințelor liceelor pedagogice. Aș propune să se organizeze o consfătuire cu profesori de matematică de la liceele pedagogice din țară, care să-și facă cunoscute opiniile cu privire la modul cum ar trebui integrat obiectul lor în planul de învățămînt. Și poate că asemenea consfătuiri sînt dorite nu numai de matematicieni. Date fiind distanțele care despart liceele pedagogice, noi avem mai puțin decît alții posibilitatea schimbului de opinii. Asemenea întîlniri ar fi, cred, în interesul învățămîntului.

Prof. **Eustalia Ivanov**: Lucrurile stau mai bine, după cît mi se pare, în ceea ce privește locul pe care îl ocupă în planul de învățămînt limba și literatura română. La programă s-ar putea face, poate, observații de amănunt. Aș vrea să mă opresc însă la problema predării metodicii limbii române. Ne lipsește, în prezent, un manual de metodică a acestui obiect și de aceea folosim un curs destinat studenților Universității din București. Pentru elevii noștri el este destul de dificil, cu atît mai mult cu cît, pe alocuri, are și capitole destul de slab tratate. Ar fi necesar un manual scris anume pentru elevii liceului pedagogic. De asemenea, manualul de gramatică pe care îl folosim este un fel de reeditare a gramaticii Academiei.

Prof. **Iuliu Chețan**: Elevii liceului pedagogic trebuie să fie formați în spiritul unei culturi umaniste, să li se dea posibilitatea de a cunoaște marile valori ale culturii acumulate de omenire din antichitate și pînă în zilele noastre. Cred că tocmai înțelegerea acestei necesități a determinat introducerea istoriei literaturii universale în anul al IV-lea. Cu atît mai nejustificată îmi apare absența istoriei antice și a istoriei evului mediu din planul de învățămînt al liceului pedagogic.

Prof. **Aurel Cistian**: Ar fi de spus, cred, cîteva lucruri și despre specialitatea pe care o predau eu — muzica. Se știe că nu putem concepe un învățător fără pregătire muzicală. Ea este necesară atît pentru a cultiva aptitudinile elevilor în această direcție, cît și pentru activitatea culturală pe care, de regulă, învățătorii o desfășoară în mediul rural. Nu înțeleg, de aceea, de ce alături de orele de ansamblu coral prevăzute pentru fiecare clasă nu se prevăd, prin planul de învățămînt, și ore de ansamblu coral pe școală, măcar odată la două săptămîni. Viitorii învățători trebuie să cunoască doar și cerințele unui cor mare, pe mai multe voci. Consider de asemenea că trebuie să se acorde o mai mare atenție înzestrării liceelor pedagogice cu discoteci. Nu se poate învăța istoria muzicii doar pe baza unor lecții teoretice.

Prof. **Ion Bobițan**: Aș mai adăuga necesitatea pregătirii profesorilor de muzică pentru liceele pedagogice. Cred că noi sîntem, imediat după liceele de muzică, cei care avem nevoie de profesorii cei mai calificați pentru predarea muzicii. În liceul nostru sînt trei posturi vacante la această specialitate, pentru că nu am avut pe cine să încadrăm.

Red.: A revenit în discuția noastră ideea că învățămîntul desfășurat în liceele pedagogice ar trebui să asigure elevilor o cultură de profil umanist. Cum considerați că ar trebui să fie exploatate valențele formative ale disciplinelor umaniste în educarea elevilor dv.?

Prof. **Nicolaie Albu**: În general, problemele educative ale liceului nostru sînt asemănătoare celor care se pun și în liceele teoretice. Cu deosebirea că în cazul nostru trebuie să ținem seama de profesia pentru care sînt formați elevii. În acest sens, mi se pare important să ne orientăm atenția spre cîteva aspecte specifice, în primul rînd spre cultivarea dragostei față de copii. Nu poți fi un bun învățător dacă nu îndrăgești copiii.

Prof. **Elena Stanciu**: Trebuie să cultivăm, în egală măsură, dragostea pentru profesia didactică, să-i facem pe viitorii învățători conștienți de însemnătatea lor socială, să le trezim entuziasmul pentru profesia de dascăl.

Prof. **Gavril Revnic**: Sînt unii dintre ei care pînă la absolvirea școlii își pierd interesul pentru profesia aleasă. Ar trebui să cercetăm cauzele acestui fenomen și să găsim modalitățile potrivite pentru a-l contracara.

Prof. **Elena Stanciu**: Cred că principalul motiv care determină această scădere de interes constă într-o anume teamă de plafonare intelectuală.

Red.: Cum credeți dumneavoastră că s-ar putea combate această temere?

Prof. **Elena Stanciu**: Cred că un rol important îl vor avea aici măsurile prevăzute în Statutul personalului didactic în legătură cu asigurarea unor posibilități tot mai largi de documentare profesională, științifică și culturală pentru toți învățătorii și profesorii, nu numai de la orașe, dar și de la sate. Mă gîndesc însă că și noi înșine trebuie să-i pregătim de pe acum în vederea desfășurării unor activități de cercetare, să efectuăm cu ei experiențe care să le stimuleze gustul și interesul pentru munca științifică și să-i înarmeze cu instrumentele necesare acestei munci. Eu am încercat să fac experiențe de psihologie în cadrul lecțiilor, dar nu prea îmi permite timpul. Poate ar fi necesar să se mărească numărul de ore afectat acestei discipline tocmai pentru atari experiențe, care facilitează totodată și însușirea cunoștințelor.

Prof. **Nicolaie Albu**: Sînt multiple direcții de cercetare spre care i-am putea îndruma pe elevii noștri. Una dintre acestea ar fi istoria culturii românești. În părțile noastre, în satele în care vor lucra elevii noștri, sînt străvechi tradiții culturale care ar putea constitui tot atîtea subiecte de cercetare. În Țara Făgărașului, de exemplu, au fost mari figuri de cărturari. La Orlat, comună din care în școala noastră sînt vreo trei elevi, a trăit Petrea Dascălu, un fel de Creangă al meleagurilor noastre. Rășinarii aveau școală de piatră încă de la 1793. Nu mai vorbesc de cercetările folclorice, domeniu în care se numără figuri ilustre de învățători, ca Ion Pop Reteganu, Gheorghe Catană și alții. Poate că și în acest scop, și pentru pregătirea pe care o solicită profilul unui învățător modern, nu ar fi lipsit de interes să se introducă în liceele pedagogice studiul sociologiei, cu referire specială la capitolele de etnografie și folclor, cel puțin o oră pe săptămînă.

★

Am reținut, din discuția noastră cu profesorii de la Liceul pedagogic „Gh. Șincai" din Blaj, cîteva idei a căror luare în considerare ar putea contribui, credem, la perfecționarea învățămîntului pedagogic.

Astfel, considerăm deosebit de important să se ia măsuri urgente pentru modernizarea conținutului cursurilor, pentru îmbunătățirea tuturor programelor și manualelor. Este cel puțin ciudat că în vreme ce pe toate planurile se iau măsuri pentru modernizarea învățămîntului, pe acela care privește pregătirea pedagogică a învățătorilor se menține o concepție învechită. Cu atît mai ciudat apare faptul că, deși s-au adus perfecționări învățămîntului de la clasele I—IV, nu s-au operat modificările corespunzătoare în programele de învățămînt ale liceelor pedagogice.

Se impune în mod imperios elaborarea unor programe și manuale de pedagogie și metodică, programe și manuale care să cuprindă cele mai noi cuceriri ale științelor pedagogice și care să stimuleze interesul elevilor pentru informarea proprie, permanentă și după absolvirea școlii, în problemele pe care le pune profesiunea didactică. Este de așteptat ca la elaborarea acestor programe și manuale școlare, a planurilor de învățămînt, să se solicite într-o mai largă măsură colaborarea profesorilor din liceele pedagogice, depozitari ai unei bogate experiențe practice în problemele specifice acestei forme de învățămînt.

Este totodată timpul să se acorde atenția și locul cuvenit pregătirii învățătorilor în problemele de psihologie. Modernizarea muncii învățătorului este de neconceput atîta vreme cît el nu stăpînește foarte bine acest instrument științific de cunoaștere și influențare a elevului.

Deși s-a îmbunătățit în ultimul timp, practica pedagogică este și ea susceptibilă de perfecționări. Se cere în special ca ea să fie mai bine corelată cu pregătirea teoretică a elevilor.

Deosebit de important este de asemenea să se precizeze specificul culturii generale care trebuie însușită de viitorii învățători. Pe această bază se vor putea elabora programe și manuale adecvate învățămîntului pedagogic, realizate nu prin simple tăieturi operate în planurile și manualele destinate liceelor teoretice, ci după criterii specifice, de natură să le asigure un profil corespunzător cerințelor particulare ale liceelor pedagogice.

La fel de importantă este grija care trebuie să se acorde în liceele pedagogice educației elevilor în spiritul dragostei pentru copii și pentru profesia didactică, în spiritul înaltei responsabilități sociale pe care o presupune profesia lor, în spiritul interesului pentru munca intelectuală.

Socotim că sugestia făcută de unul din participanții la discuția noastră — de a se organiza consfătuiri cu cadrele din liceele pedagogice — ar fi de natură să contribuie la cît mai buna rezolvare a problemelor ridicate mai sus, ca și a celorlalte probleme ale învățămîntului pedagogic.

CONCURS

Editura didactică și pedagogică anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi de **redactor principal** în specialitățile:

A. **Învățămîntul de cultură generală**
- — limba engleză, un post
- — limba engleză-franceză, un post
- — istorie, un post
- — matematică, două posturi
- — fizică, două posturi
- — geografie, două posturi
- — științe naturale, două posturi.

B. **Învățămîntul profesional și tehnic**
- — metalurgie, un post

C. **Pedagogie**
- — probleme pionierești, două posturi
- — pedagogie, două posturi

Persoanele care doresc să participe la concurs vor trebui să îndeplinească următoarele condiții:
- — să posede diploma de licență (examen de stat) în specialitatea respectivă;
- — să aibă o vechime efectivă de minimum cinci ani la catedră;
- — să posede adeverința că au susținut examenul de definitivat în învățămînt;
- — să aibă domiciliul permanent în București, cu spațiul locativ corespunzător și buletin de identitate din Capitală.

Nu sînt admiși la concurs absolvenții institutelor pedagogice de 3 ani.

Pentru postul de redactor principal metalurgie condiția de vechime este de minimum cinci ani în specialitate.

Concursul va consta din susținerea unei probe scrise — recenzarea unui capitol dintr-un manual școlar, sau o lucrare ajutătoare elevilor — și un colocviu din specialitatea respectivă.

Cererile vor fi depuse la registratura Editurii didactice și pedagogice cu sediul în str. Spiru Haret nr. 12, camera 21, parter, pînă în ziua de 10 aprilie orele 14 a.c., însoțite de copii legalizate de pe diploma de studii și actele de vechime.

Concursul va avea loc la sediul editurii în ziua de 25 aprilie a.c. orele 10 a.m.

Informații se pot obține la telefon 14.60.49 zilnic între orele 10—14.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI—BACĂU

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

— conferențiar, poziția 4 din statele de funcțiuni, disciplina zootehnie, catedra de științe naturale și agricole;

— lector, poziția 6 din statele de funcțiuni, disciplina limba franceză, catedra de limbă română și limbi străine.

Persoanele care doresc să participe la concurs trebuie să depună la secretariatul rectoratului în decurs de o lună de la publicarea anunțului o cerere, însoțită de următoarele acte:
- — copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- — copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe (pentru postul de conferențiar);
- — copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar (pentru postul de conferențiar);
- — lucrările științifice ale candidatului (într-un exemplar);
- — certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază;
- — certificatul de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează (pentru postul de lector);
- — memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;
- — autobiografia.

Actele se vor depune în dublu exemplar.

Concursul va avea loc la Institutul pedagogic de 3 ani Bacău, calea Mărășești nr. 157 în termen de 2 luni de la data publicării acestui anunț. Informații suplimentare se pot obține la telefonul 13673.

INSTITUTUL POLITEHNIC—TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post:

— Asistent la Facultatea de mecanică — Catedra de Rezistența materialelor, poziția 7 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului politehnic din Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, cererea la care se vor anexa actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în colecția de Hotărîri și dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr 31 din 5 august 1958.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului politehnic din Timișoara la două luni de la data publicării acestui anunț.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU"—BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a postului de:

— Conferențiar — poziția XX/3 — disciplina de Fiziologia animalelor domestice (Facultatea de Zootehnie) de la Catedra de Fiziologie și Farmacologie.

Candidații la concurs vor depune în termen de o lună de la publicarea acestui anunț, la rectoratul institutului o cerere de înscriere la concurs însoțită de următoarele acte:
- — Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- — Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent (candidat în științe);
- — Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar;
- — Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
- — Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;
- — Memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat;
- — Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" București, b-dul Mărăști nr. 59 în termen de 2 luni de la publicarea acestui anunț.

ANUNȚ

Absolventele și absolvenții Școlii normale din Sibiu promoția 1936 sînt invitați la întîlnirea de 33 de ani de la absolvire, care va avea loc în orașul Sibiu, la data de 21 și 22 iunie a.c.

Întrucît nu cunoaștem adresele tuturor, îi rugăm să anunțe urgent adresele pe numele: Livia Chioaru din Sibiu, str. 11 Iunie nr. 27 sau Constantin Iacob din Sibiu str. Vînătorilor nr. 1, pentru a li se putea comunica, din timp, programul ce se va desfășura cu această ocazie.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii din unitățile de învățămînt. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii [illegible]

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI - Nr. 989 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 4 aprilie 1969 | 4 pag. 25 bani

■ Precizări privind concursul pentru ocuparea posturilor și catedrelor vacante — pag. 2

■ În dezbatere — proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală — pag. 3

■ Disciplinele pentru concursul de admitere în învățămîntul superior pentru anul universitar 1969-1970 — pag. 4

Salutăm ampla angajare a profesorilor în cercetarea științifică

Practica didactică desfășurată la nivelul fiecărei școli pune zilnic în fața profesorilor nenumărate probleme, îi obligă să facă observații multiple și le furnizează un imens bagaj de date care nu pot fi acumulate decît la acest nivel și care sînt deosebit de importante pentru știință. Astfel, pedagogul practician, profesorul, devine un colaborator indispensabil al organismelor specializate în cercetarea pedagogică. Un colaborator cu atît mai prețios cu cît el însuși desfășoară o autentică muncă de cercetare științifică.

Pentru a aprecia amploarea pe care au căpătat-o preocupările de cercetare științifică în rîndurile profesorilor din școlile generale și din licee ar fi de ajuns să amintim prezența lor la diferite manifestări științifice, foarte prodigioasă în răgazul actualei vacanțe de primăvară. Numele lor poate fi întîlnit alături de titlurile unor prestigioase comunicări, în programul Sesiunii naționale de comunicări științifice cu tema „Cercetarea științifică în sprijinul perfecționării învățămîntului și educației în școala de cultură generală", organizată la Craiova de Institutul de științe pedagogice și de Inspectoratul școlar al județului Dolj, în programul sesiunii științifice organizată de Societatea de științe filologice la Piatra Neamț cu ocazia aniversării a 150 de ani de la nașterea scriitorului Alecu Russo, sau în acela al simpozionului cu tema „Învățare și creativitate" organizat de Institutul de perfecționare a cadrelor didactice și de Inspectoratul școlar județean din Brașov.

Un fenomen deosebit de semnificativ și care trebuie tratat cu toată atenția, avînd în vedere tot mai marea lui răspîndire din ultima vreme, îl constituie sesiunile științifice organizate chiar în perimetrul unor școli, în cadrul cărora expun rezultatele cercetărilor științifice profesori din colectivul respectiv. Amintim astfel, dintre manifestările de acest gen care au avut loc în cursul vacanței de primăvară, sesiunea de comunicări pedagogice a cadrelor didactice de la Liceul „Gh. Șincai" din București (aflată la a treia ediție). Se cuvine, mai cu seamă, să menționăm caracterul modern al problemelor științifice abordate de preferință aici — instruirea programată, optimizarea predării, tratarea diferențiată a elevilor, verificarea justeții opțiunilor profesionale ale acestora etc.

Salutînd cu căldură angajarea profesorilor în cercetarea științifică, se cuvine în același timp, tocmai date fiind proporțiile pe care le ia acest fenomen pozitiv, precum și însemnătatea lui, să facem unele sublinieri privitoare la rigorile de natură să-i asigure o maximă eficiență și un înalt randament. Considerăm astfel că este în primul rînd necesar să se aibă în vedere țelurile cercetării științifice. Este foarte pozitiv faptul că tot mai multe colective didactice se străduiesc să inițiatice acțiunile formale, care pierd din vedere obiectivul real, nu se ridică la înălțimea exigențelor acestuia și pot duce la o inutilă risipă de timp și energie. Înțelegînd că nu bogăția de teme de cercetare, de comunicări și referate asigură valoarea lor, ci dimpotrivă, aceste colective se preocupă să abordeze problemele în profunzime, să le trateze cu seriozitate, să ajungă la rezultate practice concrete.

Asociind la cercetările lor atributul „științific", profesorii se străduiesc să-l onoreze cu lucrări a căror ținută să-l merite pe deplin.

FIZICA ȘCOLARĂ

adaptare a formelor vechi sau reorganizare pe baze noi a predării?

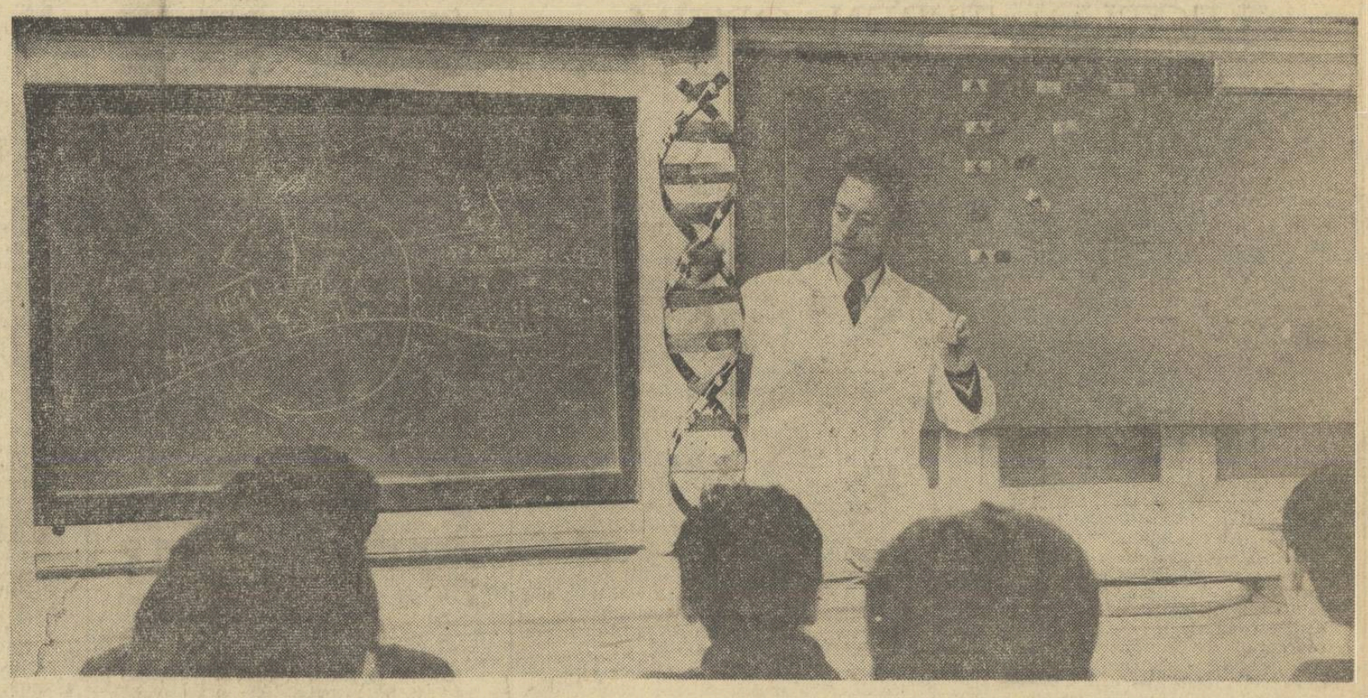

La Liceul nr. 7 din Cluj, după modelul Watson-Crick, de exemplificare teoretică a acidului ADN, prof. Dionisie Gall a realizat un model (în spațiu) și o tablă magnetică prin care se reprezintă codul informațional genetic.

Un procent important din publicația științifică de actualitate din întreaga lume este acoperită azi de fizică. Vîrful cel mai înaintat al științei moderne și cele mai îndrăznețe realizări ale ei se înscriu tot pe orbita fizicii. Și totuși... aceasta nu împiedică manisfesta rămînere în urmă a „fizicii didactice". Spre deosebire de matematică, în al cărei studiu sînt respectate drepturile de necontestat ale logicii, în fizica școlară accentul continuă a se pune pe evoluția cronologică a dezvoltării fenomenelor din domeniul respectiv, în loc ca predarea să-și găsească centrul de greutate în datele fundamentale ale acestei științe.

Nenumărați sînt specialiștii preocupați de soarta învățămîntului fizicii, privit în perspectiva menirii sale: de a forma exact pe toți cei care, pe băncile liceului, se întîlnesc cu fizica sub forma unei materii de învățămînt menite să contribuie la constituirea culturii lor generale; de a forma temeinic cadrele de viitori teoreticieni și practicieni ai fizicii și ai științelor interdomeniale la care ea este părtașă. Majoritatea celor care au studiat această problemă sînt de acord cu faptul că se impune o schimbare fundamentală în concepția predării acestei materii. Se pune tot mai acut, în legătură cu aceasta, întrebarea: adaptare a formelor vechi sau reorganizare pe baze noi a predării fizicii?

Fizica să nu mai fie istorie!

Ar trebui de fapt, să debutăm aici prin a constata că, în realitate, în liceu, materia de fizică predată succesiv — cu inerentele reluări pe etape în funcție de capacitatea de comprehensiune a elevilor — este în fond, așa cum afirmă unii critici ai actualei stări de lucruri, o epopee cronologică, o istorie a fizicii. Aceasta întrucît materia este organizată după un plan în care predomină structura creată prin acumulare și moștenire istorică cvasi-neschimbată, conform unei concepții expozitive convenționale și comparativiste, valabilă pe vremea cînd esența lucrurilor nu era cunoscută, dar larg depășită azi.

Să ne oprim, bunăoară, la domeniul electricității. Electricitatea a intrat în domeniul didactic al fizicii cu o sută de ani în urmă. Este adevărat că pe atunci nu se știa ce este de fapt curentul electric. Observîndu-i însă efectele, fizicienii au fost de acord că lucrurile se petrec ca și cum în conductorii electrici, asemănați de circumstanță cu niște țevi, ar circula un fluid ale cărui însușiri s-a încercat atunci a fi definite prin noțiuni împrumutate din domeniul fizicii care se ocupa de fluide—hidrodinamică. Iată cum intră în electricitate termenii de sarcină și de intensitate, corespunzători cu cantitatea de apă care trece printr-un tub și cu debitul respectiv. Diferența de potențial, la rîndul său, a apărut prin analogie cu diferența de nivel dintre fluide aflate în vase comunicante. Și pentru că nimeni nu văzuse încă în realitate curentul electric i s-a acordat, la întîmplare, și un sens. Un sens care, din păcate, nu s-a dovedit azi a fi fost cel real. Dar, deși au trecut anii, fizica a continuat să se studieze la fel. În orele de fizică elementară, predate claselor de începătători, lucrurilor li se spune pe același nume ca și acum 60 de ani. Despre curentul electric se vorbește și, mai ales, se judecă de parcă s-ar continua să nu se știe ce este el, realitatea lui fizică fiind pur și simplu ignorată!

În momentul de față se știe ce este un conductor: un corp în interiorul căruia circulă în toate direcțiile electroni liberi, alcătuind un fel de nor gazos de electricitate negativă. Ce se întîmplă atunci cînd se leagă printr-un conductor armăturile unei pile? Un generator chimic se comportă la polul său pozitiv ca un soi de burete absorbitor de electroni, pe cînd polul său negativ, dimpotrivă, respinge electronii. Un flux de electroni merge de la polul negativ în spre polul pozitiv, adică tocmai în sens invers față de ceea ce s-a numit multă vreme în manualele școlare curent electric, acesta nefiind de fapt decît o ficțiune matematică.

Iată și un alt exemplu, de data aceasta din domeniul fizicii nucleare — acel domeniu în care fizica se întîlnește cu chimia generală, în lumea „cărămizilor" materiei. De fapt, vreme de aproape un veac, chimia a lucrat cu o serie de noțiuni care aveau darul să susțină pe umerii lor pur convenționali unele procese constatate în urmări și presupuse în explicații (ca să nu zicem chiar explicate prin presupuneri). Termenul de valență, de exemplu, care justifica proporțiile în care intrau diversele elemente chimice în combinații, apăruse înainte ca adevăratul mecanism al combinațiilor chimice să fie dezvăluit, înainte de a fi cunoscut însuși agentul legăturilor chimice și într-un moment în care nimeni nu ar fi bănuit că tocmai el este și responsabilul existenței curentului electric: electronul. Abia concepțiile științifice care, pornind de la aceea a lui Bohr, au aprofundat tot mai mult problemele structurii atomului ne-au dat cheia necesară înțelegerii rolului și locului ocupat de electron pe scara organizării materiale a substanței universului. Electronul, prin felul repartizării lui pe orbite, în jurul nucleului atomic, determină felul atomului respectiv; tot el, prin numărul în care se situează pe o anume pătură a învelișului atomic, determină valența sau valențele unui element și tot prin el sînt explicate caracteristici esențiale ale metalelor, sau faptul

D. TODERICIU

(Continuare în pag. a 3-a)

Preocupări pentru informarea științifică a cadrelor didactice

Pornind de la indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, care în cuvîntarea rostită la Conferința Națională a cadrelor didactice a subliniat că nu este suficient să se vorbească numai despre necesitatea modernizării continue a conținutului științific al învățămîntului, ci trebuie să se activeze practic, găsindu-se modalitățile concrete pentru înarmarea tuturor cadrelor didactice cu cele mai noi descoperiri ale cunoașterii umane în fiecare sector de activitate, comitetul sindicatului învățămînt din Tg. Jiu și-a propus să sporească eficiența muncii sale în acest domeniu. Ca atare, în planul său de măsuri, alcătuit în lumina Directivelor Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român din aprilie 1968 și hotărîrilor Conferinței Naționale a cadrelor didactice, comitetul a înscris o serie de acțiuni menite să întărească contribuția lui la perfecționarea profesională a oamenilor școlii, la modernizarea predării.

Printre aceste măsuri se numără și informarea cadrelor didactice asupra noilor cuceriri din domeniul pedagogiei și al disciplinelor științifice predate în școlile generale și în licee. În acest sens, comitetul sindicatului a organizat un ciclu de expuneri, ținute la nivelul grupelor sindicale și pe municipiu, pe teme legate de modernizarea învățămîntului. A avut loc de asemenea, la nivelul municipiului, un simpozion la care și-au adus aportul profesorii Petru Petraș, Gh. Negulescu, N. Cancer și alții. Totodată a fost organizat studiul individual al unor materiale bibliografice sub îndrumarea birourilor grupelor sindicale și a conducerilor școlilor și s-au desfășurat discuții privitoare la unele aspecte concrete ale modernizării învățămîntului. Aceste discuții nu au fost purtate numai pe plan teoretic, ci au fost însoțite de demonstrații practice privind în mod special folosirea unor mijloace audio-vizuale în lecțiile de comunicare și de recapitulare. Au fost organizate astfel două schimburi de experiență, la care au participat birourile grupelor sindicale. Unul din aceste schimburi de experiență a avut loc la Școala generală nr. 5, unde s-a asistat la o lecție ținută la clasa a IV-a de tov. Ion Sichitiu, iar celălalt la Școala generală nr. 1, la o lecție ținută la clasa a V-a de tov. Doina Berca. Referatele științifice prezentate cu acest prilej, ca și discuțiile fructuoase purtate de participanții la schimbul de experiență, au venit nemijlocit în sprijinul muncii cadrelor didactice.

Deosebit de valoros și eficient a fost simpozionul organizat de comitetul sindicatului, la 15 martie a.c. în colaborare cu Inspectoratul școlar județean Gorj. Acest simpozion, care a avut tema „Pedagogia și cibernetica", a fost realizat cu sprijinul Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură și al Institutului de științe pedagogice. Cu această ocazie conf. Vasile Bunescu, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului, și prof. Emilia Constantinescu, șef de sector la Institutul de științe pedagogice, au făcut interesante expuneri pe temele „Pedagogia cibernetică" și „Modele și modelare". Expunerile au fost audiate de un mare număr de cadre didactice de la școlile din Tg. Jiu, Novaci, Sadu, Rovinari, Peștișani, care au dat o apreciere foarte pozitivă acestui simpozion și și-au exprimat dorința ca asemenea acțiuni să fie organizate și în viitor. Dînd curs deziderateler lor, comitetul sindicatului va organiza în luna aprilie o consfătuire cu cadrele înscrise la examenele de grade, în vederea acordării unui ajutor mai concret acestora. De asemenea, vor fi organizate în continuare expuneri și aplicații practice pe teme legate de modernizarea învățămîntului, răspunzîndu-se astfel Chemării Conferinței Naționale a cadrelor didactice care a cerut școlii ca, ținînd pasul cu progresul necontenit al culturii și științei contemporane, cu avîntul nestăvilit al prefacerilor sociale, să fie „o școală a secolului nostru, un organism viu, dinamic și modern în înțelesul cel mai deplin al cuvîntului, receptiv la nou, capabil să se adapteze rapid și creator la exigențele societății noastre".

Prof. ION TALABĂ
președintele comitetului sindicatului învățămînt din Tg. Jiu

„SĂPTĂMÎNA PRIMĂVERII"

În fiecare an, pionierii dedică primăverii cîte o săptămînă. Timp de șapte zile, alese în fiecare județ în funcție de condiții, mii și mii de școlari croiesc haină nouă grădinilor, sporesc numărul pomilor și al arbuștilor care mărginesc șoselele, curăță livezile și pășunile, pregătesc cuiburile păsărilor, îngrijesc monumentele, contribuind la înfrumusețarea comunei sau orașului în care locuiesc, dovedindu-și prețuirea de buni gospodari, hărnicia, spiritul de inițiativă, dragostea de muncă. În acest fel, acțiunile lor din „Săptămîna primăverii", devenită de pe acum o tradiție deosebit de îndrăgită, își demonstrează eficiența nu numai prin prețioasele lor valențe educative, dar și prin contribuția pe care o aduc la realizarea unor economii. Valoarea muncii patriotice pe care au desfășurat-o în „Săptămîna primăverii" din anul trecut numai pionierii din județele Brașov și Covasna, de pildă, s-a ridicat la 135.000 lei și, respectiv, 110.000 lei.

În aceste zile, în care primăvara s-a întors, în sfîrșit, pe meleagurile noastre, în mai toate unitățile și detașamentele de pionieri s-au lansat entuziaste chemări la întrecere, s-au alcătuit bogate planuri de acțiune. Obiectivele lor: cea mai curată și mai îngrijită școală și curte școlară; cei mai mulți pomi fructiferi plantați în livezile școlilor, ale C.A.P.-urilor sau I.A.S.-urilor, în curtea părinților, în comună sau oraș și de-a lungul drumurilor publice; cea mai mare suprafață de răsadnițe proprii de flori pentru școală și comună; suprafața cea mai mare de spații verzi amenajată în incinta curții și în apropierea școlii; monumentele istorice cele mai bine îngrijite; cel mai mare număr de cuiburi și căsuțe construite pentru păsările folositoare. Consiliul județean al Organizației pionierilor-Prahova și-a propus, printre altele, amenajarea unui mare parc al pionierilor în orașul Cîmpina, plantarea a peste 25.000 puieți de arbori de pădure în sectoarele ocoalelor silvice și plantarea de vițe de vie și pomi fructiferi în cîteva cooperative agricole de producție. Pionierii și școlarii din județul Ilfov vor planta 20.000 de pomi fructiferi și ornamentali, vor sădi 500.000 de fire de flori și 50 hectare de puieți de pădure și vor îngriji permanent suprafețele plantate cu pomi fructiferi și arbori de pădure. Unitatea de pionieri de la Liceul din Darabani, județul Botoșani, și-a propus să planteze 1.000 pomi fructiferi și ornamentali în curtea și împrejurul școlii, să realizeze 1.000 m.p. de spații verzi formate din flori și benzi de iarbă, să amenajeze un parc, căruia să-i dea numele de „Parcul pionierilor", antrenînd la aceste acțiuni toate cele 19 detașamente, care cuprind peste 650 pionieri și școlari. La Săveni, în același județ, pionierii și școlarii vor participa la sădirea unui număr de 5.000 puieți în raza orașului.

Acțiunile pe care le vor îndeplini în acest an pionierii, sub îndrumarea comandanților lor, în decursul „Săptămînii primăverii" au pentru ei o însemnătate deosebită, întrucît sînt dedicate aniversării a 25 de ani de la Eliberare, precum și aniversării celor 20 de ani de la înființarea organizației de pionieri. Și pentru că munca se împletește organic cu voia bună, cu cîntecul și jocul, „Săptămîna primăverii" se va încheia cu serbări în aer liber, cu focuri de tabără, cu concursuri distractive, cu simpozioane menite să întregească bucuria muncii împlinite.

VIOREL POPESCU

LECŢIA — TEREN OPTIM DE EDUCAŢIE

Acest titlu, cu rezonanţă de formulă obişnuită, exprimînd un loc comun, s-ar părea că nu justifică o pledoarie în favoarea ideii pe care o exprimă. Dacă depăşim formula — acceptată ca idee — şi trecem la o analiză a faptelor, constatăm însă necesară luarea în discuţie a modului cum se realizează, de fapt, educaţia prin lecţie.

Surprinde aici cît de departe este uneori planul teoretic de realitatea procesului educativ, în detrimentul acestuia din urmă. Care sînt aspectele deficitare?

Este evident că nu putem realiza în cadrul acestui articol o prezentare exhaustivă. Preocupaţi de cerinţa importantă: cum poate fi sporit, prin modul de desfăşurare a lecţiei, caracterul educativ al instrucţiei, ne vom referi la soluţii de ordin metodic, fără a trata şi despre resursele educative prezente în conţinutul învăţămîntului.

Cercetările efectuate ne-au condus către două obiective care considerăm că trebuie vizate în principal, pentru a asigura muncii didactice un sporit caracter educaţional, formativ. Unul dintre aceste obiective priveşte creşterea gradată a independenţei elevilor în procesul de învăţămînt, celălalt — în strînsă legătură cu precedentul — preocuparea educatorilor pentru ca, în relaţiile lor cu elevii, să ţină mai mult seama de participarea afectivă a acestora, favorabilă instruirii şi educării lor.

Absolvenţii şcolii noastre sînt uneori deficitari pe linia unui stil de muncă intelectuală raţional: a întocmi independent o bibliografie, a se orienta într-o bibliotecă, a desprinde esenţialul dintr-un material studiat, a-l prelucra — reprezintă, chiar pentru unii studenţi, sarcini care-i depăşesc.

La această stare de lucruri au dus lecţiile limitate nu rareori la dictări, pe care elevii le urmăresc numai cu gîndul să nu piardă în notare vreun cuvînt al profesorului, lecţiile în care verificarea cunoştinţelor vizează simpla redare a ceea ce a dictat profesorul în ora precedentă. Excesul de metode verbale, lipsa unor exerciţii variate, care să apeleze la independenţă şi creativitate, la soluţii originale, lipsa de gradare a sarcinilor, care să solicite din ce în ce mai mult, fiecărui elev, spirit de orientare — explică, de asemenea, de ce nu constatăm, de la clasă la clasă, progrese la toţi elevii noştri pe linia manifestării unei munci individuale de calitate. Tehnica metodică a lecţiei cunoaşte, în genere, relativ puţine note diferenţiate, pe măsură ce elevii înaintează către un nivel sporit de independenţă în însuşirea noului material. Aşa se explică şi de ce autoeducaţia nu este promovată decît în mică măsură, elevii fiind insuficient ajutaţi să se cunoască şi să participe conştient la dezvoltarea personalităţii lor prin chiar intermediul activităţii de bază desfăşurate de ei în şcoală — lecţia.

Atmosfera creată în clasă în timpul orelor, caracterul relaţiei profesor-elev reprezintă — după părerea noastră — un alt domeniu susceptibil de îmbunătăţiri. Ar fi de revizuit, mai întîi, sensul adesea exterior, coercitiv, în care este concepută disciplina şcolară, limitată uneori la un sistem de îngrădiri şi interdicţii. Nu pledăm pentru a se acorda elevilor libertăţi care să-i scoată de sub influenţa educativă a şcolii. Constatăm doar că respectul, stima, ataşamentul elevilor faţă de profesori pot fi stimulate printr-o mai mare apropiere a acestora de elevi, prin încercarea de a situa raportul profesor-elev într-o sferă care să depăşească semnificaţia emiţător-receptor de informaţie.

Într-o anchetă întreprinsă de Institutul de ştiinţe pedagogice în cîteva licee din Bucureşti şi Piteşti elevii claselor a XI-a semnalau ca principale deziderate, în relaţiile lor cu profesorii, căldura, apropierea bazate pe stimă reciprocă, nevoia ca educatorii „să nu uite că au fost şi ei elevi" şi deci să privească de la înălţimea catedrei nu numai volumul şi calitatea cunoştinţelor actualilor elevi, ci omul cu interesele, aspiraţiile, frămîntările lui.

Acuzăm adesea pe elevii noştri că acordă prea multă valoare notelor, că se complac într-o luptă egoistă, că sînt lipsiţi de sensibilitate, plusul dobîndit în direcţia informaţiei lor nefiind susţinut de un suport afectiv corespunzător. Dar lecţiile nu sînt adesea un îndemn la atitudini individualiste („fiecare pentru sine"), nedîndu-se ocazie unor acţiuni colective, de colaborare, iar explicaţiile nu sînt adesea simple înşiruiri de date reci, rupte de tot ce ar putea înlesni înţelegerea faptului că fiecare cucerire a ştiinţei reprezintă activitatea unui om, a unor oameni concreţi, cu personalitate întregită?

Se consideră de multe ori că a sta de vorbă cu elevul este apanajul şi îndatorirea diriginţelui şi numai a lui. Această modalitate de legătură între educator şi elevi este limitată într-atît încît şi în domeniul strict al transmiterii informaţiei ea nu se desfăşoară firesc, ori de cîte ori ar fi necesară. După explicarea noilor cunoştinţe, unii profesori riscă întrebarea: „Este ceva neînţeles?". Elevii însă, abia ieşiţi din tensiunea consemnării integrale, în caietele de notiţe, a explicaţiilor profesorului, nu pot opera încă selecţia, nu sînt conştienţi de ceea ce le este clar şi ce nu, nu au avut răgazul să-şi formuleze — nici măcar pentru ei — întrebări suscitate de datele percepute atunci prima dată. Şi dacă, la ora următoare, vreunul îndrăzneşte: „eu n-am înţeles..." nu întîlneşte întotdeauna atitudini încurajatoare, fiind suspectat mai curînd de nepregătirea lecţiei din care poate fi ascultat şi notat. Catalogul, nota sînt arme ale profesorului, situîndu-l pe acesta în tabăra adversă faţă de elevi. Faţă de nişte elevi care rămîn uneori pentru educator enigme, pentru că nu s-au creat punţi de înţelegere între bănci şi catedră. Nu numai prin ora de dirigenţie se poate realiza ceva în această direcţie. Ar fi de luat în discuţie şi de schimbat unele lucruri în însăşi structura tradiţională a lecţiei „cu toate verigile", momentul verificării cunoştinţelor dobîndind mai multă amploare, realizat prin dezbateri şi probleme care să stimuleze gîndirea independentă a elevilor, să constituie pentru ei adevărate exerciţii de elocvenţă şi de demonstrare a îndemînării solicitate de anumite deprinderi.

Coexistă în învăţămîntul nostru clase mixte, alături de clase separate pentru băieţi şi fete, uneori chiar în aceeaşi şcoală. A pune în valoare condiţiile specifice ale muncii cu colective mixte sau „demixtate" este încă un mod de a spori efectul educativ al lecţiei.

Sînt desigur şi realizări deosebite în şcoala noastră, sînt preocupări şi iniţiative meritorii în direcţia folosirii integrale a valenţelor educative ale procesului de învăţămînt. Asemenea reuşite trebuie generalizate spre a deveni condiţia firească, tipică a muncii didactice, spre a transforma lecţia într-un teren optim de educaţie.

LUMINIŢA GHIVIRIGĂ
şef de sector la Institutul de ştiinţe pedagogice

VALENŢELE FORMATIVE ALE INFORMĂRII POLITICE A ELEVILOR

Conferinţa Naţională a cadrelor didactice a dat un nou impuls preocupării pentru îmbunătăţirea continuă a muncii politico-educative în rîndurile tineretului şcolar, prin care se formează şi se desăvîrşeşte fizionomia moral-politică a tineretului. Acţiunile de acest fel, departe de a se rezuma la prezentarea unor teze generale, trebuie să devină tot mai mult o adevărată şcoală a educaţiei comuniste, un prilej de manifestare a răspunderii colective pentru formarea idealului de viaţă al fiecărui elev, de exprimare a atitudinii intransigente faţă de orice acţiune contrară cu modul nostru de a fi, de a concepe viaţa şi munca.

Amplitudinea şi complexitatea procesului de atragere a maselor la opera de desăvîrşire a socialismului, de perfecţionare şi de lărgire a democratismului vieţii sociale din ţara noastră, rapiditatea cu care se petrec evenimentele în lumea contemporană indică drept principală caracteristică a activităţii politico-educative permanenta situare în actualitate. Chiar atunci cînd aniversăm anumite momente istorice, cînd vizităm locuri şi muzee istorice, aducînd meritate elogii trecutului eroic, o facem pentru a-i ajuta pe tineri să extragă din el forţa creatoare integrată prezentului, aspiraţiilor şi proiectelor acestuia, să se simtă continuatori ai înaintaşilor, oameni ai vremii noastre, făuritori ai noii istorii a patriei.

Experienţa didactică mi-a demonstrat că, între activităţile cu caracter politico-ideologic, informarea politică beneficiază de o caldă primire în masa de elevi. Desigur, nu orice informare politică. Dacă prezentăm (la ora de dirigenţie, în cadrul activităţilor din afara clasei sau de U.T.C.) expuneri amorfe, simple juxtapuneri de ştiri sau articole din presă, „lecţii" uscate, nu putem capta atenţia adolescenţilor. Este şi firesc: de ce să mai audă încă o dată, în aceeaşi formă, cele cunoscute de ei din presă, de la radio, de la televizor? Nouă — diriginţilor, profesorilor — ei ne pretind mai mult: vor să-i ajutăm să pătrundă înţelesul adînc al evenimentelor, să-i antrenăm într-o participare activă la interpretarea lor, în cadrul unor discuţii bine pregătite.

Se pune, deci, problema modalităţilor organizatorice ale informării politice, a conceperii şi realizării ei astfel încît să angreneze neîntrerupt întreaga clasă, s-o pună în faţa unei problematici de esenţă, mobilizatoare, care să nu lase nici un elev în afara fluxului de întrebări şi răspunsuri. În ce mă priveşte, obişnuiesc să prezint la început cîteva probleme-cheie, menite să suscite interesul şi gîndirea, să îndemne la interpretări de pe poziţii militante. Informarea devine astfel un cadru de dezbatere, cu un suflu dinamizator intens, creează climatul unei angajări emoţionale. Rolul profesorului este, aici, de a coordona şi orienta discuţia, de a o feri de erori, de a limpezi zonele obscure, de a formula concluzii. De fiecare dată caut să ilustrez discuţiile noastre cu secvenţe filmate, extrase din filme documentare sau jurnale de actualităţi. Un lucru însă consider că nu trebuie trecut în nici un caz cu vederea: participînd la informarea politică elevii nu numai să asculte, să afle, dar şi să-şi manifeste conştiinţa politică.

Ne-am convins de atîtea ori că liceenii manifestă un mare interes pentru tot ceea ce se întîmplă astăzi în lumea în care trăiesc, pentru care se pregătesc. Dar dacă vrem ca ajutorul pe care li-l dăm în această privinţă să fie cu adevărat eficient nu trebuie să ne limităm doar la a informa şi a explica, ci trebuie să-i deprindem să gîndească ei înşişi, să le dezvoltăm spiritul de discernămînt, principialitatea, aşa încît fiecare să ajungă să interpreteze lectura, evenimentele, viaţa înconjurătoare potrivit filozofiei marxist-leniniste, să se considere angajat cu întreaga fiinţă într-un vast şi dinamic proces de făurire a viitorului socialist al patriei.

Diferitele forme de activitate care vizează educaţia politică şi cetăţenească a elevilor trebuie să contureze, cred, acea orientare politică, profesională, etică pe care procesul de învăţămînt, activitatea directă a corpului profesoral de la toate disciplinele, organizaţia de tineret, au menirea să o realizeze permanent, în fiecare moment al vieţii şcolare. Important este tocmai ca acţiunile politico-educative să ţină seama de profilul şcolii, să ajute la înfăptuirea obiectivelor instructiv-educative specifice acesteia, să facă legătura între cunoştinţele predate, convingerile politice şi practică arătînd cum se realizează această legătură în viaţă, în activitatea productivă creatoare. Promovarea în rîndul elevilor a concepţiei materialist-dialectice despre natură şi societate, a atitudinii înaintate faţă de muncă şi a comportării civilizate şi disciplinate serveşte bunei desfăşurări a procesului didactic, a întregii vieţi şcolare şi îşi pune amprenta puternică, decisivă asupra conturului spiritual al viitorilor constructori ai socialismului şi comunismului.

Societatea noastră atribuie şcolii rolul de luptător împotriva ideilor retrograde din ştiinţă, filozofie, politică, morală. În contextul acesta munca politico-educativă nu se poate rezuma la îmbogăţirea orizontului cultural şi a informării de actualitate a tinerilor. Un atribut de prim ordin al activităţii politico-educative îl constituie caracterul ei combativ, înarmarea viitorilor cetăţeni cu concepţii ideologice ferme împotriva influenţelor străine ideologiei şi moralei comuniste.

Avem posibilitatea de a sonda cu metode pedagogice, ştiinţifice, opinia liceenilor, de a afla care sînt problemele care-i preocupă în chip deosebit, care e nivelul conştiinţei politico-cetăţeneşti al fiecăruia din ei, părerile şi ideile sale. Pe baza acestei consultări se pot iniţia, cînd realitatea şcolară o cere, pe lîngă manifestări cu caracter mai larg, activităţi ale unei clase sau unui grup de clase, şi acţiuni cu destinaţie restrînsă, diferenţiate, în funcţie de pregătirea generală a unor elevi, de experienţa lor de viaţă. Oricum, succesul muncii politico-educative e condiţionat organic de respectarea particularităţilor de vîrstă şi individuale ale elevilor cu care lucrăm.

Eficienţa activităţii politico-educative e hotărîtă, evident, de competenţa ştiinţifică şi pedagogică, de experienţa de viaţă, de maturitatea civică şi politică, de probitatea etică a educatorului, ceea ce implică o perfectă cunoaştere a problemelor vieţii politice şi sociale interne şi internaţionale, a direcţiilor de evoluţie a societăţii umane contemporane, însuşirea, pînă la esenţă, a filozofiei materialist-dialectice, a principiilor politicii partidului şi statului nostru.

Scopul central al întregului efort educaţional din şcoală este să pregătească tineretul pentru muncă, pentru viaţă, să-l formeze pentru a deveni cît mai folositor societăţii noastre socialiste. De aceea şi activitatea politico-educativă e chemată să slujească acest obiectiv, să cultive la tineri puternice convingeri politice, sentimente patriotice şi umaniste, hotărîrea de a munci şi lupta pentru înflorirea naţiunii române socialiste, pentru progresul orînduirii noastre, pentru creşterea prestigiului patriei şi al socialismului în lume.

Prof. VALERIU C. NEŞTIAN

PRECIZĂRI
privind modul de organizare şi desfăşurare a concursului pentru ocuparea posturilor şi catedrelor vacante în anul şcolar 1969—1970

În vederea aplicării Instrucţiunilor privind concursul pentru ocuparea unor catedre şi posturi didactice, Ministerul Învăţămîntului face următoarele precizări:

Pot participa la concurs, în afară de cei prevăzuţi în instrucţiunile publicate în „Gazeta Învăţămîntului", cadrele didactice care se află în una din următoarele situaţii: au definitivarea în învăţămînt, dar, în prezent, nu funcţionează ca titulare (dacă în ultimii 3 ani nu s-au transferat dintr-o localitate în alta); nu au domiciliul stabil în municipiul pentru care se prezintă la concurs, dar prezintă dovadă eliberată de Consiliul popular municipal din care rezultă că au spaţiu locativ sau li se poate asigura spaţiul locativ; funcţionează în învăţămîntul superior şi doresc să treacă în învăţămîntul de cultură generală (în aceste cazuri participarea la concurs va fi condiţionată numai de efectuarea unui stagiu în învăţămîntul superior de cel puţin 3 ani).

În municipiile în care se organizează concurs pentru ocuparea posturilor şi catedrelor vacante, se numeşte de către Inspectoratul şcolar judeţean (al municipiului Bucureşti), **o comisie judeţeană** care se va ocupa de organizarea şi desfăşurarea concursului, formată din: inspectorul şcolar şef judeţean care se ocupă de problemele de personal didactic, ca preşedinte, inspectorul şcolar şef al municipiului, reprezentantul sindicatelor din învăţămînt şi cultură 1—2 directori de şcoli, ca membri. Pentru ocuparea catedrelor de la disciplinele de cultură generală din învăţămîntul liceal de specialitate şi din învăţămîntul profesional şi tehnic, comisiile de concurs pot fi completate şi cu delegaţi ai ministerelor sau ai organelor centrale în subordinea cărora se găsesc unităţile şcolare respective.

Pentru aprecierea probelor de concurs se instituie **comisii pe specialităţi şi grade de învăţămînt**, alcătuite după cum urmează:

pentru profesori: inspectorul de specialitate; 2—3 profesori de specialitate, care predau la licee (pot fi solicitate şi cadre de specialitate de la institutele de perfecţionare a personalului didactic);

pentru învăţători: inspectorul de specialitate; 2 profesori de matematică şi 2 profesori de limba română care predau la licee (de preferinţă la licee pedagogice); 2 învăţători;

pentru educatoare: inspectoarea de specialitate; 2 profesori de limba română, de preferinţă dintre cei care predau la liceele pedagogice; 2 educatoare.

În comisiile de concurs vor fi numiţi profesori, învăţători şi educatoare care au experienţă didactică şi au obţinut grade didactice (gradul I sau gradul II).

În cazul cînd pentru o specialitate numărul candidaţilor este mai mare de 100, se instituie două comisii.

Comisia pentru organizarea şi desfăşurarea concursului are obligaţia **de a verifica actele candidaţilor** şi de a stabili dacă îndeplinesc condiţiile pentru a participa la concurs.

Lista candidaţilor care au dreptul de a se prezenta la concurs se afişează, pe specialităţi şi grade de învăţămînt, la inspectoratul şcolar, pînă la 19 aprilie a.c. Pentru catedrele vacante de la şcolile generale se vor putea prezenta atît profesorii cu studii universitare, cît şi profesorii care au absolvit institutele pedagogice.

Subiectele probelor scrise se stabilesc de Ministerul Învăţămîntului.

Lucrările scrise au caracter **secret.** Hîrtia pentru lucrările scrise se asigură de inspectoratul şcolar. Lucrările nu pot fi scoase din incinta localului unde s-a dat proba scrisă. În organizarea şi desfăşurarea probelor scrise se vor aplica îndrumările date pentru examenul de bacalaureat.

Lucrările sînt **notate de fiecare membru al comisiei de specialitate,** făcîndu-se media aritmetică a notelor. Fracţiunile de 50 de sutimi sau mai mari se rotunjesc în favoarea candidatului, iar fracţiunile sub 50 de sutimi vor fi neglijate.

Lucrările vor fi desfăcute în prezenţa întregii comisii, după corectarea lor, iar rezultatul va fi consemnat într-un tabel semnat de membrii comisiei.

Aprecierea candidaţilor se face pe bază de punctaj, acordîndu-se de la 1 la 20 puncte, după cum urmează:

— de la 1 la 10 puncte pentru proba scrisă, punctajul minim pentru promovarea probei fiind de 7 puncte. Învăţătorii vor trebui să obţină minimum 7 puncte la fiecare din cele două probe scrise (limba română şi aritmetică), iar punctajul general al celor două probe va reprezenta media punctelor obţinute la probele scrise rotunjită, la nevoie, în favoarea candidatului;

— 2 puncte pentru gradul II

— 2 puncte pentru gradul I (la care se adaugă şi cele două puncte pentru gradul II)

Candidaţilor care au promovat cu media 10 examenul pentru definitivare în învăţămînt sau pentru gradul II li se acordă cîte un punct în plus pentru fiecare din aceste examene. Menţionăm că vor fi luate în considerare şi gradele didactice obţinute înainte de reforma învăţămîntului din 1948 şi recunoscute prin prevederile Statutului

— de la 1 la 4 puncte pentru rezultatele obţinute în activitatea didactică şi metodico-ştiinţifică, pentru participarea la elaborarea de programe, manuale şcolare, metodici, activitatea în cadrul organizaţiilor de tineret şi cultural-obşteaşcă.

La punctaj egal, se va ţine seama de situaţia familială (căsătorit, numărul copiilor), precum şi de starea sănătăţii candidaţilor.

Punctajul atribuit pentru grade didactice şi pentru activităţile didactice şi metodico-ştiinţifice se stabileşte de comisia judeţeană pentru concurs.

Pentru aprecierea activităţii didactice şi metodico-ştiinţifice a candidaţilor (cu 1 pînă la 4 puncte) se va ţine seama de:

— **activitatea didactică** (rezultate obţinute în pregătirea elevilor, constatate cu ocazia inspecţiilor sau confirmate de conducerile şcolilor; participarea elevilor la olimpiadele şcolare; rezultatele obţinute de elevi la concursul de admitere în învăţămîntul superior, în licee sau şcoli profesionale etc.);

— **activitatea metodico-ştiinţifică** (participarea la formele de muncă metodică organizate în şcoli sau la nivel interşcolar; activitatea în cadrul societăţilor ştiinţifice ale cadrelor didactice (prezentarea de comunicări, publicarea de articole); elaborarea de programe şcolare (se vor prezenta dovezi care să certifice această activitate); publicarea de articole şi studii în presa pedagogică; autori de metodici, de manuale şcolare sau referenţi la manuale; creatori de modele de material didactic, recunoscuţi ca autori sau ca inovatori;

— **activitatea în cadrul organizaţiilor U.T.C. şi de pionieri** (comandant de unitate sau detaşament, îndrumător U.T.C., activitate culturală ca instructor de formaţii artistice ale elevilor);

— **activitatea cultural-obşteaşcă** în cadrul instituţiilor de cultură, pentru răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice, ideologice, sprijinirea bibliotecilor publice, a mişcării artistice de amatori etc. Rezultatele obţinute în activitatea cultural-obşteaşcă vor fi confirmate prin aprecieri din partea conducătorilor instituţiilor de cultură respective.

Candidaţii admişi la concurs îşi aleg posturile (catedrele) la unităţile şcolare pentru care au pregătirea de specialitate, în ordinea descrescătoare punctajului obţinut. În acest sens cei declaraţi reuşiţi la concurs vor fi invitaţi în ziua de 27 aprilie a.c., urmînd să-şi dea în scris acordul pentru transferarea (numirea) în postul obţinut pe baza rezultatelor concursului. În cazul cînd unul din concurenţi nu acceptă postul (catedra) în care urmează să fie transferat, în baza rezultatelor concursului postul respectiv va fi pus la dispoziţia concurentului următor în ordinea rezultatelor.

Rezultatul concursului **se afişează** la sediul inspectoratului şcolar judeţean (al municipiului Bucureşti) şi **se comunică** celor în cauză la data de 27 aprilie 1969.

Pînă la 30 aprilie a.c. inspectoratele şcolare vor trimite Ministerului Învăţămîntului **lista posturilor şi catedrelor devenite vacante în urma desfăşurării concursului,** inclusiv posturile puse în concurs şi care au rămas neocupate. Nu vor fi cuprinse în această listă posturile şi catedrele din municipiu care au devenit vacante ca rezultat al concursului, acestea urmînd să fie ocupate în anul şcolar viitor prin suplinire. Inspectoratele şcolare judeţene vor înainta la Ministerul Învăţămîntului şi lista nominală a persoanelor care au reuşit la concurs dar, nefiind titulare, trebuie să fie numite prin ordinul ministerului.

seconvenţe

Sesiune ştiinţifică la împlinirea a 150 de ani de la naşterea lui Alecu Russo

Continuînd seria de manifestări închinate unor strălucite personalităţi din istoria literaturii române, Societatea de ştiinţe filologice a organizat în zilele de 22 şi 30 martie la Piatra Neamţ o sesiune ştiinţifică prilejuită de împlinirea a 150 de ani de la naşterea scriitorului Alecu Russo. Peste 400 de participanţi — cercetători, cadre didactice din învăţămîntul superior şi de cultură generală din întreaga ţară — au audiat în cadrul sesiunii 15 comunicări ştiinţifice.

Lucrările sesiunii au debutat printr-o expunere a prof. univ. Al. Dima, membru corespondent al Academiei şi vicepreşedinte al Societăţii de ştiinţe filologice, intitulată „Personalitatea lui Alecu Russo". Conf. univ. Emil Boldan, secretar al societăţii, a prezentat comunicarea Traiectoria operei lui Alecu Russo în conştiinţa posterităţii". O serie de comunicări au abordat diferite aspecte particulare referitoare la creaţia acestui scriitor. Astfel lector univ. Maria Platon (Iaşi), a tratat tema „Alecu Russo şi sentimentul naturii", conf. univ. C. D. Papastate (Craiova), tema „Alecu Russo portretist, observator şi critic social în scrierile sale de limbă franceză", lector univ. Antoaneta Macovei (Iaşi), a vorbit despre „Alecu Russo şi poemul în proză", prof. Haralambie Mihăilescu (Piatra Neamţ) despre „Alecu Russo, un înaintaş al lui Hogaş pe drumuri de munte", lector univ. Al. Cristureanu (Cluj), despre „Accente profetice în stilul operei «Cîntarea României»", iar asistenţii universitari Dumitru şi Veronica Tiutiuca (Galaţi), despre „Arta argumentului la Alecu Russo". Alte comunicări au tratat probleme de stil şi limbă literară. Între acestea amintim „Alecu Russo şi fondul nostru latin" prezentată de prof. Ion Mincu (Bacău), „Particularităţi de limbă în opera lui Alecu Russo", de prof. Traian Pătrăşcanu (Alba Iulia), „Alecu Russo precursor al unei structuri stilistice moderne" de prof. I. Dumitrescu (Bucureşti), „Probleme de sintaxă în opera lui Alecu Russo" de lect. univ. V. Hodiş (Cluj) şi „Opera lui Alecu Russo şi dialectele literare" de asist. univ. Gr. Răcariu (Galaţi) Prof. Silvia Popescu din Piatra Neamţ a prezentat comunicarea „Valoarea educativă a Cîntării României".

Cu ocazia sesiunii, Biblioteca centrală pedagogică a organizat în oraşul Piatra Neamţ o expoziţie cuprinzînd ediţii rare, fotocopii de manuscrise, articole din presa timpului şi bibliografie critică şi istorică. O interesantă excursie la casa lui Ion Creangă din Humuleşti, la mînăstirile Neamţ, Agapia şi Văratec a întregit într-un chip agreabil şi instructiv acţiunea organizată de Societatea de ştiinţe filologice.

Acţiuni ale cercurilor pedagogice

O eficientă acţiune în sprijinul cadrelor didactice care predau la clasele I a fost iniţiată recent de cercurile pedagogice ale învăţătorilor din municipiul Tîrgu Jiu. Cu sprijinul inspectoratului şcolar judeţean, la Şcoala generală nr. 4 din localitate s-a desfăşurat un ciclu de lecţii experimentale predate de cadre didactice specilizate pe discipline. Astfel, pentru a se evidenţia importanţa pe care o are în dezvoltarea vorbirii şi în memorarea activă a cunoştinţelor îmbinarea cuvintelor cu imaginile şi trezirea unor stări emoţionale, una din lecţiile cuprinse în abecedar, poezia „Primăvara", a fost predată la două clase în două ore consecutive, întîi prin simplă lectură şi explicare şi apoi prin lectură combinată cu prezentarea unor tablouri tematice şi a unor diapozitive şi cu expunerea unor mici povestiri care să stimuleze emoţia elevilor. Rezultatele obţinute au demonstrat superioritatea celei de a doua metode. Lecţia experimentală de aritmetică predată cu acelaşi prilej a evidenţiat modalităţi prin care, ţinînd seama de caracterul concret al gîndirii şcolarilor mici şi de puterea lor limitată de concentrare, se poate realiza activizarea permanentă a întregului colectiv

Schimbul de experienţă iniţiat de cercurile pedagogice ale învăţătorilor din Tg. Jiu a scos în evidenţă, de asemenea, modalităţile de valorificare a cunoştinţelor anterioare de care dispun copiii şi a observaţiilor spontane în cadrul orelor de cunoaştere a mediului înconjurător.

Întreaga acţiune a demonstrat importantele rezerve şi posibilităţi de care dispun cercurile pedagogice ale învăţătorilor pentru dezbaterea şi soluţionarea unor probleme actuale de interes comun, pentru perfecţionarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice şi pentru sporirea eficienţei activităţilor instructiv-educative.

Inv. ELEONORA NEGULESCU
Tîrgu Jiu

Pe urmele trecutului comunei

Cercurile de elevi de la Şcoala generală din comuna Căşeiu, judeţul Cluj, desfăşoară, sub îndrumarea profesorilor, o activitate meritorie.

Cercul de arheologie, bunăoară, condus de prof. Maria Racolta, a reuşit să amenajeze un muzeu şcolar cu peste 100 de exponate din cele mai diverse domenii — ceramică, monede, îmbrăcăminte, unelte etc. În apropierea şcolii se află rămăşiţele unui castru roman, pe care elevii îl cunosc atît de bine, încît pot îndeplini cu succes funcţia de ghizi, dînd vizitatorilor explicaţii amănunţite şi competente.

Extinzîndu-şi mereu activitatea, micii arheologi au efectuat în acest an săpături într-un loc unde se află un mormînt comun în care sînt îngropaţi locuitori ai satului masacraţi de ultimul val de tătari care au trecut pe Valea Someşului. De asemenea, se fac săpături pe locul unde se presupune că era o mînăstire în care se pregăteau dieci.

Rezultatele activităţii din cere sînt demne de luat în seamă: membrii cunosc bine şi îndrăgesc istoria, vorbesc cu mîndrie şi recunoştinţă despre generaţiile trecute, care s-au sacrificat pentru realizarea visurilor de libertate ale poporului şi se pregătesc cu sîrguinţă pentru a fi demni cetăţeni ai patriei socialiste.

Prof. GRIGORE ROMAN

seconvenţe

În dezbatere:

PROIECTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Echilibru firesc între toate obiectele care formează cultura generală

Proiectul planului de învățămînt al liceului de cultură generală vădește grija pentru concretizarea unui obiectiv de o însemnătate majoră înscris în Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului — și anume, îmbunătățirea pregătirii elevilor în liceu și diversificarea acestei pregătiri în funcție de cerințele societății și de aptitudinile și înclinațiile tineretului școlar. Caracteristica dominantă a acestui proiect pare să fie încercarea de a stabili un echilibru între pregătirea de cultură generală și un început de specializare, între disciplinele umaniste și cele realiste, între năzuințele de a face cunoscute elevilor noțiuni dintr-o sferă cît mai largă din viața materială și spirituală a lumii și cerința socială de a-i forma și perfecționa într-un domeniu determinat. Îmbunătățirile ce se vor aduce planului nu trebuie să strice acest echilibru, ci să-i asigure un grad mai mare de stabilitate, să-l perfecționeze. De aceea orice modificare trebuie cîntărită atît în valoarea ei proprie, cît și prin raporturile ce le determină în întregul sistem.

Am făcut aceste considerații datorită insistențelor — aparent justificate — ale unor profesori de a se elimina cu totul unele obiecte de învățămînt la diverse clase, pentru a se face un loc mai important disciplinelor specifice fiecăreia dintre cele 3 secții propuse. Scopul declarat — și poate sincer intenționat — al acestor propuneri este acela de a folosi cît mai judicios capacitățile intelectuale ale tînărului, de a evita „pierderea de timp" cu lucruri de prisos. Se înclină, de pildă, spre scoaterea completă a matematicii de la ultimele clase ale secției umaniste pe motivul că e un obiect dificil pentru elevii acesteia. Dar dificultățile care se întîlnesc în studiul matematicii determină oare în mod absolut inutilitatea ei pentru umaniști? Studierea de către umaniști a omniprezentei matematici poate fi socotită drept o simplă pierdere de timp? Însuși faptul că matematica stă la baza atîtor realizări tehnico-științifice, cu repercusiuni adînci în întreaga viață a societății, nu-i dă acesteia un pronunțat caracter umanist? Atunci de ce să lipsească matematica din cultura generală a unui om pe care societatea noastră îl cere multilateral dezvoltat?

Dar dacă personal sînt de acord cu numărul orelor de matematică prevăzute în planul secției umaniste, nu sînt pe deplin mulțumit de modul cum este concepută predarea acestui obiect, de rezultatele obținute de elevi. Matematica pentru umaniști nu trebuie să fie un studiu „fără demonstrații", ci un studiu conceput armonios, riguros științific, unitar. Secția umanistă trebuie să aibă o matematică „umanistă" care să constituie, pe lîngă obiectele de profil, un obiect principal.

Prevederea de a nu depăși 30 de ore săptămînal — prevedere binevenită și justificată din punct de vedere științific — a dus la restrîngerea numărului de ore la unele obiecte. Istoria literaturii române, de pildă, a rămas cu trei ore pe săptămînă. Nu vrem să neglijăm importanța altor obiecte în favoarea istoriei literaturii. Trebuie însă să fim realiști și să luăm în seamă vastitatea materialului ce trebuie studiat la acest obiect în comparație cu materialul altor obiecte. Dacă un manual de 200—300 de pagini poate asigura o pregătire bună elevilor la majoritatea obiectelor de învățămînt, la literatură, manualul, oricît de voluminos ar fi, nu poate suplini cunoașterea directă a operelor literare. Aici manualul este doar un auxiliar în pregătirea elevilor, în timp ce restul manualelor constituie principalul (dacă nu unicul) izvor de informație. Examenul de bacalaureat din acest an, de pildă, cere candidaților, la toate obiectele, cunoașterea a cel mult patru manuale, în timp ce la literatură, în afara celor patru manuale, se cer citite, măcar parțial, încă 140 de opere literare, dintre care aproape jumătate sînt romane, nuvele, piese de teatru etc., opere de o întindere de loc neglijabilă. Și să ne gîndim că materia pentru bacalaureat e doar o parte din ceea ce se studiază în liceu. Așadar, alocarea a patru ore literaturii române pentru secția umanistă este o necesitate. De unde să se ia însă aceste ore fără să se diminueze simțitor cele repartizate altor obiecte? În acest sens mi se pare potrivită următoarea soluție: un număr de ore (1—2 ore săptămînal) să fie luate în prima jumătate a anului (adică în primul trimestru) de la un obiect, iar în a doua jumătate de la alt obiect, de pildă, la anul IV, unele obiecte în loc să se predea în cîte 96 de ore fiecare să fie predate în cîte 80 de ore. Acest „compromis" se poate face și la alte clase, cu condiția ca obiectele ce folosesc ora comună să fie predate întregul an școlar (nu cred se făcea cîndva cu geologia), iar numărul acestor ore să fie cel mult două într-o clasă. Din punct de vedere organizatoric nu s-ar ivi greutăți, deoarece norma de predare actuală este mai elastică (18—20 de ore săptămînal).

Propun, de asemenea, ca ora rezervată gramaticii în clasele umaniste să fie folosită și pentru cunoașterea altor probleme de limbă (lexicologia, stilistica, fonetica), atît ca aspect descriptiv, cît și — uneori — ca aspect istoric. Gramatica ar putea fi înlocuită cu obiectul „Probleme de limbă" în care, desigur, problemele gramaticale ar ocupa locul principal.

Introducerea obiectelor facultative în planul de învățămînt este binevenită și va răspunde dorinței tinerilor de a cunoaște cît mai multe lucruri utile, de a se apropia mai mult de viața practică. Dar pentru a nu constitui o supraîncărcare (30 ore de clasă + 2 ore obiecte facultative + o oră pregătire sportivă și ansamblul coral = 33 ore săptămînal, în afară de cercuri și activități pe linie de organizație), propun ca pregătirea sportivă și ansamblul coral să devină tot facultative, cel puțin pentru unele categorii de elevi. De pildă, cei care învață conducerea auto să nu participe și la pregătirea sportivă, cei care efectuează activități artistice să nu participe și la ansamblul coral etc. Susțin de asemenea propunerea făcută în coloanele gazetei ca obiectele facultative să se organizeze în general, sub formă de cercuri, pe clase sau pe școală.

Prof. Gh. DASCALU
inspector șef la Inspectoratul școlar județean Tulcea

Un studiu mai rațional al matematicii

Prin conținutul lor, prevederile înscrise în proiectul de plan pentru liceul de cultură generală pot determina, fără îndoială, un pas înainte în pregătirea tineretului, corespunzător cerințelor actuale ale societății noastre. Constituirea a trei secții încă din primul an al liceului este de natură să asigure o bază temeinică pentru cultivarea și dezvoltarea aptitudinilor și intereselor fiecărui elev, permițînd totodată înarmarea lor cu o largă cultură generală.

Studiind cu atenție proiectul aș dori să fac unele observații și propuneri care vizează sporirea eficienței învățămîntului matematic în liceu. Remarc, în primul rînd, că nu se constată o diferență palpabilă între secția de matematică-fizică prevăzută în proiectul noului plan și planul actualei secții reale a liceului. Pe cît vreme la secția chimie-biologie numărul săptămînal de ore la disciplinele de bază s-a mărit considerabil — la chimie cu 5 ore iar la biologie cu 4 ore — fapt ce asigură o profilare mai accentuată, la matematică, deși volumul cunoștințelor a sporit esențial în ultimii ani prin introducerea unor discipline noi, numărul de ore nu s-a mărit deloc. Ca urmare la majoritatea orelor de matematică vom fi nevoiți să predăm cunoștințe noi neavînd însă timpul necesar pentru rezolvarea de probleme și pentru adîncirea noțiunilor predate. Avînd în vedere aceste considerente, propun ca în anul I numărul de ore la matematici să fie ridicat de la 4 la 6 (eventual prin suprimarea predării limbii latine).

La fel, consider că o singură oră afectată trigonometriei în anul II este prea puțin, elevii neputînd să-și însușească în aceste condiții o serie de cunoștințe care își găsesc aplicabilitatea mai tîrziu, în diferite capitole ale matematicii.

Pentru a se evita supraîncărcarea elevilor aș fi de părere să se renunțe la predarea mecanicii raționale, cu atît mai mult cu cît pentru a înțelege bine această disciplină elevii ar trebui să aibă deprinderi mai ample de rezolvare a ecuațiilor diferențiale decît cele pe care le dobîndesc în liceu. Consider că ar fi mai eficientă studierea mai aprofundată a calculului integral și rezolvarea unui număr mai mare de probleme de geometrie și fizică cu ajutorul integralelor. Dacă, totuși, nu se va renunța la predarea acestei discipline, opinez pentru mărirea numărului de ore la matematici în anul IV cu încă o oră pe săptămînă.

În general aș propune ca noțiunile de matematică modernă să fie introduse începînd din anul I și să fie îmbogățite pe parcurs cu cunoștințe de natură să contribuie la înțelegerea mai lesnicioasă a algebrei superioare.

Avîndu-se în vedere că la secția umanistă predarea calculului diferențial și integral n-a dat rezultate prea bune, aș propune ca pe viitor la această secție să se predea în anul III, noțiuni despre mulțimi și despre calculul probabilităților, deoarece aceste discipline contribuie mai mult la dezvoltarea gîndirii elevilor. În anul IV al secției umaniste s-ar putea renunța cu desăvîrșire la predarea matematicii, timpul rămas disponibil putînd fi folosit pentru adîncirea disciplinelor de profil.

Prof. MIHAI BOGOZI
Miercurea Ciuc

Orele de chimie pot fi mai bine repartizate

Dacă analizăm locul pe care îl ocupă predarea chimiei în proiectul planului de învățămînt pentru liceele de cultură generală constatăm că acest proiect ține seama de cerințele științei moderne, de dezvoltarea industriei chimice în patria noastră și de necesitatea de cadre bine pregătite pentru acest domeniu, prevăzînd înființarea unei secții speciale de chimie-biologie. Considerăm de asemenea că accentuarea studiului chimiei prin introducerea cunoștințelor de chimie biologică, chimie fizică și nucleară va veni în sprijinul pregătirii multilaterale și temeinice a elevilor.

În privința numărului de ore repartizate chimiei sîntem de părere că acestea sînt corespunzătoare la secția chimie-biologie și la secția umanistică, în cadrul cărora se va putea asigura, încă din liceu, pregătirea unor tineri capabili să continue în bune condiții studiile în facultățile de specialitate. Mai puțin corespunzătoare însă ne pare a fi repartizarea numărului de ore pe clase și specializări la secția matematică-fizică. Ținînd seama de profilul acestei secții, de posibilitățile pe care trebuie să le creeze ea pentru continuarea studiilor în institutele politehnice, unde se pune un accent deosebit și pe noțiunile de chimie, credem că trebuie aduse proiectului o serie de modificări.

Propunerile noastre au în vedere, la anii I și II, menținerea numărului de ore prevăzut în proiectul de plan, cu condiția să se pună un accent deosebit pe studiul chimiei generale, iar la chimia anorganică să dea numai noțiunile absolut necesare, renunțîndu-se la amănuntele descriptive în favoarea legării cunoștințelor teoretice de practica producției. Credem că este bine ca predarea cunoștințelor de chimie organică să se realizeze numai în anul III, cu două ore săptămînal, accentul punîndu-se, de asemenea, numai pe probleme de principiu și pe cele mai importante substanțe organice, cu aplicații practice. În anul IV propunem să se predea, în cadrul celor două ore săptămînale, noțiuni de chimie fizică și nucleară. În acest fel se vor crea condiții pentru o mai bună aprofundare a noțiunilor respective și pentru corelarea lor cu noțiunile de matematică și de fizică.

Prof. MIRCEA RĂDUCANU
Prof. CONSTANTIN ZAVATI
inspectori de specialitate la Inspectoratul școlar județean Bacău

Din scrisorile sosite la redacție

Ca și în cazul dezbaterii care a avut loc pe marginea proiectelor planului și programelor de învățămînt ale școlii generale de 10 ani, redacția noastră primește numeroase scrisori în care cadrele didactice își expun părerile cu privire la proiectul planului de învățămînt al liceului de cultură generală.

● Se prevede în proiect ca mărirea numărului de secții să atragă după sine modificări și în desfășurarea concursului de admitere în liceu — arată în scrisoarea lor **prof. L. Chelu și C. Timiraș**, de la inspectoratul școlar al județului Brăila. Ar urma ca, în raport cu profilul secției pentru care candidează, elevii să dea examene la anumite obiecte. Faptul acesta implică însă și unele riscuri — sînt de părere corespondenții noștri — deoarece încă din școala generală se va acorda o mai mare atenție doar unor obiecte de studiu în detrimentul altora. În felul acesta școala generală nu va mai răspunde menirii ei. Pentru preîntîmpinarea unei asemenea situații ei propun ca româna și matematica să rămînă în continuare obiecte obligatorii la concursul de admitere, urmînd să se adauge istoria pentru secția umanistă, fizica pentru secția matematică-fizică, biologia sau chimia pentru cea de a treia secție.

● În multe scrisori se pledează pentru acordarea unui număr mai mare de ore unor discipline de învățămînt. După o lungă argumentație — bine întocmită și susținută cu exemple — prof. **Eugenia H. Mihăescu**, de la Liceul nr. 1 din Roman, propune sporirea numărului de ore repartizate pentru studiul limbii latine la secția umanistă de la două la trei pe săptămînă pentru toate clasele. Un vechi colaborator al gazetei noastre, prof. **Emanoil Cinteză**, de la Liceul „Tudor Arghezi" din Tg. Cărbunești-Gorj susține, pe bună dreptate, importanța studiului științelor sociale în liceu, apreciind faptul că în proiect se propune ca în ultimul an să se predea filozofia în trei ore pe săptămînă. „Consider — se spune în continuare în scrisoare — că s-ar răspunde pe deplin actualelor cerințe dacă și la economia politică, în anul III, numărul orelor ar crește de la două la trei pe săptămînă".

La rîndul său prof. **Nicolae Gh. Chivoiu**, din Chiojdeni-Vrancea, socotește că ar fi necesar ca în anul I geologia să se predea în două ore pe săptămînă, iar prof. **Pavel I. Voicu**, de la Liceul nr. 43 din București, propune, printre altele, ca geografia să se predea în anul III în 2 ore pe săptămînă în loc de o oră.

Toți absolvenții liceului trebuie să stăpînească noțiunile de psihologie și logică

Consider ca foarte bine venit faptul că în proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală disciplinelor filozofice li se acordă spațiul cuvenit. Aș avea însă de făcut unele propuneri privind utilizarea orelor repartizate.

Cred că, în cele 3 ore pe săptămînă rezervate filozofiei în anul IV, istoria filozofiei va trebui să ocupe un loc mult mai mare ca acum. Propun, de asemenea, să se includă cîteva ore de etică (eventual, în capitolul „Conștiința socială" cînd se tratează despre morală și despre regulile de conviețuire în societate).

Îmi exprim rezerve în ceea ce privește predarea laolaltă a psihologiei și a logicii într-un singur an, în cîte o oră pe săptămînă, la secțiile cu profil real. Experiența din acest an și din anii trecuți arată că o asemenea predare nu este eficientă. De altfel, însăși dezvoltarea pe care a luat-o psihologia muncii, pe plan mondial și național este un argument puternic în favoarea predării psihologiei pe parcursul unui întreg an școlar la secțiile matematică-fizică și chimie-biologie. De asemenea, orice om — fie el muncitor, tehnician, inginer, biolog, medic etc. — trebuie să facă raționamente corecte și să știe cum poate ajunge la ele. Pentru aceste considerente pledez pentru studierea în anul III, la toate secțiile, numai a psihologiei, urmînd ca logica să se predea, la toate secțiile, în anul IV. Pentru a nu-i supraîncărca pe elevi, propun ca în anul IV, la secția umanistă să se mențină propunerile din proiectul de plan (3 ore filozofia și o oră logica), urmînd ca la secțiile cu profil real, filozofia să se predea în 2 ore pe săptămînă, iar logica să ocupe cea de a treia oră rezervată filozofiei în proiect. La aceste secții propun să se reducă capitolul de istoria filozofiei în favoarea lecțiilor de etică.

În acest fel planul de învățămînt nu va avea de suferit cu nimic în ceea ce privește repartizarea numărului de ore pe clase și obiecte de studiu. De asemenea, elaborarea programelor și manualelor pentru disciplinele filozofice va fi mult ușurată, făcîndu-se diferențieri pe secții numai în cadrul unui singur obiect și a unui singur an de studii (filozofia, anul IV), în loc de două obiecte și doi ani de studii (psihologia și logica, anii III și IV), de la cele 3 secții. Avantajul cel mare este acela că toți elevii vor dobîndi noțiuni ample de psihologie și logică, pe care le vor putea aplica în practică.

Prof. ION CIPU
Liceul Făget, jud. Timiș

La stațiunea micilor naturaliști de la Palatul pionierilor din Capitală

FIZICA ȘCOLARĂ

(Urmare din pag. 1)

că acestea conduc bine electricitatea și căldura.

Toate acestea erau suficiente pentru ca și fizica școlară să recunoască rolul de piatră de boltă al structurii atomului. Cu studiul acestei arhitecturi de bază a materiei ar trebui să înceapă practic predarea fizicii, de aici să se organizeze mai departe, oarecum radiant, toată desfășurarea ei. Dar, din păcate, structura atomului nu este expusă, de obicei, decît în ultimele capitole sau paragrafe ale manualelor.

În numele atomului se impune o adevărată revoluție a predării

Firește, ar fi greșit să susținem că acțiunea de modernizare a predării fizicii întreprinsă la noi, ca și în alte părți, nu a conferit acesteia o anumită doză de actualitate, că nu a introdus, în diverse locuri ale osaturii programelor și manualelor, elemente noi, la un nivel didactic și pedagogic meritoriu. Ceea ce pare a se impune ca necesar — și acest lucru este constatat mai peste tot în lume — este însă nu atît o adaptare, cît o qvasi-revoluționare a unor concepții devenite clasice în organizarea predării. Ar fi vorba, în fapt, de a așeza la bazele predării fizicii — ca și, de altfel, ale celorlalte științe ale naturii — studiul cunoștințelor despre materie, recte al atomului și structurii lui. Încetînd să mai fie o istorie trunchiată a științei, fizica școlară ar ține astfel pasul cu știința pe care urmărește s-o transmită.

Se vor ridica probabil voci care să susțină că un prea timpuriu contact al elevilor — înainte de a fi abordat chimia — cu tabloul clasificării periodice al lui Mendeleev presupune un efort prea mare pentru ei. Nimeni însă nu ar concepe ca elevul de aceeași vîrstă să nu știe „ca pe apă" numele județelor patriei și ale capitalelor lor, ale principalelor masive muntoase, rîuri, lacuri, orașe etc. din geografia patriei sau a lumii, numele principalelor personalități ale istoriei poporului nostru, ale personalităților istoriei universale, ale scriitorilor clasici ș.a.m.d., deși aici sînt de reținut mult mai multe cunoștințe. Adăugăm că experiențe pedagogice întreprinse în Franța, U.R.S.S., Canada și Anglia au demonstrat că predarea bazată pe desfășurarea cumulativă și în ordinea numărului atomic cu grupare simultană pe familii, dar și pe grupe de însușiri, a asigurat însușirea tabloului de clasificare periodică în două pînă la cinci ore. Nu trebuie uitat că destul de multe dintre denumirile elementelor reprezintă nume ale unor metaloizi și metale cu care de mici copii venim cu toții în contact — fier, aur, argint, cărbune, plumb, aluminiu etc.

O asemenea organizare a predării fizicii, centrată pe atom și pe structura lui, urmată de reorganizarea firească a întregului curs de fizică școlară, ar conduce și la realizarea acelui „trunchi comun" al disciplinelor predate în liceu, bază a culturii complexe și complete necesare omului ce va trăi și va lucra în deceniile viitoare.

De la fizică la substanța universului

Unii specialiști socotesc chiar că studiul elementelor ar trebui să constituie un fel de „prefizică", de natură să permită trecerea destul de timpurie la o considerare mai aprofundată a atomului. Într-o a doua etapă, atomul ar putea să fie inclus într-un studiu al structurilor, să fie supus „disecției", ajungîndu-se, după cunoașterea corectă a electronului, la aflarea locului și rolului protonului din nucleu, apoi a neutronului, care, conducînd la precizarea noțiunii de masă atomică, conduce și la stabilirea noțiunii de izotop, termen pe care azi este qvasi-imposibil să nu-l fi întîlnit copilul între 12—14 ani. Se preconizează ca de la acest din urmă stadiu să se treacă la examinarea unor categorii de combinații cărora le pot da naștere atomii (aceasta însă în compartimentul imediat vecin, al chimiei), sublinîndu-se nivelul la care ia corp molecula, a cărei formulă o creează chimistul așa cum se întocmește la uzină matricola unei locomotive, exprimîndu-i cu un cuvînt caracteristicile (numărul și natura atomilor care o compun). Aici se poate pune și fundamentul tuturor viitoarelor cunoștințe de ordin biologic, unde debutul îl poate constitui, o dată cunoscut fizismul combinațiilor dintre atomi și moleculă, luarea de contact cu cei 21 de amino-acizi, alcătuitori de bază ai proteinelor din structura materiei vii.

Din aproape în aproape, studiul științelor naturii ar ajunge astfel o știință a structurilor, în cadrul căreia substanța globului însuși nu mai este decît un caz particular. O asemenea introducere a elevului în universal îl poate călăuzi cu mult mai direct, mai logic și mai rațional în domeniul în care domină tocmai absența de organizare, în care electroni și nuclei amestecați rătăcesc în amestec: plasma. Astfel el va ajunge să-și însușească ideea că generalitatea o reprezintă plasma, atomul fiind un edificiu particular rar la scara substanței universului, că spațiile interstelare sînt plasmă rarefiată, că stelele sînt plasmă acumulată în condiții anumite de temperatură și presiune etc. Știind că atomul este constituentul fundamental al planetelor, acumulări de materie rece și densă, pe cînd plasma este tocmai rezultatul încălzirii, al ridicării energiei cu care este dotată materia, elevul ajunge neforțat la conceptul de energie, intrinsec legat de ideea de mișcare pe care o generează în materie creșterea de temperatură.

Sublinierea legăturii energiei cu temperatura trebuie să dea elevilor posibilitatea de a trage permanent concluzii cu privire la particularitatea cazurilor care în mediul planetar reprezintă legități. Ei vor înțelege astfel pentru ce, la presiunea atmosferei terestre pe sol, apa fierbe la 100 grade Celsius, de ce pe Lună fierbe la o temperatură mai joasă, iar pe planeta Venus la 300 grade Celsius

Și limbajul...

Desigur, mai e o problemă: aceea a modului de prezentare ca atare, a „noului" limbaj. O dată cu dispariția acelor „fie", „considerăm", „luăm", „punem"... etc. din limbajul curent al fizicii predate de la catedră și preluate de elevi, o dată cu abandonarea unei terminologii aflate în mare decalaj față de adevăratele progrese ale fizicii, se va putea pătrunde mai direct și — am zice paradoxal — mai ușor în „mai greul" sau „foarte greul" din fizica modernă.

*

Reluînd în acest material idei expuse de specialiști în diverse ocazii, sau care au făcut în mare parte obiectul unor studii întreprinse și publicate recent în diverse părți ale lumii, nu ne-am propus atît să cerem o schimbare, o aliniere a fizicii pe poziții noi, cu adevărat foarte moderne, cît să sugerăm celor interesați de problemă să mediteze asupra unui nou fel în care ea începe să fie pusă.

DISCIPLINELE PENTRU CONCURSUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

—Pentru anul universitar 1969–1970—

A. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR TEHNIC

I. Cursuri : ingineri, arhitecți.

1. Facultatea de electronică și telecomunicații (toate secțiile) ; **Facultatea de electrotehnică** (toate secțiile) ; **Facultatea de mecanică** (toate secțiile); **Facultatea de electromecanică minieră ; Facultatea de mecanică agricolă ; Facultatea de energetică** (toate secțiile) ; **Facultatea de automatică ; Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini** (toate secțiile) ; **Facultatea de industrie ușoară** (toate secțiile); **Facultatea de mașini și utilaj petrolier ; Facultatea pentru forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze ; Facultatea de mine** (secția de exploatări miniere) ; **Facultatea de construcții** (toate secțiile) ; **Facultatea de căi ferate, drumuri și poduri** (toate secțiile) ; **Facultatea de geologie tehnică** (secția de prospecțiuni geofizice) ; **Facultatea de instalații pentru construcții ; Facultatea de mașini și utilaj pentru construcții ; Facultatea de transporturi** (toate secțiile) ; **Facultatea de hidrotehnică** (toate secțiile) ; **Facultatea de industrializarea lemnului :**

Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu *, trigonometrie, elemente de analiză matematică)— scris și oral ; Fizică (mecanică, electricitate, fizică moleculară și căldură) — scris

2. Facultatea de metalurgie (toate secțiile) și **Facultatea de mine** (secția de prepararea substanțelor minerale utile) :

Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu *, trigonometrie) — scris și oral ; Fizică (mecanică, fizică moleculară și căldură) — scris.

3. Facultatea de chimie industrială (toate secțiile) ; **Facultatea de tehnologia și chimizarea petrolului și gazelor :**

Chimie (anorganică și organică) — scris și oral ; Matematici (algebră și elemente de analiză matematică **) — scris ; Fizică (optică, fizică moleculară și căldură) — scris.

4. Facultatea de industrii alimentare și tehnica pescuitului (secția de industrii alimentare) :

Chimie (anorganică și organică) — scris și oral ; Matematici (algebră, trigonometrie) — scris.

5. Facultatea de industrii alimentare și tehnica pescuitului (secția tehnica pescuitului și stuficultură) :

Zoologie sau botanică (la alegere) — scris și oral ; Matematici (algebră, trigonometrie) — scris.

6. Facultatea de geologie tehnică (secția geologie tehnică) :

Matematici (algebră, geometrie plană *, trigonometrie) — scris și oral ; Fizică (mecanică, optică, fizică moleculară și căldură) — scris.

7. Facultatea de silvicultură și exploatarea pădurilor :

Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu *, trigonometrie) — scris și oral ; Botanică — scris.

8. Facultatea de arhitectură și urbanism :

Etapa I — eliminatorie :

Probe practice de aptitudini :

a) desen tehnic
b) desen liber

Etapa a II-a — Matematici (algebră, trigonometrie, geometrie plană și în spațiu *) — scris și oral.

II. Cursuri de subingineri.

1. Facultatea de electrotehnică ; Facultatea de energetică (toate secțiile) ; **Facultatea de electromecanică minieră ; Facultatea de mecanică ; Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini ; Facultatea de transporturi ; Facultatea de mașini și utilaj petrolier ; Facultatea pentru forajul sondelor și zăcămintelor de petrol și gaze ; Facultatea de construcții** (toate secțiile) ; **Facultatea de instalații pentru construcții ; Facultatea de mașini și utilaj pentru construcții ; Facultatea de căi ferate, drumuri și poduri** (toate secțiile) ; **Facultatea de mine** (toate secțiile) :

Matematici (algebră, geometrie plană *, trigonometrie) — scris și oral; Fizică (mecanică, electricitate) — scris.

2. Facultatea de metalurgie :

Matematici (algebră, geometrie plană *, trigonometrie) — scris și oral ; Fizică (mecanică, fizică moleculară și căldură) — scris.

3. Facultatea de industrii alimentare și tehnica pescuitului (toate secțiile):

Chimie organică — scris și oral ; Matematici (algebră) — scris.

4. Facultatea de chimie industrială :

Chimie anorganică — scris și oral ; Matematici (algebră) — scris.

B. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR AGRICOL

1 Facultatea de agricultură și **Facultatea de horticultură :**

Botanică — scris și oral ; Chimie (anorganică și organică) — scris.

2. Facultatea de medicină veterinară ; Facultatea de zootehnie :

Zoologie sau anatomia și fiziologia omului (la alegere) — scris și oral ; Chimie (anorganică și organică) — scris.

C. ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR

1. Facultatea de matematică-mecanică ; Facultatea de matematică :

Algebră, trigonometrie, elemente de analiză matematică — scris și oral ; Geometrie plană și în spațiu *, geometrie analitică — scris.

2. Facultatea de fizică :

Fizica (mecanică, optică, fizică moleculară și căldură, electricitate, noțiuni de fizică atomică și nucleară) — scris și oral ; Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu *, trigonometrie) — scris.

3. Facultatea de chimie ; Facultatea de fizică (secția fizică-chimie) :

Chimie (anorganică și organică) — scris și oral ; Matematici (algebră, calcul diferențial) — scris ; Fizică (optică, fizică moleculară și căldură — scris.

4. Facultatea de biologie ; Facultatea de biologie-geografie (secția biologie) :

Botanică sau zoologie (la alegere) — scris și oral ; Anatomia și fiziologia omului — scris.

5. Facultatea de biologie-geografie (secția de geologie); **Facultatea de geologie-geografie** (secția de geologie):

Chimie (anorganică și organică) — scris și oral ; Geografie fizică și elemente de geologie — oral ; Zoologie — scris.

6. Facultatea de geologie-geografie (secția de geografie) ; **Facultatea de biologie-geografie** (secția de geografie) :

Geografia fizică și economică a Republicii Socialiste România — scris și oral; Geografia economică și politică a lumii — scris.

7. Facultatea de istorie ; Facultatea de istorie-filozofie (secția de istorie) :

Istoria României — scris și oral ; Istoria universală modernă și contemporană — scris.

8. Facultatea de filozofie (secția de filozofie) ; **Facultatea de istorie-filozofie** (secția de filozofie) :

Elemente de filozofie și socialism științific — scris și oral ; Psihologie — scris.

9. Facultatea de filozofie (secția de sociologie) :

Elemente de filozofie și socialism științific — scris și oral ; Elemente de economie politică — scris.

10. Facultatea de filozofie (secția de pedagogie — secundar limba și literatura română) :

Psihologie — scris și oral ; Literatura română — scris.

11. Facultatea de filozofie (secția de psihologie) ; **Facultatea de istorie-filozofie** (secția de psiho-pedagogie specială):

Psihologie — scris și oral ; Anatomia și fiziologia omului — scris.

12. Facultatea de drept (toate secțiile) :

Elemente de filozofie și socialism științific — scris și oral ; Istoria României — scris.

13. Facultatea de limba și literatura română ; Facultatea de filologie (secția de limba și literatura română — secundar o limbă romanică) :

Literatura română — scris și oral ; Limba română — scris.

14. Facultatea de limbi romanice și clasice (toate secțiile) ; **Facultatea de filologie** (secția de limba și literatura franceză — secundar limba și literatura română) :

Limba franceză (sau limba romanică respectivă ; pentru secția limbi clasice : limba latină) — scris și oral ; Limba și literatura română — scris.

15. Facultatea de limbi germanice (toate secțiile) ; **Facultatea de filologie** (secțiile de limba și literatura engleză — secundar limba și literatura română ; limba și literatura germană — secundar limba și literatura română ; limba și literatura germană — secundar limba și literatura engleză ; limba și literatura engleză — secundar limba și literatura germană):

Limba germanică respectivă (engleză sau germană) — scris și oral ; Limba și literatura română — scris.

16. Facultatea de limbi slave (toate secțiile) ; **Facultatea de filologie** (secția de limba și literatura rusă — secundar limba și literatura română) :

Limba rusă (sau limba slavă respectivă) — scris și oral; Limba și literatura română — scris.

17. Facultatea de filologie (secția de limba și literatura maghiară — secundar o limbă străină) :

Limba și literatura maghiară — scris și oral ; Limba română — scris.

18. Facultatea de filologie (secția de limba și literatura rusă — secundar limba și literatura română sau limba și literatura maghiară) :

Limba rusă — scris și oral ; Limba și literatura română (sau maghiară) — scris.

19. Facultatea de filologie (secția de limba și literatura franceză—secundar limba și literatura română sau limba și literatura maghiară) :

Limba franceză — scris și oral. Limba și literatura română (sau maghiară) — scris.

20. Facultatea de filologie (secția de limba și literatura germană — secundar limba și literatura română sau limba și literatura maghiară) :

Limba germană — scris și oral. Limba și literatura română (sau maghiară) — scris.

21. Facultatea de filologie (secția de limba și literatura engleză — secundar limba și literatura română sau limba și literatura maghiară):

Limba engleză — scris și oral. Limba și literatura română (sau maghiară) — scris.

22. Secțiile de limbi și literaturi orientale :

Limba străină respectivă sau limba engleză sau franceză sau germană sau rusă — scris și oral.

Limba și literatura română — scris.

D. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ECONOMIC

1. Facultatea de economia producției (secțiile economia industriei, construcțiilor și transporturilor, economia agriculturii) ; **Facultatea de finanțe ; Facultatea de contabilitate ; Facultatea de comerț** (secția economia comerțului interior) ; **Facultatea de economie generală ; Facultățile de studii economice din Cluj, Iași, Craiova și Timișoara** (toate secțiile) :

Matematici (algebră, trigonometrie) — scris și oral.

Elemente de economie politică — scris.

2. Facultatea de calcul economic și cibernetică economică (secția statistică) :

Matematici (algebră, trigonometrie, elemente de analiză matematică **) — scris și oral.

Elemente de economie politică — scris.

3. Facultatea de calcul economic și cibernetică economică (secțiile mecanizarea și automatizarea calculului economic ; cibernetică economică) :

Matematici (algebră, trigonometrie, elemente de analiză matematică **) — scris și oral.

Fizică (mecanică și electricitate) — scris.

4. Facultatea de comerț (secția economia comerțului exterior) :

Matematici (algebră, trigonometrie) — scris și oral.

O limbă străină la alegere (engleza. franceza, germana, rusa) — scris și oral.

5. Facultatea de comerț (secția merceologie) :

Chimie (anorganică și organică)— — scris și oral.

Matematici (algebră, trigonometrie) — scris.

E. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE

1. Facultatea de medicină (toate secțiile) ; **Facultățile de pediatrie și stomatologie :**

Anatomia și fiziologia omului — scris și oral.

Chimie organică — scris.

Fizică (noțiuni de fizică atomică și nucleară, optică, fizică moleculară și căldură) — scris.

2. Facultatea de farmacie :

Chimie (anorganică și organică) — scris și oral.

Botanică — scris.

F. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DE ARTĂ

1. Facultatea de teatru (secția de artă dramatică) :

Etapa I — eliminatorie :

Probă de aptitudini (recitarea unor versuri indicate de comisie pe baza repertoriului candidatului ; controlul simțului muzical și ritmic) — oral.

Etapa a II-a

Literatura română — scris.

Lectură artistică, mișcare și comportare scenică, recitare (poezii diferite ca specii literare din literatura clasică și contemporană) — probă practică (oral).

Interpretarea unui monolog sau a unei scurte scene dintr-o piesă de teatru — probă practică (oral).

Pentru Institutul de teatru din Tg.-Mureș se adaugă :

Literatura maghiară — scris.

2. Facultatea de teatru (secția regie de teatru) :

Etapa I — eliminatorie:

Inscenarea unui act (ales de candidat) din piesa pentru care a prezentat caietul de regie și susținerea concepției regizorale — probă practică (oral).

Etapa a II-a

Istoria teatrului universal și românesc — scris.

Limbă străină (franceză, engleză, germană, rusă) la alegere — scris.

Dizertație pe o temă aleasă de candidat legată de teoria regiei sau a teatrului — oral.

3. Facultatea de teatru (secția de operatorie de film) :

Etapa I — eliminatorie :

Probă de aptitudini (improvizații pe teme date de comisie ; povestire; o schiță de compoziție ; exerciții de iluminare cu o singură sursă de lumină ; colocviu de cultură cinematografică pe baza filmelor cuprinse în repertoriul indicat de institut) — oral.

Etapa a II-a

Analiza unei lucrări artistice din repertoriul de concurs — scris.

Fizică (optică) — scris.

Probă de specialitate (exerciții de imaginație și fantezie pe teme date de comisie ; analiza compoziționlă a unor fotografii, reproduceri, diafilme) — oral.

4. Facultatea de teatru (secția de teatrologie-filmologie) :

Etapa I — eliminatorie :

Probă de aptitudini (analiza unui film și a unei piese din dramaturgia românească prezentate candidaților în cadrul probei) — scris.

Etapa a II-a

Literatura română — scris ; Istoria universală (capitolele de istoria culturii) — scris ; Probă de specialitate (colocviu pe teme de cultură generală, literară, teatrală și cinematografică în limitele programei analitice a liceului) — oral.

5. Facultatea de teatru (secția de regie de film) :

Etapa I — eliminatorie :

Verificarea spiritului de observație, fanteziei, memoriei vizuale, atenției, puterii de concentrare prin analiza unor seturi de fotografii și obiecte propuse de comisie ; Povestire din literatura clasică sau contemporană aleasă și pregătită anterior de candidat expusă în imagini cinematografice ; Povestire în imagini cinematografice pe o temă dată de comisie ; Analiza unui personaj din filmele de repertoriu (indicat de institut) — probă practică (oral).

Etapa a II-a

Analiza regizorală a unui film în avanpremieră fixat de comisie — scris ; Executarea pe platourile Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", cu asistența tehnică necesară, a unei lucrări filmate pe o temă dată de comisie — probă practică (oral).

Susținerea lucrării filmate pe tema indicată de comisie — oral.

6. Facultatea de instrumente și canto (secțiile de instrumente de coarde, suflat, percuție și pian-orgă) :

Etapa I — eliminatorie :

Probă de aptitudini la instrumentul ales — probă practică.

Etapa a II-a

Citire la prima vedere cu instrumentul ales — probă practică ; Teorie și solfegiu — probă practică — oral.

7. Facultatea de instrumente și canto (secția de canto) :

Etapa I — eliminatorie :

Probă de aptitudini , vocale — probă practică.

Etapa a II-a

Interpretare vocală (executarea unor piese vocale diferite ca gen, pregătite de candidat, indicate de comisie pe baza unui repertoriu de concurs) — probă practică ; Teorie și solfegiu (se vor verifica și auzul, ritmul și memoria muzicală) — probă practică (oral).

8. Facultatea de compoziție și muzicologie (secția profesori de muzică) :

Verificarea auzului, ritmului, memoriei muzicale și a calităților vocale (probă eliminatorie) — probă practică ; Teorie și solfegiu — probă practică — oral; Dictat colectiv — probă practică ; Literatura română — scris.

9. Facultatea de compoziție și muzicologie — secția teoretică (compoziție, muzicologie, dirijat orchestră și cor academic) :

Teorie-solfegiu : dictat melodic, polifonic la 2 voci, armonic la 4 voci ; teorie solfegiu (în toate cheile) — probă practică.

Armonie : acorduri principale și secundare, progresii, note melodice — probă practică; Pian (program minimal); citire la prima vedere; Bach — Invențiuni la 2 sau 3 voci; o sonată clasică — probă practică; Istoria muzicii universale: clasicismul și romantismul — scris.

10. Facultatea de arte plastice (secțiile de : pictură, sculptură și grafică) ; **Facultatea de arte decorative** (toate secțiile) ; **Facultatea de arte plastice și decorative** (toate secțiile) :

Desen după model viu (se execută în creion sau cărbune) — probă practică ; Schițe după model viu (10 schițe × 10 minute fiecare) — probă practică ; Culoare sau modelaj (culoare la secțiile de pictură, grafică, scenografie, pictură monumentală, arte textile) — se execută în tehnica aleasă de candidat ; modelaj la secția sculptură ; culoare sau modelaj — la alegere — la secția de ceramică — sticlă — metal. (Proba de culoare se execută în tehnica aleasă de candidat) — probă practică ; Schiță de compoziție (se execută, pe o temă indicată de comisie, după specificul secției, într-o singură zi, în tehnica aleasă de candidat) — probă practică.

11. Facultatea de arte plastice (secția de istoria și teoria artei) :

Istoria universală și istoria României (capitolele de istoria culturii) — scris ; Literatura română — scris și oral ; Limbă străină (engleza, franceza, germana, rusa), la alegere — scris.

G. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Facultatea de educație fizică și sport (toate secțiile) :

Probe practice : a) atletism ; b) gimnastică ; c) un joc sportiv (la alegere între volei, baschet, handbal) ; Anatomia și fiziologia omului — scris.

H. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PEDAGOGIC

1. Facultatea de matematică :

Matematici (aritmetică, algebră și trigonometrie) — scris și oral ; Geometrie (plană și în spațiu *) — scris.

2. Facultatea de fizică-chimie :

Fizică (mecanică, optică și electricitate) — scris și oral ; Chimie (anorganică și organică) — scris.

3. Facultatea de științe naturale :

Botanică sau zoologie (la alegere) — scris și oral ; Anatomia și fiziologia omului — scris.

4. Facultatea de istorie-geografie ; Facultatea de filologie (secția de istorie-geografie) :

Istoria României — scris și oral ; Geografia fizică și economică a Republicii Socialiste România — scris.

5. Facultatea de filologie (secțiile de limba și literatura română ; biblioteconomie) :

Literatura română — scris și oral ; Limba română — scris.

6. Facultatea de filologie (secția de limba și literatura română — limba și literatura maghiară) :

Limba și literatura română — scris și oral ; Limba și literatura maghiară — scris.

7. Facultatea de filologie (secția de limba și literatura română — istorie) :

Limba și literatura română — scris și oral ; Istoria României — scris.

8. Facultatea de desen :

Desen după model de gips — probă practică ; Culoare după grup de obiecte (în tehnica aleasă de candidat) — probă practică.

Schiță de compoziție (în tehnica aleasă de candidat) — probă practică ; Literatura română — scris.

9. Facultatea de muzică :

Interpretare vocală sau instrumentală (la alegerea candidatului) — probă practică ; Teorie și solfegiu (se vor verifica și auzul, ritmul și memoria muzicală) — probă practică (oral) ; Dictat colectiv — probă practică ; Literatura română — scris.

10. Facultatea de educație fizică :

Probe practice : a) atletism ; b) gimnastică ; c) un joc sportiv (la alegere între : volei, baschet, handbal) ; Anatomia și fiziologia omului — scris.

*) La geometrie plană și în spațiu nu se cere demonstrarea formulelor și a teoremelor.

**) La capitolul elemente de analiză matematică se cere numai materia din clasa a XI-a.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI

Anunță :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

— Profesor la Catedra de Matematică I, disciplina „Analiză matematică și matematici speciale — Geometria analitică și diferențială, Matematici superioare, poziția 2 din statul de funcțiuni.

— Profesor la Catedra de Termotehnică, disciplina „Termotehnică" poziția I din statul de funcțiuni.

— Profesor la Catedra de Beton armat, disciplina „Beton armat" poziția 2 din statul de funcțiuni.

— Profesor la Catedra de Mecanica construcțiilor II, disciplina „Mecanică teoretică", poziția 4 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Mecanica construcțiilor, disciplina „Stabilitatea și dinamica construcțiilor" poziția 7 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Fizică, disciplina „Fizică și fizică industrială", poziția 2 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Construcții metalice, disciplina „Construcții metalice și tehnologia sudurii — Construcții industriale și căi de comunicații", poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Drumuri și căi ferate, disciplina „Căi de comunicații și lucrări de artă", poziția 7 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Geodezie-topografie, disciplina „Topografie inginerească", poziția 9 din statul de funcțiuni

— Conferențiar la Catedra de Geodezie-topografie, disciplina „Fotogrametrie — Cartografie", poziția 7 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Geodezie-topografie, disciplina „Topografie", poziția 8 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Matematici II, disciplina „Geometria analitică — Matematici generale", poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Construcții hidrotehnice, disciplina „Irigații și desecări", poziția 6 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Construcții hidrotehnice, disciplina „Combaterea eroziunii solului și regularizări de râuri", poziția 7 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Hidraulică, disciplina „Hidraulică și acționări hidraulice", poziția 4 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Instalații, disciplina „Instalații de ventilare și condiționare", poziția 7 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Termotehnică, disciplina „Termotehnică și mașini termice", poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Termotehnică, disciplina „Termotehnică", poziția 4 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului din București, b-dul Republicii, nr. 176, în termen de o lună de la data publicării acestui anunț, o cerere la care vor anexa următoarele acte (în două exemplare) :

— Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ;

— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent în științe ;

— Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar ;

— Lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar ;

— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază ;

— Memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat ;

— Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățământ superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 3 luni.

BIBLIOTECA

„Mic dicționar filozofic"

A apărut recent, în Editura politică, „Micul dicționar filozofic", prima lucrare românească în acest domeniu.

Adresîndu-se unui public larg, dicționarul acoperă, cu cele peste 1 000 de articole ale sale, numeroase discipline din domeniul filozofiei. Un loc important acordă lucrarea prezentării termenilor care aparțin filozofiei marxiste. De asemenea, lucrărilor principale ale clasicilor marxism-leninismului le este consacrat cîte un articol separat. Totodată, dicționarul rezervă spațiu figurilor de seamă ale filozofiei universale și românești, diferitelor curente și orientări, școlilor filozofice, concepțiilor și teoriilor fundamentale.

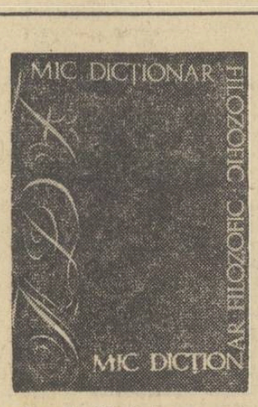

Articolele sînt concentrate, reușesc să dea o imagine de ansamblu asupra obiectului lor, oferă o tratare obiectivă, riguroasă. În același timp, s-a asigurat nivelul de accesibilitate indispensabil unui dicționar destinat elevilor de liceu, studenților, precum și intelectualilor ce-și desfășoară activitatea în alte domenii decît filozofia.

Lucrarea are, însă, și unele omisiuni. Semnalăm, printre altele faptul că nu s-a evitat întotdeauna folosirea unor termeni explicativi care ar necesita ei înșiși o explicație. Aceasta este, evident, o lipsă ce va fi corectată, măcar parțial, în edițiile viitoare.

LIVIU MITRĂNESCU

„Mijloace audio-vizuale"

În Editura didactică și pedagogică a apărut de curînd lucrarea „Mijloace audio-vizuale" de **Gh. Cristea** și **H. Vollrath**, care cuprinde îndrumări practice de ordin tehnic și metodic cu privire la utilizarea și confecționarea mijloacelor audio-vizuale în școli.

Un loc special este rezervat metodicii folosirii mijloacelor audio-vizuale la lecțiile de diferite tipuri și specialități. Pentru exemplificare, se prezintă desfășurarea unei lecții de geografie cu utilizarea complexă a acestor mijloace.

Partea a doua a lucrării indică modalitățile prin care profesorii de diferite specialități pot confecționa cu mijloace proprii o serie de materiale vizuale (fotografii, diapozitive, diafilme) precum și tehnica executării microproiecțiilor, a citirii microfilmelor etc. Toate indicațiile sînt perfect realizabile în condițiile utilizării aparaturii și materialelor ce se găsesc curent în școli sau pot fi ușor procurate ori confecționate.

Tabele cu date practice, scheme și diagrame completează îndrumările practice și le fac aplicabile în cele mai diverse situații.

PETRE STANCULESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 990 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 11 aprilie 1969 — 4 pag. 25 bani

■ Consfătuire de lucru la Ministerul Învățământului privind educația fizică (pag. 2)

■ Îndrumări privind organizarea sărbătoririi centenarelor sau altor date din istoria școlii (pag. 2)

■ În dezbatere—proiectul planului de învățământ pentru liceul de cultură generală (pag. 3)

■ O soluție care cîștigă teren (pag. 4)

Orientarea școlară și profesională în atenția cercetării pedagogice

Acțiunea de orientare școlară și profesională se înscrie ca una dintre cele mai importante și actuale în învățămîntul contemporan. Ea a căpătat în ultimii ani, în țara noastră, largi dimensiuni, angrenînd din ce în ce mai mulți profesori și diriginți, ajungîndu-se pînă la specializarea unor cadre pentru această acțiune — consilierii de orientare școlară și profesională. La nivelul școlilor sau la cel al județelor au avut loc numeroase acțiuni menite să contribuie la pregătirea teoretică și practică a cadrelor didactice în vederea unei judicioase desfășurări a muncii de orientare a elevilor conform înclinațiilor și capacităților lor și a nevoilor societății.

O activitate meritorie în domeniul fundamentării științifice a principiilor orientării școlare și profesionale, ca și a conturării unei metodologii adecvate, desfășoară cercetarea pedagogică. Am amintit în această privință faptul că, în ultimii ani, au fost organizate mai multe simpozioane, sesiuni de comunicări și cursuri, în care au fost amplu dezbătute problemele actuale ale orientării școlare și profesionale.

În cadrul acestor preocupări mai largi, recent Institutul de științe pedagogice a organizat la București un curs pentru consilierii de orientare școlară și profesională care funcționează în acest an școlar și cu inspectorii școlari județeni care răspund de munca de orientare școlară și profesională. Au participat peste 90 de cadre didactice.

Cursul a tratat și a pus în discuție, așa cum a precizat în cuvîntul de deschidere conf. dr. George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice, principalele probleme teoretice și practice ale acțiunii de orientare școlară și profesională și a supus dezbaterii, în scopul definitivării și aplicării lor în viitorul an școlar, un număr de lucrări elaborate de Institut: două fișe pedagogice, regulamentul consilierului de orientare școlară și profesională ș.a.

Au fost prezentate expuneri despre concepția științifică asupra orientării școlare și profesionale (prof. dr. D. Salade), fișa de cunoaștere și caracterizare psihopedagogică a elevilor — fiind discutate două variante de fișă, una colectivă (prof. dr. docent N. Mărgineanu) și alta individuală (prof. I. Holban) — valoarea și limitele testelor (prof. dr. docent Gh. Zapan), sarcinile consilierului de orientare școlară și profesională, cuprinse într-un „Proiect de regulament" (prof. M. Ghivirigă), colaborarea consilierului cu medicul școlii (dr. M. Peteanu).

Discuții interesante și utile s-au purtat în special în legătură cu cele două variante ale fișei de cunoaștere și caracterizare a elevului, cu proiectul de regulament și cu planificarea muncii de orientare școlară și profesională în trimestrul III al anului școlar curent.

Avînd caracterul unei consfătuiri de lucru — după cum a arătat în încheiere prof. Romeo Dăscălescu, director adjunct al Institutului — cursul a fost util atît pentru informarea consilierilor și inspectorilor, cît și pentru definitivarea materialelor prezentate de către cercetătorii institutului.

Viitorul curs de orientare școlară și profesională — care va fi organizat la începutul lunii septembrie a.c. și va avea o durată de două săptămîni — va relua și completa problematica discutată cu ocazia actualului curs.

ȘCOALA DE 10 ANI în actualitatea imediată

După cum se știe, potrivit Directivelor partidului, începînd din toamna anului școlar 1969—1970 se va trece la înfăptuirea școlii generale de 10 ani, care se înscrie ca unul dintre cele mai importante momente ale istoriei învățămîntului din patria noastră. Fiind o măsură nouă, ea va trebui temeinic pregătită. De o mare importanță în aplicarea ei este lămurirea părinților care, pe de o parte, trebuie convinși de necesitatea unei mai ample pregătiri a tinerilor în etapa actuală de dezvoltare a patriei noastre, iar pe de altă parte trebuie să cunoască în linii mari conținutul pregătirii în clasele a IX-a și a X-a, avantajele pe care le creează tinerilor și perspectivele ce le deschide în fața lor.

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice chemate să ducă la îndeplinire această importantă acțiune, gazeta noastră începe publicarea unei suite de materiale.

În condițiile societății contemporane, știința, tehnica, cultura în general sînt factori esențiali ai progresului popoarelor, ai bunăstării colectivităților umane și ai indivizilor care le compun. Achizițiile neîntrerupte și în ritmuri tot mai rapide ale cunoașterii umane, larga lor aplicare în sferele producției materiale și în viața cotidiană impun omului de azi — și cu atît mai mult vor impune omului de mîine — să știe tot mai mult, pentru a se adapta dinamicii activității profesionale și ambianței sociale mereu îmbogățite și primenite prin noile realizări ale civilizației și culturii. Toți acești factori, toate aceste cerințe, care acționează cu o intensitate sporită, solicită omului să învețe, să studieze permanent, să se cultive toată viața. Dar este tot atît de adevărat că el trebuie să dobîndească încă din școală suportul solid de cunoștințe, de interese, priceperi și deprinderi pe care se va structura viitoarea sa specialitate și care vor imprima direcțiile principale ale cultivării sale permanente. Cu cît învățămîntul are o durată mai mare, cu cît tînăra generație este supusă unei influențe educative organizate desfășurată pe parcursul unui număr mai mare de ani de școală, cu atît mai armonios se va forma personalitatea viitorilor cetățeni, pregătirea lor pentru viață, cu atît mai complet se va realiza idealul educativ al societății noastre.

Tocmai acestor cerințe pe care le ridică societatea noastră față de instruirea și educarea tineretului, aspirațiilor sale spre cultură, spre știință, spre continua sa realizare și depășire este menită să le răspundă școala generală cu durata de 10 ani.

Procesul de pregătire a condițiilor necesare funcționării școlii de 10 ani, începînd cu clasa a IX-a, din toamna anului școlar 1969/1970 este în plină desfășurare. Inspectoratele școlare județene au analizat în cursul acestui an situația fiecărei școli generale și, în funcție de condițiile esențiale pe care le impune funcționarea școlii generale cu clasele I-X — numărul de elevi, spațiul de învățămînt, cadrele didactice calificate — au stabilit ritmurile de generalizare a școlii de 10 ani, astfel ca pînă în anul 1972-1973 această directivă a politicii școlare a partidului și statului nostru să fie în linii mari realizată, adică să fie cuprinși în clasa a IX-a aproape toți elevi care promovează clasa a VIII-a și nu-și continuă studiile în alte forme de învățămînt. Potrivit propunerilor făcute de inspectoratele școlare județene, în anul școlar 1969-1970 vor funcționa cu clasa a IX-a un număr însemnat de școli generale în fiecare județ.

A fost luat totodată un ansamblu de măsuri pentru a asigura documentele necesare instruirii și educării elevilor din clasele IX și X ale școlii de 10 ani. S-au elaborat astfel planul de învățămînt pentru clasele I-X și programele școlare care — după ce au fost supuse discuțiilor tuturor cadrelor didactice — sînt în curs de definitivare pe baza observațiilor și propunerilor primite. Pe baza planului de învățămînt și a programelor școlare se va urmări ca elevii claselor IX-X ale școlii generale să-și lărgească orizontul de cultură generală, să-și însușească cunoștințe noi din domeniul limbii și literaturii române, matematicii, fizicii, chimiei, biologiei, al unei limbi moderne, să studieze unele probleme din domeniul igienei și puericulturii, să-și completeze educația artistică. Un rol deosebit se va acorda studiului limbii și literaturii române, matematicii, fizicii și chimiei, obiecte care dețin un rol predominant în cultura generală a omului contemporan. Aceste discipline se vor preda în același număr de ore, sau chiar într-un număr de ore mai mare decît în clasele corespunzătoare ale liceului. În ceea ce privește conținutul acestor discipline, trebuie să menționăm faptul că unele din acestea, cum ar fi matematica sau limbile moderne, se vor preda la același nivel, vor cuprinde în mare aceleași cunoștințe ca și în anii I și II de liceu; alte discipline — literatura română, fizica, chimia, biologia — vor cuprinde într-un mod sintetic cele mai importante probleme din programele de învățămînt ale tuturor claselor liceale, astfel ca elevii claselor IX-X să primească un sistem închegat de cunoștințe, de natură să constituie un suport teoretic în înțelegerea problemelor de tehnică și de tehnologie necesare calificării prin școlile profesionale sau direct în producție.

Pregătirea de cultură generală pe care o vor primi elevii în clasele IX-X le va permite astfel ca după absolvirea școlii să-și însușească într-un timp mai scurt decît în prezent o calificare profesională. Acesta este unul din avantajele și din perspectivele pe care le oferă tinerilor continuarea studiilor în clasele IX-X ale școlii generale.

O altă perspectivă decurge din concepția care stă la baza întregului nostru sistem de învățămînt și în special din nivelul de pregătire care se asigură în clasele IX—X, și anume, circulația liberă a elevilor, asigurarea tuturor condițiilor pentru ca, potrivit capacităților lor, intereselor și înclinațiilor individuale, ei să poată urca fără nici o piedică pe toate treptele de învățămînt în vederea valorificării optimale a forțelor lor creatoare, în folosul lor și al colectivității. Într-adevăr, după cum se știe, întrucît pregătirea de cultură generală

EUGEN BLIDEANU
director general
în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 2-a)

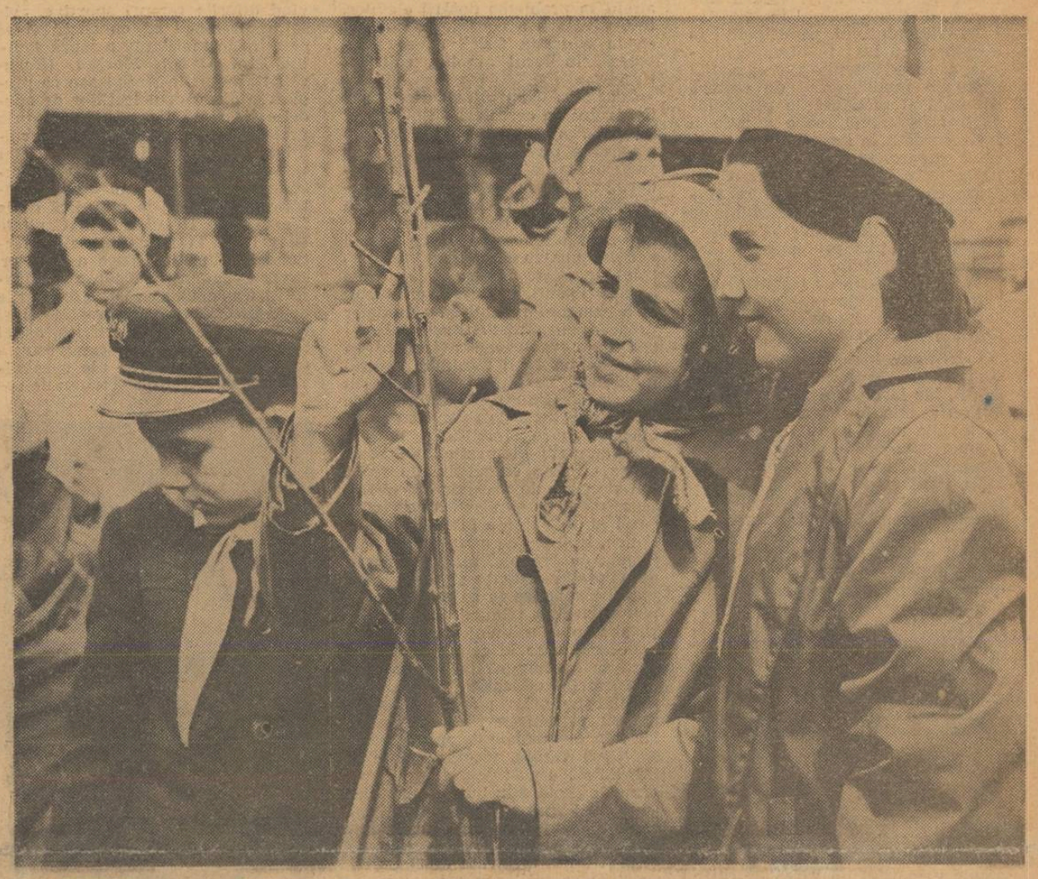

Mii și mii de școlari de la orașe și sate au dedicat „Săptămînii primăverii" numeroase activități patriotice. Cîteva ore pe zi au împînzit livezile și voinicește, au săpat gropi pentru puieți, au curățat pomii, pregătindu-le haina de primăvară, au luat în stăpînire curțile și grădinile școlilor, spațiile verzi din orașele și satele natale și le-au croit alei și straturi noi, au îngrijit monumentele, au construit sau au curățat cuiburi pentru păsări. Într-un cuvînt, peste tot au făcut treabă bună. Aceste zile au constituit nu numai un prilej de întîlnire cu natura, care le-a oferit atîtea bucurii, dar și un examen al priceperii lor de gospodari, pe care l-au trecut cu succes.

PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În ziua de 5 aprilie a.c. a avut loc plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor, care a dezbătut pe larg o seamă de probleme ale stilului de muncă al consiliilor pionierești. La lucrările plenarei, deschise de tov. **Virgiliu Radulian**, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, au participat, în afară de membrii Consiliului Național, activiști de partid și UTC. din județe, președinți ai consiliilor județene ale Organizației Pionierilor, reprezentanți ai unor instituții și organizații centrale, comandanți de pionieri. A luat parte tovarășul **Mihai Gere**, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Materialul prezentat în plenară de Biroul Consiliului Național al Organizației Pionierilor a subliniat că în cei trei ani care au trecut de la adoptarea Hotărîrii Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea activității Organizației Pionierilor s-a petrecut o cotitură hotărîtoare în viața și activitatea organizației de pionieri. Trecerea acesteia sub conducerea nemijlocită a P.C.R. a contribuit la dezvoltarea pe baze noi și la ridicarea pe o treaptă mai înaltă a muncii de educație în rîndurile pionierilor. În acest an, care marchează împlinirea unui sfert de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist și a două decenii de la crearea Organizației Pionierilor, aceasta se prezintă cu un frumos bilanț.

Considerînd că perfecționarea stilului de muncă al consiliilor pionierești, generalizarea experienței înaintate, precum și precizarea direcțiilor principale ale viitoarei activități reprezintă elemente esențiale pentru sporirea în continuare a eficienței întregii munci pionierești, plenara Consiliului Național a acordat acestor probleme o deosebită atenție.

S-a subliniat că a fost acumulată o experiență pozitivă în organizarea și programarea activității pionierești, care contribuie prin orientarea sa, prin caracterul său atractiv, dinamic și mobilizator, la educarea patriotică a pionierilor, la dezvoltarea dragostei și respectului lor față de partid, față de înfăptuirile socialismului, la integrarea lor activă în viața social-politică a țării. Au fost evidențiate o serie de acțiuni interesante organizate pe această linie în municipiul București, în județele Cluj, Hunedoara, Vîlcea, Iași, Teleorman, Brașov, Prahova, Harghita, Tulcea și altele: vizite și drumeții la locuri istorice, expediții pionierești pe urmele insurecției naționale din august 1944 simpozioane și concursuri pe diverse teme, întîlniri cu activiști de partid și de stat etc. Acțiuni originale, îndrăgite de pionieri, cum sînt „Serbarea bunicilor", „Ne cheamă satul", „Ne cheamă amintirile pionieriei", „Un minut din viața patriei", „Pe un picior de plai" și altele au fost organizate în județul Suceava. Au stîrnit de asemenea mult interes în rîndurile pionierilor acțiunile „Tricolorul românesc pe mările și oceanele lumii", „Memoria caselor", „Pe urmele unor personalități", etc., organizate în județul Constanța.

Referatul și discuțiile au scos în evidență și o serie de lipsuri care s-au manifestat în organizarea activităților pionierești. Uneori au fost neglijate aspecte importante privind educația politico-ideologică a pionierilor, înarmarea lor cu concepția ateist-științifică despre lume și viață, educația moral-cetățenească, primirea în organizația pionierilor. Nu s-a acordat pretutindeni suficientă atenție diversificării activității pionierești, stabilirii unor raporturi judicioase între pionieri și comandanți. Vorbitorii au subliniat că este necesar să se dea un cîmp mai larg de manifestare inițiativei pionierilor, spiritului lor inventiv, că ei trebuie antrenați în număr mai mare la organizarea și desfășurarea activităților. Aceasta cere ca cei ce lucrează cu pionierii să cunoască mai îndeaproape interesele, dorințele și preocupările lor, să aibă în vedere, pe primul plan, nu numărul acțiunilor, ci eficiența lor educativă.

O problemă deosebit de importantă care s-a dezbătut în plenară a fost aceea a selecționării, promovării pregătirii și perfecționării cadrelor care muncesc cu pionierii. S-a arătat că multe consilii județene au manifestat preocupări susținute pentru selecționarea și promovarea cadrelor, antrenînd în activitatea cu pionierii pedagogi cu experiență, apropiați de copii și au folosit modalități eficiente de perfecționare a acestora: instruiri, consfătuiri și schimburi de experiență, activitățile metodice din cadrul caselor pionierilor etc. În județul Cluj există o deosebită preocupare pentru informarea o-

(Continuare în pag. a 3-a)

Lecția — mobilizator al resurselor morale

A vorbi despre efectul educativ al lecției înseamnă, în fond, a vorbi despre complexitatea ei structurală. Orice lecție, oricît i-am simplifica scopul și oricît i-am reduce linia arhitecturală, rămîne un fapt didactic complex prin implicațiile sale multiple. Între aceste implicații elementul formativ este dominant și el se alege, în procesul instructiv-educativ, ca o constantă cu caractere specifice pe fiecare treaptă de creștere a personalității elevului. Firește că nu în orice lecție elementul etic este întotdeauna evident, explicit. Sînt lecții și lecții. Dar părerea acelora care socotesc, de pildă, că lecțiile de pură știință, de abstracțiuni raționale, nu au contingență cu viața concretă, cu conduita și comportamentul etico-social, este nefundată, derivînd dintr-o înțelegere greșită (sau intenționat greșită) a esenței fenomenului educativ. În realitate nu există lecție în care elementul etic să nu fie prezent și să nu opereze — cu efecte pozitive cînd lecția a fost izbutită, cu efecte negative cînd e vorba de o lecție ratată.

În predarea obiectelor umaniste, lecțiile au o coloratură mai pronunțat educativă prin natura însăși a materiei ce se predă. Literatura, istoria, geografia, economia politică, filozofia, psihologia sînt obiecte fundamentale în acțiunea de formare a convingerilor ideologice, a sentimentelor superioare, a faptelor de voință deliberată. În ele accentul se pune pe vibrația afectivă. Nu vom da aici o exemplificare amplă, pentru că lucrurile sînt, în general, cunoscute. Să ne gîndim, totuși, la efectele educative pe care le poate avea lecția de analiză literară a poeziei eminesciene „Sara pe deal". de pildă, dacă subliniem că puritatea iubirii e condiția supremei fericiri pe care o trăiește poetul și pe care el o exprimă, ca într-o apoteoză a frumuseții morale, în interogația finală: „Astfel de noapte bogată, / Cine pe ea n-ar da viața lui toată?" De o eficiență educativă indiscutabilă sînt, de asemenea, lecțiile de caracterizare a personajelor dacă trăsăturile eroilor sînt văzute în perspectiva idealurilor etice ale omului, dacă întruchipează modele de viață și de comportare, dacă existența lor este o imagine vie a realizabilului omenesc; sau, dimpotrivă, dacă, întruchipînd figuri negative, caricaturale, dezumanizate, nocive, devin ținta disprețului și urii, mobilizînd resursele morale de împotrivire și combatere a ceea ce este antiuman.

Dar oare lecțiile de chimie, de fizică, de matematică, de biologie nu pot avea și ele un tot atît de pronunțat caracter educativ? Fundamentul etic al acestor lecții îl constituie spiritul cugetării îndrăznețe, spiritul creator în care imaginația cea mai aprinsă este urmată de o gîndire lucidă și bogată, spiritul care dă aripi rațiunii și voinței. Am asistat, în școala unde lucrez, la numeroase lecții de „științe exacte", cum se spune, în care procesul predării era astfel organizat încît însușirea cunoștințelor să nu se limiteze la o simplă înregistrare a datelor, ci să insufle convingeri care să constituie elemente esențiale ale concepției despre lume a elevilor, ale atitudinii lor față de realitatea obiectivă, să le dezvolte gîndirea științifică, voința, perseverența, spiritul de preciziune, pasiunea, imaginația creatoare și, în același timp, să le formeze un sentiment de justificată mîndrie națională pentru realizările științei și tehnicii românești.

Mobilizarea resurselor morale ale elevilor, valorificarea lor practică este o sarcină de bază a oricărei lecții. Aceste resurse sînt deosebit de bogate, iar forța lor mobilizatoare este de mare eficiență atunci cînd mînuitorul acestor resurse este un pedagog pasionat și priceput.

FLORIAN CREȚEANU
profesor emerit
directorul Liceului „Unirea" din
Turnu Măgurele

897

CONSFĂTUIRE DE LUCRU LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

PE TEMA PERFECŢIONĂRII EDUCAŢIEI FIZICE

La Ministerul Învăţămîntului a avut loc în ziua de 4 aprilie a.c. o consfătuire cu privire la perfecţionarea educaţiei fizice în învăţămîntul de cultură generală, la orientarea şi conţinutul noilor programe de specialitate. Au participat profesori de educaţie fizică, inspectori judeţeni de specialitate, cercetători ştiinţifici, cadre didactice de la institutele de perfecţionare din Bucureşti, Cluj şi Iaşi, de la I.E.F.S. şi reprezentanţi ai Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport.

După cuvîntul de deschidere, rostit de conf. univ. **Eugen Blideanu,** director general în Ministerul Învăţămîntului, participanţii la dezbateri au luat în discuţie diferite aspecte actuale ale educaţiei fizice în învăţămîntul de cultură generală şi modalităţile perfecţionării acesteia. O mare atenţie a fost acordată în dezbateri conţinutului programelor şcolare. Astfel, lector univ. **Francisc Lorincz** (Cluj) arăta că ar fi necesar să se elaboreze programe unice, profilate pe specificul şcolilor generale, al liceelor şi al şcolilor profesionale. Mai sistematic alcătuite decît actualele programe, acestea ar trebui să cuprindă un număr mai redus de sarcini şi de probe de control, diferenţiate în mod judicios pe clase. De exemplu, în loc de 9 probe de control ar fi suficiente 2—3 probe pe an, iar la clasa a XII-a un poliatlon atletic. Totodată, ar fi bine ca lecţiile teoretice să se refere la comportarea organismului în timpul efortului fizic. Prof. **Aurelia Stoicescu** (Bucureşti) a propus ca programele claselor I—IV să pună accentul pe formarea ţinutei corecte a elevilor şi să cuprindă, alături de exerciţii de pregătire fizică generală, elemente de dansuri populare, Programele ar trebui să cuprindă totodată exemple de planuri calendaristice şi unele indicaţii metodice privitoare la organizarea lecţiilor şi la notarea elevilor. Declarîndu-se de acord cu menţinerea probelor de control reduse ca volum, inspectorul **Constantin Rădulescu** (Ialomiţa) a cerut ca programele să fie alcătuite diferenţiat, ţinînd seama de specializarea profesorilor şi de condiţiile materiale ale diferitelor şcoli. Prof. **Romeo Ionescu** (Bucureşti) a fost de părere că, aşa cum celelalte discipline predate în şcoală urmăresc însuşirea de către toţi elevii a aceluiaşi volum de cunoştinţe, este obligatoriu ca şi la educaţie fizică să fie întocmite programe unice. El a propus ca programa să cuprindă toate temele care revin unei clase într-un an şcolar, înglobîndu-le în complexul de teme al celorlalte clase, ceea ce ar asigura pregătirea unitară şi sistematică a tuturor elevilor, fără să îngrădească în vreun fel căutările creatoare ale profesorului, ci, dimpotrivă, dîndu-i posibilitatea să rezolve fiecare temă în funcţie de condiţiile specifice în care lucrează. De aceeaşi părere a fost lector univ. **Gheorghe Mitra** (Bucureşti) care a propus ca numai fixarea probelor şi a normelor de control să fie lăsată la latitudinea profesorului. Totodată, el a sugerat ca programele pentru clasele I—IV să cuprindă unele indicaţii metodice şi să se elaboreze metodici de educaţie fizică pentru uzul învăţătorilor şi profesorilor. În scopul simplificării programelor prof. **Sever Bivolaru** (Deva) a propus ca acestea să cuprindă numai temele, fără indicarea mijloacelor de executare. Referindu-se, printre altele, la problema notării elevilor, tov. Bivolaru a considerat potrivit ca la educaţia fizică să se folosească, în locul notelor, calificative.

Conf. dr. **Nicu Alexe,** directorul Centrului de cercetări ştiinţifice al C.N.F.S., a subliniat că actualele programe nu echilibrează în mod judicios calităţile fizice şi deprinderile motrice care trebuie dezvoltate la elevi, că cerinţele lor nu ţin seama suficient de particularităţile de vîrstă ale acestora şi de timpul necesar pentru realizarea conţinutului temelor. Pentru înlăturarea acestor lipsuri, a arătat vorbitorul, este necesară revizuirea actualelor programe sau, mai curînd, elaborarea unor programe noi, care să prevadă un fond minimal şi altul facultativ, pe cicluri de clase, în funcţie de condiţiile acestora. Tov. Alexe a propus de asemenea să se opereze unele simplificări la lecţiile afectate gimnasticii de bază, să se elimine exerciţiile de front din programele claselor V—VIII, să se menţină gimnastica acrobatică şi să se extindă gimnastica artistică, lecţiile de atletism să cuprindă cu preponderenţă elemente de viteză, rezistenţă şi forţă, iar jocurile sportive să se realizeze nu prin însuşirea tehnicii, ci prin deprinderea de mînuire a mingii.

Referindu-se la cele două opinii care se conturează în legătură cu problemele educaţiei fizice, una punînd pe prim plan mijloacele pentru pregătirea fizică generală, iar alta elementele de sport, conf. dr. **Emil Ghibu,** vicepreşedinte al C.N.E.F.S., a fost de părere că programele şcolare trebuie să clarifice în primul rînd problemele de concepţie privind educaţia fizică. Socotind atletismul, gimnastica de bază şi unele elemente din jocurile sportive ca mijloace principale în realizarea sarcinilor educaţiei fizice, vorbitorul a cerut ca locul acestora în programele şcolare să fie reconsiderat. Tov. Ghibu a arătat, de asemenea, că modernizarea educaţiei fizice presupune o largă introducere a elementelor simple din diferite ramuri de sport, în care accentul să se pună nu pe tehnicizare, ci pe dezvoltarea calităţilor fizice. Programa va trebui să stabilească sarcini de ansamblu pe grupe de clase şi cerinţe minime, profesorul orientîndu-se singur în ceea ce priveşte alegerea mijloacelor de realizare a acestora.

Pornind de la ideea că educaţia fizică şcolară este în primul rînd educaţie fizică de masă, prof. dr. **Adrian Ionescu** (Bucureşti) a opinat că probele de control din programă pun în actuala lor formă cerinţe exagerate, vizînd performanţa. Lector univ. **Elena Firea** (Bucureşti), socotind că cele două ore săptămînale de educaţie fizică nu satisfac nevoia de mişcare a tinerilor, a propus ca programele să cuprindă mai multe elemente privind diferite ramuri sportive, astfel încît elevii să cunoască şi să practice în mai largă măsură sportul. Prof. **Camil Morţun** (Bucureşti) a cerut la rîndul său ca pregătirea din cadrul lecţiilor de educaţie fizică să fie completată prin practicarea cît mai largă a sportului în afara şcolii. Prof. **Victor Constantinescu** (Bucureşti) a prezentat rezultatul unui studiu întreprins de comisia metodică de la Liceul „Ion Neculce" din Capitală cu privire la modalităţile perfecţionării educaţiei fizice a elevilor. Prof. **Constantin Tudose** (Bucureşti) a propus să se reia cursurile de perfecţionare cu învăţătorii şi profesorii de educaţie fizică, astfel încît aceştia să fie informaţi asupra problemelor moderne ale specialităţii, să se organizeze sesiuni de comunicări şi să se faciliteze accesul profesorilor la literatura de specialitate. Prof. univ. **Constantin Ioaniţescu** (Iaşi) s-a oprit asupra problemei pregătirii învăţătorilor în cadrul liceelor pedagogice pentru predarea educaţiei fizice, iar inspectorul **Olimpiu Bonjug** (Tulcea) şi prof. **Stela Rusu** (Bucureşti) s-au referit la necesitatea elaborării unor materiale metodice privind predarea educaţiei fizice.

Prof. univ. **Leon Teodorescu** (Bucureşti) a insistat asupra necesităţii de a defini clar conceptul de educaţie fizică în şcoală, cît şi asupra aceleia de a asigura profesori cu calificare superioară pentru predarea acestei discipline. În acest sens, tov. Teodorescu s-a referit la sarcinile care revin Institutului de educaţie fizică şi sport în pregătirea pedagogică şi de specialitate a viitorilor profesori de educaţie fizică.

În încheierea lucrărilor consfătuirii conf. univ. Eugen Blideanu a arătat că discuţiile purtate au contribuit la clarificarea concepţiei şi principiilor care vor sta la baza întocmirii viitoarelor programe. Pentru elaborarea acestora vor fi constituite comisii alcătuite din profesori de educaţie fizică. Programele vor fi supuse, în proiect, dezbaterii publice.

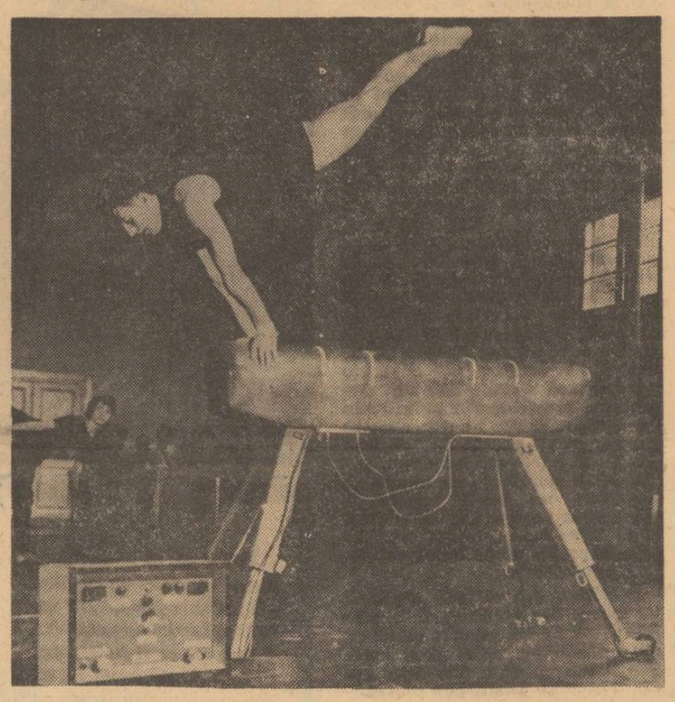

La I.E.F.S.-Bucureşti a fost instalat un aparat electronic care semnalizează greşelile în efectuarea exerciţiilor de gimnastică

ÎNDRUMĂRI

privind organizarea şi desfăşurarea sărbătoririi centenarelor sau a altor date memorabile din istoria şcolii

Aniversările ce se organizează cu ocazia centenarelor sau a împlinirii unui mare număr de ani de la înfiinţarea şcolilor (50, 75, 100 şi peste 100 de ani) constituie evenimente deosebit de importante în viaţa şi activitatea şcolilor respective, prilej de valorificare a tradiţiilor înaintate ale învăţămîntului nostru, de educaţie patriotică a elevilor. În acelaşi timp, întîlnirea elevilor şi a corpului didactic cu absolvenţii şi foştii profesori, pedagogi distinşi şi personalităţi marcante, care au contribuit la ridicarea prestigiului şi a onoarei şcolii, determină un puternic impuls spre o muncă tot mai susţinută din partea colectivelor de elevi şi de dascăli ai şcolii.

Efectele educative ale unor asemenea manifestări depind, însă, în mare măsură, de felul cum sînt pregătite şi organizate. Potrivit aprobărilor în vigoare, Ministerul Învăţămîntului stabileşte următoarele :

Şcolile generale şi liceele care împlinesc 50 şi 75 de ani de existenţă pot organiza aniversări, cu aprobarea organelor judeţene de partid şi de stat şi cu consultarea Ministerului Învăţămîntului. De organizarea acestor sărbătoriri răspund direct inspectoratele şcolare judeţene.

Pentru şcolile generale şi liceele care împlinesc 100 şi peste 100 de ani de la înfiinţare, inspectoratele şcolare judeţene vor înainta Ministerului Învăţămîntului, cu un an înainte, propunerile. (Ultimul termen pînă la care se vor primi asemenea propuneri la minister, pentru anul următor, va fi 30 VI).

Pentru sărbătorirea acestor evenimente se fac următoarele recomandări, care au un caracter orientativ, cadrele didactice avînd latitudinea să le aplice în mod creator, în funcţie de condiţiile concrete, specifice fiecărei şcoli.

Fiecare şcoală, în funcţie de condiţiile de care dispune, poate pregăti : o monografie a şcolii ; un anuar festiv (dacă şcoala are o tradiţie în acest sens, sau dacă doreşte să pună bazele unei asemenea tradiţii cu acest prilej) ; un număr festiv al revistei şcolii ; o placă ce se va aşeza pe zidul exterior al clădirii şcolii sau în interiorul acesteia ; expoziţie consacrată sărbătoririi.

În mod obligatoriu se vor pregăti : un cuvînt al directorului şcolii şi un program cultural-artistic, adecvat momentului respectiv.

Monografia şcolii, pe lîngă alte probleme, ar fi bine să cuprindă : condiţiile istorico-sociale în perioada înfiinţării şcolii, cu referiri la documente; momentele cele mai importante din viaţa şcolii ca instituţie de învăţămînt, raportate la dezvoltarea economică, socială şi politică a localităţii, a ţării ; dinamica efectivului de elevi de-a lungul timpului ; istoricul localului şcolii ; conţinutul instrucţiei şi educaţiei ; baza materială a şcolii ; figuri de pedagogi, directori şi profesori ; reprezentanţi de seamă dintre foştii elevi ; dezvoltarea şcolii în anii puterii populare, baza ştiinţifică a învăţămîntului şi educaţiei în şcoala de după 23 August 1944, caracterul larg democratic al şcolii ; evoluţia efectivului de elevi ; ridicarea nivelului ştiinţific şi pedagogic al procesului de învăţămînt şi al educaţiei ; munca educativă în afară de clasă şi extraşcolară ; organizaţia de pionieri şi organizaţia U.T.C. din şcoală ; dezvoltarea activităţii în cercurile ştiinţifice, tehnice, literare şi artistice, activitatea societăţilor literare şi ştiinţifice, a cenaclurilor literare, a revistelor elevilor, expoziţiile, concursurile pe specialităţi, concursurile cultural-artistice şi sportive, excursiile şi drumeţiile, vizitele etc. ; dezvoltarea colectivului didactic ; figuri remarcabile de directori şi profesori de la înfiinţare pînă la zi ; cadrele didactice care au funcţionat în ultimul an, cu situaţia fiecăruia ; specializatea, gradul, distincţia sau decoraţia, medalierea ; tradiţiile şcolii ; rezultatele şcolii, foşti elevi care-i fac cinste.

Problemele prezentate vor fi însoţite de grafice, tabele, fotografii, reprezentînd diferite momente sau aspecte din activitatea şcolii, figuri de personalităţi dintre foştii profesori şi foştii elevi. La sfîrşitul monografiei pot fi cuprinse şi fotografiile corpului profesoral existent.

Anuarul festiv corespunzător profilului acestui gen de lucrări, se va referi la activitatea şcolii din ultimul an şcolar încheiat, cuprinzînd : un scurt istoric al şcolii (dacă şcoala nu a pregătit o monografie), cu accent special pe realizările ultimului an şcolar încheiat ; momente deosebit de importante din viaţa şcolii în anul respectiv ; fotografii care ilustrează realizările menţionate în text ; situaţia elevilor la sfîrşitul anului şcolar pe clase ; premianţii claselor ; rezultatele obţinute la concursurile pe specialităţi, la concursul cultural-artistic, la concursul de arte plastice, la concursurile sportive ; excursiile, drumeţiile şi vizitele realizate pe clase în anul respectiv ; realizările obţinute în munca patriotică a elevilor în vacanţa de vară; fotografiile cadrelor didactice.

Revista elevilor, realizată cu prilejul aniversării, va cuprinde : un cuvînt înainte al directorului şcolii, care adresează cititorilor şi realizatorilor revistei urările adecvate momentului, îndrumări asupra direcţiilor principale pe care trebuie să-şi concentreze elevii din colectivul de redacţie preocupările în viitor ; poezii şi compoziţii în proză ale elevilor, ilustrînd dragostea lor fierbinte pentru patrie, pentru partid, pentru şcoala în care învaţă ; materiale omagiale despre profesori; materiale şi fotografii, desene care oglindesc realizările şi preocupările şcolii ; articole din partea foştilor profesori şi elevi, cuprinzînd evocări din viaţa şcolii. din munca şi dăruirea foştilor profesori.

Expoziţia poate cuprinde documente, în original sau în copie, care atestă datele înfiinţării şcolii şi momentele cele mai importante din viaţa sa ; grafice privind dinamica dezvoltării colectivului de elevi şi a colectivului didactic ; fotografii, tablouri, grafice cu aspecte din activitatea şcolii : aspecte de la lecţii, din laboratore şi cabinete, de la orele de dirigenţie ; şedinţe ale consiliilor pedagogice, ale comisiilor metodice ; şedinţe cu părinţii, lectorate etc. ; grafice privind situaţia la învăţătură ; fotografii, tablouri ilustrînd activitatea organizaţiilor de pionieri şau U.T.C. (activitatea în cercuri, în pregătirea şi desfăşurarea concursurilor, serbări şcolare, excursii şi drumeţii, munca patriotică, tabere) ; reviste şcolare ; lucrări ale profesorilor şi elevilor din trecut şi de astăzi. Tematica expoziţiei va fi aprobată, ca şi celelalte materiale, de către consiliul pedagogic.

Şcoliile care dispun de spaţiu pot să permanentizeze aceste expoziţii, transformîndu-le, cu timpul, în muzee pedagogice.

Cuvîntul directorului şcolii are o deosebită importanţă în cadrul şedinţei festive. Acestui cuvînt i se acordă circa *treizeci de minute*, Cuvîntul directorului poate cuprinde următoarele probleme : dezvoltarea şcolii ca instituţie de învăţămînt şi educare a tinerelor generaţii ; tradiţiile înaintate create şi statornicite, îmbogăţite de-a lungul anilor ; figuri de directori şi profesori care s-au distins prin activitatea lor profesională şi social-culturală ; personalităţi marcante ridicate din rîndurile absolvenţilor şcolii ; dezvoltarea şi perfecţionarea învăţămîntului în anii puterii populare ; ridicarea nivelului ştiinţific şi pedagogic al predării, al muncii educative, în general ; conlucrarea şcolii cu organizaţia de pionieri şi U.T.C. în organizarea şi desfăşurarea activităţii instructiv-educative în afară de clasă şi extraşcolare ; colaborarea şcolii cu familia, în vederea asigurării unei acţiuni educative unitare ; referiri la calitatea corpului profesoral actual (grade, decoraţii, distincţii, lucrări şi titluri ştiinţifice) ; rezultatele elevilor la învăţătură şi la disciplină, în activităţile educative în afară de clasă şi extraşcolare (în cadrul cercurilor, societăţilor ştiinţifice şi literare, al concursurilor, al muncii patriotice) ; mesaj către profesori şi elevi ; obiectivele ce stau în faţa şcolii respective şi modalităţile concrete propuse pentru înfăptuirea lor.

Aceste documente — monografia, anuarul festiv, revista elevilor, cuvîntul directorului — datînd fiind importanţa lor ca documente de valorificare a experienţei şcolii — trebuie pregătite cu toată grija şi răspunderea. În acest scop conducerea şcolii va antrena comisiile metodice, astfel ca toate cadrele didactice, potrivit pregătirii profesionale, ştiinţifice şi ideologice, să participe efectiv la elaborarea acestor lucrări. După elaborare, materialele vor fi puse în dezbaterea consiliului pedagogic şi, pe baza observaţiilor făcute în acest cadru, vor fi definitivate, iar apoi vor fi supuse spre aprobare inspectoratului şcolar judeţean.

Festivitatea sărbătoririi aniversării se va încheia cu un program cultural-artistic susţinut de elevii şcolii, a cărui durată va fi *de circa o oră*. Conţinutul acestui program va fi, de asemenea, discutat în consiliul pedagogic şi supus aprobării inspectoratului şcolar judeţean. Întreaga festivitate (cuvîntările şi programul cultural-artistic) nu va depăşi trei ore.

Cu prilejul festivităţilor respective se poate organiza dezvelirea unei plăci care se aşează la un loc vizibil, în exterior sau în interiorul clădirii. Conţinutul acestei plăci va fi supus spre aprobare preşedintelui Comitetului executiv al Consiliului popular judeţean. Dezvelirea plăcii se va face într-un cadru festiv, cu participarea invitaţilor la aniversarea şcolii. Cu acest prilej, inspectorul general al judeţului sau un alt reprezentant al organelor locale va rosti un scurt cuvînt.

În continuare se vizitează expoziţia organizată cu acest prilej, precum şi şcoala ; clasele, laboratoarele, cabinetele, biblioteca etc.

La aceste manifestări se recomandă să fie invitaţi directorii de licee, respectiv şcoli generale din judeţ sau alte centre ale ţării, care vor aduce salutul instituţiilor de învăţămînt pe care le reprezintă.

Avînd în vedere importanţa educativă a acestor evenimente în viaţa şcolii, a oraşului, a localităţii, conducerea şcolii va antrena în organizarea şi desfăşurarea acţiunilor programate în acest scop întregul corp didactic.

Toată munca de pregătire trebuie să se desfăşoare sub semnul obţinerii unor rezultate cît mai bune în pregătirea elevilor.

Şcoala de 10 ani în actualitatea imediată

(urmare din pag. 1)

pe care o vor primi elevii în clasele IX-X ale şcolii generale este foarte apropiată de cea din primii doi ani ai liceului, absolvenţii şcolii de 10 ani vor avea posibilitatea să-şi continue studiile în învăţămîntul liceal — la cursurile de zi, serale sau fără frecvenţă — pe baza unor examene de diferenţă la un număr restrîns de obiecte. Ei se pot considera de drept şi de fapt elevi ai unor şcoli de grad secundar, cu aceleaşi drepturi şi posibilităţi de realizare ca şi colegii lor din clasele corespunzătoare ale liceului.

O caracteristică a şcolii generale, şi în mod deosebit a claselor IX-X, este aceea că ea asigură şi o pregătire tehnică-practică, urmărind să realizeze o preprofesionalizare a elevilor, uşurînd orientarea lor profesională şi calificarea ulterioară în diferite direcţii. În acest scop elevii vor studia electrotehnica, desenul tehnic, iar la sate şi agricultura. Programele acestor obiecte vor cuprinde exerciţii şi lucrări aplicative, astfel ca elevii să-şi însuşească nu numai cunoştinţe teoretice-tehnice, dar să-şi formeze şi deprinderi practice. La pregătirea tehnică-practică o contribuţie importantă vor aduce şi obiectele de cultură generală şi, în special, matematica, fizica, chimia, biologia, în programele cărora vor fi prevăzute exerciţii şi aplicaţii specifice, cu referiri variate la diverse domenii ale tehnicii şi ale altor activităţi umane. Această orientare a predării disciplinelor respective va trezi interesul elevilor pentru ştiinţă şi aplicaţiile ei, le va dezvălui rolul şi însemnătatea ştiinţei în activitatea şi în viaţa oamenilor, le va dezvolta interesul pentru însuşirea cuceririlor ei şi pentru folosirea lor în practică.

Studiul desenului tehnic, al electrotehnicii, al agriculturii, ca şi al obiectelor de cultură generală, cu orientarea lor aplicativă, îi va conduce pe elevi la formarea priceperilor şi deprinderilor practice. Acestea vor fi consolidate şi dezvoltate prin efectuarea unor lucrări practice speciale (de lăcătuşărie, electrotehnică, agricultură, tîmplărie, croitorie, gospodărie etc.), care vor întări gradul pregătirii pentru munca profesională şi în general pentru viaţă a absolvenţilor acestei şcoli .

Interesele majore ale societăţii noastre socialiste impun un nivel tot mai înalt de instruire şi educare a tineretului în cadrul şcolii, ceea ce a determinat prelungirea duratei învăţămîntului nostru obligatoriu. Interesele generale ale societăţii încorporează deopotrivă aspiraţiile şi dorinţele părinţilor şi ale copiilor pentru însuşirea ştiinţei de carte, a valorilor culturale. Înţelepciunea poporului nostru, întemeiată pe experienţa lui de viaţă, a exprimat într-o formă sintetică un adevăr plin de semnificaţie : „ai carte, ai parte". În anii socialismului, această concluzie de viaţă a dobîndit o înaltă semnificaţie, profund democratică şi umanistă, întrucît tuturor copiilor patriei le sînt create toate condiţiile pentru a dobîndi cît mai multe cunoştinţe care să le dea posibilitatea de a-şi însuşi o profesie, de a se bucura de toate binefacerile civilizaţiei şi culturii, care în socialism aparţin făuritorului lor — poporul.

seco ven te

Consfătuirea metodico-didactică pe ţară a profesorilor de biologie

Secţia didactică a Societăţii de ştiinţe biologice a organizat în zilele de 4 şi 5 aprilie a.c., în colaborare cu Facultatea de biologie a Universităţii Bucureşti şi Inspectoratul şcolar Bucureşti, o consfătuire cu tema „Predarea biologiei în şcoală în lumina noilor cercetări", în cadrul căreia s-au dezbătut probleme privind modernizarea învăţămîntului biologic liceal şi posibilitatea efectuării unor lucrări practice moderne de laborator cu posibilităţile existente astăzi în toate şcolile din ţara. Au participat circa 200 de profesori de biologie, inspectori de specialitate de la toate inspectoratele judeţene şi cadre didactice de la diferite institute pedagogice din ţară.

În cadrul consfătuirii s-au prezentat expuneri privitoare la fotosinteză şi nutriţia minerală a plantelor (acad. N. Sălăgeanu), la organizarea materiei vii (prof. univ. N. Botnariuc), la predarea geneticii în şcoală (prof. P. Raicu) şi s-au făcut recomandări metodice cu privire la modernizarea şi perfecţionarea predării ştiinţelor biologice în şcoală (prof. Al. Dabija). Problemele dezbătute au suscitat interesul participanţilor, pe marginea lor purtîndu-se ample dezbateri.

În laboratoarele Facultăţii de biologie au fost efectuate o serie de lucrări practice privitoare la colectarea şi conservarea materialului botanic şi zoologic pentru şcoli, experienţe privind demonstrarea fotosintezei, nutriţiei minerale, respiraţiei la plante, excitabilitatea şi contractibilitatea musculară, preparat neuromuscular, perimetrul vizual ; posibilităţi de efectuare a unor preparate în şcoli prin utilizarea unor metode rapide pentru studiul cromozomilor la plante şi animale. Deosebit interes a suscitat şi prezentarea filmelor didactice noi, realizate în ultimul an sub îndrumarea Ministerului Învăţămîntului. Cadrele didactice au apreciat în mod unanim eforturile depuse pentru realizarea acestor filme, care pot fi folosite cu deosebit succes în cadrul lecţiilor de biologie.

La şedinţa de închidere a consfătuirii participanţii au subliniat utilitatea organizării anor astfel de manifestări, care le oferă posibilitatea contactului cu cadre universitare, îi informează direct asupra posibilităţilor de modernizare a lecţiilor, le dau prilejul de a efectua lucrări practice, de a realiza un larg schimb de experienţă. S-a subliniat necesitatea ca astfel de consfătuiri să fie organizate periodic, cel puţin o dată pe an.

Prof. emerit AL. DABIJA
preşedintele
secţiei didactice
a S.S.B.

„Pasiuni"

Nu de mult, la din ce în ce mai amplul concert al revistelor şcolare a venit să se adauge primul număr al revistei cultural-ştiinţifice intitulate semnificativ „Pasiuni", editată de Liceul „Iulia Haşdeu" din Bucureşti.

„Pasiunile" elevilor liceului „Iulia Haşdeu" sînt multiple şi este meritul alcătuitorilor revistei de a fi găsit o formulă destul de potrivită pentru a cuprinde pe cele mai reprezentative dintre ele. La loc de frunte sînt creaţiile literare, rod al activităţii cenaclului condus de profesorul Ion Haineş.

Din acelaşi prim număr, aflăm despre activitatea cercului de cibernetică al liceului, iniţiat de profesorul Nicolae Stănescu, cerc în care se dezbat probleme privitoare la modele fizice, la operatori logici, modelare, semnale şi informaţie, probabilitate şi informaţie. Şi chimiştii, naturaliştii, pasionaţii muzicii sau ai turismului îşi găsesc în paginile acestei reviste teren de valorificare a capacităţii lor, de reflectare a aspiraţiilor lor.

Este meritul revistei că, lăsînd cîmp liber de manifestare acestor pasiuni, nu uită în acelaşi timp că ea trebuie să fie un mijloc de educaţie, de îndemnuri la învăţătură şi de îndrumări privind cultivarea unei cît mai frumoase ţinute etice.

O. B.

Schimb de experienţă între formaţiile artistice sindicale din Craiova şi Sibiu

De curînd, membrii sindicatului învăţămînt din Craiova au primit vizita colegilor lor din Sibiu. În cadrul unui schimb de experienţă organizat de cele două comitete ale sindicatelor a fost prezentat un frumos program artistic, la care au participat cunoscutele formaţii sibiene de muzică instrumentală şi corală, dirijate de profesorii Ilie Micu, Gheorghe Şoima şi Vincenţiu Furtună. Publicul craiovean a făcut o primire călduroasă solilor artei sibiene, concertul bucurîndu-se de un deosebit succes.

Formaţiile artistice ale sindicatului dascălilor craioveni — nu mai puţin cunoscute şi apreciate în mişcarea artistică de amatori din ţara noastră — se pregătesc intens să întoarcă vizita colegilor sibieni.

Medalion literar-muzical

În sala abia luminată de făclăriile celor două luminări ale pianului, versurile lui Baudelaire — „Albatrosul", „Fărurile", „Corespondenţe" — învăluite în melodiile lui Chopin, Paganini, Liszt, Debussy, V. Jianu — capătă sensuri noi, pline de graţie. Ascultăm, apoi, caracterizarea făcută versurilor de către un elev. El arată că dincolo de reveria, ritmul şi armonia desăvîrşită a strofelor, poetul condamnă o existenţă amară, în care frumuseţea şi liniştea îi sînt interzise, că mesajul poemelor exprimă idealul de viaţă al unui om însetat de frumos — dar şi destinul lui tragic într-o lume care i-a fost străină.

Toate acestea au avut loc în cadrul unei interesante manifestări organizate din iniţiativa cercului de limbă franceză de la liceul „N. Bălcescu" din Piteşti, condus de prof. Tatiana Corciu, în colaborare cu elevii Liceului de muzică. S-a realizat astfel un foarte reuşit medalion literar-muzical, prezentat în faţa unei săli entuziaste — elevi şi profesori de la ambele şcoli.

În încheiere, cîteva detalii nu lipsite, poate, de interes : elevii George Minduţeanu şi Emilian Vişinescu din clasa a XII-a, care au prezentat unul biografia, iar celălalt opera poetului, într-o bună limbă franceză sînt printre cei mai cunoscuţi matematicieni ai liceului. Iar „sudura" între elevii celor două şcoli a fost făcută de profesoara de socialism ştiinţific Constanţa Partenie, care a ţinut (în franceză) cuvîntul introductiv. Aşa dar, parafrazînd celebrul vers din „Corespondenţe", putem spune că ştiinţa, poezia şi muzica s-au înfrăţit.

E un început bun, care va trebui continuat. Şi un exemplu care, socot, ar putea fi urmat.

Prof. FLORIN ANGHEL

seco ven te

În dezbatere:

PROIECTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Se cere o pregătire armonioasă a elevilor în toate secțiile liceului

Pornindu-se, probabil, de la considerentul că dezvoltarea gîndirii logice a elevilor din secțiile de matematică-fizică și chimie-biologie se realizează prin însăși natura disciplinelor de profil, la aceste secții nu s-a mai prevăzut predarea ca disciplină independentă a logicii. După părerea mea, însă, această omisiune din planul de învățămînt nu este de loc fericită. Experiența arată că, prin ele însile, discipline ca matematica, fizica, chimia, științele biologice, deși dezvoltă un simț al gîndirii logice, nu dau o adevărată cunoaștere obiectivă, științifică a instrumentului gîndirii umane. De aceea consider necesară restudierea planului prin această prismă și introducerea studiului logicii la secțiile la care m-am referit mai sus, cu o coloratură specifică fiecărei secții.

Cu riscul de a mă expune unui cor dezaprobativ voi propune, totuși, ca la secția de matematică-fizică elevii să capete o serie de cunoștințe organizate în cadrul unei discipline intitulate „Introducere în istoria literaturii și artei universale". Cred că o asemenea disciplină, pe lîngă faptul că ar fi în deplină concordanță cu ideea unei adevărate școli de cultură generală, care asigură elevilor cunoștințe multilaterale, este esențială pentru formarea personalității, a gustului pentru valorile universale ale spiritului uman, pentru pregătirea unor intelectuali la nivelul epocii de astăzi.

În ceea ce privește timpul necesar predării logicii și introducerii în istoria literaturii și artei universale, cred că acesta ar putea fi obținut pe seama unei mai atente corelări a predării cunoștințelor de filozofie, prin eliminarea unor repetări și paralelisme care mai abundă în prezent în programele respective.

Îmi exprim totalul acord cu cei care susțin că predarea calculului diferențial și integral, așa cum este el conceput în prezent, nu are ce căuta la secția umanistă. Cred că orele corespunzătoare ar putea fi utilizate cu mult mai eficient dacă ar fi atribuite adîncirii cunoștințelor de filozofie și logică, precum și studiului unor probleme de semantică și lexicologie în cadrul orelor de limba și literatura română (dacă, bineînțeles, ar mai rămîne timp după o repartizare efectiv judicioasă a orelor respective autorilor prevăzuți în prezent în programa de literatură). Oricum, elevii ar profita mult mai mult decît dacă li s-ar preda un șir întreg de calcule pe care, chiar dacă și le vor însuși, le vor uita de îndată, pentru că nu vor avea prilejul să le aplice.

Pentru întărirea și aprofundarea întregii munci educative care se desfășoară astăzi în liceele de cultură generală aș propune introducerea la toate secțiile a unei discipline intitulate „Elemente de sociologie, drept și etică socială". S-ar putea argumenta că asemenea cunoștințe sînt prezentate în orele de dirigenție și în adunările organizației U.T.C. Cred însă că fără o concepție unitară, bazată pe o programă de învățămînt, cunoștințele respective nu pot contribui în suficientă măsură la formarea morală a viitorilor cetățeni.

Dr. CONSTANTIN I. MIȚA
Iași.

Liceul de cultură generală să-și justifice titulatura

Am studiat cu deosebită atenție proiectul planului de învățămînt al liceului de cultură generală, document menit să determine cadrul și proporțiile muncii noastre viitoare. Consider că această muncă va fi cu atît mai rodnică, mai valoroasă cu cît se va ține mai mult seama de faptul că liceul de cultură generală are în primul rînd menirea de a-și justifica titulatura, adică de a înarma tineretul cu un orizont larg de cunoștințe din toate domeniile importante, de a-i dezvolta capacitatea de gîndire, de a-i trezi interesul pentru știință, pentru problemele naturii și societății. In acest spirit aș dori să fac cîteva observații și propuneri în legătură cu proiectul planului de învățămînt.

Consider, de pildă, că nu este bine venită excluderea disciplinei „Introducerea în istoria literaturii universale" la secțiile de matematică-fizică și chimie-biologie. Mi se pare cu totul greșită concepția că elevii acestor secții nu au nevoie de o cultură umanistă.

În zilele noastre se vorbește și se scrie foarte mult despre răspunderea ce revine mînuitorilor tehnicii. Cred că simțul răspunderilor, al obligațiilor față de omenire poate fi format și dezvoltat numai la acei tineri care se simt continuatorii întregii culturi umane. Este știut doar că cei mai mulți dintre marii savanți ai lumii s-au preocupat, în afara specialității lor, și de literatură și arte.

Desigur, sînt conștient de faptul că într-o singură oră pe săptămînă nu se poate aprofunda literatura universală. Știu însă că un profesor bun poate trezi interesul elevilor față de această disciplină, lucru cu atît mai important pentru acești tineri cu cît ei nu se vor mai întîlni în mod organizat, în cadrul studiilor superioare, cu literatura. Iată de ce propun să se mențină la secțiile de matematică-fizică și de chimie-biologie studiul literaturii universale, fie și într-o oră pe săptămînă.

De asemenea, consider nefericită comasarea psihologiei cu logica la secțiile amintite și predarea acestora într-un număr de ore atît de redus. Este știut faptul că încadrarea individului în societate depinde foarte mult de capacitatea sa de autocunoaștere și de cunoaștere a celor din jur. Iar la această autocunoaștere și cunoaștere ajută tocmai psihologia. Ar fi bine ca fiecare tînăr să dispună de cunoștințe de psihologie, pentru că în posesia acestora își va putea analiza mai obiectiv aptitudinile, capacitățile, își va putea forma caracterul și personalitatea. Și cît de necesare sînt aceste cunoștințe inginerului, agronomului, oricărui specialist care are de a face cu alți oameni! În zilele noastre se vădește din ce în ce mai mult importanța psihologiei muncii. În uzine și fabrici se înființează posturi de psihologi. Acest lucru cred eu trebuie avut în vedere la definitivarea planului liceului, în care s-ar cuveni incluse cîteva lecții referitoare la psihologia muncii.

În privința reducerii studiului logicii s-a pornit, probabil, de la ideea că disciplinele predate la cele două secții cu profil real dezvoltă în măsură suficientă gîndirea logică a elevilor. Și într-adevăr așa este. Problema însă poate fi pusă și invers: dacă la aceste secții este atît de importantă formarea gîndirii logice, de ce nu se pune un accent deosebit pe studiul ei, așa ca elevii să-i poată cunoaște mai temeinic legile? Matematica, fizica și chimia contribuie într-adevăr la dezvoltarea gîndirii logice, dar numai în cadrul specific disciplinei respective. Studiul propriu zis al logicii, însă, face cunoscute legile generale ale gîndirii, comunică cunoștințe sistematizate și asigură un orizont larg. Cunoașterea logicii are o înrîurire pozitivă asupra gîndirii creatoare, ceea ce reprezintă o importanță covîrșitoare în orice domeniu de muncă. Socotesc că problemele de logică ar merita să fie predate mai larg și la secția de matematică fizică, și la cea de chimie-biologie, programa putînd fi întregită cu cîteva lecții de logică matematică și cu unele noțiuni de teorie a informației, a ciberneticii.

Firesc este ca cei care fac propuneri de lărgire a planului de învățămînt să aibă în vedere faptul că acesta este și așa supraîncărcat. Există însă, după cum cred, posibilitatea de a se reduce volumul cunoștințelor la unele discipline. Mi se pare nemotivată, de exemplu, mărirea numărului de ore la geografie și istorie cu cîte una și, respectiv, două ore. Nu sînt încredințat că această majorare a numărului de ore va contribui la ridicarea eficienței educației. Mă tem, din contra, că ea va duce la încărcarea memoriei elevilor cu noi date, cifre, nume, cu cunoștințe de amănunt. De asemenea, consider că ar putea fi redus numărul orelor afectate chimiei organice, deoarece rostul predării acestei discipline în liceu este, după părerea mea, acela de a face cunoscute elevilor legile generale ale mișcării chimice și, în cadrul acestora, caracteristicile specifice ale compușilor carbonului, cele mai importante grupe funcționale și importanța practică a unor grupe de diferiți compuși. Dacă s-ar evidenția în mod rațional esențialul din aceste cunoștințe ar fi suficiente două ore pe săptămînă la secția de matematică-fizică și trei ore la secția de chimie-biologie. În general, cred, în elaborarea programelor de învățămînt va trebui să se aibă mai mult în vedere rolul formativ al diferitelor discipline.

Aș mai face o remarcă. Proiectul prevede activitatea sportivă și cea de cor la alegere, una din ele fiind obligatorie. Sînt însă și elevi care nu au înclinații nici pentru sport, nici pentru cînt. Cei care vor participa numai din obligație la aceste activități nu vor face altceva decît să stingherească pe cei care doresc să lucreze. Avînd în vedere că participarea la orele de educație fizică și muzică este obligatorie, ar fi bine dacă elevii ar putea opta și pentru alte activități care se desfășoară în cercuri, ca de exemplu pentru cercul de literatură, de matematică, de fizică etc., aceste activități, ca și cele de sport și cînt, fiind incluse în planul de învățămînt cu o oră pe săptămînă și calculate în norma didactică a profesorilor.

Prof. VASILE FEY
Cluj

Secțiile științifice pot fi mai bine profilate

Colectivul didactic al liceului nostru a studiat cu atenție proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală. Considerăm că, în general, acesta corespunde cerințelor pedagogiei moderne și cerințelor științifico-tehnice contemporane, că el va da elevilor posibilitatea să se înarmeze cu cunoștințe mai temeinice, să-și dezvolte mai mult aptitudinile și înclinațiile. Tocmai în acest sens am dori să consemnăm unele propuneri, vizînd profilul secțiilor de matematică-fizică și chimie-biologie.

Întrucît pentru studierea variației funcțiilor și pentru reprezentarea grafică a acestora în cadrul analizei matematice sînt necesare cunoștințe din domeniul geometriei analitice, considerăm oportun ca elemente ale acestei discipline să se introducă, cu o oră pe săptămînă, încă din anul III, repartizîndu-se la același an doar două ore calculului diferențial. În cazul acceptării acestei propuneri ar urma ca la anul IV să se predea în continuare geometria analitică — o oră pe săptămînă — și calculul diferențial și integral — două ore pe săptămînă. Considerăm de asemenea necesar studiul astronomiei ca disciplină independentă și propunem introducerea acesteia în anul III.

Analizînd modul cum își desfășoară activitatea foștii absolvenți ai liceului nostru care s-au orientat către facultățile din învățămîntul superior tehnic și ținînd seama de cerințele actuale ale producției industriale și ale activității tehnice în general, propunem ca ora de desen tehnic să se predea pe întreg parcursul celor 4 ani de studiu în liceu, deci inclusiv în anul IV, chiar cu riscul de a spori cu o oră programul activității săptămînale la acest an. Tot în ceea ce privește anul IV, propunem ca la secția de matematică-fizică una din cele trei ore prevăzute pentru predarea filozofiei să fie folosită pentru predarea unei discipline intitulate „logica matematică", disciplină care să se predea pe parcursul întregului an școlar.

O ultimă propunere, privind secția de chimie-biologie: susținem punctul de vedere exprimat și de alți profesori ca la această secție să se predea, în anul II, cel puțin o oră de limbă latină, strict necesară pentru înțelegerea denumirilor științifice folosite la disciplinele biologice. Această oră s-ar putea constitui prin diminuarea numărului de ore prevăzute în prezent la fizică sau la matematică.

Prof. VASILE SOVA,
directorul Liceului din Găiești.

Este de dorit o cîntărire exactă a locului fiecărui obiect de învățămînt

Ca și majoritatea celor ce și-au formulat părerile în legătură cu proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală, consider și eu că este de dorit o mai exactă cîntărire a locului pe care îl ocupă în acest proiect fiecare obiect de învățămînt.

Foarte îndreptățită mi se pare propunerea de a se renunța la cele două ore de matematică prevăzute la ultimul an al secției umaniste. Este, de altfel, o părere aproape generală a profesorilor, chiar și a celor de matematică. În orele rămase libere s-ar putea adînci studiul limbii latine și s-ar putea introduce, eventual, studiul limbii eline (noțiuni de limbă, termeni necesari înțelegerii sensului a numeroase expresii de mare circulație în limba noastră).

O altă observație se referă la locul pe care îl ocupă în cadrul planului predarea psihologiei și a logicii. Cred că aceste obiecte ar trebui să înceapă a fi predate mai devreme decît în anul III și, respectiv, anul IV. Părerea mea este că locul psihologiei este în anul I, iar al logicii în anul II. Psihologia oferă instrumente de cunoaștere și, mai ales, de autocunoaștere foarte necesare adolescenților cît mai de timpuriu. Nu mai puțin importantă mi se pare însușirea mai timpurie a logicii. La toate obiectele elevii operează cu noțiuni, cu idei, judecăți etc. De ce atunci să învețe abia în ultima clasă ce sînt noțiunea, conținutul și sfera noțiunilor, raporturile între ele etc.? Ce utilitate are în aceste condiții predarea logicii în ultimul an? Și o altă întrebare, tot atît de îndreptățită: de ce s-o învețe numai „umaniștii"?

Trecînd psihologia în anul I, la secțiile matematică-fizică și chimie-biologie, ar putea fi trecută în anul III o oră de istorie a literaturii române sau, eventual, ora de desen și istoria artelor plastice. La secția umanistă, în locul psihologiei în anul III s-ar putea trece o oră de limbă modernă studiată în continuare sau, de asemenea, ora de desen și istoria artelor plastice. În mod asemănător s-ar putea opera schimbările în cazul logicii.

O problemă adiacentă: numărul de elevi cuprinși într-o clasă. Optez pentru clase de maximum 35 de elevi.

Poate ar merita să se discute și modalitatea examenului de admitere. Cred că ar fi bine ca în componența comisiilor pentru acest examen să intre profesorii liceului respectiv, care pot răspunde în fața colectivelor profesorale pentru necorectitudinea sau slaba exigență manifestate la examene. Ar putea fi luată în considerație propunerea ca examenul oral să fie susținut de candidați la toate obiectele, pe serii, în aceeași zi. S-ar putea obiecta că este obositor, dar elevii sînt obișnuiți cu un astfel de efort prin cele 4—5 ore de clasă de-a lungul școlarității.

Prof. MIHAI GEORGESCU
Balș, județul Olt

Limbilor străine — atenția cuvenită

Proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală a fost studiat și discutat cu atenție de către toate cadrele didactice care predau limbile străine în orașul București, cu prilejul recentelor ședințe ale cercurilor pedagogice de specialitate. În cadrul discuțiilor s-a apreciat pozitiv faptul că proiectul prevede repartiția elevilor pe secții începînd din primul an al liceului, că acesta este structurat pe 3 profile, că se evită, la unele obiecte, reluarea în aceeași formă a unor cunoștințe studiate în clasele V—VIII etc. Au fost formulate, totodată, unele observații și s-au făcut o serie de propuneri de natură să contribuie la îmbunătățirea proiectului.

Participanții la discuții și-au manifestat surprinderea că se prevăd numai două ore atît pentru limba studiată în continuare, cît și pentru a doua limbă modernă (la alegere) la secțiile de matematică, fizică și chimie-biologie, precum și în anii III și IV la secția umanistă pentru prima limbă străină, față de numărul de 3 ore existent la toate clasele (secții reale și umaniste) în planul valabil pînă la începutul acestui an școlar. Ei sînt de părere că astfel conceput proiectul planului de învățămînt pentru limbile străine nu reprezintă o îmbunătățire, ci dimpotrivă, un regres evident față de ceea ce s-a realizat pînă acum.

Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968 critică faptul că în trecut s-a restrîns studiul limbilor moderne și socotesc binevenite măsurile luate pentru aprofundarea acestui studiu. Or, așa cum este alcătuit, proiectul prevede reducerea acestor măsuri. Lucrul pare cu atît mai nejustificat cu cît se știe că, în concepția învățămîntului contemporan, studiul limbilor străine are o deosebită importanță în formarea culturii generale și cu cît școala românească are în acest sens o tradiție pozitivă: întotdeauna au existat în planurile de învățămînt 3 ore la limbile străine, iar experiențele din trecutul apropiat, cu două ore pe săptămînă, au dat rezultatele negative pe care le știm cu toții. Socotim, de aceea, că nu este cazul să se mai revină la ele.

Nu se poate concepe în prezent — și cu atît mai mult în perspectivă — formarea unui om de cultură generală și a unui specialist de tip nou fără însușirea temeinică a cel puțin două limbi străine. Or, aceasta nu se poate realiza în nici un caz cu cele două ore afectate prin noul proiect al planului de învățămînt, care implică o îngustare a volumului cunoștințelor predate, adică o însușire superficială a limbii respective.

Argumente puternice în favoarea întăririi studiului limbilor străine în liceu sînt și înscrierile ce depășesc posibilitățile la cursurile universităților populare, ca și cererile de organizare a unor asemenea cursuri în întreprinderi și instituții. Toate acestea arată clar cît de necesară este, pentru lucrătorii din toate domeniile, cunoașterea limbilor străine. Dar se știe că această cunoaștere se realizează cu mult mai multă eficiență în perioada vîrstei școlare.

Cerințele vieții arată de asemenea că este neindicată diferențierea numărului de ore pe de o parte între clasele reale și cele umaniste, iar pe de altă parte între limba studiată în continuare și cea de a doua limbă modernă (la alegere), întrucît și elevii de la secțiile reale vor avea nevoie de acest instrument important de informare pe care-l constituie limbile moderne.

La cele menționate mai sus se adaugă și greutățile provocate de faptul că nu se lucrează pe grupe de 15—20 elevi, cum ar fi normal, ci în clase cu un număr de circa 40 de elevi.

În concluzie, profesorii de limbi străine din orașul București susțin necesitatea menținerii a cel puțin 3 ore săptămînal la toate clasele, pentru toate limbile moderne, indiferent de secție, așa cum prevedea planul de învățămînt pentru anul școlar 1967—1968. Aceasta este și părerea inspectorilor de specialitate din cadrul Inspectoratului școlar al municipiului București. Propunem ca cea de a treia oră să fie reluată de acolo de unde ea a fost repartizată pentru a se spori numărul de ore la alte discipline, întrucît aceasta s-a realizat pe seama limbilor străine. În cazul cînd acest lucru nu este posibil, propunem să se majoreze cu o oră totalul săptămînal de ore, această majorare fiind numai în interesul învățămîntului.

Prof. N. MUSCA
Prof. D. BĂDULESCU
Prof. CONSTANȚA FLORESCU
inspectori de specialitate

PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

(urmare din pag. 1)

perativă a cadrelor pionierești, pentru stabilirea unei tematici interesante a schimburilor de experiență, pentru îndrumarea concretă, precisă a comandanților de pionieri în raport cu nevoile ivite într-o etapă sau alta a muncii. Preocupări meritorii pe această linie se fac vădite și în județele Iași, Prahova, Bacău, Ilfov, Timiș, Dolj, Arad și altele care au atras în activitatea de perfecționare a cadrelor specialiști cu prestigiu din învățămîntul superior, cercetători în domeniul pedagogiei și psihologiei, organizînd cu sprijinul acestora sesiuni metodico-științifice. Continuînd la un nivel superior preocupările în acest domeniu, Consiliul Național al Organizației Pionierilor a creat de curînd Centrul Național de perfecționare a cadrelor care muncesc cu pionierii. Numeroși vorbitori au apreciat în cuvîntul lor valoarea deosebită pe care o au pentru comandanții de unități cursurile teoretice și activitățile practice organizate în cadrul centrului.

Referatul și discuțiile au scos în evidență faptul că pentru îmbunătățirea muncii de perfecționare a cadrelor este necesar să se pună un accent mai mare pe cercetarea științifică, pe colaborarea cu Institutul de științe pedagogice cu catedrele de pedagogie și psihologie de la universități, de la institutele pedagogice, și de la liceele pedagogice, cu editurile, să se acorde mai mare atenție creării condițiilor necesare pentru reușita muncii comandanților, să se evite supraîncărcarea lor cu sarcini.

În plenară au fost dezbătute și aspectele colaborării Organizației Pionierilor cu ceilalți factori educativi, în primul rînd cu școala. A fost apreciată experiența pozitivă a Consiliului județean Cluj, care a reușit să realizeze o unitate de vederi cu inspectoratul școlar în toate domeniile importante ale activității educative. Inspectorii școlari sînt informați periodic asupra problemelor aflate în atenția Consiliului județean, iar Consiliul județean contribuie, la rîndul său, la realizarea sarcinilor inspectoratului școlar. O conlucrare rodnică bazată pe informare și sprijinire reciprocă în munca de teren se constată și în județele Dolj, Timiș, Harghita, în municipiul București, în județele Suceava, Iași, Prahova, Galați ș.a. Există însă și județe unde colaborarea cu inspectoratele școlare este sporadică, ineficientă și adesea limitată la desfășurarea unor acțiuni sau la sărbătorirea unor evenimente

S-a subliniat că pe viitor consiliile județene ale Organizației Pionierilor trebuie să stabilească cu organele învățămîntului relații de lucru mai operative și mai eficiente, să asigure informarea reciprocă, conlucrarea activă și permanentă. S-a cerut de asemenea să fie îmbunătățită colaborarea cu organizațiile U.T.C., cu consiliile județene pentru educație fizică și sport, cu comitetele județene pentru cultură și artă, cu consiliile sindicale locale și ceilalți factori educativi.

Discuțiile s-au referit în continuare la bogatul plan de măsuri pe care Consiliul Național al Organizației Pionierilor l-a elaborat în cinstea sărbătoririi a 25 de ani de la eliberarea patriei, a 20 de ani de la crearea Organizației Pionierilor și a Zilei pionierilor. Printre aceste măsuri se numără, de exemplu, organizarea, cu colaborarea Ministerului Învățămîntului, a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și a Uniunii Artiștilor Plastici, a unei expoziții de desene, picturi, sculpturi și fotografii ale copiilor la care vor fi invitate să participe și organizațiile de pionieri din țările socialiste; va fi organizată, de asemenea, o foto-expoziție despre viața și activitățile pionierilor, se va realiza un film intitulat „20 de primăveri". Vor avea loc numeroase spectacole, printre care un spectacol de gală la care își vor da concursul o parte din formațiile culturale pionierești premiate la faza republicană a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvîntul tovarășul **MIHAI GERE**, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

Trecînd în revistă succesele obținute de Organizația Pionierilor în domeniul educării școlarilor în spiritul patriotismului socialist, al dragostei și devotamentului față de popor, față de patrie, față de Partidul Comunist Român, al integrării lor în viața social-culturală a țării, al educării atitudinii înaintate față de muncă și învățătură, al lărgirii orizontului de cunoștințe al copiilor, al pregătirii lor pentru viață, vorbitorul a arătat că aceste succese au dovedit pe deplin caracterul profund viabil al formelor și principiilor de organizare a activității pionierești stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1966, care a sporit rolul cadrelor didactice, al școlii în îndrumarea și conducerea muncii cu pionierii. Cei aproape 100 000 de comandanți de pionieri au răspuns cu devotament și pricepere la chemarea partidului, sprijinind Organizația Pionierilor în realizarea sarcinilor sale. A crescut, totodată, capacitatea consiliilor pionierești de a desfășura în mod adecvat o largă și corespunzătoarea muncă de educație în rîndurile pionierilor și școlarilor, s-a îmbunătățit substanțial colaborarea acestora cu ceilalți factori chemați să contribuie la educația tineretului școlar. Rolul principal în perfecționarea neîntreruptă a activității pionierești l-a avut, fără îndoială, conducerea nemijlocită a organizației de pionieri de către P.C.R., grija și atenția cu care organele și organizațiile de partid îndrumă și conduc consiliile pionierești.

Apreciind că în prezent se poate vorbi cu temei despre un stil de muncă al consiliilor pionierești, despre un proces de perfecționare al acestuia, aflat în plină desfășurare, tovarășul Gere s-a referit în continuare la cîteva probleme care vor trebui să constituie în perioada următoare obiectul unor preocupări stăruitoare ale Organizației Pionierilor. Criticînd faptul că în unele județe și unități de pionieri numărul școlarilor rămași în afara organizației este ridicat și arătînd că nu există motive obiective pentru o astfel de situație, vorbitorul a subliniat, printre cauzele care au determinat-o, subaprecierea acestei sarcini de către unele consilii județene și consilii pe școală, ca și faptul că unele cadre didactice, care nu au înțeles suficient caracterul de masă al organizației, au rețineri în primirea copiilor în organizație. Este însă în interesul școlii, al cadrelor didactice și al părinților ca un număr cît mai mare de școlari să devină pionieri. Aceasta creează posibilitatea atragerii lor la activități organizate, dirijate de oameni competenți și, în același timp, sporește influența educativă asupra școlarilor, stimulează preocupările pentru învățătură și întărirea disciplinei și le formează o atitudine înaintată față de muncă, față de îndatoriri. În prezent au fost stabilite măsuri potrivite pentru creșterea numerică a organizației și toată atenția trebuie să se concentreze asupra înfăptuirii lor în mod corespunzător, popularizîndu-se mai larg experiența și metodele de muncă ale comandanților care au reușit să rezolve această sarcină la nivelul cerințelor, inițiindu-se activități pionierești interesante, în măsură să dezvolte în rîndul pionierilor atașamentul față de organizație. Pregătirea și primirea școlarilor în Organizația Pionierilor nu trebuie să fie un act administrativ, desfășurat pe campanii, ci să reprezinte o preocupare permanentă, cu un conținut educativ bogat, în forme adecvate vîrstei copiilor.

Referindu-se în continuare la educația patriotică a școlarilor, vorbitorul a subliniat că prin întreaga sa activitate politico-educativă Organizația Pionierilor trebuie să contribuie la formarea convingerilor și sentimentelor morale și patriotice, la dezvoltarea dragostei față de Partidul Comunist Român, față de realizările socialismului și perspectivele înfloritoare ale patriei, la formarea copiilor ca demni cetățeni ai societății noastre. Un aspect important al acestei preocupări este și trebuie să fie și în viitor formarea concepției lor științifice despre lume și viață, lărgirea cunoștințelor despre fenomenele naturii și societății în direcția înțelegerii corecte a acestor fenomene. În același timp, trebuie să se acorde o atenție sporită educării ateiste a pionierilor și școlarilor. Consiliile pionierești și comandanții sînt chemați să pună în valoare întreaga lor competență și măiestrie pedagogică pentru educarea pionierilor și școlarilor în spiritul concepției materialist-dialectice despre lume. O latură importantă pe linia întăririi muncii educativ-politice a organizației este, de asemenea, educarea pionierilor în spiritul prieteniei și frăției dintre copiii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare.

În fața consiliilor pionierești — a arătat tovarășul Gere — stau în acest an evenimente importante: a 20-a aniversare a Organizației și a 25-a aniversare a eliberării patriei, care vor ocaziona ample acțiuni educative, menite să dezvolte dragostea și devotamentul copiilor față de partid, față de popor, față de patria noastră socialistă. În perioada care urmează se va desfășura și vacanța pionierilor și școlarilor, care trebuie să însemne un prilej de largă desfășurare a inițiativelor pionierești, de organizare a unor activități variate, atractive, specifice vîrstei și dorințelor copiilor.

Pentru a se asigura mersul ascendent și perfecționarea neîntreruptă a activității pionierești trebuie să se acorde importanța necesară instruirii și pregătirii activiștilor și comandanților. Începutul bun făcut cu perfecționarea comandanților de unități în cadrul cursurilor inaugurate nu de mult la centrul național trebuie continuat și dezvoltat la nivelul județelor. Totodată, în munca cu pionierii trebuie promovați oameni cu temeinică pregătire profesională și politică, cu bogată experiență pedagogică, cu înalte însușiri morale, care să le confere prestigiu și autoritate. Trebuie să se înlăture în mod hotărît fluctuația de cadre, să se asigure stabilitatea și continuitatea lor în muncă.

Arătînd, în încheiere, că organizarea judicioasă a muncii consiliilor pionierești și orientarea ei spre scopuri precise, ridicarea nivelului îndrumării și controlului, al perfecționării cadrelor, reprezintă direcții importante pentru munca de viitor, tovarășul Mihai Gere a subliniat că în stilul de muncă al consiliilor pionierești trebuie să-și găsească o largă aplicare spiritul activității creatoare, îmbinarea conducerii colective cu răspunderea personală, spiritul ferm și creator. În felul acesta, întîmpinarea marilor aniversări ale anului 1969 și a Congresului al X-lea al P.C.R. va fi realizată la nivelul pe care partidul și poporul nostru îl așteaptă de la Organizația Pionierilor.

INFORMARE • DOCUMENTARE

„Team-teaching"-ul — o soluție care cîștigă teren

Printre curentele noi din domeniul pedagogiei și didacticii care au cîștigat teren în ultimul deceniu și beneficiază de numeroși adepți în rîndurile specialiștilor și ale educatorilor practicieni un loc deosebit îl ocupă „team-teaching"-ul — „pedagogia de grup" sau „predarea în echipă". În unele țări această formă de învățămînt a luat proporțiile unei adevărate mișcări pedagogice, răspîndindu-se cu rapiditate în învățămîntul elementar, mediu și superior, deși realizarea ei a necesitat reorganizarea sistemului de predare, și în primul rînd construirea de școli special amenajate în acest scop.

Trăsătura comună a diferitelor variante ale „pedagogiei de grup" o constituie faptul că profesorii sînt incluși într-un colectiv de muncă pentru instruirea și educarea, prin eforturi comune, a unei grupe de elevi, ceea ce antrenează schimbări importante în structura personalului din școală. Profesorii afiliați unei grupe răspund în colectiv de realizarea procesului de instruire și educare din grupa respectivă (întocmesc în comun planurile și programele de învățămînt, trasează de comun acord sarcinile individuale ale elevilor, se asistă reciproc la lecții, evaluează în colectiv rezultatele obținute, schimbă între ei informațiile referitoare la membrii grupei de care răspund în comun, poartă discuții în jurul constatărilor comune referitoare la procesul de învățămînt și la eficiența lui). Multe din aceste principii erau aplicate, sub diverse forme, și în sistemul tradițional de învățămînt, dar ele nu erau raportate numai la cîte un grup anumit de elevi, ci vizau școala în întregime.

Una dintre cele mai noi încercări de definire a noțiunii de pedagogie de grup („team teaching"), făcută de profesorii Judson Shoplin și Henry Olds, promotori ai acestui sistem pedagogic în S.U.A., sintetizează în modul următor caracteristicile sale: „Team teaching-ul reprezintă un tip de organizare a procesului de instruire cuprinzînd cadre didactice și elevi atașați direct acestora, în cadrul căruia doi sau mai mulți profesori răspund în comun de sarcini instructiv-educative, conlucrînd în procesul de instruire totală sau parțială a aceluiași grup de elevi sau studenți". Expresia de „tip de organizare a procesului de instruire" se referă la aspectul organizatoric formal, în timp ce restul definiției arată că „team teaching"-ul se leagă în primul rînd de stabilirea unor noi raporturi între cadrele didactice și elevi.

În învățămîntul elementar grupele sînt formate din profesori de discipline complementare: un specialist pentru limbă și literatură, unul pentru științele sociale și unul pentru matematică și științele naturii. În învățămîntul liceal, profesorii de la fiecare obiect pot preda numai anumite părți din obiectul respectiv, devenind de exemplu experți în gramatică, în literatură etc. O asemenea specializare ridică nivelul procesului de instruire și duce la o folosire mai eficientă a aptitudinilor și înclinațiilor pe care le au cadrele didactice.

Evidențiind virtuțile „pedagogiei de grup", susținătorii acesteia atrag atenția că ea nu trebuie considerată ca un fenomen complet nou, izolat, fără nici o legătură cu alte mișcări educative din trecut și prezent, ci reprezintă rezultatul evoluției normale a teoriei și practicii pedagogice. Ei arată că organizarea procesului de instruire pe grupe de profesori și elevi poate aduce o contribuție însemnată la ridicarea calității învățămîntului, dar numai în măsura în care se ține seama de sarcinile de bază ale procesului de instruire. Astfel, pe linia conținutului învățării ea trebuie să asigure însușirea noțiunilor teoretice, a terminologiei, a clasificărilor, ca și a aplicării practice a informațiilor primite. Pe linia așa-numitelor sarcini de acțiune predarea în grup urmărește să formeze și să dezvolte deprinderi practice, gîndirea critică, gîndirea creatoare, aptitudinile și interesele.

Considerînd că „pedagogia de echipă" oferă o soluție pentru numeroase probleme privind organizarea procesului de învățămînt în conformitate cu stadiul de evoluție al societății, că ține seama de progresele realizate în diferite domenii ale cunoașterii, de implicațiile lor asupra formării unei personalități cît mai armonioase, apreciind ca deosebit de favorabile rezultatele obținute pînă în prezent în școlile care au adoptat acest sistem, o serie de specialiști au lansat ipoteza că sistemul organizării învățămîntului pe grupe de profesori și elevi va cîștiga tot mai mult teren în cadrul unei organizări tehnologice a predării, ca o variantă școlară a organizării științifice a muncii.

M. AL. H.

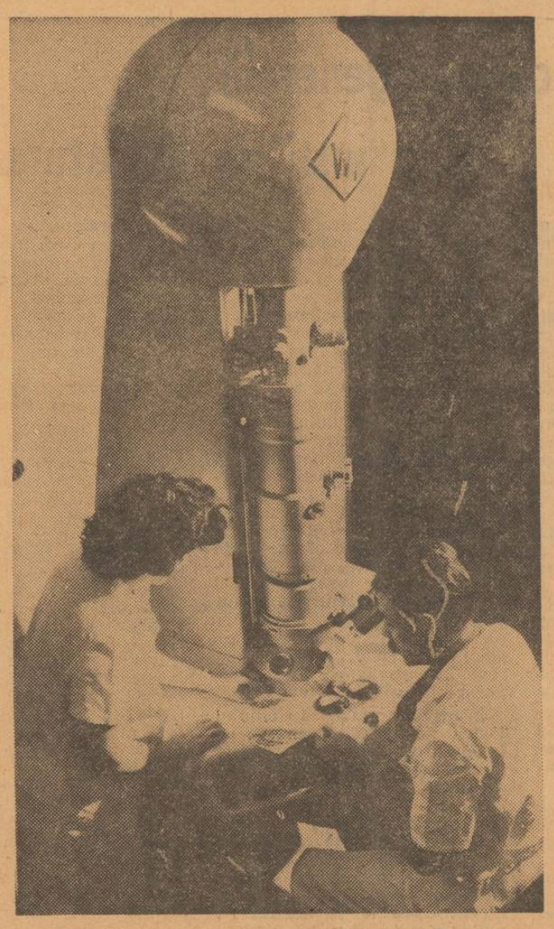

Institutul de inframicrobiologie — lucrări la microscopul electronic.

Un studiu asupra rolului și eficienței sancțiunilor

Un interesant studiu asupra rolului și eficienței sancțiunilor în procesul de învățămînt, ca și asupra caracterului acestora a fost întreprins de un colectiv de cercetători din R.P. Polonă. Pe baza discuțiilor purtate cu elevii, cu părinții acestora și cu profesorii diriginți, autorii studiului au stabilit o serie de factori care condiționează eficiența sancțiunilor aplicate în școală și acasă. Printre acești factori ei subliniază îndeosebi atitudinea celui pedepsit față de cel care pedepsește, precum și reacția emoțională a celui pedepsit față de pedeapsă. Reacția respectivă este condiționată, așa cum afirmă autorii studiului, de acceptarea de către cel care primește pedeapsa a principiilor în baza cărora a fost pedepsit. Cu cît atitudinea lui este mai negativă față de acel care îl pedepsește — ceea ce, în fond, constituie un indiciu al negării principiilor pe baza cărora a fost pedepsit — cu atît sancțiunea, indiferent de natura ei, este mai puțin eficientă. Numai în cazurile în care cel pedepsit încearcă un sentiment de rușine și acceptă pedeapsa ca justă aceasta își dovedește pe deplin eficacitatea.

Conducătorul colectivului amintit, prof. Stanislaw Mika, conchide că, pentru asigurarea eficienței oricărei sancțiuni, este necesar înainte de orice să fie stabilite condițiile psihologice în care aceasta este aplicată, să se definească în mod clar relațiile interpersonale între cel care primește și cel care aplică sancțiunea, astfel încît elevii pedepsiți să înțeleagă că au primit o pedeapsă obiectivă și dreaptă.

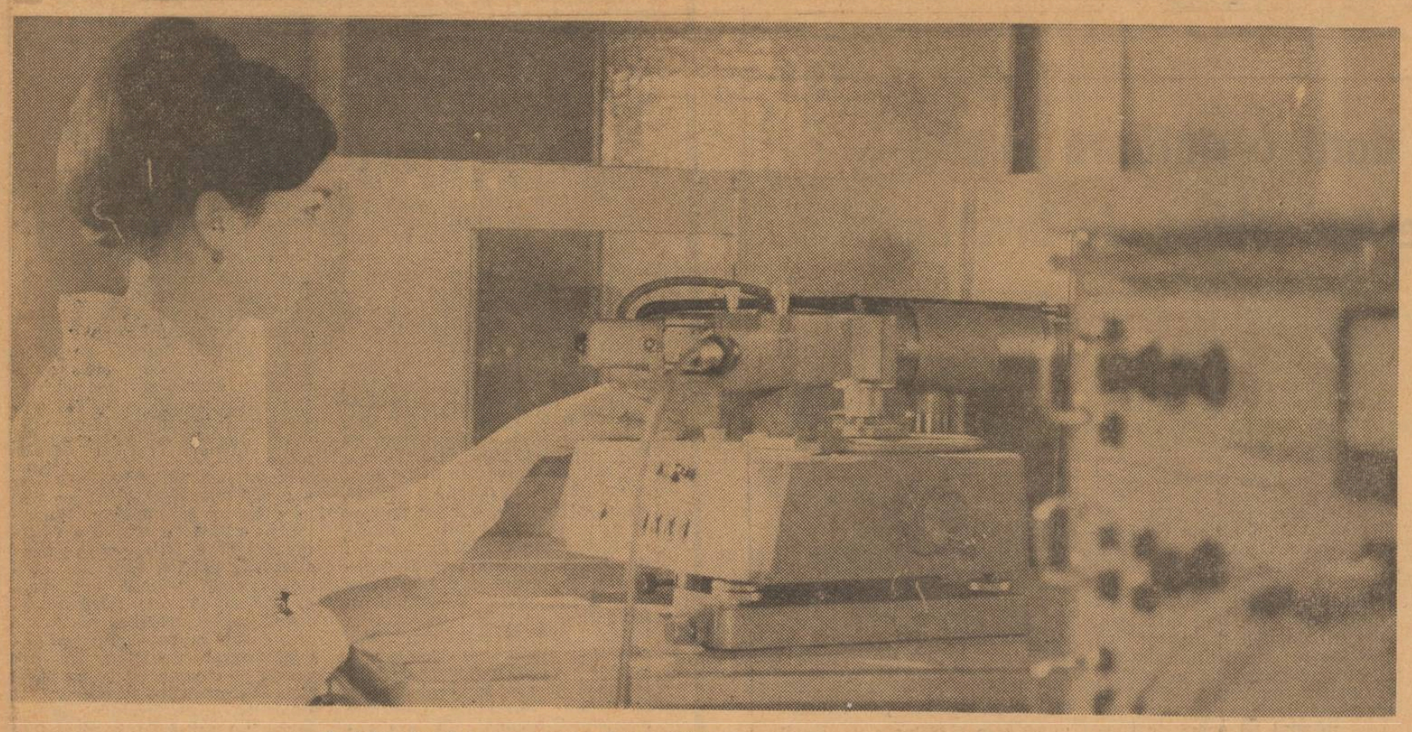

În laboratorul de cercetări al Universității din Timișoara: măsurători în raze X.

FILME DIDACTICE

Continuăm, în rubrica de față, prezentarea listei de filme didactice începută în nr. 983 al „Gazetei învățămîntului".

Lupta de la Călugăreni. **(160 m. alb-negru. Scenariul și regia — Petre Sirin. Imaginea — Victor Popescu. Consultant științific — S. Ștefănescu, consilier — prof. Teodor Mucica). Acest film, care durează 6 minute, este gîndit astfel încît să poată fi folosit în cadrul lecțiilor despre Mihai Viteazul. Debutînd cu o foarte scurtă referire la înscăunarea lui Mihai Viteazul și luptele anterioare purtate de acest domnitor, filmul prezintă în continuare cu ajutorul stampelor, al tablourilor de inspirație istorică, al documentelor și al coloanei sonore momentul Călugărenilor, insistînd asupra unor probleme de tactică și asupra vitejiei oștașilor care au reușit să înfrîngă o armată de două ori mai mare. Pe lîngă valoarea sa de auxiliar științific al lecției, filmul se distinge și prin capacitatea sa de a emoționa pe elevi, prin valențele sale afective, datorate atît conținutului cît și plasticii imaginilor.**

Celula vegetală. **(300 m. alb-negru. Scenariul și regia — Paula Popescu-Doreanu. Imaginea — Ilie Cornea și Mircea Gheorghiu. Consultant științific — H. Chirilei. Îndrumător de specialitate — M. Vlăduț). Prezentînd celula ca unitate de bază a structurii plantelor, precum și diversitatea formelor de celule, filmul dă informații cu privire la proprietățile fizico-chimice ale celulei vegetale, demonstrează, cu ajutorul unor experiențe de laborator, fenomenele de plasmoliză, precum și proprietățile soluției coloidale. Sînt de remarcat filmările realizate cu ajutorul preparatelor de laborator și al microscopului electronic.**

Filmul poate fi utilizat după ce elevii au studiat toate problemele celulei vegetale, ca un mijloc de sintetizare și recapitulare a cunoștințelor.

Digestia. **(300 m color. Scenariul și regia — Ladislau Carda. Imaginea — Fr. Patakfalvi. Consultant științific — Valeria Ștefănescu. Îndrumător de specialitate — M. Vlăduț). Filmul urmărește să realizeze o privire de ansamblu asupra aparatului digestiv și a relațiilor dintre segmentele care îl compun. Este prezentată transformarea protidelor, lipidelor și glucidelor în substanțe simple, asimilabile, insistîndu-se asupra proceselor de absorbție prin marcarea substanțelor cu izotopi radioactivi. Pe lîngă informațiile strict științifice, filmul se oprește și asupra unor probleme de igienă alimentară. Valoarea lui este sporită și prin aceea că o bună parte dintre secvențe sînt filmate după principiul cineradiografiei.**

IOANA POPESCU

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

Numărul 3 (martie 1969) al „Revistei de pedagogie" cuprinde, la rubrica STUDII ȘI CERCETĂRI, materialele „Educația comunistă a elevilor, datorie a întregului corp didactic" de **Dumitru Almaș**, „Sensul real al modernizării învățămîntului" de **Miron Ionescu**, „Contribuții la definirea conceptului de autoeducație, de **Ioan Comănescu**, „Utilizarea unui nou procedeu de repetare la geografie", de **Ofelia Proca**.

Rubrica PROBLEME ALE PRACTICII ȘCOLARE cuprinde articolele „Pentru o mai temeinică însușire a marxism-leninismului în liceu", de **Vasile I. Ștefănoiu**, „Metodica asistenților directorului la lecție", de **D. D. Voicu**, „Unele probleme ale repetării la limba și literatura română în școala generală", de **Ion Verdeș** și **Alexandru Popescu-Mihăești**, „Folosirea literaturii beletristice la lecțiile de istorie", de **Sebastian Manea**, „Diagnostic și prognostic în orientarea școlară și profesională", de **Ion Holban**, „Laboratorul de psiho-pedagogie școlară" de **Marius Groppoșilă**.

La rubrica GHIDUL CERCETĂTORULUI, **Gheorghița Fleancu** semnează materialul „Metoda observației în cercetarea pedagogică". **A. Farcaș** și **Gh. Neamțu** publică, la rubrica ISTORIA ȘCOLII ȘI GÎNDIRII PEDAGOGICE, articolul „N. K. Krupskaia și problemele educației comuniste", iar **Radu Vulpe** articolul „Vasile Pîrvan — pedagogul".

Rubrica OPINII cuprinde materiale semnate de **Nadia Nicolescu** („Efecte prin contrast ale influențelor educative"), **Nicolae Radu** („Învățarea clasică, programarea liniară și programarea structurală") și **Silvia Cernichevici** („Necesitatea formării cadrelor de pedagogi comparatiști").

Eugen Blideanu semnează, la rubrica PEDAGOGIE COMPARATĂ, articolul „Diversificarea învățămîntului secundar contemporan". Tot aici se publică articolele „Orientări și tendințe actuale în structura învățămîntului obligatoriu pe plan mondial", de **Ion T. Radu** și „Experimentarea scrierii oblice în R.P. Ungară", de **Istvaane Szepeș**.

„GAZETA MATEMATICĂ"

A apărut recent numărul 1/1969 al „Gazetei matematice" — seria A. Semnalăm, în cuprins, articolele „Introducerea în logica propozițiilor (Echivalența)", de **Gr. Moisil**, „Matematica — un mod de a privi viața", de **D. Kendal**, „Discuție", de **C. Ottescu**, „Asupra unor suprafețe riglate", de **E. Perjeriu**, „Noțiunea algebrică de polinom peste mulțimea numerelor reale", de **M. Suter**. Se publică de asemenea, date astronomice" semnate de **V. Daimaca**.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" - IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post didactic:

FACULTATEA DE CHIMIE

— Asistent la catedra de Tehnologie chimică generală, poziția XB/10, disciplinele: Tehnologia proceselor industriale și chimie tehnologică.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Universității „Al. I. Cuza" Iași, odată cu o cerere de înscriere, următoarele acte:

— copie legalizată de pe diploma de stat și anexă;

— lucrările științifice ale candidatului;

— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția (întreprinderea) în care își are funcția de bază;

— memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;

— autobiografie.

Termenul de depunere a actelor este de 15 zile de la data publicării acestui anunț.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, în termen de 2 luni de la publicarea acestui anunț.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține de la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

ANUNȚ

Absolventele și absolvenții școlilor normale din Botoșani, promoția 1929 sînt invitați la întîlnirea de 40 de ani de la absolvire, care va avea loc la Botoșani, în zilele de 5 și 6 iulie 1969.

Înscrieri și relații la adresa: profesor Dumitru Harasim, Liceul „A. T. Laurian" Botoșani.

Nu lăsați banii închiși în sticle și borcane

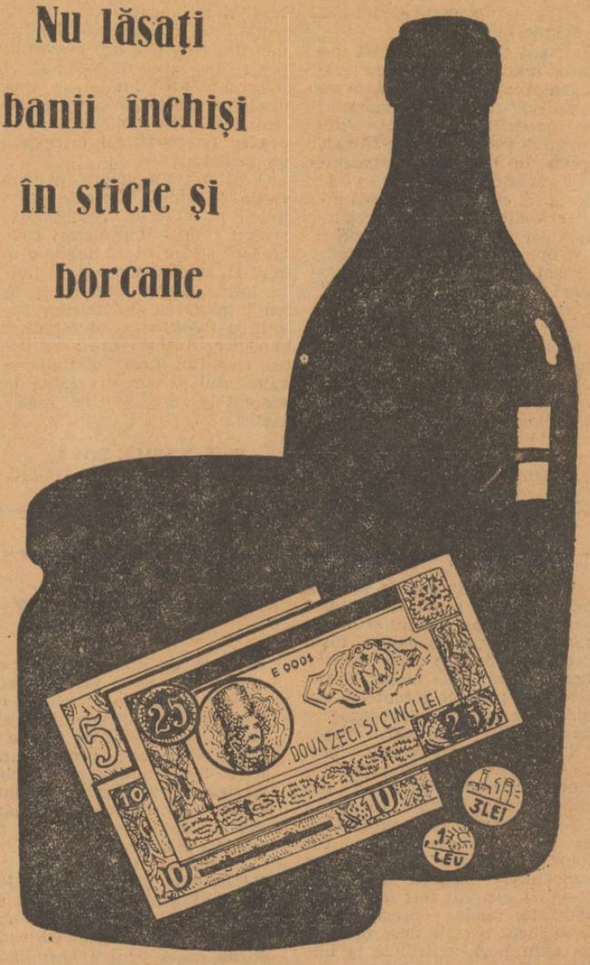

VALORIFICAȚI STICLELE ȘI BORCANELE GOALE LA MAGAZINELE ALIMENTARE, LA CENTRELE DE ACHIZIȚIE SAU LA ACHIZITORII CARE VĂ VIZITEAZĂ LA DOMICILIU

BIBLIOTECA

„Cercetarea pedagogică"

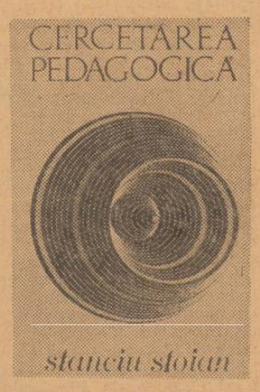

În Editura politică a apărut recent lucrarea „Cercetarea pedagogică. Aspecte metodologice" de prof. dr. docent Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei. Situîndu-se pe un loc aparte în cadrul complexei tematici a pedagogiei românești contemporane, această lucrare care continuă o bogată și îndelungă activitate științifică pedagogică, rod al unei adînci meditații privind fenomenul educativ și știința educației, se înscrie într-un domeniu nou al cercetării științifice pe plan mondial: acela al unei epistemologii și logici a științei.

Autorul întreprinde un cuprinzător și adînc studiu al aparatului metodologic al științei educației. Sînt analizate astfel, în orizontul epistemologiei și logicii științei, noțiunea de metodă, cercetările fundamentale și aplicative în domeniul educației, pedagogia contemporană și cercetările interdisciplinare, sistemul metodelor de cercetare în pedagogie, metoda observației, experiența școlii și cadrelor didactice, metoda experimentală, metoda statistică, metoda istorică, cibernetica, dimensiunea sociologică a pedagogiei ș.a.

Lucrarea se bazează pe o largă și aprofundată documentare privind cercetările întreprinse pe plan mondial și național în acest extrem de dificil domeniu și afirmă un punct de vedere propriu, axat pe analiza complexă a fenomenului educativ ca obiect specific al pedagogiei și pe studierea multilaterală a aparatului logic-metodologic de cercetare științifică a pedagogiei ca știință de sine stătătoare a educației. Ea constituie, prin aceasta, o contribuție valoroasă la fundamentarea pedagogiei ca știință și se înscrie pe linia activității creatoare a reprezentanților de seamă ai gîndirii pedagogice din patria noastră.

ION ORGHIDAN

„Tineretului despre progresul științific și tehnic contemporan"

Volumul cu acest titlu, apărut în Editura politică, face parte din seria de lucrări care urmărește să sprijine masele largi de tineri în vederea îmbogățirii cunoștințelor lor științifice și tehnice. În cadrul lui sînt înmănunchiate, într-o formă larg accesibilă, materiale despre cele mai noi descoperiri științifice și tehnice contemporane și despre modul cum pot fi ele aplicate în practică.

Volumul mai cuprinde o suită de biografii ale unor mari oameni de știință români și străini și un mic dicționar de termeni tehnici și științifici.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI - Nr. 991 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 18 aprilie 1969 | 4 pag. 25 bani

■ Conținut actual acțiunilor sindicale — pag. 2

■ În dezbatere: Proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală — pag. 3

■ Repere pentru orientarea elevilor — pag. 4

Școala de 10 ani în actualitatea imediată

UN AMPLU EFORT DE ORGANIZARE

Intrat în viața Organizației pionierilor ca una din cele mai îndrăgite acțiuni, concursul cultural-artistic a cuprins în ultimii ani sute și mii de pionieri din toate satele și orașele. Pe scenele școlilor, ale căminelor culturale sau teatrelor s-au desfășurat, începînd de anul trecut, fazele pe școală, pe orașe și pe județe. Au intrat într-o pasionantă și tinerească competiție cîntecul, dansul, versul de pe toate meleagurile patriei. Mesagerii lor — pionieri și școlari — le-au reprezentat de fiecare dată cu cinste.

Săptămîna trecută, timp de trei zile (vineri, sîmbătă și duminică), după ce au reușit să treacă primele „hopuri", cele mai bune formații din municipiul București, din județele Ilfov, Brăila, Teleorman, Prahova, Buzău, Ialomița, Brașov, Covasna, Tulcea și Constanța s-au întîlnit la faza republicană a concursului — zona București. A fost o revărsare de tinerețe, de energie și voie bună, o manifestare în care pionierii au închinat, din toată inima, imnuri de recunoștință partidului pentru copilăria lor fericită. Fiecare formație s-a întrecut pe sine. Corurile, dintre care unele formate din cîteva sute de pionieri au inundat sala teatrului U.G.S.R. cu freamătul melodiilor pionierești; dansurile, meșteșugită împletire de ritmuri și culoare, au adus pe scenă bogăția și frumusețea folclorului nostru; versurile au cîntat patria, școala, pionieria. S-au perindat pe scenă orchestre, brigăzi artistice, soliști vocali și instrumentiști, echipe de teatru, numere de gimnastică și balet.

Dar, în afară de varietatea și numărul mare de formații prezentate, de buna pregătire a fiecăreia din ele, concursul artistic a dovedit cu prisosință interesul și adeziunea de care se bucură această acțiune în rîndul pionierilor și, în același timp, bogatele resurse educative de care dispune.

Prelungirea duratei școlarității obligatorii de la 8 la 10 ani — măsură fundamentală stabilită de Directivele C.C. al P.C.R. și de Legea învățămîntului — constituie o treaptă nouă, superioară în dezvoltarea învățămîntului nostru. „Această măsură — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la Conferința națională a cadrelor didactice — reprezintă un adevărat salt în dezvoltarea instrucției și educației tineretului, avînd efecte deosebit de favorabile asupra lărgirii orizontului de cultură al întregului popor, corespunzător exigențelor actuale și de viitor ale societății noastre".

Trecerea la școala de 10 ani începînd din anul școlar viitor — cînd vor funcționa pentru prima dată clasele a IX-a ale acestei școli — și înfăptuirea sa treptată pînă în 1973 ridică o seamă de probleme a căror soluționare angajează un amplu efort de organizare din partea mai multor factori. După cum se știe, a fost elaborat și supus discuției proiectul planului de învățămînt al școlii generale de 10 ani. Pe baza cadrului general stabilit prin planul de învățămînt, conținutul învățămîntului se va contura în programele școlare în curs de elaborare. De asemenea, împreună cu inspectoratele școlare s-a stabilit rețeaua școlilor generale care se vor transforma în școli de 10 ani.

În marea majoritate a cazurilor rețeaua școlilor și planul de școlarizare au fost stabilite pornindu-se de la analiza situației concrete a fiecărei localități. Considerăm că, pentru a se pregăti condiții cît mai bune de funcționare a claselor a IX-a, este necesar să se acorde în toate cazurile cea mai mare atenție rezolvării judicioase a problemelor privitoare la stabilirea efectivelor de elevi, la crearea spațiului de învățămînt necesar și la asigurarea cu personal didactic calificat.

Pentru anii școlari 1969—70 și 1970—71, cînd o parte din tinerii care promovează clasa a VIII-a pot continua studiile și în învățămîntul profesional, pe lîngă cel liceal, se impune o examinare atentă a efectivelor de elevi ce vor rămîne pentru clasa a IX-a, stabilindu-se pentru fiecare școală de 10 ani circumscripția din care școlarizează elevii. Este bine ca, începînd chiar din anul școlar 1969—70, în orașe, ca și în localitățile rurale unde școala generală de 10 ani nu este prea depărtată de domiciliul elevilor, să se asigure frecventarea clasei a IX-a a școlii generale de către toți tinerii care nu învață într-un liceu sau într-o școală profesională.

Evident, în anii școlari următori rețeaua școlilor generale de 10 ani se va dezvolta treptat. Aceasta nu numai pe măsura creării condițiilor corespunzătoare în fiecare școală, dar și ca urmare a faptului că, în cele din urmă, în învățămîntul profesional vor fi admiși numai tinerii care au absolvit școala generală de 10 ani și deci numărul celor care vor frecventa clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale va fi mult mai mare.

Un început rodnic de activitate în clasele a IX-a din anul școlar viitor este condiționat de pregătirea minuțioasă a tuturor condițiilor necesare. În primul rînd este nevoie ca la fiecare școală **să fie create condițiile tehnico-didactice necesare realizării programelor școlare și îndeplinirii cerințelor pregătirii tehnico-practice a elevilor.** Trebuie reținut faptul că în clasa a IX-a și apoi în clasa a X-a se introduce studiul unor noi discipline, cu caracter tehnico-practic (electrotehnica, desenul tehnic), precum și faptul că se continuă studiul aprofundat al fizicii, chimiei, biologiei, matematicii, programele acestor discipline avînd un pronunțat caracter aplicativ. Predarea lor și realizarea exigențelor pregătirii tehnico-practice ridică cerințe sporite pentru crearea și dotarea laboratoarelor. Conducerile școlilor generale, cu sprijinul inspectoratelor școlare, trebuie să întreprindă din vreme măsuri corespunzătoare. Obținerea unor rezultate bune în această direcție exclude orice improvizație, orice aminare. Rezolvarea acestor probleme nu se poate limita la cadrul pregătirilor ce se fac de obicei în preajma deschiderii anului școlar. Un studiu atent al gradului de dotare a fiecărei școli și al posibilităților de îmbunătățire cu aparatură și alte materiale didactice poate înlătura deficiențe cu urmări neplăcute în această privință. Folosirea resurselor bugetare din acest an, dotarea cu prioritate a școlilor generale cu materiale didactice,

ION T. RADU
director general în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 2-a)

CLASA A XII-A ÎN ULTIMUL TRIMESTRU

După cum se știe, în acest an,—anul în care liceul dă prima sa promoție cu 12 clase — se aplică pentru prima dată și prevederea cuprinsă în „Directivele partidului cu privire la dezvoltarea învățămîntului" ca ultimul trimestru școlar să fie consacrat, pentru elevii clasei a XII-a, recapitulării și sintezei materiei studiate în liceu.

Cum se desfășoară, în aceste condiții, activitatea cu viitorii absolvenți ai liceului? Cum îi sprijină pe profesorii lor măsurile luate de Ministerul Învățămîntului în legătură cu organizarea etapei pregătitoare a bacalaureatului? Pe aceste teme redacția noastră a inițiat o discuție în jurul mesei rotunde la Liceul „N. Bălcescu" din Craiova. Au participat: prof. Nicolae Andrei, **directorul liceului, prof.** Const. Piscati, **prof.** Iulian Toader, **prof. emerit** Victor Apostol, **prof.** Ștefan Popescu, **prof.** Ecaterina Marian. **De asemenea, a luat parte la această discuție prof.** D. D. Voicu, **inspector general al inspectoratului școlar județean. Din partea redacției discuția a fost condusă de prof.** Const. Rădoi.

Red.: Considerați că s-au asigurat în acest an premisele unei mai bune pregătiri a elevilor pentru examenul de bacalaureat?

Prof. N. Andrei: Fără îndoială. În primul rînd pentru că promoția actuală a studiat materia liceului nu în trei ani, ca pînă acum, ci în patru ani. Apoi, pentru că ultimul trimestru este consacrat în întregime recapitulării și sintetizării materiei. Profesorii și elevii dispun astfel de timpul necesar adîncirii problemelor principale la fiecare obiect și recapitularea nu se mai desfășoară în goană, ca în anii trecuți. Pe de altă parte, sînt bine venite o serie de măsuri stabilite de minister cu privire la recapitularea materiei, la încheierea mediilor anuale (care vor reflecta mai bine pregătirea reală a elevilor), precum și la unele aspecte ale desfășurării bacalaureatului

Cu toate acestea au rămas încă și probleme insuficient soluționate, sau soluționate de o manieră care afectează însăși esența noului mod în care a fost concepută etapa finală a liceului. Am să mă opresc asupra citorva, pe care am să le expun într-o ordine aproximativă

Plasarea examenului de bacalaureat în timpul desfășurării cursurilor creează greutăți aproape insolubile în organizarea procesului de învățămînt. Pentru justificarea acestei afirmații nu sînt necesare prea multe argumente. Este doar clar că cei 8—10 profesori din comisia de bacalaureat mai au ore la cel puțin 4—5 clase fiecare. Or, în condițiile în care examinarea se face în plenul comisiei, acești profesori nu-și mai pot ține orele de curs. Este ușor de imaginat ce înseamnă pentru conducerea școlii organizarea atîtor supliniri și, evident, ce valoare pot avea acestea.

O problemă care creează greutăți în însăși pregătirea elevilor pentru bacalaureat este desfășurarea fazelor județene și finale ale concursurilor cultural-artistice. Prima a avut loc între 13—14 aprilie, cealaltă este fixată în luna mai.

Red.: Dar, după cîte știm, elevii claselor a XII-a nu participă la acest concurs.

Prof. N. Andrei: Nu participă în teorie, dar în practică... În general, elevii clasei a XII-a sînt cei mai buni dintre membrii formațiilor artistice, întrucît cu ei s-a lucrat mai mult și au deci un spor de pregătire. Or, cum fiecare liceu dorește să se prezinte cu o formație cît mai bună, nu renunță la acești elevi. Și dacă la concursurile cultural-artistice adăugăm faza finală a olimpiadelor, ca și alte acțiuni la care sînt solicitați elevii clasei a XII-a, este limpede că etapa finală a pregătirii lor în liceu ridică și greutăți de altă natură decît cele privind munca la clasă.

Prof. D. D. Voicu: O soluționare mai judicioasă a acestor probleme de către minister, îndeosebi în ce privește data desfășurării examenului de bacalaureat, va oferi în viitor posibilități mai largi pentru folosirea cu un randament mai ridicat a etapei finale a clasei a XII-a. Inspectoratul școlar județean apreciază totuși că acum sînt condiții mai bune decît în trecut pentru a parcurge cu eficiență sporită această etapă. În ce ne privește, am stabilit o serie de măsuri menite să ajute liceele în valorificarea la maximum a condițiilor la care ne-am referit.

Red.: De exemplu?

Prof. D. D. Voicu: Mai întîi, inspectoratul dă asistență cu precădere profesorilor angajați în pregătirea elevilor pentru bacalaureat. Elevii clasei a XII-a au în această perioadă prioritate în folosirea laboratoarelor și a bibliotecilor școlare. Am orientat liceele să amenajeze vitrine unde să fie expuse programa, extrase din instrucțiunile privind organizarea examenului de bacalaureat, orarul perioadei de recapitulare, programul consultațiilor. Am dat de asemenea indicații ca elevilor interni să li se asigure condiții speciale. Ei vor fi cazați în dormitoare separate, iar mesele ce li se vor servi vor însuma un număr sporit de calorii. La rîndul ei, inspecția noastră de specialitate se concentrează mai ales spre îndrumarea recapitulării finale la clasa a XII-a.

Red.: Într-adevăr, recapitularea este problema centrală a acestei ultime etape. Să ne oprim deci asupra aspectelor concrete pe care le ridică soluționarea ei optimă.

Prof. Const. Piscati: Ca urmare a interesului deosebit manifestat de conducerea școlii, în liceul nostru există condiții pentru ca desfășurarea recapitulării la clasele a XII-a să ducă la buna pregătire a tuturor elevilor. Problemele de conținut ale lecțiilor recapitulative au constituit obiectul unor dezbateri fructuoase în comisiile metodice încă din trimestrul II. S-a ajuns la concluzia ca, de pildă, recapitularea materiei la matematică, în secția reală, să se facă în forme diferite, în funcție de cele două etape ale acestei ultime perioade a anului școlar. În prima etapă, care a început la 7 aprilie și se va termina la sfîrșitul lunii, recapitularea are loc pe discipline (analiza matematică, algebra supe-

(Continuare în pag. a 3-a)

Nou și vechi în predarea matematicii la școlarii mici (I)

În epoca modernă, matematica reprezintă un instrument științific pentru toate domeniile de activitate. De aceea, cultura științifică matematică devine un element de bază al pregătirii omului modern.

În acest context și în învățămîntul nostru s-au întreprins o serie de experimente cu privire la modernizarea studiului matematicii. Ne vom referi aici la unul din ele, care vizează predarea matematicii în școala generală.

Pornindu-se de la ideea că încă din clasele mici trebuie create posibilități de a forma unele noțiuni care să ușureze studiul ulterior al matematicilor, s-a elaborat și se experimentează o programă după care cunoștințele de matematică pentru clasele mici sînt organizate nu pe discipline, ci într-un „sistem de cunoștințe matematice pe ansamblu... corespunzător unei logici științifice rezultate din corelarea celor trei discipline (aritmetica, geometria, algebra) în concordanță cu principiul unității structurale a cunoștințelor". (V. Bunescu și M. Vișan, „Studii și cercetări de didactică modernă". E.D.P., 1967, pag. 60).

Autorii programei și ai experimentului susțin că „formarea noțiunilor matematice, cît și corelarea lor într-un sistem constituie un proces unitar, care corespunde logicii specifice științei matematice". (Op. cit., pag. 68). Argumentul nu este suficient de convingător, deoarece sistemul clasic de predare a matematicii a dovedit că se pot forma noțiuni matematice prin eșalonarea cunoștințelor pe discipline matematice și aceasta nu contravine întru nimic logicii științelor matematice.

Este meritoriu faptul că cercetătorii și-au propus ca obiective ale cercetării privind modernizarea învățămîntului matematic „orientarea conținutului cuprins în programele școlare experimentale spre cunoștințele matematice cu cea mai largă aplicabilitate în practică, în științele contemporane" și au demonstrat „necesitatea adîncirii caracterului formativ al învățămîntului matematic, văzut prin prisma dezvoltării capacităților matematice, pe baza sporirii rolului activ și creator al elevilor, cît și prin prisma formării unor deprinderi de autoinstruire după absolvirea școlii". (Op. cit., pag. 60). Este meritorie, de asemenea, preocuparea de a urmări cum se realizează raportul dintre cunoștințe, raționament și deprinderi. Este discutabilă însă valabilitatea acestei experiențe care s-a făcut pe un număr de 69 subiecți de clasa I, ceea ce reprezintă doar 0,016 la sută din numărul total al copiilor din clasa I și a continuat cu cîteva clase de elevi.

Pornindu-se de la ipoteza optimistă că posibilitățile de abstractizare ale elevilor — chiar și ale celor din clasa I — sînt mai mari decît solicitarea gîndirii lor, că deci ei pot mai mult decît li se cere, precum și de la necesitatea modernizării învățămîntului matematic care se impune în mod categoric, programa amintită a fost generalizată la clasa I în acest an școlar. Cu toate pregătirile care s-au făcut, aplicarea ei a fost grăbită, surprinzîndu-i pe învățători nepregătiți.

Orice teorie nouă care se aplică, orice experiență, se realizează cu oameni ce trebuie mai întîi cîștigați pentru aplicarea noului, convinși asupra necesității și utilității lui și apoi pregătiți în vederea acestui scop. Or, învățătorii au aflat despre „mulțimi" din programă. Instructajele, destul de generale, la care au fost chemați — uneori după ce parcurseseră capitolul respectiv — departe de a-i lămuri asupra metodicii predării acestor cunoștințe, nu au fost de natură să-i convingă asupra necesității și utilității noii metode. Manualul de aritmetică existent, alcătuit pe baza sistemului tradițional de predare, n-a mai putut fi folosit. Așadar, s-a trecut la generalizarea aplicării unei programe noi în condițiile în care nu existau îndrumări metodice publicate, nu exista manual, în care învățătorii n-au fost pregătiți în nici un fel pentru aceasta.

Pentru a constata rezultatele obținute în acest prim an de generalizare a noului sistem de predare a aritmeticii la clasa I în condițiile menționate am dat o lucrare de control, după încheierea predării numerelor 1—10, la 85 de clase I din 9 județe (2506 elevi), atît în mediul urban (53 clase), cît și în mediul rural (32 clase), atît la clase cu copii de 7 ani (24 clase), cît și de 6 ani (24 clase) și la clase cu copii de 7 și 6 ani (37 clase). Am solicitat totodată învățătorilor respectivi o serie de date personale (vechimea în învățămînt, de cîte ori au mai predat la clasa I), date asupra componenței clasei, planificarea calendaristică și un scurt referat cu răspuns la întrebarea „Ce greutăți ați întîmpinat în predarea numerelor 0—10 față de anii precedenți, cînd ați predat după procedee clasice în ceea ce privește concepția modernă a modului de predare, precum și metodica predării; care sînt posibilitățile copiilor de a asimila cunoștințele?" Au răspuns 70 de învățători.

Marea majoritate a învățătorilor apreciază pozitiv noul sistem de predare a primelor zece numere și afirmă că elevii au capacitatea de a asimila cunoștințele predate pe baza acestui sistem. „Găsesc că predarea aritmeticii în lumina noii concepții cu privire la teoria mulțimilor e mai interesantă, solicitînd mai mult gîndirea elevilor, făcînd apel la judecata lor, dîndu-le un conținut mai bogat de cunoștințe pentru a putea înțelege mai bine în anii următori cunoștințele matematice prevăzute în programă. Elevii au manifestat un viu interes și au lucrat cu multă plăcere reprezentarea grafică a mulțimilor, punerea în corespondență, și oricît de mult li s-ar fi cerut să lucreze, nu se plictiseau" — spune de exemplu, învățătoarea C.M. de la Școala generală nr. 3 din București.

Unii, foarte puțini la număr, au înțeles că nu este vorba despre o concepție cu totul nouă și că nu este cazul să renunțe totalmente la sistemul tradițional de predare, ci să-l adapteze noilor condiții, să-l modernizeze. Aceasta este bunăoară, părerea învățătorului S. M. de la Liceul nr. 3 din Satu-Mare: „Concepția nouă, modernă a predării pe baza teoriei mulțimilor la clasa I nu aduce mari noutăți, aceasta datorită faptului că și proce-

Lector univ. N. OPRESCU
Universitatea București

(Continuare în pag. a 2-a)

NOU ŞI VECHI ÎN PREDAREA MATEMATICII LA ŞCOLARII MICI

(Urmare din pag. 1-a)

deele clasice au condus la studierea numerelor ca elemente ale mulțimii. Ceea ce este de această dată în plus și mai bun este prevederea programei de a clarifica cu elevii primele noțiuni de raporturi, dependență, formă, relații între elementele aceleiași mulțimi sau care aparțin diferitelor mulțimi".

Întîlnim și învățători care manifestă mari rezerve față de noul sistem de predare a matematicii la clasa I și care nu sînt conștienți de faptul că așa cum au procedat după sistemul tradițional nu erau departe de ceea ce se cere după sistemul modern. „Impresia mea — spune învățătoarea C. A. din Baia Mare — a fost că, dacă copiii n-ar fi știut să numere din grădiniță de la 1—10, am fi produs un haos în mintea lor cu teoria mulțimilor. Aveam impresia că neglijăm numerația și punem abstractizarea înaintea concretului. Faptul că mereu trebuie să apelăm în exprimare la cuvîntul «mulțime» încurcă pe mulți dintre copii.

Bineînțeles că rezerve au manifestat în multe cazuri și părinții, care acum nu mai pot să-i ajute la învățătură pe copii nici cel puțin în clasa I. „La început m-am izbit de o greutate cu părinții, care, fiind puși în fața «noului», neînțelegînd ce caută în caietele copiilor atîtea desene și semne, îmi solicitau mereu lămuriri. Le-am explicat în linii mari despre ce este vorba, cerîndu-le, pe cît posibil să lase copiii să deseneze singuri, fără prea mult ajutor" (Învățătorul P. T. de la Liceul din Gura Barza, jud. Hunedoara).

Masa învățătorilor, neinstruită pentru a ști cum să aplice noul sistem de predare a matematicii la clasa I, l-a primit cu nedumerire și și-a manifestat dorința de a-l aplica, dar pe baza unei pregătiri prealabile. „Consider o greșeală că s-a trecut la generalizarea concepției moderne a modului de predare pe baza teoriei mulțimilor fără nici o pregătire a cadrelor didactice, fără o metodică a predării în acest sens sau cel puțin a unui îndrumător — afirmă învățătoarea P. V. de la Școala generală nr. 11 din Baia Mare. Fiecare lucrează cum crede și nu sîntem siguri dacă lucrăm bine sau nu. Cunoștințele predate pînă în prezent au fost asimilate de către elevi, dar nu știm cum să lucrăm mai departe, cum vom preda pe baza teoriei mulțimilor operațiile aritmetice, problemele. Cerem să se elaboreze de urgență un îndrumător în acest sens". Foarte sincer își declară învățătoarea I. C., de la aceeași școală, lipsa de cunoștințe în legătură cu mulțimile și nesiguranța asupra calității muncii ei: „Întrucît nu am învățat niciodată despre mulțimi, nu cunoaștem nimic despre acestea, deci nu știm nici cum să le predăm. Ar fi bine dacă cel puțin acum s-ar edita manuale din care noi să ne documentăm și să știm pe mai departe cum să procedăm".

În fața acestei incertitudini și a lipsei de pregătire pentru a preda după sistemul modern, unii învățători au consultat cursul „Matematica modernă" al lui Papy, iar alții manualul de aritmetică de clasa a V-a.

În unanimitate, masa învățătorilor solicită editarea de urgență a unei metodici a predării matematicii la clasa I pe baza concepției moderne, îndrumătoare, articole, lecții deschise, precum și elaborarea unui manual de matematică în concordanță cu programa actuală. De asemenea, învățătorii solicită o îndrumare mai susținută, instructaje mai eficiente. „Propun să se facă instructaje pe sectoare sau pe grupe de sectoare și nu cum au fost organizate cu toate cadrele din București — este de părere învățătoarea C. M. din București. Făcîndu-se cu un număr mai mic de cadre, cel care explică poate fi auzit, iar cei ce asistă pot vedea și explicațiile scrise pe tablă. Instructajele să se facă din timp și nu după ce se parcurge un capitol sau o temă, așa cum s-a întîmplat în trimestrul I, cînd majoritatea cadrelor didactice au predat după metoda clasică și la instructaj li s-a cerut «să repare cum vor putea»".

Opinia masei învățătorilor este pe deplin justificată. Oameni care au predat o viață după sistemul tradițional și au dat țării atîtea generații de copii bine pregătiți sînt puși acum să renunțe la ceea ce știu foarte bine și, pe nepregătite, să adopte un sistem nou, despre care nu cunosc nimic și de a cărui eficiență nu i-a convins nimeni. Alături de ei, oameni care au dobîndit o experiență mai mare sau mai mică, în munca de predare la clasa I sînt obligați să renunțe la aceasta și să pornească pe o cale necunoscută, bîjbîind.

Condițiile elementare pentru asigurarea unui învățămînt matematic de calitate, începînd cu clasa I, unde se pun bazele pregătirii matematice, sînt legate de stabilirea rațională și științifică a unui conținut al materiei care să întrunească și exigențele științei și cerințele pedagogice — adică să țină seama și de știință și de factorul care o asimilează, de copil — precum și de un corp didactic pregătit, care să aplice programa în mod creator.

Un sistem nou poate fi excelent prin valoarea lui intrinsecă, și noul sistem de predare a matematicii la clasa I, precum și programa respectivă, au calități demne de aprecieri pozitive; dacă însă nu sînt pregătiți oamenii care să-l aplice, să-i dea viață, el poate fi compromis.

*

Programa de aritmetică pentru clasa I prevede modernizarea acestui obiect, în primul rînd în ceea ce privește conținutul. În partea introductivă se cere „orientarea elevilor în sesizarea intuitivă a formelor și a unor raporturi cantitative între diferite obiecte și mediul înconjurător".

Sarcina pe care o impune programa de a iniția pe copii în perceperea relațiilor cantitative și a relațiilor spațiale implică esența științei matematice. Ea a fost îndeplinită parțial în bune condiții. Și învățătorii și copiii au realizat cu plăcere perceperea intuitivă a mulțimilor de obiecte și perceperea intuitivă a relațiilor cantitative dintre obiecte și mulțimi de obiecte. Dar, neînțelegînd cele patru aspecte prevăzute în programă ca un tot unitar, care duce la o orientare generală a copiilor în domeniul matematicii, mulți învățători au realizat în mai mică măsură perceperea relațiilor spațiale dintre obiecte și mai puțin perceperea formelor unor obiecte din spațiul înconjurător (cub, paralelipiped, sferă, cilindru). Tratîndu-le ca pe adevărate noțiuni de geometrie, unii învățători consideră că predarea lor în primele lecții de aritmetică la clasa I este prematură și de aceea cer ca aceste noțiuni să fie predate mai tîrziu. Și noi considerăm prematură introducerea la clasa I, chiar și în această formă elementară, a noțiunilor de geometrie, cu care elevii se vor reîntîlni abia în clasa a V-a.

Cunoașterea numerelor de la 0—10 este cuprinsă sumar în programă și în acest capitol nu se întîlnește nici cel puțin odată cuvîntul „mulțime", pentru a sugera ideea că predarea numerelor trebuie făcută pe baza mulțimilor.

Din cauza formei laconice a acestui capitol al programei în practică s-a ajuns la o „armonică" foarte largă a numărului de lecții acordat predării fiecărui număr în limita celor 45 de ore prevăzute de programă. La sfîrșitul trimestrului I unii abia terminaseră de predat numerele 0—10, alții ajunseseră la adunarea numărului 1 sau 2, iar alții terminaseră adunarea și scăderea numerelor 0—10. În această situație s-a dat, începînd cu trimestrul II, o planificare unitară, pe țară, iar cei care o depășiseră au fost obligați să se încadreze în ea.

Noua programă aduce unele înnoiri printr-o mai logică și mai rațională sistematizare a materiei, prin aprofundarea ei. În ceea ce privește însă organizarea muncii didactice la clasa I, o serie de probleme n-au fost suficient studiate.

Măsurile organizatorice prevăzute de noua programă de aritmetică pentru clasa I vizează clasele de copii în vîrstă de 6 ani; pentru clasele de copii în vîrstă de 7 ani și pentru cele care cuprind atît copii de 7 cît și de 6 ani, programa nu prevede nimic. Pe de o parte, în aplicarea noii programe s-a pornit de la ipoteza optimistă că posibilitățile de abstractizare ale elevilor sînt mai mari decît solicitarea gîndirii lor, iar pe de altă parte copiii de 7 ani au fost tratați pe măsura posibilităților celor de 6 ani.

Pentru a respecta măsura posibilităților copilului de 6 ani s-a făcut o reducere din programă (aproximativ 1/5), reducere nejustificată pentru clasele cu copii de 7 ani. Se pretinde că s-a redus corespunzător și numărul săptămînal de ore: Astfel, dacă anterior în fiecare trimestru învățătorii dispuneau de 5 ore pe săptămînă, acum pentru trimestrul I s-au prevăzut 3 ore, iar pentru trimestrele II și III cîte 4 ore, ceea ce reprezintă o reducere de 40 la sută și respectiv 20 la sută. Dar reducerea este mult mai mare, fiindcă, tot pe măsura posibilităților copilului de 6 ani, durata orei de curs, a lecției a fost și ea redusă la 25'—30' în trimestrul I, ajungînd pînă la 35'—40' în trimestrul III, iar restul timpului a fost afectat jocurilor didactice. Așadar, reducerea timpului afectat predării aritmeticii nu este realmente de 20 la sută — 40 la sută, ci săptămînal de 64 la sută în trimestrul I și 36 la sută în trimestrele II și III.

Practica a demonstrat că nu se poate încadra în 30 de minute o lecție de aritmetică la clasa I, unde, oricît s-ar moderniza predarea, trebuie folosit material didactic. Din această cauză, mulți învățători au simțit nevoia să completeze cele 90 de minute (respectiv 160 de minute) de aritmetică pe săptămînă cu minute luate de la alte discipline. Cum n-au mai putut să ia, ca altădată, de la muzică, desen, educație fizică, au luat de la activități la alegere.

Majoritatea învățătorilor arată că nu pot încadra în cele 25—30 de minute, cît este prevăzut în trimestrul I, predarea unui număr, a adunării sau scăderii unui număr, cu toate sarcinile ei (verificare, predare, fixare, exerciții de muncă independentă etc.). „Cele prevăzute în programa de învățămînt sînt realizabile cu elevii de 6 ani, dar cele 25—30 de minute (durata unei ore de curs) prevăzute pentru prima parte a anului școlar nu permit desfășurarea unei lecții complete" — spune învățătorul L. M. de la Școala generală nr. 10 din Pitești.

De aceea, în unanimitate, învățătorii cer mărirea numărului de ore la aritmetică (cu cel puțin o oră pe trimestrul I, care să fie luată de la activitățile la alegere), precum și mărirea duratei orei de curs.

Ce repercusiuni are în practică măsura prevăzută de programă privind reducerea duratei lecției propriu-zise?

În primul rînd, duce la apariția unui nou tip de lecție, cu o nouă structură — lecția cu durata de 25—30 de minute, care trebuia experimentată pentru a se vedea în ce măsură este posibilă realizarea ei. Aceasta implică o metodică mult mai operativă pentru a putea încadra o unitate didactică (predarea unui număr sau a unui grup de exerciții) în acest interval de timp, fiindcă nu se poate preda un număr în mod fragmentar, în mai multe lecții. Fără un asemenea studiu, s-a ajuns la situația că învățătorii care au încercat să se încadreze în indicațiile programei au condensat lecțiile și au accelerat ritmul de lucru, adică au supraîncărcat pe elevi.

Apoi, afectîndu-se pentru jocuri didactice 10—25 de minute din fiecare lecție (40—100 de minute pe zi), școlarul de 6 ani este tratat ca preșcolar. Nu mai vorbim de faptul că același tratament îl au și copiii de 7 ani. Recomandările bibliografice pe care le face programa, cu trimiteri, în majoritate, la materiale scrise pentru preșcolari constituie o confirmare în plus.

Nu opinăm pentru trecerea bruscă a copilului de 6 ani de la regimul de grădiniță la regimul de școală, ci pentru o trecere treptată și judicios gradată, în cadrul căreia elevul să fie pus în situația de a face și exerciții de adaptare la un efort sporit în mod gradat.

Nu s-a studiat suficient o problemă majoră și anume raportul dintre grădiniță și școală în condițiile în care copiii sînt școlarizați la 6 ani, pentru a se stabili precis ce și cît învață copiii la grădiniță (majoritatea fiind școlarizați și la grădiniță), ce și cît trebuie să învețe la școală.

Învățătorii subliniază că întîmpină mari dificultăți în organizarea celei de a doua părți a lecției (n-au material didactic, jocuri, nu sînt inițiați în metodica acestor activități), fiind puși de multe ori în situația de a repeta cu copiii ceea ce aceștia au făcut la grădiniță. Copiii care au fost la grădiniță au parcurs programa care cuprindea aceste jocuri. Pentru învățător însă totul este nou. El trebuie să se informeze din cărți sau de la educatoare și, ca „începător" în organizarea jocurilor, realizează această activitate sub nivelul la care a realizat-o educatoarea.

O mașină de învățat

Apariția tehnologiei instruirii programate a dus la elaborarea a diferite sisteme de programare și, o dată cu aceasta, la dezvoltarea „vehiculelor tehnice" ale programelor, a mașinilor de învățat, de la cele mai simple pînă la mașinile cibernetice actuale.

O mașină de învățat simplă a fost proiectată și confecționată în atelierul Filialei din Cluj a Academiei, pe baza sugestiilor date de sectorul de psihologie al acestei unități. Mașina mecanică de învățat, prin construcția ei simplă, din stiplex, la un preț redus și prin faptul că este ușor de manevrat poate fi utilizată cu succes atît cu ocazia lecțiilor din clasă, cît și în munca individuală de acasă. În construcție s-a avut în vedere respectarea metodologiei cibernetice, procesul de învățare fiind considerat un sistem cu autoreglare permanentă. Mașina de învățat prezintă informația și sarcina de construire a răspunsului, oferind posibilitatea comparării acestuia cu cel corect. În urma confruntării se cere corectarea în scris și autonotarea într-un spațiu special rezervat, apoi se trece la informația următoare, în cursul parcurgerii căreia se poate consulta și secvența precedentă, fapt care facilitează însușirea optimă a cunoștințelor.

Mașina de învățat funcționează cu programe liniare (tip Skinner) și este destinată muncii individuale sau în perechi. Se asigură participarea activă a elevului, excluzîndu-se posibilitatea copierii răspunsurilor corecte (deficiență a manualelor programate) și determinîndu-se un autocontrol riguros. Un avantaj este și acela că un program o dată parcurs poate fi utilizat în continuare prin simpla înlocuire a benzii de hîrtie pe care se construiesc răspunsurile.

Verificarea performanțelor mașinii de învățat s-a efectuat pe un eșantion de 30 de elevi ai clasei a IV-a, utilizîndu-se un program liniar de gramatică a limbii române — **Părți de vorbire neflexibile** (autor conf. Georgeta Munteanu). Cele trei teme aveau ca scop introducerea de noțiuni și cunoștințe noi. Valorile procentuale ale testelor de control administrate la sfîrșitul fiecărei lecții, superioare normei de 75%, sînt un indiciu al posibilității utilizării eficiente a mașinii în activitatea de învățare.

În același experiment, în scopul unei folosiri cît mai economice a mașinii, s-a urmărit posibilitatea instruirii programate în perechi (orientare actuală în domeniul instruirii programate). Datele obținute au relevat faptul că perechile omogene ca ritm de lucru și cunoștințe obțin rezultate tot așa de bune ca și elevii cei mai buni, diferențele observîndu-se numai în ce privește timpul consumat. Instruirea programată în perechi favorizează cu deosebire elevii mediocri.

Mașina de învățat este utilă și programatorilor în munca de validare a programelor, deoarece asigură o evidență clară și precisă a erorilor tipice comise, în vederea revizuirii ulterioare a secvențelor necorespunzătoare.

Pentru cadrele didactice mașina de învățat oferă posibilitatea extinderii ariei de control asupra elevilor, îndrumîndu-i individual în învățare. Elevii pot solicita profesorului în timpul orei, informații suplimentare referitoare la problemele neînțelese, indicîndu-i aspectele ce se cer reluate și aprofundate.

Considerăm că utilizarea unor astfel de mașini simple de învățat în munca didactică reprezintă un mijloc prețios de transmitere rapidă și cu eficiență optimă a unei cantități sporite de informație.

Cercetător științific
HORIA PITARIU
Sectorul de psihologie, Filiala din Cluj a Academiei

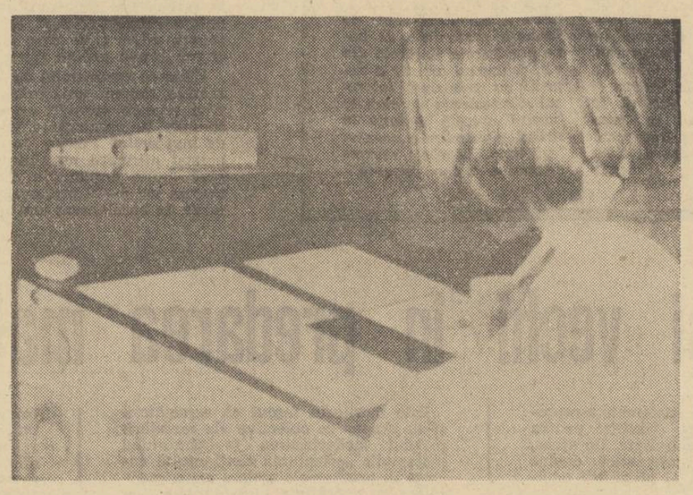

Conținut actual acțiunilor sindicale

Sarcinile specifice ultimului trimestru al anului școlar solicită multiplu prezența și inițiativele organelor sindicale din învățămînt. Despre modul cum răspunde acestor solicitări Comitetul sindicatului învățămînt din municipiul Brăila ne-a informat recent președintele acestui comitet, prof. CORNELIU VIRGOLICI, în cadrul unei convorbiri purtate cu unul din redactorii gazetei noastre.

— În această perioadă — ne-a spus interlocutorul nostru — centrul de greutate al întregii activități sindicale este situat, cum e și firesc, la nivelul grupelor sindicale din școlile generale și din licee. Pe baza indicațiilor primite din partea comitetului, aceștea și-au înscris în plan acțiuni privind intensificarea schimbului de experiență între profesori cu privire la realizarea rezultatelor finale și, mai ales, a pregătirii elevilor din clasa a XII-a pentru examenul de bacalaureat, ca și acțiuni menite să sprijine conducerile din școli în munca lor cu elevii și părinții privind orientarea școlară și profesională. Grupele sindicale din școli organizează vitrine intitulate „Noutăți pedagogice și metodice", menite să contribuie la informarea cadrelor didactice asupra problemelor legate de modernizarea conținutului învățămîntului și de întărirea caracterului formativ al procesului de învățămînt.

— Presupunem că, ținînd cont de aceste acțiuni ca scadență imediată, desfășurate la nivelul grupelor, aveți în plan și acțiuni de mai mare anvergură.

— Evident. Este vorba, în deosebi, de acțiuni care vizează perfecționarea cadrelor didactice. Astfel, cu sprijinul inspectorilor de specialitate vom organiza o discuție la „masa rotundă" despre: „Temele pentru acasă la matematică", în cadrul căreia vrem să discutăm cînd se dau aceste teme, în ce volum se dau, cum se realizează pregătirea elevilor pentru munca independentă, cum se corectează temele pentru acasă etc. Tot cu sprijinul inspectoratului școlar județean vom organiza schimburi de experiență cu profesorii de fizică și chimie, cu tema: „Aplicarea în practică a cunoștințelor. Cu sprijinul I.P.C.D. și al Institutului de științe pedagogice vom organiza un simpozion cu tema: „Dezvoltarea gîndirii logice, originale și inventive la elevi". La toate aceste acțiuni îi vom antrena și pe profesorii liceelor din mediul rural situate în raza județului nostru, ca și pe profesorii liceelor de specialitate. Pe măsura creșterii capacității noastre organizatorice, în colaborare cu inspectoratul județean și cu societățile științifice ale cadrelor didactice vom antrena la acțiunile mai importante și cadrele didactice de la școlile generale din cuprinsul județului.

— Vor putea beneficia cadrele didactice de la școlile sătești din cuprinsul județului dv. de aceste inițiative ale sindicatului învățămînt și în acțiunile consacrate vacanței?

— Înainte de vacanță chiar, o manifestare comună a inspectoratului școlar și a comitetului sindicatului va înmănunchia sărbătorește capacitățile creatoare ale învățătorilor și profesorilor din întregul județ. Mă refer la manifestările consacrate „Zilei învățătorului". Cu acest prilej vom realiza, printr-o acțiune unitară cu inspectoratul școlar județean și cabinetul metodic, o expoziție cu tema: „Materiale didactice confecționate de elevii și cadrele didactice din municipiul și județul Brăila".

— Ce proiecte aveți pentru vacanță?

— În primul rînd ne străduim să asigurăm ca majoritatea locurilor de odihnă și tratament acordate cadrelor didactice, conform baremului, să fie distribuite în perioada lunilor iulie și august. De asemenea, sîntem în plină activitate de perfectare a unui plan de manifestări caracteristice vacanței. În colaborare cu filiala locală a Societății de științe filologice vom iniția o expediție colectivă de culegere a folclorului din comunele județului și o excursie de documentare științifică cu tema: „Pe urmele scriitorilor noștri". Vom mai organiza și alte acțiuni asemănătoare în colaborare cu filialele celorlalte societăți științifice ghidîndu-ne în acest sens în primul rînd după propunerile cadrelor didactice.

— Ce acțiuni stau de pe acum în atenția dv., în pregătirea viitorului an școlar?

— Pe primul plan se situează acțiunile menite să sprijine traducerea în viață a măsurilor prevăzute în Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și în Legea învățămîntului. De pildă, în legătură cu școlarizarea copiilor de 6 ani, vom organiza, în colaborare cu Comitetul județean al femeilor, o discuție cu părinții la care se vor dezbate probleme privitoare la modul cum trebuie pregătiți în familie acești copii pentru școală, cum pot fi ei ajutați de către părinți pentru a face față cerințelor procesului instructiv-educativ etc. De asemenea, comitetul sindicatului nostru va sprijini inspectoratul școlar județean în pregătirea materialelor necesare susținerii, la începutul anului școlar 1969—1970, a unui colocviu cu învățătorii care predau la clasa I. Vom organiza colocvii și cu profesorii, pe specialități, în cadrul cărora vor fi dezbătute concluziile desprinse de membrii comisiilor examenelor de bacalaureat și de admitere în liceu.

AL. C.

UN AMPLU EFORT DE ORGANIZARE

(Urmare din pag. 1-a)

precum și redistribuirea unor materiale acumulate în mai multe exemplare în unele școli, în special în licee, sînt numai cîteva din mijloacele ce pot fi folosite.

Efectuarea lucrărilor practice prevăzute în planul de învățămînt avînd un caracter variat, în funcție de condițiile localității — urbană sau rurală — și de condițiile concrete ale fiecărei școli, implică de asemenea luarea unor măsuri atît pentru crearea de ateliere proprii, cît și pentru stabilirea locurilor de practică în unități de producție industrială sau agricolă.

De mare însemnătate pentru un nivel corespunzător al învățămîntului în clasele a IX-a generale o constituie **încadrarea corespunzătoare a acestor clase,** precum și **cunoașterea temeinică a conținutului învățămîntului și cerințelor instructive ale ciclului superior, terminal al școlii de 10 ani.** Pentru aceasta, încă înainte de încheierea acestui an școlar, inspectoratele școlare trebuie să stabilească pentru fiecare școală în parte profesorii ce vor preda la clasele a IX-a. Întrucît conținutul învățămîntului în clasele IX—X este foarte apropiat de cel al primelor clase liceale, la orașe, ca și în cazurile în care clasele a IX-a funcționează în licee, vor fi încadrați în primul rînd profesori cu studii universitare. Pentru disciplinele noi prevăzute în planul de învățămînt (electrotehnică, desenul tehnic), în condițiile în care în unele școli nu sînt profesori de specialitate (la specialitățile respective nefiind nici catedre complete) aceștia trebuie recrutați dintre profesorii cu calificare de profil apropiat care funcționează în școală și care pot realiza predarea acestor discipline în bune condiții. Pentru pregătirea tuturor profesorilor în vederea îmbogățirii lecțiilor cu date științifice noi, ca și pentru cunoașterea programelor claselor a IX-a și a X-a va fi necesar să se organizeze cursuri de inițiere în fiecare județ. Inspectoratele școlare au datoria de a stabili data cea mai potrivită pentru organizarea acestor cursuri și de a asigura frecventarea lor de către toți profesorii încadrați.

În complexul măsurilor privind generalizarea treptată a școlii de 10 ani trebuie desfășurate cu mai multă insistență acțiuni largi de popularizare a acestei școli în rîndurile elevilor și ale părinților. Caracterul obligatoriu al ciclului superior, terminal, al școlii de 10 ani trebuie să se întemeieze, întîi de toate, pe înțelegerea necesității unei instruiri de cultură generală mai amplă a fiecărui tînăr. Este necesară o activitate coordonată a tuturor factorilor, și în primul rînd a școlii, în cadrul căreia întregul corp didactic și mai ales profesorii diriginți să organizeze discuții lămuritoare cu elevii și cu părinții cu privire la rolul școlii generale de 10 ani, la perspectivele ce se deschid tinerilor după frecventarea claselor IX—X. Această acțiune trebuie să ducă la înțelegerea de către elevi, ca și de către părinții acestora, a faptului că în prezent, ca urmare a creșterii vertiginoase a volumului de cunoștințe, determinat de cuceririle științei și tehnicii moderne, cultura generală contemporană se îmbogățește necontenit, dobîndește note calitativ noi în funcție de restructurarea sistemelor de idei în diferitele domenii ale științei, de diversificarea și specializarea accentuată a științelor și, mai ales, de pătrunderea științei în toate sferele vieții sociale, că în aceste condiții integrarea socială și profesională a tinerilor implică o cultură generală mai dezvoltată, de natură să ușureze însușirea ulterioară a profesiunii atît prin școli profesionale, cît și prin calificarea la locul de muncă. Toată această activitate de lămurire trebuie să se desfășoare pe fondul unei temeinice preocupări de orientare școlară și profesională a elevilor în clasele precedente.

Concomitent cu înființarea primelor clase a IX-a, în anul școlar viitor se continuă trecerea la **instruirea generală în clasa I a tuturor copiilor în vîrstă de 6 ani.** Anul școlar curent a constituit o primă etapă în îndeplinirea acestei acțiuni. Faptul că aproximativ o treime din efectivul contingentului de copii în vîrstă de 6 ani frecventează clasa I a creat premise ca în următorii doi ani acțiunea să fie încheiată, conform prevederilor Legii învățămîntului. Trebuie menționat însă că în acest an școlar aproape jumătate din efectivul copiilor în vîrstă de 6 ani sînt școlarizați în clase distincte de cele constituite cu copii de 7 ani. Cuprinderea în clasa I a copiilor în vîrstă de 6 ani a fost mai mare în orașe și în localitățile rurale cu populație școlară numeroasă. Pentru anul școlar viitor, creșterea ponderii pe care urmează s-o reprezinte copiii de 6 ani în clasa I implică extinderea acțiunii în toate circumscripțiile școlare. Colectivele didactice au datoria ca, printr-o intensă și susținută acțiune de popularizare și lămurire, să convingă părinții asupra justeței măsurii cu privire la începerea școlarității la vîrsta de 6 ani și a obligațiunii legale a acestora de a asigura frecventarea școlii de către copii. Conlucrarea organelor de învățămînt cu personalul medical în scopul stabilirii gradului de dezvoltare a tuturor copiilor, încă înaintea vacanței de vară, constituie o măsură necesară îndeplinirii în bune condiții a acestei acțiuni în anul școlar următor.

Înmulțirea claselor care cuprind laolaltă copii de vîrste diferite (de 7 și 6 ani) implică, de asemenea, necesitatea ca inspectoratele școlare să realizeze în timpul vacanței instruirea învățătorilor atît în ceea ce privește particularitățile activității instructiv-educative cu copiii de vîrstă sub 7 ani, cît și în privința problemelor metodice pe care le ridică tratarea diferențiată a copiilor în raport cu capacitatea lor de adaptare la viața școlară și cu posibilitățile lor de dezvoltare.

Chezășia succesului în îndeplinirea acestor sarcini, care ocupă un loc de seamă în ansamblul măsurilor privind dezvoltarea învățămîntului în perioada următoare, o constituie activitatea întregului corp didactic, sprijinit de conducerile de școli și de organele de îndrumare și control, precum și îmbinarea acțiunilor cu caracter general întreprinse la nivelul fiecărui județ cu pregătirea și rezolvarea concretă, în condițiile fiecărei școli în parte, a tuturor problemelor ce se ridică în legătură cu funcționarea școlilor generale de 10 ani.

secvențe

Pentru cunoașterea trecutului patriei

La Giurgița, în județul Dolj, învățătorul emerit, Ion T. Vișan a realizat, împreună cu elevii săi, un muzeu sătesc menit să contribuie la mai buna cunoaștere a trecutului patriei. Pînă în prezent muzeul cuprinde peste 200 de piese de arheologie, etnografie, numismatică, precum și diferite documente. Pe baza unora dintre piesele muzeistice învățătorul a întocmit o monografie a comunei Giurgița.

În vacanța de primăvară, el a organizat cu școlarii o acțiune în vederea colecționării de noi piese, inițiindu-i asupra feiului de lucru, asupra modului cum trebuie duse discuțiile cu locuitorii care posedă anumite obiecte ce pot fi colecționate.

Și la Școala generală din Bughea de Jos, județul Argeș, s-a înființat recent, după cum ne scrie prof. Ion Marinescu, un muzeu școlar, la care și-au adus contribuția îndeosebi membrii cercului de istorie-geografie. Muzeul posedă sute de exponate: unelte vechi, monede, bancnote, documente, fotografii etc. Se găsesc de pildă aici un toporaș de piatră din neolitic, un miner de sabie din sec. XVI, monede din sec. XVII reprezentînd figura lui Ioan Sigismund, regele Poloniei și a împăratului Leopold I, un document scris în patru limbi — turcă, greacă, armeană și franceză — referitor la mișcarea „junilor turci", o colecție de roci, albume geografice, precum și un frumos album istoric confecționat de elevi cu prilejul sărbătoririi semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România.

Primul număr din „Buletinul Muzeului pedagogic"

A apărut, multiplicat la șapirograf, pentru uzul intern al instituțiilor de învățămînt nr. 1 din „Buletinul Muzeului pedagogic", care prezintă funcțiile acestei instituții, cîteva dintre cele mai valoroase colecții ale muzeului, studiile întreprinse de muzeografii acestuia și își propune să creeze o legătură mai strînsă cu donatorii și colaboratorii.

Un documentat studiu introductiv, intitulat „Funcțiile muzeului pedagogic", înfățișează strădaniile întreprinse pe plan național și mondial pentru crearea unor muzee pedagogice și de educație, cu specială privire la Muzeul pedagogic al Casei școalelor. Se publică de asemenea studii privind activitatea profesorului Iuliu Moisil la Muzeul pedagogic al Casei școalelor și prezentări ample asupra unora dintre principalele materiale ale actualului muzeu — colecția „Învățătorul satului", documentele privind activitatea pedagogică a militantului pașoptist Constantin Tănase, corespondența dintre Al. Odobescu și pedagogul Gr. Borgovan privind elaborarea unor manuale școlare.

„Buletinul Muzeului pedagogic" se definește încă de la primul număr, prin profilul preocupărilor sale, drept un factor pozitiv în promovarea studiilor de istoria pedagogiei românești.

Un spectacol original realizat de elevi

Elevii ultimei clase a liceului din Salonta au prezentat recent, pe scena casei de cultură din localitate, dramatizarea romanului „Ciuleandra" de Liviu Rebreanu. Este de subliniat faptul că transpunerea scenică a romanului aparține unui elev talentat, fruntaș la învățătură, Ioan Herdean, care a fost și regizorul spectacolului și totodată, interpretul unuia dintre roluri.

Spectacolul, care s-a bucurat de succes, va fi prezentat și în satele din împrejurimi.

A.D.

În dezbatere:

PROIECTUL PLANULUI DE ÎNVĂȚĂMÎNT PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ

Se poate realiza un mai bun echilibru interior în cadrul fiecărei discipline de învățămînt

Proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală a fost studiat cu atenție și dezbătut de către profesorii din județul Ilfov atît în consiliile profesorale, cît și în unele comisii metodice sau cercuri pedagogice. Majoritatea cadrelor didactice au fost de părere că prevederile cuprinse în proiect sînt în general de natură să asigure pregătirea elevilor la nivelul cerințelor actuale ale societății noastre. În mod deosebit s-a apreciat crearea celor trei secții — de matematică-fizică, de chimie-biologie și umanistă — care, dînd elevilor un fond comun de cunoștințe de cultură generală, vor permite în același timp adîncirea studiului unor obiecte, ceea ce va duce la dezvoltarea aptitudinilor, a capacității elevilor și la o mai bună orientare în vederea continuării studiilor în învățămîntul post liceeal, superior, sau a muncii în producție. Totodată profesorii consideră că instruirea diferențiată, introducerea obiectelor la alegere, ca și faptul că se evită reluarea studiului unor discipline predate în școala generală asigură înlăturarea supraîncărcării elevilor, iar crearea secțiilor încă din anul I înlesnește formarea unor clase omogene și continuitatea în munca educativă, în închegarea colectivelor de elevi.

Avem de făcut și o serie de propuneri menite să contribuie la o mai bună repartizare a numărului de ore pe obiecte. Considerăm, de pildă, că la secția matematică-fizică se poate renunța la disciplina „mecanica rațională", prevăzută pentru anul IV cu o oră pe săptămînă, ora respectivă fiind acordată calculului diferențial și integral, care s-ar realiza astfel în două ore săptămînal. Această propunere este justificată de faptul că noțiunile de calcul integral și diferențial trebuie mai bine fundamentate, ele fiind strict necesare înțelegerii unor discipline ca statistica matematică sau calculul probabilităților. De altă parte, într-o singură oră pe săptămînă problemele de mecanică rațională nu pot fi predate în mod satisfăcător. Ele vor putea fi studiate cu mai multă ușurință și în condiții mai bune în învățămîntul superior.

Din același motiv propunem ca la secția de chimie-biologie mecanica rațională să fie înlocuită cu logica matematică, predată paralel cu calculul probabilităților. S-ar realiza astfel o corelație, întrucît și mulțimea propozițiilor biunivoce și cîmpul de evenimente au aceeași structură algebrică. Considerăm de asemenea că este bine să se introducă, la secția de chimie-biologie, cîte o oră de chimie în plus la anii I și IV, unde se studiază chimia generală și chimia biologică, iar la biologie cîte o oră la anii III și IV, unde se studiază anatomia, fiziologia și igiena omului și elemente de ecologie și genetică. Credem că ar mai fi potrivit ca în anul IV să se studieze biologia generală, care să cuprindă elemente de ecologie, genetică, biologie cosmică, anatomie comparată, embriologie, istoria biologiei, întrucît elementele de ecologie și genetică prevăzute în planul propus nu sînt suficiente pentru a le forma elevilor o imagine asupra noilor cuceriri din domeniul științelor biologice.

Socotim indicat, de asemenea, ca una din cele 3 ore acordate filozofiei în anul IV să fie destinată studiului sociologiei, care poate constitui un obiect distinct în planul de învățămînt.

Ni se pare judicios modul cum sînt repartizate orele de limba și literatura română în proiectul planului de învățămînt și ne bucură faptul că, prin introducerea unei ore de gramatică săptămînal, a fost satisfăcut un deziderat mai vechi al profesorilor de specialitate. Deoarece predarea gramaticii presupune, la nivelul studiilor liceale, fundamentarea teoretică a scrierii și vorbirii corecte, considerăm necesară introducerea gramaticii și la celelalte secții, nu numai la cea umanistă.

Ni se pare necorespunzătoare repartiția orelor de română la anul I al secției umaniste, unde se prevăd o oră de istorie a literaturii, o oră de gramatică și două ore de teoria literaturii. Credem că ar fi indicat să se acorde două ore pentru istoria literaturii. În sprijinul acestei afirmații vine și faptul că teoria literaturii se predă și în clasele V—VIII, ceea ce nu este cazul cu istoria literaturii vechi.

Ar fi deci necesară, după părerea noastră, o mai bună echilibrare a diferitelor discipline de studiu conform cu cerințele reale ale pregătirii de cultură generală a tineretului.

Prof. RADA MOCANU
inspector general școlar al județului Ilfov

Socotim necesară o restructurare a predării științelor sociale

Discuțiile care se poartă în jurul proiectului planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală au în vedere toate obiectele, dar nu sînt lipsite de o anumită notă de pledoarie „pro domo". În situația de față e firesc să fie așa. Tocmai de aceea simțim nevoia să intervenim în discuție cu o precizare, făcînd totodată unele propuneri care privesc îmbunătățirea predării științelor sociale în liceu.

În primul rînd am vrea să arătăm că prin trecerea la liceul de 12 ani numărul de ore afectat studiului s-a mărit la toate obiectele. Acest număr de ore nu poate fi redus la științe sociale, prin faptul că ele au trecut, cum e și firesc, de la clasele a X-a și a XI-a la anii III și IV. Firește însă că se poate pune problema unei mai juste folosiri a orelor atribuite științelor sociale.

Eficiența predării filozofiei în liceu este în mare măsură în funcție de felul în care se corelează ea cu celelalte discipline studiate de elevi. Din acest punct de vedere credem că studiul filozofiei trebuie să fie precedat de însușirea științelor naturii, științelor sociale particulare și științelor gîndirii — psihologia și logica. Ținînd seama de importanța pe care o au psihologia și logica pentru formarea gîndirii elevilor, propunem ca studiul lor să fie introdus și la cursurile serale, așa după cum se studiază și la cursurile fără frecvență.

În ceea ce privește folosirea orelor pentru științele sociale am face următoarele propuneri de reorganizare a predării. În anul III să se studieze obiectul „Economie politică și socialism științific", în cele două ore afectate săptămînal. Aceasta ar presupune o corelare mai strînsă a cunoștințelor de economie politică și socialism științific și o anumită reducere în programa de economie politică. Reducerea ar putea interveni în special la lecțiile cu caracter istoric, predarea urmărind în primul rînd cunoașterea problemelor de economie politică a socialismului, care îi interesează într-o măsură mai mare pe elevi.

Filozofia ar urma să se predea în anul IV, în două ore săptămînal, pe un teren pregătit de cunoașterea economiei politice și a socialismului științific și generalizînd cunoștințele acumulate de elevi la celelalte obiecte de învățămînt. Aici s-ar putea da o mai mare extindere lecțiilor de istoria filozofiei, așa cum prevăd Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului, problemelor de teoria cunoașterii și de teoria acțiunii. Predarea filozofiei marxiste ar putea fi restructurată ca disciplină unică, care să trateze problemele generale despre natură, societate și gîndire.

Cea de a treia oră afectată științelor sociale pentru anul IV ar putea fi folosită pentru introducerea — așa cum se propune — a unui obiect nou — „Noțiuni de sociologie și etică", — „dreptul" fiind studiat de elevi la obiectul educație cetățenească (instrucție civică). Desigur, concepem etica drept un curs de natură filozofică și nu ca ceva care ar putea să înlocuiască orele de dirigenție.

Toate aceste obiecte concepute unitar, evitîndu-se repetările, ar putea fi predate de același profesor.

Prof. ION CODRU
Prof. VALDEMAR POPA
București

Adîncirea cunoștințelor presupune timp

Pretutindeni în lume se observă tendința de a se moderniza programele și manualele școlare, deoarece numai astfel este posibil să se țină pasul cu progresul științelor. Modernizarea se poate introduce însă numai în măsura în care nu determină supraîncărcarea elevilor. De aceea am primit cu deosebit interes diversificarea claselor liceale începînd chiar din anul I, socotind că astfel se va înlătura lipsa de timp cu care ne luptăm, că voi avea prilejul să adîncesc cu elevii mei studiul unor probleme mai complexe pe care le presupune modernizarea predării. Totuși, analizînd proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală am putut constata că numărul de ore prevăzut pentru predarea unor discipline este încă prea mic. Mă tem că se va perpetua lipsa de timp și că vom fi obligați să înghesuim un material bogat într-un timp prea scurt.

Și la secția de matematică-fizică și la cea de chimie-biologie, de pildă, sînt necesare în anul I 3 ore pentru predarea algebrei, nu două ore, cum prevede planul, deoarece calculul cu expresii raționale și iraționale formează baza conștiinței ulterioare de algebră, cunoștințe deosebit de importante pentru ambele secții.

Un alt lucru care nemulțumește este acela că elevii liceului vin în contact cu trigonometria doar în anul II, și atunci numai într-o oră pe săptămînă. Firește că în asemenea condiții nu dispunem de suficient timp pentru adîncirea elementelor de trigonometrie care sînt neapărat necesare în clasele ulterioare. Apoi, experiența de pînă acum ne-a arătat că la concursurile de admitere în facultate se cer de obicei probleme complexe, a căror rezolvare necesită cunoștințe ample de trigonometrie, ca să nu mai vorbim de necesitatea aplicării trigonometriei în studiul analizei matematice. Dar cum să dezvoltăm deprinderile de rezolvare a problemelor într-o singură oră pe săptămînă? De fapt, consider că nici una din disciplinele matematice nu poate fi predată într-o singură oră, deoarece, decalajul între lecții fiind prea mare, nu se poate realiza o continuitate, o muncă susținută pentru însușirea cunoștințelor respective.

Aș fi de părere ca în anul III, la secția de matematică-fizică, să se păstreze 6 ore de matematică. E drept că geometria analitică se va studia de acum înainte în anul IV, dar locul ei în anul III a fost ocupat de algebra superioară. Nici pînă acum, cînd lecțiile de algebră s-au predat în trei ore, nu am dispus de timp suficient pentru ele. Cum o să putem înghesui acum, în cele două ore săptămînale, determinanții, matricele, sistemele de ecuații de gradul I, structurile matematice și altele? Și, mai ales, cînd vom putea să rezolvăm și să analizăm cu elevii noștri probleme?

Cred că plusul de ore necesar studiului matematicii la anii I și III ar putea fi obținut prin reducerea orelor de biologie, deoarece cunoștințele însușite în cadrul acestei discipline au doar menirea să întregească orizontul de cultură generală al elevilor.

În fine, consider că introducerea mecanicii raționale în ultimul an al liceului ar duce la supraîncărcarea elevilor. Pentru studiul aprofundat al acestei discipline există posibilități prielnice la facultățile de specialitate, așa încît ea nu mi se pare indicată pentru liceu.

Prof. IRINA LAZĂR
Cluj

Un contur precis fiecărei secții a liceului

Proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală elucidează în mod competent și corespunzător necesitățile învățămîntului contemporan problema diversificării cursurilor liceale. Colectivul didactic al liceului nostru apreciază acest lucru ca un pas înainte pe drumul progresului școlii românești. Totodată, considerînd că proiectul este susceptibil de îmbunătățiri, profesorii liceului nostru au formulat și o serie de propuneri cu privire la repartizarea mai judicioasă a numărului de ore la unele discipline.

Pornind de la ideea unanim acceptată că însușirea unei limbi moderne se realizează îndeosebi prin conversație, considerăm necesar să se sporească numărul de ore afectat studiului limbilor străine la secția umanistă. În acest scop propunem ca pentru anul III să se revină la trei ore pe săptămînă la limba modernă studiată în continuare, iar la anul IV să se prevadă patru ore în loc de două. Ora necesară pentru anul III poate fi luată de la limba modernă la alegere, care nu se susține la bacalaureat, iar cele două ore pentru anul IV, după cum urmează: o oră de la limba modernă la alegere și o oră de la calculul diferențial și integral. de asemenea, la limba latină — obiect de examen pentru admiterea la facultate — socotim insuficientă o oră pe săptămînă la secția umanistă în anul IV. Credem că sînt necesare cel puțin două ore, cea de a doua oră putînd fi luată de la statistica descriptivă. După cum se vede, considerăm că la secția umanistă este indicată eliminarea totală a cunoștințelor de matematică, spre a se da acestei secții un profil corespunzător.

Am vrea să ne oprim, în continuare, asupra disciplinei „Elemente de ecologie și genetică", prevăzută pentru anul IV. Ținînd seama de volumul actual de informații, credem că această disciplină nu se poate preda cu bune rezultate într-o oră pe săptămînă. Experiența din anul școlar curent demonstrează cu prisosință acest lucru. Propunem deci ca la secțiile de matematică-fizică și umanistă biologia să se predea în două ore pe săptămînă, ora în plus luîndu-se de la istorie, pentru secția matematică-fizică și de la matematică pentru secția umanistă, sau de la educația fizică pentru ambele secții. La secția chimie-biologie, în programa de ecologie și genetică ar trebui să se introducă noțiuni de biochimie, biofizică, bionică, ceea ce ar necesita trei ore pe săptămînă, cu atît mai mult cu cît va trebui să se pună un mai mare accent pe lucrările de laborator.

În sfîrșit, cîteva propuneri privind studiul matematicii. Pentru secția matematică-fizică, la matematică în anul I sînt prevăzute patru ore. Considerăm că ar fi necesare cinci ore, dintre care trei pentru algebră și două pentru geometrie. Ora în plus s-ar putea lua de la limba latină.

La secția umanistă în anul IV sînt prevăzute pentru matematică două ore. Întrucît noțiuni de algebră superioară se fac și în anii I, II și III credem că se poate renunța la o oră, care să se atribuie biologiei sau limbii moderne studiate în continuare.

Credem că în felul acesta profilul viitoarelor secții ale liceului vor fi mai bine conturate.

Prof. LAUREAN RAICA
directorul Liceului „Iacob Mureșianu" Blaj

Absolvenților secției umaniste — o cultură corespunzătoare

Analizînd paralel prevederile proiectului planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală și prevederile actualului plan și comparînd repartiția orelor la cele trei secții ale viitorului liceu, am constatat că există sensibile diferențe în ce privește numărul de ore afectat matematicii, fizicii, chimiei și biologiei față de celelalte discipline. Această repartiție este pe deplin justificată de profilul secțiilor de matematică-fizică și chimie-biologie. Nu mi se pare însă că un același principiu călăuzitor a stat și la baza conceperii profilului secției umaniste.

S-a încetățenit părerea că elevii care urmează secția umanistică trebuie să fie multilateral pregătiți. De asemenea, se spune că în prezent — și mai mult în viitor — studiul literaturii, al lingvisticii, al limbilor străine, al unor științe sociale etc. se va baza pe metode matematice. Este adevărat că matematica va juca un rol important în formarea viitorului umanist. Dar, cred, trebuie avut în vedere și faptul că, în general, literatura și arta, ca forme ale conștiinței sociale, mijlocesc cunoașterea realității printr-un mod specific de reflectare a acesteia. Oricît de evoluată va fi știința, tehnica, marile valori de artă nu vor fi date nici de calcule și nici de mașini cibernetice. Omul va rămîne singurul creator de artă autentică. Și oricît apel ar face la reguli matematice, la mașini și calcule, viitorul umanist nu va realiza nimic trainic dacă nu va avea o cultură temeinică și bogată.

Pornind de la aceste considerente, socotesc că numărul de ore afectat la secția umanistă disciplinelor de profil este mult prea mic în comparație cu numărul de ore afectat la celelalte secții matematicii, fizicii, chimiei și biologiei. Studiul limbii și literaturii române, al limbilor străine, al istoriei ar trebui să depășească în viitor cadrul informativ care îi este rezervat în prezent. De asemenea, trebuie mai temeinic studiată limba latină. În același timp, la secția umanistă studiul matematicii sau al fizicii, de pildă, ar trebui să se păstreze numai la cadrul orientativ.

Prof. MIHAIL DINU
directorul Liceului nr. 1 Roșiorii de Vede

Pe marginea proiectului planului de învățămînt al liceului de cultură generală la redacția noastră au sosit numeroase scrisori din care, evident, numai o parte au putut să vadă lumina tiparului. Alte interesante opinii au mai trimis profesorii ION SERDEANU, de la Liceul „G. Coșbuc" din Cluj, NIC. VOINSCHI, de la Liceul nr. 40 — București, IULIAN BUZU, inspector școlar jud. Teleorman, GH. INELESCU, de la Liceul nr. 4 din Tg. Mureș, SOTIR PATONI, de la Liceul „N. Grigorescu" din Titu, ILIE CARAMAN, de la Liceul din Făurei, RADU CALCAN, din Buzău, OREST TOFAN, de la Liceul nr. 1, Dorohoi, ION FĂICIUC, de la Liceul „Bogdan Vodă" din Vișeul de Sus, CRISTINA VASILIU, de la Liceul „M. Basarab" din București, MARIN BĂDESCU, de la Liceul „N. Bălcescu" din Pitești, ALEXANDRU CONSTANTINESCU din București, EMIL HULUBA, de la Liceul nr. 4 din Oradea, PAUL I. DICU, de la Liceul „N. Bălcescu" din Pitești, colectivul de cadre didactice de la Liceul „T. Arghezi" din Craiova și mulți alții.

Atît opiniile publicate cît și celelalte care ne-au parvenit pînă acum vor constitui desigur prețioase sugestii în vederea definitivării planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală.

Pentru elevii școlilor de muzică, această perioadă presupune atît verificarea cunoștințelor de cultură generală cît și a celor de specialitate. În fotografie: oră de pian la Liceul de muzică nr. 2 din București

Clasa a XII-a în ultimul trimestru

(Urmare din pag. 1-a)

rioară, geometria analitică), în scopul adîncirii și sistematizării cunoștințelor din cadrul fiecărei discipline. Cu acest prilej se vor valorifica deprinderile de calcul algebric elementar, de calcul cu funcții trigonometrice și unele cunoștințe de geometrie sintetică. În a doua etapă — între 3 și 24 mai — recapitularea se va realiza pe probleme, pentru îmbinarea cunoștințelor din diferite discipline matematice, pentru obținerea unei priviri sintetice asupra acestora.

Red.: Recapitularea presupune un grad sporit de participare a elevilor pe planul muncii individuale, independente. În ce măsură s-a avut în vedere acest imperativ?

Prof. C. Piscati: Aceasta este o coordonată esențială a tuturor lecțiilor de recapitulare la clasa a XII-a, valabilă la toate materiile. În ce privește obiectul pe care îl predau, în această primă etapă a recapitulării recomand elevilor, la fiecare lecție, o lucrare individuală constituită din una sau două probleme diferite de cele lucrate în clasă, dar care să necesite folosirea cunoștințelor teoretice din capitolul respectiv. În cea de a doua etapă voi recomanda pentru munca individuală probleme de sinteză. Pe de altă parte, mi-am propus ca în ambele etape pregătirea materialului teoretic, adică demonstrațiile teoremelor, să se realizeze numai prin munca individuală a elevilor, eu avînd doar rolul de coordonator al acestei munci.

Red.: În ce măsură vă ajută, în această direcție, manualele?

Prof. C. Piscati: Ne ajută și nu prea. De exemplu, manualul de algebră superioară nu cuprinde în a doua parte probleme prea interesante, problemele de la sfîrșit de capitol fiind aplicații imediate ale materialului teoretic expus. De aceea este necesar ca pentru recapitulare să fie selecționate din culegeri probleme de ansamblu, cu un grad sporit de dificultate. De asemenea, întrucît acest manual conține un mare număr de teoreme din teoria polinoamelor, ar fi bine ca în biletele pentru examenul de bacalaureat să fie înscrise teoreme mai reprezentative și, în primul rînd, cele care au aplicații practice deosebite.

Red.: Se ridică probleme asemănătoare și la alte materii de învățămînt?

Prof. Victor Apostol: Aș avea ceva de spus la fizică, dar nu în legătură cu manualul, ci cu programa. Datorită modului cum s-au făcut reducerile în programă nu se poate realiza o recapitulare mai largă a materiei, care să lege organic capitolele între ele și să ofere elevilor și o imagine de ansamblu asupra disciplinei în întregime. Or, întrucît fizica este aleasă ca obiect de examen de acei elevi care au nevoie de ea și în viitor, este necesar să le dăm un sistem de cunoștințe cît mai complet. Aș propune ca pe viitor programa de fizică pentru bacalaureat să fie astfel completată încît să coincidă, pe cît posibil, cu cea cerută la admiterea în învățămîntul superior. Cred că o atare măsură ar fi în avantajul elevilor care, în situația actuală, concentrîndu-se asupra materiei de bacalaureat, rămîn în deficit cu materia pentru admiterea în învățămîntul superior.

Prof. Iulian Toader: Am aceeași obiecție în legătură cu reducerile din programa de bacalaureat la literatura română. Consider, de exemplu, că din această programă nu pot lipsi L. Blaga și I. Barbu.

Prof. Ștefan Popescu: Ca profesor de istorie am întîmpinat mari greutăți din cauză că bogatul material prevăzut în programă nu poate fi bine predat în cele două ore pe săptămînă cîte s-au rezervat Istoriei României la clasa a XII-a. Din această cauză, la care se adaugă și faptul că manualul de Istoria României este supraîncărcat, mulți din elevii secției umaniste, deși inițial optaseră pentru istorie ca obiect la alegere, pe parcurs au renunțat, alegînd un obiect la care materialul pentru examen este mai restrîns.

Aș vrea însă să mă refer aici și la un alt aspect. Munca desfășurată în clasă zi cu zi, ca și un sondaj pe care l-am efectuat în calitate de diriginte, mi-au relevat faptul că elevii clasei a XII-a sînt preocupați nu atît de examenul de bacalaureat, cît mai ales de cel de admitere în învățămîntul superior. Această datorită, în primul rînd, deosebirilor dintre programa de bacalaureat și cea pentru învățămînt superior. Această preocupare îi face să neglijeze celelalte obiecte, la care nu dau examene.

Prof. Iulian Toader: Poate că ar trebui revizuite și alte măsuri de natură să stînjenească întrucîtva pregătirea examenului de bacalaureat. Iată, de exemplu, o chestiune aparent simplă din instrucțiunile ministerului, dar care are implicațiile ei. Este vorba de modul cum se face notarea în perioada de recapitulare. Instrucțiunile prevăd că se dau note numai la lecțiile legate de materia clasei a XII-a. Este desigur ușor de înțeles rațiunea acestei indicații. Dar, în practică, aceasta înseamnă că în cea mai mare parte din perioada afectată recapitulării nu se mai pot da note. Cred, în ce mă privește, că în acest mod ne lipsim de un important mijloc de stimulare a muncii elevilor.

Prof. E. Marian: Recapitularea din perioada 7—30 aprilie se face, potrivit instrucțiunilor ministerului, cu tot colectivul clasei. Elevii pe care nu-i interesează chimia, de pildă, sau oricare alt obiect la „alegere", vor crea desigur probleme profesorilor.

Prof. N. Andrei: Aș adăuga și un alt fapt, care reprezintă o greutate poate și mai mare — și anume, faptul că profesorii de limba română și matematici care predau la mai multe clase a XII-a trebuie să lucreze peste o normă și jumătate, în timp ce alții, de la alte discipline, rămîn la sub o jumătate de normă. În aceste condiții suprasolicitarea unora afectează însuși nivelul lecțiilor, mai ales că ne aflăm într-o perioadă în care își spune cuvîntul și oboseala din timpul anului școlar. Desigur, noi căutăm să găsim soluțiile cele mai indicate pentru a limita consecințele unei atari situații, veghind ca profesorii respectivi să nu mai fie angajați în nici un fel de alte activități, dar cred că pe viitor se impune o soluționare de principiu.

Din cele consemnate la „masa rotundă" cu profesorii Liceului „N. Bălcescu" din Craiova desprindem importanța pe care o are, în desfășurarea muncii cu actualii elevi ai clasei a XII-a, folosirea din plin a condițiilor create prin consacrarea în întregime a ultimului trimestru recapitulării și sintetizării materiei. Este esențial ca fiecare lecție din această etapă să fie gîndită pe coordonatele impuse de finisarea muncii desfășurate pe parcursul întregii școlarități. De un mare ajutor trebuie să le fie în această privință profesorilor asistența pe care este chemată să le-o acorde, inspecția de specialitate.

Sîntem, totodată, convinși că direcțiile de resort din Ministerul Învățămîntului vor reține problemele ridicate de profesorii participanți la discuție și le vor rezolva în spiritul cerut de imperativele privind ridicarea nivelului de pregătire a tineretului.

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

În societatea contemporană, depistarea înclinațiilor și a aptitudinilor fiecărui tînăr, cultivarea lor și apoi justa orientare, pe această bază, în alegerea viitoarei profesiuni au un rol determinant în pregătirea cadrelor de specialiști pentru toate domeniile vieții economice și sociale. Școlii îi revine în această privință un rol dominant și ea trebuie să și-l exercite din plin prin multiplele sale posibilități de cunoaștere, de instruire și educare a fiecărui elev.

Ultima etapă a anului școlar prezintă totdeauna pentru clasele terminale ale școlii generale sau ale liceului de cultură generală un moment-cheie, momentul în care opțiunile încep să se cristalizeze, cînd drumul viitor începe să se contureze. În această perioadă crește interesul pentru cunoașterea diferitelor profesiuni, a diferitelor specialități, ca și pentru cunoașterea școlilor în care se pregătesc cadre pentru diferite sectoare de activitate. Îndatorirea de a răspunde acestui interes revine atît diriginților, cît și școlii în ansamblu, tuturor profesorilor ei. Socotim de aceea că este util să punem la dispoziția cadrelor didactice — în rubrica de față și în alte cîteva care vor urma — materiale cu caracter informativ privind domeniile în care este nevoie de cadre, formele de învățămînt pentru pregătirea acestora și școlile unde se realizează pregătirea respectivă.

Ce trebuie să știm despre liceele de specialitate?

Înființate cu numai trei ani în urmă, liceele de specialitate se bucură de o largă popularitate în rîndul tinerilor absolvenți ai școlilor generale. Un număr tot mai mare de elevi manifestă interes pentru aceste școli, asaltîndu-i pe profesori și diriginți cu întrebări: Ce este specific liceelor de specialitate? Pentru care sectoare pregătesc cadre? Ce perspective li se deschid absolvenților lor?

Pentru a veni în ajutorul profesorilor din școlile generale în munca de orientare școlară a elevilor lor, am solicitat amănunte în această privință tovarășului ing. PAUL PRECUPEȚU, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului.

— Faptul că, la scurt timp după înființarea lor, liceele de specialitate au cunoscut o mare afluență de candidați din rîndul absolvenților școlilor generale se datorează în primul rînd avantajelor pe care le prezintă aceste școli. După cum se știe, învățămîntul liceal de specialitate asigură — pe lîngă pregătirea de cultură generală — o pregătire profesională la nivelul proceselor de producție mecanizate și automatizate, a proceselor tehnologice moderne necesare îndeplinirii unor activități de specialitate la nivel mediu.

— Cum este organizat procesul de învățămînt în liceele de specialitate?

— Aceste licee sînt de patru categorii: industriale, agricole, economice și sanitare. Durata studiilor este de 5 ani pentru licee cu profil industrial, agricol și sanitar, în care ultimul an de școlarizare este consacrat în principal instruirii practice în producție — și de 4 ani pentru liceele cu profil economic, care pregătesc cadre în specialitățile „planificare-contabilitate", „contabilitate și merceologie agricolă", „merceologie" și „statistică". În toate aceste licee cunoștințele teoretice de cultură generală — echivalente cu cele din liceul de cultură generală — se împletesc în mod armonios cu cultura tehnică și de specialitate și cu deprinderile practice necesare exercitării specialităților respective. Instruirea practică, pe care se pune un mare accent, se realizează în mod diferențiat, în funcție de profilul liceului și de complexitatea specialității. În majoritatea lor liceele de specialitate sînt dotate cu laboratoare și ateliere bine înzestrate și utilate cu aparataj modern. Disciplinele de profil și instruirea practică se desfășoară sub îndrumarea unui personal didactic de specialitate competent, după metode înaintate, corespunzător cu cerințele proceselor tehnologice contemporane.

În sfîrșit, trebuie spus că pe timpul școlarității elevii pot primi burse din fonduri de stat, beneficiază de cămine și cantine, li se plătesc cheltuielile de deplasare în perioada de practică, precum și alocația de hrană și cazare pe această perioadă.

— Ce posibilități se deschid tinerilor după absolvirea liceelor de specialitate?

— Prin pregătirea pe care o primesc în liceu absolvenții au multiple posibilități de afirmare, în funcție de aptitudinile și dorințele lor. Ei sînt repartizați în producție prin grija ministerelor sau a celorlalte organe cărora le aparțin liceele. După efectuarea stagiului în producție, potrivit Legii învățămîntului, pot ocupa și funcții de maiștri. Este de remarcat însă că după absolvirea liceului de specialitate și obținerea examenului de bacalaureat tinerii au și latitudinea de a-și continua studiile în învățămîntul superior, la orice facultate, în aceleași condiții ca și absolvenții liceului de cultură generală.

După cîte se vede, liceele de specialitate, răspunzînd necesităților de cadre medii tehnice pentru economia națională, oferă tinerilor largi posibilități de afirmare a aptitudinilor lor.

VĂ PREZENTĂM:

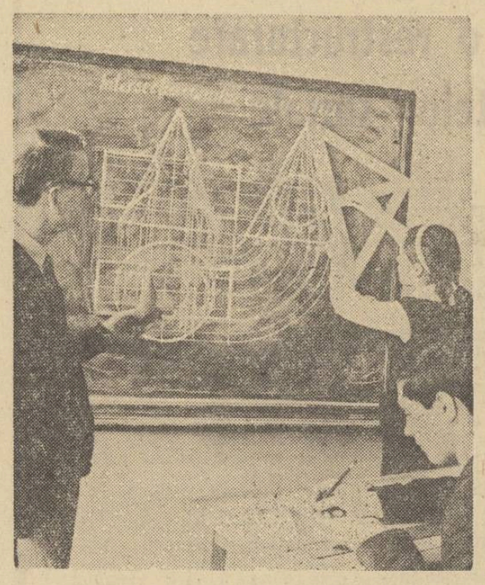

Oră de desen proiectiv la Liceul industrial de construcții din București

LICEELE INDUSTRIALE DE CONSTRUCȚII

Pentru uriașa muncă ce se desfășoară pe șantierele de construcții din întreaga țară învățămîntul liceal de specialitate pregătește cadre cu următoarele specialități:

CONSTRUCȚII CIVILE ȘI INDUSTRIALE; INSTALAȚII PENTRU CONSTRUCȚII

Ca ajutoare de nădejde ale inginerilor și arhitecților din atelierele de proiectare, șantiere, ateliere sau fabrici de prefabricate, servicii tehnice etc., cadrele cu aceste specialități vor lucra în sectorul de construcții-montaj efectuînd calcule și desene, măsurători, devize, determinări de laborator, lucrări legate de aprovizionarea cu materiale și utilaje, controlul calității, planificarea, organizarea și normarea muncii și altele. După absolvire, vor fi încadrate în muncă la institutele de proiectare din cadrul Direcției de sistematizare, arhitectură și proiectarea construcțiilor (D.S.A.P.C.), în birouri de proiectare sau la întreprinderile de construcții montaj, precum și în diverse întreprinderi industriale, fabrici, uzine etc.

În cursul școlarizării, paralel cu pregătirea de cultură generală la nivelul celorlalte licee, elevii capătă o bună pregătire de specialitate teoretică și practică. Cei care urmează specialitatea „Construcții civile și industriale" vor studia rezistența materialelor și statica construcțiilor, construcții civile, industriale și agricole, beton armat, desen tehnic și altele, iar cei care urmează specialitatea „Instalații pentru construcții" vor studia instalații tehnico-sanitare și de gaze, rețele și instalații de încălzire, instalații de ventilație și condiționare a aerului, instalații electrice, desen tehnic etc. Elevii de la aceste specialități vor face practică în atelierele și laboratoarele liceelor, precum și în producție, pe șantierele de construcții.

LICEELE INDUSTRIALE DE CONSTRUCȚII CARE POT FI RECOMANDATE ELEVILOR:

Bacău, str. Eliberării nr. 18, tel. 1.22.37, cu specialitățile: construcții civile și industriale și instalații pentru construcții.

Oradea, str. K. Marx, nr. 33, tel. 1.62.91. cu specialitățile: construcții civile și industriale; instalații pentru construcții; materiale de construcții; drumuri și poduri.

Cluj, str. Soporului, tel. 1.55.21, cu specialitățile construcții civile și industriale; instalații pentru construcții; materiale de construcții.

Constanța, str. Tomis, nr. 153, cu specialitățile: construcții civile și industriale; instalații pentru construcții.

Craiova (în localul Liceului nr. 4, cartierul Brazda lui Novac), cu specialitatea construcții civile și industriale.

Deva, str. Alexandru Sahia, nr. 3, tel. 27.34, cu specialitatea construcții civile și industriale.

Iași, str. Sărăriei, nr. 189, tel. 27.66, cu specialitățile: construcții civile și industriale; instalații pentru construcții.; drumuri și poduri.

Tîrgu-Mureș, str. Victor Babeș, nr. 11, tel. 43.19 cu specialitatea construcții civile și industriale.

Timișoara, str. Gh. Lazăr, nr. 20, tel. 2.15.17, cu specialitățile: construcții civile și industriale; instalații pentru construcții; materiale de construcții.

București, b-dul Leontin Sălăjan nr. 12, tel. 22.39.02, sectorul 4, cu specialitățile: construcții civile și industriale; instalații pentru construcții.

LICEELE INDUSTRIALE MINIERE

Liceele industriale miniere pregătesc cadrele tehnice medii pentru două specialități:

EXPLOATĂRI MINIERE

Pentru această specialitate elevii primesc, pe lîngă pregătirea de cultură generală echivalentă cu cea dată de liceele de cultură generală, o pregătire de specialitate realizată prin studiul unor discipline din care menționăm: exploatări miniere; mașini și transport minier; geologie și zăcăminte; prepararea cărbunilor și minereurilor și altele.

ELECTROMECANICĂ MINIERĂ

Ca și pentru elevii școlarizați în alte specialități, elevilor de la această specialitate li se asigură o pregătire de cultură generală echivalentă cu cea de la liceele de cultură generală, precum și o pregătire de cultură tehnică generală și de specialitate în cadrul căreia se studiază obiecte ca: electrotehnică generală, minieră și electronică; mașini și utilaje miniere și de preparare; utilajul și tehnologia prelucrării mecanice; rezistența materialelor și organe de mașini; aparate de măsură și control etc.

Pentru amîndouă specialitățile, paralel cu pregătirea teoretică, elevilor li se asigură o instruire practică corespunzătoare în ateliere-școală, cabinete tehnice, laboratoare bine dotate, precum și în întreprinderile miniere. În perioada de practică elevii au posibilitatea să cunoască cel mai modern utilaj tehnologic, să se familiarizeze cu metodele noi de extragere.

La terminarea școlii absolvenții sînt încadrați în producție în funcții tehnice de nivel mediu, în sectoarele direct productive ori în serviciile tehnice de specialitate. De asemenea, pot urma în continuare un institut de învățămînt superior.

IATĂ ADRESELE UNOR LICEE INDUSTRIALE MINIERE CARE POT FI RECOMANDATE ELEVILOR DV.:

Petroșeni, str. Mihai Eminescu, nr. 4, tel. 568, cu specialitățile: exploatări miniere și electromecanică minieră.

Baia Mare, Str. Victoriei nr. 154, tel. 1858, cu specialitățile exploatări miniere și electromecanică minieră.

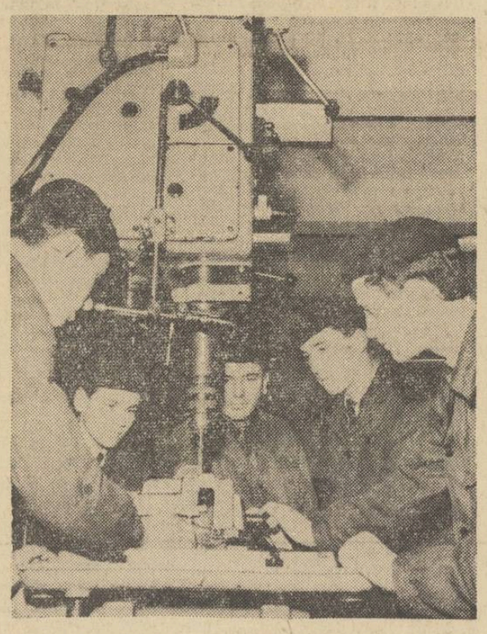

Lucrări practice cu elevii anului I în atelierul-școală al Liceului minier din Baia Mare

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BAIA MARE

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

1. Profesor la catedra de științe naturale și agricole, disciplina Geologie și paleontologie, poziția 1 din statul de funcțiuni.

2. Profesor la catedra de matematică, disciplina Analiză matematică, poziția 1 din statul de funcțiuni.

3. Conferențiar la catedra de fizică-chimie, disciplina chimie biologică, poziția 1 din statul de funcțiuni.

4. Conferențiar la catedra de limba română și limbi străine, disciplina Istoria limbii române, poziția 2 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului pedagogic de 3 ani Baia-Mare, Str. Victoriei 76, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț, o cerere de înscriere la care vor anexa următoarele acte:

— Copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau doctor docent;

— Copie legalizată de pe atestatul de conferențiar;

— Lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar;

— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;

— Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;

— Autobiografia.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectoratului acesteia, înscrierea la concurs.

INSTITUTUL DE MINE — PETROȘANI

ANUNȚA

scoaterea la concurs a postului de Profesor de la catedra de Lucrări miniere și preparare poziția 1 din statul de funcțiuni disciplina: „Săparea și susținerea lucrărilor miniere"

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului de Mine din Petroșani, str. Institutului nr. 20, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere, la care vor anexa, în 2 exemplare, actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în Colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului în termen de cel mult 4 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs.

Informații suplimentare se pot obține la rectoratul Institutului de Mine Petroșani, str. Institutului nr. 20, telefon nr. 1 050—1 051.

ANUNȚ

Absolvenții Școlii normale din Bacău promoția 1944 organizează la 28 iunie 1969 întîlnirea după 25 de ani de la absolvire, cînd sînt invitați toți colegii din timpul celor 8 ani de școală.

Pentru a se comunica programul și a cunoaște numărul participanților, rugăm colegii să trimită urgent adresele lor la Bacău, profesorului Botez Constantin, strada Eliberării nr. 37 telefon 1 30 31 și 1 52 98.

BIBLIOTECA

„Sociologie generală, Probleme, Ramuri, Orientări"

Editura științifică a publicat de curînd, în seria „Sociologie generală", o valoroasă lucrare colectivă (coordonator prof. univ. Miron Constantinescu), sub titlul „Probleme, Ramuri, Orientări".

Primul studiu, semnat de prof. univ. Miron Constantinescu, analizează conceptele de fapte, fenomene și relații sociale și susține ideea necesității unei epistemologii sociologice marxiste. Pe aceeași linie, Haralambie Culea, ocupîndu-se de o nouă ramură a filozofiei științei, „Teoria cunoașterii sociologice", semnalează posibilitatea și utilitatea „forjării" unei logici pentru științele sociale și în special pentru sociologie. O știință de asemenea nouă, ergonomia, este obiectul studiului „Sociologia", ergonomia și învățămîntul", de Miron Constantinescu și Octavian Berlogea. Autorii propun introducerea acestei științe de confluență a mai multor discipline în învățămîntul universitar și postuniversitar, atît pentru virtuțile ei educative cît și în vederea creării de specialiști pentru acest domeniu.

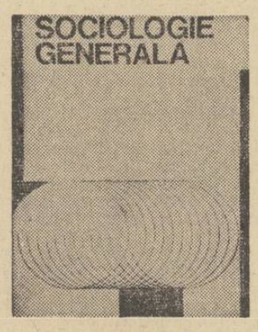

Studiile „Prospectarea personalității comuniste" de Nicolae S. Dumitru, „Individ, colectivitate, societate" de Andrei Roth, „Statusuri, roluri, personaje și personalități sociale" de Henri H. Stahl se preocupă de locul și de devenirea individului în societate. Din acest unghi este privită într-o modalitate interesantă, printre altele, problema orientării profesionale.

Trei alte studii — semnate de Ovidiu Bădina, de Ion Tudosescu și Aneta Busuioc și de Ștefan Costea — supun cercetării, din perspectiva concepției marxiste, cîteva din teoriile sociologice burgheze.

Materialele „Sociologia mediului educativ", de Aculin Cazacu, „Mass-media și cultura de masă", de Haralambie Culea, „Noțiunile de comportament și inovație, de Virgil Constantinescu, „Sociologia sănătății", de O. Berlogea, O. Neamțu și V. Krasnaseschi, „Aspecte ale procesului de urbanizare a mediului rural" de Ioan Matei și „Considerații sociologice despre știința politicii" de Andor Huszar întregesc acest volum bogat în preocupări, care se încheie cu studiul prof. Miron Constantinescu „Marx și societatea socialistă".

Asist. univ.
LIVIU MITRĂNESCU

„Predarea simultană la două sau mai multe clase"

Recent, apărută în Editura didactică și pedagogică, lucrarea „Predarea simultană la două sau mai multe clase" de Constantin Popescu, Constantin Mincă și Ion Gh. Oncioiu suplinește o lipsă care dăinuia de mulți ani în literatura metodică pentru clasele I—IV.

Referindu-se, în introducere, la condițiile care determină predarea simultană la două sau mai multe clase și la particularitățile acesteia, autorii se ocupă în continuare de organizarea activității școlare în cazul predării simultane, oprindu-se la gruparea claselor și repartizarea lor pe învățători, la alcătuirea orarului și la planificarea activității didactice.

Sînt analizate, apoi, problemele pe care le ridică pregătirea și desfășurarea lecțiilor și se discută principalele probleme în legătură cu organizarea și desfășurarea activității independente a elevilor, prezentîndu-se ample indicații privind formele de activitate independentă ce pot fi date elevilor fiecărei clase, în cadrul fiecărui obiect de învățămînt.

Încercarea autorilor de a elabora o lucrare de sinteză în legătură cu toate problemele pe care le ridică predarea simultană este meritorie. Sugerăm autorilor ca la o eventuală reeditare să se trateze și problemele legate de activitatea cu elevii de clasa I în vîrstă de 6 ani, ca și unele aspecte privind folosirea mijloacelor moderne în procesul de învățămînt în condițiile specifice ale predării simultane etc.

M. TIMOFTE

Cărți pentru copii și tineret

● Scriitorul Dumitru Almaș, a cărui literatură de inspirație istorică, îmbinînd într-un chip fericit arta condeiului cu rigorile specialistului în știința istoriei este mult gustată de copii și tineri, se recomandă cu două noi cărți inspirate din trecutul poporului nostru.

Una, **„EROI AU FOST, EROI SÎNT ÎNCĂ..."** apărută în Editura politică, este un volum de portrete istorice care evocă chipul lui Decebal — eroul strămoșilor și strămoșul eroilor — al lui Traian, „optimus princeps", al lui Basarab, întemeietorul Țării Românești, al lui Mihai Voevod, domn al Țării Românești, al Transilvaniei și al Moldovei și al multor alte personalități care fac mîndria istoriei noastre.

Cea de a doua, **„ARCAȘUL MĂRIEI SALE"**, apărută în Editura tineretului, povestește o aventură plină de parfumul vremurilor trecute, în care este vorba de oameni și fapte eroice.

● Apărută tot în Editura tineretului, lucrarea **„MACHETE GEOGRAFICE"**, de Traian Florian, furnizînd indicații pentru executarea hărților în relief, este de un real folos celor care își propun să realizeze materiale didactice prin mijloace proprii.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI–Nr. 992 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 25 aprilie 1969 | 4 pag. 25 bani

■ Rețeaua bazelor turistice din învățămîntul de cultură generală pentru excursiile interjudețene din vara anului 1969 (pag. 2)

■ Eficiența și finalitatea inspecției de specialitate (pag. 3)

■ Nou și vechi în predarea matematicii la școlarii mici (II) (pag. 3)

■ Repere pentru orientarea elevilor (pag. 4)

Prezență unanimă la munca patriotică

De cîteva săptămîni, de cînd în atmosferă plutesc miresme de iarbă proaspătă și ramuri înflorite, în preocupările cotidiene ale elevilor noștri a reintrat una din activitățile cu bogată și frumoasă tradiție — munca voluntară patriotică. Păstrînd încă vii în memorie zilele fierbinți și tumultuoase trăite vara trecută pe șantierele naționale ale tineretului, zile încărcate de poezia vieții de brigadier, elevii au răspuns și în această primăvară în unanimitate la chemarea adresată de C.C. al U.T.C.

La orașe și sate, în păduri sau livezi, pe locurile virane, peste tot unde s-au deschis șantiere, alături de ceilalți tineri muncesc și elevii.

În județul Mehedinți liceenii s-au luat la întrecere pentru împădurirea cîtorva sute de hectare. La Jiana au împădurit pînă acum peste 5 hectare, iar la Gogoși și Balta Verde au sădit duminica trecută cîteva sute de salcîmi. Elevii liceului din Vînju Mare, împreună cu cei ai școlii de mecanici agricoli din Vînjuleț, și-au propus să planteze o adevărată pădure de 20 000 de plopi. La celălalt capăt al țării, pe malul mării, sute de elevi lucrează la amenajarea parcului Tomis și a plajei de la Mamaia, ca și la plantarea unei grădini menite să înfrumusețeze peisajul constănțean.

Vești despre treaba bună făcută de elevi avem și din alte județe. Bilanțul încheiat pînă acum de elevii din Băbeni, județul Vîlcea, este de-a dreptul impresionant. Alături de tinerii din comună, ei au plantat 3 hectare cu plopi, au amenajat 2 000 metri pătrați de spații verzi, precum și șoseaua principală a comunei. Și, pentru că toți îndrăgesc sportul, de curînd au început lucrările pentru construcția unei baze sportive cu teren de baschet, volei, handbal, groapă de sărituri. Nici elevii din celelalte orașe și comune ale județului nu au rămas în urmă. La începutul săptămînii tinerii din Drăgășani, Mateești, Manga, Brezoi, Horezu au împădurit cîteva hectare. La Bălcești, într-o singură zi, 200 de elevi au plantat 5 hectare cu plopi pe locul denumit Zăvoi, iar la Ionești și în stațiunile de pe valea Oltului nu peste mult timp vor înflori mii și mii de trandafiri plantați de elevi.

Peste tot munca este în toi. Pentru ca orașele și satele unde locuiesc să arate cît mai îngrijite și mai frumoase, pentru ca în jurul lor să fie cît mai multe păduri și livezi, elevii închină cu bucurie muncii patriotice cîteva ceasuri din timpul lor liber. Este, aceasta, o dovadă a înaltei ținute etico-cetățenești pe care le-au format-o școala, organizația de tineret.

M. V.

Trepte și dimensiuni în AFIRMAREA LICEULUI SĂTESC

Dintotdeauna satul a urmărit cu priviri pline de afecțiune, admirație și mîndrie pe aceia dintre fiii săi care, cucerind înălțimile culturii, artei și științei, au extins și pe aceste tărîmuri titlurile de străveche glorie ale meleagurilor natale. În ciuda multiplelor opreliști de ordin material, moral și social, un Lazăr și un Creangă, un Grigorescu, un Brâncuși sau un Aurel Vlaicu, luceferi de primă mărime ai științei și artei românești, și-au pornit drumul din mijlocul celor care trudeau pe ogoare. Dar mulți, foarte mulți dintre fiii satelor care, aidoma acestora, ar fi putut cinsti istoria culturală a țării au fost siliți în trecut să se oprească la clasele primare, pentru motivul evident că învățămîntul secundar rural era, în acea perioadă, inexistent.

Dimensiune caracteristică a mutațiilor fundamentale petrecute în viața spirituală a țării, în afirmarea culturii noastre socialiste, liceul sătesc a devenit astăzi, cînd cele mai vechi dintre aceste instituții școlare abia au depășit zece promoții de absolvenți, o prezență dinamică în viața satelor, o forță a propulsării lor nu numai pe plan intelectual, ci și în sfera generală a civilizației, în economie și pe plan social.

S-a vorbit în repetate rînduri despre sporul de cultură pe care liceul rural îl aduce în viața satului, de gama largă de acțiuni pe care o realizează el în sfera educației permanente. Este evident însă că indicele esențial al viabilității acestor instituții școlare, sensul fundamental al existenței lor îl constituie „producția" pe care o asigură, valoarea pregătirii generale pe care o dau tinerei generații, verificată la „bancul de probă" al accesului în formele superioare de învățămînt.

Competitivitatea prin prisma accesului la învățămîntul superior

Am căutat să analizăm tocmai din acest unghi ansamblul activităților care se desfășoară în două licee sătești din județul Brăila — Liceul din Ianca și Liceul din Însurăței.

Modul cum s-a reacționat în ambele licee la întrebarea noastră: Cîți dintre absolvenții dv. și-au continuat studiile în învățămîntul superior? a fost aproape identic. Nimic din ceea ce ni s-a spus nu a căpătat, vreun moment, un caracter pur statistic.

— Dumneata, tovarășe Dumitrescu — s-a adresat prof. Eugeniu Marin, directorul Liceului din Ianca, profesorului de fizică — ai fost pînă acum diriginte la două, sau chiar trei promoții de absolvenți. Știi ce au devenit foștii elevi de care ai răspuns? Dar dumneata, tovarășe Bunescu? Dar tovarășa Dimitriu?

Cei interpelați, unii ajutîndu-se de un sumar catalog, alții nici cu atît, au trasat jaloanele evoluției fiecăruia dintre absolvenții de acum 9, 5 sau 2 ani, cu o asemenea precizie și cu astfel de detalii chiar, încît era vădit că drumul acestora fusese urmărit cu atent și cald interes. Am aflat astfel despre ascensiunea înregistrată de fostul elev al școlii, Ovidiu Iancu, ajuns astăzi, la nici 10 ani după absolvire, lector la Facultatea de electronică a Institutului politehnic din București și a altor trei foști elevi menționați în facultăți ca asistenți. Se pare că în general liceul a fost o veritabilă pepinieră de cadre didactice, multe funcționînd acum la școlile generale din împrejurimi, iar doi — profesorul de științe naturale Tudor Oprișan și profesoara de limbă română Elisabeta Amza — revenind chiar aici, la școala unde au fost formați; această predilecție a multor elevi pentru profesiunea didactică nu înseamnă că zeci de alți foști elevi nu s-au înscris pe orbita altor profesiuni intelectuale, devenind medici, ingineri, agronomi, economiști etc.

Este aceasta o dovadă că la Ianca „se face carte", că pregătirea pe care o asigură elevilor colectivul didactic al acestui liceu este competitivă cu pregătirea dată de oricare din liceele cu tradiție ale țării. Despre aceasta vorbesc, de altfel, și succesele obținute la concursurile pe discipline ale elevilor. Tînărul Mihai Stratan, astăzi student la Politehnică, este deținătorul unui premiu III pe țară la concursul de matematică, iar actualului elev în clasa a XII-a, Petre Danciu, i s-a decernat o mențiune la finala pe țară a concursului de literatură.

Aceeași precizie care, dincolo de procente și date statistice, vădește un cald interes pentru fiecare elev al școlii am întîlnit și la Liceul din Însurăței, unde ni s-a vorbit cu părintească mîndrie despre perspectivele Mariei Manu, șefă de promoție a Institutului pedagogic din Galați, astăzi profesoară la Școala generală din Bărăganu, despre Georgeta Alexandrescu, absolventă a Facultății de filologie, despre tînărul matematician Gheorghe Alexe, despre politehnicienii Constantin Mantea și Gh. Emil sau despre absolvenții ultimei promoții: Elena Hioară — laureată a premiului III pe țară la concursul de literatură — Marian Epure sau Virgil Băcanu.

Caracteristic pentru liceele din Ianca și Însurăței, ca și pentru alte licee din mediul rural, vizitate de noi anterior, este faptul că aici lucrurile sînt privite ca într-o mare familie unită prin mii de fire afective. Faptul acesta constituie un argument important în lupta angajată de colectivele liceelor rurale pentru obținerea unor indici calitativi superiori în pregătirea absolvenților.

Rezultatele pozitive obținute în acest domeniu se datoresc în bună parte și grijii pe care o manifestă profesorii pentru ridicarea propriei lor calificări.

Acum un deceniu, aproximativ 60 la sută din componenții amblor colective nu aveau pregătire universitară completă. Astăzi, în ambele colective întîlnim doar doi profesori care nu au studii universitare.

Factori obiectivi și subiectivi în balanță

Dar mai sînt și alți factori care trag greu în cumpănă și, din păcate, nu pe talerul succesului.

Un prim element negativ îl constituie baza materială insuficient de satisfăcătoare. Astăzi, cînd majoritatea liceelor din orașe sînt angajate într-o amplă acțiune de modernizare a tehnologiei și tehnicii de predare, un liceu fără nici un laborator care să poată purta pe drept cuvînt acest nume, așa cum se prezintă liceul din Însurăței, de exemplu, nu poate ține pasul, oricîte eforturi ar face colectivul didactic. Rezultatul cel mai concludent al acestei situații îl constituie faptul că prea puțini dintre absolvenți se îndreaptă spre facultățile în care prioritatea o deține fizica sau chimia. De aceea, promisiunile organelor locale de a dota liceul din Însurăței cu laboratoare la nivelul cerințelor trebuie realizate de urgență, cu atît mai mult cu cît, conform cerințelor populației locale și a propunerilor avansate, acest liceu urmează să funcționeze în viitor cu secție de matematică-fizică. Măsuri similare se impun și la liceul din Ianca, unde lucrurile nu stau cu mult mai bine.

O a doua situație nefavorizantă o constituie faptul că mai multe licee sătești își recrutează elevii din aceeași zonă, ceea ce duce la coborîrea, într-o măsură, a nivelului de exigență la concursul de admitere. Este necesară, deci, restudierea amănunțită a amplasării liceelor sătești din județ, în funcție de cerințele reale și de condiții.

În sfîrșit, acționează negativ fluctuația cadrelor didactice. Într-adevăr, nu puține au fost cazurile cînd profesori cu studii

(Continuare în pag. a 3-a)

ȘCOALA DE 10 ANI ÎN ACTUALITATEA IMEDIATĂ

ACȚIUNI PE PLAN JUDEȚEAN

Paralel cu lucrările legate de încheierea acestui an de învățămînt, în școli și la inspectoratele județene se desfășoară pregătiri intense pentru trecerea la învățămîntul general de 10 ani. Una din problemele de cea mai mare importanță legate de această trecere privește fixarea rețelei școlare și asigurarea condițiilor pentru ca fiecare unitate la care urmează să funcționeze, începînd din toamnă, clasa a IX-a să dispună de toate condițiile material-didactice necesare.

În legătură cu modul cum se rezolvă aceste probleme în cadrul inspectoratului școlar județean Prahova am cerut unele informații tovarășului **TRAIAN COMANICIU**, inspector general al județului.

— Cîte școli cu clasa a IX-a vor funcționa în județul dv. în anul școlar 1969—1970?

— Așa cum am comunicat Ministerului Învățămîntului încă de acum cîteva luni, am socotit că avem condiții de a înființa clasa a IX-a la 31 de școli generale, putînd cuprinde astfel 1 260 de absolvenți ai clasei a VIII-a. Am prevăzut ca 20 de clase, cu 868 elevi, să funcționeze în mediul urban și 11 clase, cu 395 elevi, în mediul rural. În momentul de față reexaminăm problema rețelei școlilor care vor trece începînd cu viitorul an școlar la învățămîntul de 10 ani, întrucît socotim posibil ca numărul de școli pe care ni l-am propus inițial să crească.

În funcție de rezultatele pe care le va da această reexaminare, care se va încheia la 15 mai a.c., vom face eșalonarea și pentru viitorii ani.

— În ce stadiu se află pregătirea condițiilor materiale pentru clasele a IX-a care vor funcționa începînd cu viitorul an școlar?

— La stabilirea nominală a rețelei s-au avut în vedere existența condițiilor materiale și a personalului didactic necesar, ca și posibilitățile de creare a unor asemenea condiții pînă la deschiderea noului an școlar.

Fiecare din școlile care vor funcționa cu clasa a IX-a va dispune de unul sau două laboratoare bine dotate, de biblioteci, iar unele și de săli de gimnastică. Toți elevii claselor a IX-a din mediul urban vor avea la dispoziție condiții de efectuare a lucrărilor practice, în majoritatea cazurilor în cadrul școlii unde vor învăța, iar în cîteva cazuri pe lîngă alte școli, apropiate. Astfel de posibilități vor fi create și elevilor clasei a IX-a din mediul rural.

Fondurile alocate în prezent pentru material didactic sînt cu peste 600 000 lei mai mari decît anul trecut, tocmai în vederea înzestrării școlilor care vor funcționa cu clasa a IX-a. Inspectoratul se preocupă ca toate fondurile destinate aprovizionării acestor școli cu material didactic să fie cheltuite pînă la ultimul leu, astfel încît laboratoarele lor să dispună de aparatura necesară experiențelor și demonstrațiilor cerute de programe.

În sfîrșit, cîteva amănunte în ceea ce privește personalul didactic. Din cei peste 340 de profesori care vor preda la clasa a IX-a, 320 au studii corespunzătoare. Restul catedrelor neacoperite vor fi declarate vacante. Pentru ocuparea lor, inspectoratul școlar județean își propune să trimită delegați la centrele de repartizare a absolvenților din învățămîntul superior.

— Cum se desfășoară munca de propagandă în rîndurile elevilor și părinților?

— Inspectoratul școlar a dat tuturor școlilor generale indicația de a-și intensifica activitatea de orientare a absolvenților clasei a VIII-a care nu vor merge la licee sau școli profesionale spre clasa a IX-a a învățămîntului general. Acestui scop îi sînt dedicate ore speciale de dirigenție. De asemenea, se inițiază întîlniri cu părinții elevilor Munca de propagandă pentru școlarizarea în clasa a IX-a a și început și se desfășoară cu intensitate la școlile din orașul Ploiești, la școlile din Valea Călugărească, Telega, Șoimari etc. Considerăm că ea va trebui continuată și după încheierea anului școlar, cînd va avea un mai pronunțat caracter individualizat, întrucît vom dispune și de situația admiterilor în licee și școli profesionale.

*

Probleme similare pe linia pregătirilor pentru trecerea la învățămîntul general de 10 ani se ridică în toate județele. O analiză, chiar și sumară, a rețelei școlilor care vor funcționa începînd din toamnă cu clasa a IX-a reliefează faptul că, în timp ce unele inspectorate școlare județene, ca cele din Vrancea, Iași, Sibiu, Ilfov, Dolj, Botoșani și-au propus să înființeze clase a IX-a la mai puțin de 15 unități școlare, inspectoratele școlare din Mureș, Cluj, Bacău, Brașov și-au propus un număr de 4 pînă la 10 ori mai mare. Diferențe sînt, desigur, firești. Atunci cînd sînt însă prea mari ne obligă să ne întrebăm dacă într-adevăr au fost luate în considerare toate posibilitățile, astfel încît eșalonarea generalizării să nu înregistreze disproporții prea mari de la an la an

Cum în momentul de față la inspectoratele școlare este reexaminată problema rețelei acestor școli, credem că este necesar să se manifeste cu acest prilej un înalt spirit de răspundere pentru a nu transfera anilor viitori ceea ce se poate face chiar din acest an.

CE RELIEFEAZĂ O ANCHETĂ PRINTRE ELEVI

În procesul amplu și multilateral de perfecționare a învățămîntului, prezintă interes și punctul de vedere al elevilor, îndeosebi al celor mari. Ne-am adresat așadar în acest scop elevilor din cîteva clase a XI-a și a XII-a cu o întrebare cuprinzătoare, pentru a lăsa cît mai largă posibilitatea lor de referire: ce aveți de spus educatorilor voștri despre școală și activitatea școlară acum, după ce ați parcurs în cea mai mare parte drumul școlarității? Cele 271 de răspunsuri primite reliefează cîteva concluzii edificatoare și interesante.

În primul rînd, s-a putut vedea că elevii au ceva de spus în privința perfecționării învățămîntului și că doresc și sînt bucuroși să spună. „M-a surprins plăcut că v-ați gîndit să ne întrebați și pe noi", sau „Mă bucură că ni se acordă și nouă încrederea să ne spunem părerea", sau „Este bine să puneți mai des astfel de întrebări, cel puțin elevilor din ultima clasă" — iată cîteva din formulele prin care elevii au exprimat acest lucru. Din cei 271 de elevi participanți la anchetă numai 3 au declarat că n-au nici o propunere și nici o observație de făcut. Toți ceilalți au arătat că nu le ajunge timpul afectat pentru a spune cîte ar dori.

O altă constatare, de natură să ne bucure, este seriozitatea elevilor. Deși știau că răspund fără semnătură, nici unul din ei n-a fost tentat să dea răspunsuri ușuratice sau pe o tonalitate ironică. Mai mult, cei 3-4 elevi care au exprimat păreri „mai curajoase", sau „fără menajamente", cum s-au exprimat ei, au ținut să semneze, explicînd că, deși nu li se cere semnătura, nu vor să se creadă că s-ar teme să-și spună deschis părerile.

Este important apoi faptul că, lăsați de generalitatea întrebării să se refere la ceea ce doresc, 262 de elevi s-au oprit la problema fundamentală — conținutul pregătirii pe care le-o dă școala. Criteriile elevilor, care se deosebesc întrucîtva de cele ale profesorilor, sînt demne de analizat. Ei au ținut să sublinieze cu tărie că ceea ce îi interesează în ultimul an de școală, aproape în exclusivitate, sînt materiile care se cer la bacalaureat și la examenele de admitere în învățămîntul superior. Nu înțeleg de ce trebuie să împartă puținul timp de care dispun — mai ales în clasa a XII-a — în vederea pregătirii lecțiilor pentru obiecte de învățămînt la care nu vor avea de dat examene.

Ancheta noastră a scos în evidență admirabila grijă a elevilor din ultimele două clase de liceu pentru pregătirea temeinică în vederea celor două examene cărora ei le acordă, pe bună dreptate o extrem de mare importanță. Este semnificativ faptul că nici unul dintre elevi n-a cerut să se ușureze aceste examene să se simplifice conținutul lor sau să se reducă exigența Ceea ce au cerut a fost un sprijin stăruitor în pregătire pentru ridicarea nivelului cunoștințelor la înălțimea cerințelor actuale ale învățămîntului superior. În această pri-

E. M.

(Continuare în pagina a 3-a)

Rețeaua bazelor turistice din învățământul de cultură generală

pentru organizarea excursiilor interjudețene în vara anului 1969

JUDEȚUL ALBA

Abrud : Liceul „Horia, Cloșca și Crișan" — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Aiud : Liceul „Bethlen Gabor" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Alba Iulia : Școala profesională de construcții — 100 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

Alba Iulia : Liceul „Horia, Cloșca și Crișan" — 150 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa

Albac : Școala generală — 40 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Baia de Arieș : Liceu — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Gîrda : Școala generală — 40 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Șebeș : Liceul de cultură generală — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Sebeș : Liceul economic — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa (la liceul de cultură generală).

Teiuș : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Zlatna : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL ARAD

Arad : Liceul pedagogic — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Hălmagiu : Școala generală — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Lipova : Liceu — 30 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Sebeș : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL ARGEȘ

Corbeni : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Curtea de Argeș : Liceu — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Cîmpulung : Liceul „D. Golescu" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Pitești : Liceul nr. 1 — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Pitești : Liceul nr. 2 — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Pitești : Liceul nr. 3 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Topoloveni : Liceu — 50 de locuri Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL BACĂU

Bacău : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august.

Bacău : Liceul pedagogic — 300 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august. Se asigură și masa.

Bacău : Gr. școlar profesional — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august. Se asigură și masa.

Tg. Ocna : Liceu — 75 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august.

JUDEȚUL BIHOR

Aleșd : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie.

Beiuș : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

Beiuș : Liceul nr. 2 — 200 de locuri. Funcționează între 1—31 august. Se asigură și masa.

Oradea : Liceul nr. 1 — 180 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

Oradea : Gr. școlar profesional — 200 de locuri. Funcționează între 1—31 august. Se asigură și masa.

Salonta : Liceu — 60 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD

Beclean : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Bistrița : Liceul nr. 1—80 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 31 august. Se asigură și masa.

Bistrița : Șc. spec. nr. 10 — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Bistrița : Școala sanitară — 100 de locuri. Funcționează între 25 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Năsăud : Liceul „G. Coșbuc" — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Prundul Bîrgăului : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 31 august.

Teaca : Liceu — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Telciu : Școala generală — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Bucecea : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Botoșani : Lic. „A. T. Laurian" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Dorohoi : Liceul nr. 1 — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Săveni : Liceu — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL BRAȘOV

Brașov : Sc. gen. nr. 7 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 15 august.

Brașov : Sc. gen. nr. 8 — 80 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 15 august.

Brașov : Liceul de muzică — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Brașov : Liceul nr. 2 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Brașov : Sc. gen. nr. 15 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 15 august.

Codlea : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Feldioara : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 15 august.

Făgăraș : Liceu — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august.

Predeal : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august.

Rupea : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Săcele : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie și 6—31 august.

Șercaia : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Victoria : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august.

JUDEȚUL BRĂILA

Brăila : Liceul „Nicolae Bălcescu" — 100 de locuri. Funcționează între 1 — 31 iulie.

Brăila : Liceul nr. 4 — 100 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie.

Brăila : Grupul școlar de construcții — 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL BUZĂU

Rîmnicu Sărat : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL CARAȘ SEVERIN

Bozovici : Liceu — 90 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august.

Mehadia : Liceu — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august.

Moldova Veche : Liceu — 75 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august.

Oravița : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL CLUJ

Cluj : Grupul școlar M.T.A.N.A. — 500 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august. Se asigură și masa.

Dej : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august. Se asigură și masa.

Gherla : Liceul „Ana Ipătescu" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august. Se asigură și masa.

Huedin : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august. Se asigură și masa.

Turda : Liceul „M. Viteazul" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Cernavodă : Liceu — 70 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 20 august.

Hîrșova : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 5 iulie — 15 august.

Kogălniceanu : Liceu — 75 de locuri Funcționează între 5 iulie — 15 august.

Medgidia : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august.

Topraisar : Liceu — 80 de locuri. Funcționează între 5 iulie — 15 august.

JUDEȚUL COVASNA

Covasna : Liceu — 110 locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masă.

Sf. Gheorghe : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masa.

Sf. Gheorghe : Liceul nr. 2 — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

Tg Secuiesc : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Găești : Liceu — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

Fieni : Școala profesională — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

Pucioasa : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

Titu : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

Tîrgoviște : Liceul nr. 1 — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

JUDEȚUL DOLJ

Calafat : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 — 31 iulie.

Craiova : Liceul „Frații Buzești" — 50 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie.

Craiova : Școala de surzi — 125 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL GALAȚI

Galați : Liceul pedagogic — 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

Galați : Liceul „V. Alecsandri" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Galați : Liceul nr. 4 — 80 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masă.

Tecuci : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august. Se asigură și masă.

JUDEȚUL GORJ

Tg. Jiu : Liceul nr. 1 — 80 de locuri. Funcționează între 1—31 august. Se asigură și masa.

Tg. Jiu : Liceul nr. 2 — 100 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

JUDEȚUL HARGHITA

Ditrău : Liceu — 60 de locuri. Funcționează între 1 — 31 iulie.

Gheorghieni : Liceu — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 15 august.

Gheorghieni : Școala profesională — 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Miercurea-Ciuc : Liceu — 150 de locuri. Funcționează între 1—20 iulie și 10—20 august. Se asigură și masa.

Odorheiul Secuiesc : Liceul „Dr. Petru Groza" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Toplița : Școala profesională — 150 de locuri. Funcționează între 10 iulie — 15 august.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Brad : Liceul „Avram Iancu" — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie—25 august. Se asigură și masa.

Deva : Liceul pedagogic — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

Deva : Grupul școlar construcții — 250 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 august.

Deva : Liceul „Decebal" — 250 de locuri. Funcționează între 1 august — 1 septembrie.

Hațeg : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

Ilia : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

Simeria : Liceu — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Amara : Școala generală — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Călărași : Liceul nr. 1 — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Fetești : Liceu — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL IAȘI

Iași : Școala profesională de construcții — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Iași : Liceul pedagogic — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Iași : Liceul de muzică — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie 31 august.

Pașcani : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL ILFOV

Giurgiu : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Oltenița : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Baia-Mare : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august.

Sighetul-Marmației : Liceul pedagogic — 80 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Turnu-Severin : Liceul nr. 2 — 50 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 15 august. Se asigură și masa.

Turnu-Severin : Liceul nr. 3 — 130 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 15 august. Se asigură și masa.

Turnu-Severin : Liceul pedagogic — 150 de locuri. Funcționează între 15 iunie — 31 august. Se asigură și masa.

JUDEȚUL MUREȘ

Reghin : Liceul nr. 2 — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

Sighișoara : Școala generală nr. 2 — 100 de locuri. Funcționează între 25 iunie — 25 august.

Sovata : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

Singeorgiul de Pădure : Liceu — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

JUDEȚUL NEAMȚ

Piatra Neamț : Liceul nr. 1 — 70 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august.

Piatra Neamț : Școala ajutătoare — 70 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august.

Roman : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august.

Tg. Neamț : Școala ajutătoare — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 20 august.

JUDEȚUL OLT

Caracal : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 10 iunie— 1 septembrie.

Corabia : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 10 iunie — 1 septembrie.

Slatina : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 10 iunie — 1 septembrie.

JUDEȚUL PRAHOVA

Azuga : Școala generală — 60 de locuri. Funcționează între 11 iulie — 30 august.

Breaza : Liceu — 70 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masa.

Bușteni : Liceu — 70 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

Cîmpina : Liceul „N. Grigorescu" — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masa.

Ploiești : Liceul nr. 1 — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masa.

Ploiești : Liceul de muzică — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masa.

Sinaia : Școala generală Izvoru — 70 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

JUDEȚUL SĂLAJ

Cehul-Silvaniei : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

Șimleul-Silvaniei : Liceu — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

Zalău : Liceu — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie.

JUDEȚUL SATU-MARE

Ardud : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

Carei : Liceu — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masa.

Satu-Mare : Școala specială de surzi — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august. Se asigură și masa.

Tășnad : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

JUDEȚUL SIBIU

Avrig : Liceul „Gh. Lazăr" — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Mediaș : Liceul nr. 2 — 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Miercurea : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Sibiu : Grupul școlar profesional — 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Tălmaciu : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL SUCEAVA

Cîmpulung Moldovenesc : Școala generală nr. 3 — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Fălticeni : Liceul nr. 2 — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Rădăuți : Liceul nr. 2 — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Suceava : Grupul școlar profesional — 200 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Vatra-Dornei : Școala generală nr. 1 — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa (la liceu).

JUDEȚUL TELEORMAN

Alexandria : Liceul nr. 1 — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Alexandria : Liceul nr. 2 — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Roșiorii de Vede : Liceul nr. 1 Liceul nr. 2 și Liceul economic — 320 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Tr. Măgurele : Liceu și Liceul pedagogic — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Zimnicea : Liceu — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL TIMIȘ

Lugoj : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

Timișoara : Liceul nr. 10 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

Timișoara : Grupul școlar profesional — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 30 august.

JUDEȚUL TULCEA

Babadag : Liceu — 80 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Măcin : Liceu — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Sulina : Liceu — 80 de locuri Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Tulcea : Liceul nr. 2 — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL VASLUI

Bîrlad : Liceul nr. 1 — 150 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august. Se asigură și masa.

Huși : Liceul nr. 2 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

Vaslui : Liceul nr. 1 — 100 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 25 august.

JUDEȚUL VÎLCEA

Brezoi : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Drăgășani : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Horezu : Liceu — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Rm. Vîlcea : Liceul „N. Bălcescu" — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august. Se asigură și masa.

Rm. Vîlcea : Liceul „V. Roaită" — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

JUDEȚUL VRANCEA

Focșani : Liceul „Unirea" — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Focșani : Liceul „Al. I. Cuza" — 60 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Mărășești : Liceu — 40 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Odobești : Liceu — 40 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Panciu : Liceul „I. Slavici" — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Soveja : Școala generală — 40 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Liceul de muzică nr. 2 str. Filioarei nr. 3 — 70 de locuri. Funcționează între 1 — 31 iulie.

Liceul nr. 10, str. Icoanei nr. 3 — 260 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

Școala pentru hipoacuzici, str. Viitor nr. 54 — 75 de locuri. Funcționează între 1 — 31 iulie.

Școala generală nr. 51, str. Traian nr. 165 — 190 de locuri. Funcționează între 1—31 august. Se asigură și masa.

Liceul „M. Viteazul", b-dul. Republicii nr. 172 — 150 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

Liceul nr. 15, b-dul. Dimitrov nr. 91—150 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august. Se asigură și masa.

Școala generală nr. 64, b-dul. Gării de Est nr. 8 — 50 de locuri. Funcționează între 1 iulie — 31 august.

Școala pentru ambliopi, b-dul. Muncii nr. 160 — 80 de locuri. Funcționează între 1—31 august.

Școala pentru ambliopi, str. Austrului nr. 33 — 80 de locuri. Funcționează între 1—31 august.

Liceul „M. Basarab", str. Matei Basarab nr. 21—150 de locuri. Funcționează între 15 iulie -- 15 august. Se asigură și masa.

Școala generală nr. 70, str. C. Boliac nr. 42 — 50 de locuri. Funcționează între 1 —31 iulie. Se asigură și masa.

Școala generală nr. 73, Calea Călărași nr. 16—65 de locuri. Funcționează între 1—31 august. Se asigură și masa.

Liceul „I. Creangă", str. Radu Voda nr. 24 A — 57 de locuri. Funcționează între 1—31 august. Se asigură și masa.

Liceul de muzică nr. 1, str. Principatele Unite nr. 63 — 150 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

Școala generală nr. 128, str. I. Creangă nr. 2 — 85 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie.

Școala generală nr. 150, b-dul. dr. Petru Groza nr. 29 — 72 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie.

Liceul „N. Bălcescu" str. Nuferilor nr. 23 — 70 de locuri Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

Liceul de arte plastice, str. Nuferilor nr. 12 — 50 de locuri. Funcționează între 15 iulie — 15 august.

Școala pentru surzi nr. 2, str. Nuferilor nr. 20 — 100 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie. Se asigură și masa.

Școala pentru surzi nr. 1, Calea Griviței nr. 199 — 100 de locuri. Funcționează între 1—31 iulie.

Școala generală nr. 182, str. Baicului nr. 79 — 80 de locuri. Funcționează între 1—31 august. Se asigură și masa.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În legătură cu recunoașterea gradelor didactice obținute înainte de 1948

În vederea aplicării prevederilor Legii privind Statutul personalului didactic, referitoare la recunoașterea gradelor didactice obținute de educatoare și învățători înainte de Reforma învățământului din 1948, precum și atribuirea gradului didactic II profesorilor și maiștrilor-instructori, cu examen de capacitate dinainte de Reforma învățământului, se comunică următoarele :

Personalul didactic care solicită recunoașterea gradelor obținute sau atribuirea gradului didactic II pe baza examenului de capacitate, va înainta la inspectoratele școlare județene (al municipiului București) pînă la 15 mai a.c. cereri însoțite de acte doveditoare : pentru educatoare și învățători dovadă (copie legalizată) din care să rezulte înaintarea la gradul I sau gradul II, iar pentru profesori și maiștri-instructori, dovadă (copie legalizată) că au obținut examenul de capacitate.

Profesorii și maiștrii-instructori care funcționează în unitățile școlare din învățămîntul profesional și învățămîntul tehnic vor înainta — pînă la aceeași dată — cererile însoțite de acte doveditoare la ministerele și organizațiile centrale care au în subordine școli ; profesorii și maiștrii-instructori care funcționează în școlile profesionale și tehnice aparținînd consiliilor populare județene, vor depune cereri însoțite de acte doveditoare la inspectoratele școlare județene.

În ziua de 3 mai școlile nu vor ține cursuri

În ziua de 3 mai a.c., în învățămîntul preșcolar, în școlile de toate gradele și categoriile, în învățămîntul superior nu se țin cursuri.

Conducătorii instituțiilor școlare și universitare vor lua măsuri ca să nu fie afectată parcurgerea, pînă la finele anului, a materiilor de studiu și nici a altor activități prevăzute în planurile de învățămînt.

Faza republicană a concursurilor elevilor

Faza republicană a concursurilor de literatură română, matematică, fizică și chimie pentru elevii din licee, școli profesionale și tehnice, care urma să se desfășoare la București în zilele de 4—6 mai 1969, se amînă pentru zilele de 11—13 mai a.c.

Reuniuni internaționale organizate de Federația Internațională a Sindicatelor din Învățămînt

În perioada 25—29 aprilie a.c. vor avea loc la Sofia două reuniuni organizate de Federația Internațională a Sindicatelor din Învățămînt (F.I.S.E.), la care va participa și o delegație din țara noastră formată din prof. Constantin Drăgulescu, președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, conducătorul delegației și Gheorghe Florea, activist al U.G.S.R.

Prima dintre acțiunile la care va participa delegația noastră este sesiunea Comitetului administrativ al F.I.S.E. programată pentru zilele de 25 și 26 aprilie. Pe ordinea de zi a acestei sesiuni figurează : 1. Elaborarea raportului privind activitatea și perspectivele de acțiune ale Federației Internaționale a Sindicatelor din Învățămînt — raport pe care Comitetul administrativ va trebui să-l prezinte la Conferința statutară F.I.S.E. ce va avea loc în iunie 1969 ; 2. Elaborarea proiectului de statut al F.I.S.E., care urmează a fi discutat și adoptat de către conferința statutară.

De asemenea, în zilele de 28 și 29 aprilie delegația noastră va lua parte la un schimb de experiență cu tema „Participarea educatorilor la elaborarea politicii școlare".

Consfătuire cu conducătorii cercurilor de radiofonie

De curînd s-a desfășurat la Palatul pionierilor o consfătuire cu conducătorii cercurilor pionierești de radiofonie din casele pionierilor și din școli. Inițiată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, consfătuirea, la care au luat parte și șefii comisiilor județene de radio amatori, precum și specialiști în radiofonie, a prilejuit discutarea unor probleme referitoare la rezultatele activității cercurilor de radio și la preocupările lor de viitor, la introducerea în cadrul lor a elementelor de tehnică modernă etc. Participanții au avut posibilitatea să facă un larg schimb de experiență și de opinii, să prezinte numeroase propuneri, care au privit în special îmbunătățirea activității metodice a cercurilor, ca și sprijinirea lor de către întreprinderi.

Intensă activitate de producție la „Animafilm"

În cursul primului trimestru al acestui an Studioul cinematografic „Animafilm", în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, a reeditat peste 50 de diafilme și un set de diapozitive destinate învățămîntului de cultură generală și liceelor. Un larg colectiv de colaboratori — academicieni, cadre didactice din învățămîntul superior și de cultură generală, critici de artă etc. au revăzut diafilmele și diapozitivele realizate în anii trecuți și le-au îmbogățit cu imagini și texte noi.

O atenție deosebită s-a acordat diafilmelor consacrate vieții și operei marilor clasici ai literaturii și artei noastre (V. Alecsandri, Mihail Eminescu, Ion Creangă, I. L. Caragiale, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, N. Grigorescu, Th. Aman, C. Brâncuși, Ciprian Porumbescu, George Enescu etc.). Pentru prezentarea personalității oamenilor de știință români și a contribuției lor la tezaurul științei mondiale au fost reeditate diafilmele „Figuri de fizicieni români", „Figuri de matematicieni români", „Ion Ionescu de la Brad" etc.

A fost de asemenea îmbunătățită grafica unor ecranizări după basme, povestiri, fabule etc. din literatura noastră și cea universală („Capra cu trei iezi", „Dănilă Prepeleac", „Punguța cu doi bani", „Făt frumos din lacrimă", „Neghiniță, „Nunta Zamfirei", „Iarna pe uliță", „Scufița Roșie", „Albă ca zăpada și cei șapte pitici" etc.).

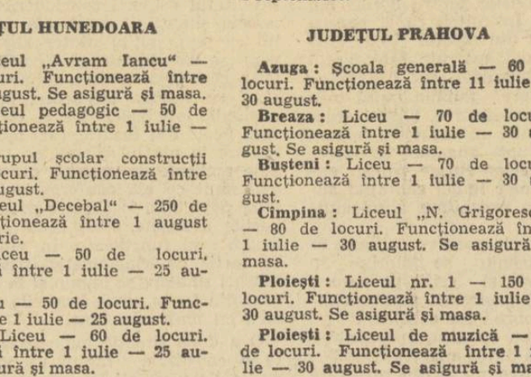

Imagine din diafilmul „Nunta Zamfirei"

Îmbunătățiri substanțiale au înregistrat și diafilmele cu teme științifice, în care au fost introduse datele cele mai noi cu privire la temele tratate („Centrale electrice", „Creșterea și dezvoltarea plantelor", „Rădăcina și funcțiile ei", „Mișcările Pămîntului", „Folosirea energiei atomice în scopuri pașnice" etc.). S-a pus accent pe îmbunătățirea unor desene și grafice și pe introducerea unor fotografii privind cele mai recente realizări ale științelor.

Din domeniul istoriei s-au reeditat diafilmele : „Arta Comunei primitive", „Arta Orientului antic (India și China)", „Revoluția burgheză din Franța".

În ajutorul organizațiilor de pionieri s-a reeditat diafilmul „Pregătirea și primirea școlarilor în organizația de pionieri".

N-au fost neglijate nici diafilmele care tratează despre măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea unor accidente în timpul diferitelor activități practice în școală și în afara școlii, corectarea unor deficiențe fizice ale elevilor, prevenirea accidentelor în desfășurarea activității de educație fizică și sport.

În prezent sînt în lucru alte teme noi de diafilme și diapozitive, precum și reeditarea a încă 70 de titluri. Întreaga producție de diapozitive destinată învățămîntului va fi terminată pînă la sfîrșitul lunii septembrie, astfel ca școlile să aibă la dispoziție, la începutul noului an școlar, aceste mijloace vizuale atît de necesare pentru buna desfășurare a procesului instructiv-educativ.

Prof. V. BORDEIANU

Studiu asupra mijloacelor de stimulare a creativității

Sectorul de psihologie al filialei din Cluj a Academiei a luat în studiu o serie de probleme pe care le ridică introducerea mijloacelor de stimulare a creativității în procesul de învățămînt. Antrenînd în acest studiu cadre didactice care predau la clasele I—IV, precum și un inspector județean, sectorul cercetează modalitățile depistării posibilităților creatoare, specificul manifestărilor creativității la elevii clasei I și unele căi ale dezvoltării ei.

Începutul cercetărilor a fost plasat în clasa I, la elevi de 6 ani, cu perspectiva urmării lor de-a lungul a cîțiva ani, întrucît dezvoltarea potențialului creator este un proces de durată, care începe timpuriu și străbate întreaga activitate a individului. În același timp cercetătorii s-au îndreptat spre prima clasă și în dorința de a „prinde" ceva din spontaneitatea naturală, din sinceritatea și libertatea de expresie a copiilor, neîngrădite de reguli convenționale și de judecăți date de-a gata.

Pornindu-se de la ideea că dezvoltarea, creativitatea este un proces complex de selecție a cunoștințelor noi și vechi, de investigație, de prelucrare într-o formă nouă, de elaborare a unor idei, soluții, metode originale, s-a introdus în cadrul lecțiilor de dezvoltare a vorbirii, citire, activități libere și, într-o măsură mai redusă, de aritmetică, desen și lucru manual un sistem complex de exerciții, care să pună pe fiecare copil în situația de a observa, a căuta, a judeca independent, de a formula cît mai variat și mai original, de a acționa cît mai mult într-o formă inedită. Elevii sînt solicitați să modifice și să restructureze în permanență materialul perceptual, simbolic și verbal, să transforme, îmbunătățindu-le mereu, ideile și produsele personale și ale colegilor lor, să cizeleze forma și bogăția expresiei. În afară de aceasta se urmăresc efectele unei atmosfere favorabile creației, ale unei atmosfere în care domnește stimularea și aprecierea produselor individuale, activismul și independența. Într-un cuvînt, deci, elevii sînt puși într-o situație de acțiune permanentă, de gîndire cît mai liberă și originală.

R. MIHALEVICI
cercetător principal
Sectorul de psihologie
al filialei din Cluj a
Academiei

OPINII

● OPINII ● OPINII ● OPINII ●

EFICIENȚA ȘI FINALITATEA INSPECȚIEI DE SPECIALITATE

Este deosebit de pozitiv faptul că pentru fiecare obiect de învățămînt există la inspectoratele școlare specialiști care se ocupă exclusiv de sarcinile predării acestuia. Această situație nouă nu poate însă rezolva problema sporirii contribuției controlului și îndrumării de specialitate decît în măsura în care la inspectoratele școlare se va contura precis un sistem de muncă făurit pe baza unei concordanțe depline între cerințele de îndrumare și control ale procesului de învățămînt și acțiunile inițiate în acest sens

Nu doar o punte de legătură, ci un complex de legături

După părerea mea, problema aceasta își va găsi pe deplin rezolvarea atunci cînd între inspectoratele școlare și Ministerul Învățămîntului se va crea nu doar o punte de legătură, ci un complex de legături.

Practic inspectorul de specialitate trebuie să fie, în școli, purtătorul de cuvînt al Ministerului Învățămîntului, să se integreze în programul de perfecționare inițiat de acesta, să aibă responsabilitatea predării în bune condiții a obiectului respectiv în școlile din județul său. Cum s-ar desfășura atunci inspecția de specialitate?

Ministerul Învățămîntului, prin direcția generală pedagogică, în colaborare cu institutele cu profil pedagogic și cu societățile științifice ale cadrelor didactice, ar putea elabora îndrumări tematice privind problemele imediate și de perspectivă ale inspecției școlare pentru fiecare specialitate. Acestea, împreună cu o bibliografie minimală prezentată inspectorilor de specialitate din întreaga țară, le-ar asigura acestora o pregătire corespunzătoare pentru efectuarea unor inspecții eficiente. Cuvîntul inspectorului va avea astfel la bază nu numai autoritatea sa personală (care implică uneori o notă de subiectivism), ci și autoritatea organului central de specialitate.

Ce ar trebui să urmărească aceste inspecții? În primul rînd, aplicarea obligatorie în activitatea cadrelor inspectate a metodelor și mijloacelor a căror valoare a fost cu certitudine demonstrată; apoi, depistarea și promovarea metodelor și mijloacelor noi acumulate în experiența personală a acestora și, în sfîrșit, înregistrarea observațiilor și propunerilor lor.

Realizarea planului anual de inspecție ar putea să fie analizată la sfîrșitul anului școlar de Ministerul Învățămîntului cu participarea tuturor inspectorilor de specialitate. Materialele prezentate de aceștia ar urma să fie prelucrate de colective instituite de minister, iar concluziile stabilite să fie transmise școlilor, urmărirea aplicării acestora fiind o obligație principală a inspectoratelor. În felul acesta **inspectoratele școlare, prin sectorul inspecției de specialitate, ar umple un gol de mult resimțit în procesul de aplicare a concluziilor experimentelor și cercetărilor întreprinse, eliminîndu-se astfel nota de voluntariat ce caracterizează actualmente pătrunderea noului în activitatea didactică.**

Prin inspectoratele școlare „ar curge", astfel, dinspre minister spre școli, elementele de certă valoare teoretică și practică, iar dinspre scoli spre minister, necesitățile cu adevărat stringente ale muncii didactice. Căci, trebuie s-o recunoaștem, actualmente o serie de observații de valoare ale cadrelor didactice rămîn nevalorificate, după cum și de aplicarea pe scara întregii țări a unor elemente noi nu se interesează nimeni în mod special. Amintesc doar observațiile făcute cu prilejul consfătuirilor, al cercurilor pedagogice, al consiliilor profesorale, al inspecțiilor școlare, observațiile curente pe care le fac cadrele didactice referitoare la calitatea programelor și a manualelor școlare etc.

Personal consider că inspectorul școlar de specialitate, pentru a fi cu adevărat un specialist competent, trebuie să participe la „viața" științifică a obiectului său începînd cu comisiile metodice din scoli și terminînd cu toate consfătuirile și sesiunile științifice organizate de minister și societăți. Ministerul Învățămîntului, institutele cu profil pedagogic și societățile științifice ale cadrelor didactice **trebuie să vadă în inspectoratele școlare organe care să asigure finalizarea cercetărilor întreprinse; activitatea inspectoratelor ar trebui să fie continuare firească, cu un puternic caracter aplicativ, a activității organelor sus-menționate; or, aceasta se poate realiza doar atunci cînd inspectorul de specialitate este integrat într-un plan de acțiuni unitare.**

Între sistemele „județene" și sistemul unitar de inspecție

Consecințele unui asemenea mod de lucru ar fi multiple și deosebit de valoroase. În primul rînd s-ar asigura unitatea inspecției școlare, fenomen important în îndeplinirea unitară a cerințelor programelor. Unii ar putea argumenta necesitatea efectuării inspecției numai pe baza elementelor „specifice" din fiecare județ. În ce mă privește, consider că aceasta ar duce cu siguranță la neglijarea esențialului, la formarea unor sisteme „județene" de îndrumare și control, la o izolare dăunătoare; în întreaga țară fiind o singură programă, cu cerințe unitare, cred că trebuie să fie și o singură concepție de îndrumare și control. Unitatea concepției de muncă nu numai că nu anulează stilul de muncă al fiecărui inspector sau profesor, dar îi asigură o bază sigură de manifestare deplină și competentă.

De asemenea, pe această cale s-ar culege un bogat și divers material faptic, care ar asigura o abundență de soluții și, respectiv, de posibilități reale de aplicare a acestora în diferite condiții de muncă, pe cînd în prezent bogatul material faptic cules de inspectori din cea mai veridică sursă nu este cunoscut de nimeni în afara județului respectiv și nu este valorificat decît empiric și neconcludent, pe o scară restrînsă. Cred că, înlăturînd acest neajuns, calea propusă mai sus ar face ca inspecția să se finalizeze cu adevărat și ar constitui un sprijin pentru școală. **Și, ceea ce consider cel mai important, s-ar crea un circuit între școală și cercetarea științifică cu rezultate pozitive pentru ambele părți.**

Sugestii pentru cîteva elemente pe planul organizării

Cum ar trebui să-și organizeze inspectorul de specialitate munca într-un an? Primul element al planului său de muncă ar urma să constea în îndeplinirea îndrumărilor tematice indicate de Ministerul Învățămîntului (studierea bibliografiei, stabilirea școlilor și a cadrelor la ale căror lecții va asista, sintetizarea materialului cules, formularea unor concluzii ce vor fi supuse dezbaterii etc.) Al doilea element l-ar reprezenta efectuarea inspecțiilor speciale. În sfîrșit, al treilea element ar consta în rezolvarea unor probleme specifice predării obiectului în județul său (organizarea unor cursuri de informare, a unor schimburi de experiență etc.) sau a unor probleme care apar la un moment dat.

Sistemul de lucru pe care îl propun cere însă **instituirea la Ministerul Învățămîntului, pentru fiecare obiect de învățămînt, a unor colective de specialiști care să stabilească direcțiile inspecției școlare, să urmărească desfășurarea ei concretă, să desprindă concluzii din materialul cules, evidențiind ceea ce trebuie inclus în sistemul de lucru al cadrelor didactice.** Pe baza acestor concluzii Ministerul Învățămîntului ar putea dispune aplicarea în activitatea didactică a elementelor noi. În felul acesta, recomandările ar cîștiga în autoritate și ar fi valorificate pe o arie întinsă.

Pe de altă parte, dacă inspectorii de specialitate ar lucra sub directa îndrumare a organelor de specialitate din minister (ceea ce ar asigura și controlul competent al muncii lor), nu s-ar mai simți, la inspectoratele județene, nevoia unui inspector șef al sectorului respectiv. De altfel, oricît s-ar strădui, acesta nu poate răspunde atîtor probleme ce se pun pentru simplul motiv că și el are doar o specialitate. În general, acum, profilul muncii inspectorilor școlari șefi este încă vag definit și de aceea, în ultimă instanță, eficiența ei este îndoielnică (întocmirea unor informări, a unor rapoarte și situații, ținerea unor evidențe, completarea unor dosare). Ca inspector școlar șef, afirm sincer că nu văd necesitatea reală a funcției respective în condițiile unei legături strînse între fiecare inspector de specialitate și organele de specialitate din minister. Inspectorul general județean și **un singur** adjunct al său ar putea coordona activitatea într-un inspectorat.

Inspecția școlară este îngreuiată în momentul de față și de obligativitatea întocmirii proceselor verbale. Cele mai multe din acestea nu reușesc să prezinte elemente esențiale din activitatea celor inspectați pentru motivul că în general inspecția cuprinde doar cîteva lecții. Mărirea duratei inspecției nu poate fi decît un palleativ, deoarece ar micșora aria acesteia (dacă un inspector ar rămîne într-o școală 3 zile — așa cum propun unii — ar termina de inspectat școlile dintr-un județ — bineînțeles în specialitatea sa — în 3—4 ani, socotind că ar sta continuu pe teren, ceea ce este imposibil; în felul acesta nu s-ar mai putea vorbi de periodicitatea inspecției, de urmărirea procesului evolutiv al formării unui sistem de muncă, de pregătirea inspectorului, de organizarea altor forme de activitate metodică etc.).

De aceea, mă gîndesc dacă n-ar fi bine să se încheie procese verbale doar cu prilejul inspecției speciale, în rest inspectorul acordînd maximă atenție activității didactice propriu-zise, discuțiilor cu personalul didactic inspectat. Trimestrial ar urma să se întocmească, pe baza constatărilor făcute, un material de sinteză privind modul cum se predă specialitatea respectivă în județ (bineînțeles după tematica urmărită în cadrul inspecțiilor). Acest material, trimis tuturor școlilor și discutat cu diferite prilejuri (la cercurile pedagogice, în comisiile metodice etc.), ar fi mult mai util decît toate procesele-verbale la un loc (în timp ce procesul-verbal se încheie în urma a 2—4 lecții, acest material de sinteză ar fi rezultatul a zeci și zeci de asistențe). Contribuția inspectorului la îmbunătățirea muncii didactice ar fi astfel simțită și de cadrele neinspectate.

Cred că în prezent există posibilități să se deschidă drum unei concepții noi în munca de îndrumare și control, astfel încît inspectorii școlari de specialitate să devină elemente active în angrenajul complex al procesului de perfecționare a muncii didactice.

GH. DASCĂLU
inspector șef la Inspectoratul școlar județean Tulcea

Afirmarea liceului sătesc

(Urmare din pag. 1-a)

universitare, cu experiență și cu rezultate valoroase au părăsit după cîțiva ani liceele în cauză, pentru o altă funcție didactică, fiind înlocuiți de tineri — adevărat, cu nivel de pregătire universitară — dar lipsiți de cunoașterea problemelor specifice, neaclimatizați cu activitatea specifică liceelor sătești.

Sînt acestea pur și simplu evaziuni blamabile?

„Pentru unele cazuri, da — ne răspunde prof. Corneliu Petrea, directorul Liceului din Însurăței. Altele însă nu pot fi asimilate cu o simplă fugă după o activitate mai ușoară sau după distracțiile orașului. Trebuie recunoscut că mai există importanți factori — cazare, modalități de aprovizionare cu alimente și lemne — care pot îndepărta unele cadre didactice.

— Dumneavoastră, tovarășe director, cînd veți părăsi școala? — riscăm noi o întrebare mai mult decît indiscretă.

Ni se răspunde senin:

— Eu nu voi pleca. Am aici condiții pentru efectuarea unei cercetări științifice care mă pasionează, sînt atașat de liceu. Asta nu înseamnă că nu cunosc pe propria mea piele dificultățile amintite, dificultăți care se cer îndepărtate prin măsuri corespunzătoare".

Ne aflăm la capătul traseului efectuat în aria de activitate a liceelor sătești. El se prezintă ca un drum deschis vehiculării valorilor cultural-științifice, care prezintă însă și o serie de accidente de teren. Pentru înlăturarea lor ar fi necesar ca, așa cum a reieșit din discuțiile noastre cu profesorii de la Ianca și Însurăței, să se restudieze amplasarea liceelor rurale, să se asigure mai buna dotare a acestora cu laboratoare și mijloace tehnico-didactice perfecționate. Competența și atribuțiile sporite ale inspectoratelor școlare județene, capacitățile lor organizatorice, de mobilizare și de dirijare a resurselor materiale deschid largi posibilități ca, pe plan local, aceste cerințe să găsească o deplină și rapidă rezolvare favorabilă.

Se impune, totodată, realizarea unei mai susținute informări de specialitate și metodice a profesorilor și a unei mai ample antrenări a lor în munca de cercetare științifică. (Bibliotecile acestor școli, relativ bine dotate cu literatură beletristică și ideologică, dispun de foarte puține lucrări științifice de specialitate și pedagogice).

Pentru a sprijini strădania colectivelor didactice din liceele rurale de a fi competitive cu liceele din centrele universitare în pregătirea viitorilor absolvenți pentru concursurile de admitere în învățămîntul superior ar fi, credem, de mare folos să se pună la dispoziția școlilor indicații de conținut și metodice privind principalele probleme, pe discipline, solicitate la concursurile respective.

În sfîrșit, este de dorit să se ia unele măsuri pentru îmbunătățirea în continuare a condițiilor materiale cerute de buna desfășurare a activității cadrelor didactice din liceele sătești.

Rolul și funcțiile culturale multiple ale liceelor rurale solicită mai larga mobilizare, în perioada care urmează, a forțelor și inițiativelor locale, a tuturor capacităților de care dispun organele județene de învățămînt pentru sporirea eficienței întregului proces instructiv-educativ din aceste licee, care pot și trebuie să devină unul dintre principalii indicativi ai nivelului atins de învățămîntul fiecărui județ în ansamblul său.

MIRCEA HERIVAN

Ce reliefează o anchetă printre elevi

(Urmare din pag. 1-a)

vință au apreciat că școala face încă prea puțin. Ei consideră că ar trebui găsite forme de pregătire cu eficiență sporită, eventual pe grupe de elevi, în care să fie antrenați cei mai buni profesori.

Elevii au privit planul și programele de învățămînt de pe poziția secțiilor în care s-au încadrat, fiind unanimă dorința lor de a se da secțiilor un profil mai bine conturat. Mai multă istorie a literaturii, ore de greacă, de istoria artei etc. și mai puțină matematică și fizică la secția umanistă; mai multă matematică, fizică, chimie, desen tehnic și mai puțină muzică, biologie la secția realistă — au cerut ei. Elevii de la real vor matematică și fizică în fiecare zi, mai multă activitate în laborator, mai multe exerciții aplicative la matematică. Ei vor cu insistență desen tehnic.

Mulți elevi s-au referit la numeroasele absențe care se înregistrează în clasa a XII-a, vrînd să arate că acestea sînt o cale la îndemîna lor de a aprofunda deosebirile dintre secții, de a individualiza studiul, de a crea timp pentru pregătirea în vederea bacalaureatului. Ne-au sugerat chiar să cercetăm catalogul pentru a vedea, pe de o parte, că absențele sînt înregistrate cu deosebire în zilele în care orarul prevede materii ce nu se cer la bacalaureat, iar pe de altă parte că cei care absentează nu sînt nedisciplinații, și nesilitorii, ci chiar elevi buni la învățătură dar care, fiind stăruitor preocupați de pregătirea pentru bacalaureat și admitere în învățămîntul superior, se pregătesc intens acasă la materiile de examen.

Desigur, școala nu poate să treacă cu vederea peste faptul că elevii învață fără interes, fără convingere la obiectele pe care ei le consideră neimportante pentru secția pe care și-au ales-o. Dacă profesorii, educatorii lor sînt convinși că elevii de la secția umanistă vor avea nevoie de matematică și de fizică, nu-i de ajuns să păstreze pentru ei această convingere, ci trebuie să o formeze și elevilor. Faptul că elevii de la secția umanistă nu-s cîtuși de puțin convinși de importanța matematicii în pregătirea lor, are desigur consecințe directe asupra interesului cu care învață. Ceva trebuie întreprins în problema aceasta. Dar elevii au surprins chiar la profesori această lipsă de convingere. Profesorii care predau materiile din profilul specific unei secții sînt mai îngăduitori, mai puțin grijulii cu predarea acestor materii la secția cealaltă, constată ei. Desigur, aceste constatări ale elevilor trebuie să dea serios de gîndit profesorilor.

În legătură cu pregătirea lor la unele materii, elevii s-au referit la greutățile pe care le creează lipsa de timp. Ei au arătat că au nevoie de timp mai mult pentru studiu individual. Despre supraîncărcare au vorbit în diferite moduri — „sînt prea multe obiecte de învățămînt" „pentru volumul materiei ce trebuie învățată sînt prea puține ore pe săptămînă", „temele date pentru acasă să nu ne ocupe tot timpul din afara programului zilnic din școală".

Participanții la ancheta noastră au ținut să-și spună părerea și în probleme de didactică, sugerînd forme noi de lecții și cerînd ca în predare să se pună mai mult accent pe exerciții aplicative, pe folosirea materialului intuitiv, a filmelor didactice. Ei au cele mai mari cerințe nu față de programe și manuale, ci față de profesori. Conținutul manualelor, al programelor depind în ultimă instanță de profesor, de modul cum se desfășoară orele de curs, au spus elevii. Ei propun forma de lecție-discuție (de exemplu la filozofie) și chiar forma de seminar o dată pe lună la unele materii (de exemplu la psihologie, biologie).

Predarea, au spus mulți elevi, nu trebuie întotdeauna să preceadă citirea lecției din manual de către ei, fiind de părere că mai ales cei din clasele mari, ar putea citi textul lecției înainte de predare. Lecția ar ajunge astfel să fie un răspuns la ceea ce îi interesează, să fie o discuție pentru clarificarea problemelor pe care și le-au pus. În oră, profesorul ar putea să accentueze ceea ce ei nu au înțeles suficient singuri. E mai logic și mai atractiv așa, au spus cei mai mulți. Se insistă pe ceea ce trebuie și se trece mai ușor peste ceea ce nu comportă greutăți de înțelegere.

Pe elevii de la ambele secții îi interesează mult literatura universală, istoria artei, a muzicii, probleme de cultură contemporană, de artă contemporană. Ei au propus să se țină în fiecare an cursuri pe școală, pe care să le poată audia benevol elevii din oricare clasă, în afara orelor obligatorii.

★

Chiar atunci cînd părerile elevilor nu merg pe linia unor soluții, ele sînt concludente și pun în lumină, pentru cei răspunzători de educația tinerei generații, o realitate peste care nu se poate trece cu vederea. Credem că va fi în folosul perfecționării activității școlare luarea în considerare a părerilor pe care elevii le-au exprimat cu sentimentul mulțumirii pentru considerația ce li se arată.

Nou și vechi în predarea matematicii la școlarii mici (II)

Noul manual de aritmetică pentru clasa I, care se află în proiect, este alcătuit pe baza noii concepții a predării aritmeticii. Sînt puși față în față cei doi factori, care se confruntă direct: matematica, știință abstractă, exactă, rigidă și copilul de 6 ani. Proiectul se pare că a ținut seama mai mult de unul dintre cei doi factori amintiți, de matematică, pe care o dorește predată la clasa I după toate rigorile științei, dovedind de multe ori că a neglijat copilul, trăsăturile specifice ale psihicului său la această vîrstă, limitele puterilor lui intelectuale.

Manualul excelează prin simboluri, prin structuri, printr-o vădită tendință de algebrizare. Introducerea simbolului literal înaintea celui numeric constituie o inversare a lucrurilor. Litera în matematică este un simbol convențional. Ea reprezintă un nivel de generalizare mai înalt decît numărul, întrucît litera poate reprezenta, poate înlocui orice număr. Nu găsim necesară această „literalizare" a matematicii într-o perioadă în care copilul abia învață să scrie și să citească, folosind literele în cuvinte și în text. Este prematur să introducem în clasa I literele ca simboluri ale mulțimilor, dar și ale numerelor — deci simboluri ale simbolurilor — în vederea reluării lor peste 4—5 ani, cînd copilul va studia algebra.

După metodica clasică, predarea numerelor 0—10 are loc în cel puțin două lecții, numărul într-o lecție și cifra și scrierea ei în a doua lecție. Predarea numărului — de fapt a conceptului de număr — se realizează prin formarea lui din numărul precedent plus 1, observarea mulțimilor concrete de obiecte, numărarea în ordine crescătoare și descrescătoare și compunerea și descompunerea numărului. Fără a fi considerate etape rigide ce trebuie urmate în mod dogmatic, acestea reprezentau calea prin care elevul era condus să pătrundă în esența conceptului de număr. Noul manual prezintă desenul mulțimii de obiecte, reprezentarea mulțimii prin puncte, înscrierea ei prin literă, înscrierea prin cifră, compararea mulțimilor înscrise cu litere ($m = a$; $n = a$; $r = a$; $a = 2$; $a = m = n = r = 2$) și în josul paginii, formarea numărului respectiv din numărul precedent plus 1.

Prin notarea cu litere se dă ideea de mulțimi echivalente, numărul fiind expresia unor mulțimi echivalente. Lipsește însă preocuparea pentru a-l face pe copil conștient de valoarea numărului, de mărimea lui. În răspunsurile date la întrebările pe care le-am pus copiilor de la mai multe școli cu privire la mărimea numerelor, ei n-au dovedit o cunoaștere a acestei chestiuni. De exemplu, la întrebarea „De ce spunem că unele numere sînt mai mari și altele mai mici?" am primit răspunsul: „Pentru că unele sînt mai în față, sînt mai înainte și altele mai în urmă". La întrebarea: „De ce numărul 9 e mai mare decît numărul 5?" ni s-a răspuns: „Pentru că 5 e mai înainte de 9". Aceasta dovedește că elevii cunosc bine succesiunea numerelor, dar nu au o idee clară despre mărimea, despre valoarea lor. Compunerea și descompunerea numărului contribuia tocmai la clarificarea acestei idei și servea ca bază a adunării și scăderii. De aceea credem că o asemenea preocupare nu trebuie să lipsească din predarea numerelor.

Manualul abundă în desene cu reprezentarea mulțimilor prin puncte și corespondența lor, ca singur mijloc de generalizare pentru a se ajunge la conceptul de număr și la cel de operație aritmetică de adunare și scădere. Fiecare pagină este plină de asemenea desene, fiecare exercițiu este ilustrat în acest fel. Aceasta îndeamnă și pe învățător și pe elevi să transforme lecția de aritmetică în lecție de desen. De ce această uniformitate în prezentarea grafică a mulțimilor? Pînă la urmă elevii vor generaliza acest desen pentru noțiunea de mulțime. Oare mulțimile nu pot fi reprezentate prin orice elemente grafice (cercuri, linii, puncte, figuri geometrice etc.)? De ce s-a renunțat la folosirea așa-ziselor „figuri numerice" de tip loto, care erau tot un mod de prezentare a mulțimilor? De ce se abandonează materialul didactic tradițional (bețișoare, numărătoarea cu bile ș.a.), cu care au învățat să socotească atîtea generații?

Noul manual de aritmetică cere copiilor să facă mai mult desen decît se face la obiectul desen. Astfel, li se cere să deseneze sfera, cilindrul, să lucreze cu compasul încă de la primele lecții (pag. 10, pag. 18).

O problemă de ordin psihologic și pedagogic care n-a fost rezolvată în sistemul modern de predare a matematicii la clasa I și nici de noul manual este locul și timpul cînd să se predea numărul și cifra zero. Copiii întîmpină greutăți în însușirea mulțimii fără nici un element („mulțimea vidă") și a numărului corespunzător, zero, în perioada în care nu au cunoștințe despre numere, așa încît să poată înțelege numărul zero prin comparație. Aceste greutăți au fost sesizate de majoritatea învățătorilor. „Mulțimea denumită prin numărul „zero" — afirmă, de exemplu, învățătoarea M. F. de la Școala generală nr. 2 din Urziceni — a fost greu de înțeles. Sinceră să fiu, nici eu nu prea văd cum s-o predau. Copiilor le-am explicat-o prin scoaterea elementelor dintr-o mulțime. Celelalte mulțimi (de la 3 obiecte în sus) le-au înțeles mai bine. Am impresia că ei denumesc numai în mod mecanic mulțimile 0, 1, 2." Același lucru îl afirmă și învățătoarea C. M. de la Școala generală nr. 3 din București: „Neclar a fost și este pentru o mare parte din elevi de ce mulțimea denumită prin O (zero) elemente poartă numele de mulțime. Ei au înțeles prin mulțime o grupare de lucruri și ființe, mai mult decît 1. Mulțimea „zero" și-au însușit-o aproape mecanic".

La una din școlile unde am dat probe de control (Școala generală nr. 146), am făcut următoarea experiență: am prezentat copiilor „figuri numerice", cartoane cu dreptunghiuri care reprezintă numărul de elemente al mulțimii respective. După ce am discutat despre mulțimi concrete, i-am întrebat pe copii:

— Ce este aceasta [:] ?

— O mulțime cu două elemente.

— Dar aceasta [⁙] ?

— O mulțime cu 5 elemente.

— Dar aceasta ce este [•] ?

(copiii tac). Aceasta nu este o mulțime?

— Nu, că nu sînt mai multe.

Este firesc să se manifeste, mai ales la copilul de clasa I, conflictul dintre logica empirică și logica științifică, conflict care apare și la adulți. În vorbirea obișnuită spunem „o mulțime de copii", adică mai mulți decît 1, pe cînd după logica științifică se consideră mulțimi și cele cu un element și chiar cele fără nici un element.

Greutăți întîmpină copiii și atunci cînd încep să studieze adunarea și scăderea numărului zero. De aceea, se impune o grijă deosebită în predarea numărului și cifrei zero, precum și a adunării și scăderii acestui număr.

Manualul organizează exercițiile de adunare și scădere a numerelor 0—10 pe structuri ($5 + 1$; $1 + 5$; $6 — 1$; $6 — 5$). În felul acesta, cuprinzînd sub titlul „Adunarea și scăderea numărului 3" exerciții în care nu se adună sau se scade numărul 3, ci se obține rest 3 ($7 — 4$; $8 — 5$; $9 — 6$; $10 — 7$), se încalcă un principiu elementar, și anume acela al trecerii de la ușor la greu, întrucît, prin comutativitate, elevii rezolvă la început exerciții mai grele, de genul celor menționate mai sus, iar spre sfîrșit exerciții mai ușoare (de exemplu, la „Adunarea și scăderea numărului 5" exercițiile $6 — 5$; $6 — 1$; $7 — 5$; $7 — 2$; $8 — 5$; $8 — 3$ etc.). De ce se părăsește sistemul tradițional de învățare a adunării și scăderii, pe baza tablelor respective, unde dificultățile cresc treptat și unde fiecare tablă nouă se bazează pe tabla precedentă? Structurile la care se referă noul manual pot fi presărate ca exerciții de dezvoltare a gîndirii pe fondul creat prin învățarea tablei adunării și scăderii respective.

La adunarea și scăderea numerelor pînă la 100 se folosește un sistem corect din punct de vedere matematic, dar abstract pentru posibilitatea de înțelegere a copilului. De exemplu, $17 + 2 = (10 + 7) + 2 = 10 + (7 + 2) = 10 + 9 = 19$. De ce se părăsește forma intuitivă de descompunere a numărului în zeci și unități, adunarea unităților separat și apoi a sumei lor cu zecea? După ce copilul înțelege astfel procedeul de calcul, se poate folosi și sistemul de predare cu paranteze.

Trebuie spus, de asemenea, că numărul problemelor din manual este mult prea mic în raport cu rolul pe care-l are rezolvarea lor în dezvoltarea gîndirii copiilor.

★

În concluzie, propunem să nu se renunțe la sistemul tradițional de predare a matematicii la clasa I, care are o istorie ce i-a verificat valabilitatea. Prin valorificarea acestui sistem, a tot ce are el pozitiv, pe fondul lui să se introducă elementele noi. Adică sistemul tradițional să nu fie înlăturat, ci să fie înnoit, modernizat.

Experimentele care s-au făcut pînă acum, cu bune rezultate, de către Institutul de științe pedagogice, ar trebui să fie continuate și extinse pe un efectiv mare de subiecți, în condiții reale (în mediul urban, în mediul rural, la școli unde se predă simultan la două sau mai multe clase) și apoi să se generalizeze. Considerăm că trebuie să se pregătească temeinic și din timp condițiile pentru generalizarea noului sistem de predare a matematicii la clasa I — programă, manual, metodică, material didactic — care să fie puse în discuția masei învățătorilor. Foarte necesară este pregătirea serioasă a învățătorilor în vederea aplicării noului sistem de predare, pe baza unei temeinice cunoașteri a lui, precum și a convingerii privind superioritatea noului sistem. Pînă la realizarea tuturor acestor condiții credem că este cazul să se predea la clasa I ceea ce știu bine învățătorii. Pe măsura cunoașterii noului sistem de predare a matematicii la clasa I s-ar putea lăsa la latitudinea fiecărui învățător să încerce a-l aplica parțial, pentru a se familiariza cu el.

N. OPRESCU

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

MOMENTUL DECIZIEI

Se presupune că în această perioadă din preajma încheierii anului şcolar sînt cunoscute suficient posibilităţile şi aspiraţiile elevilor din clasele terminale ale şcolii generale şi liceului, ca şi gradul deciziei lor asupra şcolii şi profesiunii viitoare. Căci, de regulă, după schimbări succesive de opţiuni — adesea numeroase şi contradictorii — elevii ajung în ultima clasă, cu rare excepţii, la o hotărîre stabilă. Dar este oare alegerea declarată şi cea mai bună ? Exprimă ea un acord real între posibilităţile elevilor şi cerinţele şcolilor sau profesiunilor spre care vor să se îndrepte ?

Clasele terminale şi, mai ales, trimestrul ultim constituie, după cum se ştie, etape de verificare şi definitivare a opţiunilor elevilor. Mai mult ca oricînd este necesară acum o atitudine diferenţiată : cu fiecare categorie de elevi (hotăriţi, oscilanţi, nehotăriţi) trebuie să lucrăm într-un mod aparte, în centrul atenţiei situîndu-i pe elevii care au făcut o alegere greşită, sînt nehotăriţi sau oscilanţi.

Ajutîndu-i să se decidă, trebuie să ţinem seama că în această etapă finală a muncii de orientare şcolară şi profesională poate spori independenţa elevilor în activitatea de informare, ceea ce facilitează un sprijin diferenţiat din partea diriginţelui şi a celorlalţi profesori. În felul acesta, locul unor ore de dirigenţie în care se făcea altădată informare pentru toţi elevii, urmărindu-se crearea unui orizont larg de informaţie ca premisă pentru viitoarea alegere, este luat de consultaţiile individuale sau pe grupe mici de elevi interesaţi de aceeaşi şcoală sau profesiune. Cum este greu ca un diriginte să poată răspunde diversităţii intereselor elevilor (informaţia fiecăruia fiind limitată, iar materialele documentare neîndestulătoare), el poate apela la alţi profesori din şcoală şi la specialişti din afara şcolii. În ultimă instanţă, este suficient să se indice elevilor doar sursa de unde pot obţine informaţiile necesare (o carte, un îndrumător pentru admitere, un articol de ziar, o persoană competentă din afara şcolii etc.). Deşi rar întîlnite în practica şcolii, asemenea ore speciale de consultaţii sînt foarte utile în clasele de absolvire nu numai pentru informare, ci şi pentru adîncirea cunoaşterii elevilor.

Vizitele în şcoli (şcoli profesionale, tehnice, licee de specialitate, facultăţi), în întreprinderi productive sau instituţii (spitale, biblioteci, institute de cercetare etc.) se organizează şi ele acum numai pe grupe de elevi interesaţi. Stadiul vizitelor cu toţi elevii este depăşit ; continuarea procedeului ar duce la o pierdere de timp pentru elevi şi la aglomerarea inutilă a locurilor de muncă vizitate.

Cînd au loc — în şcoală sau în afara şcolii — întîlniri cu specialişti din producţie, cu studenţi sau elevi din şcolile profesionale şi tehnice **ori din** liceele de specialitate **este normal să se procedeze la fel : întîlnirile se organizează numai pentru elevii care doresc informaţii suplimentare în legătură cu aceste şcoli şi profesiuni.**

După această completare a documentării elevilor, furnizată direct sau doar îmlesnită de diriginte, unele decizii se consolidează, iar altele se clatină. Elevii care îşi formaseră o părere falsă despre specificul unei şcoli sau munci dintr-o profesiune au posibilitatea să se răzgîndească la timp şi să se reorienteze. Avem obligaţia morală de a încerca să-i împiedicăm să ia o hotărîre greşită. Dar misiunea noastră nu este să decidem în locul lor, ci să-i ajutăm să se hotărască, oferindu-le sfatul nostru şi toate datele necesare alegerii.

MIHAI GHIVIRIGĂ
şef de sector
la Institutul de ştiinţe pedagogice

VĂ PREZENTĂM:

La un pupitru de comandă de la Combinatul siderurgic din Hunedoara

LICEELE INDUSTRIALE METALURGICE

Pentru industria metalurgică, important sector al economiei naţionale, în liceele de specialitate se pregătesc cadre pentru specialităţile :

„Termotehnica produselor siderurgice" şi „Acţionări şi automatizări în siderurgie".

Tinerii care se califică în aceste specialităţi primesc o pregătire de cultură generală similară cu cea din liceele teoretice, precum şi cunoştinţe teoretice şi practice de cultură tehnică şi de specialitate. În timpul şcolarizării, cei care urmează specialitatea termotehnica produselor siderurgice studiază discipline ca : termotehnică, instalaţii, cuptoare şi agregate siderurgice ; combustibilii folosiţi în industria siderurgică ; procesele tehnologice din siderurgie ; aparate de măsură şi control necesare conducerii proceselor tehnologice şi termice etc. Cei care studiază specialitatea acţionării şi automatizării în siderurgie învaţă discipline ca: electricitate; elemente de automatizare şi electronică industrială ; procese şi instalaţii în siderurgie ; acţionări electrice ; automatizarea proceselor siderurgice ; aparate de măsură şi control etc.

În scopul însuşirii deprinderilor practice elevii vor participa la ore de instruire practică în atelierele şi laboratoarele de specialitate ale liceelor, precum şi direct în procesul de producţie. Ca şi în cazul celorlalţi absolvenţi ai liceelor de specialitate, cei care promovează examenul de bacalaureat vor putea nu numai să lucreze în unităţile industriale pentru care s-au pregătit, dar şi să studieze mai departe, în învăţămîntul superior.

În prezent funcţionează licee industriale de chimie în următoarele localităţi :

PITEŞTI, str. Mircea Vodă nr. 42, tel. 2254, cu specialităţile : **tehnologie chimică organică ; aparate de măsură şi automatizări în industria chimică.**

MUNICIPIUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ, tel. 1140, cu specialităţile : **tehnologie chimică organică ; aparate de măsură şi automatizări în industria chimică ; utilaje în industria chimică.**

FĂGĂRAŞ, tel 1849, cu specialităţile : **tehnologie chimică anorganică ; utilaje în industria chimică.**

TURDA, str. dr. Ion Raţiu, nr. 11, tel. 1737, cu specialităţile : **tehnologie chimică anorganică ; tehnologie chimică organică.**

CRAIOVA, str. Cornitoiu, nr. 26—28 ; tel. 3537, cu specialităţile : **tehnologie chimică anorganică ; utilaje în industria chimică.**

IAŞI, str. Sf. Sava nr. 16, tel. 2267, cu specialităţile : **tehnologie chimică organică ; utilaje în industria chimică ; aparate de măsură şi automatizări în industria chimică.**

PIATRA NEAMŢ, str. Victoriei, nr. 156, tel. 1637, cu specialităţile : **tehnologie chimică organică ; utilaje în industria chimică.**

TURNU MĂGURELE, str. Taberei, nr. 2, tel. 144, cu specialităţile : **tehnologie chimică anorganică ; utilaje în industria chimică.**

BUCUREŞTI, b-dul Ion Şulea, nr. 216, tel. 21 79 54, sector 4, cu specialităţile : **tehnologie chimică organică ; utilaje în industria chimică ; aparate de măsură şi automatizări în industria chimică.**

BRĂILA, în cadrul Liceului industrial de chimie şi construcţii de maşini din cartierul Hipodrom, tel. 3091, se pregătesc cadre pentru specialitatea **tehnologia celulozei, hîrtiei şi fibrelor artificiale.**

LICEELE INDUSTRIALE DE CHIMIE

Industria chimică — la a cărei dezvoltare impetuoasă am asistat în anii noştri — are nevoie de cadre tehnice medii cu o bună pregătire, capabile să participe activ la rezolvarea sarcinilor de producţie şi a proceselor tehnologice moderne. Învăţămîntul de specialitate pregăteşte cadre cu o cultură generală, echivalentă cu cea din liceele teoretice, şi cu o cultură tehnică şi pregătire practică în specialităţile :

Tehnologie chimică organică ; Tehnologie chimică anorganică

După cum este bine ştiut, prin transformări fizico-chimice ale diferitelor materii prime se obţin produse complexe ca, de pildă, cauciucuri sintetice, fibre şi fire sintetice, materiale plastice, substanţe farmaceutice, coloranţi organici şi altele care şi-au găsit o largă utilizare în diferite domenii de activitate. De asemenea, producţia substanţelor anorganice, a acidului sulfuric, a acidului azotic, a derivatelor de clor şi sodiu etc. cunoaşte o largă dezvoltare. Pentru activitatea în aceste domenii, liceele de specialitate pentru tehnologie chimică organică şi tehnologie chimică anorganică dau elevilor o pregătire în cadrul căreia, pe lîngă obiectele de cultură generală, se studiază desenul tehnic, mecanica tehnică, electrotehnica şi electronica, aparate de măsură, tehnologia chimică organică sau anorganică, procese şi utilaje, probleme de organizare şi planificare a producţiei etc.

Utilaje în industria chimică; Aparate de măsură şi automatizare în industria chimică

Elevii care se pregătesc în specialitatea utilajelor în industria chimică vor studia în timpul şcolarizării construcţia utilajelor, modul lor de funcţionare, indicii de utilizare, condiţiile de prevenire a defecţiunilor, precum şi repararea lor. Cei care se pregătesc în specialitatea aparate de măsură şi automatizare în industria chimică vor căpăta cunoştinţe privind construcţia acestor aparate, principiul lor de funcţionare şi de reglare şi vor învăţa să înlăture defecţiunile care apar în timpul exploatării. Pentru a avea o bună pregătire de specialitate ei vor executa numeroase lucrări practice în laboratoarele liceelor, precum şi direct în procesul de producţie, în întreprinderile siderurgice.

După terminarea liceului, pe absolvenţi îi aşteaptă o muncă interesantă şi plină de satisfacţii profesionale. Ei vor fi încadraţi în funcţii tehnice de nivel mediu. Astfel, cei care termină cursurile în specialitatea termotehnica produselor siderurgice vor executa lucrări referitoare la întocmirea documentaţiei tehnice, la planificarea consumurilor de materiale şi combustibil, vor participa la rezolvarea unor probleme de cercetare aplicată. Tinerii care se pregătesc în specialitatea acţionări şi automatizări în siderurgie vor participa direct la exploatarea agregatelor automatizate, la montarea instalaţiilor noi şi întreţinerea şi revizia acestora, vor colabora cu atelierele şi laboratoarele de reparaţii şi verificări ale aparatelor.

Iată adresele liceelor industriale metalurgice :

GALAŢI, str. George Coşbuc nr. 225, cu specialităţile : **acţionări şi automatizări în siderurgie şi termotehnica proceselor siderurgice.**

HUNEDOARA, str. 23 August nr. 1, telefon 1687 ; 2054, cu specialităţile **acţionări şi automatizări în siderurgie şi termotehnica proceselor siderurgice.**

Lucrări practice în laboratorul Liceului industrial pentru industria alimentară din Capitală

LICEELE INDUSTRIALE PENTRU INDUSTRIA ALIMENTARĂ

În liceele de specialitate se pregătesc cadre într-o gamă largă de specialităţi pentru diferite ramuri ale industriei alimentare. Prezentăm mai jos cîteva dintre acestea :

Chimia produselor alimentare

Cadrele tehnice medii pregătite în această specialitate vor lucra în laboratoarele şi secţiile de producţie — efectuînd toate analizele organoleptice şi fizico-chimice ale materiilor prime, semifabricatelor şi produselor finite — sau la controlul tehnic de calitate, pe fazele procesului tehnologic.

Pentru a corespunde sarcinilor pe care le vor avea în producţie, elevii studiază în liceu, în afara obiectelor de cultură generală, chimia analitică şi metodele fizico-chimice de analiză, chimia biologică, chimia fizică, procese şi aparate folosite în industria alimentară, microbiologie şi analize microbiologice etc. De asemenea, ei vor efectua lucrări practice de specialitate în laboratoarele liceelor şi ale întreprinderilor.

Industrii alimentare extractive

Cadrele tehnice cu pregătire în această specialitate vor lucra după absolvire în fabricile de zahăr, de ulei, de amidon, de glucoză etc. În perioada şcolarizării vor primi — pe lîngă cunoştinţele de cultură generală — cunoştinţe tehnice privind tehnologia fabricării uleiurilor vegetale, tehnologia fabricării săpunului şi a produselor cosmetice, tehnologia fabricării zahărului, a amidonului, dextrinei, glucozei etc.

Industrii alimentare fermentative

În această ramură a industriei alimentare s-au construit fabrici noi, s-au dezvoltat şi modernizat cele existente, introducîndu-se procese tehnologice şi instalaţii moderne. Viitorii tehnicieni cu calificare medie care vor lucra în industria alimentară fermentativă vor studia printre altele, în liceul de specialitate, tehnologia băuturilor alcoolice şi răcoritoare, tehnologia fabricării spirtului şi drojdiei comprimate, tehnologia fabricării berei, tehnologia vinului etc.

Industrializarea laptelui şi a cărnii ; Morărit şi panificaţie

Pentru deservirea utilajelor şi instalaţiilor, precum şi pentru conducerea proceselor tehnologice din unităţile acestor ramuri ale industriei alimentare este necesară pregătirea unor cadre tehnice medii cu temeinice cunoştinţe teoretice şi practice, capabile să folosească şi să perfecţioneze tehnica producţiei. Elevii care se califică în aceste specialităţi vor primi pe lîngă pregătirea de cultură generală la nivelul liceului o pregătire corespunzătoare sarcinilor pe care le vor avea în producţie.

Adresele liceelor industriale pentru industria alimentară sînt următoarele :

GALAŢI : b-dul Republicii nr. 169, tel. 12.76, cu specialităţile : **chimia produselor alimentare ; industrii alimentare fermentative ; industrializarea laptelui şi cărnii.**

SIBIU : str. Turismului nr. 15, tel. 1.19.29, cu specialităţile : **chimia produselor alimentare ; morărit şi panificaţie ; industrii alimentare fermentative.**

BUCUREŞTI : str. Spătarul Preda nr. 16, tel. 23.37.01, sectorul 4, pentru specialităţile : **chimia produselor alimentare ; industrializarea laptelui şi cărnii ; industrii alimentare extractive.**

INSTITUTUL POLITEHNIC-IAŞI

Anunţă

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

1. Asistent la catedra I — Chimie anorganică, disciplinele Chimie analitică şi Chimie anorganică, poz. 7 din statul de funcţiuni.
2. Asistent la catedra I — Chimie anorganică, disciplina Chimie analitică, poz. 9 din statul de funcţiuni.
3. Asistent la catedra I — Chimie anorganică, disciplinele Chimie analitică şi Chimie anorganică, poz. 10 din statul de funcţiuni.
4. Asistent la catedra II — Chimie analitică, disciplina Chimie analitică, poz. 7 din statul de funcţiuni.
5. Asistent la catedra II — Chimie analitică, disciplina Chimie analitică, poz. 8 din statul de funcţiuni.
6. Asistent la catedra II — Chimie analitică, disciplina Chimie analitică, poz. 9 din statul de funcţiuni.
7. Şef de lucrări la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 5 din statul de funcţiuni.
8. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 6 din statul de funcţiuni.
9. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 7 din statul de funcţiuni.
10. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 8 din statul de funcţiuni.
11. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 9 din statul de funcţiuni.
12. Asistent la catedra III — Chimie fizică, disciplina Chimie fizică, poz. 10 din statul de funcţiuni.
13. Asistent la catedra V — Tehnologie chimică, disciplina Operaţii şi utilaje, poz. 14 din statul de funcţiuni.
14. Asistent la catedra IV — Chimie organică, disciplina Chimie organică, poz. 6 din statul de funcţiuni.
15. Asistent la catedra VII — Industrii organice, disciplinele Chimia şi tehnologia antidăunătorilor. Tratarea dezvoltată a claselor de coloranţi superiori, poziţia 7 din statul de funcţiuni.
16. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale şi sintetice, disciplina tehnologia organică şi teoria proceselor tehnologice, poz. 12 din statul de funcţiuni.
17. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale şi sintetice, disciplina Tehnologia fibrelor artificiale, poz. 14 din statul de funcţiuni.
18. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale şi sintetice, disciplina Tehnologia compuşilor macromoleculari, poz. 15 din statul de funcţiuni.
19. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale şi sintetice, disciplina Maşini şi utilaj special, poziţia 18 din statul de funcţiuni.
20. Asistent la catedra VIII — Macromolecule naturale şi sintetice, disciplina tehnologia organică şi teoria proceselor tehnologice, poz. 20 din statul de funcţiuni.
21. Şef de lucrări la catedra X — Tehnologia chimică textilă, disciplina Compuşi macromoleculari şi fibre textile, poz. 4 din statul de funcţiuni.
22. Asistent la catedra X — Tehnologia chimică textilă, disciplinele Albirea şi apretarea materialelor textile, Auxiliari pentru industria textilă, poz. 7 din statul de funcţiuni.
23. Asistent la catedra X — Tehnologia chimică textilă, disciplina Compuşi macromoleculari şi fibre textile, poz. 8 din statul de funcţiuni.
24. Asistent la catedra XXI — Electrotehnică, disciplinele Electrotehnică şi maşini electrice, Electrotehnică şi electronică, poz. 28 din statul de funcţiuni.
25. Asistent la catedra XXI — Electrotehnică, disciplinele Electrotehnică şi maşini electrice, Electrotehnică şi electronică, poz. 29 din statul de funcţiuni.
26. Asistent la catedra XX — Măsuri şi maşini electrice, disciplina Maşini electrice, poz. 20 din statul de funcţiuni.
27. Asistent la catedra XX — Măsuri şi maşini electrice, disciplinele Materiale electrotehnice, Măsuri electrice şi magnetice, poz. 21 din statul de funcţiuni.
28. Asistent la catedra XVIII — Matematici I, disciplina Analiza matematică, poz. 21 din statul de funcţiuni.
29. Asistent la catedra XI — Statica şi rezistenţa, disciplina Rezistenţa materialelor, poz. 17 din statul de funcţiuni.
30. Asistent la catedra XVII — Educaţie fizică, poz. 6 din statul de funcţiuni.
31. Asistent la catedra XVII — Educaţie fizică, poz. 11 din statul de funcţiuni.
32. Asistent la catedra XXV — Matematici II, disciplinele Matematici superioare, Geometria analitică, poz. 16 din statul de funcţiuni.
33. Asistent la catedra XXV — Matematici II, disciplina Analiza matematică, poz. 10 din statul de funcţiuni.
34. Şef de lucrări la catedra XXVI — Hidroamelioraţii, disciplina Construcţii hidrotehnice, poz. 3 din statul de funcţiuni.
35. Şef de lucrări la catedra XXVIII — Construcţii şi instalaţii hidrotehnice, disciplinele Hidraulică şi lucrări edilitare. Amenajarea cursurilor de apă, poz. 3 din statul de funcţiuni.

Candidaţii la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Iaşi, calea 23 August nr. 22, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul oficial al R.S.R. nr. 63 din 7 aprilie 1969, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea învăţămîntului şi Statutul personalului didactic, publicat în Buletinul oficial al R.S.R. nr. 33 din 15 martie 1969.

Concursul va avea loc la rectoratul Institutului politehnic din Iaşi în termenele prevăzute de instrucţiunile în vigoare.

REVISTA DE REFERATE ŞI RECENZII

— prezintă, pe larg, conţinutul celor mai importante **lucrări din lumea întreagă ;**
— economiseşte din timpul necesar consultării cărţilor şi revistelor de specialitate ;
— tratează probleme a căror cunoaştere este necesară în învăţămîntul mediu şi superior ;
— contribuie la creşterea volumului cunoştinţelor de specialitate ale cadrelor didactice cu ceea ce este nou pe plan mondial.

Revista de referate şi recenzii apare la două luni, în 6 serii :

Seria FILOZOFIE, LOGICĂ, SOCIOLOGIE, PSIHOLOGIE publică materiale privind sociologia învăţămîntului şi educaţiei, orientarea şi selecţia şcolară şi profesională, psihologia copilului şi adolescentului, psihologia procesului didactic, metoda de învăţare programată, problematica examenelor, a aprecierii elevilor şi acordării notelor, a raporturilor dintre profesor şi elev, psihopatologia infantilă etc.

Seria ISTORIE, ETNOGRAFIE relatează conţinutul cărţilor şi studiilor de specialitate care apar în peste 18 ţări, referitoare la ştiinţa istoriei (teoria, istoriografia, istoria în învăţămînt), ştiinţe auxiliare, izvoare istorice scrise, istoria României, istoria universală, diplomaţie, arheologie, etnografie, etnologie, antropologie, paleografie, etnosociologie, etnogeneză, muzeografie etc.

Seria TEORIA ŞI ISTORIA LITERATURII ŞI ARTEI redă conţinutul celor mai importante cărţi din domeniile : estetică, literatură, folclor, muzică, arte plastice, teatru etc. Sînt prezentate, îndeosebi, lucrările de sinteză şi materiale care dezbat problemele cele mai actuale ale mişcării ştiinţifice mondiale de specialitate.

Seria LINGVISTICĂ, FILOLOGIE publică materiale referitoare la realizările cele mai noi din domeniul lingvisticii generale şi al studiului limbilor, sînt tratate probleme privitoare la învăţarea limbilor cu ajutorul metodelor moderne de programare şi al laboratoarelor de limbă, probleme privind raportul dintre limbă şi educaţie, limbă şi cultură, psiholingvistică, comportament lingvistic, limbaj infantil, fiziologia vorbirii etc.

Seria ŞTIINŢE ECONOMICE şi seria ŞTIINŢE JURIDICE interesează, îndeosebi, specialiştii din domeniile respective.

Abonamentele se fac prin oficiile P.T.T.R., factorii poştali şi difuzorii de presă.

Preţul unui abonament anual la fiecare serie a Revistei de referate şi recenzii este : 60 lei individual şi 200 lei pentru instituţii şi întreprinderi.

Informaţii la **Centrul de documentare ştiinţifică al Academiei Republicii Socialiste România**, Bucureşti, str. Gutemberg nr. 3 bis, sectorul 6, telefon 16.40.70.

ANUNŢ :

Liceul pedagogic Bacău sărbătoreşte semicentenarul la data de 22 noiembrie 1969. Posesorii de materiale privind activitatea liceului sînt rugaţi să le transmită pînă la data de 1 iunie 1969 pe adresa : Liceul pedagogic Bacău, strada Spiru Haret nr. 6.

BIBLIOTECA

„Ideologia generaţiei române de la 1848 în Transilvania"

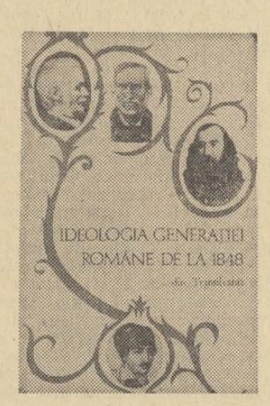

Rezultat al colaborării unor cercetători de la Institutul de istorie al Academiei, filiala Cluj (George Em. Marica — coordonator, Iosif Hajos, Călina Mare, Constantin Rusu), „Ideologia generaţiei române de la 1848 din Transilvania", apărută recent în Editura politică, este primul efort de sinteză asupra generaţiei de intelectuali paşoptişti din Transilvania.

În cadrul unor consideraţii generale, colectivul de autori stabileşte mai întîi profilul generaţiei de la 1848 şi cadrul social istoric al formării şi dezvoltării reprezentanţilor săi : S. Bărnuţ, G. Bariţ, T. Cipariu, I. Codru-Drăguşan, A. T. Laurian, I. Maiorescu, E. Murgu, A. Pumnul ş.a. În perspectiva de ansamblu filozofică-sociologică se trece apoi la prezentarea numeroaselor domenii în care s-au ilustrat fruntaşii intelectualităţii de la mijlocul secolului al XIX-lea — literatura, teatrul, istoriografia, filozofia, lingvistica, pedagogia, ştiinţele naturii, muzica şi pictura — din nevoia de a face faţă, cu numărul lor redus, complexelor probleme puse de ridicarea naţională.

Partea a III-a se ocupă de presă, tărîm cultural în care generaţia de la 1848 şi-a cîştigat mari merite. Autorii urmăresc istoria presei ardelene, evidenţiind totodată influenţa pozitivă a activităţii unor ardeleni pentru presa din principate. În sfîrşit, partea a IV-a este consacrată studierii procesului de unire a ideii cu acţiunea, de la preocupările cărturarilor pentru problemele economice şi social-politice pînă la revoluţie, în care ideologia şi acţiunea se contopesc.

Aducînd contribuţii substanţiale la luminarea unui moment de importanţă decisivă în istoria noastră, volumul se face interesant şi prin prezenţa în spaţiul său a aspectelor legate de educaţie şi învăţămînt. Este relevată astfel activitatea meritorie a cărturarilor ardeleni în domeniul pedagogiei, activitate care a întărit conştiinţa unităţii naţionale atît în Ardeal cît şi în provinciile româneşti, în care unii din ei au profesat.

Asist. univ.
LIVIU MITRÂNESCU

„Umor şi... gramatică"

Pe marginea unor cunoscute texte din opera lui I. L. Caragiale, G. Bräiescu, Al. O. Teodoreanu, Tudor Muşatescu şi alţii, care ridiculizează vorbirea şi scrierea greşită, Ion Roman subliniază în lucrarea sa „Umor şi... gramatică", apărută în Editura ştiinţifică, o serie de abateri de la normele limbii literare. La sfîrşitul fiecărui text urmează un comentariu în care se discută şi corectează greşelile din textul respectiv.

Fragmentele literare au fost orînduite în aşa fel încît să îngăduie o discuţie organizată conform unui plan : probleme de vocabular, de gramatică (morfologie şi sintaxă) şi ortografie. Cititorul este permanent solicitat, prin întrebări, să completeze comentariul cu propriile sale observaţii, pînă la epuizarea erorilor din textul literar.

Cartea evită tonul rigid, didactic. Autorul face „umor şi... gramatică", căci el este convins, ca altădată Heliade Rădulescu, că „o glumă amestecată în observaţie face mai mult decît o regulă posacă şi plină de o rece erudiţie". Datorită acestor calităţi, cartea lui Ion Roman poate fi folosită ca un excelent instrument în munca cu elevii la orele de clasă, la cercuri etc.

Prof. ION BUZAŞI

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii de presă. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 993 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Joi 1 Mai 1969 — 4 pag. 25 bani

- Sinteze literare — direcții, structură, modalități pag. 2
- Premise psihopedagogice privind școlarizarea la vîrsta de 6 ani pag. 3
- În școala modernă, învățători cu pregătire modernă pag. 3
- Repere pentru orientarea elevilor pag. 4

1 MAI

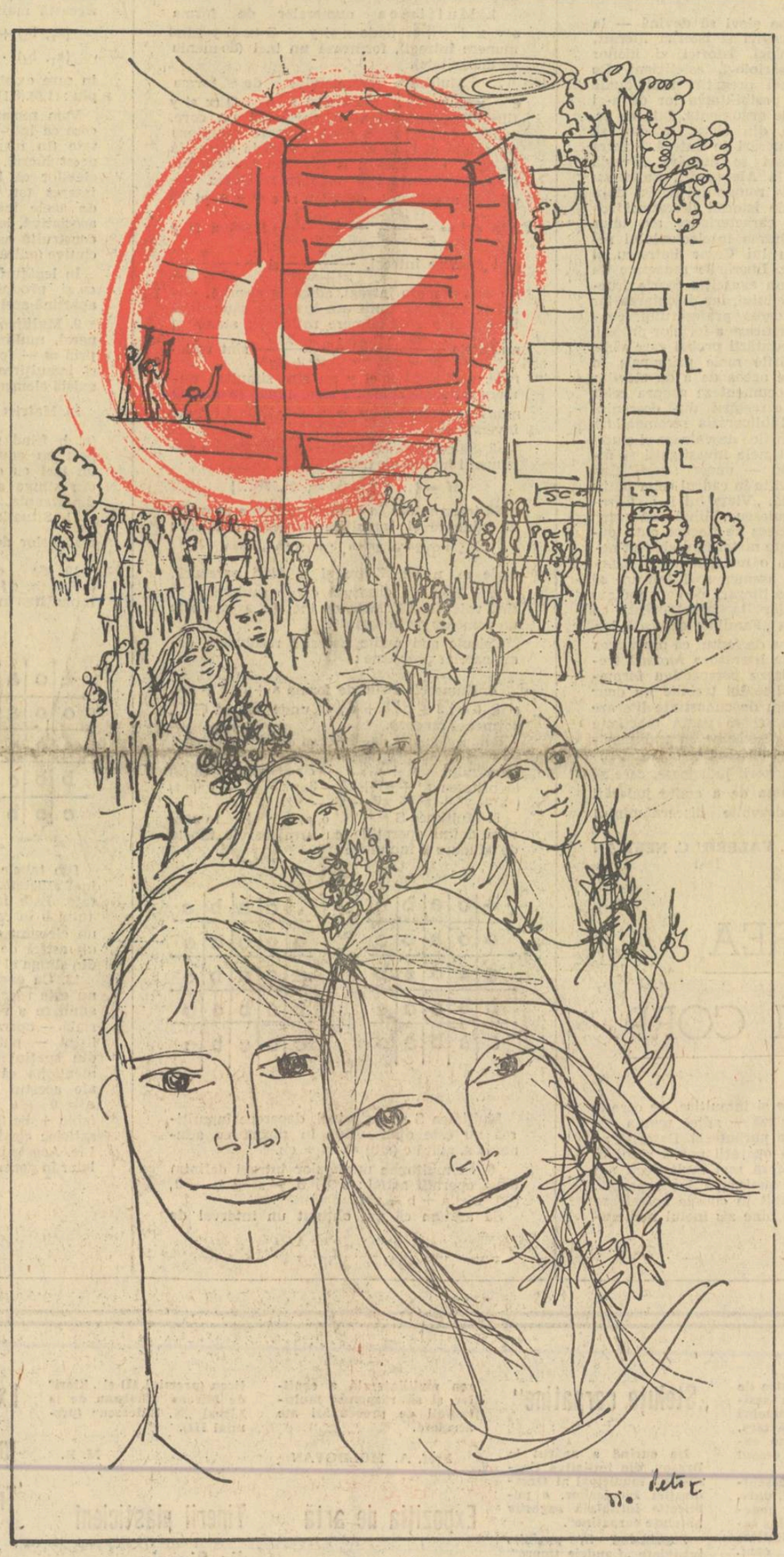

Tradiționala sărbătoare a solidarității internaționale a celor ce muncesc, ziua frăției muncitorilor de pretutindeni, găsește poporul român în plin avînt al luptei pentru înflorirea patriei socialiste. Carele alegorice, panourile, graficele purtate cu mîndrie la manifestația de 1 Mai vor aduce cu ele noi mărturii emoționante ale muncii entuziaste a constructorilor socialismului din țara noastră. Însuflețiți de un fierbinte patriotism, de o înaltă conștiință socialistă, pătrunși de un profund și robust optimism, oamenii muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, în strînsă unitate de năzuințe și țeluri pun inepuizabila lor energie și capacitate creatoare în slujba progresului constant al patriei comune, a bunăstării și fericirii întregului popor. Muncitorii, inginerii, tehnicienii, îndeplinesc cu răspundere, cu un înalt spirit cetățenesc sarcinile economice. Țărănimea muncește cu hărnicie pe ogoare pentru a asigura recolte bogate. Corpul profesoral, chemat să instruiască și să educe tînăra generație, depune eforturi mereu sporite pentru propășirea școlii românești, muncește cu tot devotamentul pentru realizarea în practică a măsurilor stabilite de partid în vederea modernizării învățămîntului, pentru realizarea înaltei misiuni culturale și sociale cu care societatea noastră socialistă a investit școala și pe slujitorii ei. Ampla acțiune de perfecționare a muncii în școală, ale cărei baze au fost puse de Directivele partidului și de Legea învățămîntului, include toate treptele activității de pregătire a tineretului, de la predarea fiecărei lecții la îmbunătățirea calificării corpului profesoral, de la elaborarea planurilor, programelor și manualelor la activitatea de cercetare științifică în domeniul pedagogiei. Angajați cu toată fermitatea, competența și dăruirea în munca nobilă de pregătire a tineretului patriei, învățătorii și profesorii, mobilizați de chemările Conferinței Naționale a cadrelor didactice, sînt hotărîți să ridice la un nivel superior conținutul complexului proces instructiv-educativ, corespunzător exigențelor dezvoltării actuale și de perspectivă ale societății noastre.

Indiferent de domeniul în care lucrează, oamenii muncii își însoțesc toate eforturile, toate marile lor realizări cu sentimentul adînc al bucuriei și satisfacției celor ce se știu stăpîni deplini pe munca și destinele lor, cu entuziasmul acelora ce-și văd de la an la an țara tot mai bogată, mai prosperă și fericită. România socialistă cunoaște astăzi o intensă viață economică, culturală și socială, județele, orașele și satele ei cunosc o continuă înnoire, proces inițiat de istoricele hotărîri ale Congresului al IX-lea, amplificat, dezvoltat și concretizat de Conferința Națională și plenarele ulterioare ale C.C. al P.C.R. În toate acestea oamenii muncii își identifică roadele propriei lor activități, devotate și pline de abnegație, pentru transpunerea în viață a planurilor construcției socialiste elaborate de partid și guvern. Prevederile și spiritul acestor planuri înălțătoare au creat o atmosferă de puternic avînt în muncă, de largă emulație socialistă, ce-și pune puternic amprenta pe marea manifestare sărbătorească la care vom participa cu toții în ziua de 1 Mai. Desfășurînd larg în adierile dimineții steagurile victoriilor sale — steagurile glorioase ale partidului și patriei — întregul popor român își va reafirma în această zi hotărîrea sa neobosită de a înfăptui politica creatoare, realistă, științifică, marxist-leninistă a partidului, de a păși strîns unit în jurul încercatei sale călăuze — Partidul Comunist Român — spre noi și mărețe victorii, de a urca an de an noi trepte ale progresului și civilizației socialiste.

O dată cu manifestarea bucuriei pentru viața liberă, la marea demonstrație sărbătorească a întîiului de mai oamenii muncii din toată țara — muncitori, țărani, ingineri, profesori și învățători, bărbați și femei, tineri și vîrstnici — vor da expresie sentimentelor internaționaliste ce-i însuflețesc, manifestînd pentru prietenia trainică și frățească cu toate popoarele țărilor socialiste, pentru solidaritate internațională cu toți cei ce muncesc din lumea întreagă, cu uriașele forțe, în continuă creștere, care militează în epoca contemporană pentru țelurile nobile ale democrației, socialismului, păcii și progresului.

Poporul nostru privește cu optimism și adîncă încredere viitorul. La marile demonstrații de 1 Mai din acest an oamenii muncii din țara noastră pășesc mîndri de succesele lor, de perspectiva luminoasă pe care și-o făuresc sub conducerea clarvăzătoare a Partidului Comunist Român, care călăuzește ferm poporul spre progres, spre civilizație, spre comunism.

PREGĂTIND DRUMUL DE DEZVOLTARE A VIITORILOR SPECIALIȘTI

Construcția socialismului în condițiile ritmurilor rapide de dezvoltare a științei și tehnicii, specifice celei de a doua revoluții industriale, ridică problema orientării școlare și profesionale pe primul plan de preocupări. Nevoia de cadre calificate, capabile să facă față cu succes mutațiilor profesionale pe care înnoirile tehnologice le vor impune de-a lungul unei vieți profesionale, impune responsabilități deosebite încă din faza școlarizării. Omul potrivit trebuie profilat de pe băncile școlii pentru locul potrivit. Componentă a sistemului muncii educative din școală, orientarea școlară și profesională presupune intervenții și acțiuni continue, al căror rezultat trebuie să se concretizeze la sfîrșitul etapelor de școlarizare — intermediare sau finale — într-un sistem ferm și convingător de recomandări științific consolidate. Confirmarea sau infirmarea recomandărilor școlii de către familie sau de către tineri are valoarea unui test în ceea ce privește eficiența muncii instructiv-educative. Ea validează sau amendează întregul șir de strădanii depus de către toate cadrele didactice, pe toată durata școlarizării, în pregătirea integrării sociale a elevilor.

Școala românească beneficiază de o bună tradiție în orientarea școlară și profesională a cadrelor. Reanimarea acestei tradiții și îmbogățirea ei cu noile cuceriri ale științei și tehnicii moderne, adecvarea ei noilor realități și perspective de dezvoltare ale societății noastre socialiste stă în atenția organelor de învățămînt, a cadrelor didactice, a tuturor factorilor interesați în pregătirea și promovarea tineretului.

Fiind o acțiune în cadrul unui sistem educațional, reprezentînd ea însăși un sistem complex de acțiuni, orientarea școlară și profesională nu poate fi realizată în orice condiții și de către oricine. Pregătind drumul optim de dezvoltare a viitorului specialist ea trebuie să fie condusă de un specialist — consilierul de orientare școlară și profesională. Apariție de dată recentă în nomenclatorul profesiunilor didactice, consilierul de orientare școlară și profesională este chemat să rezolve competent și prompt aspectele organizatorice și tehnice ale orientării. El nu preia această sarcină eliberînd din acțiune celelalte cadre, ci se înscrie în realitatea școlară ca un coordonator al tuturor acțiunilor și măsurilor ce se iau în acest domeniu, inspiră, propune și impune unele forme de activitate cu elevii și familiile acestora, gîndește, experimentează și generalizează metode moderne de lucru, indică și pune la dispoziția celor interesați surse de informare, materiale documentare prelucrate și, ca specialist în probleme de psihopedagogie școlară, intervine cu rol de diagnostic, preventiv și curativ în cazurile dificile, sugerînd modalități educative sau de alt ordin pentru rezolvarea problemelor ridicate. Acest evantai larg de preocupări investește pe consilierul de orientare școlară și profesională cu o indiscutabilă autoritate științifică și morală, cu o mare responsabilitate în raport cu viitorul tinerilor elevi.

În activitatea de pînă acum consilierii de orientare școlară și profesională au trebuit să facă față multiplelor situații impuse de noua lor prezență în școli, ca și de cerințele complexe ale orientării elevilor, în condiții destul de precare. Acestea se referă la propria lor pregătire și la lipsa unor instrumente de lucru care să-i ajute să obiectiveze autocunoașterea și cunoașterea elevilor, să depisteze și să educe elementele vocaționale de natură să pună de acord aspirația profesională cu posibilitatea de a o realiza. Sesizați de aceste carențe, specialiștii din Institutul de științe pedagogice au reorganizat planul de cercetare în acest domeniu, revizuindu-l din punct de vedere tematic și calendaristic pentru a-l pune de acord cu cerințele practicii școlare, au trecut la elaborarea pe baze experimentale a unei fișe de cunoaștere a elevului, a unor instrucțiuni de aplicare a ei și a unei baterii de teste validate, în vederea introducerii lor în anul școlar 1969—1970, au organizat instructaje și cursuri de inițiere pentru consilieri și inspectorii județeni care răspund de orientarea școlară și profesională, se îngrijesc de elaborarea unor monografii profesionale, de publicarea unor lucrări originale, a unor materiale documentare din literatura mondială și a altor materiale cu caracter normativ etc. Acestor măsuri consilierul trebuie să le vină în întîmpinare prin propriile lui inițiative, fără a se suprapune însă colegilor săi din colectivul didactic, fără a-i dubla cu acțiuni paralele.

La eforturile care se depun pentru consolidarea unui sistem al orientării școlare și profesionale la nivelul școlii generale și al școlilor de grad mediu este absolut necesar să-și dea contribuția și învățămîntul superior. Criza de specialiști impune unele măsuri urgente în acest domeniu: reconsiderarea profilului actualelor secții de psihologie și de pedagogie din cadrul universităților, a planului lor de școlarizare și, implicit, a programelor obiectelor din planul de învățămînt, reconsiderarea pregătirii pedagogice și psihologice a tuturor studenților din facultățile care pregătesc cadre didactice, cu introducerea de cursuri (capitole) speciale privind orientarea școlară și profesională a tineretului. Pentru cadrele didactice în activitate preconizăm introducerea problemelor orientării școlare și profesionale în cadrul cursurilor de perfecționare. De asemenea, considerăm necesar să se manifeste preocupări și inițiative pentru calificarea în problemă a activiștilor din organizațiile de tineret, al căror aport în orientarea școlară și profesională este substanțial.

Am dori să facem unele considerații în legătură cu aspectul educativ al orientării școlare și profesionale. Considerăm necesare eforturi de transfer a intențiilor și „reveriilor", cu care unii tineri își prefațează opțiunile profesionale, în atitudini ferme, concrete. Atitudinile se referă la subordonarea raporturilor elev-profesiune viitoare, atitudinilor elev-obligații școlare prezente, întrucît insatisfacerea celor din urmă pune sub semnul îndoielii însăși posibilitățile de împlinire profesională. Mulți tineri condiționează opțiunile profesionale de traversare în bune condiții a unor etape de școlarizare previzibile și acceptate ca atare, cum ar fi bacalaureatul sau concursurile de admitere, pe care le ridică la valoarea unor evenimente școlare absolute. În realitate, aceste confruntări, normale vieții de

ROMEO DASCALESCU
director adjunct al Institutului de științe pedagogice

(Continuare în pag. a 2-a)

LUMINĂ DE MAI

Cîtă forfotă de flori și vrăbii, cîtă viață, cîtă forfotă de crengi și pămînturi încolțite sau năvălite de iarbă și păduri! Orașele se lărgesc în umeri, albesc, se fac mai tinere și mai frumoase, piatra se face fîntînă și temelie, oamenii lucrează puternic și rîd sănătos, copiii se întrec de mulți și veseli, cerul e înalt și tună de ploi sau se inundează de lumină și noblețe.

Vine luna Mai în țară și pe planetă și toate lucrurile și toate ființele se bucură ca la începutul lor. Oricît de mari suferințe sau apăsări ai avea, acum te poți vindeca; oricît de singur ai fi, acum te desparți de singurătate, ieși în lume și te îndrăgostești de păsări și fulger, de prunc și luceafăr, de lumina divină a lunii Mai.

Se aud traversînd, în toate părțile pămîntului, corurile enorme, corurile de forță ale muncitorimii universale, se aud pașii ei înaintînd spre viitor.

La noi, pîinea se bucură să aparțină mîinilor și conștiințelor libere. La noi, pîinea e liberă ca o ființă îndreptățită de libertatea ei; noi îi aparținem și ne aparține ca aerul și timpul, ca pacea și sănătatea conștiinței noastre. Tîmplele noastre, la fel ca pîinea, ne sînt libere și gîndim curat și omenește cu ele; gîndurile noastre trăiesc în tot ce facem și se bucură și ele de lumina aceasta de Mai. Dacă am iubit vreodată ceva mai mult la om, au fost mîinile lui, mîini care m-au făcut să meditez la toate mîinile lumii; mîinile noastre sînt libere, sînt curate și calde, ele aparțin libertății și luminii.

Trăim și trecem prin marele timp al socialismului, timp de libertate și demnitate, și fiecare etapă, cu viața și dinamismul ei, constituie încă un etaj clădit la edificiul civilizației moderne. Prin etajele acestei civilizații se răsfață lumina tuturor anotimpurilor; de la aceste etaje se răsfrînge prin spațiu și timp puterea noastră spirituală, care se transmite de la prunc la omul liniștit și înțelept ajuns la senectute.

Cred că am văzut cîteva milioane de elevi, cu profesorii lor, aplaudînd lumina sau construind-o în aceste etaje. În această primăvară sînt cei mai mulți elevi și studenți, mai mulți decît au fost întotdeauna; tot acum sînt cei mai mulți profesori și cele mai multe cărți și cele mai multe cîntece și cei mai mulți poeți! Pămîntul se aude oeste tot crescîndu-și averile spre rod, iar această lume a muncii și spiritului este ființa cea fericită a istoriei și timpului prezent.

Săpătorule de stînci, îndrăgostitule de brazde, adolescento încîntătoare, profesorule, oțelarule și tu, poetule, veniți în marea lumină de Mai; nu întîrziați să vă inundați de bucurie. Flacăra luminii de Mai se deschide frumos și integru spre cei douăzeci și cinci de munți ai lui August — semnul libertății umane. Bucură-te și cîntă, lume a demnității.

ION CRINGULEANU

SINTEZELE LITERARE — DIRECŢII, STRUCTURĂ, MODALITĂŢI

Programa examenului de bacalaureat la literatura română cere absolvenţilor de liceu să recapituleze problemele şi operele fundamentale studiate în clasele IX-XII, vizînd în esenţă înţelegerea şi interpretarea de ansamblu a fenomenului literar. Recapitularea finală trebuie să devină astfel o operaţie de generalizare şi de sistematizare a materialului literar şi, totodată, o modalitate didactică de educaţie umanistă.

Ţinînd seama de aceste considerente, urmăresc stăruitor ca analiza să conducă în mod firesc la sinteză. De exemplu, după constituirea prin analiză a imaginii globale asupra unui scriitor îi orientez pe elevi spre considerarea creaţiei sale în unitatea ei intrinsecă, organică, multilaterală şi, concomitent, spre încadrarea lui în cultura naţională şi universală, demonstrează valenţele universale ale geniului nostru naţional. Totodată, pornind de la ideea că recompunerea elementelor într-o ordine simultană are sarcina să restructureze într-un plan sintetic principalele opere studiate corespunzător unui principiu central (tematică, specie, curente literare, direcţii de orientare ale dezvoltării literaturii, măiestrie artistică etc.) şi, evident, particularităţilor clasei, caut să realizez, prin mijloace specifice, lecţii de sinteză în care să îmbin ideologicul şi esteticul pentru ca recapitularea să nu însemne o simplă consolidare a informaţiilor dobîndite de elev, ci să aibă şi importante valenţe formative. Ca atare, mi-am propus teme recapitulative cum sînt: „Folclorul, izvor de inspiraţie pentru marii noştri scriitori", „Coordonate ale liricii patriotice şi cetăţeneşti", „Oglindirea realistă a vieţii satului în operele scriitorilor studiaţi", „Lupta dintre vechi şi nou în conştiinţa unor eroi ai literaturii contemporane", „Formarea şi dezvoltarea limbii noastre literare (cu privire specială asupra limbii literaturii artistice)", „Contribuţia criticilor noştri de prestigiu la promovarea unei literaturi înaintate" ş.a. Consider că o asemenea ordonare nu va duce la o stereotipă reluare în discuţie a capitolelor înşiruite în programa de examen, la o aproximativă şi obositoare repetare de date şi cunoştinţe, ci îi va ajuta pe elevi să găsească şi să interpreteze firele conducătoare ale operelor deja analizate, potrivit temei date, să argumenteze şi să exemplifice afirmaţiile cu citate din operele reprezentative, cu pasaje din critica şi istoriografia literară, cu material bibliografic de orientare estetică şi de teorie literară.

Rolul pe care mi-l rezerv este acela de a conduce procesul gîndirii elevilor, de a face mereu limpede ideea călăuzitoare, de a corecta eventualele erori, de a sugera legături posibile între diferite opere, de a sublinia gradul de generalitate a chestiunilor dezbătute şi, în sfîrşit, de a menţine raportul între faptul literar discutat şi concluziile de natură teoretică. De pildă, la subiectul „Coordonate ale liricii patriotice şi cetăţeneşti" voi cere elevilor să releve felul în care, pornind de la vibraţia directă, spontană în faţa anumitor evenimente, poeţi diferiţi ca temperament şi mod de exprimare, precum Gr. Alexandrescu, D. Bolintineanu, Alecsandri, Eminescu, Coşbuc, E. Jebeleanu, M. Beniuc îşi afirmă spiritul militant în stil propriu, în forme care-i situează pe orbita propriei personalităţi, marcîndu-le originalitatea.

Structurarea orei de sinteză după un fir nodal îmi dă posibilitatea să stăvilesc tendinţa unor elevi de a încărca repetarea materiei cu fel de fel de amănunte nesemnificative, de a îneca ideile şi sentimentele fundamentale într-o serie de aspecte adiacente, derivate. Baza discuţiei o formează, desigur, textul, raportat la realitate, la conţinutul de viaţă înfăţişat: proza istorică cu referire la trecutul de luptă al poporului, frumuseţi ale peisajului românesc descrise de maeştrii artei cuvîntului, moravuri şi năravuri ale unei lumi apuse, expresie a unei anumite existenţe sociale (la Filimon, Caragiale, Călinescu), ş.a.m.d. Aceasta oferă un bun prilej de asociaţii şi disociaţii între specificul artei literare şi condiţionările sale sociale. De fiecare dată însă caut să evit raportarea operei la dogme literare, la standarde, la analogii, şi afinităţi artificiale, îndemnîndu-i în schimb pe elevi să surprindă coeficientul de personalitate al operei la punctul de întîlnire al elementelor tradiţionale — temă, personaje, situaţii tip etc. — cu individualitatea creatoare a autorului.

Sinteza îi obligă pe elevi să devină — la scară redusă — critici şi istorici literari, comparatişti, tematologi, istorici ai ideilor literare, psihologi, sociologi, esteticieni. De unde necesitatea unei pregătiri individuale care să exerseze şi posibilitatea lor de a-şi expune ideile, de a le argumenta. Iată de ce, pe lîngă activitatea din clasă, le dau să alcătuiască şi acasă lucrări de sinteză. Printre temele acestor lucrări se numără „Poezia naturii şi a iubirii la Alecsandri, Eminescu şi Coşbuc", „Evoluţia romanului social de-a lungul unor etape ale istoriei literaturii române", „Trăsăturile caracteristice ale unor curente literare", „Drama intelectualului reflectată în romanele lui Cezar Petrescu şi Camil Petrescu" etc. Lucrările redactate de grupe de elevi sînt un exerciţiu foarte fructuos în ajunul examenului, iar discutarea lor în clasă, sub conducerea profesorului, constituie pentru ei o verificare a forţelor proprii, dîndu-le curajul înfruntării probei care vine.

Una din preocupările mele principale în această perioadă este aceea de a da elevilor posibilitatea să se documenteze asupra celor mai noi date ale cercetării din domeniul istoriei literaturii. Bibliografia recomandată cuprinde lucrări ştiinţifice de valoare şi studii noi, care reflectă ultimele investigaţii şi interpretări, completînd — uneori rectificînd — cunoştinţele dobîndite în cadrul celor patru ani de liceu. De pildă, „Viaţa lui I. L. Caragiale" de Şerban Cioculescu, „Mihai Eminescu" de I. Creţu etc. Precizez de fiecare dată paginile la care se găseşte materialul absolut necesar, pentru a evita o nedorită supraîncărcare a elevilor. De asemenea îi îndrum să urmărească emisiunea literară pe care radioul o consacră candidaţilor la bacalaureat, ca şi pagina din revista „Familia" dedicată lor.

În general ţin seama de faptul că pregătirea pentru bacalaureat la literatura română trebuie neapărat să vizeze perspectiva formativă, că absolvenţii liceului trebuie nu doar să posede un cuantum de cunoştinţe literare necesare la examen, ci să poată reacţiona în faţa unei opere beletristice cu spontaneitate şi în chip justificabil printr-o argumentaţie întemeiată pe criterii judicioase, care să le formeze posibilitatea de a emite judecăţi de valoare şi să le dezvolte discernămîntul critic.

Prof. VALERIU C. NEŞTIAN
Iaşi

DESPRE RECAPITULAREA NOŢIUNILOR DE INEL ŞI CORP

Recapitularea materiei la matematică în clasa a XII-a ne dă prilejul să revenim, adîncindu-le, asupra unor probleme pe care, în timpul anului, am fost nevoiţi în unele cazuri să le tratăm izolat, incomplet sau unilateral. Asemenea probleme sînt, de exemplu, cele privitoare la inel şi corp.

Inelul şi corpul sînt structuri cu două operaţii, numite adunare şi înmulţire, pe care le uneşte legea distributivă — adică regula generală de desfacere a parantezei. Datorită acestei legi, cele două operaţii pot fi studiate împreună, ceea ce oferă mai mult decît am putea obţine prin examinarea lor separată.

Elevii au mai întîlnit în clasele anterioare inelul şi corpul (mai bine zis inelul numerelor şi corpul numerelor), fără să le cunoască însă denumirile. Chiar şi elevii mici, cînd au efectuat obişnuitele operaţii în cercul numerelor întregi sau raţionale, au lucrat de fapt într-un corp sau într-un inel. Numai că ei nu ştiau lucrul acesta. Pe parcursul anilor, însă, au descoperit anumite paralelisme, au observat că unele teoreme pe care le-au stabilit pentru numere complexe rămîn valabile şi dacă ne referim doar la numere reale, sau dacă am supune examinării numerele raţionale.

Este deci indicat ca elevii din clasa a XII-a să cunoască cauza reală a acestor paralelisme. Tocmai la aceasta servesc definiţiile precise ale noţiunilor de inel şi corp, ca şi studiul unor proprietăţi ale acestora.

Este bine să atragem atenţia elevilor că o proprietate demonstrată într-un inel este valabilă atît la numere întregi şi la polinoame cu o singură variabilă, studiate în clasele mai mici, cît şi la matrice pătrate. Ei vor fi interesaţi să afle că regula bine cunoscută şi totuşi întrucîtva misterioasă a mulţimii numerelor negative (minus înmulţit cu minus dă plus) este o consecinţă a definiţiei inelului, adică a faptului că în fiecare inel este valabilă egalitatea (—a) (—b) = ab.

Manualul cuprinde multe probleme în legătură cu noţiunile de inel şi corp. Credem însă că nu va fi inutil dacă în cele ce urmează vom prezenta şi probleme de altă natură decît cele întîlnite în manual, din dorinţa de a face mai variată culegerea noastră de probleme.

1. Mulţimea numerelor de forma $c = x + yi\sqrt{3}$, unde x şi y ∈ Z (x şi y fiind numere întregi), formează un inel (domeniu de integritate).

2. Mulţimea numerelor de forma $c = x + yi\sqrt{3}$, unde x şi y ∈ Q (x şi y fiind numere raţionale), formează un corp.

Între forma celor două numere complexe nu există nici o diferenţă. Condiţia esenţială în cazul 1 este ca x şi y să fie numere întregi, iar în cazul 2 numere raţionale. Inversul numărului complex: $c = x + yi\sqrt{3}$ este $c^{-1} = \frac{x}{x^2+3y^2} - \frac{yi\sqrt{3}}{x^2+3y^2}$. Dacă x şi y sînt numere întregi, $\frac{x}{x^2+3y^2}$ şi $-\frac{y}{x^2+3y^2}$ nu sînt numere întregi, adică în cazul 1. numărul complex c nu are inversul său; dacă însă x şi y sînt numere raţionale, atunci şi numerele $\frac{x}{x^2+3y^2}$ şi $-\frac{y}{x^2+3y^2}$ sînt raţionale, deci dacă x şi y nu sînt simultan numere raţionale egale cu zero, atunci în cazul 2 numărul complex $y = x + yi\sqrt{3}$ îşi are inversul său.

3. Să considerăm mulţimea puterilor cu exponenţii întregi ale numărului 2.

$$M = \{\dots 2^{-2}, 2^{-1}, 2^0, 2^1, 2^2 \dots\}$$

Să interpretăm în această mulţime operaţia de adunare şi înmulţire în felul următor:

$$2^m \oplus 2^n = 2^{m+n}, \quad 2^m \odot 2^n = 2^{mn}$$

unde m, n ∈ Z (m şi n fiind oarecari).

Este uşor de observat că în mulţimea M sînt valabile axiomele de inel (şi acesta este un domeniu de integritate).

Calcule mai multe necesită rezolvarea următoarelor probleme:

4. Numerele reale de forma $a + b\sqrt[3]{2} + c\sqrt[3]{4}$ şi $a + b\sqrt{2} + c\sqrt{3} + d\sqrt{6}$, unde a,b,c,d ∈ Q, formează un corp.

Remarcăm că la determinarea inversului numărului $a + b\sqrt[3]{2} + c\sqrt[3]{4}$ vom folosi identitatea $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y + z)(x^2 + y^2 + z^2 - xy - xz - yz)$.

5. Mulţimea S = { o, a, b, c } în care vom defini operaţiile cu următoarele tabele de adunare şi înmulţire:

+	o	a	b	c
o	o	a	b	c
a	a	o	c	b
b	b	c	o	a
c	c	b	a	o

·	o	a	b	c
o	o	o	o	o
a	o	a	b	c
b	o	b	o	o
c	o	c	b	c

Mulţimea S nu este inel, deoarece înmulţirea nu este distributivă în raport cu adunarea a, adică c (a b) ≠ ca + cb.

6. În mulţimea numerelor întregi definim două operaţii astfel: $a \oplus b = a + b - 1$, $\odot a\ b = a + b - ab$.

Să arătăm că am obţinut un interval de integritate. Este corp acest domeniu de integritate?

Examinînd teoremele valabile în inel, elevii ajung la concluzia că într-un inel oarecare operaţiile algebrice au anumite proprietăţi. Aceste proprietăţi le sînt familiare încă de la operaţiile cu numere. Le vom arăta însă că nu toate proprietăţile adunării şi înmulţirii numerelor rămîn valabile în orice inel.

Este interesantă următoarea proprietate: în unele inele putem da elemente diferite de zero, al căror produs este egal cu zero, adică $a \neq 0$, $b \neq 0$, dar $ab = 0$. Vom menţiona că asemenea elemente ca a şi b se numesc divizori ai lui zero (din stînga, respectiv din dreapta).

Este bine să arătăm elevilor că zadarnic am căuta astfel de exemple între inele de numere. Nici inelele polinoamelor cu coeficienţi cifrici nu conţin divizori ai lui zero. Găsim însă divizori ai lui zero în inelul mulţimii matricelor pătrate, ca şi în mulţimea claselor de resturi modulo p (unde p este un număr compus).

7. Să alcătuim următoarele două funcţii, care să fie definite pentru toate valorile lui x: $f(x) = 0$, dacă $x \leqslant 0$; $f(x) = x$, dacă $x > 0$; $g(x) = x$, dacă $x \leqslant 0$; $g(x) = 0$, dacă $x > 0$. Ambele funcţii diferă de elementul zero, deoarece ele nu au valorile zero pentru orice valoare a lui x. Produsul lor, însă, este egal cu zero.

8. Să considerăm mulţimea perechilor de numere avînd forma (a, b), unde a,b ∈ Z. Această mulţime este inel pentru operaţiile:

$$(a_1, b_1) + (a_2, b_2) = (a_1 + a_2, b_1 + b_2)$$
$$(a_1, b_1) \cdot (a_2, b_2) = (a_1 a_2, b_1 b_2)$$

în care există divizori ai lui zero. De exemplu: (1,0).(0,1) = (0,0).

Vom remarca faptul că, în general, nu se cere ca într-un inel să existe elementul unitate (în manual se afirmă, în mod greşit, acest lucru). Le vom face totodată cunoscut elevilor că în ultimul timp se observă un interes tot mai mare al specialiştilor faţă de acele inele în care înmulţirea nu este asociativă, iar teoria generală a inelelor este construită astăzi ca teorie a inelelor neasociative (adică nu neapărat asociative).

În legătură cu înmulţirea vom cere numai ca şi produsul a două elemente oarecare să aparţină aceluiaşi inel. De exemplu:

9. Mulţimea numerelor pare — sau, în general, mulţimea numerelor întregi divizibile prin m — formează în raport cu adunarea şi înmulţirea obişnuită, un inel în care nu există elementul unitate.

10. Matricele de forma $\begin{pmatrix} a & b \\ a & b \end{pmatrix}$, unde a, b ∈ R (a, b fiind numere reale) formează, în raport cu adunarea şi înmulţirea matricelor, un inel cu o infinitate de elemente unitate din stînga şi fără nici un element unitate din dreapta.

11. Situaţia este asemănătoare şi în inelul matricelor de forma $\begin{pmatrix} x & o \\ y & o \end{pmatrix}$, unde x, y ∈ R.

12. Să considerăm mulţimea M = { 0, a, b, c } în care definim adunarea şi înmulţirea în felul următor:

+	o	a	b	c
o	o	a	b	c
a	a	o	c	b
b	b	c	o	a
c	c	b	a	o

·	o	a	b	c
o	o	o	o	o
a	o	a	b	c
b	o	b	o	o
c	o	c	b	c

Din tabele se poate observa că M este un inel asociativ, necomutativ, fără element unitate. Este interesantă comportarea elementului b în cazul bx = 0, unde x ∈ M (x fiind un element oarecare). Vom arăta elevilor că un astfel de element se numeşte anulatorul din stînga al inelului.

13. Ca exemplu de inel în care înmulţirea nu este asociativă în raport cu operaţiile de adunare a vectorilor şi cu înmulţirea vectorială — operaţii cunoscute din geometria analitică — putem aminti mulţimea vectorilor din spaţiul tridimensional euclidian. Vom menţiona că pentru orice elemente a, b, c ale acestui inel sînt valabile egalităţile: $a^2 = 0$ (de unde decurge că ab = — ba) şi (ab)c + bc (a) + (ca)b = 0 şi că inelele care satisfac condiţiile respective se numesc inele Lie. Aceste inele formează marea clasă a inelelor în general neasociative.

Lector ELEMER KISS
Tîrgu-Mureş

Pregătind drumul viitorilor specialişti

(Urmare din pag. 1-a)

elev şi celei de student, nu trebuie transformate în criterii de orientare şcolară şi profesională. Bacalaureatul, mai ales, are valoarea unui examen de sfîrşit de ciclu, valenţele lui sînt în altă sferă, nu în cea a orientării şcolare şi profesionale. Însuşi faptul că aceste evenimente şcolare pot să constituie un handicap în drumul spre viitoarea profesiune confirmă că împlinirea profesională trebuie susţinută puternic de o bună pregătire. Drumul spre realitatea nomenclatorului de profesiuni şi a statutului de funcţiuni trece prin rubricile catalogului, el este jalonat de mediile şcolare, de conţinutul intelectual pe care acestea îl cantifică. Nu este suficient să fii apt din punct de vedere al intereselor manifestate şi al cerinţelor medicale pentru o profesiune oarecare. Ca să intri în ea trebuie să te pregăteşti serios. Momentul întîlnirii cu viitoarea profesiune este un moment de bilanţ al unei etape îndelungate de studiu, de asimilare de bunuri de cultură. Iată de ce este necesar să-i lămurim pe tineri că acest drum este singurul care-l va duce fără riscuri (chiar dacă emoţiile rămîn inerente), acolo unde şi-au propus să ajungă.

A considera că orientarea şcolară şi profesională aparţine în exclusivitate şcolii înseamnă a ne situa pe un punct de vedere ştiinţific eronat. În acţiunile de orientare organizate de şcoală se cere să fie prezenţi toţi ceilalţi factori sociali interesaţi în satisfacerea cu cadre bine calificate (şi just distribuite din punct de vedere profesional) a tuturor compartimentelor de activitate din economie şi cultură. Un rol important revine şi factorilor cunoscuţi sub denumirea de mass media. Un sprijin sporit trebuie să-l aducă, de pildă, cinematografia, prin care informaţia profesională poate fi ridicată pe o treaptă superioară de cuprindere şi de convingere. În prezent filmele tematice din acest domeniu sînt încă puţine, sărace în conţinut, insuficient de sugestive. Poate că ar trebui lucrat în seriale, pe ramuri profesionale, dîndu-se prioritate sectoarelor în care nevoia de cadre este mai acută.

Avînd în vedere caracterul interdisciplinar al cercetărilor şi acţiunilor de orientare şcolară şi profesională şi interesul cu care diverse instituţii şi organizaţii întîmpină problema, credem în oportunitatea unor măsuri de coordonare a ei la nivel republican. Prin aceasta s-ar realiza unitatea de concepţie şi de acţiune, delimitările de competenţă, evitarea paralelismului, reciprocitatea de sprijin, schimbul de experienţă.

Studenţi ai Institutului pedagogic din Bucureşti la antrenament sportiv.

seco ven te

Seminarii privind aplicaţiile matematicii în ştiinţele sociale şi umaniste

În ampla acţiune de cercetare şi informare ştiinţifică care se desfăşoară în prezent la noi în ţară, se cuvine consemnată iniţiativa Consiliului Naţional al cercetării ştiinţifice care a organizat, cu sprijinul Societăţii de ştiinţe matematice, seminarii consacrate aplicaţiilor matematicii în ştiinţele sociale şi umaniste. Aceste seminarii, care se desfăşoară sub conducerea directă a acad. Nicolae Teodorescu, decanul Facultăţii de matematică, şi cu sprijinul acad. Grigore Moisil, preşedintele Societăţii de ştiinţe matematice, au în centrul preocupărilor problemele de teoria codurilor şi statistică matematică, instrumente matematice esenţiale în studierea unor probleme de genetică, lingvistică, istorie, arheologie, ştiinţe juridice etc.

Seminariile, care au loc în fiecare joi în amfiteatrul „Spiru Haret" al Universităţii, reunesc numeroase cadre didactice din învăţămîntul superior şi liceal alături de ingineri, geneticieni, neurologi, jurişti, istorici. Pînă în prezent au fost discutate probleme de criptografie algebrică, de statistică lingvistică în legătură cu dicţionarele de frecvenţă, de teoria codurilor, de aplicaţii ale statisticii matematice în statistica lingvistică şi de codificare în genetică. Expunerile au fost prezentate de cadre didactice universitare şi de cercetători ştiinţifici ca prof. univ. S. Marcus, conf. Emanoil Vasiliu, C. Mănecă, şef de sector la Institutul de lingvistică, conf. Virgil Craiu, dr. Mircea Manolescu etc. Pentru viitor se prevede organizarea unor cercetări în colective comune, formate din cadre universitare, cercetători şi profesori din învăţămîntul liceal.

Sesiune ştiinţifică

La Braşov a avut loc duminică, 27 aprilie, o sesiune metodico-ştiinţifică cu tema „Tehnica elaborării unei lucrări de grad", organizată de Societatea de ştiinţe filologice. La sesiune au participat membri ai societăţii din toată ţara, precum şi numeroase cadre didactice din oraşul Braşov.

După cuvîntul de deschidere, rostit de conf. univ. Emil Boldan, secretar general al Societăţii au adus saluturi, din partea Ministerului Învăţămîntului conf. univ. Vasile Bunescu, director general adjunct, iar din partea Comitetului judeţean de partid Braşov, prof. Alexandru Crişan, şeful Comisiei de învăţămînt. Apoi au fost prezentate comunicările „Cercetarea ştiinţifică a literaturii, preocupare firească a profesorilor de limba română" (conf. univ. Emilia Milicescu, Braşov), „Lucrarea cu temă de limba literară şi stil", (prof. Ion Dumitrescu, Bucureşti), „Lucrarea cu temă de lingvistică-dialectologie, onomastică, cultivarea limbii, gramatică" (lector univ. Ştefan Iacob, Braşov), „Tehnica elaborării lucrărilor de metodica predării limbii şi literaturii române ca lucrări de grad" (conf. univ. Aristide Hazgan, Iaşi) şi „Lucrarea cu temă de metodică a predării limbilor străine" (conf. univ. Viorica Demetrescu, Bucureşti). Comunicările au fost urmate de dezbateri care au subliniat oportunitatea acestei sesiuni ştiinţifice şi au contribuit la clarificarea problemelor luate în discuţie.

„Steluţe carpatine"

De curînd a apărut la Braşov, din iniţiativa Consiliului municipal al Organizaţiei Pionierilor, o publicaţie intitulată sugestiv „Steluţe carpatine".

Cuprinzînd în paginile intitulate „Condeie tinere" versuri şi lucrări în proză ale copiilor, revista promovează aptitudinile lor, încurajîndu-le primii paşi în creaţie. Alături de micii poeţi şi prozatori, „Steluţele carpatine" au făcut loc şi creatorilor de probleme, ca şi informaţiilor referitoare la rezultatele activităţii din cercurile pionereşti. Foarte interesante sînt, de pildă, informaţiile despre roadele dobîndite în cercurile tehnice: construcţii de cartinguri, de aeromodele clasice şi captive, de navomodele acţionate electric. Nu lipseşte nici colţul chimiei. Se dau, de asemenea, veşti sportive. Foarte căutate de cititori sînt ştirile despre faptele de cinste şi curaj ale unor pionieri braşoveni, despre hărnicia şi perseverenţa în muncă a unor detaşamente de pionieri.

Parcurgînd cu atenţie, de la un capăt la celălalt, „Steluţele carpatine" constaţi că iniţiatorii şi realizatorii lor s-au orientat după asemenea criterii de selectare a conţinutului, încît să contribuie la educarea multilaterală a copiilor şi să răspundă multitudinii de preocupări ale acestora.

Prof. A. MOLDOVAN

Expoziţia de artă plastică a elevilor

Liceul „Nicolae Bălcescu" din Capitală găzduieşte în aceste zile o frumoasă expoziţie a elevilor din licee, şcoli profesionale şi de pregătire postliceală organizată cu prilejul fazei pe municipiu a concursului de arte plastice. Iniţiată de către Inspectoratul şcolar al municipiului Bucureşti în colaborare cu Comitetul U.T.C. al municipiului, expoziţia reuneşte peste 100 dintre cele mai izbutite lucrări selecţionate dintr-un număr de 500 cu care s-au prezentat elevii. Tematica lucrărilor este deosebit de bogată şi variată oglindind aspecte din viaţa şi activitatea elevilor, din peisajul social şi cultural al patriei, din frumuseţile naturii etc.

Printre lucrările premiate se numără „Natură moartă", de Elena Jianu de la Liceul de arte plastice (premiul I), „Bach" de Tudor Oniga de la acelaşi liceu (premiul II) şi „Flori" de Mircea Ciobanu de la Liceul „N. Bălcescu" (premiul III).

M. R.

Tinerii plasticieni din Giurgiu

De curînd s-a deschis şi la Giurgiu, într-un cadru festiv, o bogată expoziţie cu lucrări de artă, realizate de elevii Şcolii de muzică şi arte plastice de aici. Demonstraţie a resurselor imaginaţiei şi a roadelor sensibilităţii elevilor, expoziţia oglindeşte receptivitatea lor pentru bogăţia de forme şi culori oferite de lumea înconjurătoare. Elevii folosesc cu curaj şi pricepere variate modalităţi de expresie plastică: pictura în ulei, acuarelă, crochiuri în tuş şi cărbune, colaje, pictură pe sticlă şi metal bătut. O tematică bogată înfăţişează aspecte pitoreşti şi variate scene ale muncii ce se desfăşoară în oraşul dunărean. Acestora li se adaugă expresive portrete, precum şi avintate incursiuni în lumea plină de farmec a basmului şi copilăriei.

Prof. univ. dr. ALEXANDRU TOHĂNEANU

Expoziţia profesorului Traian Bilţiu Dăncuş

Clubul sindicatelor din învăţămînt prezintă retrospectiva reputatului pictor maramureşean, prof. T. Bilţiu Dăncuş. Expoziţia cuprinde 66 de picturi în ulei, rod al unei munci asidue din ultimii 10 ani, închinată oglindirii vieţii ţăranului, muncitorului, peisajului patriei, teme cărora pictorul li s-a dăruit cu toată pasiunea talentului său.

Lucrările lui Traian Bilţiu Dăncuş, format la şcoala academicistilor Mirea, Costin Petrescu şi Gabriel Popescu, se caracterizează printr-o viziune liniară, prin tuşe energice, care marchează desenul riguros. Ele vădesc inclinaţii deosebite pentru pictura monumentală, pentru marile compoziţii în frescă, unde pictorul se simte în largul lui şi în care, de altfel, are realizări remarcabile. Amănuntul nu este jertfit şi unele compoziţii apar chiar excesiv de încărcate, fără a cădea însă, în naturalism şi nesemnificativ. Impresionează portretul lui Nicolae Bălcescu, executat în maniera „a fresco", precum şi vigurosul „Flăcău maramureşean", „Muncitorul", „Pictorul Rafali", „Soră medicală ş.a. Mult lirism şi nostalgie se degajă din peisajele maramureşene „Sara pe lac", „Pe Mara" şi cu deosebire din lucrarea „Mestecenii", una din cele mai bune din expoziţie, în care tonurile calde de galben ruginiu alternează cu griurile difuze din fund. Remarcabile sînt şi compoziţiile în care se face elogiul muncii agricole. „Cramă" „Interior de moară" „Spălatul lînei" ş.a., care îmbină poezia muncii cu optimismul şi seva plină de prospeţime a spaţiului agrest.

A spune despre Traian Bilţiu Dăncuş că e un pictor coborît din cîntec şi baladă ni se pare a nu spune totul. El e ceva mai mult. E un neliniştit însetat permanent de adevăr şi frumos.

Prof. GH. COSTIN.

Bogată activitate turistică

Turismul, important mijloc al educaţiei fizice şi factor deosebit în educarea patriotică a copiilor, ocupă un loc de frunte în programele de activităţi ale detaşamentelor şi unităţilor de pionieri din judeţul Prahova. Un exemplu concludent: acţiunile întreprinse de pionierii din comunele Singeru şi Apostolache, încadrate în ciclul „Oameni, fapte, vestigii pe meleagurile noastre". Organizate în mod gradat şi diferenţiat, în funcţie de vîrsta copiilor, de dorinţele lor, acestea includ plimbări şi vizite de scurtă durată cu elevii din clasele I—II, ca şi drumeţii şi expediţii pe distanţe mai mari, cu elevii din clasele III—VIII.

Pentru viitor, proiectele unităţilor de pionieri de la şcolile amintite prevăd o acţiune intitulată „Pionierii pe cărările patriei", în cadrul căreia vor fi vizitate schela Boldeşti şi serele Plavia, un „tur de orizont al comunei", cu durata de două zile, expediţii cu caracter aplicativ, de întrecere, cu elemente de alergare, sărituri, aruncări şi concursuri de orientare turistică.

Prof. ANDREI PETRE
Ploieşti

seco ven te

PREMISE PSIHOPEDAGOGICE ŞI REALITĂŢI PRIVIND

ŞCOLARIZAREA LA VÎRSTA DE 6 ANI

Una dintre principalele tendinţe manifestate în învăţămîntul mondial este ca, paralel cu prelungirea şcolarităţii obligatorii, să fie coborîtă limita inferioară a vîrstei de cuprindere în şcoală. Datele înscrise în ediţia 1968 a „Anuarului educaţiei" editat de UNESCO arată că în 55 de ţări din întreaga lume, printre care se află ţările cu înalt nivel de dezvoltare economică şi culturală, vîrsta de începere a şcolarizării este de 6 ani. Mai mult chiar, în Anglia şi în alte cîteva ţări copiii intră în şcoală de la vîrsta de 5 ani.

Prevederile cuprinse în Directivele partidului şi în Legea învăţămîntului în legătură cu realizarea treptată a şcolarităţii începînd de la vîrsta de 6 ani se bazează pe această experienţă de plan mondial, ca şi pe experimentul realizat la noi în anul şcolar 1967-1968, ţin seama de datele psihologiei experimentale şi ale cercetărilor de medicină infantilă, şi totodată de noile condiţii sociale, economice şi culturale din ţara noastră.

După cum se ştie, anul acesta a constituit perioada unei ample experimentări a aplicării acestei importante măsuri de dezvoltare a învăţămîntului, realizată în două variante — clase cu elevi de 6 ani şi clase cu elevi de 6 şi 7 ani. Rezultatele obţinute au dat un răspuns practic pe deplin pozitiv problemelor pe care era chemat să le rezolve experimentul, demonstrînd că se poate realiza integrarea optimă a copiilor de 6 ani în complexul specific al activităţii şcolare.

Aceste rezultate se cer amplu valorificate atît pe planul teoriei şi practicii pedagogice, cît şi în acţiunile cu caracter propagandistic desfăşurate în rîndul părinţilor copiilor de 6 ani. Activitatea de clarificare a părinţilor asupra importanţei pe care o are coborîrea limitei inferioare de şcolarizare, ca şi asupra deplinei sale fundamentări psihologice, medicale şi pedagogice, cîştigarea totalei lor aderiuni la această acţiune presupune, înainte de toate, argumentare convingătoare şi exemple concludente. Lucrările de psihologie experimentală şi de psihologia copilului, recent apărute, demonstrează pe larg deplina aptitudine intelectuală a copilului normal de 6 ani pentru studiul şcolar.

Pentru a veni, la rîndul nostru, în sprijinul acestei munci de clarificare duse de învăţători în rîndurile părinţilor publicăm materialele de faţă, care precizează unele postulate psiho-pedagogice şi relevă unele realităţi ilustrative din munca desfăşurată în acest an la clasa I, unele fapte de viaţă şcolară culese — din multe altele — de un redactor al gazetei noastre din „laboratoarele" unor clase experimentale.

Mai întîi cîteva consideraţii ale prof. univ. dr. docent ION BERCA despre :

Etapele dezvoltării psihice a copilului şi condiţiile pedagogice ale adaptării lui la viaţa şcolară

Cercetările de psihologia copilului desfăşurate în S.U.A., Franţa, U.R.S.S., Elveţia etc., ca şi cercetările efectuate în acest domeniu în ţara noastră au dus la concluzia că dezvoltarea psihică a copilului de 3-6 ani străbate mai multe etape.

De la 3 la 5 ani în activitatea motorie şi intelectuală a copilului se observă o mare labilitate a analizei şi sintezei şi dificultăţi de coordonare a acestor activităţi fundamentale. De aici vederile unilaterale în construcţiile gîndirii copilului. Copilul de 3-5 ani este incapabil de reversibilitate în operaţiile sale intelectuale, în sensul că nu poate reface drumul invers al unui act mental. De exemplu, dacă întrebi un astfel de copil ce distanţă este de la punctul A la punctul B şi ce distanţă de la punctul B la punctul A, el va considera că sînt două dimensiuni diferite, întrucît nu poate să generalizeze.

O dată cu depăşirea vîrstei de 5 ani se conturează o nouă etapă, aceea a preeminenţei sintezei concrete şi rigide. Copilul de cinci ani nu este nici el în stare să realizeze reversibilitatea actului intelectual, ci doar să opereze, treptat, reversibilităţi parţiale. De aceea, aşa cum arăta H. Wallon, gîndirea acestui copil este fragmentară şi inerţioasă. Cei mai mulţi dintre psihogeneticieni sînt de acord că în jurul vîrstei de 6 ani se realizează o armonizare a funcţiilor de analiză şi sinteză, copilul reuşind să opereze reversibil, să detaşeze din ambianţă constantele şi să generalizeze valabil. Aceasta face ca, pe scară de masă, copiii de 6 ani să devină apţi pentru învăţătură, ei putînd să-şi coordoneze acţiunile mintale, să numere, să sesizeze regulile gramaticale etc.

Oricine a crescut copii ştie că, fără o dotaţie excepţională, oricare din ei este capabil, la vîrsta de 6 ani, să opereze cu concepte concrete şi să anticipeze studiul şcolar. Învăţătorii claselor I au avut de multe ori dificultăţi datorate faptului că numeroşi şcolari de 7 ani ştiau deja să scrie şi să citească. Şi aceasta nu din cauza faptului că ar fi fost supradotaţi, ci din motive ţinînd de mediul cultural din familie şi de împrejurări legate de activitatea în grădiniţă. **Este deci firesc să se asigure condiţii culturale corespunzătoare tuturor copiilor deîndată ce aceştia pot să beneficieze de ele.** Aceasta a devenit un principiu călăuzitor al şcolii noastre socialiste. Practic se produce o recuperare, în sensul că vîrsta de 6 ani, în loc să fie în cea mai mare parte pierdută, devine un bun cîştigat. Pedagogia justifică această măsură întrucît ea nu admite stagnări şi dezorganizare. Este complet greşită părerea că dacă stai pe loc acumulezi forţe pentru a merge înainte. Forţele nu se acumulează decît printr-o activitate instructiv-educativă organizată realist, exigentă şi deplin responsabilă.

Firească, se poate ca unii copii de 6 ani să nu fi atins încă, la împlinirea acestei vîrste, stadiul de dezvoltare care îi face apţi pentru şcoală. În general aceştia reprezintă o infimă minoritate. Şi, după cum se ştie, ei vor putea, în baza expertizelor psihologice şi medicale, să mai zăbovească un an în grădiniţă.

Începerea şcolarizării de la 6 ani reprezintă un act deplin fundamentat ştiinţific, de o înaltă semnificaţie culturală şi umană. Structurată pe baza unor documente concepute în lumina studiilor moderne de psihologie şi ştiinţa educaţiei, ea va înregistra, cu certitudine, succesul scontat.

Secvenţe din cîteva clase experimentale

Pentru a surprinde cîteva momente caracteristice ale activităţii unor cadre didactice fruntaşe care predau în clasele I cu şcolari de 6 ani, obiectivul nostru s-a deplasat atît în spaţiu, pe o rază cuprinzînd oraşul Bucureşti, precum şi judeţele Prahova, Ilfov şi Buzău, cît şi în timp, pe parcursul întregii perioade a anului şcolar.

Vom poposi pentru început la clasa în care predă învăţătoarea **Eugenia Manolescu**, la Liceul nr. 37 din Bucureşti. Sîntem în ora de matematică. Învăţătoarea mînuieşte cu pricepere, într-un ritm convenabil colectivului de copii, numeroase obiecte şi imagini şi apoi variate figuri geometrice menite să lămurească, prin mijloace intuitive, cunoştinţele despre adunare şi scădere drept forme reversibile ale aceleiaşi operaţii. Şcolarii lucrează simultan, cu obiectele corespunzătoare din seturile lor personale (confecţionate în şcoală). Trecerea spre abstractizare se realizează, în continuare, prin aplicarea diferitelor figuri pe caiete cu ajutorul unor mici ştampile speciale, apoi prin punerea în corespondenţă a mulţimilor prin desene convenţionale. Micii şcolari înţeleg explicaţiile, lucrează atent şi cu plăcere.

Iată însă că, după 30-35 de minute, desenele şi cifrele de pe caiete nu mai au conturul la fel de net ca la început. Unele priviri au început să ocolească tabla. Intervine, pentru mulţi copii, un moment de saturaţie, dincolo de care începe domeniul suprasolicitării. Cum prevăzuse din timp acest moment dificil, învăţătoarea include în programul orei un joc în care se exersează, într-un cadru distractiv, destins, diferite forme de numărare directă şi inversă, în ordine şi pe sărite etc. Astfel au fost evitate, cu veritabilă intuiţie pedagogică, atît secţionarea bruscă a unei lecţii prevăzute pentru o oră obişnuită de curs, cît şi prelungirea ei peste capacităţile de atenţie şi concentrare a şcolarilor. Categoric, pentru a ajunge la o asemenea structură a lecţiei învăţătoarea s-a pregătit minuţios. Merită subliniate îndeosebi eforturile ei de a stabili în mod cît mai judicios caracterul şi conţinutul activităţilor de destindere, astfel încît jocurile propuse copiilor să sprijine predarea şi să-i odihnească fără a duce, totuşi, la deconectarea totală, care îngreunează reîncadrarea în atmosfera de studiu a lecţiei următoare. La fel de meritorie este munca tovarăşei Manolescu pentru confecţionarea materialului didactic demonstrativ şi a seturilor de piese pentru manipulare obiectuală de către şcolari.

O altă secvenţă, înregistrată de astă-dată la clasa condusă de învăţătoarea **Emilia Staicu**, de la Şcoala generală nr. 5, evidenţiază priceperea de a valorifica orele de „activităţi la alegere" introduse recent în planul de învăţămînt. Înlăturînd tendinţa de minimă rezistenţă a considerării activităţilor la alegere „ad litteram", drept ore în care elevilor li se lasă deplina libertate de activitate, învăţătoarea a păstrat continuu controlul asupra clasei, selecţionînd cu grijă activităţi cu caracter creator, care prezintă o gradare a dificultăţilor şi contribuie la formarea unor deprinderi, în special kinestezice — deprinderi de mînuire corectă a instrumentelor de scris şi desen, de utilizare a „uneltelor" şi a unor aparate simple etc. Este vorba de activităţi de joc cu caracter constructiv şi de stimulare a imaginaţiei, de lucrări plastice, de povestiri pornind de la imagini etc. care, alături de activităţile de cunoaştere a mediului, de asemenea noi introduse în planul de învăţămînt, contribuie la formarea gîndirii logice, a capacităţilor de exprimare corectă, a unor prime deprinderi de sistematizare.

Dar poate niciuna dintre activităţile şcolare cu elevii de 6 ani nu relevă mai pregnant capacităţile lor de învăţare sistematică decît lecţiile de orientare în mediul înconjurător. Beneficiari ai unui cadru cultural în continuă evoluţie şi ai mijloacelor comunicării de masă mereu mai perfecţionate, şcolarii de 6 ani nu numai că participă intens şi activ la aceste lecţii, dar în multe cazuri devansează atît aria, cît şi profunzimea cunoştinţelor stabilite de programe. Ne amintim în acest sens o observaţie a cunoscutului psiho-sociolog H. M. Mac Luhan, care arăta, pe baza calculelor, că într-o ţară avansată copiii între 3 şi 6 ani „învaţă" stînd la televizor şi la radio cam tot atîta timp cît ar învăţa dacă ar sta la ore de curs. „Învăţătura" radioteleviziunii pare deseori să depăşească nivelul lor de înţelegere — spune Mac Luhan — şi totuşi, uimitor, copiii reuşesc să reproducă foarte bine aceste lucruri grele. „Să nu mai credem deci, afirmă el, că sînt suprasolicitaţi de conţinutul programelor şcolare. Mai curînd să ne oprim mai atent asupra formelor şi metodelor de transmitere a cunoştinţelor".

Din acest punct de vedere, introducerea la clasa I a lecţiilor de orientare în mediu apare o soluţie dintre cele mai fericite. Ne-am putut da seama şi mai bine de acest lucru asistînd la o serie de lecţii pe temele „Animale domestice şi sălbatice", „Satul", „Oraşul", „La fabrică", predate la Liceul nr. 1 din Buzău, la Şcoala generală nr. 7 din Giurgiu sau la Şcolile generale nr. 11 şi 196 din Bucureşti. Pretutindeni în aceste şcoli elevii se întreceau să spună cît ştiu. Ei au citat un mare număr de animale exotice — printre care „canguri", „pume", „aligatori" — o gamă întreagă de maşini-unelte şi agregate folosite în uzinele moderne, utilaje variate din construcţii etc. — toate, sau aproape toate, cunoscute din emisiunile de televiziune şi radio.

Fapte similare de viaţă şcolară, care dovedesc interesul şi participarea activă la studiu a copiilor de 6 ani, pot fi prezentate încă în număr impresionant. Ele dovedesc, alături de argumentele furnizate de psihologia experimentală, deplinul temei ştiinţific al coborîrii limitei inferioare a vîrstei de şcolarizare.

Concluziile amplului experiment iniţiat în acest an şcolar, perfecţionările care vor fi aduse, pe baza lui, planului de învăţămînt şi programelor şcolare pentru clasa I vor determina, desigur, o şi mai deplină accesibilitate a procesului instructiv- educativ desfăşurat cu cei mai mici şcolari.

Investigaţie întreprinsă de AL. CIUCĂ

Atenţi, minuind cu îndeminare alfabetarele, elevii de 6 ani de la Şcoala generală nr. 150 din Bucureşti „construiesc" cuvinte şi propoziţii.

O cercetare despre factorii psihologici de succes în munca instructiv-educativă

Stabilirea factorilor psihologici de succes ai activităţii instructiv-educative reprezintă o problemă de o însemnătate deosebită în condiţiile şcolii contemporane, cînd dezvoltarea spiritului de investigaţie, formarea gîndirii independente şi creatoare au devenit deziderate centrale ale educaţiei.

Şi în practica şcolară, ca şi în literatura de specialitate se remarcă necesitatea precizării caracteristicilor care definesc un învăţător sau profesor foarte bun. Se semnalează de asemenea lipsa unor criterii practice care să stea la baza verificării aptitudinilor necesare în munca instructiv-educativă. Pornind de la această cerinţă, sectorul nostru a întreprins cercetări care vizează determinarea caracteristicilor unui învăţător sau profesor cu eficienţă maximă în munca profesională, dezvăluirea locului pe care-l ocupă creativitatea în scara de valori a factorilor psihologici de succes.

Pe baza unui sondaj de opinii în rîndurile celor mai bune cadre didactice şi folosind relatările orale şi scrise ale elevilor despre foştii lor învăţători, au fost puşi în evidenţă 27 de factori psihologici care condiţionează succesul activităţii instructiv-educative Printre caracteristicile care s-au situat pe primele locuri în clasificările după rang se numără : autoritatea, prestigiul ; capacitatea de a stimula gîndirea independentă şi creatoare a elevilor ; priceperea de a folosi procedee interesante şi eficiente de transmitere şi fixare a cunoştinţelor ; fermitatea, consecvenţa ; ataşamentul faţă de elevi ; corectitudinea, cinstea ş.a.m.d. Unele caracteristici au fost evaluate foarte diferit de către subiecţi. Astfel, stabilitatea emoţională, inteligenţa, cultura generală, aptitudinile artistice au fost factori mult controversaţi, evaluaţi la ranguri extreme.

Rezultatele unei asemenea cercetări sînt de natură să furnizeze indicaţii însemnate pentru stabilirea criteriilor de selecţie, pregătirea şi promovarea cadrelor didactice. De aceea o continuăm, urmărind investigarea creativităţii în procesul de transmitere a cunoştinţelor, dezvăluirea elementelor de conţinut metodă şi stil în care se concretizează capacitatea învăţătorului de a dezvolta gîndirea creatoare a elevilor. Se impune surprinderea originalităţii învăţătorului în activitatea la lecţii, care se manifestă foarte diferit în practica instructiv-educativă, primind un colorit cu totul deosebit de la o persoană la alta în funcţie de celelalte trăsături intelectuale sau de personalitatea specifice persoanei date.

Studierea problemei ridică o serie de întrebări care cer răspuns precis. De exemplu : există discipline în cadrul cărora posibilităţile educării creativităţii sînt mai bogate sau ele sînt doar mai evidente decît în cadrul altor obiecte de învăţămînt, unde aceste modalităţi sînt încă neexplorate ? Din analiza unor lecţii ţinute de un număr mare de învăţători şi profesori rezultă că ipoteza a doua pare să fie cea valabilă. Există într-adevăr învăţători care găsesc procedee originale de stimulare a activităţii intelectuale a elevilor la majoritatea obiectelor de învăţămînt. Mulţi învăţători, pasionaţi de literatură, reuşesc să desfăşoare o activitate creatoare la lecţiile de citire şi compunere, fără să manifeste însă aceeaşi notă de originalitate şi la celelalte discipline ; alţii, preocupaţi de probleme de geografie (cititori de descrieri de călătorie, amatori de excursii etc.) conduc într-un mod original şi atractiv lecţiile cu conţinut geografic. Aceste exemple pledează în favoarea consideraţiei noastre că fiecare obiect de învăţămînt conţine multiple posibilităţi de educare a gîndirii creatoare a elevilor.

Este mai greu de răspuns la întrebarea dacă în practica şcolară un profesor poate transmite colegilor săi, sub formă de experienţă, trăsături ale creativităţii. După părerea noastră (conturată în desfăşurarea cercetării) preluarea anumitor procedee ingenioase ale unui profesor de către colegul său constituie o îmbogăţire a experienţei didactice, dar adevărata valoare a schimbului de experienţă s-ar realiza dacă lecţiile unui profesor cu mare capacitate de creaţie ar trezi la colegii săi dorinţa de investigaţie, de căutare a unor noi modalităţi de stimulare a gîndirii elevilor, dacă le-ar impulsiona în acest sens iniţiativa proprie.

Rezultatele finale ale cercetării vor trebui să furnizeze indicaţii bine argumentate şi pentru soluţionarea unei alte probleme practice deosebit de importante — şi anume aceea de a stabili trăsăturile pe care trebuie să se pună un accent deosebit în formarea viitorilor învăţători şi profesori pentru a potenţa la maximum capacitatea de creaţie în activitatea lor ulterioară — dezvăluind aportul diferitelor calităţi (capacităţi intelectuale, trăsături morale etc.) la succesul muncii instructiv-educative, valoarea compensatoare a uneia faţă de celelalte şi căile principale de educare a acestora.

Am enunţat doar cîteva din problemele de perspectivă ale temei studiate, a căror cercetare vizează optimizarea rezultatelor procesului instructiv-educativ din şcoală.

MARGARETA TURCAŞ
cercetător principal la Sectorul de psihologie al filialei din Cluj a Academiei

ECOURI
LA MATERIALELE PUBLICATE

În şcoala modernă, învăţători cu pregătire modernă

Am citit cu mult interes materialul „Viitorul învăţător în faţa exigenţelor şcolii moderne" publicat în „Gazeta învăţămîntului" nr. 988 din 28. III a.c. Mă asociez întru totul părerilor formulate de colegii de la Blaj, considerînd că programa după care sînt pregătiţi în prezent elevii liceelor pedagogice nu mai este de natură să satisfacă cerinţele ce decurg din complexitatea sarcinilor instructiv-educative ale şcolii generale. **Învăţătorul şcolii de azi şi de mîine trebuie să fie un om de cultură, în primul rînd un bun specialist al disciplinelor pe care le predă şi un educator competent — toate acestea îmbinate într-o personalitate specifică, puternică.**

După părerea mea, în vederea optimizării programului de pregătire a viitorilor învăţători ar exista două modalităţi : a) o mai judicioasă distribuire a obiectelor de învăţămînt şi includerea neapărată a altor obiecte, cu menirea de a întregi cultura generală şi cultura psihopedagogică şi practică ; b) adoptarea unui sistem diferenţiat de pregătire cuprinzînd trei secţii : realistă, umanistă şi artistică.

Referitor la prima modalitate se impune mai întîi operaţia de dozare a volumului de informaţii, priceperi şi deprinderi, cu scopul stabilirii unui echilibru între cultura generală şi cea profesională, teoretică şi practică, întrucît chiar la o analiză sumară a repartiţiei orelor necesare pregătirii globale pe durata celor 5 ani de studii se constată insuficienta atenţie acordată culturii generale. Din totalul de 7327 de ore destinate pregătirii pe toată durata şcolarităţii, numai 3182 de ore revin culturii generale. Dacă pentru pregătirea de profil — realizată prin cultura psihopedagogică şi practica pedagogică — se rezervă un număr de ore satisfăcător, lucrurile stau, după cum se vede mult mai prost în ce priveşte cultura generală. Considerăm că un asemenea mod de repartiţie a orelor prejudiciază întregul proces de pregătire a viitorilor învăţători.

Importanţa pe care o prezintă practica pedagogică în formarea învăţătorului este indiscutabilă. Contribuţia nemijlocită pe care o aduce această activitate la întregirea şi lărgirea pregătirii profesionale, creînd premisele deprinderilor didactico-metodice, constituie elementul de prim ordin al formaţiei învăţătorului. Sînt de părere însă că practicii pedagogice din liceele de învăţători trebuie să i se asigure un fundament ştiinţific mult mai pronunţat, printr-o informaţie multidisciplinară bine organizată chiar prin planul de învăţămînt, chemat să acorde o pondere mai mare obiectelor menite să formeze, pe de o parte, cultura generală a elevilor, iar de altă parte să constituie fundamentul teoretic ştiinţific al deprinderilor practice. Altfel se va asigura numai înarmarea lor cu „tehnica" muncii didactice care, nefiind susţinută de un antrenament informaţional permanent, va îngusta formaţia lor intelectuală, le va diminua capacitatea de absorbţie informaţională şi va da activităţii practice, în scurtă vreme, un caracter meşteşugăresc. Cred, de aceea, că planul de învăţămînt al liceelor pedagogice trebuie să prevadă un **număr suficient de ore necesar studiului istoriei (inclusiv cea antică şi medievală, care lipseşte din actualul plan !), geografiei, biologiei, chimiei, matematicii şi altor discipline indispensabile culturii profesionale — sociologie, instrucţie civică, legislaţia şcolară, logica şi în mod deosebit psihologia experimentală şi pedagogia experimentală.**

În aceste condiţii, chiar dacă elevul ar ţine un număr mai redus de lecţii, calitatea acestora ar creşte simţitor şi s-ar preveni şi fenomenul de supraîncărcare, atît de evident în liceele pedagogice. Este ştiut că, după actuala programă şi mai ales după graficul de practică pedagogică, fiecare elev ţine pînă la absolvirea şcolii, în toate formele de practică, peste 40 de lecţii, cărora li se adaugă tot atîtea ore de consultaţii — ca să nu mai vorbim de timpul necesar pregătirii pentru lecţie, scrierii şi transcrierii planurilor, confecţionării materialului didactic, deplasării la şcoala de aplicaţie etc., plus timpul pentru analiza lecţiilor. Se ajunge astfel la un consum ineficient al factorului timp, ceea ce determină o mare disproporţie între pregătirea teoretică ştiinţifică şi cea practică şi îngustează cultura generală. Nu minimalizez deloc importanţa pregătirii metodice şi practice, dar cred că se impune o riguroasa restructurare a cursurilor de metodică, o corelare logică a acestora cu psihologia, cu didactica şi cu structura obiectului pe care îl reprezintă şi, în acelaşi timp, o corelare a acestora cu practica. Consider că includerea orelor de practică în norma didactică ar reglementa în mod substanţial pregătirea profesională a viitorilor învăţători.

Dacă sistemul de pregătire a învăţătorilor se menţine în acelaşi spirit „enciclopedic", „mozaicat", **trebuie găsite neapărat modalităţi de aprofundare a studiului obiectelor ce se predau în clasele I-IV, de lărgire a culturii generale şi de asigurare a unei pregătiri psihologice şi pedagogice în spirit contemporan.** A apropia cultura generală a elevului din liceul pedagogic de aceea a elevului din liceul teoretic, măcar la nivelul secţiei umaniste, nu înseamnă de loc a proceda chirurgical, aşa cum se prezintă astăzi situaţia la matematică, chimie, geografie, şi nici a exclude din planul de învăţămînt obiecte cu valoare informativă şi formativă evidentă. Pe baza unei analize atente a factorului timp utilizat pentru studiu, începînd cu numărul de obiecte şi modul în care se aşează acestea în planul de învăţămînt, revizuirea programelor şi a manualelor este o măsură care nu mai suportă întîrziere.

Adoptarea unei instruiri diferenţiate, pe secţii, pe durata celor cinci ani de studiu ar fi o a doua soluţie care ar optimiza procesul de pregătire a elevilor din liceele pedagogice. Gruparea elevilor după caracterul mai pronunţat al aptitudinilor şi al forţelor reale de care dispun ar permite o însuşire temeinică, aprofundată a disciplinelor cărora li s-ar acorda prioritatea, în funcţie de secţie (realistă, umanistă sau artistică).

Pornind de la considerentul că volumul de informaţii din cadrul fiecărui obiect de învăţămînt creşte de la o zi la alta, în timp ce capacitatea fiecărui elev rămîne totuşi limitată, necesitatea de a restrînge aria pregătirii devine evidentă. O astfel de pregătire ar face posibilă şi evitarea unui fenomen des întîlnit la foarte mulţi învăţători, acela de a organiza predarea conform unei „ierahizări" a obiectelor de studiu, în care se acordă prioritate celor stăpînite în condiţii mai bune. Evitarea orelor de desen, de muzică, de educaţie fizică, înlocuirea lor cu ore de matematică, citire ori gramatică — socotite „mai importante" — îşi găseşte explicaţia (mărturisită, de altfel, de cei mai mulţi dintre învăţătorii care procedează aşa) în faptul că „se pricep" mai puţin la unele şi mai mult la altele. De fapt, aceasta demonstrează imposibilitatea pregătirii în mod egal la toate obiectele de învăţămînt.

Cînd mă gîndesc la o pregătire pe secţii a elevilor din liceele pedagogice nu văd în aceasta limitarea posibilităţilor de a dobîndi o cultură generală completă, ci dimpotrivă, tocmai crearea unor asemenea posibilităţi, printr-o ordonare şi o regrupare a obiectelor de studiu într-un chip raţional. Desigur, ar urma ca pregătirea psihologică şi pedagogică, metodică şi practică să fie egală pentru toate secţiile Dispunînd de o astfel de pregătire, viitorii învăţători vor putea face faţă tuturor sarcinilor ce izvorăsc din procesul instruirii şi educării elevilor din clasele I-IV, iar organizarea muncii lor în cadrul şcolii se va putea realiza pe grupe de obiecte : cei care au absolvit secţia reală vor preda matematica, ştiinţele naturii etc., absolvenţii secţiei umaniste limba română, istoria ş.a. ,iar cei care au absolvit secţia artistică — desenul, muzica, educaţia fizică. În acest fel, pînă cînd se va ajunge la sistemul de predare obiect-persoană se va putea aplica sistemul persoană-grup de obiecte. Pregătirea psihologică şi pedagogică fiind egală, aceasta ar permite desfăşurarea activităţii instructiv-educative cu elevii claselor I-IV în condiţii mai bune.

Fie că se adoptă acest sistem, fie că se rămîne la actuala concepţie de pregătire „globală" a învăţătorilor, planul de învăţămînt, programele şi manualele reclamă o imediată revizuire. În acest sens ar fi extrem de utilă o confruntare de păreri a tuturor profesorilor din liceele şi institutele pedagogice din ţară, în special a acelora cu experienţă îndelungată.

Prof. **ELVIRA CREŢU**
directoarea Liceului pedagogic din Bucureşti

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

Continuăm să prezentăm cititorilor noștri, profesori și diriginți, o serie de licee industriale, punîndu-le la dispoziție material informativ care să le slujească în munca de orientare școlară și profesională a elevilor ce vor absolvi în acest an clasa a VIII-a. După cum se știe, în cadrul acestor licee se asigură o cultură generală la nivelul liceelor teoretice, precum și o pregătire tehnică de specialitate și temeinice deprinderi practice în domeniul specialităților respective. După absolvire elevii pot lucra în producție în calitate de cadre tehnice de nivel mediu sau pot urma, dacă doresc, studiile în învățămîntul superior.

În numărul de față dăm o serie de informații despre liceele industriale energetice, liceele industriale pentru construcții de mașini și liceele industriale pentru industria ușoară.

Instalarea și controlul rețelelor și stațiilor electrice constituie o muncă pasionantă și de înaltă tehnicitate

LICEELE INDUSTRIALE ENERGETICE

Pentru industria noastră energetică în plină dezvoltare învățămîntul de specialitate pregătește cadre în următoarele specialități :

Electroenergetică

Absolvenții pregătiți în această specialitate vor fi încadrați în producție în funcții tehnice de nivel mediu și vor executa lucrări de montare, întreținere și exploatare a utilajului energetic din centralele electrice, aducîndu-și astfel contribuția la munca desfășurată atît în marile centrale în funcțiune și pe șantierele de montaj ale acestora, cît și în institutele de proiectare de specialitate. Pentru a face față acestor sarcini elevii primesc pe timpul studiilor, pe lîngă cultura generală la nivelul liceelor teoretice, și o temeinică pregătire teoretică și practică de specialitate. Ei studiază electrotehnica și electronica ; protecția prin relee ; aparate de măsură și control ; centrale, stații și rețele electrice; automatizări ; desen tehnic etc.

Mecanoenergetică

Cadrele medii care se pregătesc în această specialitate trebuie să aibă, pentru a corespunde cerințelor producției, pe lîngă cultura generală necesară, și temeinice cunoștințe în domeniul montajului și exploatării centralelor termoelectrice și a altor instalații cu caracter termoenergetic : instalații de cazane pentru producerea aburului necesare diferitelor procese tehnologice industriale, instalații de termoficare urbană și industrială, instalații pentru stații de pompare etc. Toate aceste cunoștințe le sînt asigurate prin studiul unor obiecte ca: termotehnică; rezistența materialelor și organe de mașini ; cazane și turbine ; electrotehnică și electronică ; centrale, stații și rețele electrice ; organizarea și planificarea producției etc.

De asemenea, liceele industriale energetice pregătesc cadre în specialitatea hidroenergetică. Acestea vor lucra la construcția și exploatarea centralelor hidroelectrice și a altor instalații și amenajări hidrotehnice.

Pentru formarea deprinderilor practice necesare în vederea exercitării cu bune rezultate a tuturor acestor specialități, elevii execută lucrări practice atît în atelierele și laboratoarele liceelor, cît și direct în procesul de producție.

Iată adresele liceelor industriale energetice care funcționează în prezent :

Cluj, str. N. Pascaly nr. 2, cu specialitatea electroenergetică.

Constanța, b-dul Lenin nr. 284, tel. 2.33.84, cu specialitățile electroenergetică ; mecanoenergetică.

Craiova, str. Brazda lui Novac nr. 115 bis, telefon 49.86, cu specialitățile electroenergetică ; mecanoenergetică ; hidroenergetică.

Iași, str. Socola nr. 188-190, tel. 13.89, cu specialitățile electroenergetică ; mecanoenergetică.

Sibiu, str. Victoriei nr. 5, cu specialitatea electromagnetică.

București, str. Dristor nr. 222, tel. 21.63.57, sectorul 4, cu specialitățile : electroenergetică ; mecanoenergetică.

LICEELE INDUSTRIALE PENTRU CONSTRUCȚII DE MAȘINI

Industria noastră constructoare de mașini are nevoie de cadre medii tehnice cu calificare de specialitate. Dintre specialitățile care se pregătesc în liceele industriale pentru construcția de mașini amintim cîteva :

Tehnologia construcțiilor de mașini

Cadrele medii care se pregătesc în această specialitate trebuie să aibă, pe lîngă cultura generală necesară, cunoștințe în domeniul tehnologiei de fabricare și executare a diferitelor piese și sisteme tehnice care stau la baza construcțiilor de mașini. Ele vor lucra în sectoarele productive ale întreprinderilor, în serviciile tehnice de proiectare sau normare, unde vor contribui la realizarea sarcinilor de plan. În acest scop vor studia obiecte ca : tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini-unelte și prelucrări prin așchiere ; utilajul și tehnologia prelucrării la cald ; rezistența materialelor și organe de mașini ; tratamente termice ; electrotehnică și electronică etc.

Mașini și aparate electrice

Pe parcursul școlarizării, tinerii care doresc să se califice în această specialitate își însușesc cunoștințe de cultură generală la nivelul celorlalte licee, precum și cunoștințe de cultură tehnică generală și de specialitate. Ei studiază o serie de discipline de profil ca : tehnologia fabricării mașinilor și aparatelor electrice ; aparate de măsură și control ; aparate electrice de înaltă și joasă tensiune etc. După absolvirea liceului, vor fi încadrați pe posturi tehnice de nivel mediu în întreprinderile constructoare de mașini și aparate electrice, precum și în institutele de cercetare și proiectare.

Liceele industriale pentru construcția de mașini pregătesc cadre medii tehnice și în specialitățile : **automobile și tractoare și construcții navale.**

Pentru toate specialitățile, deprinderile practice necesare se formează atît prin instruirea practică din atelierele proprii, cît și direct în producție, în întreprinderile constructoare de mașini.

Elevilor le pot fi recomandate următoarele licee industriale pentru construcții de mașini :

Cugir, jud. Alba, str. 11 Iunie nr. 5, tel. 76, cu specialitățile tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice.

Arad, str. Săvinești nr. 6, tel. 10.91, cu specialitatea tehnologia construcțiilor de mașini.

Pitești, str. Traian nr. 4, tel. 48.68, cu specialitățile : tehnologia construcțiilor de mașini ; automobile și tractoare ; mașini și aparate electrice.

Oradea, str. Pălținișului nr. 1, tel. 22.22, cu specialitățile tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice.

Brașov, str. Turnului nr. 1, tel. 2.31.80, cu specialitățile tehnologia construcțiilor de mașini ; automobile și tractoare ; mașini și aparate electrice.

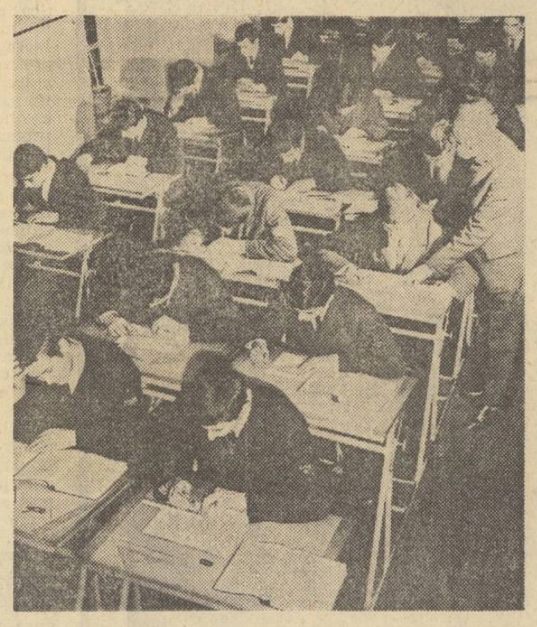

Oră de lucrări în cabinetul de desen al Liceului industrial pentru construcții de mașini din București

Reșița, Piața Lenin nr. 1, tel. 12.61, cu specialitățile : tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice.

Craiova, str. Electroputere nr. 13, tel. 1.37.65, cu specialitățile : tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice.

Galați, str. Traian nr. 203, 1, tel. 22.22, cu specilitățile tehnologia construcțiilor de mașini ; construcții navale.

Iași, str. Sărăriei nr. 189, tel. 1.32.05, cu specialitățile : tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice.

Tg. Mureș, str. Ialomiței nr. 2, tel. 53.71, cu specialitățile : tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice.

Ploiești, str. Nucilor nr. 41, tel. 2.35.51, cu specialitățile : tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice.

Satu-Mare, str. Mihai Eminescu nr. 1, tel. 26.05, cu specialitatea tehnologia construcțiilor de mașini.

Timișoara, b-dul 23 August nr. 15, tel. 2.39.23 cu specialitățile : tehnologia construcțiilor de mașini ; mașini și aparate electrice ; mașini și utilaje în industria textilă.

București, str. Nerva Traian nr. 35, tel. 21.33.22, sector 4, cu specialitățile tehnologia construcțiilor de mașini; mașini și aparate electrice.

Brăila, în cadrul Liceului industrial de chimie și construcții de mașini, cartierul Hipodrom, tel. 30.91, se pregătesc cadre în specialitatea tehnologia construcțiilor de mașini.

LICEELE INDUSTRIALE PENTRU INDUSTRIA UȘOARĂ

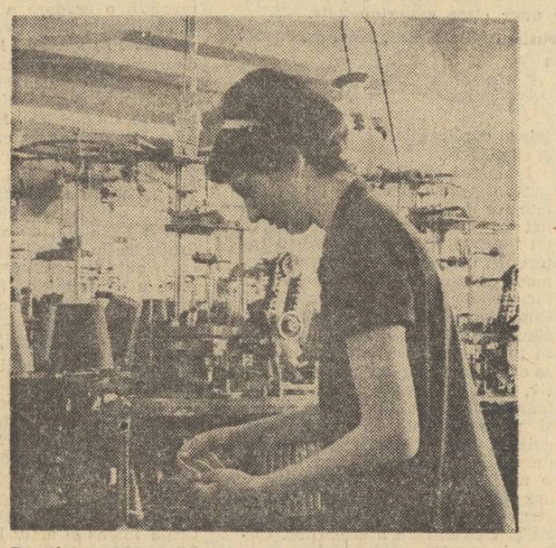

Practica în industria textilă completează cunoștințele teoretice pe care le primesc în școală elevii Liceului industrial pentru industria ușoară din Cisnădie

Învățămîntul de specialitate pregătește pentru industria ușoară cadre tehnice medii în mai multe specialități :

Filatură

Filatura ocupă un loc central în procesul tehnologic general din industria textilă, ea realizînd firele pentru alimentarea sectoarelor de țesătorie și tricotaje. Pentru a se pregăti în această specialitate elevii studiază în liceu discipline ca : studiul materiilor prime textile ; tehnologia filaturii ; calcule în filatură ; desen tehnic ; noțiuni de țesătorie ; finisaj și tricotaje etc.

Țesătorie

Tinerii care se pregătesc pentru specialitatea țesătorie vor lucra după absolvirea liceului, în cadrul întreprinderilor textile, la realizarea țesăturilor de fire de bumbac și tip bumbac, lînă și tip lînă, mătase și tip mătase, în și cînepă. În acest scop ei dobîndesc în liceu o pregătire corespunzătoare.

Confecții din textile

Acest sector al industriei textile s-a dezvoltat și s-a modernizat mult în ultimii ani. Absolvenții care vor lucra în cadrul lui se vor familiariza cu diverse sisteme de lucru : individual, de echipă, bandă rulantă, sistem prodsincron, procedeu context etc., vor cunoaște procedeele noi de finisare a confecțiilor, precum și construcția și funcționarea celor mai moderne mașini folosite în această ramură.

Tricotaje

Specialitatea tricotaje, datorită bogatei sale diversități, determină un proces tehnologic complex, în care sînt folosite mașini speciale de înalt nivel tehnic. Cadrele tehnice medii pregătite în liceele cu acest profil vor studia construcția și funcționarea acestor mașini moderne, procesele tehnologice folosite, organizarea și planificarea producției, materiile prime folosite etc.

În liceele industriale pentru industria ușoară se mai pregătesc cadre tehnice de nivel mediu în specialitățile **prelucrarea cauciucului și a maselor plastice** și **confecții din piele și înlocuitori.**

Ca și în celelalte licee de specialitate, și în cele care pregătesc cadre pentru industria ușoară elevilor li se predau cunoștințe de cultură generală la nivelul liceelor teoretice.

Liceele industriale pentru industria ușoară funcționează în următoarele localități :

Iași, str. Socola nr. 84, tel. 45.22, cu specialitatea filatură.

Cisnădie, jud. Sibiu, str. Proletarilor nr. 16, tel. 182, cu specialitatea țesătorie.

București, str. Poet Cerna nr. 1, tel. 12.25.80, sectorul 4, cu specialitățile : țesătorie ; tricotaje ; confecții din textile ; confecții din piele și înlocuitori; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice.

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

Ieșit de curînd de sub tipar, nr. 4/1969 al „Revistei de pedagogie" cuprinde, la rubrica *Cercetări-Experimente*, materiale semnate de Ioan Nicola („Elevul ca subiect în cadrul relației educaționale"), Dumitru Fînaru („Corelația dintre «accesibil» și «estetic» în procesul de învățămînt"), Pelaghia Popescu, Rodica Alexandru, Ioan Nemeș, Marian Scheffel, Rodica Șesurchi („Contribuții la metoda muncii cu manualul în studierea noului material în timpul lecției"), Emilia Joița, Constantin Zahirnic („Aplicarea unei baterii de teste în paralel cu examenul de admitere"), Vistian Goia („Procedee de studiere a textului literar"), Paula Stoleru-Constantinescu, Viorica Lupu („Probleme psihopedagogice privind introducerea instruirii programate în învățarea chimiei"), Ioan Gh. Borca, Ion Lupu („Practica pedagogică — element important în pregătirea studenților pentru activitatea didactică").

Rubrica *Probleme ale practicii școlare* cuprinde articolele „Cabinetul de istorie" de Teodor Mucica, „Compunerea la clasele V—VIII" de Augustin Macarie, „Cerințe actuale față de conținutul și de organizarea activității educative din grădinița de copii" de Florica Andreescu, „Necesitatea programării activității pionierești în domeniul orientării școlare și preorientării profesionale a elevilor" de Gheorghe Fleancu și „Structura și conținutul cursului de istorie în liceu" de Rea-Silvia Bărbuleanu, Constantin Dinu, Florea Stănculescu.

Se publică de asemenea consultația „Natura, omul și religia", de Vasile Oprescu, materialele pe teme de pedagogie comparată semnate de Vasile Iliescu („Școlile secundare complete") și Traian Herseni („Raportul dintre pedagogia comparată și alte discipline"), precum și articolele despre istoria școlii și gîndirii pedagogice — „Din istoricul pregătirii cadrelor didactice în România" de Ilie Popescu-Teiușan, Tiberiu Truțer și „Contribuții la istoricul dezvoltării învățămîntului românesc în Comitatul Caraș (1774—1806)" de Ion Georgescu.

Revista cuprinde, de asemenea, o rubrică de critică și bibliografie.

INSTITUTUL POLITEHNIC — BRAȘOV

ANUNȚĂ :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

— profesor la catedra XIII — Transporturi forestiere — disciplina „Instalații pasagere, funiculare și căi ferate forestiere — poz. 2

— profesor la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplina „Automatizarea proceselor tehnologice" — poz. 1.

— profesor la catedra V — Electrotehnică — disciplinele „Acționări electromecanice" și „Utilajul electromecanic al întreprinderilor" — poz. 2.

— conferențiar la catedra XXIII — Organe de mașini — disciplina „Organe de mașini" — poz. 3.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Brașov, bulevardul Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 29, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute în Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31/5 august 1958.

Concursul va avea loc la sediul institutului, în termen de 4 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL POLITEHNIC — IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

— Profesor la catedra XXIV — Mecanică teoretică, disciplina Mecanică, poz. 2 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra IV — Chimie organică, disciplina Chimie organică, poz. 2 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra VII — Industrii organice, disciplinele Tehnologia antidăunătorilor și Chimie organică, poz. 4 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune — în termen de 30 de zile de la publicarea anunțului în Buletinul oficial nr. 61 din 3 aprilie 1969 — la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Iași, Calea 23 August nr. 22, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute în Statutul personalului didactic din R.S.R., publicat în Buletinul Oficial nr. 33 din 15 martie 1969.

Concursul va avea loc la rectoratul Institutului politehnic din Iași în termen de 2 luni de la expirarea termenului de înscriere.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BACĂU

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

— conferențiar la catedra de pedagogie disciplina Pedagogie generală, poz. 1 din statul de funcțiuni ;

— asistent la catedra de educație fizică, disciplinele Cultură fizică medicală, Volei, Jocuri dinamice și Schi, poz. 7 din statul de funcțiuni ;

— asistent la catedra de educație fizică, disciplinele Atletism și Schi, poz. 8 din statul de funcțiuni ;

— asistent la catedra de educație fizică, disciplinele Handbal, Educație fizică, Înot, poz. 9 din statul de funcțiuni ;

— asistent la catedra de educație fizică, disciplinele Gimnastică, Educație fizică, Înot, poz. 10 din statul de funcțiuni ;

— asistent la catedra de educație fizică, disciplinele Educație fizică, Atletism, Schi, poz. 15 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului pedagogic de 3 ani din Bacău, o dată cu cererea de înscriere, următoarele acte, în dublu exemplar :

— copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ;

— copie legalizată de pe diploma de doctor ;

— copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar.

— lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar ;

— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care își are funcția de bază ;

— memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat ;

— autobiografia.

Concursul va avea loc la Institutul pedagogic de 3 ani din Bacău, calea Mărășești nr. 157, în termen de două luni de la data publicării acestui anunț.

Informații suplimentare se pot obține la telefonul nr. 13673.

BIBLIOTECA

„Predarea limbilor străine, Probleme lingvistice și psihopedagogice"

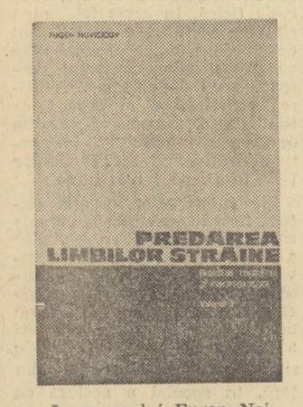

Lucrarea lui Eugen Noivicicov „Predarea limbilor străine. Probleme lingvistice și psihopedagogice" (vol. I), apărută în Editura didactică și pedagogică, își propune să prezinte o serie de aspecte importante legate de așezarea studiului acestor limbi pe baze riguros științifice.

Primul capitol înfățișează principalele etape ale evoluției ideilor metodice în domeniul respectiv, de la Renaștere pînă în zilele noastre. Următoarele două capitole sînt dedicate lexicului și gramaticii. Sînt dezbătute aici locul pe care-l ocupă acestea în procesul de învățare a unei limbi străine, precum și cele mai bune procedee de predare a lor. Desprindem ideea — care astăzi își găsește tot mai mult ecou în rîndul specialiștilor — că gramatica trebuie să fie subordonată față de practica folosirii limbii ca mijloc de comunicare și, prin urmare, studiul ei trebuie să aibă un caracter funcțional. O deosebită atenție se acordă modelelor structurale, considerate ca auxiliare indispensabile în însușirea limbii.

După ce se ocupă, în capitolul IV, de aspectele psihopedagogice ale predării limbilor străine, autorul analizează mai pe larg problemele legate de instruirea programată, prezentînd o serie de experiențe efectuate în țara noastră și peste hotare. Ultimul capitol este consacrat unei succinte treceri în revistă a mijloacelor audiovizuale în predarea limbilor străine.

Lucrarea se remarcă prin bogatul material informativ pe care îl are la bază. Ilustrată cu zeci de exemple din limbile engleză, franceză, germană și rusă, ea se adresează tuturor profesorilor care predau limbile de circulație internațională. Un număr mare de tabele și scheme contribuie la concretizarea poziților teoretice expuse.

S. WOLF, R. CHIVESCU

„Simion Mehedinți"

Editura științifică a publicat recent, sub semnătura lui Emil Bâldescu, lucrarea „Simion Mehedinți. Gînditor social-politic și pedagog".

Întreprinzînd, în prima parte a lucrării, o minuțioasă analiză a operelor cu

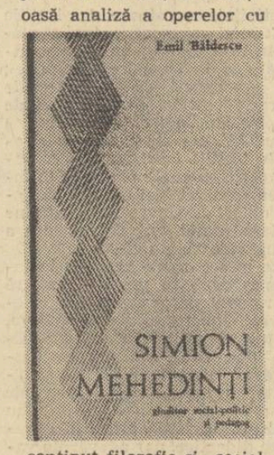

conținut filozofic și social-politic ale marelui nostru geograf, autorul subliniază faptul că S. Mehedinți a fost atras spre materialism prin activitatea lui științifică, în cadrul căreia utiliza legea cauzalității și evidența rolul factorului economic în dezvoltarea societății. În partea a doua a lucrării este expusă concepția pedagogică originală a lui S. Mehedinți, evidențiindu-se adeziunea lui la o școală activă și atractivă, legată de viață, interesul manifestat pentru dezvoltarea gîndirii elevilor, pentru o largă utilizare a formelor de muncă independentă. Lucrarea se ocupă în mod deosebit de activitatea valoroasă desfășurată de S. Mehedinți în elaborarea manualelor școlare, pe care le concepea ca „un îndemn spre observare, un ferment pentru cugetare proprie și un ajutor pentru generalizare", ca și în domeniul perfecționării cadrelor didactice.

Lucrarea aduce astfel o contribuție de seamă la cunoașterea și sub aceste aspecte a personalității marelui geograf S. Mehedinți.

S. VEZA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 994 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 9 Mai 1969 — 4 pag. 25 bani

Consiliul învățămîntului de cultură generală a discutat proiectele planurilor de învățămînt

În ziua de 29 aprilie a.c. a avut loc la Casa universitarilor din București ședința Consiliului învățămîntului de cultură generală la care au fost dezbătute proiectele planului de învățămînt al școlii generale de 10 ani și planului de învățămînt al liceului de cultură generală.

În cuvîntul de deschidere a lucrărilor ședinței, acad. **Ștefan Bălan**, ministrul învățămîntului, a cerut membrilor Consiliului să prezinte observațiile și propunerile lor în vederea perfecționării proiectelor celor două planuri puse în dezbaterea personalului didactic încă de acum cîteva luni.

Participanții la discuții au dat o apreciere pozitivă planurilor, scoțînd în evidență faptul că, prin modul cum sînt concepute, acestea vor contribui la dezvoltarea învățămîntului din țara noastră pe coordonatele majore cerute de Directivele C.C. al P.C.R. din aprilie 1968. Au fost subliniate tendința de modernizare a planurilor, plasarea lor în actualitatea dezvoltării științei și culturii, echilibrul diferențierii pe secții, preocuparea pentru obținerea unei eficiențe sporite a instrucției și educației, precum și preocuparea pentru a se înlătura fenomenul supraîncărcării elevilor. Totodată au fost făcute unele propuneri menite să contribuie la o mai bună repartizare a orelor în cadrul fiecărei discipline, la o mai judicioasă corelare a planurilor de învățămînt cu programele școlare.

Luînd cuvîntul pe marginea proiectului planului de învățămînt al școlii generale de 10 ani, prof. **Ion Grigore** (Ploiești) a apreciat faptul că acesta prevede un număr sporit de ore de matematică. În ce privește planul de învățămînt al liceului, și-a exprimat părerea că studiul logicii este necesar elevilor din toate secțiile. El a propus totodată să se reexamineze modalitățile de organizare a claselor speciale, fiind de părere că acestea trebuie să aibă un mai pronunțat caracter selectiv.

În intervenția sa, prof. **Ion Mustea** (Brăila), declarîndu-se de acord cu introducerea în proiectul planului școlii generale de 10 ani a obiectelor de cultură tehnică și a pregătirii practice, a considerat totodată că este necesară o mai mare preocupare din partea ministerului pentru pregătirea cadrelor didactice respective și a condițiilor materiale necesare. De asemenea a propus ca orele obligatorii prevăzute pentru cercurile științifice la clasele VII și VIII să fie trecute la clasele IX și X, unde pot fi mai eficiente.

Prof. **Gheorghe Toma** (Pitești) a apreciat ca binevenită sporirea numărului de ore de limba română la clasa I de la 9 la 10. În ceea ce privește predarea matematicii la această clasă, el a socotit că ar trebui să i se rezerve 4 ore încă din trimestrul I. El a propus, de asemenea, să se mai acorde o oră de geografie la clasa a III-a. Referindu-se, în continuare, la predarea noțiunilor de instrucție civică, vorbitorul a opinat că, pînă în 1973, cînd se va încheia procesul de generalizare a învățămîntului de 10 ani, este necesar ca studiul acestora să aibă loc în clasa a VIII-a. Apreciind atenția pe care proiectul o acordă educației fetelor, prin introducerea orelor de gospodărie, menaj, croitorie, el a sugerat înființarea unor secții pe acest profil și în cadrul școlilor profesionale.

Profesorul **Ion Enășescu** (Timiș) s-a referit în cuvîntul său la orele de agricultură și de practică agricolă prevăzute în proiectul planului de învățămînt pentru școlile din mediul rural, considerînd că, dacă la clasele IX-X acestea sînt suficiente, la clasele V—VIII o singură oră este prea puțin. Vorbitorul a propus totodată să se organizeze cursuri de inițiere a cadrelor didactice în problema autodotării laboratoarelor școlare.

Oprindu-se asupra locului pe care-l ocupă limba română în proiectul planului de învățămînt al școlii de 10 ani, prof. **Sever Ursa** (Năsăud) și-a exprimat opinia că acesta răspunde cerințelor actuale. Pentru o mai bună desfășurare a orelor de gramatică prevăzute la clasele IX și X, el a propus ca, în lipsa unui manual, să se elaboreze un îndrumător orientativ pentru munca profesorilor.

În ce privește orele de agricultură din proiectul programei a fost de părere ca profilarea acestora să fie lăsată la latitudinea județelor, care să ia în considerare dominanta zonală (pomicolă, viticolă etc.). De asemenea

(Continuare în pag. a 3-a)

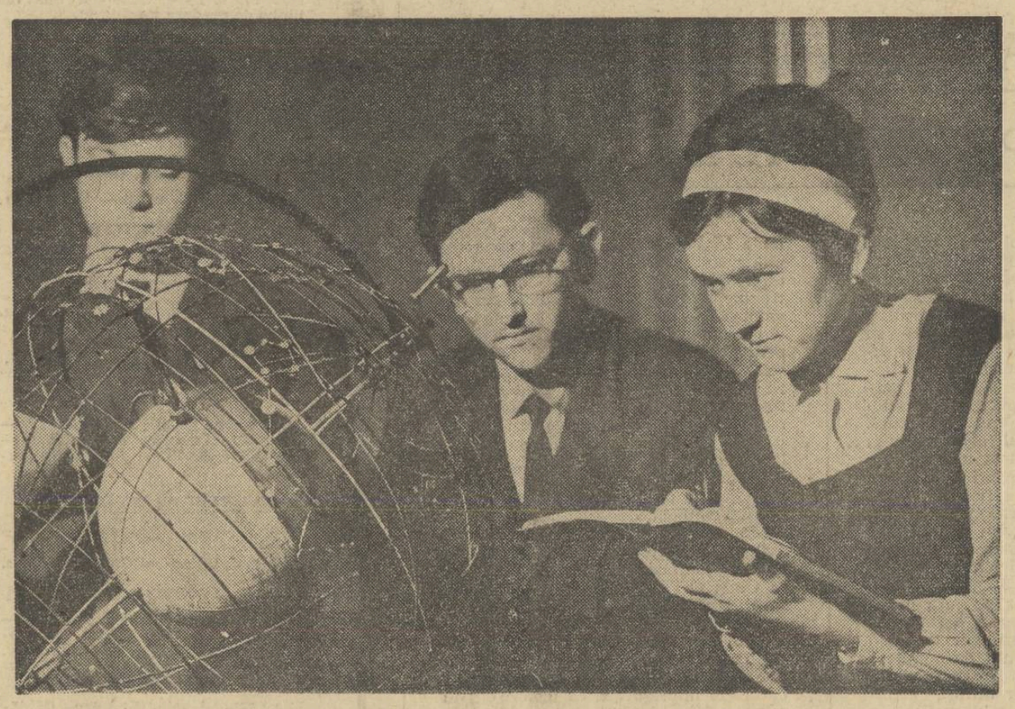

Elevi din clasa a XII-a de la Liceul nr. 1 din Bistrița recapitulînd o lecție de astronomie

ȘCOALA DE 10 ANI ÎN ACTUALITATEA IMEDIATĂ

PROBLEME DE REȚEA, CONSTRUCȚII, ORGANIZARE

— Convorbire cu inspectorul general al județului Suceava —

Continuînd dialogul cu inspectoratele școlare județene în legătură cu pregătirile pentru trecerea la învățămîntul general de 10 ani, publicăm în acest număr răspunsurile date de prof. EUGEN PLEȘA, inspector general al județului Suceava, la întrebările ce i-au fost puse de un redactor al gazetei noastre.

— Care sînt factorii luați în considerație în eșalonarea pe care ați făcut-o în vederea generalizării treptate a învățămîntului de 10 ani și cum se prezintă această eșalonare?

— Am luat în considerare trei factori — și anume: populația școlară, spațiul de școlarizare și personalul didactic. Dintr-o primă examinare a situației existente în localitățile rurale și circumscripțiile școlare orășenești, făcută acum cîteva luni, rezulta, pe baza datelor oferite de aceste elemente, că existau condiții pentru înființarea a 18 clase a IX-a. Pornind de la această situație, ar fi urmat ca pînă în 1973, cînd procesul de generalizare trebuie încheiat, cuprinderea absolvenților clasei a VIII-a să se desfășoare în modul următor: în anul școlar 1969-1970, 10—15 la sută, în 1970-1971, 35—40 la sută, în 1971-1972, 60—70 la sută, iar în 1972-1973, sută la sută.

— Această eșalonare are avantajul că nu vă pune probleme prea dificile pentru primul an al trecerii la școala de 10 ani.

— Dezavantajul ei este însă că transferă cea mai mare parte din răspundere pe seama anilor următori. În aceste condiții am hotărît să reexaminăm situația fiecărei unități școlare, posibilitățile de care dispunem pentru rezolvarea încă din acest an a unor probleme privind rețeaua școlară. În urma acestei reexaminări am ajuns la concluzia că unele probleme de spațiu și de personal didactic legate de înființarea claselor a IX-a pot fi soluționate fără prea mari greutăți pînă la deschiderea viitorului an școlar. În aceste condiții cred că vom putea cuprinde în anul ce se apropie în clasa a IX-a a școlii generale nu 10—15 la sută din absolvenții clasei a VIII-a, cum se părea inițial, ci 35—40 la sută. Desigur că aceasta schimbă datele problemei și în ce privește eșalonarea cuprinderii în anii următori.

Am preferat să pornim cu mai mult curaj, să soluționăm în primii ani ai generalizării cele mai multe din problemele ce ni se pun, socotind că procesul de cuprindere în școala de 10 ani a absolvenților clasei a VIII-a trebuie privit nu ca o simplă chestiune administrativă, ci ca o chestiune socială și culturală de mare însemnătate. Într-adevăr, dacă reușim să cuprindem în școala generală, în primii doi ani, 80 la sută din absolvenții clasei a VIII-a, înseamnă că un număr mult mai mare de tineri beneficiază de posibilități lărgite de instrucție și educație.

— Ați început să clarificați aceste probleme cu părinții elevilor și, evident, cu elevii pe care urmează să-i școlarizați în clasa a IX-a a școlii generale?

— După Conferința Națională a cadrelor didactice au fost organizate dezbateri pe centre de comune cu toți învățătorii și profesorii, în legătură cu perspectivele ce se deschid în fața școlii în lumina sarcinilor privind generalizarea pînă în 1973 a învățămîntului de 10 ani. La indicația inspectoratului școlar, în toate localitățile din județ este în curs de desfășurare o largă acțiune de propagandă pedagogică în favoarea școlii generale de 10 ani, atît în rîndul elevilor, cît și al părinților. În această acțiune au fost antrenate cadrele didactice, conducerile de școli, comitetele de părinți, factori cu sarcini de răspundere în comune. Munca de lămurire se desfășoară în cadrul orelor de dirigenție, al lectoratelor cu părinții, al ședințelor care au loc cu aceștia, precum și cu prilejul adunărilor populare.

În general, au fost explicate părinților problemele privind obligativitatea școlii de 10 ani și avantajele dobîndite de absolvenții săi. S-a insistat asupra volumului de cunoștințe ce pot fi asimilate de aceștia, asupra posibilității lor de a se califica în școlile profesionale într-un timp mult mai scurt decît absolvenții școlii de 8 ani, precum și asupra faptului că ei își vor putea continua studiile în liceele de cultură generală. Sînt prezentate de asemenea, în fața părinților, conferințe cu tema „Satul sucevean pe drumul construirii socialismului", în cadrul cărora școlii și perspectivelor ei de dezvoltare li s-au rezervat un spațiu corespunzător.

— Ce probleme se ridică în județul dv. în legătură cu spațiul de școlarizare?

— Pentru anul școlar viitor, problema spațiului de școlarizare pentru unitățile care vor avea și clasa a IX-a nu este prea dificilă. Considerăm că spațiul existent, la care se va adăuga un număr de peste 40 de săli de clasă aflate în construcție, va fi suficient pentru îndeplinirea obligațiilor ce ne revin în perioada imediată. Problema se pune însă pentru anii școlari următori. De aceea încă de pe acum inspectoratul școlar se preocupă, cu sprijinul organelor locale, de construirea unui număr sporit de săli de clasă, în special în mediul rural. Evident, o mare atenție acordăm modului cum se desfășoară lucrările de construcție la școlile prevăzute a fi date în folosință la 1 septembrie. Considerăm că vor fi terminate la timp.

★

Reținînd preocupările inspectoratului școlar din județul Suceava pentru cuprinderea unui număr cît mai mare de absolvenți ai clasei a VIII-a în școala generală de 10 ani ținem totodată să relevăm că în unele județe pregătirile pentru viitorul an școlar sînt afectate de o serioasă rămînere în urmă a lucrărilor privind construcțiile școlare. Astfel, la data de 1 aprilie a.c. în județele Hunedoara, Buzău, Caraș-Severin, Dîmbovița, Vrancea, Gorj, precum și în municipiul București, unde urmează să se ridice cîte 16 pînă la 20 de săli de clasă, lucrările de construcție nici măcar nu erau începute. Socotim deci că este imperios necesar ca inspectoratele școlare respective să ia urgente măsuri pentru ca întreprinderile care răspund de aceste construcții să treacă la îndeplinirea obligațiilor ce le revin.

Manifestări consacrate zilei de 9 Mai

În numeroase școli din întreaga țară au loc în aceste zile manifestări cultural-artistice consacrate aniversărilor de la 9 Mai — Ziua independenței de stat a României, a victoriei asupra fascismului și Ziua eroilor.

La Timișoara, un mare număr de pionieri s-au întîlnit, la Casa armatei din localitate, cu generalul major Constantin Didulescu, participant la luptele de eliberare a patriei de sub jugul fascist. În cadrul unor interesante excursii, elevii din numeroase școli au făcut popasuri omagiale la monumentele soldaților români și la cimitirele eroilor din Timișoara, Arad, Caransebeș, Lugoj, Păuliș, Curtici și alte localități.

La Monumentul eroilor din Ploiești, școlarii și pionierii din localitate au participat la o evocare a momentelor istorice din 1877 și de la 9 Mai 1945. Cu același prilej, numeroși elevi din județele Prahova, Buzău și Dîmbovița au luat parte la simpozioane, seri literare și de poezie organizate la școli și cămine culturale. De asemenea, ei au contribuit la amenajarea și înfrumusețarea parcurilor din jurul monumentelor eroilor.

Sute de elevi din Tg. Jiu au lucrat zilele acestea la amenajarea drumurilor de acces către Cimitirul eroilor din localitate. Pionierii și uteciștii au plantat flori la Casa memorială și la Monumentul Ecaterinei Teodoroiu, în parcul și la statuia lui Tudor Vladimirescu, la mormîntul lui Gheorghe Magheru și la istoricul pod de pe Jiu, pe care descendenții panduriilor lui Tudor Vladimirescu l-au apărat cu îndîrjire în timpul celui de-al doilea război mondial.

În Capitală, elevii școlilor generale nr. 36, nr. 40, nr. 42 și nr. 43 se vor întîlni la 9 Mai cu militari participanți la războiul antihitlerist, iar elevii Școlii generale nr. 39 vor depune coroane și jerbe de flori la mormîntul eroilor de la cimitirul Plumbuita. La Liceul nr. 10 va fi organizată o adunare festivă, după care va urma un recital de poezie. Un recital de poezie va avea loc și la Școala generală nr. 45. Numeroase manifestări cultural-artistice se vor desfășura și în alte școli ale Capitalei.

Noblețe, cutezanță, entuziasm

La șirul lung de omagii cu care pionierii cinstesc împlinirea a 20 de ani de la înființarea organizației lor s-a adăugat zilele trecute încă unul, deosebit de vibrant, de emoționant. În palatul îmbrăcat cu podoabele multicolore ale primăverii s-au întîlnit reprezentanți ai celor care, cu 20 de ani în urmă, au purtat primele cravate roșii, cu reprezentanții celor ce le poartă astăzi. Două generații și-au întins mîna, dînd glas acelorași sentimente de recunoștință față de partid care le-a creat, prin pionierat, o copilărie plină de bucurii, de frumusețe.

Au răspuns „prezent" la întîlnire, așa cum au făcut-o cu ani în urmă la fiecare chemare a detașamentului sau unității lor, mulți „pionieri mari" din toate colțurile țării. De pe șantierul de la Rovinari a venit inginerul Silviu Negulescu, purtînd la el, ca pe o scumpă amintire, cravata primită acum 20 de ani. O păstrează într-o carte cu versurile cele mai îndrăgite. Au fost de față și profesoara Steliana Cazacu — odinioară pionieră, azi educatoare a pionierilor și deputată în Marea Adunare Națională, — Petru Sandu, fost pionier, apoi instructor de pionieri, în prezent cercetător în domeniul fizicii atomice, doctorul în științe Ion Pascadi, pilotul Petre Tenie, Florin Piersic, neobositul animator al serbărilor școlărești de acum 20 de ani din Cluj. Fiecare a venit cu sacul de amintiri. „Cele mai frumoase", „cele mai dragi", „cele mai de neuitat" au fost toate zilele, toți anii pionieriei. Așa sînt și astăzi, dar îmbogățite și înfrumusețate de alte noi și noi bucurii și realizări.

La sărbătoarea celor 20 de ani de existență, Organizația Pionierilor se poate mîndri — prin bogatul bilanț al activității sale, prin trăsăturile ce le-a însuflat membrilor săi de-a lungul anilor — cu înaltele atribute care-i caracterizează pe cei ce i-a format: noblețe, cutezanță, entuziasm.

„CLASA A XII-A, PROMOȚIA 1969"

Zilele trecute am întîlnit pe stradă cîțiva liceeni — fete și băieți — la care ne-a atras ceva deosebit, un accesoriu pe care nu-l mai văzusem pînă atunci: pe piept, în stînga, fiecare avea prinsă de uniformă o panglică albă pe care scria cu litere mari, ca să se vadă „Clasa a XII-a, promoția 1969". Era un semn — în care se mai ghiceau poate încă urmele copilăriei — dar prin care cei ce-l purtau (cu cîtă fală!) țineau să spună tuturor că au ajuns la capătul ultimului an de liceu. Gestul acesta inedit, unul din numeroasele cu care liceenii au ținut să marcheze finalul acestei neuitate etape a vieții lor pe care o reprezintă anii de școală, nu a însemnat numai un bun rămas, ci și un semn de prețuire pentru tot ceea ce anii aceștia le-au dăruit cu nemăsurată generozitate. Și, cu toate că semnul acesta era prins numai pe cîteva zeci de uniforme, văzîndu-l, gîndul m-a dus la toți cei 66.000 de adolescenți care, săptămîna trecută, au terminat cursurile clasei a XII-a.

Am stat de vorbă, în ziua în care trăiau clipe febrile, încărcate de emoții, de bucurii, de amintiri, cu cîțiva din absolvenții Liceului nr. 3 din Ploiești. Cum drumul prin școală se încheiase, discuția noastră a privit drumul spre care absolvenții se îndreaptă acum, drumul viitoarei profesiuni, pe care vor porni după examenul de bacalaureat.

N-a fost nevoie de introduceri, n-am înregistrat ezitări. Aveam în față tineri care-și hotărîseră profesiunea „încă de mici" (aceasta înseamnă, pentru unii, primii ani de școală) sau care, chiar dacă nu s-au hotărît încă definitiv asupra specialității, își alesesră un domeniu sau altul de activitate. Unii își propun să devină arhitecți, alții agronomi, medici, profesori de matematică, de istorie sau de română, specialiști în industria petrolieră sau constructori de avioane, chimiști sau ciberneticieni. Fiecare și-a făcut din profesiunea aleasă un ideal, un țel către care rîvnește cu toată ardoarea celor 18 ani și despre care vorbește cu patos și pasiune.

I-am întrebat dacă sînt pregătiți să treacă examenul care le va deschide porțile studiului profesional. Am constatat cu satisfacție maturitatea cu care privesc această problemă vitală, le-am admirat obiectivitatea cu care analizează dacă au făcut sau nu totul pentru pregătirea lor, dacă școala le-a oferit sau nu tot ce era necesar în această pregătire. Au avut multe cuvinte frumoase pentru profesorii lor, pentru tot ce le-au dat în acești ani. Înmănunchiate, ele exprimă un omagiu emoționant, vădesc un cald și profund sentiment de recunoștință.

Dar tinerețea este, pe bună dreptate, exigentă. „Am învățat în școală mii de lucruri care ne vor ajuta în viață, în profesiunile pe care le vom exersa — ne-a spus un absolvent — dar poate că ar fi trebuit să aflăm mai multe despre înseși aceste profesiuni. Căci să știți, pentru cei mai mulți dintre noi alegerea n-a fost de loc ușoară. Multă vreme am ezitat. Ne-am îndreptat într-o direcție, apoi într-alta, pentru a reveni din nou la prima alegere, sau pentru a porni pe piste noi. Mă gîndesc acum că, poate, munca în clasa a XII-a ar trebui să se desfășoare, de la prima și pînă la ultima oră, sub deviza «Orientare pentru viitoarea profesiune». E adevărat, diriginții noștri ne-au ajutat în privința alegerii, dar dirigintele are o singură specialitate, pe cînd specialitățile care ne solicită pe noi sînt extrem de variate".

Discuția pe care am purtat-o ulterior cu cîțiva diriginți ne-a confirmat faptul că la liceul respectiv (și, după cîte am constatat, și la multe alte licee), orientarea este lăsată exclusiv pe seama dirigintelui, ca fiind încă una din șirul — mult prea lung spre a fi rezolvat cu bine — al sarcinilor sale educative. „Campania" pentru alegerea profesiunii se declanșează de fapt spre sfîrșitul clasei a XII-a, cînd „parcă se deschide supapa orientării" — cum spunea glumind o elevă. Copleșiți de atîtea sarcini, diriginții recurg adesea la modalități bătătorite an de an, depășite de nivelul și cerințele elevilor: expuneri cu teme general valabile — ca „Ce înseamnă să fii folositor societății" sau „Munca, izvor de bucurii" — vizite în bloc la aceleași întreprinderi și instituții etc.

Desigur — spun elevii — ar putea fi utile și vizitele, și simpozioanele, și celelalte mijloace pe care le folosește școala. Dar pentru ca ele să-și atingă cu adevărat scopul, să fie eficiente, ar trebui, după părerea unanimă a tuturor celor

MONICA VERDEȘ

(Continuare în pag. a 3-a)

RELIEFAREA NATURII LEGILOR FIZICII ÎN LECŢIILE RECAPITULATIVE

Ponderea crescută a fizicii în producţie şi în viaţa de toate zilele, împletirea acesteia cu alte ştiinţe — geofizica, biofizica, chimia fizică, fizica moleculară — şi implicit pătrunderea amplă a fizicii în foarte multe ramuri ale învăţămîntului superior solicită o grijă deosebită pentru pregătirea la această disciplină a candidaţilor la examenul de bacalaureat şi la concursurile de admitere în facultăţi.

Una din problemele esenţiale ale acestei pregătiri o constituie, fără îndoială, asigurarea unei înţelegeri ştiinţifice a naturii legilor fizicii.

Este foarte necesar să-i facem pe elevi să deosebească legea fizică de convenţie. De aceea caut să le fixez cît mai trainic ideea că într-o formulare matematică iniţială legile fizicii nu sînt egalităţi, ci pot deveni astfel doar prin alegerea convenabilă a unităţilor pentru mărimile fizice. Utilizez acest procedeu numai cu referire la cele mai generale legi, în aşa fel ca legile în cauză să fie cel mai simplu şi mai uşor de mînuit din punct de vedere matematic. Celelalte legi se transcriu din proporţii în egalităţi (fără schimbarea unităţilor existente) alegîndu-se un factor de proporţionalitate cu unitatea de măsură corespunzătoare.

Acord o deosebită importanţă în această perioadă deplinei înţelegeri de către elevi a modului cum, trecînd prin această filieră, factorul de proporţionalitate capătă „o viaţă independentă" putînd să apară sub forma unei noi măsuri fizice, ale cărei valori se supun aceleiaşi legi dar caracterizează lucruri diferite sau, în unele ocazii, sub forma unei constante universale. Folosesc, printre alte exemple, formularea legii a II-a a dinamicii în forma **F = ma**, în care factorul de proporţionalitate **m** primeşte sensul fizic de masă, caracterizînd corpurile din punctul de vedere al inerţiei. Îmi propun să revin de asemenea asupra faptului că factorul de proporţionalitate se poate alege în două feluri. De exemplu, la legea lui Ohm, el poate fi atît **U = IR** cît şi **GU = I**, RG fiind egal, cu 1. După cum se vede, în primul caz factorul de proporţionalitate este rezistenţa electrică, iar în al doilea caz conductanţa electrică.

În legătură cu primul principiu al termodinamicii, care îşi găseşte exprimarea matematică în formula **Q + W = U**, voi sublinia că legea este atît de generală, încît nu a mai fost ales un factor de proporţionalitate, unităţile **Q**, **W** şi **U** fiind astfel constituite încît egalitatea să se poată scrie în mod direct. Dacă însă măsurăm pe **Q** în calorii, **W** în mkgf şi **U** în jouli, atunci este necesar să punem în faţa a două din cele trei mărimi un factor de proporţionalitate. Se relevă limpede concluzia că aceşti factori de proporţionalitate sînt factori de recalculare şi că valoarea lor se stabileşte prin experienţă.

Revăd cu elevii mei şi problemele referitoare la compararea constantelor, făcîndu-i atenţi, bunăoară, asupra faptului că în timp ce constantele **m, G, R**, amintite mai sus, exprimă cîte o proprietate a substanţelor cu valori diferite la diferite corpuri, constantele legii I a termodinamicii, precum şi constanta **h** în legea lui Planck depind numai de sistemul de măsuri în care se transcrie legea fizică.

De la relaţiile de proporţionalitate — cele mai simple dintre mărimile fizicii — trec la relaţiile mai complicate, în care apar mai mulţi parametri în locul unui singur factor de proporţionalitate. Îmi propun să pornesc de la ecuaţia vitezei în cazul mişcării rectilinii uniform accelerate cu viteză iniţială: **v = at + b**, care nu mai are caracter de proporţionalitate.

Experienţa mi-a dovedit că, dacă elevii reuşesc să verifice proporţionalitatea în cazul tuturor relaţiilor liniare, ei întîmpină greutăţi atunci cînd aceasta este exprimată printr-o relaţie a cărei reprezentare grafică nu trece prin originea sistemului de referinţă. De aceea insist în mod special la orele de recapitulare asupra unor cazuri mai dificile, cum este, de pildă, acela în care o mărime fizică este direct proporţională cu patratul altei mărimi, sau asupra cazului exprimat în ecuaţia **Q = I**.

Matematizarea foarte avansată a fizicii moderne, exprimarea legilor acesteia în forme matematice şi înţelegerea caracterului acestor legi îi ajută foarte mult pe elevi în cimentarea cunoştinţelor, în rezolvarea problemelor. Practica activităţii mele didactice mi-a arătat că elevii învaţă mai greu optica fizică şi fizica atomică, unde se întîlnesc rar cu cîte o relaţie matematică, decît mecanica şi electricitatea, unde fiecare constatare este exprimată printr-o relaţie cantitativă. Aceleaşi observaţii mi-au demonstrat însă că există pericolul ca unii elevi să ajungă la bacalaureat dînd o interpretare absolutizată a matematizării fizicii, nereuşind să interpreteze pe tărîmul propriu al fizicii expresia legilor acesteia. De aceea le explic elevilor că dacă legile fizicii au putut fi exprimate de cercetători în ecuaţii matematice, reproducerea acestor ecuaţii nu înseamnă implicit cunoaşterea fizicii. Cu alte cuvinte, le explic că trebuie să ştie să citească din formule. De exemplu, numai cei ce reuşesc să expună pe baza formulelor electrostaticii tot capitolul respectiv pot să considere că şi-au însuşit profund metoda utilizării matematicii în fizică.

Asigurarea unei înţelegeri trainice a naturii legilor fizicii înlesneşte mult, după părerea mea, structurarea ansamblului de cunoştinţe însuşite de elevi la această disciplină.

Prof. IOSIF ALEX. MATHE
Simleul Silvaniei

ŞCOALA ŞI ADAPTAREA PROFESIONALĂ

In toată lumea problemei adaptării profesionale i se acordă o atenţie deosebită în scopul de a se înlătura fluctuaţia oamenilor de la o meserie la alta, de la un loc de muncă la altul, care costă societatea sume enorme de bani, iar pe îndivizi îi lipseşte de satisfacţia muncii. Cercetări recente efectuate în cîteva ţări dezvoltate au arătat că cca. 50% din populaţia adultă nu mai exercită meseria învăţată iniţial.

In ţara noastră socialistă practicarea meseriei dorite este mult uşurată de absenţa unei constrîngeri economice. Cu toate acestea, mai sînt tineri care părăsesc locul de muncă, nu-şi îndeplinesc sarcinile de plan, nu se integrează în viaţa uzinei sau a instituţiei. Căutînd cauzele acestei situaţii colectivul nostru a efectuat, în anul 1966, o cercetare asupra factorilor care influenţează decizia vocaţională a tinerilor. S-au dat chestionare speciale la 1945 de candidaţi la examenul de admitere în şcoala profesională. Am urmărit în continuare reuşita celor intraţi, stabilind legăturile cu datele biografice ale elevilor, motivarea alegerii exprimată la admitere şi factorii de sfătuire declaraţi cu această ocazie.

S-a constatat că părinţii exercită influenţa cea mai mare asupra alegerii. Din păcate, nu întotdeauna în direcţia bună. Ei se lasă conduşi de multe ori de considerente de ordin material, de apropierea de casă a locului de muncă etc., şi nu de o apreciere reală a posibilităţilor şi dorinţelor copiilor lor. De altfel, mulţi nici nu au pregătirea şi obiectivitatea necesară. O au în schimb şcoala, profesorii. Din păcate, însă, ponderea şcolii în ansamblul factorilor de sfătuire este încă foarte redusă. După datele noastre, şcoala vine după părinţi, rude, cunoscuţi şi prieteni. Dacă 57,1% din copii au declarat că au fost influenţaţi de părinţi în alegerea profesiei, 18,8% că s-au hotărît singuri, 11,8% că au fost influenţaţi de rude şi 7,1% de cunoscuţi şi prieteni, numai 5,1% au recunoscut influenţa şcolii în îndrumarea alegerii făcute. Desigur, s-ar putea ca influenţa reală a şcolii să fie mai mare, dar să nu se oglindească în conştiinţa elevilor. Dar chiar dacă lucrurile stau aşa situaţia nu este prea îmbucurătoare. Ea vădeşte o conlucrare deficitară între şcoală şi familie într-o chestiune de interes vital pentru tineretul nostru.

Indiferent a cui este aici vina, acţiunea pedagogică trebuie să pornească din partea şcolii. Dacă în populaţia noastră influenţa părinţilor este aşa de mare, trebuie folosit tocmai acest canal pentru a asigura succesul acţiunii. O orientare profesională dusă de şcoală în izolare de părinţi nu are şanse de succes. Totuşi, în multe şcoli orientarea şcolară şi profesională (vizite, acordarea de informaţii profesionale, discuţii în legătură cu interesele şi aptitudinile copiilor) se desfăşoară numai cu elevii. Cu părinţii, problemele legate de intrarea în viaţă a copiilor sînt abordate doar ocazional, la diferite şedinţe. Punctul de vedere trebuie schimbat, în sensul că e nevoie să se muncească în această privinţă **în egală măsură** şi cu părinţii pentru ca ei să întărească influenţa şcolii şi să nu o contracareze. Conferinţele şi lectoratele, deşi aduc un real folos, sînt insuficiente. Convingerea este mult mai eficace în convorbiri individuale. Asemenea convorbiri nu trebuie lăsate pe seama unor întîlniri întîmplătoare şi nici nu este bine să se conteze numai pe iniţiativa părinţilor. Reuşita muncii de orientare presupune în cele mai multe cazuri iniţiativa şcolii în iniţierea unor convorbiri dinainte planificate, a căror desfăşurare să fie şi ea dinainte bine chibzuită, spre a se încheia cu maximum de succes.

Problema s-ar mai putea pune însă şi altfel. Oare faptul că sfatul şcolii nu este luat întotdeauna în seamă nu se datoreşte împrejurării că uneori el nu este dat în mod calificat, nu e bazat pe informaţia necesară?

Cercetările noastre au scos la iveală marea însemnătate pe care o are baza de informare profesională pentru reuşita de mai tîrziu în învăţămîntul profesional. Elevii cu o informare profesională bună la intrare în şcoală au cu aproape cu 20% mai multe şanse să obţină note mari la disciplinele de specialitate şi la instruirea practică decît cei cu o bază slabă de informare. De ce sînt aşa de mari deosebirile în ceea ce priveşte cunoştinţele despre meseria în care elevul doreşte să intre? Gradul diferit de interes explică această situaţie numai în parte. Trebuie să admitem că nivelul la care elevii primesc informaţii despre profesiile pe care ar dori să le aleagă este foarte inegal şi că, în anumite cazuri, el este probabil scăzut.

In al doilea rînd apare, firească, întrebarea dacă îndrumarea profesorilor a avut la bază totdeauna o cunoaştere aprofundată a elevului, a intereselor şi a capacităţilor sale. In cazul în care sfatul şcolii a fost luat în seamă, această cunoaştere nu poate fi pusă la îndoială. Dar în cazurile în care sfatul şcolii nu a fost respectat?

Se ştie că recomandarea unei profesii are şanse să fie acceptată numai dacă e în concordanţă cu ceea ce vrea individul. De aceea nici nu trebuie recomandată o profesie, ci pregătită şi ajutată cu răbdare maturizarea unei decizii corecte. Aşa ceva cere, desigur, mult mai multă trudă şi răbdare, cere o muncă de ani de zile. O vor compensa însă cu prisosinţă satisfacţia şi rezultatele bune pe care foştii absolvenţi le vor obţine în viaţă.

Dr. EDGAR KRAU
şeful sectorului psihologie
Filiala din Cluj a Academiei

POSTURI (CATEDRE) VACANTE CARE POT FI SOLICITATE ÎN PERIOADA DE TRANSFERĂRI ŞI NUMIRI

În urma concursului organizat pentru ocuparea unor posturi didactice din unele municipii, au devenit vacante următoarele posturi (catedre) care pot fi solicitate în perioada de transferări şi numiri (pînă la 15 mai a.c.), în conformitate cu instrucţiunile în vigoare.

Se precizează că lista acestor posturi constituie o completare la posturile (catedrele) publicate în Buletinul Ministerului Învăţămîntului, seria A, nr. 1/969.

POSTURI DE EDUCATOARE

JUDEŢUL ARGEŞ

Grăd. or. norm. nr. 3 — Cîmpulung. Grăd. or. norm. „6 Martie" Curtea de Argeş. Grăd. sez. Merişani — Dobrogostea.

JUDEŢUL BISTRIŢA-NĂSĂUD

Grăd. sez. Salva.

JUDEŢUL CLUJ

Grăd. or. norm. nr. 1 — Dej. Grăd. sez. Floreşti — Luna de Sus (cu limba de predare maghiară).

JUDEŢUL CONSTANŢA

Grăd. sez. Cumpăna.

JUDEŢUL DOLJ

Grăd. or. norm. I.A.S. — Segarcea. Grăd. sez. Calopăr — Panaghia.

JUDEŢUL HUNEDOARA

Grăd. or. red. nr. 3 — Hunedoara.

JUDEŢUL ILFOV

Grăd. sez. Buturugeni.

JUDEŢUL OLT

Grăd. or. red. nr. 5 — Corabia.

JUDEŢUL PRAHOVA

Grăd. sez. Ariceştii — Rahtivani.

JUDEŢUL SIBIU

Grăd. or. norm. „Firul Roşu" — Tălmaciu. Grăd. or. norm. I.A.S. — Sura Mică (cu limba de predare germană).

POSTURI DE ÎNVĂŢĂTORI

JUDEŢUL ALBA

Sc. gen. Unirea — Ciugudu de Jos.

JUDEŢUL ARAD

Lic. Chişinău-Criş. Sc. gen. cl. I—IV Sîntana — Cărămidărie. Sc. specială Macea (învăţător — educator).

JUDEŢUL ARGEŞ

Sc. gen. Albota. Sc. gen. Căldăraru — Burdea. Sc. gen. Costeşti — Podu Broşteni. Sc. gen. Negraşi — Bîrlogu. Sc. gen. Răteşti. Sc. gen. Rociu. Sc. gen. Suseni — Tuţuleşti Odăeni.

JUDEŢUL BRAŞOV

Sc. gen. Hărman. Sc. gen. Prejmer — Lunca Calnicului. Lic. Predeal. Sc. gen. nr. 5 — Săcele. Sc. gen. nr. 5 — Săcele. Sc. gen. Vama Buzăului — Vama de Sus.

JUDEŢUL BRĂILA

Şc. gen. Gropeni. Lic. Măxineni. Şc. gen. Măxineni — Latinu. Sc. gen. Viziru — Lanurile.

JUDEŢUL CLUJ

Sc. gen. Ciurila. Sc. gen. nr. 4 — Turda. Sc. gen. Tureni — Ceanu Mic. Sc. gen. Vultureni — Soimeni.

JUDEŢUL CONSTANŢA

Sc. gen. Corbu. Sc. gen. Crucea — Gălbiori. Sc. gen. Mircea Vodă — Făclia. Sc. gen. Mircea Vodă — Saligny. Sc. gen. Pantelimon — Runcu. Sc. gen. Săcele. Sc. gen. Siliştea I.A.S. — Ţepeş Vodă. Sc. gen. nr. 1 Valu lui Traian. Sc. gen. nr. 2 Valu lui Traian.

JUDEŢUL DÎMBOVIŢA

Sc. gen. Mătăsu Tudor Vladimirescu.

JUDEŢUL DOLJ

Sc. gen. Breasta — Făget. Sc. gen. cl. I—IV Goieşti — Tandăra — Popeasa. Sc. gen. Malu Mare — Ghindeni. Sc. gen. Sopot — Belot. Sc. gen. Sopot — Belot. Sc. gen. Terpezita. Sc. gen. Ţuglui.

JUDEŢUL GALAŢI

Sc. gen. Folteşti. Sc. gen. Piscu — Vameş. Sc. gen. Tulucesti — Tătarca. Sc. gen. Tulucesti — Sivita.

JUDEŢUL IALOMIŢA

Sc. gen. Făcăeni — Progresu. Sc. gen. Vlad Ţepeş — Mihai Viteazul.

JUDEŢUL IAŞI

Sc. gen. Belceşti — Ruşi. Sc. gen. Miroslava. Sc. gen. Paşcani — Gară. Sc. gen. Popricani — Vînători.

JUDEŢUL ILFOV

Sc. gen. Belciugatele. Sc. gen. nr. 3 — Colibaşi. Sc. gen. Coşereni. Sc. gen. Vărăşti.

JUDEŢUL MUREŞ

Sc. gen. Crăciuneşti — Nicoleşti (cu lb. de predare maghiară). Sc. gen. Ernei — Căluşeri (cu limba de predare maghiară). Sc. gen. Mica — Ceuaş.

JUDEŢUL PRAHOVA

Sc. gen. Albeşti — Paleologu — Vadu Părului. Sc. gen. Dumbrava. Sc. gen. Rifov Buda — Palanca. Sc. gen. cl. I—IV Urlaţi — Valea Pietrei. Sc. gen. Vilcăneşti.

JUDEŢUL SĂLAJ

Sc. gen. Dragu.

JUDEŢUL TELEORMAN

Sc. gen. Tătărăştii de Jos — Slăveşti.

JUDEŢUL TIMIŞ

Sc. gen. Ortişoara — Seceani.

CATEDRE DE LIMBA ROMÂNĂ

JUDEŢUL ARAD

Lic. Chişineu — Criş. Lic. Curtici. Sc. gen. Covăsînţi.

JUDEŢUL ARGEŞ

Lic. Curtea de Argeş. Lic. Costeşti. Sc. gen. Călineşti — Gorganu. Sc. gen. Dîrmăneşti — Piscani. Sc. gen. Hîrseşti.

JUDEŢUL BRAŞOV

Sc. gen. Apaţa. Lic. Zărneşti (seral).

JUDEŢUL BRĂILA

Lic. Movila Miresii. Sc. gen. Tichileşti. Sc. gen. nr. 1 Tufeşti.

JUDEŢUL CLUJ

Lic. „Mihai Viteazul" — Turda. Sc. gen. Ciucea — Bucea. Sc. gen. Jucu. Sc. gen. Jucu — Juc Herghelie. Sc. gen. Mărgău — Buteni. Sc. gen. Ploscoş. Sc. gen. Poieni — Bologa.

JUDEŢUL CONSTANŢA

Sc. gen. Murfatlar.

JUDEŢUL DOLJ

Sc. gen. Calopăr — Sălcuţa.

JUDEŢUL GALAŢI

Sc. gen. nr. 2 Nămoloasa. Sc. gen. Tulucesti — Sivita.

JUDEŢUL GORJ

Sc. gen. nr. 2 — Tîrgu Jiu.

JUDEŢUL IALOMIŢA

Lic. Lehliu — Gară.

JUDEŢUL IAŞI

Sc. gen. Ciurea — Picioru Lupului. Sc. gen. Costuleni. Sc. gen. Podu Iloaiei. Sc. gen. Popricani. Sc. gen. Ruginoasa — Vaşcani Sc. gen Tigănaş — Cîrniceni. Lic. Tg. Frumos.

JUDEŢUL ILFOV

Sc. gen. Coşereni. Sc. gen. Crevedia — Samurcaşi. Sc. gen. Găiseni. Sc. gen. Grădinari.

JUDEŢUL MUREŞ

Şc. gen. Cucerdea (Săulia de Mureş). Sc. gen. Săulia (de Cîmpie).

JUDEŢUL OLT

Lic. Drăgăneşti — Olt.

JUDEŢUL PRAHOVA

Sc. gen. Băicoi. Sc. gen. Măgurele. Sc. gen. Rifov — Buda Palanca.

JUDEŢUL SĂLAJ

Sc. gen. Zimbor — Sîncraiu Almaşului.

JUDEŢUL SIBIU

Sc. gen. Sălişte — Aciliu. Sc. gen. Slimnic. Sc. gen. Sura Mică.

JUDEŢUL TELEORMAN

Lic. nr. 1 Roşiorii de Vede. Sc. gen. Smîrdioasa.

JUDEŢUL TIMIŞ

Sc. gen. Mănăştiur. Sc. gen. Moşniţa Nouă — Urseni.

JUDEŢUL TULCEA

Lic. Babadag.

CATEDRE DE LIMBA ROMÂNĂ — LIMBA FRANCEZĂ

JUDEŢUL BRĂILA

Sc. gen. Gemenele.

CATEDRE DE LIMBA FRANCEZĂ

JUDEŢUL SIBIU

Sc. gen. Porumbacu de Jos.

JUDEŢUL TIMIŞ

Şc. gen. Jimbolia.

CATEDRE DE LIMBA LATINĂ

JUDEŢUL ILFOV

Lic. nr. 2 — Oltenita.

JUDEŢUL SIBIU

Lic. Cisnădie.

JUDEŢUL TELEORMAN

Lic. Olteni.

CATEDRE DE ISTORIE

JUDEŢUL ALBA

Sc. gen. nr. 2 — Aiud.

JUDEŢUL ARAD

Lic. Ineu.

JUDEŢUL BIHOR

Sc. gen. Dobreşti — Hidişel.

JUDEŢUL CARAŞ-SEVERIN

Lic. Oravita. Sc. gen. nr. 2 — Bocşa.

JUDEŢUL CLUJ

Lic. Gilău.

JUDEŢUL CONSTANŢA

Şc. gen. Murfatlar.

JUDEŢUL DOLJ

Lic. Segarcea (compl. socialism ştiinţific).

JUDEŢUL GALAŢI

Şc. gen. Braniştea. Şc. gen. Tulucesti Sivita.

JUDEŢUL IAŞI

Lic. Hîrlău. Şc. gen. Ciurea — Lunca Cetăţuii.

JUDEŢUL ILFOV

Şc. gen. Niculeşti. Şc. gen. Vasilaţi — Gălbinaşi.

JUDEŢUL PRAHOVA

Şc. gen. Izvoarele — Homoriciu. Lic. Plopeni (zi şi seral).

JUDEŢUL TIMIŞ

Lic. Jimbolia. Lic. Recaş.

CATEDRE DE ISTORIE-GEOGRAFIE

JUDEŢUL ARGEŞ

Şc. gen. Băileşti — Băjeşti. Şc. gen. nr. 5 — Cîmpulung. Şc. gen. Merişani — Dobrogostea.

JUDEŢUL BRĂILA

Şc. gen. Tudor Vladimirescu. Şc. gen. Vădeni — Baldovineşti. Şc. gen. Viziru — Lanurile.

JUDEŢUL CLUJ

Şc. gen. nr. 7 — Turda.

JUDEŢUL DOLJ

Şc. gen. Caraula. Şc. gen. Predeşti.

JUDEŢUL GALAŢI

Şc. gen. Smîrdan.

JUDEŢUL MUREŞ

Şc. gen. Gheorghe Doja — Tirimia. Şc. gen. Pănet — Berghia.

JUDEŢUL PRAHOVA

Şc. gen. Vărbilău — Poiana Vărbilău.

JUDEŢUL SIBIU

Şc. gen. Riu-Sadului.

CATEDRE DE ECONOMIE POLITICĂ ŞI SOCIALISM ŞTIINŢIFIC

JUDEŢUL ILFOV

Lic. Bolintin Vale.

JUDEŢUL TELEORMAN

Lic. Alexandria.

CATEDRE DE MATEMATICĂ

JUDEŢUL BISTRIŢA-NĂSĂUD

Lic. nr. 2 — Bistriţa (cu limba de predare maghiară). Lic. Singeorz Băi.

JUDEŢUL BRAŞOV

Lic. Codlea (cu limba de predare germană).

JUDEŢUL CLUJ

Lic. Mociu. Şc. gen. nr. 8 — Turda.

JUDEŢUL GALAŢI

Şc. gen. Folteşti — Stoicani. Şc. gen. Frumuşiţa — Ijdileni. Lic. Tudor Vladimirescu.

JUDEŢUL GORJ

Şc. gen. Tînţăreni.

JUDEŢUL IALOMIŢA

Lic. Feteşti.

JUDEŢUL IAŞI

Şc. gen. Scînteia. Lic. Tg. Frumos. Şc. gen. Voineşti.

JUDEŢUL ILFOV

Lic. Brăneşti. Lic. Bolintin Vale. Şc. gen. Cernica — Tînganu. Şc. gen. 30 Decembrie — Copăceni. Şc. gen. Greaca. Şc. gen. nr. 2 — Urziceni, Şc. gen. Vărăşti — Dobreni.

JUDEŢUL SIBIU

Lic. Cisnădie.

CATEDRE DE MATEMATICĂ-FIZICĂ

JUDEŢUL ARGEŞ

Şc. gen. Budeasa — Calotesti. Şc. gen. Micesti.

JUDEŢUL MUREŞ

Lic. nr. 2 Reghin (cu limba de predare maghiară).

CATEDRE DE FIZICĂ

JUDEŢUL GALAŢI

Lic. nr. 3 — Galaţi.

CATEDRE DE CHIMIE

JUDEŢUL SIBIU

Gr. şc. textil Cisnădie.

CATEDRE DE BIOLOGIE

JUDEŢUL ARAD

Lic. Chisineu — Criş.

JUDEŢUL BRĂILA

Şc. gen. Gropeni.

JUDEŢUL CLUJ

Lic. Huedin.

JUDEŢUL CONSTANŢA

Lic. Cobadin.

JUDEŢUL DÎMBOVIŢA

Lic. „N. Grigorescu" — Titu.

JUDEŢUL PRAHOVA

Lic. Mizil.

JUDEŢUL TIMIŞ

Lic. Deta. Şc. gen. Sinicolau Mare.

CATEDRE DE BIOLOGIE-AGRICULTURĂ

JUDEŢUL BRAŞOV

Lic. Feldioara.

JUDEŢUL DÎMBOVIŢA

Şc. gen. Finţa.

JUDEŢUL OLT

Şc. gen. nr. 1 — Bîrza.

JUDEŢUL PRAHOVA

Şc. gen. Dumbrava. Şc. gen. Puchenii Mari — Puchenii Moşneni.

CATEDRE DE BIOLOGIE-GEOGRAFIE

JUDEŢUL BRAŞOV

Şc. gen. Hălchiu (cu limba de predare germană).

CATEDRE DE GEOGRAFIE

JUDEŢUL ARAD

Lic. Sebiş.

JUDEŢUL BRĂILA

Şc. gen. nr. 1 Mircea Vodă (compl. biologie). Şc. gen. Vădeni.

JUDEŢUL DÎMBOVIŢA

Şc. gen. Lungulet.u.

JUDEŢUL TIMIŞ

Şc. gen. Jimbolia.

seco ven te

Conferinţă sindicală mondială privind alfabetizarea funcţională

În aceste zile se desfăşoară la Nicosia (Cipru), sub egida F.S.M., o importantă conferinţă sindicală mondială privind alfabetizarea funcţională. Conferinţa discută caracterul educaţional specific al alfabetizării funcţionale, importanţa acesteia, factorii care concură la realizarea ei şi consecinţele pe care le determină alfabetizarea funcţională.

Intervenţiile delegatului român Vasile Vlad, secretar al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt şi Cultură, care a prezentat experienţa ţării noastre în lichidarea totală a analfabetismului şi în şcolarizarea adulţilor, au fost primite cu deosebit interes.

O revistă a tinerilor matematicieni

Urmînd tradiţiile oraşului lor, veche cetate de cultură şi ştiinţă, unde au văzut lumina tiparului primele cărţi româneşti de matematică — „Aritmetica" lui Dimitrie Evstatievici sau „Aritmetica lui G. Pop — elevii sibieni manifestă un mare interes pentru studiul matematicii. În dorinţa de a crea un cadru cît mai propice de dezvoltare a tinerelor talente, de afirmare a posibilităţilor lor creatoare, colectivul didactic al Liceului nr. 3 din Sibiu a iniţiat apariţia unei reviste de matematică editată cu posibilităţi proprii.

Profesorii de specialitate şi membrii cercurilor de matematici din şcoală — animatorii revistei — au inclus în primul număr al acesteia articole referitoare la istoria matematicii în ţara noastră, la unele chestiuni teoretice, precum şi probleme elaborate în şcoală. Citäm astfel articolele „Gheorghe Ţiţeica — glorie a matematicii româneşti" de prof. Laura Constantinescu, „Elemente de logică matematică", de prof. Ilie Stănescu, „În legătură cu inegalitatea triunghiului", de elevul Ciprian Borcea din clasa a IX-a.

Cursuri de vară pentru profesorii de istorie

Societatea de ştiinţe istorice va organiza în perioada 3-12 iulie a.c., două cursuri de vară — la Piatra-Neamţ şi la Vălenii de Munte — pentru profesorii de istorie din învăţămîntul de cultură generală, membri ai S.S.I. Scopul organizării acestor cursuri este de a sprijini munca la catedră a profesorilor participanţi prin îmbogăţirea cunoştinţelor de specialitate şi prin informarea lor asupra ultimelor rezultate ale cercetărilor în domeniul istoriei. Totodată, cursurile urmăresc să înlesnească cunoaşterea reciprocă a profesorilor din diferite judeţe ale ţării şi să le prilejuiască o odihnă activă.

Programul de desfăşurare a activităţii cursurilor de vară va cuprinde conferinţe pe teme importante din istoria patriei, istoria universală şi metodica predării istoriei, susţinute de academicieni, profesori universitari şi profesori de liceu, cercetători ştiinţifici. Vor avea loc de asemenea discuţii pe teme de metodică, precum şi excursii documentare la monumente istorice, case memoriale, obiective economice şi industriale etc.

Inscrierile la cursurile de vară se fac prin intermediul filialelor şi subfilialelor Societăţii de ştiinţe istorice din toate centrele judetene, care au fost informate despre condiţiile de participare.

seco ven te

OPINII

ȘCOLARIZAREA LA 6 ANI

OBIECTIVE ȘI DIRECȚII DE ACȚIUNE

O dată cu deschiderea noului an școlar, clasele I ale școlilor generale din întreaga țară vor primi un flux masiv de elevi în vîrstă de 6 ani. Asigurarea tuturor condițiilor pentru ca acești copii să obțină rezultate corespunzătoare premiselor psihopedagogice existente solicită, la toate nivelele învățămîntului, o activitate intensă, concepută operativ și în perspectivă. În aria de cuprindere a acestei activități se includ acțiuni vizînd fundamentarea științifică a conținutului și didacticii procesului de instruire și educare școlară a copiilor de 6 ani, realizarea din vreme a manualelor, a materialului didactic și a îndrumărilor necesare, ca și pregătirea multilaterală a învățătorilor.

Am solicitat unor cadre didactice fruntașe care au lucrat în acest an la clase omogene cu școlari de 6 ani, unor cercetători, metodiști și inspectori să ne răspundă la întrebarea „Ce credeți că trebuie întreprins în etapa imediat următoare pentru ca trecerea la generalizarea școlarizării copiilor de la vîrsta de 6 ani să se realizeze cu succes ?" Publicăm în continuare conținutul esențial al răspunsurilor primite.

Inv. Ileana Traci, din corpul metodiștilor de specialitate al Inspectoratului școlar al Capitalei : „De la bun început aș vrea să afirm pe baza observațiilor de la lecții concentrate la inspectoratul nostru, că multe clase cu școlari de 6 ani au atins un nivel ridicat de pregătire, în special datorită remarcabilelor strădanii ale învățătorilor care le-au condus. Mulți dintre învățătorii claselor experimentale și-au elaborat lecțiile pe baza unor cercetări multiple și au executat, cu sprijinul părinților, mari cantități de material didactic, grupate în truse individuale. Este de remarcat că ei au creat singuri și numeroase probleme corespunzătoare temelor cuprinse în noua programă de matematică, precum și jocuri cu caracter complementar pentru activitățile de destindere și la alegere. Firește că au trebuit să se documenteze serios pentru a stabili regimul corespunzător de lucru cu clasele experimentale și cu fiecare școlar în parte. Numeroși învățători au ajuns astfel, pe baza unor multiple strădanii personale, a vocației și priceperii pedagogice, să găsească soluții valoroase.

Desigur însă că nu ne putem opri la acest stadiu. Este nevoie ca toți cei ce predau la clasele I cu copii de 6 ani să fie cît mai bine edificați asupra cerințelor pe care le pune munca în aceste condiții, cît mai perfect înarmați pentru a răspunde cerințelor respective. Socotesc că direcția de specialitate din Ministerul Învățămîntului, Institutul de științe pedagogice și organele de perfecționare a cadrelor didactice, Editura didactică și pedagogică sînt chemate să se ocupe îndeaproape de fundamentarea profund științifică a întregii acțiuni, de pregătirea temeinică a tuturor învățătorilor, de elaborarea materialelor ce le sînt necesare".

Asist. univ. **Rodica Nițu,** de la Universitatea București : „După părerea mea, condiția fundamentală a reușitei în acțiunea de generalizare a școlarizării copiilor începînd de la vîrsta de 6 ani o constituie pregătirea psihopedagogică a învățătorilor, cunoașterea aprofundată de către aceștia a particularităților întregii dinamici a dezvoltării copilului începînd de la 5 pînă la 10-11 ani. Nu trebuie uitat, în această privință, faptul că majoritatea învățătorilor mai vîrstnici nu au studiat în mod amplu și organizat problemele de psihologie a copilului. De aceea, socotesc esențială organizarea unor activități coordonate, compensatorii pe planul asigurării unor cunoștințe moderne de psihologia copilului, completate cu studiul psihologiei pedagogice, al metodicii și tehnologiei școlare actuale, cu o largă informare științifică privitoare la concepțiile matematice și lingvistice moderne care au implicații în activitatea de fundamentare a edificiului învățării.

Aspectele psihologice ar trebui luate mai mult în seamă și în stabilirea programului de activitate al copiilor. În lumina a nenumărate exemple concrete, consider că începerea zilei de studiu la clasele cu școlari de 6 ani ar trebui să fie decalată către ora 9, întrucît mulți dintre acești copii nu pot obține un randament maxim în lecțiile plasate de la 8 la 9".

Prof. **Petre Sorin,** inspector metodist de specialitate: „Se impune revederea programelor și elaborarea unor manuale în deplină concordanță cu prevederile acestor programe. Revizuirea programelor trebuie să ducă la o mai bună coordonare a predării cunoștințelor de scris-citit cu cele de matematică.

Pentru reducerea substanțială a volumului mare de muncă pe care îl solicită învățătorilor confecționarea cu mijloace artizanale a materialului didactic necesar predării la clasa I cu școlari de 6 ani, întreprinderea de material didactic și respectiv Editura didactică și pedagogică ar trebui să treacă la producerea unor seturi de figuri necesare ilustrării lecțiilor".

Inv. **Ștefania Burghelea,** Școala generală nr. 196 București : „Ar fi bine să se confecționeze în serie și unele jocuri didactice, de pildă, jocul cu ștampile colorate reprezentînd animale și mozaicul cu figuri libere, care acum se găsesc foarte rar. De asemenea, sînt necesare planșe cu scene de basm pentru dezvoltarea vorbirii libere și diafilme prezentînd, într-o formă animată, o serie de noțiuni noi din programa de matematică a clasei I".

Prof **Florica Petrescu,** specialistă în metodica predării matematicii : „Cred că ar fi indicat ca, imediat după încheierea acestui an școlar, să se organizeze o consfătuire amplă cu cadrele didactice care au predat la clasele I cu școlari de 6 ani. Sinteza experienței acumulate cu acest prilej, opiniile exprimate ar putea constitui alături de concluziile cercetărilor efectuate de specialiști și de observațiile nemijlocite ale metodiștilor, baza definitivării programelor și manualelor și a elaborării unor îndrumări metodice pentru fiecare grupă de teme prevăzută în programe : matematică, limbă română, observarea mediului, activități la alegere și activități de destindere, desen, muzică. Aceste îndrumări ar trebui să fie rezultatul muncii unui colectiv din care să facă parte învățători cu experiență, metodiști, specialiști în pedagogie și în psihologia copilului, în psihologia pedagogică și în medicină școlară".

Prof. **Elena Bolog,** specialistă în metodica predării limbii române : „Consider necesară instruirea în această vară, pe parcursul a cel puțin două săptămîni, a celor care vor preda începînd din toamnă la clasa I. Cred că un asemenea instructaj trebuie să includă indicații date de specialiști, schimburi de păreri, lecții demonstrative grupate pe tipuri — de exemplu, la limba română, lecții pentru dezvoltarea vorbirii, pentru predarea sunetelor, de scriere, de consolidare etc".

Prof. **Elena Ciurea,** directoarea Școlii generale nr. 88 din București : „Amploarea răspunderii și ineditul sarcinii încredințate învățătorilor care predau în clasele cu școlari de 6 ani presupun cu necesitate o îndrumare continuă și competentă la toate nivelele. În învățămîntul nostru s-a format, mai ales în ultimii ani, tradiția deosebit de pozitivă a participării nemijlocite a conducătorilor de școli la perfecționarea activității instructiv-educative, la ridicarea nivelului muncii didactice. Această participare cere, evident, o pregătire prealabilă corespunzătoare, o documentare «la zi», disponibilități de material orientativ și de referință. De aceea socotesc foarte important ca, o dată cu extinderea acțiunii de integrare a copiilor de 6 ani în viața școlară, și directorii școlilor în care se creează clase cu școlari de 6 ani să fie instruiți aprofundat în problemele specifice de conținut și didactice".

Observațiile și propunerile formulate de interlocutorii noștri ni se par de natură a contribui la conturarea direcțiilor de acțiune menite să asigure deplinul succes în înfăptuirea acțiunii de generalizare a școlarizării copiilor de la vîrsta de 6 ani — măsură de amplă anvergură și profundă semnificație socială și pedagogică.

Puncte de vedere consemnate de

AL. CIUCĂ

Exercițiul la tablă — un element indispensabil și în lecțiile cu elevii din clasele mici

Subiectele la examen

Măsurile luate în ultimii ani cu privire la organizarea și desfășurarea bacalaureatului urmăresc ca acesta să fie într-adevăr un examen al capacităților intelectuale dobîndite de tineri în liceu, o probă a inteligenței, a maturității în gîndire și nu o simplă inventariere a cunoștințelor. Dar, din păcate, mulți profesori examinatori nu înțeleg încă bine acest deziderat. O dovedește, între altele, modul cum sînt alcătuite, în unele locuri, subiectele care li se dau spre tratare candidaților.

Firește, a transcrie pe biletele de examen titlurile unor lecții din manual este, pentru profesori, o soluție ușoară. Numai că elevului nu i se cere, în acest caz, decît să uzeze de memorie. Capacitatea de selecție, de sintetizare nu capătă aici nici o importanță, nu se verifică dacă elevul poate sau nu să facă legături între noțiuni, între fenomenele studiate. Iată de ce cred că în locul unor subiecte ca „Lirica lui Alecsandri", „Nuvelele lui Negruzzi", „Caracterizare generală a literaturii patruzecioptiste", de exemplu, transcrise pur și simplu din tablele de materie, s-ar impune să elaborăm subiecte care să dea elevilor prilejul să formuleze concluzii personale pe marginea celor învățate, să le solicite gîndirea, capacitatea de a sintetiza. Ca să mă refer tot la domeniul literaturii, astfel de probleme ca „Ideile iluminismului în operele reprezentanților Școlii ardelene", „Eminescu despre pămîntul natal", „Originalitatea lui Creangă în literatura română", „Funcția umorului la Caragiale", „Umanismul în poezia argheziană" etc., ar cere elevilor să formuleze o idee, în jurul căreia să sistematizeze cunoștințele învățate. Aceasta ar fi într-adevăr o oglindă reală a capacităților lor.

Din păcate, optica deformată în redactarea subiectelor pentru examenul oral este alimentată de modul cum se prezintă subiectele lucrărilor scrise, care se repetă an de an. Elevii s-au obișnuit de mult cu aceste subiecte, iar profesorii îi pregătesc pentru ele de la început, ca să nu aibă „surprize". Unii dictează chiar anumite introduceri-tip, indicînd : „Dacă aceasta va fi tema, să începeți așa. Dacă se va da cutare altă temă, puteți folosi introducerea următoare...". Este limpede că în asemenea cazuri candidații nu sînt chemați să efectueze o muncă independentă, creatoare, nici în pregătirea examenului, nici în cadrul lui, ci doar să reproducă fraze primite „de-a gata". S-a întîmplat ca profesorii examinatori să corecteze la bacalaureat, acolo unde s-au prezentat absolvenți de la două licee, lucrări scrise care, fără nici o excepție, au fost alcătuite după două prototipuri. Candidații proveniți dintr-o școală au reprodus o variantă, cei de la cealaltă școală o a doua variantă. Dar scopul școlii nu poate fi acela de a forma spiritele, după un calapod, de a uniformiza individualitățile, de a fabrica mediocrități. Dimpotrivă, avem datoria de a-i deprinde pe tineri să mînuiască ei înșiși idei, să poată ajunge singuri la concluzii.

Important este, de aceea, ca subiectele de examen — și pregătirea pentru el — să dea candidaților posibilitatea de a gîndi independent, de a crea. Căci, să nu uităm : cerințele ultimului examen al școlii de cultură generală influențează întreaga muncă instructiv-educativă, au o înrîurire asupra activității de ansamblu a profesorilor. Și n-ar strica ca această activitate să fie mai bine dirijată și pe această cale.

Prof. I. GAZDA
Prof. N. PETRESCU

„CLASA A XII-A — PROMOȚIA 1969"

(Urmare din pag. 1)

cu care am discutat, ca ele să se organizeze gradat și în mod diferențiat. Gradat, în sensul de a nu fi repetate de la an la an sub aceeași formă și cu același conținut. Dacă la început — în anul I al liceului, de pildă — se pot ține conferințe cu teme generale și se pot face vizite în bloc, pe măsură ce se apropie punctul terminus al școlii acțiunile de orientare profesională ar trebui să fie cît mai apropiate de profilul profesiunilor care îi interesează pe elevi, să abordeze aspecte concrete ale acestora. „De ce să discutăm și în clasa a XII-a despre «Munca, izvor de bucurii» — subiect interesant, frumos, dar despre care am vorbit și în clasa a VIII-a și într-a IX-a, și nu despre ceva ce ne preocupă acum mai mult, de exemplu, despre calitățile pe care le cere munca de inginer, cea de profesor, cea de arhitect etc" — spunea un elev. „Și încă ceva — adăugă altul. Am vizitat cu toții de cîteva ori și în anul acesta Uzinele «1 Mai», unde mai fusesem și în anii trecuți. Nimic de zis, o uzină mare, unde poți vedea multe. Dar pe cei care vor să fie agronomi i-ar fi interesat o vizită pe ogoare, pe cei care visează la construcții — o vizită la un șantier, pe cei care vor să devină profesori de istorie — o vizită la un șantier arheologic ș.a.m.d."

Cu perfectă îndreptățire cer elevii ca acțiunile de orientare să se desfășoare gradat și diferențiat, fiecare adresîndu-se nu întregului colectiv, ci unor grupe de elevi preocupați de aceleași domenii. Iar aceste două cerințe esențiale — gradarea și diferențierea — nu pot fi îndeplinite decît prin colaborarea permanentă a fiecărui profesor, prin conjugarea eforturilor lor. Și nu numai ale celor de matematică, de fizică, de chimie, de română sau de istorie, ci ale tuturor (elevii care se îndreaptă spre arhitectură, bunăoară, ne-au mărturisit că n-au aflat mai nimic de la profesorul de desen despre ceea ce ar trebui să știe pentru viitoarea lor profesiune).

Ni s-a părut interesantă sugestia formulată de cîțiva absolvenți ca întreaga activitate a cercurilor să se axeze în ultimul an de școală pe probleme legate de profilul profesiunilor și domeniilor către care se îndreaptă elevii. Și o propunere pentru Ministerul Învățămîntului : concursurile elevilor să se organizeze la mai multe materii (dacă s-ar putea chiar la toate, erau de părere unii), pentru că ar stîrni o puternică emulație, o competiție largă, ce ar antrena un număr foarte mare de participanți.

Peste cîteva săptămîni, tinerii noștri interlocutori și, împreună cu ei, încă alte cîteva zeci de mii de adolescenți se vor prezenta în fața marilor examene care le vor hotărî viitorul drum, care le vor elibera certificatul capacității și perseverenței. Sîntem convinși că generația anului 1969 va ști să onoreze așa cum se cuvine tot ce i-a dat școala.

Este oare util „jurnalul de clasă ?"

Aproape simultan, doi profesori din două localități diferite — orașul Craiova și satul Alioș din județul Timiș — ne-au scris despre rolul și efectele jurnalului de clasă, punînd sub semnul îndoielii utilitatea lui. Publicăm aceste două scrisori, care ar putea determina, eventual, trimiterea la redacție și a altor păreri.

Jurnalul de clasă, în ale cărui file se înserează zilnic o serie de date cu privire la titlurile lecțiilor, la temele pentru acasă, la elevii absenți, precum și observații cu privire la desfășurarea activității în timpul orelor ar trebui să fie, se presupune, un fel de oglindă în care „chipul" unui colectiv școlar să poată fi văzut oricînd. Dar, după cum am putut constata de multe ori, departe de a fi o asemenea oglindă, jurnalul este adesea un document pur formal. Aici se scrie încă o dată ceea ce s-a mai scris, deja, în condica de prezență din cancelaria profesorilor, se înserează unele „caracterizări" făcute de profesori, pe care însă nu le ia nimeni în considerație, sau se notează unele lucruri numai așa, ca să fie notate.

Dar să lăsăm faptele să vorbească. La un liceu de specialitate din Craiova, o profesoară de chimie a notat în jurnal : „Douăzeci de elevi nu și-au făcut tema la chimie. Sînt pedepsiți s-o scrie pentru mîine de două ori". Numai că „mîine" elevii luau vacanță. Într-un alt jurnal, de la clasa a IX-a a unui alt liceu din același oraș, dirigintele a notat într-o zi : „Pentru că întreaga clasă se solidarizează în acoperirea unor manifestări negative, se sancționează întreg colectivul cu scăderea notei la purtare la 7 pe trimestrul I". Pe parcursul timpului, dirigintele a mai avut ocazia, de cîteva ori, să noteze alte situații asemănătoare ale colectivului respectiv, dar la sfîrșitul trimestrului I doar trei elevi au primit... 9 la purtare, iar ceilalți nota 10. O elevă din clasa a XI-a este caracterizată frecvent în jurnalul clasei respective ca avînd „atitudine necuviincioasă", „îmbrăcăminte necorespunzătoare", „carnetul de note pierdut", „suflă în timpul ascultării", „chiulește frecvent", „nu-și face temele" etc. Toți profesorii cer drept sancțiune, la sfîrșitul acestor caracterizări, scăderea notei la purtare. Cum se explică atunci că, la încheierea trimestrului, eleva respectivă a primit, totuși, 10 la purtare ? Se înțelege ce efecte au asupra întregului colectiv al clasei, în asemenea cazuri, observațiile scrise în jurnal de către profesori.

Uneori, rolul educativ al însemnărilor este bagatelizat prin faptul că sînt notate tot felul de lucruri de minimă importanță : „Georgescu I. n-are creion". „Anghel O. vorbește cu vecinul din dreapta". „Radu n-a vrut să ia explicații", „Am găsit tabla nestearsă" etc. Alteori, însemnările trădează o optică greșită în legătură cu asigurarea disciplinei în timpul orelor de cursuri : „Majoritatea elevilor au discutat și n-au fost atenți la explicațiile mele" notează într-un jurnal o profesoară de latină. Cu alte cuvinte : „Tovarășe diriginte, ia măsuri ca elevii dumitale să fie cuminți la ora mea". Stranie concepție !

În multe școli jurnalul de clasă constituie nu numai un registru formal, dar mai ales o sursă de influență negativă asupra formării psiho-morale a elevilor.

Prof. MILTIADE IONESCU
Liceul „Tudor Arghezi"
Craiova

După cum se știe, în școlile noastre se folosește un document intitulat „Jurnalul clasei". S-ar părea că îndeplinește necesități de prim ordin : o legătură în scris a diriginteului cu profesorii privind comportarea elevilor, un mijloc de echilibrare în repartizarea temelor pentru acasă, pentru evitarea supraîncărcării și o evidență a activității în afară de clasă.

Dacă analizăm însă importanța consemnării aspectelor muncii școlare mai sus-amintite într-un registru special, ajungem să ne îndoim de utilitatea unui asemenea document. Oare corespondența dintre profesori și diriginte prin intermediul jurnalului clasei e chiar atît de necesară dacă ne gîndim că tot timpul cadrele didactice se întîlnesc în cancelarie ? În realitate, corespondența aceasta duce la următorul fapt : profesorul notează o abatere în jurnal spre „a lua aminte" dirigintele și se consideră că problema e „rezolvată". Inutilă apare și notarea în jurnal a activităților în afară de clasă, întrucît pentru aceasta există tot felul de scripte în cancelaria școlii, începînd cu planificarea și terminînd cu însemnări asupra datelor și modului desfășurării.

Mai utilă pare să fie notarea temelor pentru acasă, cu scopul de a se verifica dacă elevii au un regim echilibrat de muncă independentă. Dar cred că și dirigintelui și conducerii școlii le-ar fi mai ușor să urmărească acest fapt într-o rubrică specială intitulată „teme pentru acasă" inclusă în condica din sala profesorilor.

Prof. SOCRATE STANILA
Școala generală din satul
Alioș, județul Timiș

Consiliul învățămîntului de cultură generală a discutat proiectele planurilor de învățămînt

(Urmare din pag. 1)

nea, a propus ca în cadrul acestor ore să se introducă și îndeletniciri de artizanat, atît pentru băieți cît și pentru fete.

Declarîndu-se de asemenea satisfăcut de numărul de ore acordat limbii și literaturii române în proiectul planului de învățămînt pentru liceul de cultură generală, prof. **Stere Rădoi** (Iași) a propus ca repartizarea materiei la istoria literaturii să țină seama de orele afectate fiecărei clase, iar numărul scriitorilor și operelor să nu fie prea mare. În ce privește numărul orelor afectate matematicii la secția umanistă, a considerat că el poate fi redus fără ca aceasta să aibă vreo influență negativă asupra pregătirii elevilor.

Prof. **Petru Bejenaru** (Suceava), considerînd că planul școlii de 10 ani este în linii mari bine alcătuit, și-a exprimat părerea că este necesară o mai judicioasă organizare a predării științelor naturale la clasele II—V. El a propus, totodată, ca la clasa a IX-a să se renunțe la capitolele despre biologia spațială și radiații, care să fie înlocuite prin lecții cu caracter aplicativ. În continuare vorbitorul s-a referit la predarea programei de agricultură. Socotind că aceasta dispune de un număr suficient de ore, a propus să includă o serie de probleme privind plantațiile, prelucrarea lemnului etc. spre a-i pregăti pe absolvenți pentru munca lor viitoare în producția agricolă. În ce privește proiectul planului de învățămînt pentru liceu, vorbitorul a considerat că este necesară o mai pronunțată diferențiere între secții începînd cu anul I.

Prof. **Dumitru Ghiță** (Vîlcea) s-a ocupat de unele probleme privind baza material-didactică a învățămîntului general de 10 ani și a exprimat unele rezerve în legătură cu modul cum prevede proiectul eșalonarea studiului chimiei organice în liceu.

Apreciind că planul de învățămînt al școlii de 10 ani este bine chibzuit, prof. **Gheorghe Călugărița** (București) a propus să se introducă în programa de matematică a clasei a VI-a unele elemente de logică formală, și și-a exprimat părerea că modul de organizare a concursului pentru admiterea în liceu trebuie îmbunătățit.

Subliniind caracterul formativ al proiectului de plan pentru școala generală de 10 ani, prof. **Marcela Dragomirescu** (București) a solicitat totodată o mai mare atenție pentru studiul limbilor moderne. De asemenea, a propus să se introducă la clasele IX—X o oră de istorie, care să fie luată de la disciplinele estetice.

La rîndul său, prof. **Iosif Colceag,** (Tulcea) a considerat că elevii claselor a IX-a și a X-a trebuie să studieze atît istoria, cît și literatura universală.

Inv. **Valentina Bucur** (Ialomița) s-a ocupat de formarea deprinderilor de citire la clasa a IV-a propunînd să se atribuie limbii române la această clasă o oră în plus.

Fiind de părere că supraîncărcarea provine mai ales din modul cum sînt alcătuite programele și manualele școlare, prof. **Andrei Kloss** (Mediaș) a propus să se introducă la clasele IX și X studiul istoriei și geografiei prin mărirea numărului de ore săptămînale de la 28 la 30. Vorbitorul a considerat de asemenea că ar fi indicat să se organizeze cercuri de limbi moderne începînd din clasa a III-a.

Referindu-se la modalitățile de realizare a prevederilor cuprinse în proiectul de plan pentru școala de 10 ani, prof. **D. Voicu** (Dolj) s-a oprit asupra condițiilor tehnico-didactice necesare bunei aplicări a acestor prevederi. El și-a exprimat totodată părerea că este necesar să se asigure planului și programelor un mai pronunțat caracter aplicativ.

Inv. **Eleonora Buzilă** (Constanța) s-a referit la condițiile care trebuie să fie create pentru afirmarea noului în munca personalului didactic. Ea a propus să se revizuiască durata orelor la clasa I și să se publice o culegere care să valorifice experiența organizării activităților libere recreative dobîndită de învățătorii care lucrează la clasa I cu copii de 6 ani.

Inv. **Olimpia Zezeanu** (București) a considerat că, prin modul cum este alcătuit, proiectul de plan pentru școala generală de 10 ani înlesnește adaptarea elevilor la cerințele didactice. Ea a făcut apoi o serie de propuneri : să se renunțe la o oră de muzică la clasa a IV în favoarea unei ore în plus de limba română, să se introducă, acolo unde este posibil învățarea limbilor moderne încă din învățămîntul preșcolar, să se asigure predarea de către specialiști a orelor de lucru manual la clasele III și IV.

Prof. **Nicolae Saftu** (București) a apreciat proiectele puse în discuție drept o contribuție pozitivă la realizarea echilibrului dintre cerințele învățămîntului umanist și cerințele tehnicii moderne. El a considerat că este necesară o mai mare atenție pentru studiul limbilor moderne și a propus să nu se mai revină asupra reducerilor din programe făcute în scopul de a înlătura supraîncărcarea elevilor.

Declarîndu-se de acord cu proiectul de programă pentru școala generală de 10 ani, prof. **Augustin Matei** (Cluj) a fost de părere că s-ar putea introduce obiecte la alegere și la clasele IX și X ale școlii generale. Referindu-se în continuare la proiectul de plan pentru liceul de cultură generală, a considerat că la secția reală a acestuia trebuie să se pună un mai mare accent pe latura umanistă și a cerut să se selecționeze cu mai multă grijă cadrele care predau la clasele speciale de matematică și fizică.

Reluînd problema studiului limbilor moderne, prof. **Alexandru Roman** (București) a propus ca repartizarea acestora pe clase și școli să se facă de către inspectoratele școlare județene, în funcție de cadrele didactice calificate existente. Considerînd bine venită măsura ca grupurile de elevi pentru lucrări practice să fie de 15—20 de elevi, vorbitorul a fost de părere ca atelierele de lucrări practice să se organizeze pe lîngă marile întreprinderi. De asemenea, a propus ca diversificarea studiului în liceu să se realizeze începînd cu primul an, iar selecția la concursul de admitere să fie diferențiată pentru fiecare secție.

Oprindu-se asupra proiectului de plan pentru liceu prof. **Aspazia Vasiliu** (Ploiești) a argumentat necesitatea afectării a două ore, în loc de una, pentru studiul literaturii universale în anul IV al liceului. Vorbitoarea s-a ocupat în continuare de clasele speciale de matematică și fizică, arătînd că acestea ar da mai bune rezultate dacă ar fi organizate în centrele universitare, care dispun de laboratoare bine utilate. Prof. Vasiliu s-a referit, de asemenea, la măsurile necesare pentru înlăturarea supraîncărcării elevilor, subliniind că aceasta provine mai ales din nerespectarea programelor de către unii profesori.

Prof. **Petre Ciobanu** (Bacău) a fost de părere că nu este necesară sporirea numărului de ore la nici un obiect.

Aceeași idee a fost susținută și de prof. **Nicolae Novac** (Baia Mare) care a propus totodată ca pregătirea maiștrilor pentru învățămînt să se realizeze în secțiile de subinginer și să se renunțe la laboranți, ale căror sarcini să fie preluate de profesori și de personalul de serviciu al școlilor.

În cuvîntul său prof. **Rodica Alexandru** (Suceava) a cerut să se elaboreze mai mult material ajutător în legătură cu orientarea școlară și profesională și a propus să se realizeze o mai accentuată diferențiere a secțiilor în ultimii doi ani ai liceului.

Vorbind despre locul geografiei, geologiei și biologiei în planurile de învățămînt, prof. **Eugen Marton** (Oradea) a cerut să se înlăture paralelismele existente în programele acestor discipline, astfel încît orele ce le-au fost repartizate să fie suficiente pentru o aprofundată parcurgere a lor.

Considerînd că cele două proiecte supuse dezbaterii consiliului vor favoriza modernizarea învățămîntului, prof. **Ileana Radu** (Giurgiu) a considerat că modificările solicitate de unii profesori ar prejudicia însușirea temeinică a cunoștințelor. Ea a cerut totodată să se accentueze caracterul practic al școlii generale de 10 ani.

Ponderea obiectelor din proiectul planului de învățămînt al liceului, a spus prof. **Emil Persu** (Drăgășani) este satisfăcătoare. Considerînd că diversificarea studiului pe secții este bine venită, a combătut propunerea de a se organiza secții diferite încă din primii ani ai liceului, întrucît în acești ani orientarea elevilor nu este încă bine conturată.

Considerînd că ambele proiecte de planuri sînt bine gîndite și structurate, prof. **Grigore Găzdac** (Năsăud) s-a referit în continuare la unele probleme privind studiul logicii — propunînd ca acesta să cuprindă, pe lîngă elemente de logică formală, și unele elemente de logică dialectică — ca și la studiul psihologiei, pe care îl socotește mai indicat în anul al II-lea al liceului decît în anul I.

Declarînd că profesorii de limbă latină sînt mulțumiți de locul acordat specialității lor în proiectul planului pentru liceu prof. **Eugenia Mutulescu** (Craiova) s-a referit la necesitatea de a se asigura o mai strînsă legătură între studiul acestei limbi și studiul gramaticii române.

O serie de vorbitori, printre care prof. **Corneliu Virgolici** (Brăila), **Vasile Frati** (Sălaj), s-au referit la unele probleme privind manualele școlare și la problemele activității curente din școli.

În încheierea dezbaterilor a luat cuvîntul conf. univ. **Traian Pop,** adjunct al ministrului învățămîntului, care a adus mulțumiri membrilor Consiliului învățămîntului de cultură generală pentru contribuția lor la definitivarea planurilor de învățămînt pentru școala generală de 10 ani și pentru liceu. Fiind supus votului, planul de învățămînt pentru școala generală de 10 ani, cu îmbunătățirile aduse, a fost aprobat în unanimitate. S-a hotărît totodată ca Ministerul Învățămîntului să examineze propunerile și observațiile făcute în legătură cu planul de învățămînt al liceului și să aducă îmbunătățirile necesare.

În continuare, tov. Traian Pop a trecut în revistă o serie de probleme importante care stau în fața învățămîntului, la rezolvarea cărora este așteptată contribuția Consiliului învățămîntului de cultură generală.

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

VĂ PREZENTĂM LICEELE AGRICOLE

Dezvoltarea, intensificarea și diversificarea agriculturii, organizarea producției după metode științifice impun pregătirea de tehnicieni pentru toate ramurile de producție agricolă, cu bună pregătire profesională, cu temeinice cunoștințe de cultură generală, științifice și tehnice, capabili să mînuiască cu pricepere instalațiile, mașinile și utilajele perfecționate de care dispun unitățile agricole socialiste, să aplice în producție cuceririle științei agricole și metodele moderne înaintate. Pregătirea acestor cadre se realizează prin licee agricole cu durata de 4—5 ani aparținînd Consiliului Superior al Agriculturii, licee care pregătesc tehnicieni și cadre medii economice în următoarele specialități : **agronomie, horticultură, protecția plantelor, cadastru și organizarea teritoriului, îmbunătățiri funciare, zootehnie veterinară, mecanică agricolă și contabilitate, merceologie agricolă.**

Pentru a prezenta cititorilor noștri date suplimentare în legătură cu liceele de acest profil, ne-am adresat tovarășului dr. ing. **TEODOR MARIAN,** director general în Consiliul Superior al Agriculturii, care ne-a relatat cele ce urmează :

Elevii liceelor agricole primesc o pregătire teoretică și practică de specialitate, precum și cunoștințe de cultură generală și științifică la nivelul liceelor de cultură generală. Cunoștințele profesionale predate în timpul anilor de studii sînt în strînsă legătură cu specialitatea în care se pregătesc elevii.

De exemplu, tinerii care vor îmbrățișa specialitatea **agronomie** vor studia pedologia, agricultura generală, agrochimia, fitotehnia, irigarea culturilor, mecanizarea lucrărilor etc., pentru ca la absolvire să cunoască temeinic biologia și agrotehnica tuturor plantelor agricole din cultura mare, solul și tehnica lucrării lui, aplicarea îngrășămintelor, mecanizarea și organizarea proceselor de producție.

Absolvenții școlii generale care se îndreaptă către liceele agricole cu profil **horticol** vor studia în timpul școlarizării și obiecte de specialitate ca legumicultura, pomicultura, viticultura, vinificația, floricultura, mecanizarea lucrărilor, valorificarea produselor etc. astfel încît să cunoască bine biologia și agrotehnica pomilor, viței de vie, plantelor legumicole și floricole, producerea materialului săditor, procesul de vinificație, folosirea mașinilor și utilajelor existente în viticultură, pomicultură, legumicultură, floricultură, organizarea procesului de producție în aceste sectoare de activitate și modul de valorificare a produselor horticole.

Liceele agricole care școlarizează elevi în specialitatea **îmbunătățiri funciare** au sarcina de a pregăti temeinic cadrele medii care vor activa în acest domeniu, astfel încît să poată lucra la elaborarea documentațiilor privind lucrările de îndiguiri, desecări, irigații, amenajări piscicole, reprofilări și rectificări de albii etc., la folosirea rațională a sistemelor hidroameliorative și la întreținerea stațiilor de pompare, a canalelor, conductelor cu accesoriile respective, a agregatelor de aspersiune etc., precum și să conducă efectiv pe șantiere lucrările de construcții pentru îmbunătățiri funciare.

Folosirea deplină și rațională a tuturor terenurilor agricole din țara noastră, creșterea suprafețelor arabile prin redarea în circuitul agricol a terenurilor neproductive sau slab productive impune existența unor specialiști care să lucreze în sectorul **„cadastru și organizarea teritoriului".** Aceștia vor învăța în timpul școlarității să execute cu competență lucrările de ridicări topografice și fotogrametrice pentru întocmirea și reambularea planurilor sau pentru întocmirea și aplicarea proiectelor, lucrări de organizare a teritoriului, lucrări de exploatare fotogrametrică, lucrări de carto-editare etc.

Tehnicienii mecanizatori, absolvenți ai liceului agricol cu specialitatea **mecanică agricolă,** vor participa alături de ingineri la organizarea, conducerea și îndrumarea lucrărilor privind exploatarea tractoarelor, agregatelor și utilajelor din unitățile agricole, precum și la îndrumarea, controlul și executarea reparațiilor și întreținerea utilajelor din aceste unități. Pentru a putea îndeplini aceste sarcini, elevii care se pregătesc în această specialitate primesc în timpul școlarizării, pe lîngă cultura generală la nivelul liceelor teoretice, și temeinice cunoștințe teoretice și practice de studiul materialelor, desen tehnic, mecanică tehnică, motoare, tractoare, automobile și mașini agricole, repararea și întreținerea acestora, folosirea parcului de mașini și tractoare, electrotehnică și electronică etc.

Creșterea animalelor constituie una din ramurile principale ale agriculturii, de mare importanță pentru economia noastră, care reclamă un număr sporit de tehnicieni zootehniști și veterinari. Elevii liceelor agricole școlarizați în specialitatea **zootehnie** vor studia obiecte de specialitate ca zootehnia, cultura plantelor de nutreț, alimentația animalelor, reproducția, însămînțări artificiale și patologia obstetricală, igiena animalelor domestice, tehnologia produselor animaliere, mecanizarea zootehniei etc. În acest fel, la absolvirea liceului ei vor avea cunoștințe temeinice cu privire la tehnica obținerii, conservării și preparării nutreturilor, la tehnica hrănirii, selecției și reproducției animalelor domestice, la tehnica creșterii și exploatării animalelor în sistem gospodăresc și în combinate de tip industrial, la igiena animalelor și a adăposturilor, la tehnologia produselor animaliere, la manipularea mașinilor și agregatelor întrebuințate în zootehnie, precum și la organizarea proceselor de producție în sectorul creșterii animalelor.

Absolvenții liceelor agricole cu specialitatea **veterinară** au sarcina de a contribui prin munca lor la asigurarea sănătății animalelor. În acest scop ei trebuie să cunoască particularitățile anatomo-fiziologice ale animalelor domestice în vederea aplicării măsurilor de prevenire în combaterea bolilor, tehnica aplicării tratamentelor, controlul sanitar veterinar al produselor de origine animală, precum și organizarea și executarea acțiunilor sanitar-veterinare.

Elevii Liceului agricol din Drăgășani la practică

Liceele agricole care școlarizează elevi în specialitatea **contabilitate și merceologie agricolă** au scopul de a pregăti cadrele economice de nivel mediu (contabili și merceologi), necesare laturii economice a activității de producție agricolă și ținerii evidenței contabile în unitățile agricole. Elevilor școlarizați în această specialitate li se predau, în timpul celor 4 ani de studii, obiecte de specialitate ca : economia, organizarea și planificarea întreprinderilor, contabilitatea, statistica, finanțarea și creditarea întreprinderilor agricole, analiza activității economice, merceologia produselor agricole etc.

În scopul însușirii temeinice a cunoștințelor de specialitate, elevii de la toate specialitățile care se școlarizează în liceele agricole efectuează numeroase lucrări practice în laboratoarele de specialitate ale acestor licee în fermele didactice ale acestora, precum și direct în procesul de producție din unități productive fruntașe, multilateral dezvoltate, care pot asigura o temeinică pregătire de specialitate.

La terminarea liceului agricol, absolvenții sînt încadrați în producție pe posturi de tehnicieni în unitățile agricole socialiste, în funcție de ramura de producție în care s-au specializat. Absolvenții liceelor agricole care au susținut și examenul de bacalaureat pot să-și continue studiile în învățămîntul superior, în aceleași condiții ca și absolvenții liceelor de cultură generală cu examen de bacalaureat. Pe toată durata școlarizării, în funcție de situația la învățătură și purtare, elevii liceelor agricole primesc bursă de stat, în aceleași condiții ca și elevii liceelor de cultură generală. De asemenea, ei primesc gratuit manuale școlare și echipament de lucru în proprietate personală. În timpul instruirii practice în producție, elevii primesc gratuit cazare, hrană și echipament de protecție, conform normativelor în vigoare.

După cît se vede, liceele agricole deschid frumoase perspective absolvenților școlilor generale.

REȚEAUA LICEELOR AGRICOLE

Liceele agricole aparținînd Consiliului Superior al Agriculturii sînt amplasate în mod corespunzător zonei de producție agricolă, în fiecare județ existînd unul sau mai multe licee agricole. Iată care este rețeaua acestor licee :

Județul Alba : Ciumbrud, Blaj ; **județul Arad :** Arad, Miniș, Lipova ; **județul Argeș :** Bradu, Curtea de Argeș ; **județul Bihor :** Oradea, Salonta ; **județul Bistrița-Năsăud :** Bistrița ; **județul Botoșani :** Șendriceni ; **județul Brăila :** Brăila ; **județul Buzău :** Buzău, Rm. Sărat ; **județul Cluj :** Turda ; **județul Constanța :** Cernavoda, Agigea, Palas, Poarta Albă ; **județul Covasna :** Tg. Secuiesc ; **județul Dîmbovița :** Nucet, Voinești ; **județul Dolj :** Calafat, Craiova, Bechet, Malu Mare ; **județul Galați :** Tecuci ; **județul Gorj :** Bîrsești ; **județul Harghita :** Odorhei ; **județul Hunedoara :** Geoagiu ; **județul Ialomița :** Călărași ; **județul Iași :** Podul Iloaiei ; **județul Ilfov :** Brănești, Dragomirești-Vale, Fundulea, Vidra ; **județul Mehedinți :** Halinga ; **județul Mureș :** Tg. Mureș ; **județul Neamț :** Roman, Trifești ; **județul Olt :** Slatina, Caracal : **județul Prahova :** Mizil, Valea Călugărească ; **județul Satu-Mare :** Satu Mare, Livada ; **județul Sălaj :** Simleul Silvaniei ; **județul Sibiu :** Sibiu, Dumbrăveni ; **județul Suceava :** Fălticeni, Rădăuți ; **județul Teleorman :** Turnu Măgurele, Alexandria ; **județul Timiș :** Ciacova, Lugoj, Timișoara ; **județul Tulcea :** Tulcea ; **județul Vaslui :** Huși ; **județul Vîlcea :** Drăgășani ; **județul Vrancea :** Odobești, Focșani.

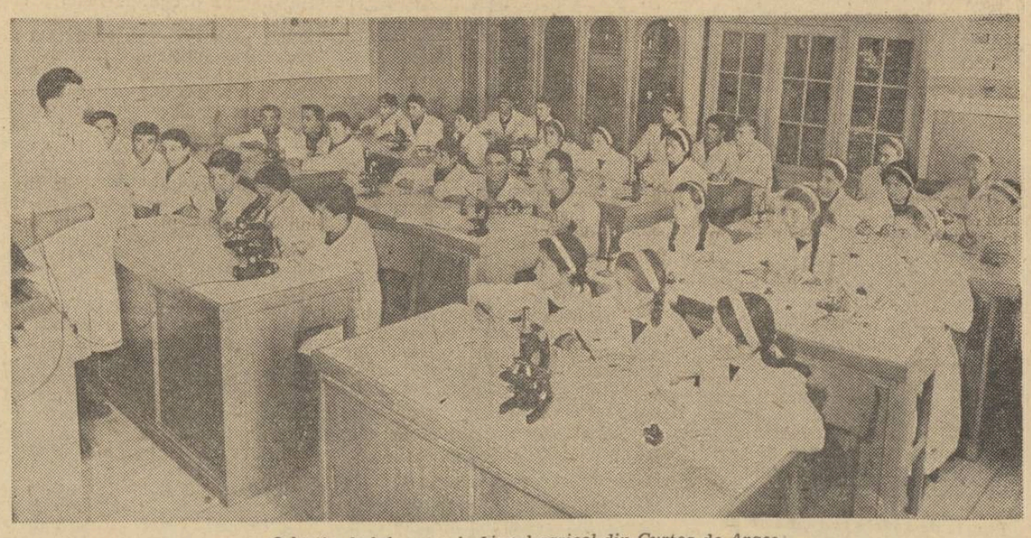

O lecție de laborator la Liceul agricol din Curtea de Argeș

ANUNȚ

Absolvenții Școlii normale din Cîmpulung Muscel, seriile 1927 și 1928, sînt invitați la întîlnirea de 42 și respectiv 41 ani de la absolvire, care va avea loc în zilele de 22 și 23 iunie 1969, la Liceul pedagogic din Cîmpulung.

Înscrieri și relații la adresele :

Ionașcu Petre, str. Eremia Grigorescu nr. 14 și Rădulescu Nicolae, str. Ilie Pintilie nr. 12 — Cîmpulung.

ANUNȚ

Absolvenții Școlii normale „Costache Negri" din Galați, seria 1929, sînt convocați, pentru ziua de 26 iunie, orele 9, la sediul școlii la care au învățat. Detalii : G. D. Iorgulescu, str. Dr. Carnabel nr. 7, telefon 13338-Galați.

ANUNȚ

Liceul „Mihai Viteazul" din Turda sărbătorește 60 de ani de la înființarea sa în ziua de 11 mai 1969 orele 9.

Foștii elevi și profesori ai liceului sînt invitați să participe la acest eveniment. Festivitățile se vor desfășura în localul liceului din str. Dr. I. Rațiu nr. 111, Turda.

Posesorii de documente și informații privind istoricul liceului sînt rugați să transmită aceste materiale, în scopul editării unei MONOGRAFII.

Rețeaua bazelor turistice din învățămîntul profesional și tehnic pentru organizarea excursiilor interjudețene în vara anului 1969

Bazele turistice din învățămîntul profesional și tehnic publicate mai jos completează rețeaua bazelor turistice din învățămîntul de cultură generală, publicată în „Gazeta învățămîntului" nr. 992 din 25 aprilie a.c.

Ministerul Industriei Metalurgice.

Oțelul Roșu, județul Caraș-Severin — Școala profesională metalurgică, str. Republicii nr. 10. Funcționează între 15 iulie—30 august, cu 100 de locuri.

Cîmpia Turzii, județul Cluj — Grupul școlar metalurgic, str. Laminoriștilor nr. 15. Funcționează între 15 iulie—30 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Călan, județul Hunedoara — Școala profesională metalurgică, str. Crișana nr. 1. Funcționează între 15 iulie—30 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini

Cugir, județul Alba — Grupul școlar U.M., str. 11 Iunie nr. 5 Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 80 de locuri.

Arad — Grupul școlar Uz. vagoane, str. Armata poporului nr. 31. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri.

Ștefănești, județul Argeș — Grupul școlar U.P.A. Colibași. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri.

Cîmpulung, județul Argeș — Grupul școlar U.M.M., str. Negru Vodă nr. 131. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri.

Rîșnov, județul Brașov — Școala profesională F.S., str. Republicii nr. 25. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 80 de locuri.

Săcele, județul Brașov — Școala profesională Electroprecizia. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 80 de locuri.

Brăila — Grupul școlar Progresul, str. Vidinului nr. 9. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 80 de locuri.

Bocșa, județul Caraș-Severin — Școala profesională U.C.M.M.A. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Cluj — Grupul școlar Tehnofrig, str. Moților 78—80. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Medgidia — Școala profesională I.M.U. Medgidia-Tortoman 3. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Tîrgoviște — Grupul școlar U.U.P., str. Lt. Stancu nr. 35. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Craiova — Școala profesională „7 Noiembrie", str. Fonaghi nr. 7. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Galați — Grupul școlar „Al. I. Cuza", str. Traian nr. 125. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 80 de locuri.

Roman — Școala profesională I.M., str. Ștefan cel Mare nr. 274. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Sinaia — Grupul școlar U.M. Calea București nr. 13. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri.

Satu-Mare — Grupul școlar „Unio", str. M. Eminescu nr. 1. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Sibiu — Grupul școlar „Independența", str. Fr. Engels nr. 1. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri.

Timișoara — Școala profesională U.M., b-dul 23 August nr. 15. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Bîrlad — Școala profesională F.R., str. Șos. Bîrladului-Iași. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

București — Școala profesională „Timpuri Noi", Calea Dudești nr. 127. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri.

București — Grupul școlar „Vulcan", str. Vulcan nr. 8. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

București — Grupul școlar „Grivița Roșie", Calea Griviței nr. 363. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri.

Ministerul Minelor

Zlatna, județul Alba — Școala profesională, str. T. Vladimirescu nr. 10. Funcționează între 1 august — 1 septembrie, cu 60 de locuri. (Există posibilități de servire a mesei la cantina Uz. Ch. Zlatna).

Orașul Dr. Petru Groza, județul Bihor — Grupul școlar minier, str. Fruntașilor nr. 43. Funcționează între 15 iulie — 1 septembrie, cu 100 de locuri.

Anina, județul Caraș-Severin — Grupul școlar minier, str. 1 Mai nr. 5. Funcționează între 25 iunie — 25 iulie, cu 100 de locuri. (Există posibilități de servire a mesei la cantina I.M. Anina din incinta școlii).

Motru, județul Gorj — Grupul școlar minier. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 300 de locuri.

Miercurea Ciuc — Școala profesională, str. Petőfi Sandor nr. 38. Funcționează între 10 iulie — 10 august, cu 50 de locuri.

Petroșani — Grupul școlar minier, str. Republicii nr. 5. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie, cu 60 de locuri.

Deva — Grupul școlar minier, str. Horia nr. 201. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 200 de locuri. (Există posibilități de servire a mesei la cantina Cons. Pop. Deva).

Barza, județul Hunedoara — Grupul școlar minier. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 50 de locuri. (Există posibilități de servire a mesei la cantina I. M. Barza).

Baia Mare — Grupul școlar minier, str. Victoriei nr. 154. Funcționează între 15 iulie — 1 septembrie, cu 200 de locuri.

Filipești de Pădure, județul Prahova — Școala profesională, str. 1 Mai nr. 3. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Iacobeni, județul Suceava — Școala profesională, str. Minelor nr. 2. Funcționează între 1 august — 1 septembrie, cu 100 de locuri.

Ministerul Energiei Electrice

Craiova — Grupul școlar energetic, str. A. I. Pavlov nr. 93. Funcționează între 1 iulie — 31 iulie, cu 80 de locuri.

Iași — Grupul școlar energetic, str. Socola nr. 188. Funcționează între 1 iulie — 31 iulie, cu 50 de locuri.

București — Grupul școlar energetic „Iosif Rangheț", str. Sincai nr. 2—8. Funcționează între 1—31 iulie, cu 100 de locuri.

Ministerul Petrolului

Moinești, județul Bacău — Grupul școlar petrol, str. Cpt. Zăgănescu nr. 2. Funcționează între 15 iulie — 20 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Mediaș — Grupul școlar petrol, str. A. Șaguna nr. 12. Funcționează între 15 iulie — 20 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Tîrgoviște — Grupul școlar petrol, b-dul Castanilor nr. 70. Funcționează între 15 iulie — 20 august, cu 150 de locuri. Se asigură și masa.

Ploiești — Grupul școlar petrol, b-dul Petrolului nr. 59. Funcționează între 15 iulie — 20 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Ministerul Industriei Chimice

Ocna Mureș, județul Alba — Grupul școlar chimie, str. Războieni nr. 1. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Bacău — Școala profesională chimie, str. Libertății nr. 49. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Codlea, județul Brașov, Școala profesională chimie, str. Măgurii. Funcționează între 1 iulie — 15 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Făgăraș — Grupul școlar chimie de pe lîngă Combinatul chimic. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie, cu 150 de locuri. Se asigură și masa.

Orașul Victoria, județul Brașov — Grupul școlar chimie de pe lîngă Combinatul chimic. Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie, cu 150 de locuri. (Se poate asigura servirea mesei la cantina combinatului).

Copșa Mică, județul Sibiu — Grupul școlar chimie de pe lîngă „Carbosim". Funcționează între 1 iulie — 1 septembrie, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Ministerul Industriei Ușoare

Sighișoara — Școala profesională, str. 1 Mai nr. 2 Funcționează între 15 iulie — 1 august, cu 100 de locuri.

Lugoj. Școala profesională, str. Bozinca nr. 22. Funcționează între 1 iulie — 30 iulie, cu 70 de locuri.

Focșani — Școala profesională, str. Ștefan cel Mare nr. 12. Funcționează între 1 — 30 iulie, cu 100 de locuri.

Ministerul Industriei Construcțiilor

Săcele, județul Brașov — Grupul școlar construcții, str. 1 Mai nr. 17. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri.

Ministerul Economiei Forestiere

Cîmpeni, județul Alba — Școala profesională forestieră, str. Izvoarelor nr. 1. Funcționează între 15 iulie 15 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Năsăud — Grupul școlar ind. lemn. str. Gării nr. 1. Funcționează între 15 iulie — 15 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Ministerul Căilor Ferate

Craiova — Școlara profesională, str. Unirii nr. 98. Funcționează între 1 iulie — 1 august, cu 50 de locuri.

Brașov — Școala profesională, Șos. Hărmanului, nr. 17. Funcționează între 1 iulie — 1 august, cu 50 de locuri.

București — Școala profesională, Șos. Giulești nr. 10. Funcționează între 1 iulie — 1 august, cu 50 de locuri.

Ministerul Comerțului Interior

Arad — Grupul școlar comercial, str. George Enescu nr. 2. Funcționează între 15 iulie — 1 august, cu 80 de locuri. Se asigură și masa.

Botoșani — Grupul școlar comercial, str. Cuza Vodă nr. 8. Funcționează între 1 iulie — 1 august, cu 50 de locuri.

Ministerul Finanțelor

Brăila — Grupul școlar economic, str. D. Bolintineanu nr. 16. Funcționează între 20 iulie — 15 august, cu 70 locuri.

Cluj — Grupul școlar economic, str. 1 Mai nr. 19. Funcționează între 8 iulie — 1 august, cu 60 de locuri.

Iași — Grupul școlar economic, str. Sărăriei nr. 35. Funcționează între 8 iulie — 1 august, cu 50 de locuri.

București — Grupul școlar economic, Cal. Griviței nr. 2 A. Funcționează între 8 iulie — 15 august, cu 70 de locuri.

Baia Mare — Grupul școlar economic, str. Progresului nr. 45. Funcționează între 8—31 iulie, cu 150 de locuri.

Timișoara — Grupul școlar economic, str. Corbului nr. 7 C. Funcționează între 8 iulie — 1 august, cu 100 de locuri.

Comitetul de Stat pentru Arhitectură, Construcții și Sistematizare

București — Școala de specializare postliceală de arhitectură, str. Occidentului nr. 12—14. Funcționează între 1 august — 1 septembrie, cu 80 de locuri.

Consiliul Superior al Agriculturii

Budila, județul Brașov — Școala profesională de mec. agr. str. Principală nr. 593. Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Nucet, județul Dîmbovița — Grupul școlar agricol, str. Gării nr. 2 Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Craiova — Grupul școlar agricol II, str. Brestei nr. 97. Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Odorhei — Grupul școlar agricol str. Justiției nr. 12. Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Călărași — Grupul școlar agricol Calea București nr. 4. Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Iași — Liceul agricol, Aleea Sadoveanu nr. 41. Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Dumbrăvioara, județul Mureș — Școala profesională mec. agr., str. Principală. Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Rădăuți — Grupul școlar agricol str. Tineretului nr. 9. Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Focșani — Școala profesională mec. agr., str. Cuza Vodă nr. 46 Funcționează între 1 iulie — 10 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

Direcția Generală pentru Metrologie, Standarde și Invenții

București — Școala postliceală de metrologie, Șos. Vitan-Borzești nr. 11. Funcționează între 1 iulie — 1 august, cu 100 de locuri. Se asigură și masa.

NOTĂ

Programarea grupelor de elevi excursioniști atît la bazele turistice din învățămîntul de cultură generală, cît și la cele din învățămîntul profesional și tehnic se face **numai de către inspectoratele școlare județene respective și al municipiului București** pentru toate unitățile școlare situate în cuprinsul județelor (al municipiului București).

La rețeaua bazelor turistice din învățămîntul de cultură generală publicată în „Gazeta învățămîntului" nr. 992 din 25 aprilie a.c. se fac următoarele modificări :

La Alba Iulia — Baza turistică de la Liceul „Horia, Cloșca și Crișan" funcționează între 1—30 august.

La Sebeș (Alba) — Baza turistică de la Liceul de cultură generală funcționează între 1—31 iulie. Baza turistică de la Liceul economic funcționează între 1—30 august, fără a asigura și masa.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI – Nr. 995 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 16 mai 1969 | 4 pag. 25 bani

- Conținut, forme și metode în lecțiile recapitulative de filozofie – pag. 2
- Consolidarea și sinteza cunoștințelor de matematică în clasa a VIII-a – pag. 2
- Contribuții la jalonarea unor strategii didactice – pag. 3
- Repere pentru orientarea elevilor – pag. 4

Concursul de admitere în liceu

Din ansamblul măsurilor luate de Ministerul Învățămîntului pentru aplicarea Directivelor C. C. al P. C. R. privind dezvoltarea învățămîntului în țara noastră și a Legii învățămîntului fac parte și acelea care privesc îmbunătățirea activității de orientare școlară a elevilor, precum și de selecție a lor, o dată cu trecerea dintr-un grad de învățămînt în altul.

În acest sens, concursul de admitere în liceele de cultură generală, de artă, cu program de educație fizică și pedagogice a fost reconsiderat, aducîndu-i-se unele perfecționări în vederea realizării unei mai bune selecții a elevilor și unei aprecieri obiective a gradului lor de pregătire și dezvoltare intelectuală. În cele ce urmează publicăm interviul pe această temă acordat gazetei noastre de tov. **ION RADU**, director general în Ministerul Învățămîntului.

— Care sînt principalele elemente noi intervenite în modul de ocupare a locurilor puse în concurs?

— Concursul de admitere în anul I al liceelor de cultură generală, de artă, cu program de educație fizică și al liceelor pedagogice are loc între 19—28 iunie cînd se vor pune în concurs toate locurile planificate. Vor fi declarați admiși, în ordinea descrescîndă a mediilor și în limita locurilor planificate, **candidații care obțin media generală cel puțin șase.** Liceele la care nu se vor ocupa toate locurile la concursul din iunie vor organiza un nou concurs între 1—9 septembrie, cînd media generală de admitere pentru ocuparea locurilor rămase libere poate coborî pînă la cinci.

— Ce ne puteți spune despre condițiile de concurs?

— Se știe că, potrivit Legii învățămîntului, deși școlaritatea obligatorie va avea o durată de 10 ani, totuși, trecerea la liceu se face după promovarea clasei a VIII-a a școlii generale. De aceea, la concurs **se pot înscrie absolvenții clasei a VIII-a a școlii generale care împlinesc vîrsta de cel mult 17 ani** în anul calendaristic în care se prezintă la concurs. În acest scop, elevilor promovați ai clasei a VIII-a în acest an școlar care doresc să urmeze liceul li se vor elibera adeverințe de absolvire a primelor opt clase ale școlii generale.

Pentru a se realiza o orientare rațională a candidaților către diferite licee chiar înainte de începerea concursului, conducerile liceelor vor afișa numărul locurilor planificate și — zilnic — în perioada înscrierilor, numărul candidaților, înscriși.

De asemenea, pentru ca fiecare elev să poată studia în continuare, în clasele de liceu, limba străină pe care a început-o în școala generală, candidații vor fi anunțați, prin afișare și oral, ce limbi se vor studia în clasele anului I din liceul respectiv.

Înscrierile la concurs se pot face pînă în preziua începerii concursului, inclusiv a probelor practice de specialitate.

— În ce constă concursul de admitere?

— Concursul de admitere în liceele de cultură generală și liceele pedagogice constă din probe la **limba română (scris și oral), matematică (scris și oral), istoria României (oral)**, iar pentru școlile cu predarea în limbi ale naționalităților conlocuitoare și **limba maternă (scris și oral).** Absolvenții școlilor generale cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare se pot prezenta la concursul de admitere și la liceele de cultură generală cu limba de predare română. În asemenea cazuri, candidații nu vor mai susține probe de limba maternă.

La liceele de artă sau la liceele cu program de educație fizică se susțin și probe scrise și orale la limba română, limba maternă (pentru școlile cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare) și matematică, precum și **probe practice de specialitate,** iar la liceele pedagogice o **probă de aptitudini muzicale,** care sînt eliminatorii. Aceste probe sînt programate cu 3—5 zile înaintea probelor de cultură generală, astfel încît candidații respinși să se poată înscrie la alte școli.

Probele scrise și orale se susțin potrivit programei pentru concursul de admitere, publicată în „Gazeta învățămîntului" încă din luna martie a.c.

— Cine stabilește subiectele la probele scrise și cînd vor avea loc acestea?

— Subiectele probelor scrise se stabilesc de Ministerul Învățămîntului, așa încît să existe un criteriu unic, pe întreaga țară, de apreciere a pregătirii și de selecție a elevilor. Pentru acest motiv, fiecare probă scrisă se desfășoară în aceeași zi la ora 9 în toate liceele. La concursul din iunie proba scrisă la limba română va avea loc la 19 iunie, la matematică la 20 iunie, iar la limba maternă la 21 iunie.

La concursul din luna septembrie proba scrisă la limba română va avea loc la 1 septembrie, la matematică la 2 septembrie, iar la limba maternă la 3 septembrie.

Probele scrise vor consta, la limba română și la limba maternă, dintr-o compunere pe o temă din materia de lectură literară studiată în clasele V—VIII și o analiză gramaticală (sintactică și morfologică), iar la matematică dintr-o

(Continuare în pag. a 4-a)

UN POTENȚIAL CARE CERE AMPLĂ VALORIFICARE

Constituite cu menirea să stimuleze cercetarea științifică a corpului profesoral, să contribuie la perfecționarea pregătirii științifice și pedagogice a acestuia, precum și la stimularea interesului tineretului față de studiul științific, societățile științifice ale cadrelor didactice desfășoară o activitate prodigioasă. Sub egida lor se organizează ședințe de comunicări și informări științifice și metodice, au loc congrese naționale sau întîlniri științifice de anvergură internațională, se desfășoară cursuri de vară, schimburi de experiență, consultații, excursii de studii și de informare. Societățile editează reviste de specialitate și publicații neperiodice cu caracter științific și metodologic, stimulează munca de cercetare prin publicarea celor mai valoroase lucrări expuse la sesiuni, prin concursuri de lucrări științifice, prin acordarea de premii și mențiuni, inițiază concursuri pentru elevii liceelor de cultură generală.

Simpla enumerare a acestor modalități este suficientă pentru a ne crea o imagine asupra largilor resurse de care dispun societățile științifice ale cadrelor didactice, asupra rolului pe care îl pot juca în promovarea preocupărilor de informare și cercetare științifică ale profesorilor, asupra sprijinului pe care îl pot da în această direcție. Profesorii pot găsi, prin intermediul societăților, un mediu propice pentru a-și cultiva interesele proprii de cercetare și de informare științifică. Există într-adevăr în prezent, ca urmare a reorganizărilor ce au avut loc în acest cadru, societăți distincte pentru matematicieni, pentru filologi, pentru profesorii de geografie, de istorie, de fizică, de chimie, de biologie. Ele au filiale și subfiliale în întreaga țară, astfel că, indiferent de localitatea în care muncește, orice profesor poate să beneficieze de posibilitățile pe care le oferă aceste instituții științifice.

Din cîte se vede, destinate să fie centre active ale vieții științifice, societățile au și forța necesară pentru a-și realiza această misiune. Dar este oare potențialul lor pe deplin valorificat?

Un rol important și un spațiu larg în viața societăților științifice ale cadrelor didactice îl dețin întrunirile destinate comunicărilor științifice, teren larg de manifestare a laturii științifice pe care o implică profesiunea didactică și totodată teren de schimb de opinii, de idei și de experiență, atît în planul problemelor de strictă specialitate, cît și în acela care privește domeniul pedagogiei și metodicii. Ca să ne referim la Societatea de filologie (una din cele mai active), vom menționa că ea a organizat, numai în ultimele luni, o dezbatere pe probleme privind lingvistica aplicată și modernizarea predării limbilor străine, o alta consacrată tehnicii elaborării unei lucrări de grad, precum și numeroase acțiuni locale. O serie de profesori se pregătesc să expună, la întrunirile științifice organizate de societate, rezultatele cercetărilor desfășurate de ei cu privire la eficacitatea și limitele învățămîntului programat, la raportul de pondere între cunoștințele de fonetică, cele de vocabular și cele de gramatică în școala generală etc.

Trebuie să recunoaștem însă că, uneori, manifestările de acest gen sînt privite cu indiferență. Aceasta se întîmplă ori de cîte ori își fac loc în cadrul lor comunicări încărcate de platitudini și de locuri comune, care sînt departe de a stimula interesul auditoriului, ori de cîte ori criteriile orientării tematice sînt arbitrare, întîmplătoare. Așadar, totul depinde de ținuta științifică a acțiunilor, de temele dezbătute, de rigurozitatea și responsabilitatea cu care sînt pregătite. De aici necesitatea de a opera o selecție mai riguroasă a lucrărilor care urmează să fie prezentate în întrunirile științifice, lăsînd să filtreze numai ceea ce este cu adevărat actual, valoros, numai ceea ce răspunde cu adevărat cerințelor tot mai ridicate ale prezentului, numai ceea ce este determinat de o necesitate reală, răspunzînd unei probleme stringente, de larg interes în lumea profesorilor.

O preocupare din ce în ce mai pregnantă de a conjuga cercetarea științifică consacrată problemelor de strictă specialitate cu cea care privește perfecționarea învățămîntului se observă în activitatea Societății de matematică, care are o veche și îndelungată tradiție în acest domeniu. În tematica sesiunilor științifice, a simpozioanelor, a consfătuirilor sau seminariilor organizate de această figurează în egală măsură atît probleme direct legate de munca profesorilor — cum ar fi realizarea unei programe unitare de matematică la clasele V—XII, folosirea metodelor moderne în predarea geometriei, studiul noțiunilor de logică matematică în școlile de cultură generală, elemente de calcul al probabilităților și programare matematică în școala medie, predarea matematicii la clasele a XII-a sau formarea profesorilor de matematică pentru liceu — cît și probleme de interes pur științific, pe teme privind istoria matematicii în țara noastră, mecanica fluidelor, mecanica mediilor continui, ecuațiile funcționale etc. Unele acțiuni organizate de Societatea de matematică se bucură și de participarea unor savanți de prestigiu de peste hotare.

Reușesc însă aceste acțiuni să cuprindă un număr îndeajuns de larg de profesori din învățămîntul de cultură generală? Desigur, nu pot participa la ele toți profesorii țării. Pot fi invitați însă de fiecare dată, pe lîngă cei care prin preocupările lor păstrează o legătură permanentă cu astfel de acțiuni, loturi mai largi de profesori din localități diferite, mereu altele, astfel încît să fie asigurat treptat accesul tuturor profesorilor la întrunirile științifice de mare anvergură organizate de societăți.

Una dintre importantele forme la care recurg societățile științifice pentru realizarea obiectivelor lor o constituie taberele-curs organizate în timpul vacanței de vară, tabere în care se țin prelegeri și se desfășoară seminarii axate pe diferite probleme de interes științific și pedagogic. Sînt un fel de cursuri post-universitare care au în special rolul de a-i pune la curent pe profesori cu ceea ce este nou în domeniul disciplinei lor. Astfel, la taberele curs pe care Societatea de istorie le va organiza în cursul apropiatei vacanțe de vară se vor dezbate, printre altele, probleme privitoare la formarea poporului român și a limbii române în lumina ultimelor cercetări. Taberele-curs ale Societății de geografie — aflate în acest an la a zecea ediție — prilejuiesc cunoașterea complexă, pe teren, a diferitelor zone geografice ale țării înlesnind studierea lor din punct de vedere fizico-geografic economico-geografic, istoric, biologic etc. și îi informează totodată pe profesori asupra problemelor noi din domeniul științelor geografice. Începînd din anul trecut, Societatea de geografie organizează pentru toți participanți la tabere, după încheierea acestora, o consfătuire în cadrul căreia sînt prezentate comunicări științifice privind geografia zonelor studiate și probleme actuale ale științelor geografice și probleme metodico-didactice. Consfătuirea din anul trecut a fost organizată la Sighișoara, iar cea din anul acesta va avea loc la Cîmpulung Muscel. Societatea de biologie, la rîndul ei, organizează tabere-curs la Agigea, unde profesorii studiază flora și fauna Mării Negre, a litoralului și a Deltei, la Sinaia pentru studiul florei și faunei alpine, la Stațiunea experimentală de la Pîngărați-Bicaz pentru studii privind hidrobiologia lacului Bicaz, vegetația și fauna împrejurimilor și la Cluj, pentru studii și aplicații în Munții Apuseni și la Cheile Turzii.

Ca formă de informare științifică în problemele de specialitate, ca modalitate și climat propriu pentru observații, experiențe și cercetări cu caracter științific, taberele-curs reprezintă una din cele mai eficiente acțiuni organizate de societăți. Cu atît mai mult trebuie să se acorde atenție diferitelor probleme organizatorice și de conținut pe care le ridică perfecționarea acestora. Ar fi de dorit astfel ca societățile să primească un mai mare sprijin din partea inspectoratelor școlare județene în recrutarea profesorilor care participă la aceste tabere, în stimularea interesului și dorinței de a merge în tabere. Ar fi, poate, necesar să se acorde în același timp o mai mare atenție condițiilor materiale în care se organizează taberele, cercetării căilor prin care s-ar putea crea unele facilități de ordin material, cum ar fi reducerea contribuției profesorilor la cheltuielile reclamate de prezența lor în tabere, reduceri la tarifele transporturilor locale din zona taberei, degrevarea profesorilor care participă la tabere de alte sarcini școlare etc.

Totodată se impune căutarea unor forme noi, moderne, de activitate în tabere. Ne gîndim, bunăoară, că n-ar fi lipsit de interes dacă diferitele societăți ar conjuga programele taberelor-curs, organizîndu-se în colaborare adevărate expediții științifice, cu obiective complexe. O astfel de cercetare ar avea drept rezultat ample și interesante lucrări monografice.

Activitatea editorială reprezintă o altă cale, cu foarte largi posibilități, prin care societățile științifice ale cadrelor didactice își realizează obiectivele. Revistele, culegerile, volumele de studii și cercetări pe care le editează societățile au funcții multiple, fiind destinate să-i informeze pe profesori asupra celor mai noi probleme din domeniul științei respective

O. BUZESCU

(Continuare în pag. a 4-a)

Etapa republicană a concursurilor școlare — ediția 1969

Duminica trecută au avut loc în Capitală fazele finale ale concursurilor școlare de literatură română, matematică, fizică și chimie.

Decurgînd dintr-o susținută preocupare pentru selecționarea, încurajarea și promovarea valorilor spirituale ale țării încă de la frageda vîrstă a școlarității, aceste concursuri se caracterizează printr-o largă popularitate în rîndurile elevilor și profesorilor. Tot mai mulți sînt elevii care vor să-și verifice capacitatea, inteligența și talentul prin intermediul acestor concursuri și care reușesc să-și legitimeze astfel valoarea intelectuală. Tot mai mulți sînt profesorii care manifestă dorința de a-și vedea elevii cîștigători pe podiumul concursurilor, considerînd succesele lor drept o încununare a propriilor lor străduinți pedagogice. La faza pe localitate a actualei ediții a concursurilor au participat peste 50 000 de elevi din licee teoretice, licee de specialitate și școli profesionale, iar la faza republicană au promovat aproape 1 300 de concurenți, cîștigători ai întrecerilor care au avut loc la nivelul județelor — cu circa 500 mai mulți decît în anul școlar trecut. Dintre aceștia, 386 s-au dovedit a fi cei mai buni dintre cei mai buni, virtuali literați, matematicieni, fizicieni sau chimiști de primă mînă.

Aceasta este o urmare directă a condițiilor din ce în ce mai bune de care se bucură școlile din țara noastră, a procesului complex de perfecționare realizat pe baza importantelor documente adoptate de partidul și statul nostru în domeniul învățămîntului. Indeobște, lucrările cele mai bune au aparținut elevilor clasei a XII-a, dovedă că măsurile luate pentru prelungirea duratei învățămîntului în școala de cultură generală au început să-și arate roadele. Într-adevăr, lucrările elevilor din această clasă au dovedit o mai aprofundată cunoaștere a problemelor, o creștere a capacității de sinteză a elevilor, o mai exactă și mai îngrijită formă de expunere a ideilor.

La festivitățile de premiere, desfășurate marți, 13 mai, în prezența reprezentanților societăților științifice ale cadrelor didactice, ai Ministerului Învățămîntului și ai C.C. al U.T.C. — sub auspiciile cărora au loc în fiecare an concursurile — elevii, concurenți și premiați, au avut prilejul să audieze povețele și îndrumările unor savanți de seamă din domeniul disciplinei pe care au îndrăgit-o. Astfel, matematicienii s-au întîlnit cu acad. Grigore Moisil, fizicienii și chimiștii cu acad. T. Ionescu, literații cu prof. univ. Al. Dima, membru corespondent al Academiei. Felicitările pe care aceștia le-au adresat premianților sînt în egală măsură felicitări adresate școlilor ce i-au pregătit. Pentru că premiile pe care le-au primit elevi ca Robert Păiușanul de la Liceul „Nicolae Bălcescu" din București, Ion Apostol de la Liceul „Vasile Alecsandri" din Galați, Constantin Sorici de la Liceul nr. 7 din T. Severin, Florin Ungureanu de la Liceul „T. Laurian" din Botoșani, Meguța-Lia Costin de la Liceul „N. Bălcescu" din Cluj, Ioana Stanciu de la Școala profesională textilă din Pitești sau Felix Oraf de la Școala profesională auto din T. Severin, ca și mulți, mulți alții, sînt în același timp premii acordate profesorilor lor.

V. O.

PRESTIGIOASĂ MANIFESTARE ȘTIINȚIFICĂ

Centrul de cercetări pentru problemele tineretului a organizat în zilele de 9 și 10 mai a.c., în colaborare cu Ministerul Sănătății, Ministerul Învățămîntului și Consiliul Național pentru educație fizică și sport, o consfătuire științifică cu tema „Sănătatea, creșterea și dezvoltarea somato-funcțională și psihică a adolescenților și tinerilor". La consfătuire au luat parte Ion Iliescu, prim-secretar al C. C. al U. T. C., ministru pentru problemele tineretului, Eugen Mareș, adjunct al ministrului sănătății, Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, Emil Ghibu, vicepreședinte al C.N.E.F.S., medici, profesori din învățămîntul de toate gradele, cercetători științifici în problemele tineretului, sănătății și sportului.

Ne-am adresat conf. univ. **OVIDIU BĂDINA,** doctor în filozofie, directorul Centrului de cercetări pentru problemele tineretului, solicitîndu-i să ne împărtășească unele impresii și date cu privire la desfășurarea consfătuirii.

Consfătuirea desfășurată săptămîna trecută — ne-a spus interlocutorul nostru — se înscrie în preocupările de prim ordin ale Centrului de cercetări pentru problemele tineretului. După cum se știe, în noiembrie 1968 a fost organizat un simpozion cu tema „Tineretul — obiect de cercetare științifică". Rezultatele lui ne-au permis să stabilim direcțiile principale în care trebuie să intensificăm acțiunile de cooperare cu alte instituții. Consfătuirea la care ne referim reprezintă prima noastră manifestare organizată pe o temă mai restrînsă decît cea din toamnă, dar de importanță majoră, unde specialiști din institute de cercetare și din rețeaua învățămîntului, medici, activiști în domeniul sportului, pedagogi, sociologi, psihologi etc. au prezentat rezultatele diferitelor investigații. Socotim un fapt pozitiv schimbul de păreri realizat de cei care se ocupă — din diferite unghiuri și în instituții diferite — de starea de sănătate și de dezvoltarea tineretului. Pozitiv este, de asemenea, faptul că s-au împletit preocupări ale teoreticienilor cu cele ale practicienilor. În acest context au făcut expuneri academicianul Ștefan Milcu, profesorii universitari doctori docenți Adrian Ionescu și Fl. Ulmeanu, conferențiarii universitari doctori Octavian Berlogea, Gh. Tănăsescu, C. I. Bucur și alții. Toate comunicările au cuprins un bogat material faptic referitor la diferitele aspecte ale stării de sănătate, la creșterea și dezvoltarea somato-funcțională și psihică a tineretului, la modul în care acestea influențează orientarea profesională a tinerilor, adaptarea și integrarea lor în muncă și viață, sporirea randamentului școlar etc.

Aș vrea să remarc, bunăoară, că în comunicarea intitulată „Starea de sănătate a populației tinere din R.S.R.", s-a evidențiat faptul că dinamica stării de sănătate a întregii populații — și în special a copiilor, adolescenților și tinerilor — prezintă o continuă îmbunătățire, în sensul unei armonioase dezvoltări fizice și intelectuale. Aceasta se datorește — după cum s-a demonstrat și într-o altă comunicare — îmbunătățirii continue a condițiilor de igienă, progreselor profilaxiei în tratamentul bolilor, alimentației tot mai bogate, mai îngrijite, organizării mai raționale a activității și repausului, metodelor moderne de instruire și educare a școlarilor.

Suscitînd discuții ample, prilejuind numeroase propuneri, consfătuirea a dus la concluzii de natură să favorizeze extinderea unor cercetări interdisciplinare menite să dea posibilitatea unei mai bune și multilaterale cunoașteri a problemelor tineretului, organizarea unor acțiuni coordonate, care să contribuie la găsirea celor mai potrivite soluții ce privesc sănătatea și dezvoltarea tineretului.

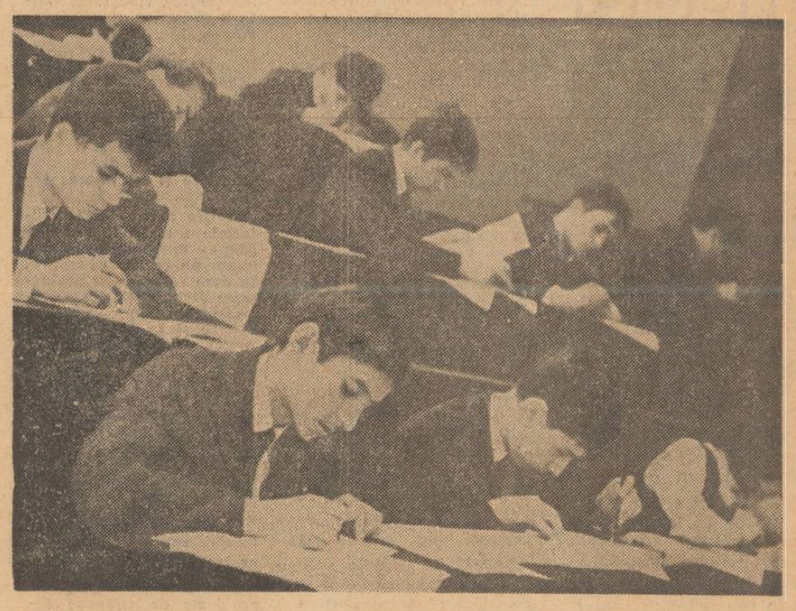

Aspect din timpul etapei republicane a concursului școlar de matematică desfășurat la Liceul „Gheorghe Lazăr" din Capitală

CONȚINUT, FORME ȘI METODE ÎN LECȚIILE RECAPITULATIVE DE FILOZOFIE

Sarcinile lecțiilor de recapitulare sînt, desigur, de a împrospăta, sistematiza și adînci noțiunile, de a fixa și consolida cunoștințele anterioare. Considerînd însă că ele trebuie să aibă în vedere nu atît noțiunile ca atare, care au fost deja predate, cît mai ales sistemul unitar al noțiunilor și categoriilor, căutăm să stabilim legături noi între cunoștințe, să le prezentăm dintr-un unghi de vedere nou, altul decît cel pe care l-am folosit la predare, să stabilim corelații noi, să apropiem cunoștințele de problematica vieții contemporane și de preocupările tineretului. De aceea, din punct de vedere metodic lecția de sinteză nu poate fi alcătuită din repetarea și sumarea unor părți, fie ele și cele mai esențiale ale lecțiilor anterioare, ci reia doar unele idei din lecțiile predate, restructurate, reintegrate în conexiuni noi. Fără o asemenea restructurare nu vom aduce informații noi, iar fără informații noi nu putem capta interesul de cunoaștere al elevilor. Avînd în vedere acest din urmă aspect, avem grijă să aducem unele completări și să dezvoltăm cunoștințele anterioare, să ridicăm gîndirea elevilor de la esențe de un anumit grad la esențe de un grad mai înalt, să le dăm prilejul de a trage concluzii mai ample, mai profunde.

Pornind de la aceste cerințe am stabilit, pentru lecțiile de sinteză, o serie de teme dintre care citățm : Ce este filozofia ? ; Modalitățile cunoașterii ; Materialismul dialectic despre determinism și libertate ; Ce este societatea ? ; Raportul dintre natură, societate și om ; Socialismul și democrația ; Generalul și particularul în construirea socialismului la noi în țară.

Lecțiile de sinteză pot începe cu prima din temele propuse de noi sau pot sfîrși cu aceasta. În orice caz, cadrul restrîns, limitat al răspunsului primit de elevi la întrebarea : „Ce este filozofia ?" în prima lor lecție este lărgit acum prin răspunsul ce le-a fost dat la această întrebare de întregul curs. Lecția de sinteză se îmbogățește cu conținutul lecțiilor de istoria filozofiei, materialism dialectic, materialism istoric și socialism științific, întrucît avem posibilitatea să prezentăm elevilor date suplimentare, să facem precizări referitoare la obiectul filozofiei în general și la obiectul filozofiei științifice, marxist-leniniste în special. De data aceasta se poate insista mai mult asupra funcției sociale, ideologice și umaniste a filozofiei, asupra funcției sale metodologice etc. În general lecția trebuie să scoată în evidență valoarea și semnificația filozofiei pentru viață, implicațiile ei politice și etice. Din punct de vedere metodic, dacă în timpul anului am predat filozofia compartimentată în trei părți — istoria filozofiei, materialismul dialectic și materialismul istoric — de data aceasta vom trata noțiunile ei în mod unitar.

Tema „Modalitățile cunoașterii" suscită o comparație care să releve asemănările și deosebirile între cunoașterea științifică, artistică și filozofică, între reflectarea speculativă și reflectarea realistă. Aici putem da o mai mare dezvoltare teoriei cunoașterii în filozofia marxist-leninistă, punînd accent pe corelația cunoștințelor de filozofie cu cele de psihologie și logică. Sub raport metodic, partea a doua a lecției poate fi organizată ca răspuns la cele trei întrebări : ce cunoaștem, cum cunoaștem, cît cunoaștem.

Cea de a treia temă — „Materialismul dialectic despre determinism și libertate" — așa după cum este formulată pare a nu fi prevăzută în mod direct de programa de examen. Ea este implicată totuși în conținutul mai multor teme și se poate realiza pe baza generalizării cunoștințelor despre materialitatea lumii, despre conexiunea universală și despre lege ca formă a conexiunii universale, despre rolul determinant al modului de producție în viața socială, despre bază și suprastructură, despre popor ca făuritor al istoriei, despre conștiința socială și rolul ei în dezvoltarea societății, despre partidele politice, despre lupta de clasă și rolul ei în dezvoltarea societății, despre revoluția socialistă etc. Față de ceea ce s-a predat putem aduce în plus unele cunoștințe cu privire la scop și finalitate în viața socială, la libertate și acțiune, la alegere și responsabilitate, la idealul și sensul vieții, la destinul uman și destinul individual.

Ne-am propus să tratăm în lecțiile de sinteză și o problemă generală pe care elevii și-o pun în mod firesc : ce este societatea ? Răspunsul la această întrebare n-a putut fi dat la începutul lecțiilor de materialism istoric, fiindcă ar fi însemnat să prezentăm o serie de definiții abstracte ; acum însă devine posibilă corelarea și sintetizarea unor cunoștințe de istorie, economie politică, materialism istoric și socialism științific. În mod deosebit vom generaliza acele cunoștințe care relevă sistemul relațiilor sociale. Pentru o mai aprofundată pregătire a elevilor vom comenta cu ei un text din clasici marxism-leninismului — de pildă, prefața la „Contribuțiuni la critica economiei politice" a lui K. Marx.

La lecția „Raportul dintre natură, societate și om" vom scoate în evidență dubla relație a omului cu natura și cu semenul său, faptul că omul aparține în același timp naturii și culturii, relevînd unitatea și deosebirea dintre aceste categorii. În plus vom căuta să aducem unele precizări cu privire la esența socială a omului, la rolul muncii în apariția omului și a societății, la esența omului „ca ansamblu al relațiilor sociale", cum spune Marx. Din punct de vedere metodic lecția solicită o corelare a noțiunilor de biologie, istorie, geografie, literatură ș.a. definind omul ca ființă condiționată bio-psiho-social. Ca aplicare la această lecție vom face o lectură comentată din lucrarea lui Engels „Rolul muncii în procesul transformării maimuței în om".

În lecția „Socialismul și democrația" vom avea în vedere următoarele idei și relații : democrația și formațiunea social-istorică (bazele economice ale democrației), democrația și statul (bazele sale politice), conținutul de clasă al democrației (conținutul și limitele democrației burgheze), democrația și umanismul (cu evidențierea superiorității umanismului socialist), democrația și egalitatea socială, democrația și libertatea (condiționarea social-istorică a libertății, libertatea socială și libertatea personală), lărgirea drepturilor și libertăților democratice pentru oamenii muncii la noi în țară (critica liberalismului și anarhismului mic burghez). Vom folosi, în tratarea acestor probleme, analiza și sinteza sociologică multilaterală, pe plan politic, economic, social, ideologic, moral, cultural etc. Pentru pregătirea discuțiilor cu elevii folosim, printre alte materiale bibliografice, articolul pe această temă din revista „Lupta de clasă" nr. 4/1969.

Tema „Generalul și particularul în construirea socialismului la noi în țară" cere, după prezentarea cadrului teoretic al raportului dintre general-particular și singular, o nouă analiză și o generalizare a cunoștințelor predate la lecțiile despre revoluția socialistă, despre revoluția populară în țara noastră, despre statul socialist și despre statul socialist român, precum și o aprofundare a raportului dialectic dintre patriotism și internaționalism, dintre național și internațional, dintre suveranitate, socialism și comunism, preocupări actuale ale politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

Ca o completare la aceste lecții recapitulative ne-am propus să organizăm consultații pentru unii elevi la probleme cum ar fi : concepția despre lume, principalele forme ale materialismului, teoria și metoda în filozofie, categoriile materialismului dialectic, categoriile materialismului istoric, forțele revoluționare contemporane, rolul factorului politic în dezvoltarea societății etc. La prima temă de consultație vom sublinia diferența între concepția comună, spontană despre lume și concepția conștientă, elaborată pe baze științifice, ca și distincția între concepțiile neștiințifice și concepțiile științifice (între concepțiile mai mult sau mai puțin științifice și concepția consecvent științifică despre lume). De asemenea, vom face comparații între concepția filozofică și diferitele concepții politice, etice, estetice, religioase etc. și vom arăta raportul dintre concepția despre lume și atitudinea față de viață. Ca aplicație, vom cere elevilor să arate, pe baza acestei consultații și a cunoștințelor lor de istoria literaturii, care este concepția despre lume pe care s-a întemeiat un curent literar sau o operă literară.

La consultația cu tema „Principalele forme ale materialismului", după ce vom da o caracterizare mai amplă decît în cursul anului a acestor forme, vom insista îndeosebi asupra superiorității materialismului dialectic, a esenței revoluției săvîrșite de marxism în filozofie. La consultația despre teorie și metodă ne propunem să facem o sinteză privind metoda în general, dialectica și metafizica în filozofie, legile și principiile metodei dialectice. În tratarea categoriilor ne vom opri la relația dintre categoriile materie, mișcare, spațiu și timp, materie și conștiință, apoi lege, cauză-efect, esență-fenomen, contradicție, cantitate-calitate, negație dialectică, cunoaștere, obiect-subiect, adevăr, practică, existență socială-conștiință socială, mod de producție, clase sociale și luptă de clase, revoluție, bază și suprastructură, stat etc. La consultația despre forțele revoluționare contemporane, după ce vom preciza sensul istoriei contemporane, vom releva rolul sistemului mondial socialist, al mișcării comuniste internaționale, al mișcării muncitorești și democratice din lumea capitalistă contemporană și al mișcării de eliberare națională. În sfîrșit, la tema „Rolul factorului politic în dezvoltarea societății" vom scoate în evidență rolul partidului, al statului și al conștiinței politice în mobilizarea maselor în lupta pentru pace, democrație și socialism și vom sublinia creșterea rolului partidului și statului nostru în etapa desăvîrșirii construirii socialismului la noi în țară.

Vom grupa toate aceste consultații în 2—3 ore și le vom desfășura sub forma unor convorbiri, a unor răspunsuri la întrebări sau, eventual, a unor expuneri selective. Vom căuta să punem întrebări susceptibile să trezească curiozitatea și interesul, de exemplu : de ce proletariatul are rolul conducător în revoluție și, legat de aceasta, de ce este singura clasă consecvent revoluționară ? ; care sînt cauzele creșterii rolului conducător al partidului în etapa actuală ? ; de ce empirismul și raționalismul au fost poziții unilaterale în cunoaștere ? ș.a.

Dorim ca, la sfîrșitul recapitulării, elevii să aibă o imagine de ansamblu a celor învățate în cursul anului, să fie în stare a interpreta în mod independent faptele și fenomenele, aplicînd în situații noi cunoștințele pe care și le-au însușit, să fie capabili de a generaliza aceste cunoștințe și de a le exprima cu cuvintele lor proprii.

Prof. VALDEMAR POPA
Prof. ION CODRU

CONSOLIDAREA ȘI SINTEZA CUNOȘTINȚELOR DE MATEMATICĂ ÎN CLASA A VIII-A

Organizînd cu elevii mei din clasa a VIII-a recapitularea în vederea examenelor de matematică, am în vedere, înainte de a trece la probleme de sinteză, consolidarea celor mai importante cunoștințe din materia anilor anteriori.

Mi-am propus, de exemplu, să încep prima lecție de recapitulare cu interpretarea și aplicarea fracțiilor aritmetice în probleme și să tratez, paralel, procentele. Ținînd seama de faptul că la examenele de admitere în liceu din anii anteriori s-au manifestat adesea erori în interpretarea și aplicarea noțiunilor raport și proporții, am considerat necesar să planific o lecție de recapitulare în care să rezolv cu elevii probleme din acest domeniu și să insist, de asemenea, asupra interpretării și aplicării în problemele de aritmetică și geometrie a cunoștințelor privind media geometrică, proporția derivată, a patra proporțională, media aritmetică.

O atenție deosebită acord recapitulării teoretice și mai ales practice a capitolelor privitoare la relații metrice în triunghiul dreptunghic și la asemănare, întrucît socotesc că acestea constituie punctul central de care depinde însușirea și aplicarea întregii materii din clasa a VIII-a. Voi rezolva astfel cu elevii mei probleme care cer să se aplice teorema catetei, a înălțimii, teorema lui Pitagora, relația cu privire la raportul catetelor la pătrat, ca și calculul direct al înălțimii duse din unghiul drept pe ipotenuză. Cu privire la asemănare voi insista în special asupra recunoașterii a două triunghiuri asemenea dintr-o figură dată atunci cînd nu intervine o latură paralelă cu alta și asupra scrierii proporționalităților laturilor în asemenea condiții. Voi verifica totodată dacă elevii știu să exprime o lungime dată în funcție de alta, pentru a nu ajunge la două necunoscute într-o proporție, adică la o nedeterminare. Concomitent vor fi revăzute cunoștințele referitoare la poligoanele regulate înscrise și circumscrise. Consider că numai după ce toate aceste cunoștințe sînt însușite temeinic și pot fi aplicate cu ușurință se poate trece la probleme de sinteză.

Primele probleme de sinteză pe care le voi rezolva cu elevii mei se vor referi la geometria plană. În cadrul lor vor interveni mediatoarea mediană, bisectoarea, înălțimea, unghiurile de 15°, 30°, 45° și 60°, astfel încît elevii să poată dovedi că un triunghi este isoscel sau echilateral, că există două drepte perpendiculare, că două triunghiuri sînt echivalente, că există o relație dată etc. Poligoanele regulate, cît și trapezul isoscel, triunghiul dreptunghic, triunghiul isoscel, rombul, dreptunghiul vor fi prezentate ca înscrise sau circumscrise unui cerc, iar elevii vor trebui să demonstreze relațiile ce intervin în asemenea cazuri între rază și laturi sau între laturi și unghiuri.

Temele de recapitulare la geometria în spațiu vor fi tratate grupat : prisma cu cilindrul, piramida cu conul, trunchiul de piramidă cu trunchiul de con, punînd-se accentul pe probleme de sinteză referitoare la trunchiul de piramidă și trunchiul de con.

Am constatat, la examenele din anii trecuți, că mulți elevi au făcut greșeala de a considera drept piramidă regulată orice piramidă care are bază un poligon regulat. De asemenea, ei au aplicat și la piramida regulată și la cea neregulată formula semiprodusului perimetrului bazei prin apotema piramidei pentru aria laterală, procedînd la fel și în cazul trunchiului de piramidă. Lecțiile de recapitulare privitoare la aceste poliedre, prilejuind o tratare de ansamblu, îmi vor da posibilitatea să înlătur astfel de erori și confuzii. Totodată, legînd strîns temele de geometrie în spațiu cu cele de geometrie plană, voi căuta să-i obișnuiesc pe elevi să scoată dintr-o figură în spațiu figura plană care le oferă posibilitatea rezolvării problemei. De exemplu, cînd vom trata trunchiul de piramidă patrulateră regulată și triunghiulară regulată, pe ambele figuri, prezentate concomitent, voi da cunoscute mai întîi laturile bazelor și înălțimea, apoi laturile și muchia, laturile și apotema, numai una din laturi, înălțimea și apotema sau apotema, muchia și una din laturi etc., deprinzîndu-i pe elevi să scoată în plan figura necesară — în cazul nostru un trapez isoscel sau dreptunghic — în care pot calcula cu ușurință elementele cerute. La fel voi proceda în cazul secțiunilor în poliedre, avînd în vedere că, în cazul secțiunii paralele cu baza, mulți elevi aplică greșit proporționalitatea laturilor în triunghiurile asemenea

Greșelile cele mai frecvente făcute de elevi la examenele de admitere se referă la simplificare fracțiilor algebrice. Unii nu știu ce condiții trebuie să îndeplinească o fracție algebrică pentru a se putea efectua o simplificare, alții nu stăpînesc procedeele de transformare a unei sume sau diferențe de termeni într-un produs de factori, alții încearcă să obțină un produs de factori la întîmplare, fără nici o orientare în acest sens etc. Aceasta se datorește, după părerea mea, faptului că în clasa a VII-a și pe parcursul clasei a VIII-a procedeele de descompunere în factori se predau izolat și, în unele cazuri, după o metodă greșită, fără referiri la simplificarea fracțiilor aritmetice. Mi se pare absolut necesar ca în lecțiile de recapitulare să se prezinte o sistematizare a acestor procedee, care să fie aplicate la exerciții diverse. Pentru a da elevilor o busolă de orientare în acest sens le voi arăta că trebuie să cerceteze mai întîi dacă întreaga expresie care poate fi numărătorul sau numitorul unei fracții algebrice are sau nu un factor comun. Dacă există acest factor, produsul de factori este obținut imediat. Dacă nu există factor comun pentru întreaga expresie, se cercetează dacă o parte din termenii expresiei date nu pot duce la alcătuirea unei formule învățate, după care obținerea factorului comun nu mai prezintă nici o dificultate. Dacă nici alcătuirea unei formule nu este posibilă, se încearcă gruparea termenilor în așa fel încît să se obțină factorul comun. Dacă termenii expresiei nu sînt perechi, există posibilitatea de a scrie unul din termeni în două moduri, astfel încît să se poată realiza gruparea de termeni sau să se obțină o formulă învățată, ce deschide apoi calea găsirii factorului comun. În sfîrșit, se poate adăuga și scădea același termen, pentru a se obține o diferență de pătrate. Voi aplica cu elevii aceste procedee la cît mai multe și mai diferite exerciții, pentru ca ei să-și formeze deprinderi de calcul în acest sens.

Voi stărui în mod deosebit asupra noțiunilor care reprezintă primul pas în modernizarea studiului matematicii în clasele V—VIII. Astfel, voi insista asupra cunoștințelor referitoare la mulțimea punctelor pe o dreaptă, la intervale, la reuniunea a două mulțimi etc. și voi face cu elevii exerciții în care se cere să se găsească valorile unei necunoscute pentru care o fracție sau un produs de factori este pozitiv, negativ mai mare ori mai mic decît un număr dat, să se exprime în scris aceasta și să reprezinte grafic intervalul în care mulțimea punctelor pe o dreaptă satisface inegalitatea dată.

Mi-am propus să tratez acest volum de cunoștințe, care constituie esența studiului matematicii în clasele V-VIII, într-o legătură strînsă, solicitîndu-i pe elevi să rezolve probleme complexe, în care intervin în același timp cunoștințe de geometrie plană, geometrie în spațiu și algebră și să aplice în același timp cunoștințele teoretice la rezolvarea unor probleme din viața practică, aducînd în fiecare temă și elementul nou care nu trebuie să lipsească din nici o lecție de recapitulare.

Prof. GRIGORE GHEBA

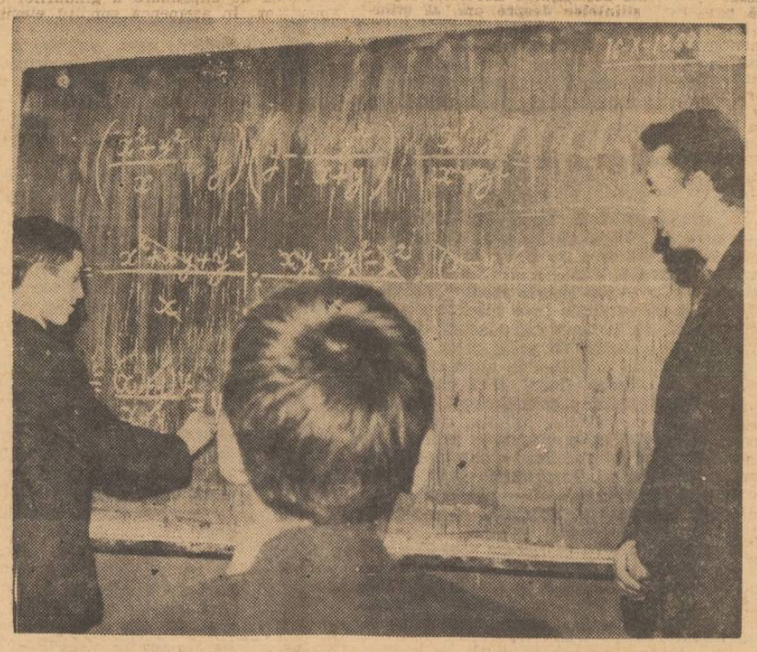

Exercițiile cu fracții algebrice constituie una dintre cele mai frecvente forme de recapitulare la matematică în clasa a VIII-a

Sărbătorirea liceului „Mihai Viteazul" din Turda

Liceul „Mihai Viteazul din Turda, despre care am avut deseori prilejul să scriem în coloanele gazetei noastre, îndeosebi în legătură cu preocupările colectivului său didactic pentru introducerea unor mijloace moderne de predare, și-a sărbătorit recent 60 de ani de existență.

Continuînd tradiția valoroasă a începuturilor sale, liceul turdean și-a cîștigat un binemeritat renume prin rezultatele pe care le obține în instruirea și educarea elevilor. Dovedind un interes deosebit pentru aplicarea metodelor pedagogice înaintate, colectivul liceului a realizat, cu mijloace proprii, un cabinet audio-vizual pentru predarea limbilor străine, un laborator de mecanică, un laborator de electrotehnică și o bază sportivă. Nu-i de mirare, deci, că absolvenții acestui liceu se disting în școlile postliceale și în învățămîntul superior.

Cu prilejul festivității de aniversare, în cadrul căreia directorul liceului, prof. A. Clamba, a trecut în revistă cele mai importante momente din istoria școlii, au adus călduroase urări de noi succese în muncă profesorilor și elevilor acad. Constantin Daicoviciu, consilier al ministrului învățămîntului și Aurel Duca, prim-secretar al comitetului județean P.C.R., președinte al consiliului popular județean.

În telegrama adresată C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, profesorii școlii și-au exprimat hotărîrea de a nu precupeți nici un efort pentru formarea noii generații de cetățeni bine educați și multilateral instruiți, capabili să-și aducă din plin contribuția la înflorirea continuă a patriei.

Anticipații editoriale — 1970

Luni, 12 mai a.c., a avut loc ședința colegiului Editurii didactice și pedagogice la care s-au dezbătut probleme legate de apariția lucrărilor de literatură pedagogică pentru anul 1970. Din proiectul de plan prezentat de conducerea editurii se conturează publicarea unei bogate și variate liste de lucrări pedagogice, metodice și de interes general.

Dintre anticipațiile editoriale remarcăm o nouă grupă tematică — lucrări axate pe teme educative, în care se tratează problemele dirigenției, ale adolescenței, ale orientării școlare și profesionale etc. Astfel, se va încheia seria de trei volume de culegeri de texte în ajutorul diriginților (primele două sînt sub tipar). Orientarea școlară și profesională a elevilor va fi abordată într-un număr mai mare de lucrări decît pînă acum. De asemenea, vor apărea lucrări care vor trata aspecte particulare ale educației adolescentului și probleme de educație sexuală.

Un alt grup de lucrări privește conținutul și organizarea învățămîntului. Dintre ele menționăm debutul seriei de „Caiete de pedagogie contemporană", ale cărei prime două numere se vor intitula „Clasa I — copii de 6 ani" și „Actualitatea pedagogiei comparate". Tot în acest grup se încadrează o introducere în pedagogie, îndrumări metodice pentru aplicarea programelor școlare la toate clasele școlii generale și liceului, lucrări experimentale privind îndeosebi predarea la clasele mici.

Între lucrările de istoria pedagogiei românești sînt proiectate să apară primele două volume din tratatul de istoria pedagogiei. Alte lucrări vor prezenta monografic personalități marcante din trecutul școlii românești. În seria lucrărilor privitoare la istoria pedagogiei universale se preconizează editarea integrală a unor lucrări clasice, prima fiind o nouă versiune românească a celebrei „Didactica magna" a lui Comenius.

Pentru 1970 se anticipează editarea unor metodici și lucrări cu caracter metodic pentru profesorii de biologie, de limbi ale naționalităților conlocuitoare, de muzică și desen, culegeri de exerciții și probleme, precum și lucrări de interes general. Se prevede, totodată, apariția unui număr sporit de lucrări pe tematică pionierească, destinate atît pionierilor, cît și comandanților.

În cadrul ședinței, membrii colegiului editurii și numeroși invitați au dezbătut pe larg proiectul de plan și au făcut propuneri de îmbunătățire a lui.

O emisiune radiofonică adresată comandanților de pionieri

În dorința de a veni mai substanțial în sprijinul comandanților de detașamente și al celor de unități, Radiodifuziunea română, în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor, inaugurează luni, 19 mai — la ora 20,15, pe programul II — o emisiune de propagare a experienței înaintate în domeniul activităților pionierești.

Cei care își vor confrunta părerile sau care vor pune întrebări vor fi, prin excelență, comandanții înșiși, principalii colaboratori ai emisiunii. Ei vor participa la interviuri, la mese rotunde, anchete, dezbateri pe teme date, consultații, reportaje etc. În felul acesta se va pregăti terenul pentru unele acțiuni în perspectivă, cum ar fi sărbătorile tradiționale ale pionierilor — Săptămîna primăverii, Ziua pionierilor, aniversările unității, primirea solemnă a copiilor în organizație — festivitatea ieșirii din pionierat etc. În același timp, vor fi marcate pregătirile care se fac în vederea întîmpinării marilor sărbători naționale : 23 August, 30 Decembrie, 24 Ianuarie ș.a. În diferite etape ale anului se va comenta calendarul acțiunilor pionierești : fazele diferitelor concursuri (literar, de artă plastică, de fotografii, sportive, raliul de carturi, festivalul cultural-artistic, concursurile „Căutătorii de comori", „Pionieri pe cărările patriei" etc.). Se va acorda o pondere însemnată activităților din timpul vacanțelor școlare, organizării excursiilor, expedițiilor pionierești, a taberelor în corturi, a curselor ciclo-turistice ș.a.

Pentru a impulsiona extinderea cercurilor de pionieri și școlari, mai ales a celor cu caracter tehnic, se vor purta discuții referitoare la experiența unor comandanți și profesori care au reușit să autodoteze cercurile din unități și casele de pionieri, să facă mai atractivă munca în cadrul lor, să o diversifice. Sîntem siguri că se vor bucura de o largă audiență discuțiile privind metodica organizării unor acțiuni pionierești cum sînt vizitele, întîlnirile, concursurile, jocurile, expedițiile, șezătorile, carnavalurile, medalioanele etc.

În cadrul emisiunii vor fi popularizate unele fapte pionierești deosebite, care comportă aplicarea nuanțată a distincțiilor organizației, vor fi recenzate lucrări și studii închinate pedagogiei activității pionierești, se vor face comentarii pe marginea unor sesiuni metodico-științifice, simpozioane, consfătuiri etc. Se vor prezenta filmele, diafilmele, diapozitivele sau discurile cu subiect pionieresc și se vor semnala volumele de literatură pentru pionieri și școlari, îndeosebi cele care apar în colecția „Preludii", iar în unele cazuri se vor organiza întîlniri cu autorii acestor lucrări, cu redactori ai revistelor pentru copii și ai revistei „Educația pionierească". Periodic, în cadrul emisiunii se vor înfățișa medalioane ale unor comandanți destoinici, se va discuta cu aceștia despre „secretele" muncii lor, despre modul cum realizează frumosul, romanticul în viața pionierească.

Pe măsură ce emisiunea își va adînci făgașul în cîmpul preocupărilor pionierești și comandații vor găsi în ea un sprijin pentru activitatea lor, se va ivi necesitatea acordării de consultații, care vor putea îmbrățișa o gamă foarte largă de probleme : programarea activității pionierești, stimularea inițiativei pionierilor, solemnul în activitatea organizației, raportul comandant-diriginte, raportul comandant-copil, conducerea și autoconducerea în munca pionierească, îmbinarea utilului cu distractivul, stimularea creativității copiilor, orientarea școlară și profesională, valorificarea condițiilor locale, cultivarea tradițiilor pionierești, combaterea formalismului în munca educativă ș.a.m.d.

Sumara schițare a profilului emisiunii arată că ea are rolul de a contribui la perfecționarea activității pionierești, dînd comandanților prilejul să-și întregească cunoștințele dobîndite la cursurile centrale de perfecționare sau la instructajele județene, punîndu-le la îndemînă informații bibliografice menite să lărgească documentația cabinetelor metodice etc. Urăm noii emisiuni audiență cît mai largă în rîndul comandanților.

PATIȚA SILVESTRU

Evocarea lui Gib Mihăescu

Cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la nașterea lui Gib Mihăescu, în orașul Drăgășani-Vîlcea — orașul natal al scriitorului — s-a organizat recent un simpozion literar.

Simpozionul a fost deschis de prof. I. Diaconescu, directorul Casei de cultură din localitate. Profesorul Ion M. Negreanu (Craiova), a prezentat expunerea „Gib Mihăescu — omul și opera", prof. Vladimir Dogaru (București), expunerea „Gib Mihăescu, romancier al dragostei", iar prof. Emil Istocescu (Drăgășani), a analizat piesele postume „Confrații" și „Criză în barou", păstrate în arhiva familiei scriitorului.

CONTRIBUȚII LA JALONAREA UNOR STRATEGII DIDACTICE

Activitatea la lecții înseamnă mai ales schimb de valori, comunicare organizată. Comunică, discută elevii cu profesorul. Comunică elevii între ei, sub atenta îndrumare a profesorului. O lecție bună este o bună comunicare. Iar această comunicare este reglementată de anumite norme (logice, de cunoaștere, didactice, psiho-sociologice, etice), vehiculează — prin intermediul metodelor și mijloacelor — anumite valori și folosește pentru aceasta semne (cuvinte și imagini). Ea ajunge la un înalt nivel de eficiență în întreg grupul participant de elevi numai într-o structură de cooperare, cînd — prin conștientizarea finalității, prin folosirea metodelor și mijloacelor activizatoare — elevii își mobilizează integral resursele psihice.

Profesorul conduce activitatea formatoare la lecție, exercitînd o puternică influență prin toate componentele personalității sale. Datorită calităților lui și modalităților de acțiune, profesorul este principalul factor care suscită și dezvoltă motivația, agentul de care depinde buna comunicare, eficiența acesteia. Evitînd conduita dictatorială și cea prea liberală el are datoria să stimuleze energia grupului de elevi, s-o folosească în vederea atingerii scopurilor și să păstreze coeziunea grupului, mai ales prin favorizarea interacțiunii care face să crească capacitatea de participare a fiecărui elev.

Comunicarea optimă în procesul de învățămînt este o temă centrală a didacticii. Dar aceasta se află, încă, sub imperiul unei dogme — dogma caracterului univoc determinat al comunicării, în care relația profesor-elev este concepută numai din punctul de vedere al profesorului (centrat pe sine și nu pe grupul de elevi), nu ca interacțiune, ci coacțiune. Gîndirea logică este identificată cu gîndirea cognitivă în general și cu procesele intelectuale, elementele afective și motivaționale ale comunicării sînt neglijate, procesul de elaborare a cunoștințelor și priceperilor este ignorat, se prescriu sarcini formative înguste. Activizarea procesului de învățămînt este înțeleasă mai mult ca o intensificare a activității elevilor și foarte puțin ca intensificare a muncii profesorilor în vederea dezvoltării activităților elevilor.

Unitatea învățare-predare nu a atras încă studii edificatoare. Metodicile, în loc să fie elaborate creator, sînt de obicei deduse din didactică, iar eficacitatea metodelor este apreciată unilateral, după efectul cantitativ neținîndu-se seama de variatele efecte psihologice, „Productivitatea" pedagogică este privită mai ales sumativ, nu calitativ.

Înrădăcinarea unor asemenea puncte de vedere se explică și prin rezultatele nesatisfăcătoare obținute în domeniul elaborării unei teorii cuprinzătoare a învățării, în care să fie prezentă și interpretarea educațională, nu numai cea psihologică. Nu s-a luat în considerare, cu toată seriozitatea necesară, faptul că progresul științelor despre om, al științelor acțiunii și, în special, al psihologiei, semioticii, cibernetricii, cercetării operaționale, psiho-sociologiei micilor grupuri, ca și cuceririle logicii și metodologiei științei, produc profunde restructurări, „rectificări recurente" și în didactică. Numai cercetarea complexă — în cadru interdisciplinar — a psihicului grupului de elevi și a profesorului în situația de învățămînt, a comunicării în această situație, va duce la explicarea învățării și a acțiunii la lecție prin toate elementele ce le caracterizează, oferind principiile, criteriile, normele pentru elaborarea științifică a strategiei didactice. Concomitent, și în strînsă legătură cu aceasta, este necesar să se precizeze obiectivele generale și pe niveluri de învățămînt (obiective cognitive, afective, ale personalității integrale), ca și procedeele și chiar probele tipice de verificare a îndeplinirii acestor obiective, care să poată fi utilizate de fiecare profesor.

Discuția pe care o prezentăm în continuare — organizată de cercetătorul EMILIAN DIMITRIU cu participarea profesorului universitar dr. PAVEL APOSTOL, a profesorului ROMEO DĂSCĂLESCU, director adjunct la Institutul de științe pedagogice, a cercetătorilor MARIN VIȘAN și VIRGIL CARABA și a profesorilor emeriți MIHAI IORDANESCU și ALEXANDRU DABIJA — are menirea de a marca unele elemente ale didacticii moderne, în scopul de a contribui la jalonarea unor strategii didactice.

Clasa este o mică societate

E. DIMITRIU : Clasa este un grup de muncă compus din membrii egali între ei și un îndrumător (profesorul), ale căror relații sînt reglementate mai ales de sarcina ce trebuie îndeplinită. Care este, după părerea dv., situația profesorului în acest grup ?

R. DĂSCĂLESCU : Profesorul este în fața grupului și în grupul de elevi. Tocmai în această centrare pe grup, care are o incontestabilă valoare formativă, stă dificultatea activității sale. Măsura eficienței muncii profesorului o dau performanțele intelectuale și de conduită ale grupului care, integrînd elevii, le stimulează forțele pentru acțiuni de calitate superioară. Elevul respinge atît forma facilă de instruire, cît și pe cea dogmatic-severă. El dorește să fie învățat cum să învețe, cum să se comporte, cum să depună efortul eficace care îl va duce la succes, dorește să-și conștientizeze propriile posibilități. El cere îndrumare, nu dădăceală.

E. DIMITRIU : Este ceea ce subliniau **E.** Boutroux — care arăta că adevărata misiune a profesorului este să învețe pe elevi să se emancipeze de sub tutela lui — sau Alain, care scria că suprema aspirație a copilului este de a deveni adult.

R. DASCĂLESCU : Într-adevăr, profesorul nu trebuie să abuzeze de îndrumare, ci s-o limiteze la strictul necesar. Îndrumarea trebuie retrasă în mod succesiv în funcție de înțelegerea de către elev a sarcinii și de cunoașterea operațiilor ce duc la îndeplinirea ei. Dar mai există profesori care nu știu să îndrume elevii, profesori dominatori, care resping cooperarea. Ei blochează comunicarea la lecții, devin o barieră ce se întrepune între elevi și scop. Apare situația birocratică, de frustrare — atît de bine explicată în unele lucrări de psiho-sociologie — în care relațiile concrete și sincere dintre profesori și elevi sînt înlocuite de relații impersonale, conduse de reguli rigide ; interacțiunea se degradează în raporturi de dependență oarbă față de profesor. Apar conflictele, indisciplina sau indiferența, în timp ce potențialitățile psihice ale elevilor sînt nesatisfăcător exploatate.

Valoarea cooperării la lecții

E.DIMITRIU : Cooperarea profesor-elevi satisface valențele cognitive, afective și evaluative ale lecției și reprezintă conditia sine qua non a îndeplinirii funcțiilor sale. Pornind de la cele afirmate de Jean Piaget, care scria că logica, cuprinzînd structurile cele mai generale ale coordonării acțiunilor, este exercitată și favorizată în măsura în care există schimb real, dialog, comunicarea între copil și anturajul său, mai ales între copil și adult, de la faptul că gîndirea autonomă începe în etapa în care copilul este capabil să interiorizeze acest dialog, să-l poarte „singur", aș dori să ne oprim asupra modalităților prin care profesorul poate stimula un asemenea dialog.

V. CARABA : Interacțiunea optimă la lecții nu numai că răspunde trebuințelor cognitive ale elevilor, dar satisface și alte valențe spirituale : responsabilitatea, creativitatea ș.a. În acest sens, profesorul stimulează cointeresarea în activitate dacă asigură asumarea de către fiecare elev a răspunderii pentru succesul din clasă, dacă încurajează inițiativa și spontaneitatea care înviorează și susțin munca perseverentă, dacă garantează fiecărui elev libertatea de exprimare a gîndurilor și sentimentelor. În asemenea condiții elevii își fac o datorie din a participa activ la lecție, de a colabora și a evita orice disensiune, se produce convergența nesilită a forțelor întregului grup în jurul obiectivelor propuse.

Metodele active impun cooperarea

E. DIMITRIU : Valoarea oricărei metode didactice este împlinită dacă asigură înarmarea elevilor cu metode eficace de gîndire și acțiune. Aceasta este posibil numai dacă elevii înțeleg structura și funcționalitatea metodelor, cooperează la utilizarea lor (unitatea predare-învățare), le corelează cu performanțele obținute și coeficientul de autodepășire înregistrat. Scoala trebuie deci să le formeze spiritul științific. Aceasta cere ca, în funcție de specificul disciplinelor studiate și de nivelul de vîrstă al elevilor, cunoștințele să fie supuse explicit exigențelor de verificabilitate, să vizeze obiectivitatea și inteligibilitatea, gîndirea elevilor să fie reglată metodologic și să se fixeze într-un limbaj conceptual ; intuitivității nemijlocite, evidenței banale, trebuie să i se substituie intuitivarea metodică, elaborată, modelarea intuitivă. De asemenea, se impune ca elevii să fie învățați a aprecia totul în lumina criteriului „valoare pentru umanitate". Care sînt, după dv., principalele căi care pot spori, din acest punct de vedere, eficienta lecției ?

M. VIȘAN : Asemenea căi sînt, mai ales, problematizarea și folosirea metodelor euristice. Cercetările psihologice și pedagogice demonstrează că problematizarea cere metode active, adică acele metode care implică o intensă activitate mintală în însuși actul prin care se învață anumite cunoștințe descoperindu-le. Dacă elevii gîndesc în „complexe problematice", dacă rezolvă problemele sesizîndu-le în totalitatea lor (și este vorba nu numai de probleme matematice, ci și de probleme de fizică, chimie, istorice, literare etc.), atunci ei vor fi puși în situația de a elabora ansamblul structurii cunoașterii, structura fenomenului, evenimentului. Este facilitat astfel jocul dialectic al „asimilării" (integrarea, ajustarea unor probleme la scheme deja existente) și al „acomodării" (modificarea, structurarea vechilor scheme potrivit problemelor noi) — pus în evidență de Piaget. Vie în gîndirea elevului, problema constituie un act călăuzitor al întregii activități. Starea de încordare, de alertare a forțelor psihice ale elevilor determinată de conștientizarea problemei este hotărîtoare pentru mersul rezolvării ei, care, în general, are caracteristicile demersului experimental, în bunul înțeles dat de Cl. Bernard : metoda experimentală nu este altceva decît un raționament cu ajutorul căruia supunem metodic ideile, ipotezele noastre controlului experienței faptelor ; faptul prin care se verifică raționamentul poate fi observat sau experimentat, ori invocat din experiența proprie sau din experiența altora. Incontestabil, în judecarea și rezolvarea problemelor, algoritmii muncii intelectuale — atît de puțin cercetați de psihologie — joacă un mare rol, dar nu trebuie uitată nici complementaritatea gîndirii analitice — gîndire intuitivă, facilitată de faptul că elevii gîndesc în „complexe problematice".

Metodele euristice — nucleul metodelor active

E. DIMITRIU : Cum considerați că se pune, în aceste condiții, problema modernizării predării științelor ?

P. APOSTOL : Știința și arta pedagogică înseamnă în primul rînd a face pe elevi să-și recunoască ignoranța, nedesăvîrșirea și să dorească a ști, a recepta, a lua poziție și a crea în folosul societății. Elevul trebuie să înțeleagă știința dinăuntrul ei, ca proces, pentru ca mai tîrziu să-i folosească rezultatele, să descopere și să inventeze la nivelul activității pentru care este pregătit și are aptitudini.

E. DIMITRIU : Este deci, vorba nu de modernizarea predării științelor, ci de predarea științelor moderne din însuși „laboratorul" unde ele se perfecționează continuu ; de introducerea elevilor în climatul muncii științifice, de faptul că orice noțiune trebuie să fie reconstruită, „redescoperită" de cel căruia îi este transmisă.

P. APOSTOL : „Redescoperirea", însă, nu se poate realiza oricum, ci prin adecvarea logicii și metodologiei științei în general, ca și a științelor particulare, la specificul activității din învățămînt. În acest sens este necesar să înțelegem că nucleul metodelor active este constituit din „transformatul didactic" al metodelor formale și informale de descoperire și invenție sau, cum li se mai spune, metodele euristice. Asemenea metode sînt aplicarea unei teorii, combinarea a două teorii, punerea din nou a problemei, traducerea sau recodificarea, transferul de concepte, transferul analogic, luarea de poziție, abolirea limitelor, micile variații, brainstormingul, T.W.I., teoremele generale, înstrăinarea, matricea de descoperire etc. De exemplu, metoda micilor variații constă, în mod esențial, în supunerea unui cîmp de evenimente la variații minime pentru a-i pune în evidență invarianții (ea servește la desprinderea structurilor) ; „înstrăinarea" se referă la cercetarea unui fenomen care a fost transpus într-un context diferit decît cel originar ; în brainstorming, fiecare din membrii grupului participant la discuție expune, într-o primă fază, rapid și laconic, ideile sale asupra rezolvării problemei ; T.W.I. (Training with industry) cuprinde — pe baza utilizării unui model general — încercări de formulare și rezolvare care sînt supuse discuției grupului. Nici vorbă că didactica va progresa mult pe calea eficienței dacă pedagogii vor gîndi, vor cerceta și, mai ales, vor decide în ce măsură și cum pot fi folosite metodele euristice în predarea diferitelor obiecte de învățămînt. Și ar fi bine să nu se uite că profesorii buni utilizează cu succes asemenea metode. Fiindcă un bun profesor este acela care, înțelegînd bine obiectivele educației prospective și propria sa menire, este la curent cu cuceririle științei pe care o predă și cu spiritul ei logic și metodologic. Este aici vorba nu numai de informație, ci și de utilizarea căilor, normelor, metodelor specifice științei respective — și ale științei în general — pentru a-i spori informația, pentru a o dezvolta.

Dialogul — principala formă a cooperării

E. DIMITRIU : Beneficiile învățării prin descoperire sînt considerabile : creșterea puterii intelectuale, trecerea de la motive extrinseci la cele intrinseci, păstrarea și operaționalizarea cunoștințelor, autocunoașterea ocazionată de efortul metodic ș.a. Firește că marcarea importanței metodelor euristice nu implică repudierea metodelor didactice tradiționale, ci necesitatea dezvoltării lor pe un plan superior și folosirea lor judicioasă în sisteme, în funcție de finalitate ; problematizarea și metodele euristice dețin, față de metodele tradiționale, rolul unei funcții integratoare și optimizatoare. Pe de altă parte, metodele euristice reclamă realizarea la lecții a unui climat de cooperare. Această condiție devine posibilă mai ales prin dialog. Dar fără înțelegerea de către profesor a partenerului, a elevului, fără ca el să renunțe la „clișeele" despre aceasta, dialogul nu este cu putință.

M. IORDĂNESCU : Acest lucru l-am putut verifica de nenumărate ori, noi, cei care lucrăm nemijlocit la catedră. Sincer, deschis, întemeiat pe disponibilitate și respect reciproc, dialogul permite elevului să-și clarifice și să-și exprime gîndurile, să se găsească pe el însuși, să se verifice. Însăși gîndirea — spunea G. H. Mead — este un act polemic, o dispută, o nesfîrșită conversație pe care oamenii o poartă între ei sau cu ei înșiși. Prilej de cunoaștere reciprocă, de înlăturare a ignoranței, de stimulare a nobilelor competiții care fortifică valorile eului, dialogul îi învață pe elevi să-și stăpînească procesele psihice, le fortifică componentele reglatoare ale structurii psihice, dă grupului unitate acțională și de perspectivă. Profesorul bun vorbește puțin ; el știe cînd și ce să vorbească și cînd să tacă, iar ceea ce spune are mai ales valoare de clarificare, de impuls, de orientare, de transmitere a esențialului pe care se brodează discuția cu elevii. Există pericole care prejudiciază dialogul la lecție și ele constau, de obicei, în planificarea rigidă a participării elevilor, în cunoștințele prea savante sau, dimpotrivă, prea banale care intră în circuitul comunicării, sau în punerea necorespunzătoare a întrebărilor de către profesor.

E. DIMITRIU : Într-adevăr, întrebarea pe care o adresează profesorul, clară, înțeleasă de toți elevii, investigînd într-o direcție precisă, înseamnă invitație la dialog ; ea atrage elevii în activitatea intelectuală, le reactivează cunoștințele, experiența, îi provoacă la observare și reflecție, îi exercită să se „plaseze" în gîndirea profesorului pentru a-l înțelege, le solicită întreaga personalitate. Iar întrebarea pe care o pune elevul, exprimînd nedumerirea, curiozitatea, dorința de a cunoaște, ne călăuzește în laboratorul său tainic de cunoaștere și simțire. Pe bună dreptate s-a spus că educatorii dominatori au clase mute.

M. IORDĂNESCU : De fapt, și atunci cînd expune cunoștințele, profesorul dialoghează cu elevii — bineînțeles, dacă expunerea este adecvată profilului lor psihic, dacă le trezește și le susține interesele, dacă îi captivează. Cuvîntul profesorului, expresie de atitudini critice și sensibilitate, deschide un cîmp de infinite posibilități pentru elevi ; odată cu informația pe care le-o transmite, el îi inițiază în cunoașterea propriului lor for interior.

Personalitatea profesorului — factor hotărîtor al cooperării eficiente

E. DIMITRIU : Prin orice manifestare a ființei sale, profesorul influențează într-un fel sau altul pe elevi. Personalitatea lui constituie un puternic exemplu care sugerează elevilor direcțiile de formare, făcînd să acționeze în ei energiile intime, potrivit unui fel de determinism analogic. Care credeți că trebuie să fie calitățile unui profesor exemplar ?

A. DABIJA : Am reflectat mult, în cei treizeci de ani de activitate didactică, la această problemă. Am întîlnit mulți colegi și am constatat nenumărate reacții ale elevilor la modalitățile lor de conduită. Pot afirma că profesorul prețuit, iubit, de elevi, recunoscut și dorit de ei ca îndrumător, posedă o cultură multilaterală și erudiție în domeniul specialității, reflectează fără răgaz la găsirea celor mai bune metode didactice, face din fiecare lecție pe care o conduce o creație. Datorită pasiunii pentru probleme și dragostei față de copii, el se perfecționează continuu, cultivă opinii generoase legate de respectul rațiunii și de tot ceea ce privește noblețea și libertatea omului. Un asemenea profesor, patriot, însuflețit, are încredere în sine și în ceilalți, manifestă capacitatea organizatorică, interese susținute, forță psihică, spirit de responsabilitate, echilibru al caracterului, simț psihologic ascuțit, fantezie, emotivitate fină și reținută, calm, curaj, sinceritate, spirit de justiție, tact, ironie fecundă și simțul umorului, se caracterizează prin nuanțarea stărilor spirituale și controlul propriei conduite. Asemenea profesori formează elevi activi, integrați în colectiv și în același timp obișnuiți să gîndească de sine stătător, realiști, disciplinați, inventivi, cu spirit critic și, totodată, respectuoși față de autenticele valori, dornici de dăruire, urmărind scopuri înălțătoare.

Problemă complexă — care impune gîndire profundă, experimentare în condiții cît mai variate, cercetare interdisciplinară perseverentă — comunicarea eficientă la lecție își așteaptă soluțiile niciodată definitive, mereu mai bune de la efortul cercetătorilor conjugat cu cel al cadrelor didactice.

Rețeaua mereu mai numeroasă și mai complexă de baze sportive școlare asigură, alături de dezvoltarea fizică armonioasă a tuturor elevilor, condițiile afirmării unor noi și valoroși sportivi. În felul acesta, sportul școlar devine principala pepinieră de campioni și realizatori ai recordurilor sportive

Poate fi eficace controlul prin mandat ?

Nu se poate reproșa lucrărilor de pedagogie că n-ar acorda atenția cuvenită și spațiul necesar diverselor laturi ale controlului. Importanța, eficacitatea, oportunitatea, condițiile de efectuare, în funcție de natura controlului și de personalitatea celui care îl exercită solicită nu atît erudiția, cît spiritul de observație și simțul realității trăite. Nu este pentru nimeni un secret că eficacitatea controlului variază în funcție de personalitatea și competența celui care îl efectuează, de documentarea și de capacitatea lui de a sesiza și de a discerne esențialul de detaliu, rezultatul de forme și metode. Eficacitatea controlului depinde adesea și de atmosfera care se creează în momentul efectuării lui, ca și de tactul celui care îl exercită.

Dar nu despre acest control mi-am propus să mă ocup aici, ci de cel pe care îmi iau permisiunea să-l numesc controlul prin mandat sau prin delegație. În fond este vorba despre practica încetățenită, nefundamentată științific și insuficient verificată, a așa-numitelor brigăzi de control, organizate la nivelul inspectoratelor școlare sau al altor organe locale. Desi acestea au început să-și aibă istoria lor, lipsește, după cîte știu, un studiu temeinic, pe plan sincronic și diacronic, în legătură cu eficacitatea si utilitatea unui control de genul acesta.

Nu-mi propun acum să epuizez problema în discuție, ci mai degrabă s-o lansez ca o sugestie pentru specialiști și ca un obiectiv la care ar trebui să mediteze toți adepții și susținătorii controlului prin „brigăzi" ad-hoc constituite, uneori în grabă, supuse riscului de a fi dizolvate sau a se autodizolva fără rezultatele scontate.

Eroarea fundamentală în constituirea acestor „brigăzi" o formează ideea că se poate exercita un control eficace și prin mandat (prin delegație). Exercitarea unui control în afara obligațiilor profesionale, care constituie preocuparea de bază a membrilor acestor brigăzi, implică în primul rînd mai puțină autoritate și, în același timp, o minimă responsabilitate, ambele ducînd fie la formalism, fie la exagerări. Formalismul este în parte justificat și de faptul că atît cel controlat, cît și cel care controlează sînt conștienți că acest lucru se face fiindcă așa se cere, nu pentru că decurge din funcția deținută sau din calitatea oficială a cuiva. Un asemenea control nici nu poate fi concludent pentru cei care îl organizează, datorită caracterului lui sporadic și de șoc. Nu este concludent și fiindcă informația se transmite indirect, adesea deformată de optica sau de reținerea celui care îl efectuează. De altfel nici timpul nu permite o documentare de profunzime la fața locului, intrarea în atmosfera de muncă a celor controlați, urmărirea ulterioară a succeselor și insucceselor acestora, stabilirea unor coordonate teoretice și practice ale întregii acțiuni. Tendința de a se organiza asemenea controale, în care sînt antrenate cîteodată prea multe și prea diferite persoane, subminează și puținul credit acordat cîndva acestora.

Un mare număr de învățători și profesori sînt sustrași de la obligațiile lor de bază pentru a face o muncă de suprafață, adesea cu rezultate minime. Se irosesc astfel multe forțe necesare muncii profesionale a fiecăruia. Chiar cei care organizează asemenea controale își consumă prea mult timp cu constituirea brigăzilor, cu îndrumarea lor, cu urmărirea modului cum se achită acestea de un mandat atît de dificil, cu centralizarea informațiilor obținute din lectura rapoartelor, întinse pe numeroase pagini, adesea sărace în conținut, abundînd în fapte nesemnificative.

Mai mult decît atît. În ultimul timp, se acreditează ideea că se pot efectua inspecții prin mandat chiar în vederea obținerii gradelor didactice. Aceasta ar fi, după părerea mea, nu numai o anomalie, ci și o greșeală cu repercusiuni serioase în munca de perfecționare a învățătorilor și profesorilor. Oricîtă obiectivitate, exigență și simț al răspunderii ar dovedi cineva, greu se poate concepe că o inspecție de grad făcută de un profesor este perfect echivalentă cu cea efectuată de un inspector de specialitate, căruia nu-i lipsesc nici unitatea criteriilor de apreciere, nici experiența, nici obiectivitatea și exigența implicite funcției exercitate, mai ales acum, după reorganizarea inspectoratelor școlare, după stabilirea unor criterii noi de recrutare a organelor de îndrumare și control.

S-ar putea obiecta că inspectorii nu reușesc să efectueze un număr prea mare de inspecții. Nu este locul aici să dăm sugestii. Cu bunăvoință și printr-o folosire rațională a timpului, acest lucru este totuși posibil, cu atît mai mult, cu cît este și imperios necesar.

Ocupîndu-ne de acest gen de control, este bine să nu pierdem din vedere nici anomaliile care se creează uneori în școli. Nu de mult am asistat la discutarea unei lecții. Un director cu prestigiu făcea observații pe marginea lecției la care asistase, iar concluziile se trăgeau, spre stupoarea profesorului respectiv și a mea, de către un alt profesor, membru al brigăzii de control. M-am întrebat dacă este normal și bine ca persoanele învestite cu dreptul de a îndruma și controla școlile pe care le conduc să devină subordonate, chiar și pentru un moment, unor colegi ai noștri neînvestiți cu atare funcție. Am convingerea că sistemul acesta de control poate crea uneori și confuzii și genera abuzuri, dînd naștere la animozități și suspiciuni.

S-ar putea ca părerile mele să nu întrunească consensul unanim al colegilor. Forurile în drept nu pot face însă abstracție de asemenea situații, iar pedagogii au datoria să găsească răgazul necesar pentru a-și concentra atenția și asupra unor probleme de genul acesta, nu lipsite de importanță.

Prof. emerit **ION POPESCU**

Unde se află cheia ?

Un fapt evident : acțiunile pionierești sînt nenumărate. (Aceasta în sensul cel mai propriu al cuvîntului „nenumărate", căci un inventar al lor nu s-a făcut, deoarece pur și simplu nu se poate face). Este drept, unele au devenit „tradiționale" poate mai mult prin repetiție decît prin vitalitate. Acestea apar în multe programe de activitate ale detașamentelor și unităților alcătuind un fel de „programă analitică" a vieții extrașcolare ce migrează de ici colo și acoperă uneori, sub o formalistică acceptabilă, stări de lucruri cu care nu poți fi de acord. Mi se pare că a luat naștere un anumit fenomen de mimetism, și aceasta chiar ca efect al unor instruiri în care au fost generalizate nu atît experiențe, cît formule. Planul este bun, interesant. bine eșalonat. Și atunci ? Atunci dezafectarea, atît cît se produce, se află nu în scripte, ci în acțiune.

Potențialul copiilor de a acționa ca pionieri este, fără exagerare, fantastic și am impresia, după o observare de cîțiva ani a fenomenului, că performanța poate fi considerată regula și nu excepția vieții de organizație.

Festivalul cultural-artistic al pionierilor și școlarilor a scos la iveală coruri, echipe de dansuri, grupuri folclorice și alte formații a căror ierarhizare (pentru un juriu mai mult decît avizat) va fi ea însăși o performanță. Și aceasta avînd în vedere nu niște selecționate județene, ci cinstite formații școlare, cele mai multe nici măcar orășenești, aduse pe scena republicană direct din școli care nici măcar nu au... scenă. Am văzut muzee școlare care pot concura cu cele din sistemul așezămintelor culturale, în sate unde controlul se face în cel mai bun caz o dată la doi ani La fel baze sportive școlare comparabile cu cele ale Palatului pionierilor, loturi agricole școlare ce stau la înălțimea stațiunilor de mici naturaliști încadrate cu ingineri agronomi, tabere uimitoare le vară și de iarnă nefinanțate, și nefigurînd în evidență, expediții de sute și mii de kilometri, expoziții, serbări cîmpenești care, toate, la un loc, ar putea alcătui un film pe drept cuvînt incredibil. Dar am văzut și „șesul", paragina, plictisul. Explicația ? Firește, una singură : cheia se află în mîna comandantului său, mai degrabă, în inima lui. Toate formele și formularele imaginabile sînt subsidiare dăruirii dascălului comandant. Mă gîndesc la o dăruire înțeleaptă, rațională, în care faptul primordial nici nu este acela de a da, cît de a cere.

De altfel, dacă nu ești capabil să dai, nici nu ceri, nu ai ce face cu acea povară de entuziasm și generozitate care oricînd îi electrizează pe copii și se preface în curent la cel mai mic apel. De aceea cred că primul element este tocmai solicitarea copiilor, dar o solicitare fermă, susținută, continuă. Altminteri, simpla expunere sau înregistrare a unor proiecte nu angajează la nimic. Există o expansiune a interesului, ca în cazul gazelor, dar și a dezinteresului. Pe bună dreptate copiii se salvează de tot ce este mediocru, tern, de mîntuială. Refuzul de a acționa al comandantului naște reflexul refuzului la copii. Astfel se instaurează un soi de armistițiu, de zacere, în care comandanții nu cer pentru că li se oferă cu greutate, iar copiii nu oferă pentru că li se cere cu moliciune și formal. În această stare nu mai ajută nici instrucțiunile, nici instruirile. Imaginați-vă un proces de învățămînt în care recreațiile ar fi de 50 de minute și lecțiile de 10. Nu este greu de închipuit că nici în pionierie, ca modalitate principală a vieții extrașcolare, nu se pot admite pauze nesfîrșite între o acțiune și alta.

Se pune cîteodată întrebarea cîte acțiuni s-au organizat. Dar aceasta mi se pare o falsă problemă, pentru că ceea ce dă intensitatea este nu cantitatea acțiunilor, ci excelența lor. Recomandarea este de a face — sau de a nu ocoli — tocmai ceea ce este memorabil, ceea ce se înscrie puternic în biografia spirituală a copiilor noștri. Se știe ce memorie generoasă au copiii. Se știe că nici unul nu uită ziua în care a fost făcut pionier. N-ar fi o întrebare turburătoare dacă și alte zile (și mai ales cîte) se ridică la înălțimea memorabilității acesteia ?

Acțiunile pionierești sînt, desigur, nenumărate. Dar absolut toate se pot face excelent sau de mîntuială. Este posibil ca un om să facă tot timpul nenumărate acțiuni excelente pulsînd de viață ? În afara organizației, nu ; în organizație, cu siguranță da. Comandantul nu lucrează cu niște copii izolați și nu este de loc suficient ca doar el să știe că are de a face cu un detașament sau cu o unitate de pionieri. Principalul este ca el să transmită clipă de clipă copiilor sentimentul vital că ei sînt organizați tocmai pentru ca toți împreună să facă ceea ce nu poate singur niciunul. Pornind de aici înșeși idealurile cresc, căci a cînta poate fiecare copil, dar o serbare dau toți laolaltă, a pleca într-o excursie e la îndemîna fiecăruia, dar o expediție îi angajează pe toți, a lua o notă de trecere este o chestiune aflată în puterea oricărui pionier, dar a ridica prestigiul școlii este o treabă obștească ș.a.m.d. Tocmai spre asemenea ținte trebuie comandantul să-și îndemne și, la nevoie, să-și împingă detașamentul.

Educativ este tot ceea ce întreprinde un dascăl. Numai că unele lucruri sînt mult mai educative decît altele. Și cel mai educativ cu putință este însuși faptul continuității în acțiune, dorința de a înnobila fiecare grăunte de energie copilărească, de a nu permite îndolența, de a prezenta copiilor, ca rod al meditației cetățenești și pasionale, o imensă ofertă de acțiuni spre care apoi — în mod obligatoriu — să fie solicitați fără întrerupere.

M. SÎNTIMBREANU

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

VĂ PREZENTĂM LICEELE ECONOMICE

Continuînd suita de materiale prin care urmărim să venim în sprijinul acțiunilor întreprinse în școli pentru orientarea viitorilor absolvenți ai clasei a VIII-a prezentăm în numărul de față liceele economice. Aceste licee au luat în ultimul timp o deosebită dezvoltare, ca urmare a necesității de cadre economice de nivel mediu — contabili, statisticieni, planificatori, merceologi — pentru diverse ramuri ale economiei naționale.

Iată specialitățile în care se pot pregăti elevii în cadrul liceelor economice :

Planificare—contabilitate

În această specialitate se pregătesc viitoarele cadre de contabili și planificatori necesare activității financiar-contabile și de planificare din întreprinderi și instituții. În cursul școlarizării elevii primesc temeinice cunoștințe de specialitate care să le permită să interpreteze cu competență fenomene economice complexe, să le înregistreze corect în evidența contabilă și să analizeze rezultatele obținute. După absolvire, ei vor fi chemați să contribuie la îmbunătățirea organizării, planificării și evidenței producției și circulației mărfurilor, la descoperirea rezervelor interne ale întreprinderilor, la respectarea disciplinei financiare și de plan și la folosirea rațională a mijloacelor materiale și bănești.

Finanțe și credit

În liceele cu specialitatea finanțe și credit se pregătesc viitorii inspectori, contabili, planificatori, statisticieni de nivel mediu care vor lucra în unitățile operative ale Băncii Naționale a Republicii Socialiste România, Băncii Agricole, Băncii Române de Comerț Exterior, Băncii de Investiții, la C.E.C., A.D.A.S., A. S. Loto — Pronosport și în organele financiare locale și instituțiile bugetare. Absolvenților liceelor cu această specialitate le revine un rol important în îmbunătățirea activității întreprinderilor, în exercitarea controlului bancar, în reducerea prețului de cost și a cheltuielilor de circulație, în respectarea disciplinei financiare și apărarea avutului obștesc.

Merceologie

Cadrele de nivel mediu care se pregătesc în această specialitate au rolul de a contribui la buna aprovizionare a populației cu mărfuri în sortimente variate și de bună calitate. Merceologilor le revine sarcina de a sprijini realizarea ritmică a planului de aprovizionare și desfacere al unităților în care vor lucra, printr-o legătură permanentă și organizată cu furnizorii și beneficiarii. Ei îndrumează, controlează și efectuează recepții calitative, întocmesc lucrări de analiză privind diferite aspecte ale activității comerciale, studiază cererea de mărfuri etc.

Statistică

Tinerii care se pregătesc în specialitatea statistică trebuie să exercite cu competență lucrări de nivel mediu în domeniul statisticii — știință de o deosebită importanță pentru economia socialistă. Ei vor culege și prelucra date referitoare la diferite aspecte ale vieții sociale, vor urmări executarea planului de producție pe întreprinderi, pe ramuri sau pe ansamblul economiei, sesizînd la timp eventualele disproporții sau rămîneri în urmă. Statisticienii vor contribui la furnizarea materialului faptic necesar pentru nevoile conducerii producției, la procurarea materialului documentar necesar întocmirii planurilor de perspectivă etc.

Administrație

Pentru asigurarea bunei desfășurări a muncii în administrația locală de stat, liceele economice pregătesc cadre de nivel mediu capabile să rezolve cu competență, operativitate și spirit de inițiativă sarcinile de răspundere ce le revin. Absolvenții liceelor cu această specialitate vor ocupa funcții la consiliile populare comunale (secretari, șefi de birou, inspectori pentru îndrumarea activităților obștești), precum și la consiliile populare comunale, orășenești, municipale și județene, unde vor răspunde de lucrările administrative de secretariat, arhivistică, evidență, stare civilă etc. De asemenea, vor putea fi încadrați în funcții similare în instituții și întreprinderi.

În timpul școlarizării, elevilor din toate liceele economice li se asigură o pregătire de cultură generală corespunzătoare cu cea dată în liceele de cultură generală, precum și o pregătire de specialitate conform cu profilul fiecărei specialități. Cunoștințele teoretice în domeniul specialității dobîndite de elevi în școală vor fi consolidate prin instruire practică. După absolvire, ei vor lucra în posturile în care au fost repartizați, iar dacă doresc pot studia în continuare în învățămîntul superior, la orice facultate, în aceleași condiții ca și colegii lor din liceele de cultură generală.

REȚEAUA LICEELOR ECONOMICE

În majoritatea județelor există licee economice. Prezentăm mai jos localitățile unde funcționează liceele cu acest profil, consemnînd între paranteze specialitățile în care pregătesc cadre de economiști :

Județul Arad : Arad (planificare - contabilitate ; merceologie). **Județul Argeș :** Pitești (planificare-contabilitate ; merceologie ; statistică). **Județul Bacău :** Bacău (planificare-contabilitate ; merceologie). **Județul Bihor :** Oradea (planificare-contabilitate). **Județul Bistrița-Năsăud :** Bistrița (planificare-contabilitate). **Județul Botoșani :** Botoșani (planificare-contabilitate). **Județul Brașov :** Liceul economic nr. 1 — Brașov (merceologie ; planificare-contabilitate). Liceul economic nr. 2 — Brașov (planificare - contabilitate ; finanțe și credit). **Județul Brăila :** Brăila (planificare-contabilitate ; finanțe și credit). **Județul Buzău :** Buzău (planificare-contabilitate). **Județul Cluj :** Cluj (planificare - contabilitate ; finanțe credit ; administrație ; merceologie). Dej (planificare-contabilitate). **Județul Constanța :** Constanța (planificare - contabilitate ; merceologie). **Județul Dîmbovița :** Tîrgoviște (planificare-contabilitate). **Județul Dolj :** Craiova (planificare-contabilitate; merceologie; administrație). **Județul Galați :** Galați (planificare-contabilitate ; merceologie). **Județul Gorj :** Tîrgu-Jiu (planificare-contabilitate). **Județul Harghita :** Odorheiul Secuiesc (planificare-contabilitate ; merceologie). **Județul Hunedoara :** Orăștie (planificare-contabilitate ; merceologie). **Județul Ialomița :** Călărași (planificare-contabilitate). **Județul Iași :** Iași (planificare - contabilitate ; administrație). **Județul Ilfov :** Giurgiu (planificare-contabilitate ; administrație). **Județul Maramureș :** Baia Mare (planificare-contabilitate ; finanțe și credit). **Județul Mehedinți :** Turnu Severin (planificare - contabilitate). **Județul Mureș :** Tîrgu Mureș (planificare-contabilitate ; merceologie). **Județul Olt :** Caracal (planificare-contabilitate). Corabia (planificare-contabilitate). **Județul Prahova :** Ploiești (planificare- contabilitate ; merceologie). **Județul Satu Mare :** Satu Mare (planificare-contabilitate ; merceologie). **Județul Sibiu :** Sibiu (planificare-contabilitate ; merceologie ; statistică). Mediaș (planificare-contabilitate). **Județul Suceava :** Suceava (planificare-contabilitate ; merceologie). **Județul Teleorman :** Roșiorii de Vede (planificare-contabilitate). **Județul Timiș :** Timișoara (planificare-contabilitate). **Județul Vaslui :** Vaslui (planificare-contabilitate ; statistică ; administrație). **Județul Vîlcea:** Liceul economic R. Vîlcea (planificare-contabilitate). **Județul Vrancea:** Focșani (planificare-contabilitate). **Municipiul București :** Liceul economic nr. 1 (planificare-contabilitate ; merceologie). Liceul economic nr. 2 „N. Kretulescu" (planificare-contabilitate ; merceologie ; statistică). Liceul nr. 3 (planificare-contabilitate ; finanțe și credit).

În biblioteca Liceului economic nr. 1 din Capitală

„TERRA"

Numărul pe martie-aprilie 1969 al noii serii a revistei de informare geografică a Societății de științe geografice conține un bogat și util material pentru profesorii de specialitate.

Revista se deschide cu o consistentă rubrică de studii, care cuprinde articolele „Asupra dezvoltării și răspîndirii industriei pe glob" de V. Tufescu, „Irigarea terenurilor în țara noastră" de P. V. Coteț, „Date și ipoteze noi despre Lună" de I. Pascaru ș.a.

În continuare, revista înserează informații și peisaje geografice din țară și de pe glob datorate unor geografi cunoscuți — C. Herbst, Gr. Posea, Gh. Nicolescu, Gh. Neamu, I. Băcanu și alții.

Ca de obicei revista conține o rubrică de îndrumări didactice care cuprinde de data aceasta articolele „Circulația generală a atmosferei" de Maria Șutu, „Batimetrul limnologic de 100 m" de I. Sfăriac : „Lecturi geografice referitoare la continentele sudice" de V. Hilt și Virginia Stoenescu și „Geografia distractivă" de V. Cucu.

Numărul mai cuprinde rubricile Etimologii geografice, Opinii-discuții, Cronică. Recomandări bibliografice.

„LIMBĂ ȘI LITERATURĂ"

Culegerea „Limbă și literatură", editată de Societatea de științe filologice, a ajuns la al XVIII-lea volum.

Acesta cuprinde, în rubrica „Teorie, critică și istorie literară", materialele „Tipograful Coresi, logofăt pămînteau", de Petre Ștefan. „Ediția Maiorescu a «Poeziilor» lui Eminescu", de Ion Dumitrescu, „I.L. Caragiale și Buzăul", de Gabriel Cocora, „Proza lui Mircea Eliade", de Dumitru Micu etc.

Rubrica „Limbă și stil" cuprinde materiale semnate de Mircea Radu („Note despre legi și cauze în evoluția semantică"), Al. Popescu-Mihăești („În legătură cu definiția omonimelor") ș.a.

Semnalăm, de asemenea, studiul folcloric cu titlul „Concepția lui M. Sadoveanu despre folclor" de I. Oprișan și studiul de metodică semnat de Dan Simonescu pe tema „Raporturile dintre bibliografie și documentare, cu aplicare la literatura pedagogică".

„REVISTA DE FIZICĂ ȘI CHIMIE"

A apărut săptămîna aceasta Revista de fizică și chimie seria A. nr. 2/1969, cu următorul sumar : „Academicianul profesor Theodor V. Ionescu" de N. Calinicenco : „Defecte liniare în corpul solid — dislocațiile" de I. Nicolaescu ; „Structura polimerilor anorganici" de S. Mustafa ; „Semnul și sensul mărimilor fizice" de Otto Aczel : „Unele considerațiuni asupra construcției de lunete" de R. Hegedus: „Electrometru și magnetometru hidrostatic — construcție originală de aparate" de Ion Mustea.

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PEDAGOGICE

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

1 cercetător științific — pedagogie, sectorul „Didactica învățămîntului elementar"

1 cercetător științific principal, limba română — sectorul „Limba română"

1 cercetător științific, limba franceză — sectorul „Limbi străine"

1 cercetător științific stagiar — limba latină — sectorul „Limbi străine"

1 cercetător științific principal — pedagogie-defectologie — sectorul „Didactica învățămîntului special"

1 cercetător științific principal — logopedie, pedagog sau psiholog, la sectorul „Pedagogie medicală".

1 cercetător științific stagiar, cu peste 3 ani vechime — pedagogie sau psihologie la sectorul „Activități pionierești".

Cererile de înscriere la concurs se primesc la Institutul de Științe Pedagogice din București, str. Sfinții Apostoli nr. 14, telefon 14.86.66. — biroul personal, pînă la data de 9 iunie 1969, însoțite de actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetări din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial, partea a III-a nr. 4 din 8 ianuarie 1968.

Concursul se va ține la sediul Institutului din București în ziua de 24 iunie 1969.

Se primesc candidați cu domiciliul stabil în municipiul București.

INSTITUTUL PEDAGOGIC-GALAȚI

ANUNȚA

scoaterea la concurs a posturilor vacante de cadre didactice, după cum urmează :

Catedra de fizică

Postul de conferențiar, poziția 2, disciplina Fizică atomică, Fizică generală.

Catedra de botanică

Postul de lector, poziția 4, disciplina Fiziologia plantelor, Sistematica plantelor.

Postul de lector poziția 6, disciplina Biologie generală.

Catedra de zoologie

Postul de lector, poziția 3, disciplina Metodica predării științelor naturale și agricole.

Catedra de limba și lit. română

Postul de lector, poziția 10, disciplina Limba română contemporană.

Catedra de pedagogie-psihologie

Postul de lector, poziția 1, disciplina Psihologia copilului și pedagogică, Pedagogie generală.

Postul de lector, poziția 3, disciplina Pedagogie generală.

Postul de lector, poziția 5, disciplina Pedagogie generală, Istoria pedagogiei.

Postul de lector, poziția 9, disciplina Ed. fizică.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Institutului pedagogic Galați, str. Gării nr. 63, în termen de 30 zile de la data publicării anunțului, o cerere de înscriere însoțită de actele prevăzute în Statutul personalului didactic din R.S.R. și menționate în anunțul institutului publicat în Buletinul Oficial R.S.R. partea III din 20 mai 1969.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic Galați, în termen de 60 zile de la expirarea termenului de înscriere.

Informații se pot obține la secretariatul institutului, telefon 1 58 35—1 58 36.

INSTITUTUL POLITEHNIC-TIMIȘOARA

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

— Lector la Catedra de Matematici I, disciplina geometrie analitică și diferențială, poz. 10 din statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Matematici I, disciplina geometrie analitică și diferențială, metode numerice și programare, poziția 8 din statul de funcțiuni.

— Șef de lucrări la Catedra de Măsuri și centrale electrice, disciplina măsuri electrice și magnetice, poziția 7 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

— Lector la Catedra de limbi moderne, disciplina limba rusă, poz. 4 din statul de funcțiuni.

— Șef de lucrări la Catedra de Construcții metalice, disciplina construcții de lemn și agricole, construcții industriale, construcții metalice, poz. 13 din statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Matematici II, disciplina matematici speciale, poz. 7 din statul de funcțiuni.

Șef de lucrări la Catedra de Construcții metalice, disciplina rezistența materialelor, teoria elasticității și plasticității, mecanica construcțiilor, poz. 11 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

— Șef de lucrări la Catedra de chimie anorganică și analitică, disciplina chimie generală, poz. 18 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Fizică, disciplina fizică, poz. 17 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Timișoara — b-dul 30 Decembrie nr. 2 — cererea de înscriere împreună cu actele necesare prezentării la concurs prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice în învățămîntul superior, publicat în Colecția din Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958. Termenele de înscriere sînt cele prevăzute în Statutul personalului didactic (15 zile de la publicare pentru postul de asistent și 30 de zile pentru postul de șef lucrări, lectori).

Concursul se va desfășura la institut, în conformitate cu Legea privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicat în Buletinul Oficial Partea I nr. 33 din 15 martie 1969.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU" BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

— Conferențiar — poziția IV/3 — disciplina Îmbunătățiri funciare — de la Catedra de Îmbunătățiri funciare, topografie și desen tehnic, pendinte de Facultatea de Agronomie ;

— Conferențiar — poziția XIV/2 — disciplina Chimie biologică — de la Catedra de Chimie biologică, pendinte de Facultatea de Horticultură ;

— Conferențiar—poziția XXVIII/3 — disciplina de Biochimie — de la catedra de Chimie generală și biochimie, pendinte de Facultatea de Zootehnie ;

— Conferențiar — poziția XXVIII/4 — disciplina de Chimie generală — de la Catedra de Chimie generală și biochimie, pendinte de Facultatea de Zootehnie.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înregistra în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, la rectoratul institutului, cererea de înscriere însoțită de actele personale și lucrările științifice ale concurentului.

Lista actelor necesare înscrierii la concurs poate fi consultată la rectorat — b-dul Mărăști nr. 59, București.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului agronomic „N. Bălcescu" București în termen de 3 luni de la data publicării prezentului anunț.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Un potențial care cere amplă valorificare

sau al metodicii predării disciplinei școlare corespunzătoare, să le ofere materiale de îndrumare, ca și posibilitatea de a face cunoscute rezultatele cercetării proprii și experiența în predare. Societatea de științe filologice, de exemplu, pune la dispoziția membrilor săi nu mai puțin de cinci titluri de periodice : publicația trimestrială „Limbă și literatură", cuprinzînd studii, și materiale pe teme metodice și texte și documente descoperite îndeobște de profesori în arhivele locale, publicația bianuală „Studii de literatură universală", volumul cu apariție anuală intitulat „Studia et acta orientalia", o culegere de „Folclor poetic" și o alta de „Lexic regional", care valorifică roadele cercetărilor întreprinse de profesori în aceste domenii. Este de luat în seamă și activitatea publicistică a filialelor societății, care se anunță, mai ales în ultima vreme, prin începuturi promițătoare.

La fel de amplă este și activitatea editorială a altor societăți, cum ar fi Societatea de biologie sau Societatea de geografie. „Terra"—noua revistă a Societății de geografie—și-a extins tematica astfel încît să cuprindă într-un echilibru judicios probleme majore de geografie fizică și economică. Alături de această revistă, Societatea de geografie editează de două sau de trei ori pe an un „Buletin al Societății de științe geografice".

Totuși, măsura în care această prodigioasă activitate editorială reușește să-și atingă scopul este discutabilă. O revistă ca „Limbă și literatură", de exemplu, are un număr încă prea mic de cititori. Și acesta nu este numai cazul publicațiilor editate de Societatea de filologie. Am putea formula aprecieri asemănătoare și în legătură cu revista „Natura", editată de Societatea de științe biologice, cu „Studii și articole de istorie" editată de Societatea de istorie, și chiar cu publicațiile — mai răspîndite — editate de Societatea de matematică — „Gazeta matematică seria A", care se adresează prin excelență profesorilor din învățămîntul de cultură generală și „Buletinul de comunicări", în care sînt publicate rezultatele obținute de profesori în cercetarea matematică. În general, lucrările editate de societate sînt prea puțin citite, prea puțin răspîndite în școli. Deși calitatea îndeobște ridicată a studiilor pe care le cuprind le fac deosebit de utile muncii profesorilor, sînt numeroase școlile din bibliotecile cărora ele lipsesc cu desăvîrșire, ca să nu mai vorbim de interesul profesorilor de a și le procura personal. Cauza stă, în bună parte, în prezentarea adesea rigidă și monotonă a publicațiilor respective, în faptul că ele sînt lipsite de variație, că ocolesc formulele vii, atractive, de parcă s-ar teme că acestea le-ar diminua ținuta științifică. Dar oare ancheta, dezbaterea, dialogul nu sînt și ele forme de investigare științifică ? Să mai adăugăm la aceasta și lipsa datelor fixe de apariție și ne vom explica de ce ieșirea de sub tipar a unor noi exemplare din revistele societăților trece neobservată de un număr încă destul de mare de profesori.

După cum vedem, societățile științifice ale cadrelor didactice dispun de un întreg arsenal de mijloace, de o foarte variată și largă gamă de forme, de un bogat potențial pentru a-și realiza menirea. Acest mare potențial trebuie să fie exploatat, valorificat cît mai amplu în acțiunea de largi proporții a perfecționării multilaterale a învățămîntului nostru.

Concursul de admitere în liceu

problemă și un exercițiu din programa claselor V—VIII.

— Cum se va desfășura examinarea orală?

— Profesorii examinatori vor alcătui bilete de examen care vor fi aprobate de președintele comisiei. Tot în scopul stabilirii unor criterii unice de apreciere a candidaților, la liceele în care se constituie mai multe comisii de concurs, biletele pentru examenul oral vor fi unice, alcătuite de membrii tuturor comisiilor din liceu.

Proba orală la limba română și limba maternă va consta în tratarea a două subiecte, unul din materia de lectură literară studiată, iar al doilea de analiză gramaticală (sintactică și morfologică) a unei propoziții dezvoltate sau a unei fraze. La lectura literară se va aprecia măsura în care elevii știu să redea conținutul și să analizeze o operă literară sau un fragment dintr-o operă literară.

La matematică se va cere rezolvarea unei probleme și a unui exercițiu din materia prevăzută în programa concursului.

La istoria României, de asemenea, se va cere tratarea a două subiecte.

— Unele amănunte în legătură cu comisiile de examinare și cu modalitățile de clasificare a candidaților ?

— Concursul de admitere se va ține în fața unei comisii, formată din președinte și cîte doi profesori examinatori pentru fiecare obiect. Examinatorii pentru fiecare disciplină de concurs vor fi aleși din rîndul profesorilor cu studii de specialitate, unul care a predat la clasele liceale, iar altul de la o școală generală. În acest fel se creează posibilitatea de a îmbina cerințele învățămîntului liceal cu prevederile programelor școlii generale, precum și de a asigura aprecierea cît mai exactă a nivelului de pregătire al elevilor.

Într-o zi elevii vor fi examinați la un singur obiect.

Aprecierea cunoștințelor elevilor, atît la probele scrise, cît și la probele orale și practice, se face de fiecare profesor examinator de la disciplina respectivă de concurs. Media aritmetică a notelor acordate de cei doi profesori examinatori va constitui nota acordată candidatului la obiectul respectiv.

La liceele de artă și cele cu program de educație fizică, media aritmetică a notelor obținute la probele de specialitate se consideră notă în vederea calculării mediei generale a concursului de admitere. La liceele pedagogice, elevilor declarați admiși în urma verificării aptitudinilor muzicale nu li se pune notă la această probă.

Notele obținute la probele practice și orale se trec, imediat după examinare, în fișa de examen a fiecărui candidat.

Media concursului de admitere se stabilește aritmetic din notele obținute la cele 5 probe de concurs (pentru candidații la licee cu predarea în limbi ale naționalităților conlocuitoare — 7 probe). Candidații care nu obțin cel puțin media cinci, calculată aritmetic, la fiecare obiect de examen sînt declarați respinși, fără a li se mai încheia media generală (atît la concursul din iunie cît și la cel din septembrie). La liceele de artă și la liceele cu program de educație fizică, media minimă de admitere la probele practice de specialitate este șase.

Candidații vor fi admiși în ordinea mediilor obținute la concurs, începînd cu cea mai mare, în limita locurilor planificate. În cazul cînd vor exista și alți candidați care au întrunit o medie generală egală cu a ultimului candidat admis, aceștia vor fi declarați toți admiși.

Candidații declarați admiși se pot înscrie în clasa a IX-a numai la liceul și la forma de învățămînt pentru care au dat concursul. În cazul în care cei admiși nu se prezintă la liceu în cel mult 10 zile de la începerea cursurilor sau, în același termen, nu înaintează acte pentru justificarea absențelor sînt considerați retrași. În locurile devenite vacante sînt primiți alți candidați care au dat concursul de admitere la același liceu, în ordinea mediilor obținute.

În încheiere, o mențiune în plus pentru liceele pedagogice de învățători. Începînd din acest an școlar, la aceste licee — atunci cînd au mai multe clase paralele — concursul de admitere se va organiza separat pentru clase de băieți și pentru clase de fete.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 996 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 23 mai 1969 — 4 pag. 25 bani

COMUNICATUL

ședinței plenare a Comitetului Central al Partidului Comunist Român

În ziua de 21 mai a.c. a avut loc plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român. La lucrările plenarei au participat, ca invitați, membri ai Consiliului de Stat și ai Consiliului de Miniștri, președinți ai comisiilor permanente ale Marii Adunări Naționale, șefi ai secțiilor C.C. al P.C.R., membrii Colegiului Central de partid, primi-secretari ai Comitetelor județene de partid, conducători ai unor instituții centrale de stat, ai organizațiilor de masă și obștești, ai Frontului Unității Socialiste, ai consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, redactori șefi ai presei centrale.

Plenara a avut următoarea ordine de zi:

Activitatea delegației de partid și guvernamentale române la sesiunea a XXIII-a, specială, a Consiliului de Ajutor Economic reciproc;

Cu privire la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești;

Convocarea, normele de reprezentare și ordinea de zi a celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

La primul punct al ordinei de zi, plenara a ascultat informarea prezentată de tovarășul Gheorghe Rădulescu cu privire la lucrările și hotărîrile recentei sesiuni a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc și la activitatea desfășurată la această sesiune de către delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România.

Plenara a dat o înaltă apreciere și a aprobat în unanimitate activitatea delegației române conduse de tovarășul Nicolae Ceaușescu la sesiunea Consiliului de Ajutor Economic Reciproc.

Plenara a aprobat în unanimitate documentele adoptate la această sesiune și a dat sarcină Consiliului de Miniștri să ia măsurile corespunzătoare. Plenara a subliniat că lucrările sesiunii, documentele adoptate cu acest prilej constituie o contribuție importantă la adîncirea colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice dintre statele membre ale C.A.E.R., la perfecționarea activității Consiliului de Ajutor Economic Reciproc pe baza principiilor internaționalismului socialist, egalității depline în drepturi, respectării suveranității și intereselor naționale, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești. Plenara a apreciat că rezultatele sesiunii Consiliului de Ajutor Economic Reciproc evidențiază încă o dată importanța pe care o are discutarea problemelor de interes comun între conducerile de partid și de stat ale țărilor socialiste în spiritul încrederii, stimei și respectului reciproc, al preocupării pentru întărirea prieteniei și unității.

Plenara a reafirmat hotărîrea Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România de a milita și în viitor pentru dezvoltarea colaborării economice și a cooperării în producție, știință și tehnică cu țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, cu toate țările socialiste, în interesul progresului economic și social al fiecărei țări, al dezvoltării sistemului socialist mondial.

În același timp, România va dezvolta în continuare legăturile sale economice cu celelalte state, indiferent de orînduirea lor socială, pe temelia normelor de relații internaționale promovate de partidul comunist și guvernul român.

La al doilea punct al ordinei de zi, plenara a ascultat informarea tovarășului Paul Niculescu-Mizil cu privire la participarea Partidului Comunist Român la pregătirea și la lucrările Consfătuirii internaționale a partidelor comuniste și muncitorești.

Plenara a aprobat în unanimitate activitatea depusă și măsurile întreprinse de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. în legătură cu participarea Partidului Comunist Român la pregătirea acestei Consfătuiri, precum și activitatea delegației P.C.R. la lucrările Comisiei pregătitoare care s-au desfășurat la Budapesta și Moscova.

Comitetul Central a hotărît ca Partidul Comunist Român să participe la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești care va începe la 5 iunie anul curent și a stabilit delegația sa la această consfătuire, alcătuită din tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, conducătorul delegației, Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Gheorghe Stoica, membru al Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Mihai Dalea, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Ștefan Voicu, membru al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Vasile Vlad, membru supleant al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Plenara a examinat proiectul documentului intitulat „Sarcinile luptei împotriva imperialismului în etapa actuală și unitatea de acțiune a partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste". Ea a dat mandat reprezentanților Partidului Comunist Român să exprime punctul de vedere al C.C. al P.C.R. asupra acestui document și să acționeze pentru îmbunătățirea lui, pentru ca documentul ce va fi adoptat la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești să oglindească pozițiile comune ale partidelor frățești și să contribuie la cauza unității mișcării comuniste și muncitorești a tuturor forțelor antiimperialiste.

Plenara a analizat propunerile Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prezentate de tovarășul Virgil Trofin cu privire la convocarea, normele de reprezentare și ordinea de zi a celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Plenara a adoptat în unanimitate hotărîrea cu privire la convocarea Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român la data de 4 august 1969.

În cursul dezbaterilor au luat cuvîntul tovarășii: Gheorghe Pană, Alexandru Boabă, Mihai Telescu, Valter Roman, Richard Winter, Bujor Almășan, Kiraly Carol, Alexandru Bîrlădeanu, Gheorghe Petrescu, Constantin Pîrvulescu, Aurel Duca, Gheorghe Gaston Marin, Fazekas Ludovic, Mihai Roșianu, Alexandru Sobaru, Ion Coman, Barbu Zaharescu, Iosif Uglar.

În încheierea lucrărilor plenarei a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

HOTĂRÎRE

cu privire la convocarea celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român

Comitetul Central al Partidului Comunist Român, întrunit în ședință plenară în ziua de 21 mai a.c., hotărăște:

Convocarea la data de 4 august 1969 a celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, cu următoarea ordine de zi:

1 — Raportul Comitetului Central cu privire la activitatea P.C.R. în perioada dintre Congresul al IX-lea și Congresul al X-lea al P.C.R. și sarcinile de viitor ale partidului.

— Raportor tovarășul Nicolae Ceaușescu.

2 — Directivele Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980.

— Raportor tovarășul Ion Gheorghe Maurer.

3 — Raportul Comisiei Centrale de Revizie.

— Raportor tovarășul Constantin Pîrvulescu.

4 — Modificările ce se propun a fi aduse Statutului Partidului Comunist Român.

— Raportor tovarășul Virgil Trofin.

5 — Alegerea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Comisiei Centrale de Revizie.

În vederea alegerii de delegați pentru Congresul partidului se stabilește următoarea normă de reprezentare: un delegat la 1 000 membri de partid, luîndu-se ca bază efectivul partidului la 31 mai 1969.

Delegații pentru Congres vor fi aleși la conferințele extraordinare ale organizațiilor de partid județene și a municipiului București.

Plenara a dat mandat Comitetului Executiv să elaboreze tezele Comitetului Central pentru Congresul al X-lea al P.C.R., precum și proiectul de directive privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980, care vor fi supuse dezbaterii tuturor organizațiilor de partid, opiniei publice.

Pe baza concluziilor ce se vor desprinde din dezbaterea tezelor și a proiectului de directive, Comitetul Central al partidului va definitiva documentele ce vor fi supuse Congresului al X-lea al P.C.R.

MINITEHNICUS

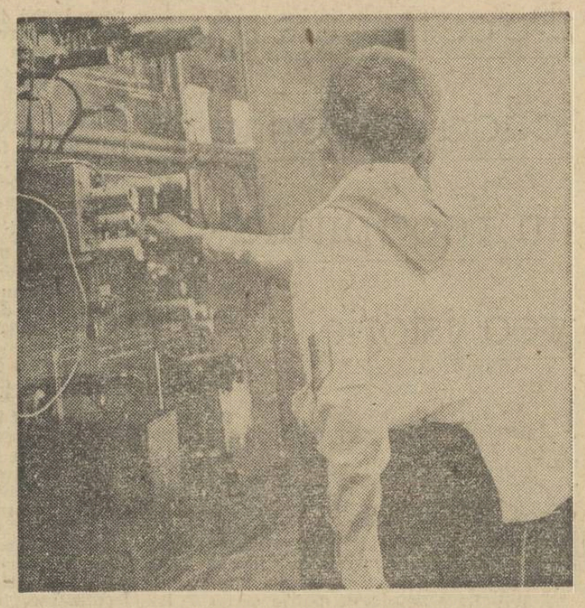

Faceți un popas în Parcul Herăstrău și vă veți convinge încă o dată de inepuizabila fantezie a școlarilor, de talentul și priceperea cu care știu să mestereacă, de „minunile" pe care le pot înfăptui ei atunci cînd dragostea de muncă, pregătirea și experiența pedagogului știu cum să le valorifice însușirile. În decorul luxuriant al parcului, rodul muncii și migalei meșterilor cu cravate roșii, tot ce au realizat ei mai valoros în cadrul concursului de lucrări tehnice organizat de revista „Cutezătorii" în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor este prezentat în cadrul expoziției „Minitehnicus '69".

Încă de anul trecut, de cînd a fost lansat, concursul a antrenat sute și mii de pionieri și școlari. Fie că au lucrat singuri, fie că s-au asociat în grupuri, toți participanții au pornit la o entuziastă întrecere. Așa se face că la start s-au aliniat 2500 de pionieri din toată țara, care au realizat, pînă la sfîrșitul concursului, peste 1232 lucrări colective și individuale. Dintre acestea juriul a selecționat 800 pentru expoziția „Minitehnicus '69". Întîlnim aici lucrări de radio și electricitate, aeronavo-modele, lucrări de inventivitate. La expoziție sînt prezenți și membrii diverselor cercuri tehnice de la Palatul pionierilor, care au executat roboți, o teleschemă și o radioschemă.

Cele mai valoroase și interesante lucrări au fost distinse cu premii. Printre acestea se numără o orgă electronică, ai cărei autori sînt șase pionieri din Buhuși, o stație de pompare a petrolului realizată de cîțiva pionieri din județul Prahova, o termocentrală electrică executată de pionieri de la Școala generală nr. 19 din Brașov, un vehicul pe pernă de aer construit de pionierul Ionuț Bobocel de la Școala generală nr. 114 din București, o navă radioghidată, executată de elevi ai Școlii generale din Buftea. Expoziția a acordat și „cel mai mare premiu", pe care l-a obținut un grup de 5 pionieri din Baia Mare, dintre care unul este abia elev în clasa a IV-a. Ei au construit, sub îndrumarea profesorului Aurel Doroș, un orășel minier cosmic spațial. Pe lîngă numeroase premii în obiecte cîștigătorii acestui instructiv concurs vor beneficia în vacanța de vară de excursii și locuri gratuite în tabere.

Expoziția din Parcul Herăstrău — încă un omagiu pe care pionierii îl dedică acum, în pragul unor mari sărbători, partidului și patriei — constituie nu numai un meritoriu bilanț al activității micilor tehnicieni, ci și o dovadă a minunatelor posibilități pe care le oferă pionieria dezvoltării tuturor aptitudinilor și talentelor.

Vacanța 1969

Dintotdeauna vacanțele școlare de vară, inaugurate cu festivitățile de încheiere a muncii unui an, au fost așteptate cu nerăbdare și plăcere de elevi. Integrate organic în ansamblul sistemului de instruire și educare a tineretului, ele ocupă astăzi un loc important în viața școlară, fiind menite să creeze cele mai potrivite condiții pentru destinderea și reconfortarea fizică și intelectuală a elevilor, pentru pregătirea lor, în forme și modalități specifice, în vederea muncii încordate la care îi va solicita redeschiderea cursurilor. Valorificarea plenară, cu maximă eficiență a potențialului educativ pe care îl oferă vacanțele depinde însă, în măsură hotărîtoare, de modul cum sînt concepute, organizate și desfășurate multiplele acțiuni ce pot fi inițiate în cadrul lor.

Acum, în preajma încheierii anului școlar, în apropierea începerii ediției 1969 a vacanței de vară este firesc să ne oprim asupra perspectivelor ei, asupra pregătirilor făcute pînă în prezent, precum și a celor aflate în plină desfășurare.

De la început vom preciza că în stabilirea cadrului general al acțiunilor de vacanță s-a pornit de la experiența pozitivă acumulată anterior, de la analiza principalelor deficiențe și greutăți înregistrate și a cauzelor care le-au generat, în vederea înlăturării lor în viitor. Din acest punct de vedere, experiența anului 1968 este foarte concludentă. Spre deosebire de anii trecuți, în anul 1968, ca urmare a unei raționale descentralizări a acțiunilor de vacanță, organizarea excursiilor locale, județene și interjudețene, ca și a coloniilor de copii preșcolari, a fost încredințată inspectoratelor școlare județene. Aceasta a determinat folosirea mai intensă și mai eficientă a condițiilor și posibilităților locale, o mai marcată diversificare a acțiunilor educative, ca și inițierea unor acțiuni noi, deosebit de atractive. Pornindu-se de la aceste rezultate pozitive, au fost fixate obiectivele instructiv-educative și s-au stabilit jaloanele generale ale planului de organizare a vacanței din vara acestui an, în cadrul căreia un loc important îl ocupă organizarea taberelor de odihnă, excursiile interjudețene și coloniile de preșcolari.

Fixînd ca obiective majore ale acțiunilor de vară consolidarea, completarea și dezvoltarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor dobîndite de elevi în cele mai diverse ramuri ale științei și culturii și domenii de activitate socială, vacanța de vară din acest an a fost concepută pe două coordonate fundamentale — pentru copiii cuprinși în tabere, excursii interjudețene și colonii și pentru cei rămași în localitățile unde locuiesc. Pentru primii, al căror număr se ridică în acest an la peste 200.000 de elevi, s-a elaborat, la nivel central, un amplu plan de trimitere în tabere, excursii și colonii, care a fost defalcat pe județe și comunicat deja tuturor unităților școlare și educative interesate. În vederea realizării planului amintit au fost alocate din bugetul de stat 40 de milioane de lei, la care se adaugă o sumă aproape egală din contribuția părinților. 10.000 de copii se vor odihni în colonii de preșcolari special organizate pentru ei, aproape 100.000 de elevi își vor petrece o parte din vacanță în taberele de odihnă, la munte și la mare, în tabere de pregătire sportivă sau în tabere de instruire organizate de C.C. al U.T.C. sau Consiliul Național al Organizației Pionierilor. La aceștia se adaugă peste 91.000 de elevi din învățămîntul de cultură generală, profesional și tehnic care vor fi angrenați în excursii interjudețene, pe trasee variate de pe întreg cuprinsul țării. În toate aceste acțiuni vor fi cuprinși elevii cei mai merituoși, care s-au distins în activitatea școlară și cei care au nevoie de reconfortare fizică sau de tratamente și îngrijirea sănătății în localități balneoclimaterice situate în zona de munte sau la mare.

Fie că e vorba de tabere, de excursii sau de colonii, întreaga activitate cu copiii va fi organizată și se va desfășura în așa fel încît plăcutul să se îmbine armonios cu necesarul și utilul, ca acțiunile la care vor participa să fie în același timp interesante, atractive și bogate în posibilități de sporire a cunoștințelor, de informare și documentare directă în cele mai diverse domenii. Sub acest raport credem că se disting prin interesul pe care îl pot trezi profilurile taberelor pe care Ministerul Învățămîntului le va organiza, în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor, la Năvodari, Bucșoaia, Bran, Sinaia, Timișul de Sus, Moneasa-Arad, Păuleasca și Snagov. În a-

ȘTEFAN COSTEA
director general adjunct în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 3-a)

Pe ce trebuie să cadă accentul în recapitularea istoriei

Înlesnind înțelegerea profundă a legăturilor cauzale dintre fenomenele istorice și a legității în istorie, lecțiile de recapitulare finală deschid în fața elevilor noi perspective asupra întregului proces istoric și, totodată, au asupra lor o puternică influență educativă, dezvoltîndu-le convingeri și sentimente morale și în special sentimentul de dragoste de patrie și de popor.

Indiferent de clasa la care are loc recapitularea, accentul trebuie să cadă pe problemele referitoare la viața social-economică a orînduirii studiate și să trateze, în legătură cu aceasta, aspectele esențiale cu privire la viața politică și culturală. Considerăm că, în general, temele de recapitulare finală la lecțiile de istorie universală, tratate diferențiat de la clasă la clasă, se pot referi la trăsăturile principale ale orînduirii studiate în anul respectiv, la clasele sociale, la lupta de clasă și formele pe care le îmbracă aceasta în orînduirea socială respectivă, la stat și la formele sale în orînduirea social-economică studiată și la dezvoltarea culturii în cadrul ei. Firește că, pe lîngă aceste teme, care dau o privire de ansamblu asupra orînduirii social-economice, în lecțiile de recapitulare a istoriei universale trebuie analizate și alte probleme importante, ca rolul științei și tehnicii în dezvoltarea societății, începuturile politicii coloniale și a colonialismului și lupta popoarelor din colonii pentru independență (secolul XV—XX), luptă care cunoaște în zilele noastre victorii menite să ducă la înlăturarea definitivă a imperialismului în colonii, precum și alte probleme pe care profesorul, în funcție de situația concretă a clasei, le găsește necesare.

O deosebită atenție trebuie să se acorde recapitulării istoriei României. Problemele de mare importanță, cu o deosebită semnificație instructiv-educativă — ca de pildă civilizația și cultura geto-dacilor, formarea poporului român și a limbii române, unitatea și continuitatea poporului român pe teritoriul patriei noastre, lupta poporului pentru independență națională și socială, pentru desăvîrșirea formării statului național român și importanța istorică a acestui proces, dezvoltarea mișcării muncitorești și socialiste în secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, locul României socialiste în viața internațională actuală etc. — prezentate într-o formă sintetică, sînt menite să dea elevilor o imagine de ansamblu asupra istoriei patriei, să le demonstreze că poporul român a adus o contribuție substanțială la civilizația și cultura mondială. În tratarea acestor teme se va apela permanent la documentele de partid în care sînt analizate și clarificate problemele esențiale ale istoriei patriei noastre.

Pentru o mai profundă înțelegere a locului istoriei României în istoria universală, a aportului poporului român la cultura universală de-a lungul veacurilor și în vederea educării patriotice a elevilor, considerăm că este util ca recapitularea finală la istoria antică și la istoria evului mediu să se încheie cu tema „Urme ale orînduirii respective pe teritoriul patriei noastre", iar la istoria modernă și contemporană cu teme privind participarea României la cele mai semnificative evenimente istorice cu valoare universală (anul 1848, Comuna din Paris, lupta împotriva fascismului), aportul României la întărirea luptei pentru pace și socialism, pentru progresul civilizației mondiale.

În tratarea fiecărei teme este necesar să se pună accentul în mod deosebit pe reflectarea vieții economice în viața socială, politică și culturală, pe înțelegerea raportului dintre economic, social politic și cultural. Aceasta cere să se insiste asupra dezvoltării forțelor de producție, cu atît mai mult cu cît actualele manuale de istorie le prezintă în general foarte sumar și inegal. De exemplu, manualul pentru clasa a V-a analizează amănunțit uneltele și evoluția lor în comuna primitivă, dar nu spune aproape nimic despre uneltele din orînduirea sclavagistă. Și mai evidentă apare această lipsă în manualele de istorie a evului mediu (clasa a VI-a și clasa a IX-a), unde sînt date numai cîteva exemple la temele „Apariția și dezvoltarea orașelor feudale" și „Invențiile și descoperirile geografice". Accentuînd în mod deosebit, la toate lecțiile de recapitulare finală, raportul dintre viața economică, socială politică și culturală vom ajuta elevii să înțeleagă mai bine apariția claselor, evoluția și stratificarea socială a populației, apariția și dezvoltarea statului, a culturii etc.

Metodele și procedeele folosite în lecțiile recapitulative sînt chemate să asigure o cît mai variată și mai interesantă prezentare a cunoștințelor, să le dea un caracter atractiv. Metoda esențială este și aici conversația, folosită cu scopul de a da elevilor posibilitatea să aplice în situații noi cunoștințele însușite în timpul anului. Schemele sinoptice, materialul didactic nou, textele beletristice nu trebuie să lipsească nici ele din aceste lecții, după cum nu trebuie să lipsească nici mijloacele audio-vizuale. Dacă în cursul anului sînt rare cazurile cînd întreaga lecție poate fi construită pe baza materialelor audio vizuale, lecțiile de sinteză oferă posibilități mult mai mari de folosire a filmelor, diafilmelor, diapozitivelor, discurilor etc. și creează condiții pentru o mai armonioasă și variată împletire a lor. Este bine ca aceste materiale să prezinte, pe cît posibil, alte aspecte ale problemelor studiate decît acelea care au fost prezentate în timpul anului. De exemplu, lecția de sinteză despre cultura antică poate fi constituită în întregime pe baza diafilmelor: „Arta orientului „antic", „Din comorile orientului antic (India și China)". „Arta antică în Grecia și Italia" și a diapozitivului „Aspecte din istoria antică".

Deosebit de valoroase sînt lecțiile recapitulative desfășurate în muzee sau la arhive, întrucît permit elevilor să cunoască nemijlocit un mare număr de documente din epoca istorică studiată, le îmbogățesc imaginația, le redau culoarea locală și le ușurează generalizarea. De asemenea, sînt bine venite lecțiile de sinteză organizate pe baza unor vizite la monumentele existente în localitate, lecții care dau profesorului posibilitatea să prezinte într-un ansamblu elementele de istorie locală.

CONSTANTIN DINU
și REA SILVIA BĂRBULEANU

Sinteza-etapă în procesul însușirii cunoștințelor

Sinteza și recapitularea cunoștințelor de limbi străine se bazează, ca și la celelalte discipline, pe o serie de principii psihopedagogice generale, avîndu-se în vedere, în același timp, particularitățile specifice acestor obiecte de învățămînt. Sinteza constituie aici nu un punct terminus, ci doar o etapă în procesul de durată al însușirii unei limbi străine, etapă care are însă un caracter extrem de important. Recapitularea trebuie să-i facă pe elevi conștienți de faptul că ceea ce au cucerit pînă în momentul în care se efectuează ea constituie o platformă pentru perfecționarea și adîncirea ulterioară a cunoștințelor.

Lecțiile recapitulative au menirea să ofere elevilor posibilitatea de a da o interpretare nouă fenomenelor și faptelor de limbă pe care le-au cunoscut anterior în domeniul lexicului, al foneticii și al gramaticii. Mai mult decît oricare alte lecții, ele creează posibilitatea unei îmbinări armonioase a tuturor elementelor constitutive ale acestor compartimente, realizînd mediul lingvistic în care se poate tinde spre scopul principal căruia îi sînt subordonate toate formele și mijloacele predării — exprimarea liberă în limba studiată, într-o formă corectă, într-un tempo adecvat, cu o pronunțare cît mai apropiată de cea ideală.

Folosirea modelelor de limbă constituie în această etapă unul din procedeele principale ale fixării cunoștințelor. Dacă la orele obișnuite modelul constituia uneori un scop în sine, în sensul însușirii unui anumit fel de relații între cuvintele care îl compuneau, de data aceasta el devine un stimulent pentru folosirea liberă a grupurilor de cuvinte care îl compun tocmai pentru că în timpul anului au fost fixate legăturile posibile dintre cuvinte în cadrul modelului. Esențial este acum ca ceea ce elevii știu în legătură cu posibilitățile de îmbinare a cuvintelor într-un model dat să se folosească în mod creator cînd este vorba de îmbinarea unor cuvinte ce provin din modele diferite. O astfel de situație o poate crea punerea în discuție a unei teme noi ca formulare, dar legată foarte strîns de materialul parcurs conform programei. Merită amintit faptul că „expresiile tip" însușite de-a lungul anilor prin automatism sînt, în împrejurarea la care ne referim, puncte de sprijin importante, dar nu singurele elemente ajutătoare. Fără îndoială însă că, o dată cu apelul la folosirea „expresiilor tip", trebuie să stimulăm în timpul comunicării și elementul creator, spontan.

La orele de recapitulare, gramatica trebuie să joace același rol funcțional pe care l-a jucat pe tot parcurul studierii limbii respective. Însușirea structurilor gramaticale fiind subordonată dezvoltării limbajului, scopul învățării lor nu este acumularea de reguli, ci formarea unor deprinderi gramaticale care să ajute la înțelegerea limbii învățate și la folosirea ei productivă. Această trăsătură a predării gramaticii capătă o deosebită pregnanță în perioada recapitulării, cînd totul trebuie să fie subordonat punerii în valoare a capacității elevilor de a se exprima într-o limbă străină fără a face apel la limba maternă. Aici își spune cuvîntul tocmai funcționalitatea gramaticii, capacitatea de a folosi regulile ei în mod creator. De aceea, din noianul de teme parcurse trebuie selectate pentru recapitulare acele capitole din gramatică în legătură cu care pot apărea dificultăți în vorbirea orală și scrisă. De altfel se cere ca recapitularea în întregul ei să aibă un pronunțat caracter selectiv. Întrucît nu putem revedea totul, ne vom opri asupra acelor teme care ne dau posibilitatea de a realiza un scop dublu: verificarea și fixarea cunoștințelor ca atare, precum și întrebuințarea lor ca material formativ în exprimarea ideilor.

Perioada recapitulării trebuie folosită din plin pentru șlefuirea limbajului oral și scris, problemele de stil ocupînd în această perioadă un loc bine stabilit. Este acum un foarte potrivit prilej pentru folosirea unei game variate de sinonime, de construcții sintactice nu complicate, dar corespunzătoare spiritului limbii studiate.

Mijloacele audio-vizuale, ca și celelalte tehnici de laborator, pot aduce o importantă contribuție la creșterea eficienței orelor de recapitulare dacă realizăm, cu ajutorul lor, situații care îi solicită pe elevi să folosească spontan cunoștințele asimilate, în ritmul impus de folosirea aparaturii.

SIEGFRIED WOLF
ROMEO CHIVESCU
Universitatea București

Concursul de admitere în liceele de specialitate

În vederea cît mai bunei selecționări a elevilor care vor urma cursurile liceelor de specialitate, Ministerul Învățămîntului a luat măsuri menite să ducă la perfecționarea organizării și desfășurării concursului de admitere în aceste licee.

Pentru a informa pe cititorii noștri asupra condițiilor în care se va desfășura acest concurs, am solicitat un interviu tovarășului **PAUL PRECUPEȚU**, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului.

— Cînd se va desfășura concursul de admitere în liceele de specialitate?

— Concursul de admitere în învățămîntul de zi al liceelor de specialitate se organizează între 19—28 iunie. Vor fi declarați admiși, în ordinea descrescîndă a mediilor și în limita locurilor planificate, candidații care obțin media generală cel puțin 6. În liceele la care nu se vor ocupa toate locurile se va organiza un nou concurs, între 1—9 septembrie, pentru ocuparea locurilor rămase libere. Liceele vor afișa numărul locurilor planificate, pe specialități, cu 10 zile înainte de începerea înscrierilor la concurs și zilnic, în perioada înscrierilor, numărul candidaților înscriși.

— Ce condiții trebuie să îndeplinească candidații?

— La concursul de admitere în învățămîntul de zi al liceelor de specialitate (industriale, agricole, economice, sanitare) se primesc absolvenți ai clasei a VIII-a a școlii generale, dacă nu au depășit vîrsta de 17 ani împliniți în cursul anului calendaristic în care se înscriu la concurs, indiferent de localitatea unde își au domiciliul. Înscrierea la concursul de admitere se face la sediul fiecărui liceu, în perioada 1—17 iunie inclusiv.

Concursul este precedat de examinarea medicală a candidaților, care va avea loc cu 1—3 zile înainte de începerea probelor scrise și care urmează să decidă asupra capacității fizice a candidaților de a exercita specialitatea aleasă. Examinarea medicală este eliminatorie.

Pentru învățămîntul seral și fără frecvență se pot prezenta la concursul de admitere, indiferent de vîrstă, persoanele care au absolvit clasa a VIII-a a școlii generale sau posedă studii echivalente și lucrează în domeniul specialității în care urmează să se pregătească. Concursul de admitere pentru învățămîntul seral și fără frecvență se va desfășura între 1—9 septembrie.

— Cum se vor desfășura lucrările concursului de admitere și în ce vor consta probele de concurs?

— Concursul constă din probe scrise și orale la limba română și matematică, din materia claselor V—VIII. Subiectele probelor scrise se stabilesc de Ministerul Învățămîntului. Ele vor consta, la limba română, dintr-o compunere pe o temă din materia de lectură literară studiată în clasele V—VIII și o analiză gramaticală (sintactică și morfologică), iar la matematică dintr-o problemă de geometrie combinată cu algebră și un exercițiu din programa claselor V—VIII.

Probele orale se vor desfășura pe baza biletelor întocmite de profesorii examinatori și aprobate de președintele comisiei. Acolo unde vor funcționa mai multe comisii de examinare, toate comisiile vor folosi bilete cu aceleași subiecte. La limba română, biletele pentru probele orale vor cuprinde două întrebări — o întrebare din materia de lectură literară studiată în clasele V—VIII și analiza gramaticală (sintactică și morfologică) a unei propoziții sau a unei fraze. La matematică, vor fi de asemenea două întrebări: una din aritmetică și algebră, iar cealaltă de geometrie privind materia studiată în clasele V—VIII.

Examinarea orală se va desfășura pe grupe de 5—6 elevi. Într-o zi elevii vor fi examinați la un singur obiect. La fiecare probă orală candidații au dreptul la un singur bilet.

— Cum vor fi constituite comisiile de examinare?

— Numirea comisiilor se face de ministerele, organele centrale și locale care au în grijă liceele de specialitate respective. Ca președinte al comisiei se numește directorul liceului. O comisie poate examina cel mult 120 de candidați. La liceele cu peste 120 de candidați vor fi numite două sau mai multe comisii, repartizîndu-se pentru fiecare comisie cel puțin 60 de candidați. În cazul cînd sînt mai multe comisii, se numesc ca președinți și directorii adjuncți sau profesori cu experiență în învățămînt. Membrii comisiei se recrutează dintre profesorii cu studii superioare de specialitate. La liceele la care inspectoratul școlar județean poate asigura cadrele didactice necesare, în comisie vor fi cîte doi profesori de specialitate pentru fiecare obiect de concurs — unul dintre profesorii de liceu și unul de la școlile generale. La liceele la care se prezintă candidați care au studiat în limbile naționalităților conlocuitoare, din comisie vor face parte și profesori care cunosc limba maternă a acestor candidați.

— Cum vor lucra comisiile și cum vor fi notați candidații?

— În cazul cînd comisia are cîte un singur profesor de specialitate pentru fiecare obiect de concurs, lucrările scrise și răspunsurile orale ale candidaților vor fi notate de către profesorul examinator. În cazul cînd din comisie fac parte cîte doi profesori de specialitate pentru fiecare obiect de concurs, atît lucrările scrise cît și răspunsurile orale ale candidaților vor fi notate separat de fiecare din cei doi profesori examinatori. Din cele două note se va face o medie aritmetică, rotunjită în favoarea candidatului, care va constitui nota la lucrarea scrisă sau la examinarea orală pentru obiectul respectiv. Pe baza notei de la proba scrisă și a notei de la proba orală a aceluiași obiect se calculează media aritmetică a fiecărui obiect. Media generală (care se calculează fără nici o rotunjire), reprezintă media aritmetică a mediilor pe obiecte. Candidații care obțin media sub 6 sînt declarați respinși. La concursul de admitere nu există reușiți fără loc și nu se aprobă reexaminarea.

Afișarea rezultatelor obținute de candidații reușiți, în ordinea descrescîndă a mediilor, se face în cel mult 24 de ore de la terminarea examinării orale. Dacă pe ultimul loc sînt mai mulți candidați cu aceeași medie, selecționarea se face în ordinea mediilor generale obținute la absolvirea ultimei clase a școlii generale.

Lucrări practice de apicultură executate de elevii Liceului agricol din Curtea de Argeș

Aniversări școlare

Duminica trecută, în satul Livada din județul Cluj a fost mare sărbătoare. Îmbrăcați în străvechile costume specifice regiunii, locuitorii satului s-au întîlnit la școală pentru a-i aduce omagiul lor cu prilejul împlinirii frumoasei vîrste de 100 de ani. Au venit de asemenea la sărbătoare foști și actuali elevi ai școlii, cadre didactice, reprezentanți ai organelor locale și ai școlilor din satele vecine.

În cuvîntul rostit la festivitate, Iuliu Gherghel, directorul școlii, a vorbit despre istoria acestei școli, despre drumul pe care l-a străbătut ea timp de un secol. În anii noștri școala din Livada, ca de altfel toate școlile din orașele și satele patriei, a fost mereu înzestrată cu cele necesare pentru desfășurarea în bune condiții a procesului instructiv educativ. Aici lucrează un corp profesoral bine pregătit, entuziast.

La adunarea festivă a luat cuvîntul Roman Moraru, secretar al comitetului județean Cluj al P.C.R., care a felicitat din partea comitetului județean de partid cadrele didactice și elevii pentru activitatea desfășurată.

După dezvelirea unei plăci comemorative, participanții la adunarea festivă au adresat o telegramă C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se spune, printre altele: „Ne angajăm, în aceste clipe solemne, ca fiecare din noi, educatori, părinți, elevi și foști elevi, să nu precupețim nici un efort pentru a contribui și în viitor, prin munca noastră, la continua ridicare economică și culturală a satului nostru, cultivînd cu perseverență pasiunea pentru știință și cultură, dragostea față de muncă, față de tradițiile poporului și atașamentul nemărginit față de cauza partidului".

*

Liceul din Orăștie, care poartă pe frontispiciul său numele pionierului aviației românești, Aurel Vlaicu, și-a sărbătorit duminica trecută 50 de ani de existență. La aniversare au luat parte, pe lîngă foști și actuali profesori și elevi ai liceului, numeroși invitați de la alte școli din țară. De asemenea, cu prilejul festivităților a fost organizat un simpozion cu tema „Contribuția foștilor elevi ai liceului „Aurel Vlaicu" la dezvoltarea literaturii, științei, artei și culturii naționale", la care au participat delegați din centrele universitare București, Cluj, Petroșani, Timișoara, Iași, Craiova.

Directorul școlii, prof. Liviu Tit Mizgan, a făcut o amplă prezentare a activității desfășurate de școală subliniind importantele realizări pe care le-a dobîndit colectivul didactic și elevii. Au mai luat cuvîntul la festivitate, pentru a felicita școala, pentru a-i ura noi și frumoase succese, Ion Lungu, secretar al comitetului județean Hunedoara al P.C.R., prof. dr. ing. Aron Popa, rectorul Institutului de mine din Petroșani, precum și reprezentanți ai liceelor din București și Breaza care poartă numele lui Aurel Vlaicu.

Participanții au trimis apoi, într-o atmosferă entuziastă, o telegramă adresată C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, în care se spune: „Asigurăm Comitetul Central, pe dumneavoastră, iubite tovarășe Ceaușescu, că ne vom consacra întreaga forță, capacitate și putere de muncă luptei pentru înfăptuirea exemplară a sarcinilor ce ne revin din grandiosul program de dezvoltare a economiei, științei și culturii noastre, cu convingerea fermă că pe această cale vom spori contribuția la măreața operă de edificare a socialismului, la ridicarea țării noastre pe culmile înalte ale progresului și civilizației".

Festivitatea s-a încheiat cu dezvelirea unei machete de avion tip II Aurel Vlaicu și cu vizitarea unei interesante expoziții.

Schimb de experiență între cadrele didactice de la casele pionierilor

Înscriindu-se între măsurile inițiate în vederea aniversării a 20 de ani de la crearea Organizației Pionierilor, consfătuirea cadrelor didactice de la casele pionierilor din județul Argeș, care a avut loc în zilele de 17—18 mai a.c. și la care au luat parte, ca invitați, și directori și conducători ai unor cercuri de la casele pionierilor din județele Olt, Vîlcea, Dîmbovița, Brașov, Buzău și Ilfov a constituit o importantă inițiativă pe linia valorificării și generalizării experienței înaintate din aceste instituții, cu profunde influențe formative în viața pionierilor.

Participanții la consfătuire au vizitat expoziția cercurilor de la Casa pionierilor din Cîmpulung și au asistat la activitatea unora din aceste cercuri, discutînd apoi probleme legate de tematica lor, de metodica muncii, de căile evitării didacticismului, verbalismului, de stimularea și cultivarea aptitudinilor etc. În continuare au fost expuse referatele „Posibilitățile formative ale cercului tehnic de aero și navomodele" (prof. I. Prițulescu, Cîmpulung), „Activitățile cultural-educative și sportive organizate de Casa pionierilor" (prof. E. Plăpceanu, Pitești) și „Preocupări metodice în activitatea Casei pionierilor" (prof. T. Voicu, șeful comisiei metodice a consiliului județean Argeș al Organizației Pionierilor). Programul consfătuirii a cuprins și o aplicație practică pe Valea Dîmbovicioarei, în cadrul căreia au fost prezentate expuneri privind activitatea în tabere.

D. E.

Valoroasă manifestare metodică-didactică

Recent, la Școala generală nr. 4 din București a avut loc o manifestare care ilustrează interesul tot mai larg al cadrelor didactice pentru cercetarea științifică. În cadrul acestei manifestări, la care au participat și reprezentanți ai celorlalte școli generale din sectorul 1 al Capitalei, s-au prezentat referate axate pe două teme: „Probleme de actualitate ale perfecționării și modernizării învățămîntului" și „Formarea profilului moral al elevilor, educarea lor în spiritul idealurilor socialiste". Referatele, elaborate de profesoarele Zoe Murgoci, Oltea Iliuț și Maria Năstase, în colaborare cu alți membri ai colectivului didactic, au prezentat diferite experiențe, au expus unele principii și unele procedee folosite în studiul unor probleme educative etc.

În ansamblul ei, manifestarea de la Școala generală nr. 4 din București a demonstrat străduința depusă de colectivul școlii în realizarea unor cercetări pedagogice cu caracter aplicativ în vederea ridicării nivelului calitativ al procesului de învățămînt.

Expoziția „Din colecțiile muzeului pedagogic"

Cu prilejul împlinirii a 10 ani de la înființare, Muzeul pedagogic de pe lîngă Institutul de științe pedagogice a organizat o interesantă expoziție în care sînt prezentate, selectiv, piese din fondurile sale. Obținute prin achiziții și donații făcute mai ales de cadrele didactice, aceste fonduri numără astăzi 8 800 de obiecte ilustrînd dezvoltarea învățămîntului și a gîndirii pedagogice din patria noastră în trecut și în prezent.

Întîlnim, în expoziție, valoroase lucrări de pedagogie, de istoria pedagogiei, de psihologie, logică, drept, legislație școlară, elaborate de pedagogi, psihologi și profesori de seamă etc. Dintre manuale, care alcătuiesc o colecție de 1 250 exemplare, sînt prezentate „Bucoavna de la Rîmnic" (1749), „Algebra" lui Gh. Asachi (1837), „Geografia" lui I. Genilie (1858), „Aritmetica" lui Spiru Haret (1891), „Istoria universală" de I. Slavici (1891). Fotografii de epocă reprezintă grupuri de profesori și elevi ai unor școli cu tradiție, precum și fotografii cu aspecte actuale din procesul instructiv-educativ desfășurat în școli. Interesantă este vitrina cu piese numismatice, unde găsim medalii emise cu ocazia aniversării lui I. Eliade-Rădulescu, G. Barițiu, C. Davila, T. Maiorescu, C. Istrati, C. Moisil, sau cu ocazia sărbătoririi centenarelor unor școli.

Un spațiu însemnat din expoziție este acordat fondului arhivistic, care conține numeroase manuscrise valoroase — „Abecedarul" lui Al. Odobescu și V. Gr. Borgovan, cursul de teoria relativității al lui G.A Dima, atestate și certificate eliberate cu 100 de ani în urmă, documente privind activitatea cadrelor didactice și situația școlilor, instrucțiuni, cataloage. Atenția vizitatorilor este atrasă de grupul de scrisori ale unor remarcabili profesori — T. Maiorescu, Spiru Haret, C. Rădulescu-Motru, Vl. Ghidionescu, S Mehedinți O. Ghibu, C. Moisil

Deschisă zilnic între orele 10—15 în strada Zalomit nr 12, expoziția oferă cadrelor didactice o viziune amplă asupra trecutului și prezentului școlii și pedagogiei românești.

IULIA TAIBAN

În sprijinul candidaților la examenele de bacalaureat din unele licee de specialitate

În sesiunea iunie 1969, la liceele economice și la liceele agricole cu specialitatea contabilitate și merceologie agricolă se desfășoară primul examen de bacalaureat pentru acest tip de școli

Pentru a veni în sprijinul candidaților, „Revista învățămîntului profesional și tehnic" a publicat în nr. 2/1969 programele de bacalaureat la disciplinele de specialitate. Reamintim cu acest prilej că „Revista învățămîntului profesional și tehnic" poate fi procurată de la chioșcurile de difuzare a presei, precum și direct în școli, pe bază de abonamente.

OPINII

Școala de 10 ani în actualitatea imediată

STADIUL PREGĂTIRILOR

— Discuție cu inspectori generali din Ministerul Învățământului —

Pregătirile legate de trecerea, începînd cu viitorul an școlar, la școala generală de 10 ani sînt înscrise pe agenda actualității imediate, polarizînd nu numai preocupările oamenilor muncii din învățămînt, ci și pe cele ale opiniei publice. Evenimentul reprezintă un moment de ample semnificații, care se va înscrie cu majuscule în istoria învățămîntului din țara noastră. Iată de ce perioada care a mai rămas pînă în septembrie trebuie să fie astfel folosită încît chiar din primul an al trecerii la școala generală de 10 ani să se obțină un succes desăvîrșit în organizarea și desfășurarea activităților didactico-educative din unitățile care vor lua primele startul în procesul de generalizare al învățămîntului de 10 ani.

Din dorința de a cunoaște problemele care se ridică în această etapă premergătoare și de a contribui la rezolvarea lor, redacția gazetei noastre a inițiat o dezbatere în jurul mesei rotunde cu inspectori generali din Ministerul Învățămîntului, cărora, printre altele, le revine și rolul de a îndruma și controla pregătirile pentru deschiderea viitorului an școlar. Au participat la dezbateri tov. POMPILIU VÎLCU, director general însărcinat cu conducerea corpului de inspectori generali, VASILE ROȘCA, director general adjunct, precum și inspectorii generali AL. MOGOȘ, ION SĂVULESCU, ELENA PETROVICI, M. POTRA, CORNEL CISMAȘIU, C. PĂUNESCU, C-TIN PÎRVU, PETRUȘ MANOLACHE. Din partea redacției, discuția a fost condusă de prof. CONST. RĂDOI.

CONST. RĂDOI: Ce loc dețin pregătirile pentru trecerea la școala generală de 10 ani în preocupările inspecției generale din minister?

POMPILIU VÎLCU: Deși în etapa actuală a anului școlar inspecția generală a fost solicitată de numeroase alte sarcini, problema trecerii la școala generală de 10 ani are primordialitate. Inspectorii generali au făcut frecvente deplasări la județe și în școli, aflîndu-se permanent alături de inspectoratele școlare județene. Acestea au fost ajutate, în primul rînd, în fixarea rețelei școlilor care urmează să funcționeze începînd din toamnă cu clasa a IX-a, ca și în eșalonarea procesului de generalizare și, implicit, în găsirea soluțiilor necesare pentru rezolvarea nenumăratelor probleme legate de această acțiune. La rezolvarea operativă și pozitivă a acestor probleme contribuie mult faptul că în acest an, pe baza indicațiilor conducerii ministerului, s-a schițat o concepție nouă în stilul de muncă al inspecției generale din minister. În ultimă instanță această concepție înseamnă dinamism, modernizare, eficiență sporită — toate pe o solidă fundamentare științifică, pedagogică. Astfel, inspecția generală este preocupată să schimbe raportul dintre caracterul constatativ al controlului și cel stimulativ, participînd mai mult, alături de inspectoratele școlare, la căutarea soluțiilor pe care le cere o anumită situație. Dorim să imprimăm inspecției școlare și un caracter de cercetare a fenomenelor școlare, cu intenția de a introduce elemente noi, de a extinde și generaliza experiențele inovatoare, valoroase. Merită a fi relevate, din acest punct de vedere, inițiativele valoroase ale inspectoratelor școlare din județele Brașov, Dolj, Iași, Brăila, Prahova pentru sprijinirea învățătorilor și profesorilor cu preocupări de cercetare pedagogică legate de practica la catedră.

CONST. RĂDOI: Ce implicații a avut această concepție privind stilul de muncă al inspecției generale în problema pe care o dezbatem?

CONSTANTIN PÎRVU: Am să mă refer la una singură, care, de altfel, s-a manifestat nu numai în județele inspectate de mine (Prahova și Brașov), ci și în celelalte. După cum se știe, s-a hotărît ca în toamna aceasta să se treacă la învățămîntul de 10 ani numai în acele școli care dispun de condiții corespunzătoare pentru ca începutul să fie bun. La o primă examinare a acestor condiții, inspectoratele școlare județene s-au oprit la un număr mic de clase, a căror înființare nu presupune nici un fel de eforturi deosebite. Aceasta ar fi dus însă la o eșalonare nu tocmai armonioasă a procesului de generalizare în ansamblul său, transferînd toate greutățile asupra anilor viitori. Reexaminînd problemele împreună cu inspectoratele județene, la fața locului, inspectorii generali au constatat că există încă multe alte școli, în afara celor inițial cuprinse în rețea, în care, cu preocupări sporite la nivel local, se pot crea pînă în toamnă condiții pentru buna funcționare a claselor a IX-a și le-au stimulat să se ocupe nemijlocit de asigurarea lor.

ELENA PETROVICI: În această privință mi se pare semnificativă situația din orașul Galați. Inițial inspectoratul școlar județean n-a prevăzut înființarea clasei a IX-a decît la trei școli generale. După o analiză atentă a condițiilor din fiecare școală, s-a ajuns la concluzia că în orașul Galați pot să treacă încă din această toamnă la generalizarea școlii de 10 ani aproape toate școlile de 8 ani existente. Firește, aceasta înseamnă că atît inspectoratul școlar cît și organele locale care au participat la examinarea problemelor ce le ridică o astfel de măsură s-au angajat să soluționeze pînă la 1 septembrie toate problemele legate de pregătirea condițiilor necesare bunei funcționări a acestor școli. Aș vrea să subliniez în mod deosebit solicitudinea neprecupețită a Comitetului județean de partid și a Consiliului popular județean pentru rezolvarea problemelor școlare. Organele locale de partid și de stat acordă inspectoratului județean un sprijin larg pentru a cuprinde în clasa a IX-a, încă din primul an al generalizării școlii de 10 ani, un număr cît mai mare dintre absolvenții clasei a VIII-a care nu intră în școlile postgenerale, considerînd că în felul acesta nu se rezolvă numai o simplă problemă organizatorică, ci se împlinește un autentic act de cultură.

CORNEL CIȘMAȘIU: Și în județele Alba și Arad există preocupări stăruitoare pentru înființarea claselor a IX-a pretutindeni unde se pot crea condiții. La Alba se asigură pentru viitorul an școlar 25 de clase a IX-a, iar la Arad 64 de clase. În județul Arad s-a pornit de la aceeași idee ca la Galați, organizîndu-se în mediul urban 44 de clase. În județul Alba se desfășoară o amplă acțiune în vederea dotării școlilor care trec la învățămîntul de 10 ani cu materialul didactic necesar.

CONST. RĂDOI: Este desigur demnă de subliniat grija pentru a se realiza de la început o trecere masivă la învățămîntul de 10 ani. Cu toate acestea, nu trebuie pierdută din vedere nici eventualitatea încercării de a cuprinde elevi peste posibilitățile reale.

VASILE ROȘCA: Este o problemă care a stat și va continua să stea în atenția noastră, pentru că trecerea la școala generală de 10 ani nu trebuie să fie grevată de nici un fel de eșec. De aici exigența cu care căutăm să examinăm toate aceste probleme. Din deplasarea recentă pe care am făcut-o în județele Mehedinți și Vaslui am dedus necesitatea unor măsuri urgente din partea inspectoratelor școlare județene pentru o cît mai atentă examinare a rețelei, a circumscripțiilor din care vor fi recrutați elevii pentru clasele a IX-a și mai ales pentru asigurarea condițiilor bune activității a școlilor care vor funcționa cu această clasă. În cele două județe de care vorbeam au fost înființate în rețea clase a IX-a la școli ai căror directori nici nu știau acest lucru. De pildă, directorii școlilor din comunele Vutcani și Fălciu, jud. Vaslui, cunoșc acest lucru doar la modul general. Aici — și cred că și în alte județe — se impune o deplasare a ponderei activităților pregătitoare pentru trecerea la învățămîntul de 10 ani de la inspectoratul școlar la comune, la școli.

AL. MOGOȘ: În timp ce în unele județe raportul între absolvenții clasei a VIII-a care vor intra în școli postgenerale și cei care vor intra în clasa a IX-a este sub 50 la sută, în județul Argeș, de care mă ocup, situația e alta. Aici, din cei peste 9000 de absolvenți ai clasei a VIII-a din promoția acestui an școlar, 80 la sută, — adică aproape 7000 de elevi — vor fi cuprinși în licee și școli profesionale. Avînd în vedere condițiile deosebit de bune de care dispune județul Argeș în privința personalului didactic și a spațiului de școlarizare, organele locale consideră că este posibil să se cuprindă în clasa a IX-a majoritatea celor rămași în afara școlilor generale, adică peste 1900 de elevi.

Este însă adevărat că în unele județe se constată o anumită stare de autoliniștire, mentalitatea „să-i dăm drumul deocamdată și apoi vom vedea". Și această autoliniștire nu se referă numai la aspectele legate de rețeaua școlară, ci și la alte probleme, cum ar fi construcțiile și, mai ales, problemele referitoare la profilarea viitoarelor școli generale de 10 ani. Stadiul construcțiilor școlare, de pildă, este nesatisfăcător la ora actuală în destul de multe județe.

C. PĂUNESCU: Avînd în vedere situația diferită pe care o prezintă de la un județ la altul trecerea la școala de 10 ani, firește că și problema pregătirilor necesare ridică aspecte deosebite. Județul Botoșani, de pildă, are o situație cu totul diferită de cea din Argeș. În acest județ procentul de cuprindere a absolvenților clasei a VIII-a în școli postgenerale depășește cu puțin 27 la sută. Inițial aici s-a considerat că există condiții pentru ca trecerea la școala generală de 10 ani să înceapă cu 5 clase a IX-a. Ulterior au mai fost create condiții pentru încă 10 clase, pentru ca, în urma reexaminării rețelei cu ajutorul organelor locale de partid și de stat să se hotărască organizarea a 46 de clase a IX-a, în care să fie cuprinși aproape 1400 de absolvenți. Aceasta presupune în etapa pregătitoare un mare volum de muncă pentru directorii de școli și, bineînțeles, pentru inspectoratul școlar. Socotesc însă că aceste județe au dreptul să beneficieze de un sprijin mai substanțial din partea ministerului, atît în ce privește îndrumarea, cît și în privința creditelor pentru construcții școlare, burse etc., și, desigur, în privința profilării claselor a IX-a.

CONST. RĂDOI: Profilarea este, desigur, una din problemele cele mai importante, căci de modul cum va fi rezolvată depinde în mare măsură audiența pe care o vor avea școlile generale de 10 ani în rîndurile părinților și ale elevilor. Aș propune, de aceea, să ne oprim mai mult asupra ei.

M. POTRA: În județul Sălaj, cele 11 clase a IX-a cu care se începe învățămîntul general de 10 ani vor fi orientate spre ramurile zonelor în care sînt amplasate școlile respective. Vor funcționa astfel aici clase cu profil pomicol, viticol etc. Problema care urmează să fie soluționată, nu numai în principiu ci și în mod concret și corespunzător menirii acestor școli, este cea a loturilor de experiență și de practică, a completării aparaturii necesare laboratoarelor școlare. Consider că este posibil ca acestea să fie rezolvate în mod optim.

ION SĂVULESCU: Problema profilării a fost studiată și la inspectoratul școlar Hunedoara, județ în care vor funcționa începînd cu viitorul an școlar 24 de clase a IX-a. Elevii acestor clase vor studia lăcătușeria, strungăria, electrotehnica etc. S-a stabilit pînă acum unde vor efectua practica elevii claselor a IX-a de la școlile din orașul Petroșani, ca și din alte localități. Aceasta nu înseamnă însă că problema poate fi considerată ca soluționată. După părerea mea este necesar ca în etapa pregătitoare deschiderii cursurilor să se stabilească nu numai întreprinderea unde se va realiza pregătirea practică a elevilor, ci și modul de desfășurare a acesteia, conținutul ei, cu toate implicațiile ce le presupune privind orarul, consumul de materiale etc. În ce privește laboratoarele chemate și ele să contribuie la pregătirea practică, în județul Hunedoara s-au și asigurat, cu sprijinul organelor locale, condițiile necesare dotării școlilor respective.

În altă ordine de idei aș vrea să menționez un fapt deosebit de semnificativ, și anume acela că părinții elevilor din diferite localități sătești ale județului Hunedoara au venit la inspectorat cerînd ca și școlile din comunele lor să treacă la generalizarea școlii de 10 ani începînd din toamna aceasta.

CONST. RĂDOI: Înseamnă că în aceste localități s-a desfășurat o muncă susținută de popularizare a școlii de 10 ani, care a făcut să crească interesul elevilor și al părinților pentru instruire, pentru cultură. Dar cu aceasta trecem la o altă problemă și anume cea a propagandei pentru școala de 10 ani.

PETRUȘ MANOLACHE: Propaganda în rîndurile părinților care au copii în clasa a VIII-a a început și în alte județe. Ea a și obținut, de altfel, primele roade. Din păcate, în unele locuri se consideră că trebuie să se aștepte întîi să se dea concursurile de admitere în licee și școli profesionale, și abia după ce se va ști cine a reușit și cine n-a reușit la concurs să se desfășoare propaganda propriu-zisă.

VASILE ROȘCA: Este o optică greșită. Părinții elevilor și înșiși elevii care vor absolvi clasa a VIII-a trebuie să cunoască de pe acum toate posibilitățile ce le stau la dispoziție, inclusiv aceea a frecventării claselor IX-X ale școlii generale de 10 ani. Profesorii au deci obligația de a le înfățișa pe larg condițiile ce le oferă școala de 10 ani atît în privința pregătirii de cultură generală, cît și în privința pregătirii preprofesionale. Acolo unde se așteaptă rezultatul concursurilor în licee și școli profesionale — este și cazul unor școli din județele Vaslui și Mehedinți — se manifestă în fond o anumită subapreciere a școlii de 10 ani. Succesul propagandei pentru această școală va fi realizat pe deplin în măsura în care se va înțelege că ea asigură o cultură generală mai dezvoltată, cu posibilități de a fi continuată în anii III și IV de liceu, precum și elemente de pregătire tehnică practică de natură să ușureze obținerea ulterioară a unei calificări prin școala profesională sau la locul de muncă.

AL. MOGOȘ: Succesul propagandei depinde, așa cum de altfel s-a mai subliniat, de profilarea judicioasă a școlii și de modul cum va fi rezolvată problema mijloacelor cu care se va realiza aceasta.

POMPILIU VÎLCU: Aș vrea să arăt că în acest an sînt alocate, pentru dotarea școlilor sume ce depășesc cincizeci de milioane de lei. Este de cea mai mare importanță ca fiecare inspectorat școlar județean, fiecare școală să manifeste o grijă sporită pentru ca aceste sume să fie folosite integral și în modul cel mai indicat, pentru a se resfrînge direct asupra calității muncii în întregul nostru învățămînt și în special la clasele a IX-a care vor porni la drum în toamna acestui an. Nivelul calitativ al instrucției și educației în aceste clase, accentuarea caracterului practic-aplicativ al procesului de învățămînt vor trebui să fie argumentele cele mai convingătoare în sprijinul realizării depline în următorii ani ai generalizării școlii de 10 ani.

CONST. RĂDOI: Calitatea instrucției și educației este condiționată de calitatea pregătirii personalului didactic. Ce măsuri se întreprind în această direcție?

C. PĂUNESCU: Aș vrea să relev în această privință o inițiativă a organelor de partid și de stat din județele Botoșani și Suceava care examinînd problema necesarului de personal didactic pentru școala de 10 ani, au luat unele măsuri menite să rezolve prin transferări problemele imediate. Ca urmare a acestor măsuri, școlile din județele respective vor dispune de cadre calificate pentru toate clasele a IX-a ce urmează să funcționeze începînd din toamnă. De asemenea, s-au făcut propuneri ministerului în legătură cu planul de școlarizare al Institutului de 3 ani din Suceava în scopul pregătirii de cadre pentru anii viitori.

CONST. RĂDOI: După cîte știm, o bună parte a absolvenților învățămîntului superior din promoția acestui an va lucra în învățămîntul de cultură generală. În anii trecuți, redacției noastre i-au fost semnalate neglijențe în asigurarea condițiilor de viață pentru cei numiți în învățămînt, ceea ce a dus la instabilitatea lor la catedră. Asemenea semnale ne-au fost adresate chiar din județul Botoșani.

AL. MOGOȘ: Asemenea neglijențe s-au manifestat și în alte județe și de aceea în activitatea noastră pe teren ajutăm inspectoratele să asigure de pe acum condiții de locuit pentru noii absolvenți, așa încît aceștia să se poată concentra nestingherit asupra calității muncii lor.

POMPILIU VÎLCU: În sprijinul muncii cadrelor didactice care vor preda la clasele a IX-a ce vor începe să funcționeze din toamnă, Ministerul Învățămîntului este preocupat de organizarea unui complex de acțiuni. Dintre acestea menționez cursurile de perfecționare care se vor desfășura în perioada 1—15 septembrie în fiecare județ și la care vor fi dezbătute probleme legate de aplicarea programelor și de folosirea manualelor pentru această clasă.

*

Discuția cu inspectorii generali din minister a relevat o parte din problemele complexe care se ridică în munca inspectoratelor școlare județene în vederea trecerii la școala de 10 ani. Este desigur, pozitiv că se pornește la procesul de generalizare a acestei școli cu o rețea largă, care va cuprinde peste 40.000 de absolvenți ai clasei a VIII-a. Atenția tuturor slujitorilor școlii, a conducerilor acestora, a inspectoratelor școlare trebuie să fie însă mai mult concentrată spre rezolvarea concretă a problemelor ce se pun la nivelul fiecărei școli în care va funcționa, începînd din toamnă, o clasă a IX-a. Trebuie intensificat în special ritmul construcțiilor școlare, al dotării școlilor cu laboratoare și material didactic, cu loturi experimentale. Se simte de asemenea nevoia de a se soluționa încă de pe acum modalitățile în care urmează să se desfășoare activitățile practice ale elevilor. O chestiune de mare actualitate o constituie propaganda în favoarea școlii de 10 ani, pe care oamenii școlii sînt chemați s-o desfășoare în rîndurile elevilor și ale părinților.

Sîntem convinși că nu se va precupeți nici un efort pentru ca în timpul care a rămas pînă la deschiderea viitorului an școlar, să se împlinească toate condițiile necesare trecerii cu deplin succes la înfăptuirea primei etape în generalizarea învățămîntului de 10 ani.

Expoziție de pictură și desene ale elevilor membri ai cercului de artă plastică de la Liceul „Gh. Lazăr" din Sibiu

Căi de sporire a eficienței muncii în casele de copii

În casele de copii ar trebui să fie încadrați minori normali din punct de vedere psiho-fizic, dar privați de un mediu educativ prielnic. În realitate, însă, toți minorii proveniți din familii dezorganizate, indiferent de gradul lor de dezvoltare fizică sau intelectuală, sînt trimiși în aceste case, pentru a se asigura salvarea lor urgentă dintr-o conjunctură educativă cu efecte psihice traumatizante. Desigur, acest obiectiv este atins. Pe de altă parte, însă, includerea, alături de copiii normali, a unor copii cu diferite tulburări psihomotorii îngreunează procesul instructiv-educativ și nu asigură eficiența maximă a muncii educatorilor.

Pentru rezolvarea acestor greutăți ne gîndim că, cel puțin în județele unde există mai multe case de copii, s-ar putea realiza o oarecare omogenizare din punct de vedere al capacității intelectuale a acestor copii, printr-o regrupare și o redistribuire a lor în cadrul instituțiilor respective. Astfel, una din case ar putea fi reprofilată în scopul găzduirii exclusive a copiilor ce prezintă abateri în jos de la normala dezvoltării spirituale corespunzătoare vîrstei. Pentru instruirea și educarea lor socotim că ar fi indicată crearea a două secții: una mai restrînsă, pentru minorii cu un intelect de graniță, puțini la număr și numai din clasele mici, pentru care ar trebui să se încadreze cîțiva educatori cu pregătire specială, și alta mai largă, pentru cei care se situează între copiii normali și cei debili mintali și care ar trebui încadrați în clase de „recuperare" la o școală din localitate, dacă nu există școală în incinta unității. Crearea unor asemenea clase de recuperare, cu programe școlare speciale, în toate localitățile unde există case de copii ni se pare deosebit de urgentă acum, cînd se trece la generalizarea învățămîntului de 10 ani.

Odată rezolvată problema omogenizării colectivelor de elevi din casele de copii, întreaga problematică specifică acestor unități s-ar restructura radical. Cadrele didactice ar putea șterge astfel din agenda lor o serie de probleme care în prezent cer un consum mare de energie și și-ar putea rezerva maximum de timp pentru rezolvarea unor probleme de fond, care să contribuie la orientarea cu adevărat științifică a activității lor.

Una din problemele de fond care trebuie să stea în centrul preocupărilor educatorilor de la casele de copii o constituie, credem, studiul psiho-pedagogic al minorilor cu care lucrează și tratarea lor diferențiată. Inițial, acest studiu ar trebui să aibă la bază cercetarea anchetelor sociale efectuate de organele tutelare din localitățile de unde sînt recrutați minorii respectivi. Cum însă de cele mai multe ori, anchetele lasă de dorit din punct de vedere al conținutului, se simte nevoia unei îndrumări competente a celor ce le elaborează, pentru ca ele să cuprindă aspecte esențiale din viața minorilor anchetați.

Pentru creșterea tonusului psihic al copiilor este necesar să se creeze în toate compartimentele de activitate ale caselor de copii un climat cît mai apropiat de cel familial, care să nu degenereze totuși în familiarism. În acest scop ar fi bine, credem, să se renunțe la acele ședințe cu elevii, bazate pe relații oficiale, rigide, impuse. În școala noastră aceste ședințe au fost înlocuite cu convorbiri apropiate, organizate pe grupe de elevi omogene din punct de vedere al vîrstei și al sexului. În cadrul lor se poartă discuții ce pornesc de la nevoile și dorințele copiilor, de la eventualele lor nemulțumiri. Astfel de convorbiri se bucură de o totală adeziune din partea copiilor, sînt tot mai des solicitate de ei. În atmosfera pe care o creează ele, sugestiile noastre cu privire la respectarea normelor de conduită și la perfecționarea întregii activități reușesc să sensibilizeze chiar și cele mai refractare elemente.

Prof. I. TEODORESCU
directorul Casei de copii
„30 Decembrie"
Sinaia

VACANȚA 1969

(Urmare din pag. 1-a)

ceste localități își vor petrece frumoase zile de vacanță peste 5000 de elevi, grupați după preferințe și înclinații: laureații festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor, tinerele condeie, pasionații pentru radio-electrotehnică, aero și navo modele, carting ș.a. ca și cei distinși în întrecerile organizate pe parcursul anului școlar la diferite ramuri de sport: fotbal, înot, șah, orientare turistică etc. Același interes socotim că îl vor stîrni excursiile tematice, între care în acest an un loc cu totul aparte îl vor ocupa cele organizate pe trasee legate de mari fapte de arme și patriotice care au avut loc, sub conducerea partidului, pentru eliberarea patriei noastre.

Aceste activități și multe altele le fac de interesante și de valoroase organizate cu mijloace financiare special afectate din bugetul statului nu pot cuprinde însă, în mod obiectiv, decît un număr limitat de elevi. De aceea, în ansamblul pregătirilor pentru vacanța ce urmează s-a acordat o atenție deosebită creării celor mai bune condiții în vederea organizării vacanței pe plan local, pentru copiii care nu vor fi cuprinși în tabere, excursii și colonii. Urmărindu-se realizarea acelorași obiective, ca și prin acțiunile la care ne-am referit mai sus, se îndreaptă eforturile spre mobilizarea masivă și valorificarea educativă sistematică și eficientă a resurselor și posibilităților multiple existente în comunele, orașele și municipiile de pe întreg cuprinsul țării. Inspectoratele școlare și conducerile de școli sînt solicitate să pună la îndemîna elevilor care doresc să-și petreacă o parte din timp la școală toate spațiile, instalațiile și dotările de care dispun.

În acest scop este nu numai de dorit, ci este necesar ca bibliotecile școlare să funcționeze intens toată vara, facilitînd lectura elevilor. Bazele și materialul sportiv din dotarea școlilor trebuie să fie puse la rîndul lor, la dispoziția celor pasionați pentru practicarea diferitelor ramuri sau jocuri sportive. Acolo unde există posibilități este indicat ca, împreună cu organizațiile de copii și tineret, conducerile de școli și inspectoratele școlare județene să înființeze și să asigure funcționarea unor cluburi pentru elevi înzestrate cu tot ce este necesar pentru desfășurarea unor acțiuni atractive, care să polarizeze interesul unui număr cît mai mare de elevi. Un loc important în ansamblul acțiunilor locale de vacanță va trebui să-l ocupe organizarea, la sfîrșit de săptămînă, a matineelor și galelor de filme, a reuniunilor de elevi, a drumețiilor și excursiilor locale, a serbărilor cîmpenești, a întrecerilor sportive etc.

Un important număr de elevi, mobilizați de organizațiile U.T.C., își vor aduce contribuția prin muncă voluntară, la campania agricolă de vară, vor continua tradiția valoroasă a tineretului, lucrînd pe șantierele naționale de muncă patriotică. Acolo unde elevii vor dori să participe ca angajați la munci agricole de vară pe care ei le pot efectua (culesul fructelor, al legumelor etc.), este de datoria școlilor să-i sprijine pentru a se angaja la aceste munci. Este neîndoios că, alături de oamenii muncii, de întregul nostru popor, elevii vor fi prezenți și își vor aduce contribuția efectivă la toate manifestările închinate împlinirii unui sfert de veac de la eliberarea patriei noastre.

Sigur că desfășurarea unei game atît de largi de activități în tot timpul verii reclamă cu necesitate conducerea permanentă și supravegherea acțiunilor de către învățători și profesori care, beneficiind de concediul legal prevăzut de Statutul personalului didactic, sînt chemați să-și planifice în așa fel concediul încît să se poată asigura permanența la școală, pe tot parcursul verii, a personalului didactic necesar.

Succesul acțiunilor de vară depinde de priceperea, pasiunea și responsabilitatea cu care vor munci toți cei angajați în cadrul lor, de conlucrarea strînsă dintre toți factorii educativi — familie, școală, organizațiile de copii și tineret — chemați să-și aducă fiecare contribuția sa specifică la desfășurarea cu maximă eficiență educativă a vacanței elevilor.

INFORMARE • DOCUMENTARE

Sesiunea Comitetului Administrativ al F.I.S.E.

Sindicatele din învățământ și politica școlară

Recent s-au desfășurat la Sofia sesiunea Comitetului administrativ al Federației Internaționale a Sindicatelor din Învățământ (F. I. S. E.) și reuniunea cu tema „Rolul și drepturile sindicatelor din învățământ în elaborarea politicii școlare", la care au participat reprezentanți ai unor federații sindicale naționale din Europa, Africa, Asia, America Latină, printre care și delegația Uniunii Sindicatelor din învățământ și cultură din R. S. România.

La sesiunea Comitetului administrativ a fost examinat proiectul raportului care urmează să fie prezentat de Secretariatul F.I.S.E. la viitoarea conferință statutară. Proiectul prezintă, în lumina unei analize temeinice a situației politice generale, a poziției și rolului sindicatelor din toate țările, situația școlii și principalele probleme ale educației în etapa actuală, subliniind că dezvoltarea forțelor de producție în epoca actualei revoluții științifice și tehnice și cerințele maselor pentru asigurarea dreptului la învățătură au impus tuturor statelor din lume elaborarea și aplicarea de reforme școlare. Este prezentat de asemenea un tablou realist al situației cadrelor didactice, al acțiunilor întreprinse de sindicate pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale celor care au sarcina educării tineretului, precum și al realizărilor obținute pe această linie

Proiectul de raport expune, în continuare, activitatea bogată și variată a F.I.S.E. în perioada care a trecut de la cea de-a patra conferință statutară, desfășurată la Alger în anul 1965, subliniind atenția deosebită acordată problemelor educației și celor legate de rolul și responsabilitățile cadrelor didactice în lumea modernă și punînd în evidență acțiunile întreprinse în acest sens — colocviul european „Educația și dezvoltarea științifică, economică și socială" (Paris, 27—30 decembrie 1968), Conferința internațională asupra alfabetizării (Torino, februarie 1968), Seminarul F.I.S.E. asupra rolului și sarcinilor organizațiilor sindicale din învățământ în alfabetizarea adulților (Budapesta, mai 1966), Reuniunea F.I.S.E. asupra învățământului programat (Praga, 1967) etc.

De asemenea, a fost pus în discuție proiectul de Statut al F.I.S.E., elaborat în lumina articolului 13 din Statutul Federației Sindicale Mondiale.

Raportul prezentat la reuniunea internațională sindicală cu tema „Rolul și drepturile sindicatelor din învățământ în elaborarea politicii școlare" a scos în evidență răspunderea care revine cadrelor din învățământ și organizațiilor sindicale în determinarea politicii școlare din toate țările. Făcînd o analiză temeinică a modului cum contribuie organele și organizațiile sindicale la elaborarea politicii școlare, raportul a arătat că în timp ce în statele socialiste sindicatele cadrelor didactice participă direct la rezolvarea multor probleme de bază ale politicii școlare, în țările capitaliste dezvoltate cadrele didactice și organizațiile lor sindicale își pot exercita acest drept numai în mod indirect, în sensul creării unei opinii politice sau participînd la activitatea organelor consultative create de guverne, iar în țările în curs de dezvoltare se constată unele din tendințele caracteristice statelor din prima sau a doua grupă, după particularitățile subiective sau obiective ale politicii generale.

În cele două intervenții ale sale, ca și în cadrul discuțiilor din cele două comisii din care a făcut parte, reprezentantul Uniunii sindicatelor din învățământ și cultură din R.S. România, a reliefat rolul pozitiv pe care îl îndeplinește F.I.S.E. în promovarea pe o scară din ce în ce mai largă a ideilor de cooperare internațională pentru dezvoltarea unității de acțiune a cadrelor didactice și a organizațiilor lor sindicale în lupta comună pentru democratizarea învățămîntului, pentru transformarea lui într-un factor din ce în ce mai activ al progresului și păcii în lume, subliniind de asemenea perspectivele care se deschid în fața muncii de viitor, atît pentru mișcarea sindicală a educatorilor în general cît și pentru fiecare federație națională.

Cu privire la proiectul de Statut al F.I.S.E., delegația noastră și-a adus contribuția la precizarea pasajelor referitoare la aplicarea principiilor democrației sindicale (respectul suveranității și deplinei egalități în drepturi, al independenței și neamestecului în treburile interne), la definirea stilului de muncă al F.I.S.E. cu organismele sindicale naționale (contacte permanente și consultări largi), în ceea ce privește baza de reprezentare a organizațiilor afiliate la Conferința statutară etc.

În continuare, delegatul român a scos în evidență rolul de seamă pe care îl au organele și organizațiile sindicale din învățămîntul românesc în elaborarea și aplicarea politicii partidului și statului nostru în dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului. El s-a referit astfel la importanța care s-a acordat participării tuturor cadrelor didactice și a organizațiilor sindicale la dezbaterea legilor privind dezvoltarea învățămîntului, a Statutului personalului didactic, a legii pentru experimentarea noului sistem de salarizare și majorarea salariilor cadrelor didactice, a actelor normative referitoare la pregătirea și perfecționarea corpului profesoral, a planurilor de învățămînt și programelor școlare, a manualelor școlare și cursurilor universitare etc. Pe de altă parte, au fost reliefate măsurile prevăzute în Statutul personalului didactic în legătură cu adîncirea procesului de democratizare a activității din instituțiile de învățămînt prin larga participare a lucrătorilor din învățămînt la rezolvarea tuturor problemelor privind aplicarea legislației școlare, la perfecționarea conținutului învățămîntului și la utilizarea metodelor moderne de predare, ca și la îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și viață ale cadrelor didactice. Cele spuse de delegatul român au stîrnit un viu interes în rîndul participanților la reuniune, care au manifestat dorința de a cunoaște nemijlocit, vizitîndu-ne țara, realizările obținute în acțiunea de dezvoltare și modernizare a învățămîntului românesc.

CONSTANTIN DRĂGULESCU,
președintele Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură

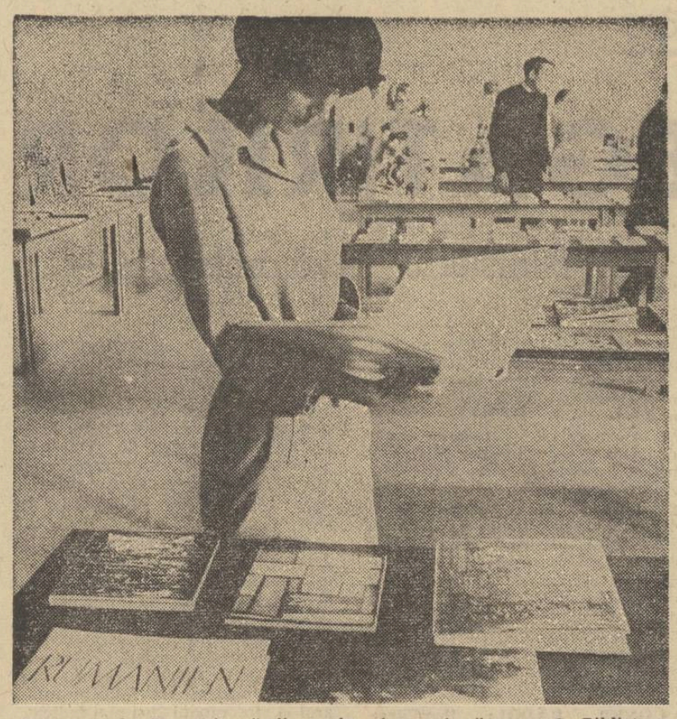

Aspect de la Expoziția cărții românești organizată recent la Biblioteca orașului Aarhus din Danemarca

Aprecieri pentru dinamica învățămîntului românesc

Sub titlul „Voința de reformă — necesitatea reformei în pedagogie — consecințele dinamicii economice și politice" s-a desfășurat de curînd, la Centrul internațional de studii de la Sonnenberg (R. F. a Germaniei), un congres de pedagogie cu participarea a 93 de delegați din 15 țări, printre care și România.

Centrul internațional de la Sonnenberg se ocupă cu studiul problemelor educației și ale învățămîntului. Datorită inițiativei și străduințelor cunoscutului pedagog Walter Schulze și ale colegilor săi din conducerea Centrului, el a contribuit, în ultimii ani, la confruntarea experiențelor și la dezbaterea problemelor pedagogice și social-culturale care influențează, într-un fel, sau altul, perspectiva dezvoltării educației și culturii.

Astfel, congresul internațional de pedagogie la care am participat în cursul lunii aprilie a abordat o tematică foarte amplă și actuală privind teoria pedagogică și reformele școlare de curînd înfăptuite sau în curs de realizare în unele țări europene. Cu mult interes au fost primite, în cadrul acestui congres, referatul „Cauzele și înfăptuitorii reformelor școlare", studiile privind ridicarea nivelului cultural al maselor paralel cu promovarea unor mijloace eficace pentru a deschide drum liber talentelor și perspectivele de viitor ale învățămîntului profesional, precum și analizele comparative ale reformelor școlare înfăptuite în diferite țări.

Referatul „Învățămîntul românesc în transformare" a pus în lumină strînsa corelație între dezvoltarea social-economică, și culturală a României și dezvoltarea învățămîntului în condițiile edificării socialismului, cînd școala de toate gradele dobîndește calitatea și rolul de forță de propulsiune socială. Referatul a înfățișat eforturile depuse în țara noastră pentru crearea unui sistem școlar modern, capabil să corespundă exigențelor contemporane și de perspectivă ale societății noastre socialiste, a conturat cadrul legal al acestui sistem școlar, concretizat în Legea învățămîntului din 1968, reliefînd dinamismul politicii școlare românești.

Prezentînd o imagine unitară asupra teoriei și practicii educaționale românești, referatul a declanșat numeroase întrebări și participări la discuții. Delegați din diferite țări au scos în relief caracterul progresist, democratic și modern al evoluției învățămîntului în România și au evidențiat anumite aspecte demne de a fi introduse în propriul sistem de învățămînt, cum ar fi completa gratuitate și larga accesibilitate, posibilitatea trecerii de la un grad sau tip de școală la altul etc. S-a desprins limpede faptul că realizările noastre în domeniul vieții școlare ne situează între țările cele mai avansate din lume în acest domeniu.

Interesul arătat față de problemele actuale și de perspectivă ale învățămîntului românesc se vădește și în faptul că organizatorii Congresului au selecționat referatul consacrat acestor probleme printre lucrările care vor fi cuprinse într-o culegere de sinteză ce va fi difuzată simultan în toate țările reprezentate la congres. În discuții personale, foarte mulți dintre participanți și-au exprimat dorința de a avea la îndemînă, în limbi de circulație mondială, materiale documentare cît mai ample despre România. Sugerăm Editurii didactice și pedagogice înscrierea în plan a unor asemenea lucrări.

Conf. dr. IOSIF ANTOHI

Programele disciplinelor de specialitate pentru concursul de admitere în licee de artă și în cele cu program de educație fizică

LICEE DE ARTĂ

SPECIALITATEA MUZICĂ

I. Secția instrumentală

1. Pian : Un studiu (Czerny, Krammer, Bertini, Clementi). O invențiune la 3 voci de Bach. Sonată clasică — partea I și a II-a (Mozart, Haydn, Beethoven). Piesă românească, la alegere.

2. Vioară : Un studiu din Kreutzer sau Fiorillo. Partea I sau a II-a și a III-a dintr-un concert prevăzut în programa clasei a VIII-a (Rode, Bériot, Vivaldi). Două părți dintr-o sonată preclasică din programa clasei a VIII-a Corelli, Haendel). Citire la prima vedere (din programa clasei a VII-a).

3. Viola : Un studiu (culegere de studii Mazas, Dont, Kreutzer, Bruni etc.). O parte dintr-un concert (Telleman, Vivaldi, Haydn — concert de oboi în transcripție pentru violă). Două părți dintr-o sonată preclasică (Haendel, Vivaldi, Bach, Marcello etc.). Piesă la alegere.

4. Violoncel : Un studiu pentru mîna dreaptă și un studiu pentru mîna stîngă ; un studiu cu acompaniament de pian (Simandl : 30 studii nr. 3, 7, 16 etc.)

5. Contrabas : O gamă, un studiu, o piesă cu acompaniament de pian.

6. Harpa : Game și arpegii executate la două mîini în tempo rar. Un studiu din Bochsa sau Pozzoli. O piesă de formă mai mică (Schumann — Album pentru tineret, Sbornik, Krdely, Rakov, Bredniceanu) sau o sonatină (Bochsa, Nadermann).

7. Instrumente de suflat și percuție

— O gamă executată în legato și staccato pe toată întinderea instrumentului. Un studiu. O piesă de formă mică, cu acompaniament de pian.

8. Teorie — Solfegiu

A. **Elemente introductive în teorie-Solfegiu — Dictat :** Însușirile sunetului. Scara generală (octave, registre). a) Notația înălțimii : portativ, linii suplimentare, cheile **sol, fa** și **do** pe linia a III-a, **do** pe linia a IV-a, 8-va alta, 8-va bassa, alterații. b) Notația duratei : note și pauze, legato de prelungire și punctul de prelungire. Diviziunea binară și ternară a valorilor de note. Diviziuni excepționale : trioletul și sextoletul, duoletul și cvartoletul, cvintoletul și septoletul. Ton și semiton diatonic și cromatic. Intervale simple (mari și mici, perfecte, mărite, micșorate) și compuse. Nuanțe și accente. Legato de expresie, frazare și portamento. Abreviațiuni mai des întîlnite în notația instrumentală. Vocile de copii.

B. **Tonalitate :** Gamă, mod, tonalitate, armură, arpegiu — acord (de 3 sunete). Moduri populare diatonice. Funcțiunile Treptelor. Tonalități pînă la 7 diezi și 7 bemoli la cheie. Cadran tonal. Game diatonice, cromatice și enarmonice. Tonalități relative, omonime, vecine și depărtate în cadranul tonal. Modulația la relativă, la omonimă și la tonalitățile vecine. Ornamente : apogiatura, mordentul, grupetul și trilul.

C. **Ritm :** Ritm și măsură. Unitatea de timp binară și ternară exprimată prin diverse valori de note (relativitatea intervalelor). Clasificarea măsurilor : a) după felul timpilor (cu timpi binari și cu timpi ternari) b) după accent (toate măsurile simple de 2 și 3 timpi și toate măsurile compuse omogen de 4, 6, 9, 12 timpi și compuse neomogen de 5 și 7 timpi). Formule ritmice deosebite : orice fel de sincope și contratimpi pe timpi și părți de timp. Principalii termeni de tempo.

II. Secția teoretică

Candidații pentru această secție susțin în cadrul concursului numai probleme de teorie-solfegiu și dictat melodic și armonios.

SPECIALITATEA ARTE PLASTICE

1. Un studiu monocrom executat în creion, cărbune, sepia, laviu etc. după grup de obiecte așezate sub formă de natură moartă. Se urmărește organizarea compoziției în pagină, înțelegerea și redarea expresivă a formelor, proporțiilor și volumelor, precum și priceperea de a folosi mijloacele tehnice de exprimare artistică.

2. O lucrare din imaginație, executată în culoare, inspirată din următoarea tematică : trecutul glorios de luptă al poporului român (momente luate din descrierile în proză sau versuri, studiate în școală) ; construirea socialismului în patria noastră (aspecte privind industrializarea, transformarea socialistă a agriculturii și revoluția culturală) ; viața și activitatea colectivă a elevilor în școală, în organizația de pionieri, în tabere și excursii, în familie etc. ; ilustrarea unor momente semnificative oglindite în literatura studiată în școală (proză, versuri, teatru).

Temele sînt stabilite de comisie. Lucrarea poate fi realizată în acuarelă, tempera, ceracolor, ulei etc. Candidații care manifestă interes deosebit pentru sculptură pot realiza lucrarea din imaginație în tehnica modelajului, folosind materialul preferat.

COREGRAFIE

Candidații sînt examinați la disciplinele „Dans clasic" și „Dans de caracter". Probele de specialitate constau din executarea unor exerciții și combinații cu elementele de dans clasic și dans de caracter prevăzute în programele școlare ale clasei a VIII-a (anul V), realizate la bară și la mijlocul sălii. Fetele susțin în mod obligatoriu și un exercițiu pe poante.

LICEE CU PROGRAM DE EDUCAȚIE FIZICĂ

I. PROBE GENERALE OBLIGATORII

Alergare de viteză 60 m ; săritura în lungime cu elan ; aruncarea greutății cu elan — băieți 5 kg, fete 3 kg.

II. PROBE LA ALEGERE

A. **Gimnastică — băieți :** a) Un exercițiu liber ales la sol care să cuprindă următoarele elemente obligatorii : roată laterală, stînd pe cap, cumpănă. b) Săritura la cal în lungime (înălțimea calului 115 cm). c) Stînd pe mîini marcat d) Cățărare la frînghie — numai în brațe (3 m).

B. **Gimnastică — fete :** a) Un exercițiu liber ales la sol care să cuprindă următoarele elemente obligatorii : sfoara ; podul ; roata laterală. b) Săritura prin depărtat la cal traversal (110 cm). c) Răsturnare înainte pe 1—2 picioare. d) Cățărare la frînghie cu brațele și picioarele (3 m).

C. **Gimnastică artistică — fete :** a) Un exercițiu liber ales care să cuprindă următoarele elemente : săritură pas cu deschidere 180° ; piruetă arabesque 360° ; cambré înapoi ; săritura fouette. b) Un exercițiu liber ales cu coarde care să cuprindă următoarele elemente : săritură simplă cu dublă rotare de coardă ; săritură pas peste coardă.

D. **Atletism**

Băieți — 60 m ; 300 m ; 1000 m ; lungime ; înălțime ; greutate (5 kg);

Fete — 60 m ; 200 m ; 500 m ; lungime ; înălțime ; greutate (3 kg).

E. **Jocuri sportive — băieți și fete**

1. Un complex de procedee tehnice care să cuprindă în mod obligatoriu :

Baschet : conducerea mingii, pase în doi, aruncarea la coș pînă la marcare.

Handbal : schimb de pase în 2 pînă la jumătatea terenului, conducerea mingii spre poartă urmată de aruncare la poartă din săritură, în colțul apropiat al porții (distanța de aruncare 7 m pentru fete și 9 m pentru băieți).

Volei : preluarea din serviciu pasare și lovitura de atac.

2. După încheierea complexelor se vor acorda :

Baschet : 12 aruncări libere la coș.

Volei : cîte 5 servicii cu precizie în zonele 1 și 5 ale terenului advers — înălțimea plasei regulamentare, la băieți serviciul de sus, iar fete serviciul de jos.

Handbal : aruncarea mingii la distanță, cu elan (3 încercări) ; aruncări la țintă din săritură. Direcție de atac, perpendicular pe mijlocul porții. Cîte 5 încercări în colțul superior și inferior al porții, marcat cu un patrat de 60/60 cm.

Fotbal : lovirea mingii cu piciorul, preluarea și conducerea, lovirea mingii cu capul. Probă complexă cuprinzînd : alergare, conducere, lovire, preluare și tras la poartă (se pornește în alergare fără minge, preia și conduce mingea, pasează și preia, conduce și trage la poartă).

Candidatul este obligat ca în cererea de înscriere să specifice ramura sportivă (existentă în școală) la care vrea să dea examen (proba la alegere).

Candidații care fac dovadă scrisă că în anul școlar respectiv au îndeplinit condițiile de mai jos nu mai susțin examen practic și primesc nota 10 (zece) la educație fizică :

Atletism — Băieți : performanțe echivalente cu norma de clasificare juniori I. Fete : performanțe echivalente cu norma de clasificare a III-a.

Gimnastică — Băieți și fete : categoria a II-a de clasificare.

Gimnastică artistică : categoria a II-a de clasificare.

Jocuri sportive : categoria a III-a de clasificare.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"—IAȘI

ANUNȚĂ :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

Facultatea de filologie

— Conferențiar la catedra de literatură română, poziția XXII B/3, disciplinele Istoria literaturii române, Curs special de literatură română.

Facultatea de istorie-filozofie

— Lector la catedra de materialism dialectic și istoric, poziția XXVII A/15, disciplina sociologie.

— Asistent la catedra de materialism dialectic și istoric, poziția XXVII A/16, disciplina sociologie.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" Iași cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de legea nr. 6/1969 privind Statutul personalului didactic din R.S.R.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț pentru posturile de conferențiari și lectori și de 15 zile pentru postul de asistent.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I.Cuza" din Iași, în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru postul de conferențiar și lector, și de 2 luni pentru postul de asistent.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 12718.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"—IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post didactic

Facultatea de studii economice

— Conferențiar la catedra de economia, planificarea și organizarea agriculturii și statistică, poziția XXXII C/3, disciplinele : statistică industrială, statistică agricolă.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Universității „Al. I. Cuza" din Iași, o dată cu o cerere de înscriere următoarele acte în dublu exemplar :

— copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ;

— copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe ;

— lucrările științifice ale candidatului, într-un singur exemplar ;

— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază :

— memoriul de activitatea didactico-științifică, semnat de candidat ;

— autobiografia.

Termenul de depunere a actelor este o lună de la data publicării acestui anunț.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 12718.

ANUNȚ

Absolvenții școlii normale din Buzău, promoția 1929, sînt invitați la întîlnirea de 40 ani de la absolvire, ce va avea loc în Buzău, pe data de 6 iulie 1969.

Relații : învățător Taraș Vasile, comuna Scutelnici, județul Buzău.

EU CE VOI PRIMI OARE?

PĂRINȚII AU CUVÎNTUL... DAR DUPĂ CE AU VIZITAT MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM SPECIAL APROVIZIONATE CU OCAZIA DECĂDEI

bucuria copiilor — 23 mai-1 iunie

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 997 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — vineri 30 mai 1969 — 4 pag. 25 bani

■ Orientări către acțiuni sindicale diferențiate și eficiente pag. a 2-a

■ Nevoia unei educații moderne pag. a 3-a

■ Va deveni profesorul o persoană anacronică? pag. a 3-a

■ Repere pentru orientarea elevilor: învățămîntul de subingineri pag. a 4-a

COPIII

Ochii lor cercetează lumea cu nepotolită curiozitate și dorință de a ști. Întrebările lor, rostite și nerostite, se adresează în primul rînd dascălului, omul de mîna căruia pătrund pe poarta uriașului și minunatului castel al cunoașterii umane. Iată de ce, în fiecare zi, copiii așteaptă darurile cele mai de preț, darurile minții și ale inimii, de la noi, oamenii școlii.

SIMPOZIONUL NAȚIONAL „BAZELE PSIHOLOGICE ALE ACTIVITĂȚII PIONIEREȘTI"

În zilele de 23 și 24 mai a.c. s-au desfășurat la Palatul Pionierilor din București lucrările Simpozionului Național „Bazele psihopedagogice ale activității pionierești", organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Institutul de științe pedagogice. Înscriindu-se în șirul de manifestări dedicate celei de a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist și celei de a 20-a aniversări a înființării Organizației Pionierilor din Republica Socialistă România, această prestigioasă manifestare științifică a reunit numeroase cadre universitare și cercetători din domeniul filozofiei, psihologiei, pedagogiei, sociologiei, comandanți de pionieri, activiști, precum și numeroși profesori din Capitală și din țară.

În cuvîntul de deschidere, acad. **Ștefan Bălan**, ministrul învățămîntului, a subliniat aportul deosebit pe care îl aduce Organizația Pionierilor în educarea comunistă a școlarilor.

„Bilanțul realizărilor de pînă acum — a spus ministrul învățămîntului — este încurajator, dar el ne obligă la mai mult, la mai bine. Ministerul Învățămîntului și Consiliul Național al Organizației Pionierilor, inspectoratele școlare și consiliile județene, conducerile de școli și comandanții de unități au datoria să-și sporească eforturile în vederea îmbunătățirii continue a formelor de activitate pionierească, pentru a asigura formarea multilaterală a tineretului în raport cu cerințele de dezvoltare ale societății noastre".

În continuare au fost prezentate referatele: „Direcții și perspective în activitatea organizației pionierilor din Republica Socialistă România", de **Virgil Radulian**, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului, „Activitatea pionierească în cei 20 de ani de la înființarea Organizației Pionierilor" de **Silvestru Patița**, vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor și „Activitatea pionierească în contextul pedagogiei contemporane" de conf. univ. dr. **George Văideanu**, directorul Institutului de științe pedagogice. Lucrările simpozionului s-au desfășurat apoi în cadrul secțiilor „Bazele teoretice ale activității pionierești", „Psihologia vîrstei pionierești" și „Metodica activității pionierești". În cadrul fiecărei secții au fost prezentate numeroase comunicări care au abordat aspecte variate ale muncii cu pionierii. Discuțiile purtate pe marginea comunicărilor, sugestiile și propunerile făcute de către participanți au dovedit interesul deosebit de care s-a bucurat acest simpozion în rîndurile tuturor celor care muncesc cu pionierii.

*

„În fiecare dintre comunicările prezentate în cadrul simpozionului — ne-a spus prof. dr. **Constantin Pufan** — au existat elemente de tratare psihologică, deosebit de importante. Au fost surprinse relații și interrelații între cercurile pionierești și activitatea școlară, subliniindu-se factorii care contribuie la îmbunătățirea activității școlare prin intermediul stimulenților specifici ai cercurilor pionierești și invers, activitatea pionierească prin intermediul activității școlare. Comunicările prezentate au avut astfel nu numai o utilitate teoretică, dar și o evidentă utilitate practică aplicativă, în sensul că au sugerat modalități de îmbunătățire a activității din unitățile și detașamentele de pionieri".

„Prin întreaga lor desfășurare, lucrările simpozionului au relevat importanța deosebită pe care o reprezintă din punct de vedere al structurii personalității elevilor perioada pionieriei — a fost de părere prof. univ. dr. docent **B. Zörgö**. Atît materialele prezentate, cît și discuțiile, au cuprins propuneri valoroase privind unele aspecte teoretice și metodologice ale activității cu pionierii, care au fost fundamentate teoretic și care pot fi puse în aplicare și practic. Socotesc că pentru noi toți cei care formăm tînăra generație concluziile simpozionului sînt demne de luat în seamă, întrucît ele sînt de natură să întărească atît activitatea școlii, menită să dezvolte gîndirea copiilor, cît și pionieria, îndreptată spre legarea acestei gîndiri cu activitatea concretă, cu viața, cu ceea ce îl atrage pe copil și îl poate afirma ca personalitate".

„În etapa superioară în care se găsește mișcarea pionierească din țara noastră, caracterizată printr-o fundamentare științifică și printr-o căutare creatoare a celor mai adecvate și eficiente forme de muncă, simpozionul a reprezentat o sinteză a experienței dobîndite pînă în prezent pe plan național — a afirmat prof. **Toma Mareș**, președintele Consiliului Organizației Pionierilor din județul Constanța. Prin întreaga sa desfășurare această importantă manifestare științifică a deschis noi orizonturi muncii de cercetare în domeniul problemelor pionierești și a dovedit, în același timp, interesul pe care îl acordă oamenii de știință — cercetători, pedagogi, psihologi, sociologi — muncii laborioase desfășurate de zecile de mii de învățători și profesori comandanți de detașamente și unități".

Referindu-se la unele din concluziile pe care le-au pus în lumină lucrările simpozionului, lector univ. dr. **Pantelimon Golu** ne-a spus: „Printre problemele care au stîrnit interesul în cadrul secției «Phisologia vîrstei pionierești» a fost și aceea cu privire la corelația dintre activitatea pionierească și învățarea de tip școlar. În legătură cu aceasta a fost subliniată necesitatea de a se găsi metodele adecvate pentru a asigura îmbinarea învățării și educației școlare cu învățarea și educația pionierească, în sensul de a asigura în permanență rolul conducător dominant al activităților școlare în raport cu cele pionierești. S-a scos de asemenea în evidență faptul că în cercetarea și cunoașterea copilului trebuie luate mai amplu în considerație variabilele psiho-sociale de comportament: afectivitatea, preferințele, gustul, opiniile".

„Deși elaborate de cercetători diferiți, din diferite puncte geografice de pe harta țării, comunicările susținute la simpozion s-au prezentat ca structurînd un întreg, ceea ce a conferit acestei manifestări științifice un plus de valoare atît pentru cercetarea fundamentală, cît și pentru cea aplicativă — a opinat prof. **Dumitru Finaru**, de la Liceul pedagogic din Bacău. Simpozionul marchează un punct de salt calitativ în mișcarea pionierească, deoarece a oferit numeroase soluții cu finalitate aplicativă, ceea ce va contribui la eliminarea empirismului în activitatea cu purtătorii cravatelor roșii. Minuțioasa pregătire a lucrărilor, excelenta lor organizare, înalta ținută științifică a comunicărilor prezentate, competența în participările la discuții, năzuința unanimă de a aprofunda în continuare problemele de cercetare, luînd totodată în studiu altele noi — iată cîteva dintre coordonatele esențiale care definesc această importantă manifestare".

Rezumînd părerea unanimă a participanților la simpozion, prof. **Ion Orghidan**, cercetător științific la Institutul de științe pedagogice, ne-a spus: „Simpozionul Național privind bazele psiho-pedagogice ale activității pionierești organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Institutul de științe pedagogice constituie, prin problemele fundamentale dezbătute și prin nivelul științific deosebit al comunicărilor ținute, o contribuție substanțială la valorificarea noii concepții așezate de Partidul Comunist Român la baza organizării activității cu pionierii. Simpozionul a constituit o manifestare de prestigiu a celor ce muncesc cu pionierii, un îndemn și un angajament spre rezultate tot mai bune în asigurarea eficienței educației pionierești".

FINAL ȘCOLAR

Cursurile propriu-zise ale clasei a XII-a s-au încheiat, de fapt, la sfîrșitul lunii aprilie. Anul școlar al acestei clase s-a terminat însă cu adevărat abia vinerea trecută, după ce a luat sfîrșit perioada dedicată de școală pregătirii examenului de bacalaureat, ultima și cea mai mare încercare pe care o vor trece cei ce astăzi poartă cu mîndrie titlul de membri ai primei promoții a liceului de 12 ani.

Am asistat, în acea zi de final școlar, la o solemnitate discretă și modestă, dar impresionantă prin semnificația și densitatea ei emoțională care a avut loc la Liceul „Mihai Viteazul" din București. După tradițiile împămîntenite în fiecare școală, astfel de momente sînt sărbătorite în chipuri diferite. Aici, sărbătoarea purta numele de „Festivitatea ultimei sonerii".

Absolvenții s-au adunat într-un careu. Pentru ultima oară, secretarii de U.T.C. ai claselor au ieșit în fața colegilor lor și a profesorilor și au prezentat raportul.

Am văzut umezindu-se ochii unora dintre acești copii, care acum încetează de a mai fi copii. Aici, pe băncile acestui liceu, au trecut de la 15 la 16, la 17, la 18 ani. Aici, au crescut, au învățat, s-au legat de profesorii lor și au trăit momente care nu se vor mai întoarce niciodată. Dar nu numai nostalgia după anii de copilărie și adolescență petrecuți în școală era sursa acestei emoții. Ea era dublată, în același timp, de marea și copleșitoarea bucurie de a fi încheiat cu succes o etapă importantă din pregătirea lor.

Respectînd una dintre tradițiile locului, absolvenții au înmînat succesorilor lor imediați, elevii clasei a XI-a, drapelul liceului, ca pe un simbol al năzuințelor generoase pe care le perpetuează școala din generație în generație. Au rostit cuvinte calde de mulțumire profesorilor și au ascultat ultimele povețe ale acestora. Apoi „ultima sonerie" a răsunat prelung pe coridoarele liceului, într-o liniște înfiorată de emoție.

În aceeași zi, 60.000 de absolvenți ai liceului și-au luat rămas bun de la profesorii lor, de la colegii lor din clasele mai mici, sărbătorind totodată un optimist debut în viață. Pentru gîndurile care însoțesc acest debut este semnificativ textul telegramei adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, de absolvenții Liceului „I. L. Caragiale" din București. „Pornim în viață plini de încredere că mintea și inimile noastre vor descifra în continuare tainele științei, frumusețile artei, că vom fi demni urmași ai acelora care cu migală, abnegație și jertfe au creat cele mai bune condiții pentru dezvoltarea omului — se spune în această telegramă. Absolvim școala în lunile premergătoare a două mari evenimente de importanță istorică excepțională în viața poporului român — Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român și a 25-a aniversare a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, în cinstea cărora ne angajăm să facem totul pentru ca România socialistă să-și continue ascensiunea multilaterală spre cele mai înalte culmi ale civilizației și progresului".

Sînt cuvinte ieșite din inimă, cuvinte care exprimă năzuințele tinerei generații.

O. B.

PROMOVĂRI ȘI EXAMENE

Sfîrșitul anului școlar, cu încheierile de situații pentru promovare și cu examenul și concursurile de sezon, ridică iar pe primul plan o serie de probleme vechi de cînd e școala și de deosebit răsunet social: problemele examinării, ale notării, ale mediilor, cărora le este consacrată chiar o știință specială — **docimologia.** Oricît de cunoscute le sînt cadrelor didactice aceste probleme și cu toate că discuția asupra lor este acum mai argumentată, fiindcă au apărut recent la noi lucrări în măsură să informeze și să îndrume, este totuși util să mai reflectăm la ele din nou și în circumstanțele concrete ale acestui an.

Să punem însă în discuție iar teme ca „subiectivitatea notării" sau ca „hazardul examenelor"? Ele sînt destul de lămurite în docimologie! Sînt aproape 10 de ani de cînd, într-un prim volum românesc de specialitate („Tîlcul notelor în licee", 1933), directorul de liceu Teodor Neș făcea docimologie fără să vrea anume, punînd pe grafice notările profesorilor școlii, scoțîndu-i în evidență pe cei prea severi sau prea indulgenți. De mulți ani se scrie despre această variație în modurile de notare ale profesorilor, care face să nu se potrivească între ele aprecierile examinatorilor. Și sînt încă mai mulți ani de cînd, spre a supune pe elevi la probe omogene și în condiții de egalitate, în unele țări s-au adoptat „teste docimologice" — probe obiective pentru măsurarea progresului școlar, uniformizîndu-se pe baza numelui științei respective, denumiri felurite (teste de cunoștințe, teste școlare, teste didactice, pedagogice, educaționale s.a.).

Să punem iar în discuție necesitatea unor reforme în materie de examinare și notare? În țara noastră a fost desființat paralelismul „examen de absolvire a școlii generale — concurs de admitere în licee și școli profesionale" și sînt în curs de experimentare sau în studiu alte îmbunătățiri, dintre care menționăm introducerea unei „fișe pedagogice" care ar putea avea, potrivit avizului unor docimologi, mari influențe asupra viitoarei organizări a examenelor și a scării de notare.

Am mai putea discuta o propunere, de mai mică importanță științifică, dar cu mare ecou în școală, în rîndurile elevilor și ale părinților, în legătură cu clasificările și premiile școlare de sfîrșit de an. Într-o comunicare la recenta sesiune științifică de la Craiova (aprilie 1969), pornindu-se de la notele subiective, s-a demonstrat nepreciziunea mediilor trimestriale, a celor anuale și, deci, a mediilor generale. Dacă mediile generale sînt adevărate doar între anume limite de aproximație, nu e drept să se stabilească diferențieri în clasificare numai pentru cîteva sutimi de punct (la unele clase foarte bune premiul I se obține pentru media 10, premiul al II-lea pentru media 9,97 și premiul al III-lea pentru media 9,95, în timp ce la clase mai slabe premierile coboară sub media 9). S-a propus clasificarea și premierea pe colective de elevi: premiul I pentru toți elevii cu cele mai mari medii apropiate între ele (eventual între 9,50 și 10), premiul al II-lea pentru gruparea de medii următoare (eventual 9—9,50), iar premiul al III-lea pentru mediile între 8 și 9.

Ar fi poate mai bine să supunem atenției profesorilor, la acest sfîrșit de an școlar, un alt aspect, mai puțin discutat în literatura noastră docimologică — și anume cel referitor la **psihologia examinaților.** Reținem aici în special două laturi ale problemei.

S-a constatat, prin anchete și analize, că mulți elevi prezintă, în ajunul și în timpul examenelor (chiar la simple examinări curente), fenomene de adevărată boală, nu numai o simplă și banală emoție. Comportarea lor în timpul examinării nu poate fi normală, ei nu pot arăta ceea ce știu și ceea ce pot să aplice din cîte au învățat. Pentru profesorul examinator rezultă de aici o sarcină de mare importanță: el trebuie să creeze și să păstreze, la examinările de orice fel și în special la acelea de care depinde viitorul candidatului, o atmosferă de seninătate și încredere, de încurajare, pentru ca, datorită înțelegerii și răbdării dovedite de el, elevul să poată reintra în normal. Profesorul nu trebuie să se grăbească și să asimileze fenomenele morbide și consecințele lor în expunere cu lipsa de pregătire (sînt elevi care chiar la lucrările scrise pierd multă vreme pînă li se estompează emoția). Mai ales cînd nu cunoaște candidații, apelul la fișele de caracterizare, la performanțele lor anterioare îl ajută pe examinator să-l înțeleagă, pe elevul examinat și să stabilească o atmosferă propice dezvăluirii adevăratei și completei sale pregătiri.

Mai supunem atenției profesorilor care examinează, deci „cîntăresc" performanțele elevilor (fiindcă „examen" se leagă etimologic de „balanță"), obligația morală și legală de a fi, cum se spune în legende, „drepți judecători". Greșelile în apreciere pot determina mari tulburări în sufletul elevilor, mai grave chiar decît perturbările de integrare socială, care se mai pot retușa cu vremea. Elevii învață de la profesori, poate chiar mai mult decît de la părinții lor, normele etice de purtare în societate. Examinarea și notarea nu se referă numai la elev; și clasa judecă pe profesor pentru felul cum își îndeplinește această datorie de mare răspundere încredințată de societate, de „drept judecător". O lecție se mai poate repeta, dacă n-a fost înțeleasă, unele examinări și notări sînt însă acte unice, definitive. Examinatorul își poate permite să îndrepte o situație școlară grea a unui elev, la reluarea unei examinări, dar cînd nu ajunge cu aprecierea la nivelul adevărat al elevului examinat, cînd se grăbește cu cîntărirea, neluînd în considerare tot fondul de măsurat, el dă o grea lovitură încrederii pe care tineretul trebuie să o aibă în echitate, în autoritate. Iar cînd se mai discerne și o intenție de a pedepsi prin notă, de a manifesta anume antipatii care nu au ce căuta în raporturile profesor-clasă, elevii mai sensibili pot ajunge la reale crize sufletești.

Examenele și promovarea au fost și vor fi, pînă ce reformele introduse de modernizarea în curs a învățămîntului le vor reconsidera, prilejuri de frămîntări, dar și de reflectare la modul cum li se poate asigura caracterul de dreptate și obiectivitate care face să se asocieze „balanța-examen" la simbolul justiției.

Dr. DUMITRU MUSTER
secretar științific
Institutul de științe pedagogice

-801

Orientări către acțiuni sindicale diferențiate și eficiente

O trecere mai atentă în revistă a acțiunilor întreprinse de sindicatele din învățămînt în ultimele decade relevă faptul că acestea se orientează tot mai mult spre acele laturi ale activității profesionale care sînt cele mai actuale în etapa dată, care preocupă cel mai mult cadrele didactice.

Firește, o primă problemă de actualitate a constituit-o în această etapă sprijinirea membrilor de sindicat în vederea încheierii cu succes a anului școlar. În acest scop sindicatele din învățămînt ale orașelor Brăila și Giurgiu, de pildă, au organizat mese rotunde, simpozioane și schimburi de experiență pentru popularizarea celor mai eficiente metode de organizare și desfășurare a lecțiilor de recapitulare și sinteză, de sprijinire a elevilor din clasele a VIII-a și a XII-a pentru pregătirea în vederea examenelor de absolvire, a bacalaureatului și a admiterii în licee, în școlile profesionale și respectiv în învățămîntul superior și în școlile postliceale.

Numeroase grupe sindicale din școli, precum și o serie de sindicate din localitățile mari au intensificat în ultimul timp și sprijinul acordat orientării școlare și profesionale a elevilor. În București, comitetul sindicatului învățămînt din sectorul 3 a studiat în acest scop experiența unor diriginți în ceea ce privește caracterizarea psiho-pedagogică a elevilor din clasele a VIII-a și a XII-a, legătura cu profesorii și cu părinții acestor elevi în vederea stabilirii cît mai juste a viitoarei profesiuni a absolvenților. Această experiență a fost împărtășită apoi în cadrul manifestării organizate de comitetul sindicatului pe sector, în cadrul Școlii generale nr. 51, unde au fost discutate de asemenea mijloacele de asigurare — printr-o strînsă legătură cu sindicatele din întreprinderi, școli profesionale, instituții de învățămînt superior etc. — a unei cît mai ample și mai bogate informări a elevilor asupra diferitelor sectoare de activitate către care se pot îndrepta.

O problemă de mare actualitate, căreia organele și organizațiile sindicale îi acordă toată atenția, este cea a pregătirilor în vederea trecerii, din toamna acestui an, la realizarea învățămîntului general de 10 ani. Sindicate cum sînt cele din orașele județelor Sibiu, Timiș, Bihor sprijină inspectoratele județene în stabilirea rațională a rețelei școlilor la care urmează să se înființeze, din septembrie 1969, clasa a IX-a, le ajută în asigurarea spațiului și a cadrelor didactice necesare, în profilarea claselor respective, în crearea condițiilor pentru practica elevilor. O mare atenție acordă în același timp aceste sindicate acțiunii de lămurire a părinților asupra avantajelor pe care le asigură frecventarea claselor IX—X de către tinerii care nu urmează școli postgenerale.

Paralel cu aceste activități sindicatele desfășoară în continuare acțiuni menite să contribuie la perfecționarea cadrelor didactice și la modernizarea predării. A devenit, o practică obișnuită în activitatea multor organizații sindicale invitarea unor cadre didactice universitare, a unor cercetători în domeniul pedagogiei și psihologiei pentru a face în fața învățătorilor și profesorilor expuneri despre ceea ce este nou în științele educației. Asemenea expuneri au avut loc, de pildă, la Brașov, Constanța, Tîrgu Jiu, Giurgiu, Timișoara. După cum se vede, pe lîngă sindicate cu tradiție mai veche în acest domeniu, au fost antrenate într-o activitate susținută de informare și documentare pedagogică și sindicate la care manifestarea acestei preocupări este de dată recentă.

Evidentă în viața multor organizații sindicale este și orientarea spre desfășurarea unei munci bazate pe criterii științifice. La Liceul nr. 2 din Pitești, de exemplu, biroul grupei sindicale a inițiat o acțiune amplă de cercetare a modului cum este valorificat timpul cadrelor didactice pentru ridicarea eficienței procesului instructiv-educativ. Concluziile parțiale deduse din această cercetare au permis să fie descoperite și valorificate, chiar pe parcursul desfășurării ei, importante disponibilități de timp atît pe ansamblul colectivului, cît și pentru fiecare învățător și profesor.

Sindicatul învățămînt din orașul Pitești a realizat, de asemenea, în colaborare cu inspectoratul școlar, o analiză comparativă a eficienței activității comisiilor metodice, a comisiilor profesorale și a cercurilor pedagogice, cu participarea directorilor și organizatorilor grupelor sindicale din școli, a responsabililor de comisii metodice și a metodiștilor din cercuri. Această acțiune a contribuit la eliminarea acțiunilor de rutină, la concentrarea atenției asupra activităților cu caracter creator. În sfîrșit, se mai cuvine menționată, fără a epuiza prin aceasta lista acțiunilor desfășurate, atenția acordată de sindicatul învățămînt din Pitești educării multilaterale a personalului administrativ din școli. Pentru aceasta, în numeroase școli au loc cu regularitate, bilunar, momente de informare politică iar pe oraș, au fost create cîteva cercuri de lectură cu personalul administrativ, care sînt frecventate.

Exemplificatoare, acțiunile organizațiilor sindicale din județul Argeș sînt departe de a constitui un caz singular. Activități asemănătoare au inițiat în ultima perioadă și alte sindicate din învățămînt, ca de pildă cele din Sibiu, Galați, Giurgiu, Cluj etc. La Cluj, de pildă, se organizează cu regularitate acțiuni de informare și documentare de specialitate a cadrelor didactice, se acordă, cu sprijinul cadrelor universitare, consultații pentru diriginți etc.

Asemenea fapte evidențiază capacitățile sporite ale organizațiilor sindicale din învățămînt în sprijinul activității de perfecționare a corpului didactic, ridică prestigiul acestora, constituind o bază de lansare pentru acțiuni desfășurate pe un front mai larg. Ne gîndim în mod special, pentru perioada care urmează, la activități menite să determine o cît mai deplină și mai interesantă valorificare a vacanței cadrelor didactice, a pregătirii în cele mai bune condiții a deschiderii noului an școlar, la asigurarea unor condiții bune de viață și de activitate celei mai noi promoții de învățători și profesori care vor întări, din toamna acestui an, rîndurile corpului didactic.

AL. CIUCA

O consfătuire a profesorilor de istorie din județul Arad

Recent a avut loc la Moneasa o consfătuire a profesorilor de istorie din județul Arad. Organizată de către Inspectoratul școlar al județului Arad, cu sprijinul Consiliului popular județean și sub îndrumarea Comitetului județean al P.C.R. în cinstea aniversării a 25 de ani de la eliberarea patriei, consfătuirea a reunit peste 150 de profesori de specialitate din școlile județului, precum și inspectori. Au fost de față reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat.

În cadrul consfătuirii au fost dezbătute unele probleme ale istoriei moderne și contemporane a României și ale istoriei mișcării muncitorești din țara noastră, precum și aspecte științifico-metodice referitoare la activitatea profesorilor de istorie. Participanții au ascultat expuneri făcute de tovarășii Gheorghe Zaharia, director adjunct al Institutului de studii istorice și social-politice al C.C. al P.C.R., și Eugen Olceanu, șef de secție la Comitetul județean P.C.R. Arad, pe temele „Desăvîrșirea procesului de formare a statului național român și situația României între cele două războaie mondiale", „Pregătirea, desfășurarea și importanța insurecției naționale antifasciste din august 1944, organizată și condusă de P.C.R." și „Patriotismul socialist. Rolul cadrelor didactice în educarea tinerei generații în spiritul patriotismului și internaționalismului socialist". Au fost prezentate totodată rezultatele cercetărilor arheologice din județul Arad și s-au expus referate privind desfășurarea activității în cercul de istorie și organizarea excursiilor cu temă istorică. Participanților li s-au pus de asemenea la dispoziție un repertoriu al descoperirilor arheologice din județul Arad, o bibliografie privind istoria locală a județului și indicații cu privire la stabilirea itinerarelor turistice cu temă istorică.

În concluziile de la sfîrșitul consfătuirii s-au prezentat principalele sarcini care revin profesorilor de istorie în instruirea și educarea elevilor.

Prof. ALEXANDRU ROZ

La cercul de aeromodelism de la Palatul pionierilor din Capitală se explică tehnica funcționării rachetelor

Consfătuire cu directorii școlilor sportive și ai liceelor cu program de educație fizică

În cursul zilei de miercuri, 28 mai a.c., a avut loc la Ministerul Învățămîntului o consfătuire de lucru cu directorii școlilor sportive și ai liceelor cu program de educație fizică. Lucrările consfătuirii au fost conduse de către conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului. Au participat tov. Anghel Alexe, președintele C.N.E.F.S. și Emil Ghibu, vicepreședinte al C.N.E.F.S. A fost discutat cu acest prilej planul de acțiuni menite să sporească aportul învățămîntului de cultură generală la pregătirea și participarea țării noastre la jocurile olimpice care vor avea loc în 1972 la München. De asemenea, participanții au luat cunoștință de măsurile stabilite de Ministerul Învățămîntului cu privire la organizarea și desfășurarea activităților în taberele centrale de instruire sportivă pe perioada vacanței de vară.

În încheierea lucrărilor consfătuirii, tov. Traian Pop a subliniat rolul crescînd al școlilor sportive în dezvoltarea sportului de performanță din țara noastră, precum și necesitatea ca toate inspectoratele școlare și conducerile de școli, toate colectivele de cadre didactice să acorde un interes sporit pregătirii sportive a tineretului.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Se aduce la cunoștința cadrelor didactice că, de la data intrării în vigoare a Statutului personalului didactic, nu se mai acordă definitivarea în învățămînt, fără examen, potrivit Hotărîrii nr. 1059 din 1959.

Inspectoratele școlare județene vor putea da curs favorabil numai acelor cereri de acordare a definitivării pe bază de vechime, fără examen, care au fost înregistrate pînă la 15 martie 1969.

În legătură cu sărbătorirea Zilei de 1 Iunie

În legătură cu sărbătorirea zilei de 1 Iunie, „Ziua Internațională a copilului", se aduc la cunoștință următoarele :

În perioada 26 mai—1 Iunie, în unitățile preșcolare, în școlile de la orașe și sate, educatoarele, învățătorii, profesorii, diriginții vor vorbi copiilor, în mod corespunzător vîrstei acestora, despre însemnătatea zilei de 1 Iunie, despre grija partidului și statului nostru pentru copii și tineret.

În școlile de cultură generală, precum și în casele de copii se vor organiza în ziua de 1 Iunie manifestări cultural-artistice. În orașe și comune se vor organiza expoziții de lucrări cu caracter artistic executate de preșcolari, jocuri sportive, concursuri de biciclete, trotinete și triciclete, excursii, vizite la muzee etc. Elevii vor fi îndrumați să participe, în perioada 26 mai — 1 Iunie, la spectacolele pentru copii programate de teatre, cinematografe, casele de cultură ale sindicatelor, cluburi, precum și la serile de basme, la concursurile de cititori și recitatori organizate de biblioteci.

Mai multă preocupare pentru educarea rutieră a elevilor

Din cercetarea cauzelor producerii a numeroase accidente de circulație rezultă că nu intensificarea traficului de vehicule luat ca atare generează accidentele, ci o anumită atitudine, mai bine zis o anumită ignorare a rigorilor lui. Stadiul în care a ajuns circulația în țara noastră, ca și perspectivele de dezvoltare ce i se întrevăd, cer fiecăruia să înțeleagă că în zilele noastre deplasarea pe un drum sau pe o stradă trebuie să se supună unor reguli unanim acceptate, că fără o disciplină rutieră liber consimțită nu se poate concepe contracararea eficientă a accidentelor. Sub raport teoretic, de ideea mai sus amintită oricine este convins fără prea multe argumente. Nu în același fel stau lucrurile în ce privește aplicarea ei în practică.

Este știut că arareori încalcă cineva regulile de circulație din rea-voință ; în schimb, adeseori se trece peste ele din grabă, din ușurință și chiar din comoditate, înfruntînd la nevoie și riscurile. Concludent este în acest sens exemplul cetățeanului care traversează strada printre mașini la numai cîțiva metri de locul marcat pentru trecerea pietonilor. În fața acestei imagini te întrebi fără să vrei : oare infima economie de timp sau de spațiu merită un asemenea risc ? Răspunsul este categoric negativ. Și totuși, asemenea cazuri sînt, din păcate, cotidiene, după cum aproape tot atît de cotidiene sînt și accidentele produse din această cauză.

Dacă în privința vîrstnicilor nerespectarea regulilor de circulație rămîne deocamdată, în anumite limite, explicabilă prin lipsa unei educații adecvate la timpul cuvenit, problema devine cu mult mai acută dacă o raportăm la situația copiilor în general și a elevilor în special. Este un domeniu în care școala, ca unul din principalii factori de educație, trebuie să-și facă din plin simțită influența. Un început bun s-a făcut, iar efectele sale nu pot fi contestate. Dar atunci cînd anual cîteva sute de copii își pierd viața ori sînt răniți în accidente de circulație, unii rămînînd cu infirmități de neînlăturat, se vede clar că lucrurile nu mai pot fi tratate ca pînă acum. Se impune o reviziure rădicală a opticii și, implicit, a răspunderilor.

Ar fi nejust să căutăm cauzele accidentelor soldate cu victime din rîndul elevilor exclusiv în școală. Vina este, fără îndoială, în primul rînd a celui din pricina căruia s-a produs accidentul. Dar tot atît de greșit ni se pare să absolvim școala de orice răspundere față de modul cum se comportă o parte din elevi în calitate de pietoni sau pasageri în mijloacele comune de transport. După părerea noastră, a sosit timpul ca școala să considere disciplina rutieră ca parte integrantă a disciplinei generale de care trebuie să dea dovadă orice elev. Poate că nu ar fi rău ca printre criteriile care stau la baza acordării notei la purtare să figureze și cel al respectării regulilor de circulație.

Pentru imprimarea unei educații rutiere conștiente, în stare să elimine cu timpul încălcarea regulilor de circulație de către viitorul absolvent, nu sînt suficiente numai expunerile ori discuțiile periodice care au loc în prezent, pe această temă la orele de dirigenție. Se cere ca aceste activități să fie împletite cu urmărirea efectelor în practică. Puțini sînt, de pildă, diriginții și, în general, cadrele didactice care supraveghează venirea și plecarea elevilor și îi avertizează pe cei indisciplinați, cu toate că această practică simplă ar contribui mult la întărirea ordinei în circulație, la prevenirea producerii accidentelor.

Mulți copii, mai ales în mediul rural, dar și în orașe sînt posesori de biciclete. Împrejurarea ar trebui folosită de cadrele didactice în scopul lărgirii ariei tematicii rutiere, pentru ca elevii să-și însușească încă în școală nu numai regulile de circulație ce revin pietonilor, dar și pe cele ce îi privesc pe conducătorii de vehicule. În felul acesta li s-ar clarifica de pe acum ce însemnătate are în traficul rutier relația pieton — conducător de vehicul, cît de necesar este ca și unul și celălalt să respecte deopotrivă îndatoririle ce le revin ca participanți la circulație, indiferent în ce calitate s-ar găsi din acest punct de vedere.

Evident că indicații metodologice și sfaturi practice despre modul cum trebuie prezentate în școală problemele circulației pot fi date multe, dar aceasta ar depăși intențiile articolului de față. Semnalările noastre vor numai să sublinieze faptul de necontestată actualitate că în educația rutieră a școlarilor acțiunea învățătorilor și profesorilor este hotărîtoare, de rolul pe care ei înțeleg să-l joace în acest proces complex depinzînd în mare măsură transpunerea în viață a dezideratului unanim ca nici un elev să nu devină victimă a accidentelor de circulație.

Locot. colonel de miliție,
ENE GHEORGHE

Micii „milițieni" în exercițiul funcțiunii

Școala de la Căianu a împlinit 100 de ani

Acum o sută de ani, în satul Căianu de pe meleagurile clujene lua ființă o nouă școală. Timp de un veac ea avea să instruiască și să educe generații după generații, fiind în același timp un factor de răspîndire a culturii în rîndurile sătenilor.

Duminica trecută, la sărbătorirea centenarului școlii au participat un mare număr de elevi și foști elevi, dascăli de acum și de altădată, săteni din localitate și din comunele învecinate. Cuvîntările rostite cu acest prilej au evocat momente din istoria școlii și au relevat condițiile deosebit de bune în care învață azi — aidoma elevilor din întreaga țară — elevii din Căianu. Tovarășul ing. Ioan Murășan, membru al biroului comitetului județean de partid, vicepreședinte al consiliului popular județean, a transmis cadrelor didactice, elevilor, cetățenilor din Căianu, din partea comitetului județean de partid și a consiliului popular județean, călduroase felicitări cu prilejul centenarului școlii, urîndu-le noi succese în activitatea viitoare.

Cu prilejul sărbătoririi centenarului ministrul învățămîntului a adresat cadrelor didactice și elevilor școlii centenare o scrisoare care a fost citită în cadrul festivităților.

Participanții la adunarea festivă au adresat C. C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, o telegramă în care se spune între altele : „Colectivul de cadre didactice, părinți, elevi și foști elevi ai școlii generale Căianu, județul Cluj, întruniți cu ocazia sărbătoririi a 100 de ani de la înființarea școlii românești în localitatea noastră, vă transmit dv. și prin dumneavoastră conducerii de partid și de stat cele mai sincere mulțumiri pentru grija și prețuirea deosebită pe care o acordați școlii și slujitorilor ei. Exprimîndu-ne întreaga adeziune față de politica partidului și statului, facem legămînt de a munci cu toată puterea și capacitatea noastră pentru educarea tinerei generații".

În cadrul sărbătoririi, care s-a încheiat cu un program artistic, a fost dezvelită o placă comemorativă dedicată centenarului școlii.

În sprijinul pregătirii perfecționării profesionale

În ultimul timp Comitetul sindicatului învățămînt din sectorul 5 al Capitalei a organizat mai multe acțiuni cu caracter profesional care s-au bucurat de o deosebită apreciere din partea profesorilor de diferite specialități. După cum ne informează prof. Mariana Gavrilescu, președinta sindicatului, nu demult profesorii de fizică au ascultat o expunere a cercetătorului Mircea Oncescu de la Institutul de fizică atomică despre aplicațiile energiei nucleare. În cadrul aceleiași manifestări au fost proiectate și două filme.

Manifestări asemănătoare au fost organizate și pentru profesori de alte specialități. Astfel profesorii de geografie s-au întîlnit cu prof. univ. Mihai Iancu, de la Universitatea din București, care a efectuat recent o vizită în Franța. Cunoscutul geograf român a comunicat o serie de interesante date privind îndeosebi litoralul francez și Munții Alpi.

La rîndul lor, profesorii de istorie s-au întîlnit cu cercetătorul Vasile Netea, de la Institutul de istorie „N. Iorga", care a conferențiat despre actul istoric de la 23 August 1944.

Concerte pentru elevi

Devenite tradiționale, concertele și celelalte manifestări muzicale organizate de Filarmonica de stat din Galați în scopul educației estetice a elevilor suscită un mare interes în rîndurile micilor auditori. Organizate cu regularitate aceste „întîlniri muzicale", oferă copiilor numeroase prilejuri de desfătare artistică și totodată le lărgesc cunoștințele și le deschid drumul spre înțelegerea muzicii simfonice. În deosebi au fost prețuite concertele prezentate la Galați, Brăila, Tecuci, Tg. Bujor, Berești, Tudor Vladimirescu, Pechea și Independența. Acestea au fost precedate de succinte prefețe muzicologice, cuprinzînd date privitoare la viața și opera compozitorilor și, implicit, la stilul și, valoarea lucrărilor audiate.

Uneori, la solicitarea profesorilor, concertele au fost prezentate chiar în sălile de clasă, ca lecții de un tip deosebit, care s-au caracterizat printr-o mare eficiență.

Manifestările muzicale organizate pentru elevi de Filarmonica de stat din Galați aduc o contribuție importantă la îmbogățirea culturii generale a acestora, le trezesc interesul pentru acest domeniu al artei, îi fac să trăiască momente de reale emoții artistice.

„Cineclubul Cutezătorii"

La Casa pionierilor din Cîmpulung-Moldova funcționează cineclubul „Cutezătorii", a cărui activitate bogată și variată a atras un mare număr de pionieri și școlari.

În cele șase grupe de creație ale cineclubului au loc expuneri privind istoria cinematografiei universale și românești, precum și acțiuni teoretice și practice în care sînt parcurse toate etapele necesare realizării unui film: scenariu, filmare, laborator, montaj și sonorizare. Pînă în prezent au fost terminate un număr de 10 filme, ale căror subiecte abordează cele mai variate aspecte ale vieții pionierești de pe meleagurile cîmpulungene. Menționăm, printre ele, „Festivalul primăverii", care prezintă cele mai reușite programe ale formațiilor școlare din oraș, „Rădăcinile" — incursiune în creația talentaților cioplitori în rădăcini uscate de molid și brad din Holohoșca, „Spre înălțimi", dedicat rachetiștilor de la școala generală din Pojorîta, „Lăcomia pierde omenia", film de animație după cunoscuta fabulă a lui Creangă, „Atențiune, filmăm !" și „Povestea unei altițe". Au fost realizate, de asemenea, reportaje despre activitatea cercului de artă populară și a cineclubului.

Pe șantier se află primele filme în culori — „Plugușor cîmpulungean" și „S-a născut un om" — ale căror subiecte se inspiră din tradiția folclorică a Cîmpulungului.

F. MICHITOVICI și G. TOXIN

OPINII

NEVOIA UNEI EDUCAȚII MODERNE

Succesul unui sistem de învățămînt constă în inteligenta echilibrare dintre instrucție și educație, factor decisiv în armonizarea personalității viitorului cetățean. Orice rupere a echilibrului este nocivă și se resimte în viața socială, ducînd fie la indici scăzuți ai valorii profesionale, fie la fenomene negative de comportament.

Cu toate eforturile de a se da o mai mare eficiență educației prin lecții, prin regim și climat școlar ori prin activități extrașcolare, asistăm totuși în momentul de față la un decalaj între instrucție și educație. În domeniul instrucției s-au făcut pași mari îndeosebi în sensul modernizării conținutului și mijloacelor predării. In schimb, în domeniul educației progresele sînt cu mult mai modeste. Explicația acestui dezechilibru, a acestui asincronism, trebuie căutată în doi factori, după părerea mea esențiali : asaltul fluxului informațional și slaba preocupare pentru determinarea componentelor psihologice, particulare tineretului de azi.

Acumularea extrem de rapidă de noi cunoștințe, care antrenează încărcarea programelor de învățămînt, obligă pe profesor să se concentreze cu precădere asupra laturii informative a lecției pentru realizarea parcurgerii integrale a materiei prevăzute. În această situație, cel puțin la obiectele științifice, realizarea laturii formative a lecției se mărginește adesea la înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă intelectuală, la formarea unor aptitudini pentru studiul ordonat, logic, sistematic, la exercitarea laturii voliționale a personalității în procesul de consolidare și stabilizare a înclinațiilor. La disciplinele umaniste, unde conținutul lecției solicită sensibilitatea, manualele prea rigide și sufocante prin excesul de explicitare „programează" pînă și latura afectivă a predării, fie prin alegerea unor texte demonstrative pentru o temă, dar lipsite de forța emoțională a calității artistice, fie, mai adesea, prin eșalonarea unor întrebări standard, unde nu se pot da decît răspunsuri previzibile, în care intervin automatismele verbale fără nici o rezonanță interioară.

E foarte adevărat că în mare măsură „salvarea" manualului stă în mîna profesorului, atîrnă de arta sa de a da viață și putere de convingere normativului etic. Cînd însă manualul extrem de dens nu oferă nici o pauză de „respirație", cînd unele discipline cu mari acumulări de date (istoria, geografia etc.) beneficiază în planul de învățămînt, prin forța lucrurilor, de ore puține și orice „literaturizare" cu funcție educativă produce o dereglare a ritmului de parcurgere a materiei, puțini profesori se preocupă în mod serios de cultivarea laturii afective a unei lecții.

Realizarea în spirit modern a laturii educative a lecției cere, după părerea mea, să se îmbunătățească structura manualelor și să se acorde profesorului o mai largă libertate de acțiune pedagogică.

Manualele de azi, un fel de pelicani care dau puilor hrana gata mestecată, invită nu rareori la pasivitate intelectuală, manifestată prin supralicitarea memoriei în defavoarea gîndirii creatoare și a afectivității. Ele ar trebui să ofere doar reperele, problemele esențiale, fondul teoretic orientativ absolut necesar și perfect acordat cu stadiul modern al cercetării, într-o formă cît mai sintetică și mai clară și să propună sau să sugereze probleme sau aspecte legate de lecție, care să solicite gîndirea personală a elevului. Avînd datele esențiale și orientarea generală, elevul ar fi pus astfel în situația de a-și mobiliza rațiunea, afectivitatea, fantezia în vederea unei participări creatoare la realizarea procesului de instrucție. În acest caz cunoștințele nu vor fi doar elemente de construcție a culturii, ci și vectori ai unei atitudini etice în procesul formării personalității și a conștiinței cetățenești.

Cred de asemenea că profesorul trebuie să scape de obsesia „rețetei pedagogice" impuse de tratate sau de diverse cursuri de specializare. Nimeni nu poate face abstracție de principiile de bază ale didacticii și nici de prescripțiile orientative ale metodicii. Dar ieșirea din rigorile tipologiei, din corsetul structurii stereotipe a orei de curs, adecvarea instrumentului metodic la particularitățile conținutului lecției și la fluxul dispozițional al clasei aduc după sine un spor de eficacitate nu numai în direcția receptării intelectuale, dar și pe latura sensibilizării elevilor. Trebuie înlăturat mitul că o lecție bună este aceea care se conformează conștiincios unui anumit normativ metodic. Lecția este un act de creație și aprecierea ei trebuie să cuprindă pe de o parte inteligența, cultura și talentul pedagogic al profesorului, iar pe de altă parte intensitatea și profunzimea reacției intelectuale și afective a clasei, indicii ale eficienței reale.

Sporirea eficienței multiplelor noastre mijloace de influențare educativă stă în strînsă legătură cu ceea ce numim orientarea generală a spiritului contemporan. Unui om modern trebuie să i se dea o educație modernă, corespunzătoare unei anumite tării de spirit, unor anumite particularități psihologice, unei anumite viziuni asupra existenței.

Fără îndoială că în educația comunistă a tinerei generații marile obiective rămîn aceleași, însă metodele și procedeele de realizare trebuie în permanență racordate la modulațiile sensibile ale acelui „spirit de epocă", legat organic atît de ascendența istorică a societății noastre, cît și de marile probleme ale omului contemporan, comune întregii umanități la un moment dat. Cred că dificultățile întîmpinate de educatori, unele fenomene negative ce se manifestă în școli și care, uneori, se răsfrîng în circuitul vieții sociale se datoresc mai ales cunoașterii lacunare a particularităților psihologice ale tinerei generații, receptivă la unele forme de educație, total indiferentă la altele.

Este greu să subliniem într-un modest articol ceea ce ar fi trebuit să facă obiectul unor cercetări sistematice și profunde, de care ducem atîta lipsă. Însă, pentru cine lucrează în învățămînt și trăiește intens în mijlocul elevilor, nu e imposibil să creioneze măcar cîteva trăsături ale generației de azi, care cer, fără îndoială, o reconsiderare sensibilă a formelor și procedeelor de educație.

Mediul de dezvoltare a tinerilor de azi, favorabil unei informări rapide și multilaterale, spiritul pozitiv, alimentat de primatul tehnicii, competiția din ce în ce mai accentuată a valorilor, aspirația către o viață materială și spirituală superioară, ca urmare a progresului tehnic și a largului democratism al sistemului de promovare socială prefigurează noi trăsături afectiv-morale. Tineretul de azi e mai precoce-inteligent și mai agitat din cauza ritmului alert al existenței. Dezvoltarea spiritului critic, dublat de un ascuțit simț al realității, îl face mai circumspect, mai sincer, mai puțin înclinat spre efuziuni sentimentale. Tînărul de azi disprețuiește demonstrația facilă a sentimentelor, patosul, vorbirea lozincară, opunîndu-le sinceritatea nudă, vorbirea simplă, argumentul logic, fapta. El admite autoritatea vîrstei sau a ierarhiei numai dacă are acoperire valorică. Iar forma mai vehementă prin care își afirmă personalitatea trebuie apreciată nu ca o poză „teribilistă", tipic adolescentină, ci ca o necesitate structurală a omului modern de a se elibera de poncifele ce-l împiedică să se apropie mai repede de esența noului.

Aceste cîteva trăsături, schițate fugar, ne pot sugera direcțiile în care trebuie orientată influența educativă, precum și cele mai adecvate mijloace. Nu-i greu de închipuit că „moralizarea", temuta cicăleală didactică, aplicarea prea energică a educației „frînelor", abuzul de autoritate, invocarea unor modele abstracte, tonul sentențios, jugularea personalității prin refuzul dialogului în contradictoriu, vînarea amănuntului neregulamentar de ținută și gest, transformarea orelor de dirigenție într-o plicticoasă demonstrație etică, ilustrată sau nu, și a activităților extrașcolare într-o obligație formală ne înstrăinează de elevi, care se închid în carapace sau ne tratează cu respectuoasă indiferență sau chiar cu ostilitate fățișă.

Un corespunzător rol educativ îl joacă prestigiul profesorului, cîștigat atît prin autoritate culturală cît și prin permanența lui prezență în focarul viu al preocupării elevilor, cu nota de prospețime și omenie, de exigență, dar și de generozitate care îl face atît de stimat și iubit. Elevii moderni au nevoie de profesori moderni și sînt convins că astfel de cadre didactice sînt pentru ei modele mult mai concrete și convingătoare decît exemplele celebre odinioară, dar depărtate azi de reprezentarea lor.

Prof. TUDOR OPRIȘ

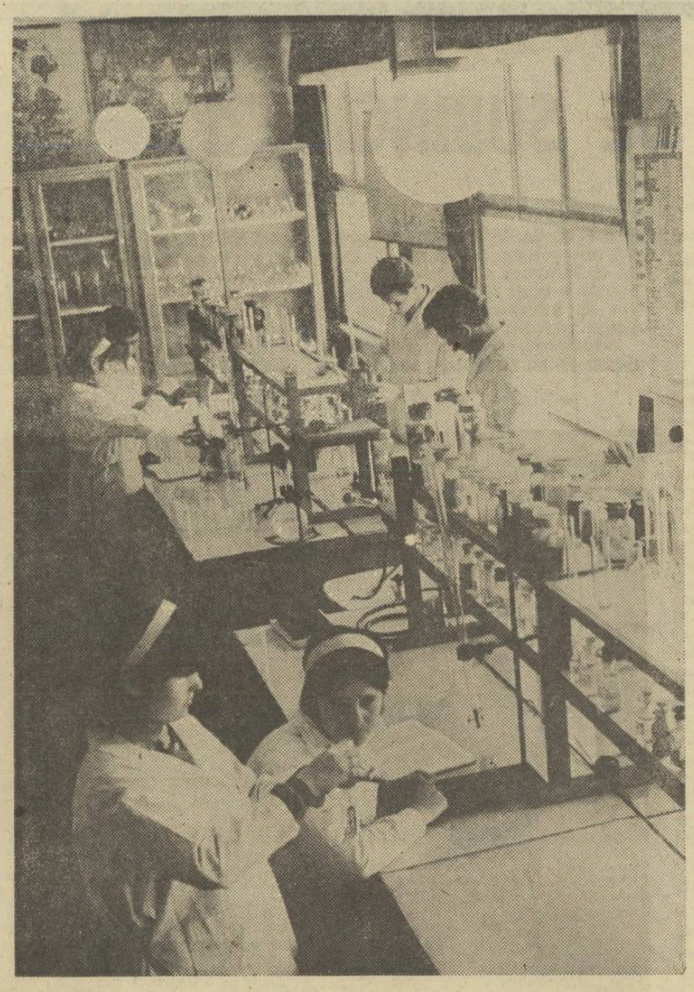

In laboratorul de chimie al Liceului din Marghita

Practici condamnabile

Un profesor a venit la inspectorat să ceară aprobarea pentru un examen de grad. A întîrziat, sau nu are dreptul, sau din alte motive examenul nu i se poate aproba. Nimic mai firesc decît să i se arate omului acest lucru. Dar cei de la inspectorat procedează altfel :

— Noi nu sîntem în măsură să vă ajutăm — îi spun ei — dar dacă direcția generală, departamentul, aprobă...

Omul vine la direcția generală din minister, unde primește următorul răspuns :

— Nu putem aproba fără avizul I.P.C.D.

La I.P.C.D. jocul continuă :

— Nu vă putem da avizul, fiindcă nu e legal, dar dacă departamentul aprobă, sîntem de acord...

Nu știu cît a durat „pendularea interinstituțională" a omului, știu însă precis că, deși s-a procedat cît se poate de legal, omul nostru a rămas cu o impresie nefavorabilă.

Alt caz. De data aceasta s-a solicitat o aprobare pentru efectuarea unui experiment. Cererea a fost dată spre analiză adversarilor concepției de la care pornea experimentatorul. Desigur, nu e rău să se cunoască și părerea oponenților, ba chiar este recomandabil acest lucru. Numai că lucrurile nu se pot opri aici. În cazul nostru, i s-a făcut cunoscut cercetătorului că nu se aprobă experimentarea, iar ca argument i-a fost oferit chiar referatul adversarilor concepției sale. E clar : pe această cale — legală, nimic de zis — pot fi torpilate toate experimentele. Și nu numai ele...

Persistă, în toate cazurile de acest gen, ceva din vechea mentalitate a funcționarului indiferent, indolent și uneori irresponsabil. Ea îi determină pe oameni, nu o dată, să-și facă o imagine greșită asupra unei întregi instituții, asupra tuturor lucrătorilor ei. Fără să vreau, am dat nu demult peste o situație care m-a convins încă o dată de acest lucru. Mergeam spre o școală sătească la care fusese numit un director nou. Drumul era lung, iar tovarășul meu întîmplător foarte vorbăreț. Mi-a spus destule, fără să-l rog măcar, între altele și faptul că la ei directorii de școală sînt promovați cu ajutorul damigenelor — „care dă mai mult, dă e mai tare". Am verificat cu grijă sesizarea. Nu era adevărat, omul avansase pe merit. Am întrebat atunci la inspectorat : „Cum se face că oamenii au astfel de păreri ?" Răspunsul a fost prompt : „Pentru că s-au văzut și de astea, tovarășe. Și oamenii rămîn mult timp cu părerea lor".

Și totuși, nu este așa. O părere greșită poate fi corectată. Desigur, nu prin simple afirmații, ci prin comportarea corectă a fiecăruia, prin seriozitate și solicitudine față de ceilalți, prin reprimarea permanentă a abuzului.

E de notat că opinia negativă despre o instituție nu are la bază numai cazurile brutale de abuz, ci și lucruri aparent mărunte : un inspector care și-a făcut corect datoria în școală, dar la plecare ciocnește, la bufetul gării, un coniac cu directorul și acceptă ca acesta din urmă să achite cei 5 sau 7 lei cît face băutura, un slujbaș care dă vina pe colegul lui etc. etc.

Acestea sînt comportări care nu sînt prevăzute în mod obișnuit în regulamente și instrucțiuni, dar au o mare influență asupra imaginii pe care și-o fac oamenii despre o instituție, ca și asupra eficienței muncii sale. Datoria noastră este, desigur, să le combatem.

N. RADU

Scrierea oblică simplificată

Institutul de științe pedagogice a experimentat predarea scrierii oblice simplificate, folosind instrumentele moderne de scris — pixul sau stiloul.

Literele modelului simplificat se scriu cu fir uniform, fără grosșubțire. Literele mari se scriu fără bucle, fără linii boltite și spirale. Linia mediană se scrie oblic, dar fără șerpuiri. Înclinarea literelor este de 20°. Unele litere mici au fost simplificate (x, z). La literele mici s-a păstrat elementul de sprijin de la început, pentru a ajuta pe școlari să facă legături corecte. Ca proporție, literele cu prelungiri în sus sau în jos sînt egale cu literele mari. Se consideră că simplificarea literelor și proporțiile stabilite vor ușura procesul de însușire a scrierii de către școlarii de șase ani și vor garanta o scriere lizibilă, estetică și rapidă, calități care se cer unui scris corespunzător exigențelor școlii de azi.

Supunem modelul unei analize critice argumentate a cadrelor didactice de la clasele I—IV și a profesorilor de desen și caligrafie. Observațiile vor fi trimise Institutului de științe pedagogice (str. Sfinții Apostoli, nr. 14, sectorul 6, București) pînă la data de 1 iulie a.c.

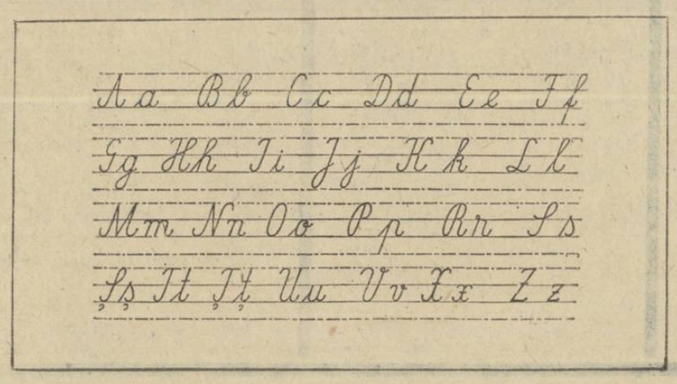

Va deveni profesorul o persoană anacronică ?

Intrebarea este, desigur, cel puțin ciudată, întrucît niciodată profesorul nu va deveni o persoană anacronică. Am formulat-o, însă, din necesitatea de a răspunde unei afirmații cuprinse în explicația care însoțește fotografia sociologului american Daniel Bell, de la Universitatea Columbia, președintele „Comisiei pentru anul 2 000", fotografie publicată în primul număr din anul 1959 al revistei „Știință și tehnică", în cadrul unui interesant articol intitulat „Prospectiviștii ne transpun la începutul mileniului 3" pe care îl semnează ing. Radu Coman și prof. A. Pufan. Folosind un bogat și captivant material publicistic autorii informează pe cititori asupra preocupării prospectiviștilor de a sonda viitorul civilizației umane, de a aprecia dezvoltarea științei, tehnicii, culturii și, în ultimă instanță, evoluția omenirii. Surprinde însă explicația la fotografia menționată potrivit căreia „prospectiviștii pot să ne transpună cu ușurință în anul 2000 și să ne «argumenteze» la fel de ușor de ce, de exemplu, profesorul va deveni o persoană anacronică sau că îți vei putea cumpăra o inimă de rezervă la fel de ușor ca un costum de haine".

Anul 2 000 va purta, fără îndoială, amprenta spectaculoasei dezvoltări a științei și tehnicii care va determina, în mod inevitabil, transformări fundamentale și în domeniul învățămîntului. Instruirea programată, mijloacele audio-vizuale, televiziunea școlară, automatizarea, cibernetica, noile tehnici electronice, calculatoarele „time-sharing" care vor putea elabora mii de cursuri individualizate și alte cuceriri ale geniului uman vor fi utilizate în mod curent în procesul instructiv-educativ.

Se poate prevedea, deci, că drumul pe care va evolua învățămîntul este acela al instruirii bazată pe interacțiunea om-mașină. Aceasta presupune, desigur, o redefinire a rolului profesorilor și o pregătire corespunzătoare a lor, o înnoire a profesiei de dascăl în sensul adaptării ei la necesitățile vieții și în primul rînd la progresul rapid al științei și tehnicii.

În condițiile societății de mîine, mai complexă și mai avansată, care va determina utilizarea cu rentă a cuceririlor științei și tehnicii în procesul instructiv-educativ, se va crea o situație educațională nouă în contextul căreia se va schimba și rolul profesorului. Studiile de prospectivare a viitorului inițiate în diferite țări fie de anumite instituții neguvernamentale specializate în sondarea viitorului, fie de persoane oficiale sau particulare care manifestă preocupări în acest domeniu încearcă, în mod cu totul firesc, să întrezărească și să prefigureze și perspectivele școlii, sector de activitate care în condițiile cînd știința și învățămîntul au devenit forțe principale de propulsiune socială capătă o însemnătate cu totul deosebită. În același timp, însă, își fac loc în mod inevitabil și felurite exagerări, preziceri eronate, afirmații nerealiste etc.

Evoluția învățămîntului, experiența socialmente elaborată de-a lungul întregii istorii a școlii demonstrează în chip logic, convingător că în nici un caz nu va putea fi vorba de suprimarea sau micșorarea rolului profesorului. Rolul profesorului se va schimba, dar nu în sensul unei diminuări impuse de noile tehnici care vor fi introduse în procesul instructiv-educativ, ci într-unul opus, al creșterii misiunii sale, al apariției unor note definitorii noi ale profesiunii de dascăl, izvorîte din poziția nouă a învățămîntului din noile sale valente informațional-formative.

Profesorul a fost și va rămîne figura centrală a învățămîntului. Școala fără profesor este o ficțiune. Ideea a mai fost vînturată și s-a dovedit falimentară. Tehnicile moderne de transmitere a informației, oricît de perfecționate vor fi, nu îndreptățesc reluarea ei. Sîntem convinși că pe măsură ce cresc dotarea tehnică a învățămîntului și finețea metodicii, determinată de ea, va fi nevoie de profesori cu o pregătire superioară, care vor domina aceste mijloace, le vor crea, le vor utiliza și, ceea ce este cel mai important, le vor umaniza, punîndu-le în slujba formării și afirmării personalității elevilor. Concepția după care știința și tehnica duc la înlocuirea profesorului are un caracter dezumanizant, contrar însăși rațiunii de a fi a învățămîntului.

Școala a fost întotdeauna și va fi și în viitor un element fundamental al culturii umane. Ca atare, ea va avea mereu o contribuție hotărîtoare la crearea celei mai prețioase valori — omul, făuritorul tuturor celorlalte valori materiale și spirituale. Este absurd ca cineva să creadă că omul ca personalitate ar putea să devină vreodată produsul direct al mașinii, al tehnicii. Omul a fost și va fi în toate timpurile măsura tuturor lucrurilor, născocitorul, stăpînul și beneficiarul ei. În consecință, personalitatea umană nu poate fi decît creație a omului. Omul și, în special dascălul este cel care trebuie să realizeze sinteza între cuceririle de ansamblu ale societății și viitorul lor purtător, să selecționeze cu discernămînt din totalitatea produselor sociale și a valorilor culturale pe cele care, prin mijloace adecvate, să le transmită din generație în generație. Tehnica pe care o folosim în învățămînt, indiferent de ponderea pe care o va avea în viitor, nu va face parte decît din aceste mijloace, auxiliare ale dascălului.

Cei care se hazardează în afirmații necontrolate cu privire la așa-zisul anacronism al profesiei de dascăl, pornind de la creșterea greutății specifice a instruirii bazate pe interacțiunea om-mașină sînt victimele unei viziuni deformate asupra acesteia. Ei consideră raportul om-mașină în procesul de învățămînt în mod unilateral, în sensul relației mașină-elev. În realitate, actul instruirii, care presupune un ansamblu de relații între profesor și elevi, imprimă și acestui raport o mare complexitate. Avem astfel de a face cu un raport profesor-mașină-elev, sau chiar profesor-mașină-elev-profesor.

Incercările de prefigurare a profilului profesorului de mîine nu pot să nu țină seama și de faptul că procesul de formare a personalității umane este rezultatul, interacțiunii dintre individ și societate, că principalul factor care va asigura și în viitor această interacțiune între ansamblul relațiilor sociale și individualitatea umană în formare îl va constitui profesorul.

Rolul important, dar principial nou, pe care dascălul îl va juca în școala viitorului rezultă și din determinarea calitativă a educației ca fenomen social distinct, specializat, ca o relație complexă între generația adultă și tînăra generație. Este ușor de înțeles că generațiile viitoare se vor caracteriza printr-o pregătire tehnică de specialitate, dar și printr-o dezvoltare multilaterală, printr-o concepție științifică despre lume, prin cunoașterea legilor dezvoltării sociale și capacitatea de a le utiliza în interesul societății, prin convingeri profunde care să facă din fiecare individ un militant revoluționar pentru progresul umanității. Formarea unor astfel de oameni nu numai că nu exclude, dar presupune în mod obligatoriu, existența profesorului. Comunicarea spirituală dintre el și elev, influența personalității educatorului asupra discipolilor săi constituie acea forță educațională pe care n-o pot și n-o vor putea înlocui niciodată nici un fel de mijloace tehnice, oricît de perfecționate vor fi ele și oricît de mare va fi aportul lor la formarea omului. Așadar, profesorul nu va deveni niciodată o persoană anacronică. Sîntem întru totul îndreptățiți însă, să vorbim de un profesor al viitorului, ale cărui principale trăsături caracteristice vor fi o pregătire intelectuală superioară, multilaterală care, pe fondul unei largi culturi generale, va însuma nu numai o solidă specializare, dar și o temeinică pregătire ideologică, pedagogică, psihologică, sociologică, și, bineînțeles, tehnică. El va fi în același timp un om de o înaltă cultură, un bun cunoscător al specialității sale și un abil tehnician în mînuirea unei aparaturi complicate cu care va fi înzestrat învățămîntul.

Un asemenea profesor va trebui să fie creația unui sistem complex și eficient de pregătire a cadrelor didactice și de perfecționare postuniversitară a acestora. Inițierea și conceperea unui astfel de sistem constituie o problemă căreia specialiștii trebuie să-i asigure de pe acum loc pe agenda lor de lucru. Ca o acțiune premergătoare, ar fi util ca, încă de pe acum, în cadrul măsurilor de perfecționare a corpului profesoral prevăzute în Statutul personalului didactic, prin cursurile periodice și cursurile speciale de informare științifică să se urmărească nu numai perfecționarea profesională în specialitate, cum s-a procedat în trecut, ci și o amplă informare științifică în domeniul sociologiei, pedagogiei și psihologiei pentru cadrele didactice care n-au beneficiat în facultăți de o asemenea pregătire. În același timp, este necesar să se întreprindă acțiuni eficiente de inițiere a întregului corp profesoral în vederea mînuirii mijloacelor tehnice moderne, care sînt și vor fi utilizate pe scară din ce în ce mai largă în școli, nu numai în predare sau în instruirea programată, ci și în verificarea cunoștințelor. Inițiativele locale care au apărut în școli în această direcție sînt nu numai binevenite, dar constituie și o dovadă convingătoare a necesității asigurării unei pregătiri la scară națională a personalului didactic. Această acțiune se cere însoțită, în mod necesar, de o grabnică ameliorare a sistemului actual de pregătire a cadrelor didactice în învățămîntul pedagogic, astfel încît viitorii absolvenți să-și însușească chiar în anii de studii atît cunoștințele de specialitate cît și pe cele socio-psiho-pedagogice și cele necesare utilizării curente a mijloacelor tehnice moderne.

Prof. ION DRAGU
directorul Liceului „Ion Neculce" București

Un moment emoționant al ultimei zile de școală : absolvenții de liceu solicitînd autografe de la profesorii dragi

REPERE PENTRU ORIENTAREA ELEVILOR

ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE SUBINGINERI

Numeroși profesori, diriginți, precum și absolvenți de liceu s-au adresat redacției noastre cu întrebări privind cursurile de subingineri. Pentru a le răspunde am solicitat unele amănunte în legătură cu aceste cursuri tovarășului PETRE IONESCU, director general adjunct în Ministerul Învățământului, care ne-a relatat următoarele.

Analiza activității economice a întreprinderilor și studiile privind îmbunătățirea organizării științifice a producției efectuate în ultimii ani au scos în evidență necesitatea pregătirii unor specialiști cu calificare pentru diferite posturi de organizare și conducere a unor procese de producție mai simple, sau a unor lucrări tehnice de complexitate medie. Acești specialiști pot conduce unele sectoare mai restrînse de producție, ateliere, secții sau procese tehnologice, șantiere mici sau mijlocii în industrie, construcții, transporturi etc., sau vor funcționa ca ajutori ai inginerilor în sectoare mai importante.

Avînd în vedere aceste considerente, cît și faptul că sarcinile de competență unor astfel de funcții depășesc posibilitățile cadrelor tehnice medii pregătite în școlile de maiștri sau în liceele de specialitate, Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului în Republica Socialistă România, aprobate de Plenara C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968 au trasat sarcina organizării învățămîntului de subingineri.

Legea privind învățămîntul în Republica Socialistă România precizează că pentru formarea cadrelor intermediare între ingineri și tehnicieni sau maiștri se organizează, în cadrul institutelor tehnice sau politehnice, secții de subingineri sau de conductori arhitecți. Pregătirea inginerilor și a conductorilor arhitecți, precizează legea, se va putea realiza și în cadrul unor institute de subingineri sau de conductori arhitecți subordonate institutelor tehnice sau politehnice.

În anul universitar 1968/1969 au fost înființate, în vederea pregătirii subinginerilor, secții de **exploatări miniere, topografie minieră, electromecanică minieră, forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze, electromecanică petrolieră, furnale-oțelării, chimia și tehnologia materialelor de construcții, electroenergetică, termoenergetică, tehnologia prelucrării la rece, întreținere și reparații auto, morărit-panificație, industrii alimentare extractive, industrii alimentare de origină animală, industrii alimentare de origină vegetală, construcții civile și industriale, instalații pentru construcții, drumuri și poduri, construcții și întreținere feroviară, mașini și utilaje pentru construcții.**

Aceste secții au luat ființă pe lîngă facultățile inginerești de același profil din cadrul institutelor politehnice din București, Cluj, Iași, Galați, Timișoara și Brașov, al Institutului de construcții și al Institutului de petrol, gaze și geologie din București, al Institutului de mine din Petroșani și al Institutului de petrol din Ploiești. Toate aceste secții au cursuri de zi cu o durată de școlarizare de 2½ ani, cu excepția specialităților din sectorul industriei alimentare, la care durata de școlarizare este de 2 ani. La un număr de 7 specialități (electroenergetică, tehnologia prelucrării la rece, întreținere și reparații auto, construcții civile și industriale, instalații pentru construcții, exploatări miniere, electromecanică minieră) au fost organizate și cursuri serale, cu o durată de școlarizare de 3½ ani.

Lista specialităților în care vor fi pregătiți subinginerii va fi lărgită începînd chiar cu anul universitar 1969/1970, organizîndu-se secții noi. Concomitent va fi lărgită rețeaua de secții în unele centre economice ca Pitești, Baia Mare etc. În acest scop au fost consultate ministerele și instituțiile centrale, lista noilor specialități de subingineri fiind în curs de definitivare pînă în prima jumătate a lunii iunie. Cei interesați vor fi informați asupra lor, la timpul cuvenit, prin presă.

Admiterea în secțiile de subingineri se va face prin concurs în aceleași condiții și la aceleași date ca și la facultățile și secțiile de ingineri.

Toate aceste precizări, precum și programele obiectelor de concurs au fost publicate în broșura „Admiterea în învățămîntul superior", ediția 1969, încă din luna aprilie a.c.

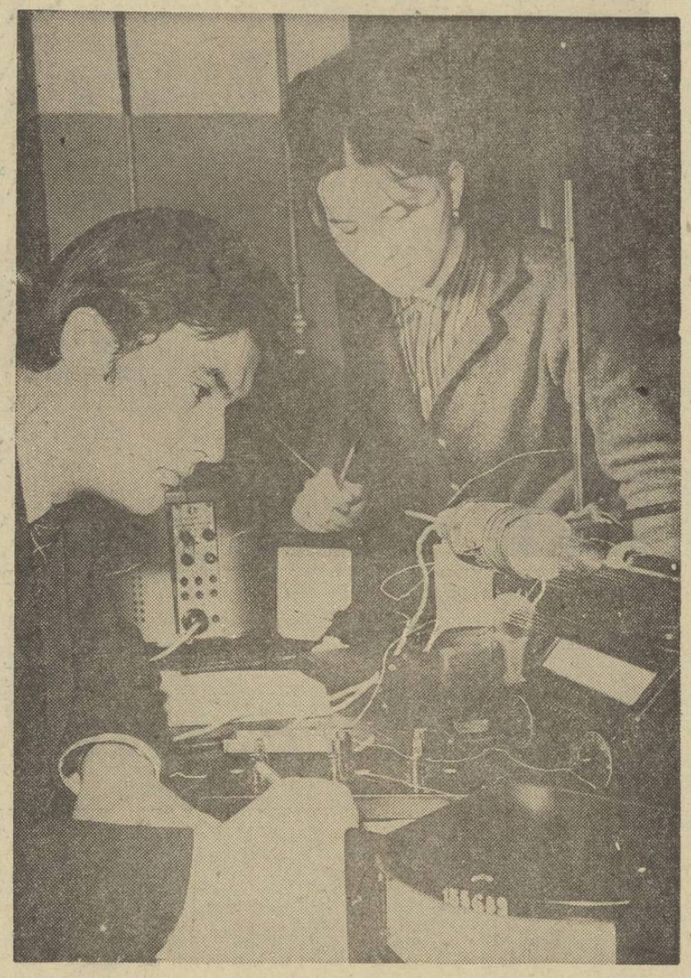

În laboratorul de electrotehnică al unei școli de specializare post-liceală

Schimb de experiență între sindicate de învățămînt

Recent, o delegație a Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură, condusă de tov. Onița Gligor, vicepreședinte al Comitetului Uniunii, a plecat în R.S.F. Iugoslavia pentru un schimb de experiență cu Federația activităților sociale din țara socialistă prietenă. În cadrul vizitei, delegația noastră va purta convorbiri cu reprezentanți ai conducerii sindicatelor de învățămînt din R.S.F. Iugoslavia și cu cadre de conducere din instituțiile centrale de învățămînt și se va documenta asupra contribuției sindicatelor la perfecționarea corpului didactic, la informarea și documentarea științifică a acestuia, la activitatea culturală a sindicatelor din învățămînt, la acțiunile menite să asigure cadrelor didactice condiții cît mai bune de viață și de muncă, la colaborarea cu forurile centrale și locale de învățămînt.

Studii ale unor cercetători români într-o publicație pedagogică franceză

Volumul I/1969 al colecției „Art et techniques pedagogiques", editată de cunoscuta societate „Alfred Binet et Théodore Simon", este consacrat aproape integral publicării unor studii ale cercetătorilor români. Astfel, volumul cuprinde studiul lui Marin Biciulescu „Desenul la clasele I—IV" și articolul „O corespondență inedită a lui Alfred Binet" de Marian Bejat.

Studiul „Desenul la clasele I—IV", bazat pe un îndelungat experiment, se ocupă îndeosebi de desenul liber în școală, pe care îl abordează de pe pozițiile învățămîntului modern, de stimularea prin desen a imaginației și observării realității, de metodele și formele de perfecționare a școlarilor în practica desenului liber. Articolul privind corespondența inedită a lui Alfred Binet dezvăluie strînse legături între psihologul francez și Titu Maiorescu, stabilite în special în perioada șederii lui Binet în România (aprilie—mai 1895).

Publicarea acestor studii reprezintă, după aprecierea lui Guy Avanzini, secretarul general al societății „Alfred Binet et Théodore Simon", „un factor de strîngere a legăturilor cu vechi tradiții între psihologii români și francezi".

În materialul „Programele disciplinelor de specialitate pentru concursul de admitere în licee de artă și în cele cu program de educație fizică", apărut în nr. 996 din 23 mai a.c. al „Gazetei învățămîntului", rîndurile 1 și 2 din coloana 3 se vor citi : „probleme de teorie, solfegiu și dictat melodic și armonic".

„NATURA"

A apărut recent nr. 2 (aprilie 1969) al revistei NATURA, publicație a Societății de științe biologice.

Consemnăm în sumar studiile „Fotosinteza — aspecte actuale" de G. Fabian-Galan, „Fenomenul de bacteriofagie și implicațiile lui teoretice și practice" de Em. Nestorescu, „Viața în adîncurile marine" de C.S. Antonescu, „Homeostazia și evoluția lumii vegetale" de V. Soran, „Rolul olfacțiunii în comportarea animalelor" de E. Chenzbraun și „Marea Neagră — unicum hidrobiologicum" de M. Tufescu.

La rubrica „Biologia în școală" sînt înserate articolele „Unele aspecte ale predării științelor biologice în liceu" de A. Stoicescu și „Un experiment privind predarea capitolului «Materia vie» la clasa a XII-a", de G. Mărășescu.

Se publică, de asemenea, materiale semnate de dr. Gh. Acatrinei („Influența unor substanțe asupra procesului de citochineză la plante"), V. Gomboșiu („Unele curiozități din viața peștilor"), Ion Iordache („Vrabia de casă").

Cronici și recenzii completează cuprinsul acestui număr al revistei.

„ÎNVĂȚĂMÎNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC"

A ieșit de curînd de sub tipar nr. 2/1969 al revistei „Învățămîntul profesional și tehnic".

După editorialul „Consiliul învățămîntului profesional și tehnic" sînt publicate o serie de articole dintre care cităm: „Ferma didactică, factor important și de primă necesitate", de Teodor Marian, „Experimentarea unor probe practice pentru verificarea aptitudinilor tehnice la examenul de admitere", de D. Muster, Al. Gheorghiu și I. Dumitru, „Aplicarea normei docimologice" de Ioan Curteanu și Traian Biscă, „Asigurarea unității de cerințe în munca de îndrumare și control", de Sofia Pușcașu și I. Gh. Borca, „Cu privire la fundamentarea cunoștințelor despre tehnologia meseriei", de C. Drăguț, „Aplicații ale funcției exponențiale", de C. C. Florea, „Utilaje și tehnologia prelucrării mecanice", de Ilie Dabu etc.

Au apărut îndrumătoarele pentru admiterea în liceele de specialitate și școlile profesionale

Au intrat în librării îndrumătoarele pentru admiterea în liceele de specialitate și în școlile profesionale, elaborate de Ministerul Învățămîntului pentru absolvenții școlilor generale de 8 ani care se vor prezenta la concurs. Ele fac cunoscute condițiile de admitere la cursurile de zi, serale și fără frecvență ale liceelor de specialitate și ale școlilor profesionale, rețeaua și profilul acestora, specialitățile în care vor fi școlarizați elevii în anul de învățămînt 1969—1970, precum și modul de pregătire a muncitorilor calificați prin ucenicie la locul de muncă.

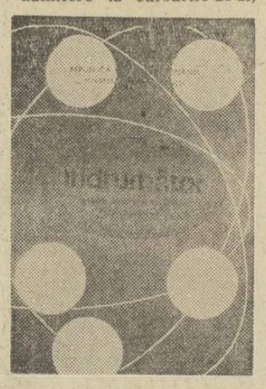

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a unor posturi la Centrul de cercetare pedagogică și de perfecționare a personalului didactic din învățămîntul profesional și tehnic, cu sediul în București și anume:

Sector de cercetare psiho-pedagogică, pedagogia profesiunilor și activității educative

— cercetător științific principal, poz. 6 (pedagogie);
— cercetător științific principal, poz. 7 (psihologie);
— cercetător științific principal, poz. 8 (medic psihofiziolog).

Sector cercetare a metodicii instruirii practice și ergonomiei școlare

— cercetător științific principal, poz. 13 (inginer T.C.M.).

Cererile de înscriere la concurs se primesc la Centrul de cercetare pedagogică și de perfecționare a personalului didactic din învățămîntul profesional și tehnic, Calea Victoriei nr. 149 București telefon 13.02.73, pînă la 15 iunie 1969, însoțite de actele prevăzute de Regulamentul privind recrutarea, promovarea și atestarea cadrelor de cercetători științifici din unitățile de cercetări din Republica Socialistă România, publicat în extras în Buletinul Oficial, partea a III-a nr. 4 din 8 ianuarie 1968.

Concursul se va ține la sediul Centrului de cercetare pedagogică și de perfecționare a personalului didactic din învățămîntul profesional și tehnic în ziua de 23 iunie 1969.

Se primesc candidați cu domiciliul stabil în București.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII-BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

— Lector la Catedra de Socialism, disciplina „Sociologie industrială și psihologie socială", poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Socialism, disciplina „Filozofie", poziția 12 din statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Limbi străine, disciplina „Limba rusă", poziția 7 din statul de funcțiuni.

— Șef de lucrări la Catedra de Termotehnică, disciplina „Instalații de răcire", poziția 7 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul rectoratului din București Bd. Republicii nr. 176, în termen de o lună de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere la care vor anexa următoarele acte (în două exemplare):

— Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent în științe;

— Lucrările științifice ale candidatului (într-un exemplar);

— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;

— Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;

— Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"—IAȘI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post:

Facultatea de istorie-filozofie

— Conferențiar la Catedra de pedagogie, poziția XXX A/2, disciplinele: pedagogie generală, pedagogie experimentală și tehnica experimentală în pedagogie.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Universității „Al. I. Cuza" Iași, odată cu o cerere de înscriere următoarele acte în dublu exemplar:

— copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe;

— Lucrările științifice ale candidatului, într-un singur exemplar;

— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;

— memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;

— autobiografia.

Termenul de depunere a actelor este de o lună de la data publicării acestui anunț.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

ANUNȚ

Absolvenții Institutului pedagogic de învățători Iași, promoția 1959, sînt convocați pentru ziua de 20 iulie 1969, orele 9 la Iași, pentru a sărbători 10 ani de la absolvire. Detalii — Stellia Florin — comuna Dumbrăveni, jud. Suceava.

BIBLIOTECA

„Psihologia și viața"

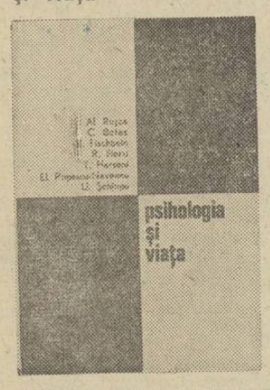

Recent apărut în Editura științifică, volumul „Psihologia și viața" — redactat de un colectiv din care fac parte Al. Roșca, C. Botez, E. Fischbein, R. Floru, T. Herseni, El. Popescu Neveanu și U. Schiopu — constituie o realizare inedită în literatura noastră de specialitate. Cuprinzînd studii care aparțin unor specialiști de autentică și certă valoare, el și-a propus să înfățișeze modul cum contribuie psihologia la rezolvarea unor probleme ridicate de viață, de practică.

Într-un prim capitol, introductiv, Al. Roșca se ocupă de fundamentele psihologiei aplicate. O serie de studii — „Condițiile psihologice ale eficienței în procesul de învățămînt", de E. Fischbein, „Premisele psihologice ale educației" de U. Șchiopu și „Formarea și dezvoltarea aptitudinilor și talentelor" de M. Bejat, S. Mărcuș, Gh. Neacșu — se ocupă de problematica procesului instructiv-educativ. Celelalte capitole ale lucrării dezbat interesante aspecte ale muncii în industrie și ale vieții sociale și economice. Citățm, dintre acestea, „Orientarea profesională" de C. Botez, „Adaptarea mașinii la om" de El. Popescu Neveanu, „Operatorul uman în industria automatizată" de Gh. Iosif, „Decizia în muncă" de C. Cristian, „Munca și oboseala" de R. Floru, „Opinia publică" de A. Tabachiu, „Psihologia culturii de masă" de T. Herseni etc.

Cu toată diversitatea problemelor tratate, lucrarea este unitară, iar succesiunea logică a capitolelor prilejuiește un studiu sistematic și atrăgător.

T. ISPAS

„I. C. Frimu"

În Editura politică a apărut recent un volum închinat lui I. C. Frimu, una dintre cele mai luminoase figuri din istoria mișcării muncitorești din România. Volumul, care se deschide cu o prefață semnată de Gh. Stoica, cuprinde un studiu amplu asupra gîndirii și activității lui I. C. Frimu și o culegere reprezentativă din articolele publicate de acesta în presa socialistă și muncitorească.

Studiul alcătuit de N. Petreanu și D. Baran tratează drumul vieții lui I. C. Frimu, strîns împletit cu activitatea sa consecvent revoluționară, cu lupta lui pentru triumful ideilor socialismului, pentru drepturile clasei muncitoare.

Culegerea de texte cuprinde, alături de articole prin care I. C. Frimu ia poziție față de unele legi și măsuri antimuncitorești și reacționare, analize și anchete aprofundate ale stării economice și sociale ale diferitelor categorii de muncitori, articole despre diferite momente ale mișcării socialiste și muncitorești, portrete ale unor încercați conducători ai acesteia — Ștefan Gheorghiu, C. Dobrogeanu-Gherea — articole de poziție și polemice etc. Culegerea se încheie cu impresionanta scrisoare adresată de I. C. Frimu tovarășilor săi de luptă în zilele de suferință care au precedat timpuria lui încetare din viață.

Nou și interesant pentru dv.!

COOP

— Vi se întîmplă uneori să nu mai găsiți în librării unele volume din colecțiile „Biblioteca pentru toți" sau „Meridiane"?

— Sînteți afectat de această lipsă?

— Doriți ca în viitor să primiți lunar acasă toate volumele care apar?

NIMIC MAI SIMPLU! Adresați-vă în scris librăriei „Cartea prin poștă" a cooperației de consum din București str. Sergent Nuțu Ion 8—12, sector 6 — solicitînd să vă aboneze la aceste colecții.

REȚINEȚI: NU SE PLĂTEȘTE ANTICIPAT, ci la primirea fiecărui colet.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 998 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 6 iunie 1969 | 4 pag. 25 bani

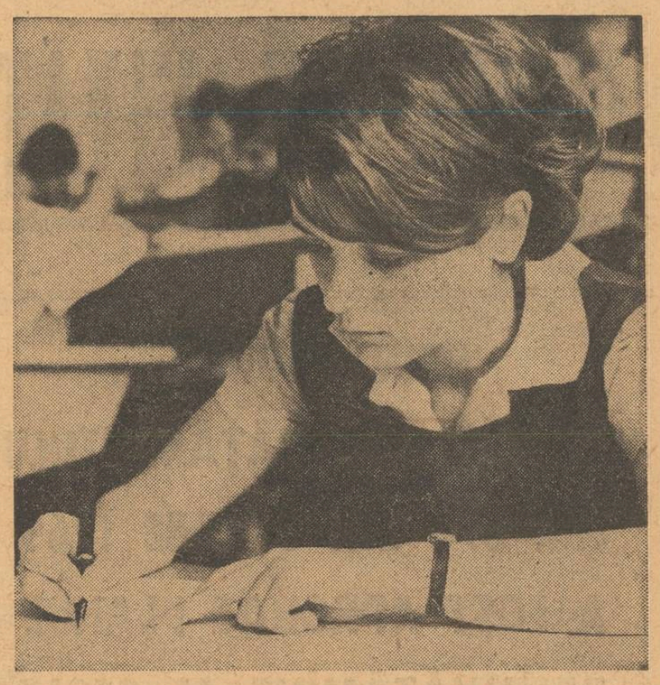

Bacalaureatul, care a început la 1 iunie, se desfășoară zilele acestea în întreaga țară

ÎN ÎNTÎMPINAREA CELUI DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

DOCUMENTE PROGRAMATICE DE ÎNALTĂ VALOARE PENTRU PROGRESUL PATRIEI

Angajat în munca plină de avînt pentru realizarea marilor obiective ale dezvoltării construcției socialismului, întregul nostru popor a primit cu deosebit interes, cu vie satisfacție și cu profundă însuflețire Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea al partidului, proiectul Directivelor privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980.

Documente programatice de înaltă valoare principială și practică, rezultat al unui intens efort de generalizare a propriei experiențe istorice în conducerea procesului revoluționar, Tezele C.C. și proiectul Directivelor sintetizează politica științifică, marxist-leninistă a partidului nostru, pătrunsă de spiritul viu, de suflul creator, de dinamismul care izvorăsc din cunoașterea aprofundată a realităților, din înalta responsabilitate pentru destinele patriei, constituie expresia cerințelor obiective ale dezvoltării orînduirii noastre, cristalizarea conștiinței de sine a națiunii socialiste române, reprezentînd gîndirea, năzuințele și voința de nezdruncinat a clasei muncitoare, a țărănimii și a intelectualității, a tuturor cetățenilor patriei. Prin bogatul lor conținut de idei, documentele pentru Congresul al X-lea definesc un amplu și multilateral program de activitate, ale cărui obiective, structuri și priorități îmbrățișează existența materială și spirituală a poporului nostru în întreaga ei complexitate, prefigurînd pregnant înfățișarea viitoare a societății românești — de la forțele de producție la școlarizare, de la relațiile sociale la sănătate, de la investiții la știință, artă și literatură, de la nivelul de trai la instituționalizarea formelor democratice privind participarea maselor la conducerea treburilor obștești.

Dînd expresie profundului democratism al orînduirii noastre sociale, partidul și guvernul pun în discuția maselor problemele dezvoltării economice, politice și sociale ale țării. Corespunzător acestei practici încetățenite în activitatea partidului și statului, cele două documente vor fi dezbătute în adunări și conferințe de partid, în presă, în cadrul organizațiilor de masă și obștești, cu masele largi ale populației. Comuniștii, întregul popor — muncitorii, țăranii, intelectualii, fără deosebire de naționalitate — au astfel posibilitatea să-și spună părerea asupra problemelor aflate în dezbatere, să contribuie nemijlocit la stabilirea liniilor directoare ale dezvoltării țării în anii următori. Programul, hotărîrile pe care le va adopta Congresul vor fi astfel emanația voinței și gîndirii colective a partidului, a poporului, a întregii societăți. Acest fapt are largi semnificații și o valoare inestimabilă, întrucît constituie garanția sigură a îndeplinirii la un înalt nivel de conștiință cetățenească a sarcinilor ce se vor stabili în forumul suprem al comuniștilor din România.

Congresul al X-lea al P.C.R. are loc în anul jubiliar al celei de a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist, moment crucial în istoria patriei. Făcînd bilanțul marilor înfăptuiri obținute, sub conducerea încercată a partidului, în edificarea noii societăți, poporul nostru privește cu justificată mîndrie drumul pe care l-a parcurs în acest sfert de veac, perioadă în care România s-a înscris hotărît în orbita civilizației și progresului și care a marcat cele mai profunde transformări economice și social-politice din istoria societății românești, împlinindu-se idealurile de libertate națională și socială, de bunăstare materială și spirituală a maselor. În ultimii ani, energia creatoare, spiritul de inițiativă și eforturile clasei muncitoare, țărănimii, oamenilor de știință și cultură, cadrelor didactice, ale întregului popor s-au canalizat în direcția îndeplinirii amplului program stabilit de Congresul al IX-lea al P.C.R., hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului, pentru dezvoltarea forțelor de producție, perfecționarea relațiilor socialiste, a întregii vieți economice și sociale ale țării, pentru dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, a educației comuniste a tinerei generații, pentru progresul științei și culturii românești.

Viața demonstrează, cu elocvența fără egal a faptelor, clarviziunea politicii partidului, excepționala viabilitate a complexului de măsuri luate, potrivit programului stabilit de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională a partidului, pentru îmbunătățirea continuă a organizării societății noastre, pentru adîncirea democrației socialiste, pentru perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale. Puternicul dinamism al economiei, al întregii vieți social-politice, mersul continuu ascendent caracteristic țării noastre în această perioadă reflectă justețea liniei politice marxist-leniniste a partidului nostru — forța politică conducătoare a societății socialiste românești — sînt rodul activității eroice, pline de abnegație a întregului popor, care a urmat cu neabătută încredere și fierbinte devotament partidul său comunist.

Prin obiectivele și liniile de evoluție pe care le stabilesc, prin înalta principialitate comunistă ce le caracterizează și prin valorile etice pe care le afirmă, documentele pentru Congresul al X-lea al P.C.R. relevă plenar adevărul atestat de practica dezvoltării sociale a României potrivit căruia, în condițiile complexității procesului de făurire a noii orînduiri, a amplorării crescînde a participării maselor la viața economică, politică și socială, conducerea întregii societăți de către partid constituie factorul politic esențial care asigură progresul necontenit al țării. Astăzi, la un sfert de veac de la începuturile revoluției populare, în perspectiva drumului parcurs de poporul nostru în acest răstimp, apare mai limpede ca oricînd că rolul conducător al partidului, prestigiul și dragostea de care se bucură în rîndurile celor ce muncesc sînt rezultatul firesc al unui îndelungat proces istoric, în care detașamentul de avangardă al clasei noastre muncitoare s-a afirmat cu puterea necesității ca fiind cea mai înaintată, mai consecventă și mai hotărîtă forță politică a națiunii.

În etapa actuală a dezvoltării societății noastre sporesc imens răspunderile ce revin partidului; se impune astfel, ca o legitate obiectivă în procesul de dezvoltare a noii orînduiri, întărirea continuă a rolului conducător al partidului. Tezele C.C. al partidului și proiectul de directive, sarcinile și orientarea pe care le preconizează răspund pe deplin acestei necesități imperioase, conturînd cuprinzător modalitățile prin care partidul își poate îndeplini optim înalta sa menire socială ca factor politic fundamental al progresului multilateral al societății noastre.

Specific procesului de întărire a rolului conducător al partidului în perioada actuală este faptul că politica sa, hotărîrile și măsurile sale vizează toate sferele vieții sociale.

Întemeiate pe studierea aprofundată a legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe cunoașterea temeinică a întregului mecanism economic și social, impuse de stadiul actual al dezvoltării țării, ele țin seama totodată de cuceririle înregistrate pe plan mondial în toate domeniile. Corespunzător intereselor întregului popor, cerințelor dezvoltării României socialiste, documentele pentru Congresul al X-lea subliniază că partidul pune în centrul politicii sale economice continuarea în ritm susținut a edificării unei economii moderne, bazate pe o industrie și o agricultură înaintate, pe folosirea cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane, pe valorificarea superioară a resurselor țării, pe utilizarea intensivă a potențialului de producție, pe o sporită productivitate a muncii sociale, toate acestea constituind chezășia trainică pentru satisfacerea în tot mai mare măsură a nevoilor materiale și spirituale ale poporului. Continuîndu-se cu neabătută fermitate politica de industrializare socialistă, se vor făuri condițiile pentru înscrierea României în rîndul statelor cu o economie avansată, pentru desăvîrșirea construirii socialismului, pentru crearea premiselor necesare trecerii treptate spre comunism, pentru sporirea contribuției țării noastre la întărirea sistemului mondial socialist.

(Continuare în pag. a 4-a)

ÎNFĂPTUIM ÎNVĂȚĂMÎNTUL GENERAL DE 10 ANI

„În învățămîntul de cultură generală — se arată în proiectul Directivelor Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român privind planul cincinal pe anii 1971—1975 — **obiectivul principal îl va constitui generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani".** Importanța pe care documentele pentru Congres o acordă generalizării învățămîntului de 10 ani reliefează pregnant rolul acestuia ca principal factor de cultură și civilizație, menit să asigure dezvoltarea multilaterală a tinerelor generații. Trecerea încă din toamna acestui an, așa cum s-a stabilit în Directivele C.C. al P.C.R. la înfăptuirea învățămîntului general de 10 ani constituie un moment care se va înscrie la loc de frunte în istoria școlii românești, situînd-o pe cea mai înaltă treaptă atinsă în prezent în lume în ce privește dezvoltarea învățămîntului de masă.

Prin modul în care a fost conceput și se va realiza, învățămîntul de 10 ani este menit, în primul rînd, să răspundă solicitărilor multiple ale dezvoltării economice a patriei noastre în condițiile uriașului avînt al științei și tehnicii contemporane. Prin extinderea la 10 ani a duratei învățămîntului obligatoriu, capacitatea de propulsie a forțelor de producție, a întregii vieți economice și sociale pe care o îndeplinește școala va crește într-o măsură substanțială. În același timp, extinderea cu doi ani a duratei școlarizării, de care vor beneficia toți tinerii țării, va determina o creștere corespunzătoare a gradului de cultură a acestora, o întărire a posibilităților școlii de influențare educativă a tineretului. Încă din toamna acestui an își vor deschide porțile peste 1 200 de clase a IX-a, în care vor învăța circa 40 000 de elevi, adică o treime din numărul total al absolvenților clasei a VIII-a care nu-și continuă studiile în licee sau în școli profesionale.

Examinarea planului de învățămînt al școlii de 10 ani, aprobat recent, plan la a cărui elaborare au contribuit cu propuneri prețioase mii de cadre didactice, specialiști din diferite domenii de activitate, părinți, evidențiază că aceasta va fi o școală modernă, pe deplin adaptată la cerințele economiei noastre în plin progres, ca și la cerințele vieții sociale. Fundamentată pe o concepție profund democratică, școala de 10 ani este astfel concepută încît să permită absolvenților ei să-și continue studiile conform cu interesul și aptitudinile lor. Ca atare, stăpîni pe fondul comun de cunoștințe de cultură generală dobîndit în clasele I—VIII, absolvenții acestui ciclu de clase vor putea să învețe mai departe fie în clasele IX—X ale școlii generale, fie în liceu. Programele claselor a IX-a și a X-a ale școlii de 10 ani fiind apropiate de cele ale primilor ani de liceu, absolvenții învățămîntului obligatoriu vor putea, dacă doresc, să-și continue studiile în liceu, dînd examene de diferență.

Predarea în clasele a IX-a și a X-a a disciplinelor umaniste va permite aprofundarea cunoștințelor pe care și le însușesc elevii în domeniul limbii și literaturii române, al limbilor străine etc. De asemenea, studiul mai amplu al acestor discipline cu mare pondere educativă și afectivă va contribui la întărirea educației comuniste a tinerei generații. Introducerea în planul de învățămînt al școlii de 10 ani a disciplinei „cunoștințe social-politice" este menită să asigure o orientare mai deplină a tinerilor în problemele complexe — economice, sociale, ideologice și politice — ale vieții contemporane, în lumina principiilor marxism-leninismului. Studiul matematicii și al științelor naturii — fizică, naturale, chimie — urmărește lărgirea orizontului cultural al elevilor în lumina progresului științific contemporan, formarea gîndirii științifice creatoare a tinerilor.

Prin destinația ei principală, școala de 10 ani este menită să lărgească orizontul de cultură generală al tinerilor care vor forma schimbul de mîine al industriei și agriculturii noastre socialiste. Planul de învățămînt și programele reflectă esența acestei preocupări atît prin cunoștințele cu mare valoare aplicativă prevăzute în predarea disciplinelor de cultură generală — matematică, fizică, chimie, științe biologice — și prin cuprinderea unor discipline cu caracter tehnic aplicativ — desenul tehnic și electrotehnica — cît și prin ponderea deosebită acordată pregătirii practice a elevilor. Este de remarcat în această privință diversitatea orientării stabilită în funcție de posibilitățile și cerințele dezvoltării economice a fiecărei unități teritoriale, de părerile exprimate de elevi și de părinții acestora în consultările inițiate special în acest scop. Astfel, elevii vor face practică în domenii foarte variate — de la metalurgie la silvicultură, de la industria materialelor de construcții la zootehnie, în funcție de mediu — urban sau rural — și de specificul economic local, în timp ce elevele își vor desfășura cu precădere practica, în activități gospodărești, croitorie, artizanat, stenodactilografie, în sectorul comercial, de telecomunicații, de difuzare a cărții și în sectorul sanitar.

Trecerea la școala de 10 ani prezintă avantajele cu mare pondere specifică pentru orientare profesională a tinerilor și cuprinderea lor în diferitele sectoare de producție. În primul rînd, realizarea unei pregătiri tehnico-practice mai aprofundate, paralel cu adîncirea și extinderea studiului disciplinelor din domeniul științelor naturii vor permite scurtarea duratei de pregătire a viitorilor muncitori prin învățămîntul profesional și ridicarea nivelului științific al pregătirii lor, prin familiarizarea mai deplină cu principiile funcționale și constructive și cu mînuirea perfectă a celor mai moderne mașini și utilaje.

Orizontul mai larg de cunoștințe și pregătirea tehnico-practică pe care le va asigura școala de 10 ani vor permite tinerilor care după absolvire se vor încadra direct în producție, calificîndu-se la locul de muncă, să dobîndească o pregătire profesională de un nivel mai ridicat. Totodată, prin extinderea la 10 ani a duratei învățămîntului, vîrsta absolvenților școlii obligatorii va depăși 16 ani, realizîndu-se o concordanță deplină cu prevederile Codului muncii privind limita minimă de vîrstă pentru angajarea tinerilor în producție.

Evident, școala de 10 ani va beneficia de experiența dobîndită de întregul nostru învățămînt și de rezultatele cercetării pedagogice, constituindu-se de la început, prin structura organizatorică, prin metodele de predare, prin modalitățile de pregătire și perfecționare a cadrelor drept un sistem de mare randament instructiv-educativ și social.

Corpul didactic din țara noastră, elevii și părinții acestora, întreaga opinie publică au primit cu adînc interes și satisfacție măsura privind trecerea la școala de 10 ani, considerînd-o ca o contribuție fundamentală la ridicarea României pe înălțimi superioare de cultură și civilizație, la întărirea educației comuniste a tinerei generații, la pregătirea ei la nivelul cerințelor vieții contemporane. Toți oamenii școlii, organele de învățămînt, cu sprijinul multilateral al organelor de partid și de stat, participă intens la acțiunile menite să asigure trecerea la școala de 10 ani, care se desfășoară sub semnul puternicului elan creator cu care întregul popor întîmpină Congresul al X-lea al partidului și aniversarea a 25 de ani de la eliberarea patriei.

SALUTUL*)

CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR CU PRILEJUL ZILEI PIONIERILOR

Dragi pionieri și școlari,

Împreună cu voi, împreună cu comandanții voștri, întregul nostru popor sărbătorește astăzi cea mai frumoasă zi închinată copilăriei fericite din țara noastră, visurilor ei cutezătoare — Ziua pionierilor.

La sfîrșitul unui an școlar rodnic, vă adresăm cele mai călduroase felicitări și urări de sănătate vouă, precum și învățătorilor și profesorilor care, cu devotament, cu dragoste și pricepere, v-au ajutat și vă ajută mereu să obțineți succese cît mai mari în activitatea voastră.

Ziua pionierilor capătă în acest an, cînd întregul popor se pregătește să sărbătorească împlinirea unui sfert de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist și să întîmpine cu noi realizări cel de al X-lea Congres al P.C.R., o semnificație deosebită. Ea reprezintă simbolul viu al dragostei partidului, a conducerii sale înțelepte față de copii care se bucură de cele mai bune condiții pentru învățătură, pentru cultivarea aleasă a minții și a inimii.

În acest an, cu prilejul Zilei pionierilor, sărbătorim și împlinirea a douăzeci de ani de la înființarea Organizației pionierilor din țara noastră. Au fost ani în care Organizația pionierilor și-a adus o valoroasă contribuție la pregătirea și formarea multor generații în spiritul nobilelor idei ale umanismului socialist, slujind cu devotament cauza P.C.R. și a poporului nostru. Cei peste 1 500 000 de pionieri pe care îi cuprinde astăzi mișcarea pionierească din R. S. România adaugă acestor tradiții, zi de zi, noi și frumoase înfăptuiri, atît în munca școlară, cît și în activitatea desfășurată în afara procesului de învățămînt. Activitățile din unități și detașamente au devenit mai interesante, mai atractive, pe măsura dorințelor și preocupărilor voastre. În ultimii ani, ca urmare a măsurilor inițiate de conducerea partidului pentru îmbunătățirea activității pionierești, s-au creat noi posibilități pentru a vă îmbogăți orizontul cultural-științific, pentru a înțelege și prețui trecutul de luptă glorios al poporului, și marile sale realizări din anii socialismului, pentru a face cunoștință cu lupta popoarelor pentru pace și progres social, cu viața copiilor din întreaga lume, cărora, cu ocazia acestei zile sărbătorești, le trimitem un cald și prietenesc salut.

Festivalul cultural-artistic și concursurile pionierești, tu-

*) Salutul va fi citit de către comandanții de unități în cadrul festivităților ce vor avea loc cu prilejul aniversării Organizației pionierilor și al Zilei pionierilor.

(Continuare în pag. a 4-a)

Directorul de liceu în fața exigențelor actuale

Conducerea partidului și statului nostru a acordat și acordă în continuare o atenție deosebită acțiunii complexe de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului de toate gradele în Republica Socialistă România, acțiune ce se cere dinamizată la toate nivelele și compartimentele în strînsă legătură cu progresul științei și culturii mondiale, cu cerințele crescînde puse în fața școlii românești de întreaga dezvoltare economică și social-politică a țării noastre pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste.

La baza activității organelor de partid și de stat în înfăptuirea politicii școlare contemporane stau Directivele Plenarei C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie 1968, Legea învățămîntului, Statutul personalului didactic din R. S. România, precum și sarcinile foarte explicite, indicațiile deosebit de prețioase pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a formulat în diferite cuvîntări.

Tezele C.C. al P.C.R. și proiectul Directivelor Congresului al X-lea privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980 — documente programatice de însemnătate istorică — deschid în fața învățămîntului noi perspective de importanță capitală, care vizează dezvoltarea și modernizarea lui continuă, astfel încît să poată răspunde la un nivel mereu mai ridicat cerințelor crescînde de cadre pentru toate ramurile economiei naționale.

Considerînd că realizarea sarcinilor majore ce stau în fața învățămîntului în etapa actuală și în anii următori depinde într-o măsură considerabilă de felul în care se îmbunătățește și se perfecționează activitatea fiecărei instituții școlare în parte, ne propunem să analizăm în materialul de față cîteva din problemele mai importante referitoare la încadrarea conducerilor de școli, referindu-ne la situația din liceele de cultură generală. Oportunitatea abordării unei asemenea probleme este susținută și de calendarul școlar — în perioada pînă la 1 septembrie inspectoratele școlare județene stabilesc directorii care vor funcționa în anul școlar ce se deschide în toamnă.

Activitatea directorului de liceu, și în general cea de conducere a unei instituții școlare nu s-a bucurat încă, după părerea noastră, de atenția cuvenită din partea specialiștilor. Desigur, nimeni nu poate emite pretenția că va elabora un cod exhaustiv și imuabil al muncii de conducere a unei instituții școlare, dar tradiția învățămîntului nostru, bogata experiență pe care au acumulat-o numeroși

ALEXANDRU GHITERA

(Continuare în pag. a 4-a)

PLANUL DE ÎNVĂŢĂMÎNT PENTRU ŞCOALA GENERALĂ DE 10 ANI

PRIN ORDINUL MINISTRULUI ÎNVĂŢĂMÎNTULUI NR. 370 DIN 3 IUNIE 1969 A FOST APROBAT PLANUL DE ÎNVĂŢĂMÎNT AL ŞCOLII GENERALE DE 10 ANI

La stabilirea conţinutului învăţămîntului şcolii generale de 10 ani, s-a avut în vedere necesitatea **asigurării unei culturi generale mai dezvoltate,** în comparaţie cu şcoala de 8 ani, pentru toţi tinerii şi, în acelaşi timp, să se dea elevilor din clasele IX—X **elemente de pregătire tehnică-practică** în vederea orientării lor profesionale, care să uşureze obţinerea ulterioară a unei calificări prin şcoala profesională sau la locul de muncă.

A. **PREGĂTIREA DE CULTURĂ GENERALĂ.** Întrucît, după absolvirea clasei a VIII-a, tinerii îşi vor continua studiile fie în învăţămîntul liceal, fie în clasele IX—X ale şcolii generale, **s-a urmărit ca în clasele I—VIII să se asigure elevilor un fond comun de cunoştinţe de cultură generală.**

În clasele IX—X, cultura generală se va lărgi şi aprofunda prin studiul disciplinelor fundamentale **(limba şi literatura română, matematica, fizica, chimia, biologia etc),** formîndu-li-se elevilor un sistem închegat de cunoştinţe pe ansamblul celor 10 ani de studii.

Majoritatea obiectelor de cultură generală sînt prevăzute în planul de învăţămînt cu **acelaşi număr de ore ca în actualul plan de învăţămînt al liceului pentru clasele IX—X.**

Ţinînd seama de faptul că majoritatea absolvenţilor şcolii generale vor continua studiile în şcoli profesionale sau se vor califica în producţie, în predarea matematicii, fizicii, chimiei şi biologiei **se va accentua caracterul aplicativ al cunoştinţelor.** Astfel, **la matematică** se prevede rezolvarea unor probleme cu conţinut practic, cum ar fi măsurarea volumelor corpurilor, a capacităţii vaselor, parcelarea terenurilor etc.; **la fizică** se va urmări aplicarea cunoştinţelor de electromagnetism şi inducţie electromagnetică în construcţia şi funcţionarea maşinilor şi dispozitivelor electrice; programa de **chimie** prevede aplicarea cunoştinţelor teoretice în diferite ramuri ale industriei chimice din ţara noastră (industria de acid sulfuric, producerea îngrăşămintelor chimice, obţinerea industrială a aluminiului, industria de mase plastice etc.).

Cultura generală a elevilor va fi completată prin introducerea unui nou obiect de învăţămînt — **cunoştinţe social-politice** — care va cuprinde noţiuni de economie politică, socialism ştiinţific, principalele momente din istoria Partidului Comunist Român şi a mişcării muncitoreşti din ţara noastră. Acest obiect urmează să fie predat în clasele IX—X în cîte o oră pe săptămînă.

De asemenea, elevii vor studia, în continuare, limba străină parcursă în clasele V—VIII, igiena cu elemente de puericultură, educaţie fizică, muzica.

Planul de învăţămînt al şcolii de 10 ani nu prevede pentru clasele IX—X studiul istoriei şi geografiei, deoarece în clasele respective ale liceului de cultură generală la aceste obiecte se reiau, la un nivel mai ridicat, cunoştinţele de istorie antică şi medie, iar la geografie cunoştinţele de geografie fizică şi economică pe care elevii le-au studiat în clasele V—VI. De asemenea, planul de învăţămînt nu a permis introducerea studierii celei de-a doua limbi moderne, precum şi a limbii latine, obiecte care sînt prevăzute în clasele liceale. Pregătirea de cultură generală pe care urmează să o primească elevii din clasele IX—X ale şcolii generale fiind apropiată de cea din primii doi ani ai liceului, **va crea posibilitatea continuării studiilor în învăţămîntul liceal** (cursuri de zi, serale şi fără frecvenţă), după absolvirea clasei a X-a, pe baza susţinerii unor examene de diferenţă la cel mult două-trei obiecte.

B. **CULTURA TEHNICĂ.** Avînd în vedere faptul că majoritatea meseriilor în care se pregătesc elevii în şcolile profesionale presupun cunoştinţe de **desen tehnic** şi de **electrotehnică,** în planul de învăţămînt al claselor IX—X **s-a prevăzut studiul desenului tehnic şi al electrotehnicii.** Pentru fete se va organiza şi un curs facultativ de noţiuni de menaj.

Întrucît majoritatea şcolilor de 10 ani vor funcţiona în mediul rural, iar o bună parte din absolvenţii acestor şcoli vor rămîne să lucreze în agricultură, planul de învăţămînt prevede pentru aceşti elevi, pe lîngă studiul desenului tehnic şi al electrotehnicii, **continuarea studiului agriculturii început în clasa a V-a.** La acest obiect elevii claselor IX—X vor studia, în cîte două ore pe săptămînă, **bazele generale ale agriculturii şi culturile specifice zonei agricole în care se află şcoala.**

C. **PREGĂTIREA PRACTICĂ.** Pentru pregătirea practică a elevilor din clasele IX—X se va afecta o zi pe săptămînă (4 ore), atît în şcolile din mediul urban cît şi în şcolile de la sate. În şcolile din mediul urban unde în prezent nu există condiţii corespunzătoare se vor afecta în mod provizoriu, pentru lucrările practice, 2 ore pe săptămînă.

În mediul urban lucrările practice se vor efectua diferenţiat pentru băieţi şi fete. Băieţii vor efectua lucrări de **lăcătuşărie, strungărie, electrotehnică, mecanică auto, tîmplărie, practică în unităţi comerciale, librării** etc., iar fetele **lucrări de menaj, croitorie, artizanat, stenodactilografie, practică în unităţi comerciale, librării, unităţi sanitare, oficii poştale** etc. În acest scop, în şcoli se vor organiza şi înzestra ateliere şi cabinete tehnice. Potrivit condiţiilor în care funcţionează şcolile, lucrările practice se vor putea desfăşura şi în atelierele şcolilor profesionale sau ale unor întreprinderi din localitate.

În mediul rural studiul agriculturii va fi îmbinat cu activitatea practică. În perioada de iarnă se vor preda cunoştinţe teoretice, iar în lunile de primăvară şi toamnă elevii (băieţi şi fete), vor participa efectiv o zi pe săptămînă la muncile agricole. **De asemenea, se prevede efectuarea unei practici agricole de 2 săptămîni, în fiecare an, în funcţie de calendarul muncilor agricole.** În afara acestor activităţi comune, pentru fete se vor organiza cercuri de gospodărie-menaj.

Elevii vor fi iniţiaţi în probleme de **pomicultură, viticultură, legumicultură, în creşterea păsărilor, animalelor, apicultură, sericicultură, piscicultură** etc. În localităţile în care există întreprinderi de mecanizarea agriculturii elevii vor putea efectua lucrările practice în atelierele acestora şi vor fi iniţiaţi în exploatarea maşinilor agricole.

În funcţie de condiţiile în care funcţionează şcolile, pregătirea practică va putea îmbrăţişa şi alte ramuri de activitate, manifestîndu-se din partea conducerilor de şcoli şi inspectoratelor cît mai multă iniţiativă şi flexibilitate. În acest scop, pînă la data de 30.VI. a.c., conducerile de şcoli vor stabili locurile de practică pentru elevii clasei a IX-a şi vor pregăti condiţiile pentru buna desfăşurare a acesteia.

Timpul afectat pentru cultura tehnică şi lucrările practice **reprezintă în planul de învăţămînt 32 la sută** din numărul total de ore, ceea ce va permite însuşirea unor elemente necesare pregătirii profesionale a elevilor.

Inspectoratele şcolare vor îndruma directorii de şcoli să stabilească circumscripţiile şcolilor de 10 ani, care vor funcţiona începînd cu anul şcolar 1969—1970, unde învăţămîntul de 10 ani va deveni obligatoriu.

Ţinînd seama de faptul că şcoala de 10 ani este o şcoală nouă, care se organizează pentru prima dată în ţara noastră, planul de învăţămînt, programele şi manualele şcolare pentru clasele IX—X vor avea în primii ani un caracter experimental, urmînd ca, pe măsură ce se va acumula experienţa necesară, să li se aducă eventuale corective şi să fie definitivate

OBIECTELE	CLASELE									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. DISCIPLINE UMANISTE	10	9	8	8	10	9	9	9	6	6
1. Limba şi literatura română	10	9	8	6	5	4	4	4	3	3
a) Citit-scris	(8)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Dezvoltarea vorbirii	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Gramatica	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
d) Citire, lectură literară cu elem. de teorie literară	—	(6)	(4)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
e) Compunere-expunere	—	(1)	(2)	(2)	(1)	—	—	—	—	—
f) Cunoaşterea mediului înconjurător	(1)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
g) Elemente de istoria literaturii române	—	—	—	—	—	—	—	—	(3) *)	(3) *)
2. Limba modernă (la alegere: engleza, franceza, germana, rusa)	—	—	—	—	3	3	3	3	2	2
3. Istoria	—	—	—	2	2	2	2	2	—	—
a) Istoria antică	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—
b) Istoria medie	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—
c) Istoria modernă şi contemporană	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—
d) Istoria României	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—
4. Cunoştinţe social-politice	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
II. DISCIPLINE REALISTE	4	6	7	8	7	10	12	12	11	10
5. Matematica	4	5	5	5	4	4	4	4	4	4
a) Aritmetică	(4)	(5)	(5)	(5)	(4)	(2)	—	—	—	—
b) Geometrie plană	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	(2)	—
c) Geometria în spaţiu	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	(1)
d) Algebra	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)
e) Trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)
6. Fizica	—	—	—	—	—	2	2	2	3	3
a) Noţiuni de structura substanţei, optică, mecanică, căldură, electricitate	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	—	—
b) Mecanică, căldură	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—
c) Electricitate, optică, noţiuni de structura atomului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)
7. Chimia	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2
8. Cunoştinţe despre natură şi om	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—
9. Ştiinţe biologice	—	—	—	—	—	2	2	2	2	—
a) Botanica	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—
b) Zoologia	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—
c) Anatomia, fiziologia şi igiena omului	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—
d) Biologie (ecologie, evoluţionism, genetică)	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—
10. Igienă şi puericultură	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
11. Geografia	—	—	1	2	2	2	2	2	—	—
a) Geografia judeţului	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—
b) Geografia R. S. România	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—
c) Geografia lumii (fizică, economică, politică)	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	—	—	—
III. DISCIPLINE ESTETICE ŞI EDUCAŢIE FIZICĂ	6	7	7	7	5	5	4	4	3	3
12. Desenul şi elemente de istoria artelor plastice	2	2	2	2	2	2	1	1	—	—
13. Caligrafia	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
14. Cîntul, muzica şi cultura muzicală	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
15. Educaţia fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
IV. DISCIPLINE TEHNICE-PRACTICE ŞI PREGĂTIRE PRACTICĂ	1	1	1	1	2	2	2	2	7	8
16. Electrotehnica	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
17. Desenul tehnic	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
18. Îndeletniciri practice	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
19. Cunoştinţe tehnice şi lucrări aplicative	—	—	—	—	2	2	2	2	4	4
A. Mediul urban:										
a) Lucrări în lemn (băieţi)	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—	—	—
b) Lucrări în metal (băieţi)	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—
c) Lucru de mînă şi gospodărie (fete)	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
d) Lucrări practice organizate potrivit opţiunii elevilor şi bazei didactico-materiale a şcolii: — lăcătuşărie, electrotehnică, tîmplărie, mecanică-auto etc. — băieţi; — croitorie, cusături, ţesut, gospodărie, menaj, stenodactilografie etc. — fete	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	(4)
B. Mediul rural: (băieţi şi fete)										
— agricultură şi lucrări practice agricole	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(4)	(4)
V. ACTIVITĂŢI LIBERE DE TIP PREŞCOLAR	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI. DIRIGENŢIA	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
TOTAL ORE SĂPTĂMÎNAL	23	23	23	24	25	27	28	28	28	28

*) *La limba şi literatura română, la clasele a IX-a şi a X-a, în programe sînt prevăzute şi ore pentru compuneri şi exerciţii (cu aplicaţii gramaticale).*

Notă: — Lucrările practice la clasele V—X se vor efectua săptămînal, pe grupe de 10—15 elevi.

— Elevii claselor IX—X de la şcolile din mediul rural vor efectua o practică agricolă de 2 săptămîni, în funcţie de calendarul muncilor agricole.

— Activităţile sportive pe ramuri de sport şi ansamblul coral şi orchestral la cl. V—X sînt activităţi la alegere, obligatorii şi intră în norma cadrelor didactice: activităţile sportive pe ramuri de sport la cl. V—X se vor desfăşura, pe clase, în cîte 1 oră săptămînal; ansamblul coral şi orchestral se va organiza pe grupe de 2—3 clase, în cîte 2 ore, la interval de 2 săptămîni.

— Pentru elevii din clasele V—X se pot organiza cercuri cu caracter ştiinţific, tehnic, artistic, practic şi care se vor desfăşura în cîte 2 ore la interval de 2 săptămîni, pe grupe de minimum 15 elevi, orele respective intrînd în norma profesorilor; aceste cercuri sînt facultative pentru elevi

— Pentru fetele din cl. V—X (în mediul rural) se organizează cercuri de activităţi gospodăreşti cu durata de 2 ore la 2 săptămîni. Cercurile sînt facultative pentru eleve.

Precizări în legătură cu aplicarea planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani începînd din anul şcolar 1969-1970

Noul plan de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani se va aplica începînd din anul şcolar 1969—1970 la toate clasele (I—IX), în ce priveşte numărul total de ore pe săptămînă.

Întrucît elevii din clasele I—VIII au studiat după actualul plan de învăţămînt, aplicarea integrală a noului plan impune unele măsuri de tranziţie la cîteva clase şi obiecte, după cum urmează:

LA CLASA A III-A

Cunoştinţele despre natură şi om se vor preda ca obiect distinct începînd din anul şcolar 1970—1971, într-o oră pe săptămînă, aşa cum prevede noul plan. În anul şcolar 1969—1970, cunoştinţele despre natură şi om se vor preda în cadrul lecţiilor de limba română sub formă de lecturi.

LA CLASA A V-A

Ora de compunere prevăzută în noul plan de învăţămînt la limba română se va introduce din anul şcolar 1970—1971. În anul şcolar 1969—1970 limba română se va preda în 4 ore săptămînal.

Cunoştinţele despre natură şi om se vor preda, începînd din anul şcolar 1970—1971, într-o oră pe săptămînă, aşa cum prevede noul plan de învăţămînt. În anul şcolar 1969—1970 la această clasă se va preda în continuare botanica în 2 ore săptămînal.

Geografia fizică se va preda ca obiect distinct începînd din anul şcolar 1970—1971. În anul şcolar 1969—1970 se vor preda noţiuni de geografie fizică şi geografia Europei şi Asiei.

LA CLASA A VI-a

Studiul botanicii va începe din anul şcolar 1971—1972, conform noului plan de învăţămînt. În anii şcolari 1969—1970 şi 1970—1971 se va studia zoologia.

LA CLASA A VII-a

Geografia economică şi politică a lumii se va preda începînd din anul şcolar 1972—1973. În anii şcolari 1969—1970, 1970—1971, 1971—1972 se vor preda noţiuni de geografie fizică şi geologie în 2 ore săptămînal.

Zoologia se va preda începînd cu anul şcolar 1972—1973.

LA CLASA A VIII-a

Anatomia, fiziologia şi igiena omului se va preda din anul şcolar 1973—1974 conform noului plan de învăţămînt. În anii şcolari 1969—1970, 1970—1971, 1971—1972, 1972—1973 se va preda biologia generală într-o oră pe săptămînă.

Educaţia cetăţenească se va preda, în continuare, în anii şcolari 1969—1970, 1970—1971, 1971—1972, 1972—1973 într-o oră săptămînal.

LA CLASELE A IX-a ŞI A X-a

Noul plan de învăţămînt se va aplica integral (ca număr de ore şi conţinut) la clasa a IX-a din anul şcolar 1969—1970 şi la clasa a X-a din anul 1970—1971, pentru toate obiectele de învăţămînt.

ȘCOLII DE 10 ANI CONDIȚII BUNE DE ACTIVITATE

ACȚIUNI ALE INSPECTORATELOR

BACĂU: ATENTĂ PREGĂTIRE A CADRELOR DIDACTICE

Analizînd amănunțit situația din județul Bacău, inspectoratul nostru școlar a ajuns la concluzia că este bine să eșalonăm realizarea învățămîntului general de 10 ani în patru etape, corespunzătoare fiecare unuia din următorii patru ani școlari. Pentru anul școlar viitor am planificat cuprinderea în clasa a IX-a a unui număr de 1550 de elevi, repartizați în 47 de clase din 41 de unități școlare.

În stabilirea rețelei și a planului de școlarizare pentru acest an școlar am pornit de la studiul minuțios al condițiilor fiecărei școli, avînd în vedere trei repere esențiale — numărul estimativ al absolvenților clasei a VIII-a, modalitățile de asigurare a spațiului de școlarizare și situația cadrelor calificate pentru disciplinele prevăzute în planul de învățămînt. Ne-am ocupat în mod special de problemele referitoare la cadre, întrucît socotim că pregătirea acestora, calitatea muncii lor constituie un factor hotărîtor pentru asigurarea unei ținute înalte a întregului proces de învățămînt.

Chestiunea aceasta a stat în atenția noastră încă din perioada transferărilor și a definitivării încadrărilor pentru viitorul an școlar. Astfel, pentru posturile vacante din unitățile școlare în care vor funcționa, începînd din toamna aceasta clase a IX-a, am acordat prioritate la transferări profesorilor cu pregătire universitară. Pentru a asigura un nivel de predare corespunzător la disciplinele realist-practice, care formează coloana vertebrală a preprofesionalizării elevilor — unul din obiectivele principale ale școlii de 10 ani — am luat măsuri ca în școlile unde nu există profesori de specialitate pentru desen, de comun acord cu întreprinderile din localitate, să fie încadrați — prin retribuire cu ora — ingineri care să predea desenul tehnic. În mod asemănător va fi rezolvată și problema maiștrilor-instructori pentru activitățile practice.

Pentru pregătirea temeinică a tuturor cadrelor didactice care vor preda în clasa a IX-a, vom organiza, în perioada 1—10 septembrie, un instructaj care va urmări să le dea o orientare generală în noile probleme privind planul de învățămînt și programele școlare și unele indicații mai amănunțite privind temele ce urmează a fi predate în trimestrul I. Pentru trimestrele următoare astfel de indicații se vor da în vacanțele de iarnă și de primăvară. Poate că ar fi util ca inspectorii de specialitate să fie instruiți anticipat asupra problemelor respective de către Ministerul Învățămîntului, prin Institutul de perfecționare a cadrelor didactice.

Vreau să subliniez, în încheiere, că întreaga acțiune de trecere la învățămîntul general de 10 ani se desfășoară ca o parte integrantă a măsurilor privind dezvoltarea și modernizarea întregului nostru învățămînt.

MARIA VICOL
inspector general școlar

HARGHITA: AMPLĂ ACTIVITATE DE ÎNDRUMARE

Valorificînd din plin condițiile existente în județul nostru, vom deschide la 15 septembrie 74 de clase a IX-a, care vor funcționa în 61 de unități școlare și vor cuprinde un total de 1830 de elevi români și maghiari. Vreau să subliniez în mod special sprijinul larg pe care îl primim din partea organelor de partid și de stat în scopul asigurării celor mai bune condiții de funcționare a acestor clase. Este un sprijin cu caracter stimulator, care mobilizează și colectivele didactice din școlile respective să se pregătească intens pentru activitatea cu elevii claselor a IX-a.

Aș dori să menționez, de altfel, că o bună parte din activitatea pe care o desfășoară în prezent inspectoratul nostru are ca obiectiv ajutorarea concretă a școlilor în vederea deschiderii în cele mai bune condiții a cursurilor la clasa a IX-a. După un instructaj amănunțit al directorilor celor 61 de unități școlare care vor funcționa începînd din această toamnă cu clasa a IX-a, inspectorii noștri se deplasează acum în aceste școli orientînd nemijlocit colectivele didactice spre realizarea complexului de factori favorizanți — materiali, didactici și psihologici — pentru desfășurarea de la început în cele mai bune condiții a procesului de învățămînt. Această acțiune de îndrumare pe teren a cuprins pînă în prezent 37 de unități școlare și va continua pînă la cuprinderea integrală a tuturor celor 61 de școli.

Am putut constata că ajutorul acordat de noi a și început să se reflecte în activitatea școlilor. Iată în această privință cîteva exemple concrete. Colectivul Școlii generale nr. 1 din Miercurea Ciuc, bunăoară, a organizat o ședință specială cu părinții absolvenților clasei a VIII-a, în cadrul căreia le-au fost prezentate acestora importanța și avantajele învățămîntului general de 10 ani. Propaganda în rîndul elevilor și al părinților acestora va continua pe tot parcursul vacanței. Pentru ca viitoarele clase a IX-a să dispună de condiții de efectuare a practicii în producție în funcție de specificul economiei locale, colectivul Școlii generale nr. 1 din Miercurea Ciuc a stabilit un protocol de colaborare cu fabrica de confecții din localitate, pe baza căruia practica elevilor se va desfășura în secțiile acestei fabrici.

O grijă la fel de atentă pentru asigurarea condițiilor de trecere la învățămîntul obligatoriu de 10 ani dovedește și colectivul Școlii generale din Sîndominic. Pentru a asigura condiții cît mai largi de influențare pozitivă a opiniei părinților și elevilor, pe lîngă acțiunile de propagandă directă în rîndul acestora, directorul școlii a solicitat și sprijinul deputaților din consiliul popular comunal. În ceea ce privește asigurarea condițiilor de practică, au fost stabilite măsuri corespunzătoare de comun acord cu conducerea întreprinderii forestiere din localitate și cu întreprinderea de transporturi auto.

De altfel, această grijă pentru asigurarea condițiilor în vederea efectuării practicii este specifică tuturor școlilor din județ la care vor funcționa clasa a IX-a. Profilul activităților practice pe care le vor desfășura elevii acestor clase reflectă în mare măsură profilul actual al dezvoltării economice a județului nostru, corespunzînd deci atît condițiilor de desfășurare efectivă a practicii cît și viitoarelor cerințe de cadre. Ca atare, majoritatea claselor a IX-a din mediul rural vor avea un profil agricol, zootehnic și forestier. Elevii lor își vor efectua practica la I.A.S.-uri și C.A.P.-uri, la ocoalele silvice etc. În ceea ce privește practica elevilor din școlile orășenești, ea a fost orientată astfel: pentru orașul Toplița, în domeniul industriei de prelucrare a lemnului; pentru Vlahița — unde există, după cum se știe, o turnătorie de metal — în domeniul industriei metalurgice; pentru Odorheiul Secuiesc și Miercurea Ciuc — în domeniul industriei confecțiilor.

Sperăm că toate aceste pregătiri, cît și îndrumarea permanentă pe care o vom asigura școlilor în viitorul an școlar, ne vor permite să asigurăm succesul deplin al trecerii la învățămîntul obligatoriu de 10 ani.

ILLYES LADISLAU
inspector general școlar

DOLJ: LOCURI DE PRACTICĂ ASIGURATE

În județul nostru vor lua ființă, pînă în 1973, 144 de școli generale de 10 ani. Ele se vor realiza treptat, în funcție de condițiile materiale existente și de cele care se vor crea, de dinamica populației școlare, de cuprinderea absolvenților claselor a VIII-a în licee de cultură generală și licee de specialitate etc. Pentru prima etapă — anul școlar 1969/1970 — s-a prevăzut înființarea a 40 de clase a IX-a.

Acolo unde vor lua ființă aceste clase există toate posibilitățile de realizare în bune condiții a procesului de învățămînt: spațiu de școlarizare corespunzător, laboratoare, locuri de instruire practică etc. Aceasta nu înseamnă că ne mulțumim cu condițiile existente. În planul nostru de acțiune sînt prevăzute și o serie de măsuri care vizează îmbogățirea bazei didactico-materiale a școlilor respective. De pildă, zilele acestea inspectoratul a încheiat acțiunea de redistribuire a materialului didactic, acțiune al cărei scop a fost în primul rînd acela de a completa laboratoarele din cadrul școlilor unde vor funcționa, începînd din toamnă, clase a IX-a. Pe de altă parte, ne-am preocupat îndeaproape de asigurarea condițiilor pentru desfășurarea instruirii practice a elevilor. Au fost stabilite locurile unde urmează să se efectueze aceasta. Aproximativ 60 la sută din elevii viitoarelor clase a IX-a își vor face practica în agricultură, îndeosebi în cooperativele agricole de producție: 20 la sută în producția de cereale, 15 la sută, în viticultură, 15 la sută în sectorul pomicol, iar 10 la sută în sectorul marilor sisteme de irigație din județ. Restul, de circa 40 la sută, îl reprezintă elevii din orașe, care își vor efectua instruirea practică în unități industriale ca „Electroputere" sau „7 Noiembrie', la combinatul chimic din Craiova, în unitățile productive ale centrelor de cercetare științifică, precum și în industria locală, în comerț și cooperație. De asemenea, o parte din elevi își vor face practica pe lîngă Școala de stenodactilografie din Craiova.

Această acțiune de debut a școlii de 10 ani a fost foarte bine primită de părinți și elevi. Aș vrea să dau un singur exemplu — cred, edificator. Săptămîna trecută am participat la sesiunea consiliului popular al comunei Afumați, unde urmează să ia ființă o clasă a IX-a. Numeroși deputați, făcîndu-se ecoul dorinței sătenilor pe care îi reprezintă, au solicitat cu insistență înființarea unei clase a IX-a și în satul Boureni, angajîndu-se să participe efectiv la crearea tuturor condițiilor necesare pentru înfăptuirea acestui deziderat.

D. D. VOICU
inspector general școlar

UN ÎNVĂȚĂMÎNT MODERN, EFICIENT

Alături de măsurile pentru asigurarea condițiilor materiale necesare deschiderii în bune condițiuni a cursurilor clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani, s-au desfășurat intense pregătiri menite a da activității în aceste clase un conținut cît mai ridicat, o cît mai mare eficacitate. În rîndurile de față ne propunem să vorbim cititorilor noștri despre unele dintre aceste pregătiri.

PROGRAME

Să începem prin a ne referi la programele școlare. În legătură cu aceasta, prof. **ROMEO DĂSCĂLESCU**, director adjunct la Institutul de științe pedagogice, ne-a spus: „Două trăsături principale caracterizează programele școlii de zece ani. În primul rînd putem afirma că ele sînt expresia unei munci colective, la care a participat, într-un fel, întregul corp profesoral. Într-adevăr, elaborate cu sprijinul unor colective largi de învățători și profesori, ele au fost supuse, în stadiul de proiect, dezbaterii tuturor cadrelor didactice

Rod al gîndirii colective, programele școlii de 10 ani se caracterizează, în același timp, printr-o viziune înnoitoare. Spre deosebire de trecut, cînd în elaborarea programelor se pornea de la o situație existentă, căutîndu-se doar modalitățile de a se introduce și unele informații științifice noi, de data aceasta este vorba de o restructurare integrală a sistemului fiecărei discipline școlare, de reorganizarea logică a conținutului acestora. S-a găsit astfel, credem, calea de a descărca programele și de a se ajunge, în sfîrșit, la o înlăturare a supraîncărcării elevilor. Într-adevăr, atîta vreme cît programele erau gîndite astfel încît caracterul lor modern era condiționat exclusiv de măsura în care puteau cuprinde ultimele informații științifice, rezultatele erau cu totul nemulțumitoare, pentru că nu se găsea niciodată îndeajuns spațiu. Acum, reorganizîndu-se întreg conținutul lor, s-a putut renunța la mult mai multe date brute, s-a putut da conținutului fiecărei discipline o logică derivată din însăși logica științei respective. Gîndite în felul acesta, programele vor permite realizarea marilor obiective ale școlii generale de 10 ani: introducerea tinerilor în înțelegerea esenței științelor, conform cu progresul științei și tehnicii contemporane, cu cerințele actuale și de perspectivă ale societății noastre, înarmarea lor cu elemente de pregătire tehnică-practică în scopul unei cît mai bune orientări școlare și profesionale și, în același timp, crearea condițiilor pentru înlăturarea supraîncărcării".

MANUALE

Un al doilea element important care va condiționa buna desfășurare a cursurilor în clasa a IX-a a școlii de 10 ani îl constituie manualele școlare. „Putem să comunicăm cadrelor didactice și, evident, viitorilor elevi ai clasei a IX-a — ne-a spus prof. **EMIL BÎLDESCU**, directorul Editurii didactice și pedagogice — că vom face totul pentru ca manualele destinate clasei a IX-a să fie realizate pînă la 23 August, îndeplinindu-se astfel angajamentul pe care Editura didactică și l-a luat în cinstea celui de-al X-lea Congres al partidului și a aniversării unui sfert de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist. În momentul de față sînt deja în tipografie manualele de limba română, de matematică, de fizică, de chimie, de agricultură, precum și manualele de limbă maternă pentru școlile în care se va preda în limbile naționalităților conlocuitoare. În cîteva zile vor fi trimise în tipografie manualele de biologie și electrotehnică.

Care sînt particularitățile manualelor destinate școlii de 10 ani? Una dintre aceste particularități decurge din preocuparea de a se asigura accesibilitatea cunoștințelor, cu atît mai mult cu cît programele accentuează latura modernă a disciplinelor școlare. S-a urmărit să fie solicitată într-o mai mare măsură judecata elevilor, capacitatea lor de a raționa, decît aceea de a memora mecanic. De asemenea, ținînd seama că școala de 10 ani este menită să dea elevilor o pregătire preprofesională, ne-am preocupat să asigurăm manualelor un caracter practic. La matematică, de exemplu, problemele au un conținut strîns legat de activitatea productivă. La fel s-a procedat și în cazul altor discipline, cum ar fi chimia, fizica, științele naturale etc. În aceeași optică a întăririi caracterului practic al învățămîntului au fost elaborate și manualul de electrotehnică, precum și manualul de desen. Totodată, s-a urmărit ca manualele să fie instrumente mai eficiente pentru realizarea funcției educative a predării. În manualele de limba română, de exemplu, s-a pus accent pe acele texte și elemente biografice sau de interpretare artistică care sînt de natură să dezvolte sentimentele patriotice ale elevilor, să le formeze convingeri de înaltă ținută morală. În general am căutat să creăm manuale simple dar nu simpliste, accesibile dar dense prin calitatea informației științifice și a conținutului educativ. Ne propunem să urmărim atent în cursul viitorului an școlar munca profesorilor cu aceste manuale, pentru a le putea perfecționa în anul următor. În acest scop așteptăm observațiile tuturor cadrelor didactice.

În proiect se mai află tipărirea unor materiale ajutătoare pentru elevi, precum și a unor manuale destinate în exclusivitate profesorilor. manuale care vor cuprinde nu numai informații științifice, dar și îndrumări cu privire la metodele de predare a diferitelor lecții".

MATERIAL DIDACTIC

Un învățămînt modern, strîns legat de practică, nu poate fi conceput fără o bază de material didactic bine pusă la punct. Despre această problemă ne-au vorbit conf. univ. **VASILE BUNESCU**, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului și tov. **ION IOVU**, director general al Întreprinderii de material didactic. După cum ne-a declarat tov. Bunescu, „dotarea școlii generale de 10 ani cu materiale didactice moderne a fost una din sarcinile principale a cărei urgentă rezolvare a stat în atenția Ministerului Învățămîntului în acest an". „Ca urmare a acestei preocupări — ne-a confirmat tov. Iovu — întreprinderea noastră a trecut în primul rînd la producția materialelor necesare predării electrotehnicii, obiect nou introdus în planul de învățămînt al claselor a IX-a. Vom pune la dispoziția acestor clase truse de mașini electrice, truse cu modele de relee, un set de planșe privind dispozitivele de automatizare etc. Totodată, producem materiale care vor servi în același timp și în predarea electrotehnicii, și în predarea fizicii: aparate pentru studiul rezistenței electrice, modele și planșe pentru experiențe electrice, truse pentru experiențele de electromagnetism, redresoare și transformatoare, voltmetre cu cursor și altele". „Cu aceste materiale — ne-a spus tov. Bunescu — precum și cu cele existente în școlile generale de 10 ani sau pe care acestea le vor primi de la alte școli și licee din județ prin redistribuire, așa cum a indicat Ministerul Învățămîntului, se vor putea crea cabinete electrotehnice care vor asigura un studiu aprofundat, teoretic și practic al acestei discipline".

Ministerul a luat de asemenea măsuri pentru difuzarea în școli a materialelor necesare pentru predarea biologiei și a agriculturii — planșe, mulaje, truse pentru identificarea îngrășămintelor etc. În general școlile vor fi dotate cu truse și instrumente de laborator, planșe, diafilme, ampermetre, voltmetre, reostate, centrale electrice etc. care să contribuie la realizarea caracterului practic al învățămîntului general.

Produsele Întreprinderii de material didactic vor ajunge în școli pe baza comenzilor pe care le vor face inspectoratele școlare județene. În acest scop, în scurtă vreme catalogul de material didactic pentru anul școlar 1969/1970 va fi la dispoziția școlilor.

PREGĂTIREA PROFESORILOR

Programe, manuale, materiale didactice... Cei care vor folosi aceste instrumente pentru a asigura elevilor un nivel cît mai ridicat de pregătire vor fi cadrele didactice, profesorii. Firesc, de aceea, un element hotărîtor al pregătirilor pentru debutul școlii de 10 ani îl constituie însăși pregătirea profesorilor. Despre aceasta ne-a vorbit de asemenea conf. univ. **VASILE BUNESCU**, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului.

„Încă înainte de deschiderea anului școlar se vor organiza cursuri pentru pregătirea profesorilor de matematică, chimie, fizică și biologie ce urmează să predea la clasele a IX-a. Conținutul acestor cursuri va fi axat pe acele teme din programă care sînt noi pentru profesorii ce au predat pînă acum în școala de 8 ani. Ei vor primi nu numai informații științifice, dar și indicații de ordin metodic privitoare la predarea diferitelor capitole noi. Informațiile științifice vor fi date de cadre universitare, iar indicațiile metodice de profesori cu multă experiență, care au predat capitolele respective în învățămîntul liceal. Cursurile de metodică vor avea caracterul unor dezbateri și nu acela al unor prelegeri.

În perspectivă, perfecționarea profesorilor școlii de 10 ani se va realiza în conformitate cu prevederile Statutului personalului didactic. Periodic, o dată la cinci ani fiecare învățător și profesor va trece printr-un curs de perfecționare. Sigur că se va acorda prioritate celor care vor preda la clasele a IX-a și a X-a, aceștia fiind chemați la perfecționare în prima parte a perioadei de cinci ani.

Pregătirea cadrelor didactice care vor preda în școala generală de 10 ani nu se va rezuma, evident, numai la cursuri de perfecționare, ci va cuprinde și acțiuni la nivelul școlii și al județului, în cadrul cărora se vor lămuri problemele ridicate de munca în școala generală de 10 ani. Nu avem încă o experiență formată în acest domeniu, dar ea se va acumula și se va definitiva în însăși practica procesului instructiv-educativ".

Repere pentru orientarea profesională a elevilor

LICEELE PEDAGOGICE

Continuînd seria materialelor menite să-i ajute pe diriginți și profesori în acțiunea de orientare școlară a absolvenților claselor a VIII-a, publicăm în numărul de față o convorbire cu prof. ION TITICĂ, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului, pe care l-am solicitat să ne vorbească despre liceele pedagogice.

— Școlile pentru pregătirea învățătorilor și educatoarelor — ne a spus interlocutorul nostru — au ocupat și ocupă un loc însemnat în sistemul de învățămînt din țara noastră. Instituții școlare cu o bogată și îndelungată tradiție, școlile pedagogice au pregătit generații de învățători și educatoare care, în marea lor majoritate, au muncit cu pasiune și dăruire pentru răspîndirea științei de carte în masa mare a poporului nostru, pentru dezvoltarea continuă a progresului social.

Partidul Comunist Român și guvernul țării noastre au creat condiții pentru dezvoltarea continuă a instituțiilor de învățămînt destinate pregătirii învățătorilor și educatoarelor. Începînd cu anul școlar 1966/1967, școlile pedagogice s-au transformat în **licee pedagogice**, care oferă tinerilor largi posibilități ca, paralel cu pregătirea de cultură generală, să-și însușească temeinic cunoștințele teoretice și practice necesare profesiunii de învățător sau de educatoare. În acest scop s-a stabilit la cinci ani durata de școlarizare, s-au îmbunătățit planurile de învățămînt și programele școlare și s-au luat măsuri pentru atragerea în aceste licee a cadrelor didactice cu o bună pregătire de specialitate și metodică.

Ținînd seama de sarcinile de mare răspundere care revin învățătorilor și educatoarelor, liceele pedagogice asigură elevilor, prin întreaga lor activitate, pregătirea de cultură generală echivalentă cu cea realizată în liceele de cultură generală și o bună pregătire pedagogică și profesională, prin studiul disciplinelor de psihologie, pedagogie și a metodicilor de predare a disciplinelor prevăzute în planul de învățămînt al școlii generale, la clasele I-IV și în programa activității din grădinițele de copii. În liceele pedagogice se acordă o atenție deosebită practicii pedagogice în școlile și grădinițele de aplicație, formă de activitate care contribuie la consolidarea și îmbogățirea cunoștințelor teoretice și practice a viitorilor învățători și educatoare.

Începînd cu anul școlar 1969—1970, rețeaua liceelor pedagogice se va extinde în toate județele, iar planul de școlarizare va fi stabilit de fiecare inspectorat școlar în așa fel încît să se asigure pregătirea necesarului de învățători care predau la clasele I-IV ale școlii generale și de educatoare în învățămîntul preșcolar din județ.

— Cînd va avea loc concursul de admitere și în ce condiții se face înscrierea la acest concurs?

— Concursul de admitere în anul I al liceelor pedagogice va avea loc între 19—28 iunie. El va fi precedat de vizita medicală și proba de aptitudini muzicale, care se vor desfășura între 14—17 iunie. Cererile de înscriere se depun la liceul pedagogic pînă cel mai tîrziu cu o zi înainte de începerea concursului (inclusiv probele practice), împreună cu certificatul (adeverința) de absolvire a școlii generale în original, certificatul de naștere în original, însoțit de o copie pe care o certifică și o reține școala și de carnetul de sănătate — pentru candidații proveniți din mediul urban — sau o adeverință de sănătate eliberată de circumscripția sanitară la care este luat în evidență candidatul — pentru elevii din mediul rural.

Se pot prezenta la concurs elevii care au absolvit școala generală, în vîrstă de cel mult 17 ani împliniți pînă la 31 decembrie 1969.

La vizita medicală sînt admiși acei elevi care sînt dezvoltați armonios și sînt apți din punct de vedere fizic pentru profesiunea de învățător sau educatoare. La proba de aptitudini muzicale se verifică dacă elevii au auz muzical, simțul ritmului, dacă pot reproduce o melodie după instrument sau după vocea profesorului și dacă cîntă corect notele muzicale. Vizita medicală și proba de aptitudini muzicale sînt eliminatorii.

— În ce vor consta probele de cultură generală?

— Candidații admiși la vizita medicală și la proba de aptitudini muzicale vor da examene scrise și orale la limba română, limba maternă (în școlile cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare) și matematică și examen oral la istoria României. Cunoștințele pe care trebuie să le posede candidații prezentați la concurs sînt prevăzute în programele publicate în „Gazeta învățămîntului" nr. 986 din 14 martie 1969 și în revista „Colocvii" nr. 3 (83) din martie 1969.

— Cum se vor stabili rezultatele concursului?

— Candidații care obțin la obiectele de examen medii mai mici de cinci sînt declarați respinși. Sînt declarați admiși la concurs, în limita locurilor planificate și în ordinea descrescîndă a mediei obținute, candidații care au obținut la examen cel puțin media generală 6.

La liceele pedagogice, toate locurile se pun în concurs în sesiunea iunie.

— Ce avantaje oferă elevilor liceele pedagogice și ce perspective se deschid în fața absolvenților lor?

— Pe timpul școlarității elevii din liceele pedagogice pot primi bursă, în condițiile prevăzute de dispozițiile în vigoare și beneficiază de cazarea la internate, în limita locurilor existente.

După terminarea liceului pedagogic, absolvenții sînt repartizați ca învățători la clasele I-IV ale școlii generale sau ca educatoare în învățămîntul preșcolar, avînd în același timp libertatea de a-și continua studiile în învățămîntul superior, la orice facultate, în aceleași condiții ca și absolvenții liceelor de cultură generală.

— Ce sarcini revin cadrelor didactice și inspectoratelor în legătură cu orientarea elevilor spre liceele pedagogice și cu asigurarea celor mai bune condiții de funcționare a acestor licee?

— Misiunea de învățător și educatoare reclamă dăruire și dragoste pentru copii, pregătire generală și profesională corespunzătoare cerințelor impuse de dezvoltarea societății noastre, atașament față de politica partidului și statului nostru. De aceea considerăm că este datoria fiecărui învățător, profesor și director de școală, cu gîndul la cei care vor prelua și vor duce mai departe activitatea de instruire și educare a tinerelor generații, să îndrume către liceele pedagogice elevi bine pregătiți și cu dorința de a deveni cadre didactice, îndeosebi din acele localități în care sînt posturi vacante de învățători și educatoare sau în care există o mare fluctuație de cadre didactice.

Pentru a asigura pregătirea învățătorilor și educatoarelor la nivelul cerințelor impuse de dezvoltarea socialistă a țării noastre sînt necesare unele măsuri care să asigure buna organizare și funcționare a liceelor pedagogice. În acest scop, inspectoratele școlare au datoria de a asigura spațiul de școlarizare și de cazare a elevilor — cunoscînd faptul că, prin specificul său, liceul pedagogic reclamă o activitate zilnică permanentă — și de a înzestra aceste instituții cu mobilier și material didactic în cantitate suficientă și de bună calitate. De asemenea, sînt necesare măsuri pentru încadrarea liceelor pedagogice, a școlilor și a grădinițelor de aplicație cu cadre didactice bine pregătite din toate punctele de vedere: profesional, ideologic și pedagogic.

Liceele pedagogice și școlile de aplicație trebuie să fie mai mult în atenția inspectoratelor școlare, să fie îndrumate și controlate permanent, pentru a-și putea îndeplini cu cinste rolul lor de instituții de pregătire a viitorilor învățători și educatoare și de perfecționare continuă a activității acestora.

Documente programatice de înaltă valoare pentru progresul patriei

(Urmare din pag. 1)

La temelia întregii politici a partidului se află ridicarea continuă a bunăstării omului — valoarea supremă a societății. Creșterea în continuare a salariului real și a veniturilor reale ale țărănimii, îmbunătățirea condițiilor de locuit, perfecționarea bazei materiale și a conținutului învățămîntului, a ocrotirii sănătății, promovarea neabătută a principiilor echității socialiste urmărind asigurarea unei proporții mai juste între veniturile diferitelor categorii de oameni ai muncii se înscriu în cadrul atotcuprinzător al creșterii continue a nivelului de trai material și spiritual al maselor.

Dezvoltarea școlii de toate gradele, continua ei modernizare în vederea satisfacerii cerințelor crescinde de ridicare a nivelului general de cultură al populației constituie o parte integrantă a mărețului program de dezvoltare multilaterală a patriei înfățișat pregnant în documentele pentru Congresul al X-lea. Așa cum se prevede în aceste documente, în învățămîntul de cultură generală obiectivul principal îl va constitui generalizarea școlii obligatorii de 10 ani. Realizarea unei asemenea prevederi va avea, fără îndoială, profunde urmări pentru dezvoltarea spirituală a poporului nostru.

O apreciere științifică fundamentată își găsesc în Teze cele mai importante procese și fenomene actuale ale vieții internaționale, tendințele dezvoltării societății contemporane. Exprimînd deplina responsabilitate față de interesele vitale ale poporului român, ale socialismului și păcii, Tezele subliniază că activitatea pe plan internațional a partidului nostru va avea și de acum înainte ca obiectiv esențial asigurarea condițiilor externe pentru desfășurarea plenară a operei pașnice de construcție socialistă în România, dezvoltarea și întărirea relațiilor politice și economice cu toate țările socialiste, creșterea contribuției la întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale, solidaritatea cu toate forțele progresiste, antiimperialiste, cu toate țările iubitoare de pace în lupta pentru crearea unui climat internațional de securitate, cooperare și încredere între popoare.

Exprimîndu-și, alături de întregul popor, nețărmurita adeziune pentru politica internă și externă a partidului, toți slujitorii școlii românești întîmpină cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și a 25-a aniversare a eliberării patriei cu însuflețitor elan și entuziasm, cu hotărîrea unanimă de a contribui cu toate forțele la continua înflorire și prosperitate a României socialiste.

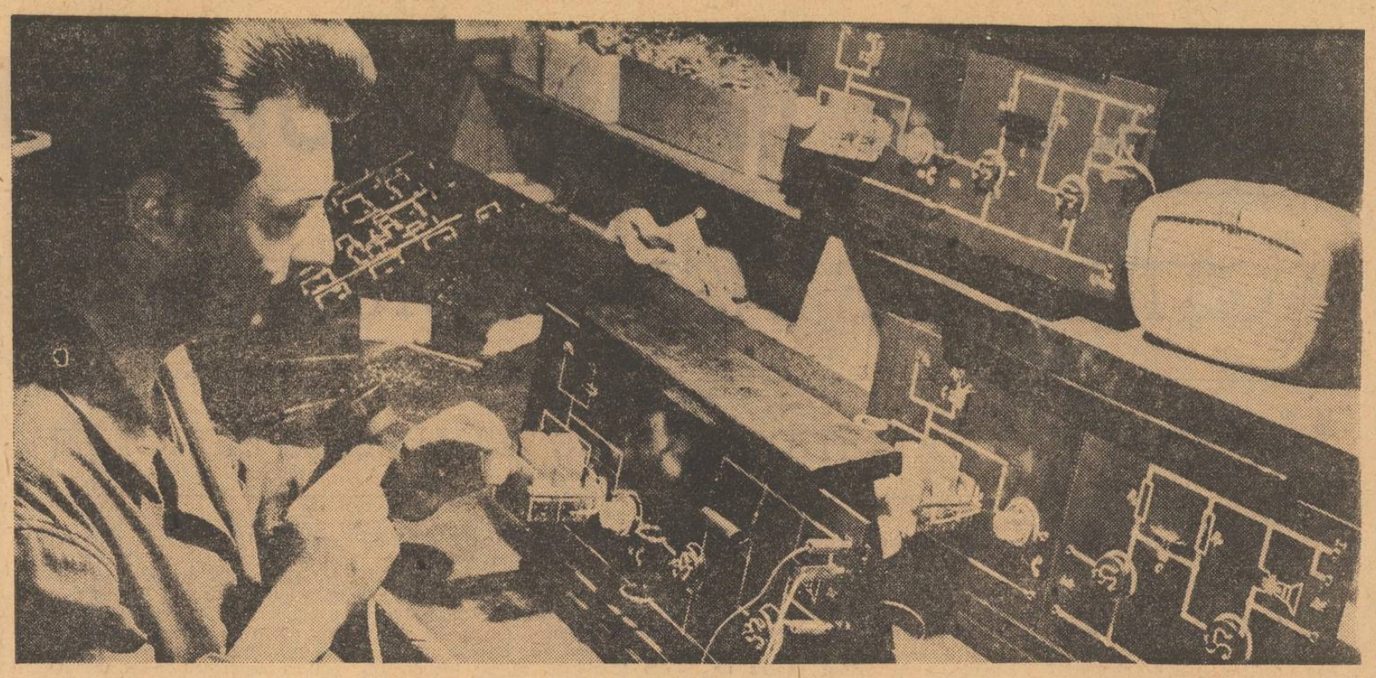

Truse electronice cu semiconductori, produse de I.M.D., pentru predarea noțiunilor de electromagnetism

SALUTUL

CONSILIULUI NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR CU PRILEJUL ZILEI PIONIERILOR

(Urmare din pag. 1)

rismul și drumețiile pe plaiurile patriei, activitatea în cercurile tehnice, întrecerile sportive, ceasurile petrecute în mijlocul naturii sînt minunate prilejuri de a face din timpul liber un adevărat izvor de sănătate, de bucurie și de învățătură.

A fi pionier este un titlu de cinste pe care și-l dorește cu ardoare fiecare copil al patriei noastre, este o treaptă spre maturitate, spre omul de mîine al patriei în care poporul își pune toată nădejdea și încrederea.

Cu ocazia sărbătorii de astăzi vă urăm, dragi pionieri și școlari, să fiți sănătoși, să învățați și să munciți în așa fel încît să deveniți fii demni și cutezători ai poporului român! Să aveți mintea ageră și inima generoasă, să fiți gata oricînd să vă aduceți contribuția la înfăptuirile poporului pentru înflorirea patriei noastre socialiste! Cu prilejul Zilei pionierilor și al celei de a XX-a aniversări a creării Organizației voastre, împreună cu voi mulțumim comandanților, profesorilor și învățătorilor pentru priceperea, entuziasmul și dăruirea cu care își îndeplinesc nobila misiune ce le-a fost încredințată de partid și le dorim noi succese în munca de educare a celor mai tinere vlăstare ale țării. Prin sîrguință la învățătură, prin îndeplinirea fără preget a tuturor îndatoririlor pionierești, prin faptele voastre frumoase de zi cu zi, să răspundeți grijii deosebite pe care v-o poartă partidul, părinții și dascălii voștri, întreaga noastră societate. Să dedicăm realizările noastre de azi și cele pe care le vom înfăptui mîine Partidului Comunist Român, conducătorul înțelept al poporului, părintele drag al copiilor din țara noastră. Munca, talentul, hărnicia și devotamentul vostru, vor duce mîine, mai departe, opera luminoasă pe care o înfăptuiesc astăzi părinții și frații voștri — ridicarea pe noi culmi de civilizație și progres a scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România.

Să pășim cutezători și entuziaști, pionierește:
„Tot înainte!"

CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Directorul de liceu în fața exigențelor actuale

(Urmare din pag. 1)

directori, prefacerile înnoitoare pe care le trăiește învățămîntul și necesitatea creșterii continue a eficienței procesului instructiv educativ reclamă o abordare mai amplă și mai documentată a științei conducerii școlilor.

În acest context susținem părerea exprimată în revista „Contemporanul"[1]) că trebuie extinsă cercetarea sociologică a unor probleme esențiale ale învățămîntului și am adăuga, pe lîngă domeniile menționate de N. Copoiu, problemele privitoare la profilul și mărimea optimă a unui liceu, modalitățile creșterii eficienței laturii educative a procesului de învățămînt corelat cu activitatea desfășurată de organizațiile U.T.C., stilul de muncă al inspectoratelor școlare ca instituții de specialitate cu dublă subordonare etc., ca și foarte importanta problemă a conducerii științifice a școlii.

Cel mai recent document care stabilește condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un cadru didactic pentru a putea fi numit în funcția de director sau director adjunct al unui liceu, este **Legea privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România**[2]). Articolul 43 precizează: „Directorii și directorii adjuncți ai liceelor de cultură generală și ai liceelor pedagogice sînt numiți de inspectoratele școlare județene sau al municipiului București, cu acordul Ministerului Învățămîntului, dintre profesorii care îndeplinesc condițiile de a preda în învățămîntul liceal și care au cel puțin gradul didactic II, pentru funcția de director, și cel puțin definitivarea și minimum cinci ani vechime în învățămînt, pentru funcția de director adjunct. La liceele care funcționează și cu clasele I—IV ale școlii generale, unul dintre directorii adjuncți poate fi numit dintre institutori sau învățători"...

Un studiu elaborat recent a pus în evidență o serie de date semnificative cu privire la situația pe ansamblu a directorilor de școli și a adjuncților acestora din punctul de vedere al studiilor absolvite, al gradelor didactice obținute, al vechimii în învățămînt, al specialității de bază și al corelării specialităților între directorii unui liceu, al vechimii în funcție, vîrstei, gradului instituției de învățămînt absolvite de directorii și adjuncții acestora din liceele care funcționează și cu clasele I—VIII sau V—VIII. În comentariile noastre ne vom referi la situația existentă la 20 noiembrie 1968 într-un număr de 565 licee de cultură generală.

Se poate aprecia că încadrarea conducerilor liceelor de cultură generală a fost în acest an școlar, în linii mari, corespunzătoare. Majoritatea covîrșitoare a directorilor și a directorilor adjuncți sînt recrutați din rîndul profesorilor I cu o bună pregătire de specialitate, organizatori pricepuți ai procesului de învățămînt. Din totalul de 1.395 directori și directori adjuncți, un număr de 1184, adică 84,87% sînt profesori I, 122 sau 8,74% profesori II, iar 89 (dintre care 88 directori adjuncți) sau 6,37% sînt învățători. Este bună și compoziția pe specialități, care ține seama, cu unele excepții, de ponderea pe care o au diferite obiecte în planul de învățămînt al liceului de cultură generală. Astfel 22% dintre directori și directori adjuncți sînt profesori de matematică-fizică, 17% de limba română, 23% de biologie-geografie, 11% de istorie, 7% de filozofie, economie politică și pedagogie-psihologie, 5% de limbi moderne etc. Un număr de 369 femei, reprezentînd un procent de 26% îndeplinesc funcții de conducere în aceste licee. S-au obținut unele rezultate și în ceea ce privește încadrarea directorilor și a adjuncților în funcție de vechimea în învățămînt, de gradele didactice obținute, în realizarea unei compoziții pe vîrste care să țină seama atît de promovarea unor cadre cu îndelungată experiență metodică și didactică, cît și a unor cadre didactice tinere.

Să ne oprim însă asupra principalelor neajunsuri constatate în numirea cadrelor de conducere din liceele de cultură generală.

Experiența învederează faptul că atunci cînd organele de îndrumare și control imediat superioare școlilor definitivează din timp — uneori chiar în cursul lunii iunie — propunerile privitoare la îmbunătățirea conducerilor unor școli, cei nou numiți au posibilitatea și timpul necesar să se introducă în problematica muncii și, ceea ce este foarte important, să organizeze activitatea generală a școlii, a celorlalte cadre didactice care se prezintă la post începînd cu 1 septembrie. Ne întrebăm ce gîndesc acele inspectorate școlare care nu încadrează încă nici la sfîrșitul primului trimestru directorii și directorii adjuncți ai unor licee. În această situație au fost cîte un liceu în județele Bacău, Brăila, Hunedoara și Neamț care nu au avut director la 20 noiembrie, ca și alte 41 licee (din județele Alba, Argeș, Buzău, Constanța, Galați, Gorj, Ilfov, Neamț, Mehedinți, Vaslui etc.), unde nu erau încă încadrați directori adjuncți. De exemplu, în județul Mehedinți nu erau încadrați la acea dată 6 adjuncți, iar în județul Vaslui 7.

Desigur că nu se pot numi directori sau directori adjuncți fără o prealabilă cunoaștere a calităților persoanelor vizate, a activității lor în specialitate și ca organizatori, fără a avea cerîtudinea că cei promovați vor fi corespunzători sarcinii încredințate. Nu poate fi admisă însă nici fetișizarea funcției de director, care determină unele inspectorate să tot amîne promovarea unor profesori capabili sau să prelungească mai mulți ani practica de a numi directori delegați. Statutul personalului didactic remarcă posibilitatea — existentă, de altfel, și pînă acum — a transferării sau detașării în interesul învățămîntului a unor cadre didactice.. Este de datoria inspectoratelor să numească la timp, pentru a putea asigura prezentarea la posturi, la 1 septembrie, a tuturor conducătorilor de școli. Este o cerință elementară, care ține de alfabetul activității de învățămînt, de a asigura toate condițiile necesare bunei funcționări a fiecărei instituții școlare. Și, în ultimă instanță, aceasta este și o problemă de disciplină a muncii, nu o chestiune la liberul arbitru.

Arătam mai sus că majoritatea covîrșitoare a directorilor de licee sînt absolvenți ai facultăților și institutelor cu durata studiilor de 4 sau 5 ani. Majoritatea, deci nu toți. Dar este clar că numirea sau menținerea în funcții de directori a unor cadre didactice care nu sînt profesori I constituie o încălcare a legislației școlare.

O analiză mai detaliată comportă preocuparea pentru a asigura la conducerea liceelor de cultură generală cadre didactice cu studii superioare, a căror specialitate să țină seama de ponderea diferitelor discipline cuprinse în planurile de învățămînt.

Dată fiind importanța studiului limbii și literaturii române, a matematicii și fizicii este normal ca în conducerea liceelor de cultură generală aceste discipline să fie reprezentate în mod corespunzător. Iată însă că în unele județe, printre care Covasna și Ialomița, nici un director nu este profesor de limba și literatura română, iar în 7 județe nici unul de matematică sau fizică (Alba, Bistrița-Năsăud, Brăila, Buzău, Covasna, Mureș și Sălaj). Atrage atenția faptul că în județul Covasna nici unul dintre cei 6 directori nu este profesor de limba română sau de matematică, iar dintre cei 11 adjuncți numai cîte 2 au asemenea specialități. Sînt și în alte județe numeroase licee care nu au nici un director sau director adjunct profesori de limba română sau de matematică și fizică.

Este încă necorespunzător numărul directorilor și al directorilor adjuncți care au ca specialitate una din limbile moderne. În aproape 50% din județe (respectiv în 221 de licee), nici un director nu are specialitatea limba franceză, engleză, rusă, germană sau limba latină, iar în multe altele numărul lor și cel al adjuncților este total necorespunzător. Desigur, se poate invoca penuria de cadre calificate la aceste discipline, dar argumentul nu este prea solid întrucît nici chiar în București sau în județele Timiș, Cluj, sau Iași, unde ființează puternice centre universitare, care pregătesc profesori de limbi moderne, situația nu este de loc satisfăcătoare.

Dacă în multe licee numărul directorilor și al adjuncților profesori de limba română, de matematică, fizică sau de limbi moderne este foarte mic, faptul se datorește printre altele, după părerea noastră, și promovării în aceste funcții a unui număr mult prea mare de profesori care au ca specialitate biologia. Ponderea directorilor cu această specialitate este superioară ponderii directorilor care au specialitatea limba română sau matematica și fizica.

Se desprinde cu necesitate concluzia că trebuie îmbunătățită (desigur treptat, fără a se face din această acțiune o campanie) structura conducerii unor licee de cultură generală avînd la bază criteriul specialității. Aceași preocupare trebuie să se manifeste și pentru asigurarea unui raport just între specialitățile de profil real și cele de profil umanist, deoarece în multe licee acest raport este complet neglijat.

Un alt criteriu legal care condiționează numirea directorilor și adjuncților în licee — cel cu privire la vechimea în învățămînt — este de asemenea ignorat în majoritatea județelor (excepție fac județele Alba, Covasna, Ilfov, Mehedinți, Tulcea și Vaslui). În acest an școlar au funcționat 84 de directori și adjuncți care nu au minimum 5 ani vechime în învățămînt. Coroborînd aceste date cu cele privitoare la definitivarea în învățămînt și la gradele didactice, constatăm că 4/5 dintre directori și 1/10 dintre adjuncți nu sînt corespunzători funcției pe care o îndeplinesc. În aceste condiții, inspectoratele școlare au sarcina de a-i determina pe directorii care vor fi menționați în funcție să se prezinte la examenele pentru obținerea gradelor didactice, stabilind și termene în acest scop, și de a înlocui pe acei directori și adjuncți care nu manifestă interesul cuvenit pentru promovarea acestor examene sau nu corespund nici din punctul de vedere al vechimii în învățămînt și al gradelor didactice, nici din punctul de vedere al altor criterii.

Este important să se țină seama în mai mare măsură și de necesitatea asigurării unei mai bune structuri pe vîrste a corpului de directori promovîndu-se la conducerea unor licee cadre tinere, bine pregătite profesional, cu spirit organizatoric, oameni competenți și operativi în rezolvarea sarcinilor ce revin unei asemenea instituții școlare.

De asemenea, ținînd seama de numărul mare al femeilor care lucrează în învățămînt, de experiența și dragostea lor de muncă, este necesar să fie îmbunătățită structura pe sexe a directorilor și adjuncților din licee. Nu este normal, după părerea noastră, ca în județul Gorj, unde funcționează 15 directori și adjuncți, să nu fie printre ei nici o femeie, ca nici o femeie să nu fie director la vreunul din liceele din județele Bistrița, Satu-Mare și Vîlcea, după cum credem că este prea puțin cîte o femeie director de liceu în județele Botoșani, Brașov, Brăila, Harghita, Hunedoara, Ilfov, Mureș, Olt și Vaslui.

O analiză mai largă și mai aprofundată a activității ce se desfășoară în liceele de cultură generală va aborda cu siguranță — în primul rînd prin prisma eficienței conținutului procesului de învățămînt și a posibilităților oferite pentru o cît mai bună organizare a muncii — oportunitatea existenței claselor I—VIII sau V—VIII în cadrul liceelor. Noi credem că, exceptînd liceele pedagogice, unde asemenea clase sînt necesare pentru aplicații, interesul bunei funcționări a unui liceu pledează pentru constituirea ca atare, de sine stătătoare, a acestor instituții numai cu anii de liceu.

Dat fiind volumul foarte mare de sarcini cărora trebuie să le facă față un director de liceu, timpul scurt ce-i rămîne pentru îndrumarea procesului de învățămînt, nu ar fi lipsită de interes studierea posibilităților de a pregăti prin școli postliceale cadre care să se ocupe în licee (și în toate celelalte tipuri de școli cu un număr mare de elevi) de problemele economice și administrative, de activitatea internatelor, a cantinelor, de aprovizionarea cu material didactic etc. În acest fel directorii ar putea să se ocupe mai mult, pe de o parte, de sprijinirea cadrelor didactice în realizarea unor lecții de înalt nivel științific, cu bogate valențe educative, iar pe de altă parte s-ar putea reduce pe această bază, cu cîteva sute, numărul directorilor adjuncți.

Iată, pe scurt, cîteva probleme în care am dorit să ne spunem părerea, pe baza cercetării situației concrete existente sub acest raport, spre a supune atenției aspecte la care credem că e bine să se reflecteze acum, cu trei luni înainte de deschiderea noului an școlar.

---

[1]) **Copoiu N.:** „Cercetarea sociologică" în revista Contemporanul, nr. 21 (1180), vineri 23 mai 1969, pg. 1, 8.

[2]) ** Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, anul V, nr. 33, Partea I, sîmbătă 15 martie 1969, pg. 251—285.

ANUNȚ

Pentru anul școlar 1969—1970, la Liceul agricol Oradea, în anul I. se fac înscrieri pentru concursul de admitere la următoarele specialități:

— Mecanică agricolă — 2 clase cu 72 elevi.
— Îmbunătățiri funciare — 1 clasă cu 36 elevi.

Concursul de admitere se ține la sediul școlii în zilele de 19—28 iunie 1969 și constă din probe scrise și orale la limba română și matematică, din materia claselor V-VIII.

Vizita medicală se face la școală în ziua de 18 iunie 1969 orele 9 dimineața.

Înscrierile pentru concursul de admitere se fac cu începere de la 1 iunie pînă la 17 iunie 1969 inclusiv, pe baza următoarelor acte:

— Certificat de naștere în original și copie.
— Certificat de absolvire a școlii generale în original.
— Fișa copilului de la 0—15 ani, pe care o eliberează școala generală absolvită, sau certificat medical eliberat de circumscripția medico-sanitară unde se află în evidență candidatul.
— Buletinul de analiza sîngelui efectuată cu maximum 3 săptămîni înainte de concursul de admitere.
— Rezultatul examenului radiologic pulmonar executat cu cel mult 3 luni înainte de concurs.

La concursul de admitere se primesc absolvenți ai scolii generale în vîrstă pînă la 17 ani împliniți în 1969.

Se primesc candidați din orice județ.

Durata de școlarizare este de 5 ani și la absolvirea liceului agricol, elevii vor susține examenul de bacalaureat.

Absolvenții liceului agricol au dreptul să-și continue studiile în învățămîntul superior în aceleași condiții ca și absolvenții liceelor de cultură generală, sau vor fi încadrați în producție prin grija Consiliului Superior al Agriculturii, în unitățile agricole fiind salarizați corespunzător pregătirii lor de specialitate.

Pe toată durata școlarizării, în funcție de situația la învățătură, purtare și veniturile părinților, elevii liceelor agricole pot primi burse de stat și alte forme de sprijin material din partea statului. Primesc gratuit manuale școlare și echipament de lucru în proprietate personală.

Informații suplimentare — zilnic la Liceul agricol Oradea, str. General Magheru nr. 26, telefon 1.53.62.

ANUNȚ

Absolvenții Facultății de St. Naturale a Universității „Al. I. Cuza", secția Naturale — Chimie promoția 1959 organizează la 27 iunie 1969 întîlnirea după 10 ani de absolvire, cînd sînt invitați toți colegii.

Pentru a se comunica programul și a cunoaște numărul participanților, rugăm colegii să trimită urgent adresele lor la Iași, prof. Trușcă Dumitru, Str. V. Lupu Nr. 136, Bloc B 3 Sc. B. Et. I ap. 4.

ANUNȚ

Liceul Agricol Vidra, județul Ilfov, aduce la cunoștință că pentru anul școlar 1969/1970, se primesc candidați pentru specialitățile:

— agronomie
— contabilitate și merceologie agricolă.

Concursul de admitere se ține între 19 și 28 iunie a.c., iar înscrierile se fac între 1 și 17 iunie inclusiv, la sediul liceului în condițiunile publicate în presă.

Informații suplimentare, se pot cere la secretariatul liceului, telefon 12.

ANUNȚ

Societatea de științe matematice din R.S.R. organizează cursuri de informare științifică pentru profesorii de matematică din țară.

Cursurile vor avea loc la Predeal, Piatra Neamț și Rm. Vîlcea între 14 iulie și 3 august.

Tematicile cursurilor se vor axa pe conferințe de informare științifică, pe probleme de modernizarea învățămîntului matematicii și pe metodica predării noțiunilor noi.

La cerere se pot organiza discuții pe temele indicate de cursanți. Societatea de științe matematice asigură transportul și cazarea. Costul mesei va fi suportat de către cursanți.

Profesorii care doresc să participe la aceste cursuri vor completa o cerere tip care se găsește la filiala Societății de științe matematice din capitala județului respectiv și o vor înainta Societății de științe matematice din București str. Academiei nr. 14 sector I pînă la data de 15 iunie a.c.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 999 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 13 iunie 1969 — 4 pag. 25 bani

■ Preocupări de orientare școlară și profesională pe plan mondial – pag. 3

■ Conferința sindicală mondială asupra alfabetizării funcționale – pag. 4

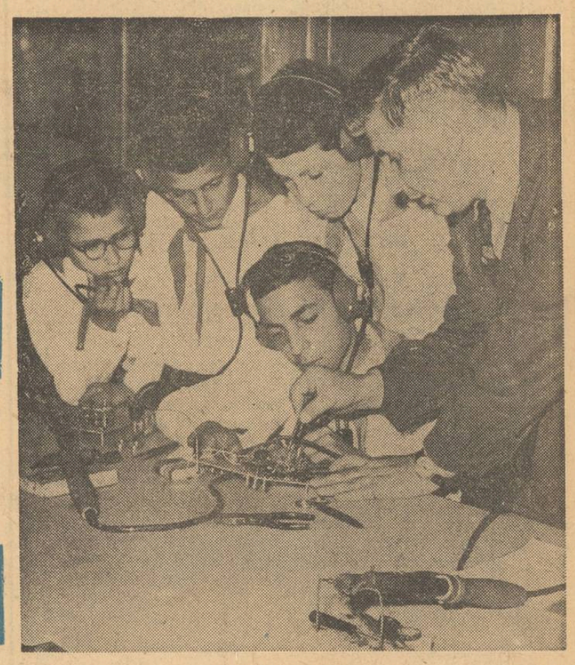

Multiple și pasionante sînt activitățile pe care le pot desfășura pionierii în cercuri, la casele și palatele pionierilor.

Fii ai unei epoci de mari cuceriri tehnico-științifice, cei mai mulți purtători ai cravatei roșii optează pentru activitățile în care sînt prezente pe prim plan știința aplicată și tehnica. Iată un moment ilustrativ la Casa pionierilor din Iași.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CELUI DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

Perspective ample deschise dezvoltării învățămîntului

Eveniment de o deosebită însemnătate în viața poporului, Congresul al X-lea al P.C.R. va marca o etapă crucială în înaintarea neabătută a patriei noastre spre culmile cele mai înalte ale progresului și civilizației. Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea al partidului, proiectul Directivelor privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980 cuprind o analiză profundă a realității, conturează clar și precis drumul pe care-l va străbate țara noastră, pînă în anul 1980, pentru făurirea multilaterală și deplină a socialismului și crearea condițiilor trecerii treptate spre comunism.

O trăsătură caracteristică a acestor documente de excepțională importanță pentru stimularea avîntului creator al poporului nostru constă în fundamentarea științifică a prevederilor și stabilirea clarvăzătoare a căilor de realizare a acestora pe baza experienței acumulate și a promovării cuceririlor științei și tehnicii contemporane. Tocmai de aceea documentele pentru Congres pun în evidență faptul că dezvoltarea economiei naționale, ca factor determinant al prosperității generale, este strîns legată de rolul tot mai important al științei și culturii puse în slujba maselor, în slujba progresului economic și social. Pornind de aici proiectul Directivelor C.C. al P.C.R. trasează programul de perspectivă al asigurării forței de muncă, al pregătirii unui număr sporit de cadre calificate menite să contribuie, prin aportul lor competent, la dezvoltarea continuă a producției materiale și spirituale a societății. Proiectul oglindește grija permanentă a partidului nostru pentru asigurarea tuturor domeniilor de activitate cu muncitori calificați,

CONSTANTIN DRĂGULESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură

(Continuare în pag. a 3-a)

Pe o treaptă mai înaltă de cultură

Amplul program de dezvoltare multilaterală a României socialiste înfățișat de documentele pentru Congresul al X-lea înscrie, printre obiectivele sale fundamentale, dezvoltarea școlii de toate gradele, continua ei modernizare. Conform proiectului Directivelor Congresului, în învățămîntul de cultură generală obiectivul principal îl constituie generalizarea școlii obligatorii de 10 ani. Această prevedere are o importanță excepțională pentru ridicarea pe o treaptă mai înaltă a nivelului de cultură și de civilizație al poporului, pentru îmbunătățirea și adîncirea pregătirii viitoarelor cadre ale economiei, cărora li se asigură o formație cultural-științifică la nivelul cerințelor contemporane. Planul de învățămînt al școlii de 10 ani, la elaborarea căruia a participat întregul corp profesoral, demonstrează clar faptul că această școală va asigura tineretului o pregătire de cultură generală cuprinzătoare și temeinică, îi va deschide posibilități multilaterale de dezvoltare a personalității morale și intelectuale, îi va croi căi largi spre alegerea profesiunii dorite, corespunzător cu înclinațiile și aptitudinile sale și, în același timp, cu cerințele vieții sociale.

Este binecunoscut faptul că ritmul impetuos de dezvoltare a științei și tehnicii cere, în toate ramurile producției materiale și spirituale, un personal calificat, temeinic pregătit, capabil să mînuiască agregatele moderne. Tocmai de aceea, nivelul învățămîntului general reprezintă nu numai unul dintre indicii cei mai semnificativi ai stadiului de dezvoltare a unei națiuni, ci și un factor esențial de apreciere a competitivității în viitor a economiei, a dezvoltării sociale și culturale a unei țări în marea întrecere mondială pentru atingerea unui nivel cît mai înalt de bunăstare și civilizație. Prin trecerea la școala generală obligatorie de 10 ani, țara noastră se situează, comparativ privind, în rîndul țărilor cu cel mai avansat sistem de învățămînt din lume. În prezent, după cum se știe, numai 9 țări de pe glob, între care și Republica Socialistă România, au învățămînt general cu o asemenea durată.

Ridicarea învățămîntului general din țara noastră la nivelul școlii de 10 ani a fost posibilă datorită politicii clarvăzătoare și consecvență a partidului de stimulare a tuturor capacităților creatoare ale poporului, de mobilizare în sectorul dezvoltării învățămîntului a unor importante resurse materiale. Cota parte din venitul național atribuită la noi învățămîntului este una dintre cele mai mari din lume. Este concludent în această privin-

Prof. MIRCEA CUCU
inspector general școlar al municipiului București

(Continuare în pag. a 3-a)

Cerințele dezvoltării și pregătirea cadrelor pentru economie

Proiectul Directivelor Congresului al X-lea al partidului privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980 înscriu, ca o direcție principală a activității de viitor, valorificarea la maximum a resurselor materiale și umane ale țării, a eforturilor făcute de popor pentru dezvoltarea forțelor de producție, pentru asigurarea progresului neîntrerupt al societății noastre socialiste. Un loc de primă importanță îl deține, între măsurile ce se prevăd pentru realizarea acestei cerințe, pregătirea cadrelor pentru economia țării. În proiect se arată, astfel, că în viitorul cincinal numărul salariaților va spori cu 400—500 mii de persoane față de 1970.

În cadrul înfăptuirii acestei sarcini va crește numărul muncitorilor calificați prin școli profesionale, ucenicia la locul de muncă. De aici importante concluzii de ordin principial și practic pentru sectorul învățămîntului profesional, tehnic și liceal de specialitate. Astfel, se cere ca programele și manualele școlare să accentueze în mai mare măsură cunoștințele fundamentale care asigură însușirea meseriei, să stăruie asupra problemelor organizării științifice a locului de muncă.

În legătură cu prevederea proiectului de Directive potrivit căreia crearea unor noi ramuri și subramuri industriale, care cer un grad tot mai ridicat de automatizare a proceselor tehnologice și noi profesiuni necesită ca în anii următori să se treacă la policalificare trebuie îmbunătățit nomenclatorul de meserii și specialități în sensul comasării meseriilor cu profil îngust și a pregătirii în anumite profesii numai prin ucenicie sau învățămînt seral.

Instruirea practică este de o importanță primordială pentru pregătirea viitorilor muncitori, tehnicieni și maiștri care vor fi chemați să pună în funcțiune noile capacități de producție și să asigure asimilarea fabricației în termene cît mai scurte. În acest domeniu s-a și acumulat o anumită experiență pozitivă în cele 50 de unități de învățămînt în cadrul cărora s-a organizat, în mod experimental, instruirea practică în ateliere și laboratoare tehnologice pentru elevii din anul II. Aceștia au executat unelte și instrumente

Ing. ION PUSCAȘU
director general adjunct în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 3-a)

SĂRBĂTOAREA CRAVATELOR ROȘII

15 iunie, Ziua pionierilor, este sărbătoarea celor mai tinere vlăstare ale țării și a celor care se preocupă cu devotament și pasiune de educarea lor în spiritul nobilelor idealuri ale patriotismului și umanismului socialist. Sărbătoarea pionierilor a fost și este totdeauna înconjurată cu atenție și bucurie de întregul popor, interesat continuu și îndeaproape de viața și activitatea copiilor, bunul său cel mai de preț.

Anul acesta sărbătorim, odată cu Ziua pionierilor, 20 de ani de la înființarea organizației, de la crearea — în primăvara anului 1949 — a primelor detașamente de pionieri. Aniversarea de astăzi alătură pionierilor de acum pe cei care — deveniți cetățeni și constructori pricepuți ai socialismului — au fost la rîndul lor, cu ani în urmă, pionieri, trăind din plin farmecul și noblețea pionieriei, a faptelor destoinice puse în slujba patriei și a poporului. Sărbătoarea de astăzi este sărbătoarea multor generații, a tuturor celor care au cunoscut cutezanța, cinstea și demnitatea pionierească.

Dezvoltarea și perfecționarea activității Organizației pionierilor a stat permanent în atenția Partidului Comunist Român, fiind o expresie vie a grijii și dragostei sale pentru tînăra generație a țării, pentru pregătirea și educarea corespunzătoare a celor meniți să ducă mai departe făclia progresului, a culturii și civilizației socialiste pe pămîntul românesc. În cei 20 de ani de existență a mișcării pionierești din România au fost parcurse momente importante. Unul din cele mai remarcabile a fost aprilie 1966, cînd Plenara C.C. al P.C.R. a stabilit măsuri de o deosebită însemnătate pentru mișcarea pionierească din țara noastră. Dacă în etapa 1949—1966 s-a acumulat o valoroasă experiență și s-au creat condițiile trecerii la un stadiu superior de dezvoltare, prin hotărîrea Plenarei din aprilie 1966 s-a inaugurat o etapă nouă în istoria pionieriei românești, bazată pe o concepție unitară, temeinic și multilateral fundamentată științific, cu privire la rolul, țelurile, conținutul și formele activității pionierești.

Care au fost coordonatele pe care le-a stabilit Hotărîrea și care au stat la baza avîntului înregistrat în ultimii 3 ani de mișcarea pionierească din țara noastră? În primul rînd trecerea Organizației Pionierilor sub conducerea și îndrumarea directă a P.C.R. Aceasta a făcut posibilă angajarea celor mai bune forțe ale națiunii în munca de educație a tinerei generații, antrenarea celor mai valoroși specialiști, oameni de știință și cultură, a instituțiilor, organizațiilor de masă și obștești la asigurarea condițiilor necesare îmbunătățirii neîntrerupte a educației comuniste a pionierilor și școlarilor. A fost și este o mare realizare, o premiză importantă pentru perfecționarea activității organizației. Au devenit totodată clare țelurile fundamentale ale activității educative pionierești, în chemarea pionierilor „Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului — înainte" e prins aspectul cel mai important al programului educației pionierești. Legămîntul și îndatoririle pionierului vădesc că organizația face începutul și pune temeliile unei educații politico-cetățenești active cu importante urmări pentru evoluția ulterioară a tinerelului, pentru creșterea, din rîndurile pionierilor, a viitorilor membri ai U.T.C. Este o îndatorire de onoare a organizației, în care se sintetizează intențiile și finalitatea imediată a muncii noastre educative cu pionierii. Idealul cel mai înalt al organizației este ca fiecare pionier să devină fiu credincios al poporului, al patriei noastre, Republica Socialistă România, luptător dîrz și entuziast pentru cauza Partidului Comunist Român.

Conducerea directă de către partid a mărit eficiența activității educative pionierești, a dat conținutului său o orientare precisă și fermă spre înfăptuirea țelurilor educativ-politice ce-i revin.

O altă măsură stabilită de plenară a fost întărirea unității dintre munca educativă desfășurată în procesul de învățămînt și cea desfășurată în cadrul

VIRGILIU RADULIAN,
președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎNFĂPTUIM ÎNVĂȚĂMÎNTUL GENERAL DE 10 ANI

—INSPECTORI GENERALI JUDEȚENI RĂSPUND LA ÎNTREBĂRILE REDACȚIEI—

VRANCEA:

CONSTANTIN DUMITRIU

— Ținînd seama de însemnătatea pe care o are pentru succesul școlii generale de zece ani profilarea chibzuită, judicioasă a claselor IX—X, am dori să ne vorbiți despre modul cum se soluționează în județul dv. această problemă.

— Principalul criteriu după care ne-am ghidat în profilarea claselor a IX-a a fost cel privitor la specificul județului nostru, la cerințele sale economice. Se știe că județul Vrancea este situat într-o zonă de munte și deal și că bogăția sa o formează îndeosebi viile, pădurile, pomii fructiferi. Majoritatea claselor a IX-a pe care le creăm în acest an vor avea în consecință profil viticol, silvic sau pomicol. Bunăoară, clasele a IX-a din comunele Cotești, Budești, Dumbrava, Popești, Tifești, Jariștea și Străoane vor avea profil viticol, pentru că toate aceste comune sînt cunoscute centre viticole ale județului nostru, unde există condiții bune de practică a elevilor în acest domeniu. Înființăm de asemenea clase cu profil silvic și pomicol, în comunele Andreiașu, Soveja și Răcoasa, situate în zona muntoasă. Ne-am propus să creăm și cîteva clase cu profil agricol zootehnic, mai ales în zonele de cîmpie, unde sînt dezvoltate aceste sectoare. Ele vor lua ființă în comunele Bălești, Suraia-Bilierti și Ciorăști.

— Clasele la care v-ați referit sînt în mediul rural. Dar la orașe?

— La orașe vom crea cîteva școli legate de specificul industrial al acestora. În Focșani și Adjud, bunăoară, vor funcționa în anul școlar viitor clase cu profil de tîmplărie și lăcătușărie, iar la Mărășești clase cu profil chimic.

— Ce pregătiri ați făcut pentru a asigura chiar de la început buna desfășurare a activităților practice în clasele a IX-a?

— Aș vrea să subliniez în primul rînd, în legătură cu aceasta, interesul și maxima solicitudine pe care le manifestă atît directorii școlilor unde vor funcționa clasele a IX-a, cît și întreprinderile și cooperativele agricole de producție care vor asigura condiții pentru efectuarea lucrărilor practice. În ultima perioadă inspectoratul a avut dese contacte cu conducerile unităților productive, cu scopul de a găsi cele mai bune soluții de desfășurare a acestor lucrări. Împreună cu conducerile I.A.S.-urilor și ale cooperativelor agricole de producție s-a creat posibilitatea ca elevii claselor cu profil viticol să-și desfășoare practica fie pe loturi special destinate, fie în vii. În unele cazuri ei vor fi incluși în brigăzile cooperativelor, în alte cazuri vor fi create grupe de elevi care vor lucra sub conducerea brigadierilor. Întreaga practică va fi îndrumată de profesorii de agricultură, sprijiniți de inginerii de specialitate din producție. La rîndul lor, elevii claselor cu profil silvic și pomicol vor efectua practica la pepiniere și ocoale silvice. Bunăoară, elevii claselor a IX-a din comuna Andriașu vor lucra la stațiunea de la Bolotești și la Ocolul silvic. Cît despre elevii din orașe, ei vor efectua practica la întreprinderile de industrie locală și gospodărie comunală unde, cu ajutorul conducerilor respective, s-au stabilit toate condițiile necesare.

— Presupunem că ați luat unele măsuri și pentru pregătirea cadrelor didactice în vederea desfășurării activităților practice.

— Înainte de deschiderea anului școlar vom organiza, cu toți profesorii care vor preda la clasele a IX-a, cursuri de instruire la care se vor prezenta programele, insistîndu-se asupra capitolelor mai noi. Pentru a veni în sprijinul profesorilor de fizică și chimie am creat, pe lîngă inspectorat un laborator bine înzestrat, care va fi ca un centru metodic unde se vor putea efectua experiențe, se vor da consultații în legătură cu predarea anumitor capitole etc. Pentru profesorii de științe naturale și agricultură vom organiza periodic instruiri și activități practice cu sprijinul inginerilor de specialitate din producție și al cadrelor didactice de la Centrul școlar agricol.

PRAHOVA:

TRAIAN COMANICIU

— În urmă cu mai bine de o lună ați acordat gazetei noastre un interviu în care vorbeați despre pregătirile ce se fac în județul dv. pentru generalizarea învățămîntului de 10 ani. Cum au evoluat de atunci și pînă acum aceste pregătiri?

— Etapa de trecere la generalizarea învățămîntului de 10 ani este și va fi și în viitor pentru noi o perioadă de muncă intensă. În ultima lună întregul colectiv al inspectoratului nostru a analizat în amănunt toate condițiile existente și posibilitățile de realizare a unui număr sporit de clase a IX-a. Spuneam, în interviul la care v-ați referit, că ne propunem să înființăm în județ 38 de clase în 31 de unități. Studiul întreprins ulterior ne-a dus la concluzia că este posibil și necesar ca acest număr să crească. Ca atare, în toamnă vor începe să funcționeze 61 de clase a IX-a, în care vor învăța aproape 2 000 de elevi.

— Desigur că în această activitate vă bizuiți mult pe sprijinul organelor locale.

— Vreau să subliniez că în această acțiune amplă organele locale de partid și de stat au avut un rol deosebit de important. De curînd, problemele trecerii la școala de 10 ani au constituit obiectul unei ședințe comune a Biroului comitetului județean de partid și Comitetului executiv al Consiliului popular județean. Cu acest prilej s-au stabilit măsuri precise pentru toate organele locale comunale. Ca urmare acestea acordă un sprijin direct și operativ inspectorilor care s-au deplasat în comunele unde urmează să ia ființă clase a IX-a. În multe locuri s-a trecut pe loc la rezolvarea unor probleme mai dificile. De pildă, dintre toate școlile propuse a avea clase a IX-a, la una singură — cea din Valea Călugărească — nu exista laborator. S-a găsit pe loc soluția și s-au luat măsuri pentru amenajarea spațiului și pentru dotarea laboratorului cu aparatajul și materialele necesare. Un alt exemplu: în comuna Plopeni nu se clarificaseră încă problemele legate de instruirea practică a elevilor. Împreună cu organele locale și cu conducerea școlii profesionale din localitate s-au găsit soluții pentru desfășurarea practicii în atelierele acestei școli.

Organele locale ne acordă un sprijin larg și în desfășuarea propagandei în rîndul părinților. În prezent la căminele culturale, în întreprinderi și instituții, la stațiile de radioamplificare se țin conferințe pe această temă. De asemenea, în școli au loc ședințe cu părinții elevilor din clasele a VIII-a. Într-o a doua etapă, după concursul de admitere în școlile postgenerale, vom pune un accent mai mare pe discuțiile individuale cu părinții și elevii.

ACȚIUNI PIONIEREȘTI

Expoziție jubiliară

De cîteva zile, Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare, și democratice din România găzduiește o frumoasă și interesantă expoziție jubiliară a presei și cărții pentru copii, intitulată sugestiv „Universul copiilor". Organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor în cinstea celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei și a celei de a 20-a aniversări a creării primelor detașamente de pionieri, expoziția constituie un frumos și rodnic bilanț al activității revistelor pentru copii editate în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare. Se întîlnesc în această expoziție, expuse cu deosebit gust, pagini multicolore ale revistei celor mici — „Luminița" — numere din mult îndrăgita revistă a pionierilor și școlarilor — „Cutezătorii" — pliante și albume cu imagini din viața plină de bucurii a purtătorilor cravatelor roșii, volume ale scriitorilor și poeților care au zugrăvit lumea copilăriei.

Expoziția este vizitată zilnic de sute de pionieri și școlari, care se opresc cu încîntare în fața panourilor unde regăsesc imagini dragi.

Bogate acțiuni ale cercurilor

Și în unități și detașamente de pionieri din țară se desfășoară, în aceste zile premergătoare sărbătorilor pionierești, numeroase și variate activități. Un program bogat au, bunăoară, unitățile din Mediaș. Cercurile tehnice au pregătit o expoziție cu cele mai izbutite lucrări executate în acest an școlar. Membrii cercurilor de pictură și artă plastică au organizat și ei o expoziție, intitulată „Paleta copilăriei". La rîndul lor cercurile literare își fac cunoscute realizările prin mijlocirea unei culegeri de creații ale membrilor lor.

Intense pregătiri se fac în aceste zile pentru spectacolul cultural-sportiv pe care pionierii îl vor prezenta de ziua lor. Două sute de mici artiști amatori se vor întrece în exerciții de gimnastică artistică, exerciții la aparate, în diferite competiții sportive, în cîntece și dansuri.

Raliu de carturi

Peste 5 000 de pionieri și școlari, precum și numeroși spectatori au fost de față, în Capitală, la o manifestare deosebită — raliul de carturi al pionierilor, organizat în cinstea celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei și a împlinirii a 20 de ani de la înființarea Organizației Pionierilor. A fost o întrecere spectaculoasă, o adevărată cursă în care și-au disputat curajul și priceperea „ași" din 24 de județe ale țării.

Pe „pista" dintre „Piața 7 Noiembrie" și Stadionul Tineretului, echipați în costume de veritabili piloți de mari curse și conducînd carturi de construcție proprie, concurenții au demonstrat că sînt capabili de adevărate performanțe. Au sfîrnit îndeosebi admirația publicului pionierii Cristian Suteu, din Făgăraș, pentru tenacitatea pe care a dovedit-o de-a lungul întregului traseu, colegul său Mircea Bucur din Brașov, care a stabilit cel mai bun timp, echipajul din Satu Mare, format numai din pioniere, ca și echipajele din Prahova, Dolj, Timișoara, București, Sălaj, Galați etc. care s-au luptat să cucerească trofeele primului raliu.

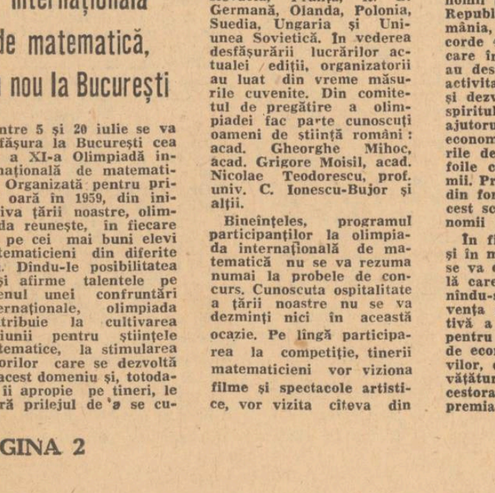

Aspect de la raliul de carturi

Sprijinul O.N.T. la organizarea vacanței

De la începutul acestei săptămîni, pe multe din trenurile care sosesc sau pleacă din Gara de Nord poate fi văzut din nou bine cunoscutul anunț: „O.N.T. — Rezervat pentru elevi". Am întîlnit aici școlari din județele Slatina, Prahova, Sibiu, Arad, Alba, Covasna, Mureș care, în drum spre litoral, au făcut prima „escală" în București. Peroanele s-au umplut de forfotă și veselie, de valize, de rucsacuri, de pălării multicolore. Dar de data aceasta popasul nu a mai însemnat o simplă așteptare a trenului următor. Pe copiii care nu au văzut pînă acum Capitala cîteva autocare i-au plimbat prin cartierele ei. Ceilalți au fost invitați într-o sală de așteptare, special destinată, unde li s-au pus la dispoziție reviste ilustrate, jocuri distractive etc.

O măsură lăudabilă, un semn de atenție și grijă. Despre această măsură, ca și despre altele luate pentru vacanță am discutat zilele trecute cu tovarășul TITUS CILAN, director adjunct al Agenției București a Oficiului Național de Turism.

— Inițiativa aceasta — ne-a spus tov. Cilan — pe care O.N.T.-ul a luat-o în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, pornește din grija noastră, a tuturora, de a-i face pe copii să se simtă bine în fiecare clipă de vacanță. Dorim să dispară din repertoriul vacanței așteptările obositoare și monotone din gări — care nu numai că le tăiau copiilor tot cheful de excursie, dar ofereau uneori și un spectacol neplăcut. Le vom înlocui, pe cît ne stă în putință și cît permite popasul, cu plimbări prin Capitală, cu alte activități distractive și recreative. Astfel de plimbări se vor organiza pentru elevii care, în drum spre tabere, poposesc și în alte orașe mari — Constanța, Brașov, Cluj, Timișoara etc.).

Ne preocupăm, de altfel, ca nu numai popasurile în gări, ci întreg drumul pe care elevii îl parcurg cu trenurile sau autocarele să se desfășoare în cele mai bune condiții. În acest scop s-au stabilit graficele de plecări și sosiri, numărul elevilor precum și trenurile necesare. Aș vrea să subliniez că în această vacanță, spre a scurta timpul deplasărilor și a-i feri pe elevi de oboseală, pentru distanțele lungi vor fi puse la dispoziție numai trenuri de viteză (accelerate și rapide), cu locuri rezervate.

— Pînă acum v-ați referit numai la transportul elevilor în tabere. Despre excursiile pe care le organizează anul acesta O.N.T.-ul pentru elevi ce ne puteți spune?

— Programul nostru în acest domeniu este destul de bogat. De exemplu, pentru toți elevii care se vor afla la mare, în taberele de la Năvodari, Costinești sau Schitu, vom organiza excursii cu autocarul, care le vor da posibilitatea să cunoască tot litoralul — nu numai Constanța și stațiunile balneare, ci și Istria, Adam Clisi etc. Cei peste 10 000 de elevi care își vor petrece vacanța în taberele din jurul Bucureștiului vor putea face cu autocarele O.N.T.-ului turul Capitalei. Firește, vom organiza pentru elevi și numeroase excursii la munte. Unele vor fi de o zi sau două, altele de cîte o săptămînă. În prima parte a vacanței, bunăoară, vom organiza o serie de excursii scurte pe itinerarii variate — pe Valea Prahovei, la Hidrocentrala de pe Argeș, la Vălenii de Munte, la Slănic-Prahova etc. Excursiile de o săptămînă vor da elevilor posibilitatea să viziteze nordul Moldovei, Oltenia, Porțile de Fier. Ne-am propus de asemenea să organizăm cîteva excursii de durată mai mare și în zona montană, stabilind în acest scop cîteva puncte de cazare cum sînt Gura Diham, Căminul Alpin, Vîrful cu Dor, de unde se vor organiza excursii și drumeții. Am și luat legătura cu cabanele respective pentru a rezerva locuri. În ultimele zile am popularizat larg în școli toate aceste itinerarii și amatorii nu s-au lăsat așteptați. Zilnic primim zeci de solicitări și comenzi din partea școlilor.

— V-am ruga să ne vorbiți și despre conținutul excursiilor pe care le organizați pentru elevi.

— Cele mai multe dintre ele vor fi dedicate marilor evenimente pe care le va trăi în vara aceasta întreaga țară: Congresul al X-lea al P.C.R. și aniversarea unui sfert de veac de la eliberarea patriei. Vor fi vizitate obiective economice, elevii vor putea cunoaște monumente și locuri legate de lupta partidului nostru, de insurecția armată, vor vedea nemijlocit realizările poporului nostru în cei 25 de ani de la eliberare. Pentru ca ei să înțeleagă cît mai bine toate acestea, pentru a le oferi date cît mai complete cu privire la obiectivele vizitate, pe lîngă cadrele didactice care oricum îi însoțesc vor avea și asistență a 250 de ghizi care vor fi alături de ei atît în Capitală, cît și în celelalte excursii. Am ales pentru această funcție oameni care au mai lucrat în mijlocul copiilor, care au experiență pedagogică. Recent am avut cu ei o întîlnire unde am discutat asupra tuturor sarcinilor pe care le vor avea în vacanță.

După cum vedeți, am încercat să sporim contribuția noastră la buna organizare a vacanței.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt, fiind respinși de trei ori și nu mai aveau dreptul să se prezinte la acest examen, se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși, vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969/1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

MANIFESTĂRI ARTISTICE ALE ELEVILOR

Concursul cultural-artistic

La confluența ultimelor zile ale anului școlar cu vacanța, odată cu bilanțul activității instructiv-educative desfășurate în clase și în laboratoare, cu consemnarea unei noi trepte urcate de elevi pe scara cunoașterii, a însușirii comorilor culturii și științei, au loc și tradiționalele competiții științifice și cultural-artistice ale elevilor.

Este, în prezent, rîndul trecerii în revistă a celor mai valoroase formații artistice și a celor mai buni soliști din rîndul elevilor din licee, școli profesionale și școli de specializare postliceală. De joi dimineața, pe scena Teatrului UGSR și a sălii de festivități de la liceul „Nicolae Bălcescu" din Capitală se succed, în valuri neîntrerupte de ritmuri și culori, 2.500 de artiști amatori din școlile amintite. Ei și-au cucerit dreptul de a participa la etapa finală, într-o întrecere de măiestrie care a reunit în faza de zonă, desfășurată duminica trecută în orașele București, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Timișoara și Tîrgu Mureș, peste 12.000 de elevi.

În cele două zile ale desfășurării concursului, tinerii artiști amatori au făcut să strălucească pe scenele lui, nestemate din neasemuita comoară de cîntece și dansuri a diferitelor zone folclorice ale țării, au spus versuri, au interpretat opere ale clasicilor muzicii simfonice, avîntate lucrări corale de masă și îndrăgite melodii de muzică ușoară, au prezentat spectacole de estradă.

Premii importante și distincții acordate de forurile organizatoare — Ministerul Învățămîntului, Uniunea Tineretului Comunist și Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă — vor răsplăti curînd cele mai bune formații artistice și cele mai valoroase prezențe individuale din această finală artistică de valoare deosebită. Talentele artistice sînt atît de sensibil egale ca valoare, reprezentanții majorității județelor aflați în întrecere dau dovadă de atîta măiestrie, fapt dovedit din plin de ropotele de aplauze ale spectatorilor, încît ne este foarte greu să pronosticăm formațiile și soliștii care vor cuceri sufragiile juriului. Fapt evident este însă nivelul artistic deosebit al întregului concurs, care se desfășoară în acest an sub semnul întîmpinării celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și al aniversării unui sfert de veac de la eliberarea patriei.

Expoziția națională de arte plastice

În tradiția învățămîntului nostru a intrat și o altă manifestare de amploare: la fiecare sfîrșit de an școlar, tinerii ucenici ai penelului expun, pentru a fi apreciat de toți iubitorii de artă și frumos, rodul muncii, al fanteziei lor creatoare.

Anul acesta, Expoziția națională de arte plastice a elevilor din licee, școli profesionale și școli de specializare postliceală, organizată de Ministerul Învățămîntului în colaborare cu Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Artiștilor Plastici, reprezintă, prin tematica sa — inspirată din viața bogată a tineretului nostru, din realizările de seamă ale poporului — un cald omagiu adus marilor evenimente pentru care se pregătește întreaga țară. La vernisajul ei au participat Ion Iliescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, Traian Pop și Vasile Alexandrescu, adjuncți ai ministrului învățămîntului, precum și secretari ai C.C. al U.T.C., vicepreședinți ai Consiliului Național al Organizației Pionierilor, funcționari superiori din Ministerul Învățămîntului, numeroși elevi din Capitală și din țară. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de pictorul Ion Irimescu, artist al poporului.

În sălile expoziției sînt prezentate 450 de lucrări de grafică, de gravură, pictură în ulei, ceramică, sculptură. Selecționate de un juriu de specialitate dintr-un număr de 3 500 de lucrări, multe dintre exponate au întrunit aprecieri deosebite. Au fost atribuite astfel 4 premii I, 8 premii II, 12 premii III, 5 premii speciale acordate de Uniunea Generală a Sindicatelor din România, 6 premii speciale acordate de U.T.C., 3 premii speciale acordate de Uniunea Artiștilor Plastici, două premii acordate de Ministerul Învățămîntului și 80 de mențiuni.

De fapt, toți cei care semnează creațiile prezente în expoziție au întrunit aprecieri elogioase. Meritã reproduse în acest sens, cuvintele criticului de artă Ion Frunzetti: „Expoziția de artă plastică a elevilor din licee, școli profesionale și școli de specializare postliceale este demnă de a fi luată în considerare și judecată, cu metrul (altminteri același și pentru artiștii adulți) statornicit de practica artei dintotdeauna: «ce spune sufletului nostru imaginea?» Despre lume, despre el... Mie, hîrșit prin toate «ism»-ele trecutului și prezentului artei, pictura și sculptura adolescenților, grafica și arta lor decorativă îmi spun, după ce le extrag din sincronismul inevitabil cu arta adultă, că sînt destule speranțe să avem artiști în schimbul de mîine. Este rostul societății socialiste să apere vocațiile individuale de risipire. Din fericire, copiii aceștia, născuți în socialism, vor beneficia de el".

ANIVERSĂRI ȘCOLARE

LA MOISEI-MARAMUREȘ

Moisei — comună maramureșeană intrată în legendă pentru inegalabilul exemplu de dîrzenie și sacrificiu pe care l-au dat locuitorii de aici, cu 25 de ani în urmă, în lupta împotriva cotropitorilor fasciști — a cinstit de curînd, împlinirea a 275 de ani de la înființarea pe aceste meleaguri a primei școli românești. Festivitatea care a avut loc cu acest prilej a reunit, alături de profesori și elevi, pe toți locuitorii comunei, oaspeți din localitățile învecinate și reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat.

În aplauzele entuziaste ale asistenței, la sfîrșitul festivităților s-a dat citire telegramei adresate de colectivul Școlii generale din Moisei-Maramureș Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu. În telegramă se spune, printre altele: „Învățătorii și profesorii Școlii generale din comuna Moisei asigură conducerea de partid și de stat, pe dv. personal, tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vor depune toate eforturile pentru creșterea și educarea tinerei generații la nivelul sarcinilor trasate școlii de partid și de stat".

LA FĂGĂRAȘ

Duminică, Liceul nr. 1 din Făgăraș și-a sărbătorit semicentenarul. Evenimentul a prilejuit o frumoasă și emoționantă sărbătoare, la care au participat foști și actuali profesori, elevi de astăzi și absolvenți din trecut ai liceului, reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului și ai organelor locale. La adunarea festivă, care a avut loc la casa de cultură din localitate, au luat cuvîntul prof. Remus Popovici, directorul liceului, Ștefan Antoniu, secretar al comitetului județean Brașov al P.C.R., acad. Remus Răduleț, fost elev al liceului, eleva Dorina Pușcă, absolventă din acest an, secretara comitetului U.T.C. pe școală.

Pentru a marca evenimentul, pe zidul liceului a fost așezată o placă comemorativă cu inscripția: „Cu ocazia aniversării a 50 de ani de învățămînt liceal în țara Făgărașului, 1919—1969".

În încheierea festivității, toți cei prezenți au adoptat textul unei telegrame adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se spune printre altele: „Corpul didactic al școlii semicentenare încredințează conducerea partidului și statului că va ridica pe un plan superior eforturile de a transmite elevilor cele mai înalte valori ale științei și culturii naționale și universale, sădind în sufletul tineretului dragostea față de muncă, pasiunea pentru studiu, prețuirea tradițiilor progresiste ale poporului nostru, devotamentul nelimitat și dragostea fierbinte față de poporul nostru drag, față de scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România. Însuflețiți de istoricele evenimente pe care le întîmpinăm în acest an, Congresul al X-lea al partidului și cea de-a 25-a aniversare a eliberării patriei, precum și de grija permanentă pe care o acordați dezvoltării învățămîntului sîntem hotărîți să ne sporim și mai mult străduințele pentru a pregăti tînăra generație la nivelul cerințelor și încrederii acordate de partid corpului didactic, contribuind cu abnegație și entuziasm la formarea spirituală a omului nou — viitor constructor al comunismului în patria noastră".

seco ven te

Olimpiada internațională de matematică, din nou la București

Între 5 și 20 iulie se va desfășura la București cea de a XI-a Olimpiadă internațională de matematică. Organizată pentru prima oară în 1959, din inițiativa țării noastre, olimpiada reunește, în fiecare an, pe cei mai buni elevi matematicieni din diferite țări. Dîndu-le posibilitatea să-și afirme talentele pe terenul unei confruntări internaționale, olimpiada contribuie la cultivarea pasiunii pentru științele matematice, la stimularea valorilor care se dezvoltă în acest domeniu și, totodată, îi apropie pe tineri, le oferă prilejul de a se cunoaște, de a strînge legături de prietenie, de a se afla solidari prin aceleași idealuri de pace și progres social.

Țara noastră, inițiatoarea acestei întreceri, i-a fost de trei ori gazdă în decursul celor zece ani ciți au trecut de la prima ediție. Acum, tinerii matematicieni din diferite țări se vor întîlni din nou la București. Pînă în prezent și-au anunțat participarea tineri din Anglia, Austria, Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, Franța, R. D. Germană, Olanda, Polonia, Suedia, Ungaria și Uniunea Sovietică. În vederea desfășurării lucrărilor actualei ediții, organizatorii au luat din vreme măsurile cuvenite. Din comitetul de pregătire a olimpiadei fac parte cunoscuți oameni de știință români: acad. Gheorghe Mihoc, acad. Grigore Moisil, acad. Nicolae Teodorescu, prof. univ. C. Ionescu-Bujor și alții.

Bineînțeles, programul participanților la olimpiada internațională de matematică nu se va rezuma numai la probele de concurs. Cunoscuta ospitalitate a țării noastre nu se va dezmînți nici în această ocazie. Pe lîngă participarea la competiție, tinerii matematicieni vor viziona filme și spectacole artistice, vor vizita cîteva din cele mai frumoase localități ale țării, vor lua parte la întîlniri cu colegii lor români etc.

Premii pentru școli

Recent, în scopul recompensării și stimulării activității de educare a elevilor în spiritul economiei, Ministerul Învățămîntului, împreună cu Casa de Economii și Consemnațiuni a Republicii Socialiste România, au stabilit să se acorde 40 de premii școlilor care în actualul an școlar au desfășurat o susținută activitate pentru formarea și dezvoltarea la elevi a spiritului de economie cu ajutorul instrumentelor de economisire specifice: cecurile de economii școlare și foile cu timbre de economii. Premiile se vor acorda din fondurile alocate în acest scop de Casa de Economii și Consemnațiuni.

În fiecare județ al țării și în municipiul București se va desemna cîte o școală care va fi premiată, ținîndu-se seama de frecvența și valoarea educativă a acțiunilor inițiate pentru cultivarea spiritului de economie în rîndul elevilor, de rezultatele la învățătură și de disciplina acestora. Școlile care vor fi premiate se vor stabili de către comisii constituite din reprezentanți ai direcțiilor județene C.E.C. și inspectoratelor școlare județene, atribuirea premiilor urmînd a se face pînă la data de 30 iunie a.c. Școlile vor putea utiliza premiile obținute pentru procurarea diferitelor materiale necesare organizării activității cultural-sportive sau pentru organizarea cu elevii a unor excursii în vacanțele școlare.

Măsura adoptată recent constituie un stimulent pentru toate școlile din țară de a continua și în viitorul an școlar activitatea de educare a elevilor în spiritul economiei, al deprinderii acestora, din primii ani de școală, cu economisirea la C.E.C., folosind formele și instrumentele de economisire specifice vîrstei lor. Asemenea premii se vor acorda și în viitor școlilor care vor obține rezultate bune în educarea elevilor în spiritul economiei, la învățătură și disciplină.

Calendar sportiv estival

Ca în fiecare an, și de data aceasta în calendarul vacanței sînt înscrise numeroase acțiuni sportive.

Taberele centrale de instruire sportivă, care vor cuprinde pe elevii școlilor sportive și pe cei ai liceelor cu program de educație fizică, sînt plasate în centre care pot oferi condițiile cele mai bune de antrenament și odihnă. Așa, de exemplu, la Brașov se vor întîlni atleții, la Curtea de Argeș — fotbaliștii, la Gheorghieni — baschetbaliștii, la Deva handbaliștii, la Snagov — canoeurii, la Rîmnicul Vîlcea — voleibaliștii etc. În aceste tabere, cu o durată de aproximativ trei săptămîni, elevii sportivi vor beneficia de asistența competentă a celor mai buni profesori de educație fizică și de un regim adecvat, în care instruirea sportivă se va îmbina judicios cu activitățile recreative de tot felul.

Elevii școlilor sportive și ai liceelor cu program de educație fizică vor fi angajați, în cursul vacanței de vară, atît în întreceri interne, competiționale sau amicale, cît și în confruntări internaționale. De pildă, elevele Școlii sportive nr. 1 din București vor susține în cursul lunilor iulie—august întreceri de baschet, la București cu o echipă din R.D.G. și la Budapesta cu o echipă din R.P.U. Elevii aceleiași școli vor înfrunta la volei, la București și apoi la Novisad, o echipă de volei din R.S.F. Iugoslavia. O formație de la Școala sportivă nr. 2 din București va întîlni în iunie și august, la Tîrnovo și la București, formația de caiac-canoe a Școlii sportive din Tîrnovo, iar înotătorii de la aceeași școală se vor întrece cu membrii formației C.K.D.-Praga, la Praga și București. O întîlnire triunghiulară de baschet (băieți) este prevăzută pentru elevii școlilor sportive din Tîrgu Mureș, Presov (Cehoslovacia) și Wroclaw (Polonia). La Tg. Mureș și Kosice handbalistele mureșene vor încerca reeditarea succesului de anul trecut, cînd și-au adjudecat trofeul „Cupa eliberării".

Întîlnirile bilaterale la care vor participa elevele Școlii sportive din Timișoara cu echipele „Partizan"-Zagreb (la handbal) și „Radnicki"-Kichinda (volei), vor constitui bune examene de verificare a formei lor sportive. Un examen asemănător vor da elevii Școlii sportive din Craiova, care se vor întrece la atletism cu echipa M.K.S. Lublin, ca și elevii Liceului nr. 35 din București, care se vor întîlni cu o formație de tineri atleți din Varșovia. Sibienii vor încerca adîncimea apei la sărituri în compania colegilor lor de la Școala sportivă de elevi din Kiev, iar la Ploiești și Rostock handbalistele și atleții de la Școala sportivă din Ploiești își vor măsura măiestria cu colegii lor din R.D.G.

După cum se vede, pe tinerii noștri sportivi îi așteaptă un program internațional bogat, stimulativ. Le urăm succes!

T. I.

Referate ale cercurilor de elevi

În ziua de 8 iunie a.c., la Liceul „Mihail Sadoveanu" din Capitală a avut loc o sesiune de referate a cercurilor de elevi. În deschiderea lucrărilor au luat cuvîntul directorul liceului, tov. Iulius Utto și prof. univ. Gheorghe Marinescu, membru corespondent. În continuare i-a prezentat referatul „București — centrul insurecției naționale antifasciste".

Lucrările sesiunii s-au desfășurat apoi pe secții, care au reunit cercuri de aceeași specialitate sau de specialități înrudite: literatura română, istoria artelor și cenaclul literar, istorie, filozofie și economie politică, matematică, fizică și radio-tehnică, chimie, științe biologice, geografie și turism.

Cu acest prilej a fost organizată și o expoziție cu lucrări și referate realizate de elevi, sub îndrumarea profesorilor, în cadrul cercurilor pe obiecte. De asemenea, au avut loc întreceri sportive.

Sesiunea a stîrnit un larg ecou în rîndul elevilor liceului, sporind interesul lor pentru aprofundarea cunoștințelor predate, stimulîndu-i să efectueze lucrări personale cu caracter creator.

Cadre didactice la festivalul „Maria Tănase"

După cum se știe, orașul Craiova a găzduit recent pe mesagerii cîntecului popular românesc din toate județele țării, în cadrul unui festival care a purtat numele neuitatei Maria Tănase.

Pe scena festivalului s-au prezentat și mulți învățători și profesori, care s-au dovedit interpreți sensibili, cunoscători ai frumuseților cîntecului popular. Cu multă căldură a primit publicul spectator pe profesoarele Viviana Ion, Rodica Zamfirescu, Nineta Guțu, Janeta Harja, Teodora Bularca, Elena Mihăescu sau Szőcs Ibolya, reprezentînd plaiurile Brăilei, Galațiului, Ilfovului, Neamțului, Tîrgoviștei, Covasnei etc. De aceleași succes s-au bucurat interpretările învățătorului Gheorghe Roșoga (Mehedinți), care a primit premiul special din partea Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, sau Traian Ciuculescu (Vîlcea).

În acest fel reprezentanții cadrelor didactice și-au adus o valoroasă contribuție la Festivalul național „Maria Tănase" care, așa cum spunea profesorul D.D. Botez, maestru emerit al artei, președintele juriului, „a fost o demonstrație de artă autentică, plină de inedit și pitoresc", care s-a inscris printre evenimentele culturale de seamă închinate Congresului al X-lea al P.C.R. și celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei.

Prof. ȘTEFAN ION și prof. GH. BUȘU
Craiova

seco ven te

PREOCUPĂRI DE ORIENTARE ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ PE PLAN MONDIAL

Noțiunea de orientare profesională a dobîndit în ultimii ani contururi și dimensiuni noi, nebănuite nici chiar în trecutul mai apropiat. Problema recrutării, pregătirii și folosirii raționale a forței de muncă în condițiile uluitoarei dezvoltări a științei și a tehnicii preocupă azi guverne, conducători de state și chiar diverse organisme internaționale.

În ultimii 10 ani au avut loc importante reuniuni internaționale, care au dezbătut laturi și aspecte variate ale orientării spre profesii a tineretului în epoca actuală. Sub auspiciile Institutului pentru educație, aparținînd U.N.E.S.C.O.-ului, s-a organizat la Hamburg o întîlnire a experților din serviciile de psihologie școlară cu tema: „Psihologia în sprijinul școlii". La Roma, în 1958, s-a desfășurat Congresul asociației internaționale de psihologie aplicată cu tema: „Gruparea și orientarea elevilor în școala unică". În 1962, Asociația internațională pentru orientare profesională a organizat la Paris un congres cu tema: „Integrarea tineretului într-o lume în evoluție tehnică și economică accelerată". La Geneva, în 1963, o conferință internațională s-a preocupat foarte pe larg de problemele orientării școlare și profesionale. În 1966, la București, Ministerul Învățămîntului împreună cu Institutul de științe pedagogice au inițiat un simpozion, unde s-au dezbătut pe larg problemele orientării școlare și profesionale în România.

Problemele care se dezbat azi pe plan mondial în legătură cu orientarea școlară și profesională sînt extrem de diverse, complexe și uneori chiar foarte controversate. Parametrii de care depinde soluționarea rațională a acestor probleme de mare actualitate sînt foarte numeroși și diferă de la o țară la alta, în funcție de sistemul social, gradul de dezvoltare economică a țării, tradiția și stadiul de dezvoltare a învățămîntului, structura populației etc.

ÎN SOCIETATEA NOASTRĂ orientarea profesională are un conținut nou, determinat de semnificația și de valoarea pe care o are munca în socialism. Orientarea profesională face parte integrantă, la noi, din sistemul de educație multilaterală a tineretului și de pregătire a acestuia pentru muncă și viață. Ca urmare a Hotărîrilor Congresului al IX-lea și a Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului în România, problemele orientării profesionale în școala noastră se concretizează an de an. Au fost create posturi de consilieri școlari și profesionali, a fost orientat întregul proces de învățămînt, în ansamblul său, spre o mai temeinică pregătire a elevilor pentru profesii. Crearea liceelor de specialitate oferă tinerilor, pe lîngă o temeinică pregătire teoretică, și o pregătire practică de specialitate. Cu consilierii de orientare profesională s-au organizat în trimestrul I al actualului an școlar dezbateri pe teme ca: „Principiile orientării școlare și profesionale", „Cunoașterea balanței forței de muncă în scopul orientării școlare și profesionale". La unele licee, ca Liceul „D. Cantemir" sau Liceul „Aurel Vlaicu", s-au înființat cabinete de orientare școlară și profesională. În acest an școlar s-a constituit, în municipiul București, un cerc pedagogic al profesorilor de psihologie și al consilierilor de orientare școlară și profesională.

Aceste acțiuni reprezintă un început care trebuie dezvoltat în raport cu sarcinile extrem de complexe ce stau în fața noastră în etapa actuală și care devin de o deosebită importanță în legătură cu planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980. După cum am luat cu toții cunoștință din proiectul Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R., în viitorul cincinal numărul salariaților va spori cu 400—500 mii de persoane față de 1970. Concomitent cu creșterea numărului locurilor de muncă, vor fi luate măsuri pentru economisirea forței de muncă în toate ramurile, pentru îmbunătățirea repartizării cadrelor între sectoarele de bază ale economiei și cele auxiliare, între sfera producției și cea a muncii administrative. „Pornind de la nevoile economiei și culturii — se arată în proiectul de Directive — se va asigura orientarea elevilor spre școli profesionale, licee de specialitate și licee de cultură generală".

★

În rezolvarea sarcinilor pe care le pune orientarea școlară și profesională a tineretului este important să fie pe deplin valorificată experiența pozitivă dobîndită pînă acum în acest domeniu în țara noastră și, în același timp, să fie cunoscută și experiența altor țări. În acest scop găsim indicat să trecem în revistă, în articolul de față, sistemele folosite în prezent în cîteva țări ale lumii pentru orientarea școlară și profesională a tineretului.

ÎN U.R.S.S. se acordă o importanță din ce în ce mai mare orientării elevilor spre diferite profesii. În cea mai mare parte sarcina aceasta revine școlii, în cadrul procesului instructiv-educativ, care permite depistarea aptitudinilor și intereselor elevilor. La școlile din mediul rural se alcătuiesc brigăzi agricole de elevi care răspund de un anumit lot și dispun de tot utilajul agricol necesar. Pe lîngă unul din palatele pionierești existente în U.R.S.S. a fost creat un cabinet permanent de consultații privind orientarea profesională. Asemenea consultații au început să fie acordate și de către unele întreprinderi și uzine. O altă formă de orientare profesională folosită în școala sovietică o constituie familiarizarea elevilor cu programele de învățămînt ale diferitelor facultăți, pentru a le înlesni alegerea în cunoștință de cauză a profesiei viitoare. În ultimii ani, în multe școli sovietice se formează, la clasele mari, grupe de elevi bazate pe comunitatea de interese profesionale (Astfel de grupe s-au creat pentru viitorii medici, profesori, geologi, mecanici etc.). În cadrul acestor grupe se aprofundează atît cunoștințele legate de viitoarea profesie, cît și modalitățile de exercitare a acesteia după absolvire.

ÎN IUGOSLAVIA, sitemul de informare profesională beneficiază de numeroase materiale documentare: filme, diafilme, pliante, monografii profesionale. Există chiar și o revistă specială de orientare profesională — „Omul și profesiunea", care apare de 10 ani. Federația asociațiilor de orientare profesională organizează periodic, cu ajutorul întreprinderilor, expoziții de orientare profesională. În fiecare oraș există cîte un oficiu de plasare în muncă, care are și secții de orientare profesională. Ele urmăresc orientarea, selecția, calificarea și plasarea în producție. Pe plan central există un Institut republican de plasare, care coordonează munca tuturor oficiilor orășenești.

ÎN AUSTRIA orientarea profesională se practică de peste 40 de ani. Serviciile de orientare profesională sînt publice și gratuite. Pe plan central organizarea și finanțarea orientării profesionale se realizează de către Ministerul federal al afacerilor sociale. Există 9 birouri regionale ale muncii și 90 de birouri locale. Se folosesc diverse metode de popularizare a diferitelor profesii (expoziții de informare profesională, filme, monografii profesionale). O broșură privind alegerea profesiei este pusă gratuit la dispoziția elevilor, iar părinții acestor elevi primesc o foaie specială de informații.

ÎN BELGIA un rol important în orientarea tineretului școlar îl au centrele psiho-medico-sociale create în 1947, care lucrează în colaborare cu profesorii și părinții. Fiecare centru este condus de un psiholog specialist în orientare și cuprinde psihologi, pedagogi, un medic, un asistent social și o infirmieră. Orientarea profesională în Belgia nu este obligatorie în timpul școlarității. Se folosesc examene psihometrice, examene de depistare, examene individuale sau specializate în vederea definirii nivelului de dezvoltare intelectuală, a comportamentului, intereselor, aptitudinilor și personalității individului. Din 1958 apare semestrial un buletin intitulat „Școli și profesii". Din 1956 a fost creat gradul de doctor în orientarea și selecția profesională.

ÎN DANEMARCA serviciile de orientare profesională sînt cuprinse în serviciile publice de plasare. O preorientare generală este dată elevilor în ultimile clase ale școlii generale sau ale liceului, sub forma unor informații asupra profesiilor. Prin Legea asupra învățămîntului primar și secundar din 1958 informația asupra profesiilor face parte obligatorie din programa de învățămînt a ultimei clase a tuturor tipurilor de școli. Serviciile de orientare profesională dispun de o documentație amplă asupra diferitelor profesii. Există chiar un dicționar al meseriilor.

ÎN SPANIA orientarea profesională a început între anii 1918 (Barcelona) și 1923 (Madrid). Din aceste prime încercări s-au născut institutele de psihologie aplicată și de psihotehnică care se găsesc în provincie, principalele fiind la Barcelona și Madrid (Institutul național). În prezent, orientarea școlară este pe cale de organizare și face obiectul unei ordonanțe ministeriale. Autoritățile care răspund de serviciile de orientare profesională sînt din punct de vedere administrativ Ministerul Educației Naționale (Direcția generală a învățămîntului muncii) și din punct de vedere tehnic Institutul național de psihologie aplicată și de psihotehnică.

ÎN FRANȚA serviciile de orientare profesională sînt repartizate pe întreg teritoriul metropolitan și sînt reglementate de numeroase dispoziții oficiale. Potrivit unui decret din 1938 nici un absolvent sub 17 ani nu poate fi folosit într-o întreprindere industrială, de artizanat, comercială sau publică dacă nu posedă un certificat eliberat de un centru de orientare profesională. Acest certificat, care se eliberează gratuit, cuprinde și indicații asupra meseriilor recunoscute ca periculoase pentru sănătatea copilului. În Franța există centre publice și particulare de orientare școlară și profesională. Autoritățile care răspund de organizarea și finanțarea serviciilor oficiale de orientare profesională și școlară sînt, la scară națională, Ministerul Educației Naționale și la nivel regional, departamental și local autoritățile însărcinate cu servicii de educație. Comisia de orientare și de documentație profesională cuprinde reprezentanți ai ministerelor educației naționale, finanțelor, muncii, industriei și comerțului, reconstrucției și urbanismului, sănătății publice, ai sindicatelor.

În Franța, fiecare dosar de tip obișnuit al elevului conține: rezultatul diverselor examene psihotehnice (teste privind nivelul de cunoștințe și de îndeminare manuală), fișe asupra convorbirilor cu părinții, fișe asupra convorbirilor cu copilul, fișă medicală completată de medicul specialist în orientarea școlară și profesională, fișă școlară completată de profesor și fișă de anchetă socială. Consiliul de orientare profesională dă familiei un aviz asupra tipului de școală cel mai convenabil de urmat în funcție de aptitudinile elevului. Familia, însă, este liberă în decizia pe care o adoptă. Elevii care preferă o altă formă de învățămînt sînt supuși unui examen public destinat să stabilească aptitudinea lor pentru învățămîntul pe care doresc să-l urmeze.

ÎN ITALIA orientarea profesională are o vechime de peste 50 de ani, dar primele instituții au fost create către anul 1920. Din 1950 această problemă a fost tratată pe scară națională. Centrele de orientare școlară și profesională sînt administrate de autoritățile provinciale pentru învățămîntul tehnic și depind indirect de ministerul Instrucțiunii Publice. Centrele de psihologie a muncii sînt administrate de Asociația națională pentru prevenirea accidentelor și depind indirect de Ministerul Muncii și Prevederilor Sociale. Interesant de subliniat că Radioteleviziunea italiană consacră o emisiune săptămînală, aproape în tot timpul anului școlar, problemelor de orientare profesională.

ÎN NORVEGIA există servicii de orientare profesională destinate să sprijine tinerii în alegerea școlii și profesiunii care convine cel mai mult dorințelor, intereselor și nevoilor acestora. Aceste servicii sînt reglementate de Legea din 1946, întregită cu legile din 1956 și 1960. În noua școală de 9 ani cursurile de orientare profesională sînt obligatorii. Ele cuprind 10 lecții în clasa a VII-a, 30 de lecții în clasa a VIII-a și 20 de lecții în a IX-a. Toate serviciile de orientare profesională sînt oficiale și depind de Direcția muncii, care a stabilit un repertoriu al profesiilor și dispune de un fel de enciclopedie reunind aproape 400 de profesii.

ÎN R.F.G. orientarea profesională este încredințată unui organism unic și autonom — Institutul federal de plasare — care răspunde și de organizare și de finanțare. Institutul federal este subordonat Ministerului Muncii și Afacerilor Sociale și se compune dintr-un birou central și birouri ale muncii regionale și locale. Informațiile profesionale în școlile de învățămînt general se dau în principal în cadrul programului școlar, sub forma unor convorbiri cu elevii chemați să-și aleagă o profesie.

ÎN ANGLIA orientarea pedagogică și școlară se practică în cele mai multe școli. Pe plan național orientarea profesională este coordonată de Consiliul Central de orientare și de plasare a tinerilor, unde sînt reprezentanți ai Ministerului Muncii și Ministerului Educației. În fiecare școală există unul sau mai mulți profesori consilieri care furnizează, la cererea elevilor sau a părinților, informații asupra profesiilor. Convorbirile cu elevii au loc de obicei în afara orelor de clasă. Anumite școli au și un mic birou care servește și pentru consultații și pentru documentații profesionale. Pentru orientarea profesională propriu-zisă există un sistem amănunțit, elaborat de Institutul național de psihologie industrială, care se folosește pe scară largă. Acest sistem constă în a studia dezvoltarea fizică, nivelul de asimilare, inteligența generală, aptitudinile speciale, interesele, gustul și situațiile individuale. Consiliul central de orientare și de plasare a tinerilor publică și distribuie informații asupra diverselor profesii prin intermediul broșurilor, monografiilor, buletinelor periodice etc.

Această înfățișare sumară asupra sistemelor de organizare a metodelor și tehnicilor utilizate în cîteva țări demonstrează atenția de care se bucură importanta problemă a orientării spre profesii a tinerilor în etapa actuală.

Prof. ing. MARIN RĂDOI,
secretar al Comitetului municipal București al P.C.R.

Consfătuire privind munca de cercetare în domeniul istoriei și al metodicii predării istoriei

Recent a avut loc, la Tîrgu-Mureș, o consfătuire interjudețeană organizată de Societatea de științe istorice în sprijinul muncii de cercetare a membrilor săi. Au fost prezentate, cu acest prilej, referatele: „Munca de cercetare în domeniul istoriei vechi", de prof. univ. dr. docent M. Petrescu-Dîmbovița și lect. univ. Dinu Marin (Iași). „Probleme de actualitate ale cercetării istoriei medievale" de Al. Neamțu, șef de sector la Institutul de istorie al filialei din Cluj a Academiei, „Problematica istoriei moderne a României" de Dan Berindei, secretar științific al Institutului de istorie „N. Iorga", „Particularități ale cercetării istoriei contemporane" de dr. Viorica Moisuc, cercetător științific principal (București), „Bibliografia, instrument necesar în documentarea istorică" de Veronica Filimon, (Tg. Mureș) și „Tehnica de cercetare și elaborare a lucrărilor de metodică a predării istoriei" de prof. emerit Aurelian Iordănescu și Const. Dinu, șef de sector la Institutul de științe pedagogice.

Lucrările consfătuirii s-au încheiat prin concluziile trase de prof. emerit Aurelian Iordănescu, vicepreședinte al Societății.

Sesiune științifică a Societății de științe filologice

Societatea de științe filologice organizează în zilele de 18 și 19 iunie a.c., la Pitești, o sesiune științifică pe țară consacrată aniversării a 150 de ani de la nașterea lui N. Bălcescu, la care vor asista delegați ai celor 40 de filiale ale societății din toată țara.

Vor fi prezentate, cu acest prilej, expuneri pe teme ca „Bălcescu și Italia", „Mărturii originale despre N. Bălcescu", „N. Bălcescu și filozofia istoriei", „Bălcescu în context european", „Micro-biografiile lui Nicolae Bălcescu", „Utilizarea izvoarelor istorice în „Românii subt Mihai Voevod Viteazul»" etc. susținute de cadre didactice universitare, liceale și cercetători științifici. Vor avea loc de asemenea excursii și vizite la Casa Goleștilor, la Muzeul din Bălcești și la alte obiective culturale din Pitești și împrejurimi.

Perspective ample deschise dezvoltării învățămîntului

(Urmare din pag. 1)

cu tehnicieni, ingineri, economiști, profesori, medici, cercetători, cu oameni de cultură și artă, prevăzînd dezvoltarea învățămîntului de toate gradele în raport cu exigențele tot mai mari pe care le implică atît societatea noastră socialistă, cît și revoluția științifică și tehnică mondială. În acest scop, cadrul creat prin extinderea la 10 ani a duratei școlii generale, prin dezvoltarea învățămîntului liceal, postliceal, profesional, tehnic și superior, ca și prin perfecționarea pregătirii profesionale a personalului didactic și a metodelor de predare va primi dimensiuni noi prin lărgirea bazei didactico-materiale (săli de clasă și spații de școlarizare, laboratoare amplu utilate), cît și prin modernizarea continuă a conținutului programelor, manualelor și cursurilor universitare, astfel încît întregul sistem al învățămîntului să dobîndească un caracter unitar și eficient, în vederea unei contribuții cît mai valoroase la înfăptuirea cu succes a țelurilor mărețe pe care și le propune societatea noastră socialistă în plin avînt.

Este de asemenea vădită în proiectul de Directive grija pe care partidul nostru o acordă perfecționării cadrelor, necesității imperioase ca acestea să nu piardă contactul cu știința și cu ritmul ei rapid de dezvoltare, să-și însușească în permanență cele mai noi cuceriri ale efortului uman spre perfecțiune, precum și modalitățile cele mai eficiente de aplicare a acestor cuceriri în practica muncii cotidiene. Pe această linie vor fi folosite forme noi de activitate menite să stimuleze, prin crearea condițiilor unei mai ample documentări științifice, interesul pentru studiul individual pentru informarea științifică de specialitate, acțiunile la nivel central sau local în vederea perfecționării conducerii, îndrumării și controlului procesului instructiv-educativ, a obținerii gradelor didactice, ridicarea calificării prin sistemul doctoranturii, participarea la cursuri etc. Cu deosebire se subliniază în proiect importanța pe care o are, pentru toate sectoarele de activitate, intensificarea muncii de cercetare științifică orientată cu precădere spre rezolvarea problemelor pe care le ridică modernizarea producției, valorificarea superioară a resurselor materiale, îmbunătățirea calității produselor, ca și spre aprofundarea diferitelor teme teoretice de specialitate. Rezultă de aici pentru noi, oameni ai școlii, necesitatea de a amplifica și aprofunda cercetarea fundamentală și aplicativă a problemelor pedagogico-metodice, psihopedagogice, a problemelor de orientare școlară și profesională, strîns legate de dezvoltarea economiei și culturii.

Pentru traducerea în viață a tuturor obiectivelor prin care se asigură dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului, un rol important revine organelor și organizațiilor sindicale din instituțiile de învățămînt care, acționînd prin mijloace și forme specifice, își vor aduce o contribuție sporită, prin activități din ce în ce mai variate și mai eficiente, la aplicarea cu succes în munca instructiv-educativă a liniei politice a partidului nostru.

Pe o treaptă mai înaltă de cultură

(Urmare din pag. 1)

ță faptul că în anul 1968 au fost cheltuite pentru învățămînt 7.800 milioane lei.

Condițiile în care se desfășoară pregătirile pentru trecerea, chiar din această toamnă, la înființarea clasei a IX-a a școlii de 10 ani confirmă, odată în plus, realismul prevederilor cuprinse în planurile de perspectivă alcătuite de partid. În municipiul București, ca și în întreaga țară, s-au luat toate măsurile pentru cuprinderea în clasa a IX-a a școlii generale a absolvenților clasei a VIII-a care nu vor urma cursurile liceelor sau ale școlilor profesionale. În măsura solicitărilor sîntem pregătiți să înființăm clasa a IX-a și în alte școli generale decît cele stabilite inițial. Totodată, primele contacte cu directorii de întreprinderi și instituții ne-au demonstrat existența unor largi posibilități de a alege cele mai potrivite meserii și locuri de practică pentru viitorii elevi ai școlii generale de 10 ani. În prezent ne străduim să valorificăm amplu aceste posibilități, punîndu-le de acord cu înclinațiile și dorințele elevilor, cu interesele economiei.

Întregul corp profesoral al Capitalei, alături de toți învățătorii și profesorii patriei, este hotărît să îndeplinească neprecupețit măsurile menite să asigure condiții cît mai bune școlii de 10 ani, contribuind prin aceasta la realizarea uneia din importantele sarcini ale învățămîntului cuprinse în documentele pentru cel de al X-lea Congres al partidului.

Cerințele dezvoltării și pregătirea cadrelor pentru economie

(Urmare din pag. 1)

din producția curentă a întreprinderii, ca și alte lucrări în profilul meseriei. Bunele rezultate obținute de multe din aceste ateliere școlare de producție, ca de exemplu cele de la grupul școlar de pe lîngă Uzinele de strunguri din Arad, de la Grupul școlar M.I.U. din Tg. Mureș, de la Școala profesională a Consiliului popular județean Arad etc. arată că este indicat să se extindă această metodă la toate meseriile la care este cazul. Aplicarea ei impune însă mai multă grijă pentru dotarea atelierelor, laboratoarelor și cabinetelor școlare cu materialele necesare. Experiența grupurilor școlare „Iosif Rangheț" și „Unirea" din București, „Hidromecanica" din Brașov, a unor grupuri școlare din Timișoara, Craiova etc. scoate în evidență faptul că acest lucru este pe deplin realizabil atunci cînd există interes din partea colectivelor didactice și sprijinul întreprinderilor tutelare. Se impune, totodată o mai strînsă colaborare între școlile din învățămîntul profesional și tehnic și școlile din învățămîntul de cultură generală în folosirea mai eficientă a bazei didactico-materiale a unităților din aceeași localitate. O contribuție substanțială la rezolvarea acestor probleme o pot aduce inspectoratele școlare, chemate să-și exercite în mai mare măsură drepturile acordate prin Legea învățămîntului de a îndruma întregul învățămînt de pe teritoriul județului, indiferent de apartenența școlii.

Apropierea istoricei date a Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român, ca și a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei, mobilizează toate capacitățile cadrelor didactice din învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate, alături de ale întregului popor, în îndeplinirea sarcinilor ce le revin pentru pregătirea cadrelor la nivelul cerut de dezvoltarea impetuoasă și modernizarea economiei noastre naționale.

Moment solemn în viața pionierească

SĂRBĂTOAREA CRAVATELOR ROȘII

(Urmare din pag. 1)

Organizației Pionierilor, sporirea rolului cadrelor didactice în munca de îndrumare și educare a pionierilor și școlarilor. Cei peste 80.000 de comandanți de pionieri sînt recrutați numai din rîndurile corpului profesoral. Prin aceasta s-a asigurat competența necesară în munca cu pionierii, s-au adîncit și intensificat efectele educative ale activității, s-au creat condiții pentru o respectare mai corespunzătoare a particularităților de vîrstă și a cerințelor psihopedagogice ale muncii educative cu copiii. După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., la constituirea Consiliului Național al Organizației Pionierilor, **„membrii organizațiilor pionierești se află la vîrsta primilor pași în viață, la vîrsta în care abia se cristalizează personalitatea, încep să se înfiripeze idealuri de viață, să se formeze caracterul, să se însușească normele comportării în societate. Este vîrsta care cere cea mai atentă îndrumare — or, aceasta o pot asigura în condiții bune cei care prin însăși natura profesiunii lor cunosc știința educației copilului, pedagogi experimentați, cu un larg orizont științific, cunoscători profunzi ai universului spiritual al copiilor".**

Viața, rezultatele activității din unități și detașamente au confirmat pe deplin justețea și viabilitatea acestor aprecieri, eficiența practică a măsurilor stabilite. Multe din succesele obținute în creșterea valorii educative și formative a acțiunilor inițiate în unități și detașamente, în sporirea înrîuririi lor asupra conștiinței școlarilor, asupra dezvoltării aptitudinilor și talentelor acestora în cadrul și prin intermediul activității pionierești își găsesc explicația și izvorul în participarea activă și creatoare a cadrelor didactice la munca organizației, în întemeierea unor raporturi educaționale complexe și stimulatoare între comandanți și pionieri. S-au creat premize pentru o largă afirmare a inițiativei pionierești, pentru o călăuzire atentă, plină de tact și sensibilitate a spiritului de independență, a dinamismului și inventivității copiilor către scopuri educative. Aceasta a cerut și cere, după cum este și firesc, un efort de adaptare din partea cadrelor didactice pentru dobîndirea unor abilități noi, de animatori ai activității pionierești. Comandanții au făcut și fac față cu succes acestor cerințe, manifestînd entuziasm, pricepere și dăruire sufletească în munca cu pionierii. Evidențierea realizărilor organizației este prilej de exprimare a stimei și prețuirii față de comandanți, față de cadrele didactice care s-au angajat cu devotament și generozitate în acțiunile de îmbunătățire a muncii educative pionierești.

O preocupare importantă a organizației a constituit-o fundamentarea științifică largă a activităților pionierești. Au fost întreprinse în acest domeniu numeroase acțiuni la care ne-am bucurat de participarea a numeroși oameni de știință de prestigiu. Simpozionul „Bazele psiho-pedagogice ale activității pionierești", desfășurat la București între 23—24 mai 1969, constituie un bilanț și totodată o promisiune pentru viitor. Faptul că la acest simpozion s-au întîlnit academicieni, oameni de știință, teoreticieni de înalt rang cu practicieni talentați, comandanți, cadre didactice, conducători de cercuri ș.a. a constituit un cadru favorabil pentru un rodnic schimb de experiență, pentru confruntarea opiniilor, simpozionul reprezentînd un prilej pentru conturarea mai precisă a programului cercetării științifice în viitor.

O largă colaborare s-a realizat cu Centrul pentru studierea problemelor tineretului, împreună cu care intenționăm să realizăm cercetări largi, cu Institutul de științe pedagogice și cu Institutul de psihologie al Academiei. Încorporarea rezultatelor cercetării științifice în practica curentă se împletește cu preocuparea pentru perfecționarea continuă a cadrelor care muncesc cu pionierii. Înființarea Centrului național de pregătire și perfecționare a cadrelor care muncesc cu pionierii indică trecerea într-un stadiu superior al înfăptuirii acestui deziderat. Pînă în prezent peste 2.000 de comandanți de unitate au fost instruiți și perfecționați în cadrul acestui centru, iar roadele s-au făcut simțite pozitiv în activitatea practică.

Cele arătate demonstrează rodnicia căilor și perspectivelor deschise mișcării pionierești de Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1966. Faptele dovedesc că viața în cadrul organizației de pionieri a devenit mai bogată, mai atractivă și mai interesantă, că a sporit gradul de activizare a copiilor, adeziunea lor la acțiunile ce le sînt destinate. Festivalul cultural-artistic, care a reușit să aducă pe scene 2.500.000 pionieri și școlari, concursurile de literatură, artă plastică și fotografii care au dat la iveală asemenea promisiuni artistice cum sînt cele întrunite în volumele „Copii-poeți" sau „Dăruiți copiilor vopsele" și altele sînt edificatoare. Iar acest „și altele" cuprinde acțiuni de asemenea amploare cum sînt „Pionieri pe cărările patriei, „Căutătorii de comori", concursurile „Minitehnicus", festivalurile cinecluburilor pionierești și multe încă.

Toate acestea constituie un buchet de frumoase înfăptuiri cu care organizația se prezintă la cea de a XX-a aniversare. Ele reprezintă totodată garanția succeselor de mîine, pe care le dedicăm din toată inima Partidului Comunist Român, celui de al X-lea Congres al partidului și a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei.

Pionieri și comandanți, cadre didactice și activiști ai organizației, vom face totul pentru a îndeplini cu simț de răspundere sarcinile ce ne-au fost încredințate de partid pentru a asigura educarea comunistă a tinerei generații.

INFORMARE • DOCUMENTARE

Vizita acad. Ştefan Bălan, ministrul învăţămîntului, în Olanda, Belgia şi Franţa

Acad. Ştefan Bălan, ministrul învăţămîntului, a efectuat, începînd de la data de 3 iunie, o vizită în Olanda, la invitaţia ministrului învăţămîntului din această ţară, prof. dr. G. H. Varinga. În cursul vizitei cei doi miniştri au făcut un schimb de păreri cu privire la organizarea învăţămîntului de toate gradele în ţările lor. Apoi oaspetele român, însoţit de ambasadorul Republicii Socialiste România la Haga, dr. George Elian, a vizitat complexe şcolare şi alte instituţii cultural-educative din localităţile Volburg şi Amsterdam, precum şi Universitatea tehnică din Delft. El a fost, de asemenea, oaspete al Organizaţiei centrale pentru ştiinţele aplicate din Delft. Ministrul învăţămîntului din Olanda, prof. G. H. Varinga, a oferit un dineu în onoarea acad. Ştefan Bălan.

În perioada 7—10 iunie, ministrul învăţămîntului din Republica Socialistă România a efectuat o vizită în Belgia. În cadrul acesteia, acad. Ştefan Bălan a avut întîlniri cu miniştrii educaţiei naţionale P. Vermeylen — de expresie neerlandeză — şi A. Dubois — de expresie franceză. Ministrul român a vizitat universităţile din Louvain şi Liège, Centrul universitar din oraşul Mons, domeniul Sart-Tilman, unde se construieşte noua cetate universitară a oraşului Liège.

Din Belgia acad. Ştefan Bălan a plecat la Paris, unde va discuta împreună cu reprezentanţii UNESCO diferite probleme privind învăţămîntul.

Centrul de calcul electronic al Direcţiei centrale de statistică — sala de calculatoare electronice

CONFERINŢA SINDICALĂ MONDIALĂ ASUPRA ALFABETIZĂRII FUNCŢIONALE

Una dintre problemele majore care se pun în prezent în ţările aflate în curs de dezvoltare o constituie asigurarea unui nivel de cultură corespunzător pornind, bineînţeles, de la alfabetizare. Determinarea formelor optime de alfabetizare preocupă nu numai organizaţiile internaţionale specializate — cum este de pildă UNESCO — ci şi organizaţiile sindicale naţionale şi internaţionale ale oamenilor muncii în frunte cu Federaţia Sindicală Mondială (F.S.M.). Recent, din iniţiativa acesteia s-a desfăşurat la Nicosia, în Cipru, Conferinţa sindicală mondială asupra alfabetizării funcţionale, la care a participat şi o delegaţie a sindicatelor din ţara noastră. Am solicitat tovarăşului **VASILE VLAD**, secretarul Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învăţămînt, conducătorul delegaţiei române la conferinţă, unele păreri şi impresii în legătură cu această importantă manifestare internaţională.

★

„Conferinţa sindicală mondială asupra alfabetizării funcţionale — ne-a spus tov. Vasile Vlad — a reunit reprezentanţi ai organizaţiilor sindicale naţionale din 47 de ţări, ca şi reprezentanţi a 15 organizaţii internaţionale. Menţionez printre ele, afară de Federaţia Sindicală Mondială — organizatoarea conferinţei — UNESCO, Organizaţia Internaţională a Muncii, Federaţia Internaţională a Sindicatelor din Învăţămînt, Federaţia Mondială a Tineretului Democrat, Federaţia Internaţională Democratică a Femeilor, Uniunea Internaţională a Studenţilor, F.A.O., Congresul permanent al unităţii sindicale din America Latină, Confederaţia internaţională a sindicatelor arabe, Uniunea Sindicală pan-africană etc.

La conferinţă, în cadrul căreia a fost prezent Renato Bitossi, preşedintele F.S.M., s-a dezbătut un amplu şi documentat raport intitulat „Analfabetismul, cauzele şi consecinţele lui economice, sociale şi culturale asupra muncitorilor şi rolul organizaţiilor sindicale în domeniul alfabetizării funcţionale", prezentat de Stana Drăgoi, secretar al F.S.M. Raportul a înfăţişat situaţia îngrijorătoare existentă astăzi în lume, unde se menţin în prezent mai mult de 940 de milioane de analfabeţi în rîndurile populaţiei active, a arătat că lupta împotriva analfabetismului, pentru educaţie şi cultură trebuie desfăşurată împotriva cauzelor care stau la baza exploatării capitaliste, colonialismului şi neocolonialismului, a opresiunii sociale şi subdezvoltării, că ea trebuie să mobilizeze forţele sociale progresiste şi în primul rînd clasa muncitoare. Definind alfabetizarea funcţională ca o acţiune complexă, care trebuie să asigure celor ce muncesc însuşirea unor meserii cu un grad mai înalt de calificare şi să permită sporirea participării lor la realizarea producţiei sociale, raportul a subliniat că ea este menită totodată să faciliteze participarea oamenilor muncii la toate activităţile sociale, sindicale, economice, culturale, politice, civice, să favorizeze realizarea aspiraţiilor acestora. În cadrul raportului a fost prezentată experienţa ţărilor socialiste, unde datorită noii structuri economico-sociale şi politice s-a asigurat lichidarea totală a analfabetismului, dezvoltarea continuă a învăţămîntului şi culturii, atingerea unui înalt nivel de civilizaţie. Totodată a fost reliefat sprijinul internaţionalist acordat de ţările socialiste alfabetizării funcţionale şi dezvoltării generale a ţărilor recent eliberate de sub jugul colonialist.

Cu deosebit interes şi cu simpatie au întîmpinat delegaţii intervenţia delegaţiei române, care a prezentat efortul intens şi multilateral întreprins în ţara noastră, sub conducerea partidului, pentru dezvoltarea continuă a culturii, obţinerea unui nivel de civilizaţie mai înalt şi întărirea formelor de educaţie modernă, atît în rîndul tineretului cît şi în rîndul adulţilor. Delegaţia română a prezentat pe larg principalele forme şi metode utilizate pe acest plan de organizaţiile sindicale din România.

Considerînd lupta pentru dreptul la alfabetizare funcţională a adulţilor drept o bază largă de acţiuni unitare ale sindicatelor, participanţii la Conferinţa sindicală mondială cu privire la alfabetizarea funcţională au adoptat o chartă a alfabetizării funcţionale care se referă la modul de desfăşurare a acesteia, la drepturile şi rolul sindicatelor în elaborarea şi desfăşurarea programelor de alfabetizare funcţională şi de formare profesională, la acţiunea sindicală ce trebuie desfăşurată pentru a asigura accesul tuturor oamenilor muncii la cultură, la o pregătire profesională corespunzătoare. În acelaşi timp, au fost adoptate o serie de apeluri şi scrisori adresate organizaţiilor de cadre didactice şi corpului didactic din întreaga lume, Organizaţiei Naţiunilor Unite, Organizaţiei Internaţionale a Muncii, UNESCO etc., în care se expun modalităţile de colaborare pentru intensificarea pe scară mondială a acţiunii de alfabetizare funcţională.

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

Recentul număr (5/1969) al „Revistei de pedagogie" cuprinde, la rubrica Studii şi cercetări, materialele „Structura educaţiei în familie" de Leon Ţopa, „Comandamente ale educaţiei patriotice în liceu" de Valeriu C. Neştian, „Raportul dintre percepţie şi reprezentări în cadrul procesului de învăţămînt" de Constantin Nicolae Matei şi „Stimularea muncii independente a elevilor la literatura română" de Eugenia Găitan. Articole de dezbateri în legătură cu planurile şi programele pentru şcoala generală de 10 ani şi pentru liceu semnează Alexandru Găvenea („Modernizarea programelor de învăţămînt"), Constanţa Teodorescu („Proiectul de programă de biologie pentru clasa a IX-a"), Maria Petrescu-Prahova („Cerinţele modernizării programelor de fizică pentru şcoala de 10 ani") şi David Popescu („Învăţămîntul limbii latine în liceu"). La rubrica Probleme ale practicii şcolare se publică articolele „Importanţa monografiilor profesionale în orientarea şcolară" de Mihai Peteanu, „Atribuţiile medico-sanitare privind orientarea şcolară şi profesională a elevilor" de A. Antal şi colaboratorii, „Metodologia cenaclului literar al elevilor" de Tudor Opriş şi „Educaţia ateist-ştiinţifică în şcoală" de Ion Enache. Sînt înserate de asemenea, în acest număr, două articole în legătură cu istoria şcolii şi gîndirii pedagogice: „100 de ani de la înfiinţarea Reuniunii învăţătorilor din Banat" de Oniţa Gligor şi „Elemente noi privitoare la Şcoala de la Schei-Braşov" de Gheorghe Pîrnuţă. Rubrica Opinii cuprinde materiale de Constantin Cuciuc („Orientări în definirea pedagogiei"), Vasile Tutoveanu („Definirea pedagogiei ca o ştiinţă tehnică şi socială"), Tiberiu Căliman („Pedagogia şi obiectul ei de cercetare") şi Marin Călin („Obiectul şi profilul pedagogiei contemporane").

Numărul de faţă al revistei este completat de rubricile Cronica vieţii ştiinţifice şi Critică şi bibliografie.

„GAZETA MATEMATICĂ"

Numărul 3/1969 al „Gazetei matematice", seria A, cuprinde articolele „Introducerea în logica propoziţiilor (Conjuncţia)" de Gr. C. Moisil, „Probleme de divizibilitate în anumite semiinele şi inele de matrici" de H. Juga, „Noţiuni de teoria grafelor" de J.M. Stancu-Minasian, „Teoria unitară neolonomă" de I. Teodorescu, „Asupra construcţiei inelului polinoamelor" de N. Teodorescu.

Se publică, de asemenea, probleme propuse şi recenzii.

Elevi în vizită la muzeul etnografic din Lupşa-Cîmpeni

ANUNŢ

Pentru anul şcolar 1969—1970, la Liceul agricol Oradea, în anul I. se fac înscrieri pentru concursul de admitere la următoarele specialităţi:

— Mecanică agricolă — 2 clase cu 72 elevi.
— Îmbunătăţiri funciare — 1 clasă cu 36 elevi.

Concursul de admitere se ţine la sediul şcolii în zilele de 19—28 iunie 1969 şi constă din probe scrise şi orale la limba română şi matematică, din materia claselor V-VIII.

Vizita medicală se face la şcoală în ziua de 18 iunie 1969 orele 9 dimineaţa.

Înscrierile pentru concursul de admitere se fac cu începere de la 1 iunie pînă la 17 iunie 1969 inclusiv, pe baza următoarelor acte:

— Certificat de naştere în original şi copie.
— Certificat de absolvire a şcolii generale în original.
— Fişa copilului de la 0—15 ani, pe care o eliberează şcoala generală absolvită, sau certificat medical eliberat de circumscripţia medico-sanitară unde se află în evidenţă candidatul.
— Buletinul de analiza sîngelui efectuată cu maximum 3 săptămîni înainte de concursul de admitere.
— Rezultatul examenului radiologic pulmonar executat cu cel mult 3 luni înainte de concurs.

La concursul de admitere se primesc absolvenţi ai şcolii generale în vîrstă pînă la 17 ani împliniţi în 1969.

Se primesc candidaţi din orice judeţ.

Durata de şcolarizare este de 5 ani şi la absolvirea liceului agricol, elevii vor susţine examenul de bacalaureat.

Absolvenţii liceului agricol au dreptul să-şi continue studiile în învăţămîntul superior în aceleaşi condiţii ca şi absolvenţii liceelor de cultură generală, sau vor fi încadraţi în producţie, prin grija Consiliului Superior al Agriculturii, în unităţile agricole, fiind salarizaţi corespunzător pregătirii lor de specialitate.

Pe toată durata şcolarizării, în funcţie de situaţia la învăţătură, purtare şi veniturile părinţilor, elevii liceelor agricole pot primi burse de stat şi alte forme de sprijin material din partea statului. Primesc gratuit manuale şcolare şi echipament de lucru în proprietate personală.

Informaţii suplimentare — zilnic la Liceul agricol Oradea, str. General Magheru nr. 26, telefon 1.53.62.

BIBLIOTECA

„Pe teme de educaţie politică şi patriotică a tineretului"

Apărut recent în Editura politică, volumul „Pe teme de educaţie politică şi patriotică a tineretului" are menirea să sprijine, prin tematica şi conţinutul său, activitatea educativă pe care o desfăşoară organizaţiile U.T.C., să contribuie la cunoaşterea de către tineret a politicii ştiinţifice a partidului, a ideilor marxism-leninismului, să cultive sentimentele nobile ale patriotismului şi internaţionalismului socialist, dragostea înflăcărată pentru patria noastră, pentru partidul comunist — forţa conducătoare a destinelor României.

Elaborat de un colectiv format din Dumitru Almaş, Cornel Almăşan, Alexandru Bădulescu, Gheorghe Buzatu, Fred Mahler, Petre Pânzaru şi Aurelian Tache, volumul tratează temele „Patriotism şi internaţionalism", „Din tradiţiile eroice de luptă ale poporului român," „Tineretul despre frumuseţile şi bogăţiile patriei", „Patria noastră în plină înflorire economică," „Despre statul şi naţiunea socialistă română", „Constituţia R.S.R. — lege fundamentală a statului", „Importanţa respectării legalităţii socialiste", „Trăsăturile principale ale moralei comuniste", „Ştiinţa şi religia — două concepţii opuse despre lume".

Materialele cuprinse în volum vor putea constitui teme pentru expuneri, convorbiri, simpozioane etc. care să contribuie la sădirea în conştiinţa tineretului a înaltelor principii etice ale umanismului socialist, a dorinţei de a-şi închina toate puterile, toate capacităţile, talentul şi cunoştinţele poporului şi patriei sale — Republica Socialistă România.

G. D.

„Limba română — sintaxă şi stilistică"

Volumul „Limba română — sintaxă şi stilistică" de Gh. Bulgăr, apărut în Editura didactică şi pedagogică, deşi nu conţine decît 250 de pagini, este un veritabil tratat destinat a umple, mai ales prin a doua parte (stilistica), o lacună în lingvistica românească. Cu rigoare, precizie şi originalitate, autorul nu se cantonează în discuţii abstracte, ci în cele situaţionale, concrete, generate sau sugerate de texte, contexte sau subtexte. Nu avem în faţă un expozeu gramatical, ci un colocviu cu ilustraţii pe texte judicios alese.

Expunerea este făcută conform tradiţiei gramaticale (sau, mai bine-zis, gramaticii tradiţionale). Chestiunile discutate nu sînt esenţial diferite de ceea ce cunoaştem din Gramatica Academiei, dar toate au în vedere ultimele cercetări în domeniul românei şi al romanisticii. Planul, în aceste condiţii, nu putea fi decît cel tradiţional, din toate gramaticile: raportul morfologiei cu sintaxa, al sintaxei cu logica, natura relaţiilor sintactice, unităţile fundamentale ale sintaxei, distribuţia elementelor de relaţie pe stiluri, tendinţe actuale în sintaxa limbii române, perioada, contextul etc. Supunînd unui examen critic textele ilustrative, limba, gramatica în speţă, ne apare ca un dialog, autorul remarcîndu-se prin felul de a pune problemele şi de a le discuta, dînd astfel cărţii înalta calitate a probităţii ştiinţifice. Dacă problemele teoretice nu par a-l preocupa mult, pentru că nu era direct în obiect, în schimb trebuie felicitat pentru precizia, pentru minuţia — filologică şi critică — la care supune textele. Nimic nu scapă informaţiei. În analiza textului se vede prudenţa filologului care interzice lingvistului de a forţa faptele. Fineţea analizei exemplelor îl pune pe autor în situaţia fericită de a aduce, uneori, corective Gramaticii Academiei. Şi, fiindcă nu adoptă întotdeauna soluţiile din gramatica oficială, ne-am fi aşteptat la comentarii mai substantiale, critice îndrăzneţe, în legătură, mai des, cu verbele (auxiliare?) de modalitate şi de aspect, cu „îmbinările de cuvinte" sau „părţile de propoziţie dezvoltate", care, prin dilatarea raportului dintre gramatică şi logică, pot duce deseori la interpretări eronate sau la ineficienţa analizei distribuţionale.

Partea a II-a, „Probleme de stilistică" este, cum afirmă şi autorul în prefaţă, „o lucrare de pionierat". Cercetarea limbajului figurat, analiza multiplelor şi variatelor aspecte ale expresivităţii limbajului, metodele noi de analiză structurală, interferenţa cu datele statisticii matematice şi ale teoriei informaţiei (uneori şi ale calculului probabilităţilor în stilistică) fac din stilistică unul din domeniile cele mai interesante ale lingvisticii actuale. Variantele funcţionale ale limbii utilizate de vorbitori constituie, după cum se ştie, obiectul de studiu şi al lingviştilor şi al criticilor literari. Expresivitatea limbajului însă trebuie raportată la diferenţa (uneori şi raportul) între (şi dintre) mesajul emis şi mesajul receptat. Se pare că aici stă cheia analizelor stilistice pe care noi, în învăţămîntul de toate gradele, o căutăm şi, adesea, n-o găsim.

Iată de ce şi aceasta de a doua parte a lucrării lui Gh. Bulgăr incită, sugerează şi angajează pe cercetător ca şi pe profesorul de limba română. Un bun început de exegeză poetică, exemplul unei munci fără de prihană.

GH. POALELUNGI
Facultatea de filologie, Bucureşti

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI–Nr. **1000** EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ Vineri 20 iunie 1969 4 pag. 25 bani

■ Planul de învățămînt pentru școala generală de 10 ani cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare — pag. 2

■ Bogata constelație a școlilor patriei — pag. 3

■ Avem datoria să culegem comoara toponimiei noastre — pag. 3

ÎN ÎNTÎMPINAREA CELUI DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

Valorificarea superioară a resurselor umane

Înfăptuirea obiectivelor înscrise în vastul program de dezvoltare economică prevăzut în proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al P.C.R. privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980 ridică cerințe tot mai înalte și mai complexe față de munca oamenilor, avînd în vedere că metodele științifice de muncă și de organizare a producției constituie elemente fundamentale ale dezvoltării economice și sociale. Iar acestea, la rîndul lor, reclamă un nivel tot mai ridicat de pregătire generală și profesională a tuturor lucrătorilor. Este imperios necesar de aceea, pentru dezvoltarea economiei noastre, să avem oameni din ce în ce mai bine pregătiți și în același timp hotărîți să muncească cu conștiinciozitate, cu devotament și abnegație pentru îndeplinirea sarcinilor ce le-au fost încredințate.

În anii construcției socialiste s-a pregătit un mare număr de muncitori calificați prin școli profesionale și cursuri de scurtă durată, ceea ce a condus la creșterea însemnată a ponderii muncitorilor calificați în totalul muncitorilor. Școlile profesionale au format aproape 800 mii de adolescenți, iar școlile care au pregătit cadre medii de specialitate peste 500 mii. Cu toate acestea, în domeniul pregătirii cadrelor au existat o serie de neajunsuri. De pildă, la calificarea muncitorilor nu s-a ținut seama în suficientă măsură de cerințele reale ale producției în ce privește proporționarea numărului de elevi pe meserii, multe meserii cu pondere mare în industrie, inclusiv meseriile nou apărute, găsindu-se astfel deficitare în forță de muncă calificată. Ce este de făcut pentru a se preîntîmpina în viitor asemenea neajunsuri? După cum se știe, proiectul Directivelor prevede că pregătirea cadrelor necesare tuturor sectoarelor vieții economice și sociale se va desfășura potrivit unui program special pentru perioada 1971—1980. Credem că în alcătuirea, pe baza acestui program, a unui plan științific de școlarizare, o mare importanță poate avea realizarea unei balanțe a cadrelor calificate care să evidențieze meseriile deficitare și excedentare în cadre, pe ramuri și localități și care să permită o mai judicioasă planificare a pregătirii cadrelor, corelată cu cerințele economiei în fiecare etapă.

Pentru a se obține o eficiență maximă a muncii în toate domeniile de activitate este de mare importanță pregătirea și utilizarea cadrelor în meseriile și profesiunile pentru care au aptitudini și pot obține o pregătire temeinică, la locurile de muncă în care pot da randamentul maxim. Aceasta presupune existența unei concordanțe între meseria sau profesiunea aleasă și aptitudinile și interesele celui care o exercită. Necesitatea realizării acestei concordanțe aduce și mai pregnant în actualitate problema orientării și selecției profesionale pe baze științifice. După cum se știe, orientarea profesională pornind de la cerințele unei juste repartizări a resurselor de muncă între ramurile economice și pe locuri de muncă, care să țină seama atît de nevoile economiei în specialiști și muncitori calificați, cît și de dorințele și capacitățile tinerilor, reprezintă un moment important în procesul de educație a acestora. Justa îndrumare în alegerea profesiunii constituie premiza succeselor și satisfacțiilor în exercitarea acesteia, ceea ce determină în foarte mare măsură însăși atitudinea față de muncă a fiecărui muncitor. Iar un înalt randament cantitativ și calitativ în muncă este totdeauna rezultatul unei munci făcute cu plăcere. În acest domeniu s-au realizat unele rezultate pozitive la nivelul învățămîntului de cultură generală. Este însă timpul să se facă un pas mai departe, printre altele și prin introducerea unor probe psihotehnice care să verifice concordanța efectivă dintre aptitudinile și capacitățile fiecărui tînăr pe de o parte și cerințele meseriei pe care dorește s-o îmbrățișeze pe de altă parte.

Bineînțeles că o orientare profesională realizată cu mijloace potrivite trebuie să fie urmată de o pregătire și o educație profesională corespunzătoare, care să valorifice integral aptitudinile și capacitățile tînărului, să-i contureze în mod armonios personalitatea și să-i formeze acea atitudine față de muncă care să-l facă să vadă în meseria pe care o exercită principala cale de împlinire a sa ca un om și ca cetățean. Evident,

Prof. DUMITRU VĂCARIU
director în Ministerul Muncii

(Continuare în pag. a 3-a)

Puternic impuls inițiativelor și energiilor creatoare

În sfera învățămîntului, la fel ca în întreaga viață a țării noastre, apropierea Congresului al X-lea al partidului și a istoricei aniversări a 25 de ani de la eliberare a dat un și mai puternic impuls inițiativelor și energiilor creatoare. Alături de pregătirea susținută a condițiilor pentru trecerea la înfăptuirea învățămîntului general și obligatoriu de 10 ani, de participarea la acțiunile curente de perfecționare și modernizare a procesului instructiv-educativ, de asigurarea deschiderii cu succes a noului an școlar și de grija pentru buna desfășurare a vacanței elevilor, învățătorii și profesorii din toate județele țării, sub îndrumarea organizațiilor de partid, beneficiind de sprijinul inspectoratelor școlare și al organizațiilor sindicale și-au înscris în planul pentru perioada care urmează numeroase acțiuni de anvergură, cu o deosebită valoare educativă.

JUDEȚUL BIHOR. După cum ne informează prof. Aron Sabău **președintele sindicatului învățămînt din Oradea, cadrele didactice de pe meleagurile bihorene pregătesc numeroase manifestări consacrate celor două mari evenimente pe care le întîmpină cu entuziasm poporul nostru. Astfel, Inspectoratul școlar județean și Sindicatul învățămînt, împreună cu filialele societăților de științe istorice și de științe filologice, organizează două sesiuni intitulate „Trecutul de luptă al dascălilor de pe meleagurile bihorene și acțiunile conduse de partid pentru dezvoltarea culturii românești" și „23 August reflectat în literatura noastră contemporană". La aceste sesiuni și-au anunțat participarea cu interesante lucrări personale numeroase cadre didactice. Tot în colaborare, Inspectoratul școlar județean și Sindicatul învățămînt din Oradea vor organiza, în întîmpinarea Congresului partidului și a zilei de 23 August un concurs de lucrări literare și artistice și un concurs de fotografii inspirate din viața școlii. Cele mai bune lucrări vor fi prezentate într-o expoziție. De asemenea, se află într-un stadiu avansat pregătirea unor pliante și fotomontaje privind dezvoltarea școlii bihorene în cei 25 de ani de la eliberare.**

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA. În cinstea Congresului al X-lea al partidului și a zilei de 23 August — ne scrie prof Victoria Oprescu — **Inspectoratul școlar județean, împreună cu Sindicatul învățămînt din Tîrgoviște au inițiat pentru cadrele didactice din toate școlile județului un concurs de material didactic conceput și realizat cu mijloace locale. Lucrările, care au și început să sosească în număr impresionant, vor fi triate de o comisie de specialiști, cele mai valoroase urmînd a se prezenta la expoziția de material didactic ce se va organiza la Tîrgoviște. Totodată, grupele sindicale din majoritatea școlilor din județ au amenajat vitrine cu lucrări pedago-**

(Continuare în pag. a 3-a)

Solemnitatea decernării Ordinului „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I Organizației pionierilor din România

La cea de-a XX-a aniversare, activitatea desfășurată de Organizația pionierilor în rîndul tinerelor generații a fost încununată cu unul din cele mai înalte ordine ale țării „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I.

În marea sală de marmură a Palatului Consiliului de Stat, unde a avut loc joi dimineața solemnitatea, se aflau reprezentanții pionierilor din Capitală. Potrivit tradiției pionierești ei poartă drapelul tricolor al patriei și steagul organizației lor, pe a cărei flamură purpurie stă scrisă deviza „Pentru gloria poporului și înflorirea României socialiste, pentru cauza Partidului — înainte!".

Pionierii, toți cei prezenți, fac o primire entuziastă, caldă, tovarășilor Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Leonte Răutu, Mihai Gere, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, care au luat parte la solemnitate.

Au participat, de asemenea, tovarășii Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, alți membri ai conducerii Ministerului Învățămîntului, reprezentanți ai Consiliului Național al Organizației de pionieri, Uniunii Tineretului Comunist și ai altor instituții centrale și organizații obștești, cadre didactice, educatori.

După ce s-a dat citire Decretului Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, înmînează tovarășului Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației pionierilor, Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I, conferit Organizației pionierești.

În numele Consiliului Național, al celor peste 1 500 000 de purtători ai cravatelor roșii, al zecilor de mii de comandanți și activiști, tovarășul Virgiliu Radulian a exprimat conducătorilor partidului și statului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, adînca recunoștință a pionierilor și educatorilor lor pentru înalta prețuire acordată organizației. Vă promitem solemn — a spus vorbitorul — că vom munci în așa fel încît fiecare pionier să fie un școlar destoinic care să-și îndeplinească exemplar îndatoririle.

Dragi pionieri,

Doresc ca în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri să felicit pe toți pionierii patriei noastre cu prilejul înmînării acestei înalte distincții a Republicii Socialiste România.

Acordarea acestui înalt ordin este un semn al prețuirii pe care Comitetul Central al partidului, conducerea statului o acordă organizației revoluționare a copiilor din patria noastră, organizație care în cei 20 de ani de activitate a desfășurat o muncă rodnică pentru educarea copiilor, a tineretului în spiritul patriotismului socialist, al dragostei față de partid, față de tradițiile glorioase ale poporului și partidului nostru, în spiritul prieteniei și frăției cu copiii, cu tineretul din țările care construiesc socialismul, cu tinerele generații din toată lumea.

Noi prețuim mult activitatea susținută dusă de organizația revoluționară a copiilor din România alături de organizația revoluționară a tineretului, sub conducerea partidului, faptul că din rîndurile pionierilor au crescut zeci de mii de cadre de nădejde ale patriei noastre în toate domeniile de activitate, că mulți din cei care acum 15—20 de ani au primit cravata roșie de pionieri sînt astăzi activiști de răspundere în numeroase domenii ale vieții sociale, se achită cu cinste de încrederea pe care le-o acordă partidul și poporul. Aș dori să exprim convingerea partidului nostru că și în viitor organizația pionierilor va desfășura o muncă tot atît de rodnică ca și pînă acum făcînd totul pentru ca viitorul patriei noastre — tineretul — să fie educat în spiritul idealurilor comunismului.

Vă urez dumneavoastră, celor care conduceți organizația, tuturor cadrelor care muncesc în acest sector de activitate, deosebit de important, succese tot mai mari.

Urez tuturor pionierilor, tuturor copiilor patriei noastre multe

(Continuare în pag. a III-a)

ÎNFĂPTUIM ÎNVĂȚĂMÎNTUL GENERAL DE 10 ANI

Condiții îmbunătățite pentru pregătirea cadrelor necesare agriculturii

Proiectul Directivelor Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980 prezintă un amplu tablou al dezvoltării viitoare a agriculturii. Privită în acest context, pregătirea cadrelor pentru agricultură dobîndește o foarte mare însemnătate. Iată de ce întîmpinăm cu o deosebită satisfacție trecerea, începînd din această toamnă, la realizarea învățămîntului general de 10 ani, care implică, nemijlocit, și condiții mult îmbunătățite pentru pregătirea celor ce vor fi chemați să lucreze în domeniul agriculturii. Neîndoielnic, predarea în școlile de 10 ani de la sate a obiectului Agricultura, cu efectuarea de lucrări practice, ca și orientarea aplicativă a studiului tuturor celorlalte obiecte de cultură generală, vor trezi interesul elevilor față de știința agricolă și aplicațiile ei și le vor da în acest domeniu o pregătire preprofesională care, împletită cu cunoștințele mai aprofundate din celelalte domenii, îi va face apți să aducă o contribuție serioasă la sporirea producției agricole și înflorirea agriculturii noastre.

O importanță deosebită are în acest sens practica pe care o vor desfășura în producția agricolă elevii claselor a IX-a și a X-a. După cum se știe, această practică va fi orientată conform cu specificul fiecărei regiuni. Majoritatea școlilor care vor funcționa la sate, începînd din toamnă, cu clasele a IX-a au și luat legătura cu unitățile agricole socialiste pentru stabilirea locurilor de practică. Fără îndoială că acestea vor acorda tot sprijinul în asigurarea condițiilor pentru desfășurarea instruirii practice, pentru inițierea elevilor în problemele de pomicultură, viticultură, legumicultură, în creșterea păsărilor, a animalelor etc. Alături de asigurarea condițiilor tehnico-materiale ale practicii, unitățile agricole socialiste vor acorda sprijin școlilor și prin cadre care să vină în ajutorul profesorilor, dînd elevilor din clasele a IX-a îndrumările de specialitate necesare. De asemenea, o parte din elevi vor putea efectua lucrările practice în atelierele întreprinderilor de mecanizare a agriculturii și vor fi inițiați în întreținerea și exploatarea mașinilor agricole.

Sîntem convinși că realizarea școlii generale obligatorii de 10 ani va întări gradul pregătirii tineretului pentru munca profesională și, în general, pentru viață, ceea ce va avea înrîurire pozitivă asupra formării schimbului de mîine al agriculturii noastre socialiste.

Dr. ing. TEODOR MARIAN
director general
în Consiliul Superior
al Agriculturii

Calea optimă pentru ridicarea potențialului intelectual al tineretului

De pe acum noi, cei care lucrăm în învățămîntul profesional, ne gîndim la modul cum se va reorganiza — îmbunătățindu-se considerabil — activitatea noastră de pregătire a viitorilor muncitori ca urmare a realizării învățămîntului general de 10 ani. În condițiile evoluției actuale a tehnicii din producția industrială, ale automatizării și electronizării tot mai avansate a proceselor tehnologice, cînd productivitatea și calitatea produselor trebuie să asigure competitivitatea continuă a economiei noastre pe plan mondial, ridicarea pregătirii de bază a tuturor cadrelor de muncitori la nivelul școlii de 10 ani constituie o măsură foarte înțeleaptă, care ține seama de realitățile prezentului, ca și de dezvoltarea în perspectivă a țării noastre, atît de pregnant înfățișată în materialele pentru Congresul al X-lea al P.C.R. Într-adevăr, tehnologia modernă, acționarea celor mai perfecționate mașini și agregate cer mult mai mult decît simple abilități și deprinderi tehnice.

Să luăm ca exemplu sectorul energetic, pentru care pregătește cadre școala unde lucrez. Ceea ce se cere din ce în ce mai mult unui muncitor din acest sector, în care majoritatea comenzilor sînt automatizate și acționate electronic, este în primul rînd capacitatea de decizie logică, conștientă, fundamentată științific și foarte rapidă. Or, pentru a dobîndi în școala profesională o asemenea capacitate viitorii muncitori trebuie să dispună de la început de o bună pregătire intelectuală și practică, să fie stăpîni pe un volum mai amplu de cunoștințe și deprinderi. Școala de 10 ani constituie calea optimă pentru ridicarea la un asemenea nivel a potențialului intelectual al întregului tineret.

Mă gîndesc că ar fi bine ca, încă de la început, în funcție de profilarea către un anumit sector de producție, să se stabilească legături cît mai strînse între școlile profesionale și școlile generale de unde acestea ar putea să-și recruteze cu precădere viitorii elevi. Aceasta ar fi cu atît mai indicat în condițiile unei școli cum este a noastră, unde disciplina tehnică de bază este electrotehnica, adică exact materia de studiu tehnic prevăzută în planul de învățămînt al școlii de 10 ani. Ar fi chiar posibil ca noțiunile teoretice de electrotehnică să fie predate la unele școli de 10 ani de ingineri-profesori din școlile profesionale, iar practica să se desfășoare în atelierele-școală ale acestora. O asemenea măsură, ca și utilizarea intensivă și reciproc avantajoasă a tuturor spațiilor de școlarizare specializate — laboratoare, ateliere, săli de lucrări — vor întări și mai mult efectele pozitive ale învățămîntului general de 10 ani asupra formării schimbului de mîine al muncitorilor industriei noastre socialiste.

Prof. MARIN CONSTANTIN
directorul Școlii profesionale
de energie electrică
din Cîmpina

PLANUL DE ÎNVĂŢĂMÎNT PENTRU ŞCOALA GENERALĂ DE 10 ANI

cu predarea în limbile naţionalităţilor conlocuitoare

OBIECTELE	CLASELE									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
I. DISCIPLINE UMANISTE	12	12	12	12	15	13	13	13	9	9
1. Limba şi literatura română	8	5	6	5	5	4	4	4	3	3
a) Citit-scris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Dezvoltarea vorbirii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Gramatica	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
d) Citire, lectură literară cu elemente de teorie literară	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
e) Compunere-expunere	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—
f) Cunoaşterea mediului înconjurător	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
g) Elemente de istoria literaturii române	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	(3) *
2. Limba şi literatura maternă	9	7	6	5	5	4	4	4	3	3
a) Citit-scris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Dezvoltarea vorbirii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Gramatica	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
d) Citire, lectură literară cu elemente de teorie literară	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
e) Compunere-expunere	—	—	—	—	(1)	—	—	—	—	—
f) Cunoaşterea mediului înconjurător	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
g) Elemente de istoria literaturii materne	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	(3) *
3. Limba modernă (la alegere: engleza, franceza, germana, rusa)	—	—	—	—	3	3	3	3	2	2
4. Istoria	—	—	—	2	2	2	2	2	—	—
a) Istoria antică	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—	—
b) Istoria medie	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—
c) Istoria modernă şi contemporană	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—
d) Istoria României	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—
5. Cunoştinţe social-politice	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
II. DISCIPLINE REALISTE	4	6	7	8	7	10	12	12	11	10
6. Matematică	4	5	5	5	4	4	4	4	4	4
a) Aritmetică	(4)	(5)	(5)	(5)	(4)	(2)	—	—	—	—
b) Geometria plană	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	(2)	—
c) Geometria în spaţiu	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	(1)
d) Algebra	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)
e) Trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(1)
7. Fizica	—	—	—	—	—	2	2	2	3	3
a) Noţiuni de structura substanţei, optică, mecanică, căldură, electricitate	—	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	—	—
b) Mecanică, căldură	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)	—
c) Electricitate, optică, noţiuni de structura atomului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3)
8. Chimia	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2
9. Cunoştinţe despre natură şi om	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—
10. Ştiinţe biologice	—	—	—	—	—	2	2	2	2	—
a) Botanica	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—	—
b) Zoologia	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—	—
c) Anatomia, fiziologia şi igiena omului	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—	—
d) Biologia (ecologie, evoluţionism, genetică)	—	—	—	—	—	—	—	—	(2)	—
11. Igienă şi puericultură	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
12. Geografia	—	—	1	2	2	2	2	2	—	—
a) Geografia judeţului	—	—	(1)	—	—	—	—	—	—	—
b) Geografia R. S. România	—	—	—	(2)	—	—	—	(2)	—	—
c) Geografia lumii (fizică, economică, politică)	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	—	—	—
III. DISCIPLINE ESTETICE ŞI EDUCAŢIE FIZICĂ	4	5	5	5	4	4	4	4	3	3
13. Desenul şi elemente de istoria artelor plastice	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
14. Caligrafia	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
15. Cîntul, muzica şi cultura muzicală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16. Educaţia fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
IV. DISCIPLINE TEHNICE-PRACTICE ŞI PREGĂTIRE PRACTICĂ	1	1	1	1	2	2	2	2	7	8
17. Electrotehnică	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
18. Desenul tehnic	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
19. Îndeletniciri practice	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
20. Cunoştinţe tehnice şi lucrări aplicative	—	—	—	—	2	2	2	2	4	4
A. Mediul urban										
a) Lucrări în lemn (băieţi)	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—	—	—
b) Lucrări în metal (băieţi)	—	—	—	—	—	—	(2)	(2)	—	—
c) Lucru de mînă şi gospodărie (fete)	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	—	—
d) Lucrări practice organizate potrivit opţiunii elevilor şi bazei didactico-materiale a şcolii: — lăcătuşărie, electrotehnică, tîmplărie, mecanică-auto etc. băieţi; — croitorie, cusături, ţesut, gospodărie, menaj, stenodactilografie etc. fete	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	(4)
B. Mediul rural: (băieţi şi fete) — agricultură şi lucrări practice agricole	—	—	—	—	(2)	(2)	(2)	(2)	(4)	(4)
V. ACTIVITĂŢI LIBERE DE TIP PREŞCOLAR	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI. DIRIGENŢIA	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
TOTAL ORE SĂPTĂMÎNAL	23	24	25	26	29	30	32	32	31	31

*) *La limba şi literatura română, precum şi la limba şi literatura maternă, la clasele a IX-a şi a X-a sînt prevăzute în programe ore pentru compuneri şi exerciţii (cu aplicaţii gramaticale).*

NOTĂ:

— *Lucrările practice la clasele V—X se vor efectua săptămînal, pe grupe de 10—15 elevi.*

— *Elevii claselor IX—X de la şcolile din mediul rural vor efectua o practică agricolă de 2 săptămîni, în funcţie de calendarul muncilor agricole.*

— *Activităţile sportive pe ramuri şi ansamblul coral şi orchestral la cl. V—X sînt activităţi la alegere, obligatorii şi intră în norma cadrelor didactice.*

— *Activităţile sportive pe ramuri de sport la cl. V—X se vor desfăşura, pe clase, în cîte 1 oră săptămînal.*

— *Ansamblul coral şi orchestral se va organiza pe grupe de 2—3 clase, în cîte 2 ore, la interval de 2 săptămîni.*

— *Pentru elevii din clasele V—X se pot organiza cercuri cu caracter ştiinţific, tehnic, artistic, practic şi care se vor desfăşura în cîte 2 ore la interval de 2 săptămîni, pe grupe de minimum 15 elevi, orele respective intrînd în norma profesorilor.*

— *Pentru fetele din clasele V—X (în mediul rural) se organizează cercuri de activităţi gospodăreşti cu durata de 2 ore la 2 săptămîni. Cercurile sînt facultative pentru eleve.*

Prin Ordinul ministrului învăţămîntului nr. 370 din 3 iunie 1969 a fost aprobat planul de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani cu predarea în limbile naţionalităţilor conlocuitoare.

Prin planurile de învăţămînt pentru şcolile cu predarea în limbile naţionalităţilor conlocuitoare se asigură aceeaşi pregătire de cultură generală şi tehnică — practică ca şi în şcolile cu predarea în limba română.

Faţă de planul de învăţămînt pentru şcolile cu predarea în limba română, planul de învăţămînt al şcolii generale cu predarea în limbile naţionalităţilor conlocuitoare prevede şi studiul limbii materne la toate clasele.

Explicaţii detaliate în legătură cu planul de învăţămînt şi conceptia şcolii generale de 10 ani au fost publicate în Gazeta învăţămîntului nr. 998 din 6. VI. 1969, Tanügyi Ujság nr. 23 (523) din 10. VI. 1969 şi Neuer Weg nr. 6 255 din 12. VI. 1969.

PRECIZĂRI

în legătură cu aplicarea planului de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani începînd din anul şcolar 1969-1970

Noul plan de învăţămînt al şcolii generale de 10 ani se va aplica începînd din anul şcolar 1969—1970 la toate clasele (I—IX), în ce priveşte numărul total de ore pe săptămînă.

Întrucît elevii din clasele I—VIII au studiat după actualul plan de învăţămînt, aplicarea integrală a noului plan impune unele măsuri de tranziţie la cîteva clase şi obiecte, după cum urmează:

La clasa a III-a

Cunoştinţele despre natură şi om se vor preda ca obiect distinct începînd din anul şcolar 1970—1971, într-o oră pe săptămînă, aşa cum prevede noul plan. În anul şcolar 1969—1970, cunoştinţele despre natură şi om se vor preda în cadrul lecţiilor de limbă maternă sub formă de lecturi.

La clasa a V-a

Ora de compunere prevăzută în noul plan de învăţămînt la limba română şi la limba maternă se va introduce din anul şcolar 1970—1971. În anul şcolar 1969—1970 limba română şi limba maternă se vor preda în cîte 4 ore săptămînal.

Cunoştinţele despre natură şi om se vor preda, începînd din anul şcolar 1970—1971, într-o oră pe săptămînă, aşa cum prevede noul plan de învăţămînt. În anul şcolar 1969—1970 la această clasă se va preda în continuare botanica în 2 ore săptămînal.

Geografia fizică se va preda ca obiect distinct începînd din anul şcolar 1970—1971. În anul şcolar 1969—1970 se vor preda noţiuni de geografie fizică şi geografia Europei şi Asiei.

La clasa a VI-a

Studiul botanicii va începe din anul şcolar 1971—1972, conform noului plan de învăţămînt. În anii şcolari 1969—1970, 1970—1971, 1971—1972, 1972—1973 se va preda zoologia.

La clasa a VII-a

Geografia economică şi politică a lumii se va preda începînd din anul şcolar 1972—1973. În anii şcolari 1969—1970, 1970—1971, 1971—1972 se vor preda noţiuni de geografie fizică şi geologie în 2 ore săptămînal.

Zoologia se va preda începînd cu anul şcolar 1972—1973.

La clasa a VIII-a

Anatomia, fiziologia şi igiena omului se va preda din anul şcolar 1973—1974 conform noului plan de învăţămînt. În anii şcolari 1969—1970, 1970—1971, 1971—1972, 1972—1973 se va preda biologia generală într-o oră pe săptămînă.

Educaţia cetăţenească se va preda, în continuare, în anii şcolari 1969—1970, 1970—1971, 1971—1972, 1972—1973 într-o oră săptămînal.

La clasele a IX-a şi a X-a

Noul plan de învăţămînt se va aplica integral (ca număr de ore şi conţinut) la clasa a IX-a din anul şcolar 1969—1970 şi la clasa a X-a din anul 1970—1971, pentru toate obiectele de învăţămînt.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

Ministerul Învăţămîntului aduce la cunoştinţa celor interesaţi că examenul de definitivare în învăţămînt în anul şcolar 1968/1969 va avea loc în perioada 1—10 septembrie 1969.

În conformitate cu prevederile art. 83 din Statutul personalului didactic, examenul pentru definitivarea în învăţămînt constă din probe scrise şi orale la următoarele discipline:

— pentru educatoare: limba şi literatura română (maternă), scris şi oral; probleme de psihologia copilului preşcolar şi pedagogie preşcolară (oral);

— pentru învăţători: limba şi literatura română (maternă), scris; aritmetică, probleme de psihologia copilului şi pedagogie şcolară (oral), socialism ştiinţific (oral);

— pentru profesori: obiectul de specialitate, scris şi oral; probleme de psihologia copilului şi pedagogie şcolară (oral); socialism ştiinţific (oral).

Învăţătorii şi educatoarele de la unităţile şcolare cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare vor susţine şi o probă orală la limba şi literatura română.

De asemenea, se aduce la cunoştinţa cadrelor didactice înscrise în anul şcolar 1968/1969 pentru obţinerea gradului II în învăţămînt, că în perioada 3—10 ianuarie 1970 va avea loc susţinerea colocviului, în conformitate cu prevederile art. 86 din Statutul personalului didactic, după cum urmează:

— pentru educatoare: literatura pentru copii şi metodica activităţii instructiv-educative în învăţămîntul preşcolar;

— pentru învăţători: limba română (maternă), aritmetica şi metodica predării acestor discipline;

— pentru profesori: obiectul de specialitate şi metodica predării acestui obiect.

Examenul de definitivare în învăţămînt, precum şi colocviul pentru obţinerea gradului II, se vor desfăşura pe baza programelor elaborate în acest sens de Ministerul Învăţămîntului şi difuzate cadrelor didactice înscrise la aceste examene prin Institutele de perfecţionare interjudeţene ale cadrelor didactice.

În perioada 25 august — 1 septembrie a.c. Institutele de perfecţionare interjudeţene vor organiza, pentru candidaţii înscrişi la examenul de definitivare în învăţămînt, consultaţii individuale şi colective.

Pentru cadrele didactice înscrise la gradul II se vor organiza, de asemenea, consultaţii de specialitate şi metodica predării specialităţii, în perioada 23—31 decembrie a.c.

Cadrele didactice pot solicita consultaţii individuale Institutelor de perfecţionare şi în afara acestei perioade.

*

Ministerul Învăţămîntului aduce la cunoştinţa celor interesaţi că profesorii, învăţătorii şi educatoarele în funcţie la data de 15 martie 1969 care nu au obţinut definitivarea în învăţămînt, fiind respinşi de trei ori şi nu mai aveau dreptul să se prezinte la acest examen, se vor putea prezenta, în mod excepţional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanţa de primăvară a elevilor din anul şcolar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcţiunile şcolilor, la inspectoratele şcolare judeţene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele şcolare judeţene (municipiul Bucureşti), după verificarea dosarelor candidaţilor înscrişi, vor efectua inspecţiile speciale în trimestrele I şi II ale anului şcolar 1969/1970.

Examenul se va desfăşura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învăţămînt.

PE ITINERARELE ANULUI XXV

BOGATA CONSTELAȚIE A ȘCOLILOR PATRIEI

Străbătînd meleagurile României socialiste, călătorul Anului XXV n-ar putea, oricît s-ar strădui, să cuprindă cu pasul și privirea tot ce s-a înfăptuit în acest memorabil pătrar de veac. De faci odată ocolul țării și vrei apoi s-o iei de la început rămîi surprins de transformările petrecute între timp. Ceea ce caracterizează, cred, epoca în care trăim este această permanentă metamorfoză a peisajului. Trebuie să ai niște brațe infinit de largi, ochi deosebit de pătrunzători, o memorie electronică pentru ca să poți deodată cuprinde, vedea și reține tot ceea ce cu generozitate îți oferă Patria. În douăzeci și cinci de ani s-a zămislit o nouă lume, s-a edificat o nouă orînduire. A fost o muncă de adevărați titani, într-un ritm de inimă tînără și viguroasă, cu o cutezanță demnă de cuceritorii unor mari înălțimi.

În tot ce s-a făurit, școala e parte integrantă. Legată indisolubil de mersul înainte al societății românești, de întreaga viață economică și socială, ea a atins astăzi, datorită atenției și grijii cu care a înconjurat-o partidul, o treaptă înaltă, corespunzătoare culturii și civilizației contemporane.

Fondurile acordate școlii în acest sfert de veac din bugetul de stat bat toate recordurile de pînă acum. În ultimii 10 ani au fost alocate pentru nevoile învățămîntului peste 56 miliarde de lei. Numai în anul trecut, s-au cheltuit pentru învățămînt peste 7,7 miliarde lei, iar planul pentru acest an prevede fonduri de 8,4 miliarde lei. O mare parte din fondurile cheltuite de stat este destinată îmbogățirii zestrei școlilor, bazei lor materiale, căci pentru asigurarea tuturor condițiilor de desfășurare a instruirii și educării tinerei generații se fac toate eforturile necesare. S-au construit sute și sute de școli. S-au realizat dotări care au ridicat procesul instructiv-educativ la nivelul unui învățămînt modern, corespunzător dezvoltării societății contemporane.

●

La propriu vorbind, peisajul românesc, așa cum poate fi el văzut în cel de al XXV-lea an după eliberare, nu poate fi conceput fără școală. Ne putem închipui oare noul oraș al Hunedoarei, Tîglina Galațiului, Orșova, a cărei vatră a fost strămutată alături, pentru a face loc apelor stăvilite de barajul de la Porțile de Fier, fără binecunoscutele clădiri ale școlilor moderne, care au răsărit peste tot, în mijlocul marilor aglomerări citadine sau alături de gigantice obiective industriale ale socialismului, cu aspectul lor luminos, optimist? Străbați Bărăganul și la Lehliu, lîngă gară, constați că în decorul altădată prăfuit, plat și dezolant s-a ridicat un proaspăt liceu, una dintre cele mai moderne clădiri de acest gen din țară. El face astăzi parte inseparabilă din fertilele bogății ale acestui colț de țară. Și dacă de pe întinsele cîmpii mănoase urci munții cei falnici, și acolo ai să găsești școli noi. Nimeni nu rămîne astăzi surprins cînd pe drumul care unduiește între Piatra Craiului și Bucegi, sus, la altitudinea de 1 300 m., întîlnește școala nou construită din Fundata.

Cu opt-zece ani în urmă, în inima Țării Oașului, meșteri au durat un minunat liceu, unul dintre primele însemne ale prefacerilor ce aveau să schimbe acest colț de țară. El a și dat primele generații de absolvenți, dintre care mulți, după încheierea studiilor în învățămîntul superior, s-au întors profesori, agronomi sau ingineri pe meleagurile de unde au plecat, odinioară vestite doar prin numărul mare de neștiutori de carte, prin viața grea și plină de privațiuni.

Astăzi, după 25 de ani, toate colțurile de țară altădată năpăstuite au școlile lor și liceele lor proprii. Ca și în Oaș, întîlnești mari clădiri școlare în Vrancea, în Munții Apuseni, în Delta Dunării și în Cîmpia Cara Su, în Maramureș sau în toată Țara de Sus. Toate au școli cu care se mîndresc. De fapt, există locșor pe harta patriei în care să nu se fi consemnat asemenea înnoiri?

Să ne închipuim o hartă a României socialiste din Anul XXV pe care am marca, printr-un beculeț, fiecare școală nou construită (La proporțiile sale, mica luminiță ar simboliza cum nu se poate mai bine fiecare lăcaș adevărat dătător de lumină. Imaginea întreagă ar fi edificatoare: o țară întreagă copleșită de lumină. Este o constelație superbă, apărută în cea mai bună zodie, în cea a socialismului victorios, făurit de mîinile harnice ale întregului popor sub conducerea partidului.

●

Într-o dimineață de iunie am poposit la Adjud. Înfloriseră trandafirii și soarele abia răsărit făcea să iradieze, pe albul imaculat al clădirii liceului de aici, lumini ireale. Ni s-a părut, jocul acela al culorilor, unic. Dar ne-am înșelat, căci l-am reîntîlnit și în orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, un oraș literalmente inundat de flori, și sus pe dealul Morilor, unde se înalță impunătorul complex școlar bîrlădean, și la Satu Mare, unde intrarea în Școala generală nr. 10 este o grădină pe care ar invidia-o orice maistru horticultor. Dar dincolo de imaginea scăldată în culori și lumină, strălucind de curățenie ca un pahar de cristal, impresionează și înaltul grad de funcționalitate pe care îl au noile școli. An de an noilor construcții școlare le-au fost aduse îmbunătățiri, au fost găsite amplasamente corespunzătoare, au fost perfecționate proiectele-tip.

Am vizitat zilele trecute microraionul 3 din cartierul bucureștean Drumul Taberei. Constructorii se pregăteau să predea ultima clădire dintr-un complex amplasat în inima microraionului. Complexul, destinat în întregime celor mai mici locatari ai cartierului, este reprezentativ pentru noile edificii școlare care se vor ridica anul acesta și în anii următori. El cuprinde creșă și grădinița de copii, o școală generală și un liceu alături de care, de curînd, a fost dată în folosință o modernă sală de gimnastică. Noua grădiniță are o capacitate de 200 de locuri și este „cuplată" cu creșa de 80 de locuri. Prima construcție de acest gen din țară, grădinița ne apare modernă și spațioasă, adaptată pe deplin procesului instructiv-educativ din învățămîntul preșcolar. Sălile pentru activități au o suprafață de 2,5 metri pătrați utili pe cap de copil. Alături de aceste săli se află vestiare, săli de mese, bucătărie, moderne grupuri sanitare, oficii etc. După cîte am fost informați, în depozitele Inspectoratului școlar al municipiului București s-au și adus toate cele necesare dotării acestei noi instituții preșcolare, începînd de la botoșeii celor mici, mici de tot și pînă la abacul celor din grupa mare.

Alături se înalță Școala generală nr. 164, constituită după binecunoscutul proiect-tip de școală cu 24 de săli de clasă, cărora li se adaugă laboratoarele și anexele necesare. Iar liceul — care poartă numărul 33 — este una din primele construcții școlare efectuate după un proiect nou, conceput special pentru liceul de cultură generală. Sub înfățișarea sa zveltă, în care trăsătura dominantă o constituie îmbinarea betonului cu suprafețe ample de sticlă, noul local are caracteristici funcționale mult superioare tipurilor anterioare de școli, permițînd desfășurarea unui învățămînt bazat pe cele mai noi și moderne metode de predare. Sălile de clasă sînt mai spațioase și mai bine iluminate. La fiecare etaj, un număr sporit de laboratoare sînt astfel amplasate încît pot primi lumina din două părți și sînt dotate cu aparatură și mobilier didactic de cel mai nou tip. Alte cabinete școlare, cabinete medicale, coridoare largi, vestiare ingenios montate etc. completează aspectul școlii, pe cît de frumos, pe atît de util. Cadrelor didactice le sînt rezervate, de asemenea, condiții optime de desfășurare a activității. Obișnuita cancelarie este completată de un hol de primire și de un cabinet metodic.

În curtea școlii, constructorii au despuiat de schele una dintre cele mai moderne săli destinate educației fizice și sportului. Ea este, de asemenea, prototipul viitoarelor săli cu care vor fi dotate numeroase licee de cultură generală și de specialitate din țară și din care primele 16 s-au și construit.

●

Cînd v-am propus să pornim la drum pe itinerarele patriei, în cel de-al XXV-lea an de la eliberarea de sub jugul fascist, v-am avizat că nu vom putea cuprinde tot ce s-a înfăptuit în acest pătrar de veac. N-am vorbit decît despre construcțiile școlare noi, răsărite peste tot, de-a lungul și de-a latul țării. Și încă n-am spus tot ce se putea spune. La fiecare pas, oricăruia dintre noi îi dau binețe însemnele vremurilor noi pe care le trăim.

MIRCEA IONEL

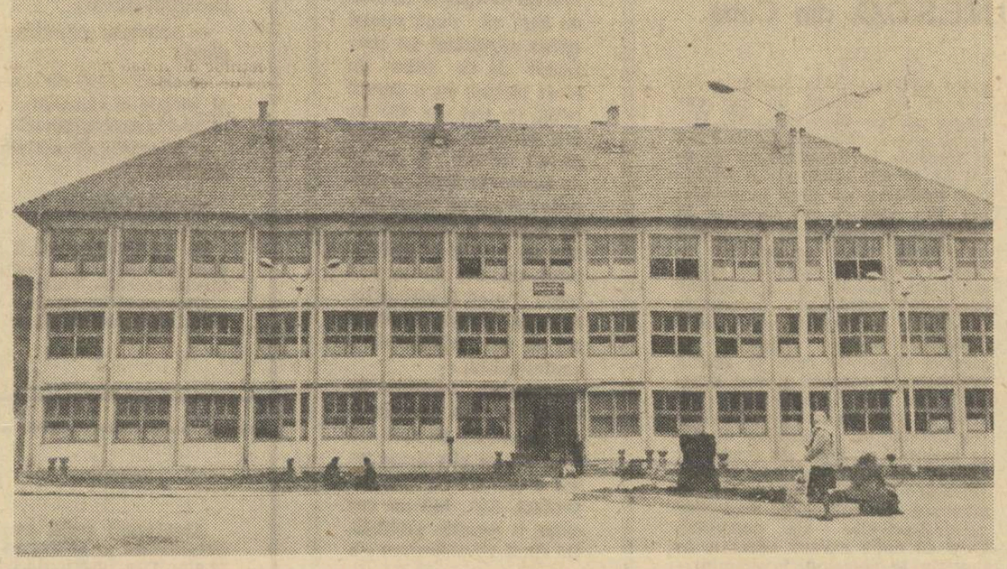

O nouă construcție școlară la Vișeu, județul Maramureș

SĂRBĂTOAREA SPORTULUI ȘCOLAR

Am fost în această săptămînă martorii unei ample desfășurări de talent și energie tinerească — finala celei de-a XX-a ediții a campionatelor școlare, închinată Congresului partidului și aniversării unui sfert de secol de la eliberarea patriei.

Stadionul tineretului, gazda manifestărilor inaugurale ale campionatului, a reunit, în dimineața de 16 iunie, concurenți și profesori, organizatori și invitați, care au trăit deopotrivă emoția întrecerilor.

La marea festivitate de deschidere a întrecerilor au fost prezenți tovarășii Anghel Alexe, președintele C.N.E.F.S., Traian Pop și Vasile Alexandrescu, adjuncți ai ministrului învățămîntului, precum și alte personalități.

După intonarea imnului patriei, Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, a declarat deschisă marea întrecere. Au luat startul în cadrul ei cele mai autentice valori ale sportului școlar din întreaga țară, multe dintre ele speranțe ale sportului românesc de performanță. Peste 1 300 de elevi, însoțiți de peste 250 de profesori, au venit împreună să-și susțină candidatura la titlurile supreme. Adolescenți solizi dar armonios clădiți, ca și gimnaști din primele clase, pe cît de mici pe atît de temerari în demonstrație, au uimit prin curajul, precizia și eleganța cu care au realizat probele de concurs. Felicia Bejan, elevă în clasa a IV-a a Școlii generale nr. 19 din Bacău, Kurt Szilier de la Școala generală nr. 6 din Lugoj, Maria Hanț de la Școala nr. 19 din Arad și mulți alții au demonstrat cu brio acest lucru la probele de gimnastică sportivă. Unii titulari din anul trecut, ca de exemplu Alina Goreac de la Liceul nr. 2 din Lugoj, Ioan Grecu de la Liceul Mihai Viteazul din București sau Elena Tetelea de la Liceul nr. 6 din Ploiești, au venit să-și confirme și să-și păstreze trofeul.. Mulți alții au venit pentru prima dată să-și afirme talentele. Rezultatele finalelor vor răspunde tuturor întrebărilor.

O constantă a campionatelor naționale școlare din acest an care merită să fie subliniată, este disciplina ireproșabilă a tuturor participanților, a tuturor echipelor. Elevii au demonstrat prin întreaga lor comportare o înaltă ținută etică. Este meritul lor, dar și al profesorilor care i-au pregătit. Ar fi dificil să se stabilească o ierarhie a valorilor în acest sens. Totuși unele sublinieri se pot face fără pericolul de a greși. Așa de pildă formațiile de elevi ale școlilor sportive din Piatra Neamț, cele din Tg. Mureș, din Arad și din Rîmnicul Vîlcea, ca și formația Liceului nr. 35 din București s-au dovedit a fi realmente la înălțime.

Ediția din acest an a campionatelor naționale școlare, marchează de fapt două decenii de continuă dezvoltare și perfecționare a educației fizice și sportului școlar. Mulți dintre concurenții care au participat la prima ediție sînt astăzi ei înșiși profesori, prezenți în finală alături de elevii lor. Și ei, ca și colegii lor mai virstnici, dovedesc o înaltă probitate profesională, dragoste pentru meseria lor atît de frumoasă, devotament pentru sarcina nobilă de a căli din punct de vedere spiritual și fizic tînăra generație a țării.

T. I.

Avem datoria să culegem comoara toponimiei noastre

Alcătuirea unui atlas toponimic al țării noastre este o operă așteptată cu deosebit interes. Culegerea totalității numelor de așezări omenești, de ape, de forme de relief, de păduri etc. existente la noi în țară presupune o uriașă participare de colaboratori din toate județele, colaboratori printre care profesorii de istorie, de geografie, de limba română și învățătorii ocupă un loc important.

Firește, cu studiul toponimelor se ocupă în primul rînd lingviștii — cei care prin specialitatea lor sînt chemați să descifreze din ce grai provine și din aproximativ ce vreme datează un toponim. Numai că singuri aceștia nu-și pot îndeplini cu succes și pînă la capăt datoria; de aceea, lingviștii care studiază toponimia au nevoie să-și asocieze specialiști din încă alte trei discipline științifice, adică să apeleze la ajutorul geografilor, al istoricilor și, în sfîrșit, al etnografilor. Geografii sînt primii care trebuie să pună la dispoziția lingviștilor toată documentarea geografică necesară asupra obiectului sau fenomenului geografic desemnat prin numele în cauză, documentare fără de care aflarea originii juste și a vîrstei unui nume nu poate fi dată decît în foarte rare cazuri; istoricii, după aceea, sînt cei care pot „servi" lingviștilor, la rîndu-le, documentarea istorică respectivă, adică îi pot pune pe urmele documentelor istorice în care numele sau denumirile geografice de care este vorba apar menționate de-a lungul timpului (fapt care înseamnă un sprijin deosebit de prețios pentru lingviștii toponimiști); etnografii, în sfîrșit, sînt chemați să sprijine și ei pe lingviști în studiul toponimiei, oferindu-le o documentare specifică, uneori foarte prețioasă.

Dar să ne oprim aici cu aceste considerații și să trecem la alte cîteva, în legătură cu întrebarea dacă toponimia este o știință care să merite atîta atenție și prețuire cîtă se pare că am vrea să-i acordăm.

Vom răspunde la această întrebare prin cîteva citate.

Iată ce se poate citi, de pildă, în pagina a doua a Introducerii la lucrarea **Toponimia românească**, apărută acum cinci ani în Editura Academiei și semnată de acad. Iorgu Iordan: „...istoricii au înțeles de timpuriu ce folos mare pot trage, pentru luminarea unor epoci obscure sau a unor detalii nelămurite din veacurile îndepărtate, exploatînd inteligent, cum se cuvine numele de locuri. Căci toponimia — continuă autorul — poate fi socotită drept istoria nescrisă a unui popor, o adevărată arhivă, unde se păstrează amintirea atîtor evenimente, întîmplări și fapte mai mult sau mai puțin vechi sau importante, care s-au petrecut de-a lungul timpurilor și au pasionat într-un chip oarecare sufletul popular". Și, mai departe: „Tot felul de momente sau întîmplări din viața unei colectivități umane — momente sau întîmplări istorice (în sens strict), sociale, economice, politice, psihologice — găsesc ecou adesea foarte prelungit, uneori permanent și definitiv, în toponimie".

De o importanță cu adevărat extraordinară, însă, ne va apărea ce ne spune marele nostru istoric N. Iorga în această privință: **„De mult mă urmărește gîndul unei esențiale întregiri a (cunoștinței) Istoriei Românilor în epoca vastă a evului mediu, prin cercetarea numelor de localități și a altor elemente geografice, în care am credința că se cuprinde o comoară ignorată".**

Iată acum, și ce spunea regretatul academician Emil Petrovici, într-o comunicare la Academie, în 1951: „De mare însemnătate pentru studiul istoriei limbii române și al istoriei țării noastre, pentru studiul istoriei formării poporului român sînt cercetările de toponimie (...) Indeosebi toponimia poate da indicații prețioase istoricilor în studiul epocilor pentru care lipsesc documente scrise. Este deci nevoie — continua Emil Petrovici — **să adunăm numele geografice din toate ținuturile țării,** precum și cele cuprinse în documentele istorice, Institutele de lingvistică ale Academiei au cuprins în planul lor de activitate și culegerea toponimiei de pe tot cuprinsul țării".

În pasajul pe care l-am reprodus din citata comunicare la Academie a lui Emil Petrovici ne-am luat voia să subliniem cuvintele: „...să adunăm numele geografice din toate ținuturile țării". Aceste cuvinte înseamnă un lucru extrem de important: că toponimia noastră trebuie culeasă de acum înainte, ca una ce încă n-a fost culeasă decît într-o foarte, foarte mică măsură față de volumul ei numeric, de imensitatea ei cantitativă. Or, cum s-o studiezi — cu succes și pînă la capăt — dacă încă n-ai cules-o sau n-ai cules-o decît, cum spuneam, într-o foarte mică măsură? Așa că, înainte de a ne ocupa de specificul științific al disciplinei toponimice, de greutățile pe care ea le ridică specialiștilor noștri, deocamdată trebuie să fim modești și să purcedem la treaba aceasta foarte, foarte serioasă, care se cheamă culegerea, de pe teren și din documente deopotrivă, a întregii noastre toponimii. Unul din lingviștii noștri exprima odată părerea că totalul numelor noastre geografice s-ar ridica, după aprecierea lui, la nu mai puțin de **500 000!**

Am văzut ce spunea N. Iorga și ce spunea, de asemenea, Emil Petrovici cu privire la importanța studiului toponimiei, de unde — deducem noi — datoria imperioasă pe care o avem de a culege și de a studia (de a studia pînă în ultimele ei fibre și secrete, ca să spunem așa), întreaga noastră toponimie, cît mai repede!

De ce, acest cît mai repede? În primul rînd, pentru că marile transformări care se petrec în țara noastră se răsfrîng și asupra toponimiei de pe întinsul țării. Ca să înțelegem cît de adevărat e acest lucru, n-avem decît să ne gîndim la transformările ce se petrec în lunca Dunării românești, unde fața pămîntului își schimbă înfățișarea la tot pasul și în tot momentul. Or, aceasta înseamnă secarea a sute de bălți mai mari sau mai mici, înseamnă desființarea (de către om) a sute și mii de mici gîrle ce șerpuiau „ca-n ziua cea dintîi" în largul luncii fluviului, neaducînd nici un folos, înseamnă dispariția atîtor mici zăvoaie (sau mici păduri, în general), care își aveau fiecare numele lor, nume care, însă, acum se duc, dispar și ele odată cu micile bălți sau lacuri, cu micile gîrle și păduri care le-au purtat. Or, toate acestea ce înseamnă? Înseamnă că pierdem zilnic cîte o mică parte din toponimia noastră, din aceste documente lingvistice, istorice, etnografice și geografice fără de preț. Și cu cît vom întîrzia mai mult a le culege, cu atît mai grele, mai ireparabile vor fi pierderile pe care le vom suferi.

A le culege înseamnă a crea bazele elaborării acelui Atlas toponimic al patriei noastre, operă de o valoare științifică și națională incalculabilă.

Dar cum trebuie făcută această culegere?

Vom răspunde la această întrebare într-un apropiat număr viitor al gazetei.

Doctor docent ION CONEA

Solemnitatea decernării Ordinului „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I Organizației pionierilor din România

(Urmare din pag. I)

succese la învățătură, viață fericită în România de mîine — comunistă.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost ascultată cu atenție și îndelung aplaudată de toți cei prezenți.

În semn de dragoste și recunoștință un grup de pionieri înmînează conducătorilor partidului și statului insigna jubiliară a Organizației pionierilor.

Un grup de pionieri înmînează tovarășului Nicolae Ceaușescu un album cu imagini din expediția pionierească „Pe urmele insurecției naționale antifasciste din România — august 1944". Pioniera Magda Dragomirescu, elevă în clasa a VII-a a Școlii generale 86 din Capitală, adresîndu-se tovarășului Ceaușescu, a spus: „Învățînd din eroismul, devotamentul și abnegația înaintașilor noștri, din sacrificiile comuniștilor români, ne pregătim pentru a deveni fii de nădejde ai scumpei noastre patrii, România socialistă. Recunoscători partidului drag, pentru tot ceea ce ne-a dăruit, încercăm să ne stăpînim emoțiile în fața dumneavoastră, dorind fierbinte să vedeți în noi viitorul națiunii române. Acum, cînd întregul popor se pregătește pentru întîmpinarea celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, pentru sărbătorirea unui sfert de veac de la eliberare, noi, pionierii, fiii de nădejde ai patriei, aducem salutul nostru fierbinte în semn de recunoștință și dăruire, deosebite mulțumiri Comitetului Central al Partidului Comunist Român, dumneavoastră personal, tovarășe secretar general, pentru îndrumarea permanentă și grija ce ne-o purtați.

Vă promitem că vom răspunde viitorului cu curaj și devotament așa cum ne-ați învățat, că alături de părinți vom contribui după puterile noastre la înflorirea scumpei noastre patrii".

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit pionierilor pentru frumosul dar ce i-a fost oferit.

După încheierea solemnității, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer și ceilalți conducători de partid și de stat prezenți s-au întreținut cu membrii conducerii Ministerului Învățămîntului și Consiliului Național al Organizației pionierilor, cu pionierii prezenți și s-au fotografiat în mijlocul purtătorilor cravatelor roșii.

Spectacol de gală

Formațiile premiate la finala Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor din țara noastră au prezentat joi seara, în sala Operei Române, un spectacol de gală închinat aniversării a 25 de ani de la eliberarea patriei și a 20 de ani de la crearea Organizației pionierilor din Republica Socialistă România.

La spectacol au asistat tovarășii Nicolae Ceaușescu, cu soția, Ion Gheorghe Maurer, cu soția, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, cu soția, Florian Dănălache, cu soția, Constantin Drăgan, cu soția, Leonte Răutu, cu soția, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu cu soția, Iosif Banc, cu soția, Petre Blajovici, cu soția, Dumitru Coliu, Mihai Gere, cu soția, Dumitru Popa, Vasile Patilineț, cu soția.

În sală se aflau, de asemenea, membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, oameni de știință, artă și cultură, un numeros public.

Au participat delegațiile organizațiilor de pionieri din Bulgaria, Cehoslovacia, R. D. Germană, Iugoslavia, Polonia, Ungaria și Uniunea Sovietică, aflate în țara noastră cu prilejul Zilei pionierilor români, precum și Tibor Lakatos, secretar general al Comitetului Internațional al mișcărilor de copii și adolescenți de pe lîngă Federația Mondială a Tineretului Democrat.

Au fost prezenți participanții la lucrările Mesei rotunde „Tineretul și securitatea europeană", care se desfășoară în țara noastră.

În foaierul Operei, conducătorii de partid și de stat au fost așteptați de un mare număr de pionieri care le-au făcut o călduroasă și entuziastă primire. La apariția în loja oficială, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer și ceilalți conducători de partid și de stat au fost salutați cu vii și îndelungi aplauze de întreaga asistență.

Desfășurat, ca și întregul Festival cultural-artistic al pionierilor și școlarilor, sub semnul marilor evenimente din viața poporului nostru — cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și aniversarea unui sfert de veac de la eliberarea patriei — spectacolul a constituit o amplă ilustrare a copilăriei fericite a pionierilor și școlarilor din patria noastră.

În versuri și cîntece, pionierii au exprimat, în chip emoționant, sentimente de dragoste și recunoștință ale tinerei generații față de partidul și statul nostru pentru grija cu care îi înconjoară. De un deosebit succes s-au bucurat dansurile românești și ale naționalităților conlocuitoare, prezentate de formațiile artistice din Bacău, Botoșani, Caraș-Severin, Constanța, Harghita, Iași și Maramureș, micile tulnicărese din comuna Bulzeștii de Sus, județul Hunedoara, fluierașii din comuna Dobroteși, județul Teleorman, și fanfara Palatului pionierilor din Capitală. O demonstrație de grație și suplețe au oferit, în cadrul numerelor lor de gimnastică, pionierii Liceului nr. 3 din Baia Mare și cei ai Școlii de 8 ani din comuna Roșiori, județul Mehedinți.

Spectacolul a cuprins, de asemenea, suite de melodii populare și muzică simfonică. Și-au mai dat concursul corul de copii al Radiodifuziunii, orchestra de muzică populară a Ansamblului „Ciocîrlia" și actori de la Teatrul Național din București.

Spectacolul s-a încheiat cu un sugestiv tablou — revărsare de cîntec, poezie și culoare — simbolizînd atașamentul față de partid și patrie, al celor peste un milion și jumătate de pionieri, legămîntul lor de a fi demni purtători ai însemnelor organizației revoluționare a copiilor. Întregul program a fost rodul tradiționalei întreceri a celor mai tineri artiști, care s-a desfășurat în cadrul Festivalului cultural-artistic.

La sfîrșitul spectacolului, care s-a bucurat de un frumos succes, pe scenă este adus un imens coș cu garoafe roșii dăruit micilor artiști de conducerea partidului și statului. Sute și sute de mîini se ridică deasupra capetelor, aplaudînd îndelung pentru Partidul Comunist Român și conducerea sa.

Spectacolul a fost transmis de posturile noastre de televiziune.

Valorificarea superioară a resurselor umane

(Urmare din pag. 1)

aceasta presupune întrunirea unui complex de factori și, în primul rînd, așa cum subliniază în proiectul Directivelor, realizarea în principal a pregătirii viitorilor muncitori în producție. Valabilă în primul rînd pentru învățămîntul care dă nemijlocit o pregătire profesională, indicația aceasta este orientativă și pentru ultimele clase ale școlii de 10 ani, în cadrul cărora elevii vor căpăta o pregătire tehnică-practică. Credem, de aceea, că inspectoratele școlare au datoria să asigure cele mai bune condiții practicii pe care o vor desfășura elevii claselor a IX-a începînd din toamna acestui an, în întreprinderile industriale și în agricultură.

Punînd accent pe orientarea profesională a viitorilor lucrători ca și pe educația lor profesională, vom face ca șansele de creștere a productivității muncii și ale eficienței economice să fie deosebit de mari, ceea ce va permite înfăptuirea cu succes a sarcinilor pe care Congresul al X-lea le va pune în fața poporului pentru anii care urmează.

Puternic impuls inițiativelor și energiilor creatoare

(Urmare din pag. 1)

gice și metodico-didactice pentru predarea diferitelor discipline de învățămînt.

O activitate intensă desfășoară în această perioadă și formațiile cultural-artistice ale sindicatelor din învățămînt, care se pregătesc să prezinte în orașele și comunele județului spectacole închinate Congresului și zilei de 23 August.

JUDEȚUL BACĂU Și în acest **județ — aflăm dintr-o scrisoare semnată de prof.** Aurelia Năcuță, **președinta Sindicatului învățămînt, va fi organizată în perioada care urmează o expoziție de material didactic realizat și conceput de către cadrele din școlile de cultură generală, din licee și de la Institutul pedagogic. De asemenea, va fi organizată o expoziție de carte pedagogică și de specialitate.**

Congresului și aniversării unui sfert de veac de la eliberarea patriei îi vor fi închinate și două expoziții personale și o expoziție colectivă de lucrări plastice realizate de cadrele didactice. Se impune semnalată, de asemenea, inițiativa Sindicatului învățămînt de a organiza o excursie a cadrelor didactice la locurile istorice și monumentele arhitectonice din Moldova.

ASPECTE DIN ÎNVĂȚĂMÎNTUL IUGOSLAV

– Impresii dintr-o vizită de documentare și schimb de experiență –

În cadrul programului de colaborare multilaterală între țara noastră și R.S.F. Iugoslavia, un loc important îl ocupă schimburile de experiență în problemele de învățămînt, știință și cultură.

Recent s-a înapoiat din țara socialistă vecină o delegație a Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură, condusă de tovarășa **ONIȚA GLIGOR**, vicepreședinte al Comitetului Uniunii, pe care am solicitat-o să ne prezinte cîteva dintre principalele impresii culese pe parcursul acestei vizite.

Programul vizitei noastre — ne-a spus tovarășa Gligor — a fost alcătuit în așa fel încît să ne permită cunoașterea stadiului actual de evoluție și a preocupărilor actuale în domeniul învățămîntului iugoslav, precum și specificul activității sindicatelor din învățămînt. Astfel, am avut ocazia să vizităm, la Zagreb, Școala generală „Frăție și unitate" și Centrul școlar al industriei textile, iar la Belgrad, gimnaziul „Mosha Pjade" și institutul de cercetare a problemelor școlare și de învățămînt.

Întrucît R.S.F. Iugoslavia este un stat multinațional, sistemul de învățămînt, deși unitar pe întreaga federație, înregistrează și anumite diferențieri. Diferențierile de la o republică la alta, în funcție de condițiile existente, privesc îndeosebi planurile de învățămînt și programele școlare. În legătură cu această caracteristică a învățămîntului, Institutul iugoslav de cercetare a problemelor școlare și de învățămînt numără, printre sarcinile sale principale, studierea experienței acumulate de școlile din fiecare republică și tendințele de perspectivă ale acestora și de asemenea prezentarea către organele de partid și de stat a unor lucrări de sinteză privind dezvoltarea învățămîntului în legătură cu evoluția structurii social-economice și progresul cultural al țării. În lumina acestor studii, organele de stat elaborează rezoluții și legi pentru fiecare republică în concordanță cu realitățile obiective și necesitățile de dezvoltare ale acesteia, precum și recomandări ale guvernului federal, care însă nu au un caracter de obligativitate. Institutul iugoslav de cercetare a problemelor școlare și de învățămînt cuprinde în tematica sa de studii un număr important de probleme privind organizarea și planificarea învățămîntului, economia școlară, modernizarea conținutului și metodelor de predare, educația elevilor. Întreagă această tematică este alcătuită la cererea organelor federale sau a unor foruri de învățămînt interesate, pentru fiecare temă încheindu-se un contract.

Un specific deosebit prezintă în învățămîntul din R.S.F. Iugoslavia și sistemul de autoconducere al fiecărei unități școlare. Aceasta se realizează, concret, prin intermediul consiliului școlar format din cadre didactice, reprezentanți ai personalului administrativ, ai părinților și ai cetățenilor din circumscripția școlară respectivă, precum și din reprezentanți ai elevilor. Consiliul este ales pe o perioadă de 4 ani, iar din doi în doi ani se schimbă jumătate din numărul membrilor săi. El alege la rîndul său, tot pentru o perioadă de patru ani, pe directorul școlii. Consiliul școlar are în atribuția lui întreaga administrare a școlii. Fiecare școală are un buget propriu, independent, finanțarea ei fiind realizată din fondul adunării comunale.

În cadrul fiecărei școli își desfășoară activitatea și consiliul profesoral — din care fac parte toate cadrele didactice și care se ocupă de îndrumarea și controlul activităților instructiv-educative — activele pe specialități (similare comisiilor metodice din școlile noastre) și comitetele de părinți.

Un rol important are în școlile din R.S.F. Iugoslavia, specialistul cu studii superioare de pedagogie. Acesta urmărește evoluția nivelului de cunoștințe al elevilor pe întreg parcursul școlarizării, recomandă soluții pentru individualizarea procesului de învățămînt, ia parte la diferitele cercetări pedagogice efectuate la nivelul școlii, organizează, la cerere, lecții model privind aplicarea diferitelor metode didactice, participă la discuțiile cu părinții elevilor a căror educație în familie prezintă anumite carențe. Pentru a verifica modul cum își însușesc elevii cunoștințele predate, pedagogii școlari, ca și ceilalți membri ai colectivelor didactice din învățămîntul iugoslav, utilizează pe scară largă testele.

Printre metodele care au luat o largă răspîndire în învățămîntul iugoslav se numără, alături de teleșcoală, învățămîntul muzeistic. Este vorba, anume, de lecții — excursii care au loc în general sîmbătă și care se desfășoară sub conducerea cadrelor didactice. În timpul vizitei noastre am avut prilejul să participăm la o asemenea lecție, desfășurată în grotele Muntelui lui Petru din regiunea Kordun, unde era instalat, în timpul războiului de eliberare națională, un spital al partizanilor. În aceste grote, devenite astăzi muzeu și cuprinzînd numeroase exponate privind lupta partizanilor, s-a desfășurat o emoționantă lecție de educație patriotică.

Discuțiile cu conducerea Federației lucrătorilor din activitățile sociale, în cadrul căreia sînt cuprinși și membrii corpului didactic, ne-au prilejuit cunoașterea unor aspecte privind specificul activității sindicatelor din învățămînt. Acestea sprijină în toate școlile aplicarea sistemului de autoconducere, stimulînd inițiativa și capacitățile creatoare ale fiecărui membru al colectivului, studiază problemele privind dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului, modalitățile de extindere și modernizare a unităților școlare existente, de îmbunătățire a procesului instructiv-educativ, se ocupă de perfecționarea profesorilor și de recalificarea învățătorilor care predau la clasele V—VIII.

În ansamblul ei, vizita pe care am efectuat-o în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, în cadrul căreia ne-am bucurat de o caldă și prietenească primire, ne-a dat posibilitatea să cunoaștem aspecte interesante ale sistemului de învățămînt din țara socialistă vecină, ale activității sindicatelor corpului didactic, ne-a prilejuit un amplu și util schimb de vederi privind colaborarea de viitor între organizațiile noastre.

O colaborare strînsă în interes reciproc

Interviu cu CORDELIA NAVARRO, președinta Comisiei naționale pentru U.N.E.S.C.O. din Cuba

La capătul unei vizite documentare pe care a făcut-o în țara noastră și pe care a caracterizat-o „interesantă și fructuoasă", dr. **CORDELIA NAVARRO**, președinta Comisiei naționale pentru UNESCO din Cuba, a acordat un interviu redactorului nostru **Mircea Herivan**, făcînd cu acest prilej cunoscute unele probleme actuale ale învățămîntului din Cuba și împărtășindu-și impresiile despre școala românească contemporană.

— Cititorii noștri, cadrele didactice din România manifestă interes pentru cunoașterea realizărilor învățămîntului din diferite țări ale lumii. Vă rugăm ca, răspunzînd acestui interes, să ne vorbiți despre trăsăturile și tendințele dominante ale evoluției actuale a învățămîntului și educației din țara dv.

— Se poate afirma că momentul actual premerge începutului unei etape istorice în dezvoltarea învățămîntului din țara noastră. Peste puțină vreme cadrele didactice, întreaga opinie publică va începe dezbaterea noii Legi a învățămîntului obligatoriu, considerată la noi drept una dintre cele mai importante măsuri pe care urmează să le adopte Guvernul Revoluționar. O altă măsură importantă anunțată de tovarășul Fidel Castro este îmbinarea strînsă a învățămîntului tehnologic și a învățămîntului preuniversitar cu pregătirea pentru apărarea patriei. În felul acesta anii de școală vor fi valorificați în mod intensiv atît pe planul intereselor sociale ale colectivității, cît și în favoarea dezvoltării multilaterale a fiecărei personalități.

Un efort susținut se întreprinde în Cuba în domeniul educației adulților. El constă în includerea tuturor oamenilor muncii care nu au atins încă un nivel adecvat de pregătire în forme instituționalizate de studiu — care se desfășoară mai ales în orele de seară — realizîndu-se astfel ridicarea nivelului lor de cultură și de calificare profesională. Această formă de educație a adulților a căpătat contururi pregnante după anul 1961 cînd, practic, în Cuba a fost lichidat analfabetismul. Totuși, atenția noastră în această direcție se păstrează trează pentru a combate continuu analfabetismul rezidual.

— Am dori să ne vorbiți în continuare despre cîteva dintre cele mai eficiente forme de educație utilizate în învățămîntul cubanez, precum și despre unele preocupări didactice actuale.

— Rezultatele care ne bucură în cea mai mare măsură sînt cele ale acțiunii educative numite „școala pe cîmp". Timp de 45 de zile din calendarul școlar, elevii din învățămîntul preuniversitar și din învățămîntul tehnologic pleacă pe cîmp, unde participă la munca productivă în funcție de capacitățile lor fizice. Această acțiune are un dublu efect educativ: pe de o parte ea îi deprinde pe tineri să prețuiască munca în producție, le face cunoscută viața satului și a muncitorilor de pe ogoare, iar pe de altă parte are rezultate economice importante. În ultimii ani, de pildă, elevii din învățămîntul tehnologic au adus o contribuție apreciată pe linie de stat la recoltarea trestiei de zahăr.

În ansamblul său, activitatea desfășurată în școala cubaneză urmărește realizarea unei educații integrale, care vizează, alături de formarea cunoștințelor cultural-științifice, participarea elevilor la munca productivă, la diferite activități extrașcolare — artistice, sportive și recreative — astfel încît să se realizeze un învățămînt viu, legat de cerințele contemporaneității. În acest context se situează și noua orientare de conținut a învățămîntului nostru, experimentele privind introducerea matematicii moderne la nivelul diferitelor clase ale școlii generale, interesul acordat utilizării metodelor active, introducerea accelerată a mijloacelor didactici moderne în școli în această privință țin să remarc efortul de autodotare, foarte multe școli dispunînd în prezent de adevărate ateliere pentru producția materialului didactic. Întregul corp didactic dovedește o înaltă responsabilitate față de sarcinile ce i-au fost încredințate, participînd cu regularitate la seminariile anuale menite să asigure continua perfecționare profesională și pedagogică.

— Ați avut ocazia să cunoașteți unele realități ale învățămîntului și educației din România. Am dori să știm care este părerea dv. asupra lor.

— Vizitele pe care le-am întreprins în diferite instituții de învățămînt, discuțiile interesante pe care le-am purtat cu prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului, cu specialiști din domeniul pedagogiei și cu numeroase cadre didactice din învățămîntul de toate gradele m-au convins că în România socialistă s-a realizat un salt extraordinar pe plan educativ. Generalizarea învățămîntului de 8 ani și trecerea la învățămîntul general de 10 ani constituie o strălucită realizare pe plan internațional. Din ceea ce am cunoscut în România mi-am putut da seama că această reușită se datorește aplicării creatoare de către întregul corp didactic a indicațiilor partidului, activității instructive de înaltă competență pe care o desfășoară cadrele didactice și atenției deosebite care se acordă problemelor educării tinerei generații. Am fost, de asemenea, deosebit de impresionată de participarea tineretului, a școlarilor la viața culturală a țării, de faptul că paralel cu însușirea unei culturi științifico-tehnice moderne ei se preocupă de cultivarea tradițiilor cultural-artistice ale poporului. Cred că noile măsuri adoptate în țara dv. în domeniul învățămîntului și educației vă vor prilejui satisfacții și rezultate și mai mari în viitor.

— Care sînt, după dumneavoastră, perspectivele pentru colaborarea de viitor între învățămîntul din România și cel din Cuba?

— După părerea mea aceste legături sînt în prezent dintre cele mai bune și se întăresc necontenit, atît prin schimbul de delegații pe linie de stat cît și prin schimbul de specialiști în diferite domenii ale învățămîntului. De altfel, unul din aspectele cele mai pregnante pe care le-am întîlnit în decursul vizitei întreprinse în țara dv. îl constituie dorința caldă de colaborare, interesul și simpatia pe care le-am constatat pretutindeni față de țara mea. Sînt convinsă că și pe viitor vom întreține legături din ce în ce mai strînse în problemele de interes reciproc și, în mod special, pe temele educării multilaterale a tineretului și ale modernizării învățămîntului.

Îndrumarea educației artistice a tineretului maghiar

În cadrul Societății maghiare de pedagogie a fost constituită o secție de educație vizuală, care are ca obiective îndrumarea educației artistice din cadrul școlii și sublinierea complexității rolului social deținut de educația estetică extrașcolară.

Domeniile de activitate ale secției sînt multiple. Astfel, ea a stabilit legături cu Uniunea artiștilor plastici din Ungaria, cu muzeele de artă etc., acordă ajutor didactico-metodic universităților populare, radioului și televiziunii în activitatea de educație artistică pe care o desfășoară și, mai ales, orientează educația estetică desfășurată în instituțiile de învățămînt de toate gradele, ca și perfecționarea cadrelor didactice de specialitate. În acest scop se organizează conferințe, consfătuiri, expoziții. De asemenea, se publică lucrări, studii și documente de specialitate, se organizează cursuri de vară pentru perfecționarea specialiștilor, se inițiază anchete privind educația artistică extrașcolară etc.

Eleve regizoare de film

Un tînăr cineast din München, Edgar Reitz, a înmînat cîte o cameră de filmat la 26 de eleve de liceu, în vîrstă de 13 pînă la 16 ani. Tinerele fete au început să turneze de zor și după numai cîteva săptămîni au prezentat 26 de filme de scurt metraj, cu o durată totală de trei ore. Ele au fost complet libere să-și aleagă temele și modul de expunere. Singura condiție: după un scurt curs de tehnică a filmului, fetele au trebuit să execute totul singure, de la scenariu și pînă la ultima fotografie. Numai la montaj au fost ajutate de o profesionistă.

Peliculele realizate de eleve au fost surprinzător de reușite. În cinci cazuri, ele au ales drept temă o acțiune complet inventată, iar într-un caz chiar o poveste polițistă. De cinci ori obiectivul s-a oprit asupra mediului înconjurător, desprinzînd atitudinea cotidiană a locuitorilor orașului. S-au realizat de asemenea patru filme documentare, dintre care unul înfățișa evoluția unui tînăr sportiv, iar altul tipărirea unui ziar. Cîteva tinere regizoare au ales teme lirice, altele au descris trăiri proprii sau probleme umane. Filmul cel mai reușit a tratat circulația într-un mare oraș.

Edgar Reitz s-a arătat foarte mulțumit de primele producții ale elevelor. „Discuții atît de interesante ca cele cu aceste eleve nu am purtat nici măcar la academiile de film" — a spus el.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI ORADEA

ANUNȚĂ:

Scoaterea la concurs a postului de conferențiar la catedra de Geografie, disciplina Geografie fizică a R. S. România, poziția 1.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului, str. Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia participarea la concurs.

Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 60 de zile de la data expirării termenului de înscriere.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII-BUCUREȘTI

ANUNȚĂ:

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

— Conferențiar la Catedra de Tehnologie mecanică, disciplina „Tehnologia prelucrărilor mecanice și toleranțe", poziția 2 din statul de funcțiuni.

— Profesor la Catedra de Clădiri civile, disciplina „Clădiri", poziția 4 din statul de funcțiuni.

— Profesor la Catedra de Construcții hidrotehnice, disciplina „Hidrologie și meteorologie, Mașini hidraulice și stații de pompare", poziția 3 din statul de funcțiuni.

— Profesor la Catedra de Geometrie descriptivă și desen II, disciplina „Geometrie descriptivă", poziția 1 din statul de funcțiuni.

— Conferențiar la Catedra de Geometrie descriptivă și desen I, disciplina „Geometrie descriptivă", poziția 5 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului din București, b-dul Republicii nr. 176, în termen de o lună de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, o cerere la care vor anexa următoarele acte (în două exemplare):

— Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;

— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent în științe;

— Lucrările științifice ale candidatului (într-un exemplar);

— Certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;

— Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat;

— Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

ANUNȚ

Absolvenții școlii normale din Tîrgu-Jiu promoția 1929 organizează la 17 august 1969 întîlnirea după 40 de ani de la absolvire. Înscrierile și adresele se vor comunica pe adresa: Crăciunescu Ion, înv. comuna Drăgușești — satul Iași, județul Gorj.

Sesiune consacrată împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui Nicolae Bălcescu

Societatea de științe istorice organizează la Rm. Vîlcea, în zilele de 21—22 iunie a.c., o sesiune științifică festivă pe țară, consacrată împlinirii a 150 de ani de la nașterea lui Nicolae Bălcescu. La lucrările sesiunii vor participa circa 100 de delegați, reprezentanți ai filialelor și subfilialelor Societății din 60 de centre din țară.

Programul va cuprinde comunicări științifice privind viața și activitatea marelui nostru istoric, susținute de academicieni, cadre didactice din învățămîntul superior și învățămîntul de cultură generală, cercetători științifici.

Lucrările sesiunii se vor încheia cu vizite la Muzeul din Bălcești, la mînăstiri, la culele de la Măldărești etc.

Pe cărările patriei

Consiliul municipal Mediaș al Organizației Pionierilor a inițiat o acțiune largă de antrenare a pionierilor și școlarilor în excursii și drumeții, instituind premii pentru unitățile cu cele mai bune rezultate în această privință, ca și pentru cele mai bune materiale documentare culese și întocmite cu prilejul excursiilor.

Acțiunea a fost primită cu deosebit interes de către copii și cadre didactice. Pînă acum s-au înscris să participe la excursii și drumeții 2500 de pionieri și școlari. Cei mai mici și-au propus cunoașterea localității și a împrejurimilor acesteia, ca și organizarea, la punctele de odihnă a unor concursuri, jocuri de orientare, întreceri sportive. Pionierii din clasele V—VII vor face excursii pe o arie mai întinsă. Cei de la Școala generală nr. 7, de exemplu, vor pleca în ospeție, pentru cîteva zile, la colegii lor din comunele Păucea, Bazna și Moșna, sau vor poposi în comunele cu bogate tradiții folclorice și vestigii istorice, ca Alma, Nemșa, Richiș și Buzd. Cei de la Școala generală nr. 4 și de la Liceul nr. 2 vor porni cu corturile spre Sibiu, iar cei de la Școala generală nr. 2 vor vizita Ocna Sibiului, Rășinarii, Avrigul, precum și satele învecinate.

Peste 2000 de copii vor pleca în excursii județene și interjudețene pe itinerare din cele mai diferite: Valea Prahovei, Valea Oltului, Munții Apuseni, Cheile Remetului, Cheile Turzii, Hidrocentrala de la Bicaz, Hidrocentrala de pe Argeș, Vatra Dornei. Putna, Lacul Roșu. Dar nu numai varietatea itinerarului este punct de atracție în aceste excursii, ci și tematica lor. Iată cîteva din temele acestor excursii: „Pe urmele lui 23 August" (expediție pionierească la locurile legate de acest eveniment), „Pe urmele Unirii" (excursie la Alba Iulia, organizată de clasa a IV-a de la Școala generală nr. 4), „Cel mai iscusit fotograf al Deltei" (excursia fotografilor amatori din clasele VI—VII).

Prin drumețiile și vizitele organizate elevii vor cunoaște mai bine mărețele realizări ale socialismului, se vor întîlni cu martori ai evenimentelor din august 1944.

AURELIA TATU
președinta Consiliului municipal Mediaș al Organizației Pionierilor

Concurs de aptitudini

La sfîrșitul acestui an școlar, cadrele didactice de la clasele I—IV ale Școlii generale nr. 3 din Capitală au inițiat un interesant concurs de aptitudini, la care au participat elevii claselor respective. Organizat la disciplinele limba română, matematică, desen muzică și educație fizică, concursul s-a bucurat de un deosebit interes în rîndul școlarilor. Celor mai talentați copii, care au dovedit aptitudini speciale, li s-au conferit diplome în cadrul unei adunări festive, organizată pe întreaga școală.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI–Nr. 1001

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Simbătă 28 iunie 1969
6 pag. 25 bani

DE „ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI"

SALUTUL
Ministerului Învățămîntului și Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

30 Iunie. Este ziua de cinstire a muncii entuziaste și rodnice a tuturor slujitorilor școlii. Copiii, elevii și studenții, părinții lor și toți oamenii muncii își îndreaptă astăzi gîndurile de recunoștință și de dragoste către educatoarele, învățătorii și profesorii din patria noastră.

Muncind cu devotament și dăruire, în calitatea lor de dascăli respectați la catedră sau de activiști neobosiți pe tărîmul obștesc, cadrele didactice își îndeplinesc cu cinste misiunea încredințată de partid și popor de a educa tineretul școlar în spiritul măreților idealuri ale socialismului și comunismului.

În acest an, sărbătorirea „Zilei învățătorului" are loc în atmosfera de entuziasm creator cu care poporul nostru întîmpină Congresul al X-lea al partidului și cea de a 25-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist. Ea se desfășoară în condițiile activității însuflețite pe care o depun toți slujitorii școlii pentru înfăptuirea prevederilor înscrise în Directivele plenarei Comitetului Central al partidului din aprilie 1968 și în Legea învățămîntului, documente programatice de mare însemnătate pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului nostru de toate gradele.

Realizînd politica școlară a partidului, urmînd îndrumările și îndemnurile prețioase adresate permanent școlii noastre de conducerea partidului, de tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, au fost luate importante măsuri privind profilul, organizarea și conținutul învățămîntului, astfel încît școala să poată răspunde în cele mai bune condițiuni exigențelor sporite ale societății noastre socialiste.

Bilanțul anului școlar care se încheie este deosebit de bogat. Au funcționat clase I cu copii de 6 ani, s-au luat măsuri în vederea trecerii, din toamnă, la școala de 10 ani, s-au îmbunătățit nomenclatoarele de specialități și durata studiilor pentru învățămîntul profesional și tehnic și învățămîntul superior, s-au creat secții și facultăți noi, a fost organizat învățămîntul pentru subingineri, au fost elaborate noi planuri și programe de învățămînt, s-au adus importante îmbunătățiri bazei materiale a învățămîntului.

Continua preocupare a partidului și statului pentru a crea cadrelor didactice condiții tot mai bune de muncă și de viață își găsește noi și ample expresii în prevederile Statutului personalului didactic, adoptat în martie anul acesta de Marea Adunare Națională. Alături de celelalte documente de partid și de stat, Statutul constituie un act deosebit de valoros pentru bunul mers al învățămîntului. Majorarea salariului în învățămîntul de toate gradele, îmbunătățirea sistemului de perfecționare și de acordare a gradelor didactice, reglementarea modalităților de promovare a corpului profesoral sînt dovezi ale grijii partidului pentru continua îmbunătățire a situației materiale și profesionale a celor care s-au dedicat sarcinii nobile de a pregăti tinerele generații.

Dar, ceea ce s-a realizat pînă în prezent nu reprezintă decît o etapă din vastul program de dezvoltare și perfecționare a învățămîntului, conceput de Partidul Comunist Român. În fața noastră stau țeluri mărețe. Începînd cu anul școlar 1969/1970, trecem la înfăptuirea școlii obligatorii de 10 ani care — așa cum prevede proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al partidului — în viitorul cincinal se va generaliza și consolida. Realizarea acestei prevederi deosebit de însemnate va asigura accesul la un învățămînt de nivel mai înalt, va contribui la îmbogățirea orizontului cultural al întregului popor.

În strînsă legătură cu dezvoltarea economiei naționale, documentele pentru Congresul al X-lea prevăd sporirea într-o măsură importantă a numărului de muncitori calificați și de specialiști cu calificare medie și superioară, îmbunătățirea raportului dintre aceste categorii de personal. Creșterea numărului de muncitori calificați se va realiza prin școlile profesionale și ucenicia la locul de muncă, iar liceele de specialitate vor deveni principala formă de pregătire a cadrelor medii. Un accent deosebit se va pune pe dezvoltarea învățămîntului superior tehnic și economic, care va trebui să pregătească un număr sporit de cadre în domenii de mare actualitate.

Înfăptuirea acestor prevederi din documentele pentru Congresul al X-lea cere să se acorde și mai multă atenție corelării tot mai strînse a învățămîntului cu necesitățile economiei, îmbunătățirii, în continuare, a conținutului învățămîntului de toate gradele.

Participarea, împreună cu întregul popor, la realizarea amplului program de desăvîrșire a construcției socialiste, prevăzut în Tezele și proiectul de Directive ale Congresului al X-lea, cere de la educatoare, învățători, profesori, de la întregul personal didactic, să se preocupe de ridicarea continuă a nivelului de pregătire a elevilor și studenților, să cultive și să dezvolte în rîndurile tineretului respectul față de muncă, înalta răspundere față de îndatoririle sale, dragostea și devotamentul nemărginit față de patrie și de Partidul Comunist Român.

Avem deplina convingere că întregul corp profesoral va da dovadă de și mai mult elan în înfăptuirea prevederilor din documentele pentru Congresul al X-lea al P.C.R., a programului de dezvoltare a învățămîntului. Adeziunea unanimă și entuziastă a oamenilor școlii la politica internă și externă a partidului nostru este o dovadă grăitoare a hotărîrii lor de a-și îndeplini cu spirit de răspundere și cinste misiunea de educatori.

Cu ocazia „Zilei Învățătorului", Ministerul Învățămîntului și Biroul Executiv al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură adresează tuturor cadrelor didactice calde felicitări pentru rezultatele obținute în munca instructiv-educativă și le urează succes deplin în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire.

Acad. ȘTEFAN BĂLAN
ministrul învățămîntului

CONSTANTIN DRĂGULESCU,
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

SALUTUL
Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Consiliul Național al Organizației Pionierilor folosește prilejul oferit de sărbătorirea „Zilei învățătorului" pentru a-și manifesta considerația față de munca plină de răspundere a zecilor de mii de profesori și învățători.

Primiți, tovarăși învățători și profesori, mulțumirea noastră pentru dăruirea și pasiunea cu care vă dedicați energia și priceperea educării și formării tinerelor generații ale țării, îndrumării activității pionierești.

Organizația Pionierilor își aduce, alături de școală, contribuția la educarea multilaterală a copiilor patriei. În cuvîntul rostit cu prilejul conferirii Ordinului „Steaua R. S. România" cl. I. Organizației Pionierilor pentru activitatea meritorie depusă în cei 20 de ani de existență, secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, arăta: „Noi prețuim mult activitatea susținută dusă de Organizația revoluționară a tineretului, sub conducerea partidului, faptul că din rîndurile pionierilor au crescut zeci de mii de cadre de nădejde ale patriei noastre în toate domeniile de activitate". Cinstea acestor înalte aprecieri revine și cadrelor didactice, comandanților care au vegheat permanent ca pionierii și școlarii să fie educați în spiritul nobilelor idealuri ale comunismului.

În ajunul celui de al X-lea Congres al partidului și al celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei, noi responsabilități revin Organizației Pionierilor. Ne exprimăm convingerea că nu veți precupeți nici un efort pentru a sprijini cu entuziasm, pe mai departe, organizația noastră, contribuind la ridicarea neîntreruptă a nivelului activității pionierești, la îmbogățirea și diversificarea conținutului acesteia, antrenînd copiii la o activitate plăcută, cu sporită eficiență instructiv-educativă, aptă să cultive talentele și spiritul creator.

Acum, cînd zilele însorite ale vacanței cheamă sutele de mii de copii în cele mai interesante și mai pitorești locuri ale țării, în tabere, excursii și drumeții, cînd pionierii și școlarii vor da cimp liber inițiativelor și dorințelor lor, ne manifestăm încrederea că vă veți continua cu aceeași însuflețire misiunea educativă încredințată.

Cu ocazia „Zilei învățătorului", în numele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, alături de întregul nostru popor, vă felicităm călduros pentru activitatea rodnică ce ați depus-o și vă urăm succes în munca nobilă și plină de răspundere pe care o veți desfășura pe mai departe.

VIRGILIU RADULIAN
președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Devotament, generozitate

Nimeni nu contestă că există atîtea trăsături fizionomice specifice ale minerilor, încît ei ar putea fi recunoscuți de departe, pe străzile bătrînei Europe, ca și pe avenidele din Lumea Nouă, descoperită de Columb. Gravitatea subteranului, înfruntarea clipă de clipă a primejdiilor, imprimă o anume gestică, o anume mimică, dură, comună cu roca, neconfundabilă cu a altor categorii de semeni ... Dascălii au și ei o expresie care e numai a lor. Poate nespectaculoasă, poate nu cioplită în piatră; dimpotrivă, polișată de contactul zilnic cu cea mai fragilă, mai friabilă, mai prețioasă materie primă a omenirii: sufletul copilului de vîrstă școlară. Dragoste părintească, răbdare de înger, pricepere de specialist, devoțiune, generozitate pînă la uitare de sine, cîte, fără număr, însușiri nobile, nicăieri înregistrate, nicăieri trecute cu inițiale de aur în catastife, iradiază învățătorii și profesorii în viața unui copil! Desigur, vîrsta de șapte ani e o vîrstă a amintirilor relativ constituite, a pragurilor prime, oricum memorabile. Din anii absenței literelor în cei ai alfabetului, din anii gîndirii neorînduite, neabstractizate, în cei ai mijloacelor de comunicare scrise, intră copilul prin marea poartă a lui A, pe care i-o deschide, cu tandră seriozitate, învățătorul. Din dulcele haos al primilor ani, ajunge în imperiul ordonat de cifre cu ajutorul aceluiași prim dascăl de școală. Un sculptor modelează un obraz cu palmele sale, demiurgice, pentru ca profesorii să-l însoțească apoi pînă la poarta spre facultate. Privitorii nu văd însă decît opera mîinilor de artist, truda nobilă a fost înglobată în materia primă, insuflîndu-i acea misterioasă forță de iradiație a vieții, care se transmite prin artă. În felul său, dascălul este și el un artist. Alături de părinți, e un sculptor al copilăriei, al adolescenței. Un sculptor modest, care însoțește elevii pînă în ultima zi de școală pentru a-i încredința apoi cărturarilor universității și a-i privi cu mîna streașină cum înaintează, urcă, depărtîndu-se, și nu odată uitînd pe cel care le-a vegheat atîția ani drumul printre marile comori ale umanității.

Către voi, către eroii necunoscuți și nerecunoscuți de atîtea ori în trecutul îndepărtat, către voi, prețuiții dascăli ai țării, din rîndul cărora se disting învățătorii și profesorii emeriți, dintre care se aleg gospodari ai treburilor publice, în consiliul popular al celui mai mărunt sat ca și în cel mai mare for legislativ al țării, spre voi se îndreaptă privirea tuturor în această zi care vă e închinată. Vouă, dascăli ai noștri, printre strămoșii cărora se numără un Anton Pann, un Gheorghe Lazăr, un Ion Creangă, respectul și recunoștința noastră! Vouă, care deprindeți copiii cu dragostea de oameni, ca și de locurile natale, vouă care îi educați în spiritul mîndriei, nu al orgoliului, care îi creșteți cu conștiința curajului civic, nu în cultul forței, care treziți în ei dragostea de muncă, nu patima efortului în sine, spiritul emulativ, nu rivalitatea și concurența, în voi văd părinții copiilor prietenii, aliații cei mai de seamă în zilnica, tăcuta, nobila trudă de a educa viitorii cetățeni ai acestei patrii socialiste.

VERONICA PORUMBACU

ÎN ÎNTÎMPINAREA CELUI DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

Matematicii să-i acordăm mare atenție în pregătirea cadrelor

Așa cum rezultă din proiectul Directivelor Congresului al X-lea al partidului privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980, pentru făurirea multilaterală și deplină a socialismului și pentru crearea condițiilor necesare trecerii treptate spre comunism este necesar să se acorde o atenție sporită rolului important care revine științei puse în slujba maselor, în slujba progresului economic și social într-adevăr, valorificarea la maximum a resurselor materiale și umane ale țării, a eforturilor făcute de popor pentru dezvoltarea forțelor de producție, pentru asigurarea progresului neîntrerupt al societății noastre socialiste implică în mod obligatoriu dezvoltarea impetuoasă a științelor, element indispensabil al progresului tehnic, spiritual și social.

Matematica una din științele fundamentale care se aplică astăzi la cel mai înalt nivel în toate domeniile științei, în științele naturii ca și în științele sociale, mi se pare a fi totodată una dintre disciplinele școlare căreia trebuie să-i acordăm cea mai mare atenție în pregătirea cadrelor care vor contribui mîine la făurirea multilaterală și deplină a socialismului și la crearea condițiilor pentru trecerea treptată spre comunism. Trăim într-o epocă de strictă specializare, impusă de dezvoltarea necontenită a științelor, iar unitatea dintre specialiști poate s-o dea în cea mai largă măsură limbajul matematic, care este în bună parte astăzi și va deveni în viitor și mai mult comun pentru toți specialiștii, fiind în același timp o metodă comună de lucru. Matematica devine, din ce în ce mai mult, o știință care trebuie cunoscută, ca și filozofia, de orice intelectual. Tehnicienii și economiștii au nevoie de matematică în cel mai înalt grad. Biologia și medicina nu-și mai pot rezolva problemele de bază fără să facă apel la ea. Nu de mult a apărut o știință matematică nouă, la care apelează numeroase alte științe moderne și care va fi una dintre marile științe ale viitorului — cibernetica. De aceea, consider că progresul științific nu poate fi înțeles fără o puternică dezvoltare a științelor matematice, fără cadre specializate în acest domeniu sau, în orice caz, înzestrate cu o solidă instrucție matematică.

Problema mai are și un alt aspect. Necesitățile societății contemporane au atras după sine o astfel de dezvoltare a științelor încît avuția de informații a omenirii depășește posibilitățile de acumulare ale creierului uman. De aceea, memoria a trecut pe un plan secundar. Ceea ce trebuie dezvoltat în primul rînd este judecata, posibilitatea ca omul să

Acad. prof. GHEORGHE MIHOC

(Continuare în pag. a 2-a)

Promovarea în învățămînt a cuceririlor științei

Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român și proiectul Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. privind planul cincinal pe anii 1971-1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976-1980 — documente programatice de o covîrșitoare însemnătate — pornesc de la analiza și cunoașterea științifică, aprofundată a cerințelor vieții, a legilor obiective ale dezvoltării sociale raportate la realitățile concrete din țara noastră, la condițiile ei specifice, urmărind perfecționarea tuturor domeniilor vieții economice, sociale și culturale. În cadrul acestui program multilateral de dezvoltare a țării un loc important îl deține știința și învățămîntul care sînt strîns condiționate și corelate cu toate sectoarele de activitate umană.

Relațiile învățămîntului cu știința sînt multiple și se condiționează și influențează reciproc. Viitorii oameni de știință se formează în școală; învățămîntul pune bazele pregătirii lor, le dezvoltă interesul pentru un domeniu sau altul al științei, le valorifică înclinațiile și preocupările. Această contribuție a școlii a devenit tot mai simțită, mai activă și mai rodnică pe măsura perfecționării învățămîntului, a ridicării nivelului său științific, a îmbunătățirii metodelor și mijloacelor de învățămînt, a totalității formelor și mijloacelor folosite în vederea valorificării optimale a capacităților tineretului din școli și facultăți.

La anumite grade ale învățămîntului tinerii sînt inițiați și în munca de cercetare. Aceasta începe încă din liceu, prin activitatea desfășurată în cercurile pe obiecte, în cadrul cărora elevii învață să obser-

EUGEN BLIDEANU
director general în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 2-a)

Adeziune entuziastă la programul propus de partid

În adunarea de partid care a avut ca obiectiv dezbaterea Documentelor elaborate de partid pentru Congresul al X-lea, comuniștii de la Institutul de științe pedagogice, manifestîndu-și adeziunea totală și devotamentul față de înțeleapta politică a partidului, și-au exprimat bucuria de a fi contemporani cu marile succese pe care le înregistrează patria noastră și au făcut un valoros schimb de idei cu privire la modalitățile de obținere a progresului continuu al cercetării pedagogice în slujba învățămîntului.

În cuvîntul său, A. Vasilescu a relevat necesitatea unei analize profunde a propriei activități de către fiecare cercetător în vederea sporirii contribuției la perfecționarea învățămîntului și modernizarea pedagogiei, subliniind totodată importanța stimulării luptei de opinii ca mijloc de întărire a intransigenței ideologice, a promovării noului. Întemeindu-ne pe prevederile documentelor de partid, a spus vorbitorul, se impune să completăm planificarea social-economică a dezvoltării învățămîntului și educației cu o planificare pedagogică privind proiectarea pe termen lung a conținutului învățămîntului, precum și a metodelor pedagogice.

Trebuie să avem mereu în vedere că politica Partidului Comunist Român este prospectivă, sprijinindu-se pe încurajarea, promovarea și dezvoltarea noului — a arătat Emilia Constantinescu. Noi, cercetătorii în pedagogie, avem datoria, pentru a nu fi depășiți de ritmul din ce în ce mai rapid al dezvoltării societății, să integrăm acțiunile de perfecționare a învățămîntului și într-un model prospectiv al acesteia, care să asigure posibilitățile de alegere a celor mai bune variante.

În intervenția sa, P. Bărbules-

(Continuare în pag. a 2-a)

OAMENI AI ŞCOLII

Din numerosul detaşament al dascălilor şcolii româneşti a căror devotată muncă ar putea fi dată ca exemplu, coloanele de faţă nu pot înşira decît numele cîtorva.

MARIA PASCADI
Profesoară, Liceul nr. 2 Reşiţa

ELISABETA BOTJOSCH
Profesoară, comuna Sagu, jud. Arad

IOAN ABRAMIUC
Profesor, Liceul pedagogic Bacău

Omul de ştiinţă de la catedra liceului

Cancelaria Liceului „Gh. Lazăr" din Bucureşti. Ne-am dat întîlnire aici cu unul din profesorii acestui liceu, VASILE FLORESCU, *ale cărui lucrări suscită în ultimul timp un interes deosebit în rîndul oamenilor de litere de la noi şi de peste hotare. De curînd, în volumul de „Studii de istoria filozofiei universale", editat sub egida Institutului de filozofie al Academiei, a apărut o amplă lucrare a profesorului Vasile Florescu intitulată „Retorica şi reabilitarea ei în filozofia contemporană". Evident, i-am adresat felicitările de rigoare şi caldele noastre aprecieri cu privire la originalitatea temei abordate şi la vasta documentare care a stat la baza redactării ei.*

— Vă mulţumesc. De altfel, remarc un lucru : gazeta a fost întîia publicaţie care a semnalat apariţia primei mele cărţi „Conceptul de literatură veche"...

— Într-adevăr noi am scris primii, dar după cîte ştim, ulterior întreaga presă, şi în primul rînd cea de specialitate, s-a referit foarte amplu şi în termeni elogioşi la acest volum care reprezintă, atît în literatura noastră cît şi în cea universală, cea dintîi încercare de definire a conceptului de literatură veche, prima privire de ansamblu asupra genezei şi evoluţiei acestui concept, a rolului său în istoria esteticii şi a teoriei literaturii. De altfel, şi studiul privind reabilitarea retoricii s-a bucurat de o deosebită atenţie din partea specialiştilor.

Aflăm de la autor că în legătură cu acest studiu a primit scrisori de apreciere de la cîteva personalităţi marcante, printre care Ch. Perelman, titularul catedrei de logică de la Universitatea liberă din Bruxelles, iar „Rhetorical Society" din Pennsylvania a manifestat interes pentru traducerea ei în limba engleză. Interesul pentru lucrarea profesorului Florescu este determinat de faptul că este primul studiu în care se face istoria retoricii de la începuturi şi pînă azi şi primul studiu de ansamblu al mişcării neoretoricii. Autorul urmăreşte procesul — care se conturează astăzi tot mai mult — de transformare a retoricii dintr-o disciplină filozofică într-una literară. De altfel, el lucrează acum la o nouă ediţie, mai mare, a acestei lucrări, pe care îşi propune s-o intituleze „Retorica, neoretorica, poetica" şi care va avea deci şi un capitol închinat poeticii, iarăşi un domeniu despre care nu s-a vorbit nimic.

— Constatăm că, fără excepţie, temele pe care le abordaţi sînt inedite. Întreaga muncă de cercetare pe care o desfăşuraţi are un caracter de pionierat. Oricare cititor, dincolo de rîndurile scrise, întrevede o muncă uriaşă şi tocmai de aceea ne-ar interesa să ştim cum le-aţi realizat, care a fost drumul pe care l-au urmat cărţile dv. pînă să vadă lumina tiparului ?

— Lucrez de 27 de ani la catedră. Ca profesor de literatură română şi străină mi-am dedicat viaţa muncii didactice, creşterii şi educării elevilor mei. Am fost profesor şi în şcoala generală şi în liceu. Deşi am două licenţe, n-am considerat niciodată că mi-am încheiat studiile. Mai presus de orice în cariera mea am socotit necesar să-mi îmbogăţesc cunoştinţele, să investighez necunoscutul, să mă perfecţionez continuu. Am început să răspund aşa la întrebarea pe care mi-aţi adresat-o pentru că la baza tuturor lucrărilor stă activitatea mea de fiecare zi la catedră, desigur dublată de o largă muncă de informare, de o amplă documentare ştiinţifică. Amîndouă volumele care au văzut lumina tiparului în Editura ştiinţifică şi Editura Academiei sînt lucrările pe care le-am prezentat, ca profesor, la examenele pentru obţinerea gradului II şi respectiv a gradului I. Socotesc munca de cercetare ştiinţifică în domeniul specialităţii inseparabil legată de munca didactică. Pentru fiecare profesor aceasta devine azi o obligaţie.

Am vrut să scriem un portret al profesorului Vasile Florescu, dar am consemnat discuţia de mai sus şi credem că e de ajuns.

MIRCEA IONEL

Profesorul de matematică

Se spune uneori că matematica este un obiect greu şi că numai cine are aptitudini deosebite o poate îndrăgi. Se mai spune şi că profesorii de matematică sînt altfel decît ceilalţi — mai severi, mai sobri, mai reci. Realitatea este, pînă la urmă, alta şi acest lucru e confirmat de numărul mare al profesorilor care, prin pregătirea lor, prin calităţile de pedagogi au făcut din matematică un obiect de excepţională atractivitate, cu nebănuite resurse educative pe cele mai diverse planuri.

Un asemenea profesor este CONSTANTIN BORŞ, *de la Liceul nr. 2 din Piatra Neamţ. De 33 de ani urcă scările acestui liceu şi, cu aceeaşi răspundere, pasiune şi dragoste, îi iniţiază pe elevi în tainele disciplinelor matematice, îi conduce cu răbdare spre cunoaşterea şi însuşirea tuturor tainelor şi nebănuitelor sale frumuseţi. Lecţiile sale, adevărate ceasuri de delectare intelectuală şi spirituală, sînt aşteptate de elevi cu nerăbdare şi interes. Nimeni nu este crispat, nimănui nu îi este teamă că nu va înţelege sau nu va şti. Întreaga clasă participă la fiecare moment al lecţiei pentru că profesorul Borş deţine un important secret : acela de a se face ascultat, de a şti să capteze atenţia întregii clase, să valorifice la maximum capacitatea fiecărui elev.*

De ani de zile, aproape toţi elevii lui iau numai note bune şi foarte bune. Se ştie că la Liceul nr. 2 „se face matematică serioasă".

An de an, pe elevii profesorului Constantin Borş îi întîlneşti la fiecare fază a olimpiadelor de matematică. Cercul de specialitate condus de el, care îşi sporeşte an de an numărul de membri, constituie nu numai un mijloc de îmbogăţire a cunoştinţelor, de dezvoltare şi stimulare a aptitudinilor elevilor, dar şi un cadru propice pentru dezbaterea unor probleme moderne ale matematicii. Urmînd exemplul profesorului lor — autor de studii şi manuale, secretar al filialei locale a Societăţii de matematică — numeroşi tineri deprind în cerc tainele cercetării de specialitate. Nu-i de mirare, de aceea, că foarte mulţi dintre absolvenţii pe care i-a pregătit acest profesor s-au distins şi în timpul studiilor superioare, şi în producţie. Profesorul ţine legătura cu cei mai mulţi dintre ei, le urmăreşte munca şi rezultatele, iar la nevoie le acordă şi acum sprijinul său.

Mai trebuie adăugat, pentru cei care mai cred că matematicienii sînt oameni sobri, reci, încă ceva : profesorul Borş scrie versuri şi este un cunoscut şi apreciat membru al cenaclului „Slova Nouă" din Piatra Neamţ.

RODICA MACIN

Directorul Liceului din Covasna

FABIAN ERNEST, *directorul Liceului cu secţii în limbile română şi maghiară din Covasna, lucrează aici din 1956. Încă de pe atunci a luptat să-şi ridice şcoala la nivelul instituţiilor fruntaşe. Profesor de istorie şi filozofie, autor al unor apreciate lucrări de istoriografie şi critică literară, ca şi al unei monografii a judeţului Covasna, s-a străduit să asigure o dezvoltare armonioasă a învăţămîntului în liceul pe care îl conduce, arătînd aceeaşi atenţie şi disciplinelor umansite, şi celor realist-ştiinţifice. Dotarea modernă a laboratoarelor de fizică şi chimie este o mărturie materială a eforturilor depuse în această direcţie. Iar cunoştinţele pe care le dovedesc mulţi elevi în domeniul limbii şi literaturii, al istoriei şi geografiei patriei, al filozofiei sînt o dovadă elocventă a faptului că preocupările directorului n-au rămas fără ecou în rîndurile tinerilor cu care lucrează.*

Astăzi, Liceul din Covasna este o bază de lansare, spre şcoli mai înalte, a unor viitori intelectuali şi specialişti de nădejde ai ţării. Dintre fiii locuitorilor români şi maghiari din Covasna, Voineşti, Zăbala, Comandău şi din alte aşezări înconjurătoare s-au ridicat numeroşi tineri ingineri, medici, profesori, tehnicieni. Graficul absolvenţilor Liceului din Covasna reuşiţi la concursurile de admitere în institutele de învăţămînt superior este în continuă creştere.

Se crede uneori că cei ce s-au dedicat filozofiei, istoriei, mai ales cînd au preocupări intense şi în domeniul cercetării literare ca Fabian Ernest, lasă pe planul al doilea problemele de organizare, că nu-i interesează aspectele administrative. Greşeşte însă mult cel care îl pune pe directorul Liceului din Covasna în tagma unor asemenea oameni. Intelectual „subţire" cum se spune, el este în acelaşi timp şi un foarte bun gospodar al şcolii sale.

Mulţi elevi ai Liceului din Covasna, fii ai muncitorilor forestieri şi ai ţăranilor din satele megieşe, erau obligaţi la eforturi deosebite datorită navetei continue între locuinţele lor şi şcoală. Directorul liceului a pus la inimă această chestiune şi, ca urmare a iniţiativei lui, nu cu mult timp în urmă a fost dat în folosinţă modernul internat al şcolii pe care o conduce.

Se simţea, aici, şi nevoia unor condiţii mai bune pentru desfăşurarea activităţilor de educaţie fizică şi sport. Nici această chestiune nu l-a lăsat indiferent pe director. Acum, întîmpinîndu-i pe cei ce vizitează şcoala, tovarăşul Fabian le arată, prin ferestrele largi ale holului, cofrajele şi armătura unei construcţii impunătoare ce se înalţă pe terenul din imediata apropiere a şcolii :

— Aţi văzut ? Vom avea curînd şi sală de sport. Să ştiţi că în foarte scurt timp elevii liceului nostru vor figura în loturile naţionale de juniori !

Perseverent în tot ce întreprinde, aşa cum îl ştim, sîntem convinşi că se va ţine de cuvînt. Iar succesele sportive ca şi succesele la învăţătură vor fi în mare măsură, meritul lui. Căci în liceul acesta din centrul Covasnei tot ceea ce s-a realizat şi se realizează poartă în profunzime ceva din sufletul şi personalitatea directorului Fabian Ernest.

AL. CIUCA

Un dascăl de pe meleagurile argeşene

Un scurt popas la Şcoala generală din Tiţeşti poate convinge orice vizitator că în fruntea ei se află un om destoinic harnic, îndrăgostit de şcoală, de comuna sa. Totul aceste este făcut gospodăreşte, temeinic, fiecare lucru îşi are rostul său, şi în toate se simte mîna directorului ION LĂZĂRESCU, *dascăl priceput şi devotat şcolii, învăţămîntului.*

Profesorul Lăzărescu s-a identificat cu şcoala, cu comuna, cu oamenii şi năzuinţele lor de cînd, cu două decenii în urmă, a venit aici ca tînăr învăţător. Mai tîrziu, pentru activitatea sa neobosită a primit titlul de „Învăţător emerit". Apoi a absolvit universitatea şi a devenit profesor. În comună i se spune, simplu, „tovarăşul director". De la copilul care intră prima dată pe porţile şcolii pînă la bătrînul care bate la uşa cancelariei spre a-i cere un sfat, toţi îl îndrăgesc, îl stimează şi-l respectă. Se spune despre el, mai în glumă, mai în serios, că „s-a mutat la şcoală". Şi, într-adevăr, acolo îl găseşti de dimineaţă pînă seara.

„Treburile nu se termină niciodată, pentru că şcoala este ca o mare gospodărie unde prezenţa gospodarului este permanent necesară" — obişnuieşte el să spună.

Directorul discută cu profesorii ceasuri întregi, căutînd soluţii şi căi noi pentru sporirea calităţii lecţiilor, a activităţilor educative. Pune ceva la punct în laboratorul de fizică sau de chimie, dotat recent cu noi piese şi aparate, sau studiază problema extinderii muzeului şcolii, care s-a îmbogăţit anul acesta cu numeroase exponate arheologice şi numismatice. Apoi sînt discuţii cu numeroşi părinţi care vin zilnic la şcoală spre a afla cum să-şi sprijine copiii. Ei ştiu că vor găsi aici cel mai bun, cel mai sincer şi mai competent sfat. I-a convins, asupra acestui lucru, lectoratul organizat de şcoală, adevărată universitate populară de profil pedagogic.

În ultimele luni, directorul Ion Lăzărescu şi-a dedicat cea mai mare parte a timpului pregătirilor pentru trecerea la învăţămîntul de 10 ani. Începînd din toamna acestui an, la şcoala din Tiţeşti va funcţiona şi clasa a IX-a. Va fi, la toamnă, o dublă sărbătoare : nu numai inaugurarea unei noi clase, dar şi inaugurarea unui local nou, modern, în care îşi vor desfăşura activitatea toate clasele. Pe şantierul noii şcoli, deschis cu cîteva luni în urmă, directorul este prezent zi de zi, urmărind cu grijă lucrările. Îl ajută întreaga comună. Pînă la toamnă totul va fi gata pentru începerea cursurilor. S-au luat din vreme măsuri pentru înzestrarea laboratoarelor cu materialul didactic adecvat, iar acum, în vacanţă, una din preocupările principale ale directorului este de a discuta cu colegii lui mijloacele de asigurare a noilor cerinţe pe care le pun programele, modalităţile de predare în clasa a IX-a, astfel încît, din prima zi, cursurile să înceapă în bune condiţiuni. Colegii lui mai tineri — şi nu numai aceştia — apreciază mult îndrumările pe care le primesc de la tovarăşul Lăzărescu — şi pe bună dreptate, căci acest director de şcoală, pe lîngă sarcinile şi răspunderea sa de conducător al unei instituţii de învăţămînt, este şi un pasionat cercetător în domeniul pedagogiei, prezent cu roadele experienţei sale la sesiunile ştiinţifice, la simpozioane, în presa de specialitate.

LAURA DINU

Matematicii să-i acordăm mare atenţie în pregătirea cadrelor

(Urmare din pag. 1)

se poată orienta cu siguranţă şi precizie în această imensitate de informaţii. Esenţial pentru un elev, ca şi pentru un student este să iasă din instituţia din care învaţă cu posibilitatea de a se orienta nu numai într-un domeniu de elemente „învăţate", ci de a opera precis în orice problemă nouă avînd drept punct de reper noţiuni esenţiale, fundamentale şi, în primul rînd, o înaltă capacitate de a raţiona corect. În acest scop matematica este foarte importantă pentru că ea dezvoltă în primul rînd judecata rolul memoriei trecînd în cazul ei pe planul al doilea. Rezolvarea de exerciţii şi probleme, principala activitate prin care se însuşesc ştiinţele matematice, solicită la un efort de gîndire independentă şi creatoare. Matematica este apţă să cultive încă de la cea mai fragedă vîrstă aptitudini de cercetare ştiinţifică.

Aceasta înseamnă că în pregătirea tineretului nostru, a elevilor şi studenţilor trebuie să se acorde o mare atenţie însuşirii matematicii. La noi în ţară există condiţii optime pentru realizarea acestui deziderat, iar perspectivele deschise dezvoltării economice şi sociale prin proiectul Directivelor Congresului al X-lea le va face cu atît mai favorabile. Ele vor trebui să fie exploatate cu o maximă responsabilitate astfel încît să se obţină maximum de randament. Cînd spun aceasta nu mă gîndesc numai la condiţiile care privesc în mod strict viaţa şcolară — deşi acestea sînt, bineînţeles, în primul rînd importante — dar şi la condiţiile care depăşesc cadrul limitat al obligaţiilor impuse de instituţiile de învăţămînt, în sfera cărora matematica este cultivată ca o adevărată pasiune. Mulţi elevi şi studenţi — şi numărul lor trebuie să crească mereu — cultivă matematica mai mult decît le-o cer şcoala sau universitatea, pentru că sînt pasionaţi de această ştiinţă. Ei participă la cercuri ştiinţifice, cercetează lucrări de specialitate, se întrec în concursuri Trebuie să-i încurajăm pe aceşti tineri, să-i ajutăm să dea cea mai înaltă măsură a valorii lor în domeniul pe care l-au îndrăgit. Aş vrea să citez aici activitatea Societăţii de ştiinţe matematice, care editează pentru elevi o revistă de matematică şi care organizează tot pentru ei olimpiade cu caracter naţional şi internaţional. Astfel de acţiuni se cer înmulţite şi perfecţionate.

În curînd, chiar în această vară, va avea loc în ţara noastră cea de a XI-a ediţie a Olimpiadei internaţionale de matematică — o acţiune pe care România are mîndria de a o fi iniţiat şi care cîştigă din ce în ce mai mult în importanţă. În cinstea celui de al X-lea Congres al partidului şi a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei, tinerii noştri au datoria să se pregătească pentru acest concurs astfel încît să strălucească şi să reuşească printre cei dintîi.

Promovarea în învăţămînt a cuceririlor ştiinţei

(Urmare din pag. 1)

ve, să verifice diferite experienţe făcute de profesori sau să compună probleme, să studieze, să interpreteze personal diferite opere, să studieze aspecte fizico-geografice, să culeagă producţii folclorice şi să le analizeze. Ei deprind în acelaşi timp tehnicile de documentare, studiază bibliografii, întocmesc fişe ş.a. Aceste preocupări, desigur, se amplifică în anii de facultate şi se realizează, sub conducerea corpului profesoral, prin muncă independentă, asiduă, perseverentă.

Un alt aspect foarte important al relaţiei dintre ştiinţă şi învăţămînt îl constituie rolul învăţămîntului în difuzarea, în răspîndirea ştiinţei, pentru ca ea să devină un bun al fiecărei generaţii şcolare şi al întregului popor. Cuceririle ştiinţei, atît cele fundamentale cît şi cele aplicative, devin forţe reale şi dinamice ale progresului social în măsura în care oamenii şi le însuşesc şi învaţă să le folosească în activitatea lor. Procesul complex de însuşire a ştiinţei începe în şcoală prin studierea obiectelor de învăţămînt, care, în fond, reprezintă ştiinţa prelucrată din punct de vedere didactic, adică adaptată la posibilităţile de asimilare ale elevilor. Prin caracterul său profund democratic, care oferă tuturor copiilor şi tinerilor toate posibilităţile de instruire şi educare, învăţămîntul din întreaga noastră ţară reprezintă principalul factor de valorificare a cuceririlor ştiinţei pe scara întregii societăţi. De aceea, învăţămîntul trebuie să fie şi cel dintîi care asimilează cuceririle ştiinţei. Orientarea dată învăţămîntului nostru prin Directivele C.C. al P.C.R., prin Legea învăţămîntului, direcţiile imprimate prin Tezele Congresului şi prin proiectul de Directive asigură dezvoltarea şi modernizarea şcolii noastre de toate gradele în pas cu evoluţia societăţii şi cu cuceririle moderne ale cunoaşterii ştiinţifice.

În lumina acestor sarcini de actualitate şi de perspectivă se desfăşoară un amplu program de perfecţionare a planurilor de învăţămînt, a programelor şi manualelor şcolare, de îmbunătăţire a tehnicilor didactice şi de ridicarea nivelului de pregătire ştiinţifică şi metodică a profesorilor. Planurile de învăţămînt pentru şcoala de 10 ani, care au fost de curînd aprobate, ca şi proiectul de plan al liceului acordă un loc însemnat atît ştiinţelor despre natură, cît şi ştiinţelor umaniste şi sociale. Pe primul loc se situează studiul matematicii, fizicii, chimiei, biologiei, discipline care deţin o pondere deosebită în cultura generală a omului contemporan şi care, ca ştiinţe, aşa cum se subliniază în proiectul de Directive, au un rol considerabil în realizarea progresului tehnic.

Pentru a crea elevilor posibilitatea să aprofundeze anumite domenii ale ştiinţei, proiectul planului de învăţămînt al liceului prevede o mai accentuată diversificare a studiilor prin organizarea mai multor secţii, dintre care două vor fi profilate pe studiul ştiinţelor realiste (matematică-fizică şi chimie-biologie). Acelaşi scop îl va îndeplini şi grupa obiectelor la alegere — facultative, precum şi organizarea unor clase speciale de matematică şi fizică, iar în viitor şi pentru alte obiecte de învăţămînt.

Orientarea spre ceea ce este nou în ştiinţă şi în cultură, în general, constituie unul din principiile călăuzitoare în elaborarea programelor şi manualelor pentru toate obiectele de învăţămînt. Astfel, în programele de fizică şi chimie se va pune un accent deosebit pe studiul ramurilor lor moderne care stau la baza progresului tehnic contemporan : fizica electronică, fizica plasmei, fizica atomică şi moleculară, electrochimia, petrochimia, chimia substanţelor macromoleculare ş.a. ; la biologie, pe problemele de ecologie şi genetică, de mare însemnătate teoretică şi practică. Programele de matematică urmează să consolideze şi să facă mai accesibile pentru elevi elementele noi introduse în ultimii ani în liceu — elemente de teoria mulţimilor, tratarea modernă a noţiunii de funcţie, a noţiunilor de calcul vectorial şi matriceal, a noţiunilor de structuri algebrice, de calculul probabilităţilor ş.a. — care sporesc puterea de investigaţie şi de aplicabilitate a acestei ştiinţe în variate domenii de activitate umană în condiţiile contemporaneităţii.

Tezele Congresului şi proiectul Directivelor subliniază importanţa şi rolul ştiinţelor sociale şi umaniste, arătînd că acestea trebuie să contribuie în tot mai mare măsură la analiza şi elucidarea diferitelor aspecte ale vieţii societăţii noastre, ale evoluţiei întregii opere de edificare socialistă a ţării. Prin conţinutul lor ca discipline de învăţămînt, ştiinţele umaniste şi sociale deţin o pondere deosebită în formarea culturii generale a tineretului, a concepţiei lui ştiinţifice despre lume, în cultivarea trăsăturilor morale cetăţeneşti, care constituie sarcini majore ale şcolii noastre. În acest context este pe deplin justificată introducerea în clasele IX—X ale şcolii generale a obiectului „Cunoştinţe social — politice" şi propunerea prevăzută în proiectul planului de învăţămînt al liceului de a se mări numărul de ore pentru predarea istoriei patriei şi a socialismului ştiinţific şi filozofiei. Urmează ca programele şi manualele care se vor elabora pentru aceste obiecte de învăţămînt să trateze cele mai importante probleme teoretice şi de mare actualitate, noile procese sociale, modul creator în care le rezolvă partidul nostru aplicînd învăţătura marxist — leninistă, universal valabilă, la condiţiile şi specificul ţării noastre.

Însuşirea ştiinţei impune şi un mod ştiinţific de predare a ei — o problemă care ridică importante cerinţe pentru metodele folosite în activitatea cu elevii, pentru materialul didactic utilizat în procesul de transmitere şi asimilare a datelor informaţionale. Din multitudinea acestor probleme, care constituie obiectul a numeroase cercetării şi studii, aş sublinia, în concluzie, un singur aspect, şi anume acela că în procesul de însuşire a ştiinţei elevii trebuie să **gîndească ştiinţa.**

Adeziune entuziastă la programul propus de partid

(Urmare din pag. 1)

cu **a vorbit despre creşterea sferei de cuprindere a cercetării din domeniul educaţiei, despre necesitatea de a se folosi cele mai eficace instrumente de cercetare şi investigaţia interdisciplinară în acest domeniu, care se află în centrul preocupărilor partidului, al întregii societăţi.**

Consider că prin perfecţionarea pregătirii cadrelor de cercetare, prin optimalizarea organizării muncii şi eforturi mai bine chibzuite, prin însuşirea unui ritm adecvat progresului societăţii noastre şi dezvoltării ştiinţelor, Institutul de ştiinţe pedagogice va putea să ofere cadrelor didactice pînă la sfîrşitul următorului cincinal, lucrările fundamentale pe care le aşteaptă : Istoria pedagogiei, Dicţionarul pedagogic, Tratatul de pedagogie generală, Didactica generală, Teoria educaţiei etc.) — a spus Romeo Băscălescu. **Trebuie să ne desfăşurăm activitatea în aşa fel încît să răspundem prompt şi eficient la comanda socială şi, în acelaşi timp, să antrenăm în cercetare un număr din ce în ce mai mare de cadre didactice.**

Institutul nostru — a arătat în cuvîntul său Emilian Dimitriu — **trebuie să găsească cele mai bune căi şi mijloace de sporire a rolului ştiinţei pedagogice în activitatea practică a şcolii. În acest sens, să avem în vedere realizarea programelor prioritare, rezolvarea problemelor de importanţă hotărîtoare şi să nu uităm că servim învăţămîntul nu numai prin cercetări aplicative, ci şi printr-o teorie modernă, indispensabilă oricărei cercetări şi soluţionări practice.**

În acest sens, Octavian Oprică **a cerut ca rezultatele experimentelor să se oglindească în lucrările cu caracter metodic, în sarcinile şi măsurile ce se stabilesc de către organele învăţămîntului, iar** Ion Vlad şi Costin Ştefănescu **au relevat că întărirea contribuţiei potenţialului ştiinţei pedagogice la perfecţionarea instrucţiei şi educaţiei face necesară accelerarea procesului de valorificare a cercetării.**

George Văideanu **a arătat că recentele documente elaborate de partid sporesc responsabilitatea ce revine lucrătorilor institutului. Cercetarea pedagogică este chemată să proiecteze învăţămîntul de mîine şi să dea şcolii nu soluţii parţiale sau fărîmiţate, ci formule de ansamblu, unitare, armonioase, cu mare forţă prospectivă.**

Adunarea a adoptat o hotărîre prin care comuniştii şi toţi lucrătorii institutului se angajează să contribuie cu întreaga lor capacitate şi cu pasiune la îndeplinirea sarcinilor pe care le va trasa Congresul al X-lea al P.C.R.

★

Comuniştii de la Editura didactică şi pedagogică, dezbătînd în adunarea generală a organizaţiei de partid Tezele C.C. al P.C.R. şi proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al partidului, au exprimat adeziunea lor deplină la programul de dezvoltare economică şi socială a ţării cuprins în aceste documente de o excepţională însemnătate pentru viitorul României socialiste.

Această adeziune, a spus prof. N. Sandu, secretarul organizaţiei de partid, izvorăşte din încrederea de neclintit a poporului nostru în partidul care, în întreaga sa existenţă, a înfăptuit în mod strălucit tot ce şi-a propus, dovadă fiind întreaga evoluţie a României în sfertul de veac parcurs de la eliberarea ţării. Programul cuprins în documentele pentru Congresul al X-lea răspunde intereselor vitale ale naţiunii noastre şi contribuie totodată la întărirea forţei sistemului socialist mondial, a forţelor păcii şi progresului.

Subliniind că Tezele C.C. şi proiectul de Directive au o mare valoare teoretică şi practică pentru activitatea de viitor a întregului popor, prof. Nicolae Marin s-a referit, în adunarea generală, la necesitatea întăririi în continuare a rolului de conducător politic al organizaţiei de partid din editură. Fiecărui comunist îi revine datoria de a milita pentru afirmarea convingătoare a ideologiei partidului, a spus vorbitorul. În legătură cu aceasta trebuie să acordăm toată atenţia purităţii ideologice a cărţii şcolare şi universitare. O mare atenţie trebuie acordată combativităţii şi clarităţii textelor manualelor, pentru ca acestea să devină instrumente cît mai eficiente în educarea comunistă a tineretului.

Partidul, a spus prof. Dumitru Guranda, **a ridicat patria noastră pe înalte culmi ale progresului şi civilizaţiei. Referindu-se la importanţa pe care o acordă Tezele cunoaşterii de către organizaţiile de partid a situaţiei din domeniul unde activează, pentru a asigura întregii munci o îndrumare calificată, în cunoştinţă de cauză, vorbitorul a propus să se organizeze o largă dezbatere cu toţi factorii care participă la elaborarea sau revizuirea manualelor pentru a se stabili modalităţile în care să reflecte acestea conţinutul şi spiritul documentelor Congresului al X-lea al partidului. Mulţi alţi vorbitori ca prof.** Nicolae Lupu, Nicolae Bratosin, Traian Beciu, Ali Geafer, Nicolae Stoica, **exprimîndu-şi adeziunea faţă de documentele pentru Congresul al X-lea şi angajamentul de nu precupeţi nici un efort pentru traducerea lor în viaţă, au făcut şi numeroase propuneri concrete de perfecţionare a muncii din editură.**

Tezele C.C. al P.C.R. prevăd îndatorirea comuniştilor care lucrează în diferite sectoare ale frontului ideologic să militeze pentru creşterea forţei de atracţie a ideilor comunismului. Comuniştii de la Editura didactică şi pedagogică s-au angajat să facă tot ce este necesar ca aceste idei să fie pe larg cuprinse în lucrările ce vor fi pregătite de editură atît pentru milioanele de tineri elevi şi studenţi, cît şi pentru corpul profesoral.

PREȚUIRE MUNCII DEVOTATE LA CATEDRĂ

Cu prilejul „Zilei învățătorului", pentru activitate meritorie în domeniul instruirii și educării elevilor și studenților și pentru contribuția adusă la dezvoltarea învățămîntului și culturii din patria noastră, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a conferit titlurile „Om de știință emerit", „Învățător emerit", „Profesor emerit", „Ordinul Muncii", ordinul „Meritul cultural" și „Medalia muncii" unor cadre didactice din învățămîntul de toate gradele. Publicăm în continuare numele celor cărora li s-au conferit aceste distincții.

„Om de știință emerit al Republicii Socialiste România"

Theodor T. Burghele, profesor, rectorul Institutului de medicină și farmacie, București. **Șerban N. Cioculescu**, profesor, Universitatea București. **Elemér E. Iancsó**, profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai"-Cluj, **Gheorghe Gh. Mihoc**, profesor, Universitatea București. **Tiberiu I. Morariu**, profesor, Universitatea „Babeș Bolyai", Cluj. **Ilie G. Murgulescu**, profesor Universitatea București **Ștefan I. Pascu**, profesor, rectorul Universității „Babeș-Bolyai", Cluj. **Ștefan M. Peterffi**, profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai", Cluj. **Tiberiu Gh. Popovici**, profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai", Cluj. **Alexandru I. Roșca**, profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai", Cluj. **Cristofor I. Simionescu**, profesor, rectorul Institutului Politehnic, Iași. **Nicolae Gh. Teodorescu**, profesor, Universitatea București.

„Învățător emerit"

Toma D. Anghelina, învățător, Școala generală Șeica Mare, Sibiu. **Gheorghe Gh. Briotă**, învățător, inspector, Inspectoratul școlar județean Covasna, **Elena T. Cretu**, învățătoare, Școala generală Valea Rîmnicului, Buzău. **Margareta Gh. Dimitriu**, învățătoare, Școala generală nr. 5 Iași. **Eleonora I. Dolga**, învățătoare, Liceul nr. 1 Timișoara. **Laurenția Gh. Dumitriu**, învățătoare, director Școala generală nr. 9, Ploiești, **Elisabeta I. Gligor**, învățătoare, Școala generală nr. 22, Craiova. **Justin M. Handrea**, învățător, pensionar, București, **Ștefan I. Kosa**, învățător, Liceul Sovata-Mureș. **Nicolae V. Mitrofan**, învățător, Școala generală nr. 4, Bacău. **Gheorghe I. Onea**, învățător, Școala generală nr. 96, București. **Simion A. Pintea**, învățător, Școala generală nr. 1, Baia-Mare. **Ligia A. Săndulescu**, învățătoare, Școala generală nr. 1, Corabia-Olt. **Florea S. Ștefănescu**, învățător, Liceul Codlea-Brașov.

„Profesor emerit"

Eugen I. Aburel, profesor, Institutul de medicină și farmacie, București. **Nicolae A. Andrei**, profesor, director, Liceul „N Bălcescu", Craiova. **Ion T. Anghel**, profesor, inspector Ministerul Comerțului Interior. **Gheorghe Emanuel I. Arghiriade**, profesor Universitatea din Timișoara, **Damian I. Ascanio**, profesor, rectorul Institutului de arhitectură, București, **Dimitrie I. Atanasiu**, profesor, Institutul Politehnic, Iași. **Eugeniu C. Barbare**, profesor, Liceul Gheorghieni, Harghita, **Elena S. Bărănescu**, profesoară, director Liceul economic nr. 3, București **George S. Bărănescu**, profesor, rector, Institutul Politehnic, București. **Corneliu Gh. Borlea**, profesor, Liceul nr. 3, Baia-Mare. **Eugenia I. Bordan**, profesoară, inspector, Inspectoratul școlar județean Caraș-Severin, **Emilian Al. Bratu**, profesor, Institutul Politehnic, București, **Gheorghe T. Breharu**, profesor, Liceul „Petru Maior", Gherla-Cluj. **Pius N. Brînzeu**, profesor, rector Institutul de medicină, Timișoara, **Gheorghe B. Buzdugan**, profesor, Institutul Politehnic București. **Numitor T. Cancer**, profesor, inspector, Inspectoratul școlar județean Gorj. **Marin V. Cosmescu**, profesor, Liceul nr. 2 Bacău. **Ioana A. Cosma**, profesoară, director, Liceul „N Bălcescu", București. **Mihai T. Dima**, profesor, Institutul Politehnic, Iași. **Zoltan A. Demeny**, profesor, Liceul „Bethlen Gabor", Aiud Alba, **Ianoș I. Demeter**, profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai"-Cluj. **Ionel D Dîrdală**, profesor, director adjunct Școala profesională Cîmpulung Moldovenesc, Suceava. **Ion D. Dragu**, profesor, director, Liceul „Ion Neculce", București, **Mihai C. Duca**, profesor, rector, Institutul de medicină și farmacie, Iași, **Dumitru T. Făget**, profesor, director adjunct, Liceul agricol special nr. 1, București **Gheorghe C. Florea**, profesor, Liceul nr. 1 Călărași, Ialomița. **Ecaterina I. Forvith**, profesoară, Liceul Cristuru Secuiesc, Harghita. **Octavian I. Fodor**, profesor, rectorul Institutului de medicină și farmacie, Cluj, **Oscar A. Franche**, profesor, Institutul de medicină și farmacie, Iași. **Mircea T. Georgescu**, profesor, Liceul nr. 1 Tîrgoviște, Dîmbovița, **Alexandru A. Gheorghiu**, profesor, Institutul de construcții, București. **Constantin I. Gibescu**, profesor, Liceul „N. Bălcescu", Rîmnicu Vîlcea. **Octav I. Guțic**, profesor, Liceul nr. 1, Dorohoi-Botoșani. **Minerva Z. Iacob**, profesoară, directoare Școala generală nr. 23 București. **Maria V. Iacobeanu**, profesor, inspector, Inspectoratul școlar al municipiului Bacău, **Julieta M. Iancu**, profesoară, inspectoare, Ministerul Transporturilor Auto, Navale și Aeriene. **Victor Virgiliu Gh. Ianovici**, profesor, Universitatea București, **Aurelian A. Ionete**, profesor, director, Liceul agricol Malu-Mare, Dolj, **Dumitru I. Ion**, profesor, director adjunct, Grupul școlar „23 August", București. **Jean Gh. Frățilă**, profesor, inspector, Inspectoratul școlar județean Prahova. **Petre V. Jitaru**, profesor, Universitatea „Al. I. Cuza", Iași. **Marin A. Lupu**, profesor, rectorul Academiei de studii economice, București. **Vladimir Gh. Lascu**, profesor, Liceul „Petru Rareș", Neamț. **Vasile I. Marcu**, profesor, Universitatea București, **Gheorghe C. Manea**, profesor Institutul Politehnic, București. **Elena C. Mateescu**, profesoară inspector, Inspectoratul școlar județean, Brăila. **Rada R. Mocanu**, profesoară, inspector general, Inspectoratul școlar județean Ilfov. **Vasile F. Mihai**, profesor, inspector, Uniunea centrală a cooperativelor de consum. **Tănase D. Nejneru**, profesor, director, Liceul „Vasile Alecsandri"", Galați. **Ion I. Nicoară**, profesor, Liceul „Unirea", Brașov. **Viorica S. Otelia**, profesoară, inspector Inspectoratul școlar județean Sălaj. **Simion S. Paraian**, profesor, Liceul Petroșani-Hunedoara. **Vasile Gh. Pavelcu**, profesor, Universitatea „Al. I. Cuza", Iași. **Marin C. Păunescu**, profesor, director, Școala generală nr. 11, Pitești. **Sorin N. Petre**, profesor, inspector, Inspectoratul școlar al municipiului București. **Victoria C. Petrescu**, profesoară, Liceul industrial construcții, București **Bazil S. Popa**, profesor, rector, Institutul Politehnic, Cluj. **Constanțiu I. Popa**, profesor, inspector școlar, Consiliul popular al municipiului București. **Gheorghe M. Popescu**, profesor, Liceul nr. 1 Lugoj-Timiș. **Paul Gh. Pteancu**, profesor, director, Liceul Carei, Satu-Mare, **Gheorghe C. Pușcaș**, profesor, rector, Institutul de medicină și farmacie, Tg. Mureș. **Sterie T. Rădoi**, profesor, inspector general, Inspectoratul școlar județean Iași. **Eugen H. Rădulescu**, profesor, rector, Institutul agronomic, București. **Mihai V. Răvăruț**, profesor rector, Institutul agronomic, Iași. **Liviu Octavian I. Rusu**, profesor, Institutul de medicină și farmacie Tg. Mureș. **Florea I. Răgălie**, profesor, Liceul nr. 1, Roșiorii de Vede, Teleorman. **Romulus T. Siclovan**, profesor, director, Liceul nr. 1, Pecica, Arad. **Ilie I. Șerbănuț**, profesor, inspector, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini. **Teodor I. Spordea**, profesor, Liceul Turnu Severin. **Henri H. Stahl**, profesor, Universitatea București. **Aurora I. Stavrache**, profesoară, director Liceul „Al. I. Cuza", Focșani, Vrancea. **Stanciu N. Stoian**, profesor, Universitatea București. **Gheorghe M. Tătaru**, profesor, director Liceul industrial construcții, Constanța. **Valentina E. Ticăloiu**, profesoară, Liceul nr. 3, Constanța. **Vasile Gh. Țugulea**, profesor, director, Liceul nr. 3, Bîrlad, Vaslui. **Vasile Gh. Vasu**, profesor, Liceul „Gh. Lazăr", Sibiu. **Gheorghe C. Vrînceanu**, profesor Universitatea București. **Ioan Gh Zăgănescu**, profesor, Institutul Politehnic, Timișoara. **Atanase S. Zisiade**, profesor, director Grupul școlar profesional Oradea.

„Ordinul Muncii" clasa a II-a

Vasile Th. Ababi, profesor, Universitatea „Al. I. Cuza" Iași. **Gheorghe I. Popescu-Cartianu**, profesor, Institutul Politehnic, București, **Dimitrie I. Constantinescu**, profesor, Institutul de medicină și farmacie, București. **Ion S. Coșereanu**, profesor, Institutul Politehic, Brașov. **Nicolae P. Dragomir**, profesor, Institutul de medicină și farmacie, Timișoara. **Constantin A. Enache**, conferențiar, Institutul de Arhitectură, București. **Iosif L. Egri**, profesor, rectorul Institutului Politehnic Galați. **Tiberiu B. Golgoțiu**, profesor, Institutul Politehnic Iași. **Bertalan-Endre A. Horvath**, profesor, Institutul de medicină și farmacie, Tg. Mureș. **Ion I. Ivănescu**, profesor, Academia de studii economice, București. **Olimpia C. Lascăr**, lector, Institutul de arte plastice, București **Ion D. Lăzărescu**, profesor, Institutul Politehnic Cluj. **Aurel P. Marchiș**, conferențiar, Institutul Politehnic, Iași. **Alexe Gh. Popescu**, profesor, Universitatea București. **Dorin I. Pop**, conferențiar Conservatorul de muzică, Cluj. **Silviu A. Roșu**, profesor, Institutul de medicină și farmacie, Cluj. **Dumitru D. Roșca**, conferențiar, Institutul agronomic, Iași. **Liviu C. Rusu**, profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai" Cluj. **Gheorghe D. Silaș**, profesor, Institutul Politehnic, Timișoara. **Ioan G. Simiti**, profesor, Institutul de medicină și farmacie, Cluj **Clelia Sanda Stan**, profesoară, Institutul de artă teatrală și cinematografică, București. **Gheorghe M. Stancoveanu**, conferențiar, Universitatea din Craiova. **Ion I. Stănculescu**, profesor, Institutul de construcții, București. **Ion S. Stănescu**, profesor, Institutul Politehnic, Brașov **Ion T. Tarnavschi**, profesor, Universitatea București. **Leon I. Teodorescu**, profesor, rectorul Institutului de Educație Fizică și Sport, București. **Octavian O. Vlăduțiu**, profesor, Institutul agronomic, București.

„Ordinul Muncii" clasa a III-a

Petru L. Alaci, învățător, Școala generală nr. 2, Roman-Neamț. **Adela N. Amorăriței**, învățătoare, director, Școala generală Stubieni, Botoșani. **Vasile V. Anca**, profesor, director, Casa de copii, Abrud Alba. **Valentin P. Anghelache**, profesor, șef secție redacție Editura didactică și pedagogică. **Ioan I. Antohe**, conferențiar, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, Iași. **Maria Gh. Apostolescu**, conferențiar, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, București. **Maria E. Atodiresei**, educatoare, inspector, Inspectoratul școlar județean Bacău. **Eugenia I. Bălașa**, profesoară, director Liceul industrial de construcții București. **Ștefan St. Banto**, profesor, redactor șef adjunct „Gazeta învățămîntului". **Sever I. Barbu**, profesor, Liceul Huedin-Cluj. **Ecaterina B. Bardocz**, educatoare, director Căminul de zi, Odorheiul Secuiesc, Harghita. **Niculina S. Bădici**, învățătoare, Școala generală nr 1, Tr Măgurele Teleorman. **Aurel I. Bejan**, învățător, Școala generală nr. 7, Huși, Vaslui. **Gabor G. Bencze**, maistru-instructor, director, Școala profesională Odorheiul Secuiesc, Harghita. **Alexandru I. Bistrițeanu**, conferențiar Universitatea București. **Gheorghe St. Boboc**, profesor, director, Școala generală Vizantea, Vrancea. **Ignat Fl. Bociort**, lector Universitatea Timișoara, **Valentina I. Bogdan**, educatoare, director, Grădinița cu orar normal nr. 1, Marghita — Bihor. **Petre Gh. Bonboc**, conferențiar, Institutul de petrol, gaze și geologie București, **Foti V. Boncu**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului. **Julieta C. Bonjug**, profesoară, inspector, Inspectoratul școlar județean Tulcea. **Constantin I. Bordeianu**, profesor director adjunct, Liceul nr. 2, Iași, **Constantin N. Botez**, profesor, director Liceul economic, Bacău. **Eugen I. Bralos Tițeanu**, profesor, director Școala generală nr. 7 Craiova. **Petre M. Bratu**, profesor, director Liceul industrial energetic București. **Virgil I. Brătucu**, profesor, inspector general, Inspectoratul școlar județean Olt. **Valerian I. Bucur**, învățător, inspector, Inspectoratul școlar județean Dîmbovița. **Constantin S. Buduru**, profesor, președintele Consiliului Pionierilor, sectorul 8, București, **Aurel Fl. Bulzan**, conferențiar Institutul de perfecționare a cadrelor didactice Cluj. **Brîndușa D. Bulgaru**, profesoară, Liceul „Mihai Viteazul", București, **Ion I. Brăileanu**, învățător, director, Școala generală Mălin-Albești, Argeș. **Teofil I. Calai**, profesor, director Liceul Negrești, Satu-Mare, **Traian E. Cantemir**, lector, Institutul pedagogic Bacău. **Ioan V. Carp**, profesor, Liceul agricol Horia, Roman-Neamț. **Ioana P. Cazacu**, învățătoare, Școala generală nr. 81, București. **Elena M. Călin**, profesoară, Liceul militar „Ștefan cel Mare" Cîmpulung Moldovenesc Suceava. **Ion V. Căpraru**, învățător, Liceul Sîntana, Arad, **Ioan I. Chereji**, conferențiar, Institutul de teatru, Tg. Mureș, **Ecaterina Al. Cicortaș**, învățătoare, Școala generală nr. 2, Salonta-Bihor **Cornelia M. Circa**, profesoară, director Liceul Sighetul Marmației, Maramureș, **Fernando M. Chirea**, profesor, inspector general, Inspectoratul școlar județean Teleorman. **Natan I. Cohn** profesor, director Grupul școlar de cooperație, Huși, Vaslui. **Aurel A. Cojocaru**, conferențiar, Institutul de medicină și farmacie, Tg. Mureș. **Dumitru V. Cojocaru**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului. **Veronica G Comșa**, educatoare, Grădinița cu orar redus nr. 3, Brașov. **Emilia M. Constantinescu**, profesor, șef secție Institutul de științe pedagogice, București. **Vasile D. Copil**, conferențiar, Institutul Politehnic Iași. **Petru P. Corpade**, profesor, director Liceul de coregrafie, București. **Mihail L. Costea**, învățător, director, Școala generală Contești. Sascut Bacău. **Titus N. Costin**, profesor, Liceul nr. 2, Oradea. **Ana A. Cosmiță**, profesoară Liceul nr. 27, București. **Alexandru I. Cozma**, profesor, director adjunct, Liceul Industrial construcții Iași. **Pavel I. Creța**, învățător, Școala generală Iosășej — Arad. **Ecaterina I. Csengeri**, profesor, cercetător științific, Institutul de științe pedagogice. București. **Ion Gh. Damian**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Botoșani. **Constantin C. Danciu**, conferențiar. Academia de studii economice, București **Viorica M Demetrescu**, conferențiar, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, București. **Niculae C. Dinculescu**, lector, Institutul pedagogic, Pitești. **Emanoil D Dogăroiu**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Brăila. **Floarea Tr. Draghia**, educatoare, Grădinița de copii Călinești. Argeș **Simion T. Draghiță**, profesor, inspector, Inspectoratul școlar județean Alba. **Ion I. Dragoș**, profesor, director, Liceul Călugăreni, Ilfov. **Petru L. Dranca**, profesor, director, Grupul școlar „Unirea", București. **Ion I. Drăgan**, conferențiar. Institutul Politehnic, Cluj. **Gheorghe Gh. Drugociu**, conferențiar, Institutul agronomic. Iași. **Paulina Virginia G. Duică**, educatoare, director, Casa de copii, Sinaia, Prahova. **Dumitru C. Duță**, învățător, inspector, Inspectoratul școlar județean Mehedinți. **Constantin M. Enache**, conferențiar, Academia de studii economice, București, **Iuliu P. Erdely**, conferențiar, Institutul de arte plastice, Cluj. **Ernest F. Fabian**, profesor, director, Liceul Covasna. **Gheorghe P. Făgărășan**, profesor, director Școala generală nr. 2 Zalău-Sălaj, **Vasile I. Fica**, șef lucrări Institutul de medicină și farmacie București, **Leonida P. Florea**, profesor, inspector, Inspectoratul școlar județean Constanța, **Nicolae A. Fritz**, învățător, Școala generală nr. 6, Lugoj, Timiș, **Nicolae N. Fruntes**, învățător, Școala generală Sirnea-Brașov, **Zoltan I. Gagos**, profesor, Universitatea „Babeș-Bolyai", Cluj, **Teodor T. Gagea**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului, **Pavel P. Galea**, profesor, inspector general Inspectoratul școlar județean Arad. **Ladislau R. Gall**, învățător, director, Școala generală Ghindari, Mureș. **Alexandru P. Georgescu**, profesor, director adjunct, Grupul școlar construcții, Ploiești. **Letiția E. Georgescu**, învățătoare, director Școala generală Cîlnău — Frumușani, Ilfov. **Mina C. Georgescu**, educatoare, Grădinița cu orar normal Trustul nr. 1 Construcții București, **Constantin C. Georgescu**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Caraș-Severin. **Iulia C. Gheorghiu**, profesoară, director Liceul nr. 1. Tecuci-Galați. **Laurențiu A. Gheorghiu**, profesor, inspector Consiliul Național al Organizației Pionierilor. **Ion I. Ghimpu**, profesor, director Grupul școlar industrie ușoară, Timișoara. **Viorel I. Ghiran**, șef lucrări, Institutul de medicină și farmacie, Cluj, **Gheorghe R. Ghițescu**, profesor, consilier Ministerul Învățămîntului, **Ion C. Ghiuță** învățător, Școala generală „Unirea" Odobești, Vrancea. **Nicolae N. Gluhovschi**, profesor, Institutul agronomic, Timișoara, **Crăciun A. Guță**, conferențiar, Institutul Politehnic București, **Mihaela Sanda M. Hangan**, conferențiar. Institutul de Construcți București. **Gligor N. Hașa**, profesor, președinte Consiliul județean al pionierilor, Hunedoara. **Eugenia Al. Hotnog**, profesoară, șef serviciu Ministerul Sănătății, **Ioan G. Iacob**, profesor, director adjunct, Grupul școlar chimie Ocna-Mureș, Alba. **Ștefan I. Iacob**, lector, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, Brașov, **Moise M. Ienciu**, șef lucrări, Institutul Politehnic București. **Gheorghe N. Ilie**, conferențiar, Institutul de construcții București, **Coman N. Iliuț**, profesor, instructor Consiliul Național al Pionierilor, **Corneliu I. Ionescu**, profesor, director Școala profesională construcții, Giurgiu-Ilfov, **Eugen G. Ionescu**, profesor, director Școala profesională auto, București. **Tudorița S. Iosif**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului. **Ioan A. Iovu**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului. **Alexandru R. Ispas**, profesor, director adjunct Liceul Costești, Argeș. **Ana Gr. Ivănuț**, educatoare, Grădinița cu orar normal nr. 2, Sibiu. **Natalia Șt. Iordăchescu**, educatoare, director Grădinița sezonieră nr. 1 Bîrca-Dolj. **Ioan M. Jivulescu**, conferențiar, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, Timișoara. **Nicolae Z. Kallos**, conferențiar, Universitatea „Babeș-Bolyai". Cluj. **Wilhelm A. Kecs**, profesor. Institutul de mine, Petroșani **Koloman E. Korom**, lector, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, Brașov. **Francisc S Kovacs**, conferențiar, Institutul Politehnic, Timișoara. **Ana A. Ledan**, educatoare, inspector Inspectoratul școlar județean Covasna. **Emil R. Leibovici**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului. **Pavel P. Lenard**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Bihor. **Zoe I. Lupescu**, profesoară, Liceul Titu — Dîmbovița, **Ion S. Lupu**, profesor director Grupul școlar petrol, Mediaș. **Ștefan S. Mănciulescu**, conferențiar, Institutul de Arhitectură, București. **Constantin I. Manoliu**, profesor, Liceul militar „Dimitrie Cantemir" Breaza, Prahova, **Genoveva M. Marin**, educatoare Grădinița cu orar normal Băile Herculane, Caraș-Severin. **Eugenia I. Marincovici**, profesoară. Liceul Orșova — Mehedinți. **Dumitru I. Marinescu**, învățător Liceul Bălcești — Vîlcea. **Tudorița Fulvia C. Marinescu**, învățătoare, Școala generală Țăndărei — Ialomița. **Vasile I. Mariș**, învățător, Școala generală „Bogdan Vodă", Maramureș. **Ecaterina V. Mărgineanu**, profesoară Liceul nr. 1 Bîrlad Vaslui, **Rozalia G. Medeșan**, învățătoare, director adjunct, Școala generală nr. 1, Satu-Mare. **Alexandru A. Meșter**, învățător, director adjunct. Școala generală nr. 1 Odorheiul Secuiesc, Harghita. **Mircea C. Miculescu**, profesor, director Grupul școlar construcții, Sibiu. **Sebastiana M. Mihai**, profesor, director Grupul școlar comercial, Craiova. **Vasile I. Minghiuc**, învățător, Școala generală Cristești Herești Iași **Alexandru Constantin Mogoș**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului. **Cornel I. Moldovan**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Timiș, **Ioan T. Moldovan**, lector, rectorul Institutului pedagogic Baia-Mare, **Aurel T. Morar**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Harghita. **Gheorghe G. Mureșan**, maistru instructor, director Școala profesională, Satu-Mare. **Romulus I. Neagu**, profesor, director Liceul „Avram Iancu", Brad-Hunedoara **Pantelimon P. Nichița**, profesor, director, Liceul industrial construcții, Timișoara. **Gheorghe F. Nedelea**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Prahova. **Aurel I. Negru**, profesor, director Liceul nr. 10, Cluj. **Mihail C. Negulescu**, învățător, director Școala generală Livedea. Vărbilău — Prahova. **Gheorghe M. Negulescu**, profesor director Școala generală nr. 4, Tg. Jiu, Gorj. **Mihai Constantin I. Negulescu**, profesor, redactor șef revista „Cutezătorii". **Luter F. Nica** profesor, director Grupul școlar Vulcan, București. **Ion N. Nicoară**, profesor, director Școala generală nr. 8, Ploiești. **Marin C. Nicolae**, profesor, șef secție redacție Editura didactică și pedagogică, **Alexandru V. Niculescu**, conferențiar Universitatea București, **Constantin G. Niculicioiu**, conferențiar, Universitatea „Al. I. Cuza" — Iași. **Iolanda L. Ogruțan**, profesoară, Liceul agricol Turda. **George A. Ostrogovici**, profesor, Institutul Politehnic. Timișoara. **Silvestru S. Patița**, profesor, vicepreședinte Consiliul Național al Organizației Pionierilor. **Gheorghe E. Păsărescu**, învățător, inspector Inspectoratul școlar județean Dolj. **Gheorghe V. Păunescu**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului. **Alexandru G. Petcu**, profesor, director Liceul economic, Brăila. **Trifu A. Petcu**, profesor, director Liceul Ciacova, Timiș. **Maria S. Petre**, educatoare, director Grădinița cu orar normal a Consiliului Național de Educație Fizică și Sport. **Constantin V. Picoș**, profesor, Institutul Politehnic Iași. **Ella I. Pintilie**, profesoară Liceul nr. 1 Rădăuți, Suceava. **Vasile P. Pitul**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Buzău. **Gheorghe Gh. Plesca**, lector, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, Iași. **Dumitru Viorel Vasile V. Pop**, șef lucrări, Institutul Politehnic, Cluj, **Alexandru V. Popa**, conferențiar, Institutul Politehnic București. **Ana M. Popa**, profesoară, director Liceul economic, Arad. **Victoria M. Popa**, profesoară, șef secție redacție Editura didactică și pedagogică. **Sofia I. Popa**, educatoare, Grădinița cu orar normal nr. 12, Timișoara. **Gheorghe I. Popa**, profesor, Liceul Șercaia, Brașov, **Anton I. Popescu**, profesor, director, Liceul industrial minier, Petroșani. **Elena I. Popescu**, învățătoare, Liceul Oravița, Caraș-Severin. **Cristina Al. Popescu**, profesor, Institutul Politehnic, București. **Elisei I. Popescu**, învățător, director, Școala generală Saha-Dornești, Suceava, **Pompiliu D. Popescu**, profesor, inspector șef, inspectoratul școlar județean Mureș, **Dumitru Gh. Popescu**, profesor, director Liceul „Al. Sahia" Oltenița, Ilfov. **Vladimir I. Predescu**, lector, Institutul de arte plastice, București, **Erwin E. Popper**, profesor, Institutul de medicină și farmacie, Cluj, **Elena Victoria T. Radu**, profesor, director, Grupul școlar sanitar, Sibiu. **Helgomar E. Răducănescu**, șef lucrări, Institutul agronomic, București. **Laurian L. Raica**, profesor, Liceul „Iacob Mureșan". Blaj, Alba **Gheorghe N. Rizescu**, profesor Liceul „Dimitrie Cantemir", București. **Vasile I. Rădulescu**, învățător. Școala generală nr. 2, Slatina-Olt. **Victor Gh. Rus**, profesor, director Școala profesională telecomunicații, Oradea. **Corneliu P. Rusescu**, conferențiar, Institutul pedagogic Galați. **Dumitru N. Săvulescu**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului, **Mihai P. Schiopu**, conferențiar, Institutul Politehnic, Iași. **Herman I. Schmidt**, profesor, inspector șef Inspectoratul școlar județean Sibiu. **Marcel I. Segărceanu**, conferențiar, Institutul Politehnic București, **Angela C. Suecan**, educatoare, inspector Inspectoratul școlar județean Cluj. **Virgil I. Sfetcu**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului. **Axinte Constantin Simionescu**, profesor, director, Școala profesională C.F.R., Iași. **Vladimir C. Simionescu**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului. **Ion Gh. Sîrbu**, conferențiar, Institutul Politehnic, Galați. **Octavian R. Sorescu**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului. **Florin I. Stan**, profesor, director Școala generală Fetești, Ialomița. **Rodica E. Stanciu**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului. **Mioara M. Stancu**, învățătoare, președinta Consiliului municipal al Organizației Pionierilor, Brașov, **Grigore I. Sticlaru**, profesor, președinte Organizația Pionierilor, Tg. Mureș. **Augustin I. Strete**, învățător, director Școala de Muzică și Arte Plastice Reghin, Mureș, **Alexandru D. Strugaru**, profesor, director Școala profesională Oțelul Roșu, Caraș-Severin. **Dumitru N. Sturza**, învățător, Școala generală Bălașa, Hunedoara. **Lucian-Gheorghe-Virgiliu I. Surlașiu**, conferențiar, Universitatea Timișoara. **Gheorghe T. Șerban**, profesor, director Grupul Școlar Combinatul Siderurgic Hunedoara, **Ion V. Șerban**, profesor, director adj. Grupul școlar construcții, Cluj. **Ionel Gh. Ștefănescu**, profesor, inspector general Ministerul Învățămîntului. **David M. Sever**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului, **Simion S. Taloș**, învățător, director Școala generală Livezile Bistrița-Năsăud. **Lucian Al. Teodorescu**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Neamț. **Șerban I. Ticăloiu**, profesor, Liceul „D. Golescu" Cîmpulung, Argeș. **Valeriu C. Tomescu**, profesor inspector Inspectoratul școlar județean, Vîlcea. **Ludovic I. Tövisi**, conferențiar, Academia de Studii Economice București. **Emil V. Trif**, profesor, inspector general Inspectoratul școlar județean Sălaj **Nicolae Gh. Topa**, învățător, Casa de copii școlari nr. 1, Brăila. **Carol I. Ulbrich**, profesor, director Grupul școlar de industrie ușoară Sibiu. **Nicolae N. Ursea**, șef de lucrări, Institutul de medicină și farmacie, București. **Dionisie M. Vaida**, învățător, Școala generală nr. 3 Dej, Cluj. **Clara V. Vary**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean, Brașov, **Vasile V. Vegheș**, profesor, director adjunct Grupul școlar agricol, Buzău. **Ion V. Vizante**, învățător, Școala generală Arpașul de Sus, Sibiu. **Nedele D. Vlad**, învățător, director Școala generală Ostrov, Constanța, **Ioan I. Vlădășel**, profesor Grupul școlar agricol, Oradea. **Constantin A. Wanyorek**, profesor, Institutul Politehnic, Brașov, **Weiselberger S. Samuil**, lector, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice, Cluj. **Rozalia A. Zaharia**, educatoare, director Grădinița cu orar normal Tășnad, Satu Mare. **Steluța C. Zlatovici**, învățătoare, Școala generală nr. 5. Buzău, **Savely B. Zilberstein**, conferențiar, Universitatea București.

„Meritul cultural" clasa a III-a

Mihai I. Alincăi, profesor Școala generală Negrești, Neamț, **Valeria N. Aldisi**, profesoară, Liceul Ștefan cel Mare Rîmnicu Sărat, Buzău, **Gheorghe C. Alexa**, învățător, pensionar Suceava. **Ion T. Alexandru**, profesor, director Liceul nr. 2, Medgidia, Constanța. **Ioan Gh. Apan**, învățător, director Căminul Cultural Recea, Maramureș. **Geza G. Aracsi**, învățător, Liceul Tg. Secuiesc, Covasna. **Crăciun I. Balaban**, învățător, director Școala generală Samarinești, Gorj. **Livia E. Balla**, profesoară, Liceul nr. 3 Timișoara. **Florica V. Bart**, profesoară, Liceul pedagogic, Iași. **Dumitru S. Bădescu**, profesor, Liceul Strehaia Mehedinți **Iosif I. Bădescu**, profesor inspector, Inspectoratul școlar județean, Caraș-Severin, **Gabriela D. Bărbulescu**, profesoară, Liceul „Dr. Petru Groza", București, **Dumitru I. Bogatu**, învățător, Școala generală Cavadinești, Galați, **Maria Gh. Brudașca**, profesoară, Școala generală Baba Novac, Satu Mare. **Angela I. Cazimir**, învățătoare, Școala generală nr. 124, București. **Gheorghe N. Ciobanu**, profesor, Școala generală Tîrnava Botoroga, Teleorman. **Aurel V. Cisteian**, profesor, Liceul „Gh. Șincai" Blaj, Alba, **Traian P. Cîmpean**, învățător, Liceul „Ana Ipătescu" Gherla, Cluj, **Nicolae N. Cocheci**, învățător, Școala generală Ghelar, Hunedoara, **Maria I. Costăchescu**, învățătoare director Școala generală Galeș, Sibiu. **Niculina M. Costescu**, profesoară, Liceul Pucioasa, Dîmbovița, **Ion I. Dinu**, învățător, Școala generală Stănești, Argeș, **Aurel N. Doroga**, profesor, director Școala de muzică și arte plastice, Deva, **Florică A. Dumitrache**, profesor, director Căminul Cultural Nămoloasa, Galați. **Gheorghe Gh. Enacache**, profesor, Școala generală nr. 1 Dorohoi, Botoșani. **Nasta N. Elvira**, profesor, Liceul de muzică nr. 2 București. **Ion N. Fazlă**, profesor, Liceul pedagogic, Bacău. **Traian I. Galan**, profesor, Liceul Adjud, Vrancea, **Iuliu I. Gavrilete**, învățător, Liceul Vașcău, Bihor. **Petre A. Georgescu**, profesor, Școala generală Scrioaștea, Teleorman, **Mihai M. Guttman**, profesor, Liceul de muzică, Cluj, **Constantin N. Hudiță**, învățător, Școala generală nr. 1, Brănești, Ilfov. **Vasile I. Ionescu**, profesor, președinte Consiliul județean al Organizației Pionierilor Ilfov. **Ion A. Iosif**, învățător, director Școala generală Mateaș Racoș, Brașov. **Constantin N. Jitaru**, profesor, Școala generală Baia de Fier, Gorj. **Ludovic I. Korodi**, învățător, Liceul Sărmaș, Mureș, **Gheorghe Gh. Kosa**, profesor, Liceul Salonta, Bihor, **Ioan N. Luca**, învățător, Școala generală Fărcașa, Neamț, **Eugenia D. Măndița**, profesoară, președinte Consiliul municipal al Organizației Pionierilor București. **Toma C. Mareș**, profesor, președintele Consiliul județean al Organizației Pionierilor Constanța. **Maria F. Marinescu**, profesoară, Școala generală Copaciu Ghimpați, Ilfov. **Martin Gh. Miklos**, învățător, Școala generală Mădăraș, Harghita. **Eugenia Z. Moldovan**, învățătoare, Școala generală Căpîlnaș, Arad. **Dumitru Gh. Morișca**, învățător, director Cămin Cultural, com. Cernătești, Buzău. **Valerian V. Moroșan**, învățător, Școala generală Topolovățul Mare, Timiș, **Vasile I. Mureșan**, profesor, director Liceul Deda, Mureș. **Liviu Virgil Gh. Mureșan**, profesor, director, Școala generală Mărișelu, Bistrița-Năsăud. **Gheorghe I. Nedelcu**, profesor, Liceul Slobozia, Ialomița, **Lazăr T. Pantea**, profesor, director Școala generală nr. 4, Oradea. **Dragomir Al. Paulencu**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Suceava, **Radu F. Petre**, învățător, director, Școala generală Văleni, Constanța. **Ion S. Petroi**, învățător, Școala generală Cilieni, Olt, **Emil V. Pintea**, profesor, instructor Consiliul Național al Organizației Pionierilor, **Dănilă V. Pop**, învățător, director, Școala generală Bucium, Sălaj. **Ion Gh. Popa**, învățător, Școala generală Baia, Tulcea. **Dumitru C. Popescu**, învățător, Școala generală Starchiojd, Prahova. **Ileana M. Popescu**, învățătoare, Școala generală Rîul Alb, Dîmbovița, **Ioan M. Puiu**, învățător, Școala generală Almaș, Arad. **Niculina N. Popa**, învățătoare, Liceul Măciuca, Vîlcea. **Costache Gh. Șova**, învățător, director Școala generală Valea Sosii, Bacău, **Steliana A. Stănescu**, profesoară director adjunct Școala generală nr. 1, Pitești, **Cristea N. Stănescu**, profesor, Școala generală nr. 1 Cornu, Prahova, **Petruța E. Stoian**, profesoară, director Teatrul de păpuși, București **Octavian I. Stroia**, profesor, director, Liceul de coregrafie, Cluj, **Ion I. Ștefan**, învățător, director adj. Școala generală nr. 2, Craiova **Ioan M. Timuș**, profesor, Liceul Pedagogic Bîrlad, Vaslui. **Vartolomei C. Todeci**, profesor, director Căminul Cultural Văideeni, Vîlcea, **Neculai I. Tomulescu**, învățător, director Școala generală nr. 1 Răducăneni, Iași. **Grigore V. Torz**, învățător, director Școala generală Tîrsolț, Satu Mare, **Victor V. Tunsoiu**, profesor, director Școala generală Murgaș, Dolj. **Mircea I. Vesa**, învățător, Școala generală Căptălan, Noslac, Alba, **Stelian Corneliu C. Vîrgolici**, profesor, director adjunct Liceul nr. 4, Brăila, **Maria Gh. Vicol**, profesoară, inspector general Inspectoratul școlar județean, Bacău. **Cecilia P. Wittman**, profesoară, Liceul Sighetul Marmației, Maramureș.

„Medalia muncii"

Onețiu Gh. Avram, învățător, Școala generală Horea Alba. **Cornelia V. Agafiței**, învățătoare, director, adjunct, Liceul nr. 8 Iași. **Ioana A. Atanasiu** profesoară, Liceul nr. 1 Călărași, Ialomița. **Ion N. Arion**, învățător, director Școala generală Sarmisegetuza, Hunedoara. **Silviu S. Almășanu**, profesor, inspector Inspectoratul municipiului București. **Emil D. Arhip**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Vaslui, **Constantin I. Andrei**, învățător, comandant de unitate, Școala generală nr. 6 Medgidia, Constanța. **Virginia C. Alexe**, profesoară, Liceul nr. 3 Constanța, **Vasile I. Arjoca**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Caraș-Severin. **Aneta Gr. Andrei**, învățătoare, Școala generală nr. 11 Buzău. **Nicolae M. Andrei**, profesor director adjunct, Școala de specializare postliceală de arhitectură București. **Gheorghe Gh. Adam**, învățător director Școala generală Glăvănești, Bacău, **Andrei M. Adorean**, învățător, director Școala generală Călcea-Gîrbov, Sălaj. **Ioan D. Angheluță**, profesor, Liceul Negrești, Satu-Mare. **Maria Gh. Afloarei**, educatoare, director Grădinița „Textila" Miercurea-Ciuc, Harghita. **Eugen A. Axinte**, profesor, Liceul nr. 2 Botoșani. **Aurel C. Axente**, profesor, inspector Ministerul Învățămîntului. **Cecilia P. Andrițoiu**, educatoare, Grădinița nr. 4 Craiova, **Nicolae A. Alexandru**, redactor, Editura didactică și pedagogică, **Zenovia B. Abager**, profesor redactor, Editura didactică și pedagogică. **Roza M. Apostol**, lector, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice București. **Mircea Valer I. Albu**, profesor, instructor, Consiliul județean al Organizației Pionierilor Cluj. **Vasile P. Achim**, șef lucrări, Institutul medico-farmaceutic București. **Ion Al. Adumitrăcesei**, șef lucrări Institutul politehnic Iași, **Constantin T. Arcu**, conferențiar, Conservatorul de muzică, Cluj. **Traian I. Asăvoaie**, șef lucrări Institutul politehnic Iași. **Costache F. Alexe**, profesor Școala generală nr. 11, Buzău. **Liviu I. Buzan**, învățător, director Școala generală Sărmășel, Mureș, **Mihai Al. Burci**, profesor, director Liceul Vînju-Mare, Mehedinți. **Eliza M. Burlacu**, profesoară, Liceul Urziceni, Ilfov. **Nicolae C. Buruiană**, profesor, director, Liceul Pașcani, Iași. **Constantin A. Bucur**, învățător, director adjunct Școala generală Sudiți, Ialomița. **Antonia Gh. Berescu**, educatoare, director Grădinița „Casa Scînteii", București. **Simion I. Bălănuță**, învățător, Școala generală nr. 181, București, **Viorica Gr. Burg**, profesor Școala generală Cătunu-Cornești, Dîmbovița. **Șandor F. Bardocz**, învățător, director Școala generală Ozunca-Băi, Covasna. **Tatiana I. Bădică**, educatoare, Grădinița nr. 8 Constanța. **Ioan I. Botezan**, profesor, Liceul nr. 2 Turda, **Adriana L. Bițan**, învățător, Școala generală Căldărăști, Buzău. **Emilia M. Bizu**, profesor, inspector Inspectoratul școlar județean Brăila. **Alexandrina G. Bora**, învățătoare, Liceul pedagogic Arad, **Valeriu V. Bîrgăoanu**, învățător, director Școala generală Hargești, Bacău. **Steliana M. Bărbulescu**, învățătoare, Școala generală nr. 1 Slatina, Olt. **Lucia A. Budai**, profesoară, director adjunct Liceul nr. 2 Satu-Mare. **Nicolae V. Banea**, profesor, Liceul nr. 1 Mediaș, Sibiu. **Ilarion D. Burlea**, învățător, Școala generală Hurez-Beclean, Brașov. **Eugenia L. Balaș**, profesoară, inspector șef Inspectoratul școlar județean Sibiu. **Elisabeta C. Banyai**, educatoare Grădinița Aiud, Alba. **Vasile G. Blaga**, profesor, Casa de copii școlari Blaj. **Dimitrie I. Bodnariu**, profesor, Liceul „Avram Iancu" Aiud, Alba, **Paul C. Bădică**, profesor, director adjunct Grupul școlar „Electroputere", Craiova. **Ioan N. Bunea**, maistru instructor, director adjunct, Grupul școlar „Independența" Sibiu.

(Continuare în pag. a 4-a)

PREŢUIRE MUNCII DEVOTATE LA CATEDRĂ

(Urmare din pag. 3)

Ionel O. Balif, profesor, director adjunct Grupul şcolar energetic Cîmpina. **Nicolae C. Bonea,** profesor, director adjunct Grupul şcolar energetic Bucureşti. **Dan V. Broşteanu,** profesor, Grupul şcolar forestier Rm. Vîlcea. **Rudolf R. Birman,** maistru-instructor, Şcoala profesională de industrie uşoară Mediaş. **Gheorghe N. Bodea,** maistru-instructor, Grupul şcolar poligrafic „Dimitrie Marinescu" Bucureşti. **Elena A. Ştefănescu Bîrsan,** profesor, director Grupul şcolar sanitar Galaţi. **Gheorghe B. Barbu,** profesor, director adjunct Grupul şcolar construcţii Brăila. **Visarion P. Boboc,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor — Prahova. **Aurel V. Berinde,** profesor, director Grupul şcolar construcţii Timişoara. **Henrieta Magdalena M. Bălan,** profesoară, Liceul de coregrafie Bucureşti. **Traian T. Bărăian,** profesor, instructor Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor. **Aurel F. Bold,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor — Dolj. **Constantin T. Botezatu,** profesor, şef comisie Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor. **Constanţa A. Bărboi,** profesoară, inspector Ministerul Învăţămîntului. **Constantin E. Burlacu,** profesor, Liceul economic Ploieşti. **Constantin V. Balã,** conferenţiar, Institutul Politehnic Bucureşti, **Petre Al. Baltă,** conferenţiar, Institutul Politehnic Bucureşti. **Victor Gheorghe Gh. Bancu,** şef de lucrări, Institutul medico-farmaceutic Tg. Mureş. **Gheorghe C. Barbă,** lector, Universitatea Bucureşti. **Vasile N. Bărbat,** şef de lucrări, Institutul construcţii Bucureşti. **Ignaţie O. Berindei,** lector, Institutul pedagogic Oradea. **Constantin C. Bîrjovanu,** asistent, Institutul pedagogic Bacău. **Gábor Biró,** lector, Institutul pedagogic Tg. Mureş. **Gheorghe D. Bistriceanu,** conferenţiar, Academia de Studii Economice Bucureşti. **Ioan I. Bitea,** conferenţiar, Universitatea Timişoara. **Corneliu I. Bob,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Mariana I. Bociort,** şef de lucrări, Institutul Politehnic Timişoara. **Constantin D. Botea,** conferenţiar, Universitatea Craiova. **Elvira V. Botez,** lector, Institutul pedagogic Suceava. **Ion T. Botezatu,** profesor, inspector Inspectoratul şcolar al municipiului Bucureşti. **Eugenie V. Blideanu,** profesor, director Liceul nr. 42 municipiul Bucureşti. **Gheorghe C. Botez,** conferenţiar, Institutul politehnic Iaşi. **Edmond Gh. Burcoveanu,** şef de lucrări, Institutul medico-farmaceutic Iaşi. **Victor I. Bîrnaure,** şef de lucrări, Institutul agronomic Bucureşti. **Gheorghe V. Croitoru,** profesor, director Şcoala generală Grumăzeşti Neamţ. **Mircea Gh. Chinezu,** profesor, director adjunct, Liceul „Unirea" Tg. Mureş. **Petre I. Chelu,** învăţător, Şcoala generală Pietrele-Băneasa Ilfov. **Ion S. Coman,** profesor, Şcoala generală Afumaţi Ilfov. **Ioan P. Cojocaru,** profesor, Liceul nr. 1 Iaşi. **Teodat D. Ciobanu,** învăţător, Şcoala generală nr. 143 Bucureşti. **Constantin T. Ciurea,** profesor, director Liceul „Tudor Vladimirescu" Bucureşti. **Aneta D. Călinescu,** profesor, director Liceul nr. 25 Bucureşti. **Iosif P. Colcer,** profesor, director Liceul Isaccea, Tulcea. **Mircea P. Cone,** profesor, director Şcoala generală nr. 1 Islaz, Teleorman. **Emil Gh. Constantinescu,** profesor, director Şcoala generală Orbeasca de Sus, Teleorman. **Veronica I. Ciuchete,** profesoară, Liceul „T. Arghezi" Craiova. **Constantin P. Cristian,** învăţător, Şcoala generală Ulieşti, Dîmboviţa. **Georgeta N. Constandache,** învăţătoare, Şcoala generală Cobadin, Constanţa. **Nicuşor Gh. Constantinescu,** profesor, instructor Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor. **Dumitru I. Chirilă,** profesor, inspector Inspectoratul judeţean Constanţa. **Floarea Gavril Cernescu,** educatoare, Grădiniţa nr. 1 Bocşa, Caraş-Severin. **Nicolae I. Condruţ,** învăţător, Liceul nr. 1 Buzău. **Traian I. Cristodor,** profesor, director Şcoala generală Bălăcean Buzău. **Victor I. Cocişiu,** învăţător, director Şcoala generală Remeţi Bihor. **Sofia I. Ciul,** educatoare, Grădiniţa orar normal Ineu, Arad. **Natalia C. Croitoru,** profesoară, directoare Şcoala generală Tr. Severin, Mehedinţi. **Dumitru T. Chiriţă,** profesor, director Şcoala generală nr. 22 Brăila. **Mihai E. Canciu,** maistru-instructor, Grupul şcolar de industrie uşoară Cisnădie, Sibiu. **Rada C. Constandache,** profesoară, directoare Liceul nr. 1. Gh. Gheorghiu-Dej, Bacău. **Cornelia Gh. Cazacu,** învăţătoare, Liceul Mărăşeşti, Vrancea. **Dorina I. Ciulacu,** profesoară, Liceul Panciu, Vrancea. **Marioara I. Ciocîrlan,** educatoare, inspectoare Inspectoratul şcolar judeţean Timiş. **Eleonora F. Cojocaru,** învăţătoare, Liceul nr. 3 Timişoara, **Ioan A. Catană,** învăţător, director Şcoala generală Hrip, Satu-Mare. **Sabina Gh. Comşa,** educatoare, Grădiniţa Ghimbav, Braşov. **Gheorghe P. Codrea,** învăţător, director Şcoala generală Caţa, Braşov. **Spiridon I. Cerbu,** profesor, director Liceul industrial metalurgic Galaţi. **Gheorghe I. Ciobanu,** profesor, director Grupul şcolar minier Motru. **Florea F. Comiza,** profesor, Şcoala profesională căi ferate Braşov. **Liviu I. Crişan,** profesor, director adjunct Grupul şcolar de industrie alimentară Sibiu. **Adrian St. Condriuc,** profesor, Grupul şcolar comercial Botoşani. **Georgeta N. Cărbunaru,** profesoară, Liceul şcolar economic Iaşi. **Ioan Gh. Căpraru,** profesor, Şcoala profesională specială nr. 25 Carei. **Gheorghe A. Csavossy,** profesor, Liceul agricol Ciumbrud. **Vasile E. Coroană,** profesor, Liceul agricol Rădăuţi. **Matei I. Cazacu,** maistru-instructor, Grupul şcolar agricol Oradea. **Dumitru I. Canuţescu,** profesor director Liceul economic Tîrgovişte. **Constantin V. Cernăuţeanu,** profesor, şef secţie Editura didactică şi pedagogică Bucureşti. **Dumitru I Cojoc,** profesor, director Palatul pionierilor Bucureşti. **Alexandru I. Caraman,** profesor, inspector Ministerul Învăţămîntului. **Constantin S. Caloghera,** conferenţiar, Institutul de medicină Timişoara. **Nicolae P. Cărămavru,** şef de lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Mihai N Căruntu,** lector, Institutul pedagogic Galaţi. **Gheorghe A. Cazan,** lector, Universitatea Bucureşti. **Alexandru Fl. Cazangiu,** lector, Universitatea Bucureşti. **Ion Gh. Ceauşescu,** lector, Universitatea Bucureşti. **Valentin D. Ceauşu,** secretar ştiinţific Ministerul Învăţămîntului. **Agneta E. Cerbu,** şef de lucrări, Institutul politehnic Bucureşti. **Graţian S. Cioflică,** profesor, Universitatea Bucureşti. **Ştefan V. Ciurel,** asistent, Institutul medico-farmaceutic Bucureşti. **George Cristian I. Constantinescu,** profesor, Universitatea Bucureşti. **Nicolae F. Cristescu,** conferenţiar, Institutul de construcţii Bucureşti. **Mircea Radu Gh. Cristoloveanu,** şef de lucrări, Institutul medico-farmaceutic Tg. Mureş. **Ion V. Crudu,** şef de lucrări, Institutul politehnic Iaşi. **Carol I. Csedö,** şef de lucrări, Institutul medico-farmaceutic Tg. Mureş. **Zamfira V. Damian,** profesoară, Liceul Lăpuş, Maramureş. **Mircea C. Dumitriu,** profesor, inspector Inspectoratul şcolar judeţean Ilfov. **Eleonora I. Dragomir,** învăţătoare, Şcoala generală nr. 73 municipiul Bucureşti. **Silvia Gh. Diaconu,** profesoară, directoare Şcoala generală nr. 196 municipiul Bucureşti. **Alexandrina Gh. Dinulescu,** profesoară, directoare Şcoala generală nr. 150 municipiul Bucureşti. **Ella F. Dobai,** învăţătoare, Şcoala generală nr. 2 Odorheiul Secuiesc, Harghita. **Dumitru I. Dobreanu,** profesor, Liceul Topliţa, Harghita. **Aneta V. Dolea,** educatoare, directoare Grădiniţa orar redus nr. 40 Tecuci, Galaţi. **Alexandru I. Dogaru,** învăţător, director Şcoala generală nr. 15 Galaţi. **Ion Gh. Danielescu,** profesor, director Liceul nr. 6 Galaţi. **Roza I. Dobre,** educatoare, directoare Grădiniţa căminului „Fabrica de ţigarete" Sf. Gheorghe, Covasna. **Elena I. Dumitriu,** educatoare, Grădiniţa cu orar săptămînal „Textila" Piteşti, Argeş. **Marin Gh. Dumitrescu,** învăţător, director Şcoala generală Uda, Argeş. **Tănase M. Dima,** profesor, Liceul Curtea de Argeş, Argeş. **Mihai C. Dumitriu,** profesor, inspector Inspectoratul şcolar judeţean Botoşani. **Elena I. Dimulescu,** profesor, Liceul nr. 1 Cîmpina, Prahova. **Ion. Fl. Drăgotoiu,** profesor, Liceul nr. 40, Bucureşti. **Eugenia G. Dima,** profesoară, Grupul şcolar auto, Bucureşti. **Suzana V. David,** profesoară, director adjunct, Grupul şcolar Ministerul Industriei Uşoare, Turda. **Vasile A. Doroş,** învăţător, Casa pionierilor, Baia Mare. **Gavril I. Dorneanu,** învăţător, Şcoala generală Mălini, Suceava. **Alexandru I. Dăscălescu,** profesor, Liceul coregrafie, Bucureşti. **Emeric Ştefan Coloman Dombi,** profesor, Liceul coregrafie. Cluj. **Marcela N. Dragomirescu,** lector, Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice, Bucureşti. **Margareta E. Danciu,** lector, Institutul pedagogic Oradea. **Alexandru Gh. Dănescu,** conferenţiar, Institutul politehnic Bucureşti. **Niţă I. Dobrotă,** conferenţiar, Academia de Studii Economice, Bucureşti. **Eugen S. Docea,** profesor, Institutul agronomic, Bucureşti. **Stelian D. Dorobanţu,** şef lucrări, Institutul de construcţii, Bucureşti. **Maria D. Drăuceanu,** şef lucrări, Institutul de medicină şi farmacie, Cluj. **Iordan Th. Dragomirescu,** şef lucrări, Institutul agronomic, Bucureşti. **Ion I. Ducariu,** inspector principal Ministerul Învăţămîntului, **Venera T. Dudaş,** şef lucrări, Institutul politehnic, Bucureşti. **Dumitru D. Dumitrescu,** şef lucrări, Institutul de medicină şi farmacie, Cluj. **Ion St. Dumitrescu,** şef lucrări, Institutul agronomic, Bucureşti. **Cornelia P. Dumitru,** conferenţiar, Universitatea Iaşi. **Maria I. Enescu,** profesoară, Grupul şcolar sanitar, Iaşi. **Roman A. Edith,** profesoară, redactor „Gazeta învăţămîntului", **Gheorghe S. Enescu,** şef secţie, Editura didactică şi pedagogică. **Gheorghe Gh. Enescu,** conferenţiar, Universitatea Bucureşti. **Francisc Fr. Fabian,** învăţător, director Şcoala generală, Miercurea Nirajului, Mureş. **Magda M. Faluvegi,** educatoare pensionară, Tg. Mureş. **Alexandru A. Fodor,** profesor, director Şcoala generală nr. 4 Tg. Mureş. **Dumitru D. Faur,** învăţător, Şcoala generală, Căpîlna, Alba. **Ion Vasile Feier,** învăţător, director Şcoala generală Strîmtura, Maramureş. **Mihai St. Fediuc,** învăţător, Şcoala generală Chilia Veche, Tulcea. **Grigore I. Floroiu,** profesor, director, Grupul şcolar cooperatist, Brăila. **Stan I. Frăsineanu,** profesor, inspector şcolar Inspectoratul şcolar judeţean Teleorman. **Petre V. Fuiorea,** învăţător, Şcoala generală Boroşteni, Peştişani, Gorj. **Cornel A. Florea,** profesor, director Liceul nr. 12, Cluj. **Andrei A. Fabri,** profesor, Liceul Nădlac, judeţul Arad. **Mircea V. Furdui,** profesor, Liceul economic Tg. Mureş. **Viorica C. Fortună,** profesoară, Liceul de coregrafie Cluj. **Filip Pulu Al. Filipescu,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor, Iaşi, **Nicolae T. Filoteanu,** profesor, inspector în Ministerul Învăţămîntului. **Miu Gr. Filipoiu,** profesor, inspector în Ministerul Învăţămîntului. **Ion V. Faitt,** conferenţiar, Institutul de construcţii, Bucureşti. **Constantin T. Firoiu,** şef lucrări, Institutul politehnic, Bucureşti. **Radu V. Fulger,** lector, Institutul de arte plastice, Cluj. **Eugen Florea,** conferenţiar, Institutul politehnic, Iaşi. **Maria Ioana C. Georgescu,** profesor, cercetător la Institutul de ştiinţe pedagogice. **George T. Furtunescu,** şef de lucrări, Institutul de medicină şi farmacie, Iaşi. **Nicolae E. Grintescu,** învăţător, Şcoala generală Bradul, Neamţ. **Vera Şt. Gociu,** educatoare, Grădiniţa nr. 11, Piatra Neamţ. **Anica M. Grădinaru,** educatoare, inspector şcolar, Inspectoratul şcolar judeţean, Iaşi. **Petru I. Grăjdeanu,** învăţător, director Şcoala generală Tansa, Iaşi. **Elena R. Gheorghiu,** învăţătoare, Şcoala generală Ruginoasa, Iaşi. **Elena G. Golomboş,** învăţătoare, Şcoala generală nr. 2, Hunedoara. **George I. Giurgea,** profesor director, Şcoala generală Tuluceşti, Galaţi. **Iuliu I. Ghergel,** învăţător, director Şcoala generală Livada, Cluj. **Radu C. Gegea,** învăţător, Şcoala generală Vulcăneasa-Mera, Vrancea. **Filofteia A. Georgescu,** învăţător, Şcoala generală nr. 1, Piteşti. **Valentin Gh. Georgescu,** profesor, Liceul nr. 3 Braşov. **Damian I. Giurin,** maistru-instructor, Şcoala profesională Uzinele „Victoria", Calan. **Gheorghe S. Ghiţă,** profesor, Grupul şcolar petrol, Ploieşti. **Tamara I. Gagiu,** profesoară, Grupul şcolar sanitar Craiova. **Ioana A. Ghidel,** profesoară, Grupul şcolar M.I.A., Cluj. **Ana M. Gheorghiu,** profesoară, redactor Editura didactică şi pedagogică. **Aurel I. Gruiescu,** lector, Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice, Timişoara. **Mihai D. Găfiteanu,** şef lucrări, Institutul politehnic, Iaşi. **Nicolae N. Gavrilaş,** conferenţiar, Institutul politehnic, Iaşi. **Ion I. Gheghea,** şef lucrări, Institutul politehnic, Bucureşti. **Gabriel P. Georgescu,** lector, Institutul pedagogic, Baia Mare. **Géza G. Gergely,** lector, Institutul de teatru Tg. Mureş. **Traian B. Gîrda,** profesor, Institutul agronomic, Timişoara. **Ion I. Grigoriu,** lector, Institutul pedagogic, Bacău. **Rodica I. Grupşanu,** şef lucrări, Institutul politehnic, Timişoara. **Eckhardt I. Hugel,** prof. Şcoala generală nr. 4 Sighişoara, Mureş. **Nicolae I. Hîrsu,** învăţător, Liceul pedagogic Constanţa. **Ladislau I. Horváth,** profesor, director adjunct Liceul nr. 4 Oradea, Bihor. **Leocadia I. Hîncu,** profesoară, Liceul nr. 10 Timişoara. **Iosif E. Hollschwander,** profesor, Şcoala profesională U.C.M.M.A., Bocşa. **Iancu I. Horea,** profesor, Şcoala profesională construcţii Alba Iulia, Alba. **Victoria E. Holban,** învăţătoare, Liceul Dolhasca, Suceava. **Petru D. Hegeduş,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor, Bihor. **Vasile C. Hanganu,** conferenţiar, Institutul politehnic Iaşi. **Ioan Al. Hodişan,** conferenţiar, Universitatea Cluj. **Aristeia M. Hrişcă,** lector, Institutul de educaţie fizică şi sport, Bucureşti. **Lucia V. Ifteni,** şef de lucrări, Institutul agronomic Iaşi. **Nicolae A. Ionescu,** profesor, inspector şcolar Inspectoratul şcolar judeţean Maramureş. **Nicolae Gh. Ionescu,** profesor, director Liceul „Aurel Vlaicu" Bucureşti. **Eugenia C. Iacobescu,** educatoare, directoare Grădiniţa nr. 113, municipiul Bucureşti. **Gheorghe Gr. Ioniţă,** învăţător, inspector Inspectoratul şcolar judeţean Vîlcea. **Lucia N. Ignat,** învăţătoare, Şcoala generală nr. 2 Drăgăşani, Vîlcea. **Ion R. Ilie,** învăţător, Şcoala generală Suceveni, Galaţi. **Gheorghe I. Ichim,** învăţător, Şcoala generală Filipeşti, Bacău. **Iosif S. Iakob,** profesor, Şcoala generală Jimbolia, Timiş. **Georgie I. Jireadă,** profesor, inspector Inspectoratul şcolar judeţean Suceava. **Liviu T. Iacob,** profesor, director Grupul şcolar Combinatul siderurgic Reşiţa. **Mihail I. Iacob,** lector Universitatea Bucureşti, **Ilie R. Ionescu,** profesor, Liceul industrial chimie Piteşti. **Sofia I. Ianker,** profesoară, Grupul şcolar hidrotehnic, Arad. **Ion N. Irimescu,** profesor, Grupul şcolar construcţii Craiova. **Dumitru C. Ionescu,** inspector general în Ministerul Învăţămîntului. **Maria V. Ilioaia,** profesoară, redactor Editura didactică. **Ion I. Iova,** profesor, director, Şcoala profesională Beiuş. **Nicolae Tiberiu C. Ilias,** conferenţiar, Institutul de mine, Petroşani, **Gheorghe C. Ionescu,** profesor, Conservatorul „Ciprian Porumbescu" Bucureşti. **Steluţa V. Ionescu,** lector Institutul pedagogic Bacău, **Virgil C. Ionescu,** conferenţiar, Institutul de construcţii Bucureşti. **Nicolae A. Irimiciuc,** conferenţiar, Institutul politehnic Iaşi. **Ioan A. Irimie,** conferenţiar, Universitatea Cluj. **Costică I. Ion,** şef lucrări Institutul medico-farmaceutic Bucureşti. **Doina Ofelia P. Ivan,** conferenţiar, Universitatea Bucureşti. **Gheorghe I. Jitaru,** prof., inspector, Inspectoratul şcolar judeţean Olt, **Francisc V. Jani,** profesor, director Şcoala profesională construcţii, Sf. Gheorghe. **Ioan I. Jităreanu,** învăţător, director Şcoala generală Tătărăşeni-Havîrna, Botoşani. **Marin C. Jugaru,** maistru-instructor, Şcoala profesională UCECOM, Galaţi. **Ioan M. Klein,** profesor, Şcoala generală nr. 4 Timişoara. **Eugen I. Kadar,** profesor, director Şcoala generală Almaşu, Sălaj. **Valentina K. Kalasz,** profesor, director Grupul şcolar energetic Craiova. **Valeriu E. Langa,** învăţător, director Şcoala generală Valea Albeşti, Mureş. **Vasile Mihalache Lungu,** învăţător, Şcoala generală Moisei, Maramureş. **Ion V. Lăcraru,** profesor, Şcoala generală Costeşti, Vîlcea. **Elena N. Lazanu,** învăţătoare, Şcoala generală Bogdăneşti, Vaslui. **Traian Gh. Lazarovici,** profesor, Liceul nr. 1 Constanţa. **Tiberiu C. Lăzureanu,** profesor, director Liceul Cernei, Arad, **Georgeta P. Leonte,** educatoare, Grădiniţa cu orar redus Dumbrăveni, Sibiu. **Maria I. Lăncrăjan,** profesoară, Şcoala generală nr. 2 Alba Iulia, Alba. **Mihai I. Lay,** profesor, redactor Editura didactică şi pedagogică Bucureşti. **Marian I. Lungu,** profesor, director Grupul şcolar agricol Balş. **Costache P. Lazăr,** conferenţiar, Institutul medico-farmaceutic Iaşi. **Monica V. Lazăr,** lector, Institutul pedagogic Baia Mare. **Candianu Gh. Leonte,** lector, Universitatea Iaşi. **Cristian I. Linde,** conferenţiar Institutul politehnic Iaşi. **Tatiana Al. Lixandru,** şef lucrări. Institutul politehnic Iaşi. **Octavian Gh. Loghin,** lector, Universitatea Iaşi, **Emilia Gh. Moldovan,** educatoare, directoare Grădiniţa nr. 3 Baia Mare. **Alexandrina M. Marcu,** învăţătoare, directoare Şcoala generală Siliştea Snagovului, Ilfov. **Ana Gh. Mihai,** profesor, Liceul nr. 8 Iaşi. **Cornelia D. Mihălţan,** educatoare, directoare Grădiniţa nr. 1 Deva, Hunedoara. **Maria N. Mitrofan,** profesoară, Şcoala generală nr. 4 „Em. Gojdu" Deva, Hunedoara. **Constantin I. Manolescu,** profesor, Liceul „Dimitrie Cantemir" Bucureşti. **Ion Gh. Modoianu,** profesor, Liceul „Nicolae Bălcescu" Rm. Vîlcea. **Ioan G. Manolache,** învăţător, director Şcoala generală Berezeni, Vaslui. **Gheorghe T. Micu,** profesor, director Şcoala generală nr. 3 Tg. Jiu, Gorj. **Mircea M. Mogoş,** profesor, Liceul economic Galaţi. **Vasile A. Miron,** învăţător, Şcoala generală Bădeni, Cluj. **Nastasia V. Mărgan,** profesoară, director Şcoala generală nr. 1 Oţelul Roşu, Caraş-Severin. **Alexandrina M. Mihăescu,** profesoară, Liceul pedagogic Buzău. **Gheorghe I. Miuţ,** profesor, Liceul pedagogic Oradea, Bihor. **Alexandru Gh. Mareş,** profesor, director Centrul de calificare, Roznov. **Gheorghe C. Movilă,** profesor, director adjunct Liceul Comăneşti—Bacău. **Maria O. Z. Muţiu,** profesoară, Liceul nr. 10 Timişoara. **Grigore C. Mureşan,** învăţător, director Şcoala generală Lemniu-Sălaj. **Rada R. Meirosu,** învăţătoare, Şcoala generală nr. 10, Brăila. **Neculai C. Mihalache,** învăţător, Şcoala generală Vorona Mare, Botoşani. **Aurora Al. Munteanu,** învăţătoare, Liceul nr. 5, Ploieşti. **Aurel I. Mailat,** profesor, Liceul nr. 1, Braşov. **Maria I. Molodeţ,** învăţător, Şcoala generală nr. 9, Sibiu. **Inocenţiu I. Mihu,** profesor, Şcoala specială surdomute Sibiu. **Ştefan N. Miclea,** profesor Grupul şcolar 1 Mai, Ploieşti. **Iosif A. Munteanu,** profesor, Şcoala profesională minieră, Zlatna. **Ludovica Gh. Mărgineanu,** profesoară, Şcoala profesională construcţii, Dej. **Iosif R. Mija,** profesor, Grupul şcolar industria lemnului, Blaj. **Artenie N. Mihu,** profesor, Şcoala profesională căi ferate Satu Mare. **Ion Gh. Mateoc,** profesor, Grupul şcolar economic Baia Mare. **Gheorghe D. Motelică,** Liceul economic Botoşani. **Abel A. Mureşan,** maistru-instructor, Grupul şcolar construcţii, Deva. **Dumitru V. Mezinu,** profesor, Liceul Militar Ştefan cel Mare, Suceava. **Corneliu Ştefan Gh. Marinescu,** profesor, Liceul „Dimitrie Cantemir", Breaza-Prahova. **Felicia Cornelia Gh. Marinescu,** profesoară, Institutul de ştiinţe pedagogice, Bucureşti. **Ioan N. Mihuţ,** profesor, instructor Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor. **Sava Profirie L. Moldovan,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei pionierilor Arad. **Vasile C. Molan,** profesor, Inspectoratul şcolar Bucureşti. **Iuliu I. Macarie,** lector, Institutul agronomic Bucureşti, **Mircea Tr. C. Manolache,** conferenţiar, Institutul politehnic Galaţi. **Andrei P. Manole** şef de lucrări, Institutul politehnic Bucureşti. **Nicolae N. Marcu,** conferenţiar, Academia de studii economice Bucureşti. **Dumitru I. Mareş,** lector Universitatea Timişoara. **Vasile Eugen V. Marian,** conferenţiar, Institutul politehnic Galaţi. **Zahiu Al. Matic,** conferenţiar, Universitatea din Cluj, **Minodora I. Medeleanu,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Maria C. Mihăilescu,** şef de lucrări, Institutul de medicină Timişoara. **Savel D. Mitrea,** şef de lucrări, Institutul politehnic Iaşi, **Matei V. Moisescu** lector, Institutul de artă teatrală şi cinematografică Bucureşti. **Eugen E. Mureşan,** conferenţiar Institutul agronomic Cluj. **Zoltan A. Nagy,** conferenţiar, Institutul agronomic Cluj. **Dumitru T. Neaţă,** profesor, director Şcoala generală Recea, Argeş. **Elizeu P. Neagoe,** învăţător, Şcoala generală nr. 1 Caracal, Olt. **Ion I. Negoescu,** învăţător pensionar, Bălăneşti, Olt. **Ion I. Nagy,** învăţător. Şcoala generală Dumbrava, Timiş. **Dumitru St. Niţescu,** învăţător, director Şcoala generală Călăreţi, Ilfov. **Adela Gh. Nica,** învăţător, Şcoala generală nr. 1 Tr. Severin. **Ecaterina I. Negreanu,** învăţătoare, Şcoala generală nr. 2, Apele Vii, Dolj. **Nicolae I. Neacşu,** profesor, director Şcoala generală nr. 6, Băileşti, Dolj. **Petru I. Nicula,** maistru-instructor, Şcoala profesională minieră Zlatna. **Enache E. Nedelea,** profesor, Liceul economic nr. 1, Bucureşti. **Natalia V. Naca,** educatoare, Grădiniţa Bucşoaia-Suceava, **Evghenii P. Novicicov,** profesor, Institutul de ştiinţe pedagogice Bucureşti. **Emil A. Nistor,** profesor, inspector în Ministerul Învăţămîntului, **Traian N. Neagu,** şef de lucrări, Institutul agronomic Iaşi. **Viorel D. Negru,** şef de lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Victor V. Nuţu,** profesor, Liceul „D. Cantemir" Bucureşti. **Octavian C. Niculescu,** lector, Academia de studii economice Bucureşti. **Antoaneta M. Niţă,** lector, Institutul pedagogic Piteşti. **Nicolae Gh. Novac,** lector, Universitatea Craiova. **Gheorghe C. Oprescu,** profesor, inspector şcolar Inspectoratul şcolar judeţean Argeş. **Vespasian D. Onac,** profesor, director Şcoala generală Mădăraş, Satu Mare. **Ida I. Orban,** învăţătoare, Şcoala generală Cozmeni, Harghita. **Gheorghe N. Oprescu,** profesor, Liceul nr. 2 Tîrgovişte, Dîmboviţa. **Dumitru A. Olteanu,** profesor, Şcoala generală nr. 3 Bistriţa. **Ioan I. Oprişiu,** profesor, Grupul şcolar F. R. B. Bucureşti. **Ioan M. Oancea,** profesor, vicepreşedinte Consiliul judeţean al Organizaţiei Pionierilor Harghita. **Marinel St. Oancea,** profesor, inspector în Ministerul Învăţămîntului. **Hary L. Offenberg,** lector, Universitatea Iaşi. **Vladimir A. Olaru,** lector Institutul pedagogic Galaţi. **Liviu Alexandru Oniciu,** conferenţiar, Universitatea Cluj. **Tiberiu V. Olah,** lector, Institutul pedagogic Tg. Mureş. **Augustin Emil I. Pop,** profesor, director Liceul pedagogic Tg. Mureş. **Dimitrie T. Pavel,** profesor, director Şcoala generală Oşorhei, Bihor. **Moise I. Pater,** profesor, inspector şcolar, Inspectoratul şcolar judeţean Bihor. **Francisc P. Pretz,** profesor, Şcoala generală nr. 15, comuna Tudor Vladimirescu, Arad. **Elena D. Petrescu,** profesoară, director Şcoala generală nr. 2, Ştefăneşti Argeş. **Vasile Gh. Pîrlea,** profesor, Liceul de muzică Bacău. **Vasile I. Popescu,** profesor, Liceul Balş, Olt. **Viorica I. Petran,** educatoare, directoarea Grădiniţa Simleul-Silvaniei, Sălaj. **Gheorghe Gh. Popescu,** învăţător, director Şcoala generală Tusa, Sălaj. **Constanţa M. Popescu,** învăţătoare, Liceul nr. 32, Bucureşti, **Mircea Caius Victor Pop,** profesor, Liceul nr. 2 „Tudor Vladimirescu" Bucureşti. **Bogdan V. Poraciu,** profesor, director Liceul Certejul de Sus, Hunedoara. **Cornelia S. Pleşa,** profesoară, director adjunct Liceul Gura-Barza Crişcior, Hunedoara. **Eugenia M. Petre,** învăţătoare, inspectoare la Inspectoratul şcolar judeţean, Ialomiţa. **Vasile C. Predescu,** învăţător, inspector şcolar Inspectoratul şcolar judeţean, Dolj. **Ion Aurel Pescariu,** profesor, director Şcoala generală nr. 3 Reşiţa, Caraş-Severin. **Valeria Gh. Paiu,** educatoare, Grădiniţa Poieni-Cluj. **Albert A. Peter,** profesor, Liceul nr. 1, Sf. Gheorghe, Covasna, **Simion D. Pop,** profesor, director Şcoala generală Boldeşti Leciu-Prahova. **Maja V. Philippi,** profesor, Şcoala generală nr. 4, Braşov. **Maria N. Pîrvănescu,** profesor, Liceul nr. 3, Craiova. **Tudor A. Popescu,** maistru-instructor, Grupul şcolar materiale de construcţii-Bucureşti. **Costin C. Pelinescu,** profesor, Grupul şcolar nr. 1, construcţii-montaj-Bucureşti. **Romulus R. Pogăceanu,** profesor, director Liceul agricol Lugoj. **Viorica N. Pîrvariu** profesoară, preşedinta Comitetului judeţean al Organizaţiei Pionierilor din Sibiu. **Eleonora D. Popa,** profesoară, Liceul economic nr. 1 Braşov, **Grigore M. Popescu,** profesor, Liceul economic Tg. Jiu. **Alexandrina N. Predescu,** educatoare, grădiniţa sezonieră Podenii Noi — Prahova. **Vasile C. Pelcaru,** profesor inspector în Ministerul Învăţămîntului. **Magdalena P. Panaitiu,** profesor, redactor Editura didactică şi pedagogică. **Ioan N. Pop,** profesor, instructor Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor. **Lucian P. Panait,** profesor, instructor Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor. **Ştefan Gh. Pascu,** profesor preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor Brăila. **Elena R. Petrovici,** profesor, inspector general în Ministerul Învăţămîntului. **Viorica St. Pamfil,** conferenţiar, Universitatea Cluj, **Petre I. Pantiru,** lector, Institutul pedagogic Galaţi. **Nicolae I. Patachi,** conferenţiar, Institutul politehnic Cluj. **Gheorghe V. Pădureţ,** lector, Institutul pedagogic Tg. Mureş. **Eugen A. Poll,** conferenţiar Institutul Agronomic Bucureşti, **Florian D. Penescu,** profesor, Conservatorul „Ciprian Porumbescu" Bucureşti. **Alexandru St. Dan Petrescu,** conferenţiar Institutul pedagogic Piteşti. **Teodosie L. Perju,** şef de lucrări, Institutul agronomic Cluj **Mariţa A. Platon,** lector, Universitatea Iaşi. **Maria I. Ploieşteanu,** lector, Institutul pedagogic Braşov. **Virgil I. Pompilian,** şef de lucrări, Institutul medico-farmaceutic Bucureşti. **Eugen A. Popa,** şef lucrări, Institutul politehnic Iaşi. **Octavian I. Popa,** conferenţiar Institutul agronomic Cluj. **Traian I. Pop,** conferenţiar, Institutul medico-farmaceutic Cluj. **Teodor A. Popescu,** lector, Institutul pedagogic Oradea. **Viorel I. Popa,** şef lucrări Institutul agronomic Bucureşti, **Aurel S. Popovici,** conferenţiar, Institutul politehnic Iaşi. **Ioan A Precup,** conferenţiar, Institutul de petrol, gaze şi geologie Bucureşti. **Constantin C. Proda,** şef lucrări Institutul politehnic Iaşi. **Eugen Gr. Proca,** şef de lucrări, Institutul medico-farmaceutic Bucureşti. **Vasile V. Protopopescu,** profesor, Academia de Studii Economice Bucureşti, **Iuliana Gh. Ruxandra,** educatoare, directoare Grădiniţa nr. 22 Oradea. **Gheorghe I. Răşcanu,** profesor, inspector şef la municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej Bacău. **Ştefan I. Rugină,** profesor, director Liceul nr. 2 Tecuci — Galaţi. **Margareta A. Ruzsa** învăţătoare, Liceul nr. 3 Cluj. **Constantin F. Rotaru,** profesor, director adjunct, Şcoala generală nr. 1 Bezdead — Dîmboviţa. **Ioan F. Roşca,** învăţător, director Şcoala generală Budacu de Sus — Bistriţa-Năsăud. **Elena A. Rădan,** profesoară, director, Liceul nr. 30 Bucureşti. **Margareta I. Rusu,** profesor, Liceul nr. 2 Năsăud. **Vasile V. Răileanu,** profesor, inspector Inspectoratul şcolar judeţean Sibiu. **Ioan I. Rotaru,** profesor, director Grupul şcolar M.I.U. Cluj. **Aurel A. Roşca,** profesor, director adjunct, Şcoala profesională căi-ferate Timişoara. **Alexandru C. Răbincă,** profesor, director adjunct, Liceul agricol Rm. Sărat. **Trifon A. Romanovschi,** învăţător, Şcoala generală Caşvana — Suceava. **Nicolae H. Rusali,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor, Tulcea. **Coriolan P. Rus,** lector, Institutul pedagogic, Oradea. **Aurel A. Radu,** conferenţiar, Institutul politehnic Braşov. **Nicolae G. Radu,** lector, Institutul pedagogic Piteşti. **Gheorghe I. Rădulescu,** şef de lucrări, Universitatea Craiova. **Alexandrina A. Reinich,** lector, Institutul pedadogic Suceava. **Vasile I. Roman,** lector, Institutul de arte plastice Bucureşti. **Leonida T. Roşu,** şef lucrări, Universitatea Craiova. **Mircea R. Rusu,** şef lucrări, Institutul de medicină Bucureşti. **Cristina Gh. Ruzea,** profesor, director adjunct Liceul „D. Cantemir" Bucureşti. **Mircea V. Simion,** profesor, Liceul Roznov Neamţ. **Nicolae N. Rusescu,** profesor, director grupul şcolar cooperatist Rm. Vîlcea. **Alexandru I. Siklodi,** profesor, director Şcoala generală Gălăţeni — Mureş. **Zoltan Şt. Szabo,** învăţător, director, Şcoala generală Sîngiorgiul de Pădure-Mureş. **Benedec Ioan Sink,** profesor, director adjunct Liceul nr. 1 Baia Mare, **Ecaterina A. Szabo,** învăţătoare, director Şcoala generală Cadea — Bihor. **Olga V. Sfîrlea,** învăţătoare, Şcoala generală Ceica — Bihor. **Anton N. Scornea,** profesor. Liceul „D. Cantemir" Bucureşti. **Haralambie F. Stăvaru,** profesor, Şcoala generală Silindia — Arad. **Petre I. Stoica,** învăţător, Şcoala generală nr. 3 Piteşti. **Varvara A. Stan,** educatoare, Grădiniţa nr. 1 Tg. Ocna — Bacău. **Vasile I. Stan,** profesor, inspector Inspectoratul şcolar judeţean Vrancea. **Irina V. Stănică,** profesor, Liceul nr. 8 Timişoara. **Ioan F. Subert,** învăţător, Şcoala generală Sopotul Nou — Caraş-Severin. **Ştefan P. Sucală,** profesor, Liceul „Emil Racoviţă" —Cluj. **Alexandru B. Simandi,** profesor, director adjunct Şcoala generală Viişoara — Cluj. **Ioan I. Socol,** profesor, director Liceul economic Orăştie. **Dumitru D. Stancu,** lector I.P.C.D., Bucureşti. **Vasile C. Sălcudean,** profesor, Liceul Cîmpia Turzii, Cluj. **Ioan I. Stirner,** profesor Liceul nr. 2 Medgidia, Constanţa. **Anton I. Szöcs,** profesor, director Şcoala generală, Vîrghiş, Covasna. **Virginia M. Sîrbu,** învăţător, Liceul nr. 3 Ploieşti. **Gheorghe A. Scorţea,** profesor, Liceul Sinaia, Prahova. **Octavian Gh. Simen,** profesor, Liceul nr. 1 Braşov. **Ioan A. Schmidt,** învăţător, Şcoala generală Biertan, Sibiu. **Hariton V. Stoiculescu,** profesor, Şcoala generală nr. 12 Craiova. **Olga V. Suciu,** profesoară, Liceul „Horia, Cloşca şi Crişan" Abrud, Alba. **Virgil D. Stănoiu,** profesor, Grupul şcolar energetic Braşov. **Niculina I. Simionescu,** profesoară, Liceul industrial transporturi, Bucureşti. **Ioan Gh. Stan,** profesor, director Liceul industrial poştă şi telecomunicaţii, Bucureşti. **Gheorghe M. Susanu,** profesor, director Liceul agricol Tecuci. **Sanda V. Sofronescu,** profesor, director adjunct Grupul şcolar profesional Bacău. **Emilian A. Stătescu,** profesor, redactor Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti. **Elena V. Someşan,** lector, I.P.C.D. Iaşi. **Stefanache A. Spulber,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor Bacău. **Marin S. Stanca,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor Olt. **Gheorghe C. Spiridonescu,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor Galaţi. **Constantin Gh. Stancu,** profesor, inspector în Ministerul Învăţămîntului. **Ioan A. Stănculea,** profesor, director Liceul agricol Blaj. **Grigore Octavian Gr. Stavri,** conferenţiar Institutul medico-farmaceutic Iaşi. **Constantin C. Şandru,** profesor, Liceul Novaci, Gorj. **Dumitru Gh. Ştefan,** învăţător Liceul Buşteni, Prahova. **Nicolae V. Şerban,** profesor, director Şcoala profesională „Electroaparataj" Bucureşti. **Georgeta E. Sipoş,** profesor Şcoala de specializare postliceală de arhitectură Bucureşti. **Ion. I. Ştefănescu,** profesor, director Şcoala profesională UCECOM Breaza. **Mircea I. Sandulovici,** lector, Universitatea Iaşi. **Constantin I. Sarlău,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Ana O. Schiff,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Ion L. Stingu,** şef lucrări, Institutul pedagogic Galaţi. **Adam I. Schnader,** profesor, Universitatea Iaşi. **Gheorghe Gh. Sîrbu,** conferenţiar, Conservatorul de muzică Iaşi. **Suzana Th. Sîrbu,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Laura I. Someşan,** conferenţiară, Institutul pedagogic Suceava. **Mihail A. Ştefan,** lector, Institutul pedagogic Constanţa. **Mişu I. Stoenescu,** conferenţiar, Institutul petrol, gaze şi geologie Bucureşti. **Aurel I. Suciu,** lector Institutul de mine Petroşani. **Tiberiu F. Seicaru,** şef de lucrări, Institutul medico-farmaceutic Bucureşti. **Constantin P. Ştefan,** şef de lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Alexandru Gh. Sandu,** asistent, Institutul de arhitectură Bucureşti. **Gheorghe D. Smarandache,** profesor, inspector, Inspectoratul şcolar Bucureşti. **Nicolae N. Sava,** asistent, Institutul de arte plastice, Bucureşti. **Ilie Vizante P. Şoit,** profesor ing., consilier în Ministerul Învăţămîntului. **Floare Gh. Ştefănuţiu,** învăţătoare, director Şcoala generală Lucăceni, Satu-Mare. **Vasile I. Ştîrbu,** lector, Institutul pedagogic Baia Mare. **Ion I. Şoneriu,** lector, Institutul pedagogic Braşov. **Maria A. Şerbănescu,** lector, Institutul pedagogic Constanţa. **Gheorghe S. Şovu,** profesor, director Liceul nr. 39 Bucureşti. **Ada Graţiela Beatrice M. Ştefan,** profesoară, Liceul „I. L. Caragiale", Bucureşti. **Constantin C. Şandru,** profesor, Liceul Novaci, Gorj. **Dumitru Gh. Ştefan,** învăţător, Liceul Buşteni, Prahova. **Nicolae V. Şerban,** profesor, Şcoala profesională Electroaparataj, Bucureşti. **Georgeta Şipoş,** profesor, Şcoala de specializare postliceală arhitectură şi construcţii, Bucureşti. **Ion I. Ştefănescu,** profesor Şcoala profesională UCECOM-Breaza, Prahova. **Ilie M. Stănică,** lector, Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice, Bucureşti. **Ioan A. Tamaş,** învăţător, director Şcoala generală Sitani, Bihor. **Paraschiva M. Tătaru,** profesoară, director Casa de copii Satu-Mare. **Marin S. Toma,** profesor, inspector şcolar, Inspectoratul şcolar al municipiului Bucureşti. **Aurora Gh. Ticu,** învăţătoare, Şcoala generală nr. 26 Craiova, Dolj. **Maria N. Tincă,** învăţătoare, Şcoala generală Ciorani, Gorj. **Octavia L. Toma,** educatoare, directoare Grădiniţa nr. 2 Bistriţa. **Viorel I. Topan,** învăţător, Şcoala generală Batin, Cluj. **Tatiana P. Teacă,** învăţătoare, director adjunct Şcoala generală Breţcu, Covasna. **Gheorghe T. Teodorescu,** profesor, Liceul nr. 3, Tîrgovişte. **Dumitru D. Titieni,** învăţător, director Şcoala generală Mijlocenii Bîrgăului, Bistriţa-Năsăud. **Ana C. Psait Teodora,** profesoară, directoare Şcoala generală 19, Ploieşti. **Ana T. Taflan,** profesoară, Liceul industrial chimie Făgăraş, **Ion I. Tomiţă,** profesor, inspector, Ministerul Industriei Chimice. **Dorel C. Tofan,** profesor, Şcoala profesională materiale de construcţii Roman. **Nicolae N. Teodoreanu,** profesor, director, Grupul şcolar de construcţii Piteşti. **Maria E. Toma,** inspector principal în Ministerul Învăţămîntului. **Luţica Gh. Tuntilă,** profesor, director Liceul nr. 2 Suceava. **Elvira I. Tarmure.** profesor, Liceul coregrafic Cluj. **Florea F. Tîrlescu,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor Argeş, **Anatoli V. Tariuc,** profesor, Grupul şcolar petrol Cîmpina. **Maria Ana Tache,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Nicolae Gh. Telechi,** şef lucrări, Institutul medico-farmaceutic Bucureşti. **Gheorghe I. Tincu,** lector Institutul pedagogic Suceava. **Dorel T. Tuţă,** profesor, instructor Consiliul naţional al Organizaţiei Pionierilor. **Virgil I. Teodorescu,** conferenţiar, Institutul de educaţie fizică şi sport, Bucureşti. **Radu Z. Todosi,** conferenţiar, Institutul politehnic Iaşi. **Ioan T. Trifan,** lector Institutul pedagogic Tg. Mureş. **Laurenţiu V. Turic,** şef lucrări, Institutul politehnic Iaşi. **Alexandru V. Ţăranu,** profesor, director, Liceul Bora-Neamţ. **Ioan I. Tărnău,** maistru instructor, dir. Şc. profesională UCECOM, Arad. **Dumitru I. Ticulescu,** lector Institutul pedagogic Bacău. **Iuliana P. Uncruţ,** învăţătoare, Şcoala generală Grăniceri, Arad, **Vasile V. Ursu,** profesor, Şcoala generală Gîrbova, Alba. **Mirela T. Vasluianu,** învăţătoare, Şcoala Generală, Bradul, Neamţ. **Gheorghe I. Vlădăşel,** învăţător, inspector şcolar Inspectoratul şcolar judeţean Mehedinţi, **Costică G. Vlad** învăţător, Şcoala generală nr. 2 Mircea Vodă, Brăila, **Vasilica I. Vieru,** profesoară, Şcoala generală Stoicăneşti, Olt. **Iosif I. Vonhaz** profesor, Liceul Carei, Satu-Mare. **Grigore Gr. Vuescu,** profesor, inspector şcolar, judeţul Ilfov. **Aurel P. Vesel,** profesor, director Liceul Puieşti, Vaslui. **Eugenia Şt. Vasilescu,** profesor, Liceul nr. 42 Bucureşti. **Elena M. Vasiliu,** profesor, Şcoala generală nr. 56. Bucureşti. **Alexandru A. Vaida,** conferenţiar, Institutul politehnic Braşov. **Andrei I. Vrăneaţu,** învăţător, director Casa copii şcolari Lehliu, Ialomiţa. **Alexandru L. Voina,** profesor, Liceul industrial metalurgic, Hunedoara. **Gheorghe E. Vlănţoiu,** profesor Grupul şcolar chimie, Bucureşti. **Ioan A. Vajda,** profesor, director, Şcoala profesională construcţii Satu-Mare. **Ionel Al. Alexandru Mircea Vladimir,** profesor, redactor Gazeta învăţămîntului. **Nicolae N. Vasiliu,** profesor, preşedintele Consiliului judeţean al Organizaţiei Pionierilor Neamţ. **Ioan V. Vintilă,** şef de lucrări, Institutul agronomic Timişoara. **Zoltan M. Vitos,** asistent, Conservatorul de muzică Cluj. **Silvia D. Vacu,** conferenţiar, Institutul politehnic Bucureşti. **Nicolae V. Vulpe,** profesor, inspector şef, Inspectoratul şcolar Bucureşti. **Alexandru Gh. Valentin,** lector, Universitatea Bucureşti. **Maria Vanţă,** lector, Institutul pedagogic Constanţa. **Victoria P. Varga,** lector Institutul pedagogic Tg. Mureş. **Paraschiva I. Velica,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Alla G. Viţă,** conferenţiar Institutul medico-farmaceutic Iaşi. **Nicolae I. Volonciu,** lector universitatea Bucureşti. **Ion I. Vlădescu,** profesor Institutul de petrol Ploieşti. **Carol O. Weidman,** profesor, şcoala profesională specială nr. 2 Timişoara. **Emilia I. Wagner,** şef lucrări, Institutul politehnic Timişoara. **Nicolae I. Zolesak,** învăţător, director, Şcoala generală Doroloţ Satu Mare. **Vasile P. Zaharia,** învăţător, director Şcoala generală Pietroasa, Timiş. **Pavel A. Zaharia** profesor, director Şcoala generală nr. 5 Alexandria. **Ana A. Zagreanu,** profesor, director Şcoala generală Suatu, Cluj. **Oltea V. Zvincescu,** profesor, Şcoala generală nr. 1 Suceava. **Cristofor R. Zsizsmann,** profesor, redactor Editura didactică şi pedagogică. **Ştefan Mircea R. Zăgănescu,** conferenţiar, Universitatea Timişoara.

CADRELE DIDACTICE CĂRORA LI SE ACORDĂ „GRADAȚIA DE MERIT" CU OCAZIA „ZILEI ÎNVĂȚĂTORULUI"

Cu prilejul „Zilei învățătorului", printr-un Ordin al ministrului învățămîntului au fost atribuite gradații de merit unor cadre didactice cu activitate îndelungată în slujba învățămîntului și cu realizări deosebite în instruirea și educarea tinerei generații.

Publicăm mai jos numele celor cărora li s-au atribuit aceste gradații.

JUDEȚUL ALBA : Tamaș A. Emil, prof., insp. șc., gradul didactic II, 35 ani vechime în învățămînt. **Dumitrescu M. Ioana**, învăț., Șc. gen. 1 Alba-Iulia, gradul didactic II, 31 ani vechime în învățămînt. **Dumitru I. Muntiu**, prof., dir., Șc. gen. Petrești, gradul didactic definitiv, 38 ani vechime în învățămînt. **Victor I. Pășteanu**, prof., activ. P.C.R., șef comis. învăț., Comit. jud. P.C.R. Alba, **gradul** didactic I, 30 ani vechime în învățămînt.

JUDEȚUL ARAD : Năsăudeanu A. Nicolae, prof., insp., gradul didactic I, 29 ani vechime în învățămînt. **Marincaș I. Gheorghe**, înv., Șc. gen. cl. I—IV Pescari, gradul didactic definitiv, 34 ani vechime în învățămînt. **Fabian N. Gheorghe** prof., Lic. 3 Arad, gradul didactic I, 35 ani vechime în învățămînt. **Beinșan G. Gheorghe**, înv., Șc. gen. cl. I—IV Berindia, gradul didactic definitiv, 41 ani vechime în învățămînt.

JUDEȚUL ARGEȘ : State I. Florea, înv., dir., Șc. gen. Galeș, gradul didactic I, 35 ani vechime în învățămînt. **Bradu M. Ioan**, înv., Șc. gen. Moșoaia, gradul didactic I, 37 ani vechime în învățămînt. **Peligrad N. Nicolae**, prof., Lic. 2 Pitești, gradul didactic II, 31 ani vechime în învățămînt. **Popescu T. Alfons**, prof., Lic. pedag. Cîmpulung, gradul didactic definitiv, 29 ani vechime în învățămînt. **Manolache I. Doru**, prof., Lic. Curtea de Argeș, gradul didactic I, 30 ani vechime în învățămînt.

JUDEȚUL BACĂU : Trocaliuc L. Maria, educ., dir., Grăd. sez. Săucești, gradul didactic definitiv, 30 ani vechime în învățămînt. **Alexandrescu N. Neculae**, înv., dir., Șc. gen. Ludași, com. Balcani, gradul didactic I, 36 ani vechime. **Năstase G. Gheorghe**, înv., dir., Șc. gen. Slobozia, com. Urechești, gradul I, 39 ani vechime. **Mestecăneanu N. Haralambie**, prof., dir., Șc. gen. 2 Buhuși, gradul II, 29 ani vechime. **Postolache St. Serghie**, prof., Lic. 4 Bacău, gradul II, 26 ani vechime.

JUDEȚUL BIHOR : Șincai Iuliana, educ., Grăd. or. red. 12 Oradea, gradul II, 34 ani vechime. **Mechiu Miron**, înv., insp., gradul II, 39 ani vechime. **Ramonțean Letiția**, prof. dir., Lic. 2 Beiuș, gradul II, 33 ani vechime. **Vörösvary F. Adalbert**, prof., Lic. 2 Oradea, gradul definitiv, 26 ani vechime. **Petrilă V. Teodor**, înv., insp., gradul I, 43 ani vechime.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD: Mrenes M. Nicolae, prof., dir., Șc. gen. 3 Bistrița, gradul II, 31 ani vechime. **Popescu I. Felicia**, prof., Lic. „G. Coșbuc" Năsăud, gradul definitiv, 35 ani vechime.

JUDEȚUL BOTOȘANI : Tofan Gh. Orest, prof., Lic. 1 Dorohoi, gradul II, 37 ani vechime. **Varvarei V. Spiridon**, înv., insp. șc., gradul definitiv, 40 ani vechime.

JUDEȚUL BRAȘOV : Hermannstädter H. Hans, învăț., insp. șc., gradul definitiv, 29 ani vechime. **Grovu N. Nicolae**, prof., dir., Șc. gen. 1 Făgăraș, gradul II, 31 ani vechime. **Moarcăs S. C-tin**, prof., Lic. 4 Brașov, gradul definitiv, 28 ani vechime. **Blanarcsik I. Irina**, prof., Șc. gen. Racoș, gradul definitiv, 27 ani vechime.

JUDEȚUL BRĂILA : Nicolescu M. Andrei, prof., dir., Lic. 3 Brăila, gradul definitiv, 32 ani vechime. **Petride S. Timotheu**, prof., insp. gen., gradul I, 30 ani vechime.

JUDEȚUL BUZĂU : Popa V. Constantin, înv., insp. șc., gradul II, 33 ani vechime. **Mogoși N. C-tin**, înv., Șc. gen. Cotorca, gradul I, 39 ani vechime. **Manolescu M. Jenica**, înv., Șc. gen. 2 Buzău, gradul II, 31 ani vechime.

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN : Munteanu T. Ofelia, înv., Șc. gen. 1 Reșița, gradul II, 31 ani vechime.

JUDEȚUL CLUJ : Filimon Augusta, educ., Grăd. or. normal 8 Cluj, gradul definitiv, 31 ani vechime. **Ionescu G. Ilie**, prof., Șc. gen. Mănăstireni, gradul definitiv, 30 ani vechime. **Lazăr V. Teodor**, înv., dir. adj., Șc. gen. 1 Dej, gradul definitiv, 41 ani vechime. **Nagy F. Carol**, înv., dir. adj., Șc. spec. surdo-muți Cluj, gradul definitv, 29 ani vechime. **Mardare N. Gheorghe**, prof., insp. șc., gradul definitiv, 29 ani vechime. **Suciu V. Petre**, prof., Lic. 2 Turda, gradul II, 27 ani vechime.

JUDEȚUL CONSTANȚA : Tutuianu M. Maria, educ., dir., Grăd. sez. Valul Traian, gradul I, 35 ani vechime. **Dudă Gh. Ion**, înv., insp. șc., gradul I, 28 ani vechime. **Mutulescu E. Cleopatra**, înv., Șc. gen. Murfatlar, gradul II, 27 ani vechime. **Stelian D. Constanța**, prof., dir., Șc. gen. 13 Constanța, gradul definitiv, 37 ani vechime.

JUDEȚUL COVASNA : Ratz Ludovic, prof., insp. șc., gradul II, 34 ani vechime. **Dobros Elena**, înv., Șc. gen. Voinești, gradul definitiv, 36 ani vechime. **Bakal Carol**, prof., Șc. gen. 4 Sf. Gheorghe, gradul definitiv, 38 ani vechime.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA : Geoglovan T. Radu, prof., Lic. 3 Tîrgoviște, gradul I, 38 ani vechime. **Cercel Irina**, înv., Șc. gen. Sălcioara Movila, gradul II, 36 ani vechime. **Barboiu Stan**, înv., dir., Șc. gen. Comișani Lazuri, gradul definitiv, 38 ani vechime.

JUDEȚUL GALAȚI : Bahrim Cezar, înv., insp. șc., gradul I, 36 ani vechime. **Solomon Mihalache**, înv., dir., Șc. gen. Mastăcani, gradul II, 33 ani vechime. **Goilov Gheorghe**, prof., Lic. „V. Alecsandri" Galați, gradul II, 34 ani vechime. **Grigoraș Gheorghe**, prof., insp. șc., gradul II, 38 ani vechime.

JUDEȚUL DOLJ : Tălpășeanu C. Constantin, înv., dir., Șc. gen. Fărcaș-Moflești, gradul definitiv, 34 ani vechime. **Ionițoiu I. Sabin**, înv., dir., Șc. gen. Argetoaia Piria, gradul definitiv, 33 ani vechime. **Georgescu I. Răducanu**, prof., Lic. „Frații Buzești" Craiova, gradul definitiv, 31 ani vechime. **Stănescu P. Gheorghe**, prof., Șc. gen. Giurgița, gradul II, 36 ani vechime.

JUDEȚUL GORJ : Bardan V. Grigore, prof., insp. șc., Insp. șc. Gorj, gradul II, 30 ani vechime. **Dăneț Gh. Ion**, înv., dir., Șc. gen. Tismana-Racoți, gradul II, 36 ani vechime.

JUDEȚUL HARGHITA : Laczko Agnes Maria, educ., Grăd. sez. Remetea, gradul definitiv, 28 ani vechime. **Kovacs G. Ileana**, înv., Șc. gen. Păulani-Ciuc Delnița, gradul II, 32 ani vechime. **Dima I. Ioan**, înv., insp., gradul definitiv, 29 ani vechime.

JUDEȚUL HUNEDOARA : Suciu M. Simion, înv., Șc. gen. Orăștie-cartier, gradul II, 43 ani vechime. **Loga Gh. Constantin**, înv., Șc. gen. Stăncești-Ohaba — Dobra, gradul definitiv, 36 ani vechime. **Surcel D. Ion**, prof., Șc. gen. 2 Lupeni, gradul definitiv, 40 ani vechime.

JUDEȚUL IALOMIȚA : Bucur C. Valentina, înv., Șc. gen. Sudeți, gradul I, 26 ani vechime. **Giurescu D. Victor**, înv., dir., Șc. gen. Radu Vodă, gradul I, 38 ani vechime.

JUDEȚUL IAȘI : Juncu C. Alexandrina, educ., dir., Grăd. or. red. nr. 14 Iași, gradul II, 28 ani vechime. **Sireteanu Gheorghe**, înv., insp., gradul I, 27 ani vechime. **Ionescu C. Vasile**, prof., Lic. ped. Iași, gradul definitiv, 27 ani vechime. **Constandache St. Mihai**, prof., Lic. 3 Iași, gradul definitiv, 34 ani vechime.

JUDEȚUL ILFOV : Păun Stelian, prof., insp. șef, gradul I, 26 ani vechime. **Grigorescu Vasile**, prof., dir., Șc. gen. Iepurești, gradul II, 27 ani vechime. **State I. Marin**, înv., Șc. gen. Gîrbovi, gradul II, 30 ani vechime. **Popescu A. Ioana**, înv. ed., Șc. gen. Fălăștoaca, com. Grădiștea, gradul II, 34 ani vechime. **Birghilă Ion**, înv., dir., Șc. gen. Curcani, gradul I, 35 ani vechime.

JUDEȚUL MARAMUREȘ : Porumb I. Maria, înv., Lic. de muzică și arte Baia Mare, gradul II, 28 ani vechime. **Grad V. Dumitru**, înv., Șc. spec. ajut. Vișeul de Sus, gradul definitiv, 33 ani vechime. **Sălăgeanu M. Nicolae**, prof. Lic. 1 Baia Mare, gradul definitiv, 32 ani vechime.

JUDEȚUL MEHEDINȚI : Stuparu C. Constantin, prof., Lic. nr. 3 Tr. Severin, gradul II, 38 ani vechime. **Dinulescu I. Petre**, înv., Șc. gen. Gornești-Podeni, gradul I, 38 ani vechime.

JUDEȚUL MUREȘ : Bukovski Elfride, prof., Lic. nr. 1 Sighișoara, gradul II, 34 ani vechime. **Buzaș A. Andrei**, prof., Șc. gen. Măgherani, gradul definitiv, 38 ani vechime. **Cengher S. Ion**, înv., dir., Șc. gen. Aluniș, gradul definitiv, 38 ani vechime. **Frîncu N. Angela**, înv., Lic. nr. 2 Tîrnăveni, gradul II, 31 ani vechime. **Rostás A. Zoltan**, înv., insp. șc., gradul definitiv, 28 ani vechime. **Ursu D. Dumitru**, înv., insp. șc., gradul I, 34 ani vechime.

JUDEȚUL NEAMȚ : Acasandrei Gh. Pavel, înv., insp. șc., gradul definitiv, 26 ani vechime. **Mihăilă D. Dumitru**, înv., dir., Șc. ajut. Tg. Neamț, gradul definitiv, 41 ani vechime. **Borș D. Constantin**, prof., Lic. 2 Piatra Neamț, gradul II 33 ani vechime.

JUDEȚUL OLT : Ionescu B. Victor, înv., Șc. gen. Vinju Mare, gradul II, 37 ani vechime. **Mihuț V. Gheorghe**, înv., Șc. gen. Corabia, gradul definitiv, 38 ani vechime. **Popescu M. Alexandru**, prof., Lic. „T. Vladimirescu"-Slatina, gradul II, 37 ani vechime.

JUDEȚUL PRAHOVA : Simache I. Nicolae, prof., Lic. nr. 1 Ploiești, gradul I, 37 ani vechime. **Mihăilescu Gr. Ioan**, prof., Insp. șc. Prahova, gradul I, 33 ani vechime. **Tănăsescu A. Ștefan**, înv. educ., Casa de copii „30 Decembrie" Sinaia, gradul II, 31 ani vechime. **Stănescu I. Ecaterina**, înv., Șc. gen. Mănești, gradul II, 34 ani vechime. **Ghenciu A. Dumitru**, înv., dir., Șc. gen. Băicoi, gradul I, 40 ani vechime.

JUDEȚUL SATU MARE : Tătar N. Aurelia, educ., dir., Grăd. or. red. 4 Carei, gradul definitiv, 34 ani vechime. **Lazin P. Alexandru**, înv., dir., Șc. gen. nr. 5 Satu Mare, gradul II, 33 ani vechime. **Șerban Gh. Gheorghe**, înv., dir., Șc. gen. nr. 1 Negrești, gradul I, 35 ani vechime. **Takacsy K. Vasile**, prof., Șc. gen nr. 8 Satu Mare, gradul definitiv, 29 ani vechime. **Stețiu M. Ștefan**, prof., dir., Lic. nr. 3 Satu Mare, gradul II, 39 ani vechime.

JUDEȚUL SĂLAJ : Farcaș I. Vasile, prof., dir., Lic. Zalău, gradul I, 38 ani vechime.

JUDEȚUL SIBIU : Köffer Leopold Andreas, înv., Șc. gen. 4 Sibiu, gradul definitiv, 31 ani vechime. **Rusu Gh. Ioan**, prof., Lic. nr. 2 Mediaș, gradul II, 37 ani vechime. **Albescu N. Ioan**, prof., Șc. gen. 4 Sibiu, gradul definitiv, 40 ani vechime. **Costin M. Alexandru**, înv., insp. șc., gradul I, 35 ani vechime.

JUDEȚUL SUCEAVA : Misterciu G. Olga, educ., Grăd. de copii Baia, gradul definitiv, 33 ani vechime. **Pricop T. Costache**, prof., dir. adj., Lic. ped. Suceava, gradul definitiv, 40 ani vechime. **Știrbu D. Vasile**, înv., dir., Șc. gen. Cotu-Băii, gradul definitiv, 40 ani vechime. **Mincu G. Vanda**, prof., dir., Lic. 2 Rădăuți, gradul definitiv, 25 ani vechime.

JUDEȚUL TELEORMAN : Bălan I. Stela, prof., Șc. gen. Dracea-Crîngul, gradul definitiv, 27 ani vechime. **Florescu M. Ion**, înv., Șc. gen. Crîngeni, gradul I, 37 ani vechime. **Georgescu M. Gheorghe**, prof., Lic. 2 Alexandria, gradul II, 34 ani vechime.

JUDEȚUL TIMIȘ : Radu M. Petru, prof., insp. gen., gradul I, 25 ani vechime. **Iohanes Maria Ana**, înv., Șc. gen. 9 Timișoara, gradul I, 25 ani vechime. **Cărăbaș I. Ion**, înv., Șc. gen. Chizătău, gradul II, 34 ani vechime. **Bălan I. Trandafir**, prof., Lic. 1 Timișoara, gradul II, 27 ani vechime. **Bulzan Z. Tiberiu**, prof. Lic. 1 Lugoj, gradul II, 31 ani vechime.

JUDEȚUL TULCEA : Bănățeanu I. Vasile, înv., dir. adj., Șc. gen. 1 Babadag, gradul I, 41 ani vechime.

JUDEȚUL VASLUI : Antohi Gh. Maria, educ., Grăd. or. red. 2 Huși, gradul definitiv, 32 ani vechime, **Rugină Al. Ioan**, înv., dir., Șc. gen. Schineni-Murgeni, gradul I, 34 ani vechime. **Simiuc E. Elena**, prof., Lic. 1 Vaslui, gradul definitiv, 28 ani vechime.

JUDEȚUL VÎLCEA : Cornilescu I. Iulian, prof., Șc. gen. 5 R. Vîlcea, gradul II, 38 ani vechime. **Ciurezu V. Gheorghe**, înv., dir., Șc. gen. Turcești-Mateiești, gradul I, 40 ani vechime. **Ștefănescu I. Dumitru**, înv., insp. șc., gradul I, 29 ani vechime.

JUDEȚUL VRANCEA : Mihu T. Călin, înv., Șc. gen. Vulturu 1, gradul I, 38 ani vechime. **Rădvan F. Steluța**, prof., Lic. „Unirea" Focșani, gradul I, 26 ani vechime.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI : Vasilescu Em. Elena, prof., Lic. 35 București, gradul definitiv, 27 ani vechime. **Petricu C. Constantin**, prof., dir., Lic. 37 București, gradul II, 33 ani vechime. **Iordache I. Alexandru**, prof., Lic. „Emil Racoviță", gradul I, 35 ani vechime. **Crișan S. Iacob**, prof., Lic. „Matei Basarab", gradul II, 40 ani vechime. **Dogaru C. Vladimir**, prof., Lic., „Mihai Eminescu", gradul I, 31 ani vechime. **Tănăsuică I. Nicolae**, prof., dir. adj., Șc. gen. 118 București, gradul definitiv, 39 ani vechime. **Andrei N. Teodora**, prof., dir. adj., Lic. 40 București, gradul II, 30 ani vechime. **Iliescu I. Victor**, prof., dir., Lic. „Gh. Lazăr", gradul II, 32 ani vechime. **Muscă H. Nicolae**, prof., insp. șc., gradul I, 31 ani vechime. **Popescu M. Gheorghe**, prof., insp. șc., gradul definitiv, 28 ani vechime. **Simionescu Gleb**, prof., insp. în M. Î., gradul I, 34 ani vechime. **Fotescu A. Eleonora**, prof., insp. șc., gradul definitiv, 32 ani vechime. **Ganea Gh. Alexandrina**, prof., insp. șc., gradul I, 31 ani vechime. **Florescu E. Vasile**, prof., Lic. „Gh. Lazăr", gradul I, 25 ani vechime. **Mărculescu P. Constantin**, prof., gradul I, 30 ani vechime. **Săvulescu I. Maria Ana**, prof. dir., Lic. „Ion Creangă", gradul definitiv, 31 ani vechime. **Burcescu D. Teodor**, prof., dir., Lic. „Dr. Petru Groza", gradul I, 30 ani vechime. **Aniței N. Gheorghe**, prof., dir., Lic. „D. Bolintineanu", gradul II, 38 ani vechime. **Pace Gh. Ecaterina**, înv., insp., gradul I, 27 ani vechime. **Cristu I. Jana**, prof., dir., Lic. 10 București, gradul definitiv, 32 ani vechime. **Minea V. Maria**, înv., dir., Casa de copii 6 București, gradul definitiv, 38 ani vechime. **Tănăsescu A. Ilinca**, prof., dir., Lic. 15 București, gradul definitiv, 27 ani vechime. **Teodorescu M. Ileana**, prof., dir., Lic. „D. Cantemir", gradul definitiv, 27 ani vechime. **Colceac Gh. Rădița**, înv., Șc. gen. 24 București, gradul definitiv, 37 ani vechime.

Cadre didactice evidențiate

Printr-un Ordin al ministrului învățămîntului au fost acordate, cu prilejul „Zilei învățătorului" titlurile de „Educatoare evidențiată", „Învățător evidențiat", „Maistru instructor evidențiat" și „Profesor evidențiat" unui număr de 1 285 cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și din învățămîntul profesional și tehnic.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși, vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969/1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

150 de ani de la nașterea lui Nicolae Bălcescu

GÎND ÎNARIPAT CE STRĂBATE VEACURILE

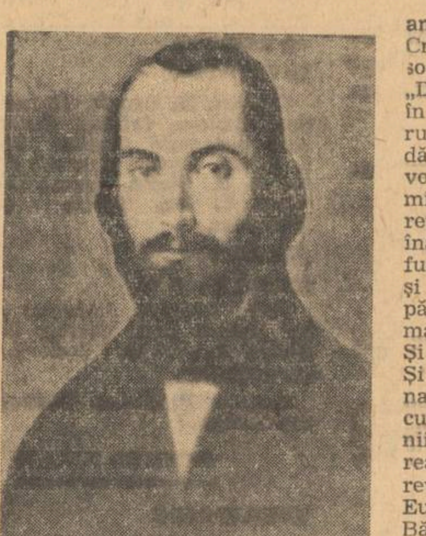

Despre Bălcescu, ca și despre Mihail Eminescu, s-ar cuveni să scriem numai cu sfială, numai pătrunși de respect și recunoștință. Respect pentru dîrza și dreapta lor luptă, în care au crezut și întru care s-au jertfit. Recunoștință pentru opera științifico-literară pe care ne-au lăsat-o, pentru marele lor suflet de români și de neobosiți iubitori de oameni, pentru jertfa lor în numele progresului, al științei, al artei, al binelui și frumosului.

Azi, la un veac și jumătate de la nașterea-i fericită pentru zodia poporului nostru, ne dăm seama ce săraci spiritualmente am fi fost fără Nicolae Bălcescu, fără opera lui „Românii supt Mihai Voievod Viteazul", acea simfonie neterminată a științei istorice și a literaturii române. Într-o vreme cînd abia mijeau primele cadențe în arta literară, cînd abia se însăilau primele opere istorice, cînd abia cutezau oamenii să șoptească numele libertății și al unității naționale, Bălcescu a țîșnit spre zenit ca un excepțional literat, ca un istoric care face onoare patriei, ca organizator al societății revoluționare „Frăția", revoluționar asemeni celor mai îndrăzneți, mai consecvenți și mai democrați din Europa lui 1848.

Dacă deschizi „Magazin istoric pentru Dacia", apărut într-o vreme cînd istoricii erau „siliți să-și rupă pana de deznădejde" pentru că nu aveau documente pe care să se întemeieze în alcătuirea studiilor de istorie românească, te miri și te minunezi cum a fost cu putință ca un tînăr de 25 de ani să dispună de atîta erudiție și de atîta discernămînt, de atîta răbdare și pricepere în alegerea, sortarea și publicarea documentelor. Dacă citești istoria revoluției pașoptiste românești te miri și te minunezi de unde a izvorît atîta îndrăzneală, atîta pricepere în organizare, atîta maturitate a gîndirii politice și a previziunii viitorului. La 21 de ani se afla în temniță pentru că încercase să fluture un steag al libertății sociale și naționale. Declara : „Eu mi-am început viața aruncat în închisoare pentru revoluție și închisoarea obligă ca noblețea". Era și a rămas toată viața un revoluționar. La 24 de ani, împreună cu Ion Ghica și Cristian Tell, organiza „Frăția", societate conspirativă cu lozinca „Dreptate-Frăție". Nimerindu-se în Paris în februarie 1848, s-a aruncat cu frenezie în lupta de stradă pentru biruința „minunatei revoluții". Iar cînd a ajuns pe pămîntul țării, a intrat în șuvoiul revoluționar, cum intră vulturii înălțimilor în marea vîltoare a furtunilor. Toate cîte s-au stîrnit și s-au desfășurat atunci, pe tot pămîntul românesc, el le-a văzut mai clar, mai adînc, mai uman. Și problema agrară, și republica. Și problema metodei revoluționare, și armata. Și modul cum se cuvenea să fie înfruntați dușmanii externi, și marea, hotărîtoarea activitate de unire a tuturor revoluțiilor din această parte a Europei. Dacă îl urmărești pe Bălcescu ieșind pe furiș, în acea noapte de 14 aprilie 1849, din Constantinopol, străbătînd apoi călare peninsula Balcanică, în curmeziș, trecînd în Banat și apoi în Ungaria, la Kossuth și în Munții Apuseni, la Avram Iancu, ca să unească, prin pactul de pacificare, cele două revoluții, să facă front comun împotriva tiraniei habsburgice și țariste, împotriva despotismului sîngeros și antiprogresist, te miri și te minunezi de unde atîta energie, atîta putere de convingere și abilitate diplomatică, atîta spirit de jerfă și inepuizabil optimism. Scria lui Ghica : „Azi n-am bani nici ca să mănînc". Dar totodată declara : „Sînt nesățios de-o viață activă". Sau : „De mă voi înțelege cu Kossuth, apoi mă duc în Banat și de acolo scol poporul român sub steagul național".

Dacă vrei să ți-l închipui pe Bălcescu în exil, strecurîndu-se printre jandarmii țarului și ai generalului Haynau, cunoscut sub porecla de „călăul de la Brescia", te miri și te minunezi de unde a mai găsit acea voință de a se salva și de a continua lupta pentru revoluție, pentru libertate, pentru dreptate și unitate națională. De la Avram Iancu, din Cîmpeni, a plecat bolnav, dar cum spune el, „osteneala drumului mă făcu sănătos". Voia să ajungă la Belgrad. Ca să-i înșele pe urmăritori, s-a făcut „donitar". „Am făcut această călătorie în zece zile, vînzînd donițe din sat în sat și din oraș în oraș. Am trăit rău, dormind tot mereu pe iarbă umedă, în ploaie, fără foc, hrănit rău..." Deși tot mai grav bolnav, deși hăituit ca un cîine de pripas pe la ușile străinilor, a scris, a organizat, a activat mai mult, mai înțelept, mai politic, mai patriotic decît toată emigrația la un loc. A alcătuit, după multă trudă, „Comitetul Asociațiunii pentru conducerea emigrației" și a redactat revista „România viitoare". Din „Manifestul către poporul român", publicat aici, se vede cît de mult îl mistuia pe Bălcescu dorul de țară : „Doi ani trecură de cînd, printr-o trădare mișelească, smulși din sînul poporului, lipsiți de dulcea căldură a patriei zacem suferind pe pămîntul străin, pe pămîntul exilului. Dar niciodată inima noastră nu se simte mai dureros frămîntată decît în minutele acelea cînd imaginația pe aripile sale se strămută în mijlocul acelui popor mare și bun pe care l-am iubit, căruia am slujit cu credință și de la care, o mărturisim cu mîndrie, am primit dovezi netăgăduite de dragoste, căci sprijinul și ajutorul lui nu ne-a lipsit oricînd în lucrările, în întreprinderile noastre, a socotit că vede un semn de rîvna noastră pentru binele obștesc ; niciodată, ziceam, inima noastră nu sîngerează mai mult decît cînd în fiecare suflare a vîntului ce trece peste Carpații noștri și ajunge pînă la noi auzim un suspin, un răcnet al suferințelor țării".

Dacă citești orice pagină din „Românii supt Mihai-Voievod Viteazul" te miri și te minunezi cum a putut realiza, în condiții atît de zbuciumate, de vitrege, de inumane o operă larg și adînc documentată, îmbrăcată într-un stil complex, bogat, variat, artist. A realizat aici o operă de istorie națională. Și o epopee. A cules adevărul istoric din nevestejitele corole ale documentelor ca pe un nectar și l-a înfățișat poporului în cupa de cleștar a celui mai frumos, mai cald și mai pur stil literar.

Te miri și te minunezi. Și încerci să explici : vocație spre știință, dragoste de adevăr, pasiune pentru dreptate și pentru libertate, mare încredere în progres, intuiție revoluționară, discernămînt științific, simț politic, entuziasm creator, patriotism. Mai ales ardent patriotism. Pe toate acestea le-a avut în inima lui ; cu toate acestea a fost înzestrat Bălcescu. O dovedește opera lui politică, revoluționară, științifică, literară, opera lui de gînditor progresist și umanist.

Cu cîteva luni înainte de a se stinge, într-un ceas greu, Bălcescu mărturisea : „Și cel din urmă al meu cuvînt va fi încă un imn ție, țara mea mult dragă". Cel din urmă al său cuvînt a fost, într-adevăr, un imn încrustat în marea epopee a lui Mihai Viteazul. În lunile acelea rîvnea mereu să revină în țară : ...„Multe zile amare am petrecut departe de țara mea. Multe deziluzii am întîmpinat în calea mea. Dar, în sfîrșit, vin să răsuflu încă o dată aerul patriei mele și, murind, vreau să am mîngîierea de a fi înmormîntat pe pămîntul strămoșesc". Celui care pentru patrie, pentru „Dreptate-Frăție-Unitate" muncise și pătimise toți cei 33 de ani pe care-i număra, stăpînirea de atunci nu i-a dat însă nici loc de mormînt. Dar dacă stăpînii, cruzi și lași, nu l-au primit să se topească în pămîntul patriei, poporul l-a purtat, îl poartă și-l va purta etern ca pe o făclie în inima lui caldă.

Căci Bălcescu este cel care a lăsat cuvinte testamentare valabile în toate veacurile : „Cînd măreața idee a reînvierii naționale înflăcărează inima poporului și cînd el se hotărăște s-o apere cu sîngele său, nici o forță din lume nu-l poate învinge".

DUMITRU ALMAȘ

Lista programelor pentru învățămîntul de cultură generală valabile în anul școlar 1969-1970

Clasele I—IX ale școlii generale de 10 ani.

Programa școlară pentru cl. III-IV — 1967 ; programa școlară pentru cl. I și II, instrucțiuni pentru predarea îndeletnicirilor practice la cl. a III-a, programa de geografie, cl. III-IV, programa de istorie, cl. a IV-a — 1969 ; caligrafie, cl. III-IV — 1965 ; limba română, cl. V, VII, VIII — 1967 ; limba română, cl. a VI-a — 1969 ; limba și literatura română, cl. a IX-a — 1969 ; limba engleză, cl. VI, VII, VIII — 1966 ; limba engleză, cl. a V-a — 1969 ; programa de limba engleză, cl. a IX-a și instrucțiuni de folosire a manualului de limba engleză pentru cl. a IX-a (anul V de studiu) — 1969 ; limba franceză, cl. VI, VII, VIII — 1966 ; limba franceză, cl. a V-a — 1969 ; programa de limba franceză, cl. a IX-a și instrucțiuni de folosire a manualului de limba franceză pentru cl. a IX-a (anul V de studiu) — 1969 ; limba germană, cl. V-VII — 1969 ; limba rusă, cl. VI, VII, VIII — 1966 ; limba rusă, cl. a V-a — 1969 ; programa de limba rusă, cl. a IX-a și instrucțiuni de folosire a manualului de limba rusă pentru cl. a IX (anul V de studiu) — 1969 ; istorie, cl. V-VIII — 1969 ; educația cetățenească, cl. a VIII-a — 1968 ; matematică, cl. V-VIII — 1967 ; matematică, cl. a IX-a — 1969 ; fizică, cl. VI-VIII — 1967 ; fizică, cl. a IX-a — 1969 ; chimie, cl. VII-VIII — 1967 ; chimie, cl. a IX-a — 1969 ; științe biologice, cl. V-VIII — 1969 ; științe biologice, cl. a IX-a — 1969 ; geografie cl. V-VIII — 1969 ; agricultura, cl. V-VIII — 1969 ; agricultura, cl. a IX-a — 1969 ; lucrări practice, cl. V-VIII — 1967 ; cercul de activități gospodărești (fete — sate), cl. V-VIII — 1969 ; electrotehnică, cl. a IX-a — 1969 ; lucrări practice în cercuri, cl. a IX-a — 1969 ; desen, cl. V-VIII — 1969 ; desen tehnic, cl. a IX-a — 1969 ; muzică, cl. V-VIII — 1967 ; muzică, cl. a IX-a — 1969 ; educație fizică, cl. V-VIII — 1965 ; educație fizică, cl. a IX-a — 1969.

Programe pentru clasele I-X ale școlii generale de 10 ani, cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare.

Limba română, cl. III-IV — 1967 ; limba română, cl. I — 1968 ; limba română, cl. a II-a — 1969 ; limba română, cl. V-VI — 1968 ; limba și lectura literară maghiară, cl. III-IV — 1967 ; limba maghiară, cl. I — 1968 ; limba maghiară, cl. a II-a — 1969 ; limba și lectura literară maghiară, cl. VI-VIII — 1967 ; limba și lectura literară maghiară, cl. a V-a — 1969 ; limba și literatura maghiară, cl. a IX-a — 1969 ; îndrumări pentru predarea facultativă a limbii maghiare ca limbă maternă în școlile generale și liceele de cultură generală cu limba de predare română — 1966 ; limba și lectura literară germană, cl. III-IV — 1967 ; limba germană, cl. I — 1968 ; limba germană, cl. a II-a — 1969 ; limba și lectura literară germană, cl. VI-VII — 1967 ; limba și lectura literară germană, cl. V și VIII — 1969 ; limba și literatura germană, cl. a IX-a — 1969 ; îndrumări pentru predarea facultativă a limbii germane ca limbă maternă în școlile generale cu limba de predare română — 1966 ; limba și lectura literară ucraineană, cl. III-IV — 1965 ; limba ucraineană, cl. I — 1968 ; limba ucraineană, cl. a II-a — 1969 ; limba și lectura literară ucraineană, cl. V-VIII — 1967 ; limba și lectura literară ucraineană ca obiect de studiu, cl. III-VIII — 1965 ; limba și lectura literară sîrbo-croată, cl. III-IV — 1965 ; limba sîrbo-croată, cl. I — 1968 ; limba sîrbo-croată, cl. a II-a — 1969 ; limba și lectura literară sîrbo-croată, cl. V-VIII — 1967 ; limba și lectura literară cehă, cl. III-IV — 1965 ; limba cehă, cl. I — 1968 ; limba cehă, cl. a II-a — 1969 ; limba și lectura literară slovacă, cl. III-IV — 1965 ; limba slovacă, cl. I — 1968 ; limba slovacă, cl. a II-a — 1969 ; limba și lectura literară slovacă, cl. V-VIII — 1967 ; limba și lectura literară polonă ca obiect de studiu, cl. III-IV — 1965 ; limba polonă, cl. I-II — 1969 ; limba și lectura literară greacă, cl. III-VIII — 1965 ; limba greacă, cl. I — 1968 ; limba greacă, cl. a II-a — 1969 ; limba și lectura literară bulgară ca obiect de studiu, cl. III-IV — 1965 ; instrucțiuni pentru predarea limbii bulgare ca obiect de studiu la cl. I — 1968 ; limba bulgară ca obiect de studiu, cl. a II-a 1969 ; instrucțiuni pentru predarea limbii bulgare la cl. V-VI — 1967 ; instrucțiuni pentru predarea limbii bulgare la cl. VII-VIII — 1968.

La celelalte obiecte și clase, se vor folosi programele de la școala generală de 10 ani cu limba de predare română.

Clasele IX-XII ale liceului de cultură generală (curs de zi, învățămîntul seral și fără frecvență).

Limba și literatura română, cl. a IX-a — 1968 ; literatura română, cl. X-XII — 1969 ; istoria literaturii universale, cl. a XI-a — umanistă — 1967 ; limba engleză, cl. IX-XII — 1969 ; limba franceză, cl. IX-XII — 1969 ; limba germană, cl. IX-XII — 1969 ; limba rusă, cl. IX-XII — 1969 ; limba latină, cl. IX-XII — 1969 ; istorie cl. IX-XII — 1969 ; economie politică, cl. a XI-a — 1968 ; filozofie și socialism științific, cl. XII-a — 1969 ; psihologie și logică, cl. a XII-a — 1969 ; matematică, cl. IX-XII — 1969 ; astronomie, cl. a XII-a — umanistă — 1969 ; fizică, cl. IX-XII — 1969 ; chimie, cl. IX-XII — 1969 ; științe biologice, cl. IX-XII — 1969 ; geografie, cl. IX, X și XII — 1969 ; desen, cl. a IX-a — 1965 ; desen, cl. a X-a — 1966 ; muzica, cl. IX-X — 1967 ; educație fizică, cl. a IX-a — 1965 ; educație fizică, cl. a X-a — 1966 ; educație fizică, cl. a XI-a — 1967 ; educație fizică, cl. a XII-a — 1969.

Programe pentru clasele IX—XII ale liceului de cultură generală cu limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare (curs de zi, învățămîntul seral și fără frecvență).

Limba și literatura română, cl. a IX-a — 1968 ; limba și literatura maghiară, cl. IX-X — 1966 ; literatura maghiară, cl. a XI-a — 1967; literatura maghiară, cl. a XII-a — 1969; limba și literatura germană, cl. IX-XI — 1967 ; literatura germană, cl. a XII-a — 1969 ; limba și literatura ucraineană, cl. IX-X — 1966 ; literatura ucraineană, cl. a XI-a — 1967 ; literatura ucraineană, cl. a XII-a 1969 ; limba și literatura sîrbă, cl. IX-X — 1966 ; literatura sîrbă, cl. a XI-a — 1967 ; literatura sîrbă, cl. a XII-a — 1969 ; limba și literatura slovacă, cl. IX-X — 1966 ; literatura slovacă, cl. a XI-a — 1967 ; literatura slovacă, cl. a XII-a — 1969 ; limba și literatura greacă, cl. IX-XII — 1969 ; limba latină, pentru școlile cu limba de predare maghiară, cl. a IX-a — 1965 ; limba latină pentru școlile cu limba de predare germană, cl. a IX-a — 1967.

Programe pentru clasele speciale

Limba engleză, cl. a III-a 1966 ; limba engleză, cl. a IV-a — 1967 ; limba engleză, cl. a V-a — 1968 ; limba engleză, cl. a VI-a — 1969 ; limba franceză, cl. a III-a — 1966 ; limba franceză, cl. a IV-a — 1967 ; limba franceză, cl. a V-a — 1968 ; limba franceză, cl. a VI-a — 1969 ; limba germană, cl. a III-a — 1968 ; limba germană, cl. a IV-a — 1969 ; limba rusă, cl. a III-a — 1966 ; limba rusă, cl. a IV-a — 1967 ; limba rusă, cl. a V-a — 1968 ; limba rusă, cl. a VI-a — 1969 ; limba italiană, cl. IX-XI — 1969 ; limba spaniolă, cl. IX-XI — 1969 ; matematică, cl. X-XI — 1969 ; fizica, cl. X-XI — 1969.

Programe pentru secțiile clasice.

Limba latină, cl. IX-XI — 1969 ; limba elenă, cl. a XI-a — 1969.

ACORDAREA GRADULUI I ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT

Prin Ordinul ministrului învățămîntului nr. 397/25. VI. 1969, se acordă, în urma promovării probelor stabilite prin Statutul cadrelor didactice, gradul I în învățămînt, pe data de 1 septembrie 1969, educatoarelor, învățătorilor și profesorilor indicați mai jos :

JUDEȚUL ALBA

EDUCATOARE
Iosa Sofia, Grădinița cu orar normal nr. 1 Alba Iulia ; **Moga Rafila**, Inspectoratul școlar județean Alba Iulia ; **Suciu Ana**, Grădinița cu orar normal nr. 1 Zlatna.

PROFESORI
PEDAGOGIE
Țirlea Ioan, Liceul Sebeș.

JUDEȚUL ARAD

ÎNVĂȚĂTORI
Anghel Damian, Școala generală nr. 2 Arad.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Constantinescu Ion, Liceul Ineu ; **Galea Pavel**, Inspectoratul școlar județean Arad ; **Ivașcu Ioan**, Liceul pedagogic Arad ; **Iovănescu Maria**, Liceul nr. 1 Arad ; **Naht Martin**, Liceul nr. 2 Arad ; **Parfenie Vasile**, Liceul Ineu.

PEDAGOGIE
Nedelcu Marin, Liceul pedagogic Arad.

GEOGRAFIE
Farcaș Ion, Școala generală nr. 12 Arad.

JUDEȚUL ARGEȘ

ÎNVĂȚĂTORI
Achim Teodora, Școala generală Odăeni, com. Suseni ; **Bojeșteanu C. Andrei**, Școala generală Surdulești, com. Miroși ; **Bounegru Rodica**, Școala generală Gorganu, com. Călinești ; **Coman Valeriu**, Școala generală nr. 2, Cîmpulung ; **Drăghici Ioana**, Școala generală Tuțulești, com. Suseni ; **Frunză Ioana**, Școala generală nr. 11, Pitești ; **Iosifescu Maria**, Școala generală Rucăr ; **Mocanu V. Cecilia**, Școala generală nr. 6, Pitești ; **Popescu Georgeta**, Casa de copii Curtea de Argeș ; **Popescu I. Nicolae**, Școala generală nr. 9, Pitești ; **Popescu I. Nicolae**, Școala generală Poenița, com. Băilești ; **Tomescu A. Florea**, Școala generală Găujani, com. Ungheni ; **Voinescu Vasilica**, Casa de copii nr. 1 Cîmpulung.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Popescu Miron, Școala generală nr. 1 Pitești ; **Vasile Marin**, Școala generală Vîlsănești.

ISTORIE
Bălăceanu I. Iosif, Școala generală Mioarele ; **Neguș Stelian**, Școala generală nr. 3 Cîmpulung ; **Petrescu Al. Anton**, Școala generală nr. 10 Pitești.

FILOZOFIE
Nițescu Gheorghe, Liceul nr. 2 Pitești.

FIZICĂ
Boia Eugen, Liceul nr. 3 Pitești.

ȘTIINȚELE NATURALE
Ionescu Luca, Liceul mixt Domnești ; **Vușcan V. Viorica**, Liceul „N. Bălcescu" Pitești.

GEOGRAFIE
Băcanu Ion, Liceul „Al. Odobescu" Pitești ; **Mitulescu Nicolae**, Liceul „N. Bălcescu" Pitești ; **Zahărescu Ion**, Liceul nr. 1 Curtea de Argeș.

JUDEȚUL BACĂU

EDUCATOARE
Crupenschi Teodora, Inspectoratul școlar județean Bacău.

PROFESORI
ISTORIE
Ciută Ioan, Liceul nr. 3 Bacău ; **Popescu C. Petre**, Liceul nr. 4 Bacău, **Popovici Ion**, Liceul nr. 4 Bacău.

JUDEȚUL BIHOR

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Colțea Dumitru, Școala generală Petid, com. Cociuba.

PEDAGOGIE
Zavaschi Lazăr, Liceul pedagogic Oradea.

DESEN
Tirulescu Anastasie, Liceul nr. 1 Oradea.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Bologa Margareta, Liceul nr. 1 Oradea.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD

ÎNVĂȚĂTORI
Pop Livia, Liceul nr. 2 Năsăud.

PROFESORI
DEFECTOLOGIE
Crișan Nicolae, Școala profesională specială nr. 10 Bistrița.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Socină Aurora, Inspectoratul școlar județean Bistrița-Năsăud.

JUDEȚUL BOTOȘANI

ÎNVĂȚĂTORI
Ciurușniuc Rahila, Școala generală nr. 4 Botoșani ; **Diaconu Ilie**, Școala generală com. Roma ; **Scheleti Luiza**, Școala generală nr. 4 Botoșani.

PROFESORI
MUZICA
Cristescu C. Vasile, Liceul de muzică și arte plastice Botoșani.

JUDEȚUL BRAȘOV

EDUCATOARE
Boroș Ana, Grădinița nr. 2 Sighișoara ; **Georgescu Aneta**, Grădinița nr. 7 Brașov.

PROFESORI
LIMBA MAGHIARĂ
Szikszay Eugen, Liceul „Unirea" Brașov.

FIZICĂ
Gurău Octavian, I.P.C.D. Brașov.

MUZICA
Arion Cornel, Școala populară de artă Brașov ; **Bogdan Aron**, Liceul nr. 3 Brașov ; **Chirilă Ion**, Liceul nr. 2 Brașov.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Bako Arpad, Liceul „Unirea" Brașov.

JUDEȚUL BRĂILA

PROFESORI
CHIMIE
Mateescu Elena, Liceul nr. 1 Brăila.

GEOGRAFIE
Meiroșu Radu, Liceul nr. 5 Brăila ; **Pascu Ștefan**, Liceul nr. 5 Brăila ; **Popescu Anastase**, Liceul nr. 3 Brăila.

JUDEȚUL BUZĂU

ÎNVĂȚĂTORI
Dediu Rada, Școala generală nr. 5 Rîmnicu Sărat.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Nistor Serafima, Liceul „B. P. Hașdeu" (seral) Buzău ;

ISTORIE.
Paiu I. Costache Liceul „Ștefan cel Mare" R. Sărat ;. **Spînu Mihai**, Liceul „Mihai Eminescu Buzău.

GEOGRAFIE
Sînpetru Silvestru, Liceul „B. P. Hașdeu" Buzău.

DESEN
Ionescu Nicolae, Liceul „Mihai Eminescu Buzău.

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

PROFESORI
LIMBA ROMÎNĂ
Lungu Adriana, Liceul nr. 1 Reșița.

JUDEȚUL CLUJ

EDUCATOARE
Fodor Luiza Grădinița cu orar redus nr. 16 Cluj. **Trandafirescu Afrodita**, Grădinița cu orar redus nr. 16 Cluj.

ÎNVĂȚĂTORI
Marian A. Elena, Școala generală Aghireș ; **Popa Maria**, Școala generală nr. 1 Turda.

PROFESORI
LIMBA RUSĂ
Maraschi Boris, Liceul nr. 2 Turda.

ISTORIE
Bota Valeriu Liceul nr. 6 Cluj ; **Manciu Luca**, Liceul nr. 12 Cluj.

DEFECTOLOGIE
Lipovan Emil Școala profesională, specială nr. 3 Cluj ; **Precup Valeria**, Școala specială ajutătoare Cluj ;

MATEMATICĂ
Stoian Ion, I.P.C.D. Cluj.

FIZICĂ
Szanto Rozalia, Școala generală nr. 26 Cluj ;

ȘTIINȚELE NATURALE
Fodor Teodor, Comitetul județean pentru Cultură și Artă Cluj.

GEOGRAFIE
Vulpe T. Bujor Costică, Liceul special de orbi Cluj ;

DESEN
Vaczy Margareta, Liceul nr. 7 Cluj.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Mureșan Livia, Liceul „N. Bălcescu" Cluj ;

JUDEȚUL CONSTANȚA

ÎNVĂȚĂTORI
Țurcanu Teodora, Școala generală nr. 25 Constanța.

PROFESORI
PEDAGOGIE
Ciobanu Ion, Inspectoratul școlar județean Constanța.

PSIHOLOGIE
Dumitrache Ion, Liceul din Eforie Sud.

GEOGRAFIE
Popovici Rodica, Liceul nr. 2 Constanța.

DESEN
Nicolae Rădulescu, Inspectoratul școlar județean Constanța.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

ÎNVĂȚĂTORI
Mareș V. Brătianu Școala generală Pucheni ; **Rujan T. Toma**, Școala generală Capu Coastei, com. Malu cu Flori ; **Butnaru Eugenia**, Liceul din Bușteni.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Ene Ion, Școala generală nr. 2 și Liceul nr. 1 Tîrgoviște.

ISTORIE
Georgescu A. Elena, Liceul Fieni ; **Stănescu Tatiana**, Școala generală experimentală nr. 2 Tîrgoviște.

MATEMATICĂ
Dincă Ion, Liceul nr. 3 Tîrgoviște.

ȘTIINȚELE NATURALE
Mina Elena Liceul nr. 3 Tîrgoviște.

JUDEȚUL DOLJ

EDUCATOARE
Buneci Viorica, Inspectoratul școlar județean Dolj, **Teofănescu Varvara**, Grădinița cu orar redus nr. 2 Craiova.

ÎNVĂȚĂTORI
Cismaru M. Eduard, Grupul școlar auto Craiova. **Cristian Victoria**, Liceul pedagogic Craiova. **Dodocioiu I. Florea**, Școala generală Leu. **Petrescu C. Ștefan**, Liceul Dăbuleni. **Vișan T. Ion**, Școala generală Giurgiuța.

PROFESORI
LIMBA ROMÎNĂ
Voicu Dumitru, Inspectoratul școlar județul Dolj. **Culman I. Elena**, Școala generală nr. 7 Craiova.

GEOGRAFIE
Bazavan P. Ștefan, Centrul metodic Craiova.

JUDEȚUL GALAȚI

EDUCATOARE
Stoenescu Mărioara, Inspectoratul școlar județean Galați.

ÎNVĂȚĂTORI
Popescu V. Eleonora, Școala generală nr. 8 Galați ; **Savu I. Mariana**, Școala generală nr. 16 Galați ; **Tighici C. Flori Rodica**, Inspectoratul școlar județean Galați.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Bourceanu Laurențiu, Liceul nr. 1 Galați ; **Finichiu Gheorghe**, Inspectoratul școlar județean Galați ; **Greceanu Elena**, Liceul pedagogic Galați ; **Șoitu Dumitru**, Inspectoratul școlar județean Galați.

ISTORIE
Rădună Ionel, Inspectoratul școlar județean Galați.

PEDAGOGIE
Săvulescu Maria, Liceul pedagogic Galați.

MATEMATICĂ
Simionescu Ion, Institutul pedagogic Galați.

ȘTIINȚELE NATURALE
Mironescu Olga, Liceul pedagogic Galați.

GEOGRAFIE
Grama Atena Dorina, Liceul de muzică Galați ; **Zahan Ecaterina**, Liceul nr. 2 Galați.

MUZICĂ
Nistor Ionel, Liceul de muzică și arte plastice Galați.

JUDEȚUL GORJ

ÎNVĂȚĂTORI
Cîrstoiu C. Florica, Școala generală nr. 8 Tîrgu-Jiu ; **Găvănescu Gr. Aurelia** Școala generală Telești, com. Rudăria ; **Miloșescu C. Petre** Școala generală Runcu ; **Petcu V. Vasile**. Școala generală nr. 8 Tîrgu-Jiu ; **Vasilescu Virgil**, Comitetul pentru Cultură și Artă Tîrgu-Jiu.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Bardan Eugenia, Școala generală nr. 4 Tîrgu-Jiu.

PEDAGOGIE
Petraș Gh. Petru, Liceul nr. 2 Tîrgu-Jiu.

CHIMIE
Dina I. Haralambie, Școala generală Baia de Fier.

ȘTIINȚELE NATURALE
Popescu I. Vasile. Școala generală Stejerei Pinoasa.

JUDEȚUL HARGHITA

PROFESORI
FIZICĂ
Bartalis Arpad, Liceul Miercurea-Ciuc.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Basilides Tiberiu, Liceul nr. 1 Gheorghieni.

JUDEȚUL HUNEDOARA

EDUCATOARE
Cristea Silvia, Grădinița cu orar redus nr. 3 Hunedoara ; **Mihălțan Cornelia**, Grădinița cu orar normal „Elena Sîrbu" Hunedoara.

ÎNVĂȚĂTORI
Trufaș Miron, Școala generală nr. 2 Deva.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Baciu Petru, Liceul „Aurel Vlaicu" Orăștie ; **Susan Dumitru**, Liceul „Decebal" Deva.

ISTORIE
Bulz Constantin, Liceul „Decebal" Deva ; **Moise Alexandru**, Școala generală Hațeg.

PEDAGOGIE
Vlad Ovidiu, Liceul Simeria.

ȘTIINȚELE NATURALE
Fotescu Romulus. Centrul metodic Deva.

GEOGRAFIE
Stoica Cornel, Comitetul județean P.C.R. Hunedoara.

JUDEȚUL IALOMIȚA

ÎNVĂȚĂTORI
Flondor Hermina, Școala generală Amara ; **Vlăsceanu Constantin**, Liceul Lehliu-gară.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Ghilea Anatol, Liceul Căzănești ; **Iancu Badea**, Școala generală Dor Mărunt.

PEDAGOGIE
Lungu Constantin, Liceul Lehliu.

GEOGRAFIE
Lungu Maria, Liceul Lehliu.

PSIHOLOGIE
Plăișanu P. Pompiliu. Liceul nr. 1 și Școala generală nr. 3 Călărași.

JUDEȚUL IAȘI

EDUCATOARE
Juncu Alexandrina, Grădinița cu orar redus nr. 4 Iași.

ÎNVĂȚĂTORI
Cranciuc Dumitru, Liceul nr. 9 Iași ; **Creangă Minodora**, Școala generală nr. 4 Iași ; **Dumitriu A. Safta**, Liceul nr. 8 Iași ; **Lozbă P. Maria**, Școala generală nr. 10 Iași ; **Luca D. Aurelia**, Școala generală nr. 21 Iași ; **Ludu Ursu Codrina**, Liceul nr. 3 Iași; **Nicuțu Maria**, Școala generală nr. 11 Iași ; **Scutelnicu Lucreția**, Liceul Bălcești.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Nechită Ioan, Liceul Pașcani ; **Rădoi Sterie**, Inspectoratul școlar județean Iași.

ISTORIE
Hrib Vasile, Liceul nr. 6 „V. Alecsandri" Iași.

DEFECTOLOGIE
Bîrsan Constantin, Școala profesională nr. 4 Iași ; **Hodoroabă Maria**, Școala ajutătoare Iași ; **Ignătescu Ana**, Școala generală ajutătoare Iași ; **Larie Eduard**, Școala surdo-muți Iași.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Teșu Gheorghe, Liceul nr. 3 Iași

JUDEȚUL ILFOV

EDUCATOARE
Pohilă Valentina, Grădinița de copii cu orar redus Budești.

ÎNVĂȚĂTORI
Moga Mihai, Școala generală Tincăbești, com. Snagov ; **Stoian Aurelia**, Liceul din comuna Fierbinți ; **Sebea I. Nicolae**, Școala generală nr. 2 Colibași ; **Tomescu Nichita**, Inspectoratul școlar al județului Ilfov ; **Habor A. Ion**, Școala generală nr. 2 Giurgiu.

PROFESORI
ISTORIE
Ionescu Marin, Inspectoratul școlar Giurgiu.

PEDAGOGIE
Stoian Dumitru, Liceul Fierbinți.

FIZICĂ
Tăgîrță Virgil, Inspectoratul școlar județean Ilfov.

ȘTIINȚELE NATURALE
Burlacu Eliza, Liceul Urziceni.

GEOGRAFIE
Popescu Aurel, Școala generală nr. 1 Buftea.

LIMBA ROMÂNĂ
Ciovlică Dumitru, Liceul Brănești ; **Pavlovschi Anatol**, Liceul Urziceni.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

PROFESORI
FIZICĂ
Silaghi Dumitru, Liceul Baia Mare.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

ÎNVĂȚĂTORI
Vulpescu C. Dumitru, Inspectoratul școlar județean Tr. Severin.

PROFESORI
ECONOMIE POLITICĂ
Nica I. Gheorghe, Liceul nr. 1 Tr. Severin.

JUDEȚUL MUREȘ

EDUCATOARE
Ghetmăneț Zenaida, Inspectoratul școlar județean Mureș ; **Boroș Ana**, Grădinița nr. 2 Sighișoara.

ÎNVĂȚĂTORI
Sandulache Dragomir, Școala generală Lunca de Sus ; **Gall Ladislau**, Școala generală Ghindari.

PROFESORI
ȘTIINȚELE NATURALE
Horvath Iuliu, Liceul „Bolyai Farcaș" Tg. Mureș.

GEOGRAFIE
Precup Maria, Liceul pedagogic Tg. Mureș ; **Szasz Francisc**, Liceul nr. 2 Tîrnăveni.

JUDEȚUL NEAMȚ

ÎNVĂȚĂTORI
Apetrei I. Constantin, Școala generală nr. 1 Borlești ; **Ghelase Ileana**, Școala generală nr. 3 Piatra Neamț; **Iacob P. Ecaterina**, Școala generală com. Tarcău ; **Mihăilescu P. Militina**, Liceul Rosnov ; **Trofin Maria**, Școala generală nr. 2 Tîrgu-Neamț ; **Vasiliu Ștefan**, Școala generală nr. 5 Tîrgu-Neamț.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Iftimie Alexandru, Liceul nr. 1 Piatra Neamț ; **Mancaș Mihai Emilian**, Com. jud. P.C.R. Piatra Neamț ; **Mihăilescu N. Neculai**, Școala generală Roznov ; **Ștefan Vasile**, Liceul Tg. Neamț.

MATEMATICĂ
Roșca Dumitru, Liceul nr. 2 Piatra Neamț.

ȘTIINȚELE NATURALE
Postelnicu Ioan, Comitetul județean P.C.R. Piatra Neamț.

JUDEȚUL OLT

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Crăciun Pătru, Liceul nr. 1 Caracal.

MATEMATICĂ
Mateescu Ion, Liceul nr. 2 Slatina ; **Popescu T. Mihai**, Liceul nr. 2 Slatina.

ȘTIINȚELE NATURALE
Săndulescu N. Marin, Liceul teoretic Corabia.

JUDEȚUL PRAHOVA

ÎNVĂȚĂTORI
Marius Paraschiva Școala generală nr. 21 Ploiești, **Butnaru Eugenia**, Liceul Bușteni, **Ciornei Elena** Școala generală nr. 4. Ciocărești Caplii, com. Măgureni ; **Angelescu Constantin**, Școala generală nr. 3 Ploiești ; **Munteanu A. Aurora**, Liceul nr. 5 Ploiești ; **Balaban Viorica**, Școala generală nr. 21 Ploiești ; **Ionescu Elena**, Școala generală nr. 21 Ploiești ; **Ciuleanu Paraschiva**, Inspectoratul școlar al județului Prahova ; **Nicolaescu Petre**, Școala generală nr. 14 Ploiești ; **Capră Radu**, Școala generală Călinești, com. Florești.

PROFESORI.
LIMBA ROMÂNĂ.
Vasiliu Aspasia, Liceul nr. 1 Ploiești.

ISTORIE.
Dragomirescu C. Constantin, Liceul Mizil ; **Nicoară Ion**, Școala generală nr. 8 Ploiești.

PEDAGOGIE
Tudose Matei, Liceul nr. 6 Ploiești.

MATEMATICA.
Dăscălescu Hristache, Liceul „I. L. Caragiale" Ploiești.

ȘTIINȚELE NATURALE.
Rapcea D. Constantin, Liceul Sinaia.

DESEN.
Beiu Alexandru, Liceul din Sinaia ; **Bruștuc Aurelia**, Inspectoratul școlar județean Prahova.

JUDEȚUL SĂLAJ

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Perneșiu Gheorghe, Liceul Zalău.

JUDEȚUL SIBIU

ÎNVĂȚĂTORI.
Mogildea Ion, Școala generală nr. 15 Sibiu.

DEFECTOLOGIE.
Roman Lucia, Școala specială de fete surdo-mute Sibiu.

JUDEȚUL SUCEAVA

ÎNVĂȚĂTORI
Bîrsan Emilia, Școala generală nr. 3 Suceava ; **Cavatariu Gh. Elena**, Școala generală Rădășeni ; **Ifrim M. Tatiana**, Liceul Dumbrăveni ; **Martolea Ioan**, Școala generală Stirbăț-Chiliseni ; **Radașanu M. Maria**, Școala generală Petia-Bunești.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Balabaș Lucia, Școala generală nr. 3 Cîmpulung.

ISTORIE
Ceredarec Nicolae, Școala generală nr. 2 Suceava.

JUDEȚUL TELEORMAN

ÎNVĂȚĂTORI
Stanciu Alex. Școala generală nr. 1 com. Peretu.

PROFESORI
ECONOMIE POLITICĂ
Petrică Ivan, Inspectoratul școlar județean Teleorman.

FIZICA
Buzu Iulian, Inspectoratul școlar județean Teleorman ; **Nedelcu Ilie**, Liceul nr. 2 Roșiorii de Vede.

ȘTIINȚELE NATURALE
Dumitrescu Marin, Școala generală nr. 1 Tr. Măgurele.

JUDEȚUL TIMIȘ

EDUCATOARE
Nadiu Maria, Grădinița cu orar redus nr. 21 Timișoara.

ÎNVĂȚĂTORI
Bulgăr Elena, Liceul Belinț ; **Guță Silvia**, Liceul nr. 3 Timișoara ; **Gruescu Lucia**, Liceul nr. 6 Timișoara ; **Isac Eva**, Liceul nr. 1 Timișoara ; **Jitariu Stela**, Liceul nr. 2 Lugoj ; **Maier Elisabeta**, Liceul nr. 1 Timișoara ; **Neghina Ilie**, Liceul Belinț ; **Orner Carol**, Școala generală Darova ; **Ostoia Letiția**, Școala generală nr. 15 Timișoara ; **Popescu Constantin**, Școala generală Hitiaș-Timiș, **Popovici Iuliana** Școala generală nr. 4 Timișoara ; **Rachieru Cristina**, Școala generală Sandra ; **Radeș Stela**, Școala generală nr. 15 Timișoara ; **Slupa Sofia**, Școala generală nr. 2 Lugoj.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Bîtea Elvira, Liceul nr. 10 Timișoara ; **Buda Dumitru**, Liceul Gătaia ; **Costea Alecu**, Școala generală Jimbolia ; **Kardoș Dalma**, Liceul nr. 1 Timișoara ; **Sablici Dușan**, Liceul nr. 10 Timișoara ; **Samoilă Ion**, Școala generală Sinnicolaul Mare ; **Stanciu Gheorghe**, Liceul nr. 4 Timișoara

LIMBA SÎRBĂ
Cirici Voislav, Școala generală nr. 8 Timișoara.

ISTORIE
Arhire Constantin, Școala generală nr. 15 Timișoara.

FILOZOFIE
Gorö Iuliu, Liceul nr. 5 Timișoara ; **Guță Gheorghe**, Grupul școlar Construcții.

PEDAGOGIE
Popa Nina, Școala ajutoare nr. 2 Timișoara.

MATEMATICA
Bălan Trandafir, Liceul nr. 1 Timișoara ; **Papuc Ligia**, Liceul nr. 10 Timișoara ; **Schüszler Alfred**, Inspectoratul școlar județean Timiș ; **Slimac Volga**, Liceul nr. 3 Timișoara.

FIZICA
Frunjină Ion, Liceul nr. 1 Timișoara.

GEOGRAFIE
Bărbosu Gheorghe, Școala generală Giarmata ; **Corlat Virginia**, Liceul nr. 3 Timișoara ; **Zoppelt Martin**, Liceul nr. 2 Timișoara.

MUZICA
Hübner Iacob, Liceul nr. 1 Timișoara.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Tatalovici Dușan Școala sportivă Timișoara.

JUDEȚUL VASLUI

EDUCATOARE
Andrian Natalia, Inspectoratul școlar județean Vaslui.

ÎNVĂȚĂTORI
Buță I. Ștefan, Școala generală Drugești-Băcani ; **Ciofu Nicolae**, Școala generală Curteni-Oltenești ; **Lungu Gheorghe**, Școala generală nr. 7 Bîrlad ; **Negruți Ruxandra**, Școala generală nr. 2 Vaslui ; **Negruți A. Nicolae**, Inspectoratul școlar județean Vaslui ; **Odobescu Eugenia**, Inspectoratul școlar județean Vaslui.

PROFESORI
PEDAGOGIE
Ghioroaie Ilie, Liceul nr. 1 Bîrlad

JUDEȚUL VÎLCEA

ÎNVĂȚĂTORI
Năstoiu C. Nicolae, Școala generală com. Bărbătești-Bodești ; **Dumitrescu Elena**, Școala generală Marcea, com. Ionești.

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Moțoc Dumitru, Școala generală nr. 4 Rîmnicu-Vîlcea ; **Pițigoi Nicolae**, Consiliul județean al Organizației Pionierilor Rîmnicu-Vîlcea ; **Stănescu Radu**, Școala generală nr. 6 Rîmnicu-Vîlcea ; **Vișoiu Nicolae**, Inspectoratul școlar județean Vîlcea.

ISTORIE
Tăbăcuțu I. Ion, Liceul Călimănești.

PEDAGOGIE
Dumitrescu Ion, Școala generală Marcea, com. Ionești.

JUDEȚUL VRANCEA

ÎNVĂȚĂTORI
Alexandru Elena, Școala generală nr. 5 Focșani ; **Ungureanu G. Alexandru**, Școala generală nr. 2 Adjud ; **Vintilă Al. Elena**, Școala generală nr. 10 Focșani.

PROFESORI
Grigoriu Corneliu, Liceul „Cuza-Vodă" Focșani.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

EDUCATOARE
Ionescu Elena, Grădinița de copii cu orar normal nr. 4 ; **Martinescu Cecilia**, Grădinița de copii „Industria iutei" ; **Stănescu Maria**, Grădinița de copii a Ministerului Comerțului Interior.

ÎNVĂȚĂTORI
Bolchi Dorina Virginia, Școala generală nr. 75 ; **Dan Elena**, Școala generală nr. 26 ; **Dumitrescu Veronica**, Școala generală nr. 187 ; **Dumitriu N. Maria**, Școala generală nr. 92 ; **Mateescu Ileana**, Școala generală nr. 167 ; **Munteanu Petre**, Școala generală nr. 119 ; **Munteanu Elena**, Liceul nr. 24 ; **Malciolu Dobre**, Școala generală nr. 23 ; **Negruțu Eugenia Cornelia**, Școala generală nr. 56 ; **Zaharescu Elena**, Liceul nr. 24 ; **Zarescu Emilia**, Școala generală nr. 111

PROFESORI
LIMBA ROMÂNĂ
Albu-Albulescu Iancu, Liceul „Mihai Viteazul" ; **Atanasescu Lucia**, Liceul „Spiru Haret" ; **Atanasiu Georgeta**, Liceul „Spiru Haret" ; **Bărbulescu Dumitru**, Liceul nr. 24 ; **Burcescu Gheorghe**, Liceul „Matei Basarab" ; **Chițu N. Ion**, Institutul pedagogic de 3 ani ; **Clondescu Guerina-Irina**, Școala generală nr. 97 ; **Cucu Mircea**, Inspectoratul școlar al municipiului București ; **Dron I. Virgiliu**, I.P.C.D. București ; **Găetan Eugenia**, Liceul „Mihail Sadoveanu" ; **Ghinescu Florente**, Institutul pedagogic de 3 ani ; **Grigoriu Elena**, Liceul seral „23 August" ; **Maftei Eugen**, Școala generală nr. 40 ; **Moroianu Rinaldi-Dinu**, Liceul „Gheorghe Sincai" ; **Popescu Anica**, Liceul nr. 24 ; **Popescu D. Ion**, Liceul „Mihai Viteazul" ; **Popescu Dumitru-Olt**, Liceul nr. 1 „N. Bălcescu (seral) ; **Radu Gheorghe**, Comitetul de Cultură și Artă ; **Sîrbu Zina**, Liceul „Mihai Eminescu" ; **Stroe Florica**, Școala generală nr. 99 ; **Serdean Larisa**, Școala generală nr. 11 ; **Ștefănescu Cîmpina-Constanța**, Liceul nr. 35 ; **Teodorescu Eugeniu**, Școala generală nr. 103 ; **Toma Marin**, Inspectoratul școlar al municipiului București ; **Velican Vasile**, Inspectoratul școlar al municipiului București.

LIMBA FRANCEZĂ
Bădulescu Dumitru, Inspectoratul școlar al municipiului București.

ISTORIE
Ardeleanu Polixenia, Liceul nr. 15 ; **Buga Maria**, Liceul „Spiru Haret" ; **Butoescu Valentina**, Școala generală nr. 66 ; **Domnișoru Constantin**, Școala generală nr. 146 ; **Drulă Gheorghe**, Școala generală nr. 10 ; **Iliescu Constantin**, Liceul nr. 39 ; **Ionescu Traian** Institutul de istorie „N. Iorga" ; **Nistor Gheorghe** Liceul nr. 30 ; **Popa Alexandrina** Liceul „Dimitrie Cantemir" ; **Popescu Dumitru Petru**, Liceul „I. L. Caragiale".

FILOZOFIE
Cristea Pantazi, Liceul „Emil Racoviță" ; **Popa Waldemar**, Liceul „Matei Basarab" ; **Raican Luiza**, Liceul „Nicolae Bălcescu ; **Vereș Paraschiva**, Liceul „Mihail Sadoveanu.

ECONOMIE POLITICĂ
Feller Ilie, Liceul „Nicolae Bălcescu" ; **Popa Constantin**, Consiliul Popular Municipal București ; **Popescu Paraschiva**, Grupul școlar economic ; **Tarnovski Elisabeta**, Școala profesională F.C.T.B.

PEDAGOGIE
Bărbuleanu Rea Silvia, Institutul de științe pedagogice București ; **Blideanu Elena**, Liceul „Matei Basarab" ; **Chiș Simion**, Școala generală nr. 122 ; **Constantinescu Nicușor**, Consiliul Național al Organizației Pionierilor din R. S. România ; **Crețu Elvira**, Liceul pedagogic de învățători București ; **Uttö Iulius**, Liceul „Mihail Sadoveanu".

PSIHOLOGIE
Roșca Vasile, Liceele nr. 4 și 6 București.

DEFECTOLOGIE
Adler Lolita, Școala ajutătoare specială nr. 6 ; **Ciornenski Alexandru**, Ministerul Învățămîntului ; **Dumitrescu Constantin**, Școala specială de surzi nr. 1 ; **Ghivirigă Marieta**, Școala ajutătoare nr. 3 ; **Nicolau Elena**, Școala ajutătoare nr. 2 ; **Popovici Constantin**, Școala specială de surzi nr. 1 ; **Vîlciu Ion**, Ministerul Învățămîntului.

MATEMATICA
Iorgulescu Elisabeta, Liceul „Gheorghe Lazăr" ; **Rizescu Gheorghe**, Liceul „Dimitrie Cantemir" ; **Rusu Ion**, Școala generală nr. 193 ; **Șabac Iuliana**, Liceul nr. 15.

FIZICA
Angelescu Iulian, Liceul nr. 33 ; **Clipcea Victor**, Liceul „Dimitrie Cantemir."

CHIMIE
Gurcă Mariana, Liceul „Gheorghe Șincai" ; **Podăreanu Petre**, Liceul seral sectorul 3 București.

ȘTIINȚELE NATURALE
Baldovin Mircea, Liceul „I. L. Caragiale" ; **Drăgulescu-Basarabeanu Ana**, Liceul nr. 39 ; **Logofătu Niță Adela**, Liceul „Mihail Sadoveanu" ; **Mărăscu Floarea**, Liceul „Dr. Petru Groza" ; **Nartescu Eugenia**, Liceul „Tudor Vladimirescu ; **Paraschiv Maria**, Școala generală nr. 4 ; **Popovici Cezara**, Inspectoratul școlar al municipiului București ; **Tudor Virginia**, Liceul „Matei Basarab".

GEOGRAFIE
Berindei Maria, Liceul „Gheorghe Șincai" ; **Bunescu Constantin**, Liceul „Emil Racoviță" ; **Ciungu Ion**, Liceul „Mihail Sadoveanu ; **Galin Georgeta**, Școala generală nr. 169 ; **Lupașcu Eugenia**, Școala generală nr. 150 ; **Mocanu Nae**, Școala generală nr. 28 ; **Nicolae Ion**, Școala generală nr. 156 ; **Petrescu Maria**, Școala generală nr. 193.

DESEN
Andreescu Valentina, Școala generală nr. 76 ; **Marin Nicolau-Golfin**, Liceul de arte plastice.

MUZICĂ
Coropciuc Mihai, Liceul „Mihail Sadoveanu ; **Istrate Nicolae**, Școala generală nr. 39 ; **Mărculescu Cezar Dumitru**, Școala de muzică nr. 5 ; **Pleșca Alexandru**, Liceul nr. 15 ; **Wegand Gerhild**, Liceul nr. 21.

EDUCAȚIE FIZICĂ
Benedek Zoltan, Școala sportivă de atletism ; **Frazzei Florian**, Liceul nr. 32 ; **Gabor Mircea**, Consiliul Național pentru educație fizică și sport ; **Penea Traian**, Inspectoratul școlar al municipiului București ; **Predețeanu Traian**, Ministerul Învățămîntului ; **Sebessy Adam**, Liceul nr. 35 ; **Sturza Valeriu**, Liceul „Mihail Sadoveanu".

---

secvențe

Ample manifestări cultural-științifice în școlile Craiovei

În școlile craiovene au loc numeroase manifestări în cinstea celui de-al X-lea Congres al P.C.R. și a celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist.

La Școala generală nr. 12, de exemplu, s-a organizat un simpozion metodic cu tema „Promovarea noului în activitatea didactică". Cu acest prilej au fost prezentate referate privitoare la predarea noțiunilor moderne de matematică în clasele I cu elevii de 6 ani, la introducerea noțiunilor de mulțimi în predarea geometriei și la modernizarea învățămîntului matematic în clasele V—VIII, la predarea programată a gramaticii, la folosirea mijloacelor audio-vizuale în lecțiile de geografie etc. În cadrul unui simpozion cu tematică asemănătoare, desfășurat la Școala generală nr. 10, s-au expus comunicări pe teme ca : „Studiul comparativ al predării conicelor", „Ridicarea randamentului lecțiilor de fizică prin folosirea mijloacelor moderne", „Cultivarea aptitudinilor, sarcină permanentă a școlii și familiei" ș. a. La rîndul său, sesiunea organizată la Școala generală nr. 21 a dezbătut tema „Metode și procedee folosite în activitatea pionierească în scopul sprijinirii procesului instructiv-educativ". În cadrul ei au fost prezentate printre altele, comunicările „Cunoașterea psihologică a elevilor, condiție a succesului activității pionierești", „Sfera și specificul activității pionierești în raport cu activitățile didactice", „Educația patriotică a pionierilor și școlarilor realizată prin excursii și vizite", „Profesorul ca diriginte și comandant de detașament".

La Liceul „Nicolae Bălcescu" s-a sărbătorit „Ziua liceului", ca simbol al legăturii de nedesfăcut între generații. Cu acest prilej, societățile „Ioan Maiorescu" și „George Țițeica" ale elevilor din clasele IX—XII au prezentat referate pe teme ca „Insurecția națională armată din august 1944 în Oltenia", „Nicolae Bălcescu, omul și opera", „Aspecte privind dezvoltarea istorică a Craiovei", „Aplicații ale algebrei lui Boole în circuitele electrice", „Biofizica și realizările sale", „Chimia moleculelor gigantice" ș.a.m.d. Programul „Zilei liceului" a cuprins de asemenea, manifestări cultural-artistice și sportive.

Tot în cinstea marilor evenimente care vor avea loc în cursul acestei veri se pregătește expoziția „Realizări obținute în învățămînt în municipiul Craiova în perioada 1944—1960".

ION ȘTEFAN

După încheierea campionatului școlar

După o săptămînă de luptă sportivă, ediția a XX-a, jubiliară a campionatului școlar s-a încheiat cu rezultate deosebit de frumoase. Cei mai bine pregătiți dintre participanți au cucerit trofeele întrecerii : Cupa campionilor școlari, oferită de Ministerul Învățămîntului, Cupa juniorilor, oferită de C.N.E.F.S., Cupa C.C. al U.T.C., premii constînd în medalii, diplome și obiecte.

Pe podium au urcat, spre a-și primi răsplata, numai campionii. Dar meritul pentru performanțele obținute de ei îl au și cei care, cu grijă, cu perseverență, cu reală măiestrie profesională i-au pregătit zi de zi : profesorii de educație fizică. Dacă ne referim, bunăoară, la „așii" gimnasticii sportive nu putem uita de profesoara Tatiana Isar, **de la Școala sportivă din Lugoj, ale cărei eleve ocupă an de an locurile fruntașe la concursurile școlare și de juniori, de profesorii** Dumitru Trincă, **de la Liceul nr. 4 din Timișoara,** Khun Norbert, **de la Liceul cu program de educație fizică din același oraș,** Cornel Atanasiu, **de la Școala sportivă de elevi nr. 2 din București sau** Drăguța Manolescu, **de la Liceul cu program de educație fizică din Galați. Strădanii meritorii în pregătirea voleibaliștilor au desfășurat profesorii** Constantin Bengeanu, **de la Liceul „Nicolae Bălcescu" din Cluj,** Laurențiu Stilea, **de la Liceul nr. 2 din Rîmnicu-Vîlcea și** Ion Cristian **de la Școala sportivă din Constanța. O muncă tot atît de valoroasă a fost aceea depusă, în domeniul baschetului școlar, de profesorii** Gheorghe Benone, **de la Liceul nr. 35 din București și** Gheorghe Fülöp, **de la Liceul nr. 2 din Tg. Mureș, în domeniul handbalului de profesorii** Traian Bucovală, **de la Școala sportivă de elevi din Constanța,** Dumitru Olteanu, **de la Liceul nr. 2 din Iași,** Wilhelm Helvig **de la Liceul nr. 2 din Tg. Mureș,** Constantin Popa, **de la Liceul nr 4 din Timișoara,** Colibași Popescu, **de la Liceul nr. 2 din Brașov, și** Gheorghe Alexandrescu, **de la Școala sportivă de elevi nr. 2 din București sau în domeniul atletismului de profesorii** Constantin Diaconescu, **de la Liceul nr. 2 din Rîmnicu-Vîlcea,** Ioan Smîdu, **de la Școala sportivă de elevi din Ploiești,** Iosif Lini, **inspector de specialitate din Satu Mare,** Ion Ciotea, **de la Liceul nr. 2 din Tg. Mureș.**

Slujitori neobosiți ai școlii, ei au muncit în acest an cu și mai mare însuflețire, eforturile lor fiind dedicate evenimentelor de adînc răsunet în viața poporului nostru — Congresul al X-lea al P.C.R. și cea de a 25-a aniversare a eliberării patriei.

T. I.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1002 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 11 iulie 1969 | 4 pag. 25 bani

ÎN ÎNTÎMPINAREA CELUI DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

Numeroși elevi și studenți participă în aceste zile, cu entuziasm, la munca patriotică desfășurată sub semnul întîmpinării celui de al X-lea Congres al partidului și a zilei de 23 August. În clișeu : aspect de la activitatea patriotică desfășurată la I.A.S. Popești Leordeni

PLENARA LĂRGITĂ A CONSILIULUI CENTRAL AL UNIUNII GENERALE A SINDICATELOR

În zilele de 3 și 4 iulie a.c. s-au desfășurat lucrările plenarei lărgite a Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România. La plenară au participat membrii și membri supleanți ai Consiliului Central, membri ai comisiei centrale de cenzori, iar ca invitați membrii birourilor executive ale comitetelor uniunilor sindicatelor pe ramuri profesionale, președinții consiliilor județene ale sindicatelor, șefi de secții și alți activiști din aparatul Consiliului Central, cadre cu munci de răspundere din ministere și instituții centrale, ziariști.

Pe primul punct la ordinea de zi a plenarei s-a aflat dezbaterea Tezelor Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea al partidului și a proiectului Directivelor privind planul cincinal pe anii 1971—1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976—1980. În continuare s-au prezentat un raport cu privire la preocuparea organelor și organizațiilor sindicale pentru îmbunătățirea stării de sănătate a salariaților, a asistenței medicale și respectarea măsurilor de prevenire a îmbolnăvirilor profesionale și a accidentelor de muncă și o informare cu privire la activitatea desfășurată de Comitetul Executiv și Secretariatul Consiliului Central al U.G.S.R. în domeniul relațiilor internaționale pe semestrul I al anului 1969.

Pe fondul intensei activități politice care se desfășoară în această perioadă pe întreg cuprinsul țării în întîmpinarea Congresului al X-lea al partidului, plenara lărgită a Consiliului Central al U.G.S.R. a dezbătut multilateral și competent rolul și sarcinile actuale ale sindicatelor în acțiunea de făurire multilaterală și deplină a socialismului și de creare a condițiilor necesare trecerii treptate spre comunism.

În raportul prezentat la Plenară de către tovarășul Gheorghe Apostol, președintele Consiliului Central al U.G.S.R. a fost relevată creșterea rolului și atribuțiilor sindicatelor în contextul înfăptuirii măsurilor privind perfecționarea organizării conducerii și planificării economiei naționale, îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale a țării și perfecționarea formelor și metodelor de organizare și conducere a vieții sociale. Investirea sindicatelor cu dreptul de a participa nemijlocit prin reprezentanții lor la activitatea organelor de stat, la conducerea unităților economice, la activitatea consiliilor științifice din institutele de cercetări, a senatelor universitare și a consiliilor profesorale le-a creat acestora posibilitatea de a lua parte activă la elaborarea și aplicarea tuturor măsurilor care privesc interesele vitale ale oamenilor muncii, ale societății.

Subliniind faptul că Tezele și proiectul de Directive pun un deosebit accent pe dezvoltarea acelor ramuri ale economiei care sînt strîns legate de progresul tehnic și științific contemporan, pe valorificarea superioară a resurselor materiale și umane de care dispune patria noastră, că pentru cincinalul viitor se prevede o creștere a numărului salariaților cu 400.000 — 500.000 de persoane, raportul a scos în evidență necesitatea îmbunătățirii continue a activității sindicatelor, astfel încît să corespundă dezvoltării numerice și calitative a clasei muncitoare. S-a subliniat în acest sens că sindicatele trebuie să manifeste o continuă grijă și preocupare pentru pregătirea la un nivel corespunzător a cadrelor necesare înfăptuirii programului de dezvoltare a economiei, științei și culturii trasat în documentele pentru Congres.

Plenara Consiliului Central al U.G.S.R. a evidențiat totodată răspunderile majore ce revin sindicatelor pe planul organizării și desfășurării activității cultural-educative din întreprinderi și instituții în scopul dezvoltării conștiinței socialiste a maselor, al intensificării muncii politico-ideologice, pentru afirmarea convingătoare a pozițiilor partidului și promovarea principiilor etice ale comunismului. S-a accentuat îndeosebi asupra necesității ca sindicatele să participe mai activ la cultivarea atitudinii socialiste față de muncă și față de avutul obștesc, a respectului față de legalitatea socialistă, a cinstei, a simțului dreptății și echității sociale, la activizarea opiniei publice împotriva atitudinilor care contravin normelor de relații specifice orînduirii noastre. S-a arătat de asemenea că, pentru a-și îndeplini rolul lor de factori care contribuie la lărgirea orizontului de cunoștințe al oamenilor muncii, la înnobilarea lor spirituală, sindicatele sînt datoare să-și perfecționeze activitatea vizînd răspîndirea concepției științifice materialist dialectice, despre natură și societate, a valorilor culturii naționale și universale.

În ceea ce privește formele concrete de desfășurare a activității sindicatelor, Plenara Consiliului Central al U.G.S.R. a arătat că acestea trebuie să folosească mai eficient adunările sindicale în vederea mobilizării oamenilor muncii la îndeplinirea sarcinilor înscrise în documentele pentru cel de al X-lea Congres al partidului, să educe salariații în spiritul disciplinei în muncă și concomitent

(Continuare în pag. a 2-a)

Fructificarea aptitudinilor creatoare ale fiecărei generații

Documentele pentru Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, care profilează perspectivele largi ale evoluției României socialiste, subliniază în repetate rînduri și sarcinile deosebit de însemnate ce revin învățămîntului nostru în viitorul cincinal, scoțînd în evidență în mod pregnant funcția socială sporită a învățămîntului de toate gradele, rolul lui în asigurarea progresului economic și spiritual al patriei, în înfăptuirea idealurilor umaniste de perfecționare și dezvoltare multilaterală a personalității umane.

În concordanță cu etapa nouă a evoluției economico-sociale a țării, partidul nostru acordă cea mai mare importanță democrației socialiste, creșterii rolului factorului conștient și activ în toate ramurile producției materiale și spirituale. M-am oprit aici, la această subliniere, deoarece consider că în această perspectivă și prin ea învățămîntul, de la formele lui incipiente și pînă la formele universitare sau postuniversitare, trebuie să-și perfecționeze astfel conținutul și metodele de muncă încît să fructifice la maximum înclinațiile și aptitudinile fiecărei generații, să dezvolte creativitatea ca însușire de bază a fiecărui cetățean, indiferent de profesiunea pe care o va îmbrățișa. În același timp, întrucît angajarea activă, creatoare, este strîns legată de nivelul de cunoștințe, de profunzimea convingerilor moral-politice, cred că în activitatea noastră de dascăli, trebuie să sporim și mai mult grija permanentă pentru creșterea eficacității educative a procesului de învățămînt, să adăugăm încă mai multe atribute procesului predării și formării elevilor, în așa fel încît concepția științifică despre natură și societate, patriotismul fierbinte, atașamentul față de idealurile socialismului și comunismului să devină calități statornice și definitorii ale celor ce părăsesc școlile, garanția că în activitatea viitoare se vor dărui cu totul acestor înalte idealuri. Mă gîndesc, în legătură cu aceasta, că ar fi necesar, în învățămîntul nostru de toate gradele mai multe forme de activitate concretă, aplicativă, că ar trebui să se mențină în permanență o legătură mai strînsă, mai organică a învățămîntului cu aspectele evoluției economice și social-culturale ale țării, cu practica mereu înnoitoare a vastei opere desfășurate de partidul nostru.

Derivatul acestei propuneri, ca și acela al convingerii că avem încă mult de făcut în creșterea influenței educative formative, i-

Conf. univ. TAMARA DOBRIN
prorector al Universității București

(Continuare în pag. a 2-a)

Învățămîntul — o investiție pe termen lung

Pentru ca școala să răspundă din ce în ce mai bine funcției sale sociale, cerințelor mereu crescînde ale societății noastre socialiste, Congresul al IX-lea al P.C.R. a stabilit liniile directoare de dezvoltare și perfecționare a structurii organizatorice și a conținutului învățămîntului. Acestea și-au găsit expresie concretă în Directivele privind dezvoltarea învățămîntului adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie 1963, în Legea învățămîntului aprobată de către Sesiunea Marii Adunări Naționale din mai 1968, și în Statutul personalului didactic. Întemeiate pe analiza profundă a realităților școlii românești și pe valorificarea experienței pozitive acumulate în domeniul formării tinerelor generații pe plan național și mondial, aceste documente au deschis perspective fără precedent dezvoltării continue a învățămîntului și adaptării lui la condițiile evoluției social-economice și culturale a societății noastre socialiste.

Aplicarea principalelor măsuri preconizate în documentele programatice elaborate de partid în domeniul învățămîntului a fost însoțită de crearea unor condiții materiale corespunzătoare. Ilustrativă în ceea ce privește grija partidului și statului pentru dezvoltarea învățămîntului este dinamica cheltuielilor în acest sector. Puternicul sprijin pe care statul îl asigură școlii își găsește expresia în faptul că aproape un sfert din fondul bugetului de stat se cheltuiește pentru învățămînt, știință, cultură, artă, ocrotirea sănătății și alte acțiuni social-culturale. De la an la an au crescut fondurile alocate de la bugetul de stat pentru învățămînt: 6,5 miliarde lei în anul 1965, 7,2 miliarde lei în 1966, 7,4 miliarde lei în 1967, 8 miliarde în 1968 și aproape 9 miliarde lei în anul 1969. Merită să fie scos în evidență faptul că numai în cei patru ani care au urmat Congresului al IX-lea s-au alocat în total, pentru nevoile învățămîntului fonduri care depășesc cu 3 461,3 miliarde lei totalul fondurilor afectate în perioada 1961—1965.

În spiritul înnoitor al documentelor de partid și de stat s-a desfășurat o susținută activitate pentru ridicarea eficienței investițiilor și a cheltuielilor pentru învățămînt. Orientarea investițiilor a ținut seama de importanța crescîndă pe care o are pregătirea forței productive umane, cea mai importantă dintre forțele productive ale societății. S-au alocat fonduri importante pentru construirea de noi spații de învățămînt, pentru dotarea laboratoarelor și atelierelor școlare și universitare cu aparate și utilaje necesare atît procesului de învățămînt cît și cercetării științifice. Astfel în 1968, pentru învățămîntul de cultură generală au fost construite peste 1800 săli de clasă și internate cu o capacitate de peste 1000 locuri iar pentru învățămîntul superior au fost date în folosință spații totalizînd peste 40.000 m.p., cca 3.500 locuri în cămine și 6.000 locuri în cantine.

În cursul anului 1969 se construiesc pentru învățămîntul de cultură generală cca 2.700 săli de clasă și internate cu o capacitate de aproape 4.100 locuri; pentru învățămîntul profesional și tehnic peste 600 săli de clasă, ateliere cu o suprafață de aproape 24 000 m.p., 21 400 locuri în internate și cantine cu o capacitate de 29.000 locuri; pentru învățămîntul superior spații totalizînd cca 54 000 m.p. și cămine studențești cu o capacitate de peste 5 000 locuri. În același timp s-au realizat proiecte noi de construcții școlare, adaptate din punct de vedere arhitectonic specificului regional. S-au luat măsuri în vederea asigurării condițiilor necesare bunei funcționări, începînd din toamna acestui an, a școlii de 10 ani.

Concomitent cu asigurarea spațiu-

Ing. C. NICOLESCU NICA
secretar general în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. a 2-a)

O competiție a inteligențelor

Matematica, a cărei pătrundere în domeniile de investigație ale celorlalte științe — începînd cu fizica, chimia și științele tehnice și ajungînd pînă la lingvistică, arheologie și științele sociale — a înregistrat în ultimii ani progrese impresionante, devine pivotul întregii revoluții tehnico-științifice contemporane și este totodată, tărîmul unei spectaculoase întreceri a inteligențelor și capacităților de creație. În mod firesc, această întrecere vizează și generația în formare, confruntînd talentele ce se vor afirma mîine în domeniul științelor matematice.

Este meritul școlii matematice românești, ilustrată prin personalități de prestigiu mondial, de a fi luat inițiativa, de larg ecou internațional, a organizării unei olimpiade a viitorilor matematicieni, azi încă aflați pe băncile școlilor. Primele două olimpiade internaționale de matematică, desfășurate în anii 1959 și 1960, au avut loc chiar în țara noastră. Astăzi asistăm la ce-a de a XI-a olimpiadă internațională de matematică, a cărei gazdă este din nou România. La această pasionantă „competiție a creierelor" participă reprezentanți din Anglia, Austria, Belgia, R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, Franța, R.D. Germană, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Mongolă, Olanda, R.P. Polonă, România, Suedia, R. P. Ungară, U.R.S.S.

La ora cînd încredințăm aceste rînduri tiparului concurenții se află în plină tensiune, concentrați asupra problemelor cuprinse în concurs. Este util, cred, să amintesc că echipa fiecărei țări participante se compune din 8 elevi, aleși în general din ultimele două clase ale liceelor, pe baza unor concursuri preliminare cu caracter național. Echipa României, de pildă, este alcătuită din cîștigătorii concursului republican de matematică din acest an. Fiecare echipă are drept conducător un profesor de specialitate din țara respectivă, iar un alt reprezentant al corpului profesoral din fiecare țară participantă face parte din juriul internațional, a cărui președinție mi s-a făcut onoarea de a mi se încredința.

În perioada premergătoare concursului, adică în zilele de 6—9 iulie, juriul nostru a deliberat în ve-

Acad. NICOLAE TEODORESCU
președintele juriului Olimpiadei internaționale de matematică

(Continuare în pag. 2-a)

Succesele tinerilor fizicieni

Recent s-a încheiat la Brno, în Cehoslovacia, Olimpiada internațională de fizică la care au participat delegații din 8 țări socialiste, printre care și Republica Socialistă România. Clasamentul acestei întreceri reprezintă pentru noi un motiv deosebit de satisfacție, prin comportarea excelentă a elevilor care ne-au reprezentat în întrecere. Din cei 5 participanți români, elevul Petru Dan, de la liceul „Nicolae Bălcescu" din București, a obținut premiul I și o mențiune pentru modul cum a rezolvat problema de mecanică, Sorin Mancaș, de la liceul „Emil Racoviță" din Iași a obținut premiul III, iar Victor Bîrsan, tot de la liceul „Nicolae Bălcescu" din București, a obținut o mențiune.

Concursul, care a constat din rezolvarea a patru probleme — una de mecanică, una de căldură și fizică moleculară, una de electricitate și una de optică — precum și dintr-o probă practică de laborator s-a situat la un nivel sporit de dificultate față de anii anteriori, solicitînd concurenților cunoștințe multilaterale, la nivelul realizărilor fizicii moderne. Cerințele înalte ale concursului, precum și pregătirea excelentă dovedită de toți participanții scot și mai puternic în evidență valoarea rezultatelor obținute de cei trei tineri care au reprezentat țara noastră.

Prof. ELENA TEODORU

PRINCIPII ȘI FUNDAMENTE ALE POLITICII DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Anul 1969 va rămîne consemnat în istoria țării noastre prin două evenimente remarcabile: Congresul al X-lea al P.C.R. și aniversarea unui sfert de veac de la eliberarea țării.

În acest sfert de veac învățămîntul românesc de toate gradele a parcurs o etapă de mare densitate teoretică și organizatorică, înscriindu-se pe o curbă mereu ascendentă. Marile transformări sociale care constituie temelia noii noastre orînduiri au impus racordarea lui permanentă la cerințele mereu crescînde ale economiei și culturii noastre.

Trecerea la învățămîntul de 10 ani e o realizare care situează România în rîndul primelor țări ale lumii privind durata și organizarea învățămîntului. În prezent, în școala generală învață toți copiii de vîrstă școlară, ceea ce reprezintă 3 milioane de elevi. Față de anul 1938 în licee studiază de 14 ori mai mulți elevi, iar în învățămîntul profesional și tehnic de 5,6 ori, mai mulți; în învățămîntul superior, numărul studenților este de aproape 6 ori mai mare.

Școala noastră de toate gradele a pregătit în anii socialismului importante detașamente de specialiști, care prin activitatea lor creatoare au adus o însemnată contribuție la înflorirea României socialiste. Numai în ultimii ani învățămîntul a dat țării peste 700 000 muncitori calificați și cadre cu studii medii de specialitate, aproape 90 000 de ingineri, circa 30 000 de medici, 25 000 de economiști. Numărul cadrelor didactice din întregul nostru sistem de învățămînt a ajuns la 200 000.

Sarcini sporite revin învățămîntului nostru de toate gradele în lumina proiectului de Directive ale Congresului al X-lea al P.C.R. Pentru perioada 1971—1980, pregătirea cadrelor necesare tuturor sectoarelor vieții economice și sociale se va desfășura potrivit unui program special, parte integrantă a viitorului plan cincinal și a schiței de dezvoltare pînă în 1980. În legătură cu construirea noilor obiective din planul de investiții, precum și cu dezvoltarea celor existente, se vor lua măsuri de pregătire a cadrelor necesare punerii în funcțiune a acestora. Pornindu-se de la cerințele economiei și culturii, se va intensifica activitatea de orientare a tineretului spre școli profesionale, licee de specialitate și licee de cultură generală. În învățămîntul superior un loc deosebit îl va ocupa dezvoltarea învățămîntului tehnic și economic, cu accent pe domeniile de mare actualitate: energetica nucleară, electronica, automatica, analiza și modelarea proceselor economice. Dezvoltarea economiei în anii viitori impune necesitatea unei policalificări, ca și recalificarea personalului, care trebuie redistribuit în conformitate cu modificările structurii producției materiale.

În ultimul sfert de veac școala românească n-a suferit numai modificări de structură, ci și radicale modificări de esență, de conținut. Întregul învățămînt a dobîndit un conținut științific modern, în concordanță cu noile cuceriri ale științei, tehnicii și culturii, pe plan mondial și în țara noastră. La baza învățămîntului nostru stau cele mai înaintate concepții științifice despre lume și societate, care-și au izvorul în concepția marxist-leninistă. Pornind de la faptul că în epoca noastră cultura generală și de specialitate dobîndește note calitativ noi în funcție de creșterea rapidă a volumului de cunoștințe, de restructurarea substanțială a sistemelor de idei în diverse domenii ale științei, diversificarea și specializarea accelerată a științelor, apariția unor științe de sinteză cu caracter interdisciplinar, creșterea rolului științei în ansamblul vieții sociale și transformarea ei într-o adevărată forță de producție, conducerea partidului și statului nostru s-a preocupat permanent de modernizarea conținutului învățămîntului, de racordarea lui permanentă la actualitate. Deoarece posibilitățile de asimilare ale tinerilor sînt limitate față de bogăția de informații, cunoștințele pe care școala le furnizează au drept scop mai ales dezvoltarea capacității de gîndire,

Prof. ing. MARIN RĂDOI
secretar al Comitetului municipal București al P.C.R.

(Continuare în pag. 3-a)

ÎNFĂPTUIM ÎNVĂȚĂMINTUL GENERAL DE 10 ANI

Condițiile materiale ale pregătirii tehnico-practice

În ansamblul de măsuri adoptat de Inspectoratul școlar județean Bacău în legătură cu trecerea la învățămîntul general de 10 ani un loc însemnat îl ocupă acțiunile menite să asigure predarea la un nivel științific ridicat a disciplinelor din domeniul științelor naturii și a cunoștințelor tehnice-practice, buna desfășurare a experiențelor și lucrărilor de fizică și chimie, a aplicațiilor și montajelor de electrotehnică etc.

Sprijinit de Comitetul executiv al Consiliului județean, inspectoratul școlar a trecut la alcătuirea unui studiu privind necesarul de materiale pentru dotarea corespunzătoare a celor 41 de unități școlare în care urmează să funcționeze, începînd din toamnă, clasa a IX-a. Consultînd conducerile de școli și verificînd ei înșiși situația pe teren, inspectorii au recenzat nivelul actual de dotare tehnico-materială a școlilor și au determinat principalele necesități în ceea ce privește bancurile pentru lucrările de lăcătușărie, sculele pentru lecțiile și demonstrațiile de electrotehnică, mașinile de cusut și sobele de gătit cu aragaz pentru orele de gospodărie etc. Au fost fixate, de asemenea, unitățile în care urmează a fi create pînă în toamnă noi laboratoare și cabinete de electrotehnică, de desen tehnic, săli de lucrări pentru gospodărie și s-au stabilit condițiile și termenele de procurare a materialelor necesare. Pe lîngă materialele care vor fi procurate prin grija organelor județene, o serie de scule și piese de inventar vor fi puse la dispoziția școlilor prin grija consiliilor comunale și orășenești, precum și a întreprinderilor din cuprinsul județului. Întreaga planificare a fost astfel alcătuită încît la 31 august acțiunea să fie încheiată.

Ceea ce caracterizează activitatea inspectoratului în privința asigurării bazei materiale necesare efectuării demonstrațiilor, experiențelor și lucrărilor practice în laboratoare, cabinete și săli de lucrări este grija de a îmbina strîns latura didactică și educativă a acțiunii cu aspectul economic al acesteia. Inspectorii urmăresc să se asigure fiecărui laborator școlar, fiecărui cabinet de electrotehnică sau desen tehnic, fiecărei săli pentru lucrări gospodărești un timp cît mai îndelungat de utilizare, astfel încît toate să fie valorificate corespunzător.

Conștienți de răspunderea ce le revine în asigurarea condițiilor materiale pentru predarea la nivel corespunzător a cunoștințelor în clasele IX—X ale școlii de 10 ani, lucrătorii inspectoratului școlar din județul Bacău nu-și precupețesc nici o strădanie pentru deplina reușită a acestei acțiuni.

AL. C.

Posibilități sporite pentru viitorul copiilor noștri

Anul acesta s-a pus în familia noastră o problemă importantă: aceea de a alege drumul pentru cel mai mare dintre copii, care termina cursurile clasei a VIII-a.

Încă din anii trecuți, sfătuindu-ne cu profesorii lui, am ajuns la concluzia că, ținînd seama de interesul pe care îl manifestă pentru tehnică, ar fi bine să se îndrepte spre o școală profesională. Doream însă și noi, ca și el, să aibă și o cultură generală mai completă. Ca om care lucrez în producție, îmi este foarte limpede că în orice profesie ai lucra, obții rezultate cu atît mai bune cu cît ai o pregătire generală mai bogată. Mai ales acum, în condițiile progresului rapid pe care îl înregistrează știința și tehnica, orice muncitor, de orice profesiune, are nevoie nu numai de cunoștințe și deprinderi practice, dar și de largi cunoștințe teoretice. În uzina noastră, de exemplu, inovatori sînt mai ales muncitorii care și-au continuat sau își continuă studiile.

În situația aceasta, hotărîrea de a se trece la învățămîntul de 10 ani încă din această toamnă ne-a bucurat foarte mult. Iată deci că petru fiul nostru se deschide acum posibilitatea să mai învețe încă doi ani înainte de a începe studiile profesionale.

Faptul acesta este avantajos pentru noi și din alt punct de vedere. Într-adevăr, dacă neam covins că el are interes și aptitudini pentru o profesiune tehnică, nu este încă decis care dintre aceste profesiuni îl atrage cel mai mult. Mi se pare foarte bine venită, de aceea, măsura ce s-a luat ca elevii din clasele a IX-a și a X-a să facă și un număr de ore de practică în diferite ateliere sau întreprinderi, deoarece aceasta le va înlesni o mai bună alegere a meseriei în care doresc să se specializeze.

Aș vrea să spun că la hotărîrea noastră a contribuit și faptul că, trecînd după absolvirea clasei a X-a într-o școală profesională cu o durată mai scurtă decît cea de acum, băiatul nostru va avea dreptul, dacă va dori acest lucru, să urmeze și ultimele clase de liceu. Or, pentru noi, părinții, socoteala este simplă: clasele a IX-a și a X-a, plus un an sau un an și jumătate cît ar urma după aceea la o școală profesională, vor aduce însușirea unei meserii bine alese, plus un cîștig de doi ani care se iau în considerare în cazul în care ar urma apoi liceul la cursurile de zi, serale sau fără frecvență.

Cred că efortul pe care îl face statul prin înființarea claselor a IX-a și a X-a ale școlii generale este un mare ajutor dat părinților, creînd posibilități sporite pentru viitorul copiilor.

RADU ALEXANDRU
ajustor la uzinele „23 August"
București

OPINII

OPINII • OPINII • OPINII • OPINII • OPINII

Ce nu trebuie să uite organizatorii excursiilor

Excursiile, drumețiile constituie una din cele mai valoroase activități de vacanță, cu un puternic mesaj educativ. De-a lungul lor elevii pot vedea zidurile cetăților de odinioară și marile obiective industriale ale vremurilor noastre, sate cu vechi specific local și modernele întreprinderi agricole de astăzi. Excursiile sînt întotdeauna legate de evocarea unor tradiții de luptă ale poporului, de un popas în preajma unui vechi monument care păstrează prin vremi frumusețea artei strămoșești și, mai ales, de întîlnirea cu cei care prefac, prin hărnicia lor, harta vie a țării. Ele înseamnă un contact nemijlocit cu minunatele priveliști ale României socialiste, dar și cu oamenii, cu viața și munca lor prețuită.

Dar pentru ca elevii să priceapă și să rețină sensul a tot ceea ce văd, pentru ca totul să le rămînă în amintire, ar trebui să poposească măcar cîteva ceasuri în fiecare loc. Or, nu o dată, timpul în excursie le este cronometrat cu minutul. Prin fața ochilor lor trec în galop, ca într-un film, peisaje și așezări umane, în absența oricărei participări efective și afective.

Cu ce se aleg la urma urmelor participanții la asemenea excursii? Cu un conglomerat de vagi impresii, însoțit de o oboseală descurajantă.

În drumeții și excursii elevul trebuie să obțină în primul rînd nu valori cantitative, ci cunoștințe și impresii adînci, de durată. El călătorește nu doar pentru a schimba decorul vieții, al existenței, nu doar pentru a dobîndi iluzia unei reînnoiri periodice ci pentru a-și îmbogăți personalitatea în formare. E firesc ca tocmai în călătoriile din intervalul „celui de-al patrulea trimestru școlar" să-i ajutăm să pătrundă, să înțeleagă problemele complexe ale cadrului natural și social în care trăiesc, să-și desăvîrșească concepția științifică despre natură, lume și viață. Și aceasta o putem face dîndu-le răgazul să se entuziasmeze în fața strălucitelor realizări ale poporului nostru, obținute sub conducerea partidului în cei 25 de ani de la eliberare, creîndu-le prilejul să stea de vorbă cu înfăptuitorii acestor realizări, îndemnîndu-i la meditație, lăsîndu-i să contemple pe îndelete farmecul unui răsărit de soare sau al unui amurg marin. Și încă ceva: copiii, adolescenții, tinerii au trebuința absolut legitimă a relaxării, a reculegerii și a visării, a întîlnirii solitare cu ei înșiși, cu poezia vieții, care se intensifică în mod deosebit cînd cutreieră locuri necunoscute. Iată lucruri pe care, credem, n-ar trebui să le uite organizatorii de excursii și drumeții.

Valoarea educativă a excursiilor și drumețiilor constă în valoarea impresiilor culese, ca și în întărirea capacității de a te supune la eforturi, a voinței de a te adapta la împrejurări noi, în sporirea interesului pentru oameni, pentru cunoașterea psihologiei și specificului lor, în dorința de a aduna experiențe omenești, de a trăi ceea ce n-ai trăit încă, de a escalada creste de munte nu numai ca un simplu exercițiu fizic, ci pentru a-ți încerca puterea de dăruire. De aceea o excursie izbutită este nu aceea care înregistrează simplă „vizionare" a unui număr-record de obiective într-un timp-record, ci aceea care creează elevilor posibilitatea de a culege piese de preț din comoara folclorului național, de exemplu, de a prezenta mici spectacole pentru muncitorii din întreprinderi ori pentru cei de pe ogoare, de a purta discuții pe teme de cultură, artă, știință cu tineri și maturi de pe meleaguri necunoscute. O excursie judicios pregătită și organizată va fi aceea care le dă elevilor prilejul să strîngă material faptic prețios pentru reportaje și micromonografii destinate revistei școlare, exponate pentru muzeul local și care în același timp îi va obișnui să se descurce în mijlocul naturii, învățîndu-i să se orienteze, să facă și să stingă un foc, să-și pregătească mîncare și adăpost, să coboare în cheiurile rîurilor, să îndrăgească peregrinările făcute pe jos.

Părerea unora că vacanța înseamnă inactivitate, că în cadrul ei elevii nu trebuie să aibă nimic de făcut este profund eronată. Cu mult mai vie va rămîne o excursie în amintirea adolescenților, mult mai mari satisfacții le va da ea dacă, în trecerea lor întîmplătoare pe la un șantier, pe la o cooperativă agricolă de producție, pe la o exploatare forestieră etc., vor pune mîna și vor lucra un ceas sau două, ajutîndu-i pe oameni după puterile lor.

Negreșit, se cuvine să-i determinăm pe elevi să caute în turism și acea bucurie pe care n-o poate da decît contactul cu natura, să-i deprindem s-o vadă nu ca un muzeu, ci ca o carte vie, ca un creuzet în care simțămintele omenești găsesc temperatura necesară celor mai înalte înfăptuiri.

Important este, în esență, ca excursiile, drumețiile, să-și găsească de fiecare dată un resort trainic în realitățile noastre noi înfipte în solul acestui pămînt atît de înzestrat în frumuseți și bogății naturale și urcat în epoca socialistă pe cele mai înalte trepte ale strălucirii și demnității umane.

Prof. VALERIU NEȘTIAN
Iași

Cercul de turism al pionierilor din Predeal a pornit la drum

Despre scrierea oblică simplificată

Însușirea scrisului de către școlarii începători ne-a preocupat și pe noi, semnatarii acestor rînduri, într-un experiment psiho-pedagogic urmărit un șir de ani. De aceea, la invitația Institutului de științe pedagogice am considerat util să ne spunem punctul de vedere asupra acestei probleme.

Considerăm că liniatura caietului, așa cum este dată de modelul publicat în „Gazeta învățămîntului" din 30 mai a.c. (așa-numitul tip III) și scoaterea din uz a caietelor de tip I și II ar fi măsuri eficiente, întrucît numai pe o astfel de liniatură copilul își poate forma ochiul și mîna pentru un scris corect și curgător fără să se stingherească manifestarea particularităților individuale, despre care nu știm prea multe cînd începem a-l învăța să scrie și pe care nu avem dreptul a le mutila. Pe un astfel de caiet fiecare copil va ajunge la un anumit grad propriu de înclinare a trăsăturilor față de verticală, căci asemenea diferențieri vor exista oricît ne-am strădui să uniformizăm scrisul copiilor. Considerăm de asemenea că e bine că s-a renunțat la ideea învățării scrisului cu trăsături bazate pe unghiul de 90° (caietul de aritmetică), deoarece viața a confirmat și confirmă oblicitatea aproape unanimă a scrisului, verticalitatea fiind o excepție.

Scrierea oblică a întrunit adeziunea majorității cadrelor didactice din școlile unde am efectuat experimentul tocmai pentru că lasă cel mai larg spațiu de manifestare a personalității elevilor și, în cadrul liniaturii date, nu-i împiedică nici pe cei care, în mod excepțional, tind spre un scris cu trăsături verticale.

După părerea noastră, însă, în legătură cu simplificarea literelor mari — căci numai despre acestea este vorba — mai sînt necesare reflecții, deliberări și discuții înainte de a se lua hotărîri definitive. În primul rînd, prin simplificare nu trebuie să ajungem la urîțirea literelor, cum pare a fi cazul la modelul dat. Pe de altă parte, literele mari „B" și „R" nici nu sînt simplificate. O adevărată simplificare a acestora s-ar realiza numai dacă s-ar porni de la prima trăsătură a lui „O" mare de mînă, continuîndu-se apoi cu trăsăturile specifice literelor „B" și „R". În al doilea rînd, ceea ce s-a înlăturat din grafia literelor mari ni se pare de o mult prea mică eficiență ca să poată fi preferat în dauna aspectului estetic. Frecvența literelor mari reprezintă în orice text un procent atît de neînsemnat, încît nu poate fi o adevărată piedică la însușirea scrierii rapide de mînă.

Datele experimentului nostru dovedesc că elevii începători își însușesc fără greutăți deosebite scrierea cursivă, deprinzînd cu ușurință un scris legat, care devine treptat tot mai frumos și mai rapid — în funcție de felul cum muncește învățătorul, de exercițiile efectuate.

Din importanța practică neînsemnată a simplificării literelor mari se pare că aceasta corespunde mai mult unei mode decît unei necesități. Această modă a mai fost „la modă" acum cîteva decenii, dar n-a prins. În tradiția scrisului în școala românească s-a mers pe linia echilibrului dintre estetic și utilitar. Scrisul estetic de mînă este o necesitate ce se ivește frecvent în viața fiecărui om, de aceea nu poate fi rezervat numai specialiștilor.

Opinăm că este bine să li se creeze copiilor posibilitatea de a învăța să scrie frumos de la început — la nivelul posibilității lor de execuție — fără îngrădirea rețelei de linii oblice, iar mai tîrziu, în clasele V—X, să li se predea caligrafia cursivă, rondă etc., după regulile metodice, pe caiete model, cu liniatură specială, potrivit tradiției pozitive a școlii românești.

Lect. univ. ION DRĂGAN
Timișoara
Inv. ION D. UNGUREANU
Arad

Amatorii de risc

Cu fiecare an, numărul micilor și tinerilor turiști care străbat drumurile țării crește. O statistică — de altfel foarte greu de realizat — ar consemna sute de mii de excursioniști din rîndul școlarilor. În ultimii ani au fost făcute eforturi mari pentru mai buna organizare a drumețiilor, pentru asigurarea tuturor condițiilor privind transportul și găzduirea excursioniștilor. Încă înainte de începutul acestei vacanțe a fost publicată larga rețea de baze turistice care stă la dispoziția școlilor dornice să organizeze excursii de mai mare întindere și s-au dat indicații precise cu privire la desfășurarea lor.

Dar, din păcate, în afara excursiilor organizate, cum este și firesc, cu știrea și încuviințarea inspectoratelor școlare, avem surpriza de a întîlni grupuri de elevi însoțiți de profesorii lor porniți la drum în necunoscut, fără să aibă dinainte asigurate cazarea și masa în orașele în care urmează să poposească. Iată-ne, de pildă, la Brașov, punct aglomerat, de incrucișare a multor drumuri turistice. Numai în prima săptămînă a lunii iulie au sosit aici fără să-și anunțe vizita excursioniști de la Școala generală din comuna Valea Lupului, jud. Iași, Școala generală nr. 10 din Focșani, Șc. profesională „Autobuzul" din București, Liceul nr. 11 din Cluj, Liceul „Gh. Lazăr" din Arad, Liceul nr. 2 din Dej. Prin grija și eforturile gazdelor au fost găsite locuri și pentru musafirii nepoftiți dar cîte greutăți și cîte riscuri au existat.

În alte cazuri se pleacă în excursie la cu totul alte date decît cele anunțate inițial. Și pentru că sîntem la Brașov să dăm exemple tot de aici. La alte date decît cele programate de inspectorat și-au făcut apariția excursioniștii de la Școala generală din Cotești, jud. Vrancea, Liceul din Motru, jud. Gorj, școlile generale nr. 11 și 20 din Galați și altele.

Exemple de musafiri nepoftiți mai pot fi date și din alte părți. La Sibiu, bunăoară, au sosit „pe nepusă masă" excursioniștii din Șiria jud. Arad, de la Liceul „N. Bălcescu" din Iași și de la Liceul industrial de construcții din același oraș.

Impresionează foarte neplăcut faptul că unii dintre musafirii neanunțați, fără să țină seama că ei sînt cei în culpă, mai sînt și porniți pe scandal. Inspectoratul școlar din județul Bihor ne-a sesizat un asemenea caz: sosit la Oradea fără să-și anunțe din timp vizita, conducătorul unui grup de 40 de elevi de la Liceul nr. 1 din Mediaș a făcut un mare tapaj și a avut o atitudine irreverențioasă față de delegații inspectoratului școlar. La fel, la Deva, organizatorii unei excursii sosite din Corabia, jud. Olt, au avut o atitudine cu totul nepoliticoasă față de gazde.

După cît se vede, organizatori „zeloși" și „originali" de excursii bîntuie la întîmplare drumurile fără să ia din timp măsurile elementare necesare bunului mers al acțiunii pe care o întreprind. Credem că inspectoratele școlare au de luat unele măsuri, eventual chiar și de ordin disciplinar, pentru a curma aceste practici.

AL. I. VLADIMIR

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CO

Plenara lărgită a Consiliului Central al U. G. S. R.

(Urmare din pag. 1)

cu susținerea efortului general consacrat înfăptuirii sarcinilor economice din planul de stat, să se ocupe de problematica socială care face obiectul activității lor. Pe aceste coordonate sindicatele sînt chemate să aducă o contribuție substanțială la experimentarea și generalizarea noului sistem de salarizare și majorare a salariilor, să se ocupe îndeaproape de asigurarea protecției muncii, de respectarea strictă a normelor de tehnică a securității și igienă a muncii. Plenara a subliniat în același timp necesitatea ca sindicatele să aducă un aport mai eficient la aplicarea neîntîrziată a măsurilor luate de conducerea partidului și statului pentru îmbunătățirea aprovizionării populației cu produse agro-alimentare și să-și intensifice activitatea în domeniul organizării odihnei și tratamentului balneoclimateric, atît pe linia asigurărilor sociale cît și prin controlul obștesc efectuat în stațiuni.

Pornind de la faptul că amploarea și complexitatea sarcinilor puse de partid în fața întregului popor, cerințele revoluției tehnico-științifice, ale progresului social neîntrerupt, solicită într-o măsură tot mai mare creșterea factorului conștient, a responsabilității sociale din partea fiecărui cetățean din patria noastră, plenara Consiliului Central al U.G.S.R. a subliniat cu tărie necesitatea intensificării întregii munci politice și cultural-educative desfășurate de sindicate în întreprinderi și instituții, astfel încît întărind viața internă a organizațiilor, munca și conducerea colectivă la toate nivelele, simțul de răspundere și competența în rezolvarea exemplară a sarcinilor, acestea să-și sporească necontenit contribuția la efortul general de perfecționare cu care țara noastră întîmpină Congresul al X-lea al Partidului și cea de a 25-a aniversare a eliberării.

Fructificarea aptitudinilor creatoare ale fiecărei generații

(Urmare din pag. 1)

deologice, moral-politice a învățămîntului, este creșterea ponderii activității creatoare a cadrelor didactice pe plan științific, metodic, didactic. Consider că în toate asociațiile și organismele profesionale în societățile științifice, în organizațiile sindicale ale cadrelor didactice există încă largi posibilități, încă numeroase resurse nefructificate pentru a mobiliza, stimula și folosi la maximum capacitatea, competența și pasiunea învățătorilor și profesorilor pentru rezolvarea corespunzătoare a nobilei misiuni ce li s-a încredințat de către întregul nostru popor.

Răspunzînd încrederii și prețuirii afirmate încă o dată în Documentele partidului nostru, aceste forțe pe care le reprezintă slujitorii școlii, stimulate prin forme cît mai diversificate și cît mai largi de dezbatere și confruntare a opiniilor, vor reuși să-și aducă întregul aport la valorificarea celei mai mari bogății a țării — omul — la ridicarea pe plan intern și internațional a prestigiului, al valorilor create de acesta.

Învățămîntul — o investiție pe termen lung

(Urmare din pag. 1)

lui de școlarizare necesar extinderii învățămîntului și înfăptuirii programului de pregătire a cadrelor de specialiști, s-a avut în vedere gospodărirea mai rațională a fondului existent de construcții, acoperirea tuturor disciplinelor cu material didactic necesar realizării unui învățămînt modern și de calitate. Pentru învățămîntul de cultură generală s-a prevăzut realizarea în anul școlar 1968/1969 a 813 sortimente de material didactic, din care o cincime reprezintă titluri noi. În planul de producție pe anul 1969 au fost introduse aparate necesare procesului de învățămînt la clasele IX și X ale școlii generale obligatorii de 10 ani. Pe lîngă dotarea prin investiții s-a acordat atenție transferării de aparatură și utilaje, precum și autodotării școlilor profesionale.

Pentru utilizarea mai judicioasă a personalului didactic din toate unitățile de învățămînt s-au luat măsuri vizînd regruparea claselor de elevi și a grupelor de studenți cu efective reduse, normarea mai corespunzătoare a activității personalului didactic, precizarea tuturor activităților care se includ în obligațiile de muncă ale personalului didactic. În continuare se vor lua măsuri de îmbunătățire a normativelor de personal și a statelor-tip de funcțiuni pentru personalul didactic ajutător, tehnic, economic și administrativ din unitățile de învățămînt de toate gradele.

Datorită sprijinului permanent primit din partea statului, școala noastră de toate gradele a cunoscut în cei 25 de ani de la eliberarea patriei o dezvoltare considerabilă, a dat țării specialiști de toate profesiile, care contribuie cu tot mai multă competență la soluționarea problemelor complexe ale construcției socialiste, ceea ce confirmă justețea politicii școlare a Partidului Comunist Român.

În cadrul mărețului program de ridicare pe o treaptă nouă a procesului de desăvîrșire a construcției societății noastre preconizat în documentele pentru Congresul al X-lea un rol important revine învățămîntului. Ținîndu-se seama de faptul că școala asigură potențialul uman necesar progresului multilateral al societății. Tezele și proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al partidului prevăd ca sarcini de bază în acest sector continua dezvoltare și modernizare a școlii noastre de toate gradele în pas cu evoluția societății și cuceririle moderne ale cunoașterii umane, pregătirea unui număr sporit de muncitori calificați, tehnicieni, ingineri, economiști, specialiști pentru toate domeniile de activitate.

Pentru asigurarea condițiilor materiale necesare dezvoltării învățămîntului și înfăptuirii programului de pregătire a cadrelor în perioada 1971—1975 se va continua modernizarea bazei materiale, acordîndu-se atenție sporită dotării laboratoarelor cu aparatura modernă și material didactic. În vederea realizării în condiții optime și la timp a tuturor sarcinilor prevăzute pentru dezvoltarea învățămîntului, toți slujitorii școlii se simt angajați să aducă o contribuție substanțială.

Învățămîntul reprezentînd o investiție pe termen lung, măsurile de dezvoltare a învățămîntului preconizate în documentele pentru Congresul al X-lea se vor face simțite pe o îndelungată perioadă de timp, determinînd sporirea contribuției școlii la introducerea largă în practică a rezultatelor științei și tehnicii, la accelerarea dezvoltării forțelor de producție și, prin aceasta, la satisfacerea în condiții tot mai bune a cerințelor materiale și spirituale ale poporului, scop principal al politicii Partidului Comunist Român.

O competiție a inteligențelor

(Urmare din pag. 1)

derea stabilirii celor 6 probleme care urmau să fie propuse spre rezolvare în cadrul Olimpiadei. Alegerea a trebuit să fie făcută dintr-un total de 84 de probleme — cîte 6 probleme propuse de fiecare țară participantă, în afara țării gazde. A fost o dezbatere foarte vie și cred că s-au selecționat cele mai interesante dintre multiplele probleme prezentate, astfel încît să se evidențieze atît cunoștințele matematice ale concurenților, cît și nivelul gîndirii lor științifice. Pentru rezolvarea în scris a acestor probleme concurenții au la dispoziție două zile, 10 și 11 iulie, ei fiind ținuți să lucreze cîte trei probleme pe parcursul a patru ore. Între 12—18 iulie, în timp ce juriul internațional va aprecia lucrările, concurenții vor face o excursie în țară, putînd cunoaște astfel frumusețile și bogățiile pămîntului românesc, viața poporului nostru, realizările lui, monumente de cultură și artă, mărturii ale tradițiilor multiseculare ale României, precum și ale nivelului ei actual de dezvoltare.

Întrecere a talentelor. Olimpiada internațională poate fi considerată și drept o confruntare între învățămîntul matematic din diferite țări. Această confruntare, care vizează atît conținutul studiului, cît și un complex de aspecte metodice și organizatorice menite să asigure eficiența predării, va permite neîndoielnic desprinderea unor concluzii interesante. Se va realiza, totodată, un valoros schimb de experiență între cadrele didactice de specialitate. Alături de aceste valențe instructive, Olimpiada de matematică se va înscrie fără îndoială și printre manifestările care apropie pe tinerii din diferite țări, promovînd idealurile de pace, prietenie și colaborare, de stimă și prețuire reciprocă între popoare.

Ținînd seama de condițiile specifice în care se desfășoară un concurs internațional de acest gen nu pot fi făcute, desigur, anticipări asupra rezultatelor. Am însă convingerea deplină că reprezentanții țării noastre, urmînd exemplul înaintașilor lor într-o participarea la olimpiadele matematice se vor strădui să obțină rezultate cît mai valoroase. Talentul, hărnicia, agerimea și perseverența lor condițiile deosebit de bune care li s-au creat în vederea pregătirii, îndreptățesc aceste speranțe. Urăm totodată, din toată inima, succes deplin tuturor concurenților, în spiritul tradițiilor de ospitalitate și prietenie atît de dragi poporului nostru.

INVESTIȚIE DE CAPACITATE CREATOARE ȘI TALENT

Puține profesii au, prin conținutul și menirea lor, atîtea pătrunderi și influențe în multiple domenii ale vieții cum are profesiunea de educator al tinerelor generații. Desigur, rolul învățătorului și profesorului pe diversele planuri ale activității în societatea noastră se manifestă în primul rînd prin nobila ștafetă spirituală pe care o transmite viitorilor constructori ai socialismului și comunismului. Dar și prezența directă în viață a corpului didactic cuprinde o arie impresionantă de activități.

Despre multe din aceste prezențe profund creatoare, investite cu înalta virtute a exemplului, despre unele din condițiile create pentru împlinirea lor își propun să vorbească rîndurile care urmează.

„Elevii" taberelor — curs

Cînd vine vara, geografi, fizicieni, biologi, chimiști, matematicieni sau istorici prind să-și pregătească uneltele și o pornesc la drum. Redeveniți, pentru cîteva săptămîni, „elevi", se adună în tabere pe specialități organizate de societățile științifice și ascultă expunerile de înaltă competență ale celor mai reputați oameni de știință. Apoi desfășoară, cu pasiune creatoare, cercetări care îi duc, nu o dată, la descoperiri valoroase.

Vara trecută, zeci de profesori de geografie și-au stabilit la Focșani, sub îndrumarea unor cadre universitare, baza de cercetare a caracteristicilor geografice, geologice și speologice din zona Carpaților Orientali. Aspecte complexe, ca de pildă valea superioară a Putnei, vulcanii noroioși de la Berca, depresiunea Brașov, Trei Scaune au fost cercetate cu rigoarea studiilor științifice de specialitate. În acest timp, alt grup de profesori, reuniți în tabăra de la Beiuș, făceau studii similare asupra Carpaților Apuseni și zonei hidrologice a Porților de Fier. Studiile acestea au redeșteptat înclinații spre cercetare care ardeau mocnit, au lărgit orizontul cunoașterii de specialitate în direcțiile cele mai moderne. Avînturi uitate au redevenit vii, pline de forță creatoare. Discuția despre „Predarea geografiei în școală", care i-a reunit apoi pe toți participanții la taberele-curs, le-a permis să adîncească valențele educative ale acestei discipline, să aprofundeze împreună mijloacele cele mai eficiente de transmitere a cunoștințelor.

Rezultatele sînt tot mai vizibile în modul cum e studiată geografia în școală. Desprinzînd învățămintele stagiului în tabăra-curs, îmbinînd strîns activitatea didactică cu cercetarea orizontului local, profesorul Nicolae Major *din Nușfalăul Sălajului s-a orientat către lecțiile-cercetare, în cadrul cărora elevii învață și observă în același timp, își sistematizează observațiile și se deprind să le comunice cu rigoare științifică. Pe un făgaș asemănător, lărgit an de an prin ralierea unui număr tot mai mare de profesori îmbogățiți cu o amplă și modernă informare de specialitate, a pornit studiul geografiei și în multe alte școli de pe tot cuprinsul țării.*

Condiții similare de informare și documentare de specialitate oferă și taberele-curs organizate de celelalte societăți științifice ale cadrelor didactice. Organizate în localități care oferă condiții de studiu și totodată locuri pitorești de excursii, taberele-curs pentru profesorii de matematică, de științe biologice, de istorie, de fizică și chimie sînt mai mult decît simple forme de perfecționare, de informare asupra progreselor înregistrate de anumite ramuri științifice. Ele stimulează pasiuni de cercetare, dau profesorilor din școlile generale și din licee posibilitatea să poarte discuții apropiate cu academicieni și prestigioși oameni de știință

Proprietari a milioane de volume

Cunoașteți dorința aceea imperioasă de a intra în posesia unei cărți greu de găsit, dorința aceea care te mînă prin librării, te face să răscolești rafturile anticariatelor, să apelezi la cunoscuți și prieteni, să cauți cu înfrigurare pretutindeni unde bănuiești că ai putea-o găsi și care nu-ți dă liniște pînă ce nu ajungi, fericit, în posesia volumului ? Dacă uneori această căutare urmărește doar dobîndirea cîtorva momente de delectare intelectuală, cel mai adesea ea își află țelul în satisfacerea unei stringente nevoi de informare.

Profesorii, cred, se numără printre aceia care încearcă în cea mai mare măsură această din urmă nevoie. Cel care îi învață pe alții trebuie să știe în primul rînd el însuși. Să știe de o mie de ori mai mult decît urmează să spună, să știe, cum să discearnă, din avuția cunoașterii, ce se cuvine și se impune mai cu seamă spus, să știe totul despre cei pe care îi învață, să știe cum să-i învețe, să știe, să știe și iarăși să știe fără încetare. Iar această obligație de a ști presupune frecventarea cărților, un neîncetat apel la nesecătuitul lor izvor de informații. Cartea, acel prieten devotat și plin de înțelepciune, este pentru profesor o necesitate vitală, indispensabilă, derivată din inseși particularitățile profesiunii sale.

Între multe alte dovezi ale înțelegerii acestei nevoi și ale preocupării de a crea condiții optime satisfacerii ei, „Biblioteca centrală pedagogică" este, poate, cea mai reprezentativă. Prin ea, profesorii — toți profesorii din țară, fără excepție — au devenit proprietarii virtuali ai unui imens depozit de cărți. Un depozit care numără aproape 190 000 de volume, selectate anume pentru ei. Aici, unde se adună cele mai valoroase din cărțile interesante pentru pedagogi, apărute pe toate meridianele lumii, profesorului i se pune la dispoziție o întreagă diversitate de lecturi. De la problemele de cibernetică și pedagogie la cele care tratează despre cunoașterea și cultivarea aptitudinilor elevilor sau orientarea lor profesională, el poate să consulte o largă gamă de lucrări. Cel pe care îl interesează literatura cea mai nouă privind conținutul științific al disciplinelor pe care le predă ca și cel pe care îl interesează cele mai noi metode de predare, cel care vrea să studieze aprofundat aspectele educației morale sau problemele folosirii eficiente a timpului liber al elevilor va găsi aici studiul, cartea sau revista căutată. Pentru că, fiind structurată ca o bibliotecă pedagogică, aceasta este în același timp o bibliotecă universală.

Pentru a asigura accesul rapid și sigur al profesorului la cartea trebuincioasă, specialiștii bibliotecii alcătuiesc complexe bibliografii pe care le trimit pe adresele școlilor, astfel încît cititorii din cele mai îndepărtate colțuri de țară să se poată orienta cu ușurință atunci cînd își propun să solicite o carte. Există, în momentul de față, nu mai puțin de 800 de astfel de bibliografii cuprinzînd literatură românească și străină, pe probleme specifice învățămîntului și educației, care sînt mereu completate, reînnoite, perfecționate și îmbogățite.

În fiecare an, sute de mii de cititori își trec numele în fișele de evidență ale bibliotecii și sute de mii de cărți trec din rafturile ei în mîinile lor. Mii și mii de scrisori ale profesorilor de la școlile din țară solicită cele mai diverse cărți și, de asemenea, mii și mii de colete pornesc pe calea poștei către destinatarii care le așteaptă cu nerăbdare și cu siguranța că așteptările nu le vor fi înșelate.

Biblioteca centrală pedagogică este însă — chiar dacă cea mai mare — doar una dintre bibliotecile dascălilor. La dispoziția lor stau numeroase alte biblioteci, create anume pentru nevoile lor, pe lîngă institutele de perfecționare a cadrelor didactice, pe lîngă institutele pedagogice de trei ani, ca să nu mai vorbim de nenumăratele biblioteci ale liceelor și școlilor de toate tipurile, de ale căror cărți profesorii se pot sluji, de asemenea, cu depline drepturi.

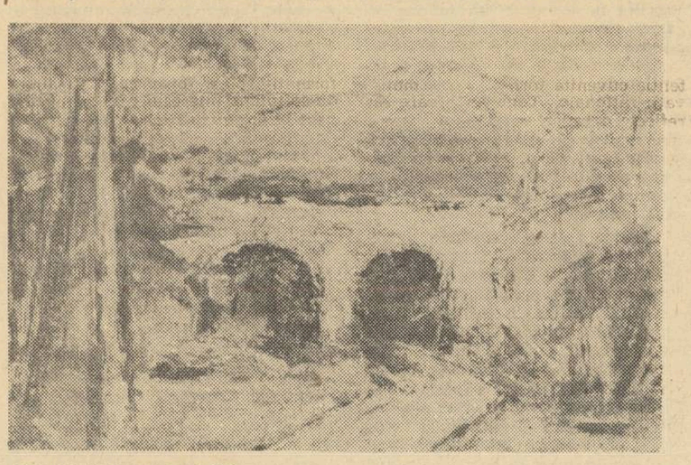

GH. CONSTANTINESCU *Apeauct*

(Din expoziția de la Clubul municipal al Sindicatelor de învățămînt din Capitală)

ALEXANDRINA ZBEREA *Tîrg la Sighet*

(Din expoziția de la Clubul municipal al Sindicatelor de învățămînt din Capitală)

A doua dimensiune

Oaspeți veniți de peste hotare să cunoască meleagurile noastre numără, printre impresiile și amintirile de neuitat cu care pleacă din România, alături de frumusețea plaiurilor și ospitalitatea oamenilor, de răspîndirea șantierelor și de hărnicia plină de optimism a celor ce muncesc în uzine și pe ogoare, mulțimea muzeelor și caselor-muzeu întîlnite nu numai în orașe mari, ci și în comune sau sate depărtate de centrul județean. Aceste case-muzeu, în care mîinile unor oameni pasionați au așezat spre păstrare, în vitrine, mărturii emoționante ale strălucitului trecut de eroism și cultură și ale forței de creație a geniului popular s-au născut, în cea mai mare parte prin străduințile unor învățători și profesori inimoși. Asemenea dascăli au realizat la Giurgița, în Dolj, un muzeu etnografic, la Cașeiu, în județul Cluj, un muzeu arheologic, la Padina, în Gorj, un muzeu al trecutului școlii românești pe aceste meleaguri. Sînt sute asemenea, muzee în satele noastre, fiecare cu personalitatea lui, cu piesele sale rare și de mare preț. Tot astfel au luat avînt deosebit, din inițiativa dascălilor inimoși de la sate, culegerile folclorice, dintre care foarte multe au fost editate, realizarea unor monografii ale comunelor și satelor.

Fiecare dintre aceste inițiative este încurajată de la început de autoritățile locale și de forurile de cultură specializate. Susținuți cu simpatie, îndrumați cu competență de specialiști, acești făclieri ai culturii se bucură de tot sprijinul în nobila lor activitate de căutători de comori.

Muzeolog sau folclorist, alcătuitor de monografii sau pictor, dascălul are mai totdeauna, pe lîngă dimensiunea lui principală — aceea de pedagog — și o a doua dimensiune. Uneori, aceasta se suprapune perfect preocupărilor profesionale. Alteori este, aparent, exterioară lor. De fiecare dată însă armonizează personalitatea spirituală a celui ce o cultivă. Într-un caz, profesorul de desen nu este un simplu profesor de desen și nu se poate mulțumi să fie doar atît. După orele de curs își ia șevaletul și pensulele și încearcă să prindă vibrația violacee a unui apus de soare sau jocul de umbre și lumini al unui nou cartier. În altul, matematicianul care își conduce cu mînă sigură elevii devine un liric delicat și subtil, care încearcă să extragă din nectarul cuvintelor distilatele arome ale poeziei. Fie firească patima a profesorului de desen pentru pictură, fie mai mult sau mai puțin obișnuita înclinare a matematicianului către poezie, atari pasiuni îmbogățesc și încoronează spiritele, le împrumută o nouă profunzime, o nouă calitate.

A oferi unor astfel de pasiuni condiții și cîmp de manifestare înseamnă a cultiva această dimensiune, adică a ridica valoarea spirituală, etică și, implicit, profesională a celor care desfășoară subtilul proces de educație. O probă oarecare, aleasă din multe altele, atestă înțelegerea care se arată la noi acestui adevăr și străduința de a asigura înflorirea personalității profesorului în toate laturile ei. Este de ajuns să facem o scurtă vizită la Clubul municipal al sindicatelor de învățămînt din Capitală și vom putea înregistra cîteva aspecte care reproduc preocupări manifestate mai pretutindeni.

Urcînd cele cîteva trepte de la intrarea în club, vom auzi ajungînd pînă la noi, dintr-una din săli, armoniile unui cor de 50 de persoane. Ne vom opri vrăjiți de vibrația melodioasă a vocilor, temîndu-ne parcă să nu destrămăm farmecul acelei clipe sau vom căuta să ne strecurăm tăcuți în sala în care își face de obicei repetițiile pentru a gusta pînă la capăt plăcerea acelor clipe. Oricum, vom afla în cele din urmă că ceea ce am crezut a fi virtuoasa interpretare a unor profesioniști nu este decît creația pasionaților amatori de muzică, profesori, care au constituit ansamblul „Pro-musica".

Vom putea participa și la o ședință a cenaclului literar, unde vom asculta cu surprindere lectura unor texte care recomandă viguroase și autentice talente. Semnătura unora dintre ei apare nu o dată în publicațiile literare sau, mai mult decît atît, poate fi recunoscută pe copertele unor volume. Cenaclul însuși a inițiat editarea unui volum de „Poezie, teatru, proză" căruia își propune să-i asigure o anume periodicitate de apariție „și care înmănunchează cele mai valoroase dintre producțiile membrilor săi.

Neîndoielnic, în holul larg vom putea contempla, pe pereții capitonați cu pînză de sac, tablourile uneia din expozițiile de pictură care se succed aici aproape fără întrerupere, prezentînd de fiecare dată noi fațete ale talentelor profesorilor care au îndrăgit artele plastice. În aceste zile, Clubul găzduiește o expoziție organizată în cinstea celui de al X-lea Congres al P.C.R. și a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei. „File de istorie", „Șantierul Teatrului Național", „Lecție deschisă" — iată cîteva din temele lucrărilor expuse.

Vom putea admira și cîteva miraculoase închipuiri din cîrpă, din bucățele de lemn, din ipsos și vopsele în întruchiparea cărora și-au dat mîna fantezia și îndemînarea și care sînt rodul cercului de păpușari l-am putea cunoaște atunci pe cei care, depășind vîrsta păpușilor, găsesc o delectare în a le alcătui și a le pune să interpreteze pentru cei care n-au depășit-o încă.

Și toate acestea vor reprezenta doar un mic eșantion al atît de diverselor și multiplelor pasiuni care întregesc profilul spiritual al profesorilor, după cum clubul însuși este doar o parte din ansamblul condițiilor existente pentru încurajarea și cultivarea lor.

Recunoașterea profundă, morală și materială, a înaltei meniri sociale a corpului didactic creează cadrul pentru desfășurarea multilaterală și complexei lor activități, deschide perspective largi unor acțiuni mereu mai rodnice în valori, în care învățătorii și profesorii sînt hotărîți să investească toate capacitățile lor creatoare.

VICTOR ALEXANDRU

Ședință de lucru cu inspectorii generali județeni

În zilele de 8 și 9 iulie a avut loc la Casa Universitarilor din București o ședință de lucru organizată de Ministerul Învățămîntului cu inspectorii generali ai inspectoratelor școlare județene, la care au participat și cadre de conducere ale direcțiilor generale din minister. Ședința a fost condusă de conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului. Au fost examinate concluziile ce se desprind din desfășurarea examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în școli postgenerale și s-a analizat stadiul pregătirilor pentru deschiderea noului an școlar, acordîndu-se atenție deosebită condițiilor de funcționare a clasei a IX-a a școlii de 10 ani.

Din informările prezentate de inspectorii generali ai inspectoratelor școlare județene cu privire la desfășurarea bacalaureatului din acest an s-a desprins concluzia generală că bacalaureatul a atestat buna pregătire a primei promoții a școlii de 12 ani. În județul Cluj, de pildă, din 3372 de candidați au promovat 3054, adică 90,57 la sută. Dintre cei reușiți, 1 738 (56,89 la sută) au obținut media generală între 7 și 10, în timp ce numai 485 de candidați au obținut medii sub 6. Și în celelalte județe s-au obținut rezultate asemănătoare. Cunoștințele temeinice dovedite de candidați, în special la matematică și literatura română, sînt rezultatul muncii desfășurate în școli, ca și al măsurilor luate de minister în legătură cu organizarea perioadei afectate în mod special pentru pregătirea bacalaureatului.

În expunerile lor inspectorii generali județeni au făcut numeroase propuneri menite să contribuie la îmbunătățirea în continuare a pregătirii și desfășurării examenului de bacalaureat. S-a propus de exemplu printre altele ca frecventarea cursurilor din perioada de pregătire să aibă un caracter facultativ, pentru a da candidaților posibilitatea să aprofundeze acele probleme care-i interesează în mod deosebit sau să-și completeze eventualele lacune. Ar fi bine, s-a arătat în cadrul ședinței, ca acolo unde există un număr mic de candidați perioada de desfășurare a examenului să fie mai scurtă. S-a propus de asemenea ca programa de bacalaureat să fie definitivată și publicată încă de la începutul anului școlar, pentru ca atît profesorii cît și elevii să-și poată orienta din vreme activitatea. Mulți vorbitori au apreciat că este necesară o mai bună corelare între programele de bacalaureat și programele pentru concursul de admitere în învățămîntul superior.

Analiza desfășurării concursului de admitere în liceele de cultură generală și de specialitate a pus în evidență sporirea exigenței în recrutarea viitorilor elevi ai acestor școli, participanții la dezbateri apreciind în mod deosebit măsura de a se fixa nota 6 ca notă minimă de admitere. La cele mai multe licee s-au prezentat un mare număr de candidați, astfel încît s-a putut face o selecție mai bună decît în anii precedenți. A fost apreciat pozitiv faptul că subiectele pentru probele scrise au solicitat în mai mare măsură deprinderile de muncă independentă ale candidaților. Unii participanți la dezbateri au fost totuși de părere că subiectele la matematică au fost prea ușoare. O atenție deosebită s-a manifestat pentru recrutarea elevilor în liceele pedagogice.

În cadrul ședinței au fost dezbătute și concluziile ce se desprind în urma efectuării lucrărilor de transferări și a concursului pentru ocuparea posturilor și catedrelor vacante. Participanții la discuții au considerat drept judicioase criteriile stabilite de minister în vederea transferărilor, întrucît ele țin seama atît de cerințele învățămîntului, cît și de nevoile cadrelor didactice. Ca urmare s-a redus considerabil numărul contestațiilor. Analizînd rezultatele concursului pentru ocuparea posturilor și catedrelor vacante, inspectorii școlari județeni au propus ca în viitor acesta să se extindă și la alte localități, precum și la alte discipline.

În continuare au fost examinate problemele privind pregătirile pentru deschiderea noului an școlar. Inspectorii generali județeni au prezentat informări cu privire la stadiul în care se găsesc construcțiile școlare și la măsurile ce urmează să fie luate pentru terminarea lor la timp.

O atenție deosebită a fost acordată pregătirilor menite să asigure buna funcționare a clasei a IX-a a școlii de 10 ani. După cum a reieșit din discuții, în general au fost rezolvate problemele privind spațiul de școlarizare și personalul didactic. De asemenea, inspectoratele școlare județene și conducerile școlilor la care vor funcționa clase a IX-a au stabilit profilurile pregătirii tehnico-practice a elevilor precum și locurile unde urmează să se desfășoare activitatea practică a acestora.

În încheierea ședinței de lucru a luat cuvîntul conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului. După ce a apreciat bunele rezultate cu care s-a încheiat anul școlar, competența dovedită de inspectorate în îndrumarea învățămîntului din județe, valoroasele inițiative luate de acestea pentru promovarea activității de cercetare științifică a cadrelor didactice, vorbitorul a făcut o amplă trecere în revistă a sarcinilor ce stau în fața inspectoratelor școlare județene și a școlilor în vederea deschiderii noului an școlar.

Conf. univ. Traian Pop a dat numeroase indicații privind măsurile ce trebuie luate de inspectorate în legătură cu funcționarea clasei a IX-a a școlii de 10 ani, punînd accent deosebit pe problemele legate de conținutul practicii pe care urmează să o desfășoare elevii și recomandînd elasticitate și inițiativă în valorificarea condițiilor existente pe plan local. În continuare au fost date indicații privind cuprinderea copiilor de 6 ani în clasa I, asigurarea unui nivel ridicat de pregătire în liceele pedagogice, desfășurarea cursurilor cu profesorii care vor preda la clasa a IX-a, crearea caselor corpului didactic și altele. Vorbitorul s-a oprit îndeaproape la problemele de educație și disciplină, subliniind necesitatea de a se acorda atenție ținutei și comportării elevilor și exemplului pe care au datoria să-l dea în acest sens cadrele didactice.

În încheierea cuvîntului său, adjunctul ministrului învățămîntului a asigurat inspectoratele că ministerul va examina și valorifica propunerile și sugestiile prezentate de participanții la discuții și că o serie de probleme care-și așteaptă rezolvarea vor fi reglementate de minister pînă la deschiderea anului școlar astfel încît școlile și inspectoratele să aibă instrumente utile de lucru pentru munca lor.

Principii și fundamente ale politicii de învățămînt

(Urmare din pag. 1)

pentru ca absolvenții să se poată adapta activ și rapid la modificările pe care dezvoltarea societății le aduce permanent prin noile realizări ale științei, tehnicii și culturii. Ținînd seama de aceste caracteristici ale culturii generale și de specialitate contemporane, sistemul de cunoștințe, priceperi și deprinderi care formează conținutul învățămîntului în școala noastră este stabilit prin decantarea riguroasă a celor mai reprezentative valori culturale din diferite domenii ale cunoașterii umane la nivelul oferit de contemporaneitate.

Școala noastră are ca ideal educativ formarea multilaterală și armonioasă a omului societății socialiste, urmărind să dezvolte toate laturile personalității umane : intelectuală, morală, estetică și fizică.

Clasicii marxism-leninismului, subliniind rolul școlii în societatea socialistă arătau că aceasta trebuie să fie strîns legată de sarcinile transformării revoluționare a societății. Călăuzindu-se după învățătura marxist-leninistă cu privire la școală și educație, P.C.R. a pus la baza învățămîntului principiul legăturii lui nemijlocite cu politica partidului și statului socialist, cu nevoile de dezvoltare ale țării pe drumul construirii socialismului. Acest principiu asigură orientarea justă a învățămîntului de toate gradele, scoate în evidență scopul școlii și educației, determină toate celelalte principii care caracterizează sistemul învățămîntului public din România.

Un alt principiu reliefează caracterul de stat și laic al învățămîntului românesc. Întregul învățămînt este întreținut din fondurile statului. Cheltuielile medii anuale pe elev au crescut din 1960 de la 800 la 1 200 lei, iar pentru un student de la 10 000 la peste 12 000 lei. Caracterul de stat al întregului învățămînt asigură o mare stabilitate și o dezvoltare planică a acestuia în concordanță cu cerințele dezvoltării multilaterale a economiei și societății noastre. Pregătirea forței de muncă, a cadrelor medii și a celor superioare, pregătirea cadrelor didactice și asigurarea bazei materiale pentru buna funcționare a învățămîntului se stabilesc prin planuri anuale și de perspectivă care fac parte integrantă din planurile de dezvoltare a economiei și culturii naționale elaborate de partid și guvern pe diferite etape.

Principiul accesibilității învățămîntului asigură tuturor copiilor patriei, fără nici o barieră de ordin social, pregătirea în funcție de dorințele individuale și de nevoile de cadre ale societății noastre. Acest principiu permite ca selecția valorilor să se facă după criterii raționale, științifice, în funcție de capacitatea, talentul, înclinațiile și dorințele individului, nu în funcție de starea lui socială. Pe această cale au crescut infinit de mult posibilitățile de recrutare a valorilor autentice și de integrare socială a tineretului.

Accesibilitatea învățămîntului nostru este amplu asigurată atît de gratuitatea sa, cît și de dezvoltarea unei rețele școlare largi, capabilă să ofere tuturor copiilor și adolescenților condiții cît mai bune de învățătură. Concomitent s-a dezvoltat rețeaua instituțiilor de învățămînt superior, astfel de instituții ființînd astăzi în aproape toate centrele mai importante ale țării.

Principiul școlii unice asigură planuri, programe și manuale unice pentru toate școlile de același grad, indiferent dacă funcționează în mediul urban sau rural. Sistemul nostru de învățămînt are în același timp un caracter unitar, oferind tinerilor condiții pentru o trecere succesivă de la un grad de învățămînt la altul.

Învățămîntul în limba maternă este un alt principiu caracteristic școlii din România, care exemplifică politica profund științifică, marxist-leninistă a partidului și statului în problema națională. Porțile școlilor de toate gradele sînt deopotrivă deschise fiilor oamenilor muncii de toate naționalitățile. În școlile care au secții de predare în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare elevii învață împreună și desfășoară în comun activități culturale și obștești.

Ceea ce a obținut deosebit de important școala în acești ani este legarea strînsă a învățămîntului de viață. În zilele noastre acest principiu capătă semnificații noi, în sensul că, pentru a nu risca să fie depășit extrem de rapid de explozia informațională și de evoluția înregistrată zi de zi în știință, artă și cultură, absolventul continuă să studieze toată viața în mod rațional și selectiv, în funcție de profesia și specialitatea lui.

În cei 25 de ani de la eliberare școala românească a parcurs un drum glorios. Recentele documente pentru Congresul al X-lea al partidului marchează noi etape în dezvoltarea și consolidarea învățămîntului de toate gradele din România.

De la Ministerul Învățămîntului

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși, vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969/1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

sec ven te

Bogate manifestări

Anocrați permanent în viața țării prin nobila profesiune de educatori ai tinerei generații, noi, oamenii școlii sîntem hotărîți să răspundem cu un înalt simț al datoriei sarcinilor puse în documentele pentru Congresul al X-lea al P.C.R. desfășurînd o amplă și complexă activitate de îmbogățire și perfecționarea conținutului și metodelor muncii pe care le desfășurăm, în vederea ridicării ei la nivelul cerințele actuale, și de perspectivă ale societății noastre

Dorind să întîmpine Congresul și aniversarea unui sfert de veac de la eliberare cu realizări cît mai mari, corpul profesoral al liceului nostru și-a propus o serie de obiective menite să contribuie la îmbunătățirea și modernizarea muncii didactice. Se lucrează astfel la introducerea unor elemente de instruire programată în lecțiile de gramatică și matematică, la elaborarea unor culegeri de texte pentru studiul limbii, la găsirea celor mai bune căi de predare structurală a limbilor străine. Se realizează, de asemenea, cu mijloace proprii, o serie de materiale didactice audio-vizuale, precum și tablouri sinoptice pentru lecțiile de istorie și geografie. Preocupîndu-se de continua perfecționare a muncii educative, comisia metodică a diriginților elaborează o culegere de texte pentru orele de dirigenție și pentru activitățile educative. Totodată se iau măsuri pentru împrospătarea conținutului și metodicii activităților din cercurile de elevi, ca și pentru evitarea supraîncărcării elevilor și folosirea rațională a timpului lor liber

Prof. AUREL STRĂTULĂ
Liceul nr. 2 Timișoara

„Prietenii florilor"

O frumoasă inițiativă a fost luată recent de Consiliul Organizației Pionierilor din municipiul Sibiu. Izvorîtă din preocupările micilor biologi ai orașului și intitulată „Prietenii florilor", această acțiune are menirea de a stimula activitatea micilor cultivatori de plante de ornament, de a antrena un număr cît mai mare de copii în îndeletnicire plăcută și utilă a cultivării și îngrijirii plantelor. A fost întocmit în acest scop și un regulament care cuprinde condițiile de participare, conținutul concursului, sistemele de apreciere, stimularea participanților, data finalizării acțiunii, ciclul de desfășurare și unele indicații bibliografice.

Cu acordul Consiliului Național al Organizației Pionierilor la concurs au fost invitate toate unitățile pionierești din țară. Ca urmare, la Sibiu și-au dat întîlnire flori de pe tot cuprinsul patriei — deocamdată prin confirmarea participării la concurs.

Concursul se va desfășura pe cicluri de 4 ani. În fiecare an se vor acorda cîștigătorilor premiile „Trandafirul de aur", „Trandafirul de argint", „Trandafirul de bronz" și obiecte în valoare de 12 000 lei. Fiecare concurent va primi o insignă și o diplomă de participare. Se vor acorda și premii speciale, pentru cel mai frumos și reușit colorit al florii, ca și pentru cel mai mare număr de participanți din unitatea respectivă.

Acțiunea, care se va finaliza prin deschiderea unei expoziții la Sibiu va fi completată de o expoziție filatelică de mărci cu teme din lumea plantelor, un recital de versuri, un simpozion : „Florile, motiv de inspirație folclorică" și un medalion muzical „Flori pe portativ".

Prof. ANA VINTILĂ

PROGRAMELE PENTRU LICEELE ŞI INSTITUTELE PEDAGOGICE DE ÎNVĂŢĂTORI ŞI EDUCATOARE,

valabile în anul şcolar 1969-1970

PROGRAME SPECIALE PENTRU LICEELE PEDAGOGICE

Literatura română, anii IV—V — învăţători şi educatoare — 1969 ; limba română-gramatică, anul I — învăţători şi educatoare — 1969 ; limba română-gramatică, anul II — învăţători şi educatoare — 1968 ; limba română-gramatică, anul V — învăţători şi educatoare — 1967 ; literatura pentru copii, anul V — învăţători şi educatoare — 1965 ; metodica predării limbii române, anul IV — învăţători — 1969 ; metodica dezvoltării şi corectării vorbirii, anii III—IV — educatoare — 1967 ; psihologia generală, anul II — învăţători şi educatoare — 1967 ; logica, anul V — învăţători şi educatoare — 1965 ; psihologia copilului şi psihologia pedagogică, anul III învăţători — 1967 ; psihologia copilului de vîrstă preşcolară, anul III — educatoare — 1969 ; pedagogia generală, anii III—IV — învăţători şi anii II—III — educatoare — 1967 ; pedagogie generală, anul V — învăţători — 1969 ; istoria pedagogiei, anul V — învăţători şi educatoare — 1969 ; pedagogia preşcolară, anii III—IV — educatoare — 1967 ; pedagogia preşcolară, anul V — educatoare — 1965 ; practica pedagogică, anii III—IV — educatoare — 1968 ; practica pedagogică, anul V — educatoare — 1965 ; practica pedagogică, anii III—IV — învăţători — 1969 ; practica pedagogică, anul V — învăţători — 1965 ; matematica, anul I — învăţători — 1966 ; matematica, anul I — educatoare — 1966 ; matematica, anul II — învăţători — 1967 ; matematica, anul II — educatoare — 1967 ; matematica, anul III — învăţători — 1968 ; matematica, anul III — educatoare — 1968 ; aritmetica, anul IV — învăţători — 1969 ; matematica, anul V — învăţători — 1969 ; matematică, anul V — educatoare — 1969 ; metodica predării aritmeticii, anul IV — învăţători — 1966 ; metodica predării număratului şi socotitului, anul IV — educatoare — 1966 ; igiena şcolară, anul V — învăţători, valabilă şi la anul IV — învăţători — 1965 ; metodica predării ştiinţelor naturale, anul IV — învăţători — 1966 ; agricultura, anul III — învăţători — 1969 ; desen, anul I — învăţători — 1966 ; caligrafie, anul I — învăţători — 1967 ; desen, anul I — educatoare — 1966 ; desen, anul II — învăţători — 1967 ; desen, anul II — educatoare — 1967 ; desen, anul III — educatoare — 1965 ; desen, anii IV şi V — educatoare — 1966 ; metodica predării desenului şi caligrafiei, anul IV — învăţători — 1966 ; metodica predării desenului, anul IV — educatoare — 1966 ; muzica vocală, anii I, II, III — învăţători — 1967 ; muzica vocală, anii I—IV — educatoare — 1969 ; muzica vocală, anul V — învăţători şi educatoare — 1967 ; metodica predării muzicii, anul IV — învăţători — 1968 ; metodica predării educaţiei muzicale, anul IV — educatoare — 1966 ; muzica instrumentală, anii I—II — învăţători — 1967 ; muzica instrumentală, anul III — învăţători — 1968 ; muzica instrumentală, anii I—V — educatoare — 1965 ; muzica instrumentală, anul IV — învăţători — 1969 ; muzica instrumentală, anul V — învăţători — 1965 ; educaţie fizică, anii I—II — învăţători — 1968 ; educaţie fizică, anii I—II — educatoare — 1968 ; educaţie fizică, anul III — învăţători — 1969 ; educaţie fizică, anul III — educatoare — 1969 ; educaţie fizică, anul IV — învăţători — 1966 ; educaţie fizică, anul IV — educatoare — 1967 ; educaţie fizică, anul V — învăţători — 1967 ; educaţie fizică, anul V — educatoare — 1967 ; metodica predării educaţiei fizice, anul V — învăţători, valabilă şi la anul IV — învăţători — 1967 ; metodica predării educaţiei fizice în grădiniţa de copii, anii III—IV — educatoare — 1966 ; lucru manual, anul I — educatoare — 1966 ; lucru manual şi metodica lucrului manual, anii II—III — învăţători — 1967 ; lucru manual, anii II—III — educatoare — 1967 ; lucru manual, anul V — educatoare — 1966 ; metodica lucrului manual în grădiniţa de copii, anul IV — educatoare — 1966 ; activitatea cultural-artistică, anul V — învăţători şi educatoare — 1967 ; munca educativă cu pionierii — anul V — învăţători — 1967 ; metodica jocului şi activităţilor distractive — anul IV — educatoare — 1969.

PROGRAME PENTRU LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ, CARE SE FOLOSESC ŞI LA LICEELE PEDAGOGICE SAU CUPRIND INSTRUCŢIUNI PENTRU PREDAREA UNOR OBIECTE LA LICEELE PEDAGOGICE

Literatura română, anii I, II, III — învăţători şi educatoare, programa cl. a IX-a — 1968 şi cl. X—XI — 1969 ; istoria literaturii universale, anul IV — învăţători şi educatoare, programa cl. a XI-a — 1967 ; limba modernă studiată în continuare (engleză, franceză, rusă), anii I—IV — învăţători şi educatoare, programele cl. IX—XII — 1969 ; limba modernă începători — facultativă (engleză, franceză, germană, rusă), anii I—IV — învăţători şi educatoare, programele cl. IX—XII — 1969 ; limba latină, anul I — învăţători şi educatoare, programa cl. a IX-a — 1969 ; limba latină, anul II — învăţători, programa cl. a X-a — 1969 ; istoria modernă şi contemporană, anul III — învăţători şi educatoare, programa cl. a XI-a — 1969 ; istoria României, anul V — educatoare, programa cl. a XII-a — 1969 ; economie politică, anul IV — învăţători şi educatoare, programa cl. a XI-a — 1968 ; filozofie şi socialism ştiinţific, anul V — învăţători şi educatoare — programa cl. a XII-a — 1969 ; fizica, anii I—IV — învăţători şi educatoare, programa cl. IX—XII — 1969 ; chimie, anii I—IV — învăţători şi educatoare, programa cl. IX—XII — 1969 ; anatomia şi fiziologia omului, anul I — învăţători şi educatoare, programa cl. a XI-a — 1969 ; botanica, anul II — învăţători şi educatoare, programa cl. a IX-a — 1969 ; zoologia, anul III — învăţători şi educatoare, programa cl. a X-a — 1969 ; geografia fizică şi noţiuni de geologie, anul I — învăţători şi educatoare, programa cl. a IX-a — 1969 ; geografia economică, anul II — învăţători şi educatoare, programa cl. a X-a — 1969 ; istoria muzicii, anul V — învăţători şi educatoare, programa cl. a XI-a — 1967.

PROGRAME PENTRU INSTITUTELE PEDAGOGICE DE EDUCATOARE

ANUL I

Limba română — gramatica — programă specială pentru licee şi institute pedagogice de învăţători şi educatoare, anul I — 1969. Metodica dezvoltării şi corectării vorbirii — programă specială pentru licee pedagogice de educatoare, anii III şi IV — 1967. Psihologia copilului de vîrstă preşcolară — programă specială pentru licee pedagogice de educatoare, anul III — 1969. Literatura pentru copii — programă pentru institutele pedagogice de învăţători — 1965. Pedagogia preşcolară — programă specială pentru licee pedagogice de educatoare, anii III, IV, V — 1967. La anul I se va studia pînă la capitolul IX din programă (Educatoarea grădiniţei de copii). Metodica număratului şi socotitului — programă specială pentru licee pedagogice de educatoare, anul IV — 1966. Desen — programă specială pentru institute pedagogice de educatoare, anii I, II — 1969. Metodica predării desenului şi modelajului şcolară şi psihologia pedagogică — programă specială pentru institute pedagogice — 1967. Pedagogia generală — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători — 1967. Desen artistic — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători, anul I — 1966. Caligrafia — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători, anul I — 1967. Muzica vocală — programă specială pentru licee pedagogice, anul I — 1967. Educaţia fizică — programă specială pentru institute pedagogice, anul I — 1964. Se va aplica numai prima parte a programei, respectiv lecţiile practice, adaptîndu-se conţinutul ei la un număr de 32 ore. Metodica predării educaţiei fizice la cl. I—IV — programă specială pentru licee pedagogice, anul V — 1967. Lucrul manual — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători, anii II şi III — 1967. Practica pedagogică — programă specială pentru institute pedagogice de învăţători, anul I — 1964. Metodica predării muzicii — programă specială pentru licee pedagogice, anul IV — 1967.

ANUL II

Limba română — programă specială pentru licee pedagogice, anul II — 1967. Literatura pentru copii — programă specială pentru institute pedagogice, anul II — 1965. Metodica predării limbii române, programă specială pentru licee pedagogice, anul IV — 1969. Se va continua predarea metodicii cu elemente de sintaxă. Aritmetica — programă specială pentru institute pedagogice de învăţători, anul II — 1965. Pedagogia generală — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători — 1967. Metodica predării ştiinţelor naturii — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători, anul IV — 1966. Agricultura — programă specială pentru licee pedagogice — anul III şi institute pedagogice de învăţători, anul II — 1969. Igiena şcolară — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători — anul IV şi institute pedagogice, anul II — 1965. Istoria pedagogiei — programă specială pentru institute pedagogice, anul II — 1969. Desen artistic — programă specială pentru licee pedagogice, anul II 1967. Metodica predării desenului şi caligrafiei — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători, anul IV — 1967. Muzica vocală — programă specială pentru licee pedagogice, anii II, III — 1967. Educaţia fizică — programă specială pentru institute pedagogice de învăţători, anul II — 1969. Lucru manual — programă specială pentru licee pedagogice de învăţători, anii II şi III — 1967. Practica pedagogică — programă specială pentru institute pedagogice, anul II — 1965. Activitatea culturală de masă — programă specială pentru licee şi institute pedagogice — 1967.

La I.M.D. se lucrează intens pentru viitorul an şcolar

Îndrumătorul privind educaţia sanitară în învăţămîntul de cultură generală şi pedagogic

Educaţia sanitară, parte integrantă a procesului educaţiei în şcoală, este legată în mod indestructibil, prin conţinutul şi formele ei, de celelalte laturi ale educaţiei : intelectuală, morală, estetică, fizică şi educaţia prin muncă. Nici una din aceste laturi nu poate fi concepută fără o corelaţie cît mai strînsă cu educaţia sanitară. Un potenţial sporit de gîndire creatoare, de formare şi autoperfecţionare morală, corespunzător cerinţelor etice şi ştiinţifice ale contemporaneităţii, o rezistenţă fizică mereu în creştere şi o dezvoltare fizică armonioasă nu pot fi gîndite fără a se asigura coeficientul necesar de sănătate, de vitalitate al tinerelor generaţii, al poporului. La rîndul ei, educaţia sanitară nu se poate desfăşura ca o acţiune în sine şi pentru sine. Ea ocupă un loc deosebit de important în procesul educaţiei, în întregul sistem educaţional.

Funcţionalitatea educaţiei sanitare este deosebit de complexă. Realizarea obiectivului său esenţial, exprimat atît de concis în dictonul latin „Mens sana in corpore sano" presupune îndeplinirea unor multiple acţiuni sociale, morale şi patriotice întreprinse în şcoală, în familie şi în societate, al căror ultim rezultat trebuie să fie făurirea unui om viguros atît din punct de vedere fizic, cît şi psihic, cu o gîndire activă şi un moral sănătos, cu o mare capacitate de muncă fizică şi intelectuală.

Pentru a se ajunge la un asemenea rezultat, copilului, elevului, tînărului trebuie să i se transmită un anumit volum de cunoştinţe privind apărarea şi întărirea sănătăţii, să fie ajutat să-şi formeze un sistem de deprinderi şi obişnuinţe sanitare, care să însemne un comportament stabil în apărarea vieţii şi a sănătăţii împotriva intemperiilor, a microbilor, a accidentelor, a unor practici greşite în alimentaţie, în folosirea timpului de muncă şi odihnă. Acestea, însă, nu sînt suficiente. Tineretul patriei trebuie înarmat cu o concepţie ştiinţifică asupra sănătăţii.

La formarea acestei concepţii este chemat să contribuie întregul corp didactic, de la educatoarea de la grădiniţă pînă la profesorul universitar, folosind o gamă complexă de mijloace specifice fiecărui grad de învăţămînt. Un rol deosebit de important au, în această direcţie învăţătorii şi profesorii din şcolile generale, acestea fiind instituţiile cu cea mai largă perioadă de înrîurire asupra tuturor copiilor şi adolescenţilor, în cele mai sensibile etape de dezvoltare psiho-fizică.

Planul de învăţămînt al şcolii de 10 ani asigură un cadru organizat pentru o pregătire sanitară complexă şi temeinică a elevilor. La clasele I-IV, în anumite ore de citire explicativă, elevii vor primi numeroase cunoştinţe despre igiena corpului, a alimentaţiei şi a îmbrăcămintei, a mediului de muncă şi de viaţă. În clasa a V-a elevii îşi vor însuşi cunoştinţe despre om, cu accent special pe latura practică a comportamentului igienico-sanitar. În clasa a VIII-a se vor preda anatomia şi fiziologia omului, iar în clasa a X-a, igiena şi puericultura, ca obiect separat, pe grupe diferenţiate de fete şi băieţi. Acţiunea educativ-sanitară realizată în cadrul procesului de învăţămînt şi al orelor de dirigenţie în vederea înarmării elevilor cu o concepţie ştiinţifică privind apărarea sănătăţii individuale şi colective, în vederea formării unei opinii capabile să sporească exigenţele sanitare ale elevilor faţă de întregul lor comportament va fi susţinută îndeaproape prin multiple forme de activitate în afară de clasă : „5 minute de control", activitatea practică desfăşurată în cadrul grupelor, vizionări de filme, organizări de simpozioane, comunicări pe teme sanitare etc.

Toate aceste activităţi, în ansamblul lor, vor contribui — alături de procesul de învăţămînt şi de orele de dirigenţie, — la realizarea uneia din cele mai importante sarcini ale educaţiei sanitare : **dezvoltarea unei conştiinţe civice, cetăţeneşti în problemele sănătăţii individuale şi colective, dezvoltarea răspunderii pentru întemeierea unei familii**, pentru sănătatea fizică şi psihică a urmaşilor.

În acest spirit este conceput **„Îndrumătorul privind educaţia sanitară în învăţămîntul de cultură generală şi pedagogic"**, elaborat recent de Ministerul Sănătăţii şi Ministerul Învăţămîntului în sprijinul personalului didactic.

Îndrumătorul cuprinde două părţi distincte. În prima parte, învăţătorii şi profesorii sînt orientaţi asupra unor probleme mai generale ca „Rolul şi necesitatea educaţiei sanitare în şcoli", „Unele particularităţi ale creşterii şi dezvoltării copiilor de vîrstă şcolară", precum şi asupra unor aspecte concrete ale muncii de educaţie igienico-sanitară : igiena individuală, igiena locuinţei şi a localului şcolii, igiena alimentaţiei, igiena mintală, igiena muncii şi prevenirea îmbolnăvirilor profesionale, igiena în colectivităţi, în condiţiile vieţii moderne. În continuare, lucrarea arată ce trebuie să ştie elevii în legătură cu bolile transmisibile, cu acordarea primului ajutor, cu organizarea regimului de activitate şi odihnă al copiilor şi adolescenţilor, cu metodele de călire a organismului prin folosirea factorilor naturali, în legătură cu efectele dăunătoare ale tutunului şi alcoolului asupra organismului.

„Îndrumătorul privind educaţia sanitară" nu are caracter de manual, constituind numai un ghid în munca învăţătorilor şi profesorilor ca atare, ci solicită contribuţia activă a acestora atît în ceea ce priveşte adaptarea materialului respectiv la particularităţile de vîrstă ale elevilor, la nivelul lor de dezvoltare, cît şi în legătură cu folosirea condiţiilor concrete şi luarea în seamă a problemelor specifice fiecărei şcoli. Subliniind faptul că rolul educaţiei sanitare nu se rezumă la trasmiterea de cunoştinţe şi formarea de deprinderi sanitare, „Îndrumătorul" insistă asupra datoriei educatorilor de a angaja în munca de educaţie sanitară întreaga personalitate a elevilor — atît procesele cognitive, cît şi cele afective şi volitionale — acordînd continuu atenţia cuvenită formării unei motivaţii raţionale, conştiente, care să reflecte o raportare corectă a cauzelor la efecte şi invers, a efectelor la cauze, în vederea realizării unui comportament igienico-sanitar stabil, conştient.

Partea a doua a îndrumătorului tratează problemele pregătirii tineretului pentru căsătorie şi viaţa de familie. După prezentarea unor cunoştinţe de bază în legătură cu fenomenele biologice — pubertatea şi adolescenţa, reproducerea — „Îndrumătorul" arată cum trebuie ajutat tineretul pentru a înţelege problemele esenţiale privind raportul dintre instinct şi conştiinţă, relaţiile dintre sexe, frumuseţea sentimentului de dragoste şi răspunderea întemeierii unei familii, înaltele semnificaţii morale şi sociale ale maternităţii în cadrul acesteia. În strînsă legătură cu problema maternităţii, „Îndrumătorul" oferă noţiuni şi indicaţii practice de puericultură ce trebuie transmise tinerelor fete. Totodată, luînd în considerare lipsa de concordanţă dintre maturizarea biologică şi cea psihică a tineretului contemporan, mai ales în ceea ce priveşte dezvoltarea afectivităţii, fenomen frecvent pe plan internaţional, „Îndrumătorul" dă indicaţii cu privire la felul cum trebuie să acţioneze educatorii pe linia dezvoltării psihofizice a tinerilor, a afectivităţii lor.

O importantă deosebită se acordă în îndrumător problemelor legate de cultivarea răspunderii tinerilor pentru calitatea biologică şi psihică a urmaşilor, pentru felul cum vor asigura perpetuarea esenţei vitale a poporului, cum vor participa la perpetuarea speciei umane. În acest scop se scoate în evidenţă cu toată fermitatea însemnătatea pe care o are sănătatea părinţilor, se subliniază că grija şi obligaţia tinerilor căsătoriţi de a oferi patriei copii sănătoşi este o înaltă datorie cetăţenească. Pentru a-i ajuta pe profesori să educe tineretul în această direcţie, „Îndrumătorul" arată căile concrete ce pot fi folosite în vederea combaterii bolilor venerice, atrage atenţia asupra mijloacelor de întărire a sănătăţii publice, oferă unele sugestii privind felul cum trebuie să se lucreze cu elevii pentru ca aceştia să ceară sprijinul în rezolvarea unor probleme de mare importanţă biologică şi psihică.

Lucrarea se încheie cu solicitarea unei colaborări cît mai intense din partea tuturor factorilor care participă la ocrotirea sănătăţii şi a educaţiei sanitare a copiilor şi tineretului şcolar.

Apreciem că aplicarea de către pedagogi şi medici a acestui îndrumător va asigura, pe lîngă o concepţie unitară în organizarea şi desfăşurarea educaţiei sanitare în şcoli, şi o mai adecvată muncă educativă cu tineretul în problemele esenţiale ale vieţii, sporirea interesului acestuia pentru propria sa sănătate, pentru sănătatea şi sporirea vitalităţii poporului nostru.

Este bine ca datele cuprinse în materialul care tratează principalele probleme demografice şi de sănătate publică în ţara noastră să fie folosit nu numai cu caracter informativ, ci şi formativ, stimulîndu-se intens interesul copiilor şi tineretului pentru problemele de sănătate publică. Aducîndu-le la cunoştinţă tradiţiile şcolii româneşti de medicină, măsurile luate de partidul şi statul nostru pentru ocrotirea sănătăţii poporului, principiile ce stau la baza acestor măsuri — caracterul de stat al întregii activităţi medico-sanitare, caracterul planificat al ocrotirii sănătăţii, principiul profilaxiei şi al fundamentării ştiinţifice — corpul profesoral şi medicii pot spori efectiv eficienţa educaţiei sanitare din şcoală.

Profesor MARIA POPESCU

• REVISTE • REVISTE • REVISTE • REVISTE • REVISTE •

REVISTA DE PEDAGOGIE

În sumarul numărului din luna iunie al „Revistei de pedagogie" se publică, la rubrica Studii, materiale semnate de Virgiliu Radulian şi Patiţa Silvestru („Direcţii ale cercetării pedagogice în domeniul activităţii pionereşti"), Constantin Rusu („Premisele teoretice şi proxima deducţie în determinarea raportului dintre pedagogie şi sociologie"), Lazăr Ladariu şi Ioan Nicola („Tendinţe actuale în modernizarea metodelor de învăţămînt"). La rubrica „Cercetări-Experimente" se publică materialele „Intuiţia în matematică" de Elena Opreanu, „Formarea deprinderilor de activitate intelectuală prin predarea istoriei" de Anca Miron, „Metode statistice în aprecierea lecturii literare la clasele V—VIII" de Valentina Tudoriu, „Rolul simbolului în predarea cunoştinţelor de chimie în şcoala generală" de Veronica Ferarini şi „Aprecierea prin note a elevilor la educaţia fizică (clase, sex, vîrstă biologică)" de C. I. Bucur.

Rubrica Dezbateri cuprinde materiale semnate de Ilie Caraman. („Este necesară o diversificare mai aprofundată în liceu"), de A. Crişan, I. Chiculiţă şi P. Petroman („Observaţii la programa de limba şi literatura română pentru clasele a IX-a şi a X-a ale şcolii generale"), de Victoria Atanasiu („Predarea psihologiei în liceu").

Ion Gh. Stanciu semnează articolul „Educaţia şi revoluţia socială în concepţia lui Nicolae Bălcescu", iar Ion Radu articolul „Problema măsurării în cercetarea psihopedagogică".

La rubrica Probleme ale practicii şcolare sînt publicate articolele „Metodologia cenaclului literar al elevilor" de Tudor Opriş, „Predarea şi asimilarea noţiunii de evoluţie a lumii vii prin cursul unic de biologie" de Cezara Popovici, „Finalitate şi metodă în studiul limbilor străine" de V. Solomon şi A. Hîrlăoanu. „Caiete cu liniatură în culori" de Lidia, Emil şi Constantin Popescu, „Necesitatea unui abecedar auxiliar" de Gheorghe Chiriţă şi Marin Trandafirescu.

Probleme de pedagogie comparată tratează articolele „Învăţămîntul pentru şcolarii de 6 ani în alte ţări", de Olga Oprea şi „Itinerar pedagogic" de I. Altescu şi S. Lăzărescu.

În continuare, revista cuprinde rubricile Cronica vieţii ştiinţifice şi Critică şi bibliografie.

GAZETA MATEMATICĂ

A apărut recent nr. 4/1969 din seria A a „Gazetei matematice". Semnalăm în cuprinsul acestui număr, materialele „La Charte de Lambéry", „Consideraţii metodice asupra poliedrelor şi corpurilor rotunde" de D. Ene, „În legătură cu predarea teoremei lui Cramer" de S. Isai, „Introducerea noţiunii de grup în clasa a XII-a" de E. Rusu, „Teoria unitară neolonomă" de I. Teodorescu, „Aspecte ale ridicării randamentului muncii elevilor la lecţiile de aritmetică" de S. Triteanu şi C. Siripeanu, „Axioma lui Eudoxus în demonstrarea teoremei catetelor" de Al. Toth, „Sesiunea ştiinţifică a centrului de calcul economic şi cibernetică economică" de M Stoica şi I. M. Stanca-Minasian. Se publică, de asemenea probleme propuse şi recenzii

COLOCVII

Numărul 6 (iunie 1169) al revistei „Colocvii" se deschide cu un articol închinat lui N. Bălcescu, semnat de Emil Vasilescu. Articolul este scris cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la naşterea lui N. Bălcescu.

Rubrica În întîmpinarea marii aniversări cuprinde articolul „Bilanţ şi perspective" de Ion T. Radu. Se publică, în continuare, materiale semnate de Tudor Bugnariu („Educaţia integrării sociale"), Ion Orghidan („Dialectica motivaţiei în procesul instructiv-educativ"), Eugen Rusu („Reflecţii despre învăţarea matematicii"), Paul Diaconescu („Profesiile la scara 1/25 000"), N. Tatu („Cultura de specialitate şi cultura pedagogică"), Aurel Vitu („Tradiţia profesiei în familie"), Luminiţa Ghivirigă („Noi şi elevii noştri"), Tudor Gherman („În vizită la întreprinderea de material didactic"), C. Popescu („Cauze ale insuccesului şcolar"), Elena Popescu-Solomon („Despre copilul fricos"), N. Ostin („Tribut timidităţii"), A. Barna („Cum şi-au ales profesia de educator").

Consultaţii pentru diriginţi şi pentru părinţi semnează Radu Luncan („Relaţia diriginte clasă") şi I. Gh. Cârmu („Autoritate şi prestigiu"). Semnalăm de asemenea articolele „Clasa a XII în faţa opţiunii" de M. Raţiu, N. Sorin şi „Fetele despre băieţi şi băieţii despre fete", de I Butnaru.

Revista cuprinde, în continuare, rubricile „Tribuna" „Cronici", Comentarii", „Meridiane".

NATURA

În numărul pe mai—iunie 1969 al revistei „Natura" se publică un grupaj de materiale închinate aniversării a douăzeci de ani de la înfiinţarea Societăţii de ştiinţe naturale şi a revistei sale. În continuare, la rubrica Studii sînt publicate articolele „Algele microscopice, o nouă sursă de hrană în viitorul apropiat" de N. Sălăgeanu, „Cariochineza în lumina noilor cercetări" de I. T. Tarnavschi şi M. Andrei, „Citeva probleme privind virusurile plantelor" de A. Săvulescu, „Mangrovele" de E. A. Pora şi „Determinismul genetic al sexelor la vertebrate" de P. Raicu. Rubrica Biologia în şcoală cuprinde articolul „Lucrări practice privind studiul cromozomilor în mitoză şi meioză" de I. Anghel, Note, cronici, recenzii completează sumarul acestui număr al revistei.

TERRA

La al treilea număr al său, (mai-iunie 1969), revista Societăţii de ştiinţe geografice se prezintă în faţa cititorilor săi într-un număr sporit de pagini (128).

Sînt inserate aici cîteva studii : „Contribuţii geografice privind amenajarea defileului Dunării între Baziaş şi Turnu-Severin" de I. Rădulescu şi I. D. Ilie, „Principalele domenii agricole de pe glob şi însemnătatea lor" de N. Al. Rădulescu, „Resursele de apă ale continentelor şi perspectiva folosirii lor" de P. Gîştescu şi altele.

După o rubrică de informaţii şi peisaje geografice din ţară şi de peste hotare, revista publică îndrumări didactice. În cuprinsul rubricii „Utilizarea metodei problematizării la lecţiile de geografie" de S. Veza, „Aspecte metodice privind predarea temei „Curenţii oceanici" de P Voicu, „Proiecţii la lumina zilei" de D. Radoslav-Catană, „Excursie în cireşi cu elevii" de I. Rusu şi „Geografie distractivă" de V. Cucu. În cadrul rubricii Opinii discuţii prof. univ. dr. doc. Tiberiu Morariu, membru corespondent al Academiei, semnează articolul „Geografia în şcoala generală şi în liceu", iar prof. univ. dr. doc. Vintilă Mihăilescu, articolul Geografia — materie obligatorie la bacalaureat". Sumarul revistei mai conţine rubricile „Etimologii. Dicţionar geografic" etc.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii de presă. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI – Nr. 1003 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 25 iulie 1969 — 6 pagini 25 bani

În întîmpinarea Congresului al X-lea al P.C.R.

SPRIJIN UNANIM, APROBARE DEPLINĂ POLITICII INTERNE ȘI EXTERNE A PARTIDULUI

Întreaga țară, de la un capăt la altul, întregul popor participă în aceste zile, într-o atmosferă de puternic entuziasm, la pregătirile pentru marele eveniment istoric din viața politică și socială a țării noastre — cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Cuvîntul partidului exprimat în documentele pregătitoare pentru cel de-al X-lea Congres a găsit în rîndul tuturor comuniștilor, al maselor largi de oameni ai muncii un sprijin unanim, o aprobare deplină. În adunări și mitinguri, în telegrame și scrisori ei își exprimă adeziunea lor față de politica internă și externă a Partidului Comunist Român, față de înțeleapta conducere superioară de partid, în fruntea căreia se află tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Trăim în aceste zile premergătoare Congresului tensiunea marilor prefaceri înnoitoare prin care trece țara, bucuria nădejdilor împlinite, încrederea în viitorul luminos al patriei noastre socialiste. O singură inimă bate în pieptul tuturor și ritmul ei dovedește indestructibila unitate care s-a creat între partid și popor, voința unanimă și hotărîtă de a urma partidul pe drumul său neabătut de edificare a României socialiste.

Alături de întregul popor, cadrele didactice din învățămîntul de toate gradele își exprimă în aceste zile hotărîrea de a milita neobosit pentru înfăptuirea politicii partidului. Ele dau o înaltă apreciere documentelor pentru Congresul al X-lea și susțin cu căldură propunerea ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția de secretar general al C.C. al P.C.R. Fie în cadrul a numeroase adunări, fie în scrisori și telegrame adresate Comitetului Central al P.C.R., personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, oamenii școlii își exprimă dorința de a participa activ la transpunerea în viață a sarcinilor ce le vor reveni din hotărîrile celui de-al X-lea Congres, angajîndu-se să-și consacre întreaga activitate perfecționării neîntrerupte a procesului de învățămînt, instruirii și educării tinerei generații.

Într-o atmosferă de entuziasm și încredere nețărmurită în politica partidului și statului nostru, recenta plenară lărgită a Consiliului Uniunii societăților științifice ale cadrelor didactice a dezbătut Tezele și proiectul de Directive pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R. Participanții, în numele tuturor slujitorilor școlii, și-au exprimat adeziunea deplină față de aceste documente programatice de o înaltă valoare teoretică și practică.

În scrisoarea pe care au adresat-o cu acest prilej Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, se spune printre altele: „Elaborate pe baza concluziilor desprinse din evoluția societății românești în ultimul sfert de veac, a bilanțului însuflețitor realizat de poporul nostru în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale, Tezele și proiectul de Directive jalonează cu rigurozitate științifică, într-o cuprinzătoare viziune de perspectivă, direcțiile de dezvoltare ale țării pe drumul socialismului, progresului și civilizației. Ele ilustrează în mod elocvent aplicarea creatoare a principiilor marxist-leniniste la condițiile concrete ale patriei noastre, marea receptivitate a partidului față de tot ceea ce este nou, înaintat, perseverența cu care acționează pentru perfecționarea tuturor domeniilor de activitate, înalta responsabilitate față de destinele națiunii noastre socialiste.

Preocuparea statornică a partidului și statului pentru dezvoltarea economiei naționale, a forțelor de producție — temelia trainică a ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului — reflectată în Teze și în proiectul de Directive, are o puternică rezonanță în rîndul membrilor corpului didactic, întrunește aprobarea lor unanimă.

Pe fondul marilor înfăptuiri ale poporului român în anii construcției socialiste, ținînd seama de cerințele actuale și de perspectivă ale societății noastre, documentele pentru cel de-al X-lea Congres al partidului stabilesc obiective de mare importanță pentru dezvoltarea și perfecționarea școlii de toate gradele în noua etapă istorică pe care o vom străbate. Membrii corpului didactic, cărora le revine nobila sarcină de instruire și educare a tineretului patriei, sînt hotărîți să-și consacre, și în viitor, capacitatea, talentul și energia pentru realizarea acestor obiective, pentru reușita deplină a învățămîntului obligatoriu de 10 ani, pentru pregătirea temeinică, la nivelul științei și tehnicii contemporane, a unui număr sporit de muncitori, tehnicieni și specialiști cu înaltă calificare, pentru înflorirea continuă a științei și culturii, astfel încît școala noastră să-și îndeplinească cu cinste misiunea care i-a fost încredințată.

Vom acționa, ca înflăcărați purtători ai cuvîntului partidului, sădind în inima și mintea tineretului școlar și universitar, o dată cu marile valori ale științei și culturii, dragostea fierbinte față de patrie, devotamentul față de partid, față de cauza socialismului.

Dînd glas sentimentelor și convingerilor tuturor slujitorilor școlii, asigurăm conducerea partidului, pe dumneavoastră personal, iubite tovarășe Ceaușescu, de atașamentul nostru profund la politica internă și externă a partidului și statului, expresia cea mai înaltă a intereselor vitale ale poporului român, și ne angajăm cu toată răspunderea de a traduce în fapte hotărîrile pe care le va adopta Congresul al X-lea al partidului."

Aceeași atmosferă de puternic entuziasm și încredere în politica partidului a dominat lucrările sesiunii științifice a cadrelor didactice care predau științele sociale în învățămîntul superior. În cadrul sesiunii au fost dezbătute sarcinile ce revin colectivelor catedrelor de filozofie, istorie, sociologie și științe politice și de istoria literaturii în lumina documentelor Congresului al X-lea al P.C.R.

În încheierea lucrărilor sesiunii participanții au trimis o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin care exprimă adeziunea lor deplină față de Tezele Comitetului Central al partidului și proiectul de Directive pentru Congresul al X-lea. „Am aflat cu nețărmurită bucurie, stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu — se spune printre altele în telegramă — de hotărîrea Conferinței extraordinare a organizației de partid a municipiului București, împărtășită cu entuziasm de celelalte conferințe județene, de a propune Congresului realegerea dumneavoastră în funcția de secretar general al C.C. al P.C.R. Noi, cadrele didactice de la disciplinele de științe sociale, vedem în realegerea dumneavoastră în această funcție de cea mai înaltă răspundere națională chezășia sigură a continuității liniei politice marxist-leniniste ferme, înțelepte și patriotice a partidului nostru în activitatea sa internă și externă, garanția unei neabătute înaintări a României socialiste spre cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației. În calitate de lucrători în domeniul ideologic, chemați să contribuim la înfăptuirea sarcinilor importante stabilite de partid privind educația comunistă, marxist-leninistă a tineretului studios — menționează în încheiere telegrama — vă încredințăm că ne vom intensifica permanent eforturile în această nobilă activitate, răspunzînd astfel grijii permanente pe care conducerea de partid și de stat, dumneavoastră personal, tovarășe secretar general, o purtați învățămîntului de toate gradele, activității de formare a viitoarelor generații de intelectuali".

Un grup de premiați ai olimpiadei

Olimpiada internațională de matematică

Exigență sporită față de întrecerile precedente • Mulțumiri organizatorilor • Admirație pentru realizările poporului nostru, pentru frumusețile meleagurilor românești

La sfîrșitul săptămînii trecute, sala de festivități a Liceului „Nicolae Bălcescu" din Capitală a întrunit pe concurenții celei de a XI-a ediții a Olimpiadei internaționale de matematică — 112 tineri din 14 țări — în cel mai emoționant moment al întîlnirii lor — festivitatea de decernare a premiilor.

La această ediție a prestigioasei întreceri, inițiată de țara noastră acum 11 ani, au participat elevi selecționați pe baza unor concursuri preliminare cu caracter național din Anglia, Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, Franța, R. D. Germană, Iugoslavia, R. P. Mongolă, Olanda, Polonia, România, Suedia și Uniunea Sovietică. Alături de ei erau prezenți în sală șefii delegațiilor celor 14 țări participante, membrii juriului și numeroase personalități de renume care ilustrează această universală știință veche de milenii și ultramodernă în același timp — matematica.

Ediția din acest an a olimpiadei s-a soldat cu acordarea a 44 de premii. Premiul I a fost obținut de elevii **Simon Norton** din Anglia, **Tibor Fiala** din Ungaria și **Vladimir Germanovici Drinfeld** din Uniunea Sovietică, care au realizat maximum de puncte posibile.

Țara noastră a participat cu un lot de 8 elevi. Dintre aceștia patru s-au situat printre cei 20 de concurenți care au fost distinși cu premiul II: **Barbu Berceanu** de la Liceul „Mihai Viteazul" din București, **Horia Călin Pop** de la Liceul „Alex. Papiu Ilarian" din Tg. Mureș, **Voicu Boșcaiu** de la Liceul nr. 1 din Arad și **Constantin Sevici** de la Liceul „Traian" din Tr. Severin. Alți doi membri ai lotului nostru — **Vlad Sergiescu** de la Liceul „Gh. Lazăr" din București și **Ștefan Grădinaru** de la Liceul nr. 2 din Tr. Severin — au obținut premiul III.

Vorbind despre semnificația concursului și relevînd contribuția adusă de cei 29 de membri ai juriului, profesori de prestigiu din țările participante, în alcătuirea problemelor și în corectarea lucrărilor, acad. GRIGORE MOISIL, președintele juriului, și-a exprimat convingerea că orbita olimpiadei de matematică se va lărgi continuu pe măsură ce omul își lărgește aria sa de cunoaștere. În această olimpiadă s-au înfruntat nu numai concurenți, ci și programe școlare, manuale, nivelul școlilor matematice ale celor 14 țări, a spus vorbitorul. Arătînd că prin pregătirea lor tinerii concurenți, astăzi elevi încă, au dreptul să aspire la culmile creației matematice, președintele juriului a apreciat că mulți dintre ei se vor întîlni în viitor la diferite congrese și reuniuni internaționale.

Olimpiada de matematică a înlesnit un instructiv schimb de experiență între profesorii care au condus loturile de concurenți, a constituit un minunat prilej de a stabili prietenii între elevii participanți. Aceștia au putut cunoaște o parte din frumusețile patriei noastre și din munca poporului nostru vizitînd numeroase orașe și trasee turistice în Moldova, pe Valea Prahovei etc.

„A fost o organizare excepțională — ne-a declarat profesorul VICTOR IOSIFOVICI LEVIN, conducătorul delegației de elevi din U.R.S.S. Condițiile de lucru ale juriului au fost foarte bune, iar stilul de muncă tovărășesc, prietenesc. Sîntem foarte mulțumiți că echipa României a repurtat succese și ne bucură, evident, succesele elevilor sovietici".

„Sînt mulțumit de modul cum a fost organizată această olimpiadă aici, în România — a spus și dr. docent ROLF LÜDERS, membru al delegației din R. D. Germană. Probele au comportat dificultăți mai mari decît în întrecerile precedente de acest fel și aceasta este un merit pe care țin să-l subliniez. Cît despre rezultate, a încheiat dr. Lüders, mă bucură succesele tinerilor din țara pe care o reprezint".

F. R. WATSON, conducătorul delegației engleze și LENON BEESON, adjunctul său, ne-au declarat: „Băieții noștri au apreciat primul subiect dar au găsit pe al doilea foarte greu. Noi am considerat că examenul a fost pretențios în acest an și cînd s-au cunoscut rezultatele s-a văzut că, într-adevăr, așa a fost. Ne-am bucurat că am avut cîte un băiat în fiecare din cele trei categorii de premiați și că am primit trei premii pentru soluții elegante, originale.

Organizarea olimpiadei a fost excelentă, iar excursia încîntătoare. Am văzut diferite regiuni ale României, cu munți falnici și orașe moderne. Ne-au plăcut mult specialitățile care ne-au fost servite la masă, nu numai la hotel, ci mai ales în cabanele și locurile în care am poposit. Preparatele și specialitățile de la Bucșoaia, lîngă Suceava, de la Bistrița și Sinaia s-au întrecut unele pe altele. Cel mai deosebit moment al excursiei ni se pare a fi fost acela în care am admirat florile alpine din Carpați și primirea cu întregul program, de la Sinaia".

DENIS GERIL, profesor din Paris, și-a exprimat astfel impresiile sale: „În timpul sejurului în România am fost mișcat de primirea ce ni s-a făcut, în

(Continuare în pag. 6)

Poporul însuși își făurește destinul

Sîntem martorii unor zile fără seamăn, de inestimabilă importanță istorică. Întregul nostru popor a participat, într-o atmosferă însuflețită, la dezbaterea documentelor pentru Congresul al X-lea al partidului. Aceste dezbateri, care au avut loc în adunări și conferințe de partid, în presă, în cadrul organizațiilor de masă și obștești, cu masele largi ale populației exprimă adîncul democratism al orînduirii noastre, sînt mărturii grăitoare ale participării întregii națiuni la conturarea viitorului patriei. Ele relevă profundele prefaceri petrecute în ultimii ani în toate domeniile activității politice, economice, sociale. Pentru prima oară în preajma unui congres este organizată o atît de largă dezbatere a sarcinilor fundamentale ale partidului, a principalelor direcții de dezvoltare a țării, a politicii interne și externe a partidului și statului.

Socialismul este opera conștientă a poporului. Orînduirea socialistă este de neclintit pentru că este rodul acțiunii maselor largi populare, pentru că exprimă voința acestora de a-și făuri viața liberă și prosperă. În etapa desăvîrșirii construcției socialiste crește și mai mult rolul maselor în procesul istoric conștient. Lenin sublinia: „...Un stat este puternic prin conștiința maselor. El este puternic atunci cînd masele știu totul, cînd sînt în stare să judece totul și cînd fac totul în mod conștient. Traducînd în viață acest principiu, partidul nostru informează consecvent masele asupra tuturor problemelor politicii interne și externe, supune dezbaterii lor problemele cruciale privind dezvoltarea societății noastre socialiste. Un exemplu edificator asupra semnificației și rezultatelor politicii de consultare a maselor largi ale poporului îl reprezintă adoptarea măsurilor de care este legat viitorul învățămîntului românesc — Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, Legea învățămîntului și Statutul personalului didactic, la elaborarea cărora și-au adus practic contribuția toți oamenii școlii din patria noastră.

O caracteristică fundamentală a întregului proces de construire a socialismului este antrenarea tot mai vie, activă și conștientă a maselor largi, a întregului popor, la făurirea propriului destin. Socialismul a instaurat sensul autentic al democrației, în care se înfăptuiește domnia poporului în viața social-politică, participarea tot mai largă și efectivă a cetățenilor la conducerea vieții sociale. În acest spirit Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea al partidului arată că, odată cu dezvoltarea forțelor de producție, cu îmbunătățirea condițiilor de trai ale poporului și ridicarea nivelului său cultural, trebuie perfecționate și căile de atragere multilaterală a maselor populare la activitatea organelor de stat, la conducerea întregii societăți. Partidul, conducînd în continuare, nemijlocit, procesul de dezvoltare a democrației socialiste, va asigura intensificarea participării tuturor categoriilor de cetățeni la dezbaterea și elaborarea politicii interne și externe, la adoptarea celor mai importante decizii și măsuri privind evoluția societății, astfel ca progresul României să fie în tot mai mare măsură expresia contribuției colective a întregii societăți.

Pe măsura dezvoltării societății, a creșterii conștiinței socialiste a cetățenilor, organizațiile de masă și obștești, unitățile cooperatiste și uniunile de creație vor căpăta un rol tot mai mare în înfăptuirea programului de desăvîrșire a construcției socialiste, în întreaga viață social-politică a țării. Tezele precizează sarcinile specifice ale fiecăreia în actuala etapă, în perspectiva perfecționării multilaterale a societății socialiste românești. Sarcini deosebite în organizarea participării maselor la întreaga activitate social-politică, în stimularea energiilor lor creatoare revin, de asemenea, Frontului Unității Socialiste — organism politic reprezentativ, cu activitate permanentă, ce unește, sub conducerea Partidului Comunist Român, toate organizațiile obștești, toate forțele sociale din țara noastră, exprimînd unitatea și coeziunea națiunii socialiste.

Poporul muncitor este pe deplin convins că nu există epocă în istoria României care să fi oferit omului muncii — fără deosebire de naționalitate — atîtea prilejuri de a se afirma multilateral, de a face din inițiativa și capacitatea sa o verigă trainică în lanțul unor fapte durabile și mărețe ce vor dăinui peste generații. În ultimii ani partidul nostru s-a preocupat continuu de lărgirea democrației socialiste în economie, în viața politică și socială a țării căutînd formele cele mai adecvate de intensificare a participării maselor la bunul mers al vieții sociale. Măsurile luate pentru lărgirea și perfecționarea democrației socialiste consolidează puterea clasei muncitoare, întăresc sentimentul poporului că este stăpîn al țării, dezvoltă atașamentul cetățenilor față de cauza socialismului. Factorul esențial, semnul sigur al dezvoltării democrației socialiste în condițiile etapei pe care o străbate România este întărirea necontenită a rolului conducător al partidului în toate sferele de activitate. Acest rol este cu atît mai mare cu cît crește competența și autoritatea politică a maselor, nivelul lor cultural, energia, capacitatea și spiritul de răspundere al oamenilor muncii, cu cît libertatea de acțiune, posibilitatea de participare la conducerea treburilor publice a acestora e mai mare, cu cît se dezvoltă democrația.

Mersul impetuos al societății noastre pe calea progresului reclamă ca o necesitate obiectivă creșterea continuă a rolului conducător al partidului, perfecționarea neîncetată a tuturor organelor și organizațiilor sale, dezvoltarea democrației interne de partid, a cărei esență constă în înfăptuirea politicii partidului. De aceea, așa cum se subliniază în Tezele C.C. al P.C.R., „direcțiile principale ale dezvoltării vieții interne de partid vor fi și în viitor adîncirea continuă a democrației și întărirea disciplinei de partid, stimularea inițiativei creatoare a tuturor organizațiilor și membrilor partidului, manifestarea din plin a aptitudinilor organizatorice, politice și pro-

GHEORGHE DRĂGAN
doctor în științe istorice

(Continuare în pag. 3)

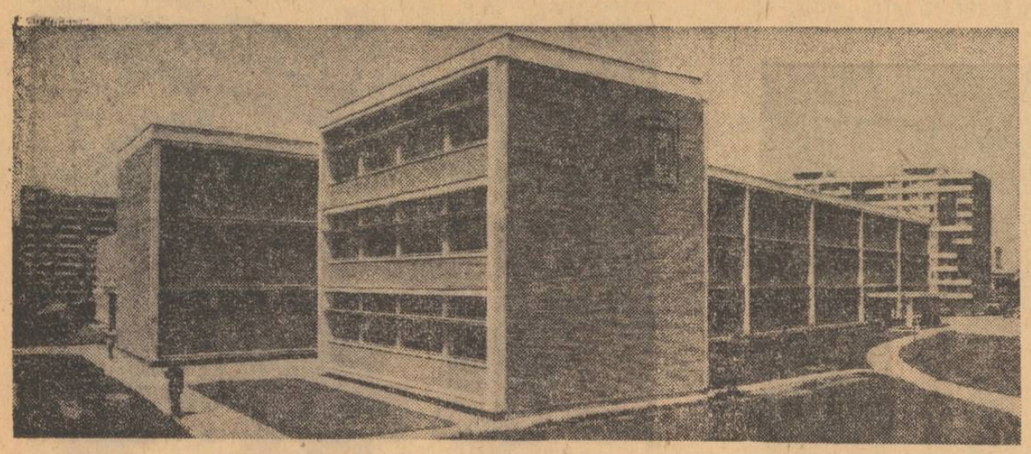

În ambianța noului și modernului cartier Drumul Taberei din București, un la fel de nou și modern liceu cu 20 de săli de clasă, laboratoare și sală de gimnastică

ÎNFĂPTUIM ȘCOALA GENERALĂ DE 10 ANI

Premisele sînt asigurate

Îndelung chibzuit, planul pe care l-a alcătuit Inspectoratul școlar județean Alba pentru asigurarea locurilor de activitate practică a elevilor din clasa a IX-a se caracterizează, în primul rînd, prin luarea în seamă a condițiilor locale.

O primă profilare a claselor a avut în vedere mediul în care funcționează acestea — urban sau rural. În general, desigur, școlile din mediul rural vor avea profil agricol. Nu toate, însă, pentru că la Baia de Arieș, de exemplu, sau la Albac, există condiții pentru pregătirea tehnico-practică a elevilor în alte domenii. Ca atare, la Baia de Arieș, unde funcționează o întreprindere minieră, elevii vor efectua în atelierele acesteia lucrări de lăcătușărie și strungărie, iar la Albac vor deprinde, în cadrul cooperativei meșteșugărești din localitate, elementele de bază ale tîmplăriei. Lucrările agricole vor fi și ele diferențiate, la rîndul lor, în funcție de specificul local. Unele clase vor fi îndreptate spre cultura mare, altele spre zootehnie (de exemplu cele din Meteș, Sălciua, Bistra), altele spre viticultură (la Sona, Jidvei, Lopadea Nouă), altele spre cultura mare și zootehnie sau cultura mare și viticultură (cele din Vințu de Jos, din Ighiu, din Mihalț etc.) În sfîrșit, o ultimă diferențiere a claselor în mediul rural este aceea care are în vedere pregătirea fetelor pentru lucrările necesare în menaj. De exemplu, la Bistra, în timp ce elevii vor exectua lucrări de zootehnie, elevele vor învăța tot ce trebuie să știe o bună gospodină.

Și mai diferențiată este profilarea claselor din mediul urban. Dînd dovadă de o orientare judicioasă, inspectoratul școlar și-a propus să valorifice toate posibilitățile existente în județ, de la cele oferite de uzinele metalurgice pînă la cele oferite de unitățile comerciale. A rezultat, de aici, un tablou al practicii foarte variat : lăcătușărie strungărie sau mecanică la Cugir, la Teiuș, la Sebeș, la Aiud, la Alba-Iulia sau la Blaj, chimie la Zlatna, mecanică-auto la Cîmpeni, tîmplărie la Abrud ș.a.m.d. Variația sporește încă și mai mult o dată cu profilarea practicii elevelor. Întrucît la orașe posibilitățile de practică sînt mai largi, elevele vor efectua atît lucrări de menaj, cît și activități la oficiile P.T.T.R., la unitățile sanitare, la cooperativele de croitorie și de artizanat și chiar în magazinele aparținînd cooperativelor de desfacere. Elevele din Sebeș și cele din Cîmpeni vor deprinde astfel tainele meseriei de operator P.T.T.R., cele din Teiuș se vor pregăti pentru munca de asistente sanitare, cele din Aiud, din Ocna Mureș și din Blaj vor învăța croitoria și artizanatul, cele din Abrud vor lucra în unitățile comerciale ș.a.m.d.

Pretutindeni condițiile de practică au fost asigurate din vreme, luîndu-se legătura cu unitățile unde urmează să lucreze elevii și elevele: întreprinderi industriale, depouri C.F.R., ateliere I.R.T.A., cooperative, spitale și dispensare, școli profesionale etc., iar la sate cooperative agricole de producție și întreprinderi agricole de stat. Mai mult, colaborînd cu unitățile productive, conducerile școlilor au obținut ca acestea să desemneze din rîndul salariaților lor maiștri și muncitori cu experiență care să conducă practica grupurilor de elevi. Cît despre practica ce se va desfășura chiar în școală (aici este vorba, în special, de lucrările de menaj), se pregătesc de pe acum ateliere în școli sau la internate.

În prezent, inspectoratul se îngrijește să distribuie școlilor unde vor funcționa clase a IX-a tot materialul didactic pe care îl are la dispoziție, pe baza comenzilor acestora. La inspectorat se pregătesc de asemenea lecțiile în legătură cu pregătirea tehnică-practică a elevilor care vor fi ținute în fața profesorilor clasei a IX-a în cadrul cursului ce se va organiza pentru ei în preajma deschiderii anului școlar.

După cît se vede, în județul Alba există premizele unei bune pregătiri practice a elevilor. Rămîne numai ca, o dată cu începutul anului școlar, ele să fie cît mai deplin valorificate.

IOANA ROMAN

Grija pentru organizarea și dotarea laboratoarelor

Căutînd să pregătească toate condițiile de natură să asigure de la început buna desfășurare a muncii în clasele a IX-a, inspectoratul școlar al județului Bistrița-Năsăud a luat din vreme măsurile corespunzătoare. Vizitînd recent o serie de școli din cuprinsul județului, la care vor funcționa, începînd din toamnă, asemenea clase, am putut constata o deosebită grijă pentru modul cum se vor desfășura activitățile tehnico-practice ale elevilor. În acest sens sînt demne de remarcat inițiativele școlilor din Josenii Bîrgăului, Sanț, Telciu, Ilva Mică și Feldru, ai căror elevi vor efectua lucrări de pomicultură, apicultură, legumicultură, zootehnie etc. Directorii acestor școli au și luat contact cu întreprinderile și cooperativele agricole de producție unde vor lucra elevii în scopul de a găsi cele mai bune soluții de organizare a acestor lucrări. Împreună cu conducerile I.A.S.-urilor și ale cooperativelor de producție s-a creat posibilitatea ca elevii claselor cu profil agricol să-și desfășoare practica pe loturi special destinate. De la caz la caz, ei vor fi incluși în brigăzile întreprinderilor și cooperativelor sau vor fi constituiți în grupe care vor lucra sub conducerea brigadierilor. Întreaga practică va fi îndrumată de profesori de agricultură sprijiniți de inginerii de specialitate din producție.

În contrast cu aceste preocupări pozitive, am constatat și unele aspecte mai puțin lăudabile, care impun grabnica intervenție a inspectoratului. Am remarcat astfel mai la toate școlile — cu excepția celei din Feldru — o slabă dotare cu aparatură și, mai ales, o slabă organizare a laboratoarelor școlare de fizică, chimie și electrotehnică, strict necesare școlii de zece ani. Se impune ca inspectoratul școlar județean să ia de urgență măsurile cuvenite pentru asigurarea dotării, autodotării și mai ales organizării laboratoarelor școlare în toate școlile în care urmează să ia ființă clasa a IX-a.

Trecerea la generalizarea învățămîntului de zece ani solicită și va solicita și în viitor toate organele de învățămînt la o muncă intensă. Revine inspectoratului școlar județean, directorilor de școli, tuturor profesorilor, datoria de a nu precupeți nici un efort pentru a asigura succesul cursurilor clasei a IX-a, cu care începe o nouă filă în istoria învățămîntului nostru.

Prof. AUREL CLAMBA
inspector general în Ministerul Învățămîntului

Profilare diversificată a pregătirii practice

Acțiuni intense pentru asigurarea unor condiții bune de funcționare a clasei a IX-a se desfășoară și la inspectoratul școlar al județului Cluj. Locul central în cadrul acestor acțiuni îl ocupă, în perioada actuală, aspectele legate de profilul pregătirii tehnico-practice a elevilor.

Inspectoratul școlar a cerut directorilor de școli să studieze din timp posibilitățile unei profilări adecvate, în funcție de condițiile locale, a celor 63 de clase a IX-a care vor funcționa în județ. Preocuparea constantă și consecventă de a se folosi toate posibilitățile existente pentru a satisface cît mai larg interesul și înclinațiile elevilor a dat roade.

Astfel, în orașe, numeroși elevi vor lucra la atelierele de reparat automobile, pentru a se iniția în meseria de mecanic-auto. La Cluj, de exemplu, ei își vor desfășura practica în atelierele școlii de șoferi și în cele ale Liceului de transporturi, iar la Turda și la Dej în atelierele I.R.T.A.

La Turda, pe lîngă meseria de mecanic-auto, elevii vor avea posibilitatea să se inițieze în lăcătușărie lucrînd la atelierele Fabricii de ciment, în electrotehnică (la întreprinderea „Electrotehnica") sau în tîmplărie (la cooperativele meșteșugărești și în atelierele existente la unele școli). Colegii lor de la Cîmpia Turzii vor învăța electrotehnica la uzinele „Industria sîrmei". La Gherla elevii vor putea deprinde și meseria de tapițer, iar la Dej s-au creat condiții pentru efectuarea practicii în unitățile comerciale.

Cît despre eleve, ele vor urma, în majoritate, cursuri practice de gospodărie și menaj. Merită amintită inițiativa unor școli din Turda, care au asigurat la I.A.P.L. efectuarea practicii în acest domeniu. În unele locuri s-au prevăzut pentru eleve și cursuri practice în diferite profesiuni. De exemplu, la Cluj ele vor avea posibilitatea de a-și însuși stenodactilografia, la Gherla vor învăța, lucrînd la întreprinderea „Someșul", cum se țes covoarele persane etc.

Deși în localitățile rurale va predomina, cum este și firesc, practica în agricultură, pomicultură și viticultură, au fost folosite și toate celelalte posibilități locale. În acele comune unde există ateliere ale întreprinderilor de mecanizare a agriculturii (de exemplu la Bonțida), elevii se vor iniția în meseria de mecanic agricol, iar la Bucea ei își vor putea însuși cunoștințe de tîmplărie lucrînd la Fabrica de mobilă curbată. Elevii din Căpușu Mare vor lucra la atelierele întreprinderii miniere și la I.R.T.A., unde vor învăța bazele profesiunii de mecanic auto-moto, iar cei din Măgurii-Băcătău se vor iniția, la Fabrica de cherestea, în meseriile legate de industria forestieră. Se vor desfășura de asemenea lucrări practice la ferma pentru creșterea păsărilor de la Bonțida, la fermele zootehnice din Jucu, la complexul de industrie alimentară din Baciu etc.

Grija pentru profilarea diversificată a practicii deschide în fața elevilor perspective variate de pregătire, constituind un element în plus de stimulare a interesului lor și al părinților pentru școala de 10 ani.

S. B.

Acțiunea de perfecționare înregistrează un vizibil progres

Printre pregătirile pentru noul an școlar, un loc important îl ocupă cursurile de perfecționare organizate în această vacanță.

Merită să fie relevat faptul că perfecționarea din acest an a stat atît în atenția I.P.C.D., cît și în aceea a societăților științifice ale cadrelor didactice. Numai prin sistemul I.P.C.D. în perioada care a trecut de la încheierea cursurilor școlare au fost organizate cursuri pentru profesorii de liceu la specialitățile : fizică, chimie, științe biologice (în perioada 18—29 iunie), la matematică (în perioada 1—12 iulie), la limbi moderne (în perioada 1—19 iulie), precum și un curs cu directorii și educatorii din Casele de copii (în perioada 17—28 iunie). Inspectoratele școlare județene au organizat de asemenea, cu sprijinul I.P.C.D., cursuri pentru învățătorii care vor preda la clasa I cu copii de 6 ani. La rîndul lor, societățile științifice ale cadrelor didactice au inițiat tabere-curs la care informarea științifică de specialitate s-a îmbinat cu schimbul de experiență, cu dezbateri privind programele școlare și, evident, cu discuții privind problemele mai dificile de metodică. Dacă avem în vedere și alte acțiuni de perfecționare care urmează să fie organizate înaintea deschiderii anului școlar — cum sînt cele pentru profesorii de științe sociale și pentru profesorii care vor preda la clasele a IX-a ale școlii generale de 10 ani, putem avea o imagine de ansamblu asupra dimensiunilor pe care le capătă preocupările legate de lărgirea sistemului de perfecționare a corpului didactic.

Discutînd cu organizatorii cursurilor și cu profesorii participanți ne-am dat seama că acțiunea aceasta a început să răspundă mai precis scopului său. Spre deosebire de alți ani, de data aceasta cadrele didactice au primit un sprijin mai direct, mai concret și mai substanțial pentru munca lor la clasă. Informațiile comunicate de specialiștii de prestigiu care au ținut prelegeri au fost apreciate de cursanți ca un ajutor nemijlocit în predarea lecțiilor. Ele au oferit o imagine de ansamblu a stadiului pe care l-a atins în prezent disciplina respectivă iar datele prezentate vor putea fi utilizate într-un șir de lecții și în predarea întregului curs. O atenție deosebită s-a acordat capitolelor noi introduse în programele diferitelor discipline.

O altă trăsătură distinctă a cursurilor de perfecționare din această vară o constituie renunțarea la lecțiile de metodică generală și includerea în tematica lor a unor lecții de metodică privind capitolele noi introduse în programele școlare. În sfîrșit, cursurile de perfecționare au avut în vedere înarmarea cursanților cu cunoașterea unor lucrări de laborator pe care nu le-au efectuat în facultate și care sînt necesare în prezent în liceu, insistîndu-se, firește, asupra aspectelor moderne ale dezvoltării științei respective.

La biologie — amplă informare științifică și metodică

La cursurile de perfecționare cu profesorii care predau științele biologice au participat 166 de profesori, dintre care 40 (din București) s-au prezentat fără să fie solicitați. Credem că motivarea făcută de ei este semnificativă pentru modul cum este resimțită nevoia perfecționării de către corpul didactic : **„Dorim să frecventăm cursul deoarece, consultînd tematica lui, considerăm că răspunde în cel mai deplin sens nevoii noastre de informare științifică și metodică".**

Referindu-se la conținutul și nivelul prelegerilor **prof. GEORGETA STĂNCIULESCU**, de la Liceul „Petru Groza" din București, a declarat : **„Am participat la cinci cursuri de perfecționare și nici unul nu s-a ținut la un asemenea nivel".**

Cursul cu profesorii de biologie a urmărit, pe lîngă o largă informare științifică, elucidarea și aprofundarea unor teme deosebit de importante cuprinse în programele de biologie pentru clasa a XII-a : „Probleme actuale privind materia vie", „Sisteme biologice și nivelele de organizare a lumii organice", „Probleme actuale ale teoriei evoluției", „Datele noi în genetică și biosinteza substanțelor proteice", „Probleme de genetică moleculară" ș.a. De menționat că aceste prelegeri au fost prezentate de specialiști de prestigiu din învățămîntul superior, ca prof. dr. N. Botnariuc, conf. dr. O. Boldar, conf. dr. G. Strugariu și alții.

De un real folos pentru noi — a spus **prof. I. NEGOIȚESCU**, de la Liceul „I. L. Caragiale" din Ploiești — **au fost lucrările practice, foarte bine organizate și care au cuprins în special acele lucrări pe care actualii profesori nu le-au studiat în facultate, ca de pildă cele referitoare la fiziologia animală, lucrările de tehnica microscopică privind morfologia plantelor și lucrările de fiziologie vegetală".** Referindu-se la lucrările de laborator, pe care de asemenea le-a apreciat în mod deosebit, **prof. ALEXANDRU DUMITRESCU** a propus ca cei răspunzători să manifeste o mai mare grijă pentru dotarea laboratoarelor școlare cu aparatură modernă. El a cerut, de asemenea, o preocupare mai intensă pentru procurarea coloranților și substanțelor chimice de care duc lipsă școlile. În legătură cu cursurile de perfecționare prof. Alex. Dumitrescu a propus ca pe viitor să se facă demonstrații și la microscoape electronice.

Participanții la cursuri au apreciat de asemenea faptul că dezbaterea unor teme privind metodica predării biologiei în liceu s-a făcut în lumina cerințelor modernizării conținutului și formelor de transmitere a cunoștințelor acestei discipline. Numărul mare de filme proiectate cu privire la viața celulei ca sistem viu cu autoreglare și la alte probleme, vizitarea laboratoarelor de cercetare științifică ale facultății, dezbaterile privind programele școlare sînt alte aspecte care au contribuit la succesul cursurilor de biologie. Credem că eficiența acestor cursuri va fi cu atît mai deplin valorificată cu cît inspectoratele școlare și directorii vor manifesta mai multă grijă pentru ca laboratoarele de care dispun școlile să fie utilate cu aparatura necesară.

La matematică — răspuns unor cerințe noi ale programei

La cursurile de perfecționare pentru profesorii de matematică s-a urmărit, în esență, perfecționarea profesorilor care vor preda la clasa a XII-a. De aceea, tematica lor s-a referit cu precădere la probleme de algebră superioară, analiză și elemente de teoria probabilităților.

Mulți dintre cei 219 profesori care au participat la aceste cursuri au apreciat expunerile făcute pe teme referitoare la teoria polinoamelor și a structurilor algebrice. Explicațiile despre spații topologice și metrice, despre funcțiile de variabilă vectorială, despre integrale și ecuații au fost de asemenea apreciate pozitiv, ele răspunzînd unor cerințe stringente legate de perfecționarea muncii profesorilor de matematică.

La succesul cursului a contribuit în cea mai mare măsură faptul că prelegerile au fost ținute de specialiști din învățămîntul superior, unii dintre ei autori de manuale, ceea ce a prilejuit și unele schimburi de opinie cu privire la accesibilitatea acestora.

Consemnînd și aprecierile făcute de cursanți cu privire la modul de organizare și desfășurare a seminariilor (conduse de cadre universitare și cercetători de la Institutul de matematică al Academiei) și în deosebi faptul că la seminarii s-au făcut largi aplicații ale temelor prezentate în prelegeri, menționăm și unele observații critice, care sînt totodată sugestii pentru viitoarele cursuri. Astfel, faptul că participanții la cursuri au fost recrutați neomogen — dintre profsorii care și-au făcut studiile acum 20—30 de ani și dintre cei care au absolvit facultatea acum 3—4 ani —a prezentat unele greutăți în desfășurarea seminariilor. S-a propus ca la viitoarele cursuri să fie chemați profesori cu un nivel de pregătire mai apropiat. O astfel de soluție ar răspunde, credem, și unor observații legate de caracterul prea teoretic al unor prelegeri.

La limbile străine — cunoașterea modalităților și tehnicilor moderne de predare

Într-un spirit modern s-au desfășurat și cursurile de perfecționare pentru limbi străine, la care au participat 250 de profesori de limbile rusă, franceză, germană, engleză. Aceste cursuri, cu o tradiție care a depășit un deceniu, au cuprins în acest an numai profesori calificați în facultățile de 5 ani. La reușita lor și-au adus contribuția și 17 lectori din țările în care se vorbesc limbile respective. Cursurile au urmărit însușirea limbii literare contemporane, a modalităților și a procedeelor tehnice moderne de predare. Profesorii care le-au urmat au apreciat faptul că au avut o tematică variată, la fiecare secție abordîndu-se probleme importante privind cultura și civilizația țărilor respective, psiho-pedagogia învățării limbilor străine, probleme generale de lingvistică (limba vorbită și caracteristicile ei), de gramatică (tradițională, structuralistă și transformațională), de literatură. **M-au impresionat în mod deosebit** — a spus **prof. VIRGIL SAVA — strădaniile menite să dea eficiență cursului de limba rusă". Prof. MAGDALENA FLOREA**, care a participat la cursul de limba germană, a propus ca **în viitor programa să se difuzeze participanților cu cel puțin două luni înainte și să se organizeze standuri de material didactic, de unde profesorii să-și poată procura materialele care se găsesc mai greu.** Apreciind competența lectorilor, **prof. DAN POPESCU**, participant la cursul de limba franceză, a sugerat **ca profesorii de limbi moderne să se constituie în cercuri pe județe pentru a păstra un contact permanent și a realiza un schimb de experiență și de informații de specialitate cît mai rodnic.** Alți participanți la cursuri au apreciat că este necesar să se acorde o atenție mai mare, în cadrul cursurilor de perfecționare, problemelor referitoare la literatura contemporană din țările respective precum și dezbaterii unor aspecte legate de cercetarea științifică în domeniul predării limbilor moderne.

Un ecou deosebit în rîndul cursanților l-au avut expunerile referitoare la metodologia folosirii mijloacelor audio-vizuale, precum și dezbaterile purtate în legătură cu acestea. Merită relevată inițiativa de a se organiza, în afară de program, demonstrații de mînuire și întreținere a mijloacelor audio-vizuale. De același succes s-au bucurat și alte activități practice, ca de pildă, exercițiile de fonetică și lectură expresivă, analizele stilistice etc.

La cursurile pentru învățători — demonstrații practice și schimb de experiență

Cu mijloace și tehnici noi de predare au fost înarmați și învățătorii care vor preda la clasele I cu copii de 6 ani. Cursurile destinate lor au fost organizate în centrele județene și au cuprins aproape 4 000 de persoane.

La aceste cursuri s-au realizat și schimburi de experiență cu învățătorii care au predat în acest an la clasele I cu copii de 6 ani.

La cursurile organizate de inspectoratul școlar județean Dolj au participat 120 de învățători recrutați atît dintre cei care vor preda în anul școlar viitor la clasele I cu copii de 6 ani, cît și dintre cei care au predat pînă acum la astfel de clase. Prelegerile ținute de inspectori și de specialiști de la Centrul metodic au fost apreciate de participanții la cursurile pentru cadrele lor orientativ, pentru numeroasele indicații concrete. Învățătoarea **IULIA BADEA**, de la Școala generală nr. 12 din Craiova, ne-a declarat că îi vor fi de un real folos în activitatea ei demonstrațiile practice făcute în cadrul cursurilor, în timp ce învățătorul **MARIN CAUC** din Calafat a apreciat în mod deosebit prezentarea și discutarea planurilor de lecții model. Învățătorul **CONST. CĂTUNEANU** de la Școala generală nr. 22 din Craiova, apreciind faptul că prelegerile ținute la curs au fost axate pe noua programă, consideră că eficiența cursului ar fi fost mult sporită dacă această programă ar fi fost trimisă din timp și cursanților pentru a fi studiată în prealabil.

Participanții la cursul de perfecționare din județul Dolj au cerut inspectoratului să-și continue acțiunea de îndrumare și după începerea anului școlar. Prof. **I. VOICU**, inspectorul general al județului, ne-a declarat că inspectoratul a considerat această propunere ca fiind bine-venită și că au fost deja luate măsuri pentru traducerea ei în viață. Astfel, s-a trecut la elaborarea unor materiale metodice care vor fi litografiate și difuzate în școli în primele săptămîni după deschiderea noului an școlar și la alcătuirea unor bibliografii pentru educatoare, chemate să acorde o mai mare atenție pregătirii specifice a preșcolarilor din grupele mari. În vederea acordării unei asistențe de specialitate învățătorilor de la clasele I — ca, de altfel, și celorlalți învățători — pe tot parcursul anului școlar, inspectoratul va iniția, imediat după deschiderea cursurilor, o serie de sondaje pentru a cunoaște problemele ce se ridică în munca învățătorilor și opiniile privitoare la rezolvarea acestora. Concluziile sondajelor vor fi sintetizate într-un material informativ care va cuprinde îndrumările metodice necesare și care va fi difuzat în toate școlile din județ.

CONSTANTIN RĂDOI

Vacanța oamenilor școlii

Deși înfăptuirea importantelor acțiuni din domeniul învățămîntului prevăzute pentru toamna acestui an a necesitat mobilizarea unui număr important de forțe didactice, respectarea odihnei corpului profesoral, asigurarea condițiilor efectuării acesteia s-a bucurat de toată atenția din partea sindicatelor din învățămînt, a inspectoratelor școlare și a școlilor.

Majoritatea sindicatelor din învățămînt s-au preocupat în deaprope de procurarea biletelor de tratament și odihnă pentru cadrele didactice în lunile vacanței de vară. Pe lîngă aceasta, ele au extins mult organizarea de excursii documentare și de studii ale corpului profesoral. Astfel, un grup de învățători și profesori din Strehaia vor porni să colinde drumurile din nordul țării, colegi ai lor din Maramureș vor vizita monumentele arhitectonice, artistice și istorice, precum și marile obiective industriale apărute pe harta Olteniei, cadrele didactice din Covasna își îndreaptă pașii pe itinerarii moldovene, iar profesorii gălățeni vor întreprinde un adevărat tur al României. Evident, pentru majoritatea acestor acțiuni au fost stabilite din vreme contracte, astfel încît grupurile de excursioniști să aibă asigurate condiții corespunzătoare.

Se organizează însă și numeroase excursii în care asigurarea cazării se face prin schimburi reciproce. În asemenea cazuri se impune ca sindicatele de învățămînt și inspectoratele școlare să-și respecte integral angajamentele, astfel încît oamenii școlii să nu întîmpine greutăți așa cum s-a întîmplat anul trecut îndeosebi în unele localități mai aglomerate, ca Brașov sau Suceava.

Pe lîngă numeroasele excursii pe magistralele țării, au fost inițiate pentru învățători și profesori și excursii peste hotare. Bunăoară, sindicatul învățămînt al sectorului III din Capitală organizează o excursie pe ruta Budapesta — Praga — Bratislava. Asemenea excursii, precum și vizite peste hotare pe bază de schimburi reciproce se află înscrise și în planurile de activitate ale sindicatelor de învățămînt din Giurgiu, Oradea, Satu-Mare etc.

În sfîrșit, pentru cei care își petrec o parte din concediu în localitățile unde domiciliază numeroase sindicate din învățămînt, cum sînt cele din Sibiu, din Brăila, din sectorul III al Capitalei etc., precum și unele case ale corpului didactic recent înființate au inițiat interesante programe recreativ-culturale și de destindere, mai ales în aer liber — program de șezătoare (au fost procurate doritorilor legitimații la unele cluburi și asociații sportive) de canotaj, spectacole în aer liber, filme, întreceri sportive etc. Și bibliotecile școlare și-au intensificat activitatea în aceste săptămîni popularizînd și difuzînd noile apariții beletristice și de specialitate.

Există însă și alte posibilități, insuficient valorificate încă, pentru inițierea unor acțiuni de vacanță. Ne referim la acele acțiuni în care condițiile materiale pot fi pregătite integral de către organizatori. Așa sînt, de pildă, taberele de corturi în diferite zone pitorești ale țării, vizitele tematice de o zi, cu autocarele etc. Spiritul de inițiativă și imaginația unor organe sindicale din învățămînt au rămas încă datoare în această privință. Mai este însă timp suficient pentru inițierea unor asemenea acțiuni, în care pot fi cuprinse un număr mai mare de cadre didactice, oferindu-li-se astfel o vacanță activă și plăcută.

Ocupîndu-se cu grijă și pricepere de vacanța membrilor corpului profesoral, sindicatele din învățămînt și inspectoratele județene îi vor ajuta să-și împrospăteze forțele, să dispună în toamnă de noi puteri de muncă pe care să le pună în slujba instruirii și educării elevilor.

AL. CIUCĂ

În spiritul creator care animă documentele de partid

Proiectul de Directive și Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea — documente programatice de înaltă valoare teoretică și practică — reprezintă pentru noi toți un amplu și mobilizator program de activitate, de a cărui înfăptuire depinde progresul continuu al României. Spiritul creator care animă aceste importante documente, suflul lor antidogmatic, antisimplist ne îndeamnă la o analiză serioasă a muncii noastre, la stabilirea îndatoririlor ce ne revin, ca slujitori ai școlii, în aplicarea liniilor lor directoare.

Tezele Congresului al X-lea subliniază obligațiile diverșilor factori chemați să contribuie la educarea generațiilor tinere, potențial inepuizabil în transformările revoluționare care se înscriu în istoria țării noastre.

„Școala, familia, Uniunea Tineretului Comunist, instituțiile de artă și cultură, toate organismele sociale și obștești — se arată în **Teze** — trebuie să-și facă o nobilă misiune din educarea tinerei generații, care este chemată să ducă mai departe făclia progresului social pe pămîntul patriei noastre".

Îmi permit să mă opresc în continuare la un paragraf deosebit de important din Teze — și anume acelea cu privire la educarea tineretului în spiritul concepției științifice, materialiste despre natură, și societate, al idealurilor de viață comuniste. În această direcție școala de toate gradele are un mare rol.

Fără îndoială că realizările obținute pînă în prezent sînt meritorii, dar ele impun în continuare, celor ce lucrează în rîndurile tineretului, sarcini sporite. Predarea disciplinelor de științe sociale va trebui să-și aducă în mai mare măsură aportul la înarmarea elevilor cu temeinice cunoștințe teoretice și practice. Cred că ar fi bine venită introducerea în programul școlii de cultură generală — ceva mai devreme —, a unor noțiuni de filozofie, în forme adecvate vîrstei și nivelului elevilor. Însușirea concepției materialiste de către elevi trebuie să constituie o preocupare tot mai susținută a tuturor cadrelor didactice, nu numai a celor care predau științele sociale. Este necesar să sporim eforturile noastre pentru ca elevii să-și formeze încă de pe băncile școlii o bogată cultură marxistă, să facem să crească combativitatea ideologică a acestor tineri împotriva concepțiilor retrograde, idealiste, mistice, a curentelor de idei neștiințifice, pentru promovarea activă a ideologiei partidului comunist.

În raport cu marile sarcini pe care programul dezvoltării țării le ridică în fața întregii societăți va trebui să muncim mai bine pentru ca elevii să cunoască și să înțeleagă politica internă și externă a partidului, poziția sa în principalele probleme ale lumii contemporane, pentru ca tineretul nostru să fie mai strîns legat de viață, de realitățile țării, de problemele care preocupă poporul nostru.

Școala, cu întregul ei corp didactic, poate contribui în mai mare măsură la pregătirea politică a tinerilor, la formarea lor ca viitori cetățeni, participanți activi la realizarea politicii partidului nostru. Se cere de aceea, printre altele, să se acorde o tot mai mare atenție editării unor lucrări cu teme politice care să vină în sprijinul elevilor în studiul științelor sociale și al însușirii documentelor de partid. În acest sens Ministerul Învățămîntului dispune de largi posibilități.

Documentele pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R. deschid noi orizonturi, creează multiple condiții pentru formarea și educarea tineretului, care prin elanul și vitalitatea sa, prin idealurile sale generoase constituie o forță activă în făurirea noului curs al istoriei țării.

ELVIRA CINCĂ
consilier al ministrului pentru problemele tineretului

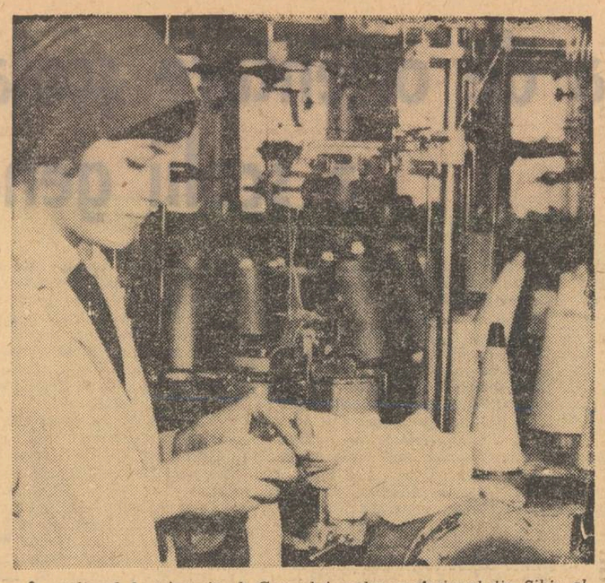

În atelierul de tricotaje al Grupului școlar profesional din Sibiu al Ministerului Industriei Ușoare

Oglindă a unor remarcabile succese

Printre manifestările închinate celui de al X-lea Congres al P.C.R. și celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist se înscrie și recenta expoziție care s-a deschis la Grupul școlar profesional al Ministerului Învățămîntului de la Galvani- Tei din București. La vernisajul acestei expoziții, care a avut loc recent, au participat tovarășii acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, ing. Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului, reprezentanți ai direcțiilor de învățămînt din alte ministere, numeroase cadre didactice.

Cele peste 500 de piese cuprinse în expoziție sînt mărturia intensei munci de instruire tehnică și practică desfășurată în decursul anului școlar în învățămîntul liceal de specialitate și în învățămîntul profesional și tehnic. Ele atestă că, sub îndrumarea cadrelor didactice, elevii au dobîndit o deosebită pricepere și îndemînare, mult spirit creator și o bună stăpînire a tehnicii. Parcurgînd cele două săli în care au fost expuse lucrările remarci marele lor număr și varietatea lor, execuția adesea ireproșabilă. În mare parte exponatele au caracter didactic: machete de instalații industriale, de mașini și unelte, panouri, mulaje, albume. În expoziție figurează însă și numeroase produse finite executate de elevi în atelierele școlare. O deosebită măiestrie și o bună însușire a tainelor meseriei dovedesc lucrările executate în cadrul școlilor Ministerului Economiei Forestiere, ale Ministerului Transporturilor Auto, Navale și Aeriene, ale Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, ale Ministerului Industriei Ușoare, ale Ministerului Industriei Alimentare ș.a.

Datorită realelor lor calități, multe din lucrările prezentate la expoziția de la Grupul școlar Galvani-Tei vor face parte din standul rezervat învățămîntului în cadrul marii expoziții a economiei naționale ce se va deschide în luna august la București.

Al. I. V.

REALITAȚI ALE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI NOSTRU

• Creație didactică

Nemulțumirea, de distilată esență și de o elevată ținută etică, față de obișnuit se distinge în fizionomia morală a multor profesori contemporani ca o particularitate caracteristică. Ea se manifestă ca o dorință vie de a descoperi și afirma noul care poate să constituie un pas mai departe pe itinerarele perfecționării propriei lor profesii, să sporească eficiența, randamentul ei.

Direcțiile pe care se desfășoară aceste căutări se ramifică din sfera problemelor pedagogice pe un spațiu larg și divers, deși este vorba mereu de același obiect de studiu — valorile umane care le sînt încredințate de societate cu obligația de a i le restitui peste un număr de ani îmbogățite și înnobilate cu virtuțile educației. Unul dintre itinerarele care exercită cea mai mare ispită și care la rîndu-i are zeci de ramificații subsidiare este acela care include căile realizării unui cît mai masiv și mai rapid transfer de valori din domeniul cunoștințelor acumulate prin progresul științelor în acela al pregătirii elevilor. Este un fel de competiție între științe și școală. Primele gonesc telegarii cunoașterii către culmile de gheață ale marilor adevăruri. Cea de a doua se întrece în a le alimenta cu oameni pregătiți să preia ștafeta descoperirilor acumulate pentru a o purta mai repede, mai bine, mai departe decît predecesorii lor. Pentru succesul școlii în această competiție, profesorii caută răspunsul a zeci de întrebări. Cît să fie preluat din domeniul științei pentru a fi transportat în casetele cu volum limitat ale disciplinelor școlare? Cum să fie adaptată schema și structura disciplinelor școlare la aceea a științelor respective? Ce instrumente de lucru se cer pentru a deschide cît mai larg receptivitatea copiilor către vasta și din ce în ce mai complexa problematică a științelor? Luni, uneori ani în șir, profesori ca Valentin Georgescu de la liceul nr. 3 din Brașov, Paula Ciovlică de la liceul din Brănești, Marcela Tirșan de la Școala generală nr. 122, Rodica Nicolaeciuc de la Liceul „Ion Neculce", Lidia Panaiot de la Liceul „N. Bălcescu" din București și nenumărați alții asemeni lor fac studii, adună minuțioase observații pentru a răspunde unor atari întrebări. Dacă ne-am imagina școlile în care lucrează ei ca pe un fel de laboratoare pentru efectuarea unor vaste și complexe experiențe științifice, iar pe acești profesori ca pe niște cercetători în domeniul științei (comparația are, de altfel, acoperire în datele realității), fiecare din aceste întrebări s-ar constitui ca adevărate teme de cercetare, ca premize de la care pornesc acele amintite drumuri spre investigarea necunoscutului.

Fără tradiționalele halate albe, fără retorte și eprubete, avînd însă în față clasa de elevi și părînd să nu facă altceva decît o simplă lecție, profesorii desfășoară cercetări al căror rod se concretizează în perfecționările aduse învățămîntului nostru.

Noul pe care îl descoperă profesorii în cercetările lor nu rămîne circumscris școlii unde lucrează ei, căci există o rețea de comunicație de natură să le asigure capacitatea de circulație, spre a-și da măsura valorii lor în practica învățămîntului. Demne de menționat sînt diferitele tipuri de reuniuni științifice ale profesorilor (există o largă gamă de astfel de reuniuni, care **încep de la nivelul întrunirii unui** *mic număr de profesori dintr-o școală și ajung pînă la dimensiuni de anvergură republicană), create anume pentru a asigura posibilitatea comunicării rezultatelor la care s-a ajuns prin cercetări și experiențe. Pe de altă parte, mulți profesori gravitează în adevărate constelații de cercetare științifică organizate în cadrul diferitelor societăți și institute științifice.*

O sumară cercetare a listei de autori care semnează volumele apărute sub egida Editurii didactice și pedagogice este și ea edificatoare. Vom întîlni acolo pe mulți dintre aceia care nu se pot rezuma doar la a-și îndeplini obligațiile de catedră. Cărțile aparținînd profesorilor Victor Țircovnicu din Arad, Ion Retegan din Cluj sau Ion Popescu din București și altele sînt izvorîte din dorința ardentă de a imprima o nouă dimensiune științifică procesului educativ. Poate aserțiunile lor nu constituie întotdeauna adevăruri definitive, poate că încă multe răspunsuri rămîn sub semnul îndoielii. Dar efortul, în măsura în care adaugă ceva nou și original depozitului de experiență pedagogică universală, este, neîndoielnic, meritoriu. Meritorie este, de exemplu, tentativa profesorilor clujeni Pauliu Moraru, Ion Xantus, Marian Bocu și alții de a găsi noi, originale și moderne formule de predare a obiectelor de învățămînt. Nedorind să rămînă la obișnuitele metode de lucru, au căutat modalități de eficiență superioară, apte să imprime practicii pedagogice un randament corespunzător exigențelor moderne ale societății contemporane. Succesul volumului în care s-au adunat concluziile cercetărilor lor, volum care își așteaptă „bunul de tipar" pe masa redacției de pedagogie din Editura didactică, poate să fie sau nu deplin, dar munca lor va fi adăugat cu siguranță o cărămidă în plus la edificiul perfecționării învățămîntului, după cum contribuie la sporirea necontenită a eficienței lui zecile și zecile de noi manuale elaborate de profesori care vor să contribuie la progresul învățămîntului nu numai prin rigurozitatea cu care își îndeplinesc îndatoririle strict profesionale, dar și printr-o contribuție mai largă, de un mai cuprinzător folos.

Nu o dată, căutările profesorilor dincolo de granițele obișnuitului capătă concretizare imediată și precisă. Profesoara Sulamita Mora de la Liceul nr. 15 din București explica într-o zi în clasă o problemă dificilă de fizică. Elevii o ascultau atenți dar, urmărind pe chipul lor efectul explicațiilor, profesoara și-a dat seama că ei nu înțeleg. S-a întrerupt și a verificat. Așa era. La o altă clasă, s-a întîmplat același fenomen. Un coleg consultat i-a confirmat dificultatea. Și alții pățeau la fel. Căutarea unei soluții pentru a face explicațiile clare a preocupat-o zile în șir. Așteptată, căutată, forțată de intensa dorință de a izbuti și ajutată de un dram de inventivitate, soluția se prezintă dintr-odată, clară și simplă. Un mic aparat — o combinație de piese geometrice, o planșă, cîteva sîrme. Înfățișîndu-se cu el în fața clasei profesoara a redus la o limpezime aproape schematică problema care păruse elevilor atît de complicată. Nu peste multă vreme, micul aparat a luat drumul spre forurile specializate însoțit de documentația de rigoare.

Se întîmplă nu o dată ca rodul unor astfel de frămîntări să ajungă a îmbogăți patrimoniul mijloacelor de predare pe care îl folosesc școlile noastre, contribuind de asemenea la perfecționarea învățămîntului.

★

Dincolo de barierele obișnuitului, începe un alt „obișnuit". Excepția se transformă în regulă. Cazurile se multiplică pînă la dimensiuni de grup, de colectiv, de masă. Ceea ce pînă ieri era o întîmplare rară devine azi un fenomen frecvent. Performanța capătă atribute de obligație comună, înscriind o nouă treaptă pe spirala progresului.

VICTOR OCTAVIAN

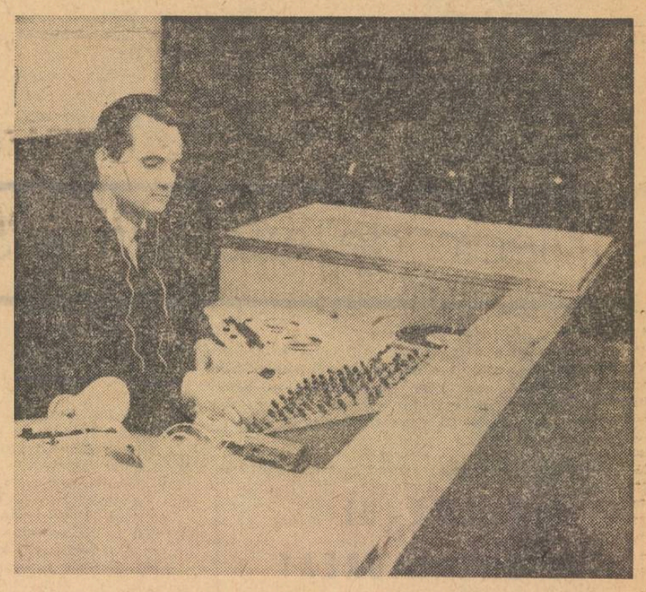

O imagine tot mai des întîlnită în școlile noastre: profesorul la pupitru de comandă. Fotografia noastră vă înfățișează un aspect din noul laborator fonetic de la Liceul nr. 2 din Rădăuți.

Simpozion despre rolul educativ al tradițiilor revoluționare

Centrul de cercetări pentru problemele tineretului, în colaborare cu C.C. al U.T.C., Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. și Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă C.C. al P.C.R., organizează în zilele de 25—26 iulie a.c., în cinstea celui de al X-lea Congres al partidului și a celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, simpozionul „Tradițiile revoluționare și rolul lor în dezvoltarea conștiinței socialiste, patriotice a tineretului".

În cadrul acestui simpozion vor lua cuvîntul cadre didactice, cercetători științifici, activiști ai Uniunii Tineretului Comunist care vor prezenta expuneri pe teme ca: „Raportul dintre tradițiile revoluționare și realitatea prezentă — mijloc de formare și dezvoltare a conștiinței socialiste a tineretului", „Tradiția muncii voluntar — patriotice și semnificația ei pentru educarea tineretului", „Rolul educației patriotice în formarea profilului politic al tineretului", „Cultivarea tradițiilor revoluționare — factor esențial în educarea patriotică", „Rolul tradițiilor revoluționare în întărirea unității și frației între tineretul român și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare" etc.

Consfătuire a geografilor

Între 26 și 29 iulie se vor desfășura, la Cîmpulung-Muscel, lucrările unei consfătuiri de geografie pe țară, organizată de Societatea de științe geografice în întîmpinarea Congresului al X-lea al P.C.R. și a celei de-a 25-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. La lucrările consfătuirii vor participa cei aproape 200 profesori de geografie din școlile de la orașe și sate care în perioada 15—25 iulie a.c. au fost prezenți la cele 5 tabere-curs cu program de geografie organizate de S.S.G. în Munții Apuseni, nord-estul Transilvaniei, Țara Hațegului, Subcarpații Olteniei și nordul Moldovei. De asemenea, vor lua parte delegați și invitați de la cele 53 de filiale ale Societății din institutele de cercetări și din învățămîntul geografic universitar.

În cadrul consfătuirii se vor prezenta comunicări și referate de specialitate pe temele: „Dezvoltarea geografiei românești în cei 25 de ani de construcție socialistă," „Privire comparativă asupra economiei României în anii 1938 și 1968", „Participarea activă a geografilor și a geografiei românești la mișcarea geografică mondială" etc. De asemenea, vor fi prezentate comunicări și referate în legătură cu unele probleme actuale referitoare la creșterea nivelului predării geografiei în școlile generale și în licee, aspecte ale experienței predării geografiei școlare în alte țări etc.

Vor prezenta expuneri prof. dr. docent V. Mihăilescu, președintele S.S.G., prof. dr. docent N. Al. Rădulescu, dr. I. Velcea și prof. I. Sucitu — vicepreședinți ai Societății, prof. univ. M. Iancu, conf. dr. V. Cucu, conf. dr. Al. Roșu, Cristache Stan, lector univ. P. Bărgăoanu, precum și profesori de geografie din orașele Cîmpulung-Muscel, Pitești Carei și București.

Consfătuirea se va încheia prin cîteva aplicații practice pe teren în zona culoarului Rucăr-Bran și la hidrocentrala de pe Argeș.

Expoziție școlară la Zalău

Celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei le este închinată o expoziție școlară județeană deschisă recent în orașul Zalău, județul Sălaj. Organizată de către Inspectoratul școlar județean, în colaborare cu Comitetul județean U.T.C. și Consiliul județean al Organizației Pionierilor, expoziția cuprinde lucrări ale elevilor de toate vîrstele, începînd cu cei din învățămîntul preșcolar, continuînd cu cei din școlile generale și terminînd cu cei din licee.

Cele 5 săli, precis compartimentate, cuprind jucării, caiete de teme, desene, cusături cu motive populare, împletituri, crestături în lemn, lucrări de traforaj, obiecte de ceramică, ștergare, costume naționale, mozaicuri executate în orez, lucrări în acuarelă și ulei, planoare, rachete, carturi, motorete, aparate electrice, machete etc. — toate executate în cercurile pe obiecte. Albumele intitulate „25 de ani de copilărie fericită", cuprinzînd fotografii cu aspecte din viața și activitatea pionierilor și școlarilor, completează această expoziție

Poporul însuși își făurește destinul

(Urmare din pag. 1)

fesionale ale tuturor comuniștilor". Principiile democrației interne de partid vor trebui astfel aplicate încît să se asigure un climat propice schimbului creator și fructuos de păreri, exprimării libere a opiniilor, participării tuturor membrilor de partid la elaborarea hotărîrilor, la conducerea treburilor organizațiilor din care fac parte.

Adunările care au avut loc în această perioadă direct premergătoare Congresului al X-lea se demonstrează ca evenimente politice pline de semnificație. Ele marchează un salt calitativ, reprezentînd un aspect caracteristic al dinamicii societății noastre, care-și găsește forme tot mai adecvate, capabile să exprime transformările politice și sociale proprii unei societăți socialiste unde, prin definiție, se realizează un progres continuu. Discutarea Tezelor și a proiectului de Directive ce vor fi supuse Congresului al X-lea al P.C.R. a dovedit că acestea exprimă punctul de vedere al întregului partid, dorința fermă manifestată de întregul popor de a continua neabătut politica internă și externă a României. Este vorba de o continuitate dinamică, așa cum e firesc pentru o societate în plină dezvoltare, care nu consideră că a atins nivelul material, nivelul de organizare sau al relațiilor sociale ce pot fi socotite definitive. Viața noastră socială nu este o stare, ci un proces menit să perfecționeze continuu socialismul, să deschidă calea unor noi etape, pînă la atingerea comunismului.

Tezele C.C. și proiectul de Directive au fost amplu dezbătute și în organizațiile de partid din instituțiile de învățămînt, în cadrul Uniunii societăților științifice ale cadrelor didactice, în presa pedagogică, astfel încît cei aproape 200 000 de membri ai corpului didactic au putut să-și spună părerea cu privire la amplul program al dezvoltării patriei noastre socialiste. Propunerile, sugestiile precum și adeziunea lor deplină la programul cuprins în documentele ce vor fi supuse Congresului al X-lea al partidului semnifică înalta responsabilitate a slujitorilor școlii pentru misiunea lor de educatori ai tinerei generații, pentru calitatea lor de cetățeni activi ai României socialiste.

Modul concret în care s-a desfășurat discutarea documentelor pentru Congres demonstrează că Tezele Comitetului Central încep deja să prindă viață, să fie aplicate în ce au ele esențial. De o deosebită importanță în programul partidului sînt neîncetata democratizare a vieții sociale, apropierea conducerii de mase, funcția de conducere și control a întregului partid asupra tuturor manifestărilor politice. Formula găsită în timpul conferințelor județene de a desemna, încă de la acest nivel, pe acei care vor candida în Congres pentru organele superioare de conducere reprezintă o perfecționare concretă a principiului centralismului democratic, determinînd discutarea calităților celor ce urmează să fie investiți cu răspunderi mari acolo unde ei sînt cunoscuți mai bine sau unde își desfășoară activitatea. Aceasta îi va face să se simtă în și mai mare măsură reprezentanții unor organizații ale partidului, va spori sentimentul lor de răspundere față de ele, apropiind organele de conducere de masa celor care le-au ales.

De o deosebită semnificație, hotărît înscrisă în același cadru al întăririi democrației interne de partid, a fost propunerea făcută de Conferința organizației de partid a municipiului București, reluată și de celelalte conferințe județene, de a susține candidatura tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru funcția de secretar general al Comitetului Central. În felul acesta, în mod nemijlocit, o masă mult mai mare decît delegații la Congres a avut prilejul să voteze pentru realegerea tovarășului Ceaușescu, să-și exprime în acest mod atașamentul față de o politică al cărei simbol a devenit pentru noi toți persoana secretarului general. Prin acest vot, exprimat deja, Congresul capătă un mandat precis din partea întregului partid de a asigura succesul continuării liniei de dezvoltare a României, a politicii sale interne și externe.

Ampla dezbatere a documentelor pentru Congres, vizitele de lucru ale conducătorilor de partid și de stat, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu personal în județele țării, în întreprinderi, instituții și unități agricole, constituie o nouă ilustrare a practicii conducerii partidului nostru de a chibzui împreună cu activul de partid și de stat, cu comuniștii, cu specialiștii, cu toți oamenii muncii asupra hotărîrilor importante care privesc viitorul țării. „Supunînd dezbaterii întregului popor programul dezvoltării viitoare a țării — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — noi pornim de la faptul că numai pe baza consultării largi a celor ce muncesc, numai asigurînd participarea lor activă la elaborarea hotărîrilor, a planurilor, numai prin atragerea maselor la munca de înfăptuire a acestor hotăriri putem realiza unul din principiile de bază ale marxism-leninismului, ale societății socialiste — acela ca societatea să fie realmente condusă de poporul însuși care, stăpîn pe destinele sale, își croiește în mod conștient viitorul".

Faptul că partidul nostru dezbate toate problemele politicii interne și externe cu masele de oameni ai muncii este o dovadă a încrederii pe care o are în capacitatea de creație a acestora, a fermei convingeri a partidului că își poate îndeplini misiunea numai în măsura în care obține adeziunea unanimă a poporului pentru politica sa. În același timp, consultarea permanentă a maselor este dovada încrederii unanime a poporului în partid, ceea ce întărește și mai mult hotărîrea partidului de a merge neabătut pe calea înfăptuirii politicii sale interne și externe.

Sensul politic al consultării maselor largi populare constă în aceea că partidul, care este el însuși emanația poporului, îndeplinește în mod armonios rolul său conducător ridicînd poporul la conducerea întregii activități sociale, înfăptuind cerința socialismului și comunismului de a se asigura ca, într-un front unic, pe baza principiilor marxist-leniniste, toți cei ce muncesc să devină constructori conștienți ai societății socialiste.

În acest spirit, Tezele C.C. al P.C.R. pentru Congresul al X-lea exprimă necesitatea perfecționării în continuare a cadrului organizatoric și instituțional al democrației socialiste în care cetățenii să-și poată exprima liber și nestingherit opinia asupra modului în care se gospodăresc treburile țării, se înfăptuiesc hotărîrile partidului și statului, să poată critica neajunsurile ce apar în activitatea organelor de partid, de stat și obștești, să facă propuneri pentru remedierea acestora, participînd cu toată energia și priceperea la înlăturarea lor, la progresul societății. Vor fi tot mai larg dezvoltate formele obștești de dezbatere a principalelor probleme politice și sociale, a proiectelor de legi și hotărîri, schimburile de opinii, constatările, acordîndu-se toată atenția sporirii rolului opiniei publice în conducerea vieții sociale.

Reflectare grăitoare a dezvoltării democrației interne de partid, a democrației socialiste în general, dezbaterea largă a problemelor fundamentale ale politicii interne și externe imprimă forță și realism măsurilor elaborate de partid, chezășuiește înfăptuirea lor în cele mai bune condiții, stimulează elanul constructiv al poporului. În cadrul acestui uriaș forum colectiv, membrii de partid, toți oamenii muncii aduc un plus de gîndire și experiență la rezolvarea unor probleme hotărîtoare pentru evoluția vieții materiale și spirituale a întregului popor, ceea ce va face ca programul pe care-l va adopta Congresul al X-lea să reprezinte cu adevărat voința și gîndirea colectivă a partidului, a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a întregii noastre societăți.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În legătură cu examenul de definitivare în învățămînt și colocviul pentru gradul II

Ministerul Învățămîntului reamintește celor interesați că examenul de definitivare în învățămînt se va desfășura în perioada 1—10 septembrie a.c., iar colocviul pentru gradul II în perioada 4—10 ianuarie 1970.

Atît examenul de definitivare, cît și colocviul pentru obținerea gradului II se vor desfășura pe baza programelor aprobate de Ministerul Învățămîntului, pentru anul școlar 1968/1969, și difuzate prin institutele interjudețene de perfecționare a cadrelor didactice.

I. DEFINITIVAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT

În conformitate cu prevederile art. 83 din Statutul personalului didactic, examenul pentru definitivarea în învățămînt constă din probe scrise și orale la următoarele discipline :

— **Pentru educatoare :** limba și literatura română sau limba maternă (scris și oral) ; probleme de psihologia copilului preșcolar și pedagogie preșcolară (oral). Proba de psihologia copilului preșcolar și pedagogie preșcolară se va susține pe baza programei de studiu individual pentru educatoare, aprobată de Ministerul Învățămîntului cu nr. 109894/1968, capitolul „Pedagogia preșcolară".

— **Pentru învățători :** limba și literatura română sau limba maternă (scris) ; aritmetică ; probleme de psihologia copilului și pedagogie școlară (oral) ; socialism științific (oral). La proba de aritmetică, examinarea învățătorilor se va face pe baza programei de studiu individual, aprobată de Ministerul Învățămîntului, cu nr. 110556/1968, capitolul „Aritmetică", iar proba de psihologia copilului și pedagogie școlară se va desfășura pe baza aceleiași programe, capitolul „Pedagogie".

Învățătorii și educatoarele de la unitățile școlare cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare vor susține și o probă orală la limba și literatura română.

— **Pentru profesori :** obiectul de specialitate (scris și oral) ; probleme de psihologia copilului și pedagogie școlară (oral) ; socialism științific (oral). Proba de psihologia copilului și pedagogie școlară se va desfășura pe baza programei de pedagogie pentru studiul individual al profesorilor de toate specialitățile, aprobată de Ministerul Învățămîntului cu nr. 75122/1967, ediția 1968.

La proba de socialism științific, candidații vor fi examinați din documentele Congresului al X-lea al P.C.R. și din cele legate de a 25-a aniversare a eliberării patriei de sub jugul fascist.

II. GRADUL II

În conformitate cu prevederile art. 86 din Statutul personalului didactic, colocviul va consta din următoarele probe :

— **Pentru educatoare :** literatura pentru copii și metodica activității instructiv-educative în învățămîntul preșcolar ;

— **Pentru învățători :** limba română sau limba maternă, aritmetică și metodica predării acestor discipline ;

— **Pentru profesori :** obiectul de specialitate și metodica predării acestui obiect.

Educatoarele, învățătorii și profesorii care predau în școli cu limba de predare a naționalităților conlocuitoare pot susține examenul sau colocviul în limba maternă.

În perioada 25 august — 1 septembrie a.c. institutele de perfecționare vor organiza, pentru candidații înscriși la examenul de definitivare în învățămînt, consultații individuale și colective.

Pentru cadrele didactice înscrise la gradul II se vor organiza de asemenea consultații de specialitate și metodica predării specialității, în perioada 23—29 decembrie a.c.

Cadrele didactice pot solicita consultații individuale instituțelor de perfecționare și în afara acestei perioade.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși, vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

Funcția de orientare școlară și profesională a școlii generale

Directivele pentru Congresul al X-lea al partidului prevăd, printre alte măsuri menite să asigure învățămîntului din țara noastră un mers ascendent, continua perfecționare a structurii și modernizarea conținutului său. În ansamblul măsurilor preconizate, prelungirea la 10 ani a duratei învățămîntului obligatoriu constituie una din direcțiile principale ale dezvoltării școlii de cultură generală.

Crearea școlii generale de 10 ani implică rezolvarea multor probleme cu privire la structură și conținut, atît pe planul teoriei pedagogice cît și în cel al măsurilor practice. Ne vom opri aici asupra uneia din problemele fundamentale care se referă la funcția principală a celui de al doilea ciclu (mijlociu) al învățămîntului de cultură generală și anume la rolul și funcțiile acestui ciclu în orientarea școlară și profesională a elevilor.

După cum este cunoscut, din cadrul general al conținutului învățămîntului în școala generală de 10 ani, așa cum e înfățișat în planul de învățămînt, rezultă că **rolul acesteia și, mai ales, al ultimelor două clase în pregătirea tineretului** constă în a asigura instruirea fundamentală și unitară a tinerilor, consolidînd și întregind pregătirea lor de cultură generală, astfel încît să le permită atît continuarea studiilor cît și orientarea în principalele sectoare ale vieții sociale, în a facilita orientarea profesională și, în strînsă legătură cu aceasta, a asigura formarea abilităților necesare însușirii unei profesiuni.

Trecerea la un învățămînt obligatoriu prelungit pune în termeni noi problema orientării școlare a elevilor. Mai întîi, aceasta determină sporirea preocupărilor și mijloacelor în direcția orientării școlare a elevilor ținînd seama de faptul că, după absolvirea clasei a VIII-a, elevii sînt puși pentru prima dată în situația de a alege direcția formării lor școlare și chiar profesionale.

Pentru găsirea soluțiilor corespunzătoare este necesar, așa cum cer documentele de partid, să se țină seama de experiența progresistă a școlii românești în trecut, cît și de experiența mondială în această problemă, preluate critic și aplicate creator în condițiile specifice perioadei pe care o străbate societatea noastră în ansamblu și învățămîntul în particular. Se dovedește utilă din acest punct de vedere o examinare a orientărilor și tendințelor ce se constată în această problemă în învățămîntul din alte țări.

Principalele tendințe care se manifestă în domeniul învățămîntului de cultură generală, o dată cu prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu, se reflectă în **accentuarea caracterului finalizator al acestuia, în diversificarea mai mare a studiului** în clasele școlii secundare de gradul I, **în limitarea numărului de discipline obligatorii și mărirea numărului de ore pentru obiectele la alegere sau facultative** în vederea creării posibilităților de adîncire a studiului unor obiecte de învățămînt și a unei mai bune orientări profesionale a elevilor. Cu unele nuanțe deosebitoare, școala de cultură generală din țările în care instruirea obligatorie este extinsă pînă în jurul vîrstei de 16 ani este astfel structurată încît după un prim ciclu elementar cu durata de 3—4 ani — în toate cazurile, cum este și firesc, unitar — urmează un ciclu intermediar (mijlociu) care, prin conținutul său, reprezintă primul nivel al învățămîntului secundar. Acest ciclu cuprinde adeseori, mai ales în sistemele în care durata sa este de 4—6 ani, două grupe de clase, dintre care prima îndeplinește funcția de observare, iar cea de a doua funcția de orientare. Deosebirile esențiale dintre sistemele școlare constau, pe această treaptă, în modul cum este conceput și realizat al doilea ciclu al învățămîntului general.

În general, tendința de structurare se manifestă în două direcții principale : a) crearea unei școli generale unice, pentru întregul tineret, asigurînd mai mult sau mai puțin o pregătire diversificată, cel puțin în ultimele clase (U.R.S.S., R.D. Germană, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R.P. Bulgaria, Suedia, Norvegia, Italia, R.S. România ș.a.) și b) organizarea mai multor tipuri de școli chiar la primul nivel al învățămîntului secundar (R.F. a Germaniei, Austria, Anglia ș.a.). Fiecare din aceste două modalități prezintă avantaje și dezavantaje. **Trăsătura comună o constituie însă tendința către diversificarea studiilor.** Este o idee larg răspîndită că unul din obiectivele cursului inferior al învățămîntului secundar este descoperirea înclinațiilor elevilor, astfel încît să se depună eforturi reale pentru a le dezvolta. Cei mai mulți pedagogi conchid că **drumul la educație implică drumul la orientare, o pregătire cît mai potrivită cu posibilitățile și înclinațiile elevilor.**

Orientarea către un învățămînt din ce în ce mai diversificat este determinată, în principal, de cerința adaptării instruirii la posibilitatea și înclinațiile diferite ale tinerilor, deci la o pregătire diferențiată, chiar individualizată. Evident că diversificarea studiilor nu implică în mod obligatoriu, crearea mai multor tipuri de școli, întrucît aceasta se poate realiza, în anumite limite, și în cadrul unei școli generale unice. Este adevărat că existența mai multor tipuri de școli, deși prezintă o serie de dezavantaje, constituie un cadru care favorizează adîncirea pregătirii diversificate a școlarilor. În schimb, școala organizată pe o bază largă unică pentru toți elevii, selecția intervenind mai tîrziu, poate oferi un învățămînt general mai vast, destinat să faciliteze adaptarea la o societate industrială, tehnologică, în evoluție continuă.

În acest sens școala generală de 10 ani din țara noastră cuprinde, după ciclul elementar, un ciclu mijlociu bazat pe o programă fundamentală unică, cu funcții de observare a elevului și de orientare școlară. Acest ciclu asigură pregătirea de cultură generală de bază și începutul însușirii de către elevi a metodelor de lucru. În următorii ani, prin continuarea studiilor în licee sau în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale, se produc progresiv opțiunile care urmăresc să dezvolte aptitudinile. Este demn de reținut faptul că aceste opțiuni nu sînt încă specializări. De aceea, școala de 10 ani realizează un învățămînt diferențiat dar care nu este încă un învățămînt specializat, cu o orientare definitivă.

Trăsătura comună esențială a sistemelor de învățămînt din vremea noastră o constituie diversificarea studiilor, intensificarea preocupărilor și amplificarea mijloacelor în direcția unei intervenții mai active din partea școlii și a societății în orientarea școlară și profesională a elevilor. Ce determină această trăsătură ? Mai întîi, creșterea cererii de instrucție la care trebuie să răspundă școala, ca urmare a exigențelor sociale ; această cerere pune nu numai probleme de ordin cantitativ, ci și serioase probleme de calitate. Perfecționarea tehnicii în domeniul muncii cere, mai mult decît pînă acum, ca elevii să primească o pregătire de bază profundă și prelungită, susceptibilă de a le permite să modifice întrebuințarea lor în sectoarele producției, ale activității sociale, dat fiind că aceste activități se schimbă rapid ca urmare a transformărilor continue ale tehnicii, ale sistemelor de lucru sau modalităților de folosire a acestora. Totodată orientarea judicioasă a elevilor contribuie la prevenirea și remedierea eșecurilor școlare, ceea ce sporește eficiența didactică a învățămîntului. Ca urmare, în prezent eforturile se îndreaptă în direcția eliminării unei orientări timpurii și definitive și spre organizarea școlilor astfel încît să permită trecerea, cel puțin în timpul primilor doi ani după școlaritatea obligatorie — deci pînă la 16 ani — de la un tip de școală la altul, dat fiind că elevul s-ar putea să nu fi făcut o alegere convenabilă ori s-a înșelat.

Soluțiile care se dau pentru sprijinirea orientării profesionale în învățămîntul general sînt îndreptate îndeosebi **spre includerea în conținutul învățămîntului** (în planurile de învățămînt) **a unor grupe de obiecte la alegere sau cu caracter facultativ** (din grupa disciplinelor științifice, a celor cu caracter artistic sau practic etc.) **precum și spre crearea unor secții cu profile diferite.** Un exemplu îl reprezintă școala suedeză, care este constituită din trei cicluri a cîte trei ani : în primele două — inferior și mijlociu — predarea se realizează după un plan de învățămînt și programe unice, iar în ciclul al treilea — cel superior — se introduce o diferențiere treptată a învățămîntului. În clasa a VII-a, pe lîngă materiile obligatorii pentru toți elevii se introduc și obiecte la libera alegere, creîndu-se astfel posibilități mai largi de orientare teoretică (prin studiul unei a doua limbi străine), sau practică (prin studiul unor obiecte corespunzătoare), urmînd ca o orientare mai profundă să se facă în clasa a IX-a prin crearea a nouă secții, din care cinci cu profil teoretic și patru cu profil practic. Pentru a-i ajuta pe elevi în alegerea secției, în clasa a VIII-a ei participă la un curs de orientare profesională și la un stagiu practic de trei săptămîni. Și în noua școală unică norvegiană s-au introdus, în ultimele clase, obiecte la alegere în cadrul aceluiași plan de învățămînt, pentru a se da elevilor posibilitatea să studieze discipline care răspund intereselor și înclinațiilor lor. În școlile obligatorii din Finlanda toți elevii primelor șase clase învață aceleași discipline, iar în ultimele trei clase, care formează așa-numita școală civică, începe să se realizeze progresiv orientarea lor profesională în secții. În U.R.S.S. începînd din clasa VII-a se introduc lecții facultative pentru aprofundarea cunoștințelor elevilor și dezvoltarea aptitudinilor lor. Ponderea disciplinelor la alegere crește în clasele următoare ale școlii medii generale. În Belgia s-a instituit un ciclu de observare și orientare constituit dintr-un trunchi comun, cursuri generale și opțiuni fie tehnice, fie clasice. În Anglia, deși cele trei tipuri de învățămînt (clasic, modern și tehnic) sînt separate, se dezvoltă, totuși, și sistemul școlilor „multilateral" — grupări de școli clasice, moderne și tehnice sau grupări alcătuite din primele două sau din ultimele două tipuri, care pot fi urmate de toți cei ce doresc. În Franța se tinde la gruparea formelor diverse de învățămînt secundar într-o singură instituție școlară.

Reforma din 1959 a stabilit un ciclu de observare destinat descoperirii aptitudinilor și tendințelor elevilor, în vederea orientării lor spre tipul de învățămînt care le convine mai mult. La început ciclul nu cuprindea decît primii doi ani ai primului ciclu (clasele VI și VII). Noile dispoziții extind modalitățile de observare și orientare la 4 ani (clasele VI, VII, VIII, IX). În R.F. a Germaniei, după școala primară de 4 ani urmează o școală primară principală care se termină cu clasa IX-a (într-o serie de landuri cu clasa a X-a) sau școala reală (6 ani). Pentru a se putea realiza promovarea elevilor se preconizează diferențierea studiului în ultimele două clase.

Conținutul învățămîntului în școala noastră de 10 ani oferă posibilități reale pentru a asigura, pe de o parte, pregătirea tinerilor pentru scopuri comune, transmițînd cunoștințele și ideile ce urmează să constituie cultura generală de care toți oamenii au nevoie (pe baza unui plan de învățămînt care cuprinde disciplinele de bază), iar pe de altă parte pentru a ține seama de interesele, aptitudinile și aspirațiile care, la această vîrstă, se afirmă și se diferențiază, căutînd a le îndruma în sensul dezvoltării lor firești (prin stabilirea unor activități la alegere, obligatorii — cu caracter sportiv sau artistic — precum și a unor activități facultative cu profil științific, tehnic, artistic, practic, gospodăresc etc.).

Putem conclude că teoria și practica școlară mondială conduce la concluzia că sarcinile învățămîntului modern pot fi realizate cu ajutorul „diferențierii pedagogice" a acestuia, ceea ce înseamnă de fapt ca pe o anumită treaptă de învățămînt elevii să aibă posibilitatea de a face studii de natură să le dezvolte aptitudinile, să corespundă într-o mai mare măsură intereselor și nevoilor lor individuale, ceea ce va influența pozitiv activitatea lor ulterioară. De asemenea, experiența demonstrează că nu este recomandabil ca alegerea unui profil să rămînă definitivă ; dimpotrivă, organizarea școlară trebuie să fie destul de elastică pentru ca elevul, pe măsura dezvoltării sale, a modificării intereselor lui să poată trece ușor de la un profil la altul.

La ora actuală, participarea activă a profesorilor la procesul de orientare școlară constituie un principiu director al învățămîntului. Este deci necesar să li se asigure o pregătire care să-i ajute să-și asume această responsabilitate.

Lector univ. ION T. RADU

Subiecte de examen • Subiecte de examen • Subiecte de examen • Subiecte de

În dorința de a veni în sprijinul celor interesați să cunoască nivelul cerințelor la examenul de bacalaureat și la concursul de admitere în liceu, prezentăm subiectele principale și cele de rezervă date la probele scrise în sesiunile din iunie a.c.

EXAMENUL DE BACALAUREAT

LITERATURA ROMÂNĂ *

Subiecte principale

1. Caracterul național și popular al operei lui Ion Creangă.

2. Analiza literară a romanului „Răscoala" de Liviu Rebreanu.

Subiecte de rezervă

1. Exprimarea dragostei de țară și de popor în poezia lui Vasile Alecsandri.

2. Romanul „Moromeții", realizare de seamă a literaturii române contemporane.

MATEMATICĂ

Subiecte principale

1. Se dă ecuația :

$$x^4 - 16x^3 + ax^2 + bx + 225 = 0$$

Se cere :

1) Să se rezolve ecuația și să se determine valorile coeficienților a și b știind că ecuația are două rădăcini raționale duble.

2) Să se găsească punctele de intersecție ale elipsei

$$\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} - 1 = 0$$

cu dreapta (d) de ecuație :

$$x - 5y + 5 = 0$$

și să se scrie ecuațiile tangentelor la elipsă în aceste puncte.

Notînd cu tg u coeficientul unghiular al dreptei (d), să se calculeze cos 4u.

3) Să se calculeze volumul corpului generat prin rotirea elipsei de la punctul 2) în jurul axei x'x.

2. Se dă funcția :

$$f(x) = \frac{x^3 - 3x^2 + m}{x - 1}$$

Se cere :

1) Să se determine m astfel încît graficul funcției să fie tangent axei x'x.

Să se studieze variația funcției date pentru $m = 4$ și să se reprezinte graficul ei.

2) Fie A punctul de minim al graficului de la punctul 1). Să se scrie ecuația cercului (C) cu centrul în A și tangent la axa y'y.

3) Să se scrie ecuația dreptei (d) care trece prin punctul $B\left[2(1-\sqrt{2}); 0\right]$ și face cu axa x'x un unghi $u \in (0, \pi)$, soluție a ecuației :

$$2\sin^2 x + (4 - \sqrt{2})\cos x + 2(\sqrt{2} - 1) = 0$$

Să se arate că dreapta (d) este tangentă la cercul (C).

Subiecte de rezervă

1. Se dă funcția :

$$f(x) = \frac{1}{x^2 - 4x - 12}$$

Se cere :

1) Să se studieze variația funcției și să se reprezinte graficul ei.

2) Considerînd unghiul u astfel încît :

$$\operatorname{tg}\frac{u}{2} = 2 - \sqrt{3},\ u \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right),$$

să se calculeze tg u.

Să se scrie ecuația dreptei (d), care face cu axa x'x unghiul u, considerat mai sus, și care trece prin punctul de extrem al graficului funcției date.

Să se scrie ecuația cercului cu centrul în punctul C (2; —1) tangent la dreapta (d).

3) Să se calculeze :

$$\int \frac{dx}{x^2 - 4x - 12}$$

2. 1) Se dă ecuația :

$$x^3 - 12x^2 + 44x + a = 0$$

Să se rezolve ecuația și să se determine a, astfel încît o rădăcină să fie media aritmetică a celorlalte două.

2) Să se scrie ecuația cercului (C) tangent la axa y'y, cu centrul în punctul C (2,0).

Să se găsească punctele P și Q, diferite de originea O a axelor de coordonate, în care dreptele :

$$y = mx \text{ și } y = \frac{1}{m}x,\ m \in (0,1)$$

intersectează cercul (C). **Să se arate că dreapta PQ este paralelă cu axa x'x.**

3) Să se calculeze aria triunghiului OPQ și să se determine m astfel încît această arie să fie maximă.

LIMBA ENGLEZĂ

Subiecte principale

1. Make an analysis of Shelley's poetry with special reference to „The Cloud".

2. Give an outline of the excerpt from „Hard Times", commenting about the characters and the situations in it.

Subiecte de rezervă

1. Reveal the main characteristics of Byron's romantic poetry as seen in the stanzas from „Childe Harold's Pilgrimage".

2. Write an analysis of the excerpt out of „The Gold Bug", you have in your text book.

LIMBA FRANCEZĂ

Subiecte principale

1. Analysez le fragment intitulé „Jeannot et Colin". Montrez quelles idées morales Voltaire a voulu illustrer par ce conte.

2. Analysez le fragment intitulé „La Consultation" (Les Thibault). Caractérisez Antoine.

Subiecte de rezervă

1. Analysez la fable de La Fontaine intitulée „Les obsèques de la lionne". Montrez comment le fabuliste satirise les courtisans.

2. Caractérisez le père Milon. Insistez surtout sur son patriotisme.

LIMBA GERMANĂ

Subiecte principale

1. Analysieren Sie das Fragment aus dem Theaterstück „Kabale und Liebe" von Friedrich Schiller und zeigen Sie die antifeudale Haltung des Dichsters.

2. Analysieren Sie die Erzählung „Die Waage der Baleks" von Heinrich Böll.

Subiecte de rezervă

1. Geben Sie den Ideengehalt des Fragmentes „Deutschland. Ein Wintermärchen" von Heinrich Heine wieder und zeigen Sie, inwieweit es für die fortschrittliche Haltung des Dichters charakteristisch ist.

2. Analysieren Sie das Gedicht „Das Wort meiner Mutter" von Alfred Margul-Sperber und zeigen Sie, inwieweit es für die Persönlichkeit des Dichters charakteristisch ist.

LIMBA RUSĂ

Subiecte principale

1. Analizați fragmentul „Natașa Rostova" din romanul „Război și pace" de Lev N. Tolstoi.

2. Faceți analiza literară a poeziei „Patria" de E. Evtușenco, relevînd dragostea poetului față de natură.

Subiecte de rezervă

1. Analizați nuvela „Mumu" de I. S. Turgheniev, relevînd trăsăturile sufletești ale țăranului Gherasim.

2. Analizați fragmentul din romanul „Calvarul" de A. Tolstoi, relevînd trăsăturile sufletești ale eroilor principali.

LIMBA LATINĂ

Subiecte principale

1. 1) Să se traducă următorul text :

„Ceterum mihi in dies magis animus accenditur, cum considero quae condicio vitae futura sit, nisi nosmet ipsi vindicamus in libertatem. Nam postquam res publica in paucorum potentium ius atque dicionem concessit, semper illis reges, tetrarchae, vectigales esse, populi, nationes stipendia pendere; *ceteri omnes nobiles atque ignobiles, volgus fuimus sine auctoritate, eis obnoxii, quibus, si res publica valeret, formidini essemus".* (Sallustius, De coniuratione Catilinae, XX).

2). Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

2. 1) Să se traducă următorul text :

Creatique tribuni C. Licinius et Lucius Sextius promulgavere leges omnes adversus opes patriciorum et pro commodis plebis : unam de aere alieno, ut, deducto eo de capite, quod usuris pernumeratum esset, id quod superesset, triennio aequis portionibus persolveretur; alteram de modo agrorum; ne quis plus quingenta iugera agri possideret; tertiam, ne tribunorum militum comitia fierent, consulumque utique alter ex plebe crearetur". (T. Livius, Ab Urbe condita, VI, 35).

2). Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

Subiecte de rezervă

1. 1) Să se traducă următorul text :

„Postero die Vercingetorix, concilio convocato, id bellum se suscepisse non suarum necessitatum, sed communis libertatis causa, demonstrat, et quoniam sit fortunae cedendum, ad utramque rem se illis offerre, seu morte sua Romanis satisfacere, seu vivum tradere velint. Mittuntur de his rebus ad Caesarem legati. Iubet arma tradi, principes produci. Ipse in munitione pro castris consedit; eo duces producuntur; Vercingetorix deditur, arma proiciuntur. Reservatis Haeduis atque Arvernis, si per eos civitates recuperare posset, ex reliquis captivis toto exercitui capita singula praedae nomine distribuit". (Caesar. De bello Gallico, VII, 89).

2. Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

2. 1) Să se traducă următorul text :

„Igitur, audito fine Augusti, vernacula multitudo, nuper acto in Urbe delectu, lasciviae assueta, laborum intolerans, implere ceterorum rudes animos : „venisse tempus quo veterani maturam missionem, iuvenes largiora stipendia, cuncti modum miseriarum exposcerent saevitiamque centurionum ulciscerentur". Non unus haec, sed multa seditionis ora vocesque : „sua in manu sitam rem Romanam, suis victoriis augeri rempublicam, in suum cognomentum ascisci imperatores". (Tacitus, Annales, I, 31).

2) Să se delimiteze propozițiile și să se arate felul lor.

CONCURSUL DE ADMITERE ÎN LICEU

LIMBA ROMÂNĂ *

1. O întîmplare din viața mea (compunere liberă).

2. Caracterizați un personaj dintr-o operă literară prevăzută pentru concursul de admitere în liceu.

NOTĂ. Se va trata un subiect, la alegere.

Să se facă analiza sintactică a frazei și analiza sintactică și morfologică a textului subliniat :

„Împărați, *pe care lumea nu putea să-i mai încapă,*
Au venit și-n țara noastră de-au cerut pămînt și apă
Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspăimînt,
Cum veniră, se făcură toți o apă și-un pămînt".
(Mihai Eminescu — Scrisoarea III)

NOTĂ. Subiectul de gramatică este obligatoriu.

MATEMATICĂ *)

1. Un teren are forma unui trapez dreptunghic. Baza mare, baza mică și latura oblică a acestui trapez sînt direct proporționale, respectiv, cu numerele 7, 4 și 5, iar suma lor este 80 hm.

Acest teren este cultivabil în afară de două hectare ocupate cu diferite construcții.

Suprafața cultivabilă se desparte în trei loturi pentru trei culturi diferite; primul lot reprezintă 45 la sută din această suprafață, iar cel de-al doilea $\frac{3}{5}$ din restul ei.

Se cere să se afle în ha :

a) Aria întregului teren.

b) Aria fiecăruia din cele 3 loturi cultivate.

2. a) Să se descompună în factori expresiile :

$E_1(x) = (2x - 1)(x - 5) + 2(1 - 2x) + 4x^2 - 1$

$E_2(x) = 9x^3 - 36x^2 + 36x$

și să se simplifice fracția :

$$\frac{E_1(x)}{E_2(x)}$$

b) Să se calculeze valorile lui x pentru care fracția $\frac{2x-1}{3x(x-2)}$ ia valoarea $\frac{1}{5}$

* Din cele două subiecte date la toate materiile, elevii au avut de tratat un subiect, la alegere.

*) Ambele subiecte sînt obligatorii.

Cîteva propuneri privind îmbunătățirea educației fizice

Ocupînd atît prin conținutul ei, cît și prin formele sale de organizare, un loc important în formarea multilaterală a tinerelor generații, educația fizică este chemată să răspundă mereu mai bine exigențelor permanent sporite existente în acest domeniu. În rîndurile ce urmează vom face în acest sens o serie de propuneri care vizează activitățile de educație fizică în clasele V—VIII ale școlii generale.

Considerăm, în primul rînd, că pot fi aduse îmbunătățiri substanțiale probelor și normelor de control — principalul mijloc de apreciere a activității elevilor. După părerea noastră, pentru ca aceste probe și norme să constituie indici obiectivi de apreciere a nivelului pregătirii fizice generale a elevilor se cere ca ele să acționeze la nivelul maxim al posibilităților fiecărui elev în parte. Cu alte cuvinte, se impune o strictă individualizare a normelor de control — pe probe. Pe baza evidenței inițiale, obținute în urma unor concursuri organizate pe clase, la început de an, se poate stabili norma ce o va avea de îndeplinit fiecare elev la toate probele de control. La unele probe cu caracter mai tehnic — cum este, de exemplu, săritura la înălțime — dacă norma de control inițială nu este semnificativă, elevii necunoscînd procedeul, ea va putea fi fixată după 2—3 lecții.

Și pînă acum unii profesori au folosit în acest mod normele de control. Dar de la existența unor cazuri izolate și pînă la generalizarea obligatorie a acestui procedeu mai sînt de rezolvat o serie de probleme. Prima problemă este introducerea obligatorie a evidenței inițiale și finale pentru fiecare elev și probă de control, în așa fel încît, de exemplu, fiecare elev din clasa a VI-a să știe precis, în trimestrul III, cîți cm. are de recuperat la săritura în înălțime și cîți m. la aruncarea mingii de oină la distanță. Folosite în acest mod, probele și normele de control ar deveni în adevăr principalul mijloc de apreciere a interesului și străduinței depuse de fiecare elev și, de ce n-am spune-o, și de fiecare profesor cu fiecare elev în parte.

O altă problemă ce se cere rezolvată este, după părerea noastră, aceea a fixării probelor de control în programele claselor V-VIII. În actualele programe, deși se subliniază clar și precis că sarcina principală a educației fizice o constituie dezvoltarea fizică multilaterală a elevilor, probele de control mută centrul de greutate pe latura tehnică a exercițiilor. Astfel, la clasele V—VIII, din totalul de 36 de probe de control pentru băieți, numai 14 se adresează direct dezvoltării fizice, în timp ce restul, adică majoritatea, au în vedere în primul rînd latura tehnică a execuției. Așa stau lucrurile, de exemplu, cu toate probele de control referitoare la jocurile sportive, la mersul în echilibru și întoarceri de 180°. Faptul acesta a determinat și o orientare necorespunzătoare a activității profesorilor în lecțiile de educație fizică.

Dacă probele de control ar avea în vedere în primul rînd obținerea unor indici ridicați ai dezvoltării fizice armonioase, în funcție de particularitățile de vîrstă, s-ar asigura o altă direcție de orientare a lecțiilor, acestea urmărind numai educarea uneia sau mai multor calități fizice. Probele de control ar putea consta în acest caz în probe sau exerciții de atletism și gimnastică — de exemplu săritura în lungime, flotări etc.— pentru ca normele lor să poată fi apreciate concret în secunde, centimetri sau număr de repetări. Considerăm că este indicată stabilirea probelor de control numai din atletism și gimnastică, întrucît acestea sînt disciplinele ce stau la baza activității de educație fizică în școala generală.

Se ridică o seria de probleme și în legătură cu conținutul jocurilor sportive. Actualele programe prevăd, pentru clasele V—VIII, învățarea unor elemente și procedee din două jocuri sportive. Concepute inițial ca mijloace ale dezvoltării fizice armonioase jocurile sportive prevăzute în programe au fost transformate, în practică, în singurul scop și mijloc al orelor de educație fizică (handbalul), sau în divertisment (baschetul și voleiul). Acest lucru a fost facilitat de faptul că ele sînt așezate pe aceeași treaptă cu atletismul și gimnastica. Fără discuție că orice joc sportiv poate fi în același timp și mijloc al dezvoltării fizice armonioase, dar aceasta numai după ce este cunoscut și repetat în condiții din ce în ce mai complicate. În programa claselor V—VIII, însă, sarcinile legate de jocurile sportive se opresc la stadiul de învățare. Se știe că metoda indicată pentru învățarea jocurilor sportive în școala generală este cea globală. Dar cum învățarea fiecărui joc sportiv are în vedere mai ales suitele de procedee, structuri sau complexe, înseamnă că și programa trebuie să se oprească la astfel de exerciții. De asemenea, programa este chemată să țină seama de faptul că orele de educație fizică trebuie să cuprindă și elemente de joc, precum și de faptul că, jucîndu-se, elevii vor învăța mai repede și mai bine.

După părerea noastră, pentru a fi un mijloc eficient al dezvoltării fizice armonioase, orice joc sportiv trebuie învățat pe baza unor metode moderne, verificate, care să poată fi folosite în condițiile predării în școala generală. Ni se pare indicată, în această privință, metoda condițiilor de joc. Plecînd la fiecare joc sportiv de la jocuri pregătitoare urmate de jocuri cu efectiv redus (1x1, 2x2), pe teren redus, continuînd cu jocuri care limitează folosirea unor procedee, ajungînd pînă la jocurile cu temă — bilaterale, cu efectiv normal și pe terenuri normale, se pot realiza exerciții cu mare valoare motrică și fizică. Sîntem de părere că jocurile sportive trebuie să constituie în școala generală mijloace auxiliare ,activități indirecte în lecția de educație fizică, în timp ce atletismul și gimnastica trebuie să

Tenisul — un sport în plină ascensiune la noi. O dovadă în plus este și marea afluență de care se bucură centrul de copii de la Stadionul tineretului din București de sub conducerea profesorului C. Caralulis.

Care oare dintre elevii de azi va lua locul campionilor noștri Țiriac și Năstase ?

constituie mijloacele principale și activitatea directă. Considerăm că, pentru majoritatea școlilor noastre generale, este indicat să se folosească un singur joc sportiv, ales în funcție de tradiția școlii respective, de baza materială existentă și de specializarea profesorului.

Firește că partea fundamentală a fiecărei lecții trebuie consacrată direct activității principale : dezvoltarea fizică armonioasă și pregătirea probelor de control. În condițiile în care majoritatea orelor de educație fizică reclamă lucrul pe grupe în partea fundamentală, profesorul are datoria să se ocupe direct și permanent de grupele ce efectuează exerciții de atletism și gimnastică și indirect de celelalte grupe. De altfel, la jocurile sportive, dacă toți elevii grupei sînt cuprinși în joc, problemele ce se pot ridica nu reclamă prezența directă și permanentă a profesorului, cu atît mai mult cu cît elevii trebuie deprinși să se organizeze și să rezolve singuri unele probleme.

Acestui mod de a privi jocurile sportive i s-ar putea reproșa lipsa multilateralității și varietății. Este adevărat, dar pentru realizarea multilateralității fiecare școală ar trebui să dispună de 4—5 terenuri (două de baschet și trei de volei sau handbal). Ni se pare mai indicat, de aceea, un singur joc sportiv, pe 2—3 terenuri, activitatea principală din oră fiind axată, în partea pregătitoare ca și în partea fundamentală, pe atletism și pe gimnastică. În această situație atletismul și gimnastica ar putea rezolva și sarcinile celui de al doilea joc sportiv, absent. (De exemplu, alergarea de rezistență în școlile unde se practică voleiul, săriturile și îndemînarea acolo unde se practică handbalul etc.). În ce privește varietatea, aceasta se asigură nu prin ceea ce joacă elevii, ci mai ales prin sarcinile jocului și prin modalitățile de rezolvare a acestor sarcini. Desigur că, în această privință, un rol deosebit îl vor avea programele, care și la jocurile sportive trebuie să prevadă cele mai moderne procedee metodice. Cît despre faptul că la jocuri nu se prevăd probe de control în școala generală, credem că aceasta nu influențează negativ dorința de joc a elevilor. Dimpotrivă, ei vor juca mai bine și mai mult.

După părerea noastră, realizarea acestor propuneri va asigura o mai strînsă legătură între activitățile obligatorii de educație fizică și activitățile sportive extrașcolare. Evidența individuală concretă și curentă a indicilor dezvoltării fizice ar influența pozitiv în primul rînd atletismul de performanță, iar de practicarea în masă a cîte unui joc sportiv ar beneficia atît sportul de performanță, cît și cel de masă.

Fără pretenția de a fi epuizat toate aspectele predării educației fizice în școala generală, vom fi mulțumiți dacă unele din problemele ridicate vor stîrni interesul celor care se ocupă de predarea educației fizice în clasele V—VIII.

Asistent VASILE GHENADE
Institutul pedagogic, Bacău

Realizări și perspective în educația estetică a elevilor

LA MUZEUL DE ARTĂ

Dacă în materie de literatură, știință, limbi străine, desen, muzică etc., orice adolescent pasionat de studiu găsește căile pe care să-și desăvîrșească educația pornind de la asimilarea cunoștințelor predate în școală, ne putem întreba pe drept cuvînt : cu ce începe educația tineretului în domeniul cunoașterii și înțelegerii istoriei artelor ? Cu lecțiile predate o dată pe săptămînă la secțiile umanistice ale liceelor ? Și încă, ar însemna să ignorăm cel puțin jumătate din numărul elevilor — cei ce frecventează secțiile reale. În cultura tinerilor se instalează astfel un gol pe care nu-l pot suplini nici puținele lecții din școală, nici lecturile în domeniul respectiv și nici emisiunile de artă ale televiziunii. Căci înțelegerea artei cere mai ales cunoașterea nemijlocită a unui număr cît mai mare de opere. Fără o orientare sistematică în aprecierea operei de artă, fără cunoașterea curentelor și stilurilor care s-au născut și s-au răspîndit în diferite epoci în lume, fără stabilirea unor judecăți de valoare temeinice, arta nu poate fi înțeleasă și nu poate alimenta cu folos formarea personalității adolescentului.

Pentru a complini acest gol în cultură, colectivul Muzeului de artă al R.S. România a inițiat pentru elevi, încă din anul școlar 1967/1968, un ciclu de 12 lecții de istoria artei cu aplicații practice prin studierea artiștilor plastici și a operelor existente în muzeu, în original sau în reproduceri. Anual, 1 200 de elevi de la secțiile umaniste ale liceelor „E. Racoviță", „C. A. Rosetti", „Dr. Petru Groza", „Mihai Viteazul" „Ion Neculce", „Dimitrie Cantemir" și altele au frecventat cu regularitate aceste lecții. A fost o experiență interesantă și pentru ei, și pentru profesorii lor, ca și pentru noi, muzeografii.

Lecțiile organizate în cadrul muzeului au ținut seama de nivelul claselor, considerat prin prisma programei de învățămînt, și de perioadele din istoria artelor plastice ce puteau fi ilustrate prin opere aflate la dispoziția noastră. Expunerile (desfășurate în sala de conferințe a muzeului și având o durată de 30—40 de minute), au fost exemplificate prin opere originale sau cu ajutorul proiecției de diapozitive colorate. Vizionarea operelor originale a avut loc în Galeriile muzeului, unde elevii au petrecut, la fiecare lecție, încă cca 30 min. Evident că expunerile însoțite de vizionarea operei în original au fost cele mai avantajoase, prilejuind un contact direct cu opera, stimulînd emoția estetică și transmițînd noțiuni legate de cunoașterea lucrărilor sub raportul limbajului plastic caracteristic principalelor etape, stiluri și artiști.

A transmite cunoștințe și a nu verifica recepționarea lor, cu atît mai mult cu cît în domeniul nostru o noțiune greșit înțeleasă poate crea confuzii grave, ar fi fost insuficient. De aceea, lecțiile au fost dublate de un control permanent, exercitat în forme diferite, după cum o cereau împrejurările. S-au purtat astfel discuții spontane în sălile de expunere, ori s-au folosit chestionare orale înregistrate pe bandă de magnetofon, în special la „citirea" plastică a operei. Colaborînd cu profesori de specialitate și cu psihologi, am urmărit grupele de elevi de-a lungul cîtorva lecții, purtînd ulterior cu ei discuții legate de înțelegerea operei plastice. Prin asemenea metode am putut să exercităm un control asupra roadelor muncii noastre și să stabilim criterii pentru îmbunătățirea muncii pe care o desfășurăm.

Rezultatele obținute pînă acum ne permit să apreciem că am lucrat cu folos, că activitatea noastră contribuie la modelarea unei personalități complexe. Ne-a fost un stimulent prețios ajutorul cadrelor didactice și al Inspectoratului școlar al Consiliului municipal al Capitalei. Ne-am bucurat să constatăm interesul deosebit pe care l-a stîrnit acțiunea noastră în mediul școlar ; deși avînd la început mai mult un caracter experimental, această acțiune s-a bucurat de o mare adeziune printre elevi. Un rezultat pozitiv remarcabil îl constituie în prezent participarea unor elevi la conferințele organizate de muzeu pe timpul verii și consultarea de către aceștia a bibliotecii muzeului.

Odată cu deschiderea anului școlar 1969—1970 intenționăm să dăm cursurilor o mai mare extindere, cuprinzînd și elevi care nu studiază istoria artelor în cadrul școlii. Ca și pînă acum, lecțiile (dintre care 6 vor fi dedicate artei românești și 6 artei universale), vor urmări sistematic sprijinirea muncii de educație estetică a elevilor din liceele de cultură generală, dezvoltarea gustului lor pentru frumos și a posibilităților de înțelegere a variatelor sale modalități de exprimare de-a lungul principalelor etape pe care le-a cunoscut evoluția artelor plastice. Un program încă modest, poate, dar o bază pentru tinerii care doresc să aprofundeze acest domeniu.

EUGENIA GAVREA
muzeograf principal la Muzeul de artă al R.S. România

Învățătorul unor pictori de 11 ani

Acum douăzeci de ani, printre elevii Școlii normale din Cîmpulung-Muscel puteai întîlni un flăcăiandru blond cu ochi albaștri pătrunzători. Modest și tăcut, colinda pe dealul Flămînda sau, în vacanță, pe minunatele plaiuri muscelene, așternînd pe hîrtie tot ce vedea.

S-a întors învățător în satul natal — Vultureștii — și, odată cu alfabetul și tabla înmulțirii, avea să-i inițieze pe elevii săi în tainele minunate ale formelor și culorilor. O făcea cu pasiune, cu dăruire, dornic să deschidă în fața celor mici drumuri noi către lumea frumosului, să le cultive imaginația creatoare. În ceasuri multe de muncă, de-a lungul multor ani avea să capete tăria de a fugi de imaginea stereotipă, de pericolul șablonului și al clișeului artificial. În fiecare copil avea să cultive sinceritatea în exprimarea artistică. Pentru a le înfăptui pe toate, învățătorului i-au trebuit și perseverență, și tenacitate, dar și o permanentă străduință pentru perfecționarea propriei sale pregătiri profesionale.

Cum a izbutit, ne-a arătat-o de curînd o expoziție deschisă în capitala țării, într-una din cele mai cunoscute și frecventate săli bucureștene, Sala Dalles. O expoziție insolită : cei ce-și prezentau aici lucrările nu erau pictori încercați, ci copii ; 16 copii, în vîrstă de 10—11 ani, elevi în comuna Vultureștii.

Chiar și simplul fapt că unele școlari dintr-o comună de undeva, departe de centrele intens circulate, au expus în inima Capitalei este demn de remarcat. Dar au mai fost și alte expoziții de acest fel și au rămas mai mult sau mai puțin anonime. Expoziția elevilor vulturești a adunat însă cele mai calde aprecieri ale tuturor celor care au vizitat-o, s-a remarcat prin calitățile artistice de necontestat ale desenelor expuse, prin autenticitatea mijloacelor de expresie. „Nu este simplul farmec al stîngăciei copilărești — scrie criticul Adrian Petringenaru — ci rodul unei foarte delicate acțiuni de stimulare a darului ascuns".

Cine a fost cel care a știut să stimuleze dragostea acestor copii pentru pictură, să le cultive talentul ? Nu este nici pictor consacrat, nici critic de artă, nici profesor cu studii în domeniul artelor plastice. El este învățătorul clasei lor, Ion Mărgescu, elevul de odinioară al Școlii normale din Cîmpulung.

● oameni ai școlii ●

La Sala Dalles au expus 16 din cei 18 elevi pe care învățătorul Ion Mărgescu i-a învățat carte și i-a educat din clasa I și pînă într-a IV-a. Pînă să ajungă aici, numele multora era deja cunoscut. Anul trecut, 12 dintre elevii lui Ion Mărgescu au fost distinși la concursul pe țară al pionierilor și școlarilor și, ca răsplată, au petrecut o minunată vacanță în tabăra de la Homorod. A urmat apoi o participare meritorie la concursurile internaționale de desen ale copiilor din Bulgaria, Iugoslavia și Italia. Acestui palmares i se adaugă alte trofee, individuale : Vasilica Bologa, premiul I pe țară în 1968, Mihai Băcescu, premiul „Paleta de aur" la concursul revistei „Cutezătorii", Elena Constantinescu, medalie la concursul internațional de la Sofia etc.

L-am revăzut de curînd pe Ion Mărgescu. La fel ca pe vremea cînd era elev, părea veșnic stingherit și încurcat. Mi-a vorbit cu zgîrcenie de planurile lui și ale elevilor săi. Visează la o mai largă confruntare a lucrărilor elevilor lui cu publicul, mijloc de permanentă perfecționare. Se pare că dorința aceasta i se va împlini : expoziția va fi prezentată probabil și la Pitești și pe litoral și în alte orașe.

Dar ce este mai important se va petrece acolo, la Vultureștii. De un an o altă generație își-a început ucenicia sub îndrumarea învățătorului Ion Mărgescu. Ce lucruri vom mai auzi despre ea ?

MIRCEA IONEL

secvențe

Consfătuire națională de geobotanică în Maramureș

Secția de botanică a Societății de științe biologice a organizat în județul Maramureș, între 18 și 26 iulie a.c., cea de-a VII-a consfătuire națională de geobotanică. La această manifestare și-au dat întîlnire botaniștii care lucrează în învățămîntul superior biologic și agricol, cercetători din institutele centrale și departamentale, cadre didactice din învățămîntul liceal.

Consfătuirea are drept scop dezbaterea unor probleme teoretice și aplicative privind valorificarea deplină a resurselor vegetale din țara noastră și în special a celor din județul Maramureș. Se realizează de asemenea, cu acest prilej, un larg schimb de experiență cu botaniștii și specialiștii **patologi și silvici care** lucrează în județele Satu Mare și Maramureș.

Participanții la consfătuire se vor deplasa pe traseul Satu Mare—Sighet—Borșa—Baia Mare, vizitînd pajiștile și pădurile cele mai caracteristice, rezervații naturale ș.a., unde vor analiza diferite aspecte privind inventarierea și cartarea vegetației, acțiune importantă pentru o judicioasă valorificare a acestora. De asemenea ei vor acorda consultații specialiștilor din întreprinderile agricole și silvice de stat și cooperatiste de pe traseu.

Modernizarea predării în atenția profesorilor de fizică și de chimie

Recent s-a desfășurat la București o consfătuire a profesorilor de fizică și de chimie, organizată de S.S.F.C. cu concursul filialei Brașov. Lucrările consfătuirii, a căror tematică a constituit-o modernizarea conținutului și metodelor fizicii ca obiect de învățămînt, au fost deschise de acad. prof. dr. docent Th. V. Ionescu, președintele S.S.F.C. Au fost prezentate conferințele „Pedagogie, cibernetică și instruire programată", de dr. V. Bunescu, director în Ministerul Învățămîntului și „Unele aspecte ale modernizării fizicii și chimiei în învățămîntul de cultură generală" de prof. M. Sorescu (Brașov).

Lucrările consfătuirii s-au desfășurat apoi în cadrul a două secții — de fizică și de chimie. În secția de fizică au fost prezentate referatele „Probleme ale modernizării predării fizicii" de prof. univ. N. Calinicenco (Iași), „Aparat electromagnetic pentru verificarea cunoștințelor" de prof. L. Muranschi (Brașov), „Comutator electronic pentru vizualizarea optimă a semnalelor" de lector Szacs Huba (Baia Mare) și prof. Szacs Geza (Tg. Secuiesc), „Principii de organizare a conținutului noțional de fizică în sprijinul modernizării predării ei", de prof. N. Stănescu, cercetător principal la Institutul de științe pedagogice.

La secția de chimie s-au susținut referatele „Sensul modernizării și principalele sale direcții de realizare în învățămîntul chimiei" și „Locul și rolul mijloacelor instruirii programate în sporirea performanțelor elevilor în asimilarea cunoștințelor de chimie" de Paula Constantinescu și Viorica Lupu, asistente la Universitatea București, „Predarea programată a capitolului „Amestec și combinații" în clasa a IX-a" de prof. Denisa Breazu (Cluj) și „Utilizarea algoritmilor în instruirea programată" de prof. Rodica Nicolaiciuc (București).

La ambele secții discuțiile au fost vii, demonstrînd că în rîndul cadrelor didactice există un larg interes pentru problemele legate de modernizarea predării.

În continuare a avut loc conferința pe țară a S.S.F.C. După cuvîntul de deschidere, rostit de acad. prof. dr. docent Th. V. Ionescu, președintele S.S.F.C., și cuvîntul rostit de dr. V. Bunescu, director în Ministerul Învățămîntului, dr. N. Martalogu, secretarul general al S.S.F.C., a prezentat darea de seamă a Societății, iar prof. dr. docent Gh. Brătescu raportul comisiei de cenzori. Numeroasele discuții care au urmat au subliniat realizările dobîndite de S.S.F.C., precum și sarcinile care stau în fața acesteia. Participanții au făcut numeroase propuneri pentru îmbunătățirea activității. A urmat apoi alegerea membrilor consiliului S.S.F.C. și a membrilor biroului. Ca președinte a fost reales prof. dr. docent Th. V. Ionescu.

N. S.

Set de diapozitive pentru studiul limbilor străine

Un colectiv de profesori de specialitate — Mariana Țăranu, Marcel Saraș, Alfred Fink și Eugen Novicov — a realizat în cadrul studioului „Animafilm" un set de diapozitive pentru predarea limbilor engleză, franceză, germană și rusă în școlile de cultură generală și în primii ani de liceu. Setul, cuprinzînd 40 de imagini color, este intitulat „O zi din activitatea elevului".

Prin tematica lor, imaginile corespund în linii mari tematicii programelor și manualelor de limbi străine, reprezentînd diferite aspecte din viața elevilor la școală, acasă, pe stradă etc. Ele sînt menite să servească drept suporturi vizuale pentru dialoguri și descrieri, urmărind în primul rînd dezvoltarea exprimării spontane a elevilor în limba pe care o studiază. Pentru a se veni în ajutorul profesorilor, setul este însoțit de broșuri care cuprind descrieri ale fiecărei imagini, dialoguri și material de limbă (cuvinte, expresii și structuri). De asemenea, broșurile conțin îndrumări metodice generale care prezintă principiile predării limbilor moderne și arată cum se folosesc diapozitivele la lecții.

Imaginile color (realizate de Vasile Polizache) sînt clare și sugestive. Deși numerotate într-o anumită ordine, corespunzător cu textele respective din broșură, ele pot fi folosite în orice ordine în funcție de nivelul de cunoștințe al clasei, de tematica parcursă etc.

Studioul cinematografic „Animafilm", în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, realizează și alte seturi de diapozitive care vor folosi la predarea limbilor moderne. Sînt astfel în faza de finisare diapozitivele „Aspecte din Franța" (autor — Marcel Saraș), „Aspecte din U.R.S.S." (autor — Margareta Popescu), „Aspecte din Anglia" (autor — Mariana Țăranu). Fiecare din ele va fi însoțit de o broșură în limba respectivă.

Prof. V. BORDEIANU

Roadele muncii cercurilor de elevi

După încheierea anului școlar la Liceul „Ion Slavici" din Arad și-au dat întîlnire membrii cercurilor de elevi din liceele județului, pentru a prezenta roadele activității lor. Cu acest prilej ei au expus, în cadrul a două secții, peste 50 de lucrări alcătuite de ei în cercuri. De multă apreciere s-au bucurat lucrările : „Metoda transfigurării aplicată în curent continuu la gruparea condensatorilor" (Ladislau Farcaș, de la Liceul nr. 2 din Arad), „Cercetări asupra cauzelor mineralizării apelor freatice în lunca Dunării" (Maria Filip, Grupul școlar hidrotehnic), „Contribuția lui Liviu Rebreanu la dezvoltarea romanului românesc" (Felicia Maicuț, Liceul din Sebiș) etc.

HORIA TRUȚĂ

Concurs de construcții pe nisip la Năvodari

Pe imensa plajă de la Năvodari, peste 80 de pionieri și școlari din toate județele țării au luat parte zilele trecute la concursul de construcții în nisip organizat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Învățămîntului și O.N.T. 80 de mici sculptori și arhitecți au modelat, în pulbere aurie, palate pentru feți-frumoși și Ilene Cosînzene, castele medievale, machete ale unor case memoriale, precum și copii după unele binecunoscute statui și complexe arhitecturale.

Plaja devenise un imens amfiteatru în care luasera loc peste trei mii de spectatori, pionieri și școlari veniți să-și petreacă vacanța în frumoasa tabără de la Năvodari, iar scena acestui neobișnuit amfiteatru, o reprezenta fișia de plaja de pe malul mării, înconjurată de bucăți triunghiulare de pînză multicoloră, pe care cei 80 de concurenți își modelau visele. Străduința lor a început, încetul cu încetul, să capete contur : Constantin Ciuculete din satul Peștcana, județul Gorj a construit macheta casei memoriale a Ecaterinei Teodoriu, eroina de pe Jii, Constantin Șoimu din Constanța a modelat un leu, micuța Cristina Bigan — un minunat castel. O concurentă a făcut din firișoarele aurii o frumoasă poartă maramureșană, altul un fort, alții au reprodus „Masa tăcerii" a lui Brâncuși, au construit case țănești etc.

Trecuse abia un ceas de la începerea concursului și plaja luase înfățișarea unei adevărate expoziții.

Desigur că juriului, chemat să decidă care dintre lucrările copiilor era cea mai reușită, i-a revenit o misiune dificilă. Pînă la urmă au fost declarați laureați ai concursului pionierii Cristina Popescu din Constanța, care a modelat celebra statuetă „Gînditorul" și Alexandru Nestor din București, care a executat cu deosebită finețe capacul unui sarcofag egiptean.

Pe cei doi laureați ai concursului îi așteaptă acum o confruntare și mai dificilă. Ei au fost invitați de „Air France" și „Le Figaro" să participe în luna august la un concurs de modelaj pe nisip care se va desășura pe una din plajele Franței.

Le urăm succes.

T. MAREȘ

O etapă nouă în activitatea Federației Internaționale a Sindicatelor Educatorilor

Recent a avut loc la Damasc, în Republica Arabă Siria, Conferința statutară a F.I.S.E. urmată de sesiunea Comitetului administrativ nou ales.

Conținutul documentelor prezentate de secretariatul F.I.S.E și de comisiile acesteia, precum și intervențiile participanților la discuții au trasat un sugestiv tablou al școlii și cadrelor didactice din toate regiunile lumii, al luptei pe care educatorii din diferite continente, grupați în organizațiile lor sindicale și profesionale, o desfășoară pentru democratizarea și dezvoltarea învățămîntului, pentru asigurarea unor condiții mai bune de muncă și de viață, pentru pace și progres social. A fost demonstrat încă o dată rolul important pe care-l dețin slujitorii școlii și culturii, alături de producătorii bunurilor materiale, în marile victorii repurtate de societatea omenească în mersul ei neîntrerupt pe drumul bunăstării și civilizației. Din analiza contextului general social-politic în care acționează cadrele didactice, a realizărilor înfăptuite și a greutăților întîmpinate în diferitele regiuni ale lumii, se desprinde necesitatea luptei unite a tuturor forțelor progresiste, chemate să-și dea o contribuție din ce în ce mai mare la valorificarea în interesul umanității a tuturor resurselor materiale și spirituale ale omenirii.

În condițiile vieții contemporane, F.I.S.E. își îndeplinește cu succes îndatorirea de a milita pentru consolidarea și lărgirea solidarității internaționale a educatorilor din întreaga lume, de a asigura alianța educatorilor cu clasa muncitoare și cu păturile progresiste pentru înlăturarea dominației politice și economice a monopolurilor și pentru construirea unei noi societăți, lipsite de exploatare, în care învățămîntul, adaptat cerințelor revoluției științifice și tehnice mondiale, să poată contribui din plin la dezvoltarea plenară a capacităților intelectuale și morale ale omului, la fericirea lui. Pe această linie se înscriu multiple manifestări internaționale — conferințe, colocvii, seminarii — organizate direct sau cu participarea F.I.S.E. în perioada care a trecut de la precedenta conferință statutară (Alger, 1965). Dar ceea ce am dori să comunicăm cu deosebire cadrelor didactice și organizațiilor sindicale din țara noastră se referă, mai ales, la activitatea de perspectivă, întrucît atît în fața F.I.S.E. cît și a fiecărei uniuni naționale a educatorilor se deschide o perioadă bogată în acțiuni menite să influențeze în multe privințe dezvoltarea mișcării sindicale și perfecționarea procesului de instruire și educare a tinerelor generații.

În acest sens, F.I.S.E. și-a propus să organizeze sau să sprijine un program apt să contribuie la rezolvarea problemelor specifice care stau în fața organizațiilor sindicale regionale de învățămînt. În America Latină, de exemplu, unde se pun probleme legate de reforma școlară, de lupta contra agresiunii culturale a imperialismului, de apărarea libertăților democratice și a drepturilor sindicale, de autonomia universitară etc., va fi organizat un seminar latino-american care va avea loc în septembrie 1969, în Chile. În Africa, o masă rotundă care va avea loc la sfîrșitul acestui an sau la începutul anului viitor va lua în discuție aspectele luptei pentru lichidarea analfabetismului, rezistența împotriva penetrației neo-colonialismului, pregătirea cadrelor calificate pentru învățămînt, organizarea luptei pentru interesele economice și sociale ale educatorilor. La reuniunea internațională programată pentru anul 1971 într-una din țările Asiei se vor lua în dezbatere situația învățămîntului și drepturile cadrelor didactice, ca și situația femeilor educatoare. Organizațiile sindicale europene vor discuta cooperarea între sindicate, pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice, educația permanentă etc. În legătură cu problemele care privesc securitatea europeană, F.I.S.E. și-a propus să organizeze o acțiune pentru examinarea căilor de folosire a posibilităților de care dispune învățămîntul în scopul educării tineretului în spiritul păcii, al înțelegerii și respectului între popoare.

În afară de activitățile cu caracter regional, F.I.S.E. prevede continuarea și lărgirea acțiunilor pe linia aplicării Recomandării UNESCO-OIM privind soluționarea problemelor generale legate de condițiile sociale și economice ale personalului didactic : aprofundarea în mai mare măsură a aspectelor pe care le determină, în cadrul diferitelor categorii de educatori, schimbările structurale intervenite în dezvoltarea învățămîntului precum și precizarea și difuzarea problemelor legate de modificările impuse pedagogiei de utilizarea mijloacelor tehnice audio-vizuale, progresul psihologiei copilului și a adolescentului, noile scopuri ale educației, de cunoașterea ideilor și realizărilor pedagogiei progresiste etc.

Proclamat „an al educației" de către Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite, anul 1970 va prilejui desfășurarea unui vast program de manifestări înfăptuite din inițiativa sau cu participarea F.I.S.E., pe teme variate privind analiza situației din învățămînt și a cauzelor care o provoacă, stabilirea obiectivelor esențiale, cantitative și calitative ale școlii și cadrelor didactice mărirea creditelor afectate educației, întărirea cooperării internaționale etc.

De o deosebită importanță pentru mișcarea sindicală internațională a educatorilor va fi prin conținutul său, prin caracterul unitar și urmările care i se prevăd pentru întărirea unității de acțiune internațională a cadrelor didactice, cea de a V-a Conferință Internațională F.I.S.E. care va avea loc la Berlin pe tema : „Școala, cadrele didactice și sindicatele din învățămînt în societatea actuală". Bine pregătită din punct de vedere organizatoric, temeinic fundamentată prin conținutul său interesant și cuprinzător, ca și prin valabilitatea concluziilor pe care le va adopta, Conferința va constitui un eveniment plin de consecințe favorabile pentru întreaga activitate a F.I.S.E. Importanța ei rezidă, de altfel, și în suita de activități prevăzute atît în etapa precedentă cît și în cea următoare desfășurării ei, printre care se poate menționa colocviul cu tema : „Influența și aplicarea ideilor lui Lenin asupra educației", organizat în cinstea celei de a 100-a aniversări a nașterii marelui geniu revoluționar.

Participanții la Conferința de la Damasc, reprezentanți ai 26 de organizații sindicale din toate continentele lumii, au ascultat cu mult interes relatările privind preocupările cadrelor didactice din țara noastră care, angajate cu toate forțele și capacitățile lor creatoare în lupta unită a întregului popor pentru făurirea deplină a socialismului întîmpină cel de al X-lea Congres al P.C.R. și cea de-a XXV-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist cu noi realizări în munca de instruire și educare a tineretului. Tabloul luminos și dinamic al dezvoltării și perfecționării învățămîntului românesc, unul din factorii primordiali ai ridicării poporului nostru pe culmile civilizației și progresului uman, a demonstrat în fața delegaților la conferință și, prin ei, a educatorilor lumii atenția pe care partidul și statul nostru o acordă școlii și slujitorilor ei, acelora care prin pregătirea lor profesională și rolul pe care-l îndeplinesc în societate, sînt chemați să-și dea o contribuție cît mai valoroasă la elaborarea și aplicarea în viață a politicii de instruire și educare a tinerelor generații de constructori ai socialismului și comunismului. În măsură corespunzătoare, ca cea mai largă organizație profesională de masă a cadrelor didactice din țara noastră și ca membră a F.I.S.E. Uniunea sindicatelor din învățămînt și cultură din România s-a prezentat în fața Conferinței cu o amplă și variată activitate, din care s-a putut desprinde, atît dorința de a se informa tot mai mult, pe baza participării la acțiuni internaționale și a contactelor bilaterale, în scopul îmbunătățirii propriei munci, cît și hotărîrea nestrămutată de a-și da o contribuție eficientă la îmbogățirea experienței comune în vederea asigurării rolului ce se cuvine învățămîntului și educației în făurirea, prin mijlocirea culturii, a climatului de înțelegere între popoare. În acest sens, subliniind ideea din Raport cu privire la organizarea unei întîlniri a sindicatelor educatorilor din țările Europei, delegația noastră a considerat că o astfel de acțiune ar aduce o contribuție importantă la consolidarea securității pe continentul nostru și a propus discutarea unei teme care ar putea interesa toate organizațiile sindicale de afilieri diferite : „Rolul cadrelor didactice și al organizațiilor lor profesionale în educarea tineretului în spiritul păcii, prieteniei și cooperării între toate statele europene".

O evidentă importanță pentru buna desfășurare a lucrărilor Conferinței a avut poziția delegației sindicatelor noastre în caracterizarea situației politice generale și în precizarea opiniei cu privire la căile de restabilire și consolidare a păcii în lume. Susținînd cu fermitate politica principială, consecventă și constructivă a partidului și statului nostru în problemele internaționale, delegația Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură din România a precizat că un popor care, el însuși lipsit de libertate în anumite momente ale istoriei sale, își construiește acum propria-i fericire bucurîndu-se din plin de binefacerile muncii pașnice, nu poate decît să dorească din toată inima pentru sine și să militeze cu hotărîre pentru a asigura în toată lumea pacea, încrederea și înțelegerea între popoare, sprijinite pe temelia solidă a suveranității și independenței, egalității depline în drepturi și neamestecului în treburile interne.

Documentul final al Conferinței — Rezoluția generală — și atmosfera sobră și prietenească în care s-au desfășurat lucrările au justificat astfel cu prisosință cuvintele din concluziile intervenției principale a delegației noastre : „Ne exprimăm încrederea în spiritul de cooperare care a caracterizat întotdeauna activitatea Federației noastre internaționale și care, evident și cu această ocazie, ne va permite să încheiem cu bune rezultate această Conferință, ceea ce va constitui un ajutor prețios pentru activitatea noilor organe de conducere care vor fi alese. Am dori să asigurăm pe participanții la Conferință că Uniunea Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură din România va face, și în viitor, tot ce va sta în puterea ei pentru a-și aduce contribuția la dezvoltarea și perfecționarea activității F.I.S.E., la creșterea prestigiului și a rolului său în mișcarea sindicală internațională a cadrelor didactice".

C. DRĂGULESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură

În stațiunea tinerilor naturaliști din Timișoara

Olimpiada de matematică

(Urmare din pag. 1)

care se vedea bucuria și căldura, am fost mișcat de amabilitatea românească. Este pentru prima oară cînd vizitez România, dar îmi propun să revin pentru a o cunoaște mai bine.

Olimpiadele de matematică m-au învățat multe. Cred că ele ar trebui să se extindă, perfecționînd mereu forma și stilul problemelor date spre rezolvare.

Mulțumesc României pentru modul cum a organizat acest concurs și cum ne-a primit".

AKE H. SAMUELSEN, profesor la Universitatea din Göteborg — Suedia, ne-a împărtășit bucuria pe care o are pentru faptul că a participat la olimpiadă. „Participarea la cea de-a XI-a olimpiadă de matematică, care s-a desfășurat în România — a declarat d-sa — a fost pentru mine o experiență foarte interesantă. Această întîlnire dintre tinerii și profesorii diferitelor țări a fost deosebit de valoroasă pentru noi. Profesorii și concurenții din delegația suedeză apreciază mult ospitalitatea pe care au găsit-o în România".

„Cea de-a XI-a Olimpiadă internațională de matematică — a spus **HODI ENDRE**, conducătorul lotului din R.P. Ungară — a fost una din cele mai bine organizate. Subliniez îndeosebi atmosfera calmă și prietenească care a dominat în tot cursul Olimpiadei.

Nivelul concursului a crescut simțitor față de anii precedenți. Aceasta se oglindește, pe deoparte, în nivelul mai înalt al temelor concursului, iar pe de altă parte în faptul că premiul I nu s-a acordat decît acelor concurenți care au atins nivelul maximal. Sîntem mulțumiți de rezultatul obținut de echipa noastră, care a luat unul din premiile I.

Excursiile organizate cu prilejul olimpiadei ne-au permis să cunoaștem viața harnicului popor al României, frumusețile țării și succesele vieții sale economice și culturale".

IOSEF MORAVUK, din R.S. Cehoslovacă, ne-a spus : „Olimpiada a fost foarte bine organizată. La fiecare pas am simțit grija atentă a gazdelor noastre. Deși au participat un număr record de țări, organizatorii întrecerii s-au achitat foarte bine de sarcinile lor.

Consider ca un rezultat deosebit de pozitiv al olimpiadei faptul că tineri din 14 țări au legat noi prietenii care, desigur, vor fi continuate în viața personală și în activitatea științifică. Prietenilor noștri români li se cuvin mulțumiri cordiale pentru că, prin grija lor, au înlesnit acest lucru.

Elevii noștri au rămas cu cele mai adînci impresii din vizitarea unor regiuni bogate în frumuseți naturale și istorice și duc cu ei amintiri frumoase despre dezvoltarea socialistă a României.

Ne este greu să exprimăm dragostea cu care am fost înconjurați, atenția și grija pe care ne-au acordat-o cei cu care ne-am întîlnit. Dorim prietenilor noștri români multe succese în construirea minunatei lor țări".

ARY VAN TOOREN, din conducerea delegației olandeze ne-a declarat că din olimpiada actuală a avut de învățat foarte mult cu privire la modul cum vor trebui pregătiți elevii olandezi pentru olimpiadele viitoare și și-a exprimat admirația pentru nivelul la care s-au prezentat tinerii din unele țări, printre care și România. După ce a apreciat ca deosebit de caldă ospitalitatea de care s-au bucurat participanții la olimpiadă a încheiat cu românescul „mulțumesc".

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII-BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

— Șef de lucrări la Catedra de Electrotehnică, disciplina „Instalații electrice, Electrotehnică, pompe și stații de pompare, poziția 8 din statul de funcțiuni.

— Șef de lucrări la catedra de Instalații, disciplina „Instalații sanitare și de gaze", poziția 9 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Construcții hidrotehnice, disciplina „Construcții hidrotehnice" poziția 10 din statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Electrotehnică, disciplina „Automatizări și acționări", poziția 14 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul Rectoratului din București Bd. Republicii nr. 176, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România :

— pentru posturile de șef de lucrări, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial ;

— pentru posturile de asistent în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț, în Buletinul Oficial.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

ANUNȚ

ABSOLVENTELE școlii normale din Buzău, promoția 1941, sînt invitate la întîlnirea de 25 ani de la absolvire, ce va avea loc în Buzău, pe data de 30 august 1969.

Relații : învățătoarea Jeana Antache (Glinischi) Comuna Rosetti, județul Buzău.

BIBLIOTECA

Dicționar de etică pentru tineret

Apariția primului „Dicționar de etică pentru tineret" (Editura politică, 1969), constituie un sprijin de seamă în procesul formării conștiinței socialiste a tinerei generații.

Elaborat de un colectiv de cadre universitare și de cercetători științifici (coordonarea lexico-grafică Luiza Seche ; coordonatoare al volumului Ovidiu Trăsnea, doctor în filozofie) dicționarul abordează, întemeiat pe concepția marxistă despre etică și morală, numeroase domenii lămurind tinerilor atît problemele clasice ale eticii teoretice, cît și cele ale moralei socialiste. El prezintă astfel noțiuni ca „atitudine", „bine", „cerință morală", „datorie morală", „eroism", „formă a conștiinței sociale", „general-uman în morală", „hărnicie", „imperativ moral", „libertate morală" etc.

Cuprinzînd circa 9 000 de termeni, volumul îmbină armonios caracterul științific și bogat informativ cu

un mod de tratare larg accesibil. Termenii sînt deseori exemplificați cu proverbe și zicale din folclorul românesc, în care s-a cristalizat concepția poporului nostru despre sensul vieții, precum și cu maxime și gînduri despre morală ale unor personalități din cultura universală.

Preistoria rachetei moderne

Recent apărută în Editura Academiei, lucrarea „Preistoria rachetei moderne", de D. Todericiu, consacrată studiului prestigiosului manuscris-coligat Varia II 374 din Arhivele de stat de la Sibiu, îmbină două aspecte de obicei neobișnuite la una și aceeași carte. Este, pe deoparte, o dare de seamă riguros științifică a unei cercetări întinse de-a lungul mai multor ani, și pe de altă parte o lucrare de informare și prezentare, o frîntură din istoria tehnicii, dedicată începuturilor unuia dintre cele mai actuale capitole ale sale, cel al rachetei.

Relevarea unor aporturi și lucrări românești fie deloc, fie foarte puțin cunoscute — ca de pildă importantul tratat de artă militară al lui Iacob. Despot, tulburătoarele amănunte date de manuscrisul francez 7239 din Biblioteca Națională de la Paris despre nașterea tunului pe teritoriul Țării Românești, activitatea inginerească a lui Petru Cercel și, în general, demonstrarea utilizării timpurii a pulberii în țările române, ca și citarea părerilor unor călători străini aflați în trecere pe aici — demonstrează că activitatea creatoare de înaltă calificare tehnică a lui Conrad de la Sibiu apare „la locul ei", iar prezentarea realizărilor surprinzătoare ale lui Hanes Walach — acel foarte probabil Ion Românul, ale cărui rețete de pulbere, după recenta lor redescoperire, aveau să facă obiectul unor brevete moderne de propulsanți de rachetă — întărește acest aspect al lucrurilor.

Manuscrisul Varia II 374 a existat în arhivele Sibiului ca atare, de cînd a intrat în ele, sub titlul de „Manuscris privind probleme de artă militară, mașini de război și mașini pirotehnice". Cu toate acestea nimeni nu l-a luat în mînă să vadă ce anume conținea el. D. Todericiu a redescoperit de fapt manuscrisul, iar prin lucrarea recent publicată l-a restituit istoriei științei și tehnicii mondiale și românești. Așa privind lucrurile înțelegem mai ușor marele ecou stîrnit în cercurile de specialiști din întreaga lume.

Cercetarea întreprinsă de D. Todericiu a scos la iveală aspecte care dau coligatului sibian o valoare științifico-muzeistică sporită. Nici celelalte două părți din manuscris, realizate anterior creației lui Conrad de la Sibiu, nu sînt dintre cele obișnuite. În primul rînd, și acest lucru nu fusese nici el știut, prima parte din manuscris este pur și simplu o vetustă CARTE A FOCURILOR DE ARTIFICII ; datată la 1400, ea este cu 29 de ani anterioară celei mai vechi cărți de acest fel știute pînă în prezent

În cea de a doua parte a manuscrisului în care se află înserate capitole traduse din opera lui Vegetius, înainte cu circa un

deceniu ca ea să fi apărut în traducere germană, în incunabulul din Colonia, se etalează și un splendid atlas de artilerie.

Cît despre partea treia din manuscris, demonstrînd că nașterea rachetei multiple a avut loc cu 121 de ani mai devreme, substituindu-l pe Conrad de la Sibiu polonezului Kazimierz Siemienowicz și introducînd în istoria creării rachetei moderne un loc și un an : — SIBIU, 1529 — conduce la o rescriere a părții vechi a acestei istorii.

Examinînd tabloul de filiațiune prezentat de D. Todericiu, ne dăm seama că la Sibiu, în secolul al XVI-lea, exista contextul în care a creat și experimentat acest mare mecanician necunoscut pînă ieri care a fost Conrad Haas. Analizîndu-i opera, repunînd-o în epocă dar și în istoria actuală a științei, D. Todericiu a întreprins o cercetare deosebit de valoroasă. Pe drept cuvînt arată savantul polonez Subotowicz : „Consider că este bine că cele cunoscute de noi despre istoria concepțiilor privind racheta sînt acum mai exacte și mai profunde"

Carte de referință în primul rînd atrăgător scrisă dar în același timp dispunînd de un foarte amplu aparat științific auxiliar, lucrarea lui D. Todericiu constituie o reușită.

Prof. ing. I. IVANOV

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.122

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI – Nr. 1004 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 8 august 1969 | 6 pagini 25 bani

Școala trebuie să dea societății atît buni specialiști, cît și cetățeni înaintați, cu un orizont larg, cu spirit de inițiativă, cu o minte receptivă la tot ce e nou și avansat, cu un înalt spirit de responsabilitate față de îndatoririle sociale.

NICOLAE CEAUȘESCU

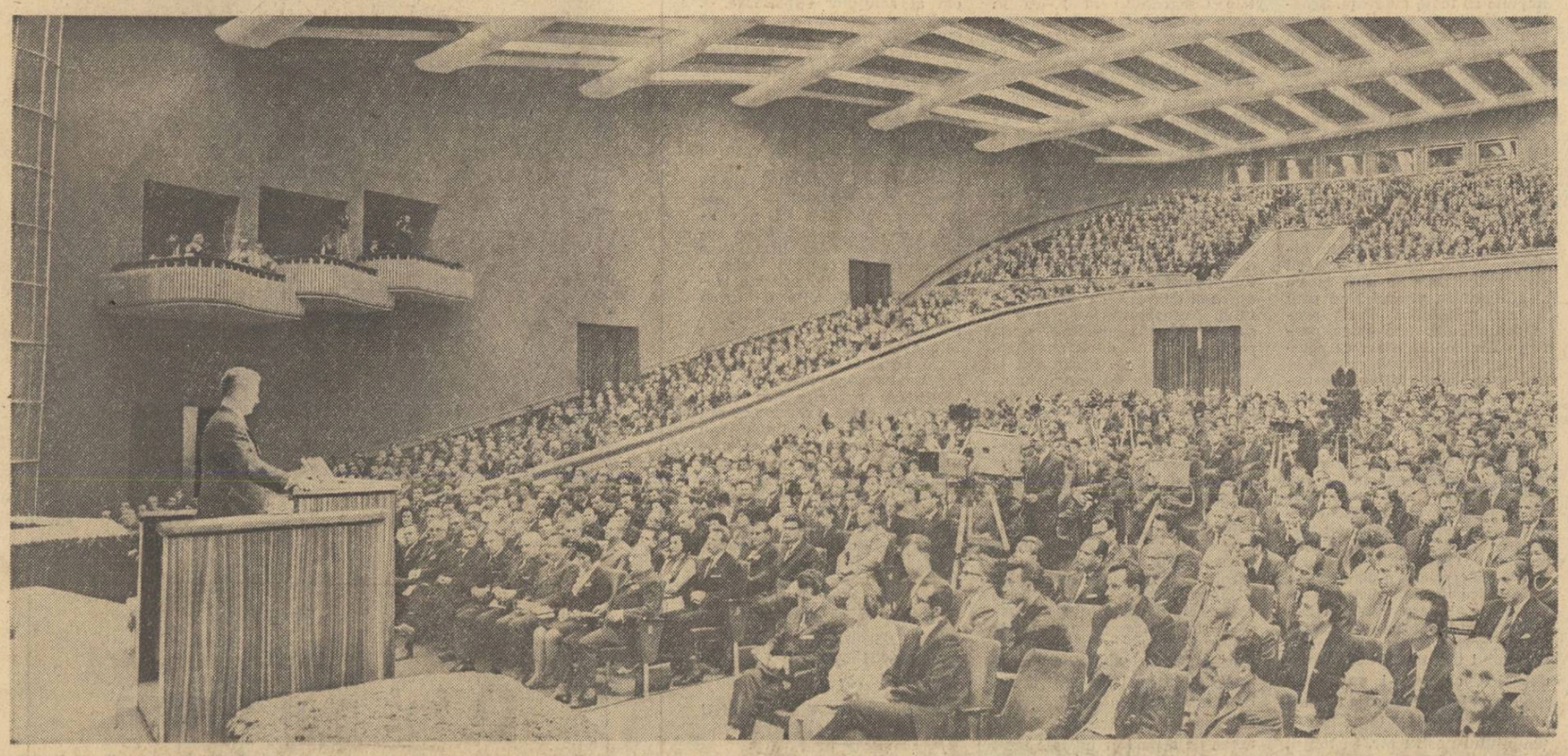

CONGRESUL PARTIDULUI

Poporul nostru trăiește în aceste zile un eveniment de o excepțională importanță, cu profunde și multiple implicații în istoria țării : elaborarea de către cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român a programului dezvoltării multilaterale a României socialiste în perioada 1971—1975 și a liniilor directoare ale dezvoltării țării pînă în 1980.

Întregul popor a urmărit cu o deosebită emoție Raportul C.C. al P.C.R. prezentat Congresului de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Țara este străbătută, de la un capăt la altul, de un sentiment de nemărginită dragoste pentru partidul care a condus și conduce destinele poporului nostru spre înfăptuirea celui mai îndrăznet vis al omului : comunismul. Sub conducerea Partidului Comunist Român, clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea, cu intelectualitatea și celelalte pături sociale, au obținut în dezvoltarea patriei victorii remarcabile. Poporul român a înfăptuit cu succes societatea nouă, socialistă. Alături de toți oamenii muncii, slujitorii școlii simt o puternică mîndrie patriotică pentru marile realizări ale țării noastre, o caldă recunoștință pentru partid, sub a cărui îndrumare înțeleaptă au fost dobîndite.

Programul pe care urmează să-l adopte Congresul al X-lea își propune drept obiectiv fundamental lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnico-materiale a țării, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Aceasta presupune creșterea intensă a forțelor de producție, crearea unei economii avansate, a unei industrii și agriculturi moderne, în stare să satisfacă cerințele mereu sporite ale societății, dezvoltarea susținută a științei, învățămîntului și culturii — factori de bază ai progresului și civilizației, crearea condițiilor în vederea ridicării bunăstării materiale și spirituale a tuturor oamenilor muncii, înfăptuirea repartiției bunurilor produse de societate în spiritul dreptății și echității socialiste, perfecționarea continuă a relațiilor de producție, a organizării societății, crearea cadrului organizatoric care să permită manifestarea în sfera vieții sociale a fiecărui cetățean, participarea tot mai activă a celor ce muncesc la conducerea treburilor țării, lărgirea libertăților, dezvoltarea democrației socialiste. În deceniul următor producția industrială va crește de 2—2,3 ori, agricultura va deveni o ramură cu un accentuat caracter intensiv, venitul național se va dubla ; aceasta va ridica nivelul bunăstării generale în țară. Realizarea acestui program deschide perspective mărețe în fața întregului popor. Prin înfăptuirea societății socialiste multilateral dezvoltate se vor pune baze trainice trecerii treptate spre comunism.

Făcînd o amplă trecere în revistă a principalelor probleme ce urmează să fie rezolvate pentru trecerea în viață a impresionantelor țeluri puse de partid în fața poporului nostru, Raportul prezentat la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu a examinat pe larg sarcinile ce revin slujitorilor școlii, întregului învățămînt în condițiile exigențelor în continuă creștere ale societății socialiste. Aprecierea făcută de secretarul general al Comitetului Central al partidului asupra rolului școlii ca *factor principal de educație a cetățenilor, a întregii societăți în epoca noastră, principal canal de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și formare cetățenească a tinerelor generații* este primită cu un înalt simț al răspunderii de corpul didactic din țara noastră, ferm angajat în lupta pentru înfăptuirea politicii partidului. Slujitorii învățămîntului sînt hotărîți să facă totul pentru ca școala să dea societății buni specialiști, cetățeni înaintați, cu un orizont larg, cu spirit de inițiativă, cu o minte receptivă la tot ce e nou și avansat, cu un nețărmurit devotament față de patrie și partid, față de cauza socialismului.

Perfecționarea multilaterală a învățămîntului este impusă de nivelul actual al societății socialiste, de perspectivele evoluției sale. După cum se știe, partidul a elaborat într-o concepție unitară, în strînsă legătură cu dezvoltarea economică și socială a țării, un program de perspectivă pentru pregătirea cadrelor. Orientarea și cadrul de modernizare a învățămîntului pe o lungă durată de timp este asigurată de Directivele Comitetului Central și de Legea învățămîntului, adoptate anul trecut. Așa cum se subliniază în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congres, *hotărîtoare este acum activitatea organizatorică, practică*. Organele învățămîntului trebuie să acționeze cu promptitudine și eficiență pentru concretizarea hotărîrilor elaborate de partid. Școlii, în înțelesul ei cel mai larg, și fiecărui slujitor al ei le revine sarcina formării și calificării cadrelor de oameni ai muncii de toate categoriile, a noi contingente de specialiști și tehnicieni. Această sarcină este strîns legată de realizarea marilor obiective de progres economic și social, care presupun o înaltă competență, în toate sectoarele și la toate nivelurile. Într-o astfel de optică va trebui să se dezvolte și să se diversifice învățămîntul. În acest scop, generalizarea școlii obligatorii de 10 ani și perfecționarea continuă a învățămîntului liceal reprezintă obiectivele majore ale învățămîntului de cultură generală. Asemenea obiective, de o astfel de amplitudine, impun o serioasă pregătire a tuturor condițiilor — începînd cu baza materială, cu asigurarea cadrelor didactice și sfîrșind cu modernizarea procesului instructiv-educativ. Investițiile în învățămînt care, așa cum se apreciază la Congres, rodesc la scara întregii țări și pe un timp îndelungat, vor trebui să fie mai rațional gospodărite. Aceasta presupune — printre altele — o mai bună proporționare între formele de învățămînt, asigurîndu-se dezvoltarea liceelor de specialitate și dotarea școlilor cu aparatură modernă. Perfecționarea procesului instructiv-educativ va trebui să fie permanent în preocuparea tuturor celor care au răspunderi în această direcție.

În cursul viitorului cincinal se va pune în continuare accentul pe dezvoltarea învățămîntului superior tehnic și economic. Totodată, vor fi perfecționate celelalte ramuri ale învățămîntului universitar, care asigură pregătirea profesorilor, formarea de cercetători pentru științe sociale și umanistice. De asemenea se cere îmbunătățirea permanentă a programelor de învățămînt, eliminîndu-se din ele tot ce este perimat, depășit și punîndu-le de acord cu realizările revoluției tehnico-științifice contemporane, cu cerințele practicii.

De o deosebită însemnătate orientativă pentru fiecare învățător și profesor, pentru întregul învățămînt sînt indicațiile în legătură cu *asigurarea unei strînse legături între școală și viață, între școală și nevoile practicii*. Aceasta înseamnă că activitatea didactică trebuie elaborată astfel încît, paralel cu însușirea cunoștințelor teoretice, viitorii specialiști să aibă posibilitatea să efectueze în anii de studii o temeinică activitate practică de specialitate, care să le permită, după absolvire, să se integreze cît mai rapid în producție, cu randament maxim. În învățămîntul agricol, anul școlar trebuie astfel eșalonat, încît să permită participarea elevilor și studenților la principalele lucrări agricole. Formarea de deprinderi practice și pregătirea tineretului pentru viața socială activă trebuie să constituie preocupări și pentru învățămîntul cu profil teoretic, umanist. Totodată, este necesar ca membrii corpului didactic să aibă legături permanente cu unitățile productive, să participe efectiv la soluționarea unor probleme concrete în domeniul specializării — în activitatea de producție, economică sau social-culturală. Dezvoltîndu-și și perfecționîndu-și necontenit activitatea, școala își va îndeplini mai bine nobila misiune de formare a noilor generații ale patriei, de pregătire a constructorilor de mîine ai socialismului și comunismului pe pămîntul României.

Din Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** la Congresul al X-lea al partidului.

Se știe că o caracteristică fundamentală a dezvoltării societății contemporane este amploarea fără precedent a cunoașterii, dezvoltarea vertiginoasă a tuturor științelor, a volumului de date care oferă cheia înțelegerii fenomenelor naturii, vieții și societății. S-a acumulat un tezaur imens de valori spirituale, de înțelepciune condensată și nici un om care vrea să fie la înălțimea epocii nu mai poate face abstracție de existența lui.

. . . . . .

Efortul pentru însușirea noilor cuceriri ale minții omenești, pentru ridicarea nivelului de pregătire științifică și de cultură generală este astăzi una din trăsăturile distinctive ale omului înaintat, expresia adevăratului spirit de civilizație. Dacă aceasta este o necesitate general umană, cu atît mai pregnantă este ea în societatea noastră. Comunismul este doar chintesența cunoașterii, rodul marilor cuceriri ale științei și culturii, rezultatul acumulării și sintetizării a tot ce a creat mai de preț mintea omului. Marile descoperiri actuale ale fizicii, matematicii, chimiei, electronicii, biologiei, verificate în temerare aplicații practice, fundamentează și mai profund bazele științifice ale filozofiei noastre despre natură și societate. Ele dovedesc mai convingător ca oricînd materialitatea lumii, precum și capacitatea omului de a o transforma, de a adapta natura nevoilor sale, de a spori nemăsurat resursele și bogăția materială a societății.

În concepția noastră, educația socialistă, conștiința socialistă implică atît cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpînirea deplină a profesiunii cît și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric — formarea unei atitudini cetățenești înaintate. Acestor cerințe fundamentale, care se condiționează și se influențează reciproc, trebuie să le răspundă astăzi — în condițiile societății moderne — întreaga muncă de educație desfășurată de partidul și statul nostru.

Desigur, tovarăși, factorul principal de educație a cetățenilor, a întregii societăți în epoca noastră este școala — principalul canal de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și formare cetățenească a tinerelor generații.

Din Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** la Congresul al X-lea al partidului.

Nivelul actual al societății socialiste, perspectivele evoluției sale impun perfecționarea multilaterală a învățămîntului, într-o concepție unitară, pe baza programului de perspectivă de pregătire a cadrelor, în strînsă legătură cu dezvoltarea economică și socială. În acest sens, Directivele Comitetului Central și Legea învățămîntului — adoptate anul trecut — asigură orientarea și cadrul de modernizare a învățămîntului pe o lungă perioadă de timp. Hotărîtoare este acum activitatea organizatorică, practică ; Ministerul Învățămîntului trebuie să acționeze cu promptitudine și eficiență pentru concretizarea hotărîrilor elaborate de partid.

O importantă de prim ordin pentru realizarea marilor obiective de progres economic și social al țării noastre are asigurarea formării și calificării cadrelor de oameni ai muncii de toate categoriile, a noi contingente de specialiști și tehnicieni. Corespunzător acestei cerințe va fi orientată întreaga noastră politică de dezvoltare și diversificare a învățămîntului. În acest scop, este necesar să se asigure îndeplinirea hotărîrii cu privire la generalizarea învățămîntului de 10 ani și perfecționarea continuă a învățămîntului liceal.

În condițiile generalizării școlii de 10 ani se va trece la reducerea duratei de școlarizare în învățămîntul profesional, instruirea elevilor realizîndu-se în principal în producție. Într-o serie de meserii, pregătirea muncitorilor calificați se va înfăptui în special prin ucenicie și alte forme de calificare la locul de muncă. Pregătirea muncitorilor, calificarea cadrelor necesare economiei noastre pun sarcini serioase și în fața ministerelor și conducerilor unităților economice care trebuie să conlucreze strîns în această direcție cu Ministerul Învățămîntului, să organizeze la un nivel mai înalt formele de instruire profesională și tehnico-științifică în întreprinderi. Este necesar să se asigure împrospătarea sistematică a cunoștințelor tuturor celor ce muncesc și, în mod deosebit, perfecționarea continuă a cadrelor de specialitate și de conducere. Trebuie înțeles că în condițiile progresului actual al tehnicii, ale revoluției tehnico-științifice, cunoștințele acumulate cu ani în urmă nu mai pot ajuta pe specialist să-și îndeplinească în bune condiții sarcinile. De aceea, împrospătarea periodică a cunoștințelor este una din problemele de bază ale asigurării progresului economiei, științei și culturii în țara noastră.

În conformitate cu Directivele Comitetului Central, se va pune, în continuare, accentul pe dezvoltarea învățămîntului superior tehnic și economic, în cursul viitorului cincinal acordîndu-se atenție deosebită pregătirii specialiștilor în domenii care reprezintă priorități în tehnologia și activitatea economică modernă. Totodată, vor trebui perfecționate celelalte ramuri ale învățămîntului universitar, care asigură pregătirea profesorilor, medicilor, formarea de cercetători pentru științe sociale și umanistice. Ministerul Învățămîntului, cadrele didactice, consiliile și senatele universitare au datoria să îmbunătățească în permanență programele de învățămînt, fiecare curs, să elimine sistematic tot ceea ce este perimat, depășit, să le pună de acord cu realizările revoluției tehnico-științifice contemporane, cu cerințele practicii.

O sarcină primordială care se ridică în prezent în fața învățămîntului de toate gradele o constituie asigurarea unei strînse legături între școală și viață, între școală și nevoile practicii. Activitatea didactică în învățămîntul mediu și superior trebuie astfel concepută încît, paralel cu însușirea cunoștințelor teoretice, viitorii specialiști să aibă posibilitatea în anii de studii să efectueze o temeinică activitate practică de specialitate, care să le permită, după absolvire, să se integreze cît mai rapid în producție, cu randament maxim. În învățămîntul agricol, anul școlar trebuie astfel eșalonat, încît să permită participarea elevilor și studenților la principalele lucrări agricole. Formarea de deprinderi practice și pregătirea tineretului pentru viața socială activă trebuie să constituie preocupări și pentru învățămîntul cu profil teoretic, umanist. Totodată, este necesar ca membrii corpului didactic să aibă legături permanente cu unitățile productive, să participe efectiv la soluționarea unor probleme concrete în domeniul specializării — în activitatea de producție, economică sau social-culturală. Dezvoltîndu-și și perfecționîndu-și necontenit activitatea, școala își va îndeplini mai bine nobila misiune de formare a noilor generații ale patriei, de pregătire a constructorilor de mîine ai socialismului și comunismului pe pămîntul României.

Din Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** la Congresul al X-lea al partidului.

CU HOTĂRÎRE FERMĂ PE DRUMUL ARĂTAT DE PARTID

Într-o pauză a lucrărilor Congresului

Documentele Congresului — sprijin de mare preț în formarea tinerei generații

Urmăresc cu mare emoție lucrările celui de-al X-lea Congres al partidului. De la început aș vrea să spun că m-a impresional în mod deosebit analiza amplă, profundă și multilaterală făcută în Raportul prezentat Congresului de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C. C. al P.C.R.

Acest Raport are o deosebită valoare teoretică și practică, constituie un important document orientativ pentru activitatea tuturor oamenilor muncii, a întregului popor, pe o îndelungată perioadă. Sînt îndeosebi impresionată de caracterul științific al Raportului, care marchează trecerea la o etapă nouă în dezvoltarea patriei noastre, aceea a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Ca slujitor al școlii am studiat cu deosebită atenție analiza pe care o face Raportul asupra problemelor legate de dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului. Consider pe deplin îndreptățită cerința instruirii și educării elevilor în mai strînsă legătură cu viața socială, cu practica. Desigur că realizarea unei astfel de legături va trebui să pornească încă de la elaborarea programelor școlare, din care în mod imperios trebuie să se elimine tot ce este perimat și să se introducă realizările revoluției tehnico-științifice contemporane. Totodată noi, profesorii care lucrăm la catedră, avem datoria să le formăm elevilor noștri deprinderi practice, să-i pregătim pentru a se integra cît mai rapid în producție, într-o activitate socială utilă. Aceasta înseamnă, firește, că noi înșine va trebui să cunoaștem mai bine producția, problemele ei, înțelegînd că de calitatea pregătirii și a muncii noastre depinde în mod hotărîtor însăși calitatea cadrelor pe care școala le va da țării. Totodată, în activitatea noastră va trebui să-și facă mai mult loc cultivarea aptitudinilor viitorilor specialiști către investigația științifică. Desigur că strădaniile pe această linie vor trebui să fie sprijinite și cu lucrări orientative editate de institutele și societățile științifice ale cadrelor didactice.

Partidul, întregul popor cer învățămîntului să formeze tineretul în spiritul conștiinței socialiste. Sîntem hotăriți să muncim mai mult, mai bine, pentru a transmite elevilor noștri cunoștințe temeinice asupra a tot ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, pentru a-l înarma cu concepția filozofică despre lume a clasei muncitoare — materialismul dialectic și istoric — pentru a-i forma o atitudine cetățenească înaintată.

În întreaga muncă pe care vom reîncepe curînd s-o desfășurăm în mijlocul elevilor ne va fi un sprijin neprețuit marea bogăție de idei pe care o cuprinde Raportul prezentat la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Nu vom precupeți nimic pentru a ne face datoria de slujitori devotați ai școlii, pentru a spori contribuția ei la înfăptuirea mărețului program de dezvoltare a patriei elaborat de Congresul al X-lea.

Prof. ANA COZMIȚĂ
directoarea Liceului nr. 27
din București

O cercetare pedagogică caracterizată prin aplicativitate și eficacitate social-economică

Perspectivele și coordonatele de ordin cultural-economic stabilite în Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al X-lea al partidului situează învățămîntul și cercetarea științifică la nivelul celor mai înalte responsabilități. Într-o etapă de transformări profunde și accelerate, cînd țelul suprem al politicii partidului îl constituie societatea socialistă multilateral dezvoltată, superioară din toate punctele de vedere societății capitaliste, învățămîntul, cu toate formele sale, a devenit generatorul unui fond de inestimabilă valoare, constituit din idealuri, capacități și deprinderi, fond care garantează atingerea țelurilor și a obiectivelor urmărite.

Eficiența învățămîntului este condiționată astăzi, într-o măsură mult mai mare decît în trecut, de gradul de organizare și de calitatea lui și, prin aceasta, de conducerea și orientarea procesului instructiv-educativ pe baza cercetării științifice. Așa cum se subliniază pregnant în documentele Congresului al X-lea, o viață cultural-politică complexă și o economie modernă pretind învățămîntului adaptări prompte și continui la exigențele prezentului și ale viitorului. Un învățămînt aflat în transformare generează probleme, iar problemele așteaptă soluții științifice echilibrate și bine verificate.

Responsabilitățile cercetării pedagogice cresc, iar o perfecționare a stilului și a atitudinii față de domeniul propriu ei se impune cu toată evidența. Școala pretinde nu numai și nu în primul rînd un număr de studii și lucrări pe teme preferate de cercetători, ci o soluție pedagogică completă, unitară și multilateral verificată, soluție avansată sub raport teoretic și adecvată exigențelor prioritare ale învățămîntului nostru. Dacă, așa cum se observă în documentele Congresului al X-lea, școala sprijină eficient dezvoltarea socială numai în măsura în care își perfecționează sistematic conținutul și tehnicile didactice, atunci efortul cercetării pedagogice se valorifică și va fi apreciat în primul rînd prin prizma sprijinului oferit progresului școlii. Societatea pretinde deci o cercetare caracterizată prin aplicativitate și eficacitate social-culturală, capabilă să propună, astăzi, soluții care se vor dovedi bine gîndite în confruntarea cu exigențele viitorului.

Cercetarea pedagogică s-a angajat în ultimii ani într-o relație nouă cu școala, orientîndu-se ferm spre domeniul aplicativ. Ea a propus noile planuri de învățămînt ale școlii de 10 ani și ale liceului, a elaborat, într-o concepție și o perspectivă pedagogică unitară, sistemul de programe al claselor I-X și IX-XII pentru învățămîntul de cultură generală. Ea a propus Ministerului trei tipuri de fișe pedagogice, oferindu-i posibilitatea de a alege în funcție de trebuințele și posibilitățile învățămîntului nostru etc. Și totuși, schimbarea cerută de documentele Congresului al X-lea în sfera cercetării științifice privește și pedagogia, chemată să se înscrie deplin și eficient în efortul cultural-științific făcut de statul nostru.

Pentru a se putea constitui sub forma unui program cu obiective, etape și finalizări în perfect acord cu sarcinile și perspectivele învățămîntului, cercetarea pedagogică are datoria să realizeze, în toate compartimentele sale, trecerea de la teme secundare și lipsite de perspectiva unei finalizări imediate spre probleme fundamentale, esențiale pentru perfecționarea și dezvoltarea învățămîntului. Această trecere nu ar fi satisfăcătoare și nu ar fecunda practica școlară dacă, simultan, nu s-ar trece de la un stil și un ritm lăsate de regulă la aprecierea cercetărilor, la o determinare riguroasă a etapelor, a metodologiei muncii în echipe și a finalizărilor. Altfel, cercetarea pedagogică se va găsi la un moment dat descoperită și neputincioasă în fața exigențelor în creștere ale învățămîntului, chiar dacă ea ar fi dat un număr de studii interesante, ingenioase și frumos scrise.

Este totodată evident faptul că, între comanda socială, între exigențele domeniului și interesele sau preferințele speciale ale cercetătorilor este posibilă o sinteză. De altfel, cea mai înaltă datorie și cea mai durabilă satisfacție a specialistului nu este și nu trebuie să fie aceea de a publica cît mai mult și mai des, ci aceea de a fi un om al soluțiilor superioare. E mult mai ușor să scrii, pe bază de erudiție, un studiu sau o lucrare, decît să pui o problemă și să dai o soluție. Depistarea problemelor deschise, ierarhizarea și soluționarea lor rămîne piatra de încercare a formației cercetătorului. Sinteza între ceea ce este necesar și ceea ce este dorit sau preferat de cercetător este lesne realizabilă în domeniul pedagogiei — știință fundamental-aplicativă a educației — fiindcă totalitatea soluțiilor trebuie să beneficieze de un același suport teoretic.

Deci, cercetările aplicate trebuie să se dezvolte pe urma unor cercetări fundamentale, cu pronunțat caracter filozofic; totodată, pentru a se putea înscrie într-un sistem transferabil în întreaga rețea școlară, totalitatea experiențelor ameliorative pentru o disciplină sau alta, pentru un domeniu sau altul al educației, au nevoie de o perspectivă logic-pedagogică unitară.

Pentru a-și îndeplini misiunea social-culturală cu care este învestită, pentru a fi mereu un factor de progres al învățămîntului, cercetarea pedagogică are datoria să se organizeze sub forma unui program prospectiv și realist și să adopte ritmul și stilul promovat de dezvoltarea multilaterală a societății noastre.

Conf. dr. GEORGE VĂIDEANU
directorul Institutului
de științe pedagogice

Moment din timpul unei ședințe a Congresului

O tot mai strînsă legătură a școlii cu viața, cu practica

Documentul de excepțională valoare teoretică și practică de care am luat cu toții cunoștință în aceste zile — Raportul prezentat Congresului de secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu — prefigurează făurirea societății socialiste multilateral dezvoltată care va pune baze trainice trecerii treptate spre comunism — visul măreț al întregii omeniri. Citind acest document am reținut caracterul profund științific al modului în care concepe partidul nostru dezvoltarea în continuare a economiei naționale și a întregii activități destinate să ridice patria noastră socialistă pe noi trepte de cultură și civilizație. Țelurile măreție propuse poporului nostru de cel mai desăvîrșit generator de energie creatoare — Partidul Comunist — ne umplu inimile de bucurie.

Ca dascăl care muncesc în învățămînt de aproape un sfert de veac m-am oprit în mod deosebit asupra acelor pasaje din Raport care se referă la sarcinile de viitor ale școlii. Va trebui, desigur, să facem totul pentru ca munca noastră, menită să asigure însușirea de către tînăra generație a marilor cuceriri ale minții omenești, să rodească în activitatea practică pentru care o pregătim.

Înfăptuirea școlii generale obligatorii de 10 ani constituie, în această direcție, un moment de însemnătate istorică pentru învățămîntul nostru. Se impune totodată ca, așa cum se subliniază în Raport, să se asigure perfecționarea continuă a învățămîntului liceal prin punerea de acord a programelor cu realizările revoluției tehnico-științifice — proces care se află în plină desfășurare — și să se realizeze o tot mai strînsă legătură a școlii cu viața, cu practica. Aceasta nu numai pentru că o bună parte din absolvenții liceelor trec direct la munca productivă, ci și pentru a facilita formarea deprinderilor și a cultiva înclinațiile celor care își continuă pregătirea pe treptele superioare de învățămînt.

În centrul atenției fiecărui profesor vor trebui să stea, desigur, și problemele legate de educația tineretului școlar. Așa cum ne-a cerut în repetate rînduri secretarul general al C.C. al partidului, avem datoria să petrecem în afara lecțiilor o mai mare parte de timp în mijlocul elevilor, al celor pe care îi formăm și îi pregătim pentru viață. Pe această cale vom face, neîndoielnic, mereu mai eficientă munca noastră îndreptată spre cultivarea devotamentului nețărmurit al elevilor pentru patrie, pentru partidul comunist, pentru cauza socialismului.

Sînt convins că în contextul actual al vieții interne și externe a României socialiste întreaga activitate instructivă și educativă pe care o desfășoară școala are cele mai bune premise de succes din întreaga istorie a învățămîntului românesc. Într-adevăr, marile succese obținute de popor în toate domeniile de activitate, sub înțeleaptă conducere a partidului, condițiile create învățămîntului, generatoare de mîndrie patriotică, constituie, în același timp, un puternic stimulent de autodepășire. Odată cu angajamentul de a răspunde cu devotament chemărilor conținute în Raportul prezentat la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu, îmi exprim încrederea nețărmurită și aderiunea deplină la întreaga politică internă și externă promovată de partidul și statul nostru.

Prof. GH. CHELĂRESCU
Drăgășani, jud. Vîlcea

Vom educa tineretul pentru o muncă utilă patriei, poporului

Raportul Comitetului Central al P.C.R. prezentat Congresului al X-lea al partidului de tovarășul Nicolae Ceaușescu are o mare și importantă valoare orientativă pentru activitatea tuturor oamenilor muncii din patria noastră. Ca slujitor al învățămîntului, lucrînd în aparatul de îndrumare și control, mă voi referi la cîteva probleme care mi-au atras în mod deosebit atenția.

Am reținut, din capitolele care se referă la problemele de învățămînt și educație, cerința stringentă ca școala să asigure competența tuturor cadrelor pe care le pregătește. Faptul că realizarea marilor obiective de progres economic și social al țării noastre este condiționată de formarea și calificarea cadrelor de lucrători de toate categoriile, a specialiștilor și tehnicienilor, creează mari răspunderi pentru slujitorii învățămîntului de toate gradele. Inspectoratele școlare județene vor trebui, în consecință, să întărească și să aprofundeze în mod corespunzător îndrumarea și orientarea școlilor și cadrelor didactice în vederea ridicării nivelului instrucției și educației. Sarcini deosebite, de urgență actualitate, ne revin, pe această linie, în legătură cu generalizarea învățămîntului de 10 ani. Va trebui să ne ocupăm cu cea mai mare atenție de orientarea pregătirii pe care școala de 10 ani urmează să o dea elevilor ei, de nivelul instruirii și educării acestora.

Am reținut, de asemenea, importanța deosebită care se acordă eficienței investițiilor în domeniul învățămîntului. Nouă ne revine obligația de a lua măsuri ca aceste investiții să fie gospodărite cît mai rațional, astfel încît să se asigure dotarea școlilor cu aparatură modernă, în măsură să faciliteze cunoașterea profundă a problemelor ridicate de revoluția tehnico-științifică contemporană. În acest sens Inspectoratul școlar județean Suceava va amenaja 3 laboratoare model, la Cîmpulung, la Rădăuți și la Fălticeni, care vor deveni și centre de schimb de experiență pentru cadrele didactice, asigurînd totodată predarea lecțiilor la nivelul modern impus de actualele cerințe științifice. În același scop al modernizării aparaturii didactice vom înființa un atelier de confecționat material didactic, pe lîngă Grupul școlar profesional și tehnic din Suceava, atelier care va stimula totodată creația în acest domeniu.

Perfecționarea învățămîntului nostru este strîns legată de perfecționarea însăși a corpului didactic. Inspectoratelor școlare județene le revin în această direcție răspunderi mult mai mari decît pînă în prezent, ele trebuind să devină un focar în care se concentrează ideile și inițiativele pedagogice valoroase, pentru a iradia apoi în toate școlile. Va trebui, de asemenea, să găsim mijloace și posibilități sporite pentru ca procesul de instrucție să fie cît mai strîns legat de educarea elevilor în spiritul muncii practice, utile poporului, patriei, așa cum ne cer documentele celui de-al X-lea Congres al partidului.

EUGEN PLEȘA
inspector general al Inspectoratului școlar județean Suceava

PREOCUPARE STĂRUITOARE PENTRU ȘCOALA GENERALĂ DE 10 ANI

Manualele școlare în stadiu avansat

În vederea deschiderii cursurilor claselor a IX-a ale școlii de 10 ani, Editura didactică și pedagogică a pregătit 38 de titluri de manuale școlare, care se editează într-un tiraj total de aproximativ 500 000 de exemplare. Aceste manuale, în valoare de circa 4 milioane lei, care vor fi distribuite gratuit elevilor, se află într-un stadiu

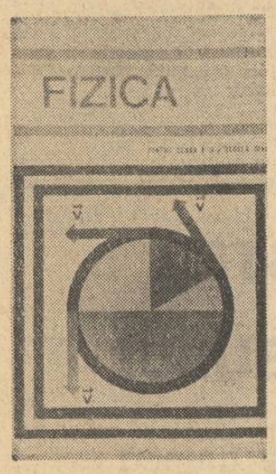

avansat al procesului editorial, unele din ele chiar la sfîrșitul acestui proces. Fizica sau Chimia, de exemplu, au ieșit deja de sub tipar și au primit „bunul de difuzare". Altele, cum ar fi Matematica, Agricultura, Biologia și altele, le urmează îndeaproape, investite cu dreptul la „bun de tipar".

Conform concepției care stă la baza învățămîntului de 10 ani, exprimată în planul de învățămînt și în programele școlare, manualele au fost astfel concepute încît să asigure o cultură generală dezvoltată și, în același timp, să dea elevilor elemente de pregătire tehnică-practică, în vederea orientării lor profesionale. La pregătirea amplă și multilaterală a elevilor vor contribui desigur — alături de manualele de istoria literaturii române, de matematică, fizică, chimie, biologie etc. — manualul „Cunoștințe social-politice", care va include noțiuni de economie politică, socialism științific și cunoștințe despre principalele momente din istoria Partidului Comunist Român și a mișcării muncitorești din țara noastră. Întrucît majoritatea absolvenților școlii generale își vor continua studiile în școli profesionale sau se vor califica în producție, manualele pun un deosebit accent pe caracterul aplicativ al cunoștințelor. În același sens, manualul de electrotehnică îi va familiariza cu noțiunile de bază ale acestei discipline.

Autorii și editorii au fost de asemenea preocupați să asigure manualelor un pronunțat caracter educativ, urmărind valorificarea multiplelor valențe educative ale fiecărui obiect de învățămînt.

Căutînd să răspundă — atît prin modalitatea selectării cunoștințelor științifice, cît și prin aceea a organizării lor după criterii metodice și pedagogice — la marile cerințe care stau la baza înfăptuirii învățămîntului obligatoriu de 10 ani, manualele școlare își vor da desigur aportul la realizarea acestui mare pas înainte al școlii românești contemporane.

ANDREI MANOLIU

Măsuri pentru dotarea laboratoarelor

Printre acțiunile inițiate de inspectoratul școlar al județului Hunedoara pentru asigurarea deschiderii cu succes a cursurilor în clasele a IX-a ale școlii generale de 10 ani un loc important l-a ocupat organizarea și dotarea cu material didactic. O primă acțiune în această privință a fost stabilirea necesarului de material didactic al fiecărei școli, în raport cu normativul de înzestrare alcătuit de direcția de specialitate din Ministerul Învățămîntului. În funcție de aceste necesități, comenzile de material didactic pe anul 1969 adresate I.M.D.-ului au fost suplimentate cu suma de 125 000 lei, alocată din rezerva bugetară a Consiliului popular județean.

Pentru ca întreg materialul didactic cuprins în inventarul actual al laboratoarelor să se găsească în perfectă stare de funcționare din prima zi de cursuri, tehnicienii care lucrează la atelierul de material didactic de pe lîngă inspectoratul școlar județean s-au deplasat în toate școlile unde vor funcționa clase a IX-a, în scopul de a pune la punct toată aparatura. Întreagă această acțiune va fi pe deplin încheiată pînă la data de 10 septembrie. Străduinii intense se desfășoară și pe planul amenajării atelierelor și sălilor de lucru pentru desfășurarea activităților tehnico-practice.

Datorită acestor măsuri au fost create toate condițiile pentru ca, în general, școlile unde vor funcționa clase a IX-a să dispună de laboratoare bine utilate și, în unele cazuri, și de ateliere pentru efectuarea tuturor demonstrațiilor și experiențelor prevăzute în programele de fizică, chimie, științe biologice etc., precum și pentru desfășurarea unor activități practice. Se remarcă în mod deosebit rezultatele pozitive obținute în organizarea laboratoarelor la școlile generale din Geoagiu și Sarmisegetuza, la Școala generală nr. 1 din Brad, la Școala generală nr. 1 din Petroșani. În amenajarea atelierelor și sălilor de lucru pe primul loc se clasează, pînă în prezent, municipiul Hunedoara.

O altă inițiativă valoroasă a inspectoratului școlar județean Hunedoara o constituie și organizarea unui curs scurt cu toți laboranții școlilor de 10 ani, curs în care aceștia au fost instruiți de către profesorii de specialitate și de către tehnicieni în mînuirea aparatelor și instalațiilor moderne pe care le vor primi laboratoarele, astfel încît aceste cadre auxiliare să devină cu adevărat colaboratori de nădejde ai profesorilor.

M. FLORIN

Acțiuni în sprijinul predării

Toate cele 42 de clase a IX-a care, la 15 septembrie, vor începe să funcționeze în județul Buzău vor fi încadrate la disciplinele de bază numai cu profesori avînd o calificare superioară. Acest fapt este, fără îndoială, rezultatul activității desfășurate de inspectoratul școlar al județului în vederea creării unor condiții cît mai bune de desfășurare a muncii instructiv-educative în școlile generale de 10 ani. Pretutindeni — în comuna Berca, în comunele Cătina, Vîlcele, Bălăceanu etc., ca să nu mai vorbim de orașul Buzău — au fost repartizați la clasele a IX-a profesori cu studii universitare. Printre ei se numără și multe cadre tinere, cu bună pregătire de specialitate și pedagogică și totodată, cu evidente posibilități de dezvoltare.

Pentru înarmarea cadrelor care vor preda în clasele a IX-a ale școlii de 10 ani cu toate elementele necesare desfășurării cu succes a procesului instructiv-educativ, inspectoratul școlar pregătește, pentru începutul lunii septembrie, un amplu instructaj la care vor fi prezentate temele cuprinse în programe, la fiecare disciplină, în trimestrul I, dîndu-se indicații de conținut și metodice în legătură cu predarea acestora.

Urmărind să acorde profesorilor clasei a IX-a un ajutor cît mai concret pe tot parcursul anului de învățămînt, inspectoratul școlar al județului Buzău își propune să organizeze pentru acești profesori cercuri pedagogice aparte, pe specialități. Aceste cercuri ar urma să funcționeze la centrul de județ și să beneficieze de sprijinul celor mai buni profesori-metodiști din licee, precum și de sprijinul unor cercetători de la Institutul de științe pedagogice și al unor cadre didactice din învățămîntul superior, cărora li se vor adresa invitații speciale. De asemenea, în scopul informării cadrelor didactice asupra specificului predării anumitor teme nou introduse în programele și manualele școlare se preconizează alcătuirea și difuzarea pe parcursul anului școlar a unor materiale metodice elaborate prin grija inspectoratului.

AL. C.

REALITĂȚI ALE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI NOSTRU

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ PRINDE TEREN TOT MAI LARG ÎN ȘCOALĂ

Cercetarea — o activitate care atrage mereu forțe noi din rîndul cadrelor didactice

Expresie elocventă a capacităților de creație științifică ale învățătorilor și profesorilor, a orientării școlii noastre pe coordonatele progresului științific contemporan, a îmbinării organice a activităților didactice cu cercetarea pedagogică și de specialitate, sesiunile de comunicări științifice ale cadrelor didactice organizate de inspectoratele școlare și-au manifestat larg în acest an prezența în viața învățămîntului. La sfîrșitul anului școlar asemenea sesiuni s-au desfășurat nu numai în județe ca Iași, Argeș, Brașov sau Galați, unde există centre universitare și experiență în activitatea de cercetare științifică, ci și în județe în care experiența de cercetare este mai redusă, ca județele Olt, Maramureș sau Gorj. Fapt îmbucurător, au început să se organizeze sesiuni de comunicări și simpozioane și în licee și chiar în unele școli generale.

Întreaga activitate de organizare și desfășurare a sesiunilor de comunicări s-a bucurat de sprijinul deosebit al organelor locale de partid și de stat, de interesul și concursul permanent al Ministerului Învățămîntului, acordat prin intermediul unor cadre de conducere și al unor cercetători cu experiență din Institutul de științe pedagogice, de sprijinul Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, ca și de ajutorul institutelor de învățămînt superior. De pildă, cadrele didactice ale universității timișorene au dat numeroase consultații profesorilor arădeni în perioada elaborării și definitivării lucrărilor și au participat personal cu comunicări și referate la sesiunea județeană a acestora, asigurîndu-i astfel o ținută științifică mai înaltă. Ar fi fost de dorit, pe această linie, un sprijin mai amplu, și din partea societăților științifice ale cadrelor didactice.

Ce pare a fi caracteristic pentru etapa actuală

Spațiul de care dispunem nu permite o analiză amplă, pe plan științific și didactic, a sesiunilor care s-au desfășurat. De altfel, considerăm și prematură o asemenea analiză. Dorim să consemnăm însă unele trăsături generale care ne-au apărut drept caracteristice.

Ni se pare astfel demnă de subliniat tematica actuală pe care au abordat-o numeroase lucrări: „Însușirea conștientă a reprezentărilor matematice de către copiii de vîrstă preșcolară" (județul Arad), „Materiale didactice noi și procedee didactice privind instruirea și educarea copiilor de 6 ani în clasa I" (județul Iași), „Importanța cunoașterii mediului de activitate și de viață al elevilor pentru aplicarea principiului tratării lor individualizate și diferențiate în procesul instructiv-educativ" (județul Arad), „Rolul educației estetice în formarea personalității elevilor din liceele de specialitate" (județul Gorj) etc. Lucrările cu aceste teme pot constitui capitolele unor culegeri pedagogice de evident interes pentru cadrele didactice. Demne de semnalat ni s-au părut și unele lucrări de specialitate, mai ales din domeniul istoriei, geografiei și științelor biologice: „Studiul solurilor din zona de deal a județului Arad", „Cîteva aspecte din biologia și ecologia dăunătorilor plantelor cultivate în depresiunea Tg. Jiu", „Studiul fizico-geografic al depresiunii Cîmpu Mare", „Observații asupra modului de polenizare a celor mai frecvente plante din zona Drăgășani", „Urme de viață veche pe pămîntul județului Olt", „Contribuții cu privire la dezvoltarea cetății Ineu", „Rolul grupării literare și politice «Vrerea» în lupta antifascistă", „Dezvoltarea mineritului la Baia Mare pînă în sec. XVIII-lea" etc.

Chiar dacă, în această etapă de început, sesiunile au o amploare restrînsă, ele se soldează cu rezultate dintre cele mai bune pe planul stimulării cadrelor didactice în activitatea de cercetare. „Sesiunea de comunicări desfășurată recent în județul nostru — ne-a spus prof. **Iosif Mărcușanu**, inspector școlar șef al județului Argeș — a dat un puternic avînt investigației științifice a cadrelor didactice, lucru dovedit nu numai prin activitatea celor care au prezentat lucrări, ci și prin intervențiile competente la discuții. Lucrările sesiunii ne-au permis inventarierea forțelor capabile să întreprindă pe viitor lucrări valoroase de cercetare — în special în domeniul științei pedagogice și al didacticii — și să reflectăm la perspectivele unor cercetări multidisciplinare, asociate. Țin să remarc în mod deosebit prezența — ca autori de comunicări și ca participanți — a unui număr important de cadre didactice din mediul rural, prezență care a relevat largile posibilități de afirmare ale acestora. Ne propunem ca pe viitor să insistăm și mai mult pentru antrenarea în cercetarea științifică a unor cadre din mediul rural, socotind aceasta drept o cale eficientă pentru ridicarea de ansamblu a nivelului învățămîntului la sate".

Cîteva observații cu privire la trăsăturile caracteristice și tendințele manifestate în cadrul sesiunilor județene de comunicări ne-a oferit o discuție cu dr. **Dumitru Muster**, secretar științific al Institutului de științe pedagogice. „O caracteristică a sesiunilor de comunicări județene — a ținut să sublinieze interlocutorul nostru — este faptul că lucrările prezentate s-au orientat atît în direcția valorificării resurselor pedagogice și didactice, cît și în direcția studierii unor probleme de specialitate științifică. Am remarcat orientarea modernă a multora dintre lucrările care au abordat teme de cercetare pedagogică, didactică și metodică, axate pe direcțiile esențiale ale dezvoltării în perspectivă a învățămîntului nostru".

Biblioteca centrală universitară oferă cadrelor didactice un vast material de documentare și informare științifică

Pentru a face pasul următor

Desfășurarea pe mai departe și deplina valorificare a potențialului intelectual și a acumulărilor de experiență pe care le includ cercetările științifice efectuate de cadrele didactice de la catedră presupun concentrarea pe viitor a capacităților și forțelor existente pentru soluționarea calitativ superioară a cîtorva importante probleme.

Se impune, astfel, să se asigure tuturor lucrărilor, pe lîngă o valoroasă fundamentare teoretică și faptică, o cît mai amplă și imediată utilitate. Lucrările de acest fel ar trebui să fie, ca să folosim o analogie, ceea ce sînt în sfera producției inovațiile: unele par destul de simple dar își dovedesc o eficiență deosebit de mare. Institutul de științe pedagogice, forurile competente de cercetare vor trebui să insiste pe linia unei asemenea îndrumări a studiilor de specialitate efectuate de practicienii de la catedră. Căci există tendința ca, în anumite lucrări, interesante tematic problemele să fie tratate într-un mod abstract, desprins de necesitățile muncii în școală.

Valorificînd virtuțile evidente ale primelor sesiuni județene de comunicări ale cadrelor didactice, organizatorii viitoarelor sesiuni vor trebui să evite ca alături de lucrări avînd calități veritabile de cercetare să figureze și materiale de circumstanță. Este de prisos să argumentăm, credem, că o asemenea orientare de minimă rezistență este negativă nu numai datorită faptului că duce la scăderea ținutei științifice generale a unei sesiuni de comunicări, ci și pentru că poate constitui un exemplu prost prin antrenarea altor învățători și profesori către efectuarea de lucrări cu caracter formal.

★

Considerat în ansamblul său, bilanțul primelor sesiuni de comunicări științifice ale cadrelor didactice este net pozitiv. Aceste manifestări au dezvăluit un impresionant potențial de cercetare și creație existent în rîndul cadrelor care lucrează nemijlocit în școală și a deschis căile valorificării la un nivel superior a acestui potențial.

M. ALEXANDRU

seo ven te

Teatru — tineret — educație

Recentul festival al spectacolelor de teatru pentru tineret și copii, organizat la Piatra Neamț din inițiativa comitetului județean pentru cultură și artă și a Teatrului tineretului din localitate, sub egida Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, a fost prima manifestare teatrală de mare amploare închinată formării publicului tînăr. Conceput ca un omagiu adus celui de-al X-lea Congres al P.C.R. și celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei noastre, festivalul a reprezentat o expresie a preocupărilor legate de înfăptuirea sarcinilor ce decurg din hotărîrile C.C. al P.C.R. privind îmbunătățirea muncii educative în rîndurile tineretului. Punînd în atenția slujitorilor scenei unele din problemele de stringentă actualitate pe care le implică educația tinerei generații, el a creat în același timp condiții pentru un rodnic schimb de experiență și opinii.

Festivalul a reunit cîteva ansambluri de teatru ale căror preocupări de repertoriu vizează tinerii spectatori. În primul rînd, cele 4 scene naționale ale țării — „I. L. Caragiale" din București (cu spectacolul Cine ești tu? de Paul Everac), „Vasile Alecsandri" din Iași (cu Troienele de Euripide) Național din Cluj (cu Hora domniței de Radu Stanca) și Național din Craiova (cu Nu sînt Turnul Eiffel, de Ecaterina Oproiu). Au participat, de asemenea, teatrele „Ion Creangă" (cu Poveste neterminată de Alecu Popovici), „Țăndărică" (cu Micul prinț de Saint Exupéry), Studioul Institutului de teatru (cu Ciocîrlia de Anouilh) și ultimul, dar nu și cel din urmă, Teatrul Tineretului din orașul gazdă (cu Omul cel bun din Siciuan de B. Brecht). Marele număr de premii — oferite de C.S.C.A., Consiliul Național al Organizației Pionierilor, ziarul „Scînteia tineretului" și publicația „Săptămîna culturală a Capitalei" — au încununat cele mai reușite participări regizorale și actoricești.

Festivalul a fost dublat de simpozionul „Teatrul și tineretul", desfășurat sub egida Centrului de cercetări pentru problemele tineretului din București. Simpozionul a prilejuit dezbateri la care au participat numeroși oameni de teatru, critici, filozofi, sociologi, pedagogi, psihologi, esteticieni, reprezentanți ai presei. Dezbaterile, care au vizat dramaturgia pentru tineret, raportul dintre teatru și tînăra generație, ca și unele aspecte ale relațiilor dintre teatru și tinerii creatori, au evidențiat preocuparea pentru sporirea contribuției activității cultural-artistice la dezvoltarea conștiinței socialiste a tinerei generații. S-a afirmat încă o dată necesitatea unui teatru pentru tineret cu spectacole de cultură, realizate la un înalt nivel artistic.

IRINA VRABIE

În taberele speciale de la Sinaia

Începînd să-și creeze o tradiție, taberele de vacanță care reunesc elevi cu aceleași aptitudini și interese, organizate de Ministerul Învățămîntului în colaborare cu Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Comitetul Central al U.T.C. desfășoară o activitate deosebit de interesantă și atractivă, contribuind tot mai mult la formarea profilului spiritual al viitorilor intelectuali.

În tabăra de la Sinaia, de exemplu, unde s-au întîlnit peste 650 de elevi din licee și școli profesionale, premianți ai concursurilor de matematică, fizică, chimie și literatură română, au loc, în afara obișnuitelor acțiuni cu caracter recreativ — de altfel foarte plăcute — pasionante discuții „de specialitate", schimburi de experiență, confruntări în ce privește pregătirea școlară permanentă, orientarea profesională etc. Deosebit de prețuite de elevi au fost ceasurile cînd și-au împărtășit sentimentele, gîndurile de viitor, cînd au evocat emoțiile participării la concursuri și bucuria succeselor. De neuitat vor rămîne pentru ei întîlnirile cu personalități ale vieții științifice și culturale ale țării noastre.

Acțiuni deosebit de interesante s-au desfășurat și în tabăra care a reunit, tot la Sinaia, pe fruntașii concursului cultural-artistic. Aici muzica și dansul, cîntecele soliștilor, versurile au umplut împrejurimile de voie bună.

Întreaga activitate din aceste tabere a însemnat un omagiu călduros adus Partidului Comunist Român în pragul celui de al X-lea Congres și patriei noastre în ajunul sărbătoririi unui sfert de veac de la Eliberare.

Prof. CONSTANȚA BÂRBOI

Premii pentru cineaștii amatori din învățămînt

După cum se știe, recent s-a încheiat la București faza finală a primului festival republican al cineaștilor amatori, în cadrul căruia juriul a vizionat 144 de filme.

Importante succese au înregistrat la acest festival reprezentanții cineclubu rilor din învățămînt. Astfel, cineclubul Sindicatului învățămînt din București a fost distins cu premiul I pentru filmul artistic „Așteptarea" care a dovedit certe calități. Același cineclub a primit cel mai important premiu la categoria filmelor de animație, acordat producției „Y-1". Premiul pentru cel mai bun film științific a fost acordat documentarului „Împotriva întunericului", realizat de cineclubul sindicatului din Institutul medico-farmaceutic din București.

Reprezentanții cineclubu rilor din învățămînt au obținut și însemnate premii speciale. Ioan Petcu, de la cineclubul Sindicatului învățămînt București a primit premiul pentru imaginea, iar filmele „E pur si muove", realizat de cineclubul Casei pionierilor din Reșița și „Fata cu zestre", producție a cineclubului Sindicatului învățămînt din București au obținut premiile Asociației cineaștilor.

Soli ai artei amatoare

Între 9—18 august, Bucureștiul va găzdui finala celei de a IX-a ediții a concursului republican al formațiilor artistice de amatori de la orașe și sate. Organizat de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, de Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist și Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești, concursul înmănunchează talentul și pasiunea a peste 215.000 artiști amatori de pe întreg cuprinsul țării, care evoluează în peste 11.000 formații muzicale și coregrafice. Printre ei se află un mare număr de oameni ai școlii, talentați artiști amatori și pricepuți îndrumători ai echipelor.

Pe scenele finalei concursului se vor întrece 15.000 de concurenți tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități, care își împletesc munca de fiecare zi cu arta. 15.000 de soli coboritori din creștetul munților, de la poalele dealurilor sau de pe întinsele șesuri, din Țara de Sus sau din cetățile de foc ale Reșiței și Hunedoarei, din Bărăganul de aur sau de pe firul Crișurilor, din școli și instituții, din cămine culturale și case de cultură vor oferi mărețul tablou al artei amatoare românești, vor aduce cu ei cîntecul și jocul, talentul și vigoarea, armonia și coloritul costumelor și le vor închina partidului și țării, României socialiste.

Desfășurîndu-se în zilele istorice ale celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și în cinstea aniversării a 25 de ani de la eliberarea patriei noastre, finala celui de al IX-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori de la orașe și sate are o semnificație deosebită, constituie un minunat prilej pentru întreaga mișcare artistică de amatori de a oferi imaginea inepuizabilelor frumuseți, a neîntrecutului talent al poporului nostru, maturitatea artistică dobîndită în ultimul pătrar de veac de viață nouă, liberă și prosperă.

O. M.

Din partea Bibliotecii centrale pedagogice

BIBLIOTECA CENTRALĂ PEDAGOGICĂ anunță cititorii că, din cauza lucrărilor de reorganizare a depozitelor, împrumutul de carte este suspendat pînă la 1 septembrie 1969. Restituirea cărților se va efectua în condițiile obișnuite.

seo ven te

REALITĂȚI ALE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI NOSTRU

RĂSPUNS CERINȚELOR DE MODERNIZARE PRIN MULTIPLE CĂI DESCHISE DEZVOLTĂRII CAPACITĂȚII CREATOARE ȘI TALENTELOR

Printre factorii fundamentali care definesc un învățămînt de orientare modernă se numără, la loc de frunte, capacitatea acestuia de a crea fiecărui elev deschideri ample către valorificarea largă a aptitudinilor și talentelor cu care este dotat, în vederea deplinei realizări a fiecărei personalități umane.

La întrebarea : ÎNDEPLINEȘTE ÎN PREZENT ÎNVĂȚĂMÎNTUL ROMÂNESC ACEASTĂ IMPORTANTĂ FUNCȚIE A MODERNIZĂRII ? dau un răspuns elocvent numeroase fapte :

• Structura elastică a școlii generale de 10 ani • Învățămînt liceal de cultură generală cu patru secții • Clase speciale • Licee de specialitate • Școli speciale de arte • Stimularea creativității, gîndirii, dincolo de limitele programei și de activitatea curentă la lecții prin cercurile de elevi organizate pe discipline, prin concursuri științific-tehnice și cultural-artistice • Reviste școlare pentru creațiile elevilor • Expoziții pentru lucrările tehnice • Tabere grupînd elevii pe criteriul aptitudinilor și preocupărilor • De îndrumarea elevilor deosebit de dotați pentru știință, tehnică, literatură, artă se ocupă însăși elita intelectualității românești •

Este, fără îndoială, un titlu de mîndrie și un obiectiv de neasemuită noblețe al școlii românești contemporane acela de a fi principal izvor de cultură și factor de civilizație. *Cît de subtile, de variate în unitatea lor sînt strădaniile învățămîntului în activitatea sa de făurire spirituală a tinerelor generații la nivelul cerințelor civilizației moderne în plin proces de dezvoltare revoluționară !*

Un tur de orizont al faptelor ce caracterizează evoluția învățămîntului în istoricul pătrar de veac al construcției socialismului în România înscrie, la loc de frunte, evidenta împletire între grija de a asigura un nivel tot mai ridicat de cultură pentru întregul popor prin școala generală cu o durată mereu sporită, continuu perfecționată în conținut și grija de a descoperi și valorifica integral aptitudinile, talentele fiecărui tînăr. Dinamica școlii românești de astăzi este caracterizată deopotrivă de faptul că aceasta a cuprins în vasta ei rețea pe toți fiii țării și că a atins treapta înaltă a învățămîntului general de 10 ani, ca și de faptul că ea cultivă, cu pasiune și mereu mai desăvîrșită pricepere, fiecare sămînță prețioasă din mintea și inima celor pe care-i formează pentru viitor.

■

Fundamentală, prin amploarea cuprinderii, prin calitatea prospecțiunii valorilor spirituale ale tinerei generații și a operațiilor inițiale de relevare a celor mai prețioase elemente pe care le cuprinde aceasta, școala generală se caracterizează prin nobila pasiune a slujitorilor ei pentru descoperirea aptitudinilor, preocupărilor.

...Într-una sau în cîteva lecții de română, atrag atenția unele afirmații inedite care relevă interesul pentru fenomenul literar sau o anume profunzime în analiza unui text... În alte lecții, de matematică, este surprinsă priceperea de a aborda o cale inedită și mai elegantă în rezolvarea unei probleme... La fel, într-o oră de istorie, sînt remarcate cîteva răspunsuri care denotă o informație ce trece dincolo de litera manualului. Seismograf intelectual ultrasensibil, profesorul caută să pună în funcțiune acele mijloace și forțe care să dezvolte fiecare dintre aceste aptitudini și să le transforme în pasiuni constante.

Desigur, la nivelul școlii generale, ai cărei elevi se află încă în preadolescență, este adesea prea devreme să jalonezi precis, pe baza prospectării aptitudinilor, un drum în viață, o profesie, o carieră. (Cercetările de psihologie pedagogică arată că acest lucru este posibil doar pentru copiii cu deosebită dotare pentru muzică și arte plastice, talente care se conturează ades foarte puternic încă de la vîrste foarte fragede. Rezultatele obținute de școlile de artă, care conduc pe calea afirmării artistice copiii încă de la vîrsta primelor clase, sînt o confirmare strălucită a soluției practice de cultivare a talentelor muzicale, plastice și coreografice adoptate de învățămîntul românesc. Căci dacă participarea tinerilor noștri soliști și artiști plastici la cele mai prestigioase manifestări artistice internaționale s-a soldat în ultimul deceniu cu răsunătoare succese, nu trebuie uitat că primordiala contribuție în această afirmare a talentelor au adus-o școlile speciale de artă, care au șlefuit cu dragoste, cu migală și pricepere prețioasele diamante brute ale aptitudinilor înăscute). Dar școala generală descoperă și, în același timp, face totul pentru a crea cîmp larg de manifestare aptitudinilor științifice, tehnice, literare. La acest nivel, cuprinderea în programele școlare a unei game vaste de discipline are un dublu rol : pe de o parte să asigure o pregătire de cultură generală în sensul modern al acestui concept, pe de altă parte să realizeze un sondaj multilateral al aptitudinilor fiecărui școlar, începînd de la vîrsta cea mai fragedă. La rîndul lor, metodele active de stimulare a creativității, a gîndirii independente, utilizate pe scară tot mai largă în învățămîntul nostru constituie un cadru deosebit de propice pentru stimularea aptitudinilor și înclinațiilor, pentru conturarea și dezvoltarea lor. Cercurile pe discipline, din ce în ce mai variate și mai bogate în activități concrete cu caracter creator, acțiunile pionierești, concursurile științifico-tehnice și cultural-artistice, taberele de vacanță profilate pentru elevii cu înclinații deosebite într-o anumită ramură de activitate completează structura complexului de activități menite să dea aripi tinerelor talente. Iar observația atentă, profundă, a pedagogului asupra fiecărui elev, în toate ipostazele vieții lui școlare și extrașcolare înscrie curba evoluției lui pe coordonatele cunoașterii, a domeniilor spre care i se deschid căile cele mai largi de afirmare.

Un tînăr specialist, inginer șef de concepție la Uzinele de strunguri din Arad, răspunzînd de proiectarea unora dintre cele mai moderne mașini-unelte cu comandă-program și electronică, ne mărturisea recent, într-o convorbire pe teme profesionale, că priceperea pentru tehnică i-a fost relevată de profesorul său de fizică, încă în ultimele clase ale școlii generale. Mii și mii de tineri specialiști asemenea lui pot afirma, ca și el, că au devenit conștienți de aptitudinile lor pentru domeniul în care lucrează datorită faptului că unul sau altul dintre profesorii lor le-au descoperit, le-au încurajat și le-au dezvoltat aceste aptitudini. Foarte de curînd i-am întrebat pe premianții noștri la ultima olimpiadă internațională de matematică : „Cînd vi s-a relevat înclinația pentru matematică și cine a fost primul care v-a stimulat-o ?". Cei mai mulți ne-au răspuns că ea li s-a relevat încă de pe băncile școlii generale, profesorul care le-a predat matematica fiind în același timp descoperitorul talentului lor și călăuzitorul primilor pași făcuți de ei în adîncirea cunoștințelor dincolo de limitele programelor școlare.

Nu există o statistică generală a elevilor care și-au putut cunoaște din timp vocația datorită faptul că ea le-a fost întîi bănuită, apoi confirmată de profesorii școlii generale, în condițiile deosebit de favorabile pe care le asigură această școală pentru depistarea și încurajarea talentelor. Dar este sigur că, dacă s-ar întreprinde o asemenea statistică, rezultatele ei ar fi deosebit de elocvente, atestînd marele, importantul rol al școlii generale.

■

Prin structura ei actuală, prin modul cum îi este jalonat drumul viitor, clar exprimat în documentele de partid și de stat privind dezvoltarea învățămîntului, școala românească deschide tinerei generații cele mai larei posibilități de afirmare, de formare spirituală și profesională. O primă opțiune, care are loc după absolvirea clasei a VIII-a, trebuie să indice una din cele trei căi posibile : liceul de cultură generală, liceul de specialitate (el însuși deschizînd, la rîndu-i, căi multiple, în funcție de domeniul de funcționare) sau continuarea studiilor în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale de 10 ani. Realizarea învățămîntului general de 10 ani oferă noi perspective de dezvoltare a înclinațiilor tehnice, care reprezintă, în contextul societății contemporane, cel mai amplu domeniu de preocupări al tinerei generații. Continuînd pe parcursul a încă doi ani studiile în școala generală, în cadrul unor clase în care se urmărește cu precădere, alături de lărgirea formației de cultură generală, dezvoltarea antitudinilor tehnico-practice, tinerii au posibilitatea unei opțiuni profesionale profund deliberate. Ei vor putea să-și îndrepte pașii fie spre școlile profesionale, care au menirea de a califica viitori muncitori cu înaltă pregătire tehnică și practică, asigurîndu-le totodată policalificarea, fie spre cursurile de calificare profesională — care fundamentate cultural-științific de școala generală de 10 ani și axate pe o practică în producție sistematic organizată, pot asigura o pregătire profesională modernă și de perspectivă în foarte multe domenii industriale — fie, în sfîrșit, pe baza unui examen de diferență, spre ultimele clase ale liceului de cultură generală și, mai apoi, spre învățămîntul superior.

■

Largi posibilități de opțiune profesională oferă însă și organizarea actuală a liceului de cultură generală. Structura lui, variată și elastică, permite tinerilor un studiu din ce în ce mai diferențiat. Posibilitatea alegerii între grupe de discipline din domeniul științelor exacte și aplicative, și grupa disciplinelor umaniste corespunde principalelor ramificații ale aptitudinilor care se conturează la vîrsta de 15—16 ani în rîndurile tinerilor și este corelată totodată cu marile domenii ale studiului în instituțiile de învățămînt superior. Alături de această diversificare cu caracter general, experimentarea organizării unor clase speciale destinate elevilor deosebit de dotați pentru studiul matematicii, fizicii, limbilor străine, deschide noi perspective de pregătire amplă, aprofundată a tinerilor care atestă în mod cert aptitudini în domeniile respective, evidențiind și mai pregnant faptul că în conținutul însuși al școlii noastre cultivarea înclinațiilor și talentelor constituie un principiu fundamental.

Acesta este, de altfel, și principiul care stă la baza activității consilierilor de orientare școlară și profesională, a căror funcție este de a depista capacitățile și aptitudinile tinerilor din școli, de a-i călăuzi pe drumul deplinei realizări personale conform cu înclinațiile proprii și cu necesitățile economiei și culturii naționale, de a contribui la formarea unui front pedagogic unit în cultivarea cu competență și grijă a fiecărui talent.

Avînd o structură elastică dar în același timp unitară, integrată, în totalitatea sa, specificului școlii de cultură generală, liceul teoretic este dublat de licee de specialitate care, an după an, polarizează atenția unui număr mereu mai mare de tineri, întrucît alegerea acestei forme de studiu este implicit alegerea unei profesii. Sfera alegerii vizează domenii deosebit de cuprinzătoare — tehnica industrială, agrotehnica, activitatea economică, învățămîntul și sectorul sanitar — și creează posibilitatea ca, răspunzînd unei prime chemări, tînărul să se orienteze, pe parcursul studiului, tot mai precis, către viitoarea sa profesie.

Răsfoind revistele unor licee (însăși apariția masivă a acestora constituie o mărturie a stimulării aptitudinilor și inițiativelor creatoare) rămîi adesea uimit de profunzimea informării științifice, de finețea analizelor, de valoarea ideilor și imaginilor poetice — toate aparținînd unor adolescenți. Impresionant mozaic multicolor de talente, care vorbește despre minunata capacitate, specifică adevăratului educator, de a impulsiona în fiecare tînăr tot ce are mai bun, mai valoros, de a-l conduce pe calea afirmării și desăvîrșirii !

■

Aminteam, în prima parte a acestor însemnări, despre rolul de mare însemnătate pe care îl joacă în afirmarea aptitudinilor anumite manifestări extradidactice. Înregistrăm, în acest domeniu, un întreg complex de acțiuni menite să releve și să cultive înclinațiile, să facă din succesul primelor încercări în domeniul creației tehnice, artistice sau literare un stimulent moral și în același timp un îndemn spre studiul menit să ducă la dezvoltarea lor.

În cercurile pionierești electronica a devenit astăzi un oaspete familiar. La Constanța copii de 12—15 ani construiesc roboți cibernetici ; școlari de aceeași vîrstă din Baia Mare imaginează și construiesc din sute de piese modelul funcțional al uzinei viitorului; cei din Oțelul Roșu realizează, în cadrul cineclubului lor, filme artistice apreciate de specialiști.

Surprize de mari proporții prin înaltul grad de tehnicitate al lucrărilor, prin calitatea realizărilor ne rezervă an de an expozițiile republicane ale școlilor profesionale, oglindă a dezvoltării creativității și aptitudinilor tehnice : impresionante probe de măiestrie profesională sînt și concursurile elevilor din școlile profesionale pentru desemnarea celor mai buni în meserie.

Simpla menționare a faptului că unii dintre premianții concursurilor școlilor de muzică sînt solicitați ca soliști de către orchestre simfonice de prestigiu ne scutește, credem, de alte argumente privind nivelul la care este cultivat în aceste școli talentul.

Stimularea creației plastice și artizanale a căpătat în școli o asemenea răspîndire, rezultatele acestei strădanii sînt atît de impresionante, de la Săpînța în Maramureș, la Bușteni sau la Horezu, încît personalități pedagogice de prestigiu internațional — de pildă profesorul Luigi Volvicelli — le caracterizează drept o contribuție pedagogică originală, de exemplară valoare, a școlii românești la experiența înaintată a învățămîntului pe plan mondial.

Odată cu apropierea tinerilor de vîrsta definitivei opțiuni profesionale nivelul și profunzimea preocupărilor de stimulare și îndrumare a talentelor sporește. De îndrumarea matematicienilor laureați ai concursurilor naționale și ai olimpiadelor internaționale se ocupă însăși elita școlii noastre matematice, asemeni academicienilor Grigore Moisil și Nicolae Teodorescu, tinerii plasticieni beneficiază de expoziții personale.

Placheta de versuri ale elevilor poeți apărută anul acesta demonstrează, alături de faptul că „românul e născut poet", valoarea unei îndrumări estetice în care învățămîntul a știut să atragă condeie de prestigiu ale scrisului românesc și care a propulsat adolescenți pe treapta certitudinii artistice.

Cu cîtă bucurie și satisfacție întîmpinăm mărturia unor personalități științifice de prim plan care văd în florile talentului cultivate de noi în școală chezășia de preț a continuării ascensiunii științei și culturii românești ! Căci, neîndoielnic, cultivarea talentului și aptitudinilor în școala românească este o acțiune atotcuprinzătoare, de maximă amploare, nu efortul singular al uneia sau alteia dintre personalitățile didactice.

AL. CIUCĂ

Pretutindeni în țară elevii participă cu entuziasm la acțiunile de muncă patriotică. În fotografie : o brigadă de elevi lucrînd la modernizarea drumului Brașov-Bran-Rucăr

ÎN CINSTEA CONGRESULUI

Mii de ore de muncă închinate patriei

Elevii, alături de întreg tineretul patriei, închină Congresului partidului mii și mii de ore de muncă patriotică efectuată pe șantiere, în comune și orașe. Iată cîteva cifre edificatoare:

În prezent sînt deschise în țară 1 100 șantiere de muncă patriotică ale tineretului ; s-au deschis și se vor deschide în săptămînile următoare alte 18 șantiere naționale de muncă patriotică pentru construcția și modernizarea drumurilor turistice sau comerciale, la care vor lucra 4 000 de tineri, între care și mulți liceeni din toate județele patriei.

200 000 de elevi și studenți lucrează în vara aceasta în taberele de muncă patriotică: 80.000 de elevi și studenți participă la activitatea desfășurată pe șantierele naționale de irigații din comunele Castelu, Coveiu, Ștefan cel Mare, Dragalina, Tudor Vladimirescu, Ineu, Valea Ierului. Alți 4.000 de tineri, printre care se află mulți pasionați ai cercurilor de arheologie din școli, lucrează alături de specialiști în cele 40 de șantiere arheologice, iar 10.000 de elevi se pregătesc să participe în această toamnă la sortarea legumelor și fructelor în fabricile de conserve.

Valoarea lucrărilor efectuate de tineri prin muncă patriotică va fi, la sfîrșitul anului 1969, de 621 milioane lei. Este o dovadă grăitoare a devotamentului de care dau dovadă tinerii patriei față de partidul care îi înconjoară cu o permanentă grijă.

Pentru înfrumusețarea orașelor și satelor

Mii și mii de școlari participă în aceste zile la înfrumusețarea orașelor și satelor.

În fiecare duminică orașele și comunele județului Harghita, bunăoară, sînt luate în grijă de tineri. Dis de dimineață pornesc în echipe către locurile de muncă. Pînă acum tinerii din Miercurea Ciuc, printre care se numără mulți liceeni, au participat la amenajarea pieței din centrul orașului, a spațiilor verzi din jurul noilor locuințe etc. Elevii din Gheorghieni și Odorheiul Secuiesc au efectuat numeroase ore de muncă patriotică pentru străzile din aceste orașe.

Întreaga muncă pe care o desfășoară elevii patriei în aceste zile pentru înfrumusețarea orașelor și satelor este închinată marelui eveniment pe care-l trăiește întregul nostru popor — cel de al X-lea Congres al partidului.

Expoziție școlară

Între multiplele manifestări pe care oamenii școlii din județul Suceava le închină celui de al X-lea Congres al partidului se înscrie și expoziția organizată de inspectoratul școlar, în colaborare cu comitetul județean al U.T.C. și Consiliul județean al Organizației Pionierilor.

Ilustrînd realizările obținute în județul Suceava în domeniul învățămîntului de toate gradele — creșterea numărului de școli, de elevi, de cadre didactice, valoarea manualelor acordate gratuit, valoarea burselor etc. — expoziția prezintă în același timp activitatea desfășurată în școlile județului pe plan instructiv și educativ. Pe lîngă lucrări ale cadrelor didactice — studii și cercetări în domeniul pedagogiei, lucrări plastice etc. — în expoziție pot fi văzute numeroase și variate obiecte executate de elevi în cercuri.

Întreaga expoziție dovedește, prin calitatea exponatelor, nivelul ridicat pe care l-a atins învățămîntul în școlile sucevene, grija pe care partidul și statul nostru o manifestă pentru formarea tinerei generații.

Montaje literar-muzicale

În fața impunătoarei statui a Victoriei din orașul Constanța a avut loc recent o grandioasă manifestare închinată Congresului partidului, la care au participat sute de tineri. Printre ei se aflau și numeroși elevi din liceele constănțene, care, prin cîntece și versuri, au adus Congresului un vibrant și înflăcărat omagiu.

Intitulat „Glorios partid", montajul literar-muzical a constituit o puternică și impresionantă evocare a glorioaselor tradiții de luptă ale partidului și clasei muncitoare, ale întregului popor.

Deosebit de reușit a fost și montajul literar, muzical și coregrafic, intitulat „Omagiu Partidului", pe care l-au prezentat pe scenele cămi-

nelor culturale din comunele Lupșa și Geamăna, județul Alba, un grup de liceeni aflați în vacanță pe meleagurile natale. Montajul a cuprins cîntece și versuri închinate partidului, o evocare a celor mai importante momente de luptă în anii ilegalității precum și secvențe care au ilustrat realizările dobîndite de poporul nostru în cei 25 de ani de la Eliberare.

Rîvna cu care elevii s-au pregătit pentru acest montaj, entuziasmul cu care s-au prezentat pe scenele căminelor culturale în fața țăranilor cooperatori, dovedesc încă o dată dragostea nestrămurită pe care tineretul patriei noastre o poartă partidului, patriei.

REALITĂŢI ALE ÎNVĂŢĂMÎNTULUI NOSTRU

Perfecţionarea cadrelor – o acţiune cuprinzătoare, cu nivel ştiinţific ridicat

În tabăra-curs pentru profesorii de română

Un program bogat şi variat

Între multiplele acţiuni iniţiate în timpul acestei vacanţe în vederea perfecţionării profesionale a corpului profesoral se înscriu şi cursurile de vară pentru profesorii de limba şi literatura română, organizate de Societatea de ştiinţe filologice în cadrul unei tabere cu profil mixt, cuprinzînd — pe lîngă cursurile axate pe probleme privind momente importante din istoria literaturii române şi de interpretare a textului literar — şi un program de excursii la obiectivele cultural-turistice din împrejurimi şi din oraş.

Cei 64 de profesori din diferite localităţi din ţară înscrişi la această formă de activitate, precum şi profesori de la liceele din localitate au participat la un bogat program de activităţi. Ei au audiat astfel prelegeri expuse de prof. univ. Boris Cazacu, membru corespondent al Academiei, preşedintele Societăţii de ştiinţe filologice, prof. univ. I. Zamfirescu, prof. univ. I. Coteanu, conf. univ. Clara Georgeta Chiosa, conf. univ. Emil Boldan, conf. univ. Gh. Bulgăr, conf. univ. I. Oană, conf. univ. Romul Munteanu etc.

Totodată, în cadrul cursurilor au avut loc numeroase interpretări de texte, lecţii practice, schimburi de experienţă. De asemenea, profesorii au participat la o fructuoasă întîlnire cu reprezentanţii Institutului de ştiinţe pedagogice pentru discutarea proiectelor de programă pentru limba şi literatura română.

Nivelul ridicat al expunerilor, caracterul lor aplicativ şi demonstrativ, competenţa deosebită a celor care le-au prezentat au constituit citeva dintre calităţile incontestabile ale cursurilor. Ele au fost remarcate şi subliniate de mulţi dintre participanţi. Prof. **Ion Martin** din Timişoara, de exemplu, a apreciat ca una dintre valorile de seamă a acestor cursuri aceea de a contribui nu numai la îmbogăţirea bagajului de cunoştinţe ştiinţifice ale profesorilor în domeniul specialităţii lor, dar şi la stimularea interesului pentru continuarea procesului de perfecţionare a propriei pregătiri. Prof. **R. Teodosiu** din Piatra Neamţ a arătat că prelegerile, ca şi activităţile aplicative se vor răsfrînge în mod direct în calitatea sporită a predării. La rîndul său, prof. **Ioan Nechita** din Paşcani a considerat că astfel de manifestări, care decurg direct din necesităţile generale ale modernizării învăţămîntului, sînt indispensabile pentru progresul şcolii româneşti.

„Mărturisim — declara prof. **Ştefan Cristea** de la Liceul nr. 31 din Bucureşti — că am găsit în prelegerile ştiinţifice care s-au prezentat în cadrul cursurilor un răspuns la multe probleme ale predării literaturii, fie că s-au referit la Şcoala ardeleană sau la „Dacia literară", la influenţele dramei shakespeariene asupra dramei istorice româneşti sau la evoluţia romanului românesc interbelic. Am dori ca asemenea caracterizări generale ale unor momente sau opere literare să stea cît mai des în atenţia acţiunilor iniţiate de societatea noastră, întrucît ele îi ajută pe profesori să-şi formeze o viziune mai cuprinzătoare asupra fenomenului literar."

Excursiile care au completat programul cursurilor au prilejuit profesorilor vizitarea unor locuri de un interes istoric şi filologic deosebit: mînăstirile Neamţ, Secu, Agapia, Văratec, casa memorială a lui Ion Creangă din Humuleşti, Cetatea Neamţului, Hanul Ancuţei etc.

VICTOR OCTAVIAN

Discuţii despre programele de limbă şi literatură

Alături de interesantele şi de un real folos practic expuneri prezentate la cursul pentru profesorii de limba română organizat de Societatea de ştiinţe filologice în oraşul Piatra Neamţ, s-au purtat, în cadrul lui, discuţii vii pe marginea programelor de limbă şi literatură română elaborate de Institutul de ştiinţe pedagogice, în prezenţa unor cercetători ai acestui institut.

Discuţiile au fost precedate de un studiu atent pe care profesorii cursanţi l-au efectuat asupra programelor de gramatică pentru clasele V—VIII, de teorie literară, de istoria literaturii şi compoziţie literară precum şi de literatură, destinate învăţămîntului liceal. Prof. **Vasile Teodorescu**, cercetător principal la Institutul de ştiinţe pedagogice, a prezentat în linii mari concepţiile care au stat la baza alcătuirii fiecăreia dintre aceste programe. Apreciind pozitiv aceste concepţii, precum şi criteriile după care au fost selectate operele literare, participanţii la discuţii au făcut în acelaşi timp observaţii şi propuneri de un real interes.

Astfel, prof. **M. Buracu**, din Turnu Severin, a arătat că unele opere ce se prevăd a fi analizate la teoria literaturii, în anul I, se reiau şi la istoria literaturii, în anii următori. Prof. Buracu a propus să se afecteze mai mult timp studierii unor teme cum sînt structura operei literare, imaginea artistică, Şcoala ardeleană.

Profesorii **I. Martin** din Timişoara şi **I. Nechita** din Paşcani s-au referit la modul cum au fost concepute capitolele intitulate „Alţi scriitori" şi au arătat că ar fi preferat să se substituie acestora, care reprezintă doar simple informări sumare asupra mai multor scriitori, capitole care să permită aprofundarea unei singure opere, dar de o incontestabilă valoare. Profesoara **A. Mateus** din Bucureşti a considerat ca bine venită introducerea studiului compoziţiei literare în anul I de liceu şi a propus să se afecteze mai multe ore studierii curentului literar poporanist, împreună cu care este studiată şi opera lui G. Ibrăileanu. Mai mulţi profesori printre care şi **M. Hriscu** din Moineşti au socotit că cele trei ore pe săptămînă dedicate studierii literaturii la secţia umanistă sînt insuficiente şi au propus să se rezerve în acest scop 4 ore.

O atenţie deosebită au acordat participanţii la discuţii şi programelor de limba română. Oprindu-se asupra capitolelor de sintaxă, profesorii **E. Corai** din Bacău şi **St. Rădulescu** din Călăraşi şi-au exprimat nedumerirea pe care le-a provocat-o faptul că în programele de gramatică pentru clasele V—VIII n-au mai fost cuprinse toate subordonatele, deşi acestea sînt des întîlnite în textele analizate. Aceiaşi profesori au considerat că este necesar să se prevadă şi studierea diatezei reflexive.

Aprecierile, observaţiile şi propunerile făcute au fost primite cu interes de cercetătorii Institutului de ştiinţe pedagogice, care le vor lua în consideraţie la definitivarea programelor.

FLOAREA BUZINSCHI

Demonstraţii la un curs de perfecţionare în domeniul ştiinţelor biologice

Pregătire teoretică şi practică în domeniul orientării şcolare şi profesionale

Pregătirea cadrelor didactice în problemele orientării şcolare şi profesionale prin cursuri periodice de scurtă durată tinde să se organizeze într-un sistem. Într-adevăr, după cursurile din septembrie 1968 şi martie 1969, cursul organizat la Braşov, între 1 şi 14 iulie a.c. pentru inspectorii judeţeni care răspund de orientarea şcolară şi profesională, consilierii de orientare şcolară şi profesională în funcţiune şi profesori de psihologie-pedagogie din ţară a căutat să prezinte în mod sintetic întreaga problematică de bază a orientării şcolare şi profesionale.

Organizat din însărcinarea Ministerului Învăţămîntului de către Institutul de ştiinţe pedagogice în colaborare cu I.P.C.D. Braşov, acest curs a fost în acelaşi timp teoretic şi practic, îmbinînd analiza problemelor teoretice cu îndrumarea concretă pentru munca din şcoală. O parte din prelegeri au tratat teme de ordin general: definiţia noţiunilor de preorientare, orientare şi selecţie şcolară şi profesională, evoluţia orientării profesionale şi concepţiilor actuale întîlnite în diferite ţări, principiile generale ale orientării şcolare şi profesionale, pregătirea psihologică a elevilor în vederea alegerii profesiunii, aspectul social-economic al orientării ş.a. Clarificarea acestor probleme de principiu era cu atît mai necesară cu cît unii profesori participau pentru prima dată la un asemenea curs.

Majoritatea prelegerilor au tratat însă probleme de metodică şi de organizare a muncii de orientare şcolară şi profesională: metodica cunoaşterii elevilor (prin metodele obişnuite şi metodele de laborator), metodica informării profesionale (prin monografii, vizite, conferinţe întîlniri cu specialişti etc), contribuţia diferiţilor factori din şcoală (profesori, diriginţi, consilieri de orientare şcolară şi profesională, medici şcolari, organizaţiile de pionieri şi U.T.C.), colaborarea şcolii cu familia etc.

La această tematică trebuie adăugate şi problemele discutate la seminarii (cunoaşterea elevilor de către diriginţi, conţinutul orientării şcolare şi profesionale, munca consilierului de orientare şcolară şi profesională, rolul inspectorului şcolar), ca şi discuţiile purtate asupra unor materiale de îndrumare aflate în stadiul de proiecte: „Îndrumătorul consilierului de orientare şcolară şi profesională" şi „Programa orientării şcolare şi profesionale".

Un interes real au prezentat şi vizitele la cabinetul de orientare de la Liceul Nr. 3 şi la Laboratorul C.F.R din Braşov, unde s-au putut cunoaşte anumite instrumente concrete de lucru în domeniul orientării şcolare şi profesionale. De asemenea cursanţii au avut posibilitatea să studieze cele mai noi cărţi şi reviste de specialitate din ţară şi de peste hotare, care le-au fost puse la dispoziţie de Biblioteca centrală pedagogică.

Institutul de ştiinţe pedagogice intenţionează să reediteze în septembrie cursul de la Braşov, de data aceasta pentru noii consilieri de orientare şcolară şi profesională, care vor fi numiţi pînă la 1 septembrie, şi pentru inspectori şi consilierii care nu au putut participa la ultimul curs. Cu această ocazie se va prezenta şi o fişă psiho-pedagogică, care va fi propusă pentru generalizare. În plus, Institutul va oferi în curînd cadrelor didactice un „caiet de material documentar" (litografiat), un îndrumător pentru consilierii de orientare şcolară şi profesională — care au fost discutate la Braşov — un nou volum de studii de specialitate (pe lîngă cel apărut recent) şi, mai tîrziu, unele teste etalonate şi validate.

Cursurile de scurtă durată ca şi cele citeva materiale elaborate pînă în prezent, sînt, indiscutabil, utile, dar pentru a pregăti temeinic cadrele didactice în vederea unei munci atît de complexe şi dificile cum este orientarea şcolară şi profesională a elevilor este de dorit reorganizarea pregătirii psiho-pedagogice în învăţămîntul superior. Aceasta cere, după părerea noastră, cel puţin două măsuri: pe de o parte, completarea programelor de psihologie şi pedagogie de la facultăţile cu profil didactic (prin includerea unor teme speciale de orientare şcolară şi profesională) şi, pe de altă parte, restructurarea şi dezvoltarea actualelor secţii de pedagogie şi psihologie din universităţi, care ar urma să-i pregătească pe specialiştii în acest domeniu (consilieri, inspectori etc). Dar problema aceasta necesită, desigur, o discuţie mai amplă.

MIHAI GHIVIRIGĂ

Amplă informare ştiinţifică în domeniul matematicii

La Predeal s-au încheiat recent cursurile de informare ştiinţifică organizate sub egida Societăţii de ştiinţe matematice, la care au participat 80 de profesori de matematică din întreaga ţară.

În legătură cu obiectivele acestor cursuri, precum şi cu modul lor de desfăşurare, conf. univ. **NICOLAE MIHĂILĂ**, coordonatorul întregii acţiuni, ne-a spus:

Cursurile au avut menirea de a informa profesorii de matematică asupra stadiului dezvoltării actuale a ştiinţelor matematice, asupra orientării aplicaţiilor acestor ştiinţe, precum şi asupra încadrării acestor preocupări în sfera învăţămîntului matematic din licee şi şcoli generale. În mod deosebit au fost discutate probleme de algebră liniară, teoria probabilităţilor şi statistică matematică. Totodată s-au prezentat prelegeri şi conferinţe asupra direcţiilor actuale de aplicare a matematicii în alte domenii ştiinţifice, în viaţa economică şi socială. Au fost înfăţişate astfel diferite aspecte ale teoriei grafelor, ale teoriei jocurilor şi aşteptării, probleme ale programării liniare, ale optimizării proceselor economice, aplicaţiile matematicii în pedagogie, precum şi probleme noi privind rolul matematicii în zborurile cosmice şi în astro-fizică.

Un capitol special al activităţii cursurilor a fost acela care s-a referit la aspectele actuale ale didacticii şi metodologiei predării noţiunilor nou introduse în programele de matematică din învăţămîntul liceal, precum şi la modalităţile predării aplicaţiilor moderne ale matematicii în alte domenii de activitate.

Conferinţele şi prelegerile au fost prezentate de personalităţi de primă mărime ale învăţămîntului matematic—academicienii Grigore Moisil, Nicolae Teodorescu, Gh. Mihoc şi Octav Onicescu, profesorii universitari Gh. Chiş, Th. Gheorghiu, A. Haimovici, D. V. Ionescu-Cluj, N. Mihăileanu şi conferenţiarii universitari Gh. Enescu, Şt. Gheorghiţă, A. Hollinger, Al. Roşu, E. Rusu etc.

Un sprijin deosebit şi permanent l-a primit conducerea cursurilor din partea preşedintelui şi vicepreşedintelui Societăţii de ştiinţe matematice, academicienii Grigore Moisil şi Nicolae Teodorescu.

Nădăjduim că bogata informaţie inedită dobîndită de participanţii la cursuri va contribui efectiv la perfecţionarea învăţămîntului matematic în liceele şi şcolile noastre generale — a încheiat interlocutorul nostru.

IOLANDA DOBOŞ

RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRI

Cu privire la menţinerea gradelor didactice (II şi I) în cazul profesorilor cu institut pedagogic (categ. II de studii) care obţin o diplomă de licenţă a universităţii (categ. I de studii).

Profesorii încadraţi în categ. II de studii care au obţinut gradul II sau I, în cazul în care, în urma obţinerii unei diplome de licenţă a unei universităţi, trec la categ. I de studii, sînt obligaţi să se prezinte la un nou colocviu pentru obţinerea gradului didactic II sau pot cere acordarea gradului I. Aceasta, deoarece salarizarea personalului didactic, potrivit gradului didactic, se face şi în raport cu studiile avute la obţinerea gradului respectiv. Schimbarea categoriei de studii atrage după sine şi necesitatea obţinerii unui nou grad didactic (ca şi la învăţătorii care devin profesori pe baza diplomei unei instituţii de învăţămînt superior).

Această regulă trebuie completată cu precizarea că, în cazul profesorilor de educaţie fizică avînd diploma fostei şcoli medii tehnice de cultură fizică (S.M.T.C.F.) şi care au obţinut gradul II pe baza examenului împreună cu ceilalţi profesori de categoria II de studii (deşi sînt salarizaţi ca învăţători cu gradul II), dacă obţin diploma de licenţă a Institutului pedagogic de 3 ani nu mai este necesară o nouă prezentare la colocviul pentru gradul II. Aceştia sînt obligaţi însă să se prezinte la un nou colocviu în cazul în care obţin diploma Institutului de educaţie fizică şi sport după care sînt încadraţi ca profesori categoria I de studii.

Data de la care se plătesc drepturile de salarizare pentru învăţătorii şi educatoarele cărora li se recunosc gradele didactice obţinute înainte de 1948 şi pentru profesorii şi maiştrii instructori cărora li se atribuie gradul II pentru faptul că au avut examen de capacitate dinainte de reforma învăţămîntului.

În toate aceste cazuri, plata diferenţelor de salarizare pentru personalul didactic titular se face de la 1 aprilie 1969, acesta avînd dreptul şi la recalcularea indemnizaţiei de concediu pe lunile iulie şi august a.c. Pentru cei care funcţionează ca suplinitori recunoaşterea gradelor didactice se va face prin dispoziţia inspectoratului şcolar sau ordinul ministrului, prin care se va face şi angajarea ca suplinitor.

Cum se acordă drepturile de salarizare personalului didactic căruia i se acordă o gradaţie de vechime cu efect retroactiv.

Personalul didactic care a împlinit un nou stagiu care îi dă dreptul la acordarea unei gradaţii de vechime superioară primeşte drepturile de salarizare aferente de la 1 ale lunii următoare aceleia în care a depus la şcoală (sau la minister sau la inspectoratul şcolar) cererea însoţită de toate actele doveditoare. Bineînţeles că acest drept nu este afectat de data la care şcoala a înaintat dosarul la organul ierarhic superior sau a completat dosarul cu caracterizarea necesară. La fel se procedează şi în cazul celor care au depus aceste cereri pentru 1 ianuarie 1969 sau la o altă dată ulterioară şi pentru care acordarea gradaţiei de vechime s-a făcut ceva mai tîrziu. Şi în aceste cazuri se recalculează indemnizaţia pentru concediul de odihnă.

Cînd pot cere cadrele didactice înscrierea la pensie.

Cadrele didactice pot depune cererea de înscriere la pensie în aşa fel ca ea să fie înaintată în timp util la oficiul de pensii, înscrierea la pensie urmînd să se facă numai pe data de 1 septembrie a anului şcolar următor. Unităţile şcolare nu vor putea da curs cererii de înscriere la pensie decît numai pentru această dată, pentru ca, în acest fel, angajaţii respectivi să poată beneficia şi de concediul legal de odihnă pentru lunile iulie şi august.

Unităţile şcolare vor proceda în acelaşi fel, chiar în cazul celor care vor solicita înscrierea pentru o dată anterioară datei de 1 septembrie, luînd şi iniţiativa de a-şi desface singuri contractul de muncă (demisie). Cei care vor proceda în acest fel pierd şi dreptul la acordarea concediului de odihnă, deoarece personalul didactic are dreptul la acordarea concediului de odihnă (cu durata integrală sau calculat cîte 5 zile) numai dacă funcţionează pînă la 30 iunie.

Care este salariul tarifar care se ia ca bază de calcul pentru stabilirea pensiei personalului didactic.

Pensia personalului didactic se calculează pe baza salariului tarifar de încadrare, adică a salariului cuvenit pentru norma didactică repartizată (pînă la echivalentul unei norme întregi), inclusiv clasele de salarizare acordate pentru majorările se salariu cuvenite în cazul celor care desfăşoară unele activităţi specifice (învăţămînt seral, practică pedagogică, şcoli speciale, şcoli postliceale etc.). Tot în salariul tarifar se includ şi indemnizaţiile pentru conducere şi pentru diriginţele de clasă sau pentru învăţătorul care predă în acelaşi timp la 2—4 clase.

Restul indemnizaţiilor pe care cadrele didactice le-au primit în perioada celor 5 ani lucraţi consecutiv, pe baza cărora se stabileşte media salariilor tarifare în vederea calculării pensiei, nu se iau în considerare. În această situaţie sînt indemnizaţiile pentru titluri de onoare, pentru activitatea cu pionierii sau cu comitetele U.T.C. din şcoală, de secretar, de bibliotecar etc.

Care este norma didactică pe care un profesor sau maistru-instructor trebuie s-o îndeplinească pentru a i se putea face şi plata cu ora.

Pentru profesorii cărora, datorită numărului de ore existent în şcoli, determinat de numărul claselor de elevi şi al orelor prevăzute în planul de învăţămînt şi ţinînd seama şi de pregătirea de specialitate a profesorului respectiv, nu li s-a putut asigura încadrarea la limita de 20 sau 21 ore, plata cu ora — în cazul efectuării unor supliniri sau al predării la alte ore vacante — nu se poate face decît pentru orele care depăşesc această limită. La fel se procedează şi în cazul şcolilor unde se foloseşte norma medie săptămînală.

De asemenea, pentru maiştrii-instructori cărora iniţial nu li s-a putut asigura norma de 30 ore săptămînal, plata cu ora se poate face numai pentru orele de instruire practică cu care se va depăşi limita maximă a obligaţiei de predare. În cazul în care un maistru-instructor încadrat cu norma întreagă (24—30 ore săptămînal) va preda ca profesor şi ore de la alte discipline, acestea i se vor retribui prin plata cu ora — în condiţiile legii — fără a mai fi necesară completarea, în prealabil, a obligaţiei de predare ca maistru-instructor.

În legătură cu drepturile suplinitorilor.

Potrivit prevederilor Statutului personalului didactic, persoanele numite ca suplinitori pe o funcţie didactică de predare — adică cei angajaţi pe o catedră vacantă sau rezervată (cu normă întreagă sau la un anumit număr de ore), pe durata unui an şcolar, beneficiază de dreptul la concediu de odihnă ca şi personalul didactic titular, dacă funcţionează pe acelaşi post pînă la 30 iunie. Acestora, indiferent de faptul că au şi calitatea de pensionari, li se acordă pe data de 1 iulie concediul de odihnă integral (dacă au funcţionat fără întrerupere de la 1 septembrie), sau li se calculează cîte 5 zile pentru fiecare lună integral lucrată (dacă au început activitatea după 1 septembrie). Aceste indicaţii se găsesc, de altfel, în instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 330/968 (art. 4 şi exemplele lămuritoare), ele fiind valabile şi după aplicarea Statutului personalului didactic.

În ceea ce priveşte persoanele care efectuează unele suplineri temporare pentru înlocuirea unor titulari care absentează întîmplător de la catedră (concedii de boală, naştere etc.), acestea nu pot căpăta dreptul la concediu de odihnă decît în cazul în care ar fi funcţionat fără întrerupere de la 1 septembrie pînă la 30 iunie pe acelaşi post. De regulă astfel de situaţii nu se întîlnesc în învăţămînt, întrucît suplinirile posturilor ai căror titulari absentează temporar nu se pot întinde pe toată durata anului şcolar.

MARTOR LA UIMITOAREA REALITATE

– OAMENI PE LUNĂ –

Au trecut cîteva săptămîni de atunci. Marea realizare a omenirii, incredibila realitate — omul pe lună — pătrunde tot mai profund în viaţa noastră cotidiană, ne solicită atenţia pe multiple planuri şi ne înflăcărează speranţele.

Dar momentul aselenizării ţi-l reproduci şi iar ţi-l reproduci ca să poţi să-l crezi, deşi l-ai văzut cu ochii, ca să te obişnuieşti cu el.

Oameni în lună! Vorbe deşarte altădată, astăzi, fapt împlinit. După milenii de rîvnire de la distanţă, pămîntenii şi-au cucerit satelitul...

Iată-l pe primul om, Armstrong, coborînd încet, prin ceaţă, pe scărita fragilă, de umbră, a modulului lunar. A ajuns la capăt şi, cu stîngul, încearcă să atingă necunoscutul: il retrage şi, din nou, se lasă pe astru, definitiv, pentru întreaga istorie viitoare a universului. Cu paşi încă şovăielnici dibuie locul: unul... doi... trei... paşii devin mai încrezători şi nu se mai numără. Sînt şi alte sarcini de îndeplinit. De jos, pămîntul nu mai tace; ordine scurte, repezi, răsună insistent... Film fantastic, pe care înţelegerea, de data aceasta, îl cuprinde ca normal...

Aldrin, al doilea om, sare sportiv şi o ia de-a dreptul, ieşind din ecran. Apoi, într-un avînt tineresc, saltă în dans pe coaja lunii. Ţi se pare comic acest gest strengăresc de cuceritor exaltat. Dar, cînd îţi scapă ochiul pe delături, tot sufletul ţi se ridică la gură. S-ar putea foarte bine, suflat de un curent necunoscut...

Abia îţi vine să-ţi crezi ochilor, deşi ochii nu mint. Cei dintîi oameni pe lună nu-şi pierd vremea, ci cu gesturi ferme smulg ce pot mai repede din tainele unei pustietăţi cenuşii şi reci.

Dar nu cumva se întîrzie prea mult? Ghemul de suflet ce ne-a mai rămas dă alarma: mai iute! mai iute! Ai inima strînsă şi totuşi o dispoziţie festivă te inundă ca în zilele mari ale unei extraordinare solemnităţi.

Ce bine e să fii singur în asemenea rare ocazii! Tu şi taina revelaţiei inefabile! O prezenţă oricît de familiară, gălăgia vorbelor uscate, praful ideilor de circumstanţă ar profana tăcerea pioasă, vibraţia de sacru a momentului.

Dar dacă... E mai bine, totuşi, să-i ştim intraţi din nou în modul. Riscul ar fi mai mic. Modulul lunar, la urma urmelor, e al pămîntului şi-i va apăra stirpea. Numai că inima noastră de oameni e nuim ca sfidări ale neprevăzutului. Se va desprinde de lună, va alerga să se agaţe de cabina de comandă...

Ne-am culcat cu o grijă nouă, vastă, de rezonanţă general umană. Solidarita slabă şi bîntuită de îndoieli. Cei dintîi oameni care au păşit pe lună poartă, încă, deasupra capetelor ameninţări perfide. Modulul lunar mai are de executat o serie de operaţii pe care nu le vom vedea şi pe care le bătea dintre oameni, înscrisă în firea noastră, cu generozitatea care adoarme temerile, nutreşte speranţe.

Dar de ce vieţile acestor trei tineri ne sînt aşa de scumpe? Pentru că tinerii care au descins în lună nu sînt numai ei în de ei, ci feţii reprezentativi ai speciei; omenirea întreagă, îndărătul lor, care simte că a intrat, odată cu ei, într-o experienţă epocală, arde de nerăbdare să nu piardă ce-a cîştigat, să-şi asimileze datele în forul conştiinţei sale lărgite, să nu scape nimic din ceea ce ar putea constitui noua sa personalitate.

Ne-ar putea acuza cineva, şi poate, pe drept, că n-avem încredere în ştiinţă. Într-adevăr ştiinţa dă un spectaculos examen şi succesul e asigurat. Numai că neprevăzutul, ca un diavol, pîndeşte din umbră: dar dacă scapă o cifră, se greşeşte o manevră, nu funcţionează automat un aparat, sau se iveşte o indispoziţie momentană... Performanţa e atît de temerară, că şi legile se pot clătina...

Cu sufletul la gură şi împovăraţi de grijă — înfricoşătoarea aventură era în curs — auzim şi nu ne săturăm să mai auzim, ca să cîştigăm cît mai multe puncte de fixaţie, de recuplare reuşită, de întoarcere la pămînt, de amerizare... Se împuţinau riscurile, deveneau mai pămînteşti, mai în măsura posibilităţilor obişnuite de a fi evitate. Dar dacă...

Ne-a bătut inima şi la recuperarea cosmonauţilor pe helicopter. De la întîiul pînă la al treilea se lenevise parcă vremea. Cînd şi-a tras, în sfîrşit, helicopterul oblonul, am răsuflat uşuraţi. Totuşi... totuşi, helicopterul vîslea anevoios...

I-am văzut pe cei trei cosmonauţi la geamul camerei de carantină: tineri, zdraveni, frumoşi.

Nu erau zei, nici eroi, ci oameni pe care îi vom întîlni, în curînd, pe stradă, oameni ca şi noi, sau nu tocmai ca noi. Nu ştim dacă noi înşine am rămas aceiaşi şi nu plimbăm cu noi, de aici înainte o dimensiune nouă.

Prof. PETRE DRĂGOIESCU

FACULTĂȚILE ȘI SECȚIILE UNDE SE ORGANIZEAZĂ UN NOU CONCURS DE ADMITERE

La concursul de admitere în învățământul superior din iulie 1969 s-a prezentat un număr mare de tineri pregătiți corespunzător, absolvenți a 12 clase, care au ocupat marea majoritate a locurilor prevăzute. Pentru facultățile și secțiile la care au mai rămas locuri neocupate, se organizează un nou concurs de admitere, după cum urmează :

● La învățământul universitar, artistic, pedagogic, tehnic, (ingineri), agricol și economic, în perioada 5—15 septembrie 1969 :

● La învățământul de subingineri, în perioada 18—25 septembrie 1969 :
Concursul se va organiza la următoarele instituții de învățământ superior:

INSTITUTUL POLITEHNIC BUCUREȘTI

Învățământ de ingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de energetică, la secțiile : electro-energetică, termoenergetică și centrale atomoelectrice; hidroenergetică ; b) Facultatea electronică și telecomunicații, la secțiile: telefonie și telegrafie ; telecomenzi feroviare ; c) Facultatea de mecanică, la secțiile : mașini termice ; aeronautică ; utilaj chimic ; mașini hidraulice și pneumatice ; d) Facultatea de mecanică agricolă, la secția mecanică agricolă ; e) Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini, la secțiile : tehnologia construcțiilor de mașini și mașini-unelte ; mecanică fină ; f) Facultatea de chimie industrială, la secțiile : tehnologia silicaților și compușilor oxidici ; tehnologia compușilor macromoleculari ; tehnologie poligrafică ; tehnologie carbochimice și procese pirogene ; g) Facultatea de metalurgie, la secțiile : elaborarea fontei și oțelului ; turnătorie de fontă, oțel și metale neferoase ; deformarea plastică și tratamentul termic al metalelor ; metalurgie neferoasă ; h) Facultatea de transporturi, la secțiile : material rulant ; autovehicule rutiere ; tehnica transportului feroviar.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de energetică, la secțiile : electroenergetică ; termoenergetică ; b) Facultatea de electronică și telecomunicații, la secția de electronică aplicată ; c) Facultatea de mecanică la secția montarea și întreținerea utilajului chimic ; d) Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini, la secția tehnologia prelucrării la rece ; e) Facultatea de chimie industrială, la secțiile : tehnologia silicaților și compușilor oxidici ; tehnologia chimică anorganică ; tehnologia chimică organică ; f) Facultatea de metalurgie, la secțiile : metalurgie feroasă (furnale și oțelării) ; forjă și tratamente termice ; g) Facultatea de transporturi la secția întreținere și reparații auto.

Învățământ de ingineri — cursuri serale : a) Facultatea de electronică și telecomunicații, la secțiile : telefonie și telegrafie ; telecomenzi feroviare ; b) Facultatea de mecanică la secția de mașini termice ; c) Facultatea de transporturi la secția de material rulant.

Învățământ de subingineri — cursuri serale : a) Facultatea de energetică la secția electroenergetică ; b) Facultatea de electronică și telecomunicații la secția electronică aplicată ; c) Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini la secția tehnologia prelucrării la rece ; d) Facultatea de chimie industrială, la secțiile : tehnologia chimică anorganică ; tehnologie chimică organică ; e) Facultatea de metalurgie la secția forjă, tratamente termice ; f) Facultatea de transporturi la secția întreținere și reparații auto.

INSTITUTUL POLITEHNIC BRAȘOV

Învățământ de ingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de mecanică, la secția mecanică agricolă : b) Facultatea de industria lemnului — secția industria lemnului.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de mecanică, la secțiile întreținere și reparații auto : electrotehnică ; b) Facultatea tehnologia construcțiilor de mașini la secția tehnologia prelucrării la rece.

Învățământ de subingineri — cursuri serale : a) Facultatea de mecanică, la secțiile : întreținere și reparații auto ; electrotehnică ; b) Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini, la secția tehnologia prelucrării la rece.

INSTITUTUL POLITEHNIC CLUJ

Învățământ de ingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de mecanică, la secția mecanică agricolă.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de mecanică, la secția tehnologia prelucrării la rece ; b) Facultatea de electrotehnică, la secția electroenergetică ; c) Facultatea de construcții, la secțiile : construcții civile și industriale ; construcții hidrotehnice ; căi ferate, drumuri și poduri ; d) Facultatea de hidrotehnică, la secțiile : îmbunătățiri funciare ; e) Facultatea de industrie ușoară la secția tehnologia chimică și confecții din piele.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de electrotehnică, la secția electroenergetică ; b) Facultatea de mecanică, la secția tehnologia prelucrării la rece ; c) Facultatea de hidrotehnică, la secția îmbunătățiri funciare ; d) Facultatea de chimie industrială, la secțiile : tehnologia chimică anorganică ; tehnologie chimică a macromoleculelor ; e) Facultatea de construcții, la secțiile : construcții civile și industriale ; drumuri și poduri.

Învățământ de subingineri — cursuri serale : a) Facultatea de electrotehnică, la secția electroenergetică ; b) Facultatea de mecanică, la secția tehnologia prelucrării la rece ; c) Facultatea de chimie industrială, la secția tehnologia chimică anorganică ; d) Facultatea de construcții, la secția construcții civile și industriale.

INSTITUTUL POLITEHNIC TIMIȘOARA

Învățământ de ingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de mecanică, la secțiile material rulant ; mașini hidraulice și pneumatice ; tehnologia sudurii ; b) Facultatea de mecanică agricolă, la secția mecanică agricolă; c) Facultatea de construcții, la secțiile : construcții civile și industriale; construcții hidrotehnice ; căi ferate, drumuri și poduri ; îmbunătățiri funciare.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de electrotehnică, la secțiile : electroenergetică ; electrotehnică ; b) Facultatea de mecanică, la secția tehnologia prelucrării la rece ; c) Facultatea de construcții, la secțiile : construcții civile și industriale ; îmbunătățiri funciare.

Învățământ de subingineri — cursuri serale : a) Facultatea de mecanică, la secția tehnologia prelucrării la rece ; b) Facultatea de construcții, la secția construcții civile și industriale.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI

Învățământ de ingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de construcții, la secția construcții civile și industriale : b) Facultatea de instalații pentru construcții la secția instalații pentru construcții ; c) Facultatea de mașini și utilaj pentru construcții la secția mașini și utilaj pentru construcții ; d) Facultatea de hidrotehnică, la secțiile : construcții hidrotehnice ; îmbunătățiri funciare ; e) Facultatea de căi ferate, drumuri și poduri la secțiile : căi ferate, drumuri și poduri ; geodezie.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de construcții la secția construcții civile și industriale ; b) Facultatea de instalații pentru construcții, la secția instalații pentru construcții ; c) Facultatea de mașini și utilaj pentru construcții la secția mașini și utilaj pentru construcții ; d) Facultatea de hidrotehnică, la secțiile construcții hidrotehnice ; îmbunătățiri funciare ; e) Facultatea de căi ferate, drumuri și poduri, la secțiile : construcții și întreținere feroviară : drumuri și poduri ; cadastru funciar.

Învățământ de subingineri — cursuri serale : a) Facultatea de construcții, la secția construcții civile și industriale ; b) Facultatea de instalații pentru construcții, la secția instalații pentru construcții.

INSTITUTUL DE PETROL GAZE ȘI GEOLOGIE BUCUREȘTI

Învățământ de ingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de geologie tehnică, la secția geologie inginerească; b) Facultatea de forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze, la secția forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea pentru forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze, la secția forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze.

INSTITUTUL DE PETROL PLOIEȘTI

Învățământ de ingineri—cursuri de zi : a) Facultatea de mașini și utilaj petrolier la secția mașini și utilaj petrolier.

Învățământ de subingineri — cursuri de zi : a) Facultatea de mașini și utilaj petrolier la secția electromecanică petrolieră.

INSTITUTUL DE MINE PETROȘANI

Învățământ de subingineri—cursuri de zi : a) Facultatea de mine, la secțiile mine ; topografie minieră ; b) Facultatea de electromecanică minieră, la secția electromecanică minieră.

Învățământ de subingineri—cursuri serale : a) Facultatea de mine la secția de mine.

INSTITUTUL DE SUBINGINERI BAIA MARE

Cursuri de zi : a) La secțiile mine : electromecanică minieră.

INSTITUTUL DE SUBINGINERI PITEȘTI

(concursul se susține în cadrul Institutului politehnic București).
Cursuri de zi : a) La secțiile : tehnologia prelucrării la rece ; întreținere și reparații auto.

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BĂLCESCU" BUCUREȘTI

a) Facultatea de zootehnie la secția zootehnie.

INSTITUTUL AGRONOMIC „ION IONESCU DE LA BRAD" IAȘI

a) Facultatea de zootehnie, la secția zootehnie.

INSTITUTUL AGRONOMIC „DR. PETRU GROZA" CLUJ

a) Facultatea de zootehnie, la secția zootehnie.

INSTITUTUL AGRONOMIC TIMIȘOARA

a) Facultatea de zootehnie, la secția zootehnie.

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE — BUCUREȘTI

Cursuri de zi : a) Facultatea de economia producției, la secțiile : economia industriei, construcțiilor și transporturilor ; economia agriculturii ; b) Facultatea de calcul economic și cibernetică economică , la secția statistică ; c) Facultatea de comerț la secțiile : economia comerțului interior ; merceologie ; d) Facultatea de finanțe, la secția finanțe ; e) Facultatea de contabilitate, la secția contabilitate ; f) Facultatea de economie generală, la secția economie politică.

Cursuri serale : a) Facultatea de economia producției, la secția : economia industriei, construcției și transporturilor ; b) Facultatea de calcul economic și cibernetică economică, la secția statistică ; c) Facultatea de comerț la secția economia comerțului interior ; d) Facultatea de finanțe, la secția de finanțe ; e) Facultatea de contabilitate, la secția contabilitate.

Disciplinele de concurs și programele acestora, pentru învățământul universitar, tehnic (ingineri), economic și agricol sînt cele prezentate în broșura „Admiterea în învățământul superior" — 1969.

Pentru învățământul de subingineri disciplinele pentru concursul de admitere sînt următoarele :

— La / specialitățile : electrotehnică, electronică aplicată, electroenergetică, termoenergetică, tehnologia prelucrării la rece, montarea și întreținerea utilajului chimic, construcții civile și industriale, instalații pentru construcții, mașini și utilaje pentru construcții, construcții hidrotehnice, drumuri și poduri, întreținere și reparații auto, construcții și întreținere feroviară, topografie minieră, mine, electromecanică minieră, forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze, electromecanică petrolieră, îmbunătățiri funciare :

— matematici (algebră, geometrie plană — fără demonstrații — trigonometrie) — scris și oral.

— fizică (mecanică și electricitate) — scris.

— La specialitățile : metalurgie feroasă (furnale și oțelării), forje și tratamente termice :

— matematici (algebră, geometrie plană — fără demonstrații — trigonometrie) — scris și oral.

— fizică (mecanică, fizică moleculară și căldură) — scris.

— La specialitățile : tehonologie chimică anorganică, tehnologie chimică a macromoleculelor :

— chimie organică sau chimie anorganică (la alegere) — scris și oral.

— matematică (algebră) — scris.

— La specialitățile : tehnologie chimică anorganică, tehnologia silicaților și compușilor oxidici :

— chimie anorganică — scris și oral.

— matematici (algebră) — scris.

— La specialitatea : cadastru funciar :

— matematici (algebră, geometrie plană — fără demonstrații — trigonometrie) — scris și oral.

— fizică (mecanică, optică) — scris.

Programele acestor discipline sînt cele cuprinse în broșura „Admiterea în învățământul superior — 1969".

UNIVERSITATEA BUCUREȘTI

Cursuri de zi : a) Facultatea de matematică-mecanică; b) Facultatea de chimie, secția fizică-chimie; **Institutul pedagogic de 3 ani București** c) Facultatea de filologie : secția limba și literatura franceză, limba și literatura română; secția limba și literatura engleză, limba și literatura română ; Facultatea de fizică și chimie.

Cursuri serale : a) Institutul de limbi și literaturi străine :

— Facultatea de limbi slave : — secția limba și literatura rusă — secundar limba și literatura română.

— Facultatea de limbi romanice și clasice : — secția limba și literatura franceză — secundar limba și literatura română.

— Facultatea de limbi germanice : — secția limba și literatura engleză — secundar limba și literatura română; secția limba și literatura engleză — secundar limba și literatura germană : secția limba și literatura germană — secundar limba și literatura română; secția limba și literatura germană — secundar limba și literatura engleză.

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI" CLUJ

Cursuri de zi : a) Facultatea de fizică. **Institutul pedagogic de 3 ani Cluj** b) Facultatea de fizică și chimie.

Cursuri serale : a) Facultatea de filologie : secția limba și literatura rusă — secundar limba și literatura română sau maghiară; secția limba și literatura franceză — secundar limba și literatura română sau maghiară; secția limba și literatura germană — secundar limba și literatura română sau maghiară; secția limba și literatura engleză — secundar limba și literatura română sau maghiară ; secția limba și literatura engleză — secundar limba și literatura germană; b) Facultatea de studii economice, secția contabilitate.

UNIVERSITATEA CRAIOVA

Cursuri de zi : a) Facultatea de matematică; b) Facultatea de electrotehnică : secția electrotehnică (subingineri).

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" IAȘI

Cursuri de zi : a) Facultatea de matematică-mecanică; b) Facultatea de fizică; c) Facultatea de chimie; d) Facultatea de filologie : — secția limba și literatura engleză — secundar limba și literatura română; e) Facultatea de studii economice — secția contabilitate; **Institutul pedagogic de 3 ani Iași;** f) Facultatea de fizică și chimie.

Cursuri serale : a) Facultatea de filologie : — secția limba și literatura rusă — secundar limba și literatura română; secția limba și literatura franceză — secundar limba și literatura română; secția limba și literatura germană — secundar limba și literatura română; secția limba și literatura engleză — secundar limba și literatura română; b) Facultatea de studii economice : secția economia industriei construcțiilor și transporturilor : secția contabilitate.

UNIVERSITATEA TIMIȘOARA

Cursuri de zi : a) Facultatea de matematică-mecanică; b) Facultatea de fizică : — secția fizică-chimie; c) Facultatea de studii economice : — secția economia industriei, construcțiilor și transporturilor; secția contabilitate.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI TIMIȘOARA

d) Facultatea de fizică și chimie.

Cursuri serale : a) Facultatea de filologie : — secția limba și literatura germană — secundar limba și literatura română; secția limba și literatura română; secția limba și literatura rusă — secundar limba și literatura română; secția limba și literatura română; secția limba și literatura engleză — secundar limba și literatura engleză.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BACĂU

Cursuri de zi : a) Facultatea de filologie : — secția limba și literatura română; secția limba și literatura franceză — limba și literatura română; b) Facultatea de matematică.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BAIA MARE

Cursuri de zi : Facultatea de matematică.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BRAȘOV

Cursuri de zi : a) Facultatea de matematică; b) Facultatea de fizică și chimie; c) Facultatea de muzică.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI CONSTANȚA

Cursuri de zi : Facultatea de fizică și chimie.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI GALAȚI

Cursuri de zi : Facultatea de fizică și chimie.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI ORADEA

Cursuri de zi : a) Facultatea de filologie : — secția limba și literatura română; b) Facultatea de matematică; c) Facultatea de fizică-chimie; d) Facultatea de educație fizică.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI PITEȘTI

Cursuri de zi : a) Facultatea de filologie : secția limba și literatura franceză — limba și literatura română; b) Facultatea de matematică.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI SUCEAVA

Cursuri de zi : a) Facultatea de filologie : — secția limba și literatura română; b) Facultatea de matematică.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI TG. MUREȘ

Cursuri de zi : a) Facultatea de matematică; b) Facultatea de fizică și chimie; c) Facultatea de muzică.

CONSERVATORUL „C. PORUMBESCU" BUCUREȘTI

Facultatea de instrumente și canto, specialitățile : a) Canto (tenor, mezzosoprană); b) clarinet; c) oboi; d) corn; e) pian-orgă.

Facultatea de compoziție și muzicologie : a) Secția teoretică.

CONSERVATORUL „G. DIMA" — CLUJ

Facultatea de instrumente și canto, specialitățile : a) canto (tenor); b) violă; c) violoncel; d) flaut; e) fagot; f) corn; g) trompetă; h) trombon-tubă; i) percuție; j) vioară.

Facultatea de compoziție și muzicologie; a) secția profesori de muzică

CONSERVATORUL „G. ENESCU" — IAȘI

Facultatea de instrumente și canto: a) canto (mezzosoprană); b) vioară; c) harpă; d) contrabas; e) flaut; f) clarinet; g) fagot; h) trompetă.

Facultatea de compoziție și muzicologie : a) Secția profesori de muzică

INSTITUTUL DE ARTĂ TEATRALĂ ȘI CINEMATOGRAFICĂ „I. L. CARAGIALE" BUCUREȘTI

Facultatea de teatru : a) Secția regie de teatru (durată 4 ani).

Programele disciplinelor de concurs și condițiile de admitere se găsesc în broșura „Admiterea în învățământul superior", ediția 1969.

Concursul de admitere la institutele pedagogice de învățători și educatoare cu durata de doi ani

Se aduce la cunoștință celor interesați că între 20—30 septembrie 1969 se organizează concursul de admitere la institutele pedagogice de învățători și educatoare cu durata de doi ani — cursuri de zi și învățământ fără frecvență.

Institutele pedagogice de învățători vor funcționa în următoarele localități : **cursuri de zi** — Oradea, Botoșani, Brașov, Cluj, Piatra Neamț, Zalău, Sibiu și Suceava ; **învățământ fără frecvență :** Bacău, Oradea, Botoșani, Cluj, Galați, Iași, Suceava și Bîrlad.

Institutele pedagogice de educatoare vor funcționa în următoarele localități : **cursuri de zi** — Năsăud, Brașov, Brăila, Caransebeș, Constanța, Tîrgoviște, Galați, Tg. Jiu, Odorheiul Secuiesc (cu limba de predare maghiară), Giurgiu, Tg. Mureș, Piatra Neamț, Slatina, Zalău, Timișoara, Bîrlad și Rm. Vîlcea ; **învățământ fără frecvență :** Cîmpulung Muscel, Bacău, Beiuș, Botoșani, Cluj, Galați, Iași, Giurgiu, Baia Mare, Turnu Severin, Sibiu, Tulcea și municipiul București.

La concursul de admitere în institutele pedagogice de învățători și educatoare — cursuri de zi, se pot înscrie absolvenții liceelor de cultură generală cu diplomă de bacalaureat (maturitate) în vîrstă de cel mult 27 de ani împliniți în anul calendaristic în care se prezintă la concurs.

La învățământul fără frecvență se pot înscrie absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat, care funcționează la clasele I-IV ale școlii generale — pentru institutele pedagogice de învățători și în învățământul preșcolar — pentru institutele pedagogice de educatoare, indiferent de vîrstă.

Concursul de admitere la **institutele pedagogice de învățători** — cursuri de zi și învățămînt fără frecvență, constă din : vizita medicală, proba de aptitudini muzicale, probe scrise și orale la : limba și literatura română matematică (algebra și geometria plană și în spațiu din materia claselor a IX-a și a X-a secția umanistă) și proba orală la istoria României.

La **institutele pedagogice de educatoare** — cursuri de zi și învățămînt fără frecvență, concursul de admitere constă din : vizita medicală, proba de aptitudini muzicale, probă scrisă și orală la limba și literatura română și probă orală la istoria României. Candidatele de la institutele cu predare în limbile naționalităților conlocuitoare vor susține probă scrisă și orală și la limba și literatura maternă.

Informații suplimentare se pot obține de la secretariatele institutelor pedagogice de învățători și educatoare.

Concurs de admitere în liceele de cultură generală și liceele pedagogice

Se aduce la cunoștința celor interesați că la liceele de cultură generală și la liceele pedagogice la care au mai rămas locuri neocupate în anul I se organizează un nou concurs de admitere între 1—9 septembrie a.c.

Vizita medicală și proba de aptitudini muzicale la liceele pedagogice au loc cu 2—3 zile înaintea probelor de cultură generală.

Informații privind numărul locurilor neocupate și condițiile de admitere se pot obține de la liceele care organizează concurs de admitere.

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :
Facultatea de construcții :

— Asistent la catedra de Beton armat și Clădiri, poziția 16 din statul de funcțiuni, disciplina de Clădiri civile.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului politehnic Timișoara, în termen de 15 zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere la care vor anexa în dublu exemplar actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial nr. 33 partea I din 15 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului politehnic Timișoara — Facultatea de construcții — în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI — TG. MUREȘ

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a postului de lector la Facultatea de matematică, catedra de matematică, disciplina matematici generale, poziția 11.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg.-Mureș, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, o cerere de înscriere, la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice din învățămîntul superior, publicat în colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg.-Mureș, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI — TG. MUREȘ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

Facultatea de fizică-chimie

1 post de lector, la disciplina metodica predării fizicii și experiențe didactice, practica pedagogică (predare în limbile română și maghiară), de la catedra de fizică, poziția 4.

1 post de lector, la disciplina mecanică, acustică, căldură (predare în limba maghiară), de la catedra de fizică, poziția 5.

1 post de lector, la disciplina mecanică, acustică, căldura, de la catedra de fizică, poziția 6.

1 post de lector, la disciplina mecanică rațională, mecanică, acustică, căldură, de la catedra de fizică, poziția 7.

1 post de lector, la disciplina de fizică generală la Facultatea de matematică, electricitate, electrotehnică, electronică-radiotehnică (predare în limba maghiară), de la catedra de fizică, poziția 8.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg.-Mureș, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, o cerere de înscriere, la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice din învățămîntul superior, publicat în colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg.-Mureș, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI — TG. MUREȘ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

Facultatea de matematică

1 lector la catedra de Matematică, disciplinele Aritmetică, Algebră, poziția 1.

1 lector la catedra de Matematică, disciplinele Algebră, Geometrie analitică și elemente de algebră liniară (predare în limba maghiară), poziția 2.

1 lector la catedra de Matematică, disciplinele Astronomie, Geometrie analitică și elemente de algebră liniară, poziția 3.

1 lector la catedra de Matematică, disciplinele Geometrie elementară, Geometrie diferențială, poziția 4.

1 lector la catedra de Matematică, disciplinele Complemente de matematici (predare în limba maghiară) și Calcul diferențial și integral (predare în limba română), poziția 6.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Tîrgu Mureș, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice, în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tîrgu Mureș, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI — TG. MUREȘ

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a postului de lector la Facultatea de fizică-chimie, catedra de chimie, disciplina de metodica predării chimiei și experiențe didactice, practica pedagogică, poziția 9.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg.-Mureș, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, o cerere de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice din învățămîntul superior, publicat în colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg.-Mureș, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac prin oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii de presă. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1005 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 15 august 1969 — 4 pagini 25 bani

Esențială este acum munca politică și organizatorică pentru traducerea în viață a programului pe care l-am adoptat.

Din Cuvîntarea de încheiere a Congresului, rostită de tovarășul

NICOLAE CEAUȘESCU

AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

CALEA SIGURĂ A PROGRESULUI PATRIEI

Eveniment care și-a înscris numele în glorioasa și bogata istorie a poporului, Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român a constituit momentul înălțător al unui bilanț rodnic, al unei lucide și cuprinzătoare retrospective a drumului parcurs și, în același timp, al unei cutezătoare prospectări în viitor, al elaborării unui minuțios și mobilizator program destinat să confere noi străluciri zilei de mîine a patriei, să asigure străbaterea unei noi și importante etape în complexa operă de edificare socialistă, să apropie țara de viitorul de aur năzuit de omenire — comunismul. Forum al responsabilității supreme a partidului, a națiunii noastre socialiste, Congresul al X-lea a consacrat, într-un consens unanim, însemnătatea istorică a perioadei care a trecut de la cel de-al IX-lea Congres, consecințele ei incalculabile în orientarea mersului vieții sociale către făgașul generos al marilor realizări materiale, al descătușării energiilor umane, al împlinirilor în climatul unui tot mai pregnant democratism, al opțiunii generale a națiunii pentru socialism, pentru politica creatoare, marxist-leninistă a partidului. Prin implicațiile sale în destinul socialismului din România, prin procesele social-politice calitative pe care le-a însumat în perspectiva relevantă a viitorului, Congresul al X-lea va fi unul din cele mai remarcabile capitole ale existenței Partidului Comunist Român.

Mii de fire nevăzute au legat timp de 7 zile tot cuprinsul țării cu sala unde s-au desfășurat lucrările Congresului, întreg poporul a trăit efervescența acestui mare eveniment din viața partidului, a statului, a țării. Interesul cu care oamenii muncii au urmărit lucrările Congresului este absolut firesc, pentru că aici s-au dezbătut problemele stringente ale economiei, ideologiei, învățămîntului, științei, artei, culturii — într-un cuvînt, problemele de vitală importanță pentru prezentul și pentru viitorul națiunii noastre socialiste. În centrul atenției tuturor au stat Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, sinteză de înaltă ținută științifică, marxist-leninistă, a drumului parcurs de România pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și a perspectivelor mărețe ce se deschid în fața poporului român, precum și a liniilor directoare ale dezvoltării economico-sociale în deceniul următor. Aprobarea acestor documente de excepțională însemnătate teoretică și practică de către înaltul sfat al comuniștilor din România a însuflețit întreaga națiune. Aceasta arată că întregul popor este convins că, așa cum se arată în Raport, „Congresul al X-lea va intra în istoria patriei ca un moment ce marchează ridicarea pe o treaptă nouă, calitativ superioară, a operei de edificare a societății socialiste" și este hotărît să facă totul pentru transpunerea în viață a programului însuflețitor adoptat de Congres.

Expresie a marxism-leninismului creator, adîncă secțiune transversală a realităților noastre actuale, dovadă a impresionantei puteri de cunoaștere a partidului, expozeu de înaltă ținută politică și filozofică ce angajează întreaga națiune, documentele Congresului al X-lea trasează jaloanele politicii generale de construire a socialismului în anii viitori. Obiectivul fundamental îl constituie lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnico-materiale a țării, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Lucrările Congresului s-au caracterizat prin înaltul spirit de răspundere cu care au fost abordate problemele de bază ale societății noastre, prin grija profundă față de interesele partidului și poporului, față de cauza socialismului. Cu principialitate și fermitate Congresul a scos la iveală lipsurile care mai dăinuie în muncă, a marcat hotărîrea nestrămutată a comuniștilor și a întregului popor de a le lichida.

Congresul a pus în centrul politicii economice a partidului continuarea consecventă și în ritm susținut a industrializării țării — temelia progresului general al societății, a creșterii bunăstării poporului — pe baza cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane. În același timp, se va pune un accent deosebit pe dezvoltarea intensivă multilaterală a agriculturii, sporind contribuția acestei importante ramuri la dezvoltarea potențialului nostru economic, la satisfacerea multiplelor nevoi ale societății, la mersul înainte al construcției socialismului în România. În Congres s-a subliniat pregnant că politica de dezvoltare a acumulărilor este o condiție esențială a întăririi bazei tehnico-materiale a societății românești contemporane, a înfloririi multilaterale a patriei. Totodată a fost pus în evidență faptul că partidul și statul nostru vor promova larg politica de colaborare și cooperare economică și tehnico-științifică cu țările socialiste și cu celelalte țări ale lumii, pornind de la considerentul că aceasta slujește nu numai progresului țării noastre, intereselor civilizației generale, ci și cauzei înțelegerii și colaborării între popoare, păcii și securității internaționale.

Un capitol important în documentele Congresului îl constituie vasta problematică privind pregătirea cadrelor, dezvoltarea învățămîntului și științei corespunzător exigențelor în continuă creștere ale societății socialiste. În lucrările Congresului s-a relevat pregnant că Directivele Comitetului Central și Legea învățămîntului — adoptate anul trecut — asigură, într-o concepție unitară, orientarea și cadrul de modernizare a școlii pe o lungă perioadă de timp. Esențiale sînt acum activitatea practică, promptitudinea și eficiența îndeplinirii sarcinilor prevăzute.

Făcînd un amplu bilanț al marilor înfăptuiri privind creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii, Congresul a arătat că îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului, creșterea gradului de civilizație, de bunăstare a națiunii noastre este țelul suprem al politicii partidului, rațiunea întregii sale activități, obiectivul central al construcției socialismului.

Documentele forumului suprem al comuniștilor din România aduc precizări de înaltă valoare teoretică și practică privind rolul statului în etapa actuală a edificării socialismului în țara noastră. Congresul s-a ocupat de înflorirea națiunii socialiste, de dezvoltarea forței și coeziunii ei. Scoțînd în evidență că una din marile înfăptuiri ale orînduirii noastre socialiste este rezolvarea în spiritul marxism-leninismului a problemei naționale, crearea condițiilor pentru afirmarea multilaterală a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu a reliefat în Raportul prezentat Congresului faptul că munca și creația comună a tuturor cetățenilor — români, maghiari, germani, sau de alte naționalități — strîns uniți sub conducerea partidului, duc la unirea tot mai strînsă a poporului român și a naționalităților conlocuitoare în cadrul marii familii a României socialiste.

O deosebită însemnătate teoretică și practic-politică are fundamentarea rolului Partidului Comunist Român ca forță politică conducătoare a națiunii noastre socialiste. Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu, „partidul comunist îndeplinește rolul de centru al întregului nostru sistem social". **Izvorul forței și capacității de acțiune a partidului îl constituie unitatea de monolit a tuturor comuniștilor în jurul Comitetului Central, condiție de cea mai mare importanță pentru exercitarea cu succes a rolului său diriguitor în societate, pentru înaintarea pe calea socialismului, pentru trăinicia orînduirii noastre.**

Activitatea ideologică-educativă a partidului pentru ridicarea conștiinței socialiste și a nivelului de cultură al maselor a format, de asemenea, obiectul unei ample analize în cadrul

(Continuare în pag. 4-a)

Congresul al X-lea a ales ca secretar general al P.C.R. pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

Într-o atmosferă de puternic entuziasm și într-o deplină unanimitate, în spiritul propunerii făcute de toate conferințele organizațiilor județene de partid, de toate organizațiile partidului, însușindu-și concluziile adoptate de toate secțiunile Congresului, exprimînd voința fierbinte a tuturor comuniștilor și a întregului popor, Congresul a ales în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, fiul cel mai iubit al poporului român.

ȘEDINȚA PLENARĂ A COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român ales de cel de-al X-lea Congres s-a întrunit în prima ședință plenară la sediul Comitetului Central marți la amiază.

Lucrările plenarei au fost conduse de tovarășul Nicolae Ceausescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

La deschiderea ședinței, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a propus să fie aleasă o comisie care să facă propuneri privind componența Comitetului Executiv, a Prezidiului Permanent și a Secretariatului Comitetului Central.

În unanimitate plenara a ales Comisia formată din tovarășii NICOLAE CEAUȘESCU, Ion Gheorghe Maurer, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Chivu Stoica, Constantin Pîrvulescu, Alexandru Sencovici.

După deliberările comisiei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a supus spre aprobare plenarei propunerea ca din Comitetul Executiv să facă parte 21 membri și 11 supleanți, din Prezidiul Permanent 9 membri, iar Secretariatul să fie format din 7 membri.

Puse la vot, aceste propuneri au fost adoptate în unanimitate.

Au fost supuse apoi votului propunerile nominale prezentate de Comisie pentru Comitetul Executiv, Prezidiul Permanent și Secretariatul C.C. al P.C.R.

Toate propunerile au fost votate în unanimitate.

Au fost aleși tovarășii :

MEMBRII COMITETULUI EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R.

NICOLAE CEAUȘESCU
Ion Gheorghe Maurer
Maxim Berghianu
Emil Bodnăraș
Florian Dănălache
Constantin Drăgan
Emil Drăgănescu
Janos Fazekas
Petre Lupu
Manea Mănescu
Paul Niculescu-Mizil
Gheorghe Pană
Dumitru Petrescu
Dumitru Popescu
Gheorghe Rădulescu
Leonte Răutu
Gheorghe Stoica
Virgil Trofin
Ilie Verdeț
Vasile Vîlcu
Ștefan Voitec

MEMBRII SUPLEANȚI AI COMITETULUI EXECUTIV

Iosif Banc
Petre Blajovici
Miu Dobrescu
Aurel Duca
Mihai Gere
Ion Iliescu
Ion Ioniță
Carol Kiraly
Vasile Patilineț
Dumitru Popa
Ion Stănescu

MEMBRII PREZIDIULUI PERMANENT

NICOLAE CEAUȘESCU
Ion Gheorghe Maurer
Emil Bodnaraș
Paul Niculescu-Mizil
Gheorghe Pană
Dumitru Petrescu
Gheorghe Rădulescu
Virgil Trofin
Ilie Verdeț

SECRETARIATUL COMITETULUI CENTRAL

NICOLAE CEAUȘESCU
secretar general al partidului
Mihai Gere
Paul Niculescu-Mizil
Gheorghe Pană
Vasile Patilineț
Dumitru Popescu
Virgil Trofin
— secretari ai C. C.

Plenara a desemnat, de asemenea, Colegiul Central de Partid în următoarea componență : tovarășii **Mihai Dalea**, președinte, **Simion Bughici**, vicepreședinte ; **Dumitru Ivanovici, Ion Gluvacov, Andrei Cervenovici, Ștefan Duduman, Gheorghe Ionescu, Ion Medrea, Alexandru Sencovici**, membri.

* *

În aceeași zi a avut loc ședința de constituire a Comisiei Centrale de Revizie. Președinte a fost ales tovarășul **Chivu Stoica**, iar vicepreședinte tovarășul **Emil Popa**.

LUCRĂRILE CONGRESULUI AL X-LEA AL P.C.R.

Din cuvîntările rostite la Secţiunea pentru pregătirea forţei de muncă, a cadrelor, învăţămînt şi ştiinţă

Cuvîntarea tovarăşului GEORGE BĂRĂNESCU,

delegat al organizaţiei de partid a municipiului Bucureşti

Păşind la această tribună, a spus în cuvîntul său tovarăşul **GEORGE BĂRĂNESCU**, rectorul Institutului politehnic Bucureşti, delegat al organizaţiei de partid a municipiului Bucureşti, mă simt profund onorat să dau glas simţămintelor celor pe care am cinstea de a-i reprezenta, simţăminte de admiraţie şi devotament pentru cel ce întruchipează cele mai scumpe aspiraţii şi idealuri ale poporului român, pentru cel sub îndrumarea căruia se făureşte o lume nouă şi luminoasă pe acest pămînt, pentru Partidul Comunist Român. Mi-a fost încredinţat din partea comuniştilor pe care-i reprezint, cadre didactice şi studenţi, mandat de entuziastă adeziune la politica partidului, politică ce grăieşte cu tăria faptelor împlinite despre înalta competenţă a partidului, despre munca lui fără preget pusă în slujba intereselor poporului. Mi-a fost încredinţat mandatul de a susţine din toată inima alegerea în funcţia de secretar general al partidului pe cel ce şi-a dedicat partidului întreaga fiinţă, întreaga viaţă, pe eminentul om de stat şi vajnicul luptător pentru libertate, dreptate şi progres, pe iubitul nostru tovarăş Nicolae Ceauşescu.

Referindu-se la rolul şi sarcinile celor ce îndeplinesc funcţii în activitatea ştiinţifică, în învăţămînt şi pregătirea cadrelor, vorbitorul a subliniat că însăşi **înfăptuirea programului cu**prins în proiectul de Directive cere muncă încordată şi devotată, cere tot mai multă ştiinţă, tot mai adîncă pricepere. În realizarea acestui deziderat, şcoala — mai ales cea superioară — are de soluţionat ample probleme, sarcina ei primordială fiind de a asigura specialiştii necesari economiei. Este necesar, pentru aceasta, să se realizeze fuziunea activităţii didactice cu activitatea ştiinţifică, singura în măsură să asigure atît transmiterea cunoştinţelor de care are nevoie specialistul, cît şi instruirea sistematică şi competentă a acestuia în arta descoperirii şi a creaţiei ştiinţifice, tehnice. În critica adusă de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu unor laturi ale cercetării ştiinţifice, a menţionat vorbitorul, se găsesc îndemnuri la reflecţie deopotrivă şi pentru învăţămîntul superior, unde există numeroase posibilităţi de utilizare integrală, în folosul societăţii, a potenţialului ştiinţific existent, pentru înlăturarea activităţilor formale, pentru ridicarea caracterului şi valorii aplicative a lucrărilor de cercetare în cadrul catedrelor, al cercurilor ştiinţifice studenţeşti. Vorbitorul a criticat cu acest prilej formalismul activităţii unor cadre didactice în munca de cercetare, graba de a obţine publicarea unor lucrări superficiale etc. Este necesar totodată ca în scopul îmbunătăţirii activităţii de cercetare din cadrul institutelor de învăţămînt superior să se stabilească legături mai bune, permanente, între catedre şi întreprinderi.

tut desfăşura activitatea potrivit cu nevoile generale ale ţării şi în conformitate cu particularităţile sau structura lor. În faţa Senatului Universităţii „Babeş-Bolyai" a stat, de pildă, de la începutul activităţii sale, necesitatea găsirii acelor căi care să deschidă cadrelor tinere, talentate, posibilitatea afirmării lor didactice şi ştiinţifice. S-au obţinut unele rezultate meritorii. Rămînem încă deficitari, a continuat vorbitorul, la capitolul îmbunătăţirea programelor de învăţămînt, la punerea lor de acord cu planurile de învăţămînt. Este de datoria Ministerului Învăţămîntului să convoace pe cei mai autorizaţi specialişti din toate domeniile la o consfătuire care să analizeze aceste obligaţii ale învăţămîntului superior şi să propună măsurile necesare, în deplin acord şi cooperare. În legătură cu cercetarea didactică şi aplicarea ei în producţie, vorbitorul a susţinut necesitatea ca, în vederea contractelor care se încheie, ministerele să aducă la cunoştinţa colectivelor de cercetare nevoile lor. Este necesară, de asemenea, o colaborare între centrele de cercetare pentru a se putea obţine rezultatele scontate de industrie pe întreaga economie.

O problemă de primă importanţă care a stat în atenţia vorbitorului este aceea a instruirii şi educării studenţilor. Instruirea şi educarea, a spus delegatul organizaţiei judeţene Cluj, sînt două feţe ale unei unice probleme. Nu se pot despărţi fiindcă nimic nu e mai organic şi indestructibil legat : instruirea include o mare parte de educaţie, după cum educaţia include o mare parte de instruire. Instruirea şi educarea se fac în primul rînd în procesul de învăţămînt propriu zis. De aceea ne-am îngrijit ca acesta să se îmbogăţească în conţinutul său.

După Conferinţa Naţională a cadrelor didactice, cînd reprezentanţii corpului profesoral din toată ţara au dezbătut cu profunzime şi răspundere problema şcolii, sub toate aspectele sale, mai ales cînd în finalul acestei conferinţe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, într-o cuvîntare analitică şi pătrunzătoare, a înfăţişat toate aspectele învăţămîntului, cu rezultate, cu neajunsuri, şi a trasat drumul de dezvoltare a învăţămîntului nostru, ne-am reconsiderat practica în problemele de învăţămînt.

Îndeplinirea în perioada care urmează a obiectivelor, puse în faţa şcolii, a menţionat rectorul universităţii clujene, este uşurată de documentele partidului nostru şi mai ales de cele care stau la baza Congresului al X-lea, de Tezele Congresului, de Directivele fixate, discutate şi care vor fi aprobate, de Raportul analitic, adînc, cuprinzător, pe care secretarul general al partidului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, ni l-a înfăţişat tuturor. Sînt documente de valoare programatică, dar sînt în acelaşi timp documente care ajută la consolidarea muncii practice a fiecăruia dintre cetăţenii ţării noastre, în oricare domeniu de activitate ne-am desfăşura munca.

Cuvîntarea tovarăşei CLOTILDA CONSTANTINESCU,

delegată a organizaţiei judeţene de partid Buzău

Luînd cuvîntul în numele celor peste 4 600 de cadre didactice care activează în cele 798 de şcoli din judeţul Buzău şi în care învaţă peste 110 000 elevi, tovarăşa profesoară **CLOTILDA CONSTANTINESCU** a menţionat importantele măsuri adoptate de partid în răstimpul de la Congresul al IX-lea privind mai buna organizare a învăţămîntului. Directivele C. C. al P. C. R., urmate de adoptarea noii Legi a învăţămîntului, au dat şcolii româneşti criterii ştiinţifice de organizare, ale căror rezultate se relevă de pe acum. Analiza pe care cadrele didactice de la Liceul M. Eminescu din Buzău, au făcut-o după examenele de bacalaureat din această vară, a confirmat justeţea trecerii la învăţămîntul liceal de 12 ani. Analizele au relevat în acelaşi timp necesitatea restudierii unor programe, a introducerii unor materii noi în perioada de studiu sau la examene. Vorbitoarea s-a referit, de asemenea, la o problemă pe care o socoteşte de mare actualitate — preprofesionalizarea, făcînd propunerea ca în localităţile cu mai multe şcoli generale profilul acestora pentru clasele a IX-a şi a X-a să fie diferit, oferind elemente de pregătire în domeniile în care ar urma să se specializeze elevul după absolvire (lăcătuşerie, croitorie, tesătorie, artizanat, stenodactilografie, menaj etc.). Reprezentanta organizaţiei judeţene de partid Buzău a considerat, de asemenea, că este necesară o mai bună studiere a echilibrului care trebuie să existe între activităţile şcolare propriu-zise ale elevilor şi activităţile lor extraşcolare. Faptul că uneori chiar în perioadele de vîrf ale activităţii lor, elevii sînt simultan solicitaţi la alte activităţi, duce la diminuarea eficienţei educative a acţiunilor la care sînt chemaţi, slăbind în acelaşi timp puterea lor de receptivitate şi de asimilare a cunoştinţelor predate. Socotim necesar, a propus vorbitoarea, ca Ministerul Învăţămîntului, C.C. al U.T.C., Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor şi Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport să colaboreze pentru elaborarea în comun a unui calendar al tuturor activităţilor din afara orelor de curs şi care să fie respectat cu stricteţe în toate unităţile şcolare.

Îndeplinirea cu succes a sarcinilor ce revin personalului didactic, îndeosebi din localităţile rurale, ridică în continuare problema stabilităţii învăţătorilor şi profesorilor, legarea acestora de sat, continuarea unor tradiţii valoroase ale slujitorilor şcolii, care s-au dedicat, chiar şi în alte perioade, mai grele, misiunii nobile dintotdeauna a educatorilor.

În acest sens, vorbitoarea şi-a expus părerea că ar trebui să se facă mai mult, să se insiste ca în mediul rural consiliile populare să acorde o grijă sporită pentru asigurarea unor condiţii de viaţă şi muncă cît mai bune, care ar permite şi cadrelor tinere, nou repartizate să se integreze definitiv sau pentru o perioadă îndelungată în viaţa localităţii respective.

Susţinînd în numele educatoarelor, învăţătorilor şi profesorilor din judeţul Buzău realegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, în funcţia de secretar general al partidului, a spus în încheierea cuvîntului său tovarăşa Clotilda Constantinescu, promitem să răspundem grijii permanente pe care ne-o poartă partidul printr-o şi mai atentă preocupare pentru continua pregătire ideologică şi profesională, prin intensificarea activităţii de cercetare psihopedagogică, printr-o mai strînsă conlucrare cu organizaţiile de tineret pentru a face ca şcoala să-şi poată îndeplini marea sa misiune, informativă şi formativă, devenind astfel în şi mai mare măsură un focar al ideilor înaintate ale epocii noastre.

Cuvîntarea tovarăşului ŞTEFAN PASCU,

delegat al organizaţiei judeţene de partid Cluj

În cuvîntul său, tovarăşul **ŞTEFAN PASCU**, rectorul Universităţii „Babeş-Bolyai" din Cluj, a arătat că prin Legea de organizare a învăţămîntului, prin Statutul de organizare a corpului didactic, activitatea în institutele de învăţămînt superior s-a îmbunătăţit. Pe baza lărgirii atribuţiilor, institutele de învăţămînt superior şi-au pu-

Cuvîntarea tovarăşului TRAIAN ŞTEFĂNESCU,

delegat al organizaţiei de partid a municipiului Bucureşti

Exprimînd adeziunea deplină a studenţimii patriei noastre faţă de întreaga politică a partidului şi statului, faţă de Tezele şi proiectul Directivelor ce au fost supuse dezbaterii întregului nostru popor, tovarăşul **TRAIAN ŞTEFĂNESCU**, preşedinte al U.A.S.R., a arătat în legătură cu propunerea ca tovarăşul Nicolae Ceauşescu să fie reales în funcţia de secretar general al Partidului Comunist Român, că studenţimea şi-a spus deja cuvîntul. Este suficient să reamintesc, a subliniat vorbitorul, că una dintre lozincile care s-au scandat cel mai des la recenta Conferinţă Naţională a U.A.S.R. a fost: „Ceauşescu şi studenţii".

După cum este cunoscut, a remarcat tovarăşul Traian Ştefănescu, şi după cum s-a relevat şi în intervenţiile altor tovarăşi care reprezintă învăţămîntul superior, Directivele au creat toate condiţiile ca şcoala noastră superioară să se poată dezvolta sub toate aspectele. Aş vrea să reamintesc că Directivele celui de al X-lea Congres evidenţiază problemele esenţiale ale învăţămîntului în condiţiile în care problemele şcolii superioare constituie un punct de mare interes şi de mare frămîntare în lumea contemporană. Sînt cunoscute rezultatele obţinute în urma aplicării Directivelor Comitetului Central şi ale Legii învăţămîntului. În acest sens, vorbitorul a ţinut să evidenţieze faptul că dezvoltarea şcolii româneşti trebuie concepută ca un proces deosebit de vast şi complex.

Prin acest proces, noi înţelegem, de asemenea, preocuparea permanentă ce va trebui să o avem în acest domeniu. În acest sens, după părerea mea, a spus vorbitorul, au fost juste criticile aduse în Congres neajunsurilor din munca celor care lucrăm în învăţămîntul superior.

În continuare, preşedintele U.A.S.R. s-a preocupat de măsurile rezultate din aplicarea Directivelor Comitetului Central şi a Legii învăţămîntului între care pe prim plan se înscrie problema conţinutului predării. Alăturîndu-se părerii unor vorbitori dinaintea sa, tovarăşul Traian Ştefănescu a subliniat necesitatea verificării planului de învăţămînt în raport de cerinţele practice ale unităţilor productive. Consiliul U.A.S.R. a sondat dacă în fapt s-a procedat la o asemenea verificare, unele concluzii atestînd că în realitate nu se întîmplă aşa. Trebuie accentuată răspunderea corpului didactic în predarea elementelor noi. La fel de important pentru bunul mers al învăţămîntului superior este ca, pe baza reglementărilor existente, să se acţioneze mai serios pentru a se defini rolul organismelor universitare în raport cu Ministerul Învăţămîntului ca instituţie centrală, domeniu în care au rămas încă probleme nerezolvate (cercetarea ştiinţifică în învăţămîntul superior, utilizarea unor fonduri băneşti, conducerea şi îndrumarea caselor de cultură, a cluburilor studenţeşti, o mai bună reglementare a normelor de promovare şi de examinare etc.). Vorbitorul a insistat pentru o sporire a exigenţelor în aplicarea măsurilor stabilite, şi a apreciat ca foarte utilă o consfătuire privind practica profesională a studenţilor, la care să participe toate forurile şi organismele interesate.

Referindu-se la activitatea desfăşurată de organizaţiile studenţeşti în scopul mai bunei mobilizări a acestora la însuşirea cunoştinţelor predate, la organizarea activităţii de ansamblu în institute şi facultăţi, ca şi a activităţii lor cultural-distractive, tovarăşul Traian Ştefănescu a menţionat că acţiunile întreprinse de U.A.S.R. au căutat să-şi contureze un cadru unic, stabil, formele şi metodele cele mai bune fiind generalizate cu ocazia taberelor studenţeşti. Noi pornim de la principiul că toate problemele privind învăţămîntul reprezintă obligaţii fireşti ale U.A.S.R.-ului. Din acest punct de vedere se poate spune că în ultima perioadă activitatea studenţilor a fost încununată de succese şi sîntem convinşi că în noul an universitar vom desfăşura activităţi mai multe, mai bine organizate în institute şi facultăţi.

Cuvîntarea tovarăşului CONSTANTIN DRĂGAN,

delegat al organizaţiei judeţene de partid Gorj

„Imaginea impresionantă a României de astăzi aflată în pragul aniversării celui mai luminos sfert de veac din istoria naţiunii noastre, a spus în cuvîntul său tovarăşul **CONSTANTIN DRĂGAN**, prim-vicepreşedinte al C.C. al U.G.S.R., delegat al organizaţiei judeţene de partid Gorj, coordonatele măreţului program de progres social — înfăţişată în Raportul Comitetului Central, prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, dimensionează la scara contemporaneităţii viitorul nostru socialist, deschide în faţa poporului român însufleţitoare perspective de prosperitate.

Înfăptuirea programului iniţiat de partid, a menţionat în continuare vorbitorul, va însemna noi paşi înainte pe drumul făuririi unei economii superioare, moderne şi eficiente în măsură să asigure satisfacerea tot mai deplină a cerinţelor materiale şi spirituale ale colectivităţii.

Pentru aceasta, partidul pune şi în viitor în centrul activităţii sale dezvoltarea unei industrii puternice moderne structurată şi înzestrată, răspunzînd cerinţelor revoluţiei tehnico-ştiinţifice contemporane, care să asigure o înaltă productivitate a muncii sociale.

Avînd în vedere rolul hotărîtor al forţei de muncă ca principală forţă de producţie a societăţii, vorbitorul s-a oprit, în continuare, asupra cîtorva aspecte ale utilizării şi perfecţionării ei, menţionînd că această problemă constituie una din preocupările principale ale sindicatelor. În procesul industrializării socialiste concomitent cu creşterea numerică a forţei de muncă, au avut loc mutaţii structurale în cadrul acesteia, însoţite de un substanţial spor al calităţii ei, s-a înregistrat nu numai un amplu proces de mobilitate spaţială şi profesională ci şi unul de ridicare a calificării profesionale. Referindu-ne numai la muncitori constatăm că numărul celor calificaţi reprezintă azi 81,6 la sută din totalul celor existenţi în economie.

Cu toate rezultatele obţinute în pregătirea cadrelor de muncitori calificaţi, în acest domeniu se mai înregistrează greutăţi, rămîneri în urmă. Analiza structurii forţei de muncă la categoria muncitori calificaţi şi în special nivelul lor de pregătire profesională, arată că o bună parte au o pregătire sub cerinţele minime ale meseriei pe care o practică şi a progresului tehnic existent în economia naţională. Această stiuaţie este generată de faptul că o mare parte din muncitori au obţinut calificarea prin cursuri de scurtă durată, sau practică la locul de muncă, unde şi-au însuşit doar cîteva elemente ale meseriei. De aceea, se impune ca ministerele, conducerile întreprinderilor să organizeze cursuri de ridicarea calificării pentru muncitori în vederea completării cunoştinţelor teoretice şi practice specifice fiecărei meserii, iar la promovarea în categorii superioare de salarizare să se ţină cont de frecventarea cursurilor şi de nivelul de cunoştinţe acumulate.

Lipsa unor planuri de perspectivă la nivelul fiecărei ramuri privind formarea cadrelor, corelat cu nevoile reale ale dezvoltării producţiei, a făcut ca la unele profesii să apară un excedent de muncitori calificaţi, în timp ce în altele (strungari, turnători, matriţeri etc.) continuă să existe unele lipsuri. Aceasta este una din cauzele care determină întreprinderile să folosească mijloace diferite, uneori chiar nelegale, pentru a-şi asigura necesarul de lucrători calificaţi din alte unităţi, generînd o nedorită fluctuaţie.

În acelaşi timp, a menţionat vorbitorul, se constată şi lipsa de interes şi atracţie îndeosebi în rîndul tinerilor faţă de unele meserii ca mineri, forjori, turnători etc. Acest fapt trebuie să reţină atenţia în mod deosebit. Ministerele şi celelalte organe centrale vor trebui să găsească mijloace de popularizare, cointeresare şi alte forme de stimulare care să orienteze tineretul spre aceste profesii.

În scopul înfăptuirii prevederilor Directivelor Congresului al X-lea cu privire la calificarea muncitorilor, tovarăşul Constantin Drăgan şi-a exprimat opinia că este necesar ca pe perioada 1971—1975 pregătirea muncitorilor în meserii complexe şi în primul rînd a tineretului, să se facă prin şcolile profesionale şi mai ales prin ucenicie la locul de muncă. Cursurile de scurtă durată organizate în întreprinderi să fie folosite în principal pentru calificarea muncitorilor adulţi, îndeosebi a celor atraşi din mediul rural care urmează a fi folosiţi în meserii simple din construcţii şi unităţile agricole, cît şi a forţei de muncă feminine disponibile ce va fi utilizată în industria uşoară, alimentară etc. pentru operaţiuni simple, sau lucru la bandă.

Crearea unor noi ramuri şi subramuri ale industriei, dezvoltarea rapidă a tehnicii, diversificarea producţiei, creşterea gradului de automatizare cer ca în viitor forţa de muncă să fie calificată pe profile mai largi să se realizeze o policalificare care să permită o mobilitate şi o capacitate mai mare a acesteia de adaptare la cerinţele proceselor de producţie. Spre exemplu, la şantierele navale procesul tehnologic reclamă în anumite etape un număr mare de sudori, urmează apoi o perioadă în care lucrările de sudură se execută pe o scară mai redusă. Situaţii similare se întîlnesc la majoritatea întreprinderilor în sectoarele de întreţinere, iar la I.A.S. şi I.M.A. în sectoarele mecanice. În asemenea cazuri, pregătirea într-o a doua meserie asigură o folosire mai raţională a potenţialului uman şi continuitate în activitatea cadrelor pe întreg parcursul anului în aceeaşi unitate.

Înfăptuirea amplului program de investiţii prevăzut în Directive a spus în continuare tovarăşul Constantin Drăgan, va spori considerabil potenţialul economic al ţării. Concomitent cu realizarea noilor obiective industriale, vor fi create noi locuri de muncă. Pregătirea din timp a cadrelor necesare care să asigure punerea în funcţiune a investiţiilor, este o problemă deosebit de stringentă. Practica de pînă acum ne demonstrează că multe ministere şi alte organe de stat, nu au reuşit să realizeze intrarea în producţie a noilor obiective şi atingerea parametrilor proiectaţi la termenele stabilite, tocmai din cauză că nu au luat măsurile corespunzătoare pentru recrutarea şi pregătirea din vreme a forţei de muncă. O recentă analiză făcută la mai multe ministere, a relevat faptul că pentru noile obiective industriale, în primii trei ani ai cincinalului, s-au pregătit cu 20 pînă la 40 la sută mai puţini muncitori decît ar fi fost necesar, iar dintre cei calificaţi o bună parte posedau o slabă pregătire.

Pentru remedierea acestor neajunsuri ar fi indicat ca în perioada construirii noilor obiective, acestea să fie patronate de marile întreprinderi cu profil similar, fapt ce ar rezolva mai eficient şi mai operativ multiplele probleme ce le ridică punerea lor în funcţie şi îndeosebi pregătirea din timp a cadrelor necesare.

Continuarea procesului de industrializare şi, mai ales, accentuarea în anii următori a caracterului intensiv şi eficient prin mărirea „puterii de absorbţie" a progresului, impune acordarea unei atenţii şi mai mari formării şi în special repartizării şi folosirii cadrelor cu pregătire tehnică şi economică superioară în unităţile productive unde se creează valorile materiale.

Cu toate succesele remarcabile obţinute în formarea cadrelor cu pregătire superioară, în creşterea numerică a acestora, se poate spune că necesităţile economiei naţionale în continuă dezvoltare nu sînt integral satisfăcute. O analiză atentă a acestei probleme ne dovedeşte că nu e vorba numai de o lipsă de cadre, ci şi de o repartizare neraţională a celor existente. Distribuţia cadrelor inginereşti pe ansamblul economiei nu este corelată cu nevoile concrete ale unităţilor, cu gradul lor de complexitate tehnică, cu importanţa lor pentru economia naţională. De aceea, este necesar ca încadrarea întreprinderilor cu cadre de specialitate să se facă în viitor pe baza unor normative unitare care să aibă în vedere mărimea, gradul de tehnicitate şi cerinţele concrete ale procesului de producţie.

Elaborate în mod ştiinţific, aceste normative vor asigura în acelaşi timp un raport optim între cadrele cu pregătire medie şi superioară ceea ce va permite o mai eficientă utilizare a forţei de muncă de înaltă calificare, orientarea acesteia spre activitatea de concepţie şi cercetare.

Progresul rapid al ştiinţei şi tehnicii, dinamica ascendentă a economiei naţionale implică completarea şi înnoirea continuă a cunoştinţelor specialiştilor la toate nivelele. În acest scop, vorbitorul a considerat că, alături de activitatea de autoperfecţionare a cadrelor, trebuie extinse şi diversificate formele şi mijloacele de perfecţionare pentru toate categoriile de salariaţi. Un deziderat mai vechi, ridicat de cadrele tehnice în numeroase întîlniri care au avut loc pe linia C.N.I.T. este acela de a se studia posibilitatea organizării unui sistem unitar de perfecţionare a inginerilor şi economiştilor concomitent cu instituirea unor grade, fapt ce ar cointeresa aceste cadre în continua îmbogăţire a cunoştinţelor profesionale. Ocuparea unor funcţii, sau încadrarea în trepte superioare de salarizare, ar urma să fie condiţionate de gradul de perfecţionare obţinut.

În încheierea cuvîntului său, tovarăşul Constantin Drăgan s-a referit la sarcinile ce revin propagandei tehnico-economice. De-a lungul anilor, în funcţie de sarcinile concrete ale fiecărei etape, o dată cu creşterea gradului de tehnicitate al producţiei, s-au diversificat formele, metodele şi mijloacele de propagare în mase a noutăţilor tehnico-ştiinţifice şi economice. Sindicatele, în colaborare cu organizaţiile U.T.C. şi cu sprijinul C.N.I.T. organizează manifestări care prilejuiesc un larg schimb de păreri, de dezbateri şi opinii asupra celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, un amplu proces de transferare de cunoştinţe de la omul de ştiinţă de la cercetător la organizatorul şi producătorul bunurilor materiale.

Cu toate acestea, activitatea de ridicare a nivelului de cunoştinţe tehnico-profesionale ale muncitorilor, maiştrilor, tehnicienilor şi inginerilor de informare a lor cu cele mai noi realizări ale ştiinţei şi tehnicii mondiale nu concordă în suficientă măsură cu cerinţele cantitative şi calitative ale producţiei. Una din cauzele principale, este aceea că activitatea de propagare a noutăţilor tehnico-ştiinţifice, este lăsată îndeosebi pe seama organizaţiilor de masă. Deşi este unanim recunoscut faptul că fără ridicarea permanentă a nivelului de cunoştinţe, fără însuşirea şi aplicarea cuceririlor tehnico-ştiinţifice, nu se poate concepe ridicarea pe o treaptă superioară a producţiei, nu poate spori eficienţa întregii activităţi economice, reglementările în vigoare nu stipulează obligaţiile ce revin organelor de stat, întreprinderilor, în organizarea şi desfăşurarea propagandei tehnico-economice.

Este necesar ca activitatea ministerelor în domeniul propagandei tehnico-economice să fie mai bine coordonată şi, în strînsă colaborare cu Consiliul Central al U.G.S.R., C.C. al U.T.C., în funcţie de prevederile Planului de Stat, să se elaboreze indicaţii privind conţinutul, direcţiile principale şi principiile metodologice ale acestei activităţi, să se creeze baza materială necesară.

Cuvîntarea tovarăşului ŞTEFAN BĂLAN,

delegat al organizaţiei judeţene de partid Galaţi

Îmi exprim deplinul acord cu Raportul prezentat de secretarul general al partidului nostru, a declarat în cuvîntul său tovarăşul **ŞTEFAN BĂLAN**, delegat al organizaţiei judeţene de partid Galaţi, ministrul învăţămîntului. Partidul nostru a acordat totdeauna o deosebită atenţie şcolii — principalul izvor de cultură şi factor de civilizaţie. Asigurînd pregătirea forţei de muncă şi dezvoltarea forţei de creaţie, învăţămîntul are un rol social de bază în ridicarea gradului de cultură al întregului popor. Pornind de la această realitate, a continuat vorbitorul, partidul nostru a hotărît, după cum se ştie, prelungirea duratei învăţămîntului general obligatoriu, trecerea la şcoala de 10 ani, care va începe să funcţioneze din această toamnă. În acest scop, au fost soluţionate probleme complexe privind procesul de învăţămînt, necesarul de cadre didactice şi spaţiile de şcolarizare ; o atenţie deosebită s-a acordat introducerii elementelor de preprofesionalizare în ultimele două clase, în vederea orientării tinerilor pentru nevoile vieţii.

Referindu-se la pregătirea viitoarelor cadre necesare economiei, vorbitorul a menţionat că Ministerul Învăţămîntului va acţiona mai intens în vederea orientării elevilor potrivit aptitudinilor pe care le au, se vor utiliza formule mai corespunzătoare pentru perioade de şcolarizare (pentru agricultură, iarna), noi sisteme de calificare treptată. În spiritul Raportului, se va pune accentul pe lărgirea profilului de pregătire, pe recalificare şi policalificare începînd din noul an şcolar.

Calificarea cadrelor de toate categoriile, a menţionat tovarăşul Ştefan Bălan, pune sarcini serioase în faţa ministerelor, a conducerilor unităţilor economice, a Ministerului Învăţămîntului. Realizarea programului special de pregătire a cadrelor între anii 1971—1980, optimizarea raportului dintre numărul muncitorilor, al cadrelor medii de specialitate, al subinginerilor şi inginerilor, încadrarea în producţia materială a tinerilor care nu continuă studiile, sînt numai cîteva dintre problemele care vor trebui rezolvate în viitorul apropiat. O grijă aparte se acordă dezvoltării în continuare a învăţămîntului tehnic şi economic, formării subinginerilor, pregătirii de specialişti în domenii care reprezintă priorităţi în activităţile economice moderne.

Referindu-se la prevederile cuprinse în Raport şi proiectul de Directive privind împrospătarea sistematică a cunoştinţelor de specialitate, de reciclare şi perfecţionare periodică, ministrul învăţămîntului a spus : Avem pregătite noi măsuri pentru a extinde şi diversifica învăţămîntul postuniversitar, dînd atenţie, în primul rînd, acelor ramuri ale ştiinţei şi tehnicii care cunosc o dezvoltare rapidă.

Cu privire la sarcina trasată de partid de a desfăşura în permanenţă o activitate de modernizare a învăţămîntului, vorbitorul a menţionat, pe lîngă realizările obţinute, că, potrivit sarcinilor primite prin Directivele din aprilie 1968, s-a întreprins o acţiune amplă de îmbunătăţire a planului şi programelor de studiu, a manualelor, a procesului de transmitere a cunoştinţelor pentru învăţămîntul de toate gradele. Prin această acţiune, care de altfel va fi urmărită permanent — s-a avut în vedere o coroborare cu practica ; s-a accentuat caracterul formativ, de actualitate, al şcolii ; s-a dat o mare atenţie cursurilor cu caracter tehnologic şi economic ; se urmăreşte o mai strînsă îmbinare a teoriei cu aplicaţiile de laborator şi practica profesională. Practica urmează să ocupe un loc mai important în planurile de învăţămînt ; o mai mare parte din timpul afectat studiilor va avea un caracter aplicativ, ceea ce va permite absolvenţilor o integrare cît mai rapidă, în producţie, un randament maxim. Pentru a da posibilitate studenţilor să cunoască mai bine viitoarea lor meserie, va trebui să procedăm la o comasare a perioadelor de practică, uneori prea fărîmiţate.

O deosebită atenţie, a spus în continuare tovarăşul Ştefan Bălan, o acordăm conţinutului ideologic al procesului de învăţămînt, formării marxist-leniniste a noilor generaţii, problemă care trebuie să angajeze răspunderea tuturor catedrelor, a întregului personal didactic, aşa cum cere conducerea partidului. În mod corespunzător se impune a se proceda în întreaga activitate educativă ce se desfăşoară în şcoală şi universitate. Sub conducerea partidului, împreună cu C.C. al U.T.C., cu Consiliul U.A.S.R. şi Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, sîntem hotărîţi să acţionăm mai intens în vederea îmbunătăţirii muncii educative în şcoli, a cerinţei exigenţei faţă de pregătirea profesională şi comportarea în viaţă a elevilor şi studenţilor.

În încheierea cuvîntului său, tovarăşul Ştefan Bălan s-a ocupat de importanţa cercetării ştiinţifice în perfecţionarea învăţămîntului şi în dezvoltarea economiei.

Învăţămîntul are peste 3 000 de cadre didactice care lucrează şi pentru producţie; avem 460 de contracte cu diferite unităţi economice. Cum pe bună dreptate subliniază Raportul, este necesar însă să luăm noi măsuri ca membrii corpului didactic să aibă legături şi mai intense cu unităţile productive, să participe mai concret la soluţionarea unor probleme din activitatea economică şi social-culturală. Să ne preocupe mai mult sporirea randamentului activităţii ştiinţifice a unor catedre avînd implicaţii în ştiinţele cele mai noi, — calculatoarele electronice, magnetohidrodinamica, modelarea economică etc. Să fie încurajaţi cei care au spirit novator, care fac cercetări ştiinţifice eficiente, contribuind astfel la făurirea viitorului. Fiecare catedră trebuie să devină un nucleu ştiinţific cu participare efectivă la perfecţionarea producţiei, la progresul general al societăţii. Însăşi viaţa atestă că valoarea cercetării ştiinţifice creşte o dată cu utilizarea socială a rezultatelor ei.

Cuvîntarea tovarăşului GHEORGHE PUŞKAS,

delegat al organizaţiei judeţene de partid Mureş

În cuvîntul său, tovarăşul **GHEORGHE PUSKAS**, delegat al organizaţiei judeţene de partid Mureş, rectorul Institutului de medicină şi farmacie din Tg. Mureş, a

(Continuare în pag. a 3-a)

(Urmare din pag. 2-a)

arătat că dezvoltarea centrului universitar în care își desfășoară activitatea se datorește politicii juste a partidului nostru, în care se încadrează și politica sa națională, marxist-leninistă. Viața a demonstrat justețea acestei politici. Noi, români, maghiari și de alte naționalități, trăim și muncim împreună într-o adevărată frăție, strîns uniți în jurul partidului nostru drag.

Vorbitorul s-a referit apoi la activitatea institutului al cărui rector este, arătînd că aici învață pe lîngă români, studenți maghiari și germani, limba de predare fiind pe lîngă limba țării noastre și limba maghiară. Cadre didactice de diferite naționalități lucrează împreună pentru rezolvarea tuturor problemelor ce le revin. De la înființare, în acest institut au absolvit peste 2 400 de medici și farmaciști, care în prezent lucrează în aproape toate județele țării.

Cei patru ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al Partidului nostru — a spus în continuare tovarășul Gheorghe Pușkás — au constituit pentru noi anii unei munci asidue. Rezultatele privind pregătirea profesională a medicilor și farmaciștilor sînt corespunzătoare, afirmație confirmată de investigațiile de pe teren, în diferite județe unde sînt într-un număr mai mare absolvenți ai institutului nostru.

Referindu-se la învățămîntul medical, vorbitorul a propus să existe la nivelul Ministerului Învățămîntului comisii permanente de specialiști, care să aibă rolul de a controla predarea, conținutul acesteia, dînd îndrumări pentru întocmirea programelor analitice și organizării activității practice a studenților. El a apreciat ca necesară permanentizarea colectivului rectorilor pe lîngă direcția de resort a ministerului, pentru rezolvarea promptă și justă a tuturor problemelor care se ivesc pe parcursul activității instructiv-educative.

În ceea ce privește activitatea de cercetare științifică, vorbitorul a subliniat că înființarea Academiei de Științe Medicale va interveni favorabil în privința îndrumării și coordonării activității de cercetare științifică în domeniul medical. Acest forum înalt trebuie să stabilească tematica de cercetare pe baza datelor de care dispune privind problemele sanitare de mare importanță și care trebuie rezolvate pe de o parte prin cercetarea unor aspecte fundamentale ale problemelor pe de altă parte prin cercetări cu caracter practic, aplicativ, care vor interveni mai rapid și într-un timp mai scurt în rezolvarea unor probleme. Dotarea unităților de cercetare cu aparatură necesară este foarte importantă; în prezent sînt unități care dispun de un surplus de aparate, iar altele n-au nici cele mai necesare pentru o activitate științifică cît de modestă. Este bună ideea înființării laboratoarelor centrale, prin care se vor economisi fonduri importante.

Perfecționarea continuă a învățămîntului și a activității științifice servește indiscutabil scopul făuririi societății comuniste, legate indisolubil de ridicarea nivelului de cultură al întregului popor. Drumul arătat de Directivele Congresului al X-lea, reprezintă calea cea mai potrivită, și va fi o busolă sigură pentru lucrătorii acestui sector de activitate.

Cuvîntarea tovarășului MARIN DRĂGAN,

delegat al organizației județene de partid Teleorman

Delegat al organizației județene Teleorman, tovarășul **MARIN DRĂGAN** s-a referit în principal la nevoia de specialiști cu calificare superioară pe care o resimt unitățile economice ale județului, ca urmare a dezvoltării impetuoase pe care o cunoaște acest colț de țară. Țesătoria din Roșiori, cooperativele agricole și fermele din județ așteaptă ingineri, economiști, agronomi. În acest sens, a fost de părere vorbitorul, fiecare județ trebuie să se simtă răspunzător de calitatea candidaților pe care îi trimite spre facultăți, iar în fiecare unitate trebuie să li se asigure specialiștilor condiții de activitate și viață optime, astfel încît aceștia să se atașeze de locurile de muncă unde sînt repartizați.

Dat fiind specificul județului — agricol, viticol, cu perspectiva irigării a sute de mii de hectare și a asigurării, în anul 1972, a 80 la sută din necesarul de semințe — se resimte în mod deosebit, a arătat vorbitorul, necesitatea pregătirii cadrelor necesare agriculturii. Diversificarea școlilor care pregătesc în prezent muncitori calificați, tehnicieni — cu atenție specială spre profesiunile de mecanici, electricieni, pompagii etc. — ar permite profilarea lor atît pentru nevoile de moment, cît și pentru cele de viitor ale economiei în plină dezvoltare a județului.

Consider, a arătat vorbitorul, că în problema recrutării și repartizării cadrelor trebuie să se acționeze nu la întîmplare, nu după bunul plac al fiecăruia, ci după norme și reguli cu putere de lege.

Aș începe cu comisiile guvernamentale, ale căror ordine de repartizare ar trebui să fie respectate și nu ignorate cum s-a întîmplat de multe ori pînă acum. Anul trecut, din 9 absolvenți ce i-am avut repartizați s-a prezentat numai unul, iar 8 au profitat de bunăvoința unor tovarăși din ministerele respective care le-au schimbat repartiția după cum le-a convenit celor în cauză, fără să gîndească prea mult cît de necesari erau acolo unde au fost inițial trimiși.

Aș propune ca la examenele de admitere în facultăți, Ministerul Învățămîntului să repartizeze locuri fiecărui județ în concordanță cu ramura economică a acestuia și dacă, de pildă, din județul nostru la Facultatea de mecanică se trimit 10 și reușesc numai 3, apoi aceștia după absolvire să lucreze în județul din care au plecat. Cred că ar fi bine ca corpul didactic din învățămîntul superior să viziteze unitățile în care lucrează foștii lor studenți, să vadă cum aplică ce au învățat și să le dea sfaturi de viitor.

Cuvîntarea tovarășului CRISTOFOR SIMIONESCU,

delegat al organizației județene de partid Iași

Subliniind ca o trăsătură importantă, definitorie, a perioadei actuale, pătrunderea mereu sporită a spiritului științific în mentalitatea și activitatea oamenilor, tovarășul **CRISTOFOR SIMIONESCU**, delegat al organizației județene de partid Iași, rector al Institutului politehnic, a menționat că prima și cea mai însemnată consecință a acestei opere, rezultantă a activității multilaterale a partidului, este transformarea actului de gîndire a omului într-un act esențial creator. Extinzînd spiritul științific la scara de masă, partidul a reușit astfel să introducă o determinare calitativ nouă în spiritualitatea țării, pe lîngă efectul economic direct și imediat pe care l-a dobîndit.

Judecînd realist, a continuat vorbitorul, așa cum ne învață partidul, cum ne îndeamnă adesea tovarășul Nicolae Ceaușescu, trebuie să recunoaștem însă că tocmai pentru o și mai bună circulație a spiritului științific, uneori la nivelul indivizilor, alteori chiar atunci cînd avem de-a face cu activități sociale organizate, în organisme de stat în ansamblu, mai sînt încă destule acțiuni de întreprins. Mai stăruie, în unele cazuri, obiceiul ca în luarea unor hotărîri să se plece de la o informație incompletă și să se adune spre confruntare nu argumentele pentru și contra unei soluții, ci numărul susținătorilor fiecăreia din tezele opuse; însuși simțul necesității analizei științifice este uneori estompat.

În unele cazuri nu este simțită ca o necesitate reală, obligatorie, nici prelucrarea statistică a datelor, nici punerea în termeni riguroși a problemei optimizării, nici analiza probabilistică a deciziei.

Un exemplu grăitor de distorsiune a spiritului științific, a arătat vorbitorul, se întîlnește chiar acolo unde ne-am aștepta mai puțin, și anume în cadrul școlii, schimbările prea frecvente din cadrul acesteia, care merg uneori pînă la soluții total opuse, nefiind deloc fertile pentru procesul instructiv-educativ.

După cum se știe, școala are nevoie de stabilitate, de temeinicie și — se înțelege — de corecții de traiectorie din cînd în cînd. Corecțiile prea frecvente azi într-un sens și mîine în cel opus îi dăunează grav. Cu toate acestea bacalaureatul este diferit și în orice caz imprevizibil de la un an la altul abateri de la legiferări recente apar fără justificare, metodicile de lucru cu tineretul și manualele suferă transformări succesive. Nu pune nimeni la îndoială dorința de mai bine a slujitorilor școlii dar pare cert că spiritul științific înregistrează uneori atenuări considerabile în stabilirea măsurilor. Și aici este insuficientă informația completă, analiza statistică și probabilistică, punerea față în față a argumentelor pro și contra, urmărirea sistematică a efectului unei măsuri etc. Nu doresc să afirm că graba în luarea hotărîrilor este de vină, căci de multe ori e absolut necesar să lucrăm repede; vina o poartă metoda întemeiată pe lista de susținători, pe personalități de susținători și nu pe concluzii ce derivă din folosirea instrumentelor de analiză și cercetare pe care le oferă știința azi. Altfel spus, atunci cînd nu se apelează la mijloace științifice, ne plasăm în cîmpul neștiințific.

Potrivit opiniei vorbitorului, este necesar a se căuta cu consecvență metoda care să confirme dacă, într-un sector sau altul, acționează spiritul științific, de a cărui prezență puternică și activă nu ne putem dispensa în condițiile importanței și complexității operei de construcție socialistă.

Cuvîntarea tovarășului JEAN LIVESCU,

delegat al organizației de partid a municipiului București

Tovarășul **JEAN LIVESCU**, delegat al organizației de partid a municipiului București, rectorul Universității București a vorbit despre unele probleme legate de învățămîntul universitar, care în Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost menționate ca avînd o mare importanță pentru formarea cadrelor de specialiști, pentru dezvoltarea științei și culturii românești. Școala superioară — a subliniat vorbitorul — se situează în prezent pe coordonatele unei permanente modernizări și perfecționări, bucurîndu-se de cele mai bune condiții. Menționînd grija deosebită pe care partidul, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu o arată dezvoltării învățămîntului, sprijinul permanent, material și moral, acordat școlii superioare și slujitorilor săi, prof. dr. docent Jean Livescu a relevat necesitatea de a se asigura — printr-o aplicare riguroasă a Directivelor Comitetului Central și Legii învățămîntului — un grad foarte înalt de competență în procesul instructiv-educativ. Arătînd că una dintre cele mai caracteristice achiziții de care beneficiază universitățile — căreia nu i s-a dat încă pe deplin viață — este instituirea conducerii colegiale la nivelul institutelor și facultăților, problemă de care se ocupă întreaga literatură de specialitate pe plan mondial. Vorbitorul a scos în evidență cerința creșterii răspunderii senatelor și consiliilor profesorale în asigurarea bunului mers al activității universitare. Lipsa noastră — a spus rectorul Universității București — stă în faptul că n-am reușit să stimulăm la toți membrii senatului și consiliilor profesorale înalta răspundere în îndeplinirea mandatului lor, ca reprezentanți ai cadrelor didactice sau ai studenților, că nu am reușit să-i activizăm în găsirea celor mai potrivite soluții privind organizarea universitară, elaborarea planurilor și programelor de învățămînt, a planurilor editoriale etc. În această privință va trebui să facem mult mai mult în viitor.

Arătînd că în unele facultăți din cadrul Universității organizarea în viitor a procesului instructiv-educativ presupune parcurgerea de către studenți a două cicluri de pregătire, ciclul al doilea avînd un pronunțat accent de specializare, vorbitorul s-a referit la necesitatea de a fi luată în considerație realitatea, adică de a fi studiate cu minuțiozitate problemele concrete care se ridică la locurile de muncă unde vor fi repartizați absolvenții facultăților respective și profilarea specializării în funcție de aceste probleme.

În încheiere, vorbitorul a luat în discuție una dintre marile probleme ale lumii contemporane în contextul exploziei științifice, reîmprospătarea cunoștințelor specialiștilor, perfecționarea permanentă a acestora, după absolvirea facultății. Subliniind că țara noastră are în această privință realizări deosebite, că prin organizarea cursurilor postuniversitare s-au stabilit principiile pregătirii de după absolvirea facultății, tovarășul Jean Livescu a scos în evidență faptul că Ministerului Învățămîntului și ministerelor de resort le revin sarcini deosebit de importante în domeniul reciclării pregătirii specialiștilor.

Cuvîntarea tovarășei ALEXANDRINA COLȚUN,

delegată a organizației județene de partid Iași

Tovarășa **COLȚUN ALEXANDRINA**, delegată a organizației județene de partid Iași, studentă la Institutul politehnic, a subliniat faptul că timpul studentului — element decisiv în pregătirea acestuia — trebuie folosit pentru studiu individual temeinic, urmînd ca planul și programa de învățămînt să favorizeze aceasta. Concepția despre seminarii trebuie restructurată, astfel încît să urmărească programatic formarea gîndirii creatoare a studentului.

În continuare, vorbitoarea s-a referit la practica în producție, făcînd propuneri concrete pentru îmbunătățirea acesteia. Ea a subliniat ineficiența practicii din anul II, cînd studenții nu posedă suficiente cunoștințe pentru a fructifica cele constatate de ei în uzine. Practica din anul III ar trebui să fie mai mult axată pe probleme de organizare a producției, de eficiență economică etc; ultimul stagiu de practică din perioada studenției ar trebui să poarte mai pregnant amprenta cercetării, a creativității — trăsături esențiale ale inginerului industriei moderne de azi. De asemenea, ar trebui studiată posibilitatea efectuării acestui stagiu de practică în unitatea productivă în care viitorul absolvent urmează să fie repartizat.

În încheierea cuvîntului său, tovarășa Alexandrina Colțun a exprimat, în numele studențimii ieșene, adeziunea totală și entuziastă la propunerea ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales ca secretar general al partidului.

Cuvîntarea tovarășului ION CUREA,

delegat al organizației județene de partid Timiș

Centrul școlar și universitar Timișoara, a relevat în cuvîntul său tovarășul **ION CUREA**, rectorul Universității din localitate, delegat al organizației județene de partid Timiș a fost unul din marii beneficiari ai politicii constructive desfășurate de Partidul Comunist Român în toate domeniile, inclusiv în dezvoltarea școlii și învățămîntului. Pe lîngă dezvoltarea nebănuită a moștenirii trecutului, Timișoara a primit instituții noi de învățămînt superior, între care și o universitate. Este un prilej de a ne exprima încă o dată calda noastră recunoștință și de a raporta partidului că tînărul centru universitar timișorean îndeplinește cu succes sarcinile ce-i stau în față.

Referindu-se la detaliile aplicării în practică a măsurilor prevăzute în documentele celui de-al X-lea Congres al P.C.R., tovarășul Ion Curea s-a oprit asupra necesității de a asigura funcționarea nestingherită a Legii învățămîntului și Statutului corpului didactic, care pot garanta învățămîntului o conducere elastică. Munca noastră zi de zi arată, în adevăr, cît de dăunătoare este pentru bunul mers al învățămîntului lipsa de stabilitate. Noi propunem ca termenele și datele prevăzute prin legi să nu poată fi modificate decît tot prin lege și nu prin simple dispoziții. O îmbunătățire a întregului învățămînt o vedem și într-o radicală schimbare de metodă: renunțarea la învățămîntul cumulativ și promovarea unui învățămînt formativ.

Învățămîntul viitorului nu poate fi separat, de asemenea, de cercetarea științifică, a afirmat, în încheierea cuvîntului său, vorbitorul. În domeniul cercetării științifice noi mai avem încă în unele direcții serioase rămîneri în urmă. Nici un sacrificiu nu va fi prea mare pentru a înlătura aceste lipsuri, pentru a face din învățămîntul superior acel rezervor de cadre cu înaltă calificare, capabile de continuă perfecționare, de care are nevoie societatea.

Cuvîntarea tovarășei STELIANA STĂNESCU,

delegată a organizației județene de partid Argeș

În cuvîntul său, tovarășa **STĂNESCU STELIANA**, delegată a organizației județene de partid Argeș, a arătat că, pentru județul său, sarcina pregătirii cadrelor este o chestiune nu numai de perspectivă ci și de foarte mare actualitate.

Apariția industriei constructoare de mașini, a unei puternice platforme petrochimice, a unor noi obiective de industrie ușoară și alimentară solicită atît un număr mare de cadre cît și o temeinică pregătire tehnică-profesională a acestora.

Pentru asigurarea condițiilor materiale necesare dezvoltării învățămîntului și înfăptuirii programului de pregătire a cadrelor în perioada 1970—1975, numărul sălilor de clasă va crește proporțional cu sporirea populației școlare și trecerea la învățămîntul de 10 ani. În învățămîntul de cultură generală și mediu de specialitate, se vor crea posibilități mai substanțiale pentru dotarea laboratoarelor cu aparatură modernă și material didactic.

Marea majoritate a muncitorilor calificați sînt pregătiți prin intermediul școlilor profesionale și uceniciei la locul de muncă. Dar tinerii sînt pregătiți, în toate categoriile de școli și cursuri, numai pentru o singură meserie. Pentru folosirea mai judicioasă a forței de muncă — a fost de părere tovarășa Stănescu — în viitor ministerele să organizeze cursuri pentru policalificarea muncitorilor în meserii apropiate, ceea ce ar permite un grad mai înalt de ocupare a forței de muncă, evitarea fluctuației, realizarea unor cîștiguri mai bune. Printre alte propuneri făcute se numără și aceea de a se lărgi profilul Institutului de subingineri care funcționează din acest an în Pitești, creîndu-se secții de chimie, petrol, electrotehnică, automatică, industria lemnului.

În județul Argeș, a observat vorbitoarea, funcționează un număr de 31 școli tehnice și profesionale. Pentru nevoile de construcții numai în orașul Pitești sînt pregătite cadre în două grupuri școlare, care dau anual șantierelor de construcții în jur de 300 absolvenți — tineri muncitori pregătiți pentru diferite meserii. Și totuși trusturile de construcții nu țin încă pasul ritmului actual de construcții printre altele și din cauza lipsei de cadre calificate. Rezultă că este necesară o restructurare a planului de învățămînt. Județul Argeș are de asemenea o puternică industrie de construcții de mașini (produce întreaga cantitate de turisme a țării care, în 1975 va atinge cifra de 50 000 de autoturisme). Cereri de noi cadre apar și în alte ramuri aflate în dezvoltare pe plan local, ca industria ușoară și alimentară.

Este necesar ca școlile să se preocupe mai mult, nu numai de pregătirea teoretică, dar în special de însușirea temeinică a meseriei, pentru ca muncitorii să dea randamentul optim la locul de muncă, să se elimine cazurile în care unii dintre ei întîmpină, după absolvirea școlii, greutăți în deprinderea tehnologiei înaintate cu care este înzestrată uzina în care lucrează.

CONCLUZIILE SECȚIUNII PENTRU PROBLEMELE PREGĂTIRII FORȚEI DE MUNCĂ, A CADRELOR, ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI ȘTIINȚĂ

Delegații participanți la Secțiunea pentru problemele pregătirii forței de muncă, a cadrelor, învățămînt și știință își exprimă acordul deplin față de amplul și însuflețitorul program prezentat în Raportul secretarului general al C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu — Raport care jalonează obiectivele majore ale dezvoltării viitoare a patriei noastre. Dezbaterile, la care au participat 25 de vorbitori, au prilejuit manifestarea totalei aderiuni la orientarea dată în Raport pentru domeniile care au făcut obiectul activității secțiunii, precum și la prevederile proiectului de Directive. Prin măsurile preconizate, școala și cercetarea științifică își vor spori rolul de mare însemnătate ce le revine în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Evidențiind schimbările care au intervenit în perioada construcției socialismului în structura societății, sporirea numerică a clasei muncitoare, creșterea ponderii specialiștilor, participanții la discuții au apreciat în unanimitate că prevederile din documentele prezentate Congresului asigură continuarea acestui proces, ridicarea gradului de utilizare a forței de muncă și integrarea unui număr tot mai mare de oameni în sfera producției materiale.

Crearea de noi ramuri și subramuri în economia națională introducerea pe scară tot mai largă a tehnicii moderne impun economisirea și folosirea judicioasă a forței de muncă. Este necesară stabilirea unei structuri raționale a personalului din întreprinderi și instituții, care să asigure proporții, corespunzătoare cerințelor reale, între cadrele cu studii superioare, cele cu pregătire medie și muncitorii calificați, cît și între personalul ocupat direct în producție și cel din activitățile administrative. Va trebui să crească preocuparea pentru o mai bună distribuire a forței de muncă pe ramuri de activitate și de dirijare a ei cu precădere spre sectoarele productive, unde se manifestă lipsa de mînă de lucru și în mod deosebit pentru satisfacerea nevoilor de muncitori calificați și specialiști în noile întreprinderi.

Caracterul dinamic al economiei moderne implică perfecționarea necontenită a pregătirii profesionale, calificarea pe profile mai largi și policalificarea cadrelor, care vor permite o mobilitate și o capacitate de adaptare mai mare a acestora la noile cerințe, o utilizare mai eficientă a lor.

Participanții la discuții au relevat necesitatea de a se continua lucrările de prognoză privind forța de muncă și structura acesteia pentru o perioadă mai îndelungată. Aceste lucrări vor sta la baza definitivării programului special de pregătire a cadrelor — parte integrantă a viitorului plan cincinal și a schiței de dezvoltare economică și socială a țării pînă în 1980.

Subliniind înalta misiune a școlii în ridicarea gradului de cultură și îmbogățirea vieții spirituale a întregului popor, cît și în formarea cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate socială, participanții s-au raliat aprecierii cuprinse în Raport că Directivele C.C. al P.C.R. și Legea învățămîntului asigură orientarea și cadrul de dezvoltare a învățămîntului pe o lungă perioadă de timp.

Generalizarea școlii de zece ani a fost apreciată în secțiune ca un moment de seamă în dezvoltarea culturii și civilizației din patria noastră. S-a insistat asupra eforturilor deosebite care se cer făcute în vederea bunei funcționări a școlii de zece ani încă din primul an de existență. Evidențiind lipsurile ce se fac simțite în asigurarea cu cadre didactice calificate a rețelei școlare, s-a cerut Ministerului Învățămîntului să ia măsuri eficiente pentru înlăturarea acestor neajunsuri.

Folosirea cu maximum de randament a tehnicii moderne, realizarea unei productivități mai înalte a muncii sociale impun creșterea numărului și ponderii muncitorilor pregătiți prin școli profesionale, ucenicie la locul de muncă, cursuri de calificare — adaptate, ca durată și conținut, la specificul ramurilor și la gradul de complexitate a meseriilor. S-a subliniat justețea orientării potrivit căreia, în condițiile generalizării școlii de 10 ani, se va trece la reducerea duratei în învățămîntul profesional, instruirea elevilor realizîndu-se în principal în procesul de producție. Se va asigura astfel o mai rapidă integrare a absolvenților în munca productivă. Acest din urmă obiectiv trebuie urmărit cu perseverență în învățămîntul de toate gradele destinat pregătirii de cadre.

Pentru a lichida rămînerea în urmă în ce privește formarea de cadre medii și a cuprinde o parte tot mai mare a absolvenților de școli generale în forme de învățămînt cu finalitate practică precisă, s-a propus să se sporească, în continuare, cifrele de școlarizare la liceele de specialitate, precum și ponderea elevilor din aceste școli în totalul elevilor din învățămîntul liceal. Discuțiile au reliefat importanța socială a orientării spre producție a absolvenților liceelor de cultură generală, necuprinși în învățămîntul superior, necesitatea pregătirii acestora prin școli postliceale sau a calificării lor în diferite profesiuni prin forme variate de instruire.

În acord cu ideile privind perfecționarea învățămîntului superior cuprinse în Raport și proiectul de Directive, vorbitorii au exprimat cerința ca senatele și consiliile profesorale, cadrele didactice, sub îndrumarea Ministerului Învățămîntului, să continue acțiunea de îmbunătățire și modernizare a programelor, cursurilor și manualelor, cît și a metodelor de transmitere și însușire a cunoștințelor, să acționeze cu hotărîre împotriva rutinei și insuficientei receptivități față de elementele noi aduse de progresul științei și tehnicii.

Trebuie luate măsuri pentru pregătirea, în număr sporit, a specialiștilor în domenii care implică rezolvarea unor sarcini complexe la scară națională, cum sînt: energetica nucleară, calculatoarele electronice și tehnica de calcul, automatica, mecanica fină, analiza și modelarea proceselor economice, organizarea și conducerea producției și a muncii.

Revoluția tehnico-științifică contemporană implică împrospătarea și completarea permanentă a cunoștințelor specialiștilor la toate nivelele. În acest scop, alături de activitatea de autoperfecționare a cadrelor, este necesar să funcționeze un sistem temeinic organizat de cursuri postuniversitare, de reciclare și de specializare în institutele de învățămînt, de cercetare și în întreprinderi.

Importantul rol formativ și educativ al învățămîntului cere maxima utilizare a posibilităților de care dispune școala, pentru educarea ideologică, etică și civică a elevilor și studenților, pentru pregătirea acestora în spiritul unei înalte responsabilități sociale. În această operă, școala va trebui să conlucreze strîns, și în viitor, cu organizațiile U.T.C. și de pionieri, cu alte instituții și organizații de masă și obștești. Alături de temeinice cunoștințe de cultură generală și profesionale, școala trebuie să asigure însușirea profundă de către elevi și studenți a concepției despre lume și viață a partidului, ea trebuie să ajute tineretul din școli și facultăți să dobîndească un mod de gîndire de sine stătător, să cultive în rîndul acestuia pasiunea pentru investigația științifică.

Ministerul Învățămîntului, ținînd seama de observațiile critice și recomandările ce i-au fost adresate, trebuie să îmbunătățească îndrumarea și controlul asupra întregului sistem școlar, munca de concepție în toate problemele învățămîntului, să desfășoare cu perseverență și operativitate activitatea organizatorică de aplicare în viață a hotărîrilor de partid și de stat.

Dezbătînd principalele probleme ale dezvoltării științei, vorbitorii s-au referit pe larg la rolul ce-i revine cercetării științifice ca latură inseparabilă a proceselor de producție materială.

A fost puternic evidențiată însemnătatea orientării cu precădere a cercetării spre ramurile științelor tehnice care urmăresc obținerea de noi produse, tehnologii, utilaje și instalații cu performanțe superioare, lărgirea bazei de materii prime și substanțe minerale utile. Totodată, s-a reliefat necesitatea dezvoltării în mod corespunzător a cercetărilor și în celelalte ramuri ale științei atît din domeniul științelor naturii cît și al științelor sociale și umaniste, a adoptării măsurilor necesare pentru ca și în aceste domenii să fie abordate mai multe cercetări strîns legate de nevoile societății noastre socialiste.

Participanții la dezbateri împărtășesc întrutotul aprecierea din Raport că deși în ultimii ani au fost obținute unele rezultate pozitive, cercetarea proprie aduce încă o contribuție insuficientă la promovarea progresului științific și tehnic în economia națională. Procesul de creștere a eficienței activității de cercetare se desfășoară lent; în această direcție s-au adresat critici Consiliului Național al Cercetării Științifice, precum și ministerelor și celorlalte organe centrale.

În deplin acord cu Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu, vorbitorii au subliniat că principalul criteriu de apreciere a valorii unei cercetări științifice trebuie să-l reprezinte eficiența economică și socială cu care aceasta se soldează. S-a relevat cerința imperioasă a creșterii receptivității ministerelor și întreprinderilor pentru valorificarea cît mai deplină a cercetării proprii în economia noastră națională, adoptării urgente a unor măsuri, menite să conducă la scurtarea timpului de la încheierea cercetării pînă la aplicarea rezultatelor ei în producție.

În discuții a fost sprijinită trecerea la autofinanțare pe bază de contract și aplicarea principiului gestiunii economice proprii, subliniindu-se importanța acesteia pentru stimularea cercetării științifice și cointeresarea materială a tuturor factorilor în introducerea în producție a rezultatelor obținute. Raliindu-se la referirile făcute în Congres cu privire la necesitatea folosirii cît mai raționale a fondurilor alocate, vorbitorii au considerat că trebuie elaborat un program pentru îmbunătățirea dotării și modernizarea laboratoarelor din învățămînt și cercetare.

În discuțiile din secțiune s-a manifestat preocuparea pentru perfecționarea sistemului de planificare a activității științifice, reliefîndu-se necesitatea promovării unei politici de opțiuni bazată pe un sistem eficient de prognoze, care să permită selectarea judicioasă a domeniilor și ramurilor ce prezintă o deosebită importanță pentru dezvoltarea economiei și culturii și stabilirea unor programe prioritare de cercetare.

O condiție esențială pentru mai buna utilizare a potențialului științific național este concentrarea rețelei de cercetare în unități puternice, evitîndu-se paralelismele, fărîmițarea tematicii și economisindu-se mijloace materiale. S-a apreciat că trebuie consolidată rețeaua de cercetare a ministerelor și organizațiilor economice, întărită cercetarea uzinală, dezvoltată activitatea științifică în învățămîntul superior, folosite mai intens forțele din catedrele universitare.

Vorbitorii au relevat sarcinile de mare răspundere ce revin Consiliului Național al Cercetării Științifice, Ministerului Învățămîntului, ministerelor economice, Academiei R. S. România, Academiei de Științe Medicale și altor instituții, în direcția unei mai bune coordonări și orientări a cercetării științifice.

Participanții la dezbaterile secțiunii exprimă o caldă recunoștință tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru grija și atenția permanentă acordate dezvoltării învățămîntului și cercetării științifice. Ei se alătură în unanimitate propunerii ca tovarășul Ceaușescu, strălucit conducător al partidului și statului nostru, militant de frunte al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, să fie ales în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român.

Dezbaterile din secțiune au dat glas hotărîrii tuturor cadrelor didactice, oamenilor de știință și cercetătorilor de a-și pune întreaga competență și putere de creație în slujba dezvoltării multilaterale a patriei noastre.

★

Concluziile au fost prezentate, în cadrul Secțiunii, de tovarășul **Leonte Răutu**.

ENTUZIASTĂ ADEZIUNE LA HOTĂRÎRILE CONGRESULUI

Vom pregăti oameni apți să răspundă cu pricepere și entuziasm la chemările patriei, ale partidului

Am trăit alături de ceilalți delegați marea bucurie de a participa la lucrările Congresului al X-lea al partidului. Au fost momente înălțătoare, a căror amintire nu se va șterge niciodată. Aud încă ropotele de aplauze ale celor care au aprobat cu entuziasm programul de dezvoltare viitoare a patriei noastre, exprimîndu-și totodată hotărîrea să contribuie cu tot ce au mai bun în ființa lor la transpunerea lui în viață. Am ascultat bogatul Raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu și am văzut tabloul viu al unei țări înfloritoare.

Documentele aprobate de Congresul al X-lea conturează clar răspunderea noastră, a celor care educăm generațiile tinere. Școlarii de azi vor da patriei contribuția lor de muncă în măsura în care dascălii lor le vor transmite cunoștințe valoroase și îi vor ajuta să înțeleagă răspunderea ce le revine în societate.

Am trăit emoționantele clipe ale prezenței sutelor de pionieri sosiți să aducă salutul lor Congresului, delegaților, oaspeților, tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu, a cărui prezență în fruntea partidului constituie garanția bucuriei vieții lor. Angajamentul lor a fost adresat în numele sutelor de mii de pionieri și școlari care vor intra peste puțin timp pe porțile larg deschise ale școlilor. I-am privit și emoția mi-a înrourat ochii, așa cum i-a înrourat pe ai tuturor celor ce au simțit ca și mine cîtă forță năvalnică există în acești copii. Ce mare e răspunderea noastră față de ei ! — mi-am zis atunci. Șuvoiul acesta de viață, de putere, trebuie să-l călăuzim noi, cei ce avem misiunea de dascăli. Ne-a spus-o tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința noastră, ne-a repetat-o la Congres.

Privind hulubii albi care părăseau sala, repetam în gînd un angajament : da, din toată ființa noastră, cu toată puterea noastră, tot ce va fi mai bun vom pune în slujba școlii ! Vom da oameni care să răspundă cu competență, cu entuziasm, cu dragoste nestăvilită, în munca lor de mîine, chemărilor patriei și partidului.

Prof. emerit ASPASIA VASILIU
Liceul nr. 1 Ploiești

Dăruim întreaga noastră putere de muncă pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului

Atît eu cît și întregul colectiv de cadre didactice al Liceului nr. 1 din Mediaș am fost profund emoționați urmărind timp de 7 zile, în presă și pe calea undelor, lucrările celui de-al X-lea Congres al partidului. Ca profesor și comunist am avut marea satisfacție de a vedea cît de desăvîrșit a răspuns acest Congres năzuințelor poporului nostru, cît de clar a exprimat hotărîrea patriei noastre de a continua la un nou nivel, calitativ superior, opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. În documentele Congresului și în primul rînd în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu se află sintetizate idei de o mare valoare teoretică și practică, în măsură să însuflețească și să mobilizeze întregul nostru popor spre idealurile sale cele mai luminoase. Sînt convins că aplicarea în viață a programului de dezvoltare multilaterală a patriei noastre, adoptat de Congresul al X-lea va reprezenta o etapă în care se vor manifesta plenar talentul și hărnicia poporului nostru, mîndru că este condus de Partidul Comunist în frunte cu cel mai iubit fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Nouă, educatorilor, ne revin în cadrul acestui grandios program sarcini de mare răspundere în instruirea și educarea tineretului, pentru a-l face capabil să participe cu înaltă competență la munca amplu desfășurată a întregului popor. De aceea ne vom strădui să eliminăm din munca de instruire și educație tot ce este perimat, să înarmăm pe elevii noștri cu concepția despre lume și societate a partidului nostru.

În aceste zile în care întregul popor, într-o atmosferă de nemărginit entuziasm, își exprimă totala adeziune la hotărîrile Congresului, colectivul didactic din care fac parte s-a angajat să dăruiască întreaga lui putere de muncă pentru îndeplinirea acestor hotărîri.

Prof. DĂNILĂ COSMESCU
Liceul nr. 1 Mediaș

Mă simt copleșit de frumusețea și măreția acestor timpuri

Pe întreg cuprinsul țării oamenii de toate profesiile, de toate vîrstele au sorbit cu nesaț izvorul de înțelepciune născut în marele for al comuniștilor, hotărîți să-și mobilizeze forțele pentru bătălia cincinalului viitor și înălțarea României pe noi trepte ale civilizației. Zilele istorice pe care le-am parcurs vor rămîne definitiv întipărite în conștiința poporului nostru liber și stăpîn pe soarta sa. Fiecare frază din documentele Congresului răsună în inimile noastre, ne îndreaptă gîndurile spre ziua de mîine, care ne apropie de visul de aur al omenirii — comunismul.

Înalta ținută științifică, exigența și principialitatea, spiritul novator și mobilizator ce se degajă din analiza multilaterală cuprinsă în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congres ne vor călăuzi ca un adevărat far în munca noastră. Ideile din acest Raport, identificîndu-se cu aspirațiile noastre, declanșează uriașe energii creatoare. De aceea îmi exprim totala mea adeziune la documentele aprobate de Congres, documente pe care le consider un îndreptar neprețuit pentru activitatea mea viitoare, care va avea drept țel perfecționarea continuă a muncii de instruire și educare a tinerelor generații, la nivelul cerințelor actuale ale societății.

Dînd glas sentimentelor ce mă animă în aceste zile, îmi manifest bucuria nemărginită pentru realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului nostru. În acest fel destinele patriei noastre sînt încredințate celui mai iubit fiu al poporului. Realegerea sa în fruntea partidului generează un plus de încredere și optimism pentru poporul nostru. Personal, mă simt copleșit de frumusețea și măreția acestor timpuri cînd partidul nostru, țara noastră socialistă sînt mai puternice, mai stimate și apreciate ca oricînd în istorie.

Ca profesor înțeleg să pun în slujba patriei întreaga mea putere de muncă și capacitățile de care dispun, să dăruiesc tot ce am mai bun în mine slujirii cu abnegație a înaltelor idealuri pentru care partidul militează cu atîta înțelepciune.

Prof. NICOLAE MITULESCU
directorul Liceului nr. 1 din Pitești

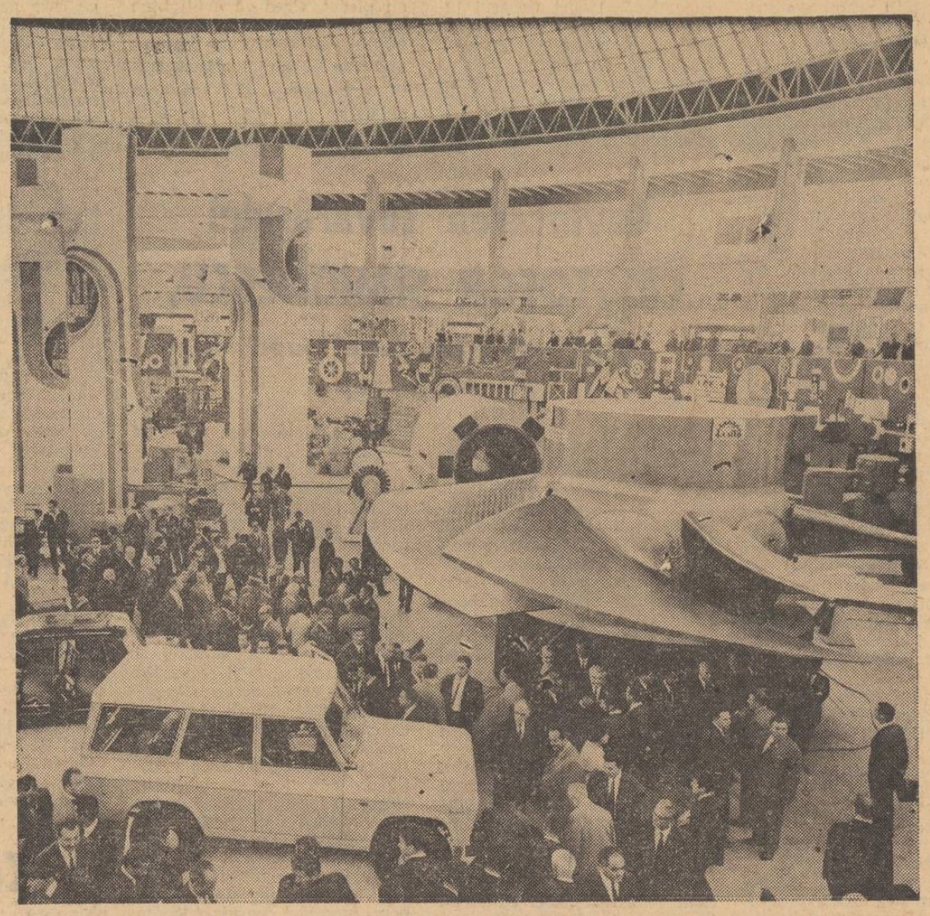

Simbol al geniului creator al poporului român, Expoziția „România 1969" prezintă un tablou cuprinzător al realizărilor economiei noastre naționale, obținute în anii edificării societății socialiste

CALEA SIGURĂ A PROGRESULUI PATRIEI

(Urmare din pag. 1-a)

Congresului. „Dispunem de multiple posibilități pentru dezvoltarea învățămîntului, științei, artei, pentru intensificarea vieții cultural-artistice din țara noastră, pentru ridicarea nivelului de cultură și civilizație al tuturor cetățenilor, pentru fericirea omului înaintat, constructor al lumii noi... Ne exprimăm convingerea că oamenii de știință și cultură, cadrele didactice, creatorii de artă vor dedica talentul, energia și competența lor înfloririi culturii noastre socialiste, înfăptuirii programului de dezvoltare a țării" — a spus la Congres tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Congresul al X-lea a dat o înaltă apreciere politicii internaționale a partidului și statului nostru, politică activă, militînd pentru întărirea forțelor antiimperialiste, pentru dezvoltarea colaborării internaționale, pentru conlucrarea pașnică cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială. Această politică, a cărei justețe a fost confirmată de viață, și-a cîștigat un binemeritat respect în întreaga lume. Punînd în centrul politicii externe prietenia și colaborarea cu țările socialiste, care au devenit tot mai mult factorul hotărîtor al luptei împotriva imperialismului, pentru pace, partidul nostru își exprimă convingerea că dezvoltarea tot mai puternică a fiecăreia din țările socialiste, intensificarea colaborării lor multilaterale vor asigura întărirea continuă a întregului sistem socialist mondial. Analiza riguros științifică a raportului de forțe mondial, a activității internaționale desfășurate de partidul și statul nostru în spiritul coexistenței pașnice, ideile generoase care caracterizează politica externă a României socialiste, acțiunile consecvente menite să ducă la întărirea unității și solidarității internaționaliste a partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste și anticolonialiste, arată că această politică este pe deplin corespunzătoare atît intereselor naționale ale poporului român, cît și cauzei generale a socialismului, contribuie la victoria luptei antiimperialiste, pentru pace și progres social în întreaga lume.

Numeroasele dovezi de adeziune caldă ale întregului nostru popor față de politica internă și externă a partidului sînt o confirmare a hotăririi națiunii noastre socialiste de a înfăptui mărețul program de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.

Avem certitudinea că drumul pe care mergem, drumul arătat de partidul nostru, este singurul cu putință. În numele acestei certitudini ferme, clădită durabil în inima poporului, al încrederii în viitorul patriei, în progresul continuu al societății, pe care-l va asigura traducerea în viață a programului adoptat de Congres, și-au exercitat delegații mandatul încredințat de a alege organele de conducere ale partidului. Cu vii, îndelungate aplauze, cu ovații prelungite a fost primită de delegații și invitații la Congres alegerea în unanimitate a tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului. Congresul a dat astfel expresie voinței tuturor comuniștilor, a întregului popor, consacrînd prin vot opțiunea și voința națiunii noastre ca în fruntea statului să se afle cel care a contribuit într-o măsură hotărîtoare la instaurarea în viața socială a spiritului înnoitor, a respectului adînc pentru om și capacitățile sale creatoare, a unui climat de profundă democrație, în care conștiințele țării se pot pronunța cu responsabilitate și competență asupra marilor probleme ale societății, asupra principalelor hotărîri care vizează destinele națiunii. Așa cum s-a subliniat în Congres, în amplele dezbateri care l-au precedat, prin votul dat de delegații tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a exercitat în fapt votul solemn al națiunii întregi, încredințată pe deplin că ceea ce s-a realizat pînă acum, victoriile socialismului vor fi apărate cu statornică abnegație, vor fi continuate și dezvoltate cu un sporit dinamism. Garanția continuității și consecvenței politicii marxist-leniniste, garanția drumului mereu ascendent, certitudinea unei raționale, realiste, curajoase și consecvente politici interne și internaționale — iată ce înseamnă pentru noi, pentru poporul român, realegerea în fruntea partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a cărui viață de militant se împletește intim cu cea a partidului, a întregului popor român.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Cu privire la concursul de admitere în învățămîntul liceal de specialitate, profesional și tehnic din sesiunea septembrie a.c., se aduc la cunoștința celor interesați următoarele :

1. Concursul de admitere, pe categorii de școli și forme de învățămînt, se va organiza după cum urmează :

— la învățămîntul de zi al liceelor de specialitate (industriale, agricole și economice) care au locuri neocupate, precum și la învățămîntul seral și fără frecvență al acestor licee, între 1 și 9 septembrie ;

— la învățămîntul de zi al școlilor profesionale care au locuri neocupate, la învățămîntul seral al acestor școli, precum și la școlile de maiștri (învățămînt seral și de zi), între 3 și 10 septembrie ;

— la învățămîntul de zi, seral și fără frecvență al școlilor de specializare postliceală, între 25 și 30 septembrie ;

— la pregătirea prin ucenicie la locul de muncă, între 1 și 10 septembrie.

2. Înscrierile la concurs pentru liceele de specialitate, școlile profesionale și școlile de maiștri se vor face între 15 și 31 august la sediul liceelor și școlilor respective. Pentru pregătirea prin ucenicie la locul de muncă, înscrierile se vor face la sediile unităților care au plan de școlarizare.

Înscrierile la concurs pentru școlile de specializare postliceală se vor face între 1 și 22 septembrie la sediul școlilor respective.

3. Concursul de admitere constă din :

— probe scrise și orale la limba română și matematică din materia claselor V—VIII ale școlii generale pentru liceele de specialitate și școlile profesionale, precum și pentru ucenicie (cu pregătire teoretică prin învățămîntul profesional seral sau cursuri de zi de 2—3 luni anual) ;

— probe la : matematică (scris și oral), tehnologia meseriei (oral) și desen tehnic (lucrare grafică) din materia prevăzută în programele școlare ale școlilor profesionale, pentru școlile de maiștri.

Pentru școlile de specializare postliceală probele de concurs se vor publica ulterior în îndrumătorul pentru admiterea în aceste școli.

4. Probele scrise încep după cum urmează :

— la liceele de specialitate și ucenicia la locul de muncă în ziua de 1 septembrie ;

— la școlile profesionale și școlile de maiștri în ziua de 3 septembrie ;

— la școlile de specializare postliceală în ziua de 25 septembrie.

Probele scrise încep la orele 9 pentru învățămîntul de zi și la orele 17 pentru învățămîntul seral și fără frecvență.

5. Concursul de admitere este precedat de examinarea medicală a candidaților, care se va face cu 1—3 zile înainte de începerea probelor scrise.

Informații cu privire la numărul locurilor pentru care se susține concursul și condițiile de admitere se pot obține de la liceele și școlile respective.

SECVENȚE DIN PREGĂTIRILE PENTRU NOUL AN ȘCOLAR

Marele eveniment pe care l-a trăit recent țara întreagă — Congresul al X-lea al partidului — precum și sărbătoarea jubiliară prilejuită de împlinirea a 25 de ani de la Eliberarea patriei de sub jugul fascist au dat un imbold deosebit activității în toate sectoarele, au mobilizat pe toți oamenii muncii la o activitate rodnică, creatoare și entuziastă. Aceste importante evenimente au conferit și muncii complexe și pline de răspundere pe care o desfășoară cadrele didactice noi și multiple sensuri și dimensiuni. Însuflețit de cuvintele de caldă apreciere la adresa școlii și a slujitorilor ei cuprinse în Raportul prezentat la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de sarcinile ample, mobilizatoare trasate de Congres învățămîntului, corpul profesoral este hotărît să nu precupețească nici un efort pentru ca în acest an școlile să se deschidă în cele mai bune condiții, să se marcheze noi și importante succese în instruirea și educarea tineretului.

Constatările raidului pe care redacția noastră l-a întreprins recent în județele Ilfov și Teleorman sînt edificatoare în acest sens.

■

După cum se știe, la 15 septembrie își vor deschide porțile peste 1 200 de clase a IX-a, în care vor învăța circa 40 000 de elevi, adică o treime din elevii claselor a VIII-a.

Discuțiile pe care le-am purtat la inspectoratele școlare ale județelor Ilfov și Teleorman, precum și în cîteva școli din județele amintite, ne-au arătat că organele învățămîntului, ca și membrii corpului didactic, înțeleg pe deplin însemnătatea realizării învățămîntului general obligatoriu de 10 ani — obiectiv principal al învățămîntului de cultură generală. Tocmai de aceea, pregătirile în vederea deschiderii cursurilor în clasele a IX-a ale școlii de 10 ani au fost făcute cu deosebită seriozitate, cu tot simțul de răspundere.

■

În județul Ilfov, aproape toate cele 26 de școli la care vor funcționa clase a IX-a sînt puse la punct de pe acum. Majoritatea sînt situate în comune îndepărtate. Explicația am primit-o la inspectorat : nevoia de a asigura acestor comune, cooperativelor agricole sau altor unități economice existente în cuprinsul lor, cadre bine pregătite care, în alte condiții, ar fi fost greu de adus din altă parte.

Una din școlile la care ne-am oprit a fost aceea din comuna Răsuceni. De pe coasta dealului unde-i situată ne-a întîmpinat luminoasă, curată. Pe directorul Dumitru Panait l-am găsit în cancelarie, preocupat de finisarea laboratorului și punerea în ordine a materialului didactic. Am aflat că școala n-a avut pînă acum laborator și că acesta a fost instalat prin grija profesorilor. În tot decursul vacanței, directorul, profesorul de matematică — un om foarte entuziast, care se pricepe să mestereasă orice — și profesorul de fizică au lucrat pentru a preface în laborator o fostă sală de clasă. Au construit cu ajutorul părinților mese pentru experiențe, au instalat prize, au rostuit dulapuri pentru aranjarea materialelor didactice. De la centru le-a fost repartizată aparatură nouă pentru lecțiile de fizică, de chimie și de biologie. „Credem — ne-a spus directorul — că în aceste condiții elevii clasei a IX-a vor putea efectua toate experiențele prevăzute în programă".

Școala a pregătit din vreme și condițiile activității practice a elevilor, care vor desfășura lucrări conform cu specificul comunei : zootehnie și legumicultură. Grupele de practică au și fost formate, componența lor fiind afișată în cancelarie. Pentru practica în producție școala are nevoie, însă, și de sprijinul organelor locale. Ne-am interesat la primarul comunei cum stau lucrurile în această privință.

„În curînd — ne-a spus acesta — în Răsuceni va lua ființă un modern complex zootehnic. Vom avea nevoie aici de cadre cît mai bine pregătite. Sînt bucuros că ele vor fi pregătite aici, la școala noastră. De aceea ne-am străduit să dăm școlii tot sprijinul, mai ales pentru asigurarea condițiilor de practică. Elevii vor lucra, după cum am stabilit în comun cu conducerea școlii și cu inginerul agronom de la cooperativa agricolă de producție, atît în cadrul complexului zootehnic, cît și pe anumite loturi legumicole special destinate. Ne-am propus ca în prima zi de contact cu producția să-i însoțim pe profesori și pe elevi într-o vizită prin sectoarele cooperativei, să vorbim despre perspectivele complexului nostru zootehnic, ale cooperativei agricole, ale comunei în general spre a-i putea atrage și interesa de la început. Pe tot parcursul practicii le vom asigura, firește, îndrumarea tehnică necesară.

■

Aceeași grijă plină de răspundere s-a manifestat pentru buna deschidere și funcționare a claselor a IX-a și în comunele Scrioaștea, Brebina, Ciolănești și Cervenia din județul Teleorman. La Scrioaștea, bunăoară, prin grija directorului școlii, tovarășul Florea Florea, reparațiile și curățenia au fost terminate de mai bine de o lună. Și aici s-a instalat prin mijloace proprii un laborator de fizică și chimie, precum și o sală de gimnastică. La școala din Brebina care aparține aceleiași comune s-a amenajat, cu sprijinul cooperativei agricole, un lot după toate regulile agrotehnicii moderne, unde elevii clasei a IX-a vor face practica în condiții optime. În ceea ce privește școala din comuna Cervenia, ea este socotită în județ ca fiind una din cele mai bine pregătite școli pentru funcționarea clasei a IX-a. Meritele revin în mare parte directoarei Elena Brîndușă care, ca o bună și harnică gospodină, s-a îngrijit atît de extinderea spațiului de școlarizare, cît și de crearea a încă două laboratoare, a unui lot agricol și a unei săli de gimnastică. Zilele acestea directoarea poate fi găsită mai tot timpul la cooperativa agricolă, unde stabilește în amănunt modul de rezolvare a tuturor problemelor legate de practica elevilor.

■

Inspectoratul școlar al județului Teleorman s-a îngrijit îndeaproape de aprovizionarea școlilor cu material didactic, îndrumîndu-le și ajutîndu-le să-și amenajeze laboratoare. Tovarășul Ivan Petre, inspector șef, ne-a informat că materialul didactic nou a fost astfel distribuit încît fiecare școală unde urmează să funcționeze clasa a IX-a să-și poată amenaja cel puțin un laborator. În acest sens s-a primit și ajutorul liceelor, al școlilor profesionale sau tehnice.

În momentul de față, inspectoratul școlar județean se preocupă de organizarea cursurilor de perfecționare a cadrelor care vor preda la clasa a IX-a. Printre aceștia se numără numai profesori cu calificare superioară. Mulți dintre ei au o experiență îndelungată în învățămînt și și-au absolvit examenele pentru obținerea gradelor didactice. Profesorii de română, matematică, fizică, chimie, electrotehnică și desen tehnic care vor preda la clasele a IX-a vor participa timp de 4 zile la un curs scurt de perfecționare în cadrul căruia se vor organiza lecții, activități metodice și de laborator, vizite la întreprinderile industriale și la cooperativele agricole de producție unde se va desfășura practica elevilor.

■

Acordînd o deosebită grijă pregătirilor pentru bunul demaraj al școlii generale de 10 ani, inspectoratele nu uită, firește, nici celelalte probleme legate de deschiderea noului an școlar. O primă constatare : și în județul Ilfov și în județul Teleorman, repararea clădirilor școlare s-a încheiat încă de la Ziua învățătorului. Ne-am oprit, pe rînd, în comunele Mihăilești, Ghimpați, Valea Plopilor, Drăgănești, Bujoreni, în orașul Alexandria. Peste tot școlile sînt curate, îngrijite, încărcate de flori. Înăuntru aceeași ordine, vădind mînă de bun gospodar. Ne-au impresionat îndeosebi școlile din comunele Mihăilești și Drăgănești, puse la punct, pînă în cele mai mici amănunte, pentru deschiderea cursurilor. De la curțile și grădinile încărcate de culoare și rod pînă la bănci, la tablele negre, la perdelele proaspăt apretate, totul era gata.

Trebuie spus că bunele condiții asigurate începutului de an școlar se datoresc și sprijinului larg pe care l-au primit în acest an școlile din partea consiliilor populare. Majoritatea reparațiilor nu s-au mai făcut, după cum am aflat, de către întreprinderea de construcții și prestații județene, ci de către trusturile județene de construcții și cu forțe și mijloace locale. În felul acesta reparațiile s-au efectuat mai bine și mai repede. Acolo însă unde a lucrat I.C.P.C.J.-ul, de exemplu în comunele Frăsinet, județul Ilfov, sau Scurtu, județul Teleorman, reparațiile au rămas în urmă.

Într-un stadiu avansat se află și noile construcții școlare. Cînd am poposit noi la Inspectoratul școlar Teleorman, acolo se desfășura o ședință la care participau toți factorii ce răspund de darea în funcțiune a celor 50 de noi săli de clasă prevăzute pentru acest an școlar.

Din concluziile ședinței a reieșit că mai pretutindeni — cu excepția comunelor Tătărăști și Mavrodin — noile clase vor fi gata înainte de 15 septembrie.

Departe de a epuiza întreaga muncă ce se desfășoară la toate nivelele pentru deschiderea școlilor, popasul nostru prin cele cîteva școli ne-a relevat hotărîrea și optimismul cu care slujitorii școlii pășesc în acest an școlar, an ce marchează o cotitură importantă în învățămîntul nostru, în întreaga noastră viață.

MONICA ROBEA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1006

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Joi 21 august 1969
4 pagini 25 bani

TRĂIASCĂ 23 AUGUST!

UN SFERT DE VEAC

Cele două evenimente — Congresul al X-lea al partidului și aniversarea împlinirii unui sfert de veac de la eliberarea României de sub jugul fascist — sînt legate între ele printr-o profundă semnificație comună. Ele prilejuiesc o relevare grăitoare a continuității organice între trecutul de luptă și viitorul pe care poporul nostru îl modelează și îl pregătește, sub conducerea partidului, pe temeliile trainice ale realităților socialiste de azi.

A trecut un sfert de secol de cînd poporul român, la 23 August 1944, a pornit pe un drum nou, schimbînd radical cursul istoriei naționale în concordanță cu interesele și aspirațiile sale vitale. Accelerarea ritmului dezvoltării sociale, particularitate esențială a epocii pe care o străbate în prezent întreaga omenire, epoca trecerii de la capitalism la socialism, și-a pus din plin amprenta asupra evoluției țării noastre în ultimele decenii.

Răsturnarea dictaturii militaro-fasciste prin insurecția armată a deschis calea eliberării sociale și naționale a poporului român, dezvoltării largi a forțelor materiale și spirituale ale națiunii noastre. În țara noastră fuseseră lichidate ultimele libertăți democratice, România fiind aruncată în brațele imperialismului german și atrasă în războiul antisovietic. „Este meritul istoric al Partidului Comunist Român — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul expus în fața celui de-al X-lea Congres al P.C.R. — că în aceste grave împrejurări, a reușit să găsească calea pentru colaborarea cu toate forțele antifasciste, în vederea răsturnării dictaturii militaro-fasciste, scoaterii României din războiul antisovietic și alăturării sale coaliției anti-hitleriste, dezvoltării democratice a țării. Rezultatul acestei politici s-a concretizat în realizarea Frontului Unic Muncitoresc, în unirea forțelor democratice, în stabilirea colaborării cu cercuri militare, inclusiv cu monarhia".

Insurecția armată a fost, așa dar, rodul acțiunii unite a maselor largi populare. Partidul Comunist Român a fost organizatorul mișcării de rezistență a maselor, însuflețitorul în lupta pentru doborîrea dictaturii fasciste și pentru zdrobirea trupelor hitleriste. Marea acțiune de la 23 August 1944 a fost posibilă și datorită condițiilor internaționale favorabile — înfrîngerile suferite de fascismul german, victoriile strălucite obținute de armata sovietică, lupta celorlalte forțe din coaliția antifascistă.

Sub conducerea Partidului Comunist Român, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea au luat în piept, cu hotărîre fermă de a le înfrînge, greutăți uriașe generate de înapoierea economică și culturală moștenită, de urmările războiului și jafului hitlerist, de necesitatea de a lichida rapid rămînerea în urmă, de a ridica patria noastră în rîndul statelor cu o orînduire înaintată, civilizată. Revoluția populară, cu imensa ei capacitate de a pune în acțiune forțele creatoare ale majorității covîrșitoare a poporului, a cucerit redută după redută lichidînd rînduielile burghezo-moșierești, a zădărnicit împotrivirea dușmanilor, interni și din afară, a desființat exploatarea omului de către om, a pus bazele materiale, politice și etice ale noii societăți. Socialismul a învins deplin și definitiv în România, creînd posibilități nelimitate pentru înflorirea multilaterală a patriei.

Justețea politicii partidului nostru, caracterul ei realist, științific au fost pe deplin confirmate de marile realizări dobîndite în dezvoltarea multilaterală a patriei prin aplicarea programului său în care dezvoltarea forțelor de producție, perfecționarea continuă a acestora, prin încorporarea rapidă a științei și tehnicii moderne constituie elementul central, fundamental, trăsătura lui definitorie. Și este firesc acest lucru pentru că numai pe această cale sînt posibile creșterea avuției naționale, ridicarea nivelului de trai al poporului. Roadele industrializării, exprimînd sintetic deopotrivă justețea politicii partidului și eficiența eforturilor depuse de întreaga noastră națiune, se oglindesc în ritmul rapid de creștere a producției industriale, în prezența tot mai pregnantă a tendințelor moderne, înnoitoare. Ramură conducătoare, dinamizatoare a economiei, industria participă într-o proporție hotărîtoare la crearea venitului național. România este astăzi o țară cu o industrie în plină dezvoltare și modernizare. Factorii materiali și politici au acționat într-o strînsă îmbinare în soluționarea cu succes a uneia dintre cele mai grele și complexe probleme ale edificării noii societăți — transformarea socialistă a agriculturii. Noua orînduire a scos lumea satelor din imobilismul lor de veacuri, a deschis largi căi de progres rapid al agriculturii, în concordanță cu nevoile economiei naționale. Posibilitățile create de cooperativizare și imensele rezerve din agricultură au fost de acum evidențiate în anii care au trecut de la încheierea acestui proces. Semnificativ este că în însăși perioada transformării socialiste a agriculturii producția vegetală și animală a crescut, asigurînd aprovizionarea populației și a industriei, precum și disponibilități pentru export.

Pe temelia succeselor economice, a sporirii venitului național, partidul și guvernul au înfăptuit de-a lungul anilor măsuri de ridicare a standardului de viață. Salariul real a crescut necontenit, iar veniturile reale ale țărănimii au sporit continuu; s-a mărit considerabil volumul mărfurilor vîndute populației prin comerțul socialist; s-au construit mii și mii de apartamente. Știința, cultura și arta, învățămîntul — aceste vaste domenii ale creației spirituale — au înflorit și au dat roade bogate pe terenul fertil al socialismului, ducînd mai departe tradițiile valoroase din trecut. Gradul general de instruire și cultură al populației este astăzi incomparabil mai ridicat față de cel din urmă cu două decenii și jumătate. Explicația o avem în faptul că au fost larg deschise pentru tot poporul drumurile de acces spre izvoarele nesecate ale culturii.

Dreptul la învățătură este asigurat tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, sex sau religie. Rețeaua de școli de cultură generală s-a extins considerabil, astfel încît să se creeze condițiile ca toți copiii de vîrstă școlară obligatorie, să frecventeze școala. O puternică dezvoltare a cunoscut și învățămîntul liceal de cultură generală și de specialitate. O dezvoltare deosebită cunoaște învățămîntul superior. Acum trei decenii, numărul total al studenților din România era de circa 26 500, repartizați în 33 de facultăți din 4 centre universitare ale țării. Astăzi avem peste 147 000 de studenți, înscriși la cursurile de zi, serale și fără frecvență în cele 47 de facultăți, situate în 16 centre din țară. Partidul și statul au elaborat recent documente de covîrșitoare însemnătate pentru învățămînt, DIRECTIVELE C.C. AL P.C.R. PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA aprobate de plenara din 22—25 aprilie 1968 și LEGEA PRIVIND ÎNVĂȚĂMÎNTUL ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, sînt temeliile pe care se va înălța ampla și profunda operă de perfecționare a învățămîntului de toate gradele, de așezare a lui pe baze moderne, corespunzătoare necesităților actuale și de perspectivă ale societății noastre.

La cel de al 25-lea an al existenței sale libere România se prezintă cu un bogat

(Continuare în pag. 2-a)

Elevi la muzeu, în fața exponatelor care evocă momente din istoria eliberării patriei de sub jugul fascist

ÎN CINSTEA ZILEI DE 23 AUGUST

În cinstea zilei de 23 August, care marchează anul acesta împlinirea unui sfert de veac de la victorioasa insurecție armată și de la eliberarea patriei de sub jugul fascist, elevii de pe tot cuprinsul țării participă la numeroase acțiuni patriotice și cultural-sportive.

Pornindu-se de la dorința copiilor de a cunoaște evenimentele istorice care au avut loc în august 1944, la Școala generală nr. 10 din Ploiești s-a organizat o întîlnire cu căpitanul Nicolae Toma — participant la luptele date pentru apărarea orașului Ploiești. Au luat parte la această întîlnire, pe lîngă pionierii și școlarii de la Școala generală nr. 10, elevi de la școlile generale nr. 15, nr. 16, nr. 17 și nr. 18.

Pentru a completa cele aflate la întîlnirea cu căpitanul Nicolae Toma, un grup de pionieri a făcut, împreună cu acesta, o vizită în satul Rîfov.

La Liceul „Ștefan cel Mare" din Suceava s-a editat un număr festiv al revistei „Sinteze", cuprinzînd creații ale elevilor închinate patriei și partidului. Versurile „România 25", „Ieri și azi", „Voi, oameni" și altele, prozele „Omagiu", „Manifestele", „Recunoștința generațiilor", ancheta în rîndurile promoției din anul celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei, ca și celelalte materiale cuprinse în numărul festiv al revistei liceului sucevean vorbesc despre dragostea tineretului pentru țară, pentru partidul clasei muncitoare, despre certitudinea lor că în patria noastră socialistă le sînt deschise toate drumurile spre împlinire, despre hotărîrea lor de a-și dărui toate forțele în lupta pentru înfăptuirea idealurilor comuniste.

În județul Teleorman, peste două mii de elevi au pregătit spectacole pe care le vor da la căminele culturale, manifestîndu-și prin cîntec, joc și versuri dragostea și recunoștința față de patrie, față de partid. La Alexandria, capitala județului, pionierii, membri ai cercurilor sportive, vor prezenta variate și spectaculoase exerciții de gimnastică. Mulți dintre colegii lor pregătesc, pentru manifestația de la 23 August, un car alegoric care va ilustra activitățile lor școlare și extrașcolare, condițiile deosebit de bune de învățătură asigurate tinerei generații de statul nostru socialist.

În județul Timiș s-a desfășurat în cinstea sărbătorii de la 23 August o ștafetă cicloturistică organizată pe trei trasee: Făget — Lugoj — Beling — Timișoara; Gătaia — Deta — Ceacova — Beciu Nou — Timișoara; Buziaș — Jimbolia — Timișoara. Acțiunea s-a încheiat printr-o „zi cultural-sportivă" la care au participat numeroși elevi.

Peste 5 000 elevi ai liceelor din Capitală au fost antrenați la concursul „București — centrul insurecției naționale". Numeroși alți tineri din școlile bucureștene au participat la un concurs de grafică pe tema „București, oraș al împlinirilor". Tot în Capitală, la clubul elevilor, s-a deschis expoziția de fotografii „România socialistă în imagini".

CU FERMITATE PE DRUMUL ARĂTAT DE CONGRES

O cercetare pedagogică cu eficiență maximă

Ideea predominantă în dezbaterile care au avut loc la Congres cu privire la sarcinile învățămîntului a fost aceea a unei legături intime între procesul de învățămînt și viață, pertinentă în toate compartimentele existenței sociale. Școala trebuie să împlinească în mod eficient nevoile de cadre, adică cu promptitudine și la un nivel de calitate corespunzător stadiului prezent al dezvoltării și, mai ales, al celui de perspectivă.

Legătura școlii cu viața se axează pe cîțiva parametri foarte concreți, dintre aceștia reținîndu-ne în mod deosebit atenția: modernizarea conținutului (planuri, programe, manuale), formarea de deprinderi practice (etico-morale și de muncă), formarea independenței în gîndire, a cutezanței în descoperirea adevărului, a priceperii de a folosi creator rezultatele științei ș.a.

Ideea de modernizare se conjugă cu esențializarea conținutului fiecărui obiect de învățămînt, cu prezentarea cît mai sugestivă, precum și cu stabilirea unor limite de maximă și minimă între ceea ce este tradițional și valoros și ceea ce este modern dar incert și exibitiv din punct de vedere informațional și metodic.

Aparține modernizării deplasarea activităților din clasă în laboratoare, ateliere, cîmpuri experimentale, unde elevii să-și formeze capacitatea de percepere a fenomenelor, de a gîndi asupra legităților acestora și a intervențiilor practice în manifestarea lor. Dezvoltarea deprinderilor practice nu trebuie înțeleasă însă ca un raport empiric între individ și materie, ea trebuie ridicată la relația de înțelegere și stăpînire a proceselor tehnologice prin care acționăm transformator asupra materiei, ridicarea la generalizări și abstractizări de esență materialist-dialectică. Acest lucru constituie condiția intelectuală pentru a realiza ceea ce s-a subliniat la Congres: calificarea pe profile mai largi și policalificarea cadrelor, o mobilitate și o capacitate de adaptare mai mare la cerințele practicii, precum și utilizarea mai rațională a forței de muncă.

Pentru a imprima învățămîntului un mai pronunțat caracter formativ Congresul trasează sarcina unei mai ferme și combative educații ideologice a tineretului, realizabilă prin pregătirea elevilor în spiritul unei înalte responsabilități sociale și prin însușirea conceptiei despre lume și viață a partidului. Educația patriotică a tineretului, patriotismul implicînd un patriotism fierbinte și internaționalism consecvent, se validează la nivelul opțiunilor școlare și profesionale în alegerea acelor căi de integrare în munca productivă pe care socialismul le deschide în fața tineretului. Pe această linie de preocupări școala va trebui să informeze, să dezvolte și să consolideze aptitudini și interese pentru domenii noi ca: energetica nucleară, calculatoarele electronice și tehnica de calcul, automatica, mecanica fină, analiza și modelarea proceselor economice, organizarea și conducerea producției și a muncii. Diversificarea învățămîntului pe tipuri și grade de școli, pe secții în cadrul aceluiași tip de școală, cu obiecte obligatorii și la alegere, cu cercuri variate și alte activități în afară de clasă și

ROMEO DASCĂLESCU
director adjunct
Institutul de științe pedagogice

(Continuare în pag. 2-a)

Îndrumării — viziune de perspectivă, eficiență și promptitudine

Perfecționarea multilaterală a învățămîntului, într-o concepție unitară, pe baza programului de perspectivă privind pregătirea cadrelor, în strînsă legătură cu dezvoltarea economică și socială este cerută, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al X-lea al partidului, de nivelul actual al societății socialiste, de perspectivele evoluției sale. Realizarea unei astfel de perfecționări la dimensiunile și exigențele formulate de secretarul general al partidului, reprezintă suma tuturor răspunderilor ce revin școlii și slujitorilor ei în etapa istorică deschisă de Congresul al X-lea. În acest scop o deosebită importanță pentru activitatea de viitor a întregului învățămînt o au indicațiile precise cuprinse în Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu: **„Directivele Comitetului Central și Legea învățămîntului — adoptate anul trecut — asigură orientarea și cadrul de modernizare a învățămîntului pe o lungă perioadă de timp. Hotărîtoare este acum activitatea organizatorică, practică".**

În desfășurarea acestei activități organizatorice o deosebită contribuție o poate aduce aparatul de îndrumare și control de pe rețeaua întregului sistem de învățămînt, începînd cu directorul de școală și pînă la minister. O primă condiție în acest sens este fundamentarea științifică și orientarea ideologică, politică și pedagogică a tuturor acțiunilor de îndrumare și control, astfel încît acestea să fie investite cu un înalt potențial de eficiență. Fără să aibă de la început asigurată eficiența, acțiunea de îndrumare nu-și are sens, căci nu numai că duce la o inutilă irosire de forțe și energie, ci generează și o falsă imagine asupra posibilității de a interveni în desfășurarea unui proces educațional, fie că e vorba de planuri restrînse (profesor, clasă), fie că e cazul unor planuri mai largi (școală, localități etc.) Consecințele afectează profund atît sub raportul economico-social, cît și sub cel general educativ.

Așadar, de fiecare dată cînd se inițiază o acțiune ca și atunci cînd se gîndește ansamblul și direcția tuturor acțiunilor de îndrumare și control, trebuie să știm clar și precis ce anume și în ce măsură acestea vor rezolva problemele propuse, precum și modalitățile concrete de organizare apte să conducă la rezultatele așteptate.

O problemă actuală în această privință este legată de gradul eficienței. Experiența a arătat că îndrumarea și controlul nu poate să cuprindă într-o etapă decît o mică parte din numărul cadrelor didactice, al școlilor, că dacă ea se limitează la o tratare individuală, la o cuprindere numerică obține o eficiență limitată la cazurile examinate. Pentru a evita o astfel de situație, în atenția organelor de

POMPILIU VÎLCU
director general în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. 2-a)

La Porțile de Fier, la „Electroputere" – Craiova, la hidrocentralele de pe Bistrița, la gigantul siderurgiei din Galați

CERTIFICATE PENTRU MUNCA ȘCOLII

Douăzeci și cinci de ani! Nu știu, încîntarea, entuziasmul, un sentiment de adîncă și caldă satisfacție sau altul de robust optimism și de viguroasă încredere în viitor, care dintre aceste simțăminte ne încearcă mai puternic sufletul atunci cînd reflectăm la drumul pe care l-a parcurs REPUBLICA noastră în acești 25 de ani. Am trăit acest sfert de veac de istorie. Am fost martori și participanți activi la desfășurarea ei. Descătușații de opreliștile tuturor inechităților sociale, am construit pe străvechiul și generosul pămînt al patriei, udat cu sîngele bunilor și străbunilor noștri, o nouă lume demnă de eroismul lor.

Există cifre și statistici care măsoară cu rigoarea rece a exactității impresionantele dimensiuni ale realizărilor care s-au revărsat impetuoase, din densele rezervoare de energie ale acestui măreț capitol de istorie. Dar, mai simplu, mai direct, mai aproape decît superbia rece a cifrelor, ne solicită la admirație și mîndrie înseși grandioasele imagini ale edificiilor socialismului care au crescut pretutindeni de-a lungul și de-a latul țării din energia POPORULUI însuflețit și condus pe drumurile de aur ale LIBERTĂȚII de nobilele idealuri ale PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN.

Luminoase turnuri de beton și sticlă, nesfîrșite întinderi de masive, strălucitoare și moderne clădiri care au inundat orașele și care fac aproape să se confunde noțiunea de „urban" cu aceea de „nouă așezare", un nesfîrșit șir de edificii, centre industriale care au explodat pe harta țării într-o avalanșă de intensă și tumultuoasă efervescență constructivă, imense întinderi de simetrii divers colorate ale culturilor cerealiere care beneficiază de virtuțile tehnicii moderne, au devenit elemente caracteristice ale peisajului patriei noastre socialiste. În toate aceste impresionante realizări, în toate aceste grandioase edificii se află condensată o inefabilă dar imensă cantitate de materie primă, de o distilată esență, un metal prețios de o deosebită factură care este investiția de energie creatoare, de talent, de îndeminare și de patetică însuflețire umană pe care le realizează prin educație școlile. Se cuvine, în admirația și în mîndria noastră pentru tot ceea ce reprezintă acum la cea de a 25-a sărbătorire a eliberării, bilanț al edificării noii societăți socialiste, să închinăm un gînd de caldă prețuire pentru nobila și omniprezenta lor contribuție.

Coautori la Porțile de Fier

Porțile de Fier!... Un șantier de 25 de kilometri, una din cele mai recente și mai gigantice construcții ale socialismului. Oamenii strîng în chingi de beton și de oțel uriașul și bătrînul Dunubiu pentru a-l sili să le dăruiască milioanele sale de kilowați de energie. Participarea școlii la un atare succes poate fi ușor relevată prin dovezi de necontestat. La Porțile de Fier, media de vîrstă a celor zece mii de constructori nu depășește 30 de ani. Mai mult sau mai puțin, toți s-au adăpat din izvoarele de învățăminte și povețe ale școlii noastre noi și acest metal prețios care a consolidat ca un nobil liant cele mai fine articulații ale personalității lor spirituale și morale se transferă astăzi în valorile materiale ale marelui șantier. Un exemplu? O mie. Dar să ne oprim la unul. Tînărul inginer R. Ianovici unul dintre pionierii acestui șantier, cel care se poate considera unul dintre autorii de primă mînă ai stației electrice de 100 kW de la Topleț (menită să servească drept bază de șantier pentru Porțile de Fier, fiindcă în zona Orșova nu exista linie de înaltă tensiune) își revendică cele mai de seamă calități ale personalității din fosta sa condiție de elev. „Nu pot să-mi uit profesorii. Datorită lor sînt ceea ce sînt astăzi. Nutresc și astăzi o adîncă recunoștință profesorilor Alexandru Vrăjitoru și Tilică Dancău de la Școala generală nr. 9 din București. De la ei am primit nu numai acea bază de cunoștințe elementare pe care mi-am clădit întreaga mea pregătire de inginer dar, mai ales, am învățat cîteva principii de viață. Ei m-au învățat să fiu tenace, perseverent, punctual, exigent față de propriile mele îndatoriri. Acumulate atunci cînd eram doar un copil, aceste însușiri își dau întreaga măsură a valorii lor astăzi cînd obligațiile profesionale, mi le solicită în mod imperativ. Ar fi de ajuns să amintesc de condițiile vitrege în care s-a lucrat la stația de la Topleț, pentru ca să fie înțeles acest adevăr".

Asemeni lui Ianovici, și în egală măsură cu el, se reclamă din condiția lor de recent foști școlari și alți combatanți de elită de pe frontul construcției socialiste, care și-au adus partea lor de contribuție la făurirea acestui gigant industrial. În complexele și modernele instalații electrice de la Porțile de Fier pot fi ușor identificate, de exemplu, cele la realizarea cărora a contribuit inginerul Roșu Teodoru de la uzinele „Electroputere" din Craiova. Mai subtilă, mai greu de depistat ar putea fi însă colaborarea unor profesori ca Ion Ciolacu sau Ion Dumitrescu din Craiova. Și totuși, această contribuție există. Ne-o declară însuși inginerul Teodoru. „De la profesorul Ion Ciolacu, am învățat nu numai matematică, dar și ce înseamnă să gîndești, să raționezi, să cauți mereu soluții noi, economice, operative. El organiza astfel lecțiile încît îi determina pe elevi să ajungă singuri prin deducții logice la noile cunoștințe. Or, elaborarea lucrărilor pentru Porțile de Fier — ca de altfel întreaga mea muncă de inginer — solicită tocmai această însușire de a gîndi creator. Profesorului Ion Dumitrescu – un fin cunoscător al sufletului copiilor — îi sînt recunoscător pentru că mi-a arătat drumul pe care trebuie să-l urmez în viață. Dacă astăzi sînt inginer, o datorez în primul rînd acestui profesor. Și trebuie să mărturisesc că nu regret deloc". Și inginerul R. Iulian, șeful serviciului documentare tehnică de la aceeași uzină „Electroputere", vorbindu-ne despre „eforturile cadrelor de cercetare și de concepție ale uzinei, concentrate în special pe problemele instalațiilor electrice pentru sistemul hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier" și-a arătat calda lui considerație pentru profesorii săi de la Liceul „Frații Buzești" din Craiova, pentru felul cum aceștia au reușit să-i insufle pasiunea pentru științele exacte!

La Reșița a fost prelucrat primul rotor al turbinei hidraulice de la Porțile de Fier — un colos de 360 de tone de oțel inoxidabil. I-au ascultat declarația: L-am cunoscut pe unul dintre proiectanții acestui colos pe numele său exact Aurel Popa. „Profesorii mei din Tg. Mureș m-au învățat multe lucruri utile pentru viață, pentru profesia mea. Dar, între altele, m-au învățat să fiu modest. Aș vrea să vă rog să nu scrieți despre mine". Am privit la uriașele aripi ale rotorului și alături de el la omul acesta cu înfățișarea blajină, gîndindu-ne cît de puternic se pot suda în personalitatea unor oameni ca el îndepărtatele povețe ale unor dascăli, dacă nici măcar grandioarea unei astfel de realizări n-au reușit să le clintească.

Prezențe pe Bistrița

Personaj preferat al multor pasionați drumeți ai literaturii noastre, Bistrița și-a cîștigat cîndva, prin pana acestora, celebritatea unui rîu vijelios mugind sălbatic printr-un peisaj fantastic. Istoria mai nouă, istoria celor 25 de ani, a corijat această celebritate substituind „fantasticului" derivat din peisajul natural — poate puțin hiperbolizat de căldura patriotică a acelor scriitori — dimensiuni cu adevărat fantastice care au țîșnit dintr-o colosală concentrare a puterii omenești. Prima și cea mai mare dintre aceste dimensiuni ni se pare a fi Barajul de la Bicaz, un formidabil „zid" înalt de 137 metri și lung de 435 metri, care zăgăzuiește colosala forță hidroenergetică a celor aproape un miliard de metri cubi de apă. Acesta este doar un grandios început. Apa Bistriței cunoaște încă alte multe noi dimensiuni. Mai jos de Stejaru măsurăm 12 dintre ele, concretizate în 12 microhidrocentrale.

Toate acestea au izvorît, cum spuneam, din puterea oamenilor, din energia intelectuală și morală pe care școlile au cultivat-o în personalitatea lor. Să nu vorbim de visul de adolescent și de elev al unui anume Dimitrie Leonida, care anticipa încă în primii ani ai secolului, în notițele sale de student, actuala ipostază a Bistriței. (N-ar fi poate prea greu să descoperim cercetîndu-i cu deamănuntul biografia, profesorul care a sădit în el patima constructorului de hidrocentrale, pe cel care i-a înaripat fantezia, sau i-a cultivat ambiția patriotică de a legitima în fața occidentului printr-o strălucită teză de doctorat marile resurse energetice ale meleagurilor natale). Dar să venim mai aproape de contemporanii noștri, să ne întoarcem în istoria celor 25 de ani și să ne amintim de elevii „de la zi" și de „seralitii" liceului din Bicaz, care alternau orele de muncă la baraj cu cele de studiu în liniștea sălilor de clasă. Să ne amintim din nou, de mai sus pomenitul inginer Ianovici, autor al stației electrice de la Topleț, care a condus aici echipele de punere în funcțiune a centralelor electrice Roznov I, Costișea și Buhuși și de acele calități care, sădite cîndva în personalitatea sa și prin care profesorii săi de demult, au fost prezenți aici. Să ne amintim de colegul său de facultate, inginerul Gheorghe Tenea, care a condus construcția hidrocentralelor din Bistrița aval din punct de vedere energetic și de respectul și recunoștința adîncă pe care acesta le poartă acelor dascăli ai săi de la „Politehnica" din București, ca Gleb Drăgan, Constantin Dinculescu, sau I. S. Antoniu, tuturor celor care l-au învățat tainele profesiei de inginer. Ajutîndu-l să-și însușească bazele electrotehnicii, tehnica tensiunilor înalte sau a mașinilor electrice acestia l-au învățat în același timp să se pasioneze de munca sa, să dăruiască cea mai nobilă parte a energiei sale, eroicei munci pentru înfăptuirea grandioaselor proiecte de electrificare a patriei. Aceste învățăminte, filtrate și potențate în construcțiile de pe Bistrița, fac ca profesorii dintr-o școală generală, dintr-un liceu, dintr-o facultate să devină aici niște nevăzute, dar deosebit de prețioase, prezențe.

Energii disimulate în gigantul de la Galați

Oamenii acestia sînt niște eroi. Măsura eroismului lor — acest gigant, Combinatul siderurgic din Galați, unul din cele mai moderne combinate siderurgice din Europa care la 14 septembrie 1966 a făcut să alunece pe role spre cilindrii laminorului, întîiul lingou incandescent. În întruchiparea acestui uriaș sînt condensate imense cantități de muncă și idei, formidabile resurse de energie. Rădăcinile acestor resurse sînt uneori îndepărtate, disimulate, greu sesizabile, greu de identificat. Cine ar putea recunoaște în acest colos contribuția unui profesor de limba română și diriginte de la Liceul „Aurel Vlaicu" din București? Și totuși, ea există aici, fermă, țesută adînc în fibrele acestei construcții. Este de-ajuns că schimbăm cîteva cuvinte cu inginerul Gheorghe Vlajev care a contribuit la efectuarea machetei combinatului siderurgic și a proiectat caja laminorului de tablă groasă, pentru ca să-i înțelegem prezența. „Oricît ar părea de ciudat — ne mărturisește Gheorghe Vlajev — între lecțiile de literatură ale profesorului Donca și proiectele la care am lucrat pentru combinatul de la Galați există o legătură directă. Lecțiile lui ne-au stimulat fantezia, capacitatea imaginativă, capacitatea de a îndrăzni să dăm viață roadelor închipuirii noastre. N-o să uit niciodată nici lecțiile pe care ni le ținea, și nici eforturile pe care le făcea pentru a răspunde, în calitate de diriginte, atît de diferitelor noastre probleme de copii. Deși profesor de română, se interesa de problemele de tehnică tocmai pentru că pe mulți dintre noi îi pasiona tehnica și ținea să dea răspunsuri competente la numeroasele noastre întrebări. Strădaniile lui, sper, n-au rămas, după ceea ce am reușit să realizez în viață pînă acum, fără rezultat". Cu egală recunoștință își amintesc de profesorii lor și alți „colaboratori" ai gigantului de la Galați, cum sînt inginerul G. Sergiu, sau inginerul K. Striker, cercetători ai Institutului de cercetări metalurgice. „Rezultatele cercetărilor pe care le-am efectuat în «Secția de cocs cărbune» a institutului nostru pentru combinatul siderurgic de la Galați — ne-a spus G. Sergiu — au solicitat la maximum aptitudinile noastre profesionale. Fiecare dintre noi s-a achitat de îndatoririle care îi reveneau pe măsura puterilor sale. Nu vreau să evaluez partea de contribuție a fiecăruia dintre noi, dar știu că în ceea ce privește partea mea de contribuție — în acest caz, ca și în întreaga mea activitate profesională — datorez enorm profesorului meu de matematică, Iacob Crișan, de la Liceul „Matei Basarab" din București. Schemele, tipicurile, deprinderile de calcul matematic pe care le-am învățat în liceu de la acest profesor, mă servesc și astăzi, după ani de facultate și inginerie. Datorez, de asemenea, profesorului de limba română, M. Tugman, capacitatea de a realiza un concept clar și precis, spiritul de analiză și sinteză, atît de necesare cercetătorului." Inginerul K. Striker, unul dintre aceia care caută, în „Secția de oțeluri" a aceluiași institut, să stabilească cele mai potrivite mărci de oțeluri pentru producția colosului gălțean, revendică de asemenea o legătură directă între calitatea preocupărilor sale actuale și nu prea îndepărtata vreme cînd era încă elev pe băncile Liceului „Mihai Eminescu" din Capitală. „Pot spune — ne declara acest inginer — cercetător — că mi-am cîștigat atît deprinderile cerute în cercetarea științifică, precum și pasiunea pentru aceasta, încă de pe vremea cînd eram elev, datorită profesorului de chimie, M. Tănase. El ținea să ne obișnuiască încă de pe atunci să privim disciplina sa nu ca pe un obiect din programa școlară ci ca pe o știință în care noi, elevii, trebuia să fim redescoperitorii adevărurilor ei. De la profesorul de limba română Nicolae Dogaru, ale cărui pasionante lecții de literatură n-o să le pot uita niciodată, am învățat să fiu sensibil și atent la nuanțe, să încerc să forțez prin mijloacele imaginației acele drumuri unde raționamentul strict științific, matematic, — pe care l-am învățat de la un alt prețios profesor, Ion Păsărică — pare să se împiedice".

Nu mai știm pe unde s-or fi aflînd astăzi sutele și sutele de elevi care s-au perindat prin fața profesorilor de la Școala generală nr. 9 din București, ai profesorilor Ion Ciolacu sau Ion Dumitrescu din Craiova, ai profesorilor de la Liceul „Frații Buzești" din același oraș sau ai celor din Tîrgu-Mureș, ai profesorilor de la Liceul din Bicaz sau ai celor de la „Politehnica" din București, ai profesorilor M. Tănase, D. Donca, N. Dogaru, I. Păsărică de la liceele „Aurel Vlaicu", „Matei Basarab" sau „M. Eminescu" din București. Știm doar că, pretutindeni, acolo unde s-or fi dus și pe oricare din meleagurile uriașului front al construcției socialiste se vor fi încadrat ca ostași ai marii bătălii pentru fericirea oamenilor, poartă cu ei o particică din acel inepuizabil tezaur cu care i-a înzestrat școala în care au învățat. Investind în opera constructivă la care participă întreaga lor putere de muncă, pasiunea și priceperea lor, ei investesc în același timp roadele de aur ale instrucției și educației primite. Prin opera lor concretă, prin actul lor de creație, capătă contur vizibil și formă definitivă generoasa muncă a slujitorilor școlii.

OCTAVIAN BUZESCU

SUB SOARELE LUI AUGUST

Versuri: MIHAIL COSMA — Muzica: ION NICORESCU

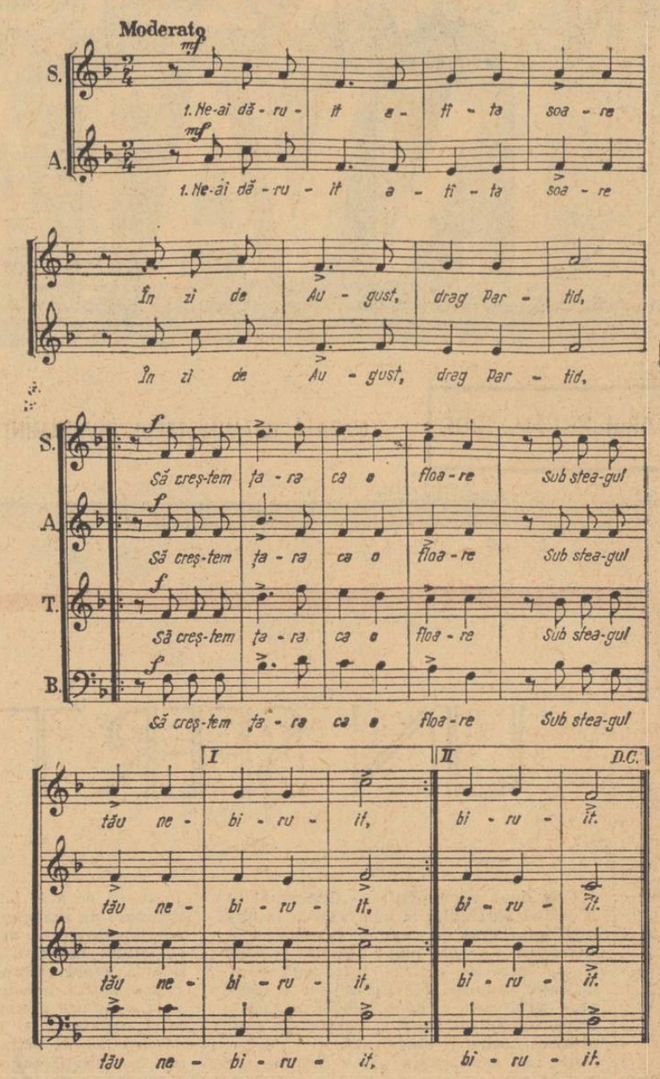

I

Ne-ai dăruit atîta soare,
În zi de August, drag partid,
Să creștem țara ca o floare
Sub steagul tău nebiruit.

II

Înfăptuim izbînzi mărețe
Pe al țării noastre scump pămînt,
Urcăm mereu spre frumusețe
Sub mîndre flamuri fluturînd.

III

Lui August drag clădim cunună
Sub liber cer, mereu senin,
Și cîntul nostru azi răsună
Pe-al țării plai de stele plin.

IV

Partid ne-nfrînt, iubit părinte,
Venim cu flori și porumbei
Și te slăvim în cînt fierbinte
În August, douăzecișitrei.

O cercetare pedagogică cu eficiență maximă

(Urmare din pag. 1)

școală, asigură condiții favorabile de liberă manifestare a tineretului pe linia unor preocupări formative, preferențiale și social utile.

Procesul de învățămînt nu mai poate fi desprins de știință: școala este nu numai un beneficiar al cuceririlor științei, ea reprezintă un vast teritoriu de cercetare științifică, de descoperire de noi adevăruri. Cercetarea pedagogică, specifică învățămîntului, își are în dezbaterile Congresului precizate obiective de largă amplitudine, formulate în termeni precișI, mobilizatori. Acestea se referă la: înlăturarea actualei dispersări a tematicii; scurtarea ciclului de cercetare, proiectare și producție; eficiența social-economică (ceea ce presupune între altele o metodologie clară și rațională în implicațiile ei financiare, precum și necesitatea promovării unei politici de opțiuni bazată pe un sistem eficient de prognoze care să permită selectarea judicioasă a domeniilor și ramurilor ce prezintă o deosebită importanță pentru dezvoltarea economiei și culturii și stabilirea unor programe prioritare de cercetare.

I se impune cercetării pedagogice un domeniu vast de investigație, acela al modernizării metodelor de predare. Este cazul să se răspundă convingător în ce măsură metodele tradiționale (expunerea continuă și sistematică, conversația, munca cu manualul, exercițiile etc.) sînt sau nu depășite și prin ce modalități poate fi sporită eficiența lor.

Aparțin deontologiei cercetării științifice în socialism cele afirmate de tovarășul Nicolae Ceaușescu: **„Singur titlul nu contează: munca, realizările concrete, acestea contează!"** Noi sîntem convinși că valoarea cercetării pedagogice se măsoară numai după eficiența ei în viața școlii. Sîntem mobilizați cu toate forțele noastre pentru aducerea la îndeplinire a sarcinilor trasate de Congres. Un motto este înscris clar și puternic în conștiința noastră: „Totul este ce dăm societății!"

Îndrumării – viziune de perspectivă, eficiență și promptitudine

(Urmare din pag. 1)

control s-a impus necesitatea găsirii unor soluții menite să sporească gradul de eficiență al îndrumării și controlului, care în ultimă instanță înseamnă o verigă importantă pe calea perfecționării cadrelor didactice și a directorilor de școli. Discutarea constatărilor făcute cu prilejul inspecției în colective largi de cadre didactice, în cercuri pedagogice și consfătuiri, elaborarea de buletine de către unele inspectorate, în care să fie dezbătute concret problemele teoretice și practice ale muncii unui profesor sau ale activității unei unități școlare, dezbaterea lor în presă, alcătuirea și difuzarea de bibliografii de specialitate și pedagogie care să răspundă acestor probleme sînt numai cîteva din soluțiile la care se apelează tot mai frecvent indeosebi după constituirea inspectoratelor școlare județene. Cu toate acestea trebuie să spunem că în această privință sîntem încă în faza de început, că va trebui să extindem, să generalizăm astfel de soluții. Pentru creșterea eficienței îndrumării la toate nivelurile ierarhiei învățămîntului nostru hotărîtor este, pe plan organizatoric, modul în care vom reuși să valorificăm cît mai larg constatările și concluziile obținute în timpul controlului.

Valoarea îndrumării sporește sau scade și în funcție de promptitudinea intervenției noastre. În condițiile în care organizarea în orice domeniu de activitate a devenit o adevărată știință, îndrumarea și controlul din învățămînt vor trebui să se desfășoare la o asemenea competență încît să poată prevedea efectele desfășurării unui fenomen, să intervină în evoluția lui pentru a fi dirijat în sensul dorit. O astfel de promptitudine presupune cunoașterea profundă a realităților din unitățile școlare, capacitatea de a desprinde ceea ce este întîmplător și izolat de ceea ce are tendință de generalizare și, evident, capacitatea de a elabora soluțiile adecvate. Cu alte cuvinte organele de îndrumare și control trebuie să devină tot mai mult organisme de concepție, cu viziune de perspectivă, receptive în cel mai înalt grad față de ideile și inițiativele valoroase, menite să alimenteze procesul de permanentă înnoire și modernizare.

M-am oprit desigur numai la cîteva aspecte privind îndrumarea și controlul activității din învățămînt, sugerate de documentele Congresului al X-lea al partidului. Aria ideilor pe care trebuie să le desprindem din aceste documente este mare și sînt convins că ea va fi o sursă inepuizabilă de orientare a muncii tuturor celor ce le revin diferite răspunderi privind perfecționarea învățămîntului nostru. Ele vor trebui să se răsfrîngă în primul rînd asupra procesului de înfăptuire a școlii generale de 10 ani și a perfecționării învățămîntului liceal, ca și asupra tuturor celorlalte sarcini trasate învățămîntului de Congresul al X-lea al partidului.

UN SFERT DE VEAC

(Urmare din pag. 1)

bilanț de realizări în toate domeniile vieții economice și social-politice. Prin victoriile repurtate, țara noastră se situează în rîndul țărilor cu cea mai avansată orînduire socială și de stat. Marile probleme social-economice care se aflau în fața națiunii noastre, cu imperative majore pentru progresul și propășirea ei, și-au găsit în acest timp o soluționare justă, corespunzătoare intereselor vitale ale întregului popor.

Un moment hotărîtor în accelerarea procesului de înnoire a României socialiste, de angajare și mai puternică a energiilor populare în activitatea publică l-a reprezentat Congresul al X-lea al P.C.R. Analizînd amplu toate laturile și fenomenele vieții economice și social-politice, prin concluziile formulate, el a îmbogățit tezaurul gîndirii teoretice a partidului nostru. În hotărîrile Congresului a fost cuprins un vast program de dezvoltare multilaterală a societății noastre, a cărui înfăptuire va ridica România pe noi trepte ale progresului, va duce la valorificarea forțelor creatoare ale poporului român.

Eveniment care și-a înscris numele în glorioasa și bogata istorie a poporului român, Congresul al X-lea al P.C.R. a constituit momentul înălțător al unui bilanț rodnic, al unei lucide și cuprinzătoare retrospective a drumului parcurs și, în același timp, al unei cutezătoare prospectări în viitor, al elaborării unui minuțios program destinat să confere noi străluciri zilei de mîine a patriei, să asigure străbaterea unei noi și importante etape în complexa operă de edificare socialistă, să apropie țara de viitorul de aur năzuit de omenire — comunismul. Forum al responsabilității supreme a partidului, a națiunii noastre socialiste. Congresul al X-lea a consacrat într-un consens unanim, însemnătatea istorică a perioadei care a trecut de la cel de al IX-lea Congres, consecințele ei incalculabile în orientarea mersului vieții sociale către făgașul generos al marilor realizări materiale, al descătușării energiilor umane, al împlinirilor în climatul unui tot mai pregnant democratism, al opțiunii generale a națiunii pentru socialism, pentru politica creatoare marxist-leninistă a partidului. Prin implicațiile sale în destinul socialismului din România, prin procesele social-politice calitative pe care le-a însumat în perspectiva mobilizatoare a viitorului, Congresul al X-lea va fi unul din cele mai remarcabile capitole ale existenței partidului nostru, ale României socialiste.

Expresie a marxism-leninismului creator, adîncă secțiune transversală a realităților noastre actuale, dovadă a impresionantei puteri de cunoaștere a partidului, expozeu de înaltă ținută politică și filozofică, documentele Congresului al X-lea trasează jaloanele politicii generale de construire a socialismului în anii viitori. Obiectivul fundamental îl constituie lărgirea și perfecționarea continuă a bazei tehnico-materiale a țării, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Entuziasmul cu care întreaga noastră națiune a primit programul elaborat de Congresul al X-lea constituie garanția sigură a înfăptuirii lui. Poporul român, strîns unit în jurul partidului, al Comitetului său Central în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, este ferm convins că realizarea măreților sarcini cuprinse în documentele Congresului al X-lea vor ridica România pe noi culmi ale progresului și civilizației contemporane.

La 25 de ani de la victoria insurecției armate antifasciste, poporul român se prezintă cu un bilanț rodnic, care îi sporește încrederea în capacitățile sale creatoare, îi îndeamnă să muncească și mai dîrz sub conducerea Partidului Comunist pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru crearea condițiilor de trecere la comunism.

CRONICĂ

Consiliul de Stat a emis un decret privind eliberarea tovarășului Ștefan Bălan din funcția de ministru al învățămîntului. În această funcție, prin același decret, a fost numit tovarășul Miron Constantinescu.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL ÎN EXPOZIȚIA NAȚIONALĂ

„ROMÂNIA — 1969"

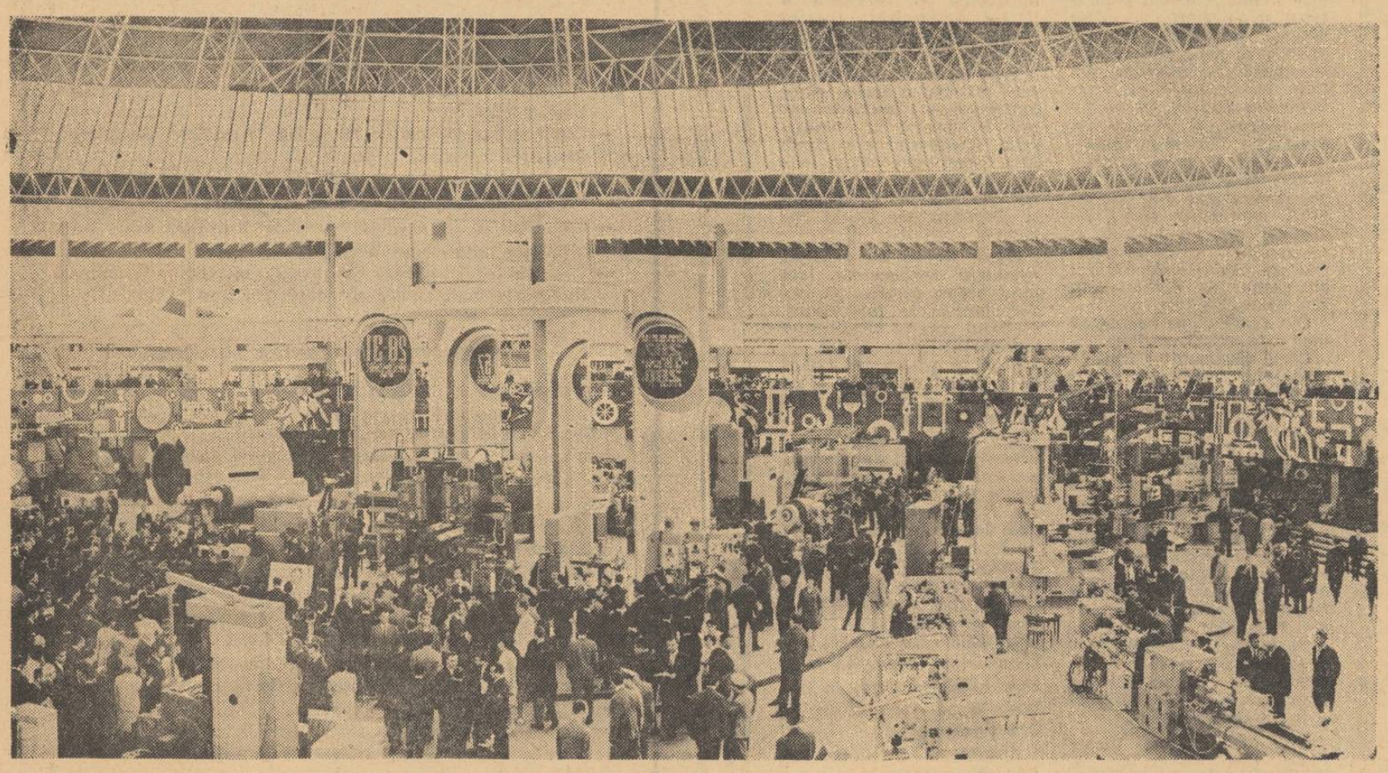

Imagine plină de forță și măreție a dezvoltării pe care a înregistrat-o construcția socialismului în România, întruchipare a geniului creator al poporului nostru, Expoziția Realizărilor Economiei Naționale — „România 1969" — reunește, într-o strălucită sinteză, valorile gîndirii și faptelor întregii națiuni, mobilizate într-o unitate deplină de voință și acțiune sub steagul politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român.

Pe o suprafață de 72.000 metri pătrați — în uriașa rondă de oțel, beton și sticlă a pavilionului central, în numeroasele edificii realizate cu îndrăzneală arhitectonică și pe vastele spații în aer liber în care sînt instalate piesele cu mari înălțimi și gabarite, peste 60.000 de exponate înfățișează un monumental tablou al prefacerilor structurale petrecute în economia noastră națională, realizările și perspectivele industriei, agriculturii, învățămîntului, științei, ocrotirii sănătății, culturii și artei. Vizitatorii au prilejul să cunoască în cadrul expoziției gigantice hidroagregate produse de Uzina constructoare de mașini din Reșița pentru hidrocentrala Porțile de Fier, mașinile-unelte de înaltă precizie, cu comandă program, realizate de Fabrica de mașini-unelte și agregate, instalațiile de foraj F 200 și F 125 prin care Uzinele „1 Mai" din Ploiești și-au cucerit o faimă mondială, automobilele, tractoarele și autocamioanele moderne, mașinile agricole U-650, U-651, S-650, alături de cele prezentate „în premieră" V-400 și 1—400, ce se disting prin construcția deosebit de modernă, succesele din domeniul construcțiilor și produsele industriei ușoare, roadele cercetărilor întreprinse de savanții și oamenii noștri de știință.

În pavilionul B al Expoziției, pe malul lacului Herăstrău, într-o armonioasă tovărășie cu înfăptuirile științei, sînt prezentate realizările învățămîntului. Imaginile fotografice, machetele, exponatele în mărime naturală sau la scară redusă reconstituie, în trăsăturile ei esențiale, definitorii, imaginea școlii românești contemporane. Diapozitivele și dioramele colorate te transpun în atmosfera care caracterizează lumea școlii, de la prima ei treaptă pînă la instituțiile de învățămînt superior.

Vizitatorii pot urmări, prin intermediul graficelor, hărților și datelor cifrice, dinamica dezvoltării diferitelor forme de învățămînt. În anul școlar 1968/1969 învățămîntul general a ajuns la totalul impresionant de aproape 3 milioane de elevi. Numărul elevilor în licee a crescut de la 29.004 în anul școlar 1938/1939, la 390.455 în ultimul an școlar, adică a devenit de peste 13 ori mai mare. În cele 415 unități care formează rețeaua școlilor profesionale și a uceniciei la locul de muncă învață 249.628 de viitori muncitori, în timp ce cele 165 licee de specialitate numără un efectiv de 70 688 elevi, care vor deveni specialiști cu calificare medie. Creație de prestigiu a orînduirii noastre socialiste, învățămîntul artistic cuprinde astăzi un efectiv de 21 225 elevi. Școlile de specializare postliceală și școlile de maiștri pregătesc și ele un efectiv de peste 54 000 specialiști. Cît privește învățămîntul universitar, el cuprinde în prezent peste 147 000 de studenți, în 47 de instituții de învățămînt superior cu 187 de facultăți.

Exponatele relevă, în același timp, dotarea materială a școlii noastre. Încă de la intrare, vizitatorul poate cunoaște machetele prezentate de întreprinderea „Didactica". Găsim aici de pildă prototipul foarte modern al mobilierului unei încăperi de grădiniță, cu multiple utilizări. Pentru școlile de 10 ani și pentru licee ne sînt înfățișate ansambluri moderne menite să asigure desfășurarea lucrărilor frontale de laborator la fizică și chimie. Aparatele de fizică se disting în mod special prin gabarit redus și acuratețea finisării. Este prezentat un set de prototipuri ale unor aparate didactice de măsură și control — voltmetre, galvanometre, ampermetre — sau cutia de rezistență în trei trepte — instrumente de o deosebită exigență tehnică și sensibilitate funcțională. Interesul vizitatorilor este atras de garnitura cu materiale demonstrative pentru științele biologice: incluziuni, piese zoologice și anatomice executate în masă plastică vacumată etc. Principala piesă de rezistență a exponatelor din domeniul materialului didactic o reprezintă însă laboratorul fonic înzestrat cu mijloace de proiecție epidiascopice, prototip perfecționat, realizat la nivelul tehnicii mondiale, avînd multiple valențe didactice. Executat în două variante — pentru licee și pentru învățămîntul superior — el permite realizarea a patru programe de redare audio și a două programe de imprimare.

De apreciabilă valoare didactică sînt multe din exponatele care oglindesc activitatea de instruire practică desfășurată în școlile profesionale și tehnice și capacitățile de creație tehnică originală ale colectivelor din aceste școli. Se cuvin menționate, la loc de cinste, trusa școlarului — matrițer și matrițele de piese fine, executate pentru producția uzinală de elevii școlii profesionale „Electromagnetica" — mașinile-unelte moderne, executate la scară redusă pentru scopuri didactice, dar dispunînd de un program complet de funcționare, realizate la Grupul școlar al Uzinelor metalurgice din Cugir, sistemul de turbine secționate care permite vizualizarea întregului proces de obținere a acetilenei, executat în școlile profesionale ale Ministerului Industriei Chimice, macheta înfățișînd fluxul tehnologic al realizării firelor de relon pe care o prezintă Grupul școlar al industriei chimice din Piatra Neamț și originala mașină de realizat șnur, pentru care Școala profesională de la „Industria bumbacului" a primit brevet de invenție. Se cuvin menționate în plus lucrările cu intarsieri și incrustații, adevărate bijuterii ale lucrului de mînă realizate de către viitorii muncitori pregătiți în școlile industriei forestiere.

Se impun admirației vizitatorilor și alte creații tehnice ale elevilor din școlile de cultură generală. Cercurile tehnice pionierești, de pildă, expun o gamă variată de lucrări ce atestă deosebită pricepere tehnică, spirit inventiv și măiestrie: rampe paralele de lansare a unor microrachete telecomandate de la un tablou central prin comenzi electronice, roboți cibernetici, navomodele și aeromodele, fine lucrări de artă populară etc.

În fața standului prezentînd cîteva dintre lucrările de diplomă ale unor absolvenți din învățămîntul superior am avut ocazia să-l întîlnim pe prof. univ. ing. Gheorghe Cartianu, membru corespondent al Academiei, om de știință cu reputație internațională, căruia i-am solicitat o succintă apreciere a acestor exponate. „Se numără printre aceste «opere prime» — ne-a spus profesorul Cartianu — realizări și aplicări de idei științifice competitive pe plan internațional. Mă refer, de pildă la acest convertor analog digital lucrat pe circuite logice — valoroasă creație în domeniul ciberneticii, — la emițătorul de microunde sau la generatorul de impulsuri. Asemenea lucrări dovedesc profunzimea și caracterul modern al pregătirii de specialitate al tinerei intelectualități, constanta ei orientare către creația științifico-tehnică originală avînd aplicabilitate economică directă".

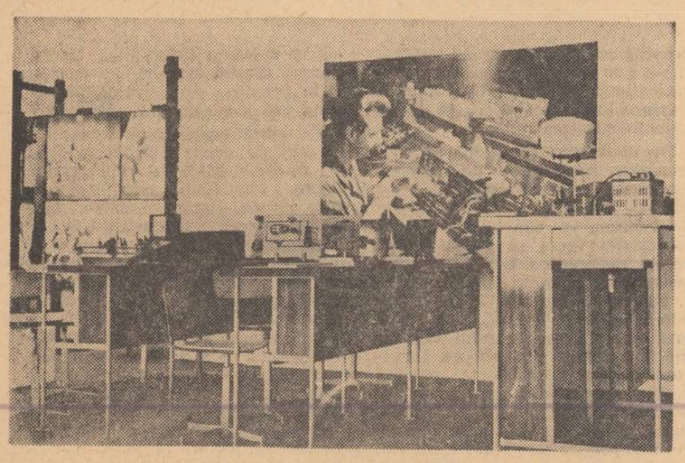

EXPONATELE PREZENTÎND ÎN EXPOZIȚIA NAȚIONALĂ REALIZĂRILE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI OGLINDESC IMENSELE FORȚE CREATOARE DE CARE DISPUNE ȘCOALA NOASTRĂ ȘI RELIEFEAZĂ PUTERNIC IMPORTANȚA PE CARE O ARE ORIENTAREA MAI STĂRUITOARE A PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV SPRE O LEGĂTURĂ STRÎNSĂ CU VIAȚA, CU NEVOILE PRACTICII.

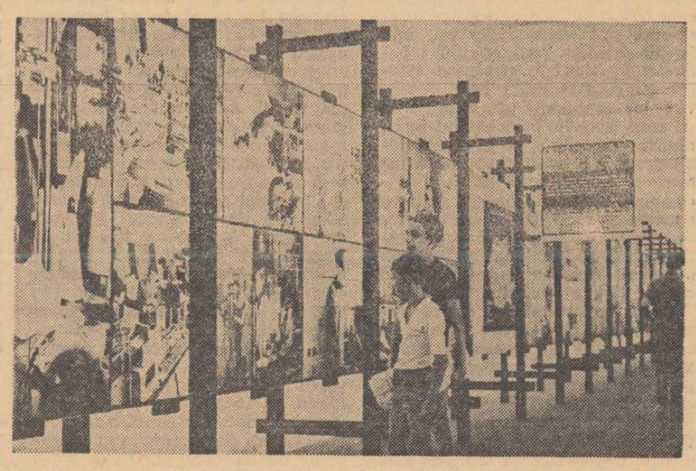

ȘCOALA DE 10 ANI

ÎN JUDEȚUL BIHOR

Pregătirile se află în ultimul stadiu

În cadrul pregătirilor pe care inspectoratul școlar al județului Bihor le-a făcut în vederea deschiderii noului an de învățămînt, cele care privesc școala de 10 ani au avut o pondere deosebită.

Însuflețiți de calda apreciere pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut-o la adresa școlii în Raportul prezentat la Congres, lucrătorii inspectoratului, cadrele didactice din școlile județului Bihor privesc cu toată răspunderea însemnătatea, rolul hotărîtor pe care îl are pentru întregul învățămînt deschiderea și funcționarea în cele mai bune condiții a claselor a IX-a ale școlii generale de 10 ani. Într-o discuție purtată recent cu inspectorul șef al județului am aflat că în momentul de față pregătirile se află în ultimul stadiu.

Mobilizîndu-și toate eforturile, inspectoratul școlar a reușit pînă acum să asigure spațiul de școlarizare, materialul didactic și mobilierul necesar tuturor celor 36 școli care, începînd de la 15 septembrie, vor funcționa cu 44 clase a IX-a. Dintre acestea 12 vor funcționa cu limba de predare maghiară. În momentul de față preocupările inspectoratului se îndreaptă spre organizarea cursurilor de pregătire și a practicii în producție. Cursurile se vor deschide la 7 septembrie la Oradea și vor fi organizate pentru profesorii de limba română, matematică, fizică, cunoștințe social politice. În cadrul acestor cursuri vor fi dezbătute capitole ale programelor analitice, probleme de metodica predării și va fi de asemenea scoasă în evidență experiența prețioasă dobîndită de unii profesori, metodele moderne folosite în predarea unor discipline.

În vederea cunoașterii tuturor aspectelor pe care profesorii participanți la aceste cursuri doresc să le abordeze, precum și a soluționării problemelor ce le ridică pregătirile pentru învățămîntul de 10 ani, pînă la 15 septembrie, în fiecare școală unde va funcționa clasa a IX-a, se va afla cîte un inspector spre a da sprijinul necesar.

Probleme deosebit de importante a ridicat și organizarea practicii elevilor. Cu cîteva săptămîni în urmă a fost stabilit profilul claselor și locurile de practică. S-au încheiat de asemenea contractele cu toate întreprinderile și unitățile agricole. După cum am fost informați fiecare întreprindere și unitate agricolă a acordat școlilor tot sprijinul cuvenit, oferindu-se să creeze elevilor condiții bune de practică, precum și asistența tehnică necesară. Ca și în celelalte județe s-a ținut seama ca profilul claselor să corespundă specificului economic și industrial al orașelor și comunelor unde funcționează acestea, nevoilor de cadre pe care le are județul în general. La Oradea bunăoară, elevii vor face practică la Întreprinderea de echipament metalic pentru tîmplărie, la Fabrica de confecții, la Fabrica de textile „Crișana", la cooperativa „Electrometal". De asemenea fetele vor face practică în cîteva unități sanitare și la poștă.

În orașul Marghita practica elevilor claselor a IX-a se va desfășura la Fabrica de confecții și la Întreprinderea pentru mecanizarea agriculturii. În mediul urban, ținîndu-se seama de cerințele existente elevii își vor efectua practica atît în cooperativele agricole de producție cît și în unități ale cooperației sătești. La Diosig elevii vor lucra sub îndrumarea profesorilor de științe naturale și a inginerului viticol pe un lot de viță de vie destinat special acestui scop. La Sălard cooperativa agricolă a creat de asemenea condiții pentru practica elevilor. La Tileag elevii clasei a IX-a vor învăța tîmplăria în cadrul întreprinderii locale.

Un prim contact cu unitățile unde se va face practica s-a și luat prin vizita pe care inspectorii și directorii școlilor de 10 ani au făcut-o, spre a putea cunoaște nemijlocit locul de muncă al elevilor.

ÎN MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Criterii judicioase pentru organizarea practicii

La 15 septembrie în orașul București își vor începe cursurile 68 de clase a IX-a care vor fi frecventate de 2 400 de elevi. Pentru buna desfășurare a procesului instructiv-educativ la aceste clase din primele zile de școală, inspectoratul școlar al municipiului, împreună cu conducerile școlilor respective, au desfășurat, în toată această vacanță, o activitate susținută luînd o serie de măsuri, atît de ordin administrativ cît și în ceea ce privește asigurarea pregătirii teoretice și practice a elevilor. Se poate spune că pînă acum s-au pus la punct toate problemele privind asigurarea bazei materiale, încadrarea cu personal didactic calificat — au fost numiți la aceste școli în special profesori de categoria I, — și s-a făcut de asemenea comanda pentru manualele necesare. În momentul de față, principala preocupare a inspectoratului se îndreaptă către perfectarea, pînă în cele mai mici amănunte, a modului cum se va desfășura practica elevilor în producție.

Trebuie spus de la început că practica se va desfășura la o serie de întreprinderi ale industriei locale cum sînt întreprinderile „Metalurgica", „Precizia", „Ciclop", „Ascensorul", „Nufărul", „Mobila decorativă", în cadrul unor unități comerciale, ca de exemplu: magazinele de produse electrotehnice, textile, magazine alimentare și altele, precum și în cadrul UCECOM, la unitățile de reparat radio și televizoare, electricitate, tinichigerie, de reparat aparate electro-casnice, de croitorie, încălțăminte și altele. De asemenea, inspectoratul municipiului a stabilit ca practica unor grupe de elevi să se desfășoare și în secretariatele unor licee mari, aceasta pentru a asigura în viitor școlilor personal auxiliar pregătit, care să cunoască și să se poată descurca în multiplele probleme pe care le ridică activitatea secretariatelor școlare.

Cîteva criterii au stat la baza organizării practicii elevilor claselor a IX-a:

În primul rînd, s-a ținut seama ca elevii să fie repartizați la meseriile cele mai solicitate și care, prin profilul lor, asigură o bază mai largă de pregătire. Ținîndu-se cont de aceasta, multe grupe de elevi au fost repartizate la practică în întreprinderile de reparat aparate electro-casnice, de reparații radio și televizoare, de tinichigerie, croitorie etc. În al doilea rînd, s-a ținut seama ca repartizările să fie făcute diferențiat — băieții au fost orientați spre meserii cu caracter tehnic, cum ar fi electrotehnica, mecanica, construcții, iar fetele spre meserii specifice, cum sînt croitoria, coafura, menaj. În al treilea rînd s-a ținut seama, firește, pe cît a fost cu putință, de preferințele și înclinațiile elevilor.

Zilele acestea la inspectoratul școlar al municipiului s-a organizat o ședință de instruire cu toți directorii școlilor care vor funcționa cu clasa a IX-a, precum și cu profesorii maiștri de la o serie de școli generale și licee, unde s-au stabilit locurile și zilele de practică, precum și modul concret în care se va desfășura aceasta. În ceea ce privește îndrumarea, s-a hotărît ca ea să fie făcută atît de către profesorii de specialitate, de profesorii maiștri, cît și de către specialiștii din întreprinderile amintite. În această privință trebuie subliniat faptul că fiecare întreprindere privește cu mult interes această problemă manifestînd maximă solicitudine pentru asigurarea celor mai bune condiții de practică. Numeroase întreprinderi unde vor face practică elevii au acceptat, la propunerea inspectoratului municipal, ca aceștia, dacă vor dori, să poată rămîne după terminarea clasei a X-a să lucreze și să se perfecționeze în meseria la care au desfășurat practica. Pentru ei vor fi organizate cursuri de specializare de cîteva luni și le va fi acordată toată atenția cuvenită. Această măsură a stîrnit un deosebit interes, atît pentru elevi cît și pentru părinți.

Acestea sînt cîteva din măsurile pe care inspectoratul municipiului le-a luat în vederea deschiderii în bune condițiuni a celor 68 de clase a IX-a.

ÎN JUDEȚUL VRANCEA

Atenție atît cadrului organizatoric cît și conținutului muncii la clasă

Preocupările de strictă actualitate ale inspectoratului județean Vrancea, legate de pregătirea deschiderii noului an școlar, au fost puternic stimulate de indicațiile și spiritul documentelor Congresului al X-lea al partidului. În lumina acestor indicații, care relevă locul important al școlii de 10 ani în sistemul nostru de învățămînt, a fost reexaminat stadiul pregătirilor de pînă acum pentru buna funcționare a celor 22 de clase a IX-a care vor inaugura în această toamnă procesul de generalizare a învățămîntului de 10 ani. O preocupare deosebită s-a acordat asigurării bunelor condiții pentru activitățile practice, pentru care în județ există variate posibilități. Pe lîngă încheierea contractelor cu întreprinderile locale și cu unitățile agricole unde urmează să se desfășoare practica, cele mai multe din școlile generale care vor avea clasa a IX-a au trecut la examinarea și rezolvarea unor probleme preliminare care se referă la conținutul și metodica instruirii practice.

În scopul traducerii în viață a indicației Congresului al X-lea privind realizarea unei mai strînse legături dintre procesul de instrucție și educație înfăptuit de școală și pregătirea pentru viață, colectivele didactice din aceste școli au fost îndrumate să treacă la elaborarea unei noi concepții de muncă, a unei concepții care să fie în concordanță cu condițiile pe care le oferă planul de învățămînt și profilul acestor școli. Pentru inspectoratul școlar este de pe acum limpede că problemele pe care le va ridica predarea tuturor obiectelor la clasele a IX-a vor fi altele decît cele cu care sînt deja familiarizate cadrele didactice. Aceasta nu numai în funcție de nivelul elevilor ci, mai ales, în legătură cu conținutul, în care activitatea practică ocupă un loc important. De aceia, inspectoratul județean a trecut la examinarea aprofundată a programelor recent primite. Acestea au fost difuzate școlilor cu indicația de a fi studiate atent de toate colectivele didactice în corelație cu condițiile concrete în care vor fi aplicate. Problemele de predare, de conținut, ce nu vor fi clarificate pînă la 1 septembrie în cadrul școlilor respective, vor fi dezbătute în cadrul cursurilor de pregătire pe care le organizează inspectoratul în zilele dinaintea deschiderii anului școlar. La aceste cursuri vor participa profesorii de română, matematică, fizică, chimie, ce vor preda la clasa a IX-a a școlii de 10 ani.

Pînă atunci, însă, s-au luat deasemenea măsuri în vederea intensificării acțiunii de propagandă în rîndurile părinților și elevilor, astfel încît să se asigure o bună frecvență a viitorilor elevi ai clasei a IX-a încă din primele zile de școală. În acest scop s-au utilizat stațiile de radioficare, căminele culturale, discuțiile directe cu părinții.

Spiritul de înaltă exigență care se degajă din hotărîrile Congresului al X-lea al partidului obligă inspectoratele școlare județene să-și sporească grija pentru rezolvarea operativă și competentă a problemelor, astfel încît anul trecerii la învățămîntul general de 10 ani să însemne un succes, atît sub raportul școlarizării elevilor, cît și sub acela al bunei lor pregătiri.

Oaspeți de peste hotare despre ÎNVĂȚĂMÎNTUL ROMÂNESC

Traducînd în viață politica marxist-leninistă a partidului în domeniul învățămîntului, școala românească a cucerit poziții tot mai înalte ca factor de cultură și izvor de civilizație al întregului popor.

Numeroși pedagogi și profesori care ne-au vizitat țara sau au cunoscut, în cadrul unor întîlniri internaționale, realitățile învățămîntului nostru, au formulat aprecieri elogioase în legătură cu dezvoltarea acestuia.

Declarațiile unor cunoscuți specialiști din învățămînt reprezintă, fără îndoială, mărturii grăitoare în acest sens.

Prof. V. I. LEVIN
doctor în științe fizico-matematice
Universitatea „V. I. Lenin" din Moscova

Văzut prin prisma „producției" celei mai reprezentative — participanții la competițiile internaționale școlare de matematică și fizică, care în ultimii ani au obținut remarcabile succese în cadrul Olimpiadelor — învățămîntul științelor naturii în școala medie românească dovedește o orientare modernă atît în conținut, cît și în didactică. Formula adoptată pentru orientarea încă de pe băncile liceului a elevilor deosebit de dotați către disciplinele preferate prin intermediul claselor speciale reprezintă una dintre cele mai actuale și mai eficiente soluții pedagogice adoptate pe plan mondial.

Prof. ROSA DEL CONTE,
Universitatea din Roma

Din observațiile mele, efectuate pe parcursul unei cunoștințe de mulți ani, reînnoite periodic, cu învățămîntul românesc mi-am putut da seama de creșterea substanțială a capacităților de cercetare și investigație a corpului didactic, a valorii lucrărilor elaborate de membrii acestuia.

La prestigiul numelor unor oameni de știință, din rîndurile cadrelor didactice, care și-au cucerit o largă reputație internațională, vin să se adauge an de an nume noi de tineri cercetători, dovedind competență și impresionante capacități creatoare.

Desigur, această îmbinare strînsă cu cercetarea științifică este menită să ridice competența științifică și eficiența învățămîntului de toate gradele.

Dr. docent MIECZYSAW CZYZYKOWKI,
Institutul politehnic din Varșovia

Apreciez capacitățile organizatorice ale învățămîntului românesc dovedite cu prilejul multiplelor și prestigioaselor manifestări pedagogice organizate în țara dumneavoastră. Legăturile stabilite cu colegii din România ne-au permis realizarea unui schimb larg de opinii asupra unor probleme de interes comun privind modernizarea învățămîntului în general, a învățămîntului științelor naturii în mod special. Cred că avem deopotrivă de cîștigat, întărind totodată legăturile între țările noastre în spiritul principiilor internaționalismului socialist.

Prof. JERÔME DAVIS,
conducătorul unui grup de cadre didactice care fac parte din Seminarul profesorilor americani pentru pace

Amintirea vizitei pe care am făcut-o în România va rămîne profund gravată în inimile noastre în primul rînd datorită cinstei ce ni s-a făcut de a fi primiți și de a putea purta o convorbire apropiată cu președintele Consiliului de Stat al României.

Discuțiile noastre la forurile de învățămînt și la Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură ne-au format convingerea că învățămîntul în țara dumneavoastră se bucură de o grijă și de o atenție deosebită din partea conducerii de stat.

Ne-a impresionat în mod deosebit respectul, considerația și atenția de care se bucură activitatea profesorilor și învățătorilor, condițiile de viață și de recreere asigurate cadrelor didactice.

Dr. CORDELIA NAVARRA,
președinta Comisiei naționale pentru UNESCO din Cuba

Vizitele pe care le-am întreprins în diferite instituții de învățămînt, discuțiile purtate cu specialiști din domeniul pedagogiei și cu numeroase cadre didactice din învățămîntul de toate gradele m-au convins că în România socialistă s-a realizat un salt extraordinar pe plan educativ. Din ceea ce am cunoscut în România mi-am dat seama că reușitele învățămîntului se datoresc aplicării creatoare de către întregul corp didactic a indicațiilor partidului, activității instructive de înaltă competență pe care o desfășoară cadrele didactice și atenției deosebite care se acordă problemelor educării tinerei generații. Cred că noile măsuri adoptate în țara dv. în domeniul învățămîntului și educației vă vor prilejui satisfacții și rezultate și mai mari în viitor.

Prof. dr. THOMEE VIDAR,
Institutul tehnic din Göteborg, Suedia

Dotarea modernă asigurată unor școli și institute superioare de învățămînt din România pe care am avut prilejul să le vizitez dovedește că învățămîntului din țara dumneavoastră i se creează condiții mereu mai bune pentru pregătirea tineretului. Este de-a dreptul impresionantă vastitatea acțiunii de construire a școlilor pe tot cuprinsul României — începînd cu impresionantele edificii ale noii Politehnici din București și terminînd cu școlile generale din cele mai îndepărtate sate ale țării.

Alături de aceste impresii de om al școlii, voi păstra în amintire peisajele atît de pitorești și variate, hărnicia, veselia și ospitalitatea oamenilor.

La finala concursului artiștilor amatori

În acest august istoric, marcat de două evenimente memorabile — Congresul al X-lea al partidului și împlinirea unui pătrar de veac de la eliberarea patriei — peste 15 000 de artiști amatori din toate colțurile țării au venit în Capitală pentru a se întrece în finala celui de al IX-lea concurs al formațiilor artistice ce amatori de la orașe și sate. Timp de zece zile, 450 de echipe au evoluat pe scenele finalei, aducînd frumusețea și obiceiurile locurilor natale, dovedind talentul artistic al poporului român. Împreună cu ceferiștii din Cluj, constructorii de tractoare din Brașov, petroliștii din Moreni și țăranii din Stoicănești-Olt sau Chimitelnic-Mureș, și-au afirmat posibilitățile multe formații ale sindicatului din învățămînt, numeroase cadre didactice care au instruit și au participat direct în corurile sau echipele de dansuri ale caselor de cultură sau căminelor culturale.

Din acest imens buchet vă vom prezenta cîteva flori.

Corul sindicatului învățămînt din Craiova care își aniversează 25 de ani de dăruiți cîntecului, are un bogat palmares: laureat pe țară la cel de al VII-lea concurs, numeroase turnee la orașe și sate, concerte vocal-simfonice susținute împreună cu Filarmonica de Stat „Oltenia". La sensibila nuanțare în interpretarea pieselor, contribuie — alături de dirijorul Alexandru Racu — profesorii Constantin Mișulescu, Ion Ionescu, soții Lidia și Valentin Haraga, precum și decanii de vîrstă — pensionarii Petre Greceanu, Berindei Petrovici și Ion Iordăchescu.

Un alt profesor, Victor Carpis, directorul Școlii generale de muzică din Giurgiu, dirijează orchestra simfonică și colectivul de operetă ale Casei municipale de cultură. Modul în care a prezentat pe scena finalei opereta „Cine iubește și lasă" ilustrează exigența artistică cu care artiștii amatori abordează arta. În susținerea aceleiași idei putem aminti și orchestra de cameră a sindicatului învățămînt din Rm. Vîlcea. Cei 25 de instrumentiști au repertoriu variat ca întindere, de la Corelli și Vivaldi, la Haendel, Brahms și Enescu.

Și orchestra sindicatului învățămînt din Botoșani a reușit să depășească cu succes dificultatea partiturilor interpretate în concurs: „Ciobănașul" de Paul Constantinescu și Simfonia a VIII-a Neterminata (partea I) de Schubert. Cu un repertoriu festiv, în semn de omagiu adus sărbătorilor pe care le trăiește astăzi întregul popor, s-a prezentat corul de cameră al sindicatului învățămînt din Arad. El a interpretat numai muzică românească: „La seceriș" de Tiberiu Brediceanu și „Partidul" de Vasile Popovici.

Zilele finalei au prilejuit momente emoționante. Iată unul dintre acestea. În culise, profesorul Ion Timuș, dirijorul corului sindicatului învățămînt din Bîrlad, o felicită pe profesoara Lieselotte Virnă, căreia în urmă cu 10 ani i-a predat bagheta corului din Huși.

Am văzut pe scenă artiști amatori animați de o nobilă pasiune. Tînăra învățătoare Maria Petrea a parcurs zilnic 18 km. din satul ei și pînă la Bacău pentru ca să nu lipsească de la repetițiile formației corale din care face parte.

Din Gura Motrului-Mehedinți a venit tînărul învățător Gheorghe Roșoga. Balada „Jiule, haiducule", pe care a interpretat-o, a cules-o ca pe multe altele, de la bătrînii satului.

Firește că mulți alți artiști amatori își merită locul în aceste rînduri. Către toți acești mari anonimi care au dovedit în cîntec și joc o clocotitoare voioșie, un motivat optimism, către ei se îndreaptă aplauzele noastre.

A. CROITORU

INSTITUTUL POLITEHNIC - TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MECANICĂ

— Profesor la catedra Rezistența materialelor, disciplina Rezistența materialelor, poziția 1.
— Conferențiar la catedra Tehnologia construcțiilor de mașini, disciplina Proiectarea dispozitivelor și disciplina Construcția dispozitivelor, poziția 4.
— Conferențiar la catedra Material rulant, disciplina Tracțiunea și frînarea trenurilor și disciplina Exploatarea materialului rulant, poziția 5.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

— Conferențiar la catedra Măsuri și centrale electrice, disciplina Partea electrică a centralei și stații; centrale și stații electrice, poziția 3.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

— Conferențiar la catedra Matematici II, disciplina Analiza matematică și disciplina Geometrie analitică și diferențială, poziția 3.
— Conferențiar la catedra Mecanică teoretică, disciplina Mecanică teoretică, poziția 2.
— Conferențiar la catedra Mecanică teoretică, disciplina Mecanica și rezistența materialelor, poziția 3.
— Conferențiar la catedra Mecanică teoretică, disciplina mecanică teoretică, poziția 4.
— Conferențiar la catedra Construcții metalice, disciplina Rezistența materialelor și disciplina Teoria elasticității poziția 6.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

— Conferențiar la catedra Tractoare și automobile, disciplina Tehnologia reparării utilajului agricol, poziția 3.

Candidații la concurs vor depune în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț la Institutul politehnic Timișoara, secretariatul rectoratului, b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969 și instrucțiunile Ministerului Învățămîntului, nr. 84 539/1969.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs.

Un vehicul de neînlocuit în cosmos: **RACHETA!**

Un vehicul de neînlocuit pentru fiecare elev: **„RACHETA CUTEZĂTORILOR"!**

Compartimentele rachetei: astronautică, cibernetică, electronică, biologie, modelism, foto, auto... De fapt, nici un domeniu al științei și tehnicii nu va fi ocolit de această originală rachetă!

Citiți, de asemenea, în fiecare număr, rubricile:
GALERIA COSMONAUȚILOR (biografiile cuceritorilor cosmosului)
ORIZONT 2 000 (cele mai îndrăznețe anticipații)
HRONICUL INVENȚIILOR (o palpitantă istorie a științei!)

Alte rubrici permanente vor prezenta:
ULTIMELE NOUTĂȚI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE
SFATURI PRACTICE
CONSTRUCȚII
MODELISM

Numeroase concursuri cu premii, printre care binecunoscutul **„MINITEHNICUS"**.

Revista **„RACHETA CUTEZĂTORILOR"** apare lunar, în 24 de pagini bogat ilustrate în culori cu prețul de 1,50 lei. De vînzare la toate chioșcurile de difuzarea presei și debitele O.C.L. Abonamentele se fac la oficiile poștale sau direct de către factorii poștali.

DECI O NOUĂ PUBLICAȚIE „RACHETA CUTEZĂTORILOR"

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși, vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura, după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

Cum să adunăm comoara toponimiei noastre

Într-un articol precedent am subliniat importanța pe care o are culegerea totalității numelor de așezări omenești, de ape, de forme de relief, de păduri etc. din țara noastră. Revenim în articolul de față pentru a arăta cum trebuie făcută această culegere.

În anul 1930, la Cluj, învățatul nostru lingvist de reputație mondială, Sextil Pușcariu — a cărui amintire ne-a fost, recent, atît de viu împrospătată prin tipărirea postumă a volumului său **Călare pe două veacuri** — în 1930, zic, Sextil Pușcariu tipărea și trimitea prin poștă unui mare număr de intelectuali (cei mai mulți învățători de la sate) un „Chestionar" intitulat **Nume de loc și nume de persoană**, prin care le solicita colaborarea pentru întocmirea unei opere patriotice de cea mai mare importanță: **Dicționarul toponimic al României**, vechile noastre dicționare geografice pe județe sau pe provincii istorice, mai mari sau mai mici, fiind pe drept cuvînt considerate ca necorespunzînd de mult vremii.

Și iată cum începea acel „chestionar" (propriu-zis, începea astfel „cuvîntul" lui Sextil Pușcariu către cei cărora li se adresa):

„Țara noastră întregită e una dintre cele mai frumoase și mai bogate țări din lume. Dar, mai mare decît frumusețea locurilor și decît bogăția lanurilor de grîu și a comorilor ascunse în subsol este frumusețea și bogăția sufletului românesc, a limbii și a numelor proprii, de persoane și de locuri, în care acest suflet se oglindește". Și, mai departe: „Nu cunosc altă limbă în lume în care să se poată exprima gîndirea omenească atît de armonios, atît de limpede și cu mlădieri atît de fine, în care să existe nume proprii atît de poetice și de evocatoare, ca în limba noastră (e vorba de aceleași nume proprii de mai înainte: de oameni și de locuri; de locuri, adică geografice, adică așa-zisele toponime — n.n.). Cu o condiție însă: să cunoaștem comoara de cuvinte, de expresii, de nume proprii, geografice sau de persoane, pe care strămoșii noștri le-au lăsat și pe care părinții noștri le-au desăvîrșit în toate regiunile locuite de români". Ați reținut, desigur, cuvintele „Nu cunosc altă limbă pe lume, în care..." Vorbind așa, nu înseamnă de loc că Sextil Pușcariu spunea un neadevăr, în sensul că el n-ar fi avut de unde să știe că n-ar exista nici „o altă limbă pe lume în care" etc. La aceasta, trebuie să dăm mai întîi, lămurirea că nu despre chiar toate limbile pămîntului nostru era vorba, ci numai despre graiurile de mare cultură, cîte au existat sau există din antichitate și pînă azi, care acestea sînt și cele mai frumoase din toate (sutele și miile care au fost sau sînt), iar graiurile acestea, cele mai frumoase de azi și de totdeauna, acestea toate îi erau cunoscute (nu că le-ar fi vorbit pe toate, ci că nu îi erau străine în gramatica, în lexicul, în specificul lor multiplu) lui Sextil Pușcariu.

Și acest om de mare cultură lingvistică, care era Sextil Pușcariu, spunea, deci, așa cum am văzut, că nu există, în nici o altă limbă de cultură de pe lume, nume geografice atît de ingenios construite și atît de frumoase ca în limba lui, ca în limba noastră românească. Dar să rămînem impresionați în continuare să conchidem că, cu toată aparența contrarie, cuvintele reproduse din Sextil Pușcariu, ca și cuvintele noastre despre ele, nu sînt, nu trebuie considerate de superflue, odată ce în ele tot despre comoara toponimiei noastre este vorba. Să alăturăm, înainte de a trece mai departe, cuvintele lui Sextil Pușcariu de acelea pe care le-am reprodus în articolul nostru precedent, rostite de regretatul nostru lingvist, E. Petrovici, într-o ședință de lucru din 1951 a Academiei și prin care eram anunțați că, dată fiind valoarea documentară excepțională a toponimiei noastre pentru studiul limbii și istoriei poporului român, pentru studiul al însăși formării acestui popor, institutele de lingvistică ale Academiei și-au înscris în planurile lor de activitate culegerea exhaustivă a toponimiei de pe întreg cuprinsul țării noastre într-o perioadă de timp cît mai scurtă, pentru a se putea efectua, astfel, după aceea, și studierea ei exhaustivă.

Să reținem mai întîi constatarea pe care trebuie s-o facem, cu tristețe, că toponimia noastră încă n-a fost „culeasă" sau, mai exact, că încă n-a fost în întregime culeasă, ceea ce, s-o spunem pe față, nu constituie o laudă prea mare pentru specialiștii noștri, adică pentru lingviști, istorici, geografi și etnografi. Dar să nu căutăm țapi ispășitori și să trecem mai departe.

Scopurile ultime, finale, ale oamenilor de știință din cele patru categorii științifice numite, diferă de la unii la alții: geografii urmăresc să vadă, prin intermediul toponimiei, cu ce ochi și cu ce înțelegere privește poporul român natura înconjurătoare, să vadă și să înțeleagă raporturile între poporul nostru și natura din juru-i pe durata trecutului său istoric (ce interesante sînt aceste raporturi, cînd le știi descifra prin studiul toponimiei!); istoricii urmăresc țelurile pe care le arăta Emil Petrovici, iar etnografii urmăresc și ei un scop propriu, prin studiul toponimiei: să vadă și să înțeleagă felul propriu al unui popor de a interpreta natura, felul lui de a descompune natura în piesele ei componente și a da nume acestor piese, modul în care acest popor ierarhizează și „pune ordine" în formele sau fenomenele geografice în cadrul cărora el își duce viața.

Toate acestea se pot obține, într-o măsură, de fiecare din cele trei categorii de specialiști amintite, fără ajutorul vreuneia din celelalte. Am spus însă „într-o măsură". Dar cu cît mai mult, mai ușor și mai iute, într-o cît mai mare măsură, adică, își vor putea atinge scopul fiecare din cele trei categorii de specialiști, dacă fiecare din ei își va uni cercetarea cu a celorlalți doi și, mai ales, cu a acelora pe care încă nu i-am numit, adică cu cercetarea toponimică a lingviștilor. În adevăr, nu e greu de înțeles că numai după cercetarea și aflarea și a originilor lingvistice ale toponimiei dintr-o regiune sau țară își vor putea atinge cu adevărat, pînă la capăt, scopurile, și specialiștii din celelalte trei discipline toponimice. Am spus: originile lingvistice ale toponimiei. Și am spus așa, pentru că mai sînt și alte origini ale toponimelor. Una, în adevăr, e originea lingvistică a unui toponim și alta, originea lui ca atare, ca toponim. Un exemplu: numele Bărăganului nostru — spun lingviștii — își are originea într-un cuvînt pecenego-cumanic, care însemna vînt puternic, viscol. Aceasta, deci, este originea lingvistică a numelui de Bărăgan. Numai că Bărăganului nostru nu i-au dat acest nume, nu l-au zis așa pecenegii sau cumanii, ci l-au dat românii, luînd această denumire de la sătucul Bărăgan cel situat la 40—50 km est de București și extinzîndu-l asupra cîmpiei care se întinde cît vezi cu ochii dincolo (la est) de sătuc. Or, aceasta e altceva decît originea lingvistică a numelui de Bărăgan, este originea lui etnică, așa că oricît de curios ni s-ar părea, adevărul sună astfel: numele de Bărăgan, pe care-l poartă cea mai mare cîmpie a României, a fost dat acesteia nu de pecenegi sau de cumani din a căror limbă comună provine cuvîntul care-i stă la bază, ci i-a fost dat de români în modul care văzurăm. Una, încă o dată, e originea lingvistică și alta, originea toponimicului ca toponim.

De unde, sau care sînt sursele, izvoarele, zăcămintele de material toponimic din care urmează să fie extrasă, sau adunată toponimia (unei regiuni, văi sau țări) la al cărei studiu vrem să pășim? Iată aceste zăcăminte: 1. dicționarele geografice existente (cînd există), 2. hărțile topografice, 3. documentele istorice, 4. terenul. Toate sînt prețioase, fiecare în felul său, fiindcă fiecare din ele ne furnizează material toponimic privind regiunea geografică la studiul toponimiei căreia am pășit. Din ele toate, însă, cu mult sau de departe cel mai prețios este zăcămîntul viu, adică acela pe care îl culegi din gura oamenilor, pe care-i „chestionezi" în prezența „vie" și a fenomenelor sau formelor geografice, la care acele nume (pe care le culegi) se referă. Singur terenul este, cu alte cuvinte, instanță ultimă (cu condiția, și aici, ca funcționarii — nepreveniți din administrațiile locale sau unii cărturari din neștiință — să nu fi îndus în eroare populația locală și să nu fi alterat pronunția justă a unor nume vechi, mai greu de pronunțat.

„Ancheta" sau cercetarea, în forma ei cea mai recomandabilă, este aceea „la teren", unde bineînțeles este neapărat necesar să ai și cu cine vorbi sau, mai exact, pe cine întreba. Cu alte cuvinte, cel care culege toponimia trebuie să aibă și un însoțitor localnic (recrutat, foarte de dorit acest lucru, dintre foștii, sau și actualii, cînd nu există foști, pădurari, pescari, vînători, din localitatea de pe aria căreia culegem toponimia). Care-i folosul acestei însoțiri, pe care o ai în persoana pădurarului, pescarului sau a vînătorului respectiv?

Pe harta regiunii muntoase de la sud de satele mărginașe Jina și Sugag, adică a teritoriului Sebeș, cît timp curge acesta prin munte, figurează, între alte nume geografice interesante, și următoarele: Curata, Curpatul și Tortura. „Citind" harta, fiecare din noi va pronunța: 1. Curáta (cu accent pe primul a, întreg numele fiind socotit drept forma feminină a adjectivului curát); apoi Curpátul (accent pe a) și 3. Tortura (cu accentul pe u, întreg numele fiind pronunțat și, poate, și socotit, ca nefiind altceva decît substantivul tortură, adică chinuire). Iată, însă, că această lectură de acasă a hărții se transformă pe teren în altceva: Acolo, Curáta devine Acúrâta (cu A înainte și cu accentul trecut pe litera u), Curpátul devine Cúrpătul, iar Tortúra devine Tórtura. Iată, deci, cum terenul, viața ne divulgă erorile celor care au ridicat harta la teren sau a celor care au desenat-o și scris-o la masa de lucru, înducîndu-ne pe toți în eroare și mai ales punîndu-i pe drumuri greșite pe lingviști, care vor începe să judece: Cu Curáta... nici o dificultate: e vorba de o apă curată; cu Tortúra... iarăși, nici dificultatem, numai cu... Curpátul să vedem ce facem? (care Curpatul săracu' de el! e oricum mai ușor de ghicit ce poate fi, decît nebănuitul Curpătul).

Prin aceasta cred că am scos în evidență grija pe care culegătorii toponimiei vor trebui să o aibă atunci cînd trec la acțiune.

Dr. docent ION CONEA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1007 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 5 sept 1969 | 4 pagini 25 bani

Cîteva zile pînă la deschiderea cursurilor

— ÎN AVANPREMIERA ȘCOLII GENERALE DE 10 ANI —

A început numărătoarea inversă pînă la startul noului an școlar ! Zilele pot fi socotite de-acum pe degete. Cancelariile cunosc din nou animația obișnuită. E vremea ultimelor pregătiri. Peste puțin timp culuarele, sălile de clasă, laboratoarele școlilor se vor umple de tumult.

Momentul emoționant și plin de semnificații al primului clopoțel are loc de data aceasta în atmosfera de puternic entuziasm care caracterizează intrarea României socialiste în cel de al doilea pătrar de veac al existenței sale libere, în atmosfera de activitate creatoare pe care întregul popor o desfășoară pentru înfăptuirea sarcinilor celui de al X-lea Congres al P.C.R. Către acest moment își îndreaptă azi atenția toți oamenii școlii.

Cu cîteva zile înaintea începerii noului an școlar redactorii noștri au întreprins un tur de orizont spre a cunoaște stadiul pregătirilor și a-l face cunoscut, la rîndul lor, cititorilor gazetei. Să le dăm cuvîntul.

15 septembrie este data care va semnifica nu numai evenimentul tradițional al deschiderii unui nou an școlar, ci și prima zi efectivă de cursuri a clasei a IX-a a școlii generale obligatorii de 10 ani. Este evident pentru întregul corp didactic faptul că succesul deplin al acestei școli, cu implicații largi, de perspectivă asupra întregului nostru învățămînt, depinde în mare măsură de etapa sa inaugurală. Este această etapă temeinic și din timp pregătită ?

Pentru a afla răspuns la această întrebare am realizat un tur de orizont în 16 județe cu ajutorul corpului de inspectori generali din Ministerul Învățămîntului.

„Din constatările făcute recent de corpul de control — ne-a spus tov. **Pompiliu Vîlcu**, director general în minister — rezultă că majoritatea problemelor legate de trecerea la generalizarea învățămîntului de 10 ani au fost rezolvate. Rețeaua școlilor în care va funcționa clasa a IX-a a fost stabilită din timp. A fost stabilit de asemenea profilul claselor și s-au încheiat contractele pentru practica în producție a elevilor, preocupările centrîndu-se, în momentul de față, pe pregătirea profesorilor care vor preda la clasa a IX-a. În acest scop începînd de la 1 septembrie se organizează în județe cursuri la care se dezbat probleme privind programele disciplinelor de bază, conținutul și metodica predării".

Probleme ale rețelei școlare

Oprindu-ne asupra problemelor privitoare la școlarizarea elevilor în clasa a IX-a, ne-am informat dacă sînt asigurate toate condițiile pentru ca rețeaua școlară să corespundă nevoilor și posibilităților existente.

„În județele Alba și Arad, de pildă, — ne-a răspuns inspector general profesor **Cornel Cișmașu** — rețeaua școlilor care vor trece la generalizarea învățămîntului de 10 ani este, ca și în celelalte județe, stabilită încă de acum cîteva luni. La Alba, prin decizii ale consiliilor populare, au fost fixate și circumscripțiile școlare. Inspectoratul școlar al acestui județ are certitudinea că planul de rețea, care cuprinde 25 de clase a IX-a, va fi realizat. O situație mai dificilă se întîlnește în județul Arad, unde inspectoratul școlar și-a propus să cuprindă în clasa a IX-a 1999 elevi în 64 de clase. Aceste propuneri nu pot fi însă realizate, datorită faptului că planul pentru anul I al școlilor profesionale a fost mult sporit față de anul trecut. Se pare însă că nici propunerile de rețea făcute de inspectoratul școlar nu au pornit de la un studiu aprofundat al posibilităților existente".

„O situație destul de mulțumitoare se întîlnește în județele Argeș și Teleorman — ne-a spus inspector general profesor **Alexandru Mogoș.** În aceste județe problemele școlarizării și ale punerii la punct a ultimelor pregătiri legate de deschiderea în condiții bune a cursurilor în clasa a IX-a au fost analizate recent, în ședințe speciale, de către inspectoratele școlare. Concluziile desprinse cu privire la rețea și școlarizare sînt, în general, pozitive, rețelele fixate inițial fiind în general bine gîndite. Cu toate acestea, se ridică problema numărului de elevi cu care vor funcționa clasele a IX-a ale școlilor generale".

Cu ce plafon de elevi trebuie să funcționeze clasele a IX-a ?

„După părerea mea, — a continuat inspector general profesor Mogoș — trebuie să se ia măsuri pentru a se evita situația funcționării claselor respective cu plafonul minim de elevi. Această chestiune nu privește numai învățămîntul, ci are implicații importante în domeniul pregătirii cadrelor necesare economiei naționale. Ea trebuie examinată și rezolvată de aceea, la nivelul inspectoratelor școlare și al fiecărei școli în parte, în spiritul documentelor Congresului al X-lea al partidului. Trebuie să fie clar că nici din punct de vedere departamental-școlar și nici din punct de vedere general-economic nu ne poate fi indiferent dacă clasele a IX-a vor funcționa cu numărul minim de elevi, în situația cînd există posibilități pentru o cuprindere mai largă. În județele Argeș și Teleorman s-au luat măsuri în acest sens, urmînd să se examineze încă odată, după terminarea concursurilor de admitere în licee și școli profesionale din sesiunea actuală, situația înscrierilor și a posibilităților de școlarizare în fiecare școală generală de 10 ani. Unele greutăți în această privință vor fi înregistrate însă și ulterior, întrucît se presupune că unele școli profesionale, ca și alte forme de pregătire (ucenicia), vor continua să recruteze absolvenți ai clasei a VIII-a și după data de 15 septembrie, ceea ce ar putea să creeze o fluctuație nedorită".

Întîrzieri dăunătoare

După cum ne-a relatat inspector general profesor **Romulus Tîrnovean**, în județul Mureș există toate condițiile ca cele 110 clase aprobate prin planul de rețea să fie realizate în întregime. Au fost stabilite circumscripțiile școlare, precum și locurile de practică pe lîngă 115 unități economice. În județul Harghita, însă, deși s-au luat o serie de măsuri menite să asigure buna funcționare a școlilor care vor avea clasa a IX-a, spre sfîrșitul lunii august, cînd s-a efectuat sondajul nostru, circumscripțiile școlare din care urmează să-și recruteze elevii aceste școli încă nu fuseseră fixate prin decizii ale consiliului popular.

Asemenea rămîneri în urmă pot avea consecințe negative asupra bunei funcționări a claselor a IX-a încă din primele zile de școală. Dacă ne-am referi chiar și numai la faptul că se neglijează munca de lămurire, că elevii din unele comune nu știu din timp la care școală de 10 ani urmează să se înscrie și, evident, nu pot să-și ia măsurile cuvenite (transport, cazare etc.), avem suficiente motive să considerăm că întîrzierea stabilirii circumscripțiilor școlare este profund dăunătoare.

O legătură cît mai strînsă cu elevii și părinții lor

„Este foarte adevărat — a observat inspector general profesor **Vasile Bărduță.** Am constatat, la unele din școlile vizitate, că directorii și profesorii aflați în activitate nu cunoșteau, la mai bine de o lună și jumătate de la data concursurilor de admitere în licee și școli profesionale, situația elevilor care urmau să fie înscriși în clasa a IX-a. Astfel de situații am întîlnit, de exemplu, la școlile generale din comunele Comana și Topraisar. Este ușor de presupus ce slabă muncă de lămurire au desfășurat școlile respective. Evident, s-au luat măsuri ca în întreaga perioadă care a mai rămas pînă la deschiderea cursurilor să se realizeze o legătură permanentă între școală, absolvenții claselor a VIII-a susceptibili de a deveni elevi în clasa a IX-a a școlii generale obligatorii de 10 ani și părinții acestora.

„Asemenea neajunsuri în legătură cu stabilirea circumscripțiilor școlare și cu evidența viitorilor elevi ai clasei a IX-a am întîlnit și în județele Sibiu și Hunedoara — ne-a spus inspector general profesor **I. Săvulescu.** În prezent școlile și inspectoratele școlare din aceste județe se preocupă îndeaproape de înlăturarea lor. Dacă vor izbuti, atunci există premise ca munca să se desfășoare cu succes, întrucît s-a manifestat o deosebită grijă față de pregătirea condițiilor material-didactice a școlilor care vor avea clasa a IX-a și față de încadrarea lor

De la inspectorul general profesor **Nichifor Inescu** am aflat că și în județele Dolj și Caras-Severin au fost intensificate în ultima perioadă pregătirile pentru școala de 10 ani pe toate planurile — construcții școlare, cadre, personal didactic (atît prin dotări noi cît și prin redistribuirea materialului supranormativ existent la unele licee și școli generale).

Din turul de orizont făcut cu inspectorii generali din minister în legătură cu pregătirile pentru deschiderea cursurilor școlii de 10 ani rezultă că în mare parte lucrurile s-au pus la punct, dar sînt încă neajunsuri care pot și trebuie să fie urgent soluționate. Este de datoria inpectoratelor, a directorilor de școli, a cadrelor didactice să asigure claselor a IX-a un demaraj perfect, garanție a succesului în realizarea sarcinilor de o deosebită importanță trasate de partid în legătură cu trecerea la generalizarea învățămîntului de 10 ani.

Citiți în pagina a III-a continuarea raidului nostru cu privire la pregătirile pentru deschiderea noului an școlar.

O mare sărbătoare a artei populare

Pe agenda marilor manifestări internaționale cu caracter cultural pe care le organizează România s-a înscris, începînd cu acest an, o manifestare nouă : concursul și festivalul de folclor. Această mare sărbătoare a artei autentice ne-a reținut tuturor atenția timp de zece zile. Pentru specialist ca și pentru simplu spectator a fost aproape imposibil să cuprindă tot programul pe care, cu dărnicie, l-au oferit organizatorii. Paralel cu concursul ansamblurilor folclorice din numeroase țări ale Europei, ca și din Asia și Africa, desfășurat pe numeroase scene din București, din stațiunile de pe litoral și din alte orașe s-a desfășurat un grandios festival, plin de exuberanță și culoare, s-au deschis o expoziție internațională de artă populară și un tîrg de artă populară românească, au avut loc concursul și parada portului popular, ca și o sesiune științifică pe tema „Creația populară și contemporaneitatea", toate contribuind la cunoașterea reciprocă a comorilor folclorice ale popoarelor participante la acest festival internațional de folclor.

Ca oameni ai școlii n-am putut să nu remarcăm, cu nespusă satisfacție, prezența în festival a dascălilor, dintotdeauna păstrători și purtători ai tradițiilor populare, descoperitori ai comorilor de neprețuit ale tezaurului folcloric. Am întîlnit-o, de pildă, pe învățătoarea Stana Biriș, cea care de ani de zile conduce la multe festivaluri și concursuri de folclor pe inegalabilele dansatoare din Căpîlna. L-am întîlnit pe profesorul Sever Ursa din Maieru-Năsăud, etnograf pasionat care, împreună cu mulți dintre foștii săi elevi, a venit să înfățișeze oaspeților străini „Cununa", tradițională sărbătoare someșeană. Am întîlnit-o și pe profesoara Elena Pogan, cea care conduce pe vestitele țulnicărese înfățișate pe genericul de fiecare seară al emisiunilor dedicate de televiziune festivalului de folclor. Ne-am bucurat și de cunoștința oamenilor școlii aflați în rîndurile echipelor de peste hotare. De pildă, i-am cunoscut pe cei zece tineri învățători din Chartres, componenții unui minunat grup coral, al cărui repertoriu conține adevărate nestemate folclorice, datînd de peste patru veacuri. Nucleul acestei formații este familia învățătorului Gilbert Stenfort, neobosit culegător și interpret al cîntecului popular.

Tot ca oameni ai școlii, n-am putut să nu constatăm cu satisfacție cum cresc viitorii purtători ai tradițiilor populare, cum se formează meșterii artizani de mîine. O întreagă dimineață a fost dedicată copiilor și tineretului. Pe malul Lacului Herăstrău, laolaltă cu mii de spectatori, am ascultat cîntece, am admirat dansuri și costume într-o impresionantă manifestare folclorică dedicată celor mici. Pe marile bulevarde ale Capitalei, în acea de neuitat paradă populară, vedeta numărul 1 a fost fără îndoială un autentic virtuos al călușului care avea — notați bine — numai 3 ani și 8 luni.

Am vorbit cu doi dintre vestiții meșteri ai plaiurilor noastre, cioplitorul Nicolae Cernat din Șugag, județul Alba și țesătoarea Maria Spiridon din Avrig, județul Sibiu, care ne spuneau că ochii lor se îndreaptă spre școală, pe băncile căreia învață azi toți copiii țării și unde se află acum cei care vor duce mai departe străvechile meșteșuguri românești. La Avrig, de pildă, Maria Spiridon a creat pe lîngă școală, împreună cu învățătoarea Maria Răduț, adevărate cursuri în care se învață meșteșugul țesăturilor cu alesături.

Dincolo de vibrantul mesaj de prietenie pe care l-au purtat cu ei toți participanții la primul concurs și festival internațional de folclor „România '69", zilele acestea bogate și frumoase ne-au făcut să ne gîndim și mai mult la misiunea noastră de a păstra și a duce mai departe tezaurul folcloric, de a crește pe viitorii purtători ai unor minunate tradiții.

AL. I. VLADIMIR

O sarcină primordială: strînsa legătură a școlii cu viața

Școala este chemată să răspundă trebuințelor societății socialiste multilateral dezvoltate

Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român a pus cu acuitate în fața școlii sarcina de a asigura o mai temeinică pregătire a tinerei generații pentru viață, pentru activitatea socială.

Școala, prin însăși menirea ei, are îndatorirea de a pregăti tînăra generație pentru nevoile vieții sociale. Cu toate acestea, în cursul istoriei — mai ales în momentele de mari transformări ale societății — a apărut deseori cu evidență rămînerea ei în urmă față de trebuințele concrete ale generațiilor care o frecventau. Unul din pericolele care au urmărit în permanență școala a fost acela de a se transforma din mijloc în scop. Acest fapt l-a determinat încă pe Seneca să formuleze cunoscutul său dicton „non scholae, sed vitae discimus".

Inovațiile mai mărunte, ca și marile transformări ce s-au adus școlii au fost întotdeauna un răspuns la cerința societății de a se da tinerelor generații o pregătire corespunzătoare nevoilor vieții. Așa au apărut, acum șase-șapte decenii, diverse soluții : centre de interes, instruirea elevilor cu ajutorul atelierelor de muncă, planul Dalton, metoda proiectelor, metoda brigadieră și de laborator, comunitățile de muncă etc. Curînd după aplicarea lor s-a constatat însă că și aceste noi forme de organizare a procesului de instruire aveau serioase carențe în pregătirea tinerei generații pentru viață. Ele păcătuiau mai ales prin faptul că dădeau școlii un caracter practicist îngust, lipsind elevii de posibilitatea de a-și forma un larg orizont de cultură generală, de a grupa cunoștințele într-un sistem unitar.

În prezent, pe plan mondial se caută noi modalități de realizare a legăturii dintre școală și viață. Eforturi ample se fac, pe acest plan, și în țara noastră. Trebuie

Conf. dr. I. STANCIU
director adjunct al Institutului de științe pedagogice

(Continuare în pag. 2-a)

Pionieria, cadru pentru o largă activitate practică a copiilor

În Raportul Comitetului Central la Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român se subliniază faptul că asigurarea unei strînse legături între școală și viață, între școală și nevoile practicii este o sarcină primordială care se ridică în prezent în fața învățămîntului de toate gradele. În acest domeniu un rol de o deosebită însemnătate revine și Organizației Pionierilor, chemată să completeze efortul școlii pe linia formării cetățeanului cu gîndire creatoare și îndrăzneață, plin de inițiativă, capabil de eforturi morale și fizice, pe linia cizelării unei personalități armonioase și multilateral dezvoltate. Însuși Statutul unităților și detașamentelor de pionieri menționează că activitatea pe care o desfășoară Organizația Pionierilor are menirea de a stimula formarea deprinderilor de muncă, de a dezvolta inițiativa copiilor, interesul lor pentru știință și tehnică.

Organizînd activități facultative, corespunzătoare preferințelor și intereselor copiilor, folosind metode diversificate, care pun accentul pe participarea activă și nemijlocită a pionierilor la activități (lucrări practice în cercuri, în ateliere și laboratcare, concursuri tehnice și științifice, excursii, vizite, întîlniri etc.), pionieria stimulează afirmarea personalității preadolescentului, îi cultivă simțul răspunderii, îi formează deprinderi de muncă, de autoconducere și autoapreciere.

Adesea, activitatea extradidactică pionierească finalizează acțiuni educative începute în clasă. Fenomenele de fizică sau chimie, reduse în esență la cîteva formule scrise pe tablă, dobîndesc alte semnificații cînd, prin activitățile pionierești, sînt urmărite în incinta unor fabrici sau uzine, cînd elevii, asistînd la procesul tehnologic, înregistrează nemijlocit transfor-

PATIȚA SILVESTRU
vicepreședinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

(Continuare în pag. 4-a)

Ședință de lucru la Ministerul Învățămîntului privind deschiderea anului școlar

Vineri, 29 august a.c., la Ministerul Învățămîntului a avut loc o ședință de lucru cu inspectorii generali județeni, la care au fost invitați și secretarii comitetelor județene U.T.C. cu probleme de școli, directorii filialelor Institutului central de perfecționare a cadrelor didactice, precum și reprezentanți ai unor organe și instituții centrale care conlucrează cu Ministerul Învățămîntului în problemele educației tineretului. Lucrările ședinței au fost conduse de conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului.

În cadrul ședinței au fost dezbătute problemele privind apropiata deschidere a anului școlar în învățămîntul de cultură generală. Au fost prezentate cu acest prilej o serie de informări cu privire la stadiul actual al pregătirilor pentru începerea activității școlii generale de 10 ani. Din informări a rezultat că au fost asigurate toate condițiile materiale și organizatorice pentru deschiderea cu succes a cursurilor în clasele a IX-a ale școlii generale, care vor cuprinde o mare parte a absolvenților clasei a VIII-a ce nu vor urma școlile postgenerale. În momentul de față atenția inspectoratelor școlare județene este îndreptată spre buna desfășurare a cursurilor organizate pentru instruirea cadrelor didactice care vor preda la clasa a IX-a. În dezbateri s-a subliniat necesitatea de a se urgenta expedierea în școli a acelor manuale și programe pentru clasa a IX-a care au fost întîrziate, în așa fel încît ele să se poată afla la dispoziția profesorilor în timpul desfășurării cursurilor de instruire.

A fost analizat de asemenea stadiul construcțiilor școlare, domeniu în care, așa cum a ieșit din discuții, se manifestă unele rămîneri în urmă. S-a cerut cu insistență ca ritmul de muncă pe șantierele construcțiilor școlare să fie accelerat, în așa fel încît noile săli de clasă să poată fi date la timp în folosință.

În continuarea ședinței, conducătorii unor direcții din cadrul ministerului au răspuns la întrebările ce le-au fost adresate și au vorbit despre unele probleme organizatorice și de conținut privind noul an școlar.

În încheierea lucrărilor a luat cuvîntul conf. univ. **Traian Pop**, adjunct al ministrului învățămîntului. Subliniind că noul an școlar se deschide în atmosfera entuziastă în care întregul nostru popor a pornit la înfăptuirea sarcinilor trasate de cel de al X-lea Congres al partidului, vorbitorul a arătat că sarcina principală în învățămîntul de cultură generală, așa cum s-a stabilit la Congres, este generalizarea școlii de 10 ani.

În mare parte, a spus vorbitorul înfăptuirea acestei sarcini depinde de modul în care se va desfășura în acest an activitatea claselor a IX-a ale școlii generale. Pînă în prezent au fost pregătite condițiile organizatorice și a fost stabilit conținutul școlii generale de 10 ani. În perioada imediat următoare accentul trebuie să se pună pe pregătirea temeinică a profesorilor care vor preda la clasele a IX-a și pe intensificarea propagandei în rîndul părinților elevilor din aceste clase.

În continuarea cuvîntului său adjunctul ministrului învățămîntului s-a referit la felul în care inspectoratele școlare județene vor trebui să organizeze consfătuirile anuale ale cadrelor didactice, care vor dezbate sarcinile ce revin școlii și cadrelor didactice în lumina documentelor Congresului al X-lea al P.C.R. Au fost date apoi indicații privind alte acțiuni care vor avea loc în cursul lunii septembrie : examenul de definitivare în învățămînt, școlarizarea copiilor de șase ani, primirea noilor cadre didactice, participarea elevilor din clasele a X-a și a XI-a la strîngerea recoltei, instruirea profesorilor care vor preda cunoștințele social-politice în școala generală de 10 ani, festivitatea deschiderii cursurilor și activitatea didactico-educativă în primele zile de școală. S-au subliniat, de asemenea, sarcinile ce revin inspectoratelor în asigurarea unui nivel ridicat al activității în liceele pedagogice și în școlile de aplicație de pe lîngă acestea. Ample indicații au fost date în legătură cu îmbunătățirea muncii de îndrumare și control, cu mărirea atribuțiilor directorilor de școli și creșterea rolului consiliilor profesorale.

Referindu-se la problemele activității educative din școli, vorbitorul a accentuat necesitatea desfășurării unei munci politico-educative mai bogate și mai pline de conținut, pentru realizarea căreia trebuie să se întărească și mai mult colaborarea școlii cu organizațiile de pionieri, de tineret și cu familiile elevilor.

În încheierea cuvîntului său conf. univ. Traian Pop și-a exprimat convingerea că nou an școlar, care se deschide în atmosfera de muncă entuziastă și creatoare generată de cel de al X-lea Congres al P.C.R., va fi un an rodnic pe calea dezvoltării și perfecționării învățămîntului românesc.

Instruire la Comitetul Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

În ziua de 4 septembrie a.c. a început să se desfășoare instruirea reprezentanților sindicatelor din învățămînt și cultură în birourile executive ale consiliilor județene ale sindicatelor, organizată de Comitetul Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură.

În prima zi a instruirii, din partea Biroului executiv al Comitetului Uniunii tov. vicepreședinte Onița Gligor a prezentat referatul „Sarcinile sindicatelor din învățămînt și cultură în lumina documentelor celui de al X-lea Congres al P.C.R.". În continuare, reprezentanții sindicatelor din învățămînt și cultură în birourile executive ale consiliilor județene Bacău (tov. Aurelia Năcuță), Mureș (tov. Alexandru Szatmary), Sibiu (tov. Maria Popovici), Prahova (tov. Nicolae Stefănescu) și Brăila (tov. Cornel Vîrgolici) au prezentat informări în legătură cu preocuparea sindicatelor din învățămînt și cultură pentru aplicarea planului de măsuri aprobat de Plenara Comitetului Uniunii din ianuarie a.c. și a Hotărîrii Biroului executiv privind participarea organelor și organizațiilor sindicale din învățămînt la realizarea sarcinilor reieșite din lucrările Conferinței Naționale a cadrelor didactice. Pe baza informărilor au fost purtate discuții.

De asemenea, au fost prezentate referatele : „Preocuparea sindicatelor din învățămînt pentru sprijinirea perfecționării profesionale a cadrelor didactice" (tov. Maria Petrașcu, jud. Timiș) și „Colaborarea reprezentantului sindicatelor din învățămînt în Biroul executiv cu inspectoratul școlar și cu celelalte organizații județene în vederea îmbunătățirii continue a activității școlare și a condițiilor de muncă și de viață ale salariaților în învățămînt și cultură" (tov. Steliana Stănescu—jud. Argeș și tov. Elena Butfoi — jud. Ilfov). Referatele au fost urmate de discuții.

În cursul celei de a doua zile a instructajului, tovarășul Costin Ștefănescu, șef de sector la Institutul de științe pedagogice, va prezenta un referat privind acțiunile ce vor fi realizate de Biroul executiv al Uniunii împreună cu acest institut. Vor avea loc de asemenea expuneri ale reprezentanților Consiliului Central al U.G.S.R. și Ministerului Învățămîntului.

În încheierea lucrărilor tov. Constantin Drăgulescu, președintele Comitetului Uniunii, va vorbi despre locul și rolul organelor și organizațiilor sindicale în sprijinirea procesului instructiv-educativ, despre sarcina acestora de a milita, împreună cu organele de învățămînt, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, pentru aplicarea neabătută a sarcinilor ce revin școlii din documentele celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

LA SFÎRȘIT DE VACANȚĂ

Litoralul, munții, cele mai pitorești localități din țară au găzduit, în această vacanță, nenumărate grupuri vesele și însuflețite de copii veniți să se odihnească, să prindă noi puteri, să cunoască frumusețile și bogățiile, monumentele istorice și obiectivele economice ale patriei. Li s-au pus la îndemînă, în acest scop, toate mijloacele. De vacanța elevilor și școlarilor s-au ocupat îndeaproape Ministerul Învățămîntului, Uniunea Generală a Sindicatelor, Uniunea Tineretului Comunist, Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Mii și mii de copii s-au putut bucura astfel de aer, de apă, de soare, de jocuri, de cîntece, de excursii pline de farmec.

NĂVODARI: actualitate și prefigurări la un viitor orășel al vacanței

În tabăra de elevi de la Năvodari se lucrează intens. Grija pe care o arată partidul creării celor mai bune condiții pentru odihna copiilor în tabără este un puternic imbold pentru toți cei a căror activitate este legată de viața actuală și de dezvoltarea în perspectivă a acestui orășel al vacanței dăruit tinerei generații.

Organism dinamic, tabăra de la Năvodari a U.G.S.R., formată, în fiecare serie, din cîte 3000 de elevi veniți din toate județele țării, și-a desfășurat din plin viața cotidiană menită bucuriilor vacanței datorită străduințelor unui destoinic colectiv de conducere și îndrumare, format din numeroase cadre didactice — comandanți de pionieri, profesori de muzică și de educație fizică — cadre sanitare superioare și medii, precum și datorită îngrijirii atente a personalului administrativ.

Există o imagine care sintetizează în cea mai amplă măsură esențialul vacanței petrecute de școlari pe malul mării : acel asalt nestăvilit spre meterezele valurilor înspumate, în fapt de dimineață, sub strălucirea unui soare cum numai pe litoral poți întîlni. La Năvodari, acest „asalt", păstrînd întreaga spontaneitate și efuziune a copilăriei, a cuprins în sine strategii educative, măiestria organizatorică a pedagogului experimentat. Fără să lase elevilor aproape de loc această impresie, „asaltul" a fost decalat în timp pe unități, cronometrat strict în funcție de avizul medical, protejat și dinspre larg, și dinspre mal.

Deși deschisă larg inițiativei copiilor care și-au petrecut aici vacanța programată ca o permanentă petrecere în aer liber (pe timp frumos, peste 90 la sută dintre acțiuni au avut loc sub cerul descoperit), viața de tabără a fost minuțios programată pentru a asigura efectiv cît mai buna și plăcuta ei desfășurare pentru toți cei 3000 de copii ai fiecărei serii. Totul a fost astfel organizat încît, în afara orelor petrecute pe plajă (cînd viața întregii tabere a pulsat la unison), acțiunile celor 7 unități și chiar ale unora dintre cele 140 de detașamente componente ale taberei să se desfășoare prin rotație, alternativ, folosindu-se din plin toate mijloacele de care dispune tabăra. De pildă, în timp ce școlarii maramureșeni, sătmăreni, arădeni și bănățeni participau la faza pe detașament a spartachiadei taberei, elevi din Galați, Brăila, Vrancea și Buzău făceau o excursie pentru cunoașterea împrejurimilor. În ziua următoare, rolurile au fost inversate. Tot astfel au fost programate diferitele jocuri pionierești, nelipsitele plimbări pentru culegerea scoicilor, trecerea în revistă a forțelor artistice, intitulată sugestiv „Festivalul Mării", manifestarea cu adînci semnificații educative purtînd titlul „Să cunoaștem realizările oamenilor muncii obținute în cinstea Congresului al X-lea al P.C.R. și a aniversării eliberării patriei", spectacolul festiv „Te cînt cu drag, partid iubit", concursurile de desene și compuneri literare închinate Eliberării, întrecerile sportive etc., toate adaptate condițiilor programului de tabără.

În zilele cu vreme nefavorabilă pentru plajă s-au organizat jocuri de cameră, — șah, domino etc. — s-au bucurat de multă căutare cărțile și revistele, spectacolele. Trebuie spus, de altfel, că un sprijin substanțial la realizarea unor acțiuni educative variate în tabăra de la Năvodari l-au adus și sindicatele din învățămînt, cultură și artă din Constanța, care au programat pentru fiecare serie spectacole ale formațiilor artistice profesioniste — piese de teatru, operete, spectacole folclorice, teatru de marionete etc.

În fața machetei care prefigurează înfățișarea viitorului orășel al vacanței, prof. Traian Cartacai, directorul coordonator al activităților taberei, ne-a vorbit cu entuziasm despre vilele de funcționalitate superioară pe care le concep în această perioadă proiectanții, vile care vor putea găzdui în fiecare serie 6000 de copii, adică 36 000 de copii pe parcursul întregii vacanțe.

„Cred — ne-a spus prof. Cartacai — că în ansamblul ce va fi dat în folosință anul viitor vor trebui prevăzute și spații de joc care, pe timp nefavorabil, să poată fi acoperite cu copertine din material plastic — așa cum s-a realizat pe stadionul „23 August" cu ocazia europenelor de box — astfel încît programul taberei să se poată desfășura permanent în condițiile cele mai bune. Mă gîndesc și la faptul că tabăra ar trebui să aibă la dispoziție cîteva autobuze pentru organizarea excursiilor de-a lungul întregului litoral — soluție indicată atît pe plan educativ, cît și economic".

Sîntem convinși că asemenea propuneri vor întîlni deplina receptivitate a organelor U.G.S.R. care, răspunzînd de realizarea orășelului de vacanță de la Năvodari, se îngrijesc ca ansamblul condițiilor de odihnă ale copiilor să fie pe deplin asigurat.

AL. CIUCĂ

HOMOROD: o valoroasă experiență pedagogică

La arsenalul clasic al mijloacelor educativ-formative s-a adăugat, în ultimii ani, un mijloc modern și deosebit de activ prin raza largă a eficienței lui — acela al taberelor pe profil, organizate în colaborare de Ministerul Învățămîntului și Consiliul Național al Organizației Pionierilor pentru finaliștii concursurilor cultural-artistice anuale.

În acest an, în tabăra de la Homorod au fost reuniți premianții concursului național de artă plastică și cei ai concursului național de literatură. Deși s-a lucrat diferențiat (au existat două secții, cu program separat și activitate specifică), între cele două compartimente ale taberei a circulat continuu un flux care a asigurat unitatea activității artistice a copiilor și a generat o permanentă interstimulare.

Secția de plastică a taberei (400 de elevi), a fost organizată pe detașamente destul de omogene prin specificul de viziune sau tehnică, imprimat atît de personalitatea profesorului conducător cît și de specificul factorilor geografici, etnografici și folclorici ai județului respectiv. De exemplu, copiii din Vulturești, sat oarecum izolat din județul Argeș, unde se păstrează o artă ancestrală, trăiesc o adevărată euforie a culorii strălucitoare, a animismului. Cei din Stoicănești-Olt, comună așezată într-un peisaj fermecător, au manifestat preferințe pentru interpretarea naturii înconjurătoare, iar cei din Hunedoara au fost în mod special preocupați de „materia" picturală, obținînd interesante efecte plastice și cromatice din folosirea pigmenților naturali (nisip, cărămidă pisată, cărbuni mărunțiți etc.). Tabăra le-a oferit tuturor nu numai o ambianță propice manifestării spontane a sensibilității artistice, dar și posibilități de cunoaștere reciprocă și confruntare a ceea ce putem numi — desigur impropriu — micile „școli" regionale de pictură.

Secția literară a fost formată din 100 de viitori poeți și 300 de viitori prozatori, grupați și ei pe detașamente județene. Dar dacă această formulă a convenit secției de arte plastice, întrucît aici existau „nuclee" regionale omogene, cu o anumită tradiție, ea s-a dovedit mai puțin inspirată în ce privește secția literară. Într-adevăr membrii aceluiași detașament nu se cunoșteau prea bine între ei, erau de vîrste diferite, unii cu interes pentru poezie, alții pentru proză. În sfîrșit, spre deosebire de detașamentele de plasticieni, încadrate cu profesori care au dirijat și în timpul școlii activitatea colectivelor respective, imprimîndu-i un anumit stil, detașamentele de mici literați au fost încadrate în unele cazuri fie cu profesori de limba română fără experiență pe linia activității de cenaclu, fie cu profesori de alte specialități. Credem că în anul viitor va trebui să se acorde mai multă atenție selecționării cadrelor și să se constituie detașamente pe grupe de clase (III—IV ; VII—VIII).

Forma de bază a desfășurării activității literare a reprezentat-o „microcenaclul" sau cenaclul de detașament. În acest mic cerc literar se citeau și se discutau zilnic creațiile a 2—4 pionieri. S-au organizat de asemenea două ședințe de cenaclu-model pe tabără — unul pentru poezie, altul pentru proză, în cadrul cărora s-au dat îndrumări privind organizarea cenaclurilor școlare și a activității revistelor editate de elevi. De asemenea s-au prezentat recitaluri susținute de cei mai talentați „poeți" și „prozatori" și au avut loc cîteva întîlniri între reprezentanții unor județe sau unor centre (București, Brăila, Iași, Prahova etc.). De o mare popularitate s-a bucurat gazeta literară a taberei, împrospătată zilnic cu noi producții. Numeroși elevi au participat la concursul literar pentru cele mai bune creații scrise în tabără, la care au fost decernate 25 de evidențieri.

Turul de orizont asupra complexei și ineditei experiențe a taberei de la Homorod ne îngăduie să tragem anumite concluzii. A fost evident în primul rînd pentru noi faptul că reunirea în aceeași tabără a marelui rezervor de talente juvenile existente în țara noastră în domeniul artelor plastice și literaturii, valorificarea creațiilor lor prin expoziții, albume, antologii etc. constituie un stimul de prim ordin. Pe de altă parte, ne-am dat seama că nu se manifestă peste tot un interes egal în direcția depistării și cultivării talentelor. Dacă putem consemna prezența activă a unor „zone" de preocupări plastice și literare (București, Argeș, Olt, Hunedoara, Brăila, Iași, Suceava, Constanța, Prahova, Bacău, Bihor) există și anumite „zone" albe. Ne-a surprins, de pildă, slaba preocupare din unele centre urbane sau județene cu o frumoasă tradiție culturală : Brașov, Cluj, Craiova (literatură), Gorj Mehedinți, Caraș-Severin, Timiș, Maramureș (arte plastice).

Firește, nu este suficient ca talentele să fie descoperite. Ele trebuie cultivate cu atenție și în cadrul școlii, și în cenacluri sau cercuri. În acest domeniu succesul depinde, în mare măsură, de prezența unor cadre didactice pricepute și entuziaste. Sprijinirea și stimularea unor astfel de cadre de către inspectoratele școlare și consiliile pionierești ar avea indiscutabile efecte pozitive. În același timp, succesul îndrumării artistice a elevilor depinde și de asigurarea unor condiții materiale adecvate. Considerăm că aprovizionarea ritmică și satisfăcătoare cu rechizite și materiale a școlilor unde funcționează cercuri plastice, precum și înființarea unor cenacluri orășenești sau pe grupe de școli sub egida consiliilor pionierești locale vor spori interesul artistic și vor impulsiona creația pionierilor.

Experiența de la Homorod a scos în evidență și unele aspecte metodice. S-a constatat, de pildă, că la grupele mici (9—13 ani) se realizează o eficiență sporită dacă li se lasă copiilor inițiativa de a-și alege temele și mijloacele, educatorul intervenind doar cu sugestii adecvate. În acest fel inițierea teoretică se realizează progresiv, fără ton didacticist, în momentele cînd, izbindu-se de dificultăți în procesul creației, copiii solicită concursul îndrumătorilor. La grupele mai mari (13—15 ani) orientarea practică trebuie asociată, după părerea noastră, cu îndrumarea teoretică pe latura însușirii elementelor tehnice și a îmbogățirii informației culturale. Se impune desigur, aici, o tratare diferențiată a talentelor, evitîndu-se absolutizarea unor tehnici și procedee, ca și programul rigid de creație.

Ținînd seama de varietatea și importanța problemelor psiho-pedagogice pe care le ridică creația beletristică și plastică a copiilor, sugerăm ca în munca de cercetare să se includă și teme din acest domeniu, instituindu-se concursuri pentru premierea și publicarea celor mai valoroase lucrări.

Prof. MARIN THEODORESCU
activist al Consiliului Național al Organizației Pionierilor
conf. dr. AL. TOHĂNEANU
prof. TUDOR OPRIȘ

O imagine a neuitatelor clipe petrecute în tabăra de la Năvodari

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În legătură cu tipărirea și difuzarea manualelor și programelor școlare, Ministerul Învățămîntului informează cadrele didactice :

I. Cu privire la manualele școlare.

Pentru anul școlar 1969/1970 au fost editate **488 titluri de manuale** necesare școlilor generale și liceelor de cultură generală.

Dintre acestea, pînă la **1 septembrie** au fost tipărite și difuzate **449 de titluri.**

Din cele **27 de titluri** de manuale necesare clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani au fost difuzate : **Fizica** în limbile română și maghiară, **Chimia** în limbile română, maghiară și germană, **Biologia** în limbile română și maghiară, **Cunoștințe generale de agricultură** în limbile română, maghiară și germană, **Electrotehnica** în limba română, **Matematica** în limba maghiară, **Culegere de texte literare** în limbile maghiară și germană și **Desenul** în limba maghiară.

Pînă la 15 septembrie vor apărea și celelalte manuale pentru clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani : **Limba română, Fizica** în limba germană, **Desenul** în limbile română și germană, **Electrotehnica** în limbile maghiară și germană, **Matematica** în limbile română și germană, **Cunoștințe social-politice** în limbile română, maghiară și germană și **Biologia** în limba germană.

În aceeași perioadă vor fi difuzate manualele de : **Citire** clasa a II-a în limba germană, **Citire** clasa a II-a în limba slovacă, **Citire** clasa a II-a în limba sîrbă, **Citire** clasa a II-a în limba greacă, **Aritmetica** clasa a II-a în limba slovacă. **Geografia** pentru clasa a III-a a municipiului București, **Geografia** pentru clasa a III-a județe în limbile maghiară și germană, **Istoria** clasa a IV-a în limba ucraineană, **Geografia** clasa a IV-a în limba sîrbă, **Limba rusă** clasa a V-a pentru școlile cu limba de predare română. **Limba rusă** clasa a V-a pentru școlile cu limbă de predare maghiară, **Limba rusă** clasa a VI-a pentru școlile speciale, **Limba engleză** clasa a VI-a pentru școlile speciale, **Matematica** clasa a IX-a de liceu, **Chimia** clasa a X-a în limba germană, **Fizica** clasa a X-a reală în limba germană, **Fizica** clasa a XI-a reală în limba germană, **Culegere de texte** clasa a XI-a în limba greacă, **Filozofie și socialism științific** clasa a XII-a în limba germană. **Elemente de algebră superioară** clasa a XII-a reală, în limbile germană și maghiară, **Istoria României** clasa a XII-a, **Limba rusă** clasa a XII-a, anul IV de studiu, pentru școlile cu limba de predare maghiară.

Pînă la sfîrșitul lunii septembrie vor apărea : **Literatura română** clasa a XII-a. **Istoria antică** clasa a V-a în limbile slovacă și sîrbă. De asemenea, va fi difuzat după deschiderea anului școlar, manualul de **Limba română** pentru clasa a II-a în județele **Bacău, Neamț, Argeș, Vîlcea, Olt, Suceava** și **Botoșani.** Pînă la difuzarea acestui manual în aceste județe, elevii vor folosi o broșură cu primele lecții, care va fi expediată pînă la deschiderea anului școlar.

II. Cu privire la programele școlare

Pentru anul școlar **1969—1970** au fost elaborate sau revizuite **94 programe școlare** necesare învățămîntului de cultură generală și învățămîntului pedagogic.

Pînă în prezent au fost tipărite sau multiplicate **81 programe și expediate inspectoratelor școlare județene.**

În perioada **1—15** septembrie a.c. vor fi tipărite și expediate restul programelor :

Limba rusă, cl. a V-a ; Limba maghiară, cl. a V-a ; **Recomandări privind activitățile practice** la cl. a IX-a a școlii generale ; **Literatură maghiară,** cl. a XII-a ; **Metodica predării lb. române,** anul IV licee pedagogice de învățători ; **Psihologia copilului de vîrstă preșcolară,** anul III licee pedagogice de educatoare ; **Muzica instrumentală,** anul IV licee pedagogice de învățători ; **Limba română,** anul I licee pedagogice de învățători și educatoare ; **Muzica,** anii I și II institute pedagogice de educatoare ; **Istoria pedagogiei,** anul V licee pedagogice și anul II institute pedagogice de învățători și educatoare ; **Metodica predării istoriei,** anul V licee pedagogice și anul I institute pedagogice de învățători ; **Practica pedagogică,** anii III—V licee pedagogice de învățători și anul I institute pedagogice de educatoare ; **Educația fizică** anii I—II Institute pedagogice de învățători și educatoare.

În acest fel, pînă la **deschiderea cursurilor, toate programele ce se vor folosi în viitorul an școlar vor fi în școli.**

Școala este chemată să răspundă trebuințelor societății socialiste multilateral dezvoltate

(Urmare din pag. 1-a)

subliniat că transformările ce s-au adus în ultimii ani la noi în ceea ce privește conținutul și metodele instrucției au dus la înregistrarea unor valoroase succese. Nu putem însă să nu recunoaștem că persistă încă elemente de intelectualism, manifestat prin ruperea unor cunoștințe teoretice de necesitățile vieții practice, că la unii elevi se constată o capacitate redusă de a răspunde prin acțiuni practice la solicitările vieții.

Cercetările științifice, ca și practica școlară, au demonstrat că pregătirea complexă pentru viață se realizează în cele mai bune condiții atunci cînd ceea ce se oferă elevului spre asimilare constituie un răspuns la multitudinea de întrebări și solicitări pe care le provoacă viața însăși. Deși teoretic această cerință este de mult cunoscută, în practică ea este mai puțin realizată. Intelectualismul de care pomeneam mai sus se manifestă prin persistența caracterului predominant informativ al procesului de învățămînt ; se accentuează mai mult pe transmiterea cunoștințelor decît pe cultivarea capacității de a le utiliza. Copilul, ca și adolescentul, dorește însă nu numai să știe, ci și să acționeze, să simtă că noua cunoștință a devenit un instrument pentru activitatea sa practică. În această direcție se cer mult mai frecvent și eficient utilizate laboratoarele școlare, orele de activitate practică, cercurile pe obiecte și lecțiile. Nu se poate să nu se recunoască, în același timp, necesitatea creării unor condiții care să permită elevilor diverse activități în grup, cu scopul de a utiliza în practică cunoștințele însușite. Pe linia aceasta ni se pare indicată adoptarea unei concepții mai largi în organizarea cercurilor pe obiecte, care să țină seama în mai mare măsură de marile valențe educative ale acestora în direcția legării școlii de viață, a cultivării spiritului de colaborare între copii, a autoconducerii.

Utilizarea frecventă a cunoștințelor în activități didactice cu caracter practic constituie deci una din principalele posibilități de legare a școlii de viață. În legătură cu folosirea acestei posibilități se cuvine o observație. Caracterul intelectualist al școlii vechi a influențat puternic modul de apreciere și notare a pregătirii elevilor. S-a apreciat aproape în exclusivitate cantitatea de cunoștințe. Această practică, devenită o puternică tradiție, constituie acum o frînă în calea realizării unei legături strînse între școală și viață : punîndu-se accentul pe aprecierea cunoștințelor, se neglijează în continuare cultivarea capacității de utilizare a acestora. Faptul că notarea nu vizează nivelul de pregătire al elevilor pentru viață, ci numai cantitatea de cunoștințe predate cu prilejul uneia sau alteia dintre lecții îi conduce pe elevi spre o anumită atitudine față de învățătură : se învață nu pentru nevoia de a ști, de a se pregăti pentru trebuințele vieții, ci pentru notă. Este vorba deci de o deformare a însăși viziunii elevilor asupra rostului anilor petrecuți în școală. Legarea școlii de viață are deci implicații adînci în întregul proces de învățămînt : în conținut, în metode, în sistemul de apreciere și notare, în formele de organizare a activității didactice.

Un alt aspect al legării școlii de viață îl constituie cultivarea capacității elevilor de a participa cu eficiență la principalele acțiuni ale poporului nostru pentru construirea societății socialiste. Este vorba atît de existența unor deprinderi practice, cît și de capacitatea de integrare, încă de pe băncile școlii, în viața socială activă. Acest aspect dă o viziune mult mai largă asupra conceptului de legare a școlii de viață.

În condițiile în care toți tinerii țării noastre vor frecventa școala cel puțin o perioadă de zece ani, aceasta are obligația socială de a le deschide cît mai multe căi de contact cu viața, cu multiplele probleme pe care le ridică munca și lupta întregului popor pentru edificarea socialismului. Se impune de aceea, ca practica și cercetarea pedagogică să perfecționeze vechile forme de participare a tineretului la viața socială a țării și să descopere altele noi. Tendința care se constată uneori în practica unor școli, ca și a organizațiilor de copii și tineret, din unele locuri, de a restrînge activitatea elevilor la dimensiunile clădirii și curții școlare are consecințe negative asupra pregătirii acestora pentru viață. O astfel de practică creează un mediu artificial de dezvoltare, limitează preocupările, sfera de interese.

Trebuie să recunoaștem un fapt : în condițiile creșterii bunăstării materiale a întregului popor, a grijii părinților atît față de instrucția copiilor, cît și față de satisfacerea dorințelor lor, timpul celor mai mulți copii și adolescenți se împarte în trei : ore de învățătură, ore de distracție și ore de somn. Dintr-un motiv sau altul familia oferă copiilor tot mai puține posibilități de participare la muncă în timpul perioadei de învățătură. În aceste condiții crește rolul școlii și al organizațiilor de copii și tineret în acțiunea de călire fizică și spirituală a tinerei generații ; acestora le revine sarcina de a pune tineretul cît mai des în situația de a munci, de a depune efort, de a avea răspunderi. Instrucția singură, oricît de bogată și bine realizată, nu poate asigura formarea unui constructor activ al socialismului și comunismului. Un om activ pe plan social se formează prin activitate socială începută la vîrsta pionieriei, continuată și dezvoltată în adolescență.

Legarea școlii de viață are deci nenumărate aspecte care se cer dezbătute, clarificate și, mai ales, aplicate. A asigura modernizarea școlii noastre înseamnă a rezolva problema legării ei de trebuințele societății socialiste multilateral dezvoltate.

CÎTEVA ZILE PÎNĂ LA DESCHIDEREA CURSURILOR

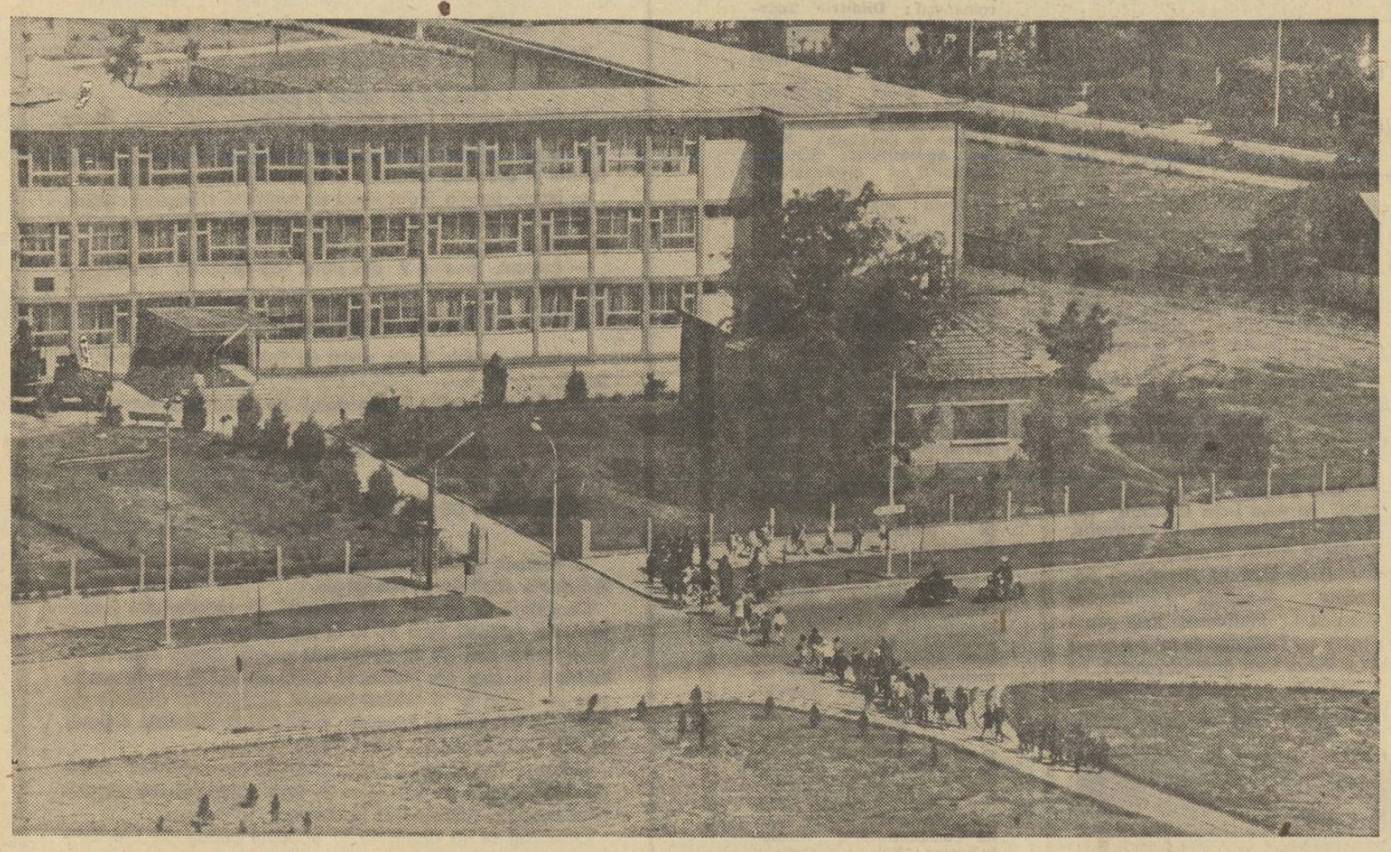

Școlile bătmărene sînt gata să-și primească elevii. Printre ele, și acest liceu care funcționează într-o clădire nouă modernă.

Despre reparații, despre hărnicie și despre vecini care nu se aseamănă

Școlile din Rîmnicul Sărat cunosc, în aceste zile, o activitate intensă de pregătire în vederea deschiderii noului an. Buni gospodari, rîmnicenii s-au străduit să asigure din vreme condițiile cele mai bune procesului de învățămînt. Și, în mare măsură, au izbutit, datorită sprijinului organelor locale de partid și de stat, datorită hărniciei cu care au muncit.

Liceul „Ștefan cel Mare" este primul obiectiv pe care-l vizităm. Măsurile necesare pentru deschiderea noului an școlar fiind luate din vreme, totul e terminat: reparații, curățenie, transformarea instalației electrice etc. Numai că, după cum ne spune prof. Vasile Uță, directorul adjunct, întreg colectivul școlii se teme că foarte curînd reparațiile vor trebui luate de la capăt. Aceasta, pentru că proiectantul — D.S.P.A.C. Ploiești — a plasat instalațiile de încălzire și apă sub mozaicul coridoarelor, fără guri de control. Cînd s-a spart în iarnă o țeavă, au trebuit făcute sondaje, prin spargerea mozaicului în destul de multe locuri, ca să se descopere în sfîrșit locul defecțiunii. Acum, gospodarii școlii se tem de un nou accident al instalației, ceea ce ar pune din nou această costisitoare ghicitoare... Păcat de clădirea asta nouă!

Obiectivul următor este Liceul „Alexandru Vlahuță". Edificiu impresionant, bază materială bine pusă la punct. Aici, 98 la sută din lucrări (reparații, mobilier, instalație sanitară etc.) au fost terminate încă de la 15 iulie. „Statul major" al școlii, reprezentat prin director și adjuncții săi, a organizat meritoriu activitatea de pregătire pentru deschiderea cursurilor. Admirăm baza sportivă a liceului, încadrată de alei cu splendide exemplare de foioase, realizată în cursul acestei vacanțe prin munca patriotică a elevilor și a părinților lor.

Școala generală nr. 2 a necesitat anul acesta reparații capitale în valoare de 200 000 lei: revizuirea întregii tîmplării, lambriuri pentru toate clasele, sobe de teracotă, parchete etc. Reparațiile sînt terminate, dar Întreprinderea de gospodărie orășenească, cu care au fost contractate lucrările, le-a cam tărăgănat și, cînd s-a apucat de ele (destul de tîrziu), le-a făcut foarte în grabă. Așa se face că zugrăvelile interioare se coșcovesc de pe acum... Merge greu și curățenia, pentru că o face o singură persoană — îngrijitoarea — iar un om are forțe limitate, oricîtă bunăvoință ar dovedi.

În orașul Bistrița vizităm Liceul nr. 1, un liceu mare, cu secții în limbile română și germană. Fațada este proaspăt văruită, dar pe lîngă celelalte ziduri sînt înălțate încă schele. Cauza? Hotărîrea de a se atribui fonduri pentru aceste lucrări a fost luată de consiliul popular județean tîrziu, după repetatele intervenții și insistențe ale școlii.

În interior, lucrările de curățenie au fost încheiate. Personalul de serviciu face ultimele retușuri (ceruit, lustruit etc.) În laboratoare s-au adus noi aparate și materiale pentru experiențe, au fost reparate și recuperate cele existente. La cantină s-au făcut provizii și se pregătesc conservele pentru iarnă.

Înainte de a părăsi școala, aflăm că profesorul Liviu Gubeș, de curînd întors cu elevii săi dintr-o expediție montană, a venit, ca în fiecare vară, cu rucsacul plin de piese pentru laboratorul de biologie. Profităm de acest prilej ca să-l felicităm pentru splendida grădină botanică pe care a realizat-o în curtea liceului, precum și pentru excelentul său laborator de biologie.

„Ireproșabil" este termenul cu care am putea califica felul în care Liceul nr. 2 din Bistrița s-a pregătit să-și primească elevii. Școala, bine reparată, strălucește de curățenie. Băncile și parchetul sînt lustruite, clasele aerisite, ferestrele curate. Materialul didactic? A fost pus la punct în întregime. Scriptele școlare? De asemenea. Cataloagele, registrele matricole, carnetele de elevi, jurnalele de clasă au fost aduse încă de la începutul lunii august. Programele? Directorul, tovarășul David Gălățeanu, ține o evidență riguroasă a celor care i-au sosit și a celor care urmează să-i mai parvină. Manualele școlare sosite pînă în prezent sînt și ele stocate în școală, sortate pe clase și pe profesori. Profesorii verifică situația circumscripțiilor școlare din care provin elevii liceului, studiază programele și manualele.

Impresia generală: hărnicie, seriozitate, simț al datoriei.

Aceeași impresie la Liceul din Vatra-Dornei. O clădire nouă, sobră, curată. Pe coridoarele proaspăt zugrăvite, plante exotice, ghivece cu flori. La ferestre, perdele albe. O atmosferă plăcută și reconfortantă de casă nouă, pregătită să primească oaspeți.

Discutăm cu cei doi directori adjuncți, prof. Arcadie Pața și prof. Valentin Moraru. După cum ne informează aceștia, pregătirile pentru deschiderea în condiții bune a cursurilor noului an școlar au început încă de la 1 iunie. Angajîndu-se doar un singur muncitor calificat pentru mici reparații, tencuieli etc. și folosindu-se, în rest, forțele proprii ale școlii, s-au realizat economii de aproximativ 50 000 lei. La sfîrșitul lunii iulie, lucrările de reparații și curățenie erau, în cea mai mare parte, încheiate. Internatul, cu cele o sută de locuri ale sale, este și el gata să-și primească oaspeții. Un boyler mare, recent instalat, va asigura elevilor posibilitatea de a face zilnic dușuri cu apă caldă.

În școală au sosit primele seturi masive de programe și manuale, iar profesorii, abia întorși din concediu, au și început să le cerceteze. O preocupare deosebită în aceste momente din preajma deschiderii cursurilor se manifestă pentru elevii care vor începe școala la șase ani. Învățătorii le fac vizite la domiciliu, poartă discuții cu ei și cu părinții lor. La alt nivel și în alt mod, au fost purtate discuții cu elevii cursurilor serale, cu atît mai mult cu cît, începînd din acest an, pe lîngă clasele IX-XII, la cursul seral al liceului vor lua ființă și clasele V-VIII.

Vizităm și alte școli din Vatra Dornei. Excelent ni se prezintă Școala generală nr. 2. Pereții proaspăt zugrăviți, dușumelele și băncile lustruite, florile, tablourile de pe pereți — totul respiră curățenie și prospețime, totul vorbește de o grijă gospodărească.

Ca și în alte școli, cea mai mare parte a programelor și manualelor au sosit. (Deschidem aici o mică paranteză pentru a menționa că în raidul nostru am constatat pretutindeni, în ceea ce privește manualele și programele, aceeași situație. Toate titlurile expediate prin inspectoratele școlare au și ajuns în școli).

Vorbindu-ne despre munca pe care au cerut-o toate pregătirile făcute în această școală, directorul ei, profesorul Istrate Gherman, ține să menționeze neapărat și numele unor învățători și profesori care au dat o substanțială mînă de ajutor la pregătirea deschiderii cursurilor. Îi amintim: Felicia Olaru, Costache Maximiu, Elena Aldea, Liviu Popa.

Ne-a plăcut ce am văzut la Școala generală nr. 2. Ne-a plăcut însă mai puțin — mult mai puțin — ce am văzut la vecini, la Școala generală nr. 1.

Pe timpul verii, la această școală a funcționat o bază turistică cu 120 de locuri. Înainte de orice, directorul Lazăr Lungu ne-a arătat un registru în care au fost consemnate cuvintele de mulțumire și impresiile celor peste 5 000 de excursioniști care s-au perindat prin școală în timpul vacanței. Colective din Focșani, Brașov, Arad, Maramureș sau Dîmbovița au apreciat în termeni elogioși ospitalitatea gazdelor.

Dar vacanța ia sfîrșit, elevii și profesorii turiști se întorc în localitățile lor, iar Școala generală nr. 1 a rămas să-i primească pe elevii săi. Numai că, din păcate, pare prea puțin pregătită pentru aceasta. Într-o clasă am văzut bănci scîlciate puse claie peste grămadă. O alta era goală („abia s-au scos paturile" — ni s-a spus). Celelalte clase erau „încuiate" și directorul s-a scuzat că nu le poate deschide, iar noi am presupus ce am putea vedea înăuntru după aspectul general al școlii.

Aflăm că la 15 iunie s-au făcut investiții de 19 000 lei pentru repararea și întreținerea acestui local. Banii au fost cheltuiți, școala a fost reparată și văruită, transformată în bază turistică și... adusă în scurtă vreme în situația de la început. Acum ar fi nevoie de alți bani, pentru alte lucrări de întreținere și reparații. Deocamdată, impresia generală este de școală neîngrijită care ar trebui supusă unor lucrări de reparație capitală.

Atenție! Nu mai sînt decît cîteva zile!

Toamna, cînd se numără... sălile de clasă

La vremea cînd se apropie începutul anului școlar vine sorocul numărării noilor săli de clasă atît de mult așteptate de elevi și de cadrele didactice.

Ca în fiecare an, și în anul acesta au fost alocate construcțiilor școlare importante fonduri din bugetul statului. Un număr sporit de clase — aproximativ 3 000 — au fost planificate a fi date în folosință, alăturîndu-se miilor de școli existente, sporind zestrea învățămîntului românesc.

Printre construcțiile noi gata să-și primească elevii sînt unele școli din Arad, Bihor, Constanța, Hunedoara, Bistrița-Năsăud și alte județe. Dar, din păcate, trebuie spus de la început că stadiul general al construcțiilor școlare este nesatisfăcător. Din datele existente în momentul efectuării raidului nostru reieșea că numai 50 la sută din numărul sălilor de clasă planificate se aflau într-o situație mai avansată și nici acestea n-au fost predate toate în timp util pentru a putea fi mobilate și dotate cu aparatura necesară, în așa fel încît la începutul anului școlar cursurile să poată începe în cele mai bune condiții.

Iată-ne la una din construcțiile planificate pentru acest an: Școala generală nr. 1 din Rîmnicul Sărat. După cum sîntem informați, aici a fost planificată construirea unei școli cu 16 săli de clasă. S-a făcut finanțarea, a fost întocmită documentația, s-a deschis frontul de lucru. Asta cu mult timp în urmă. Ce se întîmplă însă acum la fața locului? Deocamdată, parterul e ridicat în roșu. Mai lipsește un etaj. În curte ciment, sticlă, cărămizi, cabluri de diferite dimensiuni, moloz, cuie și tot ce vrei. Lipsește un lucru esențial: mîna de lucru calificată. Construcția, zice-se, trebuia terminată la 1 septembrie 1969. Dar cu un meșter și cu cinci lucrători, nu știm dacă lucrurile nu vor arăta la fel și la iarnă și chiar și-n primăvara anului viitor.

Ar fi de dorit ca forurile județene să intervină la conducerea întreprinderii amintite, altcum celor de la Școala generală nr. 1 o să le ningă pe vatră. Și nu-i de loc bine!

Imaginea, de loc îmbucurătoare, pe care am întîlnit-o la Rîmnicul Sărat, poate fi întîlnită și în alte părți. Slaba organizare a muncii pe unele șantiere, aprovizionarea necorespunzătoare cu materiale de construcții, tărăgănarea unor lucrări prealabile deschiderii frontului de lucru nu au fost sesizate la vreme. Se socotea că mai este timp. Acum însă, toamna, cînd se vede rodul muncii, cînd termenul de predare se apropie vertiginos, motivele „obiective", justificările, nu pot să remedieze situația. Și n-o poate remedia nici munca în asalt, generatoare de lucrări de mîntuială și de proastă calitate.

La începutul lui septembrie nici una din școlile care se construiesc în București nu era gata. Și este vorba de 8 noi școli generale și două licee. În ceasul al doisprezecelea au fost mobilizate toate forțele. Constructorii nu mai prididesc cu asigurările că la 15 septembrie totul va fi gata. Ne vine cam greu să credem. Și chiar dacă vor fi gata, cînd se va monta mobilierul? Cînd se va realiza acea atmosferă propice bunei desfășurări a procesului de învățămînt?

O situație nesatisfăcătoare în domeniul construcțiilor școlare se manifestă și în județele Bacău, Iași, Suceava, Botoșani, Covasna, Olt, Vrancea. Ce este mai rău e că din totalul sălilor de clasă planificate pentru acest an, aproximativ 100 sînt în stadiu de fundații. Cînd vor fi gata acestea este inutil să ne mai întrebăm.

Situația de pe șantierele școlare ne îndreptățește să atragem atenția acum asupra activității din anul viitor. Urmărirea permanentă a mersului lucrărilor, colaborarea strînsă între constructor și beneficiar sînt condiții absolut necesare obținerii unor rezultate pe măsura eforturilor pe care le face statul pentru finanțarea construcțiilor școlare.

Daruri noi pentru laboratoare și „dar"—urile lor

Materialele didactice — existente în acest început de an în valori și cantități mai mari decît în anii precedenți — laboratoarele și atelierele școlilor au fost livrate și contractate de către inspectoratele școlare, pînă la 30 august, în proporție de 70 la sută. Inspectoratul județului Arad, de pildă, a efectuat în acest scop contracte în valoare de 1 768 000 lei, din care a plătit, pentru materialul recepționat, 1 099 600 lei. Nu s-au ridicat obiecțiuni nici în legătură cu respectarea termenelor contractuale, nici în ceea ce privește calitatea materialului didactic livrat. Sumele rămase nechelțuite pînă la data menționată reprezintă valori materiale cu termene de livrare pînă la sfîrșitul anului financiar.

De la sediul inspectoratelor, unde au fost păstrate, în general, în depozite corespunzătoare (cu unele excepții, ca de pildă cele din județele Sibiu sau Caraș-Severin, unde nu s-au putut găsi magazii încăpătoare potrivite acestui scop), materialele didactice au fost distribuite școlilor în funcție de necesitățile acestora, astfel încît de la începutul anului școlar să poată fi folosite în cadrul lecțiilor.

Dar... din păcate și aici este un „dar". Nu întotdeauna se manifestă suficientă grijă față de felul cum sînt transportate materialele didactice și față de starea în care ajung în școli. Deseori profesorii se plîng că primesc aparate deteriorate, cu piese incomplete. Și se plîng și inspectoratele, pentru că nu o dată lipsa de grijă pornește încă de la întreprinderile producătoare. Întreprinderea „Reactivul", de exemplu, a trimis inspectoratelor substanțe chimice în flacoane mari, care ajung pînă la 10 kg. În afara faptului că acestea sînt foarte greu de mînuit, împărțirea cantităților pe școli, după necesarul stabilit, prezintă pericolul de accidente și necesită ambalaje și aparatură specială.

La preocupările manifestate pe plan central pentru dotarea școlilor cu materiale didactice noi, moderne, necesare învățămîntului în viitorul an școlar, trebuie să asociem, apreciind-o ca deosebit de pozitivă, preocuparea unor colective didactice pentru repararea, recondiționarea și confecționarea de materiale didactice cu mijloace proprii. Demnă de laudă este în acest sens munca unor profesori de la diferite școli și licee din țară, cum ar fi a celor de la Liceul din Sebeș, de la Școala generală din Sibot, de la Liceul „Gheorghe Lazăr" din Sibiu, de la Liceul nr. 1 din Mediaș. La Liceul din Cîmpeni, un tînăr profesor, ajutat de elevii săi, a realizat cu mijloace locale un modern laborator audio-vizual, de o tehnicitate fără cusur.

Mulți profesori se găsesc în această perioadă în laboratoarele sau atelierele școlare, făcînd ultimele retușuri la aparate. La Liceul nr. 2 din Bistrița, bunăoară, l-am întîlnit, în laboratorul de fizică, pe profesorul Tiberiu Toma, care efectua lucrări de adaptare a unor ampermetre pentru experiențele pe care și-a propus să le facă în acest an școlar. În legătură cu acestă lucrări de adaptare, transmitem pe această cale către I.M.D. rugămintea unor profesori ca aparatele de laborator să fie astfel elaborate încît să permită efectuarea unor experiențe cît mai complexe și cît mai ample, precum și o altă idee, aparținînd inspectorului general al județului Bistrița, prof. Leon Hogiu, aceea ca diferitelor aparate dispersate, unitățile producătoare de material didactic să le substituie truse complexe, cuprinzătoare, care să permită efectuarea tuturor experiențelor solicitate de programele școlare ale unei discipline.

Merită să facem o mențiune deosebită pentru inițiativa inspectoratului școlar al județului Hunedoara, care a creat un atelier mobil de reparat, încadrat cu tehnicieni și specialiști. În timpul vacanței, acest atelier, urmînd prevederile unui riguroș program, a trecut din școală în școală, și, cu sprijinul profesorilor de specialitate, a efectuat toate lucrările de recuperare și recondiționare a materialului didactic.

E o inițiativă care ar putea fi preluată și de alții...

Cadre și încadrări

O acțiune de larg interes în această perioadă în preajma deschiderii cursurilor a constituit-o asigurarea școlilor cu necesarul de învățători și profesori. Inspectoratele școlare și-au întocmit evidența posturilor și a catedrelor rămase libere în vederea numirii suplinitorilor. În general operația a mers bine, dar s-au întîmpinat și unele dificultăți.

O bună parte din aceste dificultăți s-au datorat modului neunitar în care au fost transmise județelor datele și informațiile despre noile repartizări. Într-adevăr, copiile dispozițiilor de repartizare nu au fost transmise în mod centralizat, ci de către secretariatul fiecărei facultăți în parte, ceea ce a făcut ca de la aceeași instituție de învățămînt superior să se primească în mai multe rînduri plicuri cu dispoziții de repartizare. Apoi, unele facultăți au trimis copiile dispozițiilor de repartizare direct școlilor, lipsind astfel inspectoratele de posibilitatea de a cunoaște la timp absolvenții repartizați în județele lor.

Tabelele cu absolvenții repartizați fiecărui județ trimise de Direcția generală a organizării învățămîntului de cultură generală au sosit la inspectorate abia în jurul zilei de 20 august, iar în unele locuri (de exemplu la Arad) nici pînă atunci. Mai rău este că aceste tabele au fost uneori incomplete (fapt dovedit de împrejurarea că la unele inspectorate școlare, cum este, de pildă, cazul județului Timiș și al altor județe s-au primit și copiile dispozițiilor de repartizare ale unor absolvenți care nu figurau în respectivele tabele). S-au semnalat, de asemenea, tot în județul Timiș, ca și în județul Caraș-Severin, duble repartizări pe aceeași catedră (un absolvent de universitate și un absolvent de institut pedagogic de 3 ani) sau repartizări pe catedre inexistente.

Cu toate aceste dificultăți, inspectoratele au reușit, în general, să stabilească o evidență a cadrelor și a catedrelor și să ia măsuri pentru acoperirea tuturor posturilor vacante, precum și pentru asigurarea condițiilor necesare pentru ca noii învățători și profesori să poată desfășura de la început o muncă de calitate. Astfel, știind că pentru anul școlar 1969—1970 i-au fost repartizați 131 de absolvenți ai instituțiilor de învățămînt superior, 70 de învățători și 30 de educatoare, inspectoratul școlar al județului Hunedoara a luat, cu sprijinul consiliilor populare, măsurile necesare pentru cazarea acestora, pentru a le asigura servirea mesei la un preț convenabil, ca și pentru achitarea indemnizației de instalare imediat după prezentarea noilor cadre la post. Constatînd totodată că după repartizarea absolvenților au rămas vacante unele posturi și catedre, inspectoratul județean Hunedoara a luat măsuri pentru încadrarea acestora cu suplinitori, avînd, în cea mai mare parte, calificare corespunzătoare sau fiind în curs de calificare.

La fel, inspectoratul școlar al județului Sibiu, căruia i-a fost repartizat un lot de 154 tineri absolvenți, din care 80 de profesori, 43 de învățători și 31 de educatoare, a întocmit o evidență a posturilor rămase vacante și a pregătit lucrările de detașare și numire a suplinitorilor.

Toate măsurile pozitive pe care le-am amintit aici converg către același scop: încadrarea școlilor cu personal didactic corespunzător și asigurarea unor condiții optime pentru buna desfășurare a muncii acestuia încă de la deschiderea cursurilor. Nota valorii lor? Ne-o va da prima zi de curs și întregul an școlar care ne așteaptă.

Raid realizat de CONST. RĂDOI, OCTAVIAN BUZESCU, MIRCEA IONEL și TRAIAN ISPAS.

O nouă clădire care împodobește plaiurile bihorene: Liceul din Marghita

„REALIZĂRILE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ROMÂNESC SÎNT DEMNE DE TOATĂ ADMIRAȚIA"

Convorbire cu Dr. Federico Garcia Capurro, ministrul învățămîntului și culturii din Uruguay

După cum se știe, dr. Federico Garcia Capurro, ministrul învățămîntului și culturii din Uruguay, a făcut, la invitația ministrului învățămîntului, o vizită în țara noastră.

La solicitarea unui redactor al „Gazetei învățămîntului", oaspetele a relatat pentru cititorii noștri unele aspecte ale învățămîntului din Uruguay și ale dezvoltării acestuia și a împărtășit cîteva impresii despre școala românească. Dr. Federico Garcia Capurro a spus, printre altele :

„În învățămîntul din Uruguay se proiectează, în prezent, mari transformări. Școala din țara noastră este împărțită în patru ramuri. Din 1867 completamente gratuită, ea a devenit obligatorie după ultima Constituție, din 1964.

Învățămîntul mediu cuprinde două compartimente completamente separate. Ca atare, după absolvirea școlii primare elevii trebuie să opteze, la vîrsta de 12 ani, între pregătirea de cultură generală și pregătirea profesională de tip tehnic secundar, fără a avea posibilitatea să treacă dintr-un tip de școală în altul decît dacă s-ar întoarce înapoi, începînd din nou studiile secundare. Acest sistem duce la formarea unei pături de „profesioniști cu gulere albe", aristocrați chiar dacă au o origine foarte modestă, și a altei pături, care nu are putința să pătrundă în învățămîntul superior. Firește că, în condițiile de astăzi, sistemul acesta nu mai corespunde nevoilor țării. Iată de ce am prezentat un proiect de reformă a învățămîntului care se va discuta în parlament. Proiectul are în vedere un învățămînt comun — considerat învățămînt fundamental, de bază — care îmbrățișează învățămîntul primar și primii trei ani ai învățămîntului liceal. De asemenea, ne propunem să creăm, la fel ca în România, licee specializate potrivit cu aptitudinile fiecărui tînăr și apoi un învățămînt universitar specializat, dar care să aibă o bază de cultură generală, aceeași pentru toți. Cred că învățămîntul superior trebuie să aibă o anumită autonomie în ceea ce privește partea pedagogică, dar, bineînțeles, să răspundă, ca și învățămîntul mediu, intereselor statului.

Pentru a elabora proiectul de reformă despre care v-am vorbit am consultat o documentație foarte bogată despre învățămîntul din toate țările lumii. Caracteristicile învățămîntului din România mi-au atras atenția în mod deosebit și sînt foarte bucuros că am avut posibilitatea de a-l cunoaște nemijlocit, cu atît mai mult cu cît între popoarele țărilor noastre există afinități de limbă și de cultură. Realizările învățămîntului românesc sînt demne de toată admirația. M-a interesat îndeosebi să cunosc organizarea învățămîntului liceal, a învățămîntului profesional și a învățămîntului superior, despre care cred că au adus o contribuție importantă la dezvoltarea pe care a cunoscut-o România în ultimii 15 ani. Grație generozității cu care am fost informat de specialiștii din învățămîntul românesc — și în primul rînd de ministrul învățămîntului, prof. univ. Miron Constantinescu — grație vizitelor făcute și convorbirilor purtate, mi-am putut da seama că învățămîntul din România se întemeiază pe promovarea valorilor, selecționîndu-se, prin sistemul examenelor, elementele cele mai capabile, aflate deasupra nivelului mediu obișnuit. În același timp, cei care rămîn la acest nivel mediu sau se află sub el formează de asemenea obiectul preocupărilor statului, dîndu-li-se posibilitatea să-și valorifice și ei toate aptitudinile, să-și creeze în viață o situație care să le dea satisfacție. Mi se pare, acesta un procedeu foarte democratic și care, totodată, ține seama de cerințele legate de progres, de dezvoltarea continuă a științei și tehnicii".

Venind pentru prima dată în România, dr. Federico Garcia Capurro a dorit să exprime, așa cum a declarat unor redactori ai Agenției române de presă „Agerpres" și ai Radioteleviziunii române, vii mulțumiri poporului român pentru ospitalitatea cu care a fost întîmpinat.

„În timpul vizitei în țara dumneavoastră — a spus oaspetele — mi s-a făcut onoarea de a fi primit de președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, cunoscut în America Latină — și deci și în Uruguay — pentru politica pe care o înfăptuiește în promovarea intereselor României, politică întemeiată pe egalitatea și respectul reciproc între toate țările. Vizitînd instituții de învățămînt superior și social-culturale, am fost profund impresionat de organizarea socială a țării dumneavoastră, de succesele dobîndite în toate domeniile, de echilibrul dintre scopurile fundamentale ale dezvoltării și posibilitățile diferitelor etape, de înaltul grad de responsabilitate patriotică al poporului român".

Ministrul învățămîntului și culturii din Uruguay a menționat în continuare că în România se dezvoltă artele, cultura, literatura, alături de industria grea, a construcțiilor, a bunurilor de consum, ca și a turismului, ținîndu-se seama de cerințele progresului tehnic, dar și de respectul pentru valorile trecutului și de tradițiile care alcătuiesc patrimoniul național.

În încheiere, dr. Federico Garcia Capurro a spus : „În spiritul mesajului pe care l-am transmis din partea președintelui Uruguayului, Pacheco Areco, președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, mulțumesc încă odată pentru posibilitatea ce mi s-a oferit de a vizita țara dumneavoastră, de a cunoaște îndeaproape realizările poporului român".

La 28 august s-a semnat un acord de colaborare culturală și științifică între guvernul Republicii Socialiste România și guvernul Republicii Orientale Uruguay. Din partea română acordul a fost semnat de prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, iar din partea uruguayană de dr. Federico Garcia Capurro, ministrul învățămîntului și culturii

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

nr. 7—8 iulie, august 1969

În sumar : La un sfert de veac de la eliberarea patriei de sub jugul fascist ; **George Văideanu :** Privire asupra pedagogiei contemporane românești ; **Dimitrie Todoran :** Cercetarea pedagogică și „modernizarea" învățămîntului ; **Ștefan Bîrsănescu :** Tradiție și inovație în istoria școlii românești ; **Stanciu Stoian :** Formarea unei gîndiri pedagogice socialiste în România ; **Nicolae Apostolescu :** Sistemul pregătirii și perfecționării personalului didactic din România ; **Ion Rizescu :** Conținutul educativ al învățămîntului de cultură generală ; **Vasile Bunescu :** Școala în plin proces de modernizare ; **Romeo Dăscălescu :** Experiență și experiment în cercetarea pedagogică ; **Vasile Nichita, Vasile Ștefănoiu :** Științele sociale, factor de bază în formarea concepției materialiste despre lume la elevi ; **Dumitru Salade :** Școala și problemele orientării profesionale a elevilor ; **Petre Bărbulescu :** Căile formării profilului spiritual al tinerei generații — obiectiv al cercetărilor socio-pedagogice ; **Ion Roman :** Umanismul școlii românești ; **Andrei Dancsuly :** Învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare în România socialistă ; **Dumitru Muster :** Colectivul de exeprimentare (eșantionul). Selecționare și mărime ; **Ovidiu Bădina, Fred Mahler :** Considerații sociologice cu privire la procesul integrării tineretului ; **Elena Georgescu :** Conținutul și structura școlii de 10 ani ; **Victor Țircovnicu :** Rolul social al cadrelor didactice ; **Ecaterina Csengeri, Ioan C. Voiculescu :** Stabilirea sistemului de cunoștințe de biologie în liceu ; **Emilia Constantinescu, Nicolae Stănescu :** Folosirea metodei modelării în procesul de învățămînt ; **Gheorghe Zapan :** Cibernetica pedagogică ; **Georgeta Munteanu :** Orientarea cercetărilor în domeniul instruirii programate în România ; **Efraim Fischebein, Ileana Pampu și Ion Mânecat :** Predarea unor noțiuni de probabilitate în școala generală ; **A. Berinde, L. Lauf, I. Schorle :** Mașina „Vercon" în sprijinul modernizării procesului de învățămînt ; Pedagogi din alte țări despre învățămîntul românesc ; Profiluri ; Critică și Bibliografie ; Note de lector.

„GAZETA MATEMATICĂ"

A apărut recent nr. 7/1969 al „Gazetei matematice", seria A. În sumar : **A. Cochină :** „Asupra definiției elementului de arie", **Șt. I. Gheorghiță :** „Probleme ale mecanicii contemporane", **N. Mihăileanu :** „Despre alegerea reperului în rezolvarea problemelor de geometrie diferențială" ; **D. Radu :** „Spații topologice și continuitate" ; **N. N. Teodorescu :** „Sume și produse de spații topologice" ; **R. Dejaiffe :** „Reflecții asupra matematicii de azi" ; **V. Ștefănescu :** „Sesiunea națională de comunicări științifice a Institutului de științe pedagogice" Revista cuprinde, de asemenea, probleme propuse spre dezlegare.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

ORADEA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Catedra de Teorie și jocuri sportive

— lector, poziția 1 din statul de funcțiuni, disciplina : Teoria și metodica educației fizice școlare.

— lector, poziția 4 din statul de funcțiuni, disciplina Igiena, control și asistență medicală și Cultură fizică medicală.

— lector, poziția 5 din statul de funcțiuni, disciplina : Volei.

— lector, poziția 6 din statul de funcțiuni, disciplina : Handbal.

— asistent, poziția 9 din statul de funcțiuni, disciplina : Baschet.

Catedra de Sporturi individuale

— lector, poziția 1 din statul de funcțiuni, disciplina : Atletism.

— asistent, poziția 9 din statul de funcțiuni, disciplina : Gimnastică.

— asistent, poziția 8 din statul de funcțiuni, disciplina : Atletism.

FACULTATEA DE MATEMATICĂ
Catedra de Pedagogie

— asistent, poziția 4 din statul de funcțiuni, disciplina : Psihologia copilului și Pedagogie.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului, str. Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 de zile (pentru asistenți 15 zile) de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia, participarea la concurs.

Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere.

Pionieria, cadru pentru o largă activitate practică a copiilor

(Urmare din pag. 1-a)

mările materiei dirijate de om. Tinerilor naturaliști și geografi excursiile le dezvăluie laboratorul viu al vieții așa cum nu o poate face nici o lecție. Bicazul sau Porțile de Fier, lanurile cooperativelor agricole de producție, munții, dealurile, apele nu mai rămîn astfel simple date ale unor lecții obișnuite, ci se constituie în imagini concrete care se fixează în mintea și inima pionierilor ca impulsuri ale dragostei de patrie și ale mîndriei naționale.

S-a constatat deseori că în unitățile de pionieri în care copiii participă la activități practice diversificate după vîrstă și interese, situația lor la învățătură este dintre cele mai bune. Gîndirea lor prinde aripi, dobîndesc deprinderi practice, își șlefuiesc comportamentul. Acolo unde pionierii lucrează în cercuri bine îndrumate, unde scot o revistă (astăzi avem zeci de unități cu reviste proprii în fiecare județ), unde participarea lor la concursuri pe diferite teme este stimulată, se realizează o creștere multilaterală a personalității lor, așa încît se poate spune că succesul la învățătură este direct proporțional cu angajarea și antrenarea elevilor în activități extradidactice creatoare, care le plac și le aduc satisfacții. Dar și situația inversă a putut fi constatată la unele detașamente și unități. Viața neînsemnată din afara clasei, monotonia sau sărăcia activităților din timpul liber s-au soldat cu rezultate nesatisfăcătoare la învățătură, cu pasivitate sterilă, cu indiferență față de problemele mari ale vieții.

Anul școlar care începe în curînd trebuie să ducă la întărirea activităților practice din cadrul pionieriei, să deștepte și să dezvolte larg interesul copiilor pentru muncă. Mulți creatori din toate domeniile declară că traiectoria vieții lor a fost determinată în copilărie, de flacăra unor preocupări care au mijit în cercul de elevi sau în laboratorul unde au zăbovit pînă la miezul nopții, ca în lumea fermecată a celor mai îndrăznețe visuri. Să nu uităm că dintre participanții de astăzi la concursul pionieresc „Minitehnicus" trebuie să se ridice cei care vor semna peste cîțiva ani actul de naștere al unei prestigioase invenții românești sau tomul tradus în multe limbi al unei valoroase cercetări științifice și să le creăm de pe acum toate condițiile pentru a ajunge asemenea creatori. Și de egală însemnătate este de a ne aduce contribuția la formarea fiecărui copil ca om capabil, destoinic, apt pentru o activitate creatoare în epoca minunată pe care o trăim, caracterizată prin documentele Congresului al X-lea ca fiind epoca creșterii competenței fiecăruia și a eficienței muncii tuturora.

Pionieria oferă un cadru larg pentru realizarea acestei sarcini. Valorificînd posibilitățile pe care ni le oferă activitățile extrașcolare cu caracter de utilitate socială vom putea spune cu satisfacție că avem mii de unități pionierești care își aduc contribuția la înfrumusețarea comunelor, la îngrijirea parcurilor, combaterea dăunătorilor, plantarea puieților, cultivarea florilor, construirea de baze sportive etc. Dincolo de foloasele materiale imediate, astfel de activități sădesc în inimile copiilor înaltul sentiment al îndatoririlor obștești, rîvna de a participa activ la viața țării.

Exemplele ce învederează modalitățile prin care pionieria contribuie la legarea învățăturii de pulsațiile puternice ale vieții se pot multiplica. Și în anul școlar care începe peste cîteva zile Consiliul Național al Organizației Pionierilor va iniția acțiuni largi, de natură să permită atragerea masivă a copiilor în activități practice menite să lege învățămîntul de viață — concursul „Minitehnicus", concursurile de aeronavo-rachetomodele, de radio-amatori, de carturi, expedițiile „Cutezătorii", „Ștafeta iscusinței", „Căutătorii de comori" etc. Este de cea mai mare importanță ca, la nivelul unităților și detașamentelor, această activitate complementară școlii să fie just dozată, diversificată și organizată în chip cît mai atractiv, astfel încît să capteze interesul copiilor, să-i entuziasmeze, creînd climatul pasiunii față de studiu și față de munca practică. Transferul acestor achiziții în procesul de învățămînt va fi, în acest mod, masiv, pregătind copilul pentru viața socială, oferindu-i instrumentul învățăturii la un nivel ridicat, atins prin acțiunea fecundantă a pionieriei.

Educației intelectuale realizate în procesul de învățămînt, activitatea pionierească este chemată să-i adauge dimensiunea afectivă și volitivă, experiența de viață. În felul acesta cunoștințele vor fi nu numai înțelese, dar și simțite, iar ideile se vor transforma în mobiluri ale acțiunii, în forțe mobilizatoare ale îndrăznelii și originalității în gîndire. Pe această cale vom răspunde sarcinilor care ne-au fost trasate de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, de a contribui la antrenarea întregului tineret la învățătură, la muncă, la intensă activitate obștească, de a pregăti pentru viață tînără generație. Strînsa conlucrare între școală și Organizația Pionierilor corespunde tocmai acestei valoroase finalități.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

PITEȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE MATEMATICĂ

1 post conferențiar, catedra de matematică, la disciplina analiza matematică, poziția 1 ;

FACULTATEA DE ȘT. NATURALE

1 post conferențiar, catedra de șt. naturale, la disciplina zoologia vertebratelor, poziția 3 ;

FACULTATEA DE FILOLOGIE

1 post lector, catedra de limbi străine, la disciplina limba latină, poziția 3.

1 post asistent, catedra de limbi străine, la disciplina limba franceză, poziția 5.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Pitești, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, partea a III-a, o cerere de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice din învățămîntul superior, publicat în colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Pitești, la 2 luni de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial

REȚINEȚI!

Abonamentele pe trimestrul IV la revista „EDUCAȚIA PIONIEREASCĂ" se pot face în mod excepțional — pînă la data de 8 octombrie 1969 la oficiile P.T.T.R. și factorii poștali.

Revista, consecventă pe linia asigurării unei lecturi de înaltă competență și maximă eficiență, începe acest an școlar cu un grup lărgit de colaboratori de prestigiu și cu o arie vastă de teme în măsură să intereseze pe comandantul de pionieri ca intelectual și educator.

Costul unui abonament pe 3 luni — 9 lei.

Spre a evita aglomerația, nu lăsați pentru ultimele zile ale vacanței sau primele zile de școală aprovizionarea cu rechizite școlare.

Librăriile și magazinele cu raioane de specialitate vă oferă în permanență :

- **CAIETE, MACULATOARE, BLOCURI DE DESEN**
- **ALFABETARE ȘI VOCABULARE**
- **LINII ȘI ECHERE DIN LEMN ORI MATERIAL PLASTIC**
- **TEURI, FLORARE, COMPASE ETC.**
- **CREIOANE NEGRE ȘI COLORATE**
- **CERNELURI ȘI TUȘURI**
- **PIXURI CU PASTĂ ȘI STILOURI**
- **PENARE, PLANȘETE, PLACAJ ȘI GARNITURI**
- **IERBARE, GLOBURI TERESTRE**
- **GHIOZDANE ȘI SERVIETE ȘCOLARE DIN CARTON, PIELE SAU PVC de la 18 la 158 lei bucata**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1008 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 12 sept. 1969 | 4 pagini 25 bani

SUCCES ÎN NOUL AN ȘCOLAR

SUB CELE MAI LUMINOASE AUSPICII

Începutul unei noi etape de activitate școlară a prilejuit întotdeauna manifestarea unor profunde sentimente de bucurie, căci întotdeauna el a fost legat de năzuințele de viitor, întruchipate în tînăra generație. Astăzi, în pragul acestui an școlar, care se deschide sub semnul hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului, sîntem îndreptățiți mai mult ca oricînd să privim cu cea mai deplină încredere, cu cea mai deplină mîndrie destinele tineretului țării.

Urmînd șirul neîntrerupt al luptelor pentru libertate, independență și o viață mai bună, poporul nostru a înfăptuit, acum un sfert de veac, insurecția armată, pornind, sub conducerea înteleaptă a Partidului Comunist, pe drumul marilor realizări care cu fiecare treaptă străbătută se însumează pregătind asaltul spre o nouă treaptă, pentru atingerea celor mai înalte idealuri ale omenirii, întruchipate în societatea comunistă. Caracteristică principală a politicii marxist-leniniste a partidului nostru, grija față de om, față de dezvoltarea maximă a facultăților lui intelectuale și morale, care să-i permită participarea plenară la dezvoltarea societății și la făurirea propriei fericiri în era progresului științific, tehnic și cultural, a devenit centrul preocupărilor permanente, căreia îi sînt subordonate toate eforturile individuale și colective. Acesta este temeiul bine justificat al grijii neobosite și progresiv accentuate pe care partidul și statul nostru socialist o acordă învățămîntului și slujitorilor școlii, a căror valoroasă contribuție la ridicarea necontenită a nivelului de cultură și civilizație al întregului popor este unanim recunoscută.

Dezvoltarea și perfecționarea procesului de instruire și educare a tinerelor generații au înregistrat, cu deosebire în actualul cincinal, numeroase succese. În această perioadă, aproape fiecare început de an școlar a adus noi și importante elemente în dezvoltarea învățămîntului nostru în raport cu înaintarea rapidă a țării pe drumul construcției socialiste. Niciodată însă ca acum n-a fost exprimată cu atîta hotărîre și n-a fost antrenată atît de categoric voința colectivă în acțiunea de transformare înnoitoare a învățămîntului pe linia modernizării și perfecționării lui integrale, conform cu mărețele obiective care-și cer înfăptuirea în toate sectoarele vieții economice și social-culturale. Directivele C.C. al P.C.R. din aprilie 1968, Legea privind dezvoltarea învățămîntului și Statutul personalului didactic au precizat cadrul și au indicat direcțiile de dezvoltare pe o perioadă mai îndelungată a învățămîntului nostru, iar hotărîrile Congresului al X-lea al P.C.R. au mobilizat pe toți slujitorii școlii la o muncă plină de însuflețire pentru transpunerea în realitate a amplului program de măsuri menite să sporească aportul activității de instruire și educare la progresul nestăvilit și multilateral al societății noastre socialiste.

Sub aceste auspicii luminoase, la 15 septembrie școlile de toate categoriile, iar la 1 octombrie instituțiile de învățămînt superior îi vor primi sărbătorește pe cei peste patru milioane de elevi și studenți care, în clasele curate, în sălile de curs spațioase sau în laboratoarele bine utilate cu aparatură modernă, își vor însuși noi și noi cunoștințe necesare unei temeinice pregătiri pentru viață, pentru muncă.

În acest an, pe harta învățămîntului nostru a apărut un obiectiv nou: cele 10 200 de clase a IX-a care marchează trecerea la școala generală obligatorie de 10 ani, menită să asigure poporului nostru un mai înalt nivel de cultură generală, situînd România în rîndul țărilor fruntașe din acest punct de vedere. Numeroși absolvenți ai liceului se îndreaptă nu numai spre învățămîntul superior, dar și spre cele treizeci de specialități pentru care au fost instituite școlile de subingineri și spre școlile tehnice postliceale, iar mulți absolvenți ai școlilor generale către școlile profesionale sau ucenicia la locul de muncă, dezvoltate în acest an pe direcțiile pregătirii de cadre medii și muncitori calificați prevăzute în hotărîrile Congresului.

Organele învățămîntului, conducerile școlilor și ale instituțiilor de învățămînt superior, cu participarea activă a organelor și organizațiilor sindicale au făcut pregătiri intense pentru noul an școlar. S-a lărgit baza materială a învățămîntului prin construirea de noi localuri și săli de clasă și darea în folosință a noi locuri în

CONSTANTIN DRĂGULESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură

(Continuare în pag. a 2-a)

ORGANIZAȚIA DE PARTID DIN ȘCOALĂ

Cu deosebită satisfacție au luat cunoștință cadrele didactice de hotărîrea Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român prin care se acordă organizațiilor de partid din școli și facultăți dreptul de control asupra activității conducerii administrative în aplicarea liniei politice a partidului, a hotărîrilor și directivelor organelor superioare de partid și de stat. Este în practica partidului nostru de a studia atent fenomenele noi ce apar în procesul dezvoltării sociale în vederea luării celor mai corespunzătoare măsuri de continuă perfecționare a muncii de partid, de stat, a întregii societăți.

În perioada de după Congresul al IX-lea, organizațiile de partid din toate sectoarele de activitate au cunoscut o puternică dezvoltare. Ele au primit un număr de noi membri de partid și și-au îmbunătățit conținutul muncii politico-organizatorice, afirmîndu-se tot mai puternic ca forță politică conducătoare. Același proces de dezvoltare și maturizare l-au cunoscut și organizațiile de partid din instituțiile de învățămînt. În prezent, în numeroase colective școlare, peste 50 la sută dintre profesori și învățători poartă înaltul titlu de membru de partid, iar organizațiile de bază din școli au la activul lor o rodnică activitate.

Modificările și completările aduse Statutului partidului reflectă schimbările survenite în structura sa ca urmare a îmbunătățirii administrativ-teritoriale a țării, a perfecționărilor ce au fost aduse activității de partid după Congresul al IX-lea și Conferința Națională, grija ce se manifestă pentru precizarea în continuare cu mai multă claritate a atribuțiilor organelor și organizațiilor de partid în conducerea complexului proces de edificare a socialismului.

În cazul organizațiilor de partid din școli, noile atribuțiuni ce li s-au acordat consfințesc, pe de o parte, experiența pe care au acumulat-o, capacitatea lor de influențare a maselor, gradul de maturitate la care au ajuns și care le face capabile să-și asume dreptul de control asupra conducerii administrative. Pe de altă parte, aceste atribuțiuni, creîndu-le posibilități mai largi de acționare în mobilizarea factorilor instructiv-educativi din unitățile școlare, ridică în fața lor mari răspunderi cu privire la înfăptuirea politicii partidului și statului nostru în domeniul învățămîntului public. Cu alte cuvinte, organizațiile de partid din școli au, în noile condiții, posibilități, dar și responsabilități sporite în ceea ce privește modul de organizare și desfășurare a întregii munci politico-ideologice și organizatorice, în ceea ce privește calitatea și eficacitatea acesteia. Ele sînt chemate să determine, pe această cale, o și mai mare efervescență în rîndul cadrelor didactice, în frunte cu comuniștii, o preocupare mai susținută față de munca instructiv-educativă, în vederea ridicării întregii activități școlare la un nivel tot mai înalt, în pas cu evoluția societății noastre socialiste. Măsurile luate au în vedere creșterea muncii de partid din instituțiile de învățămînt la nivelul cerințelor și exigențelor noii etape deschise de istoricele hotărîri ale recentului Congres. Ele se înscriu pe linia îmbunătățirilor aduse modalităților prin care își exercită partidul rolul său de conducător în societate, de factor politic fundamental, de forță conducătoare a națiunii socialiste române.

Acordarea dreptului de control organizațiilor de partid din învățămînt reprezintă totodată o concretizare a sarcinilor trasate organelor și organizațiilor de partid prin Rezoluția Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român, prin care li se cere să asigure conducerea politică a tuturor sectoarelor vieții sociale. *„Nu trebuie să existe nici un domeniu* — se spune în acest document — *în care să nu se exercite controlul și îndrumarea politică și ideologică a partidului"*.

După cum se știe, conducerea partidului, secretarul său general — tovarășul Nicolae Ceaușescu — acordă o deosebită apreciere rolului cadrelor didactice, contribuției aduse în opera de construcție socialistă de învățători și profesori, cel mai numeros detașament al intelectualității țării noastre. Oamenii școli sînt slujitori pasionați ai nobilei instituții care este școala, chemată să îndeplinească rolul de factor principal de educație a cetățenilor, a întregii societăți din epoca noastră, principalul canal de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și formare a tinerei generații. Așa cum se arată în Raportul prezentat la Congres, școala trebuie să dea societății *„atît buni specialiști, cît și cetățeni înaintați, cu un orizont larg, cu spirit de inițiativă, cu o minte receptivă la tot ce e nou și avansat, cu un înalt spirit de responsabilitate față de îndatoririle sociale"*.

Din aceste prevederi programatice se desprinde, ca primă preocupare a organizațiilor de partid din școli, sarcina de a asigura, împreună cu conducerile școlilor, continua îmbunătățire a conținutului procesului de învățămînt, a gradului de pregătire și educare a tineretului școlar. În acest scop consider necesară lărgirea sferei de preocupări a birourilor organizațiilor de bază, astfel încît să nu fie scăpată din vedere nici una din laturile principale ale muncii didactico-educative, începînd cu pregătirea profesională și politico-ideologică a fiecărui cadru didactic și sfîrșind cu perfecționarea stilului și metodelor de muncă ale direcțiunii școlii, ale organizațiilor revoluționare de copii și tineret — chemate să ajute școala în nobila sa misiune.

Pentru ca viitorii absolvenți să fie atît specialiști de înaltă calificare, cît și oameni cu o concepție înaintată, cu o ținută morală sănătoasă, buni cetățeni, constructori pricepuți ai socialismului și comunismului, în educația comunistă a tineretului studios — ca parte inseparabilă a procesului de învățămînt — paralel cu educarea în spiritul patriotismului, internaționalismului socialist, atenția principală a organizațiilor de partid trebuie îndreptată spre formarea concepției înaintate, materialiste a elevilor în lumina filozofiei marxist-leniniste.

Pentru realizarea acestor deziderate, organizațiile de bază au înalta îndatorire de a se ocupa cu mai multă grijă de pregătirea politico-ideologică a comuniștilor, a celorlalte cadre didactice, în așa fel încît aceștia, la rîndul lor, să poată asigura o educație corespunzătoare tineretului ce-l pregătesc, considerînd această preocupare ca una din sarcinile centrale. Așa cum cer documentele Congresului al X-lea al partidului, în etapa actuală în munca politico-educativă accentul principal trebuie să cadă pe înarmarea politico-ideologică a maselor, pe însușirea aprofundată de către acestea

PETRE BARTOȘ

(Continuare în pag. a 2-a)

DIRECTORUL, PROMOTOR AL MUNCII COLECTIVE

Congresul al X-lea al partidului, moment remarcabil în viața întregului nostru popor, a deschis perspective cum n-a mai cunoscut istoria acestei țări, marcînd o etapă hotărîtoare în procesul complex al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Făurirea acestei societăți, în care guvernează principiile dreptății și echității sociale, este opera conștientă a maselor populare conduse de partid. **„Partidul** — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Congres — **este nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate și de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste. La rîndul său partidul se regenerează continuu sub impulsul puternicelor fascicole de energie și lumină din rîndurile națiunii socialiste"**.

Sub ochii noștri se desfășoară în toată amplitudinea perfecționarea relațiilor de producție, adîncirea democrației socialiste — singura democrație reală, care permite fiecărui cetățean să se manifeste plenar în sfera vieții sociale, să participe tot mai activ la conducerea treburilor țării, la înfăptuirea mărețului program de înaintare a patriei către zările senine ale comunismului. Or, participarea la viața obștească a fiecărui cetățean este într-un raport direct proporțional cu nivelul pregătirii sale, cu capacitatea de a recepta ceea ce este nou și avansat, cu bogăția fondului de sentimente de care e înnobilat, cu încrederea nemărginită în idealurile de muncă și luptă ale Partidului Comunist Român.

Întregul nostru sistem educațional contribuie la formarea și dezvoltarea personalității cetățenilor patriei noastre, dar cu osebire învățămîntul, școala au această înaltă menire. Am putea spune că există o unitate indestructibilă, o intercondiționare reciprocă între dezvoltarea societății și înflorirea personalității umane, între aceasta din urmă și participarea directă și competentă a viitorului cetățean la progresul material și spiritual al națiunii noastre socialiste. Tocmai de aceea partidul nostru acordă o atenție statornică problemelor învățămîntului, modernizării sale continue, creșterii rolului său formativ. În Documentele Congresului al X-lea se arată cu claritate că Directivele C.C. al P.C.R. din aprilie 1968 și Legea învățămîntului **„asigură orientarea și cadrul de modernizare al învățămîntului pe o lungă perioadă de timp"**. În fața școlii de toate gradele stau sarcini deosebit de importante: generalizarea învățămîntului de 10 ani și perfecționarea continuă a învățămîntului liceal; orientarea întregii activități de dezvoltare și diversificare a învățămîntului către asigurarea formării și calificării cadrelor de toate categoriile, a noi contingente de specialiști și tehnicieni pentru toate sectoarele vieții noastre sociale; reducerea duratei de școlarizare în învățămîntul profesional, instruirea elevilor realizîndu-se, în principal, în producție; asigurarea condițiilor necesare pentru însușirea sistematică a cunoștințelor tuturor celor ce muncesc și, în mod deosebit, perfecționarea continuă a cadrelor de specialitate; dezvoltarea în continuare a învățămîntului superior, îndeosebi a celui tehnic și economic, acordîndu-se atenție deosebită pregătirii specialiștilor în domenii care reprezintă priorități în tehnologia și activitatea economică modernă; îmbunătățirea permanentă a programelor, manualelor și cursurilor pentru a transmite tineretului o cultură vie, modernă, perfect ancorată în realitățile construcției socialiste din țara noastră, ale progresului înregistrat în știință, tehnica, literatura și arta contemporană; asigurarea unei strînse legături între școală și viață, în scopul înarmării elevilor cu deprinderile practice necesare integrării mai active în procesul muncii; perfecțio-

Prof. ION RIZESCU

(Continuare în pag. 4-a)

Zeci de mii de elevi pe ogoarele patriei

Îngemănînd căldura generoasă a soarelui cu abundența sevelor pămîntului și cu inepuizabila energie și hărnicie a oamenilor, vara a poleit cu aur grînele, a rumenit fructul livezilor, a pîrguit rodul viilor.

Ca în fiecare toamnă, și acum harnicilor culegători li s-au alăturat elevi ai liceelor și ai școlilor profesionale. Zeci și zeci de mii de adolescenți au pornit spre întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție spre a-i ajuta pe oamenii muncii de pe ogoare în bătălia pentru strîngerea recoltei. În multe școli din țară aceasta a devenit una dintre cele mai frumoase și mai îndrăgite tradiții, un prolog plin de semnificații al începutului de an școlar.

De cîteva zile, o parte dintre elevi cu și început treaba. Clase întregi s-au alcătuit în brigăzi și au plecat, în ritmul îndrăgitelor cîntece de brigadieri, spre locurile de muncă. Peste tot au fost primiți ca oaspeți dragi.

Cîteva vești despre ceea ce au făcut pînă acum ne au și sosit la redacție. Am aflat, de exemplu că cei 200 de elevi de la liceele din Miercurea Niraj, Gurghiu și Deda, județul Mureș, care au lucrat la fermele de la Uila și Batoș, au recoltat într-o săptămînă 6.000 kg. prune, 10.000 kg. mere și au sortat alte 10 000 kg. fructe. Un bilanț la fel de bun au înregistrat și elevii din Singeorgiu de Pădure care lucrează la fermele de stat din județ, ca și cei aflați în aceste zile pe ogoarele, în viile și livezile dobrogene.

Pentru munca aceasta atît de frumoasă, elevii merită prima notă strălucită din anul școlar care începe... Ea le este dată cu bucurie tuturor!

M. V.

CURSURILE PENTRU PROFESORII CARE VOR PREDA LA CLASA A IX-A

BRAŞOV: aprofundarea problemelor predării

Cursurile pentru profesorii care vor preda la clasa a IX-a a şcolilor generale de 10 ani din judeţul Braşov au avut loc între 4 şi 10 septembrie, cuprinzînd — pe lîngă expuneri — seminarii, colocvii, activităţi practice etc. Ele s-au caracterizat prin aprofundarea celor mai importante dintre problemele pe care le vor avea de rezolvat profesorii la fiecare disciplină, furnizîndu-le, în acest scop, indicaţii concrete. Acest fapt este ilustrat între altele de modul cum s-a desfăşurat cursul pentru profesorii de limba română.

Pornind de la constatarea că programa de română pentru clasa a IX concentrează materia care se predă la clasele a IX-a şi a X-a de liceu (ea cuprinde cunoştinţe de teorie literară, de compunere şi exerciţii gramaticale menite să ducă la îmbunătăţirea exprimării elevilor, precum şi chestiuni de istorie a literaturii române care se întind pînă la Ioan Slavici inclusiv), organizatorii cursului şi-au pus în primul rînd problema sistematizării şi esenţializării acestor cunoştinţe. Cursul a căutat astfel să descopere în faţa profesorilor căile potrivite pentru a preda ceea ce este însemnat şi caracteristic pentru fiecare problemă. De exemplu, au fost prezentate expuneri pe teme cum ar fi „Continuitatea fenomenului literar românesc", „Caracterul naţional, popular şi modern al literaturii române", expuneri asupra modului în care trebuie predate lecţiile de teoria literaturii, asupra organizării lecţiilor de compunere, de analiză literară etc., precum şi a lecţiilor de exerciţii gramaticale menite să îmbunătăţească exprimarea scrisă şi orală a elevilor.

Respectînd caracteristicile programei şcolare cursul a căutat să ia în consideraţie trăsăturile specifice clasei a IX-a a şcolii generale de 10 ani. În funcţie de ele s-a dat o atenţie specială anumitor probleme ale predării. S-a insistat astfel, de exemplu, asupra faptului că, pentru a se asigura însuşirea temeinică a cunoştinţelor de gramatică este necesar ca profesorii să cunoască, înainte de a alege exerciţiile, greşelile tipice de exprimare, de vocabular şi de ortografie pe care le fac elevii şi să stabilească astfel textele cele mai potrivite. S-a subliniat totodată utilitatea folosirii unui bogat material didactic audio-vizual. Pentru a-i orienta pe profesori în această privinţă s-au prezentat, cu titlul de exemplificare, înregistrări pe disc din „Letopiseţul Ţării Moldovei" de Miron Costin, din fabulele lui Grigore Alexandrescu etc.

S-a accentuat de asemenea asupra necesităţii ca profesorii să acorde toată atenţia laturii formative a lecţiilor, să nu se mulţumească doar cu memorarea mecanică a cunoştinţelor, ci să urmărească, prin mijlocirea lor, atît formarea gustului estetic al elevilor cît şi educarea lor în spiritul socialismului. Profesorii au fost orientaţi să-i înveţe pe elevi să lucreze singuri cu manualul şi să-şi aleagă singuri cele mai valoroase lecturi literare.

În încheierea cursului s-a făcut o vizită la Arhivele de Stat din Braşov, unde se află documente literare de o mare valoare.

O. BUZESCU

ILFOV: accent deosebit pe pregătirea practică

Inspectoratul şcolar al judeţului Ilfov a organizat, pentru cei 150 de profesori care vor preda la clasele a IX-a ce se înfiinţează în acest an în judeţ, un curs desfăşurat pe secţii, în funcţie de specialităţile cuprinse în cadrul lui.

Nota dominantă a cursului a constituit-o atenţia acordată laturii tehnico-practice a pregătirii elevilor. Expunerile, lucrările practice, discuţiile au evidenţiat grija deosebită ce trebuie să se arate împletirii strînse a cunoştinţelor teoretice cu practica, formării deprinderilor de muncă în anumite domenii, conform cu profilul fiecărei şcoli. S-a subliniat că atît în studiul materiilor de cultură generală, cît şi în studiul disciplinelor de profil trebuie să se urmărească temeinica pregătire a elevilor pentru viaţă, pentru specializarea ulterioară şi pentru munca în producţie.

La matematică, pe lîngă discutarea programei şi a planificării materiei pe trimestrul I, pe lîngă prezentarea unor indicaţii metodice cu privire la unele capitole („Radicali", „Locuri geometrice", „Patrulatere" etc.), s-au purtat ample discuţii în legătură cu utilizarea materialului didactic şi cu îndrumarea muncii independente a elevilor.

La fizică, chimie şi electrotehnică, ponderea principală au avut-o lucrările practice, care s-au desfăşurat în laboratorul foarte bine dotat al liceului „Ion Maiorescu" din Giurgiu. Cu o deosebită atenţie au fost urmărite indicaţiile privitoare la predarea electrotehnicii, care ocupă un loc important în asigurarea pregătirii practice a elevilor. De asemenea, un interes deosebit au stîrnit în rîndurile cursanţilor discuţiile legate de predarea unor capitole mai dificile din programă, ca cele privitoare la structura atomului, la sistemul periodic al elementelor, la introducerea noţiunii de cibernetică etc.

Cum majoritatea elevilor din clasele a IX-a ce se înfiinţează în judeţul Ilfov vor efectua lucrări practice agricole, în cadrul cursului s-a acordat o grijă deosebită pregătirii profesorilor de biologie şi agricultură. Ample îndrumări s-au dat, de exemplu, în legătură cu capitolul „Organizarea lumii vii" şi cu predarea cunoştinţelor şi desfăşurarea lucrărilor practice referitoare la structura celulei. În mod special au fost orientaţi profesorii asupra modului cum trebuie să pregătească şi să desfăşoare, din punct de vedere organizatoric şi metodic, practica agricolă a elevilor din această toamnă. S-au dat astfel îndrumări cu privire la alcătuirea grupelor de lucru, la fixarea atribuţiilor elevilor, la întocmirea caietului de practică etc. De asemenea, s-au pus la dispoziţia profesorilor indicaţiile bibliografice necesare pentru organizarea lecţiilor şi a lucrărilor practice.

Cadrele didactice care vor preda la clasele a IX-a în judeţul Ilfov consideră că, în general, cursul le-a fost util. Ţinînd seama de condiţiile în care îşi vor începe munca, numeroşi profesori şi-au propus să organizeze, în primele săptămîni de şcoală, lecţii speciale de recapitulare a materiei din clasele V-VIII, ceea ce va constitui pentru ei şi un prilej de a cunoaşte mai bine nivelul pregătirii elevilor.

VIOLETA APOSTOL

DÎMBOVIŢA: instruire în forme variate

Pentru profesorii celor 33 de clase a IX-a ale şcolii generale de 10 ani care vor lua fiinţă în judeţul Dîmboviţa, inspectoratul şcolar judeţean a organizat cursuri de pregătire la Tîrgovişte în zilele de 4, 5 şi 6 septembrie. Au participat profesorii de limba română, matematică, fizică, chimie, limbi străine şi electrotehnică. De desfăşurarea cursurilor s-au ocupat direct inspectorii de specialitate, antrenînd alături de ei pe unii dintre profesorii cu experienţă.

În ultima zi a cursurilor am avut, la inspectorat, o discuţie cu o serie de profesori şi inspectori de specialitate. Cîteva probleme privind perfecţionarea profesorilor care vor preda la clasa a IX-a, menţionate în această discuţie, merită a fi subliniate.

De remarcat în primul rînd nivelul ştiinţific ridicat pe care inspectoratul a căutat să-l imprime multiplelor forme ale instruirii: prelegeri, seminarii, lucrări practice. În cadrul fiecărei specialităţi, pe lîngă îndrumările metodice privind programa în ansamblu, au fost analizate în amănunt una sau mai multe teme, menite să servească drept model pentru predarea ulterioară la clasă.

O altă remarcă, de data aceasta negativă: mulţi absenţi la cursuri. După cum arătau şi interlocutorii noştri, cu toate străduinţile inspectoratului nu s-au putut evita unele absenţe. Perioada cursurilor a coincis atît cu sesiunea din toamnă a examenelor de admitere în licee şi şcoli profesionale, din comisiile cărora au trebuit să facă parte unii dintre cursanţi, cît şi cu examenele în învăţămîntul superior fără frecvenţă, la care au trebuit să se prezinte cei care au absolvit un institut pedagogic de 3 ani şi urmează în continuare studiile în învăţămîntul universitar. Această situaţie a determinat inspectoratul să hotărască reluarea cursurilor, pentru cei absenţi, între 12—14 septembrie.

Pentru prima zi a cursurilor au fost planificate, în general, discuţii pe marginea programelor. Buna desfăşurare a acestor discuţii a fost însă îngreuiată de faptul că la acea dată nu se afla la inspectorat decît un singur exemplar din programa şcolii generale de 10 ani. Aceasta a sosit în cantitatea necesară abia în a doua zi a cursurilor.

În sfîrşit, un alt neajuns care, cel puţin pe noi, ne-a surprins: nu au fost organizate cursuri pentru profesorii de biologie-agricultură şi pentru cei de desen tehnic. Or, după cum se ştie, la aceste materii intervin multe elemente noi. La biologie, de pildă, dat fiind caracterul de tranziţie al programei, au fost operate numeroase modificări şi au fost introduse teme care nu existau anterior în programa şcolii generale. Discutarea lor era, desigur, utilă chiar dacă în viitor predarea ştiinţelor biologice în şcoala generală va lua alt curs.

După cum spuneam, cursurile vor fi reluate pentru cei care au fost absenţi. De altfel, pregătirea profesorilor care predau la clasa a IX-a va continua în tot timpul anului şcolar. Inspectoratul şi-a propus să organizeze lunar cu ei consfătuiri în care să se dezbată probleme specifice ţinînd atît de conţinutul predării, cît şi de metodica ei. Considerăm că este neapărat necesar ca la această pregătire să fie cuprinşi toţi profesorii care vor preda la clasele V—VIII, astfel încît să se asigure bunul mers al muncii tuturor claselor a IX-a din judeţ.

MIRCEA IONEL

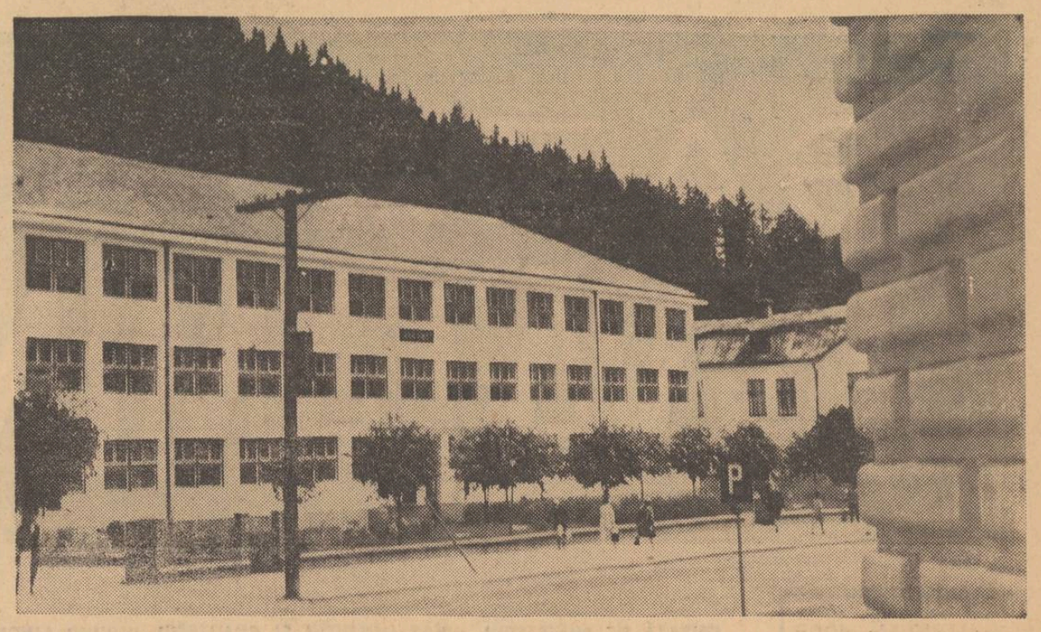

Noua construcţie a Liceului din Vatra Dornei

Sub cele mai luminoase auspicii

(Urmare din pag. I)

cămine şi cantine, prin îmbogăţirea dotării laboratoarelor; au fost tipărite programele, manualele şcolare şi majoritatea cursurilor universitare prevăzute; bibliotecile şcolare şi universitare au fost completate cu materialul bibliografic recent apărut. Au fost organizate ample acţiuni de perfecţionare în vederea pregătirii forţelor didactice prin cursuri, instructaje şi consfătuiri axate pe problemele proprii fiecărei specialităţi; reprezentanţii sindicatelor din învăţămînt în birourile executive ale consiliilor judeţene ale sindicatelor au fost instruiţi în vederea sporirii contribuţiei pe care sînt chemaţi s-o aducă la asigurarea condiţiilor pentru buna desfăşurare a procesului de învăţămînt.

În pregătirea pentru munca din nou an şcolar a fost cuprinsă şi populaţia şcolară şi studenţească, principal obiectiv al tuturor forţelor care vor intra în funcţiune peste cîteva zile. Prin grija părintească a partidului şi statului nostru, prin contribuţia substanţială şi atentă a organelor învăţămîntului, a Uniunii Generale a Sindicatelor, a Uniunii Tineretului Comunist şi a Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, copiii şi tineretul ţării au beneficiat din plin de o vacanţă care, petrecută la munte sau la mare, în tabere, excursii şi drumeţii, a contribuit la consolidarea lor fizică, la formarea trăsăturilor morale şi de caracter şi le-a dat posibilitatea să cunoască marile realizări înfăptuite de poporul nostru sub conducerea partidului pentru ridicarea patriei pe culmi de cultură şi civilizaţie din ce în ce mai înalte. În aceste zile se desfăşoară lucrările de organizare ştiinţifică a muncii din noul an şcolar: se constituie colectivele cadrelor didactice de specialitate, se întocmesc orarele, se definitivează planificarea materiei etc.

În curînd, la semnalul primului clopoţel, milioane de elevi şi zeci de mii de cadre didactice vor intra la prima oră de curs. Nu ne îndoim că, aşa cum au declarat la consfătuirile la care au participat în aceste zile, oamenii şcolii vor face totul pentru a asigura activităţii instructiv-educative un bogat conţinut ideologico-ştiinţific, un profund caracter educativ, că îi vor închina întreaga lor capacitate de muncă şi de creaţie, pentru a da un aport maxim la înfăptuirea măreţelor obiective pe care Congresul al X-lea al P.C.R. le-a trasat şcolii şi educatorilor tineretului.

Organizaţia de partid din şcoală

(Urmare din pag. I)

a politicii partidului, a ideologiei clasei muncitoare. Experienţa arată că numai desfăşurînd o intensă muncă educativă organizaţia de partid se poate manifesta ca o adevărată forţă mobilizatoare a colectivului în care activează. *„Să facem în aşa fel* — spunea tovarăşul Nicolae Ceauşescu la încheierea lucrărilor Congresului — *încît fiecare comunist, fiecare cetăţean al patriei noastre să devină un militant activ pentru promovarea marxism-leninismului, pentru cauza socialismului".*

Multiplele probleme ce se ridică în conducerea învăţămîntului de stat cer din partea organizaţiei de bază o intervenţie tot mai competentă, în cunoştinţă de cauză. Din acest punct de vedere este deosebit de valoroasă teza cuprinsă în documentele Congresului conform căreia organizaţiile de partid îşi exercită rolul de forţă politică conducătoare nu în mod declarativ sau prin măsuri administrative, de impunere, ci printr-o amplă şi susţinută activitate organizatorică şi politico-ideologică, corespunzătoare colectivităţii în fruntea căreia se găsesc şi evitînd cu rigurozitate orice suprapunere sau paralelism faţă de atribuţiile conducerii administrative. Aşa cum a dovedit practica muncii de partid, calea principală de atragere a comuniştilor, a celorlalţi membri ai corpului profesoral la realizarea sarcinilor ce le revin în pregătirea tinerei generaţii trebuie să fie explicarea şi asigurarea cunoaşterii în profunzime a sensurilor şi comandamentelor majore ale politicii partidului, a sarcinilor ce rezultă din hotărîrile de partid şi de stat, a necesităţii unor măsuri sau altora, realizîndu-se pe această cale o participare conştientă la adoptarea şi înfăptuirea lor. Numai asigurînd o viaţă de partid astfel orientată, pătrunsă de principialitate şi exigenţă, bazată pe înţelepciunea şi contribuţia colectivă, organizaţia de partid îşi va putea exercita cu competenţă, cu eficienţă maximă rolul de conducător politic.

Pentru organizaţiile de partid din şcoli, care au primit acum dreptul de control, sînt deosebit de importante indicaţiile date de Congres cu privire la organizarea de aşa manieră a activităţii încît să se asigure un climat politic prielnic atragerii tuturor comuniştilor, a tuturor oamenilor muncii, fără de partid la stabilirea măsurilor ce se adoptă în vederea înfăptuirii politicii partidului în domeniul instrucţiei şi educaţiei. Respectînd cerinţele organizării ştiinţifice a activităţii de conducere şi principiul muncii colective, organizaţiile de partid din şcoli au datoria să studieze atent realităţile din şcoală, să cuprindă şi să rezolve operativ problemele ce se ridică, bazîndu-se pe consultarea largă a colectivelor şcolare în vederea găsirii celor mai corespunzătoare soluţii de îmbunătăţire a muncii. În acelaşi timp, ele trebuie să manifeste toată solicitudinea şi exigenţa faţă de aportul fiecărui comunist, al fiecărui cadru didactic la bunul mers al muncii în şcoală. Întelepciunea cu care rezolvă conducerea partidului problemele cheie din toate domeniile de activitate, inclusiv cele din sfera învăţămîntului, prin consultarea largă a cadrelor de partid şi de stat, a specialiştilor, a diferitelor categorii de oameni ai muncii — trebuie să constituie pentru fiecare organizaţie de bază sursă de inspiraţie, model de organizare şi desfăşurare a muncii.

În cele cîteva idei expuse în acest articol s-au punctat doar unele aspecte ale activităţii organizaţiilor de partid din şcoli în lumina prevederilor recentelor documente de partid. Firească, această temă are o problematică mult mai vastă şi prezintă, în munca concretă, aspecte diferite. De aceea considerăm că, în vederea conturării şi cristalizării celor mai bune metode şi procedee de activitate a organizaţiilor de partid din şcoli, ar fi util să se realizeze un schimb de păreri cu privire la experienţa acestora, ca bun cîştigat pentru întreaga muncă de partid.

secvenţe

Sesiune de comunicări ştiinţifice

Recent, în oraşul Lugoj a avut loc o sesiune de comunicări la care şi-au adus contribuţia numeroşi profesori, membri în filialele locale ale societăţilor ştiinţifice ale cadrelor didactice.

Au fost prezentate cu acest prilej, printre altele, comunicările: „Contribuţii la cunoaşterea stării de spirit a maselor populare din Banat în anii dictaturii militaro-fasciste", de prof. emerit Dem Popescu, „Activitatea ştiinţifică a filialei Societăţii de ştiinţe filologice din Lugoj în perioada 1949—1969", de prof. Gheorghe Luchescu, „Dezvoltarea învăţămîntului şi culturii de masă în Lugoj" de Gheorghe Luchescu, Alexandru Diaconescu, Octavian Bacău, Ioan Stratan, Gavril Mureşan.

Manifestări ştiinţifice în sprijinul profesorilor de fizică şi chimie

Societatea de ştiinţe fizice şi chimice şi-a propus să întărească, în cursul anului şcolar care începe în curînd, sprijinul acordat cadrelor didactice de specialitate în vederea continuei ridicări a nivelului predării. Ca urmare, chiar în primele săptămîni de cursuri se vor desfăşura o serie de acţiuni pe această linie. Astfel, în perioada 27—28 septembrie va avea loc, la Constanţa, o consfătuire organizată prin filiala locală, cu tema „Lucrări de laborator ce pot fi efectuate în clasele XI şi XII sau anii III şi IV ai şcolilor speciale" iar filiala Iaşi va organiza în zilele 18—19 octombrie, un simpozion cu tema „Fizica şi chimia polimerilor".

Pentru a asigura acestor manifestări un conţinut ştiinţific interesant, Societatea solicită cadrele didactice din învăţămîntul de cultură generală şi superior să participe cu referate sau scurte comunicări, dînd astfel posibilitatea ca informarea ştiinţifică şi schimbul de experienţă să se realizeze într-un cadru lărgit de participanţi. Profesorii care doresc să participe cu referate sau comunicări sînt rugaţi să anunţe aceasta la sediul central al Societăţii (Bucureşti, str. Nuferilor nr. 23), iar cei care doresc să asiste la discuţiile ce se vor purta la consfătuire şi la simpozion se pot adresa inspectoratelor şcolare şi filialelor judeţene ale Societăţii.

Un îndrumător de cercetări geografice

De cîţiva ani, sub auspiciile Societăţii de ştiinţe geografice au văzut lumina tiparului o serie de utile lucrări de specialitate grupate sub titlul generic „Biblioteca geografului". Ultimul volum din această serie este un îndrumător de cercetări economico-geografice care reuneşte folositoare indicaţii pentru întocmirea studiilor şi cercetărilor în domeniul geografiei.

Volumul, se deschide cu două studii cu caracter general privind folosirea datelor fizico-geografice în cercetările economico-geografice şi consideraţii generale asupra metodologiei cercetărilor de geografie economică. Sînt inserate apoi îndrumări pentru studiul unor unităţi geografice cum ar fi aşezările rurale, zonele preorăşeneşti, oraşele, întreprinderile industriale, unităţile agricole socialiste, judeţele, precum şi indicaţii privind cercetarea economico-geografică a agriculturii, transporturilor, populaţiei etc. Alte studii cuprinse în volum se referă la întocmirea şi prelucrarea fişelor economico-geografice, la cartografie, la întocmirea hărţilor economice complexe şi la folosirea datelor statistice în geografia economică. Ultimul studiu vorbeşte despre cercetarea toponimică în cadrul geografiei.

La elaborarea îndrumătorului au participat V. Tufescu, N. Al. Rădulescu, I. Şandru, C. Herbst, I. Conea, V. Cucu. Atena Herbst-Rădoi, C. Stan, N. Djamo, D. Alexandru şi alţii.

Prin modul în care a fost elaborat şi prin competenţa indicaţiilor date, îndrumătorul este un util instrument de lucru pentru profesorii de geografie şi un bun ghid în întocmirea cercetărilor de specialitate şi a lucrărilor metodico-didactice.

A.I.

Sărbătorirea şcolii din Vetrişoaia

De curînd, în comuna Vetrişoaia din judeţul Vaslui a avut loc o frumoasă şi emoţionantă sărbătoare cu prilejul împlinirii unui veac de existenţă a şcolii. Evenimentul a fost cinstit de către toţi locuitorii comunei.

De dimineaţă la şcoală şi-au dat întîlnire, îmbrăcaţi în pitoreşti costume moldoveneşti, bătrîni care au învăţat cu ani în urmă în acest lăcaş de cultură, tineri care l-au părăsit nu de mult, precum şi sute de elevi care învaţă astăzi pe băncile sale. Au fost de asemenea prezenţi foştii şi actualii dascăli ai şcolii.

La festivitate Dumitru Hristian, directorul şcolii, a vorbit despre drumul acesteia în cei 100 de ani, despre munca desfăşurată pentru pregătirea a zeci şi zeci de promoţii. Referindu-se apoi la activitatea din prezent, vorbitorul a subliniat condiţiile bune create de partid şi de stat pentru instruirea şi educarea tineretului şi a arătat că întregul colectiv didactic se străduieşte să fie la înălţimea sarcinilor importante care stau în faţa învăţămîntului. Despre contribuţia pe care şcoala din Vetrişoaia o aduce la ridicarea nivelului cultural al comunei a vorbit şi Gheorghe Iacob, primarul acesteia.

La încheierea festivităţii participanţii au vizitat expoziţia „Un veac de şcoală românească la Vetrişoaia" şi au asistat la dezvelirea unei plăci comemorative.

În sprijinul activităţii şcolilor de 10 ani

Ministerul Petrolului a dat dispoziţii întreprinderilor şi instituţiilor care îi aparţin să acorde sprijinul necesar inspectoratelor şcolare judeţene şi unităţilor şcolare pentru sprijinirea pregătirii teoretice şi practice a elevilor din clasa a IX-a a şcolii generale.

Culegere de creaţii populare ale elevilor

Editura tineretului intenţionează să publice în anul viitor o culegere de creaţii originale ale copiilor din ţara noastră. În acest scop ea se adresează părinţilor şi pedagogilor solicitîndu-i să trimită (pe adresa: EDITURA TINERETULUI, Redacţia pentru copii, str. Ion Ghica nr. 5, Bucureşti 4) scurte povestiri, poezii, desene etc. realizate de copii de toate vîrstele, ori să-i consemneze diferite manifestări ale lor (jocuri improvizate, vorbe de duh, ghicitori, şarade etc.). Părinţii şi pedagogii sînt rugaţi să indice totodată vîrsta micilor autori.

Cele mai realizate încercări vor fi publicate şi vor primi diferite menţiuni.

Instrucţiuni privind pregătirea muncitorilor calificaţi în producţie

In noul an şcolar, tinerii muncitori calificaţi se vor putea pregăti, în afară de cursurile de zi ale şcolilor profesionale, şi direct în producţie — prin ucenicie la locul de muncă sau prin cursuri de scurtă durată.

Pentru a se veni în sprijinul întreprinderilor şi instituţiilor care pregătesc viitori muncitori prin aceste forme noi de calificare, au fost elaborate o serie de instrucţiuni şi precizări privind organizarea şi desfăşurarea acestor cursuri, datoriile şi drepturile ucenicilor şcolarizaţi etc. Întreaga colecţie de acte normative ce privesc aceste forme de pregătire a tinerilor muncitori este publicată în nr. 4-1969 al revistei „Învăţămîntul profesional şi tehnic", care se poate procura de la chioşcurile de difuzare a presei din localităţile unde există şcoli profesionale.

secvenţe

Sesiune de lichidare

Ministerul Învăţămîntului aduce la cunoştinţă celor interesaţi că profesorii, învăţătorii şi educatoarele în funcţie la data de 15 martie 1969 care nu au obţinut definitivarea în învăţămînt — fie că au fost respinşi de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el şi au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepţional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanţa de primăvară a elevilor din anul şcolar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcţiunile şcolilor, la inspectoratele şcolare judeţene, pînă cel mai tîrziu la 30 septembrie 1969.

Inspectoratele şcolare judeţene (municipiul Bucureşti), după verificarea dosarelor candidaţilor înscrişi vor efectua inspecţiile speciale în trimestrele I şi II ale anului şcolar 1969/1970.

Examenul se va desfăşura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învăţămînt.

ÎN SPIRITUL SARCINILOR TRASATE DE PARTID

În aceste zile premergătoare momentului festiv al deschiderii cursurilor, întreaga atenție a corpului profesoral a fost atrasă de consfătuirile anuale ale cadrelor didactice. Desfășurate între 10 și 13 septembrie, ele au analizat sarcinile ce revin personalului didactic în lumina documentelor celui de al X-lea Congres al P.C.R.

Exprimîndu-și în cuvinte calde recunoștința pe care o poartă partidului pentru grija permanentă arătată școlii și slujitorilor ei, învățătorii și profesorii și-au manifestat totodată, în cadrul consfătuirilor, hotărîrea de a muncii neobosit pentru înfăptuirea sarcinilor puse în fața școlii de cel de al X-lea Congres al P.C.R. De pe această poziție ei au dezbătut cu un profund spirit de răspundere principalele probleme ale activității instructiv-educative ce trebuie rezolvate în anul care începe, au combătut lipsurile existente încă, au formulat propuneri.

Relatăm, în pagina de față, unele aspecte de la consfătuirile din Capitală, din județele Covasna, Neamț și Prahova.

Școala generală de 10 ani polarizează atenția tuturor cadrelor didactice

Directivele celui de al X-lea Congres al P.C.R. arată că în învățămîntul de cultură generală obiectivul principal îl va constitui generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani. A fost deci firesc ca această acțiune de mare amploare și cu largi semnificații să constituie una din problemele cele mai vii dezbătute în consfătuirile anuale.

După cum se știe, trecerea la înfăptuirea acestui pas important în mersul înainte al învățămîntului românesc s-a realizat de la început cu contribuția largă a tuturor oamenilor școlii. În urma dezbaterilor ample care au avut loc în anul școlar precedent s-au definitivat conținutul și forma de organizare a școlii de 10 ani. În prezent — așa cum s-a arătat în cadrul consfătuirilor — tot o operă colectivă trebuie să fie îndeplinirea cu succes a acestei sarcini.

„Colectivul școlii noastre — a spus în cadrul consfătuirii din sectorul 6 al Capitalei prof. **Anghel Tuzu**, directorul Școlii generale nr. 146 — este gata pregătit să înceapă munca încă din prima zi de școală. Cunoaștem îndeaproape planul și programa școlii generale de 10 ani, am asigurat toate condițiile materiale necesare, am utilat și înzestrat laboratoarele, am stabilit locurile de practică.

Problemele școlii generale de 10 ani au stat și în centrul dezbaterilor din cadrul consfătuirii anuale a cadrelor didactice din sectorul 7 al Capitalei.

În cuvîntul său, prof. **Irina Ștefănoiu**, directoarea Școlii generale nr. 152, a subliniat îndeosebi sarcina pe care o au profesorii școlii generale de 10 ani de a lega învățămîntul de viață, de practică, de a da absolvenților un sistem de priceperi și deprinderi menite să le asigure într-o perioadă scurtă, după terminarea școlii, însușirea unei calificări. În legătură cu aceasta vorbitoarea s-a referit la necesitatea de a se folosi intens materialul didactic. „În școala în care lucrez — a spus tov. Ștefănoiu — laboratoarele au fost dotate cu cel mai modern material didactic, cu aparataj de laborator. Cadrelor didactice le revine sarcina de a folosi din plin aceste mijloace ce le stau la îndemînă. Or, s-a constatat nu o dată că unii profesori nu utilizează materialul modern, audio-vizual, că se mulțumesc cu simpla expunere verbală a cunoștințelor. În parte, acest fapt se datorește lipsei materialelor pedagogice care să-i orienteze în această direcție. Se simte necesitatea editării mai susținute a unor astfel de materiale, ca și a organizării unor cursuri de pregătire a profesorilor în domeniul respectiv. Nu este mai puțin adevărat însă că și cadrele didactice înseși ar trebui să manifeste un interes mai viu pentru folosirea amplă a mijloacelor audio-viziale moderne".

Și participanții la consfătuirea din sectorul 2 al Capitalei s-au referit pe larg la sarcina școlii de 10 ani de a da elevilor o orientare profesională și o pregătire practică pentru viață. Luînd cuvîntul în legătură cu această problemă, prof. **Marieta Bibanu**, de la Școala generală nr. 23, a combătut tendința unor colective didactice înclinate să dea elevilor mai curînd deprinderi meșteșugărești decît deprinderi legate de profesiunile noi. Vorbitoarea a subliniat că în cadrul lucrărilor de laborator și al lucrărilor practice care se vor efectua în clasa a IX-a trebuie să se pună accentul pe deprinderile necesare astăzi în uzine și fabrici, în așa fel încît absolvenții școlii generale să fie cît mai bine pregătiți.

Referindu-se la aceeași problemă, prof. **Eliana Antofie**, de la Școala generală nr. 39, a criticat procedeul de a se „sări" peste unele lecții aplicative, experiențe, lucrări de laborator etc. prevăzute în programe, considerîndu-se că acestea sînt facultative. „Trebuie să fie clar pentru noi toți — a spus prof. Antofie — că avem obligația de a realiza în întregime prevederile programei și în această direcție".

Prof. **Constantin Voiculescu** a arătat necesitatea colaborării mai intense a tuturor factorilor (școală, organizații de tineret etc.) în munca legată de generalizarea școlii de 10 ani, întrucît această sarcină de importanță națională nu se poate realiza prin acțiuni izolate, sporadice, ci printr-o unitate strînsă a tuturor celor ce răspund efectiv de instruirea și educarea tineretului.

VALENTINA PETRESCU

Toată grija pentru copiii clasei I

Analizînd căile apte să ducă la cît mai buna îndeplinire a sarcinilor trasate de partid în domeniul instruirii și educării tinerelor generații, cadrele didactice din județul Covasna au acordat cea mai mare atenție problemelor legate de conținutul procesului de învățămînt, de modernizarea predării. Un loc deosebit l-au ocupat, în cadrul discuțiilor, aspectele muncii cu elevii de 6 ani care urmează să intre în clasa I. Grija acordată acestor aspecte este cu atît mai mare cu cît din cei 1 700 de copii din județ care au împlinit sau împlinesc vîrsta de 6 ani pînă la 15 septembrie vor fi cuprinși în clasa I mai mult de 1 500 de elevi.

Numeroși învățători din Sfîntu Gheorghe, din Ghelința, din Zagon, din Azdula, Voinești, Barcani și din alte localități au vorbit la consfătuiri despre sarcinile specifice predării la clasele compuse în exclusivitate din elevi de 6 ani sau la cele mixte, în care vor învăța atît copii de 6 ani cît și elevi de 7 ani. Ei au relevat faptul că, în urma experienței acumulate, în anul școlar trecut, s-a dovedit că se pot obține rezultate frumoase în activitatea desfășurată cu acești copii

La Sfîntu Gheorghe, învățătoarele **Ema Done**, de la Școala generală nr. 3 și **Iolanda Csia**, de la liceul nr. 1 au subliniat necesitatea pregătirii deosebite a celor ce predau la clasele I cu copii de 6 ani și au vorbit despre metodele specifice care trebuie folosite în aceste clase. Între altele, s-a insistat asupra importanței pe care o are utilizarea jocului didactic, întrucît s-a constatat că elevii mici obosesc după 20—25 de minute de predare continuă. Participanții la discuții au arătat că acest fenomen poate fi combătut cel mai bine prin alternarea comunicării de cunoștințe cu jocuri de tipul celor folosite în grădinițe. De altfel, învățătorii claselor I țin, în general, o legătură strînsă cu educatoarele de la grădinițele de copii nu numai pentru a cunoaște modul în care lucrează acestea, dar și pentru a folosi observațiile lor asupra copiilor și pentru a le cere sprijinul în confecționarea diferitelor materiale didactice. În general, în județ s-a acumulat un bogat depozit de material didactic specific predării la clasa I cu elevi de 6 ani, care a fost confecționat de învățători.

O problemă care a fost de asemenea luată în discuție a fost aceea a muncii cu elevi de 6 ani în școlile în care învățătorii predau simultan la două sau mai multe clase. S-a subliniat că problemele deosebite pe care le presupune predarea în aceste condiții solicită o grijă mai mare din partea forurilor de resort pentru editarea unor materiale metodice menite să sprijine munca profesorilor respectivi.

În discuțiile lor vorbitorii s-au oprit și asupra programei de învățămînt de la clasele I cu copii de 6 ani. Unii din aceștia și-au exprimat nedumerirea față de faptul că din programă au fost scoase elementele de teoria mulțimilor, deoarece s-a dovedit că se pot obține rezultate bune în această privință. O serie de vorbitori au opinat că în general ar fi necesară o mai judicioasă experimentare prealabilă a măsurilor ce se aplică în învățămînt, pentru ca ele să aibă o mai mare stabilitate.

VICTOR OCTAVIAN

O sarcină primordială: legătura cu practica

O problemă centrală a învățămîntului nostru, care, a ocupat un loc de frunte în consfătuirile din județul Neamț, a fost aceea a legării strînse a școlii de practica construcției socialismului, cu activitatea din producție.

O analiză aprofundată a factorilor și condițiilor a căror întrunire poate asigura o temeinică fundamentare practică a pregătirii elevilor din școlile de cultură generală a fost prezentă în cuvîntul prof. **Const. Dinu**, directorul Școlii generale nr. 9 din Piatra Neamț, care a vorbit despre acțiunile organizatorice și metodice ce vor fi întreprinse în acest scop la școala respectivă, ca și în cuvîntul prof. **Iuliu Butincu** de la Liceul din Bicaz, care s-a referit la formele de colaborare între corpul didactic al liceului cu fabrica de ciment din localitate. Pe aceeași linie s-au situat intervențiile la discuție ale prof. **Mircea Ionescu**, directorul Școlii generale din Tazlău și prof. **Constantin Ghiba**, de la Școala generală din comuna Vînători.

În același timp, vorbitorii amintiți, ca și alți participanți la consfătuirile din județul Neamț, s-au ocupat de condițiile didactice și metodice pe care trebuie să le întrunească pregătirea practică a elevilor astfel ca aceasta să răspundă integral scopului pe care îl are. Pornind de la analiza critică a unor situații din trecut, în care unele activități practice au fost concepute în chip neatractiv, formal, cei care au luat cuvîntul au subliniat necesitatea respectării unor principii didactice în programarea și îndrumarea acestor activități, astfel încît elevii să fie antrenați gradat, de la simplu la complex, în lucrări variate, care să le cîștige un interes constant.

Numeroși vorbitori au arătat că pentru a se asigura o orientare mai judicioasă și o activitate mai competentă a profesorilor în realizarea pregătirii practice a elevilor se face simțit un sprijin științific mai activ din partea Ministerului Învățămîntului, a Institutului de științe pedagogice și a Institutului central de perfecționare a cadrelor didactice. S-a cerut să se elaboreze cu prioritate culegeri de probleme pentru fizică, matematică și chimie, legate de domeniile aplicative ale acestor științe și de practica tehnico-industrială modernă, îndrumări metodice privind efectuarea lucrărilor practice și a practicii în producție, să se organizeze, la cursurile de perfecționare, instructaje și expuneri privind formele de legare a procesului instructiv-educativ de practică etc.

De multă atenție s-au bucurat problemele organizării și desfășurării practicii elevilor în unitățile agricole socialiste. Sarcinile legate de organizarea științifică a acestei practici, de desfășurarea ei în unitățile fruntașe, în care se aplică principii avansate de agrotehnică și o tehnologie modernă de producție, au constituit elemente centrale în cadrul intervențiilor din dezbateri. A fost apreciată îndeosebi pe această linie inițiativa Școlii generale din Moldoveni, prezentată de prof. **Lucia Ciocan**, cu privire la organizarea practicii elevilor pe loturile de cercetare ale stațiunii experimentale agricole din Secuieni, sub conducerea unui inginer agronom, cercetător științific. A apărut evident că asemenea inițiative, menite să lege pregătirea practică a elevilor de formele cele mai înaintate de aplicare a științei și tehnicii, sînt menite să aducă o contribuție de preț la pregătirea multilaterală a elevilor.

FLORIN ALEXANDRU

Nimic nu trebuie precupețit cînd e vorba de educația tineretului

În amplul referat prezentat la consfătuirea din municipiul Ploiești cît și în discuții s-a acordat o atenție deosebită muncii educative. Analizînd modul cum s-a desfășurat activitatea educativă în anul școlar trecut, măsura în care diversele acțiuni inițiate de școală în colaborare cu organizațiile U.T.C. și de pionieri au contribuit, prin conținutul lor, la educarea comunistă a elevilor de toate vîrstele, consfătuirea a subliniat că în multe locuri s-au obținut rezultate bune. În același timp, însă, s-a subliniat faptul că în multe școli s-a acordat insuficientă atenție unor acțiuni menite să contribuie la educarea morală și cetățenească a elevilor, acestea rezumîndu-se adesea doar la organizarea unor acțiuni sporadice și care nu au putut duce, din cauza modului simplist de desfășurare, la crearea unor convingeri puternice, a unor sentimente mobilizatoare.

În altă ordine de idei, în consfătuire s-au scos în evidență și o serie de aspecte formale care se întîlnesc în organizarea orelor de dirigenție, care nu au reușit întotdeauna să constituie adevărate momente educative.

Participanții la consfătuire au subliniat că în noul an, ținîndu-se seama de sarcinile deosebite care revin școlii în lumina documentelor Congresului, munca educativă va trebui să se îmbunătățească simțitor.

În mod deosebit s-a pus accentul pe faptul că se impune cu necesitate modernizarea activității educative în toate formele sale, școlare și extrașcolare, apropierea și legarea ei de fenomenele complexe și variate pe care le ridică viața noastră în continuă prefacere, de preocupările multiple și diverse pe care le au elevii. Criticîndu-se faptul că adesea în munca unor diriginți sau comandanți de pionieri se manifestă formalism, anchiloză și rutină, în consfătuire s-a discutat pe larg asupra a ceea ce trebuie făcut pentru ca în viitor acestea să dispară. Bunăoară, numeroși vorbitori, printre care învățătorul **Petre Nicolaescu** a subliniat faptul că este necesar ca între toți factorii care concură la bunul mers al activității educative să existe de la începutul anului o permanentă colaborare și să se delimiteze de la început ceea ce este specific fiecăruia. Alți vorbitori s-au referit la faptul că pentru a putea răspunde cerințelor unei educații moderne, este nevoie în primul rînd ca fiecare profesor să fie nu numai bine pregătit, dar și să gîndească și să acționeze în chip modern, să știe ce trebuie să ofere elevilor, cum să le ofere, pentru a răspunde setei lor de înțelegere și cunoaștere. S-a arătat pe bună dreptate că numeroase activități interesante, cum sînt vizitele la diverse obiective industriale, discuțiile pe diferite teme, excursiile, nu-și ating întotdeauna scopul tocmai pentrucă profesorul nu știe pe ce anume trebuie pus accentul, ce îi interesează în mod real pe elevi.

O problemă deosebit de importantă care s-a discutat la consfătuire a fost aceea a educării politice-ideologice, patriotice și cetățenești a elevilor prin lecții.

Arătînd că mai sînt destui profesori care socotesc lecția doar o simplă comunicare de cunoștințe, numeroși vorbitori au subliniat că ea trebuie să devină sursa principală a unei educații multilaterale, să deschidă ferestre către viață, către înțelegerea fenomenelor sale. S-a arătat că bogăția datelor și a materialului predat la fiecare disciplină impune să se acorde toată atenția pregătirii lecției. Încorporarea în lecție a ideilor și idealurilor comuniste, a realităților prezentului atît de bogat, mobilizează resursele morale ale elevilor și îi face să simtă cu toată intensitatea și convingerea adevărurile comuniste".

Se poate spune — fără a epuiza tot ceea ce s-a discutat asupra activității educative din școli — că în consfătuirea din municipiul Ploiești s-au prefigurat — prin schimbul de experiență între participanți, prin analiza obiectivă și responsabilă a lipsurilor, prin propunerile și sugestiile făcute — jaloanele unei munci bogate și interesante. Toți vorbitorii au subliniat că nimic nu trebuie precupețit cînd e vorba de educația tineretului. A reieșit de asemenea, din întreaga desfășurare a consfătuirii, hotărîrea tuturor participanților de a realiza în noul an o maximă utilizare a capacităților de care dispune școala pentru educarea elevilor în spiritul socialismului, în spiritul unei înalte responsabilități sociale.

ELENA CONSTANTIN

PLANUL GENERAL DE MUNCĂ

UN INSTRUMENT DE PROIECTARE A DINAMICII ACTIVITĂȚII DIN ȘCOALĂ

Activitatea ce se desfășoară în școală este atît de complexă, încît cu greu i s-ar putea asigura unitate fără precizarea coordonatelor sale și fără ierarhizarea lor în funcție de scopul urmărit — instruirea și educarea tineretului școlar. Este tocmai ceea ce caută să realizeze întregul sistem de planificare a activității școlare, în care planul anual de muncă ocupă un loc de seamă.

Calitatea acestui sistem de planificare este determinată în primul rînd de capacitatea de a stabili corect intensitatea accentului ce trebuie să cadă asupra fiecărei laturi a activității cu elevii și de a crea „echilibrul interior" al tuturor componentelor unei asemenea activități; or, toate acestea nu pot fi realizate decît printr-o înțelegere judicioasă a sensurilor majore ale muncii din școală, prin existența unei concepții de ansamblu asupra întregului său mecanism. Planul de muncă al școlii poate constitui un indicator rațional în activitatea instructiv-educativă numai în măsura în care este nu un inventar de sarcini, date, nume și prevederi regulamentare, ci un act care stabilește obiective fundamentale și adresează, prin modalitățile de lucru pe care le conține, o chemare continuă la îndeplinirea acestora.

Nu afirmăm nimic nou atunci cînd subliniem că planul anual de muncă trebuie să cuprindă problemele fundamentale, majore ale activității din școală, stabilite prin prisma finalității învățămîntului. Totuși, întîlnim nu o dată planuri care nu corelează acțiunile propuse în funcție de îmbunătățirea continuă a pregătirii elevilor. De aici strania situație că multe planuri pot fi foarte bine realizate fără ca pregătirea elevilor să fie la nivelul cerințelor. Așa se explică inutilitatea unora dintre planuri și formalismul care le caracterizează.

Esențială ni se pare, în întocmirea planului, stabilirea obiectivelor acestuia. Deseori ni s-a întîmplat să găsim înserate la „obiective" formulări de genul următor: „activitatea instructiv-educativă din cadrul lecțiilor"; „activitatea dirigintelui", „educația fizică a elevilor", „activitatea pe linie de CEC" etc. Să ne oprim puțin la prima formulare — activitatea instructiv-educativă. Poate fi oare, acesta un obiectiv? Nicidecum; activitatea instructiv-educativă constituie însăși latura primordială a muncii din școală. A o trece în rîndul obiectivelor înseamnă, de fapt, a ignora obiectivele prin care se poate realiza ea. Or, tocmai stabilirea acestor obiective, fixate în funcție de realitatea didactică din fiecare școală, transformă planul de muncă într-un instrument util de lucru. Ele pot consta, de exemplu, în integrarea elementelor de modernizare a conținutului obiectelor de învățămînt în sistemul fundamental de cunoștințe, în conceperea și realizarea unui raport just de determinare între scopul și conținutul actual al lecției, pe de o parte, și structura sa, pe de altă parte, în realizarea verificării cunoștințelor prin prisma problemelor fundamentale ale fiecărui obiect etc. La fel stau lucrurile în ceea ce privește „activitatea dirigintelui", „educația fizică" etc. Cît despre „activitatea pe linie de CEC" (sau alte activități asemănătoare), este evident că nu este cazul să fie incluse între obiectivele planului de muncă.

Din păcate, și unele materiale de îndrumare recomandă o întreagă diversitate de obiective, ceea ce are ca rezultat destrămarea unității activității didactice. Manualul de pedagogie pentru institutele pedagogice, ed. 1964, după ce enumeră nouă aspecte la care trebuie să se refere obiectivele planului de muncă, conchide că acestea sînt „doar unele mai importante din activitatea complexă a școlii". În realitate, însă, o activitate care se rupe în atîtea laturi „importante" își pierde specificul și unitatea. După părerea noastră nu are nici o justificare, de pildă, stabilirea ca obiective separate, pe de o parte a activității metodice din școală, iar pe de altă parte a pregătirii ideologice și profesionale a personalului didactic, deoarece acestea sînt atît de sudate între ele, încît sferele lor coincid în cea mai mare parte sau se condiționează reciproc: activitatea metodică este o formă de perfecționare a pregătirii profesionale, iar pregătirea ideologico-profesională este o condiție a calității muncii metodice.

După părerea noastră, pentru a se stabili un raport corect între obiectivele planului de muncă, toate obiectivele — dar absolut toate — trebuie să fie subordonate unui singur scop: îmbunătățirea pregătirii elevilor. Firește, se cere ca gradul de subordonare să fie diferit de la un obiectiv la altul; de pildă, obiectivele privitoare la realizarea planului de școlarizare, la organizarea muncii în școală, la munca administrativ-gospodărească sînt dependente într-o măsură mai mică de obiectivul central. Ni se pare foarte important ca aceste obiective să nu domine planul de muncă. Facem această precizare deoarece, fiind prin natura lor mai concrete și caracterizîndu-se prin necesitate imediată, ele ocupă deseori locul de frunte în plan. Așa se explică faptul că multe planuri nu reflectă caracterul intelectual al muncii din școală, ci cuprind, în cea mai mare parte, sarcini administrative.

Unii directori de școli fixează în plan și rubrica „cine controlează îndeplinirea sarcinilor". Ni se pare că, mai ales în această perioadă, cînd se pune cu tărie problema întăririi funcției de control a conducerii școlii, directorului îi revine rolul de a controla personal îndeplinirea sarcinilor. Totuși, numeroși directori nu-și prevăd în plan sarcini executive, delegînd unele atribuții ale lor și exercitînd controlul numai asupra „delegaților". Se creează astfel, între director și personalul școlii, o adevărată ruptură. Se întîlnesc însă și planuri de muncă în care executarea celor mai multe sarcini revine directorului, acestea căpătînd caracterul de planuri ale conducerii școlii. Și acest procedeu este greșit, întrucît planul anual trebuie să reflecte direcțiile de acțiune ale unui întreg colectiv, în care se cer integrate și proporționate toate sarcinile importante.

Firește că pentru fiecare obiectiv trebuie să se stabilească modalitatea generală de realizare, în funcție de condițiile existente. Aici intervin atît măsuri de concepție, cît și măsuri de organizare. Dar constatăm și de data aceasta că măsurile din a doua categorie, care se impun cu mai multă ușurință, avînd un caracter mult mai concret, domină majoritatea planurilor, dîndu-le un aspect de registru în care se inventariază toate felurile de ședințe și planuri, de forme organizatorice și norme generale de muncă. De exemplu, în legătură cu activitatea metodică se stabilesc felul și componența comisiilor metodice, se numesc responsabilii, se fixează termene, se indică numărul de ședințe (uneori și datele la care urmează să aibă loc) etc. La prima vedere s-ar crede că această modalitate este destul de concretă, pentru simplul motiv că are termene, responsabilități etc.; în realitate însă avem de a face nu cu un plan, ci cu un grafic de ședințe. În aceste condiții nu apare în plan nici o măsură cu caracter dinamic, mobilizator, de orientare — cum ar fi, de pildă, studierea necesităților stringente ale activității didactice din școala respectivă și includerea lor în tematica lucrărilor comisiilor, căutarea elementului modern ce trebuie introdus în sistemul de lucru al profesorilor pentru a preda elementele noi ale programei etc.

După părerea noastră, planul trebuie să fie în primul rînd un document de concepție, de acțiune, nu de înregistrare și de aceea locul dominant în cadrul lui trebuie să-l ocupe tocmai măsurile cu caracter de concepție. În fond, caracterul concret al planului este dat de cantitatea de gîndire individuală și colectivă cuprinsă în conținutul acestuia, de măsura în care orientează și stimulează activitatea didactică, înlesnind obținerea rezultatelor vizate. Ca atare ni se pare de asemenea că nu are rost să fie incluse în plan datele cu privire la încadrarea școlii (de ce atunci se mai fac fișele de încadrare?, la repartizarea pe clase a elevilor, a învățătorilor și diriginților, la constituirea catedrelor, la programul de lucru al diverselor categorii de salariați etc. Toate aceste aspecte și multe altele asemănătoare, care ocupă o mare parte din plan, pot fi adunate într-un material anexă, dacă directorul consideră că în acest fel poate urmări sau întocmi mai repede anumite situații.

Ar rămîne atunci în atenția conducătorului școlii adevăratul plan de muncă, nu de organizare a procesului instructiv-educativ, un plan în care sînt stabilite coordonatele activității școlare pe un întreg an și care este chemat să dea conducerii școlii posibilitatea să proiecteze dinamica acestei activități în perspectivă.

Prof. GH. DASCĂLU

BULGARIA: UN SFERT DE VEAC PE DRUMUL SOCIALISMULUI

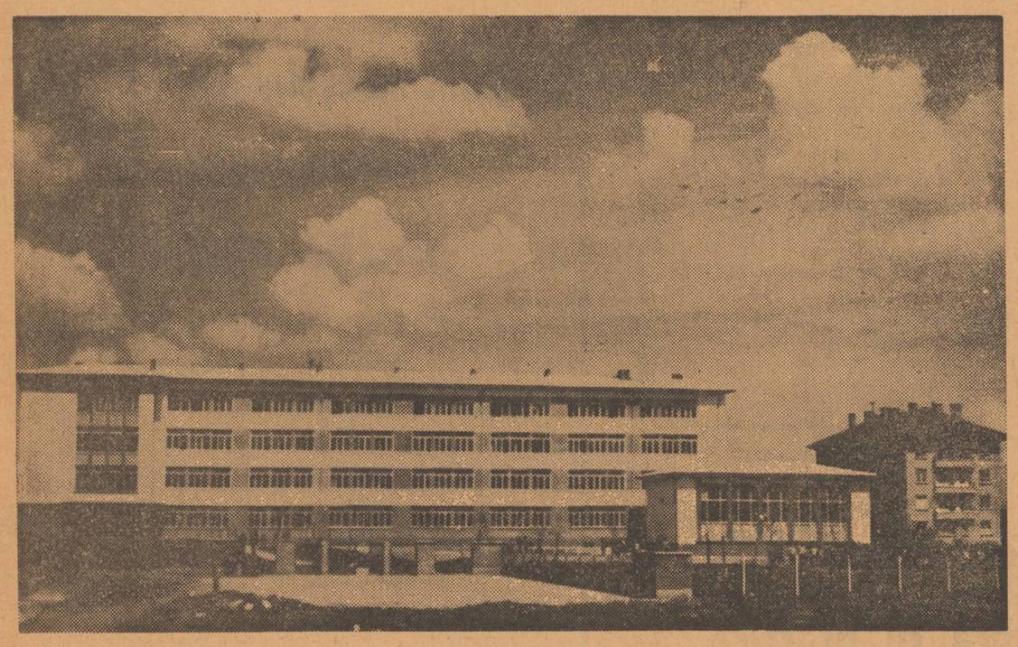

Clădirea unei noi școli construite în împrejurimile Sofiei

La 9 septembrie poporul bulgar a sărbătorit împlinirea unui sfert de veac de la victoria insurecției armate care, sub conducerea comuniștilor, a dus la instaurarea puterii democrat populare, punînd bazele erei noi în istoria țării.

În rîndul marilor realizări dobîndite în R.P. Bulgaria în aceşti 25 de ani ocupă un loc de cinste şi reclizările din domeniul învățămîntului. Au fost asigurate largi posibilități de învățătură, de obținere a unei înalte calificări pentru toți tinerii. În învățămîntul de toate gradele învață actualmente 1.583.000 de tineri şi tinere. În strînsă legătură cu industrializarea țării şi progresul tehnic a luat o mare dezvoltare pregătirea cadrelor de specialişti. Față de anul şcolar 1939-1940 numărul şcolilor tehnice industriale şi de construcție a crescut de 11 ori. De asemenea, în aceşti ani s-au ridicat circa 2000 de şcoli noi, moderne.

Formații ale sindicatelor din învățămînt premiate la Concursul al IX-lea al formațiilor artistice de amatori

După cum se ştie, un mare număr de învățători şi profesori au participat, în cinstea Congresului al X-lea al P.C.R. şi a aniversării unui sfert de veac de la eliberarea României de sub jugul fascist, la activitatea artistică de amatori, ca dirijori, instructori, soliști şi interpreți în coruri şi orchestre, în cadrul sindicatelor sau în cadrul aşezămintelor culturale.

La faza finală a concursului al IX-lea au fost prezente cu formații artistice numeroase sindicate de învățămînt din țară — 3 formații din Braşov, cîte două formații din Rm. Vîlcea şi Roman şi cîte o formație din Craiova, Sibiu, Oltenița, Slatina, Satu-Mare, Timişoara, Arad, București, Bîrlad, Iaşi, Brad, Turnu Măgurele şi Botoşani.

Dintre cele 20 formații ale învățămîntului participante la marea întrecere din cadrul finalei concursului au obținut rezultate deosebit de valoroase, fiind distinse cu titlul de „laureat", cu premii şi mențiunii 15 formații.

Premiul I şi titlul de „LAUREAT" a fost acordat colectivului de operetă al Sindicatului învățămînt din Braşov, corului de cameră al Sindicatului învățămînt din Satu-Mare şi cvintetului instrumental al Sindicatului învățămînt din Braşov.

Premiul al II-lea a fost acordat corului mixt al Sindicatului învățămînt din Craiova şi corului de cameră al Sindicatului învățămînt din Arad.

Premiul al III-lea a fost acordat corului mixt al Sindicatului învățămînt din Sibiu, corului mixt al Sindicatului învățămînt din Oltenița, corului de cameră al Sindicatului învățămînt din București, orchestrei de cameră a Sindicatului învățămînt din Braşov, orchestrei de cameră a Sindicatului învățămînt din Botoşani, grupului vocal feminin al Sindicatului învățămînt din Timişoara, octetului vocal al Sindicatului învățămînt din Roman.

Au fost acordate de asemenea mențiuni corului mixt al Sindicatului învățămînt din Slatina, corului Sindicatului învățămînt din Rîmnicu-Vîlcea, orchestrei de cameră a Sindicatului învățămînt din Rm. Vîlcea.

Dintre soliști au fost distinşi cu titluri şi premii : Ioan Teodorescu (Sindicatul învățămînt Pitești) şi Ileana Petrescu (Sindicatul învățămînt Craiova), care au obținut premiul I şi titlul de „laureat" pentru muzică clasică, precum şi Florica Ungur (Sindicatul învățămînt Oradea), care a obținut premiul al III-lea pentru muzică populară.

Numărul mare de premii atribuite de juriul republican formațiilor artistice din învățămînt este o dovadă grăitoare a entuziasmului şi pasiunii cu care au muncit profesorii, învățătorii şi educatoarele la pregătirea şi prezentarea spectacolelor. Felicităm călduros colectivele de artişti amatori ale cadrelor didactice, soliștii, instructorii şi dirijorii formațiilor pentru activitatea desfăşurată şi rezultatele remarcabile pe care le-au obținut şi le urăm noi succese în munca pe care o desfăşoară pentru ridicarea nivelului de cultură al întregului popor.

DIRECTORUL, PROMOTOR AL MUNCII COLECTIVE

(Urmare din pag. 1-a)

narea continuă a activității educative şcolare şi extraşcolare în vederea educării tineretului în spiritul patriotismului socialist şi al internaționalismului proletar, al responsabilității sociale şi al principiilor comunismului.

Realizarea cu succes a acestor sarcini depinde de efortul conjugat al tuturor slujitorilor şcolii, de înalta lor responsabilitate profesională şi civică. Lupta hotărîtă împotriva anchilozării şi rutinii, a încetinelii cu care se rezolvă, uneori, problemele şcolii, criticarea lipsurilor ce se manifestă în înfăptuirea sarcinilor stabilite de Congres în fața învățămîntului creează responsabilități sporite tuturor dascălilor.

În Raportul prezentat la Congresul al X-lea tovarăşul Nicolae Ceauşescu arăta : **„O parte componentă indisolubilă a democrației socialiste este creşterea spiritului de răspundere civică, întărirea conştiinței îndatoririi tuturor de a-şi consacra forțele, capacitatea, competența, binelui public, intereselor generale ale națiunii".** Acest îndemn găseşte rezonanțe profunde şi în inimile celor ce slujesc şcoala. De altfel, cadrul instituțional al democrației noastre socialiste permite fiecărui cadru didactic să-şi aducă din plin contribuția la traducerea în viață a programului adoptat de Congresul al X-lea al partidului ; fiecare educatoare, învățător sau profesor trebuie să simtă, în condițiile actuale, răspunderea atît pentru munca sa, cît şi pentru cea a colectivului din care face parte. Aplicarea consecventă a principiului muncii şi răspunderii colective, care s-a înrădăcinat în întreaga noastră viață economică şi socială, trebuie să capete o mai mare amploare şi în învățămînt.

Legea învățămîntului oferă cadrul juridic propice înfăptuirii principiului muncii şi răspunderii colective în viața şcolii. Ea investeşte consiliul profesoral cu largi atribuții cum ar fi : dezbaterea principalelor probleme ale activității instructiv-educative şi stabilirea măsurilor pentru perfecționarea acestei activități, aprobarea programului acțiunilor educative întocmit în colaborare cu organizațiile de tineret, generalizarea experienței pozitive din activitatea personalului didactic în scopul îmbunătățirii metodelor de predare, analizarea periodică a îndeplinirii planurilor de muncă şi a rezultatelor activității desfăşurate de şcoală. Esențial este ca aceste atribuții să fie îndeplinite, fiecare membru al consiliului profesoral considerîndu-se răspunzător de bunul mers al întregii activități instructiv-educative.

În acelaşi timp, Legea învățămîntului dă mari împuterniciri şi directorului şcolii în organizarea, conducerea şi controlul activității instructiv-educative, în orientarea, perfecționarea, stimularea şi promovarea cadrelor didactice, în numirea şi eliberarea din funcție a personalului didactic ajutător şi administrativ-gospodăresc din nomenclatura sa.

S-ar părea că acordarea acestor împuterniciri ar duce, volens nolens, la o conducere unipersonală, la dependența totală a profesorului de voința, nu de puține ori subiectivă, a directorului. Lucrurile pot evolua însă în acest sens numai acolo unde este încălcat în mod grosolan principiul muncii şi răspunderii colective. Din păcate, experiența aplicării Legii în anul şcolar 1968/1969 a evidențiat şi astfel de exemple negative. Unii directori consideră şcoala nu ca pe o instituție de stat, pe care au înalta îndatorire de a o sluji cu devotament, pe temeiul legislației noastre, ci ca pe o feudă în care cred că pot conduce după bunul plac, fără a se consulta cu colectivul didactic, birocratizînd la maximum activitatea de instrucție şi educație, instaurînd în şcoală o atmosferă de suspiciune şi neîncredere, care se soldează cu slabe rezultate în munca de formare a tinerei generații. Uneori nici inspectoratele şcolare nu sînt exigente față de munca unor asemenea directori, mulțumindu-se să le aprecieze activitatea după criterii şubrede cum ar fi întocmirea a tot felul de planuri — fără a le urmări eficacitatea — numărul şi frecvența sesizărilor pe care le fac la inspectorat şi, nu de puține ori, după devotamentul personal al directorului față de un inspector sau altul. Semnalăm aceste fenomene negative nu pentru că au luat proporții de masă, ci pentru a se lua măsuri în scopul stîrpirii lor acum, cînd sînt în formă incipientă, pentru a determina aplicarea corectă a Legii, pentru a face să se instaureze în toate şcolile suflul novator care a cuprins întreaga noastră societate, principiul muncii şi conducerii colective aşa cum este el aplicat în viață, cu toată consecvența şi exigența, de către conducerea partidului şi statului nostru.

Acordarea, prin noul Statut al partidului, a dreptului de control organizațiilor de bază din şcoli constituie un sprijin neprețuit în aplicarea riguroasă a principiului muncii şi răspunderii colective, în îmbunătățirea întregii activități din şcoală. Manifestîndu-se ca un factor dinamizator, organizația de partid mobilizează energiile creatoare ale tuturor profesorilor, în primul rînd ale comuniștilor, face ca tot ce se concepe şi se realizează în şcoală să fie rodul înțelepciunii colective, sporind, în acelaşi timp, răspunderea atît a directorului şcolii cît şi a colectivului didactic pentru aplicarea liniei politice a partidului în domeniul învățămîntului.

În concepția noastră, criteriul fundamental după care trebuie apreciată munca directorului de şcoală este modul cum ştie să mobilizeze şi să canalizeze eforturile întregului colectiv didactic spre o muncă de calitate, cum reuşeşte să instaureze în şcoală un climat de înțelegere, exigență şi înaltă responsabilitate.

De altfel, conducerea ştiințifică a procesului de învățămînt, rezolvarea operativă şi la un nivel calitativ superior a tuturor sarcinilor prevăzute de Directivele C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului cer directorului de şcoală să aplice principiul muncii şi răspunderii colective în activitatea zilnică pe care o desfăşoară. Directorul şcolii, ca reprezentant autorizat al colectivului didactic, învestit cu mari răspunderi, nu poate să-şi îndeplinească singur sarcinile. Ținînd seama de părerile colectivului didactic, directorul trebuie să fie capabil să ia decizii conforme cu legile statului, în funcție de condițiile în care se desfăşoară activitatea şcolii. Realismul acțiunii de conducere presupune capacitatea de a discerne gradul de dependență dintre posibilitate şi realitate, de a disocia alternativele posibile ale opțiunii în indiferent ce domeniu al activității de instrucție şi educație, ținînd seama de întregul complex al acestei activități, de specificul fiecărei etape şcolare.

Stabilind împreună cu consiliul profesoral măsurile necesare pentru îmbunătățirea activității instructiv-educative, în condițiile stimulării gîndirii creatoare a fiecărui dascăl, ale schimbului liber de păreri, ale cercetărilor şi căutărilor laborioase, directorul trebuie să urmărească aplicarea acestor măsuri cu consecvență. Traducerea în viață a sarcinilor stabilite în plenul consiliului profesoral constituie obiect al studiului, al rectificărilor pe parcurs. Cu acest prilej colectivul didactic acumulează experiență pozitivă, întîmpină greutăți, poate avea şi eşecuri ; măiestria directorului constă în a folosi experiența pozitivă, a preîntîmpina apariția lipsurilor şi a conduce colectivul în aşa fel încît să înlăture neajunsurile, să evite eşecul în activitatea didactică.

După părerea noastră, un asemenea stil de muncă este propriu directorilor de şcoli care au o temeinică pregătire de specialitate, pedagogică şi metodică, politico-ideologică, un larg orizont de cultură, calitea de buni organizatori, care sînt caracterizați prin omenie, principialitate şi exigență. În conducerea instituțiilor care plămădesc personalitățile trebuie să fie promovate cadre cu o personalitate formată deplin, care acționează în interesul învățămîntului, al pregătirii temeinice a generațiilor de constructori ai socialismului şi comunismului.

Dacă trăsăturile de caracter sînt rezultanta întregii formații a directorului, acestea trebuind să fie luate în considerare la selecționarea conducătorilor de şcoli, priceperea de a conduce se poate însuşi. În această privință un rol important îl au inspectoratele şcolare. De calitatea îndrumării acestora depinde calitatea muncii activului de directori. De asemenea, o contribuție mai mare la orientarea muncii directorilor trebuie s-o aducă cursurile de perfecționare organizate de Institutul central de perfecționare a cadrelor didactice, cursuri al căror conținut trebuie îmbunătățit în mod substanțial.

Un bun director de şcoală se formează prin muncă, în decursul anilor ; de aceea este nejustificată uşurința cu care inspectoratele şcolare, consiliile populare județene efectuează schimbarea directorilor de şcoli. O mai mare atenție la selecționarea cadrelor pentru posturi de conducere, îmbinată cu stabilitatea acestora în funcții nu poate decît să folosească învățămîntului.

În contextul măsurilor pentru îmbunătățirea procesului de învățămînt, perfecționarea conducerii şcolii capătă o semnificație deosebită. De aceea considerăm necesar să sugerăm ca noua ediție a regulamentelor şcolilor de cultură generală, liceelor şi şcolilor profesionale şi tehnice să prevadă norme mai precise pentru aplicarea principiului muncii şi răspunderii colective, pentru stabilirea mai clară a atribuțiilor directorilor de şcoli, a sarcinilor şi răspunderilor ce revin cadrelor didactice.

Începem un nou an şcolar în atmosfera de avînt creator generată de Congresul al X-lea al partidului nostru, de documentele aprobate de acest Congres, în care îşi găseşte o strălucită expresie întreaga linie politică a partidului nostru, pusă în slujba prosperității națiunii noastre socialiste, a înaintării ei neîntrerupte pe calea progresului şi civilizației. Sîntem datori a ne îndeplini exemplar obligațiile pe care le avem față de popor, înțelegînd, aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu în Raportul prezentat la Congresul al X-lea, că **„edificarea socialismului şi a comunismului cere muncă, ordine, disciplină, răspundere !".**

Conferința miniştrilor învățămîntului superior din unele țări socialiste

Luni s-a deschis la Varşovia cea de a 4-a conferință a miniştrilor învățămîntului superior din țări socialiste. Participă delegații din Bulgaria, Cehoslovacia, R. P. D. Coreeană, Mongolia, R.D. Germană, Ungaria, Polonia, România şi U.R.S.S. Delegația țării noastre este condusă de prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului.

Lucrările conferinței au ca obiect discutarea unor probleme privind educația comunistă a tineretului studențesc, sarcinile şi conținutul acțiunilor de perfecționare a calificării specialiştilor cu studii superioare, echivalarea studiilor şi a titlurilor ştiințifice, nomenclatorul de specialități pentru învățămîntul superior. Sînt dezbătute, de asemenea, probleme legate de întărirea colaborării țărilor socialiste în acest domeniu şi se efectuează un larg schimb de păreri cu privire la rolul, funcțiile şi organizarea învățămîntului superior.

În cadrul conferinței delegația țării noastre prezintă o informare în legătură cu studierea eficienței economice a învățămîntului.

Cercuri de orientare profesională în şcoala sovietică

Printre formele de orientare profesională utilizate pe scară largă în învățămîntul sovietic, un deosebit teren au cîştigat în ultimii ani aşa numitele „universități serale" şi grupele de elevi bazate pe comunitatea de interese profesionale. „Universitățile serale" sînt organizate pentru elevii claselor a IX-a şi a X-a (penultima şi ultima clasă de liceu n.n.) şi au drept scop familiarizarea lor cu planurile de învățămînt şi programele de specialitate ale diferitelor facultăți, pentru a le înlesni opțiunea profesională. Tot din elevi din ultimele două clase sînt constituite şi grupele sau cercurile organizate pe principiul comunității de interese profesionale. În aceste cercuri, tinerii care doresc să se consacre profesiunii de medic, de geolog, de mecanic, de profesor etc. iau contact cu domeniul profesiunilor respective.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
ORADEA

ANUNȚĂ:

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE MATEMATICĂ

— 1 post de lector, poziția 6 din statul de funcțiuni, discipline : Metodica predării matematicii.

FACULTATEA DE ISTORIE-GEOGRAFIE

— Catedra de geografie —

— 1 post de lector, poziția 3 din statul de funcțiuni, disciplina : Metodica predării matematicii.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul institutului, str. Armatei Roşii nr. 5, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România publicată în Buletinul Oficial partea I nr. 33 din 15 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia participarea la concurs.

Concursul se va desfăşura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
CONSTANȚA

ANUNȚĂ:

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

1. Conferențiar, poz. 2 în statul de funcțiuni, disciplina Geografia fizică şi economică a R.S.R. de la Catedra de istorie-geografie.
2. Conferențiar, poz. 3 în statul de funcțiuni, disciplina Geografie economică generală şi regională, de la Catedra de istorie-geografie.
3. Asistent, poz. 9 în statul de funcțiuni, disciplina Chimie anorganică, Catedra de chimie.

Candidații vor prezenta la înscriere următoarele acte :
— cerere de participare la concurs ;
— copii legalizate de pe actele de studii (diploma eliberată de o instituție de învățămînt superior şi de pe diploma de doctor sau doctor-docent în ştiințe) ;
— caracterizarea activității profesionale şi obşteşti a candidatului, întocmită de organizația socialistă în care acesta îşi desfăşoară activitatea ;
— lista lucrărilor ştiințifice şi memoriul de activitate didactico-ştiințifică semnat de candidat, împreună cu un exemplar din fiecare lucrare elaborată ;
— adeverința privind vechimea în muncă cu precizarea funcțiilor în care a activat ;
— autobiografia candidatului ;

Cererile cu actele respective se vor primi la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Constanța, b-dul Lenin nr. 124, telefon 1 45 76, în termen de 1 lună de la data apariției anunțului în Buletinul Oficial al R.S.R.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"
IAŞI

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

ANUNȚĂ :

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi :
— Asistent la Catedra de contabilitate şi analiză economică, poziția XXXII A/17, disciplinele : Contabilitate generală, Contabilitate în agricultură, Contabilitate în industrie, construcții şi transporturi.
— Asistent la Catedra de contabilitate şi analiză economică, poziția XXXII A/22, disciplinele : Maşini de contabilizat şi calcul, Maşini de calcul, Evidență contabilă în industrie.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul rectoratului Universității „Al I. Cuza" — Iaşi, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6/1969, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iaşi, Calea 23 August nr. 11, în termen de 2 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la Secretariatul rectoratului Universității din Iaşi, telefon 1 27 18.

ANUNȚ

Absolvenții şcolii pedagogice din Rîmnicu-Vîlcea, promoția 1954, sînt invitați la întîlnirea de la 15 ani de la absolvire, ce va avea loc pe data de 20 septembrie a.c. orele 8,30 la sediul fostei şcoli.

În atenția elevilor de la cursurile serale şi fără frecvență

COOP

NU IROSIȚI TIMPUL LIBER !
Fără efort
Fără pierdere de timp.
Primiți la domiciliu prin colet poştal

MANUALELE ŞCOLARE necesare pentru clasele IX-XII adresîndu-vă printr-o simplă carte poştală secției CARTEA PRIN POŞTĂ a cooperației de consum din București, str. Sergent Nuțu Ion 8—12. Şi **RECHIZITE PRIMIȚI LA DOMICILIU** comandîndu-le secției „Comerț prin coletărie" a cooperației de consum, tot în str. Sergent Nuțu Ion nr. 8—12, București, sector 6.

REȚINEȚI : Secția „Cartea prin poştă" vă poate livra la domiciliu **CĂRȚI DIN ORICE DOMENIU** precum şi discuri, iar secția **„COMERȚ PRIN COLETĂRIE"** o gamă largă de mărfuri necesare gospodăriei dv.

PLATA SE FACE LA PRIMIREA COLETULUI LA CERERE obțineți **GRATUIT** cataloage sau liste cu discurile, cărțile şi celelalte mărfuri ce se livrează la **DOMICILIU.**

REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1009

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 19 sept 1969
4 pagini 25 bani

■ Manuale noi: Fizica pentru clasa a XII-a, secția reală – pag. 2

■ Cum realizăm legarea învățămîntului de practică – pag. 3

■ Aplicarea programei grădinițelor de copii în anul școlar 1969-1970 – pag. 4

SALUTUL

Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România adresat cadrelor didactice și elevilor cu prilejul deschiderii noului an școlar

Momentul festiv al începutului de an școlar

Prima lecție

Stimați tovarăși învățători și profesori,

Dragi elevi,

Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Socialiste România adresează educatoarelor, învățătorilor, profesorilor și elevilor, tuturor celor care-și aduc contribuția lor nobilă la progresul și propășirea școlii românești, un călduros salut cu prilejul începerii anului școlar 1969/1970.

Pe întreg cuprinsul țării, școlile își deschid porțile în atmosfera de entuziasm general și de puternic avînt constructiv pe care istoricele hotărîri adoptate de cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și însuflețitorul bilanț al aniversării unui sfert de veac pe drumul vieții noi, socialiste, au imprimat-o în toate sectoarele de activitate.

Anul care începe are o semnificație deosebită înscriind în istoria învățămîntului nostru debutul școlii generale de 10 ani, a cărei înfăptuire va reprezenta un nou și însemnat salt în dezvoltarea instrucției și educației tineretului și va avea efecte deosebit de favorabile în pregătirea pentru muncă și viață a acestuia, în lărgirea orizontului de cultură al întregului popor. Se va continua înfăptuirea măsurilor stabilite pentru dezvoltarea și diversificarea învățămîntului liceal, a învățămîntului profesional și tehnic, care în anii următori este chemat să asigure un număr sporit de cadre necesare economiei naționale.

Dînd o înaltă apreciere învățătorilor și profesorilor, acordînd toată cinstirea muncii de răspundere pe care aceștia o desfășoară, ne exprimăm convingerea că membrii corpului didactic vor depune toate eforturile pentru reușita deplină a acestor măsuri, pentru pregătirea temeinică a tineretului, pentru înarmarea lui cu tot ceea ce gîndirea umană a făurit mai de preț în decursul veacurilor, ajutîndu-l să se ridice la nivelul de cunoaștere al contemporaneității, să fie receptiv la tot ceea ce este nou, înaintat în știință, în societate, în viață

Vă revine dumneavoastră, slujitorilor școlii, înalta îndatorire patriotică de a forma tineretul în spiritul concepției marxist-leniniste despre lume și viață, al politicii partidului și statului nostru, al ideilor progresiste, profund umaniste, pe care partidul le propulsează cu consecvență în întreaga viață socială. Folosiți fiecare lecție și activitate desfășurată pentru a realiza educația politică, civică și etică a elevilor, pentru a le dezvolta sentimentele de prețuire și admirație față de trecutul glorios de luptă al poporului român, mîndria pentru tot ceea ce se făurește astăzi, prin efortul tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, încrederea în viitorul tot mai luminos și înfloritor al țării, hotărîrea de a se pregăti temeinic pentru a duce mai departe măreața operă pe care o înfăptuiește poporul nostru. Cultivați în rîndul tineretului școlar prietenia de nezdruncinat și respectul reciproc dintre copiii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, dragostea fierbinte față de patria noastră, față de Partidul Comunist Român, forța conducătoare a societății noastre socialiste. Dezvoltați la elevi prietenia și respectul față de popoarele țărilor socialiste, de celelalte popoare ale lumii, formați-i ca militanți neobosiți pentru cauza progresului, socialismului și păcii.

Elevi și eleve, aveți fericirea de a trăi în cea mai luminoasă epocă din istoria poporului nostru, în care vă sînt create toate condițiile pentru a vă realiza cele mai cutezătoare gînduri și aspirații. Datoria voastră este să învățați cu sîrguință, să urmați cu încredere sfaturile învățătorilor și profesorilor, să folosiți din plin acești ani, anii dezvoltării și modelării personalității, pentru a vă însuși temeinic comorile științei și culturii, pentru a aprofunda și îmbogăți printr-un studiu perseverent și sistematic cunoștințele dobîndite în școală. Răspundeți prin muncă și comportare în școală și în societate grijii pe care v-o poartă partidul și întregul popor, dovediți prin rezultatele obținute la învățătură că veți fi un schimb de nădejde al părinților și fraților voștri, animați de dorința de a ridica pe cele mai înalte culmi patria noastră socialistă.

Organizațiile Uniunii Tineretului Comunist și organizațiile de pionieri, care cuprind cea mai mare parte a tineretului școlar, sînt chemate să se manifeste ca factori dinamici, să acționeze mai intens, prin mijloace variate, pentru educarea comunistă a elevilor, să sprijine activ eforturile școlii, cadrelor didactice și părinților pentru dezvoltarea în rîndurile tinerei generații a dragostei pentru învățătură, pentru munca fizică, pentru meseria și specialitatea aleasă, cultivarea sentimentului datoriei și responsabilității sociale, a unei atitudini disciplinate, de respectare a regulilor și normelor școlare.

Organizațiile de partid din școli, cărora Congresul al X-lea le-a acordat noi și importante atribuții, au datoria să militeze permanent pentru înfăptuirea programului de dezvoltare a învățămîntului, să manifeste și să imprime în viața și activitatea colectivelor școlare un spirit de înaltă exigență partinică, de disciplină și responsabilitate față de îndatoririle ce le revin, să mobilizeze comuniștii, toate cadrele didactice la înlăturarea neajunsurilor ce se mai constată în activitatea școlară, să promoveze spiritul inovator în întreaga muncă pe care școala o desfășoară.

Dispunînd de tot ceea ce este necesar — un valoros corp didactic, un tineret harnic și entuziast, o bază materială în continuă dezvoltare și un program de perspectivă clar — sîntem încredințați că anul școlar care începe va înscrie noi și însemnate rezultate pe drumul propășirii școlii românești.

Vă urăm dragi tovarăși — educatoare, învățători, profesori, maiștri instructori și elevi — multă sănătate, putere de muncă, spre binele școlii și înfloririi scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România.

ÎN PRIMELE ZILE DE ȘCOALĂ

În emoțiile care, în ziua deschiderii cursurilor, au polarizat spre școală atenția întregului nostru popor au vibrat desigur cuvintele de înaltă prețuire prin care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, aprecia, de la tribuna celui de-al X-lea Congres al P.C.R., rolul școlii ca factor **principal de educație a cetățenilor, a întregii societăți în epoca noastră, principal canal de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și formare cetățenească a tinerelor generații.**

Debutul clasei a IX-a la oraș: un succes

Anul acesta, deschiderea cursurilor școlare a fost așteptată cu o emoție sporită pe întregul cuprins al patriei, căci ea urma să confirme valoarea eforturilor pregătitoare depuse multe luni în șir pentru debutul clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani. Din raidul anchetă întreprins de redacția noastră rezultă că, în cea mai mare parte, această valoare a fost confirmată. Clasa a IX-a a școlii generale a debutat în mai toate orașele țării cu un succes care a întrecut orice așteptări. Cifrele, în limbajul lor precis, sînt edificatoare. La 15 septembrie au început să funcționeze în orașe 754 clase a IX-a ale școlii generale de 10 ani, cu un număr de 22 582 elevi, în loc de 607, cu 19 000 elevi cît se anticipase, deci cu peste 3 500 de elevi mai mult. În municipiul București, datorită masivei afluențe spre școala de 10 ani a absolvenților clasei a VIII-a a fost necesar să se mai înființeze încă 50 clase a IX-a, căci față de 1600 de elevi cît se anticipase că vor urma această clasă s-au înscris 3 059. Aceeași afluență masivă s-a înregistrat și în școlile urbane din județele Alba, Argeș, Bacău, Brașov, Brăila, Buzău, Constanța, Covasna, Dolj, Hunedoara, Iași, Ilfov, Neamț, Prahova, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Tulcea, Vîlcea, Vaslui, Vrancea. Depășiri masive față de planul inițial au înregistrat școlile urbane din județele Argeș (637 elevi față de 200), Alba (517 față de 200), Dolj (789 față de 176), Iași (709 față de 200), Neamț (618 față de 300), Satu Mare (450 față de 200).

Afluența masivă spre clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani reflectă ecoul larg pe care îl are hotărîrea partidului privind necesitatea instruirii întregului tineret pe o perioadă de școlarizare mai lungă și aspirațiile către cultură ale poporului nostru, stimulate de caracterul orînduirii noastre socialiste.

Cifrele de mai sus mai oglindesc pe de o parte buna orientare a inspectoratelor școlare județene și a cadrelor didactice — îar pe de altă parte eficiența muncii de propagandă desfășurată de cadrele didactice. S-a ajuns astfel ca la Școala generală nr. 24 din Galați, de pildă, în zilele premergătoare deschiderii cursurilor colectivul didactic să fie îngrijorat nu în legătură cu îndeplinirea planului de școlarizare, ci în legătură cu faptul că numărul de 3—4 ori mai mare de elevi înscriși depășea posibilitățile de spațiu ale școlii. Directorul acesteia ne-a declarat că marea afluență de elevi în clasele a IX-a ale școlii de 10 ani se datorește cu precădere faptului că aceste clase vor asigura pregătirea practică în domenii care interesează mult tineretul: electrotehnică, mecanică-auto, steno-dactilografie etc.

Probleme care se cer rezolvate neîntîrziat

Trebuie să spunem însă că, deși pe întreaga țară anticipările privind școlarizarea elevilor în clasele a IX-a ale școlilor generale de 10 ani de la orașe au fost mult depășite există și județe în care situația se prezintă altfel. La Gorj, de pildă, din 300 de elevi cîți urmau să frecventeze în orașe clasa a IX-a s-au prezentat doar 180, la Arad în loc de 535 s-au prezentat 408. Situații similare s-au înregistrat și în județele Cluj, Caraș-Severin, Dîmbovița, Harghita, Ilfov, Teleorman, Timiș. Este adevărat că la unele din județe, inspectoratele școlare s-au orientat de la început spre anticipări mari (Cluj-1097, Mureș — 943, Teleorman — 830), dar tot atît de adevărat este și faptul că aceste anticipări aveau la bază studii asupra posibilităților existente. Credem deci că există condițiile necesare pentru ca în scurt timp și aceste județe să ajungă cel puțin la nivelul propriilor lor anticipări.

Clasa a IX-a a școlii generale a debutat cu succes și în multe din școlile rurale. Astfel, în județul Argeș au început să funcționeze 18 clase cu 375 de elevi (în loc de 360 cît se anticipase), în județul Dolj 27 de clase cu 563 elevi (în loc de 11 clase cu 380 de elevi), în județul Iași 18 clase cu 393 elevi (în loc de 17 clase cu 199 de elevi), în județul Satu Mare 30 de clase cu 690 de elevi (în loc de 8 clase cu 420 de elevi). Cu toate acestea, într-o serie de școli rurale nu au putut lua ființă toate clasele planificate. Este o dovadă că în județele respective pregătirea deschiderii cursurilor a lăsat de dorit. Cel mai elocvent caz în această privință îl oferă județul Mehedinți, în care din 18 clase a IX-a cîte urmau să ia startul la 15 septembrie au început să funcționeze doar două, cu un efectiv de 59 de elevi. Este adevărat că o bună parte din absolvenții clasei a VIII-a susceptibili de a fi școlarizați în clasa a IX-a au fost angajați la culesul fructelor în zona pomicolă a acestui județ, dar nu se poate trece cu vederea nici faptul că inspectoratul școlar județean și conducerile de școli au manifestat comoditate în pe-

CONST. RĂDOI
VIOLETA APOSTOL

(Continuare în pag. 2-a)

Pe ogoarele patriei

De pe întinsele ogoare ale întreprinderilor agricole de stat continuă să ne sosească vești despre activitatea entuziastă pe care o desfășoară liceenii pentru strîngerea recoltei.

Cu o săptămînă în urmă, 4000 de elevi din liceele județului Ilfov au pornit la treabă. Acum ei raportează rezultate cît se poate de îmbucurătoare. Cei 180 de elevi de la liceul din Brănești, care au muncit la Întreprinderea agricolă de stat Belciugatele, au recoltat porumbul de pe 100 hectare și au făcut cîte 2—3 norme la recoltatul și sortatul legumelor, ca și la transportul ștuleților. De la liceul din Urziceni au plecat să muncească la I.A.S. Urziceni 470 de elevi. În ultimele zile, datorită sprijinului lor, s-au putut livra zilnic pentru export și consumul intern între cinci și șapte vagoane de struguri.

De multă hărnicie și seriozitate au dat dovadă și elevii liceului Matei Basarab" din București, care au muncit la I.A.S. Fundeni, ca și elevii din Giurgiu și cei din Călugăreni.

IDENTIFICARE

Nu ne trăim numai vîrsta, prezentul nu ne înglobează fără rost, ca pe o piatră. Fiecare dintre noi încearcă să se recunoască măcar în tineri, în elevi și studenți, cu ceea ce a fost. Ideea unei constante, a unei ritmicități de atmosferă și condiții ușurează acest sentiment necesar nouă pentru un echilibru interior. De aici o anumită nostalgie cu care privim începuturile de an școlar, tendința de a ne revedea pe noi, în asemenea împrejurări, în pantaloni scurți, Bănuiala că alții ne repetă aidoma, uneori dorința obscură ca generațiile mai tinere să ni se asemene, să fie și să se comporte la fel. Ne închipuim că o zi școlară trebuie să se desfășoare cam la fel, că pe aceeași tablă neagră, așezată în același colț de clasă, se scriu aceleași semne pe care le-am parcurs noi înșine.

Într-un moment de luciditate, însă, ar trebui să nu ne lăsăm copleșiți de această încercare de a ne trăi prin alții „timpul pierdut", să nu proustianizăm băgînd generațiile în aceleași tipare eterne, modelate după proiecția propriului nostru timp. Ne așteaptă o lume cu totul nouă; cei ce vor veni după noi vor trăi altfel. Ar fi păcat să fie pregătiți ca și noi, după aceleași rețete.

Acum cîțiva ani, UNESCO publica un raport (Anger), în care se arăta că din 1958 pînă în 1966 — adică în 8 ani — cunoștințele științifice ale omenirii s-au dublat. Cu alte cuvinte, de la începutul istoriei scrise sau măcar de la Renaștere și pînă în 1958, în sute sau chiar mii de ani, omenirea a învățat tot atît ca în ultimii 8—10 ani. Și disproporția este pe cale să crească încă. Savanții activi în lume acum sînt în număr mai mare decît toți cei care au lucrat în trecut. Această dezvoltare nu este numai cantitativă, ci și calitativă. Se poate spune că imaginea despre natură pe care o avem noi, cei din generația de mijloc, se găsește la jumătatea distanței dintre cea avută de un absolvent de colegiu la 1600 și aceea a savanților contemporani.

Fundamentele logicii și de modelelor noastre despre lume trebuie să se adapteze acestor noi imagini. Tipuri de raționamente noi sau accentuarea și extinderea unor tipuri mai vechi înlocuiesc deducțiile cuminți.

Ca să se adapteze la această lume nouă a științei, tinerii trebuie pregătiți altfel. Probabil că matematica începe cu teoria numerelor și nu cu numărătoarea gîștelor. Noi sisteme de acumulare vin să scurteze calea învățării, sînt sau vor fi create la îndemîna pedagogilor care trebuie, la rîndul lor, să învețe aproape cot la cot cu elevii. Și, mai ales, pentru a-i pregăti pentru progresul cunoașterii, elevii nu sînt învățați atît de mult lucruri și fapte, cît metode și modele.

România, care-și pune în centrul politicii sale dezvoltarea multilaterală, are o nevoie stringentă de oameni, de inteligențe capabile să reducă decalajul istoric. Școala este prin natura ei depozitara valorilor consacrate, ea selecționează ceea ce este sigur, confirmat, în afară de dubiu. Se pare că acum ea trebuie să cuprindă discuția și dezbaterea, să creeze în elev nu un strat de certitudini numai (deși acesta este indispensabil), dar și o capacitate de cuprindere și creare a noului. Or, problema nu se reduce doar la o educație specială a elasticității inteligenței; se cere și educația unei disponibilități afective capabile să susțină acest efort, a unei pasiuni a noului menită să înfrîngă tendința spre comoditate, inerție, ce uneori îmbracă masca severă a permanenței unor valori imuabile, a unor criterii solide și liniștitoare.

De aceea, la acest început de an școlar, încercînd să fiu lucid, nu mă las pradă plăcutului balans al nostalgiei și al mecanismelor de identificare cu o copilărie trecută. Dimpotrivă. În loc să mă jeneze obscur diversitatea copiilor și tinerilor de astăzi, mă bucură și le-o doresc. Identificarea trebuie să se facă prin tensiunea noastră comună spre viitor, spre uman. O solidaritate de proiecție înainte.

ALEXANDRU IVASIUC

MANUALE NOI

Fizica pentru clasa a XII-a, secția reală

În acest an școlar, elevii clasei a XII-a reală și elevii anului III al liceelor de specialitate vor studia fizica după un nou manual, elaborat de M. Oncescu, I. Petrescu-Prahova, M. Petrescu-Prahova, T. Popescu.

Manualul, care are la bază o programă mult îmbunătățită față de trecut, urmărește introducerea unor noi noțiuni, concepte și idei oferite de progresul pe plan mondial al cercetărilor de fizică, precum și modernizarea metodicii de predare. Faptul că alcătuirea lui a fost încredințată unui colectiv de autori cu profil diferențiat (cadre didactice universitare, cercetători științifici și profesori de liceu), ne arată că s-a tins să i se asigure în aceeași măsură atît actualitatea științifică la nivelul fizicii contemporane, cît și un cuantum informațional selectiv de noțiuni și cunoștințe de specialitate cît mai ușor asimilabile.

Deschizînd manualul constatăm, de la bun început, că autorii au căutat ca noțiunile, conceptele, cunoștințele formate prin predarea fizicii să fie cît mai precise, mai generale și mai trebuitoare dezvoltării unei gîndiri logice și flexibile. Ei au urmărit totodată să traseze pentru profesorul de specialitate unele jaloane de orientare metodică menite să-l stimuleze la o muncă creatoare, de natură să asigure înarmarea elevilor cu acele elemente de cunoaștere fizică ce stau la baza concepției materialist-dialectice despre lume (echivalența masei și energiei, mecanismele de interacțiune între particule sau microparticule, cele cinci legi de conservare sistematizate de fizica modernă în scopul explicării fenomenelor la dimensiunile microcosmosului).

Credem că, pentru a obține rezultate cît mai bune în predare după noul manual, profesorul nu trebuie să lase nimic la voia întîmplării, ci să-l consulte în întregime chiar de la începutul anului, pentru a-și face o informare de ansamblu asupra fiecărui capitol în parte (extindere, noțiuni, concepte, idei etc.), pentru a descoperi sugestii cu privire la formarea priceperilor și deprinderilor pe calea aplicării în practică a cunoștințelor teoretice (experimente, demonstrații, lucrări practice de laborator), precum și pentru a-și da seama de posibilitățile de corelare nu numai între temele din diferitele capitole ale fizicii, ci și între acestea și teme de la alte discipline — matematica, chimia, biologia, geografia ș.a.

Firește că, după această consultare generală, se impune, în vederea pregătirii pentru predarea fiecărei lecții în parte, o analiză de detaliu a textului, a formulelor, a graficelor, a tabelelor etc. Această analiză are rostul de a clarifica profesorului modul cum explică manualul cauzalitatea fenomenelor fizice, cum stabilește conținutul informațional al temelor și clasificarea acestora, cum folosește instrumentul de demonstrare matematică, dacă reușește să prezinte în succesiune sau în concordanță noțiunile diferitelor teme etc.

Unele dintre noțiunile cuprinse în manualul de fizică pentru clasa a XII-a sînt bine cunoscute de elevi și trebuie numai reîmprospătate. Altele, de asemenea cunoscute din anii trecuți, se cer adîncite și dezvoltate. În sfîrșit, există numeroase noțiuni noi pentru elevi, pe care aceștia trebuie să și le însușească după cerințele impuse de logica obiectului. De obicei, o lecție nu se referă la una sau alta dintre aceste categorii de noțiuni, ci la toate trei deodată.

În general, elevii cunosc bine noțiuni ca lumină, oglindă, lentilă, focar, viteză, atom, nucleu atomic, radiație, particule, protoni, electroni, neutroni, circuit oscilant ș.a.m.d. Cu acestea ei operează ușor și sigur și includerea lor în text nu constituie nici un fel de supraîncărcare. Noul manual le cuprinde într-un cuantum de circa 27 la sută. În schimb, trebuie explicate și clarificate noțiunile noi, mai complexe care denumesc fie instrumente fizice (interferometru, spectroscop, detector etc.), fie fenomene fizice (scintilație, fisiune, tranziție electronică, excitare prin electroni, excitare prin fotoni etc.). Este indicat să se dea întîi definiția instrumentului sau fenomenului și apoi să se treacă la lărgirea sferei și conținutului noțiunii. Strategia de care fac uz în mod curent autorii consacrați pe plan mondial în textele de fizică cu caracter didactic are următoarea schemă : **materia** (obiectele microfizice sau macrofizice) are **stări** (însușiri exprimate prin cantitate și calitate) și **mișcare** (acțiune, influență, efect). Starea și mișcarea sînt descoperite la obiectele fizice nu direct, ci prin relații, cauze, structuri, modificări de însușiri. La rîndul lor, relațiile sîn relații de poziție, de durată, de reciprocitate ș.a. Cînd un obiect fizic suferă o simplă deplasare, o transformare limitată la o condiție care nu se înlănțuiește cu altele, avem de a face cu un fenomen. Cînd însă obiectul suferă o succesiune de fenomene care se înlănțuie după o serie de condiții dirijate în mod natural sau create de fizician sîntem în prezența unui **proces.** De pildă, ciocnirea de către neutroni a nucleelor de 235 U este un fenomen, dar ciocnirea și scindarea, urmate apoi de transmutările succesive prin emisie de beta electroni a atomilor scindați pînă cînd cele două nuclee rezultate ating din nou starea de stabilitate constituie un proces nuclear

În sfîrșit, în manual se întîlnesc informații care, pentru a fi însușite, presupun înțelegerea unor contexte largi de noțiuni, a unor înlănțuiri de noțiuni, concepte, idei. Aici îi revine profesorului sarcina cea mai grea a predării. Temele privind folosirea formulei lui Balmer ca bază de pornire în dezvoltarea teoriei lui Bohr, reacțiile nucleare, teoria corpusculară a luminii ș.a. îi cer să folosească noțiuni înlănțuite în verigi multiple, unde se operează cu concepte precum structură discontinuă a spectrelor, zone de energie permisă, conservarea momentului cinetic, model picătură al nucleului, funcție de structura sau de masa atomului etc. Cum manualul folosește cu o frecvență destul de mare (circa 32 la sută) astfel de formulări, impuse de necesitatea de a da elevilor informații la nivelul cunoașterii științifice contemporane, e de la sine înțeles că se impune o pregătire amănunțită a profesorului în vederea predării lor. Mai mult, în unele locuri este necesară o completare a cunoștințelor existente în manual.

Să ne oprim, pentru a exemplifica, la studiul opticii. La tema „Dispersia prin prisma optică" este necesară, deși manualul nu o dă, formula indicelui de refracție pentru prisma așezată la minimum de deviație. Această formulă este însă o adevărată cheie pentru calculul indicelui de refracție a radiațiilor dispersate, ca și pentru construcția de spectroscoape și spectrografe sau monocromatoare. La tema „Difracția luminii" se simte nevoia să li se vorbească elevilor și despre spectrele de difracție în lumină albă complexă prin rețele optice și să se facă o comparație, cît de elementară, între spectrele de rețea și cele de prismă, cu atît mai mult cu cît manualul menționează metoda interferometrică la stabilirea metrului etalon. La tema „Polarizarea luminii" nu se face o mențiune preliminară introductivă, foarte necesară pentru clarificarea însușirii ce o are lumina naturală de a oscila în toate azimuturile și nu se insistă asupra a ceea ce este important în polarizarea luminii : variația de intensitate de la maximum la minimum (zero) prin rotirea analizorului față de polarizor. Or, cunoașterea acestei operații e foarte necesară, ea completînd cele studiate de elevi la chimie în legătură cu polarizarea luminii. Mai bine este tratată tema „Optica fotonică", al cărei text, sistematizat potrivit cu logica predării — descoperirea efectului fotoelectric, experimentele și observările făcute, enunțul legilor, aplicații practice — este inteligibil și ușor de asimilat de către elevi.

Tema „Noțiuni de teoria relativității" este o resistematizare didactică a textului din manualul de anul trecut. Considerăm că eficiența în predarea acestei teme s-ar realiza mai bine dacă profesorul și-ar elabora singur, prin conspecte, un text propriu, consultînd atît manualul pentru secția reală cît și cel pentru secția umanistă.

Mai amplu și mai sistematic decît în manualele anterioare sînt tratate capitolul „Radiotehnica" și tema „Oscilații și unde electromagnetice", unde în descrierea fenomenelor, ca și în enunțul legilor fenomenelor oscilatorii, vibratorii și ondulatorii ale cîmpului electromagnetic sînt respectate principiile didactice de la ușor la greu, de la simplu la complex. La sfîrșit, tema „Mașini electronice de calcul" face o sinteză a acestor aparate, descriind dispozitivele de calcul aritmetic, dispozitivele comandă la ieșire și memorare, ca și circuite logice cu exemple cifrice aranjate tabelar. Este sumară, în schimb, tratarea temelor „Particule și antiparticule" și „Radiația cosmică" din capitolul „Fizica atomică și nucleară", nearătîndu-se importanța cercetării fenomenelor și proceselor subnucleare.

La sfîrșitul capitolelor s-au introdus rezumate. Întrucît acestea nu aduc totdeauna lucruri interesante, reluînd doar idei deja tratate, opinăm ca în locul lor să se dea, la sfîrșitul capitolelor, concluzii și aplicații menite să lărgească orizontul elevilor și să asigure legarea de practică a noțiunilor învățate.

Împărțirea capitolelor și temelor, corelarea dintre idei și demonstrații pe parcursul prezentării materialului, schemele și figurile care explică fenomenele fizice, forma grafică îngrijită a manualului sînt aspecte pozitive, de natură să sporească eficiența predării fizicii în noul an școlar.

Prof. univ. PETRU POGÎNGEANU
metodician, Universitatea Cluj

Întotdeauna revederile primei zile de școală sînt prilej de bucurie și de evocări ale vacanței

ÎN PRIMELE ZILE DE ȘCOALĂ

(Urmare din pag. 1-a)

rioada pregătirilor pentru deschiderea anului școlar. Cu cîteva luni în urmă, gazeta noastră semnala faptul că în unele școli din satele acestui județ nici chiar cadrele didactice nu știau precis dacă și cum vor funcționa în școlile lor sau în școlile din apropiere clasele a IX-a ale școlii de 10 ani. Faptul că în județul Mehedinți nu s-a dus o susținută muncă de popularizare a școlii de 10 ani, a perspectivelor pe care le oferă ea a reieșit și din cîteva sondaje făcute în rîndurile părinților, dintre care unii au relatat că, pentru a primi informațiile necesare, au trebuit să se adreseze organelor centrale de presă. Este de datoria inspectoratului școlar din județul Mehedinți să ia urgente măsuri pentru a recupera timpul pierdut, astfel încît și aici să poată beneficia de posibilitățile trecerii la școala generală de 10 ani un număr cît mai mare de absolvenți ai clasei a VIII-a

O situație similară s-a vădit și în județul Maramureș, unde din 600 de elevi cîți trebuiau să frecventeze clasa a IX-a a școlii generale s-au prezentat la cursuri doar 194. Semnificativ pentru interesul scăzut al inspectoratului școlar din Maramureș față de această problemă este faptul că, la 3 zile de la deschiderea cursurilor, acest inspectorat nu cunoștea nici cîte clase a IX-a au început să funcționeze și nici numărul elevilor cuprinși. Este firesc deci să li se adreseze întrebarea : cum poți conduce o asemenea acțiune dacă nu ești informat la timp asupra unor date esențiale pentru măsurile pe care trebuie să le iei ?

Și în alte județe, ca Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Brăila, Caraș-Severin, Cluj, Constanța, Covasna, Dîmbovița, Gorj, Ilfov, Olt, Prahova, Sibiu, Sălaj, Suceava, Teleorman, Timiș, Tulcea, Vîlcea, Vrancea este necesar să se continue eforturile pentru înființarea claselor a IX-a în toate localitățile prevăzute și, mai ales, pentru a determina frecventarea lor de către toți absolvenții claselor a VIII-a care nu urmează școli post generale.

Unii dintre directorii de școli ne-au relatat că cei mai mulți dintre absolvenții claselor a VIII-a din localitățile rurale care nu s-au prezentat pînă acum la cursurile clasei a IX-a participă, în continuare, la concursurile de admitere în școlile profesionale și la ucenicie și că cei care nu vor reuși la aceste concursuri urmează să-și continue studiile în școala generală de 10 ani. „Din păcate, ne-a spus prof. **Paul Băieșu,** directorul Școlii generale din comuna Păușești, județul Vîlcea, această situație va afecta buna desfășurare a conținutului muncii în etapa de început a anului școlar, căci cei în cauză vor veni la cursuri abia peste 15—20 zile, cînd vor cunoaște rezultatul concursului. Asta înseamnă că, în funcție de numărul celor ce se vor înscrie ulterior, va trebui să luăm măsuri pentru a-i aduce la zi cu lecțiile, problemă nu tocmai simplă. Cel mai bine ar fi dacă în viitor Ministerul Învățămîntului va avea în vedere astfel de eventualități".

Dacă ținem seama că școlile profesionale și ucenicia urmează să mai școlarizeze pînă la sfîrșitul lunii septembrie încă 30.000 de absolvenți ai clasei a VIII-a și că numărul candidaților pentru aceste forme de învățămînt este cu mult mai mare, rezultă destul de clar faptul că pe de o parte, școlilor generale din mediul rural le revine în continuare datoria școlarizării tuturor celor care nu vor urma școli post generale și care au această obligație prin lege, iar pe de altă parte trebuie luate din timp măsuri pentru ca materia predată între timp să fie însușită și de către aceștia.

Ordine, disciplină atmosferă de muncă

Pășind pragul Școlii generale nr. 150 din București am găsit peste tot ordine și curățenie. Școala era de mult pregătită să-și primească elevii, atît în clasele mari și spațioase, cît și în frumosul internat, cu o capacitate de 74 de locuri pentru elevii interni și 50 pentru semiinterni. Ordine și disciplină era și în cancelarie, unde orarul era făcut pe întreaga săptămînă, fiecare profesor știind cu ce clasă va lucra.

Noi laboratoare, precum și o activitate bună încă din primele zile de școală am întîlnit și la Liceul nr. 27 al cărui director prof. **Ana Cozmiță** ne-a prezentat planul general al școlii, informîndu-ne că profesorii și-au alcătuit planurile calendaristice și și-au pregătit din vreme lecțiile din prima etapă a anului școlar.

Cele 6 licee din orașul Brăila au luat și ele un start bun. În mod deosebit la Liceul nr. 5 s-a vădit în acest an o grijă sporită pentru ca cei 1542 de elevi ai claselor IV-XII să aibă asigurate condițiile necesare unei bune desfășurări a procesului de învățămînt. Laboratoarele de fizică și chimie, ca și atelierele de lăcătușărie, electricitate și gospodărie sînt pregătite și mult îmbogățite cu material didactic nou. O atmosferă pozitivă de muncă s-a înregistrat la Liceul din Bolintinul din Vale județul Ilfov, Școala generală nr. 4 din orașul Giurgiu și la multe alte școli din Tîrgoviște, Cîmpina, Focșani.

Umbre în difuzarea programelor și manualelor

Cea mai mare parte a manualelor școlare au ajuns la timp în școli, astfel încît elevii le-au putut primi în prima oră de curs. Cu toate acestea, în unele localități din țară (Suceava, Vaslui, Bihor, Sălaj) au lipsit la apel numeroase manuale, deși nu figurau pe lista celor care urmau să fie difuzate ulterior deschiderii anului școlar. Am aflat că tipografiile nu reușiseră să trimită spre difuzare tirajele cerute din motive de... supraaglomerare, dar că acestea vor ajunge în cel mai scurt timp în școli.

Desigur că întîrzierile nu vor rămîne fără consecințe. Ne gîndim nu numai la consecințele ce se răsfrîng asupra elevilor și a școlii — ele sînt, din păcate, previzibile — dar și la consecințele pe care — sperăm — urmează să le tragă cei vinovați de întîrzieri.

Și în școlile din Capitală, unde cea mai mare parte a manualelor a sosit la timp, s-au înregistrat totuși unele scăderi. Unii elevi de la Liceul „Mihai Viteazul", transferați în acest an, au fost trimiși, potrivit instrucțiunilor inspectoratului, să-și ridice manualele de la școlile de unde se transferaseră. Ducîndu-se pentru aceasta la Liceul „Spiru Haret", de pildă, li s-a spus că, potrivit instrucțiunilor inspectoratului, urmează să-și ridice manualele de la școlile la care s-au transferat. Aceasta în prima, a doua, a treia și chiar în a patra zi de școală ! Elevii așteaptă ca problema aceasta să fie urgent clarificată și, în sfîrșit, să-și primească manualele. Noi credem că cei vinovați de tergiversare trebuie să primească și ei ceva. Ce și cine, urmează să stabilească inspectoratul școlar al municipiului.

Neajunsuri s-au înregistrat și în difuzarea programelor. La Liceul nr 27 de pildă prof. **E. Bejan** ne-a declarat că este nevoită să alcătuiască planificarea calendaristică după tabla de materii a manualelor, întrucît programele de literatură română pentru clasele a X-a și a XI-a și programele de limba română pentru clasele a VII-a și a VIII-a încă nu au ajuns în școală.

Întreprinderile de construcții tărăgănează lucrările

Neajunsuri cu consecințe chiar și mai neplăcute am întîlnit la Școala generală nr. 163 și la Liceul nr. 42 din Capitală. De aceștea însă nu se fac vinovate școlile și, credem noi, nici inspectoratele școlare, ci unele întreprinderi de construcții și reparații. La Școala generală nr. 163 elevii din clasele I și a II-a au trebuit să se adune laolaltă cîte 3—4 într-o bancă, cu cîte două învățătoare într-o clasă, deoarece I.C.R. din sectorul 6 nu a predat la timp cele 15 săli de clasă cîte se construiesc aici ca adăugire la localul existent al școlii. Profesorii, instalați pe un culoar, asistau cu îngrijorare la discuțiile dintre constructori și organele lor tutelare, care nu întrevăd că lucrările se vor termina în curînd. Diriginta acestui șantier, tov. **Badea,** vădit nemulțumită de ritmul lucrărilor, ne-a atras atenția că nu trebuie să luăm în serios declarația constructorilor că lucrarea ar putea fi încheiată la începutul lunii octombrie căci, așa cum se desfășoară ea, abia dacă va fi gata la vacanța de iarnă. Trecusem, de asemenea semnalul de alarmă dat chiar de constructori cu privire la slaba calitate a lucrărilor de tîmplărie, care „nu vor rezista nici măcar un an de zile".

Și la Liceul nr. 42 din București am observat preocuparea pentru ca noul an școlar să înceapă într-o clădire zugrăvită, curată și modernizată. Dar cu toate insistențele directorului școlii, tov. **E. Blideanu,** lucrările de reparații în valoare de 16.000 lei, începute încă din luna iulie, nu au fost terminate. Neglijența manifestată prin lipsa de organizare și control a ICR din sectorul 6, care trebuia să termine aceste lucrări încă la data de 1 septembrie, conform contractului încheiat, se constată și în calitatea zugrăvelii, a parchetării, a laboratorului de biologie (care trebuie refăcut) etc. Astfel că, deși școala este curată și înzestrată cu materialul și utilajul necesar noului an școlar, aceste „lucrări întîrziate" o transformă, totuși, într-un șantier.

Sperăm că organele de resort vor lua măsurile cuvenite atît în ce privește urgentarea lucrărilor cît și în stabilirea răspunderilor pentru întîrzierile și neglijențele semnalate. Aceste măsuri sînt cerute de seriozitatea și exigența cu care este chemată să muncească școala pentru pregătirea tineretului.

RELIEF

PE NEGATIV

Primim un telefon din Bîrlad :

— Alo ! Sînt elev la seral în clasa a XII-a. Alerg de două săptămîni pe la toate librăriile din centru după manuale. Dv. ați scris la gazetă că numai istoria și limba română vor veni mai tîrziu, dar la noi nu sînt de nici unele. Spuneți-mi dacă se găsesc manuale prin București, că dau o fugă pînă acolo, tot m-am antrenat.

Ne uităm la calendar. Este 15 septembrie. Tînărul a început școala de două săptămîni și trebuie ajutat. Să întrebăm la librăriile din București. Tot la cele din centru :

— Alo ! Librăria „Dacia" ? Ce manuale aveți pentru clasa a XII-a ?

— Nici unul.

— Dar solicitanți aveți ?

— Mai e vorbă! Să fii dumneata sănătos...

— E un accident — ne-am zis. Ia să încercăm și în altă parte, la librăria „George Coșbuc" de pe Lipscani, profilată pe carte școlară.

— Aveți manuale pentru clasa a XII-a

— Numai manualul de filozofie și socialism științific.

. . . . . .

— Alo ! Centrul de difuzare a cărții ? Alo ! Editura ?... Nu se-aude ? .... E defect telefonul ?...

POST SCRIPTUM : *Aseară, la închiderea ediției, am mai dat un telefon :*

— Alo ! Librăria ? Vă rugăm să nu vă supărați că...

— Nu lungi vorba, tovarășe, n-avem timp de discuții acum, la noi e bătălie mare : au venit manualele pentru a XII-a...

Deci, speranțe și pentru seraliștii bîrlădeni.

Mai bine mai tîrziu decît niciodată — și-au spus acum cîtva timp inspectorii de specialitate din județul Dîmbovița. Începuseră să sosească în avalanșă mult așteptatele programe școlare. Poștașii nu mai prideau cu căratul. Veniseră, e adevărat, cam tîrziu, dar oricum mai rămînea timp suficient pentru a fi difuzate, așa că s-a început cu neră bdare și curiozitate despuiatul coletelor. Și cum difuzarea programelor fără pic de surprize este la fel ca nunta fără lăutari, iată că nici surprizele n-au întîrziat să apară. Pentru cele aproape 200 de unități ale județului au venit de vreo cinci ori mai multe programe de biologie decît trebuia. La geografie tot așa, peste o mie de programe...

Dar asta n-ar fi fost nimic. A venit rîndul programelor de limba engleză necesare celor 4 clase din județ în care se învață engleza. Aici a fost și mai și. De cîte ori credeți că s-a întrecut necesarul de programe ? De zece ori ? Sau poate de o sută de ori ?

Aflați că v-ați înșelat. Pentru cele 4 clase s-au primit aproximativ ... 1500 de programe.

Acum se studiază posibilitățile deschiderii unei agenții de schimb de programe : cine are mai multe, cine are mai puține ? Care mai dă, care mai ia ?

AL. I. VLADIMIR

seo ven te

Simpozion internațional despre bazele științifice ale sportului de performanță

În țara noastră se desfășoară în prezent un Simpozion științific internațional avînd ca temă principală „Bazele științifice ale sportului de performanță". Participă un mare număr de medici, sociologi, psihologi, antrenori și profesori de educație fizică din țară și de peste hotare, specialiști cu reputație în lumea sportului internațional. La lucrările din prima zi a luat parte prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului.

Referatele și dezbaterile sînt axate pe principalele aspecte de ordin metodic, biologic, psihologic și social care compun fenomenul sportului modern. Lucrările au loc în trei secții (metodică, medicină sportivă, psihologie și sociologie sportivă). Spicuim, din program, cîteva titluri de referate : „Contribuții la teoria și practica utilizării metodei modelării în jocurile sportive", „Bazele teoretico-metodice ale sportului de mare performanță", „Probleme psihologice la sportivii de performanță".

„Pagina școlii"

O inițiativă care merită a fi salutată : „România literară" a început să publice o pagină a școlii. Este un lucru care ne bucură, Oamenii școlii vor avea încă un motiv în plus să aștepte, joia dimineața, apariția cunoscutului săptămînal literar.

Prima „pagină a școlii" care este închinată manualelor de limbă și literatură și reunește semnăturile cîtorva profesori cunoscuți — I. Ionescu-Bujor, Gh. Ghiță și Alexandru Pârâianu (Al. Mitru) — cuprinde opinii interesante, propuneri valoroase. Așteptăm ca și viitoarele pagini să confirme așteptările noastre.

Nu putem scăpa prilejul de a aminti că în anul școlar trecut am citit pagini dezbătînd problemele școlii și în alte reviste de cultură „Familia", „Astra", „Argeș" etc. În noul an școlar am vrea să le întîlnim, firește, din nou, în toate revistele.

Sărbătoarea satului și a școlii

De curînd la Dorobanți, sat din comuna Nicșeni, județul Botoșani, a avut loc o impresionantă sărbătoare, prilejuită de împlinirea a 90 de ani de la întemeierea satului și a 80 de ani de la înființarea școlii. Evenimentul a fost cinstit prin festivități în cadrul căminului cultural și al școlii.

În numele corpului didactic a luat cuvîntul directorul școlii, prof. Ioan Vasiliu, care a evocat trecutul acesteia, strîns împletit cu viața satului, a vorbit despre realizările prezentului și despre perspectivele luminoase de viitor. Un loc deosebit a ocupat în cuvîntul vorbitorului evocarea dascălilor care, ca inimosul învățător Gheorghe Dumitriu, au muncit cu dăruire pentru a contribui la luminarea poporului din mijlocul căruia s-au ridicat. Închinîndu-și toate forțele școlii, dascălii din Dorobanți au pregătit peste 500 de absolvenți printre care se numără mulți muncitori, tehnicieni, ingineri, profesori de liceu și profesori universitari, medici etc.

Sărbătoarea satului Dorobanți și a școlii sale a constituit pentru învățători și profesori prilejul de a-și lua angajamentul să ducă mai departe înfăptuirile înaintașilor, muncind pentru realizarea sarcinilor puse de partid în fața școlii.

Pentru stabilirea tirajului lucrărilor de pedagogie și învățămînt care urmează să apară în anul 1970

O dată cu începerea noului an școlar, Editura didactică și pedagogică a difuzat inspectoratelor școlare și instituțiilor de învățămînt superior PROIECTUL DE PLAN EDITORIAL pe anul 1970 PEDAGOGIE ÎNVĂȚĂMÎNT. Cele 128 de titluri de lucrări de literatură pedagogică și literatură metodică și de interes general prevăzute în acest plan — în majoritate lucrări noi, originale — completează multe goluri din literatura de specialitate și vor constitui un sprijin serios în munca de zi cu zi a cadrelor din învățămîntul de toate gradele

Pentru ca intenția bună a editurii să nu rămînă nefinalizată este necesar ca inspectoratele școlare și toate instituțiile de învățămînt să consulte cu atenție proiectele de plan, să le pună la dispoziția cadrelor didactice în același scop și apoi să aprecieze ce număr de exemplare din fiecare titlu consideră că va fi necesar pentru județul respectiv, notînd acest număr pe unul din planurile primite, pe care să-l depună, pînă la 15 octombrie 1969, la unitățile de difuzare a cărții care îi aprovizionează în mod normal cu cărți.

Menționăm că de corectitudinea cu care se va realiza această acțiune depinde stabilirea tirajelor lucrărilor necesare școlii și aprovizionarea cadrelor didactice cu cărțile necesare muncii lor.

În noul liceu de la Orșova

Printre obiectivele industriale și culturale ce se conturează în noul oraș Orșova se numără și noua construcție a Liceului „Ștefan Plavăț".

Pentru ca ea să fie gata la termenul stabilit, încă în luna iunie, din inițiativa organizației U.T.C. a liceului s-a deschis șantierul de muncă patriotică al elevilor din clasele IX—XI. Într-o adunare festivă elevii au hotărît să formeze brigăzi în cadrul cărora să lucreze în decursul întregii vacanțe de vară.

La lucrările de demolare, curățat și cărat cărămidă din vechea construcție a liceului, precum și pe șantierul noii construcții au fost prezenți, în cursul lunilor de vacanță, 148 de elevi, însoțiți de 12 profesori. Au fost efectuate 2.592 ore de muncă patriotică, realizîndu-se stocarea a circa 60.000 cărămizi — rezultate din construcția veche — și asigurarea zilnică a materialelor de construcție de primă urgență.

De curînd, elevii și cadrele didactice de la Liceul „Ștefan Plavăț" din Orșova au pășit cu bucurie în localul nou, luminos și frumos la construcția căruia a pus fiecare umărul.

seo ven te

CUM REALIZĂM LEGAREA ÎNVĂŢĂMÎNTULUI DE PRACTICĂ?

Acad. prof.
NICOLAE TEODORESCU

Matematizarea presupune, ca element fundamental, aplicativitatea

Este astăzi evident pentru toată lumea că nu se poate vorbi despre pregătirea tinerelor generaţii de specialişti în afara unei strînse legături cu practica, cu întreaga evoluţie a activităţii ştiinţifico-tehnice şi economice, ca şi în afara unor continue reevaluări şi modernizări a învăţămîntului din punct de vedere al conţinutului şi metodelor. Totuşi, o retrospectivă cît de puţin aprofundată a modului cum s-au realizat aceste deziderate în programele şcolare şi în practica predării matematicii, relevă că în destul de multe cazuri nu a existat o conexiune organică între acţiunile menite să apropie predarea matematicii de practică şi cele privind integrarea unor capitole şi concepte moderne în studiul matematicii. În mod vizibil această confruntare nefirească a determinat oscilaţii între un practicism exagerat şi o modernizare concepută aproape exclusiv abstract.

Atît prima cît şi a doua tendinţă au avut repercusiuni negative asupra formării gîndirii matematice a tinerei generaţii, fapt pe care am avut ocazia să-l constatăm în repetate rînduri noi, cei care predăm în învăţămîntul superior

Aş vrea să mă refer la problema corelării strînse între modernizarea predării şi legătura cu practica în predarea matematicii în ultimele clase de liceu. Aici apar mai evidente deficienţele unor tendinţe excesiv abstractizante, care au dus la ratarea unor iniţiative valoroase. Oare cum putem aprecia altfel faptul că deşi li s-au predat elevilor probleme privind teoria jocurilor, programarea şi statistica matematică, cibernetica etc., mulţi dintre ei sînt în imposibilitatea practică de a face transferul acestor cunoştinţe asupra însuşirii unor cunoştinţe moderne din domeniul biologiei — de genetică moleculară, bunăoară—sau chiar din domeniul chimiei, că le este cu totul imprecisă sfera noţiunii de matematizare a ştiinţelor şi tehnicii ?

Cred că, pentru ca legarea cunoştinţelor de practică să meargă mînă în mînă cu succesul acţiunii de modernizare, se impune o acţiune conjugată şi mult mai largă, care să reunească efectiv pe toţi factorii interesaţi. Îmi vine în minte, în această direcţie, seminarul multidisciplinar de teoria codurilor, statistică lingvistică şi aplicaţii matematice în ştiinţă şi economie care a luat fiinţă anul trecut în cadrul Universităţii Bucureşti şi care a reunit, alături de matematicieni, specialişti în ştiinţele biologice, în lingvistică, în drept şi, bineînţeles, în ştiinţele aplicative. Sînt convins că o reuniune de aceeaşi natură, adică avînd un caracter interdisciplinar, care să discute modalităţile de predare a matematicii în liceu într-o legătură strînsă cu progresul şi matematizarea celorlalte ştiinţe cuprinse în programele liceale, organizarea unor grupe de lucru însărcinate să elaboreze probleme şi teme aplicative privind utilizarea aparatului matematic în diferite domenii ale ştiinţei şi tehnicii, ca şi elaborarea de culegeri de probleme pe această linie ar avea un efect dintre cele mai pozitive.

Evident, o asemenea acţiune ar trebui să aibă corespondent la nivelul şcolilor, ceea ce ar determina, sînt convins, rezultate superioare în însuşirea de către tineri a unei concepţii ştiinţifice moderne nu numai în matematică, ci şi în fizică, chimie, biologie etc. precum şi în realizarea unei legături necesare, efective şi eficiente cu practica.

Asist. univ.
PAULA CONSTANTINESCU

De la cunoaştere la angajarea voluntară a personalităţii

În sfera psihologicului există imense resurse care pot fi exploatate în vederea legării învăţămîntului de viaţă şi pe care şcoala nu le-a fructificat întotdeauna la adevărata lor valoare. Or, aceasta reprezintă una din direcţiile cele mai importante în vederea realizării unui învăţămînt formativ înţeles în mod plenar, ca o dezvoltare complexă, armonioasă şi integrală a personalităţii elevului. Realizarea legăturii dintre învăţămînt şi viaţă presupune nu numai efortul de a face cunoscute elevilor problemele activităţii productive şi spirituale sau din sfera mai largă a realităţilor social-politice, dar şi acela de a-i ajuta să înţeleagă într-o asemenea măsură sensul major al transformărilor care se petrec în domeniul acestora, încît necesitatea de a participa la înfăptuirea lor să se convertească pentru ei în convingeri care să solicite imperios angajarea afectivă şi acţională voluntară.

Cu alte cuvinte, din punct de vedere psihologic, integrarea elevilor în viaţa socială pe calea învăţămîntului trebuie să se realizeze avîndu-se în vedere complexitatea mecanismului care duce de la cunoaştere la angajarea voluntară a personalităţii. Cunoaşterea trebuie să însemne înţelegere a valorii şi a sensului realităţii. Profesorul trebuie să caute să creeze cadrul unei unităţi de cunoaştere şi de participare afectivă care va duce nemijlocit la angajarea voluntară a elevului în munca pentru realizarea valorilor materiale şi spirituale.

Organizînd formele de cunoaştere de aşa manieră încît să avem în vedere nu numai aspectul informaţional, ci şi acela al pătrunderii sensurilor adînci ale realităţii şi al asimilării de către elev a acestor sensuri cu scopul convertirii lor în convingeri îi vom putea forma astfel personalitatea încît el să-şi valorifice cît mai deplin forţele în procesul creaţiei sociale.

Prof. IUNIAN CHELU
Giurgiu

De ce nu s-ar recepţiona şi materialul didactic aşa cum se recepţionează orice alt produs ?

Mă voi referi la o singură problemă — rolul important al materialului didactic în asigurarea legării învăţămîntului de viaţă. De acest rol este convinsă, în teorie, toată lumea. În practică, însă, lucrurile se cam schimbă. În parte, pentru că unii profesori preferă calea, mai uşoară pentru ei, a expunerii pur verbale, neglijînd demonstraţiile, experienţele, lucrările practice cu materialul didactic, ignorînd mijloacele audio-vizuale. Nu este însă mai puţin adevărat că mulţi dintre cei care acordă însemnătate materialului didactic nu numai în teorie, ci şi în practică întîmpină destule greutăţi din cauza calităţii acestuia şi a modului cum este difuzat.

După cum se ştie, materialul didactic se difuzează prin „repartiţie". De e bun, de e rău ,de funcţionează, de nu funcţionează, îl primeşti şi nu-l poţi respinge. Nu există aici nici o recepţie, aşa cum există la orice alt produs. Materialul didactic nu se recepţionează. Recepţionîndu-l, ai putea să-l respingi dacă nu corespunde cerinţelor. Sînt sigur că aceasta ar determina o îmbunătăţire a calităţii materialelor didactice, căci ar exista, pentru întreprinderi, riscul de a nu-şi putea plasa produsele.

Mă gîndesc, pe de altă parte, că ar trebui găsită o soluţie pentru aprovizionarea permanentă a laboratoarelor şcolare cu tot felul de lucruri mărunte : fire metalice de diferite dimensiuni, borne, banane, socluri, bucăţi de stiplex, tuburi electronice etc. Toate acestea sînt extrem de necesare, pentru că din ele se pot confecţiona tot felul de aparate chiar în cadrul şcolii ; ori nu este o taină pentru nimeni că de multe ori aceste aparate sînt mai ingenios realizate decît cele primite prin repartiţie .

Foarte utile ne-ar fi, de asemenea, sculele şi trusele de reparaţii, întrucît majoritatea defecţiunilor survenite la aparate s-ar putea repara în şcoală, dacă se creează condiţii elementare pentru aceasta. Ne-ar fi necesare, de pildă, truse de cleşti şi ciocane, truse de pile şi şurubelniţe de dimensiuni variate, o bormaşină, un mini-strung. S-ar putea înjgheba astfel în şcoli mini-ateliere de reparaţii care, treptat, ar putea trece la repararea, modificarea şi adaptarea materialului didactic. Aceste ateliere, pe lîngă faptul că ar fi rentabile, ar contribui mult la legarea şcolii de activitatea productivă, căci i-ar antrena în muncă şi pe elevi.

LADISLAU ARKOSI,
profesor emerit, Tg. Mureş

Pregătirea viitorilor cibernetician trebuie să înceapă încă din liceu

Caracterul imperios al cerinţei legării învăţămîntului de practică este clar tuturor celor care realizează pregătirea şcolară a tineretului, dar fiecare profesor rezolvă această cerinţă într-un mod diferit. Pentru mine este evident că fiecare lecţie trebuie să pornească de la practică şi să dovedească importanţa practică a concluziilor ce se desprind din materia predată .Problema care se pune este însă cum se realizează aceasta.

Îndeobşte, la obiectul meu — fizica — îi se clarifică elevilor esenţa fizică a unor structuri şi procese fizice .Dar elevului de azi, în curînd participant la procesul de producţie, nu-i ajunge numai să ştie ce fel de legi fizice au fost stabilite de către Newton acum 300 de ani. El trebuie să fie la curent cu mersul dezvoltării, să cunoască — la nivelul înţelegerii sale — teoria relativităţii a lui Einstein sau fizica cuantică, să ştie, măcar în linii mari, care sînt principiile de bază a căror aplicare practică este întruchipată în oglinda laser lăsată pe suprafaţa Lunii etc.

În această privinţă un rol de cea mai mare însemnătate revine manualelor şcolare. Dar numeroase manuale sînt încă, aşa cum ştim cu toţii, destul de mult rămase în urmă. Cînd folosesc, de pildă, manualul pentru primul an de liceu, parcă simt că m-am poticnit în secolele XVIII-XIX. Arăt elevilor că „sistemul de referinţă este şi el însuşi în mişcare" şi ei mă întreabă, de fiecare dată, dacă fenomenele observate, legile deduse în sistemul privit fix, dar care în realitate se află în mişcare, oglindesc sau nu în mod fidel realitatea. Se înţelege, această problemă necesită o mică prelegere. Fiecare din noi o face aşa cum se pricepe. Mă întreb : nu s-ar putea explica în manual acest lucru într-un mod interesant, la nivelul de înţelegere al elevilor, fie şi cu litere mici de tipar, ca o lectură facultativă ?

Conf. univ. dr. MARIA GIURGEA

În formarea ştiinţifico-practică a tineretului se impune cu stringenţă o viziune de perspectivă

Înainte de orice mi se pare important să subliniez că în realizarea legăturii învăţămîntului de viaţă este necesar să avem o viziune de perspectivă, să luăm în consideraţie nu numai cerinţele sociale contemporane, ci şi acelea care vor fi formulate peste un număr de ani, atunci cînd elevii noştri se vor integra ca personalităţi active în viaţa socială. Iniţiindu-i asupra particularităţilor realităţii în care trăiesc, nu trebuie să uităm niciodată să privim mai departe de această realitate imediată. Din această idee generală se degaja consecinţe pe planul organizării muncii concrete în şcoală. Au fost conturate, în planurile de învăţămînt, în programele şcolare, în manuale şi chiar în noua optică profesională a pedagogiei unele elemente care sînt de natură să slujească realizarea acestei idei, dar cred că ele rămîn încă insuficiente şi ar trebui aprofundate şi accentuate. În lecţii, în cercurile pe obiecte ar trebui cred să se discute mai mult despre ceea ce se află în perspectiva dezvoltării ştiinţelor, a tehnicii, despre viitorul fizicii, al ştiinţelor chimice etc.

O altă problemă la care vreau să mă refer şi care mi se pare esenţială pentru legarea învăţămîntului de viaţă este aceea a personalităţii profesorului. Pentru realizarea acestei armonizări dintre învăţămînt şi realităţile sociale profesorul însuşi trebuie să cunoască nu numai problemele pe care le pune viaţa socială în domeniul specialităţii sale (aceasta este obligatoriu şi absolut indispensabil), dar şi aspectele complexe şi multiple pe care le solicită întregul proces formativ. S-ar părea, bunăoară, că profesorul de literatură se poate rezuma la cunoştinţe literare, întrucît specialitatea lui nu are nimic de a face cu ştiinţele „exacte", cu tehnica. După mine, însă, nici el nu se poate izola în specialitatea proprie. Dacă vrea să fie un bun pedagog el trebuie să posede şi informaţii din domeniul ştiinţelor, al tehnicii, să cunoască în ansamblu problemele dezvoltării sociale. Mi se pare că această cerinţă coincide cu unitatea în diversificare caracteristică progresului contemporan. Mi se pare, de asemenea, că este necesar să se realizeze o pregătire a profesorului pentru utilizarea mijloacelor tehnice ale pedagogiei moderne, care au un rol hotărîtor în procesul legării învăţămîntului de viaţă.

Prof. VALERIU MARCU
Bacău

Electrotehnica — o disciplină majoră în şcoala generală de 10 ani

Realizarea unei legături strînse a învăţămîntului cu practica este favorizată în mod deosebit prin înfăptuirea şcolii generale de 10 ani, chemată să asigure elevilor din ultimele clase o cît mai solidă pregătire tehnico-practică. În acest context, înscrierea electrotehnicii ca disciplină de studiu în aceste clase este, după părerea mea, o măsură de importanţă majoră.

Pornind de la obiectivele urmărite de predarea electrotehnicii în şcoală generală şi de la cerinţele specifice studiului acestei discipline, mi se pare evidentă necesitatea de a orienta activitatea didactică pe două direcţii principale. O primă direcţie ar constitui-o studiul electrotehnicii ca disciplină tehnică aplicativă, în cadrul căreia elevii să studieze nemijlocit acţiunea în acest domeniu a unor legi şi principii ale fizicii şi chimiei, precum şi unele utilizări specifice ale aparatului matematic. În aceeaşi ordine de idei, studiul electrotehnicii poate constitui un suport concret pentru însuşirea noţiunilor de desen tehnic. În al doilea rînd, faptul că electrotehnica reprezintă o disciplină tehnică fundamentală pentru procesele tehnologice din majoritatea sectoarelor de producţie, ca şi în viaţa de toate zilele, face ca studiul ei să fie un mijloc valoros de înarmare a elevilor cu deprinderi practice avînd o foarte largă utilizare. Reiese implicit, din schiţarea acestor obiective, că studiul electrotehnicii în şcoala generală de 10 ani trebuie să aibă un caracter aplicativ concret şi în acelaşi timp să prilejuiască legături cu cunoştinţele şi deprinderile însuşite la alte obiecte de studiu.

În acest scop, se impune să se execute cu elevii nu numai schemele unor instalaţii electrice ci şi instalaţii propriuzise, cu legături în serie sau în paralel. Or, dacă în unele şcoli s-au realizat săli de lucru şi cabinete de electrotehnică dotate la nivelul cerinţelor, nu acelaşi lucru se poate spune şi despre aprovizionarea cu materiale de lucru. Unele şcoli, folosind şi sprijinul comitetelor de părinţi, au reuşit să obţină o parte din aceste materiale de la întreprinderile industriale din localitatea unde funcţionează În destule locuri însă sălile de lucru şi cabinetele duc încă lipsa lor şi nu dispun nici de materiale mărunte, de uz curent — conductori de legătură, borne, rezistenţe etc. Ce este de făcut în asemenea situaţii ? Să elimini lucrări importante din cauza unor impedimente mărunte ? Cred că ar fi bine să se organizeze, în fiecare capitală de judeţ un magazin cu caracter didactic, bine aprovizionat. de la care şcolile, ca şi elevii interesaţi să-şi poată procura materialele necesare. Astfel vor fi eliminate improvizaţiile, care nu sînt recomandabile în general, iar în cazul electrotehnicii sînt chiar interzise de normele de securitate a muncii.

Prof. GAVRIL ADAMOSY
Turda

Studiul chimiei este inseparabil legat de experienţa de laborator

Predau chimia, o specialitate a cărei însuşire presupune neapărat o legătură cu practica. Studiul chimiei în şcoală trebuie să concorde cu dezvoltarea pe care a luat-o azi la noi industria chimică şi cu perspectivele ce se întrevăd pentru această importantă ramură a economiei naţionale. El este inseparabil legat de experienţa de laborator, de activitatea desfăşurată în cercurile de elevi, de practica în condiţiile tehnice ale unităţilor industriale, de vizitarea unor fabrici şi uzine. Dar se folosesc oare integral toate posibilităţile existente pentru realizarea acestei legături ?

Clădirile şcolare de tip nou sînt dotate cu spaţii pentru laboratoarele de chimie. Dar, în unele cazuri, utilajul tehnic al acestora este incomplet sau în parte necorespunzător. În unele locuri laboratorul este folosit drept sală de curs. Pe de altă parte, laboratoarele noi nu corespund pretutindeni cerinţelor. Cred că este necesar să li se asigure neapărat instalaţii de apă, curent electric, încălzire şi canalizare. În legătură cu aceasta mă gîndesc că proiectele tip de construcţii şcolare ar trebui să fie elaborate după o mai largă consultare a profesorilor.

Cred, de asemenea, că este nevoie ca în fiecare laborator de chimie să existe un aparat de proiecţie (eventual de tip „Diascol" — relativ ieftin şi uşor de procurat), cu care să proiectăm diafilme şi diapozitive reprezentînd utilaje industriale sau procese tehnologice în industria chimică. La liceul nostru am realizat acest lucru şi, cu cheltuieli minime, am perfecţionat aparatul „Diascol", asigurîndu-i o comandă automată. Proiecţia se face pe un ecran de sticlă mată pe care pot fi însemnate sau marcate cu cretă colorată aspectele care ne interesează în predare.

În unele cazuri este necesar ca în predarea chimiei să se folosească şi material ilustrativ sau demonstrativ — scheme, machete etc. Trebuie însă să fim prudenţi în utilizarea lor, pentru a nu da elevilor imagini deformate. Aşa, de pildă, în predarea chimiei organice am încercat să folosesc bile multicolore de diferite mărimi pentru a demonstra schema moleculară şi aşezarea în spaţiu a atomilor. Am reuşit să soluţionez problema ilustrării modului de legare a atomilor potrivit schemelor din manuale, dar nu am putut ţine seama, în măsura cuvenită, de distanţele care le despart. Cu ajutorul unor modele moleculare aş fi putut demonstra şi această problemă în mod corespunzător dar în cadrul şcolii nu se pot realiza asemenea modele. Ar fi bine dacă întreprinderea „Didactica" ar produce şi materiale de acest gen.

Ne sînt necesare, de asemenea, mai multe filme didactice din domeniul chimiei. Mă gîndesc la filme cu o durată de 10—15 minute, al căror conţinut să corespundă exact unor teme din programă. Aceste filme (nesonore, dar însoţite de un text explicativ) ar putea fi proiectate cu aparate simple de 8 mm. însoţite de comentariul profesorului.

Întreaga pregătire a elevilor la chimie — realizată prin metode diverse — trebuie să aibă în vedere practica, să realizeze un bagaj de cunoştinţe trainice pentru viaţă şi pentru munca ulterioară în producţie.

Prof. ROMULUS MĂRGINEANU
-Reteag, Bistriţa Năsăud

Pentru practica în agricultură, un grad de tehnicitate mai ridicat

Predarea eficientă a agriculturii în şcoala generală de 10 ani, aşa încît să răspundă cerinţelor care se pun în faţa acestei şcoli, presupune nu o simplă legare a cunoştinţelor de practică, ci o preprofesionalizare a elevilor în domeniul muncii agricole.

Privind din acest punct de vedere munca noastră cred că legătura dintre şcoală şi unităţile agricole socialiste trebuie să fie mult mai strînsă decît în trecut şi concepută într-un mod mai apt de a satisface sarcinile pregătirii practice a elevilor. În această privinţă se impune, cred, să fie căutate şi găsite noi forme de colaborare, căci în anii anteriori s-a întîmplat destul de des ca activităţile în care erau antrenaţi elevii să nu corespundă programei nici tematic, din punctul de vedere al gradului de tehnicitate. De multe ori aceasta s-a datorat şcolilor înseşi, care se preocupau mai puţin de conţinutul instruirii practice a elevilor decît de organizarea acesteia. Pentru a înlătura asemenea neajunsuri ne propunem să încheiem cu unităţile agricole socialiste minute în care să fie specificate atît lucrările la care vor participa elevii, cît şi modul cum vor fi îndrumaţi de tehnicieni.

O bună parte a instruirii practice se realizează însă chiar în şcoală, pe terenurile didactice- experimentale ale acesteia. Consider că pentru a folosi efectiv unei legături strînse cu practica. terenurile didactice trebuie să cuprindă o gamă întreagă de plante, atît din zona pedoclimatică respectivă, cît şi din alte zone, dar care pot fi aclimatizate. În şcoala noastră am pus accent asupra plantaţiilor legumicole, viticole, pomicole şi asupra plantelor medicinale, considerînd că perioadele de vegetaţie ale plantelor de cultură mare vor putea fi urmărite cel mai bine pe terenurile cooperativei agricole de producţie.

În rîndul profesorilor de specialitate se discută destul de des despre formele de organizare a practicii. După părerea mea, nu este cazul să se recurgă la forme prea fixe, întrucît aceasta riscă să ducă la pierderea din vedere a condiţiilor specifice unui loc sau altuia. În condiţiile noastre, de pildă, mi se pare cel mai indicat ca munca elevilor să se desfăşoare în cadrul unor grupe alcătuite pe specialităţi — legumicultori, pomicultori etc. — în funcţie de specificul materialului ce se studiază în fiecare clasă şi de gradul de complexitate al lucrărilor — urmînd ca acest specific al grupelor să se schimbe prin rotaţie.

O bună pregătire practică agricolă presupune şi familiarizarea elevilor cu cunoştinţe legate de mecanizarea, electrificarea şi chimizarea agriculturii. Cred că inspectoratele şcolare judeţene pot face mai mult pentru ca, cerînd sprijinul trusturilor Gostat şi S.M.T., precum şi al şcolilor profesionale de specializare, să pună la dispoziţia şcolilor generale de 10 ani piese mecanice demonstrative din diferite ansamble şi subansamble de tractoare şi maşini agricole casate. De asemenea, consider foarte necesară procurarea, prin sectorul de propagandă al Consiliului Superior al Agriculturii sau prin tipărirea de către Editura didactică, a unor planşe didactice privind principalele maşini, agregate şi procedee utilizate în mecanizarea, electrificarea şi chimizarea agriculturii. În sfîrşit, se impune ca filmotecile judeţene să se preocupe mai mult de achiziţionarea filmelor didactice cu tematică agricolă, care există în număr suficient la Arhiva de filme şi la studiourile noastre producătoare.

Orele de laborator prilejuiesc primul contact al elevilor cu ceea ce practica le va pune în faţă

Bogatul material pe care îl cuprind multe din laboratoarele şcolilor noastre permite elevilor o primă cunoaştere a evoluţiei vieţii pe pămînt

În orele practice de agricultură viitorii specialişti dobîndesc primele cunoştinţe

Aplicarea programei grădinițelor de copii în anul școlar 1969–1970*)

Aplicarea treptată a legii privind școlarizarea copiilor la 6 ani atrage după sine, în grădinițele de copii, reducerea numărului grupelor mari (cu copii de 6 ani) și creșterea continuă a ponderii grupelor de copii de trei, patru și cinci ani.

În această perioadă de tranziție, activitatea instructiv-educativă din grădinițe se va desfășura tot pe baza programei din 1963, care rămîne în continuare în vigoare. Întrucît grădinița trebuie să răspundă încă din această etapă noilor cerințe apărute ca urmare a școlarizării copiilor cu un an mai devreme, este necesar să facem unele precizări cu privire la modul cum trebuie aplicate în practică, în noile condiții, o serie de prevederi din actuala programă.

Menționăm **necesitatea aplicării la fiecare grupă a conținutului fixat în programă.** Pe baza unui conținut și prin metode adecvate fiecărei vîrste se asigură, pe tot parcursul preșcolarității, stimularea dezvoltării multilaterale a preșcolarilor. Plecarea copiilor de 6 ani la școală nu trebuie să ne conducă spre concluzia că, pentru a asigura o bună pregătire a acestora, sarcinile programei adresate copiilor de șase ani pot fi transferate integral grupei copiilor de 5 ani. Aceasta ar fi o gravă greșeală. Pregătirea pentru școală a copiilor din grădinițe nu se poate realiza într-un singur an, prin cerințe care depășesc posibilitățile lor, ci trebuie să constituie rezultatul firesc al unei activități sistematice și gradate, pe întreaga durată a școlarizării în această formă de învățămînt.

Pregătirea pentru școală necesită, în ansamblul muncii de fiecare zi, **accentuarea formării unor procese psihice** la care în clasa I se va face apel în mod deosebit. Avem în vedere dezvoltarea mișcărilor și coordonarea acestora de către analizatorii vizual și auditiv; echilibrarea proceselor de excitație și de inhibiție; dezvoltarea percepțiilor și îmbogățirea reprezentărilor; dezvoltarea spiritului de observație și a capacității de concentrare a atenției pe perioade de timp din ce în ce mai lungi; exersarea memoriei și a vorbirii; dezvoltarea proceselor de gîndire, a creativității și independenței în acțiune. Copilul de 6 ani trebuie să fie capabil să se adapteze într-un timp scurt cerințelor regimului școlar, ritmului de efectuare a sarcinilor ce i se dau în clasă, să se integreze ușor în noul colectiv de elevi. El trebuie să fie mai puțin mobil în timpul orelor, să răspundă prompt la întrebări, să asculte răspunsul colegilor, să aștepte pînă-i sosește rîndul să răspundă etc.

Pregătirea copiilor în grădiniță pentru rezolvarea acestor sarcini este pe deplin posibilă, chiar în această perioadă de tranziție, dacă programa se va adapta acestor cerințe, dacă se vor valorifica din plin varietatea și specificul formelor de organizare a activității preșcolarilor și se va îmbunătăți metodica desfășurării procesului educativ. În acest sens facem, în continuare, unele precizări.

Aplicîndu-se prevederile cuprinse în programă la capitolul **„Cunoașterea mediului înconjurător și dezvoltarea vorbirii"** este necesar să se acorde o atenție sporită sarcinilor care se referă la îmbogățirea bazei senzoriale a cunoașterii prin contactul nemijlocit al copiilor cu multiplele aspecte ale mediului înconjurător. În scopul formării unor reprezentări clare și durabile despre obiecte, plante și animale, despre unele fenomene ale naturii și aspecte ale vieții sociale, copilul trebuie pus în situația de a recepționa informații prin toate organele de simț, de a mînui în mod individual un bogat și variat material și de a rezolva, pe baza lui, sarcini precise care să-i stimuleze gîndirea, creativitatea, independența. Aceasta are o deosebită importanță pentru copilul care, în clasa I, va opera cu reprezentări, în cadrul diferitelor discipline școlare (de exemplu, i se va cere să formuleze propoziții despre obiectele cunoscute; să dea exemple de mulțimi de obiecte; să povestească o întîmplare sau conținutul unei ilustrații, să deseneze din imaginație și memorie etc.).

În alegerea temelor activităților obligatorii se va ține seama de posibilitățile locale și de nivelul de dezvoltare a copiilor. În funcție de aceste condiții unele teme mai grele, mai puțin interesante pentru copii (ca, de exemplu, tema referitoare la încăperile grădiniței, cu mobilierul și destinația lor), sau pentru care nu se poate procura în momentul indicat de programă materialul adecvat (animale, plante, fructe ș.a.) pot fi înlocuite cu alte teme, accesibile și avînd o eficiență sporită în ceea ce privește întregirea procesului de cunoaștere a mediului înconjurător și dezvoltarea capacităților cognitive ale copiilor. Astfel, aplicarea cerințelor programei devine un act creator al educatoarei și nu o transpunere formală în practică a acestor cerințe. Totodată, menționăm că în alegerea temelor pentru activități trebuie să se țină seama și de interesul pe care-l au sau îl pot avea copiii față de o temă sau alta, ca și față de modul în care se realizează (observare, joc didactic, povestire etc.). Se va insista în mod deosebit asupra cunoașterii, prin observare nemijlocită, a unor aspecte ale mediului înconjurător, ca de pildă animalele, plantele, aspectele vieții sociale. Alte aspecte ale mediului, cum sînt cele referitoare la îmbrăcămintea în diferite anotimpuri, la jucăriile copiilor, la mobilier și veselă etc. pot fi cunoscute prin jocuri didactice sau lecturi după imagini.

De asemenea, se va insista asupra cunoașterii, în special de către copiii de 5 ani, a aspectelor mediului înconjurător de natură să-i orienteze mai bine și mai repede în cartierul lor, cum ar fi: împrejurimile grădiniței, ale școlii și ale casei părintești, regulile de circulație, modul de traversare a străzilor etc.

Pe baza cunoștințelor transmise se va urmări cu o deosebită grijă stimularea spiritului de observație, a capacității de analiză și comparație, a atenției și a interesului copiilor. Se va insista în mod deosebit asupra dezvoltării vorbirii copiilor și anume asupra îmbogățirii vocabularului și a formulării de răspunsuri în propoziții simple și corecte din punct de vedere gramatical.

De asemenea, o atenție permanentă se va acorda sarcinilor din programă referitoare la corectarea defectelor de pronunție și a greșelilor gramaticale. Neînlăturarea lor la vreme îngreunează foarte mult perceperea corectă de către copii a sunetelor, a silabelor și a cuvintelor, duce la construirea defectuoasă a propozițiilor.

În scopul formării exprimării corecte, al folosirii adecvate a cuvintelor și intonării corespunzătoare a unor cuvinte și expresii care subliniază diferite stări sufletești, se impune să se organizeze mai des, în cadrul jocurilor și activităților la alegere, exerciții sistematice de povestire și repovestire.

Totodată, în scopul dezvoltării auzului și al formării cîmpului vizual al copilului va trebui să se acorde o mai mare pondere exercițiilor de percepere pe cale auditivă și vizuală. În acest sens se vor organiza mai des jocuri didactice și distractive prin care copiii să diferențieze sunetele, zgomotele, cuvintele, imaginile, astfel încît ei să fie pregătiți pentru analizele pe care le vor face în clasa I, în perioada pregătitoare, ca și pe parcursul anului, cînd vor trebui să diferențieze sunetele care formează silabele, silabele care formează cuvintele etc., și să-și însușească deprinderi de scriere și citire corectă.

La capitolul **„Numărat și socotit"** ponderea cea mai mare o vor avea exercițiile cu materiale variate, ca și jocurile didactice cu material, în scopul formării unor reprezentări corecte despre obiecte și despre cantitatea acestora. Deosebit de important este ca preșcolarii să manipuleze diferite materiale conform unor sarcini trasate de educatoare. De exemplu: să grupeze obiectele după anumite însușiri; să compare obiectele mulțimilor și să stabilească asemănări și deosebiri; să compare mulțimile între ele, stabilind mărimea fiecăreia nu prin numărare, ci prin punere în corespondență (bunăoară o ciupercuță, o gărgăriță etc.); să așeze grupele mulțimilor de obiecte în ordine crescătoare și descrescătoare.

În traducerea în practică a cerințelor programei la acest capitol nu se va urmări formularea în mod mecanic de către copii a răspunsurilor, fie cînd numără, fie cînd socotesc, ci se va accentua asupra acțiunilor directe, concrete ale copiilor cu materialele, în forme cît mai variate. În acest mod ei vor fi pregătiți temeinic pentru înțelegerea numărului ca o altă însușire a mulțimii de obiecte în afară de culoare, formă, mărime etc.

La capitolele **„Desen", „Modelaj", „Aplicații și confecții"** se va aplica programa în funcție de posibilitățile grupei de copii. Dacă se consideră că unele teme sînt prea grele (ne referim la acele teme care sînt deja apreciate ca atare), ele vor fi înlocuite cu altele, mai ușoare, adecvate sarcinilor din programă. În alegerea temelor se va urmări ca acestea să poată fi realizate corect de către copii, să contribuie la dezvoltarea mușchilor mici ai mîinilor, a preciziei mișcărilor, ca și la dezvoltarea spiritului de ordine și a perseverenței în muncă. În cadrul activității de desen, modelaj și aplicații, se va stimula mai intens imaginația creatoare a copiilor, independența în gîndire și în acțiune. Se va acorda o atenție deosebită aspectului frumos și îngrijit al lucrărilor.

Prevederile programei la capitolele **„Educația muzicală"** și **„Educația fizică"** se vor aplica în forme variate, care să includă elemente de joc și jocuri didactice muzicale, mișcări prin care să se imite anumite aspecte cunoscute din mediul înconjurător.

În cadrul tuturor activităților obligatorii se va insista, în raport cu grupa și cu specificul activității, asupra respectării de către toți copiii a cerințelor formulate de educatoare, asupra alcătuirii de răspunsuri individuale. Se va urmări concentrarea atenției copiilor asupra aceluiași fel de activitate pe perioade din ce în ce mai lungi, asupra comportării disciplinate și civilizate etc.

În practica preșcolară va trebui să se acorde aceeași atenție și importanță **jocurilor și activităților la alegere,** deoarece acestea ocupă cea mai mare parte din regimul zilei. Programa actuală este săracă în ceea ce privește recomandările referitoare la jocuri și activități la alegere. Pentru a se suplini această lipsă este necesar ca activitatea în acest domeniu să fie organizată în mod cît mai variat și interesant pentru copii. Se pot organiza, de exemplu, jocuri de creație cu diferite jucării, truse și materiale; jocuri distractive la mese, cu materiale ilustrate, jocuri cu cuburi, combine, plasticom, multicomb, sau cu cuburi mari, pe covor; jocuri distractive orale și dramatizări; jocuri didactice și jocuri de mișcare cunoscute; teatru de păpuși și diafilme; șezători; activități practice de întreținere a colțului naturii vii; la alegere desen, modelaj, lipituri, decupaj, cusături; povestiri și repovestiri; audiții muzicale; vizionarea și audierea emisiunilor pentru preșcolari de la televizor și radio, șezători, programe distractive ș.a.

Copiii trebuie îndrumați să desfășoare activități interesante și utile, obișnuiți să se concentreze pe o perioadă de timp din ce în ce mai mare asupra aceluiași fel de joc sau activitate în diferite etape ale zilei, nu numai la activitățile obligatorii. Acest fapt este deosebit de important în educarea stabilității motorii și acționale și în formarea interesului față de anumite activități. De asemenea, ei trebuie obișnuiți să-și dirijeze energia, mobilitatea spre atingerea scopului pe care și-l propun; trebuie supravegheați și îndrumați să schimbe un anumit fel de activitate cu altul pentru a nu obosi. Alternarea jocurilor și activităților fie la inițiativa copiilor, fie la propunerea educatoarei contribuie la realizarea odihnei active a copiilor, la satisfacerea interesului lor, ca și la satisfacerea dorinței de mișcare.

În toată activitatea desfășurată cu preșcolarii trebuie să se urmărească realizarea **sarcinilor educative,** deoarece întregul proces din grădiniță este prin excelență un proces formativ. De aceea se cere ca temele și conținutul jocurilor și activităților să fie astfel alese încît să contribuie la formarea calităților morale, a însușirilor psihice. Numai în acest fel ele vor putea influența în sens pozitiv asupra capacităților fizice și psihice ale copiilor, pregătindu-i pentru școală.

Se va acorda o atenție sporită **jocului** atît ca formă de organizare a timpului petrecut de copii în grădiniță, cît și ca procedeu în activitățile obligatorii, întrucît forma de joc, interesantă și atractivă, facilitează însușirea cunoștințelor și formarea deprinderilor, ca și consolidarea lor.

În ceea ce privește metodica de lucru se recomandă să se folosească în mai mare măsură, pe lîngă procedeul de joc, și surpriza, care introduce un element atractiv pentru copii. De asemenea, trebuie să se recurgă cît mai des la activitatea nemijlocită a copilului cu diverse materiale, pentru a se stimula mai intens procesele gîndirii și vorbirii, independente în acțiune și creativitate. Se recomandă, de asemenea, să se folosească într-o mai mare măsură teatrul de păpuși și diafilmele (în predarea și repetarea poveștilor, povestirilor, a memorizărilor, în organizarea repovestirilor), ca și emisiunile pentru preșcolari de la radio și televiziune.

*) Material elaborat de Institutul de științe pedagogice.

„TERRA"

Numărul 4/1969 al revistei „Terra" cuprinde studiile „Geografia românească la cea de a XXV-a aniversare a eliberării țării" de V. Cucu și Al. Roșu, „Schimbări în peisajul geografic al patriei noastre" de V. Mihăilescu, „Cercetarea geologică în țara noastră între anii 1948–1969" de V. Ianovici, „Relații economice externe ale R.S. România" de I. Șandru și Al. Ungureanu și „Economia R.S. România în cei 25 de ani de la eliberare" de M. Bulgaru. Sînt publicate de asemenea articolele „Podișul Mehedinți — schiță panoramică" de Elena Ilie și I.D. Ilie, „Cifre și fapte privind economia României în lumina Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R.", „Podul rutier peste Dunăre la Giurgeni-Vadul Oii" de P. Georgescu. „Date pentru actualizarea temei „Harta politică a lumii" de I.S. Gruiescu și „Un manual de geografie românesc din anul 1843" de V. Circotă, precum și rubricile „Cronică", „Recomandări bibliografice" și „Din activitatea societății".

„NATURA"

Recent apărut, nr. 4 (iulie-august 1969) al revistei NATURA, seria „Biologie", cuprinde editorialul „25 de ani de realizări în domeniul științelor biologice" și articolele: M. Beniuc: „Zoopsihologia. Realizări și perspective", I. Fabian: „Probleme actuale ale nutriției minerale a plantelor", Al. D. Abraham: „Biosinteza enzimelor", P. Bănărescu: „Animale noi și rare în fauna României", L. M. Gubesch: „Excursii botanice în munții Căliman", M. Fizitea: „Excursie școlară organizată în munții Retezat".

În continuare revista publică note, cronici, recenzii.

De la cea mai fragedă vîrstă, pe băncile grădiniței, copiii învață să cunoască natura

BIBLIOTECA

„E prea devreme sau prea tîrziu să pregătim omul anului 2 000?"

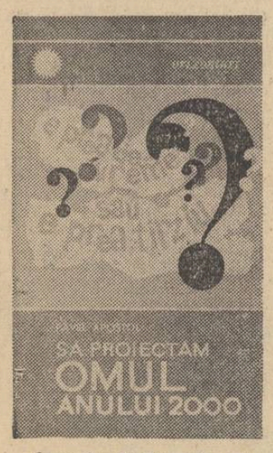

Scrierile de filozofia educației și de pedagogie școlară ale prof. univ. dr. Pavel Apostol se asociază cu ideea de esențial și stringent din perspectiva trebuințelor sociale în domeniul educației și învățămîntului, cu ținuta elevată, cu rigoare și suplețea științifică în tratarea problemelor, cu atitudinea deschisă la nou și novatoare ea însăși, cu limpezimea și originalitatea soluțiilor propuse. Lucrarea „E prea devreme sau prea tîrziu să pregătim omul anului 2 000?", recent apărută în Editura enciclopedică română, conduce pe cărări nedefrișate încă ale educației, prezentînd în final o imagine integratoare a confluențelor ce se înfruntă și se contopesc în acțiunea de pregătire a „puterilor umane" necesare proiectării și stăpînirii viitorului.

Lucrarea abordează într-un dialog viu, de o remarcabilă acuratețe, fenomenul educațional interpretat ca acțiune socială, problematica pedagogiei prospective și regulile metodologice ale prospecțiunii, perspectivele ce se deschid educației și învățămîntului prin înzestrarea teoriei și practicii educaționale cu o metodologie a investițiilor și deciziilor novatoare, realizabilă în condițiile asimilării analizei operaționale, principiile organizării și conducerii științifice a educației și învățămîntului. Inspirată din realitățile cele mai apropiate ale vieții noastre ea răspunde, într-un anumit sens, unei comenzi sociale legate de însemnătatea crescîndă pe care partidul și statul nostru o acordă problemelor organizării și conducerii educației tinerei generații.

Cea mai convingătoare recomandare a lucrării este însuși sumarul său, sugestiv și îmbietor la lectură, cuprinzînd titluri ca: „Paradoxul educației", „Tineretul, părinții și educatorii în fața viitorului", „Prospectiunea și apusul înțelepciunii retrospective", „A gîndi la om", „A asuma riscuri", „A învăța să înveți", „Cum poate fi pregătit de pe acum omul anului 2000. E prea devreme sau prea tîrziu?" „Da, e prea devreme — răspunde autorul — dacă ne gîndim la rezistența vechiului ce se opune cu îndîrjire afirmării punctului de vedere prospectiv și transformării lui în principiu conducător al activității prezente, la încetineala și sclerozarea multora din structurile de educație și învățămînt..." „Nu, nu e prea tîrziu, dacă avem în vedere furtunoasa dezlănțuire a energiilor naționale pe care o face posibilă perfecționarea democrației noastre socialiste, dacă devenim conștienți că fiecare dintre noi și toți împreună putem acționa în așa fel, încît viitorul să ne găsească mai pregătiți pentru a-l stăpîni, spre a ne putea afirma întru libertate".

Adresîndu-se deopotrivă celor ale căror preocupări se conjugă în practica educativă sau în anume responsabilități față de viitorul potențial uman al țării, precum și tineretului însuși, lucrarea oferă fiecărei categorii de cititori un evantai de întrebări și răspunsuri care predispun la meditație, dar mobilizează și la acțiune, dominanta ei constituind-o atmosfera de optimism robust, izvorît din încrederea în politica științifică de învățămînt elaborată și promovată de partid. Prin obiectivele abordate, prin interpretare, cît și prin concluziile teoretice și practice, lucrarea vizează mai ales cadrele didactice. Promovînd o concepție prospectivă și operațională asupra științei pedagogice, în vederea adaptării educației și învățămîntului la cerințele societății noastre, ea le oferă sprijin în ceea ce privește perfecționarea propriei pregătiri, realizarea sarcinilor instructiv — educative în școală și în organizațiile de copii și tineret, în propaganda pedagogică de masă.

VALENTINA FILIPESCU

INSTITUTUL POLITEHNIC BRAȘOV

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

Facultatea de mecanică

— profesor la catedra IV — Termotehnică și mecanica fluidelor — disciplinele „Mecanica fluidelor" și „Mecanica fluidelor, mașini hidraulice și pneumatice", poziția 2 din statul de funcțiuni.

— conferențiar la catedra V — Electrotehnică — disciplinele „Automatizări și telecomenzi", „Electronică și automatizare" și „Electronică industrială și elemente de reglaj", poziția 4 din statul de funcțiuni.

— conferențiar la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele „Motoare de automobile și tractoare" și „Motoare", poz. 6 din statul de funcțiuni.

— conferențiar la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplina „Automobile" poziția 7 din statul de funcțiuni.

— conferențiar la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele „Materiale, instalații și încercarea autovehiculelor", „Fabricarea și repararea automobilelor și tractoarelor", „Tehnologia reparării autovehiculelor" și „Încercarea și experimentarea mașinilor agricole" poz. 8 din statul de funcțiuni.

— lector la catedra I Matematică — disciplinele „Geometrie analitică" și „Analiză matematică" poz. 10 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra V — Electrotehnică — disciplina „Bazele electrotehniciî" poz. 7 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra V — Electrotehnică, disciplinele „Electrotehnică și mașini electrice", „Utilizarea energiei electrice în agricultură", „Materiale electrotehnice" și „Acționări electromecanice" poziția 14 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra V Electrotehnică — disciplinele „Utilizările energiei electrice și instalații", „Tracțiune electrică" și „Tehnologia reactorilor nucleari", poziția 12 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra V — Electrotehnică — disciplinele „Măsuri electrice" și „Aparate electrice" poziția 6 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplina „Motoare", poziția 10 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele „Exploatarea și tehnica transporturilor auto", „Fabricarea și repararea autovehiculelor", „Exploatarea tehnică a autovehiculelor" și „Motoare", poziția 12 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele „Mașini agricole pentru lucrat solul, semănat și întreținerea culturilor" și „Mașini agricole de recoltat și condiționat" poziția 13 din statul de funcțiuni.

— asistent la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele „Motoare" și „Motoare termice și mașini de tracțiune" poziția 17 din statul de funcțiuni.

Facultatea de silvicultură.

— profesor la catedra VII — Organizare și planificare — disciplinele „Economie, organizare și planificarea în industria lemnului" și „Evidența și analiza activității economice a întreprinderilor", poziția 2 din statul de funcțiuni.

— conferențiar la catedra VII — Organizare și planificare — disciplinele „Organizarea și analiza activității economice" și „Organizarea, planificarea și tehnica transporturilor auto" poziția 4 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra VIII — Botanică și zoologie forestieră — disciplina „Vînătoare și salmonicultură" poziția 4 din statul de funcțiuni.

Facultatea de industria lemnului.

— profesor la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplinele „Fabricarea mobilei" și „Scule, dispozitive, verificatoare" poziția 3 din statul de funcțiuni.

— conferențiar la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplinele „Proiectarea întreprinderilor și transporturi interioare" și „Fabricarea cherestelei" poziția 4 din statul de funcțiuni.

— conferențiar la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplinele „Utilaje pentru produse finite" și „Scule, dispozitive, verificatoare" poziția 7 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra XVI — Fizică — disciplina „Fizică" poziția 4 din statul de funcțiuni.

Facultatea de tehnologia construcției de mașini.

— conferențiar la catedra XXIV — Tehnologia construcțiilor de mașini — disciplinele „Proiectarea sculelor așchietoare", „Proiectarea și tehnologia sculelor" și „Scule așchietoare" poziția 5 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra XXII — Tehnologia metalelor — disciplinele „Tehnologia materialelor și mașini unelte" și „Tehnologia mecanică" poziția 5 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra XXIII — Organe de mașini — disciplina „Organe de mașini" poz. 5 din statul de funcțiuni.

— șef de lucrări la catedra XXIII — Organe de mașini — disciplinele „Teoria mecanismelor" și „Teoria mecanismelor și organe de mașini", poziția 7 din statul de funcțiuni.

— asistent la catedra XXII — Tehnologia metalelor — disciplinele „Tehnologia construcțiilor sudate", „Tehnologia materialelor" și „Tehnologia mecanică" poziția 8 din statul de funcțiuni.

— asistent la catedra XXIII — Organe de mașini — disciplinele „Organe de mașini" și „Organe de mașini și mecanisme" poziția 15 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Brașov, bulevardul Gheorghe Gheorghiu Dej, nr. 29, cererea de înscriere împreună cu următoarele acte în dublu exemplar:

— copii legalizate de pe actele de studii (diploma eliberată de o instituție de învățămînt superior și de pe diploma de doctor sau de doctor docent în științe);

— caracterizare a activității profesionale și obștești a candidatului, întocmită de organizația socialistă în care acesta își desfășoară activitatea;

— lista lucrărilor științifice și memoriul de activitate didactico-științifică semnate de candidat, împreună cu un exemplar din fiecare lucrare elaborată;

— adeverință privind vechimea în muncă cu precizarea funcțiilor în care a activat;

— autobiografia candidatului.

Pentru posturile de asistenți, candidații vor prezenta și o adeverință din care să rezulte că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile pentru profesori, conferențiari, șefi de lucrări și de 15 zile pentru asistenți de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial R.S.R.

Concursul se va ține la sediul Institutului politehnic din Brașov, bulevardul Gheorghe Gheorghiu-Dej, nr. 29 în termenul prevăzut de Legea privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

TÎRGU-MUREȘ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

Facultatea de matematică

1 post de lector, la disciplina Metodica predării matematicii, de la catedra de matematică, poziția 9.

1 post de lector, la disciplina Aritmetică, geometrie analitică și istoria matematicii, de la catedra de matematică, poziția 12.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg. Mureș, în termen de 30 zile de la publicarea acestui anunț, o cerere de înscriere, la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Regulamentul privind ocuparea funcțiilor didactice din învățămîntul superior, publicat în colecția de Hotăriri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 31 din 5 august 1958.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1010 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 26 sept 1969 — 4 pagini 25 bani

25 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR LEGAL AL ZIARULUI „SCÎNTEIA"

UN CALD SALUT ZIARULUI „SCÎNTEIA"

Se împlinește un sfert de veac de la apariția primului număr legal al ziarului „Scînteia", organ al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Continuînd o eroică tradiție făurită prin luptă și jertfă în anii grei ai ilegalității, „Scînteia" întruchipează înaltele trăsături ale ziarului comunist, purtător al cuvîntului partidului, militant neabătut pentru înfăptuirea politicii sale interne și externe, pentru edificarea României socialiste.

„Scînteia" a avut o prezență activă în toate bătăliile pe care le-a purtat întregul nostru popor, sub conducerea partidului, pentru înfăptuirea profundelor prefaceri care au înnoit viața economică și socială a țării, a fost un puternic factor de educare a maselor și de formare a opiniei publice. Ea și-a perfecționat continuu instrumentele de lucru și îndeosebi în ultimii ani, în climatul propice creat de hotărîrile Congreselor al IX-lea și al X-lea ale partidului, a devenit o înaltă tribună la care se dezbat cu competență și principialitate marile probleme ale progresului nostru social, căile care pot asigura în modul cel mai eficient îndeplinirea marilor obiective stabilite de partid.

În această perioadă, cînd oamenii muncii sînt angajați în opera de înfăptuire a istoricelor hotărîri ale Congresului al X-lea al P.C.R., „Scînteia" oglindește marile lor realizări, le stimulează inițiativele, ajută, prin critică principială, la înlăturarea a tot ceea ce frînează mersul înainte al societății noastre, contribuie la promovarea noului, a ideilor înaintate, a inițiativelor valoroase, exprimă viu și convingător voința și năzuințele întregului nostru popor.

Întreaga presă românească vede în „Scînteia" un exemplu de slujire devotată a idealurilor socialiste și comuniste, un exemplu de promovare consecventă a principiilor marxism-leninismului.

Cu ocazia aniversării unui pătrar de veac de la apariția primului număr legal, colectivul „Gazetei învățămîntului" adresează ziarului „Scînteia" un fierbinte și tovărășesc salut, urîndu-i noi succese în îndeplinirea nobilei sale meniri.

În timpul adunării festive

ADUNAREA FESTIVĂ

În sala de marmură a Casei Scînteii a avut loc joi dimineața adunarea festivă consacrată împlinirii a 25 de ani de la apariția primului număr legal al ziarului „Scînteia", organ al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

La festivitate au luat parte membri ai C.C. al P.C.R., activiști de partid și de stat, cadre de conducere, ziariști din presa centrală și locală, de la publicațiile literare, de la Agenția Română de Presă „Agerpres", de la Radio și Televiziune.

Asistența a întîmpinat cu vii aplauze, la sosirea în sală, pe tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Manea Mănescu, Dumitru Popescu.

Adunarea a fost deschisă de tovarășul Alexandru Ionescu, membru al C.C. al P.C.R., redactor-șef al ziarului „Scînteia", care a vorbit despre activitatea ziarului de-a lungul celor 25 de ani.

Într-un cadru solemn, se dă citire Decretului Consiliului de Stat prin care se conferă ziarului „Scînteia" ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I.

În aplauzele puternice ale asistenței, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a înmînat înalta distincție redactorului-șef al ziarului „Scînteia".

În numele redacției, tovarășul Alexandru Ionescu a mulțumit pentru distincția conferită și a asigurat conducerea de partid și de stat, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, că ziarul va milita cu și mai multă perseverență pentru transpunerea în viață a politicii interne și externe a partidului.

În continuare au luat cuvîntul tovarășa *Ada Petrescu*, șef de secție în redacția ziarului, tovarășul *Martin Cioc*, reporter fotograf, care lucrează în redacție de la primul număr legal, tovarășul *Mircea Angelescu*, redactor șef adjunct.

Primit cu îndelungi și puternice aplauze a luat cuvîntul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, *secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat.*

Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri cu puternice aplauze, care nu au contenit minute în șir.

Festivitatea a luat sfîrșit într-o atmosferă de puternic entuziasm, printr-o caldă manifestare a dragostei și stimei față de partid și secretarul său general, a hotărîrii lor nestrămutate de a milita și în continuare prin scrisul lor pentru înfăptuirea sarcinilor măreț trasate de cel de-al X-lea Congres al P.C.R.

★

Cu prilejul împlinirii a 25 de ani de la apariția primului număr legal al ziarului „Scînteia" a avut loc solemnitatea înmînării de ordine și medalii ale Republicii Socialiste România unor redactori și tehnicieni ai ziarului.

La solemnitate au participat tovarășii Manea Mănescu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat, Alexandru Ionescu, membru al C.C. al P.C.R., redactor-șef al ziarului „Scînteia", Bujor Sion, membru supleant al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R., reprezentanți ai presei centrale și locale.

Înmînînd înaltele distincții, tovarășul Manea Mănescu a felicitat călduros pe cei decorați în numele Consiliului de Stat și al tovarășului Nicolae Ceaușescu, personal, urîndu-le noi succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire.

★

După festivitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu ceilalți conducători de partid și de stat a vizitat Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Oaspeții au fost conduși prin secțiile marii unități a industriei noastre poligrafice de tovarășii Vasile Dinu, vicepreședinte al Comitetului de stat pentru cultură și artă, ing. Constantin Tronaru, directorul general al Centralei industriei poligrafice, ing. Constantin Ciurea, directorul general al Combinatului.

Cuprinderea și frecvența în clasa a IX-a — o problemă care rămîne pe agenda de lucru a școlilor

Relatam în numărul anterior al gazetei noastre unele aspecte privind debutul clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani, subliniind necesitatea de a se continua eforturile pentru a aduce la școală un număr cît mai mare de absolvenți ai clasei a VIII-a.

Situația înregistrată de corpul de control al Ministerului Învățămîntului la 20 septembrie atestă că procesul de școlarizare în clasa a IX-a s-a desfășurat mai departe, cu bune rezultate, în majoritatea orașelor și localităților rurale. În cîteva zile numai au fost școlarizați încă 5000 de elevi, cu perspectiva ca după încheierea concursurilor de admitere în unele școli profesionale și la ucenicie, care sînt în curs de desfășurare, alte mii de elevi să poată fi de asemenea școlarizați. La 20 septembrie frecventau cursurile clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani 41 942 de elevi, dintre care 26 200 în școli urbane și 15 742 în școlile din localitățile rurale. Între 16 și 20 septembrie, în județul Cluj, de pildă, cifra de școlarizare a crescut de la 835 la 1050 în orașe și de la 193 la 794 în școlile sătești. Creșteri substanțiale au fost înregistrate și în județele Iași, Ilfov, Teleorman, Vaslui. Merită subliniate preocupările susținute ale consiliilor populare județene și comunale, ale inspectoratelor școlare județene și ale conducerilor de școli din județele Botoșani, Satu-Mare, Teleorman, Ialomița și Vaslui care, întocmind studii preliminare temeinice și desfășurînd o bună muncă de popularizare a școlii generale de 10 ani, au reușit să îndeplinească și să depășească substanțial planul de școlarizare în clasa a IX-a. Astfel, în județul Botoșani s-au realizat 56 de clase a IX-a față de 34, cîte fuseseră planificate, cuprinzînd 306 elevi față de 260 în orașe și 901 față de 740 în sate. În județul Vaslui s-au realizat 38 clase a IX-a față de 28 planificate, fiind școlarizați 472 elevi față de 200 în orașe și 857 față de 800 în sate. În județul Satu-Mare au fost cuprinși în clasa a IX-a 1368 de elevi față de 690, cîte se anticipase. Preocupări sporite pentru școlarizarea în clasa a IX-a s-au vădit și în alte județe. La Neamț și Bacău, unde s-au înregistrat substanțiale depășiri ale cifrelor de școlarizare, îndeosebi în școlile din orașe, s-au alcătuit clase cu efective care nu coboară sub 25 de elevi. Desigur că această preocupare va scuti conducerile de școli și inspectoratele școlare de eventualele surprize în stabilitatea claselor.

Mai există însă o serie de județe — Arad, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Brăila, Caraș-Severin, Covasna, Dîmbovița, Gorj, Harghita, Ilfov, Maramureș, Mehedinți, Olt, Sălaj, Sibiu, Timiș, Tulcea, Vîlcea, Vrancea — unde școlarizarea în clasa a IX-a a școlilor de 10 ani din mediul rural se plasează sub cifrele anticipate. De aceea este necesar să se depună eforturi în continuare pentru a școlariza pe toți elevii cărora le revine această obligație prin lege. Paralel cu aceasta **colectivele didactice și conducerile de școli vor trebui să-și concentreze eforturile în menținerea unei bune frecvențe, a tuturor elevilor clasei a IX-a.**

O frecvență regulată se obține, în primul rînd, prin temeinicia procesului de învățămînt. Este necesar deci ca toate colectivele didatice din unitățile unde funcționează clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani să fie sprijinite pentru a realiza lecții de o înaltă ținută științifică și pedagogică. Instruirea profesorilor care predau la aceste clase, efectuată prin grija inspectoratelor școlare județene înaintea deschiderii anului școlar, se va reflecta desigur în ținuta și nivelul lecțiilor. **Esențială rămîne însă conștiinciozitatea cu care fiecare profesor care predă la clasa a IX-a își pregătește fiecare lecție, exigența cu care conducerile de școli urmăresc nivelul acestora.**

Cerința aceasta se impune cu atît mai mult cu cît în unele județe la cursurile pregătitoare nu s-au prezentat toți cei care predau la clasa a IX-a, iar în altele la instruire au lipsit programele pe baza cărora urma să se facă pregătirea. La Sibiu și Hunedoara, de pildă, cursurile s-au desfășurat fără programe și manuale. De aceea s-a propus ca în perioada vacanței de iarnă să se reia cursurile cu profesorii care predau la clasa a IX-a.

După prima săptămînă de școală **s-au semnalat unele greutăți care depășesc posibilitățile locale de rezolvare și la care sînt deci solicitate să-și dea contribuția direcțiile de specialitate din Ministerul Învățămîntului. Astfel, în județele Maramureș, Satu-Mare, Dolj, Caraș-Severin nu se cunoaște precis modul cum trebuie să se desfășoare practica în producție. La unele școli din mediul sătesc se manifestă preferința pentru practica în unități de deservire. Nu se cunoaște durata zilei de muncă în timpul practicii agricole de 2 săptămîni. În unele locuri aceasta este de 6 ore, în altele de 10 ore. În județul Dolj, pe de altă parte, școlile întîmpină greutăți din partea conducerilor unităților agricole care aparțin Consiliului Superior al Agriculturii, deoarece nu au instrucțiuni din partea acestuia. În unele comune din județul Caraș-Severin ca, de pildă, Tergova, elevii nu au unde să facă practica. Pentru aceste cazuri, școlile respective au propus să li se atribuie loturi experimentale, fireste după ce problema va fi rezolvată în principiu de către organele de resort din Ministerul Învățămîntului.**

O altă problemă care își așteaptă urgent soluționarea se referă la predarea limbilor străine. În multe locuri, clasele a IX-a fiind formate din elevi care provin de la școli diferite, unde s-au studiat limbi străine diferite, se ridică greutăți în stabilirea grupelor și a limbilor străine ce urmează să fie predate.

Sîntem convinși că aceste probleme vor fi soluționate la timp, că profesorii care predau la clasa a IX-a vor depune toate străduințele pentru ca primul pas în trecerea la învățămîntul general și obligatoriu de 10 ani să însemne un succes și în ce privește nivelul instrucției și educației pe care urmează să le înfăptuiască această școală.

CONST. RĂDOI

CE ESTE ESENȚIAL ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Dezvoltarea într-un ritm vertiginos a științei și tehnicii și deci îmbogățirea logosferei cu noțiuni, teorii și principii a căror cunoaștere devine o necesitate pentru omul de azi, dar mai ales pentru cel al viitorului ridică numeroase probleme în fața teoriei și practicii pedagogice, ca și a psihologiei pedagogice. Se impune în primul rînd, cu necesitate, găsirea modalităților prin care școala să poată ține pas cu această rapidă dezvoltare.

Problema este cu atît mai complexă cu cît asigurarea dreptului la „cetățenie didactică" pe care-l reclamă atît cunoștințele „clasice" cît și noile achiziții din domeniul științei și tehnicii a determinat nu o dată fenomenul supraîncărcării planurilor, programelor, manualelor — și deci și a elevilor și profesorilor. Pus în situația de a alege, specialistul greu se poate decide pentru renunțări; toate cunoștințele i se par necesare, utile, importante din anumite puncte de vedere. De cele mai multe ori, specialiștii sfîrșesc prin a le include pe toate în programe și în manuale, plîngîndu-se apoi de supraîncărcare și solicitînd, din partea altora, renunțări, reduceri, raționalizări. Problema este și va rămîne deschisă atîta timp cît nu va exista o teorie clară, fundamentată științific, a planurilor de învățămînt și a conceptului de cultură generală în accepția lui modernă. În rîndurile ce vor urma ne propunem însă să sugerăm cîteva soluții care ar putea duce la sporirea eficienței învățămîntului.

În activitatea lor de instruire cadrele didactice au drept ghid și act normativ programa. Foarte mulți oameni ai școlii se preocupă insistent de realizarea ei integrală prin activitatea didactică de fiecare zi. Atitudinea ni se pare firească. Mult mai puțin firească ni se pare însă atitudinea acelor învățători și profesori care (stimulați fiind și de modul cum se desfășoară unele inspecții), se interesează nu de însușirea de către elevi a cunoștințelor prevăzute în programă, ci de „parcurgerea" acestor cunoștințe. Ei nu se întreabă „cum știu elevii", ci „cît știu elevii". De aici începe, după părerea noastră, răul: de la goana după cantitate în detrimentul calității, de la apelul excesiv și uneori exclusiv la memoria elevului și neglijarea, inadmisibilă, a gîndirii și forțelor sale creatoare. De fapt goana aceasta prin materie, grija pentru realizarea cantitativă a programei sînt tot atîtea piedici în desfășurarea unui învățămînt viu, creator, activ.

În goana didactică de-a lungul unui an școlar — și de-a lungul anilor școlari — nu găsim sau nu vrem să găsim, răgazul necesar reflecțiilor generatoare de creativitate. Sînt elevii temeinic pregătiți? Am reușit să le stîrnim interesul pentru obiectul ce-l predăm, sau sînt îndopați cu cunoștințe nedigerabile și neasimilabile? Învață ei din plăcere și convinși de utilitatea celor studiate, sau de teama de a nu fi sancționați cu note proaste? Iată numai cîteva din întrebările pe care ar trebui să și le pună orice dascăl. Răspunsurile pe care și le va da la aceste întrebări pot fi pentru el stimulent, sau corectiv în muncă. Ele vor duce cu certitudine la convingerea că nu cantitatea și volumul cunoștințelor transmise elevilor constituie lucrul esențial, ci formarea interesului și pasiunii pentru aflarea adevărului, a dorinței și voinței de autoperfecționare. Fără aceste resorturi interne, învățarea devine mecanică. La vremea lui, Rousseau spunea: **„Se face mare efort pentru a căuta cele mai bune metode de predare a cititului..., un mijloc mult mai sigur decît toate acestea și care se uită întotdeauna este dorința de a învăța. Dați copilului această dorință, pe urmă... orice metodă va fi bună".** Se pare că și în zilele noastre preocuparea zeloasă pentru modernizarea metodelor de predare nu mai lasă loc reflecțiilor asupra obiectului acestor metode, asupra copilului, a lumii lui spirituale. Or, fără a avea în vedere acest lucru, zelul modernizării nu va fi încununat cu rezultate pe măsura lui.

Concomitent și în aceeași măsură cu educarea resorturilor interne ale învățării ar trebui să ne preocupe și înarmarea elevilor cu o tehnică (dacă nu ca un stil) de învățare cu deprinderi de muncă intelectuală. Mulți elevi buni și

Lector univ. ION DRĂGAN
Timișoara

(Continuare în pag. 3-a)

Seminar privind sarcinile ce revin catedrelor de științe sociale

În zilele de 22—24 septembrie s-au desfășurat la Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu" de pe lîngă C.C. al P.C.R. lucrările Seminarului privind sarcinile ce revin catedrelor de științe sociale în activitatea didactică-educativă și de cercetare pe baza documentelor Congresului al X-lea al P.C.R.

Au luat parte colectivele catedrelor de economie politică, filozofie, socialism științific, sociologie, etică, estetică, secretari ai comitetelor de partid din centrele universitare și din instituțiile de învățămînt superior, activiști de partid.

În cadrul seminarului au prezentat expuneri tovarășii: Paul Niculescu-Mizil — „Probleme ale activității ideologice a Partidului Comunist Român și sarcinile catedrelor de științe sociale"; Gheorghe Pană — „Activitatea internațională a partidului și statului nostru"; Virgil Trofin — „Creșterea rolului Partidului Comunist Român și perfecționarea conducerii vieții sociale. Sarcinile organizațiilor de partid din învățămîntul superior"; Manea Mănescu — „Probleme actuale și de perspectivă ale dezvoltării economiei naționale, în lumina hotărîrilor Congresului al X-lea al P.C.R."; Leonte Răutu — „Probleme actuale în domeniul pregătirii cadrelor și perfecționării învățămîntului".

Participanții au dezbătut în secții de specialitate probleme ale îmbunătățirii conținutului prelegerilor și a metodelor de predare, rolului catedrelor de științe sociale în munca educativă cu studenții, precum și aspecte ale perfecționării activității de cercetare științifică desfășurate în catedrele de științe sociale.

În încheierea lucrărilor seminarului a luat cuvîntul tov. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului.

801

MANUALE NOI

Literatura română pentru clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani

De mulți ani se discută la noi asupra manualelor și mereu s-a criticat, între altele, supraîncărcarea lor. În ce privește manualele de literatură română, mi se pare că această supraîncărcare a fost dată nu atît de elementul specific — adîncirea analizei estetice a operei literare — cît de aglomerarea de date, amănunte și circumstanțe lipsite de semnificație majoră pentru valoarea artistică intrinsecă a operei. Aceste amănunte și împrejurări pot, eventual, explica *de ce* scriitorul a luat o anumită atitudine și și-a orientat într-un fel sau altul opera, dar nu-i ajută cu nimic pe elevi să înțeleagă *cum* e construită opera și *în ce constă* valoarea ei. Pe de altă parte, manualele de literatură română au acordat un spațiu larg fixării operei în epocă — ceea ce, firește, poate explica multe pentru înțelegerea genezei și a conținutului ei — dar s-au ocupat prea puțin de fixarea operei în climatul estetic al epocii — în speță de curentele literare, cu modalitățile lor artistice specifice.

Iată motivele care ne-au determinat ca, în manualul de literatură pentru clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani, să încercăm a-i familiariza pe elevi cu procedeele și mijloacele măiestriei artistice — desigur pe baza cunoașterii temeinice a operei și acordînd toată atenția cerințelor educative generale ale școlii.

Manualul urmărește orientarea elevilor în istoria literaturii naționale, în cunoașterea principalelor valori literare — cu laturile educative și instructive corelate : educația patriotică și moral-cetățenească — precum și dezvoltarea vocabularului și a exprimării orale și scrise. Accentul cade nu pe istoria literaturii (cu atît mai puțin pe istoria culturii), ci pe cunoașterea măiestriei și modalităților artistice.

În școală — mai ales în școala generală de 10 ani — se discută și se „învață", dintre multele arte, în special arta literară. Din acest motiv cred că trebuie să tratăm și să predăm literatura în așa fel încît elevul să se familiarizeze cu unele probleme fundamentale ale esteticii. Studiind principalele opere ale literaturii noastre, el trebuie să ajungă la înțelegerea specificului artei și a unor probleme de bază — arta ca transfigurare a realității, raportul dintre artă și realitate, principalele concepții privitoare la sensul și interpretarea fenomenului artistic, principalele curente și maniere de creație artistică, capacitatea de a recunoaște unele mijloace și motive artistice. Toate acestea cu o finalitate practică precisă : citind, mai tîrziu, o operă literară, s-o poată înțelege și gusta, să poată face elementare aprecieri de valoare și chiar, prin translație, folosindu-se de aceste date, să poată aprecia și alte domenii ale artei.

A trata toate aceste aspecte într-un mod accesibil elevului din clasa a IX-a a școlii de 10 ani pare a fi un lucru ușor — și totuși ridică probleme. Oricît de reduse ar fi pretențiile, te lovești de o serie de termeni, de noțiuni etc. care se cer lămurite, fiind absolut necesare culturii generale a fiecărui cetățean. În contextul cerințelor actuale nu poți vorbi de cronicari fără să amintești de umanism, nu poți discuta, oricît de sumar, Școala ardeleană fără să pomenești de clasicism și luminism ; literatura pașoptistă e intim legată de maniera de creație a romantismului.

Pentru că la clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani timpul și condițiile specifice nu permit tratarea în lecții a acestor probleme, am recurs la soluția de a introduce în manual o serie de „lecturi" tipărite cu literă mică. Concepute ca auxiliare pentru elev și ca sprijin pentru profesor, urmărind să dea o orientare asupra concepției și modalităților artistice, ele n-au caracter obligator, nu se citesc în clasă, nu supraîncarcă — dar contribuie la lămurirea multor probleme pentru cei care doresc să înțeleagă mai mult decît spune direct opera analizată.

În prezentarea sumară a vieții și operei scriitorilor se menționează cu precădere acele elemente care explică sau motivează opera. Cu excepția lui Alecsandri, Eminescu și Caragiale, unde s-a rezervat cîte o oră pentru prezentarea vieții și a operei, la ceilalți scriitori aceasta se reduce la o introducere generală, care se poate preda în 10-15 minute.

Analiza literară a operei se împletește cu aplicarea și precizarea unor noțiuni de teorie literară și, mai ales, cu relevarea continuă, insistentă, a modalităților artistice. La cronicari, de pildă, se subliniază portretul, descrierea, arta narativă ; la Ion Budai-Deleanu se precizează unele aspecte ale manierei clasice în construcția operei și caracterizarea personajelor, ca și noțiunea de epopee eroi-comică ; nuvela „Alexandru Lăpușneanu" prilejuiește familiarizarea elevului cu structura operei literare epice, cu unele modalități ale creației romantice etc. Peste tot se insistă asupra manierei specifice unui scriitor sau unei opere, căutîndu-se să nu se repete, pe cît posibil, relevarea acelorași mijloace decît dacă aduc elemente noi.

În ce privește analizele literare, rămînînd partizanii opiniei că în clasele mari manualul nu trebuie să dea totul și materia trebuie prezentată în așa fel încît să invite elevul la luări de atitudine și la o muncă personală în înțelegerea și depistarea valorilor artistice — am mers pe calea unor analize atente, exhaustive, firește la nivelul elevilor vizați. Reflexia personală e urmărită prin întrebări și teme orale și scrise introduse la sfîrșitul textului rezervat fiecărui scriitor. Acestea au un caracter orientativ și nu urmăresc să-l limiteze pe profesor. Dimpotrivă.

Mai trebuie adăugat că materia rezervată unei ore de curs e redusă la aproximativ o pagină și jumătate de text tipărit — se înțelege, fără spațiul ocupat de opera literară și fără ilustrații — deci un volum de cunoștințe care se poate preda în condiții bune.

Ținînd seama de programă și de felul cum e lucrat și prezentat materialul în manual, propunem următoarea repartizare pe ore de curs a literaturii române în clasa a IX-a

A. Noțiuni de teorie literară — 9 ore (recapitulare — 2 ore ; oda — o oră ; elegia — o oră ; satira — o oră ; balada cultă — o oră ; epopeea — o oră ; drama — o oră ; figuri de stil — o oră).

B. Formarea limbii române — 2 ore (teritoriul de formare și elementele constitutive — o oră ; vocabularul ; unitatea limbii române — o oră).

C. Cultura și literatura română în secolele XV—XVII și în prima jumătate a secolului al XVIII-lea — 5 ore (etapa slavonă — o oră ; primele manuscrise și tipărituri în limba română și literatura religioasă din secolul al XVII-lea — o oră). Gr. Ureche, Miron Costin și Dimitrie Cantemir — o oră. Ion Neculce (prezentarea generală a Letopisețului țării Moldovei — o oră ; „O samă de cuvinte" — o oră).

D. Cultura și literatura română în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și la începutul secolului al XIX-lea (Școala ardeleană — o oră ; Ion Budai Deleanu — două ore).

E. Literatura română în secolul al XIX-lea, I, Dezvoltarea învățămîntului, presei, literaturii — o oră. II. Gr. Alexandrescu — 3 ore („Umbra lui Mircea. La Cozia" — 2 ore ; „Cîinele și cățelul" — o oră). III. „Costache Negruzzi" — 3 ore („Alexandru Lăpușneanu" — 3 ore). IV. Vasile Alecsandri — 5 ore (Viața și opera — o oră ; „Miezul iernii" — o oră ; „Peneș Curcanul" — o oră ; „Chirița în provincie" — 2 ore). V. Nicolae Filimon — 2 ore. VI. Alexandru Odobescu — 2 ore. VII. B. P. Hașdeu — 2 ore. VIII. Mihai Eminescu — 9 ore. (Viața și opera — o oră ; „Călin (File de poveste)" — o oră ; „Revedere" — o oră ; „Sara pe deal" — o oră ; Scrisoarea III — 2 ore ; „Luceafărul" — 2 ore ; Măiestria artistică — o oră. IX. Ion Creangă — 4 ore („Amintiri din copilărie" — 2 ore ; „Povestea lui Harap Alb" — 2 ore). X. I. L. Caragiale — 5 ore (Viața și opera — o oră ; „O scrisoare pierdută" — 3 ore ; Schițele (prezentare generală) — o oră). XI. Ion Slavici — 3 ore („Moara cu noroc", analiză literară — 3 ore). Pe lîngă orele de predare, s-au prevăzut un număr de ore pentru compuneri și exerciții care au ca scop îmbunătățirea exprimării elevilor (cu aplicații gramaticale) pentru teze, recapitulare, precum și un număr de ore la dispoziția profesorului.

Orele la dispoziția profesorului pot fi folosite, așa cum prevede și programa, fie pentru pregătirea și efectuarea unor compuneri, fie pentru adîncirea analizei unor opere literare cuprinse în programă.

Planificarea propusă este orientativă. Socotim că pentru anul școlar 1969/1970, profesorul ar trebui să aibă libertate mai mare în aplicarea programei. Dacă se simte nevoia, s-ar putea prezenta într-o singură oră Gr. Ureche și Miron Costin, s-ar putea face numai prezentări generale la Filimon, Odobescu și Hașdeu. Am avea astfel un cîștig de ore de predare pentru restul operelor care trebuie, neapărat, însușite temeinic.

Mai adăugăm faptul că, la același număr de ore ca și în liceu materia în școala generală este redusă cu aproximativ 40 la sută. Pentru Gr. Alexandrescu, de exemplu, sînt prevăzute trei ore atît în liceu cît și în școala generală, dar aici nu se cere analiza unei poezii dificile ca „Satiră. Duhului meu" ; la Negruzzi, în același număr de ore, nu se cere prezentarea lucrării „Negru pe alb" cu analiza literară a scrisorii „Istoria unei plăcinte". La Eminescu, în liceu sînt prevăzute 12 ore iar aici 9 — dar nu se cere analiza literară a șase poezii („Epigonii", „Împărat și proletar", „Criticilor mei", „Atît de fragedă", „Pe lîngă plopii fără soț", „Ce te legeni") și nici prezentarea generală a prozei artistice.

Ținînd seama și de faptul că întreaga materie este prezentată la alt nivel și în alt mod decît în liceu, credem că există premisele unor bune rezultate în studiul literaturii române la clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani.

EMIL GIURGIU

Desenul pentru clasa a V-a

În Editura didactică și pedagogică a apărut, în preajma datei de 1 septembrie, manualul de desen pentru clasa a V-a, elaborat de Maria Ilioare, Adina Nanu și Gheorghe Roșu. Intitulată cu modestie, „caiet", lucrarea se impune printr-un nivel științific și estetic ridicat, superior manualelor anterioare.

Manualul clarifică problema formelor de predare a desenului artistic — cel mai complex capitol al acestui obiect de învățămînt — precizează rolul materialelor, rolul elementelor de bază — linia, tonul, pata și culoarea — relațiile dintre aceste elemente și dimensiunile foii de bloc, dînd totodată elevilor noțiuni despre spațiu.

S-ar putea ridica obiecții privind nivelul prea condensat al textului și abundența imaginilor. În ce ne privește, considerăm că, dată fiind complexitatea problemelor ce trebuie însușite de elevi, nu se putea proceda altfel. În aceste condiții sporește rolul profesorului, care are datoria să-i ajute pe elevi să pătrundă în universul artei plastice, să-i familiarizeze cu limbajul ei.

Apreciem și ținuta grafică generală a manualului — acuratețea literei, compoziția paginilor, calitatea ireproșabilă a reproducerilor.

Nu înțelegem însă de ce apariția manualului a fost atît de tîrzie și de ce s-a difuzat într-un tiraj atît de restrîns. Așa cum a apărut, el a putut ajunge doar în școlile din București. Se impune, credem, ca manualele școlare să fie tipărite în tiraje care să asigure prezența lor nu numai în ghiozdanele fiecărui elev, pînă în cel mai îndepărtat sat — ci și pe masa de lucru a fiecărui profesor de desen, ca și în bibliotecile cabinetelor pedagogice, ale caselor județene ale corpului didactic etc.

Se cere, de asemenea, să se tipărească manuale de desen pentru celelalte clase ale școlii generale, începînd cu clasele I-IV. În același timp, este necesar să se stimuleze apariția unor studii și cercetări privind particularitățile predării desenului la toate vîrstele, pornind de la perioada preșcolară și de la primele clase, unde confuziile sînt încă destul de mari.

Prof. MARIN PETRE CONSTANTIN
inspector de specialitate
la Inspectoratul județean
Dîmbovița

RELIEF PE NEGATIV

Intrebări la început de an

...A fost o vreme cînd se iscase o dispută destul de aprigă cu privire la elementele și cîtimea de previzibilitate pe care trebuie să le conțină planurile calendaristice anuale și trimestriale. Unii erau adepții planurilor amănunțite, alții considerau necesare simple ghiduri care să cuprindă reperele esențiale. Adepții planurilor „en détail" acuzau pe ceilalți de muncă anarhică ; aceștia arătau, negru pe alb, că în școală puzderia de prevederi este un teren fertil pentru apariția formalismului. Rămînem la stadiul acesta ?

...A fost o vreme cînd a curs multă cerneală cu privire la documentele dirigintelui. Unii erau pentru o simplificare excesivă, alții tindeau să transforme sertarul dirigintelui într-un soi de birou de notariat, cu dosare, rubrici și rubricuțe.

De o bucată de vreme polemica a încetat, dar concluziile n-au fost trase nici pînă acum. Știm : nu se pot da rețete. Nici nu cerem rețete. Se cer însă niște linii directoare (fie și „în mare"), fiindcă unii au tras, niște concluzii. Nu mai dau atacul frontal, ci prin învăluire : „e adevărat, cutare activitate e o muncă inutilă... dar am eu vreun ordin, sau măcar o dispoziție, ca să renunț la ea ?"

...A fost o vreme cînd ni se spunea : elevii sînt obligați să poarte șapcă. Apoi s-a spus : ori șapcă, ori bască... Și în cele din urmă : numai bască. Drept care elevii — fie vară, fie iarnă, fie școală, fie vacanță — nu mai poartă pe cap nimic. Iar uniforma o consideră un fel de haină de lucru : cum termină cursurile, cum se îmbracă „în civil". N-ar trebui oare precizări ?

...Încă de la începutul vacanței mari s-a anunțat că programele necesare colocviului pentru gradul II se găsesc la inspectoratele școlare. A trecut vacanța și programele n-au sosit. Adresîndu-ne la I.P.C.D. ni s-a spus că — nefiind mai multe exemplare — să vină cei în cauză să le copieze. Să fie logic așa ?

...Or mai fi și altele, dar deocamdată atît.

FLORIN ANGHEL

Consfătuire de lucru la Ministerul învățămîntului privind studiul biologiei și chimiei în viitoarele secții ale liceului

După cum se știe, în prezent se desfășoară lucrările de definitivare a planului și programelor liceului de cultură generală. În anul școlar trecut, Ministerul Învățămîntului a pus proiectul planului de învățămînt pentru liceu în discuția oamenilor școlii. Cu acest prilej numeroși profesori de diferite specialități au făcut observații și propuneri vizînd îmbunătățirea planului. Continuînd această acțiune, Ministerul Învățămîntului a organizat sîmbătă, 20 septembrie a.c., o consfătuire de lucru privind viitoarea secție de chimie-biologie a liceului de cultură generală, secție cu totul nouă ca profil, care urmează să ia ființă odată cu aplicarea planului liceului diversificat.

La consfătuire au participat cadre didactice universitare din București, Cluj, Iași și Timișoara. În cadrul dezbaterilor au luat cuvîntul academicienii Coriolan Drăgulescu și N. Sălăgeanu, prof. univ. V. Sahini — membru corespondent al Academiei, profesorii universitari D. Negoiu, Gh. Marcu și C. Rabega, conferențiarii universitari Felicia Cornea, Ion Dumitru, Z. Matic, G. Neac, Magda Petrovan, Alexe Popescu și B. Stugren, lectorii universitari Const. Albu și Cornelia Dorobanțu, asistentul universitar Gh. Constantinescu, care au analizat proiectul planului de învățămînt și proiectele programelor de chimie și biologie. Marea majoritate a vorbitorilor a apreciat pozitiv ideea diversificării mai accentuate a studiilor în liceul de cultură generală și propunerile cu privire la organizarea secțiilor. Crearea secției biologie-chimie a fost socotită ca o soluție judicioasă pentru pregătirea de cultură generală și de profil a tinerilor care doresc să se dedice studiului acestor discipline. A fost subliniată, în același timp, necesitatea unei strînse conexiuni între studiul matematicii, fizicii, chimiei și biologiei. În acest sens s-a arătat că pentru buna pregătire a viitorilor chimiști este necesar ca aceștia să studieze aprofundat matematica, la fel cum pentru pregătirea biologilor este utilă însușirea temeinică a fizicii și a chimiei. În legătură cu aceasta s-a propus ca secțiile respective să poarte denumirile matematică-fizică-chimie și respectiv fizică-chimie-biologie, denumiri mai cuprinzătoare și mai adecvate profilului. Au fost formulate, de asemenea, numeroase propuneri privind numărul de ore la biologie, sporirea volumului lucrărilor practice la această disciplină, înzestrarea mai bună a laboratoarelor etc.

În încheierea consfătuirii a luat cuvîntul conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, care a arătat că propunerile făcute vor fi analizate cu prilejul definitivării planului de învățămînt și a programelor pentru liceul de cultură generală. Vorbitorul a subliniat că noul liceu diversificat urmărește asigurarea unui fond comun de cultură generală și, în același timp, o aprofundare a studiului unor obiecte, de natură să permită o mai judicioasă valorificare a capacităților și aptitudinilor elevilor și o mai bună orientare a lor în vederea continuării studiilor. Pentru realizarea acestui scop — a arătat tov. Traian Pop — sînt necesare eforturi conjugate ale tuturor formelor de învățămînt în vederea perfecționării procesului instructiv-educativ, a modernizării conținutului tuturor disciplinelor școlare și a metodelor de predare.

Consfătuire pe țară organizată de Uniunea Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură

La Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași s-a desfășurat, în zilele de 21 și 22 septembrie a.c., o consfătuire cu privire la sarcinile organelor și organizațiilor sindicale din învățămîntul superior. La consfătuire au luat parte membrii biroului executiv al Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, președinți și membri ai birourilor comitetelor sindicatelor din institutii de învățămînt superior din întreaga țară, reprezentanți ai sindicatelor din învățămînt în birourile consiliilor județene ale sindicatelor, cadre de conducere și membri ai corpului didactic din instituțiile de învățămînt superior ale orașului Iași.

În cadrul consfătuirii, ale cărei lucrări au fost conduse de prof. Constantin Drăgulescu, președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, au fost prezentate referate cu privire la contribuția comitetelor unor sindicate din instituțiile de învățămînt superior la continua perfecționare și modernizare a procesului de învățămînt, la asigurarea unei atmosfera de muncă creatoare și a disciplinei socialiste în activitate, la creșterea eficienței cercetării științifice desfășurate de cadrele didactice din învățămîntul superior, la aportul acestora pe linia educării comuniste a tineretului la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților din instituțiile de învățămînt. Au fost prezentate de asemenea aspecte ale activității desfășurată de cadrele didactice din învățămîntul superior în domeniul muncii cultural-educative, al propagandei cultural-științifice și al perfecționării profesionale, precum și căile de natură să ducă la întărirea colaborării între sindicatele din învățămîntul superior și sindicatele din școlile de cultură generală.

Din partea Biroului executiv prof. univ. Marius Preda și prof. Onița Gligor, vicepreședinți ai Comitetului Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, au prezentat constatările desprinse din studiile efectuate de Biroul executiv al Uniunii cu privire la elaborarea și editarea cursurilor universitare la nivelul cerințelor contemporane și la valorificarea timpului de muncă în activitatea organelor și organizațiilor sindicale și a corpului didactic din universități și institute.

Dezbaterile — deosebit de însuflețite și aducînd în discuție o valoroasă experiență concretă acumulată de comitetele sindicatelor din instituțiile de învățămînt superior — precum și concluziile finale au permis o delimitare mai clară a specificului acțiunilor organizate de sindicatele din acest domeniu, au prefigurat sarcinile de viitor ale acestora în lumina documentelor Congresului al X-lea al partidului, a Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului, a Legii învățămîntului și a Statutului personalului didactic. O atenție deosebită a fost acordată colaborării între sindicatele din învățămîntul superior și cele din școlile de cultură generală, pe linia informării și documentării de specialitate, perfecționării profesionale și pedagogice, întăririi muncii de educare comunistă etc. Consfătuirea a prilejuit totodată realizarea unui rodnic schimb de experiență.

sec●
●ven
țe●●

Concurs de admitere în învățămîntul superior

Ministerul Învățămîntului face cunoscut că pentru facultățile și secțiile din instituțiile de învățămînt superior la care au mai rămas locuri neocupate pentru anul I, se organizează un nou concurs de admitere între 28 septembrie—4 octombrie a.c.

Concursul de admitere se va organiza la următoarele institute, facultăți și secții :

Institutul politehnic București : A) învățămînt de ingineri — cursuri de zi: Facultatea de energetică (secția hidroenergetică) : Facultatea de mecanică secțiile: utilaj chimic, mașini hidraulice și pneumatice); Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini (secțiile: tehnologia construcțiilor de mașini și mașini-unelte; mecanică fină); Facultatea de metalurgie (secțiile: turnătorie, metalurgie neferoasă); Facultatea de transporturi (secțiile: material rulant, autovehicule rutiere, tehnica transporturilor feroviare); B) Învățămînt de ingineri — cursuri serale: Facultatea de electronică și telecomunicații (secțiile: telefonie și telegrafie, telecomenzi feroviare) ; Facultatea de mecanică (secția mașini termice); Facultatea de transporturi (secția material rulant).

Academia de studii economice București: Învățămîntul superior economic — cursuri serale: Facultatea de economia producției (secția : economia industriei, construcțiilor și transporturilor) ; Facultatea de calcul economic și cibernetică economică (secția statistică) ; Facultatea de comerț (secția : economia comerțului interior) : Facultatea de finanțe (secția : finanțe) ; Facultatea de contabilitate (secția : contabilitate).

Universitatea din București : Institutul pedagogic, Facultatea de fizică-chimie.

Conservatorul „George Enescu" Iași: Facultatea de instrumente și canto.

Înscrierea candidaților se face la secretariatele facultăților pînă în ziua de 27 septembrie, ora 20.00.

Disciplinele de concurs și programele acestora sînt cele prevăzute în broșura „Admiterea în învățămîntul superior — 1969".

Semicentenarul primei promoții a Școlii normale „Al. Odobescu" din Pitești

La Pitești s-a desfășurat zilele trecute o solemnitate prilejuită de sărbătorirea semicentenarului primei promoții de învățători a Școlii normale „Al. Odobescu", seria 1919—1925. Au răspuns „prezent" la întîlnire, așa cum au făcut-o cu cinci decenii în urmă la fiecare chemare a clopoțelului, 32 de învățători pensionari, sosiți la Pitești din toate colțurile țării.

La adunarea festivă a luat cuvîntul, printre alții, octogenarul profesor de istorie St. Rădulescu, care a trecut în revistă cele mai importante momente din viața școlii și i-a felicitat cu căldură pe membrii primei promoții a acesteia pentru activitatea rodnică desfășurată la catedră. La rîndul lor, participanții la festivitate au rostit calde cuvinte de mulțumire adresate profesorilor, au depănat amintiri din anii pe care i-au petrecut în școală ca elevi și apoi ca dascăli.

A. D.

Cercurile de la Palatul pionierilor își reîncep activitatea

După o vacanță plină de bucurii, pionierii din Capitală se pregătesc să-și reia activitatea în cercurile și cluburile Palatului din Cotroceni. Se vor regăsi aici, de două sau de trei ori pe săptămînă, toți cei care îndrăgesc construcția carturilor, a racheto sau navomodelelor, cei care deprind mînuirea complicatelor aparate electronice și radio-tehnice, cei pasionați pentru experiențele de chimie, ca și cei care își închină timpul liber migăloasei arte a sculpturii în lemn, desenului decorativ, picturii. Toți vor avea prilejul să cunoască și să adîncească tainele științei și tehnicii, să-și cultive aptitudinile, talentele. Largi posibilități de manifestare oferă Palatul pionierilor, prin numeroasele sale cercuri și activități, școlarilor care îndrăgesc muzica, poezia, teatrul, sportul sau dansurile populare.

Zilnic sute de pionieri poposesc în frumosul lor palat spre a se înscrie la cercurile și activitățile preferate, așteptînd cu nerăbdare să pornească la treabă.

Muzeul școlar din Sînnicolau Mare

La Liceul din Sînnicolau Mare, în județul Timiș, există un valoros muzeu școlar cuprinzînd sute de exponate, prețioase piese muzeistice strînse cu migală și perseverență de către comunistul Iuliu Szöcs — profesorul de istorie al liceului — și elevii săi.

Se află aici unelte și arme străvechi — greutăți de pescuit, dălți și topoare din piatră, vîrfuri de săgeată, ș.a.m.d. — datînd din orînduirea comunei primitive, găsite la Sînnicolau Mare, Cenad, Tomnatic, vase descoperite la Dudeștii Vechi, Cherestur, Satu Nou etc., diferite obiecte dintr-un mormînt avar aflat la Cheglevici, o sabie din epoca migrațiunii popoarelor ș.a.m.d. Lîngă grîul din timpul romanilor — găsit la Oradea — întîlnim un tipar pentru bijuterii, podoabe de bronz și de aramă ieșite la iveală la Sînnicolau Mare, precum și o prețioasă colecție numismatică ce cuprinde, printre altele, o monedă emisă de Minucius Rufus în secolul al II-lea î.e.n. Dintre piesele din epoca feudală menționăm pumnale, fragmente de zale, cupe, vase de ceramică, cusături, bijuterii. Merită semnalate, de asemenea, proiectilul de tun datînd din revoluția de la 1848—1849 din Transilvania, plosca prusacă din secolul trecut, cărțile rare datînd din același secol. Muzeul dispune, totodată, de gravuri și fotografii înfățișînd imaginea comunei și apoi a orașului Sînnicolau Mare, din anul 1860 și pînă în zilele noastre.

În cadrul muzeului școlar numeroși elevi desfășoară, sub conducerea profesorului lor de istorie, o interesantă activitate de restaurare a vaselor, uneltelor, armelor și podoabelor aflate aici. Ei învață astfel istoria pe viu, convingîndu-se nemijlocit că, așa cum spunea Bălcescu, „istoria este cea dintîi carte a unei nații. Într-însa ea își vede trecutul, prezentul și viitorul".

Prof. L. DUNAJECZ

Lectorat pentru cadrele didactice

Continuînd o inițiativă începută încă din anii trecuți, și în toamna aceasta Universitatea populară — București organizează, la Clubul municipal al sindicatelor din învățămînt, un lectorat pentru cadrele didactice. Lectoratul — intitulat „Metode moderne de educație și învățămînt" — își va desfășura activitatea sub auspiciile Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură, ale Cabinetului municipal de partid și Inspectoratului școlar al municipiului București.

Prelegerile, pe teme de mare actualitate și de larg interes pentru toți oamenii școlii, vor fi prezentate de academicieni, oameni de știință, profesori universitari, cercetători în domeniul pedagogiei. Ele vor avea loc marți, o dată la două săptămîni.

Lectoratul își va inaugura activitatea la 7 octombrie a.c. orele 19. Pentru informații mai detaliate și pentru înscrieri doritorii se pot adresa Clubului municipal al sindicatelor din învățămînt, b-dul Gh. Gheorghiu-Dej nr. 32, tel. 13.63.07.

Expoziție de lucrări plastice

În sala de expoziții a Clubului municipal al sindicatelor din învățămînt, profesoara bucureșteană Cella Popescu prezintă peste 30 de lucrări în ulei și acuarelă, rod al activității sale artistice din ultimii ani. Plastica Cellei Popescu, îmbrățișînd o gamă tematică largă — compoziții, peisaje, flori, portrete — se distinge printr-un deosebit echilibru între culoare și lumină. Se remarcă îndeosebi portretele de copii, scenele de masă, care se prezintă asemeni unor poliportrete, și secventele de viață urbană, care degajă atmosfera trepidantă a unei intense activități constructive.

În plin echilibru al maturității, înzestrat cu o tehnică sigură, talentul plin de sensibilitate al profesoarei Cella Popescu își pune amprenta pe lucrări de certă valoare artistică.

RAID ANCHETĂ

ÎN LICEELE PEDAGOGICE

Şcolile menite să pregătească învăţători s-au bucurat în învăţămîntul românesc de un binemeritat prestigiu şi au reprezentat, de-a lungul timpului, importante centre de cultură, din care porneau în fiecare an, spre şcolile de pe întreg cuprinsul ţării, noi şi noi generaţii de dascăli bine pregătiţi, însufleţiţi de nobila năzuinţă de a lumina poporul.

Cerinţele majore de cadre didactice cu temeinică şi multilaterală pregătire pe care le formulează în prezent avîntul fără precedent al dezvoltării învăţămîntului în România socialistă pun astăzi în rîndul problemelor centrale ale perfecţionării activităţii şcolare pregătirea superioară a corpului didactic şi, în cadrul acesteia, ridicarea nivelului muncii instructiv-educative în liceele pedagogice. Valorificarea luminoaselor tradiţii ale învăţămîntului nostru pedagogic şi utilizarea cuceririlor pedagogiei moderne vor asigura buna îndeplinire a acestei cerinţe.

Ministerul Învăţămîntului, urmînd indicaţiile preţioase ale partidului cu privire la perfecţionarea pregătirii şi perfecţionării cadrelor didactice, a întreprins în ultimul timp importante acţiuni menite să consolideze şi să dezvolte învăţămîntul pedagogic, să-i îmbunătăţească substanţial condiţiile de muncă şi să asigure predării un conţinut ridicat. Faptul că începînd din acest an funcţionează licee pedagogice în toate judeţele ţării este o dovadă elocventă a importanţei care se acordă învăţămîntului pregătitor de cadre didactice.

Raidul-anchetă întreprins de redacţia noastră îşi propune să sprijine străduinţile constructive orientate către sporirea eficienţei învăţămîntului în liceele pedagogice. Referindu-se la modul cum a pornit activitatea acum, la început de an şcolar, în cîteva dintre aceste licee, scoţînd la iveală unele carenţe existente pe plan local, raidul urmăreşte, totodată, să sugereze unele soluţii menite să contribuie la o mai bună desfăşurare a pregătirii viitorilor învăţători.

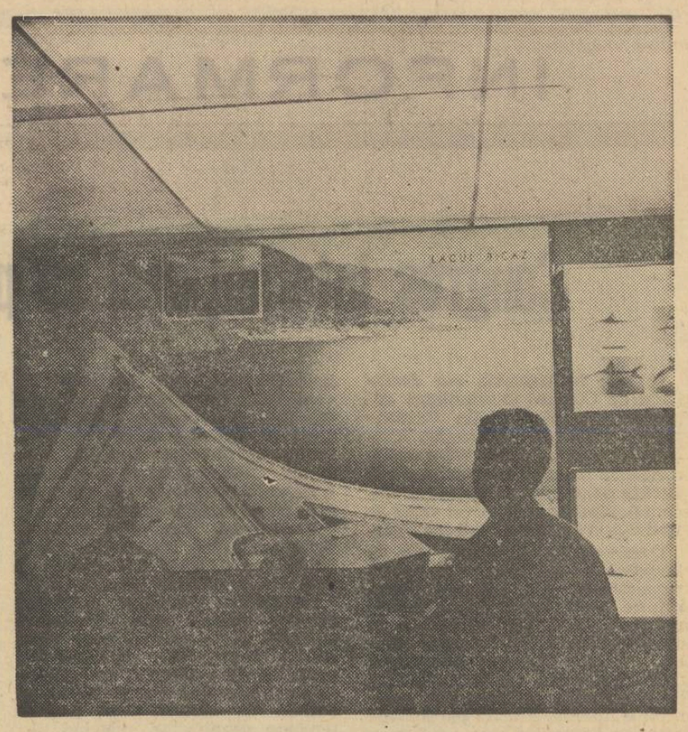

Elevi în vizită la Muzeul judeţean din Bacău

IAŞI

Învăţămîntul pedagogic are pe meleagurile ieşene o tradiţie de aproape 125 de ani, iar celebra „normală" ce purta numele lui Vasile Lupu, şcoala la care a predat Titu Maiorescu şi a fost învăţăcel Creangă, a intrat în patrimoniul de aur al culturii noastre.

Desigur, o asemenea strălucită ascendenţă ar îndreptăţi abordarea activităţii actuale a liceelor pedagogice din Iaşi de pe poziţiile unei profunde exigenţe. În acelaşi timp, însă, trebuie să ţinem seama de faptul că, deşi nucleul de bază al acestui liceu este legat cu trup şi suflet de idealul generos al continuării, pe planul cerinţelor contemporaneităţii, a tradiţiei fostei şcoli normale „Vasile Lupu", şcoala actuală se află practic, după o întrerupere de ani de zile, în al patrulea an de învăţămînt.

Mai întîi, cîteva date informative pentru conturarea personalităţii acestei şcoli. Liceul — care are în prezent 1 120 de elevi şi va primi încă vreo cîteva sute cînd va funcţiona cu toţi cei 5 ani de studii — are o secţie de învăţători şi una de educatoare. I s-a repartizat o clădire nouă, care s-a dovedit încă de pe acum neîncăpătoare, ceea ce a determinat începerea unei construcţii care va fi dată în folosinţă la începutul anului viitor. (Înainte de a trece mai departe, ne permitem o observaţie : presupunînd că în noua clădire va trece numai secţia de învăţători clasele de educatoare rămînînd mai departe în actualul local, şi încă vor trebui să funcţioneze 30 de clase în 25 de săli. Dar laboratoarele, sălile de muzică şi de desen unde vor mai fi instalate ?).

Liceul dispune în prezent de 3 laboratoare care satisfac, în general, cerinţele procesului de predare. O menţiune specială merită cabinetul de ştiinţe naturale, bine pus la punct prin autodotare. Sînt cu totul nesatisfăcătoare în schimb condiţiile predării muzicii, desenului şi educaţiei fizice, a căror importanţă pentru liceul pedagogic este bine cunoscută.

Prof. **Vasile Fetescu,** directorul liceului, ne argumentează convingător importanţa dotării şcolii cu un laborator audio-vizual modern : „Un asemenea laborator îndeplineşte pentru o şcoală cu profil pedagogic un dublu rol didactic : pe de o parte ca auxiliar absolut necesar în vederea folosirii unor metode moderne, pe de altă parte, ca sală de demonstraţii şi de exerciţii pentru deprinderea viitorilor învăţători cu mînuirea acestui aparataj modern, în aşa fel încît ulterior să poată folosi ei înşişi în predare tehnica audio şi video, începînd cu magnetofonul şi terminînd cu emisiunile televizate". În prezent, şcoala nu dispune decît de două magnetofoane, un aparat de proiecţie descompletat şi un epidiascop, aşa încît profesorii nu ştiu ce să facă întîi cu ele : să le folosească în predarea lecţiilor sau ca instrumentar demonstrativ ? Singura soluţie concretă a acestei dileme se află în mîinile inspectoratului şcolar judeţean.

În pregătirea viitorilor învăţători un rol deosebit de important îl joacă practica pedagogică. În această privinţă au o mare însemnătate şcolile de aplicaţie, a căror tradiţie în învăţămîntul nostru pedagogic este bine cunoscută. Liceul pedagogic din Iaşi nu dispune însă de o asemenea şcoală. Avînd foarte mulţi elevi, este nevoit să realizeze practica în cîteva şcoli generale. Ni s-a demonstrat că, în felul cum se programează acum lecţiile practice — care încep întîi la o singură disciplină şi abia apoi se extind la alte discipline — cuprinderea elevilor din cele 7 clase ale anului IV şi 5 clase ale anului III nu se poate realiza iniţial decît în 5 şcoli, iar în continuare în 3 şcoli. Desigur că astfel şi selecţia învăţătorilor care predau în şcolile respective, precum şi îndrumarea practicii devin dificile. Profesorii şcolii sînt de părere ca o şcoală ca a lor, cu 1 000—1 500 de elevi, este dezavantajată faţă de şcolile de mărime mijlocie — cu 500—800 elevi — care pot să-şi organizeze în condiţii mai bune practica, într-o singură şcoală de aplicaţie.

Liceul pedagogic din Iaşi dispune de un nucleu didactic capabil, după părerea noastră, să asigure desfăşurarea unui proces instructiv-educativ de bună calitate. Preocupările de cercetare ştiinţifică manifestate de profesori ca **Ovidiu Loghin,** care a proiectat şi experimentează un aparat pentru studiul programat al unor obiecte de învăţămînt, crearea unor cercuri de îndrumare sistematică a elevilor pe tărîmul investigaţiei pedagogice, al studiilor de folclor şi al elaborării monografiilor sînt mărturii elocvente pe această linie.

Totuşi şi aici rămîn, după cum recunoaşte — realist — însuşi directorul şcolii, destul de mulţi factori imponderabili. Liceul a primit numai în acest an 20 de cadre didactice noi, dintre care 3 suplinitori, proaspăt absolvenţi, la catedre de bază reţinute de inspectoratul şcolar — respectiv catedrele de psihologie, desen şi metodică. Evident, cu un asemenea procent de profesori noi în componenţa sa întregul colectiv didactic va trebui să treacă printr-o nouă perioadă de rodare.

„Faţă de exigenţele activităţii în liceele pedagogice — ne spune prof. **Elisabeta Alexandrescu,** membră în biroul organizaţiei de partid a şcolii — consider necesar ca toate catedrele din aceste licee, în toate localităţile unde funcţionează ele, să fie scoase la concurs. De asemenea, să nu se mai reţină catedre de bază la aceste şcoli, eliminîndu-se cu desăvîrşire fluctuaţia continuă de suplinitori.

Deşi anul şcolar a început, liceele pedagogice nu se află încă în posesia tuturor documentelor de bază, necesare desfăşurării procesului de învăţămînt. De exemplu, la data de 22 septembrie Liceul pedagogic din Iaşi nu primise încă programele de gramatică pentru anul II învăţători şi de istoria literaturii universale pentru anul IV învăţători, de metodică a predării număratului şi socotitului în grădiniţe pentru anul IV educatoare etc.

PLOIEŞTI

Liceul pedagogic din Ploieşti funcţionează în localul Şcolii generale nr. 17, unde se foloseşte de 8 săli de clasă, de două laboratoare şi o sală de gimnastică. Directorul este profesor cu gradul I. Deocamdată, însă, lucrează încă la inspectoratul judeţean, ca inspector şef. Trei profesori au gradul II, alţi trei sînt oameni cu oarecare experienţă în şcolile de profil pedagogic. Restul, sînt tineri fără experienţă în materie, dar entuziaşti. A ridicat probleme acoperirea catedrelor de fizică şi chimie pentru că, aşa cum ni s-a explicat la inspectoratul şcolar, „oraşul este deficitar în profesori la aceste discipline". Aşa că munca este departe de a fi început normal. La orele de fizică au intrat profesori de română, la cele de chimie profesori de matematică. Sînt şi la matematică vreo cîteva ore care cer suplinitori (dar şi la această disciplină oraşul este deficitar în profesori). Mai rămîn şi la română cîteva, acoperite însă prin ore suplimentare de profesorii din şcoală.

Din cauză că încă nu s-a dat decizia de funcţionare a şcolii, la 22 septembrie nu fusese încă încadrat personalul la secretariat şi contabilitate. Deşi Ministerul Învăţămîntului a transmis ordinul de înfiinţare a şcolii încă din luna iulie, formele se perfectează abia acum. Şi pentru că decizia consiliului popular nu a apărut încă, la 15 septembrie profesorii nu au primit drepturile chenzinale. Ei vor primi salariul integral abia la sfîrşitul lunii.

Şi acum, o problemă generală, specifică liceelor pedagogice create în acest an. După cum se ştie, în anii II şi III ai noilor licee pedagogice au fost primiţi elevi din clasele a IX-a şi respectiv a X-a ale liceelor de cultură generală. Între cele două tipuri de licee există însă deosebiri de plan de învăţămînt şi de programă. Cum a rezolvat direcţia respectivă din Ministerul Învăţămîntului această problemă ? A hotărît ca tot ce nu au învăţat elevii din clasele a IX-a şi a X-a ale liceului să înveţe în timpul unor ore suplimentare săptămînale de aritmetică, gramatică, anatomie şi psihologie generală, în cursul trimestrului I, la sfîrşitul căruia să dea examene de diferenţă. Orele suplimentare înghesuite într-un singur trimestru atrag după sine o epuizantă supraîncărcare a elevilor şi a profesorilor. Mai este de arătat că respectivele cunoştinţe de la disciplinele „de diferenţă", mai puţin avansate, se predau, la matematică sau la gramatică de exemplu, paralel cu cele avansate, din cadrul programei clasei respective. Profesorii propun ca orele suplimentare şi „diferenţele" să fie integrate în curs, cu drepturi legale de existenţă, şi să fie eşalonate pe întregul an şcolar. În acest fel diferenţa va fi înregistrată ca o primă parte din programă, după care problemele aparţinînd cursului propriuzis vor urma în chip firesc.

O problemă deosebită s-ar pune, în acest caz, în legătură cu anatomia. Elevii din anul I al liceului pedagogic studiază, conform recomandărilor ministerului, anatomia, cei din anul II botanica, iar cei din anul III zoologia. Elevii liceelor de cultură generală au studiat în clasa a IX-a botanica şi în clasa a X-a zoologia. De aceea ei vor trebui să facă în perioada trimestrului I un curs suplimentar intensiv de anatomie, pentru că au nevoie de cunoştinţe de anatomie în vederea înţelegerii problemelor de psihologie. (Dar fiziologia proceselor psihologice se studiază la psihologie mult înainte ca lecţiile de anatomie să ajungă la ele). Se propune ca în anii II şi III să se predea anatomia, în condiţii normale, avîndu-se în vedere că elevii anilor respectivi au (sau vor primi) cunoştinţe de botanică şi zoologie.

BUCUREŞTI

Inevitabil, dacă vrem să vorbim despre condiţiile în care se desfăşoară cursurile în acest început de an şcolar la Liceul pedagogic din Bucureşti, trebuie să facem puţină istorie. Decretul pentru înfiinţarea şcolii care poartă astăzi acest nume a fost semnat în anul 1862 de însuşi Alexandru Ioan Cuza şi ar fi demn de tot interesul ca, cercetînd istoria, să aflăm cîte sute de galbeni au fost dăruiţi de Elena Cuza sau de Carol Davilla pentru edificarea ei, să aflăm în ce condiţii au predat aici profesori ca Spiru Haret sau Ion Slavici, să aflăm din neglijenţa cui se distruge capela din spatele clădirii, împodobită cu picturile lui Tattarescu, sau unde o fi dispărut statuia Elenei Cuza, din care n-a mai rămas decît soclul.

Ne-ar interesa să aflăm toate acestea, dar mai înainte să vedem în ce condiţii îşi desfăşoară şcoala activitatea în acest început de an şcolar. Ceea ce se constată uşor de cum intri în incinta ei este că Liceul pedagogic nu are spaţiu suficient pentru desfăşurarea cursurilor (am fost martori la o scenă în care profesorii şi-au mutat sediul din cancelarie pe hol, ca să facă loc unei lecţii de limbi străine), nu are şcoală de aplicaţii (apelînd la bunăvoinţa unei şcoli generale, pînă la care elevii şi profesorii trebuie să se deplaseze cu tramvaiul). Nu are nici internat şi nici cantină. Viitorii învăţători sînt cazaţi la gazde răspîndite prin tot oraşul, mulţi dintre ei la mari distanţe în cartiere mărginaşe. Cît despre masă, directoarea şcolii, tovarăşa **Elvira Creţu** a reuşit să-i convingă pe colegii de la Şcoala generală nr. 146 să primească la cantină 80 din elevii săi.

În prezent, liceul a fost cedat judeţului Ilfov care l-a preluat, deocamdată, numai cu cele mai bune intenţii. Odată cu trecerea aceasta s-au ivit noi probleme. Aparţinînd judeţului, liceul nu poate recruta elevi pentru a-şi alcătui o şcoală de aplicaţie în Bucureşti, unde nu poate avea circumscripţie şcolară. Ar trebui să-i aducă în acest scop de la Urziceni, de la Oltenita, de la Şoldanu... Acoperind spaţiul dintre circumscripţiile şcolilor generale nr. 193 şi nr. 140 şcoala de aplicaţie rezolva — şi ar fi putut să mai rezolve încă — o problemă a învăţămîntului general din Bucureşti. Dar formele sînt forme, ce să-i faci ? În baza lor, pentru controlul medical necesar la examenul de admitere, a fost adus un medic de la Oltenita.

Dar care este situaţia cadrelor didactice ? Din capul locului aflăm că trei catedre sînt descoperite, iar alte trei sînt ocupate de suplinitori. (O anomalie ni se pare şi faptul că la acest liceu sînt rezervate două catedre la una din specialităţile de bază). Pe lîngă aceasta profesorii liceului sînt puşi într-o situaţie incertă, nemaiputînd beneficia de dreptul la transfer în perimetrul municipiului, ci doar în acela al judeţului.

Acestea sînt condiţiile în care se află Liceul pedagogic la început de an. Un liceu mare, un liceu cu tradiţie, un liceu o dată bine înzestrat şi care ar putea deveni o şcoală de frunte a ţării. Sperăm şi noi, alături de profesorii lui, că el va fi în curînd o asemenea şcoală.

Am prezentat în pagina de faţă situaţia constatată în primele zile ale anului şcolar la trei licee pedagogice — din Iaşi, Ploieşti şi Bucureşti. Sîntem convinşi că această stare de lucruri nu va rămîne la stadiul în care se află acum, că de la vizita noastră şi pînă la publicarea acestor rînduri o parte din probleme s-au şi rezolvat. Dar nu putem rămîne la paleative sau la jumătăţi de măsură. De la început să mobilizăm toate forţele pentru ca tot ceea ce frînează încă bunul mers al activităţii să fie grabnic înlăturat. Repetatele îndemnuri, ca şi indicaţiile concrete şi clare date de minister inspectoratelor cu privire la atenţia ce se cere acordată liceelor pedagogice trebuie să-şi găsească răspuns în fapte. Toţi cei care au în grijă buna pregătire a viitorilor învăţători să ia măsuri operative. Raidul nostru — întreprins în prima etapă a anului şcolar, cînd există toate posibilităţile de a se lua asemenea măsuri şi de a se asigura eficienţa lor — urmăreşte să-i ajute în această acţiune.

O. BUZESCU
M. HERIVAN

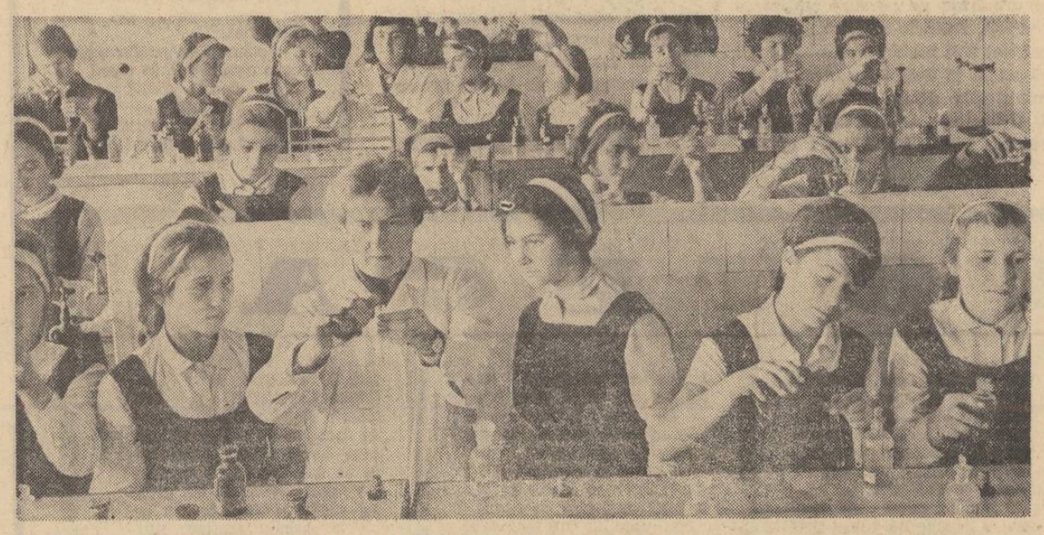

Laboratorul de chimie al Liceului pedagogic din Birlad oferă condiţii pentru un învăţămînt de calitate

Ce este esenţial în procesul de învăţămînt

(Urmare din pag. 1)

foarte buni în clasele elementare rămîn în urmă la învăţătură în clasele liceale şi „sucombă" sub greutatea cunoştinţelor în învăţămîntul superior. Se întîlnesc nu rareori fruntaşi la învăţătură în tot cursul liceal care, ajunşi la politehnică, fac parte, în primii ani, din contingentul restanţierilor. Şi nu fiindcă nu ar fi fost destul de sîrguincioşi şi perseverenţi, ci fiindcă nu pot face faţă volumului mare de muncă intelectuală pe care trebuie să o presteze acum, neavînd o tehnică formată în acest sens. De aceea considerăm că una din preocupările esenţiale ale fiecărui profesor ar trebui să fie aceea de a-i iniţia pe elevi în tehnica muncii intelectuale la obiectul său. Căci, cu toate similitudinile existente, fiecare ştiinţă necesită o anumită tehnică pentru a fi însuşită : într-un fel se studiază literatura şi în alt fel matematica ; o anumită tehnică cere însuşirea chimiei şi altă tehnică însuşirea istoriei ş.a.m.d. Desigur că tehnica de studiu se bazează, în primul rînd, pe logica internă a disciplinei respective, pe înţelegerea acestei logici de către elev. Dar ea nu se reduce numai la atît, ci presupune şi formarea unor abilităţi speciale (mînuirea unor aparate, citirea hărţilor, întocmirea unor rezumate, conspecte, fişe etc.). Or, acestea nu se formează de la sine, ci trebuie să fie arătate, demonstrate, formate. Însuşirea lor de către elev e mai importantă, prin utilitate şi consecinţe, decît îndoparea cu cunoştinţe care se pot afla în cărţi şi învăţa independent. În acest scop fiecare profesor trebuia să „sacrifice" una sau două ore la începutul anului şcolar pentru asemenea „mărunţişuri". Timpul astfel „sacrificat" va fi recuperat din plin prin efectele pozitive pe care le vor avea ele asupra procesului de însuşire ulterioară a cunoştinţelor şi deprinderilor. Să nu pierdem din vedere adevărul spuselor lui Montaigne că **un cap bine format, valorează mai mult decît un cap plin de cunoştinţe.**

Tehnica muncii intelectuale include nu numai aspecte exterioare, ci şi interioare (deprinderea de a analiza, de a compara, de a generaliza, de a emite ipoteze şi a le verifica, de a face inducţii şi deducţii etc.). Rezolvarea acestor probleme în procesul de învăţămînt, ca şi dezvoltarea spiritului de observaţie al elevilor, a memoriei logice, a gîndirii creatoare, a imaginaţiei, cultivarea aptitudinilor şi voinţei ar trebui să constituie axa de convergenţă a eforturilor tuturor cadrelor didactice. Acestea formează esenţialul, căci un „cap bine format" este apoi apt pentru însuşirea tuturor elementelor noi pe care viaţa le pune elevului, studentului sau profesionistului, după ce a terminat studiile.

De aceste lucruri ar trebui să ţină seama atît cei care elaborează planurile, programele şi manualele cît şi cei care le traduc în viaţă. A fi convins de aceste adevăruri şi a le realiza prin activitatea didactică zilnică ni se pare esenţial.

Interpreţi ai tainelor naturii

„Peste terenul sterp al unei grădini intravilane a suflat adierea pasiunii şi totul a căpătat viaţă şi frumuseţe, iar austeritatea peisajului s-a estompat"... Cu aceste cuvinte şi-ar putea începe cronica cel care simte tentaţia să descrie transformările spectaculoase pe care le-a înregistrat ambianţa Şcolii generale nr. 2 din Baia Mare.

Începînd din 1958, profesorul Octavian Ilieş a înţeles să dezvăluie elevilor frumuseţile ştiinţelor naturale într-un cadru adecvat I-a antrenat să lucreze cu el la amenajarea unei mici grădini botanice pe un teren aflat în continuarea curţii şcolii, cu o suprafaţă de aproape 1000 m.p., degradat prin depozitarea unor materiale reziduale din fabrici. Copiii s-au ocupat cu entuziasm de recondiţionarea solului, dispersînd peste 50 m.c. de pămînt fertil pe suprafaţa îngrădită.

La mijloc s-a creat o zonă cu plante acvatice, într-un mic heleşteu artificial, unde printre trestii şi papură se strecoară greoi broaşte testoase şi alte vietăţi de apă. Fiecare pas te apropie de o altă tufă deosebită, adusă din preajma Mînăstirii Neamţului, din Ada-Kaleh, din bogata rezervaţie a sculptorului băimărean Vida Geza sau chiar din sămînţa primită de pe alte meridiane ale globului. Printre straturile de flori exotice, concentrate în preajma unei superbe agave, apar tăbliţe indicatoare care transpun copiii în zone îndepărtate ale lumii. „Ucenicii" profesorului se strecoară printre aceste comori ale naturii cu respect şi mîndrie.

În apropierea spalierelor de viţă de vie, reprezentată prin cele mai renumite varietăţi din ţara noastră, se găsesc volierele construite tot cu ajutorul copiilor. Aici sînt adăpostiţi iepuri, porumbei şi un jder nervos, ce-şi roade pînă la sînge propria sa coadă.

Pe aceeaşi latură a dreptunghiului grădinii se află sera, întinsă pe o suprafaţă de 80 m.p., realizată după toate regulile unei construcţii de acest tip, exclusiv prin muncă voluntară. Florile din seră şi cele din grădină depăşesc 200 de specii. Cînd am trecut pe acolo un grup de pasionaţi ai lucrărilor din acest sector tocmai pregăteau ghivecele pentru noi răsaduri. Copiii erau încă în vacanţă mare, dar de la seră şi grădină n-au vrut să-şi ia vacanţă. Profesorul nu ştia cum să-i mai trimită şi pe acasă, căci dacă ar fi fost după ei, tot timpul liber şi l-ar fi petrecut aci. E drept că cele cîteva soiuri de begonii şi experimentele făcute pe linia înmulţirii lor vegetative, sau reacţia atît de fină a mimozei senzitiva te reţin ca un magnet sub cupola de sticlă a serei sau lîngă lămîiul şi smochinul de la intrarea acesteia. Sînt plante cu frunze catifelate, care-şi disputa miresmele între frunze şi flori. Gama de culori se asociază cu contururile dantelate ale unor frunze sau cu luciul de sticlă al altora. Copiii observă atenţi, se miră, studiază totul şi notează sistematic. Cercetarea castanului comestibil este una din problemele ce-i preocupă în prezent.

Cînd am felicitat din toată inima pe magicianul care a adus aceste frumuseţi între copii, ca nişte prezenţe vii în cotidian, el a zîmbit cu modestie şi ne-a invitat şi în laboratorul de ştiinţe naturale. Aici am găsit o altă creaţie a sa, tot atît de valoroasă ca şi cea din grădină. O sală mare de clasă, avînd de jur împrejur o sumedenie de exponate şi de colecţii frumos aranjate, care pot rivaliza cu ale multor licee, este locul unde elevii cu mintea iscoditoare rezolvă problemele ştiinţifice ale unui univers concentrat în elementele sale reprezentative.

În cele cîteva acvarii se cultivă... probleme ştiinţifice. Într-unul s-a experimentat formarea reflexului condiţionat la peşti, în altul circuitul parazitului gălbezei în natură, în al treilea se evidenţiază un caz de simbioză acvatică ş.a.m.d. Aici copiii „citesc" în cartea naturii cu uşurinţă şi smulg cu satisfacţie tainele vieţii. Într-o vitrină întîlnim un întreg instrumentar de chirurgie, donat de spitalul local. Cu ajutorul lui copiii fac disecţii pe broaşte şi porumbei. Lîngă colecţiile de minereuri şi cristale, strălucitoare ca nestematele, apar preparate şi conservări de animale, realizate de şcolari cu mare grijă pentru forma estetică a execuţiei. Este bine reprezentat şi sectorul împăierilor de animale. Terariile cu salamandre, şerpi, tritoni, broaşte etc. sînt îngrijite de echipe speciale, tot timpul anului. Zecile de insectare şi de ierbare stau mărturie unor căutări şi unei perseverenţe de neclintit.

Cei care roiesc voioşi în jurul tovarăşului Ilieş sînt toţi membri ai cercului de ştiinţe naturale. Acest cerc întruneşte peste 80 de elevi, a căror dragoste faţă de natură nu se mărgineşte la activitatea din şcoală. Mulţi dintre ei au acasă flori asemănătoare celor din sera şcolii, pe care le îngrijesc cu pasiune. Pe coridoarele şcolii sînt dispuse în mod estetic gingaşe plante ornamentale, întreţinute cu migală de copii.

Atraşi de mirajul lucrărilor şi experienţelor din laborator, seară sau grădină, mulţi elevi slabi la învăţătură au reuşit să-şi îmbunătăţească situaţia şcolară. De altfel, primirea în cercul acesta, care tentează pe toţi, se face în baza dovezii că nu eşti codaş la carte. E de mirare oare că laboranta şcolii este o fostă membră a cercului, la activitatea căruia aduce şi acum o contribuţie de seamă?

Dacă am reduce la o formulă lapidară esenţa generoasei activităţi a profesorului Octavian Ilieş am spune că el face totul pentru copii şi prin copii. I-a antrenat să adune borcane şi plante medicinale, iar cu banii obţinuţi s-au cumpărat diferite materiale necesare construcţiilor amintite, manopera aparţinînd în exclusivitate elevilor. Tot mai multe instituţii locale sprijină această dăruire a profesorului de naturale. Aşa au intrat pe poarta şcolii borcane speciale pentru conservarea organelor, trei microscoape, bisturie, pensete, foarfeci etc. Cu copiii a fost confecţionată armătura lemnoasă a tuturor sculelor şi uneltelor de lucru. Fiecare activitate a înregistrat un plus de învăţăminte, o nouă deprindere consolidată, un ataşament faţă de muncă.

Acţiunea naturaliştilor de la Şcoala generală nr. 2 din Baia Mare se extinde şi asupra altor instituţii locale de învăţămînt. Şcoala dă şi altora colecţii de minerale, preparate anatomice, acvarii, flori, răsaduri, seminţe, ca şi sfaturi preţioase. Studenţii Institutului pedagogic vin să-şi facă şi aici practica pedagogică, încheind un dialog atractiv cu profesorul Ilieş. Le dorim tuturor grabnică molipsire.

Invitat să-şi expună experienţa în faţa comandanţilor de unităţi pionereşti din judeţul Maramureş, profesorul Ilieş a stîrnit un entuziasm general în rîndul auditoriului, care a înţeles pe deplin puterea pasiunii investite în instruirea şi educarea copiilor. Simplitatea argumentelor sale a convins mai mult decît orice precizări dintr-o metodică a activităţii în cercuri. Cea mai preţioasă achiziţie o constituie pregătirea copiilor pentru viaţă, cultivarea curiozităţii şi a receptivităţii lor faţă de tainele universului, formarea deprinderilor de muncă practică, stimularea pasiunii de a colecţiona şi de a admira frumuseţile naturii.

Fie ca exemplul profesorului Octavian Ilies să rodească „cîtu-i Maramureşul" şi chiar dincolo de graniţele acestuia, aşa cum sămînţa plantelor cultivate de dînsul n-a cunoscut hotare şi s-a prins în multe şcoli şi locuinţe ale seriilor de elevi crescuţi în respectul şi preţuirea naturii.

PATIŢA SILVESTRU

INFORMARE • DOCUMENTARE

Congres internațional cu privire la știința educației

Recent, la Varșovia s-a desfășurat un Congres internațional organizat de către Asociația Internațională a Științelor Educației. Întemeiată în 1957, A.I.S.E. organizează asemenea întîlniri internaționale la fiecare patru ani : congresul precedent a avut loc la Oslo, cel viitor se va desfășura la Stockholm sau Paris.

Confruntarea științifică de la Varșovia a întrunit aproape 400 de personalități din întreaga lume, printre care mulți specialiști de prestigiu, cunoscuți cercetători în domeniul educării și formării omului. Au fost discutate numeroase probleme, vizînd un domeniu larg de preocupări, observat din perspective diferite. Efortul participanților s-a îndreptat spre analizarea unor aspecte complexe legate de formarea omului, de rolul său în societatea modernă.

Cele peste 100 de comunicări prezentate au fost grupate în șase secții, pe temele : condițiile sociale și culturale ale dezvoltării și formării copiilor și tineretului ; conținutul științific al formării omului (structura științei și programele școlare, integrarea științelor în procesul de învățămînt, specializarea și formarea generală) ; conținutul formării omului modern ; tehnica (raportul între tehnică, știință și artă, aspectul creator al tehnicii) ; conținutul artistic al formării omului modern (concepția nouă a formării omului prin mijloace artistice, funcția pedagogică a diverselor domenii ale artei, arta și munca) ; problemele sistemului și organizării învățămîntului (factorii obiectivi și extinderea învățămîntului secundar, problema unității și diversității formării omului, problema selecției precoce și tardive, a formării profesionale și generale, a formării elevilor dotați, motivele personale ale formării) ; metodologia cercetării pedagogice (problema condiționării educației și a evaluării rezultatelor educative).

Analizînd condițiile formării omului, cauzele care determină educația și influențele care contribuie la realizarea ei, multe comunicări au evidențiat cooperarea în actul educației a unor elemente extrem de variate, care produc tendințe neuniforme, relevînd dialectica contrariilor ce se manifestă în automișcarea intimă a actului formativ. Au fost luate în discuție problema unității și diversității în formarea omului (A. Clausse — Belgia), dezintegrarea și reintegrarea în pedagogie (S. Woloszyn — Polonia), relația între cultura generală și specializare (G. Hrusanov — Bulgaria), legătura școlii cu viața (G. Martinoli — Italia), cercetarea și filozofia (G. Mialaret — Franța). Discutarea polarităților a evidențiat nu numai complexitatea cercetării problemelor educative, ci și faptul că mișcarea aspectelor diferite sau contrare duce la dezvoltarea individului uman, a personalității. M. Debesse (Franța) a propus, pentru susținerea unității personalității împotriva forțelor dezintegratoare, formarea prin educație a unei „armături morale", armătură care a fost asemănată de G. Mialaret cu problema idealului din pedagogia filozofică. În același spirit, F.F. Korolev (U.R.S.S.) a analizat formarea personalității, remarcînd condițiile deosebite create de socialism pentru dezvoltarea integrală și armonioasă a omului. Unele comunicări nu s-au referit exclusiv la activitatea de educare, ci au cuprins și observații asupra constituirii teoretice a științei acestui fenomen (B. Suchodolski — Polonia, C. Cuciuc — România, W. Gerhart — S.U.A.).

Un număr însemnat de lucrări au analizat factorii ce contribuie la realizarea educației : rolul științei (V. M. Hvostov — U.R.S.S., W. Okon — Polonia, T. Husen — Suedia), al tehnicii (G. Neuner — R.D.G., O. Pavlik — Cehoslovacia), al artei (L. Volpicelli — Italia, I. Wojnar — Polonia), al televiziunii (L. Bandura — Polonia), al organizațiilor de tineret (A. Kaminski— Polonia), al sportului (A. Molak — Polonia) etc.

Un loc important l-a ocupat în cadrul lucrărilor congresului analiza problemelor școlii, căreia îi revine rolul esențial în formarea educativă. Situația școlară a fost prezentată atît sub aspect organizatoric, cît și în conținut. Unele comunicări au expus sistemul școlar din anumite țări (Masako Shoji — Japonia, I. Antohi — România, B. Suchodolski — Polonia, G. Neuner — R.D.G., V. Bhushan— S.U.A., L. Krneta — Iugoslavia) Altele au discutat problemele conținutului și tehnicii învățămîntului (M. Manacorda — Italia), rolul profesorului (I. Vikainen — Finlanda, M. Kornacker —S.U.A.), al motivării (Al. Lazăr — România) etc. Aprecierea rolului deosebit al educației și învățămîntului a fost ilustrată și prin atenția specială care s-a acordat cercetării în aceste domenii, discutată în cadrul secției a VI-a a Congresului. Aici au fost prezentate și probleme de metodologie generală (G. Mialaret — Franța, D. Muster — România, J. Sandwen — Norvegia), precum și comunicări de metodologie concretă (H. Zimiles —S.U.A., G. Limiti — Italia etc.).

Comunicările delegaților români au fost primite cu mult interes. În raportul final al Congresului aceste comunicări au fost apreciate drept o contribuție valoroasă adusă de autorii români la dezbaterile din secțiile respective.

Prilejuind un larg schimb de opinii, Congresul organizat la Varșovia de A.I.S.E. a adus în atenția generală o serie de importante probleme de pedagogie teoretică și practică și a contribuit la clarificarea lor în scopul unei cît mai complete și multilaterale dezvoltări a tinerelor generații.

Dr. DUMITRU MUSTER
prof. CONSTANTIN CUCIUC

Estetica mediului școlar

Totul a început cît se poate de simplu și nespectaculos. Cu vreo 15 ani în urmă, directorul unei școli rurale din apropierea Pragăi, prieten al pictorului și esteticianului Jan Fort, profesor la Institutul de arte plastice, s-a adresat acestuia cu rugămintea de a-l ajuta să creeze o ambianță mai estetică cadrului în care-și desfășurau activitatea elevii și profesorii școlii sale. Trebuie precizat că multe dintre clădirile școlilor din R. S. Cehoslovacă, atît la orașe cît și la sate, sînt construcții vechi de peste 100 de ani, solide, masive, cu o frumoasă arhitectură exterioară, dar al căror interior se impunea modernizat pentru a corespunde atît exigențelor didacticii cît și celor ale esteticii.

Jan Fort a venit la școală în vacanța acelui an, a cercetat clădirea și apoi, paralel cu modificările necesare în scopul lărgirii spațiului pentru laboratoarele și cabinetele școlare, s-a ocupat personal de realizarea cadrului estetic. A fost pe rînd și proiectant, și arhitect, și zugrav, și artist plastic. A cercetat amplasarea fiecărei încăperi și, în funcție de luminozitate, a zugrăvit singur pereții în culorile pe care le-a ales. Rezultatul a fost surprinzător. Aspectul mohorît, uniformitatea fuseseră eliminate total. În aceleași încăperi albul intens al unui perete se asocia cu culori calde — portocaliu, galben, roșu deschis — sau, dimpotrivă, cu culori reci — verde, albastru — în funcție de punctul cardinal către care era orientată sala respectivă, de modul cum se proiecta lumina pe zidurile interioare. Cretoane imprimate, alese și ele de către artist, au împodobit ferestrele. Prin amenajări speciale, în fața tablei s-a montat o draperie care o acoperă atunci cînd folosirea ei nu este necesară. În felul acesta, sustine Fort, pe lîngă accentuarea ambianței intime se obține și un element odihnitor pentru ochii copiilor.

Transformări uimitoare au suferit coridoarele. Din locuri de trecere fără personalitate, mohorîte, ele au devenit adevărate concentrate de frumos. Fort a ales o serie de reproduceri după lucrări plastice clasice și moderne, pe care le-a amplasat exact la înălțimea ochilor elevilor. Pe unii pereți, zugrăviți și ei într-o gamă foarte variată, după aceleași criterii ca și pereții claselor, au apărut frescе executate chiar de către artist ; în colțuri au fost așezate amfore cu crengi extrem de decorative. În locul cunoscutelor lămpi de tavan cu globuri mate, de un alb lăptos uniform, au fost instalate, tot după proiectul lui Fort,lustre moderne, cu tije prelungi și abatjoururi de formă cilindrică sau tronconică, din materiale metalice și plastice, care creează un adevărat joc de lumini și umbre.

Nici cancelaria profesorilor și biroul directorului nu au fost uitate. În modernizarea ambianței de aici a intrat, alături de zugrăvirea pereților, aducerea unui mobilier modern funcțional și, în același timp, estetic.

Poate că totul s-ar fi oprit la această unică școală dacă Jan Fort n-ar fi fost un pasionat care s-a atașat cu trup și suflet de ideea de a moderniza ambianța școlară și dacă, la rîndul lor, directorii unor școli apropiate nu ar fi devenit și ei partizanii unei ambianțe estetice. Așa însă, în anii următori au apărut încă o serie de școli purtînd amprenta personalității artistului. Pentru fiecare din ele Fort a alcătuit personal proiectul, a ales culorile pereților, elementele decorative și artistice și locul lor de amplasare. În publicațiile pedagogice au început să apară articole prin care era susținută această mișcare înnoitoare. Nu se poate face abstracție de faptul că au existat și adversari ai acesteia. Ei argumentau astfel : „Ce fel de artist poate fi acela care îmbină stilul clasic, sever al arhitecturii exterioare cu o concepție atît de modernă a interiorului! Și, pe urmă, o asemenea amenajare interioară costă mai scump decît reparațiile și zugrăvirea curentă". Lucrările care se ocupă de estetica ambianței de viață și de muncă apărute în ultimul timp au înlăturat prima obiecție; într-adevăr, ele recomandă alternarea mobilierului și decorației moderne cu colțuri în care să fie amplasate mobile de stil. Cît privește obiecția cu caracter economic, acesteia i s-a răspuns prin argumentul faptelor.

Acțiunea de modernizare a interiorului școlilor a cîștigat adepți statornici și la unele foruri de conducere a învățămîntului. Inspectoratul școlar al districtului administrativ Praga a decis chiar să creeze un cabinet de estetică școlară. La acest cabinet, condus de Jan Fort, vin să lucreze și cîțiva tineri și entuziaști artiști plastici și arhitecți. Ei se deplasează întotdeauna personal în școlile care le solicită concursul, alcătuiesc un minuțios proiect al cadrului estetic (J. Fort a realizat și un probar-tip pentru culorile interioare, astfel încît acestea pot fi indicate constructorilor prin simple simboluri) și urmăresc pe parcurs realizarea lucrării. Roadele activității acestui cabinet sînt materializate în faptul că astăzi în Praga și districtul administrativ din jurul capitalei R. S. Cehoslovace fiecărui al doilea edificiu școlar i s-a creat un cadru estetic. Deosebit de izbutite sînt lucrările de arhitectură interioară de la vechiul liceu din Mlada Boleslav și de la liceul din Pribram. La amîndouă aceste școli, în decorarea interioară dominau stucaturile. Modernizarea nu le-a sacrificat, ci le-a acordat noi valențe de frumusețe prin zugrăvirea reliefurilor cu alb și a tavanului din jur cu galben.

Acum, cabinetele de estetică școlară conduse de artiști plastici, decoratori și arhitecți plini de entuziasm cîștigă teren și în alte regiuni ale Cehoslovaciei. Pe lîngă amenajarea propriu-zisă a clădirilor aceste cabinete au organizat în ultimul timp interesante cursuri de estetică școlară pentru directorii școlilor și dau consultații tuturor profesorilor care le solicită.

Pe planul activității instructiv-educative, rezultatele acestei acțiuni, verificate pe parcursul anilor, sînt demne de toată atenția. În noua ambianță elevii învață cu mai multă plăcere și obosesc mai puțin (dat fiind cadrul odihnitor). Amenajările, deși inițial mai costisitoare, se dovedesc, în ultimă instanță, mai economice, întrucît elevii țin foarte mult la interiorul școlii astfel amenajat și îl păstrează cu mult grijă, așa încît lucrările de reparații și refaceri interioare se efectuează acum o dată la 6—7 ani, în loc de 1—2 ani, cum se întîmpla înainte. În sfîrșit, noul cadru estetic școlar i-a făcut pe elevi adevărați propagatori ai esteticii și acasă, în rîndul părinților. În felul acesta frumosul devine continuu izvor de noi frumuseți.

Dr. ZDENEK KONECNY

Cercetări de pedagogie comparată

Una din principalele direcții de dezvoltare a cercetării pedagogice din Japonia o constituie pedagogia comparată, care s-a constituit ca o disciplină pedagogică de sine stătătoare, menită să prospecteze cele mai eficiente căi și forme folosite pe plan mondial pentru progresul și modernizarea învățămîntului. Astfel, catedra de pedagogie comparată de la Universitatea din Tokio și-a concentrat atenția în mod special asupra studierii conținutului învățămîntului mediu în lume, cea de la Universitatea Tohoku din Sendai efectuează cercetări comparate în legătură cu instituțiile de pregătire a profesorilor etc.

Alături de investigațiile întreprinse de catedrele de pedagogie, cercetări ample desfășoară pe această linie Institutul de cercetări pentru pedagogie și cultură comparată de pe lîngă Universitatea Kyushu din Fukuoka. În ultimii ani, acest institut a realizat studii privind problemele educației morale și civice, formarea personalității, pregătirea culturală a tineretului din mediul rural etc.

Modernizarea învățămîntului matematic

Începînd din acest an în învățămîntul de cultură generală din R.F. a Germaniei se aplică un program de perspectivă privind modernizarea învățămîntului. Programul urmărește să asigure cunoașterea de către elevi a progresului înregistrat în științele matematice moderne și a modalităților de abordare matematică a problemelor din alte domenii științifice, a rolului matematicii în economie și societate, însușirea modurilor de gîndire caracteristice matematicii și științelor naturii, realizarea unei apropieri a învățămîntului matematic din liceu de învățămîntul matematic desfășurat în universități, pentru a se înlătura piedicile în orientarea tinerilor către profesiunile cu profil matematic-științific și în sfîrșit crearea condițiilor pentru pregătirea unui număr tot mai mare de cadre tehnice calificate.

Pentru atingerea acestor obiective se urmărește promovarea unei noi orientări în didactica și metodica matematicii, astfel încît să se asigure o predare bazată pe principiul intuiției în primele clase și o abstractizare și sistematizare din ce în ce mai accentuate în ultimele clase de liceu. În acest scop s-au luat măsuri pentru elaborarea unui manual destinat profesorilor, care să sintetizeze întreaga experiență pozitivă acumulată în acest domeniu pe plan mondial.

Acțiunea de modernizare, care cuprinde în sfera ei toate clasele școlii de cultură generală, se va încheia, într-o primă etapă, în anul școlar 1972-1973.

BIBLIOTECA

„Metode și tehnici matematice în pedagogie"

Didactometria, termen inedit în literatura de specialitate, are drept obiect, așa cum rezultă din sensul său etimologic, măsurarea cantitativă a efortului intelectual în condițiile procesului de învățămînt. Este vorba, deci, de măsurarea eficienței metodelor didactice. Acestor probleme le este dedicată lucrarea „Metode și tehnici matematice în pedagogie" de Gh. T. Dumitrescu, apărută recent în Editura didactică și pedagogică.

Evitînd o matematizare excesivă a problemelor abordate, autorul se referă la statistica școlară, la folosirea metodei grafice în învățămînt, la antropometria pedagogică, la psihometria școlară, la rolul metodei sociometrice, prezentînd gama variată, dar unitară în conținut și finalizare practică, a metodelor științifice de cunoaștere a elevilor.

Plecînd de la premisa că legile care guvernează procesele instructiv-educative pot fi studiate cu ajutorul metodei statistice, Gh. T. Dumitrescu folosește o amplă bibliografie privind statistica aplicată în teoria învățării. Metodele cunoscute de cercetarea statistică capătă, prin modelele experimentate, specificul domeniu lui abordat, relevînd rezultate din cele mai interesante. De pildă, pe baza formulei Bravais — Peasson se determină, cu rezultate spectaculoase, aptitudinile unui elev de la secția reală pe baza notelor obținute timp de 10 ani consecutiv la matematică și fizică. Este vorba, evident, de calcule laborioase, în special pentru cazul colectivelor cu frecvență mare (serii statistice cu variabilitate perfect simetrică) Autorul relevă, în legătură cu aceasta, contribuția psihologului român G. Zapan care, încă în urmă cu peste trei decenii, a propus o simplificare a metodei Bravais—Peasson.

Numeroasele aplicații ale teoriei corelației statistice la fenomenele cu caracter pedagogic realizate de cercetătorii din țara noastră în ultimii ani și prezentate în lucrare contribuie la înțelegerea rolului pe care îl are introducerea judicioasă a căilor moderne de calcul în pedagogie. Autorul valorifică din plin în acest domeniu tradiția științifică autohtonă, pe care o reactualizează.

Alături de aparatul analitic de calcul al problemei abordate, autorul insistă asupra instrumentului grafic fiindcă, după părerea sa — la care subscriem — „dezvoltarea metodelor noi legate de cibernetică, cum este aceea a modelului și modelării sau aceea a construirii mașinilor de conducere automată nu se poate lipsi de grafice". Este cunoscut că metoda grafică are un domeniu de aplicație quasi — universal, dar, în accepția autorului, ea este de o deosebită actualitate în pedagogie, deoarece stimulează gîndirea, spiritul de observație și de orientare, ușurează sensibil efortul intelectual și favorizează însușirea informației în procesul de instruire. Se utilizează modelele clasice ale graficii statistice care, odată cu principiile de construcție, primesc și o interpretare aplicativă din statistica școlară, reflectînd evenimente independente și de corelație, exprimînd variația lor. Sînt tratate de asemenea, diagramele pentru efectuarea unor calcule operative de analiză în orientarea profesională, problemele de distribuție statistică, calculul unor indicatori statistici etc. Reținem reprezentarea grafică comparativă a coeficienților de corelație referitoare la inteligență — memorie manifestate de un grup de elevi la o serie de obiecte. Aceste grafice sînt foarte sugestive și vădesc o elasticitate apreciabilă în figurarea indicatorilor de corelație urmăriți. Și alte grafice sînt demne de reținut prin accesibilitatea lor prin capacitatea de a se preta la generalizare

Este incontestabil că didactometria poate utiliza pe scară largă metodele teoriei statice în totalitatea lor, că prin aplicarea lor în procesul pedagogic se pot obține rezultate din cele mai interesante

Socotim că lucrarea lui Gh T Dumitrescu interesează un cerc larg de cititori, specialiști sau nespecialiști, întrucît corespunde preocupărilor actuale de cercetare prin prisma procedeelor moderne de calcul.

P. RĂDULESCU
I. TEICH

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"
IAȘI

ANUNȚĂ :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE BIOLOGIE—GEOGRAFIE

— Conferențiar la catedra de Morfologie animală și antropologie, disciplinele Anatomia comparată, Citologie, histologie, embriologie, Biospeologie, Metode moderne de cercetare, poziția XVIIB/3.

FACULTATEA DE ISTORIE—FILOZOFIE

— Asistent la catedra de Materialism dialectic și istoric, disciplina Sociologie, poziția XXVII A/21.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6/1969 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru funcția de conferențiar și de 15 zile pentru funcția de asistent.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcția de conferențiar și de 2 luni pentru funcția de asistent.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 12718.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
TÎRGU-MUREȘ

ANUNȚĂ :

Scoaterea la concurs a postului de lector la Facultatea de fizică-chimie, catedra de Chimie, disciplina Metodica predării chimiei și experiențe didactice ; Practica pedagogică (predare în limba maghiară), poziția 8.

Candidații la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg. Mureș, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, o cerere de înscriere, la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R., publicată în Buletinul Oficial al R.S.R., partea I nr. 33 din 15 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectoratului acesteia înscrierea la concurs.

Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș, la 3 luni de la publicarea acestui anunț.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
SUCEAVA

ANUNȚĂ :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

— asistent stagiar, poziția 15 din statul de funcțiuni al catedrei de Limba română — disciplina Limba engleză ;

— asistent stagiar, poziția 17 din statul de funcțiuni al catedrei de Limbă română — disciplina Limba franceză ;

— asistent stagiar, poziția 7 din statul de funcțiuni al catedrei de Geografie — disciplina Geografie matematică, climatologie—hidrologie, geografie economică a R.S.R. ;

— asistent, poziția 7 din statul de funcțiuni al catedrei de Educație fizică, disciplina Educație fizică, handbal.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului pedagogic de 3 ani Suceava, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere la care vor anexa în dublu exemplar actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România publicată în Buletinul Oficial nr. 33 partea I din 15 martie 1969.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Suceava în termen de 15 zile de la expirarea datei de înscriere la concurs.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectoratului acesteia, înscrierea la concurs.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII-BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a unui post de asistent la Catedra Statica construcțiilor, cu sarcini de seminar, la disciplinele „Statica, stabilitatea și dinamica construcțiilor" și „Mecanica construcțiilor", poziția 13 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul Rectoratului din București, Bd. Republicii 176, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

REȚINEȚI!

Abonamentele pe trimestrul IV la revista „EDUCAȚIA PIONIEREASCĂ" se pot face în mod excepțional — pînă la data de 8 octombrie 1969 la oficiile P.T.T.R. și factorii poștali.

Revista, consecventă pe linia asigurării unei lecturi de înaltă competență și maximă eficiență, începe acest an școlar cu un grup lărgit de colaboratori de prestigiu și cu o arie vastă de teme în măsură să intereseze pe comandantul de pionieri ca intelectual și educator.

Costul unui abonament pe 3 luni — 9 lei.

ERATĂ

În anunțul Institutului pedagogic de 3 ani din Oradea privind scoaterea la concurs a unor posturi didactice, publicat în „Gazeta învățămîntului" nr. 1008 din 12 septembrie 1969, la Catedra de geografie, poziția nr. 3 din statul de funcțiuni se va citi disciplina **„Climatologie și hidrologie"** și nu „Metodica predării matematicii".

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1011 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 3 oct. 1969, 4 pagini 25 bani

■ Debutul activității practice la clasa a IX-a — pag. 3

■ Sarcinile actuale ale sindicatelor din învățămînt — pag. 3

■ Formalismul este o boală incurabilă a comisiilor metodice? — pag. 3

În prezența conducătorilor de partid și de stat, a zecilor de mii de studenți și cadre didactice

S-A DESCHIS NOUL AN UNIVERSITAR

La 1 octombrie s-au redeschis cursurile universitare. În toate centrele de învățămînt superior din țară au avut loc entuziaste manifestații ale corpului profesoral și ale celor peste 150 000 de studenți, care au sărbătorit debutul unui an de muncă. A intrat în tradiția vieții noastre universitare ca ziua reînceperii cursurilor să prilejuiască întîlniri emoționante între conducătorii partidului și statului nostru, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu tineretul studios și corpul profesoral.

Anul universitar 1969/1970 începe sub auspiciile istoricelor hotărîri ale Congresului al X-lea al partidului care a deschis perspectiva ridicării patriei pe noi trepte ale civilizației socialiste, a trasat căile perfecționării vieții economice, sociale și spirituale a poporului, a creat cadrul optim al activității universitare, al perfecționării și modernizării învățămîntului superior, în strînsă legătură cu dezvoltarea întregii țări.

Un moment deosebit au trăit ieri studenții celui mai mare centru universitar al țării — București. În această zi festivă tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Florian Dănălache, Emil Drăgănescu, Janos Fazekas, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu, Iosif Banc, Petre Blajovici, Ion Iliescu, precum și ministrul învățămîntului, prof. univ. Miron Constantinescu au vizitat instituții de învățămînt superior. În cadrul acestei vizite înalții conducători de partid și de stat s-au oprit la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu", la noua construcție a Institutului politehnic, la Universitate, la Institutul de petrol, gaze și geologie, precum și la Centrul de calcul economic și cibernetică economică. Peste tot tovarășul Nicolae Ceaușescu și conducătorii de partid și de stat au fost întîmpinați de mii de studenți și cadre didactice care le-au făcut o călduroasă primire, manifestîndu-și în acest fel recunoștința și bucuria de a-i avea în mijlocul lor. Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în instituțiile de învățămînt superior din Capitală a constituit o nouă expresie a preocupării constante a conducerii de partid și de stat pentru bunul mers al școlii superioare românești, a grijii permanente de a asigura perfecționarea activității ei în concordanță cu cerințele actuale și de perspectivă ale pregătirii noilor promoții de specialiști necesari economiei, științei și culturii noastre socialiste.

După vizitarea instituțiilor de învățămînt superior tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu ceilalți conducători de partid și de stat au luat parte la mitingul consacrat deschiderii noului an universitar.

Piața Romană. Zeci de mii de studenți au venit aici și pe arterele din împrejurimi. Este o atmosferă însuflețitoare, de puternic entuziasm, caracteristică marilor întruniri ale tineretului. Pe pancarte și panouri sînt scrise urări închinate partidului și statului. Se scandează puternic „Ceaușescu", „Ceaușescu — P.C.R.", „Ceaușescu și poporul". Studenții bucureșteni își exprimă și cu acest prilej dragostea și recunoștința fierbinte față de Partidul Comunist Român și conducerea sa pentru condițiile minunate de viață și învățătură create, hotărîrea lor fermă de a învăța cu sîrguință și pasiune pentru a deveni constructori de nădejde ai socialismului și comunismului în patria noastră.

Ovații și urale puternice vestesc sosirea la miting a conducătorilor de partid și de

(Continuare în pag. 2-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU
la mitingul din Piața Romană

Stimați tovarăși profesori,

Dragi prieteni studenți,

Cu ocazia inaugurării noului an de învățămînt universitar — eveniment de seamă în viața slujitorilor școlii și a tineretului studios — permiteți-mi să vă adresez dumneavoastră — profesorilor, conferențiarilor, lectorilor și asistenților, precum și studenților din București și din celelalte centre universitare ale României — un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri ale Republicii Socialiste România. **(Aplauze puternice).**

Începeți noul an universitar în climatul de intensă activitate creatoare generat de hotărîrile Congresului al X-lea al partidului, care au trasat programul ridicării României pe noi trepte de civilizație și prosperitate, al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Vă este cunoscută amploarea deosebită a sarcinilor cuprinse în acest program care își propune să determine creșterea puternică a forțelor de producție, satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale și spirituale ale poporului, perfecționarea neîncetată a relațiilor socialiste de producție, dezvoltarea democrației socialiste, crearea tuturor condițiilor care să permită omului să se simtă cu adevărat stăpîn pe destinele sale, pe munca sa, în patria sa. **(Aplauze prelungite).**

Congresul al X-lea a trasat un vast program de dezvoltare a bazei materiale a societății noastre socialiste. Avem de înfăptuit un uriaș volum de investiții. În cincinalul următor, trebuie să realizăm un volum de construcții de peste 200 miliarde lei, să dezvoltăm intens ramurile industriale moderne, să promovăm larg progresul tehnic, să asigurăm totodată perfecționarea conducerii și planificării activității economice, organizarea superioară a producției și a muncii, să creăm condiții pentru ca agricultura noastră socialistă să obțină producții tot mai înalte și, prin aceasta, să contribuie la satisfacerea tot mai deplină a necesităților de bunuri de consum ale poporului. Toate acestea impun perfecționarea activității statului, simplificarea aparatului administrativ și asigurarea unei legături mai strînse a acestuia cu masele, îmbunătățirea continuă a muncii instituțiilor centrale și locale — condiții esențiale pentru înfăptuirea marilor sarcini puse de Congresul al X-lea în fața întregului nostru popor.

Problema repartizării judicioase a forței de muncă este una din cele mai importante preocupări ale partidului și statului, o condiție de bază a dezvoltării societății noastre socialiste. Preocupă în mod deosebit conducerea noastră de partid și de stat faptul că în timp ce în unele întreprinderi, pe unele șantiere de construcții se resimte lipsa brațelor de muncă, a specialiștilor — din care cauză multe utilaje moderne lucrează la o capacitate redusă — în birouri, în ministere, într-o serie de instituții centrale și locale se află un mare număr de specialiști și de funcționari, a căror muncă este prea puțin productivă pentru societatea noastră. Este timpul să punem capăt acestei stări de lucruri. **(Vii aplauze).** Spiritul de dreptate socială, de echitate, răspunderea pe care comuniștii o au față de construcția orînduirii socialiste și comuniste în România impun adoptarea unor măsuri hotărîte pentru mai buna folosire a forței de muncă, pentru o repartizare cît mai judicioasă a oamenilor în sectoarele hotărîtoare ale producției materiale, ale dezvoltării științei, învățămîntului și culturii. Ne preocupăm de aceste probleme și dorim ca pînă la sfîrșitul anului să realizăm o îmbunătățire substanțială în acest domeniu. **(Aplauze puternice).**

Vreau să mă adresez de aci — de la această adunare a cadrelor didactice din învățămîntul superior și a studenților din București — acelor ingineri și specialiști, acelor cetățeni ai patriei noastre care lucrează în diferite funcții administrative, cu îndemnul de a merge acolo unde cer interesele poporului nostru, în întreprinderile de producție, în instituțele de cercetare științifică, pentru a contribui cu mintea, priceperea și forțele lor, la făurirea cît mai grabnică a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. **(Aplauze puternice).**

Desigur, a trece dintr-o muncă în alta sau dintr-un oraș în altul, nu este ușor; dar trebuie ca toți să înțelegem că îndeplinirea programului de dezvoltare a socialismului, de înflorire a patriei noastre, cere fiecăruia dintre noi eforturi — dacă este nevoie și sacrificii; vreau să subliniez în același timp că fiecare cetățean al patriei noastre își are asigurat locul de muncă și vom face totul ca acolo unde va fi trimis pentru a munci să aibă și condiții de viață cît mai bune **(Vii aplauze).**

Și pentru a nu mai reveni asupra acestei probleme vreau să mă adresez și dumneavoastră, studenților din București și din întreaga țară. Este adevărat, sîntem abia la începutul anului universitar și, cu cei care vor absolvi în acest an, mai este timp să discutăm despre aceasta. Profit totuși de această întîlnire pentru a cere și viitorilor absolvenți ai întregii noastre studențimi, să fie gata să meargă acolo unde necesitățile dezvoltării multilaterale a patriei, ale înfloririi societății noastre socialiste o impun — în întreprinderi industriale și agricole, în spitale, în facultăți și institute de cercetare, în școli.

Astăzi învață în țara noastră 150 000 de studenți — o armată puternică. Pînă la sfîrșitul cincinalului următor, toți veți termina studiile și va trebui să mergeți pe marile șantiere sau în marile uzine ale societății noastre socialiste. Trebuie să înțelegeți cu toții, tovarăși studenți, că vă pregătiți pentru munca practică, pentru activitatea creatoare — și locul acesteia este producția bunurilor materiale și spirituale pentru întregul popor. Este de datoria fiecăruia să-și pună toată priceperea, toate cunoștințele în slujba poporului, a fericirii sale, a făuririi socialismului și comunismului în patria noastră. **(Aplauze puternice).**

Avem, tovarăși, în fața noastră un cîmp imens de muncă și realizări, un grandios program de dezvoltare a României socialiste. Înfăptuirea lui în bune condiții depinde în primul rînd de valoarea materialului nostru uman, de numărul și competența cadrelor de care dispunem. Aceasta cere pregătirea a mii și mii de ingineri, economiști, agronomi, constructori, oameni de știință și cultură, medici, profesori — de specialiști și muncitori cu înaltă calificare, capabili să dea viață obiectivelor însuflețitoare stabilite de Congres, să asigure ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a întregii noastre activități.

Ies în evidență astfel marea răspundere ce revine învățămîntului nostru superior, corpului profesoral din facultăți și institute, sarcinile deosebit de importante pe care le are de îndeplinit școala — principalul instrument de formare a cadrelor. În societatea noastră învățămîntul este parte integrantă a grandioasei opere de construire a socialismului, o necesitate primordială a mersului înainte, un sector de importanță hotărîtoare pentru întreaga viață a națiunii noastre socialiste.

În condițiile progresului rapid al întregului nostru sistem de învățămînt, școala superioară a cunoscut o deosebită dezvoltare, înscriindu-se printre cele mai de seamă realizări ale orînduirii socialiste. Învățămîntul nostru superior și-a adus contribuția la pregătirea a zeci și zeci de mii de specialiști care lucrează în toate sectoarele economiei, științei și culturii, participă activ la viața publică din țara noastră, muncesc cu devotament și abnegație pentru înflorirea României socialiste, îndeplinind cu cinste marile sarcini trasate de partid.

Acordăm o deosebită prețuire activității neobosite, pline de entuziasm și dăruire, desfășurate de cadrele didactice din institutele de învățămînt superior pentru formarea noilor generații de constructori ai socialismului și le adresăm, la acest început de an universitar, în numele conducerii de partid și de stat, calde felicitări pentru rezultatele obținute, urări de noi succese în activitatea lor viitoare. **(Aplauze puternice).**

De asemenea, cu acest prilej festiv adresăm cele mai calde felicitări studențimii noastre, care, prin munca sa, prin pasiunea cu care învață, dovedește o înaltă responsabilitate față de viitorul său, față de cauza socialismului, a înfloririi României socialiste și vă urez dumneavoastră, întregii studențimi, la început de an școlar, multe satisfacții, mult succes la învățătură **(Aplauze puternice, prelungite).**

Stimați tovarăși,

Evidențiind realizările importante obținute în dezvoltarea învățămîntului superior, este necesar, desigur, să le raportăm neîntrerupt la cerințele înaintării patriei noastre pe drumul progresului material și spiritual, al civilizației moderne, la impresionantul salt pe care îl înregistrează astăzi cunoașterea universală, știința și tehnica. Directivele Comitetului Central și Legea învățămîntului, adoptate anul trecut — care au întrunit adeziunea deplină a slujitorilor școlii, a întregului popor — au stabilit, într-o concepție unitară și de largă perspectivă, direcțiile și cadrul organizatoric al modernizării învățămîntului superior, căile pentru continua sporire a eficienței sale sociale.

Programul prevăzut de partid a început să prindă viață, exercitînd o influență pozitivă tot mai însemnată asupra activității în acest domeniu. S-au luat măsuri pentru stabilirea duratei studiilor în funcție de nevoile reale ale pregătirii cadrelor în diferite specialități, pentru perfecționarea planurilor de învățămînt și asigurarea unui raport mai judicios între activitățile aplicative și cele teoretice, s-au înființat secții de subingineri. Au fost constituite senatele și consiliile profesorale ale universităților, institutelor și facultăților, dezvoltîndu-se democrația universitară, creîndu-se condiții mai bune pentru participarea nemijlocită a cadrelor didactice și a studenților la organizarea și desfășurarea activității din învățămîntul superior.

Am vizitat astăzi cîteva institute de învățămînt superior din Capitală — Institutul agronomic, Universitatea București, Institutul de petrol și gaze — și am putut constata cu satisfacție că pregătirile pentru începerea cursurilor sînt mai bune decît în trecut, ceea ce ne dă garanția că în anul ce urmează vom obține succese și mai mari în învățămîntul superior din țara noastră. Am vizitat, de asemenea, Politehnica, noul edificiu al acestui institut, care, deși nu este complet terminat, constituie de pe acum o adevărată cetate a învățămîntului superior.

Cred că este necesar să se acorde mai multă atenție dotării laboratoarelor din învățămîntul superior; este de acum timpul ca — o dată cu folosirea mai judicioasă, mai rațională a bazei materiale de care dispunem, precum și a mijloacelor bănești afectate de stat pentru nevoile învățămîntului — să asigurăm înzestrarea facultăților cu aparatură de laborator și cu alte utilaje moderne spre a crea condiții ca studențimea noastră să învețe în condiții tot mai bune. Considerăm că este necesar ca în cursul acestui an să trecem la măsuri hotărîte pentru a rezolva aceste probleme deosebit de importante pentru învățămîntul superior. **(Vii aplauze).**

Condițiile minunate pe care le vor avea studenții de la Politehnică, de la Academia de științe economice și de la celelalte institute trebuie să constituie pentru ei un îmbold de a nu precupeți nimic pentru a învăța cît mai bine, spre a deveni specialiști de înaltă calificare în domeniul pe care și l-au ales. **(Aplauze puternice).**

Deși nu a trecut decît puțin timp de la inițierea de către partid a acțiunii de modernizare a școlii, se poate afirma că viața confirmă justețea programului stabilit. Cu toate acestea, ceea ce s-a realizat pînă în prezent nu epuizează posibilitățile de perfecționare a învățămîntului superior, gama de măsuri preconizate de partid. De altfel, trebuie spus, tovarăși, că niciodată nu vom putea afirma că am atins perfecțiunea; întotdeauna vom mai avea ceva de îmbunătățit. Cadrele didactice și Ministerul Învățămîntului trebuie

(Continuare în pag. 2-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la mitingul din Piața Romană

(Urmare din pag. I)

să se preocupe, an de an, de ridicarea pe trepte tot mai înalte a învățămîntului nostru superior, pentru că numai astfel vom putea ține pasul cu revoluția tehnico-științifică la care asistăm astăzi. **(Vii aplauze).** Ministerul Învățămîntului, conducerile institutelor și facultăților trebuie să acționeze cu mai multă operativitate și cu mai multă perseverență, să depună o activitate organizatorică concretă mai intensă pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a Directivelor Comitetului Central și a Legii învățămîntului.

Se impune înainte de toate o mai mare preocupare pentru perfecționarea continuă a învățămîntului în pas cu noile cuceriri ale științei, cu exigențele progresului economic, tehnico-științific și cultural al patriei. Sînt necesare din partea cadrelor didactice eforturi sporite pentru a fi ele însele la curent cu ceea ce este nou în disciplinele respective, pentru a putea preda studenților cunoștințe la nivelul științei mondiale. Se impune, în același timp, o muncă asiduă de documentare și informare; universitățile și institutele noastre trebuie să creeze condiții cadrelor didactice și studenților pentru a-și îmbogăți neîncetat cunoștințele.

O condiție de bază pentru ridicarea nivelului științific al predării în învățămîntul superior este îmbinarea organică între munca didactică și cercetare — aceasta reprezentînd o cerință obiectivă a introducerii unui spirit creator la toate catedrele, a modernizării școlii noastre superioare. Cadrele didactice au, totodată, datoria să încurajeze multilateral participarea studenților la activitatea de cercetare, să le dezvolte deprinderile, să le stimuleze pasiunea pentru munca științifică.

Trebuie, de asemenea, să fie întărită continuu disciplina procesului de învățămînt, să se asigure respectarea fermă a normelor vieții universitare, fără de care nu se poate desfășura în bune condiții activitatea didactică, pregătirea temeinică a tineretului studențesc, a viitorilor specialiști. Ministerul Învățămîntului a dat dovadă de lipsă de exigență, admițînd anul trecut celor care au rămas repetenți, după trei zile, reexaminarea. Oare e posibil, tovarăși, ca peste noapte să se obțină pregătirea necesară promovării unui examen? Există o lege a învățămîntului, adoptată de cel mai înalt for al țării — Marea Adunare Națională — și ea este obligatorie pentru toată lumea. Trebuie să se pună capăt oricărei încălcări a legii. Noi ne preocupăm cu toată atenția să creăm condiții bune de învățătură tineretului, astfel încît să-și poată face pe deplin datoria față de patrie. Unii tineri se cred, însă, „ingenioși" dacă, trăgînd chiulul la cursuri — cum se spune în popor — reușesc, totuși, să promoveze examenele. Se înșală! Ei își trag chiulul lor înșile! Chiar dacă vor promova, vor rămîne pînă la urmă niște mediocrități. Societatea noastră nu are nevoie de asemenea „specialiști". În universități nu au ce căuta asemenea tineri: trebuie să promoveze cursurile învățămîntului superior numai cei care doresc cu adevărat să învețe. Nu trebuie să admitem ca locul tinerilor care vor să învețe să fie ocupat de chiulangii și de leneși! Voi înșivă, studenții, trebuie să aveți o atitudine exigentă față de colegii voștri cu asemenea mentalitate, pentru că ei — deși puțini la număr — compromit numele de student, vă compromit pe voi toți și, de aceea, nu au ce căuta în facultăți.

Trebuie să facem în așa fel ca institutele noastre să devină cu adevărat cetăți de știință și cultură, în stare să dea societății numai cadre temeinic pregătite. Omul de mîine, constructor al socialismului și comunismului, nu poate fi decît un om cu un larg orizont cultural și științific, cu o solidă pregătire de specialitate; numai astfel, el va putea participa în mod conștient, cu întreaga sa energie și putere de muncă, la transformarea societății, la făurirea noii orînduiri.

Este necesar, tovarăși, să se asigure o mai strînsă legătură a învățămîntului cu viața, cu practica; cadrele didactice sînt chemate să organizeze în așa fel activitatea din facultăți și institute încît, concomitent cu însușirea cunoștințelor teoretice necesare, viitorii specialiști să poată dobîndi și o temeinică pregătire practică spre a se integra cît mai rapid și cu rezultate cît mai bune în construcția socialistă, în munca concretă. În orientarea învățămîntului superior este necesar să se țină în mai mare măsură seama de cerințele stringente ale diferitelor domenii și sectoare, de nevoile generate de evoluția în perspectivă a economiei, științei și culturii în țara noastră.

O sarcină de prim ordin a învățămîntului nostru universitar este să asigure studenților o temeinică pregătire ideologică, materialist-dialectică.

În acest sens, o importanță deosebită are predarea disciplinelor sociale, care au sarcina de a asigura înarmarea studențimii noastre cu înțelegerea justă a proceselor dezvoltării societății. Catedrele de științe sociale mai au mult de făcut pentru a putea contribui, pe măsura cerințelor partidului, la ridicarea nivelului ideologic al studențimii, pentru a ancora aceste discipline în realitățile noastre social-politice, în preocupările actuale ale partidului și statului nostru, în problematica vieții internaționale, a evoluției societății contemporane. Nu este suficient a repeta citate din operele clasicilor. Studierea operelor acestora are o importanță deosebită pentru formarea culturii ideologice marxist-leniniste; dar predarea lor scolastică, memorarea mecanică a unor citate și a unor teze generale, care au răspuns unor condiții obiective date, nu ajută la îndrumarea ideologică temeinică a specialiștilor noștri, a studențimii, în spiritul creator al concepției materialist-dialectice despre lume. Specialiștii de mîine, indiferent în ce domenii vor lucra, trebuie să fie în stare să se orienteze just în problemele complexe ale vieții sociale, să știe să acționeze în mod conștient, să contribuie la orientarea justă a dezvoltării societății noastre socialiste. Numai dacă se realizează acest deziderat ne putem declara satisfăcuți de felul cum se predau științele sociale în universități; pînă atunci mai avem mult de făcut. Trebuie acționat cu mai multă hotărîre pentru a face ca și în acest domeniu nivelul învățămîntului să fie corespunzător cerințelor puse de partid în etapa de astăzi. **(Vii aplauze).**

Predarea disciplinelor sociale trebuie să răspundă în mai mare măsură dorinței studenților de a cunoaște, de a-i înarma cu criterii științifice care să le dea posibilitatea să discearnă ceea ce este înaintat de ceea ce este perimat și retrograd în curentele de idei contemporane, să-i ajute să-și însușească temeinic ideologia marxist-leninistă, metoda materialist-dialectică de gîndire și cercetare, filozofia revoluționară a partidului nostru, a clasei muncitoare.

În învățămîntul nostru superior, atît în ce privește pregătirea de specialitate cît și ideologică a studenților un rol de o deosebită importanță au organele de partid și de tineret. Ele trebuie să pună în centrul activității lor preocuparea de a ajuta tineretul să-și însușească cunoștințele moderne în toate domeniile, să-și aducă contribuția la transformarea fiecărui student, a fiecărui viitor specialist într-un luptător activ pentru cauza socialismului și comunismului, pentru fericirea poporului român. **(Aplauze puternice).**

Stimați tovarăși,

Clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul nostru popor muncesc cu abnegație și profund devotament pentru realizarea sarcinilor dezvoltării economice și sociale a patriei, pentru îndeplinirea prevederilor planului de stat în toate sectoarele de activitate. În primele 9 luni ale anului în curs sarcinile de plan la producția globală industrială au fost îndeplinite și depășite. Obiectivele actualului cincinal se realizează cu succes, asigurînd o temelie trainică pentru ridicarea sistematică a nivelului de trai al poporului, pentru progresul general al țării.

În lunile care au mai rămas pînă la sfîrșitul anului va trebui ca în toate sectoarele de activitate să fie intensificate eforturile pentru îndeplinirea integrală a tuturor sarcinilor planului anual și crearea condițiilor optime în vederea trecerii la înfăptuirea obiectivelor ultimului an al actualului cincinal. O atenție sporită trebuie acordată creșterii productivității muncii, reducerii cheltuielilor de producție și îmbunătățirii calității mărfurilor — care au o importanță hotărîtoare în ridicarea continuă a eficienței activității economice, în valorificarea resurselor de care dispune economia noastră socialistă. Este necesar, de asemenea, ca organele de partid și de stat să se ocupe în mod deosebit de îndeplinirea planului de investiții, de darea în funcțiune la termenele stabilite a tuturor obiectivelor și capacităților de producție — de care depinde sporirea potențialului economic al țării, creșterea volumului producției, realizarea prevederilor întregului plan cincinal.

Sarcini importante revin de asemenea țărănimii noastre, tuturor oamenilor muncii din agricultură în strîngerea recoltei și realizarea la timp și în condiții bune a lucrărilor agricole, pentru asigurarea unor producții ridicate în anul viitor.

Doresc, de la acest miting al tineretului universitar, să adresez un salut călduros clasei noastre muncitoare — forța principală a societății noastre socialiste — căreia tineretul, întregul nostru popor, îi datorează condițiile pe care le are pentru învățătură, pentru o viață bună, liberă și fericită. **(Vii aplauze).**

Doresc, de asemenea, să adresez țărănimii noastre, muncitorilor din agricultură, un călduros salut și să le urez succes în activitatea pe care o desfășoară. **(Vii aplauze).**

Îndeplinirea marilor sarcini care ne stau în față în domeniul dezvoltării economiei, științei, culturii, al perfecționării continue a întregii vieți sociale impune întărirea continuă a răspunderii în muncă în toate sectoarele și la toate nivelele de activitate. Mersul nostru înainte, progresul societății nu pot fi obținute printr-o activitate în general, ci prin muncă concretă, practică, desfășurată cu competență și răspundere de fiecare cetățean într-un sector sau altul al construcției socialiste. Fiecare om al muncii — indiferent de locul unde lucrează, de funcția pe care o ocupă în ierarhia socială — trebuie să înțeleagă că unicul criteriu de apreciere a contribuției pe care o aduce la dezvoltarea societății noastre este munca și numai munca — cantitatea, calitatea și eficiența activității sale sociale.

Noi apreciem și stimăm pe toți acei care în trecut și-au adus contribuția, în diferite domenii de activitate, la dezvoltarea societății; dar nimeni nu poate trăi din meritele din trecut, fiecare trebuie să muncească cu toate forțele în prezent, pentru crearea viitorului. Este un bun luptător pentru socialism și comunism acela care nu pregetă nimic în lupta pentru progresul general al României socialiste. **(Aplauze puternice).**

Este dreptul societății noastre să promoveze pe cei care lucrează cu pasiune, cu energie, cu entuziasm pentru îndeplinirea îndatoririlor ce le revin, și să-i treacă în alte munci pe cei care nu corespund. Aceasta este adevărata grijă față de om, grija pentru fericirea întregii noastre societăți, a întregului nostru popor! Numai așa ne vom face datoria de comuniști! **(Vii aplauze).**

Iată, tovarăși, ce sarcini măreți stau în fața poporului nostru. La îndeplinirea tuturor acestor obiective ale dezvoltării economice și social-culturale a țării, corpul profesoral, tineretul universitar, trebuie să-și aducă o importantă contribuție. Studenții, ca de altfel întreaga generație tînără a patriei noastre, sînt chemați să joace un rol activ în toate domeniile vieții social-politice, să participe nemijlocit — alături de întregul popor — la dezbaterea marilor probleme ale construcției socialiste, la elaborarea și transpunerea în viață a politicii partidului și statului nostru. Tocmai de aceea am considerat necesar ca la întîlnirea cu studențimea din București să dezbatem nu numai problemele legate de începerea anului universitar, ci și probleme legate de dezvoltarea generală a societății noastre. Nici un cetățean, cu atît mai mult un tînăr student, un profesor, nu poate să nu se preocupe, să nu-și spună părerea și să nu participe la găsirea căilor pentru progresul rapid al patriei noastre. Tocmai în aceasta constă dezvoltarea democrației socialiste — în atragerea și participarea activă a tuturor cetățenilor țării la progresul multilateral al societății, la rezolvarea tuturor problemelor politicii interne și externe a statului nostru. **(Vii aplauze).**

Dragi tovarăși,

Muncind pentru asigurarea bunului mers al construcției socialiste în țara noastră, pentru ridicarea patriei pe noi trepte de dezvoltare social-economică, de civilizație, ne aducem, totodată, contribuția la cauza generală a socialismului, a progresului și păcii. Este un adevăr incontestabil că, cu cît fiecare țară socialistă este mai puternică și înfloritoare, cu atît cresc forța și prestigiul sistemului mondial socialist, sporește influența ideilor comunismului asupra conștiinței oamenilor muncii de pretutindeni.

Tocmai de aceea partidul nostru este preocupat de faptul că între țările socialiste există o serie de divergențe și acționează cu perseverență în direcția găsirii căilor pentru depășirea acestora. Numai în măsura în care țările socialiste vor reuși să realizeze între ele o strînsă colaborare în toate domeniile de activitate, să asigure o întrajutorare multilaterală în spiritul internaționalismului socialist și al marxism-leninismului — pornind de la asigurarea dezvoltării independente, suverane a fiecărui stat socialist și în același timp de la interesele întăririi forței și unității întregului sistem socialist — putem asigura progresul tot mai rapid al fiecărei țări socialiste, triumful socialismului și păcii în lume. **(Aplauze puternice).**

Tineretul universitar are datoria de a-și aduce și el contribuția la această nobilă cauză a partidului și poporului nostru. Acționînd în spiritul politicii internaționaliste a partidului nostru, el trebuie să-și dezvolte legăturile de prietenie, colaborare și de solidaritate cu tineretul universitar din toate țările socialiste, cu mișcarea studențească democratică și progresistă internațională, să contribuie activ la înfăptuirea idealurilor înaintate ale tineretului studios de pretutindeni.

Anul acesta s-au împlinit 30 de ani de la izbucnirea celui de-al doilea război mondial. Aceasta ne reamintește cîte jertfe a trebuit să dea omenirea, cîte jertfe a dat poporul nostru din cauza lipsei de unitate a forțelor progresiste, a faptului că s-au făcut concesii fascismului, forțelor agresive. De aceea, considerăm că astăzi este mai important ca oricînd să acționăm în vederea unirii tuturor forțelor antiimperialiste într-un larg front de luptă împotriva imperialismului, fiind convinși că, acționînd unite, aceste forțe pot împiedica imperialismul să arunce omenirea într-un nou război mondial, pot asigura pacea în lume. **(Aplauze puternice).**

Pornind de la răspunderea pe care o are în fața poporului, în fața mișcării revoluționare internaționale, România militează activ pentru dezvoltarea colaborării cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Ea acționează neobosit pentru înfăptuirea securității europene, lichidarea focarelor de încordare, a pericolului de război pe continentul nostru și în întreaga lume, realizarea destinderii internaționale. Fundamental în asigurarea acestor deziderate majore ale umanității este respectarea neabătută a independenței și suveranității naționale, a egalității în drepturi, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, corespunzător intereselor și aspirațiilor sale supreme — fără nici un amestec din afară.

Noi apreciem că în condițiile de astăzi fiecare popor, mare sau mic, poartă răspunderea pentru salvgardarea securității mondiale și trebuie să-și aducă contribuția la soluționarea problemelor internaționale, la dezvoltarea colaborării și asigurarea păcii.

În lumea de astăzi devine tot mai necesar să se pună capăt pentru totdeauna folosirii forței în relațiile dintre state, să se asigure soluționarea tuturor litigiilor și diferendelor pe calea tratativelor, a discuțiilor pașnice, constructive. În această privință s-a dovedit a fi deosebit de eficace metoda, verificată de viață, a dezvoltării unor largi relații de colaborare între state și națiuni, a promovării principiilor coexistenței pașnice între țări cu orînduiri sociale diferite.

Doresc ca la această adunare să exprim, încă o dată, solidaritatea noastră cu lupta poporului vietnamez pentru dezvoltarea liberă și independentă a patriei sale, să exprim dorința întregului nostru popor de a se pune cît mai iute capăt războiului din Vietnam, de a fi retrase trupele Statelor Unite și ale aliaților lor, de a fi lăsat poporul vietnamez să-și rezolve problemele singur, corespunzător voinței sale, fără nici un amestec din afară. **(Aplauze puternice).**

De asemenea, ne exprimăm îngrijorarea față de continuarea și agravarea conflictului din Orientul Mijlociu și dorința noastră de a se ajunge la soluționarea grabnică a acestui conflict pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate din 1967, realizîndu-se retragerea trupelor izraeliene de pe teritoriile arabe ocupate și asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din această zonă a lumii. Exprimăm această opinie pornind de la faptul că pacea și securitatea internațională sînt o cauză supremă a tuturor popoarelor, a întregii omeniri și cu toții trebuie să milităm, cu toate forțele, pentru a se instaura pacea pe toate continentele globului.

Tineretul nostru studențesc, tînăra generație a țării trebuie să consacre acestui măreț țel elanul său viguros, energia sa clocotitoare, militînd împreună cu întregul nostru popor, sub conducerea partidului comunist, pentru asigurarea triumfului țelurilor socialismului, ale păcii și progresului în întreaga lume.

Dragi tovarăși studenți,

Partidul comunist, guvernul țării, întregul popor dau o înaltă apreciere tineretului studențesc din patria noastră, crescut și format în condițiile orînduirii noi, devotat partidului, legat trup și suflet de interesele și aspirațiile poporului, ale societății noastre socialiste. La acest început de an universitar vă adresez vouă, întregii studențimi, îndemnul de a munci cu rîvnă și pasiune pentru a cuceri grandioasa citadelă a științei moderne, pentru a vă îmbogăți continuu mintea cu uriașele descoperiri ale geniului uman, cu mărețele cuceriri ale cunoașterii contemporane. Sînt încredințat că veți depune toate eforturile pentru a vă îndeplini înaltele îndatoriri ce vă revin — și vă urăm din toată inima să încheiați anul pe care îl inaugurăm astăzi cu rezultate strălucite la învățătură, cu noi realizări în pregătirea pentru muncă și viață. **(Aplauze puternice).**

Urez, de asemenea, cadrelor didactice din învățămîntul superior, senatelor universitare și consiliilor profesorale noi și tot mai importante succese în ridicarea nivelului științific al predării, în formarea tinerei generații, în întreaga lor muncă nobilă și de mare răspundere. **(Aplauze puternice).**

Avem deplina convingere că învățămîntul superior va înscrie noi realizări de seamă în efortul general al poporului nostru pentru progresul economiei, științei și culturii, pentru realizarea amplului program trasat de Congresul al X-lea al partidului în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în România. **(Vii aplauze).** Vă doresc tuturor — profesori, conferențiari, lectori, asistenți și studenți — din București și din întreaga țară — multă putere de muncă, sănătate și fericire în viață. **(Aplauze puternice; urale. Se scandează minute în șir: „Ceaușescu", „P.C.R." Cei prezenți la adunare ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central).**

Tovarășul Nicolae Ceaușescu tăind panglica inaugurală a primului corp de clădiri al noului edificiu al Institutului politehnic

S-a deschis noul an universitar

(Urmare din pag. 1-a)

stat. Studenții flutură buchete de flori. Tovarășul Nicolae Ceaușescu și ceilalți conducători de partid și de stat urcă la balconul clădirii Academiei de studii economice. Minute în șir nu contenesc uralele în întreaga piață.

Cuvîntul de deschidere a mitingului a fost rostit de prof. univ. Miron Constantinescu, *ministrul învățămîntului. În continuare au luat cuvîntul prof. dr. docent* Jean Livescu, *rectorul Universității din București, conf.* Ilie Gheorghe, *secretar al Comitetului de partid de la Institutul de construcții, studenta* Doina Matescu, *din anul V al Institutului medico-farmaceutic, prof. dr. docent* George Bărănescu, *rectorul Institutului politehnic București, studentul* Constantin Ungureanu, *din anul I al Academiei de studii economice și* Irimie Nicolae, *președintele Consiliului Uniunii Asociațiilor Studențești din centrul universitar București.*

În uralele și ovațiile entuziaste ale miilor de participanți la miting a luat cuvîntul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Cuvîntarea secretarului general al partidului a fost subliniată în numeroase rînduri de aplauze puternice, de urale marcînd atașamentul profund al întregului tineret studios al țării față de partidul comunist, față de conducerea sa. Prețioasele indicații date de tovarășul Nicolae Ceaușescu corpului profesoral, studenților, îndemnul adresat noilor promoții de intelectuali de a se încadra eforturilor general al națiunii noastre, acolo unde economia țării are nevoie de ei și unde se făuresc toate bunurile materiale și spirituale, au fost primite cu deplină satisfacție de către masele de studenți, cu dorința vie de a fi cît mai folositori țării și poporului român, măreței opere de construire a socialismului.

Mitingul studenților bucureșteni s-a transformat într-o manifestare plină de însuflețire a adeziunii neclintite a tineretului, a întregului popor la politica marxist-leninistă promovată consecvent de partid, pentru înflorirea României, pentru făurirea obiectivului stabilit de Congresul al X-lea — societatea socialistă multilateral dezvoltată.

Deschiderea noului an de învățămînt superior a prilejuit festivități asemănătoare și în alte centre universitare din țară la care au participat mii de studenți, cadre didactice, oameni de știință și cultură. La manifestări au luat parte conducători de partid și de stat: la Iași — Ion Gheorghe Maurer, la Cluj — Paul Niculescu-Mizil, la Galați — Gheorghe Pană, la Brașov — Gheorghe Rădulescu, la Tg. Mureș — Virgil Trofin, la Timișoara — Ilie Verdeț, la Craiova — Leonte Răutu.

★

Într-o atmosferă însuflețită, de puternic entuziasm, participanții la festivitățile prilejuite de deschiderea noului an universitar au adoptat telegrame adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, *în care studenții, cadrele didactice, întregul personal științific și tehnic din centrele universitare își exprimă atașamentul față de politica partidului, hotărîrea de a ridica pe noi trepte nivelul învățămîntului, creația științifică, de a munci cu abnegație și devotament pentru edificarea socialismului în scumpa noastră patrie.*

★

Adunări consacrate deschiderii noului an de învățămînt universitar au avut loc și la Bacău, Baia Mare, Constanța, Oradea, Petroșani, Pitești, Ploiești, Suceava.

seco ven te

Aniversări școlare la Cojocna și Ciochina

Duminica trecută, în comuna Cojocna din județul Cluj, a avut loc un eveniment deosebit, prilejuit de aniversarea a 175 de ani de existență a școlii generale din comună. De la înființare, școala și-a adus un aport prețios la răspîndirea științei și culturii în rîndul sătenilor.

Mulți din foștii profesori și elevi prezenți la această sărbătorire au evocat momente din istoria trecută a școlii și au evidențiat condițiile bune în care se desfășoară astăzi, în școală, procesul de învățămînt. Festivitățile desfășurate cu această ocazie au prilejuit întîlnirea a mai multor generații de elevi, care au participat, împreună cu dascălii și elevii de astăzi, la programul interesant și variat prezentat de formațiile artistice ale școlii.

★

În urmă cu o sută de ani, Școala din Ciochina, județul Ialomița, își primea prima serie de elevi. La 28 septembrie s-a sărbătorit, într-un cadru festiv, centenarul școlii, la care și-au dat întîlnire foștii elevi, profesorii și tînăra generație de astăzi a școlii.

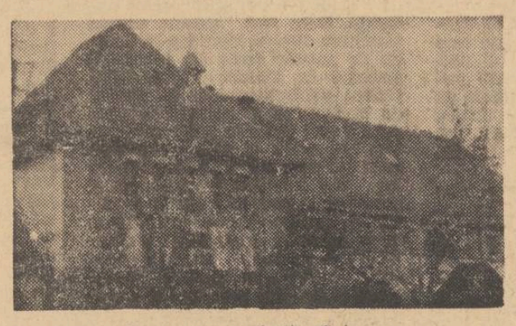

Școala generală din Cojocna

La adunarea festivă a luat cuvîntul, printre alții, directorul școlii, care a prezentat istoricul școlii și realizările ei de astăzi, exprimînd angajamentul întregului colectiv didactic de a munci neobosit pentru a contribui și mai departe la realizarea sarcinilor pe care partidul le-a trasat învățămîntului.

V. APOSTOL

„Căutătorii de comori"

În scopul educării patriotice a pionierilor și școlarilor prin cunoașterea istoriei poporului nostru, a frumuseților și bogățiilor ținutului natal, consiliul organizației pionierilor de la școala generală din comuna Chiojdeanca a organizat o serie de acțiuni care să stimuleze preocupările pentru formarea unei colecții muzeistice în școală.

Pînă acum au fost selecționate peste 170 unelte de muncă, cusături populare, ustensile pentru industria casnică, vase de lut, documente de interes istoric, cultural etc. care atestă obiceiurile, ceremoniile și jocurile populare ale locuitorilor comunei. Faptul că pionierii au început să cerceteze trecutul satului pentru a pune bazele unui muzeu a mobilizat și pe mulți dintre locuitori, care au pus la dispoziția muzeului obiecte de artă populară veche.

Completat cu unele materiale legate de specificul etnografic și folcloric al localității, cu fotografii etc. muzeul de la Școala generală din Chiojdeanca va constitui un mijloc important în însușirea istoriei locale de către elevi.

Drumețiile, vizitele, întîlnirile cu bătrînii satului și alte acțiuni propuse pentru noul an școlar vor îmbogăți muzeul școlii și vor completa monografia satului, pe care colectivul didactic al școlii, împreună cu elevii, și-au propus să o întocmească.

Prof. ANDREI PETRE

Horticultori pasionați

La Școala generală din comuna Reteag, județul Bistrița-Năsăud, există un cerc de horticultură care a obținut rezultate deosebite în activitate. Grupați în funcție de preferințe, micii horticultori, îndrumați cu pricepere și răbdare de profesorul Romulus Mărgineanu, îngrijesc arbuștii, florile și legumele de pe terenul experimental al școlii. Activitatea practică a cercului este completată de ședințe de lucru la care membrii cercului susțin referate cu teme interesante ca „Plante medicinale" „Cum folosim grădina din jurul casei" etc.

Participînd în număr mare la acest cerc, elevii și-au însușit foarte bine materia predată la lecțiile de botanică, iar datorită pregătirii lor practice au devenit de un real folos părinților în activitățile horticole.

Anul acesta membrii cercului vor efectua cu precădere lucrări de îngrijirea și întreținerea culturii viței de vie și a pomilor fructiferi.

Roadele unei munci organizate

Cu mult elan elevii Școlii generale din comuna Satchinez, județul Timiș, au muncit sub îndrumarea profesorilor de agricultură-biologie pe terenurile legumicole și viticole ale cooperativei agricole de producție din localitate.

În timpul acestei activități elevii au dobîndit numeroase cunoștințe agricole, au îndrăgit această muncă, mulți dintre ei luînd hotărîrea ca după absolvirea școlii generale să-și continue studiile pentru a se dedica muncii agricole. În felul acesta, activitățile practice au reușit să le formeze elevilor priceperi și deprinderi și să le stimuleze dragostea pentru meseriile din domeniul agriculturii.

O mărturie a rezultatelor pozitive obținute o constituie și faptul că activitatea elevilor a fost recompensată cu o sumă importantă de bani, care completînd fondurile școlii, va permite achiziționarea unor mijloace tehnice didactice moderne.

Prof. L. DUNAJECZ

seco ven te

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

DEBUTUL ACTIVITĂȚII PRACTICE LA CLASA A IX-A

● Cînd eforturile școlii sînt corelate cu sprijinul întreprinderii ● Practica să facă permanent apel la cunoștințele de fizică, chimie, matematică ● Nevoia unui îndrumar al practicii ● Cursuri pentru cei ce conduc practica ●

Ceea ce caracterizează în mod pronunțat activitatea la clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale de 10 ani este profilul practic dat de instruirea în producție a elevilor acestor clase, paralel cu însușirea cunoștințelor de cultură generală. Primele roade ale acestei orientări în direcția pregătirii teoretice și practice pentru profesie se pot constata încă de pe acum, după numai trei săptămîni de școală. Elevii dovedesc un interes deosebit pentru munca practică în producție. Aceasta trebuie să ne stimuleze în asigurarea celor mai bune condiții ca pregătirea pentru profesie să se realizeze cu succes, dînd satisfacția așteptată de elevi și de părinții acestora. Raidul întreprins de redacția noastră își propune să prezinte cîteva aspecte sesizate la acest început de an și să facă unele sugestii pentru bunul mers pe mai departe al activității de instruire practică.

Problema instruirii practice în producție a elevilor clasei a IX-a este de o importanță esențială pentru succesul școlii de 10 ani. Tocmai de aceea, cu multe luni înaintea deschiderii cursurilor școlare, atît pe linia organelor de stat ale învățămîntului, cît și în coloanele presei de specialitate s-a atras atenția conducerilor de școli asupra necesității de a se lua toate măsurile pregătitoare, astfel încît practica în producție să se desfășoare în bune condiții încă din primele zile de școală.

Dintr-un sondaj făcut în mai multe școli de 10 ani din Capitală și din județul Galați rezultă că în mare parte instruirea practică a început așa cum fusese planificată, adică la profilurile și în întreprinderile dinainte stabilite.

La Școala generală nr. 163 din sectorul 7 al Capitalei, cele 3 clase a IX-a desfășoară practica la Intreprinderea de agregate frigorifice, la Intreprinderea pentru prelucrarea lemnului-mobilă și în atelierele proprii pentru croitorie și artizanat. Celor 2 grupe, de cîte 16 elevi fiecare, ce-și fac instruirea practică la Intreprinderea de agregate frigorifice, sub conducerea prof. maistru Ion Petre, li s-au făcut în prima zi de practică o temeinică instruire asupra tehnicii securității și protecției muncii, după ce, bine documentat și cu multă însuflețire și tact pedagogic, profesorul maistru le-a vorbit despre frumusețea și perspectivele profesiei de lăcătuș agregate frigorifice. Totodată elevilor li s-au dat indicații asupra modului de lucru cu caietul de practică în care ei vor face schița fiecărui obiect lucrat și vor descrie procesul tehnologic. Aceasta, ne-a spus maistrul instructor, îl deprinde pe elev cu o muncă sistematică, bine concepută, iar, pe de altă parte, îi creează deprinderi de muncă ordonată, disciplinată. **Pentru ca nivelul pregătirii practice realizat în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale să depășească cadrul îngust al instruirii „meșteșugărești" este necesar ca în întregul proces de instruire practică să se facă permanent apel la cunostințele de fizică, chimie, matematică ale elevilor, caietul de practică să oglindească fiecare fenomen vizat de aceste discipline în efectuarea pieselor sau a diferitelor lucrări.**

In cea de a doua zi de practică cele două grupe ale prof. Ion Petre, pe baza înțelegerii prealabile cu întreprinderea au luat contact cu procesul tehnologic de ansamblu, vizitînd și primind explicații la fiecare sector de muncă. Elevilor li s-a explicat în ce constă specificul lucrului la secțiile de dezmembrarea agregatelor, degresarea și spălarea pieselor, repartizarea pieselor pe secții pentru reconditionare, montaj, rodajul la bancul de probă, finisare și vopsire, după care au fost repartizați pentru muncă efectivă. Pentru însuflețirea cu care elevii, muncitorii și conducerea acestei întreprinderi au inaugurat colaborarea dintre școală de cultură generală și producție este relevant exemplul elevului Anghel Marian, care lucrînd sub îndrumarea strungarului Nicolae Constantin a reușit după prima zi de practică efectivă să strunjească 40 de piese. Pentru buna desfășurare a zilelor de practică conducerea întreprinderii a delegat pe maistrul Vasile Grozea care împreună cu maistrul instructor al școlii asistă și îndrumă activitatea practică a fiecărui elev. Ei sînt convinși că, în condițiile unei preocupări bine conjugate și coordonate din partea școlii și a întreprinderii, instruirea practică a elevilor clasei a IX-a și a X-a va obține un succes deplin pe linia țelurilor fixate de partid pentru activitatea școlii generale de 10 ani.

Prof. maistru Ion Petre este de părere că pentru succesul deplin al instruirii practice, pentru realizarea unei culturi tehnice adecvate se simte nevoia unor ore speciale de tehnologia meseriei. In acest sens am reținut propunerea lui ca din cele două ore afectate săptămînal studiului electrotehnicii una să poată fi folosită pentru tehnologia metalelor la clasa a IX-a iar la clasa a X-a această oră să poată fi utilizată pentru tehnologia meseriei. Am reținut propunerea cu convingerea că va fi examinată și soluționată de către direcția de resort din minister.

La aceeași școală, 163, două clase a IX-a de fete, fac instruire practică la croitorie și artizanat în atelierul propriu. Pînă acum însă nu s-a adus în școală decît o parte din utilajul necesar muncii practice, astfel încît prof. maistru Alexandra Birman nu a putut trece la lucru efectiv cu toate cele 6 grupe de care se ocupă. Cu toate acestea, din primele lecții de practică am reținut accentul pus de profesoară pe dezvoltarea gustului pentru frumos. Ea a examinat cu elevele unele probleme de bază ale artei decorative (ce este, din ce se inspiră, elementele folosite, armonia culorilor, locul elementelor folclorice) exemplificîndu-le cu obiecte și materiale executate personal. Elevele au fost, de asemenea, îndrumate asupra modului cum se ține evidența lucrărilor în caietul de practică și asupra alcătuirii devizului pentru fiecare obiect în parte. Profesoara maistră Alexandra Birman și-a adunat o bogată colecție de material didactic de artizanat care ilustrează specificul folcloric din mai toate regiunile țării. Am notat aceeași receptivitate și însuflețire a elevelor pentru orele de practică, precum și unele greutăți. Dintre acestea **nevoia unui îndrumar elaborat de direcția de resort din Ministerul Învățămîntului sau de Institutul de științe pedagogice cu indicații care să suplinească lipsa programelor pentru orele de practică, mai ales în cazurile cînd acestea nu se efectuează în întreprinderi ci se desfășoară în ateliere organizate în școală.** De asemenea am reținut propunerea ca **să se organizeze cursuri de instruire și cu profesorii maiștri, de genul cărora au fost organizate cu profesorii care predau la clasa a IX-a obiectele de cultură generală.** Aceste cursuri ar putea fi inițiate, de pildă, în vacanța de iarnă a elevilor și ar putea să soluționeze numeroase probleme de ordin metodic ce se ridică în munca celor care se ocupă de instruirea practică a elevilor clasei a IX-a a școlii de cultură generală.

Un start bun al practicii în producție au luat și alte școli generale din Capitală, ca, de pildă, Școlile generale nr. 146, 141, din sectorul 6 sau Școala generală nr. 32 din sectorul 2. La această școală funcționează o clasă a IX-a ai cărei elevi fac practică la uzina Electroaparataj sub conducerea prof. maistru Vasile Mareș. Directorul școlii prof. Francisc Francisc ne-a relatat că, după primele rezultate obținute de elevi la practică, s-a întărit convingerea, exprimată de conducerea întreprinderi încă de la încheierea contractului cu școala, că la absolvirea clasei a X-a elevii vor putea obține foarte ușor calificarea pentru profesia de montatori aparate electrice. La Școala generală nr. 2 din comuna Independența, județul Galați, practica celor 29 elevi ai clasei a IX-a se desfășoară sub conducerea ing. Ioan Ispas de la C.A.P., care-i inițiază pe elevi în zootehnie, legumicultură și viticultură. Inspectorul general al Inspectoratului școlar din Galați, prof. Eugen Cioroparu, ne-a relatat buna coordonare realizată între Întreprinderea 11 Iunie și Uzina mecanică din Galați cu Școala generală nr. 28 pentru desfășurarea practicii în producție a elevilor clasei a IX-a. Inspectorul școlar șef pentru sectorul 6 din Capitală, prof. Teodor Novac sublinia sprijinul deosebit dat de conducerea Uzinei de mașini electrice, cea a Întreprinderii „Tricotajul roșu" și cea a centralei P.T.T. pentru efectuarea în bune condiții a practicii în producție a elevilor clasei a IX-a. Din păcate multe alte întreprinderi din Capitală n-au manifestat nici un interes pentru practica în producție a elevilor.

După relatările tovarășului inspector Vasile Dinu, de la inspectoratul școlar al municipiului, multe școli generale de 10 ani sînt nevoite să rezolve această problemă apelînd la relațiile personale ale directorilor și profesorilor. Dacă din întîmplare în școala respectivă există elevi ai căror părinți lucrează în conducerea unor întreprinderi, atunci practica în producție se poate „aranja". Dacă nu, se găsesc o mulțime de contraargumente. **O atitudine negativă față de practica în producție a elevilor a fost înregistrată de pildă la Filatura „Dacia" care n-a vrut nici măcar să primească elevi la practică. la I.R.A. 3 si la alte întreprinderi. Cum astfel de atitudini au fost semnalate și în unele județe este imperios necesar ca problema să fie soluționată urgent la nivelul ministerelor respective.** Acestea trebuie să dea dovadă că au înțeles, mai întîi, că instrucția și educația tineretului este nu numai o problemă a învățămîntului ci una din preocupările întregului popor și, apoi, că instruirea practică a elevilor clasei a IX-a a școlii generale este strîns legată de viitoarele cadre de muncitori care vor lucra în întreprinderi.

Raid anchetă realizat de
CONST. RĂDOI

Prima discuție a diriginței în noul an școlar. Instantaneu de la Liceul nr. 34 din Capitală

DISCUȚII

Formalismul este o boală incurabilă a comisiilor metodice ?

De un timp și-a făcut loc formalismul în activitatea metodică desfășurată la nivelul școlilor, activitate care, prin însăși menirea ei trebuie să fie promotoare a spiritului novator. Nu de puține ori am remarcat în discuțiile purtate cu cadrele didactice impresii, opinii, concluzii care exprimau în formulări diferite ideea că se discută lucruri cunoscute și arhicunoscute.

Chiar dacă este o doză de exagerare trebuie recunoscut că multe din comisiile metodice din școli sînt foarte departe de menirea lor. De aici și foarte îndreptățitele critici ce le-au fost aduse atît în presă, cît și în cadrul diferitelor consfătuiri ale cadrelor didactice.

Pot deveni comisiile metodice adevărate forme de perfecționare profesională ? Pot fi viabile, utile și eficiente ? Oare cum și-ar putea ele redobîndi vitalitatea ? — iată întrebări care ar merita să facă obiectul unor dezbateri și în cadrul inspectoratelor școlare, cărora, prin Legea învățămîntului, le revine sarcina de a organiza și îndruma aceste activități.

Din dialogurile pe care le-am avut cu mai mulți profesori pe tema activității comisiilor metodice transcriem mai jos două.

Prof. ELENA BRÎNDUȘA:

„Nu-i de vină forma, ci formaliștii care conduc munca metodică"

Comuna Cervenia, județul Teleorman. Școala generală de aici ne era cunoscută prin rezultatele bune pe care le-a obținut în instruirea și educarea elevilor și prin alte acțiuni pe care le-a organizat colectivul de cadre didactice. Stăm de vorbă cu prof. **Elena Brînduș**ă, directoarea școlii.

— Știm că în școala dv. își desfășoară activitatea mai multe comisii metodice. Și-au dovedit ele pe deplin utilitatea ? Sînt de folos în ansamblul muncii școlare ?

— Și noi ne-am pus de multe ori această întrebare. Problema a fost viu discutată încă de pe vremea cînd se desfășurau dezbaterile premergătoare adoptării Legii învățămîntului și a Statutului personalului didactic. Ne întrebam chiar : este necesar să le păstrăm sau putem renunța la ele ? După o analiză atentă ne-am format convingerea că alături de forme noi de perfecționare profesională care și-au revendicat mai de curînd necesitatea — cum ar fi sesiunile metodico-științifice, cursurile organizate din 5 în 5 ani etc. — își au locul foarte bine și formele devenite, să zicem, tradiționale : comisiile metodice, cercurile pedagogice, consiliile profesorale etc. Dacă renunțăm la comisiile metodice numai pentru simplul motiv că trecerea anilor le-au perimat înseamnă, de fapt, să începem iarăși cu întregul cortegiu de căutări ale începutului.

— Aceasta este și părerea marii majorități a celor cu care am discutat. Dar mai sînt și alții care socotesc studiul individual singura și cea mai bună formă de perfecționare profesională, iar dintre formele organizate, utile și eficiente numai cele superioare cum ar fi, de pildă, cursurile postuniversitare organizate de Institutul central de perfecționare a cadrelor didactice.

— Noi sîntem de părere că cerințele actuale ale procesului de învățămînt necesită o perfecționare continuă și în forme variate, fiecare din aceste forme avînd specificul și nivelul său. Ca om care lucrez nemijlocit în școală îmi permit să pornesc de la observația că mai sînt colegi care fac din studiul individual o „cenușăreasă" a activității zilnice, că în școli sînt învățători și profesori fără experiență, că alții, deși în vîrstă, au cunoștințe rămase în urmă. In sfîrșit, mai există și categoria celor comozi care își confecționează cînd doresti motive „obiective" pentru a justifica absența lor de la activitatea didactico-metodică. Renunțarea la munca organizată în cadrul comisiilor metodice ar fi o poartă deschisă rutinei și comodității intelectuale. Cred că fără comisii metodice cei pe care i-am citat mai sus ar respira ușurați. Alții, însă, cei care au preocupări de studiu, care se pregătesc pentru a obține gradele didactice, nu vor privi niciodată participarea lor la ședințele comisiilor metodice ca o simplă formalitate.

— Să recunoaștem însă că, într-adevăr, unele acțiuni ale comisiilor metodice sînt niște simple formalități, simple puncte dintr-un plan care trebuie îndeplinit.

— Asta așa este. Nu neg faptul că activitatea metodică poate fi acuzată de formalism. Dar cred că pe nedrept se aruncă vina pe forma de organizare a comisiilor metodice. Nu-i de vină forma, ci formaliștii din unele școli, adică acei directori, acei responsabili de comisie sau chiar învățătorii și profesorii care nu se străduiesc suficient să dea de la o etapă la alta un conținut nou, interesant activității metodice.

— Ce ar trebui întreprins atunci pentru a face mai interesantă activitatea metodică ?

— Intîi cred că trebuie creat un cadru propice pentru cultivarea interesului și setei de studiu. Comisia metodică trebuie transformată într-un colectiv de lucru, într-un laborator de creație didactică. In fiecare școală munca în cadrul comisiilor trebuie să fie cea care să stimuleze cercetarea pedagogică, pregătirea pentru examenele și colocviile de grad, elaborarea unor lucrări și comunicări metodico-științifice. Am încercat să facem cîte ceva în acest sens și în școala noastră, dar, desigur, mai multe avem de făcut de acum înainte. Activitatea comisiilor metodice de la noi se ghidează după un plan de perspectivă întins pe 4 ani — asta pentru a nu ne repeta ; pentru a nu crea paralelisme. In mod obișnuit, în cadrul comisiilor se concentrează întreaga activitate. Fiecare profesor participă activ la ședințele periodice, la întocmirea referatelor, la elaborarea listelor bibliografice pe diferite teme, la analiza programelor și manualelor. Comisia coordonează interasistențele, schimbul de experiență, organizează expoziții didactice, excursii școlare cu temă.

— Îmi închipui că la bunul mers al activității metodice contribuie mult inițiativa dv. Simțiți nevoia unor îndrumări din partea organelor superioare de învățămînt ?

— Da. Nevoia unei îndrumări se simte, mai cu seamă că ea n-a fost aproape de loc prezentă. Dar să fim drepți, n-am vrea acum o îndrumare care să ne sufoce, care să ne dea tipare fixe, care să nu se potrivească realităților concrete din școala noastră. Pe plan central am vrea mai multă literatură pe această temă. (De fapt, mai mult, e greșit spus pentru că nu există de loc) La nivel județean am vrea un mai larg schimb de experiență îndeosebi în ce privește activitatea comisiei metodice a diriginților. In sfîrșit, am vrea odată și odată realizate deziderate mai vechi : crearea unor cabinete metodice, a unei case a corpului didactic, a unei biblioteci pedagogice care să ne ajute nemijlocit în muncă. Trebuie făcut ceva pentru înviorarea activității metodice.

Prof. VASILE VELICAN:

„Comisiile metodice trebuie să devină organe ale muncii metodice concrete și operative"

La Inspectoratul școlar al municipiului București l-am întîlnit pe prof. **Vasile Velican**, inspector de specialitate, care de cîțiva ani, în colaborare cu prof. **Teodor Novac**, inspector șef pentru sectorul VI al Capitalei, a întreprins un studiu mai amplu asupra activității comisiilor metodice din școli. Rodul acestui studiu — o lucrare pe această temă — se află în curs de apariție la Editura didactică și pedagogică. Discuția — evident mai largă decît o putem noi concentra în rîndurile de mai jos — a pornit de la situația concretă a activității unor comisii metodice din școli.

— Care sînt după părerea dv. cauzele care au generat atmosfera actuală de lîncezeală și de nestabilitate a comisiilor metodice ?

— Principala cauză o constituie după părerea mea formalismul manifestat atît în organizarea cît și în conținutul activităților desfășurate. Dar ce anume a dus la această activitate formală ? — veți întreba. In primul rînd caracterul eterogen al multor comisii. Se știe că de cele mai multe ori sînt grupați în aceeași comisie profesori de specialități diferite, uneori nici măcar înrudite. Aceasta pentru că se dorește cu orice preț constituirea unor comisii metodice chiar dacă condițiile concrete nu permit aceasta. Dezbaterile în asemenea comisii eterogene vor să mulțumească pe toți și de fapt nu mulțumesc pe nimeni. In al doilea rînd formalismul este generat de folosirea în mod abuziv a anumitor forme de activitate. De pildă, o preferință deosebită, dusă pînă la exces, s-a arătat în ultimii ani pentru referate. Mereu aceleași, ele s-au transformat în searbăde teoretizări și compilări au dus vrînd-nevrînd la tratări rupte de realitățile concrete din școală. In al treilea rînd, formalismul a fost determinat în bună măsură și de paralelismul care se creează de multe ori între diferitele forme de activitate metodică din școală sau din afară (comisii, consilii profesorale, cercuri pe specialități etc.).

— Cum poate fi delimitat — după părerea dv. — locul comisiilor metodice în ansamblul activității de perfecționare profesională ?

— S-a creat, din păcate, o falsă părere despre atribuțiile comisiilor metodice, acreditîndu-se ideea că ele ar putea sau că ar trebui să rezolve foarte multe probleme. Or, se pierde din vedere că aceste organe sînt numai o verigă în cadrul sistemului de perfecționare. Ele își aduc contribuția îndeosebi în ce privește perfecționarea pedagogico-metodică a cadrelor didactice și mai puțin în domeniul îmbogățirii cunoștințelor de specialitate. De fapt ele, sînt un prilej de a realiza un util și rodnic schimb de experiență numai la specialitatea respectivă și încă în condițiile unei anumite școli.

— Deci cum ați defini comisiile metodice ?

— Ca organe ale muncii metodice concrete și operative din școală. Și aș sublinia cu două linii caracterul concret și operativ al acestora. De pildă, discutarea în cadrul comisiei metodice a cauzelor care au dus la diferite lipsuri în pregătirea elevilor într-o anumită perioadă a anului școlar este firesc să intereseze pe toți membrii comisiei. Dimpotrivă, dezbaterea unei probleme care nu are rădăcini în realitatea imediată a școlii iese din sfera atribuțiilor comisiei metodice.

— Este necesară o revitalizare a activității comisiilor metodice ? Ce propuneri ați avea în acest sens ?

— In viitor cred că trebuie să se înființeze comisii metodice numai în unitățile școlare unde sînt create condiții prielnice, de pildă unde sînt cel puțin trei profesori de aceeași specialitate. Includerea în aceeași comisie a unor specialități înrudite trebuie făcută însă cu mare discernămînt. Cu alte cuvinte, ideal este ca întotdeauna comisiile metodice să fie omogene, lucru pe care îl socotesc pe deplin realizabil în marea majoritate a liceelor și de la caz la caz în școlile generale.

O altă propunere. Să nu se organizeze comisii metodice de dragul de a le avea. Acolo unde nu sînt condiții, unde nu există suficiente forțe să nu se creeze comisii căci ele nu vor putea fi decît artificiale, hibride. Cadrele didactice rămase în afara comisiilor metodice își pot perfecționa pregătirea lor și prin studiul individual, obligație care, de altfel, revine tuturor profesorilor, învățătorilor și educatoarelor. De asemenea, cei necuprinși în comisiile metodice pot participa la celelalte forme de ridicare a nivelului profesional : consilii pedagogice, cercuri pedagogice, consfătuiri pe specialități, cursuri postuniversitare etc.

O atenție deosebită trebuie acordată în viitor stabilirii tematicii dezbaterilor, programîndu-se numai teme și subiecte care constituie într-adevăr răspunsuri la problemele ce se ivesc în activitatea fiecărei școli și a fiecărui colectiv didactic. Vorbeam mai înainte de folosirea acelorași forme de desfășurare a ședințelor comisiilor metodice. Desigur în viitor trebuie folosite forme cît mai variate, mai atractive, ponderea avînd-o dezbaterile vii, realizate cu participarea activă a tuturor, în spiritul de deplină colegialitate. Este obligatoriu pentru o bună reușită, ca toți membrii comisiei să fie sincer animați de dorința de a-și împărtăși reciproc opiniile în legătură cu succesele și, mai ales, cu insuccesele lor. De aici derivă și o altă necesitate : toți membrii comisiei metodice ar trebui să vină bine pregătiți pentru dezbaterea temei propuse în așa fel încît ea să se discute la un nivel ridicat, să ducă la găsirea unor soluții judicioase și eficiente.

In sfîrșit trebuie spus că dacă nu vom îndruma și controla cu atenție și cu competență aceste comisii, ele nu vor putea să obțină rezultatele pe care le dorim. Cred că trebuie făcut mult mai mult decît s-a făcut pînă în prezent de către organele în drept (directori și inspectori) pentru transformarea comisiilor metodice în niște organisme vii, în adevărate forme de perfecționare profesională.

Convorbiri realizate de
MIRCEA IONEL

SARCINI ACTUALE ALE SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT

Anul școlar 1969/1970 — menit fără îndoială să intre în analele istoriei învățămîntului nostru prin trecerea la aplicarea unui complex de măsuri izvorîte din Directivele C.C. al partidului privind dezvoltarea învățămîntului și a Legii învățămîntului — solicită, în acțiunea intensă și coordonată a tuturor forțelor chemate să realizeze acest vast program, participarea mai amplă a sindicatelor din învățămînt.

Indicațiile date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Conferința Națională a cadrelor didactice din februarie 1969, privind activitatea de viitor a sindicatelor din învățămînt, a determinat creșterea calității acțiunilor întreprinse de acestea pentru sprijinirea muncii corpului didactic.

Referindu-ne la activitatea desfășurată de organele și organizațiile sindicale din învățămîntul de cultură generală în problemele acestui an școlar se impune relevată, în primul rînd, întărirea continuă a unei rodnice colaborări cu inspectoratele școlare, fapt care oferă posibilitatea cuprinderii din toate unghiurile de vedere a problemelor și studierii lor, contribuind la folosirea întregii capacități de muncă a lucrătorilor din învățămînt și la inițierea unor acțiuni proprii ale organelor noastre sindicale pentru aplicarea în viață a documentelor de partid și de stat privind dezvoltarea pe o treaptă superioară a învățămîntului.

Aflată într-o perioadă de profundă transformare, care prin anvergura și ritmul ei generează continuu sarcini noi, școala solicită cadrelor didactice, personalului din învățămînt în general, mult mai multe soluții decît pînă acum. Pentru a rezolva cu cinste importantele sarcini ale școlii românești contemporane corpul didactic trebuie să-și îmbogățească permanent pregătirea lui profesională. Pornind de la aceste considerente, organele sindicale — îndrumate de organele și organizațiile de partid din școli, al căror rol de conducere a crescut prin documentele aprobate de Congresul al X-lea al P.C.R., — trebuie să-și orienteze în așa fel activitatea, încît să determine corpul didactic la o însușire profundă și creatoare a conținutului și prevederilor documentelor de partid și de stat cu privire la perfecționarea și modernizarea învățămîntului.

In sistemul larg al perfecționării cadrelor didactice, sindicatele pot să-și găsească un loc bine definit, începînd de la veriga de bază a muncii de perfecționare — studiul individual. Strădaniile cadrelor didactice în această privință, trebuie sprijinite prin asigurarea unor posibilități mai largi de documentare științifică, inițierea de consultații individuale și colective, acordarea de indicații bibliografice și îndrumări pentru întocmirea de lucrări metodico-științifice, ușurarea accesului la arhive și centre de documentare științifică. Cunoscînd necesitățile de ridicare a nivelului profesional al corpului didactic, organele sindicale sînt chemate să sprijine atît formele permanente de perfecționare ce se vor organiza pentru toate cadrele didactice de către inspectorate, cît și formele cu caracter periodic inițiate de Institutul central de perfecționare a personalului didactic pe lîngă universități și institute pedagogice.

Explicarea de către organele sindicale a caracteristicilor noului sistem de perfecționare, a importanței participării cadrelor didactice la aplicarea lui, ar avea rolul de a mobiliza pe fiecare învățător și profesor la o activitate mai aprofundată în această direcție. Pentru a-și aduce contribuția la realizarea unui autentic proces de perfecționare, care să se reflecte efectiv și multilateral în nivelul calitativ al muncii instructiv-educative a cadrelor didactice, organele sindicale trebuie să solicite sprijinul Institutului de științe pedagogice și al universităților pentru a se iniția, în vacanțele școlare, prezentarea de către cadre universitare și cercetători a unor informări teoretice, care să clarifice cadrelor didactice problemele legate de anumite capitole ale manualului, ale pedagogiei, ale metodicii predării obiectelor de specialitate, la nivelul rezultatelor obținute de știința contemporană.

Organele sindicale au de asemenea datoria să îmbunătățească colaborarea cu toți factorii chemați să organizeze activitatea de perfecționare a cadrelor didactice la nivelul școlilor, mobilizînd corpul didactic să participe activ la activitatea metodică din școli sau pe grupe de școli, la sesiuni de comunicări, simpozioane, consfătuiri pe probleme de specialitate și de metodică a predării, cursuri periodice de informare științifică în specialitate, instructaje și consfătuiri pentru profesorii diriginți, cursuri și instructaje în problemele organizării și conducerii științifice a activității școlare pentru personalul didactic de conducere etc.

S-a putut constata că, în ultimul timp, în planurile de muncă ale sindicatelor își găsesc loc problemele cele mai importante, legate de bunul mers al școlilor. O asemenea constatare pozitivă o constituie faptul că organele noastre sindicale pun un accent deosebit pe studierea și generalizarea experienței pozitive a corpului didactic, organizînd schimburi de experiență pe problemele actuale ale activității instructiv-educative. Totodată unele sindicate, cum sînt cele din Tîrgoviște, Alba Iulia, Tg. Jiu, apreciind necesitatea autodotării cu material didactic confecționat cu resurse proprii, au prevăzut concursuri și expoziții de material didactic.

Pornind de la concluziile Conferinței Naționale a cadrelor didactice, organele sindicale au datoria să întreprindă noi acțiuni, care să

Prof. ONIȚA GLIGOR

vicepreședinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură.

(Continuare în pag. 4-a)

NOTE DE DRUM

ÎN R.D.G. LA ÎNCEPUT DE AN ŞCOLAR

Republica Democrată Germană aniversează la 7 octombrie 1969 două decenii de la proclamare. Bilanțul prilejuit de această sărbătoare prezintă în sectorul învățămîntului importante realizări pe drumul creării și dezvoltării unei școli democratice, care să slujească în mod direct și amplu construcției socialismului.

Acordul de la Potsdam din 1945 prevedea ca învățămîntul să șteargă orice urmă a doctrinei naziste și militariste și să dezvolte concepțiile democratice. Un asemenea învățămînt impunea, în primul rînd, pregătirea unor noi educatori. 93 la sută din cadrele didactice au fost pregătite după anul 1945. În toamna anului 1945 au fost încadrați în învățămînt 15 000 de învățători și profesori noi. Alți 25 000 au fost încadrați în anul următor. În anul 1949 existau în R.D.G. 65 207 învățători și profesori. Pînă în anul 1967 numărul lor a ajuns la 127 661. Paralel cu creșterea numerică s-a realizat și o creștere calitativă neîntreruptă, cu ajutorul numeroaselor mijloace pe care statul le-a pus la dispoziția învățămîntului.

PREOCUPĂRI ACTUALE

Întregul corp didactic este angajat acum într-un amplu proces de perfecționare a activității instructiv-educative. Se acordă o atenție deosebită organizării științifice a muncii, aplicării unor metode moderne în formarea elevilor, ca personalități socialiste multilateral dezvoltate.

Învățămîntul obligatoriu de 10 ani, care se realizează prin școli generale politehnice, pregătește pe toți elevii pentru viață, pentru activitatea practică, realizîndu-se în felul acesta o prevedere a Constituției, care arată că „Toți tinerii au dreptul și datoria să învețe o meserie". Așadar, în școala generală elevii primesc o pregătire de bază tehnico-științifică pentru profesia lor viitoare.

O preocupare stăruitoare se acordă în etapa actuală valorificării optime a timpului la orele de curs și dezvoltării capacității de judecată a elevilor. Cercetările pedagogice și experiența școlilor au dus la adoptarea unor soluții didactice prin care se obține acest rezultat. Pentru ca elevul și profesorul să nu consume timpul orei de curs cu scrisul, în predare se folosesc imprimate cu scheme pe care elevii urmăresc explicațiile profesorului, făcînd numai unele completări. În pavilionul amenajat pentru învățămînt la Tîrgul internațional din Leipzig am văzut prezentate cîteva variante de aparate create pentru proiectarea schemelor, explicațiilor scrise de profesor, planșelor pe baza cărora sînt predate lecțiile. Se produc seturi de astfel de planșe pentru matematică, fizică, chimie, biologie, geografie etc. Planșele pentru geometrie care permit mînuirea de către profesor a figurilor geometrice montate ușurează mult explicațiile și asigură însușirea corectă a noțiunilor. Cunoscutele decupaje cu magnet aplicabile pe tablă sînt de asemenea frecvente.

Tot în vederea valorificării maxime a timpului se tinde ca examinarea orală să fie folosită tot mai rar, iar verificarea cunoștințelor să se facă pe calea extemporalelor, a răspunsurilor scrise la cîteva întrebări esențiale din lecție. Și pentru aceasta se folosesc imprimate cu întrebări și rubrici care trebuie completate prin răspunsuri scurte și precise, sau cu desene pentru biologie și geografie pe care elevii urmează să scrie denumirile. Verificarea cunoștințelor întregii clase durează astfel doar 5—10 minute. Sistemul acesta permite și profesorului să corecteze foarte rapid lucrările. Se face astfel cît mai mult loc în lecție discuțiilor cu elevii, antrenării lor la explicații, solicitării lor pe linia gîndirii în vederea dezvoltării puterii de judecată. Sînt cazuri cînd un elev poate să nu fie ascultat oral niciodată în tot cursul anului școlar.

În învățămîntul din R.D.G. s-a introdus, începînd cu acest an școlar, o nouă materie de studiu la clasele a XI-a și a XII-a — activitatea practică științifică. Prin aceasta se realizează la un nivel superior învățămîntul politehnic. Această materie de învățămînt are un conținut variat, după posibilitățile școlii și interesul manifestat de elevi. Se pot face lucrări practice de electrotehnică, electronică, metrologie, agrotehnică, economie, statistică matematică; pot fi alese teme din domeniul științelor sociale, esteticii, limbilor străine. Alegerea temelor pentru astfel de lucrări se face dintr-o problematică concretă pe care o au de rezolvat întreprinderile sau instituțiile. Activitatea practică științifică a elevilor caută să răspundă unei necesități reale, să rezolve o problemă concretă pe care munca unui colectiv o solicită, să fie cu alte cuvinte utilă imediat.

Activitatea practică prin care elevii învață să aplice ceea ce își însușesc la lecțiile teoretice le dezvoltă îndemînarea și le consolidează cunoștințele, îi familiarizează cu diferite lucrări, îi pregătește pentru muncă. Mulți dintre elevii claselor IX-X lucrează în vacanță în fabrici, în întreprinderi agricole și sînt plătiți pentru munca lor. Și școlile organizează cu elevii, începînd din clasele V-VI, activități productive care le aduc venit. Elevii școlii din comuna Boossen bunăoară, repară garduri de fier, lanțuri de tractoare etc.

LA ŞCOALA DIN BOOSSEN

Vizita pe care am făcut-o la Școala generală din Boossen mi-a prilejuit cunoașterea sub mai multe aspecte a activității acestei școli comunale. Școala se bucură de prestigiu prin temeinica pregătire pe care o dă elevilor. 95 la sută din absolvenții anului trecut au terminat cu mediile 9 și 10 Din cei 40 de absolvenți 27 au mers să lucreze la fabrica de tranzistori din apropiere, în construcții, la combinatul de fier sau în agricultură.

Directorul școlii, profesorul de pedagogie Utke, ne-a vorbit pe larg despre sprijinul pe care îl primește școala din partea autorităților locale. Conducerea școlii organizează întîlniri periodice cu primarii din comunele de unde vin elevii, pe care îi solicită în primul rînd în asigurarea frecvenței. De asemenea, la școală sînt invitați reprezentanții diferitelor sectoare de activitate comunală, conducători de întreprinderi, părinți. Cu acest prilej școala le face cunoscute problemele în care așteaptă sprijinul lor și acest sprijin este acordat cu multă înțelegere. Rezultatele acestui sprijin se văd în parte în condițiile materiale bune pe care le are școala, un local frumos, laboratoare moderne, săli de clasă cu mobilier bun, sală de gimnastică, o cantină care oferă elevilor o hrană consistentă.

Am stat de vorbă în această școală cu cîțiva profesori. Întrebat ce consideră a fi esențial în desfășurarea procesului didactic, profesorul Ioachim Aigner a spus: „În primul rînd să se trezească interesul elevilor pentru tema lecției și apoi ei să fie antrenați în explicarea acesteia". Lecția de geografie pe care a predat-o la clasa a VII-a ne-a arătat concret cum înțelege să aplice aceste principii didactice. Lecția a început cu o foarte scurtă lectură despre scufundarea Titanicului. Problema pusă de profesor după lectură a fost — cum s-a putut descoperi locul scufundării? Elevii nu știau, dar erau foarte interesați să afle. Prin întrebări adresate clasei s-a explicat întreaga lecție pe care abia la sfîrșit profesorul a numit-o: coordonate geografice — paralele și meridiane.

Cu tînărul Volkmar Hoffmann, profesor de germană și științe social-politice, am vorbit despre încadrarea sa în activitatea acestui colectiv didactic. El ne-a relatat că începutul activității sale didactice nu a comportat nici o dificultate. Știa, încă de cînd era student în anul III la Institutul pedagogic, că va veni să lucreze în această școală. A vorbit cu el despre aceasta pentru prima oară un inspector regional. A urmat o vizită în școală, cînd l-a cunoscut pe director și a aflat de la acesta care sînt preocupările colectivului didactic, tradițiile școlii, problemele ei actuale, precum și care îi vor fi răspunderile ca profesor. A cunoscut din timp atît condițiile de locuit, cît și condițiile de muncă, programele pe baza cărora urma să predea, materialul didactic intuitiv de care dispunea școala; și-a cunoscut colegii. În aceste condiții, încadrarea sa în ritmul activității normale a școlii a fost ușoară, firească, fără probleme.

SPRIJINITORI APROPIAȚI ÎN MUNCA EDUCATIVĂ

Un exemplu de legătura strînsă între școală, instituțiile de stat locale și cetățeni l-a oferit și școala generală nr. 19 din Berlin-Pankow. Consilierul școlar al acestui sector, profesorul Horst Schlegel, care ne-a însoțit în vizita la școala nr. 19, ne-a vorbit despre sprijinul pe care îl dau școlilor din Pankow întreprinderile, instituțiile, părinții, cetățenii de diferite profesii — funcționari, medici, militari, artiști, constructori etc. Legătura între școală și cetățeni se realizează în două sensuri. De la școală la cetățeni și de la cetățeni la școală. Școala ține conferințe pentru populație. Artiștii ajută școala în educația artistică, militarii în educația militară a elevilor ș.a.m.d. În multe acțiuni se întîlnesc și colaborează cadrele didactice și locuitorii. Această colaborare are rezultate binefăcătoare în procesul de educare a noilor generații.

PREGĂTIREA VIITORILOR EDUCATORI

La Institutul pedagogic „Wilhelm Pieck" din Auerbach, care are 400 de studenți și o școală de aplicație cu 450 elevi de clasele I-X, directorul, pedagogul Heinz Roscher, ne-a vorbit pe larg despre pregătirea viitoarelor cadre didactice. Institutele pedagogice sînt specializate. Cel din orașul Halle pregătește pentru specialitățile fizică-chimie, cel din Zwikau pregătește pentru științe sociale, cel din Auerbach — profesori de germană, rusă și matematică și așa mai departe.

Vorbindu-ne despre pregătirea viitoarelor cadre didactice în institutul pe care-l conduce, directorul a subliniat (însoțindu-și explicațiile cu o schemă pe foaia de hîrtie ce-i stătea în față), importanța care se acordă diferitelor laturi ale pregătirii. O primă linie orizontală reprezenta pregătirea ideologică, marxist-leninistă care stă la baza întregului proces de formare. Deasupra acesteia o altă linie orizontală reprezenta pregătirea psiho-pedagogică, ocupînd locul imediat următor. Peste acestea se înalță, pe o construcție verticală, pregătirea de specialitate. Schița aceasta ne-a fost explicată amplu, apoi prin numeroase exemple concrete privitoare la numărul de ore pentru diferitele materii, la activitatea practică, la discuțiile metodice etc.

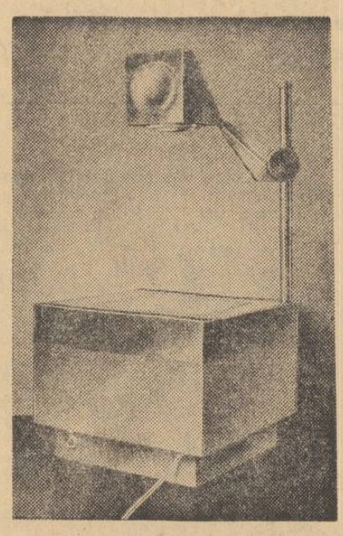

Aparatul „Polylux" folosit la proiectarea materialului explicativ al lecțiilor

Pregătirea pedagogică are un plan larg, ne-a spus directorul. Legătura studenților cu școala este imediată. În primul an, după o pregătire psiho-pedagogică teoretică în primul semestru, studenții fac asistențe la lecții însoțiți de profesorii de psihologie și de pedagogie. În anul II, după pregătirea metodică la specialitățile pentru care se califică, studenții fac în semestrul doi asistență la lecții cu profesorii de metodică respectivi. În anul III — fac practică efectivă în activitatea de pionieri, fără sprijinul profesorilor, și predau lecții supravegheați de profesori. În anul IV, între 25 august și 1 ianuarie, practica înglobează activități complexe, prin care studenții trebuie să dovedească capacitatea de a conduce o clasă de elevi. După ianuarie încep examenele de absolvire.

Institutul are cîteva cabinete și este hotărît ca în scurt timp să realizeze întregul învățămînt numai în cabinete. Cabinetul cu oglinzi, care permite elevilor din clasele de aplicații să desfășoare activitatea în lecții nestingheriți de studenții care îi urmăresc din încăperea alăturată, va avea în curînd semeni.

Vizita în R.D.G. în primele săptămîni de școală ne-a prilejuit discuții cu cadre didactice, cu inspectori și conducători ai diferitelor sectoare de învățămînt. Am prezentat în rîndurile de mai sus doar cîteva din impresiile și datele culese.

La jumătatea lunii septembrie, cînd am părăsit Berlinul, pregătirile pentru aniversarea Republicii Democrate erau în toi. Școlile participau prin rezultatele bune la învățătură ale elevilor, prin acțiuni voluntare închinate înfrumusețării școlii și localității, sau cartierului. În întreprinderi, în instituții, elanul pregătirilor antrena pe fiecare om al muncii. Afișe cu însemnele vîrstei de 20 de ani ai Republicii Democrate Germane te întîmpinau la fiecare răspîntie. Orașele, antrenate într-un concurs de frumusețe, își arătau în soarele acestei frumoase toamne fețele luminoase ale construcțiilor noi, impunătoare, care înveseleau bulevardele, străzile și piețele.

E. MĂNAC

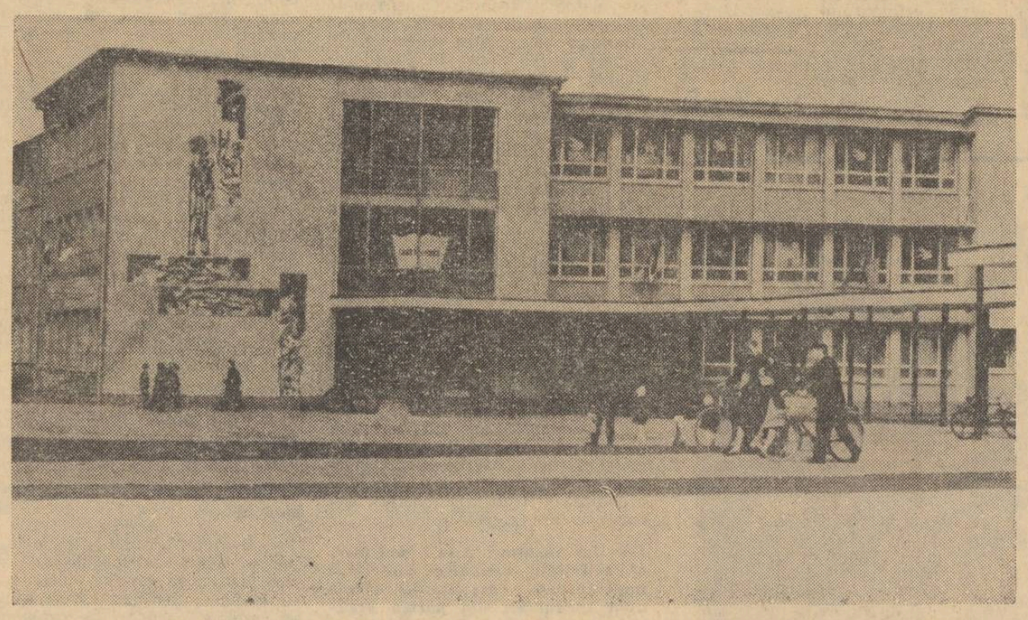

Una din noile școli din orașul Eisenhüten, centru industrial din Republica Democrată Germană

Sarcini actuale ale sindicatelor din învățămînt

(Urmare din pag. 3-a)

ajute cadrele didactice la valorificarea plenară a conținutului educativ al procesului de învățămînt. În această privință se pot organiza periodic prezentări ale succeselor științei și tehnicii românești în cadrul diferitelor congrese și simpozioane internaționale astfel încît profesorii să-și poată extinde substanțial sfera exemplelor de actualitate utilizate la lecțiile de specialitate.

Evitînd paralelismul cu activitatea conducerilor de școli sau a consiliilor profesorale, aprofundînd specificul muncii lor și punîndu-l de acord cu necesitățile de dezvoltare a cercetării pedagogice pentru ridicarea calitativă a procesului instructiv-educativ, organele sindicale își pot spori contribuția pe linia creșterii eficienței cercetărilor în ansamblul lor. Inițiind largi și permanente dezbateri pentru a cunoaște rezultatele cercetărilor pedagogice întreprinse și pentru a crea climatul optim de cercetare care să ducă la creșterea interesului pentru asemenea cercetări în toate unitățile de învățămînt, sindicatele pot antrena educatoarele, învățătorii și profesorii într-o amplă acțiune de investigare multilaterală a procesului de învățămînt, desprinzînd concluzii care să ducă la eliminarea a tot ceea ce frînează munca educatorilor și generalizînd, în același timp, rezultatele pozitive în instruirea științifică și educarea comunistă a tinerei generații.

Studii și investigații științifice se pot organiza și pe linia eficienței acțiunilor întreprinse de anumite organe sau organizații sindicale, în sprijinirea documentării cadrelor didactice, a informării operative a acestora, a generalizării experienței pozitive, precum și cu privire la probleme ca rolul educativ al vizitelor și excursiilor documentare ale cadrelor didactice, acțiunile cultural-educative care au atras numărul cel mai mare de participanți și eficiența lor asupra colectivelor școlare etc.

Sarcini importante revin sindicatelor în combaterea atitudinii înapoiate față de muncă și a concepțiilor retrograde, pentru întărirea disciplinei și ordinii. În îndeplinirea acestor sarcini majore organele sindicale din școli trebuie să conlucreze strîns cu conducerile școlilor, sub îndrumarea organizațiilor de partid, pentru valorificarea deplină a timpului de muncă prevăzut de Statutul personalului didactic, pentru asigurarea unei atmosfere de deplină colaborare și ajutor tovărășesc și pentru formarea unor opinii colective care să zădărnicească, de la început, orice manifestare negativă.

O sarcină nouă a organelor sindicale reieșită din Legea pentru Statutul personalului didactic este cunoașterea activității fiecărui învățător sau profesor pentru reflectarea corectă a rezultatelor acesteia în caracterizările ce se fac cu prilejul trecerii în altă categorie de salarizare.

Pentru comitetele sindicatelor și birourile grupelor sindicale din școli îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale salariaților din învățămînt trebuie să stea permanent în centrul activității lor. Organizarea unor dezbateri privind prevederile jurisdicției în vigoare ar duce la cunoașterea drepturilor și sarcinilor ce revin salariaților din învățămînt, eliminînd unele cauze de litigiu, nemulțumiri și pierdere de timp.

Comitetele sindicatelor din învățămînt și cultură, în colaborare cu organele administrative, trebuie să manifeste mai multă inițiativă în asigurarea condițiilor materiale necesare cadrelor tinere repartizate în învățămînt, urmărind modul cum le-au fost asigurate acestora și mai ales celor care lucrează în școlile sătești condițiile de locuit și de aprovizionare.

Realizarea perspectivelor largi pe care le deschide acest an școlar, bogat în obiective și sarcini, implică din partea forurilor din învățămînt și, în strînsă colaborare cu acestea, a organelor sindicale din școli, o muncă intensă și plină de dăruire, inițierea de acțiuni cu înaltă eficiență care, prin conținutul lor, să demonstreze rolul înalt al procesului de învățămînt în formarea omului de mîine și în dezvoltarea continuă a societății.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" - IAȘI

ANUNȚA

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

— Profesor la Catedra de economia, planificarea și organizarea agriculturii și statistică, disciplina statistică teoretică și economică, poziția XXXII C/1.

— Lector la Catedra de economia, planificarea și organizarea agriculturii și statistică, disciplinele: Aprovizionarea tehnico-materială în agricultură. Economia, organizarea și planificarea întreprinderilor agricole și comerciale, poziția XXXIIC/5.

— Lector la Catedra de economia, organizarea și planificarea industriei, disciplinele: Economia, organizarea și planificarea întreprinderilor, Proiecte tehnico-economice în industrie.

— Lector la Catedra de economia, organizarea și planificarea industriei, disciplinele: Conducerea planificată a economiei naționale, Planificarea economiei naționale, poziția XXXIID/6.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6/1969 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași, în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1 27 18.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA" — IAȘI

INSTITUTUL PEDAGOGIC

ANUNȚA

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— Lector la Catedra de educație fizică I — Discipline teoretice și jocuri, poziția X/5, disciplinele: Cultură fizică medicală, Fiziologie și biochimie cu aplicații la exercițiile fizice.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6/1969 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 zile de la data publicării acestui anunț.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 12718.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI SUCEAVA

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— Profesor, poz. 1 din statul de funcțiuni al catedrei de geografie, disciplinele Geografia fizică a R.S.R. și Geografia economică a R.S.R.

— Profesor, poz. 2 din statul de funcțiuni al catedrei de geografie, disciplina Geografia economică regională.

— Lector, poz. 3 din statul de funcțiuni ai catedrei de geografie, disciplinele Geografie matematică cu elemente de cartografie, climatologie, hidrologie, biogeografie;

— Lector, poz. 5 din statul de funcțiuni al catedrei de geografie, disciplinele Geografie fizică regională și Geomorfologie cu elemente de geologie.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului pedagogic de 3 ani din Suceava, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere la concurs la care vor anexa în dublu exemplar actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România publicată în Buletinul Oficial nr. 33 partea I din 15 martie 1969.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Suceava în termen de 60 zile de la expirarea datei de înscriere la concurs.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

REȚINEȚI!

Abonamentele pe trimestrul IV la revista „EDUCAȚIA PIONIEREASCĂ" se pot face în mod excepțional — pînă la data de 8 octombrie 1969 la oficiile P.T.T.R. și factorii poștali.

Revista, consecventă pe linia asigurării unei lecturi de înaltă competență și maximă eficiență, începe acest an școlar cu un grup lărgit de colaboratori de prestigiu și cu o arie vastă de teme în măsură să intereseze pe comandantul de pionieri ca intelectual și educator.

Costul unui abonament pe 3 luni — 9 lei.

ANUNȚ

Liceul Mihai Eminescu din Buzău sărbătorește semicentenarul la 2 noiembrie 1969.

Cei care doresc să participe la festivitate sînt rugați să se adreseze școlii.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI - Nr. 1012

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 10 oct. 1969
4 pagini 25 bani

■ Structura anului școlar 1969-1970 — pag. 2

■ Probleme ale dirigintelui la clasa a IX-a — pag. 3

■ Pe ce căi modernizăm formația matematică — pag. 4

Lecția a deschis o nouă poartă spre cunoaștere. Pe acest făgaș elevii parcurg cu ochii minții, în cîteva clipe, distanțe uriașe, poposind în regiuni pînă ieri complet necunoscute de ei și care astăzi au prins contur real, dînd relief culorilor și semnelor convenționale de pe globul geografic.

Casele pionierilor, for metodic al activității pionierești

Practica acumulată în cei aproape 20 de ani de existență a caselor de pionieri a reușit să promoveze în multe locuri forme și modalități de activitate care influențează pozitiv nu numai utilizarea cu folos a timpului liber și dezvoltarea copiilor ce frecventează cercurile și formațiile din casele respective, ci și activitatea tuturor unităților de pionieri din localitate, munca tuturor comandanților și conducătorilor de cercuri și de formații. Această extensiune, care legitimează funcția metodică a caselor de pionieri, a fost realizată însă cu mari diferențe de la un județ la altul și chiar în cadrul aceluiași județ, de la o casă de pionieri la alta. Este timpul să se cunoască experiența valoroasă acumulată pe țară spre a se coordona influența metodică a tuturor caselor de pionieri asupra muncii pionierești în general.

Înțelegem prin funcția metodică a casei de pionieri activitatea bazată pe experimentarea de metode și forme noi de lucru, precum și pe generalizarea experienței pozitive, orientată spre optimizarea acțiunilor pionierești, diversificarea și modernizarea acestora în unitățile școlare din raza de influență a casei.

O primă cale prin care se evidențiază transferul metodic o constituie activitățile desfășurate cu copiii la sediul caselor de pionieri. Calitatea acestora, caracterul lor exemplar oferă unităților de pionieri puncte de referință menite a îmbunătăți munca din cercurile și formațiile lor. Pe această cale multe case ale pionierilor sînt cercetate de oamenii școlii, care vin aci să învețe metodica desfășurării cu succes a unor forme de activitate, să compare ceea ce au făcut ei cu ceea ce se poate realiza la un nivel mai înalt. Toată problema constă în a face ca această comparație să nu fie în dezavantajul casei pionierilor. Acest aspect al funcției metodice îl realizează în bună măsură majoritatea caselor de pionieri.

Sprijinul acordat școlilor nu se reduce numai la „modelele" oferite la reședința casei de pionieri. El privește mai ales sprijinirea unităților în organizarea unor acțiuni mai deosebite la sediul acestora. Pe această cale casa pionierilor iese din aria muncii nemijlocite cu copiii, pătrunzînd în cea a activității cu comandanții și conducătorii de cercuri și de formații din afara sa. Această afirmare a funcției metodice nu trebuie înțeleasă, firește, în sensul că personalul didactic activ care lucrează la casa pionierilor trebuie să se substituie angajaților din unități.

Sînt case ca acelea din Brașov, Iași, Constanța, Cluj, Pitești etc., care acordă unităților sprijin în organizarea de noi cercuri sau formații, instruiesc pe conducătorii acestora și îi vizitează pînă cînd activitatea lor se ridică la un nivel satisfăcător. De pildă, casa pionierilor din Cîmpulung Muscel a instruit timp de 10 zile, la sediul ei, pe toți conducătorii cercurilor de aeromodelism din județul Argeș. Casa pionierilor din Ploiești a pus bazele unor formații de dansuri în 8 unități locale, iar cea din Cluj a sprijinit școlile generale nr. 1, nr. 2 și nr.7 și liceele nr. 2 nr. 5 și nr. 15 în organizarea și instruirea echipelor de dansatori. Exemplele se pot înmulți cu unele case ale pionierilor care au sprijinit materialicește o serie de cercuri din școli sau le-au oferit sugestii pentru valorificarea intensivă a condițiilor locale. La Reșița, de pildă, cercurile foto din școli sînt filialele cenaclului casei pionierilor, după cum la Ploiești, Pucioasa și Tîrgoviște, cercurile de rachetiști din casele pionierilor au stimulat înființarea unor cercuri asemănătoare în școli.

Participarea la instruirile realizate pe plan județean cu activități practice și expuneri reprezintă o altă modalitate de exercitare a rolului de for metodic al caselor de pionieri. La recentele instruiri ale comandanților de unități din toată țara, multe case au prezentat activități demonstrative care au întrunit aprecierea generală. De exemplu, casa pionierilor din Iași a organizat un reușit concurs de orientare turistică și a prezentat trei filme realizate de cineclubul său, menite a generaliza experiența pozitivă în munca pionierească din județ. Casa de la Tg. Mureș a proiectat, cu același prilej, filmul propriu intitulat „Din activitatea taberelor județului nostru", casa din Constanța a oferit comandanților un izbutit montaj literar-muzical, cea din Cluj cîteva din renumitele ei filme consacrate taberelor în corturi din Munții Bihorului, iar casa din Slatina a pus la dis-

PATIȚA SILVESTRU
vicepreședinte
al Consiliului Național
al Organizației Pionierilor

(Continuare în pag. 3-a)

O nouă acțiune în sprijinul modernizării învățămîntului

Anul școlar care a început se caracterizează, între altele, prin extinderea preocupărilor care vizează pregătirea multilaterală a cadrelor didactice pentru desfășurarea unui proces de învățămînt modern, la nivelul cerințelor contemporaneității și de maximă eficiență. La acțiunile inițiate pe acest plan a venit să se adauge, recent, și cursul intitulat „Metode moderne de predare", organizat de Universitatea populară a municipiului București în colaborare cu Biroul executiv al Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură.

Marți, 7 octombrie a.c., în sala de conferințe a Clubului sindicatelor învățămînt din București a avut loc deschiderea cursului. Cuvîntul introductiv a fost rostit de prof. Constantin Drăgulescu, președintele Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură, care s-a referit la semnificația acestei acțiuni în ansamblul activității menite să asigure o continuă perfecționare profesională a corpului profesoral în scopul modernizării învățămîntului nostru. A urmat apoi prima expunere din cadrul cursului, intitulată „Curente și tendințe în metodologia procesului instructiv-educativ", care a fost prezentată de prof. univ. dr. docent Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei. Participarea unui mare număr de cadre didactice din școlile generale și din liceele Capitalei, care au umplut pînă la ultimul loc sala de conferințe a clubului, dovedește interesul manifestat față de acest curs.

Următoarea expunere, cu titlul „Logica științei și logica pedagogică", va avea loc marți 21 octombrie a.c.

RAID ANCHETĂ

În cea de a patra săptămînă de școală

Luni, 6 octombrie. Începe a patra săptămînă a anului școlar. Ne propunem un raid-anchetă prin școlile de pe valea Dîmboviței.

La prima oră din zi ne aflăm la ieșirea din Tîrgoviște, pe șoseaua care duce la Cîmpulung Muscel. Intenționăm să asistăm la debutul unei noi săptămîni la școala care s-a construit în acest cartier al orașului de pe malul Dîmboviței. Rămînem însă numai cu intenția. Cîțiva meșteri mai trebăluiesc încă (în nici un caz de zor) la finisarea școlii care, din păcate, n-a fost gata atunci cînd trebuia să fie și nu este gata nici acum.

Am început raidul cu o notă proastă, dar pe parcurs ne schimbăm impresia. La Prisaca, Gheboieni, Voinești și Malul cu Flori — comune din județul Dîmbovița — și mai sus, la Lăicăi, Cetățeni și Stoenești în județul Argeș, întîlnim școlile în plină activitate. Ne impresionează curățenia și ordinea care domnesc în toate școlile vizitate. Peste tot, frecvența elevilor din școlile generale este foarte bună. Consemnăm și alte aspecte pozitive: școlile încadrate din timp cu cadre didactice, în mare majoritate calificate, orarele școlare stabilite definitiv, manualele distribuite toate la timpul cuvenit. Cu un cuvînt, procesul de învățămînt a demarat în condiții bune.

Dar întîlnim și excepții, note discordante.

●

La Voinești, în județul Dîmbovița, găsim, la școala generală, o clasă a IX-a așa cum n-am vrea să vedem pe nicăieri. Practic nici nu credem posibil să spunem că aici, la Voinești, funcționează o clasă a IX-a. Nu există încă o sală anume pentru această clasă, ca să nu mai vorbim de celelalte condiții materiale necesare bunei sale funcționări. În prezent clasa este provizoriu găzduită de Liceul agricol din localitate. Luni, la primele ore, din cei peste 30 de elevi înscriși au fost prezenți 14. Restul? Mulți elevi din satele apropiate nu frecventează cursurile. Ne întrebăm ce se va întîmpla la iarnă, cînd vremea se va înrăutăți.

Caracterul de provizorat în care a debutat clasa a IX-a a făcut să scadă mult interesul elevilor și al părinților.

Ce intenționează să facă Inspectoratul școlar județean, Consiliul popular județean și cel comunal pentru remedierea situației în care se găsește clasa a IX-a de la Școala generală din Voinești?

●

Dincolo de Malul cu Flori începe județul Argeș. La Lăicăi, într-o școală așezată efectiv la marginea județului, am găsit multe lucruri demne de toată lauda, realizări frumoase ale unui colectiv didactic tînăr și bine pregătit din punct de vedere profesional.

Dar, pe lîngă toate acestea, aici am înregistrat și cîteva neajunsuri, cîteva necazuri ale unei școli aflate, așa cum spuneam, departe, tare departe de sediul inspectoratului școlar. Bunăoară, deși terminată de trei ani, instalația electrică a școlii nu funcționează, încă. Becurile sînt montate în fasunguri, dar nu pot să se aprindă, pentru că racordarea la rețeaua electrică continuă să întîrzie. Documentația întocmită în vreo cîteva rînduri atît s-a tot plimbat de colo pînă colo, pe la organele în drept, încît s-a rătăcit în nu se știe ce sertar. Întrebăm : cîți ani vor mai trebui să treacă pînă cînd se va racorda la rețea instalația electrică de la Școala generală din Lăicăi? Cît timp va mai trece pînă vor putea să intre în funcțiune aparatele audio-vizuale pe care le are școala și care așteaptă să fie folosite în procesul de învățămînt?

●

În comunele argeșene de pe valea Dîmboviței am participat la o discuție privitoare la distribuirea materialului didactic, discuție pe care am continuat-o apoi a doua zi, la Inspectoratul școlar al județului Argeș. Iată, în esență, despre ce este vorba : în unele școli din aceste comune în cursul anului școlar trecut n-a intrat, după cum s-a exprimat un director — nici măcar un ac. De ce? Nu este nevoie de material didactic? Dimpotrivă. Cei de aici au întocmit o lungă listă de necesități. Și atunci? Adevărul este că, dacă materialul n-a venit singur în laboratoare, nici nu s-a găsit cineva care să se ducă după el; nimeni nu le-a trimis, nimeni nu l-a cerut. Vina, credem, ar trebui egal împărțită între inspectorat și conducerile școlilor.

Din cele ce ne-au fost relatate la inspectorat am constatat că s-au căutat diferite sisteme de distribuire a materialelor didactice. Au fost chiar închiriate autobuze care s-au deplasat pe anumite trasee. Școlile vizitate de noi n-au figurat

MIRCEA IONEL

(Continuare în pag. 3-a)

ELEVI LA PORȚILE CIBERNETICII

— DISCUȚIE CU ACAD. TIBERIU POPOVICIU —

Clujul, vechi și important centru al culturii din țara noastră, este și locul unei intense activități în domeniul cercetării matematice. În ultimii ani, specialiștii din acest domeniu s-au preocupat intens de formarea tinerelor cadre, începînd această acțiune încă din școala generală și din liceu.

— Cum s-a născut ideea acestei acțiuni? — l-am întrebat pe acad. Tiberiu Popoviciu, unul dintre principalii ei inițiatori.

— Din necesitatea, pe care o considerăm esențială, de a propaga în rîndul tinerilor cunoștințe privind cibernetica, cunoștințe de mare importanță indiferent de profesia intelectuală căreia i se vor dedica. Acum trei ani, la o ședință a filialei din Cluj a Societății de științe matematice, m-am angajat să sprijin înființarea a două cercuri de elevi ciberneticieni. În ciuda unor sceptici, am inceput pregătirea unui program concret și, în 1966-1967, a luat ființă cercul de cibernetică.

— Care este conținutul activității acestui cerc și ce rezultate concrete ați obținut pînă în prezent ?

— Elevii claselor a X-a și a XI-a de la liceele din Cluj, dotați în mod special pentru matematică, au învățat treptat ce este analiza numerică, ce este teoria informației. Au luat contact cu primele cunoștințe de cibernetică. Au început să lucreze la mașina DACICC-1 și au fost martorii momentelor creatoare din proiectarea și construcția mașinii DACICC-200

S-au înregistrat primele succese și, odată cu ele, acțiunea a cîștigat încrederea cercetătorilor de la Institutul de calcul, precum și colaborarea cadrelor didactice de la Facultatea de matematică-mecanică a Universității clujene. În acest an, cercul de cibernetică al elevilor din Cluj va urmări patru direcții : calculul numeric, teoria grafelor, teoria informației și construcția aparatelor de calcul.

— Cum s-a născut „cercul micului calculator" ?

— Într-o zi, profesoara de matematică Niculina Popa, de la Școala generală nr. 2, m-a căutat pentru a-mi solicita sprijinul în organizarea unui cerc de matematică pentru pionieri. Existau toate condițiile prielnice pentru a răspunde acestei cereri. Așa s-a născut „cercul micului calculator". Membrii acestui cerc, pe atunci în clasa a VI-a, au început după cîteva luni să programeze la mașina de calcul DACICC-1. În anul următor ei au învățat să rezolve probleme de transport, și-au însușit cunoștințe elementare de teoria informației, s-au deprins să lucreze și cu mașina Olivetti „Programa-101".

— Ce perspective întrevedeți pentru aceste activități ?

— Desigur, perspectivele se întrevăd pe baza rezultatelor. Dintre absolvenții claselor a XII-a care au fost membri ai cercului de cibernetică, 18 s-au prezentat la concursul de admitere la Facultatea de matematică-mecanică din Cluj și au luat cele mai mari note. Voi avea marea plăcere de a le preda două cursuri fundamentale și îi voi urmări pînă la absolvirea facultății. Ei încep în acest an și munca de cercetare. Un colectiv de studenți, în frunte cu responsabilul lor, Florian Potra, va trebui, peste 5 ani, să raporteze realizările obținute și să ne furnizeze prețioase date asupra acestui experiment pe care îl facem cu ei. Este vorba de un experiment menit să ne dea indicații asupra modului de recrutare, selecționare și formare a tinerilor matematicieni în spiritul actualului proces de matematizare a activității practice, în lumina mișcării matematicii moderne.

801

Structura anului şcolar 1969-1970 în învăţământul obligatoriu de cultură generală, în liceele de cultură generală şi de artă

I Şcoala generală şi liceul de cultură generală (cursuri de zi)

1. Anul şcolar începe la 1 septembrie 1969 şi se termină la 31 august 1970.

Cursurile şcolare încep la 15 septembrie şi se desfăşoară în trei etape de muncă — trimestre — după cum urmează :

— trimestrul I, de la 15 septembrie pînă la 20 decembrie, după ultima oră de curs ;

— trimestrul II, de la 12 ianuarie pînă la 4 aprilie, după ultima oră de curs ;

— trimestrul III, de la 20 aprilie pînă la 13 iunie.

Pentru anul IV al liceului de cultură generală şi de artă, trimestrul al II-lea se încheie la 23 mai, dată pînă la care trebuie asigurată parcurgerea materiei şi recapitularea finală la fiecare obiect de studiu, conform prevederilor programelor şcolare pentru anul IV.* La obiectele la care sînt prevăzute teze trimestriale, acestea se programează după vacanţa de primăvară.

În perioada 25 mai — 13 iunie elevii din anul IV al liceului de cultură generală şi de artă se pregătesc individual, în vederea examenului de bacalaureat. Conducerile liceelor organizează în această perioadă lecţii de recapitulare la obiectele prevăzute în programa examenului de bacalaureat, participarea elevilor fiind facultativă.

Pentru elevii din clasele I-VII şi a IX-a ale şcolii generale se organizează, în perioada 15-20 iunie, vizite, excursii şi pregătirea serbării de sfîrşit de an şcolar.

În aceeaşi perioadă, pentru elevii din clasa a VIII-a se organizează consultaţii la obiectele prevăzute pentru concursul de admitere în licee şi în şcoli profesionale.

2. În ultima săptămînă a trimestrului al II-lea sau în prima săptămînă a trimestrului al III-lea, elevii din clasele III-VII, atît din mediul orăşenesc cît şi din mediul sătesc, vor participa la „Săptămîna Primăverii", organizată de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor. În această perioadă nu se întrerup cursurile.

3. Elevii din anii I-III ai liceelor din mediul sătesc efectuează activităţi practice în cursul anului şcolar, timp de două săptămîni (5 ore de activitate pe zi), în funcţie de calendarul muncilor agricole, acolo unde sînt solicitaţi şi există condiţii pentru efectuarea ei.

4. Vacanţa şcolară de iarnă începe în ziua de 20 decembrie, după ultima oră de curs şi durează pînă la 11 ianuarie inclusiv. Vacanţa de primăvară începe în ziua de 4 aprilie, după ultima oră de curs şi durează pînă la 19 aprilie inclusiv. Vacanţa de vară începe după serbarea de sfîrşit de an şi durează pînă la 14 septembrie inclusiv.

5. Serbarea de sfîrşit de an şcolar are loc, pentru elevii din toate clasele, în ziua de 21 iunie.

6. Sesiunea de vară a examenului de bacalaureat se desfăşoară între 18-28 iunie.

7. Concursul de admitere în licee se desfăşoară între 22 iunie şi 3 iulie. Probele practice la liceele de artă şi cu program special de educaţie fizică au loc între 22 şi 24 iunie.

8. Examenele de corigenţă se desfăşoară după cum urmează :

— pentru elevii din anul IV, între 15-17 august ;

— pentru elevii din clasa a VIII-a a şcolii generale şi anul I de liceu între 26 şi 28 august ;

— pentru elevii din clasele IV—VII, IX ale şcolii generale şi anii II şi III de liceu, între 1 şi 5 septembrie.

9. Examenele de diferenţă pentru transferare la liceul de cultură generală a promovaţilor clasei a IX-a a şcolii generale şi ai anilor I-III de la liceele de specialitate, precum şi a elevilor ce trec de la o secţie sau formă de învăţămînt la alta, au loc între 5 şi 10 septembrie.

10. Examenul de bacalaureat, sesiunea de toamnă, se desfăşoară între 20 şi 31 august.

11. Concursul de admitere în licee, pentru ocuparea locurilor rămase libere, se desfăşoară între 1 şi 10 septembrie. Probele practice la liceele de artă sau cu program special de educaţie fizică au loc între 28 şi 30 august.

12. Concursul pentru ocuparea locurilor rămase libere la clasele II-VIII şi anul II la liceele de artă, se organizează între 5 şi 10 septembrie.

13. La şcolile şi liceele de artă se aplică aceeaşi structură a anului şcolar ca şi la învăţămîntul de cultură generală, cu următoarele completări :

— elevii din clasele II-VII ale şcolii generale şi anii I-III de liceu, în perioada 14-20 iunie, susţin examenele de sfîrşit de an la disciplinele de specialitate ;

— în perioada 21 iunie — 12 iulie, elevii anilor I-III ai liceelor de arte plastice efectuează practica continuă de specialitate ;

— probele practice de specialitate la examenul de bacalaureat, sesiunea de vară, se susţin în perioada 25-31 mai, iar pentru sesiunea de toamnă, în perioada 17-19 august.

II. Învăţămîntul seral de cultură generală

1. Anul şcolar începe la 1 septembrie şi se împarte în două etape de muncă — semestre — după cum urmează :

a) clasele V-VIII, mediu urban :

— semestrul I, de la 1 septembrie pînă la 28 ianuarie inclusiv ;

— semestrul II, de la 9 februarie pînă la 13 iunie inclusiv.

Vacanţa şcolară începe la 29 ianuarie şi durează pînă la 8 februarie inclusiv.

b) clasele V-VIII, mediu rural :

— semestrul I, de la 3 noiembrie pînă la 31 ianuarie inclusiv ;

— semestrul II, de la 9 februarie pînă la 30 mai inclusiv.

Vacanţa şcolară începe la 1 februarie şi durează pînă la 8 februarie.

c) anii I—IV ai liceului :

— semestrul I, de la 1 septembrie pînă la 28 ianuarie inclusiv ;

— semestrul II, de la 9 februarie pînă la :

— 25 mai — terminarea cursurilor la anul IV ;

— 13 iunie — terminarea cursurilor la anii I, II şi III.

Vacanţa şcolară începe în ziua de 29 ianuarie şi durează pînă la 8 februarie inclusiv.

2. Examenele de corigenţă pentru elevii anului IV şi examenul de bacalaureat se desfăşoară la aceleaşi date prevăzute pentru învăţămîntul de zi.

Pentru elevii din clasele V-VIII ale şcolilor din mediul urban, clasa a VIII-a a şcolilor din mediul rural şi anii I—III de liceu, examenele de corigenţă au loc între 26—28 august, iar pentru elevii din clasele V-VII de la şcolile din mediul rural, între 28-30 octombrie.

3. Concursul de admitere în învăţămîntul liceal seral se organizează între 20 şi 30 august.

III. Învăţămîntul fără frecvenţă — de cultură generală

1. Anul şcolar începe la 1 octombrie şi se încheie la 30 septembrie al anului calendaristic următor.

Sesiunile de examen au loc după cum urmează :

— sesiunea I, între 3 şi 15 ianuarie ;

— sesiunea a II-a, între 6 şi 19 aprilie.

2. Examenele de corigenţă şi examenul de bacalaureat se organizează la datele prevăzute pentru învăţămîntul de zi, pentru clasele respective.

3. Concursul de admitere în anul I se organizează între 20 şi 30 septembrie.

*) Profesorii îşi vor întocmi astfel planificarea calendaristică încît să realizeze predarea materiei prevăzute în programele anului IV, precum şi recapitularea acesteia, pînă la 23 mai.

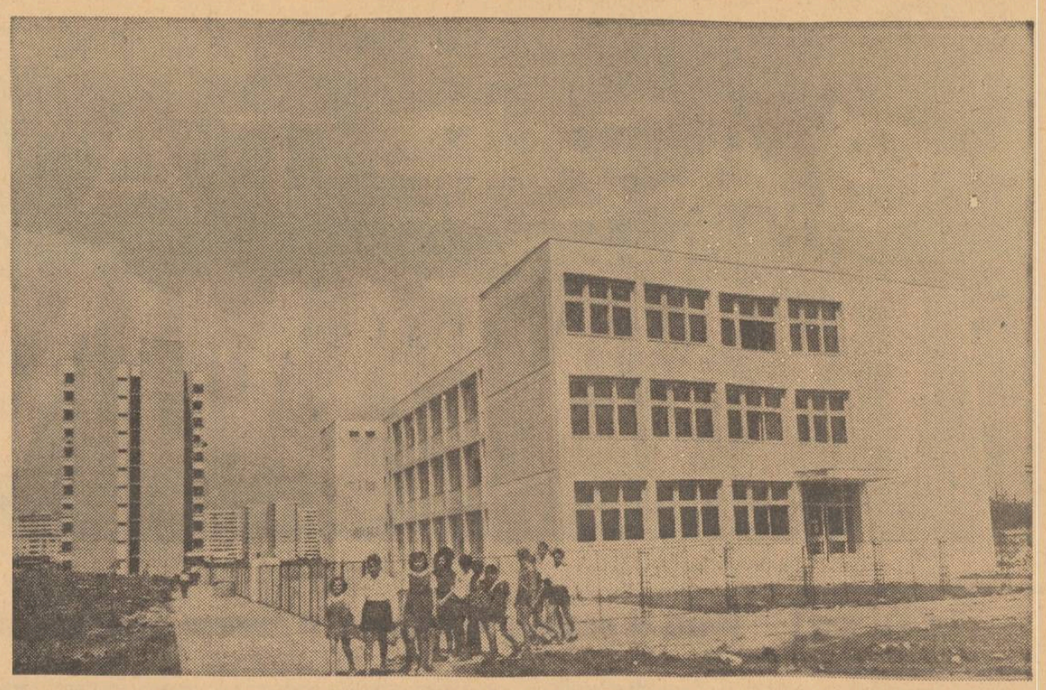

Clădirea noii şcoli de 10 ani se integrează armonios în perspectiva arhitectonică a cartierului Titan din Capitală

Structura anului şcolar 1969-1970 în învăţămîntul profesional, tehnic şi liceal de specialitate

A. Învăţămînt profesional (cursuri de zi şi serale).

Cursurile şcolare încep la 15 septembrie şi se desfăşoară în trei etape de muncă — trimestre — după cum urmează :

— trimestrul I, de la 15 septembrie pînă la 20 decembrie, după ultima oră de curs.

— trimestrul II, de la 12 ianuarie pînă la 4 aprilie, după ultima oră de curs.

— trimestrul III, de la 20 aprilie pînă la 13 iunie, după ultima oră de curs.

Pentru anii terminali, trimestrul al III-lea se încheie la 6 iunie.

Examen de promovare se va susţine numai la anii curenţi la instruire practică, în ultima săptămînă în care este prevăzută această activitate.

Examen de absolvire. În perioada 6—13 iunie, elevii se vor pregăti individual în vederea examenului de absolvire. Conducerile şcolilor organizează în această perioadă lecţii de recapitulare. În perioada 15—20 iunie va avea loc examenul de absolvire. Sesiunea din toamnă se desfăşoară între 15—30 septembrie.

Concursul de admitere se desfăşoară în perioada 6—14 iulie şi 3—10 septembrie (sesiune de toamnă).

— pentru toate formele de ucenicie concursul de admitere se desfăşoară în perioadele : 1—10 iulie, 1—10 septembrie şi 20—30 septembrie (sesiuni de toamnă) ;

— pentru ucenicia prin cursuri de calificare, concursul de admitere se organizează în perioada 1—10 noiembrie.

Examenele de corigenţă se susţin în perioada 5—10 septembrie.

B. **Şcoli de maiştri (cursuri de zi şi serale).**

Cursurile şcolare încep la 15 septembrie şi se desfăşoară în trei etape de muncă — trimestre — astfel :

— trimestrul I, de la 15 septembrie pînă la 20 decembrie, după ultima oră de curs.

— trimestrul II, de la 12 ianuarie pînă la 4 aprilie, după ultima oră de curs.

— trimestrul III, de la 20 aprilie pînă la 13 iunie (anul terminal) şi pînă la 20 iunie anul I de la învăţămîntul seral şi de la învăţămîntul de zi cu durata de 2 ani).

Practica de vară de la 22 iunie—8 august (anul I la învăţămîntul de zi cu durata de 2 ani).

Examen de absolvire :

— perioada de pregătire individuală în şcoală 15—20 iunie ; conducerile şcolilor organizează în această perioadă lecţii de recapitulare.

— desfăşurarea examenului 22—27 iunie şi 15—30 septembrie (sesiune de toamnă).

Concursul de admitere se desfăşoară în perioada 3—10 septembrie şi 20—25 septembrie (în cazul necompletării locurilor).

Examenele de corigenţă, se susţin în perioada 5—10 septembrie.

C. **Licee de specialitate** (cursuri de zi şi serale).

Cursurile şcolare încep la 15 septembrie şi se desfăşoară în trei etape de muncă — trimestre — astfel :

— trimestrul I, de la 15 septembrie pînă la 20 decembrie, după ultima oră de curs.

— trimestrul II, de la 12 ianuarie pînă la 4 aprilie, după ultima oră de curs.

— trimestrul III, de la 20 aprilie pînă la 13 iunie, după ultima oră de curs.

Pentru anii terminali, trimestrul al II-lea se încheie la 23 mai, dată pînă la care trebuie asigurată parcurgerea materiei şi recapitularea finală la fiecare obiect de studiu, conform prevederilor programelor şcolare. La obiectele la care sînt prevăzute teze trimestriale, acestea se programează după vacanţa de primăvară.

Practica de vară (pentru cursurile de zi) se desfăşoară astfel :

— 15—24 iunie la liceele industriale anul I şi 15 iunie—11 iulie pentru anii II şi III.

— 15 iunie—11 iulie la liceele agricole, anii II şi III.

— 15 iunie — 18 iulie la liceele economice, anii II şi III.

— 15 iunie — 4 iulie la liceele silvice, anii I, II şi III.

— 17 august — 14 septembrie la licee industriale şi sanitare, anul IV.

Examenul de bacalaureat :

În perioada 25 mai—13 iunie elevii din anul terminal se pregătesc individual, în vederea examenului de bacalaureat. Conducerile liceelor organizează în această perioadă lecţii de recapitulare la obiectele prevăzute în programa examenului de bacalaureat.

Sesiunea de vară a examenului de bacalaureat se desfăşoară între 18 şi 28 iunie, iar sesiunea din toamnă între 20 şi 31 august.

Concursul de admitere, se desfăşoară în perioada 22 iunie—3 iulie şi 1—10 septembrie, pentru ocuparea locurilor rămase libere.

Examenele de corigenţă în perioadele :

— 26—28 august pentru anii I (învăţămînt de zi şi seral) ;

— 13—16 august pentru anul IV (învăţămînt de zi) şi anul V (învăţămînt de zi şi seral) ;

— 1—5 septembrie pentru ceilalţi ani de studii.

Examenele de diferenţă pentru transferarea în anul II la liceul de specialitate a promovaţilor clasei a IX-a a şcolii generale sau a anului I al liceului de cultură generală, precum şi a elevilor ce trec de la o specialitate la alta, au loc între 5 şi 10 septembrie.

D. **Şcoli de specializare postliceală (cursuri de zi şi serale).**

Cursurile şcolare se desfăşoară în trei etape de muncă — trimestre — astfel :

— trimestrul I, de la 15 octombrie (anul I) sau 15 septembrie (anul II) pînă la 20 decembrie, după ultima oră de curs.

— trimestrul II, de la 12 ianuarie pînă la 4 aprilie, după ultima oră de curs.

— trimestrul III, de la 20 aprilie pînă la 6 iunie (anii terminali — învăţămînt de zi şi seral) şi 20 iunie (anii curenţi), după ultima oră de curs.

Practica de vară (pentru cursurile de zi) de la 22 iunie — 25 iulie.

Examen de absolvire :

— în perioada 8—20 iunie elevii se pregătesc individual în vederea examenului de absolvire. Conducerile şcolilor vor organiza lecţii de recapitulare.

— în perioada 22 iunie—27 iunie şi 15—30 septembrie (sesiune de toamnă) se va desfăşura examenul de absolvire.

Concursul de admitere se desfăşoară în perioada 25—30 septembrie şi 5—10 octombrie (în cazul necompletării locurilor).

Examenele de corigenţă : între 5—10 septembrie.

Structura anului şcolar 1969-1970 pentru licee pedagogice şi institute pedagogice de învăţători şi educatoare

I. Licee pedagogice de învăţători şi de educatoare.

1. Anul şcolar începe la 1 septembrie 1969 şi se termină la 31 august 1970.

Cursurile şcolare încep la 15 septembrie şi se desfăşoară în trei etape de muncă — trimestre — după cum urmează :

— trimestrul I, de la 15 septembrie pînă la 20 decembrie, după ultima oră de curs ;

— trimestrul II, de la 12 ianuarie pînă la 4 aprilie, după ultima oră de curs ;

— trimestrul III, de la 20 aprilie pînă la 13 iunie.

Pentru anul V, trimestrul al II-lea se încheie la 23 mai, dată pînă la care trebuie asigurată parcurgerea materiei şi recapitularea finală la fiecare obiect de studiu, conform prevederilor programelor şcolare pentru anul V. La obiectele la care sînt prevăzute teze trimestriale, acestea se programează după vacanţa de primăvară.

În perioada 25 mai — 13 iunie elevii din anul V se pregătesc individual pentru examenul de diplomă. Conducerile liceelor organizează în această perioadă lecţii de recapitulare la obiectele prevăzute în programa examenului de diplomă, participarea elevilor fiind facultativă.

2. Practica pedagogică a anului V la liceele pedagogice de învăţători cu tema „Primele zile de şcoală ale copilului", se desfăşoară între 15—22 septembrie.

„Practica pedagogică continuă" începe la 16 martie şi se termină la 29 martie.

3. Vacanţa de iarnă începe în ziua de 20 decembrie, după ultima oră de curs şi durează pînă în ziua de 11 ianuarie inclusiv. Vacanţa de primăvară începe în ziua de 4 aprilie, după ultima oră de curs şi durează pînă la 19 aprilie inclusiv. Vacanţa de vară începe după serbarea de sfîrşit de an şi durează pînă la 14 septembrie inclusiv.

4. Serbarea de sfîrşit de an şcolar are loc în ziua de 14 iunie.

5. Sesiunea de vară a examenului de diplomă se desfăşoară între 18—28 iunie.

6. Concursul de admitere se desfăşoară între 22 iunie şi 3 iulie. Vizita medicală şi proba de aptitudini la muzică se vor desfăşura în zilele de 22 şi 23 iunie.

7. Examenele de corigenţă se desfăşoară după cum urmează :

— pentru elevii din anul V, între 15—17 august ;

— pentru elevii din anul I, între 26—28 august ;

— pentru elevii din anii II, III şi IV, între 1—5 septembrie.

8. Examenul de diplomă, sesiunea de toamnă, se desfăşoară între 20—31 august.

9. Concursul de admitere pentru ocuparea locurilor rămase libere se desfăşoară între 1—10 septembrie. Vizita medicală şi proba de aptitudini la muzică au loc în zilele de 28 şi 29 august.

10. Examenele de diferenţă de la liceul de cultură generală la liceul pedagogic, pentru ocuparea locurilor rămase libere la anul II, se susţin între 5—10 septembrie.

II. Institute pedagogice de învăţători şi de educatoare

A. Cursuri de zi

1. Anul şcolar începe la 1 septembrie 1969 şi se termină la 31 august 1970. Cursurile încep în ziua de 15 septembrie, la anul II şi în ziua de 1 octombrie, la anul I şi se desfăşoară în trei etape de muncă — trimestre — după cum urmează :

— trimestrul I, de la 15 septembrie (pentru anul II) respectiv 1 octombrie (pentru anul I) pînă la 20 decembrie, după ultima oră de curs ;

— trimestrul II, de la 12 ianuarie pînă la 4 aprilie, după ultima oră de curs ;

— trimestrul III, de la 20 aprilie pînă la 13 iunie.

La anul II cursurile se încheie la datele şi în condiţiile prevăzute pentru anul V al liceelor pedagogice.

2. Practica pedagogică a anului II, la institutele pedagogice de învăţători, cu tema „Primele zile de şcoală ale copilului", se desfăşoară între 15—22 martie şi se termină la 5 aprilie.

3. Vacanţele şcolare încep şi se termină la datele prevăzute pentru liceele pedagogice.

4. Sesiunea de vară a examenului de diplomă se desfăşoară între 18—28 iunie.

5. Examenele de corigenţă pentru elevii anului II se vor desfăşura între 15—17 august, iar pentru anul I între 1—5 septembrie.

6. Examenul de diplomă, sesiunea de toamnă, are loc între 20—31 august.

7. Concursul de admitere în anul I se desfăşoară între 21 şi 30 septembrie.

B. Învăţămînt fără frecvenţă

1. Anul şcolar începe la 1 octombrie 1969 şi se încheie la 30 septembrie 1970.

2. Concursul de admitere în anul I se desfăşoară între 21—30 septembrie.

3. Lecţiile practice ale candidaţilor se susţin în perioada 1 octombrie — 4 aprilie.

4. Sesiunea de examene are loc între 6—19 aprilie. Cursurile de pregătire pentru examene se organizează între 26 decembrie şi 10 ianuarie.

5. Examenele de corigenţă pentru elevii anului II se desfăşoară între 15—17 august, iar pentru anul I între 1—5 septembrie.

6. Examenul de diplomă, sesiunile de vară şi de toamnă se organizează o dată cu liceele pedagogice.

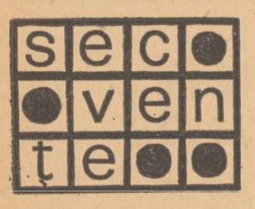

Sesiune ştiinţifică cu tema „Romantismul românesc şi romantismul european"

În zilele de 27 şi 28 septembrie a.c. a avut loc la Sibiu, în sala „Astra", o sesiune ştiinţifică pe ţară cu tema „Romantismul românesc şi romantismul european", organizată de Societatea de ştiinţe filologice. La lucrările sesiunii au participat peste 500 de profesori de limba română, de limbi străine şi literatură universală, cercetători şi cadre universitare din întreaga ţară. Au fost de faţă prof. univ. Alexandru Balaci, membru corespondent al Academiei, vicepreşedinte al Societăţii de ştiinţe filologice, prof. univ. Jean Livescu, membru corespondent al Academiei, rectorul Universităţii Bucureşti, prof. univ. Al. Dima, membru corespondent al Academiei, directorul Institutului de istorie şi teorie literară „G. Călinescu", reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat.

După cuvîntul de deschidere, rostit de prof univ. Alexandru Balaci şi după salutul rostit în numele forurilor locale de către tov. Ioan Pricâ, secretar al Comitetului judeţean P.C.R. Sibiu au fost pezentate comunicări care s-au referit atît la problema romantismului românesc şi a romantismului european, cît şi la tratarea acesteia în lecţii şi în manualele şcolare.

Prin valoarea comunicărilor şi diversitatea punctelor de vedere, prin prestigiul participanţilor şi prin buna organizare a sesiunii la care şi-a adus o contribuţie esenţială filiala Sibiu, sprijinită de organele locale, aceasta a constituit una dintre cele mai reuşite acţiuni iniţiate de societate în ultimii ani. Menţionăm îndeosebi, pentru înalta lor ţinută ştiinţifică, lucrările „Clasicismul în romantismul românesc" de prof. univ. D. Păcurariu, „Romantismul european în trăsăturile lui dominante" de prof. univ. Al. Dima, „Consideraţii asupra începuturilor romantismului german" de prof. univ. Jean Livescu, „Romantismul francez şi romantismul românesc" de prof. univ. N. I. Popa, „Romantismul rus şi romantismul românesc" de conf. univ. Tamara Gane etc., ca şi interesantele comunicări privind cuprinderea şi tratarea fenomenului romantic în paginile manualelor de literatură română, de limbi străine şi de literatură universală, prezentate de prof. Maria Fanache (Sibiu) şi prof. univ. I. Brăiescu. De altfel, comunicările sesiunii vor avea ecou şi dincolo de momentul acesteia, pentru că ele vor putea fi consultate de profesori într-un volum ce va fi publicat sub egida Societăţii de ştiinţe filologice. cu sprijinul forurilor locale din Sibiu.

Programul sesiunii a fost completat printr-un recital de poezie romantică românească şi universală prezentat de artistul emerit Dan Nasta, prin vizionarea spectacolului cu piesa „Richard al III lea", printr-o vizită la muzeul Brukenthal, prin excursii la Răşinari — unde a fost vizitată casa memorială „O. Goga" şi muzeul sătesc — şi în Mărginimea Sibiului, unde au fost vizitate obiective de interes folcloric şi etnografic.

Acordarea diplomei de onoare unor case ale pionierilor

Cu prilejul primei consfătuiri organizate de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor cu directorii caselor pionierilor din ţară, pentru merite deosebite în activitatea de educare şi instruire a pionierilor şi şcolarilor s-a acordat diploma de onoare a Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor caselor pionierilor din Bistriţa, Braşov, Cîmpulung-Moldovenesc, Cîmpulung (Argeş), Cluj, Craiova, Constanţa, Galaţi, Iaşi, Medgidia, Sibiu, Timişoara şi Tg. Mureş.

Expoziţie şcolară cu tema „Evoluţia scrisului românesc"

Recent, cadrele didactice ale Liceului nr. 2 din Dej au organizat o expoziţie care, prin tematica şi conţinutul ei, a trezit un interes deosebit nu numai în rîndurile oamenilor şcolii, ci şi ale altor locuitori din localitate. Titlul expoziţiei este „Evoluţia scrisului românesc".

In vitrine special confecţionate sînt prezentate, în original sau în fotocopii, tipărituri din secolele XVI, XVII, XVIII şi XIX, manuscrise, acte originale, reviste şi ziare. Printre lucrările de deosebită valoare prezentate în expoziţie se numără o tipăritură a lui Coresi, Cazania lui Varlaam, Predicile lui Petru Maior, Lexiconul de la Buda, Biblia lui Inocenţiu Micu Klein, Evanghelia de la Rîmnic, un poem de 245 de versuri al lui Ştefan Ilarion Grămăticul, tipărituri din Dej, Rîmnic, Buzău, Horezu, Sibiu etc.

Prof. PETRU SĂPLĂCAN
Dej

Reîntîlnire cu şcoala şi satul

Legăturile de nezdruncinat care îl fac pe om să nu uite niciodată locul natal i-au chemat, după 25 de ani, pe cei plecaţi din comuna Sutești, judeţul Brăila, să se întîlnească din nou în satul şi la şcoala lor. Fostul lor coleg Aurel Mazilu, azi directorul şcolii din comună, le-a urat bun venit, iar învăţătorul pensionar George Ivănescu (care cu două zile în urmă împlinise 70 de ani), a urcat la catedră şi a strigat catalogul. Apoi „elevul" Gheorghe Bozoi, în prezent economist, a fost „ascultat" la matematică. Răspunsul lui a cuprins cifre care ilustrează limpede dezvoltarea satului. De la 1 200 de case, acesta a crescut la 2000 de case, mărindu-se cu 4 uliţe. Şcoala de astăzi are 52 de cadre didactice în loc de 6, cîte erau în trecut. Numărul elevilor a trecut de 1000, ceea ce impune să se construiască şi un al patrulea corp de şcoală, lîngă cele trei existente. Au apărut în sat profesii necunoscute altădată : zootehnician, brigadier, tehnician, inginer, economist merceolog. Locuitorii lui posedă peste 1800 aparate de radio şi peste 100 de televizoare.

După amiază, absolvenţii de acum un sfert de veac s-au întîlnit cu locuitorii satului în sala căminului cultural, povestindu-le drumul pe care l-au parcurs în viaţă.

TRAIAN BĂDULESCU

Corul sindicatului învăţămînt din Iaşi la televiziune

În seara zilei de 6 octombrie, corul Sindicatului învăţămînt din Iaşi a prezentat la Televiziune un reuşit spectacol coral. A impresionat în mod deosebit măiestria cu care au fost interpretate o serie de piese, în special „Sara pe deal" şi „Voinţa neamului".

Ne bucură noua performanţă a ieşenilor, îi felicităm şi aşteptăm ca şi alte coruri ale sindicatelor din învăţămînt să le urmeze exemplul.

N.R.L.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învăţămîntului aduce la cunoştinţa celor interesaţi că profesorii, învăţătorii şi educatoarele în funcţie la data de 15 martie 1969 care nu au obţinut definitivarea în învăţămînt — fie că au fost respinşi de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el şi au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepţional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanţa de primăvară a elevilor din anul şcolar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcţiunile şcolilor, la inspectoratele şcolare judeţene.

Inspectoratele şcolare judeţene (municipiul Bucureşti), după verificarea dosarelor candidaţilor înscrişi vor efectua inspecţiile speciale în trimestrele I şi II ale anului şcolar 1969—1970.

Examenul se va desfăşura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învăţămînt.

PROBLEME ALE DIRIGINTELUI LA CLASA A IX-A

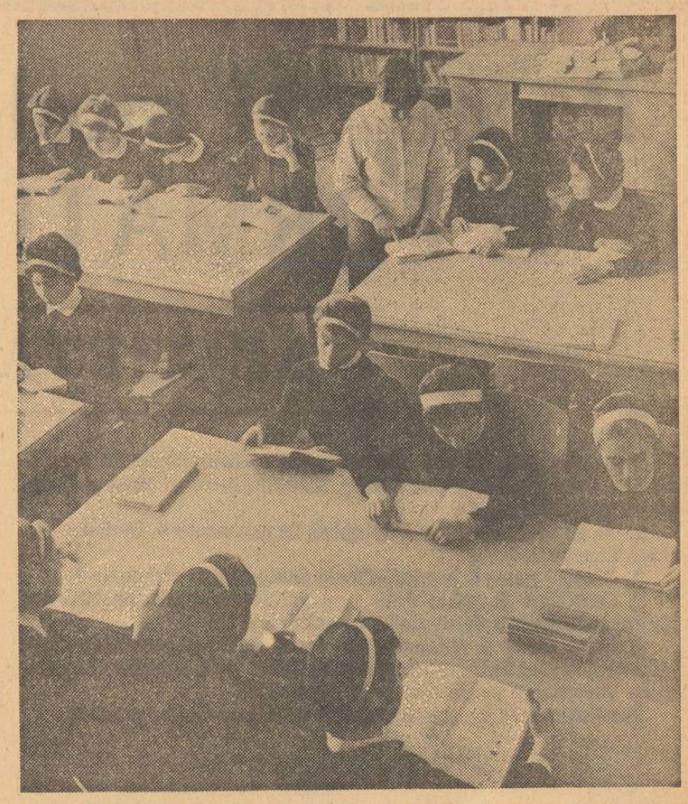

O prezență activă în pregătirea cultural-științifică a elevilor — biblioteca școlară

La aproape o lună de la debut, clasa a IX-a a reușit, în cele mai multe școli, să-și definească în mare măsură structura, profilul, sarcinile instructive și educative, să se încadreze — cu specificul și cerințele sale — pe coordonatele și în obiectivele majore ale învățămîntului de cultură generală. Constatarea aceasta — îmbucurătoare și demnă de consemnat — se referă în aceeași măsură și la munca dirigintelui, la ora de dirigenție.

Discuțiile pe care le-am purtat zilele acestea cu mai mulți diriginți ai claselor a IX-a ne-au convins că aceștia au privit cu toată seriozitatea și responsabilitatea necesară angajării lor în efortul întregului colectiv didactic pentru ca munca să se desfășoare de la bun început în bune condițiuni.

Ora de dirigenție, buna organizare și desfășurare a acesteia este înscrisă în majoritatea școlilor de 10 ani printre preocupările de primă importanță atît ale directorului, cît și ale dirigintelui. Fără îndoială că această activitate a ridicat și ridică în fața fiecărui diriginte — dat fiind specificul și caracteristicile acestei clase — probleme noi, complexe, că solicită eforturi sporite, capacitatea de a găsi cele mai adecvate, mai eficiente căi și metode care să răspundă obiectivelor generale ale scolii de 10 ani.

Poate tocmai din acest motiv, în fiecare școală, alcătuirea tematicii orelor de dirigenție, schițarea modulului cum vor fi organizate și desfășurate a stîrnit discuții, schimburi de opinii, consultări care, în bună parte, au dus la stabilirea unor direcții, a unor soluții.

Un specific care decurge din obiectivele caracteristice ale procesului de învățămînt

— Chiar în prima discuție pe care am avut-o cu diriginții celor două clase a IX-a — ne spunea **OLGA POP**, directoarea Școlii generale nr. 5 din Capitală — am precizat o problemă cunoscută de fapt de noi toți, dar pe care adesea o uităm — anume, că ora de dirigenție nu trebuie și nu poate să fie un factotum în procesul de educație, că ea reprezintă doar un liant care încheagă și sudează într-un ansamblu armonios munca de educație din procesul de învățămînt. Aceasta înseamnă că ora de dirigenție trebuie să oglindească factura școlii respective. De aceea cred că deși în general urmărește aceleași obiective educative, ora de dirigenție la clasa a IX-a trebuie să aibă un specific aparte, care decurge din obiectivele caracteristice ale procesului de învățămînt la această clasă: orientarea și pregătirea practică a elevilor, desfășurate paralel cu pregătirea teoretică. De aici, obligația și sarcina de bază a dirigintelui de a axa tematica orelor de dirigenție și întreaga sa activitate pe educarea elevilor în spiritul dragostei și respectului față de muncă, față de profesiunea către care se vor îndrepta și în tainele căreia școala îi inițiază. Pornind de la acest criteriu, în primele zile de școală, am făcut împreună cu diriginții un sondaj scris la cele două clase a IX-a, pentru a afla ce știu elevii despre scopul școlii de 10 ani, despre pregătirea ce li se va da în această clasă și despre meseria în domeniul căreia vor fi instruiți practic. Răspunsurile lor au fost deosebit de interesante și sincere. Ne-am dat seama că mulți sînt hotăriți să învețe o meserie și că au pornit serios la muncă. Dar, în același timp, am constatat că destui nu știu încă prea multe despre scopul școlii de 10 ani, despre ceea ce vor face și vor deveni după absolvire, despre profilul meseriei în care fac practică. Sondajul acesta ne-a folosit nu numai pentru a cunoaște ce gîndesc elevii, dar și, mai ales, spre a ști cum să ne organizăm activitatea educativă la aceste clase.

— Un sondaj asemănător — ne-a spus prof. **ALEXANDRINA VIZIREANU**, dirigintă la una din clasele a IX-a ale școlii — mi-a furnizat multe teme de discuție pentru orele de dirigenție. De pildă, la prima oră am socotit necesar să discut cu elevele mele asupra obiectivelor clasei a IX-a. A fost o dezbatere interesantă, care a lămurit multe aspecte. Pentru viitoarele ore am înscris teme legate de utilitatea specialităților în care fac practică, respectiv stenografia și dactilografia. Cred că discutarea unor astfel de teme, pe lîngă faptul că va dezvolta interesul elevilor față de munca practică, va influența pozitiv și asupra orientării lor profesionale.

Pe primul plan — cultivarea interesului pentru activitatea direct productivă

Cultivarea interesului pentru muncă, pentru activitatea productivă în special, găsirea unor formule interesante, originale și inedite în vederea realizării acestui scop preocupă majoritatea diriginților cu care am discutat.

— Fiecare dintre noi ne-am ocupat și pînă acum, că diriginți la alte clase, de cultivarea respectului și dragostei pentru muncă. Am organizat vizite în întreprinderi, întîlniri cu specialiști din industrie sau economie. Acum însă, la această clasă, ne spune prof. **BORIS TUTOVEANU**, dirigintele clasei a IX-a B de la Școala generală nr. 152, problema se pune într-un mod diferit, ridică aspecte mai complexe, mai multiple. Inițiem discuții și acțiuni în general, sau avem un scop foarte precis, foarte bine definit? Eu consider că pregătirea pentru muncă — condiție fundamentală a educației în școala de 10 ani — se impune realizată nu numai pentru cultivarea interesului și respectului pentru muncă în general, ci pentru munca direct productivă. Vreau să subliniez o tendință pe care am constatat-o și la unii elevi din clasa mea. Datorită spectaculoaselor înfăptuiri ale științei și tehnicii mondiale, o parte din ei sînt tentați să subestimeze valoarea și utilitatea unor profesiuni „tradiționale". „De ce să învăț lăcătușărie, reparații auto, zidărie, legumicultură sau zootehnie într-o perioadă de asemenea progres tehnico-științific? — își spun unii. Firește, este o optică greșită, pe care noi diriginții, laolaltă cu ceilalți profesori, avem obligația să o schimbăm. Referindu-mă la clasa mea, care are ca profil mecanica auto și electricitatea, o primă inițiativă a fost de a vizita cu elevii și cu profesorul de specialitate nu numai locul de practică, dar și cîteva întreprinderi de același profil spre a putea cunoaște mai îndeaproape specialitățile respective. Pentru viitor mi-am propus ca, în afara discutării unor teme axate pe orientarea profesională și atitudinea față de munca în producție, să organizez și cîteva întîlniri cu specialiști, cu inovatori în ramura respectivă, care să le vorbească elevilor despre valoarea socială și despre frumusețea meseriei lor.

Un alt aspect ridicat în discuțiile legate de această problemă l-a constituit faptul că diriginții claselor a IX-a trebuie să-și organizeze activitatea și în funcție de specificul geografic și economic al regiunii unde se află școala. Alte teme, probleme și aspecte — vizînd, firește, aceleași obiective — vor aborda orele de dirigenție la clasele a IX-a din mediul urban, unde elevii sînt instruiți în întreprinderi industriale și economice și altele în școlile din mediul rural, care ridică probleme specifice întreprinderilor agricole de stat, cooperativelor agricole de producție și industriei locale sătești unde elevii fac practică.

Clasele nu sînt încă omogene, dar pot deveni

În altă ordine de idei, este știut că, în fiecare școală, clasa a IX-a are un colectiv neomogen, format din elevi proveniți de la mai multe școli.

— Este o realitate care ne complică puțin munca, dar în același timp o face mai interesantă — mărturisea prof. **VIRGIL TRAISTARU**, dirginte la clasa a IX-a de la Școala generală din comuna Boldești, județul Prahova. Problema lipsei de omogenitate se pune desigur în același mod și în primul an al liceelor. Acolo însă, în alcătuirea colectivelor s-a operat prin intermediul selecției. La clasa a IX-a nu a existat concursul de selecție, întîlnindu-se elevi cu capacități variate, cu deprinderi diferite de muncă și comportare. O problemă serioasă a noastră, a diriginților de la clasa a IX-a, care se ridică acum, la început de an școlar, este cunoașterea și studierea atentă a fiecărui elev pentru a putea acționa în modul cel mai indicat, mai eficient și mai operativ pentru rezolvarea unor situații și închegarea colectivului clasei.

În acest scop, am luat mai întîi legătura cu școlile unde au învățat elevii, cu diriginții lor. Spre satisfacția mea, discuțiile acestea mi-au fost de mare folos. La fel de utile sînt și discuțiile cu părinții, pe care le port aproape zilnic. În această privință, consider că dirigintele clasei a IX-a trebuie neapărat să pună un deosebit accent, în activitatea sa, pe colaborarea cu familia, să atragă părinții în rezolvarea sarcinilor educative și, în același timp, să-i ajute să se edifice asupra scopului școlii generale de 10 ani.

E necesară o îndrumare mai atentă în problemele de ordin psihologic

Pentru o bună parte dintre diriginții care au funcționat numai la școala generală, clasa a IX-a ridică, după cum a reieșit din discuțiile purtate, și unele probleme de ordin psihologic. Anume este vorba de faptul că elevii acestei clase se găsesc în pragul adolescenței, vîrsta lor generînd o serie de modificări biologice și psihologice.

Se impune deci ca fiecare diriginte al clasei a IX-a să se pregătească temeinic nu numai în problemele ridicate de profilul practic al clasei respective, dar și în cele privind psihologia vîrstei elevilor.

— Ar fi util pentru noi, spunea prof. **CONSTANȚA URSULEANU**, de la Școala generală nr. 146 din Capitală, ca în presa pedagogică să apară îndrumări bibliografice în această privință, articole orientative, să se organizeze, pe școli sau în comisiile metodice ale diriginților, dezbateri pe aceste probleme, la care să participe psihologi, medici școlari, cercetători în domeniul pedagogiei.

Cu toate că ora de dirigenție presupune prin excelență o activitate creatoare, organizată nu după norme rigide, ci în funcție de specificul și problemele colectivului de elevi, pentru diriginții claselor a IX-a, în mod special, se simte totuși nevoia unor indicații orientative. Ar fi fost poate bine — ne-au spus diriginții cu care am discutat — ca în preajma deschiderii anului școlar, să se fi organizat și pentru diriginți instruiri ca cele organizate pe specialități. Unii au sugerat ca ele să se inițieze în vacanța de iarnă. De asemenea, s-a propus ca în programa orientativă elaborată de Ministerul învățămîntului pentru diriginți să fie inclusă și clasa a IX-a.

★

Evident, discuția purtată de noi nu și-a propus să dea nici rețete și nici indicații. Așa cum spuneam la început, ea a consemnat un fapt îmbucurător: acela că, diriginții acestei clase au pornit la treabă cu tragere de inimă și interes, animați de dorința de a obține rezultate cît mai valoroase în pregătirea elevilor pentru viață, pentru activitatea în producție.

MONICA VERDEȘ

RELIEF

PE NEGATIV

Tardive însemnări despre o... festivitate

Preferăm să scriem mai tîrziu decît să nu pomenim niciodată despre modul cu totul „festiv" în care s-au deschis cursurile în noul an la Școala generală din comuna Gostavățu, județul Olt.

Ca și în alți ani elevii s-au pregătit cu grijă pentru ziua cînd aveau să-și reia locurile în bănci. La 16 septembrie — atunci cînd a avut loc festivitatea de deschidere a noului an școlar — i-am văzut pe copii curați, frumos îmbrăcați, cu caietele și cărțile primite cu o zi înainte îmbrăcate și orînduite cu atenție în ghiozdane.

Mai puțin curată și pusă în ordine era școala. Culoarea parchetului bătea mai mult spre cenușiu; prețurile, așișderea; materialul didactic, claie peste grămadă; praf și murdărie peste tot...

Parcă vrînd să nu facă notă discordantă cu școala și unii dintre profesori cu apărut la fel. Profesorul de matematică Ilie Dumitru se certase cam de mult cu frizerul... Profesoara Badea a apărut la școală — nu rideți! — în papuci de casă...

Din acest peisaj „festiv" lipsea tovarășul director Florea Badea. Tare am fi vrut să-l vedem la față, dar truda ne-a fost zadarnică. Mai tîrziu am aflat că în ziua aceea — ca om influent ce era — a umblat pe la județ să aranjeze o suplinire pentru un cumnat.

Ce-o fi aranjat la județ pentru cumnatul dumnealui nu știm precis, în schimb am văzut cum a aranjat deschiderea cursurilor...

De ce n-am cîștigat lozul cel mare

Pe la Slatina se zice că dacă ai norocul să găsești material didactic la Inspectoratul școlar județean trebuie să joci neapărat și la loz în plic și în mod sigur vei cîștiga. Cum însă n-am auzit de prea multe ori că a fost cîștigat lozul cel mare, ne vine să credem că nu există nici prea mulți norocoși care să-l găsească atunci cînd trebuie pe magazinerul inspectoratului școlar din județul Olt.

În preajma și după începerea anului școlar — perioadă de vîrf în aprovizionarea cu material didactic a școlilor — pe ușa magaziei, zile întregi, puteau fi citite mesaje telegrafice: „Plecat la poștă", „Plecat la gară", „Plecat la ...". Așa stînd lucrurile, nu-i de mirare că în timp ce școlile așteptau cele necesare laboratoarelor, prin inspectorat nu te puteai învîrti fără să calci pe borcane și borcănașe cu substanțe chimice, pe truse și ustensile de laborator.

Cum de nu s-o fi împiedicat de ele și inspectorul general?

M. L.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Casele pionierilor, for metodic al activității pionierești

poziția comandanților 6 ghizi din cercul ei de turism, care au dat explicații competente în trei limbi, atît în oraș cît și în interiorul fabricii de aluminiu. În unele județe (Maramureș, Iași, Mehedinți etc.), directorii caselor au făcut, în cadrul instruirilor, expuneri pe anumite teme. De exemplu, la Iași a fost prezentat referatul „Dezvoltarea gustului pentru frumos în cercurile de artă plastică".

La un nivel superior, influența metodică a caselor de pionieri se resimte prin elaborarea de lucrări menite să generalizeze experiența înaintată. Astfel, casa pionierilor din Timișoara a difuzat în școli materiale pe temele „Cum organizăm eficient o serbare școlară", „Sugestii pentru organizarea unor activități pregătitoare primirii școlarilor în organizație" etc. Conducătorul cercului de aeromodele de la casa pionierilor din Tg. Mureș, tov. Otto Hints, a publicat pînă acum o suită de 7 articole în revista „Educația pionierească", referitoare la un curs sistematic de aeromodelisme. În felul acesta experiența sa se extinde la nivel republican. Casa pionierilor din Brașov a dat la tipar un volum conținînd planșe tehnice și studii în sprijinul cîtorva cercuri tehnice, iar Casa pionierilor din Cluj a proiectat și tipărit 5 000 exemplare de aeromodele, pe care le-a difuzat în județ și în țară.

La cîteva din sesiunile de comunicări metodico-științifice realizate pînă în prezent de consiliile județene au participat cu comunicări și cadre didactice de la casele pionierilor. De exemplu, la Cluj, tov. Zoltan Kiss a prezentat comunicarea „Scopul și sarcinile cercurilor foto și de cineficare", iar la Iași tov. Chiriac Stelian a susținut tema „Concursul de orientare turistică". La sesiunea de la Sinaia a consiliului județean Prahova, două comunicări aparțin cadrelor din casele pionierilor. Această modalitate de afirmare pe linie metodică este întregită de unele case ale pionierilor — e drept că de prea puține — cu publicarea de articole în presa locală și în cea centrală.

O altă formă prin care se concretizează aportul metodic al caselor de pionieri o reprezintă participarea acestora la acțiuni festive sau competitive, pe plan local sau republican. În fiecare an casele de pionieri organizează cel puțin o expoziție care permite vizitatorilor — elevi și profesori mai ales — să aprecieze rezultatele dobîndite, sporind popularitatea și prestigiul instituției respective. Faptul că la concursul „Minitehnicus" premile mari au fost obținute mai totdeauna de colective ale cercurilor din casele de pionieri (Baia Mare, Zalău, Brașov etc.) atestă o prioritate republicană a acestor instituții. La rallul național de carturi, întrecerea s-a desfășurat mai ales între reprezentanți ai caselor de pionieri. Un mare număr de soliști și echipe premiate în cadrul Festivalului cultural-artistic al pionierilor provin din diferite case ale pionierilor. Primul Festival republican al cinecluburilor pionierești a distins cu premii mai ales colective ale unor case de pionieri (Cîmpulung Moldovenesc, Reșița, Cluj, Arad etc.), iar mobilierul sculptat în lemn de către membrii unui cerc al casei pionierilor din Craiova a constituit punctul de atracție al expoziției artizanale organizate în 1968 la Sala Dalles.

★

Exemplele care ilustrează funcția metodică a caselor de pionieri se pot înmulți. Credem însă că fiecare instituție de acest fel are încă multe de făcut spre a satisface toate direcțiile prin care se exercită funcția sa metodică în domeniul activităților pionierești. Nu putem spune că există o singură casă de pionieri care să-și fi realizat această funcție la toți indicii; în schimb, sînt case care n-au reușit să realizeze nici un indice.

În vederea accelerării procesului de generalizare a experienței pozitive acumulate în unele case ale pionierilor. Consiliul Național va organiza viitoarele consfătuiri și instruiri ale conducătorilor de cercuri pe ramuri, la sediul casei celei mai avansate pe țară în domeniul respectiv.

Principala cale de cristalizare a unui climat propice realizării tuturor laturilor funcției metodice într-o casă a pionierilor este ridicarea nivelului activităților din consiliul său pedagogic. Dacă aci se dezbat probleme menite să orienteze cadrele didactice spre interpretarea pedagogică a muncii lor și se analizează modernizarea activității pionierești, evidențiindu-se succesele obținute într-o direcție sau alta a îndeplinirii rolului de for metodic, atunci activitatea pionierească progresează.

Multe case ale pionierilor au cabinete pedagogice tot mai bine dotate, la sediul cărora comandanții și conducătorii de cercuri găsesc literatura pedagogică la zi, materiale reflectînd experiența înaintată din unități, precum și mijloace moderne audio-vizuale de ilustrare a celor mai reprezentative acțiuni pionierești. În unele locuri, aceste cabinete sînt organizate împreună cu consiliile pionierești județene, care-și au sediul în același local, documentarea făcîndu-se în comun.

Conținutul activităților din casele de pionieri, controlul exercitat asupra lor, calitatea asistențelor la activități și, mai ales, îndrumările date sistematic trebuie să stimuleze perfecționarea și autoperfecționarea cadrelor didactice. Nu poate exercita influență pozitivă în exterior cine nu este pasionat de munca pe care o desfășoară și preocupat de permanenta lui autodepășire. Casele de pionieri trebuie să fie pepiniere ale animatorilor în domeniul pionieriei.

Consfătuirea pe țară a tuturor directorilor caselor de pionieri, organizată recent de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, a scos în relief faptul că extrema fărîmițare a normelor didactice în unele case reprezintă un impediment în realizarea unei munci sistematice și continue, condiție de bază a materializării funcției metodice în aceste instituții.

Accentul pus în documentele Congresului al X-lea al P.C.R. pe creșterea competenței și eficienței în toate domeniile de activitate obligă casele de pionieri la angajarea lor hotărîtă pe singurul drum care le asigură prestigiul, cel al satisfacerii atribuțiilor metodice în modalități cît mai nuanțate.

În cea de a patra săptămînă de școală

în sfîrșit, la Școala generală din Lerești am întîlnit o situație surprinzătoare: la data de 6 octombrie clase întregi nu aveau încă manuale școlare complete. La clasa a VIII-a lipsesc 58 de manuale în sînă pe aceste trasee, după cum n-au figurat nici pe listele de distribuire a materialelor didactice existente în prezent la magazia inspectoratului.

Și pentru că sîntem la acest punct, trebuie să menționăm că din întreaga țară ne-au fost semnalate neajunsuri în distribuirea materialului didactic, neajunsuri cunoscute, dar nesoluționate. Se studiază încă problemele transportării la școli a acestui material, posibilitatea creării unor magazii pe centre de comune etc. O reglementare în această privință se impune grabnic.

Am punctat cîteva probleme, într-un număr mult mai mare, care ne-au fost ridicate cu prilejul vizitei noastre prin mai multe școli din județele Dîmbovița și Argeș. Evident, este necesar ca lipsurile semnalate să-și găsească o grabnică soluționare din partea organelor competente.

Pe ce căi modernizăm FORMAŢIA MATEMATICĂ (I)

– ANCHETĂ INTERNAŢIONALĂ –

Redacţia noastră s-a adresat unor specialişti în domeniul predării disciplinelor matematice, solicitîndu-le să răspundă la următoarele întrebări :

1. În ce direcţie trebuie orientat, în perspectivă, învăţămîntul matematic în liceu ?

2. Sînteţi pentru o specializare matematică timpurie ?

3. Care sînt formele cele mai eficiente pentru pregătirea elevilor talentaţi în domeniul matematicii ?

4. Cum poate fi intensificată contribuţia matematicienilor din învăţămîntul universitar şi din institutele de cercetări la formarea viitoarelor cadre din acest domeniu ?

Publicăm mai jos o primă parte a răspunsurilor primite.

Conf. univ. dr. ION D. ION, Universitatea Bucureşti :

1. A moderniza învăţămîntul matematic la nivelul liceului nu înseamnă neapărat a adăuga programelor şcolare tradiţionale o serie de discipline ale matematicii. Esenţial este ca materialul programelor, cuprinzînd în proporţie dominantă cunoştinţe matematice fundamentale, să fie reconsiderat în conţinut şi în modalităţile de prezentare, astfel încît să oglindească spiritul matematicii contemporane, să se orienteze mai hotărît către acele discipline care au aplicaţii în practica vieţii economice şi ştiinţifice a zilelor noastre.

Se poate ridica, în sfera problemei puse în discuţie, o întrebare justificată : de ce, deşi există puncte de vedere convergente privind direcţiile de modernizare a matematicii în liceu, deşi s-au făcut în ultimii ani eforturi statornice către atingerea obiectivelor propuse, rezultatele nu sînt pe măsura acţiunilor întreprinse ? După părerea mea, există încă o serie de factori care încetinesc procesul modernizării învăţămîntului matematic la nivelul liceului. Astfel, unii profesori din generaţiile mai vechi nu sînt familiarizaţi cu disciplinele recente ale matematicii, manualele şcolare nu satisfac încă integral exigenţele unui învăţămînt matematic modern, în facultăţile de specialitate pregătirea studenţilor nu este suficient orientată pentru a răspunde exigenţelor muncii didactice în învăţămîntul secundar. Toate acestea mă determină să afirm că oricît vom perfecţiona programele învăţămîntului liceal, această acţiune nu se va dovedi eficientă atît timp cît nu va fi însoţită de pregătirea corespunzătoare a studenţilor în domeniul conţinutului şi desfăşurării învăţămîntului matematic şi de perfecţionarea periodică a profesorilor de liceu, prin cursuri patronate nemijlocit de facultăţile de matematică.

Un rol primordial îl are în această privinţă, desigur, redactarea manualelor şcolare. Aici succesul depinde de priceperea autorilor de a prezenta o disciplină matematică îndeobşte cunoscută într-o redactare academică modernă, la un nivel accesibil elevilor, fără a sărăci conţinutul. Cred că redactarea unui asemenea manual ar trebui coordonată de o catedră de specialitate din învăţămîntul superior care să lucreze în colaborare strînsă cu catedrele similare din unul sau două licee.

Pentru a-i introduce mai bine pe viitorii profesori în problemele învăţămîntului matematic liceal, consider că nu ar fi lipsit de interes ca, printre subiectele de diplomă ale studenţilor, să figureze şi redactarea unuia sau mai multor capitole dintr-un manual de liceu.

2. Specializarea — în sensul strict al cuvîntului — nu este indicată şi nici posibilă în cazul preadolescenţilor În această privinţă, cred că psihologii şi matematicienii se află în deplin acord. Dar stimularea aptitudinilor timpurii prin forme complementare procesului de învăţămînt, astfel încît să stîrnim pasiuni statornice pentru studiul matematicii — aceasta nu este numai de dorit, ci constituie, după părerea mea, o cerinţă imperioasă.

3. Formele aplicate în prezent în învăţămîntul nostru — clase speciale, cercuri, tabere de vară pe specialităţi cu elevi deosebit dotaţi — constituie un cadru valoros pentru activitatea de stimulare a talentelor. Se impune însă revăzut şi adîncit substanţial, către direcţiile cele mai moderne de dezvoltare a matematicii, conţinutul acestor activităţi. Evident, aici trebuie să îndeplinească un rol de bază profesorii din învăţămîntul universitar şi matematicienii din sectoarele de cercetare ştiinţifică.

4. În ceea ce priveşte întrebarea următoare, un prim răspuns se află formulat mai sus. Cred, de asemenea, că elevii dotaţi din ultimele clase ale liceului pot, pe lîngă alte activităţi, să se familiarizeze, prin stagii în laboratoarele institutiilor de învăţămînt superior şi ale institutelor de cercetare, cu programarea diferitelor maşini electronice de calcul. Ridicarea nivelului de pregătire şi a muncii de perfecţionare a profesorilor de matematică din liceu, la care mă refeream în primul răspuns, constituie şi în această privinţă o contribuţie importantă pe care o pot aduce specialiştii din învăţămîntul superior şi matematicienii din institutele de cercetare.

Prof. A. WARUSFEL, Paris :

1. După o primă reformă efectuată la nivelul celui de al doilea ciclu liceal, care cuprinde elevi între 15 şi 17 ani — reformă începută în 1965 — învăţămîntul matematic din Franţa se lansează, din luna octombrie a anului acesta, într-o reformă generală, care va începe cu primul an de studii al primului ciclu liceal, deci cu elevii de 11 ani, şi primul an de studii al celui de al doilea ciclu liceal, cu elevi de 15 ani, continuînd în 1970 cu clasele următoare. Este prevăzută modificarea programelor la fiecare patru ani, cu scopul de a amplifica studiul structurilor algebrice şi topologice fundamentale, de a introduce calculul probabilităţilor şi de a substitui într-o măsură mai mare geometria analitică geometriei sintetice, cel puţin în al doilea ciclu liceal.

Matematicienii francezi consideră că la intrarea în universitate tinerii trebuie să cunoască foarte bine ansamblul numerelor — chiar dacă numerele iraţionale nu vor putea fi definite cu exactitate la nivelul liceului — structurile algebrice elementare — mulţimi, inele, corpuri comutative etc. — ecuaţiile de gradul I şi gradul II, algebra liniară pe un spaţiu vectorial, calculele analitice asupra dreptelor, cercurilor, sferelor, conurilor, cilindrilor de revoluţie şi conicelor în ecuaţii reduse. De asemenea, este necesară cunoaşterea, în condiţiile formării unei gîndiri matematice moderne, a problemelor privind transformările geometrice fundamentale — translaţii, simetrii, rotaţii, omotetii, similitudini, inversiuni — studiate analitic sau a funcţiilor punctuale ale unei variabile — polinoame, fracţii raţionale trigonometrice, exponenţiale şi logaritmice — calculul derivatelor cu aplicaţii la variaţia funcţiilor, unele noţiuni de calcul integral şi aplicaţiile geometrice ale acestuia. Specialiştii noştri consideră necesar ca în viitor să fie introdus şi studiul calculului probabilităţilor pe cale axiomatică (în prezent acesta se studiază doar în cîteva secţii ale liceului). În acest context, aritmetica clasică ar trebui prezentată ca o aplicaţie a studiului omorfismelor inelului întregilor relativi.

2. Majoritatea metodiştilor francezi specializaţi în studiul matematicii consideră că o specializare a tinerilor înaintea vîrstei de 15 ani este dăunătoare şi de aceea căutăm să păstrăm un trunchi comun al pregătirii matematice pînă la vîrsta de 16 ani.

3, 4. Crearea unor cluburi de tineri matematicieni este, după părerea noastră, preferabilă specializării claselor cu elevi mai mici de 16 ani. De altfel, acest deziderat este în curs de realizare în Franţa. Profesorii din învăţămîntul superior ar trebui să facă parte din cadrele de îndrumare ale unor asemenea cluburi. Prin conferinţe, prin propunerea unor teme de cercetări originale (de exemplu, în domeniul analizei combinatorii, în domeniul topologiei elementare, în geometria corpurilor finite etc.) ei ar permite elevilor dotaţi să iasă din cadrul limitat al studiului matematicii şcolare, să ia în cercetare probleme pe măsura lor, în care să lucreze fără să cunoască dinainte un procedeu tip. Ar fi bine să se dea un impuls care să scoată din făgaşul actual gazetele matematice tradiţionale, redactate încă, foarte adesea, de către profesori deprinşi cu metode vechi.

Emisiunile şcolare televizate ar putea să contribuie şi ele pe linia stimulării elevilor dotaţi dacă, alături de expunerea obişnuită a lecţiilor, ar difuza emisiuni speciale asupra unor probleme ce ies din cadrul programelor didactice şi care dau o ideie apropiată de cercetarea ştiinţifică în sfera matematicii. Trebuie să subliniez că televiziunea exercită, de aproximativ patru ani, o influenţă importantă asupra reciclării profesorilor de liceu, prin difuzarea unor expuneri pe teme de modernizare a matematicii.

Prof. HODI ENDRE, şef secţie la Institutul de cercetări matematice – Budapesta :

1. În ceea ce mă priveşte, consider că învăţămîntul matematic în şcoala de cultură generală trebuie să se fundamenteze tot pe materialul tradiţional de învăţămînt, prezentat într-o formă cît mai explicită şi punînd mai puternic în evidenţă legăturile logice. Se impune să fie subliniate mai accentuat elementele comune ale unor capitole — mulţimi, funcţii, transformări, relaţii, structuri — iar timpul şi efortul cheltuite în prezent pentru formarea unei gîndiri matematice formale să fie valorificate pentru a-i antrena pe elevi în rezolvarea problemelor practice de matematică. Gradarea acestor probleme în funcţie de specificul vîrstei şi pregătirii anterioare a elevilor constituie o problemă esenţială de conţinut şi de metodică a predării.

2. Este, cred, de importanţă majoră ca toţi elevii care manifestă interes pentru matematică şi se dovedesc talentaţi în acest domeniu să poată primi, chiar de la o vîrstă fragedă, o pregătire adecvată, în cadrul căreia să le fie valorificate cît mai deplin capacităţile. Rezolvarea cu succes a acestor probleme are o importanţă deosebită pentru viitorul ştiinţelor matematice şi al progresului cercetării ştiinţifice cu caracter aplicativ în ansamblul ei.

3. Iată cîteva din formele cele mai potrivite pentru dezvoltarea aptitudinilor matematice, pe care noi căutăm să le utilizăm într-o acţiune corelată :

a) clase cu program special în cadrul cărora cei mai buni profesori predau matematica într-un număr sporit de ore şi pe baza unor programe şi manuale speciale ; b) cercuri matematice, organizate fie în şcoli fie pe localităţi sau chiar la nivel central, al căror obiectiv principal este dezvoltarea în rîndul elevilor a capacităţilor de rezolvare independentă a problemelor ; c) asigurarea materialului bibliografic pentru studiul individual al elevilor dotaţi (o revistă matematică pentru elevi, culegeri de probleme, cărţi care să le facă cunoscute unele domenii ale matematicii moderne etc.) ; d) organizarea sistematică a concursurilor de matematică pentru elevi de aceeaşi vîrstă sau de vîrste apropiate, în care să fie luate în considerare posibilităţile optime de însuşire a cunoştinţelor matematice.

4. Pregătirea profesorilor este o condiţie fundamentală pentru progresul învăţămîntului matematic. Această activitate care cuprinde în sine, bineînţeles, şi perfecţionarea periodică, constituie o problemă căreia pe plan mondial i se caută soluţii optime.

Cadrele didactice universitare şi cadrele de cercetare pot contribui — ca lectori la stagiile de pregătire şi la diferitele cursuri de perfecţionare — la găsirea soluţiei căutate. Ei pot veni şi nemijlocit în ajutorul tinerilor prin prezentarea de prelegeri în faţa acestora, conducerea cercurilor de matematică, alcătuirea de cărţi şi articole pe teme matematice la nivelul de înţelegere al elevilor şi participarea la redactarea revistelor matematice. O contribuţie de bază la progresul învăţămîntului matematic îşi pot aduce specialiştii de înaltă calificare, prin participarea la elaborarea programelor de liceu în funcţie de direcţiile dezvoltării ştiinţei matematice, precum şi prin sprijinul adus organizării şi desfăşurării unor experimente didactice.

Stagiu de specializare în tehnica audio-vizuală

Am avut prilejul să iau parte recent, împreună cu o serie de profesori de limba franceză din diferite ţări, la un stagiu de pregătire a cadrelor didactice în tehnica audio-vizuală, desfăşurat la Montpellier, în Franţa.

Cei 280 de participanţi la stagiu au fost încadraţi de profesori de renume mondial, fiecare de altă specialitate: lingvistică, fonetică, psiho-pedagogie, metoda „voix et images", tehnologia utilajului audio-vizual etc. Prelegerile în amfiteatre s-au împletit cu lucrări variate de seminar şi laborator. Cursanţii au avut la dispoziţie două biblioteci permanent deschise, expoziţii de materiale audio-vizuale ale editurilor Hachette şi Didier, sală de televiziune, sală de discuri etc.

S-au dezbătut în mod practic posibilităţile de exploatare ale laboratorului fonic şi au fost prezentate modele de texte destinate determinării nivelului de cunoştinţe al elevilor. Fiecare cursant a avut posibilitatea să se familiarizeze cu utilajul specific metodelor audio-vizuale, a putut ţine lecţii şi urmări emisiunile televizate în circuit închis, care au prezentat lecţii ţinute de alţi participanţi sau dezbateri pe teme de fonetică şi lingvistică. La sfîrşitul stagiului s-a organizat un examen pentru obţinerea diplomei de specialist în predarea limbii franceze prin metodele audio-vizuale, constînd din verificarea cunoştinţelor teoretice şi predarea unui fragment în condiţiile reale ale unei clase audio-vizuale.

În cadrul unor excursii organizate la sfîrşit de săptămînă, cursanţii au avut posibilitatea să cunoască istoricul şi frumuseţile naturale ale regiunilor Provence şi l'Hérault, vizitînd ruinele romane şi medievale de la Nîmes, Arles, Aigues-Mortes, pitoreasca deltă a Rhonului, staţiuni balneare, de pe coasta mării etc.

În ultima seară în parcul cetăţii universitare, cursanţii din fiecare ţară au prezentat frînturi din arta lor folclorică, folclorul românesc bucurîndu-se şi cu acest prilej de o deosebită apreciere.

Prof. ECATERINA BARTOŞ
Liceul N. Bălcescu — Cluj

O dezbatere utilă de telepedagogie

Televiziunea maghiară a organizat la Siófok o conferinţă internaţională cu privire la rolul televiziunii şcolare în învăţămîntul modern. La conferinţă au participat delegaţi din 11 ţări europene, printre care şi România.

Cele peste treizeci de referate, coreferate, informări şi intervenţii, precum şi prezentarea unor lecţii televizate înregistrate pe peliculă au confirmat faptul că televiziunea a devenit un instrument cu mari perspective în procesul de învăţămînt. Participanţii la discuţii, bazîndu-se pe propria lor experienţă practică sau pe datele unor cercetări ştiinţifice, au subliniat în repetate rînduri valorile pedagogice ale televiziunii, arătînd că aceasta compensează verbalismul predării cunoştinţelor, furnizează un bogat material vizual, înlesneşte înţelegerea şi memorarea cunoştinţelor prin faptul că dă elevilor posibilitatea să-şi formeze reprezentări clare în numeroase domenii greu sau de loc accesibile percepţiei directe, cum ar fi trecutul istoric, ţinuturile îndepărtate, procesele biologice, unele fenomene de fizică şi chimie, unele procese tehnologice etc. De asemenea s-a subliniat că televiziunea permite adîncirea legăturii dintre şcoală şi viaţă şi activizează procesele de gîndire prin problematizarea audio-vizuală sau prin prezentarea programatică a conţinutului emisiunilor. Ea sporeşte totodată randamentul şcolar prin emisiuni cu ţinută ştiinţifică ridicată şi care promovează metode şi procedee moderne de predare.

Din materialele prezentate la conferinţă şi din discuţii am reţinut cîteva idei care merită să fie evidenţiate. Astfel *E. Kelemen*, dr. *J. Fekete* şi dr. *A. Kiss* (Ungaria) au opiniat că, datorită avantajelor economice, tehnice şi pedagogice care-i permit să îndeplinească sarcini didactice, televiziunea poate deveni o instituţie naţională de învăţămînt. Ei au argumentat totodată necesitatea ca televiziunea şcolară să-şi creeze o metodică specifică, determinată de formele sale specifice de exprimare. Toţi vorbitorii au împărtăşit părerea că folosirea televiziunii în şcoală, departe de a duce la scăderea rolului conducător al profesorilor în procesul de învăţămînt, îşi poate da roadele numai prin activitatea sistematică a acestora. Dr. *H. Gehrisch* (R.D.G.) a relatat rezultatele unor interesante cercetări cu privire la dezvoltarea intereselor elevilor din clasele IX-X în urma vizionării emisiunilor de televiziune şcolară. A stîrnit interes şi informarea făcută de dr. *I. Jevtovici* (Iugoslavia) care a arătat că televiziunea şcolară din Belgrad urmăreşte să asigure studiului un caracter formativ, să stimuleze gîndirea elevilor.

În intervenţia sa, delegaţia din ţara noastră a prezentat poziţia Institutului de ştiinţe pedagogice, care consideră televiziunea şcolară un mijloc integrat în ansamblul elementelor ce definesc modernizarea învăţămîntului, folosite cu scopul sporirii randamentului şcolar. S-a precizat că se porneşte de la o etapă experimentală într-un studio cu circuit închis, după care se va trece la transmisii pe canalul naţional. De asemenea, în intervenţia delegaţiei noastre au fost subliniate rolul şi importanţa transferului tehnic din domeniul instruirii programate spre televiziune şcolară. Cele spuse de delegaţii români au fost primite cu mult interes, fapt remarcat în întrebările şi cererile de informaţii suplimentare formulate de către specialiştii din R.D. Germană, R.P. Polonă, R.P. Ungară şi U.R.S.S.

Dintre filmele prezentate ne-a reţinut atenţia antologia filmelor premiate la Festivalul de filme didactice care a avut loc la Hiroşima. Telelecţiile imprimate pe peliculă au demonstrat în mod convingător posibilităţile multiple ale televiziunii în ce priveşte transmiterea unui conţinut informaţional într-o structurare judicioasă şi o formă de prezentare originală, variată şi atractivă.

Dr. ALEXANDRU GHEORGHIU
LADISLAU TACSI
Institutul de ştiinţe pedagogice

INSTITUTUL DE CONSTRUCŢII BUCUREŞTI

ANUNŢĂ :

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

— Conferenţiar la Catedra de Mecanică Tehnică, disciplina Rezistenţa materialelor şi statica construcţiilor ; Mecanica şi rezistenţa materialelor, poziţia 6 din statul de funcţiuni.

— Conferenţiar la Catedra de Poduri, disciplina Poduri şi poduri de lemn şi metal, poziţia 3 din statul de funcţiuni.

— Conferenţiar la catedra de Poduri, disciplina Poduri şi poduri de lemn ; Construcţii şi poduri metalice, poziţia 4 din statul de funcţiuni.

— Conferenţiar la Catedra de Construcţii de beton armat, disciplina Construcţii de beton armat ; Beton armat şi tehnologia construcţiilor de beton armat, poziţia 5 din statul de funcţiuni.

— Conferenţiar la Catedra de Organizarea, planificarea şi economia construcţiilor, disciplina Economie, organizare, planificare, legislaţie şi evidenţă contabilă ; Analiza activităţii economice, legislaţie şi protecţia muncii, poziţia 8 din statul de funcţiuni.

— Conferenţiar la Catedra de Organe de maşini şi desen, disciplina Organe de maşini. poziţia 3 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Construcţii de beton armat disciplina Beton armat şi tehnologia construcţiilor de beton armat ; Construcţii de beton armat ; Beton armat şi precomprimat şi construcţii de beton armat, poziţia 10 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de beton armat şi poduri masive, disciplina Beton armat ; Poduri masive ; Beton armat şi elemente de construcţii, poziţia 4 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de beton armat şi poduri masive, disciplina Beton armat şi poduri de beton armat; Beton armat, poziţia 5 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de topografie-geodezie, disciplina Topografie ; Cadastru şi organizarea fondului funciar ; Topografie inginerească ; Topografie generală, poziţia 11 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de topografie-geodezie, disciplina Astronomie geodezică ; Teoria erorilor, poziţia 12 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de topografie-geodezie, disciplina Teoria erorilor ; Cartografie ; Geodezie, poziţia 10 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Geotehnică şi fundaţii, disciplina Geotehnică şi fundaţii ; Fundaţii şi terasamente, poziţia 6 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Alimentări cu apă şi canalizări, disciplina Lucrări edilitare ; Hidraulică şi lucrări edilitare ; Alimentări cu apă şi canalizări, poziţia 5 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Instalaţii, disciplina Instalaţii de ventilaţii şi condiţionarea aerului ; Instalaţii sanitare şi gaze, poziţia 7 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Instalaţii, disciplina Materiale de instalaţii, poziţia 8 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Mecanică tehnică, disciplina Mecanica şi rezistenţa materialelor ; Mecanica tehnică ; Rezistenţa materialelor şi statica construcţiilor, poziţia 8 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Maşini de construcţii şi procedee de lucru, disciplina Maşini de construcţii şi procedee de lucru ; Electrotehnică şi maşini de construcţii, poziţia 7 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Construcţii de beton armat, disciplina Beton armat ; Construcţii de beton armat, poziţia 11 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Construcţii metalice, disciplina Construcţii metalice şi tehnologia sudării ; Construcţii industriale şi căi de comunicaţii ; Construcţii metalice şi tehnologia executării, poziţia 6 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Chimie şi materiale de construcţii, disciplina Chimie şi materiale de construcţii ; Materiale de construcţii, poziţia 7 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de Chimie şi materiale de construcţii, disciplina Chimie şi materiale de construcţii ; Materiale de construcţii, poziţia 8 din statul de funcţiuni.

— Şef de lucrări la Catedra de beton armat şi poduri masive, disciplina Beton armat şi poduri de beton armat ; Beton armat ; Poduri masive, poziţia 6 din statul de funcţiuni.

— Lector la Catedra de Economie politică, disciplina Economie politică, poziţia 10 din statul de funcţiuni.

— Lector la Catedra de Economie politică, disciplina Economie politică, poziţia 10 din statul de funcţiuni.

— Lector la Catedra de Socialism ştiinţific, disciplina Filozofie, poziţia 11 din statul de funcţiuni.

— Lector la Catedra de Matematici I, disciplina Tehnologia calculului şi programări ; Programare maşini calcul, poziţia 9 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de Instalaţii, disciplina instalaţii sanitare şi de gaze, poziţia 15 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de construcţii hidrotehnice, disciplina Irigaţii şi desecări ; Combaterea eroziunii solului şi regularizări de rîuri, poziţia 14 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de construcţii hidrotehnice, disciplina Construcţii metalice şi elemente de construcţii, poziţia 15 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de Maşini de construcţii, disciplina Maşini de construcţii şi procedee de lucru, poziţia 13 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de Maşini de construcţii, disciplina Maşini de ridicat şi transportat pentru construcţii ; Maşini de construcţii şi tehnologia lucrărilor, Electrotehnică, instalaţii electrice şi maşini de construcţii, poziţia 15 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de poduri, disciplina Construcţii şi poduri metalice ; Poduri şi poduri de lemn ; Poduri de lemn şi metalice, poziţia 6 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de Construcţii în transporturi, disciplina Clădiri ; Tunele ; Curs general de construcţii, poziţia 8 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de Construcţii în transporturi, disciplina Curs general de construcţii ; Organizarea teritorială şi economia apelor, poziţia 9 din statul de funcţiuni.

— Asistent la Catedra de Construcţii în transporturi, disciplina Curs general de construcţii ; Construcţii şi instalaţii, poziţia 10 din statul de funcţiuni.

Candidaţii la concurs vor depune la secretariatul rectoratului din Bucureşti b-dul Republicii nr. 176, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România :

— pentru posturile de conferenţiari şi şefi de lucrări, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul Oficial ;

— pentru posturile de asistenţi în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul Oficial.

Cei ce funcţionează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ţine la sediul institutului, în termen de 3 luni de la data publicării acestui anunţ.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1013 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 17 oct. 1969 — 4 pagini 25 bani

■ Onoarea statutului etic și profesional al corpului didactic — pag. 2

■ De ce se amînă la infinit rezolvarea unor probleme urgente ? — pag. 3

■ Pe ce căi modernizăm formația matematică — pag 4

Intr-unul din laboratoarele fonice ale Liceului nr. 3 din Oradea

Unde sînt și de ce lipsesc de la posturi TINERII PROFESORI ?

O **nouă** promoție de cadre didactice, pregătită, în liceele pedagogice, în institute și universități și-a început efectiv activitatea la catedră. Tinerele educatoare, tinerii învățători și profesori pe care i-a dat societății în acest an învățămîntul nostru s-au prezentat la posturi, în marea lor majoritate, încă de la începutul lunii septembrie, încadrîndu-se în eforturile pentru pregătirea primei etape a anului școlar.

Semnificația acestui fapt se leagă de măsurile luate pe baza documentelor de partid și de stat cu privire la dezvoltarea învățămîntului în țara noastră. Prețuirea exprimată în repetate rînduri de conducerea partidului și statului pentru misiunea școlii și a cadrelor didactice, condițiile tot mai bune de muncă și de viață create slujitorilor școlii, creșterea eficienței muncii educative în rîndurile studenților au determinat sporirea spiritului de răspundere în rîndurile tinerilor dascăli, au întărit hotărîrea lor de a munci acolo unde este într-adevăr nevoie de ei. În școlile din județul Covasna, de pildă, din 37 de profesori repartizați s-au prezentat și funcționează la catedră 37. Situații asemănătoare găsim și în județele Alba, Bistrița-Năsăud, Brăila, Gorj, Harghita, Vîlcea.

Există însă și județe în care prezentarea la posturi a absolvenților de facultăți înregistrează absențe ce nu pot fi în nici un caz trecute cu vederea. Printre acestea se numără județele Ialomița, cu 128 de profesori neprezentați la data deschiderii cursurilor, Ilfov cu 100, Teleorman cu 82, Buzău cu 62, Cluj cu 57, Tulcea cu 53, Prahova cu 45, Sibiu cu 41. Pentru a cunoaște cauzele care au dus la asemenea absențe am făcut recent un sondaj în județul Ilfov. În acest județ, din 252 de profesori repartizați de învățămîntul superior în acest an s-au prezentat la posturi numai 152. Unde sînt și de ce lipsesc de la datorie 100 de cadre didactice, pentru pregătirea cărora statul a investit peste 5 milioane de lei numai în perioada studiilor superioare ? Nu li s-au pregătit oare condiții bune de muncă ? Nu au fost primiți cu toată atenția și bunăvoința necesară ? Nici vorbă de așa ceva. În toate localitățile pe care le-am investigat a existat o preocupare deosebită pentru primirea tinerilor absolvenți, înlesnindu-li-se cazarea, masa, asigurîndu-li-se asistența pedagogică necesară.

La Liceul din Urziceni, directorul, profesorii și elevii școlii o așteaptă și acum, la mai bine de o lună de la deschiderea cursurilor, pe profesoara **PAULA ARDELEANU,** absolventă a Facultății de filologie. Colectivul didactic, colectiv tînăr și entuziast, care obține rezultate foarte bune în munca de pregătire a elevilor, pregătise chiar și o festivitate de bun venit. Încercînd să afle cînd se va prezenta tovarășa Ardeleanu la post, inspectoratul școlar al județului Ilfov a fost informat de soțul acesteia că e plecată în voiaj la Paris și că nu se va prezenta la școala unde a fost repartizată... deoarece un fost coleg de liceu deține o funcție de răspundere la municipiul București și în acest fel va obține desigur o catedră în Capitală.

CONSTANTIN LICĂ, absolvent al Facultății de chimie, repartizat la Școala generală din Găiceni, a preferat să lucreze la un atelier al cooperației meșteșugărești.

ALEXANDRU LEIBOVICI, absolvent al Facultății de matematică, preferă să nu lucreze nicăieri decît să se ducă la Liceul nr. 1 din Giurgiu. (Și asta în timp ce Liceul din Giurgiu a fost ilustrat de profesori de matematici ca Ion Barbu și Traian Lalescu !).

KINTZBRAUN VICTOR, absolvent al Conservatorului „Ciprian Porumbescu", nu s-a prezentat la post pe motivul că studiază muzica ușoară la o școală populară, iar **ADRIANA ALĂMIIE,** absolventă a Facultății de biologie, repartizată, la Școala generală din Găișeni—Căscioarele, preferă să rămînă casnică, deoarece „a îngrozit-o drumul".

Lista ar putea fi astfel continuată. La inspectoratul școlar al județului Ilfov se precizează că **optica acestor absolvenți de facultate, de a considera firesc să dezerteze de la datorie, a fost favorizată de ușurința cu care, în anii anteriori, cei în situații similare au putut obține avize și posturi de suplinitori în București.** Chiar și în acest an „furtul de cadre", cum îl califică prof. Ștelian Păun, inspector șef la Ilfov, a păgubit școlile din județ de numeroși profesori. **MIRCEA TRIFU,** de exemplu, absolvent al Facultății de matematică, titular la Liceul din comuna Hotarele, funcționează la Liceul „I. Neculce" din Capitală fără măcar să fi obținut avizul de plecare, în lipsa căruia încadrarea lui este ilegală. Cîți sînt oare în aceeași situație ? Cine și de ce intervine pentru încălcarea legii ? Și, mai ales, cum se întîmplă că deși catedrele vacante au fost ocupate prin concurs, se mai găsesc în Capitală posturi de suplinitori într-un număr atît de mare încît să pună în pericol buna funcționare a învățămîntului în școlile din județele apropiate ? Iată întrebări la care credem că se impune un răspuns din partea direcției de resort din Ministerul Învățămîntului, pe baza unei atente și minuțioase analize. Altfel, fluctuația de cadre didactice — atît în localitățile în care sînt repartizați tinerii absolvenți, cît și în școlile unde aceștia „se aranjează" — va continua să persiste, obligînd la soluții de improvizație, evident în dauna învățămîntului.

Miră de asemenea faptul că deși există legi care sancționează lipsa absolvenților de la posturile pe care singuri și le-au ales, acestea nu sînt puse riguros în aplicare. De ce ? Nu cumva cei care poartă răspunderea aplicării lor nu o fac întrucît ei înșiși au manifestat „îngăduințe" care, în fond, au dus la eludarea legii ? Sîntem convinși că analiza pe care ar fi de dorit să o facă direcția de specialitate din minister va duce și aici la clarificări revelatoare.

În repartizarea la posturi a absolvenților învățămîntului superior se mai întîlnesc și cazuri de birocratism care pun deseori inspectoratele școlare județene și pe absolvenți în situații neplăcute, din care se iese cu destulă greutate și, mai ales, cu un mare consum de timp, energie și mijloace materiale. Este, de pildă, cazul repartizării mai multor absolvenți pe același post. În ce ne privește am mai atras atenția asupra unor astfel de situații, înregistrate în anii anteriori. Se vede treaba că cei răspunzători de repartizarea absolvenților nu sînt pe deplin conștienți de consecințele acestor „greșeli" atît în școală cît și în rîndurile celor care iau pentru prima oară contact cu munca la catedră. Astfel de situații am găsit numai în județul Ilfov în 14 cazuri, în care absolvenți ai I.E.F.S. și ai Facultății de educație fizică de la Institutul pedagogic au fost repartizați pe aceleași posturi : Aurel Tiblete și Maria Manta pe același post la Școala generală din Mihai Bravu, Valentin Zamfirescu și Niculina Tănăsescu pe același post la Școala generală din comuna Dărăști, Rozalia Roman și Dan Tudose la Școala generală din comuna Movilița etc.

Se impune să se ia măsuri ferme pentru înlăturarea unor asemenea situații în viitor și, mai ales, se impune ca toți cei care — beneficiind de condițiile create de partid și de stat — s-au pregătit să slujească școala, să îndeplinească cerințele legii, care sînt, în același timp, cerințele codului de onoare al oricărui educator.

CONSTANTIN RĂDOI

ÎN EDUCAREA TINERETULUI — UN FRONT COMUN AL ȘCOLII ȘI AL ORGANIZAȚIEI U.T.C.

Pe marginea plenarei C. C. al U.T.C.

Desfășurată în condițiile avîntului creator al întregului nostru popor pentru traducerea în viață a marilor obiective cuprinse în vastul program stabilit de Congresul al X-lea al P.C.R. în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră, recenta Plenară a C. C. al U.T.C. se înscrie ca un moment cu importante semnificații în viața organizației revoluționare a tineretului din patria noastră. Analizînd activitatea U.T.C. în rîndul tineretului din întreprinderile industriale de construcții și transporturi, munca desfășurată în domeniul politico-educativ a tineretului și activitatea U.T.C. în rîndul elevilor, lucrările Plenarei au reliefat eforturile susținute făcute de organizațiile și organele U.T.C. pentru îndeplinirea la nivel superior a obiectivelor și sarcinilor ce le revin, rezultatele pozitive obținute, neajunsurile ce s-au manifestat, precum și, îndeosebi, măsurile ce se impun pentru sporirea eficienței activității de viitor. În același timp lucrările Plenarei au evidențiat grăitor și emoționant adeziunea deplină a membrilor organizației, a întregului nostru tineret, la politica partidului de făurire neabătută a societății socialiste și de propășire continuă a patriei noastre.

Pornind de la faptul că, așa cum subliniază documentele de partid și de stat cu privire la învățămînt, școlii îi revin sarcini sporite în activitatea de instruire și educare a tineretului școlar, ținînd seama de faptul că, o dată cu prelungirea duratei școlarității obligatorii, cu sporirea capacității de cuprindere a învățămîntului postgeneral și cu modificările aduse în structura și conținutul învățămîntului profesional și tehnic se înregistrează în mod obiectiv o creștere corespunzătoare a ponderii elevilor în ansamblul tineretului de vîrstă uteciștă, lucrările Plenarei au subliniat necesitatea îmbunătățirii în continuare atît a conținutului, cît și a formelor de activitate educativă desfășurată de organizațiile U.T.C.

O idee afirmată cu tărie și claritate a fost necesitatea ca organizațiile U.T.C. din școli să se afirme și în continuare ca unul din principalele ajutoare de nădejde ale corpului profesoral în complexul proces de formare și de pregătire a elevilor pentru a deveni buni specialiști și buni cetățeni ai patriei noastre socialiste. Cu justificată satisfacție au subliniat participanții la plenară principalele realizări obținute de organizațiile U.T.C., în colaborare cu școala, cu cadrele didactice și ceilalți factori educativi, în activitatea desfășurată în rîndurile elevilor. Organizațiile U.T.C. au adus o amplă contribuție la mobilizarea elevilor pentru a-și îndeplini corespunzător principala lor sarcină, aceea de a învăța cu asiduitate, la sporirea numărului de elevi antrenați în concursurile de literatură română, matematică și fizică, la desfășurarea concursurilor cultural-artistice și de arte plastice etc., au dat un sprijin larg unei întregi serii de activități educative cu multiple valențe în educarea științifică, moral-civică și politică a elevilor cum sînt munca voluntar-patriotică și pregătirea elevilor pentru apărarea patriei, sărbătorirea unor evenimente importante din viața școlilor, editarea revistelor școlare, organizarea excursiilor etc.

Simțul de răspundere de care s-au dovedit a fi pătrunși reprezentanții tineretului nostru în înaltul for al organizației s-a reliefat cu ocazia analizării principalelor neajunsuri care se mai mențin în activitatea organizațiilor U.T.C. din școli și a factorilor care le generează. La acest capitol s-a insistat asupra faptului că mai există încă un număr de elevi, membri ai U.T.C. care nu-și îndeplinesc în mod corespunzător obligația de a-și însuși cunoștințele predate, care nu învață cu seriozitatea necesară și cu conștiința răspunderii. Au fost aspru criticate unele atitudini de dezinteres și delăsare din partea unor membri ai organizației față de pregătirea lor ideologică și politică, unele manifestări necorespunzătoare de comportare a elevilor în școală, în afară, iar

Lector univ. ȘTEFAN COSTEA
director general adjunct în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. 3-a)

Un mic templu al cărții

Cei care au avut ideea organizării bibliotecii școlare municipale „Ion Creangă", ca și cei care au aranjat-o cu atîta bun gust, inteligență și intuiție pedagogică, merită toate laudele.

Mai întîi spațiul, cadrul, amenajarea exterioară și interioară. Cred că primul criteriu a fost, în această privință, atractivitatea, crearea unei atmosfere plăcute și liniștite, în care cititorul elev să poată găsi și destindere fizică, dar și stimulent intelectual, să se poată identifica cu lumea personajelor pe care le întîlnește în paginile cărților. Chiar de la poartă panouri mari, viu colorate, decupaje expuse pe pereții clădirii sugerează copiilor și adolescenților infinitul univers al cărților care îi așteaptă în sălile bibliotecii, îi invită să-l cunoască. Iar înăuntru, standuri multicolore, cataloage ilustrate, fișiere, mobilier comod și îmbietor, în culori care se armonizează perfect cu liniștea bibliotecii.

Tovarășa Febronia Costache, cea care, în calitate de directoare, a dovedit adevărate virtuți profesionale, ne-a explicat că fiecare din cele 4 săli ale bibliotecii a fost destinată unei anume vîrste de cititori. Celor mai mici dintre ei, care încă nu știu să descifreze abecedarul li s-au pus la dispoziție cărți sugestiv ilustrate, ca și jocuri pentru dezvoltarea unor deprinderi necesare în primii ani de școală. Două săli sînt destinate grupelor mijlocie și mare, care cuprind cititori pînă la 16 ani. Aici totul răspunde cerințelor programei școlare, nivelului de înțelegere al elevilor și preferințelor lor. Ultima sală este

M VERDEȘ

(Continuare în pag. 3-a)

ANIVERSAREA UNOR LICEE

LA BRAD

Bradul, vechiul oraș românesc din Țara Zarandului, de pe malul Crișului Alb, a sărbătorit la 12 octombrie împlinirea unui veac de existență a liceului său.

Prima școală de grad mediu din această parte a țării, gimnaziul din Brad a luat ființă din inițiativa unui grup de intelectuali din Munții Apuseni, sprijiniți de conducerea comitatului Zarand, în frunte cu Ion Pipoș, comite suprem, dr. Iosif Hodoș și Amos Frîncu, vicecomiți. La întemeierea lui a luat parte activă populația din cele 92 comune ale fostului Zarand, care, prin donații, a contribuit la strîngerea fondurilor necesare pentru înălțarea acestui lăcaș de cultură. Declarațiile de donare, „făcute din voie liberă", întărite prin subscriere proprie și confirmate de administrația românească a comitatului sînt, așa cum se subliniază în monografia alcătuită în 1919 de profesorul dr. Ioan Radu, „o clasică dovadă despre însuflețirea și dorul de progres a poporațiunei sărace de pe aceste dealuri".

După cincizeci de ani de la înființare, gimnaziul se transformă în liceu, iar conferința profesorală din 20 iunie 1919, la propunerea directorului Ștefan Albu, hotărăște ca liceul să poarte numele lui Avram Iancu.

Începuturile gimnaziului din Brad au fost deosebit de grele. Școala nu avea o clădire corespunzătoare, nu avea mobilierul și nici materialul didactic necesar. De abia în 1922 dobîndește localul în care funcționează și astăzi.

(Continuare în pag. a 2-a)

LA TÎRGU MUREȘ

Sîmbăta și duminica trecută, liceul „Al. Papiu Ilarian" din Tîrgu Mureș a aniversat cinci decenii de rodnică activitate pe ogorul învățămîntului din patria noastră.

Începuturile sale sînt strîns legate de evenimentele istorice de importanță deosebită ce s-au produs în viața poporului nostru la sfîrșitul primului război mondial, cînd masele populare, întrunite în marea Adunare de la 1 decembrie 1918, hotărăsc unirea Transilvaniei cu România, înfăptuind o aspirație de veacuri a poporului. S-a deschis astfel calea pentru dezvoltarea națiunii, a economiei, științei și culturii sale, pentru intensificarea activității tuturor forțelor progresiste ale societății. În aceste împrejurări, în toamna anului 1919, prin hotărîrea Consiliului dirigent, resortul Instrucțiunii și al Cultelor din Sibiu, se aprobă înființarea liceului căruia i se atribuie numele lui Al. Papiu-Ilarian, reprezentant de seamă al eroicelor generații pașoptiste, eminent istoric și jurist și om de stat.

La conducerea noului așezămînt de cultură a fost numit ca director un harnic și inimos profesor, dr. Petcu Hetcou. Înfruntînd cu mult curaj și abnegație greutățile inerente începutului, de multe ori determinate de neglijența și lipsa de interes pe care o manifestau autoritățile vremii, conducerea liceului și corpul său profesoral au reușit, printr-o muncă asiduă, să-i creeze un real prestigiu, situîndu-l printre cele mai apreciate licee din țară.

(Continuare în pag. a 2-a)

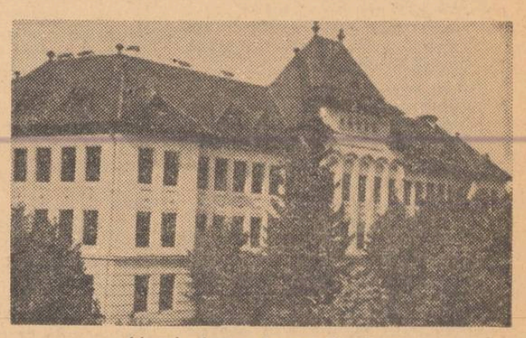

Liceul „Avram Iancu" din Brad

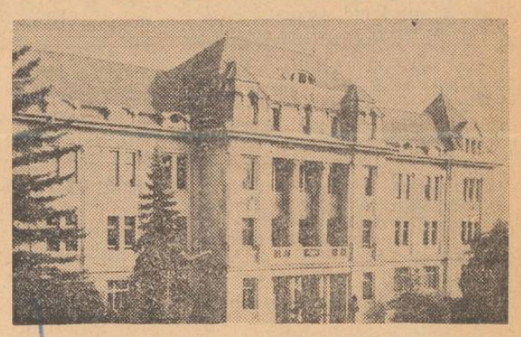

Liceul „Al. Papiu-Ilarian" din Tg. Mureș

Preocupări actuale ale sindicatelor

ONOAREA STATUTULUI ETIC ȘI PROFESIONAL AL CORPULUI DIDACTIC

Indicațiile cuprinse în documentele Congresului al X-lea al partidului cu privire la sarcinile specifice ale organelor și organizațiilor sindicale au determinat organizarea de către Comitetul Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură a unor acțiuni de îndrumare și instruire care au avut ca efect o mai bună orientare a activității sindicatelor din instituțiile de învățămînt în scopul sporirii contribuției acestora la buna desfășurare a procesului de învățămînt, la educarea personalului din școli în spiritul eticii socialiste, la asigurarea unei informări și documentări rapide și eficiente a corpului profesoral, în scopul aprofundării caracterului științific al întregii activități instructiv-educative.

Pornind de la aceste sarcini, comitetul sindicatului învățămînt din municipiul Brașov și-a alcătuit un plan de activitate a cărui pondere cade pe problemele ce definesc statutul profesional, etic și juridic al personalului didactic.

— Ne preocupă îndeaproape — ne-a spus tov. **VICTOR BIRSAN,** președintele comitetului — lămurirea deplină, în fiecare școală a poziției pe care o are în societatea noastră contemporană omul școlii, educatorul, a drepturilor și îndatoririlor acestuia în lumina recentelor documente de partid și de stat și acționarea consecventă în sensul respectării acestora. Este evident că respectul de care se bucură învățătorul, profesorul în rîndul elevilor, al părinților, al opiniei publice depinde în mod determinant de respectul pe care îl arată el îndeplinirii nobilei sale profesiuni, de poziția sa etică, de înaltul simț de răspundere dovedit în îndeplinirea sarcinilor. Iată de ce comitetul nostru a orientat birourile grupelor sindicale din școli să discute, în adunările trimestriale care au avut loc între 1-14 octombrie a.c., teme privind etica activității didactice. De pildă, la liceele nr. 1 și nr. 4 și la școlile generale nr. 6, nr. 12 și nr. 15, au fost dezbătute teme ca „Profilul moral al educatorului", „Exemplul personal al educatorului" etc. La școlile generale nr. 2 și nr. 5 și la Liceul economic nr. 1, adunările generale trimestriale au luat în discuție temele „Drepturile și îndatoririle cadrelor didactice", „Preocuparea colectivului școlii pentru aplicarea prevederilor Statutului personalului didactic" și „Personalitatea educatorului, factor de cultură și civilizație".

Firește însă că măsurile luate de organele sindicale nu s-au oprit numai la dezbateri în adunările trimestriale. Aș vrea să citez, pe această linie, acțiunile inițiate de sindicatele de la Institutul pedagogic și de la Institutul politehnic care au organizat întîlniri ale absolvenților din acest an cu cadre didactice de prestigiu și cu specialiști din producție. Tema discuțiilor — înaltul comandament social pe care-l reprezintă prezentarea la posturile unde au fost repartizați, unde își pot valorifica în condiții optime cunoștințele profesionale însușite în anii de studiu — caracterul convingător al acestor acțiuni au contribuit la ridicarea nivelului conștiinței profesionale a tinerilor absolvenți care s-au prezentat, în marea lor majoritate, la posturile respective și s-au încadrat în munca ce le-a fost încredințată.

Dezvoltîndu-și activitatea pe acest plan, comitetul sindicatului învățămînt din Brașov va analiza în perioada imediat următoare, împreună cu inspectoratul școlar județean, situația tuturor suplinitorilor din orașul nostru și va organiza în rîndul acestora o muncă de lămurire temeinică, astfel încît să renunțe la situația de provizorat — dăunătoare atît bunului mers al învățămîntului cît și carierei lor personale — și să solicite încadrarea lor pe posturile de specialitate existente în școlile din mediul rural care resimt încă nevoia de cadre cu calificare superioară. De asemenea, comitetul sindicatului a îndrumat birourile grupelor sindicale să analizeze împreună cu conducerile școlilor activitatea personalului tehnic-administrativ, pentru a determina întărirea disciplinei în muncă și folosirea eficientă a celor 8 ore zilnice de activitate.

O preocupare importantă a activității noastre din această perioadă o constituie și sprijinirea muncii organizațiilor sindicale din școlile sătești, în vederea realizării cu deplin succes a sarcinilor specifice. Pentru întărirea disciplinei și a simțului de răspundere al tuturor cadrelor didactice, organizațiile sindicale din școlile sătești duc, alături de conducerile școlilor respective, o acțiune susținută pentru combaterea practicii negative de a se cere în mod nejustificat concedii fără plată pentru mai multe luni de zile.

Datorită schimburilor de experiență inițiate și a sprijinului metodic pe care l-au primit, birourile unor grupe sindicale (de exemplu cele din Sercaia, Ungra, Racoșul de Jos, Bărcuț etc.) și-au orientat cu precădere acțiunile din această perioadă către sprijinirea tinerilor învățători și profesori, ajutîndu-i să se încadreze în viața localităților respective. Ca urmare a preocupării birourilor grupelor sindicale, tinerelor cadre li s-au creat condiții corespunzătoare de locuit și de aprovizionare, iar profesorii cu experiență îndelungată le acordă o asistență profesională competentă.

Grija noastră permanentă — a încheiat tov. Bîrsan — este ca activitatea organizațiilor sindicale din Brașov pentru continua perfecționare a muncii personalului didactic să nu aibă un caracter de campanie, ci să se desfășoare în mod continuu, susținut. Considerăm ceea ce s-a întreprins doar ca un început, ale cărui roade vom căuta să le îmbogățim prin acțiuni mai eficiente, inițiate pe planuri multiple, în fiecare școală.

În pragul școlii

Acordarea premiilor anuale pentru studii teoretice și lucrări metodice privind activitatea pionierească.

În intenția de a sprijini și stimula cercetarea și fundamentarea științifică a activității pionierești, Biroul Consiliului Național al Organizației Pionierilor a acordat premiile anuale pentru cele mai valoroase studii teoretice și lucrări cu caracter metodic din acest domeniu, după cum urmează:

Premiul al II-lea: **volumului** „Activitatea educativă pionierească", **sub redacția conf. univ. dr. Ana Tucicov-Bogdan, (Editura politică).**

Premiul al III-lea: **volumului** „Din experiența cercurilor de pionieri și școlari". **Autori: Florea Groza, Valeriu Nicolau, Hristea Prițulescu, Octavian Chirica, Teodora Cojocaru, Mircea Busuioc, Torday Ludovic, Dárvay Adalbert, Ion Oprea, Tiberiu Boșcaiu, Kiss Zoltan, Alexe Corniciu, Valeria Nicola, Francisc Pretz, Graziella Doicescu, Terezia Tătaru, Cecilia Marian, Maria Debu, Iosif Căvescu Alex. Jánossy, Floarea Mărăscu, Laura Vancu, Lucreția Gușatu, Alexa Dumitru, Ilie Tudose, Const. Cotruță, Nițâ I. Toma, Stan Ghena, Vizhányó Andrei, Angela Dumitrescu, D. Coltea, Petre Voican, Marilena Baș, Aurelia Apostol, Gh. Gheju, Virginia Gurău, Elena Muresan, Irina Blejan și Nicolae Lambert. (Editura Didactică și pedagogică).**

Mențiuni:

— **lucrării** „Manifestări cultural-artistice ale tineretului școlar" **de Elena Vodă și Claudiu Vodă (Editura didactică și pedagogică);**

— **suitei de articole:** „Curs scurt de aeromodelism" **de Otto Hints, publicate în revista Educația pionierească;**

— **lucrării** „La vîrsta pionieriei" **de Toma Mareș și Aurel Filipescu, editată de consiliul județean Constanța al Organizației pionierilor.**

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

PREDAREA LEGII PROPORȚIILOR ÎN COMBINAȚIILE CHIMICE

Întrucît elevii trebuie să opereze permanent cu legile care călăuzesc fenomenele chimice, transmiterea cunoștințelor privind aceste legi are o deosebită importanță. Considerăm că deducția legilor respective poate fi realizată cu bune rezultate printr-o lecție activă, în care elevii, bazîndu-se și pe cunoștințele anterioare, sînt conduși să tragă singuri concluziile necesare.

Urmînd această cale, în predarea legii proporțiilor definite (a constanței compoziției substanțelor), îi voi întreba, de pildă, pe elevi dacă atunci cînd se combină două substanțe simple pentru a da naștere la o substanță compusă, combinarea are loc în proporții cantitative diferite sau cantitățile substanțelor utilizate sînt nedeterminate. Pentru a le da posibilitatea să răspundă la această întrebare se poate organiza o experiență — combinarea sulfului cu pilitura de fier. Combinînd o cantitate mai mare de pilitură de fier cu puțin sulf elevii vor constata, cu ajutorul unui magnet, că o parte din pilitura de fier rămîne necombinată și că, dacă se procedează invers, luînd-se o cantitate mai mare de sulf și puțină pilitură de fier, rămîne sulf necombinat. Le arătăm că, pentru stabilirea proportiei cantitative de combinare a sulfului cu fierul, ne folosim de ecuația reacției: A Fe = 56 u.a.m.; AS = 32 u.a.m.: Fe + S = FeS Sub simbolurile fierului și sulfului vom nota masele atomice respective: 56 + 32 = 88. Ecuația arată că elementele se vor combina în dependență de masele lor atomice, adică 56 g de fier cu 32 g de sulf, pentru a da 88 g sulfură de fier. Deci, raportul de combinare:

$$\frac{Fe}{S} = \frac{56}{32} = \frac{7}{4}$$

Adică, pentru ca reacția de combinare să se realizeze complet, sînt necesare 7 g fier și 4 g sulf, astfel încît nici o cantitate din substanțele care au reacționat să nu rămînă necombinată.

Putem exemplifica legea proporțiilor definite și cu ajutorul reacției de combinare a hidrogenului cu oxigenul a reacției dintre un acid și un hidroxid, dintre un acid și un oxid de metal etc. Consider necesar ca abia după aceste exemplificări să stabilesc împreună cu elevii enunțul legii: „O substanță compusă are o compoziție constantă indiferent pe ce cale s-ar obține. Această substanță compusă este formată totdeauna din aceleași elemente chimice, unite în aceeași proporție". Sau: „Pentru a obține aceeași substanță compusă elementele componente se combină totdeauna în același raport de masă, constant și bine definit". Este necesar să subliniem că legea proporțiilor definite confirmă, în același timp, și legea conservării masei substanțelor.

Studierea acestei legi ne permite să precizăm și noțiunea de echivalent chimic. Din reacția de combinare a hidrogenului cu clorul pentru a forma acidul clorhidric elevii vor deduce că 1 g de hidrogen se combină cu 35,5 g de clor, din reacția de combinare a hidrogenului cu oxigenul vor deduce că 1 g de hidrogen se combină cu 8 g de oxigen, iar din reacția de combinare a hidrogenului cu azotul vor deduce că 1 g de hidrogen se combină cu 4,7 g azot. Concluzia pe care o vor trage din aceste reacții îi va ajuta să formuleze noțiunea de echivalent chimic.

Elevii își vor da seama totodată, pe baza experiențelor, că unele elemente care nu se combină direct cu hidrogenul se combină cu un echivalent din alt element și că, deci, într-o reacție chimică, un echivalent dintr-un element se combină cu un echivalent din alt element. Le vom arăta apoi că echivalentul chimic al unui element este numeric egal cu raportul dintre masa atomică și valența elementului, dîndu-le, fireste și exemple concrete. De pildă, le putem arăta că echivalentul chimic al aluminiului, care se calculează împărțind masa atomică a acestuia (26 u.a.m.) la valență (egală cu 3) este 8,7. Subliniind importanța calculării echivalentului chimic pentru substanțele compuse (acizi hidroxizi, săruri) vom calcula împreună cu elevii echivalentul chimic pentru NaOH, prin masa moleculară (40) împărțită la valența metalului (1), deci a Cu SO_4:

$$= \frac{160}{2} = \text{a } Al(OH)_3 = \frac{78}{3} =$$

$$= 26 \text{ a } Al_2(SO_4)_3 = \frac{342}{6} = 57.$$

Pentru a consolida aceste cunoștințe îmi propun să le cer elevilor să rezolve cît mai multe exemple, eventual în cadrul unei lucrări de control.

Trecînd la legea proporțiilor multiple formulată de Dalton, voi prezenta oxizii posibili ai azotului: protoxidul de azot, oxidul de azot, trioxidul de azot sau anhidrida azotoasă, hipoazotida și tetroxidul de azot, pentoxidul de azot sau anhidrida azotică, făcîndu-i atenți pe elevi asupra faptului că aceeași cantitate de azot se combină cu cantități diferite de oxigen (de două, de trei, de patru ori mai mari), dînd mai mulți compuși ai azotului cu oxigenul. Aplicînd legea proporțiilor definite la fiecare din oxizii de mai sus, elevii vor deduce că 28 g N se combină cu 16 g oxigen pentru a da 44 g protoxid, cu de două ori 16 g oxigen pentru a da 60 g bioxid, cu de trei ori 16 g oxigen pentru a da 76 g trioxid, cu de patru ori 16 g oxigen pentru a da 92 g tetroxid și cu de cinci ori 16 g oxigen pentru a da 108 g pentoxid. Observarea acestui exemplu ne va conduce la formularea legii: „Cînd două elemente formează între ele mai multe combinații, o anumită cantitate din primul element se combină cu al doilea element în proporții care variază cu numere întregi și mici".

Pentru fixarea cunoștințelor referitoare la această lege consider indicat să se dea și alte exemple, referitoare la oxizii sulfului, ai carbonului, la apă și la apa oxigenată, la compușii fierului cu sulf etc.

În ultima parte a lecției vom stărui asupra legii conservării masei substanțelor. Vom începe, de exemplu, prin a le reaminti elevilor că, folosind simbolurile elementelor și formulele chimice, putem scrie ecuații chimice care ne permit să reprezentăm transformările chimice ale substanțelor. O experiență, organizată cu ajutorul elevilor, va permite acestora să înțeleagă mai bine despre ce este vorba. Bunăoară, vom așeza pe talerul unei balanțe două pahare Berzelius, care să conțină, unul, o soluție de clorură de natriu, iar celălalt o soluție de azotat de argint (sau unul sulfat de cupru, iar celălalt hidroxid de natriu). După ce echilibrăm balanța, turnăm conținutul unui pahar în celălalt pahar. Elevii constată că balanța rămîne în echilibru. Reacția chimică petrecută între cele două substanțe va fi consemnată pe tablă și comentată. Formulăm apoi ecuația, scriind în primul membru formulele substanțelor care se combină iar în cel de al doilea formulele substanțelor care rezultă din combinare. Subliniem că pentru a se realiza egalitatea între membri este necesar ca felul și numărul atomilor din primul membru să fie aceleași cu felul și numărul atomilor din membrul al doilea. Aceasta demonstrează legea conservării atomilor sau legea conservării masei substanțelor: „Masa substanțelor care intră într-o reacție chimică este egală cu masa substanțelor ce rezultă din acea reacție chimică".

Scriind în membrul I formulele substanțelor care se combină (clorură de natriu și azotat de argint), iar în membrul al doilea formulele substanțelor care rezultă din reacția chimică (clorură de argint și azotat de natriu), elevii vor deduce, printr-o judecată simplă, modul cum se poate satisface legea conservării atomilor ajungînd la scrierea ecuației sub formă corectă.

Calculînd suma maselor moleculare ale substanțelor care reacționează elevii vor constata că ea este egală cu suma maselor moleculare ale substanțelor care rezultă din reacție. Scriind din nou ecuația reacției, notînd de data aceasta sub formulele chimice masele moleculare, ei își vor da seama că suma maselor moleculare din primul membru este egală cu suma maselor moleculare din al doilea membru.

Este bine să-i punem pe elevi în situația de a aplica legea conservării atomilor (a masei substanțelor) și la alte exemple de ecuații chimice și, de asemenea, să le dăm exerciții de scriere a unor ecuații care să reprezinte reacțiile chimice între substanțe.

Prof. O. ROȘEANU
Liceul „Spiru Haret"

Aniversarea unor școli

La Brad

(Urmare din pag 1)

Dar cu, toate greutățile materiale întîmpinate, ea s-a remarcat printr-o activitate susținută pe tărîmul învățămîntului. Din rîndurile profesorilor care au lucrat aici în primele decenii de existență a școlii s-au afirmat, printr-o contribuție deosebită, George Părău, Constantin Costin, Moise Lazăr, Simion Băcilă, Nicolae Mihelțeanu, Artemin Fenești, Simion Munteanu, Petru Prodan, Ion Velovan, Nicolae Mărgineanu, Ștefan Albu, Trebuie spus, de asemenea, că profesorii acestei școli au fost militanți activi pentru dobîndirea drepturilor și libertăților naționale și sociale ale poporului. „Memorandumul" din 1892 a avut în gimnaziul din Brad un răsunet deosebit. Cadrele didactice și elevii și-au exprimat în presa vremii protestul față de măsurile represive luate împotriva memorandiștilor, au trimis telegrame și scrisori de solidarizare cu aceștia. În 1918, zeci și zeci de elevi ai școlii, în frunte cu profesorii lor, s-au alăturat maselor populare și au plecat la Alba-Iulia pentru a participa la marea Adunare care consfințea desăvîrșirea unificării statului național român.

În anii de după unirea Transilvaniei cu România liceul se consolidează și se dezvoltă continuu, fiind încadrat cu profesori temeinic pregătiți, mulți dintre ei doctori în științe. Tradiția liceului este ilustrată în acești ani de dascăli ca dr. Pavel Oprișa, Ștefan Albu, dr. Ioan Radu, dr. Ioan Suciu, Candin Ciocan și alții.

La împlinirea unui secol de existență, Liceul „Avram Iancu" din Brad se află în plină înflorire. De la două clase cu 47 de elevi înscriși în anul școlar 1869—1870, Liceul „Avram Iancu" a ajuns acum la peste 650 de elevi. În ultimii cinci ani clădirea lui a fost modernizată, s-a amenajat un complex de baze sportive, s-au reutilat laboratoarele, sala de gimnastică și biblioteca, care cuprinde peste 14000 volume. În cursul anului școlar trecut s-a construit din fondurile statului un local modern pentru internat, avînd o capacitate de 180 locuri, local care a fost inaugurat cu ocazia sărbătoririi centenarului.

Manifestările prilejuite de împlinirea unui veac de existență a Liceului din Brad au început sîmbătă, 11 octombrie cu vernisajul unei expoziții comemorative în care au fost prezentate documente din activitatea desfășurată în acești 100 de ani. Cadrele didactice, elevii și oaspeții au participat apoi la o sesiune de comunicări cu tema „Liceul «Avram Iancu» din Brad — factor de cultură și civilizație în Zarand". În cea de a doua zi a festivităților, duminică, a avut loc o emoționantă întîlnire la care au luat parte foști și actuali profesori ai liceului, absolvenți din trecut și elevi, numeroși invitați. A fost de față tovarășul Ioachim Moga, membru al C.C. al P.C.R., prim secretar al Comitetului județean Hunedoara al P.C.R., care a salutat colectivul didactic al școlii și pe elevi, urîndu-le ca în acest an școlar să dobîndească noi și importante realizări. Cu prilejul festivității s-au dezvelit o placă comemorativă și un bust al lui Avram Iancu, care a participat în 1869 la inaugurarea liceului.

În încheiere participanții la festivitate au adresat **Comitetului Central al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu,** o telegramă în care, printre altele, se spune: „Întruniți în adunarea festivă consacrată sărbătoririi centenarului acestui străvechi lăcaș de învățămînt și cultură din ținutul Zarandului, cadrele didactice, elevii și absolvenții liceului „Avram Iancu" din Brad își exprimă și cu acest prilej recunoștința fierbinte și adînca mulțumire față de Partidul Comunist Român, de Comitetul său Central, față de dumneavoastră, mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru grija deosebită ce o purtați școlii românești, corpului profesoral, pentru condițiile tot mai bune de viață și învățătură de care se bucură toți elevii patriei noastre. Însuflețiți de perspectivele măreț jalonate de Congresul al X-lea al P.C.R. — se arată în continuare în telegramă — noi, cadrele didactice și elevii Liceului «Avram Iancu», participăm cu întreaga ființă și putere de muncă la transpunerea în viață a măsurilor stabilite de partid pentru dezvoltarea și perfecționarea continuă a învățămîntului românesc. Pentru noi, ca și pentru întregul popor, cuvîntul și îndemnul partidului înseamnă chemare la luptă pentru realizarea de fapte tot mai măreț, demne de minunatele zile pe care le trăim".

IOAN BÎRNA
inspector general în Ministerul Învățămîntului

La Tîrgu Mureș

(Urmare din pag 1)

De pe băncile sale s-au ridicat oameni care aduc astăzi o contribuție substanțială la progresul țării în diverse domenii de activitate. Să-i amintim, printre ei, pe acad. prof. univ. dr. docent N. Sălăgeanu, prof. univ. dr. docent D. Tudoran, prof. univ. I. Ciobanu, conf. univ. N Hangea.

Ca și celelalte instituții de învățămînt din țara noastră, Liceul „Al. Papiu Ilarian" a cunoscut o dezvoltare deosebită în anii construcției socialiste. În acești ani prin fondurile ce i-au fost alocate, liceul a fost înzestrat cu instalații și aparataj modern, s-au reamenajat laboratoarele, sala de sport etc., creîndu-se astfel condiții optime de studii. În cele trei secții ale sale — curs de zi, seral și fără frecvență — funcționează în acest an un număr de 64 de clase, cu un efectiv de peste 1800 de elevi. La pregătirea acestora își aduc contribuția peste 100 de profesori și cadre ajutătoare. Rezultatele muncii lor se concretizează în succesele obținute de elevi la examenele de bacalaureat și la concursurile de admitere în învățămîntul superior, în cadrul olimpiadelor pe specialități, la care mulți dintre ei ocupă locuri fruntașe pe țară, în activitățile U.T.C. și de pionieri, în concursurile cultural-artistice și sportive etc. Toate aceste rezultate au fost și sînt posibile datorită politicii juste a partidului și statului nostru în domeniul învățămîntului, grijii permanente pe care organele locale de partid și de stat o acordă dezvoltării învățămîntului și ridicării eficienței lui, ca și datorită stăruinței depuse de profesori.

Cu prilejul sărbătorii semicentenarului, sîmbătă 11 octombrie, în sala de festivități a liceului a avut loc o sesiune științifică la care au participat Nicolae Vereș, prim secretar al Comitetului județean Mureș, al P.C.R., președintele Consiliului popular județean, activiști de partid și de stat, numeroși oameni de știință și cultură, foști elevi ai liceului. La sesiune a luat parte prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, care, după ce a salutat corpul profesoral și elevii liceului, a subliniat sarcinile deosebite ale învățămîntului din țara noastră care decurg din documentele Congresului al X-lea al partidului. Au fost prezentate comunicări științifice de către prof. univ. dr. docent Ștefan Pascu, membru corespondent al Academiei, rectorul Universității „Babeș Bolyai" din Cluj, conf. univ. Emil Cernea, de la Facultatea de drept a Universității din București, lector univ. Teodor Pompiliu de la Facultatea de istorie a Universității din Cluj, dr. Vasile Netea, cercetător principal la Institutul de istorie „N. Iorga" al Academiei, Constantin Rusu, Erdely Ștefan și alții.

Duminică, în cadrul adunării entuziaste care a avut loc, Simion Văsiesii directorul liceului, a făcut o amplă prezentare a activității desfășurate de acest lăcaș de cultură în cei 50 de ani. În continuare a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Veres, care a subliniat sarcinile liceului privind modernizarea și perfecționarea continuă a procesului instructiv educativ.

La sfîrșitul adunării a fost adoptat textul unei telegrame adresate **C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu,** în care se spune, printre altele: „Cadrele didactice, elevii de ieri și de astăzi, toți cei prezenți, întruniți la sărbătorirea semicentenarului Liceului „Al. Papiu Ilarian" din Tîrgu Mureș, vă transmit, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, vii și nețărmurite sentimente de prețuire, de mulțumire pentru neobosita dumneavoastră grijă și atenție acordată învățămîntului, grijă de care a beneficiat din plin și liceul nostru.

Liceul nostru se prezintă astăzi ca o școală modernă, bine înzestrată, oferind condiții optime de studiu tineretului, cultivînd cu dragoste tot ceea ce ne leagă de istoria glorioasă a străbunilor, de înfăptuirile fără precedent de astăzi ale oamenilor muncii români și de alte naționalități din această parte a țării.

Pe băncile școlii învață cu rîvnă aproape 2.000 de tineri în limba lor maternă. Pătrunși de răspunderea ce o avem față de partid și popor, am depus și vom depune și de acum înainte toată energia și priceperea noastră pentru ridicarea învățămîntului la nivelul cerințelor contemporane, cu rîvna și entuziasmul pe care ni le dă adeziunea deplină la Directivele Comitetului Central. Legea învățămîntului și documentele programatice ale Congresului al X-lea al partidului".

Prof. BAZIL CIACOI

La Tihău

Sărbătoare a fost, în cursul acestei săptămîni, și la Tihău, străveche așezare românească de la confluența văii Almașului cu Someșul. Școala generală din această comună a împlinit două secole de existență. În cadrul festivităților care au avut loc cu acest prilej a fost fixată pe clădirea școlii o placă comemorativă. De asemenea, s-a desfășurat o sesiune de comunicări.

La adunarea festivă consacrată evenimentului au rostit cuvinte de salut și au adresat felicitări cadrelor didactice și elevilor școlii sărbătorite Ioan Tihăuan, secretar al Comitetului județean de partid Sălaj, foști elevi și cadre didactice ale școlii.

Într-o atmosferă de entuziasm, cei prezenți au adresat **Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu,** o telegramă, în care se spune printre altele:

Cadrele didactice, elevii, părinții, ne angajăm să depunem toate eforturile pentru a aplica deplin bogatele idei directoare ale partidului nostru drag referitoare la învățămînt. Vom face tot ce ne stă în putință pentru ca școala noastră, valorificînd tradiția îndelungată a învățămîntului românesc, să-și exercite rolul de factor activ și responsabil în opera de formare pentru viață a tineretului, în viața spirituală a satelor noastre. Dorim să vă încredințăm, stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că noi, sălăjenii prezenți la sărbătoarea școlii din Tihău, vom lupta neobosit pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului. Ne propunem să depunem eforturi sporite pentru a grăbi procesul de înălțare socialistă a țării, de ridicare a gradului de cultură și civilizație pe pămîntul drag al României.

La Sighetul Marmației

La sfîrșitul săptămînii trecute, la Sighetul Marmației a fost sărbătorit semicentenarul liceului — primul liceu românesc de pe meleagurile maramureșene.

Festivitățile au început prin prezentarea unor referate care au tratat despre participarea liceului la viața culturală și științifică a Maramureșului, despre contribuția pe care au adus-o profesorii și absolvenții lui la dezvoltarea culturii românești. La încheierea festivităților, primul secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R., Gheorghe Blaj, a salutat pe participanți și a dat citire textului unei telegrame adresate **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu,** în care se arată, printre altele, că întregul corp profesoral și elevii, împreună cu foștii absolvenți ai liceului, își îndreaptă gîndurile cu dragoste și recunoștință către conducerea partidului și statului nostru, exprimîndu-și și cu această ocazie adeziunea nestrămutată față de politica internă și externă, marxist-leninistă, a partidului și statului nostru.

SĂPTĂMÎNA ECONOMIEI

În fiecare an o săptămînă din luna octombrie este închinată unei acțiuni la care participă milioane de cetățeni ai patriei noastre de toate categoriile și de toate vîrstele: acțiunea de economisire.

În școli acțiunea de economisire a devenit o tradiție cu semnificații și rezonanțe multiple, valoroasă nu numai pentru caracterul său util, practic, ci mai ales pentru bogatele sale valențe educative. Educația în spiritul economiei intră tot mai mult în preocupările fiecărui pedagog. La lecții, la discuțiile din orele de dirigenție, cu prilejul vizitării întreprinderilor industriale și a întreprinderilor agricole socialiste, învățătorii și profesorii le arată elevilor grija pe care oamenii muncii din toate domeniile o acordă economiilor, bunei gospodăriri, chibzuinței, îi fac să înțeleagă că economisirea de bunuri materiale și de muncă, grija față de bunul obștesc, planificarea chibzuită a activității constituie în zilele noastre una din cele mai concrete expresii ale patriotismului.

În același timp, cultivarea spiritului de economie se realizează în școli prin antrenarea directă a copiilor în acțiunea de depunere bănești. Cecul de economii școlar este purtat acum de un număr din ce în ce mai mare de elevi. Sînt numeroase școli și clase care, datorită economiilor realizate de elevi, au făcut excursii frumoase prin țară în vacanțele școlare. În alte locuri s-au organizat acțiuni de economisire în vederea procurării echipamentului sportiv și tot din economii elevii își satisfac dorințele personale, de la o carte pînă la un aparat de fotografiat.

Desigur, economisirea nu trebuie privită ca o acțiune pe timp limitat, care se încheie prin îndeplinirea scopului propus. Din punct de vedere educativ, esențială este formarea deprinderii de a fi chibzuit, de a ști cum să folosești în modul cel mai judicios banii.

Dibăcia pedagogică a educatorului constă în a determina ca acțiunea de economisire să devină o acțiune de durată, care să-l pregătească pe elev pentru viață.

RAID ANCHETĂ

DE CE SE AMÎNĂ LA INFINT REZOLVAREA UNOR PROBLEME URGENTE?

În primele zile ale celei de a patra săptămîni a anului şcolar am vizitat şcolile de pe valea Dimboviţei, consemnînd apoi, în paginile numărului trecut al gazetei, cîteva probleme care reclamau o grabnică rezolvare. În ultimele zile ale aceleiaşi săptămîni ne-am îndreptat spre altă parte a ţării — judeţul Tulcea — urmărind, în continuare, cum a debutat noul an de învăţămînt.

Ca şi în întreaga ţară, în şcolile tulcene am întîlnit o atmosferă de lucru intensă, profesori şi învăţători entuziaşti, care îşi îndeplinesc conştiincios nobila lor misiune. Pagini întregi s-ar putea scrie despre acest minunat colţ de ţară, despre oamenii săi harnici şi inimoşi. În cele ce urmează nu vom face acest lucru, ci ne vom opri asupra unor aspecte negative. O facem nu pentru că ele caracterizează munca de aici, ci pentru că, semnalîndu-le, am vrea să fie de urgenţă soluţionate.

La o lună după deschiderea cursurilor, sîntem nevoiţi să mai vorbim încă despre difuzarea manualelor şcolare, operaţiune care, normal, ar fi trebuit încheiată de mult. În raidul nostru am întîlnit, elevi care nici pînă acum nu au primit manualele, acest dar de preţ făcut de partid şi de stat, acest instrument neapărat necesar pentru însuşirea cunoştinţelor căpătate în şcoală.

Dar să analizăm lucrurile mai îndeaproape. La Şcoala generală din Murighiol lipsesc manualele de limba franceză pentru clasa a V-a. Vă puteţi imagina ce greutăţi întîmpină elevii care acum trebuie să descifreze pentru prima dată a.b.c.-ul unei limbi străine? Vă închipuiţi ce enorme dificultăţi se ridică în faţa tinerei lor profesoare, lipsită de orice experienţă, cu atît mai mult cu cît primele 18 lecţii, care au un caracter introductiv, se bazează în exclusivitate pe ilustraţiile din manual?

Acesta este faptul: elevii din Murighiol n-au manualul de franceză. Unde se află el? L-am descoperit a doua zi printre teancurile de cărţi nedistribuite din depozitul „Icomcoop" — Tulcea. Am aflat astfel că în depozitul de carte şcolară din Tulcea au sosit, în preajma deschiderii cursurilor, 700 de exemplare din manualul de limba franceză pentru clasa a V-a, în loc de 1241, cîte erau necesare. În schimb, la Măcin au sosit 1265 de exemplare faţă de 872 de exemplare cîte trebuiau pentru şcolile din această parte a judeţului! Şi iată cum de aici au început recartări şi redistribuiri, inventare şi parainventare, note suplimentare de comenzi — în sfîrşit — complicaţii. Situaţii asemănătoare s-au înregistrat şi la manualele pentru alte clase şi discipline. Cu ele încearcă să se justifice lucrătorii de la „Icomcoop"-Tulcea. **Dar care dintre aceste justificări pot ţine locul manualelor lipsă? Cu ce sînt vinovaţi elevii că în sistemul de distribuire a manualelor s-au produs încurcături?**

Din fericire, fenomenul nu este general, dar excepţii sînt destul de multişoare. Există, de altfel, şi încurcături de alt gen. De pildă, în unele pachete de manuale sosite la liceul din Babadag, printre ediţiile noi s-au găsit şi exemplare din ediţii vechi. La Şcoala generală din Letea s-au rătăcit chiar pachete întregi de asemenea manuale.

La „Icomcoop" — Tulcea am căutat să aflăm cînd vor fi difuzate cantităţile restante de manuale. Deşi am deranjat o lume întreagă aflată într-un inventar (ah! inventarele astea, organizate exact atunci cînd este treabă mai multă!) tot n-am reuşit să ştim precis ce perspective se întrevăd în viitorul apropiat.

— La ora viitoare de franceză elevii din Murighiol vor avea după ce să înveţe? — am întrebat.

— Păi dacă n-a venit directorul cu o notă de comandă... Îi dădeam manualele chiar dacă eram în inventar.

Răspunsul acesta trebuie analizat mai atent, pentru mai multe motive.

Întîi pentru că, într-adevăr, dacă toţi directorii ar fi mai activi, s-ar putea rezolva mai repede unele probleme care altfel nu merg de la sine. Realitatea este că directorul şcolii din Murighiol a trecut o dată, la 26 septembrie, pe la depozit, a văzut că nu sînt cărţi, a înălţat din umeri şi şi-a văzut liniştit de alte treburi.

Dar răspunsul distribuitorilor de carte trădează o mentalitate pe care am întîlnit-o şi în alte părţi: „să vină să şi le ia!". Se uită de multe ori că pentru difuzarea manualelor şcolare organizaţiile comerciale încasează sume frumoase, care reprezintă 17 la sută din valoarea cărţilor. Pe întreaga ţară se plătesc milioane de lei pentru ca manualele să ajungă la timp şi în bune condiţii în mîna elevilor. În multe judeţe din ţară am văzut directori transformaţi ad-hoc în comis-voiajori, cărînd cu braţele sau cu mijloace de transport proprii pachete cu cărţi. Cine încasează rabatul comercial pentru acestea?

Pînă la începerea anului şcolar difuzarea manualelor şcolare se face prin centrele de librării şi difuzare a cărţii (în mediul urban) şi prin reţeaua cooperaţiei de consum (în mediul rural). Pentru manualele apărute după începerea cursurilor există contracte care stabilesc obligaţia organizaţiilor comerciale de a le transporta la centrele de comună, de unde urmează să fie preluate de şcoli. **Dar rezolvarea încurcăturilor pe care le fac cei ce distribuie cartea în sarcina cui cade?**

Revenind la situaţia concretă pe care am întîlnit-o la Tulcea trebuie să spunem că nici în ziua cînd ne-am aflat noi la depozit nu se întrevedeau posibilităţi ca manualele restante să ajungă rapid la elevi. Cum în ziua aceea — sîmbătă 11 octombrie — urma să vizităm, şcoala din satul Partizanul, în comuna Maliuc, am împachetat şi am luat noi cele 14 manuale destinate acesteia. Vă asigurăm, tovarăşi de la „Icomcoop", că la această oră manualele sînt în ghiozdanele elevilor. Aşteptăm contravaloarea rabatului comercial. Nu de alta, dar ar fi păcat să-l încasaţi dumneavoastră!

• Manualele aşteptate de şcolarii din Murighiol zac în depozitul „Icomcoop" — Tulcea • Cum am fost nevoiţi să ne transformăm în distribuitori de cărţi • Clasa a IX-a este plină, dar nu au fost cuprinşi toţi elevii din circumscripţie • Vom avea oare în curînd mai multe telefoniste decît posturi telefonice şi mai multe dactilografe decît maşini de scris? • Unde-i lege nu-i tocmeală-un proverb care trebuie transpus în practică •

Ca şi în alte părţi, bunul mers al clasei a IX-a a şcolii generale de 10 ani a constituit o preocupare de frunte pentru inspectoratul şcolar şi pentru colectivele didactice din judeţul Tulcea. Aici funcţionează în acest an 24 de clase a IX-a. Peste tot cursurile au început cu seriozitate şi nu ne îndoim că vor duce la rezultatele aşteptate.

Să ne oprim însă asupra unor probleme rămase încă în suspensie. La începutul toamnei a fost o adevărată avalanşă de cereri de înscriere în clasa a IX-a, numărul celor ce solicitau înscrierea întrecînd pe cel planificat. Planul a fost deci revăzut, la Tulcea, de pildă, înfiinţîndu-se cinci clase a IX-a în locul celor trei planificate. Totuşi, o serie de elevi au rămas pe dinafară deşi, după cum se ştie, în circumscripţiile unde iau fiinţă şcoli de 10 ani frecventarea cursurilor de către elevii necuprinşi în şcolile postgenerale este obligatorie. De ce s-a întîmpinat acest lucru? Pentru că, în multe cazuri, au fost înscrişi în clasa a IX-a elevi din alte părţi sau absolvenţi din seriile mai vechi. Este foarte bine că s-a făcut acest lucru dar în nici un caz nu trebuiau lăsaţi în afara şcolii acei absolvenţi ai clasei a VIII-a care aveau obligaţia să frecventeze cursurile clasei a IX-a.

Amintim cu acest prilej şi celorlalte inspectorate şi, în mod deosebit, conducerilor şcolilor generale de 10 ani că este necesară o urgentă analiză a situaţiei şcolarizării tinerilor din circumscripţiile de care răspund. Trebuie create toate condiţiile ca şcoala generală de 10 ani să fie frecventată de toţi tinerii care au această obligaţie.

Practica în producţie a elevilor clasei a IX-a constituie, de asemenea, o problemă asupra căreia trebuie să fie îndreptată toată atenţia, căci şi aici se întîlnesc unele anomalii. Iată, de pildă, cum stau lucrurile în comuna Mahmudia. Consultînd situaţia repartizării la practică — întocmită după preferinţele elevilor şi ale părinţilor — am constatat că mulţi învaţă dactilografia, se pregătesc să devină telefonişti, să lucreze în comerţ, la frizerii şi coafuri etc. După cît se pare, la Mahmudia, într-un viitor apropiat vom avea mai multe telefoniste decît posturi telefonice şi mai multe dactilografe decît maşini de scris. Cine o să mai facă agricultură, cine o să mai facă zootehnie, cine o să se descurce în gospodărie?

Nu am fi ridicat această problemă şi nu am fi pus această întrebare dacă nu ne-am fi dat seama că e vorba aici de un fenomen cu caracter mai general, întîlnit şi în alte părţi din ţară, în rîndurile acelor tineri care se feresc de munca pe ogoare. **Şcoala, cadrele didactice au datoria de a face mai mult pentru educarea tinerilor pentru muncă şi prin muncă.** Şcoala sătească de 10 ani trebuie să pregătească în primul rînd nu viitori funcţionari, vînzători şi frizeri, ci agricultori de nădejde, oameni legaţi de satul lor, de pămîntul pe care-l lucrează, buni gospodari, tineri cu o mai bogată cultură generală, care să ştie să ducă mai departe şi să ridice pe o treaptă superioară îndeletnicirile şi meseriile părinţilor şi bunicilor lor.

Practica în producţie a elevilor din clasa a IX-a va trebui, de aceea, să fie mai mult legată de specificul fiecărui sat, al fiecărui judeţ.

Şcolarizarea tuturor copiilor şi frecvenţa lor regulată este una din condiţiile esenţiale ale realizării politicii şcolare a partidului şi statului nostru. Dreptul la învăţătură, asigurat azi în condiţiile cele mai bune, trebuie onorat aşa cum se cuvine. Frecventarea cursurilor este obligatorie prin lege şi nu mai este necesar să insistăm asupra neajunsurilor pricinuite de necuprinderea în şcoală a întregii populaţii şcolare. Totuşi, în judeţul Tulcea mai există un număr — redus, ce-i drept — de elevi neşcolarizaţi. Aceşti elevi trebuie aduşi neîntîrziat la şcoală. Cu cît va trece timpul şi prezentarea lor la şcoală se va amîna, cu atît va fi tot mai greu să fie realizată buna lor pregătire.

Realizarea acestei sarcini presupune şi crearea unor mai bune condiţii de transport la şcoală, ca şi muncă de lămurire. Există însă şi părinţi care îi frustrează pe copiii lor de dreptul la învăţătură ce le-a fost asigurat de stat. Nu înţelegem de ce se manifestă faţă de aceştia o inexplicabilă îngăduinţă. Aproape peste tot în judeţ consiliile populare comunale nu au trecut la încasarea amenzilor care au fost aplicate în anul şcolar trecut de către şcoli, conform legii. Conducerile cooperativelor agricole de producţie n-au fost nici ele suficient de receptive la cererile directorilor de şcoli, ale învăţătorilor şi profesorilor, de a fi sprijiniţi în această privinţă. În sfîrşit, multe şcoli s-au complăcut ele însele în această situaţie; era mai comod aşa. Mai mult: în acest an şcolar, deşi s-a înregistrat o slabă frecvenţă, nu a fost aplicată nici o amendă. Ce îşi spun atunci părinţii nepăsători? „Vechile amenzi nu se încasează, altele nu se dau, înseamnă că se poate să ne vedem de treburi". **Am vrea să reamintim cititorilor noştri de cîte ori au cerut, în şedinţe şi consfătuiri, în articole de presă etc., introducerea amenzii pentru părinţii care nu-şi trimit copiii la şcoală. Iată că există de peste un an o asemenea lege. De ce nu este aplicată consecvent?**

Şcolarizarea tuturor copiilor este o problemă care nu suferă nici o amînare şi care trebuie să se afle la loc de frunte pe agenda de lucru a oricărui inspector şcolar, a oricărui director şi profesor, a oricărui primar.

★

Din analiza unor exemple oferite de şcolile pe care le-am vizitat în judeţul Tulcea, se desprind concluzii valabile şi pentru alte judeţe. Situaţiile asemănătoare celor despre care vorbeam mai sus se cer grabnic soluţionate. Nu pot fi amînate la infinit problemele care trebuiau să fie rezolvate acum o lună de zile, la începutul anului şcolar.

MIRCEA IONEL

O nouă şcoală în cartierul Tătăraşi din Iaşi

UN SCRIS CARE SE IMPUNE

Cu toate că unii cercetători din lumea şcolii au ajuns la părerea că scrierea de mînă îşi pierde tot mai mult din însemnătate, nu se poate afirma că ar exista motive care să infirme necesitatea de a se perfecţiona scrierea manuală. Nimeni nu-şi poate rezerva dreptul de a nesocoti progresele tehnicii în domeniul scrierii cu ajutorul maşinii de scris, dar şi în viitor trebuie să ne călăuzească grija pentru scrierea de mînă. Înarmarea copiilor cu deprinderea de a scrie citeţ, frumos, de a respecta orizontalitatea şi paralelismul rîndurilor chiar şi pe hîrtia neliniată, punînd un accent deosebit pe sporirea ritmului şi a vitezei scrierii de mînă trebuie să rămînă o preocupare permanentă.

De cîţiva ani a început în unele şcoli experimentarea scrierii verticale şi simplificate. Oarecum tradiţionalişti în acest domeniu, deşi fără a fi respectat vreodată rigorile scrierii cursive-oblice, cei care aveam să începem experimentul nu am fost lipsiţi de îndoieli cu privire la succesul pe care-l vizau iniţiatorii. Ne-a trebuit curaj şi, mai ales, a fost necesar să ne informăm cu privire la consecinţele psiho-anatomice atît ale scrierii cursive-oblice, cît şi ale scrierii verticale simplificate. De un considerabil sprijin ne-au fost în această privinţă studiile semnate de dr. Florica Bagdasar:

Un bogat material ne-a fost pus la îndemînă de însişi elevii claselor V-VIII şi chiar de cei din clasele II-IV. Se ştie că nu o dată corectarea lucrărilor trimestriale, a extemporalelor, ca să nu mai vorbim de temele zilnice, este foarte dificilă pentru învăţători şi profesori, din cauza indescifrabilităţii scrisului unui mare număr de elevi. Mai mult, chiar elevii sînt puşi uneori în situaţia critică de a nu-şi putea citi scrisul: fie că scriu extrem de aplecat, fie că, dînd literelor o direcţie verticală, transformă literele buclate în bastonaşe.

Pornind de la cerinţa ca *între scris şi citit să existe un raport direct, care să favorizeze atît scriptorul cît şi cititorul*, renunţînd la caietele cu liniatură oblică şi folosind caietul cu pătrăţele în etapa desenării literelor am eliminat, de la început, un fapt cu evidente consecinţe negative pentru copilul din clasa I — existenţa unor caiete cu liniaturi diferite. Trecerea la caietul cu liniatură dictando nu a prezentat, în acest fel, nici o greutate atunci cînd elevii au ajuns în clasa a II-a La sfîrşitul anului şcolar, ei au putut scrie perfect lizibil pe hîrtie neliniată (fără să folosească transparentul), dînd rîndurilor orizontalitate şi paralelism.

Şi mai mult s-a perfecţionat scrisul copiilor în clasa a III-a, aşa cum o atestă probele date de ei pe hîrtie neliniată, de lăţimea colii ministeriale. Pentru a evita subiectivismul în aprecierea acestor probe am cerut sprijinul colegilor care predau limba română la clasele V-VIII. Urmărind experimentul nostru în decurs de trei ani, aceştia au manifestat un interes deosebit faţă de scrierea verticală şi simplificată, fiind direct interesaţi ca elevii să dobîndească un scris citeţ şi frumos. De multe ori ne luau probele de cum intram în cancelarie; le cercetau cu migală, le comparau cu extemporalele ori cu lucrările scrise date de elevii claselor V-VIII. Comparaţia i-a dus la părerea că scrierea verticală şi simplificată este superioară scrierii oblice.

La sfîrşitul anului şcolar în clasa a III-a am pus la îndemîna colegilor 310 probe de scriere (fişe), pentru aprecierea calităţii scrisului sub raportul lizibilităţii, al esteticii, al orizontalităţii rîndurilor, al paralelismului rîndurilor şi axei literelor din cuvinte, al verticalităţii literelor, al regularităţii şi proporţiei acestora. Fişele au fost apreciate cu foarte bine, bine, mediocru şi slab. Din totalul de 310 fişe, 131 au fost notate cu „foarte bine", 118 cu „bine", 41 cu „mediocru" şi 20 cu „slab". Rezultatele comparării scrisului de la sfîrşitul clasei a II-a cu scrisul de la sfîrşitul clasei a III-a este următorul: volumul literelor s-a micşorat, aşa încît scrisul seamănă cu cel al scriptorului matur, instruit; orice cuvînt, chiar cu un număr mare de semne, poate fi citit dintr-o singură privire, fără nici o poticnire, rapid; literele au regularitate şi păstrează o proporţie justă; orizontalitatea rîndurilor este bună, la fel paralelismul lor şi paralelismul axei literelor cu bastonaşe simple ori buclate; viteza medie, ritmul de scriere la copiere, au crescut de la 38-42 semne pe minut la sfîrşitul clasei a II-a, la 48-52 şi chiar mai multe semne pe minut la sfîrşitul clasei a III-a. La dictare se cîştigă încă un spor. Deşi există o mare asemănare în scrisul elevilor, personalitatea scriptorului este evidentă, fiecare elev dînd literelor un element care le deosebeşte de literele altui elev. Viteza şi ritmul citirii unui text scris cursiv, oblic, chiar de tipar, sînt mai mici decît la citirea aceluiaşi text scris cu litere drepte de tipar, fapt ce se constată atît la cititorii maturi cît şi la cei de vîrstă şcolară.

Concluziile noastre pledează, deci, în favoarea scrierii verticale şi simplificate, pentru că acest model de scriere convine în cel mai înalt grad atît celor care scriu, cît şi celor care citesc scrierea de mînă.

Extinderea experimentării scrierii verticale şi simplificate în şcolile a şapte sectoare din Capitală şi în cîteva clase din şcoli urbane şi rurale din fiecare judeţ, antrenînd învăţători entuziaşti şi cu tragere de inimă, va aduce, sîntem siguri, elemente noi în favoarea îmbunătăţirii scrierii de mînă.

Înv. IOAN CHIOREANU
Şcoala generală nr. 61 din comuna Dobroieşti-Bucureşti

Etimologia şi înţelegerea cunoştinţelor

Asistenţele la ore, ca şi inspecţiile speciale la care am participat ne-au dat prilejul să constatăm — şi nu de puţine ori — că unii elevi nu cunosc etimologia termenilor pe care îi folosesc, înregistrarea acestora făcîndu-se mecanic, papagaliceşte. Or, această deficienţă diminuează mult conţinutul ştiinţific al unei lecţii, înţelegerea cunoştinţelor.

Pentru a ilustra pe „viu" la ce duce neglijarea de către profesori a explicării termenilor utilizaţi în lecţie, vom cita cîteva exemple pe care le-am cules personal.

La o oră de dirigenţie, în care s-a vorbit despre Delta Dunării, profesorul diriginte a amintit că această parte a ţării ne furnizează, printre altele, şi caviar. Întrebîndu-i apoi pe elevi ce este caviarul, ei nu au putut să ne dea nici un răspuns. Am asistat odată la o lecţie de anatomie al cărei subiect a fost sistemul nervos central şi în care s-a vorbit şi despre cornul lui Ammon. Un elev întrebat de noi cine a fost Ammon a răspuns ferm: „Desigur, un anatomist". Firească, era de aşteptat un asemenea răspuns atîta vreme cît profesorul n-a explicat că formaţia encefalică „cornul lui Ammon" este denumită aşa prin comparaţie cu unul din coarnele zeului Ammon. În condiţii asemănătoare n-ar fi de mirare să auzim că şi Achile, al cărui nume este folosit pentru a desemna un tendon, a fost şi el... anatomist. La o altă lecţie de anatomie, despre coloana vertebrală, denumirea primei vertebre, atlas, a rămas cu totul obscură pentru elevi, ba mai mult, i-a pus în încurcătură, ei întrebîndu-se ce legătură poate exista între vertebra respectivă şi atlasul geografic. Ştiind bine că este posibilă o asemenea relaţie, întrucît cuvîntul „atlas" le este familiar elevilor de la geografie, profesorul avea datoria să le explice cum titanul Atlas — pedepsit de Jupiter să suporte pe umerii săi bolta cerească fiindcă a vrut să urce la cer, împreună cu alţi titani, pentru a-l detrona — şi-a împrumutat numele vertebrei care susţine capul.

Lipsa de explicaţii etimologice duce şi la expresii greşite de tipul „muşchiul miocardic" în loc de miocard, întrucît elevii, neştiind că prefixul mio derivă de la cuvîntul latin mus, care înseamnă muşchi, nu-şi dau seama că a spune muşchiul miocardic e egal cu a spune „muşchiul muşchiul cardiac".

Neglijarea explicării etimologice duce şi la rostirea şi scrierea eronată a unor cuvinte — situaţie pe care, din păcate, o întîlnim destul de des la mii de elevi.

Pentru remedierea acestor deficienţe este recomandabil ca pe masa de lucru a profesorului să existe cît mai multe şi variate dicţionare, enciclopedii, îndreptare, pentru a fi consultate după necesităţi. În acelaşi timp, explicarea etimologică a termenilor trebuie să se bucure de mai multă atenţie şi din partea autorilor de manuale, întrucît mulţi dintre aceştia au-i dau importanţa cuvenită sau o neglijează cu totul.

Prof. dr. CONSTANTIN SIMIONESCU
Dragomireşti-Vale, jud. Ilfov

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

In educarea tineretului — un front comun

ra şcolii şi în societate. S-a subliniat necesitatea desfăşurării unei mai hotărîte şi mai eficiente activităţi pentru combaterea concepţiilor şi manifestărilor înapoiate ce se mai întîlnesc în rîndurile unei părţi a elevilor, pentru promovarea în masa elevilor a sistemului de valori intelectuale etice şi estetice specifice orînduirii noastre socialiste.

Ceea ce a caracterizat în mod deosebit lucrările plenarei a fost preocuparea expresă ca, pe baza analizei rezultatelor obţinute şi a neajunsurilor manifestate în munca organelor şi a organizaţiilor U.T.C. din şcoli, să se stabilească şi să se adopte cele mai potrivite şi mai eficiente măsuri de natură să conducă la ridicarea nivelului calitativ al activităţii U.T.C. în rîndul elevilor şi la sporirea contribuţiei acesteia la munca de educare a tineretului şcolar. S-a subliniat că, în condiţiile preocupărilor sporite ale şcolii pentru modernizarea procesului de învăţămînt, pentru sporirea valorii educative, formative a acestuia, principalul obiectiv al activităţii organizaţiilor U.T.C. din şcoli trebuie să-l constituie stimularea interesului, a dragostei şi a pasiunii elevilor pentru învăţătură. Organizaţiile U.T.C. au fost chemate să sprijine şcoala militînd activ pentru întărirea disciplinei elevilor, pentru respectarea regulamentelor şcolare şi crearea unui puternic climat de opinie împotriva tuturor acelora care se abat de la normele vieţii şcolare. S-a apreciat că e necesară intensificarea muncii organizaţiilor U.T.C. pentru dezvoltarea la elevi a pasiunii faţă de ştiinţă şi cultură, pentru îmbogăţirea substanţială şi elevarea vieţii spirituale a tinerilor, insistîndu-se asupra importanţei pe care o are extinderea şi consolidarea cercurilor pe obiecte şi tehnico-aplicative, constituirea societăţilor ştiinţifice, organizarea, acolo unde există condiţiile necesare, a unor case ale tehnicii pentru elevi.

O direcţie principală de viitor a activităţii organizaţiilor U.T.C. din şcoli o va constitui îmbunătăţirea muncii politico-ideologice, de educaţie patriotică şi moral-cetăţenească a elevilor, intensificarea acţiunilor menite să-i mobilizeze la însuşirea temeinică a cunoştinţelor din domeniul ştiinţelor sociale, să contribuie la transformarea acestor cunoştinţe în convingeri profunde, în dragoste fierbinte faţă de patrie, devotament nemărginit faţă de partid şi hotărîre nestrămutată de a lupta pentru înfăptuirea politicii sale creatoare. În vederea înfăptuirii acestor obiective, organizaţiile U.T.C., împreună cu conducerile de şcoli şi cadrele didactice, vor iniţia o mare diversitate de acţiuni pentru cunoaşterea şi însuşirea de către elevi a documentelor Congresului al X-lea al Partidului. Vor fi extinse totodată formele de activitate care şi-au dovedit eficienţa în educarea patriotică a elevilor, care contribuie la înarmarea lor cu concepţia ştiinţifică despre lume şi viaţă, cu principiile fundamentale ale politicii partidului şi statului nostru, care promovează în rîndurile tineretului atitudini ferme, combative faţă de concepţiile înapoiate şi dezvoltă o înaltă responsabilitate socială.

O nouă treaptă calitativă vor trebui să urce şi activităţile cultural-artistice, sportive şi turistice, ca şi cele de pregătire a elevilor pentru apărarea patriei.

Organizaţiile U.T.C. sînt chemate totodată să-şi facă în mai mare măsură simţită prezenţa sistematică şi eficientă în sprijinirea elevilor pentru cunoaşterea propriilor lor capacităţi şi, pe această bază, să favorizeze orientarea lor în alegerea profesiunii.

Ridicarea calitativă a întregii munci educative desfăşurată de organizaţia U.T.C. alături de şcoală şi de ceilalţi factori educativi reclamă şi o mai accentuată diversificare şi adecvare a formelor de activitate la particularităţile şi preferinţele elevilor, o înnoire judicioasă a metodelor şi modalităţilor specifice de acţiune. În acelaşi timp lucrările plenarei au scos în evidenţă faptul că, pentru ca multiplele sarcini ce stau în faţa organizaţiei să poată fi cuprinse la nivelul cerinţelor actuale, este necesar ca în activitatea practică de zi cu zi să se depună eforturi permanente pentru înlăturarea formalismului în muncă, pentru evitarea paralelismelor şi a suprapunerilor, pentru mai buna corelare a acţiunilor desfăşurate de organizaţiile U.T.C. în comun cu şcoala şi cu ceilalţi factori educativi.

O concluzie generală care a rezultat din ansamblul dezbaterilor este aceea ca înfăptuirea marilor obiective şi sacini înscrise în planul de măsuri privind îmbunătăţirea activităţii U.T.C. în rîndurile elevilor impune realizarea unei cît mai strînse conlucrări între organele Ministerului Învăţămîntului şi ale C.C. al U.T.C. la nivel central, judeţean, municipal, orăşenesc sau comunal, realizarea unui front comun al şcolii şi organizaţiei U.T.C., bazat pe o concepţie unitară, pe un program judicios de acţiuni, în cadrul căruia fiecare din factorii angajaţi în procesul complex de formare şi de pregătire a tineretului şcolar pentru muncă şi viaţă să-şi aducă cu maximă eficienţă contribuţia sa specifică, îndeplinindu-şi în acest fel, înalta misiune ce le este încredinţată.

Un mic templu al cărţii

destinată literaturii scrise în limbile străine pe care elevii le studiază în şcoală

În total biblioteca cuprinde pînă în momentul de faţă 20.000 de volume. Cît priveşte numărul cititorilor, nu se poate încă da o cifră exactă, deoarece ea sporeşte aproape zilnic.

De cînd a început şcoala, biblioteca a devenit şi gazda primitoare a unor acţiuni colective. Aici au loc bunăoară, ore de lectură, întîlniri cu scriitorii, dimineţi de basm pentru cei mici. Într-un cuvînt, biblioteca aceasta poate fi comparată cu un mic templu al culturii unde toţi cei care-i păşesc pragul sînt ajutaţi să iubească şi să înţeleagă cartea.

Pe ce căi modernizăm FORMAŢIA MATEMATICA (II)

— ANCHETĂ INTERNAŢIONALĂ —

În cadrul anchetei noastre internaţionale, cu prilejul căreia o serie de specialişti în domeniul predării disciplinelor matematice au fost solicitaţi să răspundă la întrebările :

1. În ce direcţie trebuie orientat, în perspectivă, învăţămîntul matematic în liceu ?

2. Sînteţi pentru o specializare matematică timpurie ?

3. Care sînt formele cele mai eficiente pentru pregătirea elevilor talentaţi în domeniul matematicii ?

4. Cum poate fi intensificată contribuţia matematicienilor din învăţămîntul universitar şi din institutele de cercetări la formarea viitoarelor cadre din acest domeniu ?

publicăm în acest număr răspunsurile primite de la :

Prof. dr. VICTOR IOSIFOVICI LEVIN,

Universitatea „V. I. LENIN" - MOSCOVA

1 Cercetările pe care le întreprind specialiştii sovietici în didactica matematicii cu privire la perfecţionarea şi modernizarea programelor şcolare de matematică se orientează spre găsirea căilor de natură să permită cuprinderea în programe şi manuale a ideilor fundamentale ale matematicii contemporane şi în acelaşi timp către conturarea factorilor esenţiali în studiul acesteia — bazele logicii matematice şi însuşirea matematicii calculatorii. În această direcţie se înfruntă însă concepţii şi tendinţe contradictorii. S-a văzut că nu întotdeauna ceea ce părea nou era în acelaşi timp şi înaintat şi ceea ce părea tradiţional, clasic, era în acelaşi timp şi învechit. După părerea mea, oricît de atrăgătoare ar fi ideea cuprinderii unui număr cît mai mare de ramuri şi capitole ale matematicii moderne în programele şcolii de cultură generală, practic aceasta este nerealizabilă pentru masa elevilor. De aceea, orientarea noastră actuală urmăreşte îmbinarea celor două momente esenţiale în formaţia matematică din şcoală : pe de o parte pregătirea majorităţii elevilor pentru a-şi însuşi cunoştinţe utile în scopul participării lor la procesul de producţie, iar pe de altă parte asigurarea unui fundament trainic pentru continuarea studiului de specialitate în şcoala superioară.

2 Specializarea timpurie în matematică poate fi pusă în discuţie doar pentru o foarte mică parte din elevi, înzestraţi cu aptitudini deosebite. Din constatările noastre, această înzestrare nu este exhaustivă în sfera matematicii, ci se referă chiar de la început la unul sau altul dintre domeniile acestei ştiinţe. În acelaşi sens cred că trebuie orientată şi educaţia matematică a acestor elevi.

3 Dezvoltarea multilaterală a aptitudinilor constituie un principiu fundamental al învăţămîntului sovietic de cultură generală. În domeniul matematicii, această dezvoltare poate fi obţinută prin organizarea unor studii facultative în şcoli (studii prevăzute, de altfel în noua programă de matematică din învăţămîntul sovietic), prin intermediul olimpiadelor matematice — întîlniri care dezvoltă emulaţia între elevii talentaţi — prin editarea în tiraje de masă a unor lucrări de popularizare a disciplinelor matematicii moderne etc. În practica învăţămîntului sovietic, un loc de frunte în dezvoltarea aptitudinilor îl au şcolile cu program special de fizică şi matematică.

4 Legătura permanentă a matematicienilor din şcoala superioară cu studiul matematic din şcoala de cultură generală poate evidenţia, sînt convins, multiple căi de întărire a contribuţiei oamenilor de ştiinţă la pregătirea viitoarelor generaţii de intelectuali. De aceea căutăm în continuare formele cele mai eficiente de întărire a acestei legături.

Prof. MARCEL SOENS,

Inspector general în învăţămînt — Belgia :

1 Experimentări intense de mai mulţi ani au dus, în Belgia, la elaborarea unei noi programe de matematică, care se aplică din septembrie 1968, începînd cu toate clasele a VI-a, cuprinzînd elevi de 12 ani. Principalele capitole ale acestei programe sînt : ansambluri, relaţii, numere naturale, numere întregi, echipolenţe şi translaţii în geometrie, repetarea unor probleme de calcul. Din acest an şcolar, programa va fi aplicată şi la clasa a V-a (în Belgia, ca şi în Franţa, numerotarea claselor se face în ordine descrescătoare. n.r) Temele la această clasă cuprind cunoştinţe despre relaţii, mulţimi numere raţionale, geometrie afină — proiecţii paralele, translaţii, omotetii — şi geometrie metrică — simetrii, izometrii, congruenţa figurilor.

2 Vă interesează desigur cum au fost primite aceste măsuri de profesorii din învăţămîntul superior şi din învăţămîntul secundar ? Trebuie să recunosc că reacţiile au fost foarte diferite. Reforma se bucură de sprijinul deplin al profesorilor din universităţi şi al tinerei generaţii de profesori din licee. O altă parte a profesorilor de liceu şi unii profesori din institutele de învăţămînt superior tehnic aduc critici programei, considerînd-o prea abstractă şi orientată insuficient către problemele de calcul. Comisia însărcinată cu elaborarea programei încearcă să aducă unele retuşuri în această privinţă.

Pentru a da o imagine în perspectivă a felului cum este concepută programa, vreau să arăt că pentru ultimele clase de liceu, au fost prevăzute cunoştinţe de calcul vectorial, calcul matricial, calcul diferenţial şi integral, statistică matematică. Vor fi reduse mult rolul geometriei analitice — pînă acum disciplină de bază în liceu — precum şi tematica orelor de geometrie descriptivă.

4 Pregătirea şi reciclarea matematicienilor reprezintă o problemă uriaşă, care se rezolvă prin mijloace diferite. Noi considerăm eficiente cursurile prin corespondenţă, grupurile de lucru cu caracter regional şi studiul individual al masivei literaturi de specialitate editată în prezent.

Prof. VLADIMIR MICIC,

Universitatea din Belgrad

1 O cerinţă a modernizării matematicii în şcoala secundară este asigurarea caracterului intensiv al predării ei. În acelaşi timp, studiul trebuie orientat către teme care să faciliteze trecerea de la învăţămîntul de cultură generală la universitate. Este indispensabil, după părerea noastră, ca aceste teme să dea un ansamblu de cunoştinţe finit. Cu orice mijloace se impune evitarea dezinteresării faţă de studiu a celor mai buni elevi.

Ce capitole sînt abordabile cu precădere în acest context ? După părerea noastră, învăţămîntul matematic din şcoala secundară trebuie să includă neapărat elemente de teoria mulţimilor, de algebră liniară, precum şi de geometrie analitică plană şi în spaţiu. În ceea ce priveşte calculul diferenţial şi integral, acesta ar putea rămîne obligatoriu doar pentru şcolile secundare specializate.

2 O specializare mai timpurie este de dorit cu condiţia de a nu uita nici o clipă că şcoala trebuie să asigure în acelaşi timp o educaţie cu caracter general. Dacă ne referim la specializarea timpurie a viitorilor matematicieni, este de mare importanţă ca, încă de la început, învăţămîntul să aibă un riguros caracter ştiinţific, iar noţiunile transmise să aibă o formă finită şi logică.

3 Tinerii matematicieni trebuie să fie cuprinşi în reţelele unei activităţi organizate. Depinde de condiţiile unei ţări sau ale unei localităţi dacă aceste reţele se vor numi şcoli speciale sau doar clase speciale, cercuri sau cicluri de studii. Considerăm că este posibil şi chiar indispensabil ca elevii să fie cuprinşi într-o activitate ştiinţifică serioasă, dar acestei activităţi trebuie să i se asigure o asistenţă permanentă de specialitate şi o orientare precisă.

4 Cadrele didactice din învăţămîntul superior trebuie să fie în contact permanent cu şcoala de cultură generală şi să ia parte activă la realizarea activităţilor în cadrul procesului de învăţămînt şi chiar a unor activităţi extraşcolare. În mod special este necesar ca ei să-i ajute pe elevii dotaţi în străduinţa acestora de a pătrunde în sfera unei activităţi ştiinţifice creatoare.

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

Numărul 9/1969 al „Revistei de pedagogie" cuprinde, la rubrica „Studii", materialele „Cercetarea pedagogică în faţa exigenţelor societăţii socialiste" de Ion Gh. Stanciu, „O etapă nouă în dezvoltarea învăţămîntului general" de Ion T. Radu, „Fişa pedagogică şi problemele cunoaşterii şi orientării şcolare a elevilor" de Romeo Dăscălescu şi Dumitru Muster.

La rubrica „Cercetări-Experimente" sînt înserate articolele „Aferentaţia inversă" şi acceptorul acţiunii în instruirea programată" de **Vasile Bunescu**, „Unitatea influenţelor educative în procesul formării personalităţii" de **Ion Dragu** şi **Anton Vasilescu**, „Dezvoltarea gîndirii creatoare a elevilor prin studiul matematicii" de **Gleb Simionescu** şi **Vasile Ştefănescu**, „Îndrumarea autoeducaţiei preadolescenţilor" de **Andrei Barna**, „Introducere la programa de caligrafie pentru clasa a II-a de **Ana-Maria Ichim** şi **Alexandru Filipovici**, „Particularităţi ale lecturii independente a adolescenţilor" de **Romulus Şiclovan** şi „Anchetă în rîndul pedagogilor de internate" de **Valeriu Samu.**

Luminiţa Ghivirigă semnează materialul „Folosirea anchetelor în cercetarea pedagogică".

La rubrica „Istoria şcolii şi gîndirii pedagogice" se publică articolele „Conceptul de şcoală populară în gîndirea pedagogică din Transilvania pînă la 1918", de **Vasile Popeangă** şi „Petru Şpan despre valenţele educative ale vetrei părinteşti", de **Teodor Gal.**

Revista cuprinde de asemenea articolele „Integrarea televiziunii în învăţămînt" de **Vasile Teodorescu**, „Pedagogia nondirectivă" de **Bernard Grigoriu**, precum şi rubricile „Cronica vieţii ştiinţifice", „Critică şi bibliografie", „Vitrina pedagogică".

„GAZETA MATEMATICĂ"

A apărut recent „Gazeta matematică", seria A, nr. 9/1969. În sumarul ei întîlnim articolele : „Despre unele probleme de analiză numerică", de A. Haimovici, „Rolul matematicii în economie şi reflectarea acestui rol în liceu şi în învăţămîntul superior" de N. Mihăilă, „Manualul de algebră pentru clasa a XII-a" de A. Hollinger.

Se publică de asemenea, în acest număr, al revistei, recenzii, soluţii ale problemelor rezolvate şi probleme propuse.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI — CONSTANŢA

ANUNŢĂ :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

Catedra de Matematică :

— lector, poz. 2 din statul de funcţiuni, disciplinele : Complemente de matematică şi Metodica predării matematicii.
— lector, poz. 3 din statul de funcţiuni, disciplina Analiză matematică.
— lector, poz. 4 din statul de funcţiuni, disciplinele : Geometrie elementară. Matematică generală şi Teoria funcţiilor.
— asistent, poz 6 din statul de funcţiuni, disciplinele : Analiză matematică şi Metodica predării matematicii.
— asistent poz. 7 din statul de funcţiuni, disciplinele : Geometrie analitică şi Elemente de algebră liniară şi geometrie superioară.
— asistent, poz. 8 din statul de funcţiuni, disciplinele : Aritmetică şi Algebră.
— asistent, poz. 9 din statul de funcţiuni, disciplina Analiză matematică.
— asistent, poz. 10 din statul de funcţiuni, disciplinele : Mecanică teoretică şi Complemente de matematică.
— asistent, poz. 11 din statul de funcţiuni, disciplinele : Geometrie elementară, Matematici generale şi elemente de teoria probabilităţilor.

Catedra de Fizică

— lector, poz. 4 din statul de funcţiuni, disciplinele : Fizică atomică şi Practica pedagogică.

Catedra de Limba română şi limbi străine :

— conferenţiar, poz. 1 din statul de funcţiuni, disciplina Limba română contemporană
— lector, poz. 2 din statul de funcţiuni, disciplina Limba română contemporană.
— lector, poz. 4 din statul de funcţiuni, disciplina Limba latină.
— asistent, poz. 7 din statul de funcţiuni, disciplinele : Limba română contemporană şi Istoria limbii române.
— asistent, poz. 8 din statul de funcţiuni, disciplina Limba română contemporană.

Catedra de Literatură română şi universală :

— asistent, poz. 6 din statul de funcţiuni, disciplinele : Istoria literaturii universale, Istoria literaturii române, Compoziţie.

Catedra de Istorie — Geografie :

— lector, poz. 6 din statul de funcţiuni, disciplinele : Istoria modernă universală şi Istoria contemporană universală.

Catedra de Ştiinţe Naturale şi Agricole :

— conferenţiar, poz. 5 din statul de funcţiuni, disciplina Anatomia şi fiziologia omului.

Catedra de Pedagogie — Psihologie :

— lector, poz. 4 din statul de funcţiuni, disciplina Pedagogie generală.
— lector, poz. 5 din statul de funcţiuni, disciplinele : Pedagogie generală şi Psihologia copilului — Psihopedagogie.

Candidaţii la concurs vor depune la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Constanţa, b-dul Lenin nr. 124, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunţ, cererea de înscriere, la care se vor anexa în dublu exemplar actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R. publicată în Buletinul Oficial al R.S.R., partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Concursul se va desfăşura în conformitate cu prevederile art. 113 şi 131 din legea sus-menţionată.

Pentru candidaţii din alte localităţi, reuşiţi la concurs, insitutul va asigura cazarea.

ANUNŢ

Liceul „Nicolae Grigorescu" Cîmpina (fost D. B. Ştirbei) organizează semicentenarul şcolii în ziua de 26 octombrie a.c. şi invită la această festivitate pe toţi foştii profesori şi absolvenţi.

Cei ce doresc să participe vor comunica de urgenţă conducerii şcolii.

INSTITUTUL POLITEHNIC TIMIŞOARA

ANUNŢĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE MECANICĂ

— Profesor la catedra de Material rulant, disciplina Motoare de tracţiune, poziţia 2 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Material rulant, disciplina Locomotive şi automotoare cu motoare cu ardere internă ; Locomotive şi trenuri electrice şi vagoane, poziţia 9 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

— Profesor la catedra de Bazele electrotehnice, disciplina Electrotehnică şi electronică, poziţia 2 din statul de funcţiuni.
— Profesor la catedra de Bazele electrotehnicii, disciplina Electronică neliniară, poziţia 4 din statul de funcţiuni.
— Profesor la catedra de Utilizările energiei electrice, disciplina Acţionări electromecanice şi utilajul electromecanic, poziţia 2 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

— Profesor la catedra de Drumuri şi fundaţii, disciplina Geotehnică şi fundaţii, poziţia 1 din statul de funcţiuni.
— Şef lucrări la catedra de Beton armat, disciplina Materiale de construcţii, poziţia 14 din statul de funcţiuni.
— Şef lucrări la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplinele Fotogrametrie, topografie şi trasări în construcţii, poziţia 4 din statul de funcţiuni.
— Şef lucrări la catedra de Matematici II, disciplinele Geometrie analitică şi diferenţială, poziţia 4 din statul de funcţiuni.
— Şef lucrări la catedra de Matematici II, disciplinele, Analiza matematică poziţia 5 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Drumuri şi fundaţii, disciplina, Geotehnică şi fundaţii poziţia 11 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Drumuri şi fundaţii, disciplinele Studiul şi proiectarea drumurilor şi Construcţia drumurilor, poziţia 12 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Drumuri şi fundaţii, disciplina Pedologie generală şi ameliorativă, pedologie ameliorativă şi agrotehnică, poziţia 14 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Hidrotehnică, disciplina Hidraulică şi mecanica fluidelor, Hidraulică, poziţia 20 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Hidrotehnică, disciplinele Irigaţii şi desecări, Hidraulică şi combaterea eroziunii solului, Regularizarea cursurilor apelor, poziţia 21 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Hidrotehnică, disciplina Agricultură, Horticultură şi culturi irigate, poziţia 22 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina Desen tehnic de construcţii, poziţia 11 din statut de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina, Desen tehnic de construcţii, poziţia 12 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina, Desen tehnic de construcţii, poziţia 13 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina, Topografie şi trasări în construcţii, poziţia 14 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Geometrie descriptivă şi desen, disciplina Geotehnică şi fundaţii, poziţia 15 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Beton armat şi clădiri, disciplina Clădiri şi clădiri civile, poziţia 28 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Beton armat şi clădiri, disciplina Construcţii de beton armat, Beton armat şi precomprimate, poziţia 30 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Beton armat şi clădiri, disciplina Clădiri civile, Beton armat şi elemente de construcţii, Poduri masive, Beton armat şi tehnologia construcţiilor de beton armat, Beton armat, poziţia 31 din statul de funcţiuni.
— Lector la catedra de Socialism ştiinţific, disciplina Socialism ştiinţific, poziţia 2 din statul de funcţiuni.
— Lector la catedra de Socialism ştiinţific, disciplina Socialism ştiinţific, poziţia 4 din statul de funcţiuni.
— Lector la catedra de Socialism ştiinţific, disciplina Socialism ştiinţific, poziţia 5 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

— Profesor la catedra de Fizică, disciplina Fizică, poziţia 2 din statul de funcţiuni.
— Profesor la catedra de Fizică, disciplina Fizică, poziţia 3 din statul de funcţiuni.
— Profesor la catedra de Chimie fizică şi electrochimie, disciplinele Chimie fizică, Cinetica reacţiilor catalitice, poziţia 2 din statul de funcţiuni.
— Profesor la catedra de Materiale de construcţii, disciplina, Utilaje şi cuptoare în industria materialelor de construcţii, poziţia 1 din statul de funcţiuni.
— Profesor la catedra de Materiale de construcţii, disciplina, Tehnologia ceramicii, refractarelor şi izolanţilor, poziţia 2 din statul de funcţiuni.
— Conferenţiar la catedra de Chimie anorganică şi analitică, disciplinele Chimie anorganică şi generală, poziţia 4 din statul de funcţiuni.
— Conferenţiar la catedra de Chimie organică, disciplina Chimie organică, poziţia 3 din statul de funcţiuni.
— Conferenţiar la catedra de Industrii anorganice, disciplina Tehnologia şi prelucrarea compuşilor macromoleculari, Aspecte moderne în Chimia şi tehnologia elastomerilor de sinteză, poziţia 5 din statul de funcţiuni.
— Conferenţiar la catedra de Industrii anorganice, disciplina Tehnologia compuşilor cu azot şi îngrăşăminte minerale, Tehnologia acidului fosforic şi fosfaţi teh., poziţia 3 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Fizică, disciplina Fizică, poziţia 19 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Chimie anorganică şi analitică, disciplina Chimie anorganică şi generală, Chimie analitică, poziţia 13 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Materiale de construcţii, disciplina Tehnologia liantilor şi betoanelor, poziţia 12 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Fizică, disciplina Fizică, poziţia 19 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Chimie anorganică şi analitică, disciplina Chimie anorganică şi generală, Chimie analitică, poziţia 13 din statul de funcţiuni.
— Asistent la catedra de Materiale de construcţii, disciplina Tehnologia liantilor şi betoanelor, poziţia 12 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

— Conferenţiar la catedra de Organizare şi planificare, disciplina Organizarea şi analiza activităţii întreprinderilor, poziţia 8 din statul de funcţiuni.

Candidaţii la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic Timişoara, b-dul 30 Decembrie, nr. 2, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969

Concursul se va ţine la rectoratul Institutului politehnic din Timişoara în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs

Cei care lucrează în altă instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

ACTELE NECESARE ÎNSCRIERII LA CONCURS

A. Pentru posturile de profesor şi conferenţiar :

1. Cererea de înscriere la care se anexează : 2. Memoriul de activitate didactică, ştiinţifică şi tehnică în producţie în 4 exemplare ; 3. Lista lucrărilor publicate sau în curs de publicare, în 4 exemplare ; 4. Lucrările de specialitate elaborate, într-un exemplar ; 5. Autobiografia în 3 exemplare ; 6. Caracterizarea activităţii profesionale şi obşteşti eliberată de instituţia unde candidatul îşi desfăşoară activitatea, în două exemplare ; 7. Copie legalizată după diploma de studii superioare, în două exemplare; 8. Copie legalizată după diploma de dr. docent în ştiinţe sau de doctor, în două exemplare ; 9. Adeverinţă privind vechimea în muncă cu precizarea funcţiilor în care a activat, în 2 exemplare ; 10. În cazul cînd diplomele de studii sînt obţinute în străinătate se va depune traducerea legalizată după acestea, în două exemplare, precum şi copie legalizată în 2 exemplare, după adresa Ministerului Învăţămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora.

B. Pentru posturile de şef de lucrări

1. Cererea de înscriere la care se anexează : 2. Memoriul de activitate didactică, ştiinţifică şi tehnică în producţie, în 3 exemplare ; 3. Lista lucrărilor ştiinţifice publicate sau în curs de publicare, în 3 exemplare; 4. Lucrările de specialitate elaborate, într-un exemplar ; 5. Autobiografia, în 2 exemplare ; 6. Caracterizarea activităţii profesionale şi obşteşti eliberată de instituţia unde candidatul îşi desfăşoară activitatea, într-un exemplar ; 7. Copie legalizată după diploma de studii superioare într-un exemplar ; 8. Copie legalizată după diploma de doctor, într-un exemplar ; 9. În cazul cînd diplomele de studii sînt obţinute în străinătate se va depune traducerea legalizată după acestea în două exemplare precum şi copie legalizată în două exemplare după adresa Ministerului Învăţămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora. 10. Adeverinţă privind vechimea în muncă cu precizarea funcţiilor în care a activat, într-un exemplar; 11. Adeverinţă din care să rezulte că a efectuat stagiul legal după repartizare.

C. Pentru posturile de asistent

1. Cererea de înscriere la care se anexează : 2. Memoriul de activitate didactică, ştiinţifică şi tehnică în producţie, într-un exemplar ; 3. Lista lucrărilor ştiinţifice publicate sau în curs de publicare, într-un exemplar ; 4. Lucrările de specialitate într-un exemplar : 5. Autobiografia, în 2 exemplare ; 6. Caracterizarea activităţii profesionale şi obşteşti eliberată de instituţia unde candidatul îşi desfăşoară activitatea, într-un exemplar : 7. Copie legalizată după diploma de studii superioare, într-un exemplar ; 8. În cazul cînd diplomele de studii sînt obţinute în străinătate se va depune traducerea legalizată după acestea, într-un exemplar, precum şi copie legalizată într-un exemplar după adresa Ministerului Învăţămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora : 9. Adeverinţă privind vechimea în muncă cu precizarea funcţiilor în care a activat — într-un exemplar : 10. Adeverinţă din care să rezulte că a efectuat stagiul legal după repartizare.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40 132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1014 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 24 oct. 1969 | 4 pagini 25 bani

■ Programele examenului de bacalaureat — pag. 2

■ Disciplina — o problemă nu numai a formei, ci în primul rînd a conținutului — pag. 3

■ Calendarul activităților educative extradidactice — pag. 4

Tehnica modernă exercită o fascinantă atracție asupra tinerilor. Vizitele în secțiile marilor uzine, studierea mașinilor-unelte moderne nu sînt numai un prilej de îmbogățire a cunoștințelor, ci și un prilej de meditație asupra alegerii unei profesiuni strîns legate de perspectivele industriei noastre în continuă dezvoltare. Este ceea ce exprimă, deosebit de sugestiv, și chipurile acestor elevi care au fost conduși de profesorul lor într-o mare cetate industrială — uzinele „Electroputere" din Craiova.

Însemnări pedagogice

Educația în spiritul responsabilității față de societate

Viața a năruit și năruie necontenit idolii, miturile. La proba de foc a practicii nu rezistă decît adevărul. Educația „moralizatoare", „predicatoare" nicicînd n-a produs efecte pedagogice pozitive; ea n-a reușit să **formeze** individualități capabile de o activitate socială pătrunsă de pasiunea realizării în viața de toate zilele a unor valori și exigențe înaintate. Numai prejudecățile raționalismului pedagogic desuet, fățărnicia, ipocrizia pot întreține **iluzia pedagogică** potrivit căreia educația s-ar rezuma la a repeta în fața elevilor sau studenților apeluri la atitudini valoroase din punct de vedere social.

Pedagogia contemporană, îndeosebi cea socialistă, a condamnat, în numele vieții și al adevărului, vorbăria moralizatoare. **Efecte pedagogice reale nu are decît acțiunea:** cunoștințele, sistemul de idealuri, scopuri și valori spirituale, modalitățile de cunoaștere și acțiune pot fi **integrate** în personalitatea educatului dacă și numai dacă ele corespund experienței sale de viață, intereselor și exigențelor sale. În cazul elevilor și studenților, cunoștințele, valorile și modalitățile de acțiune sînt însușite în măsura în care **ambianța școlară sau universitară confirmă caracterul lor exemplar, valoarea lor de modele veritabile în prima instanță de practica vieții școlare și universitare.** Din această cauză, personal nu pot fi convins, de exemplu, de „valoarea educativă" a unor ore de dirigenție cu caracter artificial, în care profesorul diriginte sau cîțiva elevi perorează despre principii fără nici un contact sau cu slabe legături cu **realitatea** cotidiană a vieții școlare. Nu în acest fel **se formează** personalități în devenire.

Una din manifestările cele mai nocive ale dogmatismului în practica educației a fost credința că oamenii — în speță tinerii — pot fi schimbați prin decret. Această perspectivă anti-pedagogică a neglijat șubrezenia metodelor de comandă în domeniul educației, unde **nu au șanse de succes decît acțiunile care apelează la inteligența,** dar în același timp și la **angajarea liberă a educatului.**

Or, societatea noastră socialistă a intrat într-o fază de maturitate în care **progresul depinde de cantitatea și calitatea competențelor, a inițiativelor, inovațiilor și inventivității pe care le putem mobiliza.** În această perspectivă, școala contribuie la perfecționarea sistemului nostru socialist în măsura în care este capabilă să promoveze în fapt responsabilitatea socială a elevilor și studenților. Această cerință fundamentală a activității educative a fost formulată cu deosebită claritate de Congresul al X-lea al P.C.R.: **„Școala** — a spus la Congres tovarășul Nicolae Ceaușescu — **trebuie să dea societății atît buni specialiști, cît și cetățeni înaintați, cu un orizont larg, cu spirit de inițiativă, cu o minte receptivă la tot ce e nou și avansat, cu un înalt spirit de responsabilitate față de îndatoririle sociale".**

Responsabilitatea socială este o relație obiectivă, exprimată, de obicei, în norme, statute, precum și în sisteme de valori morale, iar simțul răspunderii reprezintă conștiința acestei relații obiective îmbinată cu decizia de a acționa în conformitate cu cerințele ei.

Stabilirea finalității pedagogice centrale a educației și învățămîntului în etapa actuală nu rezolvă de la sine, în mod automat, **problemele educației în spiritul responsabilității sociale.** Aceste chestiuni sînt deosebit de complicate, complexe, întrucît angajează plenar personalitatea educatorului, atitudinea și competența sa.

Firește, interdependența individ-**societate și expresia acestela în relația lor de responsabilitate socială** va putea fi ilustrată prin lecții de istorie (raportul personalitate—masă, de exemplu), de literatură și istorie a literaturii (prin analiza unor opere care pun deschis problema răspunderilor individului față de comunitatea de clasă, națională, umană); ea se încadrează organic în tematica lecțiilor de filozofie, socialism științific, economie politică. Toate aceste elemente reprezintă însă doar componente intelectua-**le necesare, dar nu și suficiente** pentru formarea spiritului de responsabilitate socială. Necesare — întrucît ele asigură elevilor și studenților posibilitatea de a **înțelege** răspunderile reciproce ale individului și ale societății, iar înțelegerea este baza unei convingeri raționale, ferme, exprimată în acțiuni co-

Prof. univ. dr. PAVEL APOSTOL

(Continuare în pag. 3-a)

Județul Tulcea poate și trebuie să aibă profesori calificați

Statisticile din acest an arată că în județul Tulcea nu s-au prezentat la posturi 50 de tineri profesori — ceva mai mult de jumătate din numărul total de absolvenți repartizați aici de comisia guvernamentală. În școlile tulcene au fost repartizați anul acesta doar 98 de absolvenți ai universităților și institutelor pedagogice de trei ani, cînd în realitate județul avea nevoie de peste 6 ori mai mulți. Căci iată cum stau lucrurile: din cei 1 175 de profesori cîți predau astăzi în școlile de pe întinsul județului, numai 538 au calificare corespunzătoare. Așadar, o situație care plasează județul Tulcea printre cele mai deficitare din țară din punctul de vedere al încadrării școlilor.

Am întreprins zilele trecute un raid prin mai multe localități ale județului, în deltă îndeosebi, acolo unde se resimte cel mai acut lipsa de profesori. Este posibil ca acest minunat colț de țară să aibă profesori calificați? — **aceasta a fost întrebarea cu care ne-am adresat multora dintre cei pe care i-am întîlnit. Am notat păreri numeroase, din care vom căuta să desprindem cîteva concluzii și propuneri.**

Un prim răspuns afirmativ ni l-a dat însăși activitatea numeroșilor profesori care lucrează în deltă. Sînt oameni modești și inimoși, dascăli pricepuți și entuziaști.

La Caraorman, undeva în inima deltei, lucrează profesorul **Nicolae Vlad.** A venit cu cîțiva ani în urmă din București, din proprie inițiativă, după ce anii împliniți i-au dat dreptul să se pensioneze. S-ar fi spus că, la această vîrstă, el caută liniștea și viața tihnită. Cînd colo, dimpotrivă: profesorul Vlad și-a canalizat toată puterea sa de muncă pentru ridicarea școlii al cărei director este, pentru culturalizarea așezării de pescari în mijlocul căreia și-a găsit un minunat, dar totodată de loc ușor cîmp de muncă și de creație. La anii săi, profesorul are sentimentul împlinirii nobilei sale misiuni.

Dacă profesorul Vlad își încheie cariera didactică în deltă, alții, mai tineri, și-o încep aici, cu dragoste și dăruire, cu elanul propriu vîrstei. La școala din Letea, în împărăția pelicanilor a sosit de curînd absolventul din acest an al Institutului pedagogic de trei ani din Oradea, **Eugen Petre Petrescu,** care și-a terminat meritoriu studiile. Știa că nu-i va fi prea ușor, dar tocmai greutățile care-i stăteau în față, l-au determinat să urce pentru prima dată la catedră, cu fruntea sus. Profesorul **Petre Albu** și-a început cariera la Școala generală din Crișan, iar anul acesta a solicitat să lucreze la o școală mai depărtată. La Mila 23. Școala generală din Jurilovca păstrează o interesantă și poate unică în țară colecție de ofidieni, rod al strădaniilor tînărului profesor de științe biologice **Alexandru Sin,** care a desfășurat aici o intensă activitate de cercetare a naturii. Ca urmare a studiilor întreprinse la Jurilovca el ocupă în prezent un post de cercetător științific. Și exemplele pot continua.

Toți acești tineri au intrat în viață, în carieră, prin poarta din față, conștienți că drumul lor nu este înfundat, că munca în orice colț al țării le oferă supreme satisfacții și mari posibilități de afirmare.

Dar, cum spuneam, mai există și altfel de exemple. Sînt cei care fug, care dezertează de la locul ce le-a fost încredințat și încă, de cele mai multe ori, chiar înainte de a-l fi cunoscut.

Consultăm la inspectoratul școlar județean listele celor care n-au fost văzuți la față prin Tulcea. „Înainte de a spune peste tot că le este greu la noi, am vrea cel puțin să-i vedem pe tinerii profesori, să ne cunoaștem reciproc, să schimbăm cîteva cuvinte — ne spune prof. **Mihai Albotă,** inspectorul general școlar al județului. Nu le vom spune că e ușor. Orice muncă, în

RAID ANCHETĂ

orice condiții, cere efort, pregătire continuă, perseverență, spirit de responsabilitate socială. Dar le-am putea arăta ce posibilități de afirmare li se deschid, cum pot crește ei înșiși ca specialiști lucrînd la posturile ce le-au fost repartizate".

Lista pe care o consultăm este lungă. Primul de pe listă, profesorul **Mircea Dumitrescu,** a absolvit cu o medie mare, peste 9, Facultatea de filologie din București. Ce lucruri minunate poate realiza în deltă un profesor de literatură! Ne-au căzut în mînă două culegeri de versuri și proză ale elevilor tulceni. Am citit pagini emoționante în care se întrezăreau viitoare condeie de talent. Nu v-ar tenta, tovarășe profesor Dumitrescu, să creșteți, să încurajați asemenea elevi? N-ați dori să le călăuziți pașii? Sîntem siguri că elevi ca aceștia v-ar face cinste. Aflăm însă că profesorul Dumitrescu, buzoian de baștină, a devenit de puțin timp bucureștean prin căsătorie și intenționează să-și găsească ceva de lucru prin Capitală, nu numai decît în școală. Oricine i-ar putea spune că, decît diferite expediente prin Capitală, mai bine un post pe măsura pregătirii și a posibilităților sale, adică cel care i-a fost repartizat. Și pentru a nu destrăma o familie abia închegată, ar putea să ia cu dînsul și soția care, în mod sigur, și-ar găsi în județul Tulcea un post cel puțin la fel de bine remunerat ca cel pe care îl are în prezent în București ca muncitoare necalificată.

Asemeni lui Mircea Dumitrescu mai sînt așteptați și alți profesori de limba română. Printre ei este și **Rodica Gheorghiu,** originară din... Dobrogea; e drept însă că din orașul Cernavodă, aflat „mai la vad". Aici, tatăl ei este un om de vază și Rodica Gheorghiu socotește că e mai bine să rămînă în continuare sub ocrotirea părinților. Dar condițiile de studiu nu părinții vi le-au creat, tovarășă Gheorghiu, ci statul. Și cum ați răspuns grijii pe care v-a purtat-o? În catalogul de la facultate v-am găsit — iertați-ne, dar ăsta-i adevărul — cam pe la coada clasamentului. Acum, cînd este vorba să munciți acolo unde trebuie, dați bir cu fugiții. Ce comentariu am mai putea adăuga?

Ce le-am putea spune și altora ca **Victoria Florea, Corneliu Moisescu, Valeriu Iancu, Mihai Onișor** și mulți alții care nu s-au prezentat la post? Le-am putea doar aminti un fapt cert: că în societatea noastră de astăzi, nu poți promova în carieră și în viață atunci cînd ai pătruns pe ușa de din dos.

Intrarea după terminarea facultății în muncă, la locul potrivit, acolo unde este nevoie de pricepere și competența fiecăruia este o cerință imperioasă a zilelor noastre, consfințită de dreptele legi ale statului.

În timpul raidului ne-am interesat îndeaproape de condițiile de muncă pe care le au în deltă tinerii profesori. Am vizitat școli, am discutat cu primari și, la sfîrșit, am fost primiți de tov. Teodor Coman, prim-secretar al Comitetului județean de partid, președintele Consiliului popular al județului Tulcea.

Peste tot în deltă s-au ridicat în ultimii ani școli noi din fondurile statului. Le-am găsit bine mobilate, dotate cu materiale didactice moderne, cu laboratoare. Ca aspect și ca dotare școala din Mahmudia, de pildă, poate rivaliza cu orice școală orășenească; la Maliuc, granița dintre sat și oraș este aproape imperceptibilă; la Murighiol aparatul de proiecție cine-

MIRCEA IONEL

(Continuare în pag. 3-a)

25 OCTOMBRIE, ZIUA FORȚELOR ARMATE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

În aceeași cadență cu poporul

Militarii armatei noastre, împreună cu întregul popor român, sărbătoresc la 25 octombrie 1969 cea de a 25-a aniversare a Zilei Forțelor Armate.

În urmă cu 25 de ani, la 25 octombrie 1944, după lupte îndîrjite purtate în zona orașului Carei de trupele române, cot la cot cu diviziile Armatei Sovietice, ultima brazdă de pămînt românesc a fost eliberată de sub jugul fascist. Mii de ostași români și-au dat viața în încleștările cu dușmanul pentru eliberarea în întregime a teritoriului patriei. În amintirea luptelor purtate atunci, a eroismului și vitejiei dovedite de militarii Armatei române, ziua de 25 octombrie a fost stabilită ca zi a Forțelor Armate.

În condițiile atmosferei înălțătoare, pline de entuziasm, generată de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, militarii forțelor noastre armate obțin în activitatea de pregătire de luptă și politică noi succese, dovedindu-și încă o dată prin aceasta adîncul lor devotament față de patrie și popor, față de cauza socialismului. Soldați și gradați, subofițeri și maiștri, ofițeri și generali, fii ai celor ce muncesc de la orașe și sate, călăuziți de forța adevărului cuprins în cuvîntul partidului, muncesc uniți pentru înfăptuirea sarcinilor ce le revin din istoricele hotărîri ale Congresului privind întărirea capacității de apărare a patriei. Conducerea de către partid constituie factorul politic fundamental al forței armatei noastre, al întăririi capacității combative a unităților și marilor unități.

Exprimînd grija partidului pentru apărarea cuceririlor socialiste și a muncii pașnice desfășurate de poporul nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia de la tribuna celui de al X-lea Congres: **„Partidul și guvernul se preocupă continuu de întărirea capacității de apărare a României, de perfecționarea, organizarea și îmbunătățirea înzestrării forțelor armate, chemate să servească interesele poporului, să apere independența și suveranitatea patriei".**

Înzestrată cu armament și tehnică de luptă moderne, cu o structură organizatorică în pas cu cerințele impuse de actuala revoluție în tehnica militară, armata noastră are la dispoziția sa tot ce este necesar pentru a fi capabilă, în orice clipă, să răspundă cu demnitate înaltei misiuni de apărare a patriei. Odată cu creșterea puterii economice a țării sporește tot mai mult aportul industriei noastre la dotarea armatei cu mijloace tehnice și aparatură modernă, la perfecționarea bazei materiale a procesului pregătirii de luptă. De asemenea, armata dispune de cadre permanente cu o înaltă pregătire militară și de specialitate, profund devotate cauzei socialismului și comunismului.

Dezvoltat și perfecționat de-a lungul anilor, învățămîntul militar asigură în continuare pregătirea cadrelor necesare armatei — subofițeri, maiștri militari, ofițeri, activi și de rezervă — pentru toate eșaloanele și toate specialitățile. Organizate pe baze moderne, avînd la dispoziție o bază materială corespunzătoare, instituțiile militare de învățămînt obțin importante succese pe linia sporirii continue a eficienței procesului de învățămînt, pregătind absolvenți capabili să răspundă responsabilităților ce le revin în ierarhia militară.

Academia militară, școlile militare de ofițeri activi, școlile militare de ofițeri de rezervă, școlile de subofițeri și maiștri și liceele militare dispun azi de un corp de comandă și cadre didactice cu o bună pregătire, fapt care asigură îndeplinirea sarcinilor ce revin învățămîntului militar. Mărturie sînt rezultatele ce se obțin în pregătirea promoțiilor de absolvenți. Iată cîteva dintre acestea. În anul de învățămînt 1968—1969, 99,7 la sută dintre absolvenții liceelor militare au trecut cu succes examenul de bacalaureat, media generală la acest examen fiind 7,85. Tot în acest an, cu toate că exigențele puse în fața învățămîntului au sporit școlile militare de ofițeri activi și

Lt. colonel N. GHIORMA

(Continuare în pag. 3-a)

PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT

— DIN SESIUNILE ANULUI 1970 —

Literatura română

DIN MATERIA CLASEI A IX-a

Formarea limbii române. Teritoriul de formare a poporului român și a limbii române. Originea limbii române și locul ei între limbile romanice. Vocabularul limbii române.

Contribuția literaturii religioase din sec. XVI—XVIII la dezvoltarea limbii și culturii românești. Principalii reprezentanți.

Contribuția lui Grigore Ureche și a lui Miron Costin la dezvoltarea culturii românești.

Ion Neculce. Letopisețul Țării Moldovei. **O samă de cuvinte** (prezentare generală).

Dimitrie Cantemir. Activitatea literară. Contribuția lui D. Cantemir la dezvoltarea culturii și literaturii române.

Școala ardeleană. Rolul Școlii ardelene în dezvoltarea culturii românești și în formarea conștiinței naționale.

Ion Budai-Deleanu. Țiganiada (tematica și specificul operei ; valoarea ei literară).

DIN MATERIA CLASEI A X-a

Mișcarea literară și de idei din țara noastră în prima jumătate a sec. al XIX-lea. „Dacia literară" (programul și importanța revistei). Rolul lui M. Kogălniceanu în îndrumarea culturii și literaturii române.

Ion Heliade Rădulescu. Activitatea culturală și literară. **Zburătorul** (analiză literară).

Grigore Alexandrescu. Activitatea literară. Poezia patriotică. **Umbra lui Mircea. La Cozia** (analiză literară). Poezia de satiră socială. **Satiră. Duhului meu** (analiză literară). Grigore Alexandrescu — fabulist. Elemente clasice și romantice în poezia lui Grigore Alexandrescu. Importanța operei sale pentru dezvoltarea literaturii române.

Costache Negruzzi. Activitatea literară. **Alexandru Lăpușneanu** (analiză literară). **Negru pe alb** (Istoria unei plăcinte, Rețetă, Fiziologia provințialului) — prezentare generală. Costache Negruzzi — deschizător de drumuri în literatura română.

Alecu Russo. Cîntarea României (prezentare generală).

Dimitrie Bolintineanu. Legendele istorice (valoarea lor patriotică și literară).

Vasile Alecsandri. Activitatea literară. Participarea scriitorului la activitatea cultural-politică a epocii. Interesul pentru poezia populară. Poezia de inspirație folclorică. Ciclul Doinelor, Poezia patriotică, cetățenească (prezentare generală). Poezia naturii. Valoarea artistică a pastelurilor (Malu Siretului, Balta, Cucoarele, Dimineața, Gerul, Iarna, Sfîrșit de toamnă ș.a.) **Malul Siretului** (analiză literară). Contribuția lui Vasile Alecsandri la dezvoltarea teatrului (Iorgu de la Șadagura, Iașii în carnaval, Chirița în Iași, Chirița în provincie ș.a.). **Chirița în provincie** (analiză literară). **Despot-Vodă** (analiză literară). Locul lui Vasile Alecsandri în literatura română.

Nicolae Filimon. Ciocoii vechi și noi (analiză literară).

Alexandru Odobescu. Activitatea literară. Nuvelele istorice (Mihnea-vodă cel Rău, Doamna Chiajna) — prezentare generală ; **Pseudo-Kynegheticos** (prezentare generală). Contribuția lui Alexandru Odobescu la dezvoltarea prozei artistice.

Bogdan Petriceicu Hasdeu. Activitatea literară și științifică. **Răzvan și Vidra** (analiză literară). Contribuția lui B. P. Hasdeu la dezvoltarea literaturii.

Titu Maiorescu și Junimea. Junimea și „Convorbiri literare". Activitatea de îndrumător cultural și literar a lui T. Maiorescu. Rolul Junimii în dezvoltarea culturii și literaturii române. Principiile esteticii și criticii literare maioresciene.

Mihai Eminescu. Activitatea literară, Concepția lui Eminescu despre poezie și misiunea poetului. **Epigonii** (analiză literară). **Criticilor mei** (prezentare generală). Poezia de meditație socială (Junii corupți, Împărat și proletar, Scrisorile). **Împărat și proletar** (analiză literară). **Scrisoarea III** (analiză literară). Poezia iubirii și a naturii (Atît de fragedă, Sara pe deal, Dorința, Și... dacă... Pe lîngă plopii fără soț). **Sara pe deal** (analiză literară). Poezia de inspirație folclorică (Revedere, Călin, Ce te legeni, La mijloc de codru) — prezentare generală. **Ce te legeni** (analiză literară). Poezia filozofică (Luceafărul, Glossa). **Luceafărul** (analiză literară). Caracterul romantic al poeziei lui Eminescu. M. Eminescu, poet național și universal. Contribuția lui M. Eminescu la desăvîrșirea limbii literare.

Ion Creangă. Activitatea literară. Poveștile (Soacra cu trei nurori, Capra cu trei iezi, Punguța cu doi bani, Dănilă Prepeleac, Povestea lui Harap-Alb). **Povestea lui Harap-Alb** (analiză literară). **Amintiri din copilărie** (analiză literară). Caracterul național și popular al operei lui I. Creangă.

Ion Luca Caragiale. Activitatea literară. Dramaturgia (O noapte furtunoasă, O scrisoare pierdută, Conu Leonida față cu reacțiunea, Năpasta — conținutul realist al pieselor, realizarea artistică). **O scrisoare pierdută** (analiză literară). Arta de dramaturg a lui I. L. Caragiale, **Momente** (Dl. Goe, Vizită, Lanțul slăbiciunilor, Un pedagog de școală nouă, Telegrame) — prezentare generală. Nuvele și povestiri (Două loturi, În vreme de război, O făclie de Paște) — prezentare generală. **Două loturi** (analiză literară). I. L. Caragiale — clasic al literaturii române și universale.

Ioan Slavici. Activitatea literară. Nuvele (Popa Tanda, Gura satului, Scormon, Budulea Taichii, Moara cu noroc, Pădureanca) — prezentare generală. **Moara cu noroc** (analiză literară), **Mara** (prezentare generală). Locul lui I. Slavici în dezvoltarea prozei noastre literare.

C. Dobrogeanu-Gherea și Contemporanul. Activitatea de critic literar a lui C. Dobrogeanu-Gherea.

Alexandru Macedonski. Activitatea literară. Ciclul de poeme Nopțile (Noaptea de decemvrie, Noaptea de ianuarie, Noaptea de mai, Noaptea de noiembrie). **Noaptea de decemvrie** (analiză literară). Locul lui Macedonski în dezvoltarea poeziei românești.

DIN MATERIA CLASEI A XI-A

Barbu (Ștefănescu) Delavrancea. Activitatea literară. **Hagi Tudose** (analiză literară). **Apus de soare** (analiză literară). Contribuția lui Delavrancea la dezvoltarea nuvelisticii și dramaturgiei.

Duiliu Zamfirescu. Activitatea literară. Contribuția în domeniul romanului (ciclul Comănești). **Viața la țară** (analiză literară).

George Coșbuc. Activitatea literară. Poezia iubirii și a naturii (**La oglindă**, Mînioasa, Dușmancele, Numai una, Noapte de vară. În miezul verii, Vara, Iarna pe uliță). **Numai una** (analiză literară), **Noapte de vară** (analiză literară). Poezia marilor evenimente din viața satului (Nunta Zamfirei, Moartea lui Fulger). **Nunta Zamfirei** (analiză literară). Evocarea trecutului de luptă și a războiului pentru independență (Moartea lui Gelu, Pașa Hassan, Dorobanțul, Povestea Căprarului, O scrisoare de la Muselim-Selo). **O scrisoare de la Muselim-Selo** (analiză literară). Poezia de revoltă socială (Cîntec barbar, Doina, Noi vrem pămînt). Arta poetică a lui George Coșbuc. Locul lui George Coșbuc în poezia română.

Octavian Goga. Activitatea literară. Aspecte din viața satului ardelean (Noi, Plugarii, Oltul, Dascălul, Dăscălița). **Clăcașii** (analiză literară). Originalitatea și însemnătatea poeziei lui Octavian Goga.

Garabet Ibrăileanu. Activitatea de istoric și critic literar.

Mihail Sadoveanu. Activitatea literară. Satul și țăranul în creația lui M. Sadoveanu (Păcat boieresc, Bordeeni, Județ al sărmanilor, Baltagul). **Județ al sărmanilor** (analiză literară), **Baltagul** (analiză literară). Viața tîrgurilor de provincie (Floare ofilită, Apa morților, Locul unde nu s-a întîmplat nimic). Natura în opera lui Sadoveanu (Împărăția apelor, Țara de dincolo de negură). Romanul istoric (Șoimii, Neamul Șoimărești, Zodia Cancerului, Frații Jderi, Nicoară Potcoavă). **Frații Jderi** (analiză literară). **Nicoară Potcoavă** (analiză literară). Caracterul popular și național al operei lui Sadoveanu. Arta scriitorului. Locul lui M. Sadoveanu în literatura română și universală.

Tudor Arghezi. Activitatea literară. Testament (analiză literară). **1907** (prezentare generală). **Cîntare omului** (prezentare generală). **Cel ce gîndește singur** (analiză literară). **Tudor Arghezi** — artist al cuvîntului. Locul lui T. Arghezi în poezia română și universală.

Liviu Rebreanu. Activitatea literară. **Ion** (analiză literară). **Pădurea spînzuraților** (prezentare generală). **Răscoala** (analiză literară). L. Rebreanu — ctitor al romanului românesc modern.

Cezar Petrescu. Activitatea literară. **Întunecare** (analiză literară).

George Bacovia. Activitatea literară. Universul poeziei lui Bacovia. **Plumb, Vals de toamnă, Nervi de primăvară** (caracterizare generală). Locul lui Bacovia în poezia română.

George Topîrceanu. Activitatea literară. **Rapsodii de toamnă** (analiză literară).

Eugen Lovinescu. Activitatea de critic și istoric literar. Eugen Lovinescu și „Zburătorul". Rolul lui Eugen Lovinescu în dezvoltarea criticii și istoriei literare.

DIN MATERIA CLASEI A XII-A

Camil Petrescu. Activitatea literară. **Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război** (analiză literară). **Jocul ielelor** (analiză literară). **Bălcescu** (analiză literară). Contribuția lui C. Petrescu la dezvoltarea teatrului și romanului românesc.

Lucian Blaga. Activitatea literară. Universul poeziei lui Blaga. Profilul liric inedit al poeziei sale. **Eu nu strivesc corola de minuni a lumii** (analiză literară). **Mirabila sămînță** (analiză literară). Locul lui Blaga în poezia română și universală.

George Călinescu. Activitatea de istoric și critic literar. Prozator. **Enigma Otiliei** (analiză literară).

Ion Barbu. Activitatea literară. Etapele creației. Caracteristicile poeziei lui I. Barbu (originalitatea și noutatea poeziei sale). **După melci** (analiză literară). **Riga Crypto și lapona Enigel** (analiză literară).

Al. A. Philippide. Activitatea literară. **Izgonirea lui Prometeu** (analiză literară). **Monolog în Babilon** (analiză literară).

Eugen Jebeleanu. Activitatea literară. **Surîsul Hiroshimei** (analiză literară).

Mihai Beniuc. Activitatea literară. **Întrare** (analiză literară). **Mărul de lîngă drum** (analiză literară).

Zaharia Stancu. Activitatea literară. **Desculț** (analiză literară).

Geo Bogza. Activitatea literară. **Cartea Oltului** (prezentare generală).

Marin Preda. Activitatea literară. **Moromeții** (analiză literară).

Titus Popovici. Setea (analiză literară).

Horia Lovinescu. Activitatea literară. **Moartea unui artist** (analiză literară).

Matematica

DIN MATERIA CLASEI A IX-A

ALGEBRĂ

I. Calcul algebric. Operații cu polinoame. Formule de calcul prescurtat. Descompunerea în factori a polinoamelor. Împărțirea cu x — a. Operații cu fracții algebrice.

II. Ecuații și sisteme de ecuații de gradul I.

Rezolvarea ecuațiilor de gradul I cu o necunoscută. Rezolvarea sistemelor de ecuații de gradul întîi cu două sau mai multe necunoscute. Inecuații de gradul I cu o necunoscută și rezolvarea lor.

III. Radicali.

Puteri cu exponent număr natural; operații. Definiția radicalului de ordinul n. Expresii iraționale. Proprietatea unui radical cu privire la înmulțirea și împărțirea indicelui și exponentului expresiei de sub radical cu același număr natural. Aducerea radicalilor la același indice. Extragerea rădăcinii dintr-un produs, cît, putere, radical. Scoaterea factorilor de sub radical și introducerea lor sub radical. Radicali asemenea și reducerea lor. Înmulțirea și împărțirea radicalilor. Ridicarea la o putere cu exponent natural a unui radical. Raționalizarea numitorilor în cazul cînd numitorul este : un radical, o sumă de doi sau trei radicali cu indice doi. Radicali cu indice impar din numere negative. Noțiunea de modul și folosirea ei la calcule cu radicali.

IV. Generalizarea noțiunii de exponent. Puteri cu exponent întreg și rațional. Operații.

V. Ecuația de gradul doi.

Numere complexe sub formă algebrică. Egalitatea lor. Operații cu numere complexe. Corpul numerelor complexe. Puterile naturale ale numărului i. Ridicarea la putere a unui număr complex. Conjugatul unui număr complex.

Rezolvarea ecuațiilor de gradul doi cu coeficienți reali, în corpul numerelor complexe. Relații între coeficienți și rădăcini. Ecuații bipatrate. Ecuații iraționale.

VI. Sisteme de ecuații

Sisteme de ecuații cu două necunoscute, în care o ecuație este de gradul întîi și cealaltă de gradul doi.

Sisteme de trei ecuații cu trei necunoscute, în care două ecuații sînt de gradul întîi și una de gradul doi. Sisteme de două sau trei ecuații care se rezolvă prin procedee speciale (sisteme simetrice, omogene).

GEOMETRIE

I. Noțiuni introductive : Dreapta, semidreapta, segmentul de dreaptă, operații cu segmente, măsura segmentelor. Unghiuri, operații cu unghiuri, măsura unghiurilor, unghiuri adiacente, drepte perpendiculare, unicitatea perpendicularei, unghiuri complementare sau suplementare, unghiuri opuse la vîrf ; suma unghiurilor în jurul unui punct.

II. Triunghiuri : Triunghiul, clasificare liniilor importante în triunghi. Cazurile de egalitate a triunghiurilor oarecare și dreptunghice. Proprietățile triunghiului isoscel și echilateral. Teorema unghiului exterior.

III. Drepte paralele : Axioma paralelelor. Unghiurile formate de două drepte paralele intersectate de o secantă. Unghiuri cu laturile paralele sau perpendiculare. Suma unghiurilor unui triunghi și unui poligon convex.

IV. Locuri geometrice : Mediatoarea unui segment. Locul geometric al punctelor egal depărtate de o dreaptă ; egal depărtate de două drepte paralele ; egal depărtate de două drepte concurente. Concurența mediatoarelor și bisectoarelor unui triunghi.

V. Patrulatere : Paralelogramul, paralelograme particulare, trapezul. Aplicații : concurența înălțimilor unui triunghi.

VI. Cercul. Poziția unei drepte față de un cerc, tangenta la cerc. Diametru perpendicular pe coardă. Coardele egale sînt egal depărtate de centru și reciproc. Dependența dintre coardă și arcele subîntinse de ele. Pozițiile relative a două cercuri.

Relația dintre unghiul la centru și arcul cuprins între laturi. Unghi cu vîrful pe cerc, în interiorul cercului, în exteriorul cercului. Unghi format de o tangentă și o secantă. Arc capabil de un unghi dat. Aplicație : patrulater înscriptibil. Poligoane regulate. Tangente la cerc : Tangente dintr-un punct exterior, paralele cu o dreaptă dată, comune la două cercuri.

VII. Segmente proporționale : punct care împarte un segment dat într-un raport dat. Teorema lui Thales și reciproca. Mai multe drepte paralele determină pe două secante segmente proporționale. Teorema bisectoarei.

VIII. Asemănarea poligoanelor : O paralelă la una din laturile unui triunghi formează cu celelalte două laturi un triunghi asemenea cu cel dat.

Cazurile de asemănare ale triunghiurilor. Aplicații : Linia mijlocie a unui triunghi și a unui trapez ; concurența medianelor ; un fascicol de drepte determină pe două drepte paralele segmente proporționale ; reciproca ; puterea punctului față de cerc.

Poligoane asemenea, raportul perimetrelor. Raportul perimetrelor a două poligoane regulate cu același număr de laturi este egal cu raportul razelor și al apotemelor.

IX. Relații metrice în triunghi.

Relații metrice în triunghiul dreptunghi.

Reciproca teoremei lui Pitagora.

Teorema lui Pitagora generalizată.

Latura și apotema patratului, triunghiului echilateral și exagonului regulat în funcție de raza cercului circumscris.

X. Arii.

Aria dreptunghiului, pătratului, paralelogramului, triunghiului, rombului, trapezului, poligoanelor regulate, a cercului și a sectorului circular.

Raza cercului înscris și circumscris unui triunghi în funcție de arie și laturi.

Raportul ariilor a două triunghiuri asemenea și a două poligoane asemenea.

DIN MATERIA CLASEI A X-A

ALGEBRA

I. Metoda inducției complete.

II. Analiza combinatorie și binomul lui Newton :

Permutări. Aranjări. Combinări.

Formula binomului lui Newton. Proprietăți.

Nu se va cere demonstrarea formulelor.

III. Funcția de gradul I :

Variația și graficul funcției.

IV. Funcția de gradul II :

Descompunerea polinomului de gradul doi în factori liniari. Scrierea polinomului de gradul doi sub forma unei sume sau diferențe de pătrate. Minimul sau maximul funcției. Studiul semnului funcției de gradul doi. Variația și graficul funcției.

Inecuații de gradul doi, inecuații a căror rezolvare conduce la studiul semnului unor polinoame de gradul întîi și doi. Discuția rădăcinilor ecuației de gradul doi a cărei coeficienți depind de un parametru.

V. Funcția exponențială :

Definiție. Proprietățile funcției a^x. Variația și graficul. Ecuații exponențiale.

VI. Funcția logaritmică :

Definiția logaritmului unui număr. Proprietățile logaritmilor. Logaritmul unui produs, unui cît, unei puteri și unui radical. Trecerea de la o bază a logaritmului la altă bază.

Funcția logaritmică. Definiție. Proprietăți. Variația și graficul.

Logaritmii zecimali. Proprietăți. Caracteristica. Mantisa. Tabele de logaritmi. Aflarea logaritmului unui număr și aflarea unui număr cînd se cunoaște logaritmul său. Operații cu logaritmi. Cologaritm. Aplicarea logaritmilor. Numerele folosite în calcule vor fi rotunjite astfel încît să nu necesite interpolări.

Ecuații logaritmice.

Se vor trata cazurile de ecuații exponențiale și logaritmice care se reduc prin substituții la ecuații algebrice de gradul I sau II.

TRIGONOMETRIA

I. Introducere.

Măsura unghiurilor și arcelor ; gradul sexagesimal, gradul centesimal, radianul. Relații între ele.

Generalizarea noțiunii de arc și unghi. Arce și unghiuri mai mari de 300°. Arce și unghiuri pozitive și negative.

II. Funcții trigonometrice.

Definițiile funcțiilor trigonometrice ale unghiurilor ascuțite, ca rapoarte ale laturilor unui triunghi dreptunghic.

Valorile funcțiilor trigonometrice ale unghiurilor de 30°, 45°, 60°. Relații între funcțiile trigonometrice ale unghiurilor complementare.

Rezolvarea triunghiului dreptunghi folosind tabelele de valori naturale.

Definițiile funcțiilor trigonometrice ; domeniile de definiție și mulțimea valorilor funcțiilor. Periodicitatea. Variația și graficul funcțiilor sin x, cos x, tg x, ctg x.

Relații între funcțiile trigonometrice : ale unghiurilor suplementare, ale unghiurilor a căror diferență este de 180°, a căror sumă este 360°. Exprimarea funcțiilor trigonometrice ale unui unghi prin funcțiile trigonometrice ale unui unghi din primul cadran.

II. Formule fundamentale.

Relații între funcțiile trigonometrice ale aceluiași unghi. Exprimarea funcțiilor trigonometrice cu ajutorul uneia din ele.

Funcțiile trigonometrice ale sumei și diferenței a două unghiuri, ale dublului unui unghi, ale jumătății unui unghi. Exprimarea rațională a funcțiilor trigonometrice ale unui unghi cu ajutorul tangentei jumătății unghiului.

Formule pentru transformarea unor sume sau diferențe de funcții trigonometrice în produs.

IV. Ecuații trigonometrice.

Rezolvarea ecuațiilor : sin x = a, cos x = a, tg x = a, ctg x = a. Ecuații trigonometrice a căror rezolvare se face prin transformări astfel încît să conțină aceeași funcție trigonometrică a aceluiași unghi care conduce la ecuații de gradul I sau II. Ecuații trigonometrice omogene în sin x și cos x. Ecuația a sin x + b cos x = c.

V. Numere complexe sub formă trigonometrică.

Corespondența între numere complexe și punctele planului. Forma trigonometrică a numerelor complexe. Înmulțirea și împărțirea numerelor complexe. Formula lui Moivre. Aplicații : calculul funcțiilor trigonometrice ale multiplului unui unghi, calculul rădăcinilor de ordin n dintr-un număr complex scris sub formă trigonometrică, calculul rădăcinilor de ordinul n ale unității (+1, — 1).

VI. Aplicațiile trigonometriei la geometrie.

Rezolvarea triunghiului oarecare folosind relațiile între laturi și unghiuri : relația sinusurilor, relația cosinusului.

GEOMETRIA ÎN SPAȚIU

I. Introducere. Elementele fundamentale : punctul, dreapta, planul. Axiomele de apartenență. Intersecția a două plane. Determinarea planului.

II. Pozițiile relative ale elementelor fundamentale.

Pozițiile relative a două drepte.

Două drepte paralele cu a treia sînt paralele între ele.

Unghiul a două semidrepte în spațiu. Teorema relativă la unghiurile cu laturile paralele. Drepte perpendiculare.

Pozițiile relative ale dreptei și planului.

a) Dreapta paralelă cu planul. Teoreme.

b) Dreapta perpendiculară pe plan. Teoreme.

Simetria în spațiu : față de un plan, o dreaptă, un punct.

c) Drepte oblice față de plan. Teoreme. Teorema celor trei perpendiculare. Reciproce.

Locuri geometrice : al punctelor egal depărtate de două puncte fixe ; al punctelor egal depărtate de trei puncte fixe. Punct egal depărtat de patru puncte date nesituate în același plan.

Pozițiile relative a două plane.

a) Plane paralele. Teoreme.

Segmentele de drepte paralele cuprinse între plane paralele sînt egale. Mai multe plane paralele determină pe două drepte oarecare segmente proporționale.

Locuri geometrice : al punctelor egal depărtate de un plan ; al punctelor egal depărtate de două plane paralele.

b) Unghiuri diedre.

Locul geometric al punctelor egal depărtate de două plane neparalele.

c) Plane perpendiculare. Teoreme.

III. Proiecții : Proiecția ortogonală a unui punct pe un plan. Proiecția ortogonală a unei drepte și a unui segment de dreaptă pe un plan. Definiția unghiului format pe o dreaptă cu un plan.

Proiecția ortogonală a unui poligon pe un plan. Aria proiecției unui triunghi și a unui poligon pe un plan.

IV. Poliedre.

Prisma : definiție, clasificare. Secțiunea printr-un plan paralel cu baza. Secțiunea dreaptă. Paralelipipedul. Diagonala paralelipipedului dreptunghic. Aria laterală, totală și volumul prismei.

Piramida : definiție, clasificare. Teoremele relative la secțiunea printr-un plan paralel cu baza. Aria laterală, totală și volumul piramidei.

Trunchiul de piramidă : definiție, clasificare. Aria laterală, totală. Volumul.

V. Corpuri rotunde.

Suprafața cilindrică. Cilindrul circular drept. Plan tangent la suprafața cilindrică. Desfășurarea cilindrului ; aria laterală, totală și volumul cilindrului circular drept.

Suprafața conică. Conul circular drept. Plan tangent la suprafața conică. Desfășurarea conului ; aria laterală, totală și volumul conului circular drept.

Trunchiul de con circular drept. Desfășurarea trunchiului, Aria și volumul. Suprafața sferică. Sfera. Determinarea unei sfere. Pozițiile unei drepte, unui plan față de sferă: intersecția unui plan cu o sferă ; calota și zona sferică. Plan tangent la sferă. Aria zonei, calotei și a sferei. Volumul sferei.

Corpuri înscrise și circumscrise sferei : cilindrul, conul și trunchiul de con.

DIN MATERIA CLASEI A XI-A

Elemente de algebră superioară.

I. Determinanți :

Definiția determinantului de ordinul n. Proprietățile determinanților.

Dezvoltarea unui determinant : determinanți minori ; complementul algebric al unui element.

Regula lui Cramer pentru rezolvarea sistemelor liniare.

Condiții de compatibilitate a sistemului.

La acest capitol nu se cer demonstrații.

GEOMETRIE ANALITICĂ

I. Geometria pe o dreaptă : Coordonata unui punct, segment orientat. Distanța între două puncte date prin abscisele lor.

Abscisa punctului care împarte un segment orientat într-un raport dat.

II. Coordonate în plan. Sistem rectangular cartezian. Distanța între două puncte. Împărțirea unui segment orientat într-un raport dat.

III. Dreapta : Ecuația dreptei determinată de două puncte. Ecuațiile dreptelor particulare : care trec prin origine, paralele cu axele. Ecuația dreptei prin tăieturi. Coeficientul unghiular al unei drepte. Calculul coeficientului unghiular al unei drepte. date prin două puncte. Ecuația dreptei care trece printr-un punct dat și are un coeficient unghiular dat.

Ecuația generală a dreptei. Ecuația dreptei determinată de două puncte scrisă sub formă de determinant. Condiția de coliniaritate a 3 puncte.

Ecuațiile parametrice ale dreptei.

Condiția ca două drepte să fie concurente. Coordonatele punctului de intersecție : unghiul a două drepte. Condiția ca două drepte să fie perpendiculare, paralele sau confundate. Fascicule de drepte. Condiția ca trei drepte să fie concurente.

Împărțirea planului în două semiplane de către o dreaptă.

Ecuația normală a dreptei. Distanța de la un punct la dreaptă. Aria unui triunghi în funcție de coordonatele vîrfurilor. Ecuațiile bisectoarelor unghiurilor a două drepte.

Probleme de locuri geometrice.

IV. Cercul : Ecuația cercului. Determinarea razei și a coordonatelor centrului. Intersecția unei drepte cu un cerc.

Ecuația tangentei : într-un punct al cercului ; de direcție dată.

Intersecția a două cercuri.

Probleme de locuri geometrice.

V. Elipsa și hiperbola : Definițiile: ecuațiile curbelor raportate la axele de simetrie. Elementele importante : centrul, axele, vîrfurile, focarele, asimptotele, excentricitatea, directoarele.

Intersecția cu o dreaptă.

Ecuațiile tangentelor : într-un punct și de o direcție dată.

Hiperbola echilaterală : ecuația raportată la asimptotele sale.

Probleme de locuri geometrice.

VI. Parabola : Definiție ; ecuația parabolei raportată la axa sa și la tangenta la vîrf. Elementele importante : axă, vîrf, focar, directoare.

Intersecția cu o dreaptă. Ecuația tangentei : într-un punct de direcție dată. Proprietatea optică.

Probleme de locuri geometrice.

ELEMENTE DE ANALIZĂ MATEMATICĂ

I. Mulțimi și funcții : Elementele unei mulțimi. Relația de apartenență. Relația de incluziune. Operații cu mulțimi : reuniunea, intersecția.

Reprezentarea numerelor reale prin puncte pe o dreaptă. Intervale. Vecinătățile unui punct pe o dreaptă.

Structura de ordine a mulțimii numerelor reale.

II. Șiruri de numere reale. : Progresii aritmetice. Aflarea unui termen oarecare și a sumei primilor n termeni. Progresii geometrice. Aflarea unui termen oarecare și a sumei primilor n termeni.

Definiția șirului de numere reale. Șiruri mărginite. Șiruri nemărginite. Șiruri monotone.

Șiruri convergente ; definiția limitei unui șir. Progresia geometrică infinită descrescătoare, suma termenilor săi.

Convergența șirurilor monotone și mărginite. Numărul „e". Operații cu șiruri convergente : suma, produsul, citul.

Trecerea la limita de inegalități. Puteri cu exponent real. Logaritmi ; logaritm natural.

III. Simbolurile $+\infty$ și $-\infty$

Șiruri cu limita $+\infty$ și $-\infty$.

Criterii pentru existența limitelor infinite. Operații cu șiruri care au limită (finită sau infinită) ; suma, produsul, citul, puterea. Operații fără sens.

Teoremele referitoare la șiruri se vor cere fără demonstrații.

IV. Funcții elementare : Funcții reale de argument real. Funcții monotone. Recapitularea funcțiilor elementare ; funcția polinom, funcția rațională, funcția putere, funcția exponențială, funcția logaritmică, funcțiile trigonometrice. Funcții trigonometrice inverse.

V. Limite de funcții : Definiția limitei unei funcții într-un punct. Limitele laterale. Operații cu funcții care au limită. Limitele funcțiilor elementare. Cazurile de excepție la operațiile cu limite de funcții.

VI. Funcții continue : Definiția continuității unei funcții într-un punct și pe un interval. Operații cu funcții continue. Continuitatea funcțiilor compuse. Continuitatea funcțiilor inverse. Continuitatea funcțiilor elementare.

Funcții continue care au valori de semne contrare (sau de același semn) la extremitățile unui interval ; consecințe.

VII. Derivate : Originea geometrică și fizică a noțiunii de derivată. Definiția derivatei unei funcții într-un punct și pe un interval. Continuitatea funcțiilor derivabile. Derivate laterale. Interpretarea geometrică.

Derivatele funcțiilor : $f(x) = c$; $f(x) = x$; $f(x) = \sin x$; $f(x) = \cos x$; $f(x) = \log_a x$; $f(x) = \ln x$.

Operații cu funcții derivabile : suma, produsul, citul.

Derivația unei funcții compuse (fără demonstrație). Derivata funcției inverse. Derivata funcției exponențiale. Derivata funcțiilor trigonometrice inverse. Derivata funcției putere și a funcției $u(x)^{v(x)}$. Derivate de ordin superior. Diferențiala.

Nu se va cere deducerea formulelor de derivare a funcțiilor inverse.

VIII. Proprietăți generale ale funcțiilor derivabile : Extremele unei funcții. Teorema lui Fermat. Teorema lui Rolle și teorema creșterilor finite. Consecințe. Regula lui L'Hospital.

IX. Studiul variației funcțiilor.

Intervale de monotonie ale unei funcții, punctele de extrem. Convexitate și concavitate, puncte de inflexiune, asimptote.

Reprezentarea grafică a variației unei funcții.

Probleme de maxim și de minim.

La capitolele VI. VII, VIII și IX nu se vor cere demonstrații.

DIN MATERIA CLASEI A XII-A

ELEMENTE DE ALGEBRĂ SUPERIOARĂ

I. Ecuații algebrice :

1. Polinoame. Condiția ca două polinoame să genereze aceeași funcție. Metoda coeficienților nedeterminați. Împărțirea polinoamelor. Teorema lui Bézout. Restul împărțirii unui polinom prin x-a ; schema lui Horner.

2. Ecuații cu coeficienți complexi.

Teorema fundamentală a algebrei (fără demonstrație).

Descompunerea unui polinom în factori liniari. Relațiile dintre coeficienți și rădăcini (formulele lui Viète). Rădăcini multiple. Condiția ca un polinom să aibă o rădăcină multiplă exprimată cu ajutorul derivatelor sale.

3. Ecuații cu coeficienți reali, raționali. Dacă o ecuație cu coeficienți reali admite rădăcina $a + bi$ $(a,b \in R)$ ea admite și rădăcina $a-bi$. Descompunerea în factori de gradul I și II.

Dacă o ecuație admite rădăcina $a + \sqrt{b}$ $(a \in Q, \sqrt{b}$ irațional), admite și rădăcina $a-\sqrt{b}$

4. Rezolvarea numerică a ecuațiilor algebrice cu coeficienți reali. Determinarea rădăcinilor întregi, fracționare ale unei ecuații cu coeficienți întregi. Teorema lui Rolle pentru determinarea intervalelor în care ecuația are o rădăcină reală. Calculul aproximativ al rădăcinilor ecuației prin metoda coardei și metoda tangentei, limita erorii.

Structuri algebrice : grup, inel, corp, definiții și exemple.

ELEMENTE DE ANALIZĂ MATEMATICĂ

1. Integrala. Probleme care duc la noțiunea de integrală (aria unei suprafețe, lucru mecanic etc.).

Noțiunea de integrală definită, proprietățile integralei definite. Formula lui Leibniz-Newton.

2. Calculul primitivelor. Relația dintre primitivele unei funcții date. Primitive imediate, primitive care se deduc din cele imediate printr-o schimbare de variabilă $\left(\int (ax+b)^n dx, \int \sin(ax+b)\,dx ; \int \frac{dx}{ax+b}\right)$

Integrarea fracțiilor raționale de forma: $\int \frac{dx}{ax^2+bx+c}$

Integrale trigonometrice : $\int \sin^n x\,dx \int \cos^n x\,dx$ $(n = 1,2,3)$.

Integrale de forma : $\int \sqrt{a^2-x^2}\,dx$ (prin transformare trigonometrică).

Integrarea prin părți: cazuri simple: $\int x^n \sin x\,dx$, $\int x^n \cos x\,dx$; $\int x^n e^x\,dx$; $\int \operatorname{arc\,tg}\, x\,d\,x$ $(n=1, 2, 3)$.

3. Aplicații ale integralei definite.

Aria unei suprafețe limitată de graficul unei funcții continue în interval [a, b] axa Ox și dreptele x = a și x = b.

Volumul unui corp de rotație. (Se vor deduce formulele pentru volumul sferei, segmentului sferic, conului și a trunchiului de con).

Ecuații diferențiale de forma : $y' = P(x)$; $y'' = P(x)$; unde $P(x)$ este un polinom.

$y' = ay$ $(a \in R)$. Mișcarea unui punct într-un cîmp gravitațional. Ecuația : $y'' + \omega^2 x = 0$ cu aplicații la mișcarea armonică. (Se va admite că ecuația nu are altă soluție decît $y = a \cos x + b \sin x$.

Notă :

La examenul de bacalaureat nu se vor cere demonstrațiile teoremelor prevăzute de programa la geometrie plană, în spațiu și trigonometrie.

Preocupări actuale ale sindicatelor

Disciplina — o problemă nu numai a formei, ci în primul rînd a conținutului

Discuția cu profesorul ARON SABAU, președintele sindicatului învățămîntului din municipiul Oradea, a abordat problema disciplinei în rîndul corpului profesoral. Consemnăm aici dialogul purtat, dialog care fără să se refere la toate aspectele și fără să menționeze toate soluțiile, a atins totuși cîteva puncte importante.

I: Poate părea paradoxal să vorbim despre asigurarea disciplinei în cazul cadrelor didactice, oameni meniți, prin însăși natura profesiei lor, să educe spiritul de disciplină, de responsabilitate personală, respectul față de muncă. Totuși, realitatea demonstrează că sînt încă în acest domeniu semne de întrebare. Am dori să știm ce sens are, după părerea dumneavoastră, noțiunea de disciplină pentru omul de la catedră?

R: În actualul stadiu de dezvoltare și perfecționare a școlii noastre, în condițiile cînd poporul nostru a pășit la îndeplinirea mărețului program trasat de Congresul al X-lea al partidului, la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, consider necesară o înțelegere nouă, superioară, a noțiunii de disciplină în activitatea din școală. Și nu mă refer aici în primul rînd la aspectele exterioare — cum ar fi respectarea cu rigurozitate a orarului, a programei de învățămînt — ci în special la faptul că cele 50 de minute ale orei, se cer folosite integral și intensiv, în scopul înarmării elevilor cu cunoștințe și deprinderi, al formării lor ca cetățeni ai statului socialist. Consider că a fi disciplinat înseamnă, în învățămînt, a evita comoditatea profesională, a dărui elevilor o metodă suplă și eficace de gîndire, a manifesta inițiativă și a refuza cu hotărîre șablonul.

A fi disciplinat înseamnă a da exemplu de punctualitate și atitudine creatoare în realizarea acțiunilor educative cu elevii. Disciplina omului de la catedră se împletește în momentul de față cu manifestările cele mai semnificative ale calităților spirituale ale educatorului tinerele generații. Și ea se manifestă chiar de la începutul carierei, prin obligația de a-ți onora datoria față de stat muncind acolo unde este cu adevărat nevoie de tine.

I: Ținînd seama de modul în care înțelegeți problema pusă în discuție, ne-ați putea arăta în ce fel se manifestă lipsa de disciplină?

R: Nouă, ca oameni care ne-am dăruit școlii, ne este foarte neplăcut să citim în ziare, în aceste săptămîni cînd pretutindeni în țară este la ordinea zilei ampla acțiune de redistribuire a specialiștilor în miezul producției, despre tineri colegi ai noștri, profesori, care lucrează la Aprozar sau la magazine în loc să se afle în școală. Iată un exemplu flagrant de lipsă de disciplină. Dar mai sînt și alte exemple, date, acestea, de cei care își exercită necorespunzător însăși menirea lor de educatori. Se constată de pildă că, în anumite perioade ale anului școlar, apar foarte frecvent și într-un număr apreciabil tot felul de cereri de concediu, destul de neconvingătoare. Aceasta determină perturbări în desfășurarea normală a procesului de învățămînt, impunînd schimbări în orar, apelarea la supliniri etc. Sînt apoi o multitudine de activități școlare și extrașcolare la care unii profesori evită cu abilitate să participe, inventînd motive de tot felul, de cele mai multe ori penibile. Refuzul de a participa la o viață profesională colectivă este și el un indiciu al desconsiderării propriei profesiuni. S-ar putea discuta aici și situația personalului ajutător (laboranți, bibliotecari, pedagogi) care, de fapt, trebuie să fie mîna dreaptă a profesorului de specialitate, dar care dovedesc și ei nu o dată lipsă de conștiinciozitate, de probitate profesională.

I: Probabil că sînt și unele cauze ce favorizează astfel de abateri?

R: În primul rînd este necesară o mai adîncită muncă de formare a conștiinței profesionale a celor ce se dedică profesiunii de dascăl. Această muncă trebuie mult întărită, după părerea mea, în liceele pedagogice și în facultățile care pregătesc profesori. Se pune de asemenea problema unei reale îmbunătățiri a muncii educativ-culturale pe care o desfășoară, în rîndurile cadrelor didactice, organele și organizațiile sindicale. Se impune, în al doilea rînd, să se arate mult mai multă fermitate față de manifestările de indisciplină, să nu se tolereze nici o abatere, să nu se închidă ochii atunci cînd e vorba de interesele învățămîntului, ale pregătirii tinerei generații. Și desigur, trebuie să se ia măsuri pentru cît mai buna organizare a muncii, astfel încît să se asigure toate condițiile unei activități disciplinate. Consider, de exemplu, că inspectoratele școlare, direcțiile școlilor ar trebui să acorde o atenție sporită constituirii catedrelor la începutul anului școlar, pentru ca fiecare profesor să-și aibă catedra la o singură școală și nu la 2—3, cum avem destui în orașul nostru. Pentru cazurile cînd într-adevăr nu este posibil să se constituie o normă întreagă la aceeași școală, ar fi bine ca inspectoratele să precizeze locul unde cadrele didactice respective, au datoria să-și desfășoare activitățile în afara clasei. În acest fel s-ar asigura și o repartizare echitabilă a sarcinilor profesionale. Nu-mi este plăcut s-o spun, dar e regretabil că nu reușim să obținem, la sfîrșitul anului școlar, o planificare exactă a locului unde își va desfășura activitatea fiecare cadru didactic. De aici, o seamă de neînțelegeri, de complicații inutile la începutul noului an școlar.

I: Constatările dv. sînt demne de reținut. Ne-ar interesa însă să știm și care este contribuția grupelor sindicale din școlile municipiului dv., ca și a comitetului, la îmbunătățirea disciplinei profesionale?

R. Din cele ce s-au făcut pînă acum, pot aminti între altele, dezbaterea în adunările grupelor sindicale a cazurilor de indisciplină, dezbatere care a determinat din partea colectivelor reacția corectivă necesară. În privința mult discutatei situații a navetiștilor, am conlucrat cu inspectoratul școlar stabilim să le atribuim sarcini mai ferme profesorilor în comune, pentru a le spori interesul față de localitățile respective. Am obținut să se opereze unele modificări ale orarelor autobuzelor, pentru a se evita întîrzierile la ore. Mai mult, am căutat să le asigurăm profesorilor care fac „naveta" locuințe în comunele unde își au catedra și le-am înlesnit să ia masa la cantinele locale.

Firește, ne preocupăm foarte îndeaproape de ridicarea nivelului conștiinței profesionale a membrilor sindicatului nostru — și aceasta nu numai pe calea unor acțiuni speciale. Căutăm ca înșeși adunările trimestriale să se transforme în adevărate tribune ale schimbului de opinii, să determine o reală emulație profesională.

MIHAI CERNAT

La cercul de țesătorie al Casei pionierilor din Bacău

RAID ANCHETĂ

Județul Tulcea poate și trebuie să aibă profesori calificați

(Urmare din pag. 1)

matografică și celelalte mijloace audio-vizuale așteaptă profesorii care să le mînuiască. La fel la Ilgani, la Sf. Gheorghe, la Letea.

In general cadrelor didactice li s-au asigurat gazde, în mare parte la prețuri convenabile. După cum se știe, datorită condițiilor de muncă specifice, la salariu se mai adaugă aici un spor. În privința aprovizionării cu alimente nu ni s-au semnalat necazuri. Și în deltă ca în toate regiunile țării, au pătruns mijloacele de informare în masă — presa, radioteleviziunea, cartea, cinematograful.

După cum ne spunea tovarășul **Teodor Coman**, într-un viitor apropiat va fi întreprins pe întregul teritoriu al județului un studiu privind condiția socială a intelectualului. Se vor cerceta amănunțit toate problemele necesare continuei îmbunătățiri a condițiilor de muncă și de viață. Au și fost luate unele inițiative privind crearea de cantine și pensiuni, amenjarea unor locuințe, înlesniri în procurarea combustibilului pentru iarnă etc. Și mai sînt, evident, multe de făcut.

Din constatările noastre a reieșit necesitatea ca în unele comune — la Maliuc, Murighiol, C.A. Rosetti și în alte părți — primarii să manifeste o mai mare grijă pentru nevoile școlii și ale cadrelor didactice. Cu mai multă înțelegere din partea organelor locale s-ar putea îmbunătăți mult condițiile pentru o activitate mai rodnică. La Periprava, bunăoară, grădinița n-are local, în timp ce încăperile unui local potrivit acestui scop sînt folosite ca sală de ședințe, birou de audiențe și cameră oficială. Dar ședințele — care-s destul de rare — se pot ține și în școală, iar audiențele pot fi acordate, cum este și firesc, în localul consiliului popular comunal. Construindu-se școli noi din fondul statului, vechile localuri, în loc să primească alte destinații, ar putea fi transformate în locuințe pentru cadrele didactice. Așa s-ar putea proceda, de pildă, și la Crișan și la Mila 23.

Prof. **Vicol Ivanov**, inspector școlar, este de părere că, pentru legarea mai strînsă a cadrelor calificate de școlile în care lucrează, ar fi bine ca sporul de salariu să nu fie fix, ci să se calculeze proporțional cu pregătirea profesională și cu vechimea în același loc de muncă. Apoi — ne-a spus tov. Vicol Ivanov — ar trebui luate unele măsuri pentru mai buna asigurare a mijloacelor de transport în deltă. Mulți din cei care nu cunosc viața deltei ar crede că o barcă la care să se adapteze un motor este un lux. Nu. Aici barca este mai mult decît este pentru un orășean scuterul, motocicleta sau automobilul, este însăși posibilitatea de a merge la părinții elevilor, la bibliotecă, la inspectorat, este posibilitatea de a aduce cărți și rechizite pentru elevi sau de a se aproviziona. Prin alte părți, unele școli și grădinițe au microbuze, furgonete. O barcă cu motor ar costa infinit mai puțin. Cu puțină străduință credem că se poate, dacă nu imediat, atunci într-un viitor pe care nu l-am vrea îndepărtat.

●

Pe nicăieri pe unde am fost n-am întîlnit părerea că în Delta Dunării nu pot funcționa profesori calificați. Numai cei cărora oriunde le e teamă de muncă pot dezerta de la nobila lor îndatorire, de la misiunea de dascăl.

Subscriem la ideea că la materia care s-ar putea numi responsabilitatea socială a tînărului profesor ar mai trebui multe de făcut. La fel cum, pe de altă parte, integrarea în muncă a cadrelor calificate ar trebui să facă obiectul unor mai largi și mai complexe investigații.

În aceeași cadență cu poporul

(Urmare din pag. 1)

cursurile de perfecționare au fost absolvite în procent de 100 la sută.

Comandanții, consiliile politice, organele și organizațiile de partid din instituțiile militare de învățămînt și Direcția învățămîntului militar desfășoară o muncă continuă și susținută pentru a imprima în toate compartimentele de activitate spiritul novator și dinamismul caracteristic activității partidului nostru în școli și în Academia militară, precum și la nivelul Direcției învățămîntului militar au loc periodic sesiuni de comunicări și referate pe teme cum ar fi modernizarea învățămîntului, sporirea eficienței muncii educative și a învățămîntului, introducerea unor mijloace tehnice perfecționate etc. Asemenea acțiuni sînt urmate de măsuri concrete menite să materializeze cele mai înaintate metode și mijloace în practica curentă a activității instituțiilor militare de învățămînt. Televiziunea cu circuit închis, filmul didactic, laboratoarele lingvistice sau de specialitate cu o înaltă dotare și alte mijloace moderne sînt la îndemîna celor ce urmează cursurile liceelor și școlilor militare, ale Academiei militare. În prezent sînt folosite în mod curent în școli 86 de mașini de instruire programată sau de verificare a cunoștințelor elevilor. Recent a absolvit un curs de perfecționare o primă promoție de programatori calificați din rîndul cadrelor didactice militare.

Avînd în vedere ponderea ce o are în activitatea cadrelor militare munca de educare a soldaților și gradaților, un accent deosebit se pune, în pregătirea în școli și academie, pe înarmarea ofițerilor elevi și a viitorilor ofițeri cu cunoștințe și deprinderi din domeniul psihologiei și pedagogiei. De altfel, întreaga muncă educativă ce se desfășoară în armată de către comandanți, de către organele și organizațiile de partid de către organizațiile UTC se face după criterii științifice, întregind și completînd în mod fericit activitatea de educație pe care școala de cultură generală o desfășoară cu tineretul patriei noastre pînă la vîrsta stagiului militar.

Cadrele militare din învățămîntul militar participă tot mai activ la diferite manifestări științifice pe plan național, prezentînd diferite comunicări sau referate apreciate pentru înalta ținută științifică, pentru utilitatea lor în munca educativă și de învățămînt. De pildă, ele au participat la sesiunea de comunicări a cadrelor didactice din învățămîntul universitar precum și la sesiunile de comunicări și referate organizate de Centrul de cercetări pentru problemele tineretului. Un număr tot mai mare de cadre din învățămîntul militar se specializează prin sistemul doctoranturii și al învățămîntului post universitar.

Învățămîntul militar a obținut succese și în domeniul științelor sociale. Înarmarea cadrelor militare cu adevărurile fundamentale ale marxism-leninismului, cu linia politică a partidului nostru se situează în centrul preocupărilor organelor și organizațiilor de partid, al tuturor cadrelor didactice militare. Studiul aprofundat al documentelor celui de al X-lea Congres al partidului a dat un nou avînt muncii politico-educative din întreaga armată. Ideile prețioase conținute în aceste documente au fost organic încorporate în planurile de învățămînt, asigurînd îmbogățirea conținutului și eficienței temelor și lecțiilor de științe sociale.

Convinși că nici o altă generație nu a avut de apărat atîtea împliniri, militarii armatei noastre își consacră întreaga lor energie și pricepere întăririi forțelor armate, ridicării continue a pregătirii lor militare și politice, aducîndu-și astfel contribuția la creșterea necontenită a capacității de apărare a patriei, muncind în fiecare clipă în aceeași cadență cu întregul popor.

Educația în spiritul responsabilității față de societate

(Urmare din pag. 1)

respunzătoare. Cum putem educa însă o asemenea **convingere**, o atitudine, un comportament, o acțiune efectivă corespunzătoare?

După toate datele experienței colective și personale, **numai prin acțiune.** Toate lămuririle teoretice vor rămîne literă moartă dacă ele nu dobîndesc **gir și confirmare prin întreaga practică educațională.** De aceea consider că **prima condiție** a unei educații eficiente în spiritul responsabilității sociale o constituie **climatul general al școlii, în primul rînd în cadrul colectivului profesorilor, în al doilea rînd în relațiile dintre educatori și educați, în al treilea rînd, în cadrul colectivului de elevi sau studenți.** Să mă explic.

Înțeleg prin „climat al responsabilității sociale" o asemenea atmosferă generală în cadrul școlii în care normele vieții socialiste se realizează în **fapt** fără compromis, apreciind și promovînd indivizii, fie profesori, fie elevi, în conformitate cu contribuția lor **reală** și cu sprijinul **permanent** al opiniei publice din școală, activizată în funcțiile ei de control, de conducere, de sancționare. Fiecare cadru didactic și fiecare elev sau student trebuie **să constate** în activitatea sa cotidiană: 1) că afirmarea personală depinde direct de gradul în care-și asumă răspunderi sociale concrete și în care le îndeplinesc, dînd socoteală, în fața autorităților școlare și în fața opiniei publice, de orice încălcare a normelor admise; 2) că toți profesorii și toți elevii sînt apreciați fără excepție în mod echitabil după criteriul unic al muncii. Firește, nu pledez pentru un rigorism moral lipsit de căldura înțelegerii umane, ci pentru intransigență față de tendințele de parazitism social, de parvenire ș.a.m.d. Îndeosebi, corpul didactic trebuie să fie conștient de faptul că orice încercare „de a trece cu vederea" lipsurile echivalează cu o influență pedagogică negativă, pe linia unei educații în spiritul iresponsabilității sociale. Trebuie să acordăm o atenție deosebită momentelor care permit crearea unor situații educative ce pun în evidență dependența realizării interesului individual de respectarea interesului general **și invers. Să nu ne ascundem după deget:** nici un cadru didactic nu se poate bucura de o „scutire" de răspunderi sociale concrete pe baza unor funcții administrative sau politice, nici un elev nu poate avea „drept" la un regim preferențial datorită provenienței sale familiale. E un lucru de la sine înțeles, și totuși cred că nu este inutil să-l reamintim. În această ordine de idei, lipsa spiritului de răspundere socială nu e generată numai de aspecte cum sînt cele semnalate, ci și de practica, la fel de nocivă, a răspunderilor formale, fie ale unor cadre didactice, fie ale unor elevi sau studenți. Pentru a forma și dezvolta simțul de răspundere trebuie să veghem ca orice sarcină dată și acceptată în public **să devină** izvorul unei activități concrete, precise, analizate, în îndeplinirea sa, de către opinia publică a clasei, a anului, **sau a colectivelor de profesori.**

O a doua condiție a unei educații eficiente în spiritul responsabilității sociale este **apropierea școlii de viață.** Conducerea de partid a subliniat în repetate rînduri că școala — indiferent de ce grad ar fi ea — nu trebuie să constituie un mediu artificial, în care să nu pătrundă preocupările și problemele vieții sociale în general. Cunoașterea realistă a vieții noastre socialiste în toată complexitatea ei este, sînt convins, punctul de plecare al maturizării simțului de răspundere personală a fiecăruia dintre tineri.

Fiecare generație se definește prin conștiința unei misiuni de îndeplinit, care se defalcă, apoi, în responsabilități particulare ale fiecărui individ. Tineretul posedă în mare măsură această **disponibilitate** pentru acțiunea socială novatoare, dar acest potențial trebuie convertit în fapte.

O a treia condiție a eficienței muncii noastre de formare și dezvoltare a simțului de răspundere socială a elevilor și studenților rezidă **în respectarea neabătută a unității dintre vorbă și faptă.** Ea nu trebuie argumentată în mod special. Încălcarea acestui principiu **anulează** — mai ales dat fiind spiritul critic ascuțit al adolescenților — orice discurs asupra răspunderii sociale. De aceea cred că o regulă de aur în această privință trebuie **să fie: să nu enunțăm** nici un principiu sau nici o normă pe care nu le putem sprijini prin fapte. Fără **realizare în fapt,** normativitatea activității sociale dispare. De aici rezultă, apoi, că **principalul mijloc educativ** de care dispunem în munca de dezvoltare a simțului de răspundere socială îl reprezintă **exemplul personal** al educatorului, al colectivului de educatori.

În sfîrșit, o ultimă **condiție** de eficiență a educației în spiritul răspunderii sociale pentru faptele noastre individuale și colective constă în caracterul ei continuu, neîntrerupt, permanent. Nu se poate „educa" prin campanii, oarecum prin „accese" educative. În acest domeniu continuitatea, perseverența, statornicia sînt hotărîtoare.

Seria acestor sugestii ar putea fi continuată și dezvoltată. Nu ne-am propus însă să expunem un sistem al muncii educative în direcția promovării unei atitudini pătrunse de conștiința răspunderii sociale a fiecăruia și a tuturora. Scopul nostru a fost mai modest. Aceste însemnări au urmărit să pună în evidență o problemă-cheie a activității educative, supunînd dezbaterii publice un punct de vedere. Fără îndoială, unele exigențe formulate vor părea maximale. Această impresie nu ține seama de faptul că angajarea în spiritul răspunderii față de îndatoririle sociale reprezintă cheia de boltă a întregului proces multilateral de perfecționare a societății noastre socialiste și de afirmare plenară a personalității. **Responsabilitatea socială îl integrează pe individ în destinul colectivității, al comunității națiunii socialiste, al umanității socialiste.** Ea reprezintă decizia noastră cu privire la prezent și viitor. Angajîndu-ne total, responsabilitatea socială are diferite grade de împlinire, dar este incompatibilă cu iresponsabilitatea antisocială și antisocialistă.

În capacitatea liberă a individualității de a-și asuma răspunderi sociale precise se exprimă valoarea și creativitatea sa. În posibilitatea pe care o creează fiecăruia în parte să participe la răspundere socială efectivă constă garanția perfecționării continue a societății socialiste multilateral dezvoltate.

SĂRBĂTORIREA UNOR ȘCOLI

Duminică au avut loc la Oradea festivitățile prilejuite de împlinirea a 50 de ani de la înființarea Liceului „Emanuil Gojdu" din localitate.

Adunarea a fost deschisă de tov. Ștefan Szanto, prim-secretar al Comitetului municipal de partid Oradea, primarul municipiului.

La adunarea festivă au participat reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat județene și municipale, ai Ministerului Învățămîntului, foști și actuali elevi, printre care și Francisc Kertesz, savant atomist din S.U.A., directorul expoziției americane „Atomul în acțiune", deschisă de curînd la București, cadre didactice, numeroși invitați.

Despre drumul parcurs în cei 50 de ani de existență, despre importantele înfăptuiri ale acestei școli, a vorbit profesorul Antim Dringa, directorul liceului.

Participanții la adunarea jubiliară au fost salutați, din partea comitetului județean de partid și a Consiliului popular județean Bihor, de tov. Nicolae Pantea, prim-vicepreședinte al Consiliului popular județean Bihor.

Ioan Potra, inspector general în Ministerul Învățămîntului, a citit mesajul ministrului învățămîntului, adresat liceului cu prilejul sărbătoririi semicentenarului.

Organizației U.T.C. a școlii i-a fost înmînată Diploma de onoare a C.C. al U.T.C. pentru merite deosebite în munca de organizație.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții la adunare au adoptat textul unei telegrame, adresate **C.C. al P.C.R., TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU,** prin care întregul colectiv al școlii, cadre didactice și elevi, aduc calde mulțumiri Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru înalta prețuire acordată școlii și slujitorilor ei.

■

Școala românească din Ileanda a sărbătorit duminică 175 de ani de existență documentară. Festivitățile au început cu deschiderea expoziției școlare și o sesiune jubiliară de comunicări.

Emil Tritu, inspector general al Inspectoratului școlar județean Sălaj, a dat citire telegramei de felicitare a Ministerului Învățămîntului, în care se face totodată cunoscută hotărîrea conducerii acestui minister de a acorda elevilor și școlii, pentru rezultatele obținute în anul școlar precedent, importante premii în bani și materiale didactice. Tovarășul Laurean Tulai, prim-secretar al comitetului județean de partid, președintele Consiliului popular județean Sălaj, a felicitat cadrele didactice și elevii școlii sărbătorite și le-a urat noi succese.

Cei prezenți la jubileul școlii din Ileanda au adoptat, într-o atmosferă de puternic entuziasm, textul unei telegrame adresate **C.C. AL P.C.R., TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU PERSONAL,** în care se angajează să dezvolte frumoasele tradiții ale acestei vechi școli românești, să nu precupețească nici un efort în îndeplinirea exemplară a îndatoririlor lor, subliniind adeziunea lor totală la politica internă și externă a partidului.

■

Împlinirea a 50 de ani de la înființarea liceului Mihai Eminescu în municipiul Satu Mare a prilejuit o seamă de manifestări culturale de un real interes. S-au organizat o sesiune jubiliară de comunicări, o expoziție de artă plastică, una de fotografii și un stand cu lucrări științifice elaborate de oameni de știință din întreaga țară, care au făcut parte din promoțiile de absolvenți ai liceului.

La ședința festivă au participat reprezentanți ai diferitelor generații de elevi și profesori. Au luat cuvîntul tovarășii: Ioan Foriș, primarul municipiului, Ioan Racoța, inspector general în Ministerul Învățămîntului, și inginer dr. docent Vasile Sabău, profesor la Institutul politehnic din București, foști elevi ai liceului sătmărean. Tovarășul Iosif Uglar, prim-secretar al Comitetului județean de partid Satu Mare, a adresat cadrelor didactice, foștilor și actualilor elevi ai liceului, calde felicitări și urări de succes.

Cei prezenți la festivitate au adoptat, într-o atmosferă de entuziasm, textul unei telegrame adresate **C.C. al P.C.R. TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU PERSONAL.** Între altele, în telegramă se spune: „În aceste momente emoționante, ne reafirmăm atașamentul fierbinte față de politica internă și externă a partidului și statului nostru și vă asigurăm, iubite tovarășe Ceaușescu, că nu vom uita niciodată obligația noastră de onoare, de înaltă răspundere patriotică și cetățenească, de a ne consacra tot ce avem mai bun îndeplinirii exemplare a tuturor sarcinilor puse de partid, de societatea noastră, în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului, pentru prosperitatea scumpei noastre patrii — România socialistă".

■

Școala generală de 10 ani din comuna Laza, județul Vaslui, a sărbătorit împlinirea a 100 de ani de la înființare. Cu prilejul acestui eveniment, colectivul de cadre didactice și elevi ai școlii au adresat o telegramă **C.C. AL P.C.R., TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU** în care, printre altele, se spune: **Sărbătorim centenarul școlii noastre în condiții materiale deosebite, datorită grijii permanente a partidului și statului de a ne asigura o bază didactică materială care să poată permite instruirea și educarea tinerei generații în condiții moderne.**

Ne angajăm să îndeplinim cu înalt spirit de răspundere sarcinile trasate de partid și de stat pentru a crește oameni de nădejde, demni constructori ai socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie.

CALENDARUL

activităţilor educative extradidactice ale elevilor pe anul 1969-1970, organizate de Ministerul Învăţământului, Comitetul Central al U.T.C. şi Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor

I. A. ACŢIUNI ŞTIINŢIFICO-TEHNCE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR I-VIII ALE ŞCOLII GENERALE

1. Concursurile de specialitate la matematică şi fizică pentru clasele VI—VIII ; etapa pe localitate — 1.III.1970 ; etapa pe judeţ, numai pentru clasa a VIII-a, 5.IV.1970.

2. Concursul „Minitehnicus" : executarea lucrărilor, de la începutul anului şcolar 1969/1970, pînă la începutul trimestrului III ; expoziţie judeţeană în trimestrul III al anului şcolar ; expoziţia republicană în vacanţa de iarnă ; tabără pentru premianţi.

3. Concursul republican de aeronavo-rachetomodele : construirea modelelor în trimestrul I şi II al anului şcolar ; etapa pe judeţ în vacanţa de primăvară ; etapa finală în vacanţa de vară ; tabără pentru premianţi.

4. Concursul republican de radioamatori : construirea aparatelor pe parcursul trimestrelor I şi II ale anului şcolar ; etapa pe judeţ în vacanţa de primăvară ; etapa finală în vacanţa de vară ; tabără pentru premianţi.

5. Concursul republican de carturi : etapa judeţeană şi finală în Săptămîna pionierilor.

B. ACŢIUNI ŞTIINŢIFICO-TEHNICE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR IX—XII (ANII I—V) DIN LICEE ŞI DIN ŞCOLILE PROFESIONALE.

1. Concursurile pe specialităţi la : limba română, matematică, fizică, chimie. Limba română : etapa pe localitate 18. I ; etapa pe judeţ — 15. II ; etapa finală 26—27. IV. Matematică : etapa pe localitate — 25. I ; etapa pe judeţ — 22.II ; etapa finală — 26—27.IV. Fizică : etapa pe localitate 1.II ; etapa pe judeţ 1.III ; etapa finală 26—27.IV. Chimie : etapa pe localitate — 1.II ; etapa pe judeţ — 1.III ; etapa finală 26—27.IV ; tabere pentru premianţi.

2. Concursurile pe meserii pentru elevii şcolilor profesionale. Etapa pe şcoală — 1.II—1.III (etapa pe zonă unde este necesar 10—15.III) ; etapa pe ministere 24.IV—10.V.

3. Expoziţia celor mai bune lucrări ale cercurilor foto din şcoli. Etapa pe şcoală — martie 1970 ; etapa pe judeţ — 10.IV. Primele 10 lucrări de la expoziţia judeteană vor fi trimise la Ministerul Învăţământului pînă la 10.V.1970.

II. A. ACTIUNI CULTURAL-ARTISTICE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR I—IX ALE ŞCOLII GENERALE

1. Festivalul cultural-artistic al pionierilor şi şcolarilor : una din serbările şcolare propuse pe şcoală, care va fi vizionată de juriu. Etapa finală în anul şcolar 1970—1971.

2. Concursul de creaţie literară al pionierilor şi şcolarilor : etapa pe şcoală — 8.III ; etapa pe judeţ 31.III ; etapa finală — 30.IV ; tabără pentru premianţi.

3 Concursul de artă plastică : etapa pe judeţ — 20.IV ; etapă finală — 10.V. ; tabără pentru premianţi.

4. Concursul de fotografii : etapa pe judeţ — 20.IV ; etapa finală trimestrul III al anului şcolar ; tabără pentru premianţi.

5. Concursul de cusături naţionale, broderii şi ţesături : trimestrele I şi II, executarea lucrărilor ; trim. III al anului şcolar expoziţii judeţene.

6. Festivalul teatrului şcolar : etapa finală va avea loc în trimestrul al III-lea al anului şcolar.

7. Festivalul cinecluburilor pionereşti : etapa finală va avea loc în vacanţa de vară, în perioada 1—15.VIII, în tabără.

8. Concursul de construcţii în nisip : etapa finală în tabără la mare, perioada 15.VII—15.VIII.

B. ACŢIUNI CULTURAL-ARTISTICE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR IX—XII (anii I—V) DIN LICEE, ŞCOLI PROFESIONALE ŞI DE SPECIALIZARE POSTLICEALĂ

1. Concursul cultural-artistic : una din serbările şcolare propuse de şcoală, care va fi vizionată de juriu.

2. Concursul de arte plastice : etapa pe şcoală în trimestrele I şi II ale anului şcolar ; etapa pe judeţ în trimestrul III al anului şcolar ; etapa finală în anul 1971.

3. Concursul de creaţie literară „Tinere condeie" : etapa pe şcoală — trimestrul II al anului şcolar ; etapa pe judeţ — 15.IV ; etapa finală — 10.VI ; în vacanţa de vară tabără pentru premianţi.

4. Festivalul şcolilor de artă : etapa finală în vacanţa de iarnă.

III. A. ACŢIUNI SPORTIVE ŞI TURISTCE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR I—IX DIN ŞCOLILE GENERALE

1. Campionatele naţionale şcolare la atletism, gimnastică şi fotbal: etapa pe şcoală — trimestrul I al anului şcolar; etapa pe localitate sau centre de comună — trimestrele II şi III ale anului şcolar ; etapa pe judeţ — atletism pînă la 20.IV; gimnastică pe echipe şi individual (categoria a III-a şi a IV-a) — pînă la 1.II ; gimnastică individual (categoria a II-a, I, candidat maestru şi maestru) pînă la 10.V; fotbal — pînă la 1.VI; etapa pe zonă — atletism 2—3.V; gimnastică pe echipe şi individual (categoria a III-a şi a IV-a) 21—22.II; fotbal — 17—21.VI; etapa finală — atletism 20—21.VI (Ploieşti) ; gimnastică pe echipe şi individual (categoria a III-a şi a IV-a) 6—7.IV (Bucureşti); gimnastică individual (categoria a II-a, I, candidat maestru şi maestru) 14—16.VI (or. Gheorghe Gheorghiu-Dej) ; fotbal 1—5.VII (Vatra Dornei).

2. Cupa „Căluţul de fildeş" — participarea prin corespondenţă în trimestrele I, II şi III ale anului şcolar ; etapa pe ţară în vacanţa de vară — în tabără.

3. Cupa „Roza vînturilor" : etapa pe şcoală trimestrul I ; etapa pe judeţ în vacanţa de primăvară ; etapa pe ţară în vacanţa de vară.

4. Acţiunea „Căutătorii de comori" — cu caracter cultural-artistic se va organiza pe parcursul anului şcolar şi în vacanţe.

5. Festivalul sportiv al tinerelor speranţe la : tenis de masă, fotbal, gimnastică artistică şi oină — etapa pe şcoală în trimestrul I ; etapa pe judeţ în vacanţa de primăvară ; etapa finală în vacanţa de vară în tabără.

6. Acţiunea „Delfin 1970" se va organiza în perioada vacanţei de vară (iniţieri în practicarea înotului).

7. Cupele „Cutezătorii" la patinaj artistic şi patinaj viteză : etapa finală la patinaj viteză în vacanţa de iarnă — în tabere de 7 zile ; etapa finală la patinaj artistic se va organiza în vacanţa de primăvară.

8. Expediţia ciclo-turistică „Floarea prieteniei" : etapa pe judeţ se va organiza în vacanţa de primăvară ; etapa pe zonă în trimestrul III al anului şcolar ; etapa finală în vacanţa de vară.

9. Expediţia „Cutezătorii" şi „Ştafeta iscusinţei şi îndemînării" etapa pe şcoală se va organiza în vacanţa de primăvară ; etapa pe judeţ în vacanţa de vară.

B. ACŢIUNI SPORTIVE ŞI TURISTICE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR IX—XII (ANII I—V) DIN LICEE ŞI ŞCOLI PROFESIONALE

1. Campionatele naţionale şcolare la atletism, gimnastică şi fotbal: etapa pe şcoală — trimestrul I al anului şcolar; etapa pe localitate sau centre de comună — trimestrul al II-lea al anului şcolar ; etapa pe judeţ — atletism pînă la 17.V; gimnastică pînă la 10.V; fotbal pînă la 1.VI; etapa pe zonă — fotbal 11—14.VI; etapa finală — atletism 13—14. VI (Bucureşti) ; gimnastică 14—16.VI (or. Gheorghe Gheorghiu-Dej); fotbal 16—19.VII (Alba-Iulia).

La volei, baschet şi handbal, campionatele se desfăşoară sub forma diviziei şcolare şi de juniori şi a campionatului de calificare.

a) Divizia şcolară : baschet 12.X—23.XI turul; 18.I—7.III 1970 returul; 4—8.IV turneul final (Arad) ; handbal 14.IX—26.X turul ; 5.IV—17.V 1970 returul ; 16—21.VI 1970 turneul final (Sibiu) ; volei 5.X—16.XI turul; 18.I—7.III 1970 returul 8—12.IV.1970 turneul final (Sibiu) ;

b) Campionatul de calificare : etapa pe localitate sau centre de comună — baschet, handbal şi volei pînă la 19.IV.1970; etapa pe judeţ — baschet şi volei pînă la 31.V.1970; handbal pînă la 3.V.1970; etapa pe zonă (finală) — baschet şi volei 17—21.VI.1970; handbal 1—5. VII .

2. Concursurile republicane ale şcolilor sportive şi liceelor cu program de educaţie fizică la atletism, gimnastică, schi şi înot: atletism (tetratlon) 20—21.VI.1970 (Braşov) ; atletism individual 17—19.VII.1970 (Cîmpulung); gimnastică 6—7.IV. 1970 (Galaţi); schi 5—7.III.1970 (Poiana Braşov); înot 16—19.VII. 1970 (Reşiţa).

3. Campionatele republicane ale elevilor din şcolile profesionale ; la datele prevăzute în calendarul campionatelor republicane ale şcolilor profesionale pe 1969/1970.

4. Concursurile sportive la : pentatlon atletic, ştafete atletice, cros, baschet în doi, săniuţă, patinaj-viteză, schi, şah, fotbal în 6 : — etapa pe şcoală la toate ramurile menţionate se va organiza în trimestrul I al anului şcolar. Săniuţă, patinaj-viteză şi schi — etapele pe localitate, judeţ şi pe ţară în trimestrul II. Şah — etapa pe judeţ în vacanţa de primăvară ; etapa pe ţară în vacanţa de vară în tabără. Pentatlon atletic şi stafete atletice — etapa pe judeţ în trimestrul III al anului şcolar ; etapa pe ţară în vacanţa de vară în tabără. Baschet în doi şi fotbal în şase — etapa pe şcoală — trimestrul III al anului şcolar. Cros — etapele pe localitate, judeţ, ţară în vacanţa de vară — la datele prevăzute în calendarul sportiv al C.C. al U.T.C.

IV. ALTE ACŢIUNI EDUCATIVE EXTRADIDACTICE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR I—XII DIN ŞCOLILE GENERALE ŞI LICEE ŞI CU ELEVII DIN ŞCOLILE PROFESIONALE ŞI DE SPECIALIZARE POSTLICEALĂ.

1. Cercuri cu caracter ştiinţific, tehnic, artistic, turistic, societăţi ştiinţifice şi literar-artistice, editarea revistelor şcolare — în timpul anului şcolar şi în vacanţe.

2. Manifestări cultural-artistice şi sportive organizate cu ocazia deschiderii şi închiderii cursurilor şcolare ; serbări şcolare, „Ziua pionierilor", săptămîna bilanţurilor ; sărbătorirea majoratului ; săptămîna economiei.

3. Acţiuni de muncă voluntar-patriotică : săptămîna primăverii ; participarea elevilor la campania agricolă de toamnă ; participarea elevilor la acţiuni de sprijinire a construcţiilor şcolare, amenajarea bazelor sportive simple, înfrumuseţarea şcolii etc ; participarea elevilor pe şantierele naţionale de muncă patriotică ale tineretului se vor organiza în timpul anului şcolar şi în vacanţe.

4. Activităţi ştiinţifice, cultural-artistice şi sportive, organizate cu ocazia sărbătorilor naţionale, a aniversărilor de şcoli, aniversărilor şi comemorărilor recomandate de U.N.E.S.C.O. — se vor organiza în timpul anului şcolar şi în vacanţe.

V. ACŢIUNI EDUCATIVE ORGANIZATE CU ELEVII CLASELOR I—XII DIN ŞCOLILE GENERALE ŞI LICEE, CU ELEVII DIN ŞCOLILE PROFESIONALE ŞI DE SPECIALIZARE POSTLICEALĂ NUMAI ÎN VACANŢELE ŞCOLARE.

1. Tabere centrale de odihnă, pe profile şi interese şi de perfecţionare sportivă — în vacanţele de iarnă şi de vară.

2. Tabere de odihnă şi instruire pentru activele U.T.C. şi pionereşti din şcoală — în vacanţa de vară.

3. Tabere internaţionale pentru pionieri şi şcolari — în vacanţa de vară.

4. Excursii locale, judeţene şi interjudeţene — în toate vacanţele şcolare (unele excursii pot fi organizate şi pe parcursul anului scolar, fără perturbarea procesului de învăţămînt).

NOTA

Toate acţiunile cuprinse în prezentul calendar se vor organiza şi desfăşura în strictă concordanţă cu regulamentele, instrucţiunile şi indicaţiile speciale date pentru fiecare acţiune în parte.

Recomandări pentru aplicarea „Calendarului activităţilor educative extradidactice ale elevilor pe anul şcolar 1969-1970"

Pornind de la sarcinile sporite ce revin şcolii, Uniunii Tineretului Comunist şi organizaţiei de pionieri, în procesul de educare a tinerei generaţii în lumina Documentelor Congresului al X-lea al P.C.R., Ministerul Învăţământului, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist şi Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor au stabilit prezentul Calendar al activităţilor educative extradidactice ale elevilor, pe anul şcolar 1969-1970.

Obiectivul principal al elaborării acestui Calendar îl constituie sporirea eficienţei instructiv-educative a întregului ansamblu de activităţi organizate cu elevii în afara procesului de învăţămînt, printr-o mai bună sistematizare şi eşalonare a activităţilor pe parcursul anului şcolar şi în vacanţele elevilor, diversificarea corespunzătoare a formelor de activitate şi valorificarea optimală a resurselor de care dispun şi a condiţiilor specifice în care îşi desfăşoară munca fiecare unitate şcolară.

Calendarul cuprinde acţiuni organizate în comun de Ministerul Învăţământului, C. C. al U.T.C. şi C.N.O.P. şi acţiuni specifice fiecărui factor educativ menţionat în parte, toate subordonate aceluiaşi obiectiv : continuarea, completarea, aprofundarea şi dezvoltarea, pe căi şi prin mijloace specifice, a instrucţiei şi educaţiei realizate în cadrul procesului de învăţămînt.

Pentru asigurarea caracterului de masă al activităţilor educative în afară de clasă şi extraşcolare, întărirea caracterului lor politico-ideologic şi patriotic, stimularea iniţiativelor, a spiritului de independenţă şi autoconducere în rîndul elevilor, cultivarea aptitudinilor şi talentelor în cele mai diverse sfere de activitate, calendarul cuprinde acţiuni ştiinţifico-tehnice, cultural-artistice, sportive, turistice şi recreative, variate concursuri şi alte genuri de întrecere. Activităţile se vor desfăşura cu faze pe şcoală, localitate, judeţ, iar unele şi cu faze pe zonă şi republicană, acestea din urmă constituind modalităţi de finalizare şi valorificare a activităţii desfăşurate de elevi.

În conformitate cu prevederile regulamentelor şcolare şi cu recomandările comune ale Ministerului Învăţământului, C.C. al U.T.C. şi C.N.O.P. participarea elevilor la acţiunile educative în afară de clasă şi extraşcolare este voluntară şi se realizează pe baza liberei alegeri a activităţilor de către elevi, în concordanţă cu înclinaţiile, interesele, aptitudinile şi aspiraţiile lor şi cu posibilităţile existente în fiecare şcoală. Toate aceste acţiuni se desfăşoară pe baza programului comun de activităţi al şcolii, organizaţiilor de pionieri şi U.T.C. organic corelat cu planul general de activitate al şcolii, elaborat în urma consultării largi a colectivului de elevi şi a personalului didactic.

La realizarea obiectivelor şi sarcinilor înscrise în acest program de activitate au obligaţia să îşi aducă contribuţia efectivă, sub conducerea organizaţiilor de partid din şcoli, conducerile de şcoli, colectivele de care didactice în totalitatea lor, profesorii diriginţi, comandanţii detaşamentelor şi unităţilor de pionieri, îndrumătorii organizaţiilor U.T.C. din şcoli. Principalul coordonator al organizării desfăşurării şi finalizării acestor activităţi este directorul şcolii sau directorul adjunct (comandantul de unitate), care răspunde de munca educativă din şcoală.

Cuprinzînd activităţi indicate pe plan central, prezentul calendar nu are caracter limitativ. În funcţie de situaţia concretă a fiecărei unităţi şi colectiv şcolar în parte, dînd posibilitatea elevilor să-şi manifeste neîngrădit iniţiativa, pot fi organizate şi alte activităţi educative în afară de clasă şi extraşcolare, neînscrise în prezentul calendar, **manifestîndu-se toată grija ca acestea să nu conducă la suprasolicitarea elevilor.**

Sesiunile de examene la învăţămîntul de cultură generală fără frecvenţă

Pentru o mai bună organizare şi desfăşurare a învăţămîntului de cultură generală fără frecvenţă, în anul şcolar 1969/1970 sesiunile de examene la învăţămîntul de cultură generală fără frecvenţă, pentru elevii din toate clasele, se vor desfăşura în următoarele perioade : — 3—15 ianuarie (sesiunea I) şi 6—19 aprilie (sesiunea a II-a).

În sesiunea I, elevii se pot prezenta, la alegere, la cel mult jumătate plus unul din obiectele prevăzute în planul de învăţămînt iar în sesiunea a II-a la obiectele la care nu au susţinut examen în prima sesiune sau la care, deşi s-au prezentat, nu au obţinut medii de promovare.

Elevii care nu se prezintă la nici un examen în prima sesiune pot susţine toate examenele în sesiunea a II-a.

La fiecare obiect de studiu, elevii susţin examen integral (lucrare scrisă şi examen oral) din întreaga materie prevăzută în programa clasei la obiectul respectiv.

Elevii din clasele V—VIII (învăţămînt fără frecvenţă), care doresc să susţină examene de promovare pentru două clase într-un an şcolar, se pot prezenta la examene pentru toate obiectele de învăţămînt dintr-o clasă în prima sesiune şi, dacă promovează, susţin examenele pentru clasa următoare în sesiunea a II-a. Elevii corigenţi sau neprezentaţi la 1—2 obiecte pot susţine examenele respective în primele 3 zile ale sesiunii a doua.

La institutele pedagogice de învăţători şi de educatoare, examenele la învăţămîntul fără frecvenţă, atît pentru anul I cît şi pentru anul II, se desfăşoară într-o singură sesiune integral, în perioada 6—19 aprilie.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învăţămîntului aduce la cunoştinţa celor interesaţi că profesorii, învăţătorii şi educatoarele în funcţie la data de 15 martie 1969 care nu au obţinut definitivarea în învăţămînt — fie că au fost respinşi de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el şi au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta în mod excepţional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanţa de primăvară a elevilor din anul şcolar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcţiunile şcolilor la inspectoratele şcolare judeţene.

Inspectoratele şcolare judeţene (municipiul Bucureşti), după verificarea dosarelor candidaţilor înscrişi vor efectua inspecţiile speciale în trimestrele I şi II ale anului şcolar 1969—1970.

Examenul se va desfăşura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învăţămînt.

Cultivarea spiritului de economie în rîndurile elevilor

„Săptămîna economiei" prilejuieşte în şcoli ample acţiuni de popularizare a economisirii. Astfel, în perioada 25-31 octombrie se vor organiza în cadrul unităţilor şi detaşamentelor de pionieri acţiuni educative pe tema economisirii la C.E.C. Prin staţiile de radioamplificare, prin revistele elevilor din şcoli şi prin alte mijloace de propagandă din unităţile de învăţămînt vor fi popularizaţi pionierii şi şcolarii care s-au distins în acţiunea de economisire, în păstrarea şi îngrijirea avutului obştesc.

Învăţătorii şi profesorii, comandanţii detaşamentelor şi unităţilor de pionieri urmăresc cultivarea spiritului de economie în rîndurile pionierilor şi elevilor prin antrenarea directă a acestora în acţiunile de depuneri băneşti, astfel încît cecul de economii şcolare şi foaia de timbre de economii să fie purtate de un număr tot mai mare de şcolari. În orele de dirigenţie din perioada 25 octombrie — 5 noiembrie li se va vorbi elevilor despre importanţa economisirii la C.E.C., despre semnificaţia „Săptămînii economiei" şi se vor populariza instrumentele de economisire specifice puse la dispoziţia elevilor de către Casa de Economii şi Consemnaţiuni, iar conducerile şcolilor şi organizaţiilor de pionieri, cu sprijinul organelor C.E.C., vor populariza în rîndurile elevilor cecurile de economii şcolare cu teme privind oameni de seamă români din domeniul ştiinţei, tehnicii, literaturii şi artei.

Întreg ansamblul acţiunilor ce vor fi întreprinse de către şcoli şi unităţile de pionieri urmăreşte ca elevii să realizeze economii băneşti personale pentru a putea participa la excursii şi tabere în timpul vacanţelor sau pentru a-şi procura unele cărţi, rechizite sau alte obiecte de uz personal. Prin antrenarea pionierilor şi şcolarilor la acţiuni social-utile, cu caracter patriotic, se vor realiza unele fonduri care, economisite prin C.E.C., vor fi folosite pentru procurarea unor materiale necesare activităţilor tehnico-ştiinţifice, cultural-artistice şi sportiv-turistice.

Şcolile ce se disting în acţiunea de economisire prin C.E.C. vor fi evidenţiate de inspectoratele şcolare judeţene şi consiliile judeţene ale Organizaţiei pionierilor, care vor face propuneri Casei de Economii şi Consemnaţiuni în vederea premierii acestor şcoli.

Privită nu ca o activitate pe timp limitat, ci ca o acţiune de durată, acţiunea de economisire contribuie la formarea în rîndurile elevilor a trăsăturilor moralei comuniste, la pregătirea lor pentru viaţă.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
BAIA-MARE

ANUNŢA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi

I. Facultatea de filologie

— Conferenţiar poziţia 1 de la catedra de limbă română şi limbi străine, disciplina Limbă română contemporană.
— Conferenţiar poziţia 1 de la catedra de literatură şi folclor, disciplina Istoria literaturii române.
— Lector poziţia 3 de la catedra de pedagogie, psihologie şi metodică, disciplina Pedagogie generală.
— Lector poziţia 5 de la catedra de pedagogie, psihologie şi metodică, disciplina Metodica predării matematicii.
— Lector poziţia 7 de la catedra de pedagogie, psihologie şi metodică, disciplina Metodica predării ştiinţelor naturale.

II. Facultatea de matematică

— Lector poziţia 2 de la catedra de matematică, disciplina Analiză matematică.
— Lector, poziţia 6 de la catedra de matematică, disciplina Aritmetică şi Elemente de teoria probabilităţii.
Lector poziţia 7 de la catedra de matematică, disciplina Astronomie.

III. Facultatea de ştiinţe naturale

— Şef de lucrări, poziţia 4 de la catedra de ştiinţe naturale şi agricole, disciplina Fiziologia plantelor.
— Şef de lucrări, poziţia 8 de la catedra de ştiinţe naturale şi agricole, disciplina Anatomia şi fiziologia omului.

Candidaţii la concurs vor depune, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunţ, la secretariatul rectoratului Institutului pedagogic de 3 ani Baia-Mare, str. Victoriei nr. 76, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de instrucţiunile privind ocuparea posturilor didactice din învăţămîntului superior, ale Ministerului Învăţămîntului nr. 84539/1969.
Concursul se va ţine la sediul Institutului pedagogic de 3 ani Baia Mare la două luni de la data publicării acestui anunţ.
Informaţii suplimentare se pot obţine la rectoratul institutului, telefon 3878.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
TÎRGU-MUREŞ

ANUNŢA

Scoaterea la concurs a postului de asistent la Facultatea de filologie, catedra de pedagogie, disciplina organizarea activităţii culturale de masă ; istoria pedagogiei ; pedagogie generală, psihologia copilului şi psihologia pedagogică, poziţia 5.
Candidaţii la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg.-Mureş, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul Oficial, o cerere de inscriere la care se vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R. . publicat în Buletinul Oficial, Partea I nr. 33 din 15 martie 1969 şi de Instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84539/1969.
Concursul va avea loc la sediul Institutului pedagogic de 3 ani din Tg. Mureş, în termen de 15 zile de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

ANUNŢ

Liceul pedagogic din Craiova (fosta şcoală normală de băieţi) îşi va sărbători centenarul în 1970.
Facem apel tuturor foştilor profesori, învăţători şi absolvenţi, ca în sprijinul realizării muzeului pedagogic şi a monografiei să ne trimită pe adresa şcolii str. I. P. Pavlov nr. 76, materiale documentare : manuale vechi, reviste, fotografii, caiete, schiţe sau fotografia uniformei, ziare şi reviste care vorbesc despre şcoală, memorii şi amintiri despre viaţa de elev, date despre activitatea la locul de muncă, lucrări personale sau ale colegilor şi profesorilor şcolii.

ANUNŢ

Absolvenţii fostei Şcoli normale de băieţi din Ploieşti, promoţia 1930, sînt rugaţi să comunice adresele lor tovarăşului Constantin Manolache, Bucureşti, secorul 8, str. Hagi Ghiţă nr.7, în vederea stabilirii şi anunţării locului şi datei primei întîlniri de la terminarea cursurilor.

ANUNŢ

Fostele şcoli normale de băieţi şi fete din Bacău serbează semicentenarul la 23 noiembrie curent.
Cei care doresc să participe la festivitate sînt rugaţi să comunice : promoţia şi adresa la secretariatul şcolii, pînă la 28 octombrie. (Liceul pedagogic Bacău, str. Spiru Haret, nr. 6).

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1015 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 31 oct. 1969 — 4 pagini 25 bani

FRECVENȚA ELEVILOR LA CURSURI E OBLIGATORIE!

Un sondaj întreprins recent a scos în evidență faptul că în județele Iași, Cluj, Botoșani, Prahova, Maramureș, Buzău, Ilfov, Tulcea, Vrancea și altele mai sînt unii elevi care nu frecventează cursurile școlare. Procentul acestor elevi este, ce-i drept, foarte mic, dar oricît de mic ar fi, nu putem trece indiferenți pe lîngă el. O asemenea situație trebuie să constituie un semnal de alarmă pentru conducerile de școli, pentru inspectorate, ca și pentru organele locale ale puterii de stat.

Cuprinderea în școală a tuturor copiilor reprezintă o importantă parte a politicii de învățămînt a statului nostru. Dreptul la învățătură, consfințit prin Constituția Republicii Socialiste România, a devenit de mult la noi în țară un fapt real, întrucît au fost asigurate toate condițiile pentru ca acest drept să se împlinească: învățămîntul este gratuit pe toate treptele sale, s-a dezvoltat rețeaua școlară, a sporit baza materială a învățămîntului, se acordă un important număr de burse, printre care și un mare număr de burse de școlarizare. Mai mult, țara noastră este una din primele țări din lume în care s-a introdus gratuitatea manualelor, școlare. O dată cu crearea acestor condiții statul — prin dreptele sale legi — a stabilit obligativitatea urmării cursurilor în școlile de cultură generală.

Am reamintit aici asemenea lucruri cunoscute de toată lumea pentru a sublinia că **nu poate exista nici o excepție de la obligativitate.** Și totuși, de ce există încă elevi ca cei despre care vorbeam mai sus?

În primul rînd, credem noi, evidența elevilor care nu se prezintă la cursuri se face la prea mult timp după începerea anului școlar. Considerăm că **graficul frecvenței trebuia urmărit permanent, din prima oră de curs,** întreprinzîndu-se tot ce este necesar pentru a-i determina și obliga pe elevi și pe părinții acestora să respecte legile statului.

În această privință un rol foarte însemnat revine directorilor de școli și colectivelor didactice. Trebuie să spunem însă că, în unele locuri, acestea nu au epuizat nici pe departe toate mijloacele de convingere de care dispun. După o primă încercare de contact cu părinții, după un prim insucces, au depus armele, fără a mai întreprinde nimic.

Nu putem să nu consemnăm și faptul că, din unele cazuri analizate de noi, reiese că lipsa de la școală a unor elevi este determinată și de o **insuficientă fermitate în aplicarea Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 2595/1968 cu privire la stabilirea și sancționarea contravențiilor în domeniul învățămîntului obligatoriu de cultură generală.** În multe cazuri, deși părinții îi reține în mod cu totul nejustificat, pe copii de la frecventarea cursurilor, nu li se aplică sancțiunile prevăzute de lege, conducerile de școli mulțumindu-se uneori numai cu simplul avertisment.

Pentru fiecare om al școlii frecvența elevilor trebuie să fie una din preocupările esențiale, ea fiind determinantă în bunul mers al procesului instructiv-educativ.

I. M.

Două interviuri pe teme de actualitate:

Cu prof. CONSTANTIN DRĂGULESCU

președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură

despre:

Simpozionul național privind rolul educatorului, modernizarea activității școlare și contribuția sindicatelor din învățămînt

Pentru a contribui la mobilizarea tuturor forțelor și capacităților din domeniul școlii și pedagogiei în vederea realizării obiectivelor trasate învățămîntului în documentele de partid și de stat, Biroul executiv al Comitetului Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură a inițiat organizarea unui simpozion național.

Convorbirea noastră cu prof. CONSTANTIN DRĂGULESCU, președintele Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură, are menirea de a releva conținutul și modul de desfășurare a acestei acțiuni.

— Ce obiective urmărește Biroul executiv al U.S.I.C. inițiind organizarea Simpozionului național cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului. Sporirea contribuției sindicatelor din învățămînt la pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice"?

— Ne propunem, în primul rînd, să determinăm o contribuție de masă, cît mai eficientă, a cadrelor didactice la rezolvarea problemelor majore care stau în fața învățămîntului atît în etapa actuală cît și în perspectivă. În același timp, simpozionul este menit să contribuie la orientarea teoretică și practică a cadrelor din învățămînt asupra aspectelor de conținut de metodică, de organizare și conducere științifică a procesului instructiv-educativ pe linia modernizării și perfecționării lui neîntrerupte. Și, totodată, credem că el va favoriza antrenarea corpului didactic într-o activitate de cercetare științifică sistematică, stimulată și îndrumată de specialiști.

După cum vedeți, această manifestare răspunde unor cerințe izvorîte din preocupările cadrelor didactice, dornice să se situeze în miezul problemelor actuale ale învățămîntului și să dispună de o îndrumare care să le permită finalizarea unor lucrări valoroase, înscriindu-se astfel ca o acțiune de masă pe frontul cercetării pedagogice. Pe de altă parte, ea va permite Uniunii noastre ca, beneficiind de sprijinul larg al Ministerului Învățămîntului, să antreneze într-o activitate unitară eforturile tuturor instituțiilor angajate, prin specificul muncii lor în cercetarea fenomenelor specifice din învățămînt și educație: Institutul de științe pedagogice, Institutul central de perfecționare a personalului didactic, Uniunea societăților științifice ale cadrelor didactice și filialele din țară ale diferitelor societăți, catedrele de pedagogie și de metodică din învățămîntul superior, bazele și filialele Academiei Republicii Socialiste România. În felul acesta întregul potențial pedagogic al țării, orientat pînă acum doar pe liniile sale specifice de investigație, va participa la o acțiune comună, orientată către obiectivul principal al perfecționării învățămîntului.

Se cere subliniat în același timp faptul că, prin problemele pe care le va aborda, Simpozionul național se încadrează pe deplin în tematica manifestărilor cu caracter educațional ce se vor desfășura în cursul anului 1970 — Anul internațional al educației.

— Ce acțiuni s-au întreprins pînă în prezent pentru pregătirea Simpozionului național?

— În cadrul unei consfătuiri organizate recent de Biroul executiv al Uniunii Sindicatelor din institutiile de învățămînt și cultură cu reprezentantii institutiilor sus-amintite, a fost pusă în discuție și definitivată tematica simpozionului, ținînd seamă de propunerile formulate de comitetele sindicatelor din țară și de reprezentanții sindicatelor din învățămînt în birourile executive ale consiliilor județene. Această tematică urmează să fie difuzată neîntîrziat sindicatelor și grupelor sindicale din învățămînt. De asemenea, au fost precizate aspectele organizatorice ale acțiunii, astfel încît în alegerea temelor să se îmbine caracterul preferențial cu cel prioritar. Pentru coordonarea sistematică a întregii activități vor fi constituite comisii mixte, formate din spe-

(Continuare în pag. 2-a)

Cu prof. univ. dr. docent D. TODORAN

rectorul Institutului central de perfecționare a personalului didactic

despre:

Organizarea noului sistem de perfecționare a formării personalului didactic

În cadrul măsurilor de transpunere în viață a Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și a Legii învățămîntului, în ultimul timp au fost aduse îmbunătățiri sistemului de perfecționare a cadrelor didactice. La București a luat ființă Institutul central de perfecționare a personalului didactic, care are cinci filiale în principalele centre universitare din țară.

În legătură cu organizarea noului institut și cu sarcinile sale viitoare, l-am rugat pe rectorul acestuia, prof. univ. dr. docent DIMITRIE TODORAN, să ne răspundă la cîteva întrebări.

— Care este profilul Institutului central de perfecționare a personalului didactic și al filialelor sale?

— Creat prin reorganizarea fostului Institut de perfecționare a cadrelor didactice din București, Institutul central de perfecționare a personalului didactic funcționează ca instituție de învățămînt superior de sine stătătoare, care îmbină informarea științifică postuniversitară cu perfecționarea pedagogică și metodică. La rîndul lor, filialele institutului funcționează ca secții de perfecționare în cadrul universităților din Cluj, Iași, Timișoara, Craiova și al Institutului pedagogic din Brașov.

Colaborarea Institutului central cu Universitatea din București (întrucît la această universitate nu există secție propriu zisă de perfecționare ca la celelalte universități datorită prezenței în aceeași localitate a Institutului central) se va asigura prin existența în conducerea acestela din urmă a unui prorector cu sarcini speciale privind perfecționarea personalului didactic, prorector care va colabora cu Institutul central.

Institutul central și filialele sale se vor ocupa îndeosebi de perfecționarea postuniversitară a profesorilor, întrucît perfecționarea științifică și metodologică a învățătorilor și educatoarelor se va realiza sub îndrumarea inspectoratelor școlare județene, prin liceele pedagogice, planurile și programele acestei perfecționări fiind însă elaborate de Institutul central și aprobate de minister.

Pentru început vor exista în cadrul Institutului central două secții: una de **planificare, organizare și conducere a învățămîntului,** destinată perfecționării personalului didactic de conducere, îndrumare și control din învățămîntul de cultură generală și alta de **didactică și metodologie școlară,** care se va ocupa în continuare de perfecționarea formării personalului didactic de peraza de cuprindere a fostului I.P.C.D.-București. Această a doua secție va avea, în general, un profil similar cu cel al filialelor din centrele universitare.

— Prima secție, cea de planificare, organizare și conducere a învățămîntului, reprezintă o realizare nouă în sistemul perfecționării cadrelor didactice. În ce scop a fost creată?

— În prezent pregătirea, îndrumarea și perfecționarea personalului de conducere și inspecție se realizează numai prin cursuri și instructaje organizate întîmplător, pe termene reduse. De acum înainte, în cadrul acestei secții se vor organiza cursuri permanente de perfecționare a directorilor și inspectorilor școlari, care vor fi chemați aici pe serii, potrivit unei planificări corespunzătoare. În cadrul cursurilor se vor dezbate problemele pedagogice ale conducerii științifice a unităților școlare, ale inspecției de specialitate, ale întocmirii și păstrării documentelor școlare — în genere,

(Continuare în pag. 2-a)

Educația politico-ideologică la vîrsta pionieriei

Mergînd pe linia sarcinilor trasate de cel de-al X-lea Congres al P.C.R., cu privire la ridicarea nivelului și intensificarea muncii de educație comunistă a tinerei generații, la îmbunătățirea calitativă a acestei munci, Consiliul Național al Organizației Pionierilor a organizat recent o masă rotundă care a avut ca temă „Educația politică ideologică la vîrsta pionieriei". Au fost invitați să-și spună cuvîntul activiști de pe frontul ideologic, cercetători din domeniul psihologiei, pedagogiei, sociologiei, esteticii, conducători ai organizațiilor de pionieri, cadre didactice. Analizînd experiența concretă, practica cotidiană a muncii cu pionierii, vorbitorii au confruntat-o cu cerințele elaborării teoretice multilaterale a problematicii educației politico-ideologice.

Au fost abordate unele probleme fundamentale, de conținut și metodologice, privind educarea politico-ideologică a preadolescenților, conceptul de educație politică la vîrsta pionieriei, componentele principale ale acestuia, aspecte privind relația dintre întregul conținut al muncii cu pionierii și formele speciale de educație politică mijloacele de natură să determine obținerea unor rezultate efective și de durată în munca educativă, diferențierea conținutului educației în funcție de obiectivele urmărite etc.

Discuția organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor a fost deosebit de utilă, contribuind la conturarea unor acțiuni care urmează să fie efectuate în colaborare cu alți factori, a unui program de cercetare menit să ducă la ridicarea conținutului activității politico-ideologice în rîndurile pionierilor.

În numerele viitoare gazeta noastră va publica cîteva din intervențiile unor participanți la masa rotundă.

De ce li se dau aripi „păsărilor călătoare"?

Am vizitat recent o serie de școli din județul Ialomița. Am întîlnit, în colectivele lor, mulți profesori tineri, proaspeți absolvenți de facultate, care au venit să muncească acolo unde este nevoie de ei. Dar, din păcate, am numărat și destule colective didactice care au rămas descompletate pentru că cei repartizați în posturile respective nu s-au prezentat la muncă. Într-adevăr, județul Ialomița înregistrează cel mai mare număr de absolvenți de facultate din promoția acestui an care nu s-au prezentat la catedrele la care au fost repartizați. În cifre, situația se prezintă astfel: din 215 tineri profesori ce ar fi trebuit să se prezinte la 10 septembrie la posturile lor s-au prezentat numai 87. Ulterior, după deschiderea cursurilor, au mai sosit la posturi și alții cu întîrzieri de aproape o lună și jumătate.

Inspectoratul școlar județean, în cea mai mare parte a cazurilor, nu are idee nici acum unde sînt și de ce lipsesc de la posturi peste 85 de dascăli. Din relatările inspectorilor școlari din Ialomița rezultă că mulți absolvenți de facultăți solicită comisiilor de repartizare posturi în acest județ, deși încă din capul locului nu intenționează să le onoreze cu prezența, ci vizează Bucureștiul. Nu ne vom opri asupra faptului dacă obțin sau nu ulterior posturi în București, pentru că acestea, începînd din anul școlar trecut, nu mai pot fi ocupate decît prin concurs. Ceea ce este cert însă e faptul că ei obțin cu surprinzătoare ușurință acordul inspectoratului școlar pentru plecarea de la post.

Iată cîteva cazuri. **Dumitru Hoancă**, domiciliat în București, str. Blandiana nr. 23, absolvent al Facultății de științe naturale din 1968, repartizat la Școala generală din comuna Dragalina, trimite inspectoratului în septembrie 1969 o cerere în care spune (citățm): „Nu m-am prezentat la post, renunțînd la titularizare. Solicit în schimb aprobarea de a suplini în județul Ilfov". Recunoaștem în cererea lui Dumitru Hoancă o mentalitate ciudată. Dar ciudățenia abia urmează, căci în locul unei măsuri energice, care să-l determine a se prezenta la post, inspectoratul îi aprobă cererea!

O altă cerere, tot atît de revelatoare pentru mentalitatea pe care o presupune, ca și pentru modul de soluționare, este semnată de **Codruța Adriana Golgoți**, absolventă a Facultății de filologie. Ca și colegul ei Hoancă, C.A. Golgoți ar fi trebuit să fie de un an la catedră. Ea scrie însă deslușit că, „întrucît nu m-am prezentat la post, refuz prezentarea la post și îl las liber". Nu găsește necesar, să adauge, după aceste perle de stil, nici măcar o explicație, o motivare. Este firește surprinzător că un om pentru pregătirea căruia statul a investit numai în timpul facultății peste 50 000 lei poate gîndi astfel. Dar cel puțin tot atît de surprinzătoare este și rezoluția inspectoratului: „Am luat act de renunțare și sîntem de acord să supliniți în București".

O astfel de aprobare s-a dat și **Elenei Constantinescu**, absolventă a Facultății de filozofie, care cere negarea repartiției sale din postul ocupat în comuna Jegălia, ca și multor altora.

Este clar, deci, că **mentalitatea greșită a unor absolvenți de facultate care absentează de la posturile lor a fost facilitată și de atitudinea nejustificat de conciliatoare a celor care aveau datoria să vegheze la respectarea legalității.** Nu credeți oare, stimați tovarăși de la inspectoratul Ialomița, că cei aproape 85 de absolvenți din promoția acestui an care absentează încă de la posturile lor, determinați de ușurința cu care aprobați dv. cererile de renunțare la post, vor putea reveni în anul viitor cu cereri similare, gîndind că este firesc să primească aprobări? Nu credeți că este și vina dv. dacă **Harisis Costachis**, absolvent al I.C.E.F.-ului, lucrează ca dansator pe litoral în timp ce elevii lui de la Liceul Tăndărei îl așteaptă încă la cursuri?

Mai multă fermitate, tovarăși de la inspectorat, așa ca să nu se mai întîmple nici cazuri care vizează Codul penal, ca de pildă cele ale lui **Ioan I. Aron**, absolvent al Facultății de științe naturale de la Institutul pedagogic din București, repartizat la Școala generală din Săpunari-Lehliu, sau **Ion Costea** de la același institut, prezentați la post doar pentru a încasa 1 100 lei, prima de instalare, și dispăruți apoi.

Desigur că, pe lîngă măsurile care se impun pentru a se asigura respectarea legalității este necesară și o mai serioasă și profundă reconsiderare a activităților educative care sînt implicate în pregătirea pentru profesie. Este totodată de dorit ca, așa cum propuneam într-un număr anterior al gazetei, direcția de specialitate din minister să facă o amplă investigație asupra modului cum s-au dat aprobările de părăsire a posturilor și să ia măsuri ca acestea să nu mai fie acordate cu atîta ușurință.

CONSTANTIN RĂDOI

ÎN PAGINILE III-IV:
PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT

Lucrări frontale în laboratorul Liceului industrial de chimie din Ploiești

Practica elevilor din clasa a IX-a

Cei peste 3.600 de elevi din clasele a IX-a ale școlilor generale de 10 ani din Capitală se inițiază în aproximativ 35 de meserii, de la cele din industria electrotehnică sau metalurgică la cele din domeniul prelucrării maselor plastice, al artizanatului sau stenodactilografiei. Asigurarea condițiilor pentru o desfășurare eficientă a activităților tehnico-practice în domeniul meseriilor respective presupune acțiuni complexe, care se referă atît la organizare, cît și la conținut și metodică.

Stadiul actual și perspectivele acestor acțiuni au constituit obiectul unei convorbiri pe care am purtat-o cu inginerul NICOLAE DINU, inspector de specialitate la Inspectoratul școlar al municipiului București.

Factorii esențiali pentru o practică eficientă

Căutînd să creăm cele mai bune premise pentru desfășurarea practicii — ne-a spus interlocutorul nostru — ne-am orientat inițial mai ales către întreprinderile aparținînd industriei locale și cooperației meșteșugărești. Considerăm că, prin legăturile pe care le avem cu forurile de conducere ale acestor unități, vom putea asigura la un nivel superior condițiile de efectuare și îndrumare a muncii elevilor. Realitatea ne-a demonstrat însă că, deși conlucrarea la nivelul conducerii era foarte bună, în fapt multe din unitățile alese nu erau potrivite scopului pe care îl urmărim nici din punct de vedere al spațiului, nici, mai ales, din punct de vedere al îndrumării pedagogice. În această situație am revizuit planul inițial și, cu sprijinul unor întreprinderi de importanță republicană, am obținut ca o serie de clase să-și efectueze practica la Uzina de mașini electrice București, la Uzinele de mecanică fină, la Fabrica de mașini unelte, sau la Fabrica de mase plastice, la fabricile „Tricotajul roșu" și „Tînăra gardă" etc. În cazurile în care erau asigurate condițiile necesare elevii au fost repartizați la practică în întreprinderile industriei locale și ale cooperației meșteșugărești. În sfîrșit, o parte din elevii clasei a IX-a fac practica chiar în școli. Aceștia sînt în general, cei care se inițiază în lucrări de croitorie și artizanat, dar și cei care învață mecanica auto, la centrul recent înființat pe lîngă Liceul „Petru Groza".

Experiența acumulată în răstimpul care a trecut de la începutul acestui an școlar deși cu totul insuficientă pentru desprinderea unor concluzii mai ample, este totuși, în unele privințe, destul de revelatoare. Ea ne-a arătat, în primul rînd, că acolo unde se vădește solicitudine din partea conducerii întreprinderii, unde există maiștri-instructori pricepuți, iar conducerea școlii se ocupă personal și cu continuitate de munca practică, aceasta cîștigă pe deplin interesul elevilor, determinîndu-i să se încadreze în disciplina de producție. Asemenea condiții au fost întrunite îndeosebi la Uzinele de mașini electrice București, unde își efectuează practica elevii școlilor de 10 ani nr. 146 și nr. 205. Conducerea uzinelor i-a repartizat pe toți cei 100 de elevi care lucrează aici pe lîngă muncitorii evidențiați în întrecerea socialistă și a întocmit un grafic judicios al rotației lor pe parcursul întregului an școlar. Condiții dintre cele mai bune de practică pentru elevii clasei a IX-a s-au asigurat și la uzinele „Electromagnetica" și „Electroaparataj", la Uzina de mecanică fină, la Fabrica de pompe, la Fabrica de mase plastice și la Fabrica de mașini unelte precum și la fabricile „Tricotajul roșu", „Tînăra gardă", „Suveica" etc.

Primele săptămîni de practică au evidențiat rezultatele valoroase obținute de colectivele școlilor de 10 ani nr. 141 și 146, care efectuează lucrări de bobinare și montaj la aparate electrice, ale Școlii de 10 ani nr. 69, care execută instrumente medicale și chimice și lucrări de mecanică fină, ale Școlii de 10 ani nr. 23, care își efectuează practica în lăcătușerie și croitorie. Instructori de practică asemeni lui Mircea Drăguș de la Școala generală nr. 146, lui Constantin Eftimie, Șc. generală nr. 23, și prof. Gheorghe Stoian de la Școala nr. 141 au reușit, prin pasiunea și priceperea de care au dat dovadă, să cîștige încrederea conducerilor de întreprinderi și de secții și intere-

AL. CIUCĂ

(Continuare în pag. 2-a)

MANIFESTĂRI CONSACRATE SĂRBĂTORIRII UNOR LICEE

Duminică au avut loc în mai multe localităţi din ţară manifestări consacrate sărbătoririi unor licee. La Cimpulung-Muscel, liceul „Dinicu Golescu" a aniversat 75 de ani de existenţă ; la Cimpina, liceul „Nicolae Grigorescu" — 50 de ani de la înfiinţare ; la Brăila, Liceul nr. 1 — 50 de ani, iar Liceul nr. 1 din Sfintu-Gheorghe — 110 ani de existenţă. La adunările festive consacrate acestor aniversări au fost evocate drumul parcurs de aceste instituţii în anii de existenţă, contribuţia adusă la pregătirea şi educarea multor generaţii de cetăţeni ai patriei, largile perspective şi dezvoltarea impetuoasă a acestor instituţii în anii noştri. Au participat reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat, ai Ministerului Învăţământului elevi şi profesori, numeroşi invitaţi care au adus cinstire acestor lăcaşe de cultură.

Cu prilejul acestor manifestări, într-o atmosferă entuziastă, toţi cei prezenţi la adunările festive au adoptat **telegrame adresate Comitetului Central al P.C.R., tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU,** în care se aduc profunde şi calde mulţumiri pentru grija părintească cu care partidul şi statul înconjoară pe slujitorii şcolii, pe elevi, care se pregăteso să făurească societatea comunistă de mîine. In textele telegramelor, profesorii şi elevii se angajează să participe cu întreaga fiinţă şi putere de muncă la edificarea societăţii noastre socialiste, să îndeplinească cu înalt spirit de răspundere sarcinile trasate de partid şi de stat, pentru a creşte oameni de nădejde, demni constructori ai socialismului şi comunismului în patria noastră.

Tinerele talente găsesc, în şcolile de artă, cele mai prielnice condiţii de dezvoltare. O dovedeşte şi imaginea de faţă, care reprezintă un aspect din activitatea curentă a Şcolii de muzică şi arte plastice din Giurgiu

UN SECOL DE LA CREAREA PRIMEI ŞCOLI BULGARE LA BUCUREŞTI

S-a împlinit în aceste zile un secol de la înfiinţarea, pe pămîntul ospitalier al României, a Şcolii bulgare din Bucureşti. Lăcaş de instrucţie şi cultură, această şcoală a fost menită, chiar din prima zi a funcţionării sale, să contribuie la menţinerea trează a conştiinţei naţionale a poporului bulgar care, în acel timp, se afla sub ocupaţie străină.

Ideea înfiinţării şcolii bulgare din Bucureşti a apărut, după cît se pare, în anul 1868. In acel an, „Dobrodetelna drujina" — Societatea comunităţii bulgare — a lansat o listă de subscripţie publică în vederea strîngerii fondurilor necesare. Mărturiile vremii atestă că lansarea acestei liste de subscripţie a trezit un viu interes nu numai în rîndurile comunităţii bulgare din Bucureşti şi din ţară, ci şi în cele ale poporului român, ale cercurilor revoluţionare şi intelectuale româneşti. Printre nenumăraţii români care au donat o parte din economiile lor în vederea înfiinţării şcolii se cuvine să-l amintim la loc de cinste pe luptătorul paşoptist şi cărturarul C.A. Rosetti.

Pe pămîntul ospitalier al României a fost întemeiată acum un secol, de către emigranţii bulgari, şi Societatea Literară Bulgară, din care s-a dezvoltat mai tîrziu Academia de ştiinţe bulgare. Recent, la Brăila, pe locul unde s-au pus bazele acestui forum al ştiinţei bulgare, a avut loc solemnitatea dezvelirii unei pietre comemorative, solemnitate la care a luat parte şi o delegaţie de oameni de ştiinţă din ţara prietenă.

Deschizîndu-şi cursurile într-un cadru festiv, în toamna anului 1869, prima şcoală bulgară de la Bucureşti a dat numeroase generaţii de absolvenţi bine pregătiţi. Printre dascălii care s-au perindat la catedrele ei un loc aparte îl ocupă acela care a fost Hristo Botev.

Nevoit să-şi părăsească încă înainte de a împlini vîrsta de 20 de ani pămîntul natal, din cauza convingerilor şi activităţii sale patriotice, Hristo Botev s-a îndreptat spre România, care i-a oferit din prima clipă, cu generozitate, adăpost ospitalier, sprijin moral şi material în lupta pusă în slujba eliberării poporului său, aşa cum a oferit şi altor revoluţionari bulgari, ca Gheorghe Sava Rakovski, Vasil Levski, Liuben Karavelov şi alţii. În şcoala al cărei centenar a fost sărbătorit în aceste zile şi-au găsit adăpost, pentru o vreme, tiparniţa ziarului „Otecestvo", una din cele mai combative gazete bulgare din emigraţie şi au funcţionat publicaţii ale emigranţilor ca „Zname" şi „Citalişte".

Înfiinţarea Şcolii bulgare din Bucureşti constituie numai un episod în relaţiile româno-bulgare. Istoria ambelor ţări a păstrat în memoria sa multe mărturii atestînd că aceste relaţii reprezintă un lanţ neîntrerupt, al cărui început se pierde în negura veacurilor. Încă în vremea lui Mihai Viteazul, lupta de eliberare a popoarelor din Peninsula Balcanică a cuprins într-un tot unitar eroismul legendar al haiducilor români, bulgari sau de alte naţionalităţi. Un secol mai tîrziu, Şerban Cantacuzino a întreţinut la sud de Dunăre cete înarmate pe care voia să le folosească la timpul potrivit. În anii 1806—1812, prefigurînd tumultuosul moment istoric al războiului de independenţă, 7 000 de români, în frunte cu Tudor Vladimirescu, au trecut Dunărea, alăturîndu-se oştilor ruseşti. Detaşamente de voluntari bulgari, animate de idealurile luptei antiotomane şi antifeudale, au participat alături de reprezentanţii celorlalte popoare balcanice la războaiele de eliberare, o parte din ele luptînd împreună cu pandurii lui Tudor Vladimirescu. În cadrul mişcării revoluţionare de la 1821.

În deceniul al şaselea al secolului trecut, Comitetul naţional bulgar înfiinţat de emigranţii bulgari din Principatele Române a pregătit declanşarea unei răscoale generale. Un rol de seamă în această acţiune l-a jucat Gheorghe Racovski, care, în 1864, a trecut Dunărea în fruntea cetelor organizate de el cu sprijinul domnitorului Al. I. Cuza şi a atacat garnizoanele din această parte a imperiului otoman.

Pe pămîntul ţării noastre a fost pregătită şi răscoala izbucnită în Bulgaria în anul 1876, în fruntea căreia s-au aflat Hristo Botev şi Stambolov. Înfrîngerea acestei răscoale a trezit în rîndurile opiniei publice româneşti un val de mîhnire, dar şi o vehementă indignare, provocată de represiuni. Ziarul „Românul" a pus la stîlpul infamiei actele neomeneşti comise de autorităţile ocupante. „Timpul" descria cu multă compasiune nenorocirile abătute asupra poporului bulgar, iar „Vocea Prahovei" a publicat textul integral al proclamaţiei lansate de Comitetul insurgenţilor către toţi bulgarii.

Războiul din anii 1877—1878, în care armata română a luptat alături de ostaşii ruşi şi de voluntarii bulgari, a reprezentat un nou episod glorios al relaţiilor prieteneşti dintre popoarele român şi bulgar. Referindu-se la acest episod, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, preşedintele Consiliului de Stat, spunea: **„...Pe cîmpurile de luptă de la Griviţa, Plevna, Smîrdan, prin glorioase fapte de arme, prin sîngele vărsat în comun, s-a pecetluit pe veci prietenia româno-bulgară".** Evocînd acelaşi moment istoric, conducătorul Partidului Comunist Bulgar, tovarăşul Todor Jivkov, afirma, printre altele : **„Monumentele de lîngă Plevna şi Griviţa sînt o expresie a recunoştinţei profunde a poporului bulgar faţă de memoria ostaşilor români care şi-au vărsat sîngele pentru eliberarea Bulgariei".**

Odată cu apariţia în ţările noastre a partidelor clasei muncitoare, relaţiile dintre România şi Bulgaria, legăturile dintre cele două popoare au căpătat noi dimensiuni şi un nou conţinut. Respectîndu-se reciproc şi conlucrînd în foarte multe ocazii, cele două partide ale clasei muncitoare au făcut să pulseze în acest colţ al Europei o mişcare muncitorească despre care Fr. Engels scria : **„...la bătrînete trebuie să mă apuc să învăţ limbile română şi bulgară pentru a putea urmări înaintarea socialismului spre est şi sud-est."**

În perioada dintre cele două războaie mondiale, România şi Bulgaria s-au găsit în faţa aceleiaşi primejdii, primejdia fascistă. Ele au luptat, sub conducerea partidelor comuniste, împotriva fascismului, pentru eliberarea naţională şi pentru făurirea unei societăţi noi. În această luptă de eliberare şi de instaurare a unui nou edificiu social fiecare dintre cele două popoare s-a bucurat de succesele celuilalt, ştiind că victoriile tuturor ţărilor socialiste grăbesc ziua biruinţei depline a comunismului în lume.

Relaţiile statornicite în cursul istoriei între popoarele român şi bulgar se materializează în prezent prin colaborarea multilaterală dintre ţările noastre socialiste, colaborare care se dezvoltă în continuare în interesul ambelor noastre popoare, în interesul socialismului şi păcii.

SOFIA PUŞCAŞU
inspector general al Inspectoratului şcolar al municipiului Bucureşti

★

Sala de festivităţi a Conservatorului „Ciprian Porumbescu" din Capitală a găzduit marţi dimineaţa festivitatea consacrată împlinirii unui secol de la crearea primei şcoli bulgare la Bucureşti.

Au participat prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învăţămîntului, funcţionari superiori din Ministerul Afacerilor Externe şi din Ministerul Învăţămîntului, cadre didactice.

Erau prezenţi membrii delegaţiei bulgare conduse de acad. Sava Ganovski, preşedintele Biroului Adunării Populare a R.P. Bulgaria, sosită în ţara noastră cu acest prilej, precum şi ambasadorul R.P. Bulgaria la Bucureşti, Spas Nicolov Gospodov, şi membri ai ambasadei.

Deschizînd festivitatea, prof. univ. Miron Constantinescu a adresat un salut cald, prietenesc delegaţiei bulgare, precum şi tuturor participanţilor la sărbătorirea centenarului primei şcoli bulgare la Bucureşti. Înfiinţarea acestei şcoli acum 100 de ani, a subliniat printre altele vorbitorul, a avut loc în condiţiile unui puternic avînt al mişcării de eliberare naţională a poporului bulgar îndreptată împotriva asupririi străine, pentru lichidarea feudalismului şi formarea unui stat bulgar independent. Relevînd în continuare importanţa înfiinţării acestui aşezămînt şcolar, ministrul învăţămîntului s-a referit la numeroasele scrisori ale unor fruntaşi ai coloniei bulgare din Bucureşti, care apreciază sprijinul pe care Bucureştii, învăţămîntul de aici îl oferea şcolilor cu limba de predare bulgară. Sărbătorirea la care participăm, a spus el, se înscrie în firul istoric al bogatelor şi străvechilor tradiţii de prietenie şi de stimă dintre cele două popoare. Făurită de-a lungul veacurilor, această prietenie, îmbogăţită de legăturile multilaterale între mişcările muncitoreşti şi socialiste din România şi Bulgaria, se dezvoltă în anii construcţiei socialiste, primind un nou conţinut.

A luat apoi cuvîntul prof. Sofia Puşcaşu, inspectorul general al Inspectoratului şcolar al municipiului Bucureşti, care a evocat momentele semnificative ale activităţii şcolii bulgare de la Bucureşti.

În continuare, conducătorul delegaţiei bulgare, acad. Sava Ganovski după ce a mulţumit pentru iniţierea acţiunilor consacrate împlinirii unui secol de activitate a primei şcoli bulgare din Bucureşti, a subliniat lupta comună dusă de cele două popoare împotriva aceloraşi asupritori, pentru cucerirea libertăţii şi independenţei naţionale şi tradiţionalele legături de colaborare dintre România şi Bulgaria, ţări vecine şi prietene. El a mulţumit, de asemenea, pentru sprijinul acordat intelectualităţii bulgare de către poporul român cu decenii în urmă, şi a subliniat importanţa continuării acestor relaţii frăţeşti în construirea socialismului, a unui viitor luminos pentru generaţiile viitoare.

Manifestarea s-a încheiat cu un program muzical susţinut de soliştii ai Operei române şi ai Operei din Ruse.

Practica elevilor

(Urmare din pag. 1)

sul integral al elevilor pe care îl îndrumă.

Lipsă de solicitudine dar şi aşteptarea unor „posmagi muieţi"

Există însă şi cazuri în care practica se desfăşoară anevoios, cu oprelişti. Cauza stă uneori, în lipsa de solicitudine a unor cadre din întreprinderi. Bunăoară, la unele unităţi ale cooperativei „Electrobobinajul", elevii clasei a IX-a au fost primiţi cu totală indiferenţă, fără a fi antrenaţi în activităţi efective. Mai mult chiar, unii factori de răspundere din aceste unităţi refuză să contrasemneze procesul verbal privind efectuarea instructajului de protecţia muncii şi tehnica securităţii muncii, ceea ce înseamnă că orice activitate iniţiată cu elevii în cadrul secţiilor de producţie cade exclusiv în răspunderea maistrului-instructor.

Cazuri de lipsă de solicitudine am întîlnit şi la întreprinderea „Tricodava" care, deşi iniţial acceptase să primească cîteva grupe, ulterior a refuzat intrarea în întreprindere a elevilor Şcolii de 10 ani nr. 205, ceea ce a obligat şcoala să recurgă la improvizaţii. La rîndul ei, Fabrica de confecţii şi tricotaje „Bucureşti" a cerut ca toate cele trei grupe de elevi repartizate la practică să intre simultan în producţie, fapt care făcea aproape imposibilă îndrumarea lor de către un singur maistru-instructor. S-au întîmpinat greutăţi şi la I.S.E.B., la „Ascensorul" sau „Ciclop".

Ar trebui să fie clar pentru toată lumea : pregătirea tehnico-practică a elevilor clasei a IX-a a şcolii de 10 ani este o sarcină importantă, prevăzută în documentele de partid şi de stat, de a cărei îndeplinire răspund nu numai şcolile, ci şi întreprinderile productive.

Firească însă că în primul rînd răspund şcolile, conducerile acestora. De aceea nu putem să trecem cu vederea atitudinea de a aştepta totul de-a gata, fără efort, manifestată la unele conduceri de şcoli. De pildă, Şcoala de 10 ani nr. 165, deşi a ales o meserie deosebit de pretenţioasă — sculptura mobilei de artă — nu a arătat un interes susţinut pentru asigurarea condiţiilor necesare, ceea ce a făcut ca practica să nu înceapă efectiv nici la această dată.

Deosebit de important este rolul pe care îl pot juca în asigurarea bunei desfăşurări a practicii colective de îndrumare a acesteia, formate din conducerea şcolii, maiştri-instructori, profesori de discipline realist practice, reprezentanţi ai părinţilor, delegaţi ai întreprinderii în care elevii fac practica. Din păcate, în multe şcoli aceste comisii nu au luat fiinţă sau au fost create formal fără să desfăşoare pînă în prezent nici o activitate efectivă. Dinamizarea activităţii acestor comisii este de aceea un comandament de stringentă actualitate.

Perspective

Rezultatele obţinute pînă în prezent în organizarea practicii elevilor din clasa a IX-a dovedesc din plin posibilităţile pe care le oferă această acţiune şi eficienţa ei în perspectivă. Se impune însă să se realizeze pretutindeni o conlucrare strînsă cu factorii de răspundere din sectoarele de producţie să se valorifice prompt fiecare experienţă dobîndită. De pildă, ne propunem să organizăm pe baza experienţei Centrului şcolar de mecanică auto care funcţionează pe lîngă Liceul „Petru Groza", alte centre asemănătoare şi să creăm, pe lîngă anumite şcoli, cabinete tehnice pentru meseriile de lăcătuş, bobinator electrician etc. Ne gîndim de asemenea să extindem experienţa profesorului Gh. Stoian de la Şcoala generală nr. 141 care, în cadrul practicii efectuate la uzinele „Electromagnetica", execută cu elevii, cu aprobarea conducerii întreprinderii, şi materiale didactice pentru laboratorul şcolii.

În legătură cu perspectivele pregătirii practice a elevilor cred că la unele meserii se poate obţine, chiar la sfîrşitul şcolii de 10 ani, o calificare completă sau aproape completă, necesitînd ulterior un stagiu foarte scurt în producţie. Asemenea meserii ar fi în primul rînd cele din domeniul industriei uşoare şi alimentare, din sectorul comercial, din industria maselor plastice, ca şi meseriile de şlefuitori la nichelaj, de muncitori în acoperiri galvanice, de lăcătuşi, bobinatori electricieni etc. În ansamblul meseriilor şcolarizate prin învăţămîntul profesional la care fac practică în prezent elevii şcolii de 10 ani se poate prevedea o reducere substanţială a duratei de pregătire, cu condiţia respectării continuităţii în aceeaşi specialitate.

★

Modul cum se desfăşoară practica în producţie a elevilor claselor a IX-a ale şcolii de 10 ani din Capitală arată că ea a început, în general, satisfăcător. Şcolile au însă în faţă sarcini mari legate de valorificarea bunilor auguri ai acestui început. Se cere să fie asigurată pretutindeni o legătură permanentă şi multilaterală cu întreprinderile.

Pe plan didactico-pedagogic se impune, cu necesitate, definirea de către specialişti a caracterului specific al pregătirii tehnico-practice, a distincţiei între această pregătire, orientarea profesională şi profesionalizare. Aceasta este o problemă esenţială, de care depinde dozarea cunoştinţelor şi deprinderilor transmise elevilor. În această ordine de idei, este cazul să li se înmîneze elevilor, odată cu diploma de absolvire a şcolii de 10 ani, şi un certificat de calificare profesională, aşa cum a sugerat interlocutorul nostru ? Unele experienţe nefericite din trecut arată că un asemenea act rămîne pur formal şi se repercutează negativ atît în ceea ce priveşte activitatea în producţie, cît şi perspectivele individuale ale tinerilor. Firească însă că, aşa cum cer documentele de partid cu privire la învăţămînt, este necesară reevaluarea duratei de şcolarizare în învăţămîntul profesional, ca şi a duratei uceniciei la locul de muncă.

PRECIZARE

În legătură cu Calendarul activităţilor educative extradidactice ale elevilor pe anul 1969/1970, publicat în nr. 1014/24 octombrie a.c. al Gazetei învăţămîntului, se fac următoarele precizări :

a) La cap. I A, pct. 2 : expoziţia republicană din cadrul concursului „Minitehnicus" va avea loc în vacanţa de vară şi nu în vacanţa de iarnă cum a apărut.

b) La cap. I A, pct. 5 : etapa finală a concursului republican de carturi va avea loc în vacanţa de vară şi nu în Săptămîna pionierilor.

La cap. II A, punctul 6 : etapa finală a Festivalului teatrului şcolar va avea loc în vacanţa de primăvară şi nu în trimestrul al III-lea al anului şcolar.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Simpozionul naţional

(Urmare din pag. 1-a)

cialiştii forurilor care colaborează la buna desfăşurare a simpozionului, cu participarea delegaţilor Ministerului Învăţămîntului şi a inspectoratelor şcolare. Comisiile respective vor asigura îndrumarea şi vor acorda sprijin teoretic şi practic colectivelor de autori în diferitele etape ale cercetării, pînă la elaborarea definitivă a lucrărilor.

— Din cele afirmate de dv., anterior reiese că pregătirea şi desfăşurarea simpozionului se vor realiza pe parcursul unor etape, pe care am dori să ni le prezentaţi.

— Desfăşurarea acţiunii pe parcursul unui an şcolar ar urma să cuprindă, într-adevăr, cîteva etape şi anume: **etapa organizatorică şi de iniţiere: stabilirea temelor** şi a colectivelor de autori de către comisiile judeţene; **centralizarea acestora** şi definitivarea programului de către comisia de coordonare ; convocarea colectivelor la nivelul fiecărui judeţ pentru a li se explica metodologia cercetării ştiinţifice şi pentru a se acorda consultaţii concrete, pe teme ; desfăşurarea propriu-zisă a cercetărilor şi elaborarea lucrărilor cu sprijinul comisiilor judeţene ; **etapa judeţeană a simpozionului** (în vacanţele de iarnă şi de primăvară) ; **etapa de definitivare a lucrărilor** pe baza observaţiilor formulate la sesiunile judeţene, şi de selecţionare a acestora în vederea prezentării lor la **Simpozionul naţional** (sfîrşitul lunii august şi începutul lunii septembrie 1970), după care lucrările vor fi editate într-un volum ; **popularizarea experienţei pozitive** în unităţile de învăţămînt, concretizată în studierea culegerii de lucrări şi aplicarea concluziilor acestora în procesul instructiv-educativ, prin intermediul acţiunilor iniţiate de birourile grupelor sindicale şi al muncii metodice din şcoală.

Ciclul acesta va fi reluat în anul următor cu temele rămase în curs de cercetare, la care se vor adăuga, desigur, altele noi.

Evident, manifestările din cadrul simpozionului vor fi corelate strîns cu acţiunile întreprinse de diferitele instituţii de cercetare şi perfecţionare. Ţin de asemenea să precizez că el se va putea extinde şi asupra altor sectoare de învăţămînt, în funcţie de cerinţele actualităţii şi de experienţa acumulată în prima perioadă.

— V-am ruga să prezentaţi cititorilor noştri, în linii mari, tematica Simpozionului naţional.

— Tematica se va referi la acele probleme ale învăţămîntului şi ale ştiinţei educaţiei care se află astăzi în centrul preocupărilor atît pe plan naţional cît şi internaţional. Ea are în vedere în primul rînd modernizarea învăţămîntului — concept şi direcţii de acţiune — în lumina documentelor Congresului al X-lea al partidului. În această sferă vor fi abordate probleme privind modernizarea conţinutului învăţămîntului şi, îndeosebi, corelarea obiectelor prin planul de învăţămînt, modul de repartizare a orelor pe discipline în funcţie de posibilităţile de asimilare ale elevilor, raportul între obiectele obligatorii şi obiectele la alegere, precum şi între disciplinele de învăţămînt şi activităţile în cercuri. O serie de lucrări vor analiza programele de învăţămînt, corelaţia dintre acestea şi manuale, calitatea manualelor, modul cum satisfac programele şi manualele cerinţele legate de evitarea supraîncărcării elevilor. Vor fi tratate, de asemenea, probleme privind locul practicii în şcoala generală de 10 ani, modernizarea căilor de transmitere a cunoştinţelor şi, în special, integrarea mijloacelor noi în didactica tradiţională, creşterea rolului formativ al procesului de învăţămînt, modernizarea metodelor de investigare şi apreciere a progresului şcolar (optimizarea evaluării cunoştinţelor şi deprinderilor, introducerea metodelor obiective de apreciere). Un loc central în tematica simpozionului îl vor ocupa problemele privitoare la perfecţionarea muncii de educare comunistă a tineretului. Acestea se vor referi îndeosebi la educaţia patriotică, la educaţia ştiinţifică, la orientarea şcolară şi profesională, la educaţia pentru muncă etc. Vor fi tratate de asemenea o serie de teme legate de modernizarea sistemului de pregătire şi perfecţionare a cadrelor didactice, de rolul caselor judeţene ale corpului didactic ca instituţii de perfecţionare, de rolul presei pedagogice etc.

În tematica Simpozionului figurează şi comunicări privind rolul organizaţiilor sindicale din învăţămînt în documentarea şi informarea ştiinţifică a cadrelor didactice, contribuţia sindicatelor la organizarea ştiinţifică a activităţii colectivelor didactice, repartizarea sarcinilor didactice şi îmbunătăţirea continuă a regimului de lucru al corpului profesoral, cultivarea tradiţiilor valoroase ale învăţămîntului etc.

Realizarea importantelor obiective urmărite de organizarea Simpozionului solicită contribuţia sporită a tuturor sindicatelor din învăţămîntul de cultură generală precum şi o conlucrare eficientă cu sindicatele din învăţămîntul superior şi din instituţiile care participă la înfăptuirea acestei acţiuni.

Considerăm că există toate premizele pentru deplina reuşită a Simpozionului naţional, astfel încît acesta să contribuie la adîncirea caracterului ştiinţific al învăţămîntului nostru — factor important în mersul ascendent al societăţii socialiste.

Noul sistem de perfecţionare

(Urmare din pag. 1-a)

toate problemele care se referă la conducerea, îndrumarea şi controlul învăţămîntului.

În acelaşi timp, în cadrul acestei secţii vor avea loc cursuri privind organizarea şi planificarea învăţămîntului şi teoria culturii generale. Se vor prezenta astfel prelegeri despre planificarea activităţilor instructiv-educative, despre sarcinile consiliilor profesorale şi ale colectivelor de coordonare a activităţilor instructiv-educative, ale comisiilor metodice, ale comisiilor diriginţilor etc. De asemenea, va exista un curs de legislaţie şi administraţie şcolară.

În cadrul cursurilor pentru directori şi inspectori se va acorda o deosebită atenţie unor probleme noi legate de teoria culturii generale şi de conţinutul învăţămîntului — programarea, modelarea, normele docimologice etc.

Un alt grup de probleme incluse în tematica cursurilor se referă la cunoaşterea elevilor, la principiile întocmirii fişei psihopedagogice a elevului, la orientarea şcolară şi, în anumite etape ale procesului de învăţămînt, la orientarea profesională. În strînsă legătură cu necesitatea cunoaşterii şi determinării psihologice şi pedagogice a personalităţii elevilor, un ciclu special de prelegeri se va ocupa de teoria şi formele de organizare a colectivelor, grupelor sau echipelor de elevi. Se vor prezenta de asemenea prelegeri speciale de igienă şcolară.

Tot în cadrul cursurilor destinate corpului de conducere, de îndrumare şi control al învăţămîntului se vor dezbate probleme care privesc raporturile dintre şcoală şi factorii educaţionali extradidactici (familia, societatea, „mass-media") şi se vor expune prelegeri menite să dea participanţilor la cursuri o orientare generală în curentele pedagogiei contemporane privite din unghiul de vedere comparativ şi istoric, pentru a sublinia etapa superioară realizată de educaţia comunistă.

— Prin ce alte mijloace îşi va realiza institutul misiunea ?

— De curînd a fost luată o măsură importantă în sprijinul activităţii de perfecţionare a personalului didactic : trecerea Bibliotecii centrale pedagogice în subordinea institutului nostru, ea devenind **Centrul de documentare de specialitate şi pedagogică pentru învăţămîntul de cultură generală.**

— Vă rugăm să ne înfăţişaţi pe scurt modul cum se va realiza munca de perfecţionare profesională.

— Perfecţionarea continuă a personalului didactic se realizează în primul rînd prin **autoinstruire** şi **autoformare** de-a lungul întregii vieţi. Din aceste motive, cea dintîi etapă a perfecţionării organizate o constituie **studiul individual.** Institutul central, care are printre obiectivele sale sporirea posibilităţilor de informare şi documentare a personalului didactic, va elabora pentru această etapă — prin centrul său de documentare — tematici de studiu şi liste bibliografice. Ele vor fi puse la dispoziţia profesorilor prin filialele Institutului central, iar a învăţătorilor prin inspectoratele şcolare judeţene. Totodată, pentru a asigura condiţii mai bune documentării pedagogice şi de specialitate, Centrul de documentare va avea permanente şi largi legături cu Casele judeţene ale corpului didactic.

O a doua etapă a perfecţionării fiecărui profesor va consta în **frecventarea cursurilor periodice,** organizate de Institutul central şi de filialele acestuia pe o durată determinată de complexitatea şi obiectivele urmărite de perfecţionarea profesorilor. În măsura în care condiţiile vor permite, aceste cursuri vor căpăta un caracter permanent, desfăşurîndu-se, pe serii, în decursul întregului an şcolar. Asemenea cursuri au şi început de acum în Bucureşti.

Alături de obiectivele schiţate mai sus — care prezintă elemente noi intervenite în sistemul de perfecţionare — Institutul central şi filialele sale urmăresc şi alte obiective, îndeobşte cunoscute. Este vorba, în primul rînd, de cursurile şi seminariile pregătitoare în vederea obţinerii definitivatului şi a gradului II, precum şi de asigurarea inspecţiilor pentru obţinerea gradului I şi recenzarea lucrărilor respective.

PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT

— DIN SESIUNILE ANULUI 1970 —

(URMARE DIN NUMĂRUL 1014)

FIZICA

Din materia clasei a IX-a

MECANICA

Mișcarea rectilinie uniformă. Definiția mișcării rectilinii uniforme. Viteza în mișcarea rectilinie uniformă. Ecuația mișcării rectilinii uniforme. Unități de viteză. Vectorul viteză.

Mișcarea rectilinie uniform-variată. Accelerația în mișcarea uniform-variată. Ecuațiile vitezei și spațiului în mișcarea uniform-variată fără și cu viteză inițială. Relația între viteză, accelerație și spațiu ($V_0 = 0$). Căderea liberă a corpurilor.

Legile dinamicii (legile lui Newton). Prima lege a lui Newton. Inerția. Masă. Impuls. Legea a doua a lui Newton. Forța ca variație a impulsului în timp. Efectele forței : deformarea și schimbarea stării de mișcare. Caracteristicile forței : forța, mărime vectorială. Principiul independenței acțiunii forțelor. Legea a treia a lui Newton. Legea conservării impulsului.

Greutatea corpurilor. Frecarea. Greutatea corpurilor. Relația dintre greutatea și masa unui corp. Densitatea și greutatea specifică. Unități de măsură. Frecarea. Forța de frecare. Legile frecării. Coeficient de frecare. Frecarea în natură și în tehnică.

Lucrul mecanic. Energia mecanică. Lucrul mecanic. Unitatea de lucru mecanic : joule. Puterea. Unitatea de putere : watt. Alte unități folosite în tehnică. Kilowattora și relația între această unitate și joule. Energia cinetică. Deducerea formulei energiei cinetice. Energia potențială. Legătura dintre energia potențială și echilibrul unui sistem de corpuri. Transformarea energiei cinetice în energie potențială și invers. Legea transformării și conservării energiei în procesele mecanice.

Din materia clasei a X-a.

MECANICA

Mișcarea circulară. Mișcarea circulară uniformă a unui punct material. Perioadă. Frecvență. Viteza tangențială. Viteza unghiulară. Unitatea de viteză unghiulară. Accelerația centripetă. Forța centripetă și forța centrifugă. Mărimea lor. Aplicații în tehnică.

Din materia clasei a XI-a.

ELECTRICITATEA

Electrostatica. Cîmpul electrostatic. Intensitatea cîmpului electrostatic. Linii de cîmp. Repartizarea sarcinilor electrice pe conductoare. Lucrul mecanic al forțelor electrice. Potențialul electric. Tensiunea electrică. Unitatea de tensiune : voltul. Legătura dintre cîmp și potențial. Capacitatea electrică. Unitatea de capacitate : faradul. Condensatoare electrice. Capacitatea condensatorului plan.

Electrocinetica. Legea lui Ohm pentru o porțiune de circuit. Dependența rezistenței de dimensiunile și de natura conductorului. Rezistivitatea. Dependența rezistenței de temperatură. Legea lui Ohm pentru circuitul întreg. Legile lui Kirchhoff. Legarea în serie și în paralel a conductoarelor. Șuntul. Căderea de tensiune de-a lungul unui circuit. Conectarea și rezistența voltmetrului. Energia și puterea dezvoltate într-un conductor parcurs de curentul electric.

ELECTROMAGNETISMUL

Forța electromagnetică. Mărimea, direcția și sensul ei. Inducția magnetică. Fluxul de inducție magnetică. Permeabilitatea magnetică. Unități în SI. Cîmpul magnetic al curentului electric. Cîmpul magnetic al curentului liniar, al curentului circular, al solenoidului. Legea Biot-Savart. Acțiunea reciprocă a curenților electrici. Forța electrodinamică. Definirea amperului. Acțiunea cîmpului magnetic asupra particulelor electrizate în mișcare. Aplicații ale fenomenelor electromagnetice. Electromagneții. Releul electromagnetic. Aparate electrice de măsurat : ampermetru, voltmetru.

Inducția electromagnetică. Producerea tensiunii electromotoare de inducție. Tensiunea electromotoare indusă într-un conductor liniar. Legea lui Faraday. Factorii care determină mărimea și sensul tensiunii electromotoare de inducție. Legea lui Lenz privitoare la sensul tensiunii electromotoare de inducție. Explicarea electronică a inducției electromagnetice. Autoinducția. Inductanța. Unitatea de inductanță. Curenții turbionari (Foucault). Probleme tehnice ale folosirii sau împiedicării acestor curenți.

Curentul alternativ. Inducția într-o spiră care se rotește uniform într-un cîmp magnetic omogen. Producerea curentului alternativ. Frecvența, intensitatea și tensiunea curentului alternativ. Reactanța inductivă și capacitivă în circuitul de curent alternativ. Circuit de curent alternativ cu rezistor, bobină și condensator în serie. Circuit de curent alternativ cu rezistor, bobină și condensator în paralel. Energia și puterea în circuitul de curent alternativ. Rezonanța electrică.

Generatoare, motoare, transformatoare. Generatorul de curent alternativ : monofazat și trifazat. Principii de funcționare. Motoare de curent alternativ. Cîmp magnetic învîrtitor și producerea lui. Motorul asincron. Principii de funcționare. Dinamul și motorul de curent continuu : reversibilitatea lor. Transformarea curentului alternativ. Transformatorul. Transportul energiei electrice.

Electrificarea. Bazele fizice ale electrificării. Problemele electrificării. Centrale termoelectrice. Centrale hidroelectrice. Electrificarea țării noastre : realizări obținute.

Din materia clasei a XII-a

NOȚIUNI DE ELECTRONICĂ — OSCILAȚII ȘI UNDE ELECTROMAGNETICE

Tuburi electronice. (Emisia termoelectronică). Emisia termoelectronică. Dioda. Construcție. Funcționare. Dioda ca redresor. Trioda. Construcție. Funcționare. Caracteristica de grilă a triodei. Panta. Factorul de amplificare. Folosirea triodei ca amplificatoare și ca redresoare. Fasciculul de electroni dirijat. Osciloraful catodic.

Semiconductoare. Conductoare. Izolatoare. Semiconductoare. Curentul electric în semiconductoare. Rezistivitatea electrică a semiconductoarelor. Semiconductoare cu impurități. Folosirea semiconductoarelor la fabricarea termometrelor, termistori. Redresarea curentului alternativ cu ajutorul semiconductoarelor. Dioda cu cristal. Trioda semiconductoare. Caracteristici. Importanța lor în tehnică.

Oscilații și unde electromagnetice. Producerea oscilațiilor electrice. Circuitul oscilant. Explicarea electronică a funcționării circuitului oscilant. Oscilații amortizate și neamortizate. Perioada oscilațiilor electrice. Rezonanța circuitelor oscilante. Circuitul oscilant deschis. Cîmpul electromagnetic și undele electromagnetice. Propagarea lor. Antena. Proprietățile undelor electromagnetice. Oscilații electrice întreținute. Folosirea triodei ca generatoare de oscilații electrice (unde electromagnetice) întreținute. Radioemisia. Modularea undelor electromagnetice. Radiorecepția. Folosirea triodei și a tranzistoarelor la radiorecepție.

NOȚIUNI DE FIZICĂ ATOMICĂ ȘI NUCLEARĂ

Teoria atomo-moleculară. Legi principale ale teoriei atomo-moleculare. Masă atomică. Noțiuni despre determinarea maselor atomice. Izotopi. Unități de masă atomică. Număr atomic. Legea Moseley.

Învelișul electronic. Electronul. Scurt istoric al cercetărilor privind electronul. Noțiuni despre sarcina specifică, sarcina și masa electronului. Modele atomice. Atomul lui Rutherford. Atomul lui Bohr. Formula lui Balmer și interpretarea ei în teoria lui Bohr. Serii spectrale. Noțiuni despre dezvoltarea teoriei lui Bohr, despre numerele cuantice și despre păturile electronice. Noțiunea de spin.

Nucleul atomic. Radioactivitatea. Structura nucleului atomic. Legea deplasării. Legea dezintegrării radioactive. Elemente și serii radioactive. Metode de cercetare în fizica nucleară : contorul de particule, camera Wilson, camera cu bule, emulsii nucleare. Radioactivitatea artificială. Modelul în picătură al nucleului atomic. Reacții nucleare. Mijloace de acțiune asupra nucleului atomic. Izotopi radioactivi. Aplicații tehnice, medicale, biologice. Energia nucleului atomic. Defectul de masă. Forțe nucleare. Eliberarea energiei nucleare. Fisiunea nucleară. Reacția nucleară în lanț a uraniului. Elemente transuraniene. Reactori nucleari. Centrale electronucleare.

NOTĂ. Prima parte a temei „Oscilații și unde electromagnetice" (pînă la „Oscilațiile electrice întreținute") a fost studiată în clasa a XI-a.

CHIMIE

Din materia clasei a IX-a

Sistemul periodic al elementelor

Noțiuni despre structura atomilor. Sarcina nucleului. Orbite și straturi electronice.

Sistemul periodic al elementelor. Perioade și grupe. Numărul de ordine.

Variația proprietăților fizice și chimice ale elementelor în perioade și grupe.

Din materia clasei a X-a

Legăturile chimice

Dependența proprietăților chimice de structura atomilor. Formarea moleculelor și valența. Legătura ionică și legătura atomică (legătura covalentă — nepolară și polară. Legătura coordinativă)

Soluțiile. Soluții de electroliți

Procesul de dizolvare. Solubilitatea. Soluții saturate și nesaturate.

Concentrația soluțiilor. Exprimarea concentrației soluțiilor : procentuală, molară, normală.

Conductibilitatea electrică a soluțiilor de acizi, baze și săruri. Electroliți și neelectroliți.

Ioni în soluție. Hidratarea ionilor. Transformarea structurii polare în structură ionică.

Ioni în soluțiile de acizi, baze și săruri. Proprietățile ionilor. Reacții ionice. Hidroliza sărurilor. Electroliza și mecanismul ei. Electroliza, proces de oxidare și reducere. Reacții secundare. Exemple.

Din materia clasei a XI-a

Chimie organică

Hidrocarburi

Hidrocarburi saturate. Stare naturală. Metode de obținere a hidrocarburilor saturate. Proprietăți. Metanul. Importanta economică a metanului. Zăcămintele din Republica Socialistă România

Alchene. Metode de obținere. Proprietăți. Diene. Butadiena și izoprenul. Adiția bromului la diene și hidrogenarea dienelor. Sinteza dien. Polimerizarea dienelor și alchenelor. Compuși macromoleculari obținuți : polietilena, polipropena, polistirenul, policlorura de vinil.

Cauciucul natural și sintetic. Proprietăți. Vulcanizare. Industria de cauciuc sintetic în țara noastră.

Alchinele sau acetilenele. Proprietăți fizice și chimice ale alchinelor. Acetilena — metode de obținere, utilizări și importanța ei industrială.

Hidrocarburi aromatice. Structura benzenului după Kékulé și după teoria mecanicii cuantice (sextet aromatic). Serie omologă, nomenclatură. Izomerie. Clasificare. Stare naturală. Metode de obținere. Proprietăți fizice și chimice ale hidrocarburilor aromatice. Hidrocarburi aromatice polinucleare. Naftalina. Antracenul. Utilizări.

Petrolul. Petrolul, bogăție naturală a țării noastre. Prelucrarea petrolului brut. Petrolul materie primă în industria petrochimică. Valorificarea eficientă și rațională a produselor obținute prin prelucrarea petrolului și a derivatelor sale.

Alcooli și fenoli

Alcooli. Clasificare. Metode generale de preparare a alcoolilor. Proprietăți. Alcooli monohidroxilici mai importanți : etanolul, preparare, proprietăți, utilizări. Alcooli polihidroxilici : glicerina. Utilizări.

Fenoli. Clasificare. Metode de obținere. Proprietăți. Întrebuințările fenolilor.

Combinații organice simple ale azotului

Nitroderivați. Grupa nitro. Nitroderivați aromatici și nitroderivați alifatici. Proprietăți și utilizări.

Amine. Clasificare. Metode de preparare. Proprietăți fizice și chimice. Utilizările aminelor.

Din materia clasei a XII-a

Aldehide și cetone

Aldehide și cetone saturate. Metode de obținere. Proprietăți. Reacții comune aldehidelor și cetonelor. Reacții specifice ale aldehidelor. Reprezentanți mai importanți : formaldehida, acetona. Utilizări.

Acizi carboxilici

Acizi monocarboxilici saturați. Metode de obținere. Proprietăți. Reprezentanți mai importanți ai acizilor monocarboxilici saturați : acidul formic, acidul acetic.

Acizi nesaturați. Preparare. Acizi nesaturați naturali. Proprietăți.

Acizi di și policarboxilici saturați. Metoda oxidativă de obținere. Proprietăți. Termeni reprezentativi : acidul oxalic și acidul adipic.

Derivați funcționali ai acizilor carboxilici și ai acidului carbonic

Esterii acizilor organici. Reacția de esterificare ; deplasarea echilibrului, cataliza și viteza reacției de esterificare. Proprietățile esterilor. Hidroliza. Grăsimi : definiție, compoziție, exemple, nomenclatură, clasificare. Proprietăți. Hidrogenarea grăsimilor. Uleiuri sicative. Săpunuri. Structura moleculelor de săpun și puterea de spălare. Detergenți. Esteri macromoleculari : teron (terilen) ; sticla plexi.

Amide. Obținere. Proprietăți. Fibre poliamidice : nylon, relon.

Nitrilii. Obținere. Proprietăți. Acidul cianhidric. Obținerea în industrie și în laborator. Proprietăți ; toxicitate ; utilizări. Acrilonitrilul : melana ; cauciucul-nitril.

Ureea. Obținerea din bioxid de carbon și amoniac ; proprietățile fizice și chimice; utilizări.

Hidroxiacizi

Acizi alcooli. Starea naturală. Obținere, acidul lactic, acidul tartric și acidul citric. Proprietățile chimice. Lactone.

Acizi fenolici. Acidul salicilic : proprietăți ; acidul acetil-salicilic (aspirina).

Amino-acizi și proteine

Amino-acizi. Amino-acizi naturali. Sinteze de α -amino-acizi. Proprietăți. Amfioni. Soluții tampon. Peptide.

Proteine. Proteinele în organismele vii ; enzimele, anticorpii, pigmenții respiratori, substanța contractilă din mușchi. Caracterul specific. Structura polipeptidică. Denaturarea. Digestia și asimilația proteinelor. Vitaminele.

Izomeria în chimia organică. Izomerie de catenă, de poziție, geometrică și optică. Exemple.

Hidrați de carbon

Monozaharide. Aldoze și cetoze, glucoza ; fructoza. Proprietăți. Structuri ciclice ale monozaharidelor : formule perspectivice.

Dizaharide. Zaharoza. Fabricarea zahărului.

Polizaharide. Celuloză. Compoziție, structură. Proprietăți. Celuloza sodată. Nitratul de celuloză. Celuloidul. Acetatul de celuloză. **Hîrtia.** Fabricarea celulozei din lemn. Fibre artificiale: procedeul viscozei. **Amidonul.** Compoziție. Amidonul în plante. Reacția de culoare cu iodul. Glicogenul.

ISTORIA ROMÂNIEI

EPOCA STRĂVECHE ȘI VECHE

Orînduirea comunei primitive

Epoca pietrei pe teritoriul României

Paleoliticul. Mezoliticul. Neoliticul. Sfîrșitul epocii neolitice.

Epoca metalelor pe teritoriul României

Bronzul. Fierul. Geto-dacii, civilizația și cultura lor ; legăturile cu sciții și celții. Coloniile grecești din Dobrogea. Uniunile de triburi geto-dace.

Orînduirea sclavagistă

Statul dac de la Burebista la Decebal

Statul dac sub Burebista. Civilizația dacică în perioada statului dac. Decebal. Cucerirea Daciei de către romani.

Dacia în timpul stăpînirii romane

Hotarele și organizarea Daciei romane. Autohtoni și coloniști. Viața în Dacia romană. Retragerea stăpînirii romane din Dacia.

Epoca de trecere la feudalism

Continuitatea daco-romană și migrația popoarelor pe teritoriul României.

Continuitatea daco-romană. Dobrogea în secolele I-IV e.n. Popoarele migratoare pe teritoriul României.

Formarea poporului și a limbii române

Teoria imigrationistă și netemeinicia ei. Dovezi arheologice ale continuității în sec. V—X. Toponimia și continuitatea. Limba română și continuitatea. Semnificația numelui de vlah. Teritoriul de formare a poporului român și a limbii române. Încheierea procesului de formare a poporului român și a limbii române.

EPOCA MEDIE

Orînduirea feudală

Începuturile relațiilor feudale pe teritoriul țării noastre

Formarea relațiilor feudale (procesul de diferențiere socială și de destrămare a obștilor). Organizarea politică.

Formarea statelor feudale : Transilvania, Țara Românească și Moldova

Formarea voievodatului Transilvaniei și organizarea acestuia. Marea invazie tătaromongolă. Formarea Țării Românești (etapele procesului de unificare, cucerirea independenței sub Basarab). Formarea Moldovei (etapele, cucerirea independenței sub Bogdan I). Însemnătatea formării statelor românești.

Dezvoltarea Țărilor Române de la sfîrșitul secolului al XIV-lea pînă la mijlocul secolului al XV-lea

Dezvoltarea economică. Situația socială. Organizarea internă a țărilor române.

Situația politică a Țărilor Române de la sfîrșitul secolului al XIV-lea pînă în mijlocul secolului al XV-lea

Țara Românească în timpul lui Mircea cel Bătrîn (luptele de apărare împotriva turcilor). Moldova în timpul domniei lui Alexandru cel Bun. Decăderea țărilor române sub urmașii lui Mircea și Alexandru.

Răscoala de la Bobîlna

Cauzele și izbucnirea răscoalei. Forțele sociale participante. Desfășurarea răscoalei (lupte, „Unio trium nationum", apogeul și declinul răscoalei). Sfîrșitul și importanța răscoalei.

Țările Române în frontul antiotoman sub conducerea lui Iancu de Hunedoara și Vlad Țepeș

Iancu de Hunedoara și lupta antiotomană condusă de acesta. Continuarea luptei antiotomane de către Vlad Țepeș. Personalitatea lui Iancu de Hunedoara și a lui Vlad Țepeș.

Țările Române în timpul lui Ștefan cel Mare

Lupta pentru consolidarea domniei și a țării. Războiul antiotoman condus de Ștefan cel Mare. Însemnătatea domniei și personalitatea lui Ștefan cel Mare.

Frămîntări sociale și politice în prima jumătate a secolului al XVI-lea

Războiul țărănesc din 1514 : cauzele și izbucnirea răscoalei, organizarea, programul și desfășurarea răscoalei, sfîrșitul, urmările și însemnătatea războiului țărănesc.

Luptele interne din Moldova, Țara Românească și Transilvania

Moldova în timpul lui Bogdan III, Ștefăniță și Petru Rareș. Țara Românească în timpul domniei lui Radu cel Mare, Neagoe Basarab și Radu de la Afumați. Luptele pentru stăpînirea Transilvaniei.

Dominația otomană asupra Țărilor Române în a doua jumătate a secolului al XVI-lea

Obligațiile țărilor române față de imperiul otoman. Regimul politic al dominației otomane. Situația politică în a doua jumătate a sec. al XVI-lea (lupta antiotomană dusă de Ion-Vodă).

Dezvoltarea culturii în secolele al XV-lea și al XVI-lea

Învățămîntul. Istoriografia. Tipăriturile. Arhitectura. Sculptura și pictura.

Țările Române în timpul lui Mihai Viteazul

Începutul domniei lui Mihai Viteazul. Războiul antiotoman și cîștigarea independenței Țării Românești. Unirea politică a țărilor române sub Mihai Viteazul. Însemnătatea domniei și personalitatea lui Mihai Viteazul.

Țările Române în secolul al XVII-lea și prima jumătate a secolului al XVIII-lea

Regimul dominației otomane. Situația economică a țărilor române. Structura și relațiile sociale. Viața politică. Întărirea autorității domnești : domniile lui Matei Basarab. Vasile Lupu și Gheorghe Rakoczi I. Coaliția antiotomană a țărilor române. Domniile lui Constantin Brâncoveanu și Dimitrie Cantemir.

Dezvoltarea culturii în sec. al XVII-lea și prima jumătate a sec. al XVIII-lea

Instituțiile de cultură Literatura laică. Arta.

Instaurarea dominației habsburgice în Transilvania și a domniilor fanariote în Moldova și Țara Românească

Războiul antihabsburgic de sub conducerea lui Francisc Rákoczi II. Regimul habsburgic în Transilvania. Regimul fanariot în Moldova și Țara Românească pînă în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Obligațiile țărilor române față de imperiul otoman. Situația social-economică. Situația politică a țărilor române în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea (războaiele austro-turce, reformele lui Constantin Mavrocordat). Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania.

EPOCA MODERNĂ

Situația Țărilor Române în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Apariția relațiilor capitaliste în țările române. Organizarea internă a țărilor române.

Răscoala țăranilor din 1784 din Transilvania

Cauzele, izbucnirea și desfășurarea răscoalei. Înăbușirea răscoalei. Însemnătatea și ecoul internațional al răscoalei. Lupta românilor din Transilvania pentru drepturi politice (Supplex Libellus Valachorum, frămîntările politice naționale între 1790—1791).

Mișcarea revoluționară din 1821 de sub conducerea lui Tudor Vladimirescu — prolog al revoluției burgheze din 1848

Cauzele mișcării. Rolul Eteriei. Izbucnirea mișcării, proclamația de la Padeș. Desfășurarea și sfîrșitul mișcării. Caracterul și însemnătatea mișcării revoluționare.

Dezvoltarea culturii naționale

Instituțiile culturale. Activitatea științifică-literară. Artele plastice și arhitectura. Formarea națiunii române.

Țările Române în perioada premergătoare revoluției de la 1848

Principatele Române între 1821—1827. Tratatul de la Adrianopol. Regulamentul organic. Mișcările revoluționare premergătoare anului 1848 (Moldova, Țara Românească și Transilvania).

Orînduirea capitalistă

Revoluția burghezo-democratică din 1848

Mișcarea revoluționară din Moldova : începutul mișcării, programul mișcării, programele burghezo-democratice din mai 1848. Revoluția burghezo-democratică din Țara Românească : forțele revoluționare, pregătirea, programul, începuturile, desfășurarea și înfăptuirile revoluției. Revoluția burghezo-democrată din Transilvania : caracterul, programul, forțele revoluționare și desfășurarea revoluției ; încercări de colaborare revoluționară româno-maghiaro-germană. Însemnătatea istorică a revoluției de la 1848—1849 din cele trei țări române.

Unirea Moldovei cu Țara Românească. Începutul procesului de formare a statului național român

Principatele Române după revoluția de la 1848. Lupta forțelor unioniste pentru Unire. Adunările ad-hoc. Convenția de la Paris. Înfăptuirea Unirii — începutul procesului de formare a statului național român.

Reformele înfăptuite în timpul domniei lui Alexandru Ion Cuza

Consolidarea Unirii. Principalele reforme înfăptuite în anii 1862—1864. Sfîrșitul domniei lui Alexandru Ion Cuza.

Dezvoltarea României în anii 1866—1874

Instaurarea dinastiei străine. Dezvoltarea social-economică. Începuturile mișcării muncitorești și socialiste.

Războiul pentru independența națională a României

Premisele interne și împrejurările externe. Proclamarea independenței de stat a României. Războiul pentru independență. Recunoașterea independenței : Tratatele de la San Stefano și Berlin.

Dezvoltarea României între 1878—1900

Dezvoltarea economică. Viața politică și socială în România (politica internă și externă). Dezvoltarea mișcării muncitorești și socialiste ; crearea P.S.D.M.R.

Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea

Transilvania pînă la dualism (1849—1867). Transilvania în timpul dualismului (1867—1894) : viața social-politică, lupta de eliberare națională, Memorandumul, dezvoltarea mișcării muncitorești.

România la începutul secolului XX

Situația economică. Viața politică la începutul secolului al XX-lea pînă în primul război mondial. Mișcarea muncitorească din România între 1900—1907. Marea răscoală a țăranilor din 1907. Mișcarea muncitorească între 1908—1910. Reconstituirea P.S.D.R.

Dezvoltarea Transilvaniei de la Memorandum pînă la primul război mondial

Dezvoltarea economică și socială (structura socială și națională, mișcarea muncitorească, mișcările țărănești), viața politică.

România în timpul primului război mondial

România în perioada neutralității armate, lupta clasei muncitoare împotriva războiului. Participarea României la primul război mondial : marile bătălii din vara anului 1917. România la sfîrșitul anului 1917 și în anul 1918.

Unirea Transilvaniei cu România. Încheierea procesului de formare a statului național unitar român

Situația Transilvaniei în anii primului război mondial. Evenimentele din toamna anului 1918. Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia. Însemnătatea istorică a Unirii Transilvaniei cu vechea Românie.

Dezvoltarea culturii în perioada 1848—1918

Învățămîntul. Știința. Tehnica. Societăți cultural-științifice. Literatura. Artele.

EPOCA CONTEMPORANĂ

România în primii ani după război

Viața economică ; reforma agrară din 1921. Politica internă. Politica externă.

Avîntul revoluționar din anii 1918—1920. Crearea Partidului Comunist Român

Mișcarea muncitorească din anii 1918—1920. Greva generală din octombrie 1920. Lupta ideologică pentru crearea Partidului Comunist Român. Congresul creării Partidului Comunist Român.

România în perioada stabilizării vremelnice și parțiale a capitalismului (1922—1928)

Situația economică și socială. Viața politică. Politica externă. Activitatea Partidului Comunist Român și mișcarea muncitorească.

România în perioada crizei economice din anii 1929—1933

Criza economică în România. Viața politică. Avîntul revoluționar în primii ani ai crizei economice (1929—1931). Intensificarea luptelor revoluționare în anul 1932. Luptele eroice ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie—februarie 1933, și însemnătatea lor istorică internă și externă.

România în perioada creșterii pericolului fascist

Viața social-economică. Politica externă. Lupta P.C.R. pentru stăvilirea pericolului fascist și apărarea intereselor poporului.

România în perioada dictaturii regale

Viața economică. Dictatura regală și politica sa internă și externă. Dictatul de la Viena și caracterul său imperialist. Mișcarea muncitorească și activitatea P.C.R. în anii dictaturii regale.

România în timpul dictaturii militaro-fasciste și a războiului antisovietic

Dictatura militaro-fascistă și urmările ei. Lupta maselor populare sub conducerea P.C.R. împotriva dictaturii militaro-fasciste și a războiului antisovietic.

Dezvoltarea culturii între cele două războaie mondiale

Învățămîntul. Știința. Tehnica. Presa. Literatura. Artele.

Revoluția populară

Insurecția națională antifascistă

Pregătirea politică și militară a insurecției în primăvara și vara anului 1944. Victoria insurecției naționale antifasciste. Însemnătatea ei internă și internațională.

Participarea României la războiul antihitlerist

Eliberarea întregii țări de sub ocupația germano-hortystă. Participarea armatei române la luptele de pe teritoriul Ungariei și Cehoslovaciei.

Desfășurarea revoluției populare în România

Situația politică și economică a României după victoria insurecției. Crearea Frontului Național Democrat. Lupta pentru instaurarea guvernului democrat. Consolidarea regimului democrat. Înfăptuirea reformei agrare. Conferința Națională a Partidului Comunist Român. Victoria forțelor democratice în alegerile parlamentare din 1946. Proclamarea Republicii Populare Române.

Orînduirea socialistă

Începutul Revoluției Socialiste în România

Înfăptuirea unității politice, ideologice și organizatorice a clasei muncitoare. Republica Populară Română — stat al oamenilor muncii.

România pe drumul construirii economiei socialiste

Industrializarea socialistă în țara noastră ; desăvîrșirea procesului de refacere economică a țării ; naționalizarea principalelor mijloace de producție ; planificarea economiei naționale ; procesul de industrializare socialistă. Transformarea socialistă a agriculturii ; Plenara C.C. al P.C.R. din martie 1949 ; formarea țărănimii cooperatiste ; întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare ; victoria socialismului la sate.

Creșterea rolului Partidului și a statului nostru socialist

Structura statului nostru socialist. Congresul al IX-lea al P.C.R. (iulie 1965). Sesiunea Marii Adunări Naționale (august 1965). Conferința națională a P.C.R. din decembrie 1967. Congresul al X-lea al P.C.R. (1969). Politica externă a Republicii Socialiste România.

Dezvoltarea culturii românești după eliberare

Revoluția culturală. Învățămîntul. Știința. Literatura și artele.

LIMBA ENGLEZĂ

Din materia clasei a XI-a

The Beginnings of English Literature (privire generală).

G. Chaucer (activitatea literară) ; **The Canterbury Tales** (prezentarea operei).

The Renaissance (privire generală).

W. Shakespeare (activitatea literară) ; **The Poems and the Sonnets ; The Chronicle Plays ; The Plays of the First Period ; The Plays of the Second Period ; The Plays of the Third Period** (prezentarea pieselor).

The Age of the Enlightenment (privire generală).

Daniel Defoe (activitatea literară) ; **Robinson Crusoe** (fragmente, analiză literară).

J. Swift (activitatea literară) ; **Gulliver's Travels** (fragmente, analiză literară).

Henry Fielding (activitatea literară) ; fragment din „**Tom Jones**" (analiză literară).

Richard B. Sheridan (activitatea literară) ; fragment din „**The School for Scandal**" (analiză literară).

R. Burns (activitatea literară) ; **To a Mountain Daisy** (caracterizarea poeziei).

Romanticism (privire generală).

G. G. Byron (activitatea literară) ; **Childe Harold's Pilgrimage** (fragment, analiză literară).

P. B. Shelley (activitatea literară) ; fragment din „**The Masque of Anarchy**" (analiză literară).

John Keats (activitatea literară) ; fragment din „**La Belle Dame Sans Mercy**" (analiză literară).

Walter Scott (activitatea literară) ; fragment din „**Ivanhoe**" (analiză literară).

Din materia clasei a XII-a

Realistic Poetry and Prose in the XIX-th Century (privire generală).

Ch. Dickens (activitatea literară) ; **Hard Times** (fragment, analiză literară).

W. M. Thackeray (activitatea literară) ; **Vanity Fair** (fragment, analiză literară).

Oscar Wilde (activitatea literară) ; fragment din „**The Happy Prince**" (analiză literară).

Twentieth Century English Literature (privire generală).

J. Galsworthy (activitatea literară) ; **The Man of Property** (fragment, analiză literară).

G. B. Shaw (activitatea literară) ; **Caesar and Cleopatra** (fragment, analiză literară).

James Joyce (activitatea literară) ; fragment din „**Ulysses**" (analiză literară).

R. Aldington (activitatea literară) ; **Death of a Hero** (fragment, analiză literară).

English Literature of Today (privire generală).

E. A. Poe (activitatea literară) ; **The Gold Bug** (fragment, analiză literară).

M. Twain (activitatea literară) ; **Huckleberry Finn** (fragment, analiză literară).

Jack London (activitatea literară) ; fragment din „**White Fang**" (analiză literară).

E. Hemingway (activitatea literară) ; **A Farewell to Arms** (fragment, analiză literară).

LIMBA FRANCEZĂ

Din materia clasei a X-a

La Fontaine : Le Coche et la Mouche (analiză literară).

Voltaire : Le Corridor de la tentation (prezentare generală).

Alphonse Daudet : Tartarin de Tarascon, tueur de lions (prezentare generală).

Arthur Rimbaud : Le Dormeur du val (analiză literară).

Anatole France : La rentrée des classes (analiză literară).

Din materia clasei a XI-a

La littérature française du Moyen-âge (privire generală).

La Chanson de Roland (caracterizarea epopeei).

La Renaissance (privire generală).

François Rabelais (activitatea literară) ; **Gargantua et Pantagruel** (caracterizare generală) ; **Lettre de Gargantua à son fils** (fragment, analiză literară).

Pierre de Ronsard (activitatea literară) ; **Pour Hélène** (analiză literară).

Le classicisme (privire generală).

Pierre Corneille (activitatea literară) ; **Le Cid** (caracterizarea tragediei). **Scène des stances** (I, 6) (analiză literară). **Scène de la provocation en duel** (II, 2) (analiză literară).

Jean Racine (activitatea literară) : **Andromaque** (caracterizarea tragediei). **Hésitations d'Andromaque** (III, 8) (analiză literară).

Molière (activitatea literară) ; **Le Bourgeois gentilhomme** (caracterizarea comediei). **Monsieur Jourdain apprend l'ortographie** (II, 4) (analiză literară). **Monsieur Jourdain et le mariage de sa fille** (III, 12) (analiză literară).

La Fontaine (activitatea literară) ; **Les Obsèques de la lionne** (analiză literară).

Le XVIII-e siècle (privire generală).

Denis Diderot (activitatea literară) ; fragment din articolul „**Autorité politique**" (analiză literară).

Voltaire (activitatea literară) ; **Jeannot et Colin** (fragment, analiză literară).

J. J. Rousseau (activitatea literară) : „**Émile ou de l'Éducation**" (prezentare generală). **Émile apprend un métier** (fragment, analiză literară). **Les Rêveries du promeneur solitaire** (fragment, analiză literară).

Le romantisme (privire generală).

Victor Hugo (activitatea literară) ; poezia „**L'enfant**" (analiză literară) ; drama „**Ruy Blas**" (prezentare generală) ; fragmente din „**Ruy Blas**" (II, 3) (analiză literară). „**Les Misérables**" (prezentarea romanului). **La Petite toute seule** (fragment, analiză literară).

Alfred de Musset (activitatea literară) ; **La Nuit de Mai** (fragment, analiză literară).

Din materia clasei a XII-a

Le réalisme (privire generală).

Honoré de Balzac (activitatea literară) ; Balzac și „comedia umană" ; **Eugénie Grandet** (prezentarea romanului). **Maladie et agonie de Grandet** (fragment, analiză literară).

Gustave Flaubert (activitatea literară) ; **Madame Bovary** (prezentarea romanului)

(Continuare în pag. 4-a)

PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT

(Urmare din pag. 3-a)

Le Bal de la Vaubyessard (fragment, analiză literară).
Charles Baudelaire (activitatea literară); **L'Albatros** (analiză literară).
Emile Zola (activitatea literară); **Germinal** (prezentarea romanului). **Réunion des mineurs dans la forêt** (fragment, analiză literară).
Guy de Maupassant (activitatea literară); **Le Père Milon** (analiză literară).
Anatole France (activitatea literară); **Le Crime de Sylvestre Bonnard — Un matin à Paris sur les quais de la Seine** (fragment, analiză literară).
Le XX-e siècle (privire generală).
R. Rolland (activitatea literară); **Jean-Christophe** (caracterizarea romanului). **Jean-Christophe à 14 ans** (fragment, analiză literară).
Roger Martin du Gard (activitatea literară); **Les Thibault** (prezentarea romanului). **La Consultation** (fragment, analiză literară).
Paul Eluard (activitatea literară); **Courage** (analiză literară).

LIMBA GERMANĂ

Din materia clasei a XI-a

J. W. Goethe: activitatea literară; **Faust** (prezentarea fragmentelor, caracterizare generală).
Fr. Schiller: activitatea literară; **Kabale und Liebe** (caracterizare generală).
Heinrich Heine: activitatea literară; **Deutschland. Ein Wintermärchen** (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).

Din materia clasei a XII-a

Gottfried Keller: activitatea literară; **Das Fähnlein der sieben Aufrechten** (caracterizare generală).
Th. Storm: activitatea literară; **Pole Poppenspäler** (caracterizare generală).
R. M. Rilke: activitatea literară: **Volksweise** (analiză literară).
Th. Mann: activitatea literară; **Mario und der Zauberer** (analiză literară).
J. R. Becher: activitatea literară; **Ein Liebesgedicht** (prezentarea poeziei).
B. Brecht: activitatea literară; **Leben des Galilei** (caracterizare generală).
Anna Seghers: activitatea literară; **Das siebte Kreuz** (caracterizare generală).
Erwin Strittmatter: activitatea literară; **Der Wundertäter** (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).
H. Böll: activitatea literară; **Die Waage der Baleks** (analiză literară).
Fr. Dürrenmatt: activitatea literară; **Die Physiker** (caracterizare generală).
Alfred Margul-Sperber: Das Wort meiner Mutter (analiză literară).
Anton Breitenhofer: Am Weltbuckel (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).

LIMBA RUSĂ

Din materia clasei a XI-a

A. S. Puşkin: activitatea literară; **Evghenii Oneghin** (fragmente, analiză literară).
M. I. Lermontov: activitatea literară; **Un erou al timpurilor noastre** (prezentarea fragmentelor).
N. V. Gogol: activitatea literară; **Revizorul** (fragmente, analiză literară).
I. S. Turgheniev: activitatea literară; **Mumu** (prezentarea fragmentului).
N. A. Necrasov: activitatea literară; **Drumul de fier** (analiză literară).
L. N. Tolstoi: activitatea literară; **Natasa Rostova** (fragment din romanul „Război şi pace" — caracterizare generală).
A. P. Cehov: activitatea literară; **Grasul şi slabul** (prezentarea nuvelei).

Din materia clasei a XII-a

A. M. Gorki: activitatea literară; **Cuvîntarea lui Pavel Vlasov la judecată** (fragment din romanul Mama — analiză literară).
V. V. Maiacovski: activitatea literară; **V. I. Lenin** (fragment, analiză literară).
S. A. Esenin: activitatea literară; **Mălinul** (analiză literară a poeziei).
N. A. Ostrovski: activitatea literară; **Aşa s-a călit oţelul** (fragment, analiză literară).
A. N. Tolstoi: activitatea literară; **Calvarul** (prezentarea fragmentului).
M. A. Solohov: activitatea literară; **Pe Donul liniştit** (fragment, analiză literară).
C. Fedin: Primele bucurii (prezentarea fragmentului).
A. N. Arbuzov: Poveste din Irkutsk (scene din dramă, prezentarea lor).

LIMBA LATINĂ

Din materia clasei a XI-a

C. I. Caesar: texte alese din: **De bello Gallico** (VI, 19, 25; VII, 63).
M. T. Cicero: texte alese din: **Pro Plancio**, 26; **Ad Quintum fratrem (I, 1)**; **In Catilinam** (I, 1, 11).
C. Sallustius Crispus: texte alese din: **De coniuratione Catilinae** (XX); **De bello Iugurthino** (LXXXV).
T. Lucretius Carus: versuri alese din: **De rerum natura** (I, 1; V. 1446—1455; VI. 807—815).

Din materia clasei a XII-a

P. Vergilius Maro: versuri alese din: **Aeneis** (I, 1—11; II, 40—49; IX, 420—430).
Q. Horatius Flaccus: Satire (I, 1); **Carmina** (I, 9); versuri alese din: **Ars Poetica** (I, 1—23).
P. Ovidius Naso: versuri alese din: **Metamorphoseon** (I, 1—25, 72—86); **Tristia** (V, el. 10, 15—38); **Epistulae ex Ponto** (IV, 3, 5—29).
T. Livius: texte alese din: **Ab Urbe condita** (I, 26; II, 10, 13; VI, 35; XXV, 31).
P. C. Tacitus: texte alese din: **Annales** (I, 1, 31; XV, 62).

NOTA. La **limbile moderne**, candidaţilor li se vor cere expuneri în limba modernă respectivă, cu privire la scriitorii şi operele prevăzute în programa de bacalaureat, aplicaţii ale cunoştinţelor de gramatică studiate şi conversaţii uzuale pe temele prevăzute în programele şcolare.

La lucrarea scrisă, candidaţii vor trata un subiect de literatură şi vor efectua şi o retroversiune.

În timpul examenului scris şi oral nu se vor folosi dicţionare.

La **limba latină**, la proba scrisă şi la examenul oral, candidaţilor li se vor cere traducerea şi analiza gramaticală a unui text studiat din operele scriitorilor prevăzuţi în programa de bacalaureat, precum şi noţiuni elementare din prozodie şi metrică. În timpul examenului scris şi oral nu se vor folosi dicţionare.

BIOLOGIA GENERALĂ

— Materia vie. Compoziţia chimică şi însuşirile fizice (compuşi chimici anorganici şi organici; starea coloidală). Metabolismul — însuşire esenţială a materiei vii (asimilaţie, dezasimilaţie, aspecte energetice ale metabolismului). Reproducerea ca însuşire a materiei vii.

— Organizarea materiei vii. Categorii de sisteme. Unele însuşiri generale ale sistemelor biologice. Nivelele de organizare ale materiei vii: nivelul individual, nivelul populaţional sau al speciei, nivelul biocenotic. Interdependenţa sistemelor biologice de diferite nivele.

— Originea vieţii pe Pământ. Concepţia actuală privind apariţia vieţii pe Pământ. Formarea celor mai simple substanţe organice. Apariţia substanţelor organice complexe (proteine şi acizi nucleici, ipoteze privind caracterul primordial al apariţiei lor). Apariţia primelor forme de existenţă a materiei vii caracterizate prin metabolism.

— Evoluţia speciilor. Dovezile evoluţiei vieţii. Dovezi paleontologice: evoluţia plantelor şi animalelor în decursul erelor geologice. Dovezi din anatomia comparată şi din embriologie.

Explicaţia actuală a procesului evoluţiei (factorii şi mecanismul evoluţiei). Ereditatea şi variabilitatea. Însemnătatea acestora în procesul evoluţiei. Unele legi ale eredităţii. Baza materială a eredităţii. Acizii nucleici şi însemnătatea lor pentru transmiterea caracterelor ereditare. Localizare, cromozomi, gene, cod genetic. Sinteza substanţelor proteice. Variabilitatea. Variaţii ereditare — care afectează substratul material al eredităţii, variaţii nereditare — care nu afectează acest substrat. Mutaţii genice, cromozomice, poliploidie. Importanţa lor evolutivă. Cauzele lor. Provocarea artificială a mutaţiilor, radioselecţia, rezultate practice.

Relaţiile organismelor cu mediul. Relaţiile cu mediul abiotic (temperatură, umiditate, lumină etc.). Relaţiile organismului cu mediul biologic (relaţii interspecifice şi relaţii intraspecifice). Importanţa practică a acestor relaţii.

Selecţia. Selecţia artificială. Originea plantelor şi a animalelor domestice. Selecţia naturală. Divergenţa şi convergenţa caracterelor. Procesul transformării şi adaptării speciilor — rezultat al selecţiei naturale. Rolul creator al selecţiei.

— Originea omului. Poziţia omului în regnul animal. Primatele, maimuţe străvechi şi maimuţe actuale. Asemănări şi deosebiri între maimuţe şi om (anatomice, fiziologice, biochimice, embriologice). Factorii biologici în procesul transformării maimuţei în om. Factorii sociali ai umanizării. Rolul muncii şi limbajului în procesul apariţiei omului. Strămoşii fosili ai omului. Rasele umane.

— Dezvoltarea ştiinţelor biologice în ţara noastră.

FILOZOFIA ŞI SOCIALISMUL ŞTIINŢIFIC

NOŢIUNI DE ISTORIE A FILOZOFIEI

Filozofia — concepţie generală despre lume. Problema fundamentală a filozofiei. **Materialismul şi idealismul — două linii fundamentale în filozofie. Partinitatea filozofiei.** Dialectica materialistă. Opoziţia dintre dialectică şi metafizică.

Lupta dintre materialism şi idealism în filozofia antică. Materialismul antic. Lupta dintre materialism şi idealism în antichitate.

Filozofia materialistă în secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea. Dezvoltarea gîndirii filozofice materialiste. Caracterul mecanicist şi metafizic al materialismului premarxist. Concepţia idealistă asupra societăţii.

Filozofia clasică germană. Concepţia lui Immanuel Kant. Limitele concepţiei sale. Filozofia lui G. W. Hegel. Dialectica lui Hegel. Concepţia materialistă a lui Ludwig Feuerbach. Limitele concepţiei sale. Însemnătatea filozofiei clasice germane.

Apariţia marxismului — revoluţie în filozofie. Condiţiile istorice, premisele teoretice şi ştiinţifice ale apariţiei filozofiei marxiste. Esenţa revoluţiei înfăptuite de marxism în filozofie. Documentele Congresului al X-lea al P.C.R. despre necesitatea însuşirii filozofiei marxiste.

Lupta dintre materialism şi idealism în perioada de după revoluţia de la 1848. Pătrunderea marxismului — cotitură revoluţionară în istoria filozofiei din România.

Gîndirea social-politică şi filozofică din România în perioada de după revoluţia de la 1848. Filozofia materialistă a lui Vasile Conta. Începuturile răspîndirii marxismului în România. Constantin Dobrogeanu-Gherea. Curentul materialist şi ateist în ştiinţele naturii. Tendinţele progresiste, democratice. Filozofia idealistă.

Filozofia şi sociologia în perioada dintre cele două războaie mondiale. Lupta P.C.R. pentru răspîndirea filozofiei marxiste în România.

NOŢIUNI DE MATERIALISM DIALECTIC

Materialitatea lumii. Noţiunea filozofică de materie. Unitatea materială a lumii. **Materia şi mişcarea.** Mişcarea, ca mod fundamental de existenţă a materiei. Spaţiul şi timpul, forme obiective de existenţă a materiei.

Conştiinţa — funcţie a creierului omenesc — produs al vieţii sociale. Conştiinţa — funcţie a creierului omenesc. Conştiinţa — formă superioară de reflectare. Rolul practicii social-istorice în dezvoltarea conştiinţei.

Conexiunea universală. Legea — formă a conexiunii universale. Conexiunea universală. Legea — formă a conexiunii universale. Cercetarea multilaterală, concret-istorică a fenomenelor.

Contradicţia — izvorul dezvoltării. Contradicţia şi rolul ei în dezvoltare. Unitatea şi lupta contrariilor. Contradicţiile antagoniste şi neantagoniste.

Dezvoltarea ca trecere de la o calitate la alta, superioară. Noţiunile filozofice de calitate şi cantitate. Trecerea de la acumulări cantitative la schimbări calitative. Diversitatea formelor de salt.

Care este sensul dezvoltării? Negaţia dialectică şi rolul ei în procesul dezvoltării. Caracterul progresiv al dezvoltării.

Teoria cunoaşterii. Posibilitatea cunoaşterii lumii. Practica şi rolul ei în cunoaştere. Treptele procesului cunoaşterii.

NOŢIUNI DE MATERIALISM ISTORIC ŞI SOCIALISM ŞTIINŢIFIC

Formaţiunea socială şi epocile istorice. Natura şi societatea. Rolul determinant al modului de producţie în viaţa socială. Formaţiunea socială. Epocile istorice. Epoca noastră, epoca trecerii de la capitalism la socialism.

Baza şi suprastructura. Noţiunile de bază şi suprastructură. Raportul dialectic între bază şi suprastructură. Sarcinile trasate de Congresul al X-lea al P.C.R. privind dezvoltarea bazei şi suprastructurii socialiste în patria noastră.

Poporul — făuritorul istoriei. Poporul şi rolul său în istorie. Rolul personalităţii în istorie. Creşterea rolului maselor populare în socialism. Congresul al X-lea al P.C.R. despre necesitatea sporirii participării maselor la rezolvarea problemelor obşteşti.

Clasele sociale. Definiţia claselor. Caracterul istoric al claselor.

Lupta de clasă şi rolul ei în dezvoltarea societăţii. Misiunea istorică a clasei muncitoare. Lupta de clasă, lege obiectivă a societăţilor cu clase antagoniste. Luptele sociale în ţările capitaliste în etapa actuală.

Partidele politice. Dezvoltarea mişcării comuniste mondiale. Partidele politice şi rolul lor în viaţa socială. Partidul revoluţionar al proletariatului. Dezvoltarea mişcării comuniste mondiale. Documentele Congresului al X-lea al P.C.R. cu privire la necesitatea întăririi continue a unităţii şi coeziunii mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale.

Partidul Comunist Român — forţă politică conducătoare în Republica Socialistă România. Partidul Comunist Român — partid marxist-leninist, conducătorul încercat al poporului în construirea socialismului. Creşterea rolului conducător al Partidului Comunist Român în etapa actuală de dezvoltare a ţării noastre. Congresul al X-lea al P.C.R. despre necesitatea întăririi rolului de conducător al partidului nostru.

Revoluţia socială. Revoluţia socială şi cauzele ei. Caracterul şi forţele motrice ale revoluţiilor sociale.

Revoluţia socialistă. Elaborarea şi dezvoltarea de către clasicii marxism-leninismului a teoriei revoluţiei socialiste. Trecerea de la capitalism la socialism în epoca contemporană.

Revoluţia populară din România. Cauzele obiective ale revoluţiei populare din ţara noastră. Sarcinile şi forţele motrice ale revoluţiei populare. Victoria deplină şi definitivă a socialismului în ţara noastră. Bilanţul realizărilor obţinute pe drumul desăvîrşirii construirii socialismului făcut de către Congresul al X-lea al P.C.R.

Transformările în structura de clasă a României. Clasa muncitoare, clasă conducătoare a societăţii noastre. Necesitatea istorică a alianţei muncitoreşti-ţărăneşti. Lichidarea claselor exploatatoare din ţara noastră. Schimbarea naturii sociale a clasei muncitoare, ţărănimii şi intelectualităţii. Clasa muncitoare — clasa conducătoare a societăţii noastre. Organizarea crescîndă a societăţii noastre în etapa actuală.

Originea şi esenţa statului. Cum a apărut şi ce este statul. Tipuri de stat. Statul imperialist contemporan. Statul socialist — un nou tip de stat.

Statul socialist român, stat unitar, independent şi suveran, instrumentul principal al construirii socialismului. Statul socialist, cucerire istorică a poporului nostru. Statul socialist, instrumentul principal al construcţiei socialismului în ţara noastră. Creşterea rolului statului în etapa actuală.

Democraţia socialistă. Dezvoltarea continuă a democraţiei socialiste în ţara noastră. Superioritatea democraţiei socialiste asupra democraţiei burgheze. Dezvoltarea democraţiei socialiste în România în etapa actuală. Congresul al X-lea al P.C.R. despre adîncirea continuă a democraţiei noastre socialiste.

Suveranitatea de stat în condiţiile contemporane. Suveranitatea de stat. Imperialismul şi suveranitatea. Suveranitatea de stat în condiţiile socialismului. Dezvoltarea relaţiilor internaţionale şi suveranitatea.

Pacea şi războiul. Problemele păcii şi războiului în condiţiile epocii contemporane. Cauzele şi caracterul războaielor. Problemele păcii şi războiului în condiţiile contemporane. România, factor activ în lupta pentru pace şi progres social. Congresul al X-lea al P.C.R. despre politica externă a R. S. România.

Naţiunea. Înflorirea naţiunii în condiţiile socialismului. Naţiunea — formă istorică de comunitate umană. Naţiunea în capitalism. Naţiunea în socialism. Dezvoltarea naţiunii socialiste române.

Rezolvarea marxist-leninistă a problemei naţionale în ţara noastră. Rezolvarea problemei naţionale în România. Frăţia dintre oamenii muncii români şi cei aparţinînd naţionalităţilor conlocuitoare.

Mişcarea de eliberare naţională — parte integrantă a procesului revoluţionar mondial. Prăbuşirea sistemului colonial al imperialismului. Lupta popoarelor pentru consolidarea independenţei naţionale, pentru progres economic şi social.

Patrie şi patriotism. Internaţionalismul socialist. Ce este patria şi patriotismul? Patriotismul socialist. În ce constă internaţionalismul socialist? Politica consecvent internaţionalistă a P.C.R. Congresul al X-lea al P.C.R. despre necesitatea educării patriotice şi internaţionaliste a tineretului.

Conştiinţa socială şi rolul ei în viaţa societăţii. Conştiinţa socială, reflectare a existenţei sociale. Independenţa relativă a conştiinţei sociale faţă de existenţa socială. Rolul activ al ideilor în viaţa societăţii.

Normele socialiste de conviewuire în societate. Relaţiile socialiste de conviewuire în societate. Rolul crescînd al colectivităţii, al opiniei publice în educarea comunistă a oamenilor.

Ştiinţa şi rolul ei în dezvoltarea societăţii. Ştiinţa şi societatea. Revoluţia tehnico-ştiinţifică contemporană. Dezvoltarea ştiinţei în ţara noastră şi întărirea legăturii ei cu practica construcţiei socialiste.

Formarea şi dezvoltarea conştiinţei socialiste în ţara noastră. Transformările în fizionomia spirituală a oamenilor muncii din ţara noastră. Creşterea rolului conştiinţei socialiste în etapa actuală de dezvoltare a României. Congresul al X-lea al P.C.R. despre rolul materialismului dialectic şi istoric în formarea conştiinţei socialiste.

Lupta ideologică în filozofie şi sociologie în societatea contemporană.

Socialismul şi comunismul. Cele două faze ale societăţii comuniste. România socialistă pe calea progresului şi civilizaţiei. Sarcinile trasate de Congresul al X-lea al P.C.R. privind dezvoltarea R. S. România în etapa următoare.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
CONSTANŢA

ANUNŢA

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

Catedra de Istorie — Geografie:

— lector, poz. 5 din statul de funcţiuni, disciplinele: Istoria veche universală şi Istoria medie universală.
— lector, poz. 7 din statul de funcţiuni, disciplinele: Istoria modernă a României şi Istoria contemporană a României.

Catedra de Fizică:

— lector, poz. 3 din statul de funcţiuni, disciplina: Optică şi spectroscopie.

Catedra de Chimie:

— conferenţiar, poz. 3 din statul de funcţiuni, disciplina: Chimie biologică.
— lector, poz. 5 din statul de funcţiuni, disciplina: Industrii chimice.
— lector, poz. 6 din statul de funcţiuni, disciplinele: Chimia anorganică şi analitică şi Metodica predării chimiei.
— lector, poz. 7 din statul de funcţiuni, disciplina: Chimia organică.
— asistent, poz. 8 din statul de funcţiuni, disciplinele: Chimia organică şi Chimie generală.
— asistent, poz. 9 din statul de funcţiuni, disciplina: Chimie anorganică.

Catedra de Ştiinţe sociale:

— lector poz. 1 din statul de funcţiuni, disciplinele: Problemele fundamentale ale filozofiei şi ştiinţelor politice.
— lector poz. 2 din statul de funcţiuni, disciplina: Probleme fundamentale ale filozofiei şi ştiinţelor politice.
— lector, poz. 4 din statul de funcţiuni, disciplina: Economie politică.

Catedra de Limba română şi limbi străine

— lector, poz. 5 din statul de funcţiuni, disciplina: Limba rusă.

Catedra de Literatură română şi universală:

— lector, poz. 2 din statul de funcţiuni, disciplinele: Metodica predării limbii şi literaturii române şi Compunere şi analiză literară.
— lector, poz.4 din statul de funcţiuni, disciplinele: Istoria literaturii române şi Folclor literar românesc.

Catedra de Ştiinţe naturale şi agricole:

— lector, poz. 8 din statul de funcţiuni, disciplina: Agrofitotehnie.
— lector, poz. 9 din statul de funcţiuni, disciplina: Morfologia plantelor.
— lector, poz. 10 din statul de funcţiuni, disciplinele: Morfologia plantelor şi Fiziologia plantelor.
— lector, poz. 11 din statul de funcţiuni, disciplina: Zoologia nevertebratelor.
— asistent, poz. 13 din statul de funcţiuni, disciplinele: Agrofitotehnie şi Horticultură.
— asistent, poz. 14 din statul de funcţiuni, disciplinele: Zoologia vertebratelor şi Zootehnie.
— asistent, poz. 15 din statul de funcţiuni, disciplinele: Anatomia şi fiziologia omului, şi geologie cu elemente de pedologie.

Candidaţii la concurs vor depune la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Constanţa, b-dul Lenin nr. 124, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunţ, cererea de înscriere, la care se vor anexa în dublu exemplar actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R. publicat în Buletinul Oficial al R.S.R. partea I nr. 33 din 15 martie 1969.

Concursul se va desfăşura în conformitate cu prevederile art. 113 şi 131 din legea sus-menţionată.

Pentru candidaţii din alte localităţi, reuşiţi la concurs insitutul va asigura cazarea.

ANUNŢ

Liceul pedagogic din Craiova (fosta şcoală normală de băieţi) îşi va sărbători centenarul în 1970.

Facem apel tuturor foştilor profesori, învăţători şi absolvenţi, ca în sprijinul realizării muzeului pedagogic şi a monografiei să ne trimită pe adresa şcolii, str. I. P. Pavlov nr. 76, materiale documentare: manuale vechi, reviste, fotografii, caiete, schiţa sau fotografia uniformei, ziare şi reviste care vorbesc despre şcoală, memorii şi amintiri despre viaţa de elev, date despre activitatea la locul de muncă, lucrări personale sau ale colegilor, şi profesorilor şcolii.

ANUNŢ

Conducerea Liceului pedagogic din oraşul Deva aduce la cunoştinţa generală că în toamna anului 1970 se va sărbători 100 de ani de la înfiinţarea acestei şcoli. În acest scop ne adresăm tuturor celor care deţin documente şi alte informaţii privitoare la activitatea liceului, cu rugămintea să le trimită pînă la data de 1 martie 1970, pe adresa: Liceul pedagogic Deva strada Gh. Barijiu nr. 2, judeţul Hunedoara.

ANUNŢ

Liceul nr. 1 din Giurgiu (fost „ION MAIORESCU") sărbătoreşte centenarul la 9 noiembrie 1969.

Foştii elevi şi profesori care doresc să ia parte la festivităţi, sînt rugaţi să-şi anunţe din timp participarea.

Precizări în legătură cu sesiunea de definitivare în învăţămînt, gradul II şi gradul I

I. Examenele de definitivare în învăţămînt.

1. În perioada 4—10 ianuarie 1970 se va organiza o sesiune de definitivare în învăţămînt pentru educatoarele din grădiniţele sezoniere, precum şi o sesiune specială pentru educatoarele, învăţătoarele şi profesoarele care nu au putut să se prezinte la examenul de definitivare în învăţămînt din luna septembrie 1969 fiind în concediu de maternitate, prenatal sau postnatal, precum şi pentru învăţătorii şi profesorii care au fost lăsaţi la vatră în luna decembrie 1966 şi împlinesc trei ani efectivi la catedră la 1 ianuarie 1970.

Centrele unde se vor ţine examenele de definitivare sînt cele precizate pentru gradul II.

Examenul de definitivare din sesiunea ianuarie 1970 se va desfăşura în condiţiile stabilite pentru candidaţii care s-au prezentat în sesiunea septembrie 1969, publicate în Gazeta Învăţămîntului nr. 1 000 din 20 iunie 1969.

2. Profesorii, învăţătorii şi educatoarele în funcţie la data de 15 martie 1969 care nu au obţinut definitivarea în învăţămînt — fie că au fost respinşi de trei ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat şi au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepţional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanţa de primăvară a elevilor din anul şcolar 1969—1970. Înscrierile pentru această sesiune s-au făcut prin direcţiunile şcolilor pînă la data de 30 septembrie 1969.

Examenele se vor desfăşura după programele în vigoare pentru examenele de definitivare în învăţămînt.

3. Pentru candidaţii înscrişi la examenul de definitivare în învăţămînt pentru anul şcolar 1969—1970 (termenul de înscriere fiind 20 octombrie 1969), sesiunea de examene va avea loc între 25—31 august 1970. Programele după care se vor desfăşura examenele vor fi difuzate celor înscrişi prin Institutul central de perfecţionare şi filialele sale.

Consultaţiile colective în vederea pregătirii examenului de definitivare în învăţămînt se vor organiza în vacanţa de primăvară a anului şcolar 1969—1970 în perioada 12—19 aprilie şi vor fi asigurate de către Institutul central de perfecţionare şi filialele sale pentru profesori şi de către inspectoratele şcolare judeţene pentru educatoare şi învăţători.

II. Colocviul pentru obţinerea gradului II

Colocviul în vederea obţinerii **gradului II** în învăţămînt pentru cei înscrişi în anul şcolar 1968—1969 va avea loc între 5—11 aprilie 1970.

La colocviul din această sesiune au dreptul să se prezinte candidaţii care s-au înscris prin inspectoratele şcolare în luna septembrie 1968.

În conformitate cu prevederile Statutului personalului didactic colocviul constă din următoarele probe orale:

— pentru educatoare: literatura pentru copii şi metodica activităţii instructiv-educative în învăţămîntul preşcolar;

— pentru învăţători: limba română sau limba maternă, aritmetică şi metodica predării acestor discipline;

— pentru profesori: obiectul de specialitate şi metodica predării acestui obiect.

Colocviul se va desfăşura după programele pentru studiul individual aprobate de Ministerul Învăţămîntului pentru anul şcolar 1968—1969 şi va consta dintr-o discuţie în specialitate între candidat şi comisie. Temele puse în discuţie vor fi formulate în concordanţă cu conţinutul programelor şi în aşa fel încît să ofere posibilitatea să aprecieze pregătirea generală de specialitate a candidatului. Se va pune un accent deosebit pe cunoaşterea aspectelor noi ale temelor respective şi ale metodicii predării specialităţii.

Sesiunea din aprilie 1970 se va organiza la Institutul central de perfecţionare a cadrelor didactice din Bucureşti şi filialele acestuia din Braşov, Cluj, Craiova, Iaşi şi Timişoara, unde vor avea loc şi consultaţii colective în perioada 4 ianuarie—10 ianuarie 1970.

Candidaţii înscrişi la această sesiune pentru obţinerea gradului II în învăţămînt se vor prezenta la colocviu după cum urmează:

Institutul central de perfecţionare a cadrelor didactice — Bucureşti

Se vor prezenta educatoarele, învăţătorii şi profesorii de toate specialităţile din judeţele: Argeş, Brăila, Buzău, Constanţa, Dîmboviţa, Ialomiţa, Ilfov, Prahova, Teleorman, Tulcea şi municipiul Bucureşti. La acest centru se vor mai prezenta şi profesorii din întreaga ţară de la următoarele specialităţi: l. engleză, l. germană, muzică, desen, l. franceză (cu excepţia profesorilor din judeţele care ţin de filiala Iaşi), l. rusă (profesorii din judeţele care ţin de filiala Craiova), educaţie fizică (profesorii din judeţele care ţin de filiala Craiova), defectologie (profesorii din judeţele care ţin de filialele Craiova şi Iaşi).

Filiala Braşov

Se vor prezenta educatoarele, învăţătorii şi profesorii din judeţele Braşov, Covasna, Harghita, Sibiu, cu excepţia profesorilor de la specialităţile: l. rusă, l. franceză, l. engleză, l. germană (l. străină), muzică, desen, care se vor prezenta la Institutul central de perfecţionare din Bucureşti şi a profesorilor de la specialităţile l. maghiară, educaţie fizică şi defectologie, care se vor prezenta la filiala Cluj a institutului central.

Filiala Cluj

Se vor prezenta educatoarele, învăţătorii şi profesorii din judeţele: Alba, Bihor, Bistriţa-Năsăud, Cluj, Maramureş, Mureş, Satu-Mare, Sălaj. La acest centru se vor mai prezenta şi profesorii de limba şi literatura maghiară din toată ţara.

Filiala Craiova

Se vor prezenta educatoarele, învăţătorii şi profesorii din judeţele: Dolj, Gorj, Mehedinţi, Olt, Vîlcea, cu excepţia profesorilor de la specialităţile: l. rusă, l. franceză, l. engleză, l. germană, ed. fizică, defectologie care se vor prezenta la Institutul central de perfecţionare din Bucureşti.

Filiala Iaşi

Se vor prezenta educatoarele, învăţătorii şi profesorii din judeţele: Bacău, Botoşani, Galaţi, Iaşi, Neamţ, Vaslui, Vrancea, Suceava, cu excepţia profesorilor de la specialităţile: l. engleză, l. germană şi defectologie care se vor prezenta la Institutul central de perfecţionare din Bucureşti.

Filiala Timişoara

Se vor prezenta educatoarele, învăţătorii şi profesorii din judeţele Arad, Caraş-Severin, Hunedoara, Timiş, cu excepţia profesorilor de la specialităţile: l. engleză, l. germană (l. străină), muzică, desen care se vor prezenta la Institutul central de perfecţionare din Bucureşti şi a profesorilor de la specialităţile educaţie fizică şi defectologie care se vor prezenta la filiala Cluj. La filiala Timişoara se vor mai prezenta şi profesorii de l. germană (l. maternă) din toată ţara.

2. Înscrierile la gradul II pentru sesiunea din anul 1971 se vor continua pînă la data de 1 decembrie 1969, prin direcţiunile şcolilor. Candidaţii înscrişi pentru sesiunea din anul 1971 se vor pregăti pentru colocviul la gradul II pe baza unor tematici pe specialităţi, care vor fi elaborate şi difuzate celor interesaţi, prin Institutul central de perfecţionare a personalului didactic şi filialele acestuia, în primul trimestru al anului 1970.

III. Gradul I

Reamintim că înscrierile la gradul I pentru anul şcolar 1969-1970 se fac prin direcţiunile şcolilor pînă la 15.XI.1969, candidaţii fiind obligaţi a depune o dată cu dosarul de acte şi lucrarea (lucrările).

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1016 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 7 noiembrie 1969 — 4 pagini 25 bani

ȘCOALA ȘI EDUCAȚIA MORALĂ

Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, proces istoric de o deosebită însemnătate pentru viitorul patriei noastre, constituie, prin amploarea și diversitatea elementelor sale, prin subordonarea complexă și punerea în relație a diverselor instituții sociale existente, cadrul social general care **formează** și în care **se formează** personalitatea globală, trăsăturile de caracter, atitudinile și valorile morale directoare ale individului ca persoană particulară, ca om al muncii, ca cetățean. Totodată, formarea unor personalități „adecvate" cadrului și relațiilor sociale în care își desfășoară activitatea are un efect favorabil, stimulator asupra însăși dezvoltării cadrului social și relațiilor de care vorbeam: ca rezultat, avem un proces dialectic ascendent, reluat de nenumărate ori, de pe baze mereu superioare, un fel de „reproducere socială lărgită" a relațiilor, instituțiilor și indivizilor.

În rîndul instituțiilor care participă la acest proces, școala ocupă un loc de prim rang, fiind, așa cum arăta la cel de-al X-lea Congres al partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„principalul canal de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și formare cetățenească a tinerelor generații"**. Modelarea caracterelor și formarea cetățenească a tinerelor generații — această sarcină excepțională a școlii — nu constituie de loc o cerință abstractă; dimpotrivă, sarcinile educative ale școlii trebuie să se desfășoare **sub direcționarea** moralei socialiste, **în vederea** integrării cît mai eficiente a individului în viața socială și munca productivă, toate acțiunile de acest fel desfășurîndu-se **organizat, pe termen lung** și **ținîndu-se seama de particularitățile** tinerilor.

Iată, deci, că problemele legate de formarea personalității și sarcinile care îi revin din acest punct de vedere școlii pot fi analizate, teoretic și pe plan general, deci schematic, în funcție de trei întrebări : **„ce** se educă?", **„pentru ce** se educă ?" și **„cum** se educă?". După părerea noastră, ar fi o falsă problemă să ierarhizăm, să încercăm distincții de valoare și, în consecință să subsumăm în **activitatea practică de educație** o întrebare celorlalte. Astfel, dacă din punct de vedere teoretic putem considera primordialitatea conținutului mesajului — aici, al conținutului educației morale — în activitatea practică conținutul, scopul și metoda constituie trei laturi sau, mai bine, trei **dimensiuni** ale procesului însuși care nu pot fi desconsiderate, subsumate sau trecute complet cu vederea fără a avea serioase reperkusiuni asupra întregului în totalitatea sa. Pe scurt, orice activitate educativă care urmărește transmiterea unei valori, norme sau principiu moral trebuie să aibă în vedere nu numai situația existentă — de elev — a celui supus procesului educativ, ci și, credem, în primul rînd, perspectiva situațională sau, cu alte cuvinte, perspectiva statutului și rolului (sau rolurilor) sociale. În acest sens, educația morală primită în școală trebuie astfel organizată încît să aibă în vedere continuu individul de mîine, omul matur, cetățeanul, lucrătorul, părintele de familie și — poate în primul rînd, de ce nu? — educatorul. Totodată, nici transmiterea normelor morale, nici scopul, perspectiva acestei transmiteri nu pot face abstracție de faptul că, pe de o parte, educăm tineri diferiți, cu temperamente, înclinații și aptitudini diverse, ceea ce implică și un mod deosebit și particular de percepere, conștientizare și rezonanță a conținutului actului educativ din partea tinerilor. Pe de altă parte, dacă în cele de mai sus am considerat procesul educației morale drept un ansamblu închegat și tridimensional în spațiu și timp, aceasta presupune grija deosebită pe care trebuie s-o avem atît pentru menținerea constantă a coordonatelor procesului de-alungul perioadelor școlare, cît și pentru înlăturarea eventualelor contradicții care pot să apară datorită influențelor specifice și valorilor promovate de către diferitele cadre didactice care participă, în același timp, la formarea personalității tinerilor. Astfel înțeleasă, educația moral-cetățenească a elevilor ca proces integrat, funcțional și structural, procesul educației moral-cetățenești generale, sociale se opune categoric tratării sale, în cadrul școlii, „pe feliile" diverse ale diverșilor profesori sau, ceea ce este chiar și mai dăunător (prin lipsa de eficiență), numai în „felia" orelor de dirigenție.

Dar, după cum am spus mai sus, educarea principiilor, normelor sau valorilor morale ca proces unitar trebuie să se bazeze și pe o anumită unitate, măcar în liniile sale esențiale și directoare, a cunoștințelor de ordin teoretic ale cadrelor didactice. Altfel, avînd în vedere diversitatea experiențelor și talentelor pedagogice, pot să apară acele contradicții interne ale procesului de educație morală de care vorbeam mai înainte. Din păcate, în legătură cu acest lucru se observă încă prea marea sau chiar absoluta influență a spontanului, a momentului nedirijat și neconștient. Trebuie să recunoaștem faptul că cea mai mare parte a cadrelor didactice, deci a celor de la care așteptăm și pretindem realizarea unei educații moral-cetățenești la nivelul sarcinilor și perspectivelor deschise de către dezvoltarea socială sînt lipsite de un **summum** de cunoștințe organizate privind morala. Faptul că în institutele pedagogice, fără a mai vorbi de unele facultăți din cadrul universităților, nu se predă un curs de etică marxistă care să pună accentul pe probleme strîns legate de aspectele practice ale activității viitoare de **educatori** a studenților are după părerea noastră urmări negative, frînînd realizarea unui stil de muncă științific în activitatea de educație morală. Necesitatea unui asemenea curs de etică pentru **toate** facultățile institutelor pedagogice — pentru că, după cum am spus anterior, indiferent de obiectele pe care le predau, **toți profesorii sînt educatori** — ni se pare o cerință importantă și imediată.

În sfîrșit, trebuie să remarcăm faptul că școala face educație, dar și instrucție, predă cunoștințe pe măsură ce acestea pot fi asimilate. Școala are deci sarcina să educe deprinderi, sentimente și valori morale dar, la un moment dat, ea trebuie și să **explice**, la **un anumit nivel teoretic**, deprinderile pe care le educă. În ceea ce privește morala, etica — teorie a moralei — există, din anumite puncte de vedere o situație asemănătoare cu situația în care se află logica. Formarea deprinderii de a gîndi corect constituie un obiectiv subadiacent, implicit, dar permanent și continuu al învățătorilor și profesorilor de diferite specialități. Dar la un anumit moment al dezvoltării intelectuale a elevilor se simte necesitatea explicării teoretice a legilor gîndirii corecte; aceasta face ca deprinderea să treacă pragul conștiinței și, prin urmare, să se consolideze, să devină mai eficientă, să angreneze întreaga personalitate a individului în lupta împotriva inconsecvențelor și incorectitudinilor gîndirii: astfel apare, ca obiect de studiu, logica. După părerea noastră, același unghi de vedere ar trebui să-l păstrăm și în legătură cu morala: dacă educația morală, formarea deprinderilor morale constituie o sarcină a tuturor cadrelor didactice, la un moment dat, pe parcursul procesului de învățămînt, ea trebuie să se împletească cu transmiterea de cunoștințe teoretice într-un mod organizat, în cadrul eticii **ca obiect de studiu.** În acest

VASILE POPESCU
cercetător științific principal la Institutul de filozofie.

(Continuare în pag. 3-a)

Lecție de fizică la Școala generală nr. 173 din Capitală.

NOBILA CHEMARE A PROFESIUNII DIDACTICE

O veche zicală românească afirmă că omul sfințește locul, un lucru pe care viața l-a confirmat de mult și care se verifică și azi, necontenit în toate colțurile țării.

Încerci o imensă satisfacție întîlnind, printre specialiștii dăruiți cu trup și suflet misiunii care le-a fost încredințată, căutînd veșnic noi soluții creatoare, menite să asigure muncii lor o înaltă eficiență, numeroși educatori cu vocație, pasiune și convingere, a căror nobilă activitate a făcut să înflorească locurile unde muncesc. Sînt, printre acești educatori cu care școala se mîndrește, oameni cu timplele ninse, care au dezlegat tainele științei și culturii în fața a zeci de promoții, ca și entuziaști care și-au început cariera în ultimii ani.

Pe toți deopotrivă îi caracterizează același suflet tînăr, aceeași gîndire avîntată spre viitor, aceeași incandescentă dragoste de oameni, același sentiment de dăruire neprecupețită. Dintre nenumăratele exemple care merită cu prisosință înfățișate și onorate ne-am oprit la cîteva chipuri de dascăli cunoscute pe meleagurile de adînci înnoiri ale Bacăului.

De 41 de ani răspîndește lumina cărții în rîndul feciorilor de țărani învățătorul **Vasile Manciu** Dintre aceștia, 38 i-a petrecut în satul Răcăciuni. 38 de serii de elevi — aproape întreaga populație activă din comună — s-au format sub îndrumarea acestui încercat educator, care și-a închinat cu o înaltă generozitate sufletul misiunii de dascăl. Viața lui s-a împletit strîns nu numai cu activitatea școlii, al cărei director a fost ani îndelungați, ci și cu toate realizările pe care socialismul le-a adus în viața satului.

De un profund respect se bucură în satul Șendrești directorul școlii generale de aici, învățătorul **Gheorghe Vișan.** Șendreștii, sat adunat pe valea Zeletinului, are o poziție mai izolată față de alte așezări rurale din județul Bacău, drumurile spre oraș sînt anevoioase. Totuși, aici lucrează multe cadre vrednice, cu calificare în profesie. Meritul principal este al lui Gheorghe Vișan, care a știut să insufle foștilor săi elevi dragoste pentru meseria de dascăl, pentru meleagurile natale, astfel încît mulți dintre ei s-au reîntors, după efectuarea studiilor de specialitate, ca învățători sau profesori la școala unde au învățat.

Profesorul **Marin Tohăneanu** nu este de loc din satul Tarhău-Ghimeș, unde își desfășoară activitatea de peste 20 de ani, dintre care 15 ca director de școală. S-a legat însă atît de mult de aceste meleaguri, al căror fiu a devenit prin adopțiune, încît nici nu-și poate închipui să plece în altă parte chiar după terminarea anilor de profesorat.

La Podul Turcului ne putem întîlni cu altă generație de harnici slujitori ai învățămîntului. Dintre cele 25 de cadre ale liceului sătesc de aici peste 50 la sută sînt localnici. În majoritatea tineri. Directorul — **Hristache Pricope,** profesor de geografie — a învățat chiar la acest liceu. Cu același elan s-au reîntors în școala care le-a condus primii pași pe calea cunoașterii și alți profesori din Podul Turcului, ca de pildă profesorul de literatură **Eugen Bulboacă** și profesorul de chimie **Gheorghe Roșca.** Sub ochii lor, prin contribuția lor directă, școala se dezvoltă necontenit (în curînd va avea un nou local, cu 12 săli de clasă și laboratoare) dobîndind succese tot mai mari, prin pregătirea pe care o asigură elevilor, în competiția cu liceele de tradiție din marile centre urbane.

Este desigur prematur să vorbim despre activitatea pe care o desfășoară în învățămînt tineri ca **Maria Mihăilă,** repartizată în comuna Motoșeni sau învățătoarea **Maria Tomozei,** întrucît vechimea lor în activitatea didactică numără abia două luni. Dar în inima lor pare să fi încolțit puternic exemplul unor înaintași care s-au dedicat cu pasiune activității de formare spirituală a tinerei generații.

„Am fi dorit să le vorbim despre asemenea minunați oameni ai școlii — ne spune prof. **Maria Vicol,** inspector general al Inspectoratului școlar județean Bacău — și unor tineri ca **Valentin Gîndăceanu,** absolvent al facultății de biologie a Universității din București, **Aurelia Cojocaru,** absolventă a facultății de limbă și literatură română din cadrul Universității ieșene și **Ion Busuioc,** absolvent al Institutului pedagogic din Iași. Dar, din păcate, nu am avut prilejul să discutăm cu ei iar elevii școlilor din Călinești, Tamaș-Pietriș și Helegiu-Drăgușești i-au așteptat zadarnic. Îi mai așteptăm și acum în speranța că, măcar în ceasul al 12-lea, vor înțelege apelul nostru. Dar și această răbdare cunoaște limite. Dincolo de ele viața, oamenii, îi condamnă cu asprime".

Cuvintele rostite de inspectorul general de la Bacău au subliniat puternic discrepanța între cei care, sfințind locurile unde muncesc, știu că nimic nu e mai nobil decît să răspunzi cu cinste obligației morale și materiale față de societatea care te-a făcut om — și ceilalți, cei ce, primind totul de-a gata, dau bir cu fugiții și caută locuri de muncă oricît de neinteresante, numai să fie în oraș. Etica muncii în școală are cerințe ferme, de o înaltă noblețe și ne mîndrim cu faptul că marea, imensa majoritate a celor ce practică profesiunea de educator răspund acestor cerințe în modul cel mai deplin.

MIRCEA HERIVAN

ITINERARE PE TRASEELE CLASEI A IX-A

Am fost, recent, oaspeții claselor a IX-a din cîteva vechi și cunoscute așezări din Lunca Dunării și zona dealurilor subcarpatice ale Olteniei. Popasul pe care l-am făcut în aceste clase ne-a permis să cunoaștem unele caracteristici ale activității desfășurate de ele în această importantă etapă a primului an de trecere la generalizarea învățămîntului de 10 ani. La Drăgănești-Vlașca, la Alexandria, la Roșiori, la Măldăieni, la Caracal, la Vlăduleni și la Slatina, în școli mai mari sau mai mici, orășenești sau rurale am întîlnit aceeași grijă ca debutul clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani să se desfășoare sub auspiciile cele mai favorabile.

ȘCOLARIZAREA ȘI IMPLICAȚIILE EI

O primă constatare pozitivă, cu caracter general, o constituie faptul că depășirea cifrelor de școlarizare prevăzute pentru majoritatea claselor a IX-a este însoțită de o frecvență constant ridicată ; în toate unitățile școlare cuprinse în raidul nostru nu am întîlnit decît foarte rare cazuri de elevi care absentează nemotivat. De altfel, aceștia se află în atenția diriginților, pentru antrenarea lor într-o viață școlară regulată.

La Școala nr. 1 din Caracal, de exemplu, numărul celor înscriși și care frecventează cu regularitate este de 73 elevi, față de 58 cîți fuseseră planificați inițial. În rîndurile lor se numără, pe lîngă absolvenți ai clasei a VIII-a din Caracal, și absolvenți din comunele apropiate — Sprîncenata-Olt și Castranova. Foarte pregnant apare afluxul către clasa a IX-a la Școala generală nr. 2 din Roșiorii de Vede, unde s-au reunit elevii de la patru școli din oraș precum și de la școlile sătești din Peretu, Rădoiești, Dodești, Drăgănești de Pădure, Săceni și Troianu. Tuturor le-au fost asigurate, cu sprijinul conducerii școlii, condiții corespunzătoare de găzduire și de studiu.

Problema cazării rămîne însă deschisă pentru o parte dintre elevii claselor a IX-a din școlile rurale. De exemplu, elevii de la școala din Vlăduleni fac zilnic naveta pe distanțe de 8—12 km, fără a avea de altfel nici mijloace corespunzătoare de locomoție. Se impune ca inspectoratele școlare să ia măsuri concrete în această direcție, în așa fel încît sosirea apropiată a sezonului rece să nu aibă drept consecință scăderea efectivului claselor.

ÎNTRE EXIGENȚĂ ȘI „DĂRNICIE" ÎN NOTARE

Pe plan didactic-pedagogic, perioada care a trecut de la începutul anului școlar s-a caracterizat prin strădaniile profesorilor de a cunoaște potențialul claselor, al individualităților pe care acestea le cuprind și, în același timp, de a omogeniza colectivele formate din elevi provenind de la școli diferite.

„Am căutat de la început — ne spune profesorul GH. BURCIU, directorul școlii de 10 ani din comuna Măldăieni — să antrenăm întreg colectivul de elevi ai clasei a IX-a în ritmul unei activități susținute de studiu. Trebuie să spunem sincer că am întîlnit și întîlnim încă, la unii din ei, o anumită inerție. Cauza stă, după părerea mea, în faptul că un procent destul de însemnat de elevi nu și-au format încă deprinderea de a învăța organizat. Unii nu reușesc să ia notițe utilizabile în timpul explicațiilor, alții nu-și efectuează temele date acasă. Desigur, și pentru multe dintre cadrele didactice predarea la clasa a IX-a a ridicat probleme inedite : conținutul nou al materialului de predat, găsirea unor metode adecvate specificului de vîrstă și pregătirii anterioare a elevilor".

Aceste probleme, existente în mai toate școlile de pe parcursul itinerarului nostru, au determinat căutarea unor soluții de natură să dezvolte interesul elevilor pentru studiu. Am asistat, de pildă, la o lecție de limba română desfășurată la Școala de 10 ani nr. 2 din Roșiorii de Vede, în care problemele de compoziție și stil literar au fost abordate în strînsă legătură cu analiza unor forme de exprimare curentă. Antrenarea întregii clase la această activitate aplicativă a avut darul să-i atragă pe elevi, influențînd pozitiv în același timp, exprimarea lor scrisă și vorbită. Pe lîngă astfel de procedee profesorii claselor a IX-a din județele Teleorman și Olt dau elevilor indicații cu privire la luarea notițelor, la studiul independent și efectuarea temelor acasă.

În general, profesorii claselor a IX-a manifestă exigență și un rigorism just înțeles în verificarea cunoștințelor, notele din catalog oglindind, în majoritatea cazurilor, nivelul real al pregătirii elevilor. Pe alocuri însă se întîlnesc și cazuri în care se face „rabat" la exigență. De pildă, profesorul de matematică al clasei a IX-a de la Școala generală din Măldăieni a împărțit aproape tuturor elevilor, cu o generozitate demnă de o cauză mai bună, note de la 8 în sus. O lucrare de control inițiată ulterior, în prezența unui inspector de specialitate, a arătat însă că marea majoritate a

VIOLETA APOSTOL
AL. CIUCĂ

(Continuare în pag. 3-a)

DIRECTORUL COORDONATOR

OPINII

Una din trăsăturile care caracterizează în prezent învățămîntul nostru este căutarea formelor menite să contribuie în modul cel mai eficient la îmbunătățirea organizării și desfășurării procesului de învățămînt. Pe această linie, coordonarea de către un director a unor activități din cadrul mai multor școli apare ca un mijloc indicat, impus de necesitatea obiectivă de a se soluționa operativ toate aspectele pe care le ridică o activitate vie, dinamică și creatoare. Într-adevăr, inspectoratele școlare, ca organe județene, nu pot și nici nu trebuie să exercite atribuții ce le-ar abate atenția de la problemele mari și le-ar îneca în sfera faptelor diverse apărute într-o școală sau alta. De altfel, oricît s-ar strădui ele, nu pot cunoaște în permanență pulsul a sute de școli și nivelul muncii a mii de cadre didactice (cîte există într-un județ), nu pot ajuta **permanent** pe fiecare director în parte. La rîndul lor, nici directorii nu au întotdeauna posibilitatea să ceară la momentul oportun inspectoratului sprijinul de care au nevoie (fie că sînt departe de acesta și trebuie să piardă timp și să facă cheltuieli inutile cu deplasarea, fie că „nu-și găsesc rînd" la inspectorat pentru problemele lor). Or, acest vid între inspectorate și conducerile școlilor este dăunător și se cere lichidat.

Funcția de director coordonator este prevăzută în Legea privind Statutul personalului didactic. În spiritul prevederii respective se impune, de la început, precizarea atribuțiilor **reale** pe care inspectoratele școlare județene le pot încredința directorului coordonator, astfel ca acesta să-și poată închega un sistem de lucru și să evite provizoratul, așteptarea continuă a unor noi dispoziții și cufundarea în faptul mărunt administrativ. Accentuăm această cerință deoarece nu rareori se vorbește în mod simplist despre atribuțiile directorului coordonator, considerîndu-se că el trebuie să contribuie mai ales la ușurarea aducerii scriptelor la inspectorate — să fie, deci, un simplu curier. Dar aceasta n-ar face decît să întrețină un birocratism dăunător bunului mers al învățămîntului.

În ce ne privește, credem că directorului coordonator trebuie să i se încredințeze atribuții fundamentale ale muncii didactice, nu doar sarcini de administrație și de secretariat. S-ar cuveni ca el să fie realmente un conducător, să îndrume, să controleze și, cu sprijinul inspectoratului, să rezolve cu deplină responsabilitate principalele probleme ce se pun în unitățile pe care le coordonează.

Acest deziderat implică însă unele aspecte de care trebuie să se țină seama. Oricît de capabil și de muncitor ar fi, oricîtă străduință ar depune, un director nu poate îndeplini și toate sarcinile legate de propria sa școală, și toate sarcinile școlilor coordonate de el. Dacă ar încerca s-o facă, și-ar diminua participarea directă la activitatea de conducere a propriei școli și, în felul acesta, efectul unei măsuri pozitive s-ar dovedi negativ. Oricît ar ajuta și ar ridica școlile pe care le coordonează — și acest ajutor cere timp — dacă propria sa școală bate pașii pe loc nu se va putea vorbi de o îmbunătățire reală. Pe de altă parte, directorul coordonator nu trebuie în nici un caz să se substituie directorilor școlilor din sfera sa de activitate, căci orice substituire de acest fel va duce la pasivitate, la confuzii și, în ultimă instanță, va fi dăunătoare.

Întrucît e firesc ca o persoană să nu poată acoperi un cîmp de activitate ce n-a putut fi cuprins de două instituții — școală și inspectorat — socotim indicată constituirea unui organism de muncă colectivă, cu atribuții bine precizate și responsabilități clare, format din toți directorii școlilor dintr-o localitate și funcționînd sub conducerea directorului coordonator, care ar fi în felul acesta „primus inter pares" Hotărîrile acestui comitet director, luate cu stricta respectare a legislației școlare, ar cîștiga în fermitate, deoarece ar fi elaborate de un organism, nu de o persoană.

Prof. GH. DASCĂLU

(Continuare în pag. 2-a)

În biblioteca Liceului nr. 25 din Capitală

DEZVOLTAREA VORBIRII COPIILOR

După cum se știe, în planul de învățămînt al clasei I s-a introdus, începînd din anul trecut, o oră de dezvoltare a vorbirii ca disciplină de sine stătătoare. Aceasta creează condiții mai bune pentru precizarea și dezvoltatea vocabularului copiilor, pentru dezvoltarea capacității lor de exprimare în propoziții logice și închegate, apoi în texte scurte, orale sau scrise, pentru formarea expresivității în vorbire.

La vîrsta școlară, procedeele de dezvoltare a vorbirii copilului sînt foarte variate. Numeroase activități din cadrul însuși al procesului de instruire, ca și jocurile (folosite pe scară destul de largă, întrucît avem de a face cu copii care au intrat în școală la vîrsta de 6 ani), ne dau posibilitatea să eliminăm sau să prevenim confuziile și inversiunile din vorbirea elevilor, să le lărgim și să le activizăm vocabularul, să-i învățăm să se exprime corect și frumos.

Încă de la primele contacte cu copilul îl putem determina să relateze întîmplăti din viața sa proprie, sau întîmplări la care a asistat. Prin întrebări ca : „Ce ai făcut azi dimineață ?", „Unde te-ai plimbat ?", Care este prietenul tău cel mai bun ?", „Ce animale îndrăgești ?" etc., îl punem în situația să folosească cuvinte diverse, forme și construcții verbale diferite. Bineînțeles, vom grada astfel întrebările încît relatările copilului să fie din ce în ce mai complete, să cuprindă mai multe amănunte. Putem interveni din cînd în cînd pentru a sugera o mai bună ordonare a episoadelor, pentru reamintirea lucrurilor uitate de copii. Putem apela, pentru aceasta, la întîmplări la care am participat și noi — de exemplu, prima zi de școală, o plimbare făcută cu toată clasa etc. În acest fel putem dirija relatările copiilor, putem completa și preciza anumite elemente noi pentru ei.

Foarte important este să-i obișnuim pe copii să facă observații în timpul plimbărilor, al vizitelor, al diferitelor întîmplări la care participă. În această primă perioadă a anului școlar se pot face, de exemplu, observații asupra schimbărilor din natură toamna, asupra modului cum se circulă pe stradă etc.

De mare însemnătate pentru dezvoltarea vorbirii copiilor este dialogul realizat pe baza întrebărilor pe care le pun ei înșiși. După cum se știe, copiii au tendința de a pune întrebări diverse și numeroase, legate fie de subiectul lecției, fie de lucruri pe care ei le constată întîmplător — plouă, ninge, trece un avion, zboară o rîndunică, a intrat o albină etc. Nu trebuie să uităm că întrebările copilului sînt izvorîte din nevoile lui de cunoaștere și că prin ele el își manifestă interesul față de obiecte și fenomene. Dovedind răbdare, calm, înțelegere, evitînd cu desăvîrșire ironia, trebuie să-i obișnuim cu formularea organizată a întrebărilor și să dăm răspunsuri bine gîndite. De exemplu, la întrebarea „De ce cad frunzele ?", nu este nimerit să răspundem : „Pentru că este toamnă" ci să expunem scurt și pe înțelesul copiilor cauza fenomenului, să clarificăm tocmai ceea ce nu este lămurit în mintea lor.

Nu trebuie neglijată desigur nici convorbirea în scopuri vizate de învățător. Sînt într-adevăr fapte, obiecte, fenomene, asupra cărora este nevoie să provocăm noi convorbiri, întrucît uneori, impresionați de lucrurile noi pe care le înregistrează, copiii nu mai pun întrebări. În acest caz ne revine nouă sarcina de a provoca conversația prin întrebări menite să pună în relief esențialul și, în același timp, să contribuie la însușirea unor structuri gramaticale corecte. Temele acestor convorbiri pot fi foarte variate : ocupațiile părinților aspecte ale vieții în orașul sau satul natal, comportarea în familie, în școală și pe stradă, semnificația unor sărbători naționale sau internaționale etc. Firește că, pentru a asigura succesul orelor în care ne-am planificat convorbiri, este obligatorie o pregătire susținută. În primul rînd trebuie fixate punctele după care va fi condusă convorbirea și trebuie pregătit materialul didactic corespunzător (imagini, ilustrații, desene, diafilme, diapozitive, discuri, fragmente literare, reviste pentru copii etc.).

Un mijloc foarte eficient de îmbogățire a vocabuluarului, de însușire a structurilor gramaticale ale limbii îl constituie poveștile, întrucît ele produc o stare emotivă deosebită. Vom alege, bineînțeles, povești adaptate vîrstei copiilor, în care predomină acțiunea și cu personaje care le sînt familiare. Consider mai potrivită expunerea liberă decît citirea povestirii și cred de asemenea că, pentru a evita monotonia și pentru a-i ajuta pe elevi în reținerea momentelor principale sau a personajelor, este bine să le prezentăm concomitent imagini ce ilustrează fiecare fragment. De exemplu, am împărțit lectura „Copiii din cring" în cinci fragmente, prezentînd elevilor imagini ce ilustrau ideile principale. Orientați în acest fel, ei au putut reproduce cu ușurință conținutul povestirii și au scos fără ezitare concluzia. Alteori, ca în cazul unor povești cum sînt „Punguța cu doi bani", „Scufița roșie", „Motanul încălțat", am folosit emisiunile de televiziune, spectacole ale teatrului de păpuși, discuri, diafilme etc., iar citeodată, ca activitate în completare, am cerut copiilor să deseneze eroii principali ai unei povestiri.

Bineînțeles că ăm dat elevilor prilejul să spună și ei înșiși cîte o poveste. La început mai stîngace, de multe ori necesitînd stimulentul nostru prin întrebări, povestirile făcute de copii pot ajunge un mijloc eficient de dezvoltare a vorbirii dacă sînt judicios planificate și dacă sînt conduse cu grijă. Ținînd seama de aceste cerințe, am folosit procedee diferite. Uneori am recurs la dramatizare, spre a atrage toată clasa. Așa am procedat la „Capra cu trei iezi". Alteori (ca la „Albă ca zăpada"), am prezentat imagini într-o înșiruire neconcordantă cu etapele povestirii, cerînd copiilor să le ordoneze ei. Am folosit și procedeul povestirilor neterminate, punîndu-i pe copii în situația să găsească ei un sfîrșit. Am ales pentru aceasta povestiri scurte, despre lucruri cunoscute și am asigurat o pregătire prealabilă. Trebuie să precizez de asemenea că am realizat astfel de activități mai complexe în ultimul trimestru al anului școlar, după ce copiii au acumulat un bagaj suficient de cunoștințe și deprinderi de vorbire corectă și expresivă și după ce și-au însușit unele deprinderi de a respecta consecvent un plan logic în expunere.

La dezvoltarea vorbirii copiilor contribuie și recitarea poeziilor, care le formează, îndeosebi, simțul ritmului și al intonației. Prima condiție este însă ca ei să înțeleagă conținutul poeziei pe care o recită. Și aici putem introduce, cînd este cazul, recitarea pe roluri sau ilustrarea prin desene a momentelor principale, aceasta înlesnind memorarea logică.

Am constatat că elevilor le place mult să asculte poezii imprimate pe disc. Foarte indicate sînt, în acest scop, discurile în care poeziile sînt prezentate în lectura autorilor sau a unor actori. Discul cu poezia „Zdreanță" în lectura lui Tudor Arghezi, de exemplu, este foarte iubit de copii.

Și proverbele sau ghicitorile contribuie la dezvoltarea vorbirii copiilor dacă se folosesc procedee adecvate acestui scop. De exemplu, pentru proverbul „Cînd doi se ceartă al treilea cîștigă", se pot confecționa cîteva tablouri care să stimuleze crearea unei povestiri : o fetiță duce mîncare cățelului ; pisica observă și se apropie de cățel ; certîndu-se, pisica se refugiază în copac ; păsărelele de pe streașină observă și mănîncă totul.

În sfîrșit, sînt foarte recomandabile jocurile didactice, care pot fi extrem de variate, în funcție de nivelul elevilor și de materialul didactic pe care-l avem la dispoziție.

Procesul de precizare, dezvoltare și îmbogățire a vorbirii copilului trebuie urmărit continuu și corelat cu toate celelalte laturi ale studiului limbii. Și nu trebuie să uităm, desigur, că acest proces nu poate fi limitat doar la orele de limba română. Sarcina precizării și dezvoltării vocabularului, a dezvoltării capacității de exprimare în propoziții logic închegate, apoi în texte scurte, orale sau scrise, formarea expresivității în vorbire, dezvoltarea capacității intelectuale și afective constituie un obiectiv permanent al întregului proces de instruire și educare.

Ar fi bine ca pe marginea tematicii din programă să se alcătuiască în acest scop un material ajutător la îndemîna învățătorilor. Nu mă refer aici la un îndrumător metodic, ci la materialul concret necesar transmiterii de cunoștințe. În același timp, cred că ar fi indicată crearea de filme de scurt metraj în care copiii să fie eroii principali, ca și crearea de jucării adecvate (loto-uri), în număr suficient pentru a se putea organiza munca cu colective de elevi.

Înv. **MARIA WERMESCHER**
Caransebeș

MANIFESTĂRI CONSACRATE SĂRBĂTORIRII UNOR LICEE

Duminică, în mai multe localități din țară au avut loc manifestări consacrate sărbătoririi unor licee și școli generale. La Ghidici, în județul Dolj, la Dăbîca și Gherla, județul Cluj, școlile generale și-au aniversat centenarul. Aceeași îndelungată existență a sărbătorit și liceul din Slănic-Prahova. Liceele „Mihai Eminescu" din Buzău și „Unirea" din Brașov au aniversat împlinirea a 50 de ani de la înființare.

Slujitori de azi și de ieri ai școlii au evocat, în cadrul adunărilor festive, drumul parcurs de aceste instituții de învățămînt în decursul existenței lor, nobila contribuție adusă pe tărîmul pregătirii și educării multor generații de cetățeni, precum și dezvoltarea impetuoasă pe care învățămîntul a cunoscut-o în anii orînduirii noastre noi și perspectivele ce se deschid în fața sa pe măsura dezvoltării și întăririi patriei noastre socialiste. De asemenea, au luat cuvîntul personalități ale științei și culturii, care au adus salutul lor profesorilor și elevilor școlilor sărbătorite.

La festivități au participat reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai Ministerului Învățămîntului, elevi și profesori, numeroși cetățeni, care au ținut să cinstească, prin prezența lor, aniversarea acestor lăcașuri de cultură, cărora mulți le datorează primii pași pe drumul luminării și al pregătirii pentru viață.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții la adunările festive au adoptat telegrame adresate **Comitetului Central al Partidului Comunist Român**, tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU**, prin care se aduc calde mulțumiri partidului și statului pentru grija permanentă acordată dezvoltării învățămîntului. În telegrame, cadrele didactice și elevii își exprimă fermul angajament comun de a munci fără preget, în spiritul nobilelor tradiții lăsate de înaintașii lor, astfel ca, de pe băncile acestor lăcașuri de cultură, să se ridice noi oameni de nădejde pentru patrie și popor, demni constructori ai socialismului și comunismului.

DIN ACTIVITATEA SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT

Răspuns eficient solicitărilor actualității

In rîndurile cadrelor didactice din Slatina, ca și din întregul județ Olt, se manifestă o vizibilă tendință de a ridica ținuta intelectuală a exercitării profesiei lor. O mărturie elocventă în acest sens o constituie numărul mare al celor care s-au înscris la examenele de definitivat și de obținere a gradelor didactice — peste 650 la examenul de definitivat și peste 500 la examenul de gradul II — ca și faptul că tot mai mulți învățători și profesori s-au angajat în cercetarea diferitelor aspecte ale procesului educațional, cercetare finalizată atît în sesiunea județeană de comunicări științifice, desfășurată în vara acestui an, cît și în aplicarea în școli a rezultatelor pozitive obținute.

O contribuție însemnată la stimularea și valorificarea acestor tendințe o aduce sindicatul învățămînt din Slatina (președinte tov. MARIN STEGARU), preocupat să sporească și să aprofundeze strădaniile îndreptate spre autoperfecționare profesională și științifică, spre modernizarea procesului instructiv-educativ. Pe această linie se situează, de exemplu, cele două simpozioane organizate cu concursul Institutului de științe pedagogice, pe temele „Direcții principale în modernizarea conținutului învățămîntului și folosirea mijloacelor audio-vizuale în procesul instructiv-educativ" și „Copilul în familie, la școală și în societate". În prezent, sindicatul proiectează organizarea, în colaborare cu inspectoratul județean, a unui lectorat pedagogic privind perfecționarea și modernizarea învățămîntului. Am avut prilejul să cercetăm proiectul de tematică a expunerilor din cadrul acestui lectorat, la realizarea căruia vor fi solicitați să-și aducă contribuția cercetători de la Institutul de științe pedagogice, cadre de la Institutul central de perfecționare a personalului didactic și din învățămîntul superior. Tematica cuprinde șase cicluri, fiecare axat pe o problemă de bază a învățămîntului : „Sporirea eficienței învățămîntului cu ajutorul mijloacelor audio-vizuale", „Sporirea eficienței învățămîntului cu ajutorul instruirii programate", „Metode de verificare obiectivă a progresului școlar", „Folosirea mașinilor didactice în procesul de învățămînt", „Cercetarea științifică și tehnica didactică", „Ergonomia școlară". Pentru traducerea în fapt a acestei inițiative se cere însă ca inspectoratul școlar județean să rezolve mai grabnic unele probleme de ordin organizatoric și să se fixeze datele expunerilor, întrucît timpul nu așteaptă și orice întîrziere peste luna noiembrie ar pune în primejdie parcurgerea integrală a tematicii. În ce privește problemele de ordin material pe care le implică deplasarea lectorilor, ele sînt pe deplin rezolvabile în cadrul prevederilor bugetare ale sindicatelor. Credem de asemenea util ca, paralel cu desfășurarea lectoratului, expunerile din cadrul acestuia, multiplicate prin mijloace locale, să fie difuzate în școli, ele putînd constitui un material prețios pentru cabinetele pedagogice școlare.

Președintele sindicatului învățămînt din Slatina ne-a vorbit și despre alte măsuri menite să asigure condiții pentru perfecționarea și modernizarea muncii cadrelor didactice. Astfel, în colaborare cu filialele din Caracal și Slatina ale societăților științifice ale cadrelor didactice se organizează consultații pentru cei înscriși la examenele de definitivat și de grade. Totodată, pentru a se evita supraîncărcarea corpului profesoral cu activități extrașcolare, fiecare învățător și profesor va fi solicitat să lucreze într-un singur domeniu : fie la casele de cultură, fie în brigăzile științifice, fie în acțiunile cultural-educative organizate direct de sindicatul învățămînt.

O acțiune de amploare pe care o pregătesc încă de pe acum sindicatul învățămînt din Slatina și inspectoratul școlar județean este cea de a doua sesiune de comunicări științifice. S-a desfășurat, în acest scop, o susținută activitate de propagandă în rîndurile cadrelor didactice și s-a trecut la înscrierea temelor ce vor fi abordate în comunicările sesiunii. Întrucît însă în aceeași perioadă urmează să se desfășoare și lucrările etapei județene a simpozionului național organizat de Comitetul Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură, considerăm util să se reexamineze această problemă în ansamblu și, eventual, aceste două acțiuni — care au, de altfel, o sferă de preocupări comună — să fie cuplate, în așa fel încît forțele existente pe plan local să nu fie dispersate, fapt care ar dăuna de altfel și ținutei științifice a acțiunilor respective.

In întreaga activitate de perfecționare desfășurată de cadrele didactice ale județului Olt se resimte serios lipsa unor posibilități operative de documentare. Este adevărat că biblioteca Liceului nr. 2 a fost profilată în ultimul timp de către inspectoratul județean în special pe literatură didactică și pedagogică și că biblioteca sindicatului învățămînt cuprinde de asemenea unele lucrări din acest domeniu. Totuși, aceste biblioteci nu satisfac pe deplin cerințele cadrelor didactice din oraș și cu atît mai puțin cerințele celor din școlile rurale. În această privință, ca și în privința asigurării unui sediu permanent pentru filmoteca județeană și pentru organizarea altor acțiuni consacrate modernizării și perfecționării învățămîntului, crearea casei corpului didactic este soluția cea mai eficientă. Este adevărat, în prezent la Slatina nu este disponibil nici un local corespunzător. Dar așa cum ne informează organele locale de partid, un asemenea local ar putea fi pus la dispoziție în celălalt centru județean important — Caracal. Considerăm că însemnătatea creării casei corpului didactic trebuie să stimuleze organele locale în găsirea grabnică a unei soluții eficiente în această direcție.

M. ALEXANDRU

DIRECTORUL COORDONATOR

(Urmare din pag. 1)

Ce atribuții ar putea avea comitetul director ?

În sectorul administrativ-financiar, principala lui obligație ar fi executarea cu maximă eficiență a fondurilor bugetare alocate învățămîntului. Operațiile financiare ar urma să se facă tot prin aparatul de contabilitate al consiliilor populare (nu vedem oportunitatea numirii unor contabili pentru școlile generale de 10 ani) dar de către comitetul director, cel mai bine avizat asupra necesităților și priorităților (cu semnătura directorului coordonator). În orice caz întocmirea și executarea bugetului școlar nu ar mai trebui lăsată spre rezolvare oamenilor din afara școlii care în mod firesc nu-i pot găsi soluțiile cele mai potrivite. În prezent, din cauza acestei situații, unele școli au încă o bază didactico-materială necorespunzătoare în comparație cu fondurile importante pe care statul le-a acordat an de an, în bibliotecile școlare se află cărți ce nu folosesc procesului de învățămînt și lipsesc în schimb cele strict necesare sau, pe alocuri, fondurile alocate pentru cărți sînt folosite în alt scop. Comitetul director, respectînd disciplina financiară, ar răspunde de activitatea sa pe această linie în fața consiliului popular comunal care, în mod obligatoriu, în sesiune sau în ședința de comitet executiv, ar analiza și aspectele respective.

În ceea ce privește problemele de personal comitetului director i s-ar putea atribui sarcini privitoare la organizarea suplinirilor de scurtă durată, care nu presupun încheierea unui nou contract de muncă (actualmente această problemă se rezolvă, cu multă întîrziere, de către inspectorate, directorul neavînd posibilitatea să acționeze sigur și la timp), la aprobarea, cu stricta respectare a legislației, a concediilor fără plată pînă la o lună într-un an școlar, la încadrarea personalului administrativ-gospodăresc al școlii (care trebuie să devină cu adevărat al școlii și să nu mai fie folosit în alt scop de către unii salariați ai consiliilor populare), la acordarea gradațiilor de vechime etc.

Comitetul director ar trebui să preia și toate atribuțiile sectorului inspecției teritoriale, care nu s-a dovedit eficientă în cadrul inspectoratelor școlare pentru că nu era în contact direct și permanent cu fiecare școală și dobîndise o accentuată notă birocratică (se înregistrau faptele, iar de rezolvarea lor nu răspundea concret nimeni).

În sectorul inspecției de specialitate comitetul director ar putea să stimuleze perfecționarea activității didactice și să asigure o îndrumare concretă. Fiecare membru al comitetului respectiv — adică fiecare director — ar urma să îndrume și să controleze activitatea tuturor profesorilor de specialitate din școlile localității respective și să răspundă, de asemenea, de activitatea metodică desfășurată pe specialități.

In felul acesta s-ar veni și în sprijinul acestor oameni, care ar lucra și în propria lor specialitate și și-ar păstra experiența dobîndită (actualmente mulți directori pierd în mare măsură legătura cu specialitatea, pentru că predau doar cîteva ore săptămînal și asistă la puține lecții din specialitatea respectivă).

Comitetul director ar putea de asemenea închega nuclee de îndrumare formate din cei mai buni profesori ai mai multor școli. Aceste nuclee de îndrumare metodică și de specialitate ar putea să lucreze direct sub conducerea cîte unui director (directorul cu specialitatea matematică, de pildă, ar forma un fel de catedră de matematică a centrului respectiv. Personal credem că această formă ar fi viabilă și mult mai eficientă decît formalele comisii metodice și poate chiar decît cercurile pedagogice

Modalitatea generală de lucru a comitetului director ar putea fi aceeași ca a oricărui organism de muncă colectivă, iar directorul coordonator ar avea rolul pe care i-l dă chiar funcția. De aceea credem că este necesar să i se acorde puteri depline în rezolvarea problemelor școlii și nu să fie încărcat cu obligații birocratice.

S-ar putea ca forma propusă de noi să nu se dovedească corespunzătoare peste tot. Dar dacă în cele mai multe cazuri va da rezultatele scontate, înseamnă că merită să-și găsească aplicarea. Pentru celelalte cazuri, s-ar putea căuta alte forme.

O aniversare

Cu prilejul împlinirii a 20 de ani de existență, Teatrul Țăndărică a organizat, între 27 octombrie-2 noiembrie 1969, o săptămînă jubiliară în cadrul căreia s-au desfășurat o serie de manifestări. S-au prezentat spectacolele cele mai reușite ale teatrului — „Elefănțelul curios" de Nina Cassian după Kipling, „Cartea lui Apolodor" de Gelu Naum etc. — și au avut loc dezbateri la care au participat oameni de teatru, cadre didactice, educatoare, precum și invitați de peste hotare. Tematica dezbaterilor s-a referit la raporturile teatrului de păpuși cu copiii, ca și la relația dintre teatrul de păpuși și publicul adult. Au fost scoase în relief, cu acest prilej, buna orientare a repertoriului teatrului, maturitatea și măiestria artistică a colectivului său, contribuția adusă la educarea celor mici. Săptămîna jubiliară s-a încheiat cu o întîlnire cu pionierii spectatori, precum și cu o adunare festivă.

Profesorii de științe biologice au analizat manualele de botanică și biologie generală

Avînd drept călăuză sarcinile trasate de Congresul al X-lea al P.C.R., Societatea de științe biologice din Republica Socialistă România urmărește permanent ca, prin acțiunile pe care le organizează, să-și aducă contribuția la îmbunătățirea procesului de învățămînt din patria noastră. Pe această linie se înscrie și consfătuirea cu tema „Analiza manualelor de botanică și biologie generală", organizată la București în ziua de 1 noiembrie a. c., care a luat în dezbatere manualul de botanică pentru anul I al liceului — elaborat de un colectiv format din acad. N. Sălăgeanu, conf. univ. Tr. Tretiu și prof. N. Baldovin — și manualul de biologie generală pentru anul IV al liceului — elaborat de prof. univ. dr. doc. N. Botnariuc și lect. univ. dr. C. Dorobanțu.

La lucrările consfătuirii au participat 150 de profesori de științe biologice — delegați ai filialelor din țară și ai filialei București — autorii celor două manuale, reprezentanți ai Edituri didactice și pedagogice etc.

Analizate mai întîi în cadrul filialelor societății, manualele au constituit obiectul a două referate, prezentate la consfătuire de prof. Ecaterina Csengeri (manualul de botanică) și prof. Cezara Popovici (manualul de biologie generală). În cadrul dezbaterilor ce au avut loc s-a subliniat faptul că aceste două manuale constituie o realizare calitativ superioară față de manualele anterioare, că ele sînt valoroase din punct de vedere al conținutului științific, dar au o serie de deficiențe de ordin metodico-didactic. De asemenea, subliniind multiplele probleme ce trebuie predate în prezent elevilor la lecțiile de biologie, vorbitorii au fost de părere că este necesară reanalizarea planului de învățămînt la acest obiect.

Au luat apoi cuvîntul acad. prof. N. Sălăgeanu și lect. univ. dr. C. Dorobanțu. Relevînd competența și atenția cu care au fost analizate manualele, autorii au fost de acord cu cerința ca manualele să fie revizuite sub aspectul succesiunii capitolelor, al sistematizării materialului, al dezvoltării unor explicații, al accesibilității, al ilustrației și stilului.

În încheierea consfătuirii prof. emerit Al. Dabija, vicepreședinte al Societății de științe biologice și președintele secției didactice a subliniat faptul că această acțiune a Societății de științe biologice va contribui nemijlocit la îmbunătățirea manualelor luate în discuție.

Primele emisiuni de radio-școală

În sfîrșit, după ani de așteptări, emisiunile radiofonice dedicate în exclusivitate școlarilor încep să semene mai mult cu ceea ce în literatura pedagogică s-a încetățenit sub denumirea de radio-școală. De o lună de zile putem asculta cu toții emisiunile de radio-școală organizate de Radioteleviziunea Română în colaborare cu Ministerul Învățămîntului. Acest debut, care se arată promițător, întregește eforturile colective menite să contribuie la continua perfecționare și modernizare a metodelor și mijloacelor de predare.

După informațiile pe care le deținem, cele două cicluri, de limba și literatura română — pentru elevii clasei a VIII-a — și de literatură română — pentru elevii clasei a XII-a — și-au cîștigat deja o largă audiență. Pornind de la programă și manual, lecțiile radiofonice completează cunoștințele căpătate în clasă și totodată — prin mijloacele lor specifice — stîrnesc interesul pentru studiu și, în mod special, pentru pregătirea din vreme a concursului de admitere în liceu și a examenului de bacalaureat.

Salutînd această inițiativă, ne exprimăm speranța că radio-școala va fi urmărită îndeaproape nu numai de școlari, ci și de profesorii lor, a căror părere competentă ar putea contribui la îmbunătățirea viitoarelor emisiuni.

M. I.

Concert festiv al formațiilor artistice amatoare laureate

De curînd, în sala Teatrului muzical din Brașov a avut loc un reușit spectacol festiv organizat de Comitetul sindicatului învățămînt din oraș. Programul spectacolului a fost susținut de formațiile artistice ale sindicatului învățămînt premiate la cel de al IX-lea concurs republican al formațiilor artistice amatoare.

Prezentînd selecțiuni din opereta „Ana Lugojana" de Filaret Barbu, colectivul format din învățători și profesori al școlilor din municipiul Brașov și-a onorat pe deplin cartea de vizită de laureat al premiului I al concursului formațiilor artistice amatoare. O deosebită sensibilitate muzicală a dovedit și qvintetul instrumental al profesorilor brașoveni, care deține de asemenea premiul I și titlul de laureat al festivalului. La reușita spectacolului au contribuit de asemenea orchestra de cameră a sindicatului învățămînt, distinsă cu premiul III pe țară, precum și o serie de soliști vocali și instrumentali. Aparițiile pline de farmec și muzicalitate au reprezentat grupul vocal al elevilor de la Liceul nr. 2 din Brașov și corul de cameră al Școlii generale nr. 6, laureate ale ultimului concurs republican al școlarilor.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștința celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la ei și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

PERSPECTIVA PROFESIONALĂ ESTE INTEGRATĂ PE DEPLIN ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV?

Se spune adesea, în şcolile noastre, că întreaga muncă desfăşurată aici are un singur scop: pregătirea tineretului pentru viaţă. Într-adevăr, şcolile au menirea să-i pregătească pe viitorii absolvenţi pentru diferite domenii de activitate economică sau culturală. Dincolo de examenele pe care le dau în calitatea lor de elevi, ei sînt supuşi, la locurile lor de muncă, unui nou examen, mult mai drastic decît toate examenele şcolare: examenul vieţii, al pregătirii profesionale şi etice pentru domeniul de muncă ales.

În ce măsură reuşeşte şcoala să integreze această perspectivă în procesul instructiv-educativ, cum îi înarmează pe elevi să facă faţă cerinţelor majore pe care contemporaneitatea noastră socialistă le formulează, în fiece domeniu de activitate, faţă de fiecare individ?

Evaluînd pregătirea absolvenţilor liceului pentru a răspunde problemelor pe care le ridică studiile lor în vederea calificării ca ingineri, **prof. dr. CONSTANTIN MOCANU**, decanul Facultăţii de electro-tehnică de la Institutul politehnic din Bucureşti, a început prin a sublinia constatarea că aceşti tineri se dovedesc nu o dată neavizaţi sau informaţi greşit asupra capacităţilor şi posibilităţilor lor reale. Elevi care în timpul studiilor liceale au fost notaţi cu 9 şi 10 la matematică, bunăoară, nu au reuşit să ia la aceste materii, la concursul de admitere în politehnică decît note sub limită. „Se pare deci — ne-a spus interlocutorul nostru — că în liceele de unde provin aceşti elevi se manifestă o exigenţă foarte scăzută, neexistînd o înţelegere clară a ceea ce înseamnă cu adevărat pregătirea pentru viaţă. Este evident că în aceste licee elevii au fost obişnuiţi cu o examinare superficială. Or, examenul permanent pe care îl dai o dată ajuns în producţie nu este nicidecum un examen superficial. Firesc, nu susţin că în liceu trebuie manifestată o exigenţă care depăşeşte posibilităţile vîrstei elevilor, dar cred că, în limitele acesteia, exigenţa trebuie să se afle la punctul cel mai înalt".

În şcoala noastră, Şcoală de specializare postliceală de construcţii şi arhitectură — ne-a spus **prof. arh. ION FĂINARU**, directorul acestei şcoli — se văd cu claritate unele carenţe ale pregătirii elevilor în liceu. Mă refer la carenţe de ordin didactic, dar şi de ordin educativ.

În legătură cu primul domeniu aş semnala, printre altele, caracterul nesatisfăcător al cunoştinţelor pe care le au tinerii la desen şi desen tehnic, discipline aflate, în general, la periferia preocupărilor liceului. Probleme foarte importante se pun însă, după părerea mea, şi în legătură cu educaţia etică a absolvenţilor liceului, cu felul în care sînt orientaţi pentru munca lor viitoare.

Pentru noi e un fenomen aproape obişnuit să primim candidaţi care, înainte de a veni aici, au mai dat cel puţin un examen de admitere la o instituţie de învăţămînt superior. Unii dintre ei îşi propun chiar ca, după ce vor „pierde" un an de zile în şcoala noastră, să reînnoiască tentativa de a intra într-o facultate. Se întîmplă însă, nu o dată, ca astfel de elevi să îndrăgească în scurtă vreme studiul pe care îl fac în şcoala noastră, domeniul pentru care îi pregăteşte ea şi să renunţe la vechile lor proiecte. Fenomenul acesta este tipic nu numai pentru noi, ci şi pentru alte şcoli de specializare postliceală. Rezultă de aici că în liceu s-a făcut foarte puţin pentru orientarea profesională a elevilor. Am constatat că mulţi dintre ei îşi descoperă aptitudinile abia după absolvirea liceului. Şi am mai observat că mulţi nu află mai nimic, în timpul liceului, despre şcolile postliceale, despre profilul lor, despre profesiile pentru care se specializează, despre cerinţele lor.

Este păcat, a adăugat **prof. FLORIAN ŞTEFĂNESCU**, de la aceeaşi şcoală, că elevii nu au informaţiile necesare orientării lor profesionale şi că în liceu se face încă atît de puţin pentru a fi îndrumaţi spre şcolile postliceale. Şcoala noastră a dat pînă acum producţiei 12 serii de absolvenţi şi majoritatea s-au dovedit a fi, la locul lor de muncă, de o reală competenţă. La Craiova, la Baia Mare, la Bacău, la Deva — unde lucrează mulţi dintre absolvenţii noştri — ei au dat rezultate peste aşteptări. Conducători ai unor institute de proiectare din aceste localităţi ne-au trimis scrisori de mulţumire şi felicitare. Dar citi dintre tinerii respectivi ştiau, la absolvirea liceului, că vor practica această profesie care le dă atîtea satisfacţii? Mi se pare că mult prea des se întîmplă ca un tînăr de 18—19 ani să nu ştie pe ce drum să apuce în viaţă şi să aleagă la repezeală o facultate, o şcoală, o meserie, o profesie, presat de necesitatea de a decide într-o săptămînă sau două într-o problemă asupra căreia ar fi trebuit să reflecteze ani de zile.

Există un domeniu în care şcoala trebuie să facă mult mai mult decît face acum: domeniul educării dragostei pentru meseria aleasă — ne-a spus inginerul **PAUL BLEIER**, şeful serviciului tehnologic de la Uzinele „23 August". Ni se întîmplă cîte o dată să constatăm, în şcolile profesionale, o anumită indiferenţă a elevilor faţă de profesiunea pentru care se pregătesc. Unii din ei privesc şcoala profesională doar ca pe o etapă intermediară între şcoala generală şi liceul seral, propunîndu-şi ca, după absolvirea acestuia, să treacă la o muncă „de birou". Este aici, cred, în primul rînd, o lipsă a muncii desfăşurate în unele şcoli generale, care nu au reuşit să cultive în conştiinţa elevilor o pasiune reală pentru profesiile solicitate de procesul de producţie. În aceste şcoli, educarea pasiunii pentru munca practică este încă dominată, după părerea mea, de şablonism şi de formalism. Nu putem să nu luăm însă în seamă faptul că uneori şi şcolile profesionale înseşi lasă pe planul al doilea munca educativă. Şi este de asemenea cazul, după părerea mea, să facem un reproş învăţămîntului seral, care în prea mare măsură mai continuă încă să tolereze şi să promoveze superficialitatea. Aşa ne trezim cu muncitori buni care, după cîţiva ani de studii la liceul seral, încep să pretindă, în baza unei pregătiri aproximative de cultură generală, un post călduţ şi comod de contopist.

Aş sugera — ne-a spus inginerul **ENE GHIŢĂ**, de la aceeaşi uzină — să se folosească mijloace ştiinţifice pentru cultivarea interesului elevilor din şcoala generală faţă de producţie, faţă de tehnică, faţă de munca practică împletînd-o cu munca de orientare profesională. Ar fi potrivit ca, mai întîi, profesorii înşişi să ştie ce meserii şi ce profesii stau la dispoziţia elevilor lor, iar apoi, în funcţie de aptitudini, de înclinaţii, să-i ajute să-şi aleagă drumul pe care-l vor urma în viaţă şi să-i familiarizeze cu mediul, cu atmosfera, cu cerinţele domeniului în care vor lucra. Elevii trebuie să ştie din vreme cum se lucrează într-o întreprindere, care sînt satisfacţiile pe care ţi le dă o meserie sau alta, după cum trebuie să fie avertizaţi şi asupra cerinţelor acestor meserii. În acest fel nu vom mai întîlni nicăieri tineri muncitori care lucrează fără tragere de inimă sau fără competenţă sau care evadează la scurtă vreme după ce au cunoscut disciplina severă a producţiei.

Considerăm că observaţiile interlocutorilor noştri sînt pe deplin îndreptăţite. Şcoala trebuie să asigure într-adevăr elevilor ei o bună orientare profesională, să le educe dragostea, interesul pentru profesiunile direct productive. Ar fi necesar de asemenea ca elevii să fie învăţaţi să cultive un ritm de muncă intensă — ritm pe care societatea modernă îl solicită în orice domeniu — după cum, de asemenea, ar trebui deprinşi să-şi organizeze în mod judicios timpul şi mijloacele de muncă, să-şi dozeze forţele, să dobîndească deci acea artă a muncii care asigură fiecărei activităţi randamentul cel mai înalt.

V. OCTAVIAN

Elevii Şcolii postliceale de construcţii şi arhitectură din Bucureşti îşi însuşesc, la orele de instruire practică, alfabetul profesiunii alese

De ani de zile discutăm...

Răsfoiesc bibliografia anexată la programa pentru colocviul în vederea obţinerii gradului II la limba franceză. Îmi pare întocmită raţional şi „economicos", dar procurarea a mai mult de jumătate din titlurile indicate constituie pentru candidaţi o problemă cu multe necunoscute. Lucrul acesta e valabil nu numai pentru lucrările referitoare la limbă, ci şi pentru lucrările beletristice. Cea mai mare parte din acestea se găsesc, ce-i drept, dar în traduceri. Şi chiar dacă traducerea este foarte bună, pentru un candidat la examenul de limba franceză traducerile — fie ele şi excelente — nu sînt de ajuns.

În prefaţa lucrării „Predarea limbilor străine" de Eugen Novicicov, recent apărută în Editura didactică şi pedagogică, se arată că „cititorul care doreşte să pătrundă mai adînc în studiul acestui domeniu complex — predarea limbilor străine — are la dispoziţie o bibliografie cuprinzînd lucrările pe care noi le-am considerat drept cele mai reprezentative pentru problematica abordată". Şi autorul indică o bibliografie de nu mai puţin de 343 de studii şi articole. Din păcate însă, cititorul din Piteşti — şi cred că la fel stau lucrurile în multe alte locuri — nu are la dispoziţie nimic din aceste preţioase materiale. Un alt exemplu: În lucrarea „Istoria literaturii franceze secolul XX" (Editura didactică şi pedagogică — 1969), autorul, Al. Dimitriu-Păuşeşti, arătînd că studiul nu are caracter antologic, invită pe cititori să consulte bibliografia anexată, care „satisfera pleinement leur curiosité". Numai că nu se găseşte nimic (sau aproape nimic) din cele circa 140 de titluri indicate în bibliografie, curiozitatea cititorului neputînd fi satisfăcută nici măcar „sommairement", necum „pleinement".

Se impune socot, în condiţiile în care bibliotecile centrale nu mai pot satisface avalanşa de cereri a provinciei, necesitatea de a se trece de la simple deziderate (cine nu vorbeşte azi despre „explozia informaţională"?) la lărgirea reală a surselor de informare. De ani de zile se poartă discuţii asupra locului unde să fie amplasate unele biblioteci care să cuprindă materiale de specialitate. S-au emis diferite păreri: la sediile inspectoratelor judeţene, la mult aşteptatele case ale corpului didactic, la societăţile ştiinţifice, înfiinţarea unor secţii la bibliotecile municipale sau la unele biblioteci şcolare mari etc. De discutat se poate discuta la nesfîrşit. Nu unde vor lua fiinţă astfel de biblioteci este important. Important este ca ele să ia — în sfîrşit — fiinţă.

FLORIN ANGHEL

Sub privirile îngăduitoare ale inspectoratului

O ŞCOALĂ ESTE TRANSFORMATĂ ÎN CÎMP DE BĂTAIE

De cîţiva ani, prin părţile Buzăului se aude tot mai des de Şcoala generală din satul Nişcov, comuna Verneşti. Din păcate, numele ei nu s-a impus aşa cum ar fi fost firesc, prin rezultatele muncii sale instructiv-educative, prin acţiuni interesante sau prin cine ştie ce alte fapte de laudă. De acolo nu pleacă prea mulţi absolvenţi bine pregătiţi; în schimb, pleacă zeci de scrisori, de reclamaţii, de sesizări. În cadrul ei nu se desfăşoară o intensă activitate didactică şi metodică; în schimb, s-a dus vestea pînă departe despre scandalurile, abuzurile şi ilegalităţile pe care le comite colectivul de profesori. În cancelarie nu se vorbeşte despre grade didactice sau distincţii; în schimb nimeni nu mai poate ţine socoteala exactă a sancţiunilor primite de învăţători şi profesori. Faima şcolii — o tristă faimă — s-a impus prin numărul impresionant de anchete desfăşurate la faţa locului, căci, sub o formă sau alta, aproape toate organele locale şi centrale au fost chemate să intervină în conflictul fără sfîrşit care domneşte aici.

Cel care încearcă să cerceteze cazul se trezeşte în mijlocul unui labirint de intrigi, ţesute pe fundalul unor acte reprobabile, al unor ilegalităţi. „Istoria" începe mai de mult şi, dacă ar fi să judecăm după imensele dosare de anchetă, avem în faţă un adevărat roman fluviu. Personajele sînt, spre marele nostru regret, profesori şi învăţători calificaţi, ca **Dumitru Apostol, Nicolae Jilinschi şi Nicolae Pascu**, flancaţi de **Ecaterina Trandafir, Elisabeta Pascu, Elena Nicolae**, ca şi de alţii necalificaţi şi nechemaţi pentru munca de educaţie: **Gheorghe Teodor, Ion Pascu, Mihaela Jilinschi.** De peste cinci ani şcoala este dezbinată în două tabere. Scandalul are de mult un caracter public, la el participînd pînă şi personalul de serviciu din şcoală, părinţii elevilor şi — ce este cel mai ruşinos — înşişi elevii. În aceşti ultimi ani au fost adunate aici atîtea abateri cît n-ar fi fost posibil să se comită într-un judeţ întreg: modificări de note, favoritism în notare, molestarea cruntă a elevilor, încadrări prin falsificarea actelor etc. Tuturor acestora li se adaugă conflictul declarat între cele două tabere, în care nu numai că nu se face economie de injurii, dar se ajunge chiar la bătaie şi — de necrezut — la devastarea claselor!

Lista ilegalităţilor este mult mai lungă, iar incidentele — aproape cotidiene — care au măcinat colectivul sînt prea multe pentru a putea fi cuprinse în rîndurile de faţă. Ne vom opri, de aceea, doar asupra cîtorva.

Sub conducerea fostului director al şcolii, **Dumitru Apostol**, modificările de note, aprecierile „după ochi" au devenit lucruri obişnuite. Fiecare schimba notele după pofta inimii. Unii elevi ajungeau peste noapte din corigenţi repetenţi, alţii, dimpotrivă, repetenţi pe drept cuvînt, se trezeau dintr-o dată promovaţi. Arbitrariul a luat locul probităţii profesionale. Şi obiceiul — dacă se poate numi aşa — a continuat şi sub noul director **Ion Dumitru.** Ce amploare a dobîndit această gravă abatere de la codul etic al educatorului o dovedeşte şi faptul că numai la o singură anchetă, cea din iulie 1969, brigada de control a fost nevoită să sancţioneze 6 profesori pentru acest motiv (nu din păcate, şi singurul).

Un exemplu grăitor de notare nejustă ni-l oferă profesorul de fizică şi chimie **Nicolae Jilinschi.** După socotelile acestui profesor, notele 5, 4, 6, 10, 10, 10 la oral şi 3 în teză, pe care le-a obţinut elevul V. Mănăilă în trimestrul III al anului trecut au dat media 6. În realitate — cu toate notele vădit umflate acordate în ultimele zile ale trimestrului — media este 5. Numai că media 5 acordată pe trimestrul III nu asigura promovarea elevului respectiv. Ce l-o fi determinat pe profesor să acorde unui virtual corigent trei note de 10 şi să greşească o elementară socoteală aritmetică? — iată o întrebare care a rămas nelămurită. Şi n-a fost numai un singur elev în această situaţie şi nu numai profesorul Jilinschi a procedat aşa.

Bătaia, educaţia prin intermediul pumnului este şi ea ceva obişnuit la şcoala din Nişcov. Pedepsele de acest gen sînt împărţite în dreapta şi în stînga. Părinţii reclamă, sînt nevoiţi să scoată certificate medicale pentru copiii molestaţi de profesori, să-i acţioneze pe aceştia în judecată. Profesorul **Nicolae Pascu** a fost anchetat de cîteva ori şi sancţionat pentru asemenea acte reprobabile.

Şi nu este în şcoală nimeni în stare să pună capăt acestei stări de lucruri, căci, aşa cum spuneam, aici bîntuie de mai mulţi ani un conflict violent. Pe de o parte ar fi **Nicolae Jilinschi, Dumitru Apostol** şi alţii, iar de partea cealaltă **Nicolae Pascu** cu alţi cîţiva. De fapt, şcoala pare o uliţă din mahalaua de altă dată, în care leliţele se ocărăsc reciproc. Toată lumea se ceartă şi-şi aruncă vorbe urîte în văzul sătenilor şi elevilor, în autobuz, în cancelarie, pe culoarele şcolii, la căminul cultural. Şi nu numai atît. Cînd au epuizat ocările, femeile îşi aruncă poşetele una în faţa celeilalte, iar bărbaţii se înfruntă amenindu-se cu pumnul sau luîndu-se de piept. Consiliile pedagogice sînt adevărate furtuni.

Ce este mai grav în toată această poveste este faptul că la acest scandal participă şi elevii. Aici, unde domnesc indisciplina, perturbarea cursurilor prin acte huliganice, atitudinile ireverenţioase faţă de profesori etc. elevii au fost atraşi sau încurajaţi în acte de-a dreptul revoltătoare. De pildă, în momentul în care clasele şcolii se aflau în întrecere pentru curăţenie şi pavoazare, sălile claselor la care erau diriginţi profesorii dintr-o tabără au fost devastate, pereţii au fost stropiţi cu cerneală, băncile au fost zgîriate şi distruse de... „persoane necunoscute". Adevărat act de vandalism!

Alte ieşiri scandaloase vin să se adauge la aceasta. La serbarea de sfîrşit de an, profesoarei **Elisabeta Pascu** i s-a înmînat un buchet de scaieţi şi urzici. Să fie oare numai o simplă întîmplare că eleva care a făcut acest incalificabil gest este cumnata profesorului **Nicolae Jilinschi?**

Mai este oare nevoie să ne întrebăm atunci de ce nu se găseşte timpul necesar pentru pregătirea profesională, pentru studiu? Şi trebuie să spunem aici că toate inspecţiile de specialitate, şi cele mai vechi şi cele făcute în urmă cu numai o săptămînă, i-au găsit pe principalii promotori ai scandalului slab pregătiţi, ţinînd lecţii sub orice critică.

Mai este oare nevoie să ne întrebăm de ce profesorii şi învăţătorii din Nişcov nu se bucură de prestigiu în faţa sătenilor?

O anchetă efectuată la Nişcov în luna iulie a acestui an de către inspectoratul judeţean s-a încheiat cu 8 sancţiuni. Lui **Nicolae Jilinschi** şi **Nicolae Pascu** — ce trecuseră în prealabil prin toate sancţiunile prevăzute în Statut — li s-a dat ultima sancţiune înainte de îndepărtarea din învăţămînt: mutarea disciplinară pe timpul unui an şcolar. Alte elemente dizolvante — **Dumitru Apostol, Elisabeta Pascu, Ecaterina Trandafir,** au primit avertismente, **Gheorghe Tudor, Mihaela Jilinschi** şi **Ion Pascu,** toţi suplinitori, au fost înlăturaţi din şcoală.

Credeţi că s-a lichidat conflictul? Numai la inspectoratul şcolar judeţean domneşte impresia că situaţia de la Nişcov a fost rezolvată. Terminînd şi cu inspectoratul, aşa zişii profesori au început să se pîrască reciproc organelor de presă, printre care şi gazetei noastre.

Am fost la faţa locului şi ne-am îngrozit. Ce poţi să spui despre un asemenea „colectiv didactic"? Dar în toată această poveste şi inspectoratul are partea sa de vină. Fosta secţie de învăţămînt şi apoi actualul inspectorat au manifestat de-a lungul anilor o mare îndulgenţă în judecarea motivelor care au stat la baza conflictului actual. În faza incipientă a bătăliei dintre cele două tabere s-a acţionat cu întîrziere, nu s-a răspuns cu promptitudine la sesizări, deşi multe erau juste, pe deplin întemeiate. Aceasta a dat posibilitatea să se creadă că o tabără sau alta ar fi favorizată. De pildă, a fost neglijată mult timp sesizarea care semnala falsul în adeverinţele eliberate de fostul director **Dumitru Apostol.** Printre aceste adeverinţe erau şi unele care acordau din oficiu gradul definitiv. Bunăoară, directorul a acordat o asemenea adeverinţă soţiei sale. Ilegalitatea a fost dată în vileag mai de mult, dar abia săptămîna aceasta s-a calculat valoarea prejudiciului material pricinuit pe această cale.

Cu excepţia ultimilor sancţiuni (asupra cărora vom mai reveni) pe toată perioada conflictului, abaterile de la etica profesională au fost tratate cu indulgenţă. În dosarul „cazului Nişcov- găseşti de altfel şi o adresă a Ministerului Învăţămîntului prin care se atrage atenţia inspectoratului Buzău asupra blîndeţei cu care a aplicat unele sancţiuni.

Şi, în sfîrşit, o situaţie paradoxală: principalii iniţiatori ai conflictului, sancţionaţi pentru înfruntarea lor directă şi prin intermediari, au fost mutaţi disciplinar... amîndoi la aceeaşi şcoală, Şcoala generală din satul Cîndeşti! E adevărat că orarul a fost întocmit de aşa manieră ca cei doi să nu se întîlnească, dar acest lucru tot nu poate fi evitat căci ei sînt membri ai aceluiaşi colectiv didactic, lucrează cu aceiaşi elevi, participă la aceleaşi consilii pedagogice. Suspiciunile au şi început, aşa că tovarăşii de la inspectorat n-au motiv să fie liniştiţi.

*

Starea de lucruri pe care am prezentat-o aici a dus cum era de aşteptat, la compromiterea dascălilor în faţa satului unde ar fi trebuit să fie un exemplu de corectitudine şi cinste. Relevînd aspectul etic al acestui conflict de proporţii, nu ne putem exprima decît dezaprobarea faţă de acei dascăli care comit asemenea ilegalităţi, care îşi irosesc timpul în scandaluri publice. Şi, totodată, nu putem să nu atragem atenţia organelor competente asupra necesităţii de a se lua măsuri prompte şi severe şi neapărat din timp, pentru curmarea din rădăcină a unor asemenea situaţii.

MIRCEA IONEL

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Şcoala şi educaţia morală

(Urmare din pag. 1-a)

sens şi în spiritul tradiţiilor bune ale liceului românesc, credem că etica ar putea să-şi găsească locul măcar în programa ultimei sau penultimei clase a liceului. Educaţia morală ar fi astfel întregită de cunoaşterea şi asimilarea teoretică a principiilor şi valorilor etice de către elevi.

În cele de mai sus ne-am oprit mai mult asupra unor probleme generale privind conţinutul, particularităţile şi cerinţele procesului de transmitere a deprinderilor morale în cadrul şcolii. Ne mai rămîne, deci, să definim pe scurt coordonatele celei de-a doua întrebări: care sînt scopurile educaţiei morale; în ce măsură perspectiva domeniului de activitate vizat influenţează înseşi trăsăturile „mesajului"?

Încercînd o sistematizare în linii mari, am putea vorbi de următoarele direcţii ale educaţiei morale din şcoală privită **în perspectiva maturităţii:** activitatea de muncă, relaţiile de familie, relaţiile de convieţuire, opinia publică. La acestea mai putem adăuga, prin legăturile directe sau indirecte, explicite sau implicite pe care le au cu domeniul general al moralităţii, domeniul relaţiilor politice şi cetăţeneşti, cel al conştiinţei patriotice etc.

În considerarea acestei schiţe de sistematizare trebuie luate în seamă însă două aspecte esenţiale: în primul rînd, faptul că domeniile activităţii viitoare — sociale, de muncă sau personale etc. — a tînărului nu sînt izolate ci, dimpotrivă, se interpătrund şi formează, toate împreună, acel cadru general de relaţii în care omul trăieşte şi-şi desfăşoară talentele, aptitudinile şi înclinaţiile; în acest sens, valorile educate nu pot fi contradictorii, ci se influenţează reciproc. Pe de altă parte, există o serie de valori morale generale — ca cinstea, spiritul de echitate, datoria, onoarea, spiritul de răspundere etc. — care „acoperă" toate domeniile schiţate mai sus şi care uşurează acea interpătrundere din punct de vedere moral de care vorbeam şi fac posibilă constituirea moralităţii ca fenomen social distinct şi integrat, ca ansamblu armonios şi necontradictoriu.

Considerarea acestui al doilea aspect nu numai teoretic, ci şi „metodologic", deci transformarea lui în principiu director al activităţii educative practice are implicaţii pozitive considerabile în formarea personalităţii unitare, a profilului moral **unitar** al tînărului şi apoi al maturului de mai tîrziu. De pildă, cinstea sau integritatea constituie valori indispensabile şi în muncă, şi în relaţiile de prietenie sau colegiale, în familie sau societate. **Nu poţi sau n-ar trebui să poţi să fii mai cinstit cu cel mai bun prieten decît cu un cunoscut oarecare.** Prietenia nu aduce, în acest sens, un „spor" de cinste, ci stabilirea unor relaţii afective de tip deosebit, în care preocupările sau afinităţile comune leagă mai intim un grup de indivizi; momentul cinstei este sau ar trebui să fie neafectat de tipul de relaţii în care se găseşte individul cu alte persoane. Or, **realizarea** unei asemenea viziuni asupra cinstei ca valoare morală implică influenţa permanentă şi multilaterală a şcolii — generatoare de diverse tipuri de relaţii, de la cele prieteneşti pînă la cele de subordonare, din prima pînă în ultima clasă, de la profesorul de educaţie fizică pînă la profesorul de matematici. Dacă nu se acordă toată atenţia cuvenită sau dacă, aşa cum se mai întîmplă adesea, accentul se pune asupra necesităţii unor relaţii bazate pe cinste şi integritate numai în raportul dintre educator şi elev, se pot ivi consecinţe negative pe termen lung în ce priveşte profilul moral al maturului de mîine: aceasta constituie una din cauzele apariţiei acelor personaje cu „dublă morală" — în muncă şi în viaţă privată — greu de depistat şi, mai ales, greu de îndreptat.

Am insistat atît asupra legăturilor care există între diversele domenii ale activităţii viitoare ale actualului elev, în lumina necesităţii de a se realiza o educaţie morală specifică în raport cu perspectiva situaţională, tocmai pentru a nu se înţelege greşit sensul în care privim importanţa perspectivei în educaţia morală desfăşurată în şcoală.

Problemele care se pun în legătură cu educaţia morală sînt deosebit de diverse şi noi nu am făcut decît să schiţăm unele trăsături generale. Aprofundarea şi, pe cît posibil, concretizarea lor în funcţie de domeniile specifice ale moralităţii ar aduce, credem, un spor de cunoaştere atît în planul teoriei morale, cît mai ales în planul practicii educative.

Itinerare pe traseele clasei a IX-a

(Urmare din pag. 1)

acestor elevi abia se ridică la linia de plutire a notei de trecere.

Nu se poate face abstracţie de faptul că în linii mari nivelul pregătirii unui procent însemnat dintre elevii claselor a IX-a ale şcolilor pe care le-am vizitat se situează sub semnul mediocrităţii, la unii carenţele prezentîndu-se chiar ameninţător pentru rezultatul final. Conducerile şcolilor trebuie să întreprindă de pe acum şi cu perseverenţă un complex de acţiuni menite să asigure creşterea randamentului în transmiterea cunoştinţelor şi adîncirea individualizării studiului, să organizeze consultaţii şi meditaţii, în aşa fel încît pe de o parte să se ridice nivelul general al pregătirii claselor şi pe de altă parte să fie prevenit eşecul şcolar al unor elevi.

„DE-A BABA OARBA" CU MANUALELE ŞI „CARUSELUL" EXAMENELOR DE ADMITERE

Imixtiuni şi obstacole exterioare activităţii şcolare tulbură uneori, cu repercusiuni negative, buna desfăşurare a procesului instructiv-educativ la clasele a IX-a.

Vrem în primul rînd să amintim funcţionarilor de la „Difuzarea cărţii" şi celor de la ICOMCOOP că de curînd am înregistrat o aniversare la care am fi renunţat cu plăcere: împlinirea a 50 de zile de cînd se târăgăneză difuzarea manualelor clasei a IX-a care, în totalitatea lor, ar fi trebuit să se găsească încă de la începutul anului şcolar în mîinile elevilor. Sîntem siguri că dacă 5 zile numai s-ar fi întîrziat plata salariilor funcţionarilor respectivi ar fi răsunt munţii de strigătele lor indignate. Aşa, însă, nici repetatele critici şi nici insistenţa şcolilor în cauză n-au reuşit să-i abată de pe făgaşul indolenţei. Oare nu este timpul ca forurile de conducere ale unităţilor respective să ia măsuri hotărîte de sancţionare şi, desigur, să iniţieze urgent acţiuni hotărîte pentru ca absolut toate manualele necesare să fie difuzate elevilor.

O altă situaţie care duce la fluctuaţii în efectivul unor clase şi a determinat, în unele cazuri, comasarea acestora este ceea ce se poate numi „caruselul" examenelor de admitere. Astăzi ţin concurs, pentru recrutarea a 120 de ucenici în vederea calificării la locul de muncă, Uzinele de aluminiu din Slatina; peste cîteva zile se pun la concurs 12 locuri pentru calificare la Uzinele „Electroputere"; cu cîteva zile în urmă a avut loc concursul la Combinatul chimic. Instrucţiunile trimise şcolilor indică acestora să-i învoiască pe elevii clasei a IX-a, care au împlinit 16 ani, să se prezinte la concursurile respective. Dar, din această cauză, efectivul claselor suferă în continuare modificări, iar elevii care se reîntorc în cazul nereuşitei la concursuri sînt serios handicapaţi de absenţa de la lecţii şi întîmpină dificultăţi pentru a ajunge din urmă restul clasei. După părerea noastră, o abordare serioasă a acestei probleme, în deplin acord cu departamentele care conduc activitatea întreprinderilor industriale, ar permite eliminarea unor asemenea deficienţe.

Inspectoratele şcolare s-au ocupat îndeaproape de problemele claselor a IX-a în perioada de pregătire a deschiderii noului an şcolar, interesîndu-se mai ales de realizarea cifrei de şcolarizare. Acum, atenţia lor a slăbit întrucîtva. Mai mult încă: în unele cazuri, inspectoratele îi împiedică şi pe directori să-şi desfăşoare aşa cum trebuie munca de îndrumare a predării la clasa a IX-a, convocîndu-i prea des pentru felurite treburi. Activitatea la clasele a IX-a are nevoie însă de o îndrumare permanentă, atît pe planul conţinutului şi metodicii cît şi pentru rezolvarea unor probleme organizatorice. Este de datoria inspectoratelor şcolare să asigure pretutindeni o asemenea îndrumare.

UN SALT IMPRESIONANT ÎN DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SOVIETIC

Se împlinesc astăzi 52 de ani de la înfăptuirea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, eveniment epocal în viața omenirii, care a semnificat începutul unei ere noi în istoria universală — era trecerii popoarelor de la capitalism la socialism.

În decursul acestor 52 de ani poporul sovietic a înfăptuit, sub conducerea P.C.U.S., genialul plan leninist de construire a socialismului, făurind o industrie care se dezvoltă la scară gigantică, asigurind înflorirea continuă a agriculturii colhoznice, realizînd un salt impresionant în dezvoltarea culturii. Ideile lui Lenin, de la a cărui naștere se vor împlini în curînd 100 de ani, triumfă în victoria socialismului și în construcția comunismului în Uniunea Sovietică, în făurirea sistemului socialist mondial și în realizările remarcabile ale țărilor socialiste, în succesele mișcării comuniste și muncitorești internaționale, în izbînzile mișcărilor de eliberare națională, în creșterea fără precedent a forțelor sociale și politice care se ridică împotriva imperialismului, pentru democrație, progres social și pace.

Poporul român, sărbătorind împreună cu popoarele socialiste frățești, cu oamenii muncii de pretutindeni, aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, urează popoarelor sovietice, din adîncul inimii, noi și mari succese în dezvoltarea multilaterală a civilizației comuniste, în lupta pentru întărirea forțelor socialismului, pentru apărarea păcii în lume.

În cei 52 de ani care au trecut de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, în învățămîntul sovietic s-a realizat un salt impresionant. În prezent, școlile de toate gradele cuprind peste 77 milioane de elevi și studenți, ceea ce reprezintă aproape o treime din populația țării. Este o cifră care demonstrează foarte convingător marea și permanenta atenție acordată problemelor învățămîntului.

În școlile de cultură generală, elementare și medii învață 49 de milioane de copii, adolescenți și tineri. Pretutindeni în țară a fost tradusă de mult în viață legea privitoare la obligativitatea învățămîntului general mediu de 8 ani (necomplet). În prezent se săvîrșește trecerea treptată la învățămîntul general obligatoriu de 10 ani — învățămînt mediu complet. În iunie 1969 au terminat școala medie de 8 ani peste 4 500 000 de elevi, cu 100 000 mai mulți decît în anul trecut. Școala medie completă de 10 ani a primit în acest an 2 600 000 de elevi. Cifra aceasta întrece de asemenea cu 100 000 numărul elevilor primiți în anul trecut în școala de 10 ani, iar în anii viitori contingentele de elevi care vor studia în învățămîntul mediu complet de 10 ani vor crește într-un grad încă și mai înalt. Îndeosebi două împrejurări acționează favorabil asupra traducerii în viață a hotărîrii de stat cu privire la învățămîntul mediu general obligatoriu de 10 ani: în primul rînd creșterea bunăstării maselor largi ale poporului și în al doilea rînd creșterea neîntreruptă a alocațiilor acordate de stat pentru nevoile învățămîntului. Astfel, de exemplu, dacă în anul 1965 s-au cheltuit în acest scop peste 22 de miliarde de ruble, în anul curent aceste cheltuieli s-au ridicat la peste 23 de miliarde ruble.

O mare atenție se acordă și problemelor învățămîntului mediu de specialitate și învățămîntului superior. În prezent, în cele 790 universități și instituții de învățămînt superior învață circa 4 500 000 de studenți. Aproape jumătate din numărul acestora studiază la cursurile de zi, iar ceilalți își completează studiile paralel cu munca în întreprinderi, în colhozuri sau în instituții.

În acest an, instituțiile de învățămînt superior au dat societății 560 000 de ingineri, pedagogi, medici etc. În comparație cu anul trecut, promoția de specialiști a crescut cu 180 000 de persoane.

O mare însemnătate în viața economică a Uniunii Sovietice o au lucrătorii cu instrucție medie de specialitate. De pregătirea lor se ocupă 4 100 de școli, așa numitele tehnicum-uri. În cadrul acestora învață 4 500 000 de elevi, dintre care cei mai mulți îmbină învățătura cu munca în producție. În acest an tehnicum-urile au dat 1 030 000 de absolvenți.

În școlile profesionale și tehnice care pregătesc muncitori și mecanizatori pentru agricultură studiază 2 000 000 de tineri. Alte 17 000 000 de persoane — muncitori, țărani, funcționari — învață sistematic la cursurile de pe lîngă uzine, fabrici, colhozuri, instituții, sau în școlile de perfecționare în specialitate care funcționează pe lîngă toate întreprinderile.

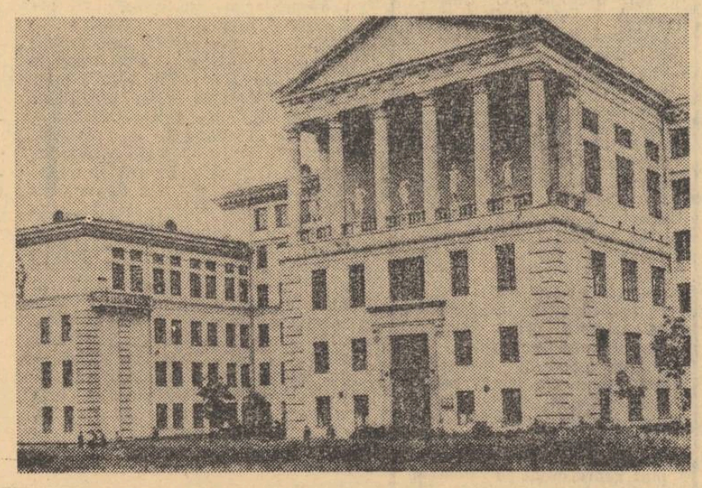

Noua clădire a Institutului de arte plastice din orașul Stroganșk

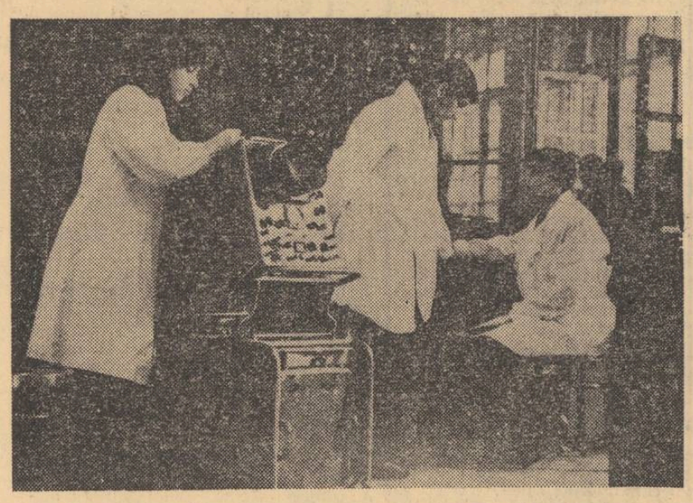

Elevi ai Școlii nr. 3 din Kirovakana efectuînd complicate operații la o mașină electrică de calcul

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Lucrările privind efectuarea operațiunilor de numire și transferare pentru anul școlar 1970/1971 se vor desfășura după cum urmează:

1. — Posturile și catedrele vacante pentru anul școlar 1970/1971 vor fi publicate în Buletinul Ministerului Învățămîntului pînă la data de 1 februarie 1970.

2. — În municipiile și orașele: Arad, Pitești, Cîmpulung, Bacău, Oradea, Bistrița, Năsăud, Botoșani, Brașov, Făgăraș, Brăila, Buzău, Cluj, Constanța, Sf. Gheorghe, Tîrgoviște, Craiova, Galați, Tg. Jiu, Miercurea Ciuc, Odorhei, Deva, Hunedoara, Petroșani, Iași, Giurgiu, Baia Mare, Tr. Severin Tg. Mureș, Piatra Neamț, Roman, Slatina, Ploiești, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Timișoara, Tulcea, Vaslui, Bîrlad, Rm. Vîlcea, Focșani și București se va organiza între 20—30 noiembrie a.c o presesiune de transferări.

În această etapă pot solicita transferarea cadrele didactice titulare și definitive în orașele respective, care doresc să funcționeze la școli apropiate de domiciliu și care, la data de 1 septembrie 1970, au cel puțin 3 ani de activitate în postul în care funcționează.

Transferările în cadrul acestor localități se efectuează pe posturi și catedre vacante la unitățile preșcolare, școli generale, case de copii, școli speciale, licee de cultură generală, școli profesionale și licee de specialitate, cu excepția unităților școlare la care se desfășoară practica pedagogică a elevilor din liceele și institutele padagogice.

Nu se pot efectua transferări de la o școală generală la liceu.

Personalul didactic titular la unitățile școlare situate în comunele subordonate acestor localități nu poate participa la transferările din această etapă.

Cadrele didactice care doresc să solicite transferarea în această etapă pot consulta lista posturilor vacante la inspectoratele școlare și pot depune cereri pînă la 20 noiembrie a.c.

3. — Cererile de transferare sau numire în posturile vacante pentru anul școlar 1970/1971 ce vor fi publicate în Buletinul Ministerului Învățămîntului se vor depune la inspectoratele școlare județene (al municipiului București), în perioada 20 februarie — 1 martie 1970.

Rezultatele lucrărilor comisiilor județene (al municipiului București) se comunică celor interesați pînă la data de 15 aprilie 1970.

Cadrele didactice nemulțumite de modul în care li s-au rezolvat cererile vor putea face contestații în termen de 10 zile de la comunicare.

Rezultatul definitiv al transferărilor și numirilor va fi comunicat celor interesați pînă la data de 15 mai pentru cei transferați și pînă la data de 30 mai pentru cei numiți în învățămînt.

4. — Pentru transferarea sau numirea în unele municipii se va organiza concurs în ziua de 8 martie 1970.

Municipiile și disciplinele pentru care numirea și transferarea se efectuează prin concurs se vor comunica în „Gazeta învățămîntului".

5. — Normele după care se vor efectua lucrările de transferare și numire sînt prevăzute în „Regulamentul pentru numirea, transferarea și evidența personalului didactic", care va fi trimis fiecărei unități școlare, pînă la sfîrșitul lunii noiembrie a.c.

BIBLIOTECA

„Devierile de conduită la copii"

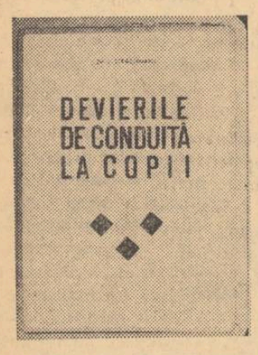

Numeroasele întrebări pe care le pune practica atunci cînd este vorba de educarea copiilor care manifestă abateri de conduită interesează îndeaproape cadrele didactice, ca și un cerc larg de specialiști din domeniul psihopedagogiei, neuropsihiatriei infantile și psihopedagogiei speciale. Pe această linie, studiul realizat de dr. I. Străchinaru **„Devierile de conduită la copii"**, recent apărut în Editura didactică și pedagogică, constituie o contribuție meritorie la psihopedagogia specială. Ce este în esența sa tulburarea de comportament?; care sînt criteriile științifice de judecare și diferențiere a acestor tulburări?; oare în toate cazurile în care copiii prezintă devieri de conduită se pot incrimina elemente psihopatice?; este posibilă profilaxia dereglărilor comportamentale?; ce natură au aceste devieri, care sînt metodele de recuperare și care este locul educatorului în această activitate? — iată numai cîteva din numeroasele întrebări pe care și le pune studiul și la care caută răspuns. Concluziile la care ajunge el nu sînt afirmații definitive, absolute, dar, în stadiul actual al dezvoltării psihopedagogiei speciale, ele prezintă interes atît pentru cercetătorul specializat, cît și pentru orice educator.

Structura lucrării urmărește în egală măsură planul teoretic și cel practic. Astfel, prima parte prezintă termenii și problematica devierilor de conduită (aspectul clinic, etiologic, clasificare), structura și dinamica lor. Partea a doua se referă la corectarea acestor devieri și la căile prin care pot fi prevenite.

Se realizează astfel o sinteză psihopedagogică ce are meritul de a elucida în mare măsură complexul de factori biologici, neurofiziologici, psihologici și sociologici ca elemente confluente, responsabile în ultimă analiză de manifestările comportamentale, studiul relevînd în același timp faptul că profilaxia și tratamentul devierilor de conduită trebuie să se bazeze pe cunoașterea cauzelor reale și multiple, a numeroaselor forme pe care poate să le îmbrace un comportament viciat. În această lumină este subliniată importanța școlii în integrarea socială a tineretului, faptul că ea poate interveni cu succes în marea majoritate a cazurilor, atît prin metode organizatorice cît și printr-un stil de muncă psihopedagogic elastic și diferențiat. Studiul elaborat de dr. Străchinaru, de o riguroasă ținută științifică, constituie astfel un îndreptar valoros pentru toți cei care lucrează în rîndurile copiilor.

TRAIAN ISPAS

„Natura și omul"

Colecția „Natura și omul", inițiată recent de Editura științifică, este menită să contribuie la orientarea școlarilor spre studiul naturii și cunoașterea tainelor vieții, la lărgirea cunoștințelor în acest domeniu.

Cele patru cărți apărute pînă acum în cadrul acestei colecții — **„Flori din munții noștri"** de Al. Beltie și C. Pridvornic, **„Broaște, șerpi, șopîrle"** de I. Fuhu, **„Plantele din pădurile noastre"** de I. Șerbănescu și **„Vînătorul și natura"** de I. Pop arată preocuparea de a prezenta aspecte interesante din lumea vegetală și animală.

Colecția își propune să publice în viitor cărți ce vor trata, printre altele, despre cuiburi și păsări, plante decorative, obiceiurile insectelor, lumea algelor, despre licheni etc. Aceste teme, tratate de cunoscuți specialiști, vor veni în sprijinul muncii depuse de profesorii de biologie pentru a stimula pasiunea celor care, prin cunoștințele acumulate azi, vor cerceta și dirija mîine fenomenele petrecute în natură. Iată de ce recomandăm această colecție tuturor profesorilor de specialitate, pentru ca ei, cunoscînd-o, s-o poată recomanda, la rîndul lor, elevilor.

Dr. AL. IONESCU

În curînd la chioșcuri și librării broșura

PROGRAMELE CONCURSULUI DE ADMITERE ÎN LICEU PENTRU ANUL ȘCOLAR 1969-1970

PRECIZARE

Programa de literatură maternă pentru școlile cu limba de predare maghiară în vederea examenului de bacalaureat din sesiunile anului 1970 a fost publicată în „Tanugyi Ujsag" nr. 39 din 4.XI. 1969.

Programa de literatură maternă pentru școlile cu limba de predare germană în vederea examenului de bacalaureat din sesiunile anului 1970 a fost publicată în ziarul „Neuer Weg" nr. 6 381 din 6.XI. 1969.

„REVISTA DE PEDAGOGIE"

Sumarul numărului 10/1969 al „Revistei de pedagogie" cuprinde, în rubricile sale, numeroase materiale dintre care citățm: VALER POPA — „Școala, principal canal de difuzare a științei și culturii", ALEXANDRU GHEORGHIU — „Rolul mașinilor didactice de instruire și examinare în modernizarea învățămîntului", EMILIAN DIMITRIU — „Considerații cu privire la analiza operațională a acțiunii educaționale", S. TRITEANU, M. COSMA — „Formarea priceperilor și deprinderilor de muncă în cadrul laboratorului de chimie la elevii clasei a VII-a", IULIU FERENCZI — „Restructurarea conținutului învățămîntului, cale eficientă pentru dezvoltarea gîndirii elevilor (la botanică, cl. a V-a)", FLORICA POPESCU, ION ENACHE — „Pregătirea cadrelor medii de specialitate în liceele economice", LUIZA GHIONULIAN, MARIA FRÎNCULESCU — „Formarea reprezentărilor spațiale la elevii claselor I—IV prin lecțiile de desen după natură", ION RADU — „Metode mai recente de prelucrare statistică a datelor cercetării", AUREL CLAMBA, GAVRIL ADAMOSY — „Rolul laboratorului în modernizarea procesului de învățămînt în școala de 10 ani", C. MARINESCU, M. GEORGESCU-BOSTINA, F. ANDREESCU, C. DRASOVEANU — „Îndrumări privind predarea aritmeticii, cititscrisului și dezvoltării vorbirii", C. BOROIANU, DINUȚA MARIN — „Noțiunile de teorie a literaturii în programele și manualele școlare", ALEXANDRU BOJIN — „Activitatea și preocupările lui A. Vlahuță în domeniul învățămîntului", IOAN N. VLAD — „Școala activă în România",

UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI" CLUJ

ANUNȚĂ

Scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

I. FACULTATEA DE MATEMATICĂ-MECANICĂ:

Catedra de Algebră. Conferențiar, disciplinele:
— Logică și teoria mulțimilor
— Algebră
— Algebra logicii
— Teoria numerelor — poziția 3.

II. FACULTATEA DE FIZICĂ:

a) Catedra de fizică atomică și nucleară. Conferențiar, disciplinele:
— Complemente de matematici superioare
— Electrodinamică și teoria relativității — poziția 4;

b) **Catedra de mecanică și căldură.** Profesor, disciplinele:
— Mecanică-Acustică
— Căldură-Fizică moleculară
— Metode fizice în studierea corpurilor solide
— Magnetism — poziția 1.

III. FACULTATEA DE CHIMIE

Catedra de Chimie analitică
1. Șef lucrări, disciplina — Chimie analitică, poz. 6
2. Șef lucrări, disciplina — Chimie analitică — Analize fizico-chimice, poz. 7.

IV. FACULTATEA DE BIOLOGIE-GEOGRAFIE

a) **Catedra de fiziologie animală și Biologie.** Conferențiar, disciplina:
— Anatomia și fiziologia omului — poziția 7
Conferențiar, disciplina:
— Hidrobiologie — poziția 8.

b) Catedra de Zoologie
Conferențiar, disciplinele:
— Citologia
— Histologia și embriologia animală
— Metode moderne de cercetare (anatomie + histologie) — poz. 9.

V. FACULTATEA DE FILOLOGIE

a) Catedra de limba maghiară
Profesor, disciplinele:
— Limba maghiară contemporană
— Seminar special dialectologie — poziția 3.

b) Catedra de literatură universală și comparată
Conferențiar, disciplina:
— Literatura universală și comparată — poziția 6.

c) Catedra de filologie romanică
Lector, disciplinele:
— Istoria literaturii italiene;
— Metodica predării specialității secundare;
— Interpretări, redactări, curs practic;
— Gramatică — retroversiuni, curs practic — poziția 35.

d) Catedra de filologie germanică
1. Lector, disciplina:
— Limba engleză contemporană — poziția 3.
2. Lector, disciplinele:
— Literatura engleză
— Referate literare — poziția 4.

VI. FACULTATEA DE ISTORIE-FILOSOFIE

a) Catedra de Filosofie și sociologie
Conferențiar, disciplinele:
— Filosofie;
— Filosofia culturii — poziția 8.

b) Catedra de istoria filosofiei și logică
Conferențiar, disciplina:
— Istoria filosofiei, — poziția 5.

c) Catedra de metodică
1. Profesor, disciplina:
— Metodica predării limbii și literaturii române, cl. V—XII, — poziția 1.
2. Conferențiar, disciplina:
— Metodica predării limbii și literaturii maghiare, clasele V—XII — poz. 3.

VII. FACULTATEA DE DREPT

Catedra de Drept de Stat
Profesor, disciplina:
— Drept financiar — poziția 3.

VIII. FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

a) Catedra de economie politică
Profesor, disciplina:
— Economie politică — poziția 2.

b) Catedra de Statistică și analiză
Lector, disciplina:
— Analiza activității economice — poziția 4.

c) Catedra de Educație fizică
1. Conferențiar, disciplina: — Educație fizică — poziția 1;
2. Lector, disciplina: — Educație fizică — poziția 4;
3. Asistent, disciplinele:
— Handbal, băieți;
— Baschet, fete — poziția 18.

IX. INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

Facultatea de Științe naturale și agricole

Catedra de Științe naturale și agricole
1. Profesor, disciplinele:
— Zoologia nevertebratelor;
— Zoologia vertebratelor;
— Tehnica preparării materialului didactic — poziția 1
2. Lector, disciplina: — Zootehnie — poziția 7.

Facultatea de Filologie

Catedra de limba și literatura română
1. Conferențiar, disciplina: — Limba română contemporană — poziția 1
2. Lector, disciplina: — Limba franceză — poziția 10.

Facultatea de Educație Fizică

Catedra de Educație fizică cu profil de specialitate
Lector, disciplina: — Volei — poziția 11.

Candidații la concurs vor înainta la Rectoratul Universității din Cluj, str. Mihail Kogălniceanu nr.1, în termen de 30 de zile pentru posturile de profesor, conferențiar, lector — și 15 zile pentru postul de asistent, de la publicarea acestui anunț (în Buletinul Oficial, partea a III-a) cererea de înscriere, la care vor anexa actele prevăzute de Legea Nr. 6 privind Statutul Personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial partea I — Nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului Nr. 84.539/1969. Pentru postul de asistent candidații vor prezenta o adeverință din care să rezulte că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Concursul se va ține în termen de 60 zile pentru posturile de profesor, conferențiar, lector — și 15 zile pentru postul de asistent, de la data publicării acestui anunț.

ANUNȚ

Liceul din Șimleul-Silvaniei își sărbătorește în zilele de 22—23 noiembrie a.c. semicentenarul. Foștii profesori și elevi sînt invitați să participe la festivitate.

ANUNȚ

Liceul nr. 1 din Giurgiu (fost „ION MAIORESCU") sărbătorește centenarul la 9 noiembrie 1969.
Foștii elevi și profesori care doresc să ia parte la festivități, sînt rugați să-și anunțe participarea.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1017 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 14 noiembrie 1969 — 4 pagini 25 bani

CONSFĂTUIRE PRIVIND PROBLEMELE EDUCAȚIEI TINERETULUI ȘCOLAR

În ziua de 12 noiembrie a.c. s-a desfășurat la București o consfătuire privind conținutul învățămîntului și al activității educative în rîndurile elevilor în lumina documentelor Congresului al X-lea al P.C.R., organizată de Ministerul Învățămîntului în colaborare cu Comitetul Central al U.T.C. și Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

La această consfătuire au participat prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, Ion Iliescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Vasile Alexandrescu, adjunct al ministrului învățămîntului, Constantin Drăgulescu, președintele Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură, reprezentanți ai Institutului de științe pedagogice, ai Institutului central de perfecționare a personalului didactic, ai Centrului de cercetări pentru problemele tineretului, inspectorii generali de la inspectoratele școlare județene, secretari ai unor comitete județene U.T.C., președinții consiliilor județene ale Organizației Pionierilor.

La lucrările consfătuirii a participat tovarășul Leonte Răutu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

Deschizînd lucrările consfătuirii, prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, a prezentat principalele probleme care se pun în etapa actuală în domeniul ridicării nivelului conținutului învățămîntului, al pregătirii elevilor, al orientării și intensificării activității educative desfășurate de școală în colaborare cu organizațiile de pionieri și U.T.C., în vederea înfăptuirii sarcinilor trasate de cel de-al X-lea Congres al partidului.

Participanții la dezbateri au ridicat, în intervențiile lor, numeroase aspecte privind activitatea ce se desfășoară în școli pentru a întări rolul și contribuția științelor sociale — în special a filozofiei marxist-leniniste — în educația ideologică-politică, ateist-științifică și moral-cetățenească a elevilor, contribuția celorlalte obiecte de învățămînt în această direcție, educația prin muncă a elevilor, activitatea diriginților. O atenție deosebită a fost acordată problemelor legate de orientarea școlară și profesională a elevilor. Au fost prezentate, de asemenea, propuneri menite să contribuie la rezolvarea problemelor actuale ale educației tineretului școlar și la ridicarea nivelului muncii de îndrumare și control al activității instructiv-educative.

În cadrul consfătuirii au luat cuvîntul prof. Sever Baltag (Constanța), Stere Rădoi (Iași), Toma Mareș (Constanța), Ion Bindea (Cluj), Timotei Petride (Brăila), Grigore Sticlaru (Tg. Mureș), Rada Mocanu (Ilfov), Miluță Bortă (Bacău), Nicolae Oprea (Dîmbovița), Gheorghe Spiridonescu (Galați), Ladislau Izsac (Covasna), Eugen Pleșca (Suceava), Zenovia Anghel (București), Dumitru Voicu (Craiova), Iosif Cicală (Caraș-Severin), Ana Săndulescu (Bihor), Constantin Voicu (Suceava), Gh. Angelescu (Prahova), Vasile Popa (Galați), Luminița Ghivirigă (București), Conf. univ. George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice, s-a referit în cuvîntul său la preocupările cercetării pedagogice în domeniul conținutului învățămîntului și al educației. Tovarășul Constantin Drăgulescu, președintele Comitetului Uniunii sindicatelor din învățămînt și cultură, a vorbit despre contribuția sindicatelor din învățămînt la rezolvarea problemelor puse în dezbatere.

În cadrul consfătuirii, conf. univ. Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Ion Iliescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, au prezentat expuneri asupra problemelor dezbătute, subliniind obiectivele principale ale muncii educative în rîndurile tineretului școlar, indicînd totodată modalitățile de realizare a sarcinilor care revin școlii, organizațiilor de pionieri și tineret.

În cuvîntul de încheiere, tovarășul Leonte Răutu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, s-a referit la problemele și direcțiile principale ale activității de educare și instruire a tineretului școlar în lumina documentelor Congresului al X-lea al P.C.R., insistînd asupra necesității ca toate școlile și întregul corp didactic, inspectoratele școlare, în strînsă colaborare cu ceilalți factori educativi, să valorifice experiența înaintată acumulată de învățămîntul nostru, să asigure ridicarea pe o treaptă mai înaltă a nivelului muncii de educație.

Laboratorul lingvistic al Liceului nr. 3 din Oradea

O nouă etapă în conlucrarea consiliilor pionierești cu inspectoratele școlare

În urma modificărilor ce au intervenit în structura inspectoratelor școlare, ținînd seama de experiența pozitivă acumulată în problemele îndrumării și conducerii activității educative, pentru a se asigura cuprinderea cît mai eficientă a problemelor în acest domeniu și ridicarea neîntreruptă a nivelului muncii de educație în rîndurile elevilor claselor I—VII, Ministerul Învățămîntului și Consiliul Național al Organizației Pionierilor au stabilit noi măsuri de perfecționare a colaborării între inspectoratele școlare și consiliile pionierești.

Potrivit acestor măsuri, inspectoratele școlare vor fi ajutate de consiliile județene ale Organizației Pionierilor și în îndeplinirea sarcinilor ce le revin în domeniul îndrumării și controlului procesului de învățămînt. Ținînd seama de faptul că în cadrul consiliilor pionierești județene activează profesori cu experiență și vechime în învățămînt, cu grade didactice, activiștii acestor consilii care au definitivarea în învățămînt și experiență la catedră vor primi din partea inspectorului general și a președintelui consiliului județean atribuții de îndrumare și control al procesului de învățămînt, avînd dreptul de a încheia procese verbale de inspecție. În acest scop, activiștilor respectivi li se vor elibera delegații de către inspectoratul școlar.

În ceea ce privește activitatea educativă extrașcolară, organizarea și desfășurarea acesteia în rîndurile pionierilor și școlarilor din clasele I—VII ale școlilor generale (cercuri, tabere, excursii, competiții sportive, concursuri și altele), vor fi efectuate în continuare sub îndrumarea consiliului județean al Organizației Pionierilor în colaborare cu inspectoratul școlar, coordonarea revenind președintelui consiliului județean, care îndeplinește și funcția de inspector șef. În acest scop el va folosi activiști ai consiliului județean, inspectori școlari și colective obștești de cadre didactice. În acest fel inspectorii școlari vor aduce în continuare contribuția lor la îndrumarea și sprijinirea activității extrașcolare și pionierești din școli, efectuînd în cadrul inspecției școlare și controlul muncii cadrelor didactice în acest domeniu.

Se desprinde din cele arătate mai sus străduința de a extinde și adînci pe un front cît mai larg cooperarea între cei doi factori, de a coordona mai bine munca și de a asigura folosirea cît mai rațională a forțelor didactice de care dispun atît inspectoratele școlare cît și consiliile județene ale Organizației Pionierilor, în vederea înfăptuirii optime a sarcinilor comune. Aceasta înseamnă că, **odată cu controlul efectuat în școală cu privire la activitatea pionierească și în cadrul muncii programate de consiliile județene ale Organizației Pionierilor,** activiștii cărora li s-au încredințat delegații pentru inspecție vor rezerva timp și pentru inspecția la ore, potrivit specialității lor. Modalitățile concrete de conlucrare își vor dovedi eficiența lor în practică pe măsură ce vor duce la elaborarea unei experiențe pozitive de muncă comună și la valorificarea rodnică a acesteia în vederea perfecționării atît a procesului de învățămînt, cît și a activității extrașcolare. Marele avantaj care rezultă din acest sistem constă în abordarea și evaluarea unitară și complexă a problemelor instructiv-educative la nivelul școlii, în cuprinderea mai largă a aspectelor procesului educativ, în asigurarea unei eficiențe sporite muncii de îndrumare și orientare a acestei activități. Acest fapt va determina și în rîndurile cadrelor didactice o mai atentă și mai rodnică îmbinare a preocupărilor pe tărîm instructiv și educativ, școlar și extrașcolar.

Este limpede că ceea ce condiționează reușita măsurilor preconizate este înțelegerea clară, principială a problemelor conlucrării dintre inspectoratele școlare și consiliile pionierești în această nouă etapă. În domeniul inspecției școlare, toți cei care efectuează și participă la îndrumarea și controlul lecțiilor, inclusiv activiștii consiliilor județene care au primit delegații pentru aceasta, răspund în fața inspectorului general de calitatea inspecției. De asemenea, cei care participă la îndrumarea și controlul muncii pionierești extrașcolare, inclusiv inspectorii școlari, răspund de desfășurarea acestui aspect al muncii în fața președintelui consiliului județean al Organizației Pionierilor, care are și calitatea de inspector școlar șef.

Aceasta nu înseamnă de fel schimbarea caracterului organizației, al consiliilor pionierești. Ele vor lucra în continuare pe baza principiilor stabilite de Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din aprilie 1966, **„sub conducerea nemijlocită a organelor și organizațiilor de partid".** Aceasta asigură caracterul distinct, specific al Organizației Pionierilor, determină natura raporturilor sale cu toate celelalte instituții cu care conlucrează.

Pentru perfecționarea neîntreruptă a colaborării dintre consiliile pionierești și inspectoratele școlare este recomandabil ca în etape mari de muncă și pe baza unor obiective importante să se organizeze instruiri și analize în comun pentru informarea reciprocă.

Sîntem încredințați că măsurile elaborate de Ministerul Învățămîntului și de Consiliul Național al Organizației Pionierilor ținînd seama de experiența valoroasă a conlucrării de pînă acum vor asigura și în noile condiții un mod de muncă eficient și susținut pentru ridicarea calitativă a procesului de instrucție și educație a elevilor din clasele I—VII.

Conf. univ. VIRGILIU RADULIAN
președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului Învățămîntului

Buna încadrare a școlilor — condiție a succesului muncii didactice

Întreaga experiență a școlii demonstrează faptul că rezultatele activității didactice, odată ce aceasta se desfășoară în condiții corespunzătoare, depind în cea mai mare măsură de modul cum lucrează personalul didactic, de pregătirea profesională și politică a acestuia, de calitățile sale morale și de devotamentul cu care slujește îndeplinirea țelurilor școlii, înfăptuind politica statului în domeniul învățămîntului. Iată de ce încadrarea corespunzătoare a școlilor, cunoașterea, selecționarea și promovarea personalului didactic se înscriu printre preocupările de seamă ale organelor de învățămînt. Perspectivele ce se deschid școlii din țara noastră pe baza programului amplu de dezvoltare a învățămîntului stabilit de Congresul al X-lea al partidului, sarcinile complexe ce revin școlii ca urmare a sporirii funcției sale sociale atestă convingător însemnătatea pe care o au repartizarea și folosirea judicioasă a învățătorilor și profesorilor.

Statutul personalului didactic oferă cadrul general și principial pentru rezolvarea acestor probleme. În vederea aplicării prevederilor Statutului, valorificînd experiența acumulată și numeroasele propuneri făcute de inspectoratele școlare și de cadrele didactice, Ministerul Învățămîntului a elaborat „Regulamentul privind numirea, transferarea și evidența personalului didactic, precum și aplicarea altor prevederi cuprinse în Statutul personalului didactic", regulament care urmează să fie pus în aplicare începînd din acest an școlar. Nu ne propunem să facem o prezentare a prevederilor acestui regulament; considerăm însă necesar și util să înfățișăm unele aspecte mai importante ale acestei complexe activități, a căror soluționare în conformitate cu cerințele învățămîntului condiționează nivelul muncii instructiv-educative.

Lucrul cel mai important asupra căruia dorim să atragem atenția îl constituie faptul că buna repartizare și folosire a cadrelor didactice, finalizată în încadrarea corespunzătoare a școlilor, nu este o chestiune administrativă, cancelaristică, ci o problemă de fond a învățămîntului, îndeosebi a organelor de conducere, îndrumare și control. În acest context, rezolvarea tuturor problemelor pe care le ridică încadrarea școlilor, chiar dacă se efectuează, în linii generale, în anumite perioade ale anului școlar, nu poate fi restrînsă la cadrul stabilit prin calendarul lucrărilor de numire și de transferare a personalului didactic, ci trebuie să constituie o preocupare sistematică, permanentă. Grija pentru încadrarea corespunzătoare a fiecărei școli și pentru folosirea rațională a personalului didactic conform pregătirii de specialitate trebuie să se îmbine permanent cu activitatea de îndrumare a acestuia, cu preocuparea pentru cunoașterea activității și a rezultatelor obținute.

Una din condițiile soluționării corespunzătoare a problemei încadrării școlilor o constituie stabilirea catedrelor, constituirea acestora în funcție de situația concretă a școlilor. Structura fiecărei unități școlare, numărul claselor, profilul pregătirii personalului existent, atît de diferite de la o unitate la alta, impun o atentă examinare a condițiilor proprii școlilor și stabilirea măsurilor celor mai potrivite. Oricît de variate ar fi însă situațiile întîlnite în școli, trebuie avute totuși în vedere unele principii generale. Ne gîndim în primul rînd la cerința constituirii catedrelor din una sau, atunci cînd nu e posibil, din mai multe specialități strîns înrudite, ca și la continuitatea personalului didactic în activitatea cu elevii. Deseori, datorită existenței unor unități mici, aceste principii nu pot fi respectate decît prin constituirea unor catedre din cre de aceeași specialitate la mai multe școli apropiate. Cu toate inconvenientele provocate de o activitate desfășurată la două școli, predarea în specialitate reprezintă evidente avantaje atît pentru profesori, cît și pentru calitatea muncii didactice.

Situații de altă natură, întîlnite în școli care funcționează cu mai multe rînduri de clase, comportă soluționări diferite. Aci se constată, din partea unor profesori, tendința constituirii catedrelor din ore la clase de același nivel. Evident că o astfel de încadrare — deși mai comodă pentru profesori și argumentată prin ideea îmbunătățirii lecțiilor pe măsura repetării lor — nu favorizează promovarea profesională a cadrelor didactice, perfecționarea măiestriei pedagogice, cunoașterea particularităților diferitelor vîrste și a cerințelor programelor școlare pentru clase de nivel diferit. De aceea îndemnăm la asigurarea unei structuri a catedrelor care să îmbine activitatea la clase paralele cu activitatea la clase de nivel diferit.

În strînsă legătură cu aceasta se pun unele probleme și în ceea ce privește constituirea catedrelor și încadrarea acestora în liceele care cuprind și clase ale școlii generale. Dat fiind faptul că în astfel de situații catedrele nu pot fi constituite exact pe cicluri de învățămînt, profesorii urmează să fie încadrați numai la specialitatea principală, obținută prin studii superioare complete.

Pe fondul preocupărilor generale o grijă deosebită trebuie acordată unităților de învățămînt pentru copiii cu deficiențe, datorită particularităților acestora. Ne referim la modul de constituire a posturilor de defectologi pentru predarea limbii române și a aritmeticii la clasele I—IV (în școlile ajutătoare la clasele I—VIII), precum și pentru activitățile specifice de corectare și compensare a deficiențelor de vorbire, vizuale etc., iar pe de altă parte la constituirea catedrelor de specialități.

Stabilirea catedrelor implică o examinare atentă a planului de școlarizare din fiecare unitate școlară pentru anul școlar următor. Experiența arată cît de multe și serioase dificultăți pot fi provocate în unele unități de incertitudinea existenței unor clase. Aceasta a dus, nu în puține cazuri, la restrîngeri de activitate, ceea ce a atras după sine transferarea unor cadre didactice, pentru ca la începutul anului școlar următor să se constate că multe din clasele respective îndeplinesc condiții pentru a funcționa.

O dată cu constituirea catedrelor din fiecare școală și stabilirea posturilor pentru care este nevoie de noi cadre didactice este necesar să se asigure încadrarea corespunzătoare a personalului didactic existent.

În unele cazuri, punîndu-se pe primul plan interesele personale ale profesorilor și ignorîndu-se cerințele învățămîntului, persoane calificate predau alte discipline decît cele pentru care sînt specializate. În mod firesc apare întrebarea dacă aceasta este în interesul școlii sau al promovării profesionale a celor în cauză. Evident, existența unor asemenea situații duce în fapt la mărirea numărului profesorilor necalificați, generează improvizațiile, ceea ce se răsfrînge negativ asupra calității muncii didactice. De asemenea, se știe că un număr de persoane se califică prin învățămîntul fără frecvență; uneori, în mod cu totul greșit, aceste persoane sînt folosite în predarea altor discipline decît acelea în care se pregătesc.

Este știut că sarcinile ce revin autorităților școlare în asigurarea școlilor cu cadre se îndeplinesc, în cea mai mare parte, în perioadele stabilite prin Statutul personalului didactic, prin numiri, transferări,

ION RADU
director general în Ministerul Învățămîntului

(Continuare în pag. 3-a)

Sensul muncii de educare ideologico-cetățenească *)

Nu numai cercul, destul de larg, al cadrelor didactice și al activiștilor organizațiilor de tineret, dar întreaga noastră societate este unanimă în **recunoașterea responsabilității excepționale a actului educativ în genere** și în special a formării tineretului școlar în spiritul ideilor și idealurilor socialismului.

Orice societate și cu atît mai mult societatea socialistă făurită și dezvoltată în mod conștient, are sarcina fundamentală de a realiza procesul de integrare și adaptare a membrilor ei la sistemul de norme și valori cultural-ideologice proprii. Transmiterea și asimilarea cunoștințelor științifice-culturale și educarea politico-ideologică cetățenească a maselor în ansamblu, a tineretului școlar în special, reprezintă unul din factorii esențiali de organizare socială a societății noastre socialiste, aflată pe calea dezvoltării ei multilaterale, atît sub raport material cît și spiritual.

„În concepția noastră — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Congresul al X-lea al P.C.R. — **educația socialistă, conștiința socialistă implică atît cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpînirea deplină a profesiunii, cît și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric — formarea unei atitudini cetățenești înaintate... Factorul principal de educație a cetățenilor, a întregii societăți în epoca noastră este școala — principalul canal de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și formare cetățenească a tinerelor generații. Școala trebuie să dea societății atît buni specialiști cît și cetățeni înaintați cu un orizont larg, cu spirit de inițiativă, cu o minte receptivă la tot ce e nou și avansat, cu un înalt spirit de responsabilitate față de îndatoririle sociale".**

Sînt precizate aici nu numai mijloacele, dar și rezultatele ce trebuie obținute în munca instructiv-educativă. În directă legătură cu aceasta s-a pus problema dacă educația social-politică și cetățenească a tineretului școlar trebuie să aibă un caracter implicit sau explicit. Orice acțiune educativă — iar educarea ideologică și moral-cetățenească a elevilor este o parte integrantă a ansamblului procesului instructiv-educativ — are un caracter deliberat, conștient și prin urmare **explicit.** Aceasta înseamnă că educatorii, urmărind deliberat infuzarea unor idei și idealuri specifice conștiinței socialiste, unor criterii de comportare, unor convingeri, vor lua cu strictețe în considerare particularitățile de vîrstă ale elevilor, capacitatea lor aperceptivă, precum și asocierea elementelor intuitive și afective care asigură succesul muncii educative.

Nu trebuie confundate intenția și scopurile educatorului, care sînt în mod obligatoriu explicite, cu elementele care vehiculează idei și criterii de natură ideologică și care pot fi implicite. Astfel, aproape fiecare obiect de studiu din școală — începînd de la matematică și terminînd cu istoria — oferă implicit numeroase elemente de educare socialistă. Am îndrăzni să spunem mai mult: elemente ideologice se structurează implicit și în cadrul jocurilor copiilor, în funcție de distribuția rolurilor și raporturile dintre ele și, mai ales, de conținutul acestora. Dar faptul că modul cum sînt prezentate cunoștințele de matematică, fizică, chimie, științe naturale, geografie, istorie și limba română asociază implicit elemente de orientare și apreciere cu caracter ideologic nu înseamnă că acestea pot forma numai prin ele însele bazele conștiinței socialiste ale școlarilor sau că educarea ideologică propriu-zisă ar trebui „camuflată". Căci aceste elemente implicite sînt, în primul rînd, disparate. În al doilea rînd, cu excepția unor materii ca limba română și istoria sau geografia patriei, însușirea celorlalte materii se prevalează de raționamente și memorizări, lăsînd de o parte numeroși factori afectivi prin intermediul cărora se pot fixa orientări de natură ideologică.

Conf. univ. PETRE PÎNZARU

(Continuare în pag. 3-a)

*) Materialul de față este extras din cuvîntul rostit de autor la masa rotundă cu tema „Educația politico-ideologică la vîrsta pionieriei", organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

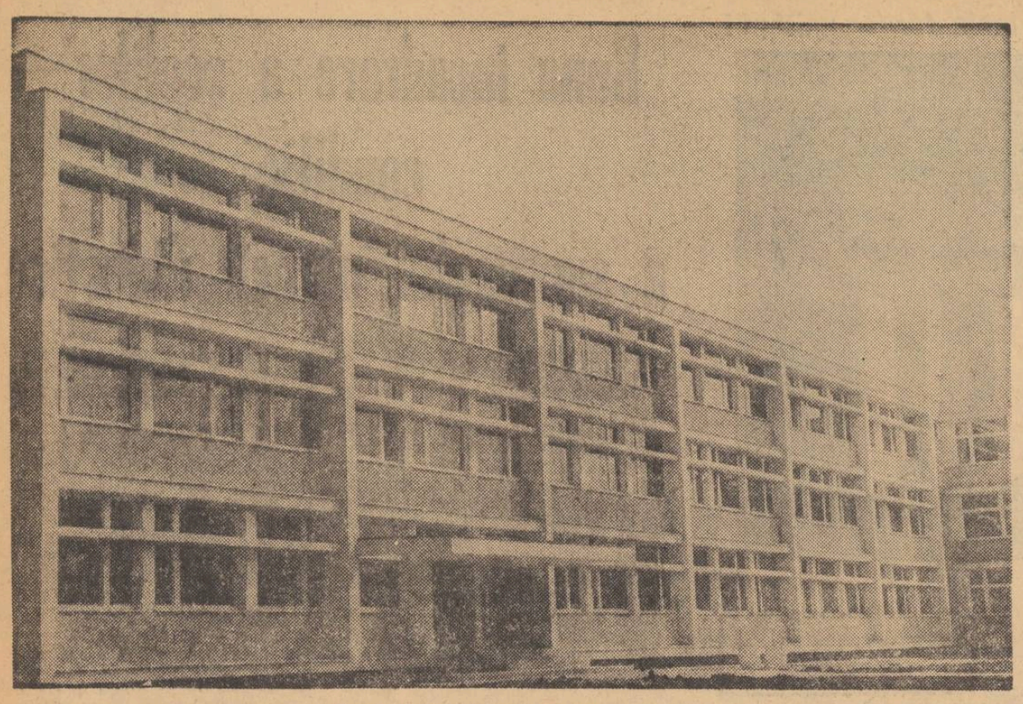

Noua clădire a Liceului pedagogic din Cluj

Profesori care nu-şi onorează diploma

În ultimul timp, la Brăila, ca şi în alte părţi ale ţării, au început să apară, oarecum spăşiţi, cu regrete tîrzii sincere sau prefăcute, învăţători şi profesori care vin, din nu ştiu ce birouri unde s-au ascuns pînă acum, să ceară posturi ori catedre. Firește, în locul lor, tot atîţia ani, la catedră au funcţionat alţii, uneori necalificaţi. Şi trebuie să spunem că nu o dată aceşti suplinitori s-au dovedit cu tragere de inimă pentru instruirea şi educarea elevilor, trudind în locul celor care huzureau ascunşi pe undeva, în locuri călduţe, la oraşe.

Este adevărat că în acest an şcolar numai 10 absolvenţi din 159 nu s-au prezentat la post în judeţul Brăila, dar nu-i putem trece cu vederea nici pe aceştia. Unde or fi acum **Gherghina Mocanu** din Brăila, **Corneliu Mugur** din Timişoara, **Stela Spinescu** din Simeria, **Czimandia Sanda Gadargiu** de la Cluj şi alţi tineri din promoţia 1969 ? Unde vor fi lucrînd ? Poate la T.A.P.L., în funcţii de „socotitori", ca **Ion Nuţu,** profesor de fizică, plecat de la Racoviţa, unde fusese numit pentru anul şcolar 1969—1970 ; poate la U.J.C.M., ca profesorul de matematică **Pavel Boca ;** poate la Întreprinderea forestieră, ca învăţătorul **Leonte Cuprian,** care s-a „transferat" la aceastâ întreprindere numai pentru că sediul ei e în Brăila.

Ce poţi să spui despre asemenea oameni care, deşi s-au pregătit pe socoteala statului pentru funcţia atît de nobilă a muncii de formare a tineretului, îşi petrec ceasuri şi zile interminabile pe la uşile inspectoratelor şcolare, ale consiliilor populare sau ale cine ştie căror instituţii, gata să accepte orice numai să nu lucreze la sate ? Ce poţi să spui despre alţi tineri, carea abia au terminat studiile şi se „îmbolnăvesc" peste noapte (prea uşor se capătă dovezile cu peceţi şi iscăliturj autorizate!), făcînd orice ca să convingă lumea că numai în marile oraşe pot da măsura valorii lor? Un singur lucru : că nu se poate vorbi la aceşti „specialişti" nici de seriozitate, nici de vocaţie profesională şi nici de demnitate umană.

La adresele trimise celor care nu-şi onorează diploma, la apelurile repetate de a veni în mijlocul elevilor care încă îi aşteaptă, inspectoratul şcolar al judeţului nostru nu a primit nici un răspuns, afară de plicul înapoiat de la Sibiu cu menţiunea : „Destinatarul este la Bucureşti pentru mult timp, iar părinţii refuză primirea". „Destinatarul" se numeşte **Andrei Proşteanu,** repartizat la liceul din Măxineni.

Spun unii dintre fugari că se „plafonează" la sate, că nu pot să-şi etaleze cunoştinţele şi talentele. Le recomand să stea de vorbă cu profesorul de română **Ilie Voinea,** care a absolvit Facultatea de filologie în 1963 şi de atunci lucrează în satul Jirlău. Anul trecut a prezentat în cadrul filialei Societăţii de ştiinţe filologice o lucrare deosebit de valoroasă : „Sentimentul timpului în poezia lui Mihai Eminescu". Sau cu profesorul de aceeaşi specialitate **Ion Munteanu,** de la Tichileşti, care a îndeplinit cu elevii săi o meritorie acţiune de culegere a elementelor de vocabular specifice graiului local. I-aş invita pe fugarii de la datoria de dascăl s-o cunoască pe **Sofia Buşcu** — distinsă anul trecut cu titlul de „învăţător fruntaş" pentru munca sa de peste 40 de ani desfăşurată în şcolile săteşti, din care un sfert de veac la Zatna II, în Insula Mare a Brăilei, încă de pe cînd acolo era baltă neprimitoare şi plină de spaime — sau pe învăţătoarea **Dumitra Linte** din satul Victoria, distinsă cu acelaşi titlu pentru că munceşte de cinci decenii la şcoala satului şi azi este încă sufletul activităţii culturale desfăşurate aici. Astea toate să însemne „plafonare". sau munca la T.A.P.L. ?

Am putea să citâm mulţi dascăli de pe meleagurile brăilene care au înţeles să înfrunte greutăţile, să asigure succesul elevilor lor şi să se bucure de realizările de azi cu gîndul la viitorul mai frumos. Asemenea dascăli sînt, de pildă, **Marin Constantin,** de 18 ani de zile director al Şcolii generale din Berteşti, după ce alţi 18 ani a lucrat tot la ţară, ca învăţător, **Lucia Zăvoi,** absolventă din 1969 a liceului pedagogic, care a cerut să fie repartizată la Titcov, în comuna Frecăţei, tocmai la marginea îndepărtată a Insulei Brăilei, **Florica Bortan** de la Tăcău, comuna Mărăşu, care desfăşoară de 6 ani de zile o activitate lăudabilă, cu rezultate din ce în ce mai bune, **Radu Constantin,** care şi-a început acum cel de-al cincisprezecelea an al muncii sale didactice la Olăneasca, la marginea dinspre judeţul Vrancea a judeţului nostru, **Ionel Dănăilă,** distins cu „Ordinul Muncii" clasa a III-a, învăţător preţuit şi iubit de toată lumea, care conduce şcoala de la Corbu Nou sau **Dumitru Barac** şi **C. Dogărescu,** acum pensionari, care au locuit toată viaţa la Ianca şi decenii de-a rîndul au făcut cinste şcolii satului. Asemenea dascăli ca aceştia sînt şi la Ciocile, şi la Esna, şi la Movila Miresei, şi la Traianu, şi la Ţepeş Vodă şi în toate comunele judeţului Brăila.

Să-mi fie îngăduit să le spun celor care ne trimit cereri după cereri (uneori scrise cu grosolane greşeli), celor care încearcă încă să folosească anacronice „lanţuri ale slăbiciunilor" că titlul de educator este un titlu nobil şi înalt, care implică dragoste de om, dragoste de adevăr, de frumos, de lumină, pasiune şi devotament pentru muncă. Acestea sînt trăsăturile care îi caracterizează pe cei mulţi. Ceilalţi — cei puţini, din ce în ce mai puţini — au încă timp să se trezească şi ei la realitate. Şi trebuie să facă acest lucru cît mai repede, căci altfel nu numai şcoala, dar întreaga noastră viaţă socială îi va socoti în afara ei.

T. PETRIDE
profesor emerit
inspector şcolar general
al judeţului Brăila

Casele judeţene ale corpului didactic în sprijinul perfecţionării învăţămîntului

Dind viaţă prevederilor art. 251 din Legea privind Statutul personalului didactic, Comitetele executive ale consiliilor populare judeţene au trecut, cu sprijinul Ministerului Învăţămîntului, la înfiinţarea caselor corpului didactic. Încă în cursul anului 1969 vor lua fiinţă asemenea instituţii în 22 de judeţe.

Inaugurarea caselor corpului didactic din judeţele Mureş, Braşov, Sălaj etc. a oferit, prin organizarea şi planul de acţiuni prezentate cu acest prilej, o imagine clară a activităţii acestor instituţii metodico-ştiinţifice şi cultural-educative ale personalului didactic din grădiniţele de copii, şcoli generale, licee de cultură generală, precum şi pentru cadrele didactice care predau disciplinele de cultură generală în învăţămîntul profesional şi tehnic şi în liceele de specialitate.

Desfăşurîndu-şi activitatea sub îndrumarea şi controlul inspectoratelor judeţene, cu sprijinul birourilor executive ale consiliilor judeţene ale sindicatelor, casele corpului didactic vor contribui la perfecţionarea şi informarea operativă a învăţătorilor şi profesorilor în probleme de specialitate şi metodico-pedagogice. În acest scop ele vor putea organiza **lectorate, simpozioane, sesiuni de comunicări ştiinţifice, cicluri de conferinţe, expuneri pe probleme de specialitate, psiho-pedagogice şi metodice, cu caracter ideologic etic, estetic,** ţinute de oameni de ştiinţă, specialişti, cadre universitare, reprezentanţi ai organelor de partid şi de stat. În alegerea temelor pentru acţiunile de acest gen se va ţine seama de datele noi intervenite în dezvoltarea diverselor domenii ale ştiinţei, tehnicii şi culturii, precum şi de cerinţele predării acestora în şcoală. În felul acesta casele corpului didactic sînt concepute ca instituţii strîns legate de ridicarea nivelului de pregătire al oamenilor şcolii.

Organizînd schimburi de experienţă pentru promovarea rezultatelor pozitive obţinute de învăţători şi profesori în procesul instructiv-educativ, casele corpului didactic vor concentra în jurul lor dascăli cu foarte bună experienţă la catedră şi vor contribui la promovarea şi generalizarea metodelor eficiente de instrucţie şi educaţie. Totodată, întrucît dezbaterile ştiinţifico-metodice s-au dovedit deosebit de fructuoase, în cadrul acestor instituţii se vor organiza analize ale programelor şi manualelor şcolare, ale planurilor de învăţămînt, precum şi ale diverselor aspecte teoretice şi practice legate de folosirea metodelor şi tehnicilor noi în învăţămînt, de orientarea şcolară a elevilor etc.

Pentru a sprijini pregătirea educatoarelor, învăţătorilor şi profesorilor în vederea obţinerii gradelor didactice, casele judeţene vor organiza consultaţii de specialitate, consultaţii metodice şi de tehnică a cercetării şi elaborării lucrărilor metodice ştiinţifice. De asemenea, colaborînd cu Institutul central de perfecţionare a personalului didactic şi cu filialele acestuia, cu Institutul de ştiinţe pedagogice, precum şi cu societăţile ştiinţifice ale cadrelor didactice, aceste case pot să ajute activitatea de cercetare ştiinţifică, contribuind la soluţionarea unor probleme care necesită adunarea unor materiale de pe arii foarte largi, la verificarea şi validarea organizată a unora din formele de organizare ale procesului instructiv-educativ.

Întreaga activitate a oamenilor şcolii este legată de buna organizare a informării şi documentării de specialitate şi psiho-pedagogice. În acest sens, casele judeţene ale corpului didactic îşi vor organiza şi înzestra bibliotecile în aşa fel încît, pe lîngă indicaţii bibliografice, buletine informative sau lucrări de referinţă, să poată asigura, din fondul propriu de documentare sau cu ajutorul Centrului de documentare de specialitate şi pedagogică, lucrările de bază necesare perfecţionării continue a personalului didactic.

Este ştiut că dascălii nu-şi desfăşoară munca numai în rîndurile elevilor, ci şi în rîndurile întregii colectivităţi tinere şi mature din localităţile unde funcţionează. Şi pentru această latură a activităţii lor ei vor fi ajutaţi de către casele judeţene ale corpului didactic, care vor organiza manifestări cultural-artistice cu participarea unor formaţii ale învăţătorilor şi profesorilor. Organizînd excursii cu caracter documentar, de destindere şi recreere pentru oamenii şcolii, corelînd activitatea cultural-artistică cu cea de perfecţionare ştiinţifico-metodică, această instituţie, care reia firul unei frumoase tradiţii de organizare a corpului didactic, va fi cu adevărat **„casa noastră",** aşa cum le place să spună acum multor învăţători şi profesori.

Conduse de profesori dintre cei mai buni care îşi vor exercita această funcţie în cadrul activităţii lor din afara clasei, organizîndu-şi activitatea pe comisii metodice de specialitate şi antrenînd colective largi de educatoare, învăţători şi profesori, casele judeţene îşi vor crea un mare prestigiu şi vor fi de real folos.

Folosind cu chibzuinţă fondurile asigurate de către comitetele executive ale consiliilor populare judeţene sau obţinute prin subvenţii în bani şi alte materiale de la instituţii cultural-ştiinţifice sau persoane particulare, casele judeţene ale corpului didactic îşi vor lărgi an de an activitatea şi, în felul acesta, se vor integra ca o nouă instituţie menită să sprijine acţiunea de perfecţionare a personalului didactic.

V. BUNESCU
director general adjunct
în Ministerul Învăţămîntului

Cursuri de perfecţionare pentru directori

Luni s-a deschis la Bucureşti primul curs de perfecţionare pentru directorii de licee, organizat de Institutul central pentru perfecţionarea personalului didactic. Prelegerile sînt susţinute de cadrele didactice de la catedrele „Conducerea, organizarea şi planificarea învăţămîntului" şi „Pedagogie" ale institutului.

Cursul — la care participă pentru început directori din Capitală — va avea o durată de trei săptămîni şi va fi urmat de alte cursuri asemănătoare, care vor fi organizate pînă la sfîrşitul anului şcolar.

Tot luni, la Cluj s-a deschis un curs similar pentru directorii şcolilor generale din localitate, organizat de filiala din Cluj a Institutului central de perfecţionare a personalului didactic. Cursul are aceeaşi durată şi acelaşi conţinut ca cel din Bucureşti.

În săptămînile următoare astfel de cursuri de perfecţionare pentru directorii de şcoli se vor deschide şi la Iaşi, Timişoara, Craiova şi Braşov.

Rezultatele concursului revistelor şcolare din liceele de cultură generală

La încheierea primului concurs al revistelor şcolare din liceele de cultură generală, organizat de Ministerul Învăţămîntului, C.C. al U.T.C. şi ziarul „Scînteia tineretului", juriul a acordat un număr de 30 premii şi menţiuni.

REVISTE TIPĂRITE

Premiul I

1. „Ţara visurilor noastre" — revista Liceului nr. 1 din Oradea ;
2. „Fire de tort" — revista Liceului „Mihai Viteazul" din Turda ;
3. „2 000" — revista Liceului nr. 21 din Bucureşti.

Premiul II

1. „Pe-un picior de plai" — revista Liceului nr. 39 din Bucureşti ;
2. „Muguri" — revista Liceului nr. 1 din Braşov ;
3. „Funigei" — revista Liceului „I. L. Caragiale" din Bucureşti.

Premiul III

1. „Horea" — revista Liceului nr. 10 din Cluj ;
2. „Tribuna elevilor" — revista Liceului pedagogic din Arad ;
3. „Atque nos" — revista Liceului „George Coşbuc" din Bucureşti ;
4. „Poteci" — revista Liceului nr. 3 din Satu-Mare ;
5. „Hyperion" — revista Liceului din Darabani, judeţul Botoşani.

Menţiuni

1. „Aripi" — revista Liceului „Aurel Vlaicu" din Bucureşti ;
2. „Luceafărul" — revista Liceului „Mihai Eminescu" din Satu-Mare ;
3. „Vlăstarul" — revista Liceului „Spiru Haret" din Bucureşti ;
4. „Paşi" — revista Liceului nr. 2 din Oradea ;
5. „Preludii" — revista Liceului „T. Vladimirescu" din Bucureşti ;
6. „Zorile" — revista Liceului „Gh. Barițiu" din Cluj ;
7. „Bilete de ucenici" — revista Liceului „T. Arghezi" din Craiova ;
8. „Gînd înaripat" — revista Liceului „I. Neculce" din Bucureşti ;
9. „Licăriri" — revista Liceului nr. 3 din Braşov ;
10. „Freamăt" — revista Liceului nr. 3 din Baia-Mare ;
11. „Albatros" — revista Liceului din Brăneşti, judeţul Ilfov ;
12. „Rapsodie chioreană" — revista Liceului din Somcuta-Mare, judeţul Maramureş ;
13. Lyceum" — revista Liceului „Gh. Lazăr" din Sibiu.

REVISTE SAPIROGRAFIATE

Premiul I

1. „Miorița" — revista Liceului de cultură generală din Tg. Frumos ;
2. „A.B.C." — revista Liceului „Ady-Şincai" din Cluj.

Premiul II

1. „Muza someşană" — revista Liceului „George Coşbuc" din Năsăud ;
2. „Sinteze" — revista Liceului „Ştefan cel Mare" din Suceava.

Premiul III

1. „Muguri" — revista Liceului nr. 24 din Bucureşti ;
2. „Interferenţe" — revista Liceului „Emil Racoviţă" din Cluj.

Liceele ale căror reviste au fost distinse cu premii şi menţiuni vor primi materiale didactice, discuri, diafilme, diapozitive, aparate de laborator, truse foto, utile procesului instructiv-educativ, avînd următoarea valoare :

— Premiul I — 2 000 lei ;
— Premiul II — 1 500 lei ;
— Premiul III — 1 000 lei ;
— Menţiune — 500 lei.

SĂRBĂTORIREA UNOR LICEE ŞI ŞCOLI GENERALE

Şcoala generală din comuna Ocland, judeţul Harghita, şi-a sărbătorit recent aniversarea a 225 de ani de existenţă atestată documentar. În cadrul adunării festive prilejuite de acest eveniment, profesorul Koman Iosif, directorul şcolii, a făcut un scurt istoric al acestei instituţii, relevînd succesele obţinute în ultimii ani pe tărîmul şcolarizării tinerelor generaţii.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanţii la adunare au adoptat textul unei telegrame adresate **COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R., TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU,** prin care-şi exprimă sentimentul de dragoste şi recunoştinţă pentru grija acordată de partid şi de stat dezvoltării şi modernizării învăţămîntului în ţara noastră.

În mai multe localităţi din ţară au avut loc duminică manifestări consacrate sărbătoririi unor licee şi şcoli generale. Liceul nr. 1 din Giurgiu şi-a aniversat centenarul, prilej cu care, prin decret al Consiliului de Stat, i s-a atribuit numele „Ion Maiorescu". În cadrul adunării, tovarăşul Ion Iliescu, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, a decernat organizaţiei U.T.C. a liceului sărbătorit diploma şi drapelul C.C. al U.T.C.

Tot o sută de ani de existenţă au fost sărbătoriţi şi la şcoala generală din satul Aşchileu Mare din judeţul Cluj. O altă şcoală generală, cea din satul Diviciorii Mari, din acelaşi judeţ, a sărbătorit 75 de ani, iar liceul nr. 1 din Roşiorii de Vede — 50 de ani de activitate.

În cadrul adunărilor festive organizate cu prilejul acestor aniversări au fost evocate etapele importante din activitatea desfăşurată de aceste instituţii de învăţămînt pentru pregătirea şi educarea multor generaţii, frumoasele tradiţii ale învăţămîntului nostru. A fost reliefată, totodată, dezvoltarea fără precedent pe care învăţămîntul a cunoscut-o în anii socialismului, perspectivele care i se deschid

Elevii şi cadrele didactice din liceele şi şcolile sărbătorite au fost felicitaţi de reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat, ai Ministerului Învăţămîntului, organizaţiilor de tineret. Numeroşi elevi, profesori, cetăţeni din localităţile amintite au cinstit cu prezenţa lor aniversarea acestor lăcaşuri de cultură.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanţii la adunări au adoptat telegrame adresate **COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU,** prin care aduc calde mulţumiri partidului şi statului pentru grija permanentă acordată dezvoltării învăţămîntului. În telegrame se exprimă angajamentul ferm al cadrelor didactice şi elevilor de a-şi închina întreaga lor putere de muncă, priceperea şi devotamentul pentru ridicarea continuă a nivelului învăţămîntului, pentru traducerea în fapte a sarcinilor trasate şcolii şi slujitorilor ei de Directivele celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

O nouă formă de documentare pedagogică

Recent înfiinţat, Centrul de documentare universitară a luat o serie de iniţiative menite să lărgească sfera informării în problemele pedagogice şi de învăţămînt. Astfel s-a început editarea a 7 serii de broşuri cu apariţie periodică, grupînd materiale din următoarele domenii : „Admiterea în învăţămînt", „Conducerea învăţămîntului", „Rolul, problemele şi sarcinile învăţămîntului", „Organizarea învăţămîntului", „Cadre didactice", „Reforme în învăţămînt", „Învăţămîntul programat", „Cercetarea ştiinţifică în învăţămînt". Primul număr al acestor caete de documentare pedagogică şi de învăţămînt a şi fost pus la dispoziţia cadrelor didactice.

De asemenea, a apărut primul număr din volumul cu apariţie periodică „Cărţi străine intrate în bibliotecile din România — seria educaţie-învăţămînt", editat de asemenea de Centrul de documentare universitară.

Materiale ajutătoare pentru învăţarea geografiei

În Editura didactică şi pedagogică, sub semnătura profesorilor Lila Badea şi Tetea Alexandru au apărut două „Caiete de geografie" destinate elevilor din clasele a V-a şi a VI-a. Cele două caiete, axate pe problemele cuprinse în programă şi cuprinzînd schiţe şi hărţi cu caracter aplicativ, sînt menite să vină în ajutorul elevilor în timpul orelor de clasă precum şi în rezolvarea temelor date pentru acasă, ele reprezentînd un instrument folositor atît pentru fixarea cunoştinţelor teoretice cît, mai ales, pentru formarea unor deprinderi de lucru cu harta, de localizare spaţială a unor obiecte şi fenomene geografice.

Caietul pentru clasa a V-a prin schiţe şi exerciţii propuse elevilor spre rezolvare, contribuie la înţelegerea unor noţiuni de geografie matematică, precum şi a unor cunoştinţe despre învelişurile geografice, dîndu-le posibilitatea să facă legătura între problemele teoretice şi practice referitoare la orientare, aplicaţii practice pe hartă, aflarea coordonatelor geografice, mişcările Pămîntului şi consecinţele acestora etc. Partea a doua a aceluiaşi caiet cuprinde hărţile continentelor şi ale ţărilor prevăzute în programa şcolară şi incluse în manual. Hărţile urmează să fie completate de elevi, care sînt ajutaţi în acest scop prin indicaţii referitoare la elementele principale ale acestora. Caietul conţine, de asemenea, unele date geografice (hipsometria continentelor, reţeaua hidrografică, lacuri, insule etc) care prezintă interes pentru elevi

La rîndul său, Caietul de geografie pentru clasa a VI-a cuprinde elemente de geografie fizică generală privind învelişurile Pămîntului şi localizarea unor fenomene ce au loc în aceste învelişuri, hărţile continentelor şi ţărilor prevăzute în programa şcolară şi în manual, unele date geografice, ca şi lecturi menite să suscite curiozitatea elevilor şi interesul lor faţă de studiul geografiei.

P. BÂRGĂOANU

Complex audio-vizual şcolar

La începutul acestui an şcolar, la Liceul „Gh Şincai" din Bucureşti a fost dat în folosinţă un modern complex audio-vizual, cuprinzînd un amfiteatru de 40 de locuri şi un cabinet fonic pentru studiul limbilor străine. Dotat cu aparatură tehnică modernă (magnetofoane, radio, pikup, epidiascop, diascop, aparate de proiecţie, instalaţie fonică), complexul facilitează legături directe şi inverse de tipul profesor-elev, profesor-grup de elevi, profesor-clasă şi autocontrol.

Înscriindu-se pe linia modernizării învăţămîntului, această realizare permite să se optimizeze procesul de predare prin asigurarea celor mai favorabile condiţii de folosire a mijloacelor auditive şi vizuale în cadrul lecţiilor. Transmiterea unui volum de informaţii sporit în comparaţie cu acela realizat în condiţiile obişnuite de lucru la clasă, asigurarea unui plus de randament atît în predarea cît şi în însuşirea cunoştinţelor sînt cîteva din deziderate care au impus înfiinţarea acestui laborator audio-vizual.

ADRIAN JIGA

Tinerii folcloriști din Reteag

Elevii din Reteag frecventează des casa memorială închinată lui Ion Pop Reteganul, aflată nu departe de şcoala lor. Aşa s-a născut în rîndurile acestor elevi ideea de a urma pilda ilustrului folclorist. Venind în întîmpinarea dorinţei lor, profesorii i-au ajutat să se constituie într-un cerc şi le-au făcut cunoscute cîteva modalităţi de culegere şi notare a folclorului.

Deşi înfiinţat de curînd, cercul are o activitate bogată Cum e şi firesc, una din primele şedinţe a fost consacrată personalităţii de folclorist a lui I.P Reteganul. Membrii cercului şi-au propus, de asemenea, să alcătuiască o culegere din folclorul local, pe care să o intituleze „Mărgăritare ne-nşirate" Harnicii căutători de frumuseţi au şi intrat în posesia a numeroase creaţii orale, multe dintre ele de o certă valoare. Continuîndu-şi munca ei vor poposi în casele unor bătrîni, depozitari ai minunatelor noastre tradiţii, înregistrînd la magnetofon spusele acestora.

Sfera de preocupări a cercului se va lărgi treptat, elevii dorind să se ocupe şi de etnografie. Întocmirea unui album de cusături naţionale, dramatizarea unui basm, organizarea tradiţionalului carnaval al eroilor din basme — iată numai cîteva din proiectele cercului.

Prof. ION ILIEŞ

Expoziţie

La Clubul municipal al sindicatelor din învăţămînt — Bucureşti, cenaclul de arte plastice „Ion Andreescu" al profesorilor de desen a prezentat recent retrospectiva pictorului Vasile Gh. Bud.

Cele peste 60 de uleiuri expuse, în care peisagistica este dominantă, sînt rodul unei munci de mai bine de 20 de ani, timp în care pictorul şi-a împletit activitatea de pedagog cu cea de creator în cîmpul plasticii. Reţin în mod deosebit căldura cu care pictorul se apropie de frumuseţile patriei şi, mai ales, evocarea poetică a meleagurilor Maramureşului, locul său natal. Vasile Gh. Bud este în primul rînd un liric receptiv la transformările ce au loc în peisajul patriei noastre. El are viziunea spaţiului agrest în suprafeţe mari şi, de aceea, multe panouri din expoziţie au apărut supradimensionate O selecţie mai riguroasă în prezentarea lucrărilor ar fi fost desigur, binevenită

În continuare, sălile Clubului învăţămînt găzduiesc lucrările de pictură ale profesoarei Larissa Ceachir.

Prof. GHEORGHE COSTIN

Sesiune de lichidare

Ministerul Învăţămîntului aduce la cunoştinţa celor interesaţi că profesorii, învăţătorii şi educatoarele în funcţie la data de 15 martie 1969 care nu au obţinut definitivarea în învăţămînt — fie că au fost respinşi de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el şi au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepţional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanţa de primăvară a elevilor din anul şcolar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcţiunile şcolilor, la inspectoratele şcolare judeţene.

Inspectoratele şcolare judeţene (municipiul Bucureşti), după verificarea dosarelor candidaţilor înscrişi vor efectua inspecţiile speciale în trimestrele I şi II ale anului şcolar 1969—1970.

Examenul se va desfăşura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învăţămînt

OPINII

OPINII • OPINII • OPINII • OPINII • OPINII • OPINII • OPINII

ACCESIBILITATEA LECȚIEI DE FILOZOFIE

În mod obișnuit, cînd se pune problema accesibilității unui obiect de învățămînt se iau în considerare o serie de factori ce țin de conținutul, semnificația și nivelul noțiunilor, de gradul analizelor și generalizărilor, de complexitatea și adîncimea explicațiilor. Totodată, accesibilitatea este raportată și la unii fctori ce țin de elevii chemați să-și însușească aceste cunoștințe — pregătirea lor anterioară nivelul dezvoltării lor intelectuale ș. a. Nu totdeauna se ia însă în seamă și atitudinea pe care o au elevii față de obiectul respectiv de învățămînt. Se uită uneori că lecția devine mai accesibilă dacă stimulează capacitățile de recepție ale auditoriului, dacă este atractivă.

Ca obiect de învățămînt, filozofia are foarte mari și numeroase posibilități de a atrage elevii, de a-i capta prin întrebările ei și de a le crea, prin răspunsurile sale, satisfacții de ordin teoretic, ideologic și etic. Accesibilitatea și atractivitatea lecțiilor de filozofie marxistă provin în primul rînd din conținutul lor de idei, din spiritul lor viu, creator, din faptul că ele răspund setei de cunoaștere a tineretului. Dar toate acestea se realizează atunci cînd în predare se pune accentul nu pe caracterizări și etichetări, ci pe funcția cognitivă, teoretică și metodologică a filozofiei.

Se întîmplă însă de multe ori ca lecțiile de filozofie să aibă un caracter abstract și schematic, datorită faptului că predarea rămîne în domeniul esențelor pure, al ideilor nude, al relațiilor dintre noțiuni și concepte de maximă generalitate. Datorită și volumului mare de cunoștințe care trebuie predat într-o oră, unii profesori transmit idei desprinse de forma lor concretă de manifestare. Într-o astfel de predare telegrafică se neglijează trecerile dialectice de la senzorial la abstract și invers. Lipsa de timp nu mai face posibilă, uneori, analiza exemplelor, referirile la experiența de viață a elevilor. În unele lecții se mai menține o manieră învechită, filozofia fiind socotită ca o sumă de principii și teze declarate, dar neexplicate. Chiar acolo unde se dau explicații, raportul dintre notele explicate și notele implicate ale noțiunilor este uneori departe de nivelul de înțelegere al elevilor. Principiile enunțate dar nedemonstrate, acceptate dar negîndite de elevi îi determină să dea, la rîndul lor, răspunsuri formale. Am auzit astfel elevi afirmînd că teoria darvinismului social este o teorie greșită, neștiințifică, fără a putea arăta însă de ce este greșita și de ce este neștiințifică, sau formulînd ideea că munca l-a creat pe om fără a ști însă cum și în ce condiții a apărut omul.

De multe ori în predare nu se iau în considerare întrebările pe care și le poate pune elevul în legătură cu cunoștințele ce i se transmit. Destul de des lecțiile oferă concluzii de-a gata, adevăruri finite, elevul nefiind pus în situația de a le „descoperi" singur în procesul desfășurării orei. Aceasta se datorește faptului că profesorul folosește prea puțin întrebarea, dialogul, nu dezvăluie contradicțiile cunoașterii, care dinamizează gîndirea și atîță curiozitatea. Prea rar se apelează în lecții la forme și metode de transmitere și însușire a cunoștințelor specifice acestui obiect — problematizarea conținutului, întrebările euristice, raționamentul analogic, discuția, exemplele vii etc.

Să ne oprim la o asemenea lecție cum este *„Conștiința — funcție a creierului omenesc, produs al vieții sociale"* — ca să dăm un singur exemplu dintre atîtea posibile. Aici se poate folosi pe larg analogia, stabilindu-se asemănări și mai ales deosebiri între reflectarea din lumea anorganică și cea organică dintre reflectarea activă la om și cea pasivă, la animale. Se poate folosi de asemenea problematizarea — întrebîndu-se, de pildă, prin ce se deosebește conștiința umană de activitatea psihică a animalelor. Se pot pune, în această lecție, numeroase întrebări euristice. De pildă: ce fel de conștiință are omul?; de ce are omul o conștiință rațională? etc. Problematizarea, întrebările euristice, cerințele demonstrației ne obligă să facem apel la argumente, la exemple vii. Bunăoară, în cazul lecției amintite se pot da exemple din viața păsărilor, a maimuțelor, a castorilor, a cîinilor, a delfinilor, se poate vorbi despre copilul Ramu, găsit și crescut de animale în pădure. Prin astfel de modalități putem să-i scoatem pe elevi din starea de indiferență, să-i mobilizăm pentru cunoaștere, să-i apropiem de filozofie, creîndu-le o puternică motivație internă a învățării.

În legătură cu activitatea și motivația învățării se vorbește deseori despre rolul măiestriei pedagogice. Este, credem, timpul ca, pe baza unor analize, să explicăm de fapt în ce constă această măiestrie. Se spune de regulă că, pentru a da dovadă de măiestrie pedagogică, profesorul trebuie să predea captivant, să țină lecții pasionante. Dar întrebarea care se pune este *cum* poți preda captivant, *cum* poți fi pasionant? Care sînt modalitățile și tehnicile prin care se realizează aceste deziderate? Manualele de didactică existente neglijează în mare măsură latura emotivă a lecțiilor, uită că fiecare lecție trebuie să aibă tonalitatea ei afectivă. Și în predarea filozofiei pierdem uneori din vedere că acest obiect de învățămînt se înțelege cu mintea, dar se însușește și cu glasul inimii. Aici își spun cuvîntul admirația, plăcerea, satisfacția bucuria. Toate aceste sentimente trebuie să fie încercate pe rînd de elevul care ascultă lecția de filozofie. De aceea în lecție, pe lîngă conținutul de idei, trebuie să fie prezent și sentimentul. Convingeri poate forma numai lecția care este receptată într-o anumită tensiune psihică, care emoționează. O asemenea tensiune rezultă din conținut, dar ea se naște și din formă — din verb, stil, comparație, metaforă, alegorie, dintr-un element care deseori e neglijat — *gradația ideilor și exemplelor* după cantitatea de informație și încărcătura afectivă a fiecăruia.

Ca o concluzie la cele de mai sus am dori să subliniem că predarea lecției de filozofie nu se poate limita la simpla reproducere de către profesor a textului din manual; ea presupune un adaus personal, un element creator. Cerința ei esențială este ca transmiterea cunoștințelor să se realizeze astfel încît să se găsească drumul cel mai scurt spre mintea și inima fiecărui elev. Realizînd accesibilitatea cunoștințelor de filozofie ele vor deveni trainice, durabile, se vor transforma în convingeri proprii.

Prof. ION CODRU
Liceul nr. 36
Prof. VALDEMAR POPA
Liceul Matei Basarab

Studiu în bibliotecă

Disciplina muncii în școală este obligatorie chiar și pentru inspectori

În urmă cu puțin timp, mai mulți părinți din Huși, județul Vaslui, ne-au scris că sînt tare nemulțumiți de faptul că fiii lor, aflați acum într-una din clasele a XII-a umaniste ale Liceului „M. Kogălniceanu" din localitate, nu studiază matematica așa cum ar trebui. Neținîndu-se seama de normele elementare de alcătuire a programului, de dozarea eforturilor elevilor, cele două ore de matematică ale acestei clase sînt plasate în orar simbăta și lunea, de la 8 la 9. Dar nu e numai aceasta. Și mai rău este că profesorul lipsește adesea de la lecții, ceea ce, evident, se răsfrînge cu totul nefavorabil asupra pregătirii elevilor, mai cu seamă că situația aceasta dăinuie încă din clasa a IX-a.

Am fost la Huși într-o simbătă (8 noiembrie a. c.). Cele semnalate s-au adeverit. Și în ziua vizitei noastre profesorul de matematică a lipsit de la ore, locul său fiind ținut de un coleg.

Răsfoim condica de prezență și catalogul. Uneori, în dreptul orelor de matematică de la clasa de care vorbim a rămas loc gol; alteori scrisul este evident altul decît cel al titularului. Rubrica „matematică" a catalogului clasei respective — spre deosebire de toate celelalte rubrici — este albă...

Ce ar avea oare de spus în fața unei asemenea situații un inspector de specialitate? Desigur, ar întocmi un proces-verbal „tare" și ar propune o sancțiune. În cazul nostru, lucrurile nu se petrec însă așa. Poate și pentru simplul motiv că profesorul care își neglijează clasa este... una și aceeași persoană cu inspectorul de matematică Eugen Filip.

Inspector la Vaslui și profesor la Huși, e cam greu de presupus că se poate omul împărți în două. Sarcini multiple la inspectorat, distanță mare și legături proaste cu trenul, anchete sau ședințe nepreväzute sînt piedici inevitabile, dar care se puteau prevedea de la început. Departe de noi gîndul de a-l bănui pe inspectorul Filip de rea credință sau de a presupune că în timp ce elevii îl așteaptă, el stă degeaba. Dar nu ne putem împăca nici cu această situație — cum s-ar zice, nici în car, nici în căruță, nici în teleguță. În fond, întrebarea este: cu ce sînt de vină elevii că profesorul lor are de rezolvat sarcini în altă parte?

Am scris rîndurile de mai sus pentru că ni s-au mai semnalat și alte cazuri în care inspectorii școlari absentează de la orele pe care le au la școală. Faptul că aceste ore de „legătură cu catedra" nu sînt remunerate nu înseamnă că ele pot fi lăsate în voia soartei. Răspunderea morală față de elevii pe care îi are în grijă un educator este mult mai mare decît răspunderea materială. Iar disciplina muncii în școală este una și aceeași pentru toți.

MIRCEA IONEL

Încă o întrebare pentru Inspectoratul școlar Ialomița

Într-unul din numerele trecute ale gazetei noastre am scris despre prezentarea la posturi a tinerilor profesori din județul Ialomița. La baza articolului au stat documentarea proprie pe teren, precum și materialele care ne-au fost puse la dispoziție de inspectoratul școlar județean. Dar iată că unele date care ne-au fost furnizate de inspectorat s-au dovedit a fi false. Printre altele, ni s-a vorbit de profesorul Ion Aron care, zice-se, ar fi încasat indemnizația de instalare și apoi ar fi dispărut de la școală. Grava faptă pentru care este învinuit profesorul se dovedește însă a fi neadevărată.

Realitatea este că de la 1 septembrie Ion Aron, absolvent al Institutului pedagogic de 3 ani din București, se află la catedră, acolo unde a fost repartizat, în satul Săpunari din comuna Lehliu. Tovarășul Mihai Micloș, primarul comunei Lehliu, ne-a confirmat că profesorul Ion Aron n-a absentat de la școală, că el și-a început cariera didactică cu fruntea sus.

L-am cunoscut pe tînărul profesor și ne-am dat seama de entuziasmul cu care și-a pornit activitatea, căutînd să fie de folos școlii și comunei în care muncește. Cu concursul conducerii școlii (director Marin Stanciu), încă din primele săptămîni de școală el a început să se preocupe de dotarea laboratorului de biologie și chimie al acesteia. Prin strădania sa, de pildă, au fost obținute de la Universitatea din București materiale didactice, substanțe chimice, planșe etc. De asemenea, profesorul a început să confecționeze, cu concursul elevilor, planșe și desene necesare predării științelor biologice și chimiei.

Cum rămîne atunci cu informațiile pe care ni le-au dat tovarășii de la inspectoratul Ialomița? În articolul la care ne referim adresam inspectoratului mai multe întrebări, la care pînă acum n-am primit răspuns. Am mai avea de adăugat una: cum cunoaște inspectoratul situația reală a activității tinerilor profesori? *Am vrea să știm dacă au fost vizitați la lecții și îndrumați, dacă au fost în vreun fel călăuziți în primii pași pe care îi fac în carieră, dacă au fost sprijiniți în rezolvarea unor probleme privind cazarea, aprovizionarea cu combustibil pentru iarnă etc.*

Așteptăm răspunsul.

C. R.

„Galop" în predarea biologiei

Numeroase cadre didactice care predau biologia la clasa a XII-a ne-au semnalat că întîmpină serioase dificultăți în munca de transmitere a cunoștințelor respective. Care este cauza acestor dificultăți? După cum afirmă profesorii, programa este judicios alcătuită, iar manualul, elaborat de prof. univ. dr. docent Nicolae Botnariuc și lector univ. dr. Cornelia Dorobanțu, asigură baza științifică necesară formării concepției materialist-dialectice a elevilor despre natură. Numai că atît programa cît și manualul au fost proiectate pentru predarea cunoștințelor în două ore pe săptămînă. Așa s-a și predat de altfel, în anul școlar trecut, la secțiile umaniste. În acest an, însă, numărul orelor acordate biologiei generale și la aceste secții s-a redus la jumătate, respectiv la o oră săptămînal, fără să se opereze și o reducere a volumului lecțiilor. Teme care, conform situației din anul trecut, s-au predat în 2, 3 sau mai multe ore, trebuie predate acum într-o singură oră. În aceste condiții, evident, se ajunge la o foarte mare supraîncărcare a elevilor, de natură să pericliteze buna însușire a cunoștințelor. Este, de altfel, și ceea ce s-a afirmat la o recentă consfătuire organizată de Societatea de științe biologice.

Dar să dăm cuvîntul profesorilor.

„Avînd drept bază teoria modernă a evoluției — ne spune profesoara CEZARA POPOVICI, inspectoare de specialitate la Inspectoratul școlar al municipiului București — manualul poate înlesni elevilor cunoașterea adîncită a structurii materiei vii, a mecanismului transformării informației ereditare, a modului de organizare și de funcționare a populațiilor, a mecanismelor genetice și ecologice ale speciației, le poate lămuri esența progresului biologic, contribuind la formarea culturii generale necesare astăzi oricărui absolvent de liceu. Dar toate acestea nu se pot realiza atunci cînd trebuie să tratăm, de exemplu, o temă cum este „Rolul acizilor nucleici în ereditate" într-o singură oră".

„Manualul este accesibil nivelului elevilor din clasa a XII-a — este părerea profesorului VALENTIN CIOBANU, de la Liceul „Unirea" din Brașov — dar cuprinde prea mult material pentru o singură oră pe săptămînă. De aceea, oricît de accesibil ar fi, cunoștințele pe care le prevede nu pot fi asimilate așa cum trebuie de către elevi".

De aceeași părere este și profesorul ION RUSU, inspector de specialitate la Inspectoratul școlar județean Bistrița-Năsăud. „Manualul este modern și reflectă just transformările actuale ale biologiei — afirmă prof. Rusu — dar volumul cunoștințelor nu corespunde numărului de ore prevăzute pentru predare. Urmarea este că trecem peste lecții «în galop», fapt ce dăunează, desigur, fixării temeinice a cunoștințelor, legării de viață a diferitelor probleme tratate, formării unui complex armonios de cunoștințe".

„Predarea la 8 clase paralele, 3 umaniste și 5 reale, mi-a permis să urmăresc dificultățile generate de predarea într-o singură oră săptămînal a materiei prevăzute în programă — ne spune profesoara VIRGINIA TODOR, de la Liceul „Matei Basarab" din București. În cele 24 de ore repartizate acum biologiei generale (22 de ore pentru predare și 2 ore la dispoziția profesorului), comunicarea unui volum atît de mare de cunoștințe, unele dintre ele noi achiziții ale științei, devine aproape imposibilă. Încercăm tot felul de modalități, dar nu izbutim să facem prea mult, pentru că aici nu e vorba în primul rînd de modalități, ci de timp: se cere să împărți 199 de pagini la 24 de ore, adică să predai și să consolidezi într-o oră cunoștințele expuse în medie pe 8—9 pagini de manual".

„Oscilarea în ceea ce privește numărul de ore acordate predării științelor biologice — ne-a spus profesorul NICOLAE STOICA din Brăila — este, sperăm, o situație trecătoare. Credem că, odată cu înființarea secției de profil, lucrurile se vor rezolva definitiv, asigurîndu-se condiții adecvate predării în cadrul acestei secții, dar și în celelalte două, conform necesităților. Cu această ocazie va trebui desigur să se chibzuiască mai adînc și asupra conținutului programelor, pentru a se realiza și o mai bună corelare între cunoștințele de biologie și cele din domeniul altor discipline. De exemplu, capitolul «Proteine» ar putea fi inclus în programa de chimie, evitîndu-se astfel supraîncărcarea celei de biologie".

Din cele spuse de interlocutorii noștri rezultă clar că se impune o soluționare urgentă a problemelor pe care le ridică studiul biologiei în clasa a XII-a: fie că se reduc cerințele cuprinse în programă, fie că se revine la predarea în două ore pe săptămînă. Pentru anul acesta, desigur, nu se poate aplica decît prima soluție, dar problema rămîne deschisă pentru viitoarele secții ale liceului de cultură generală.

VIOLETA APOSTOL

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Buna încadrare a școlilor — condiție a succesului muncii didactice

detașări și prin repartizarea noilor promoții de absolvenți. Este demn de relevat faptul că, potrivit principiilor cuprinse în Statut, regulamentul privind mișcarea personalului didactic concepe în așa fel operațiunile de numire și de transferare a personalului didactic încît să se realizeze o cît mai mare stabilitate a acestuia și continuitatea în activitatea cu elevii acelorași clase, îmbinate cu satisfacerea unor nevoi reale, interese personale și de familie. Ca atare regulamentul prevede că una din condițiile schimbării locului de muncă este activitatea neîntreruptă de cel puțin 3 ani în postul în care un cadru didactic funcționează, cere existența unor motive întemeiate pentru efectuarea unei transferări și arată că persoanele care în mod nejustificat nu s-au prezentat la posturile repartizate sau le-au părăsit au dreptul de a solicita o o nouă numire ca titulari în învățămînt numai după efectuarea transferărilor și repartizarea absolvenților. Aceste prevederi creează personalului didactic posibilitatea să desfășoare o activitate mai rodnică, întemeiată pe cunoașterea elevilor, pe programarea activității pe o perioadă mai mare și îi formează totodată răspunderea pentru rezultatele obținute.

Stabilitatea cadrelor didactice nu poate constitui însă numai o cerință generală. Ea reprezintă un obiectiv a cărui realizare trebuie urmărită în încadrarea fiecărei unități de învățămînt. În acest context este necesar să fie analizate cu toată grija cererile acelor învățători și profesori care urmează să lucreze în localitățile rurale în care domiciliază.

De asemenea, pe linia creării unor condiții bune de activitate, în conformitate cu prevederile Statutului, regulamentul prevede organizarea unei presesiuni de transferări, în anumite condiții, în municipii, la care iau parte cadre didactice titulare și definitive, pentru a funcționa la școli apropiate de domiciliu.

Pe baza experienței anului precedent, Regulamentul de numire și transferare a personalului didactic stabilește ca sistem ocuparea catedrelor din multe municipii și orașe prin concurs. Această modalitate de numire și transferare permite ocuparea catedrelor, îndeosebi din învățămîntul liceal, de către persoane cu o temeinică pregătire profesională, care au obținut rezultate bune în activitatea didactică și cultural-obștească. Faptul că în afara probei de concurs în aprecierea fiecărui candidat un element esențial îl constituie obținerea gradelor didactice reprezintă un puternic stimulent pentru continua perfecționare pedagogică și de specialitate.

În ceea ce privește școlile speciale pentru copiii cu deficiențe, dat fiind faptul că pînă în prezent nu există un sistem de pregătire a cadrelor didactice pentru acest învățămînt, prevederile Regulamentului stabilesc că dreptul de prioritate în ocuparea catedrelor îl au acele cadre didactice care au urmat cursuri de perfecționare sau care au un stagiu de activitate în astfel de școli.

În condițiile în care, alături de personalul didactic calificat, care reprezintă majoritatea celor ce lucrează în școli, există și cadre fără calificare, se impune o grijă deosebită și în numirea suplinitorilor. Aceasta este cu atît mai important cu cît există un număr însemnat de posturi și catedre rezervate persoanelor promovate în munci de conducere, de îndrumare și control. O bună încadrare a școlilor presupune înlăturarea fenomenului fluctuației și în rîndul suplinitorilor. De aceea regulamentul stabilește măsuri menite să asigure o oarecare stabilitate și continuitate a suplinitorilor, prin numirea acestora pînă la înapoierea titularilor sau pînă la ocuparea posturilor respective de către persoane calificate.

Sensul muncii de educare ideologico-cetățenească

Printr-o serie întreagă de verigi intermediare, în special intuitive, chiar elevilor din primele clase li se pot forma atitudini și comportamente în spiritul grijii față de avutul public, obștesc, respectiv față de proprietatea socialistă, al respectului față de muncă, precum și atitudini de neîncredere în superstiții sau forțe supranaturale. Acestea, împreună cu multe altele, constituie nuclee educative ideologico-cetățenești, nuclee care pot fi ulterior explicitate și consolidate rațional printr-o acțiune deschisă și propriu-zisă de formare a tuturor datelor fundamentale ale conștiinței socialiste.

Privită ca verigă a întregului proces educativ, formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a tineretului școlar este totodată, din punctul de vedere al educatorilor, o acțiune de sine stătătoare, cu finalități proprii, așa cum am menționat la început. Centrul de greutate al acestei acțiuni cade pe formarea convingerilor, orice tendință de declarativism și formalism searbăd trebuind să fie evitată, combătută. Sensul muncii de educare ideologică-cetățenească este nu de a determina pe tineri să reproducă papagalicește cerințele cărora un membru al societății socialiste este dator să le facă față, ci de a-i convinge să acționeze ei înșiși, independent, la „comanda" propriei conștiințe, în conformitate cu aceste cerințe.

Nu trebuie pierdut din vedere că influența propriu-zis ideologică se exercită asupra tineretului școlar pe variate canale, începînd de la familie și terminînd cu sistemul comunicațiilor de masă. Nu în toate cazurile acestea se armonizează deplin cu influența educativă a școlii. De natură ideologică este, de pildă, educația în spirit religios primită de unii copii și tineri în sînul familiilor lor, cum tot ideologică e și educarea în spiritul egoismului, al desconsiderării sarcinilor obștești etc. Iată de ce caracterul activ, combativ, militant ține de însăși esența educației ideologice în spiritul socialismului. Școlarul nu poate avea în același timp „două conștiințe" — una ateist-științifică și alta mistic-religioasă, una pătrunsă de idealurile colectivismului și într-ajutorării prietenești și alta istovită de egoism.

Formarea unei concepții, a unei viziuni unitare, omogene și înaintate asupra lumii, în acord cu datele științelor și cu orientarea spre înțelegerea profundă a necesității de a îmbina interesele particulare cu cele generale reprezintă sarcini majore ale procesului explicit de cultivare a conștiinței socialiste în rîndurile tineretului școlar. Simburele concepției generale despre lume se formează la această vîrstă. Concepția despre lume se structurează în toate componentele personalității și se manifestă în întregul sistem de atitudini, comportamente și opinii.

Terenul cel mai fertil și mai unitar de educare ideologică și cetățenească a tineretului școlar îl reprezintă patriotismul socialist. În interdependență cu ideea și sentimentul de patrie se găsesc elementele fundamentale ale sistemului nostru socialist: statul socialist, partidul comunist, forța conducătoare și înnnoitoare a societății, poporul făuritor al propriei sale istorii și al viitorului comunist, frăția dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, bazată pe egalitatea în drepturi, munca — valoarea supremă a societății socialiste, familia, școala etc.

Registrul educării conștiinței socialiste este foarte larg și bogat. Utilizarea lui eficace depinde în măsură hotărîtoare de măiestria educatorului, de capacitatea sa de influențare și convingere, atît implicită cît, mai ales, explicită.

Pe ce căi modernizăm FORMAȚIA MATEMATICĂ (III)

- ANCHETĂ INTERNAȚIONALĂ -

Continuăm publicarea răspunsurilor primite la ancheta noastră internațională, în cadrul căreia au fost formulate următoarele întrebări :

1. În ce direcție trebuie orientat, în perspectivă, învățămîntul matematic în liceu ?

2. Sînteți pentru o specializare matematică timpurie ?

3. Care sînt formele cele mai eficiente pentru pregătirea elevilor talentați în domeniul matematicii ?

4. Cum poate fi intensificată contribuția matematicienilor din învățămîntul universitar și din institutele de cercetări la formarea viitoarelor cadre din acest domeniu ?

Ne răspund în acest număr :

Dr. HANS FREUDENTHAL,

Profesor la Universitatea din Utrecht, președintele Comisiei internaționale de predare a matematicii

1 Modernizarea studiului matematicii nu este în prezent în primul rînd o modernizare a conținutului, ci o perfecționare a metodelor. Elevul nu trebuie pur și simplu să învețe matematica în sensul însușirii unui volum oarecare de cunoștințe, ci să învețe cum să aplice aceste cunoștințe. El va reuși acest lucru atunci cînd metodica predării matematicii va găsi o soluție care să permită punerea în probleme a cunoștințelor de matematică modernă. Implicit, aceasta îl va face pe elev să înțeleagă și condițiile în care materia „nematematică" poate fi rezolvată pe cale matematică și îi va permite să vadă cum se realizează veleitățile și posibilitățile matematicii de a deveni instrument de cercetare în sfera celorlalte științe. Evident, în felul acesta matematica, ca disciplină școlară, nu va mai avea aspectul de „produs finit", ci va deveni o pasionantă cale de „redescoperire" a unor adevăruri fundamentale, înarmîndu-l pe elev cu metode de soluționare pe cale matematică a problemelor de viață, a problemelor științei și tehnologiei.

2 În matematică, la fel ca în toate domeniile științei, specializarea are un rol foarte important. Așa cum arătam mai înainte, marea ei virtute este universalitatea, sfera practic infinită de probleme pentru care se pot căuta soluții matematice. O altă virtute a matematicii este aceea că, în condițiile aplicării sale creatoare și active, de la idei aparent foarte simple se poate ajunge foarte departe. Fără îndoială că în raport cu aceste două virtuți ale matematicii există posibilități largi de dirijare timpurie a unor aptitudini. Situațiile însă trebuie analizate de la caz la caz, pe fundamente psihologice sigure, astfel încît să nu epuizăm, printr-o specializare timpurie forțată, capacități care ulterior s-ar fi putut releva mult mai strălucit.

3 Căutarea talentelor este foarte importantă, dar să nu se uite că matematica trebuie să însemne ceva important pentru fiecare om care trece astăzi prin școală. Ea trebuie deci să fie pusă la îndemîna tuturor, să fie popularizată prin metode tot mai adecvate. Sincer vorbind, sînt convins că în condițiile școlii moderne, ale rețelei de instituții extrașcolare, cei foarte talentați sînt pe deplin apți să se ajute singuri în realizarea aptitudinilor pe care le au.

4 Categoric, mai trebuie să facem încă foarte mult pentru pregătirea matematică a profesorilor — și nu numai a celor care predau în liceu sau la cursul superior al școlii generale. Problema cea mai dificilă este actualmente instruirea matematică a celor care predau la primele clase ale școlii generale. Fără o concepție matematică înaintată la acest nivel întreaga activitate de pregătire matematică a generațiilor viitoare va fi îngreunată. De asemenea, se cere îmbunătățită capacitatea profesorilor de a cerceta problemele didactico-pedagogice ale predării matematicii.

Docent KIRIL DOCEV,

Universitatea din Sofia

1 Cred că, în ultimă analiză, modernizarea predării matematicii se poate rezuma la două caracteristici principale : a). Îmbunătățirea formelor de expunere a materiei de învățămînt și a structurii matematicii elementare predate în școală (sau, și mai bine, a ansamblului matematicii ca disciplină școlară). La acest punct se mai adaugă și problema abordării unitare de către toți profesorii de matematică a problemelor de conținut ale programelor de matematică, prin realizarea unei ample acțiuni informaționale în care să fie cuprins ansamblul corpului didactic de specialitate ; b). Introducerea în predare a elementelor din disciplinele matematice moderne — teoria combinatorie, calculul probabilităților, calculul diferențial și integral — și găsirea unor forme intuitive eficiente în vederea studierii problemelor de geometrie descriptivă și analitică.

2 O specializare timpurie pentru un număr mare de elevi nu este, categoric, oportună. Cultivarea unui număr redus de elevi deosebit dotați, care manifestă interes constant față de matematică, poate fi începută încă de la o vîrstă timpurie prin cercuri matematice sau clase speciale.

3 Clasele de matematicieni sau școlile profilate în mod deosebit pe studiul matematicii (la Sofia își desfășoară activitatea, cu foarte bune rezultate, o asemenea școală specială, în care învață elevi din clasele VIII-IX), ca și olimpiadele matematice, și-au confirmat calitățile în pregătirea mai profundă a elevilor foarte dotați. Există însă mari posibilități insuficient valorificate ; mă refer la structura programelor, la nivelul manualelor, la adoptarea unor metode mai eficiente.

4 Profesorii din învățămîntul superior trebuie să se intereseze mai mult de formarea viitoarelor promoții de matematicieni. Este bine ca ei să fie atrași în conducerea cercurilor și a claselor speciale de matematică, în organizarea olimpiadelor de specialitate. O contribuție mai largă pot aduce matematicienii din învățămîntul superior la modernizarea revistelor de matematică adresate elevilor și profesorilor din învățămîntul secundar, la dezbaterea pe plan național și internațional a problemelor legate de programele școlare și la redactarea unor manuale.

Docent JAN VYSIN,

Profesor la Universitatea din Praga

1 Aplicarea unei metodici matematice de concepție modernă și eficientă în practică impune în primul rînd o reevaluare a materiei, prin suprimarea sau reducerea unor capitole din așa-numita matematică școlară clasică și amplificarea altor domenii (de exemplu geometria constructivă). Aceste eforturi merg mînă în mînă cu ceea ce numim — printr-un termen din păcate uzat de o folosință excesivă, în condiții potrivite și nepotrivite — modernizarea matematicii școlare. În acest context se impune ca în liceu să se predea elemente — dar numai elemente — din noile discipline matematice — logica matematică în strînsă legătură cu teoria mulțimilor, expusă în forme intuitive, structuri algebrice (calcul vectorial, algebră matrițială, elemente de geometrie analitică modernă, de statistică, de calculul probabilităților și inițiere în topologia elementelor de calcul infinitezimale).

Realizarea obiectivelor propuse depinde în mare măsură de întregirea fiecărui capitol cu probleme aplicative interesante, care să permită totodată experimente metodice cum ar fi, bunăoară, împărțirea elevilor în grupe mici pentru activități independente și creatoare. Asemenea experimente merg mînă în mînă cu aplicarea principiilor învățămîntului programat.

În încheierea răspunsului la prima întrebare, aș mai vrea să precizez două lucruri : a). Toate experimentele din învățămîntul cehoslovac arată că modernizarea matematicii trebuie să înceapă devreme, înainte ca elevul să împlinească 15 ani ; b). Modernizarea nu poate fi efectivă decît dacă profesorii sînt îndrumați și perfecționați pe această linie și dacă li se pun la îndemînă texte metodice.

2 Problema specializării timpurii se poate ridica doar din momentul cînd se precizează înclinațiile de viitor ale elevului. A o formula, de pildă, la nivelul claselor cu școlari de 12 ani și implicit a împărți elevii acestor clase în „dotați" și „nedotați" ar duce la discriminări periculoase.

În ceea ce privește pregătirea matematică, aceasta trebuie să dobîndească o formă nouă în care elevul, pe baza unei problematizări tipice, să participe la un învățămînt activ și nu la unul strict factologic.

3 Sînt pentru clase speciale cu profesori buni (preferabil asistenți și lectori de facultate), pentru extinderea studiului literaturii de specialitate, pentru îmbunătățirea condițiilor de participare la concursurile tinerilor matematicieni. O formă valoroasă este organizarea pe scară națională a unor seminarii în care să se solicite elevilor dotați să formuleze singuri probleme inedite și să le pună în discuția celorlalți.

4 Este de stringentă necesitate ca în facultăți să se studieze în mai mare măsură problemele pedagogice, să fie adîncit cursul de teoria și practica predării matematicii, efectuîndu-se în această privință și analize comparative ale experienței metodice acumulate în alte țări.

În curînd
la chioșcuri și librării
broșura
PROGRAMELE
CONCURSULUI DE ADMITERE
ÎN LICEU
PENTRU ANUL ȘCOLAR 1970—1971

„NATURA"

Numărul 5, pe lunile septembrie — octombrie 1969 al revistei „Natura", cuprinde o serie de studii interesante privind „Obișnuința la animale" (M. POP), „Impurificarea apelor continentale" (I. MĂLĂCEA) și „Oxidările biologice — furnizorul energiei necesare materiei vii" (E. CRISTEA). În continuare, la rubrica „Biologia în școală", sînt publicate articolele „Metode și procedee folosite în predarea temei «Plante cu secreție internă»" (M. PICOȘ), „Cum putem realiza o lecție însoțită de proiecții la lumina zilei" (D. CATANA-RADOSLAV), „Experiențe de fiziologie vegetală care se pot efectua în laboratorul școlar" (C. VOICA), „Alcătuirea unei colecții de moluște" (S. STOICA).

Sumarul revistei mai cuprinde note, cronici, recenzii, precum și informații despre activitatea societății.

„TERRA"

Numărul pe lunile septembrie-octombrie a.c. al revistei „Terra" cuprinde articole interesante pe probleme de geografie a Republicii Socialiste România, ca de exemplu: folosirea Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R. la lecțiile de geografia patriei, transformări în ierarhia și peisajul urban al țării noastre, recomandări metodice în scopul predării geografiei României pe trimestrul I, caracterizarea geografică a județului Bacău, date despre expoziția realizărilor economiei naționale — „România 1969".

Cîteva studii de sinteză, cuprinzînd date și informări pe probleme de geografie generală, se ocupă de expediția primilor pămînteni pe Lună, studiul litosferei de către geoștiințele moderne, valorificarea resurselor Oceanului planetar etc.

Elevii și studenții găsesc în revistă relatări despre un itinerar de excursie prin Armenia Sovietică, note și informații geografice de pe glob, lecturi geografice, întrebări și răspunsuri pe teme de geografie distractivă, date asupra lucrărilor geografice recent apărute la noi ș.a.

„GAZETA MATEMATICĂ"

Sumarul „Gazetei matematice" seria A nr. 10/1969 cuprinde materialele : **A. Hollinger** — Manualul de algebră pentru clasa a XII-a, **E. Stătescu** — Funcții periodice, **I. Tomescu** — Formule de tip ciur cu aplicații în probleme de enumerare. **D. Radu** — Mic dicționar matematic-modul, **A. Revuz** — Cîteva reflecții despre formarea continuă, precum și soluțiile problemelor propuse și probleme propuse.

„STUDII DE LITERATURĂ UNIVERSALĂ"

Societatea de științe filologice a publicat de curînd cel de al XII-lea volum de „Studii de literatură universală", cuprinzînd ca și volumele precedente bogate și variate cercetări de specialitate.

Actualul volum consacră studiile sale literaturilor străine și literaturii comparate în general, insistînd mai ales asupra relațiilor literaturii române cu alte literaturi. Se pot cita în acest sens studiile **Receptarea lui Calderon de la Barca în România** de Medeea Freiberg **Drama cunoașterii la Ion Barbu și Paul Valéry** de Cornelia Bejenaru, sau **Arturo Graf și România** de Ana Ioachim.

Un alt obiectiv important urmărit de revistă este popularizarea unor scriitori moderni mai puțin cunoscuți la noi în țară. Astfel sînt studiile **Condiția umană în meditația lui Carlo Michelstaedter** de Nina Façon, sau **Modalități stilistice în opera lui Ramón del Valle-Inclán** de Domnița Dumitrescu.

De asemenea întîlnim în acest număr titluri de articole ce ne amintesc preocuparea revistei de a privi operele clasice dintr-un unghi nou, contemporan. Se poate vorbi în acest sens de studiul lui Arié G. Matache **Proiecția tragică — element compozițional în Romeo și Julieta** sau de articolul Corneliei Comorovski. **Apollinaire, poet al temporalității.**

Studiile **Funcția limbajului la „mondenii" lui Proust de Irina Eliade, Alphonse Daudet și teatrul** de Ion Brăescu, sau **Baudelaire în „Lettres inédites aux siens"** de Silva Buțureanu se ocupă de personalități marcante ale literaturii franceze.

Sumarul acestei publicații mai conține un număr important de recenzii de cărți și reviste apărute în străinătate, ca și o rubrică de **Însemnări și discuții.**

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
BRAȘOV

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

I. FACULTATEA DE MATEMATICĂ

— Lector la Catedra de Matematică, disciplinele Matematici superioare și Astronomie — poziția 1 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Matematică, disciplinele Analiză matematică și Funcții de variabilă reală și complexă — poziția 4 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Matematică, disciplinele Aritmetică și Algebră — poziția 3 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Matematică, disciplinele Geometrie analitică și Calculul probabilităților — poziția 6 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Pedagogie, disciplinele Pedagogie generală și Istoria pedagogiei — poziția 2 din Statul de funcțiuni.

II. FACULTATEA DE FIZICĂ—CHIMIE

— Lector la Catedra de Fizică, disciplina Electricitate și electrotehnică — poziția 1 din Statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Fizică, disciplina : Mecanică, acustică, căldură — poziția 4 din Statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Fizică, disciplinele Optică și Spectroscopie și Fizică cu aplicații în biologie — poziția 5 din Statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Chimie, disciplinele Chimie anorganică și analitică — poziția 7 din Statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Chimie — disciplinele Chimie anorganică și Chimie generală — poziția 8 din Statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Chimie — disciplinele Chimie biologică și Metode moderne audio-vizuale — poziția 9 din Statul de funcțiuni.

III. FACULTATEA DE ȘTIINȚE NATURALE

— Conferențiar la Catedra de Științe Naturale, disciplinele Geologie și Geografie matematică și cartografie (aceasta din urmă se predă la Institutul pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș) — poziția 1 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Științe Naturale, disciplina Zoologia vertebratelor — poziția 2 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Științe Naturale, disciplina Botanică sistematică — poziția 4 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Științe Naturale, disciplina Anatomia și fiziologia omului — poziția 5 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Științe Naturale, disciplina Zoologia nevertebratelor — poziția 7 din Statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Științe Naturale, disciplinele Metodica predării Științelor naturale și agricole și Prepararea materialului didactic — poziția 8 din Statul de funcțiuni.

— Lector la Catedra de Științe Agricole, disciplina Zootehnie — poziția 3 din Statul de funcțiuni.

— Asistent la Catedra de Științe Agricole, disciplinele Horticultură și Agrofitotehnie — poziția 4 din Statul de funcțiuni.

IV. FACULTATEA DE MUZICĂ

— Asistent corepetitor la Catedra de Muzică — poziția 3 din Statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la Secretariatul rectoratului Institutului pedagogic de 3 ani din Brașov, str. Karl Marx nr. 50, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea Nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Bul. Oficial nr. 33 partea I din 15 martie 1969.

— pentru posturile de conferențiar și lectori, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial ;

— pentru posturile de asistenți, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 3 luni de la data publicării acestui anunț.

CONSERVATORUL DE MUZICĂ „G. DIMA"
CLUJ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE COMPOZIȚIE ȘI MUZICOLOGIE

Catedra II. Armonie — Contrapunct
1 profesor, disciplina : Armonie, poz. 2
Catedra III, Teorie — Solfegii — Dictat, Dirijat cor
1 profesor, disciplina Ansamblu și dirijat cor, poz. 9
Catedra IV. Istoria muzicii, Folclor, Limbi străine
1 profesor, disciplina : Istoria muzicii, poz. 2

Candidații la concurs vor depune la Rectoratul Conservatorului de Muzică „George Dima" din Cluj, str. 23 August nr. 25 în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele stabilite prin Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține la sediul Conservatorului de Muzică „George Dima" din Cluj, str. 23 August nr. 25, în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

Educatori, învățători, profesori, activiști în domeniul educației !

Vă asigurați colecția completă a Revistei de pedagogie pe anul 1970 abonîndu-vă pe o perioadă îndelungată. Costul unui exemplar 5 lei, un abonament anual (12 numere) — 60 lei.

ANUNȚ

Liceul teoretic nr. 3 din Turnu Severin (fostul liceu teoretic de fete) își serbează semicentenarul la 16 noiembrie a.c. Foștii profesori și elevi ai liceului care doresc să participe la festivitate sînt rugați să comunice școlii pînă la data de 13 noiembrie 1969. (Liceul teoretic nr. 3 Turnu-Severin, str. Crișan nr. 48, telefon 1716).

BIBLIOTECA

„CONDUCEREA ȘCOLII"

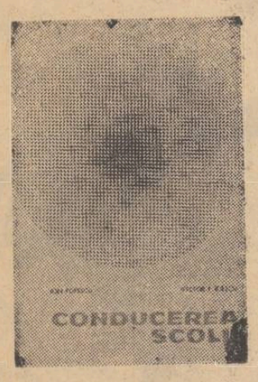

Prin recenta apariție a volumului *Conducerea școlii* de Ion Popescu și Victor I. Iliescu (Editura didactică și pedagogică, 1969), literatura pedagogică s-a îmbogățit cu o lucrare interesantă, a cărei lipsă era de mult simțită. Bazîndu-se pe o îndelungată experiență și pe o bogată bibliografie, autorii au reușit să pună la îndemîna colegilor lor, directori de licee și școli generale, o carte utilă, care se citește cu interes și poate fi larg consultată.

După un capitol de considerații generale cu privire la îndatoririle și calitățile directorului, interesant mai cu seamă pentru modul cum este abordată problema răspunderii în muncă, sînt pe larg analizate organizarea și planificarea diverselor activități legate de munca de conducere a școlii. Lucrarea abundă în sugestii utile, formulate cu multă claritate.

Esențiale în activitatea de conducere a școlii fiind organizarea, îndrumarea și controlul procesului instructiv-educativ, autorii au analizat detaliat multiplele situații legate de acestea. O atenție specială se acordă diverselor forme de îndrumare, cu prioritate metodicii asistențelor la lecții și condițiilor în care trebuie să se efectueze ele.

Utile și interesante sînt și sugestiile referitoare la activitatea administrativă a directorului : asigurarea bazei materiale a școlii, gospodărirea fondurilor, organizarea serviciilor aferente (secretariat, contabilitate, bibliotecă), organizarea internatelor, a cantinelor etc.

Este păcat că o carte atît de utilă, de mult timp așteptată, care n-ar trebui să lipsească din biblioteca nici unui director și a nici unei școli, a fost tipărită într-un număr prea redus de exemplare. Considerăm că cei în drept vor reflecta la remedierea acestui neajuns.

G. V.

„MIHAIL EMINESCU"

Rezultat al unei îndelungate munci de cercetare și de glosare a unui material documentar imens, biografia documentară *Mihail Eminescu* de I. Crețu, recent apărută în Editura pentru literatură, se impune ca un necesar act de cultură.

Desigur, cea mai autorizată biografie de pînă acum a marelui nostru poet este și rămîne *„Viața lui Mihail Eminescu"*, de George Călinescu. Biografia lui Călinescu este însă ea însăși o operă de creație. Situîndu-se pe poziția unui cronicar și nu a unui creator, I. Crețu își publică biografia după mai bine de 35 de ani de la apariția biografiei lui Călinescu — timp în care au apărut date noi asupra vieții și operei lui Eminescu. Adusă, astfel, la nivelul ultimelor investigații și adevăruri privind viața poetului, biografia lui I. Crețu, deși lipsită de strălucirea celei călinesciene, capătă caracterul unui bun instrument de lucru.

Expunerea lui I. Crețu elarifică, de pildă, raporturile poetului cu Maiorescu, infirmînd acuzațiile ce s-au adus criticului de către unii, luminează rolul jucat de pașoptiștii ardeleni în anii ce aveau să hotărască formația poetului, precizează unele aspecte ale activității lui Eminescu la „Timpul", dă amănunte despre traducerile acestuia din Rotscher și Kant, sau despre eforturile sale de sinteză lingvistică. Fără pretenția de a propune o imagine nouă a poetului nostru național, reconstituirile lui I. Crețu îl plasează, totuși, mai aproape de adevăr în timp și spațiu. Ca atare, biografia documentară semnată de el constituie un bun instrument de lucru, util învățămîntului nostru de cultură generală.

FĂNICĂ N. GHEORGHE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1018 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURA | Vineri 21 noiembrie 1969 | 4 pagini 25 bani

■ Legătură cu practica în predarea geografiei – pag. 2

■ Forme de participare la creația științifică – pag. 3

■ Pe ce căi modernizăm formația matematică – pag. 3

Căi operative și eficiente de informare și perfecționare didactică:

Buletinele inspectoratelor școlare

Cercetînd modalitățile prin care pot asigura un randament cît mai înalt activității lor, mai multe inspectorate școlare județene au recurs în ultima vreme la editarea periodică a unor „Buletine informative" sau „metodice" care își propun să contribuie la lărgirea formelor și mijloacelor de îndrumare a personalului didactic. Inspectoratele școlare ale unor județe ca Prahova, Brașov Galați, Brăila ș.a. au îmbrățișat această inițiativă care nu a întîrziat să se dovedească a fi de reală utilitate.

Pentru înțelegerea profilului publicațiilor editate de inspectoratele școlare județene este edificatoare o comparație. Să privim „Buletinul informativ" editat de inspectoratul școlar al județului Prahova. El își propune să dirijeze atenția cadrelor didactice către acele compartimente ale informării solicitate îndeosebi de profesia lor. Același buletin rezervă un important sector prezentării și comentării experienței pedagogilor din județ, precum și a rezultatelor valoroase ale școlilor. Fiind „informativ" și redactat pentru uzul intern al școlilor el și-a propus totodată să cuprindă și alte probleme care interesează personalul didactic — instrucțiuni, dispoziții și comunicări privind viața școlară. Pe de altă parte, „Buletinul metodic" al inspectoratului școlar al județului Galați își propune să „realizeze popularizarea experienței pozitive a cadrelor didactice din județ și să combată unele carențe semnalate în desfășurarea procesului instructiv-educativ".

Dacă ar fi să optăm între cele două tipuri, formula buletinului prahovean ni se pare preferabilă pentru că acesta reușește să se constituie ca o publicație cuprinzătoare, menită să răspundă unei largi game de preocupări profesionale și ca un instrument practic de lucru la îndemîna profesorilor.

Categoric, nu contestăm utilitatea observațiilor concrete pe care le prilejuiește analiza lecțiilor cuprinsă în celălalt tip de buletin, totuși, această formulă de editare ne apare oarecum monovalentă față de ceea ce ar putea să fie un atare buletin.

Oricare ar fi însă formula și profilul adoptat, noua modalitate publicistică, utilizată în ultima vreme de către inspectorate oferă celor ce îndrumă învățămîntul largi și variate posibilități de a-și duce la bun sfîrșit îndatoririle. Este de ajuns să amintim inițiativa inspectoratului școlar județean Brăila de a publica un îndrumar orientativ asupra profilului liceelor de specialitate, al școlilor de specializare postliceală, al școlilor profesionale și al institutelor de învățămînt superior sau pe acea a inspectoratului școlar al județului Prahova de a publica o „bibliografie de recomandare" privitoare la metodica predării istoriei.

Culegeri de creații ale cadrelor didactice

Creația științifică, pedagogică și literară din ce în ce mai amplă și mai valoroasă a cadrelor didactice din toate județele țării solicită multiple căi de afirmare. În rîndul acestor forme de popularizare a activității creatoare s-au înscris, recent, culegerile cultural-științifice de creații ale corpului didactic.

Culegerea intitulată „Școala bîrlădeană", editată de Comitetul sindicatului învățămînt, este o înmănunchere de astfel de lucrări ce atestă preocupări cu caracter literar, artistic și științific. Ea relevă sfera multiplă a cercetărilor întreprinse de profesorii și învățătorii bîrlădeni, pe tărîm istoric, arheologic, etnografic, cultural, în domeniul lingvisticii și al științelor naturii, ca și preocupările de creație artistică ale acestora. Firește, o pondere însemnată în economia culegerii o ocupă problemele privind pedagogia și învățămîntul. ★

Mijloace moderne, științifice, dinamice, cuprinzătoare, publicațiile sub forma diferitelor buletine, a culegerilor de comunicări, a caietelor și scrisorilor metodice etc. constituie în munca întregului corp profesoral un auxiliar prețios care poate contribui la ridicarea calității și eficienței informării și îndrumării, și implicit, a procesului de învățămînt.

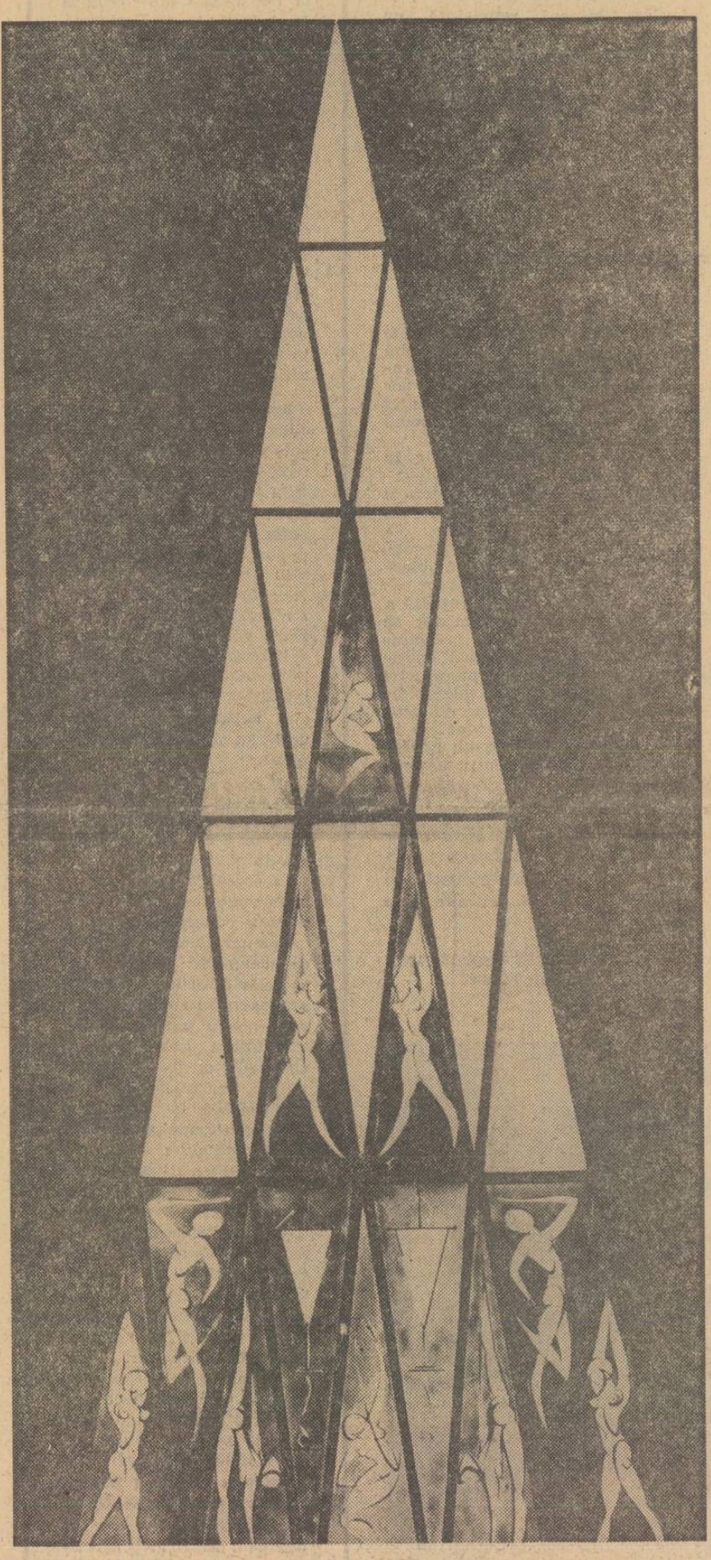

Detaliu arhitectural din noua sală de sport pusă la dispoziția elevilor din orașul Gh. Gheorghiu-Dej

Corelația: noțiuni — sentimente — deprinderi

Convergența necesară a procesului **instructiv** cu cel **educativ** este recunoscută ca o axiomă, îndeosebi în condițiile socialismului cînd formarea pentru muncă și viață a noilor generații presupune și impune construirea unei personalități multilateral dezvoltate sub raport profesional, dar și social-ideologic, politic, etic și cetățenesc. În acest sens, unul din imperativele majore evidențiate cu claritate de partid este acela al creșterii rolului și eficienței muncii educative în rîndul copiilor și tinerilor. Îndeosebi documentele Congresului al X-lea al P.C.R. și cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu adresate tineretului au subliniat limpede că atît cerințele actualei etape cît și perspectivele pentru care este pregătit tineretul, impun ca obligatorie adoptarea și realizarea aceiui complex de măsuri care să așeze munca de instruire și educare a noilor generații **pe baze științifice,** în raport cu noile posibilități și cerințe.

Cred, așadar, că **necesitatea** și **importanța** îmbunătățirii aportului educativ al școlii, familiei, organizației de pionieri și de tineret — sînt evidențe care nici nu mai trebuie discutate. **Cum** să facem însă ca această complexă și multiformă activitate să dea cele mai bune rezultate, spre ce **obiective concrete prioritare** trebuie ea să se îndrepte, care trebuie să fie **conținutul** și care **modalitățile optime** de realizare a acestei educații — iată probleme care impun, prin prisma experienței acumulate, un schimb viu de idei, confruntări de opinii, măsuri bine gîndite și, mai ales, acțiuni sistematice.

Nu vom putea soluționa aceste probleme dificile fără a recunoaște existența unui anumit paradox al muncii educative a cărui neglijare duce în practică la destule minusuri și greutăți.

Astfel, pe de o parte, **activitatea educativă trebuie să se „ridice"** la nivelul capacităților, intereselor și preocupărilor unei generații care — mai ales pe planul volumului de informații — se poate caracteriza printr-o mai rapidă maturizare. Copiii și tinerii de astăzi nu mai sînt la fel cu cei de acum 10—15 ani, și se deosebesc și mai mult față de cei din urmă cu cîteva decenii. Ei sînt mai maturi din punct de vedere psiho-fizic. Vîrsta pubertății coboară și accelerează ritmul și gradul de formare a conștiinței, a personalității, a aptitudinilor și intereselor copiilor. Această maturizare este pregnantă și pe celelalte planuri, din punct de vedere al intelectului, al receptivității, al capacităților. Nu poate fi neglijat nici faptul că acum, la noi, există o generație care, în cele mai multe familii, crește o dată cu televiziunea. Prin televiziune ajung la copii informații directe, în urma cărora ei își formează deprinderi de receptare care au implicații asupra modului de a gîndi și de a se comporta. Am amintit un singur aspect, ca să nu mai vorbim de efectele complexe ale proceselor de industrializare, de urbanizare, de intelectualizare a populației. Ca atare, avem de a face cu un material mai „matur", cu o generație de copii și tineri care au o capacitate mai mare de receptare, un bagaj mai bogat de cunoștințe, interese și preocupări mai variate.

Pe de altă parte, **avem de „coborît", într-un anumit sens,** conținutul și formele de activitate educativă **la un nivel real,** pentru că așa cum se știe, în trecut, s-au folosit metode care copiau în foarte multe privințe activitățile adulților și mai ales părțile proaste ale acestor activități.

Pe temele educației ideologico-cetățenești

Paradoxul în această constă: **avem pe de o parte un material uman care are un nivel mai ridicat decît știm să-l apreciem, dar, în același timp, avem o activitate care nu concordă cu acest nivel și cu specificul vîrstei copiilor și tinerilor.**

Mă voi referi aci doar la un aspect al acestei probleme și anume la corelația: **noțiuni — sentimente — deprinderi** care mi se pare hotărîtoare pentru adaptarea muncii educative la nivelul real, diferit pe vîrste și alți parametri, al copiilor și tinerilor și, totodată, pentru atingerea obiectivelor muncii educative prin forme cu adevărat eficiente.

Căci, îndeosebi atunci cînd, în ansamblul preocupărilor legate de formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a tinerilor, ne referim la rolul educației ideologico-cetățenești trebuie să avem în vedere însumarea momentului **cognitiv, afectiv** și **praxiologic** în raporturi **diferite** la **diferitele** vîrste.

Formarea conștiinței politice, ideologice nu poate fi decît rezultanta unui proces de durată, desfășurat prin multiple forme, utilizînd variate mijloace: ea presupune dobîndirea unui bagaj noțional căci o anumită viziune asupra lumii, o concepție politică despre istorie, societate etc. nu se pot construi în afara sistemului de categorii proprii acestor domenii ale cunoașterii și acțiunii umane. Tocmai în acest sens există acea intimă legătură dintre activitatea **ideologică** și cea **culturală** subliniată la Congresul al X-lea al P.C.R.: „În concepția noastră — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — educația socialistă, conștiința socialistă implică atît cunoașterea temeinică a ceea ce este valoros în domeniul culturii, științei și tehnicii contemporane, stăpînirea deplină a profesiunii cît și însușirea concepției filozofice despre lume și societate a partidului nostru — materialismul dialectic și istoric — formarea unei atitudini cetățenești înaintate".

Se înțelege că pentru adolescenți și tineri problema are implicații cu atît mai profunde: **activitatea de educare ideologică - cetățenească trebuie pregătită și împletită, mai ales la vîrstele mici, cu o activitate culturală** menită să asigure temelia de cunoștințe absolut necesare pentru asimilarea ulterioară a noțiunilor politice și ideologice, pentru formarea unei concepții și conștiințe.

Ceea ce nu înseamnă, desigur, că pentru desfășurarea **acțiunii** educative trebuie așteptat momentul în care tinerii au pe deplin format acest bagaj de cunoștințe. În primul rînd, prin **scopurile** și **caracterul** său, procesul de educație comunistă este în oricare din formele sale **ideologic, politic** prin însăși esența sa (la raportul dintre implicit și explicit în acest proces s-a referit într-un articol precedent tov. P. Pînzaru). Dar, mai cu seamă, pentru că în afara unor noțiuni și cunoștințe elementare cu caracter politic a căror transmitere se poate — și trebuie — făcută, treptat, încă de la vîrste mici — procesul educației comuniste se realizează pe întreg parcursul său, și mai ales în primele sale faze, prin dezvoltarea **sentimentelor** și **acțiunilor.** Au dăunat și dăunează mult eficienței educației copiilor și tinerilor excesul de verbalism, tratarea abstractă a temelor, în detrimentul dialogului viu, al problematizării ideilor și, mai ales, în detrimentul **activităților** care pun în mișcare nu numai **intelectul** ci și **sensibilitatea** și le conferă puterea de convingere **a experienței trăite.**

Voi lua un exemplu: cred că munca educativă a organizației de pionieri își poate realiza obiectivele și caracterul ei ideologic și politic în primul rînd prin participarea copiilor la viața organizației. Prin adeziunea pe care școlarul și-o dă întrînd în organizația pionierilor ca organizație comunistă a copiilor, prin faptul că, în cele mai neînsemnate activități practice, pionierul se interrelaționează cu ceilalți membri, se realizează cea mai bună educație politică și ideologică. Esențial este desigur ca fiecare pionier să fie ajutat, conform capacității vîrstei sale, să înțeleagă semnificația acestui act și a acestei activități, sensul calității sale de pionier, drepturile și datoriile sale — ceea ce presupune ca el să se simtă cu adevărat membru al organizației sale.

De aceea, în documentele de partid care privesc organizația de pionieri, și, respectiv, de tineret, această problemă este pusă atît de pregnant și se insistă ca fiecare **membru al organizației să fie conștient de a aparține acesteia,** de a-și da adeziunea pentru hotărîrile pe care ea le ia, de a participa efectiv la luarea deciziilor și la

FRED MAHLER
secretar științific al Centrului de cercetări pentru problemele tineretului

(Continuare în pag. 3-a)

O ecuație pe deplin rezolvabilă: CONDIȚIA MATERIALĂ A LICEELOR INDUSTRIALE

• E mai dificilă stabilirea unui amplasament decît construcția unui liceu?
• Către elaborarea unui proiect-tip diferențiat
• Rezolvă, nu aștepta — imperativ al activității actuale a conducerilor de școli

În prima sală, după holul de la intrare, se află cabinetul de desen, în stînga lui laboratorul de chimie și fizică, apoi laboratorul de încercarea metalelor și de tehnologie, iar jos atelierele de mașini unelte și lăcătușerie...

Așa arată Liceul industrial de construcții de mașini din București. Dar numai pe planșeta proiectantului. (E drept, are aici o vechime de aproape doi ani). În realitate, liceul este oaspetele tolerat al Școlii generale nr. 76, cu care împarte cîteva încăperi, după ce a fost chiriașul, nu prea dorit, al unei alte gazde, tot o școală generală. Despre laboratoare și cabinete de specialitate, evident, nici nu poate fi vorba în asemenea condiții.

Este acesta un caz cu totul singular? Din păcate, nu. Deși au intrat în al patrulea an de studii, o serie de licee industriale nu dispun de condițiile materiale pentru desfășurarea corespunzătoare a învățămîntului de specialitate. Astfel, Liceul industrial de construcții de mașini din Arad, care conform graficelor stabilite trebuie să primească un local nou la sfîrșitul acestui an (local care abia a trecut de stadiul fundațiilor), a fost mutat de către forul său tutelar — Consiliul popular județean — într-un alt sediu provizoriu numai cu o zi înainte de începerea anului școlar. În condiții care nu asigură o activitate specifică eficientă se află și liceele industriale de chimie din Brăila și Turda, Liceul industrial metalurgic din Galați și altele.

Cum este posibilă o asemenea situație precară a unor școli (care contrastează flagrant cu condițiile asigurate unui număr important de alte licee industriale) cînd, potrivit hotărîrilor de partid și corespunzător misiunii încredințate în cadrul sistemului nostru de învățămînt, liceelor de specialitate ca pepiniere de cadre pentru producția industrială le-au fost alocate sume importante pentru investiții. Numai pentru anul 1969 investițiile prevăzute pentru dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului profesional și tehnic au depășit suma de 490 milioane lei, din care o parte însemnată a revenit liceelor de specialitate. Construcțiile și dotările realizate pe primele nouă luni ale acestui an au fost însă numai în valoare de 292 373 000 lei, adică doar 59,5 la sută din totalul fondurilor alocate. Ritmul lucrărilor desfășurate în prezent nu dă nici o speranță privind recuperarea acestei întîrzieri, ci dimpotrivă.

Să ne oprim la cîteva exemple semnificative. Mai întîi, cazul Liceului industrial de construcții de mașini din București, la care ne refeream la începutul acestor însemnări. Creditele pentru această investiție au fost deschise încă de la începutul anului 1968, fiind alcătuit și proiectul preliminar. De atunci și pînă astăzi forul tutelar al acestei școli — Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, prin direcția de învățămînt — împreună cu Consiliul popular al municipiului București nu au reușit să stabilească amplasamentul școlii (!?). Acum se pare că, în sfîrșit, a fost desemnat un asemenea amplasament, dar în așa fel încît prin el însuși să constituie un „casus belli", o nouă sursă de întîrzieri. Preferăm să fim considerați profeți mincinoși, dar ne îndoim că terenul respectiv, care în prezent este ocupat de un mare depozit cu materiale de construcții, va fi eliberat la timp. Nu putem face abstracție nici de cît va costa o asemenea mutare a depozitului. Este greu de crezut că în întreaga zonă industrială a uzinelor „23 August", „I.O.R." și „Republica", unde se solicită amplasarea liceului pentru a dispune de condiții de practică, nu s-a putut găsi un teren de construcții efectiv liber. Tot datorită nedesemnării amplasamentelor a trebuit să fie amînată pentru anul 1970 începerea construcției Liceului industrial energetic din Sibiu.

Calea către clarificarea situațiilor care au determinat condiția materială precară a unor licee industriale este plină de aparente paradoxuri care, în fond, constituie doar o evidentă lipsă de perspectivă în responsabilități și înfundarea în soluții administrativ-birocratice. Să o conturăm metodic, chiar cu riscul de a reduce acuratețea literară a acestor însemnări.

1. Condițiile de funcționare și dotare a liceelor industriale sînt direct proporționale cu preocuparea forurilor tutelare față de acestea. Dovezi elocvente în această privință sînt liceele de industrie ușoară din Cisnădie și Iași care dispun, datorită preocupării ministerului de resort, de condiții dintre cele mai bune pentru desfășurarea lecțiilor de specialitate și a aplicațiilor practice. O preocupare constant pozitivă pentru întărirea bazei materiale a liceelor industriale este vizibilă și în activitatea direcției de specialitate din Ministerul Energiei Electrice; liceele energetice din Constanța, București, Iași, Craiova, și Cluj dispun de condiții bune de activitate fie în localuri proprii, fie în cadrul unor grupuri școlare, iar pentru Liceul industrial energetic din Sibiu, care urmează să fie construit, se depun insistente stăruințe pentru trecerea de la fazele preliminare la faza de construcție propriu-zisă.

În schimb, în activitatea celor două școli depinzînd de Ministerul Industriei Metalurgice se resimte o

AL. CIUCĂ

(Continuare în pag. 3-a)

PIONIERII DESCOPERĂ ISTORIA

Este știut că valoarea lecțiilor de istorie sporește considerabil prin referirile firești la trecutul meleagurilor natale ale elevilor. Ținînd seama de acest fapt, multe cercuri ale pionierilor și școlarilor și-au axat preocupările în direcția depistării urmelor istorice, valorificînd semnificațiile lor adînc educative. O coasă mîncată de rugină, atîrnată pe un perete al muzeului școlar din satul moțesc Răcătău, a dobîndit de pildă, pentru elevii acestei școli, valoare de simbol cînd au aflat că ea a aparținut străbunicului unui pionier care, la 1848, a luptat cu ea în armata Iancului. La fel, pe pionierii din Arcani i-a impresionat puternic jalba șerbilor oropsiți de pe moșia unui boier din ținutul Gorjului, păstrată sub sticlă în muzeul școlii. Și exemplele pot continua.

Nu de mult, orașul Slatina a împlinit 600 de ani. Evenimentul acesta a fost marcat la Școala generală nr. 1 din localitate printr-o expoziție bogată, oglindind vestigii din trecutul orașului, al județului și al școlii. Un text așternut ca de un vechi caligraf iscusit, care redă succint istoricul așezării, ca și o cronică a școlii, au fost alcătuite ca predoslovii ale expoziției de către membrii cercului de istorie, condus de inimosul profesor Gheorghe Matache.

Roadele activității micilor istorici sînt evidente pe tot cuprinsul expoziției. Găsești aici documente străvechi și obiecte din diferite epoci arheologice, determinate și interpretate, însoțite de referate care le prezintă. Despre cele 18 monede austriece găsite la Mogoșești, de pildă, pionierul comentator spune că ele atestă fenomenul fugii țăranilor din Oltenia vremelnic ocupată de Habsburgi, pașapoartele unor negustori străini de acum cîteva secole sînt prezentate în contextul relațiilor noastre comerciale din acele timpuri ș.a.m.d. Foarte interesante, prin comparația pe care o oferă cu zilele de azi, sînt fotografiile de la sfîrșitul secolului trecut oglindind locuri din Slatina, case, oameni îmbrăcați după moda epocii. Prezintă mult interes de asemenea harta arheologică a județului Olt, întocmită de pionieri, precum și o hartă, în imagini fotografice, a locurilor de importanță arheologică deosebită din împrejurimile Slatinei. În prezent, membrii cercului lucrează la o hartă a evenimentelor istorice de pe raza județului.

În afară de activitățile acestea de colecționare și interpretare a unor obiecte și documente, micii istorici desfășoară variate acțiuni cu caracter aplicativ. De pildă, în urma unor săpături, întreprinse în cadrul unor expediții științifice, pe șantierul arheologic din comuna Brebeni ei au descoperit o așezare din epoca bronzului. Activitatea desfășurată pe șantier — desene, măsurări, săpături, lucrări de conservare, de transportare a obiectelor — este multilaterală, activizînd pe toți membrii cercului. Cioburile de ceramică găsite în pămînt sînt înregistrate de fantezia lor creatoare prin conturarea întregului din care făceau parte în desene măiestrite, expuse deasupra vitrinelor. O interesantă vizită au făcut membrii cercului la Sucidava și la Orlea, unde au realizat un schimb de experiență cu membrii cercului de istorie din partea locului.

Este o încîntare să auzi cum prezintă expoziția lor micii istorici slătineni. Ei se descurcă cu dezinvoltură printre obiectele etalate. Dau explicații despre rezistența cărămizilor romane, despre cultura căreia îi aparțin vasele și fragmentele ceramice găsite de ei, descriu cu talent podoabele antice, figurinele, toporașele din neolitic, arată pe hartă locurile unde acestea s-au găsit, răsfoiesc „protocoalele" cercetărilor și citează observații meticuloase, care denotă mult spirit de observație și o reală putere de pătrundere a secretelor istoriei. Pașii micilor arheologi te poartă cu mîndrie printre metopele Columnei lui Traian, expuse în copii fotografice pe fundalul expoziției lor, ca simbol al obîrșiei poporului nostru.

Am avut prilejul să vorbim și cu cîțiva membri ai cercului care îndeplinesc misiunea de ghizi ai orașului și am rămas uimiți de perspicacitatea lor. Acești pionieri cunosc istoria locului natal ca pe o aleasă poezie prezentată cu multă virtuozitate. Ei au descoperit însemnătatea tuturor colțurilor orașului, ridicînd parcă de pe ele vălul unui mister. Am fost cu ei și la modernele Uzine de aluminiu din Slatina și ne-am convins că știu multe și despre prezent, ba chiar și despre viitor. Ei cunosc politica partidului de dezvoltare a industriei noastre și pot relata vizitatorilor, în trei limbi străine, ce secții se vor dezvolta pînă în 1975 în cea mai modernă fabrică a orașului, care sînt indicii de creștere a producției și productivității muncii.

Fericita împletire a trecutului cu viitorul în gîndirea și simțirea pionierilor slătineni reprezintă un exemplu de educație reușită, de trăire a istoriei la înaltă tensiune. Sîntem siguri că pionierii care astăzi descoperă istoria vor ști mîine să facă ei înșiși istorie, slujindu-și cu cinste poporul și țara.

PATITA SILVESTRU

LEGĂTURĂ CU PRACTICA IN PREDAREA GEOGRAFIEI

O sarcină primordială care se ridică în prezent în fața învățămîntului de toate gradele o constituie asigurarea unei strînse legături între școală și viață, între școală și nevoile practicii. Obiectul pe care îl predau — geografia — oferă multiple și variate posibilități din acest punct de vedere, aplicațiile din clasă și mai ales cele din afara clasei, contribuind din plin la legarea cunoștințelor teoretice de activitatea practică, de viață, de producție.

Căutînd să valorific în chip cît mai larg aceste posibilități, am organizat cu elevii mei un teren geografic, care alcătuiește de fapt laboratorul geografic al școlii. Aici am desfășurat, împreună cu ei, numeroase activități practice: observații meteorologice, pe baza cărora s-au stabilit prognoze locale și s-a întocmit un studiu asupra climei orașului Făurei, observații asupra evoluției diverselor forme de relief (pe platforma geomorfologică instalată în cuprinsul terenului), stabilirea măsurilor pentru combaterea eroziunii solului etc. Mi-am propus ca în acest an școlar să dezvolt activitatea practică, urmărind totodată finalizarea acesteia în rezultate care să poată fi folosite efectiv într-un domeniu sau altul.

Utilizînd aparatele cu care este dotată stația meteorologică de pe terenul școlar (aparate de tipul celor existente la Institutul meteorologic central), voi face zilnic, împreună cu elevii mei, observații meteorologice. Datele culese vor fi prelucrate și trecute în grafice lunar, trimestrial, pe anotimpuri și anual. Pe baza lor vom stabili prognoze care vor fi difuzate la stația de amplificare a orașului. Pe lîngă aceasta, folosind datele meteorologice, elevii vor întocmi scurte lucrări cu caracter științific, care vor fi prezentate în ședințele cercului de specialitate.

Pe platforma geomorfologică aflată pe teren se vor face intense observații asupra dinamicii fenomenelor care produc pagube economiei naționale (eroziunea torențială, eroziunea în albiile rîurilor, inundațiile etc.).

Activitatea practică nu se va restrînge însă numai la ceea ce este posibil să se realizeze pe terenul geografic al școlii. Pe toată durata anului școlar vom face observații asupra orizontului local, asupra dezvoltării localității noastre: etapele de dezvoltare, condiții naturale, funcțiuni, felul construcțiilor, ocupația locuitorilor, structura populației și dinamica ei etc. Apoi, utilizînd aceste date, elevii vor întocmi lucrări monografice. Cele mai bune din ele vor fi prezentate la gazeta cercului de geografie, intitulată „Magazin geografic".

Vom continua și vom extinde studiul început încă din anul trecut asupra nivelului de apă freatică în orașul Făurei. Pe baza datelor obținute vom întocmi harta izofreatelor, lucrare deosebit de importantă pentru Făurei, oraș cu pînza de apă freatică la suprafață. Socotim că această lucrare va putea aduce și o oarecare contribuție la proiectarea viitoarelor lucrări de canalizare.

Voi întreprinde cu elevii mei și unele lucrări în cadrul celor două cooperative de producție din apropierea orașului Făurei. Aici ei vor întocmi hărți referitoare la relief și la soluri, lucrări privind modul de folosință a terenului etc.

Aplicațiile practice realizate în cadrul studiului geografiei determină formarea unor deprinderi și priceperi deosebit de utile în viață, în producție. Ajutînd în același timp elevilor să înțeleagă modul cum acționează legile obiective ale naturii, ele contribuie eficient la buna pregătire științifică a acestora. Iată de ce consider că ar trebui să li se acorde pretutindeni toată atenția. Totodată, consider că se cuvine o mai mare grijă pentru asigurarea materialelor didactice necesare lecțiilor de geografie și activităților practice în acest domeniu. În prezent, aparatele care se fabrică pentru terenurile geografice școlare sînt de o slabă calitate. De asemenea, se cere să se producă mai multe și mai variate filme didactice despre peisajul fizic și economico-geografic al țării noastre, ca și din alte zone geografice.

Prof. ILIE CARAMAN
Liceul din Făurei

Calculatoarele electronice sînt utilizate larg în stabilirea planului forței de muncă, al pregătirii viitoarelor cadre de specialiști

MANIFESTĂRI CONSACRATE SĂRBĂTORIRII UNOR ȘCOLI

Luna aceasta mai multe școli de cultură generală și licee au trăit impresionante momente festive prilejuite de aniversarea înființării lor.

★

Duminica trecută, în două comune din județul Sălaj a fost mare sărbătoare pentru toți locuitorii tineri și virstnici.

Sărbătoarea celor 200 de ani pe care i-a împlinit școala românească din comuna Ip, a început de dimineață. S-au întîlnit, pentru a-i cinsti venerabila vîrstă a lăcașului de cultură, tot satul — români și maghiari, cadre didactice și foști elevi, cei ce predau și învață astăzi pe băncile acestei școli. Festivitățile au început cu o sesiune de comunicări a cadrelor didactice. Apoi, directorul școlii a vorbit despre activitatea pe care a desfășurat-o școala în cei 200 de ani de existență subliniind aportul deosebit pe care ea l-a adus în răspîndirea științei și culturii pe aceste meleaguri.

★

Entuziaste și emoționante clipe au trăit duminica trecută și locuitorii comunei Giurtelec cu prilejul împlinirii a 175 de ani de la înființarea școlii generale. În prezența a numeroși oaspeți directorul școlii și alți vorbitori s-au oprit asupra principalelor momente legate de istoria școlii, au înfățișat realizările dobîndite de școală în anii socialismului. La încheierea festivității elevii școlii, îmbrăcați în pitorești costume naționale, au prezentat un bogat și frumos program artistic.

★

În aceeași zi și-a sărbătorit 50 de ani de existență și Liceul nr. 3 din Turnu-Severin. În cinstea evenimentului s-au organizat numeroase și interesante manifestări științifice și culturale. Printre acestea menționăm sesiunea de comunicări științifice ale cadrelor didactice, precum și simpozionul pe tema: „Tineretul nostru la 50 de ani de activitate a liceului". Cu acest prilej au fost trecute în revistă realizările pe care le-au obținut în cei 50 de ani elevii liceului pe plan științific, cultural și artistic.

Aniversarea a fost marcată și printr-un bogat spectacol omagial prin întreceri sportive. De asemenea, colectivul didactic și elevii școlii au făcut, în întîmpinarea aniversării, o instructivă excursie pe șantierul sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier.

Animați de un puternic entuziasm participanții la sărbătorirea școlilor amintite au adoptat telegrame adresate **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU,** prin care au mulțumit pentru grija permanentă pe care o poartă școlii, tinerei generații.

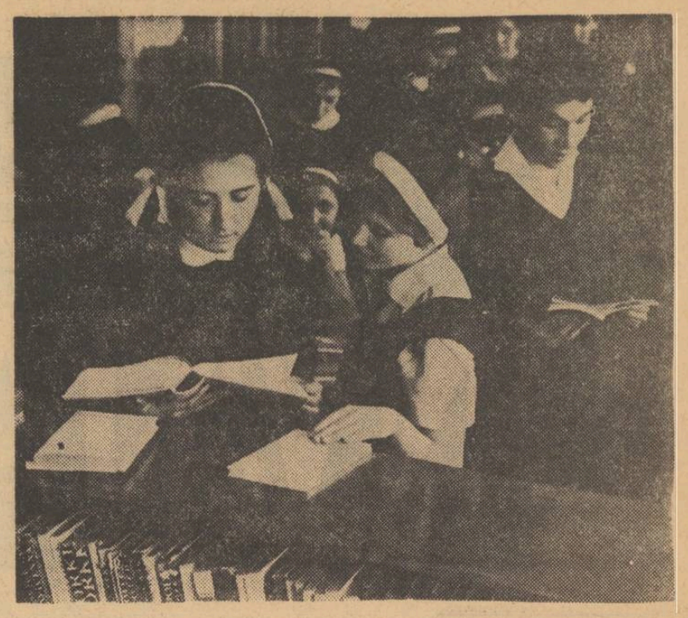

Cărțile.— prieteni de o viață întreagă

ADUNĂRILE SINDICALE TRIMESTRIALE

FOR DE DEZBATERI ACTUALE ȘI CU FINALITATE

O formă de bază a activității colective pe care o desfășoară grupele sindicale din școli o constituie adunările trimestriale. De aceea alegerea tematicii acestor adunări este o problemă de importanță majoră, de ea depinzînd concentrarea punctelor de vedere către preocupări centrale, de stringentă actualitate în viața școlilor.

În vederea realizării unui schimb de experiență pe această linie publicăm mai jos o relatare a prof. STELIANA STĂNESCU, președinta sindicatului învățămînt din Pitești, cu privire la organizarea și desfășurarea adunărilor trimestriale în școlile acestui oraș.

Urmărind realizarea importantei misiuni încredințate organelor sindicale din învățămînt prin Directivele partidului și prevederile Statutului personalului didactic, comitetul sindicatului nostru a orientat în mai mare măsură tematica dezbaterilor din adunările trimestriale către antrenarea concretă a întregului corp profesoral în direcția soluționării eficiente a unor probleme actuale și de larg interes.

Tema centrală a adunărilor desfășurate în ultimele săptămîni a fost pregătirea pentru o participare efectivă la Simpozionul național organizat de Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul modernizării învățămîntului". Au fost dezbătute atît posibilitățile constituirii unor colective pentru desfășurarea unor cercetări conjugate interdisciplinare, cît și etapele efectuării investigațiilor. Aceasta dovedește încă o dată capacitățile sporite de orientare operativă ale birourilor grupelor sindicale.

Printre dezbaterile fructuoase purtate în acest trimestru în adunările trimestriale se înscriu probleme ca: „Profesorul, exemplu de punctualitate și conștiinciozitate la locul de muncă", „Modalitățile de încheiere a colectivelor de elevi", „Formarea spiritului disciplinei conștiente în rîndul elevilor", „Asigurarea securității muncii în laboratoare și atelierele de lucrări practice" etc. Asemenea dezbateri, purtate la Liceul nr. 2, la școlile generale nr. 2 și nr. 6 și la Școala specială din Valea Mare, au fost urmate de hotăriri cu prevederi concrete, care au determinat perfecționarea activității în domeniile respective.

Dezbateri aprofundate a prilejuit înscrierea pe ordinea de zi a adunărilor trimestriale din unele școli, ca de pildă școlile generale nr. 4 și nr. 5, a temei „Esențialul în procesul de învățămînt" în jurul căreia au fost abordate probleme privind conceptul pregătirii de cultură generală în școala de 10 ani și în liceu, contribuția diferitelor discipline la pregătirea pentru viață a elevilor, elemente principale și secundare în cuprinsul materiilor de învățămînt etc. În schimb discutarea unei teme ca „Sarcinile ce revin cadrelor didactice din școala noastră în perfecționarea procesului instructiv-educativ, a activității social-culturale și obștești a cadrelor didactice" s-a dovedit de o eficiență mai redusă, întrucît discuțiile au fost dispersate și prelungite și nu au dus la desprinderea unor concluzii precise și operante. S-a confirmat în felul acesta o observație mai veche cu privire la faptul că abordarea într-o singură adunare a unei tematici complexe, oricît de importantă ar fi aceasta, este mult mai puțin eficientă decît concentrarea dezbaterilor pe o singură temă în scopul desprinderii unor concluzii aprofundate.

Capacitățile organizatorice actuale pe care le au birourile unor grupe sindicale au fost evidențiate recent și de o adunare trimestrială cu caracter de simpozion, inițiată la Școala generală nr. 1, pe tema „Legătura școlii cu familia în orientarea profesională a elevilor". Ca urmare a acestui simpozion au fost stabilite sarcini concrete atît pentru urmărirea dezvoltării elevilor, cît și pentru organizarea unor acțiuni în rîndul părinților privind cunoașterea aptitudinilor reale pe care le au școlarii și, în funcție de acestea, alegerea diferitelor profesiuni. A fost instituit un panou care tinde să devină un veritabil „memento" pedagogic și educativ al părinților si s-au stabilit diferitele forme de îndrumare în condițiile unor familii care se interesează insuficient de situația școlară a elevilor, precum și în condițiile unor familii dezorganizate. Pornind de la concluziile simpozionului s-au întărit legăturile cu sindicatele din întreprinderile și instituțiile unde lucrează părinții elevilor, fapt care a avut un puternic efect educativ.

În momentul de față, acțiunile conjugate ale comitetului nostru sindical și ale inspectoratului școlar, la care participă toate birourile grupelor sindicale din școli, sînt orientate către asigurarea inaugurării, în cel mai scurt răstimp, a Casei corpului didactic — tribună de activitate metodică, științifică și culturală a tuturor cadrelor didactice din județ. Programul de activitate al acesteia, condițiile pe care dorim să i le asigurăm vor permite, sperăm, ca această instituție să îndeplinească rolul important ce-i revine pe planul perfecționării și modernizării pregătirii cadrelor, a optimizării condițiilor de desfășurare a procesului de învățămînt.

seco ven te

Interesante inițiative de educație estetică și plastică

O valoroasă inițiativă culturală a prins viață în unul dintre cartierele mărginașe ale Capitalei. Conducerea școlii generale nr. 198 din cartierul Militari, împreună cu un număr de artiști ce trăiesc și creează în acest cartier, a organizat o prestigioasă expoziție de pictură și grafică, în incinta școlii.

Pictori ca Lia Szasz, Vasile Varga, Dorian Szasz și Ervant Nicogosian, expun aici lucrări de un remarcabil nivel artistic, ce invită pe elevi — a căror receptivitate se dovedește foarte vie — și pe locuitorii cartierului să le contemple și să le înțeleagă mesajul spiritual. Inimosul profesor Ion Susală, care a reușit să stîrnească un viu interes pentru artă în școală și în cartier, expune la rîndu-i lucrări de grafică.

Deschiderea expoziției s-a făcut în mod sărbătoresc — în mijlocul cadrelor didactice, al elevilor și locuitorilor din cartier venind cu acest prilej, ca invitați de onoare, artiștii O. Han și A. Ghiață.

Bucuria artistică a fost amplificată printr-un concert susținut de cuartetul de cameră al Conservatorului Ciprian Porumbescu.

Tot la această școală, s-a inițiat, cu sprijinul muzeului Simu o serie de „circuite plastice" prin toate muzeele din Capitală, elevii fiind transportați în mod gratuit în autobuze confortabile.

Asemenea acțiuni aduc prin ele însele laudă școlii și stau drept pildă și îndemn, arătînd ce se poate realiza pe linia educației multilaterale a elevilor și a culturalizării maselor în cadrul unor inițiative colective pornite din dragoste pentru valorile culturale.

★

Profesoara Florica Steriade din Pitești expune în holul Universității populare (sala Dalles) 61 de lucrări în ulei și acuarelă, manifestînd preferință pentru peisajul urban. În repertoriul său tematic sînt cuprinse de asemenea portrete, flori și naturi statice. Prin preocuparea pentru elementul descriptiv, pictura Floricăi Steriade devine într-un fel un carnet de impresii de notații afective. Din ansamblul lucrărilor se afirmă, prin plasticitate și înțelegere a picturalității, „Peisaj pitești an de iarnă" și „Teiul lui Eminescu". Aceste două lucrări marchează, cred, drumul unor împliniri valoroase pentru activitatea creatoare a acestei artiste.

★

În holul Clubului municipal al sindicatelor din învățămînt profesoara Larisa Ceachir prezintă peisaje, flori, naturi statice, citeva portrete și compoziții. Toate aceste exponate reflectă onestitate artistică; autoarea este sinceră cu ea însăși, fără să afișeze maniere de împrumut care nu i s-ar potrivi. Ea este atrasă de peisajele deschise, aerate, înfățișînd variate aspecte ale naturii. Dintre acestea se remarcă „Peisaj-Pădurea Andronache" și „În parc", prin unitate și echilibru compozițional. Sensibilitate cromatică se vede mai cu seamă în tabloul „Crăițe". Dintre compoziții reține atenția cea intitulată „În fața fotografului". Expozanta dovedește calități și pricepere portretistică în „Autoportret", ca și în capul de expresie, „Adelina".

Conf. dr.
AL. TOHĂNEANU

Întîlnire cu un pasionat drumeț

Se știe că școlarilor de toate vîrstele le plac deopotrivă și drumurile pe potecile patriei cît și poveștile despre peripeții legate de excursii, de călătorii. Din acest motiv întîlnirea pe care elevii școlilor generale din comunele Tănăsoaia și Boghești, județul Vrancea, au avut-o recent cu profesorul Dumitru Dan, care a parcurs 100 000 de kilometri pe jos în jurul lumii, a stîrnit printre toți un deosebit interes.

Școlarii au făcut temerarului călător o primire caldă, ascultîndu-l cu atenție timp de cîteva ceasuri. Octogenarul profesor le-a povestit multe din episoadele călătoriilor sale, multe din întîmplările pe care le-a trăit în lungile sale peregrinări, le-a înfățișat aspecte din viața oamenilor pe care i-a întîlnit în drumurile sale, le-a descris multe din locurile pe care le-a străbătut. Întîlnirea cu profesorul Dumitru Dan a sporit interesul copiilor pentru drumeție le-a trezit dorința de a cunoaște tot mai multe din locurile pitorești ale patriei noastre.

Noul sediu al Liceului economic din Galați

„Bine ați venit, dragi elevi" — cu această urare și-au întîmpinat, la începutul acestei luni școlarii, cadrele didactice ale Liceului economic din Galați în noul local al școlii a cărui panglică inaugurală a fost tăiată de către tov. Constantin Dăscălescu, membru al C.C. al P.C.R., prim secretar al Comitetului județean al P.C.R. Bucuria celor aproape 1 000 de elevi ai liceului este justificată de faptul că noul local dispune de săli de clasă spațioase și cu o dotare excepțională, de patru laboratoare și o sală pentru mecanizarea lucrărilor de evidență și calcul, de un modern cabinet metodic în cadrul căruia își vor desfășura activitatea comisiile metodice și cercurile de planificare-organizare și literatură.

Realizarea în termen a acestui obiectiv se datorează legăturii strînse care a existat între beneficiar și constructor.

Prof.
GEORGETA VELINCOV

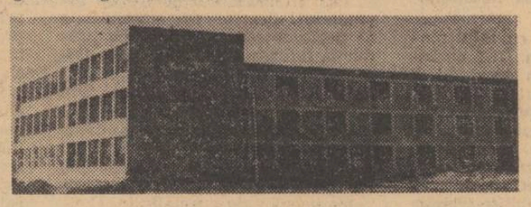

Revista „Colocvii" Nr. 12 publică programele de bacalaureat

În urma numeroaselor telefoane și scrisori primite la redacție din partea cititorilor, prin care sîntem rugați să le înlesnim procurarea textului programei de bacalaureat publicat de „Gazeta învățămîntului" în numerele 1014 și 1015 din 24 și recte 31 octombrie 1969, informăm, pe această cale, pe cei interesați că pot găsi textul integral al programei de bacalaureat pentru sesiunile 1970 și în revista „Colocvii" în numărul 12, din luna decembrie a.c.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

FORME DE PARTICIPARE LA CREAȚIA ȘTIINȚIFICĂ

Despre contribuția omului de la catedră la creația științifică se vorbește tot mai mult în ultimii ani. Problema a fost subliniată și în recentele interviuri luate președintelui Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură referitor la Simpozionul național „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului" și rectorului Institutului central de perfecționare a personalului didactic privitor la organizarea noului sistem de perfecționare (**Gazeta învățămîntului** nr. 1015 din 31 octombrie 1969). Încadrarea corpului didactic în procesul cercetării științifice devine **un imperativ al actualității** după ce, pînă la mijlocul secolului nostru, fusese doar un deziderat, o preocupare „de timp liber și de plăcere", un mijloc oarecare de afirmare al unei „elite științifice". Evoluția în perspectivă a societății pretinde școlii să se adapteze unor țeluri noi: să învețe elevii cum se pot transforma, ca să se adapteze permanent nivelelor viitoare ale științei și tehnicii, ale societății. În funcție de aceste cerințe, profesorilor de orice grad și specialitate li se solicită o formație orientată către înnoire, adică o formație de cercetători. Numai în contact permanent cu creația, profesorul se menține în ritmul actualelor și viitoarelor dezvoltări ale științei, înțelegîndu-le, ca participant activ și comportîndu-se „prospectiv".

Bineînțeles, preocupările științifice ale profesorilor se pot referi atît la specialitatea obiectului de predare, cît și la pedagogia acestui obiect. Directivele Comitetului Central al partidului cu privire la dezvoltarea învățămîntului menționează în capitolele privind perfecționarea personalului didactic că societățile științifice „vor trebui să-și sporească preocupările pentru ridicarea nivelului pregătirii științifice și metodice a cadrelor didactice, pentru antrenarea mai largă a acestora în munca de cercetare științifică și metodică". De asemenea Legea pentru Statutul personalului didactic stipulează clar că gradul I didactic se acordă acelor învățători și profesori care dovedesc și „preocupări de cercetare în domeniul pedagogiei sau al specialității". De asemenea se menționează în Statut că inspectoratele școlare au sarcina de a organiza „sesiuni metodico-științifice de comunicări, simpozioane pe probleme de specialitate și de metodică a predării". Asemenea sesiuni au rostul să fie un cadru de comunicare pentru învățătorii și profesorii care au realizat cercetări și un îndemn la cercetare pentru cei care așteaptă sau se pregătesc să intre în mișcarea înnoitoare. Sesiunile organizate de unele inspectorate școlare ca, de pildă, cele de la Brașov (28 martie 1969), Iași (24—25 mai), Olt (25 mai), Galați (8 iunie), Gorj (16—17 iunie), Argeș (21 iunie), Maramureș (28 iunie) și mai cu seamă sesiunea națională de comunicări organizată de Inspectoratul școlar Dolj în colaborare cu Institutul de științe pedagogice (4—5 aprilie 1969), în cadrul căreia au fost prezentate 140 de lucrări pe tema „Cercetarea științifică în sprijinul perfecționării învățămîntului și educației în școala de cultură generală" au fost dovezi elocvente ale capacităților de investigație creatoare existente în masa cadrelor didactice.

Întrucît aproape toate inspectoratele școlare fac, în prezent, pregătiri pentru organizarea unor sesiuni de comunicări științifice, vom căuta să prezentăm unele sugestii izvorîte din experiența acțiunilor anterioare.

Dintre formele de participare la o reuniune științifică, cea care se poate caracteriza printr-o contribuție certă la progresul științei respective este **comunicarea științifică**. Ea cuprinde rezultatul unei cercetări într-o problemă, răspunsul verificat la o întrebare pe care profesorul, în ipostaza de om al științei, și-o pune în fața unor dificultăți sau nelămuriri. În ce condiții devine eficientă aplicația de educație ateistă la anumite lecții de biologie? În ce măsură a contribuit la ridicarea tonusului patriotic al lecțiilor de literatură cadrul afectiv al monumentelor istorice cunoscute în excursii? Ce favorizează mai mult însușirea științelor, imaginea schematică sau planșa policromă? Examinarea prin lucrări scrise de control, extemporal sau cea orală este mai economică? Dar care dintre acestea două este mai eficientă? Elevii consultă mai mult manualul sau notițele? Dar ce este mai eficient să li se recomande să consulte dintre acestea? Integrarea în munca didactică a unei emisiuni radio din programul săptămînii respective a fost eficientă? Acestea, și ca ele multe altele, sînt întrebări privind pregătirea pedagogică a profesorului. Dar sînt și întrebări ținînd de formația sa științifică de specialitate: Cum a început mineritul în județ? Se poate aclimatiza o anume plantă calitativ superioară în locul unui soi local? Se poate găsi o altă deslegare a unei probleme de matematică? Care a fost vadul vechiu al rîului din sat?

Comunicarea **rezolvă o singură problemă**, o singură temă, comportînd un singur răspuns simplu. Comunicarea nu-și propune subiecte complexe, (cum ar fi: „Educația intelectuală în școala generală", „Problema unității de cerințe în școală", „Valoarea formativă a temelor independente", „Din istoria învățămîntului în localitate"), a căror tratare să pretindă o cercetare multiplă și o exprimare de genul monografiei, a lucrării de grad, a unei conferințe. Comunicarea științifică este deci cea mai mică unitate în complexul științei, una — dar indispensabilă — din cărămizile cu care se construiește edificiul științei. Ea prezintă o cercetare, dar **nu dosarul ei științific**. Dosarul științific adună tot materialul cercetării — potrivit normelor de cercetare (de care nu ne ocupăm aici). Comunicarea expune problema, ipoteza, metodologia, concluzia, utilitatea rezultatului, — în cîteva pagini.

O sesiune științifică, organizată periodic, înmănunchează contribuția științifică din răstimpul respectiv a unui colectiv de cercetători care supun avizului colegilor de specialitate rodul muncii lor. Cercetările se prezintă pe secții de specialitate. **Prezentarea** nu înseamnă **lectura integrală** a unui număr de pagini, depășind uneori timpul care, în mod curent, se poate acorda unui cercetător (5—10 minute); prezentarea insistă doar asupra problemei și concluziei, asupra contribuției originale și utilității ei. O sesiune științifică este un for științific, în care activitatea de bază o constituie discuțiile: se cer lămuriri asupra cercetării, se fac aprecieri asupra valorii ei. Dacă cercetătorul își prezintă comunicarea în cîteva minute, nici comentatorii nu pot folosi discuția spre a spune tot ce știu despre problemă ci se cere, în principal, ca în cadrul luărilor de poziție să se facă aprecieri asupra valorii cercetării și să se ia act de contribuție. Sesiunea științifică se închide cu un raport în plenară asupra lucrărilor din secții, apreciindu-se valoarea contribuțiilor științifice, pe grupe de probleme.

În scopul unei cît mai rodnice desfășurări a lucrărilor, organizatorii sesiunilor științifice au datoria de a tipări și distribui programul ședințelor, iar ulterior, pe cît posibil, să asigure multiplicarea comunicărilor acceptate. Știința trebuie să înregistreze contribuția oricărui lucrător pe acest tărîm.

Cînd comunicările se pot grupa pe o anume temă de actualitate, discuțiile, urmărind concluzii la problema în dezbatere, pot fi organizate ca simpozion. (A se vedea exemplul simpozionului pe tema „Educația adulților" și simpozionul pe tema „Bazele psiho-pedagogice ale educației pionierești"). Simpozionul necesită, ca introducere, un referat care să prezinte problema — ceea ce nu este cazul la o sesiune științifică. Urmează prezentarea comunicărilor și discuții în jurul problemelor abordate. Simpozionul se încheie cu concluzii la dezbateri, menționîndu-se progresul în rezolvarea problemelor.

De mare utilitate în munca pentru perfecționarea personalului didactic — ca manifestări de dezbatere a unor probleme din domeniul diferitelor discipline de învățămînt ori din pedagogie — sînt și consfătuirile sau schimburile de experiență pe o problemă profesională. Ele vor avea ca bază de discuții un referat, urmat de dezbaterea propriu-zisă și de concluzii. Reuniunile de acest gen nu-și propun rigoarea științifică a sesiunilor de comunicări, nici deplina originalitate în contribuții. Ele sînt utile pentru rezolvarea unor probleme de interes general; dar ele pot fi totodată punctele de pornire ale unor cercetări care să alimenteze o sesiune de comunicări sau un simpozion.

Sînt variate posibilitățile de manifestare științifică deschise corpului didactic din țara noastră și este adevărat că, similar mișcării inovatoare din industrie, învățătorii și profesorii sînt tot mai activi în cercetarea științifică. Activitatea societăților științifice ale cadrelor didactice ia un avînt tot mai mare; Institutul de științe pedagogice este tot mai des consultat. Tot mai multe școli au trecut ele însele la organizarea unor sesiuni proprii de comunicări științifice *).

Dr. DUMITRU MUSTER
Institutul de științe pedagogice

*) Citez, ca exemplu, a III-a sesiune de comunicări pedagogice de la Liceul „Gheorghe Șincai" din București (1—2 aprilie 1969) și sesiunea „Ziua liceului" Bălcești — Oltețu (10—11 mai 1969), combinată și cu o sesiune de referate ale elevilor.

ANUNȚ

Uniunea Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură aduce la cunoștința cititorilor noștri că și-a mutat sediul în Aleea Alexandru nr. 33 — București. Telefon 33 39 12.

Pe ce căi modernizăm FORMAȚIA MATEMATICĂ (IV)

— ANCHETĂ INTERNAȚIONALĂ —

Continuăm publicarea răspunsurilor primite la ancheta noastră internațională, în cadrul căreia au fost formulate următoarele întrebări:

1. În ce direcție trebuie orientat, în perspectivă, învățămîntul matematic în liceu?

2. Sînteți pentru o specializare matematică timpurie?

3. Care sînt formele cele mai eficiente pentru pregătirea elevilor talentați în domeniul matematicii?

4. Cum poate fi intensificată contribuția matematicienilor din învățămîntul universitar și din institutele de cercetări la formarea viitoarelor cadre din acest domeniu?

Ne răspund în acest număr:

PROF. F.R. WATSON,
universitatea din Keele—Anglia

Țin să precizez de la început că aceste opinii sînt strict personale, că ele nu reprezintă expresia unei politici oficiale și că în Marea Britanie există un număr important de specialiști care sînt potrivnici acestor puncte de vedere. Iată, acum, și răspunsurile pe scurt:

1 Conținutul învățămîntului matematic este dependent în mare măsură de elevii cărora li se adresează. Am să răspund în raport cu acea categorie care reprezintă majoritatea elevilor și care doresc să stăpînească unele cunoștințe de matematică aplicativă din trei considerente: a) necesitățile de utilizare a matematicii în viața de toate zilele — calcule, operații economice, taxe, evidențe simple. Se poate considera că pentru această categorie studiul matematicii e încheiat la nivelul anului II de liceu; b) familiarizarea cu unele noțiuni din domeniul matematicii care se ocupă cu modelarea tehnologiei, ce devine o parte integrantă a fondului cultural al omului modern. De pildă, concepte ca funcția, reprezentarea grafică, optimizarea, demonstrația (argumentul, probabilitatea, programarea computerelor); c) cerințele de dezvoltare a personalității și dobîndirea satisfacțiilor ce decurg din pătrunderea sensului unor idei matematice, evidențiată prin „descoperirea" acestor idei în condițiile activității de toate zilele. Pentru toate cazurile enumerate mai sus are prioritate în momentul de față modul de atacare a programei de învățămînt față de conținutul propriu-zis al acesteia. Matematica trebuie considerată o activitate care să-i angajeze pe elevi în cea mai mare măsură și nu ca un volum oarecare de cunoștințe care trebuie predat.

2 Consider că specializarea este esențială pentru progresul rapid al științelor matematice, iar tendința existentă în prezent în Anglia este să se reducă nivelul virstei la care se încheie pregătirea temeinică a specialiștilor. Așadar, se pune implicit, problema de a cobori limita de vîrstă la care începe pregătirea acestor specialiști.

3 O formă de pregătire a elevilor dotați utilizată pe scară largă în Marea Britanie este crearea unor clase speciale în afara școlilor de masă. Pe baza cunoștințelor predate aceste clase se subdivid în „seturi" care urmează programe diferite de pregătire. Se caută ca întreg contactul cu studiul matematicii să aibă un caracter creator și stimulativ, astfel încît să se determine în rîndurile unui număr cît mai mare de tineri dorința de a deveni ei înșiși creatori în domeniul matematicii.

4 Oamenii de știință, și printre ei matematicienii, sînt tot mai convinși că dezvoltarea învățămîntului matematic este tot atît de importantă ca și dezvoltarea matematicii ca știință. Contribuția lor în această privință se poate materializa atît în discuții cu profesorii de matematică din învățămîntul mediu asupra conținutului și modalităților de predare a unor teme cu caracter modern care nu le sînt suficient de familiare acestora din urmă, precum și prin redactarea unor lucrări pe aceste teme (aș cita în rîndul acestora excelentele volume ale lui Random Walsk, culegerea „Numere raționale și iraționale" apărută în S.U.A. și studiul asupra matematicii moderne al lui Dunkin și Uspenski, apărut în Uniunea Sovietică. În sfîrșit, se pune problema alcătuirii unor programe de matematică diferențiată în funcție de cerințele diferitelor domenii de activitate în care se încadrează profesiunea căreia doresc să i se dedice elevii.

Aș dori să adaug un scurt comentariu final: problemele puse în discuție sînt de mare importanță și de aceea răspunsurile trebuie înțelese în litera și în spiritul în care au fost formulate. Sper că cititorii vor face acest lucru.

Dr. docent MIECZYSAW CZYZYKOWSKI,
profesor la Institutul politehnic din Varșovia

1 Actualele tendințe de studiere a matematicii în liceu și în școala generală sînt, evident, influențate atît de progresele științelor matematice, cît și de aplicațiile mereu mai largi ale matematicii în viață. Disciplinele și capitolele care răspund în largă măsură acestor cerințe, înarmării elevilor cu știința abordării matematice a problemelor de viață, de activitate profesională în alte domenii științifice și în tehnologie sînt, după părerea specialiștilor noștri, teoria elementară a mulțimilor și logica matematică, algebra și programarea liniară, analiza combinatorie, metodele de rezolvare numerică și grafică a problemelor, elementele moderne de geometrie analitică.

2 Nu considerăm că se poate pune problema vreunei specializări înainte de ramificarea liceului în secție umanistă și secție matematică-realistă. Chiar și în aceste condiții abordăm problema specializării în limite foarte precise.

3 Pentru cei care arată față de studiul matematicii un interes ce depășește prima treaptă de orientare școlară, corespunzătoare secției matematice-realiste a liceului, se organizează cercuri și stagii de studiu care, deși au un caracter instituționalizat și li se acordă o atenție deosebită, sînt frecventate facultativ.

4 Sînt multiple căile prin care oamenii de știință, matematicienii din învățămîntul universitar pot ajuta acțiunii de modernizare a matematicii școlare și de ridicare a noii generații de matematicieni. Iată, exprimate succint, pe cele mai importante:

a) Sprijinirea acțiunii de perfecționare a profesorilor din învățămîntul elementar și mediu și de orientare actuală și în perspectivă a programelor școlare; b) Îndrumarea cercurilor și stagiilor de specialitate ale elevilor talentați; c) Asigurarea unei literaturi și publicistici de inițiere și popularizare care să țină pasul cu evoluția fantastic de rapidă a științelor matematice.

Dr. THOMÉE VIDAR,
profesor la Institutul tehnologic din Göteborg-Suedia

Îmi veți permite să-mi exprim părerile în formulări matematice, adică foarte scurt.

1 Studiul matematicii moderne la nivelul școlii de cultură generală înseamnă, în esență, o pregătire elementară în teoria mulțimilor și algebra modernă, calculul diferențial și integral, teoria probabilităților și statistica matematică. Un om temeinic pregătit în aceste domenii este un om care poate matematiza și soluționa matematic variate probleme ale vieții contemporane.

2 Să fim foarte atenți și să nu-i facem pe elevi savanți înainte de vreme. Pentru că asemenea savanți făcuți pot deveni savanți falși. Mai bine să le asigurăm tuturor o pregătire matematică de bază și să-i lăsăm să se dezvolte într-un ritm care li se potrivește cel mai bine.

3 Olimpiadele naționale și internaționale sînt foarte utile, dar să nu absolutizăm datele pe care ni le furnizează acestea. Tînărul care a rezolvat cel mai bine problemele din cadrul unei asemenea olimpiade nu este, în mod necesar și cel mai bun matematician.

4 E bine ca specialiștii în matematică din învățămîntul superior să participe la comisiile de alcătuire a programelor pentru școala medie și în comitetele olimpiadelor matematice. Dar cel mai important e ca ei să asigure, prin cursuri valoroase și moderne, buna pregătire a viitorilor profesori de matematică.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Condiția materială a liceelor industriale

serioasă lipsă de interes. Liceul industrial metalurgic din Hunedoara, care funcționează în cadrul grupului școlar profesional și tehnic nu dispune de cabinete și laboratoare corespunzătoare desfășurării lecțiilor la disciplinele realiste de cultură generală, iar Liceul industrial metalurgic din Galați, cazat cu titlu provizoriu în clădirea unei școli generale, se află din punct de vedere al condițiilor tehnice de învățămînt în aceeași situație precară. Condiții materiale sub nivelul cerințelor caracterizează și stadiul actual al desfășurării procesului de învățămînt la Liceul industrial din Tîrgu Mureș, depinzînd de Consiliul popular județean.

2. Întărirea responsabilității organelor locale pentru condițiile create pregătirii cadrelor necesare economiei fiecărui județ. Între cerințele de stringentă actualitate pe această linie se înscrie rezolvarea operativă și efectivă a problemei amplasamentelor pentru viitoarele construcții și adoptarea soluțiilor tehnice preliminare. Experiența ultimilor doi ani arată că un procent important dintre obiectivele proiectate au fost întîrziate datorită neefectuării la timp, sau superficialității în executarea acestor operații preliminare (Liceul industrial pentru construcții de mașini din București, Liceul industrial din Arad, Liceul industrial energetic din Sibiu, atelierele Liceului industrial al Ministerului Industriei Ușoare din București).

3. Întărirea într-un cadru instituționalizat a legăturilor existente între liceele industriale și marile întreprinderi de profil din localitățile respective. Este știut că majoritatea liceelor industriale pregătesc cadre pentru cîteva întreprinderi, unele funcționînd chiar în localități diferite. Totuși există una sau două mari întreprinderi în care se desfășoară practica majorității elevilor și cu care școala ar trebui să întrețină legături multilaterale. Asemenea relații, fundamentate pe o serie de legături anterioare, sînt stabilite de unele licee industriale din cadrul grupurilor școlare profesionale și tehnice. Nu aceeași este situația liceelor industriale care funcționează independent. Fără îndoială că întărirea legăturilor dintre aceste școli și întreprinderi ar favoriza atît îmbunătățirea desfășurării lucrărilor de construcții și montaj, cît și mai ales dotarea școlilor cu utilaj și piese demonstrative.

O ultimă observație cu privire la proiectarea clădirilor pentru liceele de specialitate. Majoritatea se realizează după proiectele tip ale liceelor de cultură generală cu un anume număr de clase. Dar necesitatea predării disciplinelor de cultură tehnică, a efectuării demonstrațiilor și experiențelor solicită ca la liceele industriale majoritatea spațiilor de activitate să fie organizate sub forma cabinetelor, laboratoarelor și atelierelor de lucru. De aceea — și ținînd seama de creșterea în perspectivă a ponderii acestor unități în ansamblul sistemului nostru de învățămînt — considerăm că este momentul să se treacă la elaborarea unui proiect special pentru liceele industriale, cu una-două variante. Bineînțeles, elaborarea unui asemenea proiect nu ar trebui în nici un caz să determine noi întîrzieri în realizarea planului de investiții și nici perturbări în desfășurarea lucrărilor deja începute.

Pledoaria noastră pentru asigurarea condițiilor de spațiu cerute de desfășurarea procesului de învățămînt în liceele industriale presupune implicit, așa cum subliniam de altfel și în însemnările anterioare, că aceste spații să fie organizate și dotate corespunzător activității specifice de instruire și educare desfășurată în liceele industriale.

„Pe această linie — ne spune ing. **Ion Pușcașu**, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului — cuvîntul hotărîtor îl au conducerea școlii, colectivul profesoral. Spiritul întreprinzător, orientarea pedagogică modernă, legătura strînsă și colaborarea multilaterală cu marile întreprinderi, în cadrul cărora elevii își desfășoară practica și unde majoritatea vor fi repartizați după absolvire, dau posibilitatea procurării unor utilaje perfect adecuate scopurilor didactice, chiar dacă un anumit grad de uzură nu permite executarea operațiilor de mare precizie De asemenea, din mașini casate — experiența a numeroase școli profesionale o dovedește — po fi obținute diferite mecanisme și piese deosebit de utile în predarea unor obiecte ca mecanica tehnică, utilaje etc. În sfîrșit, aplicațiile în cadrul orelor de desen tehnic și la cercuri, ca și colaborarea cu școlile postliceale de proiectanți, ar putea fi orientată în mai mare măsură către realizarea de planșe didactice demonstrative".

Numeroase exemple vin să confirme pe deplin aceste observații. Într-adevăr, datorită grijii conducerii școlii și interesului arătat de întregul colectiv didactic, Liceul industrial de chimie din Pitești, care funcționează în cadrul grupului școlar din localitate, dispune nu numai de ateliere mecanice și cabinete de specialitate foarte bine dotate, ci și de un laborator de fizică și chimie cu o dotare de calitate. Cuvinte de laudă se cuvin, în aceeași ordine de idei, activității desfășurate de colectivele de conducere și didactice ale liceelor de petrol din Ploiești și Cîmpina care dispun de condiții tehnico-didactice deosebite, în special prin autodotare, liceului de industrie ușoară din Cisnădie, liceelor industriei construcțiilor de mașini din Galați și Brașov etc.

Un procent însemnat dintre liceele industriale continuă însă să se situeze, din punct de vedere al condițiilor de organizare a activității și de dotare tehnico-materială, sub nivelul cerințelor unui învățămînt menit să asigure producției specialiști cu policalificare, stăpîni pe tehnica și tehnologia înaintată. Astfel, conform normativelor stabilite prin studiile întreprinse de o comisie de specialiști desemnați de Ministerul Învățămîntului, unui liceu industrial îi sînt necesare: un laborator de fizică, unul de chimie, laborator pentru studiul materialelor specifice, cabinet pentru desen tehnic, precum și 4—7 laboratoare pentru disciplinele sau grupele de discipline din specialitate. Se impune totodată, dotarea unor ateliere sau laboratoare tehnologice, organizate pe ani de studii sau grupe de activități, pentru efectuarea lucrărilor practice în școală. Liceele care funcționează în cadrul unor grupuri școlare dispun, în general, de laboratoare pentru disciplinele tehnologice și ateliere — pe care le folosesc împreună cu școlile profesionale sau postliceale — dar nu au, în majoritate, laboratoare de fizică și chimie precum și cabinete pentru anumite discipline de cultură tehnică generală.

Situația cea mai precară o au însă liceele industriale care ocupă localuri în comun cu școli de cultură generală. Majoritatea acestora nu dispun nici de laboratoare, nici de cabinete pentru disciplinele de tehnologie generală și specială și nici de ateliere pentru lucrările practice. Este adevărat că aceste greutăți obiective sînt însoțite în unele cazuri de lipsa inițiativei conducerii școlilor. De pildă, la Liceul industrial pentru construcții de mașini din Tîrgu Mureș, deși existau posibilități, conducerea școlii nu a inițiat nici o acțiune pentru autodotarea școlii.

În felul acesta, paradoxal, unități școlare care ar trebui să fie o oglindă a modernizării învățămîntului se situează aproape la polul opus al acestui concept. Este, evident, o situație care nu poate dăinui. Ministerele tutelare de școli și organele locale de învățămînt, care cunosc carențele existente, pot și trebuie să treacă la acțiuni urgente și concrete de remediere a acestora, astfel încît, chiar de la prima promoție, liceele industriale să dea cadre cu calificare temeinică și modernă, corespunzătoare concepției pe baza căreia au fost create aceste unități școlare.

Corelația: noțiuni — sentimente — deprinderi

realizarea lor. În acest spirit mi se pare că trebuie înțeles și raportul dintre organizația de pionieri și școală, respectînd caracterul specific al organizației pionierilor, legată de școală, dar fiind altceva decît colectivitatea școlară, adică o organizație a copiilor, în care îndrumarea se face de către adulți, dar în calitate de comandanți ai organizației pionierilor, nu de profesori, nu de la catedră.

Viața de organizație trebuie să dea pionierilor, respectiv uteciștilor prilejul desfășurării unei activități **practice, concrete, pusă în slujba comunității.** Aceasta înseamnă că trebuie să formăm și să dezvoltăm la pionieri și uteciști **sentimentul inițiativei, al participării responsabile la alcătuirea programelor de activitate, la luarea deciziilor organizației din care fac parte.**

O asemenea activitate face posibilă o puternică influențare afectivă și practică a copiilor și tinerilor prin acțiuni efective, orientate, avînd un conținut ideologic și politic real și eficient; ea este, în același timp, cea mai bună **pregătire** pentru forme superioare, directe de educare politică și ideologică necesare pe trepte de vîrste mai mari. Esențială mi se pare formarea, mai ales la vîrstele pionieriei, a **dorinței și interesului** pentru ca, treptat, pe măsura acumulării cunoștințelor și a maturizării, să se treacă la studiul politic și ideologic propriu-zis.

Folosind — specific vîrstei și condițiilor concrete — elementele cognitive, afective și praxiologice, activitățile educative cu școlarii mici și mijlocii pot găsi un larg cîmp de afirmare în acțiuni bogate în conținut vizînd formarea dragostei și respectului pentru muncă, cultivarea patriotismului și internaționalismului, a unei conduite înaintate, a respectului pentru regulile de conviețuire în școală, familie, în grupurile prietenești și în societate.

Ridicarea muncii politice în rîndul copiilor și tinerilor la nivelul exigențelor actuale, creșterea eficienței ei implică **corelarea mai strînsă a ideologicului și culturalului,** accentuarea caracterului **formativ,** împletirea elementelor **cognitiv, afectiv și praxiologic** într-un ansamblu de activități **unitar** prin conținutul și caracterul său și, totodată, **diferențiat** pe vîrste ținînd seama de nivelul real al pregătirii și intereselor tinerei generații de azi.

Educatori, învățători, profesori, activiști în domeniul educației!

Vă asigurați colecția completă a Revistei de pedagogie pe anul 1970 abonîndu-vă pe o perioadă îndelungată. Costul unui exemplar 5 lei, un abonament anual (12 numere) — 60 lei.

INSTITUTUL POLITEHNIC — IAȘI

ANUNȚA:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

1 — Profesor, poz. 1, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplina „Măsurări electrice".
2 — Conferențiar, poz. 4, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplina „Bazele electrotehnicii".
3 — Conferențiar, poz. 5, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplina „Materiale electrotehnice".
4 — Asistent, poz. 14, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplinele „Bazele electrotehnicii" și „Electrotehnică generală".
5 — Asistent, poz. 15, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplina „Bazele electrotehnicii".
6 — Asistent, poz. 16, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplina „Bazele electrotehnicii".
7 — Asistent, poz. 17, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplinele „Măsurări electrice" și „Materiale electrotehnice".
8 — Asistent, poz. 18, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplinele „Calculatoare automate" și „Programare".
9 — Asistent, poz. 22, Catedra de electrotehnică și măsurări electrice, disciplina „Măsurări electrice".
10 — Asistent, poz. 15, Catedra de electroenergetică, disciplinele „Centrale termo și hidroelectrice" și „Partea electrică a centralelor și stațiilor, aparate electrice".
11 — Asistent, poz. 16, Catedra de electroenergetică, disciplina „Aparate electrice".
12 — Asistent, poz. 20, Catedra de mașini electrice, disciplinele „Electrotehnică și electronică", „Electrotehnică și reglare automată" și „Electrotehnică", mașini de forță și stații de pompare".
13 — Asistent, poz. 21, Catedra de mașini electrice, disciplinele „Electrotehnică și electronică" și „Electrotehnică industrială".
14 — Asistent, poz. 22, Catedra de mașini electrice, disciplinele „Electrotehnică și electronică", „Electrotehnică și mașini electrice", „Electrotehnică și mașini de construcții", „Electrotehnică și stații de pompare", „Electrotehnică industrială" și „Electrotehnică și mașini".
15 — Asistent, poz. 19, Catedra de desen și geometrie descriptivă, disciplinele „Geometrie descriptivă și desen". „Desen de construcții" și „Desen tehnic".

FACULTATEA DE MECANICĂ

16 — Asistent, poz. 9, Catedra de organe de mașini, disciplina „Organe de mașini".
17 — Asistent, poz. 17, Catedra organe de mașini, disciplina „Teoria mecanismelor și mașinilor".
18 — Asistent, poz. 12, Catedra de organe de mașini, disciplina „Organe de mașini".
19 — Asistent, poz. 18, Catedra de organe de mașini, disciplina „Teoria mecanismelor și mașinilor".
20 — Asistent, poz. 9, Catedra de tehnologia metalelor, disciplina „Tehnologia materialelor".
21 — Asistent, poz. 10, Catedra de tehnologia metalelor, disciplinele „Tehnologia materialelor" și „Tehnologia mecanică".
22 — Asistent, poz. 13, Catedra de tehnologia metalelor, disciplinele „Tehnologia materialelor", „Tehnologia mecanică" și „Tratamente termice".
23 — Asistent, poz. 9, Catedra de motoare termice, disciplinele „Procese termice", „Motoare cu ardere internă".

FACULTATEA DE HIDROTEHNICĂ

24 — Asistent, poz. 9, Catedra de hidroameliorații, disciplinele „Mașini de construcții" și „Construcții hidrotehnice".
25 — Asistent, poz. 10, Catedra de hidroameliorații, normă de cercetare.
26 — Asistent, poz. 15, Catedra de matematici II, disciplina „Geometrie analitică și diferențială".
27 — Asistent, poz. 16, Catedra de matematici II, disciplinele „Matematici speciale" și „Geometrie analitică și diferențială".

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

28 — Asistent, poz. 20, Catedra de construcții, disciplinele „Construcții industriale" și „Construcții de lemn și agricole".
29 — Asistent, poz. 14, Catedra de beton armat, disciplinele „Beton armat" și „Construcții din beton armat".
30 — Șef lucrări, poz. 9, Catedra de construcții, disciplina „Curs general de construcții".
31 — Șef lucrări, poz. 12, Catedra de construcții, disciplina „Clădiri și construcții industriale".
32 — Șef lucrări, poz. 10, Catedra de drumuri și poduri, disciplina „Trasee și terasamente" și „Studiul și proiectarea drumurilor".
33 — Șef lucrări, poz. 11, Catedra de drumuri și poduri, disciplina „Poduri metalice".

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

34 — Asistent, poz. 8, Catedra de chimie anorganică, disciplinele „Chimie analitică" și „Chimie anorganică".
35 — Asistent, poz. 6, Catedra de tehnologia substanțelor anorganice, disciplina „Tenhologia compușilor cu azot".
36 — Asistent, poz. 7, Catedra de industrii organice, disciplinele „Chimia și tehnologia produselor farmaceutice" și „Chimia și tehnologia coloranților".

FACULTATEA DE INDUSTRIE UȘOARĂ

37 — Asistent, poz. 11, Catedra de organizare și planificare, disciplinele „Economia industriei chimice și întreprinderilor chimice" și „Economia, organizarea și planificarea industriei de confecții din piele și înlocuitori".
38 — Asistent, poz. 9, Catedra de filatură, disciplina „Fibre textile".
39 — Asistent, poz. 10, Catedra de filatură, disciplina „Fibre textile".
40 — Asistent, poz. 12, Catedra de filatură, disciplina „Tehnologia filării bumbacului".
41 — Asistent, poz. 13, Catedra de filatură, disciplina „Bazele filării".
42 — Asistent, poz. 5, Catedra de limbi moderne, disciplina „Limba rusă".
43 — Asistent, poz. 7, Catedra de limbi moderne, disciplina „Limba rusă".
44 — Asistent, poz. 4, Catedra de țesătorie, disciplinele „Preparația în țesătorie" și „Tehnologia țeserii".
45 — Asistent, poz. 5, Catedra de țesătorie, disciplinele „Preparația în țesătorie" și „Tehnologia țeserii".
46 — Asistent, poz. 6, Catedra de țesătorie, disciplina „Structura și tehnologia materialelor pentru confecții".
47 — Asistent, poz. 8, Catedra de limbi moderne, disciplina „Limba engleză".

Candidații la concurs vor depune, în termen de 15 zile pentru posturile de asistenți și de 30 de zile pentru posturile de șefi de lucrări, de la data publicării acestui anunț, în Buletinul Oficial al R.S.R. la Secretariatul rectoratului Institutului politehnic Iași, calea 23 August nr. 22, cererea de înscriere la concurs, împreună cu actele prevăzute în instrucțiunile Ministerului Învățământului, nr. 84 539/1969.

LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ — DRĂGĂȘANI JUDEȚUL VÎLCEA

Roagă pe toți foștii elevi și profesori să trimită fotografii și documente legate de activitatea liceului dintre anii 1919 și 1969 în vederea organizării sărbătoririi semicentenarului la 14 decembrie 1969 la Drăgășani la care sînt invitați să participe.

INSTITUTUL POLITEHNIC — BRAȘOV

ANUNȚA:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice

FACULTATEA DE MECANICĂ

1. Conferențiar la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele „Tractoare" și „Protecția muncii" poz. 5 din stat.
2. Lector la catedra I Matematică — disciplinele „Analiza matematică" și „Matematici speciale", poziția 7 din stat.
3. Lector la catedra I Matematică — disciplina „Matematici speciale, poziția 8 din stat.
4. Lector la catedra I Matematică — disciplina „Analiză matematică, poziția 9 din stat.
5. Lector la catedra I Matematică — disciplina „Matematici superioare", poziția 11 din stat.
6. Lector la catedra I Matematică — disciplina „Matematici superioare poziția 12 din stat.
7. Lector la catedra I Matematică — disciplina „Matematici superioare, poziția 13 din stat.
8. Șef de lucrări la catedra III — Mecanică și rezistența materialelor — disciplina Rezistența materialelor, poziția 8 din stat.
9. Șef de lucrări la catedra III — Mecanică și rezistența materialelor disciplinele „Mecanică tehnică" și „Mecanică", poziția 10 din stat.
10. Șef de lucrări la catedra III — Mecanică și rezistența materialelor, disciplinele „Mecanică și rezistența materialelor" și „Mecanică" poziția 11 din stat.
11. Șef de lucrări la catedra IV — Termotehnică și mecanica fluidelor — disciplinele Hidraulica și mașini hidraulice și Mecanica fluidelor, poziția 6 din stat.
12. Șef de lucrări la catedra IV — Termotehnică și mecanica fluidelor — disciplinele Termotehnică și Termotehnică și mașini termice, poziția 7 din stat.
13. Șef de lucrări la catedra V — Elctrotehnică disciplinele „Tehnica tensiunilor înalte", „Electrotehnică generală", „Electrotehnică și mașini electrice" și „Acționări electrice și utilajul electric al întreprinderilor", poziția 9 din stat.
14. Asistent la catedra I — Matematică — disciplina „Analiză matematică" poziția 14 din stat.
15. Asistent la catedra I — Matematică — disciplina „Analiză matematică", poziția 15 din stat.
16. Asistent la catedra I — Matematică — disciplina „Analiză matematică" poziția 16 din stat.
17. Asistent la catedra I — Matematică — disciplina „Geometrie analitică și diferențială", poziția 19 din stat.
18. Asistent la catedra I Matematică — disciplina „Geometrie analitică și diferențială" și „Matematici superioare" poziția 20 din stat.
19. Asistent la catedra II — Limbi moderne — disciplina Limba rusă poziția 4 din stat.
20. Asistent la catedra II — Limbi moderne — disciplina Limba franceză, poziția 5 din stat.
21. Asistent la catedra II — Limbi moderne — disciplina Limba franceză, poziția 6 din stat.
22. Asistent la catedra II — Limbi moderne — disciplina Limba germană, poziția 7 din stat.
23. Asistent la catedra II — Limbi moderne — disciplina Limba engleză, poziția 8 din stat.
24. Asistent la catedra II Limbi moderne — disciplina Limba franceză, poziția 9.
25. Asistent la catedra II — Limbi moderne — disciplina Limba germană, poziția 10 din stat.
26. Asistent la catedra II Limbi moderne — disciplina Limba rusă poziția 11 din stat.
27. Asistent la catedra II — Limbi moderne — disciplina Limba rusă, poziția 12.
28. Asistent la catedra III — Mecanică și rezistența materialelor — disciplina Mecanică, poziția 17.
29. Asistent la catedra III — Mecanică și rezistența materialelor — disciplina Rezistența materialelor, poziția 19 din stat.
30. Asistent la catedra IV — Termotehnică și mecanica fluidelor — disciplinele — Termotehnică și mașini termice și Termotehnică și instalații termoenergetice în industria lemnului poziția 10 din stat.
31. Asistent la catedra V — Electrotehnică — disciplinele Automatizări și telecomenzi, Electronică și automatizări și Electronică industrială și elemente de reglaj, poziția 18 din stat.
32. Asistent la catedra VI — Automobile, tractoare și mecanică agricolă — disciplinele Tehnologia materialelor și proceselor agricole și Mașini și utilaj pentru zootehnie poziția 20 din stat.

FACULTATEA DE TEHNOLOGIA CONSTRUCȚIEI DE MAȘINI

1. Șef de lucrări la catedra XXIII — Organe de mașini disciplinele Organe de mașini și teoria mecanismelor și organe de mașini poziția 8 din stat.
2. Șef de lucrări la catedra XXIV Tehnologia construcțiilor de mașini — disciplinele Tehnologia matrițării și ștanțării, Stanțe și matrițe și Mașini-unelte și măsurări mecanice, poziția 12 din stat.
3. Șef de lucrări la catedra XXIV Tehnologia construcțiilor de mașini — disciplinele Toleranțe și măsurări tehnice, Toleranțe și control tehnic și Mașini-unelte și măsurări mecanice, poziția 13 din stat.
4. Șef de lucrări la catedra XXIV Tehnologia construcțiilor de mașini — disciplinele Prese și mașini pentru prelucrat table și Tehnologia fabricării mașinilor, poziția 14 din stat.
5. Șef de lucrări la catedra XXIV Tehnologia construcțiilor de mașini — disciplinele Bazele teoretice ale prelucrării pe mașini-unelte, Exploatarea mașinilor-unelte și construcția sculelor așchietoare, poziția 15 din stat.
6. Asistent la catedra XXII — Tehnologia metalelor, disciplinele Tehnologia materialelor și Tehnologia mecanică poziția 12.
7. Asistent la catedra XXIII — Organe de mașini disciplina Organe de mașini, poziția 13 din stat.
8. Asistent la catedra XXIV — Tehnologia construcțiilor de mașini, disciplinele Proiectarea mașinilor-unelte, Toleranțe și măsurări tehnice și Mașini-unelte și măsurări mecanice, poziția 16 din stat.
9. Asistent la catedra XXV — Mașini și utilaj de prelucrări la cald — disciplinele Utilaj pentru deformări plastice, Tehnologia turnării, Tehnologie și utilaj pentru tratamente termice, poziția 7.

FACULTATEA DE SILVICULTURĂ

1. Profesor la catedra XII — Tehnologia și mecanizarea exploatărilor forestiere — disciplinele Exploatarea pădurilor și Protecția muncii, poziția 1 din stat.
2. Profesor la catedra IX — Silvicultură, disciplina Pedologie, poziția 4 din statul de funcțiuni.
3. Șef de lucrări la catedra VII — Organizare-planificare — disciplinele Organizarea și analiza activității economice a întreprinderilor și Tehnologia materialelor și produselor agricole, poziția 6 din stat.
4. Asistent la catedra X — Împăduriri — disciplinele Mecanizarea lucrărilor silvice și Mecanizarea exploatărilor forestiere poziția 6 din stat.

FACULTATEA DE INDUSTRIA LEMNULUI

1. Conferențiar la catedra XVIII — Tehnologia lemnului — disciplinele Tehnologia produselor semifinite și Produse stratificate și aglomerate poziția 5 din stat.
2. Șef de lucrări la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplina Tehnologia produselor finite, poziția 6 din stat.
3. Asistent la catedra XV — Geometrie descriptivă și desen — disciplina Geometrie descriptivă și desen, poziția 6 din stat.
4. Asistent la catedra XV — Geometrie descriptivă și desen — disciplina Desen tehnic și Fitopatologie poziția 8 din stat.
5. Asistent la catedra XVIII — Chimie — disciplinele Chimie generală și Chimie vegetală, poziția 5 din stat.
6. Asistent la catedra XVIII — Tehnologia lemnului disciplina Materiale tehnologice, poziția 10 din stat.
7. Asistent la catedra XIX — Prelucrarea mecanică a lemnului — disciplina Fabricarea mobilei, poziția 9 din stat.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Brașov, b-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 29, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Pentru posturile de asistent, candidații vor prezenta și o adeverință din care să rezulte că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile pentru posturile de profesor, conferențiar și șef de lucrări, și de 15 zile pentru posturi de asistent de la data publicării acestui anunț, în buletinul oficial R.S.R.

Concursul se va ține la sediul Institutului politehnic din Brașov, b-dul Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 29, în termenul prevăzut de legea sus-menționată.

INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE „N. GRIGORESCU" BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

— **Conferențiar** la catedra IV de estetică — filozofie — socialism științific, disciplina estetică, poziția 2.
— **Conferențiar** — la catedra IV de estetică — filozofie socialism științific, disciplina socialism științific, poziția 5.
— Candidații la concurs, vor înainta, în termen de 30 zile de la publicarea acestui anunț, o cerere adresată Institutului de Arte Plastice „N. Grigorescu", str. General Budișteanu nr. 19, sect. 7, însoțită de următoarele acte:
— Copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
— Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor-docent în științe;
— Lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar;
— Memoriu de activitate didactico-științifică;
— Caracterizare asupra activității profesionale și sociale a candidatului, eliberată de instituția unde are funcția de bază;
— Autobiografia;
— Concursul se va ține la sediul institutului, la două luni de la data expirării termenului de înscriere pentru concurs.
— Informații suplimentare se pot obține de la secretariatul institutului — telefon 16 01 51.

CONSERVATORUL „GEORGE DIMA" — CLUJ

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE COMPOZIȚIE ȘI MUZICOLOGIE

1 conferențiar la catedra II — Armonie, Contrapunct disciplina Armonie, poz. 3
1 conferențiar la catedra II — Armonie, Contrapunct disciplina Contrapunct, poz. 9
1 conferențiar la catedra III — Teorie, Solfegii, Dictat, Dirijat coral, disciplina Metodica predării muzicii, poz. 2
1 conferențiar la catedra IV — Istoria muzicii, Folclor, Limbi moderne, disciplina Folclor, poz. 6

FACULTATEA DE INSTRUMENTE ȘI CANTO

1 asistent la catedra II — Instrumente de suflat și percuție disciplina Clarinet, poz. 9
1 lector la catedra III — Instrumente coarde, disciplina Vioară, poz. 3
1 asistent la catedra III — Instrumente coarde, disciplina Vioară, poz. 8
1 lector la catedra III — Instrumente coarde, disciplina Corepetiție, poz. 20
1 lector la catedra III — Instrumente coarde, disciplina Corepetiție, poz. 21
1 lector la catedra IV — Canto — operă, disciplina Corepetiție, poz. 11
1 lector la catedra V — Muzică de cameră disciplina Muzica de cameră, poz. 5
1 asistent la catedra V — Muzică de cameră disciplina Muzică de cameră, poz. 8

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Conservatorului de Muzică „G. Dima" din Cluj, str. 23 August nr. 25, în termen de 30 zile de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, și de instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține la sediul Conservatorului din Cluj, str. 23 August nr. 25, în termen de 3 luni de la publicarea acestui anunț.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

REȚINEȚI!

Abonamentele pe anul 1970 la revista „Educația pionierească" se pot face la oficiile P.T.T.R. și factorii poștali. Revista, consecventă pe linia asigurării unei lecturi de înaltă competență și maximă eficiență [illegible] școlar cu un grup larg de colaboratori de prestigiu și cu o arie vastă de teme în măsură să intereseze pe comandantul de pionieri, ca intelectual și educator.

Costul unui abonament pe 3 luni — 9 lei, pe 6 luni — 18 lei, pe un an — 36 lei.

INSTITUTUL POLITEHNIC — IAȘI

ANUNȚA

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

1. Asistent, poz. 9, Catedra de chimie anorganică, disciplina „Chimia anorganică".
2. Asistent, poz. 10, Catedra de chimie anorganică, disciplinele „Chimie analitică" și „Chimie generală".
3. Șef lucrări, poz. 3, Catedra de chimie analitică, disciplina „Chimie analitică".
4. Asistent, poz. 5, Catedra de chimie analitică, disciplina „Chimie analitică".
5. Asistent, poz. 7, Catedra de chimie analitică, disciplinele „Chimie analitică" și „Tehnologie chimică generală".
6. Asistent, poz. 8, Catedra de chimie analitică, disciplinele „Chimie analitică" și „Tehnologie chimică generală".
7. Șef lucrări, poz. 3, Catedra de chimie organică, disciplina „Chimie organică".
8. Șef lucrări, poz. 3, Catedra de chimie fizică, disciplina „Chimie fizică".
9. Asistent, poz. 8, Catedra de chimie fizică, disciplinele „Chimie fizică" și „Electrochimie".
10. Șef lucrări, poz. 5, Catedra de industrii organice, disciplinele „Medicamente de biosinteză", „Chimia și tehnologia coloranților", „Utilaje în industria organică".

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

11. Asistent, poz. 18, Catedra de fundații și materiale de construcții, disciplina „Materiale de construcții".
12. Asistent, Catedra de matematici I, poz. 20, disciplina „Matematici generale".
13. Asistent, Catedra de matematici I, poz. 22, disciplina „Matematici generale și geometrie analitică".
14. Șef lucrări, poz. 8, Catedra de fundații și materiale de construcții, disciplina „Fundații și terasamente".
15. Lector, poz. 4, Catedra de matematici I, disciplina „Matematici speciale".
16. Șef lucrări, poz. 8, Catedra de construcții, disciplina „Clădiri civile".
17. Șef lucrări, poz. 8, Catedra de statică și rezistență, disciplinele „Statica construcțiilor", „Dinamică și stabilitate" și „Mecanica construcțiilor".
18. Șef lucrări, poz. 11, Catedra de statică și rezistență, disciplinele „Rezistența materialelor" și „Mecanica construcțiilor".
19. Șef lucrări, poz. 6, Catedra de beton armat, disciplina „Beton armat".
20. Șef lucrări, poz. 9, Catedra de drumuri și poduri, disciplinele „Fotogrametrie" și „Topografie".
21. Lector, poz. 4, Catedra de socialism științific, disciplina „Socialism științific".
22. Lector, poz. 5, Catedra de socialism științific, disciplina „Socialism științific".

FACULTATEA DE MECANICĂ

23. Șef lucrări, poz. 8, Catedra de mașini-unelte, disciplina „Proiectarea dispozitivelor".
24. Șef lucrări, poz. 9, Catedra de mașini-unelte, disciplinele „Mașini-unelte și măsuri mecanice" și „Proiectarea și tehnologia sculelor".
25. Șef lucrări, poz. 6, Catedra de mașini-unelte, disciplina „Hidraulica mașinilor-unelte".
26. Asistent, poz. 16, Catedra de mașini-unelte, disciplinele „Proiectarea dispozitivelor", „Bazele teoretice ale prelucrării pe mașini-unelte" și „Mașini-unelte și prelucrarea prin așchiere".
27. Asistent, poz. 13, Catedra de mașini-unelte, disciplinele „Teoria așchierii și proiectarea sculelor", „Proiectarea sculelor așchietoare" și „Scule așchietoare".
28. Asistent, poz. 14, Catedra de mașini-unelte, disciplinele „Proiectarea mașinilor-unelte" și „Bazele teoretice ale prelucrării pe mașini-unelte".
29. Asistent, poz. 15, Catedra de mașini-unelte, disciplinele „Toleranțe și măsuri tehnice" și „Control automat pe mașini-unelte".
30. Asistent, poz. 11, Catedra de termotehnică, disciplinele „Termotehnica și instalații de condiționare în industria ușoară" și „Termotehnică și mașini termice".
31. Șef lucrări, poz. 7, Catedra de mașini-unelte și scule, disciplina „Mașini-unelte automate".
32. Șef lucrări, poz. 11, Catedra de mașini-unelte și scule, disciplina „Acționarea electrică a mașinilor-unelte".
33. Șef lucrări, poz. 5, Catedra de mașini-unelte și scule, disciplina „Prese și mașini pentru prelucrat tablă".
34. Șef lucrări, poz. 4, Catedra de hidraulică și mașini hidraulice, disciplinele „Mecanica fluidelor", „Mașini hidraulice și pneumatice", „Mecanica fluidelor", „Hidraulică și mașini hidraulice".

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

35. Asistent, poz. 9, Catedra de mașini electrice, disciplina „Mașini electrice".
36. Asistent, poz. 10, Catedra de mașini electrice, disciplina „Mașini electrice".
37. Asistent, poz. 8, Catedra de utilizări electrice și automatizări, disciplina „Acționări electrice și utilaj electromecanic".
38. Asistent, poz. 9, Catedra de utilizări electrice și automatizări, disciplina „Acționări electrice și utilaj electromecanic".
39. Asistent, poz. 11, Catedra de utilizări electrice și automatizări, disciplinele „Utilizarea energiei electrice și instalații" și „Utilizarea energiei electrice".
40. Asistent, poz. 12, Catedra de utilizări electrice și automatizări, disciplina „Utilizarea energiei electrice și instalații".
41. Asistent, poz. 13, Catedra de utilizări electrice și automatizări, disciplina „Automatizări și telecomenzi".
42. Asistent, poz. 17, Catedra de utilizări electrice și automatizări, disciplinele „Automatizări și telecomenzi" și „Protecția prin relee".
43. Asistent, poz. 11, Catedra de electroenergetică, disciplinele „Rețele electrice și transport și distribuție", „Transportul și distribuția energiei electrice", „Rețele electrice", „Sisteme electrice", „Centrale și rețele electrice".
44. Asistent, poz. 12, Catedra de electroenergetică, disciplinele „Centrale și rețele electrice", „Tehnica tensiunilor înalte".
45. Șef lucrări, poz. 9, Catedra de electrotehnică și măsuri electrice, disciplina „Calculatoare automate și programare".
46. Asistent, poz. 8, Catedra de fizică și electronică, disciplinele „Electronică industrială și automatizări" și „Mașini de calcul".
47. Asistent, poz. 9, Catedra de fizică și electronică, disciplinele „Automatizări și mașini de calcul" și „Electronică industrială".
48. Asistent, poz. 10, Catedra de fizică și electronică, disciplinele „Electronică industrială", „Automatizări și mașini de calcul".

Candidații la concurs vor depune, în termen de 15 zile pentru posturile de asistenți, și de 30 de zile pentru posturile de șefi de lucrări, de la data publicării acestui anunț, în Buletinul Oficial al R.S.R. la Secretariatul rectoratului Institutului politehnic Iași, Calea 23 August Nr. 22, cererea de înscriere la concurs, împreună cu actele prevăzute în instrucțiunile Ministerului Învățămîntului, Nr. 84 539/1969.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI Nr. 1019 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURA — Vineri 28 noiembrie 1969 — 4 pagini 25 bani

■ Un experiment privind problematizarea lecțiilor de istorie – pag. 2

■ Ce teme discutăm în consiliul profesoral ? – pag. 3

■ Aspecte contemporane din învățământul danez – pag. 4

Sesiuni științifice

În ansamblul acțiunilor care vizează perfecționarea învățămîntului, manifestările organizate de societățile științifice ale cadrelor didactice au meritul de a contribui în același timp la îmbogățirea culturii de specialitate, la dezvoltarea interesului pentru munca de cercetare, precum și la elucidarea unor probleme cu caracter pedagogic ale școlii contemporane. Aceste caracteristici le-am găsit reunite și în recentele acțiuni inițiate de Societatea de științe filologice la București și de Societatea de matematică la Arad.

■

Sesiunea metodico-științifică pe țară organizată la București, între 22—23 noiembrie a.c. de către Societatea de științe filologice a avut tema „Predarea literaturii la orele de limbi străine în clasele a XI-a și a XII-a". Așa cum au arătat în cuvîntările lor de deschidere a lucrărilor sesiunii prof. univ. Ion Brăescu, vicepreședinte al Societății și conf. univ. Emil Boldan, secretarul general, tema respectivă se înscrie într-un program mai vast de acțiuni menite să ajute la lămurirea complexelor probleme ale predării limbilor străine în școala de cultură generală.

În cea mai mare parte a lor, lucrările sesiunii au urmărit să delimiteze locul pe care îl are studiul literaturii în predarea limbilor străine, contribuția pe care o poate aduce la mai rapida și mai temeinica însușire a cunoștințelor de limbă, precum și să scoată în evidență cele mai eficiente și mai moderne modalități de predare a acestui context literaro-lingvistic. După două interesante comunicări, constituind un fel de punere în temă, intitulate una, „Literatura, mijloc de predare a limbilor străine" (prof. univ. Mihail Bogdan — Cluj), iar alta „Unitatea dialectică dintre predarea limbii și a literaturii" (lector univ. Antoaneta Christescu — București), numeroșii participanți la lucrările consfătuirii — cercetători, cadre didactice din învățămîntul universitar și de cultură generală, membri ai filialelor și subfilialelor societății din întreaga țară — au asistat la un șir de lecții practice demonstrative prezentate la cîteva din liceele bucureștene și urmate de discuții. Astfel, profesorii și specialiștii în limba engleză au asistat la o lecție prezentată de prof. Mariana Țăranu la Liceul nr. 10, cei de limba franceză la o lecție a profesorului Ion Vicol la Liceul „Mihai Viteazul", iar cei de limba rusă la lecția profesoarei Larisa Solcănescu de la Liceul „N. Bălcescu".

În cea de a doua zi a lucrărilor s-au prezentat comunicări și s-au purtat dezbateri pe teme privind îmbogățirea lexicului prin orele de literatură, valoarea educativă a lecțiilor de literatură sau mijloacele audio-vizuale în sprijinul predării literaturii, probleme la elucidarea cărora și-au adus contribuția lectorii universitari Valeria Alcalay, Sara Buium, Maria Kotovski, Valentina Odobescu, profesorii Felicia Predoiu, Edith Rapaport, Maria-Luiza Ungureanu, Lavinia Jitaru, Alexandru Roman, Inocențiu Măcăreanu și alții.

■

La Arad, profesorii de matematică din întreaga țară au discutat, în cadrul unei consfătuiri organizate de Societatea de științe matematice prin contribuția directă a filialelor sale din Cluj și Arad, tema „Elemente de calcul numeric și programare matematică în liceu". Au fost audiate cu acest prilej expunerile „Probleme actuale de analiză numerică" (acad. prof. Tiberiu Popovici), „Metoda eliminării a lui Jordan și aplicații" (conf. dr. Ion Marușciac), „Predarea elementelor de programare matematică în liceu" (prof. dr. Elena Popoviciu), „Aritmetica intervalelor în calculul aproximativ (dr. Ștefan Berți). Conținutul acestor expuneri ca și lecția deschisă la care au asistat participanții la conferință au demonstrat posibilitatea introducerii în școală a unor noțiuni de analiză numerică, precum și faptul că acestea pot fi aplicate la probleme practice pe deplin accesibile elevilor.

Discuțiile ce au urmat au scos în evidență că una din direcțiile ce trebuie urmate pentru modernizarea învățămîntului matematic în liceu o constituie introducerea elementelor de calcul numeric și programare matematică. S-a arătat că este necesar să se acorde mai multă atenție capitolului „Elemente de programare liniară din geometria analitică", să se direcționeze gîndirea elevilor, în rezolvarea unor probleme, spre analiza calculului numeric, să se realizeze o mai strînsă legătură a problemelor de matematici cu practica, evitîndu-se folosirea unor exerciții artificiale, în alcătuirea cărora se pornește de la rezultate.

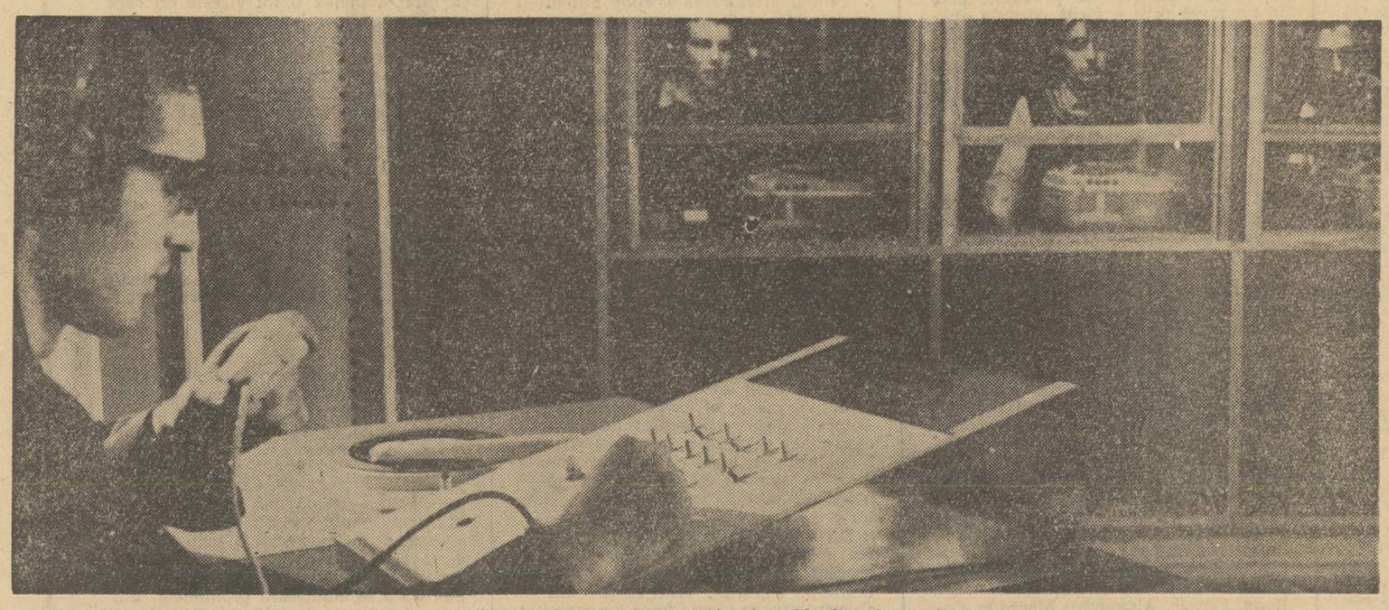

Laboratorul audio-vizual al Liceului „Gh. Șincai" din Capitală

RAID ANCHETĂ

CUM SÎNT VALORIFICATE POSIBILITĂȚILE LOCALE ÎN ORGANIZAREA PRACTICII LA CLASA A IX-A

După aproape un trimestru, activitatea tehnico-practică — acest element esențial, care conferă clasei a IX-a un profil și o structură specifică în ansamblul învățămîntului de 10 ani — și-a definit în mare măsură caracteristicile, devenind, din ce în ce mai pregnant, un factor cu o deosebită pondere formativă și educativă în pregătirea pentru muncă și viață a elevilor.

Acest fapt îmbucurător l-am constatat recent, cu prilejul unui raid pe care l-am întreprins prin cîteva școli de 10 ani din județul Prahova. Acțiunile complexe și de amploare desfășurate atît de inspectoratul școlar cît și de conducerile școlilor la începutul anului în vederea creării condițiilor pentru buna desfășurare a practicii încep să-și dea, în tot mai multe școli, roadele. Și chiar dacă nu există încă peste tot un sistem bine consolidat de muncă, chiar dacă nu s-au găsit peste tot cele mai bune formule și în unele locuri se simte pecetea improvizației, totuși se pot desprinde de pe acum destule concluzii pozitive.

În munca agricolă — un demaraj bun

Organizînd pregătirea elevilor din clasele a IX-a ale școlilor sătești în domeniul agriculturii și viticulturii, școlile prahovene au luat în seamă, bineînțeles, condițiile locale, specificul zonelor de șes sau de deal. Un accent deosebit s-a pus pe conținutul agrotehnic înaintat al pregătirii practice, realizat datorită colaborării cu întreprinderile de specialitate. La Școala generală de 10 ani din comuna Ceptura de Jos, de exemplu, ca urmare a legăturii dintre școală și ferma de la Ceptura a I.A.S. Urlați, s-au găsit forme noi de colaborare pentru a se asigura buna pregătire a elevilor. O minută încheiată încă de la început între școală și această unitate agricolă socialistă a specificat nu numai lucrările la care urmau să participe elevii, în cadrul practicii continue, dar și faptul că li se repartizează un lot care va rămîne la dispoziția lor. Pe acest lot elevii, îndrumați de profesoara de specialitate și de inginerul agronom al I.A.S.-ului, au efectuat pînă în prezent lucrări de pregătire a terenului pentru ca în primăvară să planteze viță de vie, pe care tot ei o vor îngriji.

Firește că, în prealabil, ei s-au familiarizat cu problemele generale ale organizării unității agricole din localitate. Apoi, după cum ne-a spus directorul școlii, prof. **VALERIU GĂNESCU**, au recoltat și sortat strugurii, căpătînd în același timp și noțiuni generale de fitopatologia viței de vie și de pregătire a viei pentru iarnă. Din discuțiile purtate cu elevii înșiși ne-am putut da seama că practica viticolă îi face să îndrăgească și mai mult frumoasa ocupație a părinților lor.

O bună instruire practică în domeniul viticulturii se constată și la clasa a IX-a de la Școala generală de 10 ani din comuna Fîntînele. Ținînd seama de condițiile pedoclimatice ale zonei, profesorul de biologie-agricultură **CONSTANTIN AVRAM** le-a predat, în cadrul pregătirii practice, noțiuni de vinificație, de evidență contabilă, de recoltare, depozitare și păstrare a strugurilor altoiți și producători direcți, precum și noțiuni privind întreținerea unor mașini agricole.

„De un real folos în desfășurarea muncii mele cu elevii, au fost cursurile organizate de către inspectorat pentru noi, cei care predăm la clasa a IX-a, ca și indicațiile din lucrarea metodică : „Recomandări pentru organizarea și desfășurarea pregătirii practice a elevilor din clasa a IX-a a școlii generale de 10 ani" — ne-a spus tov. Avram. Dar pentru ca practica să meargă mai bine, pentru ca noțiunile predate de noi să fie mai utile elevilor ar trebui să avem la dispoziție o serie de materiale didactice strict necesare însușirii eficiente a cunoștințelor. Mă gîndesc la asemenea materiale cum sînt planșele cu părțile principale ale mașinilor agricole existente, cu procedee utilizate în chimizarea agriculturii și la filme didactice cu teme viticole și agricole, care ar trebui să se afle din belșug la dispoziția școlilor sătești".

Atributele competenței îndrumătorului de practică

Un fapt care devine repede evident pentru cel care analizează modul cum se desfășoară practica în clasele a IX-a din școlile orașului Ploiești este că lucrurile merg bine acolo unde în organi-

M. VERDEȘ
și V. APOSTOL

(Continuare în pag. a III-a)

STUDIO ȘCOLAR DE POPULARIZARE A ARTEI

Totul a pornit cu aproape un an în urmă. Mai precis, în ianuarie 1969. Patru profesori tineri de la Liceul nr. 5 din Brăila, cu inimile pe măsura titlului lor — Ion Zlăvog, Genoveva Ungureanu, Maria Nistor și Sorin Leu — au luat inițiativa de a apropia arta de sufletul tinerilor. Sau poate a fost numai un răspuns la o dorință izvorîtă din inima unor elevi ca Florin Topoleanu, Aurel Furtună, Domnica Bașno și Anastasia Bibic care, la un loc cu alți 12, au cerut „să fie inițiați în lumea frumosului". Fapt este că cei patru profesori brăileni s-au hotărît să treacă în fruntea grupului de elevi și, împreună, să-i conducă în lumea cuvintelor, a culorilor, a sunetelor, să-i învețe a descifra tainele ei. Așa s-a născut, la liceul brăilean, Studioul de popularizare a artei. *Au pornit de la Sorescu și de la Ștefan Augustin Doinaș, de la Tagore și de la Prévert, în seri anume pentru fiecare, de două ori pe lună — ca să ajungă la Bacovia și la Blaga, la Kafka sau la Eugen Ionescu. Poezie, teatru, dramatizări și medalioane, dar mai ales discuții aprinse.*

Că au pornit la drum 16 și acum sînt 30, că la început au fost neștiuți și se adunau într-o clasă iar acum merg împreună la recitalurile extraordinare ale „Club-teatrului" (se vorbește chiar de un plan comun cu noua și moderna instituție artistică brăileană), iar programul de activitate este urmărit și consemnat de presa locală — sînt adevăruri care atestă migala muncii și seriozitatea perspectivei.

Grija dascălilor pentru pregătirea multidimensională a intelectualilor de mîine (ar fi de consemnat în această privință și faptul că din cei 30 de membri ai studioului, 27 sînt „realiști") depășește de data aceasta hotarele programelor școlare. Este o depășire de cei mai fericit augur.

MIRCEA LERIAN

CASA CORPULUI DIDACTIC — INSTITUȚIE CU MULTIPLE VALENȚE

În multe dintre județele țării își încep în aceste zile activitatea casele corpului didactic, instituții menite să contribuie la continua perfecționare profesională și ideologico-politică a oamenilor școlii.

În județul Botoșani, caracterizat în trecut printr-o adevărată penurie de cadre didactice, constatăm în ultimii ani un îmbucurător aflux de învățători și profesori tineri. Această infuzie de tinerețe este grefată pe o dorință generală de perfecționare profesională, la care se adaugă interesul deosebit și receptivitatea pentru modernizarea muncii didactice. Dispunem, așadar, de premise favorabile, de condiții propice pentru activitatea rodnică a casei corpului didactic. Grija noastră se îndreaptă acum spre cît mai buna proiectare a acțiunilor ce vor fi organizate în cadrul ei, așa încît să le ferim de orice formalism și să putem răspunde, prin intermediul lor, multiplelor solicitări ale celor ce muncesc în școli. Proiectul de organizare, realizat în urma unor discuții ample, purtate cu cei mai buni învățători și profesori din județ, va prinde viață în două etape.

La început vom folosi un spațiu limitat la patru săli, cărora le vom asigura un caracter multifuncțional. Accentul principal va fi pus, în această etapă, pe crearea unei biblioteci documentare bine dotate și amenajarea unei săli de lectură. Biblioteca va cuprinde lucrări de specialitate pentru toate disciplinele de cultură generală, metodici, colecții de reviste pedagogice din țară și de peste hotare. În bibliotecă se vor mai găsi planuri de muncă aparținînd liceelor și celor mai bune școli generale, lucrări metodice și științifice elaborate de cadrele didactice din județ, lucrări ale elevilor, dări de seamă și analize legate de dezvoltarea învățămîntului, reviste școlare. Dotarea ei se va realiza prin achiziții și transferuri de fonduri documentare, prin împrumuturi de titluri, pe o perioadă mai lungă de timp, de la bibliotecile din județ, prin fondurile donate de cadrele didactice, precum și prin bibliotecile filialelor societăților științifice ale personalului didactic. Biblioteca va asigura cataloage bibliografice, extrase din lucrări și sinteze. Pentru documentare se vor întreține legături cu bibliotecile universitare și cu Biblioteca centrală pedagogică. Cataloagele bibliografice tematice, recenziile, sintezele vor fi alcătuite prin efortul unor largi colective de sprijin.

Îmbucurătoarea diversificare a materialului didactic produs de I.M.D. și dotarea continuă a școlilor cu aparatură nouă, ca și crearea unor materiale didactice originale de către profesorii și învățătorii din județul nostru fac necesară popularizarea acestor utile mijloace în rîndul celor care trebuie să le folosească direct la lecții. În acest scop vom amenaja o expoziție permanentă de material didactic. Aici se vor realiza demonstrații practice de mînuirea a pieselor, aparatelor etc., se vor putea consulta cataloage, se vor studia prototipuri noi de materiale. Tot aici, cei ce vor dori să reproducă materialele confecționate pe plan local (aparate, planșe etc.), vor avea la dispoziție mijloacele necesare

Un loc deosebit de important va fi rezervat fonotecii didactice, care va cuprinde benzi de magnetofon și o colecție de discuri cu profil didactic variat. Tot aici se va păstra un bogat material documentar care se va putea multiplica ; sala va constitui, de asemenea, un embrion experimental de laborator fonic școlar și, în sfîrșit, va avea caracter de arhivă prin conservarea înregistrărilor făcute cu prilejul unor evenimente importante din viața școlilor de pe cuprinsul județului. Pentru a răspunde scopurilor amintite mai sus, fonoteca va cuprinde un număr de magnetofoane de bună performanță tehnică, picupuri, radio, precum și cinci cabine legate, după toate cerințele unui laborator fonic, cu un pupitru de comandă. Aceste materiale vor servi la demonstrații metodice legate de introducerea mijloacelor moderne în predarea limbilor străine și a altor obiecte. Pe benzile de magnetofon vor fi înregistrate emisiuni radiofonice adecvate programelor școlare, dramatizări și piese de teatru, recitaluri de poezie, muzică. Cataloagele acestor imprimări vor fi difuzate periodic în școli, astfel ca cei interesați să le poată audia și copia, folosind cabinele fonice. Ritmicitatea imprimării emisiunilor radiofonice și de televiziune, care se dovedesc tot mai utile școlii, prelucrarea lor didactică și răspîndirea în școli vor asigura învățătorilor și profesorilor un material didactic modern mereu actual, adecvat scopurilor lecțiilor sau activităților extrașcolare.

În materialul sonor imprimat vom acorda bineînțeles un spațiu larg înregistrărilor de lecții, care vor fi apoi prelucrate și comentate de specialiști. Ele se vor dovedi extrem de utile pentru tinerii absolvenți, ca și pentru cei care studiază creșterea eficienței lecției.

Cel mai mult ne preocupă în prezent proiectul legat de înființarea unui laborator audio-vizual universal, dotat cu aparatura necesară (aparate de proiecție fixă și mobilă, stație de amplificare, microfoane tip-tavan cu preamplificator și magnetofon, catedră-pupitru de comandă, filmotecă). Acest laborator, care va avea o capacitate de 45—50 de locuri, va servi la înregistrarea unor lecții model, la proiectarea de filme și diafilme didactice, pentru analiza lor și pentru a stabili metodica folosirii lor la lecții. Tot aici se vor putea organiza periodic analize ale unor emisiuni de televiziune, sau se vor putea ține lecții de metodică cu elevii liceului și institutului pedagogic. Am dori ca, într-un viitor, nu prea îndepărtat, să racordăm această sală, prin intermediul unei

Prof. MIHAI MATEI
inspector general
Prof. ION ANIȚEI
Botoșani

(Continuare în pag. a III-a)

În laboratorul de fizică, la Liceul „Mihail Sadoveanu" din București

UN EXPERIMENT PRIVIND PROBLEMATIZAREA LECȚIILOR DE ISTORIE

Preocupați de valorificarea integrală a lecțiilor sub raport formativ — unul din principalii parametri calitativi ai modernizării învățământului — am întreprins, începînd din anul școlar trecut, un experiment privind problematizarea lecțiilor de istorie.

Am pornit de la ideea că lansarea unei probleme generează apariția unui fond tonigen generalizat în întreg organismul, favorizează structurarea unei atitudini pregătitoare, orientative, a unui cadru cognitiv și emoțional compus din configurații perceptuale și stări afective adecvate, care facilitează mișcarea gîndirii pe toate planurile, dinamizează și direcționează răspunsurile. Căpătînd un oarecare grad de stabilitate prin repetiție, acest larg cadru intelectual și afectiv se transformă în set. *) O dată format, setul asigură permanența adaptării organismului la solicitări intelectuale, favorizează selectarea algoritmilor specifici rezolvării anumitor tipuri de probleme și alegerea unei strategii de lucru cît mai eficiente care, în ansamblu, să conducă la optimizarea soluțiilor intra sau inter-probleme. Competența cu care se aleg și se încadrează într-un sistem problemele de rezolvat, folosirea unei metodici adecvate în soluționarea acestor probleme asigură ca între set, care constituie cadrul general-formal al gîndirii, și înțelegere, care vizează conținutul gîndirii, să existe o interpătrundere. Acestea au fost coordonatele de bază pe care le-am avut în vedere în organizarea și desfășurarea experimentului, realizat cu elevii clasei a V-a

Am căutat ca fiecare problemă inclusă în sistem să vizeze anumite aspecte ale dezvoltării gîndirii elevului (capacitatea de analiză, de sinteză, de comparație, de abstractizare, de ridicare la concretul logic etc.) pentru ca sistemul de probleme în ansamblul lui să contribuie la dezvoltarea integrală a gîndirii logice. Cîteva exemple vor elucida această idee. Bunăoară, pentru ca elevul să dea un răspuns corect și complet la problema „Comparați scrierea feniciană cu scrierea cuneiformă și cu cea hieroglifică. În ce constă superioritatea scrierii feniciene ?", el trebuie să efectueze cîteva operații de gîndire : să analizeze fiecare scriere în parte, să le compare între ele, să abstragă elementul nou, specific scrierii feniciene — semne reprezentînd sunetele permanente ale limbii (consoane) — să efectueze o judecată de valoare asupra calităților scrierii feniciene în ansamblu etc. La rîndul ei, problema „Cum a fost posibilă înfrîngerea uriașului imperiu persan la Maraton și Salamina de către Atena, un mic orășstat ?" îi cere elevului să analizeze și să compare componența celor două tabere, efectivul, echipamentul, tactica și strategia folosite, idealul pentru care luptau ; să sintetizeze constatările făcute și să formuleze o concluzie : în înfruntarea dintre calitate și cantitate (număr), cuvîntul hotărîtor l-a avut calitatea (pregătirea militară și forța morală a atenienilor, faptul că și conducătorii și poporul aveau aceleași interese). De asemenea, foarte multe din problemele de istorie îi determină pe elevi să facă legături între cauzele și efectele unui eveniment : „Care sînt cauzele descompunerii orînduirii comunei primitive ?, „Arătați cauzele și caracterul războaielor punice !" etc.

Am formulat și probleme care să-i pună pe elevi în situația de a stabili unele relații între posibilitate și realitate : „Care credeți voi că ar fi fost cursul celui de-al doilea război punic dacă Hanibal ar fi atacat Roma ?". O asemenea întrebare produce o adevărată efervescență în clasă : elevii se întrec în încercarea de a emite păreri personale și de a formula argumente prin care să-și susțină aceste păreri sau să combată părerile contrare ale unor colegi.

Problematizarea lecțiilor face posibilă și sesizarea caracterului legic al fenomenelor istorice. De pildă, întrebarea „De ce nu au apărut clasele sociale și statul încă din epoca pietrei ?" îi face pe elevi ca, analizînd cauzele ce au determinat apariția statului — dezvoltarea forțelor de producție pînă la un nivel care a făcut posibilă apariția plusului de produse și a proprietății private — să tragă concluzia că aceste cauze nu au existat în epoca pietrei. Ei și-au dat astfel seama că un fenomen istoric nu poate apare decît atunci cînd și acolo unde există cauze care îl generează în mod necesar.

Alte probleme — ca, de pildă, „Urmăriți pe hartă evoluția granițelor imperiului roman în secolele I și al II-lea e.n. și explicați cauzele extinderii lor maxime" — le creează elevilor deprinderea de a urmări procesul istoric în evoluția lui și de a stabili cauzele transformărilor respective.

Unul dintre efectele pregnante ale problematizării lecțiilor este după părerea noastră și acela că, antrenîndu-i pe elevi să opereze în permanență cu noțiunile istorice, în condiții cît mai variate, determină îmbogățirea acestor noțiuni nu numai cu aspecte esențiale, ci și cu unele aspecte de detaliu, ceea ce le face să oglindească tot mai fidel realitatea faptică. De pildă, dacă noțiunea de personalitate are inițial pentru elevi un conținut care abundă în generalități, ulterior, operînd cu ea pentru caracterizarea unor personalități ca Ramses al II-lea, Hammurapi, Buda, Pericle, Alexandru Macedon, Cezar etc., o îmbogățesc cu aspecte noi privind calitățile diferitelor personalități, poziția lor față de problemele politice, sociale sau culturale specifice conjuncturii în care și-au desfășurat activitatea, relațiile lor cu masele pe care le-au condus etc.

Am stabilit pentru toată materia de istorie din clasa a V-a, circa 150 de întrebări a căror utilizare, în anul școlar trecut ne-a permis să obținem rezultate superioare celor obținute în clasa de control. De pildă, atunci cînd am oferit elevilor spre rezolvare o anumită problemă, procentul răspunsurilor bune la clasa experimentală a depășit cu mult pe cele obținute la clasa de control.

O influență deosebită asupra calității răspunsurilor a avut-o și orientarea prealabilă a elevilor în ce privește modul de rezolvare a problemelor. În acest scop, unele probleme au fost însoțite de un plan de rezolvare, în care s-au dat cîteva idei directoare. Spre sfîrșitul perioadei de cercetare, la clasa experimentală nu s-au mai sesizat diferențe sesizabile între răspunsurile date la problemele care erau însoțite de planuri de rezolvare și cele care nu erau însoțite de asemenea planuri, dovadă că, după o oarecare perioadă de exercițiu, elevii își însușesc anumite metode de rezolvare și nu mai simt nevoia unor indicații suplimentare.

Am fost preocupați de faptul dacă nu cumva urmărirea de către elevi a unei singure probleme în cursul desfășurării lecției de comunicare a cunoștințelor ar avea unele aspecte negative asupra înțelegerii celorlalte probleme specifice lecției. Rezultatele obținute ne-au dus însă la concluzia că ei sînt interesați să urmărească întregul ansamblu al lecției, pentru a putea selecta ideile de care au nevoie în soluționarea problemei dominante.

În timpul lecțiilor elevii au fost și ei antrenați să formuleze probleme de istorie. Dacă în perioada inițială cei mai mulți au primit cu neîncredere și timiditate această invitație, ulterior au reușit să formuleze unele probleme destul de interesante, chiar dacă purtau amprenta naivității.

Nu sîntem încă în posesia unor date concludente privind specificul gîndirii istorice a elevilor din clasa a V-a (modalități intime de analiză, de sinteză, de comparație, de abstragere, de generalizare, de efectuare a unor corelații etc.). Etapa următoare a experimentului își propune să pătrundă, ceva mai adînc tocmai în mecanismul acestei gîndiri.

Prof. ION TEODORESCU
Prof. ION MEZĂRESCU
Sinaia

*) Vezi „Psihofiziologia activității de orientare", sub red. dr. R. Floru, cap. III, „Orientarea anticipativă", de I. Ciofu. Ed. Academiei Republicii Socialiste România.

PENTRU ÎNȚELEGEREA PRONUMELUI REFLEXIV

Elevii învață pronumele reflexiv în clasa a VI-a, dar întîmpină greutăți atît în înțelegerea definiției sale, cît și în distingerea lui de pronumele personal.

Pentru înlăturarea acestor dificultăți se impune cred, în primul rînd, să se revadă definiția din manual, care, pe lîngă că e foarte greoaie, prezintă faptele în mod eronat. Într-adevăr, definiția arată că „pronumele care ține locul obiectului asupra căruia se exercită direct sau indirect acțiunea verbului, fiind identic cu subiectul, se numește pronume reflexiv". Se știe însă că pronumele nu ține locul obiectului, ci înlocuiește numele obiectului. Pe de altă parte, pronumele reflexiv nu este identic cu subiectul, ci are funcțiunea sa bine determinată, fie de complement, fie de instrument al diatezei reflexive. S-ar putea ca referirea la subiect să aibă în vedere pe autorul real al acțiunii. Nici sub această accepțiune însă nu poate fi vorba de o identitate, de vreme ce pronumele reflexiv e o realitate gramaticală total deosebită de realitatea obiectivă *autor al acțiunii*. În sfîrșit, asupra unui obiect se exercită acțiunea exprimată de verb și nu acțiunea verbului, căci acțiunea poate fi exprimată de verb, dar ea există ca realitate obiectivă ; verbul, ca realitate lexicală, nu posedă o acțiune, ci o exprimă.

După părerea mea, pentru înțelegerea definiției pronumelui reflexiv este necesar să se precizeze mai întîi ca realități, acțiunea, autorul acțiunii și obiectul asupra căruia trece (se exercită) acțiunea și, de asemenea, să se facă distincția între aceste realități și realitățile gramaticale care le exprimă : verbul, subiectul și pronumele. În continuare este indicat să se efectueze cu elevii unele acțiuni practice simple și să se urmărească exprimarea acestor acțiuni prin exemple cu pronume reflexive. Acest procedeu îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine rolul pronumelui reflexiv în exprimarea realității, înlăturînd și confundarea realității gramaticale cu ceea ce această realitate exprimă. De pildă, se scrie la tablă propoziția „Ionescu s-a ridicat în picioare" și, în același timp, elevul respectiv se ridică efectiv în picioare. Colegii lui pot constata că Ionescu, autor al acțiunii, a făcut acțiunea și tot el este cel care a rămas ridicat în picioare, acțiunea trecînd asupra celui care a făcut-o, asupra autorului. Spre a observa cum se exprimă acest raport pe plan gramatical, urmărim în exemplul dat cuvintele care reflectă situația respectivă și precizăm că subiectul „Ionescu" exprimă pe autorul acțiunii, predicatul „a ridicat" exprimă acțiunea, iar pronumele „se" ține locul substantivului „Ionescu", exprimînd pe același autor al acțiunii (Ionescu) și precizînd că acțiunea trece tot asupra celui care a făcut-o. Așa se ajunge la o definiție mai simplă, dar completă, corectă, bine înțeleasă : „Pronumele care arată că acțiunea trece tot asupra celui care a făcut-o (asupra autorului acțiunii) se numește pronume reflexiv".

Pentru distingerea pronumelor reflexive de pronumele personale cu aceeași formă este bine să se apeleze la realitatea exprimată de subiect și pronume. În exemplul „Tu te speli", bunăoară, se scoate în evidență faptul că subiectul propoziției („tu") și pronumele „te" exprimă una și aceeași realitate, desemnînd ființa care se spală ; aceasta este demonstrația prin care se arată că pronumele „te" este reflexiv, fără a se confunda cu pronumele personal. Dacă se analizează pronumele din exemple de tipul „Cînd erai mic te spăla mama", discuțiile vor fi astfel orientate, încît să se înțeleagă că de data aceasta subiectul și pronumele se referă la realități diferite, și anume subiectul desemnează ființa mama, iar pronumele se referă la ființa copil ; în felul acesta se va motiva de ce pronumele respectiv este un pronume personal și el nu va mai fi confundat cu pronumele reflexiv.

Prof. MIHAIL OPRESCU
Drăgășani

Moment dintr-o lecție cu elevi de 6 ani la Școala generală nr. 205 din București

Directori, despre cursul de perfecționare pentru directori

Așa cum anunțam într-unul din numerele trecute ale gazetei noastre, la București s-a deschis primul curs de perfecționare pentru directorii de licee, organizat de Institutul central pentru perfecționarea personalului didactic. Susținut de catedrele „Conducerea, organizarea și planificarea învățămîntului" și „Pedagogie" ale Institutului, cursul are o durată de trei săptămîni și va fi urmat de alte cursuri asemănătoare, organizate la Iași, Timișoara, Craiova, Cluj și Brașov.

Dată fiind amploarea acestei acțiuni, am ținut să aflăm opinia cîtorva dintre cursanți asupra valorii și eficienței sale. Am solicitat în acest scop pe unii directori ai liceelor din Capitală care au parcurs cea mai mare parte a cursului.

Este de notat, de la început, că majoritatea celor cu care am stat de vorbă s-au declarat satisfăcuți de nivelul și de valoarea cursului. Așa cum ne declara prof. EUGENIA GAITAN, de la Liceul „Mihail Sadoveanu", „unii au venit aici crezînd că vor audia, așa cum s-a mai întîmplat cîndva, o serie de conferințe cuprinzînd probleme cunoscute, tratate și în anii anteriori. De data aceasta însă lucrurile s-au petrecut cu totul altfel. La baza conferințelor stă o documentație teoretică modernă «la zi». Ele urmăresc informarea directorilor asupra principalelor probleme pe care le ridică pregătirea tineretului în condițiile dezvoltării rapide a științei și tehnicii".

Subliniind faptul că tematica cursului îmbrățișează, în general, toate aspectele muncii de conducere, stabilind o serie de relații cu disciplinele care tratează problema aceasta din diferite puncte de vedere, directorii au apreciat mai cu seamă acele prelegeri care au fost de natură să contribuie la înlăturarea stilului de muncă rutinier, la introducerea metodelor moderne. „Mi-am dat seama — arăta prof. ADRIAN BELDEANU de la Liceul „D. Bolintineanu" — că este absolut necesar să aprofundăm problemele apărute recent în domeniul pedagogiei și psihologiei, să creăm un climat favorabil pentru cercetare și experimentare, să valorificăm întregul potențial intelectual al cadrelor didactice, să lichidăm cu activitatea meșteșugărească, închistată, care mai dăinuie în unele din școlile noastre".

Profesoara CRISTIANA BUZEA, de la Liceul „D. Cantemir", a ținut să menționeze cîteva dintre conferințele care au interesat-o în mod deosebit — „Programare, modelare, docimologie și principiile docimologiei contemporane", de conf. univ. V. Bunescu, „Concepții și idei noi cu privire la principiile și metodele de învățămînt", de conf. univ. Gh. Goian, „Conținutul și principiile muncii de conducere a școlii", de prof. T. Teodorescu, „Îndrumarea și controlul muncii din școală", de conf. univ. O. Șafran — subliniind totodată valoarea unor seminarii cum au fost de exemplu cele conduse de conf. univ. Ioana Ionescu și prof. V. Atanasiu pe tema „Căi și mijloace de cunoaștere a elevilor, orientarea școlară și profesională".

Nivelul științific ridicat al prelegerilor și seminariilor a fost remarcat și de prof. GEORGETA DOGAROIU, de la Liceul „Dr. Petru Groza". „Ni s-au prezentat probleme ale învățămîntului modern, am fost determinați să reflectăm la soluționarea în această lumină a propriilor noastre probleme de muncă — ne-a spus prof. Dogaroiu. Cursul despre programare, modelare și docimologie ne-a arătat marile posibilități de care dispune practica școlară de a rezolva contradicția dintre avalanșa informațională și posibilitatea limitată de asimilare a acestor informații de către elevi. Cred însă — a continuat interlocutoarea noastră — că unele teme privind pedagogia modernă ar fi trebuit să ocupe un loc și mai larg în economia cursului. O temă ca cea privind «Teoria grupurilor», de exemplu, ar fi trebuit desfășurată pe mai multe ore și regret că expunerea ei prea concentrată nu ne-a permis să aflăm răspuns la unele întrebări deosebit de acute ale practicii școlare".

În general, reproșurile care au fost aduse acestui curs s-au referit la faptul că el nu a reușit întotdeauna să contribuie la lămurirea căilor de soluționare a unor probleme imediate ale practicii școlare. „Expunerile au fost foarte interesante — ne declara prof. NICOLAE IONESCU de la liceul „Aurel Vlaicu" — dar cred că ele ar fi trebuit să vizeze mai direct problemele concrete întîlnite în practică". „Cred — spunea pe de altă parte prof. EUGENIA GAITAN, de la Liceul „Mihail Sadoveanu" — că ar fi util dacă în aceste conferințe s-ar da îndrumări mai precise cu privire la acele elemente ale învățămîntului modern care pot fi aplicate în mod concret în școala noastră, arătîndu-se ce putem face noi în această direcție".

Dincolo de aceste doleanțe, directorii au fost unanimi în a aprecia că activitățile prilejuite de curs vor contribui la ridicarea calificării lor profesionale și, implicit, la ridicarea nivelului muncii pe care o desfășoară în școli.

Peste două zile
la chioșcuri și librării
broșura
PROGRAMELE
CONCURSULUI DE ADMITERE
ÎN LICEU
PENTRU ANUL ȘCOLAR 1970—1971

Concursul anual de cîntece pionierești

Consiliul Național al Organizației Pionierilor organizează și în acest an Concursul de cîntece pionierești.

Aflat la cea de a patra ediție, concursul este deschis tuturor compozitorilor, membri ai Uniunii Compozitorilor sau amatori. El se desfășoară pe două secțiuni : a. Cîntece pe teme inspirate din universul copilăriei (marșuri pionierești, imnuri, cîntece lirice ș.a.) ; b) Cîntece distractiv-recreative și jocuri de mișcare cu text și muzică. Cîntecele vor fi scrise pe una sau două voci, fără acompaniament. Textul va cuprinde, de preferință, trei strofe și un refren

Lucrările în formă definitivă (text și muzică), purtînd un motto, vor fi trimise la Consiliul Național al Organizației Pionierilor, b-dul Dr. Marinescu nr. 2, în trei exemplare, cu mențiunea „Pentru Concursul de cîntece — secțiunea (a) sau (b) ; împreună cu cîntecul va fi trimis un alt plic închis, pe care va fi scris motto-ul ales și care va conține numele și adresa expeditorului.

Concursul se va închide la 25 aprilie 1970.

Pentru cele mai valoroase lucrări, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, la propunerea juriilor, formate din personalități ale vieții muzicale și literare va acorda următoarele premii :

pentru secțiunea (a) :

— un premiu I în valoare de 9 000 lei ;
— un premiu II în valoare de 7 000 lei ;
— un premiu III în valoare de 5 000 lei ;
— 3 mențiuni a cîte 3 000 lei.

pentru secțiunea (b) :

— premiul „Silvia Chicoș" în valoare de 9 000 lei ;
— un premiu II în valoare de 7 000 lei ;
— un premiu III în valoare de 5 000 lei ;
— 3 mențiuni a cîte 3 000 lei.

Premiile și mențiunile se vor acorda pentru muzică și text, în cote stabilite de juriul concursului, în funcție de valoarea acestora.

Unul din cîntecele premiate — la aprecierea Consiliului Național al Organizației Pionierilor — va intra, potrivit regulamentului Festivalului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor, în repertoriul obligatoriu al tuturor formațiilor corale pionierești în anul 1970/1971.

Cîntecele premiate, precum și un număr de lucrări valoroase, recomandate de juriu, vor fi tipărite și difuzate în rîndul pionierilor și școlarilor.

Seturi de diafilme și diapozitive

În anul școlar viitor, grădinițele de copii, școlile generale și liceele vor avea la dispoziție 200 de titluri de diafilme și diapozitive, din care 35 de titluri noi.

De pildă, diapozitivelor privind istoria patriei realizate în acest an, li se vor adăuga noi imagini, referitoare la istoria antică. Vor fi realizate de asemenea diafilme și diapozitive cu temele : „Jocurile olimpice", „Columna lui Traian", „Principalele războaie feudale în Europa", „Mișcările sociale în Evul Mediu", „Revoluțiile de la 1848 în Europa", „Formarea statelor naționale moderne în Europa".

Un diafilm despre viața și opera scriitorului George Călinescu va completa seria diafilmelor care înfățișează oameni de seamă din domeniul literaturii, artei și științei. Pentru geografie se realizează un set de imagini din America de Sud, precum și diapozitivele cu temele „Obiective turistice în R.S.R." și „Lacul Roșu", iar pentru biologie-agricultură se vor executa diafilmele „Cultura legumelor în sere și răsadnițe" și „Folosirea semințelor de mare productivitate", precum și diapozitivele „Nevertebrate", „Metazoare", „Sistemul nervos" etc.

Două diafilme — „Folosirea energiei electrice în industrie și agricultură" și „Măsuri de prevenire a accidentelor electrice" — vor fi destinate studiului electrotehnicii. De asemenea, pentru cercurile de elevi se realizează diafilmul „Cercul de radioamatori".

N-au fost neglijate nici temele din domeniul artei. Neoclasicismul, romantismul, realismul critic, impresionismul și neoimpresionismul în arta franceză a secolului al XIX-lea vor fi înfățișate în diafilme destinate însușirii desenului și artelor plastice.

Prof. VASILE BORDEIANU

Un nou material didactic pentru clasa I

De peste un secol există în școala noastră ca material didactic o mașină de socotit cu bile care se întrebuințează în clasa I pentru ca micii elevi să învețe număratul și socotitul. De atîția zeci de ani ea a rămas în aceeași structură : cele 10 rînduri de cîte zece bile fiecare au aceeași culoare ori se prezintă în două culori separate printr-o diagonală. Recent Ministerul Învățămîntului a aprobat ca inovație și a hotărît folosirea în serie a unei alte mașini cu bile concepută de Marin Biciulescu.

Noua mașină prezintă bilele în grupe de 2—3—4—5, alternînd în două culori distincte, ceea ce favorizează fixarea conceptului de număr prin percepția globală a cantităților. Prezentînd primele numere în grupele menționate, noul material didactic corespunde experienței personale a copiilor, care începînd cu vîrsta de 3 ani își formează conceptul de număr ca un ansamblu de obiecte, iar la 6—7 ani pot desemna grupe de 2, 3, 4 și 5 obiecte fără să le numere unul cîte unul.

Noua mașină de socotit consolidează concentrul 1—10 sub variatele lui aspecte — relații între numere, operații de adunare-scădere — și face mai accesibile concentrele 10—20, 20—100. Ea pregătește asimilarea conștientă a tablelor de înmulțire, permițînd deprinderea concretă a numărărilor din 2 în 2, din 3 în 3, din 4 în 4 etc. În legătură cu tablele de înmulțire mașina de socotit oferă exerciții concrete pentru asimilarea tablelor de împărțire.

O discuție despre cercurile tehnice

Recent, la Reșița a avut loc o masă rotundă cu tema „Cercurile tehnice ale pionierilor și școlarilor în contextul industrial reșițean — realități și perspective". Este de notat că la această discuție au participat, pe lîngă cadre din învățămînt și activiști ai Organizației Pionierilor, reprezentanți ai Uzinei Constructoare de Mașini, ai Combinatului Siderurgic, ai întreprinderii „Metaloplast" și ai altor întreprinderi din localitate.

Au fost dezbătute cu acest prilej o serie de probleme privind lărgirea profilului cercurilor tehnice S-a propus, printre altele, să se înființeze cercuri de mici turnători, mici modelari etc., pe care să le conducă tineri ingineri ce au făcut parte din primele detașamente de pionieri. Vorbitorii au abordat de asemenea probleme privind munca formativ-educațională a cercurilor, valorificarea înclinațiilor și aptitudinilor etc., au subliniat necesitatea realizării unei colaborări mai strînse între cercurile din școli și cele de la Casa pionierilor și au făcut sugestii vizînd finalizarea activităților de cerc în scopul îmbogățirii școlilor cu material didactic confecționat prin mijloace locale.

Participanții la discuții au vizitat, cu prilejul acestei consfătuiri, atelierele-școală și laboratoarele de fizică și chimie de la cîteva școli generale din Reșița și de la Casa pionierilor din oraș.

NICOLAE IȘFAN

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

MUNCIND, ELEVII ÎNVAȚĂ SĂ IUBEASCĂ MUNCA

Una din problemele dezbătute amplu la consfătuirea privind problemele educației tineretului școlar organizată recent de Ministerul Învățămîntului a fost contribuția pe care o aduce școala, în colaborare cu organizațiile de pionieri și U.T.C., la educarea elevilor prin muncă și pentru muncă, la dezvoltarea în rîndul școlarilor de toate vîrstele a interesului și dragostei pentru activitatea direct productivă.

Relatăm în cele ce urmează experiența dobîndită în acest domeniu de către școlile din județele Suceava și Constanța.

Constructori entuziaști și talentați ai propriei lor școli

Socotită drept unul din obiectivele principale ale educației comuniste, educația pentru muncă intră în preocupările pedagogilor din primii ani de școală, atunci cînd li se creează elevilor deprinderi de activitate individuală organizată, și urmează sistematic, gradat, la un nivel și cu un conținut superior, pînă în ultimele clase de liceu, continuînd apoi, pe întreg parcursul vieții active, prin autoeducație și munca educativă desfășurată de partid și de organizațiile de masă. În acest domeniu școlile noastre, organizațiile de tineret au dobîndit de-a lungul anilor o experiență pozitivă, au găsit forme, metode de activitate cu deosebită pondere educativă, care au reușit nu numai să-i apropie pe elevi de activitatea practică de munca fizică, ci totodată să-i descopere frumusețea și noblețea, marile ei sensuri umane și sociale. Este cunoscută, spre a aminti numai acest fapt, tradiția statornicită și îndrăgită de ani de zile în toate școlile noastre de a participa, alături de întregul tineret al patriei, pe șantierele naționale de muncă patriotică. În vacanța trecută sute și mii de liceeni din județul Suceava au muncit pe numeroase șantiere de construcții, dobîndind rezultate remarcabile. Aș dori să subliniez de asemenea înaltul patriotism și simț de răspundere de care au dat dovadă elevii noștri la începutul acestui an școlar, cînd, mobilizați să sprijine campania agricolă de toamnă, 12.400 de tineri din școli au realizat peste 350.000 zile muncă în cooperativele agricole de producție.

Fără doar și poate că legătura pe care elevii au avut-o direct cu munca, faptul că ei s-au angajat conștient la efortul întregului nostru popor, că au putut vedea concret rezultatele muncii lor, au constituit argumente mult mai eficiente decît orice discuție teoretică despre necesitatea de a munci.

M-aș mai opri la încă un aspect al preocupărilor noastre în privința educării prin muncă a elevilor: antrenarea la construcția și repararea propriilor școli. În județul Suceava, trei școli au fost construite pînă acum cu sprijinul direct al elevilor. Este vorba de școlile din comunele Rișca, Frumosu și Pojorîta.

Socotesc inițiativa aceasta deosebit de valoroasă, nu numai din punct de vedere al economiilor realizate, cît mai ales pentru valențele ei educative. Școala din comuna Rîșca bunăoară a fost construită aproape în întregime de către elevii Grupului profesional și tehnic de construcții din Suceava sub conducerea profesorilor și maiștrilor. Chiar și mobilierul școlii a fost realizat de elevi. La înălțarea construcției au participat larg și continuu școlarii din comună.

În același mod au fost construite și școlile din Frumosu și din Pojorîta. La acestea au muncit în special elevii din comună, cu sprijinul permanent al unor meșteri locali. Talentul creatorilor populari și-a spus aici pe deplin cuvîntul. Școala din Frumosu, de exemplu, a fost executată cu motive și ornamente specifice meleagurilor sucevene.

Rezultatele obținute pe plan economic și educativ ne-au determinat să lărgim asemenea inițiative. Începînd din acest an toate școlile profesionale și tehnice din județ vor lucra pe bază de plan de producție. De asemenea ne-am propus ca în viitor să angajăm mai mult elevii în construirea și mai ales în efectuarea de reparații propriilor școli, socotind aceasta drept o cale importantă de a-i atașa pe elevi de școala care le deschide orizonturile culturii, de muncă — izvor al oricărui bun material și spiritual.

Prof. **EUGEN PLEȘCA**
inspector general Suceava

Direcții de orientare în activitatea cercurilor pionierești

Este unanim cunoscut nesecatul interes pe care elevii îl manifestă pentru activitatea în cercurile tehnice, pentru orice fel de activitate constructivă, pentru realizarea diferitelor aparate sau mașini. Ținînd seama de această firească înclinare a școlarilor Consiliul județean al Organizației Pionierilor, în colaborare cu inspectoratul școlar, au pus un deosebit accent pe crearea unor variate cercuri tehnice în școli și la Casa pionierilor, cercuri a căror activitate să răspundă preferințelor și înclinațiilor manifestate de școlari și să le creeze deprinderi pentru activitățile tehnice.

În ultimii ani, în școlile județului nostru s-au creat numeroase cercuri electrotehnice, de aero și navo modele, de radiotehnică, etc., dintre care unele s-au transformat în adevărate ateliere de lucru unde, datorită unei bogate înzestrări tehnice, a pasiunii profesorului sau maistrului care conduce cercul, elevii învață alfabetul muncii, deprind tainele unor profesiuni. Expozițiile cu lucrări ale acestor cercuri au fost pe deplin edificatoare. Rezultate de aceeași natură s-au văzut nu de mult și în interesanta expoziție „Minitehnicus" organizată în Capitală.

Sînt însă și factori care frînează bunul mers al cercurilor tehnice pionierești, persistă mentalități și practici care nu contribuie la realizarea obiectivului esențial al acestor cercuri — stimularea interesului și dragostei pentru muncă. Bunăoară, în multe cercuri tehnice se repetă ceea ce elevii învață la lecțiile de fizică sau chimie. Atît. În altele, elevii sînt antrenați an după an, lună de lună să facă același lucru: să pilească o piesă, să construiască același gen de aparat etc. Alte cercuri se pierd în referate, în discuții teoretice care adesea îi plictisesc și îi îndepărtează pe elevi. Cauza o constituie, în primul rînd, lipsa de competență și interes a îndrumătorului de cerc. De aceea în conducerea cercurilor se cuvin antrenați numai profesori pasionați de tehnică, de activitatea concretă, creatoare.

Un alt element care frînează activitatea unor cercuri este lipsa de materiale cu care elevii să lucreze. Se vorbește de mult despre crearea unor magazine specializate de unde școlile, cercurile să-și poată procura cele necesare — dar pînă acum în centrele de județ nu a fost creat nici un astfel de magazin.

O altă problemă strîns legată de activitatea practică a elevilor, pe care vreau numai să o semnalez, dar care merită o discuție mai amplă este aceea a loturilor școlare. Cel mai adesea acestea erau reprezentate de o suprafață foarte mică de teren pe care elevii, îndrumați de profesorul de științele naturii și agricultură, făceau uneori adevărate minuni. Au existat asemenea loturi care, datorită priceperii profesorului, s-au transformat în mici ferme experimentale, în care elevii învățau nu numai cum să lucreze pămîntul după metode agrotehnice înaintate, dar realizau chiar performanțe în ridicarea productivității anumitor soiuri de plante. Cunosc cazuri cînd întreaga comună împrumuta din experiența obținută de școală pe lot, cînd grădina școlii era privită cu admirație de cei care lucrau pămîntul din moși strămoși. Nu cunosc considerentele care au dus la desființarea acestor loturi, dar fapt e că acum ele nu mai există. Consider că s-a greșit. Reluarea și chiar dezvoltarea acestor acțiuni ar fi de un folos real educației prin muncă și pentru muncă, orientării profesionale a elevilor din școlile sătești și chiar stimulării producției agricole.

Prof. TOMA MARES
președintele Consiliului Organizației Pionierilor din județul Constanța

Cum sînt valorificate posibilitățile locale în organizarea practicii la clasa a IX-a

(Urmare din pag. 1)

zarea și îndrumarea acestei activități au fost antrenați oameni pricepuți, și, în același timp, buni pedagogi. Cel mai fericit exemplu în această privință l-am găsit la Școala generală nr. 1 Aici, lucrează de cîțiva ani, un maistru — **GHEORGHE GORTOIESCU** — care, așa cum ne mărturisea directorul școlii, prof. **CONST. TEIȘANU**, este mîna sa dreaptă. De cum a venit în școală s-a luptat să creeze un atelier de mecanică și lăcătușărie. A mers din întreprindere în întreprindere și nu s-a lăsat pînă cînd n-a obținut piesele de care avea nevoie. Am văzut atelierul. O încăpere spațioasă unde găsești — de la ciocane, pile și chei, pînă la menghină, burghie spirale, alezoare, bormașină de mînă și electrică — tot ce este necesar muncii practice a elevilor.

De la începutul acestui an școlar, maistrul Gheorghe Gortoiescu se ocupă numai de elevii clasei a IX-a. „Vreau ca băieții mei să devină meseriași buni, să-i predau cu cunoștințe solide întreprinderii unde se vor angaja". — ne spune el cu convingere. „Băieții" maistrului Gortoiescu fac practică la Uzina de utilaj chimic. În fiecare luni, după o inițiere prealabilă în atelierul școlii, merge cu ei în secția mecanică a uzinei. Treaba începe serios încă din primele momente, pentru că maistrul a întocmit pentru fiecare zi un program foarte minuțios și riguros, pe care-l urmărește fără abatere. Muncitorii s-au obișnuit cu acești proaspeți ucenici și le acordă tot sprijinul.

Un îndrumător ca cel de la Școala de 10 ani nr. 1 am întîlnit și la Școala nr. 17. Acolo a fost pus la dispoziția elevilor care învață arta migăloasă a covoarelor un adevărat atelier de țesut. Animatoarea acestui colectiv de viitoare țesătoare este maistra de lucru **ELENA IONESCU.**

Am întrebat-o de unde a făcut rost de război, de atîtea modele, de tot materialul pe care îl folosește în pregătirea elevelor sale. „Totul e să vrei să faci ceva și să-ți placă ceea ce faci. În asemenea condiții găsești întotdeauna ceea ce îți trebuie" — ne-a răspuns cu modestie tovarășa Ionescu.

Am aflat ulterior că aproape toate cîte se vedeau în atelier au aparținut maistrei. Ea le-a dăruit școlii, elevelor sale, pentru ca să se poată iniția cît mai temeinic în meseria aleasă.

Cu siguranță că maiștri ca aceștia — care știu cum să-l învețe pe elevul din clasa a IX-a alfabetul meseriei, care găsesc căile cele mai accesibile pentru a-l apropia de muncă și a-l face să o îndrăgească și să o prețuiască — sînt numeroși în școlile noastre. Din păcate, însă, nu toate școlile s-au orientat bine în alegerea îndrumătorilor de practică. Mai precis, nu peste tot îndrumătorul de practică răspunde sarcinilor pe care însăși denumirea și rolul său le implică.

Pe lîngă liceul din orașul Mizil funcționează trei clase a IX-a ale școlii generale de 10 ani. Există, aici, aproape 100 de elevi, care fac practică în aproape 10 domenii de activitate. Bunăoară, băieții lucrează, la atelierul de mecanică al fabricii de tapițerie, iar fetele la telefoane, la cooperativele de confecții, în comerț (librării, unități alimentare, magazine de încălțăminte, textile etc.). Pînă aici totul foarte bine. Elevii au dorit să învețe aceste meserii, întreprinderile și unitățile respective i-au primit. Cine efectuează însă îndrumarea lor de specialitate? O tînără profesoară de... istorie-geografie! Situații asemănătoare am întîlnit și la Școala din Valea Călugărească și la cea din Boldești-Scăeni, unde îndrumătorii de practică sînt cu totul în afara meseriei pentru care se pregătesc elevii. Știm desigur că, conform înțelegerilor încheiate între școli și întreprinderi, elevii primesc asistență de specialitate de la maiștri, tehnicieni sau ingineri. Dar conducerile școlilor, ca și unii reprezentanți ai întreprinderilor, ne-au atras atenția că elevii efectuează orele de practică atunci cînd maiștrii, tehnicienii sau inginerii se află în plin proces de producție și nu dispun întotdeauna de timpul necesar pentru a le acorda îndrumarea de care au nevoie. De multe ori elevul doar stă și privește. În cazul cînd școala are un îndrumător priceput, care cunoaște meseria, lucrurile se rezolvă. Cînd însă acesta este ca cei pe care îi au școlile amintite mai sus, practica devine formală. Rolul îndrumătorului se rezumă în acest caz, așa cum ne-au mărturisit de fapt și cei în cauză, la supravegherea elevilor: urmăresc ca aceștia să vină la practică, să fie disciplinați, îi însoțesc la locul de muncă, se plimbă cu ei prin uzină. Dar oare îndrumarea practicii se rezumă la atît?

Fiecare școală trebuie să investească cu sarcina de a îndruma practica elevilor oameni cu experiență, cu pregătire tehnică, sau măcar cu o specialitate apropiată de domeniul în care se pregătesc elevii. Socotim potrivit ca la sfîrșitul primului trimestru să se organizeze, la nivelul inspectoratelor, largi schimburi de experiență între toți cei care îndrumă practica elevilor din clasa a IX-a, atît din partea școlilor cît și a întreprinderilor. Facem loc și unei sugestii pe care am auzit-o în rîndurile îndrumătorilor: aceea ca în trimestrul II să se inițieze, tot la nivelul județului, instruiri diferențiate pe cîteva profile, dintre cele mai caracteristice școlilor din oraș.

Casa corpului didactic — instituție cu multiple valențe

(Urmare din pag. 1)

camere fixe de luat vederi, la un circuit închis de televiziune care să dea posibilitatea urmăririi unei lecții model de către asistenți fără a distrage atenția elevilor. Prin capacitatea sa, această sală va putea găzdui de asemenea consfătuiri pe specialități, simpozioane etc.

La materialele păstrate în bibliotecă sau fonotecă vom adăuga mici filme documentare și diapozitive care vor păstra pe peliculă evenimente mai însemnate din viața școlilor noastre: aniversări, înființări de noi unități școlare, sărbătoriri de cadre didactice merituoase, momente deosebite din activitatea elevilor. Pentru aceasta ne propunem ca în a doua etapă de organizare a casei să înființăm un mic cinestudio dotat cu aparatură potrivită și să realizăm filme documentare, precum și filme, diapozitive și diafilme didactice.

Tot în a doua etapă vom asigura spațiul necesar activității societăților științifice ale cadrelor didactice, vom amenaja săli pentru divertisment și relaxare, pentru activitatea unor cenacluri etc

Ne-am ocupat în rîndurile de față doar de cîteva probleme ale dotării și ale structurii casei corpului didactic, așa cum le vedem necesare pentru județul Botoșani. Socotim că proiectul nostru, departe de a fi ideal, va putea oferi totuși condiții favorabile pentru atingerea scopurilor urmărite.

Considerăm potrivită atitudinea Ministerului Învățămîntului, care n-a dat rețete generale-valabile de organizare a caselor corpului didactic, ci a lăsat aspectele concrete ale acesteia la latitudinea fiecărui județ, pentru a fi rezolvate în funcție de nevoile specifice locului, de forțele ce pot fi antrenate în realizarea acestui deziderat. Ar trebui totuși ca ministerul să-și dea avizul de principiu pentru a se putea utiliza fonduri din rezerva bugetară a județelor respective în scopul achiziționării mobilierului și a mijloacelor didactice necesare.

MANIFESTĂRI CONSACRATE SĂRBĂTORIRII UNOR ȘCOLI

Duminică la Bacău s-au sărbătorit 50 de ani de la înființarea Liceului pedagogic din localitate. În prezența a numeroși oaspeți, la adunarea festivă ce a avut loc cu această ocazie, directorul școlii, precum și ceilalți vorbitori au arătat momentele prin care a trecut liceul de la înființare și pînă astăzi.

Manifestările prilejuite de această aniversare s-au concretizat și prin dezvelirea unei plăci comemorative, precum și prin deschiderea unei expoziții fotografice, care ilustrează dezvoltarea acestui lăcaș de cultură.

Aniversarea unei jumătăți de veac de la înființarea liceului a avut loc și la Șimleul Silvaniei. Cu prilejul acestei sărbătoriri, simbătă, în frumoasa sală de festivități a liceului s-a desfășurat o ședință de comunicări științifice. Duminică, în cadrul unei entuziaste adunări, a avut loc dezvelirea unui bust al lui Simion Bărnuțiu și a unei plăci comemorative.

În comuna Cîlnic din județul Gorj au avut loc, tot duminică, o serie de emoționante manifestări prilejuite de împlinirea a 125 de ani de la înființarea Școlii generale Stejărei - Pinoasa, din comună. Ele au început cu o sesiune de comunicări referitoare la istoricul învățămîntului din comună. A avut loc apoi întîlnirea foștilor elevi cu profesorii și elevii de astăzi ai școlii. De asemenea, a fost vizitată expoziția documentară deschisă cu această ocazie.

Participanții la festivități au adresat telegrame **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU,** prin care se aduc calde mulțumiri partidului și statului pentru grija permanentă acordată dezvoltării învățămîntului. În telegrame cadrele didactice și elevii își exprimă angajamentul ferm de a-și dedica întreaga lor pricepere și pasiune instruirii și educării tinerelor generații de constructori ai socialismului, ridicării continue a nivelului învățămîntului în vederea înfăptuirii sarcinilor trasate școlii și slujitorilor ei de Directivele celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Botanică.

Foto: Prof. V. BOGDĂNEȚ

Ce teme discutăm în consiliul profesoral?

Între atribuțiile cu care sînt investiți noii directori coordonatori, recent instalați în posturile lor, figurează organizarea și planificarea întregii activități metodice și de perfecționare a cadrelor didactice de pe raza comunei, în special prin reuniunile trimestriale ale consiliilor profesorale. De modul în care este înțeleasă importanța acestei obligații va depinde, în mare măsură, calitatea procesului instructiv-educativ din școlile respective, antrenarea învățătorilor și profesorilor în activitatea de ridicare a măiestriei lor pedagogice.

O recentă analiză a tematicii consiliilor profesorale din școlile județului nostru a scos la iveală faptul că, în destul de multe școli, s-au planificat, pentru a fi discutate în consiliul profesoral, subiecte foarte generale, rupte de realitățile concrete ale procesului instructiv-educativ. De pildă, la Școala generală din Obîrșia Nouă erau propuse temele: „Individ și colectivitate" și „O nouă etapă în dezvoltarea învățămîntului". Teme de strictă specialitate am întîlnit la Simburești („Rolul simbolului în predarea cunoștințelor de chimie"), la Brastavățul („Conținut și metode în predarea matematicii") etc. Dezbaterile pe asemenea teme în consiliul profesoral nu se deosebesc prin nimic de dezbaterile din comisiile metodice și, prin paralelism, capătă atributele formalismului. Punem sub semnul întrebării și necesitatea discutării unor teme atît de generale ca „Tipologia lecțiilor" (Rotunda), „Probleme de estetică școlară" (Osica), „Lecția — formă de bază în procesul de învățămînt" (Bacea). În schimb, cu toate că rezultatele concursului de admitere în licee și școlile profesionale din sesiunile iunie și septembrie 1969 au scos în evidență, cum nu se poate mai clar, slaba pregătire a elevilor la română și matematică, prea puține școli din județ și-au propus să dezbată în consiliul profesoral această problemă. În mod firesc deci, se naște întrebarea: sînt mulțumiți directorii și cadrele didactice de la școlile din Floru, Bacea, Movileni, Grădinari, Leleasca etc. de rezultatele obținute de elevii lor la concurs, sau pur și simplu vor să ocolească problemele spinoase?

Cercetarea tematicii consiliilor profesorale arată că acestea neglijează adesea și temele cu caracter educativ, deși, așa cum o arată faptele, în această privință învățătorii și profesorii mai au încă multe de făcut. Credem de aceea, că în orice tematică de lucru a consiliilor profesorale ar trebui să figureze teme referitoare la realizarea educației comuniste a elevilor prin lecții și prin activități în afară de școală, la formarea conștiinței și conduitei morale, la valorificarea conținutului educativ al lecțiilor și al activităților în afară de clasă etc.

Adesea tematica consiliilor profesorale relevă tendința de a se supune dezbaterii colectivului didactic probleme ce impresionează prin vastitatea sferei de investigație. Orientarea e lăudabilă, dovedind dorința de a cunoaște noile cuceriri științifice din domeniul învățămîntului, dar adeseori în programarea unor astfel de teme nu se ține seama de pregătirea teoretică și practică a celor ce urmează să susțină expunerile. La Școala generală din Floru, de pildă, expunerea cu tema „Orientarea și preorientarea școlară și profesională, obiectiv important al activității instructiv-educative" a fost încredințată unui profesor aflat abia în curs de calificare.

Expresie a muncii colective, activitatea consiliului profesoral trebuie să fie îndrumată de director. Din păcate nu toți directorii studiază amănunțit problemele puse în discuția consiliului, nu toți urmăresc în prealabil „pe viu", în activitatea instructiv-educativă a școlii, problema respectivă. Așa se face că dezbaterile capătă adesea un caracter monoton, că se discută din aduceri aminte, că se fac aprecieri lipsite de fundament științific, că nu se poate ajunge la concluzii și generalizări.

Trebuie să avem în vedere că activitatea consiliilor profesorale este prima și cea mai importantă etapă de formare a deprinderilor învățătorilor și profesorilor pentru studierea unui anumit fenomen pedagogic, este locul unde aceștia își pot verifica posibilitățile intelectuale, unde se pot formula primele observații și puncte de vedere, este cea dintîi confruntare a celui angajat în cercetare cu un auditoriu competent. Ca urmare se impune să le acordăm toată atenția pe care o merită.

Prof. LAURENȚIU ANTON
inspector șef al Inspectoratului școlar județean Olt

BIBLIOTECA

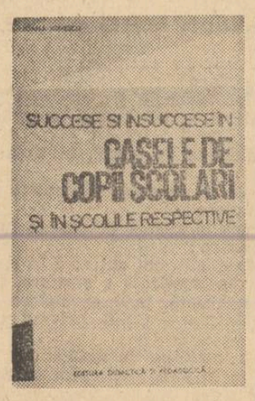

Apărută recent în Editura didactică și pedagogică, lucrarea „Succese și insuccese în casele de copii școlari și în școlile respective" de Ioana Ionescu este rodul unei aprofundate și exigente cercetări științifice, ale cărei concluzii, depășind sfera problematică a caselor de copii, sînt interesante pentru orice pedagog.

După ce realizează o introducere în temă, prin fixarea cîtorva jaloane generale privind condițiile materiale de dezvoltare pe care le oferă elevilor casa de copii și școala generală în care învață aceștia, necesitatea cunoașterii copiilor, formarea spiritului de independență și a capacității de autocontrol a elevilor, autoarea abordează, în cele trei capitole mari ale lucrării sale, probleme pedagogice de incontestabil interes: **studiul individual, orientarea școlară și profesională și folosirea timpului liber.**

Lectura lucrării relevă caracterul sistematic al elaborării acesteia, care pornește, în cazul studiului individual de pildă, de la ponderea și calitatea ajutorului dat de educator în îndrumarea acestei activități, pentru a analiza în continuare „succesele" și „insuccesele" reflectate în procentul de promovabilitate, iar apoi, stabilește relații între procentele promovabilității și capacitatea de a munci independent a elevilor din casele de copii. Prin asemenea analize Ioana Ionescu ajunge, firesc, la prezentarea rolului colaborării între casa de copii și școală.

Capitolul „Probleme ale orientării școlare și profesionale în casele de copii" analizează profesiile preferate de copii, explicînd opțiunile lor și oprindu-se totodată asupra cauzelor neconcordanței dintre unele opțiuni și profesiile către care elevii sînt îndrumați. Se pun în evidență cîteva modalități de real interes practic pentru lichidarea neconcordanțelor respective. Deosebit de utile ni se par, în cadrul acestui capitol, ideile cu privire la mijloacele folosite în casele de copii pentru cunoașterea de către elevi a specificului și exigențelor diferitelor profesii, ca și modalitățile de studiere și dezvoltare a aptitudinilor elevilor.

Acordînd, pe bună dreptate, o deosebită atenție folosirii raționale a timpului liber, autoarea se referă la modul cum este înțeles timpul liber în diferite case de copii și delimitează noțiunea, combătînd înțelegerea ei eronată. Sînt tratate, în continuare, unele probleme ale legăturii dintre activitățile din timpul liber și adaptare.

În ansamblul ei, lucrarea Ioanei Ionescu despre activitatea în casele de copii constituie o contribuție valoroasă la dezbaterea unor probleme esențiale ale educației în colectiv și prin colectiv.

O. B.

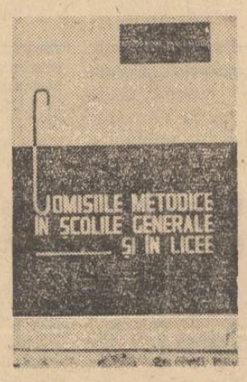

De curînd, în Editura didactică și pedagogică a apărut lucrarea **„Comisiile metodice în școlile generale și în licee"** de Teodor Novac și Vasile Velican, care sintetizează experiența dobîndită în acest domeniu de școlile din sectorul 8 al municipiului București.

Un prim merit al acestei lucrări este faptul că abordează o tematică de larg interes în lumea învățămîntului, dar care a fost numai sporadic tratată în literatura de specialitate. Alt merit al cărții este acela că nu se limitează numai la a împărtăși o experiență bogată și uneori interesantă, ci că emite opinii și sugestii de un real folos în organizarea pe mai departe a activității metodice din școală.

După ce într-un prim capitol sînt analizate unele probleme privind organizarea comisiilor metodice, autorii abordează diferitele aspecte ale corelației care există între activitatea acestor comisii și activitatea consiliului profesoral, a cabinetului metodic al școlii și a cercurilor pedagogice de specialitate. Lucrarea se ocupă apoi pe larg de formele de activitate ale comisiilor metodice și de conținutul acestora: discuții, informări de specialitate, lecții deschise, interasistențe, referate, confecționarea de material didactic cu mijloace proprii, lucrări de laborator și pe terenurile experimentale, vizite și excursii cu caracter didactic, experimente pedagogice și sondaje. Capitole speciale sînt rezervate planificării și evidenței activității comisiilor metodice, precum și rolului și atribuțiilor responsabililor acestora. În sfîrșit, ultimele capitole se ocupă de îndrumarea și controlul comisiilor metodice de către directorul școlii și inspectorii de specialitate.

Lucrarea apare într-un moment în care întreaga activitate de perfecționare profesională a cadrelor didactice — din care comisiile metodice fac parte integrantă — trece prin substanțiale înnoiri, devenind cu atît mai mult utilă muncii din fiecare școală.

Prof. AVRAM SPINEANU

ÎNVĂŢĂMÎNTUL PESTE HOTARE

Aspecte contemporane din învăţământul danez

Sistemul şcolar danez actual, stabilit prin legi adoptate în 1958 şi 1962, constituie o încercare, în cea mai mare parte izbutită, de a pregăti tineretul astfel încît să poată răspunde exigenţelor societăţii contemporane. Ca în orice altă ţară, sistemul şcolar în vigoare reprezintă, în acelaşi timp, o etapă în evoluţia istorică a învăţământului, trăsăturile lui, ca şi orientarea sa actuală fiind influenţate de tradiţia îndelungată pe care o au aici şcolile. Ne propunem să înfăţişăm, în rîndurile de faţă, cîteva trăsături şi tendinţe ale învăţămîntului danez, reprezentate prin importanta creştere a gradului de instruire a întregului tineret, prin realizarea unei instruiri diversificate, cît mai adaptate intereselor şi înclinaţiilor variate ale elevilor şi prin orientarea accentuat practică a conţinutului învăţămîntului pe treapta intermediară şi la nivel preuniversitar.

Şcolaritatea este obligatorie pentru toţi copiii, de la 7 la 14 ani. La cererea părinţilor, copiii pot fi primiţi în şcoală şi la vîrsta de 6 ani şi jumătate. Potrivit unei legi din 30 mai 1969, şcolaritatea obligatorie va fi prelungită la 9 ani, fapt care se va realiza pînă în anul şcolar 1972/1973.

Şcoala de bază, care cuprinde pe toţi copiii, este şcoala primară (folkeskole). În mod obişnuit ea are durata de 7 ani obligatorii şi poate fi completată prin clasele VIII, IX şi X. Toate municipalităţile unde un minim de 10 elevi îşi exprimă dorinţa de a-şi continua studiile sînt obligate să creeze clasa a VIII-a, dar nu sînt obligate să aibă clasele a IX-a şi a X-a.

După terminarea primelor 7 clase, care reprezintă şcolaritatea obligatorie, are loc prima orientare şcolară, elevii avînd trei posibilităţi: să părăsească şcoala, integrîndu-se în viaţa productivă (aceştia reprezintă aproximativ 10% dintr-o promoţie); să frecventeze şcoala în continuare (clasa a VIII-a, eventual a IX-a şi a X-a); să treacă în secţia de pregătire a brevetului pentru liceu (şcoala reală). După terminarea celor 7 clase obligatorii, 90% din tineri continuă studiile în şcoli de grad următor, în cele două şcoli proporţiile fiind aproximativ egale.

Trecerea de la şcoala primară la şcoala obişnuită (clasele VIII—X) este liberă. Trecerea în secţia pentru pregătirea brevetului depinde de maturitatea şi de cunoştinţele elevilor. La sfîrşitul clasei a VII-a profesorii fac o primă orientare, stabilind drumul potrivit pentru dezvoltarea în continuare a elevilor. Acest drum este obligatoriu; cei care nu-l urmează trebuie să se supună unei examinări, în urma căreia sînt apreciaţi cu unul din calificativele „apt", „poate fi apt", „inapt" — în ultimele două cazuri ei neputînd intra în liceu fără un examen de trecere.

Liceul (gimnaziul) are o durată de 3 ani. Continuarea studiilor în liceu, pe care o realizează aproximativ 15% dintr-un contingent, reprezintă a doua orientare şcolară. Liceele sînt independente de şcolile primare, dar posedă o secţie de pregătire a brevetului. Ele primesc de regulă absolvenţi a 9 sau 10 clase reale, fără însă să fie excluşi cei care au făcut şcoala obişnuită. Admiterea în gimnaziu depinde, pe de o parte, de rezultatele examenului de trecere după al doilea an al secţiei de pregătire a brevetului la matematică, limbi străine şi ştiinţe, iar pe de altă parte, de aptitudinile elevului care, aşa cum am arătat, trebuie să fie considerat capabil de a urma învăţămîntul liceal să fie supus unui examen.

Scopurile şcolii daneze de cultură generală constau, potrivit legii, în dezvoltarea aptitudinilor şi facultăţilor copiilor, în formarea caracterului lor şi transmiterea unor cunoştinţe utile.

În ceea ce priveşte conţinutul învăţămîntului, cu toate că nu există un plan de învăţămînt obligatoriu pe întreaga ţară, ci un „plan cadru" care serveşte ca ghid autorităţilor şcolare locale, deosebirile de la o comună la alta nu sînt niciodată prea mari.

O trăsătură importantă a conţinutului învăţămîntului de cultură generală danez o constituie **diversificarea pregătirii elevilor, însoţită de o diferenţiere potrivit cu înclinaţiile şi posibilităţile variate ale acestora.** Astfel, după primele 5 clase primare, în care învăţămîntul este nediferenţiat, prezentîndu-se într-o programă fundamentală pentru toţi elevii, diferenţierea se efectuează pe două căi: pe de o parte prin împărţirea elevilor, la sfîrşitul clasei a V-a, pe baza rezultatelor, aptitudinilor şi preferinţelor lor, în clase cu planuri de studii diferite (hotărîrea de a repartiza copilul într-o clasă sau alta revine şcolii, în acord cu dorinţele părinţilor şi pe baza unei aprecieri generale şi a rezultatelor unor probe la limba daneză şi la calcul), iar pe de altă parte prin introducerea, începînd din clasa a VII-a, a unor materii facultative în cîte 4 ore din totalul de 33 de ore pe săptămînă. În acest mod, ultimele 3 clase ale şcolii primare îndeplinesc o funcţie de **observare** a elevilor şi de **revelare** a aptitudinilor acestora, creîndu-se, totodată, premisele unei orientări şcolare care nu este încă definitorie şi cu atît mai puţin definitivă. Toate disciplinele studiate sînt considerate mijloace permiţînd autoobservarea şi observarea elevilor, precum şi însuşirea unor deprinderi de lucru.

Diversificarea instrucţiunii este mai accentuată dincolo de primele 7 clase primare. În afară de diferenţierea pe care o reprezintă ciclul intermediar prin cele două forme de continuare a studiilor — şcoala obişnuită şi şcoala reală — o altă diversificare operează înlăuntrul fiecăruia din aceste două cicluri. Bunăoară, în clasele VIII—X ale şcolii obişnuite se introduc, progresiv, opţiunile. Ele urmăresc să dezvolte aptitudinile şi să permită elevului să se descopere el însuşi. Trecerea de la unele opţiuni la altele este posibilă fără dificultăţi. Aceste opţiuni nu sînt încă specializări.

Programul poate cuprinde un număr de ore de învăţămînt general şi ore pentru materii de opţiuni. Numărul secţiilor şi materiilor de opţiune depinde de institutorii disponibili şi de mărimea şcolii. Printre disciplinele de învăţămînt general figurează daneza şi literatura, compunerea, calculul şi contabilitatea, unele teme de istorie, geografie, biologie şi educaţie fizică. Principalele materii de opţiune sînt lucrările practice, gospodăria, croitoria, limba engleză, limba germană, dactilografia, agricultura. Ele reprezintă între 3—6 ore pe săptămînă la fiecare clasă. De asemenea, în secţia pentru pregătirea brevetului, pe fondul unei instrucţii comune — care cuprinde limba daneză, limbile engleză, germană şi franceză, matematica, istoria, geografia, biologia, lucrări practice, muzica şi educaţia fizică —se poate introduce, în anii II şi III, limba latină, iar în anul III se poate crea o secţie tehnică.

În anul I al liceului ţinîndu-se seama de faptul că la început cei mai mulţi elevi nu sînt încă hotăriţi asupra alegerii ce o vor face, există două secţii, una profilată pe studiul limbilor, cealaltă cu profil matematic. Începînd din anul II elevii pot alege între trei secţii corespunzătoare fiecărui profil; astfel, la primul profil pot alege între limbile vii, limbile clasice şi ştiinţele sociale, iar la profilul matematic, între matematică — fizică, ştiinţe naturale şi ştiinţe sociale. Proporţia dintre obiectele comune şi cele speciale diferă de la un an la altul, în toate cazurile rămînînd majoritare cele dintîi.

Conţinutul diversificat al instruirii pe toate treptele învăţămîntului de cultură generală, evitînd programele enciclopedice, urmăreşte să dea elevilor o pregătire intelectuală cît mai largă şi să-i înarmeze cu metode de lucru (cercetarea bibliografiei, metode de observare, de raţionament, de organizare). Concomitent se tinde către cultivarea responsabilităţii alegerilor, ceea ce implică o informare serioasă asupra diverselor domenii, asupra cerinţelor, dificultăţilor şi utilităţii lor, asupra perspectivelor pe care le deschid. De reţinut însă că **această pregătire diferenţiată nu reprezintă un învăţămînt specializat, implicînd o orientare definitivă, ci are mai degrabă un caracter de preprofesionalizare.**

Atît în clasele şcolii primare cît, mai ales, în ciclul intermediar, **învăţămîntul general danez are un evident caracter practic-aplicativ.** Lucrările manuale, croitoria, tîmplăria, gospodăria ocupă un loc important în planul de studii al şcolii primare. Mai mult decît aci, în clasele VIII—X conţinutul instrucţiunii este orientat atît către pregătirea generală, cît şi către activitatea profesională. În acest sens, legea învăţămîntului menţionează că, ţinînd seama de posibilităţile locale, „se poate proceda la o împărţire în secţiuni care au ca scop să pregătească elevii pentru diverse activităţi profesionale, fără ca totodată să se realizeze un învăţămînt profesional propriu-zis". Tocmai aceasta este nota distinctivă a claselor VIII—X.

Am vizitat o şcoală dintr-un cartier nou al oraşului Copenhaga — şcoala Tärnby. Depăşind, ce-i drept, standardul existent în ţară, ea oferă elevilor posibilitatea de a desfăşura activităţi practice de o mare varietate şi cu finalizare practică utilă. Aici se găsesc ateliere pentru lucrări în metal, în lemn, ateliere de mecanică, săli pentru dactilografie, în care se efectuează toate lucrările tehnice de secretariat obişnuite într-o întreprindere sau instituţie, locuri amenajate pentru lucrări complete de gospodărie.

Prin organizare şi conţinut, învăţămîntul danez tinde să satisfacă cerinţele societăţii contemporane, să răspundă necesităţilor unei industrii, agriculturi şi economii moderne.

ION T. RADU
director general în Ministerul Învăţămîntului

ŞTIRI • ŞTIRI • ŞTIRI

Dincolo de limitele programelor şcolare

La Liceul „Jeanne d'Arc" din Clermont-Ferrand funcţionează de doi ani un cerc de artă care aduce o largă contribuţie la lărgirea orizontului de cultură generală al elevilor dincolo de limitele planului de învăţămînt şi ale programelor şcolare.

Problemele tratate în cadrul cercului se referă la evoluţia istorică a conceptului despre artă şi a realizărilor plastice. Li se vorbeşte astfel elevilor despre existenţa încă din preistorie a unor activităţi care aveau alte scopuri decît satisfacerea nevoilor de subzistenţă, despre rolul creaţiei artistice în cadrul acestor activităţi, despre plăcerea estetică şi natura ei, despre estetică şi natura ei, despre caracterul operei de artă, despre tehnica artelor plastice, despre diversitatea stilurilor (clasicism, baroc, romantism, simbolism, naturalism, impresionism, tendinţe expresioniste şi arta nonfigurativă), despre arta în viaţa de toate zilele — arhitectura şi artele decorative moderne.

Fiecare şedinţă a cercului plastic cuprinde o expunere, discuţii, proiecţii, audiţii pe discuri, precum şi studiul cîtorva opere plastice, însoţit de schiţe explicative. Activitatea cercului este completată, bineînţeles, de vizitarea unor muzee şi expoziţii şi de vizionarea unor filme, diafilme şi diapozitive pe teme adecvate.

O conferinţă consacrată învăţămîntului din regiunile polare

Nu de mult a avut loc la Montreal, în Canada, o conferinţă internaţională în cadrul căreia s-au discutat probleme ale învăţămîntului în rîndul populaţiilor din regiunile polare. La conferinţă au luat parte oameni de ştiinţă, pedagogi şi reprezentanţi ai organelor de învăţămînt din Canada, Statele Unite (Alaska), Danemarca (Groenlanda), Norvegia, Suedia, Finlanda şi U.R.S.S.

Scopul conferinţei a fost de a clarifica o serie de probleme privind instrucţia şcolară a populaţiilor din regiunile polare şi pregătirea cadrelor naţionale de pedagogi în funcţie de situaţia politică, economică şi culturală a acestor populaţii.

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIŞOARA

ANUNŢĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MECANICĂ

— Profesor la Catedra de Material rulant; disciplina Motoare termice de tracţiune, poziţia 2 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

— Profesor la Catedra de Bazele electrotehnicii; disciplinele: Bazele electrotehnicii; Electrotehnică neliniară, poziţia 4 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

— Profesor la Catedra de Organe de maşini şi teoria mecanismelor; disciplina Organe de maşini, poziţia 1 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

— Asistent la Catedra de Geometrie descriptivă şi desen; disciplina Geometrie descriptivă şi desen poziţia 15 din statul de funcţiuni.

A. Candidaţii la concursul pentru ocuparea postului de profesor vor depune în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ, la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Timişoara — b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoţită de următoarele acte:

1. memoriul de activitate didactică, ştiinţifică şi tehnică în producţie, în două exemplare;
2. lista lucrărilor publicate sau în curs de publicare, în 2 exemplare;
3. lucrările de specialitate, într-un exemplar;
4. autobiografia, în 2 exemplare;
5. caracterizarea activităţii profesionale şi obşteşti, eliberată de instituţia unde candidatul îşi desfăşoară activitatea, în 2 exemplare;
6. copie legalizată de pe diploma de studii, în 2 exemplare;
7. copie legalizată de pe diploma de doctor-docent în ştiinţe sau de doctor, în 2 exemplare;
8. adeverinţă privind vechimea în muncă, cu precizarea funcţiilor îndeplinite, în 2 exemplare;
9. în cazul cînd diplomele de studii sînt obţinute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată a acestora, în 2 exemplare, precum şi copie legalizată, în 2 exemplare, de pe adresa Ministerului Învăţămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora.

Concursul se va ţine în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs.

B. Pentru postul de asistent:

1. memoriul de activitate didactică, ştiinţifică şi tehnică, într-un exemplar;
2. lista lucrărilor ştiinţifice publicate sau în curs de publicare, într-un exemplar;
3. lucrările de specialitate, într-un exemplar;
4. autobiografia, într-un exemplar;
5. caracterizarea activităţii profesionale şi obşteşti eliberată de instituţia unde candidatul îşi desfăşoară activitatea, într-un exemplar;
6. copie legalizată de pe diploma de studii, într-un exemplar;
7. în cazul cînd diplomele de studii sînt obţinute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată, într-un exemplar, de pe adresa Ministerului Învăţămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora;
8. adeverinţă din care să rezulte că au efectuat stagiul legal de repartizare;
9. adeverinţă privind vechimea în muncă, cu precizarea funcţiilor îndeplinite, într-un exemplar;

Termenul de înscriere a candidaţilor este de 15 zile, calculîndu-se de la data publicării anunţului în Buletinul Oficial.

Concursul se va ţine la rectoratul Institutului politehnic din Timişoara, în termen de cel mult 15 zile de la expirarea termenului de înscriere.

Cei care funcţionează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIŞOARA

ANUNŢĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

1. Conferenţiar la catedra de Hidrotehnică, disciplina Hidraulică, poziţia 7 din statul de funcţiuni.
2. Conferenţiar la catedra de Mecanică teoretică, disciplinele Mecanică teoretică, Mecanica construcţiilor, poziţia 5 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

3. Profesor la catedra de Tractoare şi automobile, disciplina Tractoare agricole şi automobile, poziţia 1 din statul de funcţiuni.
4. Conferenţiar la catedra de Organe de maşini şi teoria mecanismelor, disciplina Teoria mecanismelor şi organe de maşini, poziţia 6 din statul de funcţiuni.
5. Conferenţiar la catedra de Organizare şi planificare disciplina Economia, organizarea şi planificarea activităţii întreprinderilor, poziţia 5 din statul de funcţiuni.
6. Conferenţiar la catedra de Organizare şi planificare disciplina Economie, organizare şi planificare legislaţie şi evidenţa contabilă, poziţia 6 din statul de funcţiuni.

Candidaţii la concursul pentru ocuparea posturilor de profesor şi conferenţiar vor depune în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunţ în Buletinul Oficial, la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Timişoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoţită de următoarele acte:

1) memoriul de activitate didactică, ştiinţifică şi tehnică în producţie, în 2 exemplare;
2) lista lucrărilor publicate sau în curs de publicare, în 2 exemplare;
3) lucrările de specialitate, într-un exemplar;
4) autobiografia, în 2 exemplare;
5) caracterizarea activităţii profesionale şi obşteşti, eliberată de instituţia unde candidatul îşi desfăşoară activitatea, în 2 exemplare;
6) copie legalizată de pe diploma de studii, în 2 exemplare;
7) copie legalizată de pe diploma de doctor-docent în ştiinţe sau de doctor, în 2 exemplare;
8) adeverinţă privind vechimea în muncă, precizarea funcţiilor îndeplinite, în 2 exemplare;
9) în cazul cînd diplomele de studii sînt obţinute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată a acestora, în 2 exemplare, precum şi copie legalizată, în 2 exemplare, de pe adresa Ministerului Învăţămîntului — C.S.D., privind echivaloarea acestora.

Cei care funcţionează într-o instituţie de învăţămînt superior sînt obligaţi să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ţine în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs, care se calculează de la data apariţiei în Buletinul Oficial.

ANUNŢ

Liceul nr. 2 „Mihail Eminescu" Constanţa (fost Liceul de fete) sărbătoreşte semicentenarul în zilele de 6—7 decembrie a.c.

Foştii elevi şi profesori care doresc să ia parte la festivitate sînt rugaţi să-şi anunţe participarea pînă la data de 3 decembrie 1969, la secretariatul liceului str. Traian nr. 19, telefon 23412.

REŢINEŢI!

Abonamentele pe anul 1970 la revista „Educaţia pionierească" se pot face la oficiile P.T.T.R. şi factorii poştali. Revista, consecventă pe linia asigurării unei lecturi de înaltă competenţă şi maximă eficienţă, a început acest an şcolar cu un grup lărgit de colaboratori de prestigiu şi cu o arie vastă de teme în măsură să intereseze pe comandantul de pioneri, ca intelectual şi educator.

Costul unui abonament pe 3 luni — 9 lei, pe 6 luni — 18 lei, pe un an — 36 lei.

Centrul de documentare ştiinţifică al Academiei Republicii Socialiste România

va edita, în anul 1970, REVISTA DE REFERATE ŞI RECENZII

care:

— prezintă, pe larg, conţinutul celor mai importante lucrări din lumea întreagă;
— economiseşte din timpul necesar consultării cărţilor şi revistelor de specialitate;
— tratează probleme a căror cunoaştere este necesară în învăţămîntul mediu şi superior;
— contribuie la creşterea volumului cunoştinţelor de specialitate ale cadrelor didactice cu ceea ce este pe plan mondial.

Revista de referate şi recenzii apare la două luni, în 6 serii:

Seria FILOZOFIE, LOGICĂ, SOCIOLOGIE, PSIHOLOGIE publică materiale privind sociologia învăţămîntului şi educaţiei, orientarea şi selecţia şcolară şi profesională, psihologia copilului şi adolescentului, psihologia procesului didactic, metode de învăţare programată, problematica examenelor, a aprecierii elevilor şi acordării notelor, a raporturilor dintre profesor şi elev, psiho-patologia infantilă etc.

Seria ISTORIE, ETNOGRAFIE relatează conţinutul cărţilor şi studiilor de specialitate, care apar în peste 18 ţări, referitoare la ştiinţa istoriei (teoria, istoriografia, istoria în învăţămînt), ştiinţe auxiliare, izvoare istorice scrise, istoria României, istoria universală, diplomaţie, arheologie, etnografie, etnologie, antropologie, paleografie, etnosociologie, etnogeneză, muzeografie etc.

Seria TEORIA ŞI ISTORIA LITERATURII ŞI ARTEI redă conţinutul celor mai importante cărţi din domeniile: estetică, literatură, folclor, muzică, arte plastice, teatru etc. Sînt prezentate, în deosebi, lucrările de sinteză şi materiale care dezbat problemele cele mai actuale ale mişcării ştiinţifice mondiale de specialitate.

Seria LINGVISTICĂ, FILOLOGIE publică materiale referitoare la realizările cele mai noi din domeniul lingvisticii generale şi al studiului limbilor. Sînt tratate probleme privitoare la învăţarea limbilor cu ajutorul metodelor moderne de programare şi al laboratoarelor de limbă, probleme privind raportul dintre limbă şi educaţie, limbă şi cultură, psiholingvistică, comportament lingvistic, limbaj infantil, fiziologia vorbirii etc.

Seria ŞTIINŢE ECONOMICE şi seria ŞTIINŢE JURIDICE interesează, în deosebi, specialiştii din domeniile respective.

Abonamentele se fac la oficiile P.T.T.R., factorii poştali şi difuzorii de presă.

Preţul unui abonament anual la fiecare serie a Revistei de referate şi recenzii este: 60 lei individual şi 200 lei pentru instituţii şi întreprinderi.

Informaţii la **Centrul de documentare ştiinţifică al Academiei Republicii Socialiste România**, Bucureşti, str. Gutemberg, nr. 3 bis, sectorul 6, telefon 16.40.70

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI
Tg. MUREŞ

ANUNŢĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

I. FACULTATEA DE FILOLOGIE

1 post de lector, la disciplinele Limba română contemporană (morfologia) şi Noţiuni de istoria limbii române, de la catedra de limbă şi literatură română, poziţia 9.

1 post de lector, la disciplinele Istoria contemporană a României şi Istoriografia României, de la catedra de istorie-geografie, poziţia 9.

1 post de lector, la disciplina Economie politică, de la catedra de ştiinţe sociale, poziţia 4.

II. FACULTATEA DE MUZICĂ

1 post de asistent, la disciplinele Armonie, Contrapunct şi Vioară (curs individual) de la catedra de muzică, poziţia 18.

Candidaţii la concurs vor înainta la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Tg. Mureş, str. N. Iorga nr. 1, în termen de 30 de zile pentru posturile de lector şi în termen de 15 zile pentru postul de asistent, de la publicarea acestui anunţ în Buletinul Oficial, o cerere de înscriere, la care se vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute în Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R. publicată în Buletinul Oficial, Partea I nr. 33 din 15 martie 1969 şi de instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului nr. 84 539/1969.

Pentru postul de asistent, candidaţii vor prezenta şi o adeverinţă din care să rezulte că au efectuat stagiul legal după repartizare.

Concursul se va ţine în termen de 3 luni pentru posturile de lectori, şi 15 zile pentru postul de asistent, de la data publicării acestui anunţ.

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIŞOARA

ANUNŢĂ:

anularea scoaterii la concurs a următoarelor posturi care au fost publicate în Gazeta Învăţămîntului nr. 1013 din 17 octombrie 1969:

FACULTATEA DE MECANICĂ

— Profesor la catedra de material rulant, disciplina Motoare de tracţiune, poziţia 2 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

— Profesor la catedra de Bazele electrotehnicii, disciplina Electronică neliniară, poziţia 4 din statul de funcţiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

— Asistent la catedra de geometrie descriptivă şi desen, disciplina Geotehnică şi fundaţii, poziţia 15 din statul de funcţiuni.

LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ DIN DRĂGĂŞANI JUDEŢUL VÎLCEA

Roagă pe toţi foştii elevi şi profesori să trimită fotografii şi documente legate de activitatea liceului dintre anii 1919 şi 1969 în vederea organizării sărbătoririi semicentenarului la 14 decembrie 1969 la DRĂGĂŞANI la care sînt invitaţi să participe.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1020 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURA — Vineri 5 noiembrie 1969 — 4 pagini 25 bani

■ O încercare de a perfecționa modalitățile de verificare și notare a cunoștințelor – pag. 2

■ Îndrumări referitoare la folosirea și păstrarea materialului didactic – pag. 2

ANCHETA NOASTRĂ

Lumini și umbre în fondul de cultură generală al elevilor

„Școală de cultură generală", „liceu de cultură generală", „pregătire de cultură generală" — iată cîteva dintre expresiile cele mai frecvente din terminologia învățămîntului nostru.

Multă vreme, sensul noțiunii de „cultură generală", accepțiunea pe care urma s-o îmbrace această noțiune în învățămînt a constituit obiectul unor largi dezbateri. Pe baza lor, conținutul învățămîntului de cultură generală a fost concretizat în planuri, programe și manuale școlare, în acel întreg bagaj de cunoștințe cu care școala se știe datoare să-i înzestreze pe elevii săi. Dar planurile, programele, manualele nu dau și nu pot da decît bazele, elementele de susținere, jaloanele. Dincolo de ele se află cîmpul extrem de vast al fenomenului cultural care nu se „învață" în școală, dar pentru receptarea căruia școala, profesorul, trebuie să-i pregătească pe tineri.

Reușește școala, reușesc profesorii să-și îndeplinească această primordială datorie ?

Pentru a ne edifica asupra acestei probleme am adresat unui eșantion de aproape 300 de elevi ai clasei a XII-a, din secțiile „reală" și „umanistă" un set de întrebări care priveau chestiuni de cultură dintre cele mai diverse. Unele dintre ele — cele mai multe — i-au solicitat să răspundă la problemele aflate dincolo de preocupările la care obligă programele școlare dar care, firesc, este de așteptat să fie familiare oricărui intelectual al zilelor noastre — de exemplu, în legătură cu creația unor mari personalități ale zilelor noastre, cu pictura și muzica modernă, cu cinematografia contemporană și reprezentanții ei etc. Altele se refereau la probleme pe care programele școlare, chiar dacă nu le aprofundează, le ating totuși : probleme actuale ale literaturii, probleme ale științelor interdisciplinare ș.a.m.d.

Statistica răspunsurilor primite a pus în evidență date interesante. Din cei circa 300 de elevi anchetați, mai mult de jumătate au reușit să răspundă corect la toate întrebările. Un lot apreciabil se caracterizează nu numai prin răspunsuri corecte, dar și prin formulări de ținută, cu precizări și detalii care depășesc cadrul strict al întrebărilor, dovedind, pe lîngă informare, interes susținut, uneori pasiune față de chestiunile atacate. Dar există și o altă categorie de elevi, ale căror răspunsuri sînt eronate sau incomplete sau care, pur și simplu, răspund „nu știu", „n-am auzit", „nu cunosc".

Preocupați mai puțin de lotul „celor buni" și al „excelenților", am supus spre analiză unor specialiști — pedagogi și oameni de cultură — îndeosebi răspunsurile celei de-a doua categorii de elevi, solicitîndu-i să se pronunțe asupra cauzelor care generează aceste carențe ale formării tineretului în școala de cultură generală, precum și asupra modalităților prin care ele ar putea fi lichidate. Opiniile lor fac conținutul coloanelor de față.

NADIA NICOLESCU :

„Școala — cadru pentru structurarea multilaterală a personalității elevului"

Cultura generală a elevilor noștri poate fi desigur apreciată după mulți parametri. Noțiunea însăși este, de altfel, nu ușor de definit. Cu atît mai mult sondarea nivelului de cultură generală, care se poate realiza în atît de multe feluri și cu atît de numeroase mijloace. În orice caz, pentru a obține rezultate cît mai fidele, trebuie neapărat coroborate mai multe metode și aplicate pe loturi cu reprezentativitate și mărime statistic determinate.

Totuși, fără pretenții de exactitate și precizie științifică, un chestionar cuprinzător ca cel folosit de „Gazeta învățămîntului" poate fi semnificativ pentru ceea ce elevii noștri din ultimele clase ar trebui să știe, dacă nu nemijlocit de la profesori, prin intermediul disciplinelor existente în liceu, cel puțin din parcurgerea presei cotidiene și periodice, din lectura lor particulară în genere, din contactul — bănuit a fi de cele mai multe ori excesiv — cu televiziunea, cu cinematograful, cu radioul. După părerea mea, chestionarul are meritul de a fi grupat un număr de întrebări vizînd răspunsuri simple, am zice elementare chiar, dar strîns legate de ceea ce știința și cultura actuală vehiculează cu mai multă intensitate și frecvență. Ele sînt menite să constate dacă elevii sînt în măsură să facă o elementară ierarhie de valori, dacă gustul și preferințele lor — desigur încă în formare — operează sau nu în materie de artă și cultură, dacă sînt sau nu ancorați în prezent, cu toate dimensiunile sale.

Din păcate, nu numai pe alocuri, cam așa se întîmplă : vorbim mereu de scopul preponderent formativ al învățămîntului modern, dar continuăm să apreciem elevii prin examene de cunoștințe. Le predăm la fiecare disciplină și le cerem să-și însușească volumul de cunoștințe cerut de programe și adeseori se întîmplă ca și cei mai buni dintre ei la aceasta să rămînă. În cel mai fericit caz — pentru că, de regulă, nu pot ține piept nici avalanșei de date, noțiuni și idei prevăzute în programe. Dar să nu anticipăm rezultatele anchetei.

Orice s-ar spune, credem cu intensitate în prospețimea inteligenței și afinității elevilor pentru cultură, pentru știință. Știm că mulți dintre ei fac admirabil față diverselor discipline, că-și asimilează multe și trainice cunoștințe.

Există însă un barem de cunoștințe pe care nu-l implicăm în examene, nu-l calculăm în note, dar care este tot atît de necesar pentru structurarea intelectuală, estetică, pentru formarea multilaterală a individului. Din răspunsurile date de elevi la ancheta „Gazetei învățămîntului" se conturează, în acest sens, cîteva aspecte destul de revelatoare.

Mai întîi o insuficientă informare dincolo de marginile a ceea ce se face în școală. Și aceasta, dintr-un motiv după părerea mea esențial, primordial : nu-i formăm pe copii în școală ca cititori, sau mai exact, nu avem o preocupare expresă în acest sens, în orice caz, cu mijloacele de pînă acum, nu reușim să-i formăm. Să nu ne speriem să privim adevărul în față : elevii citesc puțin. Ce altceva poate să însemne faptul că elevii de clasa a XII-a puși să enumere periodicele pe care le cunosc (nu pe care le citesc cu regularitate !), abia de înșiră 3—4 corecte, că alții le confundă cu cotidienele sau citează reviste inexistente („Viața literară") și nu sînt în stare să reproducă titlurile cîtorva articole recent citite (pentru că, evident, nu le-au citit, nu din lipsă de memorie). Intră aici și un coeficient pe care nu-l putem imputa copiilor : personalitatea și modul în care reușesc să se facă apreciate revistele înșeși. În acest sens, este semnificativ că „Viața românească", deși atît de cunoscută în școală prin seria ei veche, nu este citată decît de un singur elev. În schimb, „Contemporanul" este cap de listă în mai toate răspunsurile, ceea ce este consonant cu prestigiul său.

Mulți elevi n-au auzit de Samuel Beckett, deși presa anunțase și comentase pe larg tocmai atunci atribuirea premiului Nobel acestui mare dramaturg englez stabilit în Franța. Mulți dintre cei anchetați nu știu ce este mass-media și foarte puțini ce este lingvistica matematică. Puțini elevi știu să enumere cîteva științe interdisciplinare, deși ele nu reprezintă numai o tendință de viitor. Tot de informare să țină oare faptul că ei citează greu autori cunoscuți ai unor piese pe care credem că cei mai mulți le-au și vizionat, dacă nu în sală, pe micul ecran ? Nu Credem că ține mai mult de formarea lor culturală. Văd piese, poate chiar multe, dar nu reține paternitatea lor. Aud de Horia Lovinescu și nu sînt în stare să-l diferențieze ca nume și personalitate artistică de Eugen Lovinescu. Dar pe amîndoi îi studiază în școală, pe marele critic monografic chiar, și totuși această eroare aberantă. De ce ? Din gustul facil pentru intriga în sine, din incapacitatea de a percepe și gusta o operă în plenitudinea ei artistică, prin specificul ei estetic și implicit prin înțelegerea și recunoașterea personalității creatorului. Vina o au aci, pînă la evidență, profesorii care nu îi formează cum trebuie pe elevi. Știm cu toții că analizele literare făcute în școală nu sînt nici pe departe modele ale genului.

Cît privește gustul și ierarhia valorilor, aici domnește o confuzie greu de scuzat dacă nu am avea în vedere că, din păcate, lucrul acesta se întîmplă și în alte cercuri decît cele de elevi. Pictori oarecare sînt citați înaintea unor celebrități, muzicieni de geniu pălesc în fața unor oarecare nume de interpreți de muzică ușoară. Unii nu știu ce este acela un concert.

Educația estetică primită de elevi în școală în special prin muzică și desen, rămîne uneori, de ce să nu spunem, formală, simplistă. Pentru argumentare cităm faptul că un răspuns bun privitor la muzică rămîne singular într-o masă de răspunsuri informe sau neconvingătoare („din muzica simfonică prefer anumite concerte"). Într-un alt răspuns, un adolescent, evident neavizat, declară ritos (dar fără acoperire) că nu-i plac pictorii români contemporani. Dar nici despre alții n-a auzit vorbindu-se.

În genere, răspunsurile date de unii elevi lasă impresia nu numai de lipsă de precizie — ceea ce este fără îndoială de înțeles la această vîrstă — ci și, mai ales, de lipsă de contur, de imaturitate de gîndire, de incapacitate de a se exprima elegant, sintetic, colorat. Așa de exemplu, prea puțini elevi au răspuns la întrebarea în legătură cu discuțiile care se poartă acum în jurul romanului. Personal am convingerea că este imposibil ca ei să nu fi luat cît de cît contact cu aceste discuții și că deci nu au onorat chestionarul nu atît din lipsă de informare, cît mai ales pentru că nu au reușit să sintetizeze, să extragă esențialul din aceste lungi și numeroase materiale. În sprijinul acestei concluzii vine și faptul că la alte două întrebări, care presupuneau un contact cu opera lui Eugen Ionescu și a marelui Brîncuși, elevii au dat în marea lor majoritate răspunsuri corecte, dar nu pentru că în această direcție achizițiile lor culturale ar fi mai bogate, cît mai a-

(Continuare în pag. a 3-a)

La cercul de muzică de la Palatul pionierilor din Capitală

UN DICȚIONAR DE PEDAGOGIE CONTEMPORANĂ

Ieri seara, la Librăria „Mihail Sadoveanu" din Capitală a fost prezentat „Dicționarul de pedagogie contemporană", apărut zilele trecute în Editura enciclopedică, sub redacția generală a prof. univ. dr. doc. Ștefan Bîrsănescu, membru corespondent al Academiei. Cu această ocazie am adresat unuia dintre autorii cu cea mai largă contribuție la această lucrare — profesorului universitar Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei — rugămintea de a ne răspunde la cîteva întrebări. Prima dintre acestea a fost :

— Ce rațiuni au stat la baza elaborării dicționarului ?

— În primul rînd explozia de informații și explozia școlară, adică puternica dezvoltare a învățămîntului de toate gradele. Ambele au făcut necesară dezvoltarea unei noi pedagogii, care creează probleme noi, teorii noi și termeni noi. Trăim astăzi epoca unei confruntări între pedagogia tradițională și noua pedagogie, în care pedagogia socialistă ocupă un loc important. De aceea dicționarul este chemat să precizeze terminologia pedagogică, să dea drept de existență unor termeni noi, să facă cunoscute categoriile de bază și categoriile moderne ale pedagogiei în general și ale pedagogiei socialiste în special.

— În ce măsură atribuiți acestui dicționar calitățile unui instrument de muncă practică ?

— După cîte știm, el este cerut și așteptat. În ce măsură va răspunde așteptărilor, ne vor spune cititorii. Oricum, el reprezintă doar un început și va fi, credem, un punct de sprijin pentru dicționarul mai amplu proiectat de Institutul de științe pedagogice, la elaborarea căruia se lucrează în momentul de față. Pînă la apariția acestuia din urmă, lucrarea noastră se vrea utilă pedagogilor, cercetătorilor și practicienilor, studenților, elevilor din liceele pedagogice, tuturor celor care se ocupă astăzi de problemele de educație.

O. B.

CULTUL PATRIEI

În Raportul prezentat la Congresul al X-lea al partidului de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al P.C.R., se subliniază că în centrul întregii munci politico-ideologice „trebuie să stea și în viitor cultivarea devotamentului nețărmurit față de patrie și partid, față de cauza socialismului, a spiritului internaționalist de solidaritate cu popoarele țărilor socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu mișcările de eliberare națională, cu forțele revoluționare și progresiste de pretutindeni".

Pentru noi, cei care constituim marele detașament al celor 200 000 de dascăli din învățămîntul de toate gradele, aceste indicații au valoare de directivă. Ele au exercitat și vor continua să exercite o puternică influență mobilizatoare. Conștienți că nu poate exista satisfacție mai mare decît aceea de a asigura generații pregătite să-și pună în slujba patriei întreaga lor energie creatoare, noi am făcut din educarea tineretului în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar un obiectiv major al activității educațional-formative. Nu este mai puțin adevărat însă că uneori educația patriotică este insuficient organizată și nu se desfășoară pe baza unor criterii științifice.

Experiența a demonstrat că dacă vrem să ridicăm iubirea de patrie la rangul de cult este necesar să ținem seama că avem de-a face cu un fenomen social-istoric complex, care nu constituie o abstracțiune, cum s-ar putea crede, ci un proces al cărui conținut se raportează la condițiile concrete de loc și de timp și este supus evoluției dialectice. Materializîndu-se în sentimentul pe cît de tulburător și înălțător, pe atît de activ al respectului, considerației și dragostei nemărginite față de țară, cultul patriei reprezintă o realitate socială care s-a plămădit de-a lungul istoriei noastre milenare și s-a statornicit pentru eternitate în conștiința de sine a poporului român. În același timp avem în vedere că dragostea de patrie este un sentiment pe care, în mod firesc, îl întîlnim la toate popoarele lumii.

Cea dintîi dintre coordonatele cultului patriei este iubirea cu sfințenie a pămîntului strămoșesc. Am învățat această iubire de la înaintași și o lăsăm moștenire celor care vor veni după noi. Cînd dacii își dădeau ultima suflare, încleștau în pumn, simbolic, pămînt din glia pe care au trăit și au trudit și pentru care au fost întotdeauna gata să se jertfească. Preluat de urmași acest obicei a luat forme noi, la fel de emoționante. Atunci cînd viața îi hărăzea să se afle un timp departe de vatra strămoșească românul ducea cu sine, ca pe cel mai de preț lucru, un pumn din pămîntul țării, iar cînd din depărtare putea trimite în patrie un mesaj, cea mai caldă rugăminte adresată purtătorului acestuia era de a săruta, pentru cel plecat, pămîntul românesc. Pentru acest pămînt s-au jertfit arcașii lui Basarab, Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare sau Mihai Viteazul, pentru el au luptat cu bărbăție dorobanții anului 1877, ostașii care au scris paginile de eroism popular ale Mărășeștilor sau cei care s-au acoperit de glorie în lupta pentru nimicirea fiarei fasciste.

Dar parcă niciodată sărutul pămîntului sfînt al patriei n-a avut farmecul zilelor noastre, cînd el ne aparține pe deplin și pentru întotdeauna. Expresiei care ne este atît de dragă privind „pămîntul nostru strămoșesc" i se adaugă astăzi, formînd o unitate de monolit, una nouă, atotcuprinzătoare, privind „pămîntul nostru socialist".

Un alt element fundamental al cultului patriei, indisolubil legat de iubirea gliei străbune, este dragostea nețărmurită față de poporul nostru. Prin tot ce întreprindem pentru educarea patriotică a elevilor noi îi facem să înțeleagă că a iubi poporul înseamnă a iubi masele largi ale celor ce muncesc — țăranii, muncitorii, cărturarii — care prin eforturile brațelor și ale minții lor au făurit minunatele tradiții patriotice și revoluționare, au menținut nestinsă flacăra dragostei de patrie, au luptat cu abnegație pentru a așeza țara în drepturile ei firești. A iubi poporul înseamnă a iubi pe cei care de-a lungul secolelor au dus pe umeri eforturile și jertfele cerute de apărarea țării, a libertății și independenței naționale, de făurirea statului național unitar, pe cei care au luptat eroic împotriva asupririi și exploatării, pentru instaurarea orînduirii socialiste, pe creatorii tuturor valorilor materiale și spirituale, pe cei care pun astăzi în mișcare virtejul de lumină al hidrocentralelor, care aprind vatra de foc a marilor furnale, care schimbă fața satelor și a

Profesor emerit ION DRAGU
directorul Liceului „Ion Neculce" București

(Continuare în pag. a 3-a)

*ÎNSEMNĂRILE UNUI FOST INSTRUCTOR DE PIONIERI *)*

După titlu cred că e ușor să vă dați seama că aveți de-a face cu cineva care a părăsit de mulți ani mișcarea pionierească. Poate de aceea timpul și distanța îmi vor îngădui să văd unele lucruri mai bine și tot de aceea, desigur, îmi cer scuze cititorilor pentru ceea ce depărtarea mă împiedică să deslușesc limpede... Voi vorbi de fapt despre greșelile și lipsurile noastre de atunci, rugînd cititorul să mediteze.

Foloseam pe vremea aceea multe fraze mari și frumoase, dar spre mirarea noastră, chiar dacă ele erau învățate pe dinafară, altceva nu se întîmpla nimic. Am priceput pînă la urmă că generalitățile nu sînt bune, că pionierii nu se formează ca oameni numai cu abstracții, că sufletul nu poate fi mișcat din loc cu ajutorul conceptelor și că mai important decît toate este să-i determinăm pe copii **să acționeze, nu să vorbească** în sensul dorit de noi. Desigur, sentimentele nu se clădesc în gol, ele se întemeiază pe cunoștințe, dar noi aveam nevoie de **convingeri** și **deprinderi** ; or, acestea nu se obțineau decît trecînd prin **viața însăși, participînd** la ea. Trebuia să îndrumăm spontaneitatea copiilor către o atitudine conștientă, numai că tare mai greșeam atunci cînd ne închipuiam că aceasta din urmă poate fi învățată ca o poezie. În viață sînt doar nenumărate situații **concrete** cînd urmează să iei o atitudine **concretă** și nu există o formulă magică care, odată învățată, e bună pentru toate. Singura magie valabilă este să pătrunzi în sufletul copilului, să-l faci să trăiască idealurile și vorbele mari în multitudinea de lucruri mici și aparent neînsemnate, pentru a-l face astfel disponibil la nou și capabil de inițiativă proprie.

Țin minte că m-a impresionat mult **caracterul solemn, festiv** al vieții pionierești și vedeam că lucrul acesta îi mișca sufletește și pe copii. Numai că am înțeles după un timp că **nu totul** este solemn în viață, că munca, activitatea constructivă nu este festivă în orice moment al ei și că nu avem nevoie să le creăm copiilor o imagine în roz asupra vieții. Apelam mult la categoria de **eroism,** le prezentam **trecutul glorios** și încercam să le relevăm dimensiunea **monumentală** a întregii vieți. Numai că astfel am ajuns repede să-i facem pe copii să creadă că totul e întotdeauna „măreț" și „solemn", Dar viața de fiecare zi îi făcea arareori să se întîlnească cu imaginea pe care le-o prezentasem noi. Pe nedrept, atunci, „frumos" și „glorios" rămînea pentru ei doar trecutul, iar prezentul la care participau nici măcar nu era luat în seamă, ca să nu mai vorbesc de viitor. Ne lipseau adesea **luciditatea și spiritul de perspectivă** și desigur că în felul acesta nu reușeam întotdeauna să-i pregătim pe copii pentru viața adevărată, în care izbînzile coexistă cu înfrîngerile, în care lucrurile **mari** trăiesc adesea doar prin intermediul celor mici. Veți spune că era mai romantic așa. E adevărat și, drept să vă spun, nostalgia unui spirit entuziast și avîntat mă încearcă uneori chiar în cele ce fac acum. Romantismul nu trebuie pierdut în nici un caz în dauna unei viziuni pragmatice și calculate, dar nici nu avem dreptul să-i privăm pe copii de a vedea lucrurile așa cum sînt și de a fi realiști (de altfel, mi s-a povestit adesea că stilul pompos și veșnic grandios al unor comandanți de pionieri este întîmpinat cu zîmbete de copii). Să nu se înțeleagă de aici că aș fi împotriva a ceea ce este cu adevărat solemn și festiv, numai că nu trăim într-o continuă și nesfîrșită sărbătoare și că, prin urmare, nu toate clipele vieții pionie-

ION PASCADI

(Continuare în pag. a 3-a)

*) NOTA REDACȚIEI. Autorul, actualmente doctor în filozofie și șeful sectorului de estetică al Institutului de filozofie al Academiei, a fost unul dintre primii comandanți de pionieri din 1949, lucrînd în școală, în tabere, la Palatul pionierilor din București pînă în 1955. Este autorul unei cărți pentru copii — „Detașamentul 7 (însemnările unui instructor de provincie)", apărută în Editura tineretului în 1954.

O ÎNCERCARE DE A PERFECȚIONA MODALITĂȚILE DE VERIFICARE ȘI NOTARE A CUNOȘTINȚELOR

Considerînd că procedeele folosite în mod obișnuit pentru verificarea și notarea pregătirii elevilor nu sînt pe deplin eficiente, m-am străduit să găsesc modalități noi, de natură să determine o permanentă activizare a elevilor și să contribuie la înarmarea lor cu deprinderi de muncă independentă. Am avut în vedere, bineînțeles, specificul obiectelor pe care le predau — limba franceză și limba latină.

Mi-am propus să verific și să notez un număr cît mai mare de elevi în fiecare lecție și, în limita posibilităților, să asigur verificarea din toate aspectele limbii.

Noua tehnică pe care o folosesc necesită un singur „instrument": pentru fiecare clasă, o coală de hîrtie. La limba franceză, în clasele V - VIII, rubricatura acestei coli este următoarea: numele elevului; tema pentru acasă; cuvinte și expresii; citirea; conversație și răspuns la întrebări; gramatica. La limba latină, în clasele IX - XII: numele elevului; tema pentru acasă; cuvinte și expresii; traducere și analiză gramaticală; istoria literaturii; gramatică; muncă independentă. Nu toate rubricile se folosesc la toate clasele. De exemplu, la latină, istoria literaturii figurează numai la clasele XI și XII.

În predarea limbii franceze am acordat o importanță mai mare verificării cunoștințelor din domeniul conversației, în care includ și povestirea conținutului lecturilor. În coloana respectivă, fiecare elev are cele mai multe note. Insist, de asemenea, asupra cuvintelor și expresiilor noi, deși metodicile nu prevăd verificări în acest domeniu. Practica mi-a arătat însă că, dacă nu asigur și o asemenea verificare, elevii nu acordă atenția cuvenită învățării cuvintelor, crezînd că o limbă se poate însuși și fără memorarea lor.

La orele de limbă latină accentul cade în special asupra traducerii și analizei textului. La clasele IX - XI cunoștințele de gramatică sînt verificate și apreciate separat, conform programelor și manualelor. În clasele XI și XII folosesc, după cum se vede, și rubrica „munca independentă a elevilor". În ce constă această muncă? În faptul că elevii sînt solicitați să traducă texte noi din manual, din lecția următoare. Cu 8 - 10 minute înainte de a trece la predarea noilor cunoștințe, anunț cîțiva elevi că vor traduce un text necunoscut, dîndu-le și cîteva indicații sumare (cuvintele noi sînt scoase de elevi înainte). Cei care traduc corect obțin note între 8 - 10. Note mai mici în asemenea cazuri nu obișnuiesc să dau, fiindcă cer să se traducă dintr-un text necunoscut, pentru care elevii nu au avut posibilitatea să se pregătească acasă.

Elevilor din clasele XI - XII obișnuiesc să le indic la latină unele lecturi în afară de clasă, cu teme din istoria antică și mai ales din istoria Romei — bineînțeles în românește — urmărind ca ei să cunoască și să înțeleagă mai bine viața romanilor și să-și îmbogățească totodată cunoștințele din domeniul literaturii universale. Elevii care citesc cele mai multe și mai valoroase opere sînt apreciați cu note între 8 și 10, iar cei care nu citesc nimic primesc note sub limita de trecere.

La începutul fiecărei ore de curs îmi așez în față coala cu rubricile mai sus-amintite. Dintr-o singură privire pot constata care sînt elevii cu note puține și, respectiv, din care aspect al limbii trebuie să răspundă. Deseori fixez încă din pauză elevii care vor fi ascultați, făcînd semne în coloana respectivă. Printr-o verificare frontală constat care sînt cunoștințele întregii clase în ceea ce privește cuvintele noi. În mod special mă opresc asupra acestui aspect cu 3, 4 sau 5 elevi, care sînt solicitați de mai multe ori la răspuns, astfel încît le pot acorda note parțiale în rubrica referitoare la însușirea cuvintelor noi. În tot cursul lecției urmăresc să mobilizez la răspunsuri cît mai mulți elevi, acordînd note parțiale acelora care dau răspunsurile cele mai concludente. La clasele V - VIII, în lecțiile curente, pot nota cu ușurință 10-14 elevi, iar la clasele IX—XII, 8—12. La lecțiile de recapitulare și fixare numărul elevilor notați poate fi și mai mare.

Notele parțiale nu sînt trecute direct în catalog. Însă cînd un elev are 3 note parțiale, calculez media acestora, pe care o trec atît în catalog, cît și în carnetul elevului. La calcularea acestei medii aplic prevederile regulamentare, rotunjind fracțiile peste 50 % în favoarea elevului. După această operație notele respective sînt anulate cu o liniuță. Menționez că aceste „operații" sînt făcute după terminarea lecției, în recreație.

În anul trecut, cînd mi-am început experimentul, pentru a avea o bază de comparare, în primul trimestru m-am folosit de metode clasice de verificare, introducînd modalitățile noi abia în trimestrul al II-lea. Iată comparativ rezultatele obținute: prin metoda clasică au fost verificați în medie, într-o oră 2,95 elevi, iar prin folosirea modalităților noi am putut nota într-o oră 8,15 elevi. Pe de altă parte, numărul mediu al notelor orale raportat la un elev în trimestrul I a fost de 3,40, pe cînd în trimestrul II el a atins 6,55.

După două trimestre de aplicare a noilor modalități de verificare și notare am solicitat și elevii să-și spună părerea asupra lor. Majoritatea au socotit că noile modalități sînt mai avantajoase. Iată și argumentele lor: „avem mai multe posibilități de a ne corecta notele slabe", „din mai multe note se poate aprecia mai just nivelul de cunoștințe", „răspunzînd de mai multe ori, sîntem obligați să ne pregătim pentru fiecare oră", „avem o privire integrală a capitolelor parcurse", „atmosfera orelor este mai plăcută, ele devin mai atractive" etc. Într-adevăr, cam acestea sînt avantajele — și trebuie să subliniez că ele sînt cu atît mai evidente cu cît dispunem de un număr de ore de predare mai mare, sau cu cît clasa are un efectiv mai mic. Există și un dezavantaj: acela că elevul nu are posibilitatea să-și expună cunoștințele într-un răspuns sistematic, de 4 - 5 minute. Încerc să elimin acest inconvenient anunțînd, la începutul orei, că un număr de elevi (pînă la 3) vor fi solicitați să dea răspunsuri complexe, pentru care vor primi nu note parțiale, ci note care se trec direct în catalog.

Aplicarea noilor modalități de verificare și notarea cere profesorului un efort sporit. El trebuie să fie mai activ, mai mobil, mai atent, așa încît să poată cuprinde elevii întregii clase și să-i activizeze, obligîndu-i la gîndire. Munca lui sporită are însă drept rezultat îmbogățirea cunoștințelor elevilor, obișnuirea lor cu munca ritmică și, mai ales, îi dă posibilitate să cunoască mai temeinic individualitatea și capacitatea elevilor, să poată aprecia în mod judicios pregătirea și evoluția lor.

Prof. ANDREI DANIELISZ
Salonta

În biblioteca Liceului industrial din Craiova

Din activitatea organizațiilor sindicale

Acțiuni educative în rîndul corpului profesoral

Sindicatul învățămînt din Craiova consideră formarea și desăvîrșirea profilului etic al cadrelor didactice drept un obiectiv major al activității sale. Ca urmare a acestei preocupări, în adunările generale ale grupelor sindicale sînt analizate și discutate cele mai variate aspecte legate de etica profesiunii pedagogice, insistîndu-se în mod deosebit asupra faptului că disciplina comunistă în muncă, grija de a rezolva toate problemele la timp și cît mai bine trebuie să constituie o trăsătură fundamentală a educatorilor, a celor cărora partidul, poporul întreg le-au încredințat misiunea de a forma conștiința tinerei generații.

Cîteva exemple edificatoare. La Liceul pedagogic, după ce s-a prezentat referatul „Comportarea corespunzătoare și respectarea disciplinei în muncă, sarcini de onoare ale fiecărui lucrător", s-a discutat cazul de indisciplină al unei salariate din personalul administrativ care lipsea în mod sistematic de la orele de program și avea atitudine necorespunzătoare față de tovarășii săi de muncă. La Școala specială pentru hipoacuzici, într-o ședință sindicală în care s-a prezentat „Comportarea exemplară, sarcină de bază a fiecărui salariat", s-a pus în discuție cazul unei salariate care se „îndeletnicea" cu alcătuirea de anonime pline de fapte neadevărate și calomnioase la adresa unor cadre didactice cinstite. Și la Școala generală nr. 2, unde a fost dezbătută tema „Profilul moral al cadrelor didactice în lumina noilor documente elaborate de partid", s-au purtat ample discuții în jurul unor cazuri concrete.

O bogată activitate educativă în rîndul membrilor de sindicat se desfășoară la Școala generală nr. 12. Referatul „Profilul moral al cadrelor didactice", prezentat aici recent într-o adunare a grupei sindicale, a dat învățătorilor și profesorilor prilejul să analizeze, cu mult simț de răspundere, atitudinea necorespunzătoare a unui membru al colectivului cu prilejul unei excursii în străinătate.

La Școala generală nr. 13 biroul grupei sindicale, în colaborare cu conducerea școlii, a întocmit și prezentat în fața membrilor de sindicat referatul: „Disciplina în muncă a cadrelor didactice, exemplu viu pentru elevi și părinți". Grija care se acordă în această școală prevenirii actelor de încălcare a disciplinei a exercitat o influență pozitivă asupra întregului proces instructiv-educativ.

O acțiune utilă a fost inițiată și de biroul grupei sindicale de la Școala specială nr. 2, care a invitat un judecător de la tribunalul local pentru a face o expunere asupra Legii privind consiliile de judecată. La aceeași școală, într-o altă ședință, a fost dezbătut un referat intitulat „Colaborarea și relațiile tovărășești, chezășia obținerii unor succese frumoase în muncă".

Prin asemenea acțiuni organele sindicale din școli, împreună cu conducerile acestora, militează pentru ca fiecare învățător și profesor să devină un adevărat exemplu pentru elevi, pentru părinți, pentru toți cetățenii.

Prof. ION ȘTEFAN
președintele Comitetului sindicatului învățămînt din Craiova

Preocupări pentru perfecționarea științifico-pedagogică

Una din preocupările actuale ale sindicatului învățămînt din Fălticeni se referă la perfecționarea pregătirii personalului didactic. În acest scop, comitetul sindicatului și-a propus, printre altele, organizarea unor întîlniri trimestriale cu cadre didactice din învățămîntul superior.

Prima întîlnire de acest fel a avut loc la sfîrșitul lunii noiembrie, cînd peste 300 de profesori, învățători și educatori din Fălticeni, reuniți în sala Casei de cultură, au urmărit cu un viu interes conferința „Noutăți în pedagogie" expusă de prof. univ. Ioan Roman, prorector al Institutului pedagogic de trei ani din Suceava. Tema de mare actualitate, prezentată la nivel academic, a stimulat în mod deosebit curiozitatea științifică a asistenților, sugerîndu-le numeroase modalități de aprofundare și cercetare independentă. După conferință, ansamblul „Ciprian Porumbescu" din Suceava, și el invitat al sindicatului învățămînt din Fălticeni, a prezentat spectacolul „După datina străbună".

Asemenea acțiuni, mult apreciate de participanți, vor intra în tradiția activității de propagandă profesională și cultural-artistică a sindicatului învățămînt din Fălticeni.

Prof. CONSTANTIN ILIOAIA
președintele Comitetului sindicatului învățămînt din Fălticeni

MANIFESTĂRI CONSACRATE SĂRBĂTORIRII UNOR ȘCOLI

În comuna Băleni, județul Dîmbovița, s-a sărbătorit duminică 100 de ani de la înființarea școlii din această veche așezare rurală.

Manifestările centenarului au ocazionat deschiderea unei expoziții comemorative, care înfățișează în imagini și documente activitatea școlii în cei 100 de ani de existență, dezvelirea unor plăci comemorative închinate dascălilor înaintași, precum și serbări cultural-sportive.

Printre persoanele oficiale prezente sa aflat tov. Constantin Stătescu, membru al C.C. al P.C.R., secretar al Consiliului de Stat, deputat în M.A.N. pentru circumscripția electorală Băleni.

Într-o atmosferă entuziastă, participanții la adunare au adresat **Comitetului Central al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu**, o telegramă în care se spune, printre altele:

„Cadrele didactice, elevii de ieri și de azi ai liceului din Băleni, întruniți în adunarea festivă consacrată sărbătoririi centenarului acestui focar de cultură, își exprimă și cu acest prilej recunoștința fierbinte și profunda mulțumire față de Partidul Comunist Român, de Comitetul său Central, față de dumneavoastră, mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru grija deosebită cu care înconjurați școala și pe slujitorii ei. Dorim să vă încredințăm că vom face tot ce ne stă în putință pentru a da patriei tineri multilateral pregătiți, constructori de nădejde ai societății noastre socialiste".

■

Duminică la Corabia a avut loc o adunare festivă dedicată aniversării semicentenarului liceului teoretic din localitate, la care, alături de cadrele didactice și elevii liceului, au luat parte foști profesori și elevi. O deosebită emoție au produs scrisorile de salut trimise cu acest prilej de tovarășul Ștefan Voitec, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Marii Adunări Naționale, care și-a petrecut anii copilăriei în această localitate, și de prof. dr. docent Tudor Ionescu, fost membru al primului consiliu profesoral al liceului.

Într-o atmosferă entuziastă, cei prezenți au adresat o telegramă **Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu**, în care se spune, printre altele:

„Organizația de partid și organizația de tineret, profesorii din liceul nostru asigură conducerea partidului, pe dv. personal, tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom munci neobosit pentru traducerea în viață a măreților sarcini trasate de cel de-al X-lea Congres al P.C.R. Ne angajăm că nu vom precupeți nici un efort pentru educarea tineretului în spiritul glorioaselor tradiții de luptă ale partidului și poporului nostru, devotați trup și suflet cauzei comunismului, capabili să preia și să ducă mai departe nobila sarcină de ridicare a României socialiste pe culmile cele mai înalte ale culturii și civilizației".

■

O adunare impresionantă a fost prilejuită și de sărbătorirea a 100 de ani de existență a liceului „Petru Rareș" din Piatra Neamț, în cadrul căreia, într-o atmosferă de puternic entuziasm, a fost adoptat textul unei scrisori adresate **Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu**, în care se spune: „Manifestările centenarului liceului «Petru Rareș» înseamnă pentru corpul profesoral și elevii săi încă un prilej pentru a-și exprima întregul atașament la politica înțeleaptă marxist-leninistă a partidului, pe care se angajează să o urmeze neabătut, să contribuie la înfăptuirea ei. Ele înseamnă totodată o înaltă cinstire pentru tot ceea ce a fost valoros în acest veac de existență a liceului, un omagiu fierbinte pentru ceea ce este școala în prezent, un hotărît angajament al profesorilor și elevilor săi de acum și de mîine de a munci și a învăța pe măsura viitorului minunat al patriei, așa cum a fost prefigurat cu clarviziune de Congresul al X-lea al partidului".

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Numirea și transferarea educatoarelor, învățătorilor și profesorilor în posturile publicate vacante pentru anul școlar 1970/1971 de la școlile generale, casele de copii, liceele de cultură generală, școlile profesionale și liceele de specialitate, din municipiile și orașele Pitești, Cîmpulung-Muscel, Arad, Bacău, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Oradea, Botoșani, Brașov, Făgăraș, Brăila, Buzău, Cluj, Turda, Dej, Constanța, Craiova, Galați, Tg. Jiu, Miercurea Ciuc, Odorheiul Secuiesc, Călărași, Slobozia, Iași, Pașcani, Giurgiu, Buftea, Baia Mare, Sighetul-Marmației, Tr. Severin, Tg. Mureș, Sighișoara, Tîrnăveni, Reghin, Piatra Neamț, Roman, Slatina, Caracal, Corabia, Ploiești, Plopeni, Cîmpina, Mizil, Sinaia, Bușteni, Azuga, Breaza, Satu Mare, Mediaș, Sibiu, Suceava, Rădăuți, Cîmpulung, Fălticeni, Timișoara, Lugoj, Tulcea, Vaslui, Bîrlad, Rm. Vîlcea, Focșani, Adjud, București, se fac pe bază de concurs.

Vor fi ocupate prin concurs posturile de educatoare, de învățători, precum și catedrele la următoarele discipline: limba română, limba maternă (în școlile cu predare în limba naționalităților conlocuitoare), limba franceză (numai în orașul Cluj), limba rusă, matematica, fizica, chimia, biologia, istoria, geografia, pedagogia și psihologia.

De asemenea, se vor ocupa prin concurs, posturile vacante de educatoare, de învățători și catedrele de la specialitățile arătate mai sus, de la toate liceele pedagogice și școlile (grădinițele) de aplicație ale acestor licee, în orice localitate funcționează acestea.

Pentru celelalte specialități catedrele vacante vor putea fi ocupate prin cerere de transferare sau numire.

Condițiile de participare la concurs sînt cele prevăzute în Statutul personalului didactic și în Regulamentul privind numirea, transferarea și evidența personalului didactic.

Cererile de înscriere la concurs se depun în perioada 15—28 februarie 1970 la inspectoratul școlar județean sau al municipiului București în raza căruia se găsește unitatea școlară la care se află postul solicitat.

Proba scrisă de specialitate va avea loc în ziua de 8 martie 1970, orele 10, în centrele ce vor fi stabilite de inspectoratele școlare județene și al municipiului București.

Lista posturilor puse în concurs se va publica în „Gazeta Învățămîntului" din 19 decembrie a.c.

Îndrumări referitoare la folosirea și păstrarea materialului didactic

Ca urmare a sarcinilor ce i-au fost trasate de către partid, Ministerul Învățămîntului a luat, în ultimii ani, o serie întreagă de măsuri pentru dezvoltarea și diversificarea producției de material didactic. Structura și calitatea acestuia au cunoscut o îmbunătățire simțitoare, acordîndu-se o deosebită atenție fabricării unor aparate și truse complexe, cu caracteristici superioare, de natură să favorizeze într-o mai mare măsură înțelegerea de către elevi a cunoștințelor prevăzute în programele școlare.

Pentru ca profesorii să cunoască aparatura școlară și s-o utilizeze cît mai eficient, Ministerul Învățămîntului a elaborat pînă în prezent cinci volume cuprinzînd îndrumări referitoare la folosirea și păstrarea materialului didactic. În momentul de față se pregătește pentru tipar volumul VI. Aceste îndrumări, apărute în Editura didactică și pedagogică, au fost difuzate prin inspectoratele școlare.

VOLUMUL I cuprinde, în prima parte, probleme de ordin general, cum sînt evidența materialului didactic, asigurarea condițiilor pentru păstrarea diferitelor tipuri ale acestuia (planșe, aparate, substanțe chimice ș.a.).

În capitolul **Aparate de uz general** sînt prezentate aparatele de încălzire cu combustibil gazos (becul Bunsen, becul Teclu, becul pentru gaze, becul de calcinare), suflătorul de aer, baia de apă și aparatul pentru distilarea apei. Pentru studiul **geografiei** sînt prezentate două aparate (goniometrul școlar și teluriul), iar pentru efectuarea unor demonstrații la **agricultură**, trei aparate (aparatul pentru demonstrarea absorbției apei de către rădăcinile plantelor, aparatul pentru studierea permeabilității și capacității de absorbție a solului și aparatul pentru detectarea schimbului de gaze la respirația plantelor și animalelor).

Dintre aparatele folosite pentru experiențe la **chimie** se prezintă: aparatul pentru prepararea gazelor, aparatul pentru arderea fosforului în aer, aparatele pentru prepararea și studierea proprietăților oxigenului, clorului, acidului clorhidric, amoniacului, acidului azotic.

Cel mai mult spațiu este rezervat prezentării unor aparate pentru experiențe de **fizică**. Acestea sînt grupate pe capitole mari și anume: **mecanica solidelor** (bara divizată cu accesorii, cadrul universal, aparatele pentru demonstrarea legilor mecanicii ș.a.); **mecanica lichidelor** (presa hidraulică, aparatul pentru studiul presiunii curenților de fluid în conducte, aparatul pentru studiul rezistenței întîmpinate de corpurile solide în curenți de apă); **mecanica gazelor** (pompa aspiro-respingătoare, pompa pneumatică, tubul lui Torricelli, tubul Melde ș.a.).

VOLUMUL II este dedicat aparaturii pentru experiențe de fizică. Pentru studiul capitolului **Căldura** sînt prezentate mai multe aparate, dintre care amintim: calorimetrul, aparatele pentru demonstrarea dilatației lichidelor și a aerului, mașina cu abur, modele de motoare cu ardere internă. În cadrul aparatelor pentru experiențe de **optică** sînt prezentate: bancul optic, cuva pentru experiențe optice, discul optic Hartl cu accesorii, fotometrul, diferite tipuri de aparate de proiecție și microscoape, spectroscopul, rețele optice ș.a.

Un spațiu considerabil este destinat prezentării aparatelor pentru **experiențe de electricitate și fizică atomică**. Menționăm doar cîteva dintre ele: mașina electrostatică Whimshurst, transformatorul și redresorul cu seleniu, galvanometrul, ampermetrul, voltampermetrul, aparatul pentru verificarea legii Joule-Lenz, aparatul pentru demonstrarea inducției electromagnetice, planșetele pentru experiențe de electricitate, spintariscopul, camera Wilson ș.a.

VOLUMUL III prezintă patru truse cu ajutorul cărora se realizează un număr considerabil de experiențe. Astfel, cu trusa de experiențe pentru **chimie**, care cuprinde peste 40 piese, se realizează operații generale cum sînt decantarea și filtrarea, distilarea, cristalizarea, decolorarea etc. De asemenea, piesele din trusă pot servi la montarea unor experiențe privind prepararea oxigenului, hidrogenului, clorului, acidului clorhidric ș.a. Trusa pentru experiențe de **electricitate** servește la realizarea a peste 40 lucrări de laborator individuale sau în cercurile de elevi. O altă trusă se referă la efectuarea experiențelor de **electronică**. Cu ajutorul ei se realizează experiențele demonstrative și lucrările practice referitoare la capitolul **„Oscilații și unde electromagnetice"**, în special în liceul de cultură generală.

În încheierea volumului se prezintă descrierea trusei pentru lucrări de **topografie**, se arată și funcționarea ei, se dau îndrumări metodice de folosire, întreținere, verificare și reparare a instrumentelor respective, ca și indicații pentru efectuarea măsurătorilor pe teren, precizîndu-se măsurătorile ce se pot executa cu fiecare aparat și instrument.

VOLUMUL IV prezintă aparate și truse pentru cîteva capitole importante din fizică. Dintre aparatele destinate efectuării experiențelor de **mecanică** amintim aparatul pentru studiul legilor mișcării, realizat după un model premiat la concursul de material didactic, cu ajutorul căruia se pot face experiențe demonstrative și lucrări de laborator în cadrul temelor: mișcarea rectilinie uniformă, mișcarea rectilinie uniform-accelerată, legile a II-a și a III-a ale dinamicii, legile frecării. Aparatul poate servi și ca plan înclinat.

Pentru studierea unor fenomene care aparțin **fizicii moleculare** s-a realizat și difuzat în școli trusa pentru experiențe privind fenomenele moleculare. Prin construcția sa trusa servește atît la realizarea experiențelor demonstrative cît și a celor frontale. Cu această trusă se pot realiza 31 experiențe.

Din aparatura pentru **optică** menționăm trusa de experiențe privind optica fizică. Dispozitivele cuprinse în trusă servesc la studierea fenomenelor de interferență, de difracție și de polarizare, dar cu unele completări pot fi utilizate și la studierea opticii geometrice.

Volumul mai descrie o serie de aparate și truse pentru experiențe de electricitate, fizică atomică și chimie.

VOLUMUL V prezintă o serie de aparate și truse pentru **mecanică** (pendulul regulator, mașina centrifugă cu accesorii, trusa pentru demonstrarea fenomenelor de capilaritate, manometrul metalic demonstrativ) pentru efectuarea unor experiențe de electricitate (generatorul electrostatic cu bandă, trusa de magneți, rezistorul în trei decade, osciloscopul magnetic, dinamul-mașină ș.a.). Tot aici este prezentată stația meteorologică, deosebit de importantă atît pentru cercurile de elevi, cît și pentru lecțiile predate în clasă.

VOLUMUL VI (în curs de apariție) se va referi în totalitate la aparate, preparate, mulaje etc., destinate studiului **biologiei** și **agriculturii**. El va prezenta și unele materiale didactice folosite în predarea cunoștințelor despre natură la clasele mici.

În primul capitol vor fi tratate unele probleme generale privind organizarea și desfășurarea lucrărilor de laborator. Capitolul al doilea va descrie aparatele cu ajutorul cărora se studiază o serie de procese fiziologice și biochimice în lumea vegetală și animală. Un capitol aparte se va ocupa de aparatele și preparatele pentru lucrările de microscopie, iar altul de prezentarea la scară (mulaje, planșe în relief din masă plastică etc.) a unor structuri morfologice și anatomice pe organe constituente din lumea vegetală și animală. Ultimul capitol va fi consacrat aparaturii și materialelor necesare în efectuarea lucrărilor practice de către elevi.

La fiecare aparat sau trusă descrise în volumele menționate se arată mai întîi domeniul de utilizare, după care se prezintă părțile componente și principiul de funcționare. Se dau apoi indicații de utilizare a aparaturii la fiecare experiență sau lucrare de laborator. Pentru a se înțelege mai bine construcția aparatelor, tehnica mînuirii lor, rezultatul experiențelor, textul este bogat ilustrat cu fotografii, desene, scheme, diagrame, grafice etc. La încheierea prezentării fiecărui aparat se fac precizări cu privire la condițiile de păstrare.

Prof. TEODOR MUCICA
consilier
la Ministerul Învățămîntului

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor, la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

ANCHETA NOASTRĂ

Lumini și umbre în fondul de cultură generală al elevilor

(Urmare din pag. 1-a)

les pentru că răspunsul cerut se reducea la citarea de nume și nu la formulări sintetice, dificil de realizat pentru ei. Desigur, nu absolutizăm nici de data această. Uneori moda, voga sau snobismul, alteori discuțiile în contradictoriu, se întîmplă să aibă și efecte pozitive dacă le raportăm la alternativa ignoranței totale. În acest sens, precizia și coloratura pasionată a răspunsurilor privind muzica ușoară n-ar trebui să ne revolte. Prin ea ar trebui să-i ajutăm pe elevi să ajungă la muzica bună de toate genurile, fiindcă deocamdată, fiind foarte tineri — așa cum textual se exprimă unul dintre subiecții anchetați — opereta și muzica ușoară le este mai accesibilă. Totuși, și aici semnele ținutei cu adevărat intelectuale sînt prezente în ancheta „Gazetei învățămîntului". Într-un răspuns am descoperit cu bucurie exclamația „Ador Simfonia fantastică de Berlioz", în altul „Îmi place simfonia a IX-a de Beethoven".

Încercînd să sintetizăm cauzele care duc la carențe în ceea ce privește cultura generală a elevilor, cred că trebuie să subliniem cîteva fapte. Întîi, acela că în școală este absolută nevoie de accentuarea mai fermă a caracterului formativ al predării, ca și al examinării elevilor.

Apoi, profesorii au devenit uneori robii propriei lor discipline, văzută și redusă la ceea ce programa școlară cuprinde. Programele sînt fetișizate și nu privite ca documente orientative, sînt respectate în litera lor, atunci cînd e vorba de volum de cunoștințe, dar trădate atunci cînd indicațiile lor exprese îndeamnă la predarea în așa fel încît să se dezvolte în primul rînd gîndirea creatoare a elevilor, gustul lor pentru autoperfecționare, interesul și pasiunea lor de a cunoaște.

Goana după trecerea examenelor de selecție, orientate și ele, aproape exclusiv către instrucție, îi transformă pînă și pe elevii buni în aparate de înregistrat perfecționate, dar vai, prea fidele și prea pasive.

Unele discipline, care ar trebui să-și ia în serios menirea pe care le-o atribuim oficial, continuă să rămînă simple dexterități.

În fine, mediul, climatul cultural pe care-l creează familia, în ciuda mijloacelor moderne de care ea dispune, rămîne de multe ori mediocru, din motive multiple, care pot ele însele constitui obiectul unei analize. Prin aceasta, sprijinul pe care familia ar trebui să-l dea școlii rămîne destul de anemic.

Din toate acestea rezultă în primul rînd absolvenți de liceu care nu s-au deprins cu actul elementar de cultură de a citi zilnic, așa cum respiră și mănîncă, de a gusta și trăi arta din necesități lăuntrice, de a o percepe prin articulațiile ei majore și nu prin informații sporadice și întîmplătoare.

Sîntem după un sfert de veac de condiții culturale puse pe scară de masă la dispoziția tuturor. Profesorii și părinții, ei în primul rînd, dacă nu exclusiv sînt responsabili de felul cum se folosesc.

Prof. emerit VLADIMIR DOGARU:

„Profesorul — declanșator al interesului pentru fenomenele culturii"

E cunoscută butada lui Saint Marc de Girardin: „Cultura este ceea ce reții după ce ai uitat ce ai învățat". Oricine a fost elev recunoaște că prin butada de mai sus literatul francez exprimă un mare adevăr. Așa este: se uită amănuntele, datele precise, însă esențialul, vederile de ansamblu, nu se uită. Nu se uită nici reacțiile, de natură afectivă ori intelectuală pe care ni le-a provocat cîndva expunerea unei teorii științifice sau analiza unei opere literare realizată de fostul nostru profesor. Dar pentru ca esențialul, vederile de ansamblu să persiste, e nevoie ca în anii de școlaritate să fi învățat cu seriozitate, să ne fi lărgit orizontul cunoștințelor prin lecturi suplimentare și să fi fost în curent, cît de cît, cu cercetările noi, cu mersul științei și literaturii moderne, în primul rînd, prin intermediul dascălilor.

Prezintă elevii din ultimele clase de liceu, din zilele noastre, garanția că, mai tîrziu „după ce vor fi uitat ce-au învățat" (adică amănuntele, datele exacte), vor reține totuși esențialul, vederile de ansamblu? Sînt ei în curent, cît de cît, cu mersul literaturii actuale din țara noastră și de peste hotare, cu descoperirile științifice din domeniul matematicii, fizicii, chimiei, medicinii, ori cu orientările cele mai recente din filozofie, muzică, pictură, sculptură, cinematografie etc.?

Evident, un răspuns exact la întrebările de mai sus nu se poate da decît pe baza unui studiu amănunțit, în diferite licee din țară. Totuși, și răspunsurile la chestionarul întocmit de „Gazeta învățămîntului" sînt destul de concludente. Din ele reiese că, dacă numeroși elevi sînt la curent cu fenomenul cultural, destul de mulți trăiesc încă în afara lui.

După părerea mea, factorul hotărîtor în formarea unei culturi generale care să asigure elevilor de liceu reținerea esențialului, a vederilor de ansamblu și care să le deștepte interesul pentru stadiul modern al științei, artei și literaturii este, în primul rînd, profesorul. De unde ar putea ști elevii ce este „lingvistica matematică" dacă nu întîi de la profesorul de limba română? Cine i-ar putea iniția pe elevi întîi de toate în arta lui Brâncuși dacă nu profesorul de desen? Cine le-ar putea recomanda mai bine revistele, programele de radio și televiziune precum și ultimele apariții în diferite domenii, dacă nu tot profesorul?

Dar pentru realizarea acestui țel profesorul trebuie să fie el însuși în curent cu tot ce e nou în specialitatea sa. Și încă ceva: să-i deprindă pe elevi să rețină, din noianul de cifre și date, esențialul, fiindcă orice cultură, și mai ales cultura generală, viază dacă este întemeiată pe esențe. Pe vremea sa, Kant obișnuia să spună că se străduia să-i învețe pe auditori, în primul rînd, „filosofare" — să filosofeze, adică să descopere și să rețină esențele. Dacă nu oricine din noi poate fi Kant, oricine poate urma însă principiul său didactic.

ANA MARIA NARTI:

„O viziune înghețată, conservatoare, distruge posibilitatea unei reale educații estetice"

Am găsit, în răspunsurile ce mi-au fost date spre cercetare de către „Gazeta învățămîntului", destul de puține care să dovedească o informare corectă și multilaterală în domeniul culturii artistice. Pentru elevii din ultimele clase de liceu, dintre care mulți urmează secția umanistă, nivelul general este, limpede, nemulțumitor. Nu este încă potrivit să încercăm generalizări; sondajul ar fi trebuit să cuprindă o arie mult mai largă pentru artă. Dar ca „mostre" ale unei investigații care se cere încă atent elaborată răspunsurile îngăduie observații interesante.

Nu este vorba numai de lipsa de informație, ci de caracterul confuz al datelor pe care elevii anchetați le-au prins din zbor, evident „după ureche". Cei solicitați să răspundă știu că „Scaunele" este o piesă de Eugen Ionescu și cunosc cîteva nume de pictori și regizori de film pe care le mînuiesc la întîmplare. Dar Samuel Beckett rămîne necunoscut pentru cei mai mulți. Și mai grav este cazul elevilor cărora operele lui Brâncuși nu le sînt familiare și care confundă pe Horia Lovinescu cu Eugen Lovinescu, dovedind o foarte slabă legătură cu evoluția artei românești din secolul XX.

Faptul merită să fie luat în discuție. Se demonstrează astfel că școala realizează prea puține și prea ineficiente contacte cu fenomenele de cultură contemporană (iar răspunsurile referitoare la unele probleme științifice arată că nu este vorba, aici, numai de artă).

Înseamnă asta că, în mare, învățămîntul nostru liceal se desfășoară în afara prezentului? Nu — pentru că numeroase răspunsuri dovedesc contrariul. Sondajul de față rămîne însă un ghid de încercare în investigarea acestei problematici. Important este să arătăm care pot fi consecințele situației relevate.

Să ne imaginăm o școală care izbutește să transmită și să fixeze în conștiința tinerilor cunoștințe precise și temeinic ordonate, dar care se referă numai la trecut și sînt văzute prin prisma concepțiilor de altădată. În știință, o asemenea situație ar fi de-a dreptul aberantă; dar de ce ne putem imagina atît de ușor o asemenea rămînere în urmă a învățămîntului în domeniul culturii artistice? Pentru că în școală, mai exact la unii profesori, sînt încă, se pare, foarte puternice prejudecățile care privesc noul în artă ca primejdios, amenințător, inevitabil purtător de idei dăunătoare. Această prejudecată acționează defavorabil asupra culturii adolescenților nu numai pentru că îi privează de informații, dar mai ales pentru că îi lipsește de unul din principalii factori ai educației estetice — și anume conștiința neîntreruptelor legături trecut — prezent, prezent — trecut, care țes dinăuntru viața artei. Căci perspectiva este aici îndoită: nu pătrundem bine nici arta trecutului dacă scăpăm din vedere faptele noi din arta prezentului, după cum, se înțelege, nu putem descifra cu adevărat actele inovatoare dacă nu ne-am antrenat îndelung sensibilitatea la școala unei tradiții înțelese în sensul ei nobil, înalt.

O viziune înghețată, conservatoare, asupra fenomenului artistic distruge deci, în școală, orice posibilitate de reală educație estetică. Și atunci elevii ajung să citeze la întîmplare titlurile și numele pe care le-au prins din zbor, din reviste și ziare. Iar aceia dintre ei care sînt dornici să cunoască devin o pradă ușoară a snobismului, pentru că școala nu le-a dat nici o armă în lumea artelor.

Prof. V. TEODORESCU:

„Un dialog cu adînci rezonanțe afective și intelectuale"

Răspunsurile la ancheta privind cultura generală a elevilor de liceu relevă, fără drept de tăgadă că în pregătirea unora dintre viitorii absolvenți ai liceului de cultură generală există încă unele carențe. Nu e mai puțin adevărat însă că de această situație nu este vinovată numai școala. Răspund de ea și diferitele instituții de cultură care ar trebui să se preocupe în mod mai susținut de formarea culturii generale a elevilor, atribut indispensabil al omului zilelor noastre. Mă gîndesc mai ales la radioteleviziune, la diferitele edituri, la O.S.T.A., etc., care au datoria să încerce realizarea unui dialog cu adînci rezonanțe — afective și intelectuale — cu adolescenții dornici de cultură.

Nu afirm că în programele școlare nu ar putea să-și mai facă loc o parte a problematicii de stringentă actualitate a vieții culturale, dar vreau să precizez că, într-un anume fel, școala trebuie să fie mai rezervată față de tot ceea ce încă nu a fost omologat de scurgerea timpului.

Nu demult, televiziunea a organizat o anchetă în cursul căreia, aparent surprinzător, mulți dintre subiecții anchetați nu știau nimic despre savanți celebri ca Robert Oppenheimer sau ca sir Alexander Fleming. Ne permitem acum să întrebăm această prestigioasă instituție de cultură: care este ponderea acordată — în programele sale — problemelor majore ale culturii, care sînt criteriile de alcătuire a programelor? Nu cumva are prioritate aspectul strict comercial? Nu cumva în loc să influențeze gustul publicului ea se dovedește tributară preferințelor unei anumite părți a telespectatorilor?

Revenind la ancheta „Gazetei învățămîntului" nu putem să nu înregistrăm cu îngrijorare unele răspunsuri care dovedesc superficialitate sau ignorarea unor cunoștințe predate în școală. Printre curentele artistice învățate, unii au inclus și epicureismul — de fapt, o doctrină filozofică — și chiar Renașterea — mișcarea literară, artistică și științifică din secolele al XV-lea și al XVI-lea. La fel de supărător este și faptul că unii elevi nu cunosc pe autorii pieselor „Scaunele", „Moartea unui artist", „Croitorii cei mari din Valahia" sau „Mutter Courage". Cum toate aceste piese sînt pe afișele unor teatre din București și din alte orașe, înseamnă că nu e vorba numai de lacune în lectură, ci și de dezinteres față de viața artistică în general.

S-a afirmat în multe ocazii că elevii citesc mai mult romane de aventuri și că nu sînt suficient de receptivi la noile modalități de expresie. În mare măsură afirmația este exactă. Dar receptivitatea trebuie formată. De curînd s-au introdus în programele școlare cîteva din lucrările reprezentative ale lui Lucian Blaga și Ion Barbu, doi dintre cei mai valoroși scriitori români, ale căror opere reprezintă momente de seamă în evoluția mijloacelor de expresie. Cunoașterea lor va duce, indubitabil, la apropierea elevilor de poezia modernă, la înțelegerea ei. Totuși, la cererea unor profesori ale căror argumente nu este cazul să le discutăm, cei doi remarcabili poeți români nu au fost incluși în programa de bacalaureat.

Cred că, pentru a obține adeziunea tineretului școlar la viața culturală, trebuie să-l facem să înțeleagă crezul artistic al celor mai reprezentativi făurari de frumuseți.

Un dialog direct, firesc, s-ar putea realiza dacă periodic unii dintre cei mai de seamă artiști plastici, compozitori sau scriitori ar vizita școlile, dar nu cu înfățuarea unui tînăr poet care, la o seară literară organizată la un mare liceu, lăsa să se vadă disprețul pentru creația înaintașilor, proclamați, fără drept de apel, vetuști în comparație cu ermetismul citorva confrați de breaslă.

Ar trebui ca toți cei care, într-un fel sau altul, sînt direct interesați în educația multilaterală a elevilor, să renunțe la pasivitate sau la jumătățile de măsură și să găsească modalități eficiente de remediere a situației existente.

I. SAVA:

„Contact profund cu marile meditații sonore"

Răspunsurile la întrebarea „Care este ultimul concert la care ați fost?" se centrează adesea în jurul idolilor muzicii ușoare (caligrafiați uneori cu înduioșătoare fonetizare) și demonstrează în ultimă instanță lipsa unei culturi muzicale. Firește, sînt și destul de mulți amatori de muzică clasică. Dar este întristător că unul din cei care nu și-au manifestat predilecțiile pentru acest domeniu ne oferă următorul răspuns: „Am ascultat un concert de muzică corală cu bucăți de Motard".

La drept vorbind, răspunsurile elevilor nu m-au mirat. Am urmărit în mod special în ultimii ani publicul care frecventează viața de concert din Capitală, și din celelalte centre muzicale ale țării. Arareori am întîlnit în săli chipurile unor elevi din ultimele clase de liceu. Antrenați în însușirea disciplinelor necesare admiterii în facultăți, narcotizați de tonele de muzică ușoară care li se oferă pe toate undele, pe toate scenele, ei nu mai simt literalmente nevoia unui contact profund, serios și sistematic cu marile meditații sonore, cred că muzica rămîne și în viață o simplă „dexteritate", cred că numele lui Bach, Beethoven, Enescu nu sînt necesare (în cel mai bun caz!) decît pentru o minimă informare culturală.

Deficiențele pornesc în primul rînd, fără îndoială, de la instituțiile muzicale care, deși au sarcini speciale pe linia educației estetice a tinerei generații, găsesc cu greu formulele, modalitățile capabile să asigure o suită de manifestări atractive menite a oferi elevilor, pe baza unor riguroase criterii pedagogice, solide cunoștințe muzicale, temeinice criterii de selecție estetică.

În cele mai multe centre muzicale ale țării concertele-lecții pentru elevi, concertele educative în general s-au transformat în manifestări schematice, repetînd aceleași banale 7—8 titluri planificate doar din nevoia trimiterii la „centru" a unor date statistice. Cu totul deficitară este din acest punct de vedere activitatea Editurii muzicale, care amînă de ani de zile publicarea unor lucrări de inițiere muzicală. Și în sfîrșit, nici Casa de discuri „Electrecord" nu a oferit școlilor materialul de audiție indispensabil necesar unei opere de adîncă educație muzicală.

Dar dacă instituțiile muzicale care au în primul rînd datoria de a amplifica dragostea, pasiunea pentru muzică a elevilor se fac vinovate de atari neglijențe, nici școala nu se preocupă îndeajuns de stimularea acestei pasiuni. Scoaterea muzicii din programa analitică sau puținătatea spațiului care i s-a acordat au dus la lipsa de considerație pentru această disciplină. Măsurile luate ulterior pentru îmbunătățirea situației s-au soldat cu roade îmbucurătoare, dar nu încă suficiente. Lipsa de obligativitate a orelor de cor continuă să ducă la dispariția marilor formații artistice școlare. Repertoriile corurilor școlare continuă să rămînă în cele mai multe cazuri banale, subestimînd capacitatea de receptionare a elevilor.

Imperios necesară este, de asemenea, o reconsiderare a programei analitice care, oferind în stadiul actual mai multă „teorie" decît „practică", continuă să-i îndepărteze pe elevi de muzică. În locul unor lecții de gramatică muzicală nu ar fi oare mai necesar să oferim elevilor mai multe audiții, mai multe explicații teoretice și exemplificări de natură a-i înarma cu temeinice elemente estetice?

Nu ar fi oare necesar ca elevii să învețe la ora de muzică mai puține date despre „cadranul tonal" sau „măsurile de 6" (să nu ne înșelăm, foarte puțin utile pentru înțelegerea marii muzici!), dar să aibă în schimb posibilitatea de a-și însuși elementele estetice capabile să-i atragă spre sala de concerte, să le înlesnească înțelegerea evoluției artei sunetelor?

Problema merită, desigur, o discuție deosebită.

La capătul acestor observații, constatăm că cei cărora le-am solicitat opinia au adresat numeroase reproșuri sau doleanțe atît școlii, cît și diferitelor instituții de cultură. Este limpede: cultura generală a tineretului nu constituie numai opera școlii, ci și o rezultantă a activității instituțiilor de artă și de cultură, investite și ele cu largi atribute educative. Responsabilitățile lor pe această linie nu sînt un simplu auxiliar al activității desfășurate în școală, ci o obligație intrinsecă, determinată de însăși menirea lor primordială. Căci fiecare domeniu de cultură este interesat să-și formeze nu numai creatorii, pe cei ce vor asigura perpetuarea, augmentarea și perenitatea valorilor sale, dar și consumatorii, oamenii apți să înțeleagă și să guste aceste valori, să-și îmbogățească, prin ele, personalitatea spirituală. Considerăm că deplina înțelegere a acestor necesități și responsabilități constituie una din principalele căi de soluționare a problemelor pe care le ridică formarea culturii generale a elevilor.

Evident însă că, inițiind această anchetă în gazeta noastră, ne-au preocupat în primul rînd problemele specifice domeniului nostru — învățămîntul. Din ideile formulate de participanții la anchetă, din comentariile lor asupra nivelului de cultură generală al elevilor, asupra cauzelor care generează lacunele, se desprinde certitudinea fermă că, dacă se va limita numai la cadrele fixe ale lecției, chiar îmbogățită cu întreg arsenalul audiovizual modern, școala nu va putea răspunde imperativelor legate de formarea culturii generale. Așa cum bine sublinia unul dintre preopinenții noștri, o lecție de muzică, oricît de savant ar fi conceputâ, oricît de pricput ar fi profesorul care o predă, nu va crea niciodată emoția estetică pe care o creează audierea unui concert. Exemplul este în egală măsură valabil pentru orice alt fenomen de cultură. Se impune deci ca școala să-i introducă mai larg pe elevi în mediile specifice în care se manifestă fenomenul cultural — teatrul, cinematograful, sala de concerte, sala de expoziție etc. Pentru a răspunde misiunii atît de complexe la care obligă formarea culturii generale, școala trebuie să caute și dincolo de perimetrul incintei sale formule, soluții, căi, mijloace și modalități noi, apte să-i introducă pe elev într-un mod mai firesc în viața pentru care îi pregătește. Aceasta este o temă cu extrem de vaste implicații, dar de o mare actualitate, la care trebuie să mediteze învățămîntul — și nu numai el.

Anchetă realizată de:
B. OCTAVIAN și M. ROBEA

Condamnat de opinia colegilor

„Regret fapta comisă; mă oblig în fața celor prezenți în această adunare, să lichidez pentru totdeauna cu asemenea atitudini".

Vocea vorbitorului lasă senzația unei învălmășeli de gînduri și de sentimente și în același timp a unei încercări de a se adapta mediului care-l privește și-l judecă. Îți dai seama că e într-un moment de cumpănă, în care un simțămînt tardiv de responsabilitate se împletește încă cu unele subterfugii, cu încercări de a minimaliza sensul atitudinilor adoptate anterior. Și totuși regretele, pînă la o anumită limită, par sincere. Dar să derulăm firul întîmplării...

În fața a peste 60 de cadre didactice prezente la această convocare ad-hoc, Filip Radița, profesor la Liceul de arte plastice din Timișoara, dădea socoteală pentru o conduită repetată prin care încălcase într-un mod flagrant normele de etică ale societății noastre, defăimase realitățile evidente, venind în contradicție cu normele elementare ale misiunii de educator, de îndrumător spiritual al tinerei generații. Aceasta de altfel amplifică gravitatea atitudinii sale. Într-adevăr, nu numai că nu a căutat să-și clarifice, eventual cu sprijinul colegilor săi, confuziile în înțelegerea unor probleme de viață socială, dar a tins chiar să le ridice la rangul de principii și să le infiltreze în mintea elevilor. Astfel, Filip Rădița s-a dedat, în orele de curs, la prezentarea deformată a unor aspecte din viața poporului nostru, a căutat să infiltreze în mintea unor tineri idei tendențios eronate despre caracterul relațiilor noastre cu alte state.

— Ce v-a determinat să adoptați o asemenea atitudine și mai ales în orele de curs? — a întrebat cineva din asistență.

— Nu știu. Poate un moment sau momente de necugetare sau, poate, modul usuratic și nerealist în care am privit unele lucruri. Regret...

Și răspunsurile alunecă din nou în meandrele încercărilor de justificare a unor activități condamnabile.

Cele peste 60 de cadre didactice prezente în sală au înfierat faptele nedemne comise de Filip Radița, propunînd, printre altele, de a i se desface contractul de muncă, el neflind demn de nobilul titlu de profesor. I s-a acordat însă și un ultim credit al încrederii în sinceritatea regretelor sale și a angajamentelor exprimate de el. Fapta sa, deși justițiabilă, deși poate ar fi trebuit să răspundă de ea în fața unui tribunal, a fost discutată doar și, evident, condamnată de opinia colegilor, a cadrelor care dovedesc în activitatea lor un înalt simț patriotic. Ei așteaptă acum din partea celui care a greșit grav față de societate să dovedească prin fapte noua atitudine ce înțelege să o adopte în viață.

PETRE HLADCHI-BUCOVINEANU

CULTUL PATRIEI

(Urmare din pag. 1-a)

orașelor, care dau spor pămîntului, care strunesc forța atomului și îl pun în slujba patriei, a oamenilor ei.

Căutăm, de asemenea, să-i ajutăm pe elevi să înțeleagă că a iubi patria, a iubi poporul înseamnă și a iubi pe marii săi fii, pe voievozii noștri cei viteji care au ținut sabia trează pentru libertatea norodului și unitatea națională, pe bărbații noștri cei mari care, așa cum spunea Bălcescu, „întrupară individualitatea și cugetarea poporului spre a o manifesta lumii", „trăiră, muncără, suferiră și muriră" pentru binele patriei. Iată de ce sîntem partizanii cultului eroilor ca parte integrantă a cultului patriei. Cinstirea eroilor a fost întotdeauna un fapt universal și necontestabil, o piatră unghiulară a dragostei pentru poporul din rîndul căruia s-au ridicat și nu încape nici o îndoială că în zilele noastre cultul eroilor reprezintă un puternic generator de energie creatoare la scara întregii națiuni. În acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a subliniat că „noi, comuniștii, cinstim figurile luminoase de revoluționari, de patrioți și cărturari, cinstim pe aceia care prin munca lor au contribuit la făurirea națiunii române. Acesta a fost unul din factorii care au făcut posibil ca astăzi să putem trece la construirea socialismului în România. Fără lupta și munca înaintașilor nu am fi putut asista astăzi la marile realizări obținute de poporul nostru în dezvoltarea României spre culmile înalte ale civilizației socialiste. De aceea, niciodată să nu uităm acele fapte din trecutul de luptă și muncă al poporului nostru, care merită a fi cinstite din toată inima. Aducînd prinosul nostru de recunoștință memoriei înaintașilor, noi cinstim prezentul și, în același timp, asigurăm viitorul poporului nostru, înflorirea României Socialiste". Salutăm din toată inima importantele măsuri inițiate de partid pentru cinstirea eroilor patriei, măsuri care aduc o mare contribuție la educația patriotică a întregului popor și în mod special a generațiilor tinere.

Școala și toți ceilalți factori educativi îi ajută pe elevi să înțeleagă și să simtă că astăzi cultul patriei înseamnă, în cel mai înalt grad, dragostea noastră fierbinte pentru cel care ne este cîrmaci înțelept pe drumul socialismului victorios — Partidul Comunist Român. Pentru că, așa cum a pus în lumină încă o dată Congresul al X-lea, prin tot ce face, prin întreaga sa politică internă și externă, prin felul în care călăuzește destinele națiunii noastre socialiste partidul se dovedește, așa cum a fost de-a lungul întregii sale existențe, exponentul plin de răspundere al intereselor naționale vitale ale poporului nostru. Este meritul partidului de a fi ridicat ideea de patriotism pe noi culmi, de a-i fi dat un conținut profund socialist, de a fi transformat patriotismul într-o puternică forță motrice a mersului nostru înainte. Tocmai de aceea încrederea noastră în partid, munca entuziastă pentru a da viață obiectivelor fundamentale ale politicii sale marxist-leniniste sînt manifestări de esență calitativă ale patriotismului socialist.

O caracteristică definitorie a cultului patriei în spiritul căruia cresc generațiile tinere din țara noastră o constituie unitatea organică între patriotismul socialist și internaționalismul proletar. Totodată, tineretul nostru este educat să prețuiască și să stimeze toate popoarele lumii.

Întreaga activitate pe care o desfășurăm în școală oferă posibilități inepuizabile de educare a tineretului în spiritul patriotismului și internaționalismului proletar. Stă în puterile noastre să facem din lecții, din activitățile din afara clasei și a școlii tot atîtea prilejuri de înălțare patriotică și justificată mîndrie națională. În fiecare județ, în fiecare colț de țară există locuri, monumente, case memoriale, opere de cultură materială sau spirituală care pot fi valorificate în vederea educației patriotice și internaționaliste a elevilor. Fie că este vorba de urme ce atestă existența unei strălucite civilizații preistorice, de locuri pe care înaintașii le-au udat cu sîngele lor, sau care vorbesc prin glasul lor specific de virtuțile comuniștilor și uteciștilor, de tradițiile revoluționare ale proletariatului, fie că ne aflăm în fața caselor în care au trăit și au creat personalitățile de seamă ale culturii românești sau în fața unor monumente ale creației acestora, de felul celor ale lui Brâncuși de la Tg. Jiu, în fața unor monumente de cultură populară, ca și a celebrelor mînăstiri din nordul Moldovei sau din Oltenia etc. avem datoria să-i ajutăm pe elevi să le pătrundă sensurile profund patriotice, să descifreze în ele și prin ele pagini de glorie din istoria neamului românesc.

Convinși de noblețea misiunii noastre, de înaltele responsabilități politico-cetățenești care ne revin în lumina documentelor Congresului al X-lea, vom face din educația patriotică a generațiilor tinere o îndatorire de onoare.

Însemnările unui fost instructor de pionieri

(Urmare din pag. 1-a)

rești trebuie **ridicate la o scară** monumentală.

Un rol cu totul deosebit îl avea pentru copii (ba chiar și pentru noi, de ce să n-o spunem) **principiul colectivismului.** „Toți pentru unul, unul pentru toți" era o deviză minunată și efectele ei educative deosebite. Am priceput de asemenea cît de mult înriurea procesul de educație această idee a spiritului colectiv, a răspunderii față de obște, a subordonării chiar, dacă e nevoie, față de ea. Am observat însă că uneori în spatele tuturor era uitat **individul unic** și că frumoasa idee a colectivității era confundată cu o masă amorfă și nediferențiată. Or, un grup nu există decît prin **personalitatea** celor care-l compun — cu marea diferențiere și cu coeficientul de **originalitate** pe care-l presupune. Nu există **pionier-model** pentru că întotdeauna vor exista mai multe modele, iar forța exemplului nu constă în raritatea și unilateralitatea sa, ci în faptul că reprezintă **unul dintre idealurile posibile.**

Pomenind cuvîntul **ideal** mi-am dat seama de alta dintre greșelile noastre. Pornind să-i facem pe copii să doarească să lupte pentru realizarea lui, ajungeam uneori să transformăm în ideal chiar și lucrurile cele mai mărunte și nesemnificative. E adevărat, nu există ideal în general, dar adevăratul ideal nu trebuie mărunțit și minimalizat prin transformarea lui în monedă curentă. Să căutăm în viață acele **fapte, atitudini, acțiuni** care sînt **semnificative,** să promovăm ceea ce ne apropie de **ideal,** dar să nu credem că-l vom putea afla chiar peste tot. Ceea ce există sau se întîmplă „peste tot" nu este, prin aceasta, mai puțin important sau interesant, dar există totuși în viață o **ierarhie a lucrurilor.** Dacă i-am învățat pe copii care sînt criteriile adevărate și adecvate ale scării de valori a societății noastre ne-am apropiat extrem de mult de realizarea idealului.

În sfîrșit, pentru că spuneam că în educație nu există **model unic** și **idealuri încremenite,** aș vrea să rog cititorul să ia rîndurile de mai sus drept **una dintre perspectivele posibile** asupra pionieriei și nimic mai mult.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PESTE HOTARE

R. P. BULGARIA

Școala pe drumul modernizării

O recentă vizită în R. P. Bulgaria ne-a permis să cunoaștem unele aspecte semnificative ale învățământului din țara vecină și prietenă, să stabilim contacte nemijlocite cu școlile și profesorii ei.

La Sofia am fost oaspeții Școlii medii nr. 21, una dintre cele mai mari ale orașului, un edificiu croit în dimensiuni largi, cu numeroase săli, cu holuri spațioase — una dintre „primele cinci". (În fiecare județ există cîte cinci școli în care se aplică cu prioritate cele mai noi și mai moderne metode de predare — un fel de model la care sînt solicitate să se ridice toate școlile din județ).

Profesoara Maria Semcova, conducătoarea acestei adevărate uzine de învățămînt „în trei schimburi", ne-a vorbit despre preocupările școlii, subliniind faptul că ea poate fi considerată reprezentativă pentru problematica învățămîntului bulgar, cu atît mai mult cu cît ea servește îndeobște drept bază de experiențe pentru cele mai multe dintre inovațiile și perfecționările ce urmează să fie aduse învățămîntului. Aici s-au desfășurat, de pildă, experimente vizînd legarea învățămîntului de practică, de viață. În urmă cu cîțiva ani s-a încercat ca, paralel cu studiile școlare, elevii să învețe și o profesie practică, lucrînd în fabrică timp de o zi pe săptămînă. Cu același prilej, în școală a fost amenajat și un cabinet tehnic. Mai tîrziu, acest sistem a fost abandonat în favoarea ideii că școala de cultură generală trebuie să ofere elevilor nu aptitudinile necesare pentru exercitarea unei profesii anume, ci o bază de cunoștințe tehnice necesare pentru însușirea ulterioară a unei profesii. Tot la Școala nr. 21 a fost experimentată diferențierea studiilor medii, în secțiile cu profil real punîndu-se accentul pe studiul matematicii, al fizicii, chimiei și biologiei, în vreme ce în secțiile cu profil umanist se pune accentul pe studiul istoriei artelor, al limbilor străine, al muzicii, al desenului etc. De pildă, elevii clasei a XI-a din secția umanistă au patru ore de limbi străine pe săptămînă, în vreme ce elevii de la secția reală au numai două ore. Dar diferențierile nu sînt marcate numai prin numărul de ore afectat diverselor obiecte de învățămînt, ci și prin nivelul la care sînt predate cunoștințele. La fizică, bunăoară, în secția reală se pune accentul îndeosebi pe problemele cu caracter matematic, în condiții care se apropie de condițiile primului an al învățămîntului universitar. De altfel, tendința de a apropia nivelul studiilor medii de nivelul celor universitare este una dintre principalele tendințe ale învățămîntului bulgar contemporan. Prima clasă care a terminat școala în aceste noi condiții a dat rezultate foarte bune. Din cei 201 absolvenți, 124 au primit medii de la 5,30 în sus (în învățămîntul bulgar se aplică sistemul de notare de la 1 la 6), și numai trei au luat nota 4. Absolvenții au făcut față cu succes exigențelor admiterii în universitate, unde se numără acum în rîndurile celor mai buni dintre studenți.

Școala medie nr. 21 din Sofia poartă numele lui Hristo Botev. Cinstindu-și patronul, profesorii și elevii organizează în fiecare an, la aniversarea nașterii lui, simpozioane științifice, manifestări artistice, precum și acțiuni închinate eroilor (întrucît la aceeași dată se sărbătorește și „Ziua eroilor").

Poposind la Plovdiv, ne îndreptăm spre Școala generală de 8 ani „Vasil Levschi", situată în vechiul cartier Camenița. Pe drum ne atrage atenția un panou dedicat evidențiaților muncii socialiste, între care figurează la loc de cinste și portrete ale profesorilor.

Școala „Vasil Levschi", înființată în urmă cu 5 ani, își are sediul într-o clădire nouă cu 16 săli de clasă, cu 3 cabinete (de chimie, de fizică și de biologie) și cu 3 ateliere (pentru prelucrarea metalului, pentru prelucrarea lemnului și pentru studiul mașinilor). Atelierele și laboratoarele sînt dotate cu mobilier și aparatură nouă. Ne-au reținut atenția frumoasele obiecte de artă realizate de elevi din fier forjat, precum și o sală în care elevele lucrau la mașina de cusut și la plită ca niște adevărate gospodine.

Profesorii ne-au vorbit despre felul în care este organizată munca lor. De pildă, într-un an, ei și-au îndreptat în primul rînd eforturile asupra găsirii căilor menite să contribuie la lichidarea repetenției, în altul asupra stabilirii mijloacelor și metodelor pentru realizarea învățămîntului diferențiat etc. Concentrarea atenției către aceste obiective principale nu presupune, bineînțeles, neglijarea celorlalte aspecte ale învățămîntului, ci realizarea tuturor la un nivel ridicat, astfel încît să concure la rezolvarea sarcinii principale.

Caracteristic acestei școli este faptul că toți cei care o absolvă își continuă studiile în școli medii tehnice sau de cultură generală. Toți cei 108 elevi care au absolvit, de exemplu, clasa a VIII-a în anul școlar trecut sînt acum elevi în școli de nivel superior. Caracteristic este și faptul că din rîndurile absolvenților ei își recrutează majoritatea elevilor școlile speciale de muzică și de limbi străine. Interesantă ni s-a părut și strînsa legătură care există între profesorii acestei școli și cadrele didactice de la Universitatea din Plovdiv. Profesorii școlii generale participă la acțiunile cu caracter științific ale universitarilor, iar aceștia, la rîndul lor, asistă la dezbaterile pedagogice și științifice pe care le organizează profesorii școlii generale, autori ei înșiși ai unor interesante lucrări de cercetare științifică.

★

Trecînd pe drumul care duce spre munții Rila prin Perlic, unul dintre cei mai mari și mai vechi centre miniere din Bulgaria, ne-am oprit la școala din comuna Cocelinovo, o clădire în formă de „U" astfel construită încît ferestrele sale sînt tot timpul îndreptate cu fața spre soare. Școala are 18 săli de clasă, trei laboratoare, două ateliere, o sală de cultură fizică și un spațios bazin de înot.

Toate cadrele didactice din școlile Bulgariei își îndreaptă în prezent eforturile spre îndeplinirea sarcinilor trasate învățămîntului de Partidul Comunist Bulgar. O recentă plenară a partidului a preconizat trecerea la învățămîntul general și obligatoriu de 10 ani, modernizarea programelor școlare, matematizarea disciplinelor predate în școală, introducerea în planul de învățămînt a unor științe intermediare și a unor noi discipline cum ar fi biofizica, biochimia, ergonomia, cibernetica etc. În momentul de față, organele de învățămînt lucrează la elaborarea noilor programe, în care se vor concretiza cerințele generale de modernizare a învățămîntului. Aceste programe vor fi introduse în școli începînd din anul 1975. Tot în vederea perfecționării învățămîntului se experimentează școlarizarea copiilor la vîrsta de 6 ani și predarea cu mai mulți profesori la clasele mici. De o deosebită atenție se bucură în ultimul timp utilizarea tehnicii moderne în învățămînt. Începînd din acest an, radioul și televiziunea au inclus în programele lor emisiuni de radio și teleșcoală, cicluri de lecții pentru uzul profesorilor și al elevilor.

★

Rod al unei scurte vizite, însemnările noastre de călătorie, departe de a cuprinde întreaga complexitate a învățămîntului bulgar, au încercat doar să prindă cîteva aspecte semnificative atît pentru preocupările actuale ale celor ce muncesc în școlile din țara vecină și prietenă, cît și pentru perspectivele dezvoltării viitoare a activității lor.

O. BUZESCU

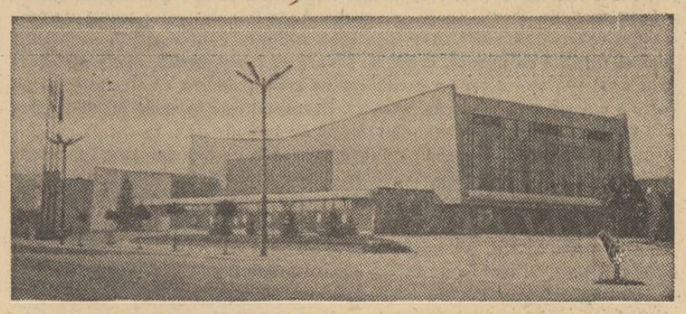

Una dintre noile clădiri ale Universității din Sofia

FRANȚA

Căutări metodico-didactice într-un liceu din Strassbourg

O vizită în Franța mi-a prilejuit unele observații asupra metodelor didactice utilizate de profesorii de istorie și geografie ai liceului din Strassbourg-Neudorf în vederea obținerii unei eficiențe sporite a predării.

Lecțiile la care am asistat s-au desfășurat la clasa pe care francezii o numesc a II-a (corespunzătoare clasei a X-a din liceele noastre). Ele au avut loc în cabinetul specializat de istorie și geografie, dotat cu un aparat de proiecție, cu epidiascop, magnetofon, hărți etc.

O primă lecție, avînd drept subiect „Propaganda revoluționară în timpul Marii Revoluții Franceze din 1789—1793", urmărea înarmarea elevilor cu cunoștințe despre metodele de cercetare științifică prin depistarea elementelor revelatoare pentru tema dată, ca și stimularea capacităților lor de descriere, de sistematizare, de analiză și sinteză. Profesoara a împărțit clasa în grupuri de cîte trei-patru elevi, distribuind fiecărui grup anumite materiale: albume cu ilustrații de epocă, gravuri satirice, texte ale unor cîntece, reproduceri după tablouri celebre. După o cercetare de circa douăzeci de minute a acestor materiale, fiecare grup și-a comunicat observațiile, pe care profesoara le-a notat pe tablă. A reieșit astfel că revoluționarii vremii respective foloseau numeroase metode propagandistice: cîntece, lozinci, desene, vignete, gravuri satirice, manifestații de masă, serbări etc. Pe baza întrebărilor profesoarei, elevii au căutat să introducă o ordine în cadrul acestor elemente oarecum disparate. S-a ajuns astfel la stabilirea a două mari rubrici: 1) manifestări de masă; 2) manifestări individuale. În prima rubrică au fost înglobate marile serbări, manifestațiile cultului revoluționar, sădirea „arborelui libertății", „serbarea federației", la care au luat parte circa 400 000 de cetățeni și altele. Din rubrica a doua clasa a apreciat că fac parte cluburile unde se expuneau anumite teme, ziarele, calendarul revoluționar, uniforma, limbajul, farfuriile pictate etc. Ca temă pentru acasă (în vederea căreia s-a lăsat un răgaz de 15 zile), li s-a cerut elevilor ca, în grupe de cîte doi, să caute și să aleagă ei înșiși documente ilustrative cu privire la propaganda revoluționară a epocii.

O altă lecție, ținută la o clasă paralelă, a prezentat un interesant caracter experimental. Această lecție, cu tema „Momentele cele mai importante din viața și domnia lui Napoleon I", urmărea să le creeze elevilor o imagine istorică de ansamblu, să-i deprindă a analiza personalitatea istorică și să le formeze o reprezentare plastică a acesteia. La începutul lecției, un elev a prezentat un referat, însoțit de un adevărat spectacol la care au participat cîțiva dintre colegii lui. Astfel unii din ei au recitat fragmente din discursurile lui Napoleon, alții au mînuit magnetofonul, a cărui bandă reproducea fragmente din simfonia „Eroica" a lui Beethoven, alții au proiectat gravuri la epidiascop. Lecția a fost foarte gustată de elevi, deoarece a avut elemente afective, de natură să-i impresioneze puternic.

Am asistat, la aceleași clase, și la două lecții de geografie care urmăreau să-i familiarizeze pe elevi cu cercetarea științifică și cu mînuirea instrumentelor acesteia — în speță hărțile topografice. Amîndouă lecțiile au tratat despre ghețari. În prima oră s-a proiectat un film despre ghețari, însoțit de explicații. Durata lui a fost de circa 25 de minute. Au urmat întrebări puse de elevi, la care răspundeau colegii lor și, în ultimă analiză, profesoara. În ora următoare s-a trecut la studiul ghețarilor din Mont-Blanc. Elevii au cercetat harta topografică (5/1 000 bloc diagramă în relief) și au răspuns în scris, pe caietul de lucrări practice, la întrebări privind altitudinea, curba de nivel, caracterele munților alpini, nivelul unde se oprește pădurea, relieful ghețarilor, omul și muntele etc. În ora a treia urmau să se proiecteze la epidiascop fotografii din regiunea ghețarilor iar elevii să recunoască feluritele caracteristici și să le explice.

În general mi s-a părut că aceste modalități de predare au avut darul de a suscita un interes sporit al elevilor pentru însușirea cunoștințelor și de a-i face să participe în mod activ la lecție.

Prof. LETIȚIA PAPU

INSTITUTUL POLITEHNIC-IAȘI

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

1. Profesor, poz. 2, Catedra de chimie fizică, disciplinele: „Electrochimie" și „Electrotehnică și electrochimie".
2. Profesor, poz. 4, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele: „Mașini și utilaj special în industria celulozei, hîrtiei și fibrelor artificiale" și „Fizica și fizico-chimia materialelor fibroase celulozice" (disciplină la alegere).
3. Profesor, poz. 5, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele: „Tehnologia compușilor macromoleculari" și „Chimia compușilor macromoleculari".
4. Profesor, poz. 6, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele „Utilaj în industria compușilor macromoleculari" și „Proiectarea întreprinderilor chimice" (facultativ).
5. Conferențiar, poz. 8, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele: „Chimia compușilor macromoleculari", „Polimeri semiconductori".
6. Conferențiar, poz. 9, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele: „Chimia polimerilor" și „Mecanochimia polimerilor" (disciplină la alegere).
7. Șef lucrări, poz. 4, Catedra de chimie organică, disciplina „Chimie organică".
8. Șef lucrări, poz. 10, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele: „Tehnologia organică" și „Teoria proceselor tehnologice".
9. Șef lucrări, poz. 11, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele: „Chimia compușilor macromoleculari", „Tehnologia organică și teoria proceselor tehnologice".
10. Șef lucrări, poz. 12, Catedra de macromolecule naturale și sintetice, disciplinele: „Tehnologia compușilor macromoleculari", „Tehnologia organă și teoria proceselor tehnologice".

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

11. Profesor, poz. 2, Catedra de matematici I, disciplinele: „Matematici superioare" și „Matematici generale".
12. Lector, poz. 7, Catedra de matematici I, disciplina „Matematici generale".
13. Conferențiar, poz. 4, Catedra de construcții, disciplina „Clădiri și construcții civile".
14. Conferențiar, poz. 4, Catedra de statică și rezistență, disciplinele: „Rezistența materialelor" și „Teoria elasticității și plasticității".
15. Asistent, poz. 13, Catedra de statică și rezistență, disciplina „Statica construcțiilor".
16. Șef lucrări, poz. 7, Catedra de beton armat, disciplinele „Mașini de construcții și tehnologia construcțiilor", „Protecția muncii".
17. Asistent, poz. 9, Catedra de beton armat, disciplina „Beton armat".
18. Asistent, poz. 10, Catedra de beton armat, disciplina „Construcții din beton armat".
19. Lector, poz. 5, Catedra de Matematici I, disciplinele: „Geometrie analitică" și „Matematici superioare".
20. Asistent, poz. 12, Catedra de geotehnică și materiale de construcții, disciplina „Chimie și materiale de construcții".
21. Asistent, poz. 12, Catedra de matematici I, disciplinele: „Matematici superioare" și „Analiză matematică".

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

22. Conferențiar, poz. 2, Catedra de desen și geometrie descriptivă, disciplina „Desen tehnic", „Geometrie descriptivă și desen".
23. Conferențiar, poz. 5, Catedra de mașini electrice, disciplina „Mașini electrice".
24. Conferențiar, poz. 5, Catedra de electroenergetică, disciplina „Centrale și rețele electrice".
25. Asistent, poz. 19, Catedra de electrotehnică și măsuri electrice, disciplina „Măsuri electrice".
26. Asistent, poz. 19, Catedra de electrotehnică și măsuri electrice, disciplina „Măsuri electrice".
27. Asistent, poz. 12, Catedra de mașini electrice, disciplina „Electrotehnică și electronică".
28. Asistent, poz. 3, Catedra de mașini electrice, disciplinele: „Electrotehnică și electronică", „Electrotehnică", instalații și mașini de construcții".
29. Asistent, poz. 14, Catedra de utilizări și automatizări, disciplina „Automatizări și telecomenzi".

FACULTATEA DE INDUSTRIE UȘOARĂ

30. Asistent, poz. 6, Catedra de confecții din piele, disciplinele: „Elemente de antropometrie și proiectare a încălțămintei", „Procese tehnologice în industria produselor din piele și înlocuitori".
31. Asistent, poz. 7, Catedra de confecții din piele, disciplinele: „Materii prime și auxiliare pentru produse din piele și înlocuitori" și „Chimia și tehnologia produșilor macromoleculari".
32. Asistent, poz. 8, Catedra de confecții din piele, disciplina „Bazele tehnologiei produselor din piele și înlocuitori".
33. Asistent, poz. 9, Catedra de tricotaje-confecții, disciplina „Tehnologia confecțiilor".

FACULTATEA DE MECANICĂ

34. Asistent, poz. 9, Catedra de fizică, disciplina „Fizică".
35. Asistent, poz. 11, Catedra de fizică, disciplina „Fizică".
36. Asistent, poz. 12, Catedra de fizică, disciplina „Fizică".
37. Asistent, poz. 5, Catedra de hidraulică și mașini hidraulice, disciplina „Mecanica fluidelor".
38. Asistent, poz. 6, Catedra de hidraulică și mașini hidraulice, disciplina „Hidraulica".
39. Asistent, poz. 7, Catedra de hidraulică și mașini hidraulice, disciplinele: „Hidraulică și mașini hidraulice, „Mecanica fluidelor", „Mașini hidraulice și hidropneumatice", „Modelare hidraulică".
40. Șef de lucrări, poz. 8, Catedra de tehnologia construcției de mașini și mașini agricole, disciplina „Tehnologia exploatării tractoarelor și mașinilor agricole".
41. Asistent, poz. 9, Catedra de tehnologia construcției de mașini, disciplina „Tehnologia construcției de mașini".
42. Asistent, poz. 10, Catedra de tehnologia construcției de mașini și mașini agricole, disciplinele: „Mașini de prelucrat solul", „Mașini și instalații zootehnice", „Încercarea mașini agricole" (facultativ).
43. Asistent, poz. 9, Catedra de rezistența materialelor, disciplina, „Rezistența materialelor".

Candidații la concurs vor depune în termen de 15 zile (pentru posturile de asistent) și de 30 de zile (pentru posturile de șefi de lucrări, conferențiari, profesori) de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial al R.S.R., la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Iași, calea 23 August nr. 22, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 33, din 15 martie 1969, și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va desfășura în conformitate cu prevederile legii sus-menționate.

CONSERVATORUL „G. DIMA" — CLUJ

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE INSTRUMENTE ȘI CANTO

1 asistent la catedra II — Instrumente de suflat și percuție, disciplina Clarinet, poz. 9.

1 asistent la catedra III — Instrumente coarde, disciplina Vioară, poz. 8.

1 asistent la catedra V — Muzică de cameră, disciplina Muzică de cameră, poz. 8.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Conservatorului de Muzică „G. Dima" din Cluj, str. 23 August nr. 25, în termen de 15 zile de la publicarea acestui anunț, cererea de înscriere, la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține la sediul Conservatorului din Cluj, str. 23 August nr. 25, în termen de 30 zile de la publicarea acestui anunț.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"-IAȘI

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MATEMATICĂ-MECANICĂ

— Profesor la Catedra de analiză matematică, disciplinele Teoria funcțiilor de variabilă reală și topologie, Capitole speciale de teoria măsurii, poziția II/3.

— Profesor la Catedra analiză matematică, disciplinele Analiză și Analiză funcțională, poziția II/4.

— Lector la Catedra ecuații diferențiale și analiză numerică, disciplina Ecuații diferențiale și ecuații integrale, poziția IV/9.

FACULTATEA DE FIZICĂ

— Lector la Catedra de optică și spectroscopie, disciplinele Spectroscopie instrumentală și atomică, Optică și spectroscopie, poziția VII A/7.

— Conferențiar la Catedra Fizică moleculară și căldură, disciplinele Mecanică și acustică, Fizică generală (partea I), poziția VIIB/3.

FACULTATEA DE CHIMIE

— Conferențiar la Catedra de chimie organică, disciplinele Cataliză organică, Teorii moderne în chimia organică, poziția XA/6.

— Conferențiar la Catedra de chimie organică disciplinele Sinteze speciale organice, Chimie organică, poziția XA/4.

— Conferențiar la Catedra de chimie fizică, disciplinele Chimie fizică (termodinamică) Chimie fizică, poziția XIA/6.

— Conferențiar la Catedra de chimie anorganică, disciplinele Chimie anorganică, Izotopi, poziția IXA/2.

FACULTATEA DE BIOLOGIE-GEOGRAFIE

— Asistent la Catedra de geologie-paleontologie, disciplinele Geologie generală, Tehnica fotografiatului, Geologie cu elemente de pedologie, Geologie și paleontologie, poziția XVIA/9.

FACULTATEA DE FILOLOGIE

— Profesor la catedra de literatură universală, disciplina Literatură universală și comparată, poziția XXIIA/1.

— Conferențiar la Catedra de limba și literatura franceză, disciplina Limba franceză contemporană, poziția XXIII/2.

— Lector la Catedra de limba și literatura franceză, disciplinele Limba franceză contemporană, Curs special de limba franceză, de 1 an, Curs special de limba franceză, poziția XXIII/11.

— Lector la Catedra de limba și literatura engleză, disciplinele Limba engleză contemporană, Gramatica comparată, Curs practic, Curs facultativ, poziția XXIVA/12.

— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză disciplinele Limba engleză contemporană, Curs practic, poziția XXIVA/22.

— Asistent la Catedra de limba și literatura engleză disciplinele Curs practic, poziția XXIVA/24.

— Lector la Catedra de limba și literatura germană, disciplinele Limba germană contemporană, Istoria limbii germane, Literatură germană, Curs special, poziția XXIVA 2/6.

— Asistent la Catedra de limbă și literatură germană, disciplina Limbă germană (curs practic) poziția XXIVA 2/8.

— Asistent la Catedra de limbă și literatură germană, disciplina Limbă germană (curs practic), poziția XXIVA 2/14.

— Asistent la Catedra de limbă și literatură germană, disciplinele Limba germană contemporană, Literatură germană, Limba germană curs practic, poziția XXIVA 2/15.

— Lector la Catedra de Romanistică și limbi clasice, disciplina Limba italiană, poziția XXV/7.

— Asistent la Catedra de Romanistică și limbi clasice, disciplina Limba italiană, poziția XXV/16.

— Lector la Catedra de limbă și literatură franceză, disciplinele Literatură franceză (Renaștere), Literatură franceză, Limba franceză curs practic, poziția XXIII/4.

FACULTATEA DE ISTORIE-FILOZOFIE

— Lector la Catedra de istoria României, disciplinele Curs special de istorie modernă, Seminar special de istorie modernă, Istoria modernă a României, Paleografie româno-chirilică, poziția XXVIII/6.

— Lector la Catedra de istoria României, disciplinele Istoria P.C.R., Istoria contemporană a României, poziția XXVIII/10.

— Lector la Catedra de istorie universală, disciplinele Istorie modernă universală, Istoriografia istoriei României, Filozofia istoriei, poziția XXIX/9.

— Lector la Catedra de psihologie, disciplinele Psihologia copilului și psihologia pedagogică, Psihologia pedagogică, Psihologia copilului, poziția XXXB/6.

FACULTATEA DE STUDII ECONOMICE

— Asistent la Catedra de economie politică, disciplinele Istoria doctrinelor economice, Economie politică, poziția XXVI/16.

— Conferențiar la Catedra de economie politică, disciplina Economia politică, poziția XXVI/5.

— Asistent la Catedra de finanțe, disciplinele, Finanțe, Buget de stat și control financiar, poziția XXXIIB/11.

— Asistent la Catedra economia agriculturii, disciplinele Statistica teoretică și economică, Statistica agriculturii, poziția XXXIIC/14.

— Lector la Catedra contabilitate și analiză economică, disciplinele Calculația prețului de cost, Evidența contabilă și analiza economică, Economia agriculturii, planificarea și evidență contabilă, poziția XXXIIA/10.

INSTITUTUL PEDAGOGIC

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

— Asistent la Catedra de educație fizică I, disciplinele handbal-oină, schi, turism-excursii, poztia X/10.

— Asistent la catedra de educație fizică II, disciplinele gimnastică, atletism, poziția XI/6.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Universității „Al. I. Cuza" din Iași, Calea 23 August nr. 11, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, pentru posturile de profesori, conferențiari și lectori și de 15 zile pentru posturile de asistenți.

Concursul va avea loc la Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași în termen de 4 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru funcțiile de profesori, conferențiari și lectori, și de 2 luni pentru funcția de asistent.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Informații suplimentare privind condițiile de înscriere la concurs se pot obține la secretariatul rectoratului Universității din Iași, telefon 1.27.18.

Termenul de înscriere la concurs se socotește de la data publicării concursului în Buletinul Oficial.

LICEUL DE CULTURĂ GENERALĂ DIN DRĂGĂȘANI JUDEȚUL VÎLCEA

roagă pe toți foștii elevi și profesori să trimită fotografii și documente legate de activitatea liceului dintre anii 1919 și 1969 în vederea organizării sărbătoririi semicentenarului la 14 decembrie 1969 la Drăgășani la care sînt invitați să participe

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1021 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURA | Vineri 12 decembrie 1969 | 4 pagini 25 bani

■ Reprezentarea axonometrică-izometrică în desenul tehnic – pag. 2

■ Cîteva marginalii la manualul de cunoștințe social-politice – pag. 3

■ Internatul școlar – mediu de educație – pag. 3

Anticipări la vacanța de iarnă a elevilor

Decembrie este întotdeauna, în școli, o lună de „vîrf": teze, extemporale, recapitulări de sfîrșit de trimestru etc. Și totuși, așa încărcată cum e, decembrie este și una din lunile cele mai îndrăgite, căci ultima sa decadă aduce cu sine atît de mult așteptata vacanță de iarnă. Așa încît, chiar dacă acum se mai dau încă teze, putem spune că sîntem și în prag de vacanță. Și putem spune cu atît mai mult acest lucru cu cît pregătirile destinate vacanței au început de mult, fiind de fapt, acum, pe terminate.

Locul cel mai însemnat l-au ocupat, în aceste pregătiri, taberele. În această vacanță elevii vor putea să practice, în taberele organizate pentru ei, toate sporturile care îi atrag, întrucît toate taberele vor avea caracter sportiv. Ele își vor desfășura activitatea între 22 decembrie 1969 și 4 ianuarie 1970.

Ca de obicei, taberele vor ființa acolo unde natura oferă cu generozitate condiții pentru săniuș, pentru schi, pentru excursii — adică la munte. Rămîne doar ca natura să-și amintească și ea că vine vacanța și să schimbe acești stropi de ploaie, care ne indispun de cîtva timp, în mari fulgi de zăpadă. Pîrtiilor de schi și cărărilor de munte, le stau bine, în decembrie, numai sub mantia grea de omăt.

Un program sportiv deosebit de atrăgător îi așteaptă în tabere pe elevii liceelor. Pentru perfecționarea pregătirii „așilor" în acest domeniu, ca și a elevilor din liceele sportive, vor funcționa tabere la Lacul Roșu (pentru 326 de elevi), la Păltiniș — Sibiu (pentru 360 de elevi), la Izvoarele, în Maramureș (pentru 102 elevi), la Vatra Dornei (pentru 80 de elevi). La Tușnad vor poposi viitorii atleți și gimnaști, la Predeal, la Gîrbova și în Munții Parîng viitorii schiori. Elevii vor fi însoțiți în aceste tabere de un mare număr de cadre didactice.

Vor fi organizate de asemenea tabere ale U.T.C., în care vor fi găzduiți aproape 2500 de șefi ai comisiilor sportive din școli. Acestea vor fi instalate la Săcele, Oțelul Roșu, Tg. Mureș, Cîmpulung Muscel, Cîmpulung Moldovenesc, Odorheiul Secuiesc.

Va fi, așadar, o vacanță petrecută mai ales în aer liber, o vacanță cu caracter predominant sportiv. Firește însă că organizatorii taberelor nu s-au oprit doar la atît. Programul vieții de tabără va cuprinde și seri de poezie, audiții muzicale, carnavaluri, concursuri distractive etc.

M. ROBEA

ANCHETA NOASTRĂ

Elevii și profesorii despre emisiunile de teleșcoală

La televizor nu se vede culoarea substanțelor chimice; în schimb, se „vede" cum se rezolvă problemele de matematică, de fizică sau de chimie • Lecțiile de sinteză sînt mai utile decît lecțiile monografice • De ce nu se folosește și telerecordingul ?

În complexul de auxiliare care contribuie în ultima vreme la modernizarea învățămîntului nostru, emisiunile radiofonice și televizate tind să ocupe un loc tot mai important. Nu numai elevii, dar și profesorii le urmăresc cu un deosebit interes. Este ceea ce am constatat în primul rînd cu prilejul sondajului pe care l-am organizat la cîteva licee și școli generale din Capitală și din țară. Firește însă că acest sondaj a prilejuit și observații critice. Le consemnăm aici, în dorința de a veni în sprijinul organizatorilor acestor emisiuni.

La Școala generală „Vasile Alecsandri" din Capitală, elevii clasei a VIII-a au apreciat ca foarte bine venite emisiunile de teleșcoală, nu numai pentru faptul că îi ajută să aprofundeze ceea ce li se predă în clasă, ci mai ales pentru că vin în sprijinul pregătirii lor în vederea examenului de admitere. Referindu-se la limba română, mulți elevi au subliniat că ascultă cu deosebit interes mai ales acele lecții de română care pun accent pe conținutul de idei al operelor prezentate, pe caracteristicile esențiale ale creației unui autor sau, la gramatică, pe analiza frazei. Cît privește chimia și fizica, dorința generală este să se facă mai puține experiențe și mai multe probleme.

„De obicei — ne-a spus Vasile Ignat din clasa a VIII-a — substanțele cu care facem experiențe în laborator sînt colorate. La televizor nu se vede nici culoarea substanțelor cu care se amestecă, nici culoarea care rezultă din reacția declanșată. Se pierde și foarte mult timp cu aceste experiențe din care nu vedem mare lucru. Ar fi bine ca în locul lor să fie rezolvate probleme. Nouă, elevilor, aceasta ne-ar fi de mult mai mare folos".

În timpul unei emisiuni televizate pentru pionieri și școlari

Probleme care să prezinte soluții variate de rezolvare și care să se refere și la noțiunile studiate în anii anteriori sînt cerute și la matematică.

O serie de elevi socotesc că nivelul unora din lecțiile prezentate la radio sau la televiziune este prea ridicat. Ei au inclus în această categorie unele lecții de literatură pentru clasa a VIII-a care au depășit cu mult, prin modul de expunere și adesea chiar prin tematica abordată, programa clasei respective. (Observația aceasta a fost făcută, de altfel, și de elevi de la alte școli).

Răspunsurile pe care le-am consemnat aici ne-au fost date numai de un mic procent de elevi. Cei mai mulți dintre elevii solicitați nu ne-au putut spune nimic, pentru simplul motiv că nu urmăresc lecțiile transmise prin radio și televiziune. Motivul ? Timpul nepotrivit la care sînt programate acestea.

„Ca să putem asculta lecțiile respective — ne-a spus Haralambie Staicu — ar trebui să lipsim de la cursuri, pentru că sînt fixate exact cînd noi sîntem la ore".

Sugestia unanimă este ca emisiunile de teleșcoală pentru clasa a VIII-a să fie fixate după ora 18. Mulți elevi au propus ca o parte din ele să fie programate chiar duminica dimineața.

Mai mulți elevi din clasa a XII-a a Liceului nr. 27 ne-au vorbit în primul rînd despre lecțiile de literatură pe care le-au ascultat la radio și pe care le-au apreciat în general ca fiind utile și interesante. Așa au fost considerate de pildă, lecțiile dedicate lui Ion Barbu și George Călinescu. Totodată, însă, elevii și-au mărturisit dorința ca viitoarele emisiuni monografice să fie mai bogate în informații, să ofere mai multe cunoștințe decît oferă manualele școlare și să fie mai larg ilustrate cu fragmente din operele scriitorilor respectivi. Referindu-se la aceleași lecții, colegii lor de la Liceul „Mihail Sadoveanu" ne-au arătat că așteaptă de la profesorii ce îi se adresează prin radio mai ample analize ale operelor literare, interpretări mai nuanțate decît cele pe care le pot afla în clasă sau din manual. În mod special îi interesează pe acești elevi temele care se includ în programa examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în învățămîntul superior. De aceea ei ar dori să asculte lecții de sinteză, care să-i ajute să stabilească relații și conexiuni în cadrul fenomenului literar.

Un astfel de caracter de sinteză, deosebit de util — ne-au spus elevii — îl au lecțiile de chimie pentru clasa a XII-a prezentate la televizor. Cît despre experiențele efectuate în cadrul acestora, elevii au propus ca ele să nu fie transmise în direct, căci așa au loc tot felul de inadvertențe (lucrurile trenează (sau, dimpotrivă, se precipită) cînd nu trebuie, microfonul încurcă și el treaba etc.). Ar fi mai bine de aceea, ca experiențele să fie filmate și retransmise apoi.

Și aici s-a propus să se dea informații mai bogate decît cele din manual, să se aibă în vedere exigențele pregătirii pentru bacalaureat și pentru admiterea în facultate.

*

După ce am aflat părerea elevilor, ne-am adresat profesorilor lor. Firește, omul de specialitate, pedagogul le-a privit prin altă prismă, observațiile, sugestiile făcute au vizat alte aspecte de ordin metodologic, științific. Să le dăm cuvîntul, mai întîi, celor care predau la clasa a VIII-a :

Prof. **Maria Iordache**, de la Școala generală „Vasile Alecsandri" : „Pentru noi, profesorii, lecțiile transmise prin radio și televiziune constituie un foarte util schimb de experiență. De fapt, în comisia metodică a profesorilor de limba română s-a și discutat despre utilitatea lor, despre modul cum să le valorificăm și să le popularizăm.

Cîteva observații. Prima se referă la accesibilitate. Nu înțelegem de ce lecțiile pentru clasa a VIII-a sînt prezentate de aceiași profesori care prezintă lecțiile pentru clasa a XII-a. Ei nu reușesc, bineînțeles, să se mențină întotdeauna la nivelul cerut. Credem că, dacă, nu se poate apela la profesori care lucrează în școala generală, ar fi bine ca aceștia să fie măcar consultați în legătură cu programa, cu specificul modalităților de lucru etc".

Prof. **Neculai Tanăsuică**, director adjunct al Școlii generale „Vasile Alecsandri": „Incontestabil, multe din lecțiile prezentate în cadrul emisiunilor de teleșcoală sînt de o certă valoare științifică, didactică. Tocmai din acest motiv aș propune televiziunii, mai ales, ca cele mai bune lecții să fie filmate, să se creeze o filmotecă a emisiunii. În acest fel la fizică, la mate-

MONICA VERDEȘ
OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. 4-a)

PROBLEME DESCHISE ÎN MUNCA EDUCATIVĂ

Componentă esențială a vastului proces social de pregătire a tinerei generații pentru integrarea eficientă în viața unei societăți atît de dinamice și de exigente cum este societatea socialistă, educația ideologică-politică a elevilor constituie un obiectiv fundamental și o coordonată majoră a întregii activități educative desfășurate de școală, de organizațiile de copii și tineret, de întreaga noastră societate.

Locul deosebit și rolul pe care îl deține în ansamblul acțiunii educaționale munca pentru cultivarea devotamentului față de patrie și partid, față de idealurile și cauza socialismului sînt de mult și cu claritate formulate în directivele partidului nostru, în documentele școlare, în statutele organizațiilor de pionieri și U.T.C. Ceea ce se cere acum este desfășurarea unei susținute munci concrete, pline de răspundere, pasiune și pricepere, în vederea înfăptuirii practice a înaltelor obiective stabilite.

Evident că trecerea de la formularea teoretică a unor obiective la realizarea lor practică nu este un proces simplu și nici liniar. În abordarea acestui domeniu al educației trebuie luați în considerare multipli parametri, între care nu de semnificație minoră sînt cei referitori la caracterul prospectiv al educației (întrucît fiecare copil și tînăr trebuie ajutat ca, pe baza evaluării obiective a propriilor sale disponibilități, să dobîndească formația necesară desfășurării unei munci utile într-o societate mobilă, receptivă la tot ceea ce e nou, hotărît orientată spre viitor), la caracterul unitar al acesteia în condițiile unei diversificări firești, la necesitatea imperioasă de a se cunoaște îndeaproape tineretul, întregul său univers de preocupări și aspirații, căci el este „obiectul" acțiunii educative ș.a. În toate aceste probleme, de-a lungul anilor s-au spus și întreprins multe. Trebuie recunoscute ca valabile o serie de teze și cerințe mai vechi sau mai recente, prezente în dezbaterile teoretice din domeniul respectiv. Așa sînt, de pildă, cerințele de a se lua în seamă schimbările profunde intervenite în structura, nivelul de dezvoltare și poziția generațiilor tinere în societatea modernă, gradul lor mai ridicat de informare și pregătire, evoluția fizică și spirituală mai rapidă a acestora în raport cu generațiile trecute. Sînt îndreptățite și observațiile cu privire la insuficiența mijloacelor și modalităților dogmatice, verbaliste, moralizatoare de educație, la insuficienta adecvare a procedeelor muncii educative la specificul și la particularitățile diferitelor colective de elevi etc. În mod judicios au fost conturate și unele direcții ale activității de educație ideologico-politică a elevilor. S-a cerut de pildă — și lucrul acesta ni se pare pe deplin justificat — să se definească riguros conținutul și sfera acestei educații, să se stabilească corelațiile ei cu celelalte elemente constitutive ale procesului educativ, să se asigure ca munca educativă să se înscrie pe un făgaș firesc, care, pornind de la eforturile pentru transmiterea și însușirea cunoștințelor politice și ideologice, să treacă prin etapa migăloasă și complexă de formare a convingerilor și sentimentelor spre a ajunge la determinarea unor atitudini și deprinderi de conduită conforme cu sensul activității politice și ideologice a partidului și statului nostru, a întregii noastre societăți socialiste.

Cu toate acestea se face și în prezent constatarea — nu fără temei — că între cerințele formulate și activitatea propriu zisă continuă să se înregistreze neconcordanțe și că educatorii rămîn încă datori sub acest raport față de propria lor misiune socială. După părerea noastră, lucrurile se petrec astfel pentru că o serie de factori care au generat anterior rămînerile în urmă își păstrează și astăzi condițiile și cadrul favorabil de acțiune. O enumerare și o analiză completă a factorilor respectivi în acest cadru n-ar fi nici posibilă și nici potrivită. Socotim însă util a indica pe unii din ei.

Printre primele cauze ale ineficienței sau eficienței reduse a multor acțiuni politico-ideologice întreprinse în rîndul tinerilor se înscrie procesul lent și tacit ce a avut loc, de îndepărtare a educatorului față de subiectul acțiunii lui — copiii și tinerii. Ca urmare a multiplicării marcate a formelor de activitate, a tendinței — multă vreme dominante — de a reglementa rigid și a desfășura în cadru strict organizat toate acțiunile educative cu tinerii, între educator și mesajul său ideologic, științific, cognitiv, axiologic pe de o parte și cei educați pe de altă parte s-a interpus un văl opac de forme, a căror funcționalitate hipertrofiată a condus la perturbarea fluxului de comunicație reciprocă între cei doi factori fundamentali ai actului educativ. În atare condiții educatorul — fie el profesor diriginte, comandant de detașament sau de unitate de pionieri ori îndrumător de organizație U.T.C. — aflîndu-se în contact cu copiii și tinerii în principal prin intermediul formelor organizate, nu reușește să cunoască decît acele păreri, opțiuni și atitudini ale acestora care sînt conforme cu conținutul și cadrul organizatoric dat. Viața spirituală a tinerilor nu se epuizează și nu poate fi cuprinsă însă numai în aceste coordonate. Pentru cunoașterea, orientarea și valorificarea acelei părți din viața tinerilor care nu este cuprinsă în cadrele amintite se face încă destul de puțin și, mai ales, se face în mare măsură superficial.

La acestea trebuie să adăugăm și faptul că metodele și tehnicile tradiționale de lucru în acest sensibil domeniu de activitate, valabile în esența lor, se cer a fi com-

Lector univ. ȘTEFAN COSTEA

(Continuare în pag. 4-a)

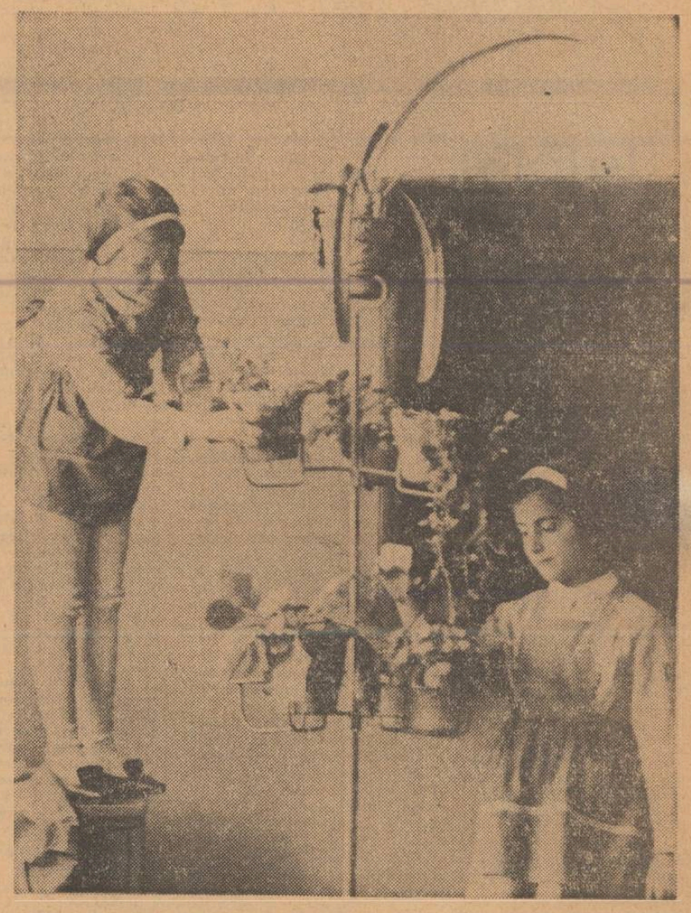

Prietenele noastre, florile

REPREZENTAREA AXONOMETRICĂ — IZOMETRICĂ ÎN DESENUL TEHNIC

După cum se știe, studiul desenului tehnic ocupă un loc important în pregătirea tehnico-practică a elevilor. El este prevăzut, de aceea, nu numai în programele școlilor profesionale și tehce și ale liceelor industriale, dar și în programele claselor a IX-a și a X-a ale școlii de 10 ani.

Elevii învață, în general, că în desenul industrial obiectele se reprezintă în proiecție triortogonală. Dar experiența arată că citirea desenelor în proiecție triortogonală presupune un anume volum de priceperi și deprinderi care se însușesc în timp, că și aplicații de desen tehnic efectuate în cadrul executării unor desene foarte diferite ale elementelor din tehnică. De aceea, pornind de la faptul că în tehnică se folosesc în prezent, din ce în ce mai mult, reprezentări de natură să arate cît mai sugestiv forma reală a obiectelor, dintre care cea mai larg cunoscută este reprezentarea axonometrică-izometrică, adică proiecția obiectelor pe un plan egal înclinat față de cele trei plane de proiecție, am urmărit experimental în ce măsură elevii își pot însuși cunoștințe de axonometrie.

Am pornit de la a demonstra elevilor că proiecția izometrică a cercului — în cazul cînd el este situat într-un plan de proiecție triortogonală sau într-un plan paralel cu planul de proiecție — constituie o elipsă cu axa mare perpendiculară pe direcția axei axonometrice $O_1 Z_1$ (fig. 1). Dacă însă

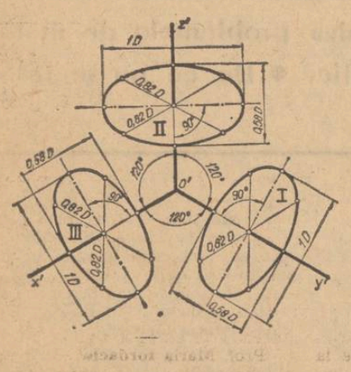

Figura 1

cercul este pe planul vertical sau paralel cu el, axa mare este perpendiculară pe axa axonometrică $O_1 Y_1$. Axele mari se reprezintă în adevărata mărime, avînd lungimea egală cu diametrul cercului, deoarece ele sînt paralele cu planul axonometric pe care se proiectează. În ceea ce privește axele mici ale elipselor, elevii au înțeles că acestea sînt perpendiculare pe axele mari, corespunzătoare, deci se confundă cu axele axonometrice sau sînt paralele cu ele. Lungimea lor este de 0,58 D (D = diametrul cercului).

Apoi, pornind de la cunoașterea direcției și lungimii axelor, am demonstrat cum se poate construi perspectiva axonometrică prin metode grafice. O asemenea metodă este trasarea elipsei prin opt puncte, cu florarul. Avînd determinate patru puncte reprezentînd extremitățile axelor, este suficient să determinăm încă patru puncte, respectiv extremitățile a două diametre conjugate, care în reprezentarea axonometrică au o lungime de 0,82 D, pentru a defini elipsa. Trasarea elipsei prin cele opt puncte se execută cu florarul. Referindu-mă la practica de proiectare curentă, din domeniul construcțiilor de mașini, de pildă, am arătat însă că, pentru simplificarea construcțiilor și a calculelor, elementele paralele cu axele se iau în adevărata lor mărime, adică egală cu D, obținîndu-se astfel o mărire a axelor elipsei de 1,22 ori. Deci axa mare va fi de 1,22 D, iar axa mică va fi egală cu 1,22 x 0,58 D = 0,70 D. Ținînd seama de faptul că trasarea elipsei prin puncte cu ajutorul florarului este o construcție mai dificilă, am arătat elevilor cum se poate trasa un oval apropiat de forma elipsei folosind compasul (fig. 2).

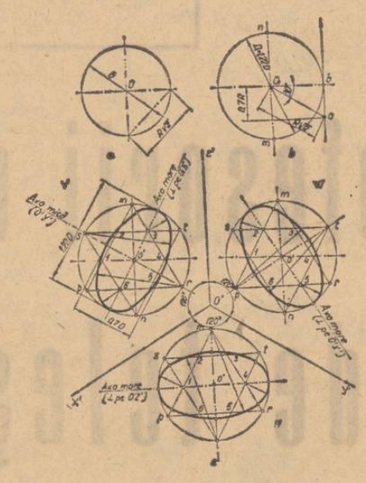

Figura 2

În fig. 3 se exemplifică cele arătate mai sus prin reprezentarea izometrică a unei piese tronconice prevăztue cu o gaură cilindrică. Prin metode asemănătoare pot fi executate și reprezentările axonometrice ale cercurilor situate în planele triedrului.

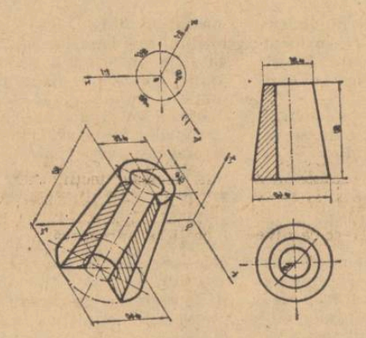

Figura 3

Însușindu-și această modalitate de lucru majoritatea elevilor au reușit să rezolve fără dificultăți problemele reprezentării axonometrice a cercului, ceea ce le-a permis să înfățișeze într-o viziune spațială precisă diferite piese tehnice pe care nu le puteau înfățișa triortogonal.

Ținînd seama de faptul că reprezentările axonometrice-izometrice cîștigă continuu teren în tehnica reprezentărilor grafice industriale, precum și de faptul că, datorită acestei reprezentări, elevilor li se formează într-un timp mult mai scurt viziunea spațială, consider necesar ca în programele de desen să se treacă dincolo de simpla abordare generală a noțiunilor de axonometrie, aprofundîndu-se studiul elementelor de bază ale acesteia.

Ing. THEODOR NIȚULESCU
profesor la Grupul școlar
al uzinelor „Vulcan"

La cercul de radioamatori

STUDIUL RADIORECEPȚIEI CA APLICAȚIE A TEORIEI INFORMAȚIEI

În general, predarea capitolului privind radiorecepția este considerată de către profesorii de fizică drept o problemă ce nu implică mari dificultăți, cu atît mai mult cu cît aparatul de radio le este familiar tuturor elevilor, mulți dintre ei cunoscînd și elementele tehnice ale acestuia. Într-adevăr, așa ar sta lucrurile dacă ne-am limita la înțelegerea „stricto sensu" a capitolului respectiv, așa cum procedează, de altfel, și autorii manualului pentru clasa a XII-a și cum tinde să rezolve problema însăși programa.

În ce mă privește, însă, socotesc că predarea acestui capitol este o foarte bună ocazie de a aborda teoria modernă a informației și de a extinde orizontul științific al elevilor dincolo de tema propriu-zisă, în aria concepțiilor științifice interdisciplinare. Pentru a realiza acest obiectiv nu intru în detalii. Precizez numai, chiar de la introducerea lecției, că tot ce vedem și auzim reprezintă pentru noi informații, că cei care emit informațiile sînt „sursele", iar cei care le recepționează „receptoarele". Elevii înțeleg ușor faptul că între sursă și receptor informațiile se transmit printr-un canal, fiind transformate și retransformate în forme care asigură condiții optime de transmitere. Subliniez că aceste operații se numesc operații de codificare și de decodificare. Schițez în continuare pe tablă schema-bloc a unui sistem de transmitere a informației. Elevii își dau în acest fel seama că informațiile străbat următorul drum : sursă — traductor (codificare) canal — traducător (decodificare) recepție.

Arăt apoi cum se aplică această schemă-bloc la sistemul de emisie — recepție considerat din punct de vedere informațional, traductoare fiind aparatul de emisie și respectiv aparatul de recepție : codificatorul transformă informațiile în unde electromagnetice care dispun de energia necesară străbaterii distanțelor mari dintre emițător și receptor, iar decodificatorul retransformă aceste unde în informații. O asemenea completare a lecțiilor îmi permite să asigur o mai largă și multilaterală înțelegere a materiei și totodată îmi dă prilejul să fac cunoscute elevilor unele noțiuni legate de dezvoltarea modernă a științelor.

Prof. LADISLAU MURANSZKY
Liceul „Unirea", Brașov

La centenarul liceului meu

Aşi vrea să-mi fie glasul
strună de teorb
Ca să te cînt, şcoala mea, izvor de lumină.

Fac parte din seria care a intrat în Liceul „Petru Rareş" acum 49 de ani. În numele acestei serii, încerc s-aduc salutul şi omagiile cele mai adînci, mai respectuoase şi mai pline de recunoştinţă şcolii care ne-a instruit şi educat, ne-a iniţiat în tainele ştiinţei şi ale artei, ne-a dat raţiune şi simţăminte din mintea şi inima slujitorilor ei de atunci.

Fac parte dintre aceia care, acum aproape o jumătate de veac, încărcaţi de o copleşitoare emoţie şi îngrijorare, cu teamă dar şi cu negrăită bucurie, am urcat cele 37 de trepte ale liceului nostru drag. Mama a rămas jos, pe trotuar, cu traista în spate. De acolo, cu ochii înlăcrimaţi, m-a privit îndelung cum urcam cu bocceluţa iluziilor sub braţ, spre fruntea albă a zidirii impozante şi melancolic pudruită cu aur din soarele toamnei. De fapt spărgeam atunci un îngust orizont rural şi mă aruncam în marele necunoscut al vieţii citadine.

Am văzut în clipa aceea Liceul „Petru Rareş" ca pe un templu al tuturor marilor făgăduinţi, înalt pînă în firmament, întrecîndu-se parcă, semeţ, cu turnul lui Ştefan cel Mare, cu Cozla şi cu Pietricica. Şi pentru noi aşa a fost, aşa este şi aşa va fi : un templu al ştiinţei, al culturii, al adevărului şi al cinstei, al binelui şi frumosului ; un lăcaş sacru slujit de inimoşi, de preoţi, de impecabili sacerdoţi. Liceul a fost pentru noi chintesenţa aspiraţiilor spre perfecţiunea la care visează, la care are drept orice fiinţă umană. Liceul ne-a crescut. Ne-a format. Ne-a plivit sufletele de buruienile sălbatice şi ne-a sădit în loc florile ştiinţei, ale culturii, ale civilizaţiei, ale moralei. Plivirea şi răsădirea au făcut-o cu grijă şi pricepere dascălii noştri.

Drept aceea noi toţi cei din generaţia mea, nici azi matematica nu ne-o putem închipui fără Capşa sau Pascu ; gramatica şi literatura română se personifică, în mintea noastră, prin Mihăilescu sau Panait Crivăţ ; franceza graseiază ca Andreescu sau Malenda ; latina scandează cu glasul lui Ghiţescu, Vasilco sau Constantinov ; germana are imaginea bătrînului Trifu ; geografia se descrie şi se desenează prin iscusinţa lui Ponait Popovici ; istoria se povesteşte şi azi prin gura de aur a lui Filip sau Stoenescu ; pătrundem filozofia cu ajutorul cuvîntului subtil şi plin de sens rostit de Drăgan sau Burdun ; desenul se întruchipează prin creionul lui Ciuca, muzica se intonează o dată cu numele lui Oancea sau Cirillo, gimnastica ne aminteşte de numele lui Gheorghiu. O gamă majoră de figuri eminente din istoria culturii nemţene şi româneşti, de acum patru decenii şi ceva.

Şi cer iertare că nu înşir decît numele profesorilor generaţiei mele. Alte zeci fost-au înainte şi alte zeci venit-au după noi. Dar repetaţi, în gînd, iubiţii mei colegi de şcoală, fiecare, pe generaţie, numele profesorilor care v-au prezentat primele embrioane ale ştiinţei de pe catedrele acestei şcoli şi vom împlini acel ilustru areopag al ştiinţei şi culturii pietrene, una din vetrele de laudă ale ştiinţei şi culturii româneşti, de un veac încoace, de cînd Ion Negrea şi Calistrat Hogaş au ctitorit-o şi i-au dăruit viaţa. Şi dacă-i adunăm pe toţi, aici, în areopag, să le mulţumim cu mîna pe inimă şi din suflet să aducem toate omagiile şi toată recunoştinţa noastră. Căci orice instituţie se dezvoltă, se ilustrează sau se întunecă prin oamenii care o reprezintă şi prin rezultatele la care ajunge, în marea cursă a progresului.

Ca un creuzet al meşteşugitelor prefaceri, liceul ne-a format şi ne-a scos cu fruntea în lume. Unii am muncit la construirea oraşelor ori la înălţarea barajelor de la Bicaz, Argeş sau Porţile de Fier. Alţii ne-am dedicat grijii pentru sănătatea omului. Unii am ocrotit bobul de grîu şi mărul să dea rod mai bogat şi mai dulce. Alţii am călăuzit administraţia sau am apărat dreptatea la bara judecăţii. Unii ne-am consacrat meseriei de dascăl. Alţii am dus faima ţării peste graniţă, în congrese ştiinţifice sau întreceri sportive şi artistice. Toţi ne-am apărat ţara la nevoie. Pentru că, mai presus de toate, şcoala ne-a infuzat acea sănătoasă şi umană dragoste de popor şi de patrie.

Fiecare ne-am avut şi ne avem, desigur, modestele noastre însuşiri, dar fără tot ce-a răsădit liceul nostru în noi n-am putea fi nimic din ceea ce sîntem. De aceea cutez a propune ca amintirea unor profesori ai liceului nostru, pilduitori prin ştiinţă, devotament şi talent, să fie materializată şi prin împodobirea cu numele lor a unor instituţii culturale din oraşul nostru. Hogaş are aici o interesantă casă memorială. Dar oare numele lui Mihai Stamatin n-ar putea sta, ca o făclie, pe frontispiciul muzeului de ştiinţe naturale ?

Fac parte dintre acei care măcar o vreme, s-au întors iar aici şi au slujit şcoala aceasta cîţiva ani, cu dragoste şi pasiune, alături de colegi ca Victor Savin, Constantin Borş, Aurel Rotundu, Dan Mircea, Const. Brebeanu şi chiar de foşti profesori ca Grigore Capşa şi Vasile Vasiliu.

Era o vreme grea, hotărîtoare: vremea marelui salt în viitor Însufleţiţi de nobila pildă a înaintaşilor şi călăuziţi de îndrăzneaţa, revoluţionara concepţie a Partidului Comunist Român întru aşezarea culturii româneşti pe noi temeiuri, ca o cultură a întregului popor, ne-am străduit atunci să dăm acestei venerabile instituţii puteri noi şi strălucire nouă. Prin efortul neprecupeţit al profesorilor şi al celor 25 de generaţii de elevi, care au crescut de atunci încoace sub aripa ocrotitoare a dragii noastre şcoli, patria a dobîndit noi şi noi serii de absolvenţi tot mai bine pregătiţi şi mai pasionaţi de ştiinţă. Ei sporesc energia intelectuală a poporului nostru, slujind cu fidelitate ştiinţa, arta, cultura, adevărul, partidul şi patria.

Scump liceu al adolescenţei noastre şi al atîtor generaţii, primitoare casă unde am trăit prima fascinaţie în faţa minunilor de eprubetă, drag lăcaş unde ne-a cercat fiorul cast şi vrăjit al primei iubiri de neuitat, şcoală unde am dezlegat prima ecuaţie şi am săvîrşit prima ghidueşie isteaţă, luminos templu al culturii româneşti şi socialiste, să trăieşti, să creşti să înfloreşti, prin profesorii care te slujesc şi prin elevii pe care-i ocroteşti.

DUMITRU ALMAŞ

seco ven te

Sărbătorirea unor licee

Comuna Piatra, veche așezare teleormăneană de pe malul Dunării, a sărbătorit duminica trecută împlinirea unui secol de existență a școlii sale. Cu o sută de ani în urmă aici, lîngă izvoarele unde odinioară căpitanii lui Mihai Viteazul au răpus o năvală turcească în frunte cu beiul Strangea, învățătorul Nicolae Manolescu punea bazele școlii care înscria în primul său catalog numele a 17 elevi.

Începuturile au fost deosebit de grele. Școala avea o singură încăpere, clădită de țăranii din sat din pămînt bătut. De abia în 1904 se construiește un prim local, compus din 4 săli de clasă, o cancelarie și 3 încăperi pentru locuința directorului. Înfruntînd greutățile, colectivul didactic s-a străduit de la început să desfășoare o activitate susținută. Județul se mîndrește cu asemenea dascăli cum au fost Nicolae Manolescu, Ion Stănilescu, Petre Măcescu, Alexandru Penescu și alții, sau cu învățătorul Teodor Mîndroceanu, care în anul 1907 a însuflețit masele țărănești în lupta împotriva exploatării și asupririi și care a fost condamnat pentru aceasta la mulți ani de închisoare.

În anii socialismului, școala din comuna Piatra a cunoscut o continuă dezvoltare. Ea se transformă în 1946 în gimnaziu, iar ulterior în liceu, construindu-se în acest scop și un nou local. De la cei 17 elevi din anul înființării s-a ajuns, în anul centenarului la 1123 elevi.

La manifestările prilejuite de împlinirea unui secol de existență a liceului au participat numeroși locuitori ai satului, elevi și cadre didactice, foști școlari și foști profesori. După vernisajul expoziției documentare deschise cu acest prilej și după dezvelirea unei plăci comemorative, a avut loc adunarea festivă. Au fost de față reprezentanți ai organelor județene, precum și reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului, care au felicitat colectivul de cadre didactice și elevi și au transmis mesaje de salut.

În încheierea festivității, într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții la adunare au adresat o telegramă Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, în care, printre altele, se spune : „Colectivul de cadre didactice, absolvenții, elevii și părinții acestora, toți participanții la sărbătorirea centenarului primei școli din comuna Piatra, județul Teleorman, transmit Comitetului Central, dumneavoastră personal, recunoștință și adîncă mulțumire pentru grija ce o purtați dezvoltării școlii românești și pentru înalta prețuire acordată slujitorilor acesteia. Însuflețiți de istoricele hotărîri elaborate de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, participăm cu întreaga ființă și putere de muncă la transpunerea în viață a măsurilor stabilite de partid pentru dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului românesc și vom face tot ce ne stă în putință pentru ca școlile din comuna noastră să devină cu adevărat canale de difuzare a științei și culturii, de îmbogățire a minții, de modelare a caracterelor și de formare cetățenească a fiilor satului".

IOAN BÎRNA
inspector general în Ministerul Învățămîntului

★

Duminică s-au încheiat la Constanța și manifestările prilejuite de sărbătorirea semicentenarului liceului nr. 2 „Mihai Eminescu" din acest vechi oraș. O expoziție documentară a evocat activitatea liceului în cei 50 de ani de existență, s-a dezvelit o placă comemorativă închinată cadrelor didactice care au slujit acest lăcaș de cultură, au avut loc întîlniri cu foști profesori și elevi ai liceului.

Cu prilejul adunărilor festive care au avut loc, într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții din ambele localități au adresat C.C. al P.C.R tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU telegrame prin care își exprimă recunoștința profundă față de partid și de stat pentru grija deosebită pe care o poartă școlii românești, corpului profesoral, pentru condițiile tot mai bune de viață și învățătură create tineretului, angajîndu-se să-și exercite rolul de factor activ și responsabil în opera de formare multilaterală a tineretului.

Culegere de versuri ale elevilor

De curînd ucenici ai condeiului de la unele licee din Rîmnicul Vîlcea și-au înmănunchiat rodul muncii într-o ingrijită culegere de versuri, intitulată „Echinocțiul rotund". Elaborată sub îngrijirea neobositului animator al activității cercurilor literare ale elevilor din Rîmnicu Vîlcea, profesorul I.I. Alexandrescu, culegerea cuprinde cîteva zeci de poezii închinate partidului, patriei, tinereții, școlii. Noua plachetă a liceenilor este o continuare firească a celei de anul trecut, intitulată sugestiv „Pornire în timp". Ea îl emoționează pe cititor, transmițîndu-i sentimentele, gîndurile și aspirațiile tineretului, dragostea lui față de patrie și partid.

Căutătorii de comori

Membrii cercului „Tinerii arheologi" din comuna Sadova, județul Dolj au realizat sub conducerea profesorului lor, în cadrul acțiunii „Căutătorii de comori", o descoperire arheologică. Săpînd pămîntul ce acoperea parțial ruinele unei biserici din veacul al XVIII-lea din satul Damian, ei au scos la iveală numeroase fragmente de pictură ce împodobeau interiorul acestei biserici. Totodată au fost dezvelite două puternice contraforturi, podeaua interioară și stîlpii ce marcau intrarea în altar.

N. GHEORGHE

Sugestii pentru bibliotecile școlare

Zilele acestea la Casa de cultură din parcul Herăstrău, Fondul de stat al cărții a deschis o expoziție inedită intitulată „În sprijinul bibliotecilor". Prin felul său de organizare, expoziția sugerează și bibliotecarilor școlari numeroase modalități de organizare a fondului bibliotecii, de popularizare a cărții. Sînt înfățișate astfel tipurile de expunere și de întreținere a tipăriturilor în rafturile bibliotecilor și în sălile de lectură, se dau sugestii în privința folosirii aparatului de proiecție, a epidiascopului, a magnetofonului și a altor utilaje audio-vizuale, care pot fi ajutoare prețioase în popularizarea literaturii de toate genurile.

Al. I. V.

Un schimb de experiență fructuos

Inspectoratul școlar al județului Caraș-Severin a organizat recent, în colaborare cu Consiliul județean al Organizației Pionierilor, un schimb de experiență între conducătorii cercurilor agro-biologice și apicole din județ. Cu acest prilej s-au prezentat referate privind rezultatele dobîndite de cercurile din Turnu Rueni, Herculane, Ciclova Română, Bocșa, Lăpușnicu Mare. Totodată, participanții la schimbul de experiență au asistat la desfășurarea unor activități practice în cadrul cercurilor de mici naturaliști și mici apicultori de la Casa pionierilor.

Discuțiile purtate pe marginea referatelor, ca și pe marginea lucrărilor practice, au oferit participanților un bun prilej de îmbogățire a experienței proprii.

Planșe noi pentru uzul școlilor generale și al liceelor

În Editura didactică și pedagogică au apărut recent o serie de planșe noi pentru studiul electrotehnicii, botanicii, anatomiei și igienei Se disting, prin calitățile lor metodice, științifice și grafice, planșele : „Materiale electronice", „Aparate electrice de măsurat", „Construcții electrotehnice (electromagneți)", planșele de botanică „Ciuperci parazite", „Drojdii și mucegaiuri", „Solanum tuberosum", „Brassica oleracea alba varietas capitală", precum și planșele de anatomie și igienă referitoare la igiena aparatului digestiv, a sistemului osos, la igiena locuinței și a locului de muncă etc.

A. V.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Înscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

CLASELE SPECIALE

Este al treilea an de cînd sînt dirigintele actualei clase a XII-a speciale de matematici de la Liceul „N. Bălcescu" din Pitești. Experiența pe care am dobîndit-o în această funcție este, în general, pozitivă. De aceea, rîndurile de față se vor o pledoarie în favoarea extinderii claselor speciale, adevărate pepiniere de cadre cu o pregătire adîncită, temeinică.

Pentru profesorii clasei a XII-a speciale este o adevărată plăcere să predea în fața colectivului de elevi al clasei respective. Există în această clasă o atmosferă de emulație, firească aș zice. Răspunsurile „bunișoare" sînt rare, întrucît aici nu există elevi mediocri: mai mult de jumătate din efectivul clasei are medii anuale de la nouă în sus, iar cea mai mică medie a fost — în clasa a XI-a — de 8,56.

Aceste rezultate i-au făcut pe unii sceptici să afirme că „asta nu e clasă de specialiști, ci clasă de premianți «racolați» de la diferite alte clase". Fără îndoială, nu e o clasă de specialiști — dar a cere elevilor ei să fie matematicieni pe deplin formați e ca și cum ai cere ca elevii unor eventuale clase experimentale de română să fie, după doi ani de „specializare", scriitori cunoscuți, dacă nu chiar consacrați. În orice caz, clasa aceasta a dat cel mai mare număr de selecționați la olimpiadă — pe oraș și județ.

Am discutat cu profesorii materiilor „nespeciale" ai clasei. Nici unul nu stăruie ca elevii să învețe de 9 și 10, dar aceștia dobîndesc frecvent asemenea note. Pe de altă parte, am discutat (și verificat) cu elevii dacă celelalte discipline le răpesc timp mult și în dauna timpului necesar pregătirii la matematici și fizică. Răspunsul a fost unanim și categoric: nu. Atunci avem oare motive să ne plîngem? Eu cred că n-avem! Dimpotrivă; astfel de clase cu elevi conștiincioși, unde domnește o atmosferă de seriozitate, de lucru temeinic, unde materia de specialitate este grefată pe un fond de serioasă cultură generală, unde manifestări de indisciplină nu există — fiindcă într-un astfel de climat nu pot exista — ar trebui să fie mai mult „exploatate", atît pe tărîm instructiv cît și pe tărîm educativ. Din păcate acest lucru nu se face, deși despre valorificarea și extinderea experiențelor pozitive se pomenește la toate ședințele.

Vorbeam mai sus de caracterul omogen al clasei. Aceasta nu înseamnă că e vorba de un colectiv amorf, aplatizat, care, în afara diferențelor temperamentale, nu are „problemele" lui. Unul dintre elevi, bunăoară, mi-a mărturisit, tîrziu și după multe discuții, că abia în clasa „specială" de matematici a ajuns să-i fie odioasă matematica. „Mie nu-mi place, dar ce să fac dacă tata a spus că nu vrea să mai știe de mine dacă nu urmez clasa asta?" Iată o adevărată dramă care se petrece în sufletul acestui copil — și care ar fi putut fi evitată. Cum? Dacă criteriul de selecționare al elevilor n-ar fi fost exclusiv nota. Este oare de ajuns să ai în clasa a IX-a media anuală 9 la matematici și 8 la fizică pentru a fi „trecut" în clasa a X-a specială de matematici? Cred că nu. După părerea mea, se impune și o discuție cu elevul. Și nu o discuție formală, ci o discuție condusă de psihologul școlii și care să pornească de la date reale. Tot datorită criteriilor mecanice de recrutare am surprins și alte aspecte negative. De exemplu, un elev ajunsese într-o stare vecină cu epuizarea întrucît, intrat în clasa specială „din ambiție", trebuia să muncească de două ori mai mult decît majoritatea colegilor lui.

Am întîlnit, pe de altă parte, și neajunsuri referitoare la pregătirea însăși a elevilor. Fără îndoială că studiul matematicii ordonează și disciplinează inteligența. Dar absolutizarea unora din principiile lui îi face pe elevii „matematicieni" să aibă o tendință de simplificare și la disciplinele umaniste. Am citit, de pildă, compuneri și analize extrem de sumare. Întrebați de ce s-au limitat numai la cîteva aspecte, elevii respectivi mi-au răspuns: „Am redat esențialul, sîntem împotriva vorbăriei". Dar esențializarea nu înseamnă schematizare, iar o analiză amplă, documentată, nu înseamnă vorbărie. Am avut de asemenea de combătut o anumită sărăcire a vocabularului, ca și o tendință spre eliminarea nuanțelor și spre exacerbarea precisului și concretului, restul fiind socotit „inutil".

În sfîrșit, deși s-ar părea că este un lucru paradoxal, consider că cea mai greu solubilă problemă la clasa de „matematicieni" este tocmai orientarea profesională. Spre matematica „pură" nu se îndreaptă de fapt decît cîțiva elevi. Restul sînt atrași de cibernetică, automatică, electronică, fizica atomică, diferitele secții ale politehnicii. Dar după ce criterii se orientează ei? Majoritatea au nouă sau zece și la matematică, și la fizică, și la chimie. Alegerea are loc, mai mult sau mai puțin, la întîmplare. Mi se pare totuși că nu e de loc indiferent dacă un absolvent al clasei „speciale" de matematici va urma Facultatea de instalații cînd, de fapt, el ar fi putut deveni un excelent cibernetician. De reușit, elevii claselor speciale vor reuși cu precizie... matematică la oricare din secțiile ce și le vor alege. Dar ajunge oare atît?

Toate aceste neajunsuri mi se par remediabile. În orice caz, ele sînt cu mult mai puțin numeroase decît avantajele. De aceea, mă mir spusele celor care susțin că, întrucît vor lua ființă clase cu profil diferențiat încă din anul I, clasele speciale n-ar mai avea rost. Cred că susținerea unor astfel de păreri este determinată de lipsa unei analize temeinice a rezultatelor obținute de aceste clase (nu sîntem, de altfel, la singurul experiment lansat și pierdut pe drum).

În ce mă privește, mi se pare că existența claselor speciale este deosebit de necesară, întrucît ele asigură valorificarea tuturor potențelor elevilor cu înclinații deosebite pentru un domeniu sau altul. Se știe că în alcătuirea anilor I prima grijă o constituie distribuirea elevilor cu mediile cele mai mari în toate clasele paralele, în vederea omogenizării lor. Dar practica arată că, din nefericire, elevii foarte buni la diferite obiecte, dacă rămîn răzleți, încep să se integreze nivelului mijlociu al clasei respective, deoarece nu au nevoie de eforturi susținute și constante, ci reușesc să se afirme cu eforturi minime.

Firește că succesul deplin al claselor speciale ar necesita și luarea unor măsuri mai ferme în ajutorul lor. Și pentru că veni vorba, aș vrea să-mi exprim o nedumerire: de ce clase „speciale"? Faptul că aceste clase au două ore în plus față de celelalte la o anumită disciplină înseamnă că elevii lor merg pe calea unei specializări, sau măcar a unei prespecializări? Programa nu prevede acest lucru. Se poate vorbi de o valorificare mai deplină a unor calități, înclinații sau, eventual, talente, de o prospectare mai în adîncime a materialului de studiu, dar nicidecum de o lărgire a ariei sale. Dar poate că această titulatură ar lăsa să se înțeleagă că, pe undeva, ar exista o preocupare specială față de aspectele psiho-pedagogice ce se desprind din experiența claselor respective? Nici această supoziție nu rezistă în fața realităților: de doi ani clasa la care lucrez nu a fost „deranjată" de nimeni din afara școlii.

Așadar, nu este vorba, în realitate, de clase „speciale". Aș propune, de aceea, să le numim clase „experimentale". Numai că ar trebui precizate coordonatele experimentului, iar rezultatele urmărite și valorificate, de către cei în drept, în chip sistematic și periodic.

Prof. FLORIN ANGHEL
Liceul „N. Bălcescu"—Pitești

În vizită la Muzeul etnografic din Rădăuți, județul Suceava

Internatul școlar — mediu de educație

Internatul școlar este locul unde elevii interni trăiesc o mare parte a anului. „Familia" lor este condusă, în acest timp, de pedagogi și profesori, cărora le revine îndatorirea de a crea în internat atmosfera caldă, primitoare, caracteristică unui cămin. Firește că, pentru a realiza cu succes un asemenea obiectiv, educatorii trebuie să simtă toate pulsațiile colectivului pe care-l conduc, să înțeleagă năzuințele și bucuriile, grijile și greutățile fiecărui elev în parte, să orienteze activitatea tuturor în vederea atingerii sarcinilor generale ale muncii din școală.

În practica vieții școlare, internatul mai este socotit de unii doar ca o simplă anexă care rezolvă problemele de masă și dormit și poate constitui, în plus, cel mult un mijloc de a-i feri pe copii de anumite influențe nocive din afara școlii. Conceput astfel, el reține atenția doar pe linia organizării și administrării, munca educativă fiind ignorată. Dar, potrivit actualei orientări din învățămîntul nostru, toate problemele școlii, inclusiv problemele administrative din internate, trebuie privite prin prizma efectului educativ.

După părerea mea, viața din internat trebuie în așa fel organizată încît să asigure condiții optime de dezvoltare a personalității elevilor, de pregătire a acestora pentru viață.

De mare însemnătate pentru dezvoltarea personalității elevilor interni este educarea lor ideologico-cetățenească, îmbogățirea reprezentărilor pe care le au despre viața socială, educarea lor în spirit patriotic și internaționalist. Experiența școlii noastre a dovedit că ținerea la curent a elevilor interni cu evenimentele din țară și de peste hotare poate fi asigurată prin discuții săptămînale organizate pe grupe de clase, prin audiții comune la radio etc., dar mai ales prin participarea nemijlocită, curentă și intensă la viața orașului sau satului, la activitatea voluntar-patriotică, prin contactul direct cu oamenii muncii din întreprinderi și instituții, cu organizațiile obștești. S-au dovedit de asemenea foarte eficiente vizitele la expoziții, frecventarea spectacolelor de teatru și cinema, a concertelor etc. În această ordine de idei, mi se pare foarte indicată existența pe lîngă fiecare internat a unui club cu activități specifice, unde elevii să poată face lectură, să vizioneze emisiuni televizate, să asculte radio, să joace șah etc. Tot în acest cadru se pot organiza cercuri literare, științifice, artistice, sportive pentru valorificarea aptitudinilor și intereselor individuale ale elevilor.

Internatul este și un mediu favorabil ridicării nivelului la învățătură, însușirii unor deprinderi de muncă practică. În unele internate însă se acordă prea mult timp pregătirii temelor, în dauna altor activități. Uneori copiilor le rămîne timp insuficient pentru a-și alege — așa cum ar face-o acasă — anumite ocupații care răspund dorințelor și intereselor proprii. Acest neajuns este „alimentat", în cazul unor școli cum sînt, de pildă, liceele de specialitate, de orarul supraîncărcat.

În mod special internatul asigură condiții favorabile pentru educația prin muncă a elevilor. Dar dacă ne mărginim numai la autoservire — cum se procedează deseori — nu-i vom putea ridica pe elevi pînă la adevărata atitudine comunistă față de muncă. O asemenea atitudine se formează mai ales pe baza participării la munca productivă. Iată de ce cred că e bine ca în fiecare internat să funcționeze cercuri tehnice în care să se confecționeze produse utile: materiale didactice, jucării etc.

Desfășurarea muncii din internat depinde în foarte mare măsură de activitatea pedagogilor care lucrează în cadrul lor. Din păcate, mai întîlnim în unele internate, în locul unor pedagogi care să fie cu adevărat educatori, pedagogi-„paznici" ai copiilor, versiune oarecum „modernizată" a monitorilor de altădată, care fie că îi dădăcesc excesiv pe elevi, fie că manifestă nepăsare pentru problemele lor de viață. În direcția aceasta, consider oportună editarea unui ghid, a unui îndreptar pentru munca pedagogilor din internatele școlare. Într-adevăr, chiar acolo unde pedagogii sînt animați de cele mai bune intenții, din lipsa unui ghid ei își desfășoară de multe ori munca „după ureche", fără a o integra organic în procesul didactic unic. Firește însă că nu totul poate fi lăsat pe seama pedagogilor. Este foarte necesară în internate și prezența cît mai largă a profesorilor.

Problemele însemnate ale internatului școlar ar trebui să determine cercetarea pedagogică să investigheze și să ofere soluții practice, științific fundamentate, unor aspecte de prim ordin: stabilirea celor mai indicate forme de autoconducere în internat, integrarea elevilor în viața de internat și în ambianța socială din orașul ori satul respectiv, specificul muncii în internatele mixte, legătura internatului cu familia etc.

În actuala etapă de dezvoltare a învățămîntului nostru mi se pare necesară transformarea „de facto" a internatului într-un puternic centru de educație comunistă. În acest scop cred că se impune o reașezare a întregii munci educative din internatele școlare pe o programă concretă, a cărei bază să o formeze, în linii generale, directivele partidului cu privire la educația tineretului. Cred în același timp că este necesar să se elaboreze un nou „Regulament al internatelor școlare", deoarece regulamentul în vigoare, datînd de peste 10 ani, este astăzi depășit.

Prof. VALERIU NEȘTIAN
Iași

Cîteva marginalii la manualul de cunoștințe social-politice

Corespunzînd cerințelor pe care le pune programa clasei a IX-a a școlii generale, conținutul lecțiilor din manualul „Cunoștințe social-politice" (autor Barbu Zaharescu) reușește, în general, să-i introducă pe elevi în înțelegerea unor importante fenomene economico-politice.

O nedumerire apare însă încă de la început. De ce manualul în discuție poartă denumirea de „Cunoștințe social-politice"? Cele 26 de lecții pe care le cuprinde nu tratează decît extrem de puțin alte relații sociale în afara celor economice. Credem de aceea că un titlu ca „Elemente de economie politică" ar fi corespuns mai bine sensului și scopului urmărit de programa respectivă. Sau, dacă se ține totuși la titulatura actuală, atunci este absolut necesar să se schimbe cîte ceva în structura programei și a manualului. Credem că n-ar fi rău, de pildă, dacă disciplina sus-amintită s-ar încheia cu cîteva reflexii despre legăturile economiei politice cu alte științe sociale particulare și chiar cu materialismul istoric și socialismul științific.

O chestiune asupra căreia ar fi de discutat o constituie definițiile date în manual. Acestea trebuie fie formulate complet și cu toată rigurozitatea științifică, fie evitate sistematic. Privind prin această optică, ni se pare că însăși definiția economiei politice e întrucîtva trunchiată. Se știe că economia politică studiază legile care guvernează producția, repartiția și schimbul bunurilor materiale în societatea omenească pe diferite trepte ale dezvoltării ei. În manual se vorbește, desigur, despre toate aceste fenomene și tocmai de aceea nu înțelegem de ce au fost omise din formularea definiției.

De asemenea, în manual se dau adesea enunțuri care, prin structura lor logică, nu au și nu pot avea putere de definiție. Se spune, de exemplu: „Atunci cînd unii oameni muncesc pentru folosul altora, zicem că sînt exploatați". Trecem cu vederea faptul că asemenea definiții nu țin seama nici de cele mai elementare legi ale logicii clasice (gen proxim, diferență specifică) și ne oprim asupra altui aspect: cel al exhaustivității. Este clar pentru oricine că o asemenea afirmație nu poate elucida complexitatea fenomenului exploatării. Și cum asemenea inadvertențe pot influența negativ însăși logica gîndirii elevului — la care, în treacăt fie zis, manualul de cunoștințe social-politice trebuie să-și aducă o mai substanțială contribuție — e bine ca ele să fie înlăturate la reeditările ulterioare. Evident, este indicat ca manualul să cuprindă definiții de natură să ușureze procesul înțelegerii cunoștințelor de către elevi. Ceea ce nu-i de dorit însă e ca acest lucru să se realizeze în dauna adevărului științific.

Destule greutăți pare a fi ridicat, în acest manual, folosirea sistemului de categorii specifice economiei politice. Înțelegem dificultățile autorului în această direcție, cu atît mai mult cu cît introducerea categoriilor respective presupune o ierarhizare nu numai în virtutea principiului unității dintre logic și istoric, dar și în virtutea principiului pedagogic al trecerii de la simplu la complex, al gradării cunoștințelor de la concret la general, de la generalizări mai simple la generalizări mai complexe. Lucrurile stînd astfel, în multe cazuri s-a procedat prin eliminare. De pildă, se încearcă explicitarea mecanismului intim al trecerii de la o orînduire socială la alta ignorîndu-se parcă concepte ca cel de „luptă de clasă". Ni se pare că unele paranteze pentru explicitarea unor asemenea categorii puteau și trebuiau să fie făcute, deoarece ar fi ajutat substanțial la înțelegerea cunoștințelor.

Cu toate acestea, putem afirma cu toată răspunderea că manualul, chiar în forma sa actuală, este un instrument bine realizat și ușor de mînuit ceea ce-i conferă o utilitate practică deosebită și un loc însemnat în sistemul științelor pe care elevii din clasele a IX-a ale școlii generale le au de parcurs.

Prof. ION NECULA
Școala generală din Drăgănești
județul Galați

Cercul de dirijare a circulației rutiere de la Casa pionierilor din Iași

ECOURI
LA MATERIALELE PUBLICATE

„Lumini și umbre în fondul de cultură generală al elevilor"

Nu de mult am întreprins, în rîndul elevilor mei din ultimele clase ale Liceului din Buftea, o investigație similară cu ancheta inițiată de „Gazeta învățămîntului" și comentată în numărul 1020 din 5 decembrie a.c. de oameni de cultură și profesori de prestigiu. Cu unele mici variații, observațiile desprinse au fost cam aceleași.

Încercînd să alcătuiesc o ordine a „urgențelor" într-un plan de acțiune vizînd dezvoltarea orizontului de cultură generală al tineretului, am constatat că se cere să acordăm, în ordine, prioritate următoarelor probleme: cultura estetică în domeniul plasticii și a muzicii simfonice, cultura științifică interdisciplinară, cultura cinematografică și teatrală, cultura literară (în special în sfera beletristicii moderne).

Ce trebuie făcut? Evident, înscrierea unor teme în programele școlare nu duce automat la rezolvarea problemei. Dar oricum, ceea ce a fost studiat metodic — înșeși anchetele au dovedit-o — se însușește mai temeinic, (s-a văzut de astfel că s-au obținut procente substanțiale mai mari de răspunsuri bune la problemele incluse în programele școlare).

În această privință aș dori să fac o observație marginală cu privire la modul de alcătuire a programelor. Nu pot fi negate substanțialele îmbunătățiri aduse acestora pe planul modernizării, al esențializării și aprofundării studiului. Dar cred că unii specialiști în predarea anumitor discipline științifice abordează problemele prea exclusivist, privindu-le dintr-o optică oarecum îngustă, concentrată numai asupra științei respective ca atare. Din această pricină există discontinuități în orizontul de cultură generală al elevilor. Poate că ar fi prea mult să cerem abordarea în liceu a unor științe de graniță, cum sînt biofizica sau biochimia, ca discipline independente: cred însă că în programele de specialitate ale liceului ramificat pe secții, mai ales în cadrul secțiilor de profil, trebuie introduse unele teme speciale care să se refere la aceste științe.

Aș dori să fac o observație: cultura extra-școlară a elevilor se bazează încă în prea mică măsură pe lectură și studiu aprofundat și disciplinat. De aceea chiar și răspunsurile date în scris în „domeniul de forță" al muzicii ușoare au adesea o grafie curioasă. Pentru că aceste cunoștințe — din păcate și multe altele — sînt exclusiv audio-vizuale, mulți elevi informîndu-se doar prin intermediul emisiunilor de radio și televiziune. Rămîne în continuare o menire de maximă importanță a învățămîntului liceal să formeze elevilor atît gustul pentru studiul aprofundat, cît și disciplina, respectiv deprinderile necesare unui asemenea studiu.

Prof. VIRGINIA CARIANOPOL
Buftea

Primim din partea profesorului **V. Teodorescu**, semnatarul intervenției „Un dialog cu adînci rezonanțe afective și intelectuale", inclusă în ancheta „Lumini și umbre în fondul de cultură generală al elevilor", solicitarea de a face cunoscute cititorilor și cele cîteva pasaje cuprinse în intervenția d-sale care, din lipsă de spațiu, nu au putut apărea în numărul anterior. Îi satisfacem această dorință:

„...Învățămîntul nu poate să urmărească pas cu pas evoluția diferitelor științe, încercările de autodepășire ale artiștilor sau experimentările din toate domeniile de activitate umană. Cred însă că instituțiile de cultură... au datoria să încerce realizarea unui dialog cu adînci rezonanțe — afective și intelectuale — între adolescenții dornici de cultură, artă și știință și cei în măsură să le ofere cuceririle noi dobîndite în aceste domenii... De ce să ne surprindă faptul că unii elevi cred că lingvistica matematică se ocupă „cu studierea diferitelor expresii matematice care să-i ajute pe matematicieni să-și exprime ideile cît mai explicit" sau „cu fondul și forma teoriei matematice", atît timp cît informații despre această știință interdisciplinară nouă nu se găsesc decît în scrierile de specialitate, periodicele de cultură înșirînd despre ea doar cîte o notă mai ales în preajma sau în timpul unor sesiuni, simpozioane sau congrese? De ce să ne surprindă faptul că unii elevi nu știu nimic despre Samuel Beckett sau îl confundă cu episcopul cancelor Thomas Becket din vremea lui Henric al II-lea Plantagenet, cînd editurile n-au dat nici o traducere din opera acestui prestigios scriitor?".

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PESTE HOTARE

Aspect din timpul lucrărilor simpozionului internațional pe tema „Lenin despre educația comunistă a tineretului școlar", care a avut loc recent la Moscova

Simpozion internațional pe problemele educației comuniste a tineretului școlar

De curînd a avut loc la Moscova un simpozion internațional pe tema „Lenin despre educația comunistă a tineretului școlar", organizat de Federația Internațională a Sindicatelor din Învățămînt în colaborare cu Comitetul Central al Sindicatelor lucrătorilor din învățămînt din U.R.S.S. La acest simpozion au participat reprezentanți ai sindicatelor din învățămînt, ai institutelor de științe pedagogice și ai presei pedagogice din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Mongolă, R. P. Polonă, R. S. România, R. P. Ungară și U.R.S.S. Au participat de asemenea Paul Delanoue, președintele F.I.S.E., și secretarii acestei organizații.

Lucrările simpozionului au fost deschise de un amplu referat intitulat „Ideile leniniste despre educația comunistă a tinerei generații", susținut de A. G. Hriskova, vicepreședinte al Academiei de științe pedagogice din U.R.S.S.

În continuare, reprezentanți ai sindicatelor din învățămînt și ai institutelor de științe pedagogice din țările participante au prezentat comunicări științifice pe teme privind învățătura leninistă despre locul și rolul educației în construirea socialismului, formarea concepției marxist-leniniste a tineretului școlar prin predarea disciplinelor științifice, învățătura marxist-leninistă despre educația comunistă a tineretului, despre dezvoltarea multilaterală a personalității, despre învățămîntul general și politehnic, principiile leniniste ale educației morale, ale educației prin muncă etc. Comunicările „Leninismul și dezvoltarea multilaterală a personalității tineretului din România" și „Aspecte metodologice ale cercetărilor interdisciplinare în legătură cu profilul spiritual al tineretului școlar", prezentate de Elena Cojan, secretar al Uniunii Sindicatelor din Învățămînt și Cultură și respectiv prof. dr. Petre Bărbulescu, șeful secției educație de la Institutul de științe pedagogice din țara noastră, au fost primite cu un deosebit interes și apreciate pentru contribuția adusă la succesul simpozionului.

În cadrul simpozionului a luat cuvîntul Paul Delanoue, președintele F.I.S.E., care a prezentat expunerea „Învățătura leninistă și mișcarea pedagogică internațională".

După încheierea simpozionului participanții au vizitat muzee și case memoriale din orașul Leningrad care evocă personalitatea și opera lui V. I. Lenin.

Educația tineretului pentru viața de familie

Una din preocupările importante care figurează de cîțiva ani în planul comun de lucru al pedagogilor, psihologilor și medicilor pediatri de la Institutul de cercetări pedagogice și de la Institutul de cercetări sanitare din Praga se referă la educarea elevilor din ultimele clase pentru viața de familie. Studiul elaborat de ei a abordat problema din punct de vedere multilateral — somatic, psihologic, sociologic etc.

Concluzii foarte interesante se pot desprinde pe marginea răspunsurilor ce conturează imaginea pe care și-o fac elevii din clasele mari despre viitoarea lor viață de familie. Astfel, în legătură cu alegerea viitorului tovarăș de viață băieții acordă importanță în special calităților fizice și intelectuale, în timp ce fetele au în vedere, în primul rînd, anumite trăsături de caracter. Atît băieții cît și fetele pun însă pe primul plan înțelegerea reciprocă. În privința vîrstei pentru încheierea căsătoriei băieții optează pentru momentul de după încheierea stagiului militar (21—22 ani), sau chiar de după încheierea studiilor universitare (respectiv 25 de ani). Și dintre fete puține sînt acelea care își exprimă dorința de a se căsători înainte de împlinirea vîrstei de 21 de ani.

Majoritatea fetelor doresc să aibă copii, proiectînd nașterea primului copil în perioada primilor doi ani de la încheierea căsătoriei. În ceea ce îi privește pe băieți, cei mai mulți dintre aceștia răspund că încă nu s-au gîndit la problema respectivă.

O problemă în legătură cu care majoritatea răspunsurilor au coincis este aceea a educării copiilor. Deopotrivă, băieții și fetele consideră că educația copiilor trebuie să se desfășoare în cea mai mare parte în familie — cel puțin pentru perioada cînd se pun bazele formării deprinderilor morale — și să fie efectuată, pe cît posibil, de ambii părinți și numai de către aceștia, fără intervenția bunicilor sau a altor rude. Numai 7 la sută dintre elevii cuprinși în cadrul anchetei și-au exprimat preferința pentru creșe și cămine. Într-un fel, răspunsurile date întrebărilor din această grupă conturează o arie a opțiunilor celor anchetați cu privire la modul cum ar fi dorit și cum doresc să se desfășoare propria lor educație.

În legătură cu îngrijirea copiilor în familie s-a pus întrebarea dacă se consideră potrivit ca mama să rămînă, în continuare, în producție. Majoritatea fetelor au răspuns că este mai bine ca femeia să nu-și abandoneze definitiv activitatea profesională, în timp ce băieții și-au exprimat, într-un procent important, preferința ca soțiile mame să rămînă acasă, ocupîndu-se exclusiv de treburile gospodărești. Aceasta nu înseamnă că treburile gospodărești ar trebui să-i revină exclusiv femeii. Dimpotrivă, cei mai mulți dintre elevii anchetați și-au exprimat părerea că la treburile casnice trebuie să participe ambii soți și doar 11 la sută dintre aceștia au considerat că treburile casnice revin integral soțiilor.

Ca o concluzie generală se constată că fetele din clasele mari, în comparație cu colegii lor de aceeași vîrstă, își reprezintă mult mai concret și mai realist viitoarea lor viață de familie. În marea lor majoritate, ele au dat răspunsuri complete și judicioase la toate întrebările ce li s-au pus, în timp ce băieții au lăsat un număr important de întrebări fără răspuns, motivînd că nu s-au gîndit la problemele respective.

Pe baza acestui studiu organele de învățămînt urmăresc să realizeze, în strînsă legătură cu organele sanitare, un sistem de acțiuni menit să asigure o bună pregătire a tinerilor aflați astăzi pe băncile școlii pentru rezolvarea problemelor majore și de mare răspundere ale vieții de familie.

„Revista de pedagogie"

Numărul pe luna noiembrie al „Revistei de pedagogie" cuprinde, în deschidere, articolele „Sensul inovator și prospectiv al cercetării pedagogice" de **George Văideanu** și „Considerații asupra problemei conducerii școlii" de **Emil Păun**.

La rubrica **Cercetări-Experimente** sînt înserate materialele „Stimularea gîndirii școlarului de clasa I prin predarea adunării și scăderii" de **Nicolae Opresc u**, „Experimentarea unui procedeu de verificare a cunoștințelor de **Constantin Preda**, „Autoeducația la vîrsta preadolescenței" de **Ștefan Zisulescu**, „Autocunoașterea și opțiunea vocațională" de **Julieta Alexandru**, „Cunoașterea îndatoririlor pionierești și educația cetățenească de **Florica-Silvia Purdea**.

Rubrica **Din practica școlii noastre** cuprinde articolele „Predarea unor noțiuni fundamentale de chimie" de **Veronica Ferarini** și „Cu privire la predarea dinamicii" de **Nicolae Stănescu**.

Dezbaterile din acest număr al revistei sînt închinate temei „examene-examinatori. **Ștefan Bîrsănescu** semnează aici materialul „Examenele cu elevii și studenții, principal mijloc de control al cunoștințelor și de selecție". În continuare se publică materiale de **Gheorghe Călugărița** („Examenul — dialog între examinator și examinat"), **Clotilda Constantinescu** (Raport adecvat între cunoștințele cerute de programă și aprecierile făcute candidaților"), **Zina Sîrbu** („Semnificația examenelor finale"), **Mihai Golu** („Valoarea diagnostică și prognostică a examenului de admitere în învățămîntul superior"), **Paul Popescu-Neveanu** („Admiterea în învățămîntul superior, un examen vocațional"), **Maria Giurgea** („Ce trebuie să exprime nota"), **Mihai Merfea** („Criterii unice de măsură"). **D. Rimer** („Prelucrarea statistică a datelor examenelor") și **Mihai Bejenaru** („Aspectul conflictual al aprecierii și notării elevilor").

Sofia Burculeț semnează articolul „Calistrat Hogas-pedagogul", iar **Vasile Iliescu** articolul „Metoda grupelor în procesul de transmitere-asimilare a cunoștințelor".

În continuare revista cuprinde materiale de critică și bibliografie.

INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE „N. GRIGORESCU" București

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

FACULTATEA DE ARTE PLASTICE

— Lector la catedra de pictură, poz. 8, disciplina Noțiuni de artă decorativă. Decorativă generală, tehnici diferite.
— Lector la catedra de grafică, poz. 9, disciplina Compoziție, grafică publicitară.
— Profesor la catedra de istoria artei, poziția 2, disciplina „Artă populară românească".
— Conferențiar la catedra de istoria artei, poz. 7, disciplina Muzeologie și istoria artei feudale românești.
— Lector la catedra de istoria artei poz. 11, disciplina Istoria Artei.
— Lector la catedra de istoria artei, poz. 12, disciplina Istoria artei universale și românești.

FACULTATEA DE ARTE DECORATIVE

— Conferențiar la catedra de scenografie, poz. 2, disciplina Compoziție, lucrări practice.
— Lector la catedra de scenografie, poz. 6, disciplina Compoziție — lucrări practice.
— Lector la catedra de scenografie poz. 9, disciplina Istoria stilurilor în arhitectură și mobilier, Noțiuni de arhitectură și decorație contemporană.
— Lector la catedra de ceramică — sticlă — metal, poz. 8, disciplina Desen, studiul culorii, compoziție.
— Lector la catedra tehnico-teoretice, poz. 6, disciplina Anatomie artistică.
— Conferențiar la catedra de textile, poz. 1, disciplina desen, studiul culorii, compoziție.

Candidații la concurs vor înainta, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț, la secretariatul Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu", din București, str. G-ral Budișteanu nr 19, sectorul 7, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial Partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, și de Instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține la sediul Institutului din București, la 2 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs.

Informații suplimentare se pot obține la secretariatul Institutului, telefon 16.01.51.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI-SUCEAVA

ANUNȚĂ:

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— lector, poz. 5 din statul de funcțiuni al catedrei de pedagogie-psihologie, disciplina Educație fizică;
— lector, poz. 4 din statul de funcțiuni al catedrei de geografie, disciplina Metodica predării geografiei.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul rectoratului Institutului pedagogic de 3 ani din Suceava, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere la care vor anexa în dublu exemplar actele prevăzute de Legea nr 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial nr. 33 partea I din 15 martie 1969

Concursul se va ține la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Suceava în termen de 60 zile de la expirarea datei de înscriere la concurs

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

INSTITUTUL POLITEHNIC — TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MECANICĂ

1. Șef lucrări la Catedra de material rulant, disciplinele Tehnologia construcției și reparației materialului rulant; Vehicule speciale de tracțiune feroviară; Încercarea materialului rulant (curs facultativ), poziția 8 din statul de funcțiuni.
2. Șef lucrări la Catedra de tehnologie mecanică, disciplina Mașini unelte și control dimensional, poziția 10 din statul de funcțiuni.
3. Șef lucrări la Catedra de tehnologie mecanică, disciplina Tehnologia materialelor, poziția 11 din statul de funcțiuni.
4. Șef lucrări la Catedra de utilajul și tehnologia sudării, disciplinele Mecanizarea și automatizarea procedeelor de sudare; Controlul calității îmbinărilor sudate; Utilajele sudării electrice, poziția 6 din statul de funcțiuni.
5. Șef lucrări la Catedra de mașini hidraulice, disciplinele Electrotehnică, mașini de forță, stații de pompare; Mașini energetice, poziția 9 din statul de funcțiuni.
6. Asistent la Catedra de tehnologie mecanică, disciplina, Tehnologie mecanică, poziția 17 din statul de funcțiuni.
7. Asistent la Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini și mașini unelte, disciplinele Proiectarea și tehnologia sculelor așchietoare; Construcția sculelor așchietoare; Proiectarea dispozitivelor, Construcția dispozitivelor; Tehnologia construcțiilor de mașini, poziția 19 din statul de funcțiuni.
8. Asistent la Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini și unelte, disciplinele Proiectarea dispozitivelor; Exploatarea mașinilor-unelte, poziția 20 din statul de funcțiuni.
9. Asistent la Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini și mașini unelte, disciplinele Mașini-unelte; Exploatarea mașinilor-unelte; Toleranțe și măsurări tehnice; Procese tehnologice speciale (curs facultativ), poziția 21 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

10. Șef lucrări la Catedra de bazele electrotehnicii, disciplina Bazele electrotehnicii, poziția 11 din statul de funcțiuni.
11. Șef lucrări la Catedra de utilizările energiei electrice, disciplina Acționări electromecanice și utilajul electromecanic, poziția 7 din statul de funcțiuni.
12. Lector la catedra de Educație fizică și sport, disciplina Educație fizică, poziția 5 din statul de funcțiuni.
13. Asistent la Catedra de calculatoare, electronică și automatică, disciplina; Automatizări și telecomenzi, poziția 24 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

14. Asistent la Catedra de construcții metalice, disciplina Construcții metalice și tehnologia sudării, poziția 16 din statul de funcțiuni.
15. Asistent la Catedra de limbi moderne, disciplina Limba engleză, poziția 6 din statul de funcțiuni.
16. Asistent la Catedra de drumuri și fundații disciplina Tehnologia lucrărilor și masini de construcții; Electrotehnică și mașini de construcții; Mașini de construcții; Mașini de construcții și tehnologia lucrărilor de construcții; Electrotehnică, instalații electrice și masini; Tehnica securității circulației rutiere, poziția 13 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

17. Conferențiar la Catedra de industrii organice, disciplinele Chimia și tehnologia coloranților organici și a produselor intermediare; Utilaje în industria chimică organică, poziția 4 din statul de funcțiuni.
18. Conferențiar la Catedra de tehnologia silicaților și a compușilor oxidici, disciplinele Mineralogie și Petrografie; Cristalografie, poziția 3 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE MECANICĂ AGRICOLĂ

19. Șef lucrări la Catedra de organe de mașini, disciplina Teoria mecanismelor și dinamica mașinilor poziția 11 din statul de funcțiuni.

A. Candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de conferențiar și șef lucrări vor depune în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, la secretariatul rectoratului Institutului politehnic din Timisoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de următoarele acte:
1. — memoriul de activitate didactică, științifică și tehnică în producție, în 2 exemplare;
2. — lista lucrărilor publicate sau în curs de publicare, în 2 exemplare;
3. — lucrările de specialitate, într-un exemplar;
4. — autobiografia, în 2 exemplare;
5. — caracterizarea activității profesionale și obștești eliberată de instituția unde candidatul își desfășoară activitatea, în 2 exemplare;
6. — copie legalizată de pe diploma de studii, în 2 exemplare;
7. — copie legalizată de pe diploma de doctor-docent în științe sau de doctor, în 2 exemplare;
8. — adeverință privind vechimea în muncă, cu precizarea funcțiilor îndeplinite, în 2 exemplare;
9. — în cazul cînd diplomele de studii sînt obținute în străinătate, se vor depune traducerea legalizată a acestora, în 2 exemplare, precum și copie legalizată, în 2 exemplare, de pe adresa Ministerului Învățămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora.

Concursul pentru ocuparea postului de conferențiar, se va ține în termen de 3 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs, iar concursul pentru ocuparea postului de șef lucrări se va ține în termen de 60 de zile de la data expirării termenului de înscriere.

B. Pentru posturile de asistent

1. Cererea de înscriere, la care se anexează:
2. Memoriul de activitate didactică, științifică și tehnică în producție, într-un exemplar;
3. Lucrările de specialitate, într-un exemplar;
4. Autobiografia, într-un exemplar;
5. Caracterizarea activității profesionale și obștești eliberată de instituția unde candidatul își desfășoară activitatea, într-un exemplar;
6. copie legalizată de pe diploma de studii, într-un exemplar;
7. În cazul cînd diplomele de studii sînt obținute în străinătate, se va depune traducerea legalizată, într-un exemplar; de pe adresa Ministerului Învățămîntului — C.S.D. privind echivalarea acestora;
8. adeverință din care să rezulte că a efectuat stagiul legal după repartizare;
9. adeverință privind vechimea în muncă, cu precizarea funcțiilor îndeplinite, într-un exemplar.

Termenul de înscriere a candidaților este de 15 zile de la data publicării acestui anunț.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului politehnic din Timisoara în termen de cel mult 15 zile de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

ANUNȚ

Liceul nr. 1 Baia Mare (fost Gheorghe Șincai) va sărbători semicentenarul în 20 decembrie 1969. Foștii profesori și elevi sînt rugați a participa.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTIN

Elevii și profesorii despre emisiunile de teleșcoală

(Urmare din pag. 1-a)

matică sau la chimie, de pildă lecțiile ar putea să fie reluate".

Prof. **Viorica Leontieș**, Școala generală din Boldești — Scăieni, județul Prahova. „În momentul de față, lecțiile televizate de literatură română sînt ținute de unul sau doi profesori. Părerea mea este că numărul lor trebuie să fie mai mare. Aceasta din două motive: Întîi, pentru ca ele să fie mai variate și ca structură, și ca mod de prezentare. În al doilea rînd, lecțiile ar putea fi pregătite pe îndelete, temeinic. Și încă o sugestie: să se organizeze lecții și pentru elevii cursurilor serale și fără frecvență".

Prof. **Eugenia Găitan**, de la Liceul „Mihail Sadoveanu": „Deseori, emisiunile de literatură destinate elevilor de liceu acordă mai multă atenție prezentării subiectelor și mai puțină interpretării. Or, subiectele le sînt destul de familiare elevilor. Sînt de formulat unele doleanțe și în ceea ce privește stilul și ritmul acestor lecții. Deseori, profesorii pe care elevii îi ascultă la radio adoptă un stil prețios, ermetic, un stil care poate fi accesibil specialiștilor dar pe care elevii nu reușesc să-l înțeleagă. Se vorbește cîteodată și mult prea repede. Să nu uităm că acestea sînt niște lecții pentru elevii care încearcă să-și facă însemnări, să ia notițe".

Prof. **Marieta Sava** de la Institutul central de perfecționare a cadrelor didactice: „Cel puțin în momentul de față, lecțiile de chimie prezentate de televiziune nu pot fi concepute altfel decît sub forma unor consultații care să abordeze o problemă mai importantă sau un complex de probleme. Ilustrarea lor lasă deocamdată de dorit. Cred că elevii au dreptate cînd propun ca experiențele să fie în prealabil înregistrate prin telerecording și nu transmise «în direct».

De asemenea orele la care sînt plasate lecțiile în programul de radio și de televiziune nu sînt dintre cele mai convenabile. Poate că inconvenientele ce provin de aici s-ar înlătura prin reluarea emisiunilor respective și la alte ore. În general, mi se pare potrivit ca ele să aibă loc după orele 19".

★

Din acest sondaj sumar și, firește, fără pretenții generalizatoare, se pot desprinde totuși cîteva concluzii pe care le oferim spre studiu celor ce răspund de organizarea emisiunilor de teleșcoală. Important este ca aceste emisiuni să țină cît mai larg seama de nevoile reale ale școlii, ale elevilor, pentru că numai în acest fel își pot asigura o eficiență mereu crescîndă.

Probleme deschise în munca educativă

(Urmare din pag. 1-a)

pletate cu cele mai noi realizări ale metodologiei științifice contemporane. Socotim, de exemplu, că metoda observației spontane, conversația liberă sau organizată de circumstanță, expunerea doctă „ex cathedra" a unor teze și adevăruri ș.a., deși valabile, nu mai pot fi considerate întrutotul suficiente. Pentru a putea stabili cu cît mai mare precizie particularitățile psihice ale fiecărui copil sau tînăr cu care lucrezi, pentru a putea determina cu cît mai mare rigurozitate statutul și rolul său în colectivitățile din care face parte, pentru a cunoaște relațiile sale afective și preferențiale în sistemul de raporturi cu covîrstnicii și persoanele adulte, tendințele și elementele esențiale ale profilului personalității sale în formare și multe alte date asemănătoare, esențialmente necesare pentru realizarea unei munci educative eficiente, este absolut necesară îmbogățirea setului de metode și tehnici de cunoaștere și acțiune educativă. Nu mai pot lipsi de pildă, din acest set, modalitățile psihologice, sociologice, axiologice, praxiologice de abordare a procesului educativ

Evident că, pentru a depăși actualul stadiu al activității în acest domeniu, se impune o declarată și hotărîtă luptă a educatorilor din școli, ca și a celor din sistemul educativ extrașcolar, împotriva empirismului, a improvizației și, în special, împotriva conformismului din multe puncte de vedere comod, dar steril. Firește că orientarea în această direcție a muncii educatorilor se cere corelată cu sistemul și conținutul pregătirii de specialitate care se realizează atît la nivelul învățămîntului pedagogic mediu, cît și la nivelul învățămîntului superior. Din acest punct de vedere au și fost formulate o serie de observații și propuneri cu privire la ponderea și conținutul pregătirii pedagogice, psihologice, sociologice, teoretice și practice a viitorilor educatori, pregătire considerată în prezent ca insuficient de extinsă și de aprofundată și, în anumite privințe, neconcordantă cu profilul activității educative concrete. Alte propuneri vizează — în mod justificat — completarea acestei pregătiri și ridicarea nivelului ei calitativ prin sistemul activităților periodice de perfecționare a personalului didactic și a celorlalți activiști din domeniul educației tineretului.

Departe de a fi epuizată, lista problemelor deschise în domeniul pe care l-am abordat poate fi completată în continuare. Trebuie notat însă că ceea ce este esențial, ceea ce trebuie apreciat la adevărata valoare, este constituit de ansamblul condițiilor materiale, organizatorice și de conținut pe care partidul și statul nostru le asigură cu consecvență pentru continua dezvoltare și perfecționare a procesului de formare și pregătire a tinerelor generații, pentru afirmarea și realizarea celor mai înalte aspirații și idealuri ale tuturor membrilor societății noastre.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI - Nr. 1022 | EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ | Vineri 19 decembrie 1969 | 4 pagini 25 bani

PERSPECTIVE ÎNSUFLEȚITOARE ALE DEZVOLTĂRII PATRIEI

Cele mai proaspete file ale istoriei contemporane a patriei înscriu Plenara din 10—13 decembrie 1969 a C.C. al P.C.R. între evenimentele de deosebită importanță pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Hotărîrile adoptate, ampla cuvîntare rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la încheierea lucrărilor plenarei au stîrnit un puternic ecou în rîndurile tuturor oamenilor muncii, stimulînd energia creatoare a întregului popor. Constituind un vast program concret de măsuri care vizează progresul societății românești, ele ilustrează pregnant spiritul științific, realist, novator, propriu partidului nostru, oglindesc dinamismul și fermitatea cu care se transpun în practică indicațiile Congresului al X-lea, reflectă înalta responsabilitate a partidului față de popor, față de viitorul patriei. **„Ne preocupăm cu toată răspunderea,** — se arată în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu — **să găsim soluții pentru a asigura perfecționarea continuă a activității în toate domeniile, accelerarea progresului neîntrerupt al societății noastre socialiste"**. Sinteză organică de realism și cutezanță largă a concepției, care îmbrățișează o multitudine de laturi fundamentale ale vieții economice și sociale, documentele plenarei și ansamblul de legi adoptate de actuala sesiune deschisă a Marii Adunări Naționale formează un **tot omogen, un adevărat program științific de dezvoltare multilaterală a societății românești, de modernizare a vieții economico-sociale, de intensificare a operei de edificare a noii orînduiri.**

Este cunoscut că în procesul perfecționării neîntrerupte a societății socialiste are o importanță hotărîtoare dezvoltarea condițiilor materiale necesare — un înalt nivel al forțelor de producție și un stadiu superior de maturizare a relațiilor de producție, precum și a condițiilor spirituale — un înalt nivel al conștiinței socialiste, exprimat prin intensificarea participării conștiente și a inițiativei tuturor membrilor societății la edificarea economico-socială, proces indisolubil legat de dezvoltarea profundă a democrației socialiste, de creșterea rolului conducător al partidului comunist și a influenței sale asupra tuturor sferelor vieții sociale. În deplină concordanță cu aceste cerințe obiective, măsurile preconizate și hotărîrile adoptate de plenară sînt îndreptate tocmai în aceste direcții esențiale, către aceste obiective de importanță primordială pentru făurirea edificiului societății socialiste. Practic, ele vor acționa atît asupra bazei cît și asupra suprastructurii societății, avînd în vedere conexiunea lor indisolubilă și intercondiționarea lor reciprocă, dialectică.

În concordanță cu teza materialismului istoric potrivit căreia producția materială este factorul decisiv al dezvoltării sociale, în concordanță cu întreaga orientare înfăptuită de către partid pînă acum, plenara a acordat în mod firesc o atenție centrală problemelor continuării în ritm înalt a procesului de **edificare a economiei socialiste înaintate.** Continuarea susținută a industrializării țării, accelerarea procesului de dezvoltare intensivă a agriculturii, înfăptuirea unei judicioase politici de investiții, promovarea largă a progresului tehnic în întreaga economie națională, creșterea în ritm continuu a productivității muncii sociale, sporirea continuă a eficienței economice, dezvoltarea continuă a cercetării științifice, a școlii de toate gradele și formarea de cadre cu înaltă competență profesională și politică, extinderea necontenită a bunăstării poporului — toate acestea formează sarcinile de bază relevate în cadrul lucrărilor plenarei și constituie direcțiile fundamentale care converg spre un țel unitar, țelul dezvoltării României ca țară socialistă cu o economie modernă, în scopul satisfacerii în tot mai largă măsură a cerințelor materiale și spirituale ale celor ce muncesc.

Factorul hotărîtor, pivotul progresului general, al dezvoltării tuturor forțelor de producție ale societății va fi în continuare, după cum rezultă cu pregnanță din lucrările plenarei, politica de industrializare a țării, urmată de partid cu neabătută consecvență. Ceea ce va caracteriza dezvoltarea industriei în 1970 este atît creșterea cantitativă — producția ei urmînd să crească cu 11,3 la sută — cît și schimbările calitative, de ordin structural, prin dezvoltarea susținută a ramurilor industriale moderne. Concomitent cu asigurarea unei creșteri în ritmuri susținute a industriei Plenara C.C. al P.C.R. a pus în centrul dezbaterilor sale problematica dezvoltării intensive și multilaterale a agriculturii noastre socialiste ca sursă importantă de sporire a venitului național, ca una din ramurile care, în condițiile specifice ale României, are un rol hotărîtor pentru progresul întregii economii și ridicarea nivelului de trai al poporului. În acest sens planul pe anul viitor prevede sarcini sporite. O deosebită importanță pentru dezvoltarea agriculturii va avea aplicarea programului de măsuri adoptate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. pentru îmbunătățirea multilaterală a activității cooperativelor de producție.

Anul 1970 va fi marcat de o deosebită amploare a lucrărilor de investiții, menite să asigure dinamismul continuu al economiei. Cu toată hotărîrea se va acționa pentru asigurarea punerii la termen în funcțiune a noilor obiective, pentru atingerea cît mai rapidă a parametrilor proiectați la unitățile productive intrate în exploatare, întrucît numai aceasta poate da măsura reală a întregii activități în domeniul investițiilor.

Plenara preconizează totodată realizarea unei înalte eficiențe economice în toate sectoarele de activitate prin concentrarea eforturilor tuturor organelor economice spre folosirea cu randament maxim a materiilor prime și materialelor, a forței de muncă, spre reducerea costurilor de producție.

Examinarea unor aspecte majore privind cercetarea științifică,

(Continuare în pag. 3-a)

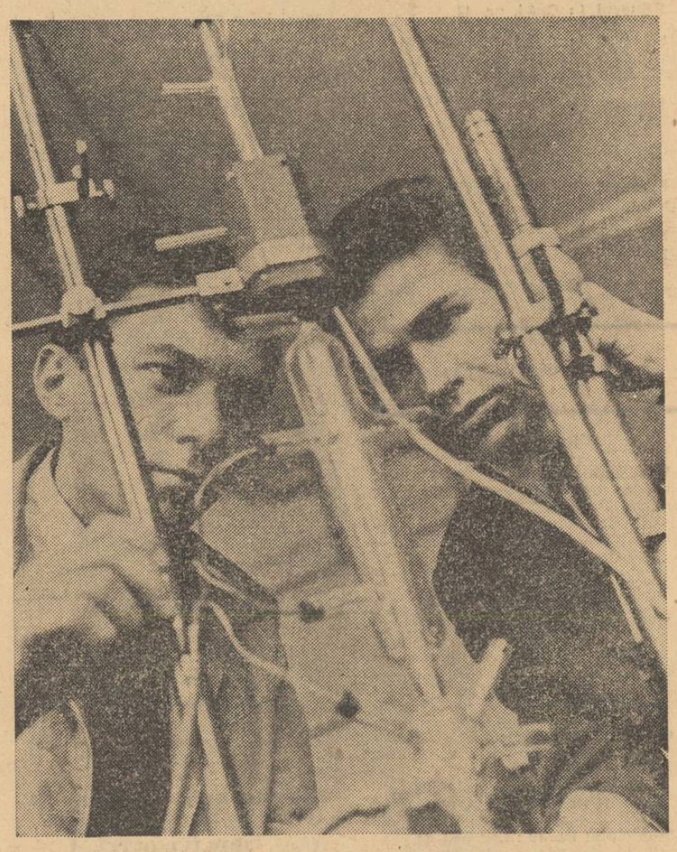

Experiențe în laboratorul Liceului industrial din Cluj

LOTURILE ȘCOLARE CU PLAN DE PRODUCȚIE

— o inițiativă cu deosebită valoare instructivă și educativă —

Educarea prin muncă și pentru muncă este o preocupare constantă a tuturor factorilor în sarcina cărora se află formarea tinerei generații, pregătirea ei pentru viață. Această preocupare este caracteristică și școlilor sătești din județul Constanța, dintre care multe au acumulat în acest sens o experiență bogată.

În prezent, în aceste școli se creează noi condiții, deosebit de favorabile, pentru pregătirea tehnico-practică a elevilor în domeniul activităților agrozootehnice. Din inițiativa Comitetului județean P.C.R. Constanța, pe baza unei decizii adoptate de Consiliul popular județean, toate școlile din centrele de comune, precum și alte școli sătești au primit loturi în suprafață de 1—5 ha. Între școli și cooperativele agricole de producție se vor încheia contracte pe baza cărora producția realizată pe loturi, în limitele unui anumit plan, va fi valorificată în cadrul C.A.P. Munca cu elevii pe lotul școlar se va desfășura după principiile organizatorice ale cooperativei de producție.

Importanța și semnificațiile acestei măsuri sînt multiple. Se realizează astfel, în primul rînd, o mai strînsă legătură între școală și principalele unități economice ale satului. Folosind pentru culturi soiurile de plante și hibrizi recomandate pentru tipul specific de sol al zonei, aplicînd o agrotehnică diferențiată, cunoscînd caracteristicile agrometeorologice ale regiunii, elevii își vor însuși principii și tehnici înaintate pentru munca pe care o vor desfășura pe ogorul mare al cooperativei, vor învăța cum se asigură o productivitate și o producție sporită. Pe de altă parte, elevii vor putea cunoaște structura economică a cooperativelor agricole de producție, sistemul de organizare a muncii în cadrul acestora. Avînd condiții pentru a cunoaște multilateral frumusețea muncii pe ogoare, căpătînd încredere în posibilitățile lor de a contribui la dezvoltarea agriculturii, elevii vor fi atrași mai puternic spre această profesie, iar dorința lor de a obține o calificare superioară se va împleti cu sentimentul îndeplinirii datoriei față de patrie, față de meleagurile natale. Ca atare, din rîndurile acestor elevi vor putea fi recrutați, într-un viitor apropiat, oameni care vor avea un cuvînt greu de spus în consolidarea economico-organizatorică a cooperativelor de producție.

În condițiile existenței lotului școlar, conducerile școlilor generale de la sate au răspunderi sporite. Odată cu crearea cadrului organizatoric, se impune ca școlile să-și înscrie în programul de activități modalitățile practice prin care își propun să sprijine, împreună cu specialiștii cooperativei agricole, permanenta îmbunătățire a muncii pe lotul școlar atît pe plan instructiv, cît și educativ. Profesorii de specialitate, ca și alți profesori cu experiență, vor trebui să îndrume continuu și nemijlocit practica elevilor, să introducă în predare cunoștințe de natură să sprijine activitatea concretă pe care o desfășoară elevii pe lot.

O grijă deosebită se așteaptă din partea școlilor, a cadrelor didactice în organizarea unor acțiuni de natură să ajute și să stimuleze munca elevilor pe lotul școlar. Asemenea acțiuni sînt, de pildă, concursurile între echipele și brigăzile de elevi, sau chiar competițiile interșcoli avînd ca indici de bază producțiile obținute și cuantumul valorificării lor prin cooperativele agricole de producție. De altfel o inițiativă în această direcție a și apărut la Școala generală din Dobromir, care a trecut la realizarea unei sere pentru trufandale pe o suprafață de 16 metri pătrați.

În ansamblul lor loturile școlare pot deveni centrele unor activități de incontestabilă eficiență practică, pe care conducerile școlilor și cadrele didactice au datoria să o sprijine cît mai larg.

R. C. ALEXANDRU

A LUAT FIINȚĂ

CASA CORPULUI DIDACTIC DIN BUCUREȘTI

Săptămîna trecută, în prezența unui mare număr de cadre didactice din școlile bucureștene, în localul din b-dul Gh. Gheorghiu-Dej nr. 32 a fost inaugurată Casa corpului didactic din București. În cadrul festivității care a avut loc cu acest prilej, prof. univ. Marin Rădoi, secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., a rostit cuvîntul inaugural. Prof. Dumitru Bădulescu, directorul Casei corpului didactic din București a vorbit apoi despre activitatea viitoare care se va organiza în cadrul acestei noi instituții, menite să contribuie la documentarea științifică de specialitate și metodico-pedagogică a oamenilor școlii din Capitală. În continuare, prof. univ. dr. docent Dimitrie Todoran, rectorul Institutului central de perfecționare a personalului didactic din învățămîntul de cultură generală, a conferențiat despre sarcinile actuale ale perfecționării profesionale.

La festivitatea inaugurării Casei corpului didactic au asistat conf. univ. Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului, prof. Ion Borca, vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului București, Gheorghe Borș, președintele Consiliului municipal București al sindicatelor și numeroși alți invitați.

Activitatea Casei corpului didactic din București se anunță a fi bogată și complexă. Au luat ființă aici numeroase comisii alcătuite din cadre didactice din învățămîntul de cultură generală, din liceele de specialitate și din școlile profesionale și tehnice, oameni cu bogată experiență, care vor oferi consultații teoretice și îndrumări practice necesare continuei perfecționări a procesului de învățămînt. Se proiectează înființarea unor cabinete metodice pentru fiecare specialitate. Amenajate în localul inspectoratului școlar, acestea vor fi dotate cu materiale și aparataje moderne.

O deosebită atenție se va acorda îndrumării muncii metodice și de cercetare. Un bogat material documentar, cuprinzînd literatură pedagogică de specialitate și mijloace audio-vizuale, va fi pus la dispoziția educatoarelor, învățătorilor și profesorilor.

Un loc important în viitorul program al Casei corpului didactic îl va ocupa propaganda pedagogică. Vor fi organizate numeroase lectorate profesionale, conferințe, simpozioane, întîlniri cu oameni de știință, cultură și artă etc.

Activitatea noii instituții va fi completată de interesante acțiuni cultural-artistice. Aici vor funcționa formații artistice ale cadrelor didactice, precum și cenaclul de artă plastică „Ion Andreescu" și cenaclul literar „M. Sadoveanu".

M. I.

Mîini îndemînatice

A CULTIVA GÎNDIREA CREATOARE

Printre preocupările fundamentale ale învățămîntului românesc se numără la loc de frunte grija ca, înarmîndu-i pe elevi cu cunoștințe științifice, să le formeze în același timp capacitatea de a stabili relații între aceste cunoștințe, de a ajunge, prin judecăți independente, la observații și concluzii personale — într-un cuvînt, de a gîndi creator. Ca deziderat formativ, dezvoltarea gîndirii creatoare a elevilor își află explicația și motivarea în faptul bine cunoscut că în orice domeniu de activitate socială nu este suficient un bagaj de cunoștințe memorate, ci este absolut necesară capacitatea individului de a găsi în mod independent soluții problemelor atît de diverse pe care le ridică realitatea și care nu pot fi cuprinse în nici un manual.

Întrucît dezvoltarea gîndirii creatoare nu este rezultatul preocupărilor unui singur profesor și al unei singure discipline, ci rodul efortului comun al tuturor profesorilor, indiferent de obiectele de învățămînt pe care le predau, ne-am adresat mai multor profesori, de diferite specialități, rugîndu-i să ne vorbească despre posibilitățile pe care le oferă în acest domeniu disciplinele lor și despre modul cum folosesc ei posibilitățile respective.

Interlocutorii noștri au ținut să sublinieze, aproape în unanimitate, că fiecare lecție, dacă nu chiar fiecare moment al acesteia, oferă prilej de cultivare a gîndirii creatoare și că depinde de priceperea, de abilitatea profesorului dacă aceste posibilități sînt întotdeauna exploatate la valoarea lor reală, cu randamentul maxim. A fost de asemenea subliniat, în discuția noastră, faptul că **există anumite aspecte ale procesului de învățămînt care prin excelență sînt menite să favorizeze dezvoltarea capacității elevilor de a gîndi în mod creator** și pe care profesorul nu are dreptul să le ignore. Referindu-se la aceste aspecte, profesorul AUREL STANCU, de la Școala generală nr. 51, ne-a vorbit, bunăoară, despre lecțiile de literatură, oprindu-se îndeosebi la problemele care privesc analizele și compunerile literare. „Mi se pare foarte important — ne spunea prof. Stancu — ca atunci cînd un profesor efectuează cu elevii în clasă analiza unui text literar să nu uite cît de necesară este această activitate din punct de vedere al cultivării gîndirii creatoare. Solicitați să facă comentarii pe marginea unui text literar, elevii sînt implicit solicitați să apeleze la capacitatea lor imaginativă, la spiritul lor de observație, la posibilitățile lor de a opera cu instrumentele teoriei literare asupra unei lucrări literare încă nestudiate de ei, să stabilească relații, asociații de idei — deci să gîndească în mod creator. Dacă în alte lecții îi învățăm pe elevi ce este un personaj, ce reprezintă o idee, o temă, ce înțelegem prin imagine literară, ce sens are noțiunea de curent literar etc., în analiza literară îi învățăm cum să efectueze singuri operația de apreciere a valorilor literare. Compunerile, la rîndul lor, sînt și ele modalități de antrenare a gîndirii creatoare. Prin tematica pe care le-o stabilește acestora, prin îndrumările pe care le dă elevilor asupra tehnicii de realizare, prin analiza la care supune aceste lucrări în timpul orelor de curs, profesorul poate face foarte mult pentru stimularea gîndirii independente".

Vorbindu-ne despre resursele pe care le oferă predarea matematicii profesorul CONSTANTIN BUDUR, de la Școala generală nr. 175, a ținut să sublinieze în primul rînd calitatea acestei discipline de a realiza un anumit antrenament al gîndirii în general, de a contribui prin însești particularitățile conținutului său la dezvoltarea elasticității și mobilității gîndirii, la dezvoltarea inventivității — atribute indispensabile gîndirii creatoare. „Desigur însă că aceste resurse firești — ne-a spus interlocutorul nostru — se realizează numai dacă profesorul știe să găsească și să folosească modalități destinate anume, în mod deliberat, dezvoltării gîndirii. Printre aceste modalități deliberate mi se par deosebit de importante concepția profesorului în alcătuirea problemelor de matematică, stilul de lucru cu care îi obișnuiește pe elevi în rezolvarea acestora. Ca să fiu înțeles am să mă refer la un exemplu. În general, elevilor li se propun spre rezolvare probleme și exerciții cuprinse în manual și care sînt de natură să contribuie la lămurirea și asimilarea unor cunoștințe teoretice. Aceasta este o cerință elementară a disciplinei noastre. Fără a se opri însă doar la atît, profesorul poate să aleagă probleme și exerciții care îi pun pe elevi în situația de a căuta diferite căi de soluționare. Li se cere astfel să opteze pentru calea cea mai clară, cea mai rapidă și cea mai eficientă. În ce mă privește, rezerv aproape în fiecare lecție cinci sau zece minute pentru antrenamentele de acest gen. Răgazul fiind scurt, elevii își formează și un ritm rapid de gîndire".

„Foarte important mi se pare — ne spunea prof. BADEA SMARANDESCU, de la Școala generală nr. 200 — **să căutăm posibilitățile dezvoltării gîndirii elevilor și dincolo de limitele stricte ale lecției din manual.** Cel puțin în domeniul fizicii, disciplina pe care o predau eu, există nenumărate probleme care îi interesează, îi pasionează chiar pe foarte mulți elevi. Dacă ne limităm la cadrul strict al lecției, ea poate să li se pară rigidă, lipsită de legătură cu aceste probleme. Cu totul altfel

OCTAVIAN BUZESCU

(Continuare în pag. 4-a)

CONCURS PENTRU OCUPAREA UNOR POSTURI DIDACTICE

În numărul din 5 decembrie a.c. al „Gazetei învățămîntului", au fost publicate localitățile și obiectele pentru care numirea și transferarea personalului didactic se fac pe bază de concurs, precum și condițiile de participare la concurs.
În acest număr și în numărul următor se publică lista posturilor puse în concurs.

POSTURI EDUCATOARE

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad: Casa de copii preșcolari. Grăd. nr. 6 (cu limba de predare germană). Grăd. nr. 13. Grăd. nr. 21. Grăd. nr. 1. T. Vladimirescu. Grăd. nr. 2 T. Vladimirescu. Grăd. I.A.S. „Mureșul". Grăd. T. Vladimirescu Cicir. Grăd. Fîntînele Aluniș. Grăd. Șofronea (2 posturi). Grăd. I.A.S. Fîntînele. Grăd. Sîmpaul (cu limba de predare maghiară). Grăd. I.A.S. Fîntînele (cu limba de predare germană). Grăd. Tisa Nouă (cu limba de predare germană).

JUDEȚUL ARGEȘ

Municipiul Pitești: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 1 „Textila". Grăd. nr. 2. Grăd. nr. 12. Grăd. Clucereasa. Grăd. Făgetu. Grăd. Mioveni. Grăd Racovița de Sus. Grăd. Racovița de Jos. Grăd. Mărăcineni Argeșel. Grăd. Uzinele de automobile Ștefănești.

Orașul Cîmpulung: Grăd. Drăcești.

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Bacău: Grăd. nr. 13. Grăd. nr. 14.

Municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej: Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 4. Grăd. nr. 5.

JUDEȚUL BRAȘOV

Municipiul Brașov: Grăd. nr. 2 (2 posturi) Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 6 (3 posturi). Grăd. nr. 13. Grăd. C.F.R. (2 posturi). Grăd. Fabrica de stofe (3 posturi). Grăd. Fabrica de șuruburi (4 posturi). Grăd. Uzinele „Tractorul" (4 posturi). Grăd. Ghimbav.

Orașul Făgăraș: Grăd. nr. 1 (cu limba de predare germană). Grăd. Combinatul chimic. Grăd. I.A.S. „Făgăraș". Casa de copii preșcolari (2 posturi).

JUDEȚUL BRĂILA

Municipiul Brăila: Grăd. nr. 3 (2 posturi). Grăd. nr. 15. Grăd. nr. 19. Grăd. nr. 20. Grăd. nr. 21. Grăd. „Progresul" (2 posturi).

JUDEȚUL BIHOR

Municipiul Oradea: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 8 (4 posturi). Grăd. nr. 13 (3 posturi). Grăd. nr. 20. Grăd. nr. 2 (2 posturi). Grăd. nr. 4 (4 posturi). Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 6 (2 posturi). Grăd. nr. 9. Grăd. nr. 10. Grăd. nr. 15 (3 posturi). Grăd. nr. 16. Grăd. nr. 17 (2 posturi). Grăd. nr. 18. Grăd. nr. 21 (2 posturi). Grăd. nr. 24 (3 posturi). Grăd. nr. 25 (7 posturi). Grăd. „Crișul". Grăd. C.F.R. (2 posturi). Grăd. „Înfrățirea" (3 posturi). Grăd. Fabrica de confecții.

JUDEȚUL BUZĂU

Municipiul Buzău: Grăd. nr. 2. Grăd. nr. 11.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Municipiul Botoșani: Grăd. nr. 6. Grăd. nr. 8. Grăd. nr. 11 (2 posturi). Grăd. Uzinele Textile „Moldova" (6 posturi). Casa de copii preșcolari (6 posturi).

JUDEȚUL CLUJ

Municipiul Cluj: Grăd. nr. 4 (2 posturi). Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 7. (3 posturi). Grăd. nr. 11. Grăd. nr. 18. Grăd. nr. 18 (cu limba de predare germană). Grăd. nr. 20. Grăd. nr. 23 (4 posturi). Grăd. nr. 23 (cu limba de predare maghiară). Grăd. „Flacăra". Grăd. nr. 2 „Someșul". Grăd. nr. 2.- C.F.R. Grăd. „Clujana".

Municipiul Dej: Grăd. nr. 2. Grăd. Pintic. Grăd. Someșul Mic.

Municipiul Turda: Grăd. nr. 3 (4 posturi). Grăd. nr. 4. Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 8. Grăd. nr. 8 (cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL CONSTANȚA

Municipiul Constanța: Grăd. nr. 1 (3 posturi). Grăd. nr. 2 (3 posturi). Grăd. nr. 3 (2 posturi). Grăd. nr. 4 (2 posturi). Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 6 (2 posturi). Grăd. nr. 7 (3 posturi). Grăd. nr. 8 (8 posturi). Grăd. nr. 16. Grăd. nr. 26. Grăd. „Consiliului Popular Județean" (2 posturi). Grăd. „Direcția Navigației Maritime". Grăd. „Institutul de Cercetări Horticole". Grăd. Palazu Mare.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Grăd de aplicație nr. 8 Tîrgoviște (16 posturi).

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova: Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 6 (3 posturi). Grăd. nr. 8. Grăd. nr. 12 (6 posturi). Grăd. nr. 16. Grăd nr. 18. Grăd. nr. 23 Făcăi. Grăd. „Fabrica de Confecții" (3 posturi). Grăd. „Electroputere" (2 posturi). Grăd. „Independența". Casa de copii preșcolari (2 posturi). Grăd. Bucovăț Palilula. Grăd. Ișalnița. Grăd. Siminicu de Sus.

JUDEȚUL GALAȚI

Municipiul Galați: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 2. Grăd. nr. 7. Grăd. nr. 18. Grăd. „Întreprinderea de Transporturi" (3 posturi). Grăd. „Combinatul Siderurgic".

JUDEȚUL GORJ

Grăd. nr. 3 Tîrgu Jiu.

JUDEȚUL HARGHITA

Municipiul Odorheiul Secuiesc: Grăd. nr. 1 (2 posturi cu limba de predare maghiară). Grăd. nr. 8 „Întreprinderea Agricolă de Stat" (3 posturi cu limba de predare maghiară). Grăd. Brădești Satu Mare. Grăd. Feliceni. Grăd. Feliceni Forțeni.

Orașul Miercurea Ciuc: Grăd. nr. 1 (2 posturi cu limba de predare maghiară). Grăd. nr. 2 (2 posturi). Grăd. nr. 2 (cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL HUNEDOARA

Grăd. nr. 3 Deva (2 posturi).

JUDEȚUL IALOMIȚA

Municipiul Călărași: Grăd. Modelu Radu Negru (3 posturi). Grăd. Modelu Stoenești.

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 2 (3 posturi). Grăd. nr. 3. Grăd nr. 4. Grăd. nr. 5 (4 posturi). Grăd. nr. 7. Grăd. nr. 8 (3 posturi). Grăd. nr. 11 (2 posturi). Grăd. nr. 12 (7 posturi) Grăd. nr. 13 (6 posturi). Grăd. nr. 15. Grăd. nr. 17. Grăd. „Țesătura". B. Grăd. nr. 2. C.F.R.

JUDEȚUL ILFOV

Municipiul Giurgiu: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 2. Grăd. nr. 5. Grăd. Buftea-Buciumeni.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Municipiul Baia Mare: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 3 (2posturi). Grăd. nr. 6 Grăd. nr. 7. Grăd. nr. 11.

Municipiul Sighetul Marmației: Gră. or. norm. (4 posturi).

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Grăd. nr. 8 Turnu Severin. Grăd. Turnu Severin-Cerneți.

JUDEȚUL MUREȘ

Municipiul Tîrgu Mureș: Grăd. nr. 4 (2 posturi). Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 6. Grăd. nr. 7. Grăd. nr. 8 (2 posturi). Grăd. nr. 8 (2 posturi cu limba de predare maghiară). Grăd. nr. 9 (4 posturi). Grăd. nr. 9 (3 posturi cu limba de predare maghiară). Grăd. nr. 10. Grăd. nr. 11. Grăd. nr. 13. Grăd. nr. 14. Grăd. nr. 15 Sîncrai. Grăd. nr. 17 Cristești (cu limba de predare maghiară). Grăd. nr. 19. Grăd. nr. 19 (cu limba de predare maghiară). Grăd. nr. 20. Grăd. „Institutul Medico-Farmaceutic' (2 posturi). Grăd. „23 August". Grăd. I.I.S. „Mureșul". Grăd. „Fabrica de Piele" (2 posturi). Grăd. „Fabrica de Piele" (cu limba de predare maghiară).

Municipiul Sighișoara: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 6 (cu limba de predare germană). Grăd. Albești (cu limba de predare germană).

Orașul Reghin: Grăd. nr. 2 (6 posturi). Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 3 „Combinatul Industria Lemnului". Grăd. nr. 7.

Orașul Tîrnăveni: Grăd. nr. 3 (3 posturi). Grăd. „Combinatul Chimic" (5 posturi). Grăd. „Hercules".

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul Piatra Neamț: Grăd. nr. 2. Grăd nr. 11 Văleni. Grăd. „Foresta".

Municipiul Roman: Grăd. nr. 1. Grăd. „Industria Metalurgică". Grăd. „N. Bălcescu".

JUDEȚUL OLT

Orașul Caracal: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 4 (3 posturi).

Orașul Corabia: Grăd. or. norm. Grăd. sez. nr. 1. Grăd. T. Vadimirescu. Grăd. Celeiu.

Orașul Slatina: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 2 (2 posturi). Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 6.

JUDEȚUL PRAHOVA

Municipiul Ploiești: Grăd. nr. 2. Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 12 (6 posturi). Grăd. nr. 20. Grăd. „Dorobanțul" (2 posturi). Grăd. „1 Mai" (2 posturi). Grăd. Bărcănești. Grăd. Corlătești (2 posturi). Grăd. Blejoi. Grăd. Brazi Bătești. Grăd. Bucov Pleașa (2 posturi). Grăd. Păulești. Grăd. Găgeni. Grăd. nr. 1 Tîrgșorul Vechi. Grăd. nr. 2 Tîrgșorul Vechi. Grăd. Stăncești. Grăd. nr. 1 Strejnic. Grăd. nr. 2 Strejnic.

Orașul Breaza: Grăd. nr. 2.

Orașul Bușteni: Grăd. „Fabrica de Hîrtie" (2 posturi). Grăd. Poiana Țapului. Grăd. Zamora.

Orașul Cîmpina: Grăd. nr. 2 (2 posturi). Grăd. nr. 3.

Orașul Mizil: Grăd. nr. 1 (3 posturi). Grăd. nr. 4 (3 posturi).

JUDEȚUL SATU MARE

Municipiul Satu Mare: Grăd. nr. 1 (2 posturi). Grăd. nr. 8. Grăd. nr. 8 (cu limba de predare maghiară). Grăd. „Texar" (2 posturi). Grăd. „Mondiala" (3 posturi).

Orașul Carei: Grăd. de aplicații (4 posturi).

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu: Grăd. nr. 2 (4 posturi). Grăd. nr. 3 (3 posturi). Grăd. nr. 4 (3 posturi). Grăd. nr. 5. Grăd. nr. 6 (2 posturi). Grăd. „Steaua Roșie" (5 posturi). Grăd. „7 Noiembrie" (3 posturi). Grăd. „Flamura Roșie" (4 posturi). Grăd. „Libertatea". Grăd. „Independența". Grăd. „Spitalul poliomielită". Grăd. nr. 7. Grăd. nr. 1 (3 posturi). Grăd. nr. 14 (cu limba de predare germană).

Municipiul Mediaș: Grăd. nr. 1 (4 posturi). Grăd. nr. 1 (cu limba de predare germană). Grăd. nr. 4 (cu limba de predare germană). Grăd. „Emailul Roșu" (4 posturi). Grăd. „Emailul Roșu" nr. 2. Grăd. „Tîrnava" (3 posturi). Grăd. „8 Mai". Grăd. „Gaz metan" (2 posturi). Grăd. „Vitrometan" (8 posturi).

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 2 (2 posturi). Grăd. nr. 3 (3 posturi). Grăd. nr. 5 (2 posturi). Grăd. nr. 10. Grăd. Ipotești Tișăuți. Grăd. Mitocul Dragomirnei. Grăd. Lipoveni. Grăd. Salcea. Grăd. Plopeni. Grăd. Scheia Mihoveni.

Orașul Cîmmpulung Moldovenesc: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 4. Grăd. or. norm. (3 posturi).

Orașul Fălticeni: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 2. Grăd. „Filatura" (3 posturi). Grăd. Grădini. Grăd. Oprișeni. Grăd. Tarna Mare.

Orașul Rădăuți: Grăd. nr. 1.

JUDEȚUL TIMIȘ

Municipiul Timișoara: Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 4. Grăd. nr. 6. Grăd. nr. 7. Grăd. nr. 18. Grăd. nr. 20. Grăd. nr. 22 (3 posturi). Grăd. nr. 23. Grăd. „Uzinele Textila" (2 posturi). Grăd. Întreprinderea Poligrafică. Grăd. „13 Decembrie". Grăd. „Teba" (2 posturi). Grăd. „Industria Lînei" (2 posturi). Grăd. „Modern". Grăd. P.T.T.R. (2 posturi). Grăd. „Fabrica de Ciorapi". Grăd. Giarmata Vii. Grăd. Giroc.

Municipiul Lugoj: Grăd. nr. 2. Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 5. Grăd. „Mondial". Grăd. Consiliului Popular Municipal. Casa de copii preșcolari.

JUDEȚUL TULCEA

Municipiul Tulcea: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 3. Grăd. nr. 7. Grăd. T. Vladimirescu.

JUDEȚUL VASLUI

Municipiul Bîrlad: Grăd. nr. 7.
Orașul Vaslui: Grăd. nr. 2. Grăd. nr. 4 (2 posturi).

JUDEȚUL VÎLCEA

Grăd. nr. 4 Rîmnicu Vîlcea. Grăd. nr. 11 Rîmnicu Vîlcea.

JUDEȚUL VRANCEA

Orașul Adjud: Grăd. nr. 1 Grăd. Bucuroaia.

Municipiul Focșani: Grăd. nr. 1. Grăd. nr. 5. Grăd. Mîndrești. Grăd. Cîmpineanca.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 1: Casa de copii preșcolari nr. 3.

Sectorul 2: Grăd. nr. 13. Grăd. nr. 22. Grăd. nr. 23. Grăd. nr. 63 (2 posturi).

Sectorul 3: Grăd. nr. 144. Grăd. „Întreprinderea Cinematografică". Grăd. „Universitatea București". Grăd. „Postăvăria Română". Grăd. „Filatura Română de Bumbac" I (2 posturi). Grăd. I.A.S. „Pantelimon".

Sectorul 4: Grăd. nr. 42.

Sectorul 5: Grăd. Bumbăcăria Jilava" (2 posturi). Grăd. nr. 93 (Popești Leordeni).

Sectorul 6: Grăd. nr. 30. Grăd. nr. 32. Grăd. nr. 54. Grăd. nr. 84 (Spitalul de copii „Cotroceni". Grăd. „Uzinele Chimice Române".

Sectorul 7: Grăd. „Combinatul de Confecții și Tricotaje-București".

Sectorul 8: Grăd. nr. 42. Grăd. „Steaua". Grăd. „Direcția Generală de Construcții Montaj". Grăd. Preventoriul T.B.C. Mogoșoaia. Grăd. nr. 106 (Rudeni).

POSTURI DE ÎNVĂȚĂTORI

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad: Șc. gen nr. 7. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 24. Șc. gen. nr. 26. Șc. gen. — Livada-Sînleani. Șc. gen. Arad — Sofronea. Casa de copii nr. 2 (băieți) — (2 posturi).

JUDEȚUL ARGEȘ

Municipiul Pitești: Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 7 (2 posturi). Șc. gen. nr 11 (2 posturi). Șc. gen. nr. 12. Șc gen. Bascov — Valea Ursului. Șc. gen. — Ștefănești-Enculești. Șc. gen. Ștefănești-Valea Mare.

Orașul Cîmplung: Șc. gen. Drăcești. Șc. gen. Gura Pravăț Valea Mare (2 posturi).

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Bacău: Lic. ped. (4 posturi). Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 9 (2 posturi). Șc. gen. nr. 17 (2 posturi). Șc. gen. nr. 28.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD

Lic. ped. Năsăud.

JUDEȚUL BIHOR

Municipiul Oradea: Lic. nr. 5. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 25 (3 posturi).

JUDEȚUL BOTOȘANI

Municipiul Botoșani: Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 12. Casa de copii școlari nr. 1 (fete).

JUDEȚUL BRAȘOV

Municipiul Brașov: Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 9. Șc gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 13 (3 posturi). Șc. gen. nr. 14 (2 posturi). Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 21 Șc. gen. nr. 10 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 5 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 12 (cu limba de predare germană). Șc. gen. — Ghimbav

Municipiul Făgăraș: Lic. nr. 2 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 1 (2 posturi). Șc. gen. nr. 2 Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 4. Casa de copii școlari.

JUDEȚUL BRĂILA

Municipiul Brăila. Șc. gen. nr. 9 (2 posturi). Șc. gen. nr. 20 (3 posturi). Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 23 (4 posturi) Șc. gen. nr. 24. Casa de copii școlari nr. 2 (fete) — (2 posturi).

JUDEȚUL BUZĂU

Municipiul Buzău: Șc. gen. nr. 14 (4 posturi). Casa de copii școlari — fete (3 posturi).

JUDEȚUL CLUJ

Municipiul Cluj: Lic. nr. 12. Lic. nr. 14. Lic nr. 15. Lic. ped. Lic nr. 7. — cu limba de predare germană. Șc. gen. nr. 3 Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 10. Șc gen. nr. 11 (2 posturi). Șc. gen. nr. 12 (2 posturi). Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 15 (2 posturi). Șc gen. nr. 12 (2 posturi) — cu limba de predare maghiară.

Municipiul Dej: Șc. gen. nr. 2 (2 posturi). Șc. gen. Pintic (3 posturi). Șc. gen. Viile Dejului.

Municipiul Turda: Șc. gen. nr. 6 (2 posturi). Șc. gen. nr. 8 (2 posturi). Șc. gen. nr. 9.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Municipiul Constanța: Șc. gen. nr. 14 (3 posturi). Șc. gen. nr. 17 (3 posturi). Șc gen. nr. 18 (3 posturi). Șc. gen. nr. 19 (3 posturi). Șc. gen. nr. 21 (2 posturi). Șc. gen. nr. 23. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 16. Casa de copii școlari (2 posturi).

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova: Șc. gen. nr. 16 Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 29 (3 posturi). Șc. gen. Bucovăț-Palilula (2 posturi). Șc. gen. Bucovăț-Sărbătoarea. Șc gen. Bucovăț-Leamna de Jos. Șc. gen. Simnicu de Sus-Izvor. Șc. gen. Simnicu de Sus — Albești.

JUDEȚUL GALAȚI

Șc. gen. nr. 1 Galați (3 posturi).

JUDEȚUL GORJ

Municipiul Tg. Jiu: Lic. nr. 2 (4 posturi). Șc. gen. Iezureni, Șc. gen. Bălești.

JUDEȚUL HARGHITA

Municipiul Miercurea Ciuc: Șc. gen. nr. 1 (2 posturi). Șc. gen. de artă (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. Feliceni-Hoghia (cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL HUNEDOARA

Lic. ped. Deva.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Municipiul Călărași: Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. Modelu. Șc. gen. Stoenești.

Orașul Slobozia. Șc. gen. nr. 2.

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași: Șc. gen. nr. 2 (2 posturi). Șc. gen. nr. 4 (2 posturi). Șc. gen. nr. 5. Șc gen. nr. 8 Șc. gen. nr. 15. Șc gen. nr. 16. Șc gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 18 (2 posturi). Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. 29. Șc. gen. Valea Lupului, Rediu (2 posturi).

JUDEȚUL ILFOV

Municipiul Giurgiu: Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 6 (2 posturi).
Orașul Buftea: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Municipiul Baia Mare: Lic. nr. 2 (2 posturi). Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 13 — Firiza (2 posturi). Șc. gen. nr. 18 — Blidar.

Orașul Sighetul Marmației: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 7 — Tiurtiuliș. Șc. gen. nr. 10. Casa de copii școlari (educatori — băieți).

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Municipiul Tr. Severin: Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 13. Casa de copii școlari (2 posturi).

JUDEȚUL MUREȘ

Municipiul Tg. Mureș: Șc. gen. nr. 1 (2 posturi). Șc. gen. nr. 3 (2 posturi). Șc. gen. nr. 7 (2 posturi). Șc. gen. nr. 8 (3 posturi). Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 1 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. Aleea Carpați (cu limba de predare germană). Șc. gen. Cristești (2 posturi). Șc. gen. Sing. de Mureș (2 posturi).

Orașul Sighișoara: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. Albești.

Orașul Reghin: Lic. nr. 2. Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul Piatra Neamț: Șc. gen. nr. 10. Casa de copii (băieți) — (2 posturi).

Municipiul Roman: Șc. gen. nr. 6 (2 posturi). Șc. gen. nr. 11.

JUDEȚUL OLT

Orașul Caracal: Șc. gen. nr. 6 (2 posturi).

Orașul Corabia: Șc. gen. nr. 2.

Orașul Slatina: Lic. nr. 2 (2 posturi). Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. Satul din Deal.

JUDEȚUL PRAHOVA

Municipiul Ploiești: Șc. gen. nr. 2 (2 posturi). Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 24. Șc. gen. nr. 25. Șc. gen. nr. 26 (2 posturi). Șc. gen. Bărcănești. Șc. gen. Bărcănești-Ghighiu. Șc. gen. Bărcănești-Pușcași. Șc. gen. Brazi-Popești. Șc. gen. Brazi-Stejaru (2 posturi). Șc. gen. Bucov-Chițirani (2 posturi). Șc. gen. Bucov-Pleașa (2 posturi). Șc. gen. Bucov-Pleașa Ceramica. Șc. gen. Bucov-Valea Orlei. Șc. gen. Tîrgșorul Vechi-Strejnic (2 posturi). Șc. gen. Tg. Vechi-Stăncești. Șc. gen. Azuga. Șc. gen. Breaza-Valea Tîrsei.

Orașul Cîmpina: Lic. nr. 2 Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. Poiana Cîmpina-Măgura.

Orașul Mizil: Șc gen.

Localitatea Plopeni: Lic. (2 posturi).

JUDEȚUL SATU MARE

Municipiul Satu Mare: Șc. gen. nr. 3 (2 posturi). Șc. gen. nr. 6 (2 posturi). Șc. gen. nr. 7 (4 posturi). Șc. gen. de aplicație (6 posturi).

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu: Șc. gen. nr. 7 (Poliomielită). Șc. gen. nr. 7 (Poliomielită). Șc. gen. nr. 7 (Spit. T.B.C.). Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr.12. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 20 (2 posturi). Șc. gen. Viile Sibiului — Fermă. Șc. gen. nr. 10 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 11 (cu limba de predare germană) — (2 posturi). Șc. gen. Viile Sibiului I.A.S. (cu limba de predare germană).

Orașul Mediaș: Lic. nr. 1. Șc. gen. nr. 1. (3 posturi). Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4 (2 posturi) cu limba de predare germană. Șc. gen. nr. 5 (5 posturi). Șc. gen. nr. 5 (cu limba de predare germană). Casa de copii școlari (5 posturi).

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava: Lic. nr. 3. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 2 (2 posturi). Șc. gen. nr. 3 (2 posturi). Șc. gen. Salcea-Prelipca. Șc. gen. Salcea-Văratec. Șc. gen. Mitocul-Dragomirnei-Dragomirna.

Orașul Cîmpulung: Șc. gen. nr. 4 (2 posturi).

Orașul Rădăuți: Șc. gen. nr. 4.

JUDEȚUL TIMIȘ

Municipiul Timișoara: Lic. nr. 6 (2 posturi). Lic. nr. 8 (6 posturi). Lic. nr. 6 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 6 (2 posturi). Șc. gen. nr. 2 (2 posturi). Șc. gen. nr. 4 (2 posturi). Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 14 (2 posturi). Șc. gen. nr. 3 (cu limba de predare germană). Șc. gen. Ghiroda-Giarmata Vii (cu limba de predare germană).

Municipiul Lugoj: Șc. gen. Măguri. Casa de copii școlari (fete-educator).

JUDEȚUL TULCEA

Municipiul Tulcea: Lic. nr. 2. Lic. ped. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 5 (2 posturi).

JUDEȚUL VASLUI

Municipiul Vaslui: Șc. gen. nr. 2.

Municipiul Bîrlad: Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 7. Casa de copii școlari nr. 2 fete (2 posturi).

JUDEȚUL VÎLCEA

Municipiul Rm. Vîlcea: Șc. gen. nr. 3 (2 posturi). Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 9 — Ostroveni. Șc. gen. nr. 10 — Dealul Malului. Șc. gen. — Goranu.

JUDEȚUL VRANCEA

Municipiul Focșani: Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 8 (2 posturi). Șc. gen. nr. 12 — Mîndrești Moldova.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 2: Șc. gen. nr. 43 (Voluntari).
Sectorul 3: Șc. gen. nr. 66 (2 posturi).
Sectorul 5: Șc. gen. nr. 107 (Jilava). Șc. gen. nr 212 (Jilava-Mierlari).
Sectorul 6: Șc. gen. nr. 140 — Vîrteju.
Sectorul 7: Lic nr. 21 (cu limba de predare germană) — (4 posturi).

CATEDRE DE LIMBA ROMÂNĂ

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad: Lic. economic (seral). Lic. ind. ptr. constr. de mașini (seral). Lic. nr. 1 (seral). Șc. gen. Sofronea. Șc. gen. Sofronea — Sînpaul (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. Fîntînele — Frumușeni (cu limba de predare germană).

JUDEȚUL ARGEȘ

Municipiul Pitești: Lic. ind. ptr. constr. de mașini (seral). Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 2 Ștefănești. Șc. gen. Golești.

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Bacău: Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 27.
Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej: Lic. cu program ed. fizică (3 catedre. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 9 (3 catedre).

JUDEȚUL BIHOR

Municipiul Oradea: Lic. nr. 2 (seral) Lic. nr. 5. Lic. ped. Lic. ind. de constr. și Lic. ped. Șc. gen. nr. 6 (la clase cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 12 (2 catedre).

JUDEȚUL BOTOȘANI

Municipiul Botoșani: Lic. ped. Șc. gen. nr. 1 Șc. gen. nr. 10.

JUDEȚUL BRAȘOV

Municipiul Brașov: Lic. ped. (2 catedre). Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 22.

JUDEȚUL BRĂILA

Municipiul Brăila: Lic. ped. Lic. nr. 5.

JUDEȚUL BUZĂU

Municipiul Buzău: Lic. nr. 1. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 14.

JUDEȚUL CARAȘ SEVERIN

Municipiul Caransebeș: Lic. ped. (2 catedre).

JUDEȚUL CLUJ

Municipiul Cluj: Lic. nr. 6 și Șc. gen. nr. 6 (secția maghiară) Lic. ped. și Lic. ind. de constr. Șc. gen. nr. 12 și Șc. gen. nr. 2 Lic. nr. 1 (seral) și Șc. gen. nr. 15. Lic. economic. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 1 (compl. la secția maghiară) Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11.
Municipiul Dej: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 3.
Municipiul Turda: Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 9.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Municipiul Constanța: Lic. ped. Lic. ind. energetic. Lic. ind. de construcții (seral). Lic. agricol Palas.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Lic. ped. Tîrgoviște (2 catedre).

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova: Lic. „Frații Buzești". Lic. „Frații Buzești" și Lic. nr. 4. Lic. ped. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. Ișalnița.

JUDEȚUL GALAȚI

Municipiul Galați: Lic. nr. 6. Lic. nr. 7 (seral). Lic. ind. pt. ind. alimentară. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 25.

JUDEȚUL GORJ

Lic. ped. Tîrgu Jiu (2 catedre).

JUDEȚUL HUNEDOARA

Lic. ped. Deva (2 catedre).

JUDEȚUL IALOMIȚA

Municipiul Călărași: Șc. gen. — Modelu-Radu Negru.

Orașul Slobozia: Șc. gen. nr. 2 (2 catedre). Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași: Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 10 (seral). Șc. gen. nr. 13 și Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 17 și Șc. gen. nr. 16.

JUDEȚUL ILFOV

Lic. ped. București. Inst. ped. de educ. Giurgiu.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Lic. și Șc. gen. nr. 2 Baia Mare. Lic. ind. de construcții Baia Mare. Șc. gen. nr. 10 Sighetul Marmației.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Municipiul Turnu Severin: Lic. ped de educ. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 13 Gura Văii.

JUDEȚUL MUREȘ

Municipiul Tîrgul Mureș: Lic. Unirea. Lic. nr. 5. Lic. ped. (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. Sîntana-Curteni (cu limba de predare maghiară). Lic. nr. 2 Sighișoara.

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul Piatra Neamț: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 20.

JUDEȚUL OLT

Orașul Caracal: Lic. nr. 1. Șc. gen. nr. 6.

Orașul Slatina: Lic. ped. Lic. nr. 2 și Lic. ped.

JUDEȚUL PRAHOVA

Municipiul Ploiești: Șc. gen. nr. 22.

Orașul Bușteni: Șc. gen. Șc. gen. Poiana Țapului. Casa de copii școlari.

Orașul Cîmpina: Lic. nr. 2 și Șc. gen. nr. 6 Cîmpina.

Orașul Mizil: Lic. Mizil (2 catedre).

JUDEȚUL SATU MARE

Municipiul Satu Mare: Lic. ped. (2 catedre). Lic. de muzică. Șc. gen. nr 3.

JUDEȚUL SĂLAJ

Lic. ped. Zalău (2 catedre).

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu: Lic. ind. ptr. ind. alimentară. Lic. ind. ptr. ind. alimentară și Lic. ind. energetic. Șc. gen. nr. 9 și Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11.

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava: Lic. „Ștefan cel Mare" (seral). Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. Salcea-Văratec.

Orașul Cîmpulung: Lic. „Dragoș Vodă".

Orașul Fălticeni: Lic. nr. 1 (seral). Șc. gen. nr. 3 (2 catedre).

Orașul Rădăuți: Șc. gen. nr. 4.

JUDEȚUL TIMIȘ

Municipiul Timișoara: Lic. nr. 6. Lic. nr. 8. Șc. gen. nr. 1 și Șc. specială ambliopi. Șc. gen. nr. 7 și Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 6.

Municipiul Lugoj: Lic. nr. 1 și Șc. gen. nr. 4 (cu limba de predare germană), Lic. nr. 2 (cu limba de predare germană).

JUDEȚUL TULCEA

Lic. nr. 1 Tulcea.

JUDEȚUL VÎLCEA

Municipiul Rîmnicu Vîlcea: Lic. ped. Șc. gen. nr. 6 Copăcelu.

JUDEȚUL VASLUI

Lic. economic Vaslui.

Municipiul Bîrlad: Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 8 (2 catedre).

JUDEȚUL VRANCEA

Municipiul Focșani: Lic. ped. (2 catedre). Casa de copii. Casa de copii.

Orașul Adjud: Lic. Adjud (zi și seral) — 2 catedre. Șc. gen. nr. 1.

CATEDRE DE LIMBA RUSĂ

JUDEȚUL ARGEȘ

Lic. ind. de chimie — Pitești.

JUDEȚUL BRAȘOV

Lic. ind. enegetic — Brașov.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD

Lic. ped. — Năsăud.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Lic. ped. — Botoșani.

JUDEȚUL CLUJ

Șc. gen. — Dej — Viile Dejului (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. — Dej-Pintic. Șc. gen. nr. 9 — Turda.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Lic. ped. Tîrgoviște.

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova: Lic. „T. Arghezi" (seral). Lic. ind. ptr. constr. de mașini și Lic. ind. de construcții. Lic. ind de chimie. Șc. gen. nr. 16 și Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. Cernele.

JUDEȚUL HARGHITA

Șc. gen. nr. 2 Miercurea Ciuc (cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Lic. nr. 2 Baia Mare.

JUDEȚUL OLT

Lic. nr. 1 Caracal (zi și seral).

JUDEȚUL SATU MARE

Lic. ped. Satu Mare.

JUDEȚUL VASLUI

Lic. economic — Vaslui. Șc. gen. nr. 3 — Bîrlad.

JUDEȚUL VRANCEA

Lic. ped. Focșani.

CATEDRE DE LIMBA MAGHIARĂ

(limbă maternă în școli cu limba de predare maghiară)

JUDEȚUL ARAD

Șc. gen. Sofronea-Sîmpaul.

JUDEȚUL MUREȘ

Șc. gen. nr. 2 Reghin.

CATEDRE DE LIMBA GERMANĂ
(limbă maternă în școli cu limba de predare germană)

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad: Șc. gen. T. Vladimirescu. Șc gen. Fîntînele-Frumușeni Șc. gen. Livada.

JUDEȚUL TIMIȘ

Municipiul Timișoara: Șc. gen nr. 3 și Șc. gen. Chișoda.

LIMBA FRANCEZĂ

JUDEȚUL CLUJ

Liceul pedagogic.

CATEDRE DE ISTORIE

JUDEȚUL ARAD

Lic. economic și Lic. de muzică Arad.

JUDEȚUL ARGEȘ

Municipiul Pitești: Lic. ind. ptr. construcții de mașini.

Orașul Cîmpulung: Lic. ped. Șc. gen. nr. 1.

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej: Lic. cu progr. de ed. fizică. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9 (seral) și Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL BIHOR

Municipiul Oradea: Lic. nr. 5 (la clase cu limba de predare maghiară). Lic. ind. ptr. construcții de mașini și Lic. ind. de construcții.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Șc. gen. nr. 2 Botoșani.

JUDEȚUL BRAȘOV

Șc. gen. nr. 2 Făgăraș.

JUDEȚUL BRĂILA

Municipiul Brăila: Lic. agricol și Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr 20. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 24.

JUDEȚUL BUZĂU

Municipiul Buzău: Lic. ped. și Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 14.

JUDEȚUL CLUJ

Municipiul Dej: Lic. economic. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. Viile Dejului.

Minicipiul Turda: Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 4 și Lic. nr. 1 (seral).

JUDEȚUL CONSTANȚA

Municipiul Constanța: Lic. ind. de construcții și Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 18.

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova: Lic. nr. 3. Lic. „T. Arghezi" (seral).

JUDEȚUL GALAȚI

Municipiul Galați: Lic. de muzică. Lic. ind. metalurgic și Lic. de muzică. Șc. gen. nr. 1 și Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL GORJ

Municipiul Tg. Jiu: Lic. economic. Șc. gen. Drăguțești și Șc. gen. Urechești. Șc. gen. Turcinești-Rugi.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Lic. ped. și Șc. gen. „Dr. Petru Groza" Deva.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Municipiul Călărași: Lic. economic. Șc. gen. Modelu-Radu Negru.

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași: Lic. ped. Lic. economic. Șc. gen. nr. 10 (zi și seral).

Orașul Pașcani: Șc. gen. Sodomeni-Pașcani.

JUDEȚUL ILFOV

Lic. economic Giurgiu.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Șc. gen. nr. 7 Sighetul Marmației.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Municipiul Tr. Severin: Lic. economic. Șc. gen. nr. 6 și Șc. gen. nr. 7.

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul Piatra Neamț: Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 12 și Șc. gen. nr. 7.

JUDEȚUL OLT

Orașul Corabia: Lic. Corabia.
Orașul Slatina: Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL PRAHOVA

Municipiul Ploiești: Lic. nr. 3 și Lic. nr. 6. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. Brazi Negoiești.

Orașul Azuga: Șc. gen. (seral).

Orașul Bușteni: Liceul Bușteni.

Orașul Mizil: Lic. (zi și seral).

JUDEȚUL SATU MARE

Municipiul Satu Mare: Lic. de muzică. Lic. ped. Lic. economic. Șc. gen. nr. 10 (la clase cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL SĂLAJ

Lic. ped. Zalău.

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu: Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 11.

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava: Șc. gen. Salcea-Prelipca.

Orașul Cîmpulung: Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL TIMIȘ

Șc. gen. nr. 3 Lugoj.

JUDEȚUL TULCEA

Lic. nr. 1 Tulcea.

JUDEȚUL VASLUI

Municipiul Bîrlad: Lic. ped. Șc. gen. nr. 5.

JUDEȚUL VRANCEA

Lic. „Unirea" Focșani.

★

În numărul viitor se vor publica posturile vacante pentru specialitățile: matematică, fizica, chimie, biologie, geografie, psihologie, pedagogie.

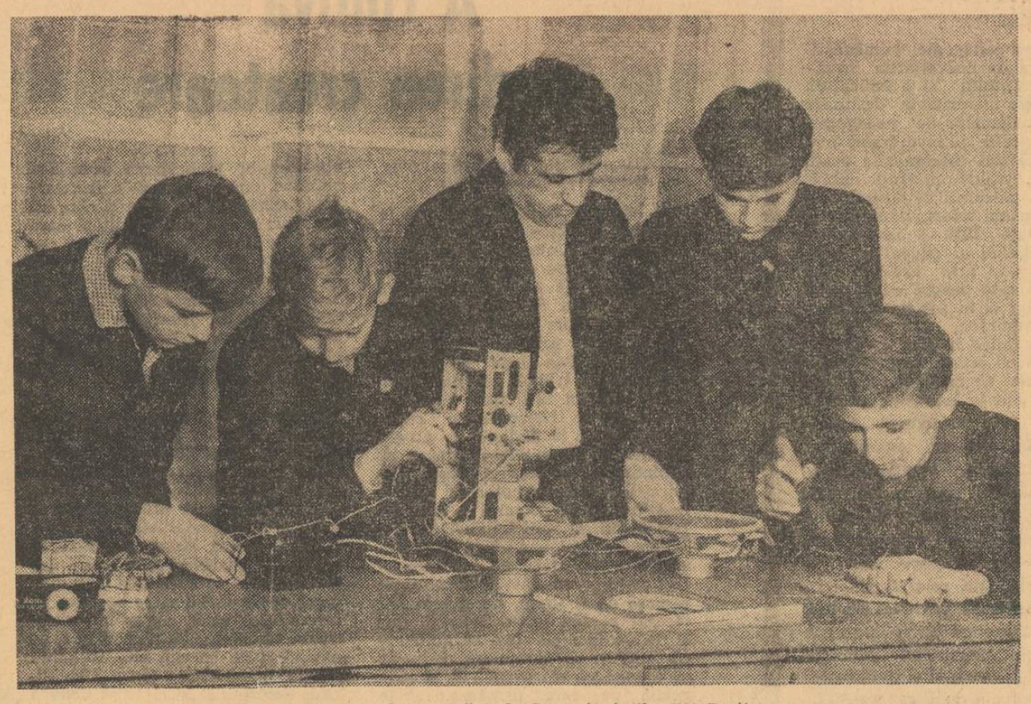

La cercul de electronică de la Casa pionierilor din Reșița

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

Dezbateri fructuoase

La sfîrșitul acestui prim trimestru al anului de învățămînt, în școli au loc adunări ale grupelor sindicale pentru dări de seamă și alegeri. Bilanțurile prezentate cu acest prilej evidențiază adîncirea preocupării organelor sindicale din școli pentru asigurarea, cu mijloace specifice, a dezvoltării și modernizării continue a procesului instructiv-educativ. Pretutindeni în cadrul dezbaterilor se poate constata o creștere substanțială a sentimentului de responsabilitate al membrilor de sindicat față de contribuția lor la bunul mers al procesului de învățămînt, la munca de educare comunistă a tinerei generații, față de perfecționarea propriei pregătiri științifice.

LA CRAIOVA adunările desfășurate în cadrul liceelor nr. 1, nr. 2, nr. 3 și nr. 4, al Liceului pedagogic, al Liceului economic, precum și la școlile generale nr. 1, nr. 2 și nr. 12 au abordat probleme privind contribuția cadrelor didactice la sporirea eficienței instructive și educative a procesului de învățămînt, întărirea disciplinei și creșterea conștiinței profesionale a învățătorilor și profesorilor, asigurarea unui conținut profund activității cultural-educative organizate în rîndurile membrilor de sindicat. Participanții la discuțiile care au avut loc în adunările din liceele de cultură generală și de la școlile generale au apreciat preocuparea birourilor grupelor sindicale pentru organizarea informării de specialitate și realizarea unei mai strînse colaborări între organizațiile sindicale de învățămîntul de cultură generală pe de o parte și sindicatul Universității craiovene pe de altă parte. Birourile grupelor sindicale din aceste școli au fost apreciate și pentru formele prin care au contribuit la cunoașterea și folosirea materialelor audio-vizuale moderne, pentru popularizarea experienței pozitive și stimularea investigațiilor științifice efectuate de cadrele didactice.

Totodată, unele birouri — ca cele de la Liceele nr. 1 și nr. 2 — au fost criticate pentru faptul că nu au luat atitudine față de o serie de neajunsuri, ca de pildă frecventele schimbări ale orarului, care au produs perturbări în buna desfășurare a lecțiilor, precum și pentru faptul că nu au militat cu suficientă hotărîre pentru respectarea deplină a atribuțiilor organelor sindicale prevăzute în Statutul personalului didactic în legătură cu întocmirea caracterizărilor și aprecierilor membrilor corpului profesoral. La adunarea de la Liceul economic participanții la discuții au luat atitudine și față de acele cadre didactice care se mărginesc numai la activitatea din clasă, fără a se ocupa suficient nici de perfecționare, nici de informarea și documentarea de specialitate, și mai ales fără a participa la acțiunile cultural-educative.

ȘI LA ORADEA adunările grupelor sindicale prilejuiesc dezbateri vii, fructuoase. Asemenea adunări au avut loc pînă în prezent la Liceul nr. 1, la Liceul economic, la școlile generale nr. 8 și nr. 12, la grădinițele nr. 2, nr. 3, nr. 19, nr. 21 și nr. 22. Participanții au apreciat în mod deosebit acțiunile inițiate de organizațiile sindicale ale școlilor respective în vederea informării și documentării de specialitate a cadrelor didactice, ca și schimburile de experiență avînd drept scop răspîndirea metodelor cu înalt randament instructiv-educativ. De asemenea, s-a apreciat modul cum au fost stimulate capacitățile creatoare ale unor cadre didactice pe linia cercetării științifice de specialitate și pedagogice.

Au fost aduse însă și critici justificate — de pildă cu privire la faptul că activitatea artistică a fost orientată aproape exclusiv în direcția unor manifestări de mare anvergură, defășurate la nivelul municipiului, neglijîndu-se formele menite să reunească colective la nivelul unei singure școli, cum ar fi audițiile muzicale, cercurile de estetică etc.

ÎN ȘCOLILE DIN BRĂILA — de exemplu la școlile generale nr. 11 nr. 14 și nr. 16, sau la Casa de copii nr. 2, unde au avut loc pînă în prezent adunări, au fost abordate probleme legate de ridicarea nivelului de conștiință și de etica profesională a cadrelor didactice. Numeroși vorbitori au subliniat, cu acest prilej, necesitatea de a se ridica exigența față de pregătirea elevilor, în așa fel încît să se obțină o contribuție sporită la educarea tineretului în spiritul idealurilor comunismului, la pregătirea lui conform cu nivelul cerințelor vieții contemporane. Au fost analizate, în mod comparativ, diferitele acțiuni menite să asigure ridicarea nivelului profesional al corpului didactic (schimburi de experiență, consfătuiri, simpozioane etc.), stabilindu-se principalele direcții către care trebuie orientată această activitate în viitor. O atenție deosebită a fost acordată și problemelor privind contribuția sindicatelor la îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de viață ale cadrelor didactice.

În ansamblul lor, adunările sindicale pentru dări de seamă și alegeri, prilejuiesc dezbateri fructuoase și duc la adoptarea unor hotărîri bazate pe opinia colectivă, menite să dinamizeze activitatea pe care o vor desfășura organele sindicale din școli.

Centrul de documentare pentru învățămîntul de cultură generală

După cum se știe, recent a luat ființă, prin extinderea activității fostei Biblioteci centrale pedagogice, Centrul de documentare pentru învățămînul de cultură generală, care își desfășoară activitatea sub îndrumarea Institutului central de perfecționare a personalului didactic. Prin crearea acestui centru se urmărește intensificarea informării pedagogice și de specialitate a personalului didactic din instituțiile preșcolare, școlile generale și licee, astfel încît noile cuceriri ale pedagogiei și ale științei în general să poată pătrunde mai repede în școală.

În ultimii ani, un mare număr de învățători și profesori au folosit serviciile fostei Biblioteci centrale pedagogice, care, sub îndrumarea forurilor tutelare, depășise competența unei simple biblioteci publice, creîndu-și un fond important de cărți și reviste pedagogice, românești și străine, practicînd împrumutul de carte nu numai în Capitală, ci și în provincie și elaborînd o serie de publicații informative („Buletinul de documentare pedagogică", „Bibliografia pedagogică românească", „Documentarea pedagogică — Culegere de materiale" etc.), răspîndite gratuit pînă la nivelul liceelor inclusiv. Față de acest început, activitatea viitoare a Centrului va reprezenta o serioasă dezvoltare cantitativă. Păstrîndu-și funcțiile de bibliotecă pedagogică — inclusiv aceea de bibliotecă publică și de împrumut de carte — Centrul va lărgi considerabil elaborarea de publicații informative. De pildă, pe lîngă apariția trimestrială a „Bibliografiei pedagogice românești" și a „Buletinului de informare pedagogică", vor fi publicate 7 serii de suplimente la Buletin, cuprinzînd sinteze ale unor articole din presa străină și lecții-model. Cele 7 serii vor avea ca profil limba și literatura română, limbi străine, istorie-geografie, fizică-matematică, chimie-științe naturale, discipline artistice și educație preșcolară. La aceste publicații — dintre care unele se și află sub tipar, iar celelalte vor începe să apară din trimestrul I 1970 — se va adăuga o colecție de studii bibliografice cuprinzînd prezentări de sinteză și bibliografii adnotate pe teme legate de modernizarea învățămîntului nostru. Primul din aceste studii — „Modernizarea învățămîntului matematicii în școala de cultură generală" a și ieșit de sub tipar.

Publicațiile Centrului de documentare pentru învățămîntul de cultură generală vor fi difuzate organelor de conducere și îndrumare a învățămîntului, institutelor de cercetare, marilor biblioteci publice și bibliotecilor județene, caselor corpului didactic, filialelor Institutului central de perfecționare a personalului didactic, catedrelor universitare de specialitate și bibliotecilor universitare, institutelor pedagogice, liceelor de toate tipurile, școlilor generale și școlilor speciale.

O grijă deosebită va acorda Centrul realizării unei cît mai strînse colaborări cu casele corpului didactic. Acestora le vor fi oferite, pe lîngă publicațiile elaborate de Centru, copii de pe bibliografiile lucrate în cadrul lui. De asemenea, specialiștii centrului vor prezenta la casele corpului didactic îndrumări pentru organizarea bibliotecilor și a muncii de documentare, recenzii asupra cărților nou apărute în domeniul literaturii pedagogice și metodice din țară și de peste hotare etc.

Prof. A. LAUTERMAN
directorul Centrului de documentare pentru învățămîntul de cultură generală

Semicentenarul Liceului din Drăgășani

Simbăta și duminica trecută, Liceul din Drăgășani, cunoscut și apreciat ca unul dintre cele mai frumoase și mai bine gospodărite licee din județ, și-a sărbătorit 50 de ani de existență. La acest eveniment important au participat numeroase cadre didactice, elevi, invitați.

Festivitatea a început simbătă printr-o sesiune de comunicări și referate desfășurate pe secții. Acestea au abordat teme ca: „Unele probleme și aspecte ale educației științifice", „Considerații metodice asupra ecuațiilor diferențiale", „Zone noi petrolifere în jurul orașului Drăgășani", „Tezaure feudale numismatice" și altele.

Duminică, la Casa de cultură din localitate a avut loc o adunare la care s-a vorbit despre realizările înregistrate în cei 50 de ani de activitate, despre munca pe care o desfășoară în prezent colectivul didactic al liceului pentru a asigura elevilor o pregătire temeinică, la nivelul cerințelor învățămîntului nostru. A urmat apoi un bogat program artistic, prezentat de elevi.

Participanții la adunare au adresat în încheiere Comitetului Central al partidului, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, o telegramă în care, între altele, se spune: Liceul din Drăgășani, asemenea multor școli din țara noastră, își desfășoară activitatea într-un local nou, modern, înzestrat cu laboratoare, cu un bogat material didactic, care oferă învățătorilor, profesorilor și elevilor cadrul optim pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ. Puternic mobilizați de marile sarcini ce revin școlii, prefigurate în documentele celui de-al X-lea Congres, asigurăm conducerea partidului, pe dumneavoastră, scumpe tovarășe Nicolae Ceaușescu, că ne vom închina forțele fără preget pentru ca și de aici, de la acest liceu pe care îl sărbătorim astăzi, să plece an de an tineri cu o pregătire tot mai solidă, în măsură să facă față cerințelor societății noastre socialiste, aflată pe un drum continuu ascendent.

Simpozionul „Mijloacele comunicațiilor de masă și educația tineretului"

În zilele de 12-13 decembrie a.c. s-a desfășurat simpozionul cu tema „Mijloacele comunicațiilor de masă și educația tineretului", organizat de către Centrul de cercetări pentru problemele tineretului și Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist în colaborare cu Comitetul de stat pentru cultură și artă și Comitetul de stat pentru Radioteleviziune.

În cadrul ședinței plenare și al lucrărilor din secții s-au prezentat 60 de comunicări susținute de academicieni, oameni de știință, cercetători, precum și de numeroase cadre didactice din învățămîntul de cultură generală și superior. Multe din aceste comunicări s-au referit nemijlocit la instruirea și educarea tineretului școlar și universitar. Menționăm, printre ele, comunicarea prezentată de prof. univ. Tamara Dobrin, prorector al Universității din București, intitulată „Aspecte psiho-pedagogice ale programelor de televiziune în mediul universitar", pe cea a lectorului univ. dr. Ion Cerghit privind influența cultural-educativă a mijloacelor comunicațiilor de masă asupra tineretului școlar din mediul sătesc sau pe cea a cercetătorului științific Petre Baron privind teleenciclopedia în optica elevilor.

Simpozionul a prilejuit deosebit de ample discuții asupra modalităților specifice de activitate a diferitelor mijloace de comunicare de masă în raport cu educația tineretului, precum și o analiză a metodologiei de cercetare folosită de diferitele institute, centre de cercetare și cercetători din acest domeniu.

A stîrnit interes în rîndurile participanților și prezentarea unui film cu imagini înregistrate în urmă cu cîteva decenii, sub conducerea școlii sociologice a profesorului Dimitrie Gusti și altele care surprind realitatea noastră de astăzi.

Dezbateri pe tema educației patriotice

Luni, 15 decembrie a.c., la Casa corpului didactic din București s-au desfășurat lucrările ședinței plenare a Consiliului municipal București al Organizației pionierilor, care a analizat tema „Educarea patriotică a copiilor prin intermediul activităților pionierești". La lucrările plenarei au luat parte activiști ai Organizației Pionierilor, directori de școală, cadre didactice, reprezentanți ai unor instituții de cultură și ai unor organizații obștești. Au fost de față tov. Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului, prof. univ. Marin Rădoi, secretar al Comitetului P.C.R. al municipiului București, prof. Sofia Pușcașu, inspector general al inspectoratului școlar al municipiului București. Dezbaterile au abordat diferite probleme privind educarea patriotică și cetățenească a tinerei generații, subliniind însemnătatea pe care o au în această privință cunoașterea frumuseților și bogățiilor patriei, a istoriei poporului de-a lungul veacurilor, a tradițiilor înaintate, cunoașterea prezentului socialist, a efortului depus de întregul popor pentru edificarea societății socialiste, cunoașterea politicii interne și externe a partidului. Au fost tratate totodată probleme privind formarea conștiinței morale a pionierilor și școlarilor, formarea deprinderilor și obișnuințelor de conduită și a trăsăturilor pozitive de caracter.

De la Ministerul Învățămîntului

În ziua de 7. I. 1970 va avea loc la Ministerul Învățămîntului o ședință de lucru cu directorii liceelor pedagogice de învățători și de educatoare, în care se vor dezbate proiectele planurilor de învățămînt ale liceului pedagogic și organizarea practicii pedagogice.

Sesiune de lichidare

Ministerul Învățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale în trimestrele I și II ale anului școlar 1969—1970.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de definitivare în învățămînt.

Revista „Colocvii" publică programa examenului de bacalaureat

În nr. 12/1969 al revistei „COLOCVII" este publicată Programa examenului de bacalaureat din sesiunile anului 1970 — pentru toate disciplinele prevăzute în instrucțiunile Ministerului Învățămîntului.

20 de ani de la înființarea Societății de științe istorice și filologice

Anul acesta s-au împlinit 20 de ani de la crearea Societății de științe istorice și filologice din țara noastră. Ne-am adresat cu acest prilej conferențiarului universitar EMIL BOLDAN, membru fondator, fost secretar general al vechii societăți și actual secretar general al Societății de științe filologice, solicitîndu-l să ne vorbească despre începuturile acesteia, despre înfăptuirile ei, despre perspectivele sale viitoare.

— În ce împrejurări a fost înființată Societatea?

— În vara anului 1949, în ansamblul eforturilor constructive conduse de partidul nostru pentru așezarea pe baze noi a vieții științifice și culturale a țării, un comitet de inițiativă — avînd în frunte pe acad. P. Constantinescu — Iași și format, în majoritate, din profesori din învățămîntul superior și mediu, ca tovarășii Iorgu Iordan, Andrei Oțetea, Al. Graur, M. Cruceanu, V. Maciu, I. Coteanu ș.a. — a pus bazele unei societăți științifice a profesorilor de istorie și filologie, care a primit denumirea de „Societatea de științe istorice, filologice și folclor". Pe parcursul celor 20 de ani de existență, în nomenclatura și structura organizatorică a societății au intervenit o serie de modificări impuse de condițiile de dezvoltare a activității sale, care a înregistrat permanent progrese. Începînd din 1953, ea a purtat denumirea de „Societate de științe istorice și filologice". De la cele două secții inițiale — de istorie și de filologie — Societatea a ajuns în 1964 la 6 secții: Istoria României, Limba română și onomastică, Istoria literaturii române și folclor, Istoria literaturii universale, Metodică și Studii orientale. În februarie 1968 a avut loc o scindare în urma căreia s-au creat actualele două societăți: Societatea de științe istorice și Societatea de științe filologice. Încă din 1949 au început să funcționeze filiale și subfiliale, astăzi existînd filiale în toate capitalele de județ, iar în unele județe mai multe filiale și subfiliale. Majoritatea acestora au devenit, prin activitatea desfășurată, focare de cultură și știință, ajutoare de nădejde în acțiunile desfășurate pe plan local pentru ridicarea învățămîntului, pentru intensificarea cercetărilor științifice, pentru culturalizarea maselor.

— Care au fost domeniile de activitate ale Societății și ce manifestări mai importante organizate în acești ani ne-ați putea cita?

— Activitatea Societății s-a desfășurat într-un cîmp de cercetare bogat, variat. Pe baza unor planuri de muncă anuale, aprobate de Ministerul Învățămîntului, forul nostru tutelar, birourile consiliilor de conducere au urmărit să îndrume și să stimuleze permanent activitatea științifică și metodică a membrilor Societății. Această preocupare a luat forme variate: ședințe de comunicări și referate, consfătuiri, simpozioane, sesiuni metodice, științifice sau metodico-științifice, pe țară sau interjudețene, concursuri de lucrări științifice pentru cadrele didactice din învățămîntul de cultură generală și concursul anual de literatură română pentru elevii ultimelor clase de liceu, editarea unor publicații etc. Am putea cita astfel, printre manifestările cu caracter metodico-științific, sesiunea pe țară de la Ploiești, din decembrie 1961, consacrată metodologiei cercetării științifice — la care regretatul nostru colaborator, eminentul profesor și savant Tudor Vianu, a prezentat o comunicare ce a devenit un adevărat ghid în munca de cercetare a cadrelor didactice de specialitate — sesiunea de la Constanța din aprilie 1967, pe tema „Bibliografia didactică și de specialitate și valorificarea ei în practica la catedră și în munca științifică", sau sesiunea republicană organizată la Bacău în aprilie 1968, consacrată metodologiei cercetărilor de didactică specială și posibilităților de cercetare ale profesorilor de istorie, de limba și literatura română și de limbi străine. Sub egida Societății au avut loc multe alte manifestări consacrate unor probleme de mare importanță pentru învățămîntul nostru de cultură generală îndeosebi, la care au participat mii de delegați ai filialelor și subfilialelor societății. Notăm, printre ele, acțiunile pe teme ca „Predarea gramaticii și stilisticii în învățămîntul de cultură generală" (Brașov, aprilie 1965, în colaborare cu Institutul de lingvistică al Academiei), „Folosirea mijloacelor moderne audio-vizuale în predarea istoriei, limbii și literaturii române, limbilor străine în învățămîntul de cultură generală" (Cluj, aprilie 1966), „Contribuția școlii de cultură generală la educarea elevilor în spiritul umanismului socialist" (Lugoj, noiembrie 1967) și altele desfășurate la Sibiu, Iași, Ploiești, București, Timișoara, Oradea, Galați, Constanța, Bacău etc.

Un loc important l-a ocupat de asemenea, în preocupările Societății, organizarea de acțiuni științifice cu prilejul unor aniversări sau comemorări. Notăm astfel în primul rînd manifestările consacrate aniversării eliberării țării noastre de sub jugul fascist, cele legate de aniversarea a 90 de ani de la proclamarea independenței de stat a României, sesiunile închinate lui Eminescu, Coșbuc, Kogălniceanu etc.

De un deosebit succes s-au bucurat, de asemenea manifestările organizate de cele două societăți în ultimii ani, după scindare. Asemenea manifestări au fost, de pildă, cele avînd drept teme: „Munca de cercetare în domeniul istoriei și metodicii predării istoriei" (Tg. Mureș), „Lingvistica aplicată și modernizarea predării limbilor străine", „Predarea literaturii la orele de limbi străine în ultimele clase de liceu" (București), „Romantismul românesc și romantismul european" (Sibiu).

— Cum au fost valorificate rezultatele muncii de cercetare a membrilor Societății?

— Dacă menționez că din miile de comunicări prezentate în acești ani la manifestările pe țară și la ședințele obișnuite de comunicări organizate de cele peste 80 filiale și circa 65 de subfiliale ale celor două societăți existente astăzi peste o mie au fost incluse în culegerile „Studii și articole de istorie" (ajunsă la vol. XIII), „Limbă și literatură" (al cărei al XXI-lea volum, dedicat integral centenarului morții lui C. Negruzzi, a apărut recent), „Studii de literatură universală" (cu 12 volume apărute), „Studia et acta orientalia" (în limba franceză, aflată la al VI-lea volum), ori în publicațiile ocazionale „Lexic regional" și „Folclor poetic", cred că v-am dat, cel puțin în parte, răspuns la întrebarea dv. Vreau să subliniez cu acest prilej, ca un fapt cu care Societatea se mîndrește, rolul jucat de culegerile editate de ea în atragerea în munca științifică a zeci și zeci de cadre din învățămîntul de cultură generală.

Ce ne-ați putea spune despre munca desfășurată în cadrul filialelor și subfilialelor?

—Ca urmare a sprijinului multilateral furnizat membrilor Societății, în spiritul importanței ce se acordă astăzi muncii de cercetare științifică, activitatea în acest domeniu a filialelor a cunoscut o sensibilă creștere cantitativă și calitativă. Rezultatele s-au concretizat în sporirea volumului de lucrări elaborate, în creșterea numărului de comunicări prezentate în ședințele publice ale filialelor și subfilialelor și a nivelului lor științific, în organizarea unor reușite sesiuni științifice sau simpozioane pe plan local. În cele două decenii de existență a Societății, în cadrul filialelor și subfilialelor s-au ținut mii de comunicări științifice. Ele și-au adus, de asemenea, contribuția la ridicarea nivelului predării prin dezbaterea publică a unor probleme importante legate de procesul de învățămînt, prin generalizarea experienței înaintate. Unele filiale au organizat consultații științifice pentru profesorii înscriși la examenele de grad, la definitivat etc. Este dificil însă să exemplificăm. Amintind de acțiunile unora, am nedreptăți altele.

— Ce perspective de viitor întrevedeți pentru cele două societăți?

— În atmosfera de entuziasm și de încordate eforturi pentru realizarea sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, societățile pot desfășura o activitate și mai utilă decît pînă acum pentru bunul mers al învățămîntului, pentru aplicarea în practică a Directivelor partidului și a prevederilor Legii învățămîntului. Birourile lor își propun, de aceea să promoveze un stil de muncă mai dinamic, să intensifice îndrumarea multilaterală a activității filialelor, astfel încît acestea să-și sporească necontenit contribuția la perfecționarea și modernizarea învățămîntului din patria noastră.

Perspective însuflețitoare ale dezvoltării patriei

(Urmare din pag. 1-a)

dezvoltarea învățămîntului, necesitatea perfecționării necontenite a pregătirii profesionale și politice a cadrelor de conducere, ridicarea eficienței schimburilor externe ale României, îmbunătățirea continuă a bunăstării poporului au stat în centrul atenției lucrărilor recentei Plenare a C.C. al P.C.R. Plenara a relevat pregnant că îmbunătățirea activității de cercetare, cerință vitală de care depinde în mare măsură modernizarea economiei în pas cu exigențele progresului tehnic contemporan, ridică pe primul plan nevoia stringentă de a se scurta durata cercetării, de a se urgenta valorificarea rezultatelor ei.

Creșterea în ritm susținut a economiei, a gradului ei de complexitate, dezvoltarea tuturor sectoarelor vieții social-culturale impun sarcini deosebite în fața școlii de toate gradele, în special în domeniul pregătirii și formării de noi cadre de muncitori, tehnicieni și specialiști. În anul 1970 urmează să fie calificați în școli circa 93.000 de muncitori, 38.000 de cadre medii de specialiști, peste 25 000 de specialiști cu pregătire superioară.

Preocuparea permanentă pentru îmbunătățirea traiului populației și-a găsit o nouă ilustrare în ansamblul măsurilor stabilite de plenară vizînd majorările de salarii prevăzute pentru o serie de ramuri economice și cultural-administrative, sporirea veniturilor bănești ale țărănimii și majorarea pensiilor țăranilor cooperatori, creșterea fondurilor alocate pentru învățămînt, asigurări sociale, ocrotirea sănătății și alte acțiuni social-culturale, continuarea în ritm susținut a construcției de locuințe. Bunăoară, în domeniul dezvoltării școlii, planul pe 1970 prevede darea în folosință a peste 3.000 săli de clasă — cu 1270 săli mai mult decît s-a prevăzut în cincinal — asigurîndu-se spațiul necesar pentru generalizarea învățămîntului de 10 ani și cuprinderea în școli a copiilor în vîrstă de 6 ani; statul va cheltui în 1970 pentru un elev din școala de cultură generală circa 1330 lei, pentru un elev din liceele de specialitate — 3600 lei, iar pentru un student — 13.200 lei.

Importanța recentei plenare a C.C. al P.C.R. și a lucrărilor Marii Adunări Naționale constă atît în stringenta actualitate a problematicii abordate cît și, mai ales, în soluțiile pe care le preconizează, soluții ce converg spre asigurarea condițiilor necesare realizării exemplare a planului pe 1970, an de legătură între actualul și viitorul cincinal, de care depinde în mod hotărîtor înfăptuirea deplină a mărețului program de înflorire a patriei trasat de partid. Însuflețit de un fierbinte patriotism, de încredere neabătută în justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, întregul popor român este hotărît să transpună în viață hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R., convins fiind că ele vor duce la progresul necontenit al patriei pe calea socialismului.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL PESTE HOTARE

PROGRAME NOI, CĂUTĂRI NOI

Orice înnoire, privind orice domeniu al activității umane, determină în mod necesar diferite puncte de vedere, provoacă discuții. O asemenea problemă cardinală au constituit-o pentru pedagogii sovietici, în ultimii ani, noile programe școlare.

Modernizarea predării este, în Uniunea Sovietică, o acțiune de dimensiuni foarte ample. Într-o perioadă relativ scurtă au fost editate într-un tiraj mare manuale experimentale, uneori în cîteva variante, pentru fiecare obiect de studiu și pentru fiecare clasă. Calitățile acestora au fost verificate nu numai prin discuții purtate cu specialiștii în pedagogie, ci în primul rînd în școală, la lecții.

O sursă importantă a ridicării nivelului ideologic-teoretic al conținutului învățămîntului mediu o constituie începerea studiului sistematic al cursurilor de literatură și de limba rusă, precum și de matematică, din clasa a IV-a și nu cu un an mai tîrziu, cum era înainte. Aceasta a permis sporirea timpului de studiu pentru disciplinele de bază cu aproximativ 500 de ore, paralel cu reducerea încărcării generale săptămînale. La început, aceste ore „suplimentare" au fost privite de mulți cu neîncredere. Învățătorii școlilor elementare se temeau că elevii din clasa I nu vor putea parcurge într-o perioadă cu o lună întreagă mai scurtă cunoștințele pregătitoare pentru învățarea alfabetului, că nu vor putea să-și însușească simultan mai multe sunete și litere, în loc să le studieze pe rînd, ca înainte, iar la matematică nu se vor deprinde să opereze cu simboluri, să folosească literele în locul obișnuitelor cifre și nu vor fi în stare să înțeleagă noțiuni geometrice destul de dificile ca linie dreaptă, unghi etc.

Probleme nu mai puțin complexe îi neliniștea pe profesorii claselor IX-X, în programele cărora au fost incluse elemente de calculul probabilităților, teme referitoare la calculul integral, la calculul aproximativ, la programarea liniară, la principiile mașinilor electronice de calcul etc. Într-un cuvînt, în programele noi au fost introduse concepții științifice moderne despre dezvoltarea naturii și societății, care, desigur, urmau să le fie prezentate elevilor la nivelul înțelegerii lor.

În prezent, toate îndoielile și îngrijorările sînt de domeniul trecutului. Experimentul, la care au participat mii de profesori cu stagiu îndelungat în școală, ca și profesori tineri, a pus bazele unui drum de nădejde. Acum se întîmplă rar ca elevii școlilor elementare care învață pe baza programei noi să se uite la sfîrșitul manualului, unde se dă rezolvarea problemelor, întrucît noile programe, prevăzînd însușirea a diferite modalități de rezolvare, contribuie la înlăturarea folosirii șabloanelor, la dezvoltarea gîndirii logice.

În momentul de față nimeni nu se mira cînd vede că elevii din primele clase se descurcă ușor la probleme care înainte prezentau dificultăți chiar pentru colegii lor din clasele mai mari. Nu mai este o surpriză, de exemplu, să vezi elevi din clasa V-a citind liber pe hartă sau să-i auzi expunînd legitățile geografice de bază. În ce privește clasele mari, se observă un nivel ideologico-teoretic mai ridicat la toate obiectele de studiu — istorie, științele sociale, literatură etc.

Aceste concluzii sînt confirmate de un mare număr de verificări și lucrări de control efectuate de Ministerul Învățămîntului al U.R.S.S. și de organele locale ale învățămîntului.

Desigur, aceste rezultate au fost posibile în urma unei temeinice pregătiri a majorității profesorilor, realizată prin cursuri, conferințe asistențe la lecții etc.

În aprilie 1970, pedagogii sovietici, împreună cu toți cei ce muncesc, vor sărbători împlinirea unui veac de la nașterea lui V. I. Lenin, întemeietorul primului stat socialist din lume. Încă de la începutul puterii sovietice Vladimir Ilici a arătat că cel mai bun mod de a întîmpina o sărbătoare este de a o marca prin realizările obținute în muncă. Activitatea plină de abnegație a armatei de milioane de pedagogi sovietici arată că ei urmează neabătut această indicație.

VLADIMIR ERMOLAIEV

În orașul Volgograd din U.R.S.S. s-a deschis recent un nou Palat al pionierilor

„Almanahul educației"

Editat de Institutul de științe pedagogice, „Almanahul educației" debutează cu un editorial care se ocupă de perspectivele dezvoltării și modernizării școlii noastre de toate gradele în lumina hotărîrilor Congresului al X-lea al P.C.R. Ion I. Radu, director general în Ministerul Învățămîntului semnează un articol care tratează despre evoluția școlii românești în ultimul sfert de veac. Într-un alt articol, intitulat „Pedagogia ca știință și principalele sale direcții de cercetare", conf. univ. dr. George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice, răspunde la trei întrebări privind specificul pedagogiei ca știință, principalele direcții în care se aplică efortul cercetării pedagogice și răspunderea pedagogiei românești față de dezvoltarea învățămîntului și a educației. Între materialele destinate problemelor de pedagogie, educație și învățămînt mai amintim însemnările acad. Șt. Milcu privind noblețea misiunii de educator, o anchetă internațională intitulată „1970 — anul internațional al educației" precum și alte articole care tratează despre educație și rolul ei în societatea contemporană, învățămîntul secundar în alte țări, profesorii programatori și mașinile de învățat, școala de 10 ani în perspectiva anului 2000, cultivarea talentului literar, examinarea și notarea elevilor, adolescentul și idealul său de viață, rezolvarea conflictelor cu copiii, viața pionierească, ergonomie și pedagogie, rolul familiei în orientarea profesională etc.

Tematicii strict pedagogice „Almanahul educației" îi asociază și preocupări de ordin mai general, în cadrul cărora amintim gîndurile despre România ale unor personalități de peste hotare, precum și articole privind cunoașterea actuală a universului, eticul și esteticul în fizionomia morală a omului, curente și tendințe în filozofia contemporană etc. Sînt prezente, de asemenea, în cuprinsul almanahului, versurile, proza, curiozitățile științifice, anecdotele etc.

„Limbă și literatură"

A apărut volumul 20 (1969) al culegerii „Limbă și literatură", editate de Societatea de științe filologice. Volumul are un conținut variat și interesant.

Dintre lucrările utile în primul rînd profesorului în munca la catedră semnalăm un amplu și documentat studiu despre noțiunea de **clasic**, semnat de Adrian Marino, care delimitează și explică cele trei principale accepțiuni ale termenului (categorie, doctrină, structură estetică), cu exemplificări bogate. Se remarcă de asemenea articolul **Titu Maiorescu despre rolul poeziei populare**, de P. Ursache. Dintre studiile de gramatică citățm **Subordonarea multiplă a propozițiilor relative** de V. Hodiș și **Despre unele noțiuni gramaticale și nomenclatura lor** de Gh. N. Dragomirescu.

Utile în predarea scriitorilor sînt articolele **Indici de predictabilitate în poezia lui Ion Barbu** de A. Constantinescu și I. Littera și **Unele considerații asupra metaforei argheziene** de Al. Bojin. De asemenea este folositoare **Bibliografia lucrărilor de metodică a predării literaturii (1961—1967)** de Elena Georgescu.

Volumul mai cuprinde și alte articole demne de interes (de pildă **Funcția socială a cîntecului bătrînesc** de A. Balotă), rubrica de **Glose**, precum și **Cronica** activității filialelor S.S.F.

„Gazeta matematică"

Numărul 11/1969 al „Gazetei matematice", seria A, cuprinde articolele: **„Caracterizarea repartițiilor de frecvențe"**, de M. Craiu și V. Craiu, **„Primul Congres internațional al învățămîntului matematic — Lyon, 24—30 august 1969"** — de A. Haimovici, **„Aberația luminii și deplasarea spre roșu în teoria relativității"** de E. Perjeriu, **„Bibliografie a metodicii predării matematicii din R.S. România"** de V. Ștefănescu, **„Mic dicționar matematic — normă"** de D. Radu, **„Din activitatea filialelor — O realizare frumoasă"** de E. Rusu Se publică, de asemenea, soluțiile problemelor propuse și problemele propuse.

A cultiva gîndirea creatoare

(Urmare din pag. 1-a)

stau lucrurile dacă încercăm să le sondăm interesele, să vedem cu care anume dintre chestiunile interesante pentru ei se pot intersecta cunoștințele din manual. Spre exemplu, cînd este vorba despre un subiect cum ar fi, la clasa a VIII-a, lecția privind transformatorii — la care după prevederile programei trebuie să ne oprim numai asupra utilității transformatorilor în transmiterea energiei electrice la distanță — putem constata că elevii sînt interesați să dobîndească informații despre aplicațiile transformatorilor într-o multitudine de domenii — al electrotehnicii, al radiotehnicii, în circuitele cu semiconductori, în automatizare etc. Dacă nu ignorăm acest aspect, vom găsi în el multiple resurse de a stîrni, nu numai interesul pentru lecția noastră, dar și de a-i face pe elevi să gîndească singuri, să formuleze deducții, să ajungă pe căi proprii la adevărurile pe care urmărește să le transmită lecția noastră".

În general, interlocutorii noștri au subliniat **necesitatea de a nu se lua în considerare numai particularitățile specifice disciplinei, resursele proprii acesteia, ci și valorile comune tuturor disciplinelor.** De pildă, vorbindu-ne despre posibilitățile pe care le oferă predarea chimiei, profesoara CILICA ZAHARIA, de la Liceul „George Coșbuc" s-a referit nu numai la modalitățile specifice acesteia — experiențe de laborator, exerciții de studiere a proprietăților unui element după poziția lui în sistemul periodic al elementelor, utilizarea algoritmilor în scrierea ecuațiilor chimice, citirea corectă a izomerilor, stabilirea configurației chimice etc — ci și la alte modalități, care pot fi utilizate cu succes și în cadrul altor discipline. Ea ne-a spus de exemplu, că le cere elevilor să stabilească singuri relații între cauzele și efectele diferitelor fenomene, sau să ajungă singuri de la observații practice la formulări teoretice, la generalizări.

Despre același lucru ne-a vorbit și prof. VASILE DASCALIȚA, de la Școala generală nr. 99, care ne arăta că în tratarea unor probleme specifice biologiei, cum ar fi cele privitoare la procesele de evoluție, la materialitatea lumii vii, la cunoașterea structurii materiei etc., care contribuie prin însăși natura lor la dezvoltarea gîndirii creatoare a elevilor, se bazează pe acumularea unor cunoștințe anterioare de anatomie, de zoologie, de botanică, de chimie etc. Utilizînd aceste cunoștințe, prof. Dăscălița îi determină pe elevi să deducă legile caracteristice proceselor biologice, să explice diferitele fenomene biologice. „Bazîndu-mă, de exemplu, pe cunoștințele de citologie îi solicit pe elevi să explice o serie de probleme ale proceselor de ereditate. La fel, cunoștințele de chimie dobîndite anterior permit elevilor să-și explice compoziția chimică a materiei vii și procesele metabolice, iar cunoștințele de zoologie și botanică le dau posibilitatea să înțeleagă procesul evoluției speciei, existența diferitelor nivele de organizare a materiei vii, unitatea și diversitatea lumii vii".

Referindu-se la diferite modalități și resurse pe care le oferă diferitele discipline pentru dezvoltarea gîndirii creatoare a elevilor, interlocutorii noștri au fost unanimi în a sublinia însemnătatea pe care o are atitudinea profesorului față de această cerință primordială a activității formative. Dacă profesorul are în vedere sfera intereselor de cunoaștere ale copilului și adolescentului, în fiecare etapă de dezvoltare a acestuia, dacă el este interesat să știe care sînt factorii care stimulează sau frînează aceste interese, el va reuși să realizeze progresele atît de importante pe care le solicită această direcție a formării spirituale.

INSTITUTUL DE MINE — PETROȘANI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

1. Șef lucrări de la catedra de Exploatări miniere, poziția 3 din statul de funcțiuni disciplina „Aeraj și protecția muncii, Tehnica securității în subteran".

2. Șef lucrări de la catedra de Exploatări miniere, poziția 4 din statul de funcțiuni, disciplina „Mecanica rocilor. Săparea și susținerea lucrărilor miniere".

3. Șef lucrări de la catedra de Exploatări miniere, poziția 6 din statul de funcțiuni, disciplina „Aeraj și protecția muncii. Exploatări miniere subterane".

4. Șef lucrări de la catedra de Tehnică minieră generală, poziția 7 din statul de funcțiuni, disciplina „Economia și organizarea și planificarea întreprinderilor miniere. Organizarea și analiza activității economice a întreprinderilor".

5. Șef lucrări de la catedra de Mașini miniere, poziția 8 din statul de funcțiuni, disciplina „Instalații de transport și alimentare cu apă".

6. Conferențiar de la catedra de Electrotehnică, poziția 4 din statul de funcțiuni, disciplina „Electronică industrială, măsuri și aparate electrice, Electrotehnică".

7. Șef lucrări de la catedra de Electrotehnică, poziția 9 din statul de funcțiuni, disciplina „Electrificarea minelor".

8. Lector la catedra de Științe sociale, poziția 3 din statul de funcțiuni, disciplina „Economie politică".

9. Lector de la catedra de Științe sociale, poziția 4 din statul de funcțiuni, disciplina „Filozofie, Socialism științific".

10. Lector de la catedra de Științe sociale, poziția 6 din statul de funcțiuni, disciplina „Socialism științific, Sociologie industrială".

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Rectoratului Institutului de mine din Petroșani, str. Institutului nr. 20, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere împreună cu actele prevăzute de legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

Concursul se va ține la Rectoratul Institutului de mine Petroșani în termen de 3 luni de la expirarea termenului de înscriere la concurs.

Cei care lucrează în altă instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia înscrierea la concurs.

ACTELE NECESARE ÎNSCRIERII LA CONCURS

1. Cererea de înscriere la care se anexează:
2. Memoriu de activitate didactică, științifică și tehnică în producție în 4 exemplare.
3. Lista lucrărilor publicate sau în curs de publicare în 4 exemplare.
4. Lucrările de specialitate elaborate într-un exemplar.
5. Autobiografia în 3 exemplare.
6. Caracterizarea activității profesionale și obștești eliberată de instiuția unde candidatul își desfășoară activitatea în două exemplare.
7. Copie legalizată după diploma de studii superioare în două exemplare.
8. Copie legalizată după diploma de doctor în științe în 2 exemplare — pentru posturile de conferențiar.
9. Adeverință privind vechimea în muncă cu precizarea funcțiilor în care a activat în 2 exemplare.
10. În cazul cînd diplomele de studii sînt obținute în străinătate se va depune traducerea legalizată după acestea în două exemplare precum și copie legalizată în 2 exemplare după adresa Ministerului Învățămîntului C.S.D. privind echivalarea acestora.

HEPATITA EPIDEMICĂ

În ultimul timp, într-o serie de colectivități școlare s-au semnalat unele cazuri de apariție a hepatitei epidemice care, fără să îmbrace caracterul unei epidemii, au constituit totuși un semnal de alarmă pentru cadrele didactice, datorită contagiozității extrem de mari a bolii, debutului său deseori necaracteristic — cu angine și amigdalite acute ori cu tulburări digestive mascînd adevărata față a infecției — precum și datorită urmărilor pe care le are atît asupra ficatului cît și asupra întregului organism. Iată de ce, pentru lămurirea acestei probleme, am apelat la concursul medicului dr. GH. M. GHEORGHE.

— Ce se înțelege prin hepatită epidemică?

— Hepatita epidemică, denumită și icter infecțios sau gălbinare, este o boală infecto-contagioasă apărînd sporadic sau sub formă de epidemii, datorită unui virus specific care, pătrunzînd în organism pe cale digestivă (mai rar pe cale sanguină și numai prin inoculare), provoacă o îmbolnăvire a întregului organism și mai ales a ficatului, manifestată prin semne generale de boală digestivă, prin hepatomegalie (mărirea ficatului), colorarea pielii (icter propriu-zis), colorarea urinii și decolorarea materiilor fecale, temperatură crescută și stare de rău general.

Cunoscîndu-se mai multe tipuri de virusuri (virusul A, virusul B și virusul hepatitei sclerogene), se pare că în realitate există mai multe feluri de hepatită. Înseamnă deci că o persoană se poate îmbolnăvi de această boală de mai multe ori (în funcție de agentul cauzal).

— De cînd se cunoaște această boală?

— Părintele medicinii, marele Hippocrat, o amintește în scrierile sale. Se vorbește de ea în timpul campaniilor militare din Flandra (1793), în vremea războaielor provocate de Napoleon, cînd era considerată drept o „boală militară" și de asemenea în timpul războiului de secesiune din Statele Unite. În țara noastră prima mențiune o face medicul brașovean Martinus Lange, în anul 1784, într-o comunicare prezentată Academiei Naturaliștilor din Berlin. Cazuri de îmbolnăvire s-au semnalat în timpul primului război mondial, pe frontul din Moldova. După această dată sînt numai cazuri izolate, pentru ca în timpul și după cel de-al doilea război mondial numărul îmbolnăvirilor să crească.

— Cum ne îmbolnăvim?

— Din mediul extern virusul pătrunde prin gură în tubul digestiv, îndeosebi prin intermediul mîinilor murdare. Hepatita epidemică este așadar — ca și febra tifoidă și dizenteria — o boală a mîinilor murdare. Virusul pătrunde în organism și prin mijlocirea vaselor, a paharelor, a tacîmurilor folosite de bolnav. Vara, muștele sînt cărăușii ai virusurilor. Mai trebuie semnalată și calea de inoculare (prin seringi și ace insuficient fierte). Îmbolnăvirea este favorizată de slaba rezistență a unor organisme debile, de subalimentație, obosală și contactul cu mediul infectat.

— Care sînt semnele bolii?

— Înainte de manifestarea propriu-zisă a bolii, adică de perioada icterică, dacă sîntem bine inițiați vom putea recunoaște o serie de semne — corespunzătoare perioadei preicterice — care ne vor pune în situația de a trimite imediat școlarii suspectați la cabinetul medical, pentru a stăvili astfel pericolul contagiunii. Anume, se știe că după perioada de incubație (timpul ce s-a scurs de la pătrunderea virusului în organism pînă la apariția primelor semne de boală), perioadă care este în general „mută", fără semne evidente și care durează 2—5 săptămîni, urmează o perioadă de 4—10 zile (perioada preicterică) cu o serie de semne ușor de reținut: pierderea poftei de mîncare, senzații de greață, vărsături, dureri de cap și musculare, amăreală în gură, înțepături în ficat, oboseală mare, dureri articulare, mîncărimea pielii, colorarea urinii, ușoară stare subfebrilă (37^5—37^8), decolorarea fecalelor. Deseori, în această perioadă, durerile articulare pot fi confundate cu un reumatism, înțepăturilor și usturimile din gît cu o angină, durerile submaxilare cu o amigdalită acută etc. În realitate, toate aceste semne prevestesc o hepatită epidemică și nu trebuie să ne lăsăm induși în eroare, mai ales dacă observăm la școlari o mai slabă atenție și concentrare la lecții, o ușoară oboseală sau plictiseală. Trimițînd în această fază copilul la medic, jugulăm din timp răspîndirea bolii.

Perioada icterică durează 3—4 săptămîni și se remarcă prin colorarea în galben a pielii, colorarea în cafeniu-închis a urinii, decolorarea fecalelor, mărirea ficatului, stare febrilă (38°—39°).

— Cît durează tratamentul acestei boli și în ce constă el în general?

— În general tratamentul — care cere neapărat spitalizare — durează în medie 3—4 săptămîni. Succesul depinde de aplicarea sa timpurie. Repaosul absolut la pat și regimul igieno-dietetic sînt deosebit de importante. În hepatita epidemică se utilizează vitaminele — grupul B (B1, B2, B6, B12), vitaminele PP, vitamina C și vitamina K — perfuziile intravenoase cu ser glucozat (care hrănesc ficatul bolnav ca și vitaminele), extrase de ficat și medicamentele zise hepatotrope și lipotrope, care ajută la buna funcționare a ficatului, derivați ai cortizonului etc.

Regimul alimentar cuprinde: factori protectori ai celulei hepatice (care se găsesc în brînza de vacă proaspătă, lapte dulce sau bătut, cartofi, biscuiți, pîine albă prăjită), diverse substanțe zaharoase (compoturi, dulcețuri, siropuri), sucuri de fructe, grăsimi sub formă de ulei și puțină smîntînă, fără sare.

În perioada de convalescență — care de obicei se face acasă — se continuă tratamentul indicat de spital, la care se mai adaugă carne de pasăre sau vită (fiartă ori friptă), pește rasol, ouă fierte la abur, puțin unt.

— Ce trebuie făcut cînd într-o clasă se descoperă un caz de hepatită epidemică?

— Anunțăm de urgență medicul în raza căruia figurează școala, anunțăm inspectoratul sanitar teritorial, izolăm școlarul de ceilalți colegi pînă vine „Salvarea" și, considerîndu-ne și noi „contacți" alături de ceilalți copii din clasa respectivă, ne supunem cu toții legislației sanitare, făcînd preventiv injecții cu gammaglobulină în dozele recomandate, precum și probele hepatice, urmărind totodată și eventualele modificări de colorit ale urinei și fecalelor. Fiind „contacți" evităm pe cît posibil prezența noastră în alte colectivități. Dezinfectăm pe cît posibil toaletele cu var cloros, iar vesela și rufăria le spălăm, prin fierbere. De asemenea, inspecția sanitară dezinfectează clasa. Punem sub observație copiii respectivi circa 3 săptămîni.

— Care sînt măsurile de prevenire a bolii?

— Se cunosc două feluri de măsuri: față de sursa de infecție și față de căile de transmitere. O măsură obligatorie este anunțarea cazurilor de boală organelor sanitare. Acestea, după cum se știe, izolează bolnavii în spitalele de specialitate, ferind pe cei sănătoși de contagiune. Și în clasă, și în banca celui bolnav, și acasă la el se face cea mai viguroasă dezinfecție. Sursele de aprovizionare cu apă vor fi controlate și întreținute igienic, locurile de depozitare a gunoaielor dezinfectate cu var cloros, ca și W.C.-urile.

Măsurile față de căile de transmitere sînt măsuri de igienă individuală. Este importantă îndeosebi spălarea mîinilor cu apă și săpun după utilizarea W.C.-urilor, înainte de masă și după terminarea orelor de învățămînt și sport.

Fructele și zarzavaturile ce se consumă crude se vor spăla bine cu apă și se vor curăța de coajă. Se vor evita, mai ales în sezonul rece, aglomerațiile și efectuarea orelor de sport în spații mici și neaerisite. Copiii vor fi sfătuiți ca la terminarea programului să meargă către casă pe jos, evitînd transportul în comun.

Este bine ca diriginții să atragă atenția părinților asupra gravității pe care o prezintă hepatita, recomandîndu-le să respecte măsurile de igienă semnalate mai sus și lămurindu-i asupra faptului că hepatita epidemică, boală infecțioasă și contagioasă deosebit de periculoasă prin urmările pe care le lasă asupra ficatului ani și ani de zile, poate fi prevenită cu condiția să se respecte întocmai toate indicațiile.

ANUNȚ

Școala generală din satul Căldărăști, comuna Pogoanele, județul Buzău, în ziua de 21 decembrie 1969 aniversează 150 de ani de la înființare și invită la această festivitate pe toți foștii învățători, profesori și absolvenți.

Cei care doresc să participe vor comunica de urgență conducerii școlii.

CITITORI AI REVISTEI „NATURA"

Abonați-vă pentru anul 1970 la revista **Natura**

În anul 1970 revista va publica materiale din domeniul zoologiei, botanicii, fiziologiei animale și vegetale, geneticii, biochimiei, hidrobiologiei, microbiologiei, biologiei generale, precum și materiale metodice privind predarea științelor biologice în școlile generale și licee.

Costul unui abonament pe un an este de lei 36.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1023 — EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ — Vineri 26 decembrie 1969 — 4 pagini 25 bani

LA MULȚI ANI!

BILANȚ EDIFICATOR ȘI PERSPECTIVE CERTE

Pe tot cuprinsul patriei noastre oamenii muncii întîmpină Ziua Republicii și Anul Nou în atmosfera unui puternic avînt creator, plini de încredere și uniți în aspirații. Sub semnul istoricelor hotăriri ale Congresului al X-lea și ale recentei Plenare a C.C. al P.C.R., aceste zile capătă noi valențe, semnificații din cele mai profunde. Tabloul societății românești contemporane poartă puternic amprenta victoriilor repurtate de popor, sub conducerea partidului, pe toate planurile existenței sociale: el evocă justețea politicii Partidului Comunist Român, caracterul său științific, adînc ancorat în realitățile țării noastre. Marile succese dobîndite în dezvoltarea patriei sînt, așa cum spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara C.C. al P.C.R. din 10—13 decembrie 1969, „rodul muncii însuflețite, pline de abnegație a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, care înfăptuiesc neabătut politica marxist-leninistă a partidului de modernizare continuă a forțelor de producție, sporire a avuției naționale, de asigurare a progresului multilateral al societății noastre socialiste".

Roadele industrializării, exprimînd deopotrivă justețea politicii partidului și eficiența eforturilor depuse de întreaga noastră națiune, se oglindesc în ritmul rapid de creștere a producției industriale, în prezența tot mai pregnantă în acest domeniu a tendințelor moderne, înnoitoare. La rîndul ei, transformarea socialistă a agriculturii a scos lumea satelor din imobilismul ei, a deschis largi căi pentru progresul rapid al producției agricole, în concordanță cu nevoile economiei naționale.

Pe temelia succeselor economice, a sporirii venitului național, partidul și guvernul au înfăptuit de-a lungul anilor măsuri importante de ridicare a standardului de viață; au sporit salariul și veniturile reale ale țărănimii; s-a mărit considerabil volumul mărfurilor vîndute populației prin comerțul socialist; a luat amploare în întreaga țară construcția de locuințe; au crescut fondurile destinate satisfacerii nevoilor social-culturale. Învățămîntul, știința, cultura și arta — aceste vaste domenii ale creației spirituale — au înflorit și au dat roade bogate pe terenul fertil al socialismului, ducînd mai departe tradițiile valoroase din trecut. Gradul general de instruire și cultură al populației este astăzi incomparabil mai ridicat față de cel din urmă cu două decenii.

Pe fondul unor asemenea transformări structurale pe plan economico-social și al marilor realizări obținute de poporul român în opera de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate apare cu pregnanță însemnătatea excepțională a perspectivelor înfățișate de recenta Plenară a C.C. al P.C.R. Dacă ar fi să încercăm a sintetiza în cîteva cuvinte vasta problematică dezbătută de plenară, dacă am căuta elementele care unifică diversitatea aspectelor examinate, atunci ar fi potrivit să afirmăm că, în fapt, plenara și sfatul suprem al țării — Marea Adunare Națională — au discutat despre certitudini, **condiția esențială a existenței noastre fiind** conștiința certitudinii, **sentimentul că poporul își hotărăște cu realism și adîncă obiectivitate programul devenirii.** „În realizarea marilor sarcini stabilite pentru 1970 — **se arăta în cuprinzătoarea cuvîntare rostită la plenară de tovarășul Nicolae Ceaușescu** — ne sprijinim pe o bază economică trainică și pornim totodată de la rezultatele bune obținute în acest an". **Se descifrează în hotărîrile și legile adoptate pecetea responsabilității comuniste, permanenta confruntare între cerințe și posibilități, pentru că numai într-o armonioasă corelare a acestora își pot afla existența viabilă** dinamismul, spiritul înnoitor — **aceste calități fundamentale ale epocii noastre, care exprimă concis și ferm însăși condiția progresului necontenit al patriei. Este edificator din acest punct de vedere faptul că în anul 1970 se va menține un ritm înalt de creștere economică care va asigura nu numai realizarea, ci în multe privințe chiar depășirea prevederilor inițiale ale cincinalului; pentru 1970 se planifică realizarea unei producții industriale în întreprinderile socialiste de 295 miliarde lei, a unei producții agricole de aproape 87 miliarde lei, precum și obținerea unui venit național de circa 213 miliarde lei. Totodată, în anul viitor economia noastră va cunoaște noi schimbări calitative, de ordin structural, prin dezvoltarea susținută a ramurilor industriale moderne, lărgirea și perfecționarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, a construcțiilor și transporturilor, prin intensificarea participării la cooperarea economică și tehnică științifică internațională, la schimbul de valori mondial. Prevederi însemnate vizează de asemenea știința, cultura, învățămîntul, ridicarea bunăstării poporului. În total, cheltuielile pentru finanțarea acțiunilor social-culturale au fost stabilite la 36,9 miliarde lei, din care pentru învățămînt 9,4 miliarde lei. Statul va cheltui în 1970 pentru un elev din școala de cultură generală circa 1 330 lei, pentru un elev din licee de specialitate — 3 600 lei, iar pentru un student — 13 200 lei.**

Vastul și însuflețitorul program de dezvoltare a României în anul viitor exprimă un înălțător mesaj uman, înmagazinează, ca un uriaș înțelept, mii și milioane de gînduri, de energii, de sentimente. El exprimă și adună eforturile viitoare din eforturile de azi ale oamenilor, din forța, din inteligența și îndrăzneala lor, devenind tezaur de experiență și voință creatoare, de nobilă pasiune și înaltă dăruire a întregului popor pentru edificarea societății socialiste pe meleagurile României.

ÎNDEMN LA CULTURĂ

Așteptînd ca ultimele clipe ale lunii decembrie să fie marcate ca de obicei, într-un solemn acord final, de sunetele gongului, mă gîndesc că anul 1970, ultimul an al cincinalului, primul an al unui nou deceniu, a fost declarat anul internațional al educației. Nici un efort nu mi se pare de prisos în acest domeniu, deoarece instruirea și educarea tinerelor generații a atins un grad de complexitate extrem de avansat, iar răspunderea școlii în realizarea tipului de om ideal al epocii atomice este din ce în ce mai severă. Fenomenele de criză ce se fac simțite în cultura occidentală își au obîrșia nu numai în structura și organizarea socială, ci și în sistemele de educație și de pregătire pentru existență a tineretului.

În pragul noului deceniu, clasele și amfiteatrele îmi apar ca talerele unei balanțe pe care putem cîntări puterea de judecată și de fantezie aparținînd epocii imediat următoare. Căutînd imagini pentru ilustrarea fenomenului dezvoltării și perfecționării școlii românești, îmi vin în minte mai întîi coloanele și frontoanele universității din Capitală care, cu două decenii în urmă, mai zăceau în ruine. Acum vedem monumentalul edificiu încheiat în formele esențiale ale scheletului său. Vechiul nucleu s-a reintegrat, în timp ce noile pavilioane ale politehnicii și-au deschis porțile dincolo de apa Dîmboviței, vaste și impresionante. Cartierele noi ale orașului au primit în ansamblul lor numeroase clădiri școlare. Fenomenul se repetă, pe trepte diferite, în toate orașele de provincie și în toate satele țării noastre. Acolo unde au răsărit centre ale metalurgiei, minereului, textilelor, chimiei, acolo au apărut și școli de specialitate care, sub impulsul vieții moderne, pregătesc tinerele generații pentru activități industriale.

Nu o dată am stat plin de admirație în fața panourilor de comandă electronică, în fața mașinilor cibernetice, a televiziunii industriale, cu ajutorul cărora se dirijează procesele de producție în petrochimie — la Ploiești, la Pitești, în siderurgie — la Galați, la Hunedoara, în industria chimică — la Săvinești, la Tîrgu-Mureș. Cadrele pentru aceste unități industriale moderne au cunoscut agregatele pe care le manevrează încă de pe băncile școlii, încă din atlasul energetic și din albumele de invenții. Niciodată mai mult ca în vremea noastră școala nu s-a văzut chemată să se pună în acord cu știința și tehnica, să-și deschidă porțile pentru freamătul ideilor politice care preced și fundează lăcașurile spiritului din anii ce vin. Niciodată nu s-a cerut profesorilor să studieze atît de intens și de sistematic ca azi chestiunile multiple ale civilizației moderne, pentru a fi la zi cu procesele vitale care se nasc și se dezvoltă în toate sectoarele activității umane.

Îndemnul la progres este, de fapt, îndemnul la cultură, la receptivitate permanentă. Omul epocii noastre este omul care a deschis calea astronavelor, dar valoarea sa stă în primul rînd în calitatea spiritului, în conduita morală, în gradul de conștiință și responsabilitate socială. Această responsabilitate se exprimă în școală printr-o viziune realistă și o muncă de mare finețe în cizelarea acelor trăsături și virtuți care vor face din tînărul de azi omul curajos, cinstit, înțelept și clarvăzător al zilei de mîine.

TRAIAN FILIP

PREZENȚA ȘCOLII

Sîntem la sfîrșit de an și, așa cum ne gîndim la ce va să fie viața noastră personală de mîine, cugetăm, firesc, și la viitorul profesiunii noastre. Așadar, cum va arăta școala în anul viitor și-n mulți ani de aici încolo?

Ce-am făcut pînă acum e pozitiv. De un secol și jumătate școala în limba română înregistrează succese care se integrează, se identifică și curg în marele fluviu al istoriei noastre economice, sociale politice și culturale. De un sfert de veac a devenit un bun al întregului, al absolut întregului popor și și-a creat un făgaș nou, comunist de orientare spirituală. Niciodată și nimeni nu va putea despărți școala noastră de avîntul economic al țării, de cultură, de națiune, de popor, de aspirațiile lui spre progres.

Pentru că Gh. Lazăr a înființat școala de la Sf. Sava, noi i-am avut pe N. Bălcescu ori pe Ion Ghica, educați întru marea dragoste de patrie și popor. Pentru că au putut funcționa școlile de la Blaj, Oradea, Sighet sau Sibiu, primind în băncile lor modești fii de țărani, noi ne-am putut mîndri cu Gh. Barițiu, cu Simion Bărnuțiu și Avram Iancu. Și chiar cei mai modești dascăli de țară, de după 1848 sau din vremea lui Cuza, după introducerea învățămîntului primar obligatoriu, au izbutit să lase prețioasele semne ale culturii în conștiința poporului nostru și să trezească spre lumină valorile naționale specifice. Pentru că l-a avut dascăl pe bădița Vasile, Ion Creangă a putut ține condeiul în dreapta și a ticluit acele frumuseți literare, acele unice splendori în arta cuvîntului. Pentru că Aaron Pumnul i-a pus în mînă gramatica limbii române, Eminescu a început să înțeleagă frumusețea graiului natal și a dat glas gîndirii și sentimentelor care i-au clocotit în minte și i-au ars în inimă. Iar glasul lui a devenit „Sara pe deal", „Scrisoarea III" sau „Luceafărul". În școala română au crescut savanți ca Racoviță, Istrate, Xenopol sau Iorga, artiști plastici ca Luchian, Tonitza sau Petrașcu, scriitori ca Sadoveanu și Rebreanu sau Lucian Blaga. Pentru că școala epocii socialismului îi înarmează cu cunoștințe științifice moderne și le dă o înaltă pregătire ideologico-cetățenească, absolvenții anilor noștri sînt militanți de frunte pentru progres, pentru cultură, pentru pace, pentru dreptate.

După ce și-a format cadre, după ce a experimentat, ani și ani, programe de învățămînt și manuale, după ce s-a îmbogățit mereu cu săli de clasă, mobilier și laboratoare, școala noastră poate gîndi mai temeinic la viitor. La viitorul apropiat și la cel mai îndepărtat. Mai ales că, dacă pînă acum un sfert de veac se putea afirma, cum spunea Danton, că după pîine cel mai necesar lucru pentru popor îl reprezintă școala, știința de carte, cultura, acum situația a ajuns oarecum diferită. Ca să facă pîine mai multă și mai bună, ca să progreseze știința și arta, poporul are nevoie de o școală mereu vie, mereu la curent cu viața și permanent dedicată vieții. Fără ezitare și fără reticență dedicată vieții.

Într-o vreme de ruralism, de economie naturală culeasă de la mila naturii, mai mult sau mai puțin îndurătoare și propice, școala putea părea un lux. În societatea modernă școala este tot atît de necesară ca aerul, ca apa și ca lumina soarelui. Acesta-i un adevăr care nu mai trebuie demonstrat. Nimic nu se mai poate săvîrși, nimic și nimeni nu mai poate trăi în societate fără școală. Școala este instituția cea mai universală a epocii contemporane. Această universalizare, o onorează și o obligă. Îi amplifică rolul pînă la dimensiuni uriașe. Drept aceea, în anul și în anii ce vin, școala noastră trebuie să se dezvolte, să se perfecționeze, să se adapteze continuu și fără a osteni la cerințele și legile vieții. Aceasta i-o cer documentele Congresului al X-lea al partidului, care i-au trasat drumul viitor, aceasta i-o cere însăși dezvoltarea societății noastre.

Școala trebuie să fie elementul cel mai viu, cel mai dinamic al dinamicii sociale. Și eu așa o văd mereu îmbunătățindu-și programele și metodele, mereu perfecționîndu-și uneltele. De aceea, în anul ce vine, ne vom vedea înzestrați cu mai multe și mai bine utilate săli de clasă, laboratoare, mijloace auxiliare de predare. Dar cred că școala de mîine, ca și cea de ieri și ca și cea de azi, va depinde în primul rînd de dascălii ei.

Ca să simtă pulsul contemporaneității, un profesor trebuie să fie foarte bine pregătit, serios, muncitor, capabil oricînd să se reîmprospăteze intelectualmente, hrănindu-se din cupele celor mai noi date științifice și cultural-artistice. Nici școala de azi, necum școala de mîine, nu îngăduie rutina. În acest domeniu anchiloza, comoditatea, nepăsarea n-au, nu pot avea audiență. Se elimină și se vor elimina de istov, ca tot ce-i netrebnic. Într-o societate care își asumă sarcina de a asigura construirea socialismului multilateral dezvoltat școala trebuie să fie la înălțimea acestei sarcini. Să pregătească, instructiv și educativ, toate cadrele necesare dezvoltării economice și culturale, capabile, entuziaste, patriotice. Într-o vreme revoluționată de tehnică și știință, școala are misiunea de a pregăti oameni ai muncii productive mereu mai spornice, mai eficiente, ca și viitori savanți care să îmbogățească tehnica și să dezvolte știința.

De bună seamă că societatea noastră socialistă nu aleargă după producție de dragul producției, ci numai de dragul omului. Se spune de obicei, metaforic, că nu trebuie să mai importăm „creier". Cînd un elev de liceu român poate cuceri un premiu internațional pentru o invenție în domeniul tehnicii, înseamnă că „materia primă" există din belșug. Că sîntem un popor pluriînzestrat. Că trebuie doar să cultivăm însușirile naturale ale copiilor noștri. Să le cultivăm și să le dezvoltăm printr-un învățămînt adecvat. Școala trebuie să devină tot mai mult acea uriașă uzină care produce inteligențe și caractere, să dea diplome care să certifice valori intelectuale, științifice, artistice, morale.

Școala de mîine își va afirma încă și mai insistent prezența în societate. Colectivitatea se va preocupa și mai mult de munca din școală. Pentru că orice societate, și în primul rînd societatea socialistă, se preocupă de viitorul ei. Învățămîntul are pretutindeni, și îndeosebi în sistemul nostru, un mers ascendent, în concordanță cu realitățile, cu legile de dezvoltare a lumii. Se integrează în această lume și face tot ce-i posibil ca ziua de mîine să fie cît mai certă, cît mai aproape de progresul visat și realizat de oameni.

Așa dorim noi, dascălii, toți dascălii, școala de mîine. O școală care să ne deschidă larg ușile viitorului.

DUMITRU ALMAȘ

CONCURS PENTRU OCUPAREA UNOR POSTURI DIDACTICE

Publicăm în numărul de față, în continuare, lista posturilor didactice scoase la concurs.

CATEDRE DE MATEMATICĂ

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad : Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. Livada. Șc. gen. Fîntînele.

JUDEȚUL ARGEȘ

Municipiul Pitești : Lic. ind. ptr. constr. de mașini (seral). Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 2 Ștefănești.

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Bacău : Șc. gen. nr. 3 Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 27 (seral — 2 catedre). Șc. gen. Mărgineni.

Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej : Lic. cu program de ed. fizică (2 catedre). Lic. nr. 2. Lic. ind. de chimie. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 9 (seral — 2 catedre). Șc. gen. nr. 9.

JUDEȚUL BIHOR

Municipiul Oradea : Lic. ped. Lic. nr. 5. Lic. ind. ptr. constr. de mașini. Lic ind. de construcții. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 5 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 7 și nr. 2 (cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL BOTOȘANI

Municipiul Botoșani : Lic. ped. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 5 și Șc. gen. nr. 6.

JUDEȚUL BRAȘOV

Municipiul Brașov : Lic. de muzică și arte plastice (2 catedre). Șc. gen. nr. 8 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. Ghimbav.

Orașul Făgăraș : Șc. gen. nr. 1 (cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL BRĂILA

Municipiul Brăila : Lic. ind. de chimie și constr. de mașini. Lic. ped. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 22. Șc. gen. nr. 24.

JUDEȚUL BUZĂU

Municipiul Buzău : Lic. de muzică și arte plastice. Lic. economic (seral) și Lic. agricol. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 14.

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Lic. ped. Caransebeș

JUDEȚUL CLUJ

Municipiul Cluj : Lic. nr. 1. Lic. nr. 6. Lic. de muzică și Lic. nr. 6. Lic. nr. 12. Lic. ind. energetic. Lic. economic. Lic. ind. de transporturi. Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 13 (cu limba de predare maghiară).

Municipiul Dej : Șc. gen. nr. 3.

Municipiul Turda : Lic. ind. de chimie. Lic. „Mihai Viteazul" (seral — cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 4 (cu limba de predare maghiară) Șc. gen. nr. 8.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Municipiul Constanța : Lic. nr. 3. Lic. ind. energetic. Șc. gen. nr. 8 și Șc. gen. nr 17. Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 22.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Lic. ped. Tîrgoviște.

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova : Lic. „Tudor Arghezi" (seral). Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 25. Făcăi. Șc. gen. Siminicu de Sus. Șc. gen. Bucovăț-Palilula.

JUDEȚUL GALAȚI

Municipiul Galați : Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 27.

JUDEȚUL HARGHITA

Orașul Odorheiul Secuiesc : Șc. gen. nr. 2 (cu limba de predare maghiară).

Orașul Miercurea Ciuc : Șc. gen. nr. 1 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 2 (2 catedre — cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL IALOMIȚA

Municipiul Călărași : Lic nr. 1. Lic. economic. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. Modelu-Radu-Negru (2 catedre).

Orașul Slobozia : Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. Slobozia Nouă.

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași : Lic. economic. Lic. ind. ptr. constr. de mașini. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 3 și Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 9 și Șc. gen. nr. 20. Șc. gen. nr. 10 (seral). Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. nr. 19 și Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. Holboca. Șc. gen. Rediu-Valea Lupului (2 catedre).

Orașul Pașcani : Șc. gen. Blăgești.

JUDEȚUL ILFOV

Lic. ped. București (2 catedre).

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Municipiul Baia Mare : Lic. de cult. gen. nr. 2. Șc gen. nr. 9.

Orașul Sighetul Marmației : Șc. gen. nr. 7. Șc. gen nr. 8. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 9 și Șc. gen. nr. 10.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Șc. gen. nr. 8 Tr. Severin.

JUDEȚUL MUREȘ

Municipiul Tg. Mureș : Lic. ped. Șc. gen. nr 1. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 14.

Orașul Sighișoara : Lic. nr. 1. Lic. nr. 1 (zi și seral). Lic. nr. 2. Șc. gen. nr. 1 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 3.

Orașul Reghin : Lic. nr. 2 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 5 (cu limba de predare maghiară). Șc. gen. nr. 5 (cu limba de predare germană).

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul P. Neamț : Lic. ped. (3 catedre). Lic ind. de chimie. Lic. ind. forestier. Șc. gen. nr. 4 (2 catedre). Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 14.

Municipiul Roman : Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 8.

JUDEȚUL OLT

Orașul Slatina : Lic. nr. 1 (zi și seral). Lic. nr. 2.

Orașul Caracal : Lic. nr. 1 (seral). Lic. economic.

Orașul Corabia : Lic. economic.

JUDEȚUL PRAHOVA

Municipiul Ploiești : Lic. nr. 1 (zi și seral). Lic. nr. 4. Lic nr. 4 (seral — 2 catedre). Lic. ped. Lic. ind. ptr. constr. de mașini (seral — 2 catedre). Șs. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 11 și Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 12 și Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 16 și Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 19. Șc. gen. Bărcănești-Tătărani. Șc. gen. Bucov-Chițorani. Șc. gen. Bucov. Șc. gen. Păulești-Găgeni. Șc. gen. Tîrgșorul Vechi.

Orașul Azuga : Șc. gen. (seral cu clasele de liceu).

Orașul Breaza : Lic. (2 catedre).

Orașul Mizil : Lic. (2 catedre).

Orașul Bușteni : Casa de copii.

Orașul Cîmpina : Șc. gen. nr. 5.

JUDEȚUL SATU MARE

Municipiul Satu Mare : Lic. ped. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 7.

Orașul Carei : Lic. ped.

JUDEȚUL SĂLAJ

Orașul Zalău : Lic. ped. (2 catedre).

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu : Lic. nr. 1 (cu limba de predare germană). Lic. ped. și Șc. gen. nr 15 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 6 și Lic. nr. 2 (cu limba de predare germană). Șc gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 13.

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava : Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. Salcea. Șc. gen. Salcea-Plopeni. Șc. gen. Salcea-Văratec.

Orașul Rădăuți : Șc. gen. nr. 1.

Orașul Fălticeni : Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. Oprișani.

JUDEȚUL TIMIȘ

Municipiul Timișoara : Lic. ind. de construcții. Lic. ind. forestier. Lic. nr. 10 și Șc. gen. nr. 8 (cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 5 (seral).

Municipiul Lugoj : Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 6 (cu limba de predare germană).

JUDEȚUL TULCEA

Orașul Tulcea : Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL VASLUI

Orașul Vaslui : Lic. economic (2 catedre).

Orașul Bîrlad : Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL VÎLCEA

Liceul economic R. Vîlcea.

JUDEȚUL VRANCEA

Orașul Adjud : Șc. gen. nr. 2.

Municipiul Focșani : Lic. „Al. I. Cuza". Lic. ped. (2 catedre). Casa de copii. Șc. gen. nr. 11 Mîndrești.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 2 : Lic. ind. ptr. constr. de mașini. Șc. gen. nr. 41.

Sectorul 3 : Șc. gen. nr. 61 Dobroești și Șc. gen. nr. 65 Pantelimon.

Sectorul 4 : Lic. nr. 43 (seral). Lic. „Al. I. Cuza" și Lic. nr. 39 (zi și seral). Lic. ind. de poștă și telecomunicații. Lic. ind. ptr. constr. de mașini (seral — 2 catedre). Lic. ind. energetic. Lic ind ptr. industria ușoară. Șc. gen. nr. 87. Șc. gen. nr. 83 Bobești.

Sectorul 5 : Lic. ind. de metrologie (2 catedre). Șc. gen. nr. 106 Popești-Leordeni.

Sectorul 6 : Șc. gen. nr. 135.

Sectorul 7 : Lic. nr. 21 (cu limba de predare germană).

Sectorul 8 : Lic. ind. de căi ferate. Lic. economic nr. 3 (2 catedre). Șc. gen. nr. 34 Rudeni-Chitila.

FIZICĂ

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad : Lic. ind. ptr. constr. de mașini. Șc. gen. Arad Șofronea.

JUDEȚUL ARGEȘ

Municipiul Pitești : Lic. „N. Bălcescu" (seral). Lic. Ștefănești (seral). Lic. ind. ptr. constr. de mașini. Lic. agricol Bradu. Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 3 (2 catedre). Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 1 Ștefănești. Șc. gen. Racovița de Jos.

Orașul Cîmpulung : Lic. „Dinicu Golescu". Lic. ped. Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Bacău : Lic. nr. 1. Lic. ind. de construcții. Șc. gen. nr. 3 (2 catedre). Șc. gen. nr. 5 Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 27 (2 catedre).

Orașul Gh. Gheorghiu-Dej : Lic. cu program de educație fizică.

JUDEȚUL BIHOR

Municipiul Oradea : Lic. nr. 4. Lic. nr. 5. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 14 și Lic. nr. 3. Șc. gen. nr. 25.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Municipiul Botoșani : Lic. „A. T. Laurian" Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 11.

JUDEȚUL BRAȘOV

Municipiul Brașov : Lic. ped. Lic. ind. ptr. constr. de mașini. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 21.

Orașul Făgăraș : Lic. nr. 2.

JUDEȚUL BRĂILA

Municipiul Brăila : Lic. nr. 4 (seral). Lic. nr. 5. Lic. ped. Lic. economic.

JUDEȚUL BUZĂU

Municipiul Buzău : Lic. nr. 1 (seral). Lic. nr. 1 și Lic. nr. 2. Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 10. Șc gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr 15 și Lic. economic. Casa de copii școlari.

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Orașul Caransebeș : Lic. pedagogic.

JUDEȚUL CLUJ

Municipiul Cluj : Șc. gen. nr. 1. Șc. gen nr. 1 și Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 5 și Sc. gen. nr. 8.

Municipiul Turda : Lic. agricol (2 catedre). Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 5 (cu limba de predare maghiară). Sc. gen. nr. 9.

Municipiul Dej : Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Municipiul Constanța : Lic. nr. 1 (seral). Lic. nr. 3. Lic. de muzică și arte plastice. Lic. ind. energetic. Lic. ind. de construcții. Șc. gen. nr. 13 și Șc .gen. nr. 11. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr 17. Șc. gen. nr. 23. Șc. gen. nr. 25 și Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 28 și Șc. gen. nr. 27. Șc. gen. nr. 30.

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova : Lic. ped. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 12.

JUDEȚUL GALAȚI

Municipiul Galați : Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 27.

JUDEȚUL GORJ

Lic. ped. Tg. Jiu.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Lic. economic Călărași (2 catedre).

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași : Lic. nr. 8 (seral) și Lic nr. 3. Lic. de muzică. Lic. ind. energetic (2 catedre). Șc. gen. nr 2. Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 21. Șc. gen. nr. 22 (2 catedre). Șc. gen. nr. 23.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Municipiul Baia Mare : Lic. nr. 4. Lic. ind. de construcții. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr 8 și Șc. gen. nr. 1.

Sighetul Marmației : Lic. ind. forestier. Șc. gen. nr. 3.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Municipiul Turnu Severin : Lic. nr. 2 (seral). Șc. gen. nr. 2. Șc. gen. nr. 6.

JUDEȚUL MUREȘ

Municipiul Tg. Mureș : Șc. gen. nr. 4 și Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 9 Șc. gen. nr. 14.

Orașul Sighișoara : Lic. nr. 1 (seral). Șc. gen. nr. 5.

Orașul Tîrnăveni : Șc. gen. nr. 2.

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul Piatra Neamț : Lic. nr. 3. Lic. pedagogic. Șc. gen. nr. 1 și Șc. gen. nr 20. Șc. gen. nr. 4 (2 catedre). Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 9.

Municipiul Roman : Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 7. Casa Pionierilor — cerc fizică-radio. Casa Pionierilor — cerc fizică-radio

JUDEȚUL OLT

Orașul Slatina : Lic. nr. 1 — zi și seral (2 catedre). Lic. nr. 1 (2 catedre). Lic. nr. 2 și Lic. ped.

Orașul Caracal : Lic. nr. 1 (2 catedre) : Lic. nr. 2. Lic. economic. Șc. gen. nr. 4.

Orașul Corabia : Liceul (2 catedre). Liceul (seral). Lic. economic.

JUDEȚUL PRAHOVA

Municipiul Ploiești : Lic. nr. 1. Lic. ped. Șc. gen. nr. 1, și Șc. gen. nr. 10. Șc. gen. nr. 15. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. Tătărani. Șc. gen. Corlătești Șc. gen. Brazi.

Orașul Cîmpina : Lic. nr. 1 (zi și seral). Lic. nr. 2 (seral). Șc. gen. nr. 5 și Șc. gen. nr. 6.

Orașul Mizil : Liceul (2 catedre). Liceul (zi și seral). Lic Bușteni.

JUDEȚUL SATU MARE

Municipiul Satu Mare : Lic. de muzică. Lic. ped. Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. 10 (compl. la secția maghiară).

JUDEȚUL SALAJ

Lic. ped. Zalău.

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu : Șc. gen. nr. 9. Șc. gen. nr. 14.

Orașul Mediaș : Șc. gen. nr. 1 și Lic. nr. 1.

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava : Șc. gen. nr. 3.

Orașul Cîmpulung : Lic. militar „Ștefan cel Mare". Șc. gen. nr. 4.

Orașul Fălticeni : Șc. gen. nr. 2.

JUDEȚUL TELEORMAN

Lic. ped. Tr. Măgurele.

JUDEȚUL TIMIȘ

Municipiul Timișoara : Lic. nr. 5 (seral). Lic. nr. 7 și Șc. gen. nr. 8. Lic. ind. de construcții. Șc. gen. nr. 1 Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 4.

JUDEȚUL TULCEA

Municipiul Tulcea : Lic. nr. 1. Lic. nr. 1 (seral). Lic. nr. 2 (2 catedre). Lic. ped.

JUDEȚUL VASLUI

Municipiul Bîrlad: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 8 (2 catedre).

Orașul Vaslui: Lic. nr. 1. Șc. gen. nr. 2.

JUDEȚUL VÎLCEA

Municipiul Rm. Vîlcea: Lic. ped. Șc. gen. nr. 1.

JUDEȚUL VRANCEA

Municipiul Focșani: Lic. „Unirea". Lic. ped. Lic. economic. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 10. Lic. Adjud — zi și seral (2 catedre).

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Sectorul 2: Lic. ind. pt. constr. de mașini.

Sectorul 3: Lic. „Mihai Viteazul".

Sectorul 4: Lic. nr. 43 (seral). Lic. ind. energetic. Lic. ind. de chimie. Șc. gen. nr. 69.

Sectorul 5: Lic. nr. 30 — seral (2 catedre).

Sectorul 6: Lic. ind. pt. industria alimentară.

Sectorul 7: Lic. „Tudor Vladimirescu" (seral). Lic. „Nicolae Bălcescu" (seral) și Lic. nr. 33. Lic. nr. 33. Șc. gen. nr. 197 și Șc. gen. nr. 205 (seral).

Sectorul 8: Lic. „Aurel Vlaicu". Lic. „Ion Neculce" (seral) și Lic. „Aurel Vlaicu". Lic. ind. de căi ferate. Șc. gen. nr. 170 (seral).

CHIMIE

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad: Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. Fîntînele — Frumușeni.

JUDEȚUL ARGEȘ

Municipiul Pitești: Lic. nr. 2 (seral). Șc. gen. nr. 4.

JUDEȚUL BACĂU

Șc. gen. nr. 3 Bacău.

JUDEȚUL BRAȘOV

Municipiul Brașov: Lic. nr. 3. Lic. economic nr. 2.

Orașul Făgăraș: Lic. nr. 1. Lic nr. 1 (seral).

JUDEȚUL BIHOR

Șc. gen. nr. 10 și Șc. prof. „Înfrățirea" Oradea.

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Orașul Caransebeș: Lic. ped.

JUDEȚUL CLUJ

Municipiul Turda: Șc. gen. nr. 4 (compl. fizică la Șc. gen. nr. 9). Șc. gen. nr. 5 și Șc. gen. nr. 6.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Municipiul Constanța: Șc. gen. nr. 12. Șc. gen. nr. 16. Șc. gen. nr. 26 și Șc. gen. nr. 12.

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova: Lic. „Frații Buzești" (seral). Lic. „Tudor Arghezi". Lic. „Tudor Arghezi" (seral).

JUDEȚUL GALAȚI

Lic. ind. pt. ind. alimentară Galați.

JUDEȚUL HARGHITA

Șc. gen. nr. 1 Miercurea-Ciuc (cu limbă de predare maghiară).

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași: Lic. nr. 10. Lic ind. de chimie.

JUDEȚUL ILFOV

Municipiul București: Lic. ped.

Orașul Giurgiu: Lic nr. 2.

Orașul Buftea: Liceul.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Lic. ind. forestier Sighetul Marmației.

JUDEȚUL MUREȘ

Orașul Sighișoara: Lic. nr. 1

Orașul Tîrnăveni: Lic. nr. 1 Tîrnăveni.

JUDEȚUL NEAMȚ

Orașul Piatra Neamț: Lic. ped. Casa pionierilor (cerc chimie).

JUDEȚUL OLT

Orașul Caracal: Lic. nr. 1 (zi și seral). Lic. economic.

Orașul Corabia : Lic. Lic. economic.

Orașul Slatina: Lic. nr. 1 (seral). Lic. nr. 2 și Lic. ped.

JUDEȚUL PRAHOVA

Municipiul Ploiești: Șc. gen. nr. 7 și Șc. gen. nr. 8.

Orașul Azuga : Șc. gen. (seral cu clasele de liceu).

Orașul Mizil: Liceu.

Localitatea Plopeni: Liceu.

JUDEȚUL SĂLAJ

Lic. ped. Zalău.

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava: Lic. nr. 2.

Orașul Fălticeni: Șc. gen. nr. 2.

JUDEȚUL TIMIȘ

Municipiul Timișoara: Lic. nr. 6. Lic. ind. de construcții. Șc. gen. nr. 2 și Șc. ambliopi. Lic. nr. 1 și Sc. gen. nr. 8 (clase cu limba de predare germană).

JUDEȚUL TULCEA

Municipiul Tulcea: Lic. nr. 2. Lic. ped.

JUDEȚUL VASLUI

Orașul Vaslui: Lic. economic (2 catedre).

Municipiul Bîrlad: Șc. gen. nr. 8.

JUDEȚUL VÎLCEA

Șc. gen. nr. 5 — Rm. Vîlcea.

JUDEȚUL VRANCEA

Șc. gen. nr. 1 — Adjud.

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Lic. „Aurel Vlaicu" (seral) sectorul 8. Lic. „Gh. Lazăr" și Șc. gen. nr. 135 (zi și seral) sectorul 6. Lic. ind. ptr. ind. alimentară — sectorul 6. Lic. ind. ptr. constr. de mașini, sectorul 2. Șc. gen. nr. 69 (zi și seral), sectorul 4. Șc. gen. nr. 136 și Șc. gen. nr. 141, sectorul 6. Șc. gen. nr. 1 și Șc. gen. nr. 170 (zi și seral), sectorul 8.

CATEDRE DE BIOLOGIE

JUDEȚUL ARAD

Municipiul Arad: Șc. gen. Fîntînele (la clase cu limba de predare germană). Șc. gen. Fîntînele — Frumușeni (la clase cu limba de predare germană). Șc. gen. Sofronea — Sîmpaul (la clase cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL ARGEȘ

Lic. nr. 2 Pitești (seral).

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Bacău: Șc. gen. nr. 6.

Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej: Lic. cu program de ed. fizică. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 3 și Șc. gen. nr. 5.

JUDEȚUL BIHOR

Municipiul Oradea: Lic. ped. Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 13.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Municipiul Botoșani: Șc. ped. Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 11.

JUDEȚUL BRAȘOV

Municipiul Brașov : Lic. ped. Șc. gen. nr. 13. Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 12 (la clase cu limba de predare germană).

JUDEȚUL BUZĂU

Lic. nr. 1 Buzău (seral).

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Lic. ped. Caransebeș.

JUDEȚUL CLUJ

Șc. gen. Dej — Viile Dejului.

JUDEȚUL DOLJ

Municipiul Craiova: Lic. „Tudor Arghezi". Lic. de muzică și arte plastice.

JUDEȚUL GALAȚI

Municipiul Galați: Șc. gen. nr. 19 și Șc. gen. nr. 17. Șc. gen. nr. 10 și Șc. gen. nr. 27.

JUDEȚUL HARGHITA

Lic. Miercurea Ciuc.

JUDEȚUL IAȘI

Lic. Pașcani.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Lic. nr. 2 Baia Mare.

JUDEȚUL MUREȘ

Orașul Sighișoara: Șc. gen. nr. 3 (la clase cu limba de predare germană). Șc. gen. Albești.

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul Piatra Neamț: Șc. gen. nr. 14. Șc. gen. nr. 16. Casa pionierilor — cerc biologie (împăiat).

Municipiul Roman: Casa pionierilor — cerc biologie.

JUDEȚUL OLT

Orașul Slatina: Lic. ped. și Lic. nr. 2. Lic. nr. 2. Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 3.

Orașul Corabia: Lic. (seral). Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. Vîrtopu.

JUDEȚUL SATU MARE

Șc. gen. nr. 6 Satu Mare.

JUDEȚUL SĂLAJ

Lic. ped. Zalău (2 catedre).

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu: Șc. gen. nr. 11 și Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 1 și Șc. gen. nr. 3 (la clase cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 8 și Șc. gen. nr. 11 (la clase cu limba de predare germană).

Municipiul Mediaș: Lic. nr. 2 (la clase cu limba de predare germană). Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 5 (la clase cu limba de predare germană).

JUDEȚUL SUCEAVA

Municipiul Suceava: Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. Salcea — Prelipca.

Orașul Rădăuți: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 4. Șc. gen. nr. 3 Fălticeni.

JUDEȚUL TIMIȘ

Orașul Lugoj : Șc. gen. nr. 6 (la clase cu limba de predare germană).

JUDEȚUL TULCEA

Municipiul Tulcea: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 6.

JUDEȚUL VASLUI

Șc. gen. nr. 7 Bîrlad.

JUDEȚUL VÎLCEA

Șc. gen. nr. 1 Rm. Vîlcea.

JUDEȚUL VRANCEA

Municipiul Focșani: Lic. ped. Șc. gen. nr. 7. Șc. gen. nr. 2 și Șc. gen. nr. 3. Șc. gen. Golești. Casa pionierilor — cerc biologie.

GEOGRAFIE

JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Bacău: Șc. gen. nr. 7.

Municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej: Șc. gen. nr. 9 (seral).

JUDEȚUL BOTOȘANI

Municipiul Botoșani: Lic. ped. Șc. gen. nr. 4.

JUDEȚUL BRAȘOV

Șc. gen. nr. 17 Brașov.

JUDEȚUL BRĂILA

Șc. gen. nr. 20 și Șc. gen. nr. 19 Brăila.

JUDEȚUL BUZĂU

Municipiul Buzău: Lic. nr. 1 și Lic. nr. 2. Șc. gen. nr. 14.

JUDEȚUL CLUJ

Lic. nr. 2 Dej (seral).

JUDEȚUL CONSTANȚA

Lic. industrial de construcții și Șc. gen. nr. 30 Constanța.

JUDEȚUL DOLJ

Șc. gen. nr. 13 Craiova.

JUDEȚUL GALAȚI

Municipiul Galați: Șc. gen. nr. 1. Șc. gen. nr. 9 și Șc. gen. nr. 10. Sc. gen. nr. 11 și Șc. gen. nr. 5. Șc. gen. nr. 6 și Șc. gen. nr. 18. Șc. gen. nr. 29.

JUDEȚUL IAȘI

Municipiul Iași: Lic. nr. 6 și Șc. gen. nr. 8. Lic. ped. Șc. gen. nr. 19.

JUDEȚUL MUREȘ

Orașul Sighișoara: Șc. gen. nr. 2.

Orașul Reghin: Șc. gen. nr. 5.

JUDEȚUL NEAMȚ

Municipiul Piatra-Neamț: Lic. ped. Șc. gen. nr. 8.

JUDEȚUL OLT

Orașul Slatina: Lic. nr. 1 (zi și seral). Lic. nr. 2.

JUDEȚUL SATU-MARE

Municipiul Satu-Mare: Lic. ped. Șc. gen. nr. 7.

JUDEȚUL SĂLAJ

Lic. ped. Zalău.

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu: Lic. muzică. Șc. gen. nr. 12 și Șc. gen. nr. 11.

Orașul Mediaș: Lic. nr. 1. Șc. gen. nr. 2.

JUDEȚUL SUCEAVA

Orașul Cîmpulung: Lic. „Dragoș Vodă". Șc. gen. nr. 4.

JUDEȚUL TELEORMAN

Lic. ped. Tr. Măgurele.

JUDEȚUL TIMIȘ

Lic. nr. 4 și Șc. gen. nr. 7 Timișoara.

JUDEȚUL TULCEA

Lic. nr. 2 Tulcea.

JUDEȚUL VASLUI

Municipiul Bîrlad: Șc. gen. nr. 1 și Șc. gen. nr. 8. Șc. gen. nr. 6. Șc. gen. nr. 7.

Municipiul Vaslui: Lic. nr. 1 și Lic. nr. 2. Lic. economic.

JUDEȚUL VRANCEA

Șc. gen. nr. 3 Focșani.

CATEDRE DE PSIHOLOGIE

JUDEȚUL BRAȘOV

Lic. ped. Brașov.

JUDEȚUL MUREȘ

Lic. ped. Tîrgu Mureș.

CATEDRE DE PEDAGOGIE

JUDEȚUL ALBA

Lic. „Horia, Cloșca și Crișan" Abrud (secția pedagogie).

JUDEȚUL BRĂILA

Lic. ped. Brăila (2 catedre).

JUDEȚUL BOTOȘANI

Lic. ped. Botoșani (2 catedre).

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Lic. ped. Caransebeș (2 catedre).

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Lic. ped. Tîrgoviște (3 catedre)

JUDEȚUL DOLJ

Lic. ped. Craiova.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Lic. ped. Deva.

JUDEȚUL IAȘI

Lic. ped. Iași (3 catedre).

JUDEȚUL ILFOV

Lic. ped. Giurgiu.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Lic. ped. Sighetul Marmației.

JUDEȚUL MUREȘ

Municipiul Tîrgu Mureș: Lic. ped. (3 catedre). Lic. ped. (cu limba de predare maghiară).

JUDEȚUL NEAMȚ

Lic. ped. Piatra Neamț.

JUDEȚUL SATU-MARE

Municipiul Satu-Mare: Lic. ped.

Orașul Carei: Lic. ped.

JUDEȚUL SĂLAJ

Lic. ped. Zalău (2 catedre).

JUDEȚUL SIBIU

Municipiul Sibiu: Lic. ped. Lic. ped. (cu limba de predare germană).

JUDEȚUL TULCEA

Lic. ped. Tulcea.

JUDEȚUL VÎLCEA

Lic. ped. Rîmnicu Vîlcea.

---

sec ven țe

Sesiune festivă

In zilele de 23 și 24 decembrie a.c. a avut loc în Capitală o sesiune festivă consacrată aniversării a 20 de ani de la înființarea Societății de științe filologice și a Societății de științe istorice. La lucrările sesiunii au luat parte academicieni, cadre didactice din învățămîntul superior și liceal, cercetători, membri ai celor două societăți.

După cuvîntul de deschidere, rostit de acad. prof. Petre Constantinescu-Iași, președintele Societății de științe istorice, prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului a adresat participanților la sesiune un cuvînt de salut din partea conducerii ministerului. În continuare conf. univ. Emil Boldan, secretarul general al Societății de științe filologice, a prezentat darea de seamă asupra activității societăților de științe istorice și de științe filologice pe perioada 1949-1969.

In cadrul sesiunii au fost prezentate comunicările „Despre perspectivele comparatiste române" de prof. univ. Al. Dima, membru corespondent al Academiei, „Contribuția Societății de științe istorice la dezvoltarea istoriografiei românești" de prof. univ. V. Maciu, membru corespondent al Academiei, „Contribuții de lingvistică ale Societății de științe filologice" de prof. univ. D. Macrea, membru corespondent al Academiei, „Profesorul — factorul hotărîtor în promovarea învățămîntului istoriei" de prof. emerit A. Iordănescu, „Studiul literaturii române și folclorului în publicațiile Societății de științe filologice" de lector univ. I. Dumitrescu, „Scurt istoric al unor societăți și asociații cu profil filologic" de prof V. Dogaru.

Au avut de asemenea loc plenarele consiliilor de conducere ale celor două societăți, precum și o ședință de lucru cu președinții și secretarii filialelor din țară.

In încheierea ședinței festive, cei prezenți au adoptat, într-o atmosferă entuziastă, o telegramă adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, prin care, în numele celor peste 6 500 de membri ai celor două societăți, își exprimă calda recunoștință pentru grija deosebită și permanentă manifestată față de școala românească, pentru prețuirea acordată corpului didactic.

Aniversări școlare

Simbătă 20 decembrie, au avut loc la Baia Mare manifestările prilejuite de semicentenarul Liceului nr. 1 din localitate. Cu acest prilej, la adunarea care s-a ținut la cinematograful „Minerul" au participat numeroși elevi și foști elevi ai liceului, cadre didactice, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, oameni de artă și cultură.

Intr-o atmosferă de puternică însuflețire a fost adoptat textul unei telegrame adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, în care se spune: Participanții la semicentenarul liceului, cadrele didactice și elevii săi își manifestă și cu acest prilej angajamentul ferm de a munci neobosiți pentru traducerea în viață a mărețelor sarcini trasate de cel de-al X-lea Congres al P.C.R.

Considerăm că acest angajament înseamnă un omagiu fierbinte pentru tot ce este școala în prezent, o hotărîre unanimă de a munci fără preget pentru a instrui și educa tineretul nostru școlar pe măsura viitorului luminos al patriei noastre dragi, Republica Socialistă România.

★

Liceul de cultură generală din comuna Adamclisi, județul Constanța, a sărbătorit și el simbăta trecută împlinirea unei jumătăți de veac de la înființare.

La adunarea festivă organizată cu acest prilej, la căminul cultural, au luat parte cadre didactice și elevi ai liceului, activiști de partid și de stat, invitați din localitățile vecine.

Intr-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții la adunare au adresat Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, o telegramă **prin care cadrele didactice, elevii se angajează să depună toate eforturile pentru a contribui la ridicarea necontenită a gradului de cultură al tinerei generații, la înălțarea României socialiste pe culmile cele mai înalte ale civilizației.**

Simpozion pe tema „70 de ani de la primul congres al învățătorilor"

De curînd, în sala festivă a Palatului culturii din Ploiești s-a desfășurat simpozionul cu tema „70 de ani de la primul congres al învățătorilor din România".

După cuvîntul de deschidere rostit de către prof. N. Ștefănescu, președintele Comitetului municipal al Sindicatului de învățămînt Ploiești, au urmat comunicările : „Pagini din trecutul școlii" de prof. emerit N.I. Simache, „Primul congres al învățătorilor în lumina culturii contemporane" de prof. N. Rădulescu-Lemnaru, „Contribuția pedagogică și literară a învățătorilor la actul culturii" de prof. D. Ireș, „Figura lui Ionescu-Lungu, primul președinte al Asociației învățătorilor" de inv. C. T. Ionescu, „Un pedagog prahovean : D. Brezeanu" de prof. Ion Jercan :

S-a deschis cu acest prilej, și o expoziție cuprinzînd documente legate de primul congres al învățătorilor.

A urmat un festival artistic susținut de către formația sindicală a cadrelor didactice.

Concert școlar

Recent, Liceul de muzică nr. 1 din București a aniversat 20 de ani de existență. Cu acest prilej, elevii săi au prezentat un reușit concert festiv la care și-au dat concursul orchestra simfonică, corul, soliști instrumentiști, soliști de muzică populară.

Buna pregătire a executanților a ilustrat multilateral activitatea acestei școli, de pe băncile căreia au ieșit, în cele două decenii de existență, artiști de prestigiu cum sînt Varujan Cosighian, Ileana Cotrubaș, Paul Staicu etc.

Următorul număr al „Gazetei învățămîntului" va apare vineri 9 ianuarie 1970.

Sesiune de lichidare

Ministerul Invățămîntului aduce la cunoștință celor interesați că profesorii, învățătorii și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut defintivarea în învățămînt — fie că au fost respinși de 3 ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat la el și au piedut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anul școlar 1969/1970.

Inscrierile pentru această sesiune urmează să se facă prin direcțiunile școlilor la inspectoratele școlare județene.

Inspectoratele școlare județene (municipiul București), după verificarea dosarelor candidaților înscriși vor efectua inspecțiile speciale.

Examenul se va desfășura după programele în vigoare pentru examenul de defintivare în învățămînt.

Salut ziarului „Munca" la a 25-a aniversare

Fenomenul publicistic din țara noastră este marcat de o nouă aniversare: 25 de ani de la apariția primului număr al ziarului „Munca"

Continuînd tradițiile presei muncitorești, „Munca" — purtătorul de cuvînt al sindicatelor — a deschis coloanele sale problematicii majore a vieții politice și social-economice din acest pătrar de veac, militînd pentru edificarea și dezvoltarea societății socialiste. In colecția ziarului apare imaginea vie a țării aflate în continuu proces de înnoire revoluționară. Articolele publicate marchează etapele industrializării socialiste, ale transformării socialiste a agriculturii, ale procesului de continuă înflorire culturală.

Desfășurînd o activitate constant orientată spre mobilizarea oamenilor muncii în procesul făuririi bunurilor materiale și spirituale, ziarul a contribuit la formarea opiniei publice, la generalizarea experienței înaintate în organizarea și conducerea producției, în toate domeniile construcției socialiste. „Munca" găzduiește în paginile sale dezbateri fructuoase de idei, popularizează reușitele organelor și organizațiilor sindicale în vasta operă de transpunere în viață a Directivelor celui de al X-lea Congres al partidului.

La cea de a XXV-a aniversare, urăm din inimă colectivului redacțional al ziarului, colaboratorilor și corespondenților lui noi succese în activitatea pe care o desfășoară în slujba idealurilor partidului, ale întregului nostru popor.

BOGAT PROGRAM DE PERFECȚIONARE PROFESIONALĂ

Vacanța de iarnă a elevilor reprezintă, pentru învățători și profesori, o perioadă de intensă activitate în domeniul perfecționării profesionale. Atît pe plan central, cît și la nivelul județelor, sub egida Ministerului Învățămîntului, a Institutului central pentru perfecționarea personalului didactic sau a inspectoratelor școlare, se desfășoară un bogat program de cursuri, prelegeri, consultații etc.

Din acest program spicuim:

●

Ministerul Învățămîntului, împreună cu Secția de propagandă a C.C. al P.C.R., organizează în perioada 26—30 decembrie 1969 cursuri centrale de perfecționare a profesorilor care predau științele sociale (filozofie, economie politică, socialism științific, cunoștințe social-politice) în școlile generale de 10 ani, licee de cultură generală, licee de specialitate, școli profesionale și tehnice.

Cursurile — la care participă peste 2 000 de profesori — se desfășoară în cadrul Institutului central de perfecționare a personalului didactic din București și la filialele acestuia din Cluj, Iași, Timișoara, Craiova și Brașov.

●

Recent, la Institutul central de perfecționare a personalului didactic a început cea de a doua serie a cursurilor de pregătire și perfecționare a directorilor de școli generale și licee, urmînd ca la începutul lunii ianuarie 1970 să înceapă cea de a treia serie.

În același timp, continuă cursurile de perfecționare organizate pentru cadrele didactice. Astfel, pentru profesorii de limba română, matematică, biologie, fizică, chimie, istorie și geografie vor avea loc prelegeri de informare științifică și de perfecționare metodică și pedagogică, organizate în două serii. Astfel de prelegeri se vor organiza de asemenea pentru profesorii de limbile franceză, engleză și rusă. Cursurile de perfecționare pentru profesori vor continua și ulterior, pînă la vacanța de vară, cuprinzînd peste 4 500 de cadre didactice în circa 62 de serii.

Și la filialele din țară ale Institutului central de perfecționare a personalului didactic are loc în această perioadă o activitate intensă. La Timișoara, Brașov, Iași și Craiova se organizează cursuri pentru profesorii de matematică, chimie, fizică, biologie. Cursuri similare au loc și la filialele din Cluj, unde, în plus, se organizează și cursuri de perfecționare pentru profesorii ce predau în limba maghiară.

●

În cursul vacanței de iarnă a elevilor au loc numeroase acțiuni de pregătire în vederea obținerii gradelor didactice. Astfel, în perioada 24—30 decembrie, la nivel județean se desfășoară cursuri de pregătire pentru educatoarele din grădinițele sezoniere care urmează să se prezinte la examenul de definitivare în învățămînt în sesiunea din 4—10 ianuarie 1970. După cum se știe, între 4 și 10 ianuarie, odată cu sesiunea de definitivare pentru educatoarele din grădinițele sezoniere, se organizează o sesiune specială de definitivare în învățămînt și pentru educatoarele, învățătorii și profesorii care au acest drept, în conformitate cu instrucțiunile Ministerului Învățămîntului publicate în „Gazeta învățămîntului" din 31 octombrie.

Între 5 și 10 ianuarie 1970, la Institutul central de perfecționare a personalului didactic din București și la filialele acestuia din Cluj, Timișoara, Iași, Craiova și Brașov se organizează consultații colective pentru candidații înscriși la gradul II și care urmează să susțină colocviul în sesiunea din 5—11 aprilie 1970.

Itinerar pe domeniile auxiliarelor didactice moderne

Procesul e ireversibil. Acum un an mai mult decît în anul anterior. Anul acesta mai mult decît acum un an. În anul 1970, cu siguranță, mai mult decît anul acesta. Singure, bătrînele și cuminții străvechi materiale didactice nu ne mai ajung, nu ne mai satisfac. O, desigur, ne mai ajută încă și planșele, și manualele, și planiglobul, continuăm să ne servim de ele, dar pe primul plan punem acum auxiliarele în pas cu știința și tehnica modernă: laboratorul audio-vizual, înregistrările pe disc și pe bandă de magnetofon sau filmul didactic, mașinile de învățat, televiziunea. Aceste auxiliare caracterizează tot mai mult fizionomia învățămîntului nostru de astăzi, reflectînd cu fidelitate, ca într-un joc de oglinzi paralele, exigențele formative specifice contemporaneității.

Vă propunem o excursie — care, sperăm, nu va fi lipsită de interes — pe domeniile unde se elaborează atari auxiliare ale învățămîntului modern, pentru a asista la făurirea citorva dintre ele.

PEDAGOGIE PE ECRAN

Să ne oprim mai întîi la studioul cinematografic „Alexandru Sahia" și să încercăm să răspundem la o primă întrebare: cum se naște un film didactic?

Totul începe cu o discuție care nu e deloc simplă și care, de altfel, nu se stîrșește pînă ce filmul nu ajunge în forma sa definitivă. Eroii acestei discuții: regizorul, scenaristul, consultantul sau consultanții, redactorul, reprezentanții Ministerului Învățămîntului, operatorul și încă mulți alții. Tema: ce probleme să cuprindă filmul, cum să le abordeze, cum să le trateze, cum să le ilustreze. În stîrșit, cînd se știe cu precizie despre ce va trata filmul, cui îi este destinat, ce titlu va avea, rezultatul discuțiilor se concretizează într-un scenariu.

Atît în timpul acestor discuții cît și în faza elaborării scenariului, o prezență de deosebită însemnătate pentru filmul didactic o constituie consultantul, care este un pedagog, bun cunoscător al exigențelor pedagogice moderne și al filmului didactic în special, precum și un specialist în domeniul și disciplina școlară din cadrul căreia a fost aleasă tema filmului. Cuvîntul lui ocupă un loc deosebit atît în stabilirea elementelor pe care le va cuprinde filmul cît și a mijloacelor prin care va fi ilustrată problematica acestuia astfel încît el să devină cu adevărat util celor ce vor fi beneficiarii lui — elevii și profesorii. Consultantul este de altfel o prezență permanentă de-a lungul întregului proces de elaborare.

Regizorul vrea să știe precis înainte de a trece la filmare cum arată locurile și obiectivele pe care le va filma. De aceea, el efectuează înainte de orice o operațiune de recunoaștere pe care cineaștii o numesc „prospecție". Apoi, textul scenariului este „decupat", cu cronometrul în mînă, în secvențe și cadre, care îl ajută pe regizor să „vadă", deocamdată cu ochii imaginației, derularea viitorului film. Se realizează astfel un nou text, un fel de „carte" a filmului, redactată într-un limbaj simbolic și cifrat, accesibil doar specialiștilor. Acesta este „decupajul regizoral".

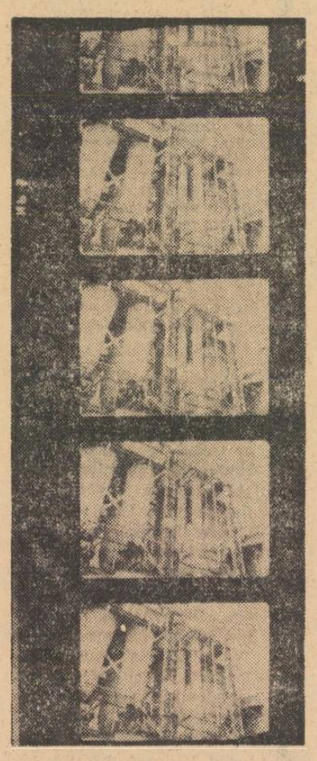

Ajungem acum, după ce decupajul regizoral a fost scris, într-un moment cheie. Echipa de filmare, încărcată cu aparate de filmat, cu proiectoare, cu grup electrogen, cu sute de metri de peliculă, condusă de regizor ca de un autentic căpitan și însoțită de consultant, e gata de lucru. Filmul intră în faza de turnare și.. începe peripețiile. Să vă povestim cîteva dintre ele. De exemplu, cele prilejuite de filmul care și-a propus să prezinte fenomene carstice.

„Am încercat mai de mult — ne-a povestit un regizor — să facem un film despre Peștera Toplița. Dar cînd am efectuat prospecția am constatat că pentru filmările în interior se cereau amenajări care ar fi ridicat prețul filmului la o sumă exorbitantă. Din acest motiv am fost nevoiți să renunțăm la proiect. Iată însă că de curînd Ministerul Învățămîntului ne-a comandat un film pentru care trebuia să filmăm în interior nu numai o peșteră, ci vreo douăzeci. Pînă aici, cerințe didactice și de sigur metodice. De aici în colo, pricepere, măiestrie artistică și uneori sacrificii, aventuri. Dacă ne-am fi menținut la aceeași concepție de film, el ar fi devenit irealizabil. Ne-am gîndit însă la o soluție mai puțin costisitoare — aceea de a substitui imaginilor filmate fotografii, pe care apoi să le rulăm prin trucaje și filmări speciale dînd impresia că s-a filmat pe viu. Operația ne-a reușit, dar munca a fost extrem de complicată. Pentru a obține fotografiile cele mai caracteristice, mai semnificative apte să ilustreze problematica filmului (iar pedagogul care ne-a însoțit în această acțiune era extrem de exigent cu stabilirea locurilor de filmare), a trebuit să recurgem la toată recuzita speologilor: să ne cățărăm pe frînghii să ne tîrîm prin gropi, să orbecăim printr-o sumedenie de cotloane".

Aventuri nu tot atît de spectaculoase, dar care pot să dea regizorului și operatorului tot atîtea dureri de cap, prilejuiesc însă și filmele care își propun să prezinte un simplu proces sau fenomen chimic. Pentru filmarea unei reacții chimice, de exemplu, se recurge la întreaga gamă de artificii — filmări cu viteze diferite („zeitrafer", „grande vitesse"), filmări de planuri detaliu, transfocări etc. adică tot arsenalul de mijloace care sînt apte să redea cu cît mai mare fidelitate, într-un chip cît mai limpede, mai sugestiv și mai lesne de înțeles problema abordată. Alegerea celor mai eficiente dintre aceste soluții este o problemă profesională care trebuie astfel rezolvată încît să-l mulțumească și pe pedagog și pe creatorul filmului.

Cînd filmările au luat sfîrșit, începe o nouă etapă, nu mai puțin importantă pentru viitoarea înfățișare a filmului: montajul. Și în această etapă se manifestă prezența pedagogului, care la cerințele obișnuite ale cineaștilor adaugă propriile sale cerințe, apreciind ce anume trebuie păstrat din materialul filmat și cum trebuie să fie montat acest material pentru a pune în evidență anume cunoștințe necesare unei lecții, anume idei, anume probleme. Selecția se face după două criterii: criteriul instructiv și cel artistic. Filmul va trebui să fie nu numai frumos, ci și util din punct de vedere didactic. Valoarea lui ca lecție este în raport direct cu participarea pedagogului, cu prezența elementului didactic, metodic în realizarea filmului, în textura lui. Astfel sutele și miile de cadre „trase" pe peliculă de către operator, monteuselе încep să umble, sub supravegherea regizorului, cu foarfecile. Taie, lipesc, scurtează, înlocuiesc, substituie, efectuînd un fel de croitorie artistică pentru care spiritul de selecție, răbdarea, fantezia și inventivitatea sînt calități indispensabile.

Dar filmul nu s-a terminat încă. El este deocamdată mut și mai trebuie să i se adauge ceea ce se numește coloana sonoră: comentariul, zgomotele, ilustrația muzicală.

Filmul este gata. Profesorii îl pot cere la filmotecă. Elevii îl pot vedea. Simpla lecție va deveni, prin el, mai mult decît o lecție. Va fi o ilustrare vie, pregnantă, interesantă, nu o dată pasionantă a unui fenomen științific. Ceea ce altfel ar trebui învățat numai din carte sau din spusele profesorului se imprimă în memorie mult mai ușor, mai sigur, mai rapid și cu un efort mai mic prin intermediul filmului care a rezultat la capătul atîtor strădanii.

ÎN LUMINA PROIECTOARELOR

Ora 17,00. Sute și sute de elevi și profesori, aflați la sute de kilometri depărtare unii de alții, acționează în același timp butonul care declanșează de două ori pe săptămînă emisiunea „Teleșcoala". Sediul acestui ultramodern auxiliar al școlii se află în noua clădire a Studioului de Televiziune — recentă apariție de o rară și distilată eleganță în paleta arhitectonicii contemporane bucureștene.

— Cum se realizează o emisiune teleșcolară?

— Se dau mai întîi cîteva telefoane — ne răspunde zîmbind Dan Huliera, unul din redactorii emisiunilor pentru tineret.

— Și după aceea?

— Se mai dau niște telefoane. Fără glumă, redactorul emisiunilor destinate școlarilor, copiilor și tineretului în general — pentru că toate aceste emisiuni pot fi exploatate de către profesori ca auxiliare ale procesului instructiv-educativ — trebuie să țină legătura cu foarte mulți colaboratori. După ce a stabilit tema emisiunii și s-a documentat asupra ei, stă de vorbă cu acești colaboratori — de cele mai multe ori profesori — consultîndu-i asupra conținutului temei date. Urmează o sistematizare de principiu a acestui conținut, care trebuie să fie astfel concentrat și echilibrat încît expunerea lui să înceapă în timpul emisiunii, fără a trăda țelul acesteia.

— Așa dar, acum emisiunea poate să înceapă.

— Încă nu. Într-o discuție cu regizorul și cu viitorii „actori" — adică cu cei care vor apărea pe ecran în timpul emisiunii — se hotărăsc detaliile emisiunii. Aceasta, în cazul unei simple emisiuni „în direct" să fie completată cu imagini filmate, ceea ce presupune și elaborarea unui film. După ce filmul a fost realizat are loc un fel de punere în scenă, adică un fel de repetiție generală în cadrul căreia se precizează momentele de interferare a transmisiunii în direct cu imaginile filmate.

— Ce se întîmplă în timpul emisiunii propriu-zise, în vreme ce noi urmărim imaginile la televizor?

— „Eroii" iau loc într-o sală imensă, care este de fapt studioul propriu-zis și al cărei tavan este în întregime împodobit cu zeci de proiectoare, fiecare dintre ele fiind destinat să distribuie o cantitate de lumină bine determinată pe fiecare centimetru din spațiul studioului (numai dumnezeu știe cum reușesc tehnicienii să le recunoască și să țină minte numele și destinația fiecăruia!). La un semnal, emisiunea începe, în studio se întîmplă ceea ce vedem pe ecran. Numai că dincolo de patrulaterul ecranului se află panourile de decor, butaforia, camerele de luat vederi și, pe un podium, înapoia unui perete de sticlă, la un pupitru semicircular, complicata aparatură de bord, cu zeci de butoane, ecrane și microfoane pe care le supraveghează și le manevrează regizorii de emisie, regizorii de montaje, inginerii de sunet, operatorii. Însemnate responsabilități și nu mai mici emoții sînt partea redactorului-crainic.

— El e un fel de dirijor de orchestră.

— Da, el trebuie să fie conducătorul direct al emisiunii, s-o „țină în mînă", cum se spune. Orice emisiune este strict limitată în timp iar neglijarea acestei restricții poate să compromită realizarea scopului ei. Aș vrea să remarc aici că profesorii care ne-au fost oaspeți sau ne-au găzduit — căci nu o dată televiziunea s-a deplasat cu carul de reportaj în școli, în clase, în laboratoare, filmînd lecții „pe viu" — se numără printre colaboratorii noștri nu numai foarte valoroși, dar și foarte disciplinați.

Neîndoielnic această apreciere nu este doar un compliment de circumstanță. Fiind în unele cazuri eroi ai emisiunilor televizate, profesorii sînt în foarte multe cazuri beneficiarii acestora, oameni care găsesc în serviciile lor un sprijin prețios al activității didactice, una dintre cele mai moderne modalități pentru a asigura activității lor un înalt randament.

IPOSTAZELE DISCULUI

Într-o clădire modestă, aproape anonimă, de pe strada Luigi Cazzavilan se află sediul casei de discuri „Electrecord" — o altă sursă de alimentare a școlilor cu auxiliare ale pedagogiei moderne: înregistrările pe disc. Înainte de a încerca să pătrundem în misterele producției de discuri, avem și aici o scurtă convorbire cu unul dintre cei ce participă la crearea lor — inginerul Emilian Panțurescu — care ne dă cîteva relații în legătură cu activitatea întreprinderii.

— Sîntem obișnuiți să împărțim producția noastră de discuri destinate școlii în două categorii. O primă categorie este cea reprezentată de discurile pe care le realizăm din inițiativa noastră, pe baza unei aprecieri proprii asupra necesarului. De exemplu, înregistrăm versuri, povestiri, piese de teatru etc. în lectura unor mari actori. A doua categorie o reprezintă discurile pe care le imprimăm la comanda Ministerului Învățămîntului sau a Editurii didactice și pedagogice. Acestea sînt, în special, discuri menite să ilustreze manualele de limbi străine, piese muzicale, texte de proză sau poezie etc.

Primind aceste informații, am căutat și aici să pătrundem mai adînc în procesul de elaborare a discului didactic, să aflăm și în cazul acestui auxiliar al învățămîntului modern modalitatea îmbinării, pe parcursul întregului proces, a exigențelor de ordin pedagogic cu cele de ordin artistic. Am aflat astfel că, dacă în general în producția de discuri se ține seama de preferințele și gustul marelui public, în cazul discului didactic criteriul principal de selecție a tematicii, a repertoriului îl constituie, așa cum e și firesc, cerințele programelor analitice.

Pentru exemplificare, să presupunem că asistăm la elaborarea unui disc didactic care va cuprinde, să zicem, exemplificări din versurile lui Vasile Alecsandri (Un atare disc a și fost de altfel creat). În creația lui Alecsandri sînt multe poezii gustate de marele public, dar pentru disc trebuie aleasă o poezie anume, a cărei studiere o prevede programa: „Dan căpitan de plai". Chiar și interpretarea ei trebuie să îmbrace un caracter specific, altul decît în discurile obișnuite. În mod obișnuit, actorii sînt tentați să dea textelor literare un sens artistic propriu, care nu o dată trădează sensul inițial al operei literare. La discul didactic însă interpretarea trebuie să fie cît mai fidelă față de text.

Probleme deosebite se pun și în cazul înregistrărilor de texte pentru studiul limbilor străine. Lucrul cel mai complicat în acest caz îl constituie găsirea interpreților. Trebuie să fie aleși astfel de interpreți care să fie în același timp excelenți vorbitori ai limbii străine respective, să aibă o dicție ireproșabilă, o voce de o anumită puritate, un timbru cît mai plăcut, să posede și unele calități actoricești și, neapărat, să aibă unele cunoștințe pedagogice.

Un proces destul de complicat presupune și delimitarea textelor care urmează să fie înregistrate, condensarea cunoștințelor esențiale pe care trebuie să le cuprindă discul, eșalonarea și conexarea lor pe parcursul întregii înregistrări.

★

Întrerupem deocamdată aici această scurtă excursie prin culisele cîtorva din instituțiile și întreprinderile în care se elaborează auxiliarele învățămîntului modern. Am vizitat un studio cinematografic, un studio de televiziune, o casă de discuri. Simpla lor enumerare ca domenii care și-au asumat responsabilități legate de perfecționarea învățămîntului este grăitoare și semnificativă prin ea însăși. Vizita noastră ne-a arătat și seriozitatea cu care sînt îndeplinite aceste responsabilități, relevînd un fapt caracteristic școlii românești contemporane: concentrarea a multiple energii și forțe, din cele mai diferite domenii, pentru realizarea unui învățămînt modern, de înalt randament.

OCTAVIAN BUZESCU

● UMOR ● UMOR ● UMOR ● UMOR ● UMOR ● UMOR ●

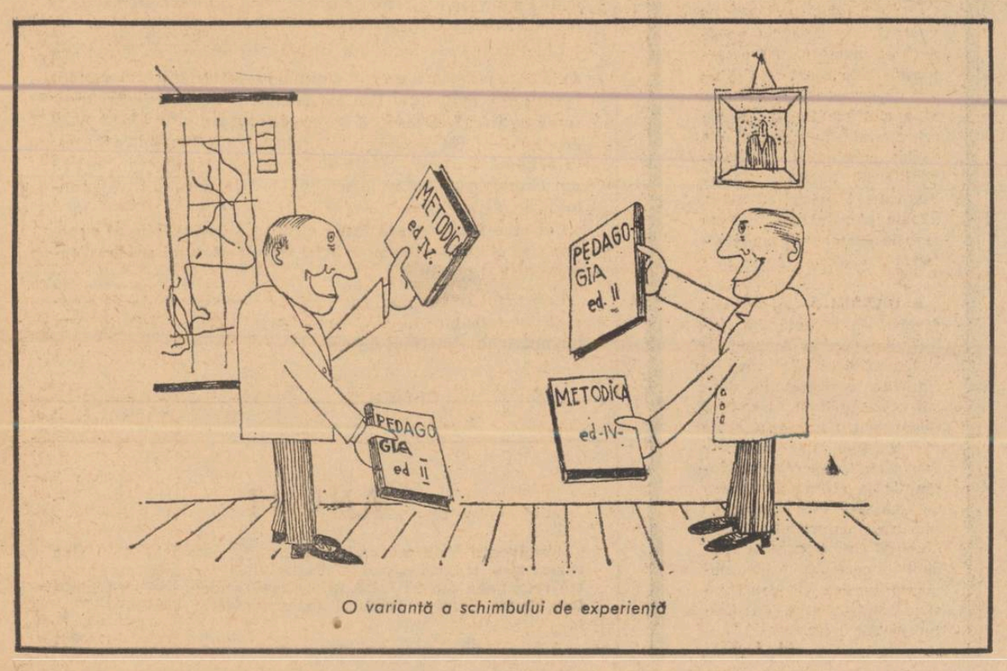

O variantă a schimbului de experiență

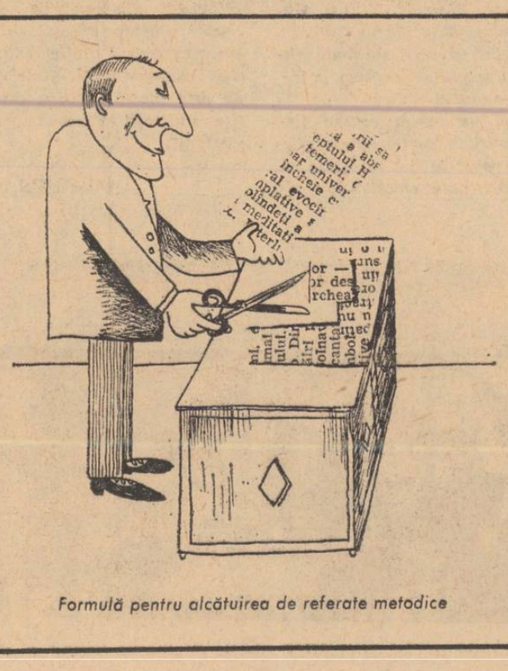

Formulă pentru alcătuirea de referate metodice

D'n însemnările apocrife ale profesorului Ant'didacticus

● Auzi mereu: învățarea prin problematizare în sus, învățarea prin problematizare în jos. Inovația asta pedagogică oare cum mai vine? De-o pildă la mine, la istorie: îi spui elevului cîți ani a împlinit Ludovic al XIV-lea cînd s-a urcat pe tron, cîte războaie a purtat și cîte favorite a avut și elevul află între ce ani a domnit? Sau și mai și: îi spui ce dotă a primit Margareta de Anjou la căsătoria cu Henric al VI-lea, regele Angliei, și îi ceri să afle cine a cîștigat războiul celor două roze?

Nu, stimați colegi, nu cred în problematizări din acestea. Pe urmă, nici nu-i o idee nouă; pe vremuri mi s-a dat și mie să dezleg o problemă cam așa: căpitanul Nu-știu-cum-îi-zice avea o soacră în vîrstă de 72 de ani și un văr preot într-o parohie înființată în 1683. Să se afle ce tonaj avea vaporul comandat de căpitan. Ei bine, oricît m-am străduit, n-am reușit niciodată să rezolv problema asta. Atunci de ce să-i mai problematizăm pe bieții elevi?

★

● Cică a apărut o știință nouă — „informatica". Nu știu exact cum vine treaba cu informatica asta, dar oricum, nu poate fi decît o știință a tocilarilor. Bine, au inventat o știință, treaba lor, dar de ce să mi-o impună și mie? Și cu ce vorbe perfide: că așa o să pot folosi un aparat critic modern, că o să mă situez în miezul curentului informațional. Parcă fără ea aș fi un om fără căpătîi!

Dar las-că le tac eu figura, să mă țină minte... De vreme ce se admit contrarii pentru orice element — materie-antimaterie, corpi-anticorpi — am să le spun răspicat, de la obraz, că eu sînt adeptul științei contrarii: neinformatica

★

● Se face caz în ultima vreme de așa-numita „predare în echipă". Da. Asta zic și eu inovație. Sînt cu totul și cu totul de acord. Și mie mi-ar place să fiu șeful unei echipe de predare. Mai notează unul absențele, mai controlează altul caietele cu teme; merge treaba mai repede — și unde pui că în vremea asta eu pot ieși pe coridor să fac o pauză creatoare și să trag o țigară.

I-am spus părerea mea despre metoda cu „predarea în echipă" unuia din cei care, de dimineață pînă seara, macină numai flux informațional. Știți cum a reacționat? Ca la o anecdotă. Spuneți dacă mai merită să încerce omul să introducă noul în pedagogie!

pt. conformitate
CRONICARIUS

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ PENTRU DREPTURILE COPILULUI

De curînd s-a desfășurat la Budapesta Conferința internațională pentru drepturile copilului, cu prilejul împlinirii a 10 ani de la adoptarea de către O.N.U. a Cartei drepturilor copilului.

Deschisă sub auspiciile C.I.M.E.A. (Comitetul internațional al mișcărilor de copii și adolescenți), Conferința a întrunit participarea reprezentanților a 29 organizații naționale din 25 țări, precum și a 12 organizații internaționale, printre care : UNESCO, F.M.T.D., F.D.I.F., Consiliul Mondial al Păcii, U.N.I.C.E.F., C.I.C. ș.a.

La lucrările conferinței a participat și o delegație din țara noastră, condusă de Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, adjunct al ministrului învățămîntului, care a prezentat raportul : „Copilul și dreptul internațional".

A urmat apoi sesiunea anuală și ordinară a Prezidiului C.I.M.E.A., cu care prilej delegația română a expus un proiect privind organizarea în țara noastră, în 1970, cu concursul U.N.E.S.C.O. și C.I.M.E.A., în cadrul Anului internațional al educației, a conferinței și expoziției internaționale pe tema „Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane". Proiectul a fost primit și acceptat cu deosebit interes.

Despre această conferință, precum și despre expoziția tehnică internațională ce va fi inaugurată cu acest prilej în vara anului 1970, vom reveni cu amănunte în unul din numerele viitoare.

Publicăm alăturat **„Apelul către toți"**, adoptat în încheierea lucrărilor Conferinței internaționale pentru drepturile copilului.

APEL CĂTRE TOȚI

Noi, reprezentanți ai organizațiilor naționale și internaționale avînd diverse opinii, întruniți la Budapesta între 20 și 23 noiembrie 1969, la Conferința internațională a drepturilor copilului, sîntem de acord să constatăm următoarea situație :

După 10 ani de la adoptarea Declarației drepturilor copilului de către O.N.U., al cărei scop era de a contribui la asigurarea condițiilor elementare de viață și dezvoltare a copiilor, mai există în lume țări unde se practică o politică contrară nevoilor și intereselor copiilor. De aceea persistă încă foamea, mizeria, lipsa îngrijirilor sanitare, de igienă și protecție specială, analfabetismul, înapoierea, exploatarea, discriminările rasiale, confesionale și naționale, nedreptățile sociale, războaiele de agresiune și coloniale care nu încetează să facă victime și să provoace nenumărate suferințe copiilor noștri.

Sîntem convinși că aceste suferințe nu sînt inevitabile și că există în lume forțe necesare pentru a le înlătura pentru totdeauna.

De asemenea, sîntem convinși că numai specialiștii în problemele copiilor nu sînt suficienți pentru a obține schimbările pe care le dorim.

De aceea adresăm chemare către :

— O.N.U. și țările membre,

— toate organizațiile și instituțiile naționale și internaționale, guvernamentale și neguvernamentale,

— toți prietenii copiilor,

— toți oamenii de bună credință,

să se unească și să lupte pentru :

— a face cunoscute principiile cuprinse în Declarația drepturilor copilului ;

— a cere respectarea și aplicarea lor ;

— a activa ca această Declarație să devină o Convenție internațională ;

— a cere guvernelor, parlamentelor, organelor legislative, adoptarea unor legi care să garanteze drepturile copilului ;

— a aduna în jurul acestui Apel pe toți cei care împărtășesc preocupările noastre și sînt gata să ni se alăture pentru a acționa ;

— a face totul pentru ca fiecare copil să fie instruit și educat într-o lume de pace și echitate, într-o lume în care va putea să se dezvolte în mod armonios și să devină un om demn de acest nume : conștient, cult, drept, fericit în prezent și încrezător în viitorul lui.

Festivalul republican al liceelor și școlilor de muzică și coregrafie

Timp de o săptămînă, peste 1 000 de elevi s-au întrecut cu prilejul Festivalului republican al liceelor și școlilor de muzică și coregrafie, ediția 1969. În cadrul unei festivități care a avut loc marți, 23 decembrie a.c., în sala „George Enescu" a Conservatorului „Ciprian Porumbescu", juriul a conferit celor mai bune formații, precum și soliștilor, peste 100 de premii și mențiuni. Pe primul loc s-au situat corul claselor V—VIII de la Liceul de muzică din Timișoara, corul de muzică de cameră al Liceului de muzică din Sibiu, orchestra de coarde a Liceului de muzică din Oradea și orchestra simfonică a Liceului de muzică din Cluj. Au fost distinși, de asemenea, cu premiul I instrumeniștii Zaharie Lupu Șerban și Ilinca Dumitrescu de la Liceul de muzică nr. 1 din București, Tudor Horia de la Liceul de muzică nr. 2 din București, Paul Florin (Timișoara), Dan Atanasiu (Galați), precum și dansatorii Eugen Văduva și Magdalena Rovinescu (București). Florin Brînduș și Natalia Stan (Cluj). Juriul a mai acordat un premiu special liceelor de coregrafie din București și Cluj.

Miercuri seara, în sala Ansamblului artistic al U.G.S.R., formațiile laureate au oferit un spectacol festiv. Au asistat tovarășii Leonte Răutu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului, conf. univ. Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, reprezentanți ai conducerii Uniunii Tineretului Comunist, ai unor instituții centrale și obștești, oameni de știință, artă și cultură, un numeros public.

★

În ovațiile asistenței, formațiilor laureate ale festivalului le-au fost oferite flori din partea organizatorilor întrecerii : Ministerul Învățămîntului, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, Uniunea Tineretului Comunist, Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Uniunea Compozitorilor.

AFIRMĂRI ARTISTICE

Prof. AUREL ISTRATI „Toamnă tîrzie" (ulei)

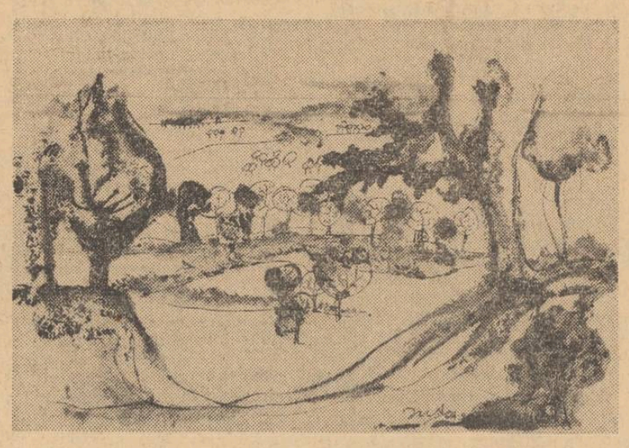

Prof. ION ȘUȘALĂ „Peisaj din Domnești Muscel"

În cadrul unor expoziții personale, recent deschise, trei profesoare se afirmă prin creația lor plastică.

AURELIA MATEI expune la Ateneul tineretului picturi în ulei explorînd lumea de vis și poezie a copilăriei. Prin tematică, prin modul de rezolvare a temelor și prin culoare pictorița transfigurează elementele lumii înconjurătoare, imprimînd imaginilor puternice valențe afective. Lucrările sale, caracterizate prin sensibilitate și pricepere compozițională, sînt cuprinse într-o sugestivă unitate stilistică.

GABRIELA BARCAN înfățișează, în expoziția deschisă la Muzeul Zambaccian, lucrări de grafică cu resurse expresive inedite. Preocupată în egală măsură de idee ca și de echilibrul și eleganța limbajului artistic, pictorița experimentează o tehnică nouă : desene în tuș sau colaje pe hîrtie pe care le filmează succesiv, obținînd efecte ce măresc expresivitatea lucrărilor.

În prima sa expoziție personală, deschisă la Biblioteca Universitară, SEVASTIȚA STAN înmănunchează lucrări de pictură ce exprimă, cu mijloace lipsite de emfază, un puternic sentiment al naturii. Alături de peisaje, „autoportretul" mărturisește reală înzestrare pentru genul portretistic. În general, expoziția Sevastiței Stan marchează un început de drum cu mari promisiuni, care îndreptățește nădejdea unor reale împliniri viitoare.

■

Expoziția de grafică deschisă de profesorul ION ȘUȘALĂ la Ateneul tineretului apelează intens la simboluri și metafore. De la atitudinea meditativă mărturisită de ciclul „Lumea", artistul trece la impresii abia schițate („Soarele la munte"), pentru ca apoi să se îndrepte spre propria lume interioară („Introspecție"). Un gest grafic, o linie, o atingere de pensulă trezesc o idee, generează o viziune („Peisaj cosmic"), sau dezlănțuie o reacție creatoare ce împlinește compoziții decorative („De ziua aviației", „Fosile", „Strucură acvatică", „Două medii", „Animale fantastice").

O anumită finețe și subtilitate a grafismului se înfrățesc cu monumentalitatea viziunii, încîntarea alternează cu neliniștea și toate la un loc creează un univers artistic ce definește o personalitate.

Conf. univ. dr. ALEXANDRU TOHĂNEANU

■

O acțiune recentă, demnă de a fi semnalată, a constituit-o expoziția a patru profesori bîrlădeni în saloanele Casei de cultură a sectorului 2 din Capitală. Profesorii GHEORGHE ALUPOAIE, CONSTANTIN CHIȚIMUȘ, AUREL ISTRATI și CRISTIAN PÎNTEA, membri ai cenaclului bîrlădean „N. Tonitza", au expus aici picturi și sculpturi de o certă valoare artistică. Am remarcat, cu acest prilej, căldura cu care înfățișează Constantin Chițimuș, în uleiurile sale, pitorescul citadin în multiple fațete („Ceasurile orașului", „Mîndria orașului", „Peisaj bîrlădean", „Stradă bîrlădeană"). Remarcabile sînt „Florile" și „Dilema" semnate de Aurel Istrati, după cum demne de interes sînt „Autoportretul" lui Cristian Pîntea și „Capul de expresie" al lui Gheorghe Alupoaie.

O. B.

■

Printre primele manifestări organizate la noua Casă a corpului didactic din București se înscrie și expoziția de artă plastică „Săliște și Mărginimea Sibiului", realizată de membrii cenaclului „I. Andreescu" a profesorilor de desen. Exponatele — lucrări în ulei, linogravuri, pictură pe sticlă, acuarele etc. — sînt rodul unei „tabere de creație" organizate în vara trecută la Săliște și la care au participat un mănunchi de profesori-pictori bucureșteni, animați de dorința de a găsi noi mijloace de expresie artistică, de redare a pitorescului meleagurilor românești, a tradiției și portului popular atît de bogat și specific în această regiune. De sub penelul profesorilor plasticieni au prins contur chipuri de copii și bătrîni, de fete și flăcăi în alesul și sobrul lor veșmînt, case caracteristice, flori și peisaje din Sălișteț, Rășinari, Tilișca, Galeș, Săbiel pînă la porțile Sibiului. Sînt lucrări în care se simte ritmul vieții satului, dragostea și înfrățirea omului cu natura.

Fără să ne oprim asupra fiecărei lucrări în parte, putem afirma că exponatele sînt învăluite într-o luminozitate emoțională ; ele se disting printr-un colorit armonios, cu nuanțe pastelate, vibrante. Expoziția se înscrie printre reușitele cenaclului „I. Andreescu".

Prof. emerit dr. VICTORIA PETRESCU

■

O colaborare strînsă și fructuoasă pe tărîm artistic unește colectivul Liceului de arte plastice din București și colectivul Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale". Recent a avut loc o interesantă acțiune comună, rod al acestei colaborări — recitalul de poezie „Dejunul pe iarbă". Compus în principal din versurile poetului Lucian Blaga, recitalul s-a desfășurat în cadrul grafic realizat de elevii claselor a XII-a ale Liceului de arte plastice, cadru care înfățișa ilustrații la poezia „Mirabila sămînță".

LAURENȚIU TOMA

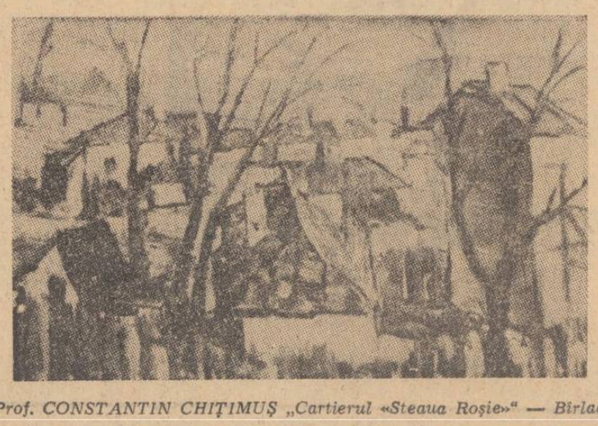

Prof. CONSTANTIN CHIȚIMUȘ „Cartierul «Steaua Roșie»" — Bîrlad

DIN AGENDA VACANȚEI

● **MIRAJUL ECRANULUI** fascinează și în această vacanță mii de elevi. Ca în fiecare an întreprinderile cinematografice, în colaborare cu organele de învățămînt și organizațiile de tineret, au organizat festivaluri ale filmului pentru copii și tineret. În București, pe toată durata vacanței, se pot viziona cicluri tematice speciale — „Basmul pe ecran", „Ecranizări după opere ale clasicilor literaturii românești", „Pagini de istorie", „Tineretul contemporan în film" — care rulează la cinematografele „Doina", „Gloria", „Dacia", „Floreasca", „Ferentari", „Progresul", „Buzești" și „Munca". În cadrul acestor cicluri vor avea loc și întîlniri ale tinerilor spectatori cu realizatorii și interpreții filmelor, concursuri cu tematică cinematografică.

În sălile cinematografelor mai pot fi vizionate în aceste zile și interesante ecranizări după opere literare de valoare : „Baltagul", „Război și pace", „Frații Karamazov", „Păpușa" și altele.

Paralel cu acestea, din „dărnicia" mai marilor peste difuzarea filmelor, rulează și multe filme polițiste și de aventuri care — statistic vorbind — reprezintă aproape 50 la sută din tot ce se poate vedea la ora aceasta pe marele ecran.

Încotro se vor îndrepta elevii noștri ? Într-o măsură oarecare aceasta depinde și de felul în care am știut noi, dascălii, să le facem recomandările înainte de vacanță.

● **TEATRELE BUCUREȘTENE** oferă și ele un program bogat. Selecția este destul de dificilă. Poate că alegerea ar trebui să cadă în primul rînd asupra pieselor clasice, obligatoriu a fi văzute de fiecare tînăr. Bine reprezentat este Caragiale, în distribuții devenite de-acum și ele clasice. Se joacă „O scrisoare pierdută" la sala Comedia, „Năpasta" la sala Studio, „D-ale carnavalului" la Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra", „Cinci schițe de Caragiale" la Teatrul Mic. Elevii vor savura, desigur, și proaspăta premieră a Teatrului Național „I.L. Caragiale" — „Coana Chirița" de Tudor Mușatescu după Vasile Alecsandri, spectacol recent premiat la Festivalul național al teatrelor dramatice.

Pentru că vorbim de teatre, se cuvine o mențiune specială pentru teatrul „Ion Creangă" care, în această vacanță, are de făcut un adevărat maraton cu numeroasele sale spectacole și tot atît de numeroasele matinee. Și o altă mențiune pentru repertoriul său deosebit de variat, cuprinzînd „Năzdrăvăniile lui Păcală", „Mușchetarii Măgăriei Sale", „Toate pînzele sus", „Nota zero la purtare" și multe altele.

● **DANSUL** — o ocupație favorită în vacanță. La clubul elevilor, la Ateneul tineretului și la alte case de cultură ale tineretului, dansul ocupă primul loc. E și firesc pentru un program de vacanță. Și e cu atît mai bine atunci cînd, așa cum s-a întîmplat în săptămîna care a trecut, dansul este însoțit și de concursuri cu premii („Reguli de bună cuviință" — la Ateneul tineretului), de momente comice și jocuri instructiv-distractive (la Clubul elevilor) etc.

Al. I. V.

Didactica

INTREPRINDEREA DE MATERIAL DIDACTIC

VĂ OFERĂ

LABORATORUL LINGVISTIC LL-69

(laborator pentru studiul limbilor străine)

proiectat pentru 36 de locuri și compus din :

— pupitrul central (al profesorului) echipat cu trei magnetofoane, un picup, un amplificator, un alimentator de tensiune, două căști, trei microfoane și un panou de comandă ;

— instalația pentru fiecare cabină, compusă din : 1 cască, 1 microfon, 1 panou de conectare, reglare și semnalizare și pereți de insonorizare, care se montează pe băncile existente în școală.

Cu acest echipament, laboratorul are următoarele posibilități tehnico-didactice :

a) posibilități de redare = 3×4) + 1 dintre care 4 simultan (celelalte prin comutare) ;

b) posibilități de conversație = 2+1 dintre care 2 simultan ;

c) posibilități de imprimare — copiere = 4 ;

d) apel luminos de la elev la profesor.

La cerere, pupitrul central poate fi prevăzut cu elemente pentru comandarea aparatelor de proiecție, ecranelor sau perdelelor.

Instalația radioelectrică este astfel proiectată încît poate realiza :

— creșterea timpului de studiu pentru fiecare elev ;

— controlul atent al studiului individual al fiecărui elev (cu și fără știința lui) ;

— convorbiri profesor-elev (elevi) și elev-profesor (cu și fără știința întregii clase) ;

— transmiteri simultane spre mai mulți elevi (sau grupuri de elevi) ;

— convorbiri între elevi sau elev-elevi cu sau fără participarea profesorului ;

— fixarea anticipată a desfășurării lecțiilor pe bandă de magnetofon ;

— comparareа sunetelor (cuvintelor) emise de elevi cu cele înregistrate pe banda profesorului ;

— imprimarea exemplelor date de fiecare elev pentru controlul dicțiunii și eventual repetarea lor ;

— apel elev-profesor.

Prețul unui astfel de laborator, fără magnetofon și picup, (care se pune la dispoziția întreprinderii de către beneficiari), montat pe băncile existente în școală, este de 78.000 lei.

Datorită posibilităților sale multiple, laboratorul lingvistic LL—69 este recomandat școlilor generale, liceelor de cultură generală, liceelor pedagogice și de artă, liceelor de specialitate, școlilor postliceale în care se studiază și limbi străine, institutelor pedagogice, institutelor tehnice, universităților, centrelor logopedice, precum și instituțiilor în care sînt organizate cursuri pentru învățarea limbilor străine.

Comenzile se pot trimite la sediul întreprinderii din str. 11 Iunie nr. 2 București, sectorul 5.

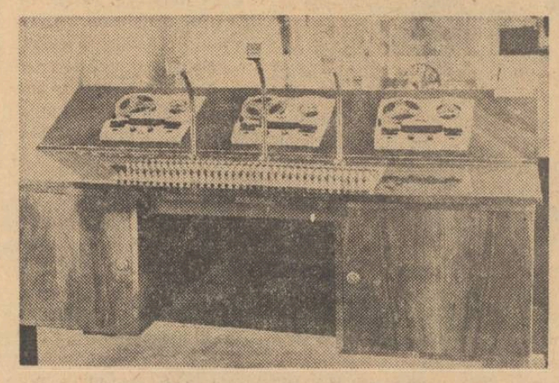

INSTITUTUL POLITEHNIC-TIMIȘOARA

Anunță :

scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII

1. Șef lucrări la catedra de Hidrotehnică, disciplinele; Hidraulica și mecanica fluidelor ; Exploatarea sistemelor de irigații ; Amenajări piscicole stuficale (facultativ), poziția 16 din statul de funcțiuni.

2. Lector la catedra de Matematici II, disciplinele ; Matematici generale ; Geometrie analitică ; Analiză matematică și matematici speciale, poziția 6 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, la secretariatul rectoratului Institutului politehnic Timișoara, Bul. 30 Decembrie nr. 2, cererea de înscriere însoțită de actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial partea I nr. 33 din 15 martie 1969 și de instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84.539/1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile de la data expirării termenului de înscriere care se calculează de la data publicării în Buletinul Oficial.

ANUNȚ

Absolvenții Școlii normale din Bîrlad, promoția 1930, sînt rugați să-și trimită adresele și adeziunea de participare pentru reuniunea din 30 iunie 1970. Corespondența se va trimite tov. Florea Grigore, comuna Tutova, județul Vaslui.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și la difuzorii de presă. Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii 40.132